WIDENER LIBRARY
HX JVQ9 6

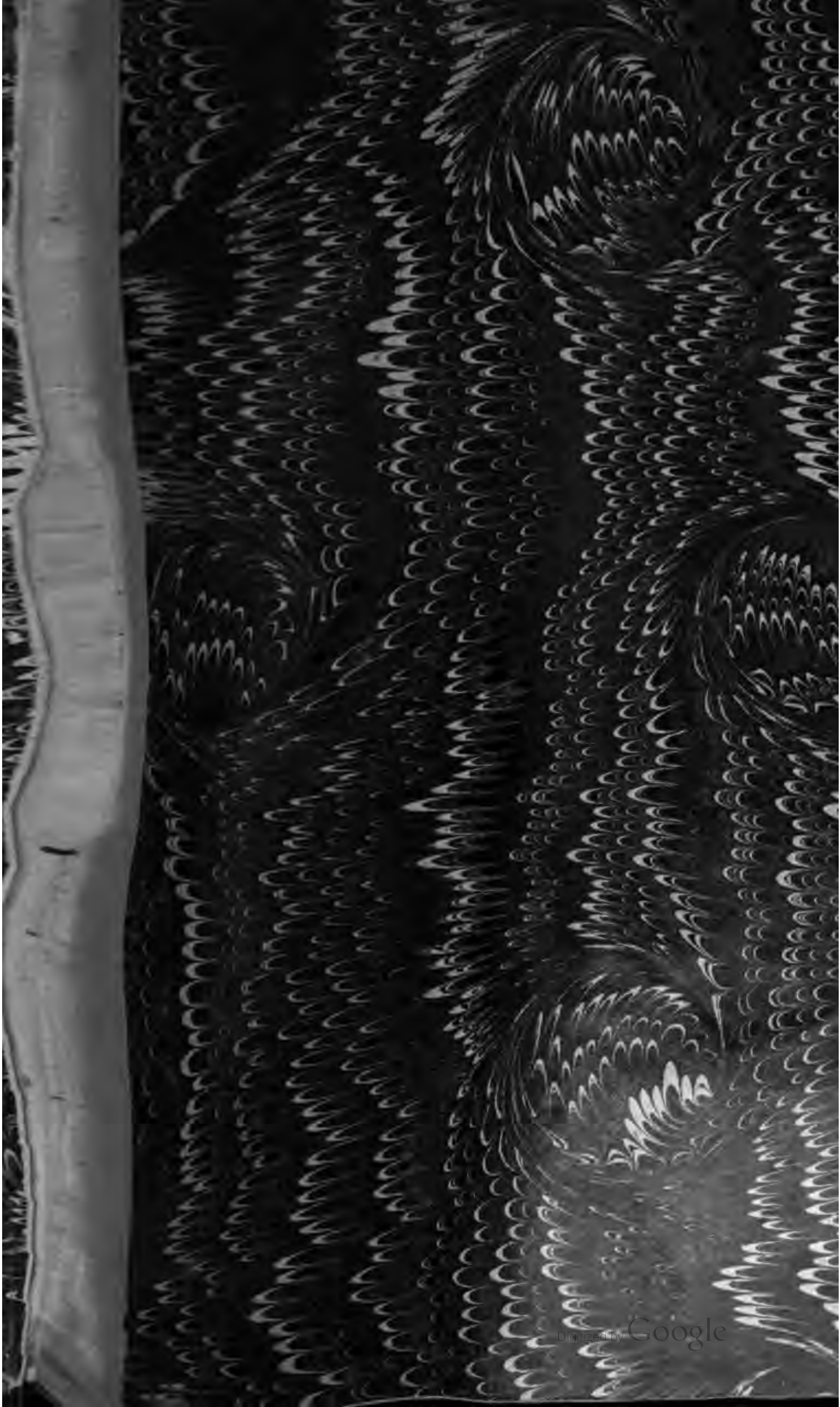

HERODOTI HISTORIAE.

RECENSUIT

HENRICUS STEIN.

TOMUS I.

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
A. MDCCCLXIX.

CONLEGIS GEDANENSIBUS

THEOPHILO ROEPERO

FRANCISCO BRESLERO

AMICITIAE ERGO.

PRAEFATIO.

Codicum Herodoteorum grandis etiam nunc extat numerus. sed qui praeter ceteros digni et idonei visi sunt, quorum coniuncta memoria pro fundamento critico uteremur, eos, antequam de ipsius recensionis causis ac rationibus singillatim exponam, enumerabo accuratiusque describam, reliquos brevi dimissurus mentione.

1. *A* Florentinus sive Mediceus bibliothecae Laurentianae plutei LXX tertius, membraneus, forma quadrata maiori, foliorum 376. scriptus est saeculo huius aevi decimo, eximio artificio ac decore, a duabus manibus, quarum altera grandior aliquanto et crassior tricenis singulis fere versibus, altera inde a folio 239 excipiens plane nitida ac concinna tricenis ternis singulas complevit paginas. ab utraque saepe et ipsa verba nullo intermisso spatio continuata et accentuum spirituumque apices neglecti. hic illic librarii quae oculorum calamive errore commisissent ipsi fere radendo oblitterando supplendo correxerunt. non paucas praeterea per primum maxime librum vel adlevit marginibus vel ipsis interposuit versibus notulas tum critici tum grammatici generis inutiles plerasque impor-

tunasque homo scilicet grammaticus saeculi, ni fallit scripturae novitas, quinti decimi. manu item recenti adiecti leguntur folii 26 r. margini versiculi politici quattuordecim, ad A 94 pertinentes, ineptissimi. at eisdem quibus scriptoris oratio manibus et summaria propemodum perpetua et scholia paucissima eaque perbrevia in marginibus sunt adscripta. tractavit autem hunc primus dedita opera Iacobus Gronovius iuvenili admodum aetate a. 1675, expressit vel certe exprimere sibi visus est idem senex quadraginta annis post editione a. 1715 absoluta: quam utrumque non plene et fideliter atque omnino parum digne immodica sui suaeque operae iactatione, multis nunc manifestum est locis. velut, ut aliquot e magno numero promam, A 171 Μίνω τε κατήκοοι esse in codice testatur, cum absit vocula τε. 172 Καυκώνιοι bis et Καυκωνικόν, cum sit et Καύνιοι et Καυνικόν sicuti in ceteris omnibus. Δ 113 ἐς τὴν ὑστεραίην ἐλθεῖν] 'in MS. nuspiam legitur particula ἐς', extat autem supra versum. nec magis vera A 192 Τριτανταίγμη, 205 στρατίην, B 32 ἅπαντας εἶναι, 42 ὅσοι δή, Γ 26 ἐκ τῶν Θηβῶν, 139 ἐπιθυμέου τῆς χλανίδος, 153 Μεγαβύζου τοῦ δς, H 109 ἀποξηρασμένον. quamquam longe plurimos errores et sibi et eis, qui postea hunc scriptorem edidere, eo peperit quod temere suae scilicet diligentiae fidens, quidquid in exemplari quo utebatur Aldino vel Stephaniano a codice discrepare non adnotasset, ita in codice scriptum esse pro certo habebat, illi autem parum cauti silentio eius pro testimonio, editione pro codice abuti consueverunt. nec vero maiori fide ex eisdem membranis nostra aetate de locis quibusdam quamvis paucis testatus est Carolus Abicht. ut in hoc libro et vetustate et dignitate plane

egregio acciderit quod nescio an in nullo alio, ut eidem homines et ingentibus cumularent laudibus (nam Gronovio quidem 'vix superandus ab ipsius auctoris si esse posset αὐτογράφῳ' videbatur, p. 192, 30) et tractarent tamquam novicium et sordidum fastidiosa quadam incuria. ego quam potui plenissime exscripsi per menses autumnales anni 1862, haud interpellare id negotium coactus feriarum Laurentianarum, quae per illam anni partem haberi solent, ingrato otio. emigrarunt enim mecum et hic et aliquot alii libri ferreis illis vinculis paulisper laxati in bibliothecam Magliabecchianam. mox ineunti vere anni proximi, sicubi interea e collatione Angelicani dubitatio suborta erat, iterata cura examinavi.

2. *B* Romanus bibliothecae nunc Angelicanae Augustinorum (C. I. 6), olim Sfortianus, deinde saeculo proximo superiori Cardinalis Passionei, unde Passionei nomen invenit, foliorum membraneorum 330, forma grandi, scriptus saeculo XI*) satis accurate nec invenuste. in marginibus eadem fere breviaria sunt quae in *A* sed longe rariora, et scholia aliquot tum ab eadem qua reliqua manu tum a tribus aliis eisque recentioribus; praeterea glossae noviciae plurimae. initio codicis cum aliquo casu intercepti essent et quaternio primus totus et alterius, praeter folium primum et ulti-

*) Hoc ut tam confidenter ponerem, cum Wesseling eum nescio cuius auctoritate ad saeculum XII depressisset, fecit summa similitudo scripturae quae est huic cum codice quodam bibliothecae Genuensis 'Missionariorum Urbanorum', continenti Proverbia Ecclesiasticum Canticum Canticorum cum Catena interpretum, cui quidem librarius ita subscripsit: ἐτελειώθ' ἡ δέλτος αὕτη διὰ χειρὸς θεοδώ μοναχ (h. e. θεοδώρου μοναχοῦ) μηνὶ μαΐῳ κθ. ἰνδικτιῶνος ιγ. ἐν τῷ ͵ςφπγ ἔτει (h. e. anno mundi 6583, qui est annus Christi 1075).

mum, h. e. ut nunc folia numerantur, praeter folium 8 et 14, cetera omnia, quae quidem continebant A 1-35 med. ἐμεωυτοῦ ἀέκων et 42 πρήσσοντας ἰέναι — 68 med. ὑπὸ ἀπιστίης: supplevit id damnum manus alia (*b*) saeculi opinor XIV. quae manus cum minutiori uteretur modulo litterarum, quaternionis primi quae fuerant octo folia ad septem redegit, alterius quae deerant sex compensavit foliis quinque. huius codicis varietatem lectionis accepit Wesseling beneficio Cardinalis Passionei, apud quem ille tum etiam erat, non sine cura enotatam nec tamen plenam ac nescio quo errore, sive eius qui excerpsit sive editoris, aliquotiens idque maxime per ultimos libros plane falsam ac fere cum aliorum codicum lectionibus confusam. itaque denuo contuli.

3. *C* Florentinus, olim inter libros vetustos Abbatiae sive monasterii Benedictinorum Beatae Mariae Florentinae, ubi vidit eum Montfaucon (diar. ital. p. 365.' biblioth. I p. 414), numero 207, nunc inter codices graecos e monasteriis Etruscis in Laurentianam translatos primus. membraneis constat foliis 310 quadratis, parum curiose habitus sic ut multis nunc locis impeditius legatur. scripturam periti quidem et exercitati hominis, sed non satis diligentis nimiumque currentis ac saepius aberrantis, ad saeculum retulerim undecimum. primae paginae cum paene situ et atramenti pallore evanuissent, refecit manus aliquanto recentior. itemque cum casu aliquo interissent folia 9. 10. 11. 12. 13, quae continebant A 41 παρέχων πᾶσαν - 68 ἀπελθὼν ἐς Σπάρτην, ea lacuna postea suppleta est saeculo quinto decimo (*c*). fuit autem hic codex initio huius saeculi fraude aliqua e sua apud Benedictinos sede trans Alpes

abreptus aliquamdiu in Germania apud Baronem Guestphalum de Schellersheim. a quo devenit ad Creuzerum una cum codice item Florentino scholia Hesiodea continenti: de quo praeter Gaisfordium ipse nonnulla Creuzer memorat in sylloge epistularum ad Hermannum datarum p. 147. 170. 195: ab illo ad Schweighaeuserum, cuius haec de ea re verba sunt. 'Accesserunt primum e membranaceo vetusto Codice Italico, integrum Scriptoris nostri opus exhibente, neque umquam antea excusso, excerptae Lectiones, a Creuzero, penes quem tunc is codex erat, ultro mihi oblatae; moxque, venia ab illustri membranarum possessore, Libero Barone de Schellersheim, Eisbergae aliorumque in Westphalia locorum domino, per eiusdem Creuzeri apud illum gratiam et in me benevolentiam impetrata, ipsae illae praestantissimae Membranae ad me transmissae, earumque usura in tantum temporis spatium, quantum mihi ipsi commodum visum fuisset, supra quam dici potest liberaliter concessa' (Tom. I, 1 p. VI). 'Quem codicem nota *F*. distinxi, membranaceus ille est, olim Florentinus, cuius usuram ad hunc usque diem (h. e. ad annum 1816) mihi concessam Creuzero debeo, et illustris Schellershemii beneficio' (Tom. I, 2 p. XXXV sq.). e Germania atque e Schellersheimii possessione haud legitima, ut opinor, qua via cuiusve opera et intercessione codex Florentiam remearit, non magis comperi quam illinc quo pacto auferri potuerit: nec qui bibliothecae Laurentianae, in quam ille post diuturnum exilium relatus est, illo ipso tempore praefuit catalogumque graecorum codicum adventiciorum accurate perscriptum reliquit, Franciscus de Furia, rem suspitionis plenam illustravit. ipse eum per duos libros pri-

mos exegi, nec poenituit eius operae, cum non pauca a Schweighaeusero vel praetermissa vel neglegentius enotata deprehenderem. de illis igitur libris meam interpono fidem, cetera praeter paucos quosdam locos a me consulto inspectos a Schweighaeusero sumpsi omnia. qui dum ad hunc potissimum codicem suam moderatur editionem, saepius quam velles aut omisit de eo nominatim testari, aut quae enotasset inter describendas lectiones effugerunt hominem haud incuriosum sed 'obtusae oculorum aciei': id quod moneo ne quis eo silentio cupidius abutatur. in folio codicis ut nunc est ultimo legitur Λέξεων Herodotearum fragmentum: quae desunt perierunt cum folio proximo, quamquam ne illud quidem ipsum adeso membranae margine integrum mansit. sed de hoc plura in volumine altero, ubi Λέξεις illae edentur.

4. *P* Parisinus bibliothecae ut nunc vocatur imperialis numero 1633, membraneus, forma paulo maiori quam quadrata, continens fasciculos octonorum foliorum 36 signatos inde ab undetricesimo numeris in imis marginibus primi cuiusque et octavi folii adscriptis. ultimi fasciculi quatuor folia manserunt vacua. singulae paginae tricenis quinis fere versibus absolvuntur. scriptus est arte plane singulari summaque cura, saeculo, ut mihi videbatur, tertio decimo, compendiis paene nullis. librarius quidquid calamo turbasset religiose correxit, idemque multas tum inter ipsos versus tum in marginibus adscripsit varietates, nonnumquam antiqua deleta meliorem scilicet aliunde suffecit lectionem, saepius etiam signis quibusdam adpictis (·:· ·: +) significasse contentus vel extare diversitatem vel requiri. qua quidem cura effectum est ut libri evaderet

species omni paene foeditate mendorum sordiumque purgata. primus hinc excerptas a Menoto et Geinozio lectiones adhibuit Wesseling, sed turpi describentium sive errore sive socordia cum duobus aliis Parisinis longe deterioribus fere confusas. post illos hic illic inspexit Larcher, contulit autem una cum reliquis Parisinis omnibus in usum Schweighaeuseri homo graecus Georgiades Thessalonicensis mediocri pro dignitate libri fide et assiduitate. ego cum totum retractassem a. 1862, si qua postea in dubitationem venerunt, opera officiosa cum Rudolfi Sonnenburgi tum maxime Caroli Wescheri factum laetor ut de memoria codicis iam plane constare videatur.

5. *R* Romanus bibliothecae Vaticanae numero 123, forma octava, bombycinus, foliorum 336, saeculi XIV, miscellaneus (conf. Emperius ad Dion. Chrysost. p. 791). insunt haec. Dionis Διογένης ἢ περὶ ἀρετῆς, eiusdem Διογένης ἢ περὶ τυραννίδος (fol. 1—8), et haec quidem recentiori manu scripta: deinde (fol. 9—11) sententiae aliquot poeticae ex Anthologia decerptae: tum a fol. 12 usque ad finem Herodoti libri, e quibus quintus casu aliquo intercidit. argumenta in marginibus adscripta, per libros I et II satis multa ac cum *AB* fere congruentia, inde a libro III diversa esse incipiunt atque futilia, mox magis magisque rarescere. versibus hic illic glossae sive vocum singularum interpretamenta interiecta sunt. primus contuli.

6. *d* Florentinus Laurentianae plut. LXX 6 foliis membraneis constat 340 oblongis, neglegenter scriptus. praescriptionem hanc habet: Ἡροδότου ἁλικαρνασέως ἱστορία ἐν ἐννέα τμήμασιν· ἃ καὶ μοῦσαι καλεῖ (leg. καλεῖται)· ὧν τὰ ὀνόματα κλειώ. εὐτέρπη. θάλεια. μελπομένη.

τερψιχόρη. ἐρατὼ. πολύμνια. οὐρανία. καλλιόπη. subscriptionem autem in fine hanc: ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ νικολάου τοῦ τρικλίνου. μηνὶ μαρτίω. ἰνδικτιῶνος α^η· ἔτους ϛ ὢκ ϛ^ου (i. e. anni post Christum 1318). in marginibus hic illic et argumenta rerum qualia in *A* leguntur et scholia, ac praeter ea στίχοι aliquot πολιτικοί ab homine aevi byzantini pro more et captu illorum temporum excusi, velut hi quos infra posui in margine exempli loco.*) nam cuncti edi hoc praesertim loco non merentur, sunt autem praeter illos ad Γ 14 undecim, ad Γ 16 quattuor, ad Γ 23 quindecim, ad Γ 29 tres, ad Γ 37 item tres. contuli libros septem.

7. 𝔟 Venetus, olim Bessarionis Cardinalis, nunc bibliothecae S. Marci CCCLXIV, membraneus, 385 foliorum grandium. praeter Herodotum insunt Thucydidis libri octo et Hellenicorum Xenophontis libri septem. praescripta habet prorsus eadem quae *d*. subscripta autem haec: τέλος εἴληφεν ἡ βίβλος αὕτη ὁρισμῷ μὲν καὶ προστάξει τοῦ παναγιωτάτου μου κυρίου κ′ β′ (Βησσαρίωνος in catalogo Zanettii) καρδηνάλεως τῆς (ἁγίας ibid.) ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας καὶ πατριάρχου κωνσταντίνου πόλεως, χειρὶ δὲ γραφεῖσα ἰωάννου πρεσβυτέρου τοῦ

---

*) **ad B 172:**

στίχ ἀνεκτὸς ἦν ἅμασις τῇ σπουδῇ νέμων
μικροῦ τριτημόριον ἡμέρας χρόνου.
οἱ γὰρ παρ᾽ ἡμῖν τυραννοῦντες ἐκτόπως
πάννυχον ἅμα καὶ πανήμερον χρόνον
ταῖς παιδιαῖς προσεῖχον ἢ καὶ ταῖς μέθαις,
ἀνδροπόδων βιοῦντες ἐμπαθῆ βίον,
ἐξ ὧν τὸ κάλλος τῆς νέας ῥωμαΐδος
γηραλέα συνέσχε ῥυτὶς ἀθρόον.
ἡ βασιλὶς δὲ καὶ πασῶν ὑπερτάτη
ληστῶν ὑπῆρξε δυσμενῶν κατοικία.

πλουσιαδηνοῦ, παρ' αὐτοῦ ἀναχθέντος εἰς ἄρχοντα τῶν ἐκκλησιῶν ἐν τῇ περιωνύμῳ τῆς κρήτης νήσῳ. περιέχει δὲ ἡ βίβλος αὕτη βιβλία κδ' τῶν σοφῶν τούτων ἀνδρῶν· ἐννέα μὲν Ἡροδότου, Θουκυδίδου δ' ὀκτὼ καὶ Ξενοφῶντος ἑπτά. ἔτει ἀπὸ χριστοῦ ͵αυξθ' ἰνδικτιῶνος γ^ης. in hoc excutiendo commodavit mihi operam suam sane diligentem Iosephus Mueller.

8. *q* Parisinus bibliothecae imperialis 1635, bombycinus, forma grandi. insunt praeter Herodotum Xenophontis Cyropaedia et Anabasis, sed haec quidem a manu recentiori. post Herodotum statim sequuntur στίχοι ἡρωϊκοί duo et viginti plane insulsi, quibus librarius aliqui olim operam suam ei qui imperavit adulando commendat: Σῇσιν ἐφετμῇσιν θεοείκελε δέσποτα εἶξας κτλ. deinde haec: Δόξα σοι πάντων ἕνεκα παντοκράτωρι | Τῶν συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις, atque haec postrema:

Ἔτεσι πέντε, πενταπλῆς τῆς δεκάδος·
Ἐννάκις αὖτις, τῆς νῦν ἑκατοντάδος·
Τὰς χιλιάσδε, σὺν διπλῆς-τῆς τριάδος·
Ἰνδικτιῶνος πάλιν δὶς τῆς πεντάδος.

(h. e. anno mundi 6955 sive post Christum 1447), sic ut dedi corrupta. Georgiades cum hunc quoque exscripsisset et quod mireris aliquanto plenius quam *P*, satis habui aliquot capita primi libri tractavisse.

9. r inter Urbinates bibliothecae Vaticanae numero 88, in membranis grandibus, saeculi XIV. praescripta sunt eadem quae in *d*. contulit cum eo librum quintum meo rogatu Franciscus Umpfenbach.

10. *s* olim Gulielmi Sancroft Archiepiscopi Cantuariensis, nunc bibliothecae collegii S. Emmanuelis apud Cantabrigienses (II, 105), 'liber chartaceus et parum vetus, at pulchre scriptus et perfectus, in 4to',

ut est in vetere catalogo. editorum primus adhibuit Thomas Gale, post illum usus est Wesseling lectionis varietate multo quam ab illo accuratius exscripta ab Antonio Askew; postremo perdiligenter retractavit Gaisford, nec tamen 'plura de eo edisserere attinere' putabat callide taciturnus. 'licet enim, inquit, permulta nunc protulerim, quorum indicio eius indoles certius quam antea innotescat, satis tamen correcte de eius praestantia iudicasse mihi videntur viri eruditi.'

11. *v* Vindobonensis LXXII, olim Ioannis Sambuci, chartaceus, foliorum quadratorum 474, saeculi XIV (vid. Kollar. p. 462). lectionibus inde excerptis usus est Wesseling.

Praeter hos igitur undecim codices, e quibus quinque (*ABCPR*) tanquam fundamentum esse voluimus lectionis constituendae, reliquos aut subsidii loco assumpsimus (𝔡𝔯) aut ut de vicissitudinibus textus constaret vel ubique (*d*) vel ubi res posceret (𝔡*qsv*): aliquanto igitur quam illi plures per bibliothecas dispersi sunt et aetate fere et dignitate inferiores, ad rem autem criticam post illos inutiles omnes. quos ubi una deinceps serie comprehendero additisque, in quibus recte fieri potuit, literis significavero cuius quisque generis et tanquam prosapiae videatur, — nec enim de omnibus constat aut operae pretium erat anxie explorare —, tum ad illos revertetur oratio. sunt igitur hi.

Florentini:

12. Laurentianus plut. LXX 29, membraneus, in fol., saeculi XV. (*ABC*)

13. Laurentianus plut. LXX 32, chartaceus, in oct., saeculi XV vel XVI, codicis eiusdem plutei sexto

(*d*) adeo similis, ut vel indidem vel ex eo ipso derivatus videatur.

14. Riccardianus 25, chartaceus, in fol., saeculi XV vel XVI.

Mediolanenses:

15. Ambrosianus A. 253 Inf., membraneus, formae maximae, saeculi XIII vel XIV, sat venuste scriptus sed omnium mendosissime nec expertus manum emendatricem. post Herodotum habet Plutarchi βίων παραλλήλων per τρία βιβλία distributorum βιβλίον πρῶτον sive vitas XVIII a Theseo usque ad Ciceronem. (*B*?)

16. Ambrosianus A. 163 Sup., chartaceus, in qu., saeculi XIV vel XV. (*R*)

17. Ambrosianus I. 23 Sup., chartaceus, in oct., saeculi XVI. praemissa habet περὶ διαλέκτου ἰάδος καὶ προφορᾶς αὐτῆς et λεξικὸν ἐκ μέρους κατὰ στοιχεῖον τῶν ἡροδοτείων λέξεων (incip. ἀνέλῃ, desin. φῶσαν θάλπουσαν). (*R*)

18. Ambrosianus L. 115 Sup., bombycinus, in qu., XV saeculi. hiat inde a c. 75 libri noni. fuit olim inter libros Io. V. Pinellii. (*d*)

19. Ambrosianus C. 82 Sup., bombycinus, in qu. in fine habet στίχους ἡρωϊκούς eosdem quos Parisinus *q*, cuius per omnia similis est, deinde: ἔτει ϛ^ω λ^ω λδ^ω ἰνδικτιῶνος δης (i. e. anno post Christum 1426). 'Ex insula Chio advectus 1606. Fuit e libris Michaelis Sophiani.' antecedunt Herodotum Theophrasti χαρακτῆρες, deinde λεξικὸν ἡροδοτείων λέξεων (incip. ἀνέλῃ, desin. φῶσαν θάλπουσαν), postremo loco στίχοι ἰάμβιοι (sic) 29, quorum primus est σαθρὸν μὲν εὐτύχημα, κούφη τερπνότης, ultimus σώσεις ἐφεξῆς ἥνπερ ἔσχες εἰκόνα.

20. Mutinensis II. H. 6, chartaceus, in fol., saec. XV.

Neapolitani:

21. III. B. 1, bombycinus, in qu. in fine haec scripta sunt: ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον μηνὶ αὐγούστω ἰνδικτίονος γ', ἔτους ͵ϛϡμη (= a. 1440 Chr.) διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωάννου διακόνου καὶ δευτερεύοντος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως λακεδαίμονος τοῦ χανδακηνοῦ. (*d*). subsequitur continuo carmen sive vaticinium de Isthmi munitionibus impressionibusque barbarorum, cuius hoc est initium: τί δίζεαι μαθέειν τριαινοκράτορος αὐλαίης ἕρκους πέρι. quod alibi edetur.

22. III. B. 2, chartaceus, in qu., saec. XIV vel XV. (*d*)

23. III. B. 3, chartaceus, in qu., saec. XVI. (*d*)

24. III. B. 4, chartaceus, in oct., saec. XVI. in fine στίχοι ἡρωϊκοί eidem qui in Parisino *q*.

Romani:

25. Palatinus 152, bombycinus, in oct., saec. XII vel XIII. inest praeter varia Philonis Iudaei et Isaaci Syri fol. 193—237 Herodoti Καλλιόπη inde a libri octavi verbis ultimis οἱ μὲν ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην, quae antecedit subscriptio eiusdem libri stichometrica XXHHHΔΔ, in fine autem noni haec: ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙϹΤΟΡΙΩΝ Θ̄ XXHHΠΙ. (*AB*)

26. Palatinus 176, chartaceus, in fol., XVI saec. praescriptum est ἡροδότω κλειὼ χάριν ὤπασεν ἱστοριάων. (*R*)

27. Palatinus 215, chartaceus, in oct., XV saec. clauditur hisce: τέλλος σὺν θεῶ ἁγίω· ἐγράφη δι' ἐξόδου κυροῦ ἰωάννου πρώτου ἱερέως τῆς κρήτης τοῦ συμεονάκη· καὶ πόνος ἰωάννου ἱερέως τοῦ σηρίγω· σεπτευρίω γ̄.'

28. Vaticanus 122, chartaceus, in fol., saec. XV vel XVI.

29. Vaticanus 1359, chartaceus, in oct. ipsum Herodotum praecedunt λουκιανοῦ περὶ ἡροδότου (fol. 1—3 r.) et summaria brevissima novem librorum (fol. 3 v.), subsequuntur autem haec fol. 486 v.: δημητρίου ῥαοὺλ καβάκη σπαρτιάτου καὶ βυζαντίου: ἐγράφη ἐν ῥώμῃ. ἐν ὧ ἔτει χρόνω ὅτροντω τούρκοι κατέλαβων, deinde alia eiusdem Demetrii semibarbara.

Veneti:

30. Marcianus CCCLXV, chartaceus, in fol., saec. XV.

31. Marcianus CCCLXVI, chartaceus, in fol., saec. XV.

Parisini:

32. bibliothecae imperialis 1634, chartaceus, in fol., scriptura non ineleganti, sed mendis foedatus creberrimis. finitur hisce: ἡ παροῦσα βίβλος ἐγράφη ἐν τῷ ἄστρῳ διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ εὐτελοὺς κωνσταντίνου ἱερέως καὶ χαρτοφύλακος πίσσης, ὑπηρετούντος ἐν τῷ βασιλικῷ κλήρῳ κατὰ μῆνα ἰούνιον τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔτους (= 1372 p. Chr.). (*d*)

33. eiusdem bibliothecae 2933, chartaceus, in fol., saeculi XVI, pessimae notae. inest praeter Herodotum aliaque quaedam λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων (fol. 206). (*d*)

34. eiusdem bibliothecae 1405, chartaceus, in fol., miscellaneus. Herodoti inest libri primi pars prior usque ad c. 86 ἐς λόγους ἐλθεῖν, quae visa est ex ipsa Aldina transcripta esse.

35. Remigianus apud Wesselingium, in Γ 70 desinens.

36. Cantabrigiensis chartaceus, libri primi parte mancus, olim Antonii Askew, a quo Wesseling acceperat varietatem lectionis. (*ABC*)

37. Etonensis a Galeo hic illic inspectus.

Oxonienses:

38. Baroccianus 114, chartaceus, XV saec., in qu.

39. Baroccianus 102, miscellaneus, chartaceus, XV saec., in qu.

40. Baroccianus 200, chartaceus, in fol., anno 1515 manu Andreae Doni nitide scriptus, continet A 45—E 92.

41. Bodleianus 2935. inspexit Gaisfordius, velut ad Γ 23.

42. Matritensis bibliothecae regiae XXXI, 'chartaceus folii modo, foliorum numero 273, a Constantino Lascari exaratus Messanae a. 1487.' Iriartae sunt verba.

Vidi hos ipse praeter Mutinensem, cuius tum (a. 1862) casu aditus intercludebatur, ac Venetos Britannicos paucosque alios. postremo autem, ne quid ad plenam codicum notitiam desideretur, eos quoque strictim commemorabo, quibus excerpta harum historiarum sive sola per se sive aliis intermixta continentur. quorum in numero vetustate princeps est

43. Turonensis, a Peirescio olim in Cypro insula emptus, ex eclogis Constantinianis earum servans excerpta, quae pertinent ad titulum περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. loci insunt ex Herodoto sumpti numero 63 (fol. 164—167 et 184—190), quos contulit nuper varietatemque lectionum edidit maiori diligentia quam fructu Iulius Wollenberg. nec enim fere quicquam inde ad augendam illustrandamve supellectilem criticam pro-

venit, fuitque codex, unde loci illi descripti sunt, ex eo genere quod nunc *ABC* repraesentant.

44. Parisinus bibliothecae imperialis 134 suppl., membraneus, in oct., saeculi XIII vel XIV, continens fol. 1—32 ἐκ τῶν ἡροδότου ἱστοριῶν, deinde ἐκ τῶν πλουτάρχου παραλλήλων, Διογένους λαερτίου ἐκ τ̃ȣ βιȣ́ τῶν φιλοσόφων, Φιλοστράτου ἐκ τȣ̃ βίων τῶν σοφιστῶν. diligenter excussit Heyler iussu Schweighaeuseri, qui *f* litera signavit. revisi et ipse nec tamen adhibui nisi rarissime. (*ABC*)

45. Parisinus bibliothecae imperialis 1731, chartaceus in oct. subscripta haec sunt neglegentissime sicut cetera: ἐτελεώθην τὸ παρὸν εὐχειρίδιον τῇ ἐμοὶ χειρὶ διμητρίου χαντακουζηνοῦ τοῦ βυζαντίου ἐν τῶν βρετανικῶν νύσον. ἐν τῇ πόλει τῇ καλουμένει λοῦντρα. ἐν μηνὶ ὀκτωβρύω τρίτη. ἔτους ͵ςϡπδ ἀπὸ χ̃υ δὲ γεννήσεως ͵αυοδ.

46. Heidelbergensis bibliothecae Palatinae 129, chartaceus, saec. XV, excerpta continens e multis scriptoribus poetisque. Herodotea edidit Creuzer in appendice commentationum Herodotearum inde a p. 425.

Absoluto librorum manu scriptorum recensu, iam progrediendum est ad explicandas eorum, quos ex illa multitudine ut potissimos selegimus, origines cognationesque. quod si in omni genere critico id praecipuum ac summum est, ut librorum testimoniis diligenter collectis certo indicio efficias, qualis in codice illo, unde hanc omnem prosapiam descendisse necesse sit, scriptura fuerit ac species verborum: id negotium in Herodoto aliquanto tutius ac confidentius quam in plerisque scriptoribus graecis administrabitur: non quod maior

in hoc fuerit quam in ceteris librariorum cura, sed quia solito plenius et planius demonstrari potest, quibus maxime causis atque adeo gradibus ad hanc varietatem deventum sit. nec latuit inde a Wesselingio duo omnino esse codicum genera, unum quod *ABCd* continetur: — nam qui a nobis *ABC* significati sunt, in eo apparatu, quem Gaisfordius e copiis superiorum composuit, *MPF* litteris notantur, locum autem Parisinorum apud illum *bd* (n. 1634. 2933) iam Florentinus noster *d* integritate illis potior occupavit: — alterum vero genus id, cuius exemplaria nunc optima esse apparuit et *P*, qui est Gaisfordii *a*, et *R*, cuius vicem antehac Sancroftianus *s* ac Vindobonensis *v* obtinuerunt aliquanto deteriores. de generum igitur divisione etsi omnino recte statuebatur, plurimum tamen dubitationis errorisque nascebatur inde quod libri interdum fidem commutare, quique plerumque socii inter se concordesque esse solerent, haud raro eidem discordare ac diversa sequi signa videbantur. et vides profecto singulis paene paginis nunc *ABCd* cum *PR*, saepe *CPd* cum *ABR*, saepissime vero unum *R* cum ceteris omnibus discrepare. quae res cum per se mira esset difficilisque explicatu, praesertim cum ne constaret quidem satis de singulorum praeter duos *Cs* memoria, tum vero omne de dignitate cuiusque ac pondere iudicium perturbabat atque adeo impediebat, nec extitit adhuc qui apparatus Gaisfordiani promiscuam et confusam varietatem illustraret et ad usum emendationis exigeret aut certe de singulorum librorum utilitate recto iudicio statueret. quid enim attinebat vel *A* vel *C* Florentinorum vel Sancroftiani praestantiam iactare, nisi simul demonstrares certam aliquam legem ac normam, ad quam

iustam recensionem per omnes aequabiliter partes dirigi oporteret. itaque vidimus qui Sancroftiani fidem graviter nec immerito accusaret, Mediceum autem (*A*) praeter ceteros unice collaudaret, idem et illius permultas lectiones easque manifesto interpolatas securus retineret et opimas quas *A* offerret dapes mira quadam insipientia aspernaretur. nunc tandem ut tenebrae illae discuterentur, non feliciori aliquo acumine effectum est, verum ipsa codicum notitia et absolutius collecta et diligentius examinata. quo autem citius ac semel perspiceretur omnis et cognationis et propagationis ratio, hoc visum est delineationis adhibere artificium.

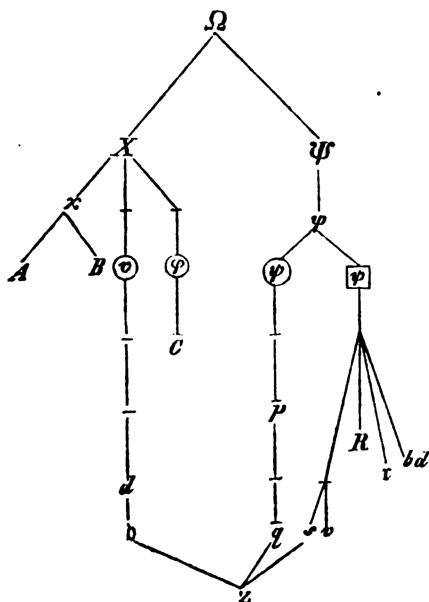

Ab illo igitur codice prisco ac primario, quem archetypum parentemque horum omnium fuisse necessario credimus (Ω), duo paulatim genera (XΨ) in diversas diffluxere partes multimodis iam inter se disparia, ita tamen ut, quae alterum utrum vitia traxisset, alterius ope facile corrigeres vetustique illius exempli integriorem speciem fere instaurares. atque ex altero eorum tres deinde subortae sunt propagines, quarum unam (χ) repraesentant nunc libri duo omnium qui extant antiquissimi (*AB*): ex

altera derivatus erat is liber unde descriptus est *C*, sed non prius quam ille ((φ)) correctoris manu multas variasque subisset mutationes: ex tertia denique post nescio quot vicissitudines et longiori intervallo temporis talis provenit qualem nunc habemus *d* inde a B 134. hi igitur quattuor stirpem referunt unam eamque omnino, si trium spectas membranas, vetustiorem. alterius enim, quae a Ψ originem habet, nunc extant exemplaria inter multa genere cognata duo potissima *PR*, et ipsa inter se non aetatis modo sed etiam scripturae diversitate haud mediocriter diiuncta, idque non tam librariorum, quae fere insimulari solet, inertia aut iniuria temporis quam certa opera consilioque doctorum hominum. quibus libris adiunguntur alteri *q*, alteri *rsv* Laurentianique *d* pars prior et Angelicani *B* particula illa libri primi novicia manu suffecta (*b*).

Genera postquam distribuimus, iam de indole eorum et auctoritate ita exponemus, ut prius singula exemplaria quae sibi propria habeant indicemus.

AB, quos coniunctim appello, quippe tanta inter se similitudine ut fere unius instar sint, nec tamen tanta ut alter ex altero descriptus videatur: hi igitur uti vetustissimi sunt omnium, ita est ubi praeter *Cd* ceterosque integritatem orationis praestent soli. cuius rei haec habeto exempla. A 110 τῶν βουκόλων τῶν. Γ 110 δή, quod idem pro δεῖ requirebat Bekker. Δ 103 ἐπαναχθέντες, ut coniectabat Lhardy. E 111 γένος μὲν Κὰρ τὰ δὲ, 119 Λάβραυνδα. H 60 συνήγαγόν τε. Θ 137 ὀπτῴη. I 66 κατηρτημένως. quae sane nec multa sunt numero nec aliis quae omisi magnopere adaugentur. nec vero in hoc propria eorum virtus continetur, sed quod uni ex omnibus interpolatorum temeritate fere

vacua manserunt, adeo ut, si illis careremus, non esset omnino quo genuinam ac priscam lectionem ab insiticia doctorumque inventis discerneremus: quod quam late pateat, infra apparebit. quamquam ipsa illa integritate factum est ut multa resederint vitia leviora, qualia facile irrepunt aut neglegentia describentium aut importantur ineptiis argutiisque legentium, longe illa plurima ionismum depravantia, ut βασιλεῖ τέλει ἀληθεῖ, Θρηκῶν, aut μέχρις οὕτως οὐχ nonnusquam pro μέχρι οὕτω οὐκ, et perraro pro multitudine vocabulorum hiatum facientium ν finale. et talia non possunt non subnasci ipsis vicibus describendi facilique et tuta opera detergentur. graviora alia et ipsa fere ad dialectum pertinentia temere nulloque certo aut satis constanti consilio inlata sunt: quorum in numero habenda inprimis haud infrequens augmenti temporalis omissio verborumque purorum contractio, tum color quidam epicus hic illic aspersus, velut Γ 42 κεχαρηότες, Δ 14 τεθνηώς, 26 τεθνηότα. et haec quidem duo illi sibi sive habent sive retinent propria.

Nam tertius eiusdem generis *C* tametsi aetatis spatio ab illis distat modico et habet, ut par est, plurima cum illis communia et bona et vitia, haud mediocri tamen recedit dissimilitudine lectionis. in quo est quidem aliqua culpa librarii. sed attentius si inquiras, multo maiorem partem eorum, quibus ab communi genere separatur, reperies non describendi incuria commissam, sed a manu aliqua emendatrice consulto interpolatam. codices autem quoniam duplici ratione corrigi solebant, aut ad exemplum alterius qui praestantior videretur, aut ita ut corrector pro suo ingenio ac doctrina mutaret quidquid mancum et vitiosum aut

aliquam ob causam emendabile iudicaret: omnis haec quae in *C* apparet διόρθωσις e genere coniecturali est. quo eam qui instituit saeculo vixerit, non magis explorari potest, quam quibus eius commenta viis ac tanquam rivulis in diversa exemplaria propagata et dispersa sint. extant autem non in uno *C*, sed plurima transierunt in eum librum a quo *P* deductus est, permulta etiam in tertium quendam ((ω)), unde eius quem dicimus *d* maior pars, h. e. inde a B 134, defluxit: ut trium horum codicum quae nunc multis locis apparet communio non stirpis sit neque errorum sed interpolationis et correctionum. de origine autem hoc mihi dispicere videor, manum διασκευαστοῦ in eo ipso libro expoliendo versatam esse, ad cuius exemplum postea *C* scriptus est: in quo cum plurima ita legantur sicuti in illo correcta erant, sunt tamen ad quae cum librarius inter scribendum non advertisset γραφάς, in marginibus opinor et inter versus, adscriptas, postmodo repetiit supra scribendo. A 209 ἐξη^(ε)γέρθη *C*, ἐξεγέρθη *P*. B 113 τὸ^(τῶ) ἀπαρχῆς *C*, τῶι ἀπ' ἀρχῆς *P*. 123 πετει^(η)νά *C*, πτηνά *P*. idem homo operarius cum alicubi in libro illo scriptum inveniret ἐφοίτω^(ε)ν ὥρω^(ε)ν ἐπει^(η)ρώτω^(ε)ν, male diligens talia procudit monstra: ἐφοίτεων (A 96. Δ 1. I 49), ὥρεων (Δ 3. 134. E 29. 91), ἐπηρώτεων (E 82). hinc simul expeditur quod haud pauca in *P* vel in *Pd* ex eodem fonte derivata leguntur quae in *C* non sunt. nam quod per ultimos libros magis magisque rarescit emendatio, ipsius qui instituit ardor videtur refrixisse. quem hominem fuisse grammaticum non imperitum et praeter multa aut inutilia aut falsa nonnulla tamen recte aut probabiliter administrasse, uti haud aegre concedent qui exempla

infra composita consideraverint, ita haud vereor ne cui saevisse in laudem illius videar, quod inventa vel sprevi vel ex hac quam inde ab Aldina occupavere sede expuli praeter pauca omnia. laudandus autem in primis est quod ionismi nitorem in vetustis exemplaribus, ut supra memoravi, obscuratum reparavit curiose atque in levioribus saltem feliciter, sed assiduitate haud per omnia pari. ut A 5 Ἀργεϊ, 14 ἀληθέϊ, 31 ὁρτῆς, 179. 185 Εὐφρήτης, 111 κατεστεῶτα, 208 κατά, B 86. 149 αὖτις (quamquam idem A 186 παρεντήκην perperam), 174 ἐπιτήδεα, 178 τουτέων, Γ 8 πίστις et ποιέηται, 134 δέξαι, 135 πολλαπλήσια: quamquam ne talia quidem omnia ubique perpurgavit. idem etsi semel iterumque extirpavit ficticia, velut μοίρην A 91, longe tamen plura novavit vel praeter necessitatem, ut in prosodia ἐρῆμος ἑτοῖμος ὁμοῖος properispomena, Νεκώς Σεθώς Φερώς aliaque consimilia oxytona, Παλαιστινῶν (Γ 5) etiam praeter rationem (vid. G. Dindorf Epiphan. praefat. p. VIII sq.): vel prorsus temere ac contra legem ac consuetudinem si minus scriptorum ionicorum at certe orationis Herodoteae, quae partim infra suo quidque loco refellentur, hic potissima quaedam in conspectu ponam: οὖρος οὐνομάζειν Ψαμμίτιχος Συρηκούσιοι passim, ξυμφορή (A 32) autem ξυνεβάλοντο ξυμπεσεῖν aliaque huiusmodi maxime per libros E Z H, quamquam ne ibi quidem ubique et constanter. in verborum quoque declinatione tametsi fortius aliquanto rem gessit, longe afuit a perpetua ad certas leges emendatione. verba enim aliquot in αω cum passim sic formata adverteret ut littera ω ex αω contracta ionico more in εω diduceretur, continuo eam heteroclisiam cum in multa alia eiusdem coniugationis verba transtulit, tum eas

aliquam ob causam emendabile iudicaret: omnis haec quae in *C* apparet διόρθωσις e genere coniecturali est. quo eam qui instituit saeculo vixerit, non magis explorari potest, quam quibus eius commenta viis ac tanquam rivulis in diversa exemplaria propagata et dispersa sint. extant autem non in uno *C*, sed plurima transierunt in eum librum a quo *P* deductus est, permulta etiam in tertium quendam ((υ)), unde eius quem dicimus *d* maior pars, h. e. inde a B 134, defluxit: ut trium horum codicum quae nunc multis locis apparet communio non stirpis sit neque errorum sed interpolationis et correctionum. de origine autem hoc mihi dispicere videor, manum διασκευαστοῦ in eo ipso libro expoliendo versatam esse, ad cuius exemplum postea *C* scriptus est: in quo cum plurima ita legantur sicuti in illo correcta erant, sunt tamen ad quae cum librarius inter scribendum non advertisset γραφάς, in marginibus opinor et inter versus, adscriptas, postmodo repetiit supra scribendo. A 209 ἐξ$^{\varepsilon}$ηγέρθη *C*, ἐξεγέρθη *P*. B 113 τὸ$^{\tau\tilde{\omega}}$ ἀπαρχῆς *C*, τῶι ἀπ᾽ ἀρχῆς *P*. 123 πετ$^{\eta}$εινά *C*, πτηνά *P*. idem homo operarius cum alicubi in libro illo scriptum inveniret ἐφοίτ$^{\varepsilon}$ων ὥρ$^{\varepsilon}$ων ἐπ$^{\eta}$ειρώτ$^{\varepsilon}$ων, male diligens talia procudit monstra: ἐφοίτεων (A 96. Δ 1. I 49), ὥρεων (Δ 3. 134. E 29. 91), ἐπηρώτεων (E 82). hinc simul expeditur quod haud pauca in *P* vel in *Pd* ex eodem fonte derivata leguntur quae in *C* non sunt. nam quod per ultimos libros magis magisque rarescit emendatio, ipsius qui instituit ardor videtur refrixisse. quem hominem fuisse grammaticum non imperitum et praeter multa aut inutilia aut falsa nonnulla tamen recte aut probabiliter administrasse, uti haud aegre concedent qui exempla

infra composita consideraverint, ita haud vereor ne cui saevisse in laudem illius videar, quod inventa vel sprevi vel ex hac quam inde ab Aldina occupavere sede expuli praeter pauca omnia. laudandus autem in primis est quod ionismi nitorem in vetustis exemplaribus, ut supra memoravi, obscuratum reparavit curiose atque in levioribus saltem feliciter, sed assiduitate haud per omnia pari. ut A 5 Ἄργεϊ, 14 ἀληθέϊ, 31 ὁρτῆς, 179. 185 Εὐφρήτης, 111 κατεστεῶτα, 208 κατά, B 86. 149 αὖτις (quamquam idem A 186 παρεντήκῃ perperam), 174 ἐπιτήδεα, 178 τουτέων, Γ 8 πίστις et ποιέηται, 134 δέξαι, 135 πολλαπλήσια: quamquam ne talia quidem omnia ubique perpurgavit. idem etsi semel iterumque extirpavit ficticia, velut μοίρην A 91, longe tamen plura novavit vel praeter necessitatem, ut in prosodia ἐρῆμος ἑτοῖμος ὁμοῖος properispomena, Νεκώς Σεθώς Φερώς aliaque consimilia oxytona, Παλαιστινῶν (Γ 5) etiam praeter rationem (vid. G. Dindorf Epiphan. praefat. p. VIII sq.): vel prorsus temere ac contra legem ac consuetudinem si minus scriptorum ionicorum at certe orationis Herodoteae, quae partim infra suo quidque loco refellentur, hic potissima quaedam in conspectu ponam: οὖρος οὐνομάζειν Ψαμμίτιχος Συρηκούσιοι passim, ξυμφορή (A 32) autem ξυνεβάλοντο ξυμπεσεῖν aliaque huiusmodi maxime per libros E Z H, quamquam ne ibi quidem ubique et constanter. in verborum quoque declinatione tametsi fortius aliquanto rem gessit, longe afuit a perpetua ad certas leges emendatione. verba enim aliquot in αω cum passim sic formata adverteret ut littera ω ex αω contracta ionico more in εω diduceretur, continuo eam heteroclisiam cum in multa alia eiusdem coniugationis verba transtulit, tum eas

quoque formas, quarum primitiva positio esset in αο vel αου, non tam in εο quam in εω dilatavit: quo de genere et temerario et omnem illum locum perdifficilem magis etiam perturbanti pluribus alibi dicetur. idem quod augmentum quod vocatur temporale in nonnullis verbis omissum vidit, postulare sic dialecti rationem ratus, in aliis hic illic suo arbitratu sustulit. hinc illa ἄγον, ἀπελόμεθα, ἐξεγέρθη, συνενείχθη, ἔρξε, ἕποντο. et haec quidem in dialecto, plura etiam in ipsa oratione versantur vel vindicanda ab mendis vel ad subtiliorem elegantioremque speciem expolienda. et menda haud dubie exemit cum scripsit e coniectura A 30 γῆν pro τήν, 82 ὑπελείποντο pro ὑπελίποντο, E 75 παραλυομένου pro παραλυομένων, H 130 ῥεέθρων pro ῥέεθρον. recteque et supplevit particulam B 125 λελέχθω γάρ et eiecit A 94 καὶ καταβῆναι. at quam est talium numerus exiguus prae multitudine inutilium aut etiam pravorum. de quibus ut breviter absolvam, immisit nulla necessitate de suo articulum B 125 αἱ μηχαναί, Γ 27 πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, 68 ὁ Καμβύσης, Δ 89 ἀνὰ τὸν ποταμόν, Z 86β ἐς τὴν Σπάρτην, Θ 106 ὁ Ἑρμότιμος, I 8 ὁ Ἀλέξανδρος, — pronomen B 8 τὸν αὐτὸν τρόπον τὸν καί, Γ 98 φλοΐνην ἥν, ne ionice quidem, — γάρ B 94 τὰ γὰρ ἐν Ἕλλησι, Δ 119 ὁ μὲν γὰρ Γελωνός, — τε Θ 66 Τηνίους τε καί, — καί I 41 πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρον, denique vel singula vocabula, ut Γ 28 φορέει, Δ 184 ὁδοῦ, I 7 ἐόν, vel plura ut B 122 εἴτε δι' ἄλλο τι. mutavit porro temporum rationem, velut ἐγένοντο pro ἐγίνοντο A 31. 175. B 103. Θ 108, ἐκάλεσε pro ἐκάλεε Γ 27, ἔστασαν pro ἔστησαν I 18, contra ἀπέπεμπε pro ἀπέπεμψε Γ 21. est etiam ubi invertit ordinem verborum tamquam minus aptum (Δ 48. H 176. Θ 107). e reliquo iam coniecturarum numero haud

mediocri haec sunto pro exemplis. B 8 πέτρινον τείνει] ὑπερτείνει, Γ 34 τελέσαι] καλέσαι, 99 ἐς δὲ τούτου λόγον] ἐκ δὲ τούτου τοῦ λόγου. insunt praeterea in hoc codice aliquot varietates post additae manu recentiori (C^2), quae fere eo translatae sunt a *R*, ut λειποψυχίης A 86, ἐδόκεε δέ et ἑπταστόμου B 10.

Nam praeter correctorem *C* extitit alter quidam, quem dico *R*, aetate illi haud multum, ingenio et audacia longe dispar. cuius auctoritas, si modo auctoritas dicenda est quae credebatur integritas esse ac vetustas, et illis saeculis plurimum et hac aetate apud eos ipsos valuit quibus suspecta esse coepisset; quamquam haud pauca ei imputabantur quae ipse non commisisset. nam de codice *R* eoque genere frequenti codicum, cuius nunc illud exemplum vetustissimum atque optimum superesse videtur nec tamen per se ipsum aut vetustum aut emendatum, quae iam enarranda habeo multa ac varia, minuendae sunt ac paene perimendae quae adhuc de eius praestantia obtinuit opinionis. quodque antehac cum plerisque omnibus laudator eius fui specieique deceptus blanditiis permultas ratas esse volui lectiones, quas nunc cum plurimis aliis ab editoribus certatim comprobatis expuli, videretur sane esse quod erubescerem: nisi excusabilem arbitrarer vetere instituto culpam eius, qui et indicium ultro profiteretur et ea afferret in iudicium primus, unde plane aliquando et cognosci causa et iudicari posset.

Habet autem illud genus codicum (𝔈), in quo praeter *R* et *brsv* sunt et eius quem dicimus *d* pars prior, hoc sibi praeter ceteros proprium et tamquam notam stirpis, quod librum primum exhibet multifariam mutilatum vel dicam decurtatum, non infelici aliquo casu, sed certo

alicuius hominis consilio: qui, amputatis quaecunque minus necessaria cursumque narrationis mora molesta nimirum retardare viderentur (A 45. 46—52. 54. 56—68. 73—75. 77—79. 92. 93. 94. 96—100. 103 —106. 131—133. 135—139. 140—177. 181—183) aut etiam parum verecunda legentiumque mores corruptura (A 199), interruptum subinde filum intertextis paucis verbis quoquo modo potuit reparavit: adeo ut puerorum eum magis providisse usui quam quicquam aliud spectasse putem. nec id negotium ultra librum A producere sustinuit. hoc vero dubium admodum ab eodem illo qui correxit, quem *R* appello, etiam decurtationem coeptam an ab alio aliquo credamus. et mea huc magis inclinat sententia. ille enim ut sane habet ac prae se fert multa in homine critico reprehendenda, immodicam libidinem atque aestum quendam ferventem novandi semperque aliquid praeter fidem membranarum moliendi, suorum inventorum ingentem admirationem, vetustatis autem irreverentiam, nec tamen in ipso mutandi opere satis consilii constantiaeque: ita acumine ingenii plane eximio indefessaque mentis intentione permulta primus aut solus in scriptura tralaticia et perspexit foedata corrupta lacera et refecit eventu haud raro felici. sic, ut aliquot eius generis exempla carptim proponam, A 9 pro ἑσόψεται scripsit σε ὄψεται, cui fidem asserit Dionysii testimonium, 88 χρόνῳ] χρή, 126 τῆς χώρης] τις χῶρος. B 11 πλοίου ἀρξαμένου] πλόου ἀρξαμένῳ, 15 αὐτῶν] αὐτήν, 124 ἄλλῳ] λαῷ, 175 καταχθόμενον] καὶ ἀχθόμενον. Γ 20 καὶ] φασι, 31 τοῖσι] τοῖσι Πέρσῃσι, 54 ὑπερέβησαν] ἐπέβησαν, 59 Θυρέαν] Ὑδρέαν, 61 τε ἦσαν] εἴησαν, Γ 80. H 22 ἐντός] ἐκτός, Γ 91 Κυρήνης] καὶ Κυρήνης, 116 ὑπέρ] ὑπέκ, 117 πανταχοῦ]

πενταχοῦ, 126 ἀρχῇ] ταραχῇ. Δ 51 ἔρχεται] ἄρχεται, 138 Στρατίης vel Στραττίης] Στράττις (cf. Θ 132), ibidem Αἰακίδας] Αἰάκης (cf. Ζ 13. 25), 140 οἱ] οἷα, 172 γάλα] ἐπὶ γάλα. Ε 20 Μακεδών] Μακεδόνων, 92η οὔκων ἤν μὴ παύσησθε] οὔκων παύσεσθε, Η 219 ἅμα ἠοῖ] ἅμα οἱ, aut expulit aliunde invecta Γ 126. quid quod vidit olim quae postea critici nobiles vidisse sibi primi videbantur, velut Γ 7 ἕλξαντες] σάξαντες, 66 μὴ μέν] μή μιν, Δ 5 τοῦ] τῶν, 78 αὕτη] αὐτή cum Reiskio, Δ 79 κάτισε] κατεῖσε cum Valckenario, Γ 68 ἀνιστάμενος] ἐνιστάμενος cum utroque, Γ 69 ἢν] εἰ cum Schaefero, Ζ 87 πεντήρης] πεντετηρίς cum Schoemanno Opusc. I p. 315. cumque orationis Herodoteae proprietates in paucis calleret multaque ex intima eius indole subtiliter observasset, acrique iudicio exquireret quid ad aequabilitatem convenientiamque sermonis desideraretur, in omni genere emendationis effecit haud exigua numero, quibus nihil fere ad veritatis perfectionem deesse videatur praeter ipsam necessitatem emendandi. cuiusmodi sunt velut haec, quae e grandi numero decerpta infra posui. Α 102 δύο καὶ εἴκοσι] δύο τε καὶ εἴκοσι, Β 168 Ἑρμοτυβίων] Ἑρμοτυβίων ἄλλοι, Γ 11 τοός] τούτους, 12 διαρρήξειας] διαράξειας, 14 πάντες] πατέρες, 31 βασιληίους] βασιληίους καλεομένους, Δ 3 ἐτράφη] ἐπετράφη, 76 ἔθεσι] ἤθεσι, 189 κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται καλῶς αἱ Λίβυσσαι] κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται αἱ Λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς, Ε 91 ἀπικόμενοι] ἀκεόμενοι, Η 53 ἀποστείλας] ἀπολύσας, Ι 53 ταῦτ' ἀναινομένου] ταῦτα νενωμένου. multo etiam plura excogitavit non veri similia illa quidem sed tamen specie haud improbabili, velut illud insigni audacia Β 176 τοῦ αὐτοῦ ἐόντος λίθου] Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου, quod adhuc in editionibus legebatur. sunt praeterea, ne quid lauda-

bile praetermittam, quae non ipse commentus videtur sed ex accurata auctorum lectione collegisse, velut ex Stobaeo ((Γ 53. 80. 82. Δ 104. Ζ 86. Η 49. 102. 160), Plutarcho (Γ 46. Δ 160. Ζ 105), Zenobio (Δ 23), Stephano Byzantio vel ipso Herodiano (Δ 93), Photii lexico (Γ 8): non unius autem auctoritate fecit quod Ζ 105 nomen cursoris, quod in ceteris est libris Φειδιππίδης, fortasse ioculariter ad artem hominis declinatum, scripsit Φιλιππίδης. in eis enim quae hominem grammaticum artisque peritum requirerent, in orthographicis prosodiacisque Herodianeam disciplinam praefert haud indiligenter perceptam: quo factum ut ab hoc habeamus aliquot nomina vel scripta rectius vel suis accentibus instructa, ut Γ 136 γαῦλον (cf. Lentzii Herodianus I p. 156), Η 154 Παταίκου et Γ 37 Παταίκοισι (cf. ibid. p. 151, Δ 164 Ἀλαζείρ (in quo est corrigendi conatus imperfectus) et Ἀλάζειρα (ibid. p. 49), 172 sqq. Νασαμῶνες (ibid. p. 32), Η 109 Δίκαιαν (ibid. p. 272), 176 Ἀνθήλης (ibid. p. 322), Ι 43 Ἐγχελέων (et debebat Ε 61 Ἐγχελέας: ibid. p. 237). quibus addi potest Γ 122 Κνωσίου (ibid. p. 206), Δ 48 Ὄρδησος (ibid. p. 210, 12). nec sine eiusmodi auctoritate fecisse arbitror ut regis Aegyptii nomen, quod scribitur in ceteris fere codicibus Μοῖρις, ubique mutaret in Μόρις: quod et ipse olim multiplici argumentatione vindicabam, nunc debui omittere, non quod minus iam probetur per se ipsum, sed quia a fide codicum paene nihil habet praesidii. at in Ἰνταφρένης (Γ 70. 118 sq.), quod eximie ille emendavit pro eo quod fuerat Ἰνταφέρνης, eo magis nunc quoque adsentior, quod de scriptura Ἀρταφρένης, quod est nomen illius plane simile, multo autem apud Herodotum usu crebrius, iam a codicum fide prorsus exploratum est.

talibus igitur tam multis tamque variis sanae doctrinae fructibus si contentus ingenii temperasset impetui, haud dubie inter eos qui de Herodoto bene meruere egregium obtineret locum. sed dum furore quodam ruit ac saevit in ipsa sana nihilque suspecta, et laudi suae plane officit et ipsi arti moveret invidiam, si haec ars esset potius dicenda quam exsultans quaedam lascivia, immemor ille plane aut nescius, quod conquestus est quidam haud immerito in causa dispari, 'improbe facere qui in alieno libro ingeniosus esset'. nec meminere nuper admodum tres homines Batavi, quorum quidem et doctrinam admiror et probo industriam, sed qui in hoc scriptore parum modeste ac nullo ferme sive ad corrigendum sive ad explanandum fructu exercuere vires. et horum quidem 'emendationes' ipsa multitudine suspectas licuit praeter paucas quasdam neglegere, et vereor ut ipsis etiam nunc satis placeant: illius commenta non potuimus pro instituti nostri ratione quamvis magnam partem futilia non commemorare: quae ne prorsus sine utilitate chartas impleverint, documento esse velimus quantum olim, in hoc praesertim scriptore, satius sit abstinere quam nugari. de aetate autem hominis non ultra saeculum duodecimum deprimenda certum indicium est quod praeter alios Eustathius nonnusquam in commentariis Homericis, perpetuo autem in Dionysiacis usus est exemplo ad huius recensionem perscripto. ad codicem autem ut iam redeamus, quamvis sit ille et interpolatione correctoris et librariorum stupida interdum socordia ab exemplo illo quod Ψ diximus mutatus, tamen, quia ab alterius correctoris (*C*) novationibus plane vacuus relictus est, efficitur ut, quidquid *ABR* codicum coniuncta fide praestetur, id

ipsum fuerit in archetypo (Ω): contra quidquid unus *R* offerat, id omne sit aut correctum aut erratum.

Brevius iam de reliquis expediam. *P* enim, postquam statim a fonte suo (Ψ) receperat plurimam eorum partem, quae a correctore *C* importata diximus, idem homo qui scripsit iterata cura ita retractavit ut, quae videret in aliis exemplis vel melius vel non peius scripta, aut sufficeret priori scripturae radendo deletae aut intra versus vel extra adscriberet. ita factum, ut totiens huius codicis ipse textus (P^t) vel scriptura prior (*Ppr.*) a correcto (*Pcorr.*) vel, ut hoc verbo utar, marginali (P^m) discernenda esset. cumque lectiones illae post illatae partim ab altero genere (*ABCd*) partim ab correctore *R* repetitae sint nullo discrimine, sed ad arbitrium librarii hominis nec inepti nec ubique sapientis, evasit species codicis sive recensionis contaminatae, quae originem haberet cum *R* communem, interpolationem fere cum *C*, praeterea modo ad alteram stirpem deflecteret modo ad *R* correctum. hoc cum ita sit, sequitur *q* codicem quique alii cum illo ex *P* derivati sunt, obscuratis contaminationis indiciis, et inutiles esse et, si ipso *P* careremus, dubitationis errorisque plenas: ipsius autem *P* in eo sitam esse utilitatem haud mediocrem, quod, ubi cum *R* a principio consentiat, communis parentis (Ψ) memoriam referat, ubi item a primo contra eum cum *ABCd* faciat, correctum illum coarguat aut errore depravatum. habet idem quaedam sibi propria pauca illa quidem sed memorabilia, nec fere laudis expertia. nam praeterquam quod in orthographicis aliquanto est ceteris purgatior, quaedam ad dialectum maxime pertinentia unus recte aut certe constanter scripta exhibet. velut cum et codicum nonnusquam

fide ac consensu (A 39 φοβέεαι, H 50 διαιρέεαι, 161 δέεαι) et ipsa ratione constet nec contraxisse Herodotum nec imminuisse verborum formas in εεαι a primo exeuntes, hic unus retinet vel potius redintegrat plenam terminationem in Archetypo altera ε fraudatam, A 206 προθυμέεαι, Γ 34 ἐπαινέεαι, Δ 9 εὐφρανέεαι, 163 ἀποθανέεαι, H 47 διαιρέεαι, 52 φοβέεαι. quamque ceteri in θῶυμα θωυμάζω θωυμάσιος interdum omittunt vocalem υ, hic fere aut retinuit aut reduxit. recte porro idem A 63 ἕκαστος] ἕκαστον, 90 τούτῳ] τοῦτο, 108 ἐπίτοκα] ἐπίτεκα, aliaque item bona haud sane multa. nec desunt properantius mutata, ut A 8. 133 σπουδαιέστερα] σπουδαιότερα, 32 πλουσίου καὶ ἀνόλβου] πλουσίου καὶ ἀνολβίου, B 6 ἡμέες, ibidem ἐόν] ἐών. at laudandus sane est aliqua certe ex parte quod in declinatione verborum in αω auctoritatem *C* correctoris hic illic per librum primum, saepius iam per partem libri secundi, plane autem constanter inde fere a B 66 derelinquens, ω ex αω αο αου conflatam non in εω, sed, quod et ratio poscebat et ceteri addicunt, in εο dissolvit. quam mihi rationem quod significavi non omni ex parte probari, infra defendam. illud ne hic quidem praetereundum, quod verbum, quod est χρᾶσθαι, cuius de flexione Herodotea non potest ulla esse dubitatio quin unum e tot similibus ω circumflexam habeat diductam in εω, in hoc tamen codice ad ceterorum analogiam revocatum praefert εο: quod ab interpolatore esse inde fit certissimum, quod is pariter ac ceteri in libro primo et parte secundi χρέωνται viciens, χρῶνται bis, ἐχρέωντο bis, χρεώμενος duodeciens tenet, idem inde a B 77 mutato repente consilio alteram persequitur flectendi rationem per reliquos libros tam pertinaciter, ut in creberrima huius verbi

frequentia semel ni fallor (Δ 104 χρέωνται) corrigere antiquam omiserit.

d porro codicem quod supra indicavi ab initio usque ad B 133 cum *R* facere, inde autem a B 134 cum *ABC*, sic ea res interpretanda est. is liber, ex quo hic venit, cum parte schedarum, quae continebat priora illa, mutilatus esset, postea ea iactura reparata est ex tali exemplo quale nunc *R* habetur: quod idem in *B* factum supra memoravimus: itemque cum animadversum esset desiderari quaedam in libro primo, quae vidimus dedita opera esse recisa, coepit sive idem qui cetera sive alius post illum in margine supplere, nec tamen in eo negotio propter nimium lacunarum ambitum ultra A 79 perseveravit: suppleta autem postmodo is, qui porro descripsit, e margine in suum quaeque locum reposuit. in ipsa lectione nec hic habet praeter paucissima quicquam boni, menda sua plurima, in correctionibus autem tum duos *CP* tum alterum utrum comitari solet. quamquam sunt etiam permulti loci quibus unus cum *AB* facere videatur, sive ipsa originis vetustate, sive quod Schweighaeuseri culpa de *C* haud ubique exploratum est. ex ipso porro *d* descriptum esse Venetum 𝔡 certis deprehenditur indiciis. ut A 195 εἰρίνεον] ἠριν^{ε}αῖον *d*, ἠρινεαῖον 𝔡. 196 οὐδὲ] ὁ δὲ d^2𝔡. ibid. χρῆν] χρὴ^{ν} $^{d^2}$, χρὴν 𝔡. B 62 κέεται] καίεται d^2𝔡. 93 λίμνῃσι om. *d* (in extrema pagina) et 𝔡. Γ 60 ὑψηλοῦ] ὄρυγμα ὑψηλοῦ d^2 in rasura, item 𝔡 et Aldina (*z*). vel uno hoc quod extremum posui exemplo planum fit, quod multis ubique constat indiciis, Aldo ipsum 𝔡 pro instrumento editionis ad manum fuisse, non illum quidem solum sed cum duobus aliis, qui fuere *qs* aut ipsi aut

genere ac vitiis eorum simillimi, quales et *v* multosque praeterea et unum ex Ambrosianis (v. supra p. XV) cognovimus. et *q*, ex *P* derivatum non multa cum fide ac cura, aliquanto etiam saepius deprehenderemus fontem esse lectionis Aldinae, si diligentius ac plenius haberemus exscriptum. Sancroftianus autem sive Cantabrigiensis, quem *s* vocamus, tot olim doctissimorum hominum laudibus nobilitatus atque a Gaisfordio penitus excussus, praeter eam quae in *R* extat interpolationem, dupliciter correctus est. nam et multa quae in *R* mendosa leguntur ac stupore librarii corrupta, ille emendata exhibet sed infelici fere ac ridiculo conatu, ut ex *R* fluxisse hunc conicerem, nisi essent tamen quae ex simillimo potius quam illo ipso exemplo provenisse suaderent: et vero cum pauca quaedam scite inventa, ut B 170 ἐχόμεναι, Δ 121 πάσας, I 122 σύ, aut etiam expleta, ut illa B 175 τὸ δὲ εὖρος δυώδεκα πηχέων, tum longe plura flagitiose depravata. quo ex genere unum Ἀστυάγεω assidue nec tamen ubique inde ab A 46 pro Ἀστυάγεος invectum commemoro, propterea quod inde a Schaefero idem illud editoribus placuit: ex additamentis autem Z 119 συνάγουσι ἐν ἀγγείοις τό, quod omnes usque ab Aldina insedit editiones. atque eadem manus mutaverat aliqua ad *C* codicis similitudinem, posterior quaedam in ipso *s* recte et laudabiliter correxit numeros in ceteris omnibus falsos Γ 95. Δ 85.

Trium igitur quae dixi exemplorum instructus praesidio cum Aldus Manutius ederet Herodotum omnium primus 'Venetiis in domo Aldi mense Septembri. M.DII', utrum potius pro fundamento habuerit, *b* an *q*, ita ut eius exemplum duorum reliquorum adiumento emendaret, difficile est statuere: nam de *s* non

est dubium quin subsidii loco fuerit. sed illa exempla quia per librum primum et partem secundi eiusdem fere generis speciem referebant, quod in *PR* contineri vidimus, inde a B 134 autem *d* sive 𝔡 ad alterum genus transiit, accidit ut recensio Aldina, sive contaminationem dicere mavis, initio fere non excederet alterius generis terminos, mox duorum confunderet ac misceret speciem. nam quod ille in epistola ad Ioannem Calpurnium Brixianum data, qua praefatus est editioni, praedicat 'musas Herodoti *multis exemplaribus castigatas* ex Academia sua emitti', nimium praedicat: illa vero suo iure, '*nam Clio abundat a caeteris quibuscum contulimus exemplar nostrum, decem prope chartis, quae et in ea desunt, quae a Laurentio Valla tralata habetur*'. supplevit enim e *q*, quae in 𝔡*s* inde ab A 92 omissa Valla, cum decurtato hoc genere exemplarium uteretur, ne cognorat quidem. sed de Vallae versione latina inutili iam ad rem criticam nihil praeterea addam, de Aldina hoc unum, quidquid in ea praeter trium codicum fidem exhibeatur, id omne esse aut correctum ab Aldo eiusve amicis aut erratum ab operis. atque ex errore natum est quod A 97 κάλλιστα legitur pro μάλιστα, e correctione A 96 ἐν γῇ pro ἐν τῇ, B 172 εὐγνωμοσύνῃ pro ἀγνωμοσύνῃ, ἦεν pro ἦν: quae tamen omnia ita ut legebat in Aldina descripsit fraudis nihil suspicans ipse fraudis machinator impudentissimus idemque ineptissimus, is qui fragmentum illud περὶ εὐγενείας confinxit doctisque imposuit tanquam Plutarcheum, donec nuper admodum vindicavit flagitium Iacobus Bernays. sed inter ea quae Aldus novavit, nec pauca nec levia atque adeo plane commenticia (ut Δ 126. H 221), in primis damnosa fuerunt quibus dialectum ad ionismi nimirum

normam praeter codices vel certe praeter codicum constantem memoriam revocare sibi videbatur, quippe quae crederentur ab eis, qui multo post illum de ea norma acrius inquirere coepere, non sine auctoritate librorum vetustorum edita. ultra Aldinam pertexere historiam, quae nunc dici solet, criticam non videtur post Wesselingii Schweighaeuseri Baehrii commentationes operae pretium esse. nec enim praeter Henricum Stephanum, qui bis edidit, primum a. MDLXX, iterum a. MDLXXXXII, codicumque ope Parisinorum aliquot locos vel emendavit vel emendandos monuit, paucissimos ipse correxit, unum etiam (A 47) haud dubie e titulo Delphico a Cyriaco olim descripto non correxit sed pervertit: praeter Stephanum igitur nemo ante Galeum Gronoviumque exemplar Aldinum ad codicum auctoritatem retractare instituit.

Codices quem ad modum a suo quisque genere demutati sint postquam exposuimus, sequitur ut de ipsorum generum indole et vicibus similis instituatur disputatio, hoc est ut quaeratur, codices illi duo, e quibus *ABC* (nam *d* sine fraude iam neglegetur) et *PR* fluxisse consentaneum est, quos X et Ψ signamus, quatenus ab communis parentis sive Archetypi (Ω) similitudine discesserint. quae disputatio ut est ad munus recensendi rite et recte administrandum gravissima, ita nec expedita nec a multiplici dubitatione immunis. illud enim res ipsa ostendit, non posse recensionem iustam intra alterius utrius generis fidem consistere,

sed ita demum absolvi si, quidquid alterum vitii contraxerit, alterius auxilio eluatur, adhibita tamen iudicii cautione, ne, quaecumque videatur alterum prae altero cultiora aut usitatiora offerre, cupidius arripiantur. generatim autem ac breviter ut pronuntiem quod diuturno usu varioque experimento didici: X habet speciem orationis aliquanto rudiorem casuque aut errore interdum turbatam et laceram raroque manu emendatrice refectam, sed eam ipsam ob causam a fide antiquitatis commendatiorem: contra Ψ sicuti purgatiorem a mendis et integriorem a lacunis, ita haud raro plane interpolatam: adeo ut si unum X haberemus fontem lectionis, aliquanto legeremus Herodotum impeditius, sin unum Ψ, praeter veritatem nonnusquam expolitum. et mancus est X prae altero aut totis versibus B 143. Δ 20. 33, proclivi his duobus locis propter homoeoteleuton errore, quo quidem in *C* nihil est crebrius: aut uno pluribusve verbis, ut B 46. 75. 81. 178. Γ 9. 36. 44. 45. 98. 104. 117. 127. 160. Δ 14. 19. 40. 71. 84. E 92 ζ. H 6. 103. Θ 129. nam B 40 oratio hiulca ne in Ψ quidem plena sed expleta est idque satis pueriliter: at Z 122 ac forsitan etiam Z 98 in eodem ne expleta quidem sed alienis onerata. contra ea cum hiet in Ψ solo B 67. 70. Γ 144. Δ 191. H 11, in eodem agnoscimus manum scriptoris non restitutam sed a primo servatam cum alibi tum hisce locis, B 79 ἐπάξια (ἅπαξ ἅ), 92 πτίσαντες (ὀπτήσαντες), 178 Κνίδος (Χίος), Γ 20 ἐς τέλος (ἕτερος), Δ 25 αἰγίποδας (ἱπποβάτας), 41 στεινή ἐστι (ἐστὶ ἤ ἐστι), 76 Τύμνεω (τοῦ νεώ), E 77 βοηθούς (Βοιωτούς): tum vero etiam dedita opera expolitam et correctam, qualia nemo non concedet esse B 66 ταῦτα δὲ γινόμενα] τούτων δὲ γιγνομένων et, quod similis peperit ratio, Γ 99 δια-

φθείρεσθαι] διαφθείρειν, A 35 ἐν ἡμετέρου] ἐν ἡμετέροις, Γ 14 τούς τε — δεδεμένους] τοὺς δὲ — δεδεμένους ἦγον, 117 ἐς τοῦτο φερούσας] ἐς τούτους φορεούσας, Δ 33 ἐχούσας] θυούσας, E 111 ἵστασθαι] ἀντιτάσσεσθαι, Θ 112 τοῖσι καὶ πρὸς βασιλέα] λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους. atque in his expressa extant vestigia correctionis, quae in aliis haud paucis numero suspicionis plus quam indicii et argumenti habet: illud certe quidem constat, ubique esse cautione opus iudicioque multum et subtiliter in cognitione ac familiaritate huius scriptoris versato. quod si praeterea occurrunt quae ad sensum sermonisque sive elegantiam sive constantiam nil prorsus interesse videatur utram in partem diiudices, in his maxime collocationes verborum, Archetypi memoriam eo genere codicum fidelius repraesentari arbitrabimur, quod longius ab interpolationis suspicione abesse viderimus.

Eo enim summam omnis huius de rationibus codicum quaestionis spectare voluimus, ut Archetypi ipsius quam etiam nunc fieri posset integerrimum reciperaremus exemplum. cuius etiam externam speciem atque omnem descriptionem aliquatenus certe ex apographorum varietate probabiliter nec inutiliter recolligemus. et totius operis inscriptio ne in illo quidem superfuisse videtur, si modo ulla unquam fuit nec potius cum praescriptione singulorum librorum confusa hunc in modum: ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Α. ΚΛΕΙΩ, et subscriptione: ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Α. nam de ipso titulo Historiarum non debebat post tot auctorum testimonia, quae collegere Schweighaeuser ac Baehr pleraque, non omnia, quicquam esse dubitationis. quamquam nuper admodum fuit, qui, spreta et auctorum et codicum auctoritate nimiaque sui ingenii admiratione

ac confidentia, sic inscriptum ederet: Ἡροδότου ἱστορίης ἀπόδεξις. et hoc quidem nugatorium: sed ne illa quidem Μουσῶν communis appellatio operis, quae inde ab Henrico Stephano vulgabatur, ullum habet firmum praesidium, nisi forte firmitatis quicquam concedas codicis novicii eiusque consimilium inscriptioni quam supra posui p. XI, aut Suidae in Ἡρόδοτος notationi ἐπιγράφονται δὲ οἱ λόγοι αὐτοῦ Μοῦσαι, unde sumpsisse videtur Stephanus quod primus adstruxit ἡ ἱστοριῶν λόγοι Θ, ἐπιγραφόμενοι Μοῦσαι. nam illa Luciani ᾄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα καὶ αὐτὰς οὔσας (II p. 833 Reiz.) et ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία (II p. 55), manifestum est non ad communem potius aut rectius omnium quam ad singulorum librorum cognominationem referri. singula autem Musarum nomina quo primum tempore addita sint non quaero: illud quaeri potest, satisne recte ea cum Bekkero abiecerim. subscriptionibus additi fuere in Archetypo singulorum librorum numeri versuum. ex eis in *AB* nunc reliqui sunt numeri librorum Δ. Ε. Θ. Ι. ac fortasse ne in illo quidem plures relicti erant, qua raritate effectum videtur ut in ceteris exemplaribus et ipsae reliquiae omitterentur. qui si hodie superessent omnes, haberemus unde de integritate operis rationem institueremus haud infructuosam. lacunas enim breves hic ut mittamus, in Angelicano ad Θ 121 haec in margine scripta sunt ab ipso librario, derivata autem haud dubie ex Ω: λείπουσι στίχοι χ̄. quod quomodo latere potuerit homines doctos omnes non mirabile, cum illo ipso demum loco resumatur filum narrationis paulisper intermissum nec requiri

videatur, quod nunc intercidisse comperimus, singulare de facto aliquo singulari capitulum. porro de librorum et initio et exitu quo in perpetuitate orationis melius constaret, provisum fuit ratione quadam sollerter excogitata, quam in aliis animadvertit primus ni fallor Otto Iahn in Philologi tom. XII p. 506, ut quibus quisque liber verbis clauderetur, eadem in principio proximi sequentis iterarentur: quod nunc quidem in omnibus codicibus observatum videmus in Θ. I, praeter *P* ut tamen in eo ipso vestigium appareat, in B autem et Γ. Δ. Z ab uno *R* sed ita immutatum ut, quae in principio cuiusque legantur, ea exeunti proximo superiori addita sint. in marginibus vero fuerunt et *summaria rerum* perpetua et *scholia* haud frequentia. illa tenuit *A* si minus integra et cuncta, — rarescunt enim aut intermittunt nonnusquam nimio intervallo, velut B 94. Δ 11. 36. H 168, incertum an in ipso Ω —, certe longe plenissima: e quo nunc primum edidi rarissime emendationis indigentia, paucis etiam e *BR* adsumptis vel adauctis. scholia autem vetusta multo prae summariorum ambitu parciora fere unus *B* servavit, distincta olim ab illis vel addito σχο͡ sive σχ̊ siglo, quod coniectare licet ex *A*, vel dispari genere litterarum.

Et haec quidem de externa Archetypi forma certis poterant indiciis explorari. ipsa vero in eo verba non vacua fuisse varia labe et corruptela nec mirabitur quisquam nec dubitabunt nisi parum in his literis versati. nec de emendationis eventu desperandum, modo ne correctorum ille aliqua constanti interpolatione genuinam exuerit speciem. quod non factum arbitror, certe cur suspicarer non inveni. nam additiciorum numero non infrequentium ea est diversitas et aetatis et causarum

ut accrevisse paulatim complurium opera certum sit. et A 1 ἄλλῃ χώρῃ, 84 ἦν ἐπίμαχον τὸ χωρίον, B 12 πρὸς δὲ τῇ χώρῃ, 117 καὶ τόδε τὸ χωρίον (ac forte Z 102 ἐπιτηδεότατον χωρίον), A 4 τὰ ἐνοικέοντα ἔθνεα βάρβαρα facile imputamus eiusdem hominis inscitiae. at A 196 ἵνα μὴ ἀδικοῖεν αὐτὰς μηδ' εἰς ἑτέραν πόλιν ἄγωνται ne ionica quidem, B 92 καὶ πωλέουσι fuerunt a primo in margine exemplaris vetustioris adscripta explicandi non explendi causa, illa ad ἀλλ' ἐγγυήτας χρῆν καταστήσαντα . . ., haec ad ἐς ἄλλο τι τράπουσι. similemque habent originem H 26 ἐν τῇ πόλι, 162 τὸ ἐθέλει λέγειν. sed plura secludenda erant, quae idem fortasse homo male sedulus immisit ut mancae nimirum orationi subveniret, A 142. 181. B 11. 35. Γ 30. 56. 126. 149. Δ 5. 7. 36. 65. 99. E 55. Θ 38. 83. 102. I 11. 65. 93. nec minus aut importuna aut otiosa, sed ampliora ambitu doctiorisque venae A 12. 28. 29. B 116. Γ 97. Δ 127. E 16. alia quamvis abundantia aut minus recta A 148. Γ 59. Δ 71. Z 98. H 63 si quis tamen ab Herodoto ipso profecta contendat, habebit quo defendat cum specie aliqua veritatis. leguntur enim praeter illa in his historiis, quales et nos habemus et habuerunt veteres, aliqua vel continuitatem vel concinnitatem orationis turbantia aut certe a tenore narrationis absona, ut non statim cum ceteris nata sed postea demum adglutinata videantur, eadem tamen nec per se ipsa nec ullam aliam ob causam ingenio Herodoti et consuetudine indigna. A 125 ἔστι δὲ Περσέων συχνὰ γένεα — Σαγάρτιοι, B 127 ταῦτα γὰρ ὦν — Χέοπα, 156 ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου — Δήμητρος, Γ 89 ἐπὶ γὰρ Κύρου ἄρχοντος — ἐμηχανήσατο, 131 ἐγένετο γὰρ ὦν τοῦτο — Ἑλλήνων πρῶτοι, Δ 2 τοὺς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι — ἀλλὰ

νομάδες, 64 δέρμα δὲ ἀνθρώπου — λευκότητι, 86 παρέχεται δὲ καὶ λίμνην — Πόντου, E 83 ἦσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αὗται αἱ ἱρουργίαι, Z 59 συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε — 60 τὰ πάτρια ἐπιτελέουσι, 79 ἄποινα δὲ — ἐκτίνειν, H 20 στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν — 21 σῖτά τε καὶ νέας, 190 ὥστε Ἀμεινοκλέι — παιδοφόνος. I 82 λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι — πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων, 83 ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον — 85 τρόπῳ τοιούτῳ ἐτάφη. haec igitur et similia quaedam alia, tametsi haud pari esse omnia ad demonstrandum pondere intellego, eo certe valent coniuncta, ut non temere videamur credere ipsum Herodotum quaedam post absolutas singulas historias sive λόγους iteratis curis inseruisse, alia etiam postea quam edidisset totum opus animadversa aut comperta in margines interim coniecisse, indeque post eius mortem incohata necdum ad ceterorum perfectionem exculta alium quendam in contextum orationis suo quaeque, ut fieri posset, loco immisisse. atque de illo genere supplementorum ipse ait Δ 30 προσθήκας γὰ δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζητο, tanquam excusans amplificandi praeter ordinem ac tenorem rerum licentiam. alteri quamvis in coniectura posito hoc saltem tribuendum erit, ne calidius dicam an inertius, quidquid impedire sentiamus flumen narrationis, continuo exturbare conemur quasi foris invectum.

Confidentius aliquanto quam de additamentorum suspicione iudicatur de hiatibus lacunarum. quae aut per se patent ipsarum sententiarum argumentorumve defectibus, ut A 92. 167. B 40. 86. 102. 175. Γ 14. 39. 49. Δ 37. 47. 149. E 27. 69. H 76. 154. Θ 77. 124: aut ratiocinandi subtilitate patefiunt, ut in numerorum notatione B 8 (quem quidem locum ne Aristides

quidem altero post Christum saeculo legit incolumem) Γ 89. E 52: aut testium fide aperiuntur simulque integrantur, ut B 158. I 93, vel certe credibiles fiunt, ut A 96. B 65. Δ 162. transpositorum autem versuum videor mihi praeter Δ 106, quod vidit Wesseling, duo alia deprehendisse exempla E 52. Θ 137. nam quod putabam olim A 196 traiectione unius versus interituque alterius turbatum, nunc perspexi interpretamenti expulsione facilius expediri.

E reliquis autem mendorum generibus nullum est aut latius diffusum aut difficilius ad persanandum quam quo ionica sermonis forma a nativa specie ac norma degeneravit. sed is locus cum gravissimam huius quod suscepimus negotii contineat partem, separatim et aliquanto explicatius tractandus est.

Dialecti enim, quam nominare consuevimus Herodoteam, etsi post Dindorfii maximeque Bredovii commentationes laboris fructusque plenissimas nec opus nec operae fere videtur totam materiam denuo expromere et percensere omnemque rationem enucleate disceptare, breviter tamen ac summatim exponendum esse intellego et defendendum, quae in constituenda emendandaque vel communiter cum illis vel separatim nunc secutus sim. quae disputatio cum explicanda Archetypi indole coniunctissima est. nam cum ante hos fere quindecim annos primum agitare coepissem edendi Herodoti consilium, nolui eorum imitari inertem patientiam, qui tralaticiam istam inde ab Aldo varietatem sermonis non auderent ulla in parte attemptare

'nisi codices addicerent', sed, qui tunc erat horum studiorum status, non potui non alacriter eam ingredi viam, quam post temeraria irritaque magna ex parte Schaeferi conamina primus saluberrimo exemplo monstraverat C. L. Struve, mox H. Lhardy strenue sequi perrexerat, Guilielmus autem Dindorf primus ad calcem usque percurrerat, cum eodem fere quo uterque illorum tempore F. I. C. Bredovius diligentia ac labore plane admirabili in omnes partes muniret eaque sterneret fundamenta, quibus idem opus qui postea adgrederetur, quamvis ampliori meliorique instrumento adiutus, superstruere deberet. itaque ad huius potissimum praecepta refingere conabar orationem ad eam convenientiam, quam requirere videbatur tanti scriptoris dignitas. nec vero eram tum nescius aut celabam fore ut aliquando de vetusta codicum memoria melius edocti de multis aliter, quam tum fieri poterat, statueremus. quod iam reapse evenisse profiteor. etenim, ut paucis comprehendam quae nunc sentio, quod illi multiplicem formarum varietatem ad codicum testimonia exquiri, quaeque et saepius exhiberentur et rationi sermonis convenientius, eas pro veris ratisque haberi voluerunt, et fecerunt prudenter nec sine prospero certoque eventu. eidem quod multa varie figurata ad unitatem, nonnulla etiam praeter codices ad rationis convenientiam redegerunt, non sunt temeritatis accusandi. sed in illo decepit eos saepe falsa aut manca de codicibus narratio aut quam ignorarent interpolatio correctorum, in hoc studii quodam fervore membranarumque contemptu longius progressi sunt. itaque meae nunc operae maior pars in tuenda quam in mutanda lectione Archetypi fuit, utque haud pauca etiam nunc cum illis

emendare non dubitavi, ita ipsum impetum corrigendi, quo olim fervebamus, retardavi, pedemque rettuli ubi non posse recte ac tuto consisti intellegerem. omninoque mihi non opinione aliqua subitaria sed argumentis solidis experimentoque diuturno persuasi, emendandi rationem, quae adhuc placuit, aut etiam longius porrigendam multaque demetenda esse, quae nondum tetigisset criticorum saeva manus, aut vero coercendam eam intra certos ratosque fines, ultra quos vagari sineretur quidquid aut suapte natura vagum ac liberum esset aut non posset sine vi aliqua astringi. atque hoc alterum probari posse peritis modesteque iudicantibus ut non diffido, ita fore umquam de omni hoc genere stabilem doctorum concordiam non spero. nec enim deerunt qui ingenita quadam iudicii atrocitate dicam an illiberalitate, tamquam Manlii illi et Papirii, impatientes quidquid imperium regulamque detrectare visum fuerit, forti manu retrahi atque in ordinem cogi velint, varietatemque, quamvis manifestam ac testatam, casu tempore temeritate denique vel oscitantia, ut aiunt, scribarum, non voluntate ac manu scriptoris factam clamitent: talique orationi haud dubie plaudent multi natura aut disciplina similes facti. sic enim est: fortia placent vulgo ac pertinaciter sibi constantia, quodque recte laudatur in re gerenda atque in omni officiorum genere, idem in exquirenda veritate admirabile esse consuevit, hisque praesertim in literis non probatur temere vel prudentiorum iudicio, nisi quod per se ipsum magnifica quadam specie veritatis commendetur, veritas saepe ipsa ut Cinerariola illa fabulatorum spreta delitescit propter incultum quendam habitum nec satis decorum aut usitatum. itaque fuerunt omni aetate et vidimus

nuper quibus pro suspecto esset quidquid in scriptore nobili ac laudato minus niteret, nec placeret nisi quod legitimum conveniens concinnum videretur. quibus ego, si hanc quam nunc tuemur dialecti speciem improbent ut a perfecta aequabilitate remotiorem, non opponam aut iactata illa Hermogenis 'Εκαταῖος - τῇ διαλέκτῳ ἀκράτῳ ἰάδι καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν 'Ηρόδοτον ποικίλῃ, quae ad delectum verborum, non ad conformationem affectionemque spectant, — aut illud Apollonii Dyscoli, quod in simili causa adhibuit Lobeck pathol. II 342, οὐκ ἐξωμάλισται τὰ τῶν διαλέκτων καὶ μάλιστα τὰ τῶν 'Αττικῶν, quod dictum est de ipso sermone non satis aequabiliter per omnes partes absoluto, non de inconstantia loquentium scribentiumque. plus apud quospiam ponderis habeat quod velut Cicero de se ipse suaque consuetudine fatetur Orat. 156: '*alias ita loquor ut concessum est, ut hoc vel proh deum dico vel proh deorum, alias ut necesse est, cum trium virum non virorum, cum sestertium nummum, non nummorum, quod in his consuetudo varia non est.*' aut quod verissime monuit vocabulorum acerrimus exactor Carolus Lachmann ad Lucret. I 125 '*summam constantiam in dicendo scribendove quaerere animi illiberalis esse*'. sed haec fuerit frigida quaedam ratio disputandi. nam suum cuique scribentium ingenium est, sua disciplina et voluntas. at quid in Herodoti oratione, qualem in Archetypo fuisse aut certum aut verisimile est, tolerabile iudicetur quid intolerabile, non in universum statuendum est aut praeiudicio, verum discendum assuescendumque singula quaeque sollerter observando colligendo ac generibus distinguendo. ita fiet ut multa, quae nunc dissipata et poscere et pati videntur cor-

rectionem, cum similibus in ordinem congregata, facilius impetum sustineant τῶν ἐξομαλιζόντων, sentientium scilicet aliquando quot simul loci attemptandi sint, alia auxilio carentia facilius recipiant medelam, non nulla denique ut incerta atque ambigua rectius interim pacata sinantur.

Quodsi iam in hac quam instituo disputatione anomaliae magis quam analogiae videbor causam tueri pluraque retinere quam emendare, res ipsa ita tulit, ut nec omnia hic explicari deberent, de quibus nihil ab aliorum iudicio ne nunc quidem meum separavi, et vero partibus defensionis vel desertis adhuc vel inertius susceptis non posset brevi strictimque satis fieri. exordiar autem a genere minus dubio. eminent solitaria quaedam per has historias passim dispersa epici fontis ac coloris. ‘αἴ pro εἰ optantis semel dixit Herodotus 1, 27: αἲ γὰρ τοῦτο θεοὶ ποιήσειαν ἐπὶ νόον νησιώτῃσι, locos imitatus Homericos, qualis est Od. Υ, 236: αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων. eadem particulae κε ratio est, qua ipsa quoque uno tantum in loco usus est Herodotus 7, 159: ἦ κε μέγ' οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων, Homeri ante oculos habens versum Il. Η 125: ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππήλατα Πηλεύς· quocum locum Herodoti iam Eustathius comparavit p. 670, 57.’ verba sunt Dindorfii. sed genus ipsum latius patet. οὗ οἱ hiat more epicorum Α 109. 132. Β 110. Δ 43. Βασιληΐδεω Θ 132 non a βασιλέος sed ab epico βασιλῆος deductum est, similiter ac quod communis usus recepit Νηρηΐδων Β 50, nec tamen more epico, qui postulabat Βασιληιάδεω. ἥν pronomen possessivum semel legitur Α 205, item semel ὅ γε pronominis instar Β 173, ἦμος Δ 28. ἀμβολάδην Δ 181,

ἀμβώσας Α 8. Η 18, ἀμβώσαντες Γ 38, ἀμπαυστήριοι et ἀμπαύονται Α 181, nec dubie ἀμπαύεσθαι Α 182 ab Aldo correctum: non indubium ἐπαντεῖλαι Β 142 propter vicina ἀνατεῖλαι et ἀνατέλλειν. nomen proprium Παραιβάτης Ε 46 suapte natura defenditur, immeritoque infestata a Bredovio ὑπειρόχους Ε 92 propter Ὑπερόχην Δ 33, χλεηδόνι Ε 72 ab ipso et Dindorfio propter Ι 91 χληδόνος, 101 χληδών (sic enim utrobique et scriptum et scribendum, sine iota), κενεούς Θ 28, quamquam eidem intacta siverunt non magis singularia ἐνέοι Η 6, εἰδόμενον Ζ 69, μεμονέναι Ζ 84, μέμνεο Ε 105, ἀέξειν Γ 80, τέθηπα Β 156, ὀνομανέω Δ 47, χέαντες pro χώσαντες Ε 8, συγχέουσι Η 115 pro συγχοῦσι. quocirca non aspernarer ἐπιδευέες Δ 130 si satis esset testatum, nec audeo flexionem epicam δαιτυμόνεσι Ζ 57 damnare in vocabulo epico, sed ambigo illud potius sit an *AB* codicum (nam de *C* siletur) δαιτυμόνεσσι. at μήνεσι Δ 43. Θ 51, πλεόνεσιν Η 224 licenter lusit corrector *R*, idemque quod olim vulgabatur πατέρι Γ 34 aliaque consimilia non pauca. sed egregie idem ὑπέκ pro ὑπέρ Γ 116. ἠγορόωντο Ζ 11 ut sumptum ab Homero defendit Dindorf: ergo ne χομόωσι quidem Δ 191 indefensum. at νηήσας pro νήσας Α 50 non retineo, licet in ipso Archetypo fuerit. nec enim negari potest esse quaedam eaque satis rara in illo ipso ad morem epicum interpolata, ut Ἄρῃ sive Ἄρηϊ Δ 59. 62, ἴδηαι Δ 9, ἐλαύνῃσι Α 188, ἑστάμεναι Α 17, infinitivi quidam aoristi in έειν pro εῖν exeuntes. haec atque talia si quis quaeret unde aut qua primum aetate influxisse videantur, legat vel Luciani de Dea Syria et de Astrologia libellos, vel Eusebii fragmenta apud Stobaeum eiusdemque opinor nuper a Carolo Weschero in Poliorceticis editum, vel Perictiones Pythagoreae

quae apud Stobaeum extant. quorum de perversa confusaque ionismi imitatione monuit paucis sed scite Bredovius p. 51. neque tamen credat temere nisi qui ipse usurparit oculis, quam illi eorumque similes pueriliter dicam imperiteque an licenter non modo diversissima quaeque et genere et aetate commiscuerint, sed nova et inaudita pro sua quisque doctrina ac libidine effinxerint. quid quod scriptor quidam rerum, quem ridet Lucianus *quomodo histor. conscr.* 18, Herodoti illa ἦν Κανδαύλης τὸν οἱ Ἕλληνες Μυρσίλον ὀνομάζουσι hunce in modum dum imitatur corrupit: ἦν Ὀσρόης τις τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνυμέουσι. ipse Lucianus ita loquentem facit 'pro suo more' Herodotum *de domo* 20 ἀληθέα τάδε ὁ λόγος ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, μυθέεται καί οἱ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τουτέων πέρι ὄψιν ἀκοῆς προτιμέων, in quibus τουτέων falsum pro τούτων, προτιμέων vehementer dubium. horum igitur exemplo et auctoritate invecta arbitror illis ipsis saeculis βασιληίῃ 'reginae' Δ 33, τήντινα Α 90, ἐπιτράφονται Γ 155, Βάττεω Β 181, Κροίσεω Θ 122, Μεμβλιάρεω Δ 147. 148, Σουσέων Ε 35, αὐτέῳ Α 133, τουτέων in genere masculino et neutro Α 50. 125. Β 3. Δ 9. (Η 124), item αὐτέων Α 9. 125. 126. 133. 141. 146. 165. Ε 5. 27. 52. Ζ 27, rara sane in tanta frequentia horum pronominum. hinc porro nata videntur et quae hic illic obviae sunt adiectivorum in υς formae femininae non in έα sed in έη aut είη cadentes (Bredov. p. 157), et imperfecta aoristique barytonorum pro οντο declinata in εατο, perperam scilicet similitudine ab perfectis eorumque quae sunt in μι praesentibus imperfectisque, velut κεκλέαται τιθέαται ἐτιθέατο, tralata: ἐβουλέατο Α 4. Γ 143, ἐναπενιζέατο Β 173, ἀπεγραφέατο Ε 29, ἐγενέατο Β 166, περι-

εγενέατο Α 214, semel etiam H 147 aoristus primus ἐσινέατο pro ἐσίναντο. nam ἀπιχέατο, quod terdeciens legitur pro ἀπίχοντο aut pro ἀπίχατο, undeciens importavit corrector C (A 15. 152. 169. Δ.203. E 98 bis. 99 bis. Z 16. I 17. 55), bis Aldus (H 118. 131), uti περιεβαλέατο E 24, ἐπυθέατο H 172 tantum in *PR* sunt. quae vidit Dindorf omnia esse interpolata. eodem porro ex genere est ἐστελάδατο H 90, cuius loco in *R* paulo cultius ἐσταλάδατο. sed praesentia κηδέαται A 209, ἀγέαται B 47, ἀπαγέαται B 67 itemque falsum ἐκδιδόαται B 47 sunt a correctore *C*.

Minus etiam quam epica suspitionis habent *dorica*, quae quantumvis a sermonis proprietate abhorrentia leguntur tamen aliqua, quae postmodo immiscendi nec causa fuit nec libido. sed nullum ex hoc genere magis offensioni fuit quam ἀνέωνται B 165, varie et frustra temptatum et pridem et hac aetate. nam quod diu obtinuit in editionibus ἀλλ' ἀνέονται nunc apparet non vetustum esse nec sic ab initio correctum fuisse, verum ἀλλὰ νέονται (ἐς τὸ μάχιμον), quod quidem si minus rationem at certe sensum habet, quem illud non habet. quod si ἀνέωνται hoc quoque nomine displicet, quod B 65 pro consueto usu legitur ἀνεῖται, 167 ἀνειμένους, H 103 ἀνειμένοι, non maior ea discrepantia est quam inter μετείσθω Δ 98 ac μεμετιμένος E 108. Z 1. H 229. quamque non plane a talibus refugerit Herodotus, manifestius etiam est in nominibus propriis. Ἀρίσβαν A 151 ipse, si credimus Lentzio I p. 308, notavit Herodianus ut in scriptore ionico. insula dorica constanter vocatur Θήρη, at eiusdem conditor item constanter Θήρας Θήρα Θήραν Δ 147. 148. 150. χρυσὸς Γυγάδας delphica appellatio est A 14. Πολύας nomen hominis Phocensis Θ 21,

barbara autem (Ἀριάντας) Ἀριάνταν Δ 81, Ἀμίλκας Ἀμίλκᾳ Ἀμίλκαν Η 165—167, (Σίκας) Σίκα Η 98, et fluminum Αὔρας Δ 49, Δύρας Η 198, ac fortasse Ἄτλας Δ 49. nec fugit aliquem eorum qui de differentiis dialectorum exiliter illa ac parum distincte praecepere. sic enim grammaticus ut vocant Meermannianus περὶ διαλέκτων p. 649 Schaefer. (οἱ Ἴωνες) τὰ εἰς ας λήγοντα ὀνόματα, ἐὰν μὴ ὦσι Δωρικά, εἰς ης τρέπουσιν. quae adhibuit Bredovius p. 127, et confirmari quodam modo videntur eo quod Ἀριστέης Δ 13 est nomen hominis Proconnesii hoc est ionicae stirpis, Ἀριστέας Η 137 Corinthii. sed hoc ipso praecepto opportune monemur, ne quidquid grammatici quamvis vere animadvertunt ad stabiliendam continuo regendamque scriptorum tamquam edicto consuetudinem abutamur: si quidem Herodotus ipsa Doriensium in ας nomina pleraque constanter effert per ης εω ῃ ην, ut Ἀρχίης Ἡγίης Παυσανίης Σπερθίης Κελέης Πυθέης Παντίτης Παραιβάτης multaque in δης. idem in aliis nominibus, tum eisdem tum genere affinibus et doricis et communibus non devitat disparilitatem, neque quam vocabuli simplicis formam usurpare consuevit eandem in compositis semper retinet, cuius rei cum alia infra dabuntur exempla, tum haec sunt insignia. vocula γῆ in compositis abit in γεω: Η 28 γεωπέδων, Β 6. Θ 111 γεωπεῖναι, Δ 200 γεωρυχέοντας, at in γα Η 155 τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων. λεώς eum ubique scripsisse nec aut λαός aut ληός, quod quidem Dindorfio magis placuit, facile concedo Bredovio. λεών enim fuit in Archetypo Α 22. Θ 136, λεώ pro λεών leviter corruptum Β 129, paullo gravius corruptum Β 124 ἄλλω pro λεῷ, semel ληός Ε 42, semel λαόν Δ 148. haec igitur duo non dubitavi corrigere: sed idem quod in λαοφόρων Α 187 obtemperavi

correctori *R* propter λεωσφέτερον I 33, fortasse nimius fui. nam constat eandem vocem in nominibus propriis haud infrequentem variari specie. Μενέλεως aliquot locis legitur, nec tamen Μενελάου H 169 magis debet mutari quam Μενέλαος λιμήν Δ 169, aut Ἀρχέλαοι tribus Sicyonia E 68. Νικόλεω. Spartiatae nomen est H 134, quem eundem paulo post 137 videmus Νικόλαν dici. Lycurgi Atheniensis filius est Ἀριστολαΐδεω A 59. reges Spartiatarum sunt Λεωβώτης Λεωνίδης, at in eodem numero Λευτυχίδης. sed Λέαρχος Δ 160 valde dubium. Λαοδάμας nomen est et Phocaeensis Δ 138 et Aeginetae Δ 152. Λακρίνης Lacedaemonius A 152, Λαφάνης Arcas Z 127, Λαδίκη mulier Cyrenaea B 181, Λαοδίκη Hyperborea Δ 33. 35. iam opinor mollius ferentur non minus variantia (Ἆγις) Ἆγιος Z 65, Ἦγιος H 204. Ἀέροπος Θ 137, Ἠερόπου I 26. Ἀπιδανοῦ H 129, Ἠπιδανός H 196. similiter parique inconstantia Γ 97 Νύσην, B 146 Νύσαν. H 221 Ἀκαρνῆνα, sic ut Z 127 Ἀζῆν, H 132. 185. 198 Ἐνιῆνες: at A 62 Ἀκαρνάν, cui quidem ob aliam causam Valckenaer praeferebat Ἀχαρνεύς, B 10. H 128 Ἀκαρνανίης, ut Δ 176 Γινδᾶνες: nam Ἀγριᾶνες E 16 suspectae est originis. in Γάδειρα syllaba γα ancipiti est tempore, sed Γηδείροισι Δ 8 non Herodotus scripsit sed corrector *R*. θέητρον, θεητής sibi convevenienter format, nec tamen mutavit nomen Spartiatae Θεασίδης Z 85. tribuum doricarum nomina ioculariter a Clisthene efficta Ὑᾶται Ὀνεᾶται Χοιρεᾶται E 68 intacta reliquit, ut ibidem Δυμανᾶται et quod modo memoravi Ἀρχέλαοι. alternat Παρωρεάτας Δ 148 et Παρωρεῆται Θ 73. Καβηλέες lydica quaedam gens vocatur H 77, nec vero idcirco in emendando Καβαλίων Γ 90 ad Καβηλέων progrediendum. nec movenda ipsa frequentia

se tutantia τιάραν A 132, τιάρας Γ 12. H 61 propter mendosum τιῆρει Θ 120, quod *R* correxit τιῆρῃ hoc est τιῆρῃ, *C* τριῆρει hoc est τριῆρεϊ: uter verius valde ambiguum. templum Delphicum Προνηίης Ἀθηναίης, quam postera aetas nomine ad laudem sapientiae deflexo appellavit Πρόνοιαν, commemoratur A 92, idem Θ 37. 39 Προναίας quinquiens. Τεγέη ionice et saepe et constanter terminatur, at Τιθορέα Θ 32 quamvis in eadem positum causa. igitur ne Χαράδραν quidem Θ 33 per se improbabile, nisi Χαράδρην et ipsum proditum esset. nec magis certum Ὑδρέαν Γ 59, quod eximie effecit *R* e corrupto Θυρέαν, an Ὑδρέην praestabilius sit, quo ducere videtur lectio Θυρέην. Καδμήια γράμματα E 59, at Καδμείη νίκη A 166 in proverbio, ipsi Καδμεῖοι sexiens sine ea excusatione. ταριχηίων scripsi B 13 pro ταριχίων, ut saepius integrandum fuit στρατηίη pro στρατίῃ vel στρατιῇ: nec vero Ταριχείας B 113 ideo suspitiosum. in dei Scythici nomine Θαγιμασάδας Δ 59 de ipsa terminatione plane constat, quam Aldus in δης mutavit propter Ὀκταμασάδης Δ 80. Ἀλκμέων Ἀμυθέων Ποσειδέων non iam dubia sunt, nec tamen in dubium vocandum Φιλάονα Θ 11. minus repugnabo appellativum ὀπάων E 111 exaequantibus cum I 50 ὀπέωνες, I 51 ὀπέωνας. ξυνός, quod quis ubique exspectet, bis legitur Δ 12. H 53: adeo κοινός praevalet.

Demonstrasse videmur non nimis se Herodotum astrinxisse lege ac necessitate in nominibus maxime propriis pro consuetudine dialecti conformandis. sunt praeterea non ita pauca, quae ille cum duplicem reciperent flexionem aut duplicem statim haberent positionem, utraque nullo discrimine uti non dubitavit. cuius generis praeter cetera est insigne exemplum A 82

συνεπεπτώκεε ἔρις ἐοῦσα πρὸς Ἀργείους περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης· τὰς γὰρ Θυρέας ταύτας ἐούσας τῆς Ἀργολίδος κτλ. atque ibidem Θυρέας et Θυρέῃσι, at Z 76 rursus Θυρέην est. Μαλέων A 82 (sic enim volui, non quod expresserunt Μαλεέων), Μαλέην Δ 179. H 168. Πλάταιαν semel dixit Θ 50, quam totiens more vulgari casu dandi accusandique vel Πλαταιῆσι et Πλαταιάς, ut scripsit *C* atque interdum *R* ex Herodiani praecepto I p. 273, vel, ut in Archetypo fuit et *AB* perseverant, Πλαταίῃσι et Πλαταίας. et haec quidem ancipiti numero. heteroclita autem haec habeto. Οἰδιπόδεω Δ 149, Οἰδίπουν E 60, sicut ἀρτίπουν Γ 130: contra Μελάμπους Μελάμποδος Μελάμποδα B 49. H 221. I 34. Μίνως Μίνω A 171. 173, Μίνωος Γ 122: sed accusativi formas, ad quas varietas codicum redit, inauditas H 170 Μίνεων, H 171 Μίνεω eo minus ausim vindicare, quod paullo ante H 169 in nominativo Μίνως non discessum est a communi capite. eadem illa ambiguitas in eodem vocabulo ἥρωα B 143. Z 69, ἥρων A 167, in affinibus πάτρων Δ 76. I 78, μήτρωα Δ 80. εἵλωτα εἵλωτες εἵλωτας leguntur Z 81. H 229. Θ 25. I 80. 85, hisque congruenter εἱλώτων ter I 10. 28. 80, contra εἱλωτέων tanquam ab εἱλώτης item ter Z 58. 75. 80. ὄρνις et ὄρνιν facit B 73 et ὄρνιθα Δ 131, cum per reliquos casus omnes assumat consonam. rursus χάρις saepius χάριν, praesertim in formulis χάριν εἰδέναι A 71. Γ 21. 125. Δ 136. I 79, χάριν ἔχειν H 120, et ubi praepositionis vice fungitur E 99 τὴν Ἀθηναίων χάριν: item H 178 χάριν κατέθεντο, I 60 χάριν θέσθε, at Z 41 χάριτα καταθήσεσθαι, I 107 χάριτα τιθέμενος. eaque inconstantia transfluxit ad adiectivum ἄχαρις: συμφορῇ ἀχάρι A 41, ἀχάριτα μαθήματα A 207, ἀχαριτώτατον H 156. nomina Aegyptia in $\overline{ως}$ patet iam cuncta et declinationem se-

se tutantia τιάραν A 132, τιάρας Γ 12. H 61 propter mendosum τιήρει Θ 120, quod *R* correxit τιήρῃ hoc est τιήρῃ, *C* τριήρει hoc est τριήρεϊ: uter verius valde ambiguum. templum Delphicum Προνηίης 'Αθηναίης, quam postera aetas nomine ad laudem sapientiae deflexo appellavit Πρόνοιαν, commemoratur A 92, idem Θ 37. 39 Προναίας quinquiens. Τεγέη ionice et saepe et constanter terminatur, at Τιθορέα Θ 32 quamvis in eadem positum causa. igitur ne Χαράδραν quidem Θ 33 per se improbabile, nisi Χαράδρην et ipsum proditum esset. nec magis certum Ὑδρέαν Γ 59, quod eximie effecit *R* e corrupto Θυρέαν, an Ὑδρέην praestabilius sit, quo ducere videtur lectio Θυρέην. Καδμήια γράμματα E 59, at Καδμείη νίκη A 166 in proverbio, ipsi Καδμεῖοι sexiens sine ea excusatione. ταριχηίων scripsi B 13 pro ταριχίων, ut saepius integrandum fuit στρατηίη pro στρατίη vel στρατιῇ: nec vero Ταριχείας B 113 ideo suspitiosum. in dei Scythici nomine Θαγιμασάδας Δ 59 de ipsa terminatione plane constat, quam Aldus in δης mutavit propter 'Οκταμασάδης Δ 80. 'Αλκμέων 'Αμυθέων Ποσειδέων non iam dubia sunt, nec tamen in dubium vocandum Φιλάονα Θ 11. minus repugnabo appellativum ὀπάων E 111 exaequantibus cum I 50 ὀπέωνες, I 51 ὀπέωνας. ξυνός, quod quis ubique exspectet, bis legitur Δ 12. H 53: adeo κοινός praevalet.

Demonstrasse videmur non nimis se Herodotum astrinxisse lege ac necessitate in nominibus maxime propriis pro consuetudine dialecti conformandis. sunt praeterea non ita pauca, quae ille cum duplicem reciperent flexionem aut duplicem statim haberent positionem, utraque nullo discrimine uti non dubitavit. cuius generis praeter cetera est insigne exemplum A 82

συνεπεπτώκεε ἔρις ἐοῦσα πρὸς Ἀργείους περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης· τὰς γὰρ Θυρέας ταύτας ἐούσας τῆς Ἀργολίδος κτλ. atque ibidem Θυρέας et Θυρέῃσι, at Z 76 rursus Θυρέην est. Μαλέων A 82 (sic enim volui, non quod expresserunt Μαλεέων), Μαλέην Δ 179. H 168. Πλάταιαν semel dixit Θ 50, quam totiens more vulgari casu dandi accusandique vel Πλαταιῇσι et Πλαταιάς, ut scripsit *C* atque interdum *R* ex Herodiani praecepto I p. 273, vel, ut in Archetypo fuit et *AB* perseverant, Πλαταίῃσι et Πλαταίας. et haec quidem ancipiti numero. heteroclita autem haec habeto. Οἰδιπόδεω Δ 149, Οἰδίπουν E 60, sicut ἀρτίπουν Γ 130: contra Μελάμπους Μελάμποδος Μελάμποδα B 49. H 221. I 34. Μίνως Μίνω A 171. 173, Μίνωος Γ 122: sed accusativi formas, ad quas varietas codicum redit, inauditas H 170 Μίνεων, H 171 Μίνεω eo minus ausim vindicare, quod paullo ante H 169 in nominativo Μίνως non discessum est a communi capite. eadem illa ambiguitas in eodem vocabulo ἥρωα B 143. Z 69, ἥρων A 167, in affinibus πάτρων Δ 76. I 78, μήτρωα Δ 80. εἵλωτα εἵλωτες εἵλωτας leguntur Z 81. H 229. Θ 25. I 80. 85, hisque congruenter εἱλώτων ter I 10. 28. 80, contra εἱλωτέων tanquam ab εἱλώτης item ter Z 58. 75. 80. ὄρνις et ὄρνιν facit B 73 et ὄρνιθα Δ 131, cum per reliquos casus omnes assumat consonam. rursus χάρις saepius χάριν, praesertim in formulis χάριν εἰδέναι A 71. Γ 21. 125. Δ 136. I 79, χάριν ἔχειν H 120, et ubi praepositionis vice fungitur E 99 τὴν Ἀθηναίων χάριν: item H 178 χάριν κατέθεντο, I 60 χάριν θέσθε, at Z 41 χάριτα καταθήσεσθαι, I 107 χάριτα τιθέμενος. eaque inconstantia transfluxit ad adiectivum ἄχαρις: συμφορῇ ἀχάρι A 41, ἀχάριτα μαθήματα A 207, ἀχαριτώτατον H 156. nomina Aegyptia in ῶς patet iam cuncta et declinationem se-

qui atticam et ubique circumflecti, Νεκῶς B 158. 159, Νεκῶ B 158. Δ 42, Νεκῶν B 152, Μανερῶς B 79, Ναθῶ B 165, Σαβακῶς B 139, Σαβακῶν B 137. 152, Σεθῶν B 141, Φερῶν B 111. sed quod dixi omnia circumflecti, unum Ἰνάρως H 7, Ἰνάρω Γ 12. 15 excipiendum est, quod non audeo nunc praeter paradosim in ordinem cogere: quodque sequi declinationem atticam, Τυφῶ semel quidem legitur Γ 5, idem vero in usitatiorem Graecis formam deflexit B 156 Τυφῶν casu recto, 144 Τυφῶνα. a τέρας et τέρεος τέρεα venerunt Θ 37 ionico more et vero τέρατα B 82 vulgari. υἱέας Δ 84 unicum est nec magis movendum quam κρίνεα B 92 tamquam a κρίνος declinatum, cum sit A 195 consuetum κρίνον. magis mirabilis triceps per casus deductio eius quod est in communi usu δένδρον, qua de non praecipit magis quam observat narratque lexicographorum sollertissimus Aelius Dionysius. Eustath. Il. p. 396 ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Αἰλίου Διονυσίου λεξικῷ φέρεται ὅτι λέγεται οὐ μόνον δένδρον ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος. φησὶ γοῦν ὅτι δένδρον μᾶλλον ἢ δένδρος καὶ δένδρα μᾶλλον ἢ δένδρη, καὶ αἱ πτώσεις δένδρου καὶ δένδρῳ μᾶλλον ἢ δένδρει ἢ δένδρους (apud Atticos videlicet). Ξενοφῶν δὲ φησὶν ἐκείνως μᾶλλον ὀνομάζει, δένδρος καὶ δένδρει καὶ δένδρεσι καὶ δένδρη καὶ δένδρεα κτλ. in Herodoto longe praevalent formae trisyllabae: δένδρεον δενδρέου δενδρέῳ Δ 22. 23, δένδρεα δενδρέων multis locis. quamquam ambiguum est pluralia haec a δένδρεον descenderint an ab δένδρος, quod semel legitur Z 79, semelque δένδρεσι B 138. tertiae denique speciei quae est δένδρον duo exempla A 193. Γ 107 non nego facile potuisse e δένδρεον vel δένδρος corrumpi, sed corrupta esse reapse id vero incertum est. nec assentior iam Bredovio vul-

gares atticasque formas φύλακα (A 41. 44. Θ 41) et φύλακας (H 95), rariores sane numero quam quae secundam declinationem sequuntur (φύλακος φυλάκου φύλακον φυλάκους, nam φυλάκων B 121[8] anceps est), eo ipso nomine damnandas esse, non magis quam, quod et ipse relinquebat, χρυσοφύλακας Δ 13. 27. paullo ab his diversa est ratio nominum quorundam Persicorum, quae similiter inter se cadentes non tamen similiter declinantur. nam quae exeunt in ασπης, partim primae declinationi adhaerent, Κρανάσπης Φαρνάσπης Χοάσπης: partim tertiae, Πρηξάσπης (quod enim Γ 74. 75. 78 legebatur Πρηξάσπεω nunc patet plane novicium esse) Σατάσπης Ὑστάσπης, a quibus prope distat Τεΐσπης Τεΐσπεος H 11. item discrepant Μιτραδάτην A 121, Φαρανδάτεος I 76. eorum ex numero qui syllabis τανης terminantur Ὀτάνης haud dubium est tot exemplis (v. Bredov. p. 229) quin declinatum sit Ὀτάνεω Ὀτάνῃ Ὀτάνεα (sive Ὀτάνην Γ 76) Ὀτάνη, qui autem in Archetypo fuere genitivi Ὀτάνεος numero sex (Γ 70. 71. 84. 88. 144. H 82), primus a *C*, reliqui a *P* probe correcti sunt. nec magis, ut hoc inseram, ferendum erat Σιτάλκεος Δ 80 iuxta Σιτάλκῃ in eodem prope versu et Σιτάλκεω H 137. cum Ὀτάνης copulanda Ἀρτάνης Ἀρτάνεω H 224, seiungendum autem Ὑστάνης Ὑστάνεος H 77. in αρης terminata Ἀρτεμβάρης Μαζάρης Οἰβάρης Παντάρης tertiam, at Βουβάρης Κυαξάρης primam sequuntur declinationem: quod enim A 73. 74 diu obtinuit Κυαξάρει vel Κυαξάρεϊ, dudum a *B*[2] refectum est. Μασχάμην bis est H 105. 106, Ἀρσάμεος A 209. H 11, unde facile statuitur utra sit lectio potior H 224. nominum in ώ accusativus tum proprie in οῦν terminatur (Βουτοῦν B 59. 63. 67. 75. 152, Ἰοῦν A 1. 2, Λητοῦν

B 156, Τιμοῦν Z 134. 135), tum in ώ sive ῶ (αἰδῶ A 8, ἠῶ passim, πειθώ Θ 111, Πυθώ A 54, Σαρδώ A 170. E 106. 124. Z 2). quo adiungendum εἰκών dupliciter declinatum: εἰκόνα A 51. B 106. 143, εἰκώ H 69.

Haec et talia cum primum coepi colligere, tam larga mox succrevit materia tamque multiplex, ut, postquam expromere et digerere institui, haereat animus quaenam potissimum genera distribuere, quo quaeque loco disponere debeam. at enim, ut supra praemonui, nolo nunc rationem dialecti in omnes partes explicare, verum fines coartare modumque constituere emendationis. itaque satis habebo rem filo deducere crassiori, ut similia similibus adgregentur, ipsum ordinem minus curans. in nominum igitur varia declinatione cum substiterit quaestio, exequamur iam eius reliquias, quae sunt fere ex eo genere quod attigit Lobeck ad Phryn. p. 762. ὁ Καύκασος A 203. 204, τὸν Καύκασον Δ 12, τὸ Καυκάσιον ὄρος A 104: at μέχρι Καυκάσιος ὄρεος Γ 97, quo spectat Stephani notatio p. 369 λέγεται καὶ διὰ τοῦ ι Καύκασις. sedes Scytharum vocantur tum γῆ Σκυθική tum ἡ Σκυθική, Σκυθίη vero nomen per omnem graecitatem satis rarum duobus locis indubium est per codices Δ 8. 17, tertio Δ 99 ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη ἡ ἀρχαίη Σκυθίη ἐστί et necessarium est et parte codicum sustentatur, videturque ab ipso Herodoto sumptum apud Stephanum p. 578, 14. Βακτριανοί semel vocantur Γ 92 qui ceteris locis sat multis Βάκτριοι. tantum de propriis: in appellativis haec observantur. ζορκάδες A 192, δορκάδες H 69: quod non admirabile in voce usu parum trita locisque longe distantibus. at vero ὗς cum ita legatur septiens deciens, non tuli A 36 συὸς χρῆμα paucorum versuum intervallo diiunctum ab ὑὸς χρῆμα nec

σῦν A 43: nec magis μικρός hic illic pro σμικρός decurtatum idque maxime post voces σ litera terminatas. sed Μίκυθος H 170 quamvis ab eadem stirpe productum non iam infesto. συμβουλή A 157. Γ 1, crebrius συμβουλίη, quamquam hoc magis placuit correctori *C* (vid. Γ 1), illud *PR* praeferunt (vid. H 15. 115. Θ 101. 103). nullo ad sensum discrimine leguntur ἀδυναμίη Θ 111 et ἀδυνασίη Γ 79. H 172: μαζούς B 85. Δ 202. I 112 et μαστοῦ Γ 133, μαστῶν E 18. ῥιψί Δ 71, ῥίπεϊ B 96, verum illud a *R* correctum pro tralaticio ῥίψεϊ, quod haud peius emendes ῥίπεσι. idem ille nescio an recte Δ 76 expulerit ἔθεσι nimis sane desertum in tanta vocis ἦθος frequentia. στεφάνους Z 69, Θ 26 στέφανον, at Θ 118 χρυσέῃ στεφάνῃ. Δ 183 σαύρους plus habet fidei quam σαύρας, at Δ 192 τῇσι σαύρῃσι omnium constat fide. φόνος H 170, φόνον I 17, at τῇσι φονῇσι I 76. praeter ἡ τάφρος usu frequens τάφρης Δ 28 commentus est *R*, sed τάφρην Δ 201 et *AB* testantur et, quod etiam plus valet, lexicon rhetoricum quod exscripsit Suidas in τάφρος in ceteris mendose vel mendosum: καὶ τάφρη παρ' Ἡροδότῳ θηλυκόν· ὀρύξαντες τάφρην εὐρέην ἐπέτειναν. igitur ne ψάμμης quidem Δ 181 propter solitudinem condemnandum. πάθη ac πάθος, πάθαι ac πάθεα pariter frequentantur. ὄνειρος A 34 masculino genere, A 39 neutro, crebrior eadem variatio et quasi vices alternans H 14—18. στάδιοι et στάδια, quae docet in Photii excerptis Aelius Dionysius iuxta fuisse in usu, Thucydidem autem praeter unum locum ubique σταδίους scripsisse, Herodotus pari habuit loco. venio ad eam generis diversitatem quae articulo et syntaxi indicatur. A 92 τῶν χιόνων αἱ πολλαί, Δ 184 τὸν χίονα τοῦ οὐρανοῦ. nec obtemperassem corrigenti *R* μεδίμνου Ἀττικοῦ A 192

idem tamen partim perseveranti paene ubique codicum vel *AB* vel *ABR* vel plurium etiam testimonio oboediens, partim ipsius corruptelae insistens vestigiis, in comparatione quattuor adiectivorum a vulgari scriptura haud cunctanter discessi. nam quae de anomalia, quam habere videntur κενότερος et στενότερος (quibus sunt qui ξενότερος ξενότατος addant) Choeroboscus dict. in Theod. p. 550 narrat a quibusdam defensa: ταῦτα γὰρ βραχείᾳ παραληγόμενα (οὐ) τρέπουσι τὸ ō εἰς ω̄. καὶ ἀπολογοῦνταί τινες περὶ αὐτῶν, λέγοντες ὅτι μακροπαράληκτα ἦσαν τὰ πρωτότυπα αὐτῶν· στεινὸς γὰρ καὶ κεινὸς διὰ τῆς ει διφθόγγου, . . καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι γέγονε κενὸς καὶ στενὸς διὰ τοῦ ε βραχυπαράληκτα, καὶ ἔμειναν τὰ συγκριτικὰ ὡς ἀπὸ μακροπαραλήκτων πρωτοτύπων διὰ τοῦ ō γραφόμενα (cf. Etym. M. p. 275, 50. Cramer. Anecd. Ox. I p. 279): ea ipsa non minus recte adhibentur ad has quae iam emersere formas. ἐπιτηδεότερος et ἐπιτηδεότατος A 110. 115. 126. B 133. 172. Γ 70. Δ 72. Z 102. H 25. Θ 49. I 2. 25. 27, οἰκηιότατος Γ 65. E 5. haec igitur exempla firmius haeserunt, cum proclivi abiret in communem speciem ἀνδρηιότερος ubique A 79. Δ 93. I 37. sed eadem ratio valet in contrarium ut, cum ἱερός faciat ἱερώτερος ἱερώτατος ἱερωσύνη (v. Etym. M. p. 275, 46), longa vocalis recte retineri videatur in ἱρωτάτας, quod in altero genere codicum mansit E 82, et ἱρωσύνη, quod integrum est Δ 161. Z 56, in ἱερωσύνη degeneravit Γ 142.

In numeralibus vices alternant δύο (*duorum duobus*) ac δυῶν δυοῖσι, δυώδεκα ac δύο καὶ δέκα quaeque alia recenset Bredovius p. 279 sq. quamquam in numero duodenario observasse mihi videor sensus differentiam, quam enucleabo ubi, quod nunc nec licet nec libet, excutiam aliquando horum studiorum reliquias.

Pronominis ἐκεῖνος formam bisyllabam κεῖνος Ionum constare usu testis est Apollonius de pron. p. 333. cuius auctoritate si animum induceres abuti ad emendandam Herodoti orationem, et illi faceres iniuriam non habenti hunc usquam in auctoribus ionismi (cf. de pron. p. 378), et brevi absisteres infinita expungendi necessitate deterritus. immo vero ingens trisyllabae formae frequentia Dindorfium Bredoviumque in contrarium detulit errorem, ut cuncta in eius redigerent dicionem bisyllabamque plane exterminarent. similique ratione falsi θέλειν ubique voluere solum vertere, sperantes scilicet, quod ratio iuberet fide librorum postea ratum fore. sed eorum admodum exigua in his dissensio est, ut, si quid turbatum est, prisca aetate turbatum esse necesse sit. errorem autem quod dixi, alias demonstrare conabor, quod non potest intra breve spatium absolvi, non modo utrasque formas a vi esse prohibendas, sed eminere non obscuram si minus ubique at non paucis locis usus sensusque diversitatem. an quisquam, ut hoc proferam, casu factum existimabit, quod bisyllaba paene constantem habet sedem in huius modi membris orationis: A 78 μαθοῦσι — τὸ θέλει σημαίνειν τὸ τέρας, Γ 65 ἐντέλλεσθαι τὰ θέλω μοι γενέσθαι, Ζ 37 πλανωμένων — τὸ θέλει τὸ ἔπος εἶναι, Η 8 ἐν πᾶσι εἴπῃ τὰ θέλει, 37 εἴρετο — τὸ θέλει προφαίνειν τὸ φάσμα, 101 ἐπείρεσθαι τὰ θέλω. aut dubitabit, optione per codices facta, eandem tueri Δ 131 γνῶναι τὸ θέλει τὰ δῶρα λέγειν, Ε 80 συνιέναι τὸ θέλει λέγειν. nam quod unum praeterea obniti videtur exemplum Η 162 οὗτος δὲ ὁ νόος τοῦ ῥήματος τὸ ἐθέλει λέγειν, manifesto tria ultima verba spuria sunt. atque his duobus vocabulis statim subnectam tertium non genere affine, sed quia similem

civitas feminino efferatur (conf. Stephanus Byz. in Πασαργάδαι). atque illa semel memoratur A 158, ubi quivis sentit non posse addi τοὺς Μιλησίων: locus ut indicetur ad quorum fines pertineat, vel Milesiorum nomen A 92. B 159 vel τῆς Μιλησίης adiunctum est, ut A 157 ἐς θεὸν ἀνοῖσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι — ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἐστὶ τῆς Μιλησίης, 46 τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας.

Adiectiva proparoxytona in ειος exeuntia, praeter Ἄρειος ἀνθρώπειος βασίλειος (Ποσίδειον) in ήιος ampliata, cetera extenuantur pleraque in εος, non cuncta: Ἀριμάσπεος Ἡράκλεος Ὑπερβόρεος ἐπιτήδεος ἀνεπιτήδεος τέλεος αἴγεος βόεος ὠμοβόεος οἴεος χήνεος. quibus adgregandum foret ὀπωρέη (γῆ), nisi eius fines et ὀπώρεα substantivi aegre disterminarentur, adeo ut τὴν ὀπωρέην τοῦ ὄρεος B 158. H 199 non reliquerim nisi admodum dubitanter. Μεμνόνειον E 54 non tango ut proprium, Μεμνόνια vero E 53 et ἐν Σούσοισι τοῖσι Μεμνονίοισι H 151 invicem se tuentur. nec rursus dubium in consensu testium quin ἐπέτειος immune manserit illa affectione (B 25. 92. Γ 89. 95. Δ 26. 62. E 29. Z 105. Θ 108). ideoque ne ἡμιόνειαι quidem A 188 aut μηλείων A 119 movenda. terminationis porro, non sensus discrimen est in ἀνθρωπήιος et ἀνθρώπινος, quorum alterum abiciebat Bredovius p. 178, ἀντιπόλεμος (H 236. Θ 68) et ἀντιπολέμιος (Δ 134. 140), in quo *R* corrigens ἀντιπόλεμος recentibus perplacuit, sicut ἀνόλβιος et ἀνόλβου una periodo comprehensa non tulit is qui *P* codicem expolivit. nec ob talem causam in sordibus habendum aut ξεινίους E 63 aut φίλα Γ 49. οὐδαμοί ubique regnat praeter Γ 26. I 58, ubi est οὐδένες. sed non illustrius est exemplum quam in hoc genere non fuerit Herodotus ineptus quam adiectivorum ab Ἑλλάς deductorum. γλῶσσα Ἑλλάς duodeciens vocatur,

Ἑλληνικῇ semel Δ 108 (γλώσσῃ τὰ μὲν Σκυθικῇ τὰ δὲ Ἑλληνικῇ χρέωνται). quod si concinnitatis studio excusabis, vide haec. Δ 78 ἀποθέμενος τὴν Σκυθικὴν λάβεσκε ἂν Ἑλληνίδα ἐσθῆτα ac rursus paullo post διαίτῃ Ἑλληνικῇ. Ε 54 θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς, Η 28 θάλασσαν τὴν Ἑλληνίδα. Δ 108 Ἑλληνικῶν θεῶν. Ε 49 θεῶν τῶν Ἑλληνίων, 92η θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους. Η 179. 196 ἵπποι et νέες Ἑλληνίδες, Β 41 μάχαιρα Ἑλληνική. Δ 12 πόλις Ἑλλάς, 203 Ἑλληνίδα πόλιν. Β 42. 166 νομὸς Θηβαῖος, 4. 91 Θηβαϊκός. hisque comparia Λιβυκός, quod usu potius est, et Λιβυστικός, quod vindicavi Δ 192. venio ad generis significationem eorum quae in communibus solent haberi. ἔρημος (sic enim fuit in Archetypo et hoc et ἕτοιμος ὅμοιος aeque constanter atque induxit *C* corrector circumflexionem) feminine multis usu venit locis, ἐρήμη tribus Β 2. Δ 8. 11. ἕτοιμος Α 83. Γ 44. Ε 33, ἑτοίμη Γ 123. Η 119. πόλι λογίμῳ Ζ 106, λογίμη πόλις Β 98. ἡμέρης ἐλαίης Ε 82, ῥίζα ἐδωδίμη Β 92 singularia sunt. ex ingenti numero compositorum, quae ut solet accuratissime collegit Bredovius p. 274 sqq., tria in hunc censum veniunt. πόλιας τὰς παραθαλασσίους Ζ 48, πόλιας τὰς παραθαλασσίας Η 109, τὰς παραθαλασσίας κώμας Θ 23. κεφαλαὶ πρόκροσσοι Δ 152, (νέες) πρόκροσσαι Η 188 (ut Il. ξ 35 qui ibi locus respicitur). συνδούλῃ Α 110, σύνδουλος Β 134. in comparatione autem haec offensionem habere possunt. σπουδαιέστερα Α 8, σπουδαιέστατα Α 133, σπουδαιοτάτην et σπουδαιότατα Β 86. ὑγιηρέστατοι Β 77: quo si spectat Bekkeri Anecd. p. 115 ὑγιηρότατος Ἡρόδοτος δευτέρῳ, corrupta lectio est, sed magis existimo $\bar{\delta}$ fuisse pro $\bar{\beta}$. nam ὑγιηρότατοι ter iteratur Δ 187. ταχύτερον Δ 127. Ι 101, θᾶσσον Α 159. in his igitur nil novandum censeo.

idem tamen partim perseveranti paene ubique codicum vel *AB* vel *ABR* vel plurium etiam testimonio oboediens, partim ipsius corruptelae insistens vestigiis, in comparatione quattuor adiectivorum a vulgari scriptura haud cunctanter discessi. nam quae de anomalia, quam habere videntur κενότερος et στενότερος (quibus sunt qui ξενότερος ξενότατος addant) Choeroboscus dict. in Theod. p. 550 narrat a quibusdam defensa: ταῦτα γὰρ βραχείᾳ παραληγόμενα (οὐ) τρέπουσι τὸ ō εἰς ω̄. καὶ ἀπολογοῦνταί τινες περὶ αὐτῶν, λέγοντες ὅτι μακροπαράληκτα ἦσαν τὰ πρωτότυπα αὐτῶν· στεινὸς γὰρ καὶ κεινὸς διὰ τῆς ει διφθόγγου, . . καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι γέγονε κενὸς καὶ στενὸς διὰ τοῦ ε̄ βραχυπαράληκτα, καὶ ἔμειναν τὰ συγκριτικὰ ὡς ἀπὸ μακροπαραλήκτων πρωτοτύπων διὰ τοῦ ō γραφόμενα (cf. Etym. M. p. 275, 50. Cramer. Anecd. Ox. I p. 279): ea ipsa non minus recte adhibentur ad has quae iam emersere formas. ἐπιτηδεότερος et ἐπιτηδεότατος Α 110. 115. 126. Β 133. 172. Γ 70. Δ 72. Ζ 102. Η 25. Θ 49. Ι 2. 25. 27, οἰκηιότατος Γ 65. Ε 5. haec igitur exempla firmius haeserunt, cum proclivi abiret in communem speciem ἀνδρηιότερος ubique Α 79. Δ 93. Ι 37. sed eadem ratio valet in contrarium ut, cum ἱερός faciat ἱερώτερος ἱερώτατος ἱερωσύνη (v. Etym. M. p. 275, 46), longa vocalis recte retineri videatur in ἱρωτάτας, quod in altero genere codicum mansit Ε 82, et ἱρωσύνη, quod integrum est Δ 161. Ζ 56, in ἱερωσύνη degeneravit Γ 142.

In numeralibus vices alternant δύο (*duorum duobus*) ac δυῶν δυοῖσι, δυώδεκα ac δύο καὶ δέκα quaeque alia recenset Bredovius p. 279 sq. quamquam in numero duodenario observasse mihi videor sensus differentiam, quam enucleabo ubi, quod nunc nec licet nec libet, excutiam aliquando horum studiorum reliquias.

Pronominis ἐκεῖνος formam bisyllabam κεῖνος Ionum constare usu testis est Apollonius de pron. p. 333. cuius auctoritate si animum induceres abuti ad emendandam Herodoti orationem, et illi faceres iniuriam non habenti hunc usquam in auctoribus ionismi (cf. de pron. p. 378), et brevi absisteres infinita expungendi necessitate deterritus. immo vero ingens trisyllabae formae frequentia Dindorfium Bredoviumque in contrarium detulit errorem, ut cuncta in eius redigerent dicionem bisyllabamque plane exterminarent. similique ratione falsi θέλειν ubique voluere solum vertere, sperantes scilicet, quod ratio iuberet fide librorum postea ratum fore. sed eorum admodum exigua in his dissensio est, ut, si quid turbatum est, prisca aetate turbatum esse necesse sit. errorem autem quod dixi, alias demonstrare conabor, quod non potest intra breve spatium absolvi, non modo utrasque formas a vi esse prohibendas, sed eminere non obscuram si minus ubique at non paucis locis usus sensusque diversitatem. an quisquam, ut hoc proferam, casu factum existimabit, quod bisyllaba paene constantem habet sedem in huius modi membris orationis: A 78 μαθοῦσι — τὸ θέλει σημαίνειν τὸ τέρας, Γ 65 ἐντέλλεσθαι τὰ θέλω μοι γενέσθαι, Z 37 πλανωμένων — τὸ θέλει τὸ ἔπος εἶναι, H 8 ἐν πᾶσι εἴπῃ τὰ θέλει, 37 εἴρετο — τὸ θέλει προφαίνειν τὸ φάσμα, 101 ἐπείρεσθαι τὰ θέλω. aut dubitabit, optione per codices facta, eandem tueri Δ 131 γνῶναι τὸ θέλει τὰ δῶρα λέγειν, E 80 συνιέναι τὸ θέλει λέγειν. nam quod unum praeterea obniti videtur exemplum H 162 οὗτος δὲ ὁ νόος τοῦ ῥήματος τὸ ἐθέλει λέγειν, manifesto tria ultima verba spuria sunt. atque his duobus vocabulis statim subnectam tertium non genere affine, sed quia similem

expertum est saevitiam criticorum. εἵνεκα enim an εἵνεκεν, usu admodum crebrum utrumque sed illud paullo crebrius, magis conveniat indoli sermonis, nemo temere quamvis sagax responderit. atqui apud Eustathium Il. p. 1158 haec leguntur manifesto aut turbata aut mutilata: ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς Αἰλίου Διονυσίου καὶ ὡς Ἀττικὰ μὲν τὸ εἶτα καὶ ἔπειτα· τὸ δὲ εἶτεν, φησί, καὶ ἔπειτεν ἰακά· διό, φησί, καὶ παρ' Ἡροδότῳ κεῖνται. nec enim ullum nunc utriusque voculae extat apud Herodotum exemplum, nisi quod ἔπειτεν A 146 a Reizio probabiliter correctum est pro ἐπείτε. sed Dionysii testimonium ita interpretati sunt, ut illum non uno alterove loco legisse sed ubique ἔπειτεν colligerent ac protinus ἔπειτα undique exturbari iuberent, illiusque porro tamquam certi iam et explorati similitudine abutentes εἵνεκεν ut unice Herodoteum non relinquerent modo verum ubique pro εἵνεκα immitterent.

Sed redeamus ad institutum ordinem, quo iam ad varietates deducimur verborum, e quibus praecipuas quasdam nunc delibabo aut dubitationi obnoxias. ζώειν ac ζῆν, e quibus hoc brevius tamquam vulgare ac librariorum socordia illapsum pridem *C* correctori stomachum movit Bekkerusque paene undique expulit, nunc non dubium esse potest quin pari loco sint habenda, adeo ut illud undeviciens, hoc quater et viciens legatur, nusquam autem ζῶ ζῇς ζῇ ἔζων, semel ζῆν E 6, contra ζώειν A 31. Γ 22. H 46. at vero πλέειν quamvis prae πλώειν ut exquisitiori contemptum ipsa frequentia impetum propulsavit multoque nunc etiam saepius quam alterum legitur, postquam patefacta est *R* correctoris Aldique vel utriusque coniuncta in eo extirpando industria per extremos maxime libros grassata. itaque ex ingenti multitudine

exemplorum pauca sumo ac sibi vicina. Δ 42 ἐκπλέειν — ἔπλεον — πλέοντες — ἔπλεον — περιπλώοντες. 43 περιέπλωσε — ἀνάγκην ἔσεσθαι περιπλώειν ἐς ὃ ἂν ἀπίκηται περιπλέων — ἔπλεε — διεκπλώσας — ἔπλεε — ἀπέπλεε — παραπλέειν — περιπλῶσαι. 89 πλέειν — διεκπλώσας ἔπλεε — ἀναπλώσας. simplex ac primitivum ἄνειν poetarumque proprium passive positum est A 189. Θ 71 ἤνετο, H 20 ἀνομένῳ, paragogum ἀνύειν active I 66 ἤνυε, A 91 ἤνυσε, Θ 98 κατανύσαι, Z 140 κατανύσας. similiterque fluctuant αὔξειν et αὐξάνειν, πλήθειν et πληθύειν. singularia sunt δοκήσει Δ 74 et δεδόκηται H 167, frequentia δέδοκται et ἐδέδοκτο. ac de his nihil ortum controversiae. at impugnantur non alio quam disparilitatis crimine heteroclita quaedam in εω, haud quidem omnia inter se eodem iure et auctoritate. nam μαχεόμενος quod quater legebatur, bis antestatur alterum genus codicum (H 104. I 67), semel unum *R* (H 225), semel, ni quid oculos fefellit, unum Aldum (I 75), qui idem ὑπερβαλλέειν συμβαλλεόμενος eiusque modi alia multa importavit (v. Bredov. p. 364 sq.). μαχέσεσθαι vero, ut hoc obiter memorem, quam videbatur adhuc habere fidem, ea aut prorsus evanuit aut Aldi fuit, cum contra μαχέσασθαι omnium fere ubique constet. nec relictum est verbi puri σινέεσθαι ullum exemplum, postquam quae fuerant Δ 123. I 13. 49. 73. 87. 120 cuncta a *R* pervicacia quadam loco barytoni immissa esse apparuit, unum autem quod Bekkerus non sustulit E 81 ἐσινέοντο et ipsum correctum est certatim a *C* et *R* pro ἐσιχνέοντο, quod servarunt *AB*. quod si totum illum perpenderis locum, ἐπιπλώσαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν (Αἰγινῆται) κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους, ποιεῦντες δὲ ταῦτα μεγάλως Ἀθηναίους ἐσι-

νέοντο, senties quam istud ἐσινέοντο post infestissimam eamque plane inopinatam devastationem pacatissimae civitatis debile veniat atque ineptum, quam contra proprium dolorisque acerbi plenum ἐσικνέοντο (*pungebant*, *fodiebant*), praesertim in ea iniuria quae odium illud inexorabile peperit. et subirascor mihi quod non reduxi vetustam ἐσικνέεται Γ 108 eximie aptam. nec iam dubium quin sana sit scriptura Medicea Aeschyl. Suppl. 556 ἱκνεῖται δ' (Ἰώ), εἰσικνουμένου βέλει βουκόλου πτερόεντος, Δῖον πάμβοτον ἄλσος, ubi vetus interpres recte τοῦ οἴστρου τῷ κέντρῳ αὐτὴν διατρυπῶντος. interpolata porro sunt ἐπειρεόμενος Γ 64 in altera stirpe librorum, ἐνείχεε Α 118 in omnibus, ὤφλεε Θ 26 Aldus sumserat ex *R*, ἀγεόμενον autem Γ 14 ex *q*. nec carent suspitione ἐπιμαρτυρεόμενοι Ε 93 paullum praesertim distans ab ἐπιμαρτυρόμεθα Ε 92η, et περισπερχεόντων Η 207, cui scite substituit Valckenaer περισπερχθέντων. haec igitur aut plane mitto aut non retineam obstinatius, minus idem in aliis mollis. πιεζεύμενος ter constat fuisse in Archetypo (Γ 146. Ζ 108. Θ 142), πιεζόμενος deciens, cui accedit πιέζεται Β 25, ἐπίεζε Ε 35: quae si ita variavit Herodotus, non magis variavit quam multa alia. nec Herodiani περὶ μον. λέξ. p. 44 de barytonis in $\overline{αζω}$ canonissantis notatio σημειῶδες ἄρα παρ' Ἀττικοῖς καὶ τοῖς Ἴωσι λεγόμενον διὰ τοῦ ε̄ πιέζω, plus quicquam valebit ad circumscribendum Herodoteum usum quam quae patris attuli illius supra de κεῖνος. et vide Lobeckii disputationem ad Aiac. 239 omne hoc genus heteroclisiae undique comprehendentem: ex quo huc pertinent praeter illud haec quattuor. χορέω varia progenuit tempora multis exemplis, χόρω aoristi duo ἐνέχυρσαν Γ 77, ἐνέχυρσε Δ 125 (Bredov. p. 371). ῥίπτειν

Γ 41. Δ 61. 94. 168. E 92ζ, ῥιπτέειν Δ 188. H 50. Θ 53. solitarium est inter multa barytoni exempla ἐνδυνέουσι Γ 98. διαβυνέονται Δ 71 contrarium sibi habet διαβύνεται B 96 (vid. Meineke ad Theocrit. II 3). nec deseruissem ἤψεε A 48 (vid. Lobeck ad Aiac. p. 181[2]), nisi praeciderent defensionem quae Bredovius p. 369 adhibet ex Herodianeis quae olim credebantur apud Hermannum de emend. rat. p. 313 οὐδεὶς δὲ τῶν ἀρχαίων εἶπεν ἤψουν ἀλλ' ἧψον. nec postremo δεψεῖ Δ 64 praeter circumflexionem nimis absonum, modo testes consentirent.

Ipsa iam verborum per tempora ac modos declinatio cum complures habeat vel causas vel locos variandi, omnem autem eam materiam non capiat haec praefandi occasio, breviter narrabo magis quam demonstrabo, quid in singulis partibus tum ferri iubeat Archetypi fides et auctoritas, tum exaequari sinat prudens artis moderatio. initium igitur facimus ab augmentorum praeter communem morem omissione. quam partem propter ipsam tenuitatem obscuriorem multiplicique et describentium et interpolantium errori subiectam Lhardyis imprimis diligentia prorsus perfecta singillatim explicavit, nec tamen, quo utebatur confuso inhabilique instrumento critico, satis expedire potuit. omittitur autem utrumque tam constanter in iterativis imperfecti aoristique formis tamque eorum rationi convenienter, ut duabus, quibus in codicibus accrevit syllabicum, haud dubie demendum fuerit (Δ 78 κατελίπεεσκε, 130 ἐλάβεσκον). nec reliquimus ἀπαίρεσκον A 186, ἤχεσκε Δ 200, ποιέσκετο H 119 ε littera mutilata quamvis non prorsus indefensa (vid. Etym. M. p. 624, 35), quoniam quid Herodotus consueverit apparet in ποιέεσκον A 36, ποιέεσκε Δ 78, πωλέεσκε A 196. syllabici plusquam-

perfectis additi exempla collegit Lhardy centum sexaginta et duo, omissi triginta unum. atqui ex hac ipsa paucitate iam defluxere viginti duo, nec supersunt nisi haec septem: ἀναβεβήκεε Α 84, ἀναβεβήκεσαν Η 6, τετελευτήκεε Α 165, καταλελοίπεε Γ 61, καταλέλειπτο Η 170, δέδοκτο Ι 74, παρατετάχατο Θ 95. ut non absimile sit veri ne illis quidem a principio defuisse. nam duo praeterea in eo recensu posita κατέατο Ι 90, περικατέατο Θ 111 melius aberant quippe ex alio genere recteque literula carentia, si quidem coniecturam licet facere e consimilibus κατῆστο Α 46. Γ 83, adeo ut ἐκατέατο Γ 144. Θ 73, περιεκατέατο hanc quoque ob causam non dubitarim cum Bredovio p. 317 breviare. idem tamen, quantumvis illo contra suadente, vix mihi temperavi quin reducerem ex *AC* ἐμετίετο Α 12 ab eodem capite deductum, quod est μετίω, unde fluxit quod supra posui μεμετιμένος. sed hunc locum latius patentem alias repetemus. χρῆν crebrius est quam ἐχρῆν, non verius. βούλεσθαι et μέλλειν ε praefixum habent, non η, nec ullum e grandi numero exemplorum plane librarii corruperunt: quo magis eis credendum quod cum ἐδυνέατο exhibent saepius tum ter ἠδυνέατο Δ 110. 185. Ι 70.

Augmentum temporale multifariam esse omissum ab ipso scriptore non minus est certum quam difficile statuere, quibus potissimum in verbis quantaque in singulis eorum constantia. illa vero ipsa, de quibus a fide librorum nihil oritur dubitationis, frustra conaberis ad legis alicuius severitatem redigere aut etiam intra certae consuetudinis compellere terminos: eo usque haec res et vaga est suapte natura et casu incuriaque perturbata. temeritas autem correctorum, *C* maxime

Aldique, non alibi apertius utiliusque deprehenditur, cupide augmenta vocalium depascens ut minus ionica scilicet, nec tamen id ipsum satis constanter. horum igitur operam aspernati, ipsi non mutavimus scripturam codicum nisi in paucis admodum, ubi et res et observatio quaedam vehementer suaderent. sic, ut excerpam aliqua, ἄγω augetur, praeter ἄχϑη quod tribus comparet locis Γ 145. Ε 13. Ζ 30 invicem se tutantibus: at ἄγε Α 103. Ε 42, ἄγον Α 70. 116. 166. 169. Β 125, ἄγοντο Γ 14. 137 *C* imminuit, ἐξάγαγε Α 186 Aldus: correxi autem ἀνάγοντο Ζ 96 ut prorsus absonum ab auctarum formarum multitudine. idemque feci non augendo sed minuendo in ἠμείψατο Δ 97, παρῄνεε Ι 122, ἐξῃρέϑησαν Η 106, παρῃτήσατο Δ 43, non ideo magis quod verba ab αι diphthongo incipientia non soleant aut debeant augeri, quam quia contraria multo praeponderant. quod si deficit similium comparatio, rectius abstinetur, ut in ᾔσϑετο Η 220. nam quod Bredovius generatim verba, quae a diphthongis αι αυ ει ευ οι inducuntur, numquam augmentum accepisse suo sibi iure contendere videtur, video codicum testimoniis de eo iure non nihil derogari. et de αυ noluit Lhardy quicquam certi statuere: nam exemplorum parum frequentium fere par est in utramque partem momentum. ἐξαυάνϑη Δ 151, ἐξηύηνε Δ 173. ηὗδα Β 57 (αὗδα *Cd*). ηὐδάξατο Ε 51. ἔναυε Η 231. ηὗξον Θ 30. Ι 31, ηὔξετο Γ 39. Ζ 63, αὔξετο Ζ 132 (nisi ibi αὔξητο corrigendum), ηὐξάνετο Ε 92[c], αὔξηται Α 58, ηὔξηντο Ε 78. αὐτομόλεον Α 127, ηὐτομόλησε Γ 160. sed ne in reliquis quidem omnibus exceptio illa satis valet. ηὗδε Γ 69, ηὗδον Α 211 quod praeferre debebam. ᾤχετο Α 157. Γ 131 iam remotum et ἀνῷξα Α 68, ᾤετο Ι 89 *R* emendavit: sed penitus haeret

ἀνέῳγες A 187. ἔχω, ut iam in viam redeam, numquam non augetur, quodque olim vulgabatur ἔχε quater, ἔχον duodeciens, semel κατέχον et παρέχοντο, ea omnia Aldi sunt. et ἠνέσχετο et ἀνέσχετο ter utrumque extat. rursus ἕλκετο ἕποντο ἀπελόμεθα ἐξεγέρθη ἐθέλησε ἐθελήσαμεν ἔλασε ἔλασαν tum *C* tum Aldus novarunt. ab ἔργειν et ἐξεῖργον εἶρξε κατεῖρξαν fiunt (contra ab ἔρδω ἔρξαν), et ἔργετο ἀπεργμένος, non ἔρξε κάτερξαν, quae *C* fecit idemque saepius ἔνεγκε ἐνείκατο ἐνείχθη. pro ἦν in prima persona semel Herodotus ἔα dixit B 19, semel ἔας A 187, bis ἔατε Δ 119. E 92ᵅ. praeterea nec ipse nec fere (vid. A 181. H 143. I 31) librarii quicquam a communi sermone discesserunt, sed Aldi temeritas invexit epica ἔην non ita saepe, ἔσαν vero initio parce, mox confidentius, per extremos iam libros prope ubique, nec tamen idem in compositis ausus est.

Reliquas iam declinationis verbalis partes ne summatim quidem nunc licet exsequi. itaque, ut de ratione saltem critica verbo moneam, in verbis puris in ε̄ω̄ futurisque in ῶ vulgo desinentibus non admisi formas in ει contractas, praeterquam in δεῖ ἔδει δεῖν, nec in his ipsis ubique propter certa codicum testimonia, et in ἐθηεῖτο. de εο autem et εου in ευ cogendis aut non cogendis quem nuper Carolus Abicht effinxit canonem, ut quae ante ε haberent vocalem, ne tres pluresve concurrerent vocales, contrahere vellet in ευ, contra quae consonantem ea contrahere vetaret, satis habeo commemorasse. nec opinor quisquam rationem reddet ευ diphthongi dorico more pro ου et αο (εο) in secunda tertiaque syzygia adscitae interdum, haud constanter, ut in ἐδικαιεῦντο εἰρώτευν. secundae autem coniugationis in ᾱω̄ verba longe plurima in scriptura principali,

qualem cum *AB* servavit fere *R*, aut omnino non dissolvunt terminationes aut raro: solvunt autem, quae modo solvunt, non in εω (quae fuit *C* correctoris opinio) verum in εο, praeter unum χρέωμαι. nec nos dissolvimus nisi quorum expressa extarent vestigia dissolutionis, ad quae reliqua verbi cuiusque formatio probabiliter institui posset. ergo aut retinuimus dissoluta aut dissolvimus ipsi εἰρωτᾶν κομᾶν μηχανᾶσθαι ὁρᾶν (nec vero imperfectum ὥρων in summa frequentia ac constantia scripturae), σταθμᾶσθαι τολμᾶν φοιτᾶν, nec haec pauca pari omnia confidentia.

Non exhausimus adhuc multiplicem anomaliae materiam, nec attingemus in praesentia nisi digito verborum in μι ancipitem flexionem, velut ἵστησι — ἱστᾷ, ἵστη — ἵστα, aut nominum primae declinationis in ης, praeter duo appellativa (ἀκινάκης δεσπότης), propriorum accusativos inter εα et ην fluctuantes (Bredov. p. 223 sqq.), quos nequeas nisi vi quadam perpetua exaequare, praesertim cum librarii, quorum culpa iactatur, in tertia declinatione non aberraverint fere a terminatione εα: aut nominum in ις accusativum pluralem tum in ις tum in ιας finitum, aliaque eius generis non permittenda nimio analogiae studio.

Sunt praeter illa etiam in quibus non scriptor a sua consuetudine, sed ipsa dialectus a sua natura ac lege descivisse videatur, ut tamen in ipsa anomalia communis quaedam causa appareat repetenda illa quidem, ni fallit opinio, a vi et ratione accentus, atque per omnem sermonem graecum non obscuris indiciis diffusa (vid. Lobeck rhemat. p. 143. 148. Meineke ad Theocr. II 3, et de latinis Lachmann ad Lucret. p. 36). a νοῦσος nomine mirantur productum νοσέω verbum tamque

firmiter in membranis servatum, ut vel iuxta legantur: Γ 33 νοῦσον μεγάλην νοσέοντος, 149 νούσου ἥ μιν κατέλαβε νοσῆσαι. at quod eodem prorsus modo ab ἥσσων deflectitur ἑσσοῦν adeo editores inde a Schaefero commovit, ut ubique, h. e. amplius quam triciens, ἕσσων inveherent. ὀνομάζειν autem ὀνομαστός ὀνομαστί priscus ille corrector *C* multis locis ad similitudinem eius, unde progenita sunt, quod est οὔνομα, revocavit, qui idem οὖρος plerumque induxit pro ὅρος. contra est in Κόρη Θ 65, κόραι Δ 33 sq. atque κουρίδιος, Διόσκουροι. similia rursus sunt re non causa Συρηκόσιος a Συρήκουσαι, κεκενωμένου Δ 123 a κεινός (nisi mavis a κενεός, ut νενοσσευμένα Α 159 a νεοσσός), ἑλιγμοί Β 148 ab εἱλίσσω.

Ex alio denique genere sunt, quae in compositione ab ionismo desciscunt, ut numerosa illa a πολυ incipientia et adiectiva et propria. πολιήτης ubi fingendis ethnicis inservit, ad communem formam relabitur, Ἡλιοπολῖται Καλλιπολῖται Ὀλβιοπολῖται. ab ἱρός facta sunt ἱρουργίαι ἱροφάντης κατιροῦν, contra ἱερός apparet in ἀρχιερεύς καλλιερέειν Ἱέρων Ἱερώνυμος (cf. Od. ξ 94 ἱρεύουσ' ἱερήιον). simili modo inter se discrepant νηῦς νεός — νεώσοικος — ναύαρχος ναυαρχίη ceteraque ab ναυ ordientia, αἰεί — ἀείναος Ἀείμνηστος, et, quae agmen claudant, ἤν et ἐπεάν pari et constantia et frequentia (Bredov. p. 38), quibus adiungitur tertium, rarius illis quidem, non incertius, ἐπειδάν Α 193. Θ 144.

Quae praeterea de ratione editionis addenda videantur, pauca sunt. quid quaeque sibi post Aldum editionum proprium habent, sedulo in notatione critica

referre non magis placuit quam emendandi conamina omnium pariter omnia expromere: sed ne onus critici instrumenti per se molestum ultra modum cresceret, non memoravi fere nisi aliqua laude digna. in quo si cui forte severius egisse videar, non in mea lenior quam in aliena fui. illud vero diligenter curavi ut primus emendationis cuiusque auctor constaret. capitum divisionem qualem primus instituit Gothofredus Iungermannus posterique retinuerunt, ne ipse quidem mutavi fere, quamvis saepe parum aptam, plus in hoc consuetudini quam rationi tribuens. apparatus critici tamquam appendicem et necessariam et non inutilem collegi testimonia scriptorum et grammaticorum, ut potui et suppetebat librorum facultas, plenissima: exclusi autem eos locos, unde nihil omnino proficeretur ad speciem verborum vel confirmandam vel corrigendam: nec descendi usque ad ultimos pessimosque. in quibus quidem non novi ullum contemptiorem inanioremque quam Gregorium illum Corinthium, qui adeo inter auctores dialecti haberi solet, cuius, ubi ad Λέξεις venero edendas, repetetur mentio haud honorifica. ibidem satius visum est componere ex testimoniis lexicographorum ea, quae ex eodem quo illae fluxere fonte. quod eum, qui adhuc Ioannis Zonarae nomine circumferebatur, non dubitavi dicere Antonium Monachum, ratio reddetur eodem illo loco. et poteram, nisi sero animadvertissem, 'Etymologici' sive 'Lexici Vindobonensis', quod edidit nuper Theodorus Bergk iteravitque opera probabili Augustus Nauck, suum et auctorem et titulum impertire. extat enim idem altero exemplo in Vaticana, de quo olim (1863) ita in usum meum adnotavi: 'Vatic. 22, bombyc., in oct. praeter alia grammatica

continet: Αβτε μολογίαι (sic), περὶ γραμματικῆς κατὰ στοχεῖον συντεθεῖσαι παρὰ τοῦ γραμματικωτάτου κυρίου ἀνδρέου τοῦ λοπαδιώτου. inc. fol. 186 ἀνῆκεν ἀντὶ τοῦ εἴασεν· λιβάνιος· ὡς δὲ ἀνῆκα ποτὲ κτλ. expl. f. 249 ὡσεὶ ἀντὶ τοῦ καθὰ. λαμβάνεται δὲ ἐν τῇ φράσει καὶ ἀργὸν. κύπριος. σίτου καὶ κριθῆς ἡμᾶς ὡσεὶ χιλίοις τοῖς πᾶσι δωρεῖται βασιλεύς. ἐγράφη ἐν τῷ ͵ς$^{-ῶ}$ ω$^{-ῶ}$ ν^{ῶ} α^{ώ} ἔτει ἰνδικτιῶνος ια$^{-ης'}$ (= a. Chr. 1343).

Tomus alter continebit, praeter reliquos Historiarum libros quinque, Λέξεις, Σχόλια, nominum propriorum indicem: tertius, si et tempus et vires sufficient, dictionem Herodoteam per singula vocabula accurate et plene explicatam.

Index codicum.

A	Florentinus (p. V. XXII)	*q*	Parisinus (p. XIII. XXXII)
B	Angelicanus (p. VII. XXII)	*s*	Cantabrigiensis (p. XIII. XXVII. XXXV)
C	Florentinus (p. VIII. XXIII)	*v*	Vindobonensis (ibidem)
P	Parisinus (p. X. XXIV. XXXII)	𝔟	Venetus (p. XII. XXXIV)
R	Vaticanus (p. XI. XXVII)	𝔯	Urbinas (p. XIII. XXVII)
b	Angelicanus (p. VIII. XXVII)		
c	Florentinus (p. VIII)		
d	Florentinus (p. XI. XXXIV)	𝔷	editio Aldina (p. XXXIV).

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑΙ

A

ʽΗροδότου ʽΑλιχαρνησσέος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωυμαστά, τὰ μὲν Ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀχλεᾶ γένηται, τά τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι. 1

Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι Φοίνιχας αἰτίους φασὶ γενέσθαι τῆς διαφορῆς. τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς χαλεομένης θαλάσσης ἀπιχομένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν, καὶ οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον τὸν καὶ νῦν οἰχέουσι, αὐτίχα ναυτιλίῃσι μαχρῇσι ἐπιθέσθαι, ἀπαγινέοντας δὲ φορτία Αἰγύπτιά τε καὶ Ἀσσύρια τῇ τε ἄλλῃ ἐσαπιχνέεσθαι καὶ δὴ καὶ ἐς Ἄργος· τὸ δὲ Ἄργος τοῦτον τὸν χρόνον προεῖχε ἅπασι τῶν ἐν τῇ νῦν ʽΕλλάδι χαλεομένῃ χώρῃ· ἀπιχομένους δὲ

Ὅτι Φοίνιχες πρῶτοι αἴτιοι γεγόνασι τῆς διαφορᾶς

ʽΗροδότου - 4 γένηται Aristides vol. II p. 513 Dind. — 1. Aristoteles rhet. III 9. Demetrius περὶ ἑρμην. 17. 44. Plutarchus mor. p. 605 Xyl. — Choeroboscus orthogr. p. 175. 195 Cram. — ὡς - 3 ἔργα Dionysius Hal. ad Pomp. p. 767 Reisk. — 6 sq. Ptolemaeus in Photii bibl. p. 148 b Bekk. — Pollux II 122. — 9. (Hippolytus) αἱρέσ. ἐλεγχ. IV 48 p. 120 Gotting.

ΚΛΕΙΏ. Ā A, ΚΛΕΙΩ' C, ἡροδότου ἱστοριῶν πρώτη :· Κλειώ :· P, ἡροδότου ἱστορίας, ā' : χλειώ R, ἡρόδοτος ῥήτωρ ἱστοριχός Rm, ἡρόδοτος ῥήτωρ ἱστοριχός... ὁ ā χλειώ b, χλειώ d, ΙΣΤΟΡΙΩΝ·ΠΡΩΤΗ·ΚΛΕΙΩ· z

1. ἀλιχαρνησσέος A[1]: ἀλιχαρνησσέως C, ἀλιχαρνησσῆος A[2], ἀλιχαρνασσῆος Pz, ἀλιχαρνασῆος Rbd, ʽΑλιχαρνασσέος Aristid., ʽΑλιχαρνασσέως Demetr. Plut., Θουρίου Aristot. Plut. ‖ ἀπόδειξις Rbd. Aristot. Demetr. Plut. Arist. ‖ ἥδ' ante ἱστορίης Aristot. ‖ 3. ἔργα] τὰ ἔργα Dionys. ‖ τε om. Aristid. ‖ θωϋμαστὰ Rbdz ‖ 4. ἀχλεᾶ τῶ χρόνω d ‖ 5. αἰτίαν d ‖ ἐπολέμουν P ‖ 6. μέν νυν om. Ptol. ‖ αἰτίους post διαφορῆς Rbdz ‖ γενέσθαι φασὶ Ptol. ‖ 8. θαλλάσσης A ‖ 10. μαχροῖσι d ‖ 11. ἄλλῃ cod. Paris. 1405. Schaefer: ἄλλῃ χώρῃ

τοὺς Φοίνικας ἐς δὴ τὸ Ἄργος τοῦτο διατίθεσθαι τὸν φόρτον. πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ ἡμέρῃ ἀπ' ἧς ἀπίκοντο, ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν γυναῖκας ἄλλας τε πολλὰς καὶ δὴ καὶ τοῦ βασιλέος θυγατέρα· τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι, κατὰ τὠυτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι, Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου. ταύτας στάσας κατὰ πρύμνην τῆς νεὸς ὠνέεσθαι τῶν φορτίων τῶν σφι ἦν θυμὸς μάλιστα· καὶ τοὺς Φοίνικας διακελευσαμένους ὁρμῆσαι ἐπ' αὐτάς. τὰς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλῃσι ἁρπασθῆναι. ἐσβαλομένους δὲ ἐς τὴν νέα οἴχεσθαι ἀποπλέοντας
2 ἐπ' Αἰγύπτου. οὕτω μὲν Ἰοῦν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Πέρσαι, οὐκ ὡς Ἕλληνες. καὶ τῶν ἀδικημάτων πρῶτον τοῦτο ἄρξαι. μετὰ δὲ ταῦτα Ἑλλήνων τινάς (οὐ γὰρ ἔχουσι τοὔνομα ἀπηγήσασθαι) φασὶ τῆς Φοινίκης ἐς Τύρον προσσχόντας ἁρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Εὐρώπην· εἴησαν δ' ἂν οὗτοι Κρῆτες. ταῦτα μὲν δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφι γενέσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα Ἕλληνας αἰτίους τῆς δευτέρης ἀδικίης γενέσθαι· καταπλώσαντας γὰρ μακρῇ νηὶ ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν, ἐνθεῦτεν, διαπρηξαμένους καὶ τἆλλα τῶν εἵνεκεν ἀπίκατο, ἁρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Μηδείην. πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχων βασιλέα ἐς τὴν

Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου ἁρπαγή Εὐρώπης ἁρπαγή
ὅτι δεύτεροι Ἕλληνες αἴτιοι γεγόνασι Μηδείας ἁρπαγή

---

5. Plutarchus mor. p. 856. — Aldi cornu copiae f. 268 b. — 6. ὠνέεσθαι - 7 μάλιστα Lexicon Vindob. p. 196 Nauck. — 9. Schol. Eurip. Hec. 1176. — 14. φασὶ - 15 Εὐρώπην Priscianus XVIII 282

2. ἐξημπολημένων *b* ‖ 3. σφι *Az*: σφὶν *C*, σφιν reliqui ‖ 4. βασιλῆος *Rbdz* ‖ 5. κατωυτὸ C^1 ‖ τὸ *z*: ὃ ‖ 6. νεὸς A^1 *Cq*: νηός ‖ 7. σφιν *L* 9. ἀποφυγεῖν *Rbd*: ἀποφυγέειν ‖ ἄλλῃσιν *L* ‖ 10. ἐσβαλλομένους *z* ‖ 12. οὐκ ὡ σι ἕλληνες *C*, οὐκ ὡς φοίνικες *dcorr*. bz ‖ τοῦτο πρῶτον ἄρξαι *P*, τοῦτο ἄρξαι πρῶτον *bdz* ‖ 14. προσχόντας *L*. Prisc. ‖ 15. βασιλέως *CPbd*, βασιλῆος *z* ‖ τὴν om. *Rbdz* ‖ 16. μὲν om. *Ppr*. *Rbdz* ‖ ἴσα C^1 ‖ σφι ante πρὸς *Rbdz* ‖ 18. τε om. *Ppr*. ‖ 19. φάσιν A^2 *bdz* ‖ ἐντεῦτεν C^1, ἐντεῦθεν *Rbd* ‖ 20. τἄλλα A^2 *bd*, τὰ ἄλλα *R* ‖ ἀπίκατο A^1 C^1: ἀπίκαντο A^2 C^2, ἀπίκοντο reliqui ‖ βασιλέως *CP*, βασιλῆος *bdz* ‖ τὴν om. *Ppr*. *Rbdz* 21. μηδίην *Rbd*, Μήδειαν Bekker ‖ τὸν] τῶν *Rbd* ‖ βασιλῆα *z*

Ἑλλάδα κήρυκα αἰτέειν τε δίκας τῆς ἁρπαγῆς καὶ ἀπαιτέειν
τὴν θυγατέρα. τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς οὐδὲ ἐκεῖνοι Ἰοῦς
τῆς Ἀργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἁρπαγῆς· οὐδὲ ὦν αὐτοὶ
δώσειν ἐκείνοισι. δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέ- 3
ξανδρον τὸν Πριάμου, ἀκηκοότα ταῦτα, ἐθελῆσαί οἱ ἐκ τῆς Ἑλ-
λάδος δι᾽ ἁρπαγῆς γενέσθαι γυναῖκα, ἐπιστάμενον πάντως ὅτι
οὐ δώσει δίκας· οὐδὲ γὰρ ἐκείνους διδόναι. οὕτω δὴ ἁρπά-
σαντος αὐτοῦ Ἑλένην, τοῖσι Ἕλλησι δόξαι πρῶτον πέμψαν-
τας ἀγγέλους ἀπαιτέειν τε Ἑλένην καὶ δίκας τῆς ἁρπαγῆς
αἰτέειν. τοὺς δὲ προϊσχομένων ταῦτα προφέρειν σφι Μηδείης
τὴν ἁρπαγήν, ὡς οὐ δόντες αὐτοὶ δίκας οὐδὲ ἐκδόντες ἀπαι-
τεόντων βουλοίατό σφι παρ᾽ ἄλλων δίκας γίνεσθαι. μέχρι μὲν 4
ὦν τούτου ἁρπαγὰς μούνας εἶναι παρ᾽ ἀλλήλων, τὸ δὲ ἀπὸ
τούτου Ἕλληνας δὴ μεγάλως αἰτίους γενέσθαι· προτέρους
γὰρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίην ἢ σφέας ἐς τὴν Εὐ-
ρώπην. τὸ μέν νυν ἁρπάζειν γυναῖκας ἀνδρῶν ἀδίκων νομί-
ζειν ἔργον εἶναι, τὸ δὲ ἁρπασθεισέων σπουδὴν ποιήσασθαι
τιμωρέειν ἀνοήτων, τὸ δὲ μηδεμίαν ὤρην ἔχειν ἁρπασθεισέων
σωφρόνων· δῆλα γὰρ δὴ ὅτι, εἰ μὴ αὐταὶ ἐβούλοντο, οὐκ ἂν
ἡρπάζοντο. σφέας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίης λέγουσι Πέρ-
σαι ἁρπαζομενέων τῶν γυναικῶν λόγον οὐδένα ποιήσασθαι,
Ἕλληνας δὲ Λακεδαιμονίης εἵνεκεν γυναικὸς στόλον μέγαν
συναγεῖραι καὶ ἔπειτα ἐλθόντας ἐς τὴν Ἀσίην τὴν Πριάμου
δύναμιν κατελεῖν. ἀπὸ τούτου αἰεὶ ἡγήσασθαι τὸ Ἑλληνικὸν
σφίσι εἶναι πολέμιον· τὴν γὰρ Ἀσίην καὶ τὰ ἐνοικέοντα ἔθνεα

περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑλένης ἁρπαγῆς

---

1. Eustathius Il. p. 415 Rom. — καὶ ἀπαιτετέειν - 3 ἁρπαγῆς Lexicon Vindob. p. 183. — 8 - 11. Eustathius Il. p. 405. — 13. τὸ δὲ - 14 γενέσθαι Lexicon Vindob. p. 175. — 19 sq. Plutarchus mor. p. 856.

2. ὑποκρινομένους *C*², ἀποκρίνασθαι *bd* ‖ 3. σφὶν *C*², σφίσι *b* ‖ 7. οὐδὲ Schaefer: οὔτε ‖ 10. προϊσχομένους *A*² *bd*. Eust. ‖ μηδίης *Rbd* ‖ 13. τούτων *Rbdz* ‖ 15. εἰς τὴν εὐρώπην *P* ‖ 17. ἔργον νομίζειν *bdz* ‖ 18. μηδεμίην *Pz*, μὴ δὲ μίην *CRd* ‖ ὥρην *A*: ὤρην ‖ 19. αὗται *A*² *Rbdz* ‖ ἐβούλοντο Plut.: ἐβουλέατο *L* (sed *A*² adscr. εβεβουλε h. e. ἐβεβουλέατο) ‖ 20. ἡρπάζετο *C*¹ ‖ 21. ἁρπαζομένων *Rbd* ‖ 22. εἵνεκα *b* ‖ 24. αἰεὶ] τ᾽ αἰεὶ *z*

[βάρβαρα] οἰκηιεῦνται οἱ Πέρσαι, τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἥγηνται κεχωρίσθαι.

5 Οὕτω μὲν Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν εὑρίσκουσι σφίσι ἐοῦσαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἔχθρης τῆς ἐς τοὺς Ἕλληνας. περὶ δὲ τῆς Ἰοῦς οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι οὕτω Φοίνικες· οὐ γὰρ ἁρπαγῇ σφέας χρησαμένους λέγουσι ἀγαγεῖν αὐτὴν ἐς Αἴγυπτον, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ Ἄργεϊ ἐμίσγετο τῷ ναυκλήρῳ τῆς νεός· ἐπεὶ δ' ἔμαθε ἔγκυος ἐοῦσα, αἰδεομένη τοὺς τοκέας οὕτω δὴ ἐθελοντὴν αὐτὴν τοῖσι Φοίνιξι συνεκπλῶσαι, ὡς ἂν μὴ κατάδηλος γένηται.

Ταῦτα μέν νυν Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι· ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔρχομαι ἐρέων ὡς οὕτω ἢ ἄλλως κως ταῦτα ἐγένετο, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς πρῶτον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς Ἕλληνας, τοῦτον σημήνας προβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου, ὁμοίως σμικρὰ καὶ μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων ἐπεξιών. τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα ἦν, τὰ πολλὰ σμικρὰ αὐτῶν γέγονε· τὰ δὲ ἐπ' ἐμεῦ ἦν μεγάλα, πρότερον ἦν σμικρά. τὴν ἀνθρωπηίην ὦν ἐπιστάμενος εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν τὠυτῷ μένουσαν, ἐπιμνήσομαι ἀμφοτέρων ὁμοίως.

6 Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ, ὃς ῥέων ἀπὸ με-

Κροίσου γενεαλογία καὶ ἀρχῆς σημασία καὶ τῆς χώρας θέσις

8. Eustathius Od. p. 1428. — 20. Κροῖσος - p. 7, 3 Κροῖσος Alexander περὶ σχημ. p. 484 W. — Κροῖσος - p. 7, 2 πόντον Dionysius Hal. de comp. 4 p. 26. Tiberius περὶ σχημ. p. 577. — Κροῖσος - 21 ποταμοῦ Suidas v. Κροῖσος. — Κροῖσος - 21 ἐθνέων Hermogenes περὶ ἰδεῶν p. 206. Maximus Tyrius XII p. 74 St. — Anonymus περὶ σχημ p. 627. — Priscianus XVIII 171. — Ammonius v. τύραννον. — 21. - p. 9, 2 Schol. Apollon. Rh. β 946. Schol. Hermog. p. 470 W. — 21 ῥέων - p. 7, 2 πόντον Strabo p. 544 C

1. βάρβαρα seclusi ‖ οἰκειοῦνται *A*[1] *C*[1], οἰκειεῦνται reliqui ‖ 3. πέρσαι μὲν *R* ‖ 5. οὐκ *z*: οὐχ ‖ 7. ἄγειν *Rbdz* ‖ ἄργεϊ *CPz*: ἄργει ‖ 8. νεός *A*[1]*CPpr.*: νηός ‖ δ' *ACP*: δὲ ‖ ἔμαθεν *L* ‖ ἔγγυος (χ) *C* ‖ οὖσα *d* ‖ 9. αἰδεομένην *P*[m] ‖ 10. συνεκπλεῦσαι *d* ‖ 11. τε καὶ *ACPcorr.*: καὶ ‖ 12. οὕτως *L* ‖ 14. ἐς τὸ om. *Rbd* ‖ 15. μικρὰ *L* ‖ 16. σμικρὰ αὐτῶν *ACP*: αὐτῶν σμικρὰ ‖ 18. ἀνθρωπείην *Rbdz* ‖ οὐδαμὰ *A*[1]*PR*: οὐδαμᾶ ‖ 20. μὲν τὸ γένος *s*. Alex. Suid. ‖ ἀλυάττεω *A*[1] ‖ 21. ἅλυος *b*. Suid. ‖ μεσημβρίης Alex. Tib.

σαμβρίης μεταξὺ Συρίων τε καὶ Παφλαγόνων ἐξίει πρὸς βο-
ρέην ἄνεμον ἐς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον. οὗτος ὁ
Κροῖσος βαρβάρων πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν τοὺς μὲν κατε-
στρέψατο Ἑλλήνων ἐς φόρου ἀπαγωγήν, τοὺς δὲ φίλους προσ-
εποιήσατο. κατεστρέψατο μὲν Ἴωνάς τε καὶ Αἰολέας καὶ
Δωριέας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, φίλους δὲ προσεποιήσατο Λακεδαι-
μονίους. πρὸ δὲ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες Ἕλληνες ἦσαν
ἐλεύθεροι· τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα τὸ ἐπὶ τὴν Ἰωνίην
ἀπικόμενον Κροίσου ἐὸν πρεσβύτερον οὐ καταστροφὴ ἐγένετο
τῶν πολίων ἀλλ' ἐξ ἐπιδρομῆς ἁρπαγή. ἡ δὲ ἡγεμονίη οὕτω 7
περιῆλθε, ἐοῦσα Ἡρακλειδέων, ἐς τὸ γένος τὸ Κροίσου, κα-
λεομένους δὲ Μερμνάδας. ἦν Κανδαύλης, τὸν οἱ Ἕλληνες
Μυρσίλον ὀνομάζουσι, τύραννος Σαρδίων, ἀπόγονος δὲ Ἀλ-
καίου τοῦ Ἡρακλέος. Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου τοῦ Βήλου
τοῦ Ἀλκαίου πρῶτος Ἡρακλειδέων βασιλεὺς ἐγένετο Σαρδίων,
Κανδαύλης δὲ ὁ Μύρσου ὕστατος. οἱ δὲ πρότερον Ἄγρωνος
βασιλεύσαντες ταύτης τῆς χώρης ἦσαν ἀπόγονοι Λυδοῦ τοῦ
Ἄτυος, ἀπ' ὅτευ ὁ δῆμος Λύδιος ἐκλήθη ὁ πᾶς οὗτος, πρό-
τερον Μηίων καλεόμενος. παρὰ τούτων Ἡρακλεῖδαι ἐπιτρα-
φθέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπροπίου, ἐκ δούλης τε τῆς
Ἰαρδάνου γεγονότες καὶ Ἡρακλέος, ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε
καὶ εἴκοσι γενεὰς ἀνδρῶν ἔτεα πέντε τε καὶ πεντακόσια, παῖς
παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν ἀρχήν, μέχρι Κανδαύλεω τοῦ

ὅτι Κροῖσος πρῶτος ἦρξε τῆς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀδικίας
περὶ Κανδαύλους καὶ Γύγου

---

2. οὗτος - 4 προσεποιήσατο Suidas ib. — Apollonius de pron. p. 333 B. — 7. πρὸ - 10 ἁρπαγή Suidas ib. — Hermogenes περὶ εὑρ. p. 87. — 12. idem περὶ ἰδεῶν p. 206. — 13. Choricius p. 106 Boiss.

1. Συρίων Bredovius: σύρων *L* et scriptores || τε καὶ Dionysius: καὶ || Παφλαγόνων] Καππαδοκῶν Alex. || ἐξήει *d* || βορέην Alex. Tib. Schol. Herm.: βορῆν || 3. ἴσμεν *R* || 7. πρὸς C^1 || ἦσαν aut ante Ἕλληνες aut post ἐλεύθεροι Suidae codices || 11. περιῆλθε A^1R: περιῆλθεν || 13. μυρ-σίλον *dz*, Μυρσίλλον Chor. || καλέουσι *sz* || 14. ἡρακλέους *CRbd* || ἄργων R^1dz || ὁ Νίνου - Ἀλκαίου om. *Rbd* || 15. Ἀλκμαίου *z* || 16. ἄργωνος *bdz* || 17. χώρας *d* || 18. ἀπ' ὅτευ *P*: ἀπό τευ *Rb*, ἀπότευ reliqui || 19. μήιων A^2P, μηιων C^2, μηιών A^1, μηών C^1, μήων reliqui || τούτων] τούτων δὲ *Rbdz* || 21. μὲν om. *Rbdz* || δύο τε] δύο *Rbdz*

8 Μύρσου. οὗτος δὴ ὤν ὁ Κανδαύλης ἠράσθη τῆς ἑωυτοῦ γυ-
ναικός, ἐρασθεὶς δὲ ἐνόμιζέ οἱ εἶναι γυναῖκα πολλὸν πασέων
καλλίστην. ὥστε δὲ ταῦτα νομίζων, ἦν γάρ οἱ τῶν αἰχμοφό-
ρων Γύγης ὁ Δασκύλου ἀρεσκόμενος μάλιστα, τούτῳ τῷ Γύγῃ
καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο ὁ Καν-
δαύλης καὶ δὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς γυναικὸς ὑπερεπαινέων. χρό-
νου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος (χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι
κακῶς) ἔλεγε πρὸς τὸν Γύγην τοιάδε. "Γύγη, οὐ γάρ σε δοκέω
πείθεσθαί μοι λέγοντι περὶ τοῦ εἴδεος τῆς γυναικός (ὦτα γὰρ
τυγχάνει ἀνθρώποισι ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν), ποίεε
ὅκως ἐκείνην θεήσεαι γυμνήν" ὁ δ' ἀμβώσας εἶπε "δέσποτα,
τίνα λέγεις λόγον οὐκ ὑγιέα, κελεύων με δέσποιναν τὴν ἐμὴν
θεήσασθαι γυμνήν; ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ
τὴν αἰδῶ γυνή. πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀνθρώποισι ἐξεύρηται, ἐκ
τῶν μανθάνειν δεῖ· ἐν τοῖσι ἓν τόδε ἐστί, σκοπέειν τινὰ τὰ
ἑωυτοῦ. ἐγὼ δὲ πείθομαι ἐκείνην εἶναι πασέων γυναικῶν καλ-
9 λίστην, καὶ σέο δέομαι μὴ δέεσθαι ἀνόμων." ὁ μὲν δὴ λέγων
τοιαῦτα ἀπεμάχετο, ἀρρωδέων μή τί οἱ ἐξ αὐτῶν γένηται
κακόν, ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "θάρσεε, Γύγη, καὶ μὴ φοβεῦ
μήτε ἐμέ, ὡς σέο πειρώμενος λέγω λόγον τόνδε, μήτε γυ-
ναῖκα τὴν ἐμήν, μή τί τοι ἐξ αὐτῆς γένηται βλάβος. ἀρχὴν

---

5. Eustathius Od. p. 1441. — 8. Γύγη - p. 9, 9 ἕτοιμος Dionysius Hal. de comp. 3 p. 17 sqq. — 9 sq. idem rhet. 11 p. 401. Lucianus de domo 20. Iulianus ep. 22. Theodoretus graec. affect. X 103. Schol. Arat. phaen. p. 165 Petav. — 11. δέσποτα - 14 γυνή Theo progymn. p. 200. — 13 sq. Plutarchus mor. p. 37. 139. Stob. flor. XXXII 8. LXXIV 36. Schol. Clem. Al. paed. p. 126 Kl. — 17 sq. Etymol. Orion. p. 121, 28. Etymol. M. p. 633, 43

1. οὖν *d* ‖ 5. σπουδαιότερα *P* ‖ πραγμάτων *Rdz*. Eust. ‖ 7. χρὴν *R* ‖ 9. περὶ] τὰ περὶ Dion. ‖ 10. ἀνθρώποισιν *L* ‖ ποίεε *z*: ποίει ‖ 11. θηήσεαι *b* ‖ ὁ δ' ἀμβώσας A^1CP: ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας *Rbdz*, ὁ δ' ἀμβώσας μέγα A^2, ὁ δὲ ἀναβοήσας Dion. ‖ 12. λόγον ἔχεις Theo ‖ οὐχ A^1Rbd ‖ 15. ἐν τίσιν ἓν *d* ‖ σκοπεύειν τινὰ *b*, τινὰ σκοπεύειν *Rdz* ‖ 16. εἶναι post γυναικῶν Dion ‖ 18. τοιαῦτα] ταῦτα Dion. ‖ ἀπεμάχετο] καὶ ἀπεμάχετο τὴν ψυχὴν utrumque Etym. ‖ ὀρρωδέων A^2C ‖ αὐτῶν *P*: αὐτέων ‖ 19. δ' ἀμείβετο *ACP*: δὲ ἀμείβεται *z*, δὲ ἀμείβετο reliqui ‖ τοῖσδε A^1CP, τοιάδε reliqui ‖ θάρσει *L* ‖ 20. ὡς σέο] ὁσέο C^1 ‖ πειρώμενος A^2CP Dion.: πειρώμενον A^1 *bdz*, πειρόμενον *R* ‖ λέγω λόγον] λόγον *Rbdz*, λόγον λέγω Dion.

γάρ ἐγὼ μηχανήσομαι οὕτω ὥστε μηδὲ μαθεῖν μιν ὀφθεῖσαν
ὑπὸ σεῦ. ἐγὼ γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα ἐν τῷ κοιμώμεθα ὄπισθε
τῆς ἀνοιγομένης θύρης στήσω. μετὰ δ' ἐμὲ ἐσελθόντα παρέ-
σται καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ ἐς κοῖτον. κέεται δὲ ἀγχοῦ τῆς ἐσόδου
θρόνος· ἐπὶ τοῦτον τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαστον ἐκδύνουσα
θήσει, καὶ κατ' ἡσυχίην πολλὴν παρέξει τοι θεήσασθαι. ἐπεὰν
δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στείχῃ ἐπὶ τὴν εὐνὴν κατὰ νώτου τε αὐ-
τῆς γένῃ, σοὶ μελέτω τὸ ἐνθεῦτεν ὅκως μή σε ὄψεται ἰόντα
διὰ θυρέων." ὁ μὲν δὴ ὡς οὐκ ἐδύνατο διαφυγεῖν, ἦν ἑτοι- 10
μος· ὁ δὲ Κανδαύλης, ἐπεὶ ἐδόκεε ὥρη τῆς κοίτης εἶναι,
ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα παρῆν
καὶ ἡ γυνή. ἐσελθοῦσαν δὲ καὶ τιθεῖσαν τὰ εἵματα ἐθηεῖτο
ὁ Γύγης. ὡς δὲ κατὰ νώτου ἐγένετο ἰούσης τῆς γυναικὸς ἐς
τὴν κοίτην, ὑπεκδὺς ἐχώρεε ἔξω. καὶ ἡ γυνὴ ἐπορᾷ μιν ἐξι-
όντα. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς οὔτε ἀνέβωσε
αἰσχυνθεῖσα οὔτε ἔδοξε μαθεῖν, ἐν νόῳ ἔχουσα τίσεσθαι τὸν
Κανδαύλεα· παρὰ γὰρ τοῖσι Λυδοῖσι, σχεδὸν δὲ καὶ παρὰ
τοῖσι ἄλλοισι βαρβάροισι, καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν ἐς αἰσχύ-
νην μεγάλην φέρει. τότε μὲν δὴ οὕτω οὐδὲν δηλώσασα ἡσυ- 11
χίην εἶχε· ὡς δὲ ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε, τῶν οἰκετέων τοὺς
μάλιστα ὥρα πιστοὺς ἐόντας ἑωυτῇ, ἑτοίμους ποιησαμένη
ἐκάλεε τὸν Γύγεα. ὁ δὲ οὐδὲν δοκέων αὐτὴν τῶν πρηχθέντων
ἐπίστασθαι ἦλθε καλεόμενος· ἐώθεε γὰρ καὶ πρόσθε, ὅκως ἡ
βασίλεια καλέοι, φοιτᾶν. ὡς δὲ ὁ Γύγης ἀπίκετο, ἔλεγε ἡ

περὶ τῆς κατὰ Κανδαύλου ἐπιβουλῆς (*Rb*)

---

6. ἐπεὰν – 8 ἐνθεῦτεν Lexicon Vindob. p. 116

1. μηχήσομαι *C*[1] ‖ μὴ δὲ *ACPR* ‖ 2. ἐγὼ] ἀγαγὼν Dion. ‖ εἰς *C* ‖ ὄπισθεν *C* ‖ 4. κοιτῶνα *Rbdz*, κοίτην Dion. ‖ κεῖται *L* ‖ 6. κατησυχίην *A* ‖ ὅταν Dion., ἐπὰν Lex. Vind. ‖ 7. στίχηι *AC* ‖ 8. το ἐντεῦθεν *CP*[1], τοὐντεῦθεν Lex. Vind. ‖ μὴ ἐσόψεται *ACP*[1] ‖ ἀπιόντα Dion. ‖ 9. διὰ τῶν θυρέων σε ‖ ἠδύνατο *Rbdz* ‖ διαφυγέειν *L* ‖ ἦν ἑτοῖμος *C*, ἕτοιμος ἦν ποιεῖν ταῦτα Dion. ‖ 12. ἐθηῆτο *Rbdz* ‖ 14. ἐχώρεε *A*[1]: ἐχώρεεν ‖ 15. ἀνέβωσεν *L* 16. μαθέειν *z* ‖ τίσασθαι *z* ‖ 17. δὲ om. *R* ‖ 18. τίσιν *C*[1], τοῖσιν *C*[2] cum ceteris ‖ ἐς om. *Rbdz* ‖ 19. οὕτως *L* ‖ 20. εἶχε *A*[1]*P*: εἶχεν ‖ γεγόνεε *P* 21. ὥρα *P*, ἐώραRbdz ‖ 23. πρόσθε *A*[1]*C*: πρόσθεν ‖ 24. ἔλεγε *A*[1]: ἔλεγεν

γυνὴ τάδε. "νῦν τοι δυῶν ὁδῶν παρεουσέων Γύγη δίδωμι
αἵρεσιν, ὁκοτέρην βούλεαι τραπέσθαι. ἢ γὰρ Κανδαύλεα ἀπο-
κτείνας ἐμέ τε καὶ τὴν βασιληίην ἔχε τὴν Λυδῶν, ἢ αὐτόν σε
αὐτίκα οὕτω ἀποθνήσκειν δεῖ, ὡς ἂν μὴ πάντα πειθόμενος
Κανδαύλῃ τοῦ λοιποῦ ἴδῃς τὰ μή σε δεῖ. ἀλλ' ἤτοι κεῖνόν γε
τὸν ταῦτα βουλεύσαντα δεῖ ἀπόλλυσθαι, ἢ σὲ τὸν ἐμὲ γυμνὴν
θεησάμενον καὶ ποιήσαντα οὐ νομιζόμενα." ὁ δὲ Γύγης τέως
μὲν ἀπεθώυμαζε τὰ λεγόμενα, μετὰ δὲ ἱκέτευε μή μιν ἀναγ-
καίῃ ἐνδέειν διακρῖναι τοιαύτην αἵρεσιν. οὔκων δὴ ἔπειθε.
ἀλλ' ὥρα ἀναγκαίην ἀληθέως προκειμένην ἢ τὸν δεσπότεα
ἀπολλύναι ἢ αὐτὸν ὑπ' ἄλλων ἀπόλλυσθαι· αἱρέεται αὐτὸς
περιεῖναι. ἐπειρώτα δὴ λέγων τάδε. "ἐπεί με ἀναγκάζεις δε-
σπότεα τὸν ἐμὸν κτείνειν οὐκ ἐθέλοντα, φέρε ἀκούσω τέῳ καὶ
τρόπῳ ἐπιχειρήσομεν αὐτῷ." ἡ δὲ ὑπολαβοῦσα ἔφη "ἐκ τοῦ
αὐτοῦ μὲν χωρίου ἡ ὁρμὴ ἔσται ὅθεν περ καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπε-
12 δέξατο γυμνήν, ὑπνωμένῳ δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἔσται." ὡς δὲ
ἤρτυσαν τὴν ἐπιβουλήν, νυκτὸς γενομένης (οὐ γὰρ μετίετο ὁ
Γύγης, οὐδέ οἱ ἦν ἀπαλλαγὴ οὐδεμία, ἀλλ' ἔδεε ἢ αὐτὸν ἀπο-
λωλέναι ἢ Κανδαύλεα) εἵπετο ἐς τὸν θάλαμον τῇ γυναικί. καί
μιν ἐκείνη, ἐγχειρίδιον δοῦσα, κατακρύπτει ὑπὸ τὴν αὐτὴν
θύρην. καὶ μετὰ ταῦτα ἀναπαυομένου Κανδαύλεω ὑπεκδύς
τε καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν ἔσχε καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν βασι-
ληίην Γύγης [· τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος κατὰ τὸν αὐτὸν
13 χρόνον γενόμενος ἐν ἰάμβῳ τριμέτρῳ ἐπεμνήσθη]. ἔσχε δὲ

πῶς ἐξέπεσον οἱ Ἡρακλεῖδαι τῆς Λυδῶν βασιλείας

---

23 sq. Rufinus de metr. com. 27 p. 2713 Putsch.

1. δυοῖν ὁδοῖν *L* || 2. ὁκωτέρην *d* || 3. αὐτόν σε *Rbdz*: αὐτὸν σὲ 4. οὕτως *z* || 5. εἴδηις *A*[1], εἴδης *R* || 6. βουλευσάμενον *A*[2]*Rbdz* || γυμνὴν] γυμνήν τε *A*[2] || 7. θεησάμενον *AP*: θηησάμενον || 8. ἀπεθωῦμαζε *Rbdz*, ἀπεθώμαζε *A*[1]*C*[1] || 9. ἐνδεῖν *L* || 10. ὅρα *P*, ἑώρα *Rbdz* || 11. ἀπολλύναι] ἀποκτεῖναι *z* || 12. ἐπήρώτα (ει supra η) *CP*, ἐπηρώτα *dz* || 14. ἐπιχειρίσωμεν *z* || 15. ὑπεδέξατο *dz*, ὑπεδείξατο *b* || 17. γενομένης *Rbdz* || ἐμετίετο *A*[1]*C*[1] || 18. οὐδεμίη *z* || ἀλλὰ *Rbz* || 19. εἰς *CR* || 21. κανδαύλεως *C* || ὑπεκδύς H. Sauppe: ὑπεισδύς *ACPcorr.bdz*, ὑπειδύς *R* || 23. Γύγεω αὐτοῦ καὶ Ἀρχίλοχος Πάριος Ruf. || τοῦ – 24 ἐπεμνήσθη damnavit Wesseling || 24. γεγονὼς ὑπέμνησεν ἰάμβῳ τριμέτρῳ Ruf.

τὴν βασιληίην καὶ ἐκρατύνθη ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίου. ὡς γὰρ δὴ οἱ Λυδοὶ δεινὸν ἐποιεῦντο τὸ Κανδαύλεω πάθος καὶ ἐν ὅπλοισι ἦσαν, συνέβησαν ἐς τὠυτὸ οἵ τε τοῦ Γύγεω στασιῶται καὶ οἱ λοιποὶ Λυδοί, ἢν μὲν τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι Λυδῶν, τὸν δὲ βασιλεύειν, ἢν δὲ μή, ἀποδοῦναι ὀπίσω ἐς Ἡρακλείδας τὴν ἀρχήν. ἀνεῖλέ τε δὴ τὸ χρηστήριον καὶ ἐβασίλευσε οὕτω Γύγης. τοσόνδε μέντοι εἶπε ἡ Πυθίη, ὡς Ἡρακλείδῃσι τίσις ἥξει ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον Γύγεω. τούτου τοῦ ἔπεος Λυδοί τε καὶ οἱ βασιλέες αὐτῶν λόγον οὐδένα ἐποιεῦντο, πρὶν δὴ ἐπετελέσθη.

Τὴν μὲν δὴ τυραννίδα οὕτω ἔσχον οἱ Μερμνάδαι τοὺς 14
Ἡρακλείδας ἀπελόμενοι, Γύγης δὲ τυραννεύσας ἀπέπεμψε ἀναθήματα ἐς Δελφοὺς οὐκ ὀλίγα, ἀλλ' ὅσα μὲν ἀργύρου ἀναθήματα ἔστι οἱ πλεῖστα ἐν Δελφοῖσι, πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου χρυσὸν ἄπλετον ἀνέθηκε ἄλλον τε καὶ τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί, κρητῆρές οἱ ἀριθμὸν ἓξ χρύσεοι ἀνακέαται. ἑστᾶσι δὲ οὗτοι ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ, σταθμὸν ἔχοντες τριήκοντα τάλαντα· ἀληθέι δὲ λόγῳ χρεωμένῳ οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου ἐστὶ ὁ θησαυρός, ἀλλὰ Κυψέλου τοῦ Ἠετίωνος. οὗτος δὲ ὁ Γύγης πρῶτος βαρβάρων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἐς Δελφοὺς ἀνέθηκε ἀναθήματα μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω Φρυγίης βασιλέα. ἀνέθηκε γὰρ δὴ καὶ Μίδης τὸν βασιλήιον θρόνον ἐς τὸν προκατίζων ἐδίκαζε, ἐόντα ἀξιοθέητον· κέεται δὲ ὁ θρόνος οὗτος ἔνθα περ οἱ τοῦ Γύγεω κρητῆρες. ὁ δὲ χρυσὸς οὗτος καὶ ὁ ἄργυρος τὸν ὁ Γύγης ἀνέθηκε, ὑπὸ Δελφῶν καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίην.

περὶ τῆς Γύγου βασιλείας καὶ τῶν εἰς Δελφοὺς ἀναθημάτων ὅτι Μίδας ὁ Γορδίου Φρυγῶν βασιλεὺς ἀνέθηκεν εἰς Δελφοὺς τὸν θρόνον

---

4. Λέξεις. — 22. θρόνον - 23 ἐδίκαζε Priscianus XVIII 184. 189

3. ἐν ὅπλοισι] ἔνοπλοι *Rbdz* ‖ εἰς *A* ‖ 4. στρατιῶται *Rbdz* ‖ μὲν *A*[1]*C*[1]*Ppr.* : μὲν δὴ ‖ 5. Λυδῶν] τῶν Λυδῶν *z* ‖ τὸν δὲ *AC*: τόνδε ‖ 10. οὐδὲν *z* ‖ 11. οὕτως *bz* ‖ 18. ἀληθεῖ *CPz* : ἀληθεῖ ‖ χρεομένῳ *z* ‖ 19. δημοσίου] δήμου *Rbdz* ‖ 20. οὗτος *C*[1], οὕτω *C*[2]*Rbdz* ‖ δὲ] δὴ *z* ‖ 21. Φρυγίης] τὸν φρυγίης *Rbdz* ‖ 22. βασιλῆα *z* ‖ δὴ om. *Rbdz* ‖ βασίλειον *R* ‖ 23. κεῖται *z* ‖ 24. κρατῆρες *Rbd* ‖ 26. γιγάδας *d* ‖ ἐπωνυμίῃ *z*

15 Ἐσέβαλε μέν νυν στρατιὴν καὶ οὗτος, ἐπείτε ἦρξε, ἔς τε
Μίλητον καὶ ἐς Σμύρνην, καὶ Κολοφῶνος τὸ ἄστυ εἷλε· ἀλλ'
οὐδὲν γὰρ μέγα ἀπ' αὐτοῦ ἄλλο ἔργον ἐγένετο βασιλεύσαντος
δυῶν δέοντα τεσσεράκοντα ἔτεα, τοῦτον μὲν παρήσομεν το-
σαῦτα ἐπιμνησθέντες, Ἄρδυος δὲ τοῦ Γύγεω μετὰ Γύγην βα-
σιλεύσαντος μνήμην ποιήσομαι. οὗτος δὲ Πριηνέας τε εἷλε
ἐς Μίλητόν τε ἐσέβαλε, ἐπὶ τούτου τε τυραννεύοντος Σαρδίων
Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Σκυθέων τῶν νομάδων ἐξαναστάντες
ἀπίκοντο ἐς τὴν Ἀσίην καὶ Σάρδις πλὴν τῆς ἀκροπόλιος εἷλον.
16 Ἄρδυος δὲ βασιλεύσαντος ἑνὸς δέοντα πεντήκοντα ἔτεα
ἐξεδέξατο Σαδυάττης ὁ Ἄρδυος, καὶ ἐβασίλευσε ἔτεα δυώδεκα,
Σαδυάττεω δὲ Ἀλυάττης. οὗτος δὲ Κυαξάρῃ τε τῷ Δηιόκεω
ἀπογόνῳ ἐπολέμησε καὶ Μήδοισι, Κιμμερίους τε ἐκ τῆς Ἀσίης
ἐξήλασε, Σμύρνην τε τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν εἷλε,
ἐς Κλαζομενάς τε ἐσέβαλε. ἀπὸ μέν νυν τούτων οὐκ ὡς ἤθελε
ἀπήλλαξε, ἀλλὰ προσπταίσας μεγάλως· ἄλλα δὲ ἔργα ἀπε-
17 δέξατο ἐὼν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀξιαπηγητότατα τάδε. ἐπολέμησε
Μιλησίοισι, παραδεξάμενος τὸν πόλεμον παρὰ τοῦ πατρός.
ἐπελαύνων γὰρ ἐπολιόρκεε τὴν Μίλητον τρόπῳ τοιῷδε. ὅκως
μὲν εἴη ἐν τῇ γῇ καρπὸς ἁδρός, τηνικαῦτα ἐσέβαλλε τὴν στρα-
τιήν· ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων καὶ αὐ-
λοῦ γυναικηίου τε καὶ ἀνδρηίου. ὡς δὲ ἐς τὴν Μιλησίην ἀπί-
κοιτο, οἰκήματα μὲν τὰ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν οὔτε κατέβαλλε οὔτε

περὶ τῆς Ἄρδυος βασιλείας περὶ τῆς Σαδυάττου καὶ Ἀλυάττου βασιλείας ὅτι ὑπὸ συρίγγων καὶ αὐλῶν Λυδοὶ ἐστρατεύοντο περὶ τοῦ πρὸς Μιλησίους πολέμου καὶ Θρασυβούλου

1. ἐσέβαλε - p. 13, 10 πεδίῳ Suidas v. Γύγης. — 8. Λέξεις. — 15. Suidas v. Κλαζομενάς. — 19. ὅκως - 20 στρατιήν Lexicon Vindob. p. 134. — 21 sq. Gellius I 11. Priscianus XVIII 300. — Λέξεις

1. καὶ οὗτος στρατιὴν *Rbdz* ‖ 2. ἐς om. Suid. ‖ 3. γὰρ om. *b*. Suid. ‖ ἔργον post μέγα *Rbdz* ‖ 4. τεσσαράκοντα *CRbdz* ‖ 5. μετὰ] τοῦ μετὰ? ‖ 6. δὲ δὴ *Ppr*., om. Suid. ‖ 7. τε post τούτου om. Suid. ‖ 9. ἀπικέατο *CP* ‖ πλὴν] πρὶν *d* ‖ σάρδεις *P* ‖ 11. ἔτη *bdz* ‖ 12. ἀλυάττης *R* ‖ 14. ὑπὸ *z* ‖ 16. δὲ om. *C*[1] ‖ 19. ἐπολιόρκεε *ACR*[2]. Suid.: ἐπολιόρκησε ‖ 20. ἀδρός *b* ‖ ἐσέβαλε *Rdz* ‖ 21. δὲ om. *R*[1] ‖ πικτίδων *C*[1], πυκτίδων *z* αὐλῶν Prisc. ‖ 22. γυναικείου τε καὶ ἀνδρείου *Rbdz* ‖ 23. οὔτε] οὐ Suid. ‖ κατέβαλεν *Rbz*

ἐνεπίμπρη οὔτε θύρας ἀπέσπα, ἔα δὲ κατὰ χώρην ἑστάναι·
ὁ δὲ τά τε δένδρεα καὶ τὸν καρπὸν τὸν ἐν τῇ γῇ ὅκως δια-
φθείρειε, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. τῆς γὰρ θαλάσσης οἱ Μιλή-
σιοι ἐπεκράτεον, ὥστε ἐπέδρης μὴ εἶναι ἔργον τῇ στρατιῇ.
τὰς δὲ οἰκίας οὐ κατέβαλλε ὁ Λυδὸς τῶνδε εἵνεκα, ὅκως ἔχοιεν
ἐνθεῦτεν ὁρμεόμενοι τὴν γῆν σπείρειν τε καὶ ἐργάζεσθαι οἱ
Μιλήσιοι, αὐτὸς δὲ ἐκείνων ἐργαζομένων ἔχοι τι καὶ σίνεσθαι
ἐσβάλλων. ταῦτα ποιέων ἐπολέμεε ἔτεα ἕνδεκα, ἐν τοῖσι τρώ- 18
ματα μεγάλα διφάσια Μιλησίων ἐγένετο, ἔν τε Λιμενηίῳ χώ-
ρης τῆς σφετέρης μαχεσαμένων καὶ ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ. τὰ
μέν νυν ἓξ ἔτεα τῶν ἕνδεκα Σαδυάττης ὁ Ἄρδυος ἔτι Λυδῶν
ἦρχε, ὁ καὶ ἐσβάλλων τηνικαῦτα ἐς τὴν Μιλησίην τὴν στρα-
τιήν· Σαδυάττης οὗτος γὰρ καὶ ὁ τὸν πόλεμον ἦν συνάψας·
τὰ δὲ πέντε τῶν ἐτέων τὰ ἑπόμενα τοῖσι ἓξ Ἀλυάττης ὁ Σα-
δυάττεω ἐπολέμεε, ὃς παραδεξάμενος, ὡς καὶ πρότερόν μοι
δεδήλωται, παρὰ τοῦ πατρὸς τὸν πόλεμον προσεῖχε ἐντεταμέ-
νως. τοῖσι δὲ Μιλησίοισι οὐδαμοὶ Ἰώνων τὸν πόλεμον τοῦ-
τον συνεπελάφρυνον ὅτι μὴ Χῖοι μοῦνοι. οὗτοι δὲ τὸ ὅμοιον
ἀνταποδιδόντες ἐτιμώρεον· καὶ γὰρ δὴ πρότερον οἱ Μιλήσιοι
τοῖσι Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον συνδιήνεικαν. τῷ 19
δὲ δυωδεκάτῳ ἔτεϊ ληίου ἐμπιπραμένου ὑπὸ τῆς στρατιῆς συν-
ηνείχθη τι τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα· ὡς ἅφθη τάχιστα τὸ
λήιον, ἀνέμῳ βιώμενον ἅψατο νηοῦ Ἀθηναίης ἐπίκλησιν Ἀσ-
σησίης, ἁφθεὶς δὲ ὁ νηὸς κατεκαύθη. καὶ τὸ παραυτίκα μὲν
λόγος οὐδεὶς ἐγένετο, μετὰ δὲ τῆς στρατιῆς ἀπικομένης ἐς

ὅτι Χῖοι μόνοι συνεπολέμουν τοῖς Μιλησίοις

---

8. ἐν τοῖσι - 10 πεδίῳ Suidas v. διφάσια. τρώματα. — 23. Stephanus Byz. v. Ἀσσησός

1. κατέσπα *Rbdz* ‖ ἑστάναι *A*. Suid.: ἑστάμεναι ‖ 2. καρπὸν τὸν] καρπὸν *Rbz* ‖ τὸν ἐν τῇ γῇ om. *P*[1] ‖ 4. ἐπέδρης *C*, ἐπ' ἕδρης *Rbdz* ‖ ἔργον] τὸ ἔργον Suid. ‖ 5. κατέβαλλε *A*[2]: κατέβαλλεν *P*, κατέβαλε *A*[1], κατέβαλεν reliqui cum Suida ‖ ἔχοιεν post ἐργάζεσθαι Suid. ‖ 6. ἐντεῦτεν *C* ‖ ὁρμεώμενοι *Cz*, ὁρμώμενοι ceteri ‖ 9. ἔν τε] ἔν τε ἐν *AC* pr. Suid. v. Γύγης ‖ 12. ἐσβαλὼν *Rbdz* ‖ 13. σαδυάττης. οὗτος γὰρ *ACP*, σαδυάττης γὰρ οὗτος *dz* ‖ 14. ἀλυάττης *R* ut fere ‖ 18. συναπελάφρυνον *bdz* ‖ ὁμοῖον *CP* ‖ 21. συνηνέχθη *C* ‖ 22. ἄφθη *ACb* ‖ 23. ἀσισίης *A*[2]*bdz*, ἀσίης *C*[1] ‖ 24. ἀφεὶς *C*[1] ‖ νεὼς *C*

Σάρδις ἐνόσησε ὁ Ἀλυάττης. μακροτέρης δέ οἱ γινομένης τῆς νούσου πέμπει ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους, εἴτε δὴ συμβουλεύσαντός τευ, εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι περὶ τῆς νούσου. τοῖσι δὲ ἡ Πυθίη ἀπικομένοισι ἐς Δελφοὺς οὐκ ἔφη χρήσειν πρὶν ἢ τὸν νηὸν τῆς Ἀθηναίης ἀνορθώ-
20 σωσι, τὸν ἐνέπρησαν χώρης τῆς Μιλησίης ἐν Ἀσσησῷ. Δελφῶν οἶδα ἐγὼ οὕτω ἀκούσας γενέσθαι· Μιλήσιοι δὲ τάδε προστιθεῖσι τούτοισι, Περίανδρον τὸν Κυψέλου ἐόντα Θρασυβούλῳ τῷ τότε Μιλήτου τυραννεύοντι ξεῖνον ἐς τὰ μάλιστα, πυθόμενον τὸ χρηστήριον τὸ τῷ Ἀλυάττῃ γενόμενον, πέμψαντα ἄγγελον κατειπεῖν, ὅκως ἄν τι προειδὼς πρὸς τὸ παρεὸν
21 βουλεύηται. Μιλήσιοι μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι. Ἀλυάττης δέ, ὥς οἱ ταῦτα ἐξαγγέλθη, αὐτίκα ἔπεμπε κήρυκα ἐς Μίλητον βουλόμενος σπονδὰς ποιήσασθαι Θρασυβούλῳ τε καὶ Μιλησίοισι χρόνον ὅσον ἂν τὸν νηὸν οἰκοδομέῃ. ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν, Θρασύβουλος δὲ σαφέως προπεπυσμένος πάντα λόγον, καὶ εἰδὼς τὰ Ἀλυάττης μέλλοι ποιήσειν, μηχανᾶται τοιάδε. ὅσος ἦν ἐν τῷ ἄστεϊ σῖτος καὶ ἑωυτοῦ καὶ ἰδιωτικός, τοῦτον πάντα συγκομίσας ἐς τὴν ἀγορὴν προεῖπε Μιλησίοισι, ἐπεὰν αὐτὸς σημήνῃ, τότε πίνειν τε πάν-
22 τας καὶ κώμῳ χρᾶσθαι ἐς ἀλλήλους. ταῦτα δὲ ἐποίεέ τε καὶ προαγόρευε Θρασύβουλος τῶνδε εἵνεκεν, ὅκως ἂν δὴ ὁ κῆρυξ ὁ Σαρδιηνὸς ἰδών τε σωρὸν μέγαν σίτου κεχυμένον καὶ τοὺς

πῶς ὁ πρὸς Μιλησίους καὶ Θρασύβουλον ἐπὶ Ἀλυάττου πόλεμος κατελύθη

---

3. εἴτε καὶ - ἐπείρεσθαι Priscianus XVIII 183. — 8 sq. Diogenes L. I 95

1. σάρδεις *Pd* ‖ γινομένης *ACP*: γενομένης ‖ 2. νόσου *CR* ‖ δὴ (ε supra) *C* ‖ 3. πέμψαντι *A²Rbdz*, πέμψαν (τ supra) *C*, πέμψαι Prisc. ‖ ἐπερέσθαι Prisc. ‖ 4. νόσου *CRd* ‖ 5. ἀνορθώσουσι *A²Rbdz* ‖ 6. ἀσησῷ *b* ‖ 8. κυψέλλου *bd* ‖ 10. πειθόμενον *d* ‖ 11. ἀπ-ειπεῖν *C* ‖ παρὸν *Rbdz* ‖ 13. ἐξηγγέλθη *Rbdz* ‖ κήρυκας *A²Rbdz* ‖ 15. οἰκοδομῆ̃ *L* ‖ 16. προπεπευσμένος *A²Rdz* ‖ 17. μέλλει *Pbdz*, μέλοι *R* ‖ 18. τοιόνδε *Rbdz* ‖ ὅσον *C¹* ‖ 19. ἅπαντα *A²Rbdz* ‖ συναγαγὼν *A²Rbdz* ‖ 20. σημήνηι *C* ‖ 21. χρέεσθαι *CP*, χρῆσθαι reliqui ‖ 22. προηγόρευε *bz*, προσηγόρευε *d* ‖ εἵνεκα *Rbdz* ‖ δὴ] δὲ *C* ‖ 23. σαρδήϊος *Rbdz* ‖ εἰδών *C¹* ‖ σῶρον *dz*, σορὸν *b*

ἀνθρώπους ἐν εὐπαθείῃσι ἐόντας ἀγγείλῃ Ἀλυάττῃ. τὰ δὴ
καὶ ἐγένετο· ὡς γὰρ δὴ ἰδών τε ἐκεῖνα ὁ κῆρυξ καὶ εἴπας πρὸς
Θρασύβουλον τοῦ Λυδοῦ τὰς ἐντολὰς ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδις,
ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἡ διαλλαγή. ἐλ-
πίζων γὰρ ὁ Ἀλυάττης σιτοδείην τε εἶναι ἰσχυρὴν ἐν τῇ Μι-
λήτῳ καὶ τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, ἤκουε τοῦ
κήρυκος νοστήσαντος ἐκ τῆς Μιλήτου τοὺς ἐναντίους λόγους
ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε. μετὰ δὲ ἥ τε διαλλαγή σφι ἐγένετο
ἐπ' ᾧ τε ξείνους ἀλλήλοισι εἶναι καὶ συμμάχους, καὶ δύο τε
ἀντὶ ἑνὸς νηοὺς τῇ Ἀθηναίῃ οἰκοδόμησε ὁ Ἀλυάττης ἐν τῇ
Ἀσσησῷ, αὐτός τε ἐκ τῆς νούσου ἀνέστη. κατὰ μὲν τὸν πρὸς
Μιλησίους τε καὶ Θρασύβουλον πόλεμον Ἀλυάττῃ ὧδε ἔσχε.

Περίανδρος δὲ ἦν Κυψέλου παῖς, οὗτος ὁ τῷ Θρασυβούλῳ 23
τὸ χρηστήριον μηνύσας. ἐτυράννευε δὲ ὁ Περίανδρος Κο-
ρίνθου· τῷ δὴ λέγουσι Κορίνθιοι (ὁμολογέουσι δέ σφι Λέσβιοι)
ἐν τῷ βίῳ θῶυμα μέγιστον παραστῆναι, Ἀρίονα τὸν Μηθυ-
μναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἐόντα κιθαρῳ-
δὸν τῶν τότε ἐόντων οὐδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον πρῶ-
τον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα
καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ. τοῦτον τὸν Ἀρίονα λέγουσι, τὸν 24
πολλὸν τοῦ χρόνου διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ, ἐπιθυμῆσαι
πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην, ἐργασάμενον δὲ χρήματα
μεγάλα θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ὁρμᾶσθαι

περὶ Περιάνδρου τοῦ Κορινθίων τυράννου καὶ Ἀρίονος τοῦ Μηθυμναίου

---

4. ἐλπίζων - 6 κακοῦ Priscianus XVIII 203. — 15. τῷ - Λέσβιοι Hermogenes περὶ μεθ. δειν. p. 434 W. — 16. - p. 17, 3 (Fronto p. 223 sqq. Mai.). Gellius XVI 19 latine interpretans uterque. — 18 - 20 (Dio Chrys. XXXVII p. 101 R.). – Λέξεις

1. εὐπαθίησιν *C*, εὐπαθίῃσι A^2 ‖ 2. εἰπὼν R^2*bdz* ‖ 3. τὰς ἐντολὰς τοῦ λυδοῦ *z* ‖ ὑπῆλθεν *bd* ‖ σάρδεις *P* ‖ 5. σιτοδηίην *Rz*, σιτοδίην *d*, CITΩΔIHN Prisc. cod. unus, alii CITΩHN CITΩΛINH CTIΨOINN ‖ 6. νεὼν C^1, λεὼ *R*. Prisc. cod. unus ‖ τετρύσθαι *ACPb*, τετρῆσθαι *Rdz* ‖ 8. ἐδόκεε *CP*. 9. ξυμμάχους *L* ‖ 10. οἰκοδόμησε *Ppr*, οἰκοδόμησεν *C*: ᾠκοδόμησε *APcorr.*, ᾠκοδόμησεν *Rbd*, ᾠκοδόμησεν z ‖ 11. ἀσσησῶ *C* ‖ νόσου *CRd* ‖ κατὰ μὲν] καὶ τὰ μὲν κατὰ *bdz* ‖ 13. κοψέλλου *d* ‖ 15. τῷ] οὕτω Hermog. ‖ 16. θῶμα *Ppr.*, τῶμα *C*, θώϋμα *z* ‖ μιθυμναῖον *A* ‖ 17. ἐξενεχθέντα *A* ‖ 20. τὸ πολλὸν *b*

μέν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ οὐδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. τοὺς δὲ ἐν τῷ πελάγεϊ ἐπιβουλεύειν τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα. τὸν δὲ συνέντα τοῦτο λίσσεσθαι, χρήματα μέν σφι προϊέντα, ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον. οὔκων δὴ πείθειν αὐτὸν τούτοισι, ἀλλὰ κελεύειν τοὺς πορθμέας ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαί μιν, ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίστην. ἀπειληθέντα δὴ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην παραιτήσασθαι, ἐπειδή σφι οὕτω δοκέοι, περιιδεῖν αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ στάντα ἐν τοῖσι ἑδωλίοισι ἀεῖσαι· ἀείσας δὲ ὑπεδέκετο ἑωυτὸν κατεργάσασθαι. καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ, ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νέα. τὸν δὲ ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, στάντα ἐν τοῖσι ἑδωλίοισι διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον, τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου ῥῖψαί μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωυτόν, ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. καὶ τοὺς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον, τὸν δὲ δελφῖνα λέγουσι ὑπολαβόντα ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον. ἀποβάντα δὲ αὐτὸν χωρέειν ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ, καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιστίης Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν οὐδαμῇ μετιέντα, ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων. ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτούς, κληθέντας ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. φαμένων δὲ ἐκείνων ὡς εἴη τε σῶς περὶ Ἰταλίην καί μιν εὖ πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε· καὶ τοὺς ἐκπλαγέντας οὐκ ἔχειν ἔτι ἐλεγχομένους

---

10. Λέξεις. Harpocratio v. ἑδωλιᾶσαι. — 14. Λέξεις. — 15. Λέξεις. — 21. Λέξεις. Eustathius Il. p. 21

5. προϊέντα σφιν *Rbdz* ‖ 6. αὐτὸν *A* ‖ 7. ταφεὶς *R* ‖ 8. δὴ scripsi: δὲ ‖ 9. σφιν *ACRb* ‖ δοκέει *b* ‖ περιιδέειν *z* ‖ 10. εδώλοισι *A*, ἑδώλοισιν *C*[1], ἑδωλίοισι *b* ‖ 11. κατεργάσεσθαι *P* ‖ 15. εδώλοισι *A*, ἑδώλοισι *C*, ἑδωλίοισι *b* ‖ ὄρθριον *Rbd* ‖ 17. ἐς τὴν κόρινθον *Rbdz* ‖ 18. ἐπὶ] ἐς *Rbdz* ‖ 23. περὶ] περὶ τὴν *dz* ‖ 26. ἐλεγχόμενος *C*[1]

ἀρνέεσθαι. ταῦτα μέν νυν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι, καὶ Ἀρίονος ἐστὶ ἀνάθημα χάλκεον οὐ μέγα ἐπὶ Ταινάρῳ, ἐπὶ δελφῖνος ἐπεὼν ἄνθρωπος.

Ἀλυάττης δὲ ὁ Λυδὸς τὸν πρὸς Μιλησίους πόλεμον διε- 25 νείκας μετέπειτα τελευτᾷ, βασιλεύσας ἔτεα ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα. ἀνέθηκε δὲ ἐκφυγὼν τὴν νοῦσον δεύτερος οὗτος τῆς οἰκίης ταύτης ἐς Δελφοὺς κρητῆρά τε ἀργύρεον μέγαν καὶ ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον κολλητόν, θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν ἐν Δελφοῖσι ἀναθημάτων, Γλαύκου τοῦ Χίου ποίημα, ὃς μοῦνος δὴ πάντων ἀνθρώπων σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε.

Τελευτήσαντος δὲ Ἀλυάττεω ἐξεδέξατο τὴν βασιληίην 26 Κροῖσος ὁ Ἀλυάττεω, ἐτέων ἐὼν ἡλικίην πέντε καὶ τριήκοντα, ὃς δὴ Ἑλλήνων πρώτοισι ἐπεθήκατο Ἐφεσίοισι. ἔνθα δὴ οἱ Ἐφέσιοι πολιορκεόμενοι ὑπ' αὐτοῦ ἀνέθεσαν τὴν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος· ἔστι δὲ μεταξὺ τῆς τε παλαιῆς πόλιος, ἣ τότε ἐπολιορκέετο, καὶ τοῦ νηοῦ ἑπτὰ στάδιοι. πρώτοισι μὲν δὴ τούτοισι ἐπεχείρησε ὁ Κροῖσος, μετὰ δὲ ἐν μέρεϊ ἑκάστοισι Ἰώνων τε καὶ Αἰολέων, ἄλλοισι ἄλλας αἰτίας ἐπιφέρων, τῶν μὲν ἐδύνατο μέζονας παρευρίσκειν, μέζονα ἐπαιτιώμενος, τοῖσι δὲ αὐτῶν καὶ φαῦλα ἐπιφέρων. ὡς δὲ ἄρα οἱ ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἕλληνες κατεστράφατο 27 ἐς φόρου ἀπαγωγήν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπενόεε νέας ποιησάμενος ἐπιχειρέειν τοῖσι νησιώτῃσι. ἐόντων δέ οἱ πάντων ἑτοίμων ἐς τὴν ναυπηγίην, οἱ μὲν Βίαντα λέγουσι τὸν Πριηνέα ἀπικόμενον ἐς Σάρδις, οἱ δὲ Πιττακὸν τὸν Μυτιληναῖον, εἰρομέ-

περὶ τῆς Ἀλυάττου τελευτῆς καὶ τῶν εἰς Δελφοὺς αὐτοῦ ἀναθημάτων
ὅτι Γλαῦκος ὁ Χῖος πρῶτος σιδήρου κόλλησιν εὗρεν περὶ τῆς Κροίσου βασιλείας καὶ τίσι τῶν Ἑλλήνων ἐπέθετο

3. Pausanias III 25. — 8. Plutarchus mor. p. 436. — 10. Schol. Platon. p. 382 Bekk. — 11. τελευτήσαντος - βασιληίην Ammonius v. τύραννον

2. οὐ μέγα *Abdz*. Dio: μέγα || 11. ἐξεδέξατο - 12 Ἀλυάττεω om. *R* || διεδέξατο Ammon. || 12. ὢν *Rbdz* || τριάκοντα *R* || 14. πολιορκούμενοι *A*[1], πολιερκεύμενοι *C*, πολιὀρκεύμενοι *P* || 16. τε om. *z* || παλαιᾶς *Rd* || ἐπολιὀρκέετο *P* || 20. αὐτέων *z* || φλαῦρα Schaefer || 25. σάρδις] σάρδεις *P*, πέρσας *bd*[1], Κροῖσον *z* || μυτιληναῖον *A*: μιτυληναῖον || εἰρομένου] εἰρομένου δὲ *z*

νου Κροίσου εἴ τι εἴη νεώτερον περὶ τὴν Ἑλλάδα. εἰπόντα τάδε καταπαῦσαι τὴν ναυπηγίην. "ὦ βασιλεῦ, νησιῶται ἵππον συνωνέονται μυρίην, ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σὲ ἐν νόῳ ἔχοντες στρατεύεσθαι." Κροῖσον δὲ ἐλπίσαντα λέγειν ἐκεῖνον ἀληθέα εἰπεῖν "αἲ γὰρ τοῦτο θεοὶ ποιήσειαν ἐπὶ νόον νησιώτῃσι, ἐλθεῖν ἐπὶ Λυδῶν παῖδας σὺν ἵπποισι." τὸν δὲ ὑπολαβόντα φάναι "ὦ βασιλεῦ, προθύμως μοι φαίνεαι εὔξασθαι νησιώτας ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ, οἰκότα ἐλπίζων. νησιώτας δὲ τί δοκέεις εὔχεσθαι ἄλλο ἤ, ἐπείτε τάχιστα ἐπύθοντό σε μέλλοντα ἐπὶ σφίσι ναυπηγέεσθαι νέας, λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσσῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ οἰκημένων Ἑλλήνων τίσωνταί σε, τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις;" κάρτα τε ἡσθῆναι Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ καί οἱ, προσφυέως γὰρ δόξαι λέγειν, πειθόμενον παύσασθαι τῆς ναυπηγίης. καὶ οὕτω τοῖσι τὰς νήσους οἰκημένοισι Ἴωσι ξεινίην συνεθήκατο.

28 Χρόνου δὲ ἐπιγινομένου καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ οἰκημένων (πλὴν γὰρ Κιλίκων καὶ Λυκίων τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἑωυτῷ εἶχε καταστρεψάμενος ὁ Κροῖσος). [εἰσὶ δὲ οἵδε, Λυδοί, Φρύγες, Μυσοί, Μαριανδυνοί, Χάλυβες, Παφλαγόνες, Θρήικες οἱ Θυνοί τε καὶ
29 Βιθυνοί, Κᾶρες, Ἴωνες, Δωριέες, Αἰολέες, Πάμφυλοι.] κατεστραμμένων δὲ τούτων [καὶ προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι], ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζούσας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἳ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον

ὅσους ὑπέταξε Κροῖσος (*Rb*)

---

15. Λέξεις. — 20 sq. Eustathius Dion. 322. — 24. Plutarchus mor. p. 857

1. εἴπαντα *A*[2] ‖ 3. ἐνῷ ἔχοντες *R*, ἔχοντες ἐν νῷ *z*, ἐν νῷ ἔχοντες reliqui ‖ 4. ἐκεῖνον λέγειν *b* ‖ 6. παῖδα *C*[1] ‖ 8. βαλεῖν *A*[2]*R* ‖ εοικότα *A*[1], εἰκότα *sz* ‖ 9. ἐπύθοντο σὲ *A* ‖ 10. ἀρᾶσθαι *C*[2]*P*[t], γρ. ἀρώμενοι *P*[m] ‖ 12. τίσονταί *R* ‖ ἡισθῆναι *C* ‖ 15. ξενίην gloss. ‖ 16. ἐπιγιγνομένου *bd*, ἐπιγενομένου *CR* ‖ 17. ἅλυος *b* ‖ 18. ὑπὸ *bz* ‖ 19. εἰσὶ - 21 Πάμφυλοι seclusi ‖ 19. οἶδε *A*, οἷδε *C* ‖ μαριανδήνοὶ *C*, μαριανδηνοὶ *bz*, μαρυανδυνοὶ *R*, μαριανδανοὶ *d* ‖ 20. θρῆκες *Rbd*, Θρῆκες *z* ‖ οἱ Θυνοί] ἰθυνοί *CP*, Οἰθυνοί *sz* ‖ 22. καὶ - Λυδοῖσι seclusi ‖ 23. σάρδεις *P*

ἐόντες, ὡς ἕκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναίοισι νόμους κελεύσασι ποιήσας ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίης πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι τῶν ἔθετο. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἷοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὁρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοισι τοὺς ἄν σφι Σόλων θῆται. αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίης ἐκδημήσας ὁ Σόλων 30 εἵνεκεν ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο παρὰ Ἄμασιν καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδις παρὰ Κροῖσον. ἀπικόμενος δὲ ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιληίοισι ὑπὸ τοῦ Κροίσου· μετὰ δὲ ἡμέρῃ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ κελεύσαντος Κροίσου τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυρούς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἐόντα μεγάλα τε καὶ ὄλβια. θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἴρετο ὁ Κροῖσος τάδε. "ξεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῖκται πολλὸς καὶ σοφίης [εἵνεκεν] τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὡς φιλοσοφέων γῆν πολλὴν θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἐπείρεσθαί με ἵμερος ἐπῆλθέ σε εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον." ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος ταῦτα ἐπειρώτα· Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος λέγει "ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον." ἀποθωυμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν εἴρετο ἐπιστρεφέως "κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον;" ὁ δὲ εἶπε "Τέλλῳ τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης παῖδες

περὶ Σόλωνος τοῦ Ἀθηναίου καὶ τῆς πρὸς Κροῖσον αὐτοῦ διαλέξεως
περὶ Τέλλου τοῦ Ἀθηναίου

---

20. Herodianus περὶ μον. λέξ. p. 11. — 22. Λέξεις. — 23. Λέξεις

1. αὐτέων z || σῶλον C[1] || 3. μὴ δὴ *Rbdz* || 4. οὐ δῖοί *R* || 6. σφίσι sz || 7. αὐτοῦ δὴ ὧν τούτου z || 8. εἵνεκα z || ἄμασιν *C*, ἄμασϊ *Rz*, Αμασι z σάρδεις *P* || 10. τοῦ om. *R* || 12. ἐπεδείκνυον z || 13. θηησάμενον *b* || τὰ πάντα] τὰ πάντα ἐόντα μεγάλα τε z || 15. περὶ σέο] περὶ σεῦ *bdz*, σε *R* ἀφῖκται *b* || εἵνεκεν seclusi || 16. γῆν πολλὴν *CP*: τὴν πολλὴν *A*, τῆς πολλῆς *Rbdz*, ἢ τὴν πόλιν ὅπερ κρεῖττον A[2] adscr. || 17. με] μοι *Rbd* || ἵμερος post ὧν *Rbdz* || σε om. *Rbdz* || 19. ἐπηρώτα *Pz*, ἐπηρῶτα C[1] || 21. ἀποθωυμάσας δὲ ὁ κροῖσος *bd*, κροῖσος δὲ ἀποθωυμάσας *P*, κροῖσος δὲ ἀποθωμάσας *C*
22. ἐπιστροφέως *C* || κοίη *CRbdz* || 23. τοῦτο *R*, τούτω *bd*, τούτῳ z

τούτω

ἦσαν καλοί τε κἀγαθοί, καί σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἥκοντι, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο· γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσῖνι βοηθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων ἀπέθανε κάλλιστα, καί μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτοῦ τῇ περ

31 ἔπεσε καὶ ἐτίμησαν μεγάλως." ὡς δὲ τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον εἴπας πολλά τε καὶ ὄλβια, ἐπειρώτα τίνα δεύτερον μετ' ἐκεῖνον ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἴσεσθαι. ὁ δ' εἶπε "Κλέοβίν τε καὶ Βίτωνα. τούτοισι γὰρ ἐοῦσι γένος Ἀργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπῆν, καὶ πρὸς τούτῳ ῥώμη σώματος τοιήδε· ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι ὁμοίως ἦσαν, καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος. ἐούσης ὁρτῆς τῇ Ἥρῃ τοῖσι Ἀργείοισι ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι ἐς τὸ ἱρόν, οἱ δέ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκληιόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην εἷλκον τὴν ἅμαξαν, ἐπὶ τῆς ἁμάξης δέ σφι ὠχέετο ἡ μήτηρ, σταδίους δὲ πέντε καὶ τεσσεράκοντα διακομίσαντες ἀπίκοντο ἐς τὸ ἱρόν. ταῦτα δέ σφι ποιήσασι καὶ ὀφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος τελευτὴ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο, διέδεξέ τε ἐν τούτοισι ὁ θεὸς ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζώειν. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην, αἱ δὲ Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἵων τέκνων ἐκύρησε· ἡ δὲ μήτηρ

ὅτι ὁ θάνατος ἄριστον (*Rb*)

---

10 sqq. Cicero Tuscul. I 47

1. σφι *Pz*: σφιν || ἴδε *R*, ἴδεν *d* || ἅπασι] ἅπασί τε? || 2. τοῦτο] ἐς τοῦτο *bdz* || 3. ὑμῖν *P* || 9. ἐπηρώτα *CPz* || εἴδοι *Rd* || 10. γ' ὦν *A*, γῶν *C* ὁ δ' *A*: ὃ δ' *C*, ὃδ' *P*, ὁ δὲ reliqui || κλέωβίν *dz* || βίτονα *b* || 12. τοῦτο *Rd* τοιῆδε *A* || 13. ἔσαν *z* || ὅδε λόγος *R*, ὧδε λόγος *bdz* || ὀρτῆς *CPz*: ἑορτῆς 15. ζεύγει *A* || εἰς *d* || ἱερὸν *C* || 16. παρεγένοντο *CP* || ἐκκληόμενοι *C*, ἐκκληϊζόμενοι *bdz* || νεανίαι *P* || 18. ὠχέετο *AP*: ὄχετο *R*, ὀχέετο reliqui τεσσεράκοντα *AP*: τεσσαράκοντα || 19. εἰς τὸ *d*, ἐπὶ τὸ *z* || ἱερόν *CR* || 20. πανηγύρεος *A*, πανηγύρεως *P* || 21. διέδειξέ *A* || 23. νεη//νιων *C*, τεκνίων *Rbdz* || ῥώμην *AC*[1]: γνώμην

περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος εὔχετο Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι τοῖσι ἑωυτῆς τέκνοισι, οἵ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, τὴν θεὸν δοῦναι τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἄριστόν ἐστι. μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ οἱ νεηνίαι οὐκέτι ἀνέστησαν ἀλλ' ἐν τέλεϊ τούτῳ ἔσχοντο. 'Αργεῖοι δέ σφεων εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων
γενομένων." Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τού- 32
τοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς εἶπε "ὦ ξεῖνε 'Αθηναῖε, ἡ δ' ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας;" ὁ δὲ εἶπε "ὦ Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες ἐπειρωτᾷς ἀνθρωπηίων πρηγμάτων πέρι. ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μέν ἐστι ἰδεῖν τὰ μή τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν. ἐς γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζόης ἀνθρώπῳ προτίθημι. οὗτοι ἐόντες ἐνιαυτοὶ ἑβδομήκοντα παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δισμυρίας, ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γινομένου· εἰ δὲ δὴ ἐθελήσει τοὔτερον τῶν ἐτέων μηνὶ μακρότερον γίνεσθαι, ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον, μῆνες μὲν παρὰ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα οἱ ἐμβόλιμοι γίνονται τριήκοντα πέντε,

περὶ ἐμβολίμου μηνός (*Rb*)

9. Κροῖσος - 16 προτίθημι Stobaeus floril. CV 63. — Λέξεις. — 12. ἐπιστάμενον - 13 πέρι Plutarchus mor. p. 857. — Schol. Aristot. p. 529b. Eustathius Il. p. 690. — 16. Bekkeri Anecd. p. 94

2. κλέωβι *bdz*, κλέβι (ω supra) *R* ‖ ἑωυτοῖς *Rdz* ‖ 3. δοῦναι τὴν θεὸν *Rbdz* ‖ 5. κατακοιμηθέντες *A* ‖ ἱερῶι *C* ‖ 9. ἥδε *R*, ἡ δὲ *bdz*. Stob. ‖ 11. οὐδὲ] οὔτε Stob. ‖ ἡμᾶς *b*. Stob. ‖ ὁ δὲ Σόλων εἶπεν Stob. ‖ 12. θεῖον - 13 ταραχῶδες in *d* cum evanuissent alia postea manus sic compensavit: ἀνθρώπινον πᾶν οὐδαμᾶ ἐν τωυτῶ μένον (v. I 5), atque eadem mox τῶν σεωυτοῦ pro ἀνθρωπηίων ‖ 13. ταραχώιδες *C* ‖ ἐπηρώτας Stob. ‖ πραγμάτων πέρι *Rbd*[1], περὶ πραγμάτων Plut. ‖ 14. ἐστιν *L* ‖ ἰδέειν *z* ‖ ἐθέλῃ *R* ‖ 15. παθέειν *z* ‖ 16. ζόης *AC*[1]*Pcorr.*: ζωῆς ‖ εὐδομήκοντα *d* ‖ 18. γενομένου *Rbdz* ‖ ἐθελήσῃ *R* ‖ 19. τὸ ὕτερον *R* ‖ 20. τὰ om. *R* ‖ 21. εὐδομήκοντα *d* ‖ τριάκοντα *dz*

ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τούτων χίλιαι πεντήκοντα. τουτέων τῶν ἁπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα, ἐουσέων πεντήκοντα καὶ διηκοσιέων καὶ ἑξακισχιλιέων καὶ δισμυριέων, ἡ ἑτέρη αὐτέων τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ὅμοιον προσάγει πρῆγμα. οὕτω ὦν Κροῖσε πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς πολλῶν εἶναι ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἴρεό με, οὔκω σε ἐγὼ λέγω, πρὶν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα εὖ τελευτῆσαι τὸν βίον. πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων ἀνόλβιοί εἰσι, πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου εὐτυχέες. ὁ μὲν δὴ μέγα πλούσιος ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μοῦνον, οὗτος δὲ τοῦ πλουσίου καὶ ἀνόλβου πολλοῖσι. ὁ μὲν ἐπιθυμίην ἐκτελέσαι καὶ ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερος, ὁ δὲ τοῖσιδε προέχει ἐκείνου· ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ ὁμοίως δυνατὸς ἐκείνῳ ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἡ εὐτυχίη οἱ ἀπερύκει, ἄπειρος δέ ἐστι, ἄνουσος, ἀπαθὴς κακῶν, εὔπαις, εὐειδής. εἰ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι τελευτήσει τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος τὸν σὺ ζητέεις, ὁ ὄλβιος κεκλῆσθαι ἄξιός ἐστι· πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν, μηδὲ καλέειν κω ὄλβιον ἀλλ' εὐτυχέα. τὰ πάντα μέν νυν ταῦτα συλλαβεῖν ἄνθρωπον ἐόντα ἀδύνατόν

---

1. τουτέων - 2 ἐουσέων et 4. ἡ ἑτέρη - p. 23, 9 ἀνέτρεψε Stobaeus ib. — τουτέων - 2 ἡμερέων et 4. ἡ ἑτέρη - 5 συμφορή Theo progymn p. 199. — 5. Clemens Alex. strom. p. 517 P. — 8. Eustathius Il. p. 501

1. τούτων *Rbdz*. Theo ‖ 2. εἰς *C*. Stob. ‖ οὐσέων *C* ‖ 3. διηκοσίων *L* ‖ ἑξακισχιλιέων *A*: ἑξακισχιλίων ‖ δισμυριέων *A*: δισμυρίων ‖ 4. ὁμοῖον *CP* ‖ εἰσάγει Theo. Stob. ‖ 5. οὕτως Theo ‖ ὦν] οὖν *R*, om. Theo. Stob. ‖ Κροῖσε *ACP*: ὦ Κροῖσε ‖ πᾶς *A*[2]. Theo. Clem. ‖ ἔστι *A* ‖ ξυμφορή *CP*, συμφορῇ *Rd*[2], συμφορῇ *z* ‖ σὺ καὶ] καὶ σοι Stob. ‖ 6. πλουτέων *z* ‖ μὲν μέγα Stob. ‖ εἶναι πολλῶν *Rbdz* ‖ 7. ἐγὼ om. Stob. ‖ 8. πρὶν] πρὶν ἂν *A*[2]*Rbdz* ‖ πύθομαι *C*[1] ‖ τι] τοι *z* ‖ 9. ἐπημέρην *AC* ‖ 10. ἔχοντα ante πάντα Stob., ἔχοντι *C*[1]*bdz* ‖ εὖ] ἐς et post τελευτῆσαι Stob., om. *z* ‖ 11. ἀνόλβιοι εἰσι *C*, ἄνολβοί εἰσι *A*[2] ‖ 13. ἄνολβος *bd*. Stob. ‖ εὐτυχέως *b* ‖ μούνοισιν Stob. ‖ 14. ἀνολβίου *Pz* ‖ 16. τοῖσδε *A*[1]*C*[1]. Stob., τοῖσϊδε *A*[2]*C*[2], τοῖσι δὲ *d*, τοῖσι *z* ‖ μὲν] δὲ Stob. ‖ 18. ἄπηρος *d*[2]. Reiske. an εὔπορος? ‖ κακῶν om. Stob. ‖ 20. ζητεῖς *L* et Stob. ‖ ὁ ὄλβιος correxi: ὄλβιος ‖ 21. τελευτήσει *Rbd* ‖ ἐπισχέειν *z* ‖ 22. μὲν νῦν *P*. Stob.

ἐστι, ὥσπερ χώρη οὐδεμία καταρκέει πάντα ἑωυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει ἑτέρου δὲ ἐπιδέεται· ἣ δὲ ἂν τὰ πλεῖστα ἔχῃ, αὕτη ἀρίστη. ὣς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἓν οὐδὲν αὔταρκές ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστι· ὃς δ' ἂν αὐτῶν πλεῖστα ἔχων διατελέῃ καὶ ἔπειτα τελευτήσῃ εὐχαρίστως τὸν βίον, οὗτος παρ' ἐμοὶ τὸ οὔνομα τοῦτο ὦ βασιλεῦ δίκαιός ἐστι φέρεσθαι. σκοπέειν δὲ χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, κῇ ἀποβήσεται· πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε." ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ 33 οὔ κως οὔτε ἐχαρίζετο, οὔτε λόγου μιν ποιησάμενος οὐδενὸς ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι, ὃς τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεὶς τὴν τελευτὴν παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευε.

Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη 34 Κροῖσον, ὡς εἰκάσαι, ὅτι ἐνόμισε ἑωυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἁπάντων ὀλβιώτατον. αὐτίκα δέ οἱ εὕδοντι ἐπέστη ὄνειρος, ὅς οἱ τὴν ἀληθείην ἔφαινε τῶν μελλόντων γενέσθαι κακῶν κατὰ τὸν παῖδα. ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δύο παῖδες, τῶν οὕτερος μὲν διέφθαρτο, ἦν γὰρ δὴ κωφός, ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἡλίκων μακρῷ τὰ πάντα πρῶτος· οὔνομα δέ οἱ ἦν Ἄτυς. τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὡς ἀπολέει μιν αἰχμῇ σιδηρέῃ βληθέντα. ὁ δ' ἐπείτε ἐξηγέρθη καὶ ἑωυτῷ λόγον ἔδωκε, καταρρωδήσας τὸν ὄνειρον ἄγεται μὲν τῷ παιδὶ γυναῖκα, ἐωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Λυδῶν οὐδαμῇ ἔτι ἐπὶ τοιοῦτο πρῆγμα ἐξέπεμπε· ἀκόντια δὲ καὶ δοράτια καὶ τὰ

περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς Κροίσου εὐδαιμονίας καὶ τῶν αὐτοῦ παίδων
ὄνειρος Κροίσου καὶ γάμος τοῦ παιδός

---

7. Λέξεις

1. οὐδεμίη *dz*, οὐδεμιῇ *b*, μιῇ *R* || καταρκέειν *Rb* || 2. ἀλλ' ἄλλο *q*. Stob. || 3. ἔχοι *qz* || αὕτη ἀρίστη *AC* Stob.: ἀρίστη αὕτη || ὣς *APRz*: ὡς || ἓν] ἐν *z* || 4. ὃσδ' ἂν *A* || 5. αὐτέων *z* || διατελέει *C*[1] || τελευτήσει *d* || 6. τὸ ὄνομα *P*, τοὔνομα *dq*. Stob. || ὦ βασιλεῦ Stob.: ὡς βασιλεὺς || 9. ὄλβιον *Apr*. || λέγοντι *q* || 10. οὔτε ἐχαρίζετο om. *C*[1] || 11. ἀμαθής *A*[2]*s* || 13. θεῶν *A*[2]*Rbdz* || 14. εἰκάσθαι *C* || 16. ἀληθίην *PRd*, ἀληθηίην *z* || 20. ὁ om. *C* || 21. ὃδ' *PRz* || ἐπείτ' sive ἐπεί τ' *PRbdz* || ἐξεγέρθη *CP* || 22. καταρρωδήσας *A*[2]*Rbdz* || 24. τοιοῦτο *AP*: τοιοῦτον

τοιαῦτα πάντα τοῖσι χρέωνται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν
ἀνδρεώνων ἐκκομίσας ἐς τοὺς θαλάμους συνένησε, μή τί οἱ
35 χρεμάμενον τῷ παιδὶ ἐμπέσῃ. ἔχοντος δέ οἱ ἐν χερσὶ τοῦ
παιδὸς τὸν γάμον, ἀπικνέεται ἐς τὰς Σάρδις ἀνὴρ συμφορῇ
ἐχόμενος καὶ οὐ καθαρὸς χεῖρας, ἐὼν Φρὺξ μὲν γενεῇ, γένεος
δὲ τοῦ βασιληίου. παρελθὼν δὲ οὗτος ἐς τὰ Κροίσου οἰκία
κατὰ νόμους τοὺς ἐπιχωρίους καθαρσίου ἐδέετο ἐπικυρῆσαι,
Κροῖσος δέ μιν ἐκάθηρε· ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις
τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι. ἐπείτε δὲ τὰ νομιζόμενα
ἐποίησε ὁ Κροῖσος, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη, λέγων
τάδε. "ὤνθρωπε, τίς τε ἐὼν καὶ κόθεν τῆς Φρυγίης ἥκων
ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο; τίνα τε ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἐφόνευσας;"
ὁ δὲ ἀμείβετο "ὦ βασιλεῦ, Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεώ εἰμι
παῖς, ὀνομάζομαι δὲ Ἄδρηστος, φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν
ἐμεωυτοῦ ἀέκων πάρειμι ἐξεληλαμένος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς
καὶ ἐστερημένος πάντων." Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσιδε.
"ἀνδρῶν τε φίλων τυγχάνεις ἔκγονος ἐὼν καὶ ἐλήλυθας ἐς φί-
λους, ἔνθα ἀμηχανήσεις χρήματος οὐδενὸς μένων ἐν ἡμετέρου.
συμφορήν τε ταύτην ὡς κουφότατα φέρων κερδανέεις πλεῖ-
36 στον." ὁ μὲν δὴ δίαιταν εἶχε ἐν Κροίσου. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ
τούτῳ ἐν τῷ Μυσίῳ Ὀλύμπῳ ὑὸς χρῆμα γίνεται μέγα·
ὁρμεόμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ ὄρεος τούτου τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα
διαφθείρεσκε. πολλάκις δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ' αὐτὸν ἐξελθόντες

περὶ Ἀδράστου τοῦ Φρυγός Κροίσου παιδὸς ἀναιρέσεως

περὶ τοῦ συὸς καὶ τῆς Ἄτυος τοῦ

2. Λέξεις. — 12. Λέξεις. — 18. ἔνθα - οὐδενὸς Thomas M. p. 47 R. — 21. Eustathius Il. p. 773

1. χρέονται *bz* || 4. ἀπικνέεται ἐς τὰς Σάρδις om. *P*[t] || τὰς om. *R* || 5 χεῖρας ἐών. φρὺξ *PRdz* || γένος *A*, γένος *C* || 6. οἰκεῖα *bd* || 7. ἐπικυρῦσαι *d*, κυρῆσαι *AC* || 9. τοῖσι] τίσιν *R* || 10. τε om. *R* || 11. ὤνθρωπε *AC*: ἄνθρωπε || ὢν *PRbd* || 12. ἐπίστιός μοι *AC*, ἐπέστιος ἐμοὶ *R* || ἐγένετο *R* || 14. οὐνομάζομαι *C* || 15. ἐμεωτοῦ *C*[1] || τε om. *B* || 16. τοῖς δὲ *R*, τοῖσδε ceteri || 18. ἡμετέροις *C*[2]*PRdz* || 19. συμφορίην *C* || τε *ABC*: δὲ || 20. ἐν] ἐκ *qz* || 21. Οὐλύμπῳ *z* || συὸς *L* cum Eust. || 22. ὁρμεώμενος *Cz*, ὁρμώμενος ceteri || ὄρεος *ABP*: οὔρεος || 23. πολλάκι *ABdz* || ἐλθόντες *PRdz*

ποιέεσκον μὲν κακὸν οὐδέν, ἔπασχον δὲ πρὸς αὐτοῦ. τέλος
δὲ ἀπικόμενοι παρὰ τὸν Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγελοι ἔλεγον
τάδε. "ὦ βασιλεῦ, ὑὸς χρῆμα μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ
χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει. τοῦτον προθυμεόμενοι ἑλεῖν
οὐ δυνάμεθα. νῦν ὦν προσδεόμεθα σεῦ τὸν παῖδα καὶ λογά-
δας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, ὡς ἄν μιν ἐξέλωμεν
ἐκ τῆς χώρης." οἱ μὲν δὴ τούτων ἐδέοντο, Κροῖσος δὲ μνη-
μονεύων τοῦ ὀνείρου τὰ ἔπεα ἔλεγέ σφι τάδε. "παιδὸς μὲν
πέρι τοῦ ἐμοῦ μὴ μνησθῆτε ἔτι· οὐ γὰρ ἂν ὑμῖν συμπέμ-
ψαιμι· νεόγαμός τε γάρ ἐστι καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέλει. Λυδῶν
μέντοι λογάδας καὶ τὸ κυνηγέσιον πᾶν συμπέμψω, καὶ διακε-
λεύσομαι τοῖσι ἰοῦσι εἶναι ὡς προθυμοτάτοισι συνεξελεῖν ὑμῖν
τὸ θηρίον ἐκ τῆς χώρης." ταῦτα ἀμείψατο· ἀποχρεωμένων 37
δὲ τούτοισι τῶν Μυσῶν ἐπεσέρχεται ὁ τοῦ Κροίσου παῖς
ἀκηκοὼς τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. οὐ φαμένου δὲ τοῦ Κροίσου
τόν γε παῖδά σφι συμπέμψειν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεηνίης
τάδε. "ὦ πάτερ, τὰ κάλλιστα πρότερόν κοτε καὶ γενναιότατα
ἡμῖν ἦν ἔς τε πολέμους καὶ ἐς ἄγρας φοιτέοντας εὐδοκιμέειν·
νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληίσας ἔχεις, οὔτε τινὰ
δειλίην μοι παριδὼν οὔτε ἀθυμίην. νῦν τε τέοισί με χρὴ
ὄμμασι ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέοντα φαίνεσθαι;
κοῖος μέν τις τοῖσι πολιήτῃσι δόξω εἶναι, κοῖος δέ τις τῇ
νεογάμῳ γυναικί; κοίῳ δὲ ἐκείνη δόξει ἀνδρὶ συνοικέειν; ἐμὲ
ὦν σὺ ἢ μέτες ἰέναι ἐπὶ τὴν θήρην, ἢ λόγῳ ἀνάπεισον ὅκως
μοι ἀμείνω ἐστὶ ταῦτα οὕτω ποιεόμενα." ἀμείβεται Κροῖσος
τοῖσιδε. "ὦ παῖ, οὔτε δειλίην οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι παρι- 38
δών τοι ποιέω ταῦτα, ἀλλά μοι ὄψις ὀνείρου ἐν τῷ ὕπνῳ ἐπι-

---

8. Priscianus XVIII 265. — 26. οὔτε δειλίην - 27 ταῦτα Thomas M. p. 319

1. οὐδὲν κακὸν *dz* ‖ 3. υἱὸς *C*[1] ‖ 4. ἑλέειν *L* ‖ 5. οὖν *Rd* ‖ προσδεόμεθά σευ *ABC* ‖ 9. μνησθῆτε ἔτι] μνησθήσεσθαι Prisc. ‖ 10. τε om. *Rdz* ‖ 12. συνεξελέειν *C* ‖ 14. ἐπεισέρχεται *L* ‖ 16. νεηνίας (η) *C* ‖ 18. ἦν om. *d* ‖ 19. δ' *ABC* ‖ με] μὲν *Cpr.* ‖ ἀποκλήισας *AB*, ἀποκληισας *C* ‖ 20. δειλίαν *P* ‖ τεοῖσί *Rdz* ‖ 24. μέθες *L* ‖ 26. τάδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ 27. ὄψις om. *P*[t]

στᾶσα ἔφη σε ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι· ὑπὸ γὰρ αἰχμῆς σιδηρέης
ἀπολέεσθαι. πρὸς ὦν τὴν ὄψιν ταύτην τόν τε γάμον τοι τοῦ-
τον ἔσπευσα καὶ ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα οὐκ ἀποπέμπω.
φυλακὴν ἔχων εἴ κως δυναίμην ἐπὶ τῆς ἐμῆς σε ζόης δια-
κλέψαι. εἷς γάρ μοι μοῦνος τυγχάνεις ἐὼν παῖς· τὸν γὰρ δὴ
ἕτερον διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν οὐκ εἶναί μοι λογίζομαι."
39 ἀμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσιδε. "συγγνώμη μὲν ὦ πάτερ τοι,
ἰδόντι γε ὄψιν τοιαύτην, περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχειν· τὸ δὲ οὐ
μανθάνεις ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον. ἐμέ τοι δίκαιόν ἐστι
φράζειν. φῄς τοι τὸ ὄνειρον ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέης φάναι ἐμὲ
τελευτήσειν· ὑὸς δὲ κοῖαι μέν εἰσι χεῖρες. κοίη δὲ αἰχμὴ
σιδηρέη τὴν σὺ φοβέεαι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε
τελευτήσειν με, ἢ ἄλλου τευ ὅ τι τούτῳ οἶκε, χρῆν δή σε
ποιέειν τὰ ποιέεις· νῦν δὲ ὑπὸ αἰχμῆς. ἐπείτε ὦν οὐ πρὸς
40 ἄνδρας ἡμῖν γίνεται ἡ μάχη, μέτες με." ἀμείβεται Κροῖσος
"ὦ παῖ, ἔστι τῇ με νικᾷς γνώμην ἀποφαίνων περὶ τοῦ ἐνυ-
πνίου. ὡς ὦν νενικημένος ὑπὸ σέο μεταγινώσκω, μετίημί τέ
41 σε ἰέναι ἐπὶ τὴν ἄγρην." εἴπας δὲ ταῦτα ὁ Κροῖσος μεταπέμ-
πεται τὸν Φρύγα Ἄδρηστον, ἀπικομένῳ δέ οἱ λέγει τάδε.
"Ἄδρηστε, ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάρι, τήν τοι οὐκ
ὀνειδίζω, ἐκάθηρα καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος ἔχω, παρέχων
πᾶσαν δαπάνην. νῦν ὦν (ὀφείλεις γὰρ ἐμεῦ προποιήσαντος
χρηστὰ ἐς σὲ χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι) φύλακα παιδός σε
τοῦ ἐμοῦ χρηίζω γενέσθαι ἐς ἄγρην ὁρμεομένου, μή τινες
κατ' ὁδὸν κλῶπες κακοῦργοι ἐπὶ δηλήσι φανέωσι ὑμῖν. πρὸς

9. Bekkeri Anecd. p. 111

1. ἔφη σε z: ἔφησε *AB*, ἔφησεν reliqui || 2. ἀπολέσθαι *CR* || τοι om. *C* || 3. παραβαλλόμενα (ῃ supra) *C*[2] || 4. ζωῆς *Rdz* || 5. εἷς *P* || 7. τοῖσδε *L* || 9. τὸ ὄνειρον - 10 φῄς τοι om. *C*[1] || φῆις *AB* || 11. υἱὸς *C*[1] || κοίη] κοῖα *C* || 12. τὴν] ἣν *L* || φοβέεαι *P*, φοβέ(ε)αι *AC*[2]: φοβέαι || 13. τεῦ *CRd* || ἔοικε *L* || δὴ] δέ *C* || 15. μέθες *L* || Κροῖσος] Κροῖσος τοῖσδε z || 17. μετήημί τε *R* || 18. εἶπας *C* (ut fere) *d* || 20. ἄχαρι *Rdz* || τήν] τί z || 21. ὀνειδίζων *dz* || 23. φύλακον Bredovius || 24. τοῦ μοῦ *P*, τοῦ 'μοῦ *R*, τοὐμοῦ *dz* || χρηΐζω *B*: χρήιζω *AP*, χρήζω reliqui || ὁρμεωμένου z || 25. δηλήσει *L*

δὲ τούτῳ καὶ σέ τοι χρεόν ἐστι ἰέναι ἔνθα ἀπολαμπρυνέεαι
τοῖσι ἔργοισι· πατρώιόν τε γάρ τοι ἐστὶ καὶ προσέτι ῥώμη
ὑπάρχει." ἀμείβεται ὁ Ἄδρηστος "ὦ βασιλεῦ, ἄλλως μὲν 42
ἔγωγε ἂν οὐκ ἤια ἐς ἄεθλον τοιόνδε· οὔτε γὰρ συμφορῇ
τοιῇδε κεχρημένον οἰκός ἐστι ἐς ὁμήλικας εὖ πρήσσοντας
ἰέναι, οὔτε τὸ βούλεσθαι πάρα, πολλαχῇ τε ἂν ἶσχον ἐμεωυ-
τόν. νῦν δέ, ἐπείτε σὺ σπεύδεις καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι
(ὀφείλω γάρ σε ἀμείβεσθαι χρηστοῖσι), ποιέειν εἰμὶ ἕτοιμος
ταῦτα, παῖδά τε σόν, τὸν διακελεύεαι φυλάσσειν, ἀπήμονα
τοῦ φυλάσσοντος εἵνεκεν προσδόκα τοι ἀπονοστήσειν." τοιού- 43
τοισι ἐπείτε οὗτος ἀμείψατο Κροῖσον, ἤισαν μετὰ ταῦτα
ἐξηρτυμένοι λογάσι τε νεηνίῃσι καὶ κυσί. ἀπικόμενοι δὲ ἐς
τὸν Ὄλυμπον τὸ ὄρος ἐζήτεον τὸ θηρίον, εὑρόντες δὲ καὶ
περιστάντες αὐτὸ κύκλῳ ἐσηκόντιζον. ἔνθα δὴ ὁ ξεῖνος,
οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν φόνον, καλεόμενος δὲ Ἄδρηστος,
ἀκοντίζων τὸν ὗν τοῦ μὲν ἁμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροί-
σου παιδός. ὁ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ ἐξέπλησε τοῦ ὀνεί-
ρου τὴν φήμην, ἔθεε δέ τις ἀγγελέων τῷ Κροίσῳ τὸ γεγονός,
ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰς Σάρδις τήν τε μάχην καὶ τὸν τοῦ παι-
δὸς μόρον ἐσήμηνέ οἱ. ὁ δὲ Κροῖσος τῷ θανάτῳ τοῦ παιδὸς 44
συντεταραγμένος μᾶλλόν τι ἐδεινολογέετο ὅτι μιν ἀπέκτεινε
τὸν αὐτὸς φόνου ἐκάθηρε. περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ
δεινῶς ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ
ξείνου πεπονθὼς εἴη, ἐκάλεε δὲ ἐπίστιόν τε καὶ ἑταιρήιον, τὸν
αὐτὸν τοῦτον ὀνομάζων θεόν, τὸν μὲν ἐπίστιον καλέων, διότι
δὴ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος τὸν ξεῖνον φονέα τοῦ παιδὸς ἐλάν-

---

6. Lexicon Vindob. p. 25. — 12. Λέξεις. — 22. Λέξεις. — Eustathius Od. p. 1562. — 24. ib. p. 1930. — Λέξεις

1. τοῦτο *dz* || χρεόν *Ac* : χρεών || ἀπολαμπρύνεται *Rd*¹*z*, ἀπολαμπρύνεαι reliqui || 4. ἤια *B* || 5. εἰκός *z* || 6. ἀνίσχον *A*, ἂν ἶσχον ceteri || 7. ἐπείτε συσπεύδεις *z* || 8. ἑτοῖμος *C* || 12. νεηνίῃσι] νεηνίῃσί τε *Rbdz* || 13. Οὔλυμπον *z* || 15. οὗτος] αὐτὸς *A*²*Rbdz* || 16. σῦν *L* || 18. τῷ om. *Ac* || 19. σάρδεις *P* || 20. ἐσήμεινέ *C*, ἐσήμαινέ *Rbdz* || 21. ξυντεταραγμένος *b* || 25. διότι] ὅτι *z* || 26. οἰκίῃσι *b* || ἀποδεξάμενος *Rbdz*

θανε βόσκων, τὸν δὲ ἑταιρήιον, ὡς φύλακα συμπέμψας αὐτὸν
45 εὑρήκοι πολεμιώτατον. παρῆσαν δὲ μετὰ τοῦτο οἱ Λυδοὶ φέροντες τὸν νεκρόν, ὄπισθε δὲ εἵπετό οἱ ὁ φονεύς. στὰς δὲ οὗτος πρὸ τοῦ νεκροῦ παρεδίδου ἑωυτὸν Κροίσῳ προτείνων τὰς χεῖρας, ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ, λέγων τήν τε προτέρην ἑωυτοῦ συμφορήν, καὶ ὡς ἐπ' ἐκείνῃ τὸν καθήραντα ἀπολωλεκὼς εἴη· οὐδέ οἱ εἴη βιώσιμον. Κροῖσος δὲ τούτων ἀκούσας τόν τε Ἄδρηστον κατοικτείρει, καίπερ ἐὼν ἐν κακῷ οἰκηίῳ τοσούτῳ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν "ἔχω ὦ ξεῖνε παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ἐπειδὴ σεωυτοῦ καταδικάζεις θάνατον. εἷς δὲ οὐ σύ μοι τοῦδε τοῦ κακοῦ αἴτιος. εἰ μὴ ὅσον ἀέκων ἐξεργάσαο, ἀλλὰ θεῶν κού τις, ὅς μοι καὶ πάλαι προεσήμαινε τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι." Κροῖσος μέν νυν ἔθαψε, ὡς οἰκὸς ἦν, τὸν ἑωυτοῦ παῖδα· Ἄδρηστος δὲ ὁ Γορδίεω τοῦ Μίδεω, οὗτος δὴ ὁ φονεὺς μὲν τοῦ ἑωυτοῦ ἀδελφεοῦ γενόμενος φονεὺς δὲ τοῦ καθήραντος, ἐπείτε ἡσυχίη τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο περὶ τὸ σῆμα, συγγινωσκόμενος ἀνθρώπων εἶναι τῶν αὐτὸς ᾔδεε βαρυσυμφορώτατος, ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ ἑωυτόν.

46 Κροῖσος δὲ ἐπὶ δύο ἔτεα ἐν πένθεϊ μεγάλῳ κατῆστο τοῦ παιδὸς ἐστερημένος. μετὰ δὲ ἡ Ἀστυάγεος τοῦ Κυαξάρεω

βουλὴ Κροίσου περὶ τῆς κατὰ Περσῶν στρατείας καὶ περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου.'

---

9. ἔγω - 10 δίκην Lexicon Vindob. p. 75. — 11 sq. εἷς - αἴτιος et ἀλλὰ - προεσήμαινε Hermogenes περὶ μεθ. δειν. p. 438. — 15. φονεὺς μὲν - 16 καθήραντος ib. p. 413. — 18. (Hesychius v. βαρυσυμφορώτατος. Bekkeri Anecd. p. 225)

1. αὐτῷ P^t*Rbdz* ‖ 2. εὑρίσκοι *qz* ‖ 3. τὸν om. *PR* ‖ ὄπισθεν *z* 6. ἐκείνην *Rd* ‖ καθάραντα *Rbdz* ‖ 8. ἀκούων A^1*c* ‖ 9. οἰκείῳ *c* 11. εἷς δέ μοι οὐ σὺ τούτων αἴτιος Hermog. ‖ 12. κου *AcR*, κοῦ *bz* ‖ ὅς μοι προεσήμαινεν ἐν τῷ ὀνείρῳ Hermog. ‖ 14. ἐοικὸς *Ac*, εἰκὸς *bz* ‖ τὸν om. *R* ‖ ὁ Γορδίεω - 18 βαρυσυμφορώτατος om. *R* ‖ 15. μήδεω *dz* ἀδελφοῦ *c*. Hermog. ‖ γενόμενος om. Hermog. ‖ 17. περὶ] παρὰ *dz* 18. ᾔδεε H. Stephanus: ἤειδε *AcPs*, εἶδε *bdz* ‖ 19. ἑωυτὸν ante ἐπικατασφάζει *Rbdz* ‖ 20. ἐν πένθει *Ac*, ἐπένθει *R* ‖ μεγάλῳ - 21 ἐστερημένος om. *R* ‖ καθῆστο *L*

ἡγεμονίη καταιρεθεῖσα ὑπὸ Κύρου τοῦ Καμβύσεω καὶ τὰ τῶν Περσέων πρήγματα αὐξανόμενα πένθεος μὲν Κροῖσον ἀπέπαυσε, ἐνέβησε δὲ ἐς φροντίδα, εἴ κως δύναιτο, πρὶν μεγάλους γενέσθαι τοὺς Πέρσας, καταλαβεῖν αὐτῶν αὐξανομένην τὴν δύναμιν. μετὰ ὦν τὴν διάνοιαν ταύτην αὐτίκα ἀπεπειρᾶτο τῶν μαντηίων τῶν τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ, διαπέμψας ἄλλους ἄλλῃ, τοὺς μὲν ἐς Δελφοὺς ἰέναι, τοὺς δὲ ἐς Ἄβας τὰς Φωκέων, τοὺς δὲ ἐς Δωδώνην· οἱ δέ τινες ἐπέμποντο παρά τε Ἀμφιάρεων καὶ παρὰ Τροφώνιον, οἱ δὲ τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας. ταῦτα μέν νυν τὰ Ἑλληνικὰ μαντήια ἐς τὰ ἀπέπεμψε μαντευσόμενος Κροῖσος· Λιβύης δὲ παρὰ Ἄμμωνα ἀπέστειλε ἄλλους χρησομένους. διέπεμπε δὲ πειρώμενος τῶν μαντηίων ὅ τι φρονέοιεν, ὡς, εἰ φρονέοντα τὴν ἀληθείην εὑρεθείη, ἐπείρηταί σφεα δεύτερα πέμπων εἰ ἐπιχειρέοι ἐπὶ Πέρσας στρατεύεσθαι. ἐντειλάμενος δὲ τοῖσι 47
Λυδοῖσι τάδε ἀπέπεμπε ἐς τὴν διάπειραν τῶν χρηστηρίων, ἀπ' ἧς ἂν ἡμέρης ὁρμηθέωσι ἐκ Σαρδίων, ἀπὸ ταύτης ἡμερολογέοντας τὸν λοιπὸν χρόνον ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρᾶσθαι τοῖσι χρηστηρίοισι, ἐπειρωτέοντας ὅ τι ποιέων τυγχάνοι ὁ Λυδῶν βασιλεὺς Κροῖσος ὁ Ἀλυάττεω· ἅσσα δ' ἂν ἕκαστα τῶν χρηστηρίων θεσπίσῃ, συγγραψαμένους ἀναφέρειν παρ' ἑωυτόν. ὅ τι μέν νυν τὰ λοιπὰ τῶν χρηστηρίων ἐθέσπισε, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν· ἐν δὲ Δελφοῖσι ὡς ἐσῆλθον τάχιστα ἐς τὸ μέγαρον οἱ Λυδοὶ χρησόμενοι τῷ θεῷ καὶ ἐπειρώτεον τὸ ἐντεταλμένον, ἡ Πυθίη ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει τάδε.

---

1. καταιρεθεῖσα *Acz*: καθαιρεθεῖσα ‖ 2. περσέων *Acz*: περσῶν ‖ 3. εἶκος δύναιτο *R* ‖ 4. καταβαλεῖν *z* ‖ 6. τοῦ] τῶν *c*[2] ‖ Λιβύῃ] δελφοῖσι *R* ‖ 7. διαπέμψας – p. 32, 24 Ἀπόλλωνος om. *R* ‖ 8. Σάβας *z* ‖ τὰς] τῶν *bodz* ‖ 9. ἀμφιάρηον *Ac*, Ἀμφιάρεων *z* ‖ 10. Βραχίδας *z* ‖ 12. ἀπέστελλε *Ac* ‖ 13. πειρεώμενος *Pdz*, πειρεόμενος *b* ‖ 14. ἀληθηίην *z* ‖ 16. ἀπέπεμψε *c* ‖ 17. ἀπ' ἧς *Ac* ‖ ἡμέρας *d* ‖ 18. ἑκατοστῇ in margine codic. Vatic. 122. idemque coniectura Bergler: ἕκατον τῇ *P*, ἕκαστος τῇ ceteri ‖ χρῆσθαι *L* ‖ 19. ἐπειρωτῶντας *Ac*[1], ἐπηρωτέοντας *z* ‖ 20. ὁ om. *bd* ‖ 22. θεσπίσει *b*, θεσπίσῃ *d*, θεσπίσοι *z* ‖ 24. εἰς *d* ‖ ἐπειρώτων *Ac*, ἐπηρώτεον *bz*

οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης,
καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.
ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο χελώνης
ἑψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσιν,
ᾗ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸν δ' ἐπιέσται.

48 ταῦτα οἱ Λυδοὶ θεσπισάσης τῆς Πυθίης συγγραψάμενοι οἴχοντο ἀπιόντες ἐς τὰς Σάρδις. ὡς δὲ καὶ ὧλλοι οἱ περιπεμφθέντες παρῆσαν φέροντες τοὺς χρησμούς, ἐνθαῦτα ὁ Κροῖσος ἕκαστα ἀναπτύσσων ἐπώρα τῶν συγγραμμάτων. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν· ὁ δὲ ὡς τὸ ἐκ Δελφῶν ἤκουσε, αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο, νομίσας μοῦνον εἶναι μαντήιον τὸ ἐν Δελφοῖσι, ὅτι οἱ ἐξευρήκεε τὰ αὐτὸς ἐποίησε. ἐπείτε γὰρ δὴ διέπεμψε παρὰ τὰ χρηστήρια τοὺς θεοπρόπους, φυλάξας τὴν κυρίην τῶν ἡμερέων ἐμηχανήσατο τοιάδε· ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, χελώνην καὶ ἄρνα κατακόψας ὁμοῦ ἧψε αὐτὸς ἐν λέβητι χαλκέῳ, χάλκεον ἐπίθημα ἐπιθείς.
49 τὰ μὲν δὴ ἐκ Δελφῶν οὕτω τῷ Κροίσῳ ἐχρήσθη· κατὰ δὲ τὴν Ἀμφιάρεω τοῦ μαντηίου ὑπόκρισιν, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ τι τοῖσι Λυδοῖσι ἔχρησε ποιήσασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα (οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται), ἄλλο γε ἢ ὅτι καὶ τοῦτον ἐνόμισε μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι.

50 Μετὰ δὲ ταῦτα θυσίῃσι μεγάλῃσι τὸν ἐν Δελφοῖσι θεὸν

1. οἶδα - 5 ἐπιέσται (titulus delphicus Corp. Inscr. Gr. I p. 847 n. 1724. Suidas v. Κροῖσος). — 1 sq. (Aristides vol. II p. 507 D. Oenomaus ap. Euseb. praep. ev. V 34. Origenes c. Cels. II 9. Porphyrius vit. Plot. 22). — 2. Apollonius in Etym. M. v. κωφός. (Lucianus de salt. 62. Erannius Philo p. 170 Valck. Eustathius Od. p. 1539)

2. ξυνίημι *b*. Orig. Porphyr. Apollon. Eran. Eust. ‖ φωνεῦντος *L* et titulus delphicus: λαλέοντος scriptores ‖ 3. ἦλθε om. c^1 ‖ κραταιρρίνοιο *b*, κραταιρήνοιο *dz*, ΚΡΑΤΕΙΡΗΟΙΑ tit. delph., κρατειρῆ οἷα H. Stephanus 4. κρέεσσι *Ac*, κρέεσιν *d*, ΚΡΕΕCΙΝ tit. delph., κρέασιν Suid. ‖ 5. ὑπέστρωται] ὑπέρκειται Suid. ‖ χαλκὸς Suid. ‖ ἐπιέσται *A*, ἔπι ἔσται *c*, ἐπίεσται A^2c^m, ἐπίκειται Suid. ‖ 7. σάρδεις *d* ‖ ὧιλλοι *A*, ὤλλοι *z*, ἄλλοι *bd* 11. προσηύχετο *d* ‖ 14. ἐμηχανᾶτο *Ac* ‖ 16. ἧψε G. Dindorf: ἥψεε *Ac*, ἕψεε *Pz*, ἔψεεν *bd* ‖ 19. ἀπόκρισιν *L* ‖ 20. ἱερὸν *d* ‖ 21. τοῦτο *z* ‖ 22. ἐκτῆσθαι *dz*: κεκτῆσθαι ‖ 23. δελφοῖς *bd*, δελφῖσι *c*

ἱλάσκετο· κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε. κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους καὶ φιάλας χρυσέας καὶ εἵματα πορφύρεα καὶ κιθῶνας, νήσας πυρὴν μεγάλην, κατέκαιε, ἐλπίζων τὸν θεὸν μᾶλλόν τι τούτοισι ἀνακτήσεσθαι· Λυδοῖσι τε πᾶσι προεῖπε θύειν πάντα τινὰ αὐτῶν τούτῳ ὅ τι ἔχοι ἕκαστος. ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο, καταχεάμενος χρυσὸν ἄπλετον ἡμιπλίνθια ἐξ αὐτοῦ ἐξήλαυνε, ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα ποιέων ἑξαπάλαιστα, ἐπὶ δὲ τὰ βραχύτερα τριπάλαιστα, ὕψος δὲ παλαιστιαῖα, ἀριθμὸν δὲ ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν. καὶ τούτων ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρίτον ἡμιτάλαντον ἕκαστον ἕλκοντα, τὰ δὲ ἄλλα ἡμιπλίνθια λευκοῦ χρυσοῦ, σταθμὸν διτάλαντα. ἐποιέετο δὲ καὶ λέοντος εἰκόνα χρυσοῦ ἀπέφθου, ἕλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. οὗτος ὁ λέων, ἐπείτε κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός, κατέπεσε ἀπὸ τῶν ἡμιπλινθίων (ἐπὶ γὰρ τούτοισι ἵδρυτο), καὶ νῦν κέεται ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ, ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον· ἀπετάκη γὰρ αὐτοῦ τέταρτον ἡμιτάλαντον. ἐπιτελέσας 51
δὲ ὁ Κροῖσος ταῦτα ἀπέπεμπε ἐς Δελφούς, καὶ τάδε ἄλλα ἅμα τοῖσι, κρητῆρας δύο μεγάθεϊ μεγάλους, χρύσεον καὶ ἀργύρεον, τῶν ὁ μὲν χρύσεος ἔκειτο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι ἐς τὸν νηόν, ὁ δὲ ἀργύρεος ἐπ' ἀριστερά. μετεκινήθησαν δὲ καὶ οὗτοι ὑπὸ τὸν νηὸν καταχαέντα, καὶ ὁ μὲν χρύσεος κέεται ἐν τῷ Κλαζομενίων θησαυρῷ, ἕλκων σταθμὸν εἴνατον ἡμιτά-

περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς Κροίσου ἀναθημάτων

---

10. Etymol. M. v. πανέφθου. — (Pollux IX 54.) — 12. ἐποιέετο – 16 ἡμιτάλαντον Priscianus de fig. num. 9. — 13. Bekkeri Anecd. p. 94. — 16. ib. p. 306. — Didymus ap. Priscian. de fig. num. 17. (Pollux IX 54. Hesychius v. ἕβδομον ἡμιτάλαντον.) — 22. Priscianus XVIII 301

3. κιθῶνας *z*: χιτῶνας ‖ νήσας *bdz*: νηήσας ‖ 4. ἀνακτήσασθαι bc^1dz ‖ 5. τοῦτο A^1c ‖ 6. ἔχει *P* ‖ 8. ἑξαπάλαστα A^1 ‖ τριπάλαστα A^1c^1 ‖ 9. παλαστιαῖα A^1c^1 ‖ 10. τούτων *b*: τοῦτον *d*, τουτέων reliqui ‖ τρίτον ἡμιτάλαντον Pollux, '*duorum et dimidii talenti*' Valla, idem coniectura Fr. Chr. Matthiae: τρία ἡμιτάλαντα ‖ 15. κεῖται *L* ‖ 19. τοῖσι] αὐτοῖσι *AcPcorr*. ‖ μεγέθει *Ac*, μεγέθεϊ *P* ‖ 20. ἔκειτο *Ac*: ἐκέετο ‖ ἐπιδεξιὰ *A* ‖ 21. ἐπαριστερὰ *A* ‖ 22. κεῖται *L* ‖ 23. ἔνατον A^1Pbc, ἔννατον A^2dz

λαντον καὶ ἔτι δυώδεκα μνέας. ὁ δὲ ἀργύρεος ἐπὶ τοῦ προνηίου τῆς γωνίης, χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους· ἐπικίρναται γὰρ ὑπὸ Δελφῶν θεοφανίοισι. φασὶ δέ μιν Δελφοὶ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ἔργον εἶναι, καὶ ἐγὼ δοκέω· οὐ γὰρ τὸ συντυχὸν φαίνεταί μοι ἔργον εἶναι. καὶ πίθους τε ἀργυρέους τέσσερας ἀπέπεμψε, οἳ ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ ἑστᾶσι, καὶ περιρραντήρια δύο ἀνέθηκε, χρύσεόν τε καὶ ἀργύρεον, τῶν τῷ χρυσέῳ ἐπιγέγραπται Λακεδαιμονίων φαμένων εἶναι ἀνάθημα, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο Κροίσου, ἐπέγραψε δὲ τῶν τις Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι βουλόμενος χαρίζεσθαι, τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι. ἀλλ' ὁ μὲν παῖς, δι' οὗ τῆς χειρὸς ῥέει τὸ ὕδωρ, Λακεδαιμονίων ἐστί, οὐ μέντοι τῶν γε περιρραντηρίων οὐδέτερον. ἄλλα τε ἀναθήματα οὐκ ἐπίσημα πολλὰ ἀπέπεμψε ἅμα τούτοισι ὁ Κροῖσος, καὶ χεύματα ἀργύρεα κυκλοτερέα, καὶ δὴ καὶ γυναικὸς εἴδωλον χρύσεον τρίπηχυ, τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου τῆς Κροίσου εἰκόνα λέγουσι εἶναι. πρὸς δὲ καὶ τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς τὰ
52 ἀπὸ τῆς δειρῆς ἀνέθηκε ὁ Κροῖσος καὶ τὰς ζώνας. ταῦτα μὲν ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψε, τῷ δὲ Ἀμφιάρεῳ, πυθόμενος αὐτοῦ τήν τε ἀρετὴν καὶ τὴν πάθην, ἀνέθηκε σάκος τε χρύσεον πᾶν ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην, τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον· τὰ ἔτι καὶ ἀμφότερα ἐς ἐμὲ ἦν κείμενα ἐν Θήβῃσι καὶ Θηβέων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος.

53 Τοῖσι δὲ ἄγειν μέλλουσι τῶν Λυδῶν ταῦτα τὰ δῶρα ἐς τὰ ἱρὰ ἐνετέλλετο ὁ Κροῖσος ἐπειρωτᾶν τὰ χρηστήρια εἰ

περὶ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου

21. Ammonius v. ξυστός

3. θεοφανίῃσι z ‖ 4. σαμίων bd ‖ 5. τέσσαρας L ‖ 6. περιραντήρια Ac, περιρράντια d ‖ 10. χαρίσασθαι z ‖ 11. τοὔνομα b, τὸ ὄνομα d ‖ 13. περιραντηρίων Ac ‖ 20. πᾶν. Ομοίως P ‖ 21. τὸ] καὶ τὸ z ‖ 22. τῇσι λόγχῃσι d, τοῖσι λόγχοισι b ‖ 22. καὶ om. bdz ‖ 23. Θηβέων Reiske: θηβαίων ‖ 25. τοῖσι δὲ – 26 ἐπειρωτᾶν om. R, quorum idem loco haec: τοῖσι δὲ πεμπομένοισι κήρυξι μετὰ δώρων τοιαῦτα ἐνετέλλετο ἐπειρωτᾶν ὁ Κροῖσος ‖ 26. ἱερὰ bd

στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας Κροῖσος καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο φίλον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς τὰ ἀπεπέμφθησαν οἱ Λυδοὶ ἀνέθεσαν τὰ ἀναθήματα, ἐχρέωντο τοῖσι χρηστηρίοισι λέγοντες "Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεύς, νομίσας τάδε μαντήια εἶναι μοῦνα ἐν ἀνθρώποισι, ὑμῖν τε ἄξια δῶρα ἔδωκε τῶν ἐξευρημάτων, καὶ νῦν ὑμέας ἐπειρωτᾷ εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο σύμμαχον." οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρώτεον, τῶν δὲ μαντηίων ἀμφοτέρων ἐς τὠυτὸ αἱ γνῶμαι συνέδραμον, προλέγουσαι Κροίσῳ, ἢν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχήν μιν καταλύσειν· τοὺς δὲ Ἑλλήνων δυνατωτάτους συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι. ἐπείτε δὲ ἀνενειχθέντα τὰ 54 θεοπρόπια ἐπύθετο ὁ Κροῖσος, ὑπερήσθη τε τοῖσι χρηστηρίοισι, πάγχυ τε ἐλπίσας καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληίην, πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ Δελφοὺς δωρέεται, πυθόμενος αὐτῶν τὸ πλῆθος, κατ' ἄνδρα δύο στατῆρσι ἕκαστον χρυσοῦ. Δελφοὶ δὲ ἀντὶ τούτων ἔδοσαν Κροίσῳ καὶ Λυδοῖσι προμαντηίην καὶ ἀτελείην καὶ προεδρίην, καὶ ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ αὐτῶν γίνεσθαι Δελφὸν ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον. δωρησάμενος δὲ τοὺς 55 Δελφοὺς ὁ Κροῖσος ἐχρηστηριάζετο τὸ τρίτον· ἐπείτε γὰρ δὴ παρέλαβε τοῦ μαντηίου ἀληθείην, ἐνεφορέετο αὐτοῦ. ἐπειρώτα δὲ τάδε χρηστηριαζόμενος, εἴ οἱ πολυχρόνιος ἔσται ἡ μουναρχίη. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ τάδε.

ἀλλ' ὅταν ἡμίονος βασιλεὺς Μήδοισι γένηται,

χρησμὸς ὁ δοθεὶς τῷ Κροίσῳ (*R*)

---

24. - p. 34, 2 (Diodori exc. Vatic. 25. Dio Chrys. XIII p. 421 R. Tzetzes ad Hesiod. ἔργ. 45)

1. στρατεύοιτο *bd* || 2. ἀπίκοντο *A²R* || ἐπέμφθησαν *R* || 3. Λυδοὶ] κήρυκες *R* || ἐχρέωντο] καὶ ἔχρεον *R*, καὶ ἐχρέοντο *A²* || 4. ὁ λυδῶν βασιλεὺς καὶ ἄλλων ἐθνέων *R* || 6. ὑμᾶς *R* || ἐπερωτᾷ *sz* || 7. στρατεύοιτο *b* || 8. ἐπειρώτεον *AcR*, ἐπηρώτεον *z* || 11. καταλύσειν *bdz*: καταλῦσαι || 12. ἀνενεχθέντα *Ac* || 14. πάγχυ] ταχὺ *R* || καταλῦσαι *A²R* || βασιλείην *c* || 15. πέμψας – 22 τάδε om. *R* || αὖτις *bz*: αὖθις || 18. ἀγελείην *b*, ἀγγελίην *z* || αὐτέων *Acz* || γενέσθαι *bz* || 19. αἰεὶ *Ac*: ἀεὶ || 21. ἀληθηίην *z* || 22. χρηστηριαζόμενος] καὶ δὴ καὶ ἐς δελφοὺς χρηστηριαζόμενος ἐπειρώτα *R* || πουλυχρόνιος *z*

καὶ τότε, Λυδὲ ποδαβρέ, πολυψήφιδα παρ' Ἕρμον
φεύγειν μηδὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι.

56 Τούτοισι ἐλθοῦσι τοῖσι ἔπεσι ὁ Κροῖσος πολλόν τι μάλιστα
πάντων ἥσθη, ἐλπίζων ἡμίονον οὐδαμὰ ἀντ' ἀνδρὸς βασιλεύ-
σειν Μήδων, οὐδ' ὤν αὐτὸς οὐδὲ οἱ ἐξ αὐτοῦ παύσεσθαί κοτε
τῆς ἀρχῆς. μετὰ δὲ ταῦτα ἐφρόντιζε ἱστορέων τοὺς ἂν Ἑλ-
λήνων δυνατωτάτους ἐόντας προσκτήσαιτο φίλους, ἱστορέων
δὲ εὕρισκε Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους προέχοντας τοὺς
μὲν τοῦ Δωρικοῦ γένεος τοὺς δὲ τοῦ Ἰωνικοῦ. ταῦτα γὰρ ἦν
τὰ προκεκριμένα, ἐόντα τὸ ἀρχαῖον τὸ μὲν Πελασγικὸν τὸ δὲ
Ἑλληνικὸν ἔθνος. καὶ τὸ μὲν οὐδαμῇ κω ἐξεχώρησε, τὸ δὲ
πολυπλάνητον κάρτα. ἐπὶ μὲν γὰρ Δευκαλίωνος βασιλέος
οἴκεε γῆν τὴν Φθιῶτιν, ἐπὶ δὲ Δώρου τοῦ Ἕλληνος τὴν ὑπὸ
τὴν Ὄσσαν τε καὶ τὸν Ὄλυμπον χώρην, καλεομένην δὲ
Ἱστιαιῶτιν· ἐκ δὲ τῆς Ἱστιαιώτιδος ὡς ἐξανέστη ὑπὸ Κα-
δμείων, οἴκεε ἐν Πίνδῳ Μακεδνὸν καλεόμενον· ἐνθεῦτεν δὲ
αὖτις ἐς τὴν Δρυοπίδα μετέβη, καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτω ἐς
57 Πελοπόννησον ἐλθὸν Δωρικὸν ἐκλήθη. ἥντινα δὲ γλῶσσαν
ἵεσαν οἱ Πελασγοί, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν. εἰ δὲ χρεόν ἐστι
τεκμαιρόμενον λέγειν τοῖσι νῦν ἔτι ἐοῦσι Πελασγῶν τῶν ὑπὲρ
Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν οἰκεόντων, οἳ ὅμουροί κοτε ἦσαν
τοῖσι νῦν Δωριεῦσι καλεομένοισι (οἴκεον δὲ τηνικαῦτα γῆν τὴν

περὶ τοῦ Πελασγικοῦ ἔθνους καὶ τῆς αὐτῶν διαλέκτου

---

1. πολυψήφιδα - 2 εἶναι (Plato reip. VIII p. 566). — 11. τὸ δὲ - 18 ἐκλήθη Stephanus Byz. p. 253 M. — 16. idem v. Μακεδνόν. — 21. idem v. Κρήστων

1. πολυψηφίδα *dz* || 3. μάλαστα *P* || 4. οὐδαμᾶ *Rbdz* || βασιλεύειν *bdz* || 5. οὐδ' οἱ *Ac* || παύσασθαι *Rbdz* || 6. ἱστορέων ἐφρόντιζεν *bd* || 9. γένους *P* || ταῦτα - c. 69, 1 ὁ Κροῖσος om. *R* || 12. πουλυπλάνητον *z* || βασιλέως *c*. Steph., βασιλῆος *z* || 13. ᾤκεε τὴν Φθιῶτιν Steph. || 14. Οὔλυμπον *z* 15. ἱστιαιῶτιν. ἐκ δὲ τῆς ἱστιαιώτιδος *bd*, Ιστιῶτιν ἐκ δὲ Ιστιώτιδος Steph. || 16. ᾤκεεν Steph. || πίνδνῳ *d* || ἐντεῦθεν *bd*. Steph. || 17. αὖθις *c* || εἰς Steph. || δρυωπίδα *bd* || δρυωπίδος *d* || οὕτως *L* et Steph. || 19. ιεσαν *A*, ἴεσαν *bdz* || ἀτρεκῶς *P* || εἰ δὲ om. *bdz* || χρεόν *Ac* : χρεών || 21. κρητῶνα *b* || 22. καλεουμένοισιν *b*

νῦν Θεσσαλιῶτιν καλεομένην), καὶ τῶν Πλακίην τε καὶ Σκυλάκην Πελασγῶν οἰκησάντων ἐν Ἑλλησπόντῳ, οἳ σύνοικοι ἐγένοντο Ἀθηναίοισι, καὶ ὅσα ἄλλα Πελασγικὰ ἐόντα πολίσματα τὸ οὔνομα μετέβαλε, εἰ τούτοισι τεκμαιρόμενον δεῖ λέγειν, ἦσαν οἱ Πελασγοὶ βάρβαρον γλῶσσαν ἱέντες. εἰ τοίνυν ἦν καὶ πᾶν τοιοῦτο τὸ Πελασγικόν, τὸ Ἀττικὸν ἔθνος ἐὸν Πελασγικὸν ἅμα τῇ μεταβολῇ τῇ ἐς Ἕλληνας καὶ τὴν γλῶσσαν μετέμαθε. καὶ γὰρ δὴ οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται οὐδαμοῖσι τῶν νῦν σφεας περιοικεόντων εἰσὶ ὁμόγλωσσοι οὔτε οἱ Πλακιηνοί, σφίσι δὲ ὁμόγλωσσοι· δηλοῦσί τε ὅτι τὸν ἠνείκαντο γλώσσης χαρακτῆρα μεταβαίνοντες ἐς ταῦτα τὰ χωρία, τοῦτον ἔχουσι ἐν φυλακῇ. τὸ δὲ Ἑλληνικὸν γλώσσῃ μέν, ἐπείτε 58 ἐγένετο, αἰεί κοτε τῇ αὐτῇ διαχρᾶται, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται εἶναι· ἀποσχισθὲν μέντοι ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ ἐὸν ἀσθενές, ἀπὸ σμικροῦ τεο τὴν ἀρχὴν ὁρμεόμενον αὔξηται ἐς πλῆθος τῶν ἐθνέων, Πελασγῶν μάλιστα προσκεχωρηκότων αὐτῷ καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων συχνῶν. πρόσθε δὲ ὦν ἔμοιγε δοκέει οὐδὲ τὸ Πελασγικὸν ἔθνος, ἐὸν βάρβαρον, οὐδαμὰ μεγάλως αὐξηθῆναι.

Τούτων δὴ ὦν τῶν ἐθνέων τὸ μὲν Ἀττικὸν κατεχόμενόν 59 τε καὶ διεσπασμένον ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος ὑπὸ Πεισιστράτου τοῦ Ἱπποκράτεος τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθη-

περὶ Ἱπποκράτους τοῦ Πεισιστράτου πατρὸς καὶ τῆς αὐτῶν Ἀθήνῃσι τυραννίδος

---

8. καὶ γὰρ - 12 φυλακῇ Dionysius Hal. archaeol. I 29.

1. τῶν Dobree: τὴν *L*. τῶν τὴν Schaefer ‖ 2. οἰκισάντων Wesseling ‖ 4. εἰ] ἐν *bdz* ‖ 5. ἱέντες *P*: ἰέντες ‖ 6. τοιοῦτον *bdz* ‖ τὸ πελασγικὸν ἔθνος τὸ ἀττικὸν *z* ‖ 7. πελασγικὸν] γρ. πέλας c^2 ‖ 8. καὶ] ἢ Dion. ‖ οἱ κρηστωνῆται *b*, Κροτωνιᾶται Dion. ‖ οὐδαμοῖσι] οὐδ' ἄλλοις Dion. ‖ 9. σφεας *d*: σφέας ‖ οἱ om. Dion. ‖ πλακικνοὶ *bd* ‖ 10. φησὶ δ' Dion. ‖ δηλοῦσι δὲ Dion. ‖ εἰνείκαντο *bdz* ‖ 11. γλώσσῃ Dion. ‖ 13. ἀεί *Ac* ‖ χρᾶται *q*, χρέεται *z* ‖ ἐμοὶ om. *c* ‖ 14. ἀσφενὲς *z* ‖ 15. τεο *A*: τέο ‖ ὁρμώμενον *Ac*, ὁρμεώμενον reliqui ‖ ηὔξηται A^2 ‖ 16. ἐθνέων, Πελασγῶν correxi cum H. Sauppe: ἐθνέων. πολλῶν *Pc*, ἐθνέων πολλῶ *d*, ἐθνέων πολλῶν reliqui ‖ 17. πρόσθε δὲ correxi: πρὸς δὴ *APbcd*, πρὸς δὲ cod. Vatic. 122, ὡς δὴ *z* ‖ ἔμοιγε Reiske: ἐμοί τε ‖ 18. οὐδαμᾶ *bdz*

ναίων. Ἱπποκράτεϊ γὰρ ἐόντι ἰδιώτῃ καὶ θεωρέοντι τὰ Ὀλύμπια τέρας ἐγένετο μέγα· θύσαντος γὰρ αὐτοῦ τὰ ἱρὰ οἱ λέβητες ἐπεστεῶτες καὶ κρεῶν τε ἐόντες ἔμπλεοι καὶ ὕδατος ἄνευ πυρὸς ἔζεσαν καὶ ὑπερέβαλον. Χίλων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρατυχὼν καὶ θεησάμενος τὸ τέρας συνεβούλευε Ἱπποκράτεϊ πρῶτα μὲν γυναῖκα μὴ ἄγεσθαι τεκνοποιὸν ἐς τὰ οἰκία, εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων, δεύτερα τὴν γυναῖκα ἐκπέμπειν, καὶ εἴ τίς οἱ τυγχάνει ἐὼν παῖς, τοῦτον ἀπείπασθαι. οὔκων ταῦτα παραινέσαντος Χίλωνος πείθεσθαι θέλειν τὸν Ἱπποκράτεα· γενέσθαι οἱ μετὰ ταῦτα τὸν Πεισίστρατον τοῦτον, ὃς στασιαζόντων τῶν παράλων καὶ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου Ἀθηναίων, καὶ τῶν μὲν προεστεῶτος Μεγακλέος τοῦ Ἀλκμέωνος τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου Λυκούργου Ἀριστολαΐδεω, καταφρονήσας τὴν τυραννίδα ἤγειρε τρίτην στάσιν, συλλέξας δὲ στασιώτας καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστὰς μηχανᾶται τοιάδε. τρωματίσας ἑωυτόν τε καὶ ἡμιόνους ἤλασε ἐς τὴν ἀγορὴν τὸ ζεῦγος ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθρούς, οἵ μιν ἐλαύνοντα ἐς ἀγρὸν ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθεν, ἐδέετό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι, πρότερον εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένῃ στρατηγίῃ, Νίσαιάν τε ἑλὼν καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς ἔδωκέ οἱ τῶν ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους οἳ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγένοντο Πεισιστράτου. κορυνηφόροι δέ· ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες εἵποντό οἱ ὄπισθε. συνεπαναστάντες δὲ οὗτοι ἅμα Πεισιστράτῳ ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν. ἔνθα δὴ ὁ Πεισίστρατος ἦρχε Ἀθηναίων, οὔτε τιμὰς τὰς ἐούσας συνταράξας οὔτε θέσμια μεταλλάξας, ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι

1 sqq. Diogenes L. I 68. — Lexic. rhetor. p. 670 Dobr. — 8. Bekkeri Anecd. p. 80. — 13. καταφρονήσας - 14 στάσιν Priscianus XVIII 228

1. ἱπποκράτει *Ac* || 2. ἱερὰ *bd* || 6. τεκνοποιὸν μὴ ἄγεσθαι *z* || 7. τυγχάνοι *b* || 12. προεστῶτος *bdz* || μεγακλέους *bd* || ἀλκμαίωνος *bdz* || 13. Λυκούργου] Λυκούργου τοῦ Schaefer || 14. στρατιώτας *c* || 22. τούτους] τριηκοσίους Naber propter Polyaen. I 21, 3 || 24. ὄπισθε *c*: ὄπισθεν || 27. ἐπί τε *bdz*

ἔνεμε τὴν πόλιν κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον τὠυτὸ φρονήσαντες οἵ τε τοῦ Μεγακλέος στασιῶται καὶ οἱ τοῦ Λυκούργου ἐξελαύνουσί μιν. οὕτω μὲν Πεισίστρατος ἔσχε τὸ πρῶτον Ἀθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα οὔκω κάρτα ἐρριζωμένην ἔχων ἀπέβαλε. οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίστρατον αὖτις ἐκ νέης ἐπ' ἀλλήλοισι ἐστασίασαν. περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσι ὁ Μεγακλέης ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ἐνδεξαμένου δὲ τὸν λόγον καὶ ὁμολογήσαντος ἐπὶ τούτοισι Πεισιστράτου, μηχανέονται δὴ ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐηθέστατον, ὡς ἐγὼ εὑρίσκω, μακρῷ, ἐπεί γε ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνεος τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν καὶ δεξιώτερον καὶ εὐηθείης ἠλιθίου ἀπηλλαγμένον μᾶλλον, εἰ καὶ τότε γε οὗτοι ἐν Ἀθηναίοισι τοῖσι πρώτοισι λεγομένοισι εἶναι Ἑλλήνων σοφίην μηχανέονται τοιάδε. ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιέι ἦν γυνὴ τῇ οὔνομα ἦν Φύη, μέγαθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολείπουσα τρεῖς δακτύλους καὶ ἄλλως εὐειδής. ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἅρμα ἐσβιβάσαντες καὶ προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι ἔμελλε εὐπρεπέστατον φανέεσθαι ἔχουσα, ἤλαυνον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κήρυκας προπέμψαντες, οἳ τὰ ἐντεταλμένα ἠγόρευον ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ, λέγοντες τοιάδε. "ὦ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε ἀγαθῷ νόῳ Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη τιμήσασα ἀνθρώπων μάλιστα κατάγει ἐς τὴν ἑωυτῆς ἀκρόπολιν." οἱ μὲν δὴ ταῦτα διαφοιτέοντες ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἔς τε τοὺς

περὶ τῶν Πεισιστράτου ἐκβολῶν καὶ καθόδων

---

17. ἀπολείπουσα - 18 εὐειδής Lexicon Vindob. p. 26. — 18. Bekkeri Anecd. p. 92. — 19. Hesychius v. προδέξαντες

1. ἔμενε P^m *bdz* ‖ 2. μεγακλέος *c* : μεγακλέους ‖ στρατιῶται *cz* 7. στάσει codices, στάσεϊ *z* ‖ 10. μηχανῶνται *L* ‖ 12. τοῦ βαρβάρου ἔθνεος τὸ ἑλληνικὸν *bdz* : τὸ βάρβαρον ἔθνος τοῦ ἑλληνικοῦ ‖ 13. εὐηθείης A^2 : εὐηθίης ‖ 14. τοῖσι] τοῖσι *A*, αὐτοῖσι c^2P^2 ‖ 15. μηχανῶνται *L* ‖ 16. παιανιεῖ *Ac*, πανιεῖ *d* | μέγαθος *bd* : μέγεθος ‖ τεσσάρων πηχέων *Pbd*, πηχέων τεσσάρων *z* ‖ 19. ἐμβιβάσαντες *bd* ‖ 20. φαίνεσθαι *bd*, φανεῖσθαι *z* ‖ 22. ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι *gz* ‖ 24. εἰς *b*

δήμους φάτις ἀπίκετο ὡς Ἀθηναίη Πεισίστρατον κατάγει,
καὶ οἱ ἐν τῷ ἄστεϊ πειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν
θεὸν προσεύχοντό τε τὴν ἄνθρωπον καὶ ἐδέκοντο Πεισίστρα-
61 τον. ἀπολαβὼν δὲ τὴν τυραννίδα τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ὁ Πει-
σίστρατος κατὰ τὴν ὁμολογίην τὴν πρὸς Μεγακλέα γενομένην
γαμέει τοῦ Μεγακλέος τὴν θυγατέρα. οἷα δὲ παίδων τέ οἱ
ὑπαρχόντων νεηνιέων καὶ λεγομένων ἐναγέων εἶναι τῶν
Ἀλκμεωνιδέων, οὐ βουλόμενός οἱ γενέσθαι ἐκ τῆς νεογάμου
γυναικὸς τέκνα ἐμίσγετό οἱ οὐ κατὰ νόμον. τὰ μέν νυν πρῶτα
ἔκρυπτε ταῦτα ἡ γυνή, μετὰ δὲ εἴτε ἱστορεύσῃ εἴτε καὶ οὒ
φράζει τῇ ἑωυτῆς μητρί, ἡ δὲ τῷ ἀνδρί. τὸν δὲ δεινόν τι
ἔσχε ἀτιμάζεσθαι πρὸς Πεισιστράτου. ὀργῇ δὲ ὡς εἶχε
καταλλάσσετο τὴν ἔχθρην τοῖσι στασιώτῃσι. μαθὼν δὲ ὁ
Πεισίστρατος τὰ ποιεύμενα ἐπ' ἑωυτῷ ἀπαλλάσσετο ἐκ τῆς
χώρης τὸ παράπαν, ἀπικόμενος δὲ ἐς Ἐρέτριαν ἐβουλεύετο
ἅμα τοῖσι παισί. Ἱππίεω δὲ γνώμῃ νικήσαντος ἀνακτᾶσθαι
ὀπίσω τὴν τυραννίδα, ἐνθαῦτα ἤγειρον δωτίνας ἐκ τῶν πολίων
αἵτινές σφι προαιδέατό κού τι. πολλῶν δὲ μεγάλα παρασχόν-
των χρήματα, Θηβαῖοι ὑπερεβάλοντο τῇ δόσι τῶν χρημάτων.
μετὰ δέ, οὐ πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν, χρόνος διέφυ καὶ πάντα σφι
ἐξήρτυτο ἐς τὴν κάτοδον· καὶ γὰρ Ἀργεῖοι μισθωτοὶ ἀπίκοντο
ἐκ Πελοποννήσου, καὶ Νάξιός σφι ἀνὴρ ἀπιγμένος ἐθελοντής,
τῷ οὔνομα ἦν Λύγδαμις, προθυμίην πλείστην παρείχετο,
62 κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας. ἐξ Ἐρετρίης δὲ ὁρμη-
θέντες διὰ ἑνδεκάτου ἔτεος ἀπίκοντο ὀπίσω, καὶ πρῶτον τῆς
Ἀττικῆς ἴσχουσι Μαραθῶνα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χώρῳ σφι

3. **Priscianus XVIII 278**

1. ἀφίκετο *d* ‖ 2. καὶ οἱ *c*[2]: καὶ ‖ ἄστει *Ac* ‖ πειθόμενοι *c*[2]*dz*: πυθόμενοι ‖ 3. ἐδέχοντο *Ac* ‖ τὸν Πεισίστρατον *z* ‖ 6. τοῦ μεγακλέους τὴν θυγατέρα *Pbd*, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ *z* ‖ 7. νεηνίων *d* ‖ 8. ἀλκμαιονιδέων *d*, Ἀλκμαιωνιδέων *z* ‖ 9. κατὰ τὸν νόμον *z* ‖ 13. στρατιώτῃσι *bc*[1]*dz* ‖ 15. ἐρέτρειαν *Ac* ‖ 16. ἱππίσω *b*, ἱππίου *d*[2]*z* ‖ γνώμηι *Ac*: γνώμη *P*, γνώμην *bdz* 18. προηιδέατό *P*, προηδέατο *Abcd*, προειδέατό *z* ‖ κοῦ τι *Abc* ‖ 19. ὑπερεβάλλοντο *bd* ‖ δόσει codices, δόσεϊ *z* ‖ 21. ἀφίκοντο *bd* ‖ 22. πελοπονήσου καὶ ἀνάξιος *b* ‖ 24. ἐρετρείης *Ac* ‖ 25. ἑνδεκαιδεκάτου *bd* ‖ 26. χώρῳ] χρόνῳ *bdz*

στρατοπεδευομένοισι οἵ τε ἐκ τοῦ ἄστεος στασιῶται ἀπίκοντο ἄλλοι τε ἐκ τῶν δήμων προσέρρεον, τοῖσι ἡ τυραννὶς πρὸ ἐλευθερίης ἦν ἀσπαστότερον. οὗτοι μὲν δὴ συνηλίζοντο, Ἀθηναίων δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος, ἕως μὲν Πεισίστρατος τὰ χρήματα ἤγειρε, καὶ μεταῦτις ὡς ἔσχε Μαραθῶνα, λόγον οὐδένα εἶχον· ἐπείτε δὲ ἐπύθοντο ἐκ τοῦ Μαραθῶνος αὐτὸν πορεύεσθαι ἐπὶ τὸ ἄστυ, οὕτω δὴ βοηθέουσι ἐπ' αὐτόν. καὶ οὗτοί τε πανστρατιῇ ἤισαν ἐπὶ τοὺς κατιόντας, καὶ οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον, ὡς ὁρμηθέντες ἐκ Μαραθῶνος ἤισαν ἐπὶ τὸ ἄστυ, ἐς τὠυτὸ συνιόντες ἀπικνέονται ἐπὶ Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρόν, καὶ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. ἐνθαῦτα θείῃ πομπῇ χρεώμενος παρίσταται Πεισιστράτῳ Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν χρησμολόγος ἀνήρ, ὅς οἱ προσιὼν χρᾷ ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ τάδε λέγων.

ἔρριπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπέταται,
θύννοι δ' οἰμήσουσι σεληναίης διὰ νυκτός.

ὁ μὲν δή οἱ ἐνθεάζων χρᾷ τάδε, Πεισίστρατος δὲ συλλαβὼν 63
τὸ χρηστήριον καὶ φὰς δέκεσθαι τὸ χρησθὲν ἐπῆγε τὴν στρατιήν. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος πρὸς ἄριστον τετραμμένοι ἦσαν δὴ τηνικαῦτα, καὶ μετὰ τὸ ἄριστον μετεξέτεροι αὐτῶν οἱ μὲν πρὸς κύβους οἱ δὲ πρὸς ὕπνον. οἱ δὲ ἀμφὶ Πεισίστρατον ἐσπεσόντες τοὺς Ἀθηναίους τράπουσι. φευγόντων δὲ τούτων βουλὴν ἐνθαῦτα σοφωτάτην Πεισίστρατος ἐπιτεχνᾶται, ὅκως μήτε ἁλισθεῖεν ἔτι οἱ Ἀθηναῖοι διεσκεδασμένοι τε εἶεν· ἀναβιβάσας τοὺς παῖδας ἐπὶ ἵππους προέπεμπε, οἱ δὲ καταλαμβάνοντες τοὺς φεύγοντας ἔλεγον τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ Πεισιστράτου, θαρσέειν τε κελεύοντες καὶ

3. Λέξεις. — 17 sq. Suidas v. συλλαβών. — 20 sq. Suidas v. μετεξέτεροι. Λέξεις. — 24. Suidas v. ἁλισθεῖεν

1. στρατιῶται c^1 || ἀπίκαντο *bd* || 2. οἷσι *APc*, οἷσιν *bdz* || 3. οὕτω *dz* || συνηυλίζοντο *b* || 5. μετ' αὖτις *Ac* || ἔσχε *dz*. || 7. πορεύεσθαι] στρατεύεσθαι *z* || 8. οὗτοι γε *b* || ἤισαν Schaefer: ἦσαν *A*, ἦσαν ceteri || 9. ηἶσαν *A*, ἦσαν ceteri || 10. ἀπικνέεται *z* || 11. ἱερὸν *bd* || ἔθετο *z* || 12. ἀκαρνᾶν *d*. Ἀχαρνεὺς Valckenaer || 15. βῶλος *b* || 16. θύνοι c^1d, Θῦνοι *z* || οἰμήσουσι *Ac* || 17. ὁ δὲ Πεισίστρατος Suid. || 22. τρέπουσι *L*

64 ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ. πειθομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, οὕτω δὴ Πεισίστρατος τὸ τρίτον σχὼν Ἀθήνας ἐρρίζωσε τὴν τυραννίδα ἐπικούροισί τε πολλοῖσι καὶ χρημάτων συνόδοισι, τῶν μὲν αὐτόθεν τῶν δὲ ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ συνιόντων, ὁμήρους τε τῶν παραμεινάντων Ἀθηναίων καὶ μὴ αὐτίκα φυγόντων παῖδας λαβὼν καὶ καταστήσας ἐς Νάξον (καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο πολέμῳ καὶ ἐπέτρεψε Λυγδάμι), πρός τε ἔτι τούτοισι τὴν νῆσον Δῆλον καθήρας ἐκ τῶν λογίων, καθήρας δὲ ὧδε· ἐπ' ὅσον ἔποψις τοῦ ἱροῦ εἶχε, ἐκ τούτου τοῦ χώρου παντὸς ἐξορύξας τοὺς νεκροὺς μετεφόρεε ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Δήλου. καὶ Πεισίστρατος μὲν ἐτυράννευε Ἀθηναίων, Ἀθηναίων δὲ οἱ μὲν ἐν τῇ μάχῃ ἐπεπτώκεσαν, οἱ δὲ αὐτῶν μετ' Ἀλκμεωνιδέων ἔφευγον ἐκ τῆς οἰκηίης.

65 Τοὺς μέν νυν Ἀθηναίους τοιαῦτα τὸν χρόνον τοῦτον ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος κατέχοντα, τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους ἐκ κακῶν τε μεγάλων πεφευγότας καὶ ἐόντας ἤδη τῷ πολέμῳ κατυπερτέρους Τεγεητέων. ἐπὶ γὰρ Λέοντος βασιλεύοντος καὶ Ἡγησικλέος ἐν Σπάρτῃ τοὺς ἄλλους πολέμους εὐτυχέοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς Τεγεήτας μούνους προσέπταιον. τὸ δὲ ἔτι πρότερον τούτων καὶ κακονομώτατοι ἦσαν σχεδὸν πάντων Ἑλλήνων κατά τε σφέας αὐτοὺς καὶ ξείνοισι ἀπρόσμικτοι. μετέβαλον δὲ ὧδε ἐς εὐνομίην. Λυκούργου τῶν Σπαρτιητέων δοκίμου ἀνδρὸς ἐλθόντος ἐς Δελφοὺς ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ὡς ἐσήιε ἐς τὸ μέγαρον, εὐθὺς ἡ Πυθίη λέγει τάδε.

περὶ Λακεδαιμονίων καὶ τοῦ πρὸς Τεγεήτας πολέμου καὶ περὶ Λυκούργου καὶ τῆς αὐτοῦ νομοθεσίας

---

1. ἕκαστον P^1: ἕκαστος.. an ἑκάστους? || 8. λύγδαμι *c*, λυγδάμη *bd*, Λυγδάμει *z* || πρός τε Schaefer: πρός γε *L* || 9. ἐπόσον *Abd* || 10. ἱεροῦ *Pbd* || 13. '*cum Alcmeonidis*' Valla: μετ' ἀλκμεωνιδέω *AcP*, μετ' ἀλκμαιωνίδεω *bdz* || 14. οἰκίης *bdz* || 19. ἡγησικλέους *P* || 20. μούνους *Ab*: μόνους || 23. ὡδ' ἐς *dz*

ἥκεις ὦ Λυκόοργε ἐμὸν ποτὶ πίονα νηόν
Ζηνὶ φίλος καὶ πᾶσιν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσι.
δίζω ἤ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ ἄνθρωπον.
ἀλλ᾽ ἔτι καὶ μᾶλλον θεὸν ἔλπομαι, ὦ Λυκόοργε.

οἱ μὲν δή τινες πρὸς τούτοισι λέγουσι καὶ φράσαι αὐτῷ τὴν Πυθίην τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον Σπαρτιήτῃσι· ὡς δ᾽ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, Λυκοῦργον ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω, ἀδελφιδέου μὲν ἑωυτοῦ βασιλεύοντος δὲ Σπαρτιητέων, ἐκ Κρήτης ἀγαγέσθαι ταῦτα. ὡς γὰρ ἐπετρόπευσε τάχιστα, μετέστησε τὰ νόμιμα πάντα, καὶ ἐφύλαξε ταῦτα μὴ παραβαίνειν. μετὰ δὲ τὰ ἐς πόλεμον ἔχοντα, ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας καὶ συσσίτια, πρός τε τούτοισι τοὺς ἐφόρους καὶ γέροντας ἔστησε Λυκοῦργος. οὕτω μὲν μεταβαλόντες εὐνο- 66
μήθησαν, τῷ δὲ Λυκούργῳ τελευτήσαντι ἱρὸν εἱσάμενοι σέβονται μεγάλως. οἷα δὲ ἔν τε χώρῃ ἀγαθῇ καὶ πλήθεϊ οὐκ ὀλίγων ἀνδρῶν, ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθηνήθησαν. καὶ δή σφι οὐκέτι ἀπέχρα ἡσυχίην ἄγειν, ἀλλὰ καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι ἐχρηστηριάζοντο ἐν Δελφοῖσι ἐπὶ πάσῃ τῇ Ἀρκάδων χώρῃ. ἡ δὲ Πυθίη σφι χρᾷ τάδε.

Ἀρκαδίην μ᾽ αἰτεῖς· μέγα μ᾽ αἰτεῖς· οὔ τοι δώσω.

---

1. - 4 (Themistius XIX p. 225. Theodoretus graec. affect. X 33.) — 1. - 3 Schol. Aristid. p. 326 Dind. — 1. 3. 4. (David proleg. philos. p. 13a Brand.) — 1. 3. (Porphyrius proleg. philos. p. 7a Brand.) — 3. (Plutarchus mor. p. 1098. Themistius VII p. 97. XV p. 193). — 4. (Diodori exc. Vatic. p. 1). — 11. Λέξεις. — 12. Λέξεις. — 16. (Bekkeri Anecd. p. 395). Suidas v. ἀνέδραμεν. — 17. (Hesychius v. ἀπέχρα). Bekkeri Anecd. p. 81. 439. Suidas v. ἀποχρᾶν. — 20. - p. 42, 4 (Diodori Exc. Vatic. p. 27. Schol. Aristid. p. 561 D.) — 20. - p. 42, 3 (Lepidus ap. Steph. Byz. v. Τεγέα). — (Eustath. Il. 301). — 20. (Dio Chrys. XVII p. 469. Polyaenus I 8. Alexander περὶ σχημ. p. 446)

1. ἥκει *A*[1]*c*[1], ἦλθες Porph., ἤλυθες Dav. || ὧδε Porph. || λυκόεργε *bd*[2]*z*. Theod., λυκοῦργε *d*[1]. Porph. Them. || ποτὶ νηὸν ἀνιών Schol. Arist. || 2. ἔχουσιν *b* || 3. διζῶ *AcP* || εἴ σε Porph. Schol. Arist., ἠὲ Them. p. 225 || ἠὲ καὶ ἄνδρα *d*[2]*z*. Porph. Dav., ἠὲ βροτόν γε Schol. Arist. || 4. ἀλλ᾽ ἔμπης σε θεὸν Dav. || ἔλπομαι] ἔτ᾽ οἴομαι Diod., μαντεύσομαι Dav. Λυκόεργε Them. Theod., Λυκοῦργε Diod. Dav. || 6. καθεστεῶτα *bd* || 8. λεωβάτεω *Pcorr.* *c*[3] || 10. νόμια *P* || μὴ παραβαίνειν ταῦτα *bd* || 14. εἱσάμενοι *bdz* || 15. πλήθει *Ac* || 16. εὐθηνήθησαν *bd*: εὐθενήθησαν *AcP*, εὐθυνήθησαν *z* || 17. ἀπέχρη *bdz* || 20. Ἀρκαδίαν Diod.

πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ σ' ἀποκωλύσουσιν. ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαίρω.
δώσω τοι Τεγέην ποσσίκροτον ὀρχήσασθαι
καὶ καλὸν πεδίον σχοίνῳ διαμετρήσασθαι.

ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ἀρκάδων μὲν τῶν ἄλλων ἀπείχοντο, οἱ δὲ πέδας φερόμενοι ἐπὶ Τεγεήτας ἐστρατεύοντο, χρησμῷ κιβδήλῳ πίσυνοι, ὡς δὴ ἐξανδραποδιούμενοι τοὺς Τεγεήτας. ἑσσωθέντες δὲ τῇ συμβολῇ, ὅσοι αὐτῶν ἐζωγρήθησαν, πέδας τε ἔχοντες τὰς ἐφέροντο αὐτοὶ καὶ σχοίνῳ διαμετρησάμενοι τὸ πεδίον τὸ Τεγεητέων ἐργάζοντο. αἱ δὲ πέδαι αὗται, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σόαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι.

67 Κατὰ μὲν δὴ τὸν πρότερον πόλεμον συνεχέως αἰεὶ κακῶς ἀέθλεον πρὸς τοὺς Τεγεήτας, κατὰ δὲ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον καὶ τὴν Ἀναξανδρίδεώ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληίην ἐν Λακεδαίμονι ἤδη οἱ Σπαρτιῆται κατυπέρτεροι τῷ πολέμῳ ἐγεγόνεσαν, τρόπῳ τοιῷδε γενόμενοι. ἐπειδὴ αἰεὶ τῷ πολέμῳ ἑσσοῦντο ὑπὸ Τεγεητέων, πέμψαντες θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς ἐπειρώτεον τίνα ἂν θεῶν ἱλασάμενοι κατύπερθε τῷ πολέμῳ Τεγεητέων γενοίατο. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρησε τὰ Ὀρέστεω τοῦ Ἀγαμέμνονος ὀστέα ἐπαγαγομένους. ὡς δὲ ἀνευρεῖν οὐκ οἷοί τε ἐγίνοντο τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστεω, ἔπεμπον αὖτις τὴν ἐς θεὸν ἐπειρησομένους τὸν χῶρον ἐν τῷ κέοιτο Ὀρέστης. εἰρωτῶσι δὲ ταῦτα τοῖσι θεοπρόποισι λέγει ἡ Πυθίη τάδε.

περὶ τῆς ἀνευρέσεως τῶν Ὀρέστου ὀστέων

---

1 sq. (Pausanias VIII 6.) — 3. Alexander ib. — 15. (Hesychius v. ἀέθλεον. Bekkeri Anecd. p. 347)

1. Ἀρκαδίᾳ Diod. || 2. οἵ γε Schol. Arist. || ἀποκωλύσσουσιν *P* | 3. Τεγέαν Diod. || ποσσὶ κρότον *d* || 7. ἐστρατοπεδεύοντο *bd* || 8. ἑσωθέντες *c*[1], ἑσσωθέντες *b*, ἑσδοθέντες *dz* || 9. αὐτέων *z* || ἔφερον *bd* || 12. ἐμὲ] ἐμεῦ *z* || σῶαι *L* || 13. κρεμάμενοι *Ac* || 15. ἀέθλευον Anecd. || 18. ἐγεγόνεισαν *bd* || 19. ἑσσοῦντο *b*, ἑσοῦντο *d*, ἑσσῶντο *z* || 20. ἐπειρώτων *Acd*, ἐπειρῶντο *b*, ἐπηρώτων *P*, ἐπηρώτεον *z* || 21. τεητέων *A*[1] || 22. ἐπαγομένους *bdz* || 23. ἐγινέατο *bdz* || αὖθις *bd* || τὴν ἐς] ἐς τὸν *z* || 24. ἐπερησομένους *z* || ὁ ὀρέστης *qz*

ἔστι τις Ἀρκαδίης Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ.
ἔνθ' ἄνεμοι πνείουσι δύω κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
καὶ τύπος ἀντίτυπος, καὶ πῆμ' ἐπὶ πήματι κεῖται.
ἔνθ' Ἀγαμεμνονίδην κατέχει φυσίζοος αἶα,
τὸν σὺ κομισσάμενος Τεγέης ἐπιτάρροθος ἔσσῃ.

ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀπεῖχον τῆς ἐξευρέσιος οὐδὲν ἔλασσον, πάντα διζήμενοι, ἐς ὃ δὴ Λίχης τῶν ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτιητέων ἀνεῦρε. οἱ δὲ ἀγαθοεργοὶ εἰσὶ τῶν ἀστῶν, ἐξιόντες ἐκ τῶν ἱππέων αἰεὶ οἱ πρεσβύτατοι, πέντε ἔτεος ἑκάστου· τοὺς δεῖ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν, τὸν ἂν ἐξίωσι ἐκ τῶν ἱππέων, Σπαρτιητέων τῷ κοινῷ διαπεμπομένους μὴ ἐλινύειν ἄλλους ἄλλῃ. τούτων ὦν τῶν 68
ἀνδρῶν Λίχης ἀνεῦρε ἐν Τεγέῃ καὶ συντυχίῃ χρησάμενος καὶ σοφίῃ. ἐούσης γὰρ τοῦτον τὸν χρόνον ἐπιμιξίης πρὸς τοὺς Τεγεήτας, ἐλθὼν ἐς χαλκήιον ἐθηεῖτο σίδηρον ἐξελαυνόμενον, καὶ ἐν θώυματι ἦν ὁρέων τὸ ποιεόμενον. μαθὼν δέ μιν ὁ χαλκεὺς ἀποθωυμάζοντα εἶπε παυσάμενος τοῦ ἔργου "ἦ κου ἄν, ὦ ξεῖνε Λάκων, εἴ περ εἶδες τό περ ἐγώ, κάρτα ἂν ἐθώυμαζες, ὅκου νῦν οὕτω τυγχάνεις θῶυμα ποιεύμενος τὴν ἐργασίην τοῦ σιδήρου. ἐγὼ γὰρ ἐν τῇδε θέλων τῇ αὐλῇ φρέαρ ποιήσασθαι, ὀρύσσων ἐπέτυχον σορῷ ἑπταπήχεϊ· ὑπὸ δὲ ἀπιστίης μὴ μὲν γενέσθαι μηδαμὰ μέζονας ἀνθρώπους τῶν νῦν ἄνοιξα αὐτὴν καὶ εἶδον τὸν νεκρὸν μήκεϊ ἴσον ἐόντα τῇ σορῷ· μετρήσας δὲ συνέχωσα ὀπίσω." ὁ μὲν δή οἱ ἔλεγε τά περ ὀπώπεε, ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα συνεβάλλετο τὸν

---

1 - 5. (Diodori exc. Vatic. p. 28. Lepidus ib. Schol. Aristid. p. 561 D.) — 3. (Bekkeri Anecd. p. 408). — 9 sq. Hesychius v. ἀγαθοεργοί. Bekkeri Anecd. p. 209. — 12. Λέξεις. — 17. Etymol. M. v. ἦ που. — 21. Gellius III 10, 11. — 25. Λέξεις.

1. *ἀρκαδίη τεγέης bd*, Ἀρκαδίας Τεγέης Diod., Ἀρκαδίης γαίης Schol. Arist. ‖ 2. δύο *bdz*: Lepid. Schol. Arist. ‖ 3. ἐνὶ Schol. Arist. ‖ πήμασι *z* ‖ 4. φυσίζωος *bd*. Schol. Arist. ‖ 5. κομισάμενος *bc¹dz* ‖ ἔσῃ *bd* ‖ 6. οἱ Λακεδαιμόνιοι om. *bd* ‖ 7. ἐξευρέσεος *z* ‖ ἐσὸ *b*: ἐσοῦ *A*, ἐς οὗ reliqui ‖ λιχίδης *d¹* ‖ 10. δεῖ] δὴ *bd* ‖ 12. ἐλιννύειν *Pbd* ‖ τουτέων *z* ‖ 16. θωύματι *Pz*, θώματι *bd* ‖ ὁρῶν *AcP* ‖ 17. ἀποθωμάζοντα *bd* ‖ 18. ἐθωύμαζες *Pz*, ἐθώμαζες *bd* ‖ 19. θωῦμα *Pz*, θῶμα *bd* ‖ ποιεόμενος *qz* ‖ 20. τῇ *z*: ἐν τῇ ‖ 22. μηδαμᾶ *Bdz* ‖ 23. ἀνῷξα *L* ‖ 24. οἱ om. *qz* ‖ 25. συνεβάλετο *P*

Ὀρέστεα κατὰ τὸ θεοπρόπιον τοῦτον εἶναι, τῇδε συμβαλλόμενος· τοῦ χαλκέος δύο ὁρέων φύσας τοὺς ἀνέμους εὕρισκε ἐόντας, τὸν δὲ ἄκμονα καὶ τὴν σφῦραν τόν τε τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον, τὸν δὲ ἐξελαυνόμενον σίδηρον τὸ πῆμα ἐπὶ πήματι κείμενον, κατὰ τοιόνδε τι εἰκάζων, ὡς ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται. συμβαλλόμενος δὲ ταῦτα καὶ ἀπελθὼν ἐς Σπάρτην ἔφραζε Λακεδαιμονίοισι πᾶν τὸ πρῆγμα. οἱ δὲ ἐκ λόγου πλαστοῦ ἐπενείκαντές οἱ αἰτίην ἐδίωξαν. ὁ δὲ ἀπικόμενος ἐς Τεγέην καὶ φράζων τὴν ἑωυτοῦ συμφορὴν πρὸς τὸν χαλκέα ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν. χρόνῳ δὲ ὡς ἀνέγνωσε, ἐνοικίσθη, ἀνορύξας δὲ τὸν τάφον καὶ τὰ ὀστέα συλλέξας οἴχετο φέρων ἐς Σπάρτην. καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου, ὅκως πειρῴατο ἀλλήλων, πολλῷ κατυπέρτεροι τῷ πολέμῳ ἐγίνοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι· ἤδη δέ σφι καὶ ἡ πολλὴ τῆς Πελοποννήσου ἦν κατεστραμμένη.

69 Ταῦτα δὴ ὦν πάντα πυνθανόμενος ὁ Κροῖσος ἔπεμπε ἐς Σπάρτην ἀγγέλους δῶρά τε φέροντας καὶ δεησομένους συμμαχίης, ἐντειλάμενός τε τὰ λέγειν χρῆν. οἱ δὲ ἐλθόντες ἔλεγον "ἔπεμψε ἡμέας Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεύς, λέγων τάδε. ὦ Λακεδαιμόνιοι, χρήσαντος τοῦ θεοῦ τὸν Ἕλληνα φίλον προσθέσθαι, ὑμέας γὰρ πυνθάνομαι προεστάναι τῆς Ἑλλάδος, ὑμέας ὦν κατὰ τὸ χρηστήριον προσκαλέομαι φίλος τε θέλων γενέσθαι καὶ σύμμαχος ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης." Κροῖσος μὲν δὴ ταῦτα δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀκηκοότες καὶ αὐτοὶ τὸ θεοπρόπιον τὸ Κροίσῳ γενόμενον ἥσθησάν τε τῇ ἀπίξι τῶν

περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους Κροίσου συμμαχίας καὶ πρεσβείας

---

10. ἐμισθοῦτο – αὐλήν Pollux I 75

1. συμβαλλεόμενος z ‖ 3. σφύραν cde ‖ 4. πήμασι z ‖ 6. συμβαλόμενος *Ac*, συμβαλλεόμενος z ‖ 7. δὲ om. *d* ‖ 10. ἐκδιδοῦντος *d* ‖ 13. πειρῴατο Schweighaeuser: ἐπειρῶατο ‖ 16. ἔπεμπε] καὶ δὴ καὶ ἐξέπεμψεν *R* hinc iam recurrens ‖ 18. χρῆν λέγειν *Apr.c*, χρὴ λέγειν *d* ‖ 19. ἡμᾶς *d* ‖ 21. τὸν] τῶν z ‖ 24. διαγγέλων *R* ‖ 26. τῇ τε *d* ‖ ἀφίξει codices, ἀπίξει z

Λυδῶν καὶ ἐποιήσαντο ὅρκια ξεινίης πέρι καὶ συμμαχίης· καὶ γάρ τινες αὐτοὺς εὐεργεσίαι εἶχον ἐκ Κροίσου πρότερον ἔτι γεγονυῖαι. πέμψαντες γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς Σάρδις χρυσὸν ὠνέοντο, ἐς ἄγαλμα βουλόμενοι χρήσασθαι τοῦτο τὸ νῦν τῆς Λακωνικῆς ἐν Θόρνακι ἵδρυται Ἀπόλλωνος· Κροῖσος δέ σφι ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. τούτων τε ὧν εἵνεκεν οἱ 70
Λακεδαιμόνιοι τὴν συμμαχίην ἐδέξαντο, καὶ ὅτι ἐκ πάντων σφέας προκρίνας Ἑλλήνων αἱρέετο φίλους. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοὶ ἦσαν ἕτοιμοι ἐπαγγείλαντι, τοῦτο δὲ ποιησάμενοι κρητῆρα χάλκεον ζῳδίων τε ἔξωθεν πλήσαντες περὶ τὸ χεῖλος καὶ μεγάθεϊ τριηκοσίους ἀμφορέας χωρέοντα ἦγον, δῶρον βουλόμενοι ἀντιδοῦναι Κροίσῳ. οὗτος ὁ κρητὴρ οὐκ ἀπίκετο ἐς Σάρδις δι᾽ αἰτίας διφασίας λεγομένας τάσδε. οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι λέγουσι ὡς ἐπείτε ἀγόμενος ἐς τὰς Σάρδις ὁ κρητὴρ ἐγίνετο κατὰ τὴν Σαμίην, πυθόμενοι Σάμιοι ἀπελοίατο αὐτὸν νηυσὶ μακρῇσι ἐπιπλώσαντες· αὐτοὶ δὲ Σάμιοι λέγουσι ὡς ἐπείτε ὑστέρησαν οἱ ἄγοντες τῶν Λακεδαιμονίων τὸν κρητῆρα, ἐπυνθάνοντο δὲ Σάρδις τε καὶ Κροῖσον ἡλωκέναι, ἀπέδοντο τὸν κρητῆρα ἐν Σάμῳ, ἰδιώτας δὲ ἄνδρας πριαμένους ἀναθεῖναί μιν ἐς τὸ Ἥραιον· τάχα δὲ ἂν καὶ οἱ ἀποδόμενοι λέγοιεν ἀπικόμενοι ἐς Σπάρτην ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων.

Κατὰ μέν νυν τὸν κρητῆρα οὕτω ἔσχε. Κροῖσος δὲ 71
ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ ἐποιέετο στρατηίην ἐς Καππαδοκίην, ἐλπίσας καταιρήσειν Κῦρόν τε καὶ τὴν Περσέων δύναμιν. παρασκευαζομένου δὲ Κροίσου στρατεύεσθαι ἐπὶ Πέρσας, τῶν

περὶ τῆς εἰς Λακεδαιμονίους Κροίσου εὐεργεσίας καὶ τοῦ ἀντιδοθέντος αὐτῷ κρατῆρος

---

1. ξυμμαχίης *Pd* ‖ 4. τούτω *Rdz* ‖ 6. τούτων] τοῦτε ὧν *R*, τουτέων *z* | εἵνεκα *z* ‖ 9. ἔσαν *z* ‖ ἑτοῖμοι *c* ‖ κρητῆρα ποιησάμενοι *R* ‖ 10. ζωδίων *Rdz* ‖ 11. μεγάθεϊ *Pz*: μεγάθει *d*, μεγέθει reliqui ‖ τριακοσίους *d* ‖ ἀμφορέας χωρέοντα] ἀμφορέοντα *R* ‖ ἦγον] ἧττον *R*, ἄγον *d*, ἄγον *z* ‖ 13. λεγομένας διφασίας *d* ‖ 14. σάρδεις *d* ‖ 15. ἀπελύατο *d*, ἀπεληΐσαντο *Rz* | 20. ἡραῖον *dz*, ἱρὸν *R* ‖ 21. ὡς om. *R* ‖ 23. οὕτω *z*: οὕτως ‖ 24. στρατίην *R* ‖ 25. κύρον τε *R*, τε κύρον *d*

τις Λυδῶν νομιζόμενος καὶ πρόσθε εἶναι σοφός, ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς γνώμης καὶ τὸ κάρτα οὔνομα ἐν Λυδοῖσι ἔχων, συνεβούλευσε Κροίσῳ τάδε· οὔνομά οἱ ἦν Σάνδανις. "ὦ βασιλεῦ, ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζεαι, οἳ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι, σιτέονται δὲ οὐκ ὅσα ἐθέλουσι ἀλλ' ὅσα ἔχουσι, χώρην ἔχοντες τρηχέαν. πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται ἀλλὰ ὑδροποτέουσι, οὐ σῦκα δὲ ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. τοῦτο μὲν δή, εἰ νικήσεις, τί σφεας ἀπαιρήσεαι, τοῖσί γε μή ἐστι μηδέν; τοῦτο δέ, ἢν νικηθῇς, μάθε ὅσα ἀγαθὰ ἀποβαλέεις· γευσάμενοι γὰρ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν περιέξονται οὐδὲ ἀπωστοὶ ἔσονται. ἐγὼ μέν νυν θεοῖσι ἔχω χάριν, οἳ οὐκ ἐπὶ νόον ποιέουσι Πέρσῃσι στρατεύεσθαι ἐπὶ Λυδούς." ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Κροῖσον. Πέρσῃσι γάρ, πρὶν Λυδοὺς καταστρέψασθαι, ἦν οὔτε ἁβρὸν οὔτε ἀγαθὸν οὐδέν.

72 Οἱ δὲ Καππαδόκαι ὑπὸ Ἑλλήνων Σύριοι ὀνομάζονται· ἦσαν δὲ οἱ Σύριοι οὗτοι τὸ μὲν πρότερον ἢ Πέρσας ἄρξαι Μήδων κατήκοοι, τότε δὲ Κύρου. ὁ γὰρ οὖρος ἦν τῆς τε Μηδικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς Λυδικῆς ὁ Ἅλυς ποταμός, ὃς ῥέει ἐξ Ἀρμενίου ὄρεος διὰ Κιλίκων, μετὰ δὲ Ματιηνοὺς μὲν ἐν δεξιῇ ἔχει ῥέων, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου Φρύγας· παραμειβόμενος δὲ τούτους καὶ ῥέων ἄνω πρὸς βορέην ἄνεμον ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει, ἐξ εὐωνύμου δὲ Παφλαγόνας.

Σάνδανις συμβουλεύων Κροίσῳ μὴ στρατεύειν ἐπὶ Πέρσας   περὶ τῆς εἰς Καππαδόκας ἐπιστρατείας   περὶ τοῦ Ἅλυος

3. βασιλεῦ - 8 οὐδέν Athenaeus p. 78. — 5. Λέξεις. — 8. Iulianus epist. 24. Eustathius Od. p. 1964. — 15. Λέξεις. — 16. Stephanus Byz. v. Καππαδοκία. — 18. - 23 Eustathius Dion. 784

1. λυδὸς ὀνομαζόμενος *R* || πρόσθεν *L* || 2. οὔνομα - 3 τάδε om. *R* || συνεβούλευε *d* || 4. ἐπ'] σὺ δ' ἐπ' Athen. || παρασκευάζεαι στρατεύεσθαι Athen. || σκύτωνας *R* || 6. σιτέονταί τ' οὐχ Athen. || 7. τρηχείην *L*, τραχείην Athen. || οἴνῳ νὴ Δία χρέονται Athen. || ὑδροπωτέουσι *A*[1]*Bcorr*. || 8. δὲ om. Athen. || οὐθὲν ἀγαθόν Athen., οὐδὲν ἀγαθόν Eust. || 9. σφε *R* || ἀπαιρήσει *AC*[1], ἀπειρήσι *B*[1], ἀπειρήσεις *R* || γε μὴ om. *z* || 10. εἰ νικηθεὶς *R* || 12. ἀποστοὶ *R* || 15. ἄβρον *d* || 17. ἔσαν *z* || 18. οὖρος *dz*: ὄρος || 20. οὔρεος *Rz* || μαντιηνοὺς *R* || 23. συρίους καὶ καππαδόκας *R* || ἀπέργει *Pdz*: ἀπείργει || εὐονύμου *R*

οὕτω ὁ Ἅλυς ποταμὸς ἀποτάμνει σχεδὸν πάντα τῆς Ἀσίης τὰ κάτω ἐκ θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον. ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης· μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται. ἐστρα- 73
τεύετο δὲ ὁ Κροῖσος ἐπὶ τὴν Καππαδοκίην τῶνδε εἵνεκα, καὶ γῆς ἱμέρῳ προσκτήσασθαι πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μοῖραν βουλόμενος, καὶ μάλιστα τῷ χρηστηρίῳ πίσυνος ἐὼν καὶ τίσασθαι θέλων ὑπὲρ Ἀστυάγεος Κῦρον. Ἀστυάγεα γὰρ τὸν Κυαξάρεω, ἐόντα Κροίσου μὲν γαμβρὸν Μήδων δὲ βασιλέα, Κῦρος ὁ Καμβύσεω καταστρεψάμενος εἶχε, γενόμενον γαμβρὸν Κροίσῳ ὧδε. Σκυθέων τῶν νομάδων εἴλη ἀνδρῶν στασιάσασα ὑπεξῆλθε ἐς γῆν τὴν Μηδικήν· ἐτυράννευε δὲ τὸν χρόνον τοῦτον Μήδων Κυαξάρης ὁ Φραόρτεω τοῦ Δηιόκεω, ὃς τοὺς Σκύθας τούτους τὸ μὲν πρῶτον περιεῖπε εὖ ὡς ἐόντας ἱκέτας· ὥστε δὲ περὶ πολλοῦ ποιεόμενος αὐτούς, παῖδάς σφι παρέδωκε τὴν γλῶσσάν τε ἐκμαθεῖν καὶ τὴν τέχνην τῶν τόξων. χρόνου δὲ γενομένου, καὶ αἰεὶ φοιτεόντων τῶν Σκυθέων ἐπ' ἄγρην καὶ αἰεί τι φερόντων, καί κοτε συνήνεικε ἑλεῖν σφεας μηδέν· νοστήσαντας δὲ αὐτοὺς κεινῇσι χερσὶ ὁ Κυαξάρης (ἦν γάρ, ὡς διέδεξε, ὀργὴν ἄκρος) τρηχέως κάρτα περιέσπε ἀεικείῃ. οἱ δὲ ταῦτα πρὸς Κυαξάρεω παθόντες, ὥστε ἀνάξια σφέων αὐτῶν πεπονθότες, ἐβούλευσαν τῶν παρὰ σφίσι διδασκομένων παίδων ἕνα κατακόψαι, σκευάσαντες δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἐώθεσαν καὶ τὰ θηρία σκευάζειν, Κυαξάρῃ δοῦναι φέροντες

ὅτι Ἀστυάγης γαμβρὸς ἦν Κροίσου | αἰτία τῆς Ἀστυάγους πρὸς Ἀλυάττην ἐπιγαμίας

4. Λέξεις. — 11. Λέξεις

1. οὕτως *Rd* ‖ ἅλυς *d* ‖ ἀποτέμνει *dz* ‖ 3. ἀπάσης ταύτης *d* ‖ 5. ἕνεκα *C*, εἵνεκε z ‖ 6. γῆν ἐπιθυμῶν ἱμέρῳ *R* ‖ μοίρην z ‖ 7. τῷ om. *R* ‖ 8. ἐθέλων z ‖ κύρον *R* ‖ 9. βασιλῆα z ‖ κύρος *Rd* ‖ 11. ὧδε - p. 49, 7 μοῖραν om. *R* ‖ εἴλη *AB*[1]*C*: ἴλη ‖ 12. ἐτυράννεε *d* ‖ 15. παῖδα *B*[1]z ‖ 16. ἐκμαθέειν z ‖ 18. συνῆκε z ‖ σφέας *L* ‖ 19. κενῇσι z ‖ 20. ἔδεξεν *d* ‖ ἄκρος *d*: οὐκ ἄκρος ‖ 21. ἀνάξιά σφεων ἑωυτέων πεπονθότες, ἐβουλεύσαντο z ‖ 22. τῶν] τὸν *d* ‖ 24. εἰώθεσαν *Cd* ‖ κυαξάρη *B*[2], κυαξάρει *AB*[1], κυαξάρεῖ ceteri ‖ φέροντες *P*: φέροντας

ὡς ἄγρην δῆθεν, δόντες δὲ τὴν ταχίστην κομίζεσθαι παρὰ Ἀλυάττεα τὸν Σαδυάττεω ἐς Σάρδις. ταῦτα καὶ ἐγένετο· καὶ γὰρ Κυαξάρης καὶ οἱ παρεόντες δαιτυμόνες τῶν κρεῶν τούτων ἐπάσαντο, καὶ οἱ Σκύθαι ταῦτα ποιήσαντες Ἀλυάττεω

74 ἱκέται ἐγένοντο. μετὰ δὲ ταῦτα, οὐ γὰρ δὴ ὁ Ἀλυάττης ἐξεδίδου τοὺς Σκύθας ἐξαιτέοντι Κυαξάρῃ, πόλεμος τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Μήδοισι ἐγεγόνεε ἐπ' ἔτεα πέντε, ἐν τοῖσι πολλάκις μὲν οἱ Μῆδοι τοὺς Λυδοὺς ἐνίκησαν, πολλάκις δὲ οἱ Λυδοὶ τοὺς Μήδους. ἐν δὲ καὶ νυκτομαχίην τινὰ ἐποιήσαντο· διαφέρουσι δέ σφι ἐπὶ ἴσης τὸν πόλεμον τῷ ἕκτῳ ἔτεϊ συμβολῆς γενομένης συνήνεικε ὥστε τῆς μάχης συνεστεώσης τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. τὴν δὲ μεταλλαγὴν ταύτην τῆς ἡμέρης Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τοῖσι Ἴωσι προηγόρευσε ἔσεσθαι, οὖρον προθέμενος ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐν τῷ δὴ καὶ ἐγένετο ἡ μεταβολή. οἱ δὲ Λυδοί τε καὶ οἱ Μῆδοι ἐπείτε εἶδον νύκτα ἀντὶ ἡμέρης γενομένην, τῆς μάχης τε ἐπαύσαντο καὶ μᾶλλόν τι ἔσπευσαν καὶ ἀμφότεροι εἰρήνην ἑωυτοῖσι γενέσθαι. οἱ δὲ συμβιβάσαντες αὐτοὺς ἦσαν οἵδε, Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ καὶ Λαβύνητος ὁ Βαβυλώνιος. οὗτοί σφι καὶ τὸ ὅρκιον οἱ σπεύσαντες γενέσθαι ἦσαν, καὶ γάμων ἐπαλλαγὴν ἐποίησαν· Ἀλυάττεα γὰρ ἔγνωσαν δοῦναι τὴν θυγατέρα Ἀρύηνιν Ἀστυάγεϊ τῷ Κυαξάρεω παιδί· ἄνευ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσιες ἰσχυραὶ οὐκ ἐθέλουσι συμμένειν. ὅρκια δὲ ποιέεται ταῦτα τὰ ἔθνεα τά πέρ τε Ἕλληνες, καὶ πρὸς τούτοισι, ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων.

περὶ ἡλίου ἐκλείψεως καὶ ὅτι Θαλῆς περὶ αὐτῆς προηγόρευσεν

---

22. ἄνευ – 23 συμμένειν Stobaeus flor. XXVIII 17

2. σαδιάττεω *P* ‖ σάρδεις *d* ‖ καὶ] καὶ δὴ *z* ‖ 4. τουτέων *B*, τουτέων *z* ‖ 5. δὴ om. *Pt* ‖ 6. κυαξάρῃ *B*², κυαξάρει *AB*¹, κυαξάρεϊ reliqui ‖ 10. ἔτεϊ *AB* ‖ 11. συνεστεώσης *dz* ‖ τὴν] καὶ τὴν *d* ‖ 12. ταύτης *z* ‖ 14. ἐν ᾧ *L* ‖ 16. γινομένην *z* ‖ 18. ἔσαν *z* ‖ 19. λαβύνητος *B*² ‖ 20. ἔσαν *z* ‖ ἐπαλλαγὴν *z* ‖ 21. ἀρυήνην *C*, ἀρυήνιν *dz* ‖ 23. συμβάσιες] πίστιες Stob. ‖ 25. ὁμοχροΐην *C*, ὁμοχροιΐην ceteri

Τοῦτον δὴ ὤν τὸν Ἀστυάγεα Κῦρος ἐόντα ἑωυτοῦ μητρο- 75
πάτορα καταστρεψάμενος ἔσχε δι' αἰτίην τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπίσω λόγοισι σημανέω· τὰ Κροῖσος ἐπιμεμφόμενος τῷ Κύρῳ ἔς τε τὰ χρηστήρια ἔπεμπε εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, καὶ δὴ καὶ ἀπικομένου χρησμοῦ κιβδήλου, ἐλπίσας πρὸς ἑωυτοῦ τὸν χρησμὸν εἶναι, ἐστρατεύετο ἐς τὴν Περσέων μοῖραν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὁ Κροῖσος, τὸ ἐνθεῦτεν, ὡς μὲν ἐγὼ λέγω, κατὰ τὰς ἐούσας γεφύρας διεβίβασε τὸν στρατόν, ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων, Θαλῆς οἱ ὁ Μιλήσιος διεβίβασε. ἀπορέοντες γὰρ Κροίσου ὅκως οἱ διαβήσεται τὸν ποταμὸν ὁ στρατός (οὐ γὰρ δὴ εἶναί κω τοῦτον τὸν χρόνον τὰς γεφύρας ταύτας) λέγεται παρεόντα τὸν Θαλῆν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ποιῆσαι αὐτῷ τὸν ποταμὸν ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκ δεξιῆς ῥέειν, ποιῆσαι δὲ ὧδε· ἄνωθεν τοῦ στρατοπέδου ἀρξάμενον διώρυχα βαθέαν ὀρύσσειν, ἄγοντα μηνοειδέα, ὅκως ἂν τὸ στρατόπεδον ἱδρυμένον κατὰ νώτου λάβοι, ταύτῃ κατὰ τὴν διώρυχα ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, καὶ αὖτις παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον ἐς τὰ ἀρχαῖα ἐσβάλλοι· ὥστε ἐπείτε καὶ ἐσχίσθη τάχιστα ὁ ποταμός, ἀμφοτέρῃ διαβατὸς ἐγένετο. οἱ δὲ καὶ τὸ παράπαν λέγουσι καὶ τὸ ἀρχαῖον ῥέεθρον ἀποξηρανθῆναι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ προσίεμαι· κῶς γὰρ ὀπίσω πορευόμενοι διέβησαν αὐτόν; Κροῖσος δὲ ἐπείτε διαβὰς σὺν τῷ 76
στρατῷ ἀπίκετο τῆς Καππαδοκίης ἐς τὴν Πτερίην καλεομένην (ἡ δὲ Πτερίη ἐστὶ τῆς χώρης ταύτης τὸ ἰσχυρότατον, κατὰ Σινώπην πόλιν τὴν ἐν Εὐξείνῳ πόντῳ μάλιστά κῃ κειμένη), ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύετο φθείρων τῶν Συρίων τοὺς

ὅτι Θαλοῦ γνώμῃ διέβη τὸν Ἅλυν ὁ Κροίσου στρατός

15. Eustathius Dion. 784

1. κύρος *d* ut fere ‖ 4. Πέρσας] Πέρσας εἰρωτέων *z* ‖ 7. μοίρην *z* ‖ ἄλυν B^2Cd ‖ 9. θαλλῆς *P* ‖ 10. οἱ post διεβίβασε *Pz* ‖ 13. θαλλῆν *P* ‖ 15. ὥιδε *C*, ὧδε *z* ‖ 16. βαθείην *R*, βαθέην ceteri ‖ 17. κατανότου *R* ‖ 18. ἀρχέων *B* ‖ 19. ἐσβάλοι *dz* ‖ 21. ῥεῖθρον *AP* ‖ 22. οὐδὲ προσιέναι *R* ‖ 26. κῃ om. *R* ‖ κειμένη Wesseling: κειμένην

κλήρους· καὶ εἷλε μὲν τῶν Πτερίων τὴν πόλιν καὶ ἠνδραποδίσατο, εἷλε δὲ τὰς περιοικίδας αὐτῆς πάσας, Συρίους τε οὐδὲν ἐόντας αἰτίους ἀναστάτους ἐποίησε. Κῦρος δὲ ἀγείρας τὸν ἑωυτοῦ στρατὸν καὶ παραλαβὼν τοὺς μεταξὺ οἰκέοντας πάντας ἠντιοῦτο Κροίσῳ. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατόν, πέμψας κήρυκας ἐς τοὺς Ἴωνας ἐπειρᾶτό σφεας ἀπὸ Κροίσου ἀπιστάναι. Ἴωνες μέν νυν οὐκ ἐπείθοντο· Κῦρος δὲ ὡς ἀπίκετο καὶ ἀντεστρατοπεδεύσατο Κροίσῳ, ἐνθαῦτα ἐν τῇ Πτερίῃ χώρῃ ἐπειρῶντο κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἀλλήλων. μάχης δὲ καρτερῆς γενομένης καὶ πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, τέλος οὐδέτεροι νικήσαντες διέστησαν νυκτὸς ἐπελθούσης.
77 καὶ τὰ μὲν στρατόπεδα ἀμφότερα οὕτω ἠγωνίσατο· Κροῖσος δὲ μεμφθεὶς κατὰ τὸ πλῆθος τὸ ἑωυτοῦ στράτευμα (ἦν γάρ οἱ ὁ συμβαλὼν στρατὸς πολλὸν ἐλάσσων ἢ ὁ Κύρου), τοῦτο μεμφθείς, ὡς τῇ ὑστεραίῃ οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν ὁ Κῦρος, ἀπήλαυνε ἐς τὰς Σάρδις, ἐν νόῳ ἔχων παρακαλέσας μὲν Αἰγυπτίους κατὰ τὸ ὅρκιον (ἐποιήσατο γὰρ καὶ πρὸς Ἄμασιν βασιλεύοντα Αἰγύπτου συμμαχίην πρότερον ἤπερ πρὸς Λακεδαιμονίους). μεταπεμψάμενος δὲ καὶ Βαβυλωνίους (καὶ γὰρ πρὸς τούτους αὐτῷ ἐπεποίητο συμμαχίη, ἐτυράννευε δὲ τὸν χρόνον τοῦτον τῶν Βαβυλωνίων Λαβύνητος), ἐπαγγείλας δὲ καὶ Λακεδαιμονίοισι παρεῖναι ἐς χρόνον ῥητόν. ἁλίσας τε δὴ τούτους καὶ τὴν ἑωυτοῦ συλλέξας στρατιὴν ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρείς, ἅμα τῷ ἔαρι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Πέρσας. καὶ ὁ μὲν ταῦτα φρονέων, ὡς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, ἔπεμπε

περὶ τῆς πρώτης Κροίσου καὶ Κύρου συμβολῆς   ὅτι πρὸς Ἄμασιν τὸν Αἰγύπτιον καὶ Βαβυλωνίους συμμαχία ἦν Κροίσῳ

3. κύρος *Rd* uti fere || ἐγείρας *R* || 6. κήρυκα *ABC* || 7. ἀπιστάμεναι *Cdz* || 9. περίη (Η) *R* || ἐπειρώατο *C*, ἐπειρώατο *d*, ἐπειράατο *z* || 10. ἀμφοτέρων om. *R* || 12. οὕτως *L* || ἠγωνίσαντο *B*[2] || 14. ἢ ὁ] ἢ *R* || 15. ὑστεραίαι *P* || ἐπιὼν ὁ Κῦρος] ἔτι μένειν· κύρος δὲ *R* || 16. σάρδεις *d* || ἐν νόῳ - p. 51, 23 ἐλαύνειν om. *R* || παρακαλέσαι *z* || 18. πρότεον *A*[1]*B*[1] || ἤπερ sine πρὸς *C* || 21. τῶν βαβυλωνίων τὸν χρόνον τοῦτον *qz* || λαβύνητος *B*[2] 22. Λακεδαιμονίοισι Schaefer: λακεδαιμονίους || τε] δὲ *z* || 23. ἐνενῶτο *B*[2] || 24. ἦρι *C*, ἦρι ceteri || 25. ὡς om. *dz* || ἔπεμπέ τε *z*

κήρυκας κατὰ τὰς συμμαχίας προερέοντας ἐς πέμπτον μῆνα συλλέγεσθαι ἐς Σάρδις· τὸν δὲ παρεόντα καὶ μαχεσάμενον στρατὸν Πέρσῃσι, ὃς ἦν αὐτοῦ ξεινικός, πάντα ἀπεὶς διεσκέδασε, οὐδαμὰ ἐλπίσας μή κοτε ἄρα ἀγωνισάμενος οὕτω παραπλησίως Κῦρος ἐλάσῃ ἐπὶ Σάρδις.

Ταῦτα ἐπιλεγομένῳ Κροίσῳ τὸ προάστειον πᾶν ὀφίων 78
ἐνεπλήσθη· φανέντων δὲ αὐτῶν, οἱ ἵπποι μετιέντες τὰς νομὰς νέμεσθαι φοιτέοντες κατήσθιον. ἰδόντι δὲ τοῦτο Κροίσῳ, ὥσπερ καὶ ἦν, ἔδοξε τέρας εἶναι· αὐτίκα δὲ ἔπεμπε θεοπρόπους ἐς τῶν ἐξηγητέων Τελμησσέων. ἀπικομένοισι δὲ τοῖσι θεοπρόποισι καὶ μαθοῦσι πρὸς Τελμησσέων τὸ θέλει σημαίνειν τὸ τέρας, οὐκ ἐξεγένετο Κροίσῳ ἀπαγγεῖλαι· πρὶν γὰρ ἢ ὀπίσω σφέας ἀναπλῶσαι ἐς τὰς Σάρδις ἥλω ὁ Κροῖσος. Τελμησσέες μέντοι τάδε ἔγνωσαν, στρατὸν ἀλλόθροον προσδόκιμον εἶναι Κροίσῳ ἐπὶ τὴν χώρην, ἀπικόμενον δὲ τοῦτον καταστρέψεσθαι τοὺς ἐπιχωρίους, λέγοντες ὄφιν εἶναι γῆς παῖδα, ἵππον δὲ πολέμιόν τε καὶ ἐπήλυδα. Τελμησσέες μέν νυν ταῦτα ὑπεκρίναντο Κροίσῳ ἤδη ἡλωκότι, οὐδέν κω εἰδότες τῶν ἦν περὶ Σάρδις τε καὶ αὐτὸν Κροῖσον. Κῦρος δὲ 79
αὐτίκα ἀπελαύνοντος Κροίσου μετὰ τὴν μάχην τὴν γενομένην ἐν τῇ Πτερίῃ, μαθὼν ὡς ἀπελάσας μέλλοι Κροῖσος διασκεδᾶν τὸν στρατόν, βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς δύναιτο τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις, πρὶν ἢ τὸ δεύ-

περὶ τοῦ φανέντος τέρατος ὑποστρέφοντι Κροίσῳ περὶ τῆς Κύρου κατὰ Λυδῶν στρατείας καὶ πῶς κατ' ἀλλήλων παρετάξαντο

10. Bekkeri Anecd. p. 96. — 17. Τελμησσέες - 18 Κροίσῳ Thomas p. 375 R.

2. σάρδεις *d* ‖ *3. ἀπεὶς *P*: ἀ//φεὶς *A*, ἀφεὶς reliqui ‖ 4. οὐδαμᾶ *dz* ‖ ἄρα *AB* ‖ 5. ἐλάσει *dz* ‖ σάρδεις *dz* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ 8. φοιτέοντες *Pd*: φοιτέοντας *z*, φοιτῶντες *AB*, φοιτέωντες *C* ‖ τούτωι κροίσωι *C*, τῷ κροίσῳ τοῦτο *dz* ‖ 10. ἐς τοὺς ἐξηγητέας *z*. an ἐς Τελμησσέων τῶν ἐξηγητέων? ‖ τελμισσέων *dz* ‖ 11. τελμησέων *C*, τελμισσέων *dz* ‖ 13. σάρδεις *d* ‖ ὁ om. *dz* ‖ 14. τελμισσέες *dz* ‖ 16. καταστρέφεσθαι *z* ‖ εἶναι om. *dz* ‖ 17. τε] εἶναι *dz* ‖ τελμισσέες *dz* ‖ 19. σάρδεις *d* ‖ 21. μέλλει *z* ‖ 23. δύναιτο] δύναται *C*, om. *R* ‖ ἐπὶ τὰς Σάρδις om. *R* ‖ σάρδεις *d* ‖ πρὶν ἢ] ὅκως πρὶν ἢ *Rdz*

τερον ἁλισθῆναι τῶν Λυδῶν τὴν δύναμιν. ὡς δέ οἱ ταῦτα ἔδοξε, καὶ ἐποίεε κατὰ τάχος· ἐλάσας γὰρ τὸν στρατὸν ἐς τὴν Λυδίην αὐτὸς ἄγγελος Κροίσῳ ἐληλύθεε. ἐνθαῦτα Κροῖσος ἐς ἀπορίην πολλὴν ἀπιγμένος, ὥς οἱ παρὰ δόξαν ἔσχε τὰ πρήγματα ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε, ὅμως τοὺς Λυδοὺς ἐξῆγε ἐς μάχην. ἦν δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἔθνος οὐδὲν ἐν τῇ Ἀσίῃ οὔτε ἀνδρηιότερον οὔτε ἀλκιμώτερον τοῦ Λυδίου. ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ᾽ ἵππων, δόρατά τε ἐφόρεον μεγάλα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἱππεύεσθαι ἀγαθοί.

80 ἐς τὸ πεδίον δὲ συνελθόντων τοῦτο τὸ πρὸ τοῦ ἄστεός ἐστι τοῦ Σαρδιηνοῦ, ἐὸν μέγα τε καὶ ψιλόν (διὰ δὲ αὐτοῦ ποταμοὶ ῥέοντες καὶ ἄλλοι καὶ Ὕλλος συρρηγνῦσι ἐς τὸν μέγιστον, καλεόμενον δὲ Ἕρμον, ὃς ἐξ ὄρεος ἱροῦ μητρὸς Δινδυμήνης ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν κατὰ Φωκαίην πόλιν), ἐνθαῦτα ὁ Κῦρος ὡς εἶδε τοὺς Λυδοὺς ἐς μάχην τασσομένους, καταρρωδήσας τὴν ἵππον ἐποίησε Ἁρπάγου ὑποθεμένου ἀνδρὸς Μήδου τοιόνδε. ὅσαι τῷ στρατῷ τῷ ἑωυτοῦ εἵποντο σιτοφόροι τε καὶ σκευοφόροι κάμηλοι, ταύτας πάσας ἁλίσας καὶ ἀπελὼν τὰ ἄχθεα ἄνδρας ἐπ᾽ αὐτὰς ἀνέβησε ἱππάδα στολὴν ἐνεσταλμένους, σκευάσας δὲ αὐτοὺς προσέταξε τῆς ἄλλης στρατιῆς προϊέναι πρὸς τὴν Κροίσου ἵππον, τῇ δὲ καμήλῳ ἕπεσθαι τὸν πεζὸν στρατὸν ἐκέλευε, ὄπισθε δὲ τοῦ πεζοῦ ἐπέταξε τὴν πᾶσαν ἵππον. ὡς δέ οἱ πάντες διετετάχατο, παραίνεσε τῶν μὲν ἄλλων Λυδῶν μὴ φειδομένους κτείνειν πάντα τὸν ἐμποδὼν γινόμενον, Κροῖσον

περὶ τοῦ ἐν Σάρδεσι πεδίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ποταμῶν

---

9. Bekkeri Anecd. p. 100. — 13 sq. Strabo p. 626. — Bekkeri Anecd. p. 395. Suidas v. ἀνέβησε. — 23. Λυδῶν - p. 53, 1 κτείνειν Suidas v. ἐμποδών. — 24. Thomas M. p. 110

1. τὴν τῶν λυδῶν δύναμιν αὐτὸς ἐπικαταλάβοι *Rdz* ‖ 2. γὰρ *ABP*: δὲ *C*, om. *Rdz* ‖ 3. ἐλήλυθε *C* ‖ 4. ἀπηγμένος *B* ‖ 5. ὡς] ὡς ἂν *B*[2] ‖ 6. εἰς *R* ‖ 7. ἀνδρειώτερον *d*, ἀνδρειότερον ceteri ‖ 8. ἀφίππων *AB*, ἀφ᾽ ἵππων *d*, ἀμφ᾽ ἵππων *R* ‖ δούρατά *L* ‖ 9. ἔσαν z ‖ 10. ἄστεος om. *R* spatio vacuo ‖ ψιλὸν] ὑψηλὸν *Rdz* ‖ 11. Ἔλλος *R*, ἔλλος *d*, Ἔλλος z ‖ συρρηγνῦσι *CP*: συρρήγνυσι ‖ 12. ὄρεος *AB*[1]: οὔρεος ‖ 14. φωκέην *C*, φωκίην *Rdz* ‖ ἴδε *R* ‖ 15. ταρασσομένους *C* ‖ 17. ἕποντο *C* ‖ 18. ἀπελὼν z: ἀφελὼν ‖ 19. ἔβησεν *Rd*, ἔβησε z ‖ ἐσταλμένους Schaefer ‖ 24. ἐμποδὼν *ABC* ‖ γενόμενον *Rdz*

δὲ αὐτὸν μὴ κτείνειν, μηδὲ ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται. ταῦτα μὲν παραίνεσε, τὰς δὲ καμήλους ἔταξε ἀντία τῆς ἵππου τῶνδε εἵνεκεν· κάμηλον ἵππος φοβέεται, καὶ οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτοῦ ὁρέων οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. αὐτοῦ δὴ ὦν τούτου εἵνεκεν ἐσεσόφιστο, ἵνα τῷ Κροίσῳ ἄχρηστον ᾖ τὸ ἱππικόν, τῷ δή τι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός. ὡς δὲ καὶ συνήισαν ἐς τὴν μάχην, ἐνθαῦτα ὡς ὥσφραντο τάχιστα τῶν καμήλων οἱ ἵπποι καὶ εἶδον αὐτάς, ὀπίσω ἀνέστρεφον, διέφθαρτό τε τῷ Κροίσῳ ἡ ἐλπίς. οὐ μέντοι οἵ γε Λυδοὶ τὸ ἐνθεῦτεν δειλοὶ ἦσαν, ἀλλ' ὡς ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἀποθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων πεζοὶ τοῖσι Πέρσῃσι συνέβαλλον. χρόνῳ δὲ πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν ἐτράποντο οἱ Λυδοί, κατειληθέντες δὲ ἐς τὸ τεῖχος ἐπολιορκέοντο ὑπὸ τῶν Περσέων.

Τοῖσι μὲν δὴ κατεστήκεε πολιορκίη. Κροῖσος δὲ δοκέων 81
οἱ χρόνον ἐπὶ μακρὸν ἔσεσθαι τὴν πολιορκίην ἔπεμπε ἐκ τοῦ τείχεος ἄλλους ἀγγέλους ἐς τὰς συμμαχίας· οἱ μὲν γὰρ πρότερον διεπέμποντο ἐς πέμπτον μῆνα προερέοντες συλλέγεσθαι ἐς Σάρδις, τούτους δὲ ἐξέπεμπε τὴν ταχίστην δέεσθαι βοηθέειν ὡς πολιορκεομένου Κροίσου. ἔς τε δὴ ὦν τὰς ἄλλας 82
ἔπεμπε συμμαχίας καὶ δὴ καὶ ἐς Λακεδαίμονα. τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον συνεπεπτώκεε ἔρις ἐοῦσα πρὸς Ἀργείους περὶ χώρου καλεο-

ἧττα Λυδῶν καὶ πολιορκία περὶ τοῦ ἐν Θυρέᾳ Ἀργείων καὶ Λακεδαιμονίων πολέμου

---

6. Hermogenes περὶ ἰδεῶν p. 244

1. μὴ δ' *Rd*, μήδ' *z* ‖ ἢν] εἴν *R* ‖ ἀμύνηται *A*[1] ‖ 3. εἵνεκα *z* ‖ 4. ἰδέαν *Rd* ‖ αὐτῆς *Rdz* ‖ ὀσμὴν *Rd* ‖ εὐφραινόμενος *R* ‖ 5. ἕνεκεν *R*, ἕνεκεν *d*, εἵνεκε *z* ‖ σεσόφιστο *B*²*C* ‖ 6. τι] τοι *dz* ‖ ἐλλάμψασθαι Hermog. ‖ ὁ Λυδός] ὁ αὐτός *Rdz*, ὡὐτὸς *C*², γρ. ὡὐτός *P*m ‖ 7. συνήιεσαν *P*, συνήινεσαν *C*, συνήεσαν *z*, συνήεσαν reliqui ‖ ὡς om. *Rdz* ‖ 8. ὤσφραντο *C* ‖ εἶδον] ἰδόντες *Rdz* ‖ 11. ἀποθορέντες *R* ‖ 14. περσῶν *Rd* ‖ 15. πολιορκίη – 16 τὴν om. *R* ‖ 16. οἱ *C* ‖ μακρότερον *Rdz* ‖ 18. ἐς πέμπτον om. *C*[1] ‖ τὸ συλλέγεσθαι *Rd* ‖ 19. σάρδεις *d* ‖ τὴν ταχίστην – 21 ἔπεμπε om. *R* ‖ 20. πολιορκουμένους *d* ‖ 21. τοῖσι om. *Rdz* ‖ 22. κατ' om. *C*[1] ‖ 23. συνεπέπτωκεν *d*

μένου Θυρέης· τὰς γὰρ Θυρέας ταύτας ἐούσας τῆς Ἀργολίδος μοίρης ἀποταμόμενοι ἔσχον οἱ Λακεδαιμόνιοι. ἦν δὲ καὶ ἡ μέχρι Μαλεέων ἡ πρὸς ἑσπέρην Ἀργείων, ἥ τε ἐν τῇ ἠπείρῳ χώρη καὶ ἡ Κυθηρίη νῆσος καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν νήσων. βοηθησάντων δὲ Ἀργείων τῇ σφετέρῃ ἀποταμνομένῃ, ἐνθαῦτα συνέβησαν ἐς λόγους συνελθόντες ὥστε τριηκοσίους ἑκατέρων μαχέσασθαι, ὁκότεροι δ' ἂν περιγένωνται, τούτων εἶναι τὸν χῶρον· τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἀπαλλάσσεσθαι ἑκάτερον ἐς τὴν ἑωυτοῦ μηδὲ παραμένειν ἀγωνιζομένων, τῶνδε εἵνεκεν ἵνα μὴ παρεόντων τῶν στρατοπέδων ὁρέοντες οἱ ἕτεροι ἑσσουμένους τοὺς σφετέρους ἐπαμύνοιεν. συνθέμενοι ταῦτα ἀπαλλάσσοντο, λογάδες δὲ ἑκατέρων ὑπολειφθέντες συνέβαλον. μαχομένων δέ σφεων καὶ γινομένων ἰσοπαλέων ὑπελείποντο ἐξ ἀνδρῶν ἑξακοσίων τρεῖς, Ἀργείων μὲν Ἀλκήνωρ τε καὶ Χρομίος, Λακεδαιμονίων δὲ Ὀθρυάδης· ὑπελείφθησαν δὲ οὗτοι νυκτὸς ἐπελθούσης. οἱ μὲν δὴ δύο τῶν Ἀργείων ὡς νενικηκότες ἔθεον ἐς τὸ Ἄργος, ὁ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων Ὀθρυάδης σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς καὶ προσφορήσας τὰ ὅπλα πρὸς τὸ ἑωυτοῦ στρατόπεδον ἐν τῇ τάξι εἶχε ἑωυτόν. ἡμέρῃ δὲ δευτέρῃ παρῆσαν πυνθανόμενοι ἀμφότεροι. τέως μὲν δὴ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔφασαν νικᾶν, λέγοντες οἱ μὲν ὡς ἑωυτῶν πλεῦνες περιγεγόνασι, οἱ δὲ τοὺς μὲν ἀποφαίνοντες πεφευγότας, τὸν δὲ σφέτερον παραμείναντα καὶ σκυλεύσαντα τοὺς ἐκείνων νεκρούς· τέλος δὲ ἐκ τῆς ἔριδος συμπεσόντες ἐμάχοντο, πεσόντων δὲ καὶ ἀμφοτέρων πολλῶν ἐνίκων Λακεδαιμόνιοι. Ἀργεῖοι μέν νυν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου καταχειράμενοι τὰς κεφαλάς, πρότερον ἐπάναγκες κομέοντες,

---

21. λέγοντες - 22 περιγεγόνασι Thomas M. p. 315. — 27 sqq. Eustathius Il. p. 165

1. Θυρέας] θύρας *d* || 2. μόρης *C* || ἀποτεμόμενοι *dz* || 3. μαλεῶν *L* || 4. κυθαρίη *Rd*, Κύθηρα *z* || 6. εἰς *P* || 7. τουτέων *Rdz* || 9. εἰς *R* || περιμένειν *z* || εἵνεκε *z* || 10. ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες ceteri || 11. ἑσσουμένους *d*, ἑσσωμένους *z* || ταῦτα] ὧν ταῦτα *sz* || 12. συνέβαλλον *dz* || 13. δὲ σφέων *Pz* || ὑπελείποντο *CP*: ὑπελίποντο || 14. Αλκίνωρ *z* || 15. χρωμίος *C*, χρόμιος *dz* || θρυάδης *B*[1], ὀθρυάδης *C* || 16. δὴ om. *d* || 18. ὁ θρυάδης *C* || 19. τάξει *L* || 27. κομῶντες *L*

ἐποιήσαντο νόμον τε καὶ κατάρην μὴ πρότερον θρέψειν κόμην Ἀργείων μηδένα, μηδὲ τὰς γυναῖκάς σφι χρυσοφορήσειν, πρὶν Θυρέας ἀνασώσωνται. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰ ἐναντία τούτων ἔθεντο νόμον· οὐ γὰρ κομέοντες πρὸ τούτου ἀπὸ τούτου κομᾶν. τὸν δὲ ἕνα λέγουσι τὸν περιλειφθέντα τῶν τριηκοσίων Ὀθρυάδην, αἰσχυνόμενον ἀπονοστέειν ἐς Σπάρτην τῶν οἱ συλλοχιτέων διεφθαρμένων, αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι καταχρήσασθαι ἑωυτόν.

Τοιούτων δὲ τοῖσι Σπαρτιήτῃσι ἐνεστεώτων πρηγμάτων 83
ἧκε ὁ Σαρδιηνὸς κῆρυξ δεόμενος Κροίσῳ βοηθέειν πολιορκεομένῳ. οἱ δὲ ὅμως, ἐπείτε ἐπύθοντο τοῦ κήρυκος, ὁρμέατο βοηθέειν. καί σφι ἤδη παρεσκευασμένοισι, καὶ νεῶν ἐουσέων ἑτοίμων, ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη, ὡς ἡλώκοι τὸ τεῖχος τῶν Λυδῶν καὶ ἔχοιτο Κροῖσος ζωγρηθείς. οὕτω δὴ οὗτοι μὲν συμφορὴν ποιησάμενοι μεγάλην ἐπέπαυντο, Σάρδιες δὲ ἥλωσαν ὧδε. ἐπειδὴ τεσσερεσκαιδεκάτη ἐγένετο ἡμέρη πολιορ- 84
κεομένῳ Κροίσῳ, Κῦρος τῇ στρατιῇ τῇ ἑωυτοῦ διαπέμψας ἱππέας προεῖπε τῷ πρώτῳ ἐπιβάντι τοῦ τείχεος δῶρα δώσειν. μετὰ δὲ τοῦτο πειρησαμένης τῆς στρατιῆς ὡς οὐ προεχώρεε, ἐνθαῦτα τῶν ἄλλων πεπαυμένων ἀνὴρ Μάρδος ἐπειρᾶτο προσβαίνων, τῷ οὔνομα ἦν Ὑροιάδης, κατὰ τοῦτο τῆς ἀκροπόλιος τῇ οὐδεὶς ἐτέτακτο φύλακος· οὐ γὰρ ἦν δεινὸν κατὰ τοῦτο μὴ ἁλῷ κοτε. ἀπότομός τε γάρ ἐστι ταύτῃ ἡ ἀκρόπολις καὶ ἄμαχος· τῇ οὐδὲ Μήλης ὁ πρότερον βασιλεὺς Σαρδίων μούνῃ οὐ περιήνεικε τὸν λέοντα τόν οἱ ἡ παλλακὴ ἔτεκε,

περὶ τῆς Σάρδεων ἁλώσεως   ὅτι Μήλης πρότερον ἐν Σάρδεσιν ἐβασίλευσε καὶ περὶ τοῦ τεχθέντος λέοντος ἐκ τῆς αὐτοῦ γυναικός

5. τὸν δὲ - 8 ἑωυτόν Plutarchus mor. p. 858. — 7. αὐτοῦ - 8 ἑωυτόν Thomas M. p. 82. — 21. κατὰ - 22 φύλακος Suidas v. φύλακος

2. μηδένα om. *Rd* ‖ σφι om. *Rd* ‖ 3. πρὶν] πρὶν ἂν *A*²*Rdz* ‖ ἀνασώσονται *d* ‖ τἀναντία *z* ‖ 4. κομῶντες *L* ‖ 7. οἱ om. Plut. ‖ τῇσι θυρέοισι *d*, ταῖσι Θυρεαῖσι Plut. ‖ 8. καταχώσασθαι Plut. ‖ 9. τοιοῦτον *R* ‖ ἐνισταμένων τῶν πρηγμάτων *Rdz* ‖ 11. ὡρμέατο *P* ‖ 13. ἡλώκοι *AB* ‖ 15. ἡλώκεσαν *Rdz* ‖ 16. τεσσαρεσκαιδεκάτη *L* ‖ 19. πειρασαμένης *R*, πειρησάμενος *dz* ‖ προσεχώρεεν *Rd*, προσεχώρεε *z* ‖ 21. ὑριάδης *R* ‖ 24. πρότερον *ABC*: πρότερος ‖ 25. παλακὴ *C*¹*R*

Τελμησσέων δικασάντων ὡς περιενειχθέντος τοῦ λέοντος τὸ τεῖχος ἔσονται Σάρδιες ἀνάλωτοι. ὁ δὲ Μήλης κατὰ τὸ ἄλλο τεῖχος περιενείκας, τῇ ἦν ἐπίμαχον [τὸ χωρίον] τῆς ἀκροπόλιος, κατηλόγησε τοῦτο ὡς ἐὸν ἄμαχόν τε καὶ ἀπότομον· ἔστι δὲ πρὸς τοῦ Τμώλου τετραμμένον τῆς πόλιος. ὁ ὦν δὴ Ὑροιάδης οὗτος ὁ Μάρδος ἰδὼν τῇ προτεραίῃ τῶν τινα Λυδῶν κατὰ τοῦτο τῆς ἀκροπόλιος καταβάντα ἐπὶ κυνέην ἄνωθεν κατακυλισθεῖσαν καὶ ἀνελόμενον ἐφράσθη καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. τότε δὲ δὴ αὐτός τε ἀναβεβήκεε καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι Περσέων ἀνέβαινον· προσβάντων δὲ συχνῶν, οὕτω δὴ Σάρδιές τε ἡλώκεσαν καὶ πᾶν τὸ ἄστυ ἐπορθέετο.

85 Κατ' αὐτὸν δὲ Κροῖσον τάδε ἐγίνετο. ἦν οἱ παῖς, τοῦ καὶ πρότερον ἐπεμνήσθην, τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικής ἄφωνος δέ. ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐεστοῖ ὁ Κροῖσος τὸ πᾶν ἐς αὐτὸν ἐπεποιήκεε, ἄλλα τε ἐπιφραζόμενος, καὶ δὴ καὶ ἐς Δελφοὺς περὶ αὐτοῦ ἐπεπόμφεε χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη οἱ εἶπε τάδε.

Λυδὲ γένος, πολλῶν βασιλεῦ, μέγα νήπιε Κροῖσε,
μὴ βούλου πολύευκτον ἰὴν ἀνὰ δώματ' ἀκούειν
παιδὸς φθεγγομένου. τὸ δέ σοι πολὺ λώιον ἀμφίς
ἔμμεναι· αὐδήσει γὰρ ἐν ἤματι πρῶτον ἀνόλβῳ.

ἁλισκομένου δὴ τοῦ τείχεος, ἤιε γὰρ τῶν τις Περσέων ἀλλογνώσας Κροῖσον ὡς ἀποκτενέων, Κροῖσος μέν νυν ὁρέων ἐπιόντα ὑπὸ τῆς παρεούσης συμφορῆς παρημελήκεε, οὐδέ τί οἱ διέφερε πληγέντι ἀποθανεῖν· ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος

τίνι τρόπῳ ζωγρηθεὶς Κροῖσος καὶ μέλλων κατακαίεσθαι ἐσώθη· καὶ περὶ τοῦ λαλῆσαι τὸν ἄλαλον αὐτοῦ παῖδα

---

14. Λέξεις. — 17. - 20 (Diodori exc. Vatic. p. 26.) — 22. Λέξεις

1. τελμισέων *Rd*, Τελμινσσέων *z* ‖ δικασόντων *dz* ‖ 3. τὸ χωρίον seclusit Krueger ‖ 4. τοῦτο Reiske: τούτου ‖ ἄμμαχον *C* ‖ 6. οὗτος Reiske: αὐτὸς τόν τινα *AB*[1] ‖ 9. ἐβάλλετο *Bdz* ‖ ὁ αὐτός *R*[1]*dz* ‖ κατ'] μετ' *z* ‖ 11. δὴ om. *dz* ‖ 12. Κροῖσον] om. *C*[1], τὸν κροῖσον *C*[2] ‖ ἐγένετο *C* ‖ 14. οὖν *d* εὐεστοῖ] εὐθηνίᾳ *Rd*, εὐθηνίᾳ *z*, γρ. εὐθηνίᾳ *C*[2]*P* uterque in margine ‖ ἐς ἑωυτὸν *z* ‖ 16. χρησόμενος *z* ‖ 18. βούλευ *Rdz* ‖ ἰὰν Diod., ἴην *z* ‖ κατὰ Diod. ‖ 19. τόδε σοι *z* ‖ 21. δὴ] δὲ *Rdz* ‖ τῶν om. *z* ‖ ἄλλον γνώσας *Rdz* ‖ 23. παρημεληκέναι *C*[1], γρ. παρημέλεε *C*[2] ‖ 24. ἀποθανέειν *L*

ὡς εἶδε ἐπιόντα τὸν Πέρσην, ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ ἔρρηξε φωνήν, εἶπε δὲ "ὤνθρωπε, μὴ κτεῖνε Κροῖσον." οὗτος μὲν δὴ τοῦτο πρῶτον ἐφθέγξατο, μετὰ δὲ τοῦτο ἤδη ἐφώνεε τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης. οἱ δὲ Πέρσαι τάς τε δὴ Σάρδις 86
ἔσχον καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἄρξαντα ἔτεα τεσσερεσκαίδεκα καὶ τεσσερεσκαίδεκα ἡμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρηστήριόν τε καταπαύσαντα τὴν ἑωυτοῦ μεγάλην ἀρχήν. λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἤγαγον παρὰ Κῦρον. ὁ δὲ συννήσας πυρὴν μεγάλην ἀνεβίβασε ἐπ' αὐτὴν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδῃσι δεδεμένον καὶ δὶς ἑπτὰ Λυδῶν παρ' αὐτὸν παῖδας, ἐν νόῳ ἔχων εἴτε δὴ ἀκροθίνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν ὅτεῳ δή, εἴτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θέλων, εἴτε καὶ πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα τοῦδε εἵνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρήν, βουλόμενος εἰδέναι εἴ τίς μιν δαιμόνων ῥύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι. τὸν μὲν δὴ ποιέειν ταῦτα· τῷ δὲ Κροίσῳ ἑστεῶτι ἐπὶ τῆς πυρῆς ἐσελθεῖν, καίπερ ἐν κακῷ ἐόντι τοσούτῳ, τὸ τοῦ Σόλωνος ὥς οἱ εἴη σὺν θεῷ εἰρημένον, τὸ μηδένα εἶναι τῶν ζωόντων ὄλβιον. ὡς δὲ ἄρα μιν προσστῆναι τοῦτο, ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρὶς ὀνομάσαι "Σόλων". καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα κελεῦσαι τοὺς ἑρμηνέας ἐπείρεσθαι τὸν Κροῖσον τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο, καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾶν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν εἰρωτεόμενον, μετὰ δέ, ὡς ἠναγκάζετο, εἰπεῖν "τὸν ἂν ἐγὼ πᾶσι τυράννοισι προετίμησα

περὶ Σόλωνος καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰρημένων (*R*)

---

2. Gellius V 9. — 18 sq. Eustathius Od. p. 1604. — 23 sq. idem Il. p. 80

1. ὡς om. *C* ‖ καὶ κακοῦ] καί κου *Rd* ‖ 4. ζωῆς *Rd* ‖ 5. τεσσερεσκαίδεκα *C*: τεσσαρεσκαίδεκα ‖ 6. τεσσαρεσκαίδεκα *L* ‖ 7. τε] τε ···· *P*, τε καὶ *Rdz* ‖ 8. συνήσας *A*²*C*¹*Rd* ‖ 10. δεδεμένον ἐν πέδῃσι *Rd* ‖ αὐτῶν *Cpr.* ‖ 11. ἀκροθοίνια *z* ‖ ὅτε δὴ *C*¹, ὁτεωιδὴ *P*, ὁτεωδὴ *dz* ‖ 12. ποιθόμενος *B* 13. εἵνεκα *z* ‖ 14. τίς μιν] τίσιν *C* ‖ 18. εἶναι om. *A*¹ ‖ ζώντων *Rdz* ‖ 19. προσστῆναι Schweighaeuser: προστῆναι ‖ 20. ἡσυχίης] λειποψυχίης *Rdz*, γρ. λειποψυχίης *C*²*P* uterque in margine ‖ τρεῖς *C* ‖ σόλωνα *s*, τὸ, Σόλων *z* ‖ 21. ἐπήρεσθαι *C* ‖ 22. ἐπηρωτᾶν *C* ‖ 23. ἕως *Rd*. Eust. ‖ ἐρωτώμενον codices, ἐρωτεώμενον *z* ‖ ὡς om. *Rdz*

μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους ἐλθεῖν." ὡς δέ σφι ἄσημα ἔφραζε. πάλιν ἐπειρώτεον τὰ λεγόμενα. λιπαρεόντων δὲ αὐτῶν καὶ ὄχλον παρεχόντων ἔλεγε δὴ ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐὼν Ἀθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὄλβον ἀποφλαυρίσειε οἷα δὴ εἴπας, ὥς τε αὐτῷ πάντα ἀποβέβηκέ οἱ τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε, οὐδέν τι μᾶλλον ἐς ἑωυτὸν λέγων ἢ οὐκ ἐς ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον καὶ μάλιστα τοὺς παρὰ σφίσι αὐτοῖσι ὀλβίους δοκέοντας εἶναι. τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγέεσθαι, τῆς δὲ πυρῆς ἤδη ἁμμένης καίεσθαι τὰ περιέσχατα. καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα τῶν ἑρμηνέων τὰ Κροῖσος εἶπε, μεταγνόντα τε καὶ ἐννώσαντα ὅτι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐὼν ἄλλον ἄνθρωπον, γενόμενον ἑωυτοῦ εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίη, πρός τε τούτοισι δείσαντα τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς οὐδὲν εἴη τῶν ἐν ἀνθρώποισι ἀσφαλέως ἔχον, κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καιόμενον πῦρ καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ Κροίσου. καὶ τοὺς πειρωμένους οὐ δύνασθαι ἔτι τοῦ πυρὸς ἐπικρατῆσαι.

87 ἐνθαῦτα λέγεται ὑπὸ Λυδῶν Κροῖσον μαθόντα τὴν Κύρου μετάγνωσιν, ὡς ὥρα πάντα μὲν ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν, ἐπιβώσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλεόμενον, εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη, παραστῆναι καὶ ῥύσασθαι αὐτὸν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ. τὸν μὲν δακρύοντα ἐπικαλέεσθαι τὸν θεόν, ἐκ δὲ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης συνδραμεῖν ἐξαπίνης νέφεα καὶ χειμῶνά τε καταρραγῆναι καὶ ὗσαι ὕδατι λαβροτάτῳ, κατασβεσθῆναί τε τὴν πυρήν. οὕτω δὴ μαθόντα τὸν Κῦρον ὡς εἴη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφιλὴς καὶ ἀνὴρ ἀγαθός, καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς

---

3. Thomas M. p. 253. — 11. Eustathius Il. p. 288

2. ἐπειρώτεον z: ἐπηρώτων C, ἐπειρώτων reliqui ‖ 5. ἀποφλαυρίσειέ οἱ. ἃ δὴ Rdz ‖ ὥς τε] τῇ z ‖ ἀποβέβηκέ οἱ ABCP: ἀποβεβήκεε Rdz, ἀποβεβήκοι Schweighaeuser e codice Cantabrigiensi ‖ 6. ἢ οὐ correxi: ἢ ‖ 8. αὐτοῖς C ‖ δοκέοντας ὀλβίους z ‖ 9. κέεσθαι τὰ περὶ ἔσχατα z ‖ 10. τὰ εἶπε κροῖσος qz ‖ 12. ἑωτοῦ B^1 ‖ 13. ζώοντα B^2C ‖ πυρῇ Rdz ‖ 15. κελεύειν B^2: κελεύει ‖ 19. ὅρα R ‖ 22. αὐτὸν] μιν Rdz ‖ 24. συνδραμέειν z ‖ 25. κατασβεθῆναί B^1 ‖ 26. ὁ om. dz ‖ 27. καὶ ἀνὴρ] ἀνὴρ R

πυρῆς εἴρεσθαι τάδε. "Κροῖσε, τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ καταστῆναι;" ὁ δὲ εἶπε "ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ ταῦτα ἔπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ. αἴτιος δὲ τούτων ἐγένετο ὁ Ἑλλήνων θεὸς ἐπαείρας ἐμὲ στρατεύεσθαι. οὐδεὶς γὰρ οὕτω ἀνόητός ἐστι ὅστις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἱρέεται· ἐν μὲν γὰρ τῇ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας. ἀλλὰ ταῦτα δαίμοσί κου φίλον ἦν οὕτω γενέσθαι."

Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, Κῦρος δὲ αὐτὸν λύσας κατεῖσέ τε 88
ἐγγὺς ἑωυτοῦ καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθίῃ εἶχε, ἀπεθώυμαζέ τε ὁρέων καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ ἐκεῖνον ἐόντες πάντες. ὁ δὲ συννοίῃ ἐχόμενος ἥσυχος ἦν. μετὰ δὲ ἐπιστραφείς τε καὶ ἰδόμενος τοὺς Πέρσας τὸ τῶν Λυδῶν ἄστυ κεραΐζοντας εἶπε "ὦ βασιλεῦ, κότερον λέγειν πρὸς σὲ τὰ νοέων τυγχάνω ἢ σιγᾶν ἐν τῷ παρεόντι χρή;" Κῦρος δέ μιν θαρσέοντα ἐκέλευε λέγειν ὅ τι βούλοιτο. ὁ δὲ αὐτὸν εἰρώτα λέγων "οὗτος ὁ πολλὸς ὅμιλος τί ταῦτα πολλῇ σπουδῇ ἐργάζεται;" ὁ δὲ εἶπε "πόλιν τε τὴν σὴν διαρπάζει καὶ χρήματα τὰ σὰ διαφορέει." Κροῖσος δὲ ἀμείβετο "οὔτε πόλιν τὴν ἐμὴν οὔτε χρήματα τὰ ἐμὰ διαρπάζει· οὐδὲν γὰρ ἐμοὶ ἔτι τούτων μέτα· ἀλλὰ φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά." Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγέ- 89
νετο τὰ Κροῖσος εἶπε· μεταστησάμενος δὲ τοὺς ἄλλους, εἴρετο Κροῖσον ὅ τι οἱ ἐνορῴη ἐν τοῖσι ποιευμένοισι. ὁ δὲ εἶπε "ἐπείτε με θεοὶ ἔδωκαν δοῦλον σοί, δικαιῶ, εἴ τι ἐνορέω

διάλεξις Κύρου καὶ Κροίσου καὶ ὅτι τὰς πέδας ἀνέθηκεν ἐν Δελφοῖς

---

1. τίς – 2 στρατευσάμενον Stephanus in Bekkeri Anecd. p. 743. — Λέξεις. — 6. οὐδεὶς – 7 αἱρέεται Stobaeus floril. LV 10

1. ἀνέγνω Steph. ‖ 5. ἐπαιίρας *B*, ἐπαήρας *R*, ἐπάιρας *A*, ἐπάρας *CPd*, ἐπάρας z ‖ 8. δαίμονί *Rdz* ‖ 10. κατεῖσέ *ABP*: κάτεισέ *C*, κάτισέ *Rdz*, ὡς τζέτζης: τίσέ *A*³ adscr. ‖ 11. ἀπεθώμαζε *C*, ἀπεθωῦμαζε *dz* ‖ 13. συνοίῃ *R* ‖ 14. εἰδόμενος *C* ‖ 15. κότερα z ‖ 16. χρή *Rdz*: χρόνῳ ‖ 17. ἠρώτα *C* ‖ λέγων οὕτως· ὁ πολλὸς *Rdz* ‖ 18. σπουδῇ πολλῇ *q*, σπουδῇ πουλῇ z, σπουδῇ sine πολλῇ *Rd* ‖ 20. διαφθορέει *Rdz* ‖ 21. τἀμὰ bz ‖ ἔτι] ἐπὶ *C* ‖ 25. δέδωκαν *Rdz* ‖ δοῦλον σοὶ *AB*: δοῦλον σοι *C*, δοῦλόν σοι reliqui ‖ ἐνορέω *C*: ἐνορῶ

πλέον, σημαίνειν σοί. Πέρσαι φύσιν ἐόντες ὑβρισταί εἰσι ἀχρήματοι. ἢν ὦν σὺ τούτους περιίδῃς διαρπάσαντας καὶ κατασχόντας χρήματα μεγάλα, τάδε τοι ἐξ αὐτῶν ἐπίδοξα γενέσθαι· ὃς ἂν αὐτῶν πλεῖστα κατάσχῃ, τοῦτον προσδέκεσθαί τοι ἐπαναστησόμενον. νῦν ὦν ποίησον ὧδε, εἴ τοι ἀρέσκει τὰ ἐγὼ λέγω. κάτισον τῶν δορυφόρων ἐπὶ πάσῃσι τῇσι πύλῃσι φυλάκους, οἳ λεγόντων πρὸς τοὺς ἐκφέροντας τὰ χρήματα ἀπαιρεόμενοι ὥς σφεα ἀναγκαίως ἔχει δεκατευθῆναι τῷ Διί. καὶ σύ τέ σφι οὐκ ἀπεχθήσεαι βίῃ ἀπαιρεόμενος τὰ χρήματα, καὶ ἐκεῖνοι συγγνόντες ποιέειν σε δίκαια ἑκόντες
90 προήσουσι." ταῦτα ἀκούων ὁ Κῦρος ὑπερήδετο, ὥς οἱ ἐδόκεε εὖ ὑποτίθεσθαι· αἰνέσας δὲ πολλά, καὶ ἐντειλάμενος τοῖσι δορυφόροισι τὰ Κροῖσος ὑπεθήκατο ἐπιτελέειν, εἶπε πρὸς Κροῖσον τάδε. "Κροῖσε, ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρὸς βασιλέος χρηστὰ ἔργα καὶ ἔπεα ποιέειν, αἰτέο δόσιν ἥντινα βούλεαί τοι γενέσθαι παραυτίκα." ὁ δὲ εἶπε "ὦ δέσποτα, ἐάσας με χαριεῖ μάλιστα τὸν θεὸν τῶν Ἑλλήνων, τὸν ἐγὼ ἐτίμησα θεῶν μάλιστα, ἐπείρεσθαι πέμψαντα τάσδε τὰς πέδας, εἰ ἐξαπατᾶν τοὺς εὖ ποιεῦντας νόμος ἐστί οἱ." Κῦρος δὲ εἴρετο ὅ τι οἱ τοῦτο ἐπηγορέων παραιτέοιτο. Κροῖσος δέ οἱ ἐπαλιλλόγησε πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ διάνοιαν καὶ τῶν χρηστηρίων τὰς ὑποκρίσιας καὶ μάλιστα τὰ ἀναθήματα, καὶ ὡς ἐπαερθεὶς τῷ μαντηίῳ ἐστρατεύσατο ἐπὶ Πέρσας· λέγων δὲ ταῦτα κατέβαινε αὖτις παραιτεόμενος ἐπεῖναί οἱ τῷ θεῷ τοῦτο

3. Λέξεις. — 20. Pollux II 120. — 21. καὶ τῶν - 22 ὑποκρίσιας Thomas M. p. 375

1. σοι *L* || 2. περιείδης *R* || 3. τὰ δὲ *d* || αὐτέων *z* || 4. αὐτέων *z* || κατάσχοι *d* || τούτων προδέκεσθαί *R* || 6. ἀρέσκοι *z* || κάθισον *BRd* || δορηφόρων *R* || 8. ἀπαιρεούμενοι *Rdz* || ὥσφεα *C*, ὥσφεα *d*, ὡς σφε *R* || 9. ἀπεχθήσεται C^2 || 11. προήσουσι Bekker: ποιήσουσι || 12. εὖ om. *Rd* || 13. πρὸς τὸν κροῖσον *R* || 14. ἀνηρτημένου *Rdz* || βασιλέος *AR*: βασιλέως || 15. αἴτεο C^2 || δώσιν B^1, τὴν δόσιν *Rdz* || τήντινα *L* || βουλέαι C^2, βούλεί *R* || 17. χαριῆι *Pz*, χαριῆ *R*, χαρίη *d* || τῶν] τὸν *A* || ἐτίμησα ἐγὼ *qz* || 18. τᾶσδε *A* || παῖδας *C* || 19. εὖ ποιοῦντας *ARd*, εὐποιοῦντας *B* || ἤρετο *C* || 20. ἐπηγορέων Bredovius: ἐπηγορεύων *L*, ἐπαγορεύων Lobeck || ἐπαλιλλόγησε Leopardus et Pollucis codex Parisinus alter: ἐπανηλόγησε *L*, ἐπανελόγησε ἐπαλληλόγησεν ἐπαντιλογήσει Pollucis codices alii || 22. ἐπαρθεὶς *L* || 24. αὖθις *ABC* || τοῦτο *P*: τούτωι *ABC*, τούτῳ *R*, τούτων *dz*

ὀνειδίσαι. Κῦρος δὲ γελάσας εἶπε "καὶ τούτου τεύξεαι παρ' ἐμεῦ, Κροῖσε, καὶ ἄλλου παντὸς τοῦ ἂν ἑκάστοτε δέῃ." ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε ὁ Κροῖσος, πέμπων τῶν Λυδῶν ἐς Δελφοὺς ἐνετέλλετο τιθέντας τὰς πέδας ἐπὶ τοῦ νηοῦ τὸν οὐδὸν εἰρωτᾶν εἰ οὔ τι ἐπαισχύνεται τοῖσι μαντηίοισι ἐπαείρας Κροῖσον στρατεύεσθαι ἐπὶ Πέρσας ὡς καταπαύσοντα τὴν Κύρου δύναμιν, ἀπ' ἧς οἱ ἀκροθίνια τοιαῦτα γενέσθαι, δεικνύντας τὰς πέδας· ταῦτά τε ἐπειρωτᾶν, καὶ εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι τοῖσι Ἑλληνικοῖσι θεοῖσι. ἀπικομένοισι δὲ τοῖσι Λυδοῖσι καὶ 91
λέγουσι τὰ ἐντεταλμένα τὴν Πυθίην λέγεται εἰπεῖν τάδε. "τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγεῖν καὶ θεῷ. Κροῖσος δὲ πέμπτου γονέος ἁμαρτάδα ἐξέπλησε, ὃς ἐὼν δορυφόρος Ἡρακλειδέων, δόλῳ γυναικηίῳ ἐπισπόμενος ἐφόνευσε τὸν δεσπότεα καὶ ἔσχε τὴν ἐκείνου τιμὴν οὐδέν οἱ προσήκουσαν. προθυμεομένου δὲ Λοξίεω ὅκως ἂν κατὰ τοὺς παῖδας τοῦ Κροίσου γένοιτο τὸ Σαρδίων πάθος καὶ μὴ κατ' αὐτὸν Κροῖσον, οὐκ οἷόν τε ἐγένετο παραγαγεῖν μοίρας. ὅσον δὲ ἐνέδωκαν αὗται, ἤνυσέ τε καὶ ἐχαρίσατό οἱ· τρία γὰρ ἔτεα ἐπανεβάλετο τὴν Σαρδίων ἅλωσιν, καὶ τοῦτο ἐπιστάσθω Κροῖσος ὡς ὕστερον τοῖσι ἔτεσι τούτοισι ἁλοὺς τῆς πεπρωμένης. δεύτερα δὲ τούτων καιομένῳ αὐτῷ ἐπήρκεσε. κατὰ δὲ τὸ μαντήιον τὸ γενόμενον οὐκ ὀρθῶς Κροῖσος μέμφεται. προηγόρευε γάρ οἱ Λοξίης, ἢν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν αὐτὸν καταλύσειν. τὸν δὲ πρὸς ταῦτα χρῆν εὖ μέλλοντα βουλεύεσθαι ἐπείρεσθαι πέμψαντα κότερα τὴν

ἑρμηνεία τοῦ δοθέντος χρησμοῦ Κροίσῳ

---

11. τὴν πεπρωμένην - θεῷ (**Libanius περὶ δουλείας p. 64 R. Choricius p. 15 Boiss.**)

2. ἐμοῦ *R* ‖ 3. ἤκουε κροῖσος *Rdz* ‖ τὸν λυδὸν *Ccorr.* ‖ 4. ἠρωτᾶν *C* ‖ 5. ἐπάιρας *AB*, ἐπάρας *z*, ἐπάρας reliqui ‖ 7. ἀκροθοίνια *z* ‖ 8. τοιαῦτά τε *Rdz* ‖ ἐπηρωτᾶν *C* ‖ 9. τοῖς ἑλληνικοῖς B^1C ‖ δὲ om. *C* ‖ 10. λέγουσι] λέγουσαι ταῦτα δὴ *dz* ‖ 11. μοῖραν *CP*: μοίρην ‖ ἀποφυγέειν *L* ‖ 12. γονέος *AB*: γένεος ‖ 13. ἐπισπώμενος *z* ‖ 15. προθεμένου C^1 ‖ ὅπως *Rd* ‖ 16. τοὺς κροίσου AB^2C ‖ 17. οἷός τε *R* ‖ ἐγίνετο *ABC* ‖ 18. ἤνυσέ τε Schaefer: ἠνύσατο ‖ 19. ἐπανεβάλλετο *Cdz* ‖ 23. στρατεύεται *R* ‖ 24. αὐτὸν om. *Rdz* ‖ ἀταλύσειν *R* ‖ 25. εὖ om. *Rdz* ‖ ἐπήρεσθαι *C*

ἑωυτοῦ ἢ τὴν Κύρου λέγοι ἀρχήν. οὐ συλλαβὼν δὲ τὸ ῥηθὲν οὐδ' ἐπανειρόμενος ἑωυτὸν αἴτιον ἀποφαινέτω. τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος· ἐκ γὰρ δυῶν οὐκ ὁμοεθνέων ἐγεγόνεε, μητρὸς ἀμείνονος, πατρὸς δὲ ὑποδεεστέρου· ἡ μὲν γὰρ ἦν Μηδὶς καὶ Ἀστυάγεος θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέος, ὁ δὲ Πέρσης τε ἦν καὶ ἀρχόμενος ὑπ' ἐκείνοισι καὶ ἔνερθε ἐὼν τοῖσι ἅπασι δεσποίνῃ τῇ ἑωυτοῦ συνοίκεε." ταῦτα μὲν ἡ Πυθίη ὑπεκρίνατο τοῖσι Λυδοῖσι, οἱ δὲ ἀνήνειχαν ἐς Σάρδις καὶ ἀπήγγειλαν Κροίσῳ. ὁ δὲ ἀκούσας συνέγνω ἑωυτοῦ εἶναι τὴν ἁμαρτάδα καὶ οὐ τοῦ θεοῦ. κατὰ μὲν δὴ τὴν Κροίσου τε ἀρχὴν καὶ Ἰωνίης τὴν πρώτην καταστροφὴν ἔσχε οὕτω.

92 Κροίσῳ δέ ἐστι καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλὰ καὶ οὐ τὰ εἰρημένα μοῦνα. ἐν μὲν γὰρ Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν τρίπους χρύσεος, τὸν ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Ἰσμηνίῳ, ἐν δὲ Ἐφέσῳ αἵ τε βόες αἱ χρύσεαι καὶ τῶν κιόνων αἱ πολλαί, ἐν δὲ Προνηίης τῆς ἐν Δελφοῖσι ἀσπὶς χρυσέη μεγάλη. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ ἦν περιεόντα, τὰ δ' ἐξαπόλωλε τῶν ἀναθημάτων· τὰ δ' ἐν Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων ἀναθήματα Κροίσῳ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἴσα τε σταθμὸν καὶ ὅμοια τοῖσι ἐν Δελφοῖσι . . . . τὰ μέν νυν ἔς τε Δελφοὺς καὶ ἐς τοῦ Ἀμφιάρεω ἀνέθηκε οἰκήιά τε ἐόντα καὶ τῶν πατρωίων χρημάτων ἀπαρχήν· τὰ δὲ ἄλλα ἀναθήματα

διὰ τί ἡμίονος ὁ Κῦρος ἐκλήθη — περὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἀναθημάτων τοῦ Κροίσου

9. ταῦτα - Λυδοῖσι Thomas M. p. 375. — 11. Priscianus XVIII 287. — 20. Philemon in Porphyrii quaest. Homer. 8. Cyrillus in Crameri Anecd. Paris. vol. IV p. 180

1. λέγοι *ABC*: λέγει || 2. ἐπανειρόμενος *C* || τῷ] ᾧ *L* || 3. εἶπε *s*: εἶπε τὰ εἶπε || legebatur ἡμιόνου· οὐδὲ || 4. τούτου *R* || συνέλαβε *z*: συνέβαλε || 5. δυοῖν *L* || 7. βασιλέως *BCdz* || τε om. *R* || 8. ἔνερθεν *d* || 9. συνώκεε *z* || 10. σάρδεις *d* || τῷ κροίσῳ *Rdz* || 11. οὐχὶ *d* || 12. κατὰ - p. 63, 10 εἰρήσθω om. *Rd* || 16. χροίσεος *B* || 18. προνηίοις τοῖς *z* || 20. τῶν Reiske: τὰ τῶν || τῇσι] τῆς Alexander Cotyaensis apud Philemonem e coniectura, τοῖσι Reiske || 21. ἀναθήματα om. *z* || 22. exciderunt talia fere: ἐόντα, Πέρσαι χρόνῳ ὕστερον συλήσαντες ἐς Σοῦσα ἀπηγάγοντο || 24. πατρωίων codices, πατρῴων *z*

ἐξ ἀνδρὸς ἐγένετο ουσίης ἐχθροῦ, ὅς οἱ πρὶν ἢ βασιλεῦσαι ἀντιστασιώτης κατεστήκεε, συσπεύδων Πανταλέοντι γενέσθαι τὴν Λυδῶν ἀρχήν. ὁ δὲ Πανταλέων ἦν Ἀλυάττεω μὲν παῖς, Κροίσου δὲ ἀδελφεὸς οὐκ ὁμομήτριος· Κροῖσος μὲν γὰρ ἐκ Καείρης ἦν γυναικὸς Ἀλυάττῃ, Πανταλέων δὲ ἐξ Ἰάδος. ἐπείτε δὲ δόντος τοῦ πατρὸς ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς ὁ Κροῖσος, τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀντιπρήσσοντα ἐπὶ κνάφου ἕλκων διέφθειρε, τὴν δὲ οὐσίην αὐτοῦ ἔτι πρότερον κατιρώσας τότε τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἀνέθηκε ἐς τὰ εἴρηται. καὶ περὶ μὲν ἀναθημάτων τοσαῦτα εἰρήσθω.

93 Θώματα δὲ γῆ ἡ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἷά τε καὶ ἄλλη χώρη, πάρεξ τοῦ ἐκ τοῦ Τμώλου καταφερομένου ψήγματος. ἓν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται χωρὶς τῶν τε Αἰγυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαβυλωνίων. ἔστι αὐτόθι Ἀλυάττεω τοῦ Κροίσου πατρὸς σῆμα, τοῦ ἡ κρηπὶς μέν ἐστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο σῆμα χῶμα γῆς. ἐξεργάσαντο δέ μιν οἱ ἀγοραῖοι ἄνθρωποι καὶ οἱ χειρώνακτες καὶ αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι. οὖροι δὲ πέντε ἐόντες ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν ἐπὶ τοῦ σήματος ἄνω, καί σφι γράμματα ἐνεκεκόλαπτο τὰ ἕκαστοι ἐξεργάσαντο, καὶ ἐφαίνετο μετρεόμενον τὸ τῶν παιδισκέων ἔργον ἐὸν μέγιστον. τοῦ γὰρ δὴ Λυδῶν δήμου αἱ θυγατέρες πορνεύονται πᾶσαι, συλλέγουσαι σφίσι φερνάς, ἐς ὃ ἂν συνοικήσωσι τοῦτο ποιέουσαι· ἐκδιδοῦσι δὲ

ὅτι Πανταλέων ἦν ἀδελφὸς Κροίσου
ψήγματος καὶ τοῦ Ἀλυάττου σήματος
θυγατέρες ἐσμέχρι γάμου

περὶ τοῦ ἐν Λυδίᾳ χρυσοῦ
ὅτι πορνεύονται τῶν Λυδῶν

---

2 sqq. Plutarchus mor. p. 858. — 7. (Hesychius v. ἐπὶ κνάφου ἕλκων). Λέξεις. — 15 sqq. Strabo p. 627. — 17. Pollux I 50. — 18. Λέξεις. — 22. Strabo p. 533

2. Παντολέοντι Plut. || 7. κνάφου Hesych. Glossae, γνάφου Plut.: κναφηΐου || 8. τρόπῳ] πρώτωι *C* || 11. θώϋμα *Rdz*, θώματα *C* || γῆ ἡ Schaefer: τῇ *d*, γῆ ceteri || 13. ἓν δὲ - p. 64, 6 καταπορνεύουσι om. *Rd* || 15. ἀλυάττεω *C* || 16. ἐξεργάσαντο *Bpr*.: ἐξηργάσαντο *A*, ἐξειργάσαντο ceteri || 17. χειρώνακτες *z* || 18. νεργαζόμεναι *C* || οὖροι *C*, οὗροι *z* || 22. συλλέγουσαί σφισι *ABC* || 23. συνοικήσουσι *z* || ἐκδιδόασι *L* || δὲ *P*: δ'

αὐταὶ ἑωυτάς. ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματος εἰσὶ στάδιοι
ἓξ καὶ δύο πλέθρα, τὸ δὲ εὖρός ἐστι πλέθρα τρία καὶ δέκα.
λίμνη δὲ ἔχεται τοῦ σήματος μεγάλη, τὴν λέγουσι Λυδοὶ
94 ἀείναον εἶναι· καλέεται δὲ αὕτη Γυγαίη. τοῦτο μὲν δὴ τοι-
οῦτό ἐστι. Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν παραπλησίοισι χρέωνται καὶ
Ἕλληνες, χωρὶς ἢ ὅτι τὰ θήλεα τέκνα καταπορνεύουσι, πρῶ-
τοι δὲ ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύ-
ρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ καὶ κάπηλοι ἐγένοντο.
φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς νῦν σφίσι τε καὶ
Ἕλλησι κατεστεώσας ἑωυτῶν ἐξεύρημα γενέσθαι, ἅμα δὲ
ταύτας τε ἐξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι καὶ Τυρσηνίην
ἀποικίσαι, ὧδε περὶ αὐτῶν λέγοντες. ἐπὶ Ἄτυος τοῦ Μάνεω
βασιλέος σιτοδείην ἰσχυρὴν ἀνὰ τὴν Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι,
καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπαρέοντας, μετὰ δέ, ὡς
οὐ παύεσθαι, ἄκεα δίζησθαι, ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι
αὐτῶν. ἐξευρεθῆναι δὴ ὦν τότε καὶ τῶν κύβων καὶ τῶν
ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαίρης καὶ τῶν ἀλλέων πασέων παι-
γνιέων τὰ εἴδεα, πλὴν πεσσῶν· τούτων γὰρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν
οὐκ οἰκηιοῦνται Λυδοί. ποιέειν δὲ ὧδε πρὸς τὸν λιμὸν ἐξ-
ευρόντας, τὴν μὲν ἑτέρην τῶν ἡμερέων παίζειν πᾶσαν, ἵνα
δὴ μὴ ζητέοιεν σιτία, τὴν δὲ ἑτέρην σιτέεσθαι παυομένους
τῶν παιγνιέων. τοιούτῳ τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα
εἴκοσι. ἐπείτε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακὸν ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον

περὶ τῶν παρὰ Λυδοῖς νομίμων καὶ ὅτι πρῶτοι νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἔκοψαν

---

12 sqq. Dionysius Hal. archaeol. I 27. — 16 sqq. Eustathius Od. p. 1396. — 18. Λέξεις

2. τὸ δ' εὖρος ἐστὶ *AB* ‖ πλέθρια *B* ‖ τρία καὶ δέκα *B*: τρια-καίδεκα ceteri. δυώδεκα Thiersch ‖ 4. τοῦτον *A* ‖ τοιοῦτον *C* ‖ 5. χρέονται *B* ‖ 6. πρῶτοι δὲ] λυδοὶ γὰρ δὴ καὶ πρῶτοι *Rd* ‖ 9. *Rd* post Λυδοὶ καὶ, omissis quae inde sequuntur usque ad finem capitis 94, his id damnum compensant: παίγνια πρῶτοι ἐξευρέσθαι λέγονται παρὰ ἑλλήνων τῶν τε κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαίρης καὶ τῶν ἀλλέων πασέων παιγνιέων τὰ εἴδεα πλὴν πεσσῶν. ‖ 12. ἀποικῆσαι *P*, ἀπονικῆσαι *qz*. ἀποικίσθαι Dobree ‖ 13. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 14. ἕως *AB* ‖ 15. δίζεσθαι *Pz* ‖ 16. αὐτέων *B*[2] ‖ ὦν om. *z* ‖ 17. τῶν om. *z* ‖ ἀλέων *d*, ἄλλων *qz* ‖ 18. πεσῶν *A*[1]*d*, πεσσέων *z* ‖ ἐξευρήεσιν *C*, εὕρεσιν *z* ‖ 19. οἰκηιοῦται *A*[1] ‖ 23. ἐπὶ μᾶλλον ἔτι *qz*

βιάζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλέα αὐτῶν δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ τὴν δὲ ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρης, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ μένειν αὐτοῦ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένῃ τὸν ἑωυτοῦ παῖδα, τῷ οὔνομα εἶναι Τυρσηνόν. λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἑτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς χώρης καταβῆναι ἐς Σμύρνην καὶ μηχανήσασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἐσθεμένους τὰ πάντα ὅσα σφι ἦν χρηστὰ ἐπίπλοα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν, ἐς ὃ ἔθνεα πολλὰ παραμειψαμένους ἀπικέσθαι ἐς Ὀμβρικούς, ἔνθα σφέας ἐνιδρύσασθαι πόλιας καὶ οἰκέειν τὸ μέχρι τοῦδε. ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέος τοῦ παιδός, ὅς σφεας ἀνήγαγε· ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους ὀνομασθῆναι Τυρσηνούς.

95 Λυδοὶ μὲν δὴ ὑπὸ Πέρσῃσι ἐδεδούλωντο. ἐπιδίζηται δὲ δὴ τὸ ἐνθεῦτεν ἡμῖν ὁ λόγος τόν τε Κῦρον ὅστις ἐὼν τὴν Κροίσου ἀρχὴν κατεῖλε, καὶ τοὺς Πέρσας ὅτεῳ τρόπῳ ἡγήσαντο τῆς Ἀσίης. ὡς ὦν Περσέων μετεξέτεροι λέγουσι, οἱ μὴ βουλόμενοι σεμνοῦν τὰ περὶ Κῦρον ἀλλὰ τὸν ἐόντα λέγειν λόγον, κατὰ ταῦτα γράψω, ἐπιστάμενος περὶ Κύρου καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοὺς φῆναι.

96 Ἀσσυρίων ἀρχόντων τῆς ἄνω Ἀσίης ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια, πρῶτοι ἀπ' αὐτῶν Μῆδοι ἤρξαντο ἀπίστασθαι, καί κως οὗτοι περὶ τῆς ἐλευθερίης μαχεσάμενοι τοῖσι Ἀσσυρίοισι ἐγένοντο ἄνδρες ἀγαθοί, καὶ ἀπωσάμενοι τὴν δουλοσύνην ἠλευθερώθησαν. μετὰ δὲ τούτους καὶ τὰ ἄλλα ἔθνεα ἐποίεε τὠυτὸ τοῖσι Μήδοισι. ἐόντων δὲ αὐτονόμων πάντων

περὶ τῆς Κύρου γονῆς τε καὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκ τίνων ἐτύγχανε καὶ ὅτι διάφοροι περὶ αὐτοῦ λόγοι

21 sqq. Diodorus II 32

1. βασιλῆα z || 2. δ' *ABC* || 6. λαχόντα *C* || αὐτὸν *Cpr.* || καταβῆναι *C*: καὶ καταβῆναι || 10. Ὀμβρηκοὺς z || ἔνθά σφεας *L* || 11. τομέχρι *CP* || 12. ἐπὶ] ἀπὸ C^2 || βασιλέως *Cz* || ἐπὶ] ἀπὸ C^2 || 14. ἐδεδούλωντο AB^1P: δεδούλωντο || ἐπιδίζεται z || 15. τοενθεῦτεν *P* || 21. Ἀσσυρίων – p. 66, 1 περιῆλθον om. *Rd* || 25. τἄλλα z || 26. τοῖσι om. z || ἐπὶ πολλὰς γενεὰς addit Diod.

ἀνὰ τὴν ἤπειρον, ὧδε αὖτις ἐς τυραννίδα περιῆλθον. ἀνὴρ ἐν τοῖσι Μήδοισι ἐγένετο σοφὸς τῷ οὔνομα ἦν Δηιόκης, παῖς δ' ἦν Φραόρτεω. οὗτος ὁ Δηιόκης ἐρασθεὶς τυραννίδος ἐποίεε τοιάδε. κατοικημένων τῶν Μήδων κατὰ κώμας, ἐν τῇ ἑωυτοῦ ἐὼν καὶ πρότερον δόκιμος καὶ μᾶλλόν τι καὶ προθυμότερον δικαιοσύνην ἐπιθέμενος ἤσκεε· καὶ ταῦτα μέντοι ἐούσης ἀνομίης πολλῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μηδικὴν ἐποίεε, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον πολέμιόν ἐστι. οἱ δ' ἐκ τῆς αὐτῆς κώμης Μῆδοι ὁρέοντες αὐτοῦ τοὺς τρόπους δικαστήν μιν ἑωυτῶν αἱρέοντο. ὁ δὲ δή, οἷα μνώμενος ἀρχήν, ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν· ποιέων τε ταῦτα ἔπαινον εἶχε οὐκ ὀλίγον πρὸς τῶν πολιητέων, οὕτω ὥστε πυνθανόμενοι οἱ ἐν τῇσι ἄλλῃσι κώμῃσι ὡς Δηιόκης εἴη ἀνὴρ μοῦνος κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζων, πρότερον περιπίπτοντες ἀδίκοισι γνώμῃσι, τότε, ἐπείτε ἤκουσαν, ἄσμενοι ἐφοίτεον παρὰ τὸν Δηιόκεα καὶ αὐτοὶ δικασό-
97 μενοι, τέλος δὲ οὐδενὶ ἄλλῳ ἐπετράποντο. πλεῦνος δὲ αἰεὶ γινομένου τοῦ ἐπιφοιτέοντος, οἷα πυνθανομένων τὰς δίκας ἀποβαίνειν κατὰ τὸ ἐόν, γνοὺς ὁ Δηιόκης ἐς ἑωυτὸν πᾶν ἀνακείμενον οὔτε κατίζειν ἔτι ἤθελε ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἐδίκαζε, οὔτ' ἔφη δικᾶν ἔτι· οὐ γάρ οἱ λυσιτελέειν τῶν ἑωυτοῦ ἐξημεληκότα τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν. ἐούσης ὦν ἁρπαγῆς καὶ ἀνομίης ἔτι πολλῷ μᾶλλον ἀνὰ τὰς κώμας ἢ πρότερον ἦν, συνελέχθησαν οἱ Μῆδοι ἐς τωὐτὸ καὶ ἐδίδοσαν σφίσι λόγον, λέγοντες περὶ τῶν κατηκόντων. ὡς δ' ἐγὼ δοκέω, μάλιστα ἔλεγον οἱ τοῦ Δηιόκεω φίλοι "οὐ γὰρ δὴ τρόπῳ τῷ παρεόντι χρεώμενοι δυνατοί εἰμεν οἰκέειν τὴν χώ-

---

3 sqq. Plutarchus mor. p. 858. — 20. Bekkeri Anecd. p. 90

1. ὦιδε *R* ‖ τυραννίδα correxi: τυραννίδας ‖ 2. ἐν τοῖσι *Rdz*: τοῖσι ‖ ἐγένετο om. *Rdz* ‖ δϊϊόκης *R* ‖ 3. δὲ *Rdz* ‖ ἐρασθεὶς - p. 68, 8 μηδένα om. *Rd*, his in eorum locum substitutis: διὰ ὧν τὴν ἑωυτοῦ εὐνομίην ἐβασίλευε μήδων. ποιέουσι δὲ ταῦτα οἱ μῆδοι· οἰκοδομέουσί τε οἰκοδομήματα μεγάλα, καὶ δορυφόρους αὐτῷ ἐπιτρέπουσιν ἐκ πάντων μήδων καταλέξασθαι πρὸς τὸ μὴ εἰσιέναι παρὰ βασιλέα μηδένα συγχωρέειν ‖ 4. τοιάδε] τάδε *C* ‖ τῇ] γῇ *z* ‖ 9. ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες ceteri ‖ 10. μνεώμενος *CPz* ‖ 12. πολιτέων *L* ‖ οἱ om. *z* ‖ 15. ἐφοίτεον *Pz*: ἐφοίτων *AB*, ἐφοίτεων *C* ‖ 16. ἀεὶ *L* ‖ 17. ἐπιφοιτέωντος *C* ‖ 24. ἐδίδοσάν σφισι *ABCz* ‖ δὲ *C* ‖ 25. μάλιστα] κάλλιστα *z* ‖ 26. χρώμενοι *C* ‖ χώραν *C*

ρην, φέρε στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα· καὶ οὕτω ἥ τε χώρη εὐνομήσεται καὶ αὐτοὶ πρὸς ἔργα τρεψόμεθα, οὐδὲ ὑπ' ἀνομίης ἀνάστατοι ἐσόμεθα." ταῦτά κῃ λέγοντες πείθουσι ἑωυτοὺς βασιλεύεσθαι. αὐτίκα δὲ προβαλλομένων ὅντινα 98
στήσονται βασιλέα, ὁ Δηιόκης ἦν πολλὸς ὑπὸ παντὸς ἀνδρὸς καὶ προβαλλόμενος καὶ αἰνεόμενος, ἐς ὃ τοῦτον καταινέουσι βασιλέα σφίσι εἶναι. ὁ δ' ἐκέλευε αὐτοὺς οἰκία τε ἑωυτῷ ἄξια τῆς βασιληίης οἰκοδομῆσαι καὶ κρατῦναι αὐτὸν δορυφόροισι. ποιεῦσι δὴ ταῦτα οἱ Μῆδοι· οἰκοδομέουσί τε γὰρ αὐτῷ οἰκία μεγάλα τε καὶ ἰσχυρά, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρης, καὶ δορυφόρους αὐτῷ ἐπιτράπουσι ἐκ πάντων Μήδων καταλέξασθαι. ὁ δὲ ὡς ἔσχε τὴν ἀρχήν, τοὺς Μήδους ἠνάγκασε ἓν πόλισμα ποιήσασθαι καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. πειθομένων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Μήδων οἰκοδομέει τείχεα μεγάλα τε καὶ καρτερὰ ταῦτα τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται, ἕτερον ἑτέρῳ κύκλῳ ἐνεστεῶτα. μεμηχάνηται δὲ οὕτω τοῦτο τὸ τεῖχος ὥστε ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου κύκλος τοῖσι προμαχεῶσι μούνοισι ἐστὶ ὑψηλότερος. τὸ μέν κού τι καὶ τὸ χωρίον συμμαχέει κολωνὸς ἐὼν ὥστε τοιοῦτο εἶναι, τὸ δὲ καὶ μᾶλλόν τι ἐπετηδεύθη· κύκλων δ' ἐόντων τῶν συναπάντων ἑπτά, ἐν δὴ τῷ τελευταίῳ τὰ βασιλήια ἔνεστι καὶ οἱ θησαυροί. τὸ δ' αὐτῶν μέγιστον ἐστὶ τεῖχος κατὰ τὸν Ἀθηνέων κύκλον μάλιστά κῃ τὸ μέγαθος. τοῦ μὲν δὴ πρώτου κύκλου οἱ προμαχεῶνες εἰσὶ λευκοί, τοῦ δὲ δευτέρου μέλανες, τρίτου δὲ κύκλου φοινίκεοι, τετάρτου δὲ κυάνεοι,

ὅτι Δηιόκης βασιλεύσας Ἀγβάτανα ἔκτισε καὶ περὶ τῆς οἰκοδομίας τοῦ τείχους καὶ τῆς ἄλλης αὐτοῦ περὶ τοὺς Μήδους διαγωγῆς

---

1. αὐτῶν z ‖ καὶ om. *C* ‖ 2. τρεψώμεθα *C* ‖ 4. τόντινα *C* ‖ 5. στήσωνται *AB* ‖ 6. ἐσὸ *AB* ut fere ‖ 7. ὃδ' *C* ‖ 8. αὐτὸν] ἑωυτὸν? ‖ 9. ποιέουσι z ‖ 11. ἐπιτρέπουσι *L* ‖ 12. ἠνάγκασε ἐμπόλισμα *P* ‖ 15. οἰκοδομέειν *C* ‖ 16. ἐκβάτανα *C²Pz* ‖ ἐνεστῶτα z ‖ 17. τοῦτο om. z ‖ 18. μούνοις *C* ‖ ἔστι *Cz* ‖ 19. κοῦ τι *C*, τι κου *qz* ‖ ἐὸν *Pz* ‖ 20. ἐπετηδεύθη· κύκλων δ' scripsi: ἐπετηδεύθη, κύκλων ‖ 21. συναπτόντων *Pz* ‖ ἑπτά, ἐν δὴ Schweighaeuser: ἑπτά· ἐν δὲ ‖ 22. τοδ' *A*, τὸδ' *Ppr.*, τόδ' *Pcorr.*, τὸ δε z ‖ αὐτὸ *C* ‖ 23. Ἀθηνέων Reiske: ἀθηναίων ‖ μέγαθος z: μέγεθος

πέμπτου δὲ σανδαράκινοι. οὕτω πάντων τῶν κύκλων οἱ προμαχεῶνες ἠνθισμένοι εἰσὶ φαρμάκοισι· δύο δὲ οἱ τελευταῖοι εἰσὶ ὁ μὲν καταργυρωμένους ὁ δὲ κατακεχρυσωμένους ἔχων
99 τοὺς προμαχεῶνας. ταῦτα μὲν δὴ ὁ Δηιόκης ἑωυτῷ τε ἐτείχεε καὶ περὶ τὰ ἑωυτοῦ οἰκία, τὸν δὲ ἄλλον δῆμον πέριξ ἐκέλευε τὸ τεῖχος οἰκέειν. οἰκοδομηθέντων δὲ πάντων κόσμον τόνδε Δηιόκης πρῶτός ἐστι ὁ καταστησάμενος, μήτε ἐσιέναι παρὰ βασιλέα μηδένα, δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρᾶσθαι, ὁρᾶσθαί τε βασιλέα ὑπὸ μηδενός, πρός τε τούτοισι ἔτι γελᾶν τε καὶ ἀντίον πτύειν καὶ ἅπασι εἶναι τοῦτό γε αἰσχρόν. ταῦτα δὲ περὶ ἑωυτὸν ἐσέμνυνε τῶνδε εἵνεκεν, ὅκως ἂν μὴ ὁρέοντες οἱ ὁμήλικες, ἐόντες σύντροφοί τε ἐκείνῳ καὶ οἰκίης οὐ φλαυροτέρης οὐδὲ ἐς ἀνδραγαθίην λειπόμενοι, λυπεοίατο καὶ ἐπι-
100 βουλεύοιεν, ἀλλ' ἑτεροῖός σφι δοκέοι εἶναι μὴ ὁρῶσι. ἐπείτε δὲ ταῦτα διεκόσμησε καὶ ἐκράτυνε ἑωυτὸν τῇ τυραννίδι, ἦν τὸ δίκαιον φυλάσσων χαλεπός· καὶ τάς τε δίκας γράφοντες ἔσω παρ' ἐκεῖνον ἐσπέμπεσκον, καὶ ἐκεῖνος διακρίνων τὰς ἐσφερομένας ἐκπέμπεσκε. ταῦτα μὲν κατὰ τὰς δίκας ἐποίεε. τάδε δὲ ἄλλα ἐκεκοσμέατό οἱ· εἴ τινα πυνθάνοιτο ὑβρίζοντα, τοῦτον ὅκως μεταπέμψαιτο, κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ, καί οἱ κατάσκοποί τε καὶ κατήκοοι ἦσαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην τῆς ἦρχε.

101 Δηιόκης μέν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε μοῦνον καὶ τούτου ἦρξε· ἔστι δὲ Μήδων τοσάδε γένεα, Βοῦσαι

πόσα ἔθνη Μήδων

1. οἱ προμαχεῶνες - 2 φαρμάκοισι Thomas M. p. 379. — Λέξεις. — 20. Suidas v. δικαιοῦν. — 24. Stephanus Byz. v. Βοῦσαι

1. σανδαράκινοι *A*[2], σανδαρακινοί H. Stephanus: στονδαράκινοι *A*[1]*BCP*, στονδαρδισινοι *q*, στονδαρdαινοι z || οὕτω] τούτων? || 5. οἰκία (ει) *C* || 7. εἰσιέναι *AB* || 8. μηδένα] μηδένα συγχωρέειν z || διαγγέλων *AB* || χρέεσθαι *L* || 9. τε] δὲ *d* || πρόσθε τούτοισι *C* || 10. πτύειν ἀντίον *Rdz* || εἶναι post τοῦτό γε z || 11. ἐσέμνυνε τῶνδε εἵνεκεν] ποιέονται *Rdz* || ἂν om. *Rdz* || ὁρέοντες *Cz*, ὁρῶντες ceteri || 12. σύντροφοι - 13 λειπόμενοι] καὶ σύντροφοι ἀγαθοί τε καὶ ἄλκιμοι *Rdz* || φαυλοτέρης *C*[1], φαυλότεροι *C*[2] || 14. ἀλλ' - 22 ἦρχε om. *Rd* || ἑτεροῖόν z || ὁρέωσι *CPz* || 17. εἴσω z || εἰσεπέμπεσκον *CP*, ἐσεπέμπεσκον z || 19. τάδε δὲ Eltz: τὰ δὲ δὴ || 20. ὅπως *P* || 21. ἐδικαίου *A*, ἐδικέευ z || καὶ οἱ *BCz* || 22. τὴν om. z || 24. βοῦσαι *B*. Steph.: βουσαῖ *ACP*, βουσαὶ *Rdz*

Παρηταχηνοὶ Στρούχατες Ἀριζαντοὶ Βούδιοι Μάγοι. γένεα 102
μὲν δὴ Μήδων ἐστὶ τοσάδε. Δηιόκεω δὲ παῖς γίνεται Φρα-
όρτης, ὃς τελευτήσαντος Δηιόκεω, βασιλεύσαντος τρία καὶ πεν-
τήκοντα ἔτεα, παρεδέξατο τὴν ἀρχήν, παραδεξάμενος δὲ οὐκ
ἀπεχρᾶτο μούνων Μήδων ἄρχειν, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ
τοὺς Πέρσας πρώτοισί τε τούτοισι ἐπεθήκατο καὶ πρώτους
Μήδων ὑπηκόους ἐποίησε. μετὰ δὲ ἔχων δύο ταῦτα ἔθνεα
καὶ ἀμφότερα ἰσχυρά, κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην ἀπ' ἄλλου
ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος, ἐς ὃ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἀσσυ-
ρίους καὶ Ἀσσυρίων τούτους οἳ Νίνον εἶχον καὶ ἦρχον πρό-
τερον πάντων, τότε δὲ ἦσαν μεμουνωμένοι μὲν συμμάχων
ἅτε ἀπεστεώτων, ἄλλως μέντοι ἑωυτῶν εὖ ἥκοντες, ἐπὶ τού-
τους δὴ στρατευσάμενος ὁ Φραόρτης αὐτός τε διεφθάρη,
ἄρξας δύο καὶ εἴκοσι ἔτεα, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ὁ πολλός.
Φραόρτεω δὲ τελευτήσαντος ἐξεδέξατο Κυαξάρης ὁ Φρα- 103
όρτεω τοῦ Δηιόκεω παῖς. οὗτος λέγεται πολλὸν ἔτι γενέσθαι
ἀλκιμώτερος τῶν προγόνων, καὶ πρῶτός τε ἐλόχισε κατὰ τέλεα
τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ πρῶτος διέταξε χωρὶς ἑκάστους εἶναι,
τούς τε αἰχμοφόρους καὶ τοὺς τοξοφόρους καὶ τοὺς ἱππέας·
πρὸ τοῦ δὲ ἀναμὶξ ἦν πάντα ὁμοίως ἀναπεφυρμένα. οὗτος ὁ
τοῖσι Λυδοῖσι ἐστὶ μαχεσάμενος ὅτε νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετό σφι
μαχομένοισι, καὶ ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν
συστήσας ἑωυτῷ. συλλέξας δὲ τοὺς ὑπ' ἑωυτῷ ἀρχομένους

περὶ τῆς βασιλείας Φραόρτου τοῦ Δηιόκου παιδός ὅτι Ἀσσυρίοις μαχόμενος Φραόρτης διεφθάρη περὶ τῆς τοῦ Κυαξάρου τοῦ Φραόρτου παιδὸς βασιλείας καὶ περὶ τοῦ πρὸς Ἀσσυρίους καὶ Σκύθας πολέμου

---

5. Bekkeri Anecd. p. 123. Suidas v. ἀπεχρᾶτο. — 17. Λέξεις. — Λέξεις. — 18 sqq. (Themistius XXVI p. 319)

1. Βούδειοι Stephanus Byz. v. ‖ 2. δὴ om. *Cdz* ‖ τάδε *Rdz* ‖ δὲ] μὲν *Rd* ‖ 5. ἀπάχρᾶιτο *C* ‖ μούνων μήδων ἄρχειν *BP*: μήδων μούνων ἄρχειν *A*, μήδων μούνων ἄρχειν *Cq*, μούνων ἄρχειν τῶν μήδων *Rdz* ‖ 9. ἐσὸ *AB* 10. νῖνον *A*²*Pz* ‖ ἔχον *z* ‖ 12. ἀποστεώτων *R* ‖ 14. δύο] δύο τε *Rdz* 15. ἐδέξατο *C* ‖ 17. ἐλόγησε *Rd*. glossae ‖ 19. καὶ τοὺς τοξοφόρους] om. *A*¹, post ἱππέας locant *Pz* ‖ 20. προτοῦ *Az* ‖ 21. σφι ἐγένετο *Rd* ‖ 22. ἄλυος *AB*, ἅλυος *Cd* ‖ 23. συλλέξας - 71, 19 μοίρης om. *Rd* ‖ δὲ om. *z*

πάντας ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Νίνον, τιμωρέων τε τῷ πατρὶ καὶ τὴν πόλιν ταύτην θέλων ἐξελεῖν. καί οἱ, ὡς συμβαλὼν ἐνίκησε τοὺς Ἀσσυρίους, περικατημένῳ τὴν Νίνον ἐπῆλθε Σκυθέων στρατὸς μέγας, ἦγε δὲ αὐτοὺς βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης Προτοθύεω παῖς· οἳ ἐσέβαλον μὲν ἐς τὴν Ἀσίην Κιμμερίους ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Εὐρώπης, τούτοισι δὲ ἐπισπό-
104 μενοι φεύγουσι οὕτω ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἀπίκοντο. ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν καὶ ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός, ἐκ δὲ τῆς Κολχίδος οὐ πολλὸν ὑπερβῆναι ἐς τὴν Μηδικήν, ἀλλ' ἓν τὸ διὰ μέσου ἔθνος αὐτῶν ἐστι, Σάσπειρες, τοῦτο δὲ παραμειβομένοισι εἶναι ἐν τῇ Μηδικῇ. οὐ μέντοι οἵ γε Σκύθαι ταύτῃ ἐσέβαλον, ἀλλὰ τὴν κατύπερθε ὁδὸν πολλῷ μακροτέρην ἐκτραπόμενοι, ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος. ἐνθαῦτα οἱ μὲν Μῆδοι συμβαλόντες τοῖσι Σκύθῃσι καὶ ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ τῆς ἀρχῆς κατελύθησαν, οἱ δὲ Σκύθαι τὴν Ἀσίην πᾶ-
105 σαν ἐπέσχον. ἐνθεῦτεν δὲ ἤισαν ἐπ' Αἴγυπτον· καὶ ἐπείτε ἐγένοντο ἐν τῇ Παλαιστίνῃ Συρίῃ, Ψαμμήτιχός σφεας Αἰγύπτου βασιλεὺς ἀντιάσας δώροισί τε καὶ λιτῇσι ἀποτράπει τὸ προσωτέρω μὴ πορεύεσθαι. οἱ δὲ ἐπείτε ἀναχωρέοντες ὀπίσω ἐγίνοντο τῆς Συρίης ἐν Ἀσκάλωνι πόλι, τῶν πλεόνων Σκυθέων παρεξελθόντων ἀσινέων ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν ὑπολειφθέντες ἐσύλησαν τῆς οὐρανίης Ἀφροδίτης τὸ ἱρόν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἱρόν, ὡς ἐγὼ πυνθανόμενος εὑρίσκω, πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν ὅσα ταύτης τῆς θεοῦ· καὶ γὰρ τὸ ἐν Κύ-

ὅπως Σκύθαι εἰς τὴν Μηδικὴν εἰσέβαλον   ὅτι μέχρι Ἀσκάλωνος Σκύθαι παρεγένοντο καὶ περὶ τοῦ ἐκεῖσε τῆς Ἀφροδίτης ἱεροῦ

1. νῖνον *Pz* ‖ 3. ἀσυρίους *C* ‖ 4. ἧγε δὲ *B*, ηγε δὲ *A* : ἄγε δὲ *P*, ἄγε δὲ *C*, ἄγαγε *qz* ‖ 5. μυδίης *C* ‖ πρωτοθύεω *Pz* ‖ ἐσέβαλλον *C* ‖ 6. ἐκβάλοντες *C* ‖ ἐπισπομένοισι *qz* ‖ 8. Φάσιν *z* ‖ 13. κατύπερθεν *Cz* ‖ ἐκτρεπόμενοι *z* ‖ 14. ἔχοντες] δὲ ἔχοντες *C* ‖ 15. σκύθοισι *C* ‖ 16. σκῦθαι *C* ‖ 17. ἤδσαν *A*, ἦισαν *B*, ἦσαν *CPz* ‖ 18. ψαμμίτιχος *L* ‖ 19. δώροι στε *B*[1], δώροις τε *C* ‖ ἀποτρέπει *L* ‖ 20. τοπροσωτέρωι *A*, τὸ προσωτέρωι *C*, προσωτέρω *z* ‖ 21. ἐγίνοντο *AB* : ἐγένοντο ‖ πόλει *CP*, πόλεϊ *z* ‖ 22. τινὲς] τι ἢ *C* ‖ ἀπολειφθέντες *C*[2] ‖ 23. ἔστι – 24 ἱρόν om. *z* ‖ 24. εὑρίσκω om. *z*

πρῳ ἱρὸν ἐνθεῦτεν ἐγένετο, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι, καὶ τὸ ἐν Κυθήροισι Φοίνικές εἰσι οἱ ἱδρυσάμενοι ἐκ ταύτης τῆς Συρίης ἐόντες. τοῖσι δὲ τῶν Σκυθέων συλήσασι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἀσκάλωνι καὶ τοῖσι τούτων αἰεὶ ἐκγόνοισι ἐνέσκηψε ὁ θεὸς θήλεαν νοῦσον· ὥστε ἅμα λέγουσί τε οἱ Σκύθαι διὰ τοῦτό σφεας νοσέειν, καὶ ὁρᾶν παρ' ἑωυτοῖσι τοὺς ἀπικνεομένους ἐς τὴν Σκυθικὴν χώρην ὡς διακέαται, τοὺς καλέουσι Ἐνάρεας οἱ Σκύθαι.

Ἐπὶ μέν νυν ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτεα ἦρχον τῆς Ἀσίης οἱ 106
Σκύθαι, καὶ τὰ πάντα σφι ὑπό τε ὕβριος καὶ ὀλιγωρίης ἀνάστατα ἦν· χωρὶς μὲν γὰρ φόρον ἔπρησσον παρ' ἑκάστων τὸ ἑκάστοισι ἐπέβαλλον, χωρὶς δὲ τοῦ φόρου ἥρπαζον περιελαύνοντες τοῦτο ὅ τι ἔχοιεν ἕκαστοι. καὶ τούτων μὲν τοὺς πλεῦνας Κυαξάρης τε καὶ Μῆδοι ξεινίσαντες καὶ καταμεθύσαντες κατεφόνευσαν, καὶ οὕτω ἀνεσώσαντο τὴν ἀρχὴν Μῆδοι καὶ ἐπεκράτεον τῶν περ καὶ πρότερον, καὶ τήν τε Νίνον εἷλον (ὡς δὲ εἷλον, ἐν ἑτέροισι λόγοισι δηλώσω) καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο πλὴν τῆς Βαβυλωνίης μοίρης. μετὰ δὲ ταῦτα Κυαξάρης μέν, βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν, τελευτᾷ, ἐκδέκεται δὲ
Ἀστυάγης Κυαξάρεω παῖς τὴν βασιληίην. καί οἱ ἐγένετο 107
θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἔθετο Μανδάνην, τὴν ἐδόκεε Ἀστυάγης ἐν τῷ ὕπνῳ οὐρῆσαι τοσοῦτο ὥστε πλῆσαι μὲν τὴν ἑωυτοῦ πόλιν, ἐπικατακλύσαι δὲ καὶ τὴν Ἀσίην πᾶσαν. ὑπερθέμενος δὲ τῶν Μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον, ἐφοβήθη παρ'

ὅτι ἐπὶ κ̄ καὶ η̄ ἔτη ἦρξαν τῆς Ἀσίας οἱ Σκύθαι καὶ ὅτι Κυαξάρης αὐτῶν περιγέγονεν   περὶ Ἀστυάγους καὶ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς καὶ τῶν περὶ αὐτῆς ἐνυπνίων

3-5. Longinus περὶ ὕψους 28. — 4. Tiberius περὶ σχημ. π. p. 665 W.

1. κύπροι λέγουσι *C*, λέγουσι κύπριοι *qz* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ ἡ θεὸς Long. Tiber. ‖ 5. θήλειαν *CPz* ‖ 6. νοσεῖν *Pz* ‖ 7. ἐναρέας *L* ‖ 9. εἴκοσιν *AB* ‖ 11. φόρον Reiske: φόρων ‖ τὸν Reiske ‖ 12. ἐπέβαλον *C*. ἐπιβάλλον Dobree ‖ 13. ὅ τι] ὅπερ *z* ‖ 14. ξενίσαντες *z* ‖ 16. νῖνον *Pz* ‖ 19. τεσσεράκοντα *Ad*: τεσσαράκοντα ‖ 20. ἔτεα ante τεσσεράκοντα *d* ‖ σὺν - ἦρξαν om. *Rd* ‖ 21. ὁ κυαξάρεω *Rdz* ‖ 22. τῇ] τὴν *Rd* ‖ 23. τοσοῦτον *L* | 24. ὑπερθέμενος Schaefer: ὑποθέμενος

αὐτῶν αὐτὰ ἕκαστα μαθών. μετὰ δὲ τὴν Μανδάνην ταύτην ἐοῦσαν ἤδη ἀνδρὸς ὡραίην Μήδων μὲν τῶν ἑωυτοῦ ἀξίων οὐδενὶ διδοῖ γυναῖκα, δεδοικὼς τὴν ὄψιν· ὁ δὲ Πέρσῃ διδοῖ τῷ οὔνομα ἦν Καμβύσης, τὸν εὕρισκε οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς τρόπου δὲ ἡσυχίου, πολλῷ ἔνερθε ἄγων αὐτὸν μέσου
108 ἀνδρὸς Μήδου. συνοικεούσης δὲ τῷ Καμβύσῃ τῆς Μανδάνης ὁ Ἀστυάγης τῷ πρώτῳ ἔτεϊ εἶδε ἄλλην ὄψιν, ἐδόκεε δέ οἱ ἐκ τῶν αἰδοίων τῆς θυγατρὸς ταύτης φῦναι ἄμπελον, τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν τὴν Ἀσίην πᾶσαν. ἰδὼν δὲ τοῦτο καὶ ὑπερθέμενος τοῖσι ὀνειροπόλοισι, μετεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγατέρα ἐπίτεκα ἐοῦσαν, ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε βουλόμενος τὸ γενόμενον ἐξ αὐτῆς διαφθεῖραι· ἐκ γάρ οἱ τῆς ὄψιος οἱ τῶν Μάγων ὀνειροπόλοι ἐσήμαινον ὅτι μέλλοι ὁ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ γόνος βασιλεύσειν ἀντὶ ἐκείνου. ταῦτα δὴ ὦν φυλασσόμενος ὁ Ἀστυάγης, ὡς ἐγένετο ὁ Κῦρος, καλέσας Ἅρπαγον ἄνδρα οἰκήιον καὶ πιστότατόν τε Μήδων καὶ πάντων ἐπίτροπον τῶν ἑωυτοῦ, ἔλεγέ οἱ τοιάδε. "Ἅρπαγε, πρῆγμα τὸ ἄν τοι προσθέω, μηδαμῶς παραχρήσῃ, μηδὲ ἐμέ τε παραβάλῃ καὶ ἄλλους ἑλόμενος ἐξ ὑστέρης σοὶ αὐτῷ περιπέσῃς. λάβε τὸν Μανδάνη ἔτεκε παῖδα, φέρων δὲ ἐς σεωυτοῦ ἀπόκτεινον· μετὰ δὲ θάψον τρόπῳ ὅτεῳ αὐτὸς βούλεαι." ὁ δὲ ἀμείβεται "ὦ βασιλεῦ, οὔτε ἄλλοτέ κω παρεῖδες ἀνδρὶ τῷδε ἄχαρι οὐδέν, φυλασσόμεθα δὲ ἐς σὲ καὶ ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον μηδὲν ἐξαμαρτεῖν. ἀλλ' εἴ τοι φίλον τοῦτο οὕτω γίνεσθαι, χρὴ δὴ τό γε ἐμὸν ὑπηρετέεσθαι ἐπιτηδέως."

περὶ τοῦ Καμβύσου τοῦ Ἀστυάγους γαμβροῦ   περὶ τῆς Κύρου γεννήσεως καὶ ἐκθέσεως   περὶ Ἁρπάγου καὶ Κυνοῦς

---

1. αὐτέων z ‖ ἐκμαθών z ‖ τὴν] τὴν μὲν *dz* ‖ 3. τὴν οῦ (h. e. ὀνείρου) ὄψιν *P* ‖ 4. οἰκηΐης z ‖ 5. ἔνερθεν *d* ‖ 7. ἔτει *AB* ‖ δὲ om. bz ‖ 11. ἐπίτεκα *Pz*: ἐπίτοκα ‖ 12. βουλώμενος *A*[1]*B*[1] ‖ γενώμενον *B*, γεννώμενον *C*[2]*Rdz* ‖ ἐκ] καὶ *d*[1], καὶ ἐκ z ‖ 13. μέλλει z ‖ 14. ἀντ' *Pz* ‖ 17. τάδε *R* 18. προθέω z ‖ μηδαμῶς *ABC*: μηδαμὰ *P*, μηδαμᾶ *Rd*, μηδαμῆ z 19. ἐξυστέρης *ABz* ‖ σοὶ αὐτῶι *P*: σοὶ ἑωυτῶι *AB*, σὺ ἑωυτῶι *C*, σὺ ἑωυτῷ *Rd*, σεωυτῷ z ‖ 20. τὸν] τὸν ἂν *Rdz* ‖ ἐς om. *R* ‖ ἑωυτοῦ *CRdz* 22. ἄλλοτε *A*, ἄλλο τέ *C* ‖ παρίδες *d*, παρίδον *R* ‖ 23. εἰς *d* ‖ 25. γε] τε z ‖ ἐπιτηδείως *d*

τούτοισι ἀμειψάμενος ὁ Ἅρπαγος, ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον 109 κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἤιε κλαίων ἐς τὰ οἰκία. παρελθὼν δὲ ἔφραζε τῇ ἑωυτοῦ γυναικὶ τὸν πάντα Ἀστυάγεος ῥηθέντα λόγον. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν λέγει "νῦν ὦν τί σοὶ ἐν νόῳ ἐστὶ ποιέειν;" ὁ δὲ ἀμείβεται "οὐ τῇ ἐνετέλλετο Ἀστυάγης, οὐδ' εἰ παραφρονήσει τε καὶ μανέεται κάκιον ἢ νῦν μαίνεται, οὔ οἱ ἔγωγε προσθήσομαι τῇ γνώμῃ οὐδὲ ἐς φόνον τοιοῦτον ὑπηρετήσω. πολλῶν δὲ εἵνεκα οὐ φονεύσω μιν, καὶ ὅτι αὐτῷ μοι συγγενής ἐστι ὁ παῖς, καὶ ὅτι Ἀστυάγης μέν ἐστι γέρων καὶ ἄπαις ἔρσενος γόνου· εἰ δ' ἐθελήσει τούτου τελευτήσαντος ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς, τῆς νῦν τὸν υἱὸν κτείνει δι' ἐμεῦ, ἄλλο τι ἢ λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀσφαλέος εἵνεκα ἐμοὶ δεῖ τοῦτον τελευτᾶν τὸν παῖδα, δεῖ μέντοι τῶν τινα Ἀστυάγεος αὐτοῦ φονέα γενέσθαι καὶ μὴ τῶν ἐμῶν." ταῦτα 110 εἶπε καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βουκόλων τῶν Ἀστυάγεος τὸν ἠπίστατο νομάς τε ἐπιτηδεοτάτας νέμοντα καὶ ὄρεα θηριωδέστατα, τῷ οὔνομα ἦν Μιτραδάτης. συνοίκεε δὲ ἑωυτοῦ συνδούλῃ, οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ἦν τῇ συνοίκεε Κυνὼ κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, κατὰ δὲ τὴν Μηδικὴν Σπακώ· τὴν γὰρ κύνα καλέουσι σπάκα Μῆδοι. αἱ δὲ ὑπώρεαί εἰσι τῶν ὀρέων, ἔνθα τὰς νομὰς τῶν βοῶν εἶχε οὗτος δὴ ὁ βουκόλος, πρὸς βορέω τε ἀνέμου τῶν Ἀγβατάνων καὶ πρὸς τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου· ταύτῃ

περὶ Μιτραδάτου τοῦ βουκόλου (*B*)

---

21. Hesychius v. σπάκα

1. πεδίον A^1B^1 ‖ 2. ἤεἱ *A*, ἤιει *B*, ἥιει *Pz*, ἦει *C*, ἴει *Rd*, ᾖει *z* ‖ οἰκεῖα *dz* ‖ 4. σοι *L* ‖ 5. οὐ τῇ Struve: οὐκ ᾗ ‖ 6. παραφρονήσειέ τε *z* ‖ μανεῖται *L* ‖ 7. φόρον *R* ‖ 10. ἄρσενος *Rd* ‖ δ' ἐθελήσει *AB*: δὲ θελήσει ‖ 11. τῆς] ἧς *L* ‖ 12. ἄλλο τί *AB*] ‖ τοενθεῦτεν *P* ‖ 13. ἀσφαλέως *dz* ‖ 16. εἶπε καὶ] εἶπας *z* ‖ τῶν βουκόλων τῶν *AB*: τὸν βουκόλον τὸν A^2CPz, τὸν βουκόλον τοῦ *Rd* ‖ 17. ἠπίστατον *R* ‖ ἐπιτηδειοτάτας *AB*, ἐπιτηδεωτάτας *CP*, ἐπιτηδειότατα *d*, ἐπιτηδειότα *R*, ἐπιτηδεώτατα *z* ‖ 18. ὄρεα *ABC*: οὔρεα ‖ μητραδάτης *B*, μητριδάτου B^m ‖ 19. δὲ τῇ ἑωυτοῦ *Rdz* ‖ 20. Ἑλλήνων] τῶν Ἑλλήνων *z* ‖ 22. ὀρέων *Rdz*: οὐρέων ‖ 23. εἶχεν· οὗτος *Rd*, εἶχε· οὗτος *z* ‖ ἐκβατάνων *P*

μὲν γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρη πρὸς Σασπείρων ὀρεινή ἐστι κάρτα καὶ ὑψηλή τε καὶ ἴδῃσι συνηρεφής, ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρη ἐστὶ πᾶσα ἄπεδος. ἐπεὶ ὦν ὁ βουκόλος σπουδῇ πολλῇ καλεόμενος ἀπίκετο, ἔλεγε ὁ Ἅρπαγος τάδε. "κελεύει σε Ἀστυάγης τὸ παιδίον τοῦτο λαβόντα θεῖναι ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν ὀρέων, ὅκως ἂν τάχιστα διαφθαρείη. καὶ τάδε τοι ἐκέλευσε εἰπεῖν, ἢν μὴ ἀποκτείνῃς αὐτὸ ἀλλά τεῳ τρόπῳ περιποιήσῃς, ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ σε διαχρήσεσθαι. ἐπορᾶν δὲ ἐκκείμενον
111 τέταγμαι ἐγώ." ταῦτα ἀκούσας ὁ βουκόλος καὶ ἀναλαβὼν τὸ παιδίον ἤιε τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδὸν καὶ ἀπικνέεται ἐς τὴν ἔπαυλιν. τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνή, ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην, τότε κως κατὰ δαίμονα τίκτει οἰχομένου τοῦ βουκόλου ἐς πόλιν. ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι ἀμφότεροι ἀλλήλων πέρι, ὁ μὲν τοῦ τόκου τῆς γυναικὸς ἀρρωδέων, ἡ δὲ γυνὴ ὅ τι οὐκ ἐωθὼς ὁ Ἅρπαγος μεταπέμψαιτο αὐτῆς τὸν ἄνδρα. ἐπείτε δὲ ἀπονοστήσας ἐπέστη, οἷα ἐξ ἀέλπτου ἰδοῦσα ἡ γυνὴ εἴρετο προτέρη ὅ τι μιν οὕτω προθύμως Ἅρπαγος μετεπέμψατο. ὁ δὲ εἶπε "ὦ γύναι, εἶδόν τε ἐς πόλιν ἐλθὼν καὶ ἤκουσα τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον μήτε κοτὲ γενέσθαι ἐς δεσπότας τοὺς ἡμετέρους. οἶκος μὲν πᾶς Ἁρπάγου κλαυθμῷ κατείχετο, ἐγὼ δὲ ἐκπλαγεὶς ἤια ἔσω. ὡς δὲ τάχιστα ἐσῆλθον, ὁρέω παιδίον προκείμενον ἀσπαῖρόν τε καὶ κραυγανώμενον, κεκοσμημένον χρυσῷ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ. Ἅρπαγος δὲ ὡς εἶδέ με, ἐκέλευε τὴν ταχίστην ἀναλαβόντα τὸ παιδίον οἴχεσθαι φέροντα καὶ θεῖναι ἔνθα θηριωδέστατον εἴη τῶν ὀρέων, φὰς Ἀστυά-

2. ἡ δὲ - 3 ἄπεδος Thomas M. p. 46. — 19. τὸ - ὄφελον idem p. 255

1. πρὸς σασπείρων *AP*: πρὸ σασπείρων *B*, προσασπείρων *C*, πρὸς σαπείρων *Rdz* ‖ 2. καὶ ὑψηλή - 3 βουκόλος om. *R* ‖ 3. ἐπεὶ - βουκόλος om. *d* ‖ πολλῇ] ὤν *Rd* ‖ 4. ἔλεγε] καὶ ἔλεγε *Rd* ‖ σε] δε *R* ‖ 6. οὐρέων *CPz* ‖ 7. περιποιήσῃς Bekker: περιποιήσει *B*[1], περιποιήσῃ ceteri ‖ 8. σε om. *dz* ‖ διαχρήσασθαι *C* ‖ 9. διατέταγμαι *Rdz* ‖ ὡς ἐγώ *C* ‖ 10. ἤιε *AB*, ἦε *C* ‖ 11. ἆρα *C* ‖ 12. τότε κως] τὸ τέκος *Rd* ‖ 14. ὀρρωδέων *A*[2] ‖ 15. ἐωθὼς *A*[1], ἐωρθὼς *R* ‖ μετεπέμψατο *dz* ‖ 16. ἤρετο *C* ‖ 19. ὤφελον *PR* δεσπότεας *z* ‖ τοὺς om. *Rdz* ‖ 21. ἤια *AB*, ηἴα *C* ‖ εἰσῆλθον *C* ‖ 22. κραυγανώμενον *A*[1]*B*[1]*CP*: κραυγανόμενον ‖ 23. ἴδε *Rd* ‖ 25. θηριοδέστατον *R* ‖ ὀρέων *AB*: οὐρέων ‖ σφὰς *C*[1]

γεα εἶναι τὸν ταῦτα ἐπιθέμενόν μοι, πόλλ' ἀπειλήσας εἰ μή σφεα ποιήσαιμι. καὶ ἐγὼ ἀναλαβὼν ἔφερον, δοκέων τῶν τινος οἰκετέων εἶναι· οὐ γὰρ ἄν κοτε κατέδοξα ἔνθεν γε ἦν. ἐθάμβεον δὲ ὁρέων χρυσῷ τε καὶ εἵμασι κεκοσμημένον, πρὸς δὲ καὶ κλαυθμὸν κατεστεῶτα ἐμφανέα ἐν Ἁρπάγου. καὶ πρόκατε δὴ κατ' ὁδὸν πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον θεράποντος, ὃς ἐμὲ προπέμπων ἔξω πόλιος ἐνεχείρισε τὸ βρέφος, ὡς ἄρα Μανδάνης τε εἴη παῖς τῆς Ἀστυάγεος θυγατρὸς καὶ Καμβύσεω τοῦ Κύρου, καί μιν Ἀστυάγης ἐντέλλεται ἀποκτεῖναι. νῦν τε ὅδε ἐστί." ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βουκόλος 112
καὶ ἐκκαλύψας ἀπεδείκνυε. ἡ δὲ ὡς εἶδε τὸ παιδίον μέγα τε καὶ εὐειδὲς ἐόν, δακρύσασα καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων τοῦ ἀνδρὸς ἐχρήιζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναί μιν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη οἷός τ' εἶναι ἄλλως αὐτὰ ποιέειν· ἐπιφοιτήσειν γὰρ κατασκόπους ἐξ Ἁρπάγου ἐποψομένους, ἀπολέεσθαί τε κάκιστα ἢν μή σφεα ποιήσῃ. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε ἄρα τὸν ἄνδρα, δεύτερα λέγει ἡ γυνὴ τάδε. "ἐπεὶ τοίνυν οὐ δύναμαί σε πείθειν μὴ ἐκθεῖναι, σὺ δὲ ὧδε ποίησον, εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκείμενον. τέτοκα γὰρ καὶ ἐγώ, τέτοκα δὲ τεθνεός. τοῦτο μὲν φέρων πρόθες, τὸν δὲ τῆς Ἀστυάγεος θυγατρὸς παῖδα ὡς ἐξ ἡμέων ἐόντα τρέφωμεν. καὶ οὕτω οὔτε σὺ ἁλώσεαι ἀδικέων τοὺς δεσπότας οὔτε ἡμῖν κακῶς βεβουλευμένα ἔσται· ὅ τε γὰρ τεθνεὼς βασιληίης ταφῆς κυρήσει καὶ ὁ περιεὼν οὐκ ἀπολέει τὴν ψυχήν." κάρτα τε ἔδοξε τῷ βουκόλῳ πρὸς 113
τὰ παρεόντα εὖ λέγειν ἡ γυνή, καὶ αὐτίκα ἐποίεε ταῦτα. τὸν μὲν ἔφερε θανατώσων παῖδα, τοῦτον μὲν παραδιδοῖ τῇ ἑωυ-

5. (Hesychius v. καὶ προκατέδη)

1. τοιαῦτα *Rdz* ‖ πολλὰ *Rd* ‖ 3. κατέδεξα *z* ‖ γε ἦν] γενεῆν *Rdz* ‖ 5. κατεστεῶτα *CPz*: καθεστεῶτα ‖ ἐμφανέα om. *R* ‖ 6. πρόκατε om. *Rdz* ‖ 7. ὃς ἐμπροπέμπων *R* ‖ 8. ἄρα] πάρα *R* ‖ ἀστυάγεω *Rdz* ‖ 10. ὅδε ἔστιν *Rd*, ὡδέ ἐστι *s* ‖ ἔλεγε[το] *B* ‖ 12. γονάτων *CPd* ‖ 13. ἔχρηιζε *ABCP*, ἔχρηζε *Rdz* ‖ 14. ἄλλος *C* ‖ 15. κατοψομένους *Rdz* ‖ ἀπολέσθαι γὰρ *Rd* ‖ 16. ποιήσει *R* ‖ δεύτερον *Rd* ‖ 18. πᾶσα] πᾶσά γε *Rdz* ‖ 19. δὲ *R* ‖ τεθνεὼς *B* ‖ 21. ἡμῶν *d* ‖ τρέφομεν *Apr.Cd* ‖ 22. δεσπότεας *z* ‖ 23. περιὼν *PR* ‖ 24. ἀπολέσει *Rdz* ‖ 26. τοῦτον μὲν] τοῦτον *CRd*

τοῦ γυναικί, τὸν δὲ ἑωυτοῦ ἐόντα νεκρὸν λαβὼν ἔθηκε ἐς τὸ ἄγγος ἐν τῷ ἔφερε τὸν ἕτερον· κοσμήσας δὲ τῷ κόσμῳ παντὶ τοῦ ἑτέρου παιδός, φέρων ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν ὀρέων τιθεῖ. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο, ἤιε ἐς πόλιν ὁ βουκόλος, τῶν τινα προβοσκῶν φύλακον αὐτοῦ καταλιπών, ἐλθὼν δὲ ἐς τοῦ Ἁρπάγου ἀποδεικνύναι ἔφη ἕτοιμος εἶναι τοῦ παιδίου τὸν νέκυν. πέμψας δὲ ὁ Ἅρπαγος τῶν ἑωυτοῦ δορυφόρων τοὺς πιστοτάτους εἶδέ τε διὰ τούτων καὶ ἔθαψε τοῦ βουκόλου τὸ παιδίον. καὶ τὸ μὲν ἐτέθαπτο, τὸν δὲ ὕστερον τούτων Κῦρον ὀνομασθέντα παραλαβοῦσα ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου, οὔνομα ἄλλο κού τι καὶ οὐ Κῦρον θεμένη.

114 καὶ ὅτε ἦν δεκαέτης ὁ παῖς, πρῆγμα ἐς αὐτὸν τοιόνδε γενόμενον ἐξέφηνέ μιν. ἔπαιζε ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ ἐν τῇ ἦσαν καὶ αἱ βουκολίαι αὗται, ἔπαιζε δὲ μετ' ἄλλων ἡλίκων ἐν ὁδῷ· καὶ οἱ παῖδες παίζοντες εἵλοντο ἑωυτῶν βασιλέα εἶναι τοῦτον δὴ τὸν τοῦ βουκόλου ἐπίκλησιν παῖδα. ὁ δὲ αὐτῶν διέταξε τοὺς μὲν οἰκίας οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ δορυφόρους εἶναι, τὸν δέ κού τινα αὐτῶν ὀφθαλμὸν βασιλέος εἶναι, τῷ δέ τινι τὰς ἀγγελίας φέρειν ἐδίδου γέρας, ὡς ἑκάστῳ ἔργον προστάσσων. εἷς δὴ τούτων τῶν παιδίων συμπαίζων, ἐὼν Ἀρτεμβάρεος παῖς ἀνδρὸς δοκίμου ἐν Μήδοισι, οὐ γὰρ δὴ ἐποίησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβεῖν, πειθομένων δὲ τῶν παίδων ὁ Κῦρος τὸν παῖδα τρηχέως κάρτα περιέσπε μαστιγέων. ὁ δὲ ἐπείτε μετείθη τάχιστα, ὥς γε δὴ ἀνάξια ἑωυτοῦ παθών, μᾶλλόν τι περιημέκτεε, κατελθὼν δὲ ἐς πόλιν πρὸς τὸν πατέρα ἀποικτίζετο

22. ἐκέλευε - 23 διαλαβεῖν Phrynichus in Bekkeri Anecd. p. 36

2. τῷ] ᾧ *P* ‖ κοσμίσας *R* ‖ 3. ὀρέων *AB* : οὐρέων ‖ 5. προβόσκων *Rdz* ‖ φύλακα *dz* ‖ 6. τοῦ] τὸ *Rd* ‖ 9. ἐθάπτετο *Rdz* ‖ 10. τοῦτον z ‖ 11. ὄνομα *P* ‖ κου *ABR*, κοῦ *C* ‖ 12. ὅτε] ὅτε δὴ *Rdz* ‖ 14. ἔπαι δὲ *R* ‖ μετὰ *Rd* ‖ ἐν ὁδῷ ἦσαν και οἱ *R* ‖ 16. τοῦ om. *Rdz* ‖ αὐτέων z ‖ 17. τῶν δέ κου *AB*, τῶν δὲ κοῦ *C* ‖ 18. αὐτέων z ‖ βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ 19. ἐσφέρειν *Rdz* ‖ ἑκάστου *R* ‖ 20. παίδων Bekker ‖ ἀρτεβάρεω s, ἀρτεμβάρεω z ‖ 22. ἐκάλεσεν αὐτοῦ Phryn. ‖ 23. διαλαβέειν z ‖ 24. περίεπε *Rdz* ‖ μετήθη (ει) *C*, ἐμετείθη *dz*, ἐμετείχθη *R*

τῶν ὑπὸ Κύρου ἤντησε, λέγων δὲ οὐ Κύρου (οὐ γάρ κω ἦν τοῦτο τοὔνομα) ἀλλὰ πρὸς τοῦ βουκόλου τοῦ Ἀστυάγεος παιδός. ὁ δὲ Ἀρτεμβάρης ὀργῇ ὡς εἶχε ἐλθὼν παρὰ τὸν Ἀστυάγεα καὶ ἅμα ἀγόμενος τὸν παῖδα ἀνάρσια πρήγματα ἔφη πεπονθέναι, λέγων "ὦ βασιλεῦ, ὑπὸ τοῦ σοῦ δούλου, βουκόλου δὲ παιδὸς ὧδε περιυβρίσμεθα", δεικνὺς τοῦ παιδὸς τοὺς ὤμους. ἀκούσας δὲ καὶ ἰδὼν Ἀστυάγης, θέλων τιμω- 115
ρῆσαι τῷ παιδὶ τιμῆς τῆς Ἀρτεμβάρεος εἵνεκα, μετεπέμπετο τόν τε βουκόλον καὶ τὸν παῖδα. ἐπείτε δὲ παρῆσαν ἀμφότεροι, βλέψας πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀστυάγης ἔφη "σὺ δὴ ἐὼν τοῦδε τοιούτου ἐόντος παῖς ἐτόλμησας τὸν τοῦδε παῖδα ἐόντος πρώτου παρ' ἐμοὶ ἀεικείῃ τοιῇδε περισπεῖν;" ὁ δὲ ἀμείβετο ὧδε. "ὦ δέσποτα, ἐγὼ ταῦτα τοῦτον ἐποίησα σὺν δίκῃ. οἱ γάρ με ἐκ τῆς κώμης παῖδες, τῶν καὶ ὅδε ἦν, παίζοντες σφέων αὐτῶν ἐστήσαντο βασιλέα· ἐδόκεον γάρ σφι εἶναι ἐς τοῦτο ἐπιτηδεότατος. οἱ μέν νυν ἄλλοι παῖδες τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον, οὗτος δὲ ἀνηκούστεέ τε καὶ λόγον εἶχε οὐδένα, ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην. εἰ ὦν δὴ τοῦδε εἵνεκα ἄξιός τευ κακοῦ εἰμι, ὅδε τοι πάρειμι." ταῦτα λέγοντος τοῦ παιδὸς 116
τὸν Ἀστυάγεα ἐσήιε ἀνάγνωσις αὐτοῦ, καί οἱ ὅ τε χαρακτὴρ τοῦ προσώπου προσφέρεσθαι ἐδόκεε ἐς ἑωυτὸν καὶ ἡ ὑπόκρισις ἐλευθερωτέρη εἶναι, ὅ τε χρόνος τῆς ἐκθέσιος τῇ ἡλικίῃ τοῦ παιδὸς ἐδόκεε συμβαίνειν. ἐκπλαγεὶς δὲ τούτοισι ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν. μόγις δὲ δή κοτε ἀνενειχθεὶς εἶπε, θέλων ἐκπέμψαι τὸν Ἀρτεμβάρεα, ἵνα τὸν βουκόλον μοῦνον λαβὼν βασανίσῃ, "Ἀρτέμβαρες, ἐγὼ ταῦτα ποιήσω ὥστε σὲ

20. Suidas v. ἀνάγνωσις. — 23. ἐκπλαγεὶς - 24 εἶπε Etymol. Voss. p. 267 Gaisf. Eustathius Od. p. 1604.

1. ὑπὸ τοῦ κύρου *d* ‖ οὐ κύρον *R*, ὁ κύρου *C* ‖ 2. ὄνομα *d* ‖ 6. δὲ om. *R* ‖ 7. τοὺς ὤμους τοῦ παιδὸς *Rd* ‖ ὁ ἀστυάγης *C* ‖ 8. ἀρτεμβάρεω *dz* ‖ ἕνεκα *z* ‖ 11. τὸν τοῦδε] τὸν τούτου *P* ‖ 12. ἀεικίῃ *Rdz* ‖ ὁ δ' *AB*, ὧδ' *C* ‖ ἀμείβεται *z* ‖ 15. αὐτῶν *z* ‖ 16. ἐπιτηδεότατος *AB* : ἐπιτηδεώτατος ‖ 18. ἐσὸ *AB* ‖ 19. τεῦ *R*, τοῦ *d*, τε *C* ‖ ὧδέ *Rdz* ‖ τί *R* ‖ 20. ἐσήει *ABRd*, εἰσήιει *CP*, ἐσῄει *z* ‖ 21. ἐς] ὡς *dz* ‖ ὠὔτὸν *R*, αὐτὸν *C*, αυτοὺς *AB* ‖ 22 ἐλευθεριωτέρη Portus ‖ ἐκθέσεος *R*, ἐκ θέσεως *d* ‖ 24. δὲ δή κοτε] δέ ποτε Etym., δέ τε Eust. ‖ ἀνενεχθεὶς *AB*[t]*R*. Etym. Eust. ‖ 25. μόνον *Cd* ‖ 26. σὲ om. *Rdz*

καὶ τὸν παῖδα τὸν σὸν μηδὲν ἐπιμέμφεσθαι.” τὸν μὲν δὴ Ἀρτεμβάρεα πέμπει, τὸν δὲ Κῦρον ἦγον ἔσω οἱ θεράποντες κελεύσαντος τοῦ Ἀστυάγεος. ἐπεὶ δὲ ὑπελέλειπτο ὁ βουκόλος, μοῦνος μουνωθέντα τάδε αὐτὸν εἴρετο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη ὁ παραδούς. ὁ δὲ ἐξ ἑωυτοῦ τε ἔφη γεγονέναι καὶ τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἔτι εἶναι παρ᾽ ἑωυτῷ. Ἀστυάγης δέ μιν οὐκ εὖ βουλεύεσθαι ἔφη ἐπιθυμέοντα ἐς ἀνάγκας μεγάλας ἀπικνέεσθαι, ἅμα τε λέγων ταῦτα ἐσήμαινε τοῖσι δορυφόροισι λαμβάνειν αὐτόν. ὁ δὲ ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας οὕτω δὴ ἔφαινε τὸν ἐόντα λόγον· ἀρχόμενος δὲ ἀπ᾽ ἀρχῆς διεξήιε τῇ ἀληθείῃ χρεώμενος, καὶ κατέβαινε ἐς λιτάς τε καὶ συγγνώμην ἑωυτῷ κελεύων ἔχειν αὐτόν.

117 Ἀστυάγης δὲ τοῦ μὲν βουκόλου τὴν ἀληθείην ἐκφήναντος λόγον ἤδη καὶ ἐλάσσω ἐποιέετο, Ἁρπάγῳ δὲ καὶ μεγάλως μεμφόμενος καλέειν αὐτὸν τοὺς δορυφόρους ἐκέλευε. ὡς δέ οἱ παρῆν ὁ Ἅρπαγος, εἴρετό μιν ὁ Ἀστυάγης “Ἅρπαγε, τέῳ δὴ μόρῳ τὸν παῖδα κατεχρήσαο τόν τοι παρέδωκα ἐκ θυγατρὸς γεγονότα τῆς ἐμῆς;” ὁ δὲ Ἅρπαγος ὡς εἶδε τὸν βουκόλον ἔνδον ἐόντα, οὐ τράπεται ἐπὶ ψευδέα ὁδόν, ἵνα μὴ ἐλεγχόμενος ἁλίσκηται, ἀλλὰ λέγει τάδε. “ὦ βασιλεῦ, ἐπείτε παρέλαβον τὸ παιδίον, ἐβούλευον σκοπέων ὅκως σοί τε ποιήσω κατὰ νόον, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ γινόμενος ἀναμάρτητος μήτε θυγατρὶ τῇ σῇ μήτε αὐτῷ σοὶ εἴην αὐθέντης. ποιέω δὴ ὧδε. καλέσας τὸν βουκόλον τόνδε παραδίδωμι τὸ παιδίον, φὰς σέ τε εἶναι τὸν κελεύοντα ἀποκτεῖναι αὐτό. καὶ λέγων τοῦτό γε

17. τέῳ - παρέδωκα Thomas M. p. 82. — 22. μήτε - 23 αὐθέντης idem p. 101

1. τὸν παῖδα] παῖδα *dz* ‖ 2. ἄγον *C* ‖ εἴσω *Rdz* ‖ 3. ὑπελέλιπτο *Rd* ‖ 4. μοῦνος μουνωθέντα, τάδε *CPz*, μοῦνος μουνόθεν, τάδε *ABpr.*, μοῦνος μουνοθέντα δὲ *R*, μοῦνος, μουνοθέντα τάδε *Bcorr.*, μοῦνος· μουνωθέντα δὲ τάδε *d*, γρ. μοῦνος, μουνωθέντα δὲ A^2 adscr. ‖ ἤρετο *C* ‖ 5. εἴη] εἰ *Rd* ‖ 6. εἶναι ἔτι *ABC* ‖ 8. μεγάλας ἀνάγκας *d* ‖ 10. δὴ] δὲ *C* ‖ δὲ] δὴ *Rdz* ‖ 11. ἀπαρχῆς *ABCz* ‖ διεξήιει *ABRd*, διεξήιει *CP*, διεξήει *z* ‖ ἀληθηίῃ *dz* ‖ 12. κελεύειν *Rdz* ‖ 13. ἀληθηίην *dz* ‖ 16. ὁ Ἅρπαγος] ἅρπαγος *dz* ‖ ἤρετό *C* ‖ 17. μόρῳ] τρόπῳ *dz* ‖ 19. τρέπεται *L* ‖ 21. σκοπὸν *d*, σκοπῶν ceteri ‖ 22. γενόμενος *d* ‖ 23. σοὶ *AB*: σοι. fortasse τοι ‖ ποιέω *CPz*: ποιῶ ‖ δὴ] δὲ δὴ *C*

οὐκ ἐψευδόμην· σὺ γὰρ ἐνετέλλεο οὕτω. παραδίδωμι μέντοι
τῷδε κατὰ τάδε ἐντειλάμενος, θεῖναί μιν ἐς ἔρημον ὄρος καὶ
παραμένοντα φυλάσσειν ἄχρι οὗ τελευτήσῃ, ἀπειλήσας παν-
τοῖα τῷδε ἣν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃ. ἐπείτε δὲ ποιήσαν-
τος τούτου τὰ κελευόμενα ἐτελεύτησε τὸ παιδίον, πέμψας τῶν
εὐνούχων τοὺς πιστοτάτους καὶ εἶδον δι᾽ ἐκείνων καὶ ἔθαψά
μιν. οὕτω ἔσχε ὦ βασιλεῦ περὶ τοῦ πρήγματος τούτου, καὶ
τοιούτῳ μόρῳ ἐχρήσατο ὁ παῖς." Ἅρπαγος μὲν δὴ τὸν ἰθὺν 118
ἔφαινε λόγον· Ἀστυάγης δὲ κρύπτων τόν οἱ ἐνεῖχε χόλον
διὰ τὸ γεγονός, πρῶτα μέν, κατά περ ἤκουσε αὐτὸς πρὸς τοῦ
βουκόλου τὸ πρῆγμα, πάλιν ἀπηγέετο τῷ Ἁρπάγῳ, μετὰ δέ,
ὥς οἱ ἐπαλιλλόγητο, κατέβαινε λέγων ὡς περίεστί τε ὁ παῖς
καὶ τὸ γεγονὸς ἔχει καλῶς· "τῷ τε γὰρ πεποιημένῳ" ἔφη
λέγων "ἐς τὸν παῖδα τοῦτον ἔκαμνον μεγάλως, καὶ θυγατρὶ
τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην. ὡς ὦν
τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης, τοῦτο μὲν τὸν σεωυτοῦ παῖδα
ἀπόπεμψον παρὰ τὸν παῖδα τὸν νεήλυδα, τοῦτο δέ (σῶστρα
γὰρ τοῦ παιδὸς μέλλω θύειν τοῖσι θεῶν τιμὴ αὕτη προσ-
κέεται) πάρισθί μοι ἐπὶ δεῖπνον." Ἅρπαγος μὲν ὡς ἤκουσε 119
ταῦτα, προσκυνήσας καὶ μεγάλα ποιησάμενος ὅτι τε ἡ ἁμαρ-
τάς οἱ ἐς δέον ἐγεγόνεε καὶ ὅτι ἐπὶ τύχῃσι χρηστῇσι ἐπὶ
δεῖπνον ἐκέκλητο, ᾔιε ἐς τὰ οἰκία. ἐσελθὼν δὲ τὴν ταχίστην,
ἦν γάρ οἱ παῖς εἷς μοῦνος ἔτεα τρία καὶ δέκα κου μάλιστα
γεγονώς, τοῦτον ἐκπέμπει ἰέναι τε κελεύων ἐς Ἀστυάγεος καὶ
ποιέειν ὅ τι ἂν ἐκεῖνος κελεύῃ, αὐτὸς δὲ περιχαρὴς ἐὼν
φράζει τῇ γυναικὶ τὰ συγκυρήσαντα. Ἀστυάγης δέ, ὥς οἱ

---

6. καὶ εἶδον – ἔθαψά μιν Thomas M. p. 48

2. εἰς *C* ‖ ἐρῆμον *P* ‖ οὖρος *C*, οὖρος *Rdz* ‖ 3. ἄχρις *sz* ‖ τελευτήσει *dz* ‖ 6. ἴδον *Pd* ‖ ἐκεῖνον *R* ‖ ἔθαψά μιν] ἐθαψάμην Thomas ‖ 7. οὕτω *PR*: οὕτως ‖ τούτου om. *Rdz* ‖ 9. ἐνεῖχε H. Stephanus: ἐνεῖχεε ‖ χόλον] λόγον *CRd* ‖ 10. πρῶτον *d* ‖ αὐτὸς om. *dz* ‖ 12. ἐπαλληλόγητο *B*, ἐπαλιλλόγητο *C*, ἐπαλλιλόγητο *Rdz* ‖ 15. οὖν *R* ‖ 16. τύχης] ψυχῆς *C* ‖ 18. γὰρ post παιδὸς *z* ‖ 19. πάριθι *PRdz* ‖ 21. εἰς *C* ‖ 22. ἐκέκλειτο *B*[1], κέκλητο *C* ‖ ᾔιε] ᾖθε *R* ‖ οἰκεῖα *dz* ‖ 23. εἷς om. *B*[1] ‖ ἔτη *A*[1]*B*[1]*PRdz*, ἔτι *A*[2]*B*[2]*C* ‖ τρισκαίδεκα *CP* ‖ 24. γεγονώς] ἔτεα γεγονὼς *ABC*corr., γεγονὼς ἔτεα *C*pr. ‖ 25. κελεύοι *z*

ἀπίκετο ὁ Ἁρπάγου παῖς, σφάξας αὐτὸν καὶ κατὰ μέλεα διελὼν τὰ μὲν ὤπτησε τὰ δὲ ἥψησε τῶν κρεῶν, εὔτυκα δὲ ποιησάμενος εἶχε ἕτοιμα. ἐπείτε δὲ τῆς ὥρης γινομένης τοῦ δείπνου παρῆσαν οἵ τε ἄλλοι δαιτυμόνες καὶ ὁ Ἅρπαγος, τοῖσι μὲν ἄλλοισι καὶ αὐτῷ Ἀστυάγεϊ παρετιθέατο τράπεζαι ἐπίπλεαι μηλείων κρεῶν, Ἁρπάγῳ δὲ τοῦ παιδὸς τοῦ ἑωυτοῦ, πλὴν κεφαλῆς τε καὶ ἄκρων χειρῶν τε καὶ ποδῶν, τἆλλα πάντα· ταῦτα δὲ χωρὶς ἔκειτο ἐπὶ κανέῳ κατακεκαλυμμένα. ὡς δὲ τῷ Ἁρπάγῳ ἐδόκεε ἅλις ἔχειν τῆς βορῆς, Ἀστυάγης εἴρετό μιν εἰ ἡσθείη τι τῇ θοίνῃ. φαμένου δὲ Ἁρπάγου καὶ κάρτα ἡσθῆναι, παρέφερον τοῖσι προσέκειτο τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδὸς κατακεκαλυμμένην καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἅρπαγον δὲ ἐκέλευον προσστάντες ἀποκαλύπτειν τε καὶ λαβεῖν τὸ βούλεται αὐτῶν. πειθόμενος δὲ ὁ Ἅρπαγος καὶ ἀποκαλύπτων ὁρᾷ τοῦ παιδὸς τὰ λείμματα, ἰδὼν δὲ οὔτε ἐξεπλάγη ἐντός τε ἑωυτοῦ γίνεται. εἴρετο δὲ αὐτὸν ὁ Ἀστυάγης εἰ γινώσκοι ὅτεο θηρίου κρέα βεβρώκοι. ὁ δὲ καὶ γινώσκειν ἔφη καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν τὸ ἂν βασιλεὺς ἔρδῃ. τούτοισι δὲ ἀμειψάμενος καὶ ἀναλαβὼν τὰ λοιπὰ τῶν κρεῶν ἤιε ἐς τὰ οἰκία. ἐνθεῦτεν δὲ ἔμελλε, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἁλίσας θάψειν τὰ πάντα.

120 Ἁρπάγῳ μὲν Ἀστυάγης δίκην ταύτην ἐπέθηκε, Κύρου δὲ πέρι βουλεύων ἐκάλεε τοὺς αὐτοὺς τῶν Μάγων οἳ τὸ ἐνύπνιόν οἱ ταύτῃ ἔκριναν. ἀπικομένους δὲ εἴρετο ὁ Ἀστυά-

τίνι τρόπῳ ὁ Ἀστυάγης ἐτιμωρήσατο τὸν Ἅρπαγον — περὶ ὧν οἱ Μάγοι ἐρωτῶντι τῷ Ἀστυάγει ἀπεκρίναντο ἕνεκεν Κύρου

2. Λέξεις. — 11. παρέφερον - 12 παῖδα Thomas M. p. 308

2. ἥψησε *AB*[1]: ἕψησε *Pz*, ἕψησε reliqui ‖ εὔτυκα *A*[1]*B*[1]*CP*: εὔτυκτα *A*[2]*B*[m] *Rdz* ‖ 3. ἐπείτε] ἔπειτα *Rdz* ‖ 5. ἀστυάγει *ABd* ‖ τράπεζα ἐπίπλεα *d*, τράπεζα ἐπίπλεια *z* ‖ 6. μηλίων *z*. μηλέων Bredovius ‖ τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς *Rdz* ‖ 7. πλὴν τῆς κεφαλῆς *BRdz* ‖ ἀκρέων? ‖ τὰ ἄλλα *Rd* ‖ 10. ἤρετό *C* ‖ δὲ τοῦ ἁρπάγου *C* ‖ 13. δ' *C* ‖ προσστάντες Schweighaeuser: προστάντες ‖ 14. αὐτέων *z* ‖ 16. ἐντὸς δ' *C* ‖ ἤρετο *C* ‖ 17. γινώσκει *d* ‖ βεβρώκει *qz* ‖ 18. ἔρδηι *AB*, ἔρδηι *P*, ἔρδοι *d*, ἔρδοι *z* ‖ 22. τοιαύτην *z* ‖ 23. περὶ *C* ‖ ἐκάλεσε *B*[1], ἐκέλευε *R* ‖ 24. ἔκριναν] ἔκρινάν οἱ τὴν ὄψιν *R* ‖ ἤρετο *C*

γης τῇ ἔκρινάν οἱ τὴν ὄψιν. οἱ δὲ κατὰ ταὐτὰ εἶπαν, λέγοντες ὡς βασιλεῦσαι χρῆν τὸν παῖδα, εἰ ἐπέζωσε καὶ μὴ ἀπέθανε πρότερον. ὁ δὲ ἀμείβεται αὐτοὺς τοῖσιδε. "ἔστι τε ὁ παῖς καὶ περίεστι, καί μιν ἐπ' ἀγροῦ διαιτώμενον οἱ ἐκ τῆς κώμης παῖδες ἐστήσαντο βασιλέα. ὁ δὲ πάντα, ὅσα περ οἱ ἀληθέι λόγῳ βασιλέες, ἐτελέωσε ποιήσας· καὶ γὰρ δορυφόρους καὶ θυρωροὺς καὶ ἀγγελιηφόρους καὶ τὰ λοιπὰ πάντα διατάξας ἦρχε. καὶ νῦν ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν;" εἶπαν οἱ Μάγοι "εἰ μὲν περίεστί τε καὶ ἐβασίλευσε ὁ παῖς μὴ ἐκ προνοίης τινός, θάρσεέ τε τούτου εἵνεκα καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν· οὐ γὰρ ἔτι τὸ δεύτερον ἄρξει. παρὰ σμικρὰ γὰρ καὶ τῶν λογίων ἡμῖν ἔνια κεχώρηκε, καὶ τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται." ἀμείβεται ὁ Ἀστυάγης τοῖσιδε. "καὶ αὐτὸς ὦ Μάγοι ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί, βασιλέος ὀνομασθέντος τοῦ παιδὸς ἐξήκειν τε τὸν ὄνειρον καί μοι τὸν παῖδα τοῦτον εἶναι δεινὸν ἔτι οὐδέν. ὅμως μέν γέ τοι συμβουλεύσατέ μοι εὖ περισκεψάμενοι, τὰ μέλλει ἀσφαλέστατα εἶναι οἴκῳ τε τῷ ἐμῷ καὶ ὑμῖν." εἶπαν πρὸς ταῦτα οἱ Μάγοι "ὦ βασιλεῦ, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν περὶ πολλοῦ ἐστι κατορθοῦσθαι ἀρχὴν τὴν σήν. κείνως μὲν γὰρ ἀλλοτριοῦται ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιιοῦσα ἐόντα Πέρσην, καὶ ἡμεῖς ἐόντες Μῆδοι δουλούμεθά τε καὶ λόγου οὐδενὸς γινόμεθα πρὸς Περσέων, ἐόντες ξεῖνοι· σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλέος, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος καὶ τιμὰς πρὸς σέο μεγάλας ἔχομεν. οὕτω ὦν πάντως ἡμῖν σέο καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς προοπτέον ἐστί. καὶ νῦν εἰ φοβερόν τι ἐνωρῶμεν, πᾶν ἂν σοὶ προεφράζομεν. νῦν δὲ ἀποσκήψαντος τοῦ ἐνυπνίου ἐς φαῦλον αὐτοί

---

1. τῇ] τί *d* ‖ ταὐτὰ] ταῦτα *BRd* ‖ 2. χρῆν *AB* ‖ ἐπέζησε *CPz* ‖ 3. ἀμείβετο *CR* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 5. ἀληθεῖ *L* ‖ 6. βασιλῆες *z* ‖ τελέωσε *Cd* ‖ 7. ἀγγελιαφόρους *Rdz* ‖ 8. νῦν ἐς τί] ἔστι *R* ‖ ὕμιν *C* ‖ 9. περί ἔστι *C* ‖ προνοίας *Rd* ‖ 10. θάρσει *L* ‖ 11. σμικρὰ] τὰ σμικρὰ *C* ‖ 12. ἡμῶν *Rdz* ‖ 13. ὁ om. *Pz* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 14. γνώμην] τῇ γνώμῃ *z* ‖ βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ 16. δεινὸν om. *P* ‖ οὐδὲν ἔτι *Rdz* ‖ μέν γέ τοι] μέντοι *z* ‖ 21. περιοῦσα *Rd*, περιεοῦσα *z* ‖ 23. δὲ *R* ‖ ἀνεστεῶτος *C* ‖ βασιλέως *d*, βασιλῆος *z* ‖ 25. σέο] σέο τε *Rdz* ‖ 26. ἐνωρῶμεν Lhardy: ἐορῶμεν *C*, ἐωρῶμεν ceteri ‖ ἄν σοι *L* ‖ 27. φλαῦρον *Rdz*

τε θαρσέομεν καὶ σοὶ ἕτερα τοιαῦτα παρακελευόμεθα. τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἐξ ὀφθαλμῶν ἀπόπεμψαι ἐς Πέρσας τε καὶ τοὺς
121 γειναμένους." ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἀστυάγης ἐχάρη τε καὶ καλέσας τὸν Κῦρον ἔλεγέ οἱ τάδε. "ὦ παῖ, σὲ γὰρ ἐγὼ δι' ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην ἠδίκεον, τῇ σεωυτοῦ δὲ μοίρῃ περίεις· νῦν ὦν ἴθι χαίρων ἐς Πέρσας, πομποὺς δὲ ἐγὼ ἅμα πέμψω. ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις οὐ κατὰ Μιτραδάτην τε τὸν βουκόλον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ."
122 ταῦτα εἴπας ὁ Ἀστυάγης ἀποπέμπει τὸν Κῦρον. νοστήσαντα δέ μιν ἐς τοῦ Καμβύσεω τὰ οἰκία ἐδέξαντο οἱ γεινάμενοι, καὶ δεξάμενοι ὡς ἐπύθοντο, μεγάλως ἀσπάζοντο οἷα δὴ ἐπιστάμενοι αὐτίκα τότε τελευτῆσαι, ἱστόρεόν τε ὅτεῳ τρόπῳ περιγένοιτο. ὁ δέ σφι ἔλεγε, φὰς πρὸ τοῦ μὲν οὐκ εἰδέναι ἀλλ' ἡμαρτηκέναι πλεῖστον, κατ' ὁδὸν δὲ πυθέσθαι πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην· ἐπίστασθαι μὲν γὰρ ὡς βουκόλου τοῦ Ἀστυάγεος εἴη παῖς, ἀπὸ δὲ τῆς κεῖθεν ὁδοῦ τὸν πάντα λόγον τῶν πομπῶν πυθέσθαι. τραφῆναι δὲ ἔλεγε ὑπὸ τῆς τοῦ βουκόλου γυναικός, ἤιέ τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός, ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. οἱ δὲ τοκέες παραλαβόντες τὸ οὔνομα τοῦτο, ἵνα θειοτέρως δοκέῃ τοῖσι Πέρσῃσι περιεῖναί σφι ὁ παῖς, κατέβαλον φάτιν ὡς ἐκκείμενον Κῦρον κύων ἐξέθρεψε. ἐνθεῦτεν μὲν ἡ φάτις αὕτη κεχώρηκε.

123 Κύρῳ δὲ ἀνδρευμένῳ καὶ ἐόντι τῶν ἡλίκων ἀνδρειοτάτῳ καὶ προσφιλεστάτῳ προσέκειτο ὁ Ἅρπαγος δῶρα πέμπων. τίσασθαι Ἀστυάγεα ἐπιθυμέων· ἀπ' ἑωυτοῦ γὰρ ἐόντος

ὅτι Ἀστυάγης ἀπέπεμψεν Κῦρον εἰς Πέρσας παρὰ τοὺς γονεῖς ὅτι Ἅρπαγος προέτρεψεν Κῦρον τίσασθαι Ἀστυάγην

18. (Hesychius v. αἰνέοντες)

1. διακελευόμεθα dz ‖ 2. ἀποπέμψαι *B*, ἀπόπεμψε *Rd* ‖ 4. τοιάδε dz ‖ 5. τελέειν *R* ‖ τῆς *R* ‖ σεαυτοῦ *C* ‖ μοίρης *R* ‖ περίεις *P*: περιεὶς *Rd*, περιεῖς reliqui ‖ 6. δ' *Pdz* ‖ 8. μητραδάτην *B* ‖ 10. εἰς *C* ‖ 11. ἐπείθοντο *d* ‖ ἠσπάζοντο z ‖ 13. ἔλεγέ σφεας *P*m *Rd* ‖ 16. εἴη] ἐστι *Rdz* 19. ὄνομα *P* ‖ 21. κατέλαβον *R* ‖ 22. φάτης A^1B^1 ‖ κεχώρηκεν *C*, κεχωρήκεε dz ‖ 25. ἀπ'] ἀπὸ δὲ *R*

ἰδιώτεω οὐκ ἐνώρα τιμωρίην ἐσομένην ἐς Ἀστυάγεα, Κῦρον δὲ ὁρέων ἐπιτρεφόμενον ἐποιέετο σύμμαχον, τὰς πάθας τὰς Κύρου τῇσι ἑωυτοῦ ὁμοιούμενος. πρὸ δ' ἔτι τούτου τάδε οἱ κατέργαστο. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ ἐς τοὺς Μήδους, συμμίσγων ἑνὶ ἑκάστῳ ὁ Ἅρπαγος τῶν πρώτων Μήδων ἀνέπειθε ὡς χρὴ Κῦρον προστησαμένους Ἀστυάγεα παῦσαι τῆς βασιληίης. κατεργασμένου δέ οἱ τούτου καὶ ἐόντος ἑτοίμου, οὕτω δὴ τῷ Κύρῳ διαιτωμένῳ ἐν Πέρσῃσι βουλόμενος Ἅρπαγος δηλῶσαι τὴν ἑωυτοῦ γνώμην ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἅτε τῶν ὁδῶν φυλασσομενέων, ὁ δὲ ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε. λαγὸν μηχανησάμενος καὶ ἀνασχίσας τούτου τὴν γαστέρα καὶ οὐδὲν ἀποτίλας, ὡς δὲ εἶχε, οὕτω ἐσέθηκε βυβλίον, γράψας τά οἱ ἐδόκεε· ἀπορράψας δὲ τοῦ λαγοῦ τὴν γαστέρα, καὶ δίκτυα δοὺς ἅτε θηρευτῇ τῶν οἰκετέων τῷ πιστοτάτῳ, ἀπέστελλε ἐς τοὺς Πέρσας, ἐντειλάμενός οἱ ἀπὸ γλώσσης διδόντα τὸν λαγὸν Κύρῳ ἐπειπεῖν αὐτοχειρίῃ μιν διελεῖν καὶ μηδένα οἱ ταῦτα ποιεῦντι παρεῖναι. ταῦτά τε δὴ ὦν ἐπιτελέα ἐγί- 124
νετο καὶ ὁ Κῦρος παραλαβὼν τὸν λαγὸν ἀνέσχισε. εὑρὼν δὲ ἐν αὐτῷ τὸ βυβλίον ἐνεὸν λαβὼν ἐπελέγετο· τὰ δὲ γράμματα ἔλεγε τάδε. "ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ ἐπορέουσι· οὐ γὰρ ἄν κοτε ἐς τοσοῦτο τύχης ἀπίκευ· σύ νυν Ἀστυάγεα τὸν σεωυτοῦ φονέα τῖσαι. κατὰ μὲν γὰρ τὴν τούτου προθυμίην τέθνηκας, τὸ δὲ κατὰ θεούς τε καὶ ἐμὲ περίεις. τά σε

ἐπιστολὴ Ἁρπάγου πρὸς Κῦρον

---

5. Bekkeri Anecd. p. 111

1. ἐνεώρα *L* ‖ 2. πάθας τὰς] πάθας τοῦ *Rbz*, πάθας τὰς τοῦ *d* ‖ 3. τῇσι] τῇ *Rd*, τῇ *z* ‖ πρὸς *d* ‖ δέ τι *C* ‖ τούτῳ *z* ‖ 7. κατεργασαμένου *Rdz* ‖ 8. ὁ ἅρπαγος *Rdz* ‖ 10. οὐδῶν *R* ‖ φυλασσομένων *L* ‖ 11. λαγὼν *dz* ‖ 12. ἀποτίλας *A*[2]*B*[2]: ἀποτείλας ‖ ἐπέθηκε *Rdz* ‖ βιβλίον *PRdz* ‖ τά οἱ ἐδόκεε ἐγγράψας *z* ‖ 13. ἀποράψας *ABC* ‖ 14. δείκτυα *B*[1] ‖ ἀπέστελεν *R*, ἀπέστειλε *dz* ‖ 16. λαγὼν *bz* ‖ εἰπεῖν *d* ‖ αὐτοχειρὶ *Rdz* ‖ 17. ποιεῦν *R*, ποιεῦντα *d* ‖ ταῦτα ᵀδὲ δὴ *C*, ταῦτα δὲ δὴ *z* ‖ 18. λαγὼν *z* ‖ 19. βιβλίον *PRdz* ‖ 20. ἐπορῶσι *ABd*, ἐπηρῶσιν *R*, ἐπορέωσι *CPz* ‖ 21. τοσοῦτον *Cdz* ‖ ἀπικνεῦς *R*, ἀπικνεῦ *dz* ‖ σὺ νῦν *L* ‖ 22. σεαυτοῦ *A*, ἑωυτοῦ *Rdz* ‖ τίσαι *CRdz* ‖ 23. περίης *B*[m], περιεὶς *d*, περιεῖς *Rz*

καὶ πάλαι δοκέω πάντα ἐκμεμαθηκέναι, σέο τε αὐτοῦ πέρι ὡς ἐπρήχθη, καὶ οἷα ἐγὼ ὑπὸ Ἀστυάγεος πέπονθα, ὅτι σε οὐκ ἀπέκτεινα ἀλλὰ ἔδωκα τῷ βουκόλῳ. σύ νυν, ἢν βούλῃ ἐμοὶ πείθεσθαι, τῆς περ Ἀστυάγης ἄρχει χώρης, ταύτης ἁπάσης ἄρξεις. Πέρσας γὰρ ἀναπείσας ἀπίστασθαι στρατηλάτεε ἐπὶ Μήδους· καὶ ἤν τε ἐγὼ ὑπὸ Ἀστυάγεος ἀποδεχθέω στρατηγὸς ἀντία σεῦ, ἔστι τοι τὰ σὺ βούλεαι, ἤν τε τῶν τις δοκίμων ἄλλος Μήδων· πρῶτοι γὰρ οὗτοι ἀποστάντες ἀπ' ἐκείνου καὶ γενόμενοι πρὸς σέο Ἀστυάγεα καταιρέειν πειρήσονται. ὡς ὦν ἑτοίμου τοῦ γε ἐνθάδε ἐόντος, ποίεε ταῦτα
125 καὶ ποίεε κατὰ τάχος." ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐφρόντιζε ὅτεῳ τρόπῳ σοφωτάτῳ Πέρσας ἀναπείσει ἀπίστασθαι, φροντίζων δὲ εὑρίσκεται ταῦτα καιριώτατα εἶναι· ἐποίεε δὴ ταῦτα. γράψας ἐς βυβλίον τὰ ἐβούλετο, ἁλίην τῶν Περσέων ἐποιήσατο, μετὰ δὲ ἀναπτύξας τὸ βυβλίον καὶ ἐπιλεγόμενος ἔφη Ἀστυάγεά μιν στρατηγὸν Περσέων ἀποδεικνύναι. "νῦν τε," ἔφη λέγων, "ὦ Πέρσαι, προαγορεύω ὑμῖν παρεῖναι ἕκαστον ἔχοντα δρέπανον." Κῦρος μὲν ταῦτα προηγόρευσε. ἔστι δὲ Περσέων συχνὰ γένεα, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ὁ Κῦρος συνάλισε καὶ ἀνέπεισε ἀπίστασθαι ἀπὸ Μήδων· ἔστι δὲ τάδε, ἐξ ὧν ὦλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι, Πασαργάδαι Μαράφιοι Μάσπιοι. τούτων Πασαργάδαι εἰσὶ ἄριστοι, ἐν τοῖσι καὶ Ἀχαι-

τίνι τρόπῳ Πέρσας Κῦρος ἀπέστησε Μήδων   πόσα γένη Περσῶν

---

14. Pollux VII 211. — Eustathius Il. p. 179. — 21. Stephanus B. p. 127 9. 128 4. (435 15). — 22. Eustathius Dion. 1069

1. ἐκμαθηκέναι *R* ‖ 3. ἀπέκτεινα] ἀπέστειλα *C*[1] ‖ σὺ νῦν *L* ‖ ἣν *R* ‖ βούλει *Rd* ‖ 4. πιθέσθαι *R*, πυθέσθαι *d* ‖ 6. ἀποδεχθῶ *ABCP*, ἀποδειχθῶ *Rdz* ‖ 7. ἀντία σεῦ] ἀντῆσαι *Rdz* ‖ ἔσται z ‖ 8. ὤλλων *C* ‖ ἐνθάγε (Δ) *C* ‖ 12. ἀναπείσαι *AB*, ἀναπεῖσαι *C* ‖ 13. εὕρισκε *Rdz*. εὕρισκέ τε Schaefer e cod. Cantabrig. ‖ καιριώτατα] καὶ κυριώτατα *R* ‖ ἐποίεε] καὶ ἐποίεε Schaefer indidem ‖ ταῦτα *ABC*: τάδε ‖ 14. ἐς βιβλίον *PRdz*, ἐν βιβλίῳ Poll. ‖ 15. βιβλίον *PRdz* ‖ 16. ἀστυάγεά μιν *Rd*: ἀστυάγεα μὲν ‖ νῦν ἔφη τε λέγων z ‖ 19. αὐτῶν *C*: αὐτέων ‖ 21. ὤλλοι *P*, ὧλλοι *R*, ἄλλοι *dz* ‖ πάντες ἀρτέαται *A*: πάντες ἀρτεάται *d*, πάντες ἀρτεάται· *CR*, πάντες· ἀρτεάται *B*, πάντες ἀρτεᾶται. *P*, πάντες, Ἀρτεάται· z. Ἀρτεᾶται Steph. ‖ Μεράφιοι z ‖ μάσιοι *Rdz* ‖ 22. τούτων *C*: τουτέων ‖ ἀχαιμαινίδαι (ε) *C*, ἀχαινίδαι *R*

μενίδαι εἰσὶ φρήτρη. ἔνθεν οἱ βασιλέες οἱ Περσεῖδαι γεγόνασι. ἄλλοι δὲ Πέρσαι εἰσὶ οἵδε, Πανθιαλαῖοι Δηρουσιαῖοι Γερμάνιοι. οὗτοι μὲν πάντες ἀροτῆρές εἰσι, οἱ δὲ ἄλλοι νομάδες, Δάοι Μάρδοι Δροπικοὶ Σαγάρτιοι. ὡς δὲ παρῆσαν 126
ἅπαντες ἔχοντες τὸ προειρημένον, ἐνθαῦτα ὁ Κῦρος, ἦν γάρ τις χῶρος τῆς Περσικῆς ἀκανθώδης ὅσον τε ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα σταδίους ἢ εἴκοσι πάντῃ, τοῦτόν σφι τὸν χῶρον προεῖπε ἐξημερῶσαι ἐν ἡμέρῃ. ἐπιτελεσάντων δὲ τῶν Περσέων τὸν προκείμενον ἄεθλον, δεύτερά σφι προεῖπε ἐς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους. ἐν δὲ τούτῳ τά τε αἰπόλια καὶ τὰς ποίμνας καὶ τὰ βουκόλια ὁ Κῦρος πάντα τοῦ πατρὸς συναλίσας ἐς τὠυτὸ ἔθυε καὶ παρεσκεύαζε ὡς δεξόμενος τὸν Περσέων στρατόν, πρὸς δὲ οἴνῳ τε καὶ σιτίοισι ὡς ἐπιτηδεοτάτοισι. ἀπικομένους δὲ τῇ ὑστεραίῃ τοὺς Πέρσας κατακλίνας ἐς λειμῶνα εὐώχεε. ἐπείτε δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, εἴρετό σφεας ὁ Κῦρος κότερα τὰ τῇ προτεραίῃ εἶχον ἢ τὰ παρεόντα σφι εἴη αἱρετώτερα. οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτῶν τὸ μέσον· τὴν μὲν γὰρ προτέρην ἡμέρην πάντα σφι κακὰ ἔχειν, τὴν δὲ τότε παρεοῦσαν πάντα ἀγαθά. παραλαβὼν δὲ τοῦτο τὸ ἔπος ὁ Κῦρος παρεγύμνου τὸν πάντα λόγον, λέγων "ἄνδρες Πέρσαι, οὕτω ὑμῖν ἔχει. βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα μυρία ἀγαθά, οὐδένα πόνον δουλοπρεπέα ἔχουσι, μὴ βουλομένοισι δὲ ἐμέο πείθεσθαι εἰσὶ ὑμῖν πόνοι τῷ χθιζῷ παραπλήσιοι ἀναρίθμητοι. νῦν ὦν ἐμέο

---

2. Πέρσαι - 3 Γερμάνιοι Stephanus B. p. 228 22. — 4. Eustathius Dion. 305. — 8. (Hesychius v. ἐξημερῶσαι)

1. φήτρη *dz* ‖ 2. εἰσὶ οἶδε *AC*, δ' οἱ μὲν Steph. ‖ πανθήλεοι *R*, πανθήλαιοι *dz*, Πενθιάδαι Steph. ‖ οἱ δὲ Δηρούσιοι οἱ δὲ Καρμάνιοι Steph. ‖ 3. ἀροτῆρες ἔασι *C* ‖ 6. τις χῶρος *Rdz* : τῆς χώρης ‖ τε] δὲ *C* ‖ 7. εἴκοσι· πάντη τοῦτόν σφι *d* ‖ 8. ἐξημῶσαι *d*, ἐξερημῶσαι *bz* ‖ 12. τωυτὸν *ABC*, τὸ αὐτὸ *R*, τὸ ἑαυτὸ *d* ‖ ἔθυσε *AC* ‖ δεξάμενος *R*, δεξιωσόμενος *z* ‖ τὸν περσέων στρατὸν *BCP*: τῶν περσέων στρατὸν *AR*, τῶν περσέων τὸν στρατὸν *dz* ‖ 13. ἐπιτηδεοτάτοισι *AB*: ἐπιτηδειοτάτοισι *Rdz*, ἐπιτηδεωτάτοισι *CP* ‖ 15. λειμῶνας *Cz* ‖ 16. κότερα - 17 ἔφασαν om. *R* ‖ ἢ *AB* ‖ 17. αὐτῶν *C*: αὐτέων ‖ 19. δὲ τοῦτο] τοῦτο *C*, δὲ τότε *B*[2] ‖ 21. οὕτω *Pz*: οὕτως ‖ 22. ἔσται *Rdz*, ἔστι δὲ *C* ‖ 23. ἐμέο πίθεσθαι *R*, om. *z* ‖ ὕμιν *C*

πειθόμενοι γίνεσθε ἐλεύθεροι. αὐτός τε γὰρ δοκέω θείῃ τύχῃ γεγονὼς τάδε ἐς χεῖρας ἄγεσθαι, καὶ ὑμέας ἥγημαι ἄνδρας Μήδων εἶναι οὐ φαυλοτέρους οὔτε τἆλλα οὔτε τὰ πολέμια. ὡς ὦν ἐχόντων ὧδε, ἀπίστασθε ἀπ' Ἀστυάγεος τὴν ταχίστην."

127 Πέρσαι μέν νυν προστάτεω ἐπιλαβόμενοι ἄσμενοι ἐλευθεροῦντο, καὶ πάλαι δεινὸν ποιεύμενοι ὑπὸ Μήδων ἄρχεσθαι. Ἀστυάγης δὲ ὡς ἐπύθετο Κῦρον ταῦτα πρήσσοντα, πέμψας ἄγγελον ἐκάλεε αὐτόν. ὁ δὲ Κῦρος ἐκέλευε τὸν ἄγγελον ἀπαγγέλλειν ὅτι πρότερον ἥξοι παρ' ἐκεῖνον ἢ Ἀστυάγης αὐτὸς βουλήσεται. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀστυάγης Μήδους τε ὥπλισε πάντας, καὶ στρατηγὸν αὐτῶν ὥστε θεοβλαβὴς ἐὼν Ἅρπαγον ἀπέδεξε, λήθην ποιεύμενος τά μιν ἐόργεε. ὡς δὲ οἱ Μῆδοι στρατευσάμενοι τοῖσι Πέρσῃσι συνέμισγον, οἱ μέν τινες αὐτῶν ἐμάχοντο, ὅσοι μὴ τοῦ λόγου μετέσχον, οἱ δὲ αὐτομόλεον πρὸς τοὺς Πέρσας, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐθελοκάκεόν
128 τε καὶ ἔφευγον. διαλυθέντος δὲ τοῦ Μηδικοῦ στρατεύματος αἰσχρῶς, ὡς ἐπύθετο τάχιστα ὁ Ἀστυάγης, ἔφη ἀπειλέων τῷ Κύρῳ "ἀλλ' οὐδ' ὣς Κῦρός γε χαιρήσει." τοσαῦτα εἴπας πρῶτον μὲν τῶν Μάγων τοὺς ὀνειροπόλους, οἵ μιν ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κῦρον, τούτους ἀνεσκολόπισε, μετὰ δὲ ὥπλισε τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῷ ἄστεϊ τῶν Μήδων, νέους τε καὶ πρεσβύτας ἄνδρας. ἐξαγαγὼν δὲ τούτους καὶ συμβαλὼν τοῖσι Πέρσῃσι ἑσσώθη, καὶ αὐτός τε Ἀστυάγης ἐζωγρήθη καὶ

ἐπιστράτευσις Ἀστυάγους κατὰ Κύρου καὶ Μήδων ἧττα ὅτι ἀποβαλὼν τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ Ἀστυάγης ἐζωγρήθη

20. πρῶτον - 21 ἀνεσκολόπισε Suidas v. μετεῖναι. — τοὺς ὀνειροπόλους - 21 Κῦρον Suidas v. ἀνέγνωσαν. — οἵ - 21 Κῦρον Thomas M. p. 52

1. γίνεσθαι *CPpr*. ‖ 3. φλαυροτέρους Bredovius ‖ τὰ ἄλλα *Rd* ‖ 6. μέν νυν] δὲ νῦν *R* ‖ 8. πρήσσοντα ταῦτα *z* ‖ 9. ἐκάλεσε *P* ‖ 10. ἥξει *Rd* ‖ αὐτὸς Ἀστυάγης *z* ‖ 12. αὐτὸν *Rd*, αὐτέων *z* ‖ 13. ἀπέδειξε Ἅρπαγον *z* ‖ ἐώργεεν *Rd* ‖ δ' *Rdz* ‖ 14. συνέσμιγον *d*, ἔμισγον *C* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ 16. πρὸς] παρὰ *z* ‖ 18. ἀπειλῶν *d* ‖ 19. οὐδ' ὡς *A*, ουδως *C* ‖ ὁ κῦρος *Rdz* ‖ 20. πρώτω *B*[1] ‖ 21. τὸν om. Thomas ‖ ἀνεσκολόπισε τούτους *d* ‖ ὅπλισε *AB*[1] ‖ 22. τῶν Μήδων ἐν τῷ ἄστεϊ *z* ‖ 24. εσσώθη *A*, ἑσώθη *C*[1]*Rd*, ἡσώθη *C*[2]

τοὺς ἐξήγαγε τῶν Μήδων ἀπέβαλε. ἐόντι δὲ αἰχμαλώτῳ τῷ 129
Ἀστυάγεϊ προσστὰς ὁ Ἅρπαγος κατέχαιρέ τε καὶ κατεκερτόμεε, καὶ ἄλλα λέγων ἐς αὐτὸν θυμαλγέα ἔπεα, καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τό μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίνησε, ὅ τι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληίης. ὁ δέ μιν προσιδὼν ἀντείρετο εἰ ἑωυτοῦ ποιέεται τὸ Κύρου ἔργον. Ἅρπαγος δὲ ἔφη, αὐτὸς γὰρ γράψαι, τὸ πρῆγμα δὴ ἑωυτοῦ δικαίως εἶναι. Ἀστυάγης δέ μιν ἀπέφαινε τῷ λόγῳ σκαιότατόν τε καὶ ἀδικώτατον ἐόντα πάντων ἀνθρώπων, σκαιότατον μέν γε, εἰ παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι, εἰ δὴ δι' ἑωυτοῦ γε ἐπρήχθη τὰ παρεόντα, ἄλλῳ περιέθηκε τὸ κράτος, ἀδικώτατον δέ, ὅτι τοῦ δείπνου εἵνεκεν Μήδους κατεδούλωσε. εἰ γὰρ δὴ δεῖν πάντως περιθεῖναι ἄλλῳ τέῳ τὴν βασιληίην καὶ μὴ αὐτὸν ἔχειν, δικαιότερον εἶναι Μήδων τέῳ περιβαλεῖν τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἢ Περσέων. νῦν δὲ Μήδους μὲν ἀναιτίους τούτου ἐόντας δούλους ἀντὶ δεσποτέων γεγονέναι, Πέρσας δὲ δούλους ἐόντας τὸ πρὶν Μήδων νῦν γεγονέναι δεσπότας.

Ἀστυάγης μέν νυν βασιλεύσας ἐπ' ἔτεα πέντε καὶ τριή- 130
κοντα οὕτω τῆς βασιληίης κατεπαύσθη, Μῆδοι δὲ ὑπέκυψαν Πέρσῃσι διὰ τὴν τούτου πικρότητα, ἄρξαντες τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης ἐπ' ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα, πάρεξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετεμέλησέ τέ σφι ταῦτα ποιήσασι καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ Δαρείου, ἀποστάντες δὲ ὀπίσω κατεστράφθησαν μάχῃ νικηθέντες.

ὅτι ρκη ἔτη ἦρξαν τῆς Ἀσίης οἱ Μῆδοι

---

22. Schol. Aristid. p. 310 Dind.

2. ἀστυάγει *ABd* ‖ προστὰς *L* ‖ 4. ἤρετο *C* ‖ 5. ἐθοίνισεν *R*[1]*d*, ἐθοίνισε z ‖ ἡ om. *C* ‖ 6. ἀντήρετο *C* ‖ ποιέεται om. *C* ‖ τὸ] καὶ τὸ z ‖ 8. ἑωυτοῦ δὴ *ABC* ‖ 9. ἀδικώτατον] δικαιότατον *C* ‖ 10. σκαιότατον — 11 ἑωυτοῦ γε om. *C* ‖ 11. γε om. *qz* ‖ 12. εἵνεκε z ‖ 13. δέον *ABC* ‖ ἄλλωι τεωι *A*, ἄλλώι τεωι *B* ‖ 14. μήδων τεωι *A*, μηδών τεωι *B* ‖ 16. δεσποτῶν *Rd* ‖ 20. κατεπαύθη *Acorr.Rdz* ‖ 22. τριάκοντα *Rd* ‖ 23. κατεμέλησέ *dz* ‖ 25. κατεστράφησαν *CRdz*

τότε δὲ ἐπὶ Ἀστυάγεος οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Κῦρος ἐπαναστάντες τοῖσι Μήδοισι ἦρχον τὸ ἀπὸ τούτου τῆς Ἀσίης. Ἀστυάγεα δὲ Κῦρος κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας εἶχε παρ' ἑωυτῷ, ἐς ὃ ἐτελεύτησε.

Οὕτω δὴ Κῦρος γενόμενός τε καὶ τραφεὶς ἐβασίλευσε καὶ Κροῖσον ὕστερον τούτων ἄρξαντα ἀδικίης κατεστρέψατο, ὡς εἴρηταί μοι πρότερον, τοῦτον δὲ καταστρεψάμενος οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε.

131 Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοιοῖσιδε χρεωμένους, ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἱδρύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέρουσι, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεοὺς κατά περ οἱ Ἕλληνες εἶναι· οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν ὀρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες· θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. τούτοισι μὲν δὴ θύουσι μούνοισι ἀρχῆθεν, ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν, παρά τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων· καλέουσι δὲ Ἀσσύριοι τὴν Ἀφροδίτην Μύλιττα, Ἀράβιοι δὲ

132 Ἀλιλάτ, Πέρσαι δὲ Μίτραν. θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσῃσι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἥδε κατέστηκε. οὔτε βωμοὺς ποιεῦν-

τίσιν νόμοις οἱ Πέρσαι χρῶνται καὶ τίνας θεοὺς τιμῶσι ποίοις ὀνόμασι παρὰ Ἀσσυρίοις καὶ Ἀραβίοις καὶ Πέρσαις ἡ Ἀφροδίτη καλεῖται περὶ τῶν παρὰ Πέρσαις θυσιῶν

9 ff. (Strabo p. 732). — 9. Πέρσας - 13 εἶναι Celsus apud Origenem c. Cels. VII 62. — 13. νομίζουσι - 15 καλέοντες idem V 41. — 14. τὸν κύκλον - 15 καλέοντες Eustathius Il. p. 128. — 15. Schol. Arist. Pac. 410

4. ἐσὸ *AB* ‖ 5. τραφθεὶς *Apr.* ‖ ἐβασίλευσε] καὶ ἐβασίλευσε *Rdz* 6. κρῦσον *B*[1] ‖ 7. τὸ πρότερον *dz* ‖ 9. μόνοισι *Apr.* ‖ τοιοῖσιδε *Pd*: τϊοισίδε *R*, τοῖσδε *ABC*, τοῖσι Cels., τοιοῖσι *z* ‖ χρεομένους Cels. ‖ 10. ποιευμένους om. *C*, πορευομένους Cels. ‖ ἱδρύσθαι Cels. ‖ 12. δοκέει *R*. Cels. ‖ διότι Cels. ‖ 13. καθάπερ *sz*. Cels. ‖ 14. οὐρέων *CPz*. Cels. ‖ ἐρδειν *AB*, ἔρδειν *Pdz* ‖ τὸν κύκλον - 15 καλέοντες erasa *d* ‖ 17. θύουσι μόνοισι *C*, μούνοισι θύουσι *dz*, μούνοισι *R* ‖ ἐπιμεμαθήκασι - p. 89, 14 αἱρέει om. *Rd* ‖ 20. Ἀλιλάτ Selden: ἄλιττα codices, Αλίττα *z* ‖ μήτραν *B* ‖ 21. ἤδε *AB* ‖ κατεστήκεε *z*

ται οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν· οὐ σπονδῇ χρέωνται, οὐκὶ αὐλῷ, οὐ στέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι. τῶν δὲ ὡς ἑκάστῳ θύειν θέλῃ, ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν, ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα. ἑωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μούνῳ οὔ οἱ ἐγγίνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθά· ὁ δὲ τοῖσι πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλέι· ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. ἐπεὰν δὲ διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήιον ἑψήσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα. διαθέντος δὲ αὐτοῦ Μάγος ἀνὴρ παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην, οἵην δὴ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδήν· ἄνευ γὰρ δὴ Μάγου οὔ σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. ἐπισχὼν δὲ ὀλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα, καὶ χρᾶται ὅ τι μιν λόγος αἱρέει. ἡμέρην δὲ ἁπασέων 133
μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι τῇ ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἀλλέων δικαιεῦσι προτίθεσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὄνον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοισι, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προτιθέαται. σίτοισι δὲ ὀλίγοισι χρέωνται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἁλέσι· καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον· εἰ δέ τι παραφέροιτο, ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, καί σφι οὐκ ἐμέσαι ἔξεστι, οὐκὶ οὐρῆσαι

4. Schol. Plat. p. 415. Hesychius v. τιάρα. — 6. πᾶσι - γίνεσθαι Thomas M. p. 219. — 14. ἡμέρην - p. 90, 7 ἐπιδιαγινώσκουσι Athenaeus p. 143 sq. — 19. σίτοισι - 20 πολλοῖσι idem p. 641. — 20. Λέξεις. Eustathius Il. p. 1141

2. τῶνδε ὡς z ‖ ἕκαστος Bekker ‖ 3. ἐθέλῃ C, θέλει Pz ‖ 4. τὴν C²z ‖ τιήρην Wesseling ‖ 6. πᾶσι τοῖσι z. an καὶ τοῖσι πᾶσι? ‖ βασιλέϊ C: βασιλεῖ ‖ 8. διαμυστίλας z ‖ ἱρήϊον ἑψήσῃ C ‖ ὑποσπάσας qz ‖ 10. ὧν—— AB (sic) ‖ πάντα τὰ Valckenaer: πάντα ‖ 11. οἵην C ‖ 14. ὁ λόγος z ‖ 15. ἐν ταύτῃ - 23 παύεσθαι om. Rd ‖ 16. ἄλλων L ‖ 17. καὶ ὄνον post βοῦν Athen. ‖ 19. αὐτῶν C. Athen.: αὐτέων ‖ σιτίοις δὲ Athen. p. 641, σίτοισί τε id. p. 144 ‖ 20. χρέονται Athen. ‖ οὐκαλέσι AB, οὐ καλοῖσι qz ‖ 21. πινῶντας C ‖ 22. σφίσιν Athen. ‖ 24. κάρτα] πέρσαι κάρτα Rd ‖ προσκέχνται Rd, προκέαται z ‖ οὐκὶ] οὐκ Athen.

ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μέν νυν οὕτω φυλάσσεται, μεθυσκόμενοι
δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων.
τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι
προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται· καὶ ἢν
μὲν ἅδῃ καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῷ, ἢν δὲ μὴ ἅδῃ, με-
τιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι
134 ἐπιδιαγινώσκουσι. ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖ-
σι, τῷδε ἄν τις διαγνοίη εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ συντυγχάνοντες·
ἀντὶ γὰρ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι·
ἢν δὲ ᾖ οὕτερος ὑποδεέστερος ὀλίγῳ, τὰς παρειὰς φιλέονται·
ἢν δὲ πολλῷ ᾖ οὕτερος ἀγεννέστερος, προσπίπτων προσκυνέει
τὸν ἕτερον. τιμῶσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἑωυτῶν οἰ-
κέοντας μετά γε ἑωυτούς, δεύτερα δὲ τοὺς δευτέρους· μετὰ
δὲ κατὰ λόγον προβαίνοντες τιμῶσι· ἥκιστα δὲ τοὺς ἑωυτῶν
ἑκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἑωυτοὺς
εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἄλλους
κατὰ λόγον τῶν λεγομένων τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι, τοὺς δὲ
ἑκαστάτω οἰκέοντας ἀπὸ ἑωυτῶν κακίστους εἶναι. ἐπὶ δὲ
Μήδων ἀρχόντων καὶ ἦρχε τὰ ἔθνεα ἀλλήλων, συναπάντων
μὲν Μῆδοι καὶ τῶν ἄγχιστα οἰκεόντων σφίσι, οὗτοι δὲ καὶ
τῶν ὁμούρων, οἱ δὲ μάλα τῶν ἐχομένων, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ
λόγον καὶ οἱ Πέρσαι τιμῶσι· προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος
135 ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεῦον. ξεινικὰ δὲ νόμαια Πέρσαι προσ-
ίενται ἀνδρῶν μάλιστα. καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα

ποίοις ξενικοῖς νομίμοις ἐχρήσαντο Πέρσαι

7 sqq. (Strabo p. 734)

1. νυν] οὖν Athen., om. *Rd* ‖ μεθυσκόμενοι – p. 91, 2 θώρηκας om. *Rd* ‖ 2. σπουδαιότατα *Pz*. Athen. ‖ 3. ἅδῃ z. Athen.: ἅδῃ ‖ σφίσι Athen. ‖ 4. στεγέαρχος Athen. ‖ 5. ἅδῃ z. Athen.: ἅδῃ ‖ χρέονται Athen. ‖ αὐτῷ Athen.: αὐτέῳ ‖ αὐτέῳ – ἅδηι om. *B*[1] ‖ ἅδῃ z. Athen.: ἅδῃ ‖ μετίησι Athen. ‖ 7. ἐντυγχάνον *C* ‖ ἐν τῇσι] νήφουσι ἐν τοῖσι *C* 8. τῶι δὲ *C* ‖ διαγνοίηι *C* ‖ ὁμοῖοί *CPz* ‖ ἐντυγχάνοντες *Pz* ‖ 10. οὔτερος *C* ‖ 11. οὔτερος *C* ‖ 15. ἑκαστάτωι *ABC*, ἑκάστῳ z ‖ 17. τῶν λεγομένων correxi: τῶι λεγομένω *A*, τῶι λεγομένωι *BCP*, τῷ λεγομένῳ z. τὸν λεγόμενον Abresch ‖ 18. ἑκαστάτωι *ABC* ‖ 21. μάλα] μάλιστα *C* ‖ ἐχομένων, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ correxi: ἐχομένων. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ ‖ 22. δὴ om. z

νομίσαντες τῆς ἑωυτῶν εἶναι καλλίω φορέουσι, καὶ ἐς τοὺς πολέμους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας· καὶ εὐπαθείας τε παντοδαπὰς πυνθανόμενοι ἐπιτηδεύουσι, καὶ δὴ καὶ ἀπ' Ἑλλήνων μαθόντες παισὶ μίσγονται. γαμέουσι δὲ ἕκαστος αὐτῶν πολλὰς μὲν κουριδίας γυναῖκας, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνας παλλακὰς κτῶνται. ἀνδραγαθίη δὲ αὕτη ἀποδέδεκται, μετὰ τὸ 136 μάχεσθαι εἶναι ἀγαθόν, ὃς ἂν πολλοὺς ἀποδέξῃ παῖδας· τῷ δὲ τοὺς πλείστους ἀποδεικνύντι δῶρα ἐκπέμπει βασιλεὺς ἀνὰ πᾶν ἔτος. τὸ πολλὸν δ' ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι. παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας, ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι μέχρι εἰκοσαέτεος, τρία μοῦνα, ἱππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι. πρὶν δὲ ἢ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν τῷ πατρί, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει. τοῦδε δὲ εἵνεκα τοῦτο οὕτω ποιέεται, ἵνα, ἢν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεμίαν ἄσην τῷ πατρὶ προσβάλῃ. αἰνέω μέν νυν τόνδε τὸν νόμον, αἰνέω δὲ 137 καὶ τόνδε, τὸ μὴ μιῆς αἰτίης εἵνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν, μήτε τῶν ἄλλων Περσέων μηδένα τῶν ἑωυτοῦ οἰκετέων ἐπὶ μιῇ αἰτίῃ ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται. ἀποκτεῖναι δὲ οὐδένα κω λέγουσι τὸν ἑωυτοῦ πατέρα οὐδὲ μητέρα, ἀλλὰ ὁκόσα ἤδη τοιαῦτα ἐγένετο, πᾶσαν ἀνάγκην φασὶ ἀναζητεό-

πῶς τοὺς παῖδας ἀνατρέφουσι καὶ παιδεύουσι — ὅτι ἐπὶ μιᾷ αἰτίᾳ οὐδεὶς φονεύεται παρ' αὐτοῖς

---

3 sq. Plutarchus mor. p. 857. Athenaeus p. 603. Schol. Gregor. Naz. Stelit. I p. 64 Mont. — 9. - 11 Strabo p. 733. Eustathius Dion. 1059. — 11. ἱππεύειν - ἀληθίζεσθαι Thomas M. p. 23

1. καλίω *C* ‖ 2. θώρακας *z* ‖ 3. ἐπιτηδεύουσι δὲ καὶ εὐπαθείας παντοδαπὰς πυνθανόμενοι *Rd*, reliquis omissis usque ad 9 εἶναι ‖ 4. δὲ *BC*: δ' ‖ αὐτέων *ABcorr.* ‖ 5. κουριδίους *qz* ‖ δέ τι *Cz* ‖ παλακὰς *C* ‖ 6. δὲ *AB*: δ' ‖ 8. ὁ βασιλεὺς *z* ‖ 12. ἡ *R* ‖ πενταετὴς *L* ‖ 13. τοῦδε δὲ Schweighaeuser: τοῦ δὲ *CP*, τοῦδε reliqui ‖ τουτ^o ε *C*, τοῦτο sine οὕτω *dz* ‖ 14. μὴ δὲ μίην *R*, μηδεμίην *z* ‖ ἄσην] ἄσην ἀηδῆ *z*, βλάβην ἀηδῆ *Rd* ‖ 15. προσβάλλῃ *dz* ‖ αἰνέων *R* ‖ 16. αἰτίας *C* ‖ ἕνεκα *AB* ‖ 17. μήτε] μὴ δὲ *d*, μηδένα *R* ‖ 18. οἰκετῶν *d* ‖ ἐρδειν *AB*, ἔρδειν *Pdz* ‖ ἀλλὰ - p. 92, 3 ἀποθνήσκειν om. *Rd* ‖ 19. εὑρίσκει *C* ‖ 20. χρᾶιται *C* ‖ 21. λέγουσι] λύουσι *C* ‖ οὐδὲ] ἢ *qz* ‖ ἀλλ' *CP*

μενα ταῦτα ἂν εὑρεθῆναι ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα ἢ μοιχίδια· οὐ γὰρ δή φασι οἰκὸς εἶναι τόν γε ἀληθέως τοκέα ὑπὸ τοῦ
138 ἑωυτοῦ παιδὸς ἀποθνήσκειν. ἅσσα δέ σφι ποιέειν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι. αἴσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἵνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καί τι ψεῦδος λέγειν. ὃς ἂν δὲ τῶν ἀστῶν λέπρην ἢ λεύκην ἔχῃ, ἐς πόλιν οὗτος οὐ κατέρχεται οὐδὲ συμμίσγεται τοῖσι ἄλλοισι Πέρσῃσι· φασὶ δέ μιν ἐς τὸν ἥλιον ἁμαρτόντα τι ταῦτα ἔχειν. ξεῖνον δὲ πάντα τὸν λαμβανόμενον ὑπὸ τουτέων [πολλοὶ] ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης, καὶ τὰς λευκὰς περιστερὰς . . ., τὴν αὐτὴν αἰτίην ἐπιφέροντες. ἐς ποταμὸν δὲ οὔτε ἐνουρέουσι οὔτε ἐμπτύουσι, οὐ χεῖρας ἐναπονίζονται, οὐδὲ ἄλλον οὐδένα περιορέουσι, ἀλλὰ σέβονται ποταμοὺς
139 μάλιστα. καὶ τόδε ἄλλο σφι ὧδε συμπέπτωκε γίνεσθαι, τὸ Πέρσας μὲν αὐτοὺς λέληθε, ἡμέας μέντοι οὔ· τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα ὅμοια τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ τελευτῶσι πάντα ἐς τὠυτὸ γράμμα, τὸ Δωριέες μὲν σὰν καλέουσι, Ἴωνες δὲ σίγμα· ἐς τοῦτο διζήμενος εὑρήσεις τελευτῶντα τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα, οὐ τὰ μὲν τὰ δ' οὔ, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως.

140 Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν· τάδε μέντοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ

ὅτι πάντα τὰ Περσῶν ὀνόματα εἰς σ̄ λήγει

---

7. Λέξεις

1. ταῦτα ἀνευρεθῆναι *z* ‖ μοιχίδα *C* ‖ 2. εἰκὸς *z* ‖ ἀληθῶς *Pz* ‖ 3. ἅσσα] ὁκόσα *Rdz* ‖ 4. ἔξεστι] ἔξεστι πέρσῃσιν *Rd* ‖ 5. πολλῶν – 12 ἐπιφέροντες om. *Rd* ‖ 8. ἔχοι *qz* ‖ 10. ταῦτ' *z* ‖ 11. πολλοὶ damnavit Fr. Palm: transposuit ante καὶ τὰς Reiz, πάλιν correxit Coray ‖ καὶ ἐλαύνουσι *C* 12. περιστερὰς . . . scripsi: περιστερὰς ‖ hinc *Rd* hunc in modum: καὶ τὸ ἐς ποταμὸν ἐνουρέειν ἢ πτύειν ἢ χεῖρας ἐναπονίζεσθαι ἢ ἄλλο τι ποιέειν. σέβονται δὲ ποταμοὺς πάντων μάλιστα. τὰ δὲ οὐνόματα τῶν περσέων πάντα τελευτῶσιν ἐς τὠυτὸ γράμμα, τὸ δωριέες μὲν σαν (σᾶν *R*) καλέουσι, ἴωνες δὲ σίγμα 13. ἐν οὔρεσι *C* ‖ οὔτε χεῖρας *B* ‖ 14. ἄλλον οὐδένα] ἄλλό τι οὐδὲν *z* περιορῶσι *ABP*, περιορέωσι *C*, ποιοῦσι *z* ‖ 15. μάλιστα] τῶν πάντων μάλιστα *z* ‖ 16. ἡμέας δέ, οὔ *qz* ‖ 17. ὁμοῖα *CP* ‖ τοῖσι] τοῖσι καὶ *C* ‖ 18. σᾶν *AB*, σᾶν *CR* ‖ 19. ἐς τοῦτο – p. 93, 1 ὡς om. *Rd*

ἀποθανόντος, ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω ὁ νέκυς πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἑλκυσθῇ. Μάγους μὲν γὰρ ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα ποιέοντας· ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῦσι. κατακηρώσαντες δὲ ὦν τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι. Μάγοι δὲ κεχωρίδαται πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱρέων. οἱ μὲν γὰρ ἁγνεύουσι ἔμψυχον μηδὲν κτείνειν, εἰ μὴ ὅσα θύουσι· οἱ δὲ δὴ Μάγοι αὐτοχειρίῃ πάντα πλὴν κυνὸς καὶ ἀνθρώπου κτείνουσι, καὶ ἀγώνισμα μέγα τοῦτο ποιεῦνται, κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκάς τε καὶ ὄφις καὶ τἆλλα ἑρπετὰ καὶ πετεινά. καὶ ἀμφὶ μὲν τῷ νόμῳ τούτῳ ἐχέτω ὡς καὶ ἀρχὴν ἐνομίσθη, ἄνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον.

Ἴωνες δὲ καὶ Αἰολέες, ὡς οἱ Λυδοὶ τάχιστα κατεστρά- 141
φατο ὑπὸ Περσέων, ἔπεμπον ἀγγέλους ἐς Σάρδις παρὰ Κῦρον, ἐθέλοντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι εἶναι τοῖσι καὶ Κροίσῳ ἦσαν κατήκοοι. ὁ δὲ ἀκούσας αὐτῶν τὰ προΐσχοντο, ἔλεξέ σφι λόγον, ἄνδρα φὰς αὐλητὴν ἰδόντα ἰχθῦς ἐν τῇ θαλάσσῃ αὐλέειν, δοκέοντά σφεας ἐξελεύσεσθαι ἐς γῆν· ὡς δὲ ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος, λαβεῖν ἀμφίβληστρον καὶ περιβαλεῖν τε πλῆθος πολλὸν τῶν ἰχθύων καὶ ἐξειρύσαι, ἰδόντα δὲ παλλομένους εἰπεῖν ἄρα αὐτὸν πρὸς τοὺς ἰχθῦς "παύεσθέ μοι ὀρχεόμενοι, ἐπεὶ οὐδ' ἐμέο αὐλέοντος ἠθέλετε ἐκβαίνειν ὀρχεόμενοι." Κῦρος μὲν τοῦτον τὸν λόγον τοῖσι Ἴωσι καὶ τοῖσι Αἰολεῦσι τῶνδε εἵνεκα ἔλεξε, ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτοῦ Κύρου δεηθέντος δι' ἀγγέλων ἀπίστασθαί σφεας ἀπὸ Κροί-

περὶ τῆς Ἰώνων καὶ Αἰολέων πρὸς Κῦρον πρεσβείας

---

1. οὐ πρότερον δὲ παρ' αὐτῶν θάπτεται νέκυς πρὶν *Rd* ‖ περσέων *C* ‖ 2. ἑλκυσθῇ *Rd*, ἑλκυσθῇ *z*: ἑλκυσθῆναι ‖ Μάγους – c. 177, 5 ἐπιμνήσομαι om. *Rd*, his illorum vice immissis: ταῦτα μέν νυν οὕτω τελεῖται ‖ 3. ποιέοντας ταῦτα *C* ‖ ποιέουσι *C* ‖ 4. δὲ ὦν correxi: δὴ ὦν ‖ 5. κεχωρίνδαται *C* ‖ 7. δὲ om. *z* ‖ 9. τοῦτο μέγα *z* ‖ 10. ὄφεις *L* ‖ πετεινά (η) *C* ‖ 13. κατεστράφατο *A²*: κατεστρεφέατο *C*, κατεστρέφατο reliqui ‖ 16. αὐτῶν *C*: αὐτέων ‖ προΐσχοντο cod. Paris. 134. Suppl.: προέσχοντο *BPz*, προσέσχοντο *AC* ‖ 20. ἐξειρῦσαι *C* ‖ 21. παύεσθαί *Bpr*. ‖ 22. οὐδ'] οὐκ *z* ‖ 25. δι' ἀγγέλου *Pz*

σου οὐκ ἐπείθοντο, τότε δὲ κατεργασμένων τῶν πρηγμάτων ἦσαν ἕτοιμοι πείθεσθαι Κύρῳ. ὁ μὲν δὴ ὀργῇ ἐχόμενος ἔλεγέ σφι τάδε· Ἴωνες δὲ ὡς ἤκουσαν τούτων ἀνενειχθέντων ἐς τὰς πόλιας, τείχεά τε περιεβάλοντο ἕκαστοι, καὶ συνελέγοντο ἐς Πανιώνιον οἱ ἄλλοι πλὴν Μιλησίων· πρὸς μούνους γὰρ τούτους ὅρκιον Κῦρος ἐποιήσατο ἐπ᾽ οἷσί περ ὁ Λυδός. τοῖσι δὲ λοιποῖσι Ἴωσι ἔδοξε κοινῷ λόγῳ πέμπειν ἀγγέλους ἐς Σπάρτην δεησομένους Ἴωσι τιμωρέειν.

142 Οἱ δὲ Ἴωνες οὗτοι, τῶν καὶ τὸ Πανιώνιόν ἐστι, τοῦ μὲν οὐρανοῦ καὶ τῶν ὡρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· οὔτε γὰρ τὰ ἄνω αὐτῆς χωρία τὠυτὸ ποιέει τῇ Ἰωνίῃ οὔτε τὰ κάτω, [οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἠῶ οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἑσπέρην,] τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ τε καὶ ὑγροῦ πιεζόμενα, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τε καὶ αὐχμώδεος. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι, ἀλλὰ τρόπους τέσσερας παραγωγέων. Μίλητος μὲν αὐτέων πρώτη κέεται πόλις πρὸς μεσαμβρίην, μετὰ δὲ Μυοῦς τε καὶ Πριήνη. αὗται μὲν ἐν τῇ Καρίῃ κατοίκηνται κατὰ ταὐτὰ διαλεγόμεναι σφίσι, αἵδε δὲ ἐν τῇ Λυδίῃ, Ἔφεσος Κολοφὼν Λέβεδος Τέως Κλαζομεναὶ Φώκαια· αὗται δὲ αἱ πόλιες τῇσι πρότερον λεχθείσῃσι ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδέν, σφίσι δὲ ὁμοφωνέουσι. ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι Ἰάδες πόλιες, τῶν αἱ δύο μὲν νήσους οἰκέαται, Σάμον τε καὶ Χίον, ἡ δὲ μία ἐν τῇ ἠπείρῳ ἵδρυται, Ἐρυθραί. Χῖοι μέν νυν καὶ

περὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πόλεων καὶ τοῦ Πανιωνίου ἱεροῦ καὶ ἄλλων ἐθῶν καὶ διαλέκτου

---

19. Stephanus Byz. v. Ἔφεσος. — 20. idem v. Τέως. — idem v. Φώκαια. — 24. Χῖοι - p. 95, 1 διαλέγονται idem v. Χίος

2. ἑτοῖμοι *CPz* ‖ 3. ἀνενεχθέντων *B*[1], ἀνενειχθέντες *z* ‖ 4. περιεβάλλοντο *Pz* ‖ 7. λυποῖσι *B*[1] ‖ 10. οὐρέων *Pz* ‖ 12. ποιέει τῇ] ποιέειν τῆι *C*, ἐποιέετο *z* ‖ κάτωι *B* ‖ 13. οὔτε - ἑσπέρην seiunxi ‖ 15. τε om. *Pz* ‖ αὐτὴν] αὐτοὶ *C* ‖ 16. τέσσερας *A*: τέσσαρας ‖ 17. αὐτῶν *CPz* ‖ μεσιμβρίην *C* ‖ μύους *C*, μυοὺς *P* ‖ 19. κατὰ ταῦτα *C* ‖ διαλεγόμεναί σφισι *AB*, διαλεγόμεναί σφι *CPz* ‖ 20. κολοφών *A* ‖ κλαζομεναί *A* ‖ 22. σφὶ *L* ‖ ὑπόλ$\overset{\text{οι}}{\text{υ}}$ποι *B*

Ἐρυθραῖοι κατὰ τὠυτὸ διαλέγονται, Σάμιοι δὲ ἐπ᾽ ἑωυτῶν μοῦνοι. οὗτοι χαρακτῆρες γλώσσης τέσσερες γίνονται.

Τούτων δὴ ὦν τῶν Ἰώνων οἱ Μιλήσιοι μὲν ἦσαν ἐν σκέ- 143
πῃ τοῦ φόβου, ὅρκιον ποιησάμενοι, τοῖσι δὲ αὐτῶν νησιώτῃσι ἦν δεινὸν οὐδέν· οὔτε γὰρ Φοίνικες ἦσαν κω Περσέων κατήκοοι οὔτε αὐτοὶ οἱ Πέρσαι ναυβάται. ἀπεσχίσθησαν δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἰώνων οὗτοι κατ᾽ ἄλλο μὲν οὐδέν, ἀσθενέος δὲ ἐόντος τοῦ παντὸς τότε Ἑλληνικοῦ γένεος, πολλῷ δὴ ἦν ἀσθενέστατον τῶν ἐθνέων τὸ Ἰωνικὸν καὶ λόγου ἐλαχίστου· ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον. οἱ μέν νυν ἄλλοι Ἴωνες καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφυγον τὸ οὔνομα, οὐ βουλόμενοι Ἴωνες κεκλῆσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν φαίνονταί μοι οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι· αἱ δὲ δυώδεκα πόλιες αὗται τῷ τε οὐνόματι ἠγάλλοντο καὶ ἱρὸν ἱδρύσαντο ἐπὶ σφέων αὐτῶν, τῷ οὔνομα ἔθεντο Πανιώνιον, ἐβουλεύσαντο δὲ αὐτοῦ μεταδοῦναι μηδαμοῖσι ἄλλοισι Ἰώνων (οὐδ᾽ ἐδεήθησαν δὲ οὐδαμοὶ μετασχεῖν ὅτι μὴ Σμυρναῖοι)· κατά 144
περ οἱ ἐκ τῆς πενταπόλιος νῦν χώρης Δωριέες, πρότερον δὲ ἑξαπόλιος τῆς αὐτῆς ταύτης καλεομένης, φυλάσσονται ὦν μηδαμοὺς ἐσδέξασθαι τῶν προσοίκων Δωριέων ἐς τὸ Τριοπικὸν ἱρόν, ἀλλὰ καὶ σφέων αὐτῶν τοὺς περὶ τὸ ἱρὸν ἀνομήσαντας ἐξεκλήισαν τῆς μετοχῆς. ἐν γὰρ τῷ ἀγῶνι τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος ἐτίθεσαν τὸ πάλαι τρίποδας χαλκέους τοῖσι νικῶσι, καὶ τούτους χρῆν τοὺς λαμβάνοντας ἐκ τοῦ ἱροῦ μὴ

τίνος χάριν ἡ Ἁλικαρνασσὸς οὐ μετέχει τοῦ ἱεροῦ

---

2. Pollux II 110. — 10. ὅτι - λόγιμον Thomas M. p. 227. — 11 - 13. Plutarchus mor. p. 758. — 15. ἐβουλεύσαντο - 17 μετασχεῖν Thomas M. p. 269. — 20. Stephanus Byz. v. Τριόπιον. — 22. Bekkeri Anecd. p. 107

1. κατὰ ταὐτὸ aut κατ᾽ αὐτὸ Stephani codd. ‖ δ᾽ *AB* ‖ 2. τέσσαρες *CPz* ‖ 4. ὅρκια *qz* ‖ αὐτέων *z* ‖ 8. γένους *C*ᵗ ‖ δὴ correxi: δὲ *L.* τε G. Herold ‖ 11. καὶ Ἀθηναῖοι ἔφυγον τοὔνομα *z* ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ ὀνόματι *z* ‖ 14. ὀνόματι *AB* ‖ ἱερὸν *AB* ‖ 15. ἐπὶ] ἐπί τε *C*, · ἐπί τε *Pcorr.*, ἔπειτε *z* ‖ αὐτῶν *C*: αὐτέων ‖ τὸ οὔνομα *CP*, τοὔνομα *z* ‖ 20. μηδαμῶς *z* ‖ ἐσδέξεσθαι *AB*, εἰσδέξεσθαι *C* ‖ 21. ἱερὸν Steph. ‖ αὐτέων *ABP*, αὐτῶν *z* ‖ ἀνομίσαντας *Cz* ‖ 24. χρὴν *AB*

ἐκφέρειν ἀλλ' αὐτοῦ ἀνατιθέναι τῷ θεῷ. ἀνὴρ ὦν Ἁλικαρνησσεύς, τῷ οὔνομα ἦν Ἀγασικλέης, νικήσας τὸν νόμον κατηλόγησε, φέρων δὲ πρὸς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία προσεπασσάλευσε τὸν τρίποδα. διὰ ταύτην τὴν αἰτίην αἱ πέντε πόλιες, Λίνδος καὶ Ἰήλυσός τε καὶ Κάμειρος καὶ Κῶς τε καὶ Κνίδος, ἐξεκλήισαν τῆς μετοχῆς τὴν ἕκτην πόλιν Ἁλικαρνησσόν.

145 τούτοισι μέν νυν οὗτοι ταύτην τὴν ζημίην ἐπέθηκαν· δυώδεκα δέ μοι δοκέουσι πόλιας ποιήσασθαι οἱ Ἴωνες καὶ οὐκ ἐθελῆσαι πλεῦνας ἐσδέξασθαι τοῦδε εἵνεκα, ὅτι καὶ ὅτε ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον, δυώδεκα ἦν αὐτῶν μέρεα, κατά περ νῦν Ἀχαιῶν τῶν ἐξελασάντων Ἴωνας δυώδεκά ἐστι μέρεα. Πελλήνη μέν γε πρώτη πρὸς Σικυῶνος, μετὰ δὲ Αἴγειρα καὶ Αἰγαί, ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀείναός ἐστι, ἀπ' ὅτευ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε, καὶ Βοῦρα καὶ Ἑλίκη, ἐς τὴν κατέφυγον Ἴωνες ὑπὸ Ἀχαιῶν μάχῃ ἑσσωθέντες, καὶ Αἴγιον καὶ Ῥύπες καὶ Πατρέες καὶ Φαρέες καὶ Ὤλενος, ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας ἐστί, καὶ Δύμη καὶ Τριταιέες, οἳ μοῦνοι τούτων μεσόγαιοι οἰκέουσι. ταῦτα δυώδεκα μέρεα νῦν Ἀχαιῶν ἐστι καὶ τότε γε Ἰώνων ἦν.

146 τούτων δὴ εἵνεκα καὶ οἱ Ἴωνες δυώδεκα πόλιας ἐποιήσαντο, ἐπεὶ ὥς γέ τι μᾶλλον οὗτοι Ἴωνές εἰσι τῶν ἄλλων Ἰώνων ἢ κάλλιόν τι γεγόνασι, μωρίη πολλὴ λέγειν· τῶν Ἄβαντες μὲν ἐξ Εὐβοίης εἰσὶ οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα, τοῖσι Ἰωνίης μέτα οὐδὲ τοῦ οὐνόματος οὐδέν, Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοί σφι ἀναμεμίχαται καὶ Καδμεῖοι καὶ Δρύοπες καὶ Φωκέες ἀποδάσμιοι καὶ Μολοσσοὶ καὶ Ἀρ-

διὰ τί δωδεκάπολις ἡ Ἰωνία

1. ἀλικαρνησσεὺς *z* ‖ 2. τῶν νόμων *P* ‖ 4. τὴν om. *z* ‖ 5. κάμιρος *A*, καμεῖρος *Bpr.*, κάμειρος *Bcorr.* his adscriptis in margine: οὕτω χοιροβοσκ(?) ἠρί (reliqua abscissa sunt: vide Eustath. Il. p. 315 29) ‖ 6. Αλικαρνησσόν *z*: 7. οὗτοι post ζημίην *z* ‖ 8. δοκέουσι δέ μοι δυώδεκα *z* ‖ 9. πλέονας *Pz* ‖ εἰσδέξασθαι *CP* ‖ ὅτι] καὶ ὅτι *Pz* ‖ 12. γε Reiske: τε ‖ πρὸ *CPz* ‖ 13. ἀέναος *ACP*, ἀένναός *Bz* ‖ ἀπότου codices, ἀπό του *z* ‖ 14. τὸ ὄνομα *z* ‖ 16. ῥύπαις *C* ‖ 17. δύμη *C*: δρύμη *ABP*, δρίμη *qz* ‖ τριταίεες *A* ‖ 18. τουτέων *z* ‖ 19. τουτέων *z* ‖ 20. γέ τι *AB*: γε ἐπί *C*, γέ τοι *Pz* ‖ 22. μωρίηι πολλῆι *C* ‖ 23. Ιωνίοις *z* ‖ 24. Ὀρχομένιοί σφι G. Herold: Ὀρχομένιοι ante illum Palmerius, ὀρχομενίοισιν *AB*, ὀρχομενίοισι *CPz*

κάδες Πελασγοὶ καὶ Δωριέες Ἐπιδαύριοι, ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ ἀναμεμίχαται· οἱ δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ πρυτανηίου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων, οὗτοι δὲ οὐ γυναῖκας ἠγάγοντο ἐς τὴν ἀποικίην ἀλλὰ Καείρας ἔσχον, τῶν ἐφόνευσαν τοὺς γονέας. διὰ τοῦτον δὲ τὸν φόνον αἱ γυναῖκες αὗται νόμον θέμεναι σφίσι αὐτῇσι ὅρκους ἐπήλασαν καὶ παρέδοσαν τῇσι θυγατράσι, μή κοτε ὁμοσιτῆσαι τοῖσι ἀνδράσι μηδὲ οὐνόματι βῶσαι τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα, τοῦδε εἵνεκα ὅτι ἐφόνευσάν σφεων τοὺς πατέρας καὶ ἄνδρας καὶ παῖδας καὶ ἔπειτεν ταῦτα ποιήσαντες αὐτῇσι συνοίκεον. ταῦτα δὲ ἦν γινόμενα ἐν Μιλήτῳ. βασιλέας δὲ 147
ἐστήσαντο οἱ μὲν αὐτῶν Λυκίους ἀπὸ Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου γεγονότας, οἱ δὲ Καύκωνας Πυλίους ἀπὸ Κόδρου τοῦ Μελάνθου, οἱ δὲ καὶ συναμφοτέρους. ἀλλὰ γὰρ περιέχονται τοῦ οὐνόματος μᾶλλόν τι τῶν ἄλλων Ἰώνων, ἔστωσαν δὴ καὶ οἱ καθαρῶς γεγονότες Ἴωνες· εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες, ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων γεγόνασι καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν· ἄγουσι δὲ πάντες πλὴν Ἐφεσίων καὶ Κολοφωνίων· οὗτοι γὰρ μοῦνοι Ἰώνων οὐκ ἄγουσι Ἀπατούρια, καὶ οὗτοι κατὰ φόνου τινὰ σκῆψιν. τὸ δὲ Πανιώνιόν ἐστι τῆς Μυκάλης χῶρος ἱρὸς 148
πρὸς ἄρκτον τετραμμένος, κοινῇ ἐξαραιρημένος ὑπὸ Ἰώνων Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ. ἡ δὲ Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἠπείρου ἄκρη πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κατήκουσα Σάμῳ, ἐς τὴν συλλεγόμενοι ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες ἄγεσκον ὁρτὴν τῇ ἔθεντο οὔνομα Πανιώνια. [πεπόνθασι δὲ οὔτι μοῦναι αἱ Ἰώνων ὁρταὶ τοῦτο,

ὅτι Ἀπατούρια ἐπιτελοῦσιν Ἴωνες πλὴν Κολοφωνίων καὶ Ἐφεσίων
ποῦ τὸ Πανιώνιον ἵδρυται

2. - 11 Plutarchus mor. p. 858. — Λέξεις. — 7. Eustathius Il. p. 70. — 17. ἄγουσι - 18 Κολοφωνίων Plutarchus mor. p. 859

2. αὐτέων *L* ‖ 3. Ἀθηνέων Schaefer ‖ 8. ὀνόματι *L* ‖ 9. τοῦ δὲ *C* ‖ ἐφόνευσαν σφέων *Pz* ‖ 10. ἔπειτεν Reiz: ἐπείτε ‖ 15. ὀνόματος *B* ‖ δὴ G. Herold: δὲ ‖ 16. οἳ *AC* ‖ εἰσὶ - Ἴωνες om. *A*[1] ‖ 17. ἀθηνῶν *L* ‖ ἑορτὴν *ABC* ‖ δὲ om. *C* ‖ 19. τινὸς Schweighaeuser ‖ 21. ἀπὸ *C* ‖ 24. ὀρτὴν *AB* ‖ 25. πεπόνθασι - p. 98, 2 οὐνόματα seclusi ‖ μόναι z ‖ ὀρταὶ *AB*

ἀλλὰ καὶ Ἑλλήνων πάντων ὁμοίως πᾶσαι ἐς τὠυτὸ γράμμα τελευτῶσι, κατά περ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα.]

149 Αὗται μὲν αἱ Ἰάδες πόλιές εἰσι. αἵδε δὲ αἱ Αἰολίδες, Κύμη ἡ Φρικωνὶς καλεομένη, Λήρισαι, Νέον τεῖχος, Τῆμνος, Κίλλα, Νότιον, Αἰγιρόεσσα, Πιτάνη, Αἰγαῖαι, Μύρινα, Γρύνεια. αὗται ἕνδεκα Αἰολέων πόλιες αἱ ἀρχαῖαι· μία γάρ σφεων παρελύθη Σμύρνη ὑπὸ Ἰώνων· ἦσαν γὰρ καὶ αὗται δυώδεκα αἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ. οὗτοι δὲ οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ
150 ὁμοίως. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον Αἰολέες. Κολοφωνίους ἄνδρας στάσι ἑσσωθέντας καὶ ἐκπεσόντας ἐκ τῆς πατρίδος ὑπεδέξαντο. μετὰ δὲ οἱ φυγάδες τῶν Κολοφωνίων φυλάξαντες τοὺς Σμυρναίους ὁρτὴν ἔξω τείχεος ποιευμένους Διονύσῳ, τὰς πύλας ἀποκληίσαντες ἔσχον τὴν πόλιν. βοηθησάντων δὲ πάντων Αἰολέων ὁμολογίῃ ἐχρήσαντο, τὰ ἔπιπλα ἀποδόντων τῶν Ἰώνων ἐκλιπεῖν Σμύρνην Αἰολέας. ποιησάντων δὲ ταῦτα Σμυρναίων ἐπιδιείλοντό σφεας αἱ ἕνδεκα πόλιες καὶ
151 ἐποιήσαντο σφέων αὐτέων πολιήτας. αὗται μέν νυν αἱ ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες, ἔξω τῶν ἐν τῇ Ἴδῃ οἰκημενέων· κεχωρίδαται γὰρ αὗται. αἱ δὲ τὰς νήσους ἔχουσαι πέντε μὲν πόλιες τὴν Λέσβον νέμονται (τὴν γὰρ ἕκτην ἐν τῇ Λέσβῳ οἰκεομένην Ἀρίσβαν ἠνδραπόδισαν Μηθυμναῖοι ἐόντας ὁμαίμους), ἐν Τενέδῳ δὲ μία οἰκέεται πόλις, καὶ ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι ἄλλη μία. Λεσβίοισι μέν νυν καὶ Τενεδίοισι, κατά περ Ἰώνων τοῖσι τὰς νήσους ἔχουσι, ἦν δεινὸν

περὶ τῶν Αἰολίδων πόλεων καὶ πῶς Σμύρναν ἀπεβάλοντο

5. Stephanus Byz. v. Αἰγείρουσα. — 15. Λέξεις. — 22. idem v. Ἀρίσβη

1. πάντων om. z || ἐς τὸ αὐτὸ *A* || 2. τελευτῶσαι *Pz* || 3. αἶδε *A* || δὲ αἱ z : δὲ || Αἰολέες z || 4. Λήρισσαι z || Τῆμνος Holsten : τῆνος || 5. αἰγιρόεσσα *C*, Αἰγειροῦσσα Steph. || αἰγαιαι *AB*, αἰγαία *C* || 6. αἱ ἀρχαῖαι *AB*: ἀρχαῖαι || 7. παρεληλύθη C^1, παρελείφθη C^2 adscr. || Σμύρνη post Ἰώνων z || 8. δώδεκα *C* || αἱ om. *Cqz* || ἐν τηπείρωι *C* || 10. ἀπέβαλλον *C* || 11. στάσι AB^1 : στάσει || 13. ορτὴν *AB* || 19. Αἰολίδες om. z || οἰκημένων *L* || 22. μηθυμναῖοι A^2B^m : μεθυμναῖοι || 23. οἰκέαται *qz* || 24. καλεομένοισι *C* || τενέδοισι *C*

οὐδέν· τῇσι δὲ λοιπῇσι πόλισι ἕαδε κοινῇ Ἴωσι ἕπεσθαι τῇ ἂν οὗτοι ἐξηγέωνται.

152 Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Σπάρτην τῶν Ἰώνων καὶ Αἰολέων οἱ ἄγγελοι (κατὰ γὰρ δὴ τάχος ἦν ταῦτα πρησσόμενα), εἵλοντο πρὸ πάντων λέγειν τὸν Φωκαέα, τῷ οὔνομα ἦν Πύθερμος. ὁ δὲ πορφύρεόν τε εἶμα περιβαλόμενος, ὡς ἂν πυνθανόμενοι πλεῖστοι συνέλθοιεν Σπαρτιητέων, καὶ καταστὰς ἔλεγε πολλὰ τιμωρέειν ἑωυτοῖσι χρηίζων. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὔ κως ἐσήκουον, ἀλλ' ἀπέδοξέ σφι μὴ τιμωρέειν Ἴωσι. οἱ μὲν δὴ ἀπαλλάσσοντο, Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀπωσάμενοι τῶν Ἰώνων τοὺς ἀγγέλους ὅμως ἀπέστειλαν πεντηκοντέρῳ ἄνδρας, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει, κατασκόπους τῶν τε Κύρου πρηγμάτων καὶ Ἰωνίης. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς Φώκαιαν ἔπεμπον ἐς Σάρδις σφέων αὐτῶν τὸν δοκιμώτατον, τῷ οὔνομα ἦν Λακρίνης, ἀπερέοντα Κύρῳ Λακεδαιμονίων ῥῆσιν, γῆς τῆς Ἑλλάδος μηδεμίαν πόλιν σιναμωρέειν, ὡς αὐτῶν οὐ περιοψομένων.

153 ταῦτα εἰπόντος τοῦ κήρυκος, λέγεται Κῦρον ἐπείρεσθαι τοὺς παρεόντας οἱ Ἑλλήνων τίνες ἐόντες ἄνθρωποι Λακεδαιμόνιοι καὶ κόσοι πλῆθος ταῦτα ἑωυτῷ προαγορεύουσι. πυνθανόμενον δέ μιν εἰπεῖν πρὸς τὸν κήρυκα τὸν Σπαρτιήτην "οὐκ ἔδεισά κω ἄνδρας τοιούτους, τοῖσι ἐστὶ χῶρος ἐν μέσῃ τῇ πόλι ἀποδεδεγμένος ἐς τὸν συλλεγόμενοι ἀλλήλους ὀμνύντες ἐξαπατῶσι· τοῖσι, ἢν ἐγὼ ὑγιαίνω, οὐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἔσται ἔλλεσχα ἀλλὰ τὰ οἰκήια." ταῦτα ἐς τοὺς πάντας Ἕλληνας ἀπέρριψε ὁ Κῦρος τὰ ἔπεα, ὅτι ἀγορὰς στησάμενοι ὠνῇ τε καὶ πρήσι χρέωνται· αὐτοὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν

περὶ τῆς Ἰώνων καὶ Αἰολέων πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβείας
προαγόρευσις Λακεδαιμονίων πρὸς Κῦρον κἀκείνου πρὸς αὐτοὺς ἀπόκρισις

3. ἀπίκατο *C*, ἀπικέατο *Pz* || 5. Φωκαιέα Bredovius || 6. περιβαλλόμενος *z* || 8. χρήιζων *P*, χρήζων *Cz* || Λακεδαιμόνιοι – 10 ἀπαλλάσσοντο om. *z* || 9. ἐσήκουον correxi: ἤκουον || 12. μὲν om. *Cqz* || 14. αὐτέων *z* || λαρίνης *C corr.* || 16. μηδεμίην *z* || 17. ἐπήρεσθαι *C* || 19. πόσοι *Pz* || προσαγορεύουσι *z* || 21. πόλει *CPz* || ἀποδεδειγμένος *C* || 22. ὀμνύντες Bekker: ὀμοῦντες codices, ὁμοῦντες *z* || 24. ἔλεσχα *z* || 25. στησάμενοι correxi: κτησάμενοι || 26. πρήσει *L* || χρέωνται – p. 100, 1 οὐδέ σφι om. *C*

ἑώθασι χρᾶσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τὸ παράπαν ἀγορή. μετὰ ταῦτα ἐπιτρέψας τὰς μὲν Σάρδις Ταβάλῳ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τὸν δὲ χρυσὸν τόν τε Κροίσου καὶ τὸν τῶν ἄλλων Λυδῶν Πακτύῃ ἀνδρὶ Λυδῷ κομίζειν, ἀπήλαυνε αὐτὸς ἐς Ἀγβάτανα, Κροῖσόν τε ἅμα ἀγόμενος καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι. ἥ τε γὰρ Βαβυλὼν οἱ ἦν ἐμπόδιος καὶ τὸ Βάκτριον ἔθνος καὶ Σάκαι τε καὶ Αἰγύπτιοι, ἐπ' οὓς ἐπεῖχέ τε στρατηλατέειν αὐτός, ἐπὶ δὲ Ἴωνας ἄλλον πέμπειν στρατηγόν.

154 Ὡς δὲ ἀπήλασε ὁ Κῦρος ἐκ τῶν Σαρδίων, τοὺς Λυδοὺς ἀπέστησε ὁ Πακτύης ἀπό τε Ταβάλου καὶ Κύρου, καταβὰς δὲ ἐπὶ θάλασσαν, ἅτε τὸν χρυσὸν ἔχων πάντα τὸν ἐκ τῶν Σαρδίων, ἐπικούρους τε ἐμισθοῦτο καὶ τοὺς ἐπιθαλασσίους ἀνθρώπους ἔπειθε σὺν ἑωυτῷ στρατεύεσθαι. ἐλάσας δὲ ἐπὶ τὰς Σάρδις ἐπολιόρκεε Τάβαλον ἀπεργμένον ἐν τῇ ἀκροπόλι.

155 πυθόμενος δὲ κατ' ὁδὸν ταῦτα ὁ Κῦρος εἶπε πρὸς Κροῖσον τάδε. "Κροῖσε, τί ἔσται τέλος τῶν γινομένων τούτων ἐμοί; οὐ παύσονται Λυδοί, ὡς οἴκασι, πρήγματα παρέχοντες καὶ αὐτοὶ ἔχοντες. φροντίζω μὴ ἄριστον ᾖ ἐξανδραποδίσασθαί σφεας. ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι πεποιηκέναι ὡς εἴ τις πατέρα ἀποκτείνας τῶν παίδων αὐτοῦ φείσαιτο· ὣς δὲ καὶ ἐγὼ Λυδῶν τὸν μὲν πλέον τι ἢ πατέρα ἐόντα σὲ λαβὼν ἄγω, αὐτοῖσι δὲ Λυδοῖσι τὴν πόλιν παρέδωκα, καὶ ἔπειτα θωυμάζω εἴ μοι ἀπεστᾶσι." ὁ μὲν δὴ τά περ ἐνόεε ἔλεγε. ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε, δείσας μὴ ἀναστάτους ποιήσῃ τὰς

ὅτι Πακτύης ἀπέστησεν Λυδοὺς ἀπὸ Κύρου

βουλὴ Κύρου καὶ Κροίσου περὶ τῆς Λυδῶν ἀποστάσεως

---

20. ὁμοίως - 21 φείσαιτο (Clemens Al. Strom. VI 19 p. 747 P.)

1. χρῆσθαι *L* ‖ 3. χρύσου *C* ‖ Πακτύῃ ἀνδρὶ Λυδῷ om. *C* ‖ 4. αὐτοὺς *C* ‖ ἀκβάτανα *Pz* ‖ 8. ἐπεῖχε *B*[t], ˜η *B*[m] ‖ 14. σὺν αὐτῷ *z* ‖ δὲ] τε *C* ‖ 15. ἀκροπόλει *CPz* ‖ 17. τέλος] τὸ τέλος *z* ‖ 18. εἴκασι *z* ‖ 20. σφέας *z* ‖ γε om. Clem. ‖ 21. ὡς *Pz* : ὥς ‖ 22. ὄντα *BC* ‖ 24. θωμάζω *C* ‖ νόεε *q*. νόε *z* ‖ 25. τοῖσδε *L* ‖ δείσας post Σάρδις *z*

Σάρδις. "ὦ βασιλεῦ, τὰ μὲν οἰκότα εἴρηκας, σὺ μέντοι μὴ πάντα θυμῷ χρέο, μηδὲ πόλιν ἀρχαίην ἐξαναστήσῃς ἀναμάρτητον ἐοῦσαν καὶ τῶν πρότερον καὶ τῶν νῦν ἑστεώτων. τὰ μὲν γὰρ πρότερον ἐγώ τε ἔπρηξα καὶ ἐγὼ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω· τὰ δὲ νῦν παρεόντα Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπέτρεψας Σάρδις, οὗτος δότω τοι δίκην. Λυδοῖσι δὲ συγγνώμην ἔχων τάδε αὐτοῖσι ἐπίταξον, ὡς μήτε ἀποστέωσι μήτε δεινοί τοι ἔωσι. ἄπειπε μέν σφι πέμψας ὅπλα ἀρήια μὴ ἐκτῆσθαι, κέλευε δέ σφεας κιθῶνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι καὶ κοθόρνους ὑποδέεσθαι, πρόειπε δ' αὐτοῖσι κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν καὶ καπηλεύειν παιδεύειν τοὺς παῖδας. καὶ ταχέως σφέας ὦ βασιλεῦ γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας, ὥστε οὐδὲν δεινοί τοι ἔσονται μὴ ἀποστέωσι." Κροῖσος μὲν δὴ ταῦτά οἱ ὑπετίθετο, αἱρετώτερα 156 ταῦτα εὑρίσκων Λυδοῖσι ἢ ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναί σφεας, ἐπιστάμενος ὅτι ἢν μὴ ἀξιόχρεον πρόφασιν προτείνῃ, οὐκ ἀναπείσει μιν μεταβουλεύσασθαι, ἀρρωδέων δὲ μὴ καὶ ὕστερόν κοτε οἱ Λυδοί, ἢν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι, ἀποστάντες ἀπὸ τῶν Περσέων ἀπόλωνται. Κῦρος δὲ ἡσθεὶς τῇ ὑποθήκῃ καὶ ὑπεὶς τῆς ὀργῆς ἔφη οἱ πείθεσθαι. καλέσας δὲ Μαζάρεα ἄνδρα Μῆδον, ταῦτά τέ οἱ ἐνετείλατο προειπεῖν Λυδοῖσι τὰ ὁ Κροῖσος ὑπετίθετο, καὶ πρὸς ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς ἄλλους πάντας οἳ μετὰ Λυδῶν ἐπὶ Σάρδις ἐστρατεύσαντο, αὐτὸν δὲ Πακτύην πάντως ζῶντα ἀγαγεῖν παρ' ἑωυτόν.

Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐντειλάμενος ἀπήλαυνε ἐς 157 ἤθεα τὰ Περσέων, Πακτύης δὲ πυθόμενος ἀγχοῦ εἶναι στρα-

τίνα Κῦρος Λύδοις ἐπέταξεν ὑποθεμένου Κροίσου

---

27. Λέξεις

1. εἰκότα z ‖ 2. χρέο *AB*: χρέω ‖ 3. ἐνεστεώτων? ‖ 4. τὰ] τὸ Bekkeri editio ‖ καὶ ἐγὼ] καὶ ἐμῇ *qz* ‖ κεφαλὴ *C* ‖ 8. τοι] τε *CPz* ‖ σφιν *C* ‖ 9. κεκτῆσθαι *AB* ‖ ὑποδύειν *C* ‖ 13. τοι] τε *C* ‖ 14. αἱρετότερα *B* ‖ 16. ἀξιόχρεων *Bcorr.Pz* ‖ 19. ἀπόλλωνται z ‖ 20. οἱ *C* ‖ 21. τε om. z ‖ 22. καὶ προσεξανδραποδίσασθαι z

τὸν ἐπ᾽ ἑωυτὸν ἰόντα, δείσας οἴχετο φεύγων ἐς Κύμην.
Μαζάρης δὲ ὁ Μῆδος ἐλάσας ἐπὶ τὰς Σάρδις τοῦ Κύρου
στρατοῦ μοῖραν ὅσην δή κοτε ἔχων, ὡς οὐκ εὗρε ἔτι ἐόντας
τοὺς ἀμφὶ Πακτύην ἐν Σάρδισι, πρῶτα μὲν τοὺς Λυδοὺς
ἠνάγκασε τὰς Κύρου ἐντολὰς ἐπιτελέειν. ἐκ τούτου δὲ κελευ-
σμοσύνης Λυδοὶ τὴν πᾶσαν δίαιταν τῆς ζόης μετέβαλον.
Μαζάρης δὲ μετὰ τοῦτο ἔπεμπε ἐς τὴν Κύμην ἀγγέλους
ἐκδιδόναι κελεύων Πακτύην. οἱ δὲ Κυμαῖοι ἔγνωσαν συμ-
βουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι· ἦν γὰρ
αὐτόθι μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρυμένον, τῷ Ἴωνές τε πάντες
καὶ Αἰολέες ἐώθεσαν χρᾶσθαι. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἐστὶ τῆς
158 Μιλησίης ὑπὲρ Πανόρμου λιμένος. πέμψαντες ὦν οἱ Κυ-
μαῖοι ἐς τοὺς Βραγχίδας θεοπρόπους εἰρώτευν περὶ Πακτύην
ὁκοῖόν τι ποιέοντες θεοῖσι μέλλοιεν χαριεῖσθαι. ἐπειρωτῶσι
δέ σφι ταῦτα χρηστήριον ἐγένετο ἐκδιδόναι Πακτύην Πέρσῃ-
σι. ταῦτα δὲ ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι, ὁρμέατο
ἐκδιδόναι· ὁρμημένου δὲ ταύτῃ τοῦ πλήθεος, Ἀριστόδικος
ὁ Ἡρακλείδεω ἀνὴρ τῶν ἀστῶν ἐὼν δόκιμος ἔσχε μὴ ποιῆσαι
ταῦτα Κυμαίους, ἀπιστέων τε τῷ χρησμῷ καὶ δοκέων τοὺς
θεοπρόπους οὐ λέγειν ἀληθέως, ἐς δ τὸ δεύτερον περὶ Πα-
κτύεω ἐπειρησόμενοι ἤισαν ἄλλοι θεοπρόποι, τῶν καὶ Ἀριστό-
δικος ἦν. ἀπικομένων δὲ ἐς Βραγχίδας ἐχρηστηριάζετο ἐκ
159 πάντων Ἀριστόδικος ἐπειρωτέων τάδε. "ὦναξ, ἦλθε παρ᾽
ἡμέας ἱκέτης Πακτύης ὁ Λυδός, φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς
Περσέων· οἱ δέ μιν ἐξαιτέονται, προεῖναι Κυμαίους κελεύ-
οντες. ἡμεῖς δὲ δειμαίνοντες τὴν Περσέων δύναμιν, τὸν

περὶ Πακτύου καὶ τοῦ ἐν Βραγχίδαις χρηστηρίου καὶ τοῦ δοθέντος Κυμαίοις χρησμοῦ περὶ Ἀριστοδίκου πῶς διήλεγξεν τὸ χρηστήριον

1. ἐόντα z || ὤιχετο *ABPz*, ὤχετο *C* || 3. οὐκ z: οὐχ || 5. κεκελευσμοσύνης *Apr.* || 6. ζώης *C* || 9. ἀνῶσαι codices, ἀνῷσαι z || 11. ἐώθασι *C* χρέεσθαι *L* || οὗτος ἐστι *ABz* || 12. πέμψας δὲ ὦν *C* || 13. ἠρώτευν *CPz* 14. ἐπηρωτῶσι *C* || 15. πέρσῃσιν *AB* || 17. ὁρμημένου scripsi: ὁρμωμένου *AB*, ὁρμεωμένου *C*, ὁρμεομένου *Pz* || 19. ἀπιστεύων *C* || 20. ἐσὸ *AB* 21. ἐπηρησόμενοι *C* || ἤιεσαν codices, ἤεσαν z || 23. ἐπειρωτέων *Pz*: ἐπειρωτῶν *AB*, ἐπηρωτέων *C* || ὦναξ *Cz* || 25. κελεύοντες Κυμαίους z

ἱκέτην ἐς τόδε οὐ τετολμήκαμεν ἐκδιδόναι, πρὶν ἂν τὸ ἀπὸ σεῦ ἡμῖν δηλωθῇ ἀτρεκέως ὁκότερα ποιέωμεν.” ὁ μὲν ταῦτα ἐπειρώτα, ὁ δ᾽ αὖτις τὸν αὐτόν σφι χρησμὸν ἔφαινε, κελεύων ἐκδιδόναι Πακτύην Πέρσῃσι. πρὸς ταῦτα ὁ Ἀριστόδικος ἐκ προνοίης ἐποίεε τάδε. περιιὼν τὸν νηὸν κύκλῳ ἐξαίρεε τοὺς στρουθοὺς καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ. ποιέοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα λέγεται φωνὴν ἐκ τοῦ ἀδύτου γενέσθαι φέρουσαν μὲν πρὸς τὸν Ἀριστόδικον, λέγουσαν δὲ τάδε “ἀνοσιώτατε ἀνθρώπων, τί τάδε τολμᾷς ποιέειν; τοὺς ἱκέτας μου ἐκ τοῦ νηοῦ κεραΐζεις;” Ἀριστόδικον δὲ οὐκ ἀπορήσαντα πρὸς ταῦτα εἰπεῖν “ὦναξ, αὐτὸς μὲν οὕτω τοῖσι ἱκέτῃσι βοηθέεις, Κυμαίους δὲ κελεύεις τὸν ἱκέτην ἐκδιδόναι;” τὸν δὲ αὖτις ἀμείψασθαι τοῖσιδε “ναὶ κελεύω, ἵνα γε ἀσεβήσαντες θᾶσσον ἀπόλησθε, ὡς μὴ τὸ λοιπὸν περὶ ἱκετέων ἐκδόσιος ἔλθητε ἐπὶ τὸ χρηστήριον.” ταῦτα ὡς ἀπε- 160
νειχθέντα ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι, οὐ βουλόμενοι οὔτε ἐκδόντες ἀπολέσθαι οὔτε παρ᾽ ἑωυτοῖσι ἔχοντες πολιορκέεσθαι ἐκπέμπουσι αὐτὸν ἐς Μυτιλήνην. οἱ δὲ Μυτιληναῖοι ἐπιπέμποντος τοῦ Μαζάρεος ἀγγελίας ἐκδιδόναι τὸν Πακτύην παρεσκευάζοντο ἐπὶ μισθῷ ὅσῳ δή· οὐ γὰρ ἔχω τοῦτό γε εἰπεῖν ἀτρεκέως· οὐ γὰρ ἐτελεώθη. Κυμαῖοι γὰρ ὡς ἔμαθον ταῦτα πρησσόμενα ἐκ τῶν Μυτιληναίων, πέμψαντες πλοῖον ἐς Λέσβον ἐκκομίζουσι Πακτύην ἐς Χίον. ἐνθεῦτεν δὲ ἐξ ἱροῦ Ἀθηναίης πολιούχου ἀποσπασθεὶς ὑπὸ Χίων ἐξεδόθη· ἐξέδοσαν δὲ οἱ Χῖοι ἐπὶ τῷ Ἀταρνέι μισθῷ· τοῦ δὲ Ἀταρνέος

περὶ Πακτύου καὶ πῶς ὑπὸ Χίων ἐξεδόθη Μαζάρῃ

---

19 sq. Plutarchus mor. p. 859. — 23. - 25 ibidem

3. ἐπηρώτα *Cz* ‖ σφισι *z* ‖ 5. περὶ ἰὼν *C* ‖ 6. νενοσευμένα *z*, νενομισμένα *C*. νενεοσσευμένα Portus ‖ 7. νηῷ *C* ‖ ταῦτα αὐτοῦ *Cpr*. ‖ 11. οὕτωι *B* ‖ 13. αὖτις *C*, αὖθις *z* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 14. ἀπόλλυσθε *z* ‖ 15. ἔλθοιτε *z* ‖ ἀπενεινεχθέντα *C* ‖ 17. ἑωυτοῖ *C* ‖ 18. μιτυλήνην et μιτυληναῖοι B^2*CPz* ‖ ἐς Μιτυλήνην αὐτὸν ἐκπέμπουσι *z* ‖ 20. ὅσῳ δή et τοῦτο om. Plut. ‖ 22. μιτυληναίων B^2*CPz* ‖ 23. χῖον *Cz* ‖ 24. πουλιούχου *z* ‖ 25. χίοι *C* ‖ ἀταρνεῖ *APz* ‖ Αταρνέως *z*

τούτου ἐστὶ χῶρος τῆς Μυσίης, Λέσβου ἀντίος. Πακτύην
μέν νυν παραδεξάμενοι οἱ Πέρσαι εἶχον ἐν φυλακῇ, θέλοντες
Κύρῳ ἀποδέξαι· ἦν δὲ χρόνος οὗτος οὐκ ὀλίγος γενόμενος.
ὅτε Χίων οὐδεὶς ἐκ τοῦ Ἀταρνέος τούτου οὔτε οὐλὰς κριθέων
πρόχυσιν ἐποιέετο θεῶν οὐδενὶ οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρ-
ποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν, ἀπείχετό τε τῶν πάντων ἱρῶν τὰ πάντα ἐκ
τῆς χώρης ταύτης γινόμενα.
161 Χῖοι μέν νυν Πακτύην ἐξέδοσαν. Μαζάρης δὲ μετὰ ταῦτα
ἐστρατεύετο ἐπὶ τοὺς συμπολιορκήσαντας Τάβαλον, καὶ τοῦτο
μὲν Πριηνέας ἐξηνδραποδίσατο, τοῦτο δὲ Μαιάνδρου πεδίον
πᾶν ἐπέδραμε ληίην ποιεύμενος τῷ στρατῷ, Μαγνησίην τε
162 ὡσαύτως. μετὰ δὲ ταῦτα αὐτίκα νούσῳ τελευτᾷ. ἀποθα-
νόντος δὲ τούτου Ἅρπαγος κατέβη διάδοχος τῆς στρατηγίης,
γένος καὶ αὐτὸς ἐὼν Μῆδος, τὸν ὁ Μήδων βασιλεὺς Ἀστυά-
γης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε, ὁ τῷ Κύρῳ τὴν βασιληίην
συγκατεργασάμενος. οὗτος ὡνὴρ τότε ὑπὸ Κύρου στρατηγὸς
ἀποδεχθεὶς ὡς ἀπίκετο ἐς τὴν Ἰωνίην, αἵρεε τὰς πόλιας
χώμασι· ὅκως γὰρ τειχήρεας ποιήσειε, τὸ ἐνθεῦτεν χώματα
163 χῶν πρὸς τὰ τείχεα ἐπόρθεε. πρώτῃ δὲ Φωκαίῃ Ἰωνίης
ἐπεχείρησε. οἱ δὲ Φωκαιέες οὗτοι ναυτιλίῃσι μακρῇσι πρῶ-
τοι Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, καὶ τόν τε Ἀδρίην καὶ τὴν Τυρ-
σηνίην καὶ τὴν Ἰβηρίην καὶ τὸν Ταρτησσὸν οὗτοί εἰσι οἱ
καταδέξαντες· ἐναυτίλλοντο δὲ οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶ ἀλλὰ
πεντηκοντέροισι. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὸν Ταρτησσὸν προσφιλέες
ἐγένοντο τῷ βασιλέι τῶν Ταρτησσίων, τῷ οὔνομα μὲν ἦν
Ἀργανθώνιος, ἐτυράννευσε δὲ Ταρτησσοῦ ὀγδώκοντα ἔτεα.

ὅτι Μαζάρους μετὰ Πριήνης ἅλωσιν τελευτήσαντος Ἅρπαγος ἐπέμφθη στρατηγός — πῶς τὰς τῆς Ἰωνίης πόλεις Ἅρπαγος ἐπόρθει καὶ περὶ Φωκαιῶν — περὶ Ἀργανθωνίου τοῦ Ταρτησσίων τυράννου καὶ τῆς εἰς Φωκαιᾶς αὐτοῦ φιλίας

5. Λέξεις. — 26. - p. 105, 1 Lucianus Longaev. 10. — Tzetzes ad Lycophr. 643. — Strabo p. 151

1. κριθῶν *L* ‖ 6. γρ. απικετο *A*ᵐ ‖ 9. πολιορκήσαντας *C* ‖ 11. τε] δὲ *Cz* ‖ 16. ὡνὴρ *C* ‖ 18. τειχήρας *z* ‖ 19. πρὸς τειχήρεα *C* ‖ 20. ναυτη-λίῃσι *C* ‖ 23. ναυσὶ *z* ‖ 25. βασιλεῖ *ABPz*, βασιλέει *C* ‖ 26. ἀγαθώνιος *C* ‖ ὀγδοήκοντα *AB*

ἐβίωσε δὲ πάντα εἴκοσι καὶ ἑκατόν. τούτῳ δὴ τῷ ἀνδρὶ προσφιλέες οἱ Φωκαιέες οὕτω δή τι ἐγένοντο ὡς τὰ μὲν πρῶτά σφεας ἐκλιπόντας Ἰωνίην ἐκέλευε τῆς ἑωυτοῦ χώρης οἰκῆσαι ὅκου βούλονται, μετὰ δέ, ὡς τοῦτό γε οὐκ ἔπειθε τοὺς Φωκαιέας, ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο, ἐδίδου σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν· ἐδίδου δὲ ἀφειδέως· καὶ γὰρ καὶ ἡ περίοδος τοῦ τείχεος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι, τοῦτο δὲ πᾶν λίθων μεγάλων καὶ εὖ συναρμοσμένων. τὸ μὲν δὴ τεῖχος τοῖσι Φωκαιεῦσι τρόπῳ 164
τοιῷδε ἐξεποιήθη. ὁ δὲ Ἅρπαγος ὡς ἐπήλασε τὴν στρατιήν, ἐπολιόρκεε αὐτούς, προϊσχόμενος ἔπεα ὥς οἱ καταχρᾷ εἰ βούλονται Φωκαιέες προμαχεῶνα ἕνα μοῦνον τοῦ τείχεος ἐρεῖψαι καὶ οἴκημα ἓν κατιρῶσαι. οἱ δὲ Φωκαιέες περιημεκτέοντες τῇ δουλοσύνῃ ἔφασαν θέλειν βουλεύσασθαι ἡμέρην μίαν καὶ ἔπειτα ὑποκρινέεσθαι· ἐν ᾧ δὲ βουλεύονται αὐτοί, ἀπαγαγεῖν ἐκεῖνον ἐκέλευον τὴν στρατιὴν ἀπὸ τοῦ τείχεος. ὁ δ' Ἅρπαγος ἔφη εἰδέναι μὲν εὖ τὰ ἐκεῖνοι μέλλοιεν ποιέειν, ὅμως δέ σφι παριέναι βουλεύσασθαι. ἐν ᾧ ὦν ὁ Ἅρπαγος ἀπὸ τοῦ τείχεος ἀπήγαγε τὴν στρατιήν, οἱ Φωκαιέες ἐν τούτῳ κατασπάσαντες τὰς πεντηκοντέρους, ἐσθέμενοι τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ ἔπιπλα πάντα, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἀγάλματα τὰ ἐκ τῶν ἱρῶν καὶ τὰ ἄλλα ἀναθήματα, χωρὶς ὅ τι χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐσθέντες καὶ αὐτοὶ ἐσβάντες ἔπλεον ἐπὶ Χίου. τὴν δὲ Φωκαίην ἐρημωθεῖσαν ἀνδρῶν ἔσχον οἱ Πέρσαι. οἱ δὲ Φωκαιέες, ἐπείτε 165

πῶς Φωκαιεῖς ἀπανέστησαν τῆς πατρίδος

6. ἐδίδου - πόλιν Thomas M. p. 293. — 13. οἱ δὲ - 14 δουλοσύνῃ (Suidas v. δουλοσύνῃ et v. περιημάκτεον)

1. ἐβίωσε δὲ πάντα om. *C* ‖ τὰ πάντα G. Hermann ‖ δὴ *z*: δὲ ‖ 2. φωκαίες *C* ‖ τι] τοι *C* ‖ πρῶτα σφέας *ABPz* ‖ 3. ἑαυτοῦ *C* ‖ 4. γε om. *Pz* ‖ 13. ἐρῖψαι B^t, ἐρῆψαι B^m, ἐρίψαι A^1, ἐρειψαι A^2, ..ριψε *C* ‖ κατειρῶσαι AB^1Pz, κατερῶσαι *C*, κατειρόσαι B^2 ‖ 15. μίην *z* ‖ 17. ὁ δ' - 19 τείχεος om. *C* ‖ φωκαίες *C* ‖ 20. καταταςπάσαντες *C* ‖ 22. χωρὶς] χωρὶς ἢ Valckenaer

σφι Χῖοι τὰς νήσους τὰς Οἰνούσσας καλεομένας οὐκ ἐβούλοντο ὠνευμένοισι πωλέειν, δειμαίνοντες μὴ αἱ μὲν ἐμπόριον γένωνται, ἡ δὲ αὐτῶν νῆσος ἀποκληισθῇ τούτου εἵνεκα. πρὸς ταῦτα οἱ Φωκαιέες ἐστέλλοντο ἐς Κύρνον· ἐν γὰρ τῇ Κύρνῳ εἴκοσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐκ θεοπροπίου ἀνεστήσαντο πόλιν, τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη. Ἀργανθώνιος δὲ τηνικαῦτα ἤδη τετελευτήκεε. στελλόμενοι δὲ ἐπὶ τὴν Κύρνον, πρῶτα καταπλεύσαντες ἐς τὴν Φωκαίην κατεφόνευσαν τῶν Περσέων τὴν φυλακήν, ἣ ἐφρούρεε παραδεξαμένη παρὰ Ἁρπάγου τὴν πόλιν. μετὰ δέ, ὡς τοῦτό σφι ἐξέργαστο, ἐποιήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἑωυτῶν τοῦ στόλου. πρὸς δὲ ταύτῃσι καὶ μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν καὶ ὤμοσαν μὴ πρὶν ἐς Φωκαίην ἥξειν πρὶν ἢ τὸν μύδρον τοῦτον ἀναφανῆναι. στελλομένων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τὴν Κύρνον, ὑπὲρ ἡμίσεας τῶν ἀστῶν ἔλαβε πόθος τε καὶ οἶκτος τῆς πόλιος καὶ τῶν ἠθέων τῆς χώρης, ψευδόρκιοι δὲ γενόμενοι ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Φωκαίην. οἳ δὲ αὐτῶν τὸ ὅρκιον ἐφύλασσον, ἀερθέν-
166 τες ἐκ τῶν Οἰνουσσέων ἔπλεον. ἐπείτε δὲ ἐς τὴν Κύρνον ἀπίκοντο, οἴκεον κοινῇ μετὰ τῶν πρότερον ἀπικομένων ἐπ' ἔτεα πέντε, καὶ ἱρὰ ἐνιδρύσαντο. καὶ ἦγον γὰρ δὴ καὶ ἔφερον τοὺς περιοίκους ἅπαντας· στρατεύονται ὦν ἐπ' αὐτοὺς κοινῷ λόγῳ χρησάμενοι Τυρσηνοὶ καὶ Καρχηδόνιοι, νηυσὶ ἑκάτεροι ἑξήκοντα. οἱ δὲ Φωκαιέες πληρώσαντες καὶ αὐτοὶ τὰ πλοῖα, ἐόντα ἀριθμὸν ἑξήκοντα, ἀντίαζον ἐς τὸ Σαρδόνιον καλεόμενον πέλαγος. συμμισγόντων δὲ τῇ ναυμαχίῃ Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαιεῦσι ἐγένετο· αἱ μὲν γὰρ τεσσεράκοντά σφι

μάχη Φωκαιῶν πρὸς Τυρσηνοὺς καὶ Καρχηδονίους

6. Stephanus Byz. v. Ἀλλαλία. — 12. Λέξεις

1. χίοι C || οἰνούσας C || ἐβούλευντο z || 3. αὐτῶν C: αὐτέων || ἀποκλησθῆι C || τούτου εἵνεκα fortasse spuria || 13. ἀναφανῆναι Reiske: ἀναφῆναι L. ἀναδῦναι Bekker, ἀναβῆναι Herold || 17. οἱ δὲ z || 18. οἰνουσέων C || 20. καὶ ἄγον γὰρ ἤδη CPz || 26. τεσσεράκοντα A: τεσσαράκοντα || σφι C: σφίσι

νέες διεφθάρησαν, αἱ δὲ εἴκοσι αἱ περιεοῦσαι ἦσαν ἄχρηστοι· ἀπεστράφατο γὰρ τοὺς ἐμβόλους. καταπλώσαντες δὲ ἐς τὴν Ἀλαλίην ἀνέλαβον τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην κτῆσιν ὅσην οἷαί τε ἐγίνοντο αἱ νέες σφι ἄγειν, καὶ ἔπειτα ἀπέντες τὴν Κύρνον ἔπλεον ἐς Ῥήγιον. τῶν δὲ διαφθαρει- 167
σέων νεῶν τοὺς ἄνδρας οἵ τε Καρχηδόνιοι καὶ οἱ Τυρσηνοὶ .... ἔλαχόν τε αὐτῶν πολλῷ πλείστους καὶ τούτους ἐξαγαγόντες κατέλευσαν. μετὰ δὲ Ἀγυλλαίοισι πάντα τὰ παριόντα τὸν χῶρον, ἐν τῷ οἱ Φωκαιέες καταλευσθέντες ἐκέατο, ἐγίνετο διάστροφα καὶ ἔμπηρα καὶ ἀπόπληκτα, ὁμοίως πρόβατα καὶ ὑποζύγια καὶ ἄνθρωποι. οἱ δὲ Ἀγυλλαῖοι ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευσε ποιέειν τὰ καὶ νῦν οἱ Ἀγυλλαῖοι ἔτι ἐπιτελέουσι· καὶ γὰρ ἐναγίζουσί σφι μεγάλως καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἐπιστᾶσι. καὶ οὗτοι μὲν τῶν Φωκαιέων τοιούτῳ μόρῳ διεχρήσαντο. οἱ δὲ αὐτῶν ἐς τὸ Ῥήγιον καταφυγόντες ἐνθεῦτεν ὁρμεόμενοι ἐκτήσαντο πόλιν γῆς τῆς Οἰνωτρίης ταύτην ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται· ἔκτισαν δὲ ταύτην πρὸς ἀνδρὸς Ποσειδωνιήτεω μαθόντες ὡς τὸν Κύρνον σφι ἡ Πυθίη ἔχρησε κτίσαι ἥρων ἐόντα, ἀλλ' οὐ τὴν νῆσον.

Φωκαίης μέν νυν πέρι τῆς ἐν Ἰωνίῃ οὕτω ἔσχε, παρα- 168
πλήσια δὲ τούτοισι καὶ Τήιοι ἐποίησαν. ἐπείτε γάρ σφεων εἷλε χώματι τὸ τεῖχος Ἅρπαγος, ἐσβάντες πάντες ἐς τὰ πλοῖα οἴχοντο πλέοντες ἐπὶ τῆς Θρηίκης, καὶ ἐνθαῦτα ἔκτισαν πόλιν

περὶ τῶν καταλευσθέντων Φωκαιῶν καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ Ἀγυλλαίων θεομηνίας   ὅτι ἐν Ῥηγίῳ Ὑέλην πόλιν ἔκτισαν οἱ Φωκαιεῖς
περὶ Τηίων καὶ τῆς αὐτῶν ἀπαναστάσεως καὶ ὅτι ἐν Ἀβδήροις ᾤκησαν

2. Λέξεις. — 12. Suidas v. ἁμαρτίαν. — 14. Λέξεις. — 15. οὗτοι - 16 διεχρήσαντο Thomas M. p. 82. — 18. Stephanus Byz. v. Θυέλα

1. νῆες *L* || περιοῦσαι *z* || 2. ἀπεστρέφατο *AB* || 4. ἐγένοντο *qz* || νῆες *L* || 5. ἀφέντες *L* || 7. lacunam vidit Reiske, quam sic probabiliter expleveris: διέλαχον, τῶν δὲ Τυρσηνῶν οἱ Ἀγυλλαῖοι || αὐτέων *z* || πλείστους correxi: πλείους || 8. πάντα τὰ] πάντά τινα *C*, γρ. παντά τινα *Pm* || 10. ἔμπυρα *z* || 12. ἁμαρτίδα *C* || 15. καὶ ἱππικὸν om. *Pz* || φωκεέων *C* || 17. ὁρμεώμενοι *C* || οἰνοτρίης *C* || 18. ὑέλλη *Cpr.*, Θυέλα Steph. || 19. ποσιδωνιήτεω *ABC* || 21. οὕτω *z*: οὕτως || 24. Θρηίκης Bekker: θρηικίης vel θρηϊκίης

Ἄβδηρα, τὴν πρότερος τούτων Κλαζομένιος Τιμήσιος κτίσας οὐκ ἀπώνητο, ἀλλ᾽ ὑπὸ Θρηίκων ἐξελασθεὶς τιμὰς νῦν ὑπὸ Τηίων τῶν ἐν Ἀβδήροισι ὡς ἥρως ἔχει.

169 Οὗτοι μέν νυν Ἰώνων μοῦνοι τὴν δουλοσύνην οὐκ ἀνεχόμενοι ἐξέλιπον τὰς πατρίδας· οἱ δ᾽ ἄλλοι Ἴωνες πλὴν Μιλησίων διὰ μάχης μὲν ἀπίκοντο Ἁρπάγῳ κατά περ οἱ ἐκλιπόντες, καὶ ἄνδρες ἐγένοντο ἀγαθοὶ περὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος μαχόμενοι, ἑσσωθέντες δὲ καὶ ἁλόντες ἔμενον κατὰ χώρην ἕκαστοι καὶ τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον. Μιλήσιοι δέ, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, αὐτῷ Κύρῳ ὅρκιον ποιησάμενοι ἡσυχίην ἦγον. οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο. ὡς δὲ τοὺς ἐν τῇ ἠπείρῳ Ἴωνας ἐχειρώσατο Ἅρπαγος, οἱ τὰς νήσους ἔχοντες Ἴωνες καταρρωδήσαντες ταῦτα σφέας αὐτοὺς ἔδοσαν Κύρῳ.

170 Κεκακωμένων δὲ Ἰώνων καὶ συλλεγομένων οὐδὲν ἧσσον ἐς τὸ Πανιώνιον, πυνθάνομαι γνώμην Βίαντα ἄνδρα Πριηνέα ἀποδέξασθαι Ἴωσι χρησιμωτάτην, τῇ εἰ ἐπείθοντο, παρεῖχε ἄν σφι εὐδαιμονέειν Ἑλλήνων μάλιστα· ὃς ἐκέλευε κοινῷ στόλῳ Ἴωνας ἀερθέντας πλέειν ἐς Σαρδὼ καὶ ἔπειτα πόλιν μίαν κτίζειν πάντων Ἰώνων, καὶ οὕτω ἀπαλλαχθέντας σφέας δουλοσύνης εὐδαιμονήσειν, νήσων τε ἁπασέων μεγίστην νεμομένους καὶ ἄρχοντας ἄλλων· μένουσι δέ σφι ἐν τῇ Ἰωνίῃ οὐκ ἔφη ἐνορᾶν ἐλευθερίην ἔτι ἐσομένην. αὕτη μὲν Βίαντος τοῦ Πριηνέος γνώμη ἐπὶ διεφθαρμένοισι Ἴωσι γενομένη, χρηστὴ δὲ καὶ πρὶν ἢ διαφθαρῆναι Ἰωνίην Θάλεω ἀνδρὸς Μιλησίου ἐγένετο, τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος ὃς

περὶ τῆς Βίαντος καὶ Θαλοῦ πρὸς Ἴωνας συμβουλῆς

1. τὴν - 2 ἀπώνητο Thomas M. p. 406. — 26. Phrynichus p 170 idem in Bekkeri Anecd. p. 18. — Plutarchus mor. p. 857. Diogenes Laert. I 22. Schol. Plat. p. 420. Theodoretus graec. affect. I 24

2. ἀπώνητο *Pz*. Thom.: ἀπόνητο ‖ ἐξελαθεὶς *P*[1]*z* ‖ 3. τῶν ου z
6. ἀπικέατο *CPz* ‖ καθάπερ z ‖ 7. ἕκαστοι Schweighaeuser ‖ 11. ἔγων *CPz* ‖ 13. ταύτὰ Reiske ‖ 19. ἀερθέντας *qz*: αἱρεθέντας· ‖ σαρδῶ C
20. ἀπαλλαχθέντάς σφεας *AB* ‖ 21. εὐδαιμονίσειν z ‖ 23. ἐνόρᾶν
25. θάλλεω *P*, Θαλλέω z ‖ 26. τοανέκαθεν *P*, ἀνέκαθεν z

ἐκέλευε ἓν βουλευτήριον Ἴωνας ἐκτῆσθαι, τὸ δὲ εἶναι ἐν Τέῳ (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης), τὰς δὲ ἄλλας πόλιας οἰκεομένας ἧσσον νομίζεσθαι κατά περ εἰ δῆμοι εἶεν. οὗτοι μὲν δή σφι γνώμας τοιάσδε ἀπεδέξαντο.

171 Ἅρπαγος δὲ καταστρεψάμενος Ἰωνίην ἐποιέετο στρατηίην ἐπὶ Κᾶρας καὶ Καυνίους καὶ Λυκίους, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας. εἰσὶ δὲ τούτων Κᾶρες μὲν ἀπιγμένοι ἐς τὴν ἤπειρον ἐκ τῶν νήσων. τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες Μίνω κατήκοοι καὶ καλεόμενοι Λέλεγες εἶχον τὰς νήσους, φόρον μὲν οὐδένα ὑποτελέοντες, ὅσον καὶ ἐγὼ δυνατός εἰμι ἐπὶ μακρότατον ἐξικέσθαι ἀκοῇ· οἱ δέ, ὅκως Μίνως δέοιτο, ἐπλήρουν οἱ τὰς νέας. ἅτε δὴ Μίνω τε κατεστραμμένου γῆν πολλὴν καὶ εὐτυχέοντος τῷ πολέμῳ, τὸ Καρικὸν ἦν ἔθνος λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων κατὰ τοῦτον ἅμα τὸν χρόνον μακρῷ μάλιστα. καί σφι τριξὰ ἐξευρήματα ἐγένετο τοῖσι οἱ Ἕλληνες ἐχρήσαντο· καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες καὶ ἐπὶ τὰς ἀσπίδας τὰ σημήια ποιέεσθαι, καὶ ὄχανα ἀσπίσι οὗτοί εἰσι οἱ ποιησάμενοι πρῶτοι· τέως δὲ ἄνευ ὀχάνων ἐφόρεον τὰς ἀσπίδας πάντες οἵ περ ἐώθεσαν ἀσπίσι χρᾶσθαι, τελαμῶσι σκυτίνοισι οἰηκίζοντες, περὶ τοῖσι αὐχέσι τε καὶ τοῖσι ἀριστεροῖσι ὤμοισι περικείμενοι. μετὰ δὲ τοὺς Κᾶρας χρόνῳ ὕστερον πολλῷ Δωριέες τε καὶ Ἴωνες ἐξανέστησαν ἐκ τῶν νήσων, καὶ οὕτω ἐς τὴν ἤπειρον ἀπίκοντο. κατὰ μὲν δὴ Κᾶρας οὕτω Κρῆτες

Ἁρπάγου στρατεία ἐπὶ Κᾶρας καὶ Καυνίους καὶ Λυκίους περὶ Καρῶν τίνες ἦσαν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐξευρημάτων καὶ ἐθῶν

---

2. Stephanus Byz. v. Τέως. — 12. ἅτε - 13 πολλὴν Thomas M. p. 74. — 13. Stephanus Byz. v. Καρία

1. κεκτῆσθαι *A* ‖ 2. μέσην Steph. ‖ 3. καθάπερ *B* ‖ εἰ] οἱ *z* ‖ οὗτοι Schaefer: οὕτω ‖ 4. τοιᾶσδε *A* ‖ 5. δὲ om. *z* ‖ στρατίην *C* ‖ 6. καυνίους *Pz*: Καυκωνίους, quod idem *A*[m] ‖ καὶ Λυκίους om. *A*[t] ‖ 9. Μίνω] Μίνω τε J. Gronovius tanquam ex *A* ‖ 10. ἐπὶ μακρότατον Werfer: μακρότατον ‖ 12. δὴ] δὲ δὴ *CP*[m], δὲ *qz* ‖ τε om. *z* ‖ 14. δοκιμώτατον Steph. ‖ 15. μακρῷ] καὶ μακρῷ *z* ‖ ἐξεγένετο *C* ‖ 18. σημεῖα *Pz* ‖ 20. ἐώθησαν *z* χρέεσθαι *L* ‖ 23. οὕτως *L*

λέγουσι γενέσθαι· οὐ μέντοι αὐτοί γε ὁμολογέουσι τούτοισι
οἱ Κᾶρες, ἀλλὰ νομίζουσι αὐτοὶ ἑωυτοὺς εἶναι αὐτόχθονας
ἠπειρώτας, καὶ τῷ οὐνόματι τῷ αὐτῷ αἰεὶ διαχρεωμένους τῷ
περ νῦν. ἀποδεικνῦσι δὲ ἐν Μυλάσοισι Διὸς Καρίου ἱρὸν
ἀρχαῖον, τοῦ Μυσοῖσι μὲν καὶ Λυδοῖσι μέτεστι ὡς κασιγνή-
τοισι ἐοῦσι τοῖσι Καρσί· τὸν γὰρ Λυδὸν καὶ τὸν Μυσὸν
λέγουσι εἶναι Καρὸς ἀδελφεούς. τούτοισι μὲν δὴ μέτεστι.
ὅσοι δὲ ἐόντες ἄλλου ἔθνεος ὁμόγλωσσοι τοῖσι Καρσὶ ἐγέ-
172 νοντο, τούτοισι δὲ οὐ μέτα. οἱ δὲ Καύνιοι αὐτόχθονες δοκέειν
ἐμοὶ εἰσί, αὐτοὶ μέντοι ἐκ Κρήτης φασὶ εἶναι. προσκεχωρή-
κασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες
πρὸς τὸ Καυνικόν (τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι)
νόμοισι δὲ χρέωνται κεχωρισμένοισι πολλὸν τῶν τε ἄλλων
ἀνθρώπων καὶ Καρῶν. τοῖσι γὰρ κάλλιστόν ἐστι κατ' ἡλι-
κίην τε καὶ φιλότητα εἰλαδὸν συγγίνεσθαι ἐς πόσιν, καὶ ἀν-
δράσι καὶ γυναιξὶ καὶ παισί. ἱδρυθέντων δέ σφι ἱρῶν ξεινι-
κῶν, μετέπειτα, ὥς σφι ἀπέδοξε, ἔδοξε δὲ τοῖσι πατρίοισι
μοῦνον χρᾶσθαι θεοῖσι, ἐνδύντες τὰ ὅπλα ἅπαντες Καύνιοι
ἡβηδόν, τύπτοντες δόρασι τὸν ἠέρα, μέχρι οὔρων τῶν Καλυν-
δικῶν εἵποντο, καὶ ἔφασαν ἐκβάλλειν τοὺς ξεινικοὺς θεούς.
173 καὶ οὗτοι μὲν τρόποισι τοιούτοισι χρέωνται. οἱ δὲ Λύκιοι ἐκ
Κρήτης τὠρχαῖον γεγόνασι (τὴν γὰρ Κρήτην εἶχον τὸ πα-
λαιὸν πᾶσαν βάρβαροι)· διενειχθέντων δὲ ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς
βασιληίης τῶν Εὐρώπης παίδων Σαρπηδόνος τε καὶ Μίνω
ὡς ἐπεκράτησε τῇ στάσι Μίνως, ἐξήλασε αὐτόν τε Σαρπη-
δόνα καὶ τοὺς στασιώτας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀπωσθέντες ἀπίκοντο

περὶ Καυνίων τίνες (B) περὶ Λυκίων τίνες τε εἰσὶ καὶ πόθεν καὶ περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς νομίμων καὶ ἐθῶν

---

3. καὶ τῷ - 4 νῦν Thomas M. p. 82. — 19. Λέξεις. — 21. Eustathius Dion. 857. — 25 sqq. Strabo p. 573

3. ἠπειρώτας] ὑπηρέτας q, ὑπερέτας z ‖ ὀνόματι AB. Thom. ‖ ἀεὶ Pz 4. Μυλάσσοισι z ‖ 6. τοῖσι om. Apr. ‖ 15. ἰλαδὸν Pz ‖ εἰς C ‖ 16. ἱδρυθέντων z ‖ 17. ἔδοξε δὲ z: ἔδοξε δὴ ABP, om. C ‖ 19. δούρασι Pz 20. ἕποντο z ‖ 24. πέδων C ‖ 25 στάσει L

τῆς Ἀσίης ἐς γῆν τὴν Μιλυάδα· τὴν γὰρ νῦν Λύκιοι νέμονται, αὕτη τὸ παλαιὸν ἦν Μιλυάς, οἱ δὲ Μιλύαι τότε Σόλυμοι ἐκαλέοντο. τέως μὲν δὴ αὐτῶν Σαρπηδὼν ἦρχε, οἱ δὲ ἐκαλέοντο τό πέρ τε ἠνείκαντο οὔνομα καὶ νῦν ἔτι καλέονται ὑπὸ τῶν περιοίκων οἱ Λύκιοι, Τερμίλαι· ὡς δὲ ἐξ Ἀθηνέων Λύκος ὁ Πανδίονος, ἐξελασθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ Αἰγέος, ἀπίκετο ἐς τοὺς Τερμίλας παρὰ Σαρπηδόνα, οὕτω δὴ κατὰ τοῦ Λύκου τὴν ἐπωνυμίην Λύκιοι ἀνὰ χρόνον ἐκλήθησαν. νόμοισι δὲ τὰ μὲν Κρητικοῖσι τὰ δὲ Καρικοῖσι χρέωνται. ἓν δὲ τόδε ἴδιον νενομίκασι καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων· εἰρομένου δὲ ἑτέρου τὸν πλησίον τίς εἴη, καταλέξει ἑωυτὸν μητρόθεν καὶ τῆς μητρὸς ἀνανεμέεται τὰς μητέρας. καὶ ἢν μέν γε γυνὴ ἀστὴ δούλῳ συνοικήσῃ, γενναῖα τὰ τέκνα νενόμισται· ἢν δὲ ἀνὴρ ἀστὸς καὶ ὁ πρῶτος αὐτῶν γυναῖκα ξείνην ἢ παλλακὴν ἔχῃ, ἄτιμα τὰ τέκνα γίνεται.

Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι 174
ἐδουλώθησαν ὑπὸ Ἁρπάγου, οὔτε αὐτοὶ οἱ Κᾶρες ἀποδεξάμενοι οὐδέν, οὔτε ὅσοι Ἑλλήνων ταύτην τὴν χώρην οἰκέουσι· οἰκέουσι δὲ καὶ ἄλλοι καὶ Λακεδαιμονίων ἄποικοι Κνίδιοι· οἳ τῆς χώρης τῆς σφετέρης τετραμμένης ἐς πόντον, τὸ δὴ Τριόπιον καλέεται, ἀργμένης δὲ ἐκ τῆς Χερσονήσου τῆς Βυβασσίης, ἐούσης τε πάσης τῆς Κνιδίης πλὴν ὀλίγης περιρρόου (τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς βορέην ἄνεμον ὁ Κεραμεικὸς

ὅτι Λύκιοι μόνοι ἀπὸ τῶν μητρῶν ἑαυτοὺς καλοῦσι — περὶ Κνιδίων
ὅτι νῆσον ἐπετήδευσαν τὴν ἑαυτῶν ποιῆσαι πόλιν

5 sqq. Eustathius Dion. 857. — Stephanus Byz. v. Τέρμερα. — 13. Suidas v. ἀνανέμειν. — 15. Bekkeri Anecd. p. 111

2. μιλύας *C* ‖ 3. αὐτέων *z* ‖ 4. τό om. *z* ‖ 5. ἀθηναίων *CPz* 6. ἐξελαθεὶς *Pz* ‖ ἀδελφοῦ *qz* ‖ 7. αἰγέως *L* ‖ 11. συμφέροντα *A* 12 ἠρομένου *C* ‖ 13. ἀνανεμεῖται *AB* ‖ 14. γε om. *z* ‖ 15. ἀστὸς] αὐτὸς *C* ‖ 16. αὐτέων *z* ‖ 21. Κνίδιοι, οἳ Bekker: Κνίδιοι ‖ 23. Βυβασσίης Is. Vossius: βυβλεσίης ‖ 25. βορῆν codices, βορὴν *z* ‖ Κεραμικὸς *z*

κόλπος ἀπέργει, τὰ δὲ πρὸς νότον ἡ κατὰ Σύμην τε καὶ Ῥόδον θάλασσα), τὸ ὦν δὴ ὀλίγον τοῦτο, ἐὸν ὅσον τε ἐπὶ πέντε στάδια, ὤρυσσον οἱ Κνίδιοι ἐν ὅσῳ Ἅρπαγος τὴν Ἰωνίην κατεστρέφετο, βουλόμενοι νῆσον τὴν χώρην ποιῆσαι. ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγίνετο· τῇ γὰρ ἡ Κνιδίη χώρη ἐς τὴν ἤπειρον τελευτᾷ, ταύτῃ ὁ ἰσθμός ἐστι τὸν ὤρυσσον. καὶ δὴ πολλῇ χειρὶ ἐργαζομένων τῶν Κνιδίων, μᾶλλον γάρ τι καὶ θειότερον ἐφαίνοντο τιτρώσκεσθαι οἱ ἐργαζόμενοι τοῦ οἰκότος τά τε ἄλλα τοῦ σώματος καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς θραυομένης τῆς πέτρης, ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους ἐπειρησομένους τὸ ἀντίξοον. ἡ δὲ Πυθίη σφι, ὡς αὐτοὶ Κνίδιοι λέγουσι, χρᾷ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ τάδε.

ἰσθμὸν δὲ μὴ πυργοῦτε μηδ' ὀρύσσετε·
Ζεὺς γάρ κ' ἔθηκε νῆσον, εἴ κ' ἐβούλετο.

Κνίδιοι μὲν ταῦτα τῆς Πυθίης χρησάσης τοῦ τε ὀρύγματος ἐπαύσαντο καὶ Ἁρπάγῳ ἐπιόντι σὺν τῷ στρατῷ ἀμαχητὶ
175 σφέας αὐτοὺς παρέδοσαν. ἦσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν, τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι, ἡ ἱρείη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει. τρίς σφι τοῦτο ἐγένετο. οὗτοι τῶν περὶ Καρίην ἀνδρῶν μοῦνοί τε ἀντέσχον χρόνον Ἁρπάγῳ καὶ πρήγματα παρέσχον πλεῖστα, ὄρος τειχίσαντες τῷ οὔνομά ἐστι Λίδη.

176 Πηδασέες μέν νυν χρόνῳ ἐξαιρέθησαν· Λύκιοι δέ, ὡς ἐς τὸ Ξάνθιον πεδίον ἤλασε ὁ Ἅρπαγος τὸν στρατόν, ἐπεξιόντες

περὶ τοῦ πώγωνα φύεσθαι τῇ ἐν Πηδάσῳ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερείᾳ περὶ τοῦ πρὸς Λυκίους καὶ Καυνίους πολέμου

---

11. Λέξεις. — 13 sq. (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 26). — 18. - 20 Strabo p. 611

1. ἀπείργει *Cz* ‖ 5. ἐγίνετο *AB*: ἐγένετο ‖ 6. πολλὴ *AB* ‖ 8. εἰκότος *z* ‖ 10. θεοπρόπους om. *z* ‖ 11. ἐπερησομένους *L* ‖ 13. δὲ om. Oenom. 14. αἴ κ' Oenom. εἴ γ' Bekker ‖ 17. πηδασσέες *C* ‖ οἰκοῦντες *L* 18. Αλικαρνασοῦ *z* ‖ 19. περιοικεῦσι *C* ‖ ἱερείη *L* ‖ 20. τρίσφι τοῦτο *C* ‖ 24. πηδασσέες *C* ‖ 25. ἐπεξιόντες Bekker: ὑπεξιόντες

καὶ μαχόμενοι ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς ἀρετὰς ἀπεδείκνυντο. ἑσσωθέντες δὲ καὶ κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ συνήλισαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν τάς τε γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ χρήματα καὶ τοὺς οἰκέτας, καὶ ἔπειτα ὑπῆψαν τὴν ἀκρόπολιν πᾶσαν ταύτην καίεσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσαντες καὶ συνομόσαντες ὅρκους δεινούς, ἐπεξελθόντες ἀπέθανον πάντες Ξάνθιοι μαχόμενοι. τῶν δὲ νῦν Λυκίων φαμένων Ξανθίων εἶναι οἱ πολλοί, πλὴν ὀγδώκοντα ἱστιέων, εἰσὶ ἐπήλυδες· αἱ δὲ ὀγδώκοντα ἱστίαι αὗται ἔτυχον τηνικαῦτα ἐκδημέουσαι καὶ οὕτω περιεγένοντο. τὴν μὲν δὴ Ξάνθον οὕτω ἔσχε ὁ Ἅρπαγος, παραπλησίως δὲ καὶ τὴν Καῦνον ἔσχε· καὶ γὰρ οἱ Καύνιοι τοὺς Λυκίους ἐμιμήσαντο τὰ πλέω.

Τὰ μέν νυν κάτω τῆς Ἀσίης Ἅρπαγος ἀνάστατα ἐποίεε, 177
τὰ δὲ ἄνω αὐτῆς αὐτὸς Κῦρος, πᾶν ἔθνος καταστρεφόμενος καὶ οὐδὲν παριείς. τὰ μέν νυν αὐτῶν πλέω παρήσομεν· τὰ δέ οἱ παρέσχε τε πόνον πλεῖστον καὶ ἀξιαπηγητότατά ἐστι, τούτων ἐπιμνήσομαι.

Κῦρος ἐπείτε τὰ πάντα τῆς ἠπείρου ὑποχείρια ἐποιή- 178
σατο, Ἀσσυρίοισι ἐπετίθετο. τῆς δὲ Ἀσσυρίης ἐστὶ μέν κου καὶ ἄλλα πολίσματα μεγάλα πολλά, τὸ δὲ ὀνομαστότατον καὶ ἰσχυρότατον καὶ ἔνθα σφι Νίνου ἀναστάτου γενομένης τὰ βασιλήια κατεστήκεε, ἦν Βαβυλών, ἐοῦσα τοιαύτη δή τις πόλις. κέεται ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, μέγαθος ἐοῦσα μέτωπον ἕκαστον εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων, ἐούσης τετραγώνου· οὗτοι στάδιοι τῆς περιόδου τῆς πόλιος γίνονται συνάπαντες ὀγδώ-

περὶ τῶν ἐν τῇ ἄνω Ἀσίᾳ Κύρου πράξεων περὶ Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλῶνος καὶ περὶ μεγέθους αὐτῆς καὶ σχήματος

20. - p. 114, 1 Eustathius Dion. 1005

1. ἐπεδείκνυντο *C* ‖ 2. συνείλησαν *Pz* ‖ 6. ἐπεξελθόντες Bekker: ὑπεξελθόντες ‖ 8. ἱστιαίων *P*, Ἱστιαίων *z* ‖ 10. οὕτως *L* ‖ 13. ἀναστατέα *C* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ παρήσομαι *z* ‖ 16. πόνον τε *z* ‖ 18. κῦρος δὲ *Rdz* ‖ ὑποχεῖρα *R*, ὑπὸ χεῖρα *dz* ‖ ἐποιήσαντο *C* ‖ 19. Ἀσσυρίοισι - τῆς δὲ om. *A*[1] ‖ ἐστὶ] ἐστὶ τὰ *ACP* ‖ 20. οὐνομαστότατον *C* ‖ 24. τετραγώνων *Rd* ‖ 25. πόλεως *d*

κοντα καὶ τετρακόσιοι. τὸ μέν νυν μέγαθος τοσοῦτόν ἐστι τοῦ ἄστεος τοῦ Βαβυλωνίου, ἐκεκόσμητο δὲ ὡς οὐδὲν ἄλλο πόλισμα τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. τάφρος μὲν πρῶτά μιν βαθέα τε καὶ εὐρέα καὶ πλέη ὕδατος περιθέει, μετὰ δὲ τεῖχος πεντήκοντα μὲν πηχέων βασιληίων ἐὸν τὸ εὖρος, ὕψος δὲ διηκοσίων πηχέων· ὁ δὲ βασιλήιος πῆχυς τοῦ μετρίου ἐστὶ πήχεος
179 μέζων τρισὶ δακτύλοισι. δεῖ δή με πρὸς τούτοισι ἔτι φράσαι ἵνα τε ἐκ τῆς τάφρου ἡ γῆ ἀναισιμώθη, καὶ τὸ τεῖχος ὅντινα τρόπον ἔργαστο. ὀρύσσοντες ἅμα τὴν τάφρον ἐπλίνθευον τὴν γῆν τὴν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἐκφερομένην, ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους ἱκανὰς ὤπτησαν αὐτὰς ἐν καμίνοισι· μετὰ δὲ τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου ταρσοὺς καλάμων διαστοιβάζοντες, ἔδειμαν πρῶτα μὲν τῆς τάφρου τὰ χείλεα, δεύτερα δὲ αὐτὸ τὸ τεῖχος τὸν αὐτὸν τρόπον. ἐπάνω δὲ τοῦ τείχεος παρὰ τὰ ἔσχατα οἰκήματα μουνόκωλα ἔδειμαν, τετραμμένα ἐς ἄλληλα· τὸ μέσον δὲ τῶν οἰκημάτων ἔλιπον τεθρίππῳ περιέλασιν. πύλαι δὲ ἐνεστᾶσι πέριξ τοῦ τείχεος ἑκατόν, χάλκεαι πᾶσαι, καὶ σταθμοί τε καὶ ὑπέρθυρα ὡσαύτως. ἔστι δὲ ἄλλη πόλις ἀπέχουσα ὀκτὼ ἡμερέων ὁδὸν ἀπὸ Βαβυλῶνος· Ἶς οὔνομα αὐτῇ. ἔνθα ἐστὶ ποταμὸς οὐ μέγας· Ἶς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα· ἐσβάλλει δὲ οὗτος ἐς τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν τὸ ῥέεθρον. οὗτος ὦν ὁ Ἶς ποταμὸς ἅμα τῷ ὕδατι θρόμβους ἀσφάλτου ἀναδιδοῖ πολλούς, ἔνθεν ἡ ἄσφαλτος ἐς τὰ ἐν

ὅτι ὁ Ἶς ποταμὸς ἄσφαλτον ἀναδίδωσι — περὶ ἀσφάλτου ποταμοῦ

12. Schol. Theocrit. XVI 100. — Bekkeri Anecd. 89. — 13 Λέξεις. — 17. πύλαι - 19 ὑπέρθυρα Eustathius Dion. 1005. — 21. idem Il. p. 877. — 23. Herodianus π. μον. λέξ. p. 19. Stephanus Byz. v. Ἶς. Choeroboscus in Et. M. p. 470, 309. — 24. ἔνθεν - 115, 1 ἐκομίσθη Stephanus Byz. v. Ἶς

1. μέγεθος *R* ‖ 3. ἴδμεν *z*: ἴσμεν ‖ τάφος *C* ‖ μιν om. *Rdz* ‖ βαθέα *dz*: βαθεῖα ‖ 4. εὐρέα *dz*: εὐρεῖα ‖ καὶ om. *Rd* ‖ 5. πήχεων *PR*, τειχέων *C* ‖ 6. πήχεων *PR* ‖ 7. ἔτι φράσαι Bekker: ἐπιφράσαι ‖ 11. ἱκανοὺς *d* ‖ 12. χρεόμενοι *R* ‖ 15. τείχους *R* ‖ 16. μουνόκωλα *C*, μουνόκωλα *R* ‖ εἰς *R* ‖ 17. περὶ ἔλασιν *dz*, πὲρ ἱ ἔλασιν *R* ‖ 18. ἑστᾶσι *Rd* ‖ 20. ἡμερῶν *R* ‖ 21. τὸ] τῷ *z* ‖ 22. εὐφρήτην *CPz*: εὐφράτην ‖ 24. ἔνθα *d*

Βαβυλῶνι τεῖχος ἐκομίσθη. ἐτετείχιστο μέν νυν ἡ Βαβυλὼν 180
τρόπῳ τοιῷδε, ἔστι δὲ δύο φάρσεα τῆς πόλιος. τὸ γὰρ μέσον αὐτῆς ποταμὸς διέργει, τῷ οὔνομά ἐστι Εὐφρήτης· ῥέει δὲ ἐξ Ἀρμενίων, ἐὼν μέγας καὶ βαθὺς καὶ ταχύς· ἐξίει δὲ οὗτος ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. τὸ ὦν δὴ τεῖχος ἑκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου αἱ ἐπικαμπαὶ παρὰ χεῖλος ἑκάτερον τοῦ ποταμοῦ αἱμασιὴ πλίνθων ὀπτέων παρατείνει. τὸ δὲ ἄστυ αὐτὸ ἐὸν πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρωρόφων κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθέας, τάς τε ἄλλας καὶ τὰς ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας. κατὰ δὴ ὦν ἑκάστην ὁδὸν ἐν τῇ αἱμασιῇ τῇ παρὰ τὸν ποταμὸν πυλίδες ἐπῆσαν, ὅσαι περ αἱ λαῦραι, τοσαῦται ἀριθμόν· ἦσαν δὲ καὶ αὗται χάλκεαι, φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμόν. τοῦτο μὲν δὴ τὸ τεῖχος θώρηξ ἐστί, 181
ἕτερον δὲ ἔσωθεν τεῖχος περιθέει, οὐ πολλῷ τεῳ ἀσθενέστερον τοῦ ἑτέρου τείχεος, στεινότερον δέ. ἐν δὲ φάρσεϊ ἑκατέρῳ τῆς πόλιος ἐτετείχιστο [ἐν μέσῳ] ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλήια περιβόλῳ τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ Διὸς Βήλου ἱρὸν χαλκόπυλον, καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι τοῦτο ἐόν, δύο σταδίων πάντῃ, ἐὸν τετράγωνον. ἐν μέσῳ δὲ τοῦ ἱροῦ πύργος στερεὸς οἰκοδόμηται, σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος, καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιβέβηκε, καὶ ἕτερος μάλα ἐπὶ τούτῳ, μέχρι οὗ ὀκτὼ πύργων. ἀνάβασις δὲ ἐς αὐτοὺς ἔξωθεν κύκλῳ περὶ πάντας τοὺς πύργους ἔχουσα πε-

---

2. - 5 Eustathius Dion. 988. — Λέξεις. — 7. Λέξεις. — 8 sq. Dionysius Hal. art. rhet. I 3. — 12. Λέξεις. — 19. Eustathius Dion. 1005. — 22 sq. Choricius p. 150. 103 Boiss.

1. τετείχιστο *C* ‖ 2. δὲ om. *Rdz* ‖ 3. διέργει *C*: διείργει ‖ εὐφράτης *AB* ‖ 5. δὴ ὦν *d* ‖ 8. ἐὼν *P* ‖ οἰκιῶν *Rd* ‖ 9. τριορόφων *ABpr.C.* πεντώροφα Dion. ‖ τε om. *ABC* ‖ τετροροφων *ABpr.C.* ἑξώροφα Dion. ‖ ἰθείας *L* ‖ 10. ἐχούσας] ἀγούσας *z* ‖ 12. ἐπήεσαν *Rd*, ἐπῄεσαν *z* ‖ αἱ om. *z* ‖ 13. αὐταὶ *C* ‖ χάλκειαι *Rd* ‖ 14. μὲν om. *R* ‖ 15. περιθεῖ *ABCPz*, om. *Rd* ‖ τεωι *A*: τέῳ ‖ εὐσθενέστερον *z* ‖ 16. ἐν δὲ - p. 117, 6 πολλά om. *Rd* ‖ φάρσει *ABP* ‖ 17. τετείχιστο *C* ‖ ἐν μέσῳ seclusi ab Opperto admonitus ‖ μὲν J. Gronovius: ἧεν *AB*, ᾗεν *Pz*, εἶεν *C*. μὲν ἐνὶ Koen ‖ τὰ om. *z* ‖ 18. τε μεγάλῳ καὶ *Pz*: τε μεγάλῳ τε καὶ ‖ 19. τοῦτο ἔτι *Pz* ‖ 20. πάντη *C* ‖ 23. μέχρις *L*

ποίηται. μεσοῦντι δέ κου τῆς ἀναβάσιος ἐστὶ καταγωγή τε
καὶ θῶκοι ἀμπαυστήριοι, ἐν τοῖσι κατίζοντες ἀμπαύονται οἱ
ἀναβαίνοντες. ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ πύργῳ νηὸς ἔπεστι μέγας·
ἐν δὲ τῷ νηῷ κλίνη μεγάλη κέεται εὖ ἐστρωμένη καί οἱ
τράπεζα παρακέεται χρυσέη. ἄγαλμα δὲ οὐκ ἔνι οὐδὲν αὐ-
τόθι ἐνιδρυμένον· οὐδὲ νύκτα οὐδεὶς ἐναυλίζεται ἀνθρώπων
ὅτι μὴ γυνὴ μούνη τῶν ἐπιχωρίων, τὴν ἂν ὁ θεὸς ἕληται ἐκ
πασέων, ὡς λέγουσι οἱ Χαλδαῖοι ἐόντες ἱρέες τούτου τοῦ
182 θεοῦ. φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ οὗτοι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες,
τὸν θεὸν αὐτὸν φοιτᾶν τε ἐς τὸν νηὸν καὶ ἀμπαύεσθαι ἐπὶ τῆς
κλίνης, κατά περ ἐν Θήβῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι κατὰ τὸν αὐτὸν
τρόπον, ὡς λέγουσι οἱ Αἰγύπτιοι· καὶ γὰρ δὴ ἐκεῖθι κοιμᾶται
ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Θηβαιέος γυνή, ἀμφότεραι δὲ αὗται
λέγονται ἀνδρῶν οὐδαμῶν ἐς ὁμιλίην φοιτᾶν· καὶ κατά περ
ἐν Πατάροισι τῆς Λυκίης ἡ πρόμαντις τοῦ θεοῦ, ἐπεὰν γένη-
ται· οὐ γὰρ ὦν αἰεί ἐστι χρηστήριον αὐτόθι· ἐπεὰν δὲ γέ-
νηται, τότε ὦν συγκατακληίεται τὰς νύκτας ἔσω ἐν τῷ νηῷ.
183 ἔστι δὲ τοῦ ἐν Βαβυλῶνι ἱροῦ καὶ ἄλλος κάτω νηός, ἔνθα
ἄγαλμα μέγα τοῦ Διὸς ἔνι κατήμενον χρύσεον καί οἱ τρά-
πεζα μεγάλη παρακέεται χρυσέη, καὶ τὸ βάθρον οἱ καὶ ὁ
θρόνος χρύσεός ἐστι· καὶ ὡς ἔλεγον οἱ Χαλδαῖοι, ταλάντων
ὀκτακοσίων χρυσίου πεποίηται ταῦτα. ἔξω δὲ τοῦ νηοῦ βω-
μός ἐστι χρύσεος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος βωμὸς μέγας, ὅκου
θύεται τὰ τέλεα τῶν προβάτων· ἐπὶ γὰρ τοῦ χρυσέου βωμοῦ
οὐκ ἔξεστι θύειν ὅτι μὴ γαλαθηνὰ μοῦνα. ἐπὶ δὲ τοῦ μέζονος
βωμοῦ καὶ καταγίζουσι λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα ἔτεος ἑκά-
στου οἱ Χαλδαῖοι τότε ἐπεὰν τὴν ὁρτὴν ἄγωσι τῷ θεῷ τούτῳ.
ἦν δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τούτῳ ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ ἀνδριὰς

1. Λέξεις. — 12. καὶ - 13 γυνή Lexicon Vindob. p. 89. — 24 sq. Athenaeus p. 396

3. ἔπεστη *B* ‖ 4. καὶ ἡ τράπεζα *z* ‖ 7. ὁ om. *qz* ‖ 10. ἀμπαύεσθαι *z*: ἀναπαύεσθαι ‖ 12. οἱ om. *C* ‖ 13. Θηβαίου Lex. Vind. ‖ 16. ὦν] δὴ *qz* ‖ 17. συγκατακλήιεται *B*, συγκατακλήεται *C* ‖ ἐς τὸν νηόν *qz* ‖ 20. παρακέαται *qz* ‖ 21. χρύσεόν ἐστι *z* ‖ 23. μεγὰς βωμὸς *C* ‖ ὅπου *L* ‖ 27. ὁργὴν *C* ‖ 28. τεμένει *AB*

δυώδεκα πηχέων χρύσεος στερεός· ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, τὰ δὲ λέγεται ὑπὸ Χαλδαίων, ταῦτα λέγω. τούτῳ τῷ ἀνδριάντι Δαρεῖος μὲν ὁ Ὑστάσπεος ἐπιβουλεύσας οὐκ ἐτόλμησε λαβεῖν, Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου ἔλαβε καὶ τὸν ἱρέα ἀπέκτεινε ἀπαγορεύοντα μὴ κινέειν τὸν ἀνδριάντα. τὸ μὲν δὴ ἱρὸν τοῦτο οὕτω κεκόσμηται, ἔστι δὲ καὶ ἴδια ἀναθήματα πολλά.

Τῆς δὲ Βαβυλῶνος ταύτης πολλοὶ μέν κου καὶ ἄλλοι 184
ἐγένοντο βασιλέες, τῶν ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι, οἳ τὰ τείχεά τε ἐπεκόσμησαν καὶ τὰ ἱρά, ἐν δὲ δὴ καὶ γυναῖκες δύο. ἡ μὲν πρότερον ἄρξασα, τῆς ὕστερον γενεῇσι πέντε πρότερον γενομένη, τῇ οὔνομα ἦν Σεμίραμις, αὕτη μὲν ἀπεδέξατο χώματα ἀνὰ τὸ πεδίον ἐόντα ἀξιοθέητα· πρότερον δὲ ἐώθεε ὁ ποταμὸς ἀνὰ τὸ πεδίον πᾶν πελαγίζειν.
ἡ δὲ δὴ δεύτερον γενομένη ταύτης βασίλεια, τῇ οὔνομα ἦν 185
Νίτωκρις, αὕτη δὲ συνετωτέρη γενομένη τῆς πρότερον ἀρξάσης τοῦτο μὲν μνημόσυνα ἐλίπετο τὰ ἐγὼ ἀπηγήσομαι, τοῦτο δὲ τὴν Μήδων ὁρέουσα ἀρχὴν μεγάλην τε καὶ οὐκ ἀτρεμίζουσαν, ἀλλ᾽ ἄλλα τε ἀραιρημένα ἄστεα αὐτοῖσι, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Νίνον, προεφυλάξατο ὅσα ἐδύνατο μάλιστα. πρῶτα μὲν τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν ῥέοντα πρότερον ἰθύν, ὅς σφι διὰ τῆς πόλιος μέσης ῥέει, τοῦτον ἄνωθεν διώρυχας ὀρύξασα οὕτω δή τι ἐποίησε σκολιὸν ὥστε δὴ τρίς ἐς τῶν τινα κωμέων τῶν ἐν τῇ Ἀσσυρίῃ ἀπικνέεται ῥέων· τῇ δὲ κώμῃ οὔνομά ἐστι, ἐς τὴν ἀπικνέεται ὁ Εὐφρήτης, Ἀρδέρικκα. καὶ νῦν οἳ ἂν κομίζωνται ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἐς Βαβυλῶνα, καταπλέοντες [ἐς] τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν τρίς τε ἐς τὴν αὐτὴν ταύτην κώμην παραγίνονται καὶ ἐν τρισὶ ἡμέρῃσι.

περὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι βασιλέων καὶ βασιλίδων (*B*) περὶ τῶν Νιτώκριδος κατασκευασμάτων

1. πήχεων *Pz* ‖ 6. κεκόσμητο *C* ‖ 8. βασιλῆες *z* ‖ 10. καὶ om. *C* ‖ 13. ἔωθεν *Rd* ‖ 14. ἡ δὲ δὴ] ἤδη δὲ ἡ *R*, ἤδη δὲ ἡ *d* ‖ 15. νίτρωκρις *ABC*, νίτοκρις *d* ‖ 17. ὁρῶσα *L* ‖ 18. ἀλλ᾽ ἄλλα Bekker: ἄλλα ‖ 19. νῖνον *Pz* ‖ 20. τὸν om. *R* ‖ εὐφράτην *ABd* ‖ ἐόντα *Rdz* ‖ ὅσφι *C* ‖ 22. τινα *A*: τινὰ ‖ 24. εὐφράτης *AB* ‖ ἀρδέρικα *C*, ἀρδερικκά *Rd*, Αρδερικά *z* ‖ 25. οἳ ἀγκομίζονται *R* ‖ τῆσδε om. *Rdz* ‖ 26. ἐς damnavit Schweighaeuser

τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον ἐποίησε, χῶμα δὲ παρέχωσε παρ' ἑκάτερον τοῦ ποταμοῦ τὸ χεῖλος ἄξιον θώυματος μέγαθος καὶ ὕψος ὅσον τι ἐστί. κατύπερθε δὲ πολλῷ Βαβυλῶνος ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνῃ, ὀλίγον τι παρατείνουσα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, βάθος μὲν ἐς τὸ ὕδωρ αἰεὶ ὀρύσσουσα, εὖρος δὲ τὸ περίμετρον αὐτοῦ ποιεῦσα εἴκοσί τε καὶ τετρακοσίων σταδίων· τὸν δὲ ὀρυσσόμενον χοῦν ἐκ τούτου τοῦ ὀρύγματος ἀναισίμου παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ παραχέουσα. ἐπείτε δέ οἱ ὀρώρυκτο, λίθους ἀγαγομένη κρηπῖδα κύκλῳ περὶ αὐτὴν ἤλασε. ἐποίεε δὲ ἀμφότερα ταῦτα, τόν τε ποταμὸν σκολιὸν καὶ τὸ ὄρυγμα πᾶν ἕλος, ὡς ὅ τε ποταμὸς βραδύτερος εἴη περὶ καμπὰς πολλὰς ἀγνύμενος, καὶ οἱ πλόοι ἔωσι σκολιοὶ ἐς τὴν Βαβυλῶνα, ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται περίοδος τῆς λίμνης μακρή. κατὰ τοῦτο δὲ ἐργάζετο τῆς χώρης τῇ αἵ τε ἐσβολαὶ ἦσαν καὶ τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ἵνα μὴ ἐπιμισγόμενοι οἱ Μῆδοι ἐκμανθάνοιεν αὐτῆς τὰ πρήγματα.

186 ταῦτα μὲν δὴ ἐκ βάθεος περιεβάλετο, τοιήνδε δὲ ἐξ αὐτῶν παρενθήκην ἐποιήσατο. τῆς πόλιος ἐούσης δύο φαρσέων, τοῦ δὲ ποταμοῦ μέσον ἔχοντος, ἐπὶ τῶν πρότερον βασιλέων ὅκως τις ἐθέλοι ἐκ τοῦ ἑτέρου φάρσεος ἐς τοὔτερον διαβῆναι, χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν, καὶ ἦν, ὡς ἐγὼ δοκέω, ὀχληρὸν τοῦτο. αὕτη δὲ καὶ τοῦτο προεῖδε· ἐπείτε γὰρ ὤρυσσε τὸ ἔλυτρον τῇ λίμνῃ, μνημόσυνον τόδε ἄλλο ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔργου ἐλίπετο. ἐτάμνετο λίθους περιμήκεας, ὡς δέ οἱ ἦσαν οἱ λίθοι ἕτοιμοι καὶ τὸ χωρίον ὀρώρυκτο, ἐκτρέψασα τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον πᾶν ἐς τὸ ὤρυσσε χωρίον, ἐν ᾧ ἐπίμπλατο τοῦτο, ἐν

---

4. Λέξεις. — 18. Phrynichus p. 223 Lob.

1. τοιοῦτο *z* ‖ 3. κατύπερθεν *R* ‖ 4. ὄρυσσε *AB* ‖ λίμνης *Rdz* ‖ παρακλίνασα *Rd* ‖ 5. αἰεὶ *C*: ἀεὶ ‖ 9. ὀρώρυκτο Bekker: ὤρυκτο ‖ ἀγομένη *Rdz* ‖ κύκλῳ *R* ‖ 10. ταῦτα ἀμφότερα *d* ‖ 14. μακρός *ABCPcorr.* ‖ δὲ τοῦτο *d* ‖ ἠργάζετο *ABpr.*, εἰργάζετο reliqui ‖ 17. περιεβάλλετο *d* ‖ τοιῆνδε *A* ‖ δὲ om. *d* ‖ αὐτέων *B* ‖ 18. παρεντήκην *Bcorr.CP* ‖ ἐόντων Reiske ‖ 19. προτέρων *PRdz* ‖ 20. ἐθέλει *C* ‖ 21. χρὴ πλοίωι διαβῆναι *C* ‖ 25. ἑτοῖμοι *CP* ‖ ὠρώρυκτο *Bpr.Pz* ‖ 26. ἐν τῷ *z* ‖ τοῦτο τὸ ἐν τούτῳ *Rd*

τούτῳ ἀπεξηρασμένου τοῦ ἀρχαίου ῥεέθρου τοῦτο μὲν τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὰς καταβάσιας τὰς ἐκ τῶν πυλίδων ἐς τὸν ποταμὸν φερούσας ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῷ τείχεϊ, τοῦτο δὲ κατὰ μέσην κου μάλιστα τὴν πόλιν τοῖσι λίθοισι τοὺς ὠρύξατο οἰκοδόμεε γέφυραν, δέουσα τοὺς λίθους σιδήρῳ τε καὶ μολύβδῳ. ἐπιτείνεσκε δὲ ἐπ' αὐτήν, ὅκως μὲν ἡμέρη γένοιτο, ξύλα τετράγωνα, ἐπ' ὧν τὴν διάβασιν ἐποιεῦντο οἱ Βαβυλώνιοι· τὰς δὲ νύκτας τὰ ξύλα ταῦτα ἀπαιρέεσκον τοῦδε εἵνεκα, ἵνα μὴ διαφοιτέοντες τὰς νύκτας κλέπτοιεν παρ' ἀλλήλων. ὡς δὲ τό τε ὀρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνεε ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ τὰ περὶ τὴν γέφυραν ἐκεκόσμητο, τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν ἐς τὰ ἀρχαῖα ῥέεθρα ἐκ τῆς λίμνης ἐξήγαγε, καὶ οὕτω τὸ ὀρυχθὲν ἕλος γινόμενον ἐς δέον ἐδόκεε γεγονέναι καὶ τοῖσι πολιήτῃσι γέφυρα ἦν κατεσκευασμένη.

187 Ἡ δ' αὐτὴ αὕτη βασίλεια καὶ ἀπάτην τοιήνδε τινὰ ἐμηχανήσατο. ὑπὲρ τῶν μάλιστα λεωφόρων πυλέων τοῦ ἄστεος τάφον ἑωυτῇ κατεσκευάσατο μετέωρον ἐπιπολῆς αὐτέων τῶν πυλέων, ἐνεκόλαψε δὲ ἐς τὸν τάφον γράμματα λέγοντα τάδε. "τῶν τις ἐμεῦ ὕστερον γινομένων Βαβυλῶνος βασιλέων ἢν σπανίσῃ χρημάτων, ἀνοίξας τὸν τάφον λαβέτω ὁκόσα βούλεται χρήματα· μὴ μέντοι γε μὴ σπανίσας γε ἄλλως ἀνοίξῃ· οὐ γὰρ ἄμεινον." οὗτος ὁ τάφος ἦν ἀκίνητος μέχρι οὗ ἐς Δαρεῖον περιῆλθε ἡ βασιληίη· Δαρείῳ δὲ καὶ δεινὸν ἐδόκεε εἶναι τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρᾶσθαι, καὶ χρημάτων κειμένων καὶ αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐπικαλεομένων, μὴ οὐ

---

16 sqq. (Plutarchus mor. p. 173)

1. ἀπεξηραμένου sz ‖ 2. τὰς] κατὰ τὰς dz ‖ καταβάσεις Rd ‖ 3. ἀνῳκοδόμησε R, ἀνοικοδόμησε d ‖ 4. ὀπτοῖσι d ‖ τείχει AB ‖ 6. τοὺς λίθους om. C ‖ μολίβδῳ Rdz ‖ 7. ἐπετείνεσκε z ‖ γένηται dz ‖ 8. οἱ] τοὶ z ‖ 9. ἀπαιρέεσκον Rdz: ἀπαίρεσκον ‖ 10. διαφοιτέωντες C, φοιτέοντες dz ‖ τὰς νύκτας om. C ‖ 12. εὐφράτην Rd ‖ 13. ἐξάγαγε z ‖ 14. τὸ] τό τε? ‖ γενόμενον Rdz ‖ 16. δὲ Rd ‖ αὕτη om. Rdz ‖ τοιῆνδέ τινα AC ‖ 17. λεωφόρων Rdz: λαοφόρων ‖ 18. ἐπὶ πολλῆς C ‖ 20. γιγνομένων R ‖ 21. χρήματα Rd ‖ 22. ἄλλος R ‖ 23. μέχρι dz: μέχρις ‖ 24. βασιληΐα Rd[1] ‖ 25. χρέεσθαι CPz, χρῆσθαι reliqui

λαβεῖν αὐτά. τῇσι δὲ πύλῃσι ταύτῃσι οὐδὲν ἐχρᾶτο τοῦδε
εἵνεκα, ὅτι ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ ἐγίνετο ὁ νεκρὸς διεξελαύνοντι.
ἀνοίξας δὲ τὸν τάφον εὗρε χρήματα μὲν οὔ, τὸν δὲ νεκρὸν
καὶ γράμματα λέγοντα τάδε. "εἰ μὴ ἄπληστός τε ἔας χρη-
μάτων καὶ αἰσχροκερδής, οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἀνέῳγες."
188 Αὕτη μέν νυν ἡ βασίλεια τοιαύτη τις λέγεται γενέσθαι·
ὁ δὲ δὴ Κῦρος ἐπὶ ταύτης τῆς γυναικὸς τὸν παῖδα ἐστρα-
τεύετο, ἔχοντά τε τοῦ πατρὸς τοῦ ἑωυτοῦ τοὔνομα Λαβυνή-
του καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἀρχήν. στρατεύεται δὲ δὴ βασιλεὺς
ὁ μέγας καὶ σιτίοισι εὖ ἐσκευασμένος ἐξ οἴκου καὶ προβάτοισι,
καὶ δὴ καὶ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεω ποταμοῦ ἅμα ἄγεται τοῦ
παρὰ Σοῦσα ῥέοντος, τοῦ μούνου πίνει βασιλεὺς καὶ ἄλλου
οὐδενὸς ποταμοῦ. τούτου δὲ τοῦ Χοάσπεω τοῦ ὕδατος ἀπε-
ψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι κομί-
ζουσαι ἐν ἀγγηίοισι ἀργυρέοισι ἕπονται, ὅκῃ ἂν ἐλαύνῃ ἑκά-
189 στοτε. ἐπείτε δὲ ὁ Κῦρος πορευόμενος ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα
ἐγίνετο ἐπὶ Γύνδῃ ποταμῷ, τοῦ αἱ μὲν πηγαὶ ἐν Ματιηνοῖσι
ὄρεσι, ῥέει δὲ διὰ Δαρδανέων, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς ἕτερον ποταμὸν
Τίγρην, ὁ δὲ παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασ-
σαν ἐκδιδοῖ, τοῦτον δὴ τὸν Γύνδην ποταμὸν ὡς διαβαίνειν
ἐπειρᾶτο ὁ Κῦρος ἐόντα νηυσιπέρητον, ἐνθαῦτά οἱ τῶν τις
ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν ὑπὸ ὕβριος ἐσβὰς ἐς τὸν ποταμὸν
διαβαίνειν ἐπειρᾶτο, ὁ δέ μιν συμψήσας ὑποβρύχιον οἰχώκεε

περὶ Λαβυνίτου τοῦ Νιτώκριδος παιδὸς καὶ τῆς ἐπ' αὐτὸν Κύρου στρατιᾶς Χοάσπης ποταμός Γύνδης ποταμός

5. οὐκ - ἀνέῳγες Lexicon Vindob. p. 33. — 11. - 15 Athenaeus p. 45. Eustathius Dion. 1073. (Od. p. 1499). — 21. τῶν τις - p. 121, 1 φέρων Suidas v. συμψήσας. — 23. Λέξεις

2. ἐγένετο *dz*, ἐγένοντο *R* ‖ 3. νεκρὸν δὲ *dz* ‖ 4. ἔεις *Rdz* ‖ 5. ἀνέωγες *CRdz*, ἀνέφγας Lex. Vind. ‖ 8. Λαβυνήτου Wesseling: λαβυνίτου ‖ 9. δὴ om. *Rdz* ‖ 10. ἐσκευασμένος Schweighaeuser: ἐσκευασμένοις *Rd*, ἐσκευασμένοισι reliqui ‖ 12. μόνου *BCPz*, μοῦνος *Rd*¹z. Eust. Od. ‖ πίνειν *R* ‖ 14. ἡμιόνειε *R*, ἡμιόνει *d*¹, ἡμιόνειοι Eust. Dion., ἡμιόνεαι *sv*. Bredovius ‖ 15. ἀγγείοισι ἀργυρέοισι codices, ἀργυρέοισι ἀγγείοισι z ‖ ὅπηι *AB*, ὅπη *CRd*, ὅποι *Pz* ‖ ἐλαύνηισι *ABC*, ἐλαύνοι *qz* ‖ 17. μαντιηνοῖσι *CRdz* ‖ 18. δαρδάνων *B* ‖ εἰς *AB* ‖ 19. τίγρην *ABC*: τίγριν ‖ 20. γύδην *AB*¹ ‖ 21. νηυσὶ περητὸν *L*

φέρων. χάρτα τε δὴ ἐχαλέπαινε τῷ ποταμῷ ὁ Κῦρος τοῦτο ὑβρίσαντι, καί οἱ ἐπηπείλησε οὕτω δή μιν ἀσθενέα ποιήσειν ὥστε τοῦ λοιποῦ καὶ γυναῖκάς μιν εὐπετέως τὸ γόνυ οὐ βρεχούσας διαβήσεσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀπειλὴν μετεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνα στράτευσιν διαίρεε τὴν στρατιὴν δίχα, διελὼν δὲ κατέτεινε σχοινοτενέας ὑποδέξας διώρυχας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος τοῦ Γύνδεω τετραμμένας πάντα τρόπον, διατάξας δὲ τὸν στρατὸν ὀρύσσειν ἐκέλευε. οἷα δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐργαζομένου ἤνετο μὲν τὸ ἔργον, ὅμως μέντοι τὴν θερείην πᾶσαν αὐτοῦ ταύτῃ διέτριψαν ἐργαζόμενοι.

190 Ὡς δὲ τὸν Γύνδην ποταμὸν ἐτίσατο Κῦρος ἐς τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντα διώρυχάς μιν διαλαβών, καὶ τὸ δεύτερον ἔαρ ὑπέλαμπε, οὕτω δὴ ἤλαυνε ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα. οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἐκστρατευσάμενοι ἔμενον αὐτόν. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐλαύνων ἀγχοῦ τῆς πόλιος, συνέβαλόν τε οἱ Βαβυλώνιοι καὶ ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ. οἷα δὲ ἐξεπιστάμενοι ἔτι πρότερον τὸν Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, ἀλλ' ὁρέοντες αὐτὸν παντὶ ἔθνεϊ ὁμοίως ἐπιχειρέοντα, προεσάξαντο σιτία ἐτέων χάρτα πολλῶν. ἐνθαῦτα οὗτοι μὲν λόγον εἶχον τῆς πολιορκίης οὐδένα, Κῦρος δὲ ἀπορίῃσι ἐνείχετο, ἅτε χρόνου τε ἐγγινομένου συχνοῦ ἀνωτέρω τε οὐδὲν τῶν πρηγμάτων προκοπτομένων. εἴτε δὴ ὦν ἄλλος οἱ ἀπορέοντι ὑπεθήκατο, 191 εἴτε καὶ αὐτὸς ἔμαθε τὸ ποιητέον οἱ ἦν, ἐποίεε δὴ τοιόνδε. τάξας τὴν στρατιὴν ἅπασαν ἐξ ἐμβολῆς τοῦ ποταμοῦ, τῇ ἐς

ἧττα Ἀσσυρίων καὶ πολιορκία καὶ πῶς ἥλω Βαβυλών

6. Λέξεις. — 10. Bekkeri Anecd. p. 99. — 13. Phrynichus ib. p. 36. — 14. οἱ - 15 αὐτόν Lexicon Vindob. p. 63

1. τε] δὲ *sz* ‖ τοῦτο *ABC*: τούτῳ ‖ 3. οὐ] μὴ *Rdz* ‖ 5. στράτευσειν *A*[1] ‖ διελον *A*[1] ‖ 7. τετραμμένας τοῦ γύνδεω *C* ‖ 8. ἐκέλευσεν *Rd*| ‖ 9. ἠνύετο *Rdz* ‖ 13. ἑξήκοντά μιν διώρυχας *z* ‖ 16. ἀχοῦ *d* ‖ πόλεος *B* ‖ 17. ἑσσωθέντες *CRd* ‖ 18. ἀλλὰ *Rd* ‖ 19. ὁρέωντες *C* ‖ προσάξαντο *Rdz* ‖ 21. πολιορκίας *P* ‖ 22. ἀνωτέρωι *AB* ‖ τε] δὲ *dz* ‖ 23. ἄλλως *d* ‖ ἐπεθήκατο *Cpr.* ‖ 24. τὸ] τὰ *C* ‖ δὴ om. *Ccorr.* ‖ 25. ἅπασαν] ἀπαναστᾶσαν?

τὴν πόλιν ἐσβάλλει, καὶ ὄπισθε αὖτις τῆς πόλιος τάξας ἑτέρους, τῇ ἐξίει ἐκ τῆς πόλιος ὁ ποταμός, προεῖπε τῷ στρατῷ, ὅταν διαβατὸν τὸ ῥέεθρον ἴδωνται γενόμενον, ἐσιέναι ταύτῃ ἐς τὴν πόλιν. οὕτω τε δὴ τάξας καὶ κατὰ ταῦτα παραινέσας ἀπήλαυνε αὐτὸς σὺν τῷ ἀχρηίῳ τοῦ στρατοῦ. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τὴν λίμνην, τά περ ἡ τῶν Βαβυλωνίων βασίλεια ἐποίησε κατά τε τὸν ποταμὸν καὶ κατὰ τὴν λίμνην, ἐποίεε καὶ ὁ Κῦρος ἕτερα τοιαῦτα· τὸν γὰρ ποταμὸν διώρυχι ἐσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην ἐοῦσαν ἕλος τὸ ἀρχαῖον ῥέεθρον διαβατὸν εἶναι ἐποίησε, ὑπονοστήσαντος τοῦ ποταμοῦ. γενομένου δὲ τούτου τοιούτου, οἱ Πέρσαι οἵ περ ἐτετάχατο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ, κατὰ τοῦτο ἐσήισαν ἐς τὴν Βαβυλῶνα. εἰ μέν νυν προεπύθοντο ἢ ἔμαθον οἱ Βαβυλώνιοι τὸ ἐκ τοῦ Κύρου ποιεύμενον, οἱ δ' ἂν περιιδόντες τοὺς Πέρσας ἐσελθεῖν ἐς τὴν πόλιν διέφθειραν ἂν κάκιστα· κατακληίσαντες γὰρ ἂν πάσας τὰς ἐς τὸν ποταμὸν πυλίδας ἐχούσας καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ ἐληλαμένας, ἔλαβον ἄν σφεας ὡς ἐν κύρτῃ. νῦν δὲ ἐξ ἀπροσδοκήτου σφι παρέστησαν οἱ Πέρσαι. ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῆς πόλιος, ὡς λέγεται ὑπὸ τῶν ταύτῃ οἰκημένων, τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντας τῶν Βαβυλωνίων οὐ μανθάνειν ἑαλωκότας, ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὁρτὴν) χορεύειν τε τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι, ἐς ὃ δὴ καὶ τὸ κάρτα ἐπύθοντο.

---

19. Pollux X 160

1. ὄπισθεν *Rd* ‖ 2. ἐξίει (η superscript) *C*, ἐξήει *Rd*, ἐξῄει z ‖ 4. τε om. *Rdz* 6. ἐποίεε *C* ‖ 7. ἐποίεε - 9 λίμνην om. *Rd* ‖ 8. εἰσαγαγὼν z ‖ 10. ἐποίησε - 11 κατὰ om. *Ct*, quae supplevit manus aliquanto recentior hunce in modum: τὸ ἀρχαῖον ῥέεθρον, τοῦ εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος, ἐποίησεν εἶναι διαβατὸν ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον ‖ τούτου] τοῦ z ‖ 12. εὐφράτεω *Rd* ‖ ἀνδρὶ ὡς] ἀνδρείως *Rdz* ‖ 13. ἐσήιεσαν *CP*, ἐσῄεσαν z, ἐσήεσαν *Rd* ‖ 15. οἱ δ' ἂν Fr. Palm: οὐδ' ἂν *ABCP*, οὐ μὰν *Rdz*. οὐκ ἂν Schweighaeuser ‖ 16. διέφθειραν ἂν correxi: διέφθειραν ‖ κατακλήισαντες *BC*, κατακλήσαντες *Rd* ‖ 19. κύρτω *R* ‖ 24. ὁρτὴν *A*, ορτὴν *B*, ἑορτὴν *Rd* ‖ 25. ἐσὸ *AB*

Καὶ Βαβυλὼν μὲν οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο· τὴν δὲ 192 δύναμιν τῶν Βαβυλωνίων πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι δηλώσω ὅση τις ἐστί, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἐς τροφὴν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιῆς διαραίρηται, πάρεξ τοῦ φόρου, γῆ πᾶσα ὅσης ἄρχει· δυώδεκα ὦν μηνῶν ἐόντων ἐς τὸν ἐνιαυτὸν τοὺς τέσσερας μῆνας τρέφει μιν ἡ Βαβυλωνίη χώρη, τοὺς δὲ ὀκτὼ τῶν μηνῶν ἡ λοιπὴ πᾶσα Ἀσίη. οὕτω τριτημορίη ἡ Ἀσσυρίη χώρη τῇ δυνάμι τῆς ἄλλης Ἀσίης. καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς χώρης ταύτης, τὴν οἱ Πέρσαι σατραπηίην καλέουσι, ἐστὶ ἁπασέων τῶν ἀρχέων πολλόν τι κρατίστη, ὅκου Τριτανταίχμῃ τῷ Ἀρταβάζου ἐκ βασιλέος ἔχοντι τὸν νομὸν τοῦτον ἀργυρίου μὲν προσήιε ἑκάστης ἡμέρης ἀρτάβη μεστή· ἡ δὲ ἀρτάβη μέτρον ἐὸν Περσικὸν χωρέει μεδίμνου Ἀττικοῦ πλέον χοίνιξι τρισὶ Ἀττικῇσι. ἵπποι δέ οἱ αὐτοῦ ἦσαν ἰδίῃ, πάρεξ τῶν πολεμιστηρίων, οἱ μὲν ἀναβαίνοντες τὰς θηλέας ὀκτακόσιοι, αἱ δὲ βαινόμεναι ἑξακισχίλιαι καὶ μύριαι· ἀνέβαινε γὰρ ἕκαστος τῶν ἐρσένων τούτων εἴκοσι ἵππους. κυνῶν δὲ Ἰνδικῶν τοσοῦτο δή τι πλῆθος ἐτρέφετο ὥστε τέσσερες τῶν ἐν τῷ πεδίῳ κῶμαι μεγάλαι, τῶν ἄλλων ἐοῦσαι ἀτελέες, τοῖσι κυσὶ προσετετάχατο σιτία παρέχειν. τοιαῦτα μὲν τῷ ἄρχοντι τῆς Βαβυλῶνος ὑπῆρχε ἐόντα· ἡ δὲ 193 γῆ τῶν Ἀσσυρίων ὕεται μὲν ὀλίγῳ, καὶ τὸ ἐκτρέφον τὴν ῥίζαν τοῦ σίτου ἐστὶ τοῦτο· ἀρδόμενον μέντοι ἐκ τοῦ ποτα-

περὶ τῆς Βαβυλωνίων δυνάμεως καὶ ὃν ἐτέλουν τῷ ἄρχοντι

---

5. - 7 Eustathius Dion. 1005. — 11. - 20 Tzetzes ad Hesiod. ἔργ. 589. (Chiliad. III 1 sqq.). — 11. - 18 Eustathius Il. p. 1206. — 13. Pollux IV 168. Bekkeri Anecd. p. 147. — 17. ἀνέβαινε - 18 ἵππους Lexicon Vindob. p. 22

1. τότε om. *Rdz* ‖ ἀναίρητο *dz* ‖ 3. τίς ἐστι *L* ‖ βασιλέϊ *Cd*: βασιλεῖ ‖ 6. τέσσαρας *PRdz*, Δ̂ *C* ‖ μῆνας om. *Rdz* ‖ μὲν z ‖ 7. χώρα z ‖ τῶν om. *Apr.* ‖ λυπὴ *BC*[1] ‖ 8. τριτημοιρίη *Rdz* ‖ ἡ Ἀσσυρίη om. *Rdz* ‖ δυνάμει *L* ‖ 9. σατραπίην *CRd* ‖ 10. ἀρχέων *AC*[2]*P*: ἀρχαίων ‖ 11. τριπανταίχμητι *C*, τριταίχμῃ *Rdz*. Tzetz. ‖ βασιλέως *Rdz* ‖ 12. προσήιει *CP*, προσήει reliqui ‖ ἡμέρας z ‖ 13. ἐὸν] ἐστὶ *Rdz* ‖ χωρέον *Rdz* ‖ 14. ἀττικοῦ *Rdz*: ἀττικῆς ‖ πλεῖον *L* ‖ ἀττικοῖσι *d* ‖ δὲ οἱ *C* ‖ 15. πολεμιστέων *Rdz*. Eust. ‖ 16. θηλείας *Rdz* ‖ 17. ἀρσένων *Pd*. Lex. Vind. ‖ 18. τοσοῦτο *R*, τοσοῦτον z ‖ 19. τέσσερες *AB*: τέσσαρες ‖ 20. τῇσι *d* ‖ 23. ἀρδευόμενον *Rdz*

μοῦ ἀδρύνεταί τε τὸ λήιον καὶ παραγίνεται ὁ σῖτος, οὐ κατά περ ἐν Αἰγύπτῳ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαίνοντος ἐς τὰς ἀρούρας, ἀλλὰ χερσί τε καὶ κηλωνηίοισι ἀρδόμενος. ἡ γὰρ Βαβυλωνίη χώρη πᾶσα, κατά περ ἡ Αἰγυπτίη, κατατέτμηται ἐς διώρυχας· καὶ ἡ μεγίστη τῶν διωρύχων ἐστὶ νηυσιπέρητος, πρὸς ἥλιον τετραμμένη τὸν χειμερινόν, ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω, ἐς τὸν Τίγρην, παρ' ὃν Νίνος πόλις οἴκητο. ἔστι δὲ χωρέων αὕτη πασέων μακρῷ ἀρίστη τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν· τὰ γὰρ δὴ ἄλλα δένδρεα οὐδὲ πειρᾶται ἀρχὴν φέρειν, οὔτε συκέην οὔτε ἄμπελον οὔτε ἐλαίην. τὸν δὲ τῆς Δήμητρος καρπὸν ὧδε ἀγαθὴ ἐκφέρειν ἐστὶ ὥστε ἐπὶ διηκόσια μὲν τὸ παράπαν ἀποδιδοῖ, ἐπειδὰν δὲ ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει. τὰ δὲ φύλλα αὐτόθι τῶν τε πυρῶν καὶ τῶν κριθέων τὸ πλάτος γίνεται τεσσέρων εὐπετέως δακτύλων. ἐκ δὲ κέγχρου καὶ σησάμου ὅσον τι δένδρον μέγαθος γίνεται, ἐξεπιστάμενος μνήμην οὐ ποιήσομαι, εὖ εἰδὼς ὅτι τοῖσι μὴ ἀπιγμένοισι ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα ἐς ἀπιστίην πολλὴν ἀπῖκται. χρέωνται δὲ οὐδὲν ἐλαίῳ, ἀλλ' ἐκ τῶν σησάμων ποιεῦντες. εἰσὶ δέ σφι φοίνικες πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι, ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται· τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι τά τε ἄλλα καὶ φοινίκων τοὺς

περὶ τῶν καρπῶν τῆς Βαβυλωνίων χώρας

---

3. Pollux VII 143. — 20. Strabo p. 746. — εἰσὶ - p. 125, 5 ὄλυνθοι Athenaeus p. 651

1. τε om. B^1*Rd* ‖ 3. κηλονηΐοισι *Bcorr.R*, κηλωνίοισι *dz* ‖ 5. διορύχων *B* ‖ νηυσὶ περητὸς *BRdz* ‖ 7. εὐφράτεω *Rd* ‖ τίγριν *Pdz* ‖ 8. νῖνος *CPz* ‖ οἴκητο Wesseling e cod. Cantabrig., γρ. οἴκητο Stephanus: οἱ ωικητο *A*, οἱ ὠικητο *B*, οἱ ὤικητο *CP*, οἰκώκητο *Rd*, οἰκέαται z ‖ αὕτη πασέων *ABC*: πασέων αὕτη *R*, αὐτὴ ἁπασέων *P*, αὕτη ἁπασέων z, ἁπασέων αὕτη *d* ‖ 13. ἐπειδᾶν *A*, ἐπεὰν *dz*, ἐπ' ἐὰν *R* ‖ αὕτη ἄριστα *Rd*, ἄριστα αὕτη z ‖ ἐκείνη *d* ‖ 15. τεσσάρων *CPdz* ‖ εὐπετέων *dz* ‖ 16. δένδρου z ‖ 18. καρπὸν *Rdz* ‖ 19. ἀπίκται *AB* ‖ 20. ποιεῦνται s, ποιεῦντες ἀλείφονται invenerat fortasse Strabo, nisi plura quaedam desunt ‖ σφι] αὐτόθι Athen. ‖ 21. αὐτέων z ‖ 22. ποιέονται Athen. ‖ 23. συκῶν *Rd* ‖ τρόπων *C* ‖ θεραπεύωσι. τῶν γὰρ φοινίκων οὓς Athen.

ἔρσενας Ἕλληνες καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων καὶ μὴ ἀπορρέῃ ὁ καρπὸς τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φέρουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες κατά περ δὴ οἱ ὄλυνθοι. τὸ δὲ ἁπάντων θῶυμα μέγιστόν μοι ἐστὶ τῶν 194
ταύτῃ μετά γε αὐτὴν τὴν πόλιν, ἔρχομαι φράσων. τὰ πλοῖα αὐτοῖσι ἐστὶ τὰ κατὰ τὸν ποταμὸν πορευόμενα ἐς τὴν Βαβυλῶνα, ἐόντα κυκλοτερέα, πάντα σκύτινα. ἐπεὰν γὰρ ἐν τοῖσι Ἀρμενίοισι τοῖσι κατύπερθε Ἀσσυρίων οἰκημένοισι νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται, περιτείνουσι τούτοισι διφθέρας στεγαστρίδας ἔξωθεν ἐδάφεος τρόπον, οὔτε πρύμνην ἀποκρίνοντες οὔτε πρῴρην συνάγοντες, ἀλλ' ἀσπίδος τρόπον κυκλοτερέα ποιήσαντες καὶ καλάμης πλήσαντες πᾶν τὸ πλοῖον τοῦτο ἀπιεῖσι κατὰ τὸν ποταμὸν φέρεσθαι, φορτίων πλήσαντες· μάλιστα δὲ βίκους φοινικηίους κατάγουσι οἴνου πλέους. ἰθύνεται δὲ ὑπό τε δύο πλήκτρων καὶ δύο ἀνδρῶν ὀρθῶν ἑστεώτων, καὶ ὁ μὲν ἔσω ἕλκει τὸ πλῆκτρον ὁ δὲ ἔξω ὠθέει. ποιέεται δὲ καὶ κάρτα μεγάλα ταῦτα τὰ πλοῖα καὶ ἐλάσσω· τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν καὶ πενταχισχιλίων ταλάντων γόμον ἔχει. ἐν ἑκάστῳ δὲ πλοίῳ ὄνος ζωὸς ἔνεστι, ἐν δὲ τοῖσι μέζοσι πλεῦνες. ἐπεὰν ὦν ἀπίκωνται πλέοντες ἐς τὴν Βαβυλῶνα καὶ διαθέωνται τὸν φόρτον, νομέας μὲν τοῦ πλοίου καὶ τὴν καλάμην πᾶσαν ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, τὰς δὲ διφθέρας ἐπισάξαντες ἐπὶ τοὺς ὄνους ἀπελαύνουσι ἐς τοὺς Ἀρμενίους.

περὶ πλοίων οἷς χρῶνται Βαβυλώνιοι

---

4. Λέξεις. — 15. Bekkeri Anecd. p. 85. — 23. Pollux VII 186

1. ἄρσενας *R* ‖ τοῦτον *Rdz*. Athen. ‖ 2. πεπαίνηι τέ *AB*: πεπαίνηταί ‖ 3. τὴν βάλανον om. *C* ‖ ἐνδύνων Athen. ‖ ἀπορρείῃ Athen. ‖ τοῦ] ὁ τοῦ *Rdz* ‖ 4. δὴ om. *R* ‖ φορέουσιν Athen. ‖ ἄρσενες *R* ‖ καθάπερ Athen. ‖ 5. δὴ om. *ABC*. Athen. ‖ ὄλονθοι *ABC*. Athen. ‖ θῶμα *B*, θώυμα vel θαῦμα *Rdz* ‖ 6. τὴν πόλιν αὐτὴν *z* ‖ 9. τοῖσι om. *Rdz* ‖ κατύπερθεν *Rd* ‖ 10. ποιήσονται *CRd* ‖ 11. τεγαστρίδας *C* ‖ 12. πρόρρην *C* ‖ 13. ἀλλὰ *AB* ‖ 14. ἀπιᾶσι *Rdz* ‖ 15. βικοὺς *AC*, βίκοὺς *P* ‖ '*dolis e palmularum vino onustum*' Valla, unde Wesseling aliique φοινικηίου ‖ 19. αὐτέων *z* ‖ 20. ζωὰς *Rd*, ζῶος *d* ‖ 21. οὖν *z* ‖ 23. ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν *C*, ἀπινεκήρυξαν *AB*, ἀπενεκήρυξαν *A*², ἀπονεκ^ή *B*^m, ἀπεκήρυξαν reliqui

μοῦ ἁδρύνεταί τε τὸ λήιον καὶ παραγίνεται ὁ σῖτος, οὐ κατά περ ἐν Αἰγύπτῳ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαίνοντος ἐς τὰς ἀρούρας, ἀλλὰ χερσί τε καὶ κηλωνηίοισι ἀρδόμενος. ἡ γὰρ Βαβυλωνίη χώρη πᾶσα, κατά περ ἡ Αἰγυπτίη, κατατέτμηται ἐς διώρυχας· καὶ ἡ μεγίστη τῶν διωρύχων ἐστὶ νηυσιπέρητος, πρὸς ἥλιον τετραμμένη τὸν χειμερινόν, ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω, ἐς τὸν Τίγρην, παρ' ὃν Νίνος πόλις οἴκητο. ἔστι δὲ χωρέων αὕτη πασέων μακρῷ ἀρίστη τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν· τὰ γὰρ δὴ ἄλλα δένδρεα οὐδὲ πειρᾶται ἀρχὴν φέρειν, οὔτε συκέην οὔτε ἄμπελον οὔτε ἐλαίην. τὸν δὲ τῆς Δήμητρος καρπὸν ὧδε ἀγαθὴ ἐκφέρειν ἐστὶ ὥστε ἐπὶ διηκόσια μὲν τὸ παράπαν ἀποδιδοῖ, ἐπειδὰν δὲ ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει. τὰ δὲ φύλλα αὐτόθι τῶν τε πυρῶν καὶ τῶν κριθέων τὸ πλάτος γίνεται τεσσέρων εὐπετέως δακτύλων. ἐκ δὲ κέγχρου καὶ σησάμου ὅσον τι δένδρον μέγαθος γίνεται, ἐξεπιστάμενος μνήμην οὐ ποιήσομαι, εὖ εἰδὼς ὅτι τοῖσι μὴ ἀπιγμένοισι ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα ἐς ἀπιστίην πολλὴν ἀπῖκται. χρέωνται δὲ οὐδὲν ἐλαίῳ, ἀλλ' ἐκ τῶν σησάμων ποιεῦντες. εἰσὶ δέ σφι φοίνικες πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι, ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται· τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι τά τε ἄλλα καὶ φοινίκων τοὺς

περὶ τῶν καρπῶν τῆς Βαβυλωνίων χώρας

---

3. Pollux VII 143. — 20. Strabo p. 746. — εἰσὶ - p. 125, 5 ὀλυνθοι Athenaeus p. 651

1. τε om. *B*[1]*Rd* || 3. κηλονηΐοισι *Bcorr.R*, κηλωνίοισι *dz* || 5. διορύχων *B* || νηυσὶ περητὸς *BRdz* || 7. εὐφράτεω *Rd* || τίγριν *Pdz* || 8. νῖνος *CPz* || οἴκητο Wesseling e cod. Cantabrig., γρ. οἴκητο Stephanus: οἱ οικητο *A*, οἱ ᾤκητο *B*, οἱ ᾤκητο *CP*, οἰκώκητο *Rd*, οἰκέαται *z* || αὕτη πασέων *ABC*: πασέων αὕτη *R*, αὐτὴ ἁπασέων *P*, αὕτη ἁπασέων *z*, ἁπασέων αὕτη *d* || 13. ἐπειδᾶν *A*, ἐπεὰν *dz*, ἐπ' ἐὰν *R* || αὕτη ἄριστα *Rd*, ἄριστα αὕτη *z* || ἐκείνη *d* || 15. τεσσάρων *CPdz* || εὐπετέων *dz* || 16. δένδρου *z* || 18. καρπὸν *Rdz* || 19. ἀπῖκται *AB* || 20. ποιεῦνται *s*, ποιεῦντες ἀλείφονται invenerat fortasse Strabo, nisi plura quaedam desunt || σφι] αὐτόθι Athen. || 21. αὐτέων *z* || 22. ποιέονται Athen. || 23. συκῶν *Rd* || τρόπων *C* || θεραπεύωσι. τῶν γὰρ φοινίκων οὓς Athen.

ἔρσενας Ἕλληνες καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων καὶ μὴ ἀπορρέῃ ὁ καρπὸς τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φέρουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες κατά περ δὴ οἱ ὄλυνθοι. τὸ δὲ ἁπάντων θῶυμα μέγιστόν μοι ἐστὶ τῶν 194
ταύτῃ μετά γε αὐτὴν τὴν πόλιν, ἔρχομαι φράσων. τὰ πλοῖα αὐτοῖσι ἐστὶ τὰ κατὰ τὸν ποταμὸν πορευόμενα ἐς τὴν Βαβυλῶνα, ἐόντα κυκλοτερέα, πάντα σκύτινα. ἐπεὰν γὰρ ἐν τοῖσι Ἀρμενίοισι τοῖσι κατύπερθε Ἀσσυρίων οἰκημένοισι νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται, περιτείνουσι τούτοισι διφθέρας στεγαστρίδας ἔξωθεν ἐδάφεος τρόπον, οὔτε πρύμνην ἀποκρίνοντες οὔτε πρῴρην συνάγοντες, ἀλλ᾽ ἀσπίδος τρόπον κυκλοτερέα ποιήσαντες καὶ καλάμης πλήσαντες πᾶν τὸ πλοῖον τοῦτο ἀπιεῖσι κατὰ τὸν ποταμὸν φέρεσθαι, φορτίων πλήσαντες· μάλιστα δὲ βίκους φοινικηίους κατάγουσι οἴνου πλέους. ἰθύνεται δὲ ὑπό τε δύο πλήκτρων καὶ δύο ἀνδρῶν ὀρθῶν ἑστεώτων, καὶ ὁ μὲν ἔσω ἕλκει τὸ πλῆκτρον ὁ δὲ ἔξω ὠθέει. ποιέεται δὲ καὶ κάρτα μεγάλα ταῦτα τὰ πλοῖα καὶ ἐλάσσω· τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν καὶ πενταχισχιλίων ταλάντων γόμον ἔχει. ἐν ἑκάστῳ δὲ πλοίῳ ὄνος ζωὸς ἔνεστι, ἐν δὲ τοῖσι μέζοσι πλεῦνες. ἐπεὰν ὦν ἀπίκωνται πλέοντες ἐς τὴν Βαβυλῶνα καὶ διαθέωνται τὸν φόρτον, νομέας μὲν τοῦ πλοίου καὶ τὴν καλάμην πᾶσαν ἀπ᾽ ὦν ἐκήρυξαν, τὰς δὲ διφθέρας ἐπισάξαντες ἐπὶ τοὺς ὄνους ἀπελαύνουσι ἐς τοὺς Ἀρμενίους.

περὶ πλοίων οἷς χρῶνται Βαβυλώνιοι

---

4. Λέξεις. — 15. Bekkeri Anecd. p. 85. — 23. Pollux VII 186

1. ἄρσενας *R* ‖ τοῦτον *Rdz*. Athen. ‖ 2. πεπαίνηι τέ *AB*: πεπαίνηταί ‖ 3. τὴν βάλανον om. *C* ‖ ἐνδύνων Athen. ‖ ἀπορρείῃ Athen. ‖ τοῦ] ὁ τοῦ *Rdz* ‖ 4. δὴ om. *R* ‖ φορέουσιν Athen. ‖ ἄρσενες *R* ‖ καθάπερ Athen. ‖ 5. δὴ om. *ABC*. Athen. ‖ ὄλονθοι *ABC*. Athen. ‖ θῶμα *B*, θώυμα vel θώϋμα *Rdz* ‖ 6. τὴν πόλιν αὐτὴν *z* ‖ 9. τοῖσι om. *Rdz* ‖ κατύπερθεν *Rd* ‖ 10. ποιήσονται *CRd* ‖ 11. τεγαστρίδας *C* ‖ 12. πρώρρην *C* ‖ 13. ἀλλὰ *AB* ‖ 14. ἀπιᾶσι *Rdz* ‖ 15. βικοὺς *AC*, βίκοὺς *P* ‖ *'doliis e palmularum vino onustum'* Valla, unde Wesseling aliique φοινικηΐου ‖ 19. αὐτέων *z* ‖ 20. ζῶος *Rd*, ζῷος *d* ‖ 21. οὖν *z* ‖ 23. ἀπ᾽ ὧν ἐκήρυξαν *C*, ἀπινεκήρυξαν *AB*, ἀπενεκήρυξαν A^2, ἀπονεκή *Bm*, ἀπεκήρυξαν reliqui

ἀνὰ τὸν ποταμὸν γὰρ δὴ οὐκ οἷά τε ἐστὶ πλέειν οὐδενὶ τρόπῳ
ὑπὸ τάχεος τοῦ ποταμοῦ· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ οὐκ ἐκ ξύλων
ποιεῦνται τὰ πλοῖα ἀλλ᾽ ἐκ διφθερέων. ἐπεὰν δὲ τοὺς ὄνους
ἐλαύνοντες ἀπίκωνται ὀπίσω ἐς τοὺς Ἀρμενίους, ἄλλα τρόπῳ
195 τῷ αὐτῷ ποιεῦνται πλοῖα. τὰ μὲν δὴ πλοῖα αὐτοῖσι ἐστὶ
τοιαῦτα· ἐσθῆτι δὲ τοιῇδε χρέωνται, κιθῶνι ποδηνεκέϊ λινέῳ,
καὶ ἐπὶ τοῦτον ἄλλον εἰρίνεον κιθῶνα ἐπενδύνει καὶ χλανίδιον
λευκὸν περιβαλλόμενος, ὑποδήματα ἔχων ἐπιχώρια, παρα-
πλήσια τῇσι Βοιωτίῃσι ἐμβάσι. κομέοντες δὲ τὰς κεφαλὰς
μίτρῃσι ἀναδέονται, μεμυρισμένοι πᾶν τὸ σῶμα. σφρηγῖδα
δὲ ἕκαστος ἔχει καὶ σκῆπτρον χειροποίητον· ἐπ᾽ ἑκάστῳ δὲ
σκήπτρῳ ἔπεστι πεποιημένον ἢ μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἢ
αἰετὸς ἢ ἄλλο τι· ἄνευ γὰρ ἐπισήμου οὔ σφι νόμος ἐστὶ ἔχειν
196 σκῆπτρον. αὕτη μὲν δή σφι ἄρτησις περὶ τὸ σῶμα ἐστί·
νόμοι δὲ αὐτοῖσι ὧδε κατεστᾶσι, ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε κατὰ
γνώμην τὴν ἡμετέρην, τῷ καὶ Ἰλλυριῶν Ἐνετοὺς πυνθάνομαι
χρᾶσθαι. κατὰ κώμας ἑκάστας ἅπαξ τοῦ ἔτεος ἑκάστου
ἐποιέετο τάδε. ὡς ἂν αἱ παρθένοι γινοίατο γάμων ὡραῖαι,
ταύτας ὅκως συναγάγοιεν πάσας, ἐς ἓν χωρίον ἐσάγεσκον
ἀλέας, πέριξ δὲ αὐτὰς ἵστατο ὅμιλος ἀνδρῶν, ἀνιστὰς δὲ κατὰ
μίαν ἑκάστην κῆρυξ πωλέεσκε, πρῶτα μὲν τὴν εὐειδεστάτην
ἐκ πασέων· μετὰ δέ, ὅκως αὕτη εὑροῦσα πολλὸν χρυσίον
πρηθείη, ἄλλην ἂν ἀνεκήρυσσε ἣ μετ᾽ ἐκείνην ἔσκε εὐειδε-

περὶ ἐσθῆτος τῶν Βαβυλωνίων καὶ σκήπτρων   περὶ τῶν παρ᾽ αὐτοῖς νόμων

6. – 13 (Strab. p. 746)

3. ποιεῦντε *B* ‖ 4. ὀπίσω *B* ‖ 6. ποδηνεκέϊ *R*, ποδηνεκεῖ *ABC* ‖ 7. ἐπὶ τούτῳ *z* ‖ εἰρινέον *R*, ἠρεναῖον (ε) *d*, ἠρινέον *z* ‖ χιτῶνα *C* ‖ 8. περιβαλλόμενοι *Rdz* ‖ ἔχουσι *z* ‖ 9. βοιωτήϊσι *C*, βοιωτιῆσι *Rd*, βοιωτικῇσι *z* ‖ κομῶντες *L* ‖ 10. μήτρῃσι *Bpr.*, μέτροισιν *d* ‖ σφηγίδα *C* ‖ 12. κῖρνον *R* ‖ 14. ἄρτισις *Rdz* ‖ 15. αὐτῆϊσι *C* ‖ οἶδε Eltz ‖ κατεστέασι *CP*, κατεστέαται reliqui ‖ σοφώτατος: *PRz* ‖ ὁ δὲ *CR*, ὁ δὲ *P*, ὁ δὲ, *z*, om. *d* ‖ 17. χρέεσθαι B^2C, χρῆσθαι reliqui ‖ 18. ὅσαι αἰεὶ παρθένοι? ‖ γενοίατο *z* ‖ 20. ἀλέας *AC* ‖ ἵσταται *C* ‖ ἀναστὰς *Rz* ‖ 21. μίην *z* ‖ 22. αυτη *A*, αὐτὴ *Rdz* ‖ 23. πραθείη *qz* ‖ ἂν ἀνεκήρυσσε scripsi: ἀνεκήρυσσε

στάτῃ· ἐπωλέοντο δὲ ἐπὶ συνοικήσει. ὅσοι μὲν δὴ ἔσκον εὐδαίμονες τῶν Βαβυλωνίων ἐπίγαμοι, ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους ἐξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας· ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἴδεος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' ἂν χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κῆρυξ πωλέων τὰς εὐειδεστάτας τῶν παρθένων, ἀνίστη ἂν τὴν ἀμορφεστάτην ἢ εἴ τις αὐτέων ἔμπηρος εἴη, καὶ ταύτην ἀνεκήρυσσε, ὅστις θέλοι ἐλάχιστον χρυσίον λαβὼν συνοικέειν αὐτῇ, ἐς ὃ τῷ τὸ ἐλάχιστον ὑπισταμένῳ προσέκειτο. τὸ δὲ ἂν χρυσίον ἐγίνετο ἀπὸ τῶν εὐειδέων παρθένων, καὶ οὕτω αἱ εὔμορφοι τὰς ἀμόρφους καὶ ἐμπήρους ἐξεδίδοσαν. ἐκδοῦναι δὲ τὴν ἑωυτοῦ θυγατέρα ὅτεῳ βούλοιτο ἕκαστος οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ ἄνευ ἐγγυητέω ἀπάγεσθαι τὴν παρθένον πριάμενον, ἀλλ' ἐγγυητὰς χρῆν καταστήσαντα ἢ μὲν συνοικήσειν αὐτῇ, οὕτω ἀπάγεσθαι. εἰ δὲ μὴ συμφεροίατο, ἀποφέρειν τὸ χρυσίον ἔκειτο νόμος. ἐξῆν δὲ καὶ ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι. ὁ μέν νυν κάλλιστος νόμος οὗτός σφι ἦν, οὐ μέντοι νῦν γε διετέλεσε ἐών, ἄλλο δέ τι ἐξευρήκασι νεωστὶ γενέσθαι [, ἵνα μὴ ἀδικοῖεν αὐτὰς μηδ' εἰς ἑτέραν πόλιν ἄγωνται]· ἐπείτε γὰρ ἁλόντες ἐκακώθησαν καὶ οἰκοφθορήθησαν, πᾶς τις τοῦ δήμου βίου σπανίζων καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα. δεύτερος δὲ σοφίῃ 197
ὅδε ἄλλος σφι νόμος κατέστηκε. τοὺς κάμνοντας ἐς τὴν ἀγορὴν ἐκφορέουσι· οὐ γὰρ δὴ χρέωνται ἰητροῖσι. προσιόντες

1. ὅσοι - 3 καλλιστευούσας Lexicon Vindob. p. 61. — 7. Eustathius Od. p. 1441. — 11. καὶ οὕτω - 12 ἐξεδίδοσαν Lexicon Vindob. p. 63. — 22. Thomas M. p. 130

1. συνοικήσει *L* ‖ δὴ om. Lex. Vind. ‖ 5. οἳ δ' *ABRz* ‖ 6. δὴ διεξέλθοι Bergler: δὴ οἱ ἐξέλθοι ‖ 7. ἀμορφεστάτην *d*, ἀμορφοτάτην *z* ‖ ἢ om. *Rdz* ‖ αὐτέων *Cz*: αὐτῆς *d*, αὐτῶν reliqui ‖ 8. ἔμπειρος *z* ‖ εἴη scripsi: ἤι *AB*, εἴ^ηι *C*, ἦε reliqui ‖ θέλει *dz* ‖ 9. λαβὼν *PRd*: βαλὼν ‖ ἐπισταμένῳ *dz* ‖ 10. προσεκέετο *C* ‖ ἀειδέων *z* ‖ 11. οὕτω *z*: οὕτως ‖ ἐμπείρους *z* ‖ 12. ἐκδοῦναι - θυγατέρα om. *Rd* ‖ ἑαυτοῦ *C* ‖ 13. ἐγγυήτεω *R*, ἐγγυητέων *z* ‖ ἀπαγάγεσθαι *Rdz* ‖ 14. χρὴ *Rd*[1] ‖ μὴν *L* ‖ 15. ἀγαγέσθαι correxi: ἂν ἄγεσθαι *ABCP*, ἀνάγεσθαι *Rdz*. ἀπάγεσθαι Gronovius tanquam ex *A* ‖ 16. ἀποφέρει *C* ‖ ἐκέετο *C* ‖ 17. νιν *P* ‖ 18. μέντοι νυν *P*, μὲν τοίνυν *ABd* ‖ γε om. *d* διετέλεσσε *A*, διετέλεεν *Rd*, διετέλεε *z* ‖ 19. ἄλλο δ' ἐπεξευρήκασι *B*[2]*C* ‖ ἵνα - 20 ἄγωνται seiunxi ‖ 20. εἰς ἑτέρην *R*, ἐς ἑτέρην *z* ‖ 21. οἰκοφορήθησαν *C* ‖ 23. κατέστηκε Schaefer: κατεστήκεε ‖ 24. ἐκφέρουσιν *Rd*

δὲ ἀπὸ δενδρέων ἐξευρημένους σφι ἐς φορβὴν κατατίθεσθαι ὡραίους, καὶ τούτους σιτέεσθαι τὴν χειμερινήν. ἄλλα δέ σφι ἐξευρῆσθαι δένδρεα καρποὺς τοιούσδε τινὰς φέροντα, τοὺς ἐπείτε ἂν ἐς τὠυτὸ συνέλθωσι κατὰ εἴλας καὶ πῦρ ἀνακαύσωνται κύκλῳ περιιζομένους ἐπιβάλλειν ἐπὶ τὸ πῦρ, ὀσφραινομένους δὲ καταγιζομένου τοῦ καρποῦ τοῦ ἐπιβαλλομένου μεθύσκεσθαι τῇ ὀδμῇ κατά περ Ἕλληνας τῷ οἴνῳ, πλεῦνος δὲ ἐπιβαλλομένου τοῦ καρποῦ μᾶλλον μεθύσκεσθαι, ἐς δ ἐς ὄρχησίν τε ἀνίστασθαι καὶ ἐς ἀοιδὴν ἀπικνέεσθαι. τούτων μὲν αὕτη λέγεται δίαιτα εἶναι. ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν ἐκ Ματιηνῶν, ὅθεν περ ὁ Γύνδης τὸν ἐς τὰς διώρυχας τὰς ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας διέλαβε ὁ Κῦρος, στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα, τῶν τὰ πάντα πλὴν ἑνὸς ἐς ἕλεά τε καὶ τενάγεα ἐκδιδοῖ, ἐν τοῖσι ἀνθρώπους κατοικῆσθαι λέγουσι ἰχθῦς ὠμοὺς σιτεομένους, ἐσθῆτι δὲ νομίζοντας χρᾶσθαι φωκέων δέρμασι. τὸ δὲ ἓν τῶν στομάτων τοῦ Ἀράξεω
203 ῥέει διὰ καθαροῦ ἐς τὴν Κασπίην θάλασσαν. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα ἐστὶ ἐπ᾽ ἑωυτῆς, οὐ συμμίσγουσα τῇ ἑτέρῃ θαλάσσῃ. τὴν μὲν γὰρ Ἕλληνες ναυτίλλονται πᾶσαν καὶ ἡ ἔξω στηλέων θάλασσα ἡ Ἀτλαντὶς καλεομένη καὶ ἡ Ἐρυθρὴ μία ἐοῦσα τυγχάνει· ἡ δὲ Κασπίη ἐστὶ ἑτέρη ἐπ᾽ ἑωυτῆς, ἐοῦσα μῆκος μὲν πλόου εἰρεσίῃ χρεωμένῳ πεντεκαίδεκα ἡμερέων, εὖρος δέ, τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς, ὀκτὼ ἡμερέων. καὶ τὰ μὲν πρὸς τὴν ἑσπέρην φέροντα τῆς θαλάσσης ταύτης

---

5. - 7 Schol. Lucian. p. 130 Jac. — 11 sqq. Eustathius Dion. 739. — 11. - 13 Strabo p. 531. — 18. Eustathius Dion. 48. — 21. - 23 ibidem 721

3. τοιοῦσδέ τινας *A*, τοιούσδέ τινας *BCPz* || 4. τωὐτῷ *R* || εἴλας *C*, εἶλας *Rdz*, εἰλὰς *AB*, ἴλας *P* || ἀνακαύσονται *Rd*¹ || 6. καταγιαζομένου *Rdz* || ἐπιβαλομένου *C* || 8. δ' *ABC* || ἐσὸ *AB* || 11. μαντιηνῶν *Cdz* γύδης *C* || 12. τε om. *Rd* || 13. τεσσαράκοντα *CPRz* || εἰς τεσσαράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς Strabo tanquam ex Herodoto: sed idem cum subiungat καὶ Καλλισθένης δὲ ἠκολούθησεν αὐτῷ (sc. τῷ Ἡροδότῳ), videndum ne Callisthenea immiscuerit || 14. τε om. *Rpr*. || κατοικεῖσθαι *PRdz* || 18. ἐστὶ *z*: ἐστὶν *AB*, ἔστιν *Cd*, ἔστι *PR* || ἐκ αὐτῆς *Rd* || ξυμμίσγουσα *P* || 19. πᾶσα *AB* || 20. στηλῶν *Rd* || ἀτλάντις *R* || καὶ om. *C* || 21. τυγχάνει ἐοῦσα *z* || ὑπ *d*¹ || ἑαυτῆς *C* || 22. μὲν om. *Rd* || χρεομένωι *B*

ὁ Καύκασος παρατείνει, ἐὸν ὀρέων καὶ πλήθεϊ μέγιστον καὶ
μεγάθεϊ ὑψηλότατον. ἔθνεα δὲ ἀνθρώπων πολλὰ καὶ παν-
τοῖα ἐν ἑωυτῷ ἔχει ὁ Καύκασος, τὰ πολλὰ πάντα ἀπ' ὕλης
ἀγρίης ζώοντα· ἐν τοῖσι καὶ δένδρεα φύλλα τοιῆσδε ἰδέης
παρεχόμενα εἶναι λέγεται, τὰ τρίβοντάς τε καὶ παραμίσγον-
τας ὕδωρ ζῷα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν· τὰ δὲ
ζῷα οὐκ ἐκπλύνεσθαι, ἀλλὰ συγκαταγηράσκειν τῷ ἄλλῳ εἰρίῳ
κατά περ ἐνυφανθέντα ἀρχήν. μῖξιν δὲ τούτων τῶν ἀνθρώ-
πων εἶναι ἐμφανέα κατά περ τοῖσι προβάτοισι.
Τὰ μὲν δὴ πρὸς ἑσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς 204
Κασπίης καλεομένης ὁ Καύκασος ἀπέργει, τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε
καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα πεδίον ἐκδέκεται πλῆθος ἄπειρον ἐς
ἄποψιν. τοῦ ὦν δὴ πεδίου τούτου τοῦ μεγάλου οὐκ ἐλαχίστην
μοῖραν μετέχουσι οἱ Μασσαγέται, ἐπ' οὓς ὁ Κῦρος ἔσχε
προθυμίην στρατεύσασθαι. πολλά τε γάρ μιν καὶ μεγάλα τὰ
ἐπαείροντα καὶ ἐποτρύνοντα ἦν. πρῶτον μὲν ἡ γένεσις, τὸ
δοκέειν πλέον τι εἶναι ἀνθρώπου, δεύτερα δὲ ἡ εὐτυχίη ἡ
κατὰ τοὺς πολέμους γινομένη· ὅκῃ γὰρ ἰθύσειε στρατεύεσθαι
Κῦρος, ἀμήχανον ἦν ἐκεῖνο τὸ ἔθνος διαφυγεῖν. ἦν δὲ τοῦ 205
ἀνδρὸς ἀποθανόντος γυνὴ τῶν Μασσαγετέων βασίλεια· Τό-
μυρίς οἱ ἦν οὔνομα. ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ
λόγῳ θέλων γυναῖκα ἥν ἔχειν. ἡ δὲ Τόμυρις συνιεῖσα οὐκ
αὐτήν μιν μνώμενον ἀλλὰ τὴν Μασσαγετέων βασιληίην,

περὶ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐθνῶν . περὶ τῆς κατὰ Μασσαγετῶν Κύρου στρατείας καὶ Τομύριδος

---

12. Bekkeri Anecd. p. 293. — 13. Pollux II 58

1. *καυκάσιος Rd* ‖ ἐὸν *Rd*: ἐών ‖ οὐρέων *C* ‖ πλήθει *ABPz* ‖ 2. μεγάθει *ABP* ‖ 3. ἑαυτῶι *C* ‖ καυκάσιος *Rd* ‖ ἀπύλης *A*, ἐξ ὕλης *Rdz* ‖ 6. 7. ζῶια *AB*: ζῶα ‖ 8. ἐν ὑφανθέντα *C* ‖ μῖξιν *AB*: μίξιν ‖ δὲ] τε *Rdz* ‖ 9. ἐκφανέα *C* ‖ 11. καυκάσιος *Rd* ‖ ἀπείργει *ABP* ‖ 13. τοῦ ὦν δὴ τὸ πεδίον *C* ‖ τούτου τοῦ Herold: τοῦ ‖ 14. μοίρην *L* ‖ μασαγέται *Rd* ‖ ἔχει *C*, ἔσκε *Rd* ‖ 16. τὸ] τῷ *P*[r] ‖ 17. δεύτερον *PRdz* ‖ 18. κατὰ τοὺς] κατοὺς *B*[1] ‖ πολεμίους *Rd*[1] ‖ γινομένη *PRd*: γενομένη *ABC*, γεγενημένη *z* ‖ 19. διαφυγέειν *L* ‖ 20. μασαγετέων *Rd* ‖ τὸ μῦρίς *R* ‖ 21. ταύτη *Rd* ‖ 22. συνεῖσα *Rdz* ‖ 23. μασαγετέων *Rd*

ἀπείπατο τὴν πρόσοδον. Κῦρος δὲ μετὰ τοῦτο, ὥς οἱ δόλῳ οὐ προεχώρεε, ἐλάσας ἐπὶ τὸν Ἀράξεα ἐποιέετο ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας στρατηίην, γεφύρας τε ζευγνύων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ διάβασιν τῷ στρατῷ, καὶ πύργους ἐπὶ πλοίων τῶν διαπορθμευόντων τὸν ποταμὸν οἰκοδομεόμενος.

206 ἔχοντι δέ οἱ τοῦτον τὸν πόνον πέμψασα ἡ Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ Μήδων, παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις· οὐ γὰρ ἂν εἰδείης εἴ τοι ἐς καιρὸν ἔσται ταῦτα τελεόμενα· παυσάμενος δὲ βασίλευε τῶν σεωυτοῦ, καὶ ἡμέας ἀνέχευ ὁρέων ἄρχοντας τῶν περ ἄρχομεν. οὔκων ἐθελήσεις ὑποθήκῃσι τῇσιδε χρᾶσθαι, ἀλλὰ πάντως μᾶλλον ἢ δι' ἡσυχίης εἶναι· σὺ δὲ εἰ μεγάλως προθυμέεαι Μασσαγετέων πειρηθῆναι, φέρε, μόχθον μὲν τὸν ἔχεις ζευγνὺς τὸν ποταμὸν ἄπες, σὺ δὲ ἡμέων ἀναχωρησάντων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τριῶν ἡμερέων ὁδὸν διάβαινε ἐς τὴν ἡμετέρην. εἰ δ' ἡμέας βούλεαι ἐσδέξασθαι μᾶλλον ἐς τὴν ὑμετέρην, σὺ τὠυτὸ τοῦτο ποίεε." ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Κῦρος συνεκάλεσε Περσέων τοὺς πρώτους, συναγείρας δὲ τούτους ἐς μέσον σφι προετίθεε τὸ πρῆγμα, συμβουλευόμενος ὁκότερα ποιέῃ. τῶν δὲ κατὰ τὠυτὸ αἱ γνῶμαι συνεξέπιπτον κελευόντων ἐσδέκεσθαι Τό-

207 μυρίν τε καὶ τὸν στρατὸν αὐτῆς ἐς τὴν χώρην. παρεὼν δὲ καὶ μεμφόμενος τὴν γνώμην ταύτην Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀπεδείκνυτο ἐναντίην τῇ προκειμένῃ γνώμῃ, λέγων τάδε. "ὦ βασιλεῦ, εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι ὅτι ἐπεί με Ζεὺς ἔδωκέ τοι, τὸ ἂν ὁρέω σφάλμα ἐὸν οἴκῳ τῷ σῷ, κατὰ δύναμιν ἀποτρέψειν· τὰ δέ μοι παθήματα τὰ ἐόντα ἀχάριτα μαθήματα

---

1. ὡς – 3 στρατηίην (Suidas v. Τόμυρις. μνωμένη)

2. προσεχώρεε *PRdz* ‖ ἀράξην *Rd* ‖ 3. στρατιὴν *dz*, στρατιὰν Suid. ‖ 8. τοι] τι *d*[1] ‖ εἰς *C* ‖ ταῦτα τε λεγόμενα *Rd*[1], ταῦτα τελεύμενα *d*[2]*z* ‖ 10. ὁρέων *CR* ‖ 11. τῇισι δὲ *C*, τῇσι δὲ *d*, τῇσίδε *R*, τῇσίδε *z* ‖ χρῆσθαι codices, χρέεσθαι *z* ‖ πάντων *z* ‖ 12. εἰ] ἣν *ABC* ‖ προθυμέεαι *P*: προθυμέαι ‖ μασαγετέων *R* ‖ 14. ἄφες *L* ‖ δ' *C* ‖ 15. βούλεε *R* ‖ 16. εἰσδέξασθαι *CR* ‖ 17. ποίει *ABP* ‖ συνεκάλεε *C* ‖ 18. προετίθετο τὸ *R* ‖ 19. ποιέει *Rdz* ‖ κατωυτὸ *C* ‖ 20. εἰσδέκεσθαι *C* ‖ 23. γνώμῃ om. *z* ‖ 24. ὅτι om. *z* ‖ 25. ὁρέω *C*: ὁρῶ ‖ 26. τὰ ἐόντα] ἐόντα Schaefer ‖ ἄριστα *C*, ἀχάριστα *dz*

γέγονε. εἰ μὲν ἀθάνατος δοκέεις εἶναι καὶ στρατιῆς τοιαύτης ἄρχειν, οὐδὲν ἂν εἴη πρῆγμα γνώμας ἐμὲ σοὶ ἀποφαίνεσθαι· εἰ δ' ἔγνωκας ὅτι ἄνθρωπος καὶ σὺ εἶς καὶ ἑτέρων τοιῶνδε ἄρχεις, ἐκεῖνο πρῶτον μάθε, ὡς κύκλος τῶν ἀνθρωπηίων ἐστὶ πρηγμάτων, περιφερόμενος δὲ οὐκ ἐᾷ αἰεὶ τοὺς αὐτοὺς εὐτυχέειν. ἤδη ὦν ἔχω γνώμην περὶ τοῦ προκειμένου πρήγματος τὰ ἔμπαλιν ἢ οὗτοι. εἰ γὰρ ἐθελήσομεν ἐσδέξασθαι τοὺς πολεμίους ἐς τὴν χώρην, ὅδε τοι ἐν αὐτῷ κίνδυνος ἔνι. ἑσσωθεὶς μὲν προσαπολλύεις πᾶσαν τὴν ἀρχήν· δῆλα γὰρ δὴ ὅτι νικῶντες Μασσαγέται οὐ τὸ ὀπίσω φεύξονται ἀλλ' ἐπ' ἀρχὰς τὰς σὰς ἐλῶσι· νικῶν δὲ οὐ νικᾷς τοσοῦτον ὅσον εἰ διαβὰς ἐς τὴν ἐκείνων, νικῶν Μασσαγέτας, ἕποιο φεύγουσι· τὠυτὸ γὰρ ἀντιθήσω ἐκείνῳ, ὅτι νικήσας τοὺς ἀντιουμένους ἐλᾷς ἰθὺ τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος. χωρίς τε τοῦ ἀπηγημένου αἰσχρὸν καὶ οὐκ ἀνασχετὸν Κῦρόν γε τὸν Καμβύσεω γυναικὶ εἴξαντα ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης. νῦν ὦν μοι δοκέει διαβάντας προελθεῖν ὅσον ἂν ἐκεῖνοι διεξίωσι, ἐνθεῦτεν δὲ τάδε ποιεῦντας πειρᾶσθαι ἐκείνων περιγενέσθαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, Μασσαγέται εἰσὶ ἀγαθῶν τε Περσικῶν ἄπειροι καὶ καλῶν μεγάλων ἀπαθέες· τούτοισι ὦν τοῖσι ἀνδράσι τῶν προβάτων ἀφειδέως πολλὰ κατακόψαντας καὶ σκευάσαντας προθεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ ἡμετέρῳ δαῖτα, πρὸς δὲ καὶ κρητῆρας ἀφειδέως οἴνου ἀκρήτου καὶ σιτία παντοῖα· ποιήσαντας δὲ ταῦτα, ὑπολιπομένους τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότα-

---

4. ὡς κύκλος - 5 εὐτυχέειν Stobaeus floril. CV 53. — 10. οὐ τὸ - 11 ἐλῶσι Thomas M. p. 118. — 23. ποιήσαντας - 24 φλαυρότατον Suidas v. φλαυρότατον

1. γέγονεν *Rd*: γεγόνεε *ABPz*, ἐγεγόνεε *C* || 2. ἐμὲ σοὶ *ABC*: ἐμέ σοι || 5. ἀεὶ *z* || εὐτυχεῖν Stob. || 6. ἐγὼ γνώμην ἔχω *Rd*, γνώμην ἔχω *qz* || περὶ om. *R* || 8. ὁ δέ τοι *P*, ὅδε τις *z* || 9. εσσωθεὶς *A*, ἐσσωθεὶς *CRd* || 10. μασαγέται *d* || 12. εἰς *d* || μασαγέτας *Rd* || 13. ἐναντιουμένους *Rdz* || 14. ἰθὺ *C*: ἰθὺς || τομύριδος *Rdz* || 15. αἰσχρόν τε καὶ *z* || ἀνάσχετον *AB*[1]*C* || τὸν κῦρόν *Pz* || γε] τε *d*[1], om. *d*[2] || 16. ἀποχωρῆσαι *R* || χώρης] μάχης *Rdz* || 17. διαβάντα *Rdz* || προσελθεῖν *C*[1]*Rd*[1] || ὑπεξίωσι? || 18. ποιεῦντες *B* || περιγίνεσθαι *Rdz* || 21. ἀφειδέων *P* || πωλλὰ *A* || 22. τῷ ἡμετέρῳ om. *d* || καὶ om. *Rd* || 23. κρατῆρας ἀφειδέως *R*, ἀφειδέως κρητῆρας *d* || ἀκράτου *d* || 24. ὑπολειπομένους *Rdz*, ὑπολείπεσθαι Suid. || φαυλότατον *Apr.C*

τον, τοὺς λοιποὺς αὖτις ἐξαναχωρέειν ἐπὶ τὸν ποταμόν. ἢν γὰρ ἐγὼ γνώμης μὴ ἁμάρτω, κεῖνοι ἰδόμενοι ἀγαθὰ πολλὰ τρέψονταί τε πρὸς αὐτὰ καὶ ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν λείπεται ἀπόδεξις ἔργων μεγάλων."

208 Γνῶμαι μὲν αὗται συνέστασαν· Κῦρος δὲ μετεὶς τὴν προτέρην γνώμην, τὴν Κροίσου δὲ ἑλόμενος, προηγόρευε Τομύρι ἐξαναχωρέειν ὡς αὐτοῦ διαβησομένου ἐπ' ἐκείνην. ἡ μὲν δὴ ἐξανεχώρεε κατὰ ὑπέσχετο πρῶτα· Κῦρος δὲ Κροῖσον ἐς τὰς χεῖρας ἐσθεὶς τῷ ἑωυτοῦ παιδὶ Καμβύσῃ, τῷ περ τὴν βασιληίην ἐδίδου, καὶ πολλὰ ἐντειλάμενός οἱ τιμᾶν τε αὐτὸν καὶ εὖ ποιέειν, ἢν ἡ διάβασις ἡ ἐπὶ Μασσαγέτας μὴ ὀρθωθῇ. ταῦτα ἐντειλάμενος καὶ ἀποστείλας τούτους ἐς Πέρσας, αὐτὸς
209 διέβαινε τὸν ποταμὸν καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ. ἐπείτε δὲ ἐπεραιώθη τὸν Ἀράξεα, νυκτὸς ἐπελθούσης εἶδε ὄψιν εὕδων ἐν τῶν Μασσαγετέων τῇ χώρῃ τοιήνδε. ἐδόκεε ὁ Κῦρος ἐν τῷ ὕπνῳ ὁρᾶν τῶν Ὑστάσπεος παίδων τὸν πρεσβύτατον ἔχοντα ἐπὶ τῶν ὤμων πτέρυγας καὶ τουτέων τῇ μὲν τὴν Ἀσίην τῇ δὲ τὴν Εὐρώπην ἐπισκιάζειν. Ὑστάσπεϊ δὲ τῷ Ἀρσάμεος ἐόντι ἀνδρὶ Ἀχαιμενίδῃ ἦν τῶν παίδων Δαρεῖος πρεσβύτατος, ἐὼν τότε ἡλικίην ἐς εἴκοσί κου μάλιστα ἔτεα, καὶ οὗτος κατελέλειπτο ἐν Πέρσῃσι· οὐ γὰρ εἶχέ κω ἡλικίην στρατεύεσθαι. ἐπεὶ ὦν δὴ ἐξηγέρθη ὁ Κῦρος, ἐδίδου λόγον ἑωυτῷ περὶ τῆς ὄψιος. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε μεγάλη εἶναι ἡ ὄψις, καλέσας Ὑστάσπεα καὶ ἀπολαβὼν μοῦνον εἶπε "Ὕστασπες, παῖς σὸς ἐπιβουλεύων ἐμοί τε καὶ τῇ ἐμῇ ἀρχῇ ἑάλωκε. ὡς δὲ ταῦτα ἀτρεκέως οἶδα, ἐγὼ σημανέω. ἐμεῦ θεοὶ κήδονται

περὶ οὗ εἶδεν ὀνείρου ἐν Μασσαγέταις ὁ Κῦρος

1. ἐπὶ om. *C* ‖ 3. τε om. *z* ‖ ἀπόδειξις *R* ‖ 5. αὗται] ἄλλων *B* ‖ 6. κροίσου διελόμενος *d* ‖ τόμυριν *R*, τόμυρι *dz* ‖ 8. ἐξανεχώρεε *ABR*: ἐξαναχώρεε ‖ καθὰ *ABRd* ‖ 9. παιδὶ om. *d* ‖ 11. εὐποιέειν *B* ‖ μασαγέτας *d* ‖ 14. ἀράξην *Rd* ‖ 15. μασαγετέων *d* ‖ τοιῆνδε *A* ‖ κύρος *C* ‖ 18. ὑστάσπηι *AB* ‖ ἀρσάμεος *ACP*: ἀρσάμενος ‖ 20. κου om. *C* ‖ 21. καπλέλειπτο *AB*: καταλέλειπτο ‖ 22. ἐξηγέρθη *C*, ἐξεγέρθη *Pz* ‖ 23. ὄψιος] ὄψις *AB*[1] ‖ καλεσάσας *C* ‖ 26. ἀτρεκέως ταῦτα *z* ‖ κηδέαται *C*, κηδέανται *B*[2]

καί μοι πάντα προδεικνύουσι τὰ ἐπιφερόμενα. ἤδη ὦν ἐν τῇ παροιχομένῃ νυκτὶ εὕδων εἶδον τῶν σῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον ἔχοντα ἐπὶ τῶν ὤμων πτέρυγας, καὶ τουτέων τῇ μὲν τὴν Ἀσίην τῇ δὲ τὴν Εὐρώπην ἐπισκιάζειν. οὔκων ἐστὶ μηχανὴ ἀπὸ τῆς ὄψιος ταύτης οὐδεμία τὸ μὴ ἐκεῖνον ἐπιβουλεύειν ἐμοί. σὺ τοίνυν τὴν ταχίστην πορεύεο ὀπίσω ἐς Πέρσας καὶ ποίεε ὅκως, ἐπεὰν ἐγὼ τάδε καταστρεψάμενος ἔλθω ἐκεῖ, ὥς μοι καταστήσεις τὸν παῖδα ἐς ἔλεγχον."
Κῦρος μὲν δοκέων οἱ Δαρεῖον ἐπιβουλεύειν ἔλεγε τάδε· τῷ 210
δὲ ὁ δαίμων προέφαινε ὡς αὐτὸς μὲν τελευτήσειν αὐτοῦ ταύτῃ μέλλοι, ἡ δὲ βασιληίη αὐτοῦ περιχωρέοι ἐς Δαρεῖον. ἀμείβεται δὴ ὦν ὁ Ὑστάσπης τοῖσιδε. "ὦ βασιλεῦ, μὴ εἴη ἀνὴρ Πέρσης γεγονὼς ὅστις τοι ἐπιβουλεύσει, εἰ δ' ἔστι, ἀπόλοιτο ὡς τάχιστα· ὃς ἀντὶ μὲν δούλων ἐποίησας ἐλευθέρους Πέρσας εἶναι, ἀντὶ δὲ ἄρχεσθαι ὑπ' ἄλλων ἄρχειν ἁπάντων. εἰ δέ τίς τοι ὄψις ἀπαγγέλλει παῖδα τὸν ἐμὸν νεώτερα βουλεύειν περὶ σέο, ἐγώ τοι παραδίδωμι χρᾶσθαι αὐτῷ τοῦτο ὅ τι σὺ βούλεαι." Ὑστάσπης μὲν τούτοισι 211
ἀμειψάμενος καὶ διαβὰς τὸν Ἀράξεα ἤιε ἐς Πέρσας φυλάξων Κύρῳ τὸν παῖδα Δαρεῖον, Κῦρος δὲ προελθὼν ἀπὸ τοῦ Ἀράξεω ἡμέρης ὁδὸν ἐποίεε τὰς Κροίσου ὑποθήκας. μετὰ δὲ ταῦτα Κύρου τε καὶ Περσέων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ ἀπελάσαντος ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἀράξεα, λειφθέντος δὲ τοῦ ἀχρηίου, ἐπελθοῦσα τῶν Μασσαγετέων τριτημορὶς τοῦ στρατοῦ τούς τε λειφθέντας τῆς Κύρου στρατιῆς ἐφόνευε ἀλεξομένους καὶ

---

24 sq. Suidas v. ἀλεξόμενον. — Pollux IX 66. — 25. Λέξεις

5. μηχανῆς *C* ‖ οὐδὲ μίη *Rd*, οὐδεμίη *z* ‖ κεῖνον *z* ‖ 6. τοίνυν] νῦν *ABC* ‖ πορεύου *d* ‖ 8. καταστήσηις *ABC*, καταστήσῃς *sz* ‖ εἰς *C* ‖ 9. δαρεῖον δοκέων οἱ *d*, δοκέων Δαρεῖόν οἱ *z* ‖ τῷ δὲ] τῶι δέ οἱ *ABC*, τῷδ' *Rd*, τῷδ' *z* ‖ 11. περιχορεύει *C*, περιχορεύοι *R*, περιχωρεύοι *d* ‖ 12. ἀμείβεται *dz*: ἀμείβετ' οἱ *R*, ἀμείβεταί οἱ reliqui ‖ ὦν δὴ *Pz* ‖ τοιοῖσδε *Pz*, τοῖσδε reliqui ‖ εἴης *R* ‖ 13. ἐπιβουλεύει B^1R, ἐπιβουλεύοι *dz* ‖ 14. ἀπόλλοιτο *CR* ‖ δούλων μὲν *d* ‖ 15. εἶναι πέρσας *d* ‖ 16. ἀπαγγέλλοι *z* ‖ 17. χρῆσθαι *L* ‖ 18. τοῦτο] τούτω B^2, τούτῳ *z* ‖ 19. Ἀράξεα *z*: ἀράξην ‖ 22. ἐπελεύσαντος *Rdz* ‖ 24. ἀπελθοῦσα (ε supra) *R* ‖ τοὺς περιληφθέντας Suid. ‖ 25. ἐφόνεε *C*

τὴν προκειμένην ἰδόντες δαῖτα, ὡς ἐχειρώσαντο τοὺς ἐναντίους, κλιθέντες ἐδαίνυντο. πληρωθέντες δὲ φορβῆς καὶ οἴνου εὗδον. οἱ δὲ Πέρσαι ἐπελθόντες πολλοὺς μέν σφεων ἐφόνευσαν, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνας ἐζώγρησαν καὶ ἄλλους καὶ τὸν τῆς βασιλείης Τομύριος παῖδα στρατηγέοντα Μασσαγετέων,
212 τῷ οὔνομα ἦν Σπαργαπίσης. ἡ δὲ πυθομένη τά τε περὶ τὴν στρατιὴν γεγονότα καὶ τὰ περὶ τὸν παῖδα, πέμπουσα κήρυκα παρὰ Κῦρον ἔλεγε τάδε. "ἄπληστε αἵματος Κῦρε, μηδὲν ἐπαερθῇς τῷ γεγονότι τῷδε πρήγματι, εἰ ἀμπελίνῳ καρπῷ, τῷ περ αὐτοὶ ἐμπιπλάμενοι μαίνεσθε οὕτω ὥστε κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα ἐπαναπλέειν ὑμῖν ἔπεα κακά, τοιούτῳ φαρμάκῳ δολώσας ἐκράτησας παιδὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀλλ' οὐ μάχῃ κατὰ τὸ καρτερόν. νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης ὑπόλαβε τὸν λόγον· ἀποδούς μοι τὸν παῖδα ἄπιθι ἐκ τῆσδε τῆς χώρης ἀζήμιος, Μασσαγετέων τριτημορίδι τοῦ στρατοῦ κατυβρίσας. εἰ δὲ ταῦτα οὐ ποιήσεις, ἥλιον ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσαγετέων δεσπότην, ἦ μέν σε ἐγὼ καὶ ἄπληστον ἐόντα αἵματος
213 κορέσω." Κῦρος μὲν ἐπέων οὐδένα τούτων ἀνενειχθέντων ἐποιέετο λόγον· ὁ δὲ τῆς βασιλείης Τομύριος παῖς Σπαργαπίσης, ὥς μιν ὅ τε οἶνος ἀνῆκε καὶ ἔμαθε ἵνα ἦν κακοῦ, δεηθεὶς Κύρου ἐκ τῶν δεσμῶν λυθῆναι ἔτυχε, ὡς δὲ ἐλύθη τε τάχιστα καὶ τῶν χειρῶν ἐκράτησε, διεργάζεται ἑωυτόν.
214 καὶ δὴ οὗτος μὲν τρόπῳ τοιούτῳ τελευτᾷ· Τόμυρις δέ, ὥς οἱ Κῦρος οὐκ ἐσήκουσε, συλλέξασα πᾶσαν τὴν ἑωυτῆς δύναμιν

---

10. κατιόντος - 11 κακά Athenaeus p. 613. — Eustathius Il. p. 1156. 1241. Od. p. 1857. — 13. νῦν - 14 λόγον Thomas M. p. 370. — 17 sq. Etymol. M. v. ἦ μήν

2. κλινθέντες *d* || δαίνυντο *Rd* || 3. ηὗδον *AB*, ἠῦδον *R*, εὗδον (εὖ) *C* || 4. δ' ἔτι] δέ τι *CPR* || 5. βασιληίης *Rdz* || τομύριδος *Rdz* || μασαγατέων *d* || 8. ἄπλειστε *R* || 9. ἐπαρθῇς *L* || 10. οὕτω *z*: οὕτως || 11. ἐπαναπνέειν *Rdz*, ἀναπλώειν Eust. ter || κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα Athen., ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα Eust. Il. p. 1156 || 12. παιδὸς] τοῦ παιδὸς *d* || 13. μεῦ *AR* || 15. τρίτη μορίδι *CR* || 16. ταῦτα] μὴ ταῦτα *CPdz* || οὐ *Acorr.Bcorr.*: σὺ ποιήσης *d* || 17. ἠμῖν *B*, ἦ μήν ceteri cum Et. M. || σ' ἐγὼ Et. M. || ἄπλειστον *R* || 18. μέν νυν τῶν ἐπέων τουτέων *z* || ἀνενεχθέντων *B*[1] || 19. ἐποιέετο] οὐδένα ἐποιέετο *z* || βασιληίης *Rdz* || τομύριδος *Rdz* || 23. ὡς *L* || οἱ] οἱ ὁ *P*, ὁ *Rdz* || 24. πᾶσαν om. *Rdz*

συνέβαλε Κύρῳ. ταύτην τὴν μάχην, ὅσαι δὴ βαρβάρων ἀνδρῶν μάχαι ἐγένοντο, κρίνω ἰσχυροτάτην γενέσθαι, καὶ δὴ καὶ πυνθάνομαι οὕτω τοῦτο γενόμενον. πρῶτα μὲν γὰρ λέγεται αὐτοὺς διαστάντας ἐς ἀλλήλους τοξεύειν, μετὰ δέ, ὥς σφι τὰ βέλεα ἐξετετόξευτο, συμπεσόντας τῇσι αἰχμῇσί τε καὶ τοῖσι ἐγχειριδίοισι συνέχεσθαι. χρόνον τε δὴ ἐπὶ πολλὸν συνεστάναι μαχομένους καὶ οὐδετέρους ἐθέλειν φεύγειν· τέλος δὲ οἱ Μασσαγέται περιεγένοντο. ἥ τε δὴ πολλὴ τῆς Περσικῆς στρατιῆς αὐτοῦ ταύτῃ διεφθάρη καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Κῦρος τελευτᾷ, βασιλεύσας τὰ πάντα ἑνὸς δέοντα τριήκοντα ἔτεα. ἀσκὸν δὲ πλήσασα αἵματος ἀνθρωπηίου Τόμυρις ἐδίζητο ἐν τοῖσι τεθνεῶσι τῶν Περσέων τὸν Κύρου νέκυν, ὡς δὲ εὗρε, ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκόν. λυμαινομένη δὲ τῷ νεκρῷ ἐπέλεγε τάδε. "σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσάν τε καὶ νικῶσάν σε μάχῃ ἀπώλεσας, παῖδα τὸν ἐμὸν ἑλὼν δόλῳ· σὲ δ' ἐγώ, κατά περ ἠπείλησα, αἵματος κορέσω." τὰ μὲν δὴ κατὰ τὴν Κύρου τελευτὴν τοῦ βίου, πολλῶν λόγων λεγομένων, ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος εἴρηται.

Μασσαγέται δὲ ἐσθῆτά τε ὁμοίην τῇ Σκυθικῇ φορέουσι 215
καὶ δίαιταν ἔχουσι, ἱππόται δέ εἰσι καὶ ἄνιπποι (ἀμφοτέρων γὰρ μετέχουσι) καὶ τοξόται τε καὶ αἰχμοφόροι, σαγάρις νομίζοντες ἔχειν. χρυσῷ δὲ καὶ χαλκῷ τὰ πάντα χρέωνται· ὅσα μὲν γὰρ ἐς αἰχμὰς καὶ ἄρδις καὶ σαγάρις, χαλκῷ τὰ

μάχη Κύρου πρὸς Μασσαγέτας καὶ τελευτή   περὶ τῆς Μασσαγετῶν διαίτης καὶ ἐθῶν καὶ νόμων

13. λυμαινομένη - 14 τάδε Priscianus XVIII 236. — ibidem 139. — 21. Λέξεις. — 23. Λέξεις

4. ἐς] ἐπ' *P* ‖ 5. ἐξετοξεύετο *Rdz* ‖ 7. οὐδ' ἑτέρους *C* ‖ 8. μασαγέτας *d* ‖ περιεγένοντο *Rd*: περιεγενέατο ‖ 9. αὐτοῦ στρατιῆς *z* ‖ 10. δέον *A*[1] ‖ 11. ἐδίζητο (ε supra η) *R*, ἐδίζετο *dz* ‖ 13. ἐπανῆπτε *ABC* ‖ 14. τοιάδε Prisc. ‖ ἐμεῦ *z* ‖ ζώουσαν *C*, ζώσης *z* ‖ 15. νικώσης *z* ‖ ἐς μάχῃ *R*, ἐς μάχην *dz* ‖ 16. δὲ *Rd* ‖ 18. ὡδέ *R*, ὠδέ *d* ‖ πιθανότατος *C* ‖ 20. ἱππόται - 21 μετέχουσι om. *P*[t] ‖ 21. αἰχμωφόροι *Apr.Bpr.* ‖ σάγαρις *C*, σαγγάρεις *Rdz* ‖ 22. χρέωνται *BCz*: χρῶνται ‖ 23. ἄρδις] ἄρδεις *z*, φαρέτρας *Rd* ‖ σαγγάρεις *dz*

πάντα χρέωνται, ὅσα δὲ περὶ κεφαλὴν καὶ ζωστῆρας καὶ μασχαλιστῆρας, χρυσῷ κοσμέονται. ὡς δ' αὔτως τῶν ἵππων τὰ μὲν [περὶ τὰ] στέρνα χαλκέους θώρηκας περιβάλλουσι, τὰ δὲ περὶ τοὺς χαλινοὺς καὶ στόμια καὶ φάλαρα χρυσῷ. σιδήρῳ δὲ οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν· οὐδὲ γὰρ οὐδέ σφι ἐστὶ
216 ἐν τῇ χώρῃ, ὁ δὲ χρυσὸς καὶ ὁ χαλκὸς ἄπλετος. νόμοισι δὲ χρέωνται τοιοῖσιδε. γυναῖκα μὲν γαμέει ἕκαστος, ταύτῃσι δὲ ἐπίκοινα χρέωνται· τὸ γὰρ Σκύθας φασὶ Ἕλληνες ποιέειν, οὐ Σκύθαι εἰσὶ οἱ ποιέοντες ἀλλὰ Μασσαγέται· τῆς γὰρ ἐπιθυμήσῃ γυναικὸς Μασσαγέτης ἀνήρ, τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης μίσγεται ἀδεῶς. οὖρος δὲ ἡλικίης σφι προκέεται ἄλλος μὲν οὐδείς· ἐπεὰν δὲ γέρων γένηται κάρτα, οἱ προσήκοντές οἱ πάντες συνελθόντες θύουσί μιν καὶ ἄλλα πρόβατα ἅμα αὐτῷ, ἑψήσαντες δὲ τὰ κρέα κατευωχέονται. ταῦτα μὲν τὰ ὀλβιώτατά σφι νενόμισται, τὸν δὲ νούσῳ τελευτήσαντα οὐ κατασιτέονται ἀλλὰ γῇ κρύπτουσι, συμφορὴν ποιεύμενοι ὅτι οὐχ ἵκετο ἐς τὸ τυθῆναι. σπείρουσι δὲ οὐδέν, ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων ζώουσι καὶ ἰχθύων· οἱ δὲ ἄφθονοί σφι ἐκ τοῦ Ἀράξεω ποταμοῦ παραγίνονται· γαλακτοπόται δ' εἰσί. θεῶν δὲ μοῦνον ἥλιον σέβονται, τῷ θύουσι ἵππους. νόος δὲ οὗτος τῆς θυσίης· τῶν θεῶν τῷ ταχίστῳ πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον δατέονται.

περὶ τῆς παρὰ Μασσαγέταις ἀνθρωποφαγίας καὶ περὶ θυσιῶν

---

4. Λέξεις. — 10 sq. Aelianus hist. an. VI 60. – 21 sq. Eustathius Il. p. 36. 844. (339)

2. ὡς *L* ‖ ἱππέων *C* ‖ 3. περὶ τὰ seclusi ‖ 5. σφί ἐστι *ABR*, σφι ἔστι *C* ‖ 6. ὁ δὲ χαλκὸς καὶ ὁ χρυσός *dz* ‖ 7. τοιοῖσδε *L* ‖ 8. ἐπὶ κοινὰ *Rdz* ‖ τὸ] δ *L* ‖ 9. μασαγέται et μασαγέτης *d* ‖ τῆς – 10 Μασσαγέτης om. *R* ‖ ἐπιθυμήσηι *AB*: ἐπιθυμήσει ‖ 10. τῶν φαρετρεῶν *Rd*[1] ‖ 12. φι *C* ‖ προκέεται *C*: πρόκειται ‖ 14. ἑψήσαντες *R* ‖ 16. κάρτα σιτέονται *z* ‖ 18. ἀλλὰ *Rd* ‖ κτεινέων *P* ‖ 19. δέ εἰσι *Rdz* ‖ 21. νόος Krueger: νόμους *R*, νόμος ceteri

ΗΡΟΔΌΤΟΥ Ā *A*, ηροδότου ἱστοριῶν Α *B*, ιστοριων ἡροδότου α'. *C*, ἱστοριῶν ἡροδότου α' *P*, ἡροδότου ἱστοριῶν ā *R*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν πρώτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ. *z*

B

1 Τελευτήσαντος δὲ Κύρου παρέλαβε τὴν βασιληίην Καμβύσης, Κύρου ἐὼν παῖς καὶ Κασσανδάνης τῆς Φαρνάσπεω θυγατρός, τῆς προαποθανούσης Κῦρος αὐτός τε μέγα πένθος ἐποιήσατο καὶ τοῖσι ἄλλοισι προεῖπε πᾶσι τῶν ἦρχε πένθος ποιέεσθαι. ταύτης δὴ τῆς γυναικὸς ἐὼν παῖς καὶ Κύρου Καμβύσης Ἴωνας μὲν καὶ Αἰολέας ὡς δούλους πατρωίους ἐόντας ἐνόμιζε, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατηλασίην ἄλλους τε παραλαβὼν τῶν ἦρχε καὶ δὴ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐπεκράτεε.

2 Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἑωυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων· ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε εἰδέναι οἵτινες γενοίατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωυτούς. Ψαμμήτιχος δὲ ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν,

ὅτι Καμβύσης ὁ Κύρου καὶ Κασσανδάνης παραλαβὼν τὴν βασιλείαν ἐστράτευσεν κατὰ Αἰγυπτίων   περὶ Αἰγυπτίων καὶ Ψαμμητίχου καὶ τῆς τοῦ βεκὸς φωνῆς καὶ ὅτι πρῶτοι ἀνθρώπων Φρύγες

---

10 sqq. (Schol. Arist nub. 397. Suidas v. βεκκεσέληνε)

ЄΥΤΕΡΠΗ B̄ *A*, B ‖ : ευτέρπηι *B*, εὐτέρπη. β′ *CR*, Εὐτέρπη ·:· δευτέρα *P*, ἡροδότου ἱστοριῶν δευτέρα *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑ. ΕΥΤΕΡΠΗ. *z*

1. δὴ *R* ‖ 2. κασανδάνης *C* ‖ φαρνάπεω *C* ‖ 3. πένθος μέγα *Rdz* ‖ 4. πένθος] μέγα πένθος *z* ‖ 5. ποιεῖσθαι *R* ‖ δὴ *ABC*: δὲ ‖ καὶ καμβύσης *A* ‖ 6. πατρώιους *ACP*, πατρῴους *B* ‖ 8. Ελληνας *z* ‖ 10. ψαμμήτιχος *Apr.Bpr.*, ψαμμίτιχος *Acorr.*, ψαμμίτιχον *CP* ‖ 12. ἐπειδὴ] ἐπεὶ *Rdz* ‖ ψαμμίτιχος *Acorr.CP* ‖ 14. ψαμμίτιχος *CP* ‖ δὲ] γὰρ *qz*

οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων, ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε. παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων δίδωσι ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια τροφήν τινα τοιήνδε, ἐντειλάμενος μηδένα ἀντίον αὐτῶν μηδεμίαν φωνὴν ἱέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωυτῶν κέεσθαι αὐτά, καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφι αἶγας, πλήσαντα δὲ γάλακτος τἆλλα διαπρήσσεσθαι. ταῦτα δὲ ἐποίεέ τε καὶ ἐνετέλλετο Ψαμμήτιχος θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσήμων κνυζημάτων, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι πρώτην· τά περ ὦν καὶ ἐγένετο. ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ ἐσιόντι τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν· ὡς δὲ πολλάκις φοιτέοντι καὶ ἐπιμελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ ἤγαγε τὰ παιδία κελεύσαντος ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνου. ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος ἐπυνθάνετο οἵτινες ἀνθρώπων βεκός τι καλέουσι, πυνθανόμενος δὲ εὕρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. οὕτω συνεχώρησαν Αἰγύπτιοι καὶ τοιούτῳ σταθμησάμενοι πρήγματι τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν. ὧδε μὲν γενέσθαι τῶν ἱρέων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι ἤκουον· Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μάταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος ἐκταμὼν

---

2. Pollux II 8. — 8. Λέξεις. — 9. ὡς - 10 πρήσσοντι Lexicon Vindob. p. 53. — 12. Hesychius v. βεκός

1. ἐπιτεχνᾶται - 2 ἀνθρώπων om. *B*[1] || 2. διδοῖ *Rdz* || πῦμένι (οι) *C* 3. τοιῆνδε *A* || μηδὲν *ABC*[1] || 4. αὐτέων *z* || μηδεμίην φωνὴν *z*, φωνὴν μὴ δὲ μίαν *Rd*, μὴ δὲ μίαν φωνήν τινα τοιήνδε *C* || ἱέναι *dz* || ὑπ' *dz* 5. κεῖσθαι *Rd* || αὐτῶν (ὰ) *R* || ἐπαγινέην *R*, ἐπάγειν *ABC* || σφίσιν *Rd*, σφίσι *z* || 6. πλήσαντας *ABCpr.* || τοῦ γάλακτος *Rdz* || δὲ *ABC*: δ' 7. ἐποιέετο καὶ *Rdz* || ὁ ψαμμήτιχος *Rdz*, ψαμμίτιχος *CP* || 8. ἀπαλλαγέντων *C.* (Schol. Arist. et Suid.), ἀπῆλαχθέντων *R* || 10. διετὴς *ABC*[1]. Lex. Vind., τριετὴς Schol. Arist. et Suid. || ταῦτα om. *C*[1] || ἀνοίγοντί τε *Rdz* || 11. ἐπιόντι *Rd* || 12. βέκκος *Rdz*. Suid., βέκους Suidae codices duo, βόκος Schol. Arist. || ἐφώνευον *C* || τὴν χεῖρα *d* || 13. πολλάκι *z* φοιτέωντι *C*, φοιτῶντι *Rd* || 14. ἐπιμελουμένῳ *Rdz* || σημάνας *AB* 16. ψαμμίτιχος *CP* || 17. βεκκός *R*, βέκκος *dz* || τί *dz* || εὕρησκε *C* || 19. πρεσβυτέρους] πρώτους *Rd* || 20. ἱρέων *C*, ἱερέων *R* || 21. τοῦ ἐν] ἐν *dz* || 22. ψαμμίτιχος *CP*

τὴν δίαιταν οὕτω ἐποιήσατο τῶν παίδων παρὰ ταύτῃσι τῇσι γυναιξί.

Κατὰ μὲν δὴ τὴν τροφὴν τῶν παίδων τοσαῦτα ἔλεγον, 3
ἤκουσα δὲ καὶ ἄλλα ἐν Μέμφι ἐλθὼν ἐς λόγους τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ Ἡφαίστου. καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας τε καὶ ἐς Ἡλίου πόλιν αὐτῶν τούτων εἵνεκεν ἐτραπόμην, ἐθέλων εἰδέναι εἰ συμβήσονται τοῖσι λόγοισι τοῖσι ἐν Μέμφι· οἱ γὰρ Ἡλιοπολῖται λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι. τὰ μέν νυν θεῖα τῶν ἀπηγημάτων οἷα ἤκουον, οὐκ εἰμὶ πρόθυμος ἐξηγέεσθαι, ἔξω ἢ τὰ οὐνόματα αὐτῶν μοῦνον, νομίζων πάντας ἀνθρώπους ἴσον περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι· τὰ δ' ἂν ἐπιμνησθέω αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ λόγου ἐξαναγκαζόμενος ἐπιμνησθήσομαι. ὅσα 4
δὲ ἀνθρωπήια πρήγματα, ὧδε ἔλεγον ὁμολογέοντες σφίσι, πρώτους Αἰγυπτίους ἀνθρώπων ἁπάντων ἐξευρεῖν τὸν ἐνιαυτόν, δυώδεκα μέρεα δασαμένους τῶν ὡρέων ἐς αὐτόν· ταῦτα δὲ ἐξευρεῖν ἐκ τῶν ἀστέρων ἔλεγον. ἄγουσι δὲ τοσῷδε σοφώτερον Ἑλλήνων, ἐμοὶ δοκέειν, ὅσῳ Ἕλληνες μὲν διὰ τρίτου ἔτεος ἐμβόλιμον ἐπεμβάλλουσι τῶν ὡρέων εἵνεκεν, Αἰγύπτιοι δὲ τριηκοντημέρους ἄγοντες τοὺς δυώδεκα μῆνας ἐπάγουσι ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας πάρεξ τοῦ ἀριθμοῦ, καί σφι ὁ κύκλος τῶν ὡρέων ἐς τὠυτὸ περιιὼν παραγίνεται. δυώδεκά τε θεῶν ἐπωνυμίας ἔλεγον πρώτους Αἰγυπτίους νομίσαι καὶ Ἕλληνας παρὰ σφέων ἀναλαβεῖν, βωμούς τε καὶ

περὶ ὧν Αἰγύπτιοι ἐξεῦρον

5. Stephanus Byz. v. Ἡλίου πόλις. — 7 sq. Eustathius Dion. 232. — 8. τὰ μέν - 10 μοῦνον Athenagoras legat. 24. — 14. Eustathius Dion. 232

1. οὗτως *L* || παιδίων *Rdz* || ταῖς *Rd* || 3. τὴν om. *Rd* || παιδίων *Rdz* || 4. ἱερεῦσι *B* || 5. ἡλίου πόλιν *A*: ἡλιούπολιν || 6. αὐτῶν τούτων *CR*: αὐτέων τουτέων *ABP*, αὐτῶν *d*, αὐτέων *z* || ἕνεκεν *R*, ἕνεκα *d* || 7. μέμφῃ *C* || ἡλιοπολῖται *AB*: ἡλιουπολῖται || 8. λογιμώτατοι *Rdz*. Eust. || 9. διηγεῖσθαι Athen. || 10. ἔξω ἢ] ἐξ ὧν Athen. || ὀνόματα *d*. Athen. || αὐτέων *z*. Athen. || μόνον *Rd*, μοῦνα ἐλάχιστα Athen. || 11. ἶσον *CR* || περὶ αὐτὸν *Rd*, περὶ αὐτέων *z* || ἐπιμνησθῶ *L* || 12. ἀναγκαζόμενος *Rdz* || 13. ὁμολογέοντές σφι B^2C || 14. ἐξευρέειν *L* || 15. ὡρέων *C*, ὡραίων *z* || 16. ἐξευρεῖν *AB*: ἐξευρέειν || ἄστρων *ABC* || 17. ὡς ἐμοὶ δοκέει *Rdz* || 18. ἐπεμβάλουσι *d* || ὡρέων *C* || 19. τριηκοντημέρους *Rdz*: τριηκονθημέρους C^2P, τριακονθημέρους ABC^1 || 23. παρά σφεων *C*

ἀγάλματα καὶ νηοὺς θεοῖσι ἀπονεῖμαι σφέας πρώτους καὶ ζῷα ἐν λίθοισι ἐγγλύψαι. καὶ τούτων μέν νυν τὰ πλέω ἔργῳ ἐδήλουν οὕτω γενόμενα. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἄνθρωπον ἔλεγον Μῖνα· ἐπὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον εἶναι ἕλος, καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν ὑπερέχον τῶν νῦν ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος ἐόντων, ἐς τὴν ἀνάπλοος ἀπὸ θαλάσσης ἑπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποτα-
5 μόν. καὶ εὖ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώρης· δῆλα γὰρ δὴ καὶ μὴ προακούσαντι ἰδόντι δέ, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἴγυπτος, ἐς τὴν Ἕλληνες ναυτίλλονται, ἐστὶ Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητός τε γῆ καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λίμνης ταύτης μέχρι τριῶν ἡμερέων πλόου, τῆς πέρι ἐκεῖνοι οὐδὲν ἔτι τοιόνδε ἔλεγον, ἔστι δὲ ἕτερον τοιοῦτον. Αἰγύπτου γὰρ φύσις ἐστὶ τῆς χώρης τοιήδε. πρῶτα μὲν προσπλέων ἔτι καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατεὶς καταπειρητηρίην πηλόν τε ἀνοίσεις καὶ ἐν ἕνδεκα ὀργυιῇσι ἔσεαι. τοῦτο μὲν ἐπὶ τοσοῦτο δηλοῖ πρόχυσιν τῆς γῆς ἐοῦ-
6 σαν. αὖτις δὲ αὐτῆς ἐστι Αἰγύπτου μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμεῖς διαιρέομεν εἶναι Αἴγυπτον ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει· ταύτης ὦν ἄπο οἱ ἑξήκοντα σχοῖ-

περὶ τοῦ πρώτου Αἰγύπτου βασιλέως   περὶ τῆς Αἰγυπτίων χώρας φύσεώς τε καὶ θέσεως καὶ μεγέθους καὶ σχήματος καὶ τῆς τοῦ Νείλου προσχώσεως

---

11. Strabo p. 36. 536. 691. Arrianus anab. V 6 3. — 16. (Hesychius v. καταπιρητηρίη)

1. ἀπονεῖμαί σφεας *C* ‖ 2. ζῶια *AB*: ζῶα ‖ καὶ τούτων] τουτέων *Rdz* ‖ 3. Αἰγύπτου om. *Rdz* ‖ 4. ἀνθρώπων *Rdz* ‖ μῖνα *Pd*²: μίνα *C*, μειναA¹, μεινεα *A*², μεῖνα *B*, μῆνα *Rd*¹z ‖ 6. μύριος *CRdz* ‖ 7. ἀνάπλους *L* ‖ 8. ἐδόκεε *d* ‖ 9. δὴ om. *ABC* ‖ 10. ἐστὶ *P*: ἐστὶν *AB*, ἔστι z, ἔστιν reliqui ‖ 11. καὶ τὰ] καὶ ἡ τὰ Dietsch ‖ κατύπερ *d*, καθ' ὕπερ *R* ‖ 13. δὲ *ABC*: δ' ‖ τοιοῦτον *Rdz*: τοιοῦτο *P*, τοιόνδε *ABC* ‖ 14. τῆς χώρης ἐστὶ z ‖ τοιῆδε *AB* ‖ πρῶτον *d* ‖ 16. κατὰ πειρητηρίην *CRdz* ‖ ἀνύδεις (οι supra) *C* ‖ ἐν ἕνδεκα *Ppr.Rdz*: ἐν δέκα ‖ ὀργυιῇσι *P*: ὀργυιῇσιν *AB*, ὀργιῇσι *C*¹, ὀργυιῇσι *C*², ὀργυίησιν *d*, ὀργΰησιν *R*, ὀργυίησι z ‖ 17. τοσοῦτον *Rdz* ‖ 18. αὐτῆς δὲ τῆς αἰγύπτου ἐπὶ μῆκος *Rdz* ‖ 19. κατ' ἃ *R* ‖ ἡμέες *Pz* ‖ 20. τοῦ om. *C* ‖ πλινθηνήτεω *dz* ‖ σελβωνίδος *dz* ‖ 21. κάσσιον *A* ‖ τείνει om. *ABC*¹ ‖ οὖν *R* ‖ ἄπο om. *Rdz*

νοί εἰσι. ὅσοι μὲν γὰρ γεωπεῖναί εἰσι ἀνθρώπων, ὀργυιῇσι μεμετρήκασι τὴν χώρην, ὅσοι δὲ ἧσσον γεωπεῖναι, σταδίοισι, οἳ δὲ πολλὴν ἔχουσι, παρασάγγῃσι, οἳ δὲ ἄφθονον λίην, σχοίνοισι. δύναται δὲ ὁ παρασάγγης τριήκοντα στάδια, ὁ δὲ σχοῖνος ἕκαστος, μέτρον ἐὸν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια. οὕτω ἂν εἴησαν Αἰγύπτου στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι τὸ παρὰ θάλασσαν. ἐνθεῦτεν μὲν καὶ μέχρι Ἡλίου πόλιος ἐς 7
τὴν μεσόγαιαν ἐστὶ εὐρέα Αἴγυπτος, ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἔνυδρος καὶ ἰλύς. ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς Ἡλίου πόλιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι παραπλησίη τὸ μῆκος τῇ ἐξ Ἀθηνέων ὁδῷ τῇ ἀπὸ τῶν δυώδεκα θεῶν τοῦ βωμοῦ φερούσῃ ἔς τε Πίσαν καὶ ἐπὶ τὸν νηὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου. σμικρόν τι τὸ διάφορον εὕροι τις ἂν λογιζόμενος τῶν ὁδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας μῆκος εἶναι, οὐ πλέον πεντεκαίδεκα σταδίων· ἡ μὲν γὰρ ἐς Πίσαν ἐξ Ἀθηνέων καταδεῖ πεντεκαίδεκα σταδίων μὴ εἶναι πεντακοσίων καὶ χιλίων, ἡ δὲ ἐς Ἡλίου πόλιν ἀπὸ θαλάσσης πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. ἀπὸ δὲ Ἡλίου πόλιος 8
ἄνω ἰόντι στεινή ἐστι Αἴγυπτος. τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης ὄρος παρατέταται, φέρον ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον, αἰεὶ ἄνω τεῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην θάλασσαν· ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι αἱ ἐς τὰς πυραμίδας κατα-

ὅτι ὁ παρασάγγης λ σταδίους ἔχει ὁ δὲ σχοῖνος ξ

1. Λέξεις. — 4. δύναται - 5 στάδια Lexicon rhet. p. 674 Dobr. — 5. Photius v. σχοῖνος

1. γεωπεῖναι *Pz*. gloss.: γεωπῖναι ‖ ὀργύιησι *R*, ὀργυίῃσι *dz* ‖ 2. γεωπεῖναι *Pz*: γεωπεῖναι ‖ 3. οἱ δὲ *AR* ‖ 4. δὲ ὁ] δὲ ὁ μὲν *C*[2]*Rdz*, μὲν οὖν οἱ Lex. rhet. ‖ παρασάγγεις τριάκοντα σταδίους Lex. rhet. ‖ 5. ἑκατὸν Lex. rhet. ‖ ἐὼν *Pz*, om. Lex. rhet. ‖ σταδίους Lex. rhet. ‖ 7. μὲν om. *Rdz* ‖ ἡλιου πολιος *A*, ἡλίου πόλιος *BCPz*, ἡλίου πόλεως *d*, ἡλιουπόλεως *R* ‖ 8. μεσόγεαν *R* ‖ 9. ἔνυδρος Hennicke: ἄνυδρος *L*, εὔυδρος Larcher ‖ ἐς] ἐς τὴν *Rdz* ‖ ἡλιουπόλιν *A*, ἡλιούπολιν ceteri ‖ 10. ἰόντι] ἀνιόντι *Rdz* ‖ ἀθηναίων *CRdz* ‖ 11. πεῖσαν *AB*, πίσσαν Ϸz ‖ 12. σμικρὸν τὸ διάφορον *C*, σμικρόν τι διαφέρον *Rdz* ‖ 13. οὐδῶν *d*, οὐδῶν z ‖ 14. μῆκος om. *Rdz* ‖ ἡ μὲν - 15 σταδίων om. *B*[1] ‖ 15. ἐς] ἐπὶ *Rd* ‖ πεῖσαν *AB*[2], πᾶσαν *R*, πίσσαν Ϸz ‖ ἀθηναίων *CRdz* ‖ καταδὴ *d*, κατὰ δὴ *Rz* ‖ πέντε καίδεκα *A* ‖ μὴ] ὡς μὴ *Rdz* ‖ 16. ἡλιουπόλιν *A*, ἐλιούπολιν *P*, ἡλιούπολιν reliqui ‖ 17. ἡλιουπόλιος *L* ‖ 19. μεσαμβρίην z: μεσαμβρίη *Rd*, μεσαμβρίης reliqui ‖ 20. νότον z: νότου ‖ ἀεὶ *Rd* ‖ 21. τῷ αἱ] τῷ καὶ *Rdz* ‖ πυραμῖδας *AB*

τμηθεῖσαι τὰς ἐν Μέμφι. ταύτῃ μὲν λῆγον ἀνακάμπτει ἐς τὰ εἴρηται τὸ ὄρος· τῇ δὲ αὐτὸ ἑωυτοῦ ἐστι μακρότατον, ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην, δύο μηνῶν αὐτὸ εἶναι τῆς ὁδοῦ ἀπὸ ἠοῦς πρὸς ἑσπέρην, τὰ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ λιβανωτοφόρα αὐτοῦ τὰ τέρματα εἶναι. τοῦτο μέν νυν τὸ ὄρος τοιοῦτό ἐστι, τὸ δὲ πρὸς Λιβύης τῆς Αἰγύπτου ὄρος ἄλλο πέτρινον τείνει, ἐν τῷ αἱ πυραμίδες ἔνεισι, ψάμμῳ κατειλυμένον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου τὰ πρὸς μεσαμβρίην φέροντα. τὸ ὦν δὴ ἀπὸ Ἡλίου πόλιος οὐκέτι πολλὸν χωρίον ὡς εἶναι Αἰγύπτου, ἀλλ' ὅσον τε ἡμερέων τεσσέρων καὶ δέκα ἀναπλόου ἐστὶ στεινὴ Αἴγυπτος ἐοῦσα. τῶν δὲ ὀρέων τῶν εἰρημένων τὸ μεταξὺ πεδιὰς μὲν γῆ, στάδιοι δὲ μάλιστα ἐδόκεόν μοι εἶναι, τῇ στεινότατόν ἐστι, διηκοσίων οὐ πλέους ἐκ τοῦ Ἀραβίου ὄρεος ἐς τὸ Λιβυκὸν καλεόμενον. τὸ δ' ἐνθεῦτεν
9 αὖτις εὐρέα Αἴγυπτός ἐστι. πέφυκε μέν νυν ἡ χώρη αὕτη οὕτω. ἀπὸ δὲ Ἡλίου πόλιος ἐς Θήβας ἐστὶ ἀνάπλοος ἐννέα ἡμερέων, στάδιοι δὲ τῆς ὁδοῦ ἑξήκοντα καὶ ὀκτακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, σχοίνων ἑνὸς καὶ ὀγδώκοντα ἐόντων. οὗτοι συντιθέμενοι οἱ στάδιοι Αἰγύπτου, τὸ μὲν παρὰ θάλασσαν ἤδη μοι καὶ πρότερον δεδήλωται ὅτι ἑξακοσίων τε ἐστὶ σταδίων καὶ τρισχιλίων, ὅσον δέ τι ἀπὸ θαλάσσης ἐς μεσόγαιαν μέχρι Θηβέων ἐστί, σημανέω· στάδιοι γάρ εἰσι εἴκοσι καὶ ἑκατὸν

---

10 sq. Aristides Aegypt. p. 343

1. μέμφηι *C* ‖ 2. μακρότερον *Rdz* ‖ 3. ///πυνθανόμην *Bcorr.*, πυνθάνομαι *C* ‖ ἕω *Rdz* ‖ 4. ἕω *Rdz* ‖ 5. τοιοῦτόν ἐστι *Rdz* ‖ 6. πέτρινον τείνει] ὑπερτείνει *B*²*CPcorr.* ‖ 7. πυραμῖδες *ABC* ‖ κατειλυμένον *ABC*: κατειλημμένον ‖ κατὰ τὸν] κατὸν *B*, τεταμένον τὸν *Rdz*. 'an τετραμμένον?' Bekker ‖ 8. καὶ] τὸν καὶ *A*²*CP* ‖ μεσημβρίην *Cd* ‖ 9. ἡλίου πόλιος *AB*: ἡλιουπόλιος ‖ πολλῶν χωρίων *Rdz* ‖ 10. ὅσων *dz* ‖ τεσσέρων καὶ δέκα Dietsch: τεσσάρων *Ppr.Rd*, τεσσέρων reliqui, τεττάρων Arist. ‖ 11. στεινή ἐστι *z* ‖ δὲ om. *ABC* ‖ οὐρέων *CPz* ‖ 12. γῆς *R* ‖ 13. πλείους *Rdz* ‖ 14. ἀρραβίου *d* ut solet ‖ οὔρεος *Ccorr.Pdz* ‖ καλεύμενον *Rdz* ‖ δὲ *ABC* ‖ 15. αὖθις *B* ‖ αἴγυπτος εὐρέα ἐστί *Rd* ‖ μὲν ὦν *Rdz* ‖ 16. οὕτως *ABC* ‖ ἡλιουπόλιος *L* ‖ ἐστὶν ἐς θήβας *R* ‖ 17. ὀκτακόσιοι] τετρακόσιοι *A*¹*BC*¹ ‖ 18. καὶ om. *Rdz* ‖ 19. συντεθειμένοι *Rdz* ‖ οἱ om. *Rdz* ‖ 21. δέ τι] δὲ τῇ *Rd*, δὲ τῇ *z* ‖ ἐς μεσόγαιαν om. *Rdz* ‖ 22. θηβαίων *CRdz* ‖ ἐστί] μεσόγαιά ἐστι *dz*, μεσόγεά ἐστι *R*

καὶ ἑξακισχίλιοι. τὸ δὲ ἀπὸ Θηβέων ἐς Ἐλεφαντίνην καλεομένην πόλιν στάδιοι χίλιοι καὶ ὀκτακόσιοί εἰσι.

Ταύτης ὦν τῆς χώρης τῆς εἰρημένης ἡ πολλή, κατά 10
περ οἱ ἱρέες ἔλεγον, ἐδόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. τῶν γὰρ ὀρέων τῶν εἰρημένων τῶν ὑπὲρ Μέμφιος πόλιος κειμένων τὸ μεταξὺ ἐφαίνετό μοι εἶναί κοτε κόλπος θαλάσσης, ὥσπερ γε τὰ περὶ Ἴλιον καὶ Τευθρανίην καὶ Ἔφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίον, ὥς γε εἶναι σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβαλεῖν· τῶν γὰρ ταῦτα τὰ χωρία προσχωσάντων ποταμῶν ἑνὶ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου, ἐόντος πενταστόμου, οὐδεὶς αὐτῶν πλήθεος πέρι ἄξιος συμβληθῆναί ἐστι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοί, οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες μεγάθεα, οἵτινες ἔργα ἀποδεξάμενοι μεγάλα εἰσί· τῶν ἐγὼ φράσαι ἔχω οὐνόματα καὶ ἄλλων καὶ οὐκ ἥκιστα Ἀχελῴου, ὃς ῥέων δι' Ἀκαρνανίης καὶ ἐξιεὶς ἐς θάλασσαν τῶν Ἐχινάδων νήσων τὰς ἡμισέας ἤδη ἤπειρον πεποίηκε. ἔστι δὲ 11
τῆς Ἀραβίης χώρης, Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης, μακρὸς οὕτω δή τι καὶ στεινὸς ὡς ἔρχομαι φράσων. μῆκος μὲν πλόου, ἀρξαμένῳ ἐκ μυχοῦ διεκπλῶσαι ἐς τὴν εὐρέαν θάλασσαν, ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τεσσεράκοντα εἰρεσίῃ χρεωμένῳ· εὖρος δέ, τῇ εὐρύτατός ἐστι ὁ κόλπος, ἥμισυ ἡμέρης

περὶ τοῦ Ἀχελῴου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου

---

15. ῥέων - 16 πεποίηκε Eustathius Dion. 431. — 17. κόλπος θαλάσσης - 18 θαλάσσης Lexicon Vindob. p. 64

1. θηβαίων *CRdz* ‖ 2. χίλιοι] εἴκοσι *Rdz* ‖ 4. ἱερέες *CR* ‖ ἐδόκεε] ἐδόκεε δὲ *C²Pcorr.Rdz* ‖ 5. οὐρέων *CPz* ‖ τῶν ὑπὲρ] ὑπὲρ *B* ‖ 6. Μέμφιος πόλιος Bekker: μέμφην πόλιν *C*, μέμφιν πόλιν ceteri ‖ μεταξύ γε φαίνετό *Rd*, μεταξύ γ' ἐφαίνετό z ‖ 7. γε τὰ] τά τε *Rdz* ‖ ἥλιον *Rd* ‖ 8. ὥς γε Schweighaeuser: ὥστε *ABCP*, ὡς *Rdz* ‖ 9. συμβαλέειν *L* ‖ προχωσάντων *dz* ‖ 11. ἑπταστόμου *C²Pcorr.Rdz* ‖ αὐτὸν *d* ‖ πέριξ *C* ‖ ξυμβληθῆναι *PRd* ‖ 13. μεγάθεες z ‖ 14. ἀχελώου *CPRd* ‖ 15. διὰ χαρνανίης *P* ‖ ἐξιὼν *Rdz*. Eust. ‖ ἐς τὴν θάλασσαν *dz* ‖ 16. ἡμίσεας *Rdz*. Eust. ‖ 18. καλεομένης θαλάσσης] καλεομένης *R* ‖ 19. στενὸς *Rdz* ‖ 20. πλόου *Bcorr.Rdz*: πλοίου ‖ ἀρξαμένῳ *Rdz*: ἀρξαμένου ‖ μάχου *Rdz* ‖ εὐρείην *ABPz*, εὐρέην *Rd*, εὐρεῖαν *C* ‖ 21. τεσσαράκοντα *Rdz* ‖ χρωμένωι *AB*

πλόου. ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. ἕτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέσθαι κου, τὸν μὲν ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης κόλπον ἐσέχοντα ἐπ' Αἰθιοπίης, τὸν δὲ [Ἀράβιον, τὸν ἔρχομαι λέξων,] ἐς τῆς νοτίης φέροντα ἐπὶ Συρίης, σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μυχούς, ὀλίγον δέ τι παραλλάσσοντας τῆς χώρης. εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀράβιον κόλπον, τί μιν κωλύει ῥέοντος τούτου ἐκχωσθῆναι ἐντός γε δισμυρίων ἐτέων; ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἄν· κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου
12 τε ποταμοῦ καὶ οὕτω ἐργατικοῦ; τὰ περὶ Αἴγυπτον ὦν καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι καὶ αὐτὸς οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἰδών τε τὴν Αἴγυπτον προκειμένην τῆς ἐχομένης γῆς κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι ὄρεσι καὶ ἅλμην ἐπανθέουσαν, ὥστε καὶ τὰς πυραμίδας δηλέεσθαι, καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. πρὸς δὲ [τῇ χώρῃ] οὔτε τῇ Ἀραβίῃ προσούρῳ ἐούσῃ τὴν Αἴγυπτον προσεικέλην οὔτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὲν οὐδὲ τῇ Συρίῃ (τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύροι νέμονται), ἀλλὰ μελάγγαιόν τε καὶ καταρρηγνυμένην ὥστε ἐοῦσαν ἰλύν τε καὶ πρό-

6. Λέξεις. — 13. Eustathius Dion. 222. — 16. idem Od. 1509

1. ῥιχί *C* ‖ δὲ *d* ‖ 2. τὴν] ἐπὶ τὴν *PRdz* ‖ δοκέων *C* ‖ 3. κου om. *Rdz*. fortasse rectius κοτέ ‖ βορέης *Rdz* ‖ κόλπον om. *dz* ‖ ἐσέχοντα cod. Remigianus itemque Reiske: ἐσχέοντα *ABP*, εἰσχέοντα *C*, ἔχοντα *Rdz* ‖ 4. ἐπὶ *Rd* ‖ Ἀράβιον - λέξων separavit Schweighaeuser ‖ 5. μὲν om. *Rd* ‖ συντετραίνοντας *ABC*[1]: συμπεραίνοντας ‖ 6. δ' ἔτι *C* ‖ παραλάσσοντας *C*, παραλλάσαντας *R* ‖ 7. ὦν] ὦν δὴ *C*[2]*P*[m] *Rdz* ‖ 9. χωσθῆναι *Rdz* ‖ μὲν om. *Rd* ‖ 10. γε καὶ] τε *Rdz* ‖ χωσθῆναι ἄν· κοῦ γε Reiske: χωσθῆναι (vel χωσθῆναι, vel χωσθῆναι·) ἄν (vel ἂν) κου γε *L*, nisi quod *A*[2] ἦν pro ἄν ‖ 11. ἤ με *Rd* ‖ οὐκ ἂν χωσθείη *Rdz*: οὐκ ἀναχωσθείη ‖ 12. μέζον *BC*, μείζων *Rd* ‖ 13. οὗτως *L* ‖ 14. κάρτα δοκέω] καταδοκέω *Rdz* ‖ 16. οὔρεσι *C* ‖ ἐμπαθέουσαν *C* ‖ 17. πυραμῖδας *ABC* ‖ μόνον *Rd* ‖ 18. οὖρος *C* ‖ τῇ χώρῃ seclusi ‖ 19. πρὸς οὔρῳ *dz* ‖ 20. μὲν *Rdz*: μὴν ‖ 21. σύριοι *L* ‖ μελάγγεόν *Rdz* ‖ 22. καταρηγνυμένην *ABC*, κατερρηγνυμένην reliqui. κατερρηγμένην Bekker ‖ οὖσαν *Rd*

χυσιν ἐξ Αἰθιοπίης κατενηνειγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην, τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν.

13 Ἔλεγον δὲ καὶ τόδε μοι μέγα τεκμήριον περὶ τῆς χώρης ταύτης οἱ ἱρέες, ὡς ἐπὶ Μοίριος βασιλέος, ὅκως ἔλθοι ὁ ποταμὸς ἐπὶ ὀκτὼ πήχεας τὸ ἐλάχιστον, ἄρδεσκε Αἴγυπτον τὴν ἔνερθε Μέμφιος· καὶ Μοίρι οὔκω ἦν ἔτεα εἰνακόσια τετελευτηκότι ὅτε τῶν ἱρέων ταῦτα ἐγὼ ἤκουον. νῦν δὲ εἰ μὴ ἐπ᾽ ἑκκαίδεκα ἢ πεντεκαίδεκα πήχεας ἀναβῇ τὸ ἐλάχιστον ὁ ποταμός, οὐκ ὑπερβαίνει ἐς τὴν χώρην. δοκέουσί τέ μοι Αἰγυπτίων οἱ ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος οἰκέοντες τά τε ἄλλα χωρία καὶ τὸ καλεόμενον Δέλτα, ἢν οὕτω ἡ χώρη αὕτη κατὰ λόγον ἐπιδιδῷ ἐς ὕψος καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδιδῷ ἐς αὔξησιν. μὴ κατακλύζοντος αὐτὴν τοῦ Νείλου πείσεσθαι τὸν πάντα χρόνον τὸν ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι τό κοτε αὐτοὶ Ἕλληνας ἔφασαν πείσεσθαι. πυθόμενοι γὰρ ὡς ὕεται πᾶσα ἡ χώρη τῶν Ἑλλήνων ἀλλ᾽ οὐ ποταμοῖσι ἄρδεται κατά περ ἡ σφετέρη, ἔφασαν Ἕλληνας ψευσθέντας κοτὲ ἐλπίδος μεγάλης κακῶς πεινήσειν. τὸ δὲ ἔπος τοῦτο ἐθέλει λέγειν ὡς, εἰ μὴ ἐθελήσει σφι ὕειν ὁ θεὸς ἀλλὰ αὐχμῷ διαχρᾶσθαι, λιμῷ οἱ Ἕλληνες αἱρεθήσονται· οὐ γάρ δή σφι ἐστὶ ὕδατος οὐδεμία ἄλλη ἀποστροφὴ ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μοῦνον.

14 καὶ ταῦτα μὲν ἐς Ἕλληνας Αἰγυπτίοισι ὀρθῶς ἔχοντα εἴρηται· φέρε δὲ νῦν καὶ αὐτοῖσι Αἰγυπτίοισι ὡς ἔχει φράσω. εἴ σφι θέλοι, ὡς καὶ πρότερον εἶπον, ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος (αὕτη γάρ

1. κατενηνειγμένην *P*: κατενηνεγμένην *AB*, κατενενηγμένην *C*, κατανενειγμένην *Rd*, κατενειγμένην *d* ‖ 2. ἴσμεν *ABC* ‖ 3. ὑπόπτερον *B²C* ‖ 6. ἱερέες *C* ‖ μύριος *Cpr.Pcorr.Rdz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 7. ἀρθέεσκε *z* ‖ 8. μοίρη *C*, μύρις *Rdz* ‖ ἐνναχόσια τετελευτηκὼς *Rdz* ‖ 9. ἱερέων *R* ‖ ἐγὼ ταῦτα *C* ‖ εἰ] ἢν *PRd¹* ‖ 10. ἐπὶ *Rd* ‖ τοὐλάχιστον *dz* ‖ 11. οὐχ *AB* ‖ τέ] δέ *Rdz* ‖ 12. λίμνης] τῆς λίμνης *Rdz* ‖ μύριος *Rdz* ‖ οὐκέοντες *C* ‖ 14. ἐπιδιδῷ et ἀποδιδῷ Reiz: ἐπιδιδοῖ et ἀποδιδοῖ ‖ 16. τό κοτε *L* ‖ Ἕλληνας αὐτοὶ *R* ‖ 17. πυνθανόμενοι *Rdz* ‖ 20. πονήσειν *z* ‖ θελήσει *C*, ἐθελήσῃ *R*, ἐθελήσοι *qz* ‖ 21. σφιν *Rd*, σφίσι reliqui ‖ ἀλλὰ *ABC*: ἀλλ᾽ ‖ 22. σφί ἐστι *ABR* ‖ οὐδεμίη *z* ‖ 23. μούνου *d* ‖ 24. ἐς om. *R* ‖ δὲ om. *Rdz* ‖ 25. ἐθελήσει *Rd*, ἐθελήσοι *z* ‖ 26. καὶ om. *C*

ἐστι ἡ αὐξανομένη) κατὰ λόγον τοῦ παροιχομένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι, ἄλλο τι ἢ οἱ ταύτῃ οἰκέοντες Αἰγυπτίων πεινήσουσι, εἰ μήτε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη μήτε ὁ ποταμὸς οἷός τ' ἔσται ἐς τὰς ἀρούρας ὑπερβαίνειν; ἦ γὰρ δὴ νῦν γε οὗτοι ἀπονητότατα καρπὸν κομίζονται ἐκ γῆς τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων πάντων καὶ τῶν λοιπῶν Αἰγυπτίων· οἳ οὔτε ἀρότρῳ ἀναρρηγνύντες αὔλακας ἔχουσι πόνους οὔτε σκάλλοντες οὔτε ἄλλο ἐργαζόμενοι οὐδὲν τῶν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι περὶ λήιον πονέουσι, ἀλλ' ἐπεάν σφι ὁ ποταμὸς αὐτόματος ἐπελθὼν ἄρσῃ τὰς ἀρούρας, ἄρσας δὲ ἀπολίπῃ ὀπίσω, τότε σπείρας ἕκαστος τὴν ἑωυτοῦ ἄρουραν ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς, ἐπεὰν δὲ καταπατήσῃ τῇσι ὑσὶ τὸ σπέρμα, ἄμητον τὸ ἀπὸ τούτου μένει, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται.

Εἰ ὦν βουλόμεθα γνώμῃσι τῇσι Ἰώνων χρᾶσθαι τὰ περὶ Αἴγυπτον, οἳ φασὶ τὸ Δέλτα μοῦνον εἶναι Αἴγυπτον, ἀπὸ Περσέος καλεομένης σκοπιῆς λέγοντες τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς μέχρι ταριχηίων τῶν Πηλουσιακῶν, τῇ δὴ τεσσεράκοντά εἰσι σχοῖνοι, τὸ δὲ ἀπὸ θαλάσσης λεγόντων ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτὴν μέχρι Κερκασώρου πόλιος, κατ' ἣν σχίζεται ὁ Νεῖλος ἔς τε Πηλούσιον ῥέων καὶ ἐς Κάνωβον, τὰ δὲ ἄλλα λεγόντων τῆς Αἰγύπτου τὰ μὲν Λιβύης τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι, ἀποδεικνύοιμεν ἂν τούτῳ τῷ λόγῳ χρεώμενοι Αἰγυπτίοισι οὐκ ἐοῦσαν πρότερον χώρην· ἤδη γάρ σφι τό γε Δέλτα, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Αἰγύπτιοι καὶ ἐμοὶ δοκέει, ἐστὶ κατάρρυτόν τε καὶ νεωστὶ ὡς λόγῳ εἰπεῖν ἀναπεφηνός. εἰ

1. αὐξομένη *R* ‖ παρωχομένου *d*, παρῳχομένου *z* ‖ εἰς *R* ‖ 2. αἰγυπτίων οἰκέοντες *Rd* ‖ 3. μήτι *C* ‖ γε ὕεταί *C*, γεύσεταί *Rdz* ‖ χώρη] χώρη τὰ ἀπὸ διὸς *Rdcorr.z* ‖ 4. τε *Rd* ‖ ἐς τὰς om. *Rdz* ‖ 5. ἀπονητότατοι *C* ‖ ἐκ γῆς] ἐκ τῆς *Rd*, ἐκτὸς *z* ‖ 6. ἀπάντων *Rdz* ‖ τῶν om. *C* ‖ 7. ἀναρηγνύντες *AB*, ἀναρηγνῦντες *C* ‖ 8. οἱ ἄλλοι] ὤλλοι *R*, ἄλλοι *dz* ‖ 9. ἐπανελθὼν *dz* ‖ 10. ἄρσηι et ἄρσας *C* ‖ ἀπολείπει *d*, ἀπολείπῃ *z* ‖ 12. καταπατηθῇ τοῖσι *z* ‖ τὸ σπέρμα – 13 ὑσὶ om. *d*[1] ‖ τὸν ἄμητον *d*[2]*z*, τὸ ἄμητον *R* ‖ 13. τοῖσι *z* ‖ 14. τὰ om. *Rdz* ‖ περὶ αἰγύπτου *Rdz* ‖ 16. περσέος *dz* ‖ καλεομένην *Rdz* ‖ 17. αὐτὴν *Rdz* ‖ ταριχίων *ABCP*, ταραχείων *R*, ταριχειῶν *dz* ‖ τῇ δὲ *d*, τῆδε *R*, τῇδε *z* ‖ τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ 19. μεσόγεαν *R* ‖ αὐτὴν *Rdz*: αὐτῶν ‖ κερκασώ πόλιος *C* ‖ 23. ἐοῦσιν *B*[1]

τοίνυν σφι χώρη γε μηδεμία ὑπῆρχε, τί περιεργάζοντο δοκέοντες πρῶτοι ἀνθρώπων γεγονέναι; οὐδὲ ἔδεέ σφεας ἐς διάπειραν τῶν παιδίων ἰέναι, τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι. ἀλλ' οὔτε Αἰγυπτίους δοκέω ἅμα τῷ Δέλτα τῷ ὑπὸ Ἰώνων καλεομένῳ γενέσθαι αἰεί τε εἶναι ἐξ οὗ ἀνθρώπων γένος ἐγένετο, προϊούσης δὲ τῆς χώρης πολλοὺς μὲν τοὺς ὑπολειπομένους αὐτῶν γίνεσθαι πολλοὺς δὲ τοὺς ὑποκαταβαίνοντας. τὸ δ' ὦν πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο, τῆς τὸ περίμετρον στάδιοί εἰσι εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἑξακισχίλιοι. εἰ ὦν ἡμεῖς ὀρθῶς περὶ αὐτῶν γινώσκομεν, Ἴωνες οὐκ εὖ 16 φρονέουσι περὶ Αἰγύπτου· εἰ δὲ ὀρθή ἐστι ἡ γνώμη τῶν Ἰώνων, Ἕλληνάς τε καὶ αὐτοὺς Ἴωνας ἀποδείκνυμι οὐκ ἐπισταμένους λογίζεσθαι, οἳ φασὶ τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν, Εὐρώπην τε καὶ Ἀσίην καὶ Λιβύην. τέταρτον γὰρ δή σφεας δεῖ προσλογίζεσθαι Αἰγύπτου τὸ Δέλτα, εἰ μήτε γε ἐστὶ τῆς Ἀσίης μήτε τῆς Λιβύης· οὐ γὰρ δὴ ὁ Νεῖλός γε ἐστὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ· τοῦ Δέλτα δὲ τούτου κατὰ τὸ ὀξὺ περιρρήγνυται ὁ Νεῖλος, ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίης τε καὶ Λιβύης γίνοιτ' ἄν.

Καὶ τὴν μὲν Ἰώνων γνώμην ἀπίεμεν, ἡμεῖς δὲ ὧδε καὶ 17 περὶ τούτων λέγομεν, Αἴγυπτον μὲν πᾶσαν εἶναι ταύτην τὴν ὑπ' Αἰγυπτίων οἰκεομένην κατά περ Κιλικίην τὴν ὑπὸ Κιλίκων καὶ Ἀσσυρίην τὴν ὑπὸ Ἀσσυρίων, οὔρισμα δὲ Ἀσίῃ καὶ Λιβύῃ οἴδαμεν οὐδὲν ἐὸν ὀρθῷ λόγῳ εἰ μὴ τοὺς Αἰγυπτίων

8. (Aristoteles meteor. I 14 p. 351^b 34)

1. μὴ δὲ μία *ACR*, μὴ δὲ μιᾶ *d*, μηδεμίη *z* ‖ περιεργάζοντο *d*: περιεργάζονται *Rz*, περιηργάζοντο *AB^t*, περιειργάζοντο *B^m CP* ‖ 2. ἔδει σφέας *L* ‖ 3. ἀπύσουσι (η supra υ) *d*, ἀπύσουσι *z* ‖ 5. ἀεί *AB* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ γενέσθαι Reiz ‖ 10. ὑμεῖς *C* ‖ ὀρθῶς post περὶ αὐτῶν *Apr. C* ‖ αὐτέων *z* ‖ εὐφρονέουσι *C* ‖ 11. ἡ om. *PRd* ‖ τῶν Ἰώνων γνώμη *z* ‖ 13. οἵ φασὶ *C*: οἵ φασι ‖ τὴν γῆν *z* ‖ 14. δὴ σφέας *Rd²z*, δεῖ σφεας *Pd¹* ‖ 15. δεῖ] δὴ *B^t*, om. *PRdz* ‖ μήτι *CRdz* ‖ 17. οὐρίζων *z* ‖ τῆς Λιβύης Wesseling e codice Remigiano ‖ 18. περιρήγνυται *ABC* ‖ 19. γένοιτ' *ABC* ‖ 20. καὶ] κῃ Reiske ‖ 23. ἀπὸ *PR* ‖ οὔρισμα *z* ‖ 24. οἶδα μὲν *P*, οἴδαμεν *z*

οὔρους. εἰ δὲ τῷ ὑπ' Ἑλλήνων νενομισμένῳ χρησόμεθα, νομιοῦμεν Αἴγυπτον πᾶσαν ἀρξαμένην ἀπὸ Καταδούπων τε καὶ Ἐλεφαντίνης πόλιος δίχα διαιρέεσθαι καὶ ἀμφοτερέων τῶν ἐπωνυμιέων ἔχεσθαι· τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς εἶναι τῆς Λιβύης τὰ δὲ τῆς Ἀσίης. ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν Καταδούπων ῥέει μέσην Αἴγυπτον σχίζων ἐς θάλασσαν. μέχρι μέν νυν Κερκασώρου πόλιος ῥέει εἷς ἐὼν ὁ Νεῖλος, τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλιος σχίζεται τριφασίας ὁδούς. καὶ ἡ μὲν πρὸς ἠῶ τράπεται, τὸ καλέεται Πηλούσιον στόμα, ἡ δὲ ἑτέρη τῶν ὁδῶν πρὸς ἑσπέρην ἔχει· τοῦτο δὲ Κανωβικὸν στόμα κέκληται. ἡ δὲ δὴ ἰθέα τῶν ὁδῶν τῷ Νείλῳ ἐστὶ ἥδε· ἄνωθεν φερόμενος ἐς τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα ἀπικνέεται, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου σχίζων μέσον τὸ Δέλτα ἐς θάλασσαν ἐξίει, οὔτε ἐλαχίστην μοῖραν τοῦ ὕδατος παρεχόμενος ταύτῃ οὔτε ἥκιστα ὀνομαστήν· τὸ καλέεται Σεβεννυτικὸν στόμα. ἔστι δὲ καὶ ἕτερα διφάσια στόματα ἀπὸ τοῦ Σεβεννυτικοῦ ἀποσχισθέντα, φέροντα ἐς θάλασσαν· τοῖσι οὐνόματα κέεται τάδε, τῷ μὲν Σαϊτικὸν αὐτῶν τῷ δὲ Μενδήσιον. τὸ δὲ Βολβίτινον στόμα καὶ τὸ Βουκολικὸν οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι ἀλλ' ὀρυκτά.

18 Μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ, ὅτι τοσαύτη ἐστὶ Αἴγυπτος ὅσην τινὰ ἐγὼ ἀποδείκνυμι τῷ λόγῳ, καὶ τὸ Ἄμμωνος χρηστήριον γενόμενον· τὸ ἐγὼ τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης ὕστερον περὶ Αἴγυπτον ἐπυθόμην. οἱ γὰρ δὴ ἐκ Μαρέης τε πόλιος καὶ Ἄπιος οἰκέοντες Αἰγύπτου τὰ πρόσουρα Λιβύῃ, αὐτοί τε δοκέοντες εἶναι Λίβυες καὶ οὐκ Αἰγύπτιοι καὶ ἀχθόμενοι τῇ

---

5. - 20 Eustathius Dion. 226. — 24. οἱ γὰρ - p. 151, 8 πίνουσι Celsus apud Origenem c. Cels. V 34

1. ὅρους *C*, οὔρους *z* ‖ 3. ἀμφοτέρων *L* ‖ 5. τὰ δὲ τῆς Ἀσίης om. *C* ἀπὸ *PRdz*. Eust. : ἐκ ‖ 8. ἡ *Pz*, ἣ *Rd* ‖ 9. ἠῶ *C* ‖ τρέπεται *L* ‖ τὸ om. *PRdz* ‖ δ' *AB* ‖ 10. ὅλων *Rdz* ‖ πρὸς - 11 ὁδῶν om. *C*[1] ‖ 11. δὲ om. *d* ‖ ἰθέα *Cdz*: ἰθεῖα ‖ ἐστὶν *ABC*, ἔστιν *Rd*, ἔστι *z* ‖ 12. ἦδε *AB*, ὧδε *d* ‖ 13. ἐξήει *C* ‖ 14. οὔτ' *AB* ‖ μοίρην *z* ‖ ταύτην *AB* ‖ 15. οὐνομαστήν *z* ‖ 18. αὐτέων *z* ‖ 19. ἰθαιγενέα *PR* ‖ 21. μαρτυρεῖ *d* ‖ μου *PRdz* 22. ὁσήντινα *P*, ὅσην sine τινὰ *ABC* ‖ 23. τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης Reiske: τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι ‖ 26. ἀχθόμενοι] οὐκ ἀχθόμενοι *ABCP*[m]. an κου ἀχθόμενοι?

περὶ τὰ ἱρὰ θρησκηίῃ, βουλόμενοι θηλέων βοῶν μὴ ἔργεσθαι, ἔπεμψαν ἐς Ἄμμωνα φάμενοι οὐδὲν σφίσι τε καὶ Αἰγυπτίοισι κοινὸν εἶναι· οἰκέειν τε γὰρ ἔξω τοῦ Δέλτα καὶ οὐδὲν ὁμολογέειν αὐτοῖσι, βούλεσθαί τε πάντων σφίσι ἐξεῖναι γεύεσθαι. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα ποιέειν ταῦτα, φὰς Αἴγυπτον εἶναι ταύτην τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει, καὶ Αἰγυπτίους εἶναι τούτους οἳ ἔνερθε Ἐλεφαντίνης πόλιος οἰκέοντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου πίνουσι. οὕτω σφι ταῦτα ἐχρήσθη. ἐπέρχεται δὲ ὁ Νεῖλος, ἐπεὰν πληθύῃ, οὐ μοῦνον τὸ Δέλτα ἀλλὰ καὶ τοῦ Λιβυκοῦ τε λεγομένου χωρίου εἶναι καὶ τοῦ Ἀραβίου ἐνιαχῇ καὶ ἐπὶ δύο ἡμερέων ἑκατέρωθι ὁδόν, καὶ πλέον ἔτι τούτου καὶ ἔλασσον.

Τοῦ ποταμοῦ δὲ φύσιος πέρι οὔτε τι τῶν ἱρέων οὔτε 19
ἄλλου οὐδενὸς παραλαβεῖν ἐδυνάσθην. πρόθυμος δὲ ἔα τάδε παρ᾽ αὐτῶν πυθέσθαι, ὅ τι κατέρχεται μὲν ὁ Νεῖλος πληθύων ἀπὸ τροπέων τῶν θερινέων ἀρξάμενος ἐπὶ ἑκατὸν ἡμέρας, πελάσας δὲ ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων τῶν ἡμερέων ὀπίσω ἀπέρχεται ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον, ὥστε βραχὺς τὸν χειμῶνα ἅπαντα διατελέει ἐὼν μέχρι οὗ αὖτις τροπέων τῶν θερινέων. τούτων ὦν πέρι οὐδενὸς οὐδὲν οἷός τε ἐγενόμην παραλαβεῖν [παρὰ] τῶν Αἰγυπτίων, ἱστορέων αὐτοὺς ἥντινα δύναμιν ἔχει ὁ Νεῖλος τὰ ἔμπαλιν πεφυκέναι τῶν ἄλλων ποταμῶν· ταῦτά τε δὴ τὰ λεγόμενα βουλόμενος εἰδέναι ἱστόρεον καὶ ὅ τι αὔρας ἀποπνεούσας μοῦνος πάντων ποταμῶν οὐ παρέχεται.
ἀλλὰ Ἑλλήνων μέν τινες ἐπίσημοι βουλόμενοι γενέσθαι 20

περὶ φύσεως τοῦ ποταμοῦ (*BR*)

1. Bekkeri Anecd. p. 99. — 17. Plinius V 57

1. ἱερὰ Cels. ‖ θρηισκείηι *AB*, θρησκείηι *CP*, θρησκείῃ *dz*. Cels., θρησκίη *R*, θρεσκεία Bekker. An. ‖ βουλόμενοί τε Reiske ‖ θηλέων *P* ‖ βωμῶν Cels. ‖ ἔργεσθαι *CPz*: εἴργεσθαι ‖ 2. εἰς Cels. ‖ φάμενοι] εἰργόμενοι Cels. ‖ 3. τε om. Cels. ‖ οὐδὲν *PRdz*: οὐκ ‖ 5. θεός σφεας *CP*: θεὸς σφέας ‖ οὐκ ἔα ante σφέας Cels. ‖ 6. τὴν] ἣν Cels. ‖ 7. ἔνερθεν *PRd*. Cels. ‖ 9. μόνον *L* ‖ 10. τε] τοῦ *d* ‖ χωρίου *ABC*: χώρου ‖ 11. πλέον *ABC*: πλεῦν ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ 16. θερινῶν *PRdz* ‖ 17. πέλας *AB* ‖ δ᾽ ἐς τὸν *Pdz*, δὲ τῶν *R* ‖ 19. μέχρις *L* ‖ 20. τουτέων *PRdz* ‖ τ᾽ *z* ‖ 21. παρὰ seiunxi ‖ 23. λελεγμένα *AC* ‖ αὖρας *C* ‖ 24. ἀποπνεούσης *R* ‖ ποταμῶν πάντων *ABC*

σοφίην ἔλεξαν περὶ τοῦ ὕδατος τούτου τριφασίας ὁδούς· τῶν τὰς μὲν δύο τῶν ὁδῶν οὐδ᾽ ἀξιῶ μνησθῆναι εἰ μὴ ὅσον σημῆναι βουλόμενος μοῦνον· τῶν ἡ ἑτέρη μὲν λέγει τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύειν τὸν ποταμόν, κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον. πολλάκις δὲ ἐτησίαι μὲν οὔκων ἔπνευσαν, ὁ δὲ Νεῖλος τὠυτὸ ἐργάζεται. πρὸς δέ, εἰ ἐτησίαι αἴτιοι ἦσαν, χρῆν καὶ τοὺς ἄλλους ποταμούς, ὅσοι τοῖσι ἐτησίῃσι ἀντίοι ῥέουσι, ὁμοίως πάσχειν καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ Νείλῳ, καὶ μᾶλλον ἔτι τοσούτῳ ὅσῳ ἐλάσσονες ἐόντες ἀσθενέστερα τὰ ῥεύματα παρέχονται. εἰσὶ δὲ πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ πολλοὶ δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, οἳ οὐδὲν τοιοῦτο
21 πάσχουσι οἷόν τι καὶ ὁ Νεῖλος. ἡ δ᾽ ἑτέρη ἀνεπιστημονεστέρη μέν ἐστι τῆς λελεγμένης, λόγῳ δὲ εἰπεῖν θωυμασιωτέρη· ἣ λέγει ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ ῥέοντα αὐτὸν ταῦτα μηχα-
22 νᾶσθαι, τὸν δὲ Ὠκεανὸν γῆν πέρι πᾶσαν ῥέειν. ἡ δὲ τρίτη τῶν ὁδῶν πολλὸν ἐπιεικεστάτη ἐοῦσα μάλιστα ἔψευσται· λέγει γὰρ δὴ οὐδ᾽ αὕτη οὐδέν, φαμένη τὸν Νεῖλον ῥέειν ἀπὸ τηκομένης χιόνος· ὃς ῥέει μὲν ἐκ Λιβύης διὰ μέσων Αἰθιόπων, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς Αἴγυπτον. κῶς ὦν δῆτα ῥέοι ἂν ἀπὸ χιόνος, ἀπὸ τῶν θερμοτάτων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότερα τὰ πολλά ἐστι; ἀνδρί γε λογίζεσθαι τοιούτων πέρι οἵῳ τε ἐόντι, ὡς οὐδὲ οἰκὸς ἀπὸ χιόνος μιν ῥέειν, πρῶτον μὲν καὶ μέγιστον μαρτύριον οἱ ἄνεμοι παρέχονται πνέοντες ἀπὸ τῶν χωρέων τουτέων θερμοί· δεύτερον δὲ ὅτι ἄνομβρος ἡ χώρη

περὶ τοῦ Νείλου καὶ τῆς ἀναβάσεως αὐτοῦ καὶ πηγῶν

---

16. Λέξεις

1. τούτου om. *R* ‖ τῶν] τουτέων? ‖ 2. οὐδ᾽] οὐκ *ABC* ‖ 3. μόνον *C* ‖ 8. τῆσι *C* ‖ κατὰ ταυτὰ *Pdz*, κατ̀ αὐτὰ *R* ‖ 11. τοιοῦτον *Rdz* ‖ 12. ἀνεπιστημοτέρη *Rd* ‖ 13. θωμασιωτέρη *AB* ‖ 15. τὸν δ᾽ *PRdz* ‖ περι *A*, περὶ *Rdz* ‖ 16. πολλῶν *R* ‖ 17. αὕτη correxi: αὐτὴ ‖ 19. κῶς ὦν] κόσον *Rd* ‖ ῥέει *Cd* ‖ 20. ῥέων ἐς τὰ ψυχρότερα τὰ πολλά ἐστι; ἀνδρί γε correxi: ῥέων ἐς τὰ ψυχρότατα; τῶν τὰ πολλὰ ἐστι ἀνδρὶ *Pz* (sed haec quidem πολλά ἐστι), ἐς τὰ ψυχρότατα ῥέων; τῶν τὰ πολλά ἐστι ἀνδρὶ *R*, ἐς τὰ ψυχρότερα ῥέων; τῶν τὰ πολλά ἐστι ἀνδρὶ *d*, τόπων ἐς τὰ ψυχρότερα; τῶν τὰ πολλά ἐστι ἀνδρί γε *ABC* ‖ 22. οὐδὲν *C* ‖ οἰκὸς *PR*: εἰκὸς ‖ 24. χωρίων *Rdz*

καὶ ἀκρύσταλλος διατελέει ἐοῦσα. ἐπὶ δὲ χιόνι πεσούσῃ πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὗσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι, ὥστε, εἰ ἐχιόνιζε, ὕετο ἂν ταῦτα τὰ χωρία. τρίτα δὲ οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τοῦ καύματος μέλανες ἐόντες· ἰκτῖνοι δὲ καὶ χελιδόνες δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι, γέρανοι δὲ φεύγουσαι τὸν χειμῶνα τὸν ἐν τῇ Σκυθικῇ χώρῃ γινόμενον φοιτέουσι ἐς χειμασίην ἐς τοὺς τόπους τούτους. εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε καὶ ὁσονῶν ταύτην τὴν χώρην δι' ἧς τε ῥέει καὶ ἐκ τῆς ἄρχεται ῥέων ὁ Νεῖλος, ἦν ἄν τι τούτων οὐδέν, ὡς ἡ ἀνάγκη ἐλέγχει. ὁ δὲ περὶ τοῦ 23
Ὠκεανοῦ λέξας ἐς ἀφανὲς τὸν μῦθον ἀνενείκας οὐκ ἔχει ἔλεγχον· οὐ γάρ τινα ἔγωγε οἶδα ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐόντα, Ὅμηρον δὲ ἤ τινα τῶν πρότερον γενομένων ποιητέων δοκέω τὸ οὔνομα εὑρόντα ἐς ποίησιν ἐσενείκασθαι.

Εἰ δὲ δεῖ μεμψάμενον γνώμας τὰς προκειμένας αὐτὸν 24
περὶ τῶν ἀφανέων γνώμην ἀποδέξασθαι, φράσω δι' ὅ τι μοι δοκέει πληθύεσθαι ὁ Νεῖλος τοῦ θέρεος. τὴν χειμερινὴν ὥρην ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος ἐκ τῆς ἀρχαίης διεξόδου ὑπὸ τῶν χειμώνων ἔρχεται τῆς Λιβύης τὰ ἄνω. ὡς μέν νυν ἐν ἐλαχίστῳ δηλῶσαι, πᾶν εἴρηται· τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτω τε ᾖ χώρης οὗτος ὁ θεὸς καὶ κατὰ ἥντινα, ταύτην οἰκὸς διψῆν τε ὑδάτων μάλιστα καὶ τὰ ἐγχώρια ῥεύματα μαραίνεσθαι τῶν ποταμῶν. ὡς δὲ ἐν πλέονι λόγῳ δηλῶσαι, ὧδε ἔχει. διεξιὼν 25
τῆς Λιβύης τὰ ἄνω ὁ ἥλιος τάδε ποιέει. ἅτε διὰ παντὸς τοῦ χρόνου αἰθρίου τε ἐόντος τοῦ ἠέρος τοῦ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία

τρόπῳ ποίῳ πληθύνεται ὁ ποταμὸς ἐν τῇ τοῦ θέρους ὥρᾳ (*BR*)

---

16 sqq. Aristides Aegypt. p. 341. — Hermogenes περὶ ἰδεῶν p. 220. — 22 sqq. Diodorus I 38

2. ὕετ' ἂν *Pz*, ὗε ἂν *R* ‖ 3. τρίτον *z* ‖ 4. ἴκτινοι *C* ‖ 6. γενόμενον *dz* ‖ φοιτέωσι *C*, φοιτῶσι ceteri ‖ 7. ὅσον ὦν *BC*, ὁσωνῶν *d* ‖ 9. ἄν τι *PRdz*: ἂν *AB*, om. *C* ‖ τοιούτων *R*, τοιοῦτον *dz* ‖ 12. ποιητῶν *A* ‖ 13. τοὔνομα *ABC* ‖ εὑρόντας *C* ‖ ἐς] ἐς τὴν *z* ‖ 14. αὐτῶν *d*, αὐτέων *z* ‖ 16. πληθύνεσθαι *dz* ‖ 18. τὰ *ABC*: ἐς τὰ ‖ 19. ἂν om. *Rdz* ‖ ἀγχοτάτωι *AB* ‖ τε ᾖ correxi: γε ᾖ *P*, γέη *R*, γε η *d*, ἧι *ABC*, γε *z* ‖ 20. καὶ om. *Rd* ‖ εἰκὸς *ABCd*[2]*z* ‖ δίψην *Rdz* ‖ 22. πλείονι *Rd* ‖ 24. ἐόντος om. *ABC* ‖ τοῦ κατὰ] τὸ κατὰ *Rd* ‖ τὰ om. *A*[1]

καὶ ἀλεεινῆς τῆς χώρης ἐούσης καὶ ἀνέμων ψυχρῶν, διεξιὼν ποιέει οἷόν περ καὶ τὸ θέρος ἐώθεε ποιέειν ἰὼν τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ· ἕλκει γὰρ ἐπ' ἑωυτὸν τὸ ὕδωρ, ἑλκύσας δὲ ἀπωθέει ἐς τὰ ἄνω χωρία, ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ ἄνεμοι καὶ διασκιδνάντες τήκουσι· καὶ εἰσὶ οἰκότως οἱ ἀπὸ ταύτης τῆς χώρης πνέοντες, ὅ τε νότος καὶ ὁ λίψ, ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετώτατοι. δοκέει δέ μοι οὐδὲ πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπέτειον ἑκάστοτε ἀποπέμπεσθαι τοῦ Νείλου ὁ ἥλιος, ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι περὶ ἑωυτόν. πρηϋνομένου δὲ τοῦ χειμῶνος ἀπέρχεται ὁ ἥλιος ἐς μέσον τὸν οὐρανὸν ὀπίσω, καὶ τὸ ἐνθεῦτεν ἤδη ὁμοίως ἀπὸ πάντων ἕλκει τῶν ποταμῶν. τέως δὲ οἱ μὲν ὀμβρίου ὕδατος συμμισγομένου πολλοῦ αὐτοῖσι, ἅτε ὑομένης τε τῆς χώρης καὶ κεχαραδρωμένης, ῥέουσι μεγάλοι· τοῦ δὲ θέρεος τῶν τε ὄμβρων ἐπιλειπόντων αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἑλκόμενοι ἀσθενέες εἰσί. ὁ δὲ Νεῖλος ἐὼν ἄνομβρος, ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, μοῦνος ποταμῶν τοῦτον τὸν χρόνον οἰκότως αὐτὸς ἑωυτοῦ ῥέει πολλῷ ὑποδεέστερος ἢ τοῦ θέρεος· τότε μὲν γὰρ μετὰ πάντων τῶν ὑδάτων ἴσον ἕλκεται, τὸν δὲ χειμῶνα μοῦνος πιέζεται. οὕτω τὸν ἥλιον νενόμικα τούτων
26 αἴτιον εἶναι. αἴτιος δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν καὶ τὸν ἠέρα ξηρὸν τὸν ταύτῃ εἶναι, διακαίων τὴν διέξοδον ἑωυτοῦ· οὕτω τῆς Λιβύης τὰ ἄνω θέρος αἰεὶ κατέχει. εἰ δὲ ἡ στάσις ἤλλακτο τῶν ὡρέων, καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης τε καὶ ὁ χειμὼν ἑστᾶσι, ταύτῃ μὲν τοῦ νότου ἦν ἡ στάσις καὶ τῆς μεσαμβρίης, τῇ δὲ ὁ νότος νῦν ἕστηκε, ταύτῃ δὲ ὁ βορέης, εἰ ταῦτα οὕτω εἶχε, ὁ ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος

---

4. ὑπολαμβάνοντες – 5 τήκουσι Lexicon Vindob. p. 183

2. ἔωθε *ABC* ‖ 3. αὐτὸν *C* ‖ ἀπωθεῖ *CRd* ‖ 5. εἰκότως *dz* ‖ 7. ὑετώτατοι *A*². Schweighaeuser ‖ 8. καὶ om. *R* ‖ ἀπολείπεσθαι *qz* ‖ 10. τοῦ οὐρανοῦ *Rpr.* ‖ 11. μὲν] μὲν τοῦ *PRdz* ‖ 13. τε om. *Rd* ‖ 16. δὲ om. *ABC* ‖ 17. οἰκότως *PR*: εἰκότως ‖ πολλὸν *z* ‖ 18. τῶν om. *Rd* ‖ 19. τούτον *R*, τούτου *dz* ‖ 20. ωὔτὸς *R*, ὠὔτὸς *dz* ‖ 21. τὸν om *Ppr. Rdz* ‖ δικαιῶν *Rd* ‖ 22. ἑωυτοῦ correxi: αὐτῶι *ABCPz*, om. *Rd*. αὑτοῦ Stephanus ‖ οὕτω om. *d* ‖ ἀεὶ *AB* ‖ 23. ὀρέων *R*, ὀρέων *d* ‖ μέν νυν *Rd*, μὲν οὖν *C* ‖ 24. ἡ σύστασις *C* ‖ 25. ὁ om. *C* ‖ νῦν ἕστηκε] συνέστηκε *CRd* ‖ 26. οὕτως *PRdz* ‖ ἀπολαυνόμενος *R*

ἐκ μέσου τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βορέω ἤιε ἂν τὰ ἄνω τῆς Εὐρώπης κατά περ νῦν τῆς Λιβύης ἔρχεται, διεξιόντα δ' ἂν μιν διὰ πάσης Εὐρώπης ἔλπομαι ποιέειν ἂν τὸν Ἴστρον τά περ νῦν ἐργάζεται τὸν Νεῖλον. τῆς αὔρης δὲ 27 πέρι, ὅτι οὐκ ἀποπνέει, τήνδε ἔχω γνώμην, ὡς κάρτα ἀπὸ θερμέων χωρέων οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν, αὔρη δὲ ἀπὸ ψυχροῦ τινος φιλέει πνέειν.

Ταῦτα μέν νυν ἔστω ὡς ἔστι τε καὶ ὡς ἀρχὴν ἐγένετο· 28 τοῦ δὲ Νείλου τὰς πηγὰς οὔτε Αἰγυπτίων οὔτε Λιβύων οὔτε Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἀπικομένων ἐς λόγους οὐδεὶς ὑπέσχετο εἰδέναι, εἰ μὴ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Σάι πόλι ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱρῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. οὗτος δ' ἔμοιγε παίζειν ἐδόκεε φάμενος εἰδέναι ἀτρεκέως· ἔλεγε δὲ ὧδε, εἶναι δύο ὄρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπηγμένα, μεταξὺ Συήνης τε πόλιος κείμενα τῆς Θηβαΐδος καὶ Ἐλεφαντίνης, οὐνόματα δὲ εἶναι τοῖσι ὄρεσι τῷ μὲν Κρῶφι τῷ δὲ Μῶφι· τὰς ὦν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου ἐούσας ἀβύσσους ἐκ τοῦ μέσου τῶν ὀρέων τούτων ῥέειν, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ὕδατος ἐπ' Αἰγύπτου ῥέειν καὶ πρὸς βορέην ἄνεμον, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ ἐπ' Αἰθιοπίης τε καὶ νότου. ὡς δὲ ἄβυσσοί εἰσι αἱ πηγαί, ἐς διάπειραν ἔφη τούτου Ψαμμήτιχον Αἰγύπτου βασιλέα ἀπικέσθαι· πολλέων γὰρ αὐτὸν χιλιάδων ὀργυιέων πλεξάμενον κάλον κατεῖναι ταύτῃ καὶ οὐκ ἐξικέσθαι ἐς βυσσόν. οὕτω μὲν δὴ ὁ

περὶ τῶν τοῦ Νείλου πηγῶν καὶ τοῦ εἰς αὐτὰς ἀνάπλου

---

11 sqq. Aristides Aegypt. p. 343. 344. — Pollux IV 19. — 23. Λέξεις

1. ηἶε *C* ‖ 2. τῆς] τὰ *z* ‖ 3. διεξιὼν *Rd* ‖ δ' ἂν ἡμῖν *Rd*, δέ μιν *z* ‖ ἂν τὸν] αὐτὸν *C* ‖ 5. ἀποπνέει] ἀποπνέει ἀπὸ τοῦ νείλου *Rdz* ‖ 6. θερμῶν *L* ‖ χώρων *Rd* ‖ εἰκός *dz* ‖ 8. ὡς ἀρχὴν] τὴν ἀρχὴν *Rd* ‖ 9. νείλου δὲ *Rd* ‖ οὔτε ἑλλήνων οὔτε λιβύων *Rd* ‖ 11. σάϊηι *C* ‖ πόλι *AB*: πόλει ‖ 12. ἱερῶν *R* ‖ δ'έμοιγε *B*, δέ μοιγε *C*, γ' ἔμοιγε *Rd*, δέ μοι *z* ‖ 13. δὲ om. *B*[1] ‖ 14. οὔρεα *CPz* ‖ ἀπηγμένα Bekker: ἀπηγημένα *Rd*, ἀπιγμένα reliqui ‖ συήνης κείμενα πόλιος *Rd* ‖ 15. ὀνόματα *ABR* ‖ 16. οὔρεσι *CPz* ‖ κρωφὶ et μωφὶ *Rd* ‖ 17. οὐρέων *CPz* ‖ 18. τουτέειν *R*, τουτέων *dz* ‖ 21. ψαμμίτιχον *CP* ‖ 22. ὀργυέων *PR* ‖ κάλων *ABC* ‖ 23. ἐξικνέεσθαι *d* ‖ οὗτος *Rd*

γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε, ὡς ἐμὲ κατανοέειν, δίνας τινὰς ταύτῃ ἐούσας ἰσχυρὰς καὶ παλιρροίην, οἷα δὲ ἐμβάλλοντος τοῦ ὕδατος τοῖσι ὄρεσι, μὴ δύνασθαι κατιεμένην καταπειρητηρίην ἐς βυσσὸν ἰέναι.

29 ἄλλου δὲ οὐδενὸς οὐδὲν ἐδυνάμην πυθέσθαι. ἀλλὰ τοσόνδε μὲν ἄλλο ἐπὶ μακρότατον ἐπυθόμην, μέχρι μὲν Ἐλεφαντίνης πόλιος αὐτόπτης ἐλθών, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἀκοῇ ἤδη ἱστορέων. ἀπὸ Ἐλεφαντίνης πόλιος ἄνω ἰόντι ἀναντές ἐστι χωρίον· ταύτῃ ὦν δεῖ τὸ πλοῖον διαδήσαντας ἀμφοτέρωθεν κατά περ βοῦν πορεύεσθαι· ἢν δὲ ἀπορραγῇ, τὸ πλοῖον οἴχεται φερόμενον ὑπὸ ἰσχύος τοῦ ῥόου. τὸ δὲ χωρίον τοῦτο ἐστὶ ἐπ' ἡμέρας τέσσερας πλόος, σκολιὸς δὲ ταύτῃ κατά περ ὁ Μαίανδρος ἐστὶ ὁ Νεῖλος· σχοῖνοι δὲ δυώδεκά εἰσι οὗτοι τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι. καὶ ἔπειτα ἀπίξεαι ἐς πεδίον λεῖον, ἐν τῷ νῆσον περιρρέει ὁ Νεῖλος· Ταχομψὼ οὔνομα αὐτῇ ἐστι. οἰκέουσι δὲ τὰ ἀπὸ Ἐλεφαντίνης ἄνω Αἰθίοπες ἤδη καὶ τῆς νήσου τὸ ἥμισυ, τὸ δὲ ἥμισυ Αἰγύπτιοι. ἔχεται δὲ τῆς νήσου λίμνη μεγάλη, τὴν πέριξ νομάδες Αἰθίοπες νέμονται· τὴν διεκπλώσας ἐς τοῦ Νείλου τὸ ῥέεθρον ἥξεις, τὸ ἐς τὴν λίμνην ταύτην ἐκδιδοῖ. καὶ ἔπειτα ἀποβὰς παρὰ τὸν ποταμὸν ὁδοιπορίην ποιήσεαι ἡμερέων τεσσεράκοντα· σκόπελοί τε γὰρ ἐν τῷ Νείλῳ ὀξέες ἀνέχουσι καὶ χοιράδες πολλαί εἰσι, δι' ὧν οὐκ οἷά τε ἐστὶ πλέειν. διεξελ-

περὶ Ταχομψὼ τῆς νήσου καὶ τῶν ταύτην τε καὶ περὶ αὐτὴν οἰκούντων

---

1 sq. Aristides Aegypt. p. 345. — 8. ἀπὸ - ἄνω Longinus περὶ ὕψους 26. — 14. καὶ - 15 λεῖον ibidem. — 15. Stephanus Byz. v. Χομψώ. — 23. Λέξεις. — διεξελθὼν - p. 157, 3 Μερόη Longinus ibidem

1. ἆρα *AB* ‖ γενόμενα *PRdz* ‖ 2. κατανοεῖν *d* ‖ 3. δὲ om. *ABC* ‖ ἐμβάλλοντος *ABCcorr.*: ἐμβαλόντος ‖ οὔρεσι *CPz* ‖ 4. κατὰ πειρητηρίην *d*, κατὰ πειρατηρίην bz ‖ βυθὸν *ABd* ‖ 7. αὐτόπτης – 8 πόλιος om. *B*[1] ‖ δ' *Rdz* ‖ τοῦδε z ‖ ἀκουῆι *AC*, ἀκουῇ *Rz* ‖ 8. ἀπὸ δὲ Long. ‖ πόλεως *d* 9. δεῖ *P*: δὴ ‖ διαδήσαντες *C*, διαδήσαντα *PRdz* ‖ 10. οἴξεται *PRd*, ἴξεται z ‖ 12. τέσσερας *AB*: τέσσαρας ‖ 14. τῷ om. *ABC* ‖ ἀπῖξαι *B* ‖ 15. ἐν ᾧ *Rd* ‖ Χομψώ Steph., Ταχεμψώ idem p. 609, 15 ‖ 16. οὔνομά ἐστι αὐτῇ *d* ‖ τὰ om. *Rd* ‖ 18. τῆς om. *R* ‖ 19. ἐς] ἐκ *d* ‖ 21. τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ 23. τέ ἐστι *L*

θῶν δὲ ἐν τῇσι τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι τοῦτο τὸ χωρίον, αὖτις ἐς ἕτερον πλοῖον ἐσβὰς δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἥξεις ἐς πόλιν μεγάλην τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη· λέγεται δὲ αὕτη ἡ πόλις εἶναι μητρόπολις τῶν ἄλλων Αἰθιόπων. οἱ δ' ἐν ταύτῃ Δία θεῶν καὶ Διόνυσον μούνους σέβονται, τούτους τε μεγάλως τιμῶσι, καί σφι μαντήιον Διὸς κατέστηκε· στρατεύονται δὲ ἐπεάν σφεας ὁ θεὸς οὗτος κελεύῃ διὰ θεσπισμάτων, καὶ τῇ ἂν κελεύῃ, ἐκεῖσε. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πόλιος πλέων ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἄλλῳ ἥξεις ἐς τοὺς αὐτομόλους ἐν ὅσῳ περ ἐξ Ἐλεφαντίνης ἦλθες ἐς τὴν μητρόπολιν τῶν Αἰθιόπων. τοῖσι δὲ αὐτομόλοισι τούτοισι οὔνομά ἐστι Ἀσμάχ. δύναται δὲ τοῦτο τὸ ἔπος κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν οἱ ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς παριστάμενοι βασιλέι. ἀπέστησαν δὲ αὗται τέσσερες καὶ εἴκοσι μυριάδες Αἰγυπτίων τῶν μαχίμων ἐς τοὺς Αἰθίοπας τούτους δι' αἰτίην τοιήνδε. ἐπὶ Ψαμμητίχου βασιλέος φυλακαὶ κατέστησαν ἔν τε Ἐλεφαντίνῃ πόλι πρὸς Αἰθιόπων καὶ ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι ἄλλη πρὸς Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων, καὶ ἐν Μαρέῃ πρὸς Λιβύης ἄλλη. ἔτι δὲ ἐπ' ἐμεῦ καὶ Περσέων κατὰ ταὐτὰ αἱ φυλακαὶ ἔχουσι ὡς καὶ ἐπὶ Ψαμμητίχου ἦσαν· καὶ γὰρ ἐν Ἐλεφαντίνῃ Πέρσαι φρουρέουσι καὶ ἐν Δάφνῃσι. τοὺς ὦν δὴ Αἰγυπτίους τρία ἔτεα φρουρήσαντας ἀπέλυε οὐδεὶς τῆς φρουρῆς· οἱ δὲ βουλευσάμενοι καὶ κοινῷ λόγῳ χρησάμενοι πάντες ἀπὸ

περὶ Μερόης πόλεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ

3. Stephanus Byz. v. Μερόη. — 11. τοῖσι - Ἀσμάχ et 13 οἱ - βασιλέι idem v. Αὐτόμολοι. — 17. Eustathius Dion. 916

1. ἐν om. *PRdz* ‖ τεσσαράκοντα *Rdz* ‖ 2. ἐμβὰς *PRdz*. Long. ‖ δύ' ἡμέρας Long. ‖ καὶ om. Long. ‖ 3. ἥξει *C*, ἵξεαι *z* ‖ ᾗ Long. ‖ ὄνομά *R*. Long. ‖ ἐστι om. Long. ‖ 5. ἐν αὐτῆι *C* ‖ θεὸν *R* ‖ 6. κατεστήκεε *C* ‖ 7. δὲ *ABC*: δ' ‖ σφέας *Rdz* ‖ 9. πλέον *d* ‖ 10. τῶν] τὴν *AB* ‖ 11. ἐστι om. Steph. ‖ 12. ἀσχάμ *AB*, ἀσχὰμ *C*, Ἀσμάχην Steph. ‖ 13. χειρὸς] γλώσσης Steph. ‖ βασιλεῖ *ABRd* ‖ 14. τέσσερες *Pz*: τέσσαρες ‖ 15. τοιῆνδε *AB* ‖ ψαμμιτίχου *CP* ‖ 16. βασιλέως *dz* ‖ κατέστασαν *Rdz* ‖ 17. πόλει *CPdz*, πόλιος *R* ‖ ἄλλη Bekker: ἄλλη δὲ *L*. ἄλλη δὴ Eltz ‖ 18. τε om. *ABC* ‖ ἀρραβίων *d* ‖ σύρων *Rd* ‖ μαραίηι *ABC*, μαραι̣ *P* ‖ 20. ψαμμιτίχου *CP* ‖ καὶ γὰρ ἐλεφαντίνην *Rd*

τοῦ Ψαμμητίχου ἀποστάντες ἤισαν ἐς Αἰθιοπίην. Ψαμμήτιχος δὲ πυθόμενος ἐδίωκε· ὡς δὲ κατέλαβε, ἐδέετο πολλὰ λέγων καί σφεας θεοὺς πατρωίους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας. τῶν δέ τινα λέγεται δέξαντα τὸ αἰδοῖον εἰπεῖν, ἔνθα ἂν τοῦτο ᾖ, ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐνθαῦτα καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας. οὗτοι ἐπείτε ἐς Αἰθιοπίην ἀπίκοντο, διδοῦσι σφέας αὐτοὺς τῷ Αἰθιόπων βασιλέι· ὁ δέ σφεας τῷδε ἀντιδωρέεται. ἦσαν οἱ διάφοροί τινες γεγονότες τῶν Αἰθιόπων· τούτους ἐκέλευε ἐξελόντας τὴν ἐκείνων γῆν οἰκέειν. τούτων δὲ ἐσοικισθέντων ἐς τοὺς Αἰθίοπας ἡμερώτεροι γεγόνασι Αἰθίοπες, ἤθεα μαθόντες Αἰγύπτια.

31 Μέχρι μέν νυν τεσσέρων μηνῶν πλόου καὶ ὁδοῦ γινώσκε-
ται ὁ Νεῖλος πάρεξ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ῥεύματος· τοσοῦτοι γὰρ
συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαν-
τίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς αὐτομόλους τούτους. ῥέει δὲ ἀπὸ
ἑσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε οὐδεὶς ἔχει
σαφέως φράσαι· ἔρημος γάρ ἐστι ἡ χώρη αὕτη ὑπὸ καύ-
32 ματος. ἀλλὰ τάδε μὲν ἤκουσα ἀνδρῶν Κυρηναίων φαμένων
ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὸ Ἄμμωνος χρηστήριον καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐτεάρχῳ τῷ Ἀμμωνίων βασιλέι, καί κως ἐκ λόγων ἄλλων ἀπικέσθαι ἐς λέσχην περὶ τοῦ Νείλου, ὡς οὐδεὶς αὐτοῦ οἶδε τὰς πηγάς, καὶ τὸν Ἐτέαρχον φάναι ἐλθεῖν κοτε παρ' αὐτὸν Νασαμῶνας ἄνδρας. τὸ δὲ ἔθνος τοῦτο ἐστὶ μὲν Λιβυκόν, νέμεται δὲ τὴν Σύρτιν τε καὶ τὴν πρὸς ἠῶ χώρην τῆς

περὶ τῶν λεγομένων Αὐτομόλων Αἰθιόπων

---

5. **Aristoteles rhetor. III 16**

1. ψαμμιτίχου *CP* ‖ ψαμμίτιχος *CP* ‖ 3. πατριώιους *ABCP*, πατρώους *Rd*, πατρῴους z ‖ 4. τῶν] τὸν *PRdz* ‖ δείξαντα *L* ‖ 7. αὐτοὺς *P*: αὐτοὺς z, ἑωυτοὺς reliqui ‖ βασιλεῖ *ABd* ‖ ὁ δὲ – 8 Αἰθιόπων om. *Rd* ‖ 12. τεσσάρων *CR* ‖ γιγνώσκεται δ γιγνώσκεται *Rd* ‖ 13. τοσοῦτοι Reiske: τοσούτῳ *Rd*, οὗτοι reliqui ‖ 16. ἑσπερίης *C* ‖ ἡλίου om. *Rd* ‖ 18. τάδε] τὰ *ABC* ‖ 19. τε om. *C* ‖ λόγους] λόγους περὶ τοῦ νείλου *ABC* ‖ 20. ἀμμωνίῳ *A* ‖ βασιλεῖ *ABd* ‖ 23. αὐτῶν *B* ‖ νασαμῶνας *dz*: νασαμόνας *R*, νασάμωνας reliqui ‖ 24. ἕω *ABC*

Σύρτιος οὐκ ἐπὶ πολλόν. ἀπικομένους δὲ τοὺς Νασαμῶνας καὶ εἰρωτεομένους εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι ἀνδρῶν δυναστέων παῖδας ὑβριστάς, τοὺς ἄλλα τε μηχανᾶσθαι ἀνδρωθέντας περισσὰ καὶ δὴ καὶ ἀποκληρῶσαι πέντε ἑωυτῶν ὀψομένους τὰ ἔρημα τῆς Λιβύης, καὶ εἴ τι πλέον ἴδοιεν τῶν τὰ μακρότατα ἰδομένων. τῆς γὰρ Λιβύης τὰ μὲν κατὰ τὴν βορηίην θάλασσαν ἀπ' Αἰγύπτου ἀρξάμενοι μέχρι Σολόεντος ἄκρης, ἣ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, παρήκουσι παρὰ πᾶσαν Λίβυες καὶ Λιβύων ἔθνεα πολλά, πλὴν ὅσον Ἕλληνες καὶ Φοίνικες ἔχουσι· τὰ δὲ ὑπὲρ θαλάσσης τε καὶ τῶν ἐπὶ θάλασσαν κατηκόντων ἀνθρώπων, τὰ κατύπερθε θηριώδης ἐστὶ ἡ Λιβύη· τὰ δὲ κατύπερθε τῆς θηριώδεος ψάμμος τε ἐστὶ καὶ ἄνυδρος δεινῶς καὶ ἔρημος πάντων. εἶπαι ὦν τοὺς νεηνίας ἀποπεμπομένους ὑπὸ τῶν ἡλίκων, ὕδατί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένους, ἰέναι τὰ πρῶτα μὲν διὰ τῆς οἰκεομένης, ταύτην δὲ διεξελθόντας ἐς τὴν θηριώδεα ἀπικέσθαι, ἐκ δὲ ταύτης τὴν ἔρημον διεξιέναι, τὴν ὁδὸν ποιευμένους πρὸς ζέφυρον ἄνεμον, διεξελθόντας δὲ χῶρον πολλὸν ψαμμώδεα καὶ ἐν πολλῇσι ἡμέρῃσι ἰδεῖν δή κοτε δένδρεα ἐν πεδίῳ πεφυκότα, καί σφεας προσελθόντας ἅπτεσθαι τοῦ ἐπεόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ, ἁπτομένοισι δέ σφι ἐπελθεῖν ἄνδρας σμικρούς, μετρίων ἐλάσσονας ἀνδρῶν, λαβόντας δὲ ἄγειν σφέας· φωνῆς δὲ οὔτε τι τῆς ἐκείνων τοὺς Νασαμῶνας γινώσκειν οὔτε τοὺς ἄγοντας τῶν Νασαμώνων· ἄγειν τε δὴ αὐτοὺς δι' ἐλέων μεγίστων, καὶ διεξελθόντας

περὶ τῶν τῆς Λιβύης ἐρήμων

---

1. νασάμωνας *ABC* ‖ 2. εἰρωτωμένους *Rd*, ἐρωτωμένους *AB*, εἰρωτεωμένους *Pz*, ἠρωτεωμένους *C* ‖ 3. τῆς om. *z* ‖ φᾶναι *ABPd* ‖ παρά σφισι *C* ‖ 5. δὴ καὶ] δὴ *C* ‖ ωὐτῶν *R* ‖ 6. τὰ om. *PRdz* ‖ 8. ἡ τελευτᾶι *A*, ῆ τελευτᾶι *B*, ῆ τελευτᾶι *C*, ῆ τελευτᾶ *R*. ἣ τελευτᾷ τὰ Reiske, ἣ τελευταὶ τῆς Wesseling, ἣ τελευταίη Schweighaeuser ‖ 11. ὃ *PRdz* ‖ ἐπὶ] ὑπὲρ *ABC* ‖ 12. 13. κατύπερθεν *R* ‖ τέ ἐστι *L* ‖ 14. εἶπαι scripsi: ἐπεὶ *L*. εἰπεῖν Reiske ut videtur. 'possis etiam ἐκεῖ vel ἐκείνους' Bekker ‖ 15. ὕδασί *ABC* ‖ ἐξηρτημένους *CRd* ‖ 22. σφισι *ABC* ‖ μικροὺς *L* ‖ 24. νασάμωνας *AB*, νασσάμωνας *C*, νασαμόνας *R* ‖ ἀσσαμώνων *C*, νασαμόνων *R* ‖ 25. δὴ om. *PRdz* ‖ ἐλέων *Rd*

ταῦτα ἀπικέσθαι ἐς πόλιν ἐν τῇ πάντας εἶναι τοῖσι ἄγουσι
τὸ μέγαθος ἴσους, χρῶμα δὲ μέλανας. παρὰ δὲ τὴν πόλιν
ῥέειν ποταμὸν μέγαν, ῥέειν δὲ ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον
33 ἀνατέλλοντα, φαίνεσθαι δὲ ἐν αὐτῷ κροκοδείλους. ὁ μὲν δὴ
τοῦ Ἀμμωνίου Ἐτεάρχου λόγος ἐς τοῦτό μοι δεδηλώσθω,
πλὴν ὅτι ἀπονοστῆσαί τε ἔφασκε τοὺς Νασαμῶνας, ὡς οἱ
Κυρηναῖοι ἔλεγον, καὶ ἐς τοὺς οὗτοι ἀπίκοντο ἀνθρώπους,
γόητας εἶναι ἅπαντας. τὸν δὲ δὴ ποταμὸν τοῦτον τὸν παραρ-
ρέοντα καὶ Ἐτέαρχος συνεβάλλετο εἶναι Νεῖλον καὶ δὴ καὶ
ὁ λόγος οὕτω αἱρέει. ῥέει γὰρ ἐκ Λιβύης ὁ Νεῖλος καὶ μέσην
τάμνων Λιβύην· καὶ ὡς ἐγὼ συμβάλλομαι τοῖσι ἐμφανέσι
τὰ μὴ γινωσκόμενα τεκμαιρόμενος, τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων
μέτρων ὁρμᾶται. Ἴστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος ἐκ
Κελτῶν καὶ Πυρήνης πόλιος ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώ-
πην· οἱ δὲ Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακλέων στηλέων, ὁμουρέουσι
δὲ Κυνησίοισι, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ
Εὐρώπῃ κατοικημένων. τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν
ῥέων τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ πάσης Εὐρώπης, τῇ
34 Ἰστρίην οἱ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι. ὁ μὲν δὴ Ἴστρος,
ῥέει γὰρ δι' οἰκεομένης, πρὸς πολλῶν γινώσκεται, περὶ
δὲ τῶν τοῦ Νείλου πηγέων οὐδεὶς ἔχει λέγειν· ἀοίκητός
τε γὰρ καὶ ἔρημός ἐστι ἡ Λιβύη δι' ἧς ῥέει. περὶ δὲ
τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ, ἐπ' ὅσον μακρότατον ἱστορεῦντα ἦν
ἐξικέσθαι, εἴρηται· ἐκδιδοῖ δὲ ἐς Αἴγυπτον. ἡ δὲ Αἴ-

περὶ τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ

---

5. ὁ μὲν - 6 δεδηλώσθω Lexicon Vindob. p. 64. — 11. καὶ ὡς - 12 τεκμαιρόμενος idem p. 170. — 18. Eustathius Dion. 823

2. μέγεθος *B* ‖ 3. ἀπ' *AB* ‖ 6. νασάμωνας *AB*, νασσάμωνας *C* ‖ οἱ om. *ABC* ‖ ἐς οὓς *PRdz* ‖ 8. πάντας *PRdz* ‖ παραρέοντα *ABC* ‖ 9. συνεβάλετο *AB* ‖ τὸν Νεῖλον *z* ‖ 10. οὕτως *Pz* ‖ ἐρέει *C*[1] ‖ ὁ Νεῖλος - 11 Λιβύην om. *B* ‖ 11. καὶ om. *P*[1] ‖ 12. ἴστρωι *C* ut fere ‖ 14. πυρρήνης *Pz*, πειρήνης *d* ‖ 15. ἡρακλέων *Rd*: ἡρακλείων *AB*, ἡρακληΐων *CPz* ‖ 18. ῥέων et διὰ πάσης Εὐρώπης damnabat Valckenaer ‖ Ἰστρίην οἱ] ἰστριηνοὶ *Pdz*, ἰστρινοὶ *R*, Ἰστριανοὶ Eust. ‖ 20. ῥέων *C*[2] ‖ γὰρ om. *C* ‖ 21. τῶν om. *R* ‖ 22. γάρ ἐστι καὶ ἔρημος *PRdz* ‖ ἐρῆμός *C* ‖ ἡ om. *R* ‖ 24. ἡ δὲ Αἴγυπτος om. *C*

γυπτος τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης μάλιστά κῃ ἀντίη κέεται· ἐνθεῦτεν δὲ ἐς Σινώπην τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ πέντε ἡμερέων ἰθέα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί· ἡ δὲ Σινώπη τῷ Ἴστρῳ ἐκδιδόντι ἐς θάλασσαν ἀντίον κέεται. οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω διὰ πάσης τῆς Λιβύης διεξιόντα ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ.

Νείλου μέν νυν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω· ἔρχομαι δὲ περὶ 35
Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον, ὅτι πλεῖστα θωυμάσια ἔχει [ἢ ἡ ἄλλη πᾶσα χώρη] καὶ ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην· τούτων εἵνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους· ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω. τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὤμων. οὐρέουσι αἱ μὲν γυναῖκες ὀρθαί, οἱ δὲ ἄνδρες κατήμενοι. εὐμαρείῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοισι, ἐσθίουσι δὲ ἔξω ἐν τῇσι ὁδοῖσι, ἐπιλέγοντες ὡς τὰ μὲν αἰσχρὰ ἀναγκαῖα δὲ ἐν ἀποκρύφῳ ἐστὶ ποιέειν χρεόν, τὰ δὲ μὴ αἰσχρὰ ἀναφανδόν. ἱρᾶται γυνὴ μὲν οὐδεμία οὔτε ἔρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης, ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασέων. τρέφειν τοὺς τοκέας τοῖσι μὲν παισὶ οὐδεμία ἀνάγκη μὴ βουλομένοισι, τῇσι δὲ θυγατράσι πᾶσα ἀνάγκη

περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θαυμασίων καὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἐθῶν

18. Λέξεις. — 19. ἐσθίουσι - 21 ἀναφανδόν Stobaeus floril. XL 74

1. ὀρινῆς *PR* ‖ ἀντίηι *C* ‖ 2. ἐντεῦθεν *C* ‖ πέντε - 2 εὐζώνῳ om. *C* ‖ 3. εὐθεῖα *L* ‖ 4. ἀντίη *sz* ‖ 5. τῆς om. *ABC* ‖ 7. πλεῖστα *ABC*: πλέω ‖ θωμάσια *A*[1]*B* ‖ 8. ἢ - χώρη seclusi ‖ ἡ om. *CPz* ‖ 10. ἑτέροι *R*, ἕτεροι *d* ‖ 11. ἄλλην *C* ‖ 13. νομοὺς *R* ‖ ἀγυράζουσι *C* ‖ 15. δὲ om. *z* ‖ 17. κεφαλαίων *C*[1] ‖ φέρουσι *Cpr.* ‖ 18. καθήμενοι *Rd* ‖ εὐμαρέῃ *L.* gloss., εὐμαρίῃ *z* ‖ 19. τῇσι] τοῖσι *C*, τοῖσιν *Rd* ‖ 21. ποιεῖν *R* ‖ χρεών *Cdz*. Stob. ‖ ἱρὰ τὲ γυνὴ *Rd* ‖ 22. οὐ δὲ μία *A*, οὐδεμίη *Pdz*, οὐδὲ μίη *R* ‖ 23. οὐδεμίη *dz*, οὐδὲ μίη *R* ‖ 24. τῇσι δὲ - p. 162, 1 βουλομένῃσι om. *C* ‖ θυγατρῇσι *Rd*

36 καὶ μὴ βουλομένῃσι. οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρῶνται. τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς τοὺς μάλιστα ἱκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ, τέως ἐξυρημένοι. τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων ἡ δίαιτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἡ δίαιτά ἐστι. ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ὦλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζόην ὄνειδος μέγιστόν ἐστι, ἀλλὰ ἀπὸ ὀλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειὰς μετεξέτεροι καλέουσι. φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί, τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί, καὶ τὴν κόπρον ἀναιρέονται. τὰ αἰδοῖα ὦλλοι μὲν ἐῶσι ὡς ἐγένοντο, πλὴν ὅσοι ἀπὸ τούτων ἔμαθον, Αἰγύπτιοι δὲ περιτάμνονται. εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἓν ἑκάστη. τῶν ἱστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἔξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. γράμματα γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι Ἕλληνες μὲν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα αὐτοὶ μέν φασι ἐπὶ δεξιὰ ποιέειν, Ἕλληνας δὲ ἐπ' ἀριστερά. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρὰ τὰ δὲ δημοτικὰ καλέεται.

37 Θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων νόμοισι τοιοῖσιδε χρέωνται. ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι,

ὅτι περιτέμνονται Αἰγύπτιοι περὶ ἱερέων καὶ θυσιῶν

10. τὰς - καλέουσι Erotianus et Galenus lexic. Hippocr. v. μετεξέτεροι. — Eustathius Il. p. 1206. — 10 sq. Strabo 823. — 24. Athenaeus p. 231

1. ἱερέες *R* ‖ κομόουσιν *R*, κομόωσιν *d* ‖ 2. ξυρῶνται *d*: ξυρῶντε *R*, ξυροῦνται *AB*, ξυρεῦνται *C²Pz*, ξηρεῦνται *C¹* ‖ 6. ἡ δίαιτα Schaefer: δίαιτα ‖ 7. πυρέων *z* ‖ 8. κριθῶν *Rd* ‖ ὦλλοι *P*, ῷλλοι *z*, ἄλλοι *Rd* ‖ 9. ζόην *Apr.C*, ζωὴν *d* ‖ ὀλλυρέων *Rdz* ‖ 10. ζειὰς *Rd*. Erot. Gal. Eust.: ζεὰς ‖ 11. σταὶς *Pcorr.*, στᾶς *d* ‖ καὶ τὴν κόπρον ἀναιρέονται om. *P¹Rd* ‖ 12. ὦλλοι *P*, ῷλλοι *z*, ὤλλοι *R*, ἄλλοι *d* ‖ 19. ποιέοντες *ABC* ‖ 20. ἐπιδέξια *Rd*, ἐπὶ τὰ δεξιὰ *z* ‖ ἐπαρίστερα *Rd* ‖ 21. δὲ om. *C* ‖ 24. τοίοισίδε *AB*, τοιοῖσδε reliqui

διασμῶντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, οὐχ ὁ μὲν ὁ δ' οὔ, ἀλλὰ πάντες. εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι αἰεὶ νεόπλυτα, ἐπιτηδεύοντες τοῦτο μάλιστα. τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται καθαρειότητος εἵνεκεν, προτιμῶντες καθαροὶ εἶναι ἢ εὐπρεπέστεροι. οἱ δὲ ἱρέες ξυρῶνται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρης, ἵνα μήτε φθεὶρ μήτε ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν ἐγγίνηταί σφι θεραπεύουσι τοὺς θεούς. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱρέες λινέην μούνην καὶ ὑποδήματα βύβλινα· ἄλλην δέ σφι ἐσθῆτα οὐκ ἔξεστι λαβεῖν οὐδὲ ὑποδήματα ἄλλα. λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης ψυχρῷ καὶ δὶς ἑκάστης νυκτός. ἄλλας τε θρησκηίας ἐπιτελέουσι μυρίας ὡς εἰπεῖν λόγῳ. πάσχουσι δὲ καὶ ἀγαθὰ οὐκ ὀλίγα· οὔτε τι γὰρ τῶν οἰκηίων τρίβουσι οὔτε δαπανῶνται, ἀλλὰ καὶ σιτία σφι ἐστὶ ἱρὰ πεσσόμενα, καὶ κρεῶν βοέων καὶ χηνέων πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν ἡμέρης ἑκάστης, δίδοται δέ σφι καὶ οἶνος ἀμπέλινος· ἰχθύων δὲ οὔ σφι ἔξεστι πάσασθαι. κυάμους δὲ οὔτε τι μάλα σπείρουσι Αἰγύπτιοι ἐν τῇ χώρῃ, τούς τε γενομένους οὔτε τρώγουσι οὔτε ἕψοντες πατέονται· οἱ δὲ δὴ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται, νομίζοντες οὐ καθαρὸν εἶναί μιν ὄσπριον. ἱρᾶται δὲ οὐκ εἷς ἑκάστου τῶν θεῶν ἀλλὰ πολλοί, τῶν εἷς ἐστι ἀρχιερεύς· ἐπεὰν δέ τις ἀποθάνῃ, τούτου ὁ παῖς ἀντικατίσταται.

Τοὺς δὲ βοῦς τοὺς ἔρσενας τοῦ Ἐπάφου εἶναι νομίζουσι, 38
καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε. τρίχα ἢν καὶ μίαν ἴδηται ἐπεοῦσαν μέλαιναν, οὐ καθαρὸν εἶναι νομίζει.

13. Λέξεις. — 16. - 18 Plutarchus mor. p. 729

1. διασμέωντες C^1z, διασμέοντες *P* ‖ πᾶσαν] πᾶσαν τὴν *C* ‖ οὐχ *PRdz* ‖ ὃ δ' οὐ *P*, ὃδ' οὐ *z* ‖ 3. καθαρειότητος *ABP*: καθαριότητος ‖ 4. προτιμέωντες *C* ‖ καθάριοι Bredovius ‖ 5. ξυρεῦνται *CPz* ‖ 6. μήτ' ἄλλο *Rd*, μήτε τι ἄλλο *z* ‖ ἐγγίνεται (η suprascr.) *C* ‖ σφισι *ABC* ‖ 9. βαλεῖν *PRd*, βαλέειν *z* ‖ δὶς] δίς τε *Rd* ‖ 10. ὕδατι ψυχρῷ *z* ‖ θρηισκείας *AB*, θρησκείας reliqui ‖ 11. μυρίας ἐπιτελέουσι *z* ‖ τῶι λόγωι *B* ‖ 12. γάρ τι *d* ‖ δαπανέωνται *CPz* ‖ 13. ἔστι *z* ‖ κρεῶν post χηνέων *z* ‖ 14. γίγνεται *P* ‖ ἑκάστης ἡμέρης *z* ‖ 16. τι om. *Rd* ‖ 18. ἕψοντες *Rd* ‖ δατέονται A^2Rdz ‖ ἱερέες *C*, ‖ 19. καθαρόν μιν εἶναι *z* ‖ οὐκ *Pz*: οὐχ ‖ 20. ἀρχιερεύς *Rdz* : ἀρχιρεύς *P*, ἀρχιέρεως *ABCcorr.*, ἀρχιερέως *Cpr.* ‖ 21. ὁ om. *Rd* ‖ ἀντικαθίσταται *Rd* ‖ 22. ἐπαφοῦ *C* ‖ 23. ἢν καὶ] ἢν *C* ‖ 24. μίην *z* ‖ ἐνεοῦσαν *Rd*

δίζηται δὲ ταῦτα ἐπὶ τούτῳ τεταγμένος τῶν τις ἱρέων καὶ
ὀρθοῦ ἑστεῶτος τοῦ κτήνεος καὶ ὑπτίου, καὶ τὴν γλῶσσαν
ἐξειρύσας, εἰ καθαρὴ τῶν προκειμένων σημηίων, τὰ ἐγὼ ἐν
ἄλλῳ λόγῳ ἐρέω· κατορᾷ δὲ καὶ τὰς τρίχας τῆς οὐρῆς εἰ
κατὰ φύσιν ἔχει πεφυκυίας. ἢν δὲ τούτων πάντων ᾖ καθα-
ρός, σημαίνεται βύβλῳ περὶ τὰ κέρεα εἱλίσσων καὶ ἔπειτα
γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας ἐπιβάλλει τὸν δακτύλιον, καὶ
οὕτω ἀπάγουσι. ἀσήμαντον δὲ θύσαντι θάνατος ἡ ζημίη
39 ἐπιχέεται. δοκιμάζεται μέν νυν τὸ κτῆνος τρόπῳ τοιῷδε,
θυσίη δέ σφι ἥδε κατέστηκε. ἀγαγόντες τὸ σεσημασμένον
κτῆνος πρὸς τὸν βωμὸν ὅκου ἂν θύωσι, πῦρ ἀνακαίουσι, ἔπει-
τα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον κατὰ τοῦ ἱρηίου ἐπισπείσαντες καὶ
ἐπικαλέσαντες τὸν θεὸν σφάζουσι, σφάξαντες δὲ ἀποτάμνουσι
τὴν κεφαλήν. σῶμα μὲν δὴ τοῦ κτήνεος δείρουσι, κεφαλῇ
δὲ κείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι φέρουσι, τοῖσι μὲν ἂν ᾖ ἀγο-
ρὴ καὶ Ἕλληνές σφι ἔωσι ἐπδήμιοι ἔμποροι, οἱ δὲ φέροντες
ἐς τὴν ἀγορὴν ἀπ' ὧν ἔδοντο, τοῖσι δὲ ἂν μὴ παρέωσι Ἕλ-
ληνες, οἱ δ' ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμόν· καταρῶνται δὲ τάδε
λέγοντες τῇσι κεφαλῇσι, εἴ τι μέλλοι ἢ σφίσι τοῖσι θύουσι ἢ
Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ κακὸν γενέσθαι, ἐς κεφαλὴν ταύτην
τραπέσθαι. κατὰ μέν νυν τὰς κεφαλὰς τῶν θυομένων κτη-
νέων καὶ τὴν ἐπίσπεισιν τοῦ οἴνου πάντες Αἰγύπτιοι νόμοισι
τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται ὁμοίως ἐς πάντα τὰ ἱρά, καὶ ἀπὸ τού-
του τοῦ νόμου οὐδὲ ἄλλου οὐδενὸς ἐμψύχου κεφαλῆς γεύσε-
40 ται Αἰγυπτίων οὐδείς. ἡ δὲ δὴ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν καὶ ἡ

---

17. Ioannes Gramm. de dial. f. 241r Ald.

1. δίζεται *z* ‖ ἐπὶ τοῦτο *Rz* ‖ 2. ἑστῶτος *d* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ 6. εἱλίσσων *C*, ἑλίσσων *Pdz*, ἐλίσσων *R* ‖ 8. ἡ] καὶ ἡ *C* ‖ ζημία *Rd* ‖ 10. ἧδε *AB* ‖ κατεστήκεε *d* ‖ 11. οἴκου *C* ‖ θύσωσι *PRz* ‖ πῦρ ἀνακαίουσι Bekker: πυρὴν καίουσι ‖ 12. δὲ om. *Rd* ‖ ἐπει σπείσαντες *C* ‖ 13. ἀποτέμνουσι *d* ‖ 14. δὴ om. *ABC* ‖ δέρουσι *Rd* ‖ 15. δὲ κείνη *R*, δ' ἐκείνῃ *Pd*, δ' ἐκείνου *sz* ‖ καταρησόμενοι *Rd*, κατηρασάμενοι *z* ‖ ἦν *d* ‖ ἀγορὴ - 17 τὴν om. *R* ‖ 16. σφισι *ABC* ‖ ἐῶσιν *d* ‖ ἐπιδήμιοι *ABC*: ἐπίδημοι ‖ οἵδε *sz* ‖ 17. δ' *Rd* ‖ παρεῶσιν *Rd* ‖ 18. οἵδ' *Rz* ‖ καταρέωνται *C*, καταρέονται *Pz* ‖ 19. μέλλει *Rd* ‖ ἢ σφίσι *z*: ἢ σφι *R*, ἢ σφισι ceteri ‖ 20. ταύτης *C* ‖ 21. κατὰ om. *R* ‖ 22. ἐπίπασιν *d* ‖ 24. οὐδὲ ἄλλου om. *Rd* ‖ 25. καὶ om. *C*

καῦσις ἄλλη περὶ ἄλλο ἱρόν σφι κατέστηκε· τὴν δ' ὦν μεγίστην τε δαίμονα ἥγηνται εἶναι καὶ μεγίστην οἱ ὁρτὴν ἀνάγουσι, ταύτην ἔρχομαι ἐρέων .... ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν, κατευξάμενοι κοιλίην μὲν κείνην πᾶσαν ἐξ ὦν εἷλον, σπλάγχνα δὲ αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι καὶ τὴν πιμελήν, σκέλεα δὲ ἀποτάμνουσι καὶ τὴν ὀσφὺν ἄκρην καὶ τοὺς ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον. ταῦτα δὲ ποιήσαντες τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ βοὸς πιμπλᾶσι ἄρτων καθαρῶν καὶ μέλιτος καὶ ἀσταφίδος καὶ σύκων καὶ λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων, πλήσαντες δὲ τούτων καταγίζουσι, ἔλαιον ἄφθονον καταχέοντες· προνηστεύσαντες δὲ θύουσι, καιομένων δὲ τῶν ἱρῶν τύπτονται πάντες, ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται, δαῖτα προτίθενται τὰ ἐλίποντο τῶν ἱρῶν. τοὺς μέν νυν καθαροὺς βοῦς 41
τοὺς ἔρσενας καὶ τοὺς μόσχους οἱ πάντες Αἰγύπτιοι θύουσι, τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν, ἀλλὰ ἱραί εἰσι τῆς Ἴσιος· τὸ γὰρ τῆς Ἴσιος ἄγαλμα ἐὸν γυναικήιον βούκερών ἐστι, κατά περ Ἕλληνες τὴν Ἰοῦν γράφουσι, καὶ τὰς βοῦς τὰς θηλέας Αἰγύπτιοι πάντες ὁμοίως σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα μακρῷ· τῶν εἵνεκα οὔτε ἀνὴρ Αἰγύπτιος οὔτε γυνὴ ἄνδρα Ἕλληνα φιλήσειε ἂν τῷ στόματι, οὐδὲ μαχαίρῃ ἀνδρὸς Ἕλληνος χρήσεται οὐδὲ ὀβελοῖσι οὐδὲ λέβητι, οὐδὲ κρέως καθαροῦ βοὸς διατετμημένου Ἑλληνικῇ μαχαίρῃ γεύσεται. θάπτουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας βοῦς τρόπον τόνδε. τὰς μὲν θηλέας ἐς τὸν ποταμὸν ἀπιεῖσι, τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προαστείοισι, τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ

9. λιβανωτοῦ - θυωμάτων Thomas M. p. 183. — 12. (Hesychius v. ἀποτύψωνται). — 13. τοὺς μέν - 17 γράφουσι Athenagoras legat. 24

1. ὦν] ὡς *Rd* ‖ 2. ἥγηνται] ἄγειν τε *C* ‖ ὁρτὴν ἄγουσι ταύτη *C* ‖ 3. lacunam indicavi ‖ ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν κατευξάμενοι *ABC*: ἐπὴν προμνηστεύσωσι τῇισι καὶ ἐπὴν κατεύξωνται θύουσι τὸν βοῦν. καὶ ἀποδείραντες *P*, item fere *R* (ἐπ' ἦν — τῇσϊ — ἐπ' ἦν — τὰν βῶν) *d* (τῇσι - τὰν βῶν) *z* (τὴν βῶν) ‖ ἀποδείρουσι *C* ‖ 4. ἐξ ὦν *Rd*, ἔξω *z* ‖ 6. ὀσφῦν *ABP* ‖ 8. καθαρὸν *CR* ‖ ἀστάφιδος *C* ‖ 10. ἔλεον *C* ‖ 11. καταχέαντες *Rd* ‖ 12. ἀποτύψονται *R* ‖ 13. βοῦς τοὺς ἄρσενας *R*. Athen., ἔρσενας τῶν βοῶν *z* ‖ 16. τὸ γὰρ et Ἴσιος om. Athen. ‖ 17. οἱ Ἕλληνες Athen. ‖ Ἰοῦν] βοῦν *C* ‖ 19. οὔτε *ABC*: οὔτ' ‖ 20. φιλήσειεν *ABC* ‖ 21. οὐδὲ *ABC*: οὐδ' ‖ 22. γεύσεται] χρήσεται *Rd* ‖ 23. τοιόνδε *z* ‖ 24. ἀπιᾶσι *L* ‖ ἄρσενας *R*

ἀμφότερα ὑπερέχοντα σημηίου εἵνεκεν· ἐπεὰν δὲ σαπῇ καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, ἀπικνέεται ἐς ἑκάστην πόλιν βᾶρις ἐκ τῆς Προσωπίτιδος καλεομένης νήσου. ἡ δ' ἔστι μὲν ἐν τῷ Δέλτα, περίμετρον δὲ αὐτῆς εἰσὶ σχοῖνοι ἐννέα. ἐν ταύτῃ ὦν τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν καὶ ἄλλαι πόλιες συχναί, ἐκ τῆς δὲ αἱ βάριες παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὀστέα τῶν βοῶν, οὔνομα τῇ πόλι Ἀτάρβηχις, ἐν δ' αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱρὸν ἅγιον ἵδρυται. ἐκ ταύτης τῆς πόλιος πλανῶνται πολλοὶ ἄλλοι ἐς ἄλλας πόλις, ἀνορύξαντες δὲ τὰ ὀστέα ἀπάγουσι καὶ θάπτουσι ἐς ἕνα χῶρον πάντες. κατὰ ταὐτὰ δὲ τοῖσι βουσὶ καὶ τἆλλα κτήνεα θάπτουσι ἀποθνήσκοντα· καὶ γὰρ περὶ ταῦτα οὕτω σφι νενομοθέτηται· κτείνουσι γὰρ δὴ οὐδὲ ταῦτα.

42 Ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυνται ἱρὸν ἢ νομοῦ τοῦ Θηβαίου εἰσί, οὗτοι μέν νυν πάντες ὀίων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι. θεοὺς γὰρ δὴ οὐ τοὺς αὐτοὺς ἅπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβονται, πλὴν Ἴσιός τε καὶ Ὀσίριος, τὸν δὴ Διόνυσον εἶναι λέγουσι· τούτους δὲ ὁμοίως ἅπαντες σέβονται. ὅσοι δὲ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρὸν ἢ νομοῦ τοῦ Μενδησίου εἰσί, οὗτοι δὲ αἰγῶν ἀπεχόμενοι ὄις θύουσι. Θηβαῖοι μέν νυν καὶ ὅσοι διὰ τούτους ὀίων ἀπέχονται, διὰ τάδε λέγουσι τὸν νόμον τόνδε σφίσι τεθῆναι. Ἡρακλέα θελῆσαι πάντως ἰδέσθαι τὸν Δία καὶ τὸν οὐκ ἐθέλειν ὀφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· τέλος δέ, ἐπείτε λιπαρέειν τὸν Ἡρακλέα, τὸν Δία μηχανήσασθαι κριὸν ἐκδεί-

περὶ τῆς Προσωπίτιδος νήσου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ   διὰ τί Αἰγυπτίων μόνοι Θηβαῖοι ὀίων ἀπέχονται

3. Λέξεις. — 17. Λέξεις

1. εἵνεκεν *ABC*: εἵνεκα ‖ 3. βᾶρις *ABC*: βάρις ‖ καλευμένης *AB* ‖ ἡδ' ἔστι *B* ‖ 4. περίμετρος *PRd*, περίμετροι *z* ‖ ὁ *ABC* ‖ 5. ὦν] δὴ ὦν *z* ‖ πόλις *PR*, πόλεις *d* ‖ 6. βάρις *L* ‖ 7. πόλει *Cdz* ‖ 8. ἅγιον om. *d* ‖ πλανέωνται *C*, πλανέονται *Pz* ‖ 9. πόλεις *C*, πόλιας *Rdz* ‖ 10. ἐς ἓν χωρίον *Rd* ‖ 11. ταῦτα *d* ‖ δὲ om. *R* ‖ τἄλλα *Rd* ‖ κτήνεα] κτήνεα ἅπαντα *z* ‖ 14. θηβαίου *ABC* ‖ ἵδρυται *C* ‖ νόμου *CR* ‖ 15. νυν om. *PRdz* ‖ ὀιῶν *Apr.*, οἰῶν *B*, ὀιῶν *C* ‖ 17. ὀσίριδος *ABC* ‖ 18. σέβονται ante ὁμοίως *Rd* ‖ δὲ] μὲν δὴ *z* ‖ 19. νόμου *C* ‖ 21. τούτου *R*, τούτων *d* ‖ οἰῶν *AB*, ὀιῶν *C* ‖ 22. σφίσι *s*: σφι ‖ 23. δὲ om. *z* ‖ 24. μηχανήσασθαι· *P*. μηχανήσασθαι τάδε. Herold

ραντα προέχεσθαί τε τὴν κεφαλὴν ἀποταμόντα τοῦ κριοῦ, καὶ ἐνδύντα τὸ νάκος οὕτω οἱ ἑωυτὸν ἐπιδέξαι. ἀπὸ τούτου κριοπρόσωπον τοῦ Διὸς τὤγαλμα ποιεῦσι Αἰγύπτιοι, ἀπὸ δὲ Αἰγυπτίων Ἀμμώνιοι . . , ἐόντες Αἰγυπτίων τε καὶ Αἰθιόπων ἄποικοι καὶ φωνὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες. δοκέειν δέ μοι, καὶ τὸ οὔνομα Ἀμμώνιοι ἀπὸ τοῦδε σφίσι τὴν ἐπωνυμίην ἐποιήσαντο· Ἀμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸν Δία. τοὺς δὲ κριοὺς οὐ θύουσι Θηβαῖοι, ἀλλ' εἰσί σφι ἱροὶ διὰ τοῦτο. μιῇ δὲ ἡμέρῃ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ὁρτῇ τοῦ Διός, κριὸν ἕνα κατακόψαντες καὶ ἀποδείραντες κατὰ τὠυτὸ ἐνδύουσι τὤγαλμα τοῦ Διός, καὶ ἔπειτα ἄλλο ἄγαλμα Ἡρακλέος προσάγουσι πρὸς αὐτό. ταῦτα δὲ ποιήσαντες τύπτονται οἱ περὶ τὸ ἱρὸν ἅπαντες τὸν κριὸν καὶ ἔπειτα ἐν ἱρῇ θήκῃ θάπτουσι αὐτόν.

Ἡρακλέος δὲ πέρι τόνδε τὸν λόγον ἤκουσα, ὅτι εἴη τῶν 43
δυώδεκα θεῶν· τοῦ ἑτέρου δὲ πέρι Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνες οἴδασι, οὐδαμῇ Αἰγύπτου ἐδυνάσθην ἀκοῦσαι. καὶ μὴν ὅτι γε οὐ παρ' Ἑλλήνων ἔλαβον τὸ οὔνομα Αἰγύπτιοι τοῦ Ἡρακλέος, ἀλλὰ Ἕλληνες μᾶλλον παρ' Αἰγυπτίων καὶ Ἑλλήνων οὗτοι οἱ θέμενοι τῷ Ἀμφιτρύωνος γόνῳ τοὔνομα Ἡρακλέα, πολλά μοι καὶ ἄλλα τεκμήριά ἐστι τοῦτο οὕτω ἔχειν, ἐν δὲ καὶ τόδε, ὅτι τε τοῦ Ἡρακλέος τούτου οἱ γονέες ἀμφότεροι ἦσαν Ἀμφιτρύων καὶ Ἀλκμήνη γεγονότες τὸ ἀνέκαθεν ἀπ' Αἰγύπτου, καὶ διότι Αἰγύπτιοι οὔτε Ποσειδέωνος οὔτε Διοσ-

ὅτι Αἰγύπτιοι Ἀμοῦν καλοῦσι τὸν Δία ἐξ οὗ Ἀμμώνιοι λέγονται (*BR*)
περὶ Ἡρακλέους

---

2 sq. **Eustathius Dion. 211. — 7. ibidem**

1. προσχέσθαι *Ppr.*, προεχθέσθαι *Rdz* ‖ 2. οἷ *C* ‖ ἑαυτὸν *A* ‖ ἐπιδεῖξαι *PRdz*, ἀποδέξεται *C* ‖ 3. τὤγαλμα τοῦ διὸς *PRdz* ‖ 4. indicavi lacunam ‖ 6. δ' ἐμοὶ *Pz* ‖ τοὔνομα *Pz* ‖ τοῦδε σφίσι correxi: τοῦδέ σφι ‖ 7. ἀμοῦν *ABC*. Eustathii codices aliquot: ἀμμοῦν ‖ καλοῦσι *C* ‖ 9. ὁρτῆι *AC* ‖ κριὸν om. *C* ‖ 10. κατὰ ταῦτα *Rd* ‖ 11. ἄγαλμα ἄλλο *Rd* ‖ ἡρακλέους *ABC* ‖ 12. οἱ om. *C* ‖ 13. πάντες *Rd* ‖ 15. τὸν om. *Rd* ‖ ὅτι] ὡς *PRdz* ‖ 16. δυόδεκα *B* ‖ 18. τοὔνομα *z* ‖ τοῦ ἡρακλέος αἰγύπτιοι *PRdz* ‖ 19. ἀλλ' *ABC* ‖ 20. τοὔνομα *ABC*: οὔνομα ‖ 21. ἓν δὲ codices, ἓν δὲ δὴ *z* ‖ 24. διοσκόρου *R*

χούρων τὰ οὐνόματά φασι εἰδέναι, οὐδέ σφι θεοὶ οὗτοι ἐν τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι ἀποδεδέχαται. καὶ μὴν εἴ γε παρ' Ἑλλήνων ἔλαβον οὔνομά τευ δαίμονος, τούτων οὐχ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα ἔμελλον μνήμην ἕξειν, εἴ περ καὶ τότε ναυτιλίῃσι ἐχρέωντο καὶ ἦσαν Ἑλλήνων τινὲς ναυτίλοι, ὡς ἔλπομαί τε καὶ ἐμὴ γνώμη αἱρέει· ὥστε τούτων ἂν καὶ μᾶλλον τῶν θεῶν τὰ οὐνόματα ἐξεπιστέατο Αἰγύπτιοι ἢ τοῦ Ἡρακλέος. ἀλλά τις ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίοισι Ἡρακλέης· ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι, ἔτεά ἐστι ἑπτακισχίλια καὶ μύρια ἐς Ἄμασιν βασιλεύσαντα, ἐπείτε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ δυώδεκα θεοὶ
44 ἐγένοντο τῶν Ἡρακλέα ἕνα νομίζουσι. καὶ θέλων δὲ τούτων πέρι σαφές τι εἰδέναι ἐξ ὧν οἷόν τε ἦν, ἔπλευσα καὶ ἐς Τύρον τῆς Φοινίκης, πυνθανόμενος αὐτόθι εἶναι ἱρὸν Ἡρακλέος ἅγιον. καὶ εἶδον πλουσίως κατεσκευασμένον ἄλλοισί τε πολλοῖσι ἀναθήμασι, καὶ ἐν αὐτῷ ἦσαν στῆλαι δύο, ἡ μὲν χρυσοῦ ἀπέφθου, ἡ δὲ σμαράγδου λίθου λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος. ἐς λόγους δὲ ἐλθὼν τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ θεοῦ εἰρόμην ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. εὗρον δὲ οὐδὲ τούτους τοῖσι Ἕλλησι συμφερομένους· ἔφασαν γὰρ ἅμα Τύρῳ οἰκιζομένῃ καὶ τὸ ἱρὸν τοῦ θεοῦ ἱδρυθῆναι, εἶναι δὲ ἔτεα ἀπ' οὗ Τύρον οἰκέουσι τριηκόσια καὶ δισχίλια. εἶδον δὲ ἐν τῇ Τύρῳ καὶ ἄλλο ἱρὸν Ἡρακλέος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. ἀπικόμην δὲ καὶ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον ἱρὸν Ἡρακλέος ὑπὸ Φοινίκων ἱδρυμένον, οἳ κατ' Εὐρώπης ζήτησιν ἐκπλώσαντες Θάσον ἔκτισαν· καὶ ταῦτα καὶ πέντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά ἐστι ἢ τὸν Ἀμφιτρύωνος Ἡρακλέα ἐν τῇ

περὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν Ἡρακλέους ἱερῶν

---

15. στῆλαι - 16 νύκτας Eustathius Dion. 911. — 23. - 25 (ibidem 517)

3. τοὔνομα τοῦ *d* || οὐκ om. $A^{1}B^{1}C$ || 4. ναυτιλίοισιν *d* || 6. ἐμῆι γνώμηι *C* || τουτέων *z* || 7. ἐξεπιστέαντο *Rd* || 8. ἐστὶν ἀργαῖος *Rd* || 10. δυόδεκα *B*, δώδεκα *Rd* || 11. τῶν] τὸν *P*, om. *R* || 14. εἶδον *C*: ἴδον 16. μαράγδου *BPcorr.R* || 17. ἱερεῦσι *R* || ἠρώμην *C* || 20. ἱδρυνθῆναι *CPz* || 21. ἀφ' οὗ *L* || ἴδον *ABPR* || 23. ἀπικόμενος *z* || ἐν τῇ om. *z* || 25. καὶ πέντε] πέντε *PRdz*

῾Ελλάδι γενέσθαι. τὰ μέν νυν ἱστορημένα δηλοῖ σαφέως παλαιὸν θεὸν ῾Ηρακλέα ἐόντα· καὶ δοκέουσι δέ μοι οὗτοι ὀρθότατα ῾Ελλήνων ποιέειν, οἳ διξὰ ῾Ηράκλεια ἱδρυσάμενοι ἔκτηνται, καὶ τῷ μὲν ὡς ἀθανάτῳ ᾿Ολυμπίῳ δὲ ἐπωνυμίην θύουσι, τῷ δὲ ἑτέρῳ ὡς ἥρωι ἐναγίζουσι. λέγουσι δὲ πολλὰ 45 καὶ ἄλλα ἀνεπισκέπτως οἱ ῞Ελληνες, εὐήθης δὲ αὐτῶν καὶ ὅδε ὁ μῦθός ἐστι τὸν περὶ τοῦ ῾Ηρακλέος λέγουσι, ὡς αὐτὸν ἀπικόμενον ἐς Αἴγυπτον στέψαντες οἱ Αἰγύπτιοι ὑπὸ πομπῆς ἐξῆγον ὡς θύσοντες τῷ Διί· τὸν δὲ τέως μὲν ἡσυχίην ἔχειν, ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ πρὸς τῷ βωμῷ κατάρχοντο, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον πάντας σφέας καταφονεῦσαι. ἐμοὶ μέν νυν δοκέουσι ταῦτα λέγοντες τῆς Αἰγυπτίων φύσιος καὶ τῶν νόμων πάμπαν ἀπείρως ἔχειν οἱ ῞Ελληνες· τοῖσι γὰρ οὐδὲ κτήνεα ὁσίη θύειν ἐστὶ χωρὶς ὑῶν καὶ ἐρσένων βοῶν καὶ μόσχων, ὅσοι ἂν καθαροὶ ἔωσι, καὶ χηνῶν, κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν; ἔτι δὲ ἕνα ἐόντα τὸν ῾Ηρακλέα καὶ ἔτι ἄνθρωπον, ὡς δή φασι, κῶς φύσιν ἔχει πολλὰς μυριάδας φονεῦσαι; καὶ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτα ἡμῖν εἰποῦσι καὶ παρὰ τῶν θεῶν καὶ παρὰ τῶν ἡρώων εὐμενείη εἴη.

Τὰς δὲ δὴ αἶγας καὶ τοὺς τράγους τῶνδε εἵνεκα οὐ θύουσι 46 Αἰγυπτίων οἱ εἰρημένοι. τὸν Πᾶνα τῶν ὀκτὼ θεῶν λογίζονται εἶναι οἱ Μενδήσιοι, τοὺς δὲ ὀκτὼ θεοὺς τούτους προτέρους τῶν δυώδεκα θεῶν φασι γενέσθαι. γράφουσί τε δὴ καὶ γλύφουσι οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανὸς τὤγαλμα κατά περ ῞Ελληνες αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα,

περὶ Πανός

5. Plutarchus mor. p. 857.

2. θεὸν] θεὸν τὸν z ‖ 3. ἡρακλέα *ABC* ‖ 5. δ' ἑτέρῳ *Pdz* ‖ ἥρω *C* ‖ 6. αὐτέων z ‖ 7. μισθός ἐστι *R* ‖ 10. αὐτοὶ *Rd* ‖ βομῷι *B* ‖ 11. πάντάς σφεας *BP* ‖ 14. υἱῶν *d*, διῶν *C*. οἴων coni. Valckenaer ‖ ὅσοι ἐὰν *AB*, καὶ ὅσοι ἐὰν *C* ‖ 15. χηνέων z ‖ 16. ὄντα *ABC* ‖ δὲ φασὶ *d* ‖ 17. ἔχειν *ABC* ‖ 19. εὐμενέα *R*, εὐμένεα *d*, εὐμένεια reliqui ‖ 23. δυόδεκα *B* ‖ γράφουσι δὲ δὴ *PRz* ‖ 24. καὶ γλύφουσι om. *C* ‖ καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ om. *AB*[1]*C* ‖ 25. τὤγαλμα post ῞Ελληνες z

οὔτι τοιοῦτον νομίζοντες εἶναί μιν ἀλλὰ ὅμοιον τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι· ὅτευ δὲ εἵνεκα τοιοῦτον γράφουσι αὐτόν, οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν. σέβονται δὲ πάντας τοὺς αἶγας οἱ Μενδήσιοι, καὶ μᾶλλον τοὺς ἔρσενας τῶν θηλέων, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι· ἐκ δὲ τούτων ἕνα μάλιστα, ὅστις ἐπεὰν ἀποθάνῃ, πένθος μέγα παντὶ τῷ Μενδησίῳ νομῷ τίθεται. καλέεται δὲ ὅ τε τράγος καὶ ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ Μένδης. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ ἐπ' ἐμεῦ τοῦτο τὸ τέρας· γυναικὶ τράγος ἐμίσγετο ἀναφανδόν. τοῦτο ἐς ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο.

47 Ὗν δὲ Αἰγύπτιοι μιαρὸν ἥγηνται θηρίον εἶναι· καὶ τοῦτο μὲν. ἤν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριὼν ὑός, αὐτοῖσι τοῖσι ἱματίοισι ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐπὶ τὸν ποταμόν· τοῦτο δὲ οἱ συβῶται ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων, οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι οὐδεὶς θυγατέρα ἐθέλει οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐκδίδονταί τε οἱ συβῶται καὶ ἄγονται ἐξ ἀλλήλων. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι θεοῖσι θύειν ὗς οὐ δικαιεῦσι Αἰγύπτιοι, Σελήνῃ δὲ καὶ Διονύσῳ μούνοισι τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ, τοὺς ὗς θύσαντες πατέονται τῶν κρεῶν. διότι δὲ τοὺς ὗς ἐν μὲν τῇσι ἄλλῃσι ὁρτῇσι ἀπεστυγήκασι ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι, ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ ὑπ' Αἰγυπτίων λεγόμενος, ἐμοὶ μέντοι ἐπισταμένῳ οὐκ εὐπρεπέστερός ἐστι λέγεσθαι. θυσίη δὲ ἥδε τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται· ἐπεὰν θύσῃ, τὴν οὐρὴν ἄκρην καὶ τὸν σπλῆνα καὶ τὸν ἐπίπλοον συνθεὶς ὁμοῦ κατ' ὦν ἐκάλυψε πάσῃ τοῦ κτήνεος τῇ πιμελῇ τῇ περὶ τὴν νηδὺν γινο-

διὰ τί Μενδήσιοι τραγὸν ἢ αἶγα οὐ θύουσι Αἰγύπτιοι

διὰ τί συῶν ἀπέχονται

1. οὔτι] ὅτι *C* ‖ ἀλλ' *PRdz* ‖ ὁμοῖον *C* ‖ 2. ἕνεκα *ABRd* ‖ τοιοῦτο *C* ‖ 4. θηλεῶν *ABPz* ‖ 5. ἕνα correxi: εἷς ‖ 6. νόμωι *C* ‖ 8. δ' *Pdz* ‖ νόμωι *C* ‖ 9. ἀναφαντόν *C* ‖ ἐπίδειξιν *Apr.Cdz* ‖ 11. ἄγηνται *C* ‖ 12. μὲν] μὴ *R* ‖ 13. ἀπεὼν *C*, ἀπιὼν *PtRdz* ‖ ἐπὶ] ἐς *ABC* ‖ 14. εἰς *C* ‖ 15. θυγατέρα οὐδεὶς *PRdz* ‖ 16. αὐτέων *PRdz* ‖ ἐκδιδόαται *C* ‖ τε om. *z* ‖ 17. ἀγέαται *C* ‖ 20. πατέωνται *C* ‖ δὲ] μὲν *C* ‖ ἐν μὲν *AB*: ἐν ‖ 23. ἤδε *AB* ‖ 24. θύσῃ] θήσει *d* ‖ 25. ἐπίπλον *C*

μένῃ, καὶ ἔπειτα καταγίζει πυρί· τὰ δὲ ἄλλα κρέα σιτέονται ἐν τῇ πανσελήνῳ ἐν τῇ ἂν τὰ ἱρὰ θύωσι, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας πλάσαντες ὗς καὶ ὀπτήσαντες ταύτας θύουσι. τῷ δὲ Διονύσῳ τῆς ὁρτῆς τῇ δορπίῃ χοῖρον πρὸ τῶν θυρέων 48
σφάξας ἕκαστος διδοῖ ἀποφέρεσθαι τὸν χοῖρον αὐτῷ τῷ ἀποδομένῳ τῶν συβωτέων. τὴν δὲ ἄλλην ἀνάγουσι ὁρτὴν τῷ Διονύσῳ οἱ Αἰγύπτιοι πλὴν χορῶν κατὰ ταὐτὰ σχεδὸν πάντα Ἕλλησι· ἀντὶ δὲ φαλλῶν ἄλλα σφι ἐστὶ ἐξευρημένα ὅσον τε πηχυαῖα ἀγάλματα νευρόσπαστα, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας γυναῖκες, νεῦον τὸ αἰδοῖον, οὐ πολλῷ τεῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος. προηγέεται δὲ αὐλός, αἱ δὲ ἕπονται ἀείδουσαι τὸν Διόνυσον. διότι δὲ μέζον τε ἔχει τὸ αἰδοῖον καὶ κινέει μοῦνον τοῦ σώματος, ἔστι λόγος περὶ αὐτοῦ ἱρὸς λεγόμενος. ἤδη ὦν δοκέει μοι Μελάμπους ὁ Ἀμυθέωνος 49
τῆς θυσίης ταύτης οὐκ εἶναι ἀδαὴς ἀλλ' ἔμπειρος. Ἕλλησι γὰρ δὴ Μελάμπους ἐστὶ ὁ ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τό τε οὔνομα καὶ τὴν θυσίην καὶ τὴν πομπὴν τοῦ φαλλοῦ· ἀτρεκέως μὲν οὐ πάντα συλλαβὼν τὸν λόγον ἔφηνε, ἀλλ' οἱ ἐπιγενόμενοι τούτῳ σοφισταὶ μεζόνως ἐξέφηναν· τὸν δ' ὦν φαλλὸν τὸν τῷ Διονύσῳ πεμπόμενον Μελάμπους ἐστὶ ὁ κατηγησάμενος, καὶ ἀπὸ τούτου μαθόντες ποιεῦσι τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. ἐγὼ μέν νυν φημὶ Μελάμποδα γενόμενον ἄνδρα σοφὸν μαντικήν τε ἑωυτῷ συστῆσαι καὶ πυθόμενον ἀπ' Αἰγύπτου ἄλλα τε πολλὰ ἐσηγήσασθαι Ἕλλησι καὶ τὰ περὶ τὸν Διόνυ-

περὶ τοῦ Διονύσου τῶν ἑορτῶν καὶ τοῦ φαλλοῦ

1. κρέα om. *Rd* ‖ 2. πανσελήνηι *C* ‖ ἂν τὰ om. *R* ‖ θύσωσιν *ABC* ‖ 3. ἀσθενίης *P* ‖ 4. βίου σταιτίνας] σταιτένας *P*[t], βίου στᾰιτίνας *C*, βιούς τε τινὰς *Rdz* ‖ 5. ὁρτῆς *ABC* ‖ τῇ] τῆς τῇ *R* ‖ 7. συβοτέων *AB* ‖ 8. οἱ om. *ABC* ‖ χοίρων *Pz*, χαίρων *R*, χέρων *d* ‖ 9. ἀλλά σφισι *ABC* ‖ 11. ταὶ γυναῖκες *z* ‖ τεωι *Acorr.P*: τέῳ ‖ 14. ἱρὸς λεγόμενος] προσλεγόμενος *Rd* ‖ 17. δὴ om. *R* ‖ τὸ οὔνομα *PRd*, τοὔνομα *z* ‖ 19. ἐπιγινόμενοι *ABC* ‖ 20. μειζόνως *d* ‖ 21. ἀπηγησάμενος *PRdz* ‖ 22. ποιέουσι τὰ ποιέουσιν *ABC* ‖ 24. ἀπὸ *AB* ‖ 25. τε ἄλλα *d* ‖ ἀπηγήσασθαι *z*

σον. ὀλίγα αὐτῶν παραλλάξαντα. οὐ γὰρ δὴ συμπεσεῖν γε φήσω τά τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιεύμενα τῷ θεῷ καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλλησι· ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ οὐ νεωστὶ ἐσηγμένα. οὐ μὲν οὐδὲ φήσω ὅκως Αἰγύπτιοι παρ᾽ Ἑλλήνων ἔλαβον ἢ τοῦτο ἢ ἄλλο κού τι νόμαιον. πυθέσθαι δέ μοι δοκέει μάλιστα Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον παρὰ Κάδμου τε τοῦ Τυρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ἀπικομένων ἐς τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην χώρην.

50 Σχεδὸν δὲ καὶ πάντων τὰ οὐνόματα τῶν θεῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐλήλυθε ἐς τὴν Ἑλλάδα. διότι μὲν γὰρ ἐκ τῶν βαρβάρων ἥκει, πυνθανόμενος οὕτω εὑρίσκω ἐόν· δοκέω δ᾽ ὦν μάλιστα ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἀπῖχθαι. ὅτι γὰρ δὴ μὴ Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων, ὡς καὶ πρότερόν μοι ταῦτα εἴρηται, καὶ Ἥρης καὶ Ἱστίης καὶ Θέμιος καὶ Χαρίτων καὶ Νηρηίδων, τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι αἰεί κοτε τὰ οὐνόματα ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ. λέγω δὲ τὰ λέγουσι αὐτοὶ Αἰγύπτιοι. τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν τὰ οὐνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκέουσι ὑπὸ Πελασγῶν ὀνομασθῆναι, πλὴν Ποσειδέωνος· τοῦτον δὲ τὸν θεὸν παρὰ Λιβύων ἐπύθοντο· οὐδαμοὶ γὰρ ἀπ᾽ ἀρχῆς Ποσειδέωνος οὔνομα ἔκτηνται εἰ μὴ Λίβυες, καὶ τιμῶσι τὸν θεὸν τοῦτον αἰεί. νομίζουσι δ᾽ ὦν Αἰγύπτιοι οὐδ᾽ ἥρωσι
51 οὐδέν. ταῦτα μέν νυν καὶ ἄλλα πρὸς τούτοισι, τὰ ἐγὼ φράσω, Ἕλληνες ἀπ᾽ Αἰγυπτίων νενομίκασι· τοῦ δὲ Ἑρμέω τὰ ἀγάλματα ὀρθὰ ἔχειν τὰ αἰδοῖα ποιεῦντες οὐκ ἀπ᾽ Αἰγυπτίων μεμαθήκασι, ἀλλ᾽ ἀπὸ Πελασγῶν πρῶτοι μὲν Ἑλ-

περὶ τῶν τοῦ Ἑρμοῦ ἀγαλμάτων καὶ περὶ Πελασγῶν καὶ τῶν ἐν Σαμοθράκῃ μυστηρίων

---

19. **Eustathius Od. p. 1386**

1. παραλάξαντα *C* ‖ συμπεσέειν *z* ‖ 3. ὁμότροπα - Ἕλλησι om. *B*[1] ‖ ἂν om. *Rdz* ‖ 4. ἐσηγμένα *P*: ἐνηγμένα *R*, ἐσαγμένα *ABC*, ἐσηγημένα *dz* ‖ μὲν *Rd*: μὴν ‖ 6. μάλιστα om. *P*[1]*Rd* ‖ 7. τοῦ τε *C* ‖ τυρίων *Rd* ‖ 9. πάντα *z* ‖ 14. θέμιδος *ABC* ‖ τῶν] καὶ τῶν *PRdz* ‖ 15. οὐνόματα ἐστὶ *P*: οὐνοματά ἐστι ‖ 16. δὲ τὰ] δὴ τὰ *z* ‖ τῶνδε *Rz* ‖ οὐ φασὶ *Cd* ‖ 19. οὐδαμῇ *d*, οὐδαμῇ *z* ‖ ἀπαρχῆς *AB* ‖ 20. ὄνομα *Cd* ‖ ἔκτηνται *Ccorr.Pz*: κέκτηνται ‖ τιμέωσι *CPz* ‖ 21. οὐ δὴ δρῶσιν οὐδέν *Rd* ‖ 23. ὑπ᾽ *qz*

λήνων ἁπάντων Ἀθηναῖοι παραλαβόντες, παρὰ δὲ τούτων ὦλλοι. Ἀθηναίοισι γὰρ ἤδη τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας τελέουσι Πελασγοὶ σύνοικοι ἐγένοντο ἐν τῇ χώρῃ, ὅθεν περ καὶ Ἕλληνες ἤρξαντο νομισθῆναι. ὅστις δὲ τὰ Καβείρων ὄργια μεμύηται, τὰ Σαμοθρήικες ἐπιτελέουσι παραλαβόντες παρὰ Πελασγῶν, οὗτος ὡνὴρ οἶδε τὸ λέγω· τὴν γὰρ Σαμοθρηίκην οἴκεον πρότερον Πελασγοὶ οὗτοι οἵ περ Ἀθηναίοισι σύνοικοι ἐγένοντο, καὶ παρὰ τούτων Σαμοθρήικες τὰ ὄργια παραλαμβάνουσι. ὀρθὰ ὦν ἔχειν τὰ αἰδοῖα τἀγάλματα τοῦ Ἑρμέω Ἀθηναῖοι πρῶτοι Ἑλλήνων μαθόντες παρὰ Πελασγῶν ἐποιήσαντο· οἱ δὲ Πελασγοὶ ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμοθρηίκῃ μυστηρίοισι δεδήλωται. ἔθυον 52
δὲ πάντα πρότερον οἱ Πελασγοὶ θεοῖσι ἐπευχόμενοι, ὡς ἐγὼ ἐν Δωδώνῃ οἶδα ἀκούσας, ἐπωνυμίην δὲ οὐδ' οὔνομα ἐποιεῦντο οὐδενὶ αὐτῶν· οὐ γὰρ ἀκηκόεσάν κω. θεοὺς δὲ προσωνόμασάν σφεας ἀπὸ τοῦ τοιούτου, ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα καὶ πάσας νομὰς εἶχον. ἔπειτα δὲ χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος ἐπύθοντο ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀπιγμένα τὰ οὐνόματα τῶν θεῶν τῶν ἄλλων, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῷ ἐπύθοντο. καὶ μετὰ χρόνον ἐχρηστηριάζοντο περὶ τῶν οὐνομάτων ἐν Δωδώνῃ· τὸ γὰρ δὴ μαντήιον τοῦτο νενόμισται ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἕλλησι χρηστηρίων εἶναι, καὶ ἦν τὸν χρόνον τοῦτον μοῦνον. ἐπεὶ ὦν ἐχρηστηριάζοντο ἐν τῇ Δω-

περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν λεγομένων θεῶν

16 sq. Eustathius Il. p. 19. — 21 sq. idem Od. p. 1760

2. ὦλλοι *P*, ὡ̓λλοὶ *z*, ὦλλοι *R*, ἄλλοι *d* ‖ ἤδη *ABC*: δὴ ‖ 4. ἐσήρξαντο *C* ‖ ὄργια *C* ‖ 5. λαβόντες *qz* ‖ 6. ὡνὴρ *Cz*, ὡ'νὴρ *P*, ὁ ἀνὴρ *d* τὸ] τὰ *z* ‖ σαμοθρηΐκην *CPz*: σαμοθρήικην *AB*, σαμοθρήκην *Rd* 7. τοί, περ *z* ‖ 8. τὰ ὄργια σαμοθρήικες *AB*, τὰ ὄργια sine σαμοθρήικες *C* παραλαμβάνουσι - 9 τοῦ om. *C* ‖ 9. τὰ ἀγάλματα *AB* ‖ 10. παρὰ Πελασγῶν μαθόντες *z* ‖ 12. ἐν τοῖσι] τοῖσι *Rdz* ‖ σαμοθρήικηι *AB*, σαμοθρήκη *d*, σαμοθράκη *R* ‖ 13. δὲ] δὲ καὶ *z* ‖ 14. ὄνομα *d* ‖ ποιεῦντο *C* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ ἀκηκόεσάν κοθεν οὓς δὲ *d*, ἀκήκοεν ἄν κοθεν οὓς δὲ *R* ‖ προσονόμασάν *BR* ‖ 16. σφε *d* ‖ τοῦ om. *Apr.* ‖ κοσμωθέντες *R* ‖ 17. ἐπείτε *ABC* ‖ 18. διελθόντος *PRdz* ‖ ἐθύοντο *C* ‖ ἀπικόμενα *ABC*, ἀπηγμένα *z* ‖ 21. νενόμιστο *z* ‖ 23. οὖν *Rd*

δώνῃ οἱ Πελασγοὶ εἰ ἀνέλωνται τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα, ἀνεῖλε τὸ μαντήιον χρᾶσθαι. ἀπὸ μὲν δὴ τούτου τοῦ χρόνου ἔθυον τοῖσι οὐνόμασι τῶν θεῶν χρεώμενοι· παρὰ δὲ Πελασγῶν Ἕλληνες ἐξεδέξαντο ὕστερον.

53 ὅθεν δὲ ἐγένοντο ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴτε αἰεὶ ἦσαν πάντες, ὁκοῖοί τε τινὲς τὰ εἴδεα, οὐκ ἠπιστέατο μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι καὶ οὐ πλέοσι· οὗτοι δέ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι ὕστερον, ἔμοιγε δοκέειν, ἐγένοντο. τούτων τὰ μὲν πρῶτα αἱ Δωδωνίδες ἱρεῖαι λέγουσι, τὰ δὲ ὕστερα τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα ἐγὼ λέγω.

54 Χρηστηρίων δὲ πέρι τοῦ τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ τόνδε Αἰγύπτιοι λόγον λέγουσι. ἔφασαν οἱ ἱρέες τοῦ Θηβαιέος Διὸς δύο γυναῖκας ἱρείας ἐκ Θηβέων ἐξαχθῆναι ὑπὸ Φοινίκων, καὶ τὴν μὲν αὐτέων πυθέσθαι ἐς Λιβύην πρηθεῖσαν τὴν δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας, ταύτας δὲ τὰς γυναῖκας εἶναι τὰς ἱδρυσαμένας τὰ μαντήια πρώτας ἐν τοῖσι εἰρημένοισι ἔθνεσι.

ὅτι Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος πρὸ ῡ ἐτῶν γεγόνασιν τοῦ ἱστορικοῦ περὶ τοῦ ἐν Δωδώνῃ καὶ ἐν Λιβύῃ χρηστηρίου

7. Ἡσίοδον - 13 ἐγένοντο Cyrillus adv. Julian. III p. 76 Spanh. — Ἡσίοδον - 11 σημήναντες Athenagoras legat. 14. — 8. Proclus proleg. in Hesiod. p. 7 Gaisf.

1. ἀνέλονται *z* ‖ τὰ om. *R* ‖ 3. χρώμενοι *R* ‖ 4. ἐδέξαντο *Rdz* 5. ἔνθεν *ABC* ‖ ἐγένετο *BCz* ‖ εἴτε δ' *ABC* ‖ αἰεὶ *C*: ἀεὶ ‖ 6. πρώην] πρὶν *ABC* ‖ 7. γὰρ] δὲ Cyr. ‖ 8. δοκέομεν πρεσβυτέρους Cyr., δοκέω πρεσβυτέρους ἐμοῦ Athen. ‖ 9. πλέουσι *A*, πλείοσι Athen. ‖ δ εἰσὶν *ABC* ‖ 10. τε om. Cyr. ‖ 11. ἰδέαν Cyr. ‖ πρότεροι *P*, πρότεροι *Rdz* ‖ 13. ἐμοὶ δοκέειν *PRdz* ‖ ἐγένοντο τούτων. τὰ *PRd*, ἐγένοντο τούτων. καὶ τὰ *z* ‖ 14. ἱέρειαι *ABC*, ἱρήϊαι *PRdz* ‖ ὕστερον *PRdz* ‖ τὰς *d* ‖ 16. τοῦ τε] τῶν τε *PRdz* ‖ ἐν Ἕλλησι] ἕλλησι *Apr.* ‖ 17. λόγον ἔχουσι *B*, λέγουσι λόγον *d* ‖ θηβαέος *R* ‖ 18. ἱερείας *ABC*, ἱρηΐας *PRdz* ‖ θηβαίων *CRdz* ‖ 19. αὐτῶν *C* ‖ εἰς *R* ‖ προσθείσασαν *C*[1] ‖ 20. εἶναι om. *C* ‖ ἱδρυσαμένας *P*, ἱδρυμένας *Rd*

εἰρομένου δέ μευ ὁκόθεν οὕτω ἀτρεχέως ἐπιστάμενοι λέγουσι, ἔφασαν πρὸς ταῦτα ζήτησιν μεγάλην ἀπὸ σφέων γενέσθαι τῶν γυναικῶν τουτέων, καὶ ἀνευρεῖν μέν σφεας οὐ δυνατοὶ γενέσθαι, πυθέσθαι δὲ ὕστερον ταῦτα περὶ αὐτέων τά περ δὴ ἔλεγον. ταῦτα μέν νυν τῶν ἐν Θήβῃσι ἱρέων ἤκουον, τάδε 55
δὲ Δωδωναίων φασὶ αἱ προμάντιες. δύο πελειάδας μελαίνας ἐκ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων ἀναπταμένας τὴν μὲν αὐτέων ἐς Λιβύην τὴν δὲ παρὰ σφέας ἀπικέσθαι, ἱζομένην δέ μιν ἐπὶ φηγὸν αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπηίῃ ὡς χρεὸν εἴη μαντήιον αὐτόθι Διὸς γενέσθαι, καὶ αὐτοὺς ὑπολαβεῖν θεῖον εἶναι τὸ ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖσι, καί σφεας ἐκ τούτου ποιῆσαι. τὴν δὲ ἐς τοὺς Λίβυας οἰχομένην πελειάδα λέγουσι Ἄμμωνος χρηστήριον κελεῦσαι τοὺς Λίβυας ποιέειν· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Διός. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρεῖαι, τῶν τῇ πρεσβυτάτῃ οὔνομα ἦν Προμένεια, τῇ δὲ μετὰ ταύτην Τιμαρέτη, τῇ δὲ νεωτάτῃ Νικάνδρη, ἔλεγον ταῦτα· συνωμολόγεον δέ σφι καὶ οἱ ἄλλοι Δωδωναῖοι οἱ περὶ τὸ ἱρόν. ἐγὼ δ' ἔχω περὶ αὐτῶν γνώμην τήνδε. εἰ ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας 56
καὶ τὴν μὲν αὐτέων ἐς Λιβύην τὴν δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπέδοντο, δοκέειν ἐμοί, ἡ γυνὴ αὕτη τῆς νῦν Ἑλλάδος, πρότερον δὲ Πελασγίης καλευμένης τῆς αὐτῆς ταύτης, πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτούς, ἔπειτα δουλεύουσα αὐτόθι ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρόν, ὥσπερ ἦν οἰκὸς ἀμφιπολεύουσαν

αἱ ἐν Δωδώνῃ ἱέρειαι Προμένεια Τιμαρέτη Νικάνδρα

6 sqq. Eustathius Od. p. 1760. Theo progymn. p. 220

1. ἠρωμένου *C* ‖ οὕτως *CRd* ‖ 3. σφέας *Rdz* ‖ 5. ἱερέων *R* ‖ τάδε *AB*: τᾶ *C*, τὰ *PRdz* ‖ 6. δωδωνέων *R* ‖ 7. θηβαίων *R*, θηβαίων *BCz* ‖ Αἰγυπτίων z. Eust. ‖ ἀναπτομένας *ABC* ‖ αὐτῶν *C* ‖ 8. παρά σφεας *C* ‖ 9. ἀνθρωπείηι *P*, ἀνθρωπίη *R*, ἀνθρωπίνῃ z. Eust. ‖ χρεὼν *Bcorr. Cdz* ‖ 11. ἐπαγγελόμενον *C* ‖ καὶ σφέας *PRdz* ‖ 12. δ' *ABC* ‖ 14. αἱ om. *Rd*. Eust. ‖ ἱέρειαι *ABC*. Eust., ἱρήϊαι *PRdz* ‖ τῶ *R* ‖ 15. μετ' αὐτὴν *PRdz*. Eust. ‖ 16. οἱ om. *PRdz* ‖ 17. αὐτέων *L* ‖ 18. τῆνδε *A* ‖ ἱερὰς *R* ‖ 19. αὐτῶν *C* ‖ 20. δοκέει *sv*. Wesseling ‖ 22. θεπρωτοὺς *R* ‖ δουλεύουσαν *Rd* ‖ 23. ἱρὸν διὸς *ABC* ‖ εἰκὸς *dz* ‖ ἀμφιπολεῦσαν *qz*. ἀμφιπολεύσασαν coni. Bekker

ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός, ἔνθα ἀπίκετο, ἐνθαῦτα μνήμην αὐτοῦ
ἔχειν. ἐκ δὲ τούτου χρηστήριον κατηγήσατο, ἐπείτε συνέ-
λαβε τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν. φάναι δέ οἱ ἀδελφεὴν ἐν Λιβύῃ
πεπρῆσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν Φοινίκων ὑπ' ὧν καὶ αὐτὴ ἐπρή-
57 θη. πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι πρὸς Δωδωναίων
ἐπὶ τοῦδε αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν, ἐδόκεον δέ σφι
ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι. μετὰ δὲ χρόνον τὴν πελειάδα
ἀνθρωπηίῃ φωνῇ αὐδάξασθαι λέγουσι, ἐπείτε συνετά σφι
ηὔδα ἡ γυνή· ἕως δὲ ἐβαρβάριζε, ὄρνιθος τρόπον ἐδόκεέ σφι
φθέγγεσθαι, ἐπεὶ τέῳ τρόπῳ ἂν πελειάς γε ἀνθρωπηίῃ φωνῇ
φθέγξαιτο; μέλαιναν δὲ λέγοντες εἶναι τὴν πελειάδα σημαί-
58 νουσι ὅτι Αἰγυπτίη ἡ γυνὴ ἦν. ἡ δὲ μαντηίη ἥ τε ἐν Θή-
βῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι καὶ ἡ ἐν Δωδώνῃ παραπλήσιαι ἀλλή-
λῃσι τυγχάνουσι ἐοῦσαι. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱρῶν ἡ μαντικὴ
ἀπ' Αἰγύπτου ἀπιγμένη. πανηγύριας δὲ ἄρα καὶ πομπὰς καὶ
προσαγωγὰς πρῶτοι ἀνθρώπων Αἰγύπτιοί εἰσι οἱ ποιησάμενοι,
καὶ παρὰ τούτων Ἕλληνες μεμαθήκασι. τεκμήριον δέ μοι
τούτου τόδε· αἱ μὲν γὰρ φαίνονται ἐκ πολλοῦ τευ χρόνου
ποιεύμεναι, αἱ δὲ Ἑλληνικαὶ νεωστὶ ἐποιήθησαν.

59 Πανηγυρίζουσι δὲ Αἰγύπτιοι οὐκ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ,
πανηγύριας δὲ συχνάς, μάλιστα μὲν καὶ προθυμότατα ἐς
Βούβαστιν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, δεύτερα δὲ ἐς Βούσιριν πόλιν
τῇ Ἴσι· ἐν ταύτῃ γὰρ δὴ τῇ πόλι ἐστὶ μέγιστον Ἴσιος ἱρόν.

περὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις πανηγύρεων καὶ πομπῶν — Αἰγύπτου πόλεις Βούβαστος, Βούσιρις, Σάις, Ἡλίου πόλις, Βουτώ, Πάπρημις

---

5 sqq. Eustathius Od. p. 1760. — 15. Plutarchus mor. p. 857. — 22. Stephanus Byz. v. Βούβαστος. — 23. ἐν ταύτῃ - p. 179, 3 Δημήτηρ (idem v. Βούσιρις)

1. ἔνθαδ' *A* || 3. φᾶναι *ABPd* || 6. διότι - 7 φθέγγεσθαι om. *d* || ἐδόκει *Pz* || 8. ἀνθρωπείηι *P*, ἀνθρωπίη *Rd*, ἀνθρωπίνῃ z || τὰ συνετὰ z || 9. ηὖδα *d*, αὔδα *C* || δὲ] δ' *AB*, om. *C* || ἐδόκεέ σφι ante ὄρνιθος z || 10. ἂν om. *ABC* || γε om. *PRdz* || ἀνθρωπίη *Rd*, ἀνθρωπίνῃ z || 13. καὶ ἡ scripsi: καὶ || 14. ἱρέων *ABC* || μαντικῆι *C* || 15. ἀπηγμένη *Apr.R* || πανηγύρεις *ABC* || 18. τευ] τοῦ *C* || 20. οὐχ *AB* || 21. πανηγύρις *AB*, πανηγύρεις *C* || ἐς] τὰ ἐς *Rdz* || 22. βούβαστιν *PRdz*. Steph.: βούβαστον || πόλει *C*, τὴν πόλιν *Rd* || δὲ ἐς scripsi: ἐς || 23. ἴσῃ *Rd* || πόλει *Cd*, πόλεϊ z | ἐστὶν *C*, ἔστι *Rdz* || Ἴσιος μέγιστον ἱερόν Steph. || — βουτοους *AB*, βούτοος *R*

ἵδρυται δὲ ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα·
Ἶσις δέ ἐστι κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν Δημήτηρ. τρίτα
δὲ ἐς Σάιν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι, τέταρτα δὲ
ἐς Ἡλίου πόλιν τῷ Ἡλίῳ, πέμπτα δὲ ἐς Βουτοῦν πόλιν τῇ
Λητοῖ, ἕκτα δὲ ἐς Πάπρημιν πόλιν τῷ Ἄρεϊ. ἐς μέν νυν 60
Βούβαστιν πόλιν ἐπεὰν κομίζωνται, ποιεῦσι τοιάδε. πλέουσί
τε γὰρ δὴ ἅμα ἄνδρες γυναιξὶ καὶ πολλόν τι πλῆθος ἑκατέ-
ρων ἐν ἑκάστῃ βάρι· αἱ μέν τινες τῶν γυναικῶν κρόταλα
ἔχουσαι κροταλίζουσι, οἱ δὲ αὐλέουσι κατὰ πάντα τὸν πλόον,
αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀείδουσι καὶ τὰς χεῖρας κρο-
τέουσι. ἐπεὰν δὲ πλέοντες κατά τινα πόλιν ἄλλην γένωνται,
ἐγχρίμψαντες τὴν βᾶριν τῇ γῇ ποιεῦσι τοιάδε. αἱ μέν τινες
τῶν γυναικῶν ποιεῦσι τά περ εἴρηκα, αἱ δὲ τωθάζουσι βοῶ-
σαι τὰς ἐν τῇ πόλι ταύτῃ γυναῖκας, αἱ δὲ ὀρχέονται, αἱ δὲ
ἀνασύρονται ἀνιστάμεναι. ταῦτα παρὰ πᾶσαν πόλιν παρα-
ποταμίην ποιεῦσι· ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται ἐς τὴν Βούβαστιν,
ὁρτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας, καὶ οἶνος ἀμπέλινος
ἀναισιμοῦται πλέων ἐν τῇ ὁρτῇ ταύτῃ ἢ ἐν τῷ ἅπαντι ἐνιαυ-
τῷ τῷ ἐπιλοίπῳ. συμφοιτέουσι δέ, ὅ τι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι
πλὴν παιδίων, καὶ ἐς ἑβδομήκοντα μυριάδας, ὡς οἱ ἐπιχώριοι
λέγουσι. ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ ποιέεται, ἐν δὲ Βουσίρι πόλι 61
ὡς ἀνάγουσι τῇ Ἴσι τὴν ὁρτήν, εἴρηται πρότερόν μοι·
τύπτονται γὰρ δὴ μετὰ τὴν θυσίην πάντες καὶ πᾶσαι, μυ-

περὶ Βουβάστου πόλεως καὶ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἱεροῦ   περὶ Βουσίριδος πόλεως καὶ τῆς Ἴσιδος

---

12. Λέξεις. — 17. (Hesychius v. οἶνος ἀμπέλινος). — 21. ἐν δὲ – p. 178, 2 λέγειν Athenagoras legat. 25

1. τῆς om. *R* ‖ ἐν μέσῳ τῆς Αἰγύπτου Steph. ‖ τοῦ Δέλτα *z*, ἐν τῷ Δέλτα Steph. ‖ 2. δ' ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Steph. ‖ ἡ Δημήτηρ Steph. ‖ 3. δὲ *Rd*: δ' ‖ 4. ἡλιούπολιν *Rdz* ‖ πόλει C^1 ‖ 5. πάμπρημιν *C*, πρημιν P^t, πρῆμιν *Rd* ‖ ἀρηϊ AB^t, ἄρει B^m, ἄρη *C* ‖ 6. βούβαστον *ABC* ‖ πόλιν] πόλει C^1, om. *Rdz* ‖ τάδε *Pz* ‖ 8. βάρει *C* ‖ 11. γένωνται ἄλλην *C* ‖ 12. ἐχρίψαντες *d*, ἐγχρίψαντες *z*. gloss. ‖ βᾶριν *AB*: βάριν ‖ τάδε *z* ‖ 14. πόλεϊ *z* ‖ bis δὲ *ABC*: δ' ‖ 15. παρὰ ποταμίην *R* ‖ 16. ποιέουσι *AB*, ποιέουσιν *C* ‖ βούβαστον *ABC* ‖ 17. ἑορτάζουσι *AB* ‖ 18. ἀναισιμοῦνται *Cpr*. ‖ πλέον C^2dz ‖ ὁρτῆι *C* ‖ 19. τῷ om. *C* ‖ συμφοιτῶσι *ABRd*, συμφοιτέωσι *CPz* ‖ 21. βουσίρει πόλει *C* ‖ 22. ὁρτὴν *C*, ἑορτὴν Athen. ‖ 23. γὰρ] μὲν γὰρ *ABC*

ριάδες κάρτα πολλαὶ ἀνθρώπων· τὸν δὲ τύπτονται, οὔ μοι
ὅσιόν ἐστι λέγειν. ὅσοι δὲ Καρῶν εἰσι ἐν Αἰγύπτῳ οἰκέοντες,
οὗτοι δὲ τοσούτῳ ἔτι πλέω ποιεῦσι τούτων ὅσῳ καὶ τὰ μέτω-
πα κόπτονται μαχαίρῃσι, καὶ τούτῳ εἰσὶ δῆλοι ὅτι εἰσὶ ξεῖνοι
62 καὶ οὐκ Αἰγύπτιοι. ἐς Σάιν δὲ πόλιν ἐπεὰν συλλεχθέωσι,
τῇσι θυσίῃσι ἔν τινι νυκτὶ λύχνα καίουσι πάντες πολλὰ
ὑπαίθρια περὶ τὰ δώματα κύκλῳ· τὰ δὲ λύχνα ἐστὶ ἐμβάφια
ἔμπλεα ἁλὸς καὶ ἐλαίου, ἐπιπολῆς δὲ ἔπεστι αὐτὸ τὸ ἐλλύ-
χνιον, καὶ τοῦτο καίεται παννύχιον, καὶ τῇ ὁρτῇ οὔνομα
κέεται λυχνοκαΐη. οἳ δ' ἂν μὴ ἔλθωσι τῶν Αἰγυπτίων ἐς
τὴν πανήγυριν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν νύκτα τῆς θυσίης
καίουσι καὶ αὐτοὶ πάντες τὰ λύχνα, καὶ οὕτω οὐκ ἐν Σάι
μούνῃ καίεται ἀλλὰ καὶ ἀνὰ πᾶσαν Αἴγυπτον. ὅτευ δὲ εἵνεκα
φῶς ἔλαχε καὶ τιμὴν ἡ νὺξ αὕτη, ἔστι ἱρὸς περὶ αὐτοῦ λόγος
63 λεγόμενος. ἐς δὲ Ἡλίου τε πόλιν καὶ Βουτοῦν θυσίας μού-
νας ἐπιτελέουσι φοιτέοντες. ἐν δὲ Παπρήμι θυσίας μὲν καὶ
ἱρὰ κατά περ καὶ τῇ ἄλλῃ ποιεῦσι· εὖτ' ἂν δὲ γίνηται κατα-
φερὴς ὁ ἥλιος, ὀλίγοι μέν τινες τῶν ἱρέων περὶ τὤγαλμα
πεπονέαται, οἱ δὲ πολλοὶ αὐτῶν ξύλων κορύνας ἔχοντες ἑστᾶ-
σι τοῦ ἱροῦ ἐν τῇ ἐσόδῳ, ἄλλοι τε εὐχωλὰς ἐπιτελέοντες
πλεῦνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαστοι ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ
τὰ ἕτερα ἁλέες ἑστᾶσι. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ
ξυλίνῳ κατακεχρυσωμένῳ προεκκομίζουσι τῇ προτεραίῃ ἐς

περὶ τῆς ἐν Σάι πόλει πανηγύρεως περὶ τῶν ἐν Ἡλίου πόλει καὶ Βουτοῖ καὶ Παπρήμι ἑορτῶν

---

5 sqq. Themistius IV p. 49. — 6. Athenaeus p. 701. Pollux X 115. Photius v. λύχνα. Bekkeri Anecd. p. 106. Eustathius Od. p. 1571. — 8. Pollux VII 178. Phynichus p. 162 Lob. Bekkeri Anecd. p. 95. — 10. Pollux VII 178. — 19. Λέξεις. — 22. Eustathius Il. p. 179

1. τὸν] τῷ *A²Rd*, τῷ *z* ‖ 3. πλέον *C* ‖ ποιέουσι *PRd* ‖ 5. συλλεχθῶσι *PRdz* ‖ 6. ἔν τινι] ἐν τῇ *PtRdz* ‖ 9. ὁρτῆι *C* ‖ 10. καίεται *d²* ‖ λυχνοκαΐη *A*, λυχνοκαΐηι *C*, λυχνοκαΐα *P* ‖ 12. οὕτω] τοῦτο *B* ‖ 13. ὅτου *ABC* ‖ ἕνεκα *Rdz* ‖ 15. τε om. *ABC* ‖ 16. φοιτέωντες *C*, φοιτῶντες *R* ‖ παπρῆμι *Rd* ‖ 17. ποιέουσι *PRdz* ‖ δὲ *Pdz*: δὴ *ABC*, om. *R* ‖ γένηται *Rd* ‖ 18. τὸ ἄγαλμα *ABz* ‖ 19. αὐτέων ἐκ ξύλων *PRdz* ‖ 20. εἰσόδωι *C* ‖ τε *ABC*: δὲ ‖ ἀποτελέοντες *Rd* ‖ 22. ἁλέες om. *C* ‖ 23. προτέρῃ *Rd* ‖ — βουτωοιτη *A*, βουτωοι καὶ *B*, βῦ καὶ *R*

ἄλλο οἴκημα ἱρόν. οἱ μὲν δὴ ὀλίγοι οἱ περὶ τὤγαλμα λελειμμένοι ἕλκουσι τετράκυκλον ἅμαξαν ἄγουσαν τὸν νηόν τε καὶ τὸ ἐν τῷ νηῷ ἐνεὸν ἄγαλμα, οἱ δὲ οὐκ ἐῶσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι ἑστεῶτες ἐσιέναι, οἱ δὲ εὐχωλιμαῖοι τιμωρέοντες τῷ θεῷ παίουσι αὐτοὺς ἀλεξομένους. ἐνθαῦτα μάχη ξύλοισι καρτερὴ γίνεται κεφαλάς τε συναράσσονται, καὶ ὡς ἐγὼ δοκέω πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων· οὐ μέντοι οἵ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν ἀποθνήσκειν οὐδένα. τὴν δὲ πανήγυριν ταύτην ἐκ τοῦδε νομίσαι φασὶ οἱ ἐπιχώριοι. οἰκέειν ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ τοῦ Ἄρεος τὴν μητέρα, καὶ τὸν Ἄρεα ἀπότροφον γενόμενον ἐλθεῖν ἐξανδρωμένον ἐθέλοντα τῇ μητρὶ συμμῖξαι, καὶ τοὺς προπόλους τῆς μητρός, οἷα οὐκ ὀπωπότας αὐτὸν πρότερον, οὐ περιορᾶν παριέναι ἀλλὰ ἀπερύκειν, τὸν δὲ ἐξ ἄλλης πόλιος ἀγαγόμενον ἀνθρώπους τούς τε προπόλους τρηχέως περισπεῖν καὶ ἐσελθεῖν παρὰ τὴν μητέρα. ἀπὸ τούτου τῷ Ἀρεϊ ταύτην τὴν πληγὴν ἐν τῇ ὁρτῇ νενομικέναι φασί.

Καὶ τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι μηδὲ ἀλούτους 64
ἀπὸ γυναικῶν ἐς ἱρὰ ἐσιέναι οὗτοί εἰσι οἱ πρῶτοι θρησκεύσαντες. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι σχεδὸν πάντες ἄνθρωποι, πλὴν Αἰγυπτίων καὶ Ἑλλήνων, μίσγονται ἐν ἱροῖσι καὶ ἀπὸ γυναικῶν ἀνιστάμενοι ἄλουτοι ἐσέρχονται ἐς ἱρόν, νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατά περ τὰ ἄλλα κτήνεα· καὶ γὰρ τὰ ἄλλα κτήνεα ὁρᾶν καὶ ὀρνίθων γένεα ὀχευόμενα ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι· εἰ ὦν εἶναι τῷ θεῷ τοῦτο μὴ φίλον, οὐκ ἂν οὐδὲ τὰ κτήνεα ποιέειν. οὗτοι μέν νυν τοιαῦτα 65
ἐπιλέγοντες ποιεῦσι ἔμοιγε οὐκ ἀρεστά. Αἰγύπτιοι δὲ θρη-

12. Λέξεις

3. τὸ] τῶι C || 4. εὐχολιμαῖοι τιμωρέωντες C || 5. ἀλεξομένους Rd: ἀλεξόμενοι || 8. οἵ τε d, γε οἵ τε z || 11. ἐλθεῖν ἐξανδρωμένον om. A^t || ἐξανδρωμένων R || ματρὶ z || 12. προπόλλους C, προσπόλους sz || τῆς] καὶ τῆς C || ματρὸς z || 13. ἀλλὰ ABC: ἀλλ' || τὸν δὲ ABC: τόνδ' P, τὸν δ' reliqui || 14. ἀγαγόμενος R || προσπόλους sz || 16. ἄρει ABC || 18. θρησκεύσαντες A || 21. ἀνιστάμενοι ἄλυτοι A^1B^1, ἄλουτοι ἀνιστάμενοι $Ppr.Rd$ || 22. γὰρ τὰ ἄλλα] γὰρ τὰ πάντα $PtRd$ || 23. γένεα] τέλεα Rd || 24. τεμένοισι z || εἶναι] ἦν z || 26. ποιεῦντες ἐπιλέγουσι $PtRdz$ || θρησκεύουσι AB

σκεύουσι περισσῶς τά τε ἄλλα περὶ τὰ ἱρὰ καὶ δὴ καὶ τάδε. ἐοῦσα γὰρ Αἴγυπτος ὅμουρος τῇ Λιβύῃ οὐ μάλα θηριώδης ἐστί· τὰ δὲ ἐόντα σφι ἅπαντα ἱρὰ νενόμισται, καὶ τὰ μὲν σύντροφα αὐτοῖσι τοῖσι ἀνθρώποισι, τὰ δὲ οὔ. τῶν δὲ εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ θηρία ἱρὰ εἰ λέγοιμι, καταβαίην ἂν τῷ λόγῳ ἐς τὰ θεῖα πρήγματα, τὰ ἐγὼ φεύγω μάλιστα ἀπηγέεσθαι· τὰ δὲ καὶ εἴρηκα αὐτῶν ἐπιψαύσας, ἀναγκαίῃ καταλαμβανόμενος εἶπον. νόμος δέ ἐστι περὶ τῶν θηρίων ὧδε ἔχων. μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων καὶ ἔρσενες καὶ θήλεαι τῶν Αἰγυπτίων, τῶν παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδέκεται τὴν τιμήν. οἱ δὲ ἐν τῇσι πόλισι ἕκαστοι εὐχὰς τάσδε σφι ἀποτελέουσι· εὐχόμενοι τῷ θεῷ τοῦ ἂν ᾖ τὸ θηρίον, ξυρῶντες τῶν παιδίων ἢ πᾶσαν τὴν κεφαλὴν ἢ τὸ ἥμισυ ἢ τὸ τρίτον μέρος τῆς κεφαλῆς, ἱστᾶσι σταθμῷ πρὸς ἀργύριον τὰς τρίχας· τὸ δ' ἂν ἑλκύσῃ, τοῦτο τῇ μελεδωνῷ τῶν θηρίων διδοῖ, ἡ δὲ ἀντ' αὐτοῦ τάμνουσα ἰχθῦς παρέχει βορὴν τοῖσι θηρίοισι. τροφὴ μὲν δὴ αὐτοῖσι τοιαύτη ἀποδέδεκται· τὸ δ' ἄν τις τῶν θηρίων τούτων ἀποκτείνῃ, ἢν μὲν ἑκών, θάνατος ἡ ζημίη, ἢν δὲ ἀέκων, ἀποτίνει ζημίην τὴν ἂν οἱ ἱρέες τάξωνται. ὃς δ' ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα ἀποκτείνῃ, ἤν τε ἑκὼν ἤν
66 τε ἀέκων, τεθνάναι ἀνάγκη. πολλῶν δὲ ἐόντων ὁμοτρόφων τοῖσι ἀνθρώποισι θηρίων πολλῷ ἂν ἔτι πλέω ἐγίνετο, εἰ μὴ κατελάμβανε τοὺς αἰελούρους τοιάδε. ἐπεὰν τέκωσι αἱ θήλεαι, οὐκέτι φοιτέουσι παρὰ τοὺς ἔρσενας· οἱ δὲ διζήμενοι

περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν θηρίων — περὶ αἰλούρων

8. Λέξεις

2. γὰρ Reiske: δὲ *L*. ἡ Bekker ‖ 3. ἅπαντα ἱρὰ *Pz*: πάντα ἱρὰ *ABC*, ἱρὰ ἅπαντα *Rd* ‖ 4. εἵνεκα *Pz* ‖ 5. τὰ θηρία ἱρὰ supplevi: τὰ ἱρὰ ‖ 7. ἀνάγκηι *AB*, ἀνάγκηι καὶ *C* ‖ 9. ἀποδέχαται *Rd* ‖ 11. πόλησι *C* ‖ ante τάσδε vel etiam post ἀποτελέουσι talia fere e Diodori I 83 supplenda videntur: ὑπὲρ τῶν παιδίων τῶν ἐκ νούσου σωθέντων ‖ τᾶσδέ *A* ‖ 12. ξυροῦντες *CPz* ‖ 15. τόδ' ἂν *P* ‖ τούτω *d* ‖ τῇ] τῶ *Rd* ‖ τῶν om. *z* ‖ 16. ἡ δ' *PRd*, ᾗ δ' *z* ‖ 17. τὸ δ' ἄν τις] ὃς δ' ἂν τι? ‖ 19. ὃ ἀέκων *d* ‖ ἀποτίνειν *z* ‖ 20. ἶβιν *Rdz* ‖ ἴρηκα *PRz* ‖ 21. δ' ἐόντων *P*, δὲ ὄντων *Rz*, δὲ ὄντων τῶν *d* ‖ 22. πλείω *Rd* ‖ 23. αἰελούρους A^2B^2C: αἰ//λούρους A^1, αἰλούρους reliqui ‖ 24. φοιτῶσι *AB*, φοιτέωσι *C*

μίσγεσθαι αὐτῇσι οὐκ ἔχουσι. πρὸς ὦν ταῦτα σοφίζονται τάδε. ἁρπάζοντες ἀπὸ τῶν θηλέων καὶ ὑπαιρεόμενοι τὰ τέκνα κτείνουσι, κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται· αἱ δὲ στερισκόμεναι τῶν τέκνων, ἄλλων δὲ ἐπιθυμέουσαι, οὕτω δὴ ἀπικνέονται παρὰ τοὺς ἔρσενας· φιλότεκνον γὰρ τὸ θηρίον. πυρκαϊῆς δὲ γινομένης θεῖα πρήγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους· οἱ μὲν γὰρ Αἰγύπτιοι διαστάντες φυλακὰς ἔχουσι τῶν αἰελούρων, ἀμελήσαντες σβεννύναι τὸ καιόμενον, οἱ δὲ αἰέλουροι διαδύοντες καὶ ὑπερθρώσκοντες τοὺς ἀνθρώπους ἐσάλλονται ἐς τὸ πῦρ. ταῦτα δὲ γινόμενα πένθεα μεγάλα τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνει. ἐν ὁτέοισι δ' ἂν οἰκίοισι αἰέλουρος ἀποθάνῃ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, οἱ ἐνοικέοντες πάντες ξυρῶνται τὰς ὀφρύας μούνας, παρ' ὁτέοισι δ' ἂν κύων, πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλήν. ἀπάγονται δὲ οἱ αἰέλουροι ἀπο- 67
θανόντες ἐς ἱρὰς στέγας, ἔνθα θάπτονται ταριχευθέντες, ἐν Βουβάστι πόλι· τὰς δὲ κύνας ἐν τῇ ἑωυτῶν ἕκαστοι πόλι θάπτουσι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. ὡς δὲ αὔτως τῇσι κυσὶ οἱ ἰχνευταὶ θάπτονται. τὰς δὲ μυγαλᾶς καὶ τοὺς ἴρηκας ἀπάγουσι ἐς Βουτοῦν πόλιν, τὰς δὲ ἴβις ἐς Ἑρμέω πόλιν. τὰς δὲ ἄρκτους ἐούσας σπανίας καὶ τοὺς λύκους οὐ πολλῷ τεῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας αὐτοῦ θάπτουσι τῇ ἂν εὑρεθέωσι κείμενοι.

Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. τοὺς χειμεριω- 68

περὶ κυνῶν καὶ μυγαλῶν καὶ ἱεράκων καὶ ἴβεων καὶ ἄρκτων καὶ λύκων καὶ κροκοδείλων

γρ. δα

1. ταῦτα] τὰ *Ppr.Rd* ‖ 2. θηλεῶν *ABPz* ‖ 3. δάτεονται *ABC*, πατέονται *P* ‖ 4. δὴ om. *Ppr.Rd* ‖ 5. γὰρ] δὲ *ABC* ‖ 6. γινομένης *dz*, γιγνομένης *PR*: γενομένης ‖ 7. αἰλούρους *PRdz* ‖ 8. αἰλούρων *PRdz* ‖ 9. αἰέλουροι *Bcorr.C*: αἴλουροι ‖ ὑπερθρώισκοντες *C* ‖ 10. ἅλλονται *ABC* ‖ τούτων δὲ γιγνομένων (s. γινομένων) *PRdz* ‖ 11. τοὺς om. *BR* ‖ ὁτέησι et οἰκίησι *d*, ὁτέῃσι et οἰκίῃσι *z* ‖ αἴλουρος *PRdz* ‖ 13. ξυροῦνται *ABP*, ξυροῦντες *C*, ξυρέονται *Rz*, ξυρέωνται *d* ‖ ὀφρῦς *Rd* ‖ 14. ἀπαγέαται *C* ‖ αἴλουροι *A*[1]*PRdz* ‖ 16. βουβάστηι *C* ‖ bis πόλει *Cd* ‖ 17. ἱροῖσι *d* ‖ θήβηισι *B*[1], θήβησιν *Rd* ‖ ὡς δὲ αὔτως *ABC*, ὡς δ' αὔτως *PRd*, ὡσαύτως δὲ *z* ‖ 18. μυγάλας *C*, μυγαλὰς *dz* ‖ ἴρηκας *CPRz* ‖ 19. τὰς – πόλιν om. *PtRdz* ‖ 20. σπανίας] ἱρὰς *PRdz* ‖ τεῳ] τε *Ppr.Rd* ‖ 21. ἀλωπεκέων *C* ‖ μείζονας *d* ‖ εὑρεθέωσι *Pz*: εὑρεθῶσι ‖ 23. ἡ φύσις Schaefer ‖ τοιῆδε *AB*

τάτους μῆνας τέσσερας ἐσθίει οὐδέν, ἐὸν δὲ τετράπουν χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ ᾠὰ ἐν γῇ καὶ ἐκλέπει, καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ· θερμότερον γὰρ δή ἐστι τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης καὶ τῆς δρόσου. πάντων δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν θνητῶν τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται· τὰ μὲν γὰρ ᾠὰ χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα τίκτει, καὶ ὁ νεοσσὸς κατὰ λόγον τοῦ ᾠοῦ γίνεται, αὐξανόμενος δὲ γίνεται καὶ ἐς ἑπτακαίδεκα πήχεας καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς μὲν ὑός, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας κατὰ λόγον τοῦ σώματος. γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε. οὐδὲ κινέει τὴν κάτω γνάθον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο μοῦνον θηρίων τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ ὄνυχας καρτεροὺς καὶ δέρμα λεπιδωτὸν ἄρρηκτον ἐπὶ τοῦ νώτου. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέστατον. ἅτε δὴ ὦν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ στόμα ἔνδοθεν φορέει πᾶν μεστὸν βδελλέων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ θηρία φεύγει μιν, ὁ δὲ τροχίλος εἰρηναῖόν οἱ ἐστὶ ἅτε ὠφελεομένῳ πρὸς αὐτοῦ· ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῇ ἐκ τοῦ ὕδατος ὁ κροκόδειλος καὶ ἔπειτα χάνῃ (ἔωθε γὰρ τοῦτο ὡς ἐπίπαν ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον), ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος ἐσδύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὠφελεύμενος ἥδεται καὶ οὐδὲν
69 σίνεται τὸν τροχίλον. τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δὲ οὔ, ἀλλ' ἅτε πολεμίους περιέπουσι· οἱ δὲ περί τε Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκέοντες κα

περὶ τροχίλου τοῦ ὀρνέου

18. Aristoteles ethic. Eud. p. 1236b. — 23. τοῖσι μὲν - 24 περιέπουσι Lexicon Vindob. p. 143

1. τέσσαρας *CRdz* ‖ 2. ᾠιᾶ *AB*, ᾠεὰ *P*, ᾠὰ reliqui ‖ ἐκλεπεῖ *Rd* 5. τε om. *ABCd* ‖ 6. ἴσμεν *Rd* ‖ γίγνεται *P* ‖ 7. ᾠιὰ *A*: ᾠιᾶ *B*, ᾠὰ reliqui ‖ μέζω *PRdz* ‖ 8. ᾠοῦ *CRdz* ‖ bis γίγνεται *PRd* ‖ 11. θηρίον *R* ‖ κινέειν τὴν κάτω *C*, κινεῖ τὴν κάτω *P*, τὴν κάτω κινεῖ *Rdz* ‖ 18. τροχῖλος *dz* ‖ εἰρηναῖον οἱ ἔστι *C* ‖ ὠφελευμένω *d*, ὠφελεωμένωι *C* ‖ 19. εἰς *R* ‖ 20. ἐώθεε *Rd* ‖ ὡς τὸ ἐπίπαν *Rd* ‖ 21. τροχῖλος *dz* ‖ εἰς *C* ‖ 22. ὠφελεόμενος *PRz*, ὠφελόμενος *d* ‖ 23. τρόχιλον *A*, τροχῖλον *dz* ‖ 24. δ' *z* ‖ 25. μύριος *Rd*

κάρτα ἥγηνται αὐτοὺς εἶναι ἱρούς· ἐκ πάντων δὲ ἕνα ἑκάτεροι τρέφουσι κροκόδειλον δεδιδαγμένον εἶναι χειροήθεα, ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεα ἐς τὰ ὦτα ἐνθέντες καὶ ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ σιτία ἀποτακτὰ διδόντες καὶ ἱρήια, καὶ περιέποντες ὡς κάλλιστα ζῶντας· ἀποθανόντας δὲ θάπτουσι ταριχεύοντες ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες καὶ ἐσθίουσι αὐτοὺς οὐκ ἡγεόμενοι ἱροὺς εἶναι. καλέονται δὲ οὐ κροκόδειλοι ἀλλὰ χάμψαι· κροκοδείλους δὲ Ἴωνες ὠνόμασαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ εἴδεα τοῖσι παρὰ σφίσι γινομένοισι κροκοδείλοισι τοῖσι ἐν τῇσι αἱμασιῇσι. ἄγραι δέ σφεων πολλαὶ κατεστᾶσι καὶ παν- 70
τοῖαι· ἣ δ' ὦν ἔμοιγε δοκέει ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι, ταύτην γράφω. ἐπεὰν νῶτον ὑὸς δελεάσῃ περὶ ἄγκιστρον, μετίει ἐς μέσον τὸν ποταμόν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοῦ χείλεος τοῦ ποταμοῦ ἔχων δέλφακα ζωὴν ταύτην τύπτει. ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκόδειλος ἵεται κατὰ τὴν φωνήν, ἐντυχὼν δὲ τῷ νώτῳ καταπίνει· οἱ δὲ ἕλκουσι. ἐπεὰν δὲ ἐξελκυσθῇ ἐς γῆν, πρῶτον ἁπάντων ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὦν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο δὲ ποιήσας κάρτα εὐπετέως τὰ λοιπὰ χειροῦται, μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο σὺν πόνῳ.

Οἱ δὲ ἵπποι οἱ ποτάμιοι νομῷ μὲν τῷ Παπρημίτῃ ἱροί 71
εἰσι, τοῖσι δὲ ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι οὐκ ἱροί. φύσιν δὲ παρέχονται ἰδέης τοιήνδε· τετράπουν ἐστί, δίχηλον, [ὁπλαὶ βοός], σιμόν, λοφιὴν ἔχον ἵππου, χαυλιόδοντας φαῖνον, οὐρὴν ἵππου

περὶ ἄγρας κροκοδείλων — περὶ ἱπποποτάμων

4. Λέξεις. — 13 ἐπεὰν - ἄγκιστρον Lexicon Vindob. p. 45

1. ἄγηνται C ‖ 2. ἐκτρέφουσι z ‖ 3. λιθωτὰ Rd ‖ χρύσινα C ‖ ἐσθέντες P, ἐσθέντες Rdz ‖ 4. προσθίους ABC ‖ 5. ζόωντας C ‖ 6. ταριχεύσαντες θάπτουσι PRdz ‖ ἱροῖσι θήκοισι d ‖ 8. οὐ] οἱ A¹BC ‖ 9. αὐτοὺς C ‖ 11. αὖραι z ‖ κατεστέασι ABC, κατεστεᾶσι z ‖ 12. ἡ δ' R ‖ ἐμοὶ ABC ‖ εἶναι Rd ‖ 13. νῶτος Rd ‖ ὑιὸς C, συὸς Pz ‖ περὶ τὸ Lex. Vindob. ‖ 14. μετήει C ‖ δ' ABC ‖ 15. ζόην A¹B ‖ 16. ἵεται PRdz ‖ 17. οἱ δὲ ἕλκουσι om. P¹Rd ‖ ἑλκυσθῇ Ppr.Rd ‖ 18. θηρευτὴρ Rd ‖ ἔπλασσεν d ‖ 19. αὐτοὺς C ‖ 20. μὴ δὲ ποιήσας Rd ‖ 21. νόμωι C ‖ καπριημίτηι ABC ‖ 23. τοιῆνδε A ‖ δίχειλον C ‖ ὁπλαὶ βοός seclusi ‖ 24. ἵππου χαυλιόδοντας· φαῖνον οὐρὴν R, ἵππου χαυλιόδοντος· φαῖνον οὐρὴν d

καὶ φωνήν, μέγαθος ὅσον τε βοῦς ὁ μέγιστος· τὸ δέρμα δ' αὐτοῦ οὕτω δή τι παχύ ἐστι ὥστε αὔου γενομένου ξυστὰ ποιέεται ἀκόντια ἐξ αὐτοῦ.

72 Γίνονται δὲ καὶ ἐνύδριες ἐν τῷ ποταμῷ, τὰς ἱρὰς ἥγηνται εἶναι. νομίζουσι δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν ἱρὸν εἶναι καὶ τὴν ἔγχελυν, ἱροὺς δὲ τούτους τοῦ Νείλου
73 φασὶ εἶναι, καὶ τῶν ὀρνίθων τοὺς χηναλώπεκας. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὄρνις ἱρός, τῷ οὔνομα φοῖνιξ. ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον εἰ μὴ ὅσον γραφῇ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σπάνιος ἐπιφοιτᾷ σφι, δι' ἐτέων, ὡς Ἡλιοπολῖται λέγουσι, πεντακοσίων· φοιτᾶν δὲ τότε φασὶ ἐπεάν οἱ ἀποθάνῃ ὁ πατήρ. ἔστι δέ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος, τοσόσδε καὶ τοιόσδε· τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα τῶν πτερῶν τὰ δὲ ἐρυθρά· ἐς τὰ μάλιστα αἰετῷ περιήγησιν ὁμοιότατος καὶ τὸ μέγαθος. τοῦτον δὲ λέγουσι μηχανᾶσθαι τάδε, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες. ἐξ Ἀραβίης ὁρμεόμενον ἐς τὸ ἱρὸν τοῦ Ἡλίου κομίζειν τὸν πατέρα ἐν σμύρνῃ ἐμπλάσσοντα καὶ θάπτειν ἐν τοῦ Ἡλίου τῷ ἱρῷ· κομίζειν δὲ οὕτω. πρῶτον τῆς σμύρνης ᾠὸν πλάσσειν ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν, μετὰ δὲ πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα, ἐπεὰν δὲ ἀποπειρηθῇ, οὕτω δὴ κοιλήναντα τὸ ᾠὸν τὸν πατέρα ἐς αὐτὸ ἐντιθέναι, σμύρνῃ δὲ ἄλλῃ ἐμπλάσσειν τοῦτο κατ' ὅ τι τοῦ ᾠοῦ ἐγκοιλήνας ἐνέθηκε τὸν πατέρα, ἐγκειμένου δὲ τοῦ πατρὸς γίνεσθαι τὠυτὸ βάρος, ἐμπλάσαντα δὲ κομίζειν μιν ἐπ' Αἰγύπτου ἐς τοῦ Ἡλίου τὸ ἱρόν. ταῦτα μὲν τοῦτον τὸν ὄρνιν

περὶ ἰχθύων ἱερῶν καὶ χηναλωπέκων — περὶ φοίνικος ὀρνέου

9 sq. Themistius XXXIII p. 367c

1. δ' om. *C* ‖ 2. δὴ παχύ τι *C* ‖ αὔου *P* ‖ 3. ποιέεσθαι *ABC* ‖ 4. γίγνονται *P* ‖ ἐνιδρύες *R*, ἐνίδρυες *d* ‖ ἄγηνται *C* ‖ 5. τῶν *Pdz*: πάντων *ABC*, om. *R* ‖ τὸ *C* ‖ λεπιδοτὸν *R* ‖ 6. ἔχελυν *R* ‖ φασὶ εἶναι τοῦ νείλου *Ppr.*, εἶναι τοῦ Νείλου φασί *z* ‖ 8. ἴδον *AB*[1] ‖ 9. διὰ *ABC* ‖ 10. ἡλιουπολῖται *CPz* ‖ φοιτᾶιν *Pcorr.*, φοιτῆν *Rd*, φοιτῆν *z* ‖ 11. ἀποθάνοι *d* ‖ εἰ] ἐν *ABCz*, om. *R* ‖ 13. πτερύγων *Rd* ‖ αἰετῶν *R* ‖ 15. ὁρμεόμενον *P*: ὁρμώμενον *ABRd*, ὁρμεώμενον *Cz* ‖ 18. ᾠὸν *Rdz* ‖ τε om. *PRdz* ‖ δυνατὸς εἶναι *ABC* ‖ 20. ᾠὸν *Rdz* ‖ 21. δὲ om. *Rd* ‖ τοῦτον *d* ‖ κατότι *AC*, καθότι *Rdz* ‖ τοῦ ᾠοῦ *Rz*, om. *d* ‖ 22. ἐκκοιλήνας *ABC* ‖ ἐσκειμένου *ABC* ‖ 23. ἐμπλάσσαντα *ABC* ‖ μιν om. *B*[1]*PRdz*

λέγουσι ποιέειν. εἰσὶ δὲ περὶ Θήβας ἱροὶ ὄφιες, ἀνθρώπων 74
οὐδαμῶς δηλήμονες, οἳ μεγάθεϊ ἐόντες σμικροὶ δύο κέρεα
φορέουσι πεφυκότα ἐξ ἄκρης τῆς κεφαλῆς, τοὺς θάπτουσι
ἀποθανόντας ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Διός· τούτου γάρ σφεας τοῦ θεοῦ
φασι εἶναι ἱρούς. ἔστι δὲ χῶρος τῆς Ἀραβίης κατὰ Βουτοῦν 75
πόλιν μάλιστά κῃ κείμενος, καὶ ἐς τοῦτο τὸ χωρίον ἦλθον
πυνθανόμενος περὶ τῶν πτερωτῶν ὀφίων. ἀπικόμενος δὲ
εἶδον ὀστέα ὀφίων καὶ ἀκάνθας πλήθεϊ μὲν ἀδύνατα ἀπηγήσασθαι, σωροὶ δὲ ἦσαν ἀκανθέων καὶ μεγάλοι καὶ ὑποδεέστεροι καὶ ἐλάσσονες ἔτι τούτων, πολλοὶ δὲ ἦσαν οὗτοι. ἔστι δὲ ὁ χῶρος οὗτος, ἐν τῷ αἱ ἄκανθαι κατακεχύαται, τοιόσδε τις, ἐσβολὴ ἐξ ὀρέων στεινῶν ἐς πεδίον μέγα· τὸ δὲ πεδίον τοῦτο συνάπτει τῷ Αἰγυπτίῳ πεδίῳ. λόγος δὲ ἐστὶ ἅμα τῷ ἔαρι πτερωτοὺς ὄφις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ᾽ Αἰγύπτου, τὰς δὲ ἴβις τὰς ὄρνιθας ἀπαντώσας ἐς τὴν ἐσβολὴν ταύτης τῆς χώρης οὐ παριέναι τοὺς ὄφις ἀλλὰ κατακτείνειν. καὶ τὴν ἶβιν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον τετιμῆσθαι λέγουσι Ἀράβιοι μεγάλως πρὸς Αἰγυπτίων· ὁμολογέουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι διὰ ταῦτα
τιμᾶν τὰς ὄρνιθας ταύτας. εἶδος δὲ τῆς μὲν ἴβιος τόδε· 76
μέλαινα δεινῶς πᾶσα, σκέλεα δὲ φορέει γεράνου, πρόσωπον δὲ ἐς τὰ μάλιστα ἐπίγρυπον, μέγαθος ὅσον κρέξ. τῶν μὲν δὴ μελαινέων τῶν μαχομενέων πρὸς τοὺς ὄφις ἥδε ἰδέη, τῶν δ᾽ ἐν ποσὶ μᾶλλον εἱλευμενέων τοῖσι ἀνθρώποισι (διξαὶ γὰρ δή εἰσι ἴβιες) ψιλὴ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν δειρὴν πᾶσαν, λευκὴ

περὶ ἱερῶν ὄφεων περὶ πτερωτῶν ὄφεων καὶ τῶν ἴβεων

21. Λέξεις. — 24. - 186, 1 Theo progymn. p. 242 W.

2. οὐδαμᾶ z ‖ μεγάθει *AB*, μεγάθοι *d* ‖ ὄντες *C* ‖ μικροὶ *L* ‖ 3. φορέουσι] φέροντες *C* ‖ ἀποθανόντας θάπτουσι *PRdz* ‖ 7. περὶ om. *P*[1]*Rd*, γρ. περὶ τῶν ὀφίων *P*[m] ‖ πτερωτῶν om. *ABCq* ‖ ἀπικνεόμενος *d* ‖ 8. εἶδον *Cz*: ἶδον ‖ πλήθει *ABd* ‖ 9. σοροὶ *C* ‖ ἀκανθέων] τῶν θεῶν *ABC*, ὀστέων *A*[2] marg., τῶν ἀκανθέων *B*[3] marg. ‖ 10. ἔτι] ἐπὶ z ‖ 11. ἐν ᾧ *PRdz* καταχεχύδαται *Ppr.Rd* ‖ τοῖος δέ τις *R* ‖ 12. οὐρέων *Pz*, οὐρεῶν *C* 13. δ᾽ἐστὶ *P*, δ᾽ἔστιν *R* ‖ ἦρι *C* ‖ 14. ὄφεις *C* ‖ 15. δὲ ἴβης *B*[1], δ᾽ ἴβις *Pd*, δ᾽ ἴβης *Rz* ‖ 16. ὄφεις *C* ‖ κτείνειν *B*[1] ‖ 17. ἴβιν *CRdz* ‖ 19. μὲν om. *Cz* ‖ ἴβυος *d* ‖ 22. μαχομενέων *Pz*: μαχομένων ‖ ὄφεις *C* ‖ ἥδε *A*, ἥδ᾽ z ‖ 23. εἰλευμένων *Cd*, εἱλευμένων reliqui ‖ 24. δὴ εἰσὶ *Pz*, δὴ εἰσὶν *Rd* ‖ ἴβυες *d*, αἱ ἴβιες z ‖ ψιλὴν *Rd*, ἡ ψιλὴ *ABC* ‖ λευκὴν *C*

πτεροῖσι πλὴν κεφαλῆς καὶ τοῦ αὐχένος καὶ ἀκρέων τῶν πτερύγων καὶ τοῦ πυγαίου ἄκρου (ταῦτα δὲ τὰ εἶπον πάντα μέλαινά ἐστι δεινῶς), σκέλεα δὲ καὶ πρόσωπον ἐμφερὴς τῇ ἑτέρῃ. τοῦ δὲ ὄφιος ἡ μορφὴ οἵη περ τῶν ὕδρων, πτίλα δὲ οὐ πτερωτὰ φορέει ἀλλὰ τοῖσι τῆς νυκτερίδος πτεροῖσι μάλιστά κῃ ἐμφερέστατα. τοσαῦτα μὲν θηρίων πέρι ἱρῶν εἰρήσθω.

77 Αὐτῶν δὲ δὴ Αἰγυπτίων οἳ μὲν περὶ τὴν σπειρομένην Αἴγυπτον οἰκέουσι, μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα λογιώτατοί εἰσι μακρῷ τῶν ἐγὼ ἐς διάπειραν ἀπικόμην, τρόπῳ δὲ ζόης τοιῷδε διαχρέωνται. συρμαΐζουσι τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς μηνὸς ἑκάστου, ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείην καὶ κλύσμασι, νομίζοντες ἀπὸ τῶν τρεφόντων σιτίων πάσας τὰς νούσους τοῖσι ἀνθρώποισι γίνεσθαι. εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων τῶν ὡρέων ἐμοὶ δοκέειν εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι αἱ ὧραι· ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται τῶν τε ἄλλων πάντων καὶ δὴ καὶ τῶν ὡρέων μάλιστα. ἀρτοφαγέουσι δὲ ἐκ τῶν ὀλυρέων ποιεῦντες ἄρτους, τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι. οἴνῳ δὲ ἐκ κριθέων πεποιημένῳ διαχρέωνται· οὐ γάρ σφι εἰσὶ ἐν τῇ χώρῃ ἄμπελοι. ἰχθύων δὲ τοὺς μὲν πρὸς ἥλιον αὐήναντες ὠμοὺς σιτέονται, τοὺς δὲ ἐξ ἅλμης τεταριχευμένους. ὀρνίθων

περὶ τῆς αὐτῶν τῶν Αἰγυπτίων διαίτης καὶ πολιτείας

---

11. Photius v. συρμαία. Λέξεις. — 15. Eustathius Dion. 262. — 20. Athenaeus p. 114c

1. τε καὶ Theo || τοῦ om. *PRdz*. Theo || ἄκρων *L* || 2. τοῦ om. *PRdz* || 3. μέλαινά *C*: μέλενά *R*, μέλανά reliqui || 4. πτιλὰ *R* || 5. τοῖσι] τῇσι *R* || 11. ζωῆς *Rd* || δὴ χρέωνται *Acorr.BC*, δὴ χρέονται *Apr.*, διαχρέονται *P* || 13. ὑγείην *Rd*, ὑγιηίην *z* || 14. νόσους *CR* || γίγνεσθαι *P* || 15. ὑγιέστεροι *Rd*. Eust., ὑγιέστατοι *z* || 16. ἀνδρῶν *PRdz*. Eust. || ὡρέων *C* δοκέειν ἐμοὶ εἵνεκα *ABC* || 18. γίνονται μάλιστα *Rd* || τῶν – 19 μάλιστα om. *Rd* || πάντων] εἵνεκα πάντων *z* || 19. ὀλλυρέων *dz*, ἀλλυρέων *R* || 20. κυλλῆστις *C*, κύλληστις *Rd*, κολλήστις *z* || δὲ *ABC*: δ' || 21. διαχρέονται *P* || σφί εἰσι *ABC* || 22. αὐήναντες *P* || 23. δὲ *ABC*: δ'

δὲ τούς τε ὄρτυγας καὶ τὰς νήσσας καὶ τὰ σμικρὰ τῶν ὀρνι-
θίων ὠμὰ σιτέονται προταριχεύσαντες. τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ
ὀρνίθων ἢ ἰχθύων σφι ἐστὶ ἐχόμενα, χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ
ἀποδεδέχαται, τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς καὶ ἑφθοὺς σιτέονται. ἐν 78
δὲ τῇσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ δείπνου
γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῷ ξύλινον πεποιη-
μένον, μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ,
μέγαθος ὅσον τε [πάντῃ] πηχυαῖον ἢ δίπηχυν, δεικνὺς δὲ
ἑκάστῳ τῶν συμποτέων λέγει "ἐς τοῦτον ὁρέων πῖνέ τε καὶ
τέρπευ· ἔσεαι γὰρ ἀποθανὼν τοιοῦτος." ταῦτα μὲν παρὰ
τὰ συμπόσια ποιεῦσι. πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον 79
οὐδένα ἐπικτῶνται· τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ
δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, Λίνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός
ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἄλλῃ, κατὰ μέντοι ἔθνεα οὔνομα
ἔχει, συμφέρεται δὲ ὡυτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἕλληνες Λίνον ὀνομά-
ζοντες ἀείδουσι, ὥστε πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀποθωυμάζειν
με τῶν περὶ Αἴγυπτον ἐόντων, ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν
ἔλαβον τὸ οὔνομα· φαίνονται δὲ αἰεί κοτε τοῦτον ἀείδοντες.
ἔστι δὲ Αἰγυπτιστὶ ὁ Λίνος καλεύμενος Μανερῶς. ἔφασαν δέ
μιν Αἰγύπτιοι τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος Αἰγύπτου παῖδα
μουνογενέα γενέσθαι, ἀποθανόντα δὲ αὐτὸν ἄνωρον θρήνοισι
τούτοισι ὑπὸ Αἰγυπτίων τιμηθῆναι, καὶ ἀοιδήν τε ταύτην

περὶ ᾄσματος Λίνου

---

15 sqq. Eustathius Il. p. 1164. — Λέξεις

1. νήσας *CRd* ‖ μικρὰ *L* ‖ ὀρνίθων *ABCPcorr.* ‖ 3. ἐστί σφι *PRdz* ‖ 4. ὀπούς καὶ ἐφούς *C* ‖ 5. αὐτέων *PRdz* ‖ 8. πάντῃ seiunxi ‖ δίπηχυ *Pcorr.z*, διπλοῦν *Rd* et *Ppr.* ut videtur ‖ 9. τοῦτο *d* ‖ ὡρέων *C* ‖ τε] τευ *Rd* ‖ 11. χρεώμενο ς *A*[1], χρεώμεν *B*[1], χρεόμενοι *P* ‖ 12. ἐπικτέωνται *Cz*, ἐπικτέονται *P* ‖ τε] τε πολλὰ *z* ‖ ἐπάξια] ἅπαξ ἅ *ABC* ‖ 13. ἔν ἐστι Wesseling: ἔνεστι ‖ λῖνος *Cz*, om. *Rd* ‖ ἔν τε] ἐν τῇ *Rd* ‖ 14. ἄλλῃ] ἐν ἄλλῃ *z* ‖ 15. ωυτὸς *AB*, ὡύτὸς *P*, ὡυτὸς reliqui ‖ λῖνον *Rdz* ‖ οὐνομάζοντες *C* ‖ 17. ἐν] ἓν *AB* ‖ λῖνον *Rdz* ‖ ἔλαβε Eust. *z* ‖ 18. τοὔνομα *z* ‖ ἀεί *L* ‖ 19. ὁ om. *Ppr.Rd* ‖ λῖνος *Rdz* ‖ μάνερως *Ppr.d*, μάνερῶς *R*, μανέρως *z* ‖ 20. Αἰγύπτου] αἰγυπτίων *PRdz* ‖ 21. δὲ *ABC*: δ' ‖ ἄωρον *Rd*. Eust. ‖ 22. ὑπὸ *ABC*: ὑπ' ‖ αὐτὴν καὶ μούνην σφέας *Rd*, ταύτην μούνην εἶναι, καὶ πρώτην σφίσι *z*

80 πρώτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. συμφέρονται δὲ καὶ
τόδε ἄλλο Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι· οἱ
νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι
τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται καὶ ἐπιοῦσι ἐξ ἕδρης ὑπανιστέαται.
τόδε μέντοι ἄλλοισι [Ἑλλήνων] οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ
τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῇσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι
81 κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα. ἐνδεδύκασι δὲ
κιθῶνας λινέους περὶ τὰ σκέλεα θυσανωτούς, τοὺς καλέουσι
καλασίρις· ἐπὶ τούτοισι δὲ εἰρίνεα εἵματα λευκὰ ἐπαναβλη-
δὸν φορέουσι. οὐ μέντοι ἔς γε τὰ ἱρὰ ἐσφέρεται εἰρίνεα οὐδὲ
συγκαταθάπτεταί σφι· οὐ γὰρ ὅσιον. ὁμολογέουσι δὲ ταῦτα
τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰ-
γυπτίοισι καὶ Πυθαγορείοισι· οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ὀργίων
μετέχοντα ὅσιόν ἐστι ἐν εἰρινέοισι εἵμασι θαφθῆναι. ἔστι δὲ
περὶ αὐτῶν ἱρὸς λόγος λεγόμενος.
82 Καὶ τάδε ἄλλα Αἰγυπτίοισί ἐστι ἐξευρημένα, μείς τε καὶ
ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί, καὶ τῇ ἕκαστος ἡμέρῃ γενό-
μενος ὁτέοισι ἐγκυρήσει καὶ ὅκως τελευτήσει καὶ ὁκοῖός τις
ἔσται. καὶ τούτοισι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἐν ποιήσι γενόμενοι
ἐχρήσαντο. τέρατά τε πλέω σφι ἀνεύρηται ἢ τοῖσι ἄλλοισι
ἅπασι ἀνθρώποισι· γενομένου γὰρ τέρατος φυλάσσουσι γρα-
φόμενοι τὠποβαῖνον, καὶ ἤν κοτε ὕστερον παραπλήσιον τούτῳ
83 γένηται, κατὰ τὠυτὸ νομίζουσι ἀποβήσεσθαι. μαντικὴ δὲ
αὐτοῖσι ὧδε διακέεται. ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκέεται ἡ

περὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν καὶ ἀστρολογίας περὶ τεράτων καὶ μαντείων

3 sq. Eustathius Od. p. 1484. Il. p. 176

3. αὐτέων *z* ‖ 5. ἄλλο H. Stephanus. 'aut ἄλλο legendum aut ἄλλοισι οὐδ', i. e. οὔτε ἄλλοισι οὔτε.' Bekker ‖ Ἑλλήνων seclusi ‖ 6. τοῖσι *z* ‖ 8. θυσσανωτοὺς *z* ‖ οὓς *L* ‖ 11. σφιν *ABC* ‖ ὁμολογέει *Rd* ‖ 12. Βακχικοῖσι - Αἰγυπτίοισι om. *ABC* ‖ 13. πυθαγορίοισι AB^1PR ‖ 14. ἔστι ἐν] ἔστιν *R* ‖ εἰριναίοισιν *C* ‖ θαφῆναι (θ supra φ) *C*, ταφῆναι *Rd* ‖ 16. μεῖς *Rd* ‖ 17. ὅτευ] οὔτε *C* ‖ 18. τέοισι *ABC* ‖ 19. ποιήσει *L* ‖ 20. σφιν *ABRd* ‖ εὕρηται *PRdz* ‖ 22. τῶιποιβαῖνον *C* ‖ ἤν] εἴ *Rd* ‖ 23. τώυτὸν *C* ‖ 24. διακέεται *z* ‖ προκέεται *R*

τέχνη, τῶν δὲ θεῶν μετεξετέροισι· καὶ γὰρ Ἡραχλέος μαντήιον αὐτόθι ἐστὶ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Ἄρεος καὶ Διός, καὶ τό γε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηίων, Λητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστί. οὐ μέντοι αἵ γε μαντηίαι σφι κατὰ τὠυτὸ ἑστᾶσι, ἀλλὰ διάφοροί εἰσι. ἡ δὲ ἰητρικὴ κατὰ τάδε σφι δέδασται· μιῆς νούσου 84
ἕκαστος ἰητρός ἐστι καὶ οὐ πλεόνων. πάντα δ' ἰητρῶν ἐστι πλέα· οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστᾶσι, οἱ δὲ κεφαλῆς, οἱ δὲ ὀδόντων, οἱ δὲ τῶν κατὰ νηδύν, οἱ δὲ τῶν ἀφανέων νούσων.

Θρῆνοι δὲ καὶ ταφαί σφεων εἰσὶ αἵδε. τοῖσι ἂν ἀπογένη- 85
ται ἐκ τῶν οἰκίων ἄνθρωπος τοῦ τις καὶ λόγος ᾖ, τὸ θῆλυ γένος πᾶν τὸ ἐκ τῶν οἰκίων τούτων κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον, κἄπειτα ἐν τοῖσι οἰκίοισι λιποῦσαι τὸν νεκρὸν αὐταὶ ἀνὰ τὴν πόλιν στρωφώμεναι τύπτονται ἐπεζωσμέναι καὶ φαίνουσαι τοὺς μαζούς, σὺν δέ σφι αἱ προσήκουσαι πᾶσαι, ἑτέρωθεν δὲ οἱ ἄνδρες τύπτονται ἐπεζωσμένοι καὶ οὗτοι. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτω ἐς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι. εἰσὶ δὲ οἳ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κα- 86
τέαται καὶ τέχνην ἔχουσι ταύτην. οὗτοι, ἐπεάν σφι κομισθῇ νεκρός, δεικνύουσι τοῖσι κομίσασι παραδείγματα νεκρῶν ξύλινα, τῇ γραφῇ μεμιμημένα . . ., καὶ τὴν μὲν σπουδαιοτάτην αὐτέων φασὶ εἶναι τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι τὸ οὔνομα ἐπὶ

περὶ ἰατρῶν περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ταριχείας περὶ θρήνων καὶ ταφῶν

20. ἐπεάν - p. 170, 1 ὀνομάζειν Athenagoras legat. 25. — ἐπεὰν - 21 κομίσασι Thomas M. p. 169

2. ἀθήνης *ABC* ‖ 3. ὅ γε codices, ὅ, τε z ‖ 4. Βουτοῖσι z ‖ πόλει *C* ‖ 5. μαντήϊαί *ABPz* ‖ 6. νόσου *R* ‖ 8. κάτεστεᾶσιν *C*, κατεστέασι ceteri ‖ 9. τῶν κατὰ] κατὰ *ABC* ‖ 11. αἶδε *AB* ‖ 12. οἰκιέων *C*, οἰκηΐων *PRdz* ‖ ἄνθρωπος - 13 οἰκίων om. *B*¹ ‖ 13. οἰκιέων *C*, οἰκηΐων *PRdz* ‖ τουτέων *C* ‖ κατων *B* ‖ 14. ἢ om. *P*¹*Rdz* ‖ οἰκηΐοισι z ‖ 15. αὗται *PRdz* ‖ στροφώμεναι *dz*, στροφόμεναι *R* ‖ 16. ἐπεζω^σμέναι *P*, ὑπεζωμέναι *Rd* ‖ 18. ἐπεζω^σμένοι *P*, ἐπεζωμένοι *d*, ἐπεζώ°μενοι *R* ‖ 20. σφισι Athen. ‖ κομισθῆι post νεκρός iterat *C* ‖ 21. ὁ νεκρὸς z ‖ δεικνύασι *ABC*. Athen. Thom. ‖ 22. signavi lacunam: exciderunt talia fere τρία ὅσαι περ καὶ ταριχεύσιες κατεστᾶσι ‖ 23. τοῦ] τὸ *Rd* ‖ τὸ om. *Ppr.Rd*. Athen.

τοιούτῳ πρήγματι ὀνομάζειν, τὴν δὲ δευτέρην δεικνύουσι ὑποδεεστέρην τε ταύτης καὶ εὐτελεστέρην, τὴν δὲ τρίτην εὐτελεστάτην· φράσαντες δὲ πυνθάνονται παρ' αὐτῶν κατὰ ἥντινα βούλονταί σφι σκευασθῆναι τὸν νεκρόν. οἱ μὲν δὴ ἐκποδὼν μισθῷ ὁμολογήσαντες ἀπαλλάσσονται, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι ἐν οἰκήμασι ὧδε τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι. πρῶτα μὲν σκολιῷ σιδήρῳ διὰ τῶν μυξωτήρων ἐξάγουσι τὸν ἐγκέφαλον, τὰ μὲν αὐτοῦ οὕτω ἐξάγοντες, τὰ δὲ ἐγχέοντες φάρμακα· μετὰ δὲ λίθῳ Αἰθιοπικῷ ὀξέι παρασχίσαντες παρὰ τὴν λαπάρην ἐξ ὦν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν, ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν καὶ διηθήσαντες οἴνῳ φοινικηΐῳ αὖτις διηθέουσι θυμιήμασι τετριμμένοισι· ἔπειτα τὴν νηδὺν σμύρνης ἀκηράτου τετριμμένης καὶ κασίης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων, πλὴν λιβανωτοῦ, πλήσαντες συρράπτουσι ὀπίσω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ταριχεύουσι λίτρῳ κρύψαντες ἡμέρας ἑβδομήκοντα· πλεῦνας δὲ τουτέων οὐκ ἔξεστι ταριχεύειν. ἐπεὰν δὲ παρέλθωσι αἱ ἑβδομήκοντα, λούσαντες τὸν νεκρὸν κατειλίσσουσι πᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι κατατετμημένοισι, ὑποχρίοντες τῷ κόμμι, τῷ δὴ ἀντὶ κόλλης τὰ πολλὰ χρέωνται Αἰγύπτιοι. ἐνθεῦτεν δὲ παραδεξάμενοί μιν οἱ προσήκοντες ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῦσι τὸν νεκρόν, καὶ κατακληίσαντες οὕτω θησαυρίζουσι ἐν οἰκήματι θηκαίῳ, ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖ-
87 χον. οὕτω μὲν τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκρούς,

10. Ioannes Gramm. de dial. f. 241[a] Ald. — 12. σμύρνης - 13 θυωμάτων Eustathius Od. p. 1488. — 19. Bekkeri Anecd. p. 105

1. πράγματι *R* ‖ οὐνομάζειν *C* ‖ δεικνύασι *ABC* ‖ 2. τε - εὐτελεστέρην om. *C* ‖ 3. αὐτέων z ‖ 5. ἐκποδῶν *ABCR* ‖ οἱ πολειπόμενοι *C* ‖ 7. μυξητήρων *Rd* ‖ ἐξάγουσιν *AB*, ἐνάγουσι *C* ‖ 8. φάρμακα ἐγχέοντες z ‖ 10. ὧν *Rdz* ‖ 11. διηθήσαντες] θεραπεύσαντες ‖ αὖθις *ABRd* ‖ διηθεῦσι *C* ‖ 12. περιτετριμμένοισι z ‖ σμύρνη *R* ‖ ἀκράτου *Rd* ‖ 13. θυμιημάτων *ABC*, θυμϊωμάτων *R* ‖ 14. συράπτουσιν *C* ‖ 15. νίτρω *B*[m] *Rd*, νίτρῳ z ‖ 17. κατειλήσουσι *C* ‖ 18. βυσσίνης *R* ‖ 19. κόμι *C*, κόμμιδι Bekk. An. ‖ ταπολλὰ *Pz* ‖ 20. χρέονται *P* ‖ 22. ἐσεργνύουσι *Rd* ‖ κατακλήσαντες *R*, κατακλείσαντες *d* ‖ 23. ἐν οἰκήματι - 24 νεκρούς om. *Rd* ‖ θηβαίῳ *C* ‖ ἱστάντες - 24 νεκρούς om. *P*[t]

τοὺς δὲ τὰ μέσα βουλομένους τὴν δὲ πολυτελείην φεύγοντας σκευάζουσι ὧδε. ἐπεὰν τοὺς κλυστῆρας πλήσωνται τοῦ ἀπὸ κέδρου ἀλείφατος γινομένου, ἐν ὦν ἔπλησαν τοῦ νεκροῦ τὴν κοιλίην, οὔτε ἀνταμόντες αὐτὸν οὔτε ἐξελόντες τὴν νηδύν, κατὰ δὲ τὴν ἕδρην ἐσηθήσαντες καὶ ἐπιλαβόντες τὸ κλύσμα τῆς ὀπίσω ὁδοῦ ταριχεύουσι τὰς προκειμένας ἡμέρας, τῇ δὲ τελευταίῃ ἐξιεῖσι ἐς τῆς κοιλίης τὴν κεδρίην τὴν ἐσῆκαν πρότερον. ἡ δὲ ἔχει τοσαύτην δύναμιν ὥστε ἅμα ἑωυτῇ τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα κατατετηκότα ἐξάγει· τὰς δὲ σάρκας τὸ λίτρον κατατήκει, καὶ δὴ λείπεται τοῦ νεκροῦ τὸ δέρμα μοῦνον καὶ τὰ ὀστέα. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, ἀπ' ὦν ἔδωκαν οὕτω τὸν νεκρόν, οὐδὲν ἔτι πρηγματευθέντες. ἡ 88
δὲ τρίτη ταρίχευσις ἐστὶ ἥδε, ἣ τοὺς χρήμασι ἀσθενεστέρους σκευάζει· συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην ταριχεύουσι τὰς ἑβδομήκοντα ἡμέρας καὶ ἔπειτα ἀπ' ὦν ἔδωκαν ἀποφέρεσθαι. τὰς δὲ γυναῖκας τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, ἐπεὰν 89
τελευτήσωσι, οὐ παραυτίκα διδοῦσι ταριχεύειν, οὐδὲ ὅσαι ἂν ἔωσι εὐειδέες κάρτα καὶ λόγου πλεῦνος γυναῖκες· ἀλλ' ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένωνται, οὕτω παραδιδοῦσι τοῖσι ταριχεύουσι. τοῦτο δὲ ποιεῦσι οὕτω τοῦδε εἵνεκεν, ἵνα μή σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῇσι γυναιξί· λαμφθῆναι γάρ τινα φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός, κατειπεῖν δὲ τὸν ὁμότεχνον. ὃς δ' ἂν ἢ αὐτῶν Αἰγυπτίων ἢ ξείνων ὁμοίως 90
ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπασθεὶς ἢ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ φαίνηται τεθνεώς, κατ' ἣν ἂν πόλιν ἐξενειχθῇ, τούτους πᾶσα

2. Pollux X 150. — 5. Λέξεις, — 14. Pollux I 247. Photius ac Suidas v. συρμαία

1. τὰ om. *C* ‖ βουλευμένους τὴν δὲ πολυτεληΐην ἐκφεύγοντας *z* ‖ 2. τοὺς om. *PRdz* ‖ [ἀπὸ] ἀπὸ τοῦ *z* ‖ 3. ἐνῶν *C* ‖ τὴν κοιλίην τοῦ νεκροῦ *C*¦ ‖ 4. ἀνατεμόντες *R* ‖ 5. κατὰ δὲ] κατά τε *ABC* ‖ 7. κέδρην *Rd* ‖ 9. δὲ om. *z* ‖ 10. λίτρον *CP*: νίτρον ‖ δεῖ$^{\eta}$ *C* ‖ 13. ἐστὶν *ABC*, ἔστι *Pz*, ἔστιν *Rd* ‖ ἧδε *A* ‖ ἡ om. *Rd* ‖ 14. τὰς om. *PRdz* ‖ 18. ὦσιν *ABC*, ὦσι reliqui ‖ λόγοι πλεῦνες *Rd* ‖ 20. ποιέουσι *PRdz* ‖ εἵνεκα *PRdz* ‖ 21. λα// φθῆναι *B* ‖ 22. φασι τινὰ *Rd* ‖ κατεῖπαι *Pz*, κατεῖπε *Rd* ‖ 23. ἢ ξείνων] ξείνων *C* ‖ 24. ἁρπασθεὶς *Rd*: ἁρπαχθεὶς ‖ 25. τεθνηὼς *Ppr.Rdz* ‖ ἐξενεχθῆι *ABC*

ἀνάγκη ἐστὶ ταριχεύσαντας αὐτὸν καὶ περιστείλαντας ὡς κάλλιστα θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι· οὐδὲ ψαῦσαι ἔξεστι αὐτοῦ ἄλλον οὐδένα οὔτε τῶν προσηκόντων οὔτε τῶν φίλων, ἀλλά μιν οἱ ἱρέες αὐτοὶ τοῦ Νείλου ἅτε πλέον τι ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν χειραπτάζοντες θάπτουσι.

91 Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι φεύγουσι χρᾶσθαι, τὸ δὲ σύμπαν εἰπεῖν, μηδ' ἄλλων μηδαμὰ μηδαμῶν ἀνθρώπων νομαίοισι. οἱ μέν νυν ἄλλοι Αἰγύπτιοι οὕτω τοῦτο φυλάσσουσι, ἔστι δὲ Χέμμις πόλις μεγάλη νομοῦ τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐγγὺς Νέης πόλιος· ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ἐστὶ Περσέος τοῦ Δανάης ἱρὸν τετράγωνον, πέριξ δὲ αὐτοῦ φοίνικες πεφύκασι. τὰ δὲ πρόπυλα τοῦ ἱροῦ λίθινά ἐστι κάρτα μεγάλα· ἐπὶ δὲ αὐτοῖσι ἀνδριάντες δύο ἑστᾶσι λίθινοι μεγάλοι. ἐν δὲ τῷ περιβεβλημένῳ τούτῳ νηός τε ἔνι καὶ ἄγαλμα ἐν αὐτῷ ἐνέστηκε τοῦ Περσέος. οὗτοι οἱ Χεμμῖται λέγουσι τὸν Περσέα πολλάκις μὲν ἀνὰ τὴν γῆν φαίνεσθαί σφι πολλάκις δὲ ἔσω τοῦ ἱροῦ, σανδάλιόν τε αὐτοῦ πεφορημένον εὑρίσκεσθαι ἐὸν τὸ μέγαθος δίπηχυ, τὸ ἐπεὰν φανῇ, εὐθηνέειν ἅπασαν Αἴγυπτον. ταῦτα μὲν λέγουσι, ποιεῦσι δὲ τάδε Ἑλληνικὰ τῷ Περσέϊ· ἀγῶνα γυμνικὸν τιθεῖσι διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχοντα, παρέχοντες ἄεθλα κτήνεα καὶ χλαίνας καὶ δέρματα. εἰρομένου δέ μευ ὅ τι σφι μούνοισι ἔωθε ὁ Περσεὺς ἐπιφαίνεσθαι καὶ ὅ τι κεχωρίδαται Αἰγυπτίων τῶν ἄλλων ἀγῶνα γυμνικὸν τιθέντες, ἔφασαν τὸν Περσέα ἐκ τῆς ἑωυτῶν πόλιος γεγονέναι· τὸν

περὶ Χέμιδος πόλεως καὶ κατὰ Περσέα καὶ περὶ τοῦ τελουμένου αὐτῷ ἀγῶνος

---

8. ἔστι - 10 πόλιος Stephanus Byz. v. Χέμμις. — 17. Pollux VII 86. — 18. Antonius Monachus (sive qui falso creditur Zonaras) p. 920 Tittm. — 20. (Hesychius v. ἀγωνίης)

2. εἰρῇισι *C* ‖ αὐτῶ *Rd* ‖ 4. αὐτοὶ] αὐτοὶ οἱ *Rdz* ‖ ἄνθρωπον *Rdz* ‖ 6. φεύγουσι - 7 νομαίοισι om. *d* ‖ 7. μηδαμᾶ *z*, om. *R* ‖ 8. δὲ] καὶ Steph. ‖ 9. χέμις *ABC* ‖ νόμου *C* ‖ Νέης] τῆς Νέας Steph. ‖ 10. πόλει *CR* ‖ ἔστι *Rdz* ‖ 11. αὐτὸ *Rd* ‖ 12. ἐπὶ δὲ - 13 μεγάλοι om. *C* ‖ 14. τοῦ om. *PRdz* ‖ 15. χεμῖται *ABC* ‖ πολλάκι *z* ‖ 16. πολλάκι *z* ‖ 18. εὐθονέειν ἅπασαν τὴν *z* ‖ 19. τάδε] τὰ *C* ‖ περσεῖ *AB* ‖ 20. ἀγωνίας *Pz* ‖ 21. ἠρομένου *C* ‖ μου *C* ‖ 24. ἑωυτὸν *R*

γὰρ Δαναὸν καὶ τὸν Λυγκέα ἐόντας Χεμμίτας ἐκπλῶσαι ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ δὲ τούτων γενεηλογέοντες κατέβαινον ἐς τὸν Περσέα. ἀπικόμενον δὲ αὐτὸν ἐς Αἴγυπτον κατ' αἰτίην τὴν καὶ Ἕλληνες λέγουσι, οἴσοντα ἐκ Λιβύης τὴν Γοργοῦς κεφαλήν, ἔφασαν ἐλθεῖν καὶ παρὰ σφέας καὶ ἀναγνῶναι τοὺς συγγενέας πάντας· ἐκμεμαθηκότα δέ μιν ἀπικέσθαι ἐς Αἴγυπτον τὸ τῆς Χέμμιος οὔνομα, πεπυσμένον παρὰ τῆς μητρός· ἀγῶνα δέ οἱ γυμνικὸν αὐτοῦ κελεύσαντος ἐπιτελέειν.

Ταῦτα μὲν πάντα οἱ κατύπερθε τῶν ἑλέων οἰκέοντες 92
Αἰγύπτιοι νομίζουσι· οἱ δὲ δὴ ἐν τοῖσι ἕλεσι κατοικημένοι τοῖσι μὲν αὐτοῖσι νόμοισι χρέωνται τοῖσι καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι, καὶ τὰ ἄλλα καὶ γυναικὶ μιῇ ἕκαστος αὐτῶν συνοικέει κατά περ Ἕλληνες, ἀτὰρ πρὸς εὐτελείην τῶν σιτίων τάδε σφι ἄλλα ἐξεύρηται. ἐπεὰν πλήρης γένηται ὁ ποταμὸς καὶ τὰ πεδία πελαγίσῃ, φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν. ταῦτ' ἐπεὰν δρέψωσι αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον καὶ ἔπειτα τὸ ἐκ μέσου τοῦ λωτοῦ, τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερές, πτίσαντες ποιεῦνται ἐξ αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοὺς πυρί. ἔστι δὲ καὶ ἡ ῥίζα τοῦ λωτοῦ τούτου ἐδωδίμη καὶ ἐγγλύσσει ἐπιεικέως, ἐὸν στρογγύλον, μέγαθος κατὰ μῆλον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα κρίνεα ῥόδοισι ἐμφερέα, ἐν τῷ ποταμῷ γινόμενα καὶ ταῦτα, ἐξ ὧν ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένῃ ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται, κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοιότατον· ἐν τούτῳ τρωκτὰ ὅσον τε πυρὴν ἐλαίης ἐγγίνεται συχνά,

περὶ τῶν ἐν τοῖς ἕλεσιν Αἰγυπτίων

14. ἐπεὰν - 19 ἐδωδίμη Eustathius Od. p. 1616. — 18 sqq. (Theophrastus hist. pl. IV 8 11). — Eustathius Il. p. 481. — 20. (Hesychius v. ἐγγλύσσει)

1. χεμίτας *ABCR* ‖ 2. εἰς *R* ‖ 4. την] ἣν *ABC* ‖ 5. παρά σφεας *C* ‖ 7. πεπυσμένου *C* ‖ 9. οἰκέοντες om. *Rd* ‖ 10. τοῖς *Pz* ‖ ἕλησι *R* ‖ κατοικειμένοι *B* ‖ 11. χρέονται *P* ‖ 12. τἀλλα *Pz*, τἆλλα *d* ‖ αὐτέων *z* ‖ 13. εὐτελείην (ι superscr.) *R* ‖ 16. ταῦτα *ABC* ‖ δρέψωνται *z* ‖ 17. μέσω *C*, τοῦ μέσου *z* ‖ τῇ μήκωνι *Rdz*. Eust.: τῷ μήκωνι ‖ 18. ἐμφερῆς (ε superscr.) *C* ‖ πτίσαντες *P*[1]*Rd*. Theophr. Eust.: ὀπτήσαντες *ABCP*[m]*z* ‖ 20. ἐγγλύσει *Cdz* ‖ 22. παραφυομένης *Rd* ‖ 23. ῥίζης] γῆς *Rd* ‖ κηρία *d* ‖ 24. πυρὶν *Bpr*.

τρώγεται δὲ καὶ ἁπαλὰ ταῦτα καὶ αὖα. τὴν δὲ βύβλον τὴν ἐπέτειον γινομένην ἐπεὰν ἀνασπάσωσι ἐκ τῶν ἑλέων, τὰ μὲν ἄνω αὐτῆς ἀποτάμνοντες ἐς ἄλλο τι τράπουσι, τὸ δὲ κάτω λελειμμένον ὅσον τε ἐπὶ πῆχυν τρώγουσι [καὶ πωλέουσι]. οἳ δὲ ἂν καὶ κάρτα βούλωνται χρηστῇ τῇ βύβλῳ χρᾶσθαι, ἐν κλιβάνῳ διαφανέι πνίξαντες οὕτω τρώγουσι. οἱ δέ τινες αὐτῶν ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μοῦνον, τοὺς ἐπεὰν λάβωσι καὶ ἐξέλωσι τὴν κοιλίην, αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον καὶ ἔπειτα αὔους
93 ἐόντας σιτέονται. οἱ δὲ ἰχθύες οἱ ἀγελαῖοι ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι οὐ μάλα γίνονται, τρεφόμενοι δὲ ἐν τῇσι λίμνῃσι τοιάδε ποιεῦσι. ἐπεάν σφεας ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι, ἀγεληδὸν ἐκπλώουσι ἐς θάλασσαν· ἡγέονται δὲ οἱ ἔρσενες ἀπορραίνοντες τοῦ θοροῦ, αἱ δὲ ἑπόμεναι ἀναχάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται. ἐπεὰν δὲ πλήρεες γένωνται ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀναπλώουσι ὀπίσω ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτῶν ἕκαστοι. ἡγέονται μέντοι γε οὐκέτι οἱ αὐτοί, ἀλλὰ τῶν θηλέων γίνεται ἡ ἡγεμονίη· ἡγεύμεναι δὲ ἀγεληδὸν ποιεῦσι οἷόν περ ἐποίευν οἱ ἔρσενες· τῶν γὰρ ᾠῶν ἀπορραίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων, οἱ δὲ ἔρσενες καταπίνουσι ἑπόμενοι. εἰσὶ δὲ οἱ κέγχροι οὗτοι ἰχθύες. ἐκ δὲ τῶν περιγινομένων καὶ μὴ καταπινομένων κέγχρων οἱ τρεφόμενοι ἰχθύες γίνονται. οἳ δ' ἂν αὐτῶν ἁλῶσι ἐκπλώοντες ἐς θάλασσαν, φαίνονται τετριμ-

περὶ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς ἀγελαίων ἰχθύων

---

6. Athenaeus p. 110^c. Eustathius Dion. 912. Il. p. 975. — (Hesychius v. πνίξαντες). — 9. (idem v. ἀγελαῖοι ἰχθύες). — 13. Aristoteles de gen. an. III 5 p. 756^b

1. ταῦτα] καὶ ταῦτα *C* ‖ αὖαν *C* ‖ 2. γιγνομένην *P* ‖ σπάσωσι *P*, ἀνα σπάσωσιν *R*, σπεύσωσιν *d* ‖ ἐλαίων *C* ‖ 3. ἐς om. *R* ‖ τραποῦσι *AB*, τρέπουσι *d* ‖ 4. τε om. *B* ‖ καὶ πωλέουσι seclusi ‖ οἱ δὲ ἐὰν καὶ *AB*, οἱ δὲ καὶ ἂν *Rd* ‖ 5. βούλωνται κάρτα *Rd* ‖ τῇ om. *Rd* ‖ 6. διαφανεῖ *AB* ‖ 7. μούνων *Pz* ‖ 8. αὔους *P* ‖ 11. ποιέουσι *PRdz* ‖ οἶστρον *PRdz* ‖ 12. ἐκπλώουσι (ο supra ω) *C* ‖ εἰς *d*, ἐς τὴν *z* ‖ 13. ἀποραίνοντες *ABC* ‖ ἀνακάμπτουσι *d*, ἀναλάμπτουσι *Pz* ‖ 14. γίνωνται *C* ‖ 15. ἀναπλόουσι *C* ‖ 16. θηλεῶν *APz* ‖ γίγνεται *P* ‖ ἡ om. *BR* ‖ 18. ᾠῶν *CRdz* ‖ ἀποραίνουσι *ABC* ‖ 19. ἔρνεες *R* ‖ ἐρχόμενοι *PRdz* ‖ 21. γίγνονται *P* ‖ 22. αὐτέων *z* ‖ ἐκπλόοντες *C* ‖ εἰς *R*

μένοι τὰ ἐπ' ἀριστερὰ τῶν κεφαλέων, οἳ δ' ἂν ὀπίσω ἀναπλώοντες, τὰ ἐπὶ δεξιὰ τετρίφαται. πάσχουσι δὲ ταῦτα διὰ τόδε· ἐχόμενοι τῆς γῆς ἐπ' ἀριστερὰ καταπλώουσι ἐς θάλασσαν, καὶ ἀναπλώοντες ὀπίσω τῆς αὐτῆς ἀντέχονται, ἐγχριμπτόμενοι καὶ ψαύοντες ὡς μάλιστα, ἵνα δὴ μὴ ἁμάρτοιεν τῆς ὁδοῦ διὰ τὸν ῥόον. ἐπεὰν δὲ πληθύεσθαι ἄρχηται ὁ Νεῖλος, τά τε κοῖλα τῆς γῆς καὶ τὰ τέλματα τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν πρῶτα ἄρχεται πίμπλασθαι διηθέοντος τοῦ ὕδατος ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ αὐτίκα τε πλέα γίνεται ταῦτα καὶ παραχρῆμα ἰχθύων σμικρῶν πίμπλαται πάντα. κόθεν δὲ οἰκὸς αὐτοὺς γίνεσθαι, ἐγώ μοι δοκέω κατανοέειν τοῦτο. τοῦ προτέρου ἔτεος ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος, οἱ ἰχθύες ἐντεκόντες ᾠὰ ἐς τὴν ἰλὺν ἅμα τῷ ἐσχάτῳ ὕδατι ἀπαλλάσσονται· ἐπεὰν δὲ περιελθόντος τοῦ χρόνου πάλιν ἐπέλθῃ τὸ ὕδωρ, ἐκ τῶν ᾠῶν τούτων παραυτίκα γίνονται οἱ ἰχθύες οὗτοι.

Καὶ περὶ μὲν τοὺς ἰχθύας οὕτω ἔχει. ἀλείφατι δὲ 94
χρέωνται Αἰγυπτίων οἱ περὶ τὰ ἕλεα οἰκέοντες ἀπὸ τῶν σιλλικυπρίων τοῦ καρποῦ, τὸ καλεῦσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι, ποιεῦσι δὲ ὧδε. παρὰ τὰ χείλεα τῶν τε ποταμῶν καὶ τῶν λιμνέων σπείρουσι τὰ σιλλικύπρια ταῦτα, τὰ ἐν Ἕλλησι αὐτόματα ἄγρια φύεται. ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ σπειρόμενα καρπὸν φέρει πολλὸν μὲν δυσώδεα δέ· τοῦτον ἐπεὰν συλλέξωνται, οἱ μὲν κόψαντες ἀπιποῦσι, οἱ δὲ καὶ φρύξαντες ἀπέψουσι, καὶ τὸ ἀπορρέον ἀπ' αὐτοῦ συγκομίζονται. ἔστι δὲ πῖον καὶ οὐδὲν ἧσσον τοῦ ἐλαίου τῷ λύχνῳ προσηνές, ὀδμὴν δὲ βαρέαν παρέχεται. πρὸς δὲ τοὺς κώνωπας ἀφθόνους ἐόντας τάδε σφι 95

1. κεφαλαίων *Rd* ‖ οἱ δ' *A* ‖ ἀναπλώοντες *C* ‖ 3. καταπλώουσιν *C* ‖ 4. ἐγγριπτόμενοι *R*, ἐχριπτόμενοι *d* ‖ 5. δὴ om. *ABC* ‖ ἁμάρτοιαν *d*, ἁμάρτιαν *R* ‖ 6. πληθεσθαι *Rd* ‖ 7. τὰ παρὰ] παρὰ *Rd* ‖ 8. πίπλασθαι *A* ‖ 9. τε om. *d* ‖ πλέα] πελάγια *C* ‖ 10. κόθεν δὲ] ὅθεν δεύτερον *Rd* ‖ εἰκὸς *ABsz* ‖ 11. κατανοεῖν *PRdz* ‖ 12. ᾠὰ *Rdz* ‖ 13. ἰλὺν] ὕλην *d*, λύμνην *R* ‖ ἀπαλάσσονται *Apr.C* ‖ 14. ᾠῶν *C*, ᾠῶν *Rdz* ‖ 15. γίγνονται *P* ‖ οὗτοι om. *ABC* ‖ 16. τοὺς ἰχθύας *PRd*: τοὺς ἰχθῦς *ABC*, τῶν ἰχθύων *z* ‖ οὕτως *Rd* ‖ 17. χρέονται. *P* ‖ αἰγύπτιοι *Rd* ‖ 18. καλέουσι *C* ‖ τῆκι *ABC*, τῆκι *Pcorr.* ‖ 19. τὰ om. *ABC* ‖ λιμναίων *C* ‖ 20. τὰ] τὰ γὰρ *CPz* ‖ 23. ἀπιποῦσι *Rd*: ἀπειποῦσι *B*, ἀπειποῦσι *APz*, ἀπειποῦσιν *C* ‖ 24. ἀπορέον *C* ‖ ἀπ' om. *PRdz* ‖ συγκομίζουσιν *Rd* ‖ 25. βαρεῖαν *ABC*

ἐστὶ μεμηχανημένα. τοὺς μὲν τὰ ἄνω τῶν ἑλέων οἰκέοντας οἱ πύργοι ὠφελέουσι, ἐς τοὺς ἀναβαίνοντες κοιμῶνται· οἱ γὰρ κώνωπες ὑπὸ τῶν ἀνέμων οὐκ οἷοί τε εἰσὶ ὑψοῦ πέτεσθαι. τοῖσι δὲ περὶ τὰ ἕλεα οἰκέουσι τάδε ἀντὶ τῶν πύργων ἄλλα μεμηχάνηται. πᾶς ἀνὴρ αὐτῶν ἀμφίβληστρον ἔκτηται, τῷ τῆς μὲν ἡμέρης ἰχθῦς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα τάδε αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον καὶ ἔπειτα ἐνδὺς ὑπ' αὐτὸ κατεύδει. οἱ δὲ κώνωπες, ἢν μὲν ἐν ἱματίῳ ἐνειλιξάμενος εὕδῃ ἢ σινδόνι, διὰ τούτων δάκνουσι, διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρῶνται ἀρχήν.

96 Τὰ δὲ δὴ πλοῖά σφι, τοῖσι φορτηγέουσι, ἐστὶ ἐκ τῆς ἀκάνθης ποιεύμενα, τῆς ἡ μορφὴ μέν ἐστι ὁμοιοτάτη τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ τὸ δὲ δάκρυον κόμμι ἐστί. ἐκ ταύτης ὦν τῆς ἀκάνθης κοψάμενοι ξύλα ὅσον τε διπήχεα πλινθηδὸν συντιθεῖσι ναυπηγεύμενοι τρόπον τοιόνδε. περὶ γόμφους πυκνοὺς καὶ μακροὺς περιείρουσι τὰ διπήχεα ξύλα· ἐπεὰν δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ ναυπηγήσωνται, ζυγὰ ἐπιπολῆς τείνουσι αὐτῶν. νομεῦσι δὲ οὐδὲν χρέωνται· ἔσωθεν δὲ τὰς ἁρμονίας ἐν ὦν ἐπάκτωσαν τῇ βύβλῳ. πηδάλιον δὲ ἓν ποιεῦνται, καὶ τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος διαβύνεται. ἱστῷ δὲ ἀκανθίνῳ χρέωνται, ἱστίοισι δὲ βυβλίνοισι. ταῦτα τὰ πλοῖα ἀνὰ μὲν τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν, ἢν μὴ λαμπρὸς ἄνεμος ἐπέχῃ, ἐκ γῆς δὲ παρέλκεται. κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται ὧδε. ἔστι ἐκ μυρίκης πεποιημένη θύρη, κατερραμμένη ῥίπεϊ καλάμων, καὶ λίθος τετρημένος διτάλαντος μάλιστά κῃ σταθμόν.

---

19. (Hesychius v. ἐπάκτωσαν). Eustathius Od. p. 1532. — 24. Λέξεις

1. ἐλαίων *C* ‖ 2. ὠφελοῦσιν *R* ‖ ἐς οὓς *L* ‖ κοιμέωνται *C*, κοιμέονται *Pz* ‖ τε εἰσὶ *Pz*: τέ εἰσι ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ κέκτηται *ABC* ‖ τὸ *Rd* ‖ 6. ἡμέρης μὲν *Pz* ‖ τάδε om. *PRdz* ‖ 7. χρᾶται ἐν et κοίτῃ· περὶ *Pz* ‖ 8. αὐτῷ *z* ‖ καθεύδει *L* ‖ 9. ἐνελιξάμενος *ABC*, ἐλιξάμενος reliqui ‖ εὕδει *C* ‖ 10. δεικτύου τοῦτ *B* ‖ 12. μὲν ἔστι *P* ‖ 13. λόγωι, τῶι δὲ *C* ‖ 15. τοιοῦ τοιόνδε *R*, τοιόνδε *d* ‖ 17. τῷ om. *z* ‖ τούτων *R* ‖ ἐπὶ πολῆς *R*, ἐπὶ πολλῆς *C* ‖ τίνουσι *A*[1]*B* ‖ 18. χρέονται *P* ‖ 19. ἐνῶ *B*, ἐν ὦν *z* ‖ ἓν] εὖ *Rd* ‖ 21. χρέονται *P* ‖ 22. δύνανται *ABC* ‖ 23. καταρρόον *AB* ‖ κομίζονται *C* ‖ 24. κατεραγμένη *C* ‖ ῥίπει *AB*, ῥιπὶ *Rd* ‖ καλάμω *Rd* ‖ 25. τετρημένος *Acorr.Pz*: τετριμμένος *Apr BCd*, τετρήμμένος *R* ‖ δι''τάλαντος *A*, διὰ τάλαντος *C*

τούτων τὴν μὲν θύρην δεδεμένην κάλῳ ἔμπροσθε τοῦ πλοίου ἀπίει ἐπιφέρεσθαι, τὸν δὲ λίθον ἄλλῳ κάλῳ ὄπισθε. ἡ μὲν δὴ θύρη τοῦ ῥόου ἐμπίπτοντος χωρέει ταχέως καὶ ἕλκει τὴν βᾶριν (τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐστι τοῖσι πλοίοισι τούτοισι), ὁ δὲ λίθος ὄπισθε ἐπελκόμενος καὶ ἐὼν ἐν βυσσῷ κατιθύνει τὸν πλόον. ἔστι δέ σφι τὰ πλοῖα ταῦτα πλήθεϊ πολλά, καὶ ἄγει ἔνια πολλὰς χιλιάδας ταλάντων.

Ἐπεὰν δὲ ἐπέλθῃ ὁ Νεῖλος τὴν χώρην, αἱ πόλιες μοῦναι 97
φαίνονται ὑπερέχουσαι, μάλιστά κῃ ἐμφερέες τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τῆς Αἰγύπτου πέλαγος γίνεται, αἱ δὲ πόλιες μοῦναι ὑπερέχουσι. πορθμεύονται ὦν, ἐπεὰν τοῦτο γένηται, οὐκέτι κατὰ τὰ ῥέεθρα τοῦ ποταμοῦ ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ πεδίου. ἐς μέν γε Μέμφιν ἐκ Ναυκράτιος ἀναπλώοντι παρ' αὐτὰς τὰς πυραμίδας γίνεται ὁ πλόος· ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα καὶ παρὰ Κερκάσωρον πόλιν· ἐς δὲ Ναύκρατιν ἀπὸ θαλάσσης καὶ Κανώβου διὰ πεδίου πλέων ἥξεις κατ' Ἄνθυλλάν τε πόλιν καὶ τὴν Ἀρχάνδρου καλευμένην. τουτέων δὲ ἡ μὲν 98
Ἄνθυλλα ἐοῦσα λογίμη πόλις ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί (τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ὅσου ὑπὸ Πέρσῃσί ἐστι Αἴγυπτος), ἡ δὲ ἑτέρη πόλις δοκέει μοι τὸ οὔνομα ἔχειν ἀπὸ τοῦ Δαναοῦ γαμβροῦ Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου τοῦ Ἀχαιοῦ· καλέεται γὰρ δὴ Ἀρχάνδρου πόλις. εἴη δ' ἂν καὶ ἄλλος τις Ἄρχανδρος, οὐ μέντοι γε Αἰγύπτιον τὸ οὔνομα.

---

18. τουτέων - 19 ἐξαίρετος Stephanus Byz. v. Ἄνθυλλα. — 19. Pollux II 122. — 23. Stephanus Byz. v. Ἀρχάνδρου πόλις

1. ἔμπροσθεν *Rd* ‖ 2. ὄπισθεν *R* ‖ 3. χωρεῖ *C* ‖ 4. βάριν *L* ‖ 5. ὄπισθε z: ὄπισθεν ‖ ἑλκόμενος *ABC* ‖ 6. πλήθει *AB* ‖ §. δ' *Rd* ‖ πόλις *PRz*, πόλεις *d* ‖ 10. κόλπωι *Pz* ‖ 11. γίγνεται *P* ‖ ὑπερέχουσαι πορθμεύονται· ὧν ἐπεὰν *Rd* ‖ 12. τὰ om. *ABC* ‖ 14. ἀναπλέοντι *C* ‖ πυραμῖδας *ABC* ‖ γίγνεται *P* ‖ 15. οὐκ *Rd* ‖ οὗτος] οὗτος ὁ ἐωθώς? ‖ 17. κανόβου *R* ‖ ἄνθυλάν *C* ‖ 18. τὴν om. *Rd* ‖ κελευομένην *C* ‖ 19. ἐξαιρέτως Steph. ‖ 20. ἀεὶ *AB* ‖ 21. γίγνεται *P* ‖ ἐξόσου *ABd* ‖ ὁ *Pdz* ‖ 23. τοῦ Ἀχαιοῦ - Ἀρχάνδρου om. *B*[1] ‖ γὰρ om. *R*

99 Μέχρι μὲν τούτου ὄψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε Αἰγυπτίους ἔρχομαι λόγους ἐρέων κατὰ τὰ ἤκουον· προσέσται δέ τι καὶ αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος.

Τὸν Μῖνα πρῶτον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου οἱ ἱρέες ἔλεγον τοῦτο μὲν ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν. τὸν γὰρ ποταμὸν πάντα ῥέειν παρὰ τὸ ὄρος τὸ ψάμμινον πρὸς Λιβύης, τὸν δὲ Μῖνα ἄνωθεν, ὅσον τε ἑκατὸν σταδίους ἀπὸ Μέμφιος, τὸν πρὸς μεσαμβρίης ἀγκῶνα προσχώσαντα τὸ μὲν ἀρχαῖον ῥέεθρον ἀποξηρῆναι, τὸν δὲ ποταμὸν ὀχετεῦσαι τὸ μέσον τῶν ὀρέων ῥέειν. ἔτι δὲ καὶ νῦν ὑπὸ Περσέων ὁ ἀγκὼν οὗτος τοῦ Νείλου ὡς ἀπεργμένος ῥέῃ ἐν φυλακῇσι μεγάλῃσι ἔχεται, φρασσόμενος ἀνὰ πᾶν ἔτος· εἰ γὰρ ἐθελήσει ῥήξας ὑπερβῆναι ὁ ποταμὸς ταύτῃ, κίνδυνος πάσῃ Μέμφι κατακλυσθῆναί ἐστι. ὡς δὲ τῷ Μῖνι τούτῳ τῷ πρώτῳ γενομένῳ βασιλέι χέρσον γεγονέναι τὸ ἀπεργμένον, τοῦτο μὲν ἐν αὐτῷ πόλιν κτίσαι ταύτην ἥτις νῦν Μέμφις καλέεται· ἔστι γὰρ καὶ ἡ Μέμφις ἐν τῷ στεινῷ τῆς Αἰγύπτου· ἔξωθεν δὲ αὐτῆς περιορύξαι λίμνην ἐκ τοῦ ποταμοῦ πρὸς βορέην τε καὶ πρὸς ἑσπέρην (τὸ γὰρ πρὸς τὴν ἠῶ αὐτὸς ὁ Νεῖλος ἀπέργει), τοῦτο δὲ τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν ἱδρύσασθαι ἐν αὐτῇ, ἐὸν

100 μέγα τε καὶ ἀξιαπηγητότατον. μετὰ δὲ τοῦτον κατέλεγον οἱ ἱρέες ἐκ βύβλου ἄλλων βασιλέων τριηκοσίων καὶ τριήκοντα

περὶ τοῦ Μῖνος τοῦ πρώτου βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ὅτι αὐτὸς ἔκτισε Μέμφιν   ὅτι τλ̄ γεγόνασι βασιλεῖς ἐν Αἰγύπτῳ

22. (Bekkeri Anecd. p. 413. (Hesychius v. ἀξιαπηγητότατον). — 23 sqq. Iosephus archaeol. VIII 6 2

1. ἐμοὶ *z* ‖ 3. τὰ om. *dz* ‖ δέ τι καὶ αὐτοῖσι *Rd*: δέ τι καὶ αὐτοῖσι τί *P* δέ τοι καὶ αὐτοῖσι τί *qz*, δὲ αὐτοῖσί τι *ABC* ‖ 5. μῆνα *Rz* ‖ τὸν πρῶτο, *Rd* ‖ 6. τοῦτον *Pz* ‖ τὴν *Rdz*: καὶ τὴν ‖ 7. πάντα] πάλαι? ‖ ῥέει *C* ψίμμινον *Rd*, ψάμμιον *P*, Ψάμμιον *z* ‖ 8. μῆνα *Rz* ‖ τὸν om. *Rd* 9. μεσημβρίης *ABC* ‖ 10. ἀποξηράναι *Cdz*, ἀποξηρᾶναι reliqui ‖ 11. οὐρέων *CPz* ‖ 12. ὃς *d* ‖ ἀπεργόμενος *Acorr.BC*, ἀπερχόμενος *Apr.* ‖ ῥέῃ correxi: ῥέει ‖ 13. φρασόμενος *C* ‖ ἐθελήσοι *z* ‖ 15. ὡς δὲ τῷ] τῷ δὲ *Rd* ‖ μῖνι *ABPm*: μινὶ *Ccorr.Ptd*, μηνὶ *Cpr.z*, μινὶ (η) *R* ‖ 16. βασιλεῖ *AB* ‖ ἐν om. *ABC* ‖ 19. πρὸς ἑσπέρην] ἑσπέρην *z* ‖ 20. ἠῶ *C* ‖ 23. βίβλου *PR*, βύβλων *z* ‖ καὶ] τε καὶ *Pz*

οὐνόματα. ἐν τοσαύτῃσι γενεῇσι ἀνθρώπων ὀκτωκαίδεκα μὲν Αἰθίοπες ἦσαν, μία δὲ γυνὴ ἐπιχωρίη. οἱ δὲ ἄλλοι ἄνδρες Αἰγύπτιοι. τῇ δὲ γυναικὶ οὔνομα ἦν, ἥτις ἐβασίλευσε, τό περ τῇ Βαβυλωνίῃ, Νίτωκρις· τὴν ἔλεγον τιμωρέουσαν ἀδελφεῷ, τὸν Αἰγύπτιοι βασιλεύοντά σφεων ἀπέκτειναν, ἀποκτείναντες δὲ οὕτω ἐκείνῃ ἀπέδοσαν τὴν βασιληίην, τούτῳ τιμωρέουσαν πολλοὺς Αἰγυπτίων διαφθεῖραι δόλῳ. ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν τῷ λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανᾶσθαι· καλέσασαν δέ μιν Αἰγυπτίων τοὺς μάλιστα μεταιτίους τοῦ φόνου ᾔδεε, πολλοὺς ἱστιᾶν, δαινυμένοισι δὲ ἐπεῖναι τὸν ποταμὸν δι' αὐλῶνος κρυπτοῦ μεγάλου. ταύτης μὲν πέρι τοσαῦτα ἔλεγον, πλὴν ὅτι αὐτήν μιν, ὡς τοῦτο ἐξέργαστο, ῥίψαι ἐς οἴκημα σποδοῦ πλέον, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται. τῶν δὲ ἄλλων βασιλέων οὐ γὰρ ἔλεγον οὐδεμίαν 101
ἔργων ἀπόδεξιν καὶ οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος, πλὴν ἑνὸς τοῦ ἐσχάτου αὐτῶν Μοίριος· τοῦτον δὲ ἀποδέξασθαι μνημόσυνα τοῦ Ἡφαίστου τὰ πρὸς βορέην ἄνεμον τετραμμένα προπύλαια, λίμνην τε ὀρύξαι, τῆς ἡ περίοδος ὅσων ἐστὶ σταδίων ὕστερον δηλώσω, πυραμίδας τε ἐν αὐτῇ οἰκοδομῆσαι, τῶν τοῦ μεγάθεος πέρι ὁμοῦ αὐτῇ τῇ λίμνῃ ἐπιμνήσομαι. τοῦτον μὲν τοσαῦτα ἀποδέξασθαι, τῶν δὲ ἄλλων οὐδένα οὐδέν.

Παραμειψάμενος ὦν τούτους τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου 102
βασιλέος, τῷ οὔνομα ἦν Σέσωστρις, τούτου μνήμην ποιήσομαι· τὸν ἔλεγον οἱ ἱρέες πρῶτον μὲν πλοίοισι μακροῖσι

περὶ Νιτώκριδος τῆς Αἰγυπτίας περὶ Μοίριδος περὶ Σεσώστριδος Αἰγυπτίων βασιλέως

8. Λέξεις

1. οὐνόματα ἐν et ἀνθρώπων· ὀκτωκαίδεκα *P* ‖ γενεῇσι] δὲ γενεῇσι *Rd* ‖ 2. μίη *z* ‖ 3. τῇ περ *z* ‖ 4. τῇ] ἐν τῆι *ABC* ‖ νίτοκρις *d*, Νίκαυλις Ios.

5. βασιλεύσαντά σφεων *Rd* ‖ 7. δόλωι διαφθεῖραι *ABC* ‖ 8. ὑπόγα$^{\varepsilon}$ιον *R* ‖ καὶ νοῦν *Rd* ‖ 9. καλέεσαν *Rd*, καλέουσαν *z* ‖ δέ] γάρ? ‖ 10. ἤϊδε *Rd* ‖ ἑστιᾶν *L* ‖ 12. αὐτὴν *C* ‖ μὲν *z* ‖ 13. ῥῖψαι *AB* ‖ 14. οὐδεμίην *z* ‖ 15. ἔργων om. *R* ‖ καὶ scripsi: κατ' ‖ 16. μύριος *Rd* ‖ 17. βορῆν *ABC* ‖ προπύλεα *z* ‖ 18. περίμετρος *qz* ‖ 19. πυραμῖδας *ABC* ‖ 21. ὁ *ABC* ‖ 23. βασιλέως *Cd* ‖ ἔην *z* ‖ 24. ἔλεγον om. *Rd* ‖ πλόοισι *P*

ὁρμηθέντα ἐκ τοῦ Ἀραβίου κόλπου τοὺς παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν κατοικημένους καταστρέφεσθαι, ἐς ὃ πλέοντά μιν πρόσω ἀπικέσθαι ἐς θάλασσαν οὐκέτι πλωτὴν ὑπὸ βραχέων. ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ὀπίσω ἀπίκετο ἐς Αἴγυπτον, κατὰ τῶν ἱρέων τὴν φάτιν, στρατιὴν πολλὴν τῶν . . λαβὼν ἤλαυνε διὰ τῆς ἠπείρου, πᾶν ἔθνος τὸ ἐμποδὼν καταστρεφόμενος. ὁτέοισι μέν νυν αὐτῶν ἀλκίμοισι ἐνετύγχανε καὶ δεινῶς γλιχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης, τούτοισι μὲν στήλας ἐνίστη ἐς τὰς χώρας διὰ γραμμάτων λεγούσας τό τε ἑωυτοῦ οὔνομα καὶ τῆς πάτρης, καὶ ὡς δυνάμι τῇ ἑωυτοῦ κατεστρέψατό σφεας· ὅτεων δὲ ἀμαχητὶ καὶ εὐπετέως παρέλαβε τὰς πόλιας, τούτοισι δὲ ἐνέγραφε ἐν τῇσι στήλῃσι κατὰ ταὐτὰ καὶ τοῖσι ἀνδρηίοισι τῶν ἐθνέων γενομένοισι, καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε, δῆλα βουλόμενος ποιέειν ὡς εἴησαν ἀνάλ-
103 κιδες. ταῦτα δὲ ποιέων διεξήιε τὴν ἤπειρον, ἐς ὃ ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Εὐρώπην διαβὰς τούς τε Σκύθας κατεστρέψατο καὶ τοὺς Θρήικας. ἐς τούτους δέ μοι δοκέει καὶ προσώτατα ἀπικέσθαι ὁ Αἰγύπτιος στρατός· ἐν μὲν γὰρ τῇ τούτων χώρῃ φαίνονται σταθεῖσαι αἱ στῆλαι, τὸ δὲ προσωτέρω τούτων οὐκέτι. ἐνθεῦτεν δὲ ἐπιστρέψας ὀπίσω ἤιε, καὶ ἐπείτε ἐγίνετο ἐπὶ Φάσι ποταμῷ, οὐκ ἔχω τὸ ἐνθεῦτεν ἀτρεκέως εἰπεῖν εἴτε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Σέσωστρις ἀποδασάμενος τῆς ἑωυτοῦ στρατιῆς μόριον ὅσον δὴ αὐτοῦ κατέλιπε τῆς χώρης οἰκήτορας, εἴτε τῶν τινες στρατιωτέων τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες

---

6 sqq. Schol. Apollon. Rhod. δ 272. — 11 sqq. Iosephus archaeol. VIII 10 3. Eustathius Il. p. 668

1. παρὰ] περὶ *z* ‖ 2. ἐσὸ *A* ‖ 3. μηκέτι *qz* ‖ 4. τῶν] τὸν *R* ‖ 5. πολλὴν στρατιὴν *ABC* ‖ τῶν] τῶν. *Pz*, om. *Ccorr.Rd* ‖ lacunam quam indicavi expleverim ἦρχε ‖ 6. ἐμποδῶν *ABC*, ἐμποδὸν *R* ‖ 7. αὐτῶν *P*: αὐτῶι *C*, αὐτέων reliqui ‖ καὶ om. *Ppr.Rd* ‖ 8. ἀνίστη *sz* ‖ 10. δυνάμι *ABpr.*: δυνάμει ‖ σφέας *PRdz* ‖ 11. ὅτεων *A*: καὶ τέων *C*, ὁτέων reliqui ‖ πόλις *Pz*, πόλεις *Rd* ‖ 12. κατὰ ταῦτα *AB*. 'immo τά τε αὐτά.' Bekker ‖ 13. ἀνδριῆσι *d* ‖ 14. προσενέγραψε *Rd*, προσανέγραφε *z* ‖ ἦσαν *PRdz*. Eust. 15. δὴ *z* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 17. καὶ] καὶ οὐ *A²PRdz* ‖ 19. τῶ *R* ‖ προσωτέρω *ABC* ‖ 20. ἐγένετο *CPz* ‖ 21. φάσει *B²R* ‖ ἀτρεκέως τὸ ἐνθεῦτεν *Rd* 22. αὐτοῦ om. *P¹Rdz* ‖ 23. καταλείπει *ABC* ‖ 24. ἀχθέντες *Rd*

περὶ Φᾶσιν ποταμὸν κατέμειναν. φαίνονται μὲν γὰρ ἐόντες 104 οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι, νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. ὡς δέ μοι ἐν φροντίδι ἐγένετο, εἰρόμην ἀμφοτέρους, καὶ μᾶλλον οἱ Κόλχοι ἐμεμνέατο τῶν Αἰγυπτίων ἢ οἱ Αἰγύπτιοι τῶν Κόλχων· νομίζειν δ' ἔφασαν οἱ Αἰγύπτιοι τῆς Σεσώστριος στρατιῆς εἶναι τοὺς Κόλχους. αὐτὸς δὲ εἴκασα τῇδε καὶ ὅτι μελάγχροές εἰσι καὶ οὐλότριχες. καὶ τοῦτο μὲν ἐς οὐδὲν ἀνήκει· εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι· ἀλλὰ τοῖσιδε καὶ μᾶλλον, ὅτι μοῦνοι πάντων ἀνθρώπων Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ καὶ αὐτοὶ ὁμολογέουσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι, Σύριοι δὲ οἱ περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν καὶ Μάκρωνες οἱ τούτοισι ἀστυγείτονες ἐόντες ἀπὸ Κόλχων φασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι. οὗτοι γάρ εἰσι οἱ περιταμνόμενοι ἀνθρώπων μοῦνοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταὐτά. αὐτῶν δὲ Αἰγυπτίων καὶ Αἰθιόπων οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὁκότεροι παρὰ τῶν ἑτέρων ἐξέμαθον· ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν. ὡς δὲ ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ ἐξέμαθον, μέγα μοι καὶ τόδε τεκμήριον γίνεται· Φοινίκων ὁκόσοι τῇ Ἑλλάδι ἐπιμίσγονται, οὐκέτι Αἰγυπτίους μιμέονται κατὰ τὰ αἰδοῖα, ἀλλὰ τῶν ἐπιγινομένων οὐ περιτάμνουσι τὰ αἰδοῖα. φέρε νῦν καὶ ἄλλο 105

ὅτι οἱ περὶ Φᾶσιν Κόλχοι !Αἰγύπτιοί εἰσιν ἄνωθεν τίνες τῶν ἐθνῶν περιτέμνονται

---

1 sq. Theo progymn. p. 189 W. — 7. Pollux II 23. Eustathius Od. p. 1864. — 9. μοῦνοι - 18 ἐξέμαθον Iosephus in Apion. I 22. — 11. Φοίνικες - 12 μεμαθηκέναι Iosephus archaeol. VIII 10 3. — 12. - 14 Eustathius Dion. 772. — 13. Schol. Apollon. Rhod. α 1024

1. φάσιν *CRdz* ‖ 2. οἱ om. *Rd*. Theo ‖ 3. ἐγίνετο *d* ‖ εἰρόμην *Rd*: ἠρόμην ‖ 5. δὲ *C* ‖ οἱ om. *PRdz* ‖ 6. σεσώστριδος *d* ‖ 7. μελάγχροές *B* ‖ 8. ἀφήκει *Rd* ‖ 9. τοῖσι δὲ *Rd*, τοῖσδε *CP*, τοῖσι δὴ *z* ‖ καὶ om. *PRdz* ‖ οὔτι *R* ‖ ἀνθρώπων om. Ios. ‖ 10. περιτάμνουσιν *C* ‖ 11. σύριοι *PRdz* ‖ οὗτοι Ios. ‖ 12. οἱ περὶ] ὑπὲρ *C* ‖ 13. ποταμὸν καὶ παρθένιον *Rd*. Eust. ‖ μάκρωνες *C* ‖ 15. ἀνθρώπων οἱ περιταμνόμενοι *Rd* ‖ μόνοι *C* ‖ 16. αἰγύπτιοι *Rd* ‖ κατὰ τὰ αὐτὰ *d*, κατὰ αὐτὰ *R* ‖ 18. τι om. *Rd* ‖ 19. δ *PRdz* ‖ αἰγύπτων *C* ‖ 20. μαρτύριον *P¹Rdz* ‖ 22. τὰ om. *Rd* ‖ νυν *BR*, δὴ *Pz*

εἴπω περὶ τῶν Κόλχων, ὡς Αἰγυπτίοισι προσφερέες εἰσί. λίνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται κατὰ ταὐτά, καὶ ἡ ζόη πᾶσα καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφερής ἐστι ἀλλήλοισι. λίνον δὲ τὸ μὲν Κολχικὸν ὑπὸ Ἑλλήνων Σαρδωνικὸν κέκληται, τὸ μέντοι ἀπ' Αἰγύπτου ἀπικνεύμενον καλέεται Αἰγύπτιον.

106 αἱ δὲ στῆλαι τὰς ἵστα κατὰ τὰς χώρας ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς Σέσωστρις, αἱ μὲν πλεῦνες οὐκέτι φαίνονται περιεοῦσαι, ἐν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ Συρίῃ αὐτὸς ὥρων ἐούσας καὶ τὰ γράμματα τὰ εἰρημένα ἐνεόντα καὶ γυναικὸς αἰδοῖα. εἰσὶ δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην δύο τύποι ἐν πέτρῃσι ἐγκεκολαμμένοι τούτου τοῦ ἀνδρός, τῇ τε ἐκ τῆς Ἐφεσίης ἐς Φώκαιαν ἔρχονται καὶ τῇ ἐκ Σαρδίων ἐς Σμύρνην. ἑκατέρωθι δὲ ἀνὴρ ἐγγέγλυπται μέγαθος πέμπτης σπιθαμῆς, τῇ μὲν δεξιῇ χειρὶ ἔχων αἰχμὴν τῇ δὲ ἀριστερῇ τόξα, καὶ τὴν ἄλλην σκευὴν ὡσαύτως· καὶ γὰρ Αἰγυπτίην καὶ Αἰθιοπίδα ἔχει· ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον ὦμον διὰ τῶν στηθέων γράμματα ἱρὰ Αἰγύπτια διήκει ἐγκεκολαμμένα, λέγοντα τάδε. "ἐγὼ τήνδε τὴν χώρην ὤμοισι τοῖσι ἐμοῖσι ἐκτησάμην." ὅστις δὲ καὶ ὁκόθεν ἐστί, ἐνθαῦτα μὲν οὐ δηλοῖ, ἑτέρωθι δὲ δεδήλωκε. τὰ δὴ καὶ μετεξέτεροι τῶν θεησαμένων Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσί μιν εἶναι, πολλὸν τῆς ἀληθείης ἀπολελειμμένοι.

107 Τοῦτον δὴ τὸν Αἰγύπτιον Σέσωστριν ἀναχωρέοντα καὶ ἀνάγοντα πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, ἔλεγον οἱ ἱρέες, ἐπείτε ἐγίνετο ἀνακομιζόμενος ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι, τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ, τῷ ἐπέτρεψε ὁ Σέσωστρις τὴν Αἴγυπτον, τοῦτον ἐπὶ ξείνια αὐτὸν

---

4. **Pollux V 26. — 13. Priscianus de fig. num. 17**

1. προσφορέες *C* ‖ 2. λίνων *P* ‖ κατὰ] καὶ κατὰ *ABC* ‖ τὰ αὐτὰ *Rd* ‖ 3. ζώη *C*, ζώη *R*, ζωὴ *d* ‖ πᾶσι *d* ‖ ἀλλήλῃσι *PRd* ‖ 4. σαρδονικὸν *Rdz* Pollux ‖ 5. ἀπικνεόμενον *Rd* ‖ 6. τὰς δὲ στήλας *Rd* ‖ ἵστη *R* ‖ κατὰ χώρας *P*, κατὰ χώραν *z* ‖ 8. ὥρων *ACP*: ὥρον *B*, ὁρῶν *Rd*, ὤρεων *z* ‖ 11. φώκαι ἀνέρχονται *R*, Φώκαιαν κατέρχονται *z* ‖ 12. ἑκατέρωθεν *sz* ‖ 13. χερὶ *z* ‖ 14. τόξον *z* ‖ κατασκευὴν *Rd* ‖ 15. αἰθιοπίην *d* ‖ 17. τῆνδε *A* ‖ 19. τὰ δὴ] καίτοι ἤδη *P* ‖ 20. θειησαμένων *Rd* ‖ πολὺ *L* ‖ 21. ἀληθηίης *z* ‖ 23. πολλέας *z* ‖ 24. ἐγένετο *Rz* ‖ 25. αὐτοῦ *PRdz* ‖ 26. ὁ om. *PRdz*

καλέσαντα καὶ πρὸς αὐτῷ τοὺς παῖδας περινῆσαι ἔξωθεν τὴν οἰκίην ὕλῃ, περινήσαντα δὲ ὑποπρῆσαι. τὸν δὲ ὡς μαθεῖν τοῦτο, αὐτίκα συμβουλεύεσθαι τῇ γυναικί· καὶ γὰρ δὴ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτὸν ἅμα ἄγεσθαι· τὴν δέ οἱ συμβουλεῦσαι τῶν παίδων ἐόντων ἓξ τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα γεφυρῶσαι τὸ καιόμενον, αὐτοὺς δὲ ἐπ᾽ ἐκείνων ἐπιβαίνοντας ἐκσώζεσθαι. ταῦτα ποιῆσαι τὸν Σέσωστριν, καὶ δύο μὲν τῶν παίδων κατακαῆναι τρόπῳ τοιούτῳ, τοὺς δὲ λοιποὺς ἀποσωθῆναι ἅμα τῷ πατρί. νοστήσας δὲ ὁ Σέσωστρις ἐς τὴν 108
Αἴγυπτον καὶ τισάμενος τὸν ἀδελφεόν, τῷ μὲν ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. τούς τέ οἱ λίθους τοὺς ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέος κομισθέντας ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρόν, ἐόντας μεγάθεϊ περιμήκεας, οὗτοι ἦσαν οἱ ἑλκύσαντες, καὶ τὰς διώρυχας τὰς νῦν ἐούσας ἐν Αἰγύπτῳ πάσας οὗτοι ἀναγκαζόμενοι ὤρυσσον, ἐποίευν τε οὐκ ἑκόντες Αἴγυπτον, τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἱππασίμην καὶ ἁμαξευομένην πᾶσαν, ἐνδεᾶ τούτων. ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ χρόνου Αἴγυπτος ἐοῦσα πεδιὰς πᾶσα ἄνιππος καὶ ἀναμάξευτος γέγονε· αἴτιαι δὲ τούτων αἱ διώρυχες γεγόνασι ἐοῦσαι πολλαὶ καὶ παντοίους τρόπους ἔχουσαι. κατέταμνε δὲ τοῦδε εἵνεκα τὴν χώρην ὁ βασιλεύς· ὅσοι τῶν Αἰγυπτίων μὴ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἔκτηντο τὰς πόλις ἀλλ᾽ ἀναμέσους, οὗτοι, ὅκως τε ἀπίοι ὁ ποταμός, σπανίζοντες ὑδάτων πλατυτέροισι ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι, ἐκ φρεάτων χρεώμενοι. τούτων μὲν 109
δὴ εἵνεκα κατετμήθη ἡ Αἴγυπτος. καταneῖμαι δὲ τὴν χώρην

18. Pollux III 96

1. περινηῆσαι et 2 περινηήσαντα *PRdz* ‖ 2. ὕλην *R* ‖ 5. τοὺς] τὰς *R* ‖ ἐκτείνοντα *R* ‖ 6. κεόμενον *Rd* ‖ δὲ *CRd*: δ' ‖ 7. καὶ δύο – 9 Σέσωστρις om. *C* ‖ 8. τρόπω κατακαῆναι *d* ‖ τοιῷδε *Pz* ‖ 11. τοῦτο *C* ‖ 12. βασιλέως *AB*¹*d* ‖ 13. μεγάθει *ABd* ‖ 15. ὤρυξαν *PRdz* ‖ 16. ἐποίεον *PRdz* ‖ ἱππασίην *Rd* ‖ 18. ἅπασα πεδιὰς *AB*, πᾶσα πεδιὰς *C* ‖ 19. γέγονεν *ABC* ‖ γεγόνασιν *AB* ‖ 20. ἰοῦσαι *d* ‖ 21. τοῦ δὲ *C* ‖ 22. $\overset{\text{ο}}{\text{ἔκτηνται}}$ *C* ‖ τὰς om. *Ppr.z* ‖ πόλεις *Cd* ‖ ἀνὰ μέσους *R* ‖ 24. ἐχρέοντο *PR* ‖ πόμασι *B*²*z*: $\overset{\text{ω}}{\text{πόμασι}}$ *R*, πόματι *P*, πώμασι *AB*, πώμασιν *C* ‖ χρεόμενοι *P*, ἀρυόμενοι G. Dindorf ‖ 25. δὴ om. *Rd* ‖ ἡ om. *ABCd*

Αἰγυπτίοισι ἅπασι τοῦτον ἔλεγον τὸν βασιλέα, κλῆρον ἴσον ἑκάστῳ τετράγωνον διδόντα, καὶ ἀπὸ τούτου τὰς προσόδους ποιήσασθαι, ἐπιτάξαντα ἀποφορὴν ἐπιτελέειν κατ' ἐνιαυτόν. εἰ δέ τινος τοῦ κλήρου ὁ ποταμός τι παρέλοιτο, ἐλθὼν ἂν πρὸς αὐτὸν ἐσήμαινε τὸ γεγενημένον· ὁ δὲ ἔπεμπε τοὺς ἐπισκεψομένους καὶ ἀναμετρήσοντας ὅσῳ ἐλάσσων ὁ χῶρος γέγονε, ὅκως τοῦ λοιποῦ κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι. δοκέει δέ μοι ἐνθεῦτεν γεωμετρίη εὑρεθεῖσα ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπανελθεῖν· πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ τὰ δυώδεκα μέρεα τῆς ἡμέρης παρὰ Βαβυλωνίων ἔμαθον οἱ Ἕλληνες.

110 Βασιλεὺς μὲν δὴ οὗτος μοῦνος Αἰγύπτιος Αἰθιοπίης ἦρξε, μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο πρὸ τοῦ Ἡφαιστείου ἀνδριάντας λιθίνους, δύο μὲν τριήκοντα πηχέων, ἑωυτόν τε καὶ τὴν γυναῖκα, τοὺς δὲ παῖδας ἐόντας τέσσερας εἴκοσι πηχέων ἕκαστον· τῶν δὴ ὁ ἱρεὺς τοῦ Ἡφαίστου χρόνῳ μετέπειτα πολλῷ Δαρεῖον τὸν Πέρσην οὐ περιεῖδε ἱστάντα ἔμπροσθε ἀνδριάντα, φὰς οὔ οἱ πεποιῆσθαι ἔργα οἷά περ Σεσώστρι τῷ Αἰγυπτίῳ· Σέσωστριν μὲν γὰρ ἄλλα τε καταστρέψασθαι ἔθνεα οὐκ ἐλάσσω ἐκείνου καὶ δὴ καὶ Σκύθας. Δαρεῖον δὲ οὐ δυνασθῆναι Σκύθας ἑλεῖν· οὔκων δίκαιον εἶναι ἱστάναι ἔμπροσθε τῶν ἐκείνου ἀναθημάτων μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον τοῖσι ἔργοισι. Δαρεῖον μέν νυν λέγουσι πρὸς ταῦτα συγγνώμην ποιήσασθαι.

111 Σεσώστριος δὲ τελευτήσαντος ἐκδέξασθαι ἔλεγον τὴν

---

3. Λέξεις. — 9 sq. Eustathius Dion. 988

1. ἴσον *B*, ὅσον *C* ‖ 3. ἀποτελέειν *ACd*[1] ‖ 4. τι om. *Ppr.Rd* ‖ 7. γέγονεν *ABC*, γεγονέναι *Rd* ‖ 8. δέ om. *Rd* ‖ 10. μέρη *AB* ‖ οἱ om. *z* ‖ 12. μὲν δὴ *ABCPcorr.z*: δὴ *Ppr.*, δὲ *Rd* ‖ οὗτος] οὗτος δὴ *PRdz* ‖ 13. ἡφαιστίου *AB*[1]*C* ‖ 14. τριάκοντα *ABC* ‖ πήχεων *Pdz* ‖ 15. τέσσαρας *Cdz* ‖ πήχεων *P* ‖ 16. δὴ] δὲ δὴ *Rdz* ‖ 17. περιεῖδε *B*[2]*Cz*: περιΐδε ἔμπροσθε *AB*: ἔμπροσθεν ‖ 18. οὔ οἱ] οὐ *Rd* ‖ σέσωστρι *R*, σεσώστριϊ *z* ‖ 19. σέσωστρις *Rd* ‖ ἔρνεα *R* ‖ ἐλάσσων *d* ‖ 20. Δαρεῖον - 21 Σκύθας om. *PtRd* ‖ 21. ἱστάναι] om. *d*, στάναι *z* 'non peius ἑστάναι.' Bekker ‖ ἔμπροσθεν *PRdz* ‖ τῶν] τοῦ *C* ‖ 22. ὑπερβαλόμενον *d* ‖ τοῖσι ἐκείνου ἔργοισι *z* ‖ 24. ἔλεγον om. *d*

βασιληίην τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν, τὸν ἀποδέξασθαι μὲν οὐδεμίαν στρατηίην, συνενειχθῆναι δέ οἱ τυφλὸν γενέσθαι διὰ τοιόνδε πρῆγμα. τοῦ ποταμοῦ κατελθόντος μέγιστα δὴ τότε ἐπ᾽ ὀκτωκαίδεκα πήχεας, ὡς ὑπερέβαλε τὰς ἀρούρας, πνεύματος ἐμπεσόντος κυματίης ὁ ποταμὸς ἐγένετο· τὸν δὲ βασιλέα λέγουσι τοῦτον ἀτασθαλίῃ χρησάμενον, λαβόντα αἰχμὴν βαλεῖν ἐς μέσας τὰς δίνας τοῦ ποταμοῦ, μετὰ δὲ αὐτίκα καμόντα αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τυφλωθῆναι. δέκα μὲν δὴ ἔτεα εἶναί μιν τυφλόν, ἑνδεκάτῳ δὲ ἔτεϊ ἀπικέσθαι οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλιος ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος τῆς ζημίης καὶ ἀναβλέψει γυναικὸς οὔρῳ νιψάμενος τοὺς ὀφθαλμούς, ἥτις παρὰ τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα μοῦνον πεφοίτηκε, ἄλλων ἀνδρῶν ἐοῦσα ἄπειρος. καὶ τὸν πρώτης τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς πειρᾶσθαι, μετὰ δέ, ὡς οὐκ ἀνέβλεπε, ἐπεξῆς πασέων πειρᾶσθαι· ἀναβλέψαντα δὲ συναγαγεῖν τὰς γυναῖκας τῶν ἐπειρήθη, πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε, ἐς μίαν πόλιν, ἣ νῦν καλέεται Ἐρυθρὴ βῶλος· ἐς ταύτην συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι. τῆς δὲ νιψάμενος τῷ οὔρῳ ἀνέβλεψε, ταύτην δὲ εἶχε αὐτὸς γυναῖκα. ἀναθήματα δὲ ἀποφυγὼν τὴν πάθην τῶν ὀφθαλμῶν ἄλλα τε ἀνὰ τὰ ἱρὰ πάντα τὰ λόγιμα ἀνέθηκε καὶ τοῦ γε λόγον μάλιστα ἄξιόν ἐστι ἔχειν, ἐς τοῦ Ἡλίου τὸ ἱρὸν ἀξιοθέητα ἀνέθηκε ἔργα, ὀβελοὺς δύο λιθίνους, ἐξ ἑνὸς ἐόντας ἑκάτερον λίθου, μῆκος μὲν ἑκάτερον πηχέων ἑκατόν, εὖρος δὲ ὀκτὼ πηχέων.

Τούτου δὲ ἐκδέξασθαι τὴν βασιληίην ἔλεγον ἄνδρα 112

περὶ Φερῶνος τοῦ Σεσώστριδος παιδὸς βασιλέως Αἰγύπτου

---

5. Eustathius Il. p. 827. Od. p. 1538. — 17. Stephanus Byz. v. Ἐρυθρὰ βῶλος. — 25. - p. 206, 3 Eustathius Od. p. 1500

1. αὐτοῦ z ‖ φερῶν *AB*: φερων *C*, φέρων *P*, φέρωνα *Rdz* ‖ οὐδὲ μίην *Rd*, οὐδεμίην z ‖ 2. στρατιὴν *Rd* ‖ 7. βαλέειν *L* ‖ 9. ἐν δεκάτω *R* ‖ ἔτει *ABd* ‖ 14. μετὰ - πειρᾶσθαι om. *C* ‖ ἀνέβλεψε *PRdz* ‖ 16. μίην z ‖ 17. συναυλίσαντας *R*, συναυλήσαντα *d* ‖ 18. πόλει *C* ‖ 21. καὶ τοῦ - 22 ἀνέθηκε om. *B*[1] ‖ 22. σχεῖν *Rd* ‖ 23. ἐόντα *ABC* ‖ 24. πήχεων *Pz* ‖ πήχεων *P*, om. z

Μεμφίτην, τῷ κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν οὔνομα Πρωτέα εἶναι· τοῦ νῦν τέμενός ἐστι ἐν Μέμφι χάρτα χαλόν τε χαὶ εὖ ἐσχευασμένον, τοῦ Ἡφαιστείου πρὸς νότον ἄνεμον χείμενον. περιοιχέουσι δὲ τὸ τέμενος τοῦτο Φοίνιχες Τύριοι, χαλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὁ συνάπας Τυρίων στρατόπεδον. ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τοῦ Πρωτέος ἱρὸν τὸ χαλέεται ξείνης Ἀφροδίτης· συμβάλλομαι δὲ τοῦτο τὸ ἱρὸν εἶναι Ἑλένης τῆς Τυνδάρεω, χαὶ τὸν λόγον ἀχηχοὼς ὡς διαιτήθη Ἑλένη παρὰ Πρωτέι, χαὶ δὴ χαὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδίτης ἐπώνυμόν ἐστι· ὅσα γὰρ ἄλλα Ἀφροδίτης ἱρά ἐστι, οὐδαμῶς ξείνης ἐπιχα-

113 λέεται. ἔλεγον δέ μοι οἱ ἱρέες ἱστορέοντι τὰ περὶ Ἑλένην γενέσθαι ὧδε. Ἀλέξανδρον ἁρπάσαντα Ἑλένην ἐχ Σπάρτης ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτοῦ· χαί μιν, ὡς ἐγένετο ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἐξῶσται ἄνεμοι ἐχβάλλουσι ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος, ἐνθεῦτεν δέ (οὐ γὰρ ἀνίει τὰ πνεύματα) ἀπιχνέεται ἐς Αἴγυπτον χαὶ Αἰγύπτου ἐς τὸ νῦν Κανωβιχὸν χαλεύμενον στόμα τοῦ Νείλου χαὶ ἐς Ταριχείας. ἦν δὲ ἐπὶ τῆς ἠιόνος, τὸ χαὶ νῦν ἐστι, Ἡραχλέος ἱρόν, ἐς τὸ ἢν χαταφυγὼν οἰχέτης ὅτευῶν ἀνθρώπων ἐπιβάληται στίγματα ἱρά, ἑωυτὸν διδοὺς τῷ θεῷ, οὐχ ἔξεστι τούτου ἅψασθαι. ὁ νόμος οὗτος διατελέει ἐὼν ὅμοιος τὸ μέχρι ἐμεῦ ἀπ' ἀρχῆς. τοῦ ὦν δὴ Ἀλεξάνδρου ἀπιστέαται θεράποντες πυθόμενοι τὸν περὶ τὸ ἱρὸν ἔχοντα νόμον, ἱχέται δὲ ἱζόμενοι τοῦ θεοῦ χατηγόρεον τοῦ Ἀλεξάνδρου, βουλόμενοι βλάπτειν αὐτόν, πάντα λόγον ἐξηγεύμενοι ὡς εἶχε περὶ τὴν Ἑλένην τε χαὶ τὴν ἐς Μενέλεων ἀδιχίην.

περὶ Πρωτέος βασιλέος Αἰγύπτου χαὶ περὶ Ἀλεξάνδρου χαὶ Ἑλένης

---

1. ἑλλήνων *PRdz*. Eust.: τῶν ἑλλήνων ‖ 3. ἡφαιστίου *C*, Ἡφαιστηίου z ‖ 5. δ' *AB* ‖ 7. συμβάλλομαι – 9 Ἀφροδίτης om. *R* ‖ δὲ om. *d* ‖ τυνδάρεως *C* ‖ 8. ἐδιαιτήθη *d* ‖ 9. πρωτεῖ *AB* ‖ ἐπώνυμόν – Ἀφροδίτης om. *C* ‖ ἐπωνύμιόν *AB* ‖ 9. ἄλλης *PRd*, ἄλλη ἄλλης *qz* ‖ οὐδαμᾶ z ‖ ξείνη *R* ‖ 14. Αἰγυπτίων z ‖ 15. ἀνήει *C* ‖ 16. νῦν om. *Ppr.Rd* ‖ χαλεόμενον *C* ‖ 17. Ταριχέας G. Dindorf ‖ χιόνος *Rd* ‖ τὸ] ὁ *A*, ὃ reliqui ‖ 18. ὅτευῶν Bekker: ὅτεωι vel ὅτεω ‖ 19. ἐπιβέβληται *C*, ἐπιλάβηται *Rd* ‖ ἑαυτὸν *Rd* ‖ 20. οὕτως *R* ‖ 21. ὁμοῖος *CP*, ὁμοίως z ‖ τὸ μέχρι *Rd*: μέχρις z, μέχρι reliqui ‖ ἀπαρχῆς *Rd*: τὸ ἀπαρχῆς *AB*, τὸ ἀπαρχῆς *C*, τῶι ἀπ' ἀρχῆς *P*: ‖ 22. ἀπιστέαται – 23 Ἀλεξάνδρου om. *R* ‖ 23. ἑζόμενοι z ‖ 25. μενέλαον *R*

κατηγόρεον δὲ ταῦτα πρός τε τοὺς ἱρέας καὶ τὸν τοῦ στόματος τούτου φύλακον, τῷ οὔνομα ἦν Θῶνις. ἀκούσας δὲ τούτων 114
ὁ Θῶνις πέμπει τὴν ταχίστην ἐς Μέμφιν παρὰ Πρωτέα ἀγγελίην λέγουσαν τάδε. "ἥκει ξεῖνος γένος μὲν Τευκρός, ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος· ξείνου γὰρ τοῦ ἑωυτοῦ ἐξαπατήσας τὴν γυναῖκα αὐτήν τε ταύτην ἄγων ἥκει καὶ πολλὰ κάρτα χρήματα, ὑπὸ ἀνέμων ἐς γῆν τὴν σὴν ἀπενειχθείς. κότερα δῆτα τοῦτον ἐῶμεν ἀσινέα ἐκπλέειν ἢ ἀπελώμεθα τὰ ἔχων ἦλθε;" ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ὁ Πρωτεὺς λέγοντα τάδε. "ἄνδρα τοῦτον, ὅστις κοτέ ἐστι ἀνόσια ἐξεργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωυτοῦ, συλλαβόντες ἀπάγετε παρ' ἐμέ, ἵνα εἰδέω ὅ τι κοτὲ καὶ λέξει." ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Θῶ- 115
νις συλλαμβάνει τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὰς νέας αὐτοῦ κατίσχει, μετὰ δὲ αὐτόν τε τοῦτον ἀνήγαγε ἐς Μέμφιν καὶ τὴν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματα, πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἱκέτας. ἀνακομισθέντων δὲ πάντων, εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεὺς τίς εἴη καὶ ὁκόθεν πλέοι. ὁ δέ οἱ καὶ τὸ γένος κατέλεξε καὶ τῆς πάτρης εἶπε τὸ οὔνομα, καὶ δὴ καὶ τὸν πλόον ἀπηγήσατο ὁκόθεν πλέοι. μετὰ δὲ ὁ Πρωτεὺς εἰρώτα αὐτὸν ὁκόθεν τὴν Ἑλένην λάβοι· πλανωμένου δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῷ λόγῳ καὶ οὐ λέγοντος τὴν ἀληθείην, ἤλεγχον οἱ γενόμενοι ἱκέται, ἐξηγεύμενοι πάντα λόγον τοῦ ἀδικήματος. τέλος δὲ δή σφι λόγον τόνδε ἐκφαίνει ὁ Πρωτεύς, λέγων ὅτι "ἐγὼ εἰ μὴ περὶ πολλοῦ ἡγεύμην μηδένα ξείνων κτείνειν, ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες ἦλθον ἐς χώρην τὴν ἐμήν, ἐγὼ ἄν σε ὑπὲρ τοῦ Ἕλληνος ἐτισάμην, ὅς, ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ξεινίων τυχὼν

1 sqq. **Eustathius Od. p. 1493. 1500**

4. λέγουσα *C*¹ ‖ τεῦκρος *dz* ‖ 5. ἐργασμένος *Pz*, ἐργασάμενος *Rd* ‖ 6. αὐτήν γε *d* ‖ 7. τὴν σὴν *PRdz*: ταύτην ‖ ἀπενεχθείς *R* ‖ 8. δῆτα] δὴ ταῦτα *C* ‖ 9. ἀφελόμεθα *R*, ἀφελώμεθα ceteri ‖ προτεὺς *R* ‖ 10. λέγοντας *R*, λέγω *d* ‖ ἀνόσιον *C* ‖ 11. ἐργασμένος *ABC* ‖ ἀπάγεται *C* ‖ 12. εἰδῶ codices, ἴδω *z* ‖ ὅ τι] τί *Pdz* ‖ τοῦτο *PRdz* ‖ 13. αὐτοῦ *z* ‖ 14. ἀνῆγε *Pz*, ἀνῆγεν *Rd* ‖ 15. οἰκέτας *d* ‖ 16. ἠρώτα *CPz* ‖ προτεὺς *R* ‖ 17. τις] τίς τε *z* ‖ πλέει *z* ‖ 18. τὸ ὄνομα *C*, τοὔνομα *z* ‖ 19. ἠρώτα *CPz* ‖ 21. ἀληθῆιην *z* ‖ 22. δὴ om. *PRdz* ‖ 23. ἐκφαίνων *d* ‖ ἐγὼ om. *z* ‖ 24. δὴ *Ppr.Rd* ‖ 25. ἀπολα//φθέντες *B*, ἀπολαφθέντες *d* ‖ ἄν] γὰρ *R* ‖ 26. ἕλενος *C* ‖ ὅς ὦ] ὅσον *Rd*

ἔργον ἀνοσιώτατον ἐργάσαο· παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. καὶ μάλα ταῦτά τοι οὐκ ἤρκεσε, ἀλλ' ἀναπτερώσας αὐτὴν οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας. καὶ οὐδὲ ταῦτά τοι μοῦνα ἤρκεσε, ἀλλὰ καὶ οἰκία τοῦ ξείνου κεραΐσας ἥκεις. νῦν ὦν ἐπειδὴ περὶ πολλοῦ ἥγημαι μὴ ξεινοκτονέειν, γυναῖκα μὲν ταύτην καὶ τὰ χρήματα οὔ τοι προήσω ἀπάγεσθαι, ἀλλ' αὐτὰ ἐγὼ τῷ Ἕλληνι ξείνῳ φυλάξω, ἐς ὃ ἂν αὐτὸς ἐλθὼν ἐκεῖνος ἀπαγαγέσθαι ἐθέλῃ· αὐτὸν δέ σε καὶ τοὺς σοὺς συμπλόους τριῶν ἡμερέων προαγορεύω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι, εἰ δὲ μή, ἅτε πολεμίους περιέψεσθαι."

116 Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπιξιν παρὰ Πρωτέα ἔλεγον οἱ ἱρέες γενέσθαι· δοκέει δέ μοι καὶ Ὅμηρος τὸν λόγον τοῦτον πυθέσθαι· ἀλλ' οὐ γὰρ ὁμοίως ἐς τὴν ἐποποιίην εὐπρεπὴς ἦν τῷ ἑτέρῳ τῷ περ ἐχρήσατο, ἑκὼν μετῆκε αὐτόν, δηλώσας ὡς καὶ τοῦτον ἐπίσταιτο τὸν λόγον· δῆλον δὲ κατά περ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτόν) πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου, ὡς ἀπηνείχθη ἄγων Ἑλένην τῇ τε δὴ ἄλλῃ πλαζόμενος καὶ ὡς ἐς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης ἀπίκετο. ἐπιμέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριστηίῃ· λέγει δὲ τὰ ἔπεα ὧδε.

ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.

---

4. Eustathius Il. p. 364. — 5. Pollux III 58

1. ἀνόσιον *Rd* ‖ ξείνου om. *d*[1] ‖ 2. ἦλθες] ἔχων ἦλθες *Rd*, τὴν ἣν ἔχων ἦλθες *z* ‖ ταῦτά τοι οὐκ ἤρκεσε] οὐκ ἤρκεσέ σοι τὸ συγγενέσθαι αὐτῇ *sz* ‖ 3. οἴχεται *R*, οἴχου *sz* ‖ ἐκκλέψας om. *P*[1]*Rdz* ‖ 4 οἰκί[α] τὰ οἰκία *Rd*. Eust. ‖ ξένου *C* ‖ 5. ἄγημαι *C* ‖ ξεινοκτενέειν *R* ‖ 6. οὔτοι *Az*, οὔτοι *R*, οὔτι *d*, οὐ *C* ‖ ἀλλὰ ταυτὰ *C* ‖ 7. ἐσὸ *AB* ‖ ἐὰν *ABC* ‖ ἐκεῖνος ἐλθὼν *ABC* ‖ 8. θέλῃ *Rd* ‖ δὲ σὲ *L* ‖ 9. ἡμερῶν *C* ‖ 10. ἐς om. *Rd* ‖ μετεωρίζεσθαι *Rd* ‖ 15. ἑκὼν scripsi: ἐσὸ *A*, ἐς ὃ ceteri ‖ μεθῆκεν *d* ‖ αὐτὸν *A* ‖ 16. ὡς om. *d* ‖ ἐπιστάται *A*, ἐπίσταται *C* ‖ δῆλον δὲ, κατάπερ Reiz: δῆλον δέ· κατὰ γὰρ *L*. δῆλον δέ, κατὰ παρεποίησε Bekker ‖ 17. ἐν om. *d* ‖ 18. ἀπηνέχθη *B*, ἀπενείχθη *C* ‖ 20. ἀριστείῃ *L* ‖ 21. ὧδε *P*, οὕτω *ABC* ‖ 23. ἃς *ABC* ‖ 24. ἐπιπλῶς *d*

[ἐπιμέμνηται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείῃ ἐν τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι.

τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις
Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

καὶ τάδε ἕτερα πρὸς Τηλέμαχον Μενέλεως λέγει.

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.]

ἐν τούτοισι τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ ὅτι ἠπίστατο τὴν ἐς Αἴγυπτον Ἀλεξάνδρου πλάνην· ὁμουρέει γὰρ ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ, οἱ δὲ Φοίνικες, τῶν ἐστι ἡ Σιδών, ἐν τῇ Συρίῃ οἰκέουσι. κατὰ 117
ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τόδε [τὸ χωρίον] οὐκ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα δηλοῖ ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά ἐστι ἀλλ' ἄλλου τινός. ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοισι εἴρηται ὡς τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὸ Ἴλιον ἄγων Ἑλένην, εὐαέι τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσσῃ λείῃ· ἐν δὲ Ἰλιάδι λέγει ὡς ἐπλάζετο ἄγων αὐτήν.

Ὅμηρος μέν νυν καὶ τὰ Κύπρια ἔπεα χαιρέτω. εἰρομένου 118
δέ μευ τοὺς ἱρέας εἰ μάταιον λόγον λέγουσι οἱ Ἕλληνες τὰ περὶ Ἴλιον γενέσθαι ἢ οὔ, ἔφασαν πρὸς ταῦτα τάδε, ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω. ἐλθεῖν μὲν γὰρ μετὰ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν Ἑλλήνων στρατιὴν πολλὴν βοηθεῦσαν Μενέλεῳ, ἐκβᾶσαν δὲ ἐς γῆν καὶ ἱδρυθεῖσαν τὴν στρατιὴν πέμπειν ἐς τὸ Ἴλιον ἀγγέλους, σὺν δέ σφι ἰέναι καὶ αὐτὸν Μενέλεων· τοὺς δ' ἐπείτε ἐσελθεῖν ἐς τὸ τεῖχος, ἀπαιτέειν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματά τά οἱ

---

14. ὡς – 16 λείῃ (Eustathius Il. p. 643)

1. ἐπιμέμνηται – 8 ἑκατόμβας seclusit Schaefer ‖ τοῖσιδε *A*: τοῖσδε? ‖ 3. πολυδάμνα *Pdz* ‖ θωνὸς *Rd* ‖ 5. ἐσθλὰ om. *R* ‖ 6. μενέλεος *AB*[1], Μενέλαος z ‖ 7. δ' ἔτι *d* ‖ 8. ἴσχον *ABC* ‖ σφιν ἔρξα *C*, σφι ῥέξα *Rd* ‖ τεληέσας *R*, τελευτήσας *C* ‖ 9. ἠπιστέατο *d* ‖ 10. ὁμουρέῃ z ‖ 11. ἡ om. z ‖ 12. τὸ χωρίον seclusit Valckenaer ‖ 13. δῆλον idem ‖ ἀλλὰ *ABC* ‖ 15. Ἀλέξανδρος ἐκ Σπάρτης z ‖ τὴν Ἑλένην, εὐαγέϊ z ‖ 16. τε om. *ABC* ‖ 17. αὐτὴν ἄγων *Rd* ‖ 18. ἠρομένου *C* ‖ 19. ἱρεὺς *C* ‖ 20. γενέσθαι] λέγουσι γενέσθαι? ‖ 21. μὲν om. *ABC* ‖ 22. γῆν *Rd*: τὴν ‖ 25. ἰέναι *C* ‖ δ' om. *Rd* ‖ 26. οἱ om. *PRdz*

οἴχετο κλέψας Ἀλέξανδρος, τῶν τε ἀδικημάτων δίκας αἰτέειν· τοὺς δὲ Τευκροὺς τὸν αὐτὸν λόγον λέγειν τότε καὶ μετέπειτα, καὶ ὀμνύντας καὶ ἀνωμοτί, μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην μηδὲ τὰ ἐπικαλεύμενα χρήματα, ἀλλ' εἶναι αὐτὰ πάντα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ οὐκ ἂν δικαίως αὐτοὶ δίκας ὑπέχειν τῶν Πρωτεὺς ὁ Αἰγύπτιος βασιλεὺς ἔχει. οἱ δὲ Ἕλληνες καταγελᾶσθαι δοκέοντες ὑπ' αὐτῶν οὕτω δὴ ἐπολιόρκεον, ἐς ὃ ἐξεῖλον· ἑλοῦσι δὲ τὸ τεῖχος ὡς οὐκ ἐφαίνετο ἡ Ἑλένη, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῷ προτέρῳ ἐπυνθάνοντο, οὕτω δὴ πιστεύσαντες τῷ λόγῳ τῷ πρώτῳ οἱ Ἕλληνες αὐτὸν Μενέλεων ἀποστέλλουσι παρὰ

119 Πρωτέα. ἀπικόμενος δὲ ὁ Μενέλεως ἐς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀναπλώσας ἐς τὴν Μέμφιν, εἴπας τὴν ἀληθείην τῶν πρηγμάτων, καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων καὶ Ἑλένην ἀπαθέα κακῶν ἀπέλαβε, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἑωυτοῦ χρήματα πάντα. τυχὼν μέντοι τούτων ἐγένετο Μενέλεως ἀνὴρ ἄδικος ἐς Αἰγυπτίους. ἀποπλέειν γὰρ ὁρμημένον αὐτὸν ἶσχον ἀπλοῖαι· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐπὶ πολλὸν τοιοῦτον ἦν, ἐπιτεχνᾶται πρῆγμα οὐχ ὅσιον· λαβὼν γὰρ δύο παιδία ἀνδρῶν ἐπιχωρίων ἔντομά σφεα ἐποίησε. μετὰ δὲ ὡς ἐπάιστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος, μισηθείς τε καὶ διωκόμενος οἴχετο φεύγων τῇσι νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ ὅκου ἔτι ἐτράπετο οὐκ εἶχον εἰπεῖν Αἰγύπτιοι. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι, τὰ δὲ παρ' ἑωυτοῖσι γενόμενα ἀτρεκέως ἐπιστάμενοι λέγειν.

120 Ταῦτα μὲν Αἰγυπτίων οἱ ἱρέες ἔλεγον· ἐγὼ δὲ τῷ λόγῳ τῷ περὶ Ἑλένης λεχθέντι καὶ αὐτὸς προστίθεμαι, τάδε ἐπιλεγόμενος, εἰ ἦν Ἑλένη ἐν Ἰλίῳ, ἀποδοθῆναι ἂν αὐτὴν τοῖσι

---

3. (Bekkeri Anecd. p. 20). — 14. - 20 Plutarchus mor. p. 857

2. τεύκρους *dz* || 3. ἀνωμοτεῖ *C*, ἀνωμωτί *d* || μὴ δὲν ἔχειν *C* || 5. τῶν Struve: ἃ || προτεὺς *R* || 7. ἐσὸ *A* || 8. ἡ om. *ABC* || 12. ἀληθητίην *z* || 16. ὁρμημένον *Apr.B*[1]: ὡρμημένον || ἴσχον ἄπλοιαι *L* || 17. τοῦτο ἐπὶ] τὸ *Rd* || ἐπιτεχνᾶται γὰρ πρῆγμα οὐκοὔσιον *K* || 18. ἐγχωρίων *Rd* || 19. ἐργασάμενος *C*, εἰργασμένος *Rd* || μισωθείς τε *Ppr.*, μισωθεὶς δὲ *R*, μισωθεὶς *d* || 20. ὤιχετο *P*, ᾤχετο *Rd* || ἐπὶ] ἰθὺ ἐπὶ Plut. || 21. ὅκου ἐτράπετο οὐκέτι *Pz*, ὅκου ἐτράπετο ἔτι οὐκ *Rd* || 23. ἑαυτοῖσι *AB* || 25. ἀχθέντι *CP*[m] || 26. ἂν om. *Ppr.Rd*

Ἕλλησι ἤτοι ἑκόντος γε ἢ ἀέκοντος Ἀλεξάνδρου. οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβὴς ἦν ὁ Πρίαμος οὐδὲ οἱ ἄλλοι οἱ προσήκοντες αὐτῷ, ὥστε τοῖσι σφετέροισι σώμασι καὶ τοῖσι τέκνοισι καὶ τῇ πόλι κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅκως Ἀλέξανδρος Ἑλένῃ συνοικέῃ. εἰ δέ τοι καὶ ἐν τοῖσι πρώτοισι χρόνοισι ταῦτα ἐγίνωσκον, ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρώων, ὁκότε συμμίσγοιεν τοῖσι Ἕλλησι, ἀπώλλυντο, αὐτοῦ δὲ Πριάμου οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο ἢ τρεῖς ἢ καὶ ἔτι πλέους τῶν παίδων μάχης γινομένης ἀπέθνησκον, εἰ χρή τι τοῖσι ἐποποιοῖσι χρεώμενον λέγειν, τούτων δὲ τοιούτων συμβαινόντων ἐγὼ μὲν ἔλπομαι, εἰ καὶ αὐτὸς Πρίαμος συνοίκεε Ἑλένῃ, ἀποδοῦναι ἂν αὐτὴν τοῖσι Ἀχαιοῖσι, μέλλοντά γε δὴ τῶν παρεόντων κακῶν ἀπαλλαγήσεσθαι. οὐ μὲν οὐδὲ ἡ βασιληίη ἐς Ἀλέξανδρον περιήιε, ὥστε γέροντος Πριάμου ἐόντος ἐπ᾽ ἐκείνῳ τὰ πρήγματα εἶναι, ἀλλὰ Ἕκτωρ καὶ πρεσβύτερος καὶ ἀνὴρ ἐκείνου μᾶλλον ἐὼν ἔμελλε αὐτὴν Πριάμου ἀποθανόντος παραλάμψεσθαι, τὸν οὐ προσῆκε ἀδικέοντι τῷ ἀδελφεῷ ἐπιτράπειν, καὶ ταῦτα μεγάλων κακῶν δι᾽ αὐτὸν συμβαινόντων ἰδίῃ τε αὐτῷ καὶ τοῖσι ἄλλοισι πᾶσι Τρωσί. ἀλλ᾽ οὐ γὰρ εἶχον Ἑλένην ἀποδοῦναι, οὐδὲ λέγουσι αὐτοῖσι τὴν ἀληθείην ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες, ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος ὅκως πανωλεθρίῃ ἀπολόμενοι καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθρώποισι ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν. καὶ ταῦτα μὲν τῇ ἐμοὶ δοκέει εἴρηται.

---

1 sqq. Eustathius Il. p. 397. Od. p. 1500

1. ἀκόντος *C*, ἄκοντος ceteri ‖ 2. οἱ ἄλλοι Bekker: ἄλλοι ‖ 4. τῇ om. *ABC* ‖ πόλει *ABC* ‖ 5. τοι] τι *CRd* ‖ 6. ἐγίγνωσκον *R* ‖ 7. ἀπώλυντο *Cd*, ἀπώλλοντο z ‖ 8. οὐ] ἢ *ABC* ‖ καὶ om. *C* ‖ πλείους *L* ‖ 9. γενομένης *ABC* ‖ τι om. *qz* ‖ 10. χρεόμενον *P* ‖ 11. οἴκεεν *Rd* ‖ 12. ἂν om. *Rd* ‖ 13. ἀπαλλαγήσασθαι z ‖ 14. ὑπ᾽ *Rd* ‖ 15. πράγματα *C* ‖ ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ *Rd* ‖ καὶ – 16 ἀνὴρ om. *AB¹C* ‖ 16. γ᾽ ἐὼν z ‖ ἔμελεν *C* ‖ 17. παραλάμψασθαι *C*, παραλάψεσθαι *d* ‖ 18. ἐπιτρέπειν *L* ‖ 19. τε] τε καὶ *ABCPcorr*. ‖ 20. ἀληθηίην z ‖ 23. ποιήσωνται z ‖ 25. ἐμοὶ om. *Rd*

121 Πρωτέος δὲ ἐκδέξασθαι τὴν βασιληίην Ῥαμψίνιτον ἔλεγον, ὃς μνημόσυνα ἐλίπετο τὰ προπύλαια τὰ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένα τοῦ Ἡφαιστείου, ἀντίους δὲ τῶν προπυλαίων ἔστησε ἀνδριάντας δύο, ἐόντας τὸ μέγαθος πέντε καὶ εἴκοσι πηχέων, τῶν Αἰγύπτιοι τὸν μὲν πρὸς βορέω ἑστεῶτα καλέουσι θέρος, τὸν δὲ πρὸς νότον χειμῶνα· καὶ τὸν μὲν καλέουσι θέρος, τοῦτον μὲν προσκυνέουσί τε καὶ εὖ ποιέουσι, τὸν δὲ
α) χειμῶνα καλεόμενον τὰ ἔμπαλιν τούτων ἔρδουσι. πλοῦτον δὲ τούτῳ τῷ βασιλέι γενέσθαι ἀργύρου μέγαν, τὸν οὐδένα τῶν ὕστερον ἐπιτραφέντων βασιλέων δύνασθαι ὑπερβαλέσθαι οὐδ' ἐγγὺς ἐλθεῖν. βουλόμενον δὲ αὐτὸν ἐν ἀσφαλείῃ τὰ χρήματα θησαυρίζειν οἰκοδομέεσθαι οἴκημα λίθινον, τοῦ τῶν τοίχων ἕνα ἐς τὸ ἔξω μέρος τῆς οἰκίης ἔχειν. τὸν δὲ ἐργαζόμενον ἐπιβουλεύοντα τάδε μηχανᾶσθαι· τῶν λίθων παρασκευάσασθαι ἕνα ἐξαιρετὸν εἶναι ἐκ τοῦ τοίχου ῥηιδίως καὶ ὑπὸ δύο ἀνδρῶν καὶ ὑπὸ ἑνός. ὡς δὲ ἐπετελέσθη τὸ οἴκημα, τὸν μὲν βασιλέα θησαυρίσαι τὰ χρήματα ἐν αὐτῷ· χρόνου δὲ περιιόντος τὸν οἰκοδόμον περὶ τελευτὴν τοῦ βίου ἐόντα ἀνακαλέσασθαι τοὺς παῖδας (εἶναι γὰρ αὐτῷ δύο), τούτοισι δὲ ἀπηγήσασθαι ὡς ἐκείνων προορέων, ὅκως βίον ἄφθονον ἔχωσι, τεχνάσαιτο οἰκοδομέων τὸν θησαυρὸν τοῦ βασιλέος· σαφέως δὲ αὐτοῖσι πάντα ἐξηγησάμενον τὰ περὶ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ λίθου δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ, λέγοντα ὡς ταῦτα διαφυλάσσοντες ταμίαι τῶν βασιλέος χρημάτων ἔσονται. καὶ τὸν μὲν

περὶ Ῥαμψινίτου βασιλέως Αἰγύπτου καὶ τοῦ θησαυροῦ καὶ τῶν κλεπτῶν

20. ὡς - ἔχωσι Lexicon Vindob. p. 150. — 22. Eustathius Il. p. 119

3. ἡφαιστίου *ABC* ‖ 4. ἐείκοσι *z* ‖ 5. πήχεων *BP* ‖ βορέην *z* ‖ 6. τὸν δὲ - 7 θέρος om. *B*[1]*Pz* ‖ καὶ τὸν - 8 χειμῶνα om. *Rd* ‖ 7. ποιέουσι *C*, ποιεῦσι *z* ‖ τὸν δὲ πρὸς νότον χειμῶνα καλεύμενον *Pz* ‖ 8. ἐρδουσι *A*, ἔρδουσι *BR*: ἕρδουσι *CPdz* ‖ 9. βασιλεῖ *ABd* ‖ 10. ἔτι γραφέντων *Rd*, ἐπιγραφέντων *z* ‖ 11. ἀσφαληΐῃ *z* ‖ 15. ἐξαίρετον *z* ‖ 16. ὑπ' *PRdz* ‖ 17. βασιλῆα *z* ‖ περιόντος *Apr.C* ‖ 19. δὲ] γὰρ *C*, om. *Rd* ‖ 20. προορῶν *ABRd* ‖ ἔχωσι *C* ‖ 21. οἰκοδομῶν *ABC* ‖ βασιλέως *CRd*, βασιλῆος *z* ‖ σαφέος *R* ‖ 22. δ' *PRdz* ‖ 24. βασιλέως *ABd*, βασιλῆος *z*

τελευτῆσαι τὸν βίον, τοὺς δὲ παῖδας αὐτοῦ οὐκ ἐς μακρὴν ἔργου ἔχεσθαι, ἐπελθόντας δὲ ἐπὶ τὰ βασιλήια νυκτὸς καὶ τὸν λίθον ἐπὶ τῷ οἰκοδομήματι ἀνευρόντας ῥηιδίως μεταχειρίσασθαι καὶ τῶν χρημάτων πολλὰ ἐξενείκασθαι. ὡς δὲ β) τυχεῖν τὸν βασιλέα ἀνοίξαντα τὸ οἴκημα, θωυμάσαι ἰδόντα τῶν χρημάτων καταδεᾶ τὰ ἀγγήια, οὐκ ἔχειν δὲ ὅντινα ἐπαιτιᾶται τῶν τε σημάντρων ἐόντων σόων καὶ τοῦ οἰκήματος κεκληιμένου. ὡς δὲ αὐτῷ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἀνοίξαντι αἰεὶ ἐλάσσω φαίνεσθαι τὰ χρήματα (τοὺς γὰρ κλέπτας οὐκ ἀνιέναι κεραΐζοντας), ποιῆσαί μιν τάδε· πάγας προστάξαι ἐργάσασθαι καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήια ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν στῆσαι. τῶν δὲ φωρῶν ὥσπερ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ ἐλθόντων καὶ ἐνδύντος τοῦ ἑτέρου αὐτῶν, ἐπεὶ πρὸς τὸ ἄγγος προσῆλθε, ἰθέως τῇ πάγῃ ἐνέχεσθαι. ὡς δὲ γνῶναι αὐτὸν ἐν οἵῳ κακῷ ἦν, ἰθέως καλέειν τὸν ἀδελφεὸν καὶ δηλοῦν αὐτῷ τὰ παρεόντα, καὶ κελεύειν τὴν ταχίστην ἐσδύντα ἀποταμεῖν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν, ὅκως μὴ αὐτὸς ὀφθεὶς καὶ γνωρισθεὶς ὃς εἴη προσαπολέσῃ κἀκεῖνον. τῷ δὲ δόξαι εὖ λέγειν, καὶ ποιῆσαί μιν πεισθέντα ταῦτα, καὶ καταρμόσαντα τὸν λίθον ἀπιέναι ἐπ' οἴκου, φέροντα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀδελφεοῦ. ὡς δὲ ἡμέρη γ) ἐγένετο, ἐσελθόντα τὸν βασιλέα ἐς τὸ οἴκημα ἐκπεπλῆχθαι ὁρέοντα τὸ σῶμα τοῦ φωρὸς ἐν τῇ πάγῃ ἄνευ τῆς κεφαλῆς ἐόν, τὸ δὲ οἴκημα ἀσινὲς καὶ οὔτε ἔσοδον οὔτε ἔκδυσιν οὐδεμίαν ἔχον. ἀπορεύμενον δέ μιν τάδε ποιῆσαι· τοῦ φωρὸς τὸν νέκυν κατὰ τοῦ τείχεος καταχρεμάσαι, φυλάκους δὲ αὐτοῦ καταστήσαντα ἐντείλασθαί σφι, τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα

10. Eustathius Il. p. 364

1. εἰς *C* ‖ μακρὸν *ABCPcorr.* ‖ 2. ἐλθόντας *Rd* ‖ 3. ἐνευρόντας *Rd* ‖ 5. βασιλῆα *z* ‖ θωμάσαι *Rd* ‖ 6. ἀπαιτιᾶται *Rd* ‖ 7. σόων *AB*¹: σώων ‖ 8. κεκλειμένου *ABC*, κεκλεισμένου *PRd*, κατακεκλεισμένου *z* ‖ δὲ] δὲ καὶ *R* ‖ αἰεὶ om. *ABC* ‖ 11. ταῦτα *R* ‖ 11. οἷσι *Ppr.Rd* ‖ 13. ἐσδύντος *Rd*: ἐνδύντος ‖ 14. εὐθέως *qz* ‖ ἔχεσθαι *Rd* ‖ ἑωϋτὸν *z* ‖ 16. κελεύει *R* ‖ ἐσδύντα] om. *B*¹, ἐλθόντα *d* ‖ ἀποτάμνειν *PRdz* ‖ 17. προσαπολέσει *d* ‖ 18. κἀκεῖνον *ABC*: καὶ ἐκεῖνον ‖ 20. φέροντα] ἀπάγοντα *PRdz* 21. βασιλῆα *z* ‖ 22. ὁρέοντα *Pz*: ὁρῶντα *ABRd*, ὁρέωντα *C* ‖ 23. ἀσινὲς] ἀσινὲς ἐὸν *z* ‖ οὐδεμίην *z* ‖ 24. ἔχοντα πορεύμενον *Rd* ‖ 26. καταστῆσαι ἐντείλασθαί τε *Rd* ‖ σφισι *ABC*

ἢ κατοικτισάμενον, συλλαβόντας ἄγειν πρὸς ἑωυτόν. ἀνακρεμαμένου δὲ τοῦ νέκυος τὴν μητέρα δεινῶς φέρειν, λόγους δὲ πρὸς τὸν περιεόντα παῖδα ποιευμένην προστάσσειν αὐτῷ. ὅτεῳ τρόπῳ δύναται, μηχανᾶσθαι ὅκως τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλύσας κομιεῖ· εἰ δὲ τούτων ἀμελήσει, διαπειλέειν αὐτὴν ὡς ἐλθοῦσα πρὸς τὸν βασιλέα μηνύσει αὐτὸν ἔχοντα
δ) τὰ χρήματα. ὡς δὲ χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς καὶ πολλὰ πρὸς αὐτὴν λέγων οὐκ ἔπειθε, ἐπιτεχνήσασθαι τοιάδε μιν. ὄνους κατασκευασάμενον καὶ ἀσκοὺς πλήσαντα οἴνου ἐπιθεῖναι ἐπὶ τῶν ὄνων καὶ ἔπειτα ἐλαύνειν αὐτούς. ὡς δὲ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν τὸν κρεμάμενον νέκυν, ἐπισπάσαντα τῶν ἀσκῶν δύο ἢ τρεῖς ποδεῶνας αὐτὸν λύειν ἀπαμμένους· ὡς δὲ ἔρρεε ὁ οἶνος, τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα ὡς οὐκ ἔχοντα πρὸς ὁκοῖον τῶν ὄνων πρῶτον τράπηται. τοὺς δὲ φυλάκους ὡς ἰδεῖν πολλὸν ῥέοντα τὸν οἶνον, συντρέχειν ἐς τὴν ὁδὸν ἀγγήια ἔχοντας, καὶ τὸν ἐκκεχυμένον οἶνον συγκομίζειν ἐν κέρδεϊ ποιευμένους· τὸν δὲ διαλοιδορέεσθαι πᾶσι ὀργὴν προσποιεύμενον, παραμυθευμένων δὲ αὐτὸν τῶν φυλάκων χρόνῳ πρηΰνεσθαι προσποιέεσθαι καὶ ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς, τέλος δὲ ἐξελάσαι αὐτὸν τοὺς ὄνους ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ κατασκευάζειν. ὡς δὲ λόγους τε πλέους ἐγγίνεσθαι καί τινα καὶ σκῶψαί μιν καὶ ἐς γέλωτα προαγαγέσθαι, ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα· τοὺς δὲ αὐτοῦ ὥσπερ εἶχον κατακλιθέντας πίνειν δια-

---

1. ἀνακρεμαμένου - 2 φέρειν Lexicon Vindob. p. 45. — 7. ὡς δὲ - 8 παιδὸς ibidem p. 118. — 12. τῶν ἀσκῶν - ποδεῶνας ibidem p. 146. — 13. τὴν κεφαλὴν - 14 βοῶντα ibidem p. 114

1. αὐτόν *Rd* || 2. δεινῶς φέρειν] ἰδεῖν *d* || 3. περιιόντα *C* || 4. μηχανήσασθαι *Rd* || ὅπως *ABC* || 5. κομίσῃ *Ppr.Rd* || ἀπειλέειν *Rd* || 6. αὐτὸν *d*, αὐτῷ *z* || βασιλῆα *z* || 7. τὰ] τὰς *A*, om. *C* || ἐπελαμβάνετο *z* || 9. ἐπιτεχνίσασθαι *C* || 11. ἦν] ἦν ἴσον *Rd*, ἦν ἴσον *z* || 13. ἀφαμμένους *ABC* 14. μεγάλως Lex. Vind. || 15. πρῶτον τῶν ὄνων *Rd* || φύλας *R*, φύλακας *d* || 16. πολὺν *L* || συντρέχειν - 17 οἶνον om. *C* || 17. οἶνον om. *Rd* κέρδει *AB* || 20. ὑπίσχεσθαι *Rdz* || 22. πλείους *L* || ἐγγίγνεσθαι *P* || 23. καὶ ἐς] ἐς καὶ *R*, ὡς καὶ *d* || προσαγαγεῖν *Rd*, προσαγαγέσθαι *z* || ἐπιδοῦναί σφι τῶν ἀσκῶν ἕνα αὐτοῖσι *z* || τὸν ἀσκὸν *Bpr*.

νοέεσθαι, καὶ ἐκεῖνον παραλαμβάνειν καὶ κελεύειν μετ᾽ ἑωυτῶν μείναντα συμπίνειν· τὸν δὲ πεισθῆναί τε δὴ καὶ καταμεῖναι. ὡς δέ μιν παρὰ τὴν πόσιν φιλοφρόνως ἠσπάζοντο, ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν· δαψιλέι δὲ τῷ ποτῷ χρησαμένους τοὺς φυλάκους ὑπερμεθυσθῆναι καὶ κρατηθέντας ὑπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ ἔνθα περ ἔπινον κατακοιμηθῆναι. τὸν δέ, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός, τό τε σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλῦσαι καὶ τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ πάντων ξυρῆσαι τὰς δεξιὰς παρηίδας, ἐπιθέντα δὲ τὸν νέκυν ἐπὶ τοὺς ὄνους ἀπελαύνειν ἐπ᾽ οἴκου, ἐπιτελέσαντα τῇ μητρὶ τὰ προσταχθέντα. τὸν δὲ βασιλέα, ὡς αὐτῷ ἀπηγγέλθη τοῦ φωρὸς ὁ νέκυς ἐκκεκλεμμένος, δεινὰ ποιέειν· πάντως δὲ βουλόμενον εὑρεθῆναι ὅστις κοτὲ εἴη ὁ ταῦτα μηχανεόμενος, ποιῆσαί μιν τάδε, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστά. τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτοῦ κατίσαι ἐπ᾽ οἰκήματος, ἐντειλάμενον πάντας τε ὁμοίως προσδέκεσθαι, καὶ πρὶν συγγενέσθαι, ἀναγκάζειν λέγειν αὐτῇ ὅ τι δὴ ἐν τῷ βίῳ ἔργασται αὐτῷ σοφώτατον καὶ ἀνοσιώτατον· ὃς δ᾽ ἂν ἀπηγήσηται τὰ περὶ τὸν φῶρα γεγενημένα, τοῦτον συλλαμβάνειν καὶ μὴ ἀπιέναι ἔξω. ὡς δὲ τὴν παῖδα ποιέειν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς προσταχθέντα, τὸν φῶρα πυθόμενον τῶν εἵνεκα ταῦτα ἐπρήσσετο, βουληθέντα πολυτροπίῃ τοῦ βασιλέος περιγενέσθαι ποιέειν τάδε. νεκροῦ προσφάτου ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα ἰέναι αὐτὸν ἔχοντα αὐτὴν ὑπὸ τῷ ἱματίῳ· ἐσελθόντα δὲ ὡς τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα καὶ εἰρωτεόμενον τά περ καὶ οἱ ἄλλοι, ἀπηγήσασθαι ὡς ἀνοσιώτατον μὲν εἴη ἐργασμένος ὅτε τοῦ ἀδελφεοῦ ἐν τῷ θησαυρῷ τοῦ βασιλέος ὑπὸ πάγης ἁλόντος ἀποτάμοι τὴν κεφαλήν, σοφώτατον δὲ

2. δὴ] δεῖ *R* ‖ 3. φιλοφρόνως om. *Rd* ‖ ἠσπάζοντο ἐπιδοῦναι om. *A*[1] ‖ 4. δαψιλεῖ *ABd* ‖ 6. ἐπίπονον *C* ‖ κοιμηθῆναι *Rd* ‖ 8. κατεκλῦσαι *R* ‖ πάντων om. *Rd* ‖ 9. παρηϊὰς *R*, παρειὰς *d* ‖ 11. ἀπηγγέλη *Rd* ‖ ἐγκεκλεμμένος z ‖ 13. μηχανώμενος *L* ‖ 14. τὴν] τὴν δε *A*, τὴν δὲ *CPcorr.* ‖ κατίσαι *A*, κτίσαι *C*, καθίσαι *Rd* ‖ 15. τε om. *d* ‖ 17. ἔργασθαι z ‖ ἀπηγήσεται *Rd* ‖ 21. βασιλέως *CRd*, βασιλῆος z ‖ 23. τὴν χεῖρα ἐν τῷ ὤμῳ *Pz* ‖ ἐσελθεῖν *Rd* ‖ 24. ὡς] ἐς *CPz* ‖ βασιλέως *d*, βασιλῆος z ‖ ἠρωτώμενον *C*, εἰρωτώμενον ceteri ‖ 25. μὲν om. *Rd* ‖ 26. βασιλέως *d*, βασιλῆος z

ὅτι τοὺς φυλάκους καταμεθύσας καταλύσειε τοῦ ἀδελφεοῦ κρεμάμενον τὸν νέκυν. τὴν δὲ ὡς ἤκουσε ἅπτεσθαι αὐτοῦ. τὸν δὲ φῶρα ἐν τῷ σκότεϊ προτεῖναι αὐτῇ τοῦ νεκροῦ τὴν χεῖρα· τὴν δὲ ἐπιλαβομένην ἔχειν, νομίζουσαν αὐτοῦ ἐκείνου τῆς χειρὸς ἀντέχεσθαι· τὸν δὲ φῶρα προέμενον αὐτῇ
ζ) οἴχεσθαι διὰ θυρέων φεύγοντα. ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἐς τὸν βασιλέα ἀνηνείχθη, ἐκπεπλῆχθαι μὲν ἐπὶ τῇ πολυφροσύνῃ τε καὶ τόλμῃ τοῦ ἀνθρώπου, τέλος δὲ διαπέμποντα ἐς πάσας τὰς πόλις ἐπαγγέλλεσθαι ἀδείην τε διδόντα καὶ μεγάλα ὑποδεκόμενον ἐλθόντι ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. τὸν δὲ φῶρα πιστεύσαντα ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν, Ῥαμψίνιτον δὲ μεγάλως θωυμάσαι, καί οἱ τὴν θυγατέρα ταύτην συνοικίσαι ὡς πλεῖστα ἐπισταμένῳ ἀνθρώπων· Αἰγυπτίους μὲν γὰρ τῶν ἄλλων προκεκρίσθαι, ἐκεῖνον δὲ Αἰγυπτίων.

122 Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεγον τοῦτον τὸν βασιλέα ζωὸν καταβῆναι κάτω ἐς τὸν οἱ Ἕλληνες Ἅιδην νομίζουσι εἶναι, καὶ κεῖθι συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι, καὶ τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν τὰ δὲ ἑσσοῦσθαι ὑπ' αὐτῆς, καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι δῶρον ἔχοντα παρ' αὐτῆς χειρόμακτρον χρύσεον. ἀπὸ δὲ τῆς Ῥαμψινίτου καταβάσιος, ὡς πάλιν ἀπίκετο, ὁρτὴν δὴ ἀνάγειν Αἰγυπτίους ἔφασαν, τὴν καὶ ἐγὼ οἶδα ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐπιτελέοντας αὐτούς· οὐ μέντοι εἴ γε διὰ ταῦτα ὁρτάζουσι ἔχω λέγειν. φᾶρος δὲ αὐτημερὸν ἐξυφήναντες οἱ ἱρέες κατ' ὧν ἔδησαν ἑνὸς ἑωυτῶν μίτρῃ τοὺς ὀφθαλμούς, ἀγαγόντες δέ μιν ἔχοντα τὸ φᾶρος ἐς ὁδὸν φέρουσαν ἐς ἱρὸν Δήμητρος αὐτοὶ ἀπαλλάσσονται ὀπίσω·

15. μετὰ - 19 χρύσεον Athenaeus p. 410

1. φύλακας *d* ‖ καταλύσει *Rd* ‖ 2. κρεμαμένου *ABC* ‖ 3. σκότει *ABd* ‖ 4. δ' *ABC* ‖ 7. ἀνηνείχθη *A*: ἀνηνέχθη *B*, ἀνενείχθη *CPz*, ἀνηνεῖχθαι *Rd* ‖ μὲν om. *Rd* ‖ τε om. *C* ‖ 8. τἀνθρώπου *PRdz* ‖ 9. πόλις *AP*: πόλεις *BC*, πόλιας *Rd* ‖ ἄδειαν *L* ‖ 11. θαυμάσαι *d* ‖ 12. οἱ καὶ *Rd* ‖ 15. ζωιὸν *ABCP* ‖ 16. ἀιδην *AB*: αἶδην *CP*, ἅδην *Rd*, αἴδην z ‖ εἶναι om. Athen. ‖ καικεῖθι *A*, καὶ κεῖθι *B*: κακεῖθι *C*, κἀκεῖθι *P*, καὶ ἐκεῖθι *Rd*, κᾀκεῖθι z ‖ 17. συγκειβεύειν *R* ‖ 18. ἰσοῦσθαι *d*. Athen. ‖ καὶ μὴν Athen. ‖ ἀπικέσθαι] ἄνω ἀπικέσθαι *Rd*, ἀναφικέσθαι Athen. ‖ 19. χειρόμακτρον *ABC* ‖ 20. ὀρτὴν *AC* ‖ 22. οὐ μὲν *Rd* ‖ εἴ γε A^1*BRd*: εἴτε δι' ἀλλό τι εἴτε *Pz*, οἴτε δι' ἀλλ' ὅτι εἴτε *C*, εἴτε δι' ἄλλο ὅτι εἴτε A^2 ‖ ὀρτάζουσι *C*, ἑορτάζουσι *Rd* ‖ 23. ἐξυφάναντες *Rd* ‖ ἑωυτῶν scripsi: αὐτῶν ‖ 24. μιν om. *Rd* ‖ 25. ἱρὸν om. *R*

τὸν δὲ ἱρέα τοῦτον καταδεδεμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγουσι ὑπὸ δύο λύκων ἄγεσθαι ἐς τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος ἀπέχον τῆς πόλιος εἴκοσι σταδίους, καὶ αὖτις ὀπίσω ἐκ τοῦ ἱροῦ ἀπάγειν μιν τοὺς λύκους ἐς τὠυτὸ χωρίον. τοῖσι μέν νυν ὑπ' Αἰ- 123
γυπτίων λεγομένοισι χράσθω ὅτεῳ τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι· ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑποκέεται ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' ἑκάστων ἀκοῇ γράφω. ἀρχηγετεύειν δὲ τῶν κάτω Αἰγύπτιοι λέγουσι Δήμητρα καὶ Διόνυσον. πρῶτοι δὲ καὶ τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοί εἰσι οἱ εἰπόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι, τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος ἐς ἄλλο ζῷον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται, ἐπεὰν δὲ πάντα περιέλθῃ τὰ χερσαῖα καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ πετεινά, αὖτις ἐς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐσδύνει, τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τρισχιλίοισι ἔτεσι. τούτῳ τῷ λόγῳ εἰσὶ οἳ Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, οἱ μὲν πρότερον οἱ δὲ ὕστερον, ὡς ἰδίῳ ἑωυτῶν ἐόντι· τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω.

Μέχρι μέν νυν Ῥαμψινίτου βασιλέος εἶναι ἐν Αἰγύπτῳ 124
πᾶσαν εὐνομίην ἔλεγον καὶ εὐθηνέειν Αἴγυπτον μεγάλως, μετὰ δὲ τοῦτον βασιλεύσαντά σφεων Χέοπα ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι. κατακληίσαντα γάρ μιν πάντα τὰ ἱρὰ πρῶτα μέν σφεας θυσιέων τουτέων ἀπέρξαι, μετὰ δὲ ἐργάζεσθαι ἑωυτῷ κελεύειν πάντας Αἰγυπτίους. τοῖσι μὲν δὴ ἀποδεδέχθαι ἐκ τῶν λιθοτομιέων τῶν ἐν τῷ Ἀραβίῳ ὄρεϊ, ἐκ τουτέων

ὅτι πρῶτοι Αἰγύπτιοι τὴν ψυχὴν ἀθάνατον καὶ μετεμψύχωσιν ἐδόξασαν
περὶ Χέοπος βασιλέως Αἰγύπτου καὶ τῆς γενομένης παρ' αὐτοῦ ὁδοστρωσίας καὶ τῆς πυραμίδος

---

8. πρῶτοι – 15 ὕστερον Stobaeus eclog. phys. I 41 12

1. δ' *Pdz* ‖ ἱερέα *Cpr.* ‖ 3. πόλεος ἐείκοσι *z* ‖ 6. τὸν om. *A*[1] ‖ ὑπόκειται *L* ‖ ὅτι om. *Rd* ‖ 7. ὑπὲρ *Rd* ‖ 8. δήμητραν *dz* ‖ 9. εἰσι om. *B*[1] ‖ οἱ om. *CPz* ‖ 10. ἀθάνατόν Stob. ‖ τοῦ δὲ σώματος Stob. ‖ ζῶον *PRdz* ‖ 11. ἐπὰν Stob. ‖ περιέλθῃ πάντα *z* ‖ 12. πετεινὰ *C*, πτηνὰ *Pz* ‖ 13. γενόμενον Stob. ‖ εἰσδύνει *C*, ἐσδύνειν *Rz*. Stob. ‖ περιείλησιν *z* ‖ αὐτὴ *C*, αὐτῇ *z* ‖ 15. πρότεροι *C* ‖ δεύτερον *Rd* ‖ 17. βασιλέως *B*, βασιλῆος *z* ‖ 18. εὐθυνέειν *sz* ‖ 19. βασιλεύοντα σφέων *Rd* ‖ 20. κατακλήσαντα *R*, καταβλήσαντα *C* ‖ 21. μὲν σφέας *R* ‖ τουτέων om. *R* ‖ ἀπάρξαι *Rd* ‖ 22. ἑωυτοῦ *R* ‖ 23. λιθομέων *A*[1]*B* ‖ ἀρραβίῳ *d* ‖ οὐρεϊ *CPz*, ὄρει reliqui

ἕλκειν λίθους μέχρι τοῦ Νείλου· διαπεραιωθέντας δὲ τὸν ποταμὸν πλοίοισι τοὺς λίθους ἑτέροισι ἔταξε ἐκδέκεσθαι καὶ πρὸς τὸ Λιβυκὸν καλεύμενον ὄρος, πρὸς τοῦτο ἕλκειν. ἐργάζοντο δὲ κατὰ δέκα μυριάδας ἀνθρώπων αἰεὶ τὴν τρίμηνον ἑκάστην. χρόνον δὲ ἐγγενέσθαι τριβομένῳ τῷ λεῷ δέκα ἔτεα μὲν τῆς ὁδοῦ κατ' ἣν εἷλκον τοὺς λίθους, τὴν ἔδειμαν ἔργον ἐὸν οὐ πολλῷ τεῳ ἔλασσον τῆς πυραμίδος, ὡς ἐμοὶ δοκέειν· τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἰσὶ πέντε στάδιοι, εὖρος δὲ δέκα ὀργυιαί, ὕψος δέ, τῇ ὑψηλοτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς, ὀκτὼ ὀργυιαί, λίθου τε ξεστοῦ καὶ ζῴων ἐγγεγλυμμένων· ταύτης τε δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς ἐποιέετο θήκας ἑωυτῷ ἐν νήσῳ, διώρυχα τοῦ Νείλου ἐσαγαγών. τῇ δὲ πυραμίδι αὐτῇ χρόνον γενέσθαι εἴκοσι ἔτεα ποιευμένῃ, τῆς ἐστὶ πανταχῇ μέτωπον ἕκαστον ὀκτὼ πλέθρα ἐούσης τετραγώνου καὶ ὕψος ἴσον, λίθου δὲ ξεστοῦ τε καὶ ἁρμοσμένου τὰ μά-
125 λιστα· οὐδεὶς τῶν λίθων τριήκοντα ποδῶν ἐλάσσων. ἐποιήθη δὲ ὧδε αὕτη ἡ πυραμίς, ἀναβαθμῶν τρόπον, τὰς μετεξέτεροι κρόσσας οἱ δὲ βωμίδας ὀνομάζουσι. τοιαύτην τὸ πρῶτον ἐπείτε ἐποίησαν αὐτήν, ἤειρον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους μηχανῇσι ξύλων βραχέων πεποιημένῃσι, χαμᾶθεν μὲν ἐπὶ τὸν πρῶτον στοῖχον τῶν ἀναβαθμῶν ἀείροντες· ὅκως δὲ ἀνίοι ὁ λίθος ἐπ' αὐτόν, ἐς ἑτέρην μηχανὴν ἐτίθετο ἑστεῶσαν ἐπὶ τοῦ πρώτου στοίχου, ἀπὸ τούτου δὲ ἐπὶ τὸν δεύτερον εἵλκετο στοῖχον ἐπ' ἄλλης μηχανῆς· ὅσοι γὰρ δὴ στοῖχοι ἦσαν τῶν ἀναβαθμῶν, τοσαῦται καὶ μηχαναὶ ἦσαν, εἴτε καὶ τὴν αὐτὴν

---

3. ἐργάζοντο *B²Pz*: ἠργάζοντο *AB¹*, εἰργάζοντο *Rd*, εἰργάζοντο *C* 4. ἀεὶ *d* ‖ 5. γενέσθαι *C*, ἐπιγενέσθαι *Rd* ‖ λαῷ *Pcorr.Rz*, ἄλλωι *B*, ἄλλῳ *ACPpr.d* ‖ 6. μὲν ἔτεα *z* ‖ ἤιλκον *AB¹*, εἵλκυντο *R* ‖ 7. πυραμῖδος *AB* ‖ τεωι *AP*: τέῳ ‖ 8. τῆς μὲν γὰρ μῆκος μὲν *P*, τῆς γὰρ μῆκος μὲν *Rd* ‖ ἐστι *z* ‖ ὀργυῖαι *Rd* ‖ 9. αὐτῇ *R* ‖ ὀργυῖαι *Rd* ‖ 10. τε] δὲ *R* ‖ ζώων *PRdz* ‖ ταύτης Reiz: ταύτηι *ABPz*, ταύτη *CRd* ‖ τε] δὲ *Rz* ‖ 11. ἐπ' οὗ *z*: ἐφ' οὗ ‖ 12. πυραμῖδες *ABC* ut fere ‖ 13. εἰσαγαγὼν *C* ‖ 15. πανταχῆ *z* ‖ 16. ἶσον *B* ‖ 17. τριάκοντα *d* ‖ 19. κρώσσας *R*, κρόσσας *dz* ‖ 20. ἐπείτ' *AB* ‖ ἤειρων *R* ‖ 21. χαμόθεν *dz*, χαμάθεν reliqui ‖ 22. δὲ] τε *C* ‖ ἀνίη *d*, ἂν εἴη *R* ‖ 23. εἰς *z* ‖ 24. δ' ἂν ἐπὶ *R* ‖ ἤλκετο *AB¹*, ἕλκετο *C* ‖ 26. καὶ αἱ μηχαναὶ *CPz*

μηχανὴν ἐοῦσαν μίαν τε καὶ εὐβάστακτον μετεφόρεον ἐπὶ στοῖχον ἕκαστον, ὅκως τὸν λίθον ἐξέλοιεν· λελέχθω γὰρ ἡμῖν ἐπ' ἀμφότερα, κατά περ λέγεται. ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς πρῶτα, μετὰ δὲ τὰ ἐχόμενα τούτων ἐξεποίευν, τελευταῖα δὲ αὐτῆς τὰ ἐπίγαια καὶ τὰ κατωτάτω ἐξεποίησαν. σεσήμανται δὲ διὰ γραμμάτων Αἰγυπτίων ἐν τῇ πυραμίδι ὅσα ἔς τε συρμαίην καὶ κρόμμυα καὶ σκόροδα ἀναισιμώθη τοῖσι ἐργαζομένοισι· καὶ ὡς ἐμὲ εὖ μεμνῆσθαι τὰ ὁ ἑρμηνεύς μοι ἐπιλεγόμενος τὰ γράμματα ἔφη, ἑξακόσια καὶ χίλια τάλαντα ἀργυρίου τετελέσθαι. εἰ δ' ἔστι οὕτω ἔχοντα ταῦτα, κόσα οἰκὸς ἄλλα δεδαπανῆσθαί ἐστι ἔς τε σίδηρον τῷ ἐργάζοντο, καὶ σιτία καὶ ἐσθῆτα τοῖσι ἐργαζομένοισι; ὁκότε χρόνον μὲν οἰκοδόμεον τὰ ἔργα τὸν εἰρημένον, ἄλλον δέ, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἐν τῷ τοὺς λίθους ἔταμνον καὶ ἦγον καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο, οὐκ ὀλίγον χρόνον. ἐς τοῦτο δὲ ἐλθεῖν 126
Χέοπα κακότητος ὥστε χρημάτων δεόμενον τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτοῦ κατίσαντα ἐπ' οἰκήματος προστάξαι πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι· οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε ἔλεγον. τὴν δὲ τά τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς ταχθέντα πρήσσεσθαι, ἰδίῃ δὲ καὶ αὐτὴν διανοηθῆναι μνημήιον καταλιπέσθαι, καὶ τοῦ ἐσιόντος πρὸς αὐτὴν ἑκάστου δέεσθαι ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον ἐν τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο. ἐκ τούτων δὲ τῶν λίθων ἔφασαν τὴν πυραμίδα οἰκοδομηθῆναι τὴν ἐν μέσῳ τῶν τριῶν ἑστηκυῖαν, ἔμπροσθε τῆς μεγάλης πυραμίδος, τῆς ἐστι τὸ κῶλον ἕκαστον ὅλου καὶ ἡμίσεος πλέθρου. βασιλεῦσαι δὲ τὸν Χέοπα τοῦτον 127
Αἰγύπτιοι ἔλεγον πεντήκοντα ἔτεα, τελευτήσαντος δὲ τούτου

περὶ τῆς Χέοπος θυγατρὸς καὶ ἧς κατεσκεύασεν πυραμίδος

---

7. Λέξεις

1. μίην *dz* ‖ 2. γὰρ om. *ABR* ‖ 3. καθάπερ *R* ‖ 4. ἐχόμενα Bekker: ἑπόμενα ‖ 5. ἐπίγαια *R* ‖ κατωτάτωι *AB* ‖ 10. οὕτως *L* ‖ 11. εἰκὸς *L* ‖ ἠργάζοντο *AB*[1], εἰργάζοντο *Rd* ‖ 14. ἄγον *CPz* ‖ 15. ἠργάζοντο *AB*[1], εἰργάζοντο *Rd* ‖ 16. χρημάτων δεόμενον post ἑωυτοῦ *z* ‖ 17. κτίσαντα *C*, καθίσαντα *R* ‖ 17. 19. πρήσεσθαι *R* ‖ 20. μνημόσυνον *qz* ‖ 22. δωροῖτο *Rd* ‖ 21. ἔμπροσθεν *PRdz* ‖ ἐστι] ἐς *C*, om. *z* ‖ 26. λέγουσι *qz*

ἐκδέξασθαι τὴν βασιληίην τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Χεφρῆνα· καὶ τοῦτον δὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ διαχρᾶσθαι τῷ ἑτέρῳ τά τε ἄλλα καὶ πυραμίδα ποιῆσαι, ἐς μὲν τὰ ἐκείνου μέτρα οὐκ ἀνήκουσαν· ταῦτα γὰρ ὦν καὶ ἡμεῖς ἐμετρήσαμεν· οὔτε γὰρ ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διῶρυξ ἥκει ἐς αὐτὴν ὥσπερ ἐς τὴν ἑτέρην ῥέουσα· δι' οἰκοδομημένου δὲ αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιρρέειν, ἐν τῇ αὐτὸν λέγουσι κέεσθαι Χέοπα. ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης, τὠυτὸ μέγαθος ἐχομένην τῆς μεγάλης οἰκοδόμησε. ἑστᾶσι δὲ ἐπὶ λόφου τοῦ αὐτοῦ ἀμφότεραι, μάλιστα ἐς ἑκατὸν πόδας ὑψηλοῦ. βασιλεῦσαι δὲ ἔλεγον Χεφρῆνα ἓξ καὶ πεντήκοντα ἔτεα.

128 Ταῦτα ἓξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι Αἰγυπτίοισί τε πᾶσαν εἶναι κακότητα καὶ τὰ ἱρὰ χρόνου τοσούτου κατακληισθέντα οὐκ ἀνοιχθῆναι. τούτους ὑπὸ μίσεος οὐ κάρτα θέλουσι Αἰγύπτιοι ὀνομάζειν, ἀλλὰ καὶ τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλίτιος, ὃς τοῦτον τὸν χρόνον ἔνεμε κτήνεα κατὰ ταῦτα τὰ χωρία.

129 Μετὰ δὲ τοῦτον βασιλεῦσαι Αἰγύπτου Μυκερῖνον ἔλεγον Χέοπος παῖδα· τῷ τὰ μὲν τοῦ πατρὸς ἔργα ἀπαδεῖν, τὸν δὲ τά τε ἱρὰ ἀνοῖξαι καὶ τὸν λεὼν τετρυμένον ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας, δίκας δέ σφι πάντων βασιλέων δικαιοτάτας κρίνειν. κατὰ τοῦτο μέν νυν τὸ ἔργον

περὶ Χεφρῆνος βασιλέως καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης πυραμίδος — περὶ Μυκερίνου βασιλέως καὶ τῆς κατ' αὐτὸν πολιτείας καὶ τοῦ τάφου τῆς θυγατρός

8. Bekkeri Anecd. p. 89

1. χεβρῖνα *R* ‖ 4. ὑπέστη *R* ‖ 6. ἐστὶν ἑτέρη *R* ‖ διοικοδομημένου *CRdz* ‖ 7. περιρέειν *AB*, περιρρέει *R* ‖ κεῖσθαι *L* ‖ 8. ὑποδῖμας *R* 9. τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ 10. οἰκοδόμησε H. Stephanus: οἰκοδομῆς ‖ δ' *Rd* ‖ 12. χεβρῆνα *R* ‖ 14. ἱερὰ *B* ‖ 15. κατακληισθέντα *Pdz*: κατακλησθέντα *R*, κατακληΐθέντα *C*, κατακλεισθέντα *AB* ‖ 16. κάρτα] καθὰ, *R* 17. φιλίτιος *AB*: φιλοίτιος *R*, φιλιτίονος *C*, φιλιτίωνος *Pdz* ‖ 19. μυκερῖν *C* ‖ 20. ἐπαδεῖν *R* ‖ 21. λεώ *A*¹*BR*, λαὸν *z* ‖ ἐς τὸ om. *R* ‖ 23. βασιλήων *z*

ἁπάντων ὅσοι ἤδη βασιλέες ἐγένοντο Αἰγυπτίων αἰνέουσι μάλιστα τοῦτον. τά τε ἄλλα γάρ μιν κρίνειν εὖ, καὶ δὴ καὶ τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης παρ' ἑωυτοῦ διδόντα ἄλλα ἀποπιμπλάναι αὐτοῦ τὸν θυμόν. ἐόντι δὲ ἠπίῳ τῷ Μυκερίνῳ κατὰ τοὺς πολιήτας καὶ ταῦτα ἐπιτηδεύοντι πρῶτον κακῶν ἄρξαι τὴν θυγατέρα ἀποθανοῦσαν αὐτοῦ, τὴν μοῦνόν οἱ εἶναι ἐν τοῖσι οἰκίοισι τέκνον. τὸν δὲ ὑπεραλγήσαντά τε τῷ περιεπεπτώκεε πρήγματι, καὶ βουλόμενον περισσότερόν τι τῶν ἄλλων θάψαι τὴν θυγατέρα, ποιήσασθαι βοῦν ξυλίνην κοίλην, καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην ἔσω ἐν αὐτῇ θάψαι ταύτην δὴ τὴν ἀποθανοῦσαν θυγατέρα. αὕτη ὦν ἡ βοῦς γῇ 130
οὐκ ἐκρύφθη, ἀλλ' ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν φανερή, ἐν Σάι μὲν πόλι ἐοῦσα, κειμένη δὲ ἐν τοῖσι βασιληίοισι ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ· θυμιήματα δὲ παρ' αὐτῇ παντοῖα καταγίζουσι ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, νύκτα δὲ ἑκάστην πάννυχος λύχνος παρακαίεται. ἀγχοῦ δὲ τῆς βοὸς ταύτης ἐν ἄλλῳ οἰκήματι εἰκόνες τῶν παλλακέων τῶν Μυκερίνου ἑστᾶσι, ὡς ἔλεγον οἱ ἐν Σάι πόλι ἱρέες· ἑστᾶσι μὲν γὰρ ξύλινοι κολοσσοί, ἐοῦσαι ἀριθμὸν ὡς εἴκοσι μάλιστά κῃ, γυμναὶ ἐργασμέναι· αἵτινες μέντοι εἰσί, οὐκ ἔχω εἰπεῖν πλὴν ἢ τὰ λεγόμενα. οἱ δέ τινες 131
λέγουσι περὶ τῆς βοὸς ταύτης καὶ τῶν κολοσσῶν τόνδε τὸν λόγον, ὡς Μυκερῖνος ἠράσθη τῆς ἑωυτοῦ θυγατρὸς καὶ ἔπειτα ἐμίγη οἱ ἀεκούσῃ· μετὰ δὲ λέγουσι ὡς ἡ παῖς ἀπήγξατο ὑπὸ ἄχεος, ὁ δέ μιν ἔθαψε ἐν τῇ βοῒ ταύτῃ, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς τῶν ἀμφιπόλων τῶν προδουσέων τὴν θυγατέρα τῷ πατρὶ ἀπέταμε τὰς χεῖρας, καὶ νῦν τὰς εἰκόνας αὐτέων εἶναι πε-

---

12. Hesychius v. Μυκερίνα

1. βασιλῆες *z* ‖ ἐγίνοντο *d* ‖ 2. γάρ μιν ἄλλα *z* ‖ 5. κακὸν *d* ‖ 6. αὐτοῦ *z* ‖ τὴν] τὸ *R* ‖ οἱ om. *R* ‖ 7. οἰκείοισι *R*, οἰκηΐοισι *z* ‖ 9. ποιήσασθαι – 11 θυγατέρα om. *C* ‖ 11. ταύτην δὴ om. *qz* ‖ αὐτὴ *R* ‖ 12. ἀλλὰ καὶ sine ἔτι *Rd* ‖ ἐς om. *Ppr.* ‖ ἐμὲ] μὲν *R* ‖ 13. πόλει *C*, πόλεϊ *z* ‖ δ' *Rd* ‖ 14. θυμιάματα *Rd* ‖ αὐτὴν *R* ‖ 15. παρακέεται *CPd* ‖ 17. τοῦ μυκερίνου *Rd* ‖ 18. πόλει *C*, πόλεϊ *z* ‖ 19. ἐείκοσι *z* ‖ ἐργασμέναι] κείμεναι *z* ‖ 23. ἐμίγη οἷα ἑκούσῃ *R* ‖ 24. ὁ] οὐ *B* ‖ 26. αὐτῶν *AB*

πονθυίας τά περ αἱ ζωαὶ ἔπαθον. ταῦτα δὲ λέγουσι φλυηρέοντες, ὡς ἐγὼ δοκέω, τά τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὰς χεῖρας τῶν κολοσσῶν· ταῦτα γὰρ ὦν καὶ ἡμεῖς ὡρῶμεν ὅτι ὑπὸ χρόνου τὰς χεῖρας ἀποβεβλήκασι, αἳ ἐν ποσὶ αὐτέων
132 ἐφαίνοντο ἐοῦσαι ἔτι καὶ ἐς ἐμέ. ἡ δὲ βοῦς τὰ μὲν ἄλλα κατακέκρυπται φοινικέῳ εἵματι, τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα παχέι κάρτα χρυσῷ· μεταξὺ δὲ τῶν κερέων ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος μεμιμημένος ἔπεστι χρύσεος. ἔστι δὲ ἡ βοῦς οὐκ ὀρθὴ ἀλλ' ἐν γούνασι κειμένη, μέγαθος δὲ ὅση περ μεγάλη βοῦς ζωή. ἐκφέρεται δὲ ἐκ τοῦ οἰκήματος ἀνὰ πάντα ἔτεα, ἐπεὰν τύπτωνται Αἰγύπτιοι τὸν οὐκ ὀνομαζόμενον θεὸν ὑπ' ἐμεῦ ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι. τότε ὦν καὶ τὴν βοῦν ἐκφέρουσι ἐς τὸ φῶς· φασὶ γὰρ αὐτὴν δεηθῆναι τοῦ πατρὸς Μυκερίνου ἀποθνήσκουσαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἅπαξ μιν τὸν ἥλιον κατιδεῖν.

133 Μετὰ δὲ τῆς θυγατρὸς τὸ πάθος δεύτερα τούτῳ τῷ βασιλέι τάδε γενέσθαι. ἐλθεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλιος ὡς μέλλοι ἓξ ἔτεα μοῦνον βιοὺς τῷ ἑβδόμῳ τελευτήσειν. τὸν δὲ δεινὸν ποιησάμενον πέμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῷ θεῷ ὀνείδισμα, ἀντιμεμφόμενον ὅτι ὁ μὲν αὐτοῦ πατὴρ καὶ πάτρως, ἀποκληίσαντες τὰ ἱρὰ καὶ θεῶν οὐ μεμνημένοι ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους φθείροντες, ἐβίωσαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, αὐτὸς δ' εὐσεβὴς ἐὼν μέλλοι ταχέως οὕτω τελευτήσειν. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα ἐλθεῖν λέγοντα τούτων εἵνεκα καὶ συνταχύνειν αὐτὸν τὸν βίον· οὐ γὰρ ποιῆσαί μιν τὸ χρεὸν ἦν

περὶ τοῦ δοθέντος Μυκερίνῳ περὶ τῆς τελευτῆς χρησμοῦ

---

1. αἱ om. z ‖ ζοαὶ A^1B ‖ δὴ sz ‖ 3. ὡρῶμεν *AB*: ὁρῶμεν *Rd*, ὡρέωμεν *C*, ὡρέομεν *Pz* ‖ 4. ὑποβεβλήκασι *C* ‖ 5. φαίνονται *R* ‖ καὶ om. z ‖ ἐς μέ *R* ‖ 6. καὶ om. *C* ‖ 7. φαίνει] ἔνι *R* ‖ παχεῖ *ABd* ‖ 9. ἑστῆ *R* ‖ γόνασι *ABC* ‖ 10. ζοή AB^1 ‖ 11. πάντα] πάντα τὰ z ‖ τύπτονται *R* ‖ οἱ αἰγύπτιοι *Rdz* ‖ 12. ἐπ' ἐμεῦ B^2d ‖ 13. γὰρ] γὰρ δὴ *Rd* ‖ 16. βασιλεῖ *ABd* ‖ 17. πόλεος z ‖ 18. μέλλει *R* ‖ 20. ἀποκληίσαντες *AB*, ἀποκλήσαντες *R* ‖ 22. φθείραντες *R* ‖ 23. εὐσεβέων μέλλοι *Rd* ‖ μέλλει sz ‖ 25. αὐτῷ d^1z ‖ χρεὼν ἦν codices, χρεὼν εἴη z

ποιέειν· δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι ἐπ' ἔτεα πεντήκοντά τε καὶ ἑκατόν, καὶ τοὺς μὲν δύο τοὺς πρὸ ἐκείνου γενομένους βασιλέας μαθεῖν τοῦτο, κεῖνον δὲ οὔ. ταῦτα ἀκούσαντα τὸν Μυκερῖνον, ὡς κατακεκριμένων ἤδη οἱ τούτων, λύχνα ποιησάμενον πολλά, ὅκως γίνοιτο νύξ, ἀνάψαντα αὐτὰ πίνειν τε καὶ εὐπαθέειν, οὔτε ἡμέρης οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα, ἔς τε τὰ ἕλεα καὶ τὰ ἄλσεα πλανώμενον καὶ ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι ἐνηβητήρια ἐπιτηδεότατα. ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο θέλων τὸ μαντήιον ψευδόμενον ἀποδέξαι, ἵνα οἱ δυώδεκα ἔτεα ἀντὶ ἓξ ἐτέων γένηται, αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι.

Πυραμίδα δὲ οὗτος ἀπελίπετο πολλὸν ἐλάσσω τοῦ πα- 134
τρός, εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν κῶλον ἕκαστον τριῶν πλέθρων, ἐούσης τετραγώνου, λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ· τὴν δὴ μετεξέτεροί φασι Ἑλλήνων Ῥοδώπιος ἑταίρης γυναικὸς εἶναι, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. οὐδὲ ὦν οὐδὲ εἰδότες μοι φαίνονται λέγειν οὗτοι ἥτις ἦν ἡ Ῥοδῶπις· οὐ γὰρ ἂν οἱ πυραμίδα ἀνέθεσαν ποιήσασθαι τοιαύτην, ἐς τὴν ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι ὡς λόγῳ εἰπεῖν ἀναισίμωνται· πρὸς δὲ ὅτι κατὰ Ἄμασιν βασιλεύοντα ἦν ἀκμάζουσα Ῥοδῶπις, ἀλλ' οὐ κατὰ τοῦτον. ἔτεσι γὰρ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων τῶν βασιλέων τῶν τὰς πυραμίδας ταύτας ἦν λιπομένων Ῥοδῶπις, γενεὴν μὲν ἀπὸ Θρηίκης, δούλη δὲ ἦν Ἰάδμονος τοῦ Ἡφαιστοπόλιος ἀνδρὸς Σαμίου, σύνδουλος δὲ Αἰσώπου τοῦ λογοποιοῦ. καὶ γὰρ οὗτος Ἰάδμονος ἐγένετο, ὡς διέδεξε

περὶ τῆς Μυκερίνου πυραμίδος — περὶ Ῥοδώπιδος καὶ Αἰσώπου

---

3 sqq. Athenaeus p. 438. — 4. Photius v. λύχνα. — 8. Λέξεις. — 24. Suidas v. λογοποιός

2. μὲν] μὲν πρότερον τοὺς z || τοὺς πρὸ ἐκείνου] τοῦ προκειμένου R || 3. τοῦτον R || κἀκεῖνον Rd || 5. γένοιτο Athen. || 7. νεμόμενον Athen. 8. ἡβητήρια Athen. || ἐπιτηδεώτατα Bcorr. Pdz || 9. ἀποδεῖξαι ABRd || 11. δὲ] δὲ καὶ Rdz || ἀπελείπετο d. 'nonne κατελίπετο?' Bekker || πυραμῖδα ABC et infra || 12. ἐείκοσι z || καταγέουσαν C || 14. φασι om. d 15. μοι om. R || 16. ἥτις A || ἂν om. ABCd || 17. πυραμῖδας C 18. ἀναισιμῶνται C || 19. ἄμασιν CRd || 20. τουτέων z || 21. βασιλήων z || λιπομένων PR: λειπομένων C, λειπομένη ABdz || 22. θρήικης B, θρήκης R || ἰάδμωνος d et infra || 24. ἰάδμωνος οὗτος d

τῇδε οὐκ ἥκιστα· ἐπείτε γὰρ πολλάκις χρησσόντων Δελφῶν ἐκ θεοπροπίου ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, ἄλλος μὲν οὐδεὶς ἐφάνη, Ἰάδμονος δὲ παιδὸς παῖς ἄλλος Ἰάδμων ἀνείλετο. οὕτω καὶ Αἴσωπος Ἰάδμονος ἐγένετο.

135 Ῥοδῶπις δὲ ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο Ξάνθεω τοῦ Σαμίου κομίσαντός μιν, ἀπικομένη δὲ κατ' ἐργασίην ἐλύθη χρημάτων μεγάλων ὑπὸ ἀνδρὸς Μυτιληναίου Χαράξου τοῦ Σκαμανδρωνύμου παιδός, ἀδελφεοῦ δὲ Σαπφοῦς τῆς μουσοποιοῦ. οὕτω δὴ ἡ Ῥοδῶπις ἐλευθερώθη, καὶ κατέμεινέ τε ἐν Αἰγύπτῳ καὶ κάρτα ἐπαφρόδιτος γενομένη μεγάλα ἐκτήσατο χρήματα ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπι, ἀτὰρ οὐκ ὥς γε ἐς πυραμίδα τοιαύτην ἐξικέσθαι. τῆς γὰρ τὴν δεκάτην τῶν χρημάτων ἰδέσθαι ἐστὶ ἔτι καὶ ἐς τόδε παντὶ τῷ βουλομένῳ, οὐδὲν δεῖ μεγάλα οἱ χρήματα ἀναθεῖναι. ἐπεθύμησε γὰρ Ῥοδῶπις μνημήιον ἑωυτῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι καταλιπέσθαι, ποίημα ποιησαμένη τοῦτο τὸ μὴ τυγχάνοι ἄλλῳ ἐξευρημένον καὶ ἀνακείμενον ἐν ἱρῷ, τοῦτο ἀναθεῖναι ἐς Δελφοὺς μνημόσυνον ἑωυτῆς. τῆς ὦν δεκάτης τῶν χρημάτων ποιησαμένη ὀβελοὺς βουπόρους πολλοὺς σιδηρέους, ὅσον ἐνεχώρεε ἡ δεκάτη οἱ, ἀπέπεμπε ἐς Δελφούς· οἳ καὶ νῦν ἔτι συννενέαται ὄπισθε μὲν τοῦ βωμοῦ τὸν Χῖοι ἀνέθεσαν, ἀντίον δὲ αὐτοῦ τοῦ νηοῦ. φιλέουσι δέ κως ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι γίνεσθαι αἱ ἑταῖραι. τοῦτο μὲν γὰρ αὕτη, τῆς πέρι λέγεται ὅδε ὁ λόγος, οὕτω δή τι κλεινὴ ἐγένετο ὡς καὶ οἱ πάντες Ἕλληνες Ῥοδώπιος τὸ οὔνομα ἐξέμαθον· τοῦτο δὲ ὕστερον ταύτης, τῇ οὔνομα ἦν Ἀρχιδίκη, ἀοίδιμος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐγένετο, ἧσσον

2. Λέξεις. — 19. Λέξεις. — 22 sqq. Athenaeus p. 596[d]

2. ὣς *C* ‖ 6. μιν om. *ABCd* ‖ δὲ om. *R* ‖ 7. ὑπ' z ‖ μιτυληναίου *L* ‖ 9 ἠλευθερώθη *R* ‖ 10. ἐκτίσατο *C* ‖ 11. ὣς *A* ‖ Ῥοδώπι Schaefer: ῥοδώπιν *R*, ῥοδῶπιν ceteri. Ῥοδώπιος Valckenaer, κατὰ Ῥοδῶπιν Reiske οὔ κως *CPdz* ‖ τυραννίδα z ‖ 12. τοιήνδε *R* ‖ 13. ἔστι καὶ ἔτι *R* ‖ δεῖ] δὴ *R* ‖ 15. ἑωυτῆς *Pcorr.R*: αὐτῆς ‖ καταλειπέσθαι *C* ‖ 16. τυγχάνοι correxi: τυγχάνει ‖ 18. ὀβολοὺς *C* ‖ 20. οἱ] οἳ *Cd* ‖ συνενέαται *Cd*, συνέαται *R* ‖ ὄπισθεν *R* ‖ 21. ἀντίοι *R* ‖ 23. ὁ om. *ABd* ‖ 24. οἱ om. z ‖ 25. τοὔνομα z ‖ 26. χρέσσων *R*

δὲ τῆς ἑτέρης περιλεσχήνευτος. Χάραξος δὲ ὡς λυσάμενος Ῥοδῶπιν ἀπενόστησε ἐς Μυτιλήνην, ἐν μέλεϊ Σαπφὼ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν.

Ῥοδώπιος μέν νυν πέρι πέπαυμαι. μετὰ δὲ Μυκερῖνον 136 γενέσθαι Αἰγύπτου βασιλέα ἔλεγον οἱ ἱρέες Ἄσυχιν, τὸν τὰ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ποιῆσαι τῷ Ἡφαίστῳ προπύλαια, ἐόντα πολλῷ τε κάλλιστα καὶ πολλῷ μέγιστα· ἔχει μὲν γὰρ καὶ τὰ πάντα προπύλαια τύπους τε ἐγγεγλυμμένους καὶ ἄλλην ὄψιν οἰκοδομημάτων μυρίην, ἐκεῖνα δὲ καὶ μακρῷ μάλιστα. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος ἔλεγον, ἀμιξίης ἐούσης πολλῆς χρημάτων, γενέσθαι νόμον Αἰγυπτίοισι, ἀποδεικνύντα ἐνέχυρον τοῦ πατρὸς τὸν νέκυν οὕτω λαμβάνειν τὸ χρέος· προστεθῆναι δὲ ἔτι τούτῳ τῷ νόμῳ τόνδε, τὸν διδόντα τὸ χρέος καὶ ἁπάσης κρατέειν τῆς τοῦ λαμβάνοντος θήκης, τῷ δὲ ὑποτιθέντι τοῦτο τὸ ἐνέχυρον τήνδε ἐπεῖναι ζημίην μὴ βουλομένῳ ἀποδοῦναι τὸ χρέος, μηδὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τελευτήσαντι εἶναι ταφῆς κυρῆσαι μήτ᾽ ἐν ἐκείνῳ τῷ πατρωίῳ τάφῳ μήτ᾽ ἐν ἄλλῳ μηδενί, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι. ὑπερβαλέσθαι δὲ βουλόμενον τοῦτον τὸν βασιλέα τοὺς πρότερον ἑωυτοῦ βασιλέας γενομένους Αἰγύπτου μνημόσυνον πυραμίδα λιπέσθαι ἐκ πλίνθων ποιήσαντα, ἐν τῇ γράμματα ἐν λίθῳ ἐγκεκολαμμένα τάδε λέγοντά ἐστι. "μή με κατονοσθῇς πρὸς τὰς λιθίνας πυραμίδας· προέχω γὰρ αὐτέων τοσοῦτον ὅσον ὁ Ζεὺς τῶν ἄλλων θεῶν. κοντῷ γὰρ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην, ὅ τι πρόσσχοιτο τοῦ πηλοῦ τῷ κοντῷ, τοῦτο συλλέγοντες πλίνθους εἴρυσαν καί με τρόπῳ τοιούτῳ ἐξεποίησαν."

περὶ Ἀσυχίδος βασιλέως καὶ τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ νόμων καὶ τῆς πυραμίδος

1. (Hesychius v. περιλεσχήνευτος)

1. περὶ λέσχην οὗτος R || λυσσόμενος R || 2. ἐς] ὡς ABCd || μιτυλήνην L || ἐν om. R || μάλει AB || 5. ἱρέες] ἱρέες γενέσθαι z || 6. ποιῆσαι] ποιῆσαί μιν R || 7. τε] τε καὶ C || 8. ἐγγεγλυμμένους R: εὖ λελεγμένους C, εὖ γεγλυμμένους reliqui || 10. ἀμαξίης R || 12. προστεθεῖναι R (η superscript) || 13. τὸ νόμῳ τόδε R || 15. τῆνδε A || μὴ] καὶ μὴ z || 16. μήτε R, μηδὲ ceteri || 17. μήτε R bis || πατρώωι vel πατρώω codices, πατρῴῳ z || 18. μήτ᾽ z || τὸν d || 20. ἑωυτοῦ C || 22. ἐστι τάδε λέγοντα R || κατονοθῆις CPz, κατονομασθῇς R || 25. προσσχοῖτο ABd, προσχοῖτο CPz, προσέχοιτο R

137 Τοῦτον μὲν τοσαῦτα ἀποδέξασθαι. μετὰ δὲ τοῦτον βασιλεῦσαι ἄνδρα τυφλὸν ἐξ Ἀνύσιος πόλιος, τῷ οὔνομα Ἄνυσιν εἶναι. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος ἐλάσαι ἐπ' Αἴγυπτον χειρὶ πολλῇ Αἰθίοπάς τε καὶ Σαβακῶν τὸν Αἰθιόπων βασιλέα. τὸν μὲν δὴ τυφλὸν τοῦτον οἴχεσθαι φεύγοντα ἐς τὰ ἕλεα, τὸν δὲ Αἰθίοπα βασιλεύειν Αἰγύπτου ἐπ' ἔτεα πεντήκοντα, ἐν τοῖσι αὐτὸν τάδε ἀποδέξασθαι. ὅκως τῶν τις Αἰγυπτίων ἁμάρτοι τι, κτείνειν μὲν αὐτῶν οὐδένα ἐθέλειν, τὸν δὲ κατὰ μέγαθος τοῦ ἀδικήματος ἑκάστῳ δικάζειν ἐπιτάσσοντα χώματα χοῦν πρὸς τῇ ἑωυτῶν πόλι, ὅθεν ἕκαστος ἦν τῶν ἀδικεόντων. καὶ οὕτω ἔτι αἱ πόλιες ἐγένοντο ὑψηλότεραι· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἐχώσθησαν ὑπὸ τῶν τὰς διώρυχας ὀρυξάντων ἐπὶ Σεσώστριος βασιλέος, δεύτερα δὲ ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος καὶ κάρτα ὑψηλαὶ ἐγένοντο. ὑψηλέων δὲ καὶ ἑτερέων γενομενέων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ πολίων, ὡς ἐμοὶ δοκέει, μάλιστα ἡ ἐν Βουβάστι πόλι ἐξεχώσθη, ἐν τῇ καὶ ἱρόν ἐστι Βουβάστιος ἀξιαπηγητότατον· μέζω μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πολυδαπανώτερά ἐστι ἱρά, ἡδονὴ δὲ ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον. ἡ δὲ Βούβαστις κατὰ Ἑλ-
138 λάδα γλῶσσαν ἐστὶ Ἄρτεμις. τὸ δ' ἱρὸν αὐτῆς ὧδε ἔχει. πλὴν τῆς ἐσόδου τὸ ἄλλο νῆσός ἐστι· ἐκ γὰρ τοῦ Νείλου διώρυχες ἐσέχουσι οὐ συμμίσγουσαι ἀλλήλῃσι, ἀλλ' ἄχρι τῆς ἐσόδου τοῦ ἱροῦ ἑκατέρη ἐσέχει, ἡ μὲν τῇ περιρρέουσα ἡ δὲ τῇ, εὖρος ἐοῦσα ἑκατέρη ἑκατὸν ποδῶν, δένδρεσι κατάσκιος. τὰ δὲ προπύλαια ὕψος μὲν δέκα ὀργυιέων ἐστί, τύποισι δὲ

περὶ Ἀνύσιδος βασιλέως τυφλοῦ καὶ ὅτι ἐπὶ τούτου Αἰθίοπες ἐκράτησαν Αἰγύπτου περὶ τοῦ ἐν Βουβάστῳ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος

9. Suidas v. χώματα. Bachmanni Anecd. I p. 418 sive Crameri Anecd. Paris. IV 176. — 24 sq. Eustathius Od. p. 1569

2. πόλεος z ‖ 3. ἐπ'] ἐς *PRz* ‖ 4. αἰθιοπά *Rz* ‖ σαβάκων *R* ‖ τῶν *Rz* ‖ 5. ἕλεα *BR* ‖ 7. ἁμάρτη *C* ‖ 8. τι om. *Ppr.R* ‖ αὐτὸν *R* ‖ 9. ἑκάστου *ABCd* ‖ δικάζοντα ἐπιτάσσειν C^2 ‖ 10. πόλι z: πόλει ‖ οἰκεόντων *R* ‖ 12. ἐχώθησαν *P* ‖ 13. καὶ om. *qz* ‖ 14. ἑτέρων *L* ‖ γενομένων P^1R, τασσομένων P^m cum reliquis ‖ 15. πολήων z ‖ ἡ ἐν] μὲν *ABCd* ‖ πόλει *C*, πόλις *PRz* ‖ 17. γάρ, ἀλλὰ καὶ *R*, γὰρ καὶ ἄλλα, καὶ z ‖ ἡδονὴ *R*: ἡδονῇ ‖ 18. δ' *Rz* ‖ κατ' z ‖ 19. δὲ *Cd* ‖ 21. συμμίσγονται *C* ‖ 22. περιρέουσα *AB*

ἐξαπήχεσι ἐσκευάδαται ἀξίοισι λόγου. ἐὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ πόλι τὸ ἱρὸν κατορᾶται πάντοθεν περιιόντι· ἅτε γὰρ τῆς πόλιος μὲν ἐκκεχωσμένης ὑψοῦ, τοῦ δ' ἱροῦ οὐ κεκινημένου ὡς ἀρχῆθεν ἐποιήθη, ἔσοπτόν ἐστι. περιθέει δὲ αὐτὸ αἱμασιὴ ἐγγεγλυμμένη τύποισι, ἔστι δὲ ἔσωθεν ἄλσος δενδρέων μεγίστων πεφυτευμένον περὶ νηὸν μέγαν, ἐν τῷ δὴ τὤγαλμα ἔνι· εὖρος δὲ καὶ μῆκος τοῦ ἱροῦ πάντῃ σταδίου ἐστί. κατὰ μὲν δὴ τὴν ἔσοδον ἐστρωμένη ἐστὶ ὁδὸς λίθου ἐπὶ σταδίους τρεῖς μάλιστά κῃ, διὰ τῆς ἀγορῆς φέρουσα ἐς τὸ πρὸς ἠῶ, εὖρος δὲ ὡς τεσσέρων πλέθρων· τῇ δὲ καὶ τῇ τῆς ὁδοῦ δένδρεα οὐρανομήκεα πέφυκε· φέρει δὲ ἐς Ἑρμέω ἱρόν. τὸ μὲν δὴ ἱρὸν τοῦτο οὕτω ἔχει. τέλος δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Αἰθίοπος 139
ὧδε ἔλεγον γενέσθαι. ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε ἰδόντα αὐτὸν οἴχεσθαι φεύγοντα· ἐδόκεέ οἱ ἄνδρα ἐπιστάντα συμβουλεύειν τοὺς ἱρέας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ συλλέξαντα πάντας μέσους διαταμεῖν. ἰδόντα δὲ τὴν ὄψιν ταύτην λέγειν αὐτὸν ὡς πρόφασίν οἱ δοκέοι ταύτην τοὺς θεοὺς προδεικνύναι, ἵνα ἀσεβήσας περὶ τὰ ἱρὰ κακόν τι πρὸς θεῶν ἢ πρὸς ἀνθρώπων λάβοι· οὔκων ποιήσειν ταῦτα, ἀλλὰ γάρ οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρόνον, ὁκόσον κεχρῆσθαι ἄρξαντα Αἰγύπτου ἐκχωρήσειν. ἐν γὰρ τῇ Αἰθιοπίῃ ἐόντι αὐτῷ τὰ μαντήια, τοῖσι χρέωνται Αἰθίοπες, ἀνεῖλε ὡς δέοι αὐτὸν Αἰγύπτου βασιλεῦσαι ἔτεα πεντήκοντα. ὡς ὦν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήιε καὶ αὐτὸν ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου ἐπετάρασσε, ἑκὼν ἀπαλλάσσετο ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Σαβακῶς.

Ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, αὖτις τὸν 140
τυφλὸν ἄρχειν ἐκ τῶν ἑλέων ἀπικόμενον, ἔνθα πεντήκοντα ἔτεα νῆσον χώσας σποδῷ τε καὶ γῇ οἴκεε. ὅκως γάρ οἱ φοι-

2. πόλει *Cd* ‖ 3. πόλεος *z* ‖ ἐγκεχωσμένης *R*, ἐκκεχυμένης *z* ‖ 4. ἔσοπρόν *C*, ἔσοπτρόν *z* ‖ δὲ] δ' *Pz*, om. *CR* ‖ 5. τύποις *R* ‖ 6. πεφυτευμένων *PRz* ‖ 8. ὁδὸς λίθου ἐστὶν *R* ‖ 9. ἠώ *C* ‖ 10. τεσσάρων *C* ‖ πλέθρεων *d* ‖ τῆδε καὶ τῆδε τῆς *d* ‖ 11. δὲ *R*: δ' ‖ ἐς om. *ABCd* ‖ ἑρμαίου *d* ‖ 12. οὕτω *Pz*: οὕτως ‖ 13. τοιῆνδε *A* ‖ 15. διαταμέειν *ABd*, διαταμέειν *C* ‖ 17. δοκέειν *ABCd* ‖ παρδεικνῦναι *R*, παραδεικνῦναι *d* ‖ ἵν' *d* ‖ 19. ποιήσει *C* ‖ 20. ὅσον *R* ‖ ἄρχοντα *Ppr.R* ‖ ἐκχωρέειν *qz* ‖ 21. χρέονται *P* ‖ 22. ὡς δέοι] ὁ θεός οἱ *R* ‖ 24. σαβάκος *R* ‖ 26. ἄρχειν om. *C* ‖ 27. φυτᾶν *C*.

τᾶν σῖτον ἄγοντας Αἰγυπτίων ὡς ἑκάστοισι προστετάχθαι σιγῇ τοῦ Αἰθίοπος, ἐς τὴν δωρεὴν κελεύειν σφέας καὶ σποδὸν κομίζειν. ταύτην τὴν νῆσον οὐδεὶς πρότερον ἐδυνάσθη Ἀμυρταίου ἐξευρεῖν, ἀλλὰ ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια οὐκ οἷοί τε ἦσαν αὐτὴν ἀνευρεῖν οἱ πρότεροι γενόμενοι βασιλέες Ἀμυρταίου οὔνομα δὲ ταύτῃ τῇ νήσῳ Ἐλβώ, μέγαθος δ' ἐστὶ πάντῃ δέκα σταδίων.

141 Μετὰ δὲ τοῦτον βασιλεῦσαι τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου, τῷ οὔνομα εἶναι Σεθῶν· τὸν ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων ὡς οὐδὲν δεησόμενον αὐτῶν, ἄλλα τε δὴ ἄτιμα ποιεῦντα ἐς αὐτούς, καί σφεας ἀπελέσθαι τὰς ἀρούρας, τοῖσι ἐπὶ τῶν προτέρων βασιλέων δεδόσθαι ἐξαιρέτους ἑκάστῳ δυώδεκα ἀρούρας. μετὰ δὲ ἐπ' Αἴγυπτον ἐλαύνειν στρατὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων. οὔκων δὴ ἐθέλειν τοὺς μαχίμους τῶν Αἰγυπτίων βοηθέειν· τὸν δ' ἱρέα ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον ἐσελθόντα ἐς τὸ μέγαρον πρὸς τὤγαλμα ἀποδύρεσθαι οἷα κινδυνεύει παθεῖν· ὀλοφυρόμενον δ' ἄρα μιν ἐπελθεῖν ὕπνον, καί οἱ δόξαι ἐν τῇ ὄψι ἐπιστάντα τὸν θεὸν θαρσύνειν ὡς οὐδὲν πείσεται ἄχαρι ἀντιάζων τὸν Ἀραβίων στρατόν· αὐτὸς γάρ οἱ πέμψει τιμωρούς. τούτοισι δή μιν πίσυνον τοῖσι ἐνυπνίοισι, παραλαβόντα Αἰγυπτίων τοὺς βουλομένους οἱ ἕπεσθαι, στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλουσίῳ (ταύτῃ γάρ εἰσι αἱ ἐσβολαί)· ἕπεσθαι δέ οἱ τῶν μαχίμων μὲν οὐδένα ἀνδρῶν, καπήλους δὲ καὶ χειρώνακτας καὶ ἀγοραίους ἀνθρώπους. ἐνθαῦτα

περὶ Σεθωνος βασιλέως καὶ τοῦ πρὸς Ἀραβίους αὐτοῦ πολέμου

---

2. σιγῇ - 3 κομίζειν Thomas M. p. 346. — 6. Stephanus Byz. v. Ἐλβώ. — 12. Eustathius Il. p. 210. — 14 sqq. Iosephus archaeol. X 1, 4

4. ἀμαρταίου *R* ‖ 5. βασιλῆες *z* ‖ 6. ἐλκώ *d* ‖ δ' ἔστι *R*, δέ ἐστι *d*, ἐστὶ *qz* ‖ 9. σεθῶν *AB*: σεθών *CPdz*, σέθων *R* ‖ 10. αὐτὸν *Rd* ‖ 11. καὶ σφέας *R* ‖ 12. τοῖσι] τὰς Reiske ‖ προτέρων] πρόσθεν *R* ‖ βασιλήων *z* ‖ 15. δὲ *R* ‖ 16. ἀπειλημένον Reiske: ἀπειλημμένον ‖ ἐλθόντα *R* ‖ 17. ἀποδύρασθαι *z* ‖ παθέειν *L* ‖ 19. ὄψι *AB*[1]: ὄψει ‖ θρασύνειν *R* ‖ 20. πέμψειν *Rz* ‖ 21. δή μιν] μὲν δὴ *qz* ‖ ἐνυπνίοισι] αἰγυπτίοισι *R* ‖ 22. αἰγυπτίοισι *C*[1] ‖ οἳ *d* ‖ 25. χειρωνάκτας *PR* ‖ ἀγορέους *R*

ἀπικομένους, τοῖσι ἐναντίοισι [αὐτοῖσι] ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς ἀρουραίους κατὰ μὲν φαγεῖν τοὺς φαρετρεῶνας αὐτῶν κατὰ δὲ τὰ τόξα, πρὸς δὲ τῶν ἀσπίδων τὰ ὄχανα, ὥστε τῇ ὑστεραίῃ φευγόντων σφέων γυμνῶν ὅπλων πεσεῖν πολλούς. καὶ νῦν οὗτος ὁ βασιλεὺς ἕστηκε ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου λίθινος, ἔχων ἐπὶ τῆς χειρὸς μῦν, λέγων διὰ γραμμάτων τάδε. "ἐς ἐμέ τις ὁρέων εὐσεβὴς ἔστω."

Ἐς μὲν τοσόνδε τοῦ λόγου Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ ἱρέες 142
ἔλεγον, ἀποδεικνύντες ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλέος ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸν ἱρέα τοῦτον τὸν τελευταῖον βασιλεύσαντα μίαν τε καὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκοσίας ἀνθρώπων γενεὰς γενομένας, καὶ ἐν ταύτῃσι ἀρχιερέας καὶ βασιλέας ἑκατέρους τοσούτους γενομένους. καίτοι τριηκόσιαι μὲν ἀνδρῶν γενεαὶ δυνέαται μύρια ἔτεα· γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτεά ἐστι· μιῆς δὲ καὶ τεσσεράκοντα ἔτι τῶν ἐπιλοίπων γενεέων, αἳ ἐπῆσαν τῇσι τριηκοσίῃσι, ἐστὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκόσια καὶ χίλια ἔτεα. οὕτω ἐν μυρίοισί τε ἔτεσι καὶ χιλίοισι καὶ τριηκοσίοισί τε καὶ τεσσεράκοντα ἔλεγον θεὸν ἀνθρωποειδέα οὐδένα γενέσθαι· οὐ μέντοι οὐδὲ πρότερον οὐδὲ ὕστερον ἐν τοῖσι ὑπολοίποισι Αἰγύπτου βασιλεῦσι γενομένοισι ἔλεγον οὐδὲν τοιοῦτο. ἐν τοίνυν τούτῳ τῷ χρόνῳ τετράκις ἔλεγον

ὅτι ἐπὶ τμα γενεὰς ἐβασιλεύετο ὑπὸ ἱερέων Αἴγυπτος　　ὅτι τμα γενεαὶ ἔτη ποιοῦσι ᾱατμ　　περὶ τοῦ τὴν ἥλιον ἐκ τῶν ἐναντίων τὰς ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις ποιήσασθαι

---

1. - 6 Eustathius Il. p. 35. — 3. Λέξεις. — 14. Eustathius Il. p. 95. — 21. τετράκις - p. 230, 1 ἀνατεῖλαι Thomas M. p. 147

1. ἀπικομένου Reiske. Bekker, ἀπικομένοις Schaefer. nisi excidit totus versus: nam Iosephus hinc de obsidione Pelusii refert: πολιορκῶν δὲ (Σεναχήριβος) τὸ Πηλούσιον ἔλυσε τὴν πολιορκίαν ἐξ αἰτίας τοιαύτης ‖ αὐτοῖσι damnavit Reiske ‖ 2. ἀρουριαίους *R* ‖ φαγέειν *L* ‖ αὐτέων *z* ‖ 3. πρὸς δέ γε Eust. ‖ 4. ὅπλων *PRz*. Eust.: ἀνόπλων ‖ πεσέειν *L* ‖ 5. ἐν om. *R* ‖ 9. βασιλέως *Apr.Bpr.d* ‖ 10. μίην *z* ‖ 11. τεσσαράκοντα *Rdz* ‖ γενεὰς ante ἀνθρώπων *ABC*, post γενομένας *d* ‖ 12. ἀρχιρέας *PRz* ‖ 13. καίτοι] καὶ *R* ‖ γενεαὶ ἀνδρῶν *R* ‖ 15. τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ ἔτι] ἐπὶ *ABCd* ‖ γενεῶν *z* ‖ 16. τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ 17. οὕτως *ABCd* ‖ ἐν bis *A* ‖ καὶ] καὶ πρὸς *R* ‖ 18. τριηκόσιοι *R* ‖ τε om. *C* ‖ τεσσαράκοντα *Rdz* ‖ 19. μέντοι] μὲν *R* ‖ 21. οὐδὲν τοιοῦτον *CPR*, τοιοῦτον οὐδέν *z*

ἐξ ἠθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι· ἔνθα τε νῦν καταδύεται, ἐνθεῦτεν δὶς ἐπαντεῖλαι, καὶ ἔνθεν νῦν ἀνατέλλει, ἐνθαῦτα δὶς καταδῦναι· καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἑτεροιωθῆναι, οὔτε τὰ ἐκ τῆς γῆς οὔτε τὰ ἐκ τοῦ ποταμοῦ σφι γινόμενα, οὔτε τὰ ἀμφὶ νούσους οὔτε τὰ κατὰ τοὺς θανάτους.

143 πρότερον δὲ Ἑκαταίῳ τῷ λογοποιῷ ἐν Θήβῃσι γενεηλογήσαντί τε ἑωυτὸν καὶ ἀναδήσαντι τὴν πατριὴν ἐς ἑκκαιδέκατον θεὸν ἐποίησαν οἱ ἱρέες τοῦ Διὸς οἷόν τι καὶ ἐμοὶ οὐ γενεηλογήσαντι ἐμεωυτόν. ἐσαγαγόντες ἐς τὸ μέγαρον ἔσω ἐὸν μέγα ἐξηρίθμεον δεικνύντες κολοσσοὺς ξυλίνους τοσούτους ὅσους περ εἶπον· ἀρχιερεὺς γὰρ ἕκαστος αὐτόθι ἱστᾷ ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ζόης εἰκόνα ἑωυτοῦ· ἀριθμέοντες ὦν καὶ δεικνύντες οἱ ἱρέες ἐμοὶ ἀπεδείκνυσαν παῖδα πατρὸς ἑωυτῶν ἕκαστον ἐόντα, ἐκ τοῦ ἄγχιστα ἀποθανόντος τῆς εἰκόνος διεξιόντες διὰ πασέων, ἕως οὗ ἀπέδεξαν ἁπάσας αὐτάς. Ἑκαταίῳ δὲ γενεηλογήσαντι ἑωυτὸν καὶ ἀναδήσαντι ἐς ἑκκαιδέκατον θεὸν ἀντεγενεηλόγησαν ἐπὶ τῇ ἀριθμήσι, οὐ δεκόμενοι παρ' αὐτοῦ ἀπὸ θεοῦ γενέσθαι ἄνθρωπον· ἀντεγενεηλόγησαν δὲ ὧδε, φάμενοι ἕκαστον τῶν κολοσσῶν πίρωμιν ἐκ πιρώμιος γεγονέναι, ἐς ὃ τοὺς πέντε καὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκοσίους ἀπέδεξαν κολοσσοὺς [πίρωμιν ἐπονομαζόμενον], καὶ οὔτε ἐς θεὸν οὔτε ἐς ἥρωα ἀνέδησαν αὐτούς. πίρωμις δέ ἐστι κατὰ

144 Ἑλλάδα γλῶσσαν καλὸς κἀγαθός. ἤδη ὦν τῶν αἱ εἰκόνες ἦσαν, τοιούτους ἀπεδείκνυσάν σφεας πάντας ἐόντας, θεῶν δὲ

---

6. Harpocratio v. λογοποιός. — 19. (Synesius de prov. p. 93). — 23. ἤδη - p. 231, 7 γλῶσσαν Athenagoras legat. 24

1. ἔνθα - 2 ἐπαντεῖλαι om. *R* ‖ 2. ἐπανατεῖλαι Bekker ‖ ἀντέλλει *z* 3. καταβῆναι *qz* ‖ κατὰ *R* ‖ 4. ἐκ] ἀπὸ *R* ‖ ἐκ] ἀπὸ *R* ‖ 5. γενόμενα *Rd* ‖ 6. θήκῃσι *C* ‖ γενεηλογίσαντι *R* ‖ 7. τε - ἀναδήσαντι om. *R*, τε om. *ABCz* ‖ ἀναδήσαντά τι *C*, ἀναδήσαντί τε ceteri ‖ πατρίην ἐς καιδέκατον *R* ‖ 8. τοῦ Διὸς om. *d* ‖ ἐμοὶ συγγενεηλογήσαντι *z* ‖ 11. ἀρχιρεὺς *Pz* ἵσταται *ABCd* ‖ 12. ἑαυτοῦ *C* bis ‖ ζωῆς εἰκόνας *d* ‖ 13. ἱερέες *C* ‖ μοι *R* ‖ ἑωυτὸν ἕκαστον *d*, ἕκαστον ἑωϋτὸν *z* ‖ 14. διὰ - 15 αὐτάς om. *ABCd* 15. ἐς ὃ Struve ‖ 16. ἀναδήσαντι] ἀναδήσαντι ἑωυτὸν *C* ‖ 17. ἀριθμήσει *L* ‖ 19. ἑκάστω *R* ‖ πειρώμιν ἐκ πειρώμιδος Synes. ‖ 20. ἐσὸ *A* ‖ τεσσαράκοντα *CRdz* ‖ 20. ἀπηρίθμησαν αὐτοὺς πίρωμιν ἐκ πιρώμιος γενόμενον, καὶ οὔτε *R* ‖ 21. seiunxi πίρωμιν ἐπονομαζόμενον ‖ 22. ἐς om. *R* ‖ ‚δ' ἐστὶ *AB* ‖ κατ' *L* ‖ 24. σφέας *R* ‖ πάντας] αὐτοὺς Athen.

πολλὸν ἀπαλλαγμένους. τὸ δὲ πρότερον τῶν ἀνδρῶν τούτων θεοὺς εἶναι τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἄρχοντας, οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, καὶ τούτων αἰεὶ ἕνα τὸν κρατέοντα εἶναι· ὕστατον δὲ αὐτῆς βασιλεῦσαι Ὧρον τὸν Ὀσίριος παῖδα, τὸν Ἀπόλλωνα Ἕλληνες ὀνομάζουσι· τοῦτον καταπαύσαντα Τυφῶνα βασιλεῦσαι ὕστατον Αἰγύπτου. Ὄσιρις δέ ἐστι Διόνυσος κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν. ἐν Ἕλλησι μέν νυν νεώτατοι τῶν θεῶν 145
νομίζονται εἶναι Ἡρακλέης τε καὶ Διόνυσος καὶ Πάν, παρ' Αἰγυπτίοισι δὲ Πὰν μὲν ἀρχαιότατος καὶ τῶν ὀκτὼ τῶν πρώτων λεγομένων θεῶν, Ἡρακλέης δὲ τῶν δευτέρων τῶν δυώδεκα λεγομένων εἶναι, Διόνυσος δὲ τῶν τρίτων, οἳ ἐκ τῶν δυώδεκα θεῶν ἐγένοντο. Ἡρακλέι μὲν δὴ ὅσα αὐτοὶ Αἰγύπτιοί φασι εἶναι ἔτεα ἐς Ἄμασιν βασιλέα, δεδήλωταί μοι πρόσθε· Πανὶ δὲ ἔτι τούτων πλέονα λέγεται εἶναι, Διονύσῳ δ' ἐλάχιστα τούτων, καὶ τούτῳ πεντακισχίλια καὶ μύρια λογίζονται εἶναι ἐς Ἄμασιν βασιλέα. καὶ ταῦτα Αἰγύπτιοι ἀτρεκέως φασὶ ἐπίστασθαι, αἰεί τε λογιζόμενοι καὶ αἰεὶ ἀπογραφόμενοι τὰ ἔτεα. Διονύσῳ μέν νυν τῷ ἐκ Σεμέλης τῆς Κάδμου λεγομένῳ γενέσθαι κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια μάλιστά ἐστι ἐς ἐμέ, Ἡρακλέι δὲ τῷ Ἀλκμήνης κατὰ εἰνακόσια ἔτεα· Πανὶ δὲ τῷ ἐκ Πηνελόπης (ἐκ ταύτης γὰρ καὶ Ἑρμέω λέγεται γενέσθαι ὑπὸ Ἑλλήνων ὁ Πάν) ἐλάσσω ἔτεά ἐστι τῶν Τρωικῶν, κατὰ ὀκτακόσια μάλιστα ἐς ἐμέ. τούτων ὦν ἀμφοτέρων 146
πάρεστι χρᾶσθαι τοῖσί τις πείσεται λεγομένοισι μᾶλλον· ἐμοὶ

περὶ τῆς Ὥρου βασιλείας καὶ Ὀσίριδος   περὶ Ἡρακλέους καὶ Πανὸς καὶ Διονύσου ὅτι ἄνθρωποι

3. - 6 Eustathius Il. p. 346. — 6. idem p. 629. — 9 sq. Plutarchus mor. p. 857. — Eustathius Od. p. 1435. — Schol. Lucian. p. 180 Jac. — Arrianus anab. II 16. — 21. Eustathius Od. p. 1435

1. ἀπηλλαγμένους *Rd*. Athen. ‖ 2. οἰκέοντας *R*: οὐκεοντας *AB*[1], οὐκ ἐόντας *B*[2]*Pdz*. Athen. ‖ 3. ἀεὶ et ὕστερον Athen. ‖ 4. ωρον *AB*[1], ὧρον *B*[2] ‖ Ὀσίρεως Athen. ‖ 6. κατ' *z* ‖ 8. ἡρακλῆς *L* ‖ 10. θεῶν] θεῶν εἶναι *qz* ‖ ἡρακλῆς *L* ‖ 11. εἶναι om. *qz* ‖ 12. ἡρακλεῖ *AB* ‖ 13. ἄμασιν *C* ‖ πρόσθεν *d* ‖ 14. ἔτη *d* ‖ πλείονα *ABCd* ‖ δὲ *R* ‖ 16. ἄμασιν *C* ‖ 20. Ἡρακλέι - 23 ἐς ἐμέ om. *C*[1] ‖ ἡρακλεῖ *ABR* ‖ ἐννακόσια *R* ‖ ἔτη *d*, om. *PRz* ‖ 21. τῷ ἐκ] τῶ *R* ‖ 23. κατὰ τὰ *AB* ‖ 24. τοῖσι τίς *Pdz*

δ' ὧν ἡ περὶ αὐτῶν γνώμη ἀποδέδεκται. εἰ μὲν γὰρ φανεροί τε ἐγένοντο καὶ κατεγήρασαν καὶ οὗτοι ἐν τῇ Ἑλλάδι, κατά περ Ἡρακλέης ὁ ἐξ Ἀμφιτρύωνος γενόμενος, καὶ δὴ καὶ Διόνυσος ὁ ἐκ Σεμέλης καὶ Πὰν ὁ ἐκ Πηνελόπης γενόμενος, ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους ἄνδρας γενομένους ἔχειν τὰ ἐκείνων οὐνόματα τῶν προγεγονότων θεῶν. νῦν δὲ Διόνυσόν τε λέγουσι οἱ Ἕλληνες ὡς αὐτίκα γενόμενον ἐς τὸν μηρὸν ἐνερράψατο Ζεὺς καὶ ἤνεικε ἐς Νύσαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου ἐοῦσαν ἐν τῇ Αἰθιοπίῃ, καὶ Πανός γε πέρι οὐκ ἔχουσι εἰπεῖν ὅκῃ ἐτράπετο γενόμενος. δῆλά μοι ὦν γέγονε ὅτι ὕστερον ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τούτων τὰ οὐνόματα ἢ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν. ἀπ' οὗ δὲ ἐπύθοντο χρόνου, ἀπὸ τούτου γενεηλογέουσι αὐτῶν τὴν γένεσιν.

147 Ταῦτα μέν νυν αὐτοὶ Αἰγύπτιοι λέγουσι· ὅσα δὲ οἵ τε ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ Αἰγύπτιοι λέγουσι ὁμολογέοντες τοῖσι ἄλλοισι κατὰ ταύτην τὴν χώρην γενέσθαι, ταῦτ' ἤδη φράσω· προσέσται δέ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος.

Ἐλευθερωθέντες Αἰγύπτιοι μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου βασιλεύσαντα (οὐδένα γὰρ χρόνον οἷοί τε ἦσαν ἄνευ βασιλέος διαιτᾶσθαι) ἐστήσαντο δυώδεκα βασιλέας, ἐς δυώδεκα μοίρας δασάμενοι Αἴγυπτον πᾶσαν. οὗτοι ἐπιγαμίας ποιησάμενοι ἐβασίλευον νόμοισι τοῖσιδε χρεώμενοι, μήτε καταιρέειν ἀλλήλους μήτε πλέον τι δίζησθαι ἔχειν τὸν ἕτερον τοῦ ἑτέρου, εἶναί τε φίλους τὰ μάλιστα· τῶνδε δὲ εἵνεκα τοὺς νόμους

περὶ τοῦ εἰς δώδεκα διαιρεθῆναι τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν βασιλείαν καὶ περὶ ὧν ἔπραξαν

---

8. Eustathius Dion. p. 1153

1. αὐτέων z ‖ 3. ἡρακλέης Rz: ἡρακλῆς ‖ 5. γενομένους ἄνδρας PRz ‖ 8. ἐνερράψατο PR: ἐράψατο A^1BC, ἐρράψατο A^2d, ἀνερράψατο s. Eust. ‖ νύσσαν dz. Eust. ‖ 10. δῆλα ὦν μοι ἐγέγονεν R ‖ 13. αὐτέων z ‖ 14. ὅσα - 15 λέγουσι om. d ‖ τε om. ABC ‖ 16. ταῦτα R ‖ 17. αὐτοῖς z ‖ 19. οἷοι R ‖ βασιλέως CPd, βασιλῆος z ‖ 20. ἐς om. R ‖ 22. τοῖσιδε P: τοῖσι δὲ R, τοῖσδε BCdz, τοῖς δὲ A ‖ χρεόμενοι P ‖ 23. δίζεσθαι d ‖ 24. τῶνδε εἵνεκα A, τῶν δὲ εἵνεκα BC, τῶνδε εἵνεκεν d

τούτους ἐποιεῦντο, ἰσχυρῶς περιστέλλοντες. ἐκέχρηστό σφι κατ' ἀρχὰς αὐτίκα ἐνισταμένοισι ἐς τὰς τυραννίδας τὸν χαλκέῃ φιάλῃ σπείσαντα αὐτῶν ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου, τοῦτον ἁπάσης βασιλεύσειν Αἰγύπτου· ἐς γὰρ δὴ τὰ πάντα ἱρὰ συνελέγοντο. καὶ δή σφι μνημόσυνα ἔδοξε λιπέσθαι κοινῇ, 148
δόξαν δέ σφι ἐποιήσαντο λαβύρινθον, ὀλίγον ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριος κατὰ Κροκοδείλων καλεομένην πόλιν μάλιστά κῃ κείμενον· τὸν ἐγὼ ἤδη εἶδον λόγου μέζω. εἰ γάρ τις τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεά τε καὶ ἔργων ἀπόδεξιν συλλογίσαιτο, ἐλάσσονος πόνου τε ἂν καὶ δαπάνης φανείη ἐόντα τοῦ λαβυρίνθου τούτου. καίτοι ἀξιόλογός γε καὶ ὁ ἐν Ἐφέσῳ ἐστὶ νηὸς καὶ ὁ ἐν Σάμῳ. ἦσαν μέν νυν καὶ αἱ πυραμίδες λόγου μέζονες, καὶ πολλῶν ἑκάστη αὐτέων Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγάλων ἀνταξίη· ὁ δὲ δὴ λαβύρινθος καὶ τὰς πυραμίδας ὑπερβάλλει. τοῦ γὰρ δυώδεκα μέν εἰσι αὐλαὶ κατάστεγοι, ἀντίπυλοι ἀλλήλῃσι, ἓξ μὲν πρὸς βορέω ἓξ δὲ πρὸς νότον τετραμμέναι, συνεχέες· τοῖχος δὲ ἔξωθεν ὁ αὐτός σφεας περιέργει. οἰκήματα δ' ἔνεστι διπλᾶ, τὰ μὲν ὑπόγαια τὰ δὲ μετέωρα ἐπ' ἐκείνοισι, τρισχίλια ἀριθμόν, πεντακοσίων καὶ χιλίων ἑκάτερα. τὰ μέν νυν μετέωρα τῶν οἰκημάτων αὐτοί τε ὡρῶμεν διεξιόντες καὶ αὐτοὶ θεησάμενοι λέγομεν, τὰ δὲ αὐτῶν ὑπόγαια λόγοισι ἐπυνθανόμεθα· οἱ γὰρ ἐπεστεῶτες τῶν Αἰγυπτίων δεικνύναι αὐτὰ οὐδαμῶς ἤθελον, φάμενοι θήκας αὐτόθι εἶναι τῶν τε ἀρχὴν τὸν λαβύρινθον τοῦτον οἰκοδομησαμένων βασιλέων καὶ τῶν ἱρῶν κροκοδείλων. οὕτω

περὶ τοῦ κατασκευασθέντος ὑπὸ τῶν δώδεκα βασιλέων λαβυρίνθου

7. Stephanus Byz. v. Κροκοδείλων πόλις

1. ἐποιεῦντο z, ἐμοὶ ποιεῦντο *R* ‖ ἰσχυροὺς *R* ‖ ἐκέχρητό *CR* ‖ 2. καταρχὰς *APRz* ‖ 3. ἂν τῶν *R*, αὐτὸν *d*, αὐτέων z ‖ ἐν τῷ om. *R* ‖ 4. ἐς] ὡς *R* ‖ 7. μύριος *Rd* ‖ 8. ἴδον *PRz* ‖ 12. νεὼς *R* ‖ πυραμῖδες *ABC* ‖ 14. μεγίστων *Pz* ‖ δὲ om. *d* ‖ 15. τοῦ γὰρ om. *d*[1] ‖ αἱ αὐλαὶ *R* ‖ 16. βορέωι *B*, βορέην *PRz* ‖ 17. αὐτὸς σφέας *R* ‖ 18. ὑπόγεαια *R* ‖ 19. ἐπ' ἐκείνοισι — 20 ἑκάτερα om. *d* ‖ ὑπ' ἐκείνοισι *R*, ὑπ' ἐκείνῃσι *ez* ‖ 21. ὁρῶμεν *ABR*, ὁρέωμεν *C*, ὡρέομεν *Pz*, ὠρέωμεν *d* ‖ 22. αὐτέων z ‖ ὑπόγεαια *R* ‖ 23. αὐτὸν *C* ‖ 24. τὴν λαβύρινθον *d* ‖ τούτων *ABd* ‖ 25. βασιλήων z

τῶν μὲν κάτω πέρι οἰκημάτων ἀκοῇ παραλαβόντες λέγομεν, τὰ δὲ ἄνω μέζονα ἀνθρωπηίων ἔργων αὐτοὶ ὡρῶμεν· αἵ τε γὰρ ἔξοδοι διὰ τῶν στεγέων καὶ οἱ ἑλιγμοὶ διὰ τῶν αὐλέων ἐόντες ποικιλώτατοι θῶυμα μυρίον παρείχοντο ἐξ αὐλῆς τε ἐς τὰ οἰκήματα διεξιοῦσι καὶ ἐκ τῶν οἰκημάτων ἐς παστάδας, ἐς στέγας τε ἄλλας ἐκ τῶν παστάδων καὶ ἐς αὐλὰς ἄλλας ἐκ τῶν οἰκημάτων. ὀροφὴ δὲ πάντων τούτων λιθίνη κατά περ οἱ τοῖχοι, οἱ δὲ τοῖχοι τύπων ἐγγεγλυμμένων πλέοι, αὐλὴ δὲ ἑκάστη περίστυλος λίθου λευκοῦ ἁρμοσμένου τὰ μάλιστα. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς τεσσερακοντόργυιος, ἐν τῇ ζῷα μεγάλα ἐγγέγλυπται· ὁδὸς δ' ἐς αὐτὴν ὑπὸ γῆν πεποίηται.

149 Τοῦ δὲ λαβυρίνθου τούτου ἐόντος τοιούτου, θῶυμα ἔτι μέζον παρέχεται ἡ Μοίριος καλεομένη λίμνη, παρ' ἣν ὁ λαβύρινθος οὗτος οἰκοδόμηται· τῆς τὸ περίμετρον τῆς περιόδου εἰσὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι, σχοίνων ἑξήκοντα ἐόντων, ἴσοι καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν. κέεται δὲ μακρὴ ἡ λίμνη πρὸς βορέην τε καὶ νότον, ἐοῦσα βάθος, τῇ βαθυτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς, πεντηκοντόργυιος. ὅτι δὲ χειροποίητός ἐστι καὶ ὀρυκτή, αὐτὴ δηλοῖ· ἐν γὰρ μέσῃ τῇ λίμνῃ μάλιστά κῃ ἑστᾶσι δύο πυραμίδες, τοῦ ὕδατος ὑπερέχουσαι πεντήκοντα ὀργυιὰς ἑκατέρη, καὶ τὸ κατ' ὕδατος οἰκοδόμηται ἕτερον τοσοῦτον, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρῃσι ἔπεστι κολοσσὸς λίθινος κατήμενος ἐν θρόνῳ. οὕτω αἱ μὲν πυραμίδες εἰσὶ ἑκατὸν

περὶ τῆς Μοίριδος λίμνης

---

3. Choricius Gaz. p. 151 Boiss.

1. περιοικημάτων z ‖ 2. ὡρῶμεν *AB*: ὁρῶμεν *R*, ὡρέωμεν *C*, ὡρέομεν *Pdz* ‖ 3. ἑλιγμοὶ *PRz*. Chor.: εἱλιγμένοι *ACd*, εἱλιγμένοι *B* ‖ 4. ποικιλότατοι *d* ‖ θώϋμα *Rz*, θῶμα *ABd* ‖ παρέχοντο z ‖ 5. ἐς] καὶ *R* ‖ 6. ἐς τέγας *R* ‖ αὐλὰς ἄλλας] αὐλὰς *R* ‖ 7. τούτων πάντων *d* ‖ κατάπερ οἱ τοῖχοι om. *d* ‖ 8. οἱ δὲ τοῖχοι om. *R*, δὲ om. *d* ‖ ἐγγεγλυμένων *C*, γεγλυμμένων *R* ‖ 9. ταμάλιστα *P* ‖ 11. τεσσαρακοντόργυιος *Rdz* ‖ ζώϊα *R*, ζῷα *Cdz* δὲ *R* ‖ 12. ἐς - 13 τοιούτου om. *R* ‖ 13. θῶμα *d*, θώϋμα z ‖ 14. μύριος *R* ‖ 17. ἴσοι (η) *A*, ἴσοι *d* ‖ κεῖται *ABR* ‖ 18. βορῆν *R* ‖ 19. αὐτὴ om. *CPpr.* ‖ 21. πυραμῖδες *ABC* ‖ 22. ὀργυίας *R* ‖ 23. τοσοῦτον *CRz*: τοσοῦτο ‖ ἀμφοτέροισι *d* ‖ 24. οὕτω] τούτω *R*

ὀργυιέων, αἱ δ' ἑκατὸν ὀργυιαὶ δίκαιαί εἰσι στάδιον ἑξάπλεθρον, ἑξαπέδου τε τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης καὶ τετραπήχεος, τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ λίμνῃ αὐθιγενὲς μὲν οὐκ ἔστι (ἄνυδρος γὰρ δὴ δεινῶς ἐστι ἡ ταύτῃ), ἐκ τοῦ Νείλου δὲ κατὰ διώρυχα ἐσῆκται, καὶ ἓξ μὲν μῆνας ἔσω ῥέει ἐς τὴν λίμνην, ἓξ δὲ μῆνας ἔξω ἐς τὸν Νεῖλον αὖτις. καὶ ἐπεὰν μὲν ἐκρέῃ ἔξω, ἡ δὲ τότε τοὺς ἓξ μῆνας ἐς τὸ βασιλήιον καταβάλλει ἐπ' ἡμέρην ἑκάστην τάλαντον ἀργυρίου ἐκ τῶν ἰχθύων, ἐπεὰν δὲ ἐσίῃ τὸ ὕδωρ ἐς αὐτήν, εἴκοσι μνέας. ἔλεγον δὲ οἱ ἐπιχώριοι καὶ ὡς ἐς τὴν Σύρτιν τὴν ἐς Λιβύην 150
ἐκδιδοῖ ἡ λίμνη αὕτη ὑπὸ γῆν, τετραμμένη τὸ πρὸς ἑσπέρην ἐς τὴν μεσόγαιαν παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὑπὲρ Μέμφιος. ἐπείτε δὲ τοῦ ὀρύγματος τούτου οὐκ ὥρων τὸν χοῦν οὐδαμοῦ ἐόντα, ἐπιμελὲς γὰρ δή μοι ἦν, εἰρόμην τοὺς ἄγχιστα οἰκέοντας τῆς λίμνης ὅκου εἴη ὁ χοῦς ὁ ἐξορυχθείς. οἱ δὲ ἔφρασάν μοι ἵνα ἐξεφορήθη, καὶ εὐπετέως ἔπειθον· ᾔδεα γὰρ λόγῳ καὶ ἐν Νίνῳ τῇ Ἀσσυρίων πόλι γενόμενον ἕτερον τοιοῦτον. τὰ γὰρ Σαρδαναπάλλου τοῦ Νίνου βασιλέος ἐόντα μεγάλα χρήματα καὶ φυλασσόμενα ἐν θησαυροῖσι καταγαίοισι ἐπενόησαν κλῶπες ἐκφορῆσαι. ἐκ δὴ ὦν τῶν σφετέρων οἰκίων ἀρξάμενοι οἱ κλῶπες ὑπὸ γῆν σταθμεόμενοι ἐς τὰ βασιλήια οἰκία ὤρυσσον, τὸν δὲ χοῦν τὸν ἐκφορεόμενον ἐκ τοῦ ὀρύγματος, ὅκως γένοιτο νύξ, ἐς τὸν Τίγρην ποταμὸν παραρρέοντα τὴν Νίνον

τίνι τρόπῳ οἱ Σαρδαναπάλλου θησαυροὶ ἐπεβουλεύθησαν

1. δὲ *R* ‖ ὀργυιαι *A*, ὀργυῖαι *R* ‖ 2. ἐξαπόδου *CPdz* ‖ τε scripsi: μὲν ‖ ὀργυίης μετρεουμένης *R* ‖ 4. τῇ om. *C* ‖ 5. δὴ om. *R* ‖ δεινῶς ἔστι *AR* ‖ ἡ ταύτῃ Reiske: ταύτῃ ‖ 7. ἕξω *C* ‖ αὖθις *ABRd* ‖ 8. ἕξω ἧδε, *A*, ἕξω, ἥιδε *B*, ἕξω ἧδε· *C*, ἕξω ἧδε, *PRdz* ‖ 11. ἐν λιβύῃ *PRz* ‖ 12. τετρημμένη *C*, τετρημένη *d* ‖ 13. μεσόγαιαν (ε) *R* ‖ 14. ὤρων *AB*: ὅρων *R*, ὥρεων *C*, ὤρεον *Pz*, ὤρεον *d* ‖ 15. εἰρόμην *R*: ἠρόμην ‖ 17. ἐξεφυρήθη *d* ‖ ἧιδε *C*, ἧδε *R* ‖ λόγον *Apr.Cd*, λόγων *Acorr.B* ‖ 18. πόλει *ABCd* ‖ ἕτερόν τι *z* ‖ τοιοῦτο *Pz* ‖ 19. σαρδαναπάλου *Rz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ ἐόντα χρήματα μεγάλα *d*, χρήματα ἐόντα μεγάλα *z* ‖ 20. καταγέοισιν *R* ‖ 21. οἰκίων *R*: οἰκιῶν ‖ 22. σταθμεώμενοι *dz* ‖ (ο)ὤρυσσον *R* ‖ 23. δὲ om. *C* ‖ ἐκφερόμενον *PRdz* ‖ ἐκ] τὸν ἐκ *R* ‖ 24. γίνοιτο *R* ‖ τίγρην *ABC*: τίγριν ‖ παραρέοντα *ABCR* ‖ τὴν νῖνον *P*, τὸν νῖνον *d*

ἐξεφόρεον, ἐς δ κατεργάσαντο ὅ τι ἐβούλοντο. τοιοῦτον ἕτερον ἤκουσα καὶ τὸ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ λίμνης ὄρυγμα γενέσθαι. πλὴν οὐ νυκτὸς ἀλλὰ μετ' ἡμέρην ποιεύμενον· ὀρύσσοντας γὰρ τὸν χοῦν τοὺς Αἰγυπτίους ἐς τὸν Νεῖλον φορέειν· ὁ δὲ ὑπολαμβάνων ἔμελλε διαχέειν. ἡ μέν νυν λίμνη αὕτη οὕτω λέγεται ὀρυχθῆναι.

151 Τῶν δὲ δυώδεκα βασιλέων δικαιοσύνῃ χρεωμένων, ἀνὰ χρόνον ὡς ἔθυσαν ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου, τῇ ὑστάτῃ τῆς ὁρτῆς μελλόντων κατασπείσειν ὁ ἀρχιερεὺς ἐξήνεικέ σφι φιάλας χρυσέας, τῇσί περ ἐώθεσαν σπένδειν, ἁμαρτὼν τοῦ ἀριθμοῦ, ἕνδεκα δυώδεκα ἐοῦσι. ἐνθαῦτα ὡς οὐκ εἶχε φιάλην ὁ ἔσχατος ἑστεὼς αὐτῶν Ψαμμήτιχος, περιελόμενος τὴν κυνέην ἐοῦσαν χαλκέην ὑπέσχε τε καὶ ἔσπενδε. κυνέας δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες ἐφόρεόν τε βασιλέες καὶ ἐτύγχανον τότε ἔχοντες. Ψαμμήτιχος μέν νυν οὐδενὶ δολερῷ νόῳ χρεώμενος ὑπέσχε τὴν κυνέην· οἱ δὲ ἐν φρενὶ λαβόντες τό τε ποιηθὲν ἐκ Ψαμμητίχου καὶ τὸ χρηστήριον ὅ τι ἐκέχρηστό σφι, τὸν χαλκέῃ σπείσαντα αὐτῶν φιάλῃ τοῦτον βασιλέα ἔσεσθαι μοῦνον Αἰγύπτου, ἀναμνησθέντες τοῦ χρησμοῦ κτεῖναι μὲν οὐκ ἐδικαίωσαν Ψαμμήτιχον, ὡς ἀνεύρισκον βασανίζοντες ἐξ οὐδεμιῆς προνοίης αὐτὸν ποιήσαντα, ἐς δὲ τὰ ἕλεα ἔδοξέ σφι διῶξαι ψιλώσαντας τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμιος, ἐκ δὲ τῶν ἑλέων

152 ὁρμεόμενον μὴ ἐπιμίσγεσθαι τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ. τὸν δὲ Ψαμμήτιχον τοῦτον πρότερον φεύγοντα τὸν Αἰθίοπα Σαβακῶν, ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπέκτεινε, τοῦτον φεύγοντα

περὶ τοῦ σπεῖσαι Ψαμμήτιχον τῇ χαλκέῃ κυνέῃ

---

1. ἐσὸ *AB* ‖ 3. μετημέρην *P* ‖ 5. αὐτὴ *R* ‖ 7. βασιλήων *z* ‖ χρεομένων *P* ‖ 9. εορτῆς *AB*, ὀρτῆς *C* ‖ ἀρχιρεὺς *Pz* ‖ ἐξήνει καί *R*, ἐξένεικέ *CPz* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ ψαμμίτιχος *CPz* itemque eidem infra ‖ 13. ὑπέσχετο καὶ *R* ‖ δὲ] γὰρ *z* ‖ 14. πάντες *CPdz* ‖ τε om. *R*. Reiske ‖ βασιλῆες *z* ‖ 15. δέ νυν *qz* ‖ 16. ἐν om. *R* ‖ 17. ὅ τι οὐ κέχρητό σφι *R* ‖ 18. βασιλῆα *z* ‖ 21. προνοίης] αἰτίας *R* ‖ ἕλεα *CR* ‖ 22. δυνάμεος *z* ‖ ἑλέων *C* ‖ 23. ὁρμεόμενον *P*: ὁρμώμενον *ABR*, ὁρμεώμενον *Cdz* ‖ 24. φεύγοντα om. *R* ‖ σάβακῶν *R* ‖ 25. νεκῶν *A*[2] marg.: νέκων *R*, ἐκῶν *Apr.*, ἑκὼν *Acorr. BCPdz*

τότε ἐς Συρίην, ὡς ἀπαλλάχθη ἐκ τῆς ὄψιος τοῦ ὀνείρου ὁ Αἰθίοψ, κατήγαγον Αἰγυπτίων οὗτοι οἳ ἐκ νομοῦ τοῦ Σαΐτεώ εἰσι. μετὰ δὲ βασιλεύοντα τὸ δεύτερον πρὸς τῶν ἕνδεκα βασιλέων καταλαμβάνει μιν διὰ τὴν κυνέην φεύγειν ἐς τὰ ἕλεα. ἐπιστάμενος ὦν ὡς περιυβρισμένος εἴη πρὸς αὐτῶν, ἐπενόεε τίσασθαι τοὺς διώξαντας. πέμψαντι δέ οἱ ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητοῦς, ἔνθα δὴ Αἰγυπτίοισί ἐστι μαντήιον ἀψευδέστατον, ἦλθε χρησμὸς ὡς τίσις ἥξει ἀπὸ θαλάσσης χαλκέων ἀνδρῶν ἐπιφανέντων. καὶ τῷ μὲν δὴ ἀπιστίη μεγάλη ὑπεκέχυτο χαλκέους οἱ ἄνδρας ἥξειν ἐπικούρους. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος ἀναγκαίη κατέλαβε Ἴωνάς τε καὶ Κᾶρας ἄνδρας κατὰ ληίην ἐκπλώσαντας ἀπενειχθῆναι ἐς Αἴγυπτον, ἐκβάντας δὲ ἐς γῆν καὶ ὁπλισθέντας χαλκῷ ἀγγέλλει τῶν τις Αἰγυπτίων ἐς τὰ ἕλεα ἀπικόμενος τῷ Ψαμμητίχῳ, ὡς οὐκ ἰδὼν πρότερον χαλκῷ ἄνδρας ὁπλισθέντας, ὡς χάλκεοι ἄνδρες ἀπιγμένοι ἀπὸ θαλάσσης λεηλατεῦσι τὸ πεδίον. ὁ δὲ μαθὼν τὸ χρηστήριον ἐπιτελεύμενον φίλα τε τοῖσι Ἴωσι καὶ Καρσὶ ποιέεται καί σφεας μεγάλα ὑπισχνεύμενος πείθει μετ᾽ ἑωυτοῦ γενέσθαι. ὡς δὲ ἔπεισε, οὕτω ἅμα τοῖσι μετ᾽ ἑωυτοῦ βουλομένοισι Αἰγυπτίοισι καὶ τοῖσι ἐπικούροισι καταιρέει τοὺς βασιλέας. κρατήσας δὲ 153
Αἰγύπτου πάσης ὁ Ψαμμήτιχος ἐποίησε τῷ Ἡφαίστῳ προπύλαια ἐν Μέμφι τὰ πρὸς νότον ἄνεμον τετραμμένα, αὐλήν τε τῷ Ἄπι, ἐν τῇ τρέφεται ἐπεὰν φανῇ ὁ Ἄπις, οἰκοδόμησε ἐναντίον τῶν προπυλαίων, πᾶσάν τε περίστυλον ἐοῦσαν καὶ τύπων πλέην· ἀντὶ δὲ κιόνων ὑπεστᾶσι κολοσσοὶ δυωδεκα-

10. Libanius vol. III p. 296 Reiske. Eustathius Il. p. 1031

1. ἀπηλλάχθη *AB* ‖ 2. νόμου *Cd* ‖ σαΐτεώ εἰσί *R*, σαΐτεω εἰσί *Pz*: σαϊτέωι εἰσί *C*, σαιτέων εἰσί *ABd* ‖ 4. κυνέειν *B*[1] ‖ φεύγοντα *sz* ‖ 5. ὥσπερ ὑβρισμένος *d* ‖ 6. ἐπενόει *ABCd* ‖ οἱ om. *R* ‖ ἐς] ἐν ᾗ *R* ‖ 7. λητοῦς *C* ‖ 8. μαντήιον om. *Pz*, post ἀψευδέστατον *R* ‖ ἥξει οἱ Schaefer ‖ 10. ἀπιστίηι *B* ‖ 12. κάρας *CR* ‖ ἄνδρας om. *R* ‖ 13. εἰς γῆν *d* ‖ 15. ὃς *d* ‖ οὐχ *A*[1]*B* ‖ 18. τοῖς *CP* ‖ καὶ σφέας *R* ‖ 19. ὑπισχνούμενος *AB*, ὑπεσχνεύμενος *C* ‖ 19. et 20. μετωυτοῦ *C* ‖ 24. ὁ om. *R* ‖ ἆπις *L* hic et infra ‖ οικοδόμησα// εναντίων *B*, οἰκοδόμησε ἐναντίων *d*[1]

πήχεες τῇ αὐλῇ. ὁ δὲ Ἆπις κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν

154 ἐστὶ Ἔπαφος. τοῖσι δὲ Ἴωσι καὶ τοῖσι Καρσὶ τοῖσι συγκατεργασαμένοισι αὐτῷ ὁ Ψαμμήτιχος δίδωσι χώρους ἐνοικῆσαι ἀντίους ἀλλήλων, τοῦ Νείλου τὸ μέσον ἔχοντος· τοῖσι οὐνόματα ἐτέθη Στρατόπεδα. τούτους τε δή σφι τοὺς χώρους δίδωσι καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπέσχετο πάντα ἀπέδωκε. καὶ δὴ καὶ παῖδας παρέβαλε αὐτοῖσι Αἰγυπτίους τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐκδιδάσκεσθαι· ἀπὸ δὲ τούτων ἐκμαθόντων τὴν γλῶσσαν οἱ νῦν ἑρμηνέες ἐν Αἰγύπτῳ γεγόνασι. οἱ δὲ Ἴωνές τε καὶ οἱ Κᾶρες τούτους τοὺς χώρους οἴκησαν χρόνον ἐπὶ πολλόν· εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ χῶροι πρὸς θαλάσσης ὀλίγον ἔνερθε Βουβάστιος πόλιος, ἐπὶ τῷ Πηλουσίῳ καλεομένῳ στόματι τοῦ Νείλου. τούτους μὲν δὴ χρόνῳ ὕστερον βασιλεὺς Ἄμασις ἐξαναστήσας ἐνθεῦτεν κατοίκισε ἐς Μέμφιν, φυλακὴν ἑωυτοῦ ποιεύμενος πρὸς Αἰγυπτίων. τούτων δὲ οἰκισθέντων ἐν Αἰγύπτῳ, οἱ Ἕλληνες οὕτω ἐπιμισγόμενοι τούτοισι τὰ περὶ Αἴγυπτον γινόμενα ἀπὸ Ψαμμητίχου βασιλέος ἀρξάμενοι πάντα καὶ τὰ ὕστερον ἐπιστάμεθα ἀτρεκέως· πρῶτοι γὰρ οὗτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατοικίσθησαν. ἐξ ὧν δὲ ἐξανέστησαν χώρων, ἐν τούτοισι δὲ οἵ τε ὁλκοὶ τῶν νεῶν καὶ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκημάτων τὸ μέχρι ἐμεῦ ἦσαν.

155 Ψαμμήτιχος μέν νυν οὕτω ἔσχε Αἴγυπτον. τοῦ δὲ χρηστηρίου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ πολλὰ ἐπεμνήσθην ἤδη, καὶ δὴ λόγον περὶ αὐτοῦ ὡς ἀξίου ἐόντος ποιήσομαι. τὸ γὰρ χρηστήριον τοῦτο τὸ ἐν Αἰγύπτῳ ἔστι μὲν Λητοῦς ἱρόν, ἐν πόλι

περὶ τοῦ ἐν Βουτοῖ τῆς Λητοῦς χρηστηρίου

---

2. ἔστιν *R*, ἔστι *z* ‖ 4. ἔχοντας *R* ‖ 5. τὰ στρατόπεδα *R* ‖ 6. τἄλλα *PRz* ‖ 7. καὶ om. *ABCd* ‖ παρέλαβεν *Rd* ‖ 8. διδάσκεσθαι *R* ‖ τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν *z* ‖ 10. χώρους] χρόνους *R* ‖ 11. ὀλίγον θαλάσσης *z* ‖ 12. πόλεος *z* ‖ καλευμένω *R* ‖ 13. ἄμασις *Cd* ‖ 14. ἐνθεῦτε *PR* ‖ κατοίκησεν *R*, κατοίκησε *z* ‖ 15. ποιουμένους *d* ‖ 17. βασιλέως *d*, βασιλῆος *z* ‖ 18. ὕστερα *R* ‖ ἐπιστάμενοι *d* ‖ πρῶτον *d* ‖ 19. ἀνέστησαν *z* ‖ 20. δὲ Eltz: δὴ ‖ νηῶν *d* ‖ 21. ἐρίπια *ABR* ‖ μέχρῖς *R*, τομέχρι *P* ‖ 22. οὕτως *ABC* ‖ τὴν αἴγυπτον *R* ‖ 23. δὴ om. *R* ‖ 25. τοῦτο] τούτω *Apr.* ‖ τὸ om. *AB* ‖ λητοὺς *C* ‖ πόλει *CRd*

δὲ μεγάλῃ ἱδρυμένον κατὰ τὸ Σεβεννυτικὸν καλεόμενον στόμα τοῦ Νείλου, ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω. οὔνομα δὲ τῇ πόλι ταύτῃ ὅκου τὸ χρηστήριόν ἐστι Βουτώ, ὡς καὶ πρότερον ὠνόμασταί μοι. ἱρὸν δέ ἐστι ἐν τῇ Βουτοῖ ταύτῃ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ὅ γε νηὸς τῆς Λητοῦς, ἐν τῷ δὴ τὸ χρηστήριον ἔνι, αὐτός τε τυγχάνει ἐὼν μέγας καὶ τὰ προπύλαια ἔχει ἐς ὕψος δέκα ὀργυιέων. τὸ δέ μοι τῶν φανερῶν ἦν θῶυμα μέγιστον παρεχόμενον, φράσω. ἔστι ἐν τῷ τεμένεϊ τούτῳ Λητοῦς νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος ἔς τε ὕψος καὶ ἐς μῆκος, καὶ τοῖχος ἕκαστος τούτοισι ἴσος· τεσσεράκοντα πηχέων τούτων ἕκαστόν ἐστι. τὸ δὲ καταστέγασμα τῆς ὀροφῆς ἄλλος ἐπικέεται λίθος, ἔχων τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν. οὕτω μέν νυν ὁ νηὸς τῶν φανερῶν μοι τῶν περὶ 156
τοῦτο τὸ ἱρόν ἐστι θωυμαστότατον, τῶν δὲ δευτέρων νῆσος ἡ Χέμμις καλευμένη. ἔστι μὲν ἐν λίμνῃ βαθέῃ καὶ πλατέῃ κειμένη παρὰ τὸ ἐν Βουτοῖ ἱρόν, λέγεται δὲ ὑπ' Αἰγυπτίων εἶναι αὕτη ἡ νῆσος πλωτή. αὐτὸς μὲν ἔγωγε οὔτε πλέουσαν οὔτε κινηθεῖσαν εἶδον, τέθηπα δὲ ἀκούων εἰ νῆσος ἀληθέως ἐστὶ πλωτή. ἐν δὲ ὦν ταύτῃ νηός τε Ἀπόλλωνος μέγας ἔνι καὶ βωμοὶ τριφάσιοι ἐνιδρύαται, ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ φοίνικες συχνοὶ καὶ ἄλλα δένδρεα καὶ καρποφόρα καὶ ἄφορα πολλά. λόγον δὲ τόνδε ἐπιλέγοντες οἱ Αἰγύπτιοί φασι εἶναι

περὶ Χέμμιδος νήσου

11. Pollux VII 123. — 14.-17 Eustathius Od. p. 1644. Stephanus Byz. v. Χέμμις. — 19. Λέξεις. — 21. δένδρεα - 22 πολλά Lexicon Vindob. p. 188

3. πόλει *Cd* ‖ ὅπου *R* ‖ χρηστήριον ἐστὶ *PR* ‖ 4. οὐνόμασταί *CPz* ‖ δ' ἐστὶ *ABC* ‖ βουτοὶ *C*, βουτῶ *d* ‖ 5. λητοὺς *C* ‖ 8. ἦν om. *ABCd* ‖ θῶυμα *P*: θώυμα *C*, θωϋμα *Rz*, θῶμα *ABd* ‖ τεμένει *AB* ‖ 9. λητοὺς *C* ‖ 10. ἐς om. *R* ‖ ἴσος *d* ‖ τεσσαράκοντα *CRdz*. rectius τεσσερεσκαίδεκα ‖ 11. τουτέων *z* ‖ τῆς] ἐστι τῆς *C* ‖ 12. ἐπίκειται *ABR* ‖ παροροφίδα *R* ‖ 13. οὗτος malit Bekker ‖ 14. θωυμαστότατον *P*: θωϋμαστότατον *R*, θωμαστότατον *ABd*, θαυμαστότατον *C*, θαυμαστότερον *q*, θωϋμαστότερον *z* ‖ 15. ἡ Χέμμις] ἔχεμμις *R*, ἔχεμις *s*. Eust. ‖ καλεομένη *CPdz* ‖ ἐν om. *B* ‖ πλατέϊ *C* ‖ 17. εἶναι post νῆσος *z* ‖ 18. ἴδον *PR* ‖ δὲ] δέ που *d* ‖ 19. δὴ] δὲ Bekker ‖ 20. ἐμπεφύκεσαν *C*, ἐπεμφύασι *R* ‖ δὲ *R* ‖ 21. φοίνικές τε συχναὶ *R* ‖ καὶ καρποφόρα] καρποφόρα *R* ‖ 22. τοιόνδε *z*

αὐτὴν πλωτήν, ὡς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οὐκ ἐούσῃ πρότερον πλωτῇ Λητὼ ἐοῦσα τῶν ὀκτὼ θεῶν τῶν πρώτων γενομένων, οἰκέουσα δὲ ἐν Βουτοῖ πόλι, ἵνα δή οἱ τὸ χρηστήριον τοῦτό ἐστι, Ἀπόλλωνα παρ' Ἴσιος παρακαταθήκην δεξαμένη διέσωσε καταχρύψασα ἐν τῇ νῦν πλωτῇ λεγομένῃ νήσῳ, ὅτε τὸ πᾶν διζήμενος ὁ Τυφῶν ἐπῆλθε, θέλων ἐξευρεῖν τοῦ Ὀσίριος τὸν παῖδα. Ἀπόλλωνα δὲ καὶ Ἄρτεμιν Διονύσου καὶ Ἴσιος λέγουσι εἶναι παῖδας, Λητοῦν δὲ τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι. Αἰγυπτιστὶ δὲ Ἀπόλλων μὲν Ὧρος, Δημήτηρ δὲ Ἶσις, Ἄρτεμις δὲ Βούβαστις. ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου καὶ οὐδενὸς ἄλλου Αἰσχύλος ὁ Εὐφορίωνος ἥρπασε τὸ ἐγὼ φράσω, μοῦνος δὴ ποιητέων τῶν προγενομένων· ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι θυγατέρα Δήμητρος. τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν. ταῦτα μὲν οὕτω λέγουσι.

157 Ψαμμήτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσερα καὶ πεντήκοντα ἔτεα, τῶν τὰ ἑνὸς δέοντα τριήκοντα Ἄζωτον τῆς Συρίης μεγάλην πόλιν προσκατήμενος ἐπολιόρκεε, ἐς ὃ ἐξεῖλε. αὕτη δὲ ἡ Ἄζωτος ἁπασέων πολίων ἐπὶ πλεῖστον χρόνον πολιορκεομένη ἀντέσχε τῶν ἡμεῖς ἴδμεν.

158 Ψαμμητίχου δὲ Νεκῶς παῖς ἐγένετο καὶ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου, ὃς τῇ διώρυχι ἐπεχείρησε πρῶτος τῇ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν φερούσῃ, τὴν Δαρεῖος ὁ Πέρσης δεύτερα διώρυξε· τῆς μῆκός ἐστι πλόος ἡμέραι τέσσερες, εὖρος

περὶ Νεκῶ βασιλέως τοῦ Ψαμμητίχου παιδὸς καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης διώρυχος

---

7. Ἀπόλλωνα - 9 γενέσθαι Athenagoras legat. 24. Schol. Ciceron. p. 403 Orell. — 16. Ἄζωτον - 19 ἴδμεν (Suidas v. Ψαμμήτιχος)

1. οἰκεούσῃ *R* || 2. πλωτή *C* || 3. βουτοὶ πόλει *C* || 5. κατακρύψασα *C* || λεγομένῃ πλωτῇ *R* || ὅτε] ὅτε δὴ *C* (?) *s* || 6. τυφῶν *AB*: τυφὼν ἐξελθεῖν *C* || ὀσίριδος *d* || 7. Ἴσιδος Athen. || 8. λητοῦν *Ra* Schol. Cic.: λητὼ ceteri cum Athen. || καὶ om. Athen. || σώτηραν *C*, σωτηρίαν Athen. || 9. ὦρος *R* || 10. ἴσος *A*[1], ἴσης *R* || 11. Αἰσχύλος - 12 ποιη(τέων) om. *C*[1] || 12. προγενομένων] λεγομένων *R* || 15. τέσσαρα *CRdz* || 16. ἄζωντον *R* || 17. ἐπολιόρκησεν Suid. || ἐσὸ *AB*, ἐς τὸ *CPz* || 18. ἄζωτος *R* || 19. πολιορκευμένη *R* || 20. ψαμμιτίχου *CPz* || νεκῶς *CPz*, νέκως *R* || 23. διόρυξε· τῆς μῆκος μέν ἐστι *R* || τέσσαρες *CRd* || εὖρος - p. 241, 1 ἐλαστρευμένας om. *R*

δὲ ὠρύχθη ὥστε τριήρεας δύο πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρευμένας. ἧκται δὲ ἀπὸ τοῦ Νείλου τὸ ὕδωρ ἐς αὐτήν, ἧκται δὲ κατύπερθε ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος παρὰ Πάτουμον τὴν Ἀραβίην πόλιν, ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. ὀρώρυκται δὲ πρῶτον μὲν τοῦ πεδίου τοῦ Αἰγυπτίου τὰ πρὸς Ἀραβίην ἔχοντα, ἔχεται δὲ κατύπερθε τοῦ πεδίου τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος, ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι· τοῦ ὦν δὴ ὄρεος τούτου παρὰ τὴν ὑπωρέην ἧκται ἡ διῶρυξ ἀπ' ἑσπέρης μακρὴ πρὸς τὴν ἠῶ, καὶ ἔπειτα τείνει ἐς διασφάγας, φέρουσα ἀπὸ τοῦ ὄρεος πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄνεμον ἐς τὸν κόλπον τὸν Ἀράβιον. τῇ δὲ ἐλάχιστόν ἐστι καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν νοτίην καὶ Ἐρυθρὴν τὴν αὐτὴν ταύτην καλεομένην, ἀπὸ τοῦ Κασίου ὄρεος τοῦ οὐρίζοντος Αἴγυπτόν τε καὶ Συρίην, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι ἀπαρτὶ χίλιοι ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον. τοῦτο μὲν τὸ συντομώτατον, ἡ δὲ διῶρυξ πολλῷ μακροτέρη, ὅσῳ σκολιωτέρη ἐστί· τὴν ἐπὶ Νεκῶ βασιλέος ὀρύσσοντες Αἰγυπτίων ἀπώλοντο δυώδεκα μυριάδες. Νεκῶς μέν νυν μεταξὺ ὀρύσσων ἐπαύσατο μαντηίου ἐμποδίου γενομένου τοιοῦδε, τῷ βαρβάρῳ αὐτὸν προεργάζεσθαι. βαρβάρους δὲ πάντας οἱ Αἰγύπτιοι καλέουσι τοὺς μὴ σφίσι ὁμογλώσσους. παυσάμενος 159
δὲ τῆς διώρυχος ὁ Νεκῶς ἐτράπετο πρὸς στρατηίας, καὶ τριήρεες αἱ μὲν ἐπὶ τῇ βορηίῃ θαλάσσῃ ἐποιήθησαν, αἱ δ'

1. Eustathius Il. p. 1161. — 13 sq. idem Dion. 260. — 14. ἀπὸ - 15 κόλπον Bekkeri Anecd. p. 418. — ἀπὸ - 15 ἀπαρτί Schol. Arist. Plut. 388. Suidas v. ἀπαρτί

1. ἐλαστρευμένας CPz. Eust.: ἐλαστρεομένας ‖ 2. ταύτην R ‖ ἧκται] τέταται vel τείνει? ‖ κατύπερθεν Rd ‖ 3. Βουβάστιος] κατύπερθε C ‖ πατουμόν R ‖ ἀρραβίην d ut fere ‖ 4. ὄρυκται R, ὤρυκται ceteri ‖ 5. τοῦ Αἰγυπτίου - 6 πεδίου om. R ‖ 6. ἔχετε C ‖ δὲ om. d ‖ κατύπερθεν d ‖ 7. ἐν ᾧ λιθοτομίαι μὲν ἔνεισι R ‖ οὔρεος CPdz ‖ 8. ὑπωρείην R ‖ 9. ἠώ C ‖ φερούσας PtRz ‖ 10. οὔρεος CPdz ‖ μεσημβρίην ABC ‖ 11. δὲ C: δὴ ‖ 13. ταύτην om. C ‖ τοῦ om. z ‖ 14. οὔρεος CPdz ‖ οὐρίζοντος z, ὁρίζοντος PRd ‖ 15. ἀπαρτὶ χίλιοι Bekk. An. (i. e. ni fallit ratio Aelius Dionysius): α' ἀπαρτὶ Schol. Ar. Suid., χίλιοι sine ἀπαρτὶ L ‖ 17. νεκὼ PR ‖ βασιλέως C, βασιλῆος z ‖ ὀρύσσοντος CPz ‖ 18. ἀπώλλοντο C ‖ μυριάδας C ‖ νεκῶς Pz, νέκως R ‖ 20. περιεργάζεσθαι R, προσεργάζεσθαι sz ‖ 21. μὴ σφίσιν R, μή σφισι ABCd, μή σφι Pz ‖ 22. νεκὼς Pz, νέκως R ‖ 23. ἐποιήθησαν - p. 242, 1 θαλάσσῃ om. d ‖ δὲ R

ἐν τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, τῶν ἔτι οἱ ὁλκοὶ ἐπίδηλοι. καὶ ταύτῃσί τε ἐχρᾶτο ἐν τῷ δέοντι καὶ Σύροισι πεζῇ ὁ Νεκῶς συμβαλὼν ἐν Μαγδώλῳ ἐνίκησε. μετὰ δὲ τὴν μάχην Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης ἐοῦσαν μεγάλην εἷλε. ἐν τῇ δὲ ἐσθῆτι ἔτυχε ταῦτα κατεργασάμενος, ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι πέμψας ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων. μετὰ δέ, ἑκκαίδεκα ἔτεα τὰ πάντα ἄρξας, τελευτᾷ, τῷ παιδὶ Ψάμμι παραδοὺς τὴν ἀρχήν.

160 Ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Ψάμμιν βασιλεύοντα Αἰγύπτου ἀπίκοντο Ἠλείων ἄγγελοι, αὐχέοντες δικαιότατα καὶ κάλλιστα τιθέναι τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα πάντων ἀνθρώπων, καὶ δοκέοντες παρὰ ταῦτα οὐδ' ἂν τοὺς σοφωτάτους ἀνθρώπων Αἰγυπτίους οὐδὲν ἐπεξευρεῖν. ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς τὴν Αἴγυπτον οἱ Ἠλεῖοι ἔλεγον τῶν εἵνεκα ἀπίκοντο, ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς οὗτος συγκαλέεται Αἰγυπτίων τοὺς λεγομένους εἶναι σοφωτάτους. συνελθόντες δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπυνθάνοντο τῶν Ἠλείων λεγόντων ἅπαντα τὰ κατήκει σφέας ποιέειν περὶ τὸν ἀγῶνα· ἀπηγησάμενοι δὲ τὰ πάντα ἔφασαν ἥκειν ἐπιμαθησόμενοι εἴ τι ἔχοιεν Αἰγύπτιοι τούτων δικαιότερον ἐπεξευρεῖν. οἱ δὲ βουλευσάμενοι ἐπειρώτεον τοὺς Ἠλείους εἴ σφι οἱ πολιῆται ἐναγωνίζονται. οἱ δὲ ἔφασαν καὶ σφέων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὁμοίως τῷ βουλομένῳ ἐξεῖναι ἀγωνίζεσθαι. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφασάν σφεας οὕτω τιθέντας παντὸς τοῦ δικαίου ἡμαρτηκέναι. οὐδεμίαν γὰρ εἶναι μηχανὴν ὅκως οὐ τῷ ἀστῷ ἀγωνιζομένῳ προσθήσονται, ἀδικέοντες τὸν ξεῖνον.

περὶ Ψάμμιδος βασιλέως τοῦ Νεκῶ παιδός

3. Lexicon Vindob. p. 165. — 4. Stephanus Byz. v. Κάλυτις. — 6. Philemo apud Porphyrium quaest. Hom. 8

1. ὧν *Ppr.Rz* || 2. ὁλκοὶ εἰσὶ δῆλοι *R* || 3. συρίοισι *R* || νεκὼς *CPRcorr.z*, νέκως *Rpr.* || μαγδάλῳ *Rd*. Lex. Vind., Μαγδόλῳ *z* || 4. Κάλυτις Steph. || 6. τὰς] τοὺς *s*. Reiske || 7. ἄρξας τὰ πάντα *d*, πάντα ἄρξας *R* || 9. δὴ om. *R* || 10. ἠλείων *PR* || ἄνδρες ἄγγελοι *z* || αὐχένες *C*[1] || μάλιστα *R* || 14. ἠλεῖοι *PR* || ἀπίκατο *R* || 17. ἠλείων *PR* || κάτησκει *C*[1], ἧκει *R* || 19. ἐπεξερεῖν *R* || 20. ἐπειρώτων *ABRd*, ἐπηρώτων *CPz* || ἠλείους *PR* || σφιν *ABCd* || 21. καὶ τῶν] καὶ *Pz*, τῶν *R* || 22. ἀγωνίσασθαι *R* || 23. ἔφασαν σφέας *CPRdz* || οὔτι *R* || 24. οὐδὲ μίην *R*, οὐδεμίην *z*

ἀλλ' εἰ δὴ βούλονται δικαίως τιθέναι καὶ τούτου εἵνεκα ἀπικοίατο ἐς Αἴγυπτον, ξείνοισι ἀγωνιστῇσι ἐκέλευον τὸν ἀγῶνα τιθέναι, Ἠλείων δὲ μηδενὶ εἶναι ἀγωνίζεσθαι. ταῦτα μὲν Αἰγύπτιοι Ἠλείοισι ὑπεθήκαντο.

Ψάμμιος δὲ ἓξ ἔτεα μοῦνον βασιλεύσαντος Αἰγύπτου καὶ 161
στρατευσαμένου ἐς Αἰθιοπίην καὶ μεταυτίκα τελευτήσαντος ἐξεδέξατο Ἀπρίης ὁ Ψάμμιος· ὃς μετὰ Ψαμμήτιχον τὸν ἑωυτοῦ προπάτορα ἐγένετο εὐδαιμονέστατος τῶν πρότερον βασιλέων, ἐπ' ἔτεα πέντε καὶ εἴκοσι ἄρξας, ἐν τοῖσι ἐπί τε Σιδῶνα στρατὸν ἤλασε καὶ ἐναυμάχησε τῷ Τυρίῳ. ἐπεὶ δέ οἱ ἔδεε κακῶς γενέσθαι, ἐγίνετο ἀπὸ προφάσιος τὴν ἐγὼ μεζόνως μὲν ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι ἀπηγήσομαι, μετρίως δ' ἐν τῷ παρεόντι. ἀποπέμψας γὰρ στράτευμα ὁ Ἀπρίης μέγα ἐπὶ Κυρηναίους μεγαλωστὶ προσέπταισε, Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ, δοκέοντες τὸν Ἀπρίην ἐκ προνοίης αὐτοὺς ἀποπέμψαι ἐς φαινόμενον κακόν, ἵνα δή σφεων φθορὴ γένηται, αὐτὸς δὲ τῶν λοιπῶν Αἰγυπτίων ἀσφαλέστερον ἄρχοι. ταῦτα δὲ δεινὰ ποιεύμενοι οὗτοί τε οἱ ἀπονοστήσαντες καὶ οἱ τῶν ἀπολομένων φίλοι ἀπέστη-
σαν ἐκ τῆς ἰθέης. πυθόμενος δὲ Ἀπρίης ταῦτα πέμπει ἐπ' 162
αὐτοὺς Ἄμασιν καταπαύσοντα λόγοισι. ὁ δὲ ἐπείτε ἀπικόμενος κατελάμβανε τοὺς Αἰγυπτίους. ταῦτα μὴ ποιέειν λέγοντος αὐτοῦ τῶν τις Αἰγυπτίων ὄπισθε στὰς περιέθηκέ οἱ κυνέην, καὶ περιτιθεὶς ἔφη ἐπὶ βασιληίῃ περιτιθέναι. καὶ τῷ οὔ κως ἀεκούσιον ἐγίνετο τὸ ποιεύμενον, ὡς διεδείκνυε.

περὶ Ἀπρίου βασιλέως τοῦ Ψάμμιδος καὶ τοῦ πρὸς Σιδωνίους πολέμου καὶ Κυρηναίους — τίνι τρόπῳ Ἄμασιν Αἰγύπτιοι εἵλοντο βασιλέα καὶ περὶ τοῦ πρὸς Ἀπρίαν αὐτοῦ πολέμου

---

3. ἠλείων *CPR* ‖ ἐξεῖναι *z* ‖ ἀγωνίσασθαι *R* ‖ 4. ἠλείοισι *CPR* ‖ 5. μοῦνα *d* ‖ 7. ἐξεδέξατο τὴν βασιλείαν *d*, ἐξεδέξατο τὴν βασιληΐην *z* ‖ Πρίης *z* ‖ ψαμμίτιχος *CPz* ‖ 9. βασιλήων *z* ‖ πέντε] ἕν τε *R* ‖ ἐείκοσι *z* ‖ ἐπί] ἐπεὶ *R* ‖ 11. ἐγένετο *R* ‖ 13. ὁ ἀπρίης μέγα *Pz*: μέγα ἀπρίης *R*, ὁ ἀπρίης reliqui ‖ 14. μεγάλωστι *AB*, μεγάλως *R* ‖ 17. δὴ σφέων Wesseling ‖ 18. ἄρχη *Pz* ‖ 20. ἰθείης *L* ‖ ὁ ἀπρίης *R* ‖ 21. ἄμασιν *Cd*, itemque eidem fere infra ‖ 23. οἱ om. *R* ‖ 25. ἀκούσιον *d*

ἐπείτε γὰρ ἐστήσαντό μιν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστεῶτες, παρεσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐπὶ τὸν Ἀπρίην. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀπρίης ἔπεμπε ἐπ' Ἄμασιν ἄνδρα δόκιμον τῶν περὶ ἑωυτὸν Αἰγυπτίων, τῷ οὔνομα ἦν Πατάρβημις, ἐντειλάμενος αὐτῷ ζῶντα Ἄμασιν ἀγαγεῖν παρ' ἑωυτόν. ὡς δὲ ἀπικόμενος τὸν Ἄμασιν ἐκάλεε ὁ Πατάρβημις, ὁ Ἄμασις (ἔτυχε γὰρ ἐπ' ἵππου κατήμενος) ἐπαείρας ἀπεματάισε, καὶ τοῦτό μιν ἐκέλευε Ἀπρίῃ ἀπάγειν. ὅμως δὲ αὐτὸν ἀξιοῦν τὸν Πατάρβημιν βασιλέος μεταπεμπομένου ἰέναι πρὸς αὐτόν· τὸν δὲ αὐτῷ ὑποκρίνεσθαι ὡς ταῦτα πάλαι παρεσκευάζετο ποιέειν, καὶ αὐτῷ οὐ μέμψεσθαι Ἀπρίην· παρέσεσθαι γὰρ καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξειν. τὸν δὲ Πατάρβημιν ἔκ τε τῶν λεγομένων οὐκ ἀγνοέειν τὴν διάνοιαν, καὶ παρασκευαζόμενον ὁρέοντα σπουδῇ ἀπιέναι, βουλόμενον τὴν ταχίστην βασιλέϊ δηλῶσαι τὰ πρησσόμενα. ὡς δὲ ἀπικέσθαι αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀπρίην οὐκ ἄγοντα τὸν Ἄμασιν, οὐδένα λόγον ἑωυτῷ δόντα ἀλλὰ περιθύμως ἔχοντα περιταμεῖν προστάξαι αὐτοῦ τά τε ὦτα καὶ τὴν ῥῖνα. ἰδόμενοι δ' οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἄνδρα τὸν δοκιμώτατον ἑωυτῶν οὕτω αἰσχρῶς λύμῃ διακείμενον, οὐδένα δὴ χρόνον ἐπισχόντες ἀπιστέατο πρὸς τοὺς ἑτέρους καὶ ἐδίδοσαν σφέας αὐτοὺς
163 Ἀμάσι. πυθόμενος δὲ καὶ ταῦτα ὁ Ἀπρίης ὥπλιζε τοὺς ἐπικούρους καὶ ἤλαυνε ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους· εἶχε δὲ περὶ ἑωυτὸν Κᾶράς τε καὶ Ἴωνας ἄνδρας ἐπικούρους τρισμυρίους· ἦν δέ οἱ τὰ βασιλήϊα ἐν Σάι πόλι, μεγάλα ἐόντα καὶ ἀξιοθέητα. καὶ οἵ τε περὶ τὸν Ἀπρίην ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους

7. Λέξεις

4. τῶν παρ' αὐτὸν *R* || 5. ἄγειν *R* || 6. τὸν Ἄμασιν – 7 κατήμενος om. *C* || ὁ Πατάρβημις ante τὸν Ἄμασιν *z*, ὁ τάρβημις *R* || ὁ δὲ *z* || 7. ἐπάιρας *AB*, ἐπάρας *z*, ἐπάρας reliqui || 8. ἐκέλευσε *z* || 9. βασιλέως *Cd* || ἱέναι *C* || 10. ὑποκρίνασθαι *Rz* || παρασκευάζεται *R* || 11. μέμψεσθαι A^2R: μέμψασθαι || 12. αὐτὸν *R* || ἐκ τῶν τε λόγων *R* || 13. ἀγοεῖν *L* || 14. ὁρέοντα *Pdz* : ὁρῶντα *ABR*, ὁρέωντα *C* || βασιλεῖ *AB* || 15. τὸ πρησσόμενον *z* || 16. ἔχοντα *z* || λόγον ἑωυτῷ Wesseling: λόγον αὐτῷ codices, αὐτῷ λόγον *z* || 18. ἡδόμενοι *C* || 19. οὕτως *R* || 21. ἐδίδοσάν σφεας *C* 22. ἀμάσιϊ B^2 || 24. αὐτὸν *d* || τρισμυρίους om. A^1 || 25. πόλει *C* || ὄντα *ds*

ἤισαν καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄμασιν ἐπὶ τοὺς ξείνους· ἔν τε δὴ Μωμέμφι πόλι ἐγένοντο ἀμφότεροι καὶ πειρήσεσθαι ἔμελλον ἀλλήλων.

Ἔστι δὲ Αἰγυπτίων ἑπτὰ γένεα, καὶ τούτων οἱ μὲν ἱρέες 164
οἱ δὲ μάχιμοι κεκλέαται, οἱ δὲ βουκόλοι, οἱ δὲ συβῶται, οἱ δὲ κάπηλοι, οἱ δὲ ἑρμηνέες, οἱ δὲ κυβερνῆται. γένεα μὲν Αἰγυπτίων τοσαῦτά ἐστι, οὐνόματα δέ σφι κέεται ἀπὸ τῶν τεχνέων. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτῶν καλέονται μὲν Καλασίριές τε καὶ Ἑρμοτύβιες, ἐκ νομῶν δὲ τῶνδε εἰσί· κατὰ γὰρ δὴ νομοὺς Αἴγυπτος ἅπασα διαραίρηται. Ἑρμοτυβίων μὲν οἵδε 165
εἰσὶ νομοί, Βουσιρίτης, Σαΐτης, Χεμμίτης, Παπρημίτης, νῆσος ἡ Προσωπῖτις καλεομένη, Ναθῶ τὸ ἥμισυ. ἐκ μὲν τούτων τῶν νομῶν Ἑρμοτύβιές εἰσι, γενόμενοι, ὅτε ἐπὶ πλείστους ἐγένοντο, ἑκκαίδεκα μυριάδες. καὶ τούτων βαναυσίης οὐδεὶς δεδάηκε οὐδέν, ἀλλ' ἀνέωνται ἐς τὸ μάχιμον. Καλα- 166
σιρίων δὲ οἵδε ἄλλοι νομοί εἰσι, Θηβαῖος, Βουβαστίτης, Ἀφθίτης, Τανίτης, Μενδήσιος, Σεβεννύτης, Ἀθριβίτης, Φαρβαϊθίτης, Θμουΐτης, Ὀνουφίτης, Ἀνύτιος, Μυεκφορίτης· οὗτος ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει ἀντίον Βουβάστιος πόλιος. οὗτοι δὲ οἱ νομοὶ Καλασιρίων εἰσί, γενόμενοι, ὅτε ἐπὶ πλείστους ἐγένοντο, πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδες ἀνδρῶν. οὐδὲ

γένη Αἰγυπτίων ζ· ἱερεῖς, μάχιμοι οἱ καὶ Καλασίρεις καὶ Ἑρμοτύβεις, βουκόλοι, συβόται, κάπηλοι, ἑρμηνεῖς, κυβερνῆται

---

2. Stephanus Byz. v. Μώμεμφις. — 8. idem v. Καλάσιρις

1. ἤισαν *AB*: ἦσαν ‖ 2. δήμω μέμφι *R*, δὴ μομέμφι *A*², δὴ μέμφι reliqui ‖ πόλει *Cd* ‖ ἐγίνοντο *R* ‖ 6. οἱ δὲ ἑρμηνέες om. *B*¹ ‖ 8. αὐτέων *z* ‖ μὲν om. *R* ‖ 9. νόμων *d* ‖ κατὰ - 11 εἰσὶ om. *R* ‖ νόμους *Cd* ‖ 10. διαρεείρηται *d* ‖ οἴδέ εἰσι *ABC* ‖ 11. νόμοι *Cd* ‖ βουσιρίτις σαΐτις *d* ‖ χαμμίτης *R*, χεμμίτις *d* ‖ παπρημήτης *Bpr.*, παπριμίτις *d* ‖ 12. καλεομένη. ναθῶ *Pz*, καλεομένην ἀθῶ *R* ‖ 13. τουτέων *z* ‖ τῶν om. *R* ‖ νόμων *d* ‖ ὅτ' *AB* ‖ 14. γενοίατο *PRz* ‖ 15. ἀνέωνται *ABCP*ᵐ: ἀνέονται *Ptz*, (ἀλλὰ)νέονται *Rd*, ἀνεῖνται *A*² marg., ἀνίενται γρ.' ἐκ τοῦ ἀνίημι ἢ ἐκ τοῦ ἐῶ *B*ᵐ ‖ 16. οἶδε *A* ‖ νόμοι *Cd* ‖ 17. ἀφθίτης *R* ‖ τονίτης *d* ‖ Μενδήσιος - 18 Φαρβαϊθίτης om. *R* ‖ σευβενήτης ἀθριβήτης *d* ‖ 18. φαρβαϊθήτης *d*, Φαρβαιθίτης *z* ‖ θουίτης κουφίτης *R* ‖ ἀνύσιος *R* ‖ μυεκφουρίτης *d* ‖ 19. νόμος *Cd* ‖ ἀντίον] ἀντίον οἱ *R* ‖ 20. νόμοι *d* ‖ ὅτ' *ABd* ‖ 21. ἐγενέατο *L*. an ἐγεγενέατο?

τούτοισι ἔξεστι τέχνην ἐπασκῆσαι οὐδεμίαν, ἀλλὰ τὰ ἐς πό-
167 λεμον ἐπασκέουσι μοῦνα, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος. εἰ
μέν νυν καὶ τοῦτο παρ' Αἰγυπτίων μεμαθήκασι οἱ Ἕλληνες,
οὐκ ἔχω ἀτρεκέως κρῖναι, ὁρέων καὶ Θρήικας καὶ Σκύθας καὶ
Πέρσας καὶ Λυδοὺς καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς βαρβάρους ἀπο-
τιμοτέρους τῶν ἄλλων ἡγημένους πολιητέων τοὺς τὰς τέχνας
μανθάνοντας καὶ τοὺς ἐκγόνους τούτων, τοὺς δὲ ἀπαλλαγμέ-
νους τῶν χειρωναξιέων γενναίους νομιζομένους εἶναι, καὶ
μάλιστα τοὺς ἐς τὸν πόλεμον ἀνειμένους· μεμαθήκασι δ' ὦν
τοῦτο πάντες οἱ Ἕλληνες καὶ μάλιστα Λακεδαιμόνιοι. ἥκιστα
168 δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας. γέρεα δέ σφι ἦν
τάδε ἐξαραιρημένα μούνοισι Αἰγυπτίων πάρεξ τῶν ἱρέων,
ἄρουραι ἐξαίρετοι δυώδεκα ἑκάστῳ ἀτελέες. ἡ δὲ ἄρουρα
ἑκατὸν πηχέων ἐστὶ Αἰγυπτίων πάντῃ, ὁ δὲ Αἰγύπτιος πῆχυς
τυγχάνει ἴσος ἐὼν τῷ Σαμίῳ. ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι ἅπασι ἦν
ἐξαραιρημένα, τάδε δὲ ἐν περιτροπῇ ἐκαρποῦντο καὶ οὐδαμὰ
ὡυτοί. Καλασιρίων χίλιοι καὶ Ἑρμοτυβίων ἐδορυφόρεον
ἐνιαυτὸν ἕκαστοι τὸν βασιλέα· τούτοισι ὦν τάδε πάρεξ τῶν
ἀρουρέων ἄλλα ἐδίδοτο ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ, ὀπτοῦ σίτου
σταθμὸς πέντε μνέαι ἑκάστῳ, κρεῶν βοέων δύο μνέαι, οἴνου
τέσσερες ἀρυστῆρες. ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο.
169 Ἐπείτε δὲ συνιόντες ὅ τε Ἀπρίης ἄγων τοὺς ἐπικούρους
καὶ ὁ Ἄμασις πάντας Αἰγυπτίους ἀπίκοντο ἐς Μώμεμφιν
πόλιν, συνέβαλον· καὶ ἐμαχέσαντο μὲν εὖ οἱ ξεῖνοι, πλήθεϊ
δὲ πολλῷ ἐλάσσονες ἐόντες κατὰ τοῦτο ἑσσώθησαν. Ἀπρίεω

5. Λέξεις. — 8. Pollux II 151. — 13. ἄρουρα - 14 πάντῃ Eustathius Il. p. 411

1. οὐδεμίην sz || τὰ] τε R || ἐς] εὖ d || 2. μόνα AB || ἐκδεκόμενοι z || 3. οἱ om. R || 4. ὁρῶν AB || 5. τοὺς om. R || 6. τῶν ἄλλων post ἡγημένους R || ἡγεμόνους C^1, ἡγεομένους C^2Pz || 7. ἐγγόνους C || δ' PRz || ἀπαλλαττομένους d || 8. χειραξιέων C^1, χειρωναξίων R, χειροναξιέων d || νομίζοντας Pz, νομίζοντες C || 11. ἦν om. R || 14. πήχεων Pz || 15. ἴσος z || 16. δὴ R || οὐδαμᾶ z || 17. ὠυτοί Cd, ὡϋτοί Rz, ὡιὕτοι P || ἑρμοτυμβίων C, ἑρμοτυβίων ἄλλοι Rz || 18. ἕκαστον PRz || τῶν C || δ' ὦν Rz || παρὲξ C || 19. ἀρουραίων ἄλλα ἔδοτο d || 21. τέσσαρες Cd || 22. δὲ om. C || 23. πάντας τοὺς dz || μόμεμφιν Cd, μέμφιν Pz || 24. ξένοι d || πλήθει AB || 25. ἐσσώθησαν CR, ἐσώθησαν d

δὲ λέγεται εἶναι ἥδε διάνοια, μηδ᾽ ἂν θεόν μιν μηδένα δύνασθαι παῦσαι τῆς βασιληίης· οὕτω ἀσφαλέως ἑωυτῷ ἱδρῦσθαι ἐδόκεε. καὶ δὴ τότε συμβαλὼν ἑσσώθη καὶ ζωγρηθεὶς ἀπήχθη ἐς Σάιν πόλιν, ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία πρότερον ἐόντα, τότε δὲ Ἀμάσιος ἤδη βασιλήια. ἐνθαῦτα δὲ τέως μὲν ἐτρέφετο ἐν τοῖσι βασιληίοισι, καί μιν Ἄμασις εὖ περιεῖπε· τέλος δὲ μεμφομένων Αἰγυπτίων ὡς οὐ ποιέοι δίκαια τρέφων τὸν σφίσι τε καὶ ἑωυτῷ ἔχθιστον, οὕτω δὴ παραδιδοῖ τὸν Ἀπρίην τοῖσι Αἰγυπτίοισι. οἱ δέ μιν ἀπέπνιξαν καὶ ἔπειτα ἔθαψαν ἐν τῇσι πατρωίῃσι ταφῇσι· αἱ δέ εἰσι ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ἀγχοτάτω τοῦ μεγάρου, ἐσιόντι ἀριστερῆς χειρός. ἔθαψαν δὲ Σαΐται πάντας τοὺς ἐκ νομοῦ τούτου γενομένους βασιλέας ἔσω ἐν τῷ ἱρῷ. καὶ γὰρ τὸ τοῦ Ἀμάσιος σῆμα ἑκαστέρω μέν ἐστι τοῦ μεγάρου ἢ τὸ τοῦ Ἀπρίεω καὶ τῶν τούτου προπατόρων, ἔστι μέντοι καὶ τοῦτο ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἱροῦ, παστὰς λιθίνη μεγάλη καὶ ἠσκημένη στύλοισί τε φοίνικας τὰ δένδρεα μεμιμημένοισι καὶ τῇ ἄλλῃ δαπάνῃ. ἔσω δὲ ἐν τῇ παστάδι διξὰ θυρώματα ἕστηκε, ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι ἡ θήκη ἐστί. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ταφαὶ τοῦ οὐκ ὅσιον 170
ποιεῦμαι ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι ἐξαγορεύειν τὸ οὔνομα ἐν Σάι, ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ὄπισθε τοῦ νηοῦ, παντὸς τοῦ τῆς Ἀθηναίης ἐχόμεναι τοίχου. καὶ ἐν τῷ τεμένεϊ ὀβελοὶ ἑστᾶσι μεγάλοι λίθινοι, λίμνη τε ἐστὶ ἐχομένη λιθίνῃ κρηπῖδι κεκοσμημένη καὶ ἐργασμένη εὖ κύκλῳ καὶ μέγαθος, ὡς ἐμοὶ ἐδόκεε, ὅση περ ἡ ἐν Δήλῳ ἡ τροχοειδὴς καλεομένη.

---

19. εἰσὶ δὲ - 22 τοίχου Athenagoras legat. 25. — 23. λίμνη - p. 248, 2 Αἰγύπτιοι ibidem

1. ἧδε *AB*, ἥδε ἡ *sz* || μηδένα om. *CPd* || 3. ἐσσώθη *CRd* || 4. ἑαυτοῦ *d* || 5. ἕως *R* || 7. ὡς om. *C* || ποιοῖ *ABPR*, ποιεῖ *Cdz* || 9. οἱ δέ μιν] οὐδὲ μίαν *C* || 10. πατρώιῃσι *ABCP*, πατρῴῃσι *z*, πατρώῃσι *Rd* || 11. ἀγχοτάτωι *AB*, ἀγχοτάτου *d* || μεγάλου *A*[1]*B* || εἰσιόντι *R* || 12. χερός *z* || νόμου *Cd* || 13. τὸ et 14 σῆμα om. *R* || 14. ἑκαστέρωι *AB*, ἑκατέρω *Rd*, ἑκατέρου *C*, ἑκατέρῳ *z* || ἢι *AB* || τὸ τοῦ] τούτου *R* || 19. θύρωμνα *d* || 20. τὸ οὔνομα *R*. Athen. || 21. νηὸς *C* || 22. ἐχόμεναι *sv*: ἐχόμενον ceteri cum Athen. || τοῖχον *C* || τεμένει *AB* || ὀβελοῖσιν *R* || 23. δ᾽ ἐστὶν Athen. || 24. καὶ ἑρμασμένη *R*, om. Athen. || εὖ] ἐν Athen. || καὶ om. Athen. || 25. δοκέει Athen. || ἡ ἐν] ἐν Athen. || Δήλῳ ἡ] δήλω *R*

171 ἐν δὲ τῇ λίμνῃ ταύτῃ τὰ δείκηλα τῶν παθέων αὐτοῦ νυκτ
ποιεῦσι, τὰ καλέουσι μυστήρια Αἰγύπτιοι. περὶ μέν νυν το
των εἰδότι μοι ἐπὶ πλέον ὡς ἕκαστα αὐτῶν ἔχει, εὔστομ
κείσθω. καὶ τῆς Δήμητρος τελετῆς πέρι, τὴν οἱ Ἕλλη
θεσμοφόρια καλέουσι, καὶ ταύτης μοι πέρι εὔστομα κείσθ
πλὴν ὅσον αὐτῆς ὁσίη ἐστὶ λέγειν. αἱ Δαναοῦ θυγατέρ
ἦσαν αἱ τὴν τελετὴν ταύτην ἐξ Αἰγύπτου ἐξαγαγοῦσαι κ
διδάξασαι τὰς Πελασγιώτιδας γυναῖκας· μετὰ δὲ ἐξαναστ
σης [πάσης] Πελοποννήσου ὑπὸ Δωριέων ἐξαπώλετο ἡ τελ
τή, οἱ δὲ ὑπολειφθέντες Πελοποννησίων καὶ οὐκ ἐξαναστά
τες Ἀρκάδες διέσωζον αὐτὴν μοῦνοι.
172 Ἀπρίεω δὲ ὧδε καταραιρημένου ἐβασίλευσε Ἄμασι
νομοῦ μὲν Σαΐτεω ἐών, ἐκ τῆς δὲ ἦν πόλιος, οὔνομά οἱ ἐσ
Σιούφ. τὰ μὲν δὴ πρῶτα κατώνοντο τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτι
καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον ἅτε δὴ δημότην τὸ πρ
ἐόντα καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος· μετὰ δὲ σοφίῃ αὐτοὺς
Ἄμασις, οὐκ ἀγνωμοσύνῃ προσηγάγετο. ἦν οἱ ἄλλα τε ἀγ
θὰ μυρία, ἐν δὲ καὶ ποδανιπτὴρ χρύσεος, ἐν τῷ αὐτός τε
Ἄμασις καὶ οἱ δαιτυμόνες οἱ πάντες τοὺς πόδας ἑκάστο
ἐναπενίζοντο. τοῦτον κατ' ὦν κόψας ἄγαλμα δαίμονος
αὐτοῦ ἐποιήσατο, καὶ ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδε
τατον· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φοιτέοντες πρὸς τὤγαλμα ἐσέβον
μεγάλως. μαθὼν δὲ ὁ Ἄμασις τὸ ἐκ τῶν ἀστῶν ποιεύμενο
συγκαλέσας Αἰγυπτίους ἐξέφηνε φὰς ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρ
τὤγαλμα γεγονέναι, ἐς τὸν πρότερον μὲν τοὺς Αἰγυπτίου

πόθεν τὰ θεσμοφόρια   περὶ τῆς Ἀμάσιδος βασιλείας καὶ ὧν ἔπραξ

4. Plutarchus mor. p. 417. 607. 636. Phrynichus p. 469 Lob Schol. Soph. Phil. 201. Themistius or. II. p. 27. Theodoretus grae aff. X 8. Thomas M. p. 160. — 18. Pollux X 78

1. αὐτοῦ z ‖ 2. ποιεῦσι τὰ om. Athen. ‖ νυν om. *R* ‖ 3. ἐπιπλέ *Cd* ‖ αὐτέων z ‖ 9. πάσης separavi ‖ 10. ὑποληφθέντες *R* ‖ 12. ὧδε om *R* ‖ 13. σίτεω *R* ‖ πόλεος z ‖ οἱ om. *d* ‖ 14. σὶγφ *d* ‖ κατόνοντο *R* 15. ἅτε - 16 ἐπιφανέος om. *d* ‖ τοπρὶν *P*, τοπρότερον *qz* ‖ 17. εὐγνωμοσύν z ‖ οἱ] οἳ *d*, post τε *R* ‖ 18. ἓν *Cd* ‖ ποδανιστὴρ *CPpr.* (ut videtur) 20. ἐναπενιζέατο *L* ‖ 21. πόλεος z ‖ ἐπιτηδεότατον *ABR* : ἐπιτηδεώτατον 22. φοιτῶντες *AB*, φοιτέωντες *C* ‖ 25. μέν om. *R*

ἐνεμέειν τε καὶ ἐνουρέειν καὶ πόδας ἐναπονίζεσθαι, τότε δὲ μεγάλως σέβεσθαι. ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι· εἰ γὰρ πρότερον εἶναι δημότης, ἀλλ᾽ ἐν τῷ παρεόντι εἶναι αὐτῶν βασιλεύς· καὶ τιμᾶν τε καὶ προμηθέεσθαι ἑωυτοῦ ἐκέλευε. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ προση- 173
γάγετο τοὺς Αἰγυπτίους ὥστε δικαιοῦν δουλεύειν, ἐχρᾶτο δὲ καταστάσι πρηγμάτων τοιῇδε. τὸ μὲν ὄρθριον μέχρι ὅτου πληθούσης ἀγορῆς προθύμως ἔπρησσε τὰ προσφερόμενα πρήγματα, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἔπινέ τε καὶ κατέσκωπτε τοὺς συμπότας καὶ ἦν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων. ἀχθεσθέντες δὲ τούτοισι οἱ φίλοι αὐτοῦ ἐνουθέτεον αὐτὸν τοιάδε λέγοντες. "ὦ βασιλεῦ, οὐκ ὀρθῶς σεωυτοῦ προέστηκας, ἐς τὸ ἄγαν φαῦλον προάγων σεωυτόν. σὲ γὰρ χρῆν ἐν θρόνῳ σεμνῷ σεμνὸν θωκέοντα δι᾽ ἡμέρης πρήσσειν τὰ πρήγματα, καὶ οὕτω Αἰγύπτιοί τ᾽ ἂν ἠπιστέατο ὡς ὑπ᾽ ἀνδρὸς μεγάλου ἄρχονται, καὶ ἄμεινον σὺ ἂν ἤκουες· νῦν δὲ ποιέεις οὐδαμῶς βασιλικά." ὁ δ᾽ ἀμείβετο τοῖσιδε αὐτούς. "τὰ τόξα οἱ ἐκτημένοι, ἐπεὰν μὲν δέωνται χρᾶσθαι, ἐντανύουσι· εἰ γὰρ δὴ τὸν πάντα χρόνον ἐντεταμένα εἴη, ἐκραγείη ἄν, ὥστε ἐς τὸ δέον οὐκ ἂν ἔχοιεν αὐτοῖσι χρᾶσθαι. οὕτω δὴ καὶ ἀνθρώπου κατάστασις. εἰ ἐθέλοι κατεσπουδάσθαι αἰεὶ μηδὲ ἐς παιγνίην τὸ μέρος ἑωυτὸν ἀνιέναι, λάθοι ἂν ἤτοι μανεὶς ἢ ὅ γε ἀπόπληκτος γενόμενος· τὰ ἐγὼ ἐπιστάμενος μέρος ἑκατέρῳ νέμω." ταῦτα μὲν τοὺς φίλους ἀμείψατο. λέγεται δὲ 174
ὁ Ἄμασις, καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης, ὡς φιλοπότης ἦν καὶ φιλοσκώμμων καὶ οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνήρ· ὅκως δέ μιν

---

25. ὅτε - 26 ἀνήρ Athenaeus p. 261

1. ἐνουμεῖν *d*, ἐνεμεῖν ceteri ‖ ἀπονίζεσθαι *R* ‖ 3. εἶναι] ἦεν *z* ‖ αὐτέων *dz* ‖ 5. ἑωυτὸν *R* ‖ 6. ἐγρῆτο *PRz* ‖ 7. καταστάσει *CPRdz* ‖ 8. πληθώρης *R* ‖ 9. κατέκοπτε *CR* ‖ 10. ἀχθεντεῦντες *R* ‖ 13. ἀπάγων *R* ἐχρῆν *ABR* ‖ σεμνὸν σεμνῷ *z* ‖ 14. πράγματα *C* ‖ 15. ἐπιστέατο *CPdz* 16. καὶ σὺ ἄμεινον ἤκουες *R* ‖ 17. ὃ δ᾽ *B*, ὃδ᾽ *z*, οὐδ᾽ *C* ‖ τοισίδε *AB*, τοῖσδε reliqui ‖ 18. κεκτημένοι *L* ‖ μὲν om. *R* ‖ ἐντανύουσι] ἐντανύουσιν, ἐπεὰν δὲ χρήσωνται ἐκλύουσι *Rz* (haec quidem ἐνταννύουσι) ‖ 19. τὸν om. *R* ‖ 20. χρῆσθαι *ABz* ‖ 21. ἐθέλοι *z* : ἐθέλει ‖ ἀεὶ μὴ δ᾽ *R* ‖ 25. καὶ om. *z* ‖ ἦν καὶ *P*[1]*Rz* : ἐὼν καὶ ceteri, ὑπῆρχε Athen. ‖ φιλοκώμμων *R*

ἐπιλείποι πίνοντά τε καὶ εὐπαθέοντα τὰ ἐπιτήδεα, κλέπτεσκε ἂν περιιών· οἱ δ' ἄν μιν φάμενοι ἔχειν τὰ σφέτερα χρήματα ἀρνεύμενον ἄγεσκον ἐπὶ μαντήιον, ὅκου ἑκάστοισι εἴη. πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηίων, πολλὰ δὲ καὶ ἀπέφευγε. ἐπείτε δὲ καὶ ἐβασίλευσε, ἐποίησε τοιάδε. ὅσοι μὲν αὐτὸν τῶν θεῶν ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, τούτων μὲν τῶν ἱρῶν οὔτε ἐπεμέλετο οὔτε ἐς ἐπισκευὴν ἐδίδου οὐδέν, οὐδὲ φοιτέων ἔθυε ὡς οὐδενὸς ἐοῦσι ἀξίοισι ψευδέα τε μαντήια ἐκτημένοισι· ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι, τούτων δὲ ὡς ἀληθέων θεῶν ἐόντων καὶ ἀψευδέα μαντήια παρεχομένων
175 τὰ μάλιστα ἐπεμέλετο. καὶ τοῦτο μὲν ἐν Σάι τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιά οἱ ἐξεποίησε, πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος τῷ τε ὕψεϊ καὶ τῷ μεγάθεϊ, ὅσων τε τὸ μέγαθος λίθων ἐστὶ καὶ ὁκοίων τεῶν· τοῦτο δὲ κολοσσοὺς μεγάλους καὶ ἀνδρόσφιγγας περιμήκεας ἀνέθηκε, λίθους τε ἄλλους ἐς ἐπισκευὴν ὑπερφυέας τὸ μέγαθος ἐκόμισε. ἠγάγετο δὲ τούτων τοὺς μὲν ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων, τοὺς δὲ ὑπερμεγάθεας ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος πλόον καὶ εἴκοσι ἡμερέων ἀπεχούσης ἀπὸ Σάιος. τὸ δὲ οὐκ ἥκιστα αὐτῶν ἀλλὰ μάλιστα θωυμάζω, ἔστι τόδε. οἴκημα μουνόλιθον ἐκόμισε ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος, καὶ τοῦτο ἐκόμιζον μὲν ἐπ' ἔτεα τρία, δισχίλιοι δέ οἱ προσετετάχατο ἄνδρες ἀγωγέες, καὶ οὗτοι ἅπαντες ἦσαν κυβερνῆται. τῆς δὲ στέγης ταύτης τὸ μὲν μῆκος ἔξωθέν ἐστι εἷς τε καὶ εἴκοσι πήχεες, εὖρος δὲ τεσσερεσκαίδεκα, ὕψος δὲ ὀκτώ. ταῦτα μὲν τὰ μέ-

15. Λέξεις

1. ἐπιλίποι *Rd* ‖ τε om. *P* ‖ ἐπιτήδεα *CPd*: ἐπιτήδεια ‖ 2. περὶ ἰών *C* ‖ οἵ δ' *C*, οἵδ' *z* ‖ 3. ἑκάστοτε *R* ‖ 4. καὶ ἡλίσκετο Valckenaer: κατηλίσκετο *R*, κατηλίσκετο ceteri ‖ ὑποφεύγεσκε *R*, ὑπόφευγε *z* ‖ 5. δὲ om. *R* ‖ τάδε *Pdz* ‖ 7. ἐπεμέλλετο *R* ‖ ἐς om. *R* ‖ 8. φοιτῶν *BR* ‖ ψευδεά τε *dz* ‖ 9. κεκλημένοισι *d*, κεκτημένοισι ceteri ‖ 10. ἀληθέως *R* ‖ θεῶν om. *Pd* ‖ 11. ἐπεμέλλετο *R* ‖ 12. θωϋμάσιά *Rz*, θαυμάσιά *d* ‖ ὑπερβαλόμενος *ACP*: ὑπερβαλλόμενος ‖ 13. ὕψει *AB* ‖ μεγάθει *AB*, μεγέθεϊ *C* ‖ ὅσον *R* ‖ 14. τεων *A*, τέων ceteri ‖ 15. ἀνδροσφίγγας *ABRd*, ἀνδρόσφηγγας *C* ‖ εἰς *CRd* ‖ 16. τουτέων *z* ‖ 17. ἐουσῶν *P* ‖ 18. καὶ om. *dz* 19. ἐείκοσι *z* ‖ 20. αὐτέων *z* ‖ θωϋμάζω *Rz*, θαυμάζω *C* ‖ 21. ἐκόμισε om. *d* ‖ ἐκόμιζε *sz* ‖ 22. δὲ οἳ *A*, δὲ *d* ‖ προσετάχατο *d* ‖ 23. πάντες *R* ‖ 25. τεσσαρεσκαίδεκα *BCRd*

τρα ἔξωθεν τῆς στέγης τῆς μουνολίθου ἐστί, ἀτὰρ ἔσωθεν τὸ μῆκος ὀκτωκαίδεκα πηχέων καὶ πυγόνος . . . , τὸ δὲ ὕψος πέντε πηχέων ἐστί. αὕτη τοῦ ἱροῦ κέεται παρὰ τὴν ἔσοδον· ἔσω γάρ μιν ἐς τὸ ἱρόν φασι τῶνδε εἵνεκα οὐκ ἐσελκύσαι. τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς ἑλκομένης τῆς στέγης ἀναστενάξαι, οἷά τε χρόνου ἐγγεγονότος πολλοῦ καὶ ἀχθόμενον τῷ ἔργῳ, τὸν δὲ Ἄμασιν ἐνθυμιστὸν ποιησάμενον οὐκ ἐᾶν ἔτι προσωτέρω ἑλκύσαι. ἤδη δέ τινες λέγουσι ὡς ἄνθρωπος διεφθάρη ὑπ' αὐτῆς τῶν τις αὐτὴν μοχλευόντων, καὶ ἀπὸ τούτου οὐκ ἐσελκυσθῆναι. ἀνέθηκε δὲ καὶ ἐν τοῖσι ἄλλοισι ἱροῖσι ὁ 176
Ἄμασις πᾶσι τοῖσι ἐλλογίμοισι ἔργα τὸ μέγαθος ἀξιοθέητα, ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι τὸν ὕπτιον κείμενον κολοσσὸν τοῦ Ἡφαιστείου ἔμπροσθε, τοῦ πόδες πέντε καὶ ἑβδομήκοντά εἰσι τὸ μῆκος· ἐπὶ δὲ τῷ αὐτῷ βάθρῳ ἑστᾶσι τοῦ αὐτοῦ ἐόντος λίθου δύο κολοσσοί, εἴκοσι ποδῶν τὸ μέγαθος ἐὼν ἑκάτερος, ὁ μὲν ἔνθεν ὁ δ' ἔνθεν τοῦ μεγάλου. ἔστι δὲ λίθινος ἕτερος τοσοῦτος καὶ ἐν Σάι, κείμενος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ἐν Μέμφι. τῇ Ἴσι τε τὸ ἐν Μέμφι ἱρὸν Ἄμασίς ἐστι ὁ ἐξοικοδομήσας, ἐὸν μέγα τε καὶ ἀξιοθεητότατον.

Ἐπ' Ἀμάσιος δὲ βασιλέος λέγεται Αἴγυπτος μάλιστα δὴ 177
τότε εὐδαιμονῆσαι καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμενα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης τοῖσι ἀνθρώποισι. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἁπάσας τότε δισμυρίας τὰς οἰκεομένας. νόμον τε Αἰγυπτίοισι τόνδε Ἄμασίς ἐστι ὁ καταστήσας, ἀπο-

---

20 sq. 22 sq. Eustathius Il. p. 314

1. στέγης τοῦ *P* || μονολίθου *R* || ἀτὰρ] ἃ γὰρ *R* || 2. πήχεων *P* || lacuna pridem sic expleta in *sv*: τὸ δὲ εὖρος δυώδεκα πηχέων, in *z*: τὸ δὲ εὖρος, δώδεκα πηχέων || 3. πήχεων *P* || εἴσοδον *AB* || 4. τῶνδ' *CPdz* || 6. ἐγγεγονότος Schweighaeuser: ἐκγεγονότος || καὶ ἀχθόμενον *R*: καταχθόμενος *z*, καταχθόμενον ceteri || τὸ ἔργον *C* || 7. ἐσθυμιστὸν *R*. ἐνθυμητὸν Bekker. an ἐνθύμιον? || προσωτέρωι *ABC* || 8. ἤδη *C*, οἱ *R* || 9. αὐτῇ *Ppr.R* || διὰ τοῦτο *R* || 10. ὁ Ἄμασις – 11 ἐλλογίμοισι om. *R* || ὁ om. *d* || 12. ἓν δὲ *ABCd*, εν δὲ *P* || ἡφαιστίου *ABC*, ἡφαίστου *d* || 13. ἔμπροσθεν *Rd* 14. τοῦ αὐτοῦ] αἰθιοπικοῦ *R* || ἐόντες Schweighaeuser || 15. ἐείκοσι *z* 16. ὃ δ' *C* || μεγάλου *R*: μεγάρου || 17. τῷ] τὸ *R* || ἐμ *Apr.* || 18. μέμφι *C* || τῇ Ἴσι] λέγουσί *R* || τὸ] τῶ *Rd* || ἐμμέφι *R* || 20. βασιλέως *BCd*, βασιλῆος *z* || 21. τότε] τό *B*[1] || 24. τε *Rz*: τ'δὲ *P*, δὲ reliqui || αἰγυπτίοις *d*

δεικνύναι ἔτεος ἑκάστου τῷ νομάρχῃ πάντα τινὰ Αἰγυπτίων
ὅθεν βιοῦται· μὴ δὲ ποιεῦντα ταῦτα μηδὲ ἀποφαίνοντα
δικαίην ζόην ἰθύνεσθαι θανάτῳ. Σόλων δὲ ὁ Ἀθηναῖος
λαβὼν ἐξ Αἰγύπτου τοῦτον τὸν νόμον Ἀθηναίοισι ἔθετο· τῷ
178 ἐκεῖνοι ἐς αἰεὶ χρέωνται ἐόντι ἀμώμῳ νόμῳ. φιλέλλην δὲ
γενόμενος ὁ Ἄμασις ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξετέρους ἀπεδέξατο,
καὶ δὴ καὶ τοῖσι ἀπικνευμένοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε
Ναύκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι· τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτῶν
οἰκέειν, αὐτοῦ δὲ ναυτιλλομένοισι ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι
βωμοὺς καὶ τεμένεα θεοῖσι. τὸ μέν νυν μέγιστον αὐτῶν
τέμενος καὶ ὀνομαστότατον ἐὸν καὶ χρησιμώτατον, καλεύμενον
δὲ Ἑλλήνιον, αἵδε πόλιές εἰσι αἱ ἱδρυμέναι κοινῇ.
Ἰώνων μὲν Χίος καὶ Τέως καὶ Φώκαια καὶ Κλαζομεναί, Δωριέων
δὲ Ῥόδος καὶ Κνίδος καὶ Ἁλικαρνησσὸς καὶ Φάσηλις,
Αἰολέων δὲ ἡ Μυτιληναίων μούνη. ταυτέων μέν ἐστι τοῦτο
τὸ τέμενος, καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου αὗται αἱ πόλιές εἰσι
αἱ παρέχουσαι· ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλιες μεταποιεῦνται, οὐδέν
σφι μετεὸν μεταποιεῦνται. χωρὶς δὲ Αἰγινῆται ἐπὶ ἑωυτῶν
ἱδρύσαντο τέμενος Διός, καὶ ἄλλο Σάμιοι Ἥρης καὶ Μιλήσιοι
179 Ἀπόλλωνος. ἦν δὲ τὸ παλαιὸν μούνη Ναύκρατις ἐμπόριον
καὶ ἄλλο οὐδὲν Αἰγύπτου. εἰ δέ τις ἐς τῶν τι ἄλλο στομάτων
τοῦ Νείλου ἀπίκοιτο, χρῆν ὀμόσαι μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν,
ἀπομόσαντα δὲ τῇ νηὶ αὐτῇ πλέειν ἐς τὸ Κανωβικόν· ἢ εἰ
μή γε οἷά τε εἴη πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν, τὰ φορτία

2. Antonius Mon. p. 389 Tittm. Suidas v. βιοῦται. — 13 sq. Eustathius Il. p. 314

1. πάντά τινα *ABPz* ‖ αἰγύπτιον *R* ‖ 2. ὅπερ *d* ‖ βεβαιουται *A*, βεβαιοῦται *Bd*, βεβαιοῦτε *C*, βεβίωται *A*[2] marg. ‖ μὴ δὲ] μηδὲ *R* ‖ 3. ζωὴν *R* ‖ 4. τὸν om. *C* ‖ 5. ἐς] ἐς τόδε? ‖ χρέονται *P* ‖ ἀμώιμωι *A* ‖ 6. ὁ om. *ABCd* ‖ 7. ἀποχνευμένοισι *R* ‖ 8. ναύκρατην *C* ‖ ἐσοικῆσαι *B* ‖ αὐτέων *Ppr.z* ‖ 9. ἐνοικέειν *R* ‖ χωρίοις *AC*, χωρίους *Bd* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ 11. οὐνομαστότατον *CPdz* ‖ καλεόμενον *CP* ‖ 12. αἶδε *Rz*: αἶδε *A*. αἱ δὲ reliqui ‖ αἱ om. *C* ‖ ἱδρυμένη *C* ‖ 13. καὶ Τέως - 14 Κνίδος om. *C* 14. κνίδος *Pz*. Eust.: κνίσοδος *R*, χίος *ABd* ‖ ἁλικάρνησσος *d* ‖ 15. μυτιληναίων *A*: μιτυληναίων ‖ τούτων *ABR* ‖ 16. τὸ τέμενος τοῦτο *z* ‖ αἱ om. *R* πόλις εἰσὶ *AB* ‖ 17. αἱ om. *ABCd* ‖ ὅσαι] αἱ *R* ‖ πόλις *Bd* ‖ οὐδέν - 18 μεταποιεῦνται om. *A*[1]*BCd* ‖ 18. ἐπ' *Rz* ‖ 19. ἥρας *ABCd* ‖ 20. μούνη ἡ *CPdz* ‖ 21. στόμα τῶν *AB* ‖ 23. ἀπωμόσαντα *d* ‖ 24. οἷα *P*

ἔδεε περιάγειν ἐν βάρισι περὶ τὸ Δέλτα, μέχρι οὗ ἀπίκοιτο ἐς
Ναύκρατιν. οὕτω μὲν δὴ Ναύκρατις ἐτετίμητο. Ἀμφικτυό- 180
νων δὲ μισθωσάντων τὸν ἐν Δελφοῖσι νῦν ἐόντα νηὸν τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι (ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν αὐτόθι αὐτομάτως κατεκάη), τοὺς Δελφοὺς δὴ ἐπέβαλλε τεταρτημόριον τοῦ μισθώματος παρασχεῖν. πλανώμενοι δὲ οἱ Δελφοὶ περὶ τὰς πόλις ἐδωτίναζον, ποιεῦντες δὲ τοῦτο οὐκ ἐλάχιστον ἐξ Αἰγύπτου ἠνείκαντο· Ἄμασις μὲν γάρ σφι ἔδωκε χίλια στυπτηρίης τάλαντα, οἱ δὲ ἐν Αἰγύπτῳ οἰκέοντες
Ἕλληνες εἴκοσι μνέας. Κυρηναίοισι δὲ Ἄμασις φιλότητά 181
τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο. ἐδικαίωσε δὲ καὶ γῆμαι αὐτόθεν, εἴτ' ἐπιθυμήσας Ἑλληνίδος γυναικὸς εἴτε καὶ ἄλλως φιλότητος Κυρηναίων εἵνεκα· γαμέει δὲ ὦν, οἱ μὲν λέγουσι Βάττου οἱ δ' Ἀρκεσίλεω θυγατέρα, οἱ δὲ Κριτοβούλου ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, τῇ οὔνομα ἦν Λαδίκη· τῇ ἐπείτε συγκλίνοιτο ὁ Ἄμασις, μίσγεσθαι οὐκ οἷός τε ἐγίνετο· τῇσι δὲ ἄλλῃσι γυναιξὶ ἐχρᾶτο. ἐπείτε δὲ πολλὸν τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε ὁ Ἄμασις πρὸς τὴν Λαδίκην ταύτην καλεομένην "ὦ γύναι, κατά με ἐφάρμαξας, καὶ ἔστι τοι οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι κάκιστα γυναικῶν πασέων." ἡ δὲ Λαδίκη, ἐπείτε οἱ ἀρνευμένῃ οὐδὲν ἐγίνετο πρηΰτερος ὁ Ἄμασις, εὔχεται ἐν τῷ νόῳ τῇ Ἀφροδίτῃ, ἤν οἱ ὑπ' ἐκείνην τὴν νύκτα μιχθῇ ὁ Ἄμασις, τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος, ἄγαλμά οἱ ἀποπέμψειν ἐς Κυρήνην. μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν αὐτίκα οἱ ἐμίχθη ὁ Ἄμασις. καὶ τὸ ἐνθεῦτεν

ὅτι αὐτομάτως κατεκάη ὁ ἐν Δελφοῖς ναός

---

1. μέχρι *Pz*: μέχρις ‖ 2. ἐτέτμητο *A*[1]*BCd* ‖ 4. ἐξεργάσθαι *ABC* ‖ 5. αὐτόματος *R* ‖ δὲ *Cz* ‖ ἐπέβαλε *sz* ‖ τεταρ(τη)μόριον *A* ‖ 6. πλανόμενοι *d* ‖ 7. πόλιας *R*, πόλεις *Cd* ‖ 8. ἐνείκαντο *Cd* ‖ 9. στυ(πτη)ρίης *A* ‖ ἐν om. *R* ‖ 10. κυριναίοισι *A* ‖ δὲ ἄμασις *P*[r]*R*: δ' ἐς ἀλλήλους *ABCP*[m] *d*, δ' ἐς ἀλλήλους Ἄμασις *z* ‖ 11. δὲ om. *Ppr.* ‖ 12. αὐτόθι *z* ‖ 13. δ' *z* ‖ 14. βάττου *R*: βάττεω ‖ οἶδ' *Bz*, τοῦ *R* ‖ 15. δαδίκη *R* ut infra ‖ 16. ὁ om. *ABCdz* ‖ 17. ἐγένετο *Rz* ‖ 18. ὁ] δὲ ὁ *R*, δὴ ὁ *sz* ‖ 19. τοι] τι *A*, om. *Pz* ‖ 21. ἐγένετο *z* ‖ 22. ὁ ἄμασις *Ppr.R*: ἄμασις ‖ νῶι *ABC*, νῶ *d* ‖ 23. ὑπ' Schaefer: ἐπ'

ἤδη, ὁκότε ἔλθοι Ἄμασις πρὸς αὐτήν, ἐμίσγετο, καὶ κά
μιν ἔστερξε μετὰ τοῦτο. ἡ δὲ Λαδίκη ἀπέδωκε τὴν εὐ
τῇ θεῷ· ποιησαμένη γὰρ ἄγαλμα ἀπέπεμψε ἐς Κυρήνη
ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σόον, ἔξω τετραμμένον τοῦ Κυρηνα
ἄστεος. ταύτην τὴν Λαδίκην, ὡς ἐπεκράτησε Καμβύ
Αἰγύπτου καὶ ἐπύθετο αὐτῆς ἥτις εἴη, ἀπέπεμψε ἀσινέα
Κυρήνην.

182 Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα ὁ Ἄμασις ἐς τὴν Ἑλλά
τοῦτο μὲν ἐς Κυρήνην ἄγαλμα ἐπίχρυσον Ἀθηναίης
εἰκόνα ἑωυτοῦ γραφῇ εἰκασμένην, τοῦτο δὲ τῇ ἐν Λί
Ἀθηναίῃ δύο τε ἀγάλματα λίθινα καὶ θώρηκα λίνεον ἀ
θέητον, τοῦτο δ' ἐς Σάμον τῇ Ἥρῃ εἰκόνας ἑωυτοῦ δι
σίας ξυλίνας, αἳ ἐν τῷ νηῷ τῷ μεγάλῳ ἱδρύατο ἔτι κα
μέχρι ἐμεῦ, ὄπισθε τῶν θυρέων. ἐς μέν νυν Σάμον ἀνέθ
κατὰ ξεινίην τὴν ἑωυτοῦ τε καὶ Πολυκράτεος τοῦ Αἰάκ
ἐς δὲ Λίνδον ξεινίης μὲν οὐδεμιῆς εἵνεκεν, ὅτι δὲ
ἱρὸν τὸ ἐν Λίνδῳ τὸ τῆς Ἀθηναίης λέγεται τὰς Δαν
θυγατέρας ἱδρύσασθαι προσσχούσας, ὅτε ἀπεδίδρησκον τ
Αἰγύπτου παῖδας. ταῦτα μὲν ἀνέθηκε ὁ Ἄμασις, εἷλε
Κύπρον πρῶτος ἀνθρώπων καὶ κατεστρέψατο ἐς φόρου ἀπ
γωγήν.

20. Eustathius Il. p. 827

1. ἤδη] δὴ *R* ‖ Ἄμασις om. *R* ‖ 3. τῇ *R* ‖ καὶ ποιησαμένη ἄγα
d ‖ ἀπέπεμπε *C* ‖ εἰς *d* ‖ 4. σῶον *CPz* ‖ τετραμμένον] ἱδρυμένον
5. τὴν om. *A*[1] ‖ 6. ἥτις] εἴ τι *R* ‖ 8. πέμψας ὁ ἄμασις *R*, ὁ Ἄμασις πέμ
z ‖ 9. καὶ εἰκόνα - 11 Ἀθηναίῃ om. *C* ‖ 11. λίνεον om. *R* ‖ 12. δὲ
14. μέχρι *P*: μέχρις ‖ 15. ἀκέος *R* ‖ 16. οὐδὲ μιῆς *ABC* ‖ ἕνεκεν
ἱερὸν *R* ‖ 17. τὰς] τὰς τοῦ *ABz* ‖ 18. ἱδρῦσθαι *AB*, ἱδρύσθαι *C* ‖ πρ
σχούσας *AB*: προσχούσας ‖ 20. ἀπαγωγήν] ἀπαγωγήν· ἐπὶ τοῦτον δὴ
ἄμασιν καμβύσης ὁ κύρου ἐστρατεύετο *R*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Β̅ *A*, Β *B*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙϹΤΟΡΙΩ͂Ν. Β͂. *C*, Ἡροδ
ἱστοριῶν δευτέρα *P*, τέλος β̅ ἱστοριῶν ἡροδότου *R*, εἴληφε τέλος τῶν μ
σῶν ἡ δευτέρα *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑ. *z*

Γ

Ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Ἄμασιν Καμβύσης ὁ Κύρου ἐστρα- 1
τεύετο, ἄγων καὶ ἄλλους τῶν ἦρχε καὶ Ἑλλήνων Ἴωνάς τε
καὶ Αἰολέας, δι' αἰτίην τοιήνδε. πέμψας Καμβύσης ἐς Αἴ-
γυπτον κήρυκα αἴτεε Ἄμασιν θυγατέρα, αἴτεε δὲ ἐκ βουλῆς
ἀνδρὸς Αἰγυπτίου, ὃς μεμφόμενος Ἄμασιν ἔπρηξε ταῦτα ὅτι
μιν ἐξ ἁπάντων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰητρῶν ἀποσπάσας ἀπὸ
γυναικός τε καὶ τέκνων ἔκδοτον ἐποίησε ἐς Πέρσας, ὅτε Κῦρος
πέμψας παρὰ Ἄμασιν αἴτεε ἰητρὸν ὀφθαλμῶν, ὃς εἴη ἄρι-
στος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ. ταῦτα δὴ ἐπιμεμφόμενος ὁ Αἰγύπτιος
ἐνῆγε τῇ συμβουλῇ κελεύων αἰτέειν τὸν Καμβύσεα Ἄμασιν
θυγατέρα, ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο ἢ μὴ δοὺς Καμβύσῃ ἀπέχθοιτο.
ὁ δὲ Ἄμασις τῇ δυνάμι τῶν Περσέων ἀχθόμενος καὶ ἀρρω-
δέων οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι· εὖ γὰρ ἠπί-
στατο ὅτι οὐκ ὡς γυναῖκά μιν ἔμελλε Καμβύσης ἕξειν ἀλλ'
ὡς παλλακήν. ταῦτα δὴ ἐκλογιζόμενος ἐποίησε τάδε. ἦν
Ἀπρίεω τοῦ προτέρου βασιλέος θυγάτηρ κάρτα μεγάλη τε

διὰ τί Καμβύσης ἐστράτευσεν κατὰ Ἀμάσιδος καὶ Αἰγυπτίων

---

3. πέμψας – 7 Πέρσας Theo progymn. p. 193. — 8. – 11 ibidem

ΘΑΛΕΙΑ Γ *A*, Γ | θάλεια *B*, θάλεια :· τρίτη :· *P*, θάλεια *R*, Ἡροδότου ἱστοριῶν τρίτη. *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ· ΘΑΛΕΙΑ. *z*

1. ἄμασιν *d* ut fere ‖ 2. καὶ ἄλλους] ἄλλους τε *R* ‖ 3. τοιῆνδε *AB* ‖ 4. συμβουλίης *R*, βουλίης *z*, συμβουλῆς Theo ‖ 5. Ἀμάσι Dietsch ‖ 6. ἰατρῶν *d* ‖ ἀπὸ om. Theo ‖ 8. ἰατρὸν *d* ‖ 9. δὲ *d* ‖ 10. συμβουλίῃ *CPdz* ‖ 11. ἀπέχθητο *z* ‖ 12. δυνάμει *L* ‖ 13. εὖ γὰρ ἠπίστατο] ἐπίστατο γὰρ *R* ‖ 14. οὐκ *R* : οὐχ ‖ 15. παλακήν *AB* ‖ τάδε] ταῦτα *CPz* ‖ 16. βασιλέως *ACd*

καὶ εὐειδὴς μούνη τοῦ οἴκου λελειμμένη. οὔνομα δέ οἱ Νίτητις. ταύτην δὴ τὴν παῖδα ὁ Ἄμασις κοσμήσας ἐσθ τε καὶ χρυσῷ ἀποπέμπει ἐς Πέρσας ὡς ἑωυτοῦ θυγατέ μετὰ δὲ χρόνον ὥς μιν ἠσπάζετο πατρόθεν ὀνομάζων, λέ πρὸς αὐτὸν ἡ παῖς "ὦ βασιλεῦ, διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμάσ οὐ μανθάνεις, ὃς ἐμὲ σοὶ κόσμῳ ἀσκήσας ἀπέπεμψε ἑωυτοῦ θυγατέρα διδούς, ἐοῦσαν τῇ ἀληθείῃ Ἀπρίεω, ἐκεῖνος ἐόντα ἑωυτοῦ δεσπότεα μετ' Αἰγυπτίων ἐπαναστ ἐφόνευσε." τοῦτο δὴ τὸ ἔπος καὶ αὕτη ἡ αἰτίη ἐγγενομέ ἤγαγε Καμβύσεα τὸν Κύρου μεγάλως θυμωθέντα ἐπ'
2 γυπτον. οὕτω μέν νυν λέγουσι Πέρσαι. Αἰγύπτιοι δὲ οἰκ οῦνται Καμβύσεα, φάμενοί μιν ἐκ ταύτης δὴ τῆς Ἀπρ θυγατρὸς γενέσθαι· Κῦρον γὰρ εἶναι τὸν πέμψαντα π Ἄμασιν ἐπὶ τὴν θυγατέρα, ἀλλ' οὐ Καμβύσεα. λέγοντες ταῦτα οὐκ ὀρθῶς λέγουσι. οὐ μὲν οὐδὲ λέληθε αὐτούς γάρ τινες καὶ ἄλλοι, τὰ Περσέων νόμιμα ἐπιστέαται καὶ γύπτιοι) ὅτι πρῶτα μὲν νόθον οὔ σφι νόμος ἐστὶ βασιλεῦ γνησίου παρεόντος, αὖτις δὲ ὅτι Κασσανδάνης τῆς Φαρ σπεω θυγατρὸς ἦν παῖς Καμβύσης, ἀνδρὸς Ἀχαιμενίδ ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Αἰγυπτίης. ἀλλὰ παρατράπουσι τὸν λό
3 προσποιεύμενοι τῇ Κύρου οἰκίῃ συγγενέες εἶναι. καὶ ταῦ μὲν ὧδε ἔχει. λέγεται δὲ καὶ ὅδε λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθαν ὡς τῶν Περσίδων γυναικῶν ἐσελθοῦσά τις παρὰ τὰς Κύ γυναῖκας, ὡς εἶδε τῇ Κασσανδάνῃ παρεστεῶτα τέκνα εὐει τε καὶ μεγάλα, πολλῷ ἐχρᾶτο τῷ ἐπαίνῳ ὑπερθωυμ ζουσα, ἡ δὲ Κασσανδάνη ἐοῦσα τοῦ Κύρου γυνὴ εἶπε τά

περὶ τοῦ τοκετοῦ Καμβύσου

---

2. δὲ *C* ‖ 3. τε om. *z* ‖ 4. ἠσπάζετο] ἠσπάζετο Καμβύσης? ‖ ὀ μάζων *CPdz* ‖ 6. ἐμὲ σοὶ *ABd* : ἐμέ σοι ‖ 7. ἀληθείαι *AB*, ἀληθηίηι 8. δεσπότην *R* ‖ 9. αἰτία *R* ‖ ἐγγινομένη *z* ‖ 11. οἰκοϊοῦνται *R*, οἰκηῦ ται *s*, οἰκειοῦνται *BCP*, οἰκειεῦνται *Adz* ‖ 12. δὴ om. *R* ‖ 13. κῦρον 14. λέγεται *R* ‖ 15. μὴν *L* ‖ λέλυθεν *R* ‖ 16. νόμιμα] νόμιμα ὀρ *PRz* ‖ ἐπιστέατο *d* ‖ 18. αὖθις *z* ‖ κασανδάνης *dz* ‖ 20. παρατ πουσι *L* ‖ 22. ὅδε ὁ λόγος *R*, ὧδε λόγος *z* ‖ 23. εἰσελθοῦσά *AB* 24. κασανδάνῃ *dz* ‖ τὰ τέκνα *R* ‖ 25. θωμάζουσα *d* ‖ 26. κασανδάνη *d* τοῦ om. *C* ‖ τοιάδε *R*

"τοιῶνδε μέντοι ἐμὲ παίδων μητέρα ἐοῦσαν Κῦρος ἐν ἀτιμίῃ ἔχει, τὴν δὲ ἀπ' Αἰγύπτου ἐπίκτητον ἐν τιμῇ τίθεται." τὴν μὲν ἀχθομένην τῇ Νιτήτι εἰπεῖν ταῦτα, τῶν δέ οἱ παίδων τὸν πρεσβύτερον εἰπεῖν Καμβύσεα "τοιγάρ τοι ὦ μῆτερ, ἐπεὰν ἐγὼ γένωμαι ἀνήρ, Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω, τὰ δὲ κάτω ἄνω." ταῦτα εἰπεῖν αὐτὸν ἔτεα ὡς δέκα κου γεγονότα, καὶ τὰς γυναῖκας ἐν θώυματι γενέσθαι· τὸν δὲ διαμνημονεύοντα οὕτω δή, ἐπείτε ἀνδρώθη καὶ ἔσχε τὴν βασιληίην, ποιήσασθαι τὴν ἐπ' Αἴγυπτον στρατηίην.

Συνήνειχε δὲ καὶ ἄλλο τι τοιόνδε πρῆγμα γενέσθαι ἐς 4
τὴν ἐπιστράτευσιν ταύτην. ἦν τῶν ἐπικούρων Ἀμάσιος ἀνὴρ γένος μὲν Ἁλικαρνησσεύς, οὔνομα δέ οἱ Φάνης, καὶ γνώμην ἱκανὸς καὶ τὰ πολεμικὰ ἄλκιμος. οὗτος ὁ Φάνης μεμφόμενός κού τι Ἀμάσι ἐκδιδρήσκει πλοίῳ ἐξ Αἰγύπτου, βουλόμενος Καμβύσῃ ἐλθεῖν ἐς λόγους. οἷα δὲ ἐόντα αὐτὸν ἐν τοῖσι ἐπικούροισι λόγου οὐ σμικροῦ ἐπιστάμενόν τε τὰ περὶ Αἴγυπτον ἀτρεκέστατα, μεταδιώκει ὁ Ἄμασις σπουδὴν ποιεύμενος ἑλεῖν, μεταδιώκει δὲ τῶν εὐνούχων τὸν πιστότατον ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτόν, ὃς αἱρέει μιν ἐν Λυκίῃ, ἑλὼν δὲ οὐκ ἀνήγαγε ἐς Αἴγυπτον· σοφίῃ γάρ μιν περιῆλθε ὁ Φάνης· καταμεθύσας γὰρ τοὺς φυλάκους ἀπαλλάσσετο ἐς Πέρσας. ὁρμημένῳ δὲ στρατεύεσθαι Καμβύσῃ ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν, ὅκως τὴν ἄνυδρον διεκπερᾷ, ἐπελθὼν φράζει μὲν καὶ τὰ ἄλλα τὰ Ἀμάσιος πρήγματα, ἐξηγέεται δὲ καὶ τὴν ἔλασιν, ὧδε παραινέων, πέμψαντα παρὰ τὸν Ἀραβίων βασιλέα δέεσθαι τὴν διέξοδόν οἱ ἀσφαλέα

1. τοιῶνδε - 2 τίθεται Lexicon Vindob. p. 86. — 6. ταῦτα - 7 γεγονότα Thomas M. p. 79. — 11. Bekkeri Anecd. p. 94

1. μητέραν *R* ‖ 2. δ' ἀπ' *Pz*. Lex. Vind., δ' ἐπ' *C* ‖ 3. νητήτι *d*, Νιτῆτι *z* ‖ 4. πρεσβύτατον *R* ‖ τοι om. *PRdz* ‖ 6. κου om. Thom. ‖ 8. ἔχε *R* ‖ 9. βασιλῆϊν *R* ‖ στρατηΐην *R*: στρατιήν ‖ 10. τοιοῦτον *R* ‖ εἰς *AB* ‖ 11. στράτευσιν *qz* ‖ ἐπικούρων] ἐπικούρων τῶν *R* ‖ 12. γένος μὲν] γενόμενος *C* ‖ ἀλικαρνησεὺς *d* ‖ οἱ] οἱ ἦν *R* ‖ καὶ γνώμην - 13 Φάνης om. *d* ‖ 13. πολέμια *Rz* ‖ 14. κου τί *A*, κοῦ τι *Rd*, κου τι *z* ‖ ἄμασιν *C*, ἀμάσι *P*, ἀμάσιδος *d* ‖ εἰσδιδρήσκει *R* ‖ 15. οἷα] ὁ *R* ‖ 16. μικροῦ *z* ‖ 19. τριήρει *A²PRdz*, τριήρη *A¹BC* ‖ εἰς ταὐτὸν *R* ‖ 21. θύσας *R* ‖ ἀπηλλάσσετο *R* ‖ 22. ὡρμημένῳ *CPdz* ‖ Καμβύσῃ στρατεύεσθαι *z* ‖ 24. μὲν] μιν *R* ‖ τὰ ἄλλα *ABPd*: τἆλλα ‖ 26. τῶν *B* ‖ ἀρραβίων *d*

5 παρασχεῖν. μούνῃ δὲ ταύτῃ εἰσὶ φανεραὶ ἐσβολαὶ ἐς Αἴγυπτον. ἀπὸ γὰρ Φοινίκης μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος ἐστὶ Σύρων τῶν Παλαιστίνων καλεομένων· ἀπὸ δὲ Καδύτιος ἐούσης πόλιος, ὡς ἐμοὶ δοκέει, Σαρδίων οὐ πολλῷ ἐλάσσονος, ἀπὸ ταύτης τὰ ἐμπόρια τὰ ἐπὶ θαλάσσης μέχρι Ἰηνύσου πόλιος ἐστὶ τοῦ Ἀραβίου, ἀπὸ δὲ Ἰηνύσου αὖτις Σύρων μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν δὴ τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν· ἀπὸ δὲ Σερβωνίδος λίμνης, ἐν τῇ δὴ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι, ἀπὸ ταύτης ἤδη Αἴγυπτος. τὸ δὴ μεταξὺ Ἰηνύσου πόλιος καὶ Κασίου τε ὄρεος καὶ τῆς Σερβωνίδος λίμνης, ἐὸν τοῦτο οὐκ ὀλίγον χωρίον ἀλλὰ ὅσον
6 τε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδόν, ἄνυδρόν ἐστι δεινῶς. τὸ δὲ ὀλίγο[ι] τῶν ἐς Αἴγυπτον ναυτιλλομένων ἐννενώκασι, τοῦτο ἔρχομα[ι] φράσων. ἐς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἑλλάδος πάσης καὶ πρὸς ἐ[κ] Φοινίκης κέραμος ἐσάγεται πλήρης οἴνου δὶς τοῦ ἔτεος ἑκάστου, καὶ ἓν κεράμιον οἰνηρὸν ἀριθμῷ κεινὸν οὐκ ἔστι ὡ[ς] λόγῳ εἰπεῖν ἰδέσθαι. κοῦ δῆτα, εἴποι τις ἄν, ταῦτα ἀναισιμοῦται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω. δεῖ τὸν μὲν δήμαρχον ἕκαστον ἐκ τῆς ἑωυτοῦ πόλιος συλλέξαντα πάντα τὸν κέραμο[ν] ἄγειν ἐς Μέμφιν, τοὺς δὲ ἐκ Μέμφιος ἐς ταῦτα δὴ τὰ ἄνυδρ[α] τῆς Συρίης κομίζειν πλήσαντας ὕδατος. οὕτω ὁ ἐπιφοιτέω[ν] κέραμος καὶ ἐξαιρεόμενος ἐν Αἰγύπτῳ ἐπὶ τὸν παλαιὸν κομί[ζεται]

περιήγησις τῆς ἐπὶ Αἴγυπτον ἀπὸ Περσίδος ὁδοῦ

---

1. εἰσὶ - Αἴγυπτον Lexicon Vindob. p. 83. — 5. Stephanus Byz. v. Ἰνυσσός. — 16. Pollux VII 161. Bekkeri Anecd. p. 111

1. αἱ ἐσβολαὶ *R* ‖ ἐπ' Lex. Vind. ‖ 2. φοινίκοις *R* ‖ μέχρι *P*[r] μέχρις ‖ καταδύτιος *C* ‖ πόλιος - 4 ἐούσης om. *d*[1] ‖ 3. ἐστὶ Perizonius et Dobree: ἥ ἐστι *L*. γῆ ἐστι Gronovius ‖ συρίων *Pcorr.Rz* ‖ παλαιστινῶ[ν] *CPz* ‖ 4. πόλιος ἐρύσης *R* ‖ δοκεῖ *AB* ‖ 5. τὰ ἐμπόρια ἀπὸ ταύτης *R* ‖ ἐπὶ *PRz*: ἀπὸ ‖ μέχρι *Pz*: μέχρις ‖ 6. ἰκνύσου *R*. Ἰνυσσός Steph. (Ἰνυσσ[ός] Lentz Herodian. I p. 213) ‖ τοῦ *Ppr.*(?)*R*: τῆς ‖ αὖτις] πόλιος *R* ‖ 7. συρίω[ν] *L* ‖ σερβώνιδος *B* ‖ 9. δὴ om. *R* ‖ Τυφῶ z ‖ ἤδη] δὴ *ABC* ‖ 10. Ἰηνύ[σ]σου τε? ‖ οὔρεος *CPz* ‖ 11. σερβωνίτιδος *R* ‖ ἀλλ' *CPz* ‖ 12. ὁδοῦ? ἔστιν ἄνυδρον *R* ‖ τὸν δὲ *C* ‖ 14. φράσσων *B* ‖ 15. Φοινίκων z ‖ δὶς το[ῦ] ἔτεος] δι' ἔτους *R* ‖ 16. κεινὸν *Ppr.* (ut videtur) *P*[m] *R*: κείμενον ‖ 17. λόγ[ῳ] *R* ‖ ἀναισιμοῦνται *CPz* ‖ 18. τῶν μὲν δημάρχων Reiske ‖ 19. συλλέξαντ[α] post ἕκαστον z ‖ 21. οὕτως *ARd*, οὗτος *B* ‖ ἐπιφοιτῶν *AB* ‖ 22. τῶ[ν] παλαιῶν *dz*

ζεται ἐς Συρίην. οὕτω μέν νυν Πέρσαι εἰσὶ οἱ τὴν ἐσβολὴν 7
ταύτην παρασκευάσαντες ἐπ' Αἴγυπτον, κατὰ δὴ τὰ εἰρημένα σάξαντες ὕδατι, ἐπείτε τάχιστα παρέλαβον Αἴγυπτον. τότε δὲ οὐκ ἐόντος κω ὕδατος ἑτοίμου, Καμβύσης πυθόμενος τοῦ Ἁλικαρνησσέος ξείνου, πέμψας παρὰ τὸν Ἀράβιον ἀγγέλους καὶ δεηθεὶς τῆς ἀσφαλείης ἔτυχε, πίστις δούς τε καὶ δεξάμενος παρ' αὐτοῦ. σέβονται δὲ Ἀράβιοι πίστις ἀνθρώπων 8
ὅμοια τοῖσι μάλιστα, ποιεῦνται δὲ αὐτὰς τρόπῳ τοιῷδε. τῶν βουλομένων τὰ πιστὰ ποιέεσθαι ἄλλος ἀνὴρ ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐν μέσῳ ἑστεὼς λίθῳ ὀξέι τὸ ἔσω τῶν χειρῶν παρὰ τοὺς δακτύλους τοὺς μεγάλους ἐπιτάμνει τῶν ποιευμένων τὰς πίστις, καὶ ἔπειτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἱματίου ἑκατέρου κροκύδα ἀλείφει τῷ αἵματι ἐν μέσῳ κειμένους λίθους ἑπτά· τοῦτο δὲ ποιέων ἐπικαλέει τε τὸν Διόνυσον καὶ τὴν Οὐρανίην. ἐπιτελέσαντος δὲ τούτου ταῦτα, ὁ τὰς πίστις ποιησάμενος τοῖσι φίλοισι παρεγγυᾷ τὸν ξεῖνον ἢ καὶ τὸν ἀστόν, ἢν πρὸς ἀστὸν ποιέηται· οἱ δὲ φίλοι καὶ αὐτοὶ τὰς πίστις δικαιεῦσι σέβεσθαι. Διόνυσον δὲ θεῶν μοῦνον καὶ τὴν Οὐρανίην ἡγέονται εἶναι, καὶ τῶν τριχῶν τὴν κουρὴν κείρεσθαί φασι κατά περ αὐτὸν τὸν Διόνυσον κεκάρθαι· κείρονται δὲ περιτρόχαλα, ὑποξυρῶντες τοὺς κροτάφους. ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον Ὀροτάλτ, τὴν δὲ Οὐρανίην Ἀλιλάτ.

συμμαχία Καμβύσου πρὸς Ἀραβίους καὶ πῶς ποιοῦνται τὰς πίστεις
ποίοις ὀνόμασι τὸν Διόνυσον καὶ τὴν Ἀφροδίτην Ἀράβιοι καλοῦσιν

---

12. Pollux VII 63. — 20. Photius v. περιτρόχαλα κείρονται

2. ἐς *CPdz* ‖ κάτα *d* ‖ 3. σάξαντες *R* idemque Reiske coniectura: ἕλξαντες ‖ ἐπὶ τὸ χαστὰ *R* ‖ 4. κως *R*, κου *z* ‖ ἑταίμου ὕδατος *R* ‖ 5. ἀλικαρνησῆος *R*, ἀλικαρνασῆος *d*, Αλικαρνασσῆος *sz* ‖ Ἀράβιον] ἀράβιον βασιλέα *R* ‖ 6. πίστεις *ABd*, πίστϊ *R* ‖ 7. πίστεις *ABd* ‖ 8. ὁμοῖα *CP* ‖ τίσι *R* ‖ δὴ *BP* ‖ 10. ὀξεῖ *ABd* ‖ εἴσω *Rz* ‖ 12. πίστις *CPz*: πίστεις ‖ ἑκάστου *R* ‖ κροκύδα *A*, κροκίδα *R*, κροκύην *dz*, κρόκυν Poll. ‖ 14. τε τὸν] τόν τε *Pcorr.Rz*, τὸν *d* ‖ ἐπικαλέσαντος *z* ‖ 15. πίστεις *ABd* ‖ 17. ποιῆται *ABR* ‖ οἱ] εἰ *d* ‖ πίστεις *ABd* ‖ σέβεσθαι post αὐτοὶ *R* ‖ θεὸν *Pcorr.dz* ‖ 18. ἡγεῦνται *R* ‖ 20. περιτρόχαλα *R*. Phot.: ὑποτρόχαλα ‖ 21. ὑποξυροῦντες *R*, περιξυρῶντες *AB*, περιξυροῦντες reliqui ‖ οὐνομάζουσι *CPdz* ‖ 22. ὀροτάλτ *ACpr.Pd*, ὀροτάλ//τ *B*: ὀροτάλ *Ccorr.*, ὀρατάλ *R*, Ουροτάλτ *z* ‖ ἀλιλάτ *d*

9 Ἐπεὶ ὦν τὴν πίστιν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι παρὰ Καμβύσεω ἀπιγμένοισι ἐποιήσατο ὁ Ἀράβιος, ἐμηχανᾶτο τοιάδε. ἀσκοὺς καμήλων πλήσας ὕδατος ἐπέσαξε ἐπὶ τὰς ζωὰς τῶν καμήλων πάσας, τοῦτο δὲ ποιήσας ἤλασε ἐς τὴν ἄνυδρον καὶ ὑπέμενε ἐνθαῦτα τὸν Καμβύσεω στρατόν. οὗτος μὲν ὁ πιθανώτερος τῶν λόγων εἴρηται· δεῖ δὲ καὶ τὸν ἧσσον πιθανόν, ἐπεί γε δὴ λέγεται, ῥηθῆναι. ποταμός ἐστι μέγας ἐν τῇ Ἀραβίῃ τῷ οὔνομα Κόρυς, ἐκδιδοῖ δὲ οὗτος ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην θάλασσαν. ἀπὸ τούτου δὴ ὦν τοῦ ποταμοῦ λέγεται τὸν βασιλέα τῶν Ἀραβίων, ῥαψάμενον ὠμοβοέων καὶ [τῶν] ἄλλων δερμάτων ὀχετὸν μήκεϊ ἐξικνεύμενον ἐς τὴν ἄνυδρον, ἀγαγεῖν διὰ δὴ τούτων τὸ ὕδωρ, ἐν δὲ τῇ ἀνύδρῳ μεγάλας δεξαμενὰς ὀρύξασθαι, ἵνα δεκόμεναι τὸ ὕδωρ σώζωσι. ὁδὸς δ' ἐστὶ δυώδεκα ἡμερέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς ταύτην τὴν ἄνυδρον. ἄγειν δέ μιν δι' ὀχετῶν τριῶν ἐς τριξὰ χωρία.

10 Ἐν δὲ τῷ Πηλουσίῳ καλεομένῳ στόματι τοῦ Νείλου ἐστρατοπεδεύετο Ψαμμήνιτος ὁ Ἀμάσιος παῖς ὑπομένων Καμβύσεα. Ἄμασιν γὰρ οὐ κατέλαβε ζῶντα Καμβύσης ἐλάσας ἐπ' Αἴγυπτον, ἀλλὰ βασιλεύσας ὁ Ἄμασις τέσσερα καὶ τεσσεράκοντα ἔτεα ἀπέθανε, ἐν τοῖσι οὐδέν οἱ μέγα ἀνάρσιον πρῆγμα συνηνείχθη· ἀποθανὼν δὲ καὶ ταριχευθεὶς ἐτάφη ἐν τῇσι ταφῇσι τῇσι ἐν τῷ ἱρῷ, τὰς αὐτὸς οἰκοδομή-

Ἀμάσιδος τελευτὴ καὶ ὅτι Ψαμμήνιτος ὁ παῖς διεδέξατο τὴν βασιλεία[ν] καὶ περὶ τῆς πρὸς Καμβύσην μάχης

---

3. Bekkeri Anecd. p. 94

3. πλήσας - 4 καμήλων om. *R* ‖ ζοὰς *AB* ‖ 5. ὑπέμεινεν *R*, ὑπέμειν[ε] *z* ‖ 8. ὢ *d* ‖ κόρυυς *A*, κόρους *C*, κόρος *d* ‖ 10. ἀψάμενον *AB¹Cd* ‖ ὠμοβοέων - 11 ἐξικνεύμενον om. *C¹* ‖ τῶν ὠμοβοέων *ABC²d* ‖ 11. τῶ[ν] seclusi, om. *R* ‖ ὀχετῶν *d* ‖ μήκη *d*, μήκει ceteri ‖ ἐπιχνευμένων ei[s] *R* ‖ 12. ἄνυδρον ἀγαγεῖν. διὰ *A* ‖ τοῦτο *R*, τούτου *sv* ‖ 13. ὀρύξας *d* ‖ σώζουσι *d*, ποτίζωσιν *R* ‖ 14. δέ ἐστι *d* ‖ 15. αὐτὴν et ἄγει *d* ‖ τριῶν om. *ABCd* ‖ 18. ἐστρατεύετο *ABCd* ‖ ψαμμίνιτος *C* ‖ 19. ἀμασῖς *R* ‖ 20. ἐ[π] *R* ‖ τέσσαρα *Cd* ‖ 21. τεσσαράκοντα *CRd* ‖ μέγα om. *qz* ‖ 22. συνενείχθ[η] *CPdz* ‖ 23. τῇσι post ταφῇσι om. *dz* ‖ ἃς *d*

ατο. ἐπὶ Ψαμμηνίτου δὲ τοῦ Ἀμάσιος βασιλεύοντος Αἰγύ-
του φάσμα Αἰγυπτίοισι μέγιστον δὴ ἐγένετο. ὕσθησαν γὰρ
ῆβαι αἱ Αἰγύπτιαι, οὔτε πρότερον οὐδαμὰ ὑσθεῖσαι οὔτε
στερον τὸ μέχρι ἐμεῦ, ὡς λέγουσι αὐτοὶ Θηβαῖοι· οὐ γὰρ
ὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν. ἀλλὰ καὶ τότε
σθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι. οἱ δὲ Πέρσαι ἐπείτε διεξελάσαν- 11
ες τὴν ἄνυδρον ἵζοντο πέλας τῶν Αἰγυπτίων ὡς συμβαλέον-
ες, ἐνθαῦτα οἱ ἐπίκουροι οἱ τοῦ Αἰγυπτίου, ἐόντες ἄνδρες
Ἕλληνές τε καὶ Κᾶρες, μεμφόμενοι τῷ Φάνῃ ὅτι στρατὸν
γαγε ἐπ' Αἴγυπτον ἀλλόθροον, μηχανέονται πρῆγμα ἐς αὐ-
ὸν τοιόνδε. ἦσαν τῷ Φάνῃ παῖδες ἐν Αἰγύπτῳ καταλελειμ-
ένοι· τοὺς ἀγαγόντες ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ ἐς ὄψιν τοῦ
ατρὸς κρητῆρα ἐν μέσῳ ἔστησαν ἀμφοτέρων τῶν στρατο-
έδων, μετὰ δὲ ἀγινέοντες κατὰ ἕνα ἕκαστον τῶν παίδων
σφαζον ἐς τὸν κρητῆρα· διὰ πάντων δὲ διεξελθόντες τῶν
αίδων οἶνόν τε καὶ ὕδωρ ἐσεφόρεον ἐς αὐτόν, ἐμπιόντες δὲ
οῦ αἵματος πάντες ἐπίκουροι οὕτω δὴ συνέβαλον. μάχης δὲ
ενομένης καρτερῆς καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρα-
οπέδων πλήθεϊ πολλῶν ἐτράποντο οἱ Αἰγύπτιοι.

Θῶυμα δὲ μέγα εἶδον πυθόμενος παρὰ τῶν ἐπιχωρίων· 12
ῶν γὰρ ὀστέων περικεχυμένων χωρὶς ἑκατέρων τῶν ἐν τῇ
άχῃ ταύτῃ πεσόντων (χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων ἐκέετο
ὰ ὀστέα, ὡς ἐχωρίσθη κατ' ἀρχάς, ἑτέρωθι δὲ τῶν Αἰγυ-
τίων), αἱ μὲν τῶν Περσέων κεφαλαί εἰσι ἀσθενέες οὕτω

ὅτι ἐπὶ Ψαμμηνίτου ὑετὸς γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τὰ τῶν Αἰγυπτίων ὀστᾶ ἰσχυρότερα τῶν ἄλλων

---

2 sq. Schol. Arist. Nub. 1130. Suidas v. βουλήσεται. — 6. Eustathius Dion. 248. — 14. κατὰ - 16 παίδων Lexicon Vindob. p. 42

1. βασιλεύοντος *R*: βασιλεύσαντος ‖ 2. δὴ om. *R* ‖ 3. αἱ om. *ABd* ‖
ὐδαμᾶ *z* ‖ 4. μέχρι *Pz*: μέχρις ‖ οὐ] οὔτε *R* ‖ 6. οἰσθησαν *AB*[1] ‖ ψεκάδι
d. Eust., ψεκάσι *qz* ‖ 7. συμβαλόντες *d*, συγκαλέοντες *z* ‖ 10. μηχανῶνται
‖ 12. τοὺς] τούτους *R* ‖ 13. πατρὸς] παντὸς *R* ‖ ἔστησαν *dz* ‖ 14. κατὰ
m. *d* ‖ 16. ἐφόρεον *R* ‖ 17. συνέβαλλον *C* ‖ 18. ἐξ om. *R* ‖ 19. πλήθει
B ‖ 20. θῶυμα δὲ *P*, θώυμα δὲ *Rz*: θῶυμά τε *ABd*, θωυματι *C* ‖ ἴδον
‖ πυθόμενος post ἐπιχωρίων *P* ‖ 21. γὰρ om. *R* ‖ κεχυμένων *R* ‖
2. κέεται *R* ‖ 23. καταρχὰς *Adz* ‖ 24. οὕτως *R*

ὥστε, εἰ θέλεις ψήφῳ μούνῃ βαλεῖν, διατετρανέεις, αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων οὕτω δή τι ἰσχυραί, μόγις ἂν λίθῳ παίσας διαρρήξειας. αἴτιον δὲ τούτου τόδε ἔλεγον, καὶ ἐμέ γ' εὐπετέως ἔπειθον, ὅτι Αἰγύπτιοι μὲν αὐτίκα ἀπὸ παιδίων ἀρξάμενοι ξυρῶνται τὰς κεφαλὰς καὶ πρὸς τὸν ἥλιον παχύνεται τὸ ὀστέον. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ τοῦ μὴ φαλακροῦσθαι αἴτιόν ἐστι· Αἰγυπτίων γὰρ ἄν τις ἐλαχίστους ἴδοιτο φαλακροὺς πάντων ἀνθρώπων. τούτοισι μὲν δὴ τοῦτό ἐστι αἴτιον ἰσχυρὰς φορέειν τὰς κεφαλάς, τοῖσι δὲ Πέρσῃσι ὅτι ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλὰς αἴτιον τόδε. σκιητροφέουσι ἐξ ἀρχῆς πίλους τιάρας φορέοντες. ταῦτα μέν νυν τοιαῦτα· εἶδον δὲ καὶ ἄλλα ὅμοια τούτοισι ἐν Παπρήμι τῶν ἅμα Ἀχαιμένεϊ τῷ Δαρείου διαφθαρέντων ὑπὸ Ἰνάρω τοῦ Λίβυος.

13 Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐκ τῆς μάχης ὡς ἐτράποντο, ἔφευγον οὐδενὶ κόσμῳ· κατειληθέντων δὲ ἐς Μέμφιν, ἔπεμπε ἀνὰ ποταμὸν Καμβύσης νέα Μυτιληναίην κήρυκα ἄγουσαν ἄνδρα Πέρσην, ἐς ὁμολογίην προκαλεόμενος Αἰγυπτίους. οἳ δὲ ἐπείτε τὴν νέα εἶδον ἐσελθοῦσαν ἐς τὴν Μέμφιν, ἐκχυθέντες ἁλέες ἐκ τοῦ τείχεος τήν τε νέα διέφθειραν καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες ἐφόρεον ἐς τὸ τεῖχος. καὶ Αἰγύπτιοι μὲν μετὰ τοῦτο πολιορκεόμενοι χρόνῳ παρέστησαν, οἱ δὲ προσεχέες Λίβυες δείσαντες τὰ περὶ τὴν Αἴγυπτον γεγονότα παρέδοσαν σφέας αὐτοὺς ἀμαχητὶ καὶ φόρον τε ἐτάξαντο καὶ δῶρα ἔπεμπον. ὡς δὲ Κυρηναῖοι καὶ Βαρκαῖοι δείσαν-

ὅτι Αἰγυπτίων κρατηθέντων Λίβυες καὶ Κυρηναῖοι καὶ Βαρκαῖοι ὑπετάγησαν Καμβύσῃ

---

21. Thomas M. p. 319

1. θέλοις *R* ‖ μόνῃ *z* ‖ βαλέειν *L* ‖ 2. μόγις] ὡς μόγις *dz* ‖ διαρρήξειας *Pz*: διαρρήξεις *ABCd*, διαράξειας *R* ‖ 3. ἔλεγον τόδε *d* ‖ γε *R* ‖ 5. ξυρεῦνται *CPz*, ξυρέονται *d* ‖ 8. τοῦτ' ἔστιν *R* ‖ 9. τοῖσι δὲ – 10 κεφαλάς om. *R* ‖ 10. τὰς κεφαλάς om. *z* ‖ σκιητροφέουσί τε ἐξ *R* ‖ 11. τὶ ἄρας *C*, τιάρας τε *Pdz* ‖ τοιαῦτα] τοιαῦτα ἐόντα ἴδον *R* ‖ ἴδον *R* ‖ 12. ὁμοῖα *CPdz* ‖ παπρήμη *d* ‖ ἀχαιμένεϊ *R*: ἀχαιμένει ‖ τῷ] τοῦ *R* ‖ 13. ἰνάρω *AB*, ἰνάρωι *C*, ἰνάρου *R* ‖ τοῦ] τῷ *z* ‖ 16. μυτιληναίην *AB*[1]: μιτυληναίην ‖ 17. παρακαλεόμενος *C* ‖ 18. ἴδον ἐλθοῦσαν *R* ‖ 19. ἀλέες *d* ‖ 21. πολιορκεόμενοι *R*: πολιορκούμενοι *AB*. Thom., πολιορκεύμενοι *Cd*, πολιερκεύμενοι *P*, πολυορκεύμενοι *z* ‖ 23. παρέδοσάν σφεας *d* ‖ 24. ὥς *ABPz* ‖ ἀβαρκαῖοι *C*, οἱ βαρκαῖοι *R* ‖ δεισαντές τε *R*

ς ὁμοίως ἃ καὶ οἱ Λίβυες τοιαῦτα ἐποίησαν. Καμβύσης
 τὰ μὲν παρὰ Λιβύων ἐλθόντα δῶρα φιλοφρόνως ἐδέξατο·
ὰ δὲ παρὰ Κυρηναίων ἀπικόμενα μεμφθείς, ὡς ἐμοὶ δοκέει,
ι ἦν ὀλίγα· ἔπεμψαν γὰρ δὴ πενταχοσίας μνέας ἀργυρίου
 Κυρηναῖοι· ταύτας δρασσόμενος αὐτοχειρίῃ διέσπειρε τῇ
τρατιῇ.

'Ημέρῃ δὲ δεκάτῃ ἀπ' ἧς παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν 14
Μέμφι Καμβύσης, κατίσας ἐς τὸ προάστειον ἐπὶ λύμῃ τὸν
ασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ψαμμήνιτον, βασιλεύσαντα μῆνας
ξ, τοῦτον κατίσας σὺν ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι διεπειρᾶτο αὐτοῦ
ῆς ψυχῆς ποιέων τοιάδε. στείλας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα
σθῆτι δουληίῃ ἐξέπεμπε ἐπ' ὕδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον, συνέ-
πεμπε δὲ καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας ἀνδρῶν τῶν πρώ-
ων, ὁμοίως ἐσταλμένας τῇ τοῦ βασιλέος. ὡς δὲ βοῇ τε καὶ
λαυθμῷ παρήισαν αἱ παρθένοι παρὰ τοὺς πατέρας, οἱ μὲν
λλοι πάντες ἀνεβόων τε καὶ ἀντέκλαιον ὁρέοντες τὰ τέκνα
κακωμένα, ὁ δὲ Ψαμμήνιτος προϊδὼν καὶ μαθὼν ἔκυψε ἐς
ὴν γῆν. παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων, δεύτερά οἱ τὸν
αῖδα ἔπεμπε μετ' ἄλλων Αἰγυπτίων δισχιλίων τὴν αὐτὴν
λικίην ἐχόντων, τούς τε αὐχένας κάλῳ δεδεμένους καὶ τὰ
τόματα ἐγκεχαλινωμένους· ἤγοντο δὲ ποινὴν τίσοντες Μυ-
ληναίων τοῖσι ἐν Μέμφι ἀπολομένοισι σὺν τῇ νηί. ταῦτα
ὰρ ἐδίκασαν οἱ βασιλήιοι δικασταί, ὑπὲρ ἀνδρὸς ἑκάστου
έκα Αἰγυπτίων τῶν πρώτων ἀνταπόλλυσθαι. ὁ δὲ ἰδὼν
αρεξιόντας καὶ μαθὼν τὸν παῖδα ἡγεόμενον ἐπὶ θάνατον,

τίσι τρόποις ἀπεπειρᾶτο Καμβύσης Ψαμμηνίτου

12. (Hesychius v. ὑδρήιον). — 13. καὶ ἄλλας - πρώτων Thomas M. p. 22

1. ἃ] ὡς *R*, om. Schaefer ‖ τοιαῦτα] ἕτερα τοιαῦτα *R* ‖ 4. πενταχοσίας
Rdz: πεντηκοσίας ‖ 6. στρατίη *R* ‖ 8. ἐμέμφι *A*, ἐμ μέμφι *R* ‖ ψαμμίνιτον
C ‖ 10. διεπειρεᾶτο *R* ‖ 11. τάδε *dz* ‖ 12. ἐς *R* ‖ συνέπεμψε *R* ‖ 13. δὲ
om. *d* ‖ 14. βασιλέως *d* ‖ 15. παρηΐσαν Reiz: παρήεσαν *R*, παρῆσαν ceteri ‖
παρὰ] κατὰ *z* ‖ 16. πάντες] πατέρες *R* ‖ ἀνέκλαιον *CPz* ‖ ὁρῶντες *ABR* ‖
17. ψαμμήνιτος προσιδὼν *R* ‖ 18. παρεξελθουσέων *R* ‖ 19. ἐξέπεμπε *sz* ‖
20. ἐχόντων· τοὺς δὲ *PRz* ‖ δεδεμένους] δεδεμένους ἦγον *PRz* ‖ 21. ἄγοντο
CPdz ‖ μυτιληναίων *AB*[1]: μιτυληναίων ‖ 25. ἡγεόμενον *B*, ἀγεόμενον *qz*

τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων τῶν περικατημένων αὐτὸν κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων, τὠυτὸ ἐποίησε τὸ καὶ ἐπὶ τῇ θυγατρί. παρελθόντων δὲ καὶ τούτων, συνήνεικε ὥστε τῶν συμποτέων οἱ ἄνδρα ἀπηλικέστερον, ἐκπεπτωκότα ἐκ τῶν ἐόντων ἔχοντά τε οὐδὲν εἰ μὴ ὅσα πτωχὸς καὶ προσαιτέοντα τὴν στρατιήν, παριέναι Ψαμμήνιτόν τε τὸν Ἀμάσιος καὶ τοὺς ἐν τῷ προαστείῳ κατημένους Αἰγυπτίων. ὁ δὲ Ψαμμήνιτος ὡς εἶδε, ἀνακλαύσας μέγα καὶ καλέσας ὀνομαστὶ τὸν ἑταῖρον ἐπλήξατο τὴν κεφαλήν. ἦσαν δ' ἄρα αὐτοῦ φύλακοι, οἳ τὸ ποιεύμενον πᾶν ἐξ ἐκείνου ἐπ' ἑκάστῃ ἐξόδῳ Καμβύσῃ ἐσήμαινον. θωυμάσας δὲ ὁ Καμβύσης τὰ ποιεύμενα, πέμψας ἄγγελον εἰρώτα αὐτὸν λέγων τάδε. "δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμμήνιτε, εἰρωτᾷ δι' ὅ τι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὁρέων κεκακωμένην καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα οὔτε ἀνέβωσας οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν οὐδὲν σοὶ προσήκοντα, ὡς ἄλλων πυνθάνεται, ἐτίμησας." ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐπειρώτα, ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκήια ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν, τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πένθος ἄξιον ἦν δακρύων, ὃς ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσὼν ἐς πτωχηίην ἀπῖκται ἐπὶ γήραος οὐδῷ." καὶ ταῦτα ὡς . . . ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι. ὡς δὲ λέγεται ὑπ' Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον (ἐτετεύχεε γὰρ καὶ οὗτος ἐπισπόμενος Καμβύσῃ ἐπ' Αἴγυπτον), δακρύειν δὲ Περσέων τοὺς παρεόντας· αὐτῷ τε Καμβύσῃ ἐσελθεῖν οἶκτόν τινα, καὶ αὐτίκα κελεύειν τόν τέ οἱ παῖδα ἐκ τῶν ἀπολλυ-

---

4. Λέξεις

2. καὶ δεινὰ ποιεύντων om. z ‖ τὸ] τῶι C ‖ καὶ om. ABCd ‖ τῇ om. R ‖ 4. οἳ d ‖ ἐκ τῶν om. R ‖ ἔχοντα δὲ R ‖ 6. ψαμμΐνιτον R ‖ 7. ψαμμΐνιτος ὡς ἴδεν R ‖ 8. οὐνομαστὶ C, ὀνόματι R ‖ 9. φύλακοι] τρεῖς φύλακοι z ‖ 10. ἅπαν R ‖ ἐπ'] ἐξ R ‖ ἐσήμηνον R ‖ θωμάσας d ‖ 11. τὸ ποιεύμενον z ‖ ἠρώτα CPz ‖ 12. αὐτὸν – 13 εἰρωτᾷ om. d ‖ ψαμμΐνιτε R ‖ 13. ἐρωτᾷ PRz ‖ διότι L ‖ ὁρῶν ABR ‖ 14. παῖδα] παῖδα δὲ R ‖ στείχοντα dz: στίχοντα ‖ ἀνέκλαυσας z ‖ 15. οὐδέν σοι L ‖ 16. πυνθάνομαι CPdz ‖ ἐτίμησας] ἐτίμησας τούτουσι R ‖ ἐπηρώτα Pz ‖ ὁ δὲ R, ὃδ' z ‖ 17. τοῖσδε L ‖ μείζω R ‖ 18. ἢ om. A[1]BCd ‖ ἑτέρου C ‖ πάθος z ‖ 19. πτωχίην dz ‖ 20. interciderunt talia fere: ἤκουσαν οἱ περὶ Καμβύσεα ‖ 21. εὐδοκέειν B ‖ σφι] οἱ z ‖ δὲ om. R ‖ 22. ὑπὸ R ‖ ἐτέτευχε C ‖ 23. ἐπισπώμενος z

μένων σώζειν καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ προαστείου ἀναστήσαντας ἄγειν παρ' ἑωυτόν. τὸν μὲν δὴ παῖδα εὗρον αὐτοῦ οἱ με- 15
τιόντες οὐκέτι περιεόντα ἀλλὰ πρῶτον κατακοπέντα, αὐτὸν δὲ Ψαμμήνιτον ἀναστήσαντες ἦγον παρὰ Καμβύσεα· ἔνθα τοῦ λοιποῦ διαιτᾶτο ἔχων οὐδὲν βίαιον. εἰ δὲ καὶ ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονέειν, ἀπέλαβε ἂν Αἴγυπτον ὥστε ἐπιτροπεύειν αὐτῆς, ἐπεὶ τιμᾶν ἐώθασι Πέρσαι τῶν βασιλέων τοὺς παῖδας· τῶν, εἰ καί σφεων ἀποστέωσι, ὅμως τοῖσί γε παισὶ αὐτῶν ἀποδιδοῦσι τὴν ἀρχήν. πολλοῖσι μέν νυν καὶ ἄλλοισι ἐστὶ σταθμώσασθαι ὅτι τοῦτο οὕτω νενομίκασι ποιέειν, ἐν δὲ καὶ τῷ τε Ἰνάρω παιδὶ Θαννύρᾳ, ὃς ἀπέλαβε τήν οἱ ὁ πατὴρ εἶχε ἀρχήν, καὶ τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι· καὶ γὰρ οὗτος ἀπέλαβε τὴν τοῦ πατρὸς ἀρχήν. καίτοι Ἰνάρω γε καὶ Ἀμυρταίου οὐδαμοί κω Πέρσας κακὰ πλέω ἐργάσαντο. νῦν δὲ μηχανεόμενος κακὰ ὁ Ψαμμήνιτος ἔλαβε τὸν μισθόν· ἀπιστὰς γὰρ Αἰγυπτίους ἥλω· ἐπείτε δὲ ἐπάιστος ἐγένετο ὑπὸ Καμβύσεω, αἷμα ταύρου πιὼν ἀπέθανε παραχρῆμα. οὕτω δὴ οὗτος ἐτελεύτησε.

Καμβύσης δὲ ἐκ Μέμφιος ἀπίκετο ἐς Σάιν πόλιν, βουλό- 16
μενος ποιῆσαι τὰ δὴ καὶ ἐποίησε. ἐπείτε γὰρ ἐσῆλθε ἐς τὰ τοῦ Ἀμάσιος οἰκία, αὐτίκα ἐκέλευε ἐκ τῆς ταφῆς τὸν Ἀμάσιος νέκυν ἐκφέρειν ἔξω· ὡς δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ἐγένετο, μαστιγοῦν ἐκέλευε καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν καὶ κεντοῦν τε

τελευτὴ Ψαμμηνίτου — τίνι τρόπῳ Καμβύσης ἐλυμήνατο τὸν Ἀμάσιδος νέκυν

---

10. Eustathius Il. p. 70. — 16. Λέξεις. — 23. (Dio Chrys. XXXVII p. 125 R.) — Priscianus XVIII 236

1. σώιζειν *C* ‖ 2. αὐτοῦ om. *ABCd* ‖ οἱ om. *C* ‖ 4. ψαμμίνιτον *R* 5. ἐπιστήθη *R* ‖ 6. μὴ om. *Apr.* ‖ πολυπραγμονεῖν *dz*, πολυπρηγμονεῖν reliqui ‖ 7. αὐτὴν *R* ‖ βασιλήιων *sz* ‖ 8. εἰ] ἢν *Pcorr.z*, ἦν *R* ‖ 9. καὶ om. *d* ‖ 10. δὲ] δὲ δὴ ‖ 11. τῷ τε Reiske: τῶιδε· *ABCd*, τῶιδε *P*, τῶδε *R*, τῷδε τῷ *z* ‖ ἰνάρωι *P*, ἰναρῶ τῶ λίβυος *R*, τῷ λίβυος Ἰνάρω *z* ‖ Θαννύρᾳ *z*: ἰθαννύρα *R*, θαννύρα ceteri ‖ ὅς] ὡς *R* ‖ 13. ἰνάρω τε *Pcorr.z*, ἰναρῶ τε *R* ‖ 14. πλέα *dz* ‖ ἐργάσατο *R* ‖ μηχανώμενος *L* ‖ 15. ψαμμίνιτος *R* 17. δὲ *d* ‖ 20. εἰσῆλθε *R* ‖ 21. τῆς om. *d* ‖ 22. ταῦτα] ταῦτά οἱ *R* ‖ 23. μαστιγοῦν] μαστιγοῦν τὸν νέκυν *Rz* ‖ κεντροῦν *R* ‖ τε om. *z*

καὶ τἄλλα πάντα λυμαίνεσθαι. ἐπείτε δὲ καὶ ταῦτα ἐκα
ποιεῦντες (ὁ γὰρ δὴ νεκρὸς ἅτε τεταριχευμένος ἀντεῖχέ
καὶ οὐδὲν διεχέετο), ἐκέλευσέ μιν ὁ Καμβύσης κατακαῦ
ἐντελλόμενος οὐκ ὅσια. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι ε
πῦρ. τὸ ὦν κατακαίειν γε τοὺς νεκροὺς οὐδαμῶς ἐν νό
οὐδετέροισί ἐστι, Πέρσῃσι μὲν δι' ὅ περ εἴρηται, θεῷ οὐ
καιον εἶναι λέγοντες νέμειν νεκρὸν ἀνθρώπου· Αἰγυπτίοισ
νενόμισται πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον, πάντα δὲ αὐτὸ κα
σθίειν τά περ ἂν λάβῃ, πλησθὲν δὲ αὐτὸ τῆς βορῆς συ
ποθνήσκειν τῷ κατεσθιομένῳ. οὔκων θηρίοισι νόμος οὐ
μῶς σφι ἐστὶ τὸν νέκυν διδόναι· καὶ διὰ ταῦτα ταριχεύο
ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ εὐλέων καταβρωθῇ. οὕτω οὐδετέρ
νομιζόμενα ἐνετέλλετο ποιέειν ὁ Καμβύσης. ὡς μέντοι
γύπτιοι λέγουσι, οὐκ Ἅμασις ἦν ὁ ταῦτα παθών, ἀλλὰ ἄλ
τις τῶν Αἰγυπτίων ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίην Ἀμάσι,
λυμαινόμενοι Πέρσαι ἐδόκεον Ἀμάσι λυμαίνεσθαι. λέγο
γὰρ ὡς πυθόμενος ἐκ μαντηίου ὁ Ἅμασις τὰ περὶ ἑωυ
ἀποθανόντα μέλλοντα γίνεσθαι, οὕτω δὴ ἀκεόμενος τὰ ἐ
φερόμενα τὸν μὲν ἄνθρωπον τοῦτον τὸν μαστιγωθέντα ἀ
θανόντα ἔθαψε ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωυτοῦ θήκ
ἑωυτὸν δὲ ἐνετείλατο τῷ παιδὶ ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μ
λιστα θεῖναι. αἱ μέν νυν ἐκ τοῦ Ἀμάσιος ἐντολαὶ αὗται α
τὴν ταφήν τε καὶ τὸν ἄνθρωπον ἔχουσαι οὔ μοι δοκέο
ἀρχὴν γενέσθαι, ἄλλως δ' αὐτὰ Αἰγύπτιοι σεμνοῦν.

ὅτι τὸ πῦρ Αἰγύπτιοι θηρίον νομίζουσιν εἶναι

---

4. Πέρσαι - 5 πῦρ et 6 δίκαιον - 12 καταβρωθῇ Stobaeus fl
CXXIII 13. — 12. Λέξεις

1. τὰ ἄλλα *d* ‖ 3: ἐκέλευε γάρ μιν *d* ‖ 5. τὸ πῦρ *Pz*. Stob. ‖
Schweighaeuser: τε *ABCPd*, om. *Rz* ‖ 6. διότι περ *R*, διόπερ ceter
θεῷ οὐ] διὸ οὐδὲ Stob. ‖ 7. λέγουσι z. Stob. ‖ 8. τὸ πῦρ Stob. ‖ αὐτὸν
αὐτοῦ Stob. ‖ 9. λάβοι *d* ‖ τὰ ἄν περ *R* ‖ 10. οὐκ ὦν *R*, οὐκ οὖν Stob
νόμος ante ἐστὶ Stob. ‖ 11. σφι] σφιν Stob., φησιν *ABd*, φ *C* ‖ 12. ἵνα
Stob. ‖ οὕτω] οὕτω δὴ *R* ‖ 14. ἀλλ' Bekker ‖ 15. τις τῶν] τῶν τις
τῶν *d*[1] ‖ ἔχων] ἔχων τε *R* ‖ φ *L* ‖ 16. ἄμασιν *ABC*, ἄμασιν *d* ‖ 18. μέ
ἀποθανόντα *R* ‖ 19. μὲν om. *R* ‖ 20. ἐπὶ] ἐν *Pdz* ‖ ἐκτὸς *R* ‖ 22. ἀ
σεος *R* ‖ αἱ om. *R* ‖ 23. τὴν om. z ‖ 24. ἀλλ' ἄλλως αὐτὰ *R*

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐβουλεύσατο τριφασίας στρατηίας, ἐπί τε Καρχηδονίους καὶ ἐπὶ Ἀμμωνίους καὶ ἐπὶ τοὺς μακροβίους Αἰθίοπας, οἰκημένους δὲ Λιβύης ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ· βουλευομένῳ δέ οἱ ἔδοξε ἐπὶ μὲν Καρχηδονίους τὸν ναυτικὸν στρατὸν ἀποστέλλειν, ἐπὶ δὲ Ἀμμωνίους τοῦ πεζοῦ ἀποκρίναντα, ἐπὶ δὲ τοὺς Αἰθίοπας κατόπτας πρῶτον, ὀψομένους τε τὴν ἐν τούτοισι τοῖσι Αἰθίοψι λεγομένην εἶναι ἡλίου τράπεζαν εἰ ἔστι ἀληθέως, καὶ πρὸς ταύτῃ τὰ ἄλλα κατοψομένους, δῶρα δὲ τῷ λόγῳ φέροντας τῷ βασιλέι αὐτῶν. ἡ δὲ τράπεζα τοῦ ἡλίου τοιήδε τις λέγεται εἶναι. 17

λειμών ἐστι ἐν τῷ προαστείῳ ἐπίπλεος κρεῶν ἑφθῶν πάντων τῶν τετραπόδων· ἐς τὴν τὰς μὲν νύκτας ἐπιτηδεύοντας τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας τῶν ἀστῶν, τὰς δὲ ἡμέρας δαίνυσθαι προσιόντα τὸν βουλόμενον. φάναι δὲ τοὺς ἐπιχωρίους ταῦτα τὴν γῆν αὐτὴν ἀναδιδόναι ἑκάστοτε. ἡ μὲν δὴ τράπεζα τοῦ ἡλίου καλεομένη λέγεται εἶναι τοιήδε. 18

Καμβύσῃ δὲ ὡς ἔδοξε πέμπειν τοὺς κατασκόπους, αὐτίκα μετεπέμπετο ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος τῶν Ἰχθυοφάγων ἀνδρῶν τοὺς ἐπισταμένους τὴν Αἰθιοπίδα γλῶσσαν. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετήισαν, ἐν τούτῳ ἐκέλευε ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα πλέειν τὸν ναυτικὸν στρατόν. Φοίνικες δὲ οὐκ ἔφασαν ποιήσειν ταῦτα· ὁρκίοισι γὰρ μεγάλοισι ἐνδεδέσθαι, καὶ οὐκ ἂν ποιέειν ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἑωυτῶν στρατευόμενοι. Φοινίκων δὲ οὐ βουλομένων οἱ λοιποὶ οὐκ ἀξιόμαχοι ἐγίνοντο. Καρχηδόνιοι μέν νυν οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περ- 19

περὶ τῆς Καμβύσου κατὰ Καρχηδονίων καὶ Ἀμμωνίων καὶ Αἰθιόπων στρατείας περὶ τῆς λεγομένης ἡλίου τραπέζης παρὰ Αἰθίοψιν

7. Pollux II 59. — 13. (Hesychius v. τοὺς ἐν τέλεϊ)

1. ἐβουλεύσατο ὁ καμβύσης *R* ‖ 2. καὶ ἐπὶ] ἐπὶ *d* ‖ ἀμωνίους *C* ‖ 6. καθόπτας πρώτους *R* ‖ 7. τε om. *R* ‖ 9. βασιλεῖ *ABPdz* ‖ 10. αὐτέων *Rz* ‖ τοιῆδέ τις *A*, τοιήδέ τις *BPdz* ‖ 11. ἐπίπλεως *Acorr.BCPd* ‖ ἐφθῶν *Bd* ‖ 12. ἐς ὃν *R*, ἐς τῶν *d* ‖ τίθεται *d* ‖ 13. τέλει *Ad* ‖ 14. δ' *R* δαίνυσθαι *dz* ‖ 16. τοιῆδε *AB* ‖ 17. καμβύσης *R* ‖ 19. ἐν - 20 μετήισαν om. *R* ‖ 20. μετήισαν Valckenaer: μετῆσαν ‖ ἐπὶ om. *z* ‖ 22. ὁρκίοισί τε γὰρ *Rz* ‖ 24. ἐγένοντο *R* ‖ 25. δουλωσύνην *d*

σέων· Καμβύσης γὰρ βίην οὐκ ἐδικαίου προσφέρειν Φοί
ὅτι σφέας τε αὐτοὺς ἐδεδώκεσαν Πέρσῃσι καὶ πᾶς ἐκ Φο
κων ἤρτητο ὁ ναυτικὸς στρατός. δόντες δὲ καὶ Κύπ
20 σφέας αὐτοὺς Πέρσῃσι ἐστρατεύοντο ἐπ' Αἴγυπτον. ἐπ
δὲ τῷ Καμβύσῃ ἐκ τῆς Ἐλεφαντίνης ἀπίκοντο οἱ Ἰχθ
φάγοι, ἔπεμπε αὐτοὺς ἐς τοὺς Αἰθίοπας ἐντειλάμενος τὰ
γειν χρῆν καὶ δῶρα φέροντας πορφύρεόν τε εἷμα καὶ χρύ
στρεπτὸν περιαυχένιον καὶ ψέλια καὶ μύρου ἀλάβαστρον
φοινικηίου οἴνου κάδον. οἱ δὲ Αἰθίοπες οὗτοι, ἐς τοὺς ἀ
πεμπε ὁ Καμβύσης, λέγονται εἶναι μέγιστοι καὶ κάλλι
ἀνθρώπων πάντων. νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι αὐ
φασι κεχωρισμένοισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ δὴ καὶ κ
τὴν βασιληίην τοιῷδε. τὸν ἂν τῶν ἀστῶν κρίνωσι μέγι
τε εἶναι καὶ κατὰ τὸ μέγαθος ἔχειν τὴν ἰσχύν, τοῦτον ἀξι
21 βασιλεύειν. ἐς τούτους δὴ ὦν τοὺς ἄνδρας ὡς ἀπίκοντ
Ἰχθυοφάγοι, διδόντες τὰ δῶρα τῷ βασιλέι αὐτῶν ἔλεγον τ
"βασιλεὺς ὁ Περσέων Καμβύσης, βουλόμενος φίλος καὶ ξε
τοι γενέσθαι, ἡμέας τε ἀπέπεμψε ἐς λόγους τοι ἐλθεῖν
λεύων καὶ δῶρα ταῦτά τοι διδοῖ τοῖσι καὶ αὐτὸς μάλ
ἥδεται χρεώμενος." ὁ δὲ Αἰθίοψ μαθὼν ὅτι κατόπται ἥκ
λέγει πρὸς αὐτοὺς τοιάδε. "οὔτε ὁ Περσέων βασιλεὺς δ
ὑμέας ἔπεμψε φέροντας προτιμῶν πολλοῦ ἐμοὶ ξεῖνος γ
σθαι, οὔτε ὑμεῖς λέγετε ἀληθέα (ἥκετε γὰρ κατόπται
ἐμῆς ἀρχῆς), οὔτε ἐκεῖνος ἀνήρ ἐστι δίκαιος· εἰ γὰρ
δίκαιος, οὔτ' ἂν ἐπεθύμησε χώρης ἄλλης ἢ τῆς ἑωυτοῦ,

περὶ Αἰθιόπων   περὶ τῆς εἰς Αἰθίοπας πρεσβείας

9. Athenaeus p. 473. Pollux X 70. — 10. Eustathius Dion. 21
20. Pollux II 59

2. ἐκδεδόκεσαν *z* ‖ 6. ἐντειλάμενός τε τὰ *R* ‖ 7. χρῆν *Pz*: χρῆ
χρὴ reliqui ‖ καὶ δῶρα] δῶρα *R* ‖ 8. ψέλλια *dz* ‖ 9. φοινικίου Poll. ‖
πεμψε *z* ‖ 11. ἁπάντων *R* ‖ ἄλλοις *R* ‖ αὐτούς φασι *R*: αὐτοὺς καὶ *A*
αὐτοὺς *Pz* ‖ 12. καὶ χωρισμένοισι *R* ‖ δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ 13. κρίνωσι
ἰσχύν *R* ‖ τε om. *Ppr.* ‖ 14. τὸ om. *ABC* ‖ ἀξιοῦσι om. *R* ‖ 16. τ
R ‖ βασιλεῖ *ABPd* ‖ αὐτέων *z* ‖ 18. τοι ante βουλόμενος *R*, post
z ‖ ἀπέπεμπε *CPz* ‖ 20. χρεόμενος *P* ‖ 22. ὑμᾶς *d* ‖ 25. ἐπεθύμεε

ἂν ἐς δουλοσύνην ἀνθρώπους ἦγε ὑπ' ὧν μηδὲν ἠδίκηται. νῦν δὲ αὐτῷ τόξον τόδε διδόντες τάδε ἔπεα λέγετε. βασιλεὺς ὁ Αἰθιόπων συμβουλεύει τῷ Περσέων βασιλέι, ἐπεὰν οὕτω εὐπετέως ἕλκωσι τὰ τόξα Πέρσαι ἐόντα μεγάθεϊ τοσαῦτα, τότε ἐπ' Αἰθίοπας τοὺς μακροβίους πλήθεϊ ὑπερβαλλόμενον στρατεύεσθαι· μέχρι δὲ τούτου θεοῖσι εἰδέναι χάριν, οἳ οὐκ ἐπὶ νόον τράπουσι Αἰθιόπων παισὶ γῆν ἄλλην προσκτᾶσθαι τῇ ἑωυτῶν." ταῦτα δὲ εἴπας καὶ ἀνεὶς τὸ τόξον παρέδωκε 22
τοῖσι ἥκουσι. λαβὼν δὲ τὸ εἷμα τὸ πορφύρεον εἰρώτα ὅ τι εἴη καὶ ὅκως πεποιημένον· εἰπόντων δὲ τῶν Ἰχθυοφάγων τὴν ἀληθείην περὶ τῆς πορφύρης καὶ τῆς βαφῆς, δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους ἔφη εἶναι, δολερὰ δὲ αὐτῶν τὰ εἵματα. δεύτερα δὲ τὸν χρυσὸν εἰρώτα τὸν στρεπτὸν τὸν περιαυχένιον καὶ τὰ ψέλια· ἐξηγεομένων δὲ τῶν Ἰχθυοφάγων τὸν κόσμον αὐτοῦ γελάσας ὁ βασιλεὺς καὶ νομίσας εἶναί σφεα πέδας εἶπε ὡς παρ' ἑωυτοῖσι εἰσὶ ῥωμαλεώτεραι τουτέων πέδαι. τρίτον δὲ εἰρώτα τὸ μύρον· εἰπόντων δὲ τῆς ποιήσιος πέρι καὶ ἀλείψιος, τὸν αὐτὸν λόγον τὸν καὶ περὶ τοῦ εἵματος εἶπε. ὡς δὲ ἐς τὸν οἶνον ἀπίκετο καὶ ἐπύθετο αὐτοῦ τὴν ποίησιν, ὑπερησθεὶς τῷ πόματι ἐπείρετο ὅ τι τε σιτέεται ὁ βασιλεὺς καὶ χρόνον ὁκόσον μακρότατον ἀνὴρ Πέρσης ζώει. οἱ δὲ σιτέεσθαι μὲν τὸν ἄρτον εἶπον, ἐξηγησάμενοι τῶν πυρῶν τὴν φύσιν, ὀγδώκοντα δὲ ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Αἰθίοψ ἔφη οὐδὲν θωυμάζειν εἰ σιτεόμενοι κόπρον ἔτεα ὀλίγα ζώουσι· οὐδὲ γὰρ ἂν τοσαῦτα

---

12. Plutarchus mor. p. 863. (646)

3. ὁ om. *R* ‖ βασιλεῖ *ABPd* ‖ ἐπειδὰν *CPz* ‖ οὔτω *CPz*: οὕτως ‖ 4. τὰ om. *R* ‖ μεγάθει *AB*, μεγάθη *R* ‖ 5. πλήθει *AB* ‖ 6. μέχρις *AC* ‖ τούτων *Pdz* ‖ 7. τρέπουσι *L* ‖ κτᾶσθαι πρὸς *R* ‖ 9. ἠρώτα *CPz* ‖ 10. εἰπάντων *R* ‖ 11. ἀληθηίην *z* ‖ πορφυρέης *R* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ 13. χρυσὸν *Rz*: χρυσοῦν ceteri. χρύσεον Schaefer ‖ ἠρώτα *CPz* ‖ τὸν στρεπτὸν *R*: στρεπτὸν ‖ 14. ψέλλια *dz* ‖ 15. αὐτῶν *s*, αὐτέων *z* ‖ σφεας *Rd* ‖ 16. ἑωυτοῖς *AB* ‖ 17. ἠρώτα *CPz* ‖ μῦρον *Rdz* ‖ εἰπάντων *R* ‖ ποιήσεως *R* ‖ 18. καὶ om. *R* ‖ 20. ἐπήρετο *C* ‖ 22. εἶπαν *R* ‖ 23. δ' *CPz* ‖ ζόης *CPz*: ζωῆς *ABR*, ζώης *d* ‖ 24. οὐδὲν ἔφη *R* ‖ θωμάζειν *ABd*, θαυμάζειν *P*, θωϋμάζειν *z*

δύνασθαι ζώειν σφέας, εἰ μὴ τῷ πόματι ἀνέφερον, φρά
τοῖσι Ἰχθυοφάγοισι τὸν οἶνον· τούτῳ γὰρ ἑωυτοὺς ὑπὸ Π
23 σέων ἑσσοῦσθαι. ἀντειρομένων δὲ τὸν βασιλέα τῶν Ἰχθ
φάγων τῆς ζόης καὶ διαίτης πέρι, ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι
ἑκατὸν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ἀπικνέεσθαι, ὑπερβάλλειν
τινας καὶ ταῦτα, σίτησιν δὲ εἶναι κρέα [τε] ἑφθὰ καὶ π
γάλα. θῶυμα δὲ ποιευμένων τῶν κατασκόπων περὶ
ἐτέων, ἐπὶ κρήνην σφι ἡγήσασθαι, ἀπ᾽ ἧς λουόμενοι λι
ρώτεροι ἐγίνοντο, κατά περ εἰ ἐλαίου εἴη· ὄζειν δὲ ἀπ᾽ αὐ
ὡς εἰ ἴων. ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης οὕτω
τι ἔλεγον εἶναι οἱ κατάσκοποι ὥστε μηδὲν οἷόν τ᾽ εἶναι
αὐτοῦ ἐπιπλέειν, μήτε ξύλον μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐ
φρότερα, ἀλλὰ πάντα σφέα χωρέειν ἐς βυσσόν. τὸ δὲ ὕ
τοῦτο εἴ σφι ἐστὶ ἀληθέως οἷόν τι λέγεται, διὰ τοῦτο ἂν ε
τούτῳ τὰ πάντα χρεώμενοι, μακρόβιοι. ἀπὸ τῆς κρήνης
ἀπαλλασσομένων, ἀγαγεῖν σφεας ἐς δεσμωτήριον ἀνδρ
ἔνθα τοὺς πάντας ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι. ἔστι δ
τούτοισι τοῖσι Αἰθίοψι πάντων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον
τιμιώτατον. θεησάμενοι δὲ καὶ τὸ δεσμωτήριον, ἐθεήσα
24 καὶ τὴν τοῦ ἡλίου λεγομένην τράπεζαν. μετὰ δὲ ταύτην
λευταίας ἐθεήσαντο τὰς θήκας αὐτῶν, αἳ λέγονται σκευ
σθαι ἐξ ὑέλου τρόπῳ τοιῷδε. ἐπεὰν τὸν νεκρὸν ἰσχνήνω

περὶ τῆς ἐν Αἰθίοψι λιπαρᾶς κρήνης   περὶ τοῦ παρὰ Αἰ
δεσμωτηρίου καὶ τῶν χρυσῶν πεδῶν

4. - 6 Eustathius Dion. 218. — Valerius Maximus VIII 13 ext.
8. Sotion paradoxol. p. 186 Idel. — 17 sq. Eustathius Dion. 218

1. ζώειν δύνασθαί σφεας *Ppr.R* ‖ ἀναφέρων *R*, ἀνέφυρον z ‖ 2.
Rz ‖ 3. ἑσσοῦσθαι *d* ‖ ἀντερόμενον *Bpr.* ‖ τὸν βασιλέα om. *R* ‖ 4.
Cd, ζωῆς *R* ‖ τῆς διαίτης *R* ‖ ἐς εἴκοσι *Pz*: ἐς εἴκοσί τε *R*, ἐ
reliqui ‖ 5. αὐτέων *dz* ‖ ὑπερβαλλέειν z ‖ 6. τε om. *R* ‖ ἑφθὰ *Rd* ‖
πόμα γάλα om. *d* ‖ 7. γάλα] μεγάλα *R* ‖ θαῦμα *Rz*, θῶμα *d* ‖ 8. σφ
τινάς φησιν *R* ‖ 9. ἐγίγνοντο *P*, γίγνονται *R* ‖ 11. τ᾽ *ABR*: τε ‖ ἀπ

12. πλέειν *d* ‖ εἰσὶν *d* ‖ 13. βυθόν *R* ‖ 14. λέγεται] εστι λεγεται *A*, λέ
ἐστι *BCd* ‖ 15. χρεόμενοι *P* ‖ 16. ἄγειν *R* ‖ σφεας *Pd*: σφέα
19. ἐθηήσαντο *PRz* ‖ 21. ἐθηήσαντο *PRdz* ‖ αὐτέων z ‖ 22. ἐκ ξ
A[1]*B*[1]*C*[1], ἐξ ὑάλου *R*, ἐξ ὑέλλου *C*[m] *d* ‖ ἰσχνίσωσι *d*

: δὴ κατά περ Αἰγύπτιοι εἴτε ἄλλως κως, γυψώσαντες ιντα αὐτὸν γραφῇ κοσμέουσι, ἐξομοιεῦντες τὸ εἶδος ἐς τὸ ατόν, ἔπειτα δέ οἱ περιιστᾶσι στήλην ἐξ ὑέλου πεποιημέ- κοίλην· ἡ δέ σφι πολλὴ καὶ εὐεργὸς ὀρύσσεται. ἐν μέσῃ τῇ στήλῃ ἐνεὼν διαφαίνεται ὁ νέκυς, οὔτε ὀδμὴν οὐδεμίαν ιριν παρεχόμενος οὔτε ἄλλο ἀεικὲς οὐδέν, καὶ ἔχει πάντα ιερὰ ὁμοίως αὐτῷ τῷ νέκυϊ. ἐνιαυτὸν μὲν δὴ ἔχουσι τὴν λην ἐν τοῖσι οἰκίοισι οἱ μάλιστα προσήκοντες, πάντων ιρχόμενοι καὶ θυσίας οἱ προσάγοντες· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ- ίσαντες ἱστᾶσι περὶ τὴν πόλιν.

Θεησάμενοι δὲ τὰ πάντα οἱ κατάσκοποι ἀπαλλάσσοντο σω. ἀπαγγειλάντων δὲ ταῦτα τούτων, αὐτίκα ὁ Καμβύ- , ὀργὴν ποιησάμενος ἐστρατεύετο ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας, οὔτε ασκευὴν σίτου οὐδεμίαν παραγγείλας, οὔτε λόγον ἑωυτῷ ς ὅτι ἐς τὰ ἔσχατα γῆς ἔμελλε στρατεύεσθαι· οἷα δὲ ιανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης, ὡς ἤκουε τῶν Ἰχθυοφά- ι, ἐστρατεύετο, Ἑλλήνων μὲν τοὺς παρεόντας αὐτοῦ τάξας μένειν, τὸν δὲ πεζὸν πάντα ἅμα ἀγόμενος. ἐπείτε δὲ ατευόμενος ἐγένετο ἐν Θήβῃσι, ἀπέκρινε τοῦ στρατοῦ ὡς τε μυριάδας, καὶ τούτοισι μὲν ἐνετέλλετο Ἀμμωνίους νδραποδισαμένους τὸ χρηστήριον τὸ τοῦ Διὸς ἐμπρῆσαι, ὸς δὲ τὸν λοιπὸν ἄγων στρατὸν ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας. ν δὲ τῆς ὁδοῦ τὸ πέμπτον μέρος διεληλυθέναι τὴν στρα- ν, αὐτίκα πάντα αὐτοὺς τὰ εἶχον σιτίων ἐχόμενα ἐπελε- πε, μετὰ δὲ τὰ σιτία καὶ τὰ ὑποζύγια ἐπέλιπε κατεσθιό-

περὶ τῶν παρὰ Αἰθίοψι θηκῶν　　　τίνα τὰ συμβεβηκότα τοῖσι κατὰ Αἰθιόπων πορευθεῖσιν

3 sqq. Diodorus II 15. — 16. Λέξεις

2. κοσμέουσι *Rz*: κοσμοῦσι ‖ 3. ἐκ ξύλου *A*[1]*B*[1]*C*, ἐξ ὑάλου *R*, ἐξ ὑέλλου 4. εὐεργετῶς *R* ‖ 5. οὐδεμίην *Rz* ‖ 6. ἄχαρι *d* ‖ 8. ἐν τῇσι οἰκίῃσιν ‖ πάντων] πάντων τε *R* ‖ 9. ἀρχόμενοι *C* ‖ οἵ *d* ‖ 10. ἱστῶσι *qz* ‖ ἀπαλλάσσονται *R* ‖ 13. ἀρχὴν *R* ‖ 14. οὐδεμίην *sz* ‖ 15. διδοὺς ‖ τῆς γῆς *R* ‖ οἷά τε *AB* ‖ 16. ὧν *z* ‖ ἤκουσε *R* ‖ 17. αὐτοῦ ταύτῃ αὐτῷ *z* ‖ 18. ἅμα om. *d*[1] ‖ 19. πορευόμενος *R* ‖ ἀπέκρηνε *Apr.B* ‖ ἐπέλειπε *B*

μενα. εἰ μέν νυν μαθὼν ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐγνωσιμάχ
καὶ ἀπῆγε ὀπίσω τὸν στρατόν, ἐπὶ τῇ ἀρχῆθεν γενομέ
ἁμαρτάδι ἦν ἂν ἀνὴρ σοφός· νῦν δὲ οὐδένα λόγον ποιεύμεν
ἤιε αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω. οἱ δὲ στρατιῶται ἕως μέν τι εἶχον
τῆς γῆς λαμβάνειν, ποιηφαγέοντες διέζωον, ἐπεὶ δὲ ἐς τ
ψάμμον ἀπίκοντο, δεινὸν ἔργον αὐτῶν τινὲς ἐργάσαντο·
δεκάδος γὰρ ἕνα σφέων αὐτῶν ἀποκληρώσαντες κατέφαγ
πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης, δείσας τὴν ἀλληλοφαγίη
ἀπεὶς τὸν ἐπ' Αἰθίοπας στόλον ὀπίσω ἐπορεύετο καὶ ἀπικνε
ται ἐς Θήβας πολλοὺς ἀπολέσας τοῦ στρατοῦ· ἐκ Θηβέ
26 δὲ καταβὰς ἐς Μέμφιν τοὺς Ἕλληνας ἀπῆκε ἀποπλέειν.
μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε· οἱ δ' αὐτῶν ἐ
Ἀμμωνίους ἀποσταλέντες στρατεύεσθαι, ἐπείτε ὁρμηθέν
ἐκ τῶν Θηβέων ἐπορεύοντο ἔχοντες ἀγωγούς, ἀπικόμενοι μ
φανεροί εἰσι ἐς Ὄασιν πόλιν, τὴν ἔχουσι μὲν Σάμιοι τῆς Α
σχριωνίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι, ἀπέχουσι δὲ ἑπτὰ ἡμερέ
ὁδὸν ἀπὸ Θηβέων διὰ ψάμμου· ὀνομάζεται δὲ ὁ χῶρος οὗ
κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν Μακάρων νῆσος. ἐς μὲν δὴ τοῦτ
τὸν χῶρον λέγεται ἀπικέσθαι τὸν στρατόν, τὸ ἐνθεῦτεν
ὅτι μὴ αὐτοὶ Ἀμμώνιοι καὶ οἱ τούτων ἀκούσαντες, ἄλ
οὐδένες οὐδὲν ἔχουσι εἰπεῖν περὶ αὐτῶν· οὔτε γὰρ ἐς τ
Ἀμμωνίους ἀπίκοντο οὔτε ὀπίσω ἐνόστησαν. λέγεται δὲ
τάδε ὑπ' αὐτῶν Ἀμμωνίων. ἐπειδὴ ἐκ τῆς Ὀάσιος ταύτ

ὅτι πάντες οἱ ἐπὶ Ἀμμωνίους πορευθέντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο
περὶ Ὀάσεως πόλεως

---

1. Λέξεις. — 9. ἀπεὶς - στόλον Thomas M. p. 347. — 11. ὁ μ
12 ἔπρηξε ibidem. — 16. ἀπέχουσι - 18 νῆσος Eustathius Od. p. 1509
18. Stephanus Byz. v. Αὔασις. Olympiodorus apud Photium bibl. p.
Bekk.

3. ἂν om. *R* ‖ σοφὸς ἀνήρ z ‖ 4. ἀεὶ *R* ‖ 5. διέζων *R* ‖ 6. αὐτ
z ‖ ἐργάσαντο *CRz*: εἰργάσαντο ‖ 7. αὐτέων z ‖ ἀποκληρωθέντες *R*
8. ἀλληλοφαγίαν *B* ‖ 10. θηβῶν *AB*, θηβαίων *CRdz* ‖ 11. καταβὰς] ἐ
ρεύοντο ἔχοντες ἀγωγούς· καὶ καταβὰς z ‖ 12. οὕτως *ABd*. Thom. ‖ ἔπ
d ‖ αὐτέων z ‖ 13. σταλέντες *d* ‖ 14. θηβαίων *CRz* ‖ 16. φυτῆς *F*
17. θηβαίων *Rdz* ‖ οὐνομάζεται *CPdz* ‖ 18. νῆσοι *R*. Olymp. Eust.
20. ἀκούοντες *R* ‖ 21. αὐτέων z ‖ 22. λέγετε *R* ‖ καὶ om. *R* ‖ 23.
τέων z ‖ ὁ ἄσιος *R*

ἰέναι διὰ τῆς ψάμμου ἐπὶ σφέας, γενέσθαι τε αὐτοὺς μεταξύ κου μάλιστα αὐτῶν τε καὶ τῆς Ὀάσιος, ἄριστον αἱρεομένοισι αὐτοῖσι ἐπιπνεῦσαι νότον μέγαν τε καὶ ἐξαίσιον, φορέοντα δὲ θῖνας τῆς ψάμμου καταχῶσαί σφεας, καὶ τρόπῳ τοιούτῳ ἀφανισθῆναι. Ἀμμώνιοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι περὶ τῆς στρατιῆς ταύτης.

Ἀπιγμένου δὲ Καμβύσεω ἐς Μέμφιν ἐφάνη Αἰγυπτίοισι 27
ὁ Ἆπις, τὸν Ἕλληνες Ἔπαφον καλέουσι· ἐπιφανέος δὲ τού-
του γενομένου αὐτίκα οἱ Αἰγύπτιοι εἵματα ἐφόρεον τὰ κάλ-
λιστα καὶ ἦσαν ἐν θαλίῃσι. ἰδὼν δὲ ταῦτα τοὺς Αἰγυπτίους
ποιεῦντας ὁ Καμβύσης, πάγχυ σφέας καταδόξας ἑωυτοῦ κα-
κῶς πρήξαντος χαρμόσυνα ταῦτα ποιέειν, ἐκάλεε τοὺς ἐπι-
τρόπους τῆς Μέμφιος, ἀπικομένους δὲ ἐς ὄψιν εἴρετο ὅ τι
πρότερον μὲν ἐόντος αὐτοῦ ἐν Μέμφι ἐποίευν τοιοῦτον οὐδὲν
Αἰγύπτιοι, τότε δὲ ἐπεὶ αὐτὸς παρείη τῆς στρατιῆς πλῆθός τι
ἀποβαλών. οἱ δὲ ἔφραζον ὥς σφι θεὸς εἴη φανεὶς διὰ χρό-
νου πολλοῦ ἐωθὼς ἐπιφαίνεσθαι, καὶ ὡς ἐπεὰν φανῇ τότε
πάντες Αἰγύπτιοι κεχαρηκότες ὁρτάζοιεν. ταῦτα ἀκούσας ὁ
Καμβύσης ἔφη ψεύδεσθαί σφεας καὶ ὡς ψευδομένους θανά-
τῳ ἐζημίου. ἀποκτείνας δὲ τούτους δεύτερα τοὺς ἱρέας ἐκά- 28
λεε ἐς ὄψιν· λεγόντων δὲ κατὰ ταὐτὰ τῶν ἱρέων, οὐ λήσειν
ἔφη αὐτὸν εἰ θεός τις χειροήθης ἀπιγμένος εἴη Αἰγυπτίοισι.
τοσαῦτα δὲ εἴπας ἀπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν τοὺς ἱρέας. οἱ
μὲν δὴ μετήισαν ἄξοντες. ὁ δὲ Ἆπις οὗτος ὁ Ἔπαφος γίνε-
ται μόσχος ἐκ βοὸς ἥτις οὐκέτι οἵη τε γίνεται ἐς γαστέρα
ἄλλον βάλλεσθαι γόνον. Αἰγύπτιοι δὲ λέγουσι σέλας ἐπὶ τὴν

1. ψάμμου· ἐπεί σφεας γενέσθαι *R* ‖ τε] τε καὶ *d* ‖ 2. αὐτέων *ABCdz* ‖ ὁ ἄσιος *R* ‖ ἄριστον] ἄριστον δὲ *z*. fortasse καὶ ἄριστον ‖ 3. αὐτέοισι *ABCd* ‖ ἐξέσιον *R* ‖ 8. ὁ om. *R* ‖ ἄπις *L* ubique ‖ καλέουσιν ἔπαφον *R* ‖ 9. εἵματά τε ἔφερον *R* ‖ 10. ταῦτα] ταῦτα τότε *R* ‖ 11. πάγχύ σφεας *ABP* ‖ ἑαυτοῦ *Pd* ‖ 12. ἐκάλεσε *CPdz* ‖ 13. ἀπικομένων *R* ‖ 14. αὐτοῦ ἐόντος *R* ‖ 15. ἐπειδὴ *R* ‖ 16. εἴη] παρείη *qz* ‖ 17. εἰωθὼς *R* ‖ 18. πάντες] πάντες οἱ *CPz*, om. *R* ‖ ἑορτάζοιεν *d* ‖ 19. θανάτου *R* ‖ 20. ἱρέας *A*, ἱερέας *Rd* ‖ 21. ταῦτα *d*, τὰ αὐτὰ *PRz* ‖ ἱερέων *Rd* ‖ 23. ἄγειν *R*, ἐπάγειν *sz* ‖ ἱερέας *Rd* ‖ 24. μετήισαν *AB*, μετῆσαν ceteri ‖ 26. βαλέσθαι *R*

βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν
Ἆπιν. ἔχει δὲ ὁ μόσχος οὗτος ὁ Ἆπις καλεόμενος σημ
τοιάδε ἐὼν μέλας, ἐπὶ μὲν τῷ μετώπῳ λευκόν τι τρίγω
ἐπὶ δὲ τοῦ νώτου αἰετὸν εἰκασμένον, ἐν δὲ τῇ οὐρῇ τὰς
29 χας διπλᾶς, ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κάνθαρον. ὡς δὲ ἤγαγον
Ἆπιν οἱ ἱρέες, ὁ Καμβύσης, οἷα ἐὼν ὑπομαργότερος, σ
σάμενος τὸ ἐγχειρίδιον, θέλων τύψαι τὴν γαστέρα τοῦ Ἄ
παίει τὸν μηρόν· γελάσας δὲ εἶπε πρὸς τοὺς ἱρέας "ὦ κ
κεφαλαί, τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται, ἔναιμοί τε καὶ σαρκώ
καὶ ἐπαΐοντες σιδηρίων; ἄξιος μέν γε Αἰγυπτίων οὗτός
θεός. ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθ
ταῦτα εἴπας ἐνετείλατο τοῖσι ταῦτα πρήσσουσι τοὺς μὲν ἱρ
ἀπομαστιγῶσαι, Αἰγυπτίων δὲ τῶν ἄλλων τὸν ἂν λάβ
ὁρτάζοντα κτείνειν. ὁρτὴ μὲν δὴ διελέλυτο Αἰγυπτίοισι, ο
ἱρέες ἐδικαιεῦντο, ὁ δὲ Ἆπις πεπληγμένος τὸν μηρὸν ἔφ
30 ἐν τῷ ἱρῷ κατακείμενος. καὶ τὸν μὲν τελευτήσαντα
τοῦ τρώματος ἔθαψαν οἱ ἱρέες λάθρῃ Καμβύσεω· Καμβύ
δέ, ὡς λέγουσι Αἰγύπτιοι, αὐτίκα διὰ τοῦτο τὸ ἀδίκημα ἐμ
νη, ἐὼν οὐδὲ πρότερον φρενήρης. καὶ πρῶτα μὲν [τ
κακῶν] ἐξεργάσατο τὸν ἀδελφεὸν Σμέρδιν ἐόντα πατρὸς
μητρὸς τῆς αὐτῆς, τὸν ἀπέπεμψε ἐς Πέρσας φθόνῳ ἐξ Α
γύπτου, ὅτι τὸ τόξον μοῦνος Περσέων ὅσον τε ἐπὶ δύο δακ
λους εἴρυσε, τὸ παρὰ τοῦ Αἰθίοπος ἤνεικαν οἱ Ἰχθυοφάγ
τῶν δὲ ἄλλων Περσέων οὐδεὶς οἷός τε ἐγένετο. ἀποιχομέ

περὶ τοῦ Ἄπιδος καὶ ὧν εἰς αὐτὸν καὶ Αἰγυπτίους ἔπραξεν ὁ Καμ
σης περὶ ὧν ἔπραξεν Καμβύσης εἰς Σμέρδιν τὸν ἀδελφὸν καὶ
Καμβύσου ἐνυπνίων (*B*)

---

1. Eustathius Il. p. 133

1. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν βοῦν *R*. Eust. || 3. τοιάδε. ἐὼν *P* || μ *Cpr.qz* || λευκόν τι τρίγωνον Caylus : λευκὸν τετράγωνον *ABR*, λευκόν τε γωνον φορέει *CPdz* || 5. ὑπὸ Jablonsky : ἐπὶ || 6. ἱερέες *R* || ὁ om. ὑπομαργότερος ἐὼν *R* || 8. ἱερέας *R* || 9 τοιοῦτοι *PRz* : οὗτοι οἱ || 10. αἴοντες *R* || γε om. *R* || γε om. *z* || 11. αὐτάρ *C* || 13. ἀπομαστιγω *R* || 14. ἡ ὁρτὴ Schaefer || 15. ἐδικεῦντο *R* || 16. ἱερῶι *AB* || 18. αὐ post ἀδίκημα *z* || 19. τῶν κακῶν seclusi || 22. τὸ om. *z* || τ' *B* || 23. τόν, *C*, ὃ *AB* || ἤνεικαν] ὃ ἤνεικαν *R* || 24. τ' *AB*

ἐς Πέρσας τοῦ Σμέρδιος ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ
ῳ τοιήνδε. ἐδόκεέ οἱ ἄγγελον ἐλθόντα ἐκ Περσέων ἀγ-
λειν ὡς ἐν τῷ θρόνῳ τῷ βασιληίῳ ἱζόμενος Σμέρδις τῇ
αλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε. πρὸς ὦν ταῦτα δείσας περὶ
τοῦ μή μιν ἀποκτείνας ὁ ἀδελφεὸς ἄρχῃ, πέμπει Πρη-
τεα ἐς Πέρσας, ὃς ἦν οἱ ἀνὴρ Περσέων πιστότατος, ἀπο-
έοντά μιν. ὁ δὲ ἀναβὰς ἐς Σοῦσα ἀπέκτεινε Σμέρδιν,
ἐν λέγουσι ἐπ' ἄγρην ἐξαγαγόντα, οἱ δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν
ασσαν προαγαγόντα καταποντῶσαι.

Πρῶτον μὲν δὴ λέγουσι Καμβύσῃ τῶν κακῶν ἄρξαι τοῦ- 31
δεύτερα δὲ ἐξεργάσατο τὴν ἀδελφεὴν ἑσπομένην οἱ ἐς
υπτον, τῇ καὶ συνοίκεε καὶ ἦν οἱ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεή.
με δὲ αὐτὴν ὧδε· οὐδαμῶς γὰρ ἐώθεσαν πρότερον τῇσι
λφεῇσι συνοικέειν Πέρσαι. ἠράσθη μιῆς τῶν ἀδελφεῶν
ιβύσης, καὶ ἔπειτα βουλόμενος αὐτὴν γῆμαι, ὅτι οὐκ
ιότα ἐπενόεε ποιήσειν, εἴρετο καλέσας τοὺς βασιληίους
ιστὰς εἴ τις ἐστὶ κελεύων νόμος τὸν βουλόμενον ἀδελφεῇ
οικέειν. οἱ δὲ βασιλήιοι δικασταὶ κεκριμένοι ἄνδρες γί-
ται Περσέων, ἐς ὃ ἀποθάνωσι ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον,
ρι τούτου· οὗτοι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι δίκας δικάζουσι καὶ
γηταὶ τῶν πατρίων θεσμῶν γίνονται, καὶ πάντα ἐς τού-
ς ἀνακέεται. εἰρομένου ὦν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο
τῷ οὗτοι καὶ δίκαια καὶ ἀσφαλέα, φάμενοι νόμον οὐδένα
υρίσκειν ὃς κελεύει ἀδελφεῇ συνοικέειν ἀδελφεόν, ἄλλον

ὅτι πρῶτος Καμβύσης ἀδελφαῖς συνήφθη καὶ περὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν καὶ ὅτι ἀνεῖλεν τὴν ἀδελφήν

2. Schol. Aristid. p. 682 Dind. — 14. - 18 et 22. - p. 276, 2 Schol. Lucian p. 84 sq. Jac. — 18. Hesychius v. βασίλειοι δικασταί

1. εἶδεν ὄψιν *R* ‖ ἐν τῷ ὕπνῳ om. *R* ‖ 2. τοιῆνδε *AB* ‖ ἐδόκει Schol. st., ἔδοξέ *L* ‖ 5. ἄρξῃ *z* ‖ 6. ὅς οἱ ἦν *z*, ὅς ἦν *R* ‖ 8. ἐξαγόντα *R* ‖ προαγαγόντα *R*. idemque Bekker coniectura: προσαγαγόντα ‖ 11. ἐπι-μένην *R*, ἐπισπωμένην *sz* ‖ οἱ] οἳ δὴ *d* ‖ 12. οἳ *d* ‖ 14. οἱ Πέρσαι *z* ‖ βασιληίους] βασιληΐους καλεομένους *R* ‖ 17. τίς εστι *AB* ‖ 19. περσέων ονται *R* ‖ ἐς ὃ *Ppr.* ut videtur, ἐσὸ *A*[2] adscr.: ἐσοῦ vel ἐς οὗ ‖ ἤν σφι *BP*, ἤν σφι μὴ *qz* ‖ 20. μέχρις *C* ‖ τούτου *R*: τούτων ‖ τοῖσι πέρσῃσι τοῖσι ‖ δίκας om. *R* ‖ 22. ἀνάκειται *R*, ἀνακέαται *qz* ‖ ὑπεκρίναντο *Rz*

μέντοι ἐξευρηκέναι νόμον, τῷ βασιλεύοντι Περσέων ἐξεῖναι ποιέειν τὸ ἂν βούληται. οὕτω οὔτε τὸν νόμον ἔλυσαν δείσαντες Καμβύσεα, ἵνα τε μὴ αὐτοὶ ἀπόλωνται τὸν νόμον περιστέλλοντες, παρεξεῦρον ἄλλον νόμον σύμμαχον τῷ θέλοντι γαμέειν ἀδελφεάς. τότε μὲν δὴ ὁ Καμβύσης ἔγημε τὴν ἐρωμένην, μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον ἔσχε ἄλλην ἀδελφεήν. τουτέων δῆτα τὴν νεωτέρην ἐπισπομένην οἱ ἐπ'
32 Αἴγυπτον κτείνει. ἀμφὶ δὲ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς ὥσπερ περὶ Σμέρδιος λέγεται λόγος. Ἕλληνες μὲν λέγουσι Καμβύσεα συμβαλεῖν σκύμνον λέοντος σκύλακι κυνός, θεωρέειν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα ταύτην, νικωμένου δὲ τοῦ σκύλακος ἀδελφεὸν αὐτοῦ ἄλλον σκύλακα ἀπορρήξαντα τὸν δεσμὸν παραγενέσθαι οἱ, δύο δὲ γενομένους οὕτω δὴ τοὺς σκύλακας ἐπικρατῆσαι τοῦ σκύμνου. καὶ τὸν μὲν Καμβύσεα ἥδεσθαι θεώμενον, τὴν δὲ παρημένην δακρύειν. Καμβύσεα δὲ μαθόντα τοῦτο ἐπείρεσθαι δι' ὅ τι δακρύει, τὴν δὲ εἰπεῖν ὡς ἰδοῦσα τὸν σκύλακα τῷ ἀδελφεῷ τιμωρήσαντα δακρύσειε, μνησθεῖσά τε Σμέρδιος καὶ μαθοῦσα ὡς ἐκείνῳ οὐκ εἴη ὁ τιμωρήσων. Ἕλληνες μὲν δὴ διὰ τοῦτο τὸ ἔπος φασὶ αὐτὴν ἀπολέσθαι ὑπὸ Καμβύσεω, Αἰγύπτιοι δὲ ὡς τραπέζῃ παρακατημένων λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι καὶ ἐπανείρεσθαι τὸν ἄνδρα κότερον περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ ἢ δασέα εἴη καλλίων, καὶ τὸν φάναι δασέαν, τὴν δ' εἰπεῖν "ταύτην

---

21. Phrynichus Eclog. p. 130 Lob. Bekkeri Anecd. p. 99

1. νόμον ἐξευρηκέναι ὃς θεσπίζει Schol. Luc. || 2. τὸ] τὰ z || ἔλυσαν-3 νόμον om. R || ἔλυσαν] ἔδοσαν d || δείσαντες om. C || 3. τε om. Ppr.d || αὐτοὶ μὴ C || ἀπόλλωνται Bd || 4. καὶ παρεξεῦρον d || 6. εἰρημένην R || ἄλλην] καὶ ἄλλην R || 7. δῆτα] δὴ R || ἐπισπωμένην sz || οἱ] δὴ d || 9. λέγεται] ἐκφέρεται z || μὲν] μὲν γὰρ z || 10. συμβαλεῖν] om. R, συμβαλέειν ceteri || 11. νικομένου BR || 12. ἄλλον αὐτοῦ Ppr. R || 13. τοὺς] τὰς R || 16. διότι L || δακρύειν R, δακρύοι z || 18. καταμαθοῦσα R || κείνῳ z || 19. δὴ] γὰρ C || 20. παρακατημένων correxi: περικατημένων Rz, περικατήμενων P, περικατήμενον reliqui || 21. λαβοῦσα C || περιτῖλαι Rz, περιστεῖλαι C, περιτεῖλαι reliqui || 22. κότερα z || ἡ θρίδαξ post δασεία R || δασεῖα L || 23. εἴη] ἦι C*, ἐοῦσα εἴη R || καλλίων] ἀμείνων z || δασέαν codices, δασεῖα z || δὲ R

τοι κοτὲ σὺ τὴν θρίδακα ἐμιμήσαο, τὸν Κύρου οἶκον ἀπο-
ώσας." τὸν δὲ θυμωθέντα ἐμπηδῆσαι αὐτῇ ἐχούσῃ ἐν
τρί, καί μιν ἐκτρώσασαν ἀποθανεῖν.
Ταῦτα μὲν ἐς τοὺς οἰκηίους ὁ Καμβύσης ἐξεμάνη, εἴτε 33
διὰ τὸν Ἆπιν εἴτε καὶ ἄλλως, οἷα πολλὰ ἔωθε ἀνθρώπους
ὰ καταλαμβάνειν· καὶ γάρ τινα ἐκ γενεῆς νοῦσον μεγάλην
ται ἔχειν ὁ Καμβύσης, τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες. οὔ
τοι ἀεικὲς οὐδὲν ἦν τοῦ σώματος νοῦσον μεγάλην νοσέ-
ς μηδὲ τὰς φρένας ὑγιαίνειν. τάδε δ' ἐς τοὺς ἄλλους 34
σας ἐξεμάνη. λέγεται γὰρ εἰπεῖν αὐτὸν πρὸς Πρηξά-
α, τὸν ἐτίμα τε μάλιστα καί οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος,
του τε ὁ παῖς οἰνοχόος ἦν τῷ Καμβύσῃ, τιμὴ δὲ καὶ αὕτη
σμικρή· εἰπεῖν δὲ λέγεται τάδε. "Πρήξασπες, κοῖόν με
νομίζουσι Πέρσαι εἶναι ἄνδρα τίνας τε λόγους περὶ ἐμέο
ῦνται;" τὸν δὲ εἰπεῖν "ὦ δέσποτα, τὰ μὲν ἄλλα πάντα
άλως ἐπαινέεαι, τῇ δὲ φιλοινίῃ σε φασὶ πλεόνως προσ-
θαι." τὸν μὲν δὴ λέγειν ταῦτα περὶ Περσέων, τὸν δὲ
ωθέντα τοιάδε ἀμείβεσθαι. "νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι
προσκείμενον παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα·
ἄρα σφέων οἱ πρότεροι λόγοι ἦσαν ἀληθέες." πρότερον
δὴ ἄρα Περσέων οἱ συνέδρων ἐόντων καὶ Κροίσου εἴρετο
ιβύσης κοῖός τις δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα τελέ-
Κῦρον, οἱ δὲ ἀμείβοντο ὡς εἴη ἀμείνων τοῦ πατρός· τά
ὰρ ἐκείνου πάντα ἔχειν αὐτὸν καὶ προσεκτῆσθαι Αἴγυπτόν

ὅτι τὴν ἱερὰν νόσον Καμβύσης ἐνόσει καὶ περὶ ὧν εἰς τοὺς ἄλλους Πέρσας καὶ Πρηξάσπην ἐξήμαρτεν

2. Pollux II 32. Bekkeri Anecd. p. 95. — 18. Bekkeri Anecd. p. 99

. μέντοί κοτε σὺ *ABCP*, μέντοι κότε σὺ *d*, μέντοι σύ κοτε *R*, μὲν δήκοτε
: || 2. ἐνπηδῆσαι *A*, ἐμποδίσαι *d* || 4. οἰκειοτάτους *R* || 5. ἔωθεν *Rd*,
ε *ABC* || 6. κακὰ om. *ABCd* || ἐκ] καὶ ἐκ *R* || 7. οὐνομάζουσι *CPz* ||
ν τοι *B*, οὔ νυν τοι *Pz*, οὐ νῦν τι *d*, οὐ νῦν τοι *R* || 9. τὰ δὲ ἐς *ABCd* ||
αὐτὸν εἰπεῖν *d* || 11. ἐσεφόρεε Naber || 12. καὶ om. *Pz* || 13. δὴ
eger || 14. ἐμεῦ *R* || 16. ἐπαινέεαι *Pz*: ἐπαινέαι || φιλονεικίῃ *qz* || σε
Pz: σέ φασι || προσκεῖσθαι *R* || 18. τοιαῦτα *d*, τοῖσδε *PRz* || ἄρα *R* ||
ασὶ *Pz*: μέ φασι || Πέρσαι om. *z* || 19. οἴνῳ om. *R* || προσκεισάμενον
| 21. οἱ *d* || 22. ὁ καμβύσης *R* || δοκέει *dz* || τελέσαι] καλέσαι *CPcorr.*
usit Negris. an εἰκάσαι? || 24. προσκτήσασθαι *R*

τε καὶ τὴν θάλασσαν. Πέρσαι μὲν ταῦτα ἔλεγον, Κροῖσος παρεὼν τε καὶ οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσι εἶπε πρὸς τὸν Κα βύσεα τάδε. "ἐμοὶ μέν νυν, ὦ παῖ Κύρου, οὐ δοκέεις ὅμο εἶναι τῷ πατρί· οὐ γάρ κώ τοι ἐστὶ υἱὸς οἷον σὲ ἐκεῖνος κατ λίπετο." ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης καὶ ἐπαί

35 τὴν Κροίσου κρίσιν. τούτων δὴ ὦν ἐπιμνησθέντα ὀργῇ λ γειν πρὸς τὸν Πρηξάσπεα "σύ νυν μάθε εἰ λέγουσι Πέρ ἀληθέα εἴτε αὐτοὶ λέγοντες ταῦτα παραφρονέουσι· εἰ μ γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἑστεῶτος ἐν τοῖσι προθύρο βαλὼν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίης, Πέρσαι φανέονται λέγ τες οὐδέν· ἢν δὲ ἁμάρτω, φάναι Πέρσας τε λέγειν ἀλη καί με μὴ σωφρονέειν." ταῦτα δὲ εἰπόντα καὶ διατείνα τὸ τόξον βαλεῖν τὸν παῖδα, πεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς ἀνασ ζειν αὐτὸν κελεύειν καὶ σκέψασθαι τὸ βλῆμα· ὡς δὲ ἐν καρδίῃ εὑρεθῆναι ἐνεόντα τὸν ὀιστόν, εἰπεῖν πρὸς τὸν πατ τοῦ παιδὸς γελάσαντα καὶ περιχαρέα γενόμενον "Πρήξασπ ὡς μὲν ἔγωγε οὐ μαίνομαι Πέρσαι τε παραφρονέουσι, δῆ τοι γέγονε. νῦν δέ μοι εἰπέ, τίνα εἶδες ἤδη πάντων ἀνθρ πων οὕτω ἐπίσκοπα τοξεύοντα;" Πρηξάσπεα δὲ ὁρέον ἄνδρα οὐ φρενήρεα καὶ περὶ ἑωυτῷ δειμαίνοντα εἰπ "δέσποτα, οὐδ' ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω καλῶς βαλεῖν." τότε μὲν ταῦτα ἐξεργάσατο, ἑτέρωθι Περσέων ὁμοίους τοῖσι πρώτοισι δυώδεκα ἐπ' οὐδεμιῇ αἰτ ἀξιοχρέῳ ἑλὼν ζώοντας ἐπὶ κεφαλὴν κατώρυξε.

36 Ταῦτα δέ μιν ποιεῦντα ἐδικαίωσε Κροῖσος ὁ Λυδὸς νο

παραίνεσις Κροίσου πρὸς Καμβύσην καὶ θανάτου κίνδυνος

13. ἀνασχίζειν - 14 βλῆμα Lexicon Vindob. p. 36

2. παρεὼν B || τῇ] τῇ γινομένῃ R || κρίσει L || 3. τάδε om. R ὁμοῖος CPd || 4. πατέρι Rz || τοί ἐστι ABR || 5. ἀκούσας om. ABC 7. σὺ νῦν L || μάθε] μάθε αὐτὸς R || 8. αὐτοὶ om. R || εἰ] ἢν R || 9 ἑσ τος R || 10. τύχω R || καρδίας CPdz || 11. τε πέρσας z || 12. καὶ R || 13. βαλέειν L || 14. δ' ABd || 15. ἰστὸν CP, ἰὸν z || 17. ἐγώ Dobree || 19. οὕτω R: οὕτως || ὁρέοντα Pdz: ὁρῶντα ABR, ὁρέω C || 20. οὐ om. R || φρενήρη d || 21. αὐτὸς C || 22. βαλέειν L || ἐξεργ σατο R || ἑτέρωτε? || 23. ὁμοίως CP, ὅμοια z || 24. ἀξιόχρεω L ζῶντας R

τῆσαι τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι. "ὦ βασιλεῦ, μὴ πάντα ἡλικίῃ
ὶ θυμῷ ἐπίτραπε, ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλάμβανε σεωυτόν·
αθῶν τε πρόνοον εἶναι, σοφὸν δὲ ἡ προμηθίη. σὺ δὲ
είνεις μὲν ἄνδρας σεωυτοῦ πολιήτας ἐπ' οὐδεμιῇ αἰτίῃ
ιοχρέῳ ἑλών, κτείνεις δὲ παῖδας. ἢν δὲ πολλὰ τοιαῦτα
ιέῃς, ὅρα ὅκως μή σευ ἀποστήσονται Πέρσαι. ἐμοὶ δὲ
τὴρ σὸς Κῦρος ἐνετέλλετο πολλὰ κελεύων σε νουθετέειν
ὶ ὑποτίθεσθαι ὅ τι ἂν εὑρίσκω ἀγαθόν." ὁ μὲν δὴ εὐνοίην
ίνων συνεβούλευέ οἱ ταῦτα· ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "σὺ
ὶ ἐμοὶ τολμᾷς συμβουλεύειν, ὃς χρηστῶς μὲν τὴν σεωυτοῦ
τρίδα ἐπετρόπευσας, εὖ δὲ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ συνεβού-
υσας, κελεύων αὐτὸν Ἀράξεα ποταμὸν διαβάντα ἰέναι ἐπὶ
ασσαγέτας, βουλομένων ἐκείνων διαβαίνειν ἐς τὴν ἡμετέ-
ν, καὶ ἀπὸ μὲν σεωυτὸν ὤλεσας τῆς σεωυτοῦ πατρίδος
κῶς προστάς, ἀπὸ δὲ ὤλεσας Κῦρον πειθόμενον σοί. ἀλλ'
τι χαίρων, ἐπεί τοι καὶ πάλαι ἐς σὲ προφάσιός τευ ἐδεόμην
ιλαβέσθαι." ταῦτα δὲ εἴπας ἐλάμβανε τὸ τόξον ὡς κατα-
ξεύσων αὐτόν. Κροῖσος δὲ ἀναδραμὼν ἔθεε ἔξω. ὁ δὲ ἐπεί-
τοξεῦσαι οὐκ εἶχε, ἐνετείλατο τοῖσι θεράπουσι λαβόντας μιν
οκτεῖναι. οἱ δὲ θεράποντες ἐπιστάμενοι τὸν τρόπον αὐτοῦ
ταχρύπτουσι τὸν Κροῖσον ἐπὶ τῷδε τῷ λόγῳ ὥστε, εἰ μὲν
ταμελήσῃ τῷ Καμβύσῃ καὶ ἐπιζητέῃ τὸν Κροῖσον, οἱ δὲ
ρήναντες αὐτὸν δῶρα λάμψονται ζωάγρια Κροίσου, ἢν δὲ
μεταμέληται μηδὲ ποθέῃ μιν, τότε καταχρᾶσθαι. ἐπό-
σέ τε δὴ ὁ Καμβύσης τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα

---

1. τοῖσιδε *Pz*: τοῖσι δὲ *C*, τοῖσδε reliqui ‖ τοῖς *R* ‖ 2. ἐπίτρεπε *L* ‖ ἀγαθόν τε *A*[2], ἀγαθόν τι *R*. ἀγαθόν τοι Reiske ‖ προμηθίηι *B*, προμηθείη *Pdz* ‖ σὲ *R* ‖ 4. ἑωυτοῦ *R* ‖ πολιήτας *z* ‖ ἐπεὶ *R* ‖ οὐδὲ μιῆι *AB* ‖ ἀξιοχρέω *Rd*: ἀξιόχρεῳ ‖ 6. ποιῆις *AB*, ποιῇς *R* ‖ ἀποστήσωνται *z* ‖ 7. ὁ σὸς Bekker ‖ ἐνετείλατο *R* ‖ νουθετεῖν σε *R* ‖ 8. εὔνοιαν ὃς ‖ 9. συνεβούλευσε *R* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 10. ὧς *P*, ὡς *R* ‖ ἑωυτοῦ *R* ‖ ἀράξεα *sz*: ἀράξην ‖ 14. τῆς — 15 ὤλεσας om. *R* ‖ ἑωυτοῦ *C* ‖ πειθόμενόν σοι *L* ‖ 16. οὔτοι *z* ‖ τευ] τε *R* ‖ 17. ἐπιλαβέσθαι. ταῦτα om. *ABCd* ‖ ἐπελάμβανε τὰ τόξα *R* ‖ 18. ἐπείπερ *d* ‖ 19. λαμβάνοντας *P* ‖ 21. μὲν om. *R* ‖ 22. μεταμελήσηι *ABC*: μεταμελήσει ‖ ἐπιζητῆι *BC*, ἐπιζητοῖ *d*, ἐπιζητεῖ *P*, ἐπιζητήσει *R*, ἐπιζητοίη *qz* ‖ 23. αὐτὸν om. ‖ λήψονται *R* ‖ δὲ] μὲν δὴ *qz* ‖ 24. μεταμελῆται *L* ‖ μηδέποτε *R*, δὲ ποθῇ ceteri ‖ καταχρήσασθαι *R*, καταχρῆσθαι ceteri

χρόνῳ ὕστερον, καὶ οἱ θεράποντες μαθόντες τοῦτο ἐπηγγέλλοντο αὐτῷ ὡς περιείη. Καμβύσης δὲ Κροίσῳ μὲν συνήδεσθαι ἔφη περιεόντι, ἐκείνους μέντοι τοὺς περιποιήσαντας οὐ καταπροΐξεσθαι ἀλλ' ἀποκτενέειν. καὶ ἐποίησε ταῦτα.

37 Ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα πολλὰ ἐς Πέρσας τε καὶ τοὺς συμμάχους ἐξεμαίνετο, μένων ἐν Μέμφι καὶ θήκας τε παλαιὰς ἀνοίγων καὶ σκεπτόμενος τοὺς νεκρούς. ὣς δὲ δὴ καὶ ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν ἦλθε καὶ πολλὰ τῷ ἀγάλματι κατεγέλασε. ἔστι γὰρ τοῦ Ἡφαίστου τὤγαλμα τοῖσι Φοινικηίοισι Παταΐκοισι ἐμφερέστατον, τοὺς οἱ Φοίνικες ἐν τῇσι πρώρῃσι τῶν τριηρέων περιάγουσι. ὃς δὲ τούτους μὴ ὄπωπε, ἐγὼ δὲ σημανέω· πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησίς ἐστι. ἐσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱρόν, ἐς τὸ οὐ θεμιτόν ἐστι ἐσιέναι ἄλλον γε ἢ τὸν ἱρέα· ταῦτα δὲ τὰ ἀγάλματα καὶ ἐνέπρησε πολλὰ κατασκώψας. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα ὅμοια τοῖσι τοῦ Ἡφαίστου·

38 τούτου δέ σφεας παῖδας λέγουσι εἶναι. πανταχῇ ὦν μοι δῆλά ἐστι ὅτι ἐμάνη μεγάλως ὁ Καμβύσης· οὐ γὰρ ἂν ἱροῖσί τε καὶ νομαίοισι ἐπεχείρησε καταγελᾶν. εἰ γάρ τις προθείη πᾶσι ἀνθρώποισι ἐκλέξασθαι κελεύων νόμους τοὺς καλλίστους ἐκ τῶν πάντων νόμων, διασκεψάμενοι ἂν ἑλοίατο ἕκαστοι τοὺς ἑωυτῶν· οὕτω νομίζουσι πολλόν τι καλλίστους

ὅτι πάντες τὰ παρ' ἑαυτοῖς νομίζουσιν ἐξαίρετα

---

2. Κροίσῳ - 4 καταπροΐξεσθαι Lexicon Vindob. p. 150. — 4. Λέξεις. — 9. Λέξεις. — 13. Strabo p. 423. — Bekkeri Anecd. p. 99. — 15. ἔστι - Ἡφαίστου Thomas M. p. 269. — 18. εἰ - p. 281, 15 εἶναι Celsus apud Origenem c. Cels. V 34. — εἰ - p. 281, 1 εἶναι Stobaeus flor. XXIII 11

1. ἐπήγγελον *sv.* ἐπήγγελλον Schweighaeuser ‖ 2. μὲν] μέντοι Lex. Vind. ‖ 4. καταπροΐζεσθαι ἀλλὰ *R* ‖ 5. ξυμμάχους *PRz* ‖ 6. ἐξεμένετο *R* ‖ 7. ὣς Schaefer: ὡς *ABCd*, ἐς *Pcorr.Rz*. ἐν Bekker ‖ ἐς τοῦ] ἐς τοῦ *P*, τοῦ *R*, om. *qz* ‖ 8. ἱρὸν - 9 Ἡφαίστου om. *R* ‖ τῷγάλματι *z* ‖ 9. τὸ ἄγαλμα *R* ‖ φοινικικοῖσι *R* ‖ παταίκοισιν *R*. (gloss.): παταϊκοῖσι ‖ 10. οἱ om. *P* ‖ πρώρῃσι A^2*Rz*: πρώτῃσι reliqui, πρύμναις gloss. ‖ 11. ὄπωπε δὲ Schaefer: ὀπώπεε ‖ ἐγὼ δὲ *R*, ἐγὼ *P*: ἐγὼ δέ οἱ *z*, ὧδε *ABCd* ‖ 12. πυγμαίου *Rz* ‖ δὲ om. *R* ‖ 13. καβίρων *AB* ‖ ἱερὸν *R* ‖ 14. ἱερέα *R* ‖ τἀγάλματα *z* ‖ 15. δὲ] γὰρ *R* ‖ ὁμοῖα *CPd* ‖ τοῖσι om. *ABCd*. Thom. 16. παῖδας om. *R* ‖ πολλαχῇ *R* ‖ δῆλα ἐστὶ *P* ‖ 18. νομίμοισι *R* ‖ καταγελᾶιν *P* ‖ προσθείη *ABCd*. Cels. ‖ 20. ἀνελοίατο ἕκαστος Stob. 21. πουλύ *z*. Cels. (?), πολύ ceteri cum Stob.

ὺς ἑωυτῶν νόμους ἕκαστοι εἶναι. οὔκων οἰκός ἐστι ἄλλον ἢ μαινόμενον ἄνδρα γέλωτα τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι. ὡς δὲ τω νενομίκασι τὰ περὶ τοὺς νόμους πάντες ἄνθρωποι, πολῖσί τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὴ καὶ τῷδε. Δαρεῖος ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἀρχῆς καλέσας λλήνων τοὺς παρεόντας εἴρετο ἐπὶ κόσῳ ἂν χρήματι βουίατο τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας κατασιτέεσθαι· οἱ δὲ ' οὐδενὶ ἔφασαν ἔρδειν ἂν τοῦτο. Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα λέσας Ἰνδῶν τοὺς καλεομένους Καλλατίας, οἳ τοὺς γονέας τεσθίουσι, εἴρετο, παρεόντων τῶν Ἑλλήνων καὶ δι' ἑρμηος μανθανόντων τὰ λεγόμενα, ἐπὶ τίνι χρήματι δεξαίατ' τελευτέοντας τοὺς πατέρας κατακαίειν πυρί· οἱ δὲ ἀμβώντες μέγα εὐφημέειν μιν ἐκέλευον. οὕτω μέν νυν ταῦτα νόμισται, καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι νόμον ντων βασιλέα φήσας εἶναι.

Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου ἐποιήσαντο 39
ὶ Λακεδαιμόνιοι στρατηίην ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πολυκράτεα ν Αἰάκεος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς, καὶ τὰ μὲν πρῶτα ιχῇ δασάμενος τὴν πόλιν . . τοῖσι ἀδελφεοῖσι Πανταγνώτῳ ὶ Συλοσῶντι ἔνειμε, μετὰ δὲ τὸν μὲν αὐτῶν ἀποκτείνας τὸν νεώτερον Συλοσῶντα ἐξελάσας ἔσχε πᾶσαν Σάμον, σχὼν ξεινίην Ἀμάσι τῷ Αἰγύπτου βασιλέι συνεθήκατο, πέμπων δῶρα καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. ἐν χρόνῳ δὲ ὀλί-

ὅτι Ἰνδοὶ Καλλατίαι τοὺς γονεῖς ἐσθίουσιν   περὶ Πολυκράτους τοῦ Σαμίων τυράννου καὶ τῆς πρὸς Ἄμασιν φιλίας καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ Λακεδαιμονίων στρατείας

1. αὐτῶν *R* ‖ οὔκων] οὐχ ὦν Cels. ‖ εἰκός *dz*. Cels. ‖ ἄλλον *s*. Cels. : λο ‖ 2. ἢ] δὴ *R* ‖ γελῶτα *C* ‖ τὰ om. *ABC* ‖ δ' Cels. ‖ 3. οἱ πάντες . Cels. ‖ 4. τε] om. Cels., μὲν Bekker ‖ 6. ἤρετο Cels. ‖ πόσῳ *z* ‖ ἔφασαν ἐπ' οὐδενὶ Cels. ‖ ἐρδειν *AB*, ἔρδειν *CPz* ‖ ταῦτα *R*. Cels. καλατίας *R* ‖ 10. ἤρετο Cels. ‖ ἑρμηνέων *d*. Cels. ‖ 11. δέξαντ' ls. ‖ 12. τελευτέοντας *CPz*. Cels. : τελευτῶντας ‖ 13. εὐφημέειν Cels. : φημεῖν ‖ μέν νυν *PRz*, μὲν νῦν Cels. : νυν *ABC*, νῦν *d* ‖ τάδε Cels. ‖ . στρατιὴν *d* ‖ καὶ om. *d* ‖ 18. αἰακέος *d* ‖ εἶχεν *R* ‖ 19. lacuna quam gnavi hausit σὺν vel ἅμα vel etiam plura ‖ πανταγνώστωι *C*, πάντα γνώτω *d* ‖ 20. διένειμε *R* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 21. Σάμον] τὴν Σάμον *z* ‖ σχὼν ripsi : ἔχων *R*, ἴσχων ceteri ‖ 22. ξεινίην *PRz* : ξεινηΐην ‖ Αἰγυπτίων ‖ βασιλεῖ *ABP* ‖ φιλίην συνεθήκατο *AB* ‖ 23. δεχόμενος *C* ‖ ἄλλα] ἅμα *R*

γῳ αὐτίκα τοῦ Πολυκράτεος τὰ πρήγματα ηὔξετο καὶ ἦ βεβωμένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅκ γὰρ ἰθύσειε στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρεε εὐτυχέως. ἔκτη δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατὸν καὶ χιλίους τοξότας, ἔφερε καὶ ἦγε πάντας διακρίνων οὐδένα· τῷ γὰρ φίλῳ ἔφη χαριε σθαι μᾶλλον ἀποδιδοὺς τὰ ἔλαβε ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβώ συχνὰς μὲν δὴ τῶν νήσων ἀραιρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τ ἠπείρου ἄστεα· ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους πανστρατιῇ βοηθέο τας Μιλησίοισι ναυμαχίῃ κρατήσας εἷλε, οἳ τὴν τάφρον πε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Σάμῳ πᾶσαν δεδεμένοι ὤρυξαν. καί κως τ Ἄμασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκράτης οὐκ ἐλάνθανε, ἀ λά οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελές. πολλῷ δὲ ἔτι πλεῦνός οἱ εὐτυχί γινομένης γράψας ἐς βυβλίον τάδε ἐπέστειλε ἐς Σάμο "Ἄμασις Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει. ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδ φίλον καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα· ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι ε τυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὡς ἔστι φθονερό καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν ἂν κήδωμαι τὸ μέν εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ οὕτω δι φέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλὰξ πρήσσων ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντ οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας ὅστις ἐς τέλος οὐ κακ ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. σὺ ὦν νῦν ἐμ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε. φροντίσας ἂν εὕρῃς ἐόν τοι πλείστου ἄξιον καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομέν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω ὅκως μ

ἐπιστολὴ Ἀμάσιδος πρὸς Πολυκράτη

4. – 6 (Diodori exc. Vatic. p. 33). — ἔφερε – 5 πάντας Eustathius p. 573. — 14. Ἄμασις – 21 πάντα Stobaeus floril. CXII 15. — 18. κα 19 πρήσσων Lexicon Vindob. p. 42

1. ηὔξετο *R*: εὔξετο *A*¹*B*, αὔξετο reliqui || 3. ἔκτητο *CPz*: ἐκέκτητο 4. πεντηκοντόρους *d* || 7. ἀραιρήκεε Bekker: αιρήκεε *AB*, αἱρήκεε *CP* αἱρήκεε *R* || 10. δεδεσμένοι *d* || 11. ὁ πολυκράτης μεγάλως *d* || οὐκ ἐλά θανε – 12 πλεῦνος om. *C* || 12. ἀλλὰ οἵ *d* || δὲ ἔτι] δέ τοι *z* || 13. γιγνομ νης *P* || βυβλίον *R*: βιβλίον || 14. πολυκράτει *AB* || 15. καὶ ξεῖνον] κἀκεῖν *R* || 16. ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον *R*. Stob. || 17. μέν τοι *CR* || 18. προσπτέ *R* || 19. εὐτυχέων *qz* || 20. ἐς τέλος *PRz*. Stob. : ἕτερος || 21. πρόρριζ *R* || σὺ ὦν νῦν] σύ νυν *AB*, σὺ νῦν *Cd* || ἐμοὶ om. *R* || 22. ποίησον οὕ *A*¹ || 23. εὕροις *z* || τι *R* || 24. τούτω *R*

ετι ἥξει ἐς ἀνθρώπους· ἤν τε μὴ ἐναλλὰξ ἤδη τὠπὸ τούτου
ἱ εὐτυχίαι τοι τῇσι πάθῃσι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ
τοκειμένῳ ἀκέο." ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης καὶ 41
ῳ λαβὼν ὥς οἱ εὖ ὑπετίθετο Ἄμασις, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν
άλιστα τὴν ψυχὴν ἀσηθείη ἀπολομένῳ τῶν κειμηλίων,
ζήμενος δὲ εὕρισκε τόδε. ἦν οἱ σφρηγὶς τὴν ἐφόρεε χρυ-
δετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, ἔργον δὲ ἦν Θεοδώρου
ῦ Τηλεκλέος Σαμίου. ἐπεὶ ὦν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβα-
ῖν, ἐποίεε τοιάδε. πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσέβη
αὐτήν, μετὰ δὲ ἀναγαγεῖν ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος. ὡς δὲ
τὸ τῆς νήσου ἑκὰς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρηγῖδα
άντων ὁρεόντων τῶν συμπλόων ῥίπτει ἐς τὸ πέλαγος. τοῦτο
ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία συμφορῇ
ρᾶτο. πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συν- 42
ειχε γενέσθαι. ἀνὴρ ἁλιεὺς λαβὼν ἰχθὺν μέγαν τε καὶ
λὸν ἠξίου μιν Πολυκράτεϊ δῶρον δοθῆναι· φέρων δὴ ἐπὶ
ς θύρας Πολυκράτεϊ ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὄψιν, χωρήσαν-
ς δέ οἱ τούτου ἔλεγε διδοὺς τὸν ἰχθύν "ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ
νδε ἑλὼν οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορήν, καίπερ ἐὼν
τοχειροβίοτος, ἀλλά μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς
ῆς ἀρχῆς· σοὶ δή μιν φέρων δίδωμι." ὁ δὲ ἡσθεὶς τοῖσι
εσι ἀμείβεται τοῖσιδε. "χάρτα τε εὖ ἐποίησας καὶ χάρις
πλῇ τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δώρου· καί σε ἐπὶ δεῖπνον κα-

περὶ τοῦ δακτυλίου Πολυκράτους

β— — . α—— γ

1. ἥξῃ z ‖ τὠ'πὸ *R* ‖ αἱ εὐτυχίαι τοι ἤδη τὠπὸ τούτου αὐταῖσι πάθαισι *P*, η αἱ εὐτυχίαι τοι, τὠπὸ τοῦδε αὐτοῖσι πάθεσι z ‖ 2. τοι τῇσι πάθῃσι G. Dinrf: τοι ταῖς πάθαις *R*, τοί αὐταίσι πάθαισι *B*, τοι αὐταῖσι πάθεσι *C*, τοιαύισι πάθεσι A^1*d*, τοιαύταισι πάθαισι A^2 ‖ 3. ἄκεο *ABd* ‖ 4. νόῳ] ἐν νόω ‖ ὡς οἱ *d* ‖ ὑποτίθειτο *P*, ὑποτιθεῖτο *R*, ὑποτίθοιτο z ‖ ἐδίζετο z ‖ ἀσηθείη *Rz*, γρ. ἀσηθείη P^m: ασθείη *AB*, ἀσθείη *Cd*, ἀσθείη P^t. γρ. ἀνιθείη Vat. 122 marg. ‖ ἀπολλομένω *d* ‖ 6. δὲ *R*: δ' ‖ οἱ *d* ‖ 7. ἦν δὲ γον z ‖ 8. τημεκλέος *R* ‖ ἐδώκεεν οἱ *R* ‖ ἀποβαλέειν *L* ‖ 9. τάδε ‖ πεντηκόντορον πλήσας *d* ‖ 10. κατὰ *d* ‖ 11. σφραγῖδα *R* ‖ 12. ὁρεόνν *Pdz*: ὁρώντων *ABR*, ὁρεώντων *C* ‖ 13. ἐπέπλεεν *R* ‖ 14. ἐχρῆτο ‖ 15. ἰχθὺν *CR*: ἰχθῦν ‖ 16. πολυκράτει *AB*, πολυκράτεί *R* ‖ δὲ z ‖ 17. πολυκράτει *AB* ‖ θέλειν *R* ‖ 18. ἰχθὺν *CR*: ἰχθῦν ‖ 19. καίπερ ὢν *R* ‖ 20. ἀποχειροβίοτος *ABR*: ἀποχειροβίωτος ‖ 21. δέ *d* ‖ 22. τοιάδε, τοῖσδε ceteri ‖ 23. διπλέη *L* ‖ σε post δεῖπνον *R*

λέομεν." ὁ μὲν δὴ ἁλιεὺς μέγα ποιεύμενος ταῦτα ἤιε ἐς τ
οἰκία, τὸν δὲ ἰχθὺν τάμνοντες οἱ θεράποντες εὑρίσκουσι ἐν τ
νηδύι αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυκράτεος σφρηγῖδα. ὡς
εἶδόν τε καὶ ἔλαβον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες παρὰ τ
Πολυκράτεα, διδόντες δέ οἱ τὴν σφρηγῖδα ἔλεγον ὅτεῳ τρόπ
εὑρέθη. τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα, γράφει
βυβλίον πάντα τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελάβηκε. γράψ
43 δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε. ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἄμασις
βυβλίον τὸ παρὰ τοῦ Πολυκράτεος ἧκον, ἔμαθε ὅτι ἐκκομίσ
τε ἀδύνατον εἴη ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνε
σθαι πρήγματος, καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλοι Πολυ
κράτης εὐτυχέων τὰ πάντα, ὃς καὶ τὰ ἀποβάλλει εὑρίσκε
πέμψας δέ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίη
τοῦδε δὲ εἵνεκεν ταῦτα ἐποίεε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς
καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαβούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴ
ψυχὴν ὡς περὶ ξείνου ἀνδρός.

44 Ἐπὶ τοῦτον δὴ ὦν τὸν Πολυκράτεα εὐτυχέοντα τὰ πάντ
ἐστρατεύοντο Λακεδαιμόνιοι, ἐπικαλεσαμένων τῶν μετὰ ταῦτ
Κυδωνίην τὴν ἐν Κρήτῃ κτισάντων Σαμίων. πέμψας δ
κήρυκα λάθρῃ Σαμίων Πολυκράτης παρὰ Καμβύσεα τ
Κύρου συλλέγοντα στρατὸν ἐπ' Αἴγυπτον, ἐδεήθη ὅκως ἂ
καὶ παρ' ἑωυτὸν πέμψας ἐς Σάμον δέοιτο στρατοῦ. Καμβύ
σης δὲ ἀκούσας τούτων προθύμως ἔπεμπε ἐς Σάμον δεησό
μενος Πολυκράτεος στρατὸν ναυτικὸν ἅμα πέμψαι ἑωυτῷ ἐπ
Αἴγυπτον. ὁ δὲ ἐπιλέξας τῶν ἀστῶν τοὺς ὑπώπτευε μάλιστ
ἐς ἐπανάστασιν ἀπέπεμπε τεσσεράκοντα τριήρεσι, ἐντειλά

7. Bekkeri Anecd. p. 104

1. μεγάλα *R* ‖ 2. ἰχθὺν *R*: ἰχθῦν ‖ 3. σφραγῖδα *d* ‖ 4. κεχαρηκ *ABC* ‖ 5. σφραγῖδα *d* ‖ 6. εὑρεθείη *z* ‖ εἶναι om. *R* ‖ 7. βυβλίον *R* βιβλίον ‖ καταλελάβηκε *PRz*, καταλελάβηκεν Bekk. An.: καταλελαβήκει 9. βυβλίον *R* et *Ppr*. ut videtur: βιβλίον ‖ ἐκκομίσειαι *C* ‖ 10. τε p ἔμαθε *d*, om. *C* ‖ 11. ὅτι] ὅτι ὡς *z* ‖ μέλλει *Cdz* ‖ 14. τοῦ δὲ εἵνεκ *ABCP*, τοῦ δὲ εἵνεκα *d*, τοῦδε εἵνεκε *R*, τοῦδε εἵνεκα *z* ‖ 15. καταλαβούσης 17 Πολυκράτεα om. *B*[1] ‖ 16. ἀνδρός om. *qz* ‖ 19. πέμψας – 20 Σαμίω om. *ABCd* ‖ 20. Πολυκράτης] πολυκράτης δὲ πέμψας *ABCd* ‖ 22. αὐτ *R* ‖ 23. ἔπεμψε ἐς Σάμον δεόμενος *ABCd* ‖ 26. τεσσαράκοντα *Rd*

νος Καμβύσῃ ὀπίσω τούτους μὴ ἀποπέμπειν. οἱ μὲν δὴ 45
γουσι τοὺς ἀποπεμφθέντας Σαμίων ὑπὸ Πολυκράτεος οὐκ
ικέσθαι ἐς Αἴγυπτον, ἀλλ' ἐπείτε ἐγένοντο ἐν Καρπάθῳ
έοντες, δοῦναι σφίσι λόγον, καί σφι ἀδεῖν τὸ προσωτέρω
ηκέτι πλέειν· οἱ δὲ λέγουσι ἀπικομένους τε ἐς Αἴγυπτον
ὶ φυλασσομένους ἐνθεῦτεν αὐτοὺς ἀποδρῆναι. καταπλέουσι
ἐς τὴν Σάμον Πολυκράτης νηυσὶ ἀντιάσας ἐς μάχην κα-
στη· νικήσαντες δὲ οἱ κατιόντες ἀπέβησαν ἐς τὴν νῆσον,
ζομαχήσαντες δὲ ἐν αὐτῇ ἑσσώθησαν, καὶ οὕτω δὴ ἔπλεον
Λακεδαίμονα. εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσι τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου νικῆ-
ι Πολυκράτεα, λέγοντες ἐμοὶ δοκέειν οὐκ ὀρθῶς· οὐδὲν γὰρ
εέ σφεας Λακεδαιμονίους ἐπικαλέεσθαι, εἴ περ αὐτοὶ ἦσαν
ανοὶ Πολυκράτεα παραστήσασθαι. πρὸς δὲ τούτοισι οὐδὲ
γος αἱρέει, τῷ ἐπίκουροι μισθωτοὶ καὶ τοξόται οἰκήιοι
σαν πλήθεϊ πολλοί, τοῦτον ὑπὸ τῶν κατιόντων Σαμίων
ντων ὀλίγων ἑσσωθῆναι. τῶν δ' ὑπ' ἑωυτῷ ἐόντων πολιη-
ων τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας ὁ Πολυκράτης ἐς τοὺς νεωσ-
κους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους, ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι
ὸς τοὺς κατιόντας, ὑποπρῆσαι αὐτοῖσι τοῖσι νεωσοίκοισι.
'Επείτε δὲ οἱ ἐξελασθέντες Σαμίων ὑπὸ Πολυκράτεος 46
ίκοντο ἐς τὴν Σπάρτην, καταστάντες ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας
εγον πολλὰ οἷα κάρτα δεόμενοι. οἱ δέ σφι τῇ πρώτῃ κατα-
άσι ὑπεκρίναντο τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα ἐπιλελῆσθαι, τὰ
ὕστατα οὐ συνιέναι. μετὰ δὲ ταῦτα δεύτερα καταστάντες

τίνες ἐπηγάγοντο Λακεδαιμονίους κατὰ Πολυκράτους

---

16. τῶν - 19 νεωσοίκοισι Suidas v. νεώσοικοι. — 22. - 24 (Plutarchus mor. p. 232[d])

2. ὑπὸ Πολυκράτεος om. *ABCd* ‖ 3. ἀλλὰ *R* ‖ ἐγίνοντο *C* ‖ 4. δοῦναί φισι *R*, δοῦναί σφι ceteri ‖ ἀδεῖν *dz* ‖ προσωτέρωι *AB* ‖ 6. ἀποδρᾶναι ‖ 9. ἐσσώθησαν *d* ut fere, ἐσώθησαν *R* ‖ οὕτως *R* ‖ 12. ἔδεί σφεας *P*, δε σφέας *C*, ἔδει σφέας reliqui ‖ ἐπικαλέσασθαι *R* ‖ ἱκανοὶ ἦσαν *z* ‖ 13. τούτω *R* ‖ 14. ἐπίκουροι[τε] *P*, ἐπίκουροί τε *Rz* ‖ 15. πλήθει *AB*, πλήθη *R* ‖ 16. ἑσωθῆναι *R* ‖ ἑωυτὸν *R* ‖ 17. τοὺς om. Suid. ‖ 19. αὐτοῖσι νεωσήκοισιν ‖ 20. ἐξελαθέντες *z* ‖ 22. καταστάσει *L* ‖ 23. ὑπεκρίνοντο *d* ‖ ἐπιλελῆσθαι - 24 ὕστατα om. *A*[1] ‖ ἐπιλεληθέναι *R*. (Plut.) ‖ 24. ὕστερα *sv*. Plut.)

ἄλλο μὲν εἶπον οὐδέν, θύλαχον δὲ φέροντες ἔφασαν τὸν θύ
λαχον ἀλφίτων δέεσθαι. οἱ δέ σφι ὑπεκρίναντο τῷ θυλάκ
47 περιεργάσθαι· βοηθέειν δ' ὦν ἔδοξε αὐτοῖσι. καὶ ἔπειτ
παρασκευασάμενοι ἐστρατεύοντο Λακεδαιμόνιοι ἐπὶ Σάμο
ὡς μὲν Σάμιοι λέγουσι, εὐεργεσίας ἐκτίνοντες, ὅτι σφι πρό
τεροι αὐτοὶ νηυσὶ ἐβοήθησαν ἐπὶ Μεσσηνίους· ὡς δὲ Λακε
δαιμόνιοι λέγουσι, οὐχ οὕτω τιμωρῆσαι δεομένοισι Σαμίοισ
ἐστρατεύοντο ὡς τίσασθαι βουλόμενοι τοῦ κρητῆρος τῆς ἀρ
παγῆς, τὸν ἦγον Κροίσῳ, καὶ τοῦ θώρηκος, τὸν αὐτοῖσ
Ἄμασις ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς ἔπεμψε δῶρον. καὶ γὰρ θώ
ρηκα ἐληίσαντο τῷ προτέρῳ ἔτεϊ ἢ τὸν κρητῆρα οἱ Σάμιο
ἐόντα μὲν λίνεον καὶ ζῴων ἐνυφασμένων συχνῶν, κεκοσμη
μένον δὲ χρυσῷ καὶ εἰρίοισι ἀπὸ ξύλου· τῶν δὲ εἵνεκα θωυ
μάσαι ἄξιον, ἁρπεδόνη ἑκάστη τοῦ θώρηκος ποιέει· ἐοῦσα
γὰρ λεπτὴ ἔχει ἁρπεδόνας ἐν ἑωυτῇ τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντ
πάσας φανεράς. τοιοῦτος ἕτερός ἐστι καὶ τὸν ἐν Λίνδῳ ἀνέ
θηκε τῇ Ἀθηναίῃ Ἄμασις.

48 Συνεπελάβοντο δὲ τοῦ στρατεύματος τοῦ ἐπὶ Σάμον ὥστ
γενέσθαι καὶ Κορίνθιοι προθύμως· ὕβρισμα γὰρ καὶ ἐς τού
τους εἶχε ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον γενεῇ πρότερον το
στρατεύματος τούτου, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦ κρητῆρ
τῇ ἁρπαγῇ γεγονός. Κερκυραίων γὰρ παῖδας τριηκοσίου
ἀνδρῶν τῶν πρώτων Περίανδρος ὁ Κυψέλου ἐς Σάρδις ἀπέ
πεμψε παρὰ Ἀλυάττεα ἐπ' ἐκτομῇ· προσσχόντων δὲ ἐς τὴ

αἰτία τῆς Κορινθίων πρὸς τοὺς Σαμίους διαφορᾶς

5. - 10 Plutarchus mor. p. 859c. — 14. Pollux VII 31. — 18 sq
Plutarchus mor. p. 859. — 19. ὕβρισμα - 20 γενόμενον Lexicon Vindob
p. 87

1. τὸν θύλακα *C*, τὸν, *z* ‖ 3. περιεργάσθαι *CP*: περιεργᾶσθαι *d*, περι
είργασθαι *AB*, περιεργάσασθαι *B*² marg. *R*, περιειργάσθαι *z* ‖ βοηθεῖν *Rd*
5. ἐκτείνοντες *ABRz* ‖ 6. αὐτῶν *R* ‖ μεσηνίους *R* ‖ 7. οὐχ οὕτω] οὔκω
z ‖ δεόμενοι *R* ‖ 11. ἔτει *AB* ‖ 12. ζώων *PRdz* ‖ συγνῶν, κεκοσμημένο
δὲ om. *R* ‖ 13. θαυμάσαι *d* ‖ 14. ἀρπεδόνη *d* ‖ 15. ἀρπεδόνας *d* ‖ 16. ἕτερο
ἐστὶ *P* ‖ λίδῳ *R* ‖ 19. εἰς *ABR* ‖ 20. γενεῇ] τρίτῃ γενεῇ Panofka
21. τούτου] τούτου ὑμίων *d* ‖ δὴ *z* ‖ 22. κερκυρέων *B* ‖ 23. κυψέλλου *Rz*
24. ἀλυάττεα *R* ‖ ἐπὶ *z* ‖ προσσχόντων *ABC*: προσχόντων ‖ ἐς] πρὸς *R*

μον τῶν ἀγόντων τοὺς παῖδας Κορινθίων, πυθόμενοι οἱ
μιοι τὸν λόγον, ἐπ' οἷσι ἀγοίατο ἐς Σάρδις, πρῶτα μὲν
ος παῖδας ἐδίδαξαν ἱροῦ ἅψασθαι Ἀρτέμιδος· μετὰ δὲ οὐ
ιορέοντες ἀπέλκειν τοὺς ἱκέτας ἐκ τοῦ ἱροῦ, σιτίων δὲ τοὺς
ῖδας ἐργόντων Κορινθίων, ἐποιήσαντο οἱ Σάμιοι ὁρτήν, τῇ
: νῦν ἔτι χρέωνται κατὰ ταὐτά. νυκτὸς γὰρ ἐπιγενομένης,
ον χρόνον ἱκέτευον οἱ παῖδες, ἵστασαν χοροὺς παρθένων τε
ἠιθέων, ἱστάντες δὲ τοὺς χοροὺς τρωκτὰ σησάμου τε καὶ
λιτος ἐποιήσαντο νόμον φέρεσθαι, ἵνα ἁρπάζοντες οἱ τῶν
ρκυραίων παῖδες ἔχοιεν τροφήν. ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγίνετο,
δ οἱ Κορίνθιοι τῶν παίδων οἱ φύλακοι οἴχοντο ἀπολιπόν-
,· τοὺς δὲ παῖδας ἀπήγαγον ἐς Κέρκυραν οἱ Σάμιοι. εἰ 49
ν νυν Περιάνδρου τελευτήσαντος τοῖσι Κορινθίοισι φίλα
πρὸς τοὺς Κερκυραίους, οἱ δὲ οὐκ ἂν συνελάβοντο τοῦ
ατεύματος τοῦ ἐπὶ Σάμον ταύτης εἵνεκεν τῆς αἰτίης. νῦν
αἰεὶ ἐπείτε ἔκτισαν τὴν νῆσον εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι,
τες ἑωυτοῖσι . . . τούτων ὦν εἵνεκεν ἀπεμνησικάκεον τοῖσι
μίοισι οἱ Κορίνθιοι.
Ἀπέπεμπε δὲ ἐς Σάρδις ἐπ' ἐκτομῇ Περίανδρος τῶν 50
ώτων Κερκυραίων ἐπιλέξας τοὺς παῖδας τιμωρεύμενος·
ότεροι γὰρ οἱ Κερκυραῖοι ἦρξαν ἐς αὐτὸν πρῆγμα ἀτάσθα-
ποιήσαντες. ἐπείτε γὰρ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν
ριάνδρος ἀπέκτεινε, συμφορήν τοιήνδε οἱ ἄλλην συνέβη
ὸς τῇ γεγονυίῃ γενέσθαι. ἦσάν οἱ ἐκ Μελίσσης δύο παῖ-

περὶ Περιάνδρου τοῦ Κορινθίων τυράννου καὶ τῆς τοῦ παιδὸς Λυκόφρονος πρὸς αὐτὸν διαφορᾶς

7. ἵστασαν - 8 ἠιθέων Lexicon Vindob. p. 151

2. οἷσι νάγοιντο *R*, οἷσι ἀγοίατο οἱ παῖδες z ‖ σάρδεις *d* ‖ 4. περιορεόντες : περιορέοντας *d*, περιορῶντες *AB*, περιρῶντες *R*, περιορέωντες *C* ‖ εἱργόντων τῶν κορινθίων *R* ‖ ὀρτὴν *AB* ‖ 6. χρέονται *P* ‖ 7. ἱκετεύοντο ‖ 10. δὲ τόδε *R*: δέ οἱ *ABPz*, δέοι *C*, δὲ τοῦτο *d*[2] ‖ ἐγίνετο] ἐγίνετο ἔτι ἑωυτὸν *R*, ἐγένετο z ‖ 11. ἐσὸ *AB* ‖ ὤχοντο *R*, οἴχοιντο z ‖ 13. τοῖσι ρινθίοισι post ἦν *R* ‖ φίλια *R*. Bekker ‖ 14. οἵδε οὐκ ἂν συνεβάλοντο ‖ 15. ἕνεκα z ‖ 17. ἐόντες] οἰκήιοι ἐόντες Reiske ‖ ἑωυτοί *R*. ἑωυτοῖσι γενέες Valckenaer ‖ ἕνεκεν *R*, εἵνεκα z ‖ 19. ἀπέπεμπεν *A*, ἔπεμπε *R*z ‖ σάρδεις *d* ‖ 20. τιμωρεόμενος *R* ‖ 21. πρότερον *R*, πρῶτοι *d* ‖ . τοιῆνδέ οἱ *AB* ‖ 24. γεγονοίηι *A*[1]*B* ‖ μελίττης *R*

δες, ἡλικίην ὁ μὲν ἑπτακαίδεκα ὁ δὲ ὀκτωκαίδεκα ἔτεα γεγ
νώς. τούτους ὁ μητροπάτωρ Προκλέης ἐὼν Ἐπιδαύρ
τύραννος μεταπεμψάμενος παρ' ἑωυτὸν ἐφιλοφρονέετο, ὡ
οἰκὸς ἦν θυγατρὸς ἐόντας τῆς ἑωυτοῦ παῖδας. ἐπείτε δ
σφεας ἀπεπέμπετο, εἶπε προπέμπων αὐτούς "ἆρα ἴστε,
παῖδες, ὃς ὑμέων τὴν μητέρα ἀπέκτεινε;" τοῦτο τὸ ἔπος
μὲν πρεσβύτερος αὐτῶν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο· ὁ δ
νεώτερος, τῷ οὔνομα ἦν Λυκόφρων, ἤλγησε ἀκούσας οὕτ
ὥστε ἀπικόμενος ἐς τὴν Κόρινθον ἅτε φονέα τῆς μητρὸς τὸ
πατέρα οὔτε προσεῖπε, διαλεγομένῳ τε οὔτε προσδιελέγετ
ἱστορέοντί τε λόγον οὐδένα ἐδίδου. τέλος δέ μιν πέρι θυμ
51 ἐχόμενος ὁ Περίανδρος ἐξελαύνει ἐκ τῶν οἰκίων. ἐξελάσ
δὲ τοῦτον ἱστόρεε τὸν πρεσβύτερον τά σφι ὁ μητροπάτω
διελέχθη. ὁ δέ οἱ ἀπηγέετο ὥς σφεας φιλοφρόνως ἐδέξατ
ἐκείνου δὲ τοῦ ἔπεος τό σφι ὁ Προκλέης ἀποστέλλων εἶπ
ἅτε οὐ νόῳ λαβών, οὐκ ἐμέμνητο. Περίανδρος δὲ οὐδεμία
μηχανὴν ἔφη εἶναι μὴ οὔ σφι ἐκεῖνον ὑποθέσθαι τι, ἐλιπάρε
τε ἱστορέων· ὁ δὲ ἀναμνησθεὶς εἶπε καὶ τοῦτο. Περίανδρ
δὲ νόῳ λαβὼν [καὶ τοῦτο] καὶ μαλακὸν ἐνδιδόναι βουλόμεν
οὐδέν, τῇ ὁ ἐξελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ παῖς δίαιταν ἐποιέετο, ἐ
τούτους πέμπων ἄγγελον ἀπηγόρευε μή μιν δέκεσθαι οἰκίοισ
ὁ δὲ ὅκως ἀπελαυνόμενος ἔλθοι ἐς ἄλλην οἰκίην, ἀπηλαύνετ
ἂν καὶ ἀπὸ ταύτης, ἀπειλέοντός τε τοῦ Περιάνδρου τοῖ
δεξαμένοισι καὶ ἐξέργειν κελεύοντος· ἀπελαυνόμενος δ' ἂ
ᾔιε ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑταίρων· οἱ δὲ ἅτε Περιάνδρου ἐόντ
52 παῖδα καίπερ δειμαίνοντες ὅμως ἐδέκοντο. τέλος δὲ ὁ Πε

---

1. ἔτεα om. *R* ‖ 2. πατροκλῆς *d*, προκλῆς ceteri ‖ 3. ἐφιλοφρόνεε
Rz ‖ 4. εἰκὸς *L* ‖ ἐπεὶ δέ *R* ‖ 5. ἀπέπεμπε· τὸ *R* ‖ 8. οὕτως *ABd*
9. εἰς *R* ‖ 10. προεῖπε *R* ‖ διαλεγομένου *R* ‖ οὔτε] οὐ *z*. οὔ τι Reiz
11. πέρι θυμῷ Schaefer: περιθυμῶι *AB*, περὶ θυμῶι *CP*, περὶ θυμῷ *dz*,
θύμως *R*. coniectabam περὶ θυμῷ ἀχθόμενος ‖ 12. ὁ] οἱ *R* ‖ ἐκ] οἱ ἐ
R ‖ 13. πρεσβύτατον *ABC* ‖ 14. ἀπηγέατο *d*, ἀπηγήσατο *C* ‖ ὡς
d ‖ 15. πατροκλῆς *d*, προκλῆς ceteri ‖ 16. οὐδεμίην *z* ‖ 17. ὑποθέσθαι
ἐλιπάρει *R* ‖ 19. καὶ τοῦτο seiunxit Krueger ‖ 20. ῇ *L* ‖ ἐξελαθεὶς
ὑπὸ ἑωυτοῦ *R* ‖ εἰς *R* ‖ 21. οἰκίησι *d* ‖ 22. ἔλθοι – 24 ἀπελαυνόμενος om.
R ‖ ἀπελαύνετ' *sz* ‖ 24. ἐξείργειν *ABsz* ‖ δ' ἂν *Rz*: ἂν ‖ 25. τῶν ἑτέρων
R ‖ 26. ἐκδέκοντο *C*

ιδρος κήρυγμα ἐποιήσατο, ὃς ἂν ἢ οἰκίοισι ὑποδέξηταί
ἢ προσδιαλεχθῇ, ἱρὴν ζημίην τοῦτον τῷ Ἀπόλλωνι
ίλειν, ὅσην δὴ εἴπας. πρὸς ὦν δὴ τοῦτο τὸ κήρυγμα οὔτε
οἱ διαλέγεσθαι οὔτε οἰκίοισι δέκεσθαι ἤθελε· πρὸς δὲ
ὲ αὐτὸς ἐκεῖνος ἐδικαίου πειρᾶσθαι ἀπειρημένου, ἀλλὰ
ιαρτερέων ἐν τῇσι στοῇσι ἐκαλινδέετο. τετάρτῃ δὲ ἡμέρῃ
ν μιν ὁ Περίανδρος ἀλουσίῃσί τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπτω-
ι οἴκτειρε· ὑπεὶς δὲ τῆς ὀργῆς ἤιε ἆσσον καὶ ἔλεγε "ὦ
. κότερα τούτων αἱρετώτερά ἐστι, ταῦτα τὰ νῦν ἔχων
ισσεις, ἢ τὴν τυραννίδα καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ νῦν ἐγὼ ἔχω.
τα ἐόντα τῷ πατρὶ ἐπιτήδεον παραλαμβάνειν; ὃς ἐὼν
ς τε παῖς καὶ Κορίνθου τῆς εὐδαίμονος βασιλεὺς ἀλήτην
ι εἵλευ, ἀντιστατέων τε καὶ ὀργῇ χρεώμενος ἐς τόν σε
ιτα ἐχρῆν. εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνεε, ἐξ ἧς
ψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις, ἐμοί τε αὕτη γέγονε καὶ ἐγὼ αὐτῆς τὸ
ῦν μέτοχός εἰμι, ὅσῳ αὐτός σφεα ἐξεργασάμην. σὺ δὲ
ιὼν ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον ἐστὶ ἢ οἰκτείρεσθαι, ἅμα τε
ιόν τι ἐς τοὺς τοκέας καὶ ἐς τοὺς κρέσσονας τεθυμῶσθαι,
θι ἐς τὰ οἰκία." Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατε-
βανε· ὁ δὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀμείβεται τὸν πατέρα, ἔφη δέ
ἱρὴν ζημίην ὀφείλειν τῷ θεῷ ἑωυτῷ ἐς λόγους ἀπικό-
ον. μαθὼν δὲ ὁ Περίανδρος ὡς ἄπορόν τι τὸ κακὸν εἴη
παιδὸς καὶ ἀνίκητον, ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται
ιλας πλοῖον ἐς Κέρκυραν· ἐπεκράτεε γὰρ καὶ ταύτης.
ιστείλας δὲ τοῦτον ὁ Περίανδρος ἐστρατεύετο ἐπὶ τὸν
θερὸν Προκλέα ὡς τῶν παρεόντων οἱ πρηγμάτων ἐόντα

16. σὺ – 19 οἰκία Stobaeus floril. III 69

1. κήρυκα *C* ‖ ἢ om. *qz* ‖ οἰκίῃσι *d* ‖ δέξηταί *R* ‖ 4. οἰκίῃσι *d* ‖
ούδ' *R* ‖ ἐδικαίου *ABR*: ἐδικαίευ ‖ 6. στολῇισι *C*, στοιῇσιν *R* ‖ δὲ
: δ' ‖ 9. τούτων αἱρετώτερα om. B^1 ‖ 10. τὰ ἀγαθὰ *z*: ἀγαθὰ ‖
ἐπιτήδειον *d* ‖ 13. χρεόμενος *P* ‖ εἰς *AB* ‖ 14. ἐγγεγόνεεν *R*.
ονε? Krueger. fortasse ἐγγέγονε ‖ 16. σφέα Bredovius: τε *d*, σφε
eri ‖ ἐξειργασάμην AB^1, ἐξειργάσμην *d* ‖ 17. ὅσον Stob. ‖ κρεῖσσόν
Stob. ‖ 18. τι om. Stob. ‖ τοκῆας *z* ‖ 19. οἰκεῖα Stob. ‖ 21. ἱερὴν
‖ 23. μιν om. *d* ‖ 24. πλοίῳ *sz* ‖ 26. πατροκλέα *d* ‖ ὡς – p. 290, 1
κλέα om. *d* ‖ οἱ om. *R*

αἰτιώτατον, καὶ εἷλε μὲν τὴν Ἐπίδαυρον, εἷλε δὲ αὐτὸν Προ-
53 κλέα καὶ ἐζώγρησε. ἐπεὶ δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος ὅ τ
Περίανδρος παρηβήκεε καὶ συνεγινώσκετο ἑωυτῷ οὐκέτι εἶνα
δυνατὸς τὰ πρήγματα ἐπορᾶν τε καὶ διέπειν, πέμψας ἐς τὴ
Κέρκυραν ἀπεκάλεε τὸν Λυκόφρονα ἐπὶ τὴν τυραννίδα· ἐν γὰ
δὴ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων οὔκων ἐνώρα, ἀλλά οἱ κατε
φαίνετο εἶναι νωθέστερος. ὁ δὲ Λυκόφρων οὐδὲ ἀνακρίσιο
ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Περίανδρος δὲ περιεχό-
μενος τοῦ νεηνίεω δεύτερα ἀπέστειλε ἐπ' αὐτὸν τὴν ἀδελ-
φεήν, ἑωυτοῦ δὲ θυγατέρα, δοκέων μιν μάλιστα ταύτῃ ἂ
πείθεσθαι. ἀπικομένης δὲ ταύτης καὶ λεγούσης "ὦ παῖ
βούλεαι τήν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσεῖν καὶ τὸν οἶκον τοῦ
πατρὸς διαφορηθέντα μᾶλλον ἢ αὐτός σφεα ἀπελθὼν ἔχειν
ἄπιθι ἐς τὰ οἰκία, παῦσαι σεωυτὸν ζημιῶν. φιλοτιμίη κτῆμ
σκαιόν. μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ. πολλοὶ τῶν δικαίων τ
ἐπιεικέστερα προτιθεῖσι, πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μητρώια διζήμενο
τὰ πατρώια ἀπέβαλον. τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, πολλοὶ δ
αὐτῆς ἐρασταί εἰσι, ὁ δὲ γέρων τε ἤδη καὶ παρηβηκώς· μ
δῷς τὰ σεωυτοῦ ἀγαθὰ ἄλλοισι." ἡ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγότατ
διδαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἔλεγε πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ὑποκρι-
νάμενος ἔφη οὐδαμὰ ἥξειν ἐς Κόρινθον, ἔστ' ἂν πυνθάνητα
περιεόντα τὸν πατέρα. ἀπαγγειλάσης δὲ ταύτης ταῦτα, τ
τρίτον Περίανδρος κήρυκα πέμπει βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐ
Κέρκυραν ἥκειν, ἐκεῖνον δὲ ἐκέλευε ἐς Κόρινθον ἀπικόμενο
διάδοχον γίνεσθαι τῆς τυραννίδος. καταινέσαντος δὲ ἐπ

---

14. φιλοτιμίη - 17 ἀπέβαλον Stobaeus floril. XXIII 12. — 17. τυραν-
νὶς - 18 εἰσι ibidem XLIX 28

2. παραβαίνοντος *C* ‖ 3. δυνατὸς εἶναι *R* ‖ 4. πέμπων εἰς *R* ‖ 5. ἐπεκάλε
z ‖ 6. οὐκ ἐνώρα *R*, οὐκ ἐνεώρα *Pz*, οὔκων ἑώρα reliqui ‖ 7. ἀποκρίσιο
R ‖ 9. ἀπέστελλεν *R*, ἐπέστειλεν *d* ‖ αὐτῷ *d* ‖ 10. ἑαυτοῦ *d* ‖ ταύτῃ
R ‖ 12. τήν τε om. *R* ‖ πεσέειν *L* ‖ 13. σφεα Valckenaer: σφέ
14. ἄπελθε *R* ‖ ἡ φιλοτιμίη *R*, φιλοθυμίη *A*[2], ἡ φιλοτιμία Stob. ‖ 15. σκαιόν
R ‖ καὶ μὴ *A* ‖ τὸ κακὸν τῷ κακῷ z ‖ 16. προτιθέασι Stob. ‖ μητρῷα
ACP, μητρῷα z. Stob., μητρῶα *BRd* ‖ 17. πατρώια *ABCP*, πατρῷα z
Stob., πατρῶα *Rd* ‖ ἀπέβαλον *Rqz*. Stob.: μετέβαλον ‖ 18. ἤδη
R ‖ μηδεὶς τὰ ἑωυτοῦ *R* ‖ 20. ὑποκρινόμενος *Pz* ‖ 21. οὐδαμὰ *Rd*
23. ὁ Περίανδρος z ‖ 24. ἐκέλευσεν *d* ‖ 25. γενέσθαι sz ‖ δὲ *Rd*: δ'

ύτοισι τοῦ παιδός, ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν
έρκυραν, ὁ δὲ παῖς οἱ ἐς τὴν Κόρινθον. μαθόντες δὲ οἱ
ερκυραῖοι τούτων ἕκαστα, ἵνα μή σφι Περίανδρος ἐς τὴν
ώρην ἀπίκηται, κτείνουσι τὸν νεηνίσκον. ἀντὶ τούτων μὲν
ερίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο.

Λακεδαιμόνιοι δὲ στόλῳ μεγάλῳ ὡς ἀπίκοντο, ἐπολιόρ- 54
ον Σάμον· προσβαλόντες δὲ πρὸς τὸ τεῖχος τοῦ μὲν πρὸς
αλάσσῃ ἑστεῶτος πύργου κατὰ τὸ προάστειον τῆς πόλιος
έβησαν, μετὰ δὲ αὐτοῦ βοηθήσαντος Πολυκράτεος χειρὶ
ολλῇ ἀπηλάσθησαν. κατὰ δὲ τὸν ἐπάνω πύργον τὸν ἐπὶ
ῆς ῥάχιος τοῦ ὄρεος ἐπεόντα ἐπεξῆλθον οἵ τε ἐπίκουροι καὶ
ὐτῶν Σαμίων συχνοί, δεξάμενοι δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπ'
λίγον χρόνον ἔφευγον ὀπίσω· οἱ δὲ ἐπισπόμενοι ἔκτεινον.
ἰ μέν νυν οἱ παρεόντες Λακεδαιμονίων ὅμοιοι ἐγένοντο ταύ- 55
ῃ τὴν ἡμέρην Ἀρχίῃ τε καὶ Λυκώπῃ, αἱρέθη ἂν Σάμος·
ρχίης γὰρ καὶ Λυκώπης μοῦνοι συνεσπεσόντες φεύγουσι
ς τὸ τεῖχος τοῖσι Σαμίοισι καὶ ἀποκληισθέντες τῆς ὀπίσω
οῦ ἀπέθανον ἐν τῇ πόλι τῇ Σαμίων. τρίτῳ δὲ ἀπ' Ἀρχίεω
ύτου γεγονότι ἄλλῳ Ἀρχίῃ τῷ Σαμίου τοῦ Ἀρχίεω αὐτὸς
ν Πιτάνῃ συνεγενόμην (δήμου γὰρ τούτου ἦν), ὃς ξείνων
άντων μάλιστα ἐτίμα τε Σαμίους καί οἱ τῷ πατρὶ ἔφη
άμιον τοὔνομα τεθῆναι, ὅτι οἱ ὁ πατὴρ Ἀρχίης ἐν Σάμῳ
ριστεύσας ἐτελεύτησε. τιμᾶν δὲ Σαμίους ἔφη, διότι τα-
ῆναί οἱ τὸν πάππον δημοσίῃ ὑπὸ Σαμίων. Λακεδαιμόνιοι 56

τειχομαχία Λακεδαιμονίων πρὸς Πολυκράτην καὶ Σαμίους περὶ
τῆς Ἀρχίου καὶ Λυκώπου ἀριστείας

10. κατὰ - 12 συχνοί Lexicon Vindob. p. 63. — 20. - 24 Plutarchus
mor. p. 860

2. οἱ om. *R* ‖ 8. ἑστῶτος *AB* ‖ πόλεος *R* ‖ 9. ἐπέβησαν *R*: ὑπερ-
ησαν ‖ 10. ἀπηλάθησαν *qz* ‖ τὸν] ἀετῶν Lex. Vind. ‖ πύργον τὸν] πύργων
ex. Vind. ‖ 11. οὔρεος *CPdz* ‖ 13. ἐπισπώμενοι *dz* ‖ ἐκτείνοντες *R* ‖
. εἰ - παρεόντες om. *R* ‖ ὁμοῖοι *CPd* ‖ ἐγίνοντο *CPR* ‖ 15. αἱρέθησαν
μίοις *R* ‖ 16. συνεισπεσόντες *AB*, συμπεσόντες *R* ‖ 17. τοῖς *d* ‖ ἀπο-
εισθέντες *d* ‖ 18. πόλει *ABCd* ‖ 20. ἐπιτάνηι *B*[1], ἐν πιστάνῃ *d* ‖ τούτου]
ὐτοῦ τοῦ *R* ‖ 21. ἐτιμᾶτο σαμίους *ABCd* ‖ 22. οὔνομα *R* ‖ ὁ om. *z* ‖
. ὑπὸ σαμίων εὖ *Pz*, εὖ ὑπὸ σαμίων *R*

δέ, ὥς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι
Σάμον ἐς τὸ πρόσω τε οὐδὲν προεκόπτετο τῶν πρηγμάτων,
ἀπαλλάσσοντο ἐς Πελοπόννησον. ὡς δὲ ὁ ματαιότερος λόγος
ὥρμηται, [λέγεται] Πολυκράτεα ἐπιχώριον νόμισμα κόψαντα
πολλὸν μολύβδου καταχρυσώσαντα δοῦναί σφι. τοὺς δὲ δεξα-
μένους οὕτω δὴ ἀπαλλάσσεσθαι. ταύτην πρώτην στρατιὴν
ἐς τὴν Ἀσίην Λακεδαιμόνιοι Δωριέες ἐποιήσαντο.
57 Οἱ δ' ἐπὶ τὸν Πολυκράτεα στρατευσάμενοι Σαμίων, ἐπεὶ
οἱ Λακεδαιμόνιοι αὐτοὺς ἀπολείπειν ἔμελλον, καὶ αὐτοὶ ἀπέ-
πλεον ἐς Σίφνον. χρημάτων γὰρ ἐδέοντο, τὰ δὲ τῶν Σιφνίων
πρήγματα ἤκμαζε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ νησιωτέων μάλιστα
ἐπλούτεον, ἅτε ἐόντων αὐτοῖσι ἐν τῇ νήσῳ χρυσέων καὶ ἀρ-
γυρέων μετάλλων, οὕτω ὥστε ἀπὸ τῆς δεκάτης τῶν γινο-
μένων αὐτόθεν χρημάτων θησαυρὸς ἐν Δελφοῖσι ἀνακέεται
ὅμοια τοῖσι πλουσιωτάτοισι· αὐτοὶ δὲ τὰ γινόμενα τῷ ἐνιαυ-
τῷ ἑκάστῳ χρήματα διενέμοντο. ὅτε ὦν ἐποιεῦντο τὸν
θησαυρόν, ἐχρέωντο τῷ χρηστηρίῳ εἰ αὐτοῖσι τὰ παρεόντα
ἀγαθὰ οἷά τε ἐστὶ πολλὸν χρόνον παραμένειν· ἡ δὲ Πυθίη
ἔχρησέ σφι τάδε.

ἀλλ' ὅταν ἐν Σίφνῳ πρυτανήια λευκὰ γένηται
λεύκοφρύς τ' ἀγορή, τότε δὴ δεῖ φράδμονος ἀνδρὸς
φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον κήρυκά τ' ἐρυθρόν.

τοῖσι δὲ Σιφνίοισι ἦν τότε ἡ ἀγορὴ καὶ τὸ πρυτανήιον Παρίῳ
58 λίθῳ ἠσκημένα. τοῦτον τὸν χρησμὸν οὐκ οἷοί τε ἦσαν γνῶ-
ναι οὔτε τότε εὐθὺς οὔτε τῶν Σαμίων ἀπιγμένων. ἐπείτε
γὰρ τάχιστα πρὸς τὴν Σίφνον προσίσχον οἱ Σάμιοι, ἔπεμπον
τῶν νεῶν μίαν πρέσβεας ἄγουσαν ἐς τὴν πόλιν. τὸ δὲ πα-

---

1. τεσσαράκοντα *CRd* || 3. ἐς τὴν *z* || πελοπόννησον *Apr.R* || 4. ὥρμηται *AB* || λέγεται seclusi. λέγεσθαι Wesseling || 5. μολίβδου *Rdz* || 6. δὴ om. *R* || πρώτην *PRz*: τὴν || στρατηΐην Wesseling || 7. λακεδαιμόνιοι *PRz* || 8. ἐπεὶ] ἐπὶ *A* || 9. ἀπολιπεῖν *AB*[1]*Cd* || 14. ἀνάκειται *ABR* || 15. ὁμοῖα *CPd* || 16. τῷ] ἐν τῷ *R* || οὖν *ABCd* || ἐποιέοντο *R* || 17. ἐχρέοντο *P* || 18. τε ἐστὶ *Pz*: τέ ἐστι || πολλὺν *R*, πολὺν ceteri || 19. σφι om. *R* || 22. φράσασθαι *CRd* || 23. τοῖσί τε *ABCd* || τότε ἦν *PRz* || ἡ om. *d* || 24. τὸν] γὰρ τὸν *R* || οἵ τε *R* || 25. ἰθὺς *R* || 26. προσίχον *R*, προσέσχον *z*, προσῖσχον reliqui || 27. τὴν om. *Ppr*.

ιὸν ἅπασαι αἱ νέες ἦσαν μιλτηλιφέες, καὶ ἦν τοῦτο τὸ ἡ ϑίη προηγόρευε τοῖσι Σιφνίοισι, φυλάξασθαι τὸν ξύλινον χον κελεύουσα καὶ κήρυκα ἐρυθρόν. ἀπικόμενοι ὦν οἱ γελοι ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι· οὐ σχόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων αὐτοῖσι, οἱ Σάμιοι τοὺς ρους αὐτῶν ἐπόρθεον. πυθόμενοι δὲ εὐθὺς ἦκον οἱ Σίφνιοι ηθέοντες καὶ συμβαλόντες αὐτοῖσι ἑσσώθησαν, καὶ αὐτῶν λλοὶ ἀπεκληίσθησαν τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν Σαμίων· καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἑκατὸν τάλαντα ἔπρηξαν. παρὰ δὲ Ἑρ- 59
νέων νῆσον ἀντὶ χρημάτων παρέλαβον Ὑδρέην τὴν ἐπὶ λοποννήσῳ καὶ αὐτὴν Τροιζηνίοισι παρακατέθεντο· αὐτοὶ Κυδωνίην τὴν ἐν Κρήτῃ ἔκτισαν, οὐκ ἐπὶ τοῦτο πλέοντες λὰ Ζακυνθίους ἐξελῶντες ἐκ τῆς νήσου. ἔμειναν δ' ἐν ήτῃ καὶ εὐδαιμόνησαν ἐπ' ἔτεα πέντε, ὥστε τὰ ἱρὰ τὰ ἐν δωνίῃ ἐόντα νῦν οὗτοί εἰσι οἱ ποιήσαντες [καὶ τὸν τῆς κτύνης νηόν]. ἕκτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγινῆται αὐτοὺς ναυμαχίῃ ήσαντες ἠνδραποδίσαντο μετὰ Κρητῶν, καὶ τῶν νεῶν πρίους ἐχουσέων τὰς πρώρας ἠκρωτηρίασαν καὶ ἀνέθεσαν τὸ ἱρὸν τῆς Ἀθηναίης ἐν Αἰγίνῃ. ταῦτα δὲ ἐποίησαν ιοτον ἔχοντες Σαμίοισι Αἰγινῆται· πρότεροι γὰρ Σάμιοι Ἀμφικράτεος βασιλεύοντος ἐν Σάμῳ στρατευσάμενοι ἐπ' γιναν μεγάλα κακὰ ἐποίησαν Αἰγινήτας καὶ ἔπαθον ὑπ' ίνων. ἡ μὲν αἰτίη αὕτη. ἐμήκυνα δὲ περὶ Σαμίων μᾶλλον, 60
σφι τρία ἐστὶ μέγιστα ἁπάντων Ἑλλήνων ἐξεργασμένα,

περὶ τῶν ἐν Σάμῳ παραδόξων ἔργων

23. - p. 294, 8 Eustathius Dion. 533

1. νέες *R*: νῆες ‖ ἦσαν om. *R* ‖ μιλτηλιφέες *Pcorr.*: μιλτηλεφέες *dz*, μιλτηληφέες *C*, μιλτηλοιηφέες *R* ‖ 2. φυλάσσεσθαι *R* ‖ 3. δ' ὦν ‖ οἱ ἄγγελοι *Rdz*: ἄγγελοι ‖ 4. σφι^σι *A* ‖ 6. δὲ *R*: δ' ‖ ἰθὺς *R* ‖ ἑσώθησαν *Rd* ‖ 8. ἀπεκλήισθησαν *AB*, ἀπεκλείσθησαν *C* ‖ 9. δ' *R* ‖ ὑδρέαν *R*, θυρέαν *ABC*, θυρέην *Pdz* ‖ ἐπὶ *R*: ἐν ‖ 11. πελοπον^ν^ήσωι *A*, λοπονήσω *R* ‖ 12. τούτω *R* ‖ 13. ἐξελῶντες *B²*: ἐξελοῦντες ‖ 15. καὶ – νηόν separavi: om. *s* ‖ 16. δικτύννης *A* ‖ ἔτει *AB* ‖ ναυμαχίη *B* ‖ νεῶν *R*: νηῶν ‖ 18. κυπρίους *R* ‖ τὰς om. *Ppr.R* ‖ 19. εἰς *R* ‖ δ' *B* ‖ 20. πρότερον *Rz* ‖ μὲν γὰρ *z* ‖ 22. αἰγίνην *R* ‖ 24. ἔστι *R* ‖ ἐξεργασμένοι *d*

ὄρεός τε ὑψηλοῦ ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀργυιάς, τούτου ὄρυγμα κάτωθεν ἀρξάμενον, ἀμφίστομον. τὸ μὲν μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἑπτὰ στάδιοί εἰσι, τὸ δὲ ὕψος καὶ εὖρος ὀκτὼ ἑκάτερον πόδες. διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ ἄλλο ὄρυγμα εἰκοσίπηχυ βάθος ὀρώρυκται, τρίπουν δὲ τὸ εὖρος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ τῶν σωλήνων παραγίνεται ἐς τὴν πόλιν ἀγόμενον ἀπὸ μεγάλης πηγῆς. ἀρχιτέκτων δὲ τοῦ ὀρύγματος τούτου ἐγένετο Μεγαρεὺς Εὐπαλῖνος Ναυστρόφου. τοῦτο μὲν δὴ ἓν τῶν τριῶν ἐστι, δεύτερον δὲ περὶ λιμένα χῶμα ἐν θαλάσσῃ, βάθος καὶ εἴκοσι ὀργυιέων· μῆκος δὲ τοῦ χώματος μέζον δύο σταδίων. τρίτον δέ σφι ἐξέργασται νηὸς μέγιστος πάντων νηῶν τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τοῦ ἀρχιτέκτων πρῶτος ἐγένετο Ῥοῖκος Φιλέω ἐπιχώριος. τούτων εἵνεκεν μᾶλλόν τι περὶ Σαμίων ἐμήκυνα.

61 Καμβύσῃ δὲ τῷ Κύρου χρονίζοντι περὶ Αἴγυπτον καὶ παραφρονήσαντι ἐπανιστέαται ἄνδρες Μάγοι δύο ἀδελφεοί, τῶν τὸν ἕτερον καταλελοίπεε τῶν οἰκίων μελεδωνὸν ὁ Καμβύσης. οὗτος δὴ ὦν οἱ ἐπανέστη μαθών τε τὸν Σμέρδιος θάνατον ὡς κρύπτοιτο γενόμενος, καὶ ὡς ὀλίγοι εἴησαν οἱ ἐπιστάμενοι αὐτὸν Περσέων, οἱ δὲ πολλοὶ περιεόντα μιν εἰδείησαν. πρὸς ταῦτα βουλεύσας τάδε ἐπεχείρησε τοῖσι βασιληίοισι. ἦν οἱ ἀδελφεός, τὸν εἶπά οἱ συνεπαναστῆναι, οἰκὼς μάλιστα τὸ εἶδος Σμέρδι τῷ Κύρου, τὸν ὁ Καμβύσης ἐόντα ἑωυτοῦ ἀδελφεὸν ἀπέκτεινε. ἦν τε δὴ ὅμοιος εἶδος τῷ

περὶ τῆς τῶν Μάγων κατὰ Καμβύσου ἐπαναστάσεως

---

12 sq. Eustathius Dion. 533. — 15 sqq. (Zonaras annal. IV 1 sq.)

1. οὔρεός *CPdz* ‖ ὑψηλοῦ] ὄρυγμα ὑψηλοῦ *d*² in ras. bz ‖ τούτου *PR* (Eust.): τοῦτο τὸ ‖ ἀμφιστόμιον *R* ‖ 2. μὲν om. *R* ‖ 3. στάδιοι εἰσὶ *P*, σταδίοισι sine εἰσι *CR* ‖ ἑκάτερον *sz*: ἑκάτεροι ‖ 5. ὤρυκται *ABR* ‖ τρίπλουν *R* ‖ τὸ om. *R*. Eust. ‖ μετοχετευόμενον *z* ‖ 6. τῶν om. *R*. Eust. ‖ 7. τοῦ] τούτου τοῦ *R* ‖ 9. ἐν] ἂν *R* ‖ 10. καὶ Eltz: κατὰ ‖ 11. ἐξείργασται *R* ‖ μεγίστη πάντων *d*² in ras., μεγίστη πασῶν b ‖ 13. φίλεω *L* ‖ εἵνεκε *z* ‖ 16. ἐπανασταίατο *z* ‖ 17. καταλέλοιπε *PR* ‖ οἰκηίων *z* ‖ 18. οἱ om. *d* ‖ τε om. *R* ‖ 19. εἴησαν *R*: τε ἦσαν ‖ 20. αὐτῶν *Ppr*. ‖ 21. εἰδοίησαν *z* ‖ 22. βασιληίσι *z* ‖ οἳ *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 23. οἰκὸς *d*, οἰκότα *z* ‖ 24. ὁμοῖος *CPd* ‖ εἶδος om. *R*

μέρδι καὶ δὴ καὶ οὔνομα τὠυτὸ εἶχε Σμέρδιν. τοῦτον τὸν
νδρα ἀναγνώσας ὁ Μάγος Πατιζείθης ὥς οἱ αὐτὸς πάντα
ιαπρήξει, εἷσε ἄγων ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον. ποιήσας δὲ
οῦτο κήρυκας τῇ τε ἄλλῃ διέπεμπε καὶ δὴ καὶ ἐς Αἴγυπτον
ροερέοντα τῷ στρατῷ ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη
οῦ λοιποῦ ἀλλ' οὐ Καμβύσεω. οἵ τε δὴ ὦν ἄλλοι κήρυκες 62
ροηγόρευον ταῦτα καὶ δὴ καὶ ὁ ἐπ' Αἴγυπτον ταχθείς (εὗ-
ισκε γὰρ Καμβύσεα καὶ τὸν στρατὸν ἐόντα τῆς Συρίης ἐν
Αγβατάνοισι) προηγόρευε στὰς ἐς μέσον τὰ ἐντεταλμένα ἐκ
οῦ Μάγου. Καμβύσης δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐκ τοῦ κήρυκος
αὶ ἐλπίσας μιν λέγειν ἀληθέα αὐτός τε προδεδόσθαι ἐκ
Ιρηξάσπεος (πεμφθέντα γὰρ αὐτὸν ὡς ἀποκτενέοντα Σμέρδιν
ὐ ποιῆσαι ταῦτα), βλέψας ἐς τὸν Πρηξάσπεα εἶπε "Πρή-
ασπες, οὕτω μοι διεπρήξαο τό τοι προσέθηκα πρῆγμα;"
δὲ εἶπε "ὦ δέσποτα, οὐκ ἔστι ταῦτα ἀληθέα, ὅκως κοτὲ σοὶ
μέρδις ἀδελφεὸς ὁ σὸς ἐπανέστηκε, οὐδὲ ὅκως τι ἐξ ἐκείνου
οῦ ἀνδρὸς νεῖκός τοι ἔσται ἢ μέγα ἢ σμικρόν· ἐγὼ γὰρ αὐ-
ός, ποιήσας τὰ σύ με ἐκέλευες, ἔθαψά μιν χερσὶ τῇσι ἐμεωυ-
οῦ. εἰ μέν νυν οἱ τεθνεῶτες ἀνεστᾶσι, προσδέκεό τοι καὶ
Αστυάγεα τὸν Μῆδον ἐπαναστήσεσθαι· εἰ δ' ἔστι ὥσπερ
ρὸ τοῦ, οὐ μή τί τοι ἔκ γε ἐκείνου νεώτερον ἀναβλάστῃ.
ῦν ὦν μοι δοκέει μεταδιώξαντας τὸν κήρυκα ἐξετάζειν εἰρω-
εῦντας παρ' ὅτευ ἥκων προαγορεύει ἡμῖν Σμέρδιος βασιλέος

---

9. Stephanus Byz. v. Ἀγβάτανα. — 10 sqq. Schol. Aristid. p. 682 Dind. — 22. Bekkeri Anecd. p. 96

1. σμέρδεϊ *R* ‖ οὔνομα ὁ μάγος *d* ‖ ταυτὸ *A*, τωυτὸν *R* ‖ σμέρδι *PR*, μέρδις *z* ‖ 3. ἦσε ἄγων *C*, εἰσάγων *R* ‖ εἰς *R* ‖ τὸν om. *z* ‖ 4. διέπεμπε ῇ τε ἄλλῃ *z* ‖ 5. προελθόντες *R* ‖ 9. ἀγβατάνοισι *R*. Steph.: ἀκβατάνοισι, ἐκβατάνοισι reliqui ‖ ἐν μέσοισι *z* ‖ 10. Καμβύσης δὲ om. *R* ‖ ταῦτα κούσας *R* ‖ 11. προδίδοσθαι *R* ‖ 12. ἀποκτεινέοντα *d* ‖ 13. εἰς τὸν ρηξάσπεα· πρήξασπες, ἔφη *R* ‖ 14. οὕτω *PR*: οὕτοι *AB*, οὗτοι *C*, οὔτι *z* ‖ διεπράξαο *AB*, διέπρηξας *R* ‖ 15. ταῦτ' *AB* ‖ κοτέ σοι *L* ‖ 16. ὁ om. *ABCd* ‖ οὔκως *d* ‖ τι] ὅτι *C*, τοι *z* ‖ 17. τοι] τι *Pdz* ‖ 18. ἐκέλευσας *R* ‖ 19. ἀνεστέασι *L* ‖ 20. δὲ ἔστιν *d*, δὲ ἔστι *z* ‖ ὥσπερ] ὅς *d* ‖ 21. προτοῦ *ABP* ‖ νεώτερον *R*: νεώτερον κακὸν ‖ ἀναβλαστήσει *R* ‖ 22. δοκέειν *A*, om. *R* ‖ μεταδιώξοντας *R* ‖ ἐτάζειν Bekk. An. ‖ εἰρωτῶντας *R*, ἐρωτεῦντας *P*, ἠρωτεῦντας *C* ‖ 23. προσαγορεύει *z* ‖ βασιλέως *d*, βασιλῆος *z*

63 ἀκούειν.” ταῦτα εἴπαντος Πρηξάσπεος, ἤρεσε γὰρ Καμβύσῃ, αὐτίκα μεταδίωκτος γενόμενος ὁ κῆρυξ ἧκε· ἀπιγμένον δέ μιν εἴρετο ὁ Πρηξάσπης τάδε. “ὤνθρωπε, φῂς γὰρ ἥκειν παρὰ Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἄγγελος· νῦν ὦν εἴπας τὴν ἀληθείην ἄπιθι χαίρων, κότερα αὐτός τοι Σμέρδις φαινόμενος ἐς ὄψιν ἐνετέλλετο ταῦτα ἢ τῶν τις ἐκείνου ὑπηρετέων.” ὁ δὲ εἶπε “ἐγὼ Σμέρδιν μὲν τὸν Κύρου, ἐξ ὅτευ βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον, οὔκω ὄπωπα· ὁ δέ μοι Μάγος τὸν Καμβύσης ἐπίτροπον τῶν οἰκίων ἀπέδεξε, οὗτος ταῦτα ἐνετείλατο, φὰς Σμέρδιν τὸν Κύρου εἶναι τὸν ταῦτα ἐπιθέμενον εἶπαι πρὸς ὑμέας.” ὁ μὲν δή σφι ἔλεγε οὐδὲν ἐπικατεψευσμένος, Καμβύσης δὲ εἶπε “Πρήξασπες, σὺ μὲν οἷα ἀνὴρ ἀγαθὸς ποιήσας τὸ κελευόμενον αἰτίην ἐκπέφευγας· ἐμοὶ δὲ τίς ἂν εἴη Περσέων ὁ ἐπανεστεὼς ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος;” ὁ δὲ εἶπε “ἐγώ μοι δοκέω συνιέναι τὸ γεγονὸς τοῦτο, ὦ βασιλεῦ· οἱ Μάγοι εἰσί τοι ἐπανεστεῶτες, τόν τε ἔλιπες μελεδωνὸν τῶν οἰκίων, Πατιζείθης, καὶ ὁ τούτου
64 ἀδελφεὸς Σμέρδις.” ἐνθαῦτα ἀκούσαντα Καμβύσεα τὸ Σμέρδιος οὔνομα ἔτυψε ἡ ἀληθείη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ ἐνυπνίου· ὃς ἐδόκεε ἐν τῷ ὕπνῳ ἀπαγγεῖλαί τινά οἱ ὡς Σμέρδις ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ψαύσειε τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ. μαθὼν δὲ ὡς μάτην ἀπολωλεκὼς εἴη τὸν ἀδελφεόν, ἀπέκλαιε Σμέρδιν· ἀποκλαύσας δὲ καὶ περιημεκτήσας τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ ἀναθρῴσκει ἐπὶ τὸν ἵππον, ἐν νόῳ ἔχων τὴν ταχίστην ἐς Σοῦσα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὸν

---

14. ἐπιβατεύων – 15 οὐνόματος Pollux II 200

1. εἴπαντος] ἀκούσας *R* || 2. μεταδιώκοντος *C*, μεταδιωκτὸς *R* || 3. ἤρεσε *C* || ὤνθρωπε *P*, ὤνθρωπε z || ἥκει *A*[1] || 4. ἀληθηίην z || 5. τοι] τις φ τι z || ἐν ὄψει z || 6. τάδε *d* || ὑπηρετῶν *d* || 7. ἐξ ὅτευ Struve: ἐξότου *ABd*, ἐξ ὅτου *CPz*, ἐξ ὅσου *R* || 8. ἐπ' *R* || 9. οἰκηίων z || ἀπέδειξεν *d* || 10. ἐπιέμενον *R* || 11. εἶπε *Cd* || ἐπικαταψευσάμενος *R* || 14. Περσέων] ἀνὴρ περσέων *R* || 15. ὀνόματος *ABCR*. Poll. || 16. τοι] τοι οἱ z || ἐπαναστεῶτες *B* || 19. ἀληθηΐη z || 20. ἀγγεῖλαί τινα οἱ *R* || 21. μέρδις *A*, μέρδιος *R* || ἑζόμενος z || εἰς *R* || 22. μάτιν *d* || 23. ἀπέκλαε *R* || 25. νῷ *d*

ίγον. καί οἱ ἀναθρώσκοντι ἐπὶ τὸν ἵππον τοῦ κολεοῦ τοῦ ιεος ὁ μύκης ἀποπίπτει, γυμνωθὲν δὲ τὸ ξίφος παίει τὸν ρόν· τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο τῇ αὐτὸς πρότερον τὸν ν Αἰγυπτίων θεὸν Ἆπιν ἔπληξε, ὥς οἱ καιρίῃ ἔδοξε τετύ-αι, εἴρετο ὁ Καμβύσης ὅ τι τῇ πόλι οὔνομα εἴη· οἱ δὲ αν ὅτι Ἀγβάτανα. τῷ δὲ ἔτι πρότερον ἐκέχρηστο ἐκ Βου-ῦς πόλιος ἐν Ἀγβατάνοισι τελευτήσειν τὸν βίον. ὁ μὲν δὴ τοῖσι Μηδικοῖσι Ἀγβατάνοισι ἐδόκεε τελευτήσειν γηραιός, τοῖσί οἱ ἦν τὰ πάντα πρήγματα· τὸ δὲ χρηστήριον ἐν σι ἐν Συρίῃ Ἀγβατάνοισι ἔλεγε ἄρα. καὶ δὴ ὡς τότε ειρόμενος ἐπύθετο τῆς πόλιος τὸ οὔνομα, ὑπὸ τῆς συμ-ρῆς τῆς τε ἐκ τοῦ Μάγου ἐκπεπληγμένος καὶ τοῦ τρώματος υφρόνησε, συλλαβὼν δὲ τὸ θεοπρόπιον εἶπε "ἐνθαῦτα ιμβύσεα τὸν Κύρου ἐστὶ πεπρωμένον τελευτᾶν." τότε μὲν σαῦτα. ἡμέρῃσι δὲ ὕστερον ὡς εἴκοσι μεταπεμψάμενος ρσέων τῶν παρεόντων τοὺς λογιμωτάτους ἔλεγέ σφι τάδε. Πέρσαι, καταλελάβηκέ με, τὸ πάντων μάλιστα ἔκρυπτον ηγμάτων, τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. ἐγὼ γὰρ ἐὼν ἐν Αἰ-πτῳ εἶδον ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, τὴν μηδαμὰ ὄφελον ἰδεῖν· όκεον δέ μοι ἄγγελον ἐλθόντα ἐξ οἴκου ἀγγέλλειν ὡς Σμέρ-ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ψαύσειε τῇ κεφαλῇ τοῦ ρανοῦ. δείσας δὲ μὴ ἀπαιρεθέω τὴν ἀρχὴν πρὸς τοῦ ελφεοῦ, ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα· ἐν τῇ γὰρ ἀνθρω-

περὶ τῆς Καμβύσου τελευτῆς (*B*)

---

1. τοῦ κολεοῦ - 2 ἀποπίπτει Eustathius Il. p. 290. — 3. Bekkeri Anecd. p. 114. — 17. Photius v. καταλελάβηκεν

1. οἱ om. *Cd* || κουλεοῦ *dz*. Eust. || 2. μέκης *d*, μύκις *z* || 3. αὐτὸς *z* || τὸν om. *Apr.z*, τὸ *B*[1] || 4. τῶν om. *R* || ἄπιν *L* || καιρίηι *AB*: ρίῃ ceteri. καιρίην Blomfield || 5. πόλι *Pz*: πόλει || 6. εἶπον *dz* || ὅτι . *R* || ἀγβάτανα *R*: Εκβάτανα *z*, ἀκβάτανα ceteri || τῷ] τὸ *CPR* || ἔτι] *dz* || 7. 8. ἀγβατάνοισι *R*: Εκβατάνοισι *z*, ἀκβατάνοισι ceteri || τὸν βίον - om. *R* et *Ppr*. ut videtur || 9. πάντα τὰ *Pz* || χρηστήριον ἐν Krueger: ηστήριον || 10. ἀγβατάνοισι *R*: Εκβατάνοισι *z*, ἀκβατάνοισι ceteri || 11. ἐπει-μενος *ABdz*, ἐπηρεόμενος *C* || 12. τε ante συμφορῆς *R* || 15. ὡς om. *r.R* || 17. ἔκρυπτον] ἔπρησσον *R* || 19. μηδαμᾶ *Rdz* || ὄφελον *Cdz*: ελον || 21. ἑζόμενος *R* || εἰς *AB* || ψαύσει[ε] *A*, ψαύσει *BCd*

πηίῃ φύσι οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτράπειν. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος Πρηξάσπεα ἀποπέμπω ἐς Σοῦσα ἀποκτενέοντα Σμέρδιν. ἐξεργασθέντος δὲ κακοῦ τοσούτου ἀδεῶς διαιτώμην, οὐδαμὰ ἐπιλεξάμενος μή κοτέ τίς μοι Σμέρδιος ὑπαραιρημένου ἄλλος ἐπανασταίη ἀνθρώπων. παντὸς δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι ἁμαρτὼν ἀδελφεοκτόνος τε οὐδὲν δέον γέγονα καὶ τῆς βασιληίης οὐδὲν ἧσσον ἐστέρημαι· Σμέρδις γὰρ δὴ ἦν ὁ Μάγος τόν μοι ὁ δαίμων προέφαινε ἐν τῇ ὄψι ἐπαναστήσεσθαι. τὸ μὲν δὴ ἔργον ἐξέργασταί μοι, καὶ Σμέρδιν τὸν Κύρου μηκέτι ὑμῖν ἐόντα λογίζεσθε· οἱ δὲ ὑμῖν Μάγοι κρατέουσι τῶν βασιληίων, τόν τε ἔλιπον ἐπίτροπον τῶν οἰκίων καὶ ὁ ἐκείνου ἀδελφεὸς Σμέρδις. τὸν μέν νυν μάλιστα χρῆν ἐμεῦ αἰσχρὰ πρὸς τῶν Μάγων πεπονθότος τιμωρέειν ἐμοί, οὗτος μὲν ἀνοσίῳ μόρῳ τετελεύτηκε ὑπὸ τῶν ἑωυτοῦ οἰκηιοτάτων· τούτου δὲ μηκέτι ἐόντος, δεύτερα τῶν λοιπῶν ὑμῖν ὦ Πέρσαι γίνεταί μοι ἀναγκαιότατον ἐντέλλεσθαι τὰ θέλω μοι γενέσθαι τελευτῶν τὸν βίον. καὶ δὴ ὑμῖν τάδε ἐπισκήπτω θεοὺς τοὺς βασιληίους ἐπικαλέων καὶ πᾶσι ὑμῖν καὶ μάλιστα Ἀχαιμενιδέων τοῖσι παρεοῦσι, μὴ περιιδεῖν τὴν ἡγεμονίην αὖτις ἐς Μήδους περιελθοῦσαν, ἀλλ᾽ εἴτε δόλῳ ἔχουσι αὐτὴν κτησάμενοι, δόλῳ ἀπαιρεθῆναι ὑπὸ ὑμέων, εἴτε καὶ σθένεΐ τεῳ κατεργασάμενοι, σθένεϊ κατὰ τὸ καρτερὸν ἀνασώσασθαι. καὶ ταῦτα μὲν ποιεῦσι ὑμῖν γῆ τε καρπὸν ἐκφέροι καὶ γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι τίκτοιεν, ἐοῦσι ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον ἐλευθέροισι· μὴ δὲ ἀνασωσαμένοισι τὴν ἀρχὴν μηδ᾽ ἐπιχειρήσασι ἀνασώζειν τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρῶμαι ὑμῖν

6. Pollux III 25. — 14. οὗτος - 15 οἰκηιοτάτων Priscianus XVIII 287

1. φύσει *L* ‖ ἀποτρέπειν *L* ‖ 4. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ὑπαραιρημένου *AB*: ὑπεραιρημένου *Cz*, ὑπαιρημένου *d*, παραιρημένου *PR* ‖ 5. πάντως Krueger ‖ 6. ἀδελφοκτόνος *R* ‖ 8. ὄψει *L* ‖ 9. ἔργασται *Pdz* ‖ 10. ἐόντα ὑμῖν *R* ‖ 15. οἰκηοτάτων *R*, οἰκηϊωτάτων *Pdz*, οἰκειοτάτων Prisc. ‖ 17. δὴ ὑμῖν καὶ *C* ‖ 18. ἐπικαλέω *C* ‖ 21. ἀφαιρεθῆναι *ABCd*, ὑπαιρεθῆναι *z* ‖ 22. σθένεϊ τέω *R*, σθένεΐ τῳ *z* ‖ κατεργασμένοι *AB* ‖ 24. καὶ ποῖμναι τε ποίμνια *CPz*, om. *R* ‖ πάντα *R* ‖ 25. μὴ δὲ ἀνασωσαμένοισι scripsi: μὴ ἀνασωσάμενοι δὲ *R*, μὴ δ᾽ (vel μηδ᾽) ἀνασωσαμένοισι ceteri ‖ τὴν ὀργὴν *R*: ἀργὴν ‖ μὴ δ᾽ *ABP*, μηδ᾽ *C*, μὴ δὲ *R*, μηδὲ *d*, μηδ᾽ *z* ‖ 26. ἐπιχαρίσασι *z* ‖ ἀρῶμαι - p. 299, 1 τούτοισι om. *R* ‖ ἀρέωμαι *Cd*, ἀρέομαι *Pz*

γενέσθαι, καὶ πρὸς ἔτι τούτοισι τὸ τέλος Περσέων ἑκάστῳ ἐπιγενέσθαι οἷον ἐμοὶ ἐπιγέγονε.” ἅμα τε εἴπας ταῦτα ὁ Καμβύσης ἀπέκλαιε πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πρῆξιν.

Πέρσαι δὲ ὡς τὸν βασιλέα εἶδον ἀνακλαύσαντα πάντες 66
τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο. μετὰ δὲ ταῦτα ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον καὶ ὁ μηρὸς τάχιστα ἐσάπη, ἀπήνεικε Καμβύσεα τὸν Κύρου, βασιλεύσαντα μὲν τὰ πάντα ἑπτὰ ἔτεα καὶ πέντε μῆνας, ἄπαιδα δὲ τὸ παράπαν ἐόντα ἔρσενος καὶ θήλεος γόνου. Περσέων δὲ τοῖσι παρεοῦσι ἀπιστίη πολλὴ ὑπεκέχυτο τοὺς Μάγους ἔχειν τὰ πρήγματα, ἀλλ' ἠπιστέατο ἐπὶ διαβολῇ εἰπεῖν Καμβύσεα τὰ εἶπε περὶ τοῦ Σμέρδιος θανάτου, ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν. οὗτοι μέν νυν ἠπιστέατο Σμέρδιν τὸν Κύρου βασιλέα ἐνεστεῶτα. δεινῶς γὰρ καὶ ὁ Πρηξάσπης ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν· οὐ γὰρ ἦν οἱ ἀσφαλὲς Καμβύσεω τετελευτηκότος φάναι τὸν Κύρου υἱὸν ἀπολωλεκέναι αὐτοχειρίῃ.

Ὁ δὲ δὴ Μάγος τελευτήσαντος Καμβύσεω ἀδεῶς ἐβασί- 67
λευσε, ἐπιβατεύων τοῦ ὁμωνύμου Σμέρδιος τοῦ Κύρου, μῆνας ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ ἐς τὰ ὀκτὼ ἔτεα τῆς πληρώσιος· ἐν τοῖσι ἀπεδέξατο ἐς τοὺς ὑπηκόους πάντας εὐεργεσίας μεγάλας, ὥστε ἀποθανόντος αὐτοῦ πόθον ἔχειν πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ πάρεξ αὐτῶν Περσέων. διαπέμψας γὰρ ὁ Μάγος ἐς πᾶν ἔθνος τῶν ἦρχε προεῖπε ἀτελείην εἶναι στρατηίης καὶ φόρου ἐπ' ἔτεα τρία. προεῖπε μὲν δὴ ταῦτα αὐ- 68

5. (Hesychius v. κατηρείκοντο). — 6. μετὰ - 7 ἐσάπη Erotianus fr. LXVI p. 21 Klein. — Galenus ad Hippocr. Aphor. p. 323 Basil.

1. προσέτι *Pdz* || 2. ἐπιγίνεσθαι *ABd* || 4. ἴδον *R* || 5. κατηρείκοντο *R*. (Hesych.): κατήρεικόν τε *B*[2] marg. *P*, κατήρικόν τε *ABC*, κατηρείκον τε *d*, κατείρεικόν τε *z* || 6. διεχρέοντο *Pd* || τε om. *R*. Erot. || 7. καὶ ὁ μηρὸς] ὁ μυελὸς Erot. || ἐνεσάπη Erot. || ἀπένεικε *CPdz* || μῆνας πέντε *z* || 9. ἄρσενος *ABd* || 11. ἀλλὰ *R* || 12. οἳ *C* || 13. ἐπιστέατο *R* || 14. ἐνεστεῶτα Valckenaer: ἀνεστεῶτα || ὁ om. *R* || 15. μή μιν *R* || 16. οἱ ἦν *R* || φάναι *ABP* || 17. ἀπολωλέναι *z* || 18. δὲ] μὲν *C* || ἐβασίλευεν *R* || 21. ἐν οἷσιν *R* || εἰς *R* || 24. ἀτελείην *d*: ἀτεληΐην *z*, ἀτελίην ceteri || στρατιῆς *R*

τίκα ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχήν, ὀγδόῳ δὲ μηνὶ ἐγένετο κατάδηλος τρόπῳ τοιῷδε. Ὀτάνης ἦν Φαρνάσπεω μὲν παῖς, γένεϊ δὲ καὶ χρήμασι ὅμοιος τῷ πρώτῳ Περσέων. οὗτος ὁ Ὀτάνης πρῶτος ὑπώπτευσε τὸν Μάγον ὡς οὐκ εἴη ὁ Κύρου Σμέρδις ἀλλ' ὅς περ ἦν, τῇδε συμβαλόμενος, ὅτι τε οὐκ ἐξεφοίτα ἐκ τῆς ἀκροπόλιος καὶ ὅτι οὐκ ἐκάλεε ἐς ὄψιν ἑωυτῷ οὐδένα τῶν λογίμων Περσέων· ὑποπτεύσας δέ μιν ἐποίεε τάδε. ἔσχε αὐτοῦ Καμβύσης θυγατέρα, τῇ οὔνομα ἦν Φαιδύμη· τὴν αὐτὴν δὴ ταύτην εἶχε τότε ὁ Μάγος καὶ ταύτῃ τε συνοίκεε καὶ τῇσι ἄλλῃσι πάσῃσι τῇσι τοῦ Καμβύσεω γυναιξί. πέμπων δὴ ὦν ὁ Ὀτάνης παρὰ ταύτην τὴν θυγατέρα ἐπυνθάνετο παρ' ὅτεῳ ἀνθρώπων κοιμῷτο, εἴτε μετὰ Σμέρδιος τοῦ Κύρου εἴτε μετὰ ἄλλου τευ. ἡ δέ οἱ ἀντέπεμπε φαμένη οὐ γινώσκειν· οὔτε γὰρ τὸν Κύρου Σμέρδιν ἰδέσθαι οὐδαμὰ οὔτε ὅστις εἴη ὁ συνοικέων αὐτῇ εἰδέναι. ἔπεμπε δεύτερα ὁ Ὀτάνης λέγων "εἰ μὴ αὐτὴ Σμέρδιν τὸν Κύρου γινώσκεις, σὺ δὲ παρὰ Ἀτόσσης πύθευ ὅτεῳ τούτῳ συνοικέει αὐτή τε ἐκείνη καὶ σύ· πάντως γὰρ δή κου τόν γε ἑωυτῆς
69 ἀδελφεὸν γινώσκει." ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἡ θυγάτηρ "οὔτε Ἀτόσσῃ δύναμαι ἐς λόγους ἐλθεῖν οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν ἰδέσθαι τῶν συγκατημενέων γυναικῶν. ἐπείτε γὰρ τάχιστα οὗτος ὥνθρωπος, ὅστις κοτέ ἐστι, παρέλαβε τὴν βασιληίην, διέσπειρε ἡμέας ἄλλην ἄλλῃ τάξας." ἀκούοντι δὲ ταῦτα τῷ Ὀτάνῃ μᾶλλον κατεφαίνετο τὸ πρῆγμα. τρίτην δὲ ἀγγελίην ἐσπέμπει παρ' αὐτὴν λέγουσαν ταῦτα. "ὦ θύγατερ, δεῖ σε γεγονυῖαν εὖ κίνδυνον ἀναλαβέσθαι τὸν ἂν ὁ πατὴρ

τίνι τρόπῳ κατάδηλος γέγονε Σμέρδις ὁ Μάγος

1. ἐνιστάμενος *R*. Reiske: ἀνιστάμενος || κατάδηλος] κατάδηλος δε ἦν *R* || 3. γένει *AB* || δὲ] μὲν *d* || ὁμοῖος (*C*)*Pd*, ὁμοίως *z* || οὗτος] οὗτος ὢν *z* || 4. ὑπόπτευσεν *AB* || 5. ὅπερ *R* || συμβαλλόμενος *Rd*, συμβαλλεόμενος *z* || 8. ἔσχε δὲ *C* || ὁ καμβύσης *CPdz* || φαιδυμίη *R*. (Zonar.), φαιδίμη ... 9. δὴ – τότε om. *R* || ταύτῃ τε *AB*: ταύτῃ || 11. ὁ om. *d* || παρὰ ταύτην *R*: παρ' αὐτον *AB*, παρ' αὐτὴν *CPdz* || 12. παρὰ *R* || 14. εἰδέσθαι *R* || 15. οὐδαμᾶ *Rdz* || 17. τούτῳ om. *R* || 18. γ' *AB* || 20. αὐτόσσῃ *R* || οὐδεμίην *Rz* || 21. συγκατημένων *PRz*, συγκαθημένων reliqui || 22. ἄνθρωπος *AB*, ὠνθρωπος *P*, ὤνθρωπος reliqui || ἔσται *C* || 26. τὸν] τονδ' *B*

ὑποδύνειν κελεύῃ. εἰ γὰρ δὴ μή ἐστι ὁ Κύρου Σμέρδις ἀλλὰ τὸν καταδοκέω ἐγώ, οὔτοι μιν σοί τε συγκοιμώμενον καὶ τὸ Περσέων κράτος ἔχοντα δεῖ χαίροντα ἀπαλλάσσειν, ἀλλὰ δοῦναι δίκην. νῦν ὦν ποίησον τάδε. ἐπεὰν σοὶ συνεύδῃ καὶ μάθῃς αὐτὸν κατυπνωμένον, ἄφασον αὐτοῦ τὰ ὦτα· καὶ ἢν μὲν φαίνηται ἔχων ὦτα, νόμιζε σεωυτὴν Σμέρδι τῷ Κύρου συνοικέειν, ἢν δὲ μὴ ἔχων, σὺ δὲ τῷ Μάγῳ Σμέρδι." ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἡ Φαιδύμη φαμένη κινδυνεύσειν μεγάλως, ἢν ποιέῃ ταῦτα· ἢν γὰρ δὴ μὴ τυγχάνῃ τὰ ὦτα ἔχων, ἐπίλαμπτος δὲ ἀφάσσουσα ἔσται, εὖ εἰδέναι ὡς αἰστώσει μιν· ὅμως μέντοι ποιήσειν ταῦτα. ἡ μὲν δὴ ὑπεδέξατο ταῦτα τῷ πατρὶ κατεργάσεσθαι· τοῦ δὲ Μάγου τούτου τοῦ Σμέρδιος Κῦρος ὁ Καμβύσεω ἄρχων τὰ ὦτα ἀπέταμε ἐπ' αἰτίῃ δή τινι οὐ σμικρῇ. ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη αὕτη, ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ, πάντα ἐπιτελέουσα τὰ ὑπεδέξατο τῷ πατρί, ἐπείτε αὐτῆς μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξιος παρὰ τὸν Μάγον (ἐν περιτροπῇ γὰρ δὴ αἱ γυναῖκες φοιτέουσι τοῖσι Πέρσῃσι), ἐλθοῦσα παρ' αὐτὸν ηὗδε, ὑπνωμένου δὲ καρτερῶς τοῦ Μάγου ἤφασε τὰ ὦτα. μαθοῦσα δὲ οὐ χαλεπῶς ἀλλ' εὐπετέως οὐκ ἔχοντα τὸν ἄνδρα ὦτα, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε, πέμψασα ἐσήμηνε τῷ πατρὶ τὰ γενόμενα.

Ὁ δὲ Ὀτάνης παραλαβὼν Ἀσπαθίνην καὶ Γοβρύην Περ- 70
σέων τε πρώτους ἐόντας καὶ ἑωυτῷ ἐπιτηδεοτάτους ἐς πίστιν, ἀπηγήσατο πᾶν τὸ πρῆγμα· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρα ὑπώπτευον

σύστασις τῶν περὶ Δαρεῖον κατὰ τῶν Μάγων

10. Λέξεις. — Bekkeri Anecd. p. 469. Suidas v. ἀφάσσων. — 16. ἐν - 17 Πέρσῃσι Lexicon Vindob. p. 155

1. ὑποδεικνύειν *CP* || κελεύει *BRd* || εἰ *R*: ἢν || δὴ om. *z* || μὴ ἔστι *Pz*, μὴ ἔστιν *d* || 2. τὸν ἂν *z* || 4. ἐπεάν σοι *L* || 5. κατυπνώμενον *Cz* || 8. φαιδυμίη *R*, φαιδίμη *b* || κινδυνεύειν *R* || 9. ποιήσηι *P*, ποιῇ ceteri || ἢν] εἰ *R* || τυγχάνει *ABd* || ἔχων ante τυγχάνῃ *R* || 10. ἐπίλαμπος sc. (gloss.) || ἀφάσουσα *CRz* || 11. τοῦτο *R* || 12. κατεργάσασθαι *Rdz* || 13. ὑπέτεμε *C*, ἀπέτεμε ceteri || 14. φαιδυμίη *ABR* || 16. αὐτῇ *PRz* || ἀπάξιος *R* || περιτρόπῃσιν sine γὰρ δὴ Lex. Vind. || 17. αἱ om. *Pdz* || φοιτῶσι *R*. Lex. Vind., φοιτέωσι *Cd* || 18. ηὗδεν *Rd*, ἦν δὲ *C*, ἧυδε *z* || ἤφασσε *PR* || 22. ἀσπαθήνην *R* || γωβρύην *Rz* || 23. ἐπιτηδεοτάτους *ABR*: ἐπιτηδεωτάτους || 24. ἀπηγήσαντο *R*

οὕτω τοῦτο ἔχειν, ἀνενείκαντος δὲ τοῦ Ὀτάνεω τοὺς λόγου
ἐδέξαντο. καὶ ἔδοξέ σφι ἕκαστον ἄνδρα Περσέων προσεται-
ρίσασθαι τοῦτον ὅτεῳ πιστεύει μάλιστα. Ὀτάνης μέν νυ
ἐσάγεται Ἰνταφρένεα, Γοβρύης δὲ Μεγάβυζον, Ἀσπαθίνη
δὲ Ὑδάρνεα. γεγονότων δὲ τούτων ἓξ παραγίνεται ἐς τ
Σοῦσα Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπεος ἐκ Περσέων ἥκων· τούτων γά
δὴ ἦν οἱ ὁ πατὴρ ὕπαρχος. ἐπεὶ ὦν οὗτος ἀπίκετο, τοῖσι ἔ
71 τῶν Περσέων ἔδοξε καὶ Δαρεῖον προσεταιρίσασθαι. συνελ-
θόντες δὲ οὗτοι ἐόντες ἑπτὰ ἐδίδοσαν σφίσι πίστις καὶ λόγους
ἐπείτε δὲ ἐς Δαρεῖον ἀπίκετο γνώμην ἀποφαίνεσθαι, ἔλεγ
σφι τάδε. "ἐγὼ ταῦτα ἐδόκεον μὲν αὐτὸς μοῦνος ἐπίστασθαι
ὅτι τε ὁ Μάγος εἴη ὁ βασιλεύων καὶ Σμέρδις ὁ Κύρου τετε-
λεύτηκε· καὶ αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν ἥκω σπουδῇ ὡς συστή-
σων ἐπὶ τῷ Μάγῳ θάνατον. ἐπείτε δὲ συνήνεικε ὥστε κα
ὑμέας εἰδέναι καὶ μὴ μοῦνον ἐμέ, ποιέειν αὐτίκα μοι δοκέε
καὶ μὴ ὑπερβάλλεσθαι· οὐ γὰρ ἄμεινον." εἶπε πρὸς ταῦτ
ὁ Ὀτάνης "ὦ παῖ Ὑστάσπεος, εἷς τε πατρὸς ἀγαθοῦ κα
ἐκφαίνειν οἴκας σεωυτὸν ἐόντα τοῦ πατρὸς οὐδὲν ἥσσω· τῇ
μέντοι ἐπιχείρησιν ταύτην μὴ οὕτω συντάχυνε ἀβούλως, ἀλλ
ἐπὶ τὸ σωφρονέστερον αὐτὴν λάμβανε· δεῖ γὰρ πλεῦνας γενο-
μένους οὕτω ἐπιχειρέειν." λέγει πρὸς ταῦτα Δαρεῖος "ἄνδρε
οἱ παρεόντες, τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεω εἰ χρήσεσθε
ἐπίστασθε ὅτι ἀπολέεσθε κάκιστα· ἐξοίσει γάρ τις πρὸς τὸ
Μάγον, ἰδίῃ περιβαλλόμενος ἑωυτῷ κέρδεα. μάλιστα μέ
νυν ὠφείλετε ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βαλλόμενοι ποιέειν ταῦτα
ἐπείτε δὲ ὑμῖν ἀναφέρειν ἐς πλεῦνας ἐδόκεε καὶ ἐμοὶ ὑπερ

1. ἀνείκαντος *R* ‖ ὀτάνεος *ABR* ‖ 3. ὅτεῳ Struve: ὅτεωι *ABP*, ὅτῳ *z* ὅτω *d*, οὕτω *C*, τῷ *R* ‖ πιστεύειν *C* ‖ 4. εἰσάγεται *L* ‖ ἰνταφρένεα *R*: ἰντα- φέρνεα ‖ γοβρύης δὲ *CPd*: γωβρύης δὲ *ABR*, ὁ δὲ γωβρύης *sz* ‖ μεγάβαζο *d* ‖ 7. αὐτὸς *dz* ‖ 9. ἐδίδοσαν σφίσι *Pd*: ἐδίδοσάν σφισι *ABCR*, ἐδίδοσ σφι *sz* ‖ πίστεις καὶ λόγους *d*, λόγους καὶ πίστεις *R* ‖ 10. ἀπίκετο ἐς δαρεῖ *R* ‖ 11. σφισι *R* ‖ μὲν om. *Pdz* ‖ 13. αὐτοῦ] αὖ *ABCd* ‖ ἕνεκεν *d* 16. ὑπερβάλλεσθαι *PR*: ὑπερβαλέσθαι ‖ 18. οἴκας *R*: ἔοικας ‖ *R* ‖ τοῦ om. *Pdz* ‖ 19. ταύτην om. *R* ‖ 20. γινομένους *d* ‖ 21. οὕτω *AB* ‖ 22. ὀτάνεω *P*: ὀτάνεος ‖ 23. ἀπολέεσθαι *Apr.BR* ‖ 24. ἑωυτ *R* ‖ 25. ὀφείλετε *dz* ‖ βαλόμενοι *A*; βουλόμενοι *dz*

ἔθεσθε, ἢ ποιέωμεν σήμερον ἢ ἴστε ὑμῖν ὅτι, ἢν ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη, ὡς οὐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος ἔσται. ἀλλά σφεα αὐτὸς ἐγὼ κατερέω πρὸς τὸν Μάγον." 72
λέγει πρὸς ταῦτα Ὀτάνης, ἐπειδὴ ὥρα σπερχόμενον Δαρεῖον, "ἐπείτε ἡμέας συνταχύνειν ἀναγκάζεις καὶ ὑπερβάλλεσθαι οὐκ ἐᾷς, ἴθι ἐξηγέο αὐτὸς ὅτεῳ τρόπῳ πάριμεν ἐς τὰ βασιλήια καὶ ἐπιχειρήσομεν αὐτοῖσι. φυλακὰς γὰρ δὴ διεστεώσας οἶδάς κου καὶ αὐτός, εἰ μὴ ἰδών, ἀλλ' ἀκούσας· τὰς τέῳ τρόπῳ περήσομεν;" ἀμείβεται Δαρεῖος τοῖσιδε. "Ὀτάνη, ἦ πολλά ἐστι τὰ λόγῳ μὲν οὐκ οἷά τε δηλῶσαι, ἔργῳ δέ· ἄλλα δ' ἐστὶ τὰ λόγῳ μὲν οἷά τε, ἔργον δὲ οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν λαμπρὸν γίνεται. ὑμεῖς δὲ ἴστε φυλακὰς τὰς κατεστεώσας ἐούσας οὐδὲν χαλεπὰς παρελθεῖν. τοῦτο μὲν γὰρ ἡμέων ἐόντων τοίων οὐδεὶς ὅστις οὐ παρήσει, τὰ μέν κου καταιδεόμενος ἡμέας, τὰ δέ κου καὶ δειμαίνων· τοῦτο δὲ ἔχω αὐτὸς σκῆψιν εὐπρεπεστάτην τῇ πάριμεν, φὰς ἄρτι τε ἥκειν ἐκ Περσέων καὶ βούλεσθαί τι ἔπος παρὰ τοῦ πατρὸς σημῆναι τῷ βασιλέι. ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. τοῦ γὰρ αὐτοῦ γλιχόμεθα οἵ τε ψευδόμενοι καὶ οἱ τῇ ἀληθείῃ διαχρεώμενοι· οἱ μέν γε ψεύδονται τότε ἐπεάν τι μέλλωσι τοῖσι ψεύδεσι πείσαντες κερδήσεσθαι, οἱ δ' ἀληθίζονται ἵνα τῇ ἀληθείῃ ἐπισπάσωνται κέρδος καί τι μᾶλλόν σφι ἐπιτράπηται. οὕτω οὐ ταὐτὰ ἀσκέοντες τὠυτοῦ περιεχόμεθα. εἰ δὲ μηδὲν κερδήσεσθαι μέλλοιεν, ὁμοίως ἂν ὅ τε ἀληθιζόμενος ψευδὴς εἴη καὶ ὁ ψευδόμενος ἀληθής. ὃς ἂν μέν νυν τῶν πυλουρῶν

4. ἐπείτε – 5 ἐᾷς Lexicon Vindob. p. 184. — 18. ἔνθα – λεγέσθω Stobaeus floril. XII 23. Eustathius Il. p. 188. 628. Od. p. 1455

1. ποιέομεν *R* ‖ ἢν περ πέσῃ *R* ‖ 3. ἀλλὰ σφέα *R*: ἀλλά σφεας *ABCd*, ἀλλὰ σφέας *Pz* ‖ 4. ὁ ὀτάνης *R* ‖ ἐπεί τε δὲ *C* ‖ 5. ὑμέας Lex. Vind. ‖ 6. ἐξηγέω *sz* ‖ 7. διεστώσας *ABR* ‖ οἶδά *ABCPᵐd* ‖ 8. ἀκούων *R* ‖ ὡς *L* ‖ 9. πειρήσομεν *Ccorr.Rz* ‖ τοῖσδε *L* ‖ ἢ om. *R* ‖ 11. λαμβρὸν *C* ‖ 13. ὑμέων *sz* ‖ 14. τοιῶνδε *R* ‖ 16. παρῖμεν *R* ‖ ἄρτι] γάρ *R* ‖ 17. βασιλεῖ *ABd* ‖ 18. ψεῦδος] καὶ ψεῦδος Stob. ‖ 19. ἀληθηΐῃ *dz* ‖ διαχρεόμενοι *P* ‖ 20. τότε om. *R* ‖ τοῖσι om. *A* ‖ 21. δὲ *R* ‖ ἵνα] ἵνα τι *R*, τι, ἵνα *z* ‖ ἀληθηΐῃ *dz* ‖ 22. ἐπισπάσονται *B* ‖ τις *Pcorr.Rz* ‖ μᾶλλόν σφιν *R*, μᾶλλόν σφισι *ABC*, μᾶλλον σφίσι *Pdz* ‖ ἐπιτράπηται *Rz*: τράπηται ‖ 23. οὐ *R*: οὖν *ABP*, ὦν *Cdz* ‖ ταυτὰ *A*: ταῦτα ‖ τὠϋτῷ *z* ‖ 25. πυλωρῶν *AB*

ἐχὼν παρίῃ, αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσται· ὃς δ' ἂν ἀντιβαίνειν πειρᾶται, δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος, καὶ
73 ἔπειτα ὠσάμενοι ἔσω ἔργου ἐχώμεθα." λέγει Γοβρύης μετὰ ταῦτα "ἄνδρες φίλοι, ἡμῖν κότε κάλλιον παρέξει ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχήν, ἢ εἴ γε μὴ οἷοί τε ἐσόμεθα αὐτὴν ἀναλαβεῖν ἀποθανεῖν; ὅτε γε ἀρχόμεθα μὲν ἐόντες Πέρσαι ὑπὸ Μήδου ἀνδρὸς Μάγου, καὶ τούτου ὦτα οὐκ ἔχοντος. ὅσοι τε ὑμέων Καμβύσῃ νοσέοντι παρεγένοντο, πάντως κου μέμνησθε τὰ ἐπέσκηψε Πέρσῃσι τελευτῶν τὸν βίον μὴ πειρωμένοισι ἀνακτᾶσθαι τὴν ἀρχήν· τὰ τότε οὐκ ἐνεδεκόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ διαβολῇ ἐδοκέομεν εἰπεῖν Καμβύσεα. νῦν ὦν τίθεμαι ψῆφον πείθεσθαι Δαρείῳ καὶ μὴ διαλύεσθαι ἐκ τοῦ συλλόγου τοῦδε ἄλλοθι ἰόντας ἢ ἐπὶ τὸν Μάγον ἰθέως." ταῦτα εἶπε Γοβρύης καὶ πάντες ταύτῃ αἴνεον.

74 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐβουλεύοντο, ἐγίνετο κατὰ συντυχίην τάδε. τοῖσι Μάγοισι ἔδοξε βουλευομένοισι Πρηξάσπεα φίλον προσθέσθαι, ὅτι τε ἐπεπόνθεε πρὸς Καμβύσεω ἀνάρσια, ὅς οἱ τὸν παῖδα τοξεύσας ἀπολωλέκεε, καὶ διότι μοῦνος ἠπίστατο τὸν Σμέρδιος τοῦ Κύρου θάνατον αὐτοχειρίῃ μιν ἀπολέσας, πρὸς δ' ἔτι ἐόντα ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τὸν Πρηξάσπεα ἐν Πέρσῃσι. τούτων δή μιν εἵνεκεν καλέσαντες φίλον προσεκτῶντο πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι, ἦ μὲν ἕξειν παρ' ἑωυτῷ μηδ' ἐξοίσειν μηδενὶ ἀνθρώπων τὴν ἀπὸ σφέων ἀπάτην ἐς Πέρσας γεγονυῖαν, ὑπισχνεύμενοι τὰ πάντα οἱ μυρία δώσειν. ὑποσχομένου δὲ τοῦ Πρηξάσπεος ποιήσειν ταῦτα,

4. ἄνδρες - 6 ἀποθανεῖν Lexicon Vindob. p. 20

1. παρίῃ *R*: παρείηι *ABCP*, παρείῃ *dz* || 2. διαδεικνύσθω *R* || ἐνταῦθα *d* || 3. ἐχόμεθα *R* || γωβρύης *R* || 4. ἡμίν κοτε *C*, ἡμῖν κοτε *P* || παρέξειν *z* || 5. τ' *R* || αὐτὴν om. Lex. Vind. || 6. γε *PR*: γὰρ || μὲν om. *d* || 8. παρεγένοντο νοσέοντι *R* || 9. πειρεωμένοισι *Cdz*, πειρεομένοισι *P* || 10. ἐνεδεχόμεθα *AB* || 11. ἐδοκέωμεν *B* || 13. ἀλλ' ἰόντας ἐπὶ *R* || γωβρύης *R* || 14. ταῦτα *R* || ἔναιον *C* || 18. ὅτι *R* || 19. ἡ ἐπίστατο *R* (sic) || αὐτοχειρείῃ *d* || 20. ἐν αἰτίῃ *R* || 21. εἵνεκε *z* || προσεκτέωντο *Cz*, προσεκτέοντο *Pd* || 22. πίστει *PRz*, πίστις *ABC*, πίστεις *d*. fortasse πίστι ἢ μὴν *Rz* || 23. μηδενὶ] παρὰ μηδενὶ *z* || 24. γεγονοῖαν *A*[1]*B* || ὑπισχνούμενοι *AB*, ὑπισχόμενοι *R* || μοιρία *C* || 25. ὑποδεχομένου *R* || πρηξάσπεω *ez*

ὡς ἀνέπεισάν μιν οἱ Μάγοι, δεύτερα προσέφερον, αὐτοὶ μὲν φάμενοι Πέρσας πάντας συγκαλέειν ὑπὸ τὸ βασιλήιον τεῖχος, κεῖνον δ' ἐκέλευον ἀναβάντα ἐπὶ πύργον ἀγορεῦσαι ὡς ὑπὸ τοῦ Κύρου Σμέρδιος ἄρχονται καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου. ταῦτα δὲ οὕτω ἐνετέλλοντο ὡς πιστοτάτου δῆθεν ἐόντος αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι, καὶ πολλάκις ἀποδεξαμένου γνώμην ὡς περιείη ὁ Κύρου Σμέρδις, καὶ ἐξαρνησαμένου τὸν φόνον αὐτοῦ. 75 φαμένου δὲ καὶ ταῦτα ἑτοίμου εἶναι ποιέειν τοῦ Πρηξάσπεος, συγκαλέσαντες Πέρσας οἱ Μάγοι ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ πύργον καὶ ἀγορεύειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τῶν μὲν δὴ ἐκεῖνοι προσεδέοντο αὐτοῦ, τούτων μὲν ἑκὼν ἐπελήθετο, ἀρξάμενος δὲ ἀπ' Ἀχαιμένεος ἐγενεηλόγησε τὴν πατριὴν τὴν Κύρου, μετὰ δὲ ὡς ἐς τοῦτον κατέβη τελευτῶν ἔλεγε ὅσα ἀγαθὰ Κῦρος Πέρσας πεποιήκοι, διεξελθὼν δὲ ταῦτα ἐξέφαινε τὴν ἀληθείην, φάμενος πρότερον μὲν κρύπτειν (οὐ γάρ οἱ εἶναι ἀσφαλὲς λέγειν τὰ γενόμενα), ἐν δὲ τῷ παρεόντι ἀναγκαίην μιν καταλαμβάνειν φαίνειν. καὶ δὴ ἔλεγε τὸν μὲν Κύρου Σμέρδιν ὡς αὐτὸς ὑπὸ Καμβύσεω ἀναγκαζόμενος ἀποκτείνειε, τοὺς Μάγους δὲ βασιλεύειν. Πέρσῃσι δὲ πολλὰ ἐπαρησάμενος εἰ μὴ ἀνακτησαίατο ὀπίσω τὴν ἀρχὴν καὶ τοὺς Μάγους τισαίατο, ἀπῆκε ἑωυτὸν ἐπὶ κεφαλὴν φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω. Πρηξάσπης μέν νυν ἐὼν τὸν πάντα χρόνον ἀνὴρ δόκιμος οὕτω ἐτελεύτησε.

Οἱ δὲ δὴ ἑπτὰ τῶν Περσέων ὡς ἐβουλεύσαντο αὐτίκα 76 ἐπιχειρέειν τοῖσι Μάγοισι καὶ μὴ ὑπερβάλλεσθαι, ἤισαν εὐξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τῶν περὶ Πρηξάσπεα πρηχθέντων εἰδότες οὐδέν. ἔν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ στείχοντες ἐγίνοντο καὶ τὰ

περὶ τῆς Πρηξάσπους τελευτῆς

2. συγκαλέσειν *R* ‖ ἐπὶ *d* ‖ 3. δὲ *R* ‖ ἀναγορεῦσαι *d* ‖ 6. πολλάκις τε *R* ‖ ὥσπερ εἴη *R* ‖ 8. πρηξάσπεω *sz* ‖ 9. τοὺς Πέρσας *z* ‖ ἐπὶ τὸν πύργον *dz* ‖ 10. μὲν δὴ Bekker: μέντοι *CP*, μέν τι reliqui ‖ 11. ἐπελάθετο *P* ‖ 12. τὴν Κύρου] τοῦ κύρου *Ppr.Rz* ‖ 13. τοῦτο *z* ‖ 14. πεποιήκει *Cd* ‖ ἀληθηΐην *z* ‖ 16. ἀναγκαίη *R* ‖ 17. φαίνειν om. *sz* ‖ 22. ἐόν *z* ‖ τὸν om. *R* ‖ 25. ἤεσαν *sz* ‖ 26. πραχθέντων *d* ‖ 27. δὴ om. *ABd* ‖ στίχοντες *AB*

περὶ Πρηξάσπεα γεγονότα ἐπυνθάνοντο. ἐνθαῦτα ἐκστάντες
τῆς ὁδοῦ ἐδίδοσαν αὖτις σφίσι λόγους, οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Ὀτά-
νην πάγχυ κελεύοντες ὑπερβαλέσθαι μηδὲ οἰδεόντων τῶν
πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι, οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Δαρεῖον αὐτίκα τε
ἰέναι καὶ τὰ δεδογμένα ποιέειν μηδὲ ὑπερβάλλεσθαι. ὠθιζο-
μένων δ' αὐτῶν ἐφάνη ἰρήκων ἑπτὰ ζεύγεα δύο αἰγυπιῶν
ζεύγεα διώκοντα καὶ τίλλοντά τε καὶ ἀμύσσοντα. ἰδόντες δὲ
ταῦτα οἱ ἑπτὰ τήν τε Δαρείου πάντες αἴνεον γνώμην καὶ
ἔπειτα ἤισαν ἐπὶ τὰ βασιλήια τεθαρσηκότες τοῖσι ὄρνισι.
77 ἐπιστᾶσι δὲ ἐπὶ τὰς πύλας ἐγίνετο οἷόν τι Δαρείῳ ἡ γνώμη
ἔφερε· καταιδεόμενοι γὰρ οἱ φύλακοι ἄνδρας τοὺς Περσέων
πρώτους καὶ οὐδὲν τοιοῦτο ὑποπτεύοντες ἐξ αὐτῶν ἔσεσθαι
παρίεσαν θείῃ πομπῇ χρεωμένους, οὐδ' ἐπειρώτα οὐδείς.
ἐπείτε δὲ καὶ παρῆλθον ἐς τὴν αὐλήν, ἐνέκυρσαν τοῖσι τὰς
ἀγγελίας ἐσφέρουσι εὐνούχοισι· οἵ σφεας ἱστόρεον ὅ τι θέλον-
τες ἥκοιεν, καὶ ἅμα ἱστορέοντες τούτους τοῖσι πυλουροῖσι
ἀπείλεον ὅτι σφέας παρῆκαν, ἴσχόν τε βουλομένους τοὺς ἑπτὰ
ἐς τὸ πρόσω παριέναι. οἱ δὲ διακελευσάμενοι καὶ σπασάμενοι
τὰ ἐγχειρίδια τούτους μὲν τοὺς ἴσχοντας αὐτοῦ ταύτῃ συγκεν-
78 τέουσι, αὐτοὶ δὲ ἤισαν δρόμῳ ἐς τὸν ἀνδρεῶνα. οἱ δὲ Μάγοι
ἔτυχον ἀμφότεροι τηνικαῦτα ἐόντες τε ἔσω καὶ τὰ ἀπὸ Πρη-
ξάσπεος γενόμενα ἐν βουλῇ ἔχοντες. ἐπεὶ ὦν εἶδον τοὺς
εὐνούχους τεθορυβημένους τε καὶ βοῶντας, ἀνά τε ἔδραμον
πάλιν ἀμφότεροι καὶ ὡς ἔμαθον τὸ ποιεύμενον πρὸς ἀλκὴν

3. κελεύοντες - 4 ἐπιτίθεσθαι Eustathius Od. p. 1441. — 6. Λέξεις —
7. Λέξεις. — 20. Eustathius Od. p. 1573

2. αὖτις σφίσι *PR*: αὐτοῖσι σφίσι *ABz*, αὐτοῖσί σφισι *Cd* || 3. ὑπερβαλέσθαι *ABRz*. Eust.: ὑπερβαλλέεσθαι *C*, ὑπερβαλέεσθαι *d*, ὑπερβάλλεσθαι *P* || μὴ δέ οἱ δεόντων *sz*, καὶ μὴ οἰδούντων Eust. || 5. μὴ δ' *PRz* || ὑπερβαλέσθαι *R* || 6. ἱρήκων *Rdz* || ζεύγη δύο αἰγυπτιῶν *R* || 7. τε post διώκοντα *PRz* || 9. ἤεσαν *z* || τεθαρσηκότες *R*: τεθαρρηκότες || 10. ἐπιστάντες *R* || ἡ om. *ABd* || 11. φύλακες *d* || 12. τοιοῦτον *CRdz* || 13. παρείησαν *dz* || χρεομένους *P* || οὐδὲ *R* || ἐπηρώτα *CPz* || 14. καὶ om. *C* || ἐς *R* || 15. εἰσφέρουσι *d* || οἳ σφέας *R* || 16. πυλουργοῖσι *C*, πυλωροῖσι *dz* || 17. ἴσχον *L* || 18. καὶ σπασάμενοι om. *A*[1] || 20. ἤεσαν *ABdz*, ἠίεσαν *P* || 21. τε om. *Rdz* || ἔσω *R*: εἴσω || πρηξάσπεω *sz* || 23. τε καὶ καὶ *ABCd* || τ' *R* .

άποντο. ὁ μὲν δὴ αὐτῶν φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος,
δὲ πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο. ἐνθαῦτα δὴ συνέμισγον
ήλοισι. τῷ μὲν δὴ τὰ τόξα ἀναλαβόντι αὐτῶν, ἐόντων
άγχοῦ τῶν πολεμίων καὶ προσκειμένων, ἦν χρηστὰ οὐδέν·
' ἕτερος τῇ αἰχμῇ ἠμύνετο καὶ τοῦτο μὲν Ἀσπαθίνην
ει ἐς τὸν μηρόν, τοῦτο δὲ Ἰνταφρένεα ἐς τὸν ὀφθαλμόν·
ἐστερήθη μὲν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐκ τοῦ τρώματος ὁ Ἰντα-
νης, οὐ μέντοι ἀπέθανέ γε. τῶν μὲν δὴ Μάγων οὕτερος
ματίζει τούτους· ὁ δὲ ἕτερος, ἐπείτε οἱ τὰ τόξα οὐδὲν
στὰ ἐγίνετο, ἦν γὰρ δὴ θάλαμος ἐσέχων ἐς τὸν ἀνδρεῶνα,
τοῦτον καταφεύγει, θέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας,
οἱ συνεσπίπτουσι τῶν ἑπτὰ δύο, Δαρεῖός τε καὶ Γοβρύης.
πλακέντος δὲ Γοβρύεω τῷ Μάγῳ ὁ Δαρεῖος ἐπεστεὼς
ρεε οἷα ἐν σκότεϊ, προμηθεόμενος μὴ πλήξῃ τὸν Γοβρύην.
ων δέ μιν ἀργὸν ἐπεστεῶτα ὁ Γοβρύης εἴρετο ὅ τι οὐ
ται τῇ χειρί· ὁ δὲ εἶπε "προμηθεόμενος σέο, μὴ πλήξω."
ρύης δὲ ἀμείβετο "ὤθεε τὸ ξίφος καὶ δι' ἀμφοτέρων."
εῖος δὲ πειθόμενος ὦσέ τε τὸ ἐγχειρίδιον καὶ ἔτυχέ κως
Μάγου. ἀποκτείναντες δὲ τοὺς Μάγους καὶ ἀποταμόντες 79
ῶν τὰς κεφαλάς, τοὺς μὲν τρωματίας ἑωυτῶν αὐτοῦ λεί-
σι καὶ ἀδυνασίης εἵνεκεν καὶ φυλακῆς τῆς ἀκροπόλιος, οἱ
πέντε αὐτῶν ἔχοντες τῶν Μάγων τὰς κεφαλὰς ἔθεον βοῇ
καὶ πατάγῳ χρεώμενοι, καὶ Πέρσας τοὺς ἄλλους ἐπεκα-
ντο ἐξηγεόμενοί τε τὸ πρῆγμα καὶ δεικνύοντες τὰς κεφα-

11. Bekkeri Anecd. p. 111. Photius et Suidas v. προσθεῖναι τὰς
θύρας

. αὐτέων z || 2. ἔνθα *R* || δὲ *Rz* || 3. λαβόντι *d* || αὐτῷ *d*, αὐτέων
| 4. ἀγχοῦ] ἀγχοῦ αὐτῷ z || 5. δὲ *Rd* || ἀσπαθίμην *B*, ἀσπαθήνην
| 6. δ' *R* || ἰνταφρένεα *R*: ἰνταφέρνεα || 7. καὶ om. *d* || ἰνταφρένης *R*:
φέρνης || 8 ὁ ἕτερος *R* || 9. τούτους τρωματίζει *R* || δ' *AB* || 10. χρήσιμα
|| ἐγένετο *CRdz* || 12. συνεσπίπτουσιν *AB*, συνεπιπίπτουσι *C*, συνε-
τουσι *R* || γωβρύης *R* || 13. συμπλακέντος *Pdz*: συμπλεκέντος || γω-
ω *R* || ἔτι ἑστεὼς *R* || 14. ἠπόρει *L* || σκότει *ABd* || προθεόμενος
|| γωβρύην *R* || 15. ὁρῶν *R* || ἑστεῶτα *CP* || ἤρετο *P* || 16. χρῆται
ειρί z || προμηθεόμενός σεο *AB* || 17. γωβρύης *R* || δὲ om. *ABCd* ||
L || καὶ δι' ἀμφοτέρων τὸ ξίφος z || 18. πυθόμενος *ABCsz* || τε om.
Cd || 20. αὐτέων z || ἑωυτῶν] αὐτῶν *C* || 21. ἕνεκεν *d* || 22. αὐτέων
ἔθεον] ἔθεον ἔξω *R* || 23. χρεόμενοι *P*

λάς, καὶ ἅμα ἔκτεινον πάντα τινὰ τῶν Μάγων τὸν ἐν πο γινόμενον. οἱ δὲ Πέρσαι μαθόντες τὸ γεγονὸς ἐκ τῶν ἑπ καὶ τῶν Μάγων τὴν ἀπάτην, ἐδικαίευν καὶ αὐτοὶ ἕτερα τ αὖτα ποιέειν, σπασάμενοι δὲ τὰ ἐγχειρίδια ἔκτεινον ὅκου τι Μάγον εὕρισκον· εἰ δὲ μὴ νὺξ ἐπελθοῦσα ἔσχε, ἔλιπον οὐδένα Μάγον. ταύτην τὴν ἡμέρην θεραπεύουσι Πέρσ κοινῇ μάλιστα τῶν ἡμερέων, καὶ ἐν αὐτῇ ὁρτὴν μεγάλ ἀνάγουσι, ἣ κέκληται ὑπὸ Περσέων μαγοφόνια· ἐν τῇ Μάγ οὐδένα ἔξεστι φανῆναι ἐς τὸ φῶς, ἀλλὰ κατ' οἴκους ἑωυτο οἱ Μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην.

80 Ἐπείτε δὲ κατέστη ὁ θόρυβος καὶ ἐκτὸς πέντε ἡμερέ ἐγένετο, ἐβουλεύοντο οἱ ἐπαναστάντες τοῖσι Μάγοισι πε τῶν πάντων πρηγμάτων καὶ ἐλέχθησαν λόγοι ἄπιστοι μ ἐνίοισι Ἑλλήνων, ἐλέχθησαν δ' ὦν. Ὀτάνης μὲν ἐκέλευε μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα, λέγων τάδε. "ἐμ δοκέει ἕνα μὲν ἡμέων μούναρχον μηκέτι γενέσθαι· οὔτε γ ἡδὺ οὔτε ἀγαθόν. εἴδετε μὲν γὰρ τὴν Καμβύσεω ὕβριν ἐ ὅσον ἐπεξῆλθε, μετεσχήκατε δὲ καὶ τῆς τοῦ Μάγου ὕβριο κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρτημένον μουναρχίη, τῇ ἔξεσ ἀνευθύνῳ ποιέειν τὰ βούλεται; καὶ γὰρ ἂν τὸν ἄριστ ἀνδρῶν πάντων στάντα ἐς ταύτην ἐκτὸς τῶν ἐωθότω νοημάτων στήσειε. ἐγγίνεται μὲν γάρ οἱ ὕβρις ὑπὸ τῶ παρεόντων ἀγαθῶν, φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται ἀνθρώπ δύο δ' ἔχων ταῦτα ἔχει πᾶσαν κακότητα· τὰ μὲν γὰρ ὕβ

ὅτι ἑορτὴ παρὰ Πέρσαις τὰ μαγοφόνια χάριν τῆς ἀρχῆς

περὶ τῆς τῶν ἑπτὰ βουλ

---

19. κῶς - p. 309, 15 πάντα Stobaeus floril. XLIX 29

1. ἀπέκτεινον *C* ‖ 2. τὸ] τό τε Wesseling e cod. Cantabr. ‖ 7. αὐτῇ, κοινῇ *z* ‖ 8. ἄγουσι *PRz* ‖ μαγοφονία *CR*, μαγοφονίαι *dz* ‖ 11. ἐκ *R*: ἐντὸς ‖ 12. ἐγένοντο *R* ‖ 13. πρηγμάτων πάντων *Pdz* ‖ 16. ὑμ *d* ‖ μούναρχον] μούναρχον μοῦνον *z* ‖ γίνεσθαι *R* ‖ 17. μὲν om. *CP* ‖ ἐπ σον *CP* ‖ 18. ἐπεξῆλθε *ABdz*: ἐπεξήλθατε *C*, ἐξῆλθε *PR* ‖ μετέσχ δὲ *R* ‖ γὰρ *C* ‖ 19. κῶς *PR*: πῶς Stob., καὶ ὡς *ABCdz* ‖ 20. ἀνευθύν sz ‖ 21. ταύτην] ταύτην τὴν ἀρχὴν *Rz*. Stob. ‖ 22. στήσει *R* ‖ ὑπὸ 24 ὕβρι om. *R* ‖ 23. ἐνφύεται A^1, ἐνεμφύεται *z* ‖ 24. ὕβρει *dz*. Stob.

ορημένος ἔρδει πολλὰ καὶ ἀτάσθαλα, τὰ δὲ φθόνῳ. καί-
ἄνδρα γε τύραννον ἄφθονον ἔδεε εἶναι, ἔχοντά γε πάντα
ἀγαθά. τὸ δὲ ὑπεναντίον τούτου ἐς τοὺς πολιήτας πέφυκε·
ονέει γὰρ τοῖσι ἀρίστοισι περιεοῦσί τε καὶ ζώουσι, χαίρει
τοῖσι κακίστοισι τῶν ἀστῶν, διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκε-
ι. ἀναρμοστότατον δὲ πάντων· ἤν τε γὰρ αὐτὸν μετρίως
υμάζῃς, ἄχθεται ὅτι οὐ κάρτα θεραπεύεται, ἤν τε θερα-
ῃ τις κάρτα, ἄχθεται ἅτε θωπί. τὰ δὲ δὴ μέγιστα ἔρχομαι
ων· νόμαιά τε κινέει πάτρια καὶ βιᾶται γυναῖκας κτείνει
ἀκρίτους. πλῆθος δὲ ἄρχον πρῶτα μὲν οὔνομα πάντων
λιστον ἔχει, ἰσονομίην, δεύτερα δὲ τούτων τῶν ὁ μούν-
ος ποιέει οὐδέν· πάλῳ μὲν ἀρχὰς ἄρχει, ὑπεύθυνον δὲ
ὴν ἔχει, βουλεύματα δὲ πάντα ἐς τὸ κοινὸν ἀναφέρει.
εμαι ὦν γνώμην μετέντας ἡμέας μουναρχίην τὸ πλῆθος
ειν· ἐν γὰρ τῷ πολλῷ ἔνι τὰ πάντα."
Ὀτάνης μὲν δὴ ταύτην γνώμην ἐσέφερε· Μεγάβυζος δὲ 81
αρχίῃ ἐκέλευε ἐπιτράπειν, λέγων τάδε. "τὰ μὲν Ὀτάνης
τυραννίδα παύων, λελέχθω κἀμοὶ ταῦτα, τὰ δ' ἐς τὸ
θος ἄνωγε φέρειν τὸ κράτος, γνώμης τῆς ἀρίστης ἡμάρ-
ε· ὁμίλου γὰρ ἀχρηίου οὐδέν ἐστι ἀσυνετώτερον οὐδὲ
ιστότερον. καὶ τυράννου ὕβριν φεύγοντας ἄνδρας ἐς δή-
ἀκολάστου ὕβριν πεσεῖν ἐστὶ οὐδαμῶς ἀνασχετόν. ὁ μὲν

Μεγαβύζου γνώμη

---

2. ἄνδρα – εἶναι Thomas M. p. 52. — 21. Bekkeri Anecd. p. 115.

. ἔρδει *PR*. Stob.: ἔρδει *AB*, ἔρδει *Cdz* ‖ 2. γε om. *R* ‖ εἶναι ἔδει *d*, εἶναι ceteri cum Stob. Thom. ‖ 3. τὰ om. *C* ‖ δὲ *BR*. Stob.: δ' ‖ m *R* ‖ 5. ἄριστος B^2 marg. *s*: ἄριστον ceteri cum Stob. ‖ ἐνδέχεσθαι . ‖ 6. πάντων ἀναρμόστατον Stob. ‖ 7. θωμάζῃς *AB*, θωμάζης *d*, άζεις *R*, θαυμάζῃς Stob. ‖ ἀπέχθεται *dz* ‖ 8. θωπί *PR*. Stob.: θωπείαν *Cd*, θωπείαν ἡγούμενος *z* ‖ 9. κινεῖ *L*. Stob. ‖ 10. ἀκρίτως *z* ‖ πάντων *d* ‖ 11. δὲ om. *R* ‖ 12. μὲν γὰρ *Pz*, μὲν (γὰρ) *R* ‖ ἄρχει] ἔχει *P* ‖ τὸ κοινὸν] κεινὸν *C* ‖ 14. οὖν Stob. ‖ μεθέντας *ABd*. Stob. ‖ 16. ταύτην *Rz* ‖ 17. ἐπιτραπεῖν *CPd* ‖ 18. καὶ μοὶ *A*, καιμοὶ *B*, καὶ ἐμοὶ *R* ‖ C^t ‖ 19. ἄνωγε] ἄνωγε κελεύων *R* ‖ 20. ἀξυνετώτερον *L* ‖ 21. ὑβριστότερον *ABR*. Bekk. An.: ὑβριστικώτερον ‖ καίτοι *R* ‖ φέροντας *P* ‖ πεσέειν *L* ‖ ἔστι *Pz*, ἔστιν *R* ‖ ἀνάσχετον *ABd*, ἀνάσχετὸν *R*

γὰρ εἴ τι ποιέει, γινώσκων ποιέει, τῷ δὲ οὐδὲ γινώσκειν ἔνι· κῶς γὰρ ἂν γινώσκοι ὃς οὔτ' ἐδιδάχθη οὔτε εἶδε καλὸν οὐδὲν [οὐδ'] οἰκήιον, ὠθέει τε ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου, χειμάρρῳ ποταμῷ εἴκελος; δήμῳ μέν νυν, οἳ Πέρσῃσι κακὸν νοέουσι, οὗτοι χράσθων, ἡμεῖς δὲ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἐπιλέξαντες ὁμιλίην τούτοισι περιθέωμεν τὸ κράτος· ἐν γὰρ δὴ τούτοισι καὶ αὐτοὶ ἐνεσόμεθα· ἀρίστων δὲ ἀνδρῶν οἰκὸς ἄριστα βουλεύματα γίνεσθαι."

82 Μεγάβυζος μὲν δὴ ταύτην γνώμην ἐσέφερε· τρίτος δὲ Δαρεῖος ἀπεδείκνυτο γνώμην, λέγων "ἐμοὶ δὲ τὰ μὲν εἶπε Μεγάβυζος ἐς τὸ πλῆθος ἔχοντα δοκέει ὀρθῶς λέξαι, τὰ δὲ ἐς ὀλιγαρχίην οὐκ ὀρθῶς. τριῶν γὰρ προκειμένων καὶ πάντων τῷ λόγῳ ἀρίστων ἐόντων, δήμου τε ἀρίστου καὶ ὀλιγαρχίης καὶ μουνάρχου, πολλῷ τοῦτο προέχειν λέγω. ἀνδρὸς γὰρ ἑνὸς τοῦ ἀρίστου οὐδὲν ἄμεινον ἂν φανείη· γνώμῃ γὰρ τοιαύτῃ χρεώμενος ἐπιτροπεύοι ἂν ἀμωμήτως τοῦ πλήθεος, σιγῷτό τε ἂν βουλεύματα ἐπὶ δυσμενέας ἄνδρας οὕτω μάλιστα. ἐν δὲ ὀλιγαρχίῃ πολλοῖσι ἀρετὴν ἐπασκέουσι ἐς τὸ κοινὸν ἔχθεα ἴδια ἰσχυρὰ φιλέει ἐγγίνεσθαι· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι γνώμῃσί τε νικᾶν ἐς ἔχθεα μεγάλα ἀλλήλοισι ἀπικνέονται, ἐξ ὧν στάσιες ἐγγίνονται, ἐκ δὲ τῶν στασίων φόνος· ἐκ δὲ τοῦ φόνου ἀπέβη ἐς μουναρχίην, καὶ ἐν τούτῳ διέδεξε ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον. δήμου τε αὖ ἄρχοντος ἀδύνατα μὴ οὐ κακότητα ἐγγίνεσθαι· κακότητος τοίνυν ἐγγινομένης ἐς τὰ κοινὰ ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγί-

---

10. ἐμοὶ - p. 311, 10 περιστέλλειν Stobaeus floril. XLVII 24

1. οὐδὲ *PR*: οὐ ‖ 2. ἴδε *R*, οἶδε *C*(?)*z* ‖ 3. οὐδ' damnavit Valckenaer οὐδὲ *R* ‖ ἐμπεσὸν *AB* ‖ 4. ἐικλεος *A* (ε supra ι), ἴκελος *Rz* ‖ κακῶς *R* ‖ 5. χράσθην *d* ‖ 6. περιθείομεν *z* ‖ κάρτος *B* ‖ 7. δὲ *PRz*: τε ‖ εἰκὸς *dz* ‖ 9. δὴ om. *R* ‖ γνώμην om. *R* ‖ εἰσέφερε *z* ‖ 10. ἀπεδείκνυε *R* ‖ δὲ om. *d* ‖ 11. εἶ *CPz* ‖ 13. τῷ λόγῳ Stob.: τῶν λέγω ‖ 14. μονάρχου Stob. ‖ 15. ἑνός του *z* ‖ 16. τοιαύτῃ om. *d* ‖ χρεόμενος *P*, χρώμενος Stob. ‖ 19. αὐτὸν *z* ‖ 20. εἰς *d* ‖ 21. ἀποκνέονται *R* ‖ στάσεις *R*. Stob. ‖ 22. στάσεων *R* Stob. ‖ 23. διέδοξεν *R*. Stob. ‖ ὅσον *z* ‖ 24. ἀδύνατον Stob. ‖ ἐγγίνεσθαι *PR*. Stob.: ἐγγενέσθαι

νεται τοῖσι κακοῖσι, φιλίαι δὲ ἰσχυραί· οἱ γὰρ κακοῦντες τὰ κοινὰ συγκύψαντες ποιεῦσι. τοῦτο δὲ τοιοῦτο γίνεται ἐς ὃ ἂν προστάς τις τοῦ δήμου τοὺς τοιούτους παύσῃ. ἐκ δὲ αὐτῶν θωυμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου, θωυμαζόμενος δὲ ἀν' ὦν ἐφάνη μούναρχος ἐών. καὶ ἐν τούτῳ δηλοῖ καὶ οὗτος ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον. ἑνὶ δὲ ἔπεϊ πάντα συλλαβόντα εἰπεῖν, κόθεν ἡμῖν ἡ ἐλευθερίη ἐγένετο καὶ τεῦ δόντος; κότερα παρὰ τοῦ δήμου ἢ ὀλιγαρχίης ἢ μουνάρχου; ἔχω τοίνυν γνώμην ἡμέας ἐλευθερωθέντας διὰ ἕνα ἄνδρα τὸ τοιοῦτο περιστέλλειν, χωρίς τε τούτου πατρίους νόμους μὴ λύειν ἔχοντας εὖ· οὐ γὰρ ἄμεινον."

Γνῶμαι μὲν δὴ τρεῖς αὗται προεκέατο, οἱ δὲ τέσσερες 83
τῶν ἑπτὰ ἀνδρῶν προσέθεντο ταύτῃ. ὡς δὲ ἑσσώθη τῇ γνώμῃ ὁ Ὀτάνης Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, ἔλεξε ἐς μέσον αὐτοῖσι τάδε. "ἄνδρες στασιῶται, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι δεῖ ἕνα γε τινὰ ἡμέων βασιλέα γενέσθαι, ἤτοι κλήρῳ γε λαχόντα, ἢ ἐπιτρεψάντων τῷ Περσέων πλήθεϊ τὸν ἂν ἐκεῖνο ἕληται, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ· ἐγὼ μέν νυν ὑμῖν οὐκ ἐναγωνιεῦμαι. οὔτε γὰρ ἄρχειν οὔτε ἄρχεσθαι ἐθέλω· ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς, ἐπ' ᾧ τε ὑπ' οὐδενὸς ὑμέων ἄρξομαι, οὔτε αὐτὸς ἐγὼ οὔτε οἱ ἀπ' ἐμεῦ αἰεὶ γινόμενοι." τούτου εἴπαντος ταῦτα ὡς συνεχώρεον οἱ ἓξ ἐπὶ τούτοισι, οὗτος μὲν δή σφι οὐκ ἐνηγωνίζετο ἀλλ' ἐκ τοῦ μέσου κατῆστο, καὶ νῦν αὕτη ἡ οἰκίη διατελέει μούνη ἐλευθέρη ἐοῦσα Περσέων καὶ ἄρχεται τοσαῦτα ὅσα αὐτὴ θέλει, νόμους οὐκ

1. κακοῖσι om. *z* ‖ 2. συγκύψαντες Stob.: συγκρίψαντες *R*, συγράψαντες *d*, συγκρύψαντες reliqui ‖ ποιέουσι Stob. ‖ τοιοῦτον *R* ‖ ἐσὸ *ABPpr*. ‖ 3. προστάσις *A*[1], προστάστις *B*, προστάτης *A*[2] ‖ αὐτῶν] αὖ τῶνδε Valckenaer ‖ 4. θωμάζεται οὗτος *d*, θαυμάζεται. οὗτος Stob. ‖ δὲ ἂν ὧν ἐφάνη *CPRz*, δὲ ὧν ἂν ἐφάνη *d*, δή, ἂν ὧν ἐφάνη *z*, ἐφάνη Stob. ‖ 5. μούναρχος ἐών *PRz*: ἐὼν μούναρχος Stob., ὁ μούναρχος *ABCd* ‖ 6. ἔπει *ABPdz*, ἐπὶ Stob. ‖ 7. καί τευ *z* ‖ 8. τοῦ om. *R*. Stob. ‖ 10. τοιοῦτον *R* ‖ 12. προσεκέατο *R*, προσκέατο *qz* ‖ αὗται ante δὴ et τρεῖς post προεκέατο *d* ‖ τέσσαρες *ABRd* ‖ 13. ἐσώθη *R* ‖ 16. γέ τινα *L* ‖ 17. λαχόντα *PR*: λαχόντων ‖ πλήθει *ABd* ‖ ἐκεῖνος ἕληται *Rd*, ἐκεῖνοι ἕλωνται *z* ‖ 18. ἄλλην τινὰ μηχανήν *dz* ‖ ἀγωνιεῦμαι *d* ‖ 19. θέλω *PR* ‖ 20. ὑπ] ἐπ' *z* ‖ ἄργεσθαι *R* ‖ 22. ταῦτα om. *R* ‖ ὡς om. *Pdz* ‖ 23. ἠγωνίζετο *d* ‖ τοῦ μέσου *CR*: μέσου ‖ καθῆστο *L* ‖ 25. καὶ – p. 312, 1 Περσέων om. *B*[1] ‖ ἄρχεται] οὔτε ἄρχεται πλὴν *R* ‖ οὐχ *R*

84 ὑπερβαίνουσα τοὺς Περσέων. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν ἑπτὰ ἐβουλεύοντο ὡς βασιλέα δικαιότατα στήσονται· καί σφι ἔδοξε Ὀτάνῃ μὲν καὶ τοῖσι ἀπὸ Ὀτάνεω αἰεὶ γινομένοισι, ἢν ἐς ἄλλον τινὰ τῶν ἑπτὰ ἔλθῃ ἡ βασιληίη, ἐξαίρετα δίδοσθαι ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ἔτεος ἑκάστου καὶ τὴν πᾶσαν δωρεὴν ἣ γίνεται ἐν Πέρσῃσι τιμιωτάτη. τοῦδε δὲ εἵνεκεν ἐβούλευσάν οἱ δίδοσθαι ταῦτα, ὅτι ἐβούλευσέ τε πρῶτος τὸ πρῆγμα καὶ συνέστησε αὐτούς. ταῦτα μὲν δὴ Ὀτάνῃ ἐξαίρετα· τάδε δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐβούλευσαν, παριέναι ἐς τὰ βασιλήια πάντα τὸν βουλόμενον τῶν ἑπτὰ ἄνευ ἐσαγγελέος, ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς, γαμέειν δὲ μὴ ἐξεῖναι ἄλλοθεν τῷ βασιλέι ἢ ἐκ τῶν συνεπαναστάντων. περὶ δὲ τῆς βασιληίης ἐβούλευσαν τοιόνδε· ὅτευ ἂν ὁ ἵππος ἡλίου ἐπανατέλλοντος πρῶτος φθέγξηται, ἐν τῷ προαστείῳ αὐτῶν ἐπιβεβηκότων, τοῦτον ἔχειν τὴν βασιληίην.

85 Δαρείῳ δὲ ἦν ἱπποκόμος ἀνὴρ σοφός, τῷ οὔνομα ἦν Οἰβάρης. πρὸς τοῦτον τὸν ἄνδρα, ἐπείτε διελύθησαν, ἔλεξε Δαρεῖος τάδε. "Οἴβαρες, ἡμῖν δέδοκται περὶ τῆς βασιληίης ποιέειν κατὰ τάδε· ὅτευ ἂν ὁ ἵππος πρῶτος φθέγξηται ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι αὐτῶν ἐπαναβεβηκότων, τοῦτον ἔχειν τὴν βασιληίην. νῦν ὦν εἴ τινα ἔχεις σοφίην, μηχανῶ ὡς ἂν ἡμεῖς σχῶμεν τοῦτο τὸ γέρας καὶ μὴ ἄλλος τις." ἀμείβεται Οἰβάρης τοῖσιδε. "εἰ μὲν δὴ ὦ δέσποτα ἐν τούτῳ τοι ἐστὶ ἢ βασιλέα εἶναι ἢ μή, θάρσεε τούτου εἵνεκεν καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν, ὡς βασιλεὺς οὐδεὶς ἄλλος πρὸ σεῦ ἔσται· τοιαῦτα

τίνι τρόπῳ τὴν βασιλείαν ἔσχε Δαρεῖος

---

12 sqq. (Zonaras annal. IV 3). — 13. ὅτευ - 14 φθέγξηται Eustathius Il. p. 1190

1. τους] τῶν *Rd* ‖ 3. ὀτάνεω *P*: ὀτάνεως *z*, ὀνάτεος reliqui ‖ 4. ἔλθοι *AB* ‖ 6. τούτου δὲ εἵνεκα *R* ‖ 9. δὲ om. *R* ‖ 11. βασίλεια *d* ‖ 12. βασιλῆι *ABd* ‖ συναναστάντων *R* ‖ 13. ἐβουλεύσαντο *R* ‖ ὅτου Eust. ‖ ἐπανατείλαντος *R*. Eust., ἀνατείλαντος Zon. ‖ 14. τῷ om. *CP* ‖ προαστίῳ *AB* ‖ 15. τὴν καμβύσεω βασιληίην *R* ‖ 19. κατὰ om. *R* ‖ πρῶτος om. *Pd* ‖ 21. ἔχοις *qz* ‖ 22. ἔχωμεν τοῦτο γέρας *R* ‖ 23. τοῖσδε *L*[illegible] ‖ τοί ἐστι *L* ‖ 24. θάρσει *ABR* ‖ εἵνεκε *z*

φάρμακα." λέγει Δαρεῖος "εἰ τοίνυν τι τοιοῦτον ἔχεις
μα, ὥρη μηχανᾶσθαι καὶ μὴ ἀναβάλλεσθαι, ὡς τῆς
σης ἡμέρης ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι." ἀκούσας ταῦτα ὁ Οἰ-
ποιέει τοιόνδε. ὡς ἐγίνετο ἡ νύξ, τῶν θηλέων ἵππων
τὴν ὁ Δαρείου ἵππος ἔστεργε μάλιστα, ταύτην ἀγαγὼν
προάστειον κατέδησε καὶ ἐπήγαγε τὸν Δαρείου ἵππον
μὲν πολλὰ περιῆγε ἀγχοῦ τῇ ἵππῳ ἐγχρίμπτων τῇ
. τέλος δὲ ἐπῆκε ὀχεῦσαι τὸν ἵππον. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ 86
σκούσῃ οἱ ἓξ κατὰ συνεθήκαντο παρῆσαν ἐπὶ τῶν ἵπ-
διεξελαυνόντων δὲ κατὰ τὸ προάστειον, ὡς κατὰ τοῦτο
ίον ἐγίνοντο ἵνα τῆς παροιχομένης νυκτὸς κατεδέδετο
α ἵππος, ἐνθαῦτα ὁ Δαρείου ἵππος προσδραμὼν ἐχρε-
ἅμα δὲ τῷ ἵππῳ τοῦτο ποιήσαντι ἀστραπὴ ἐξ αἰθρίης
οντὴ ἐγένετο. ἐπιγενόμενα δὲ ταῦτα τῷ Δαρείῳ ἐτε-
μιν ὥσπερ ἐκ συνθέτου τευ γενόμενα· οἱ δὲ κατα-
ς ἀπὸ τῶν ἵππων προσεκύνεον τὸν Δαρεῖον. οἱ μὲν 87
τὸν Οἰβάρεα ταῦτα μηχανήσασθαι, οἱ δὲ τοιάδε (καὶ
ἀμφότερα λέγεται ὑπὸ Περσέων), ὡς τῆς ἵππου ταύ-
ἄρθρων ἐπιψαύσας τῇ χειρὶ ἔχοι αὐτὴν κρύψας ἐν
αξυρίσι· ὡς δὲ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι ἀπίεσθαι μέλ-
ὺς ἵππους, τὸν Οἰβάρεα τοῦτον ἐξείραντα τὴν χεῖρα
ῦ Δαρείου ἵππου τοὺς μυκτῆρας προσενεῖκαι, τὸν δὲ
νον φριμάξασθαί τε καὶ χρεμετίσαι.
ρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος βασιλεὺς ἀπεδέδεκτο, καὶ οἱ 88

περὶ τῆς Δαρείου βασιλείας καὶ ὧν ἔγημε γυναικῶν καὶ ὧν ἐν Πέρσαις
έστησεν

ὥσπερ – γενόμενα Thomas M. p. 347. — 23. Λέξεις

z ‖ 3. ὁ om. *R* ‖ ἐστιν ἡμῖν *d* ‖ 4. ἡ om. *R* ‖ θηλεῶν
ίην z ‖ ἀγὼν *P*[1] ‖ 6. προάστιον *A*[1]*B* ‖ 7. περιῆγε *P*. Zon.:
, περιήγαγε reliqui ‖ ἐγχρίπτων *Rd* ‖ 8. θηλέϊ z ‖ τὴν z. Zon. ‖
κούσῃ *R* ‖ κατὰ *ABpr*. ‖ παρήϊσαν *R* ‖ 10. προάστιον
ἐγένοντο z ‖ 13. ἵππω *R* ‖ αἴθρης *R* ‖ 15. τεῦ *Rd* ‖ κατα-
‖ 16. προσεκύνεόν μιν *s*z ‖ τὸν Δαρεῖον ὡς βασιλῆα z ‖ 19. χερὶ
*Pd*z ‖ ἐν τοῖσιν *R*, ἔν τισιν *d* ‖ 20. ἀπίσθαι *R* ‖ 21. οἰβάρεα
ξαείραντα *B*[2] ‖ 22. πρὸς] προσενεῖκε πρὸς *R* ‖ προσενεῖκαι om.
καὶ οἱ[1] *R*

ἦσαν ἐν τῇ Ἀσίῃ πάντες κατήκοοι πλὴν Ἀραβίων, Κύρου τ καταστρεψαμένου καὶ ὕστερον αὖτις Καμβύσεω. Ἀράβιοι δ οὐδαμὰ κατήκουσαν ἐπὶ δουλοσύνῃ Πέρσῃσι, ἀλλὰ ξεῖν ἐγένοντο παρέντες Καμβύσεα ἐπ᾽ Αἴγυπτον· ἀεκόντων γὰ Ἀραβίων οὐκ ἂν ἐσβάλοιεν Πέρσαι ἐς Αἴγυπτον. γάμους τ τοὺς πρώτους ἐγάμεε Πέρσῃσι ὁ Δαρεῖος, Κύρου μὲν δύ θυγατέρας Ἄτοσσάν τε καὶ Ἀρτυστώνην, τὴν μὲν Ἄτοσσα προσυνοικήσασαν Καμβύσῃ τε τῷ ἀδελφεῷ καὶ αὖτις τ Μάγῳ, τὴν δὲ Ἀρτυστώνην παρθένον· ἑτέρην δὲ Σμέρδιο τοῦ Κύρου θυγατέρα ἔγημε, τῇ οὔνομα ἦν Πάρμυς· ἔσχε δ καὶ τὴν τοῦ Ὀτάνεω θυγατέρα, ἣ τὸν Μάγον κατάδηλο ἐποίησε· δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιμπλέατο. πρῶτον μέν ν τύπον ποιησάμενος λίθινον ἔστησε· ζῷον δέ οἱ ἐνῆν ἀνὴ ἱππεύς, ἐπέγραψε δὲ γράμματα λέγοντα τάδε. "Δαρεῖος Ὑστάσπεος σύν τε τοῦ ἵππου τῇ ἀρετῇ" τὸ οὔνομα λέγων "κα Οἰβάρεος τοῦ ἱπποκόμου ἐκτήσατο τὴν Περσέων βασιληίην.

89 ποιήσας δὲ ταῦτα ἐν Πέρσῃσι ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι, τὰ αὐτοὶ καλέουσι σατραπηίας· καταστήσας δὲ τὰς ἀρχὰς κα ἄρχοντας ἐπιστήσας ἐτάξατο φόρους οἱ προσιέναι κατὰ ἔθνε τε καὶ πρὸς τοῖσι ἔθνεσι τοὺς πλησιοχώρους προστάσσω καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας τὰ ἑκαστέρω ἄλλοισι ἄλλ ἔθνεα νέμων. ἀρχὰς δὲ καὶ φόρων πρόσοδον τὴν ἐπέτει κατὰ τάδε διεῖλε. τοῖσι μὲν αὐτῶν ἀργύριον ἀπαγινέου εἴρητο Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον ἀπαγινέειν, τοῖσι δ χρυσίον ἀπαγινέουσι Εὐβοϊκόν. τὸ δὲ Βαβυλώνιον τάλαντ

ὅτι πρῶτος φόρον ἔταξεν τοῖς ὑπηκόοις Δαρεῖος καὶ πῶς εἰσήγετο

---

3. κατήκουσαν – 4 ἐγένοντο Eustathius Dion. 933

3. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 5. ἐσβάλλοιεν *qz* ‖ 6. δύο] δὴ *C* et *Ppr.* ut videtur 10. ἔσγε] ἐλέγετο *R* ‖ 11. ὀτάνεω *Pz*: ὀτάνεος ‖ 12. οἱ πάντα *R* ‖ ἐ πλέατο *ABC* ‖ 13. λίθον *ABCd* ‖ ζῶον *PRdz* ‖ 14. δὲ] δέ οἱ *R* ‖ 15. τοῦ *R* ‖ 17. πέρσηι *A*[1] ‖ 18. τὰς om. *R* ‖ 19. φόρους οἱ *A*, οἱ φό *R* ‖ 20. τοῖσι] τούτοισι *C* ‖ 21. τὰ ἑκαστέρωι *A*, τὰ ἑκατέρωι *C*, τὰ ἑκα στέρῳ *z*, τὰ ἑκατέρω post ἄλλα *R* ‖ ἄλλοισι] ἀλλήλοισι *dz* ‖ 22. δὲ οι *R* ‖ φόρον *d* ‖ πρόσωδον *A* ‖ ἐπέτεον *R* ‖ 23. κατὰ δὲ τάδε *R* ‖ αὐτῶ *z* ‖ 24. εἴρητο – 25 ἀπαγινέουσι *C* ‖ εἴρετο *R* ‖ 25. χρυσίου *AB* ‖ εὐβο εικὸν *CPcorr.z*

ι Εὐβοΐδας ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα μνέας. ἐπὶ γὰρ
ἄρχοντος καὶ αὖτις Καμβύσεω ἦν κατεστηκὸς οὐδὲν
πέρι, ἀλλὰ δῶρα ἀγίνεον. διὰ δὲ ταύτην τὴν ἐπίταξιν
ρου καὶ παραπλήσια ταύτῃ ἄλλα λέγουσι Πέρσαι ὡς
ς μὲν ἦν κάπηλος, Καμβύσης δὲ δεσπότης, Κῦρος δὲ
ὁ μὲν ὅτι ἐκαπήλευε πάντα τὰ πρήγματα, ὁ δὲ ὅτι
ς τε ἦν καὶ ὀλίγωρος, ὁ δὲ ὅτι ἤπιός τε καὶ ἀγαθά
ντα ἐμηχανήσατο. ἀπὸ μὲν δὴ Ἰώνων καὶ Μαγνή-
ῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ Αἰολέων καὶ Καρῶν καὶ Λυκίων
λυέων καὶ Παμφύλων (εἷς γὰρ ἦν οἱ τεταγμένος οὗτος
προσήιε τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου. οὗτος μὲν δὴ
ς οἱ νομὸς κατεστήκεε, ἀπὸ δὲ Μυσῶν καὶ Λυδῶν καὶ
ων καὶ Καβαλέων καὶ Ὑτεννέων πεντακόσια τάλαντα·
ος νομὸς οὗτος. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ
ντι καὶ Φρυγῶν καὶ Θρηίκων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ
γόνων καὶ Μαριανδυνῶν καὶ Συρίων ἑξήκοντα καὶ
σια τάλαντα ἦν φόρος· νομὸς τρίτος οὗτος. ἀπὸ δὲ
ν ἵπποι τε λευκοὶ ἑξήκοντα καὶ τριηκόσιοι, ἑκάστης
ς εἷς γινόμενος, καὶ τάλαντα ἀργυρίου πεντακόσια·
δὲ τεσσεράκοντα καὶ ἑκατὸν ἐς τὴν φρουρέουσαν ἵπ-

νομοὶ φόρων εἴκοσι οὓς ἐπέθηκε τοῖς ὑπηκόοις Δαρεῖος

. (Pollux IX 86). — 3. διά - 8 ἐμηχανήσατο (Suidas v. Κῦρος). —
8 Eustathius Od. p. 1433. — idem Il. p. 317

βοΐδας ante μνέας *R* ‖ ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα Reiz ac Th. Momm-
ομήκοντα *L* et Poll. ‖ 2. κἄυτις *R* ‖ κατεστηκὼς *R* ‖ 4. τοῦ
‖ ἄλλα ταύτῃ *R* ‖ 6. τὰ πάντα *R* ‖ 7. ὅτι om. *Pd* ‖ ἠπιός *AB*,
dz ‖ 8. σφίσιν Eust. Od. ‖ πάντα *PRz* : τὰ *ABd*. Suid., τα̈ *C*,
t. et Suidae codex optumus ‖ 9. τῶν om. *R* ‖ 10. μιλυέων *R* :
‖ οἱ] ὁ *R* ‖ οὗτος φόρος *ABR* : φόρος οὗτος ‖ 11. προσήιε *R* :
P, προσήει *ACdz*, προσείη *B* ‖ ὁ μὲν δὴ πρῶτος οὗτός *ABCd* ‖ 12. οἱ
C ‖ νόμος *Cd* et sic constanter uterque infra ‖ λασονίων *R* :
ν *AB*, ἀλυσονίων *Cdz*, ἀλυσονίων *P*. rectius fortasse Λυσινίων vel
ν ‖ 13. Καβαλέων scripsi : καβαλίων *L*. Καβηλέων Valckenaer
ν scripsi : αὐτεννέων *R*, ὑγεννέων ceteri ‖ τάλαντα ἀργυρίου *bz*
ς δεύτερος *z* ‖ 15. εἰσπλέοντι *R* ‖ θρηΐκων *AB* ‖ 16. μαρυαν-
Μαριανδηνῶν *z* ‖ ἀσσυρίων *d* ‖ 17. ἦν τάλαντα *Pz* ‖ οὗτος τρίτος
μὲν
. ἡμέρας ἧς *d* ‖ 20. δὲ om. *R* ‖ τεσσαράκοντα *CR* ‖ καὶ] καὶ *P*,
Rz ‖ φορέουσαν *R*

πον τὴν Κιλικίην χώρην ἀναισιμοῦτο, τὰ δὲ τριηκόσια καὶ
91 ἑξήκοντα Δαρείῳ ἐφοίτα· νομὸς τέταρτος οὗτος. ἀπὸ δὲ
Ποσιδηίου πόλιος, τὴν Ἀμφίλοχος ὁ Ἀμφιάρεω οἴκισε ἐπ'
οὔροισι τοῖσι Κιλίκων τε καὶ Σύρων, ἀρξάμενος ἀπὸ ταύτης
μέχρι Αἰγύπτου, πλὴν μοίρης τῆς Ἀραβίων (ταῦτα γὰρ ἦν
ἀτελέα), πεντήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν· ἔστι
δὲ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ Φοινίκη τε πᾶσα καὶ Συρίη ἡ Παλαι-
στίνη καλεομένη καὶ Κύπρος· νομὸς πέμπτος οὗτος. ἀπ'
Αἰγύπτου δὲ καὶ Λιβύων τῶν προσεχέων Αἰγύπτῳ καὶ Κυ-
ρήνης τε καὶ Βάρκης (ἐς γὰρ τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται
ἐκεκοσμέατο) ἑπτακόσια προσήιε τάλαντα, πάρεξ τοῦ ἐκ
τῆς Μοίριος λίμνης γινομένου ἀργυρίου, τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν
ἰχθύων· τούτου τε δὴ χωρὶς τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ ἐπιμετρεο-
μένου σίτου προσήιε ἑπτακόσια τάλαντα· σίτου γὰρ δύο καὶ
δέκα μυριάδας Περσέων τε τοῖσι ἐν τῷ Λευκῷ τείχεϊ τῷ ἐν
Μέμφι κατοικημένοισι καταμετρέουσι καὶ τοῖσι τούτων ἐπι-
κούροισι. νομὸς ἕκτος οὗτος. Σατταγύδαι δὲ καὶ Γανδάριοι
καὶ Δαδίκαι τε καὶ Ἀπαρύται ἐς τὠυτὸ τεταγμένοι ἑβδομή-
κοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα προσέφερον· νομὸς δὲ οὗτος ἕβδο-
μος. ἀπὸ Σούσων δὲ καὶ τῆς ἄλλης Κισσίων χώρης τριη-
92 κόσια· νομὸς ὄγδοος οὗτος. ἀπὸ Βαβυλῶνος δὲ καὶ τῆς
λοιπῆς Ἀσσυρίης χίλιά οἱ προσήιε τάλαντα ἀργυρίου καὶ
παῖδες ἐκτομίαι πεντακόσιοι· νομὸς εἴνατος οὗτος. ἀπὸ δὲ
Ἀγβατάνων καὶ τῆς λοιπῆς Μηδικῆς καὶ Παρικανίων καὶ

1. ἀναισιμοῦντο *Pdz*, ἀεσσιμοῦτο *R* ‖ καὶ om. *R* ‖ 2. νόμος ἐφοίτα *R* ‖ 3. ποσιδηΐου *R*: ποσειδηΐου ‖ πόλεος *z* ‖ 4. οὔρεσι *dz* ‖ κιλίκιων *ABC* ‖ ἀρξάμενος scripsi: ἀρξάμενον ‖ 7. ἡ om. *R* ‖ 8. οὗτος πέμπτος *d* ‖ 9. καὶ κυρήνης *R*: κυρήνης ‖ 10. τὸν γὰρ *R* ‖ ἐκοσμέατο A^1B, ἐκοσμέατο *Cd* ‖ 11. προσήϊε *R*: προσήει *ABCd*, προσήιει *P*, προσῄει *z* ‖ 12. μύριος *Rz* ‖ γενομένου *R* ‖ 13. τε δὴ] δὲ *B* ‖ ἐπιμετρουμένου *PRz*, μετρουμένου alteri ‖ 14. προσήϊε *R*: προσήει *ABCd*, προσήιει *P*, προσῄει *z* ‖ σίτου *PRz*: πρὸς ceteri. πυροὺς Schaefer ‖ δυοκαίδεκα *AB*, δυωκαίδεκα *CPd*, δϊώδεκα *R*, δυώδεκα *sz* ‖ 15. μυριάδας Reiske: μυριάσι ‖ τείχεϊ *AB* ‖ ἐμ *R* ‖ 17. σατταγῦται *R* ‖ δὲ om. *C* ‖ γανδάρειοι *R* ‖ 18. τε *Pcorr.Rz*: δὲ ‖ ἀπαρῦται *R* ‖ 19. δὲ om. *PRz* ‖ ἕβδομος οὗτος *z* ‖ 21. οὗτος ὄγδοος *R* ‖ 22. λυπῆς B^1C ‖ ἀσσυρίης] Ἀσσυρίης χώρης *z* ‖ 23. ἔνατος *ABC*, ἔννατος *d* ‖ 24. ἀκβατάνων *CPdz* ‖ παραικανίων *R*, παρυκανίων *yz*

ορυβαντίων πεντήκοντά τε καὶ τετρακόσια τάλαντα· δέκατος οὗτος. Κάσπιοι δὲ καὶ Παυσίκαι καὶ Παν- ί τε καὶ Δαρεῖται ἐς τὠυτὸ συμφέροντες διηκόσια τά- ἀπαγίνεον· νομὸς ἑνδέκατος οὗτος. ἀπὸ Βακτριανῶν ρι Αἰγλῶν ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν· δυωδέκατος οὗτος. ἀπὸ Πακτυϊκῆς δὲ καὶ Ἀρμενίων 93
ν προσεχέων μέχρι τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου τετρα- τάλαντα· νομὸς τρίτος καὶ δέκατος οὗτος. ἀπὸ δὲ ίων καὶ Σαραγγέων καὶ Θαμαναίων καὶ Οὐτίων καὶ καὶ τῶν ἐν τῇσι νήσοισι οἰκεόντων τῶν ἐν τῇ Ἐρυ- λάσσῃ, ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους κατοι- ασιλεύς, ἀπὸ τούτων πάντων ἑξακόσια τάλαντα ἐγίνετο νομὸς τέταρτος καὶ δέκατος οὗτος. Σάκαι δὲ καὶ ι πεντήκοντα καὶ διηκόσια ἀπαγίνεον τάλαντα· νομὸς ς καὶ δέκατος οὗτος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι καὶ τε καὶ Ἄρειοι τριηκόσια τάλαντα· νομὸς ἕκτος καὶ ; οὗτος. Παρικάνιοι δὲ καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης 94
σια τάλαντα ἀπαγίνεον· νομὸς ἕβδομος καὶ δέκατος Ματιηνοῖσι δὲ καὶ Σάσπειρσι καὶ Ἀλαροδίοισι α ἐπετέτακτο τάλαντα· νομὸς ὄγδοος καὶ δέκατος Μόσχοισι δὲ καὶ Τιβαρηνοῖσι καὶ Μάκρωσι καὶ οίκοισι καὶ Μαρσὶ τριηκόσια τάλαντα προείρητο· ἔνατος καὶ δέκατος οὗτος. Ἰνδῶν δὲ πλῆθός τε πολλῷ

Stephanus Byz. v. Θαμαναῖοι. — 15. Πάρθοι - 16 Σόγδοι idem v. σμίη. — 19. idem v. Ἀλαρόδιοι

θοκορυβατίων *C*, ὀρθοκορυβάντων *PR* ‖ 2. παυσίκαι ~~καὶ~~ *A* (sic): *R*, παυσίκαι reliqui. Παισίκαι Is. Vossius, Παυσοὶ s. Dindorf | *R* ‖ 4. βάκτρων μέχρι λίγδων *R* ‖ 6. δωδέκατος *ABCd* ‖ πακτυ- 7. τοῦ om. *d* ‖ 8. νομὸς om. *C* ‖ 9. σαργατίων *ABCd* ‖ σαραγ- σαραγγαίων ‖ Θαλμαναῖοι Steph. codd. ‖ 10. Μέκων *z* ‖ ταῖσι ν *A*, τοῖσι *C* ‖ νήσοις *R* ‖ 11. καλεουμένους *d* ‖ 13. τεσσαρεσκαι- *ABCd* ‖ σύκαι *C* ‖ 14. Κάσπειροι Reiz ‖ ἀγίνεον *ABCd* ‖ καιδέκατος *ABd* ‖ 16. σογδοί *d* ‖ ἀρεῖοι *R* ‖ 17. Παρικάνιοι - om. *C* ‖ 19. μαντιηνοῖσι *CPdz* ‖ δὲ om. *sz* ‖ σάσπειρσι *s*: σάρπειρσι ρσπειρσι *C*, σάσπεισι *R*, σαρπείρισι *d*, Σαρπειροῖσι *z* ‖ καὶ καὶ λαρο- ‖ 21. Μόσχοισι - 23 οὗτος supra ante Ματιηνοῖσι habet *B* ‖ τηβα- ‖ μάκρωσι *C* ‖ 22. μοσσυνοίκοισι *AB*: μοσσυνοίκησι *d*, μοσυνοίκοισι | Μαρσὶ Is. Vossius: μάρσοισι *ABC*, μάρσυσι *P*, μαρσοῖς *R*, μάρδυσι ισι *z* ‖ 23. δὲ om. *R*

πλεῖστόν ἐστι πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἀνθρώπων καὶ φόρον ἀπαγίνεον πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους. ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια
95 τάλαντα ψήγματος· νομὸς εἰκοστὸς οὗτος. τὸ μὲν δὴ ἀργύριον τὸ Βαβυλώνιον πρὸς τὸ Εὐβοϊκὸν συμβαλλόμενον τάλαντον γίνεται ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα· τὸ δὲ χρυσίον τρισκαιδεκαστάσιον λογιζόμενον, τὸ ψῆγμα εὑρίσκεται ἐὸν Εὐβοϊκῶν ταλάντων ὀγδώκοντα καὶ ἑξακοσίων καὶ τετρακισχιλίων. τούτων ὦν πάντων συντιθεμένων τὸ πλῆθος Εὐβοϊκὰ τάλαντα συνελέγετο ἐς τὸν ἐπέτειον φόρον Δαρείῳ μύρια καὶ τετρακισχίλια καὶ πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα· τὸ δ' ἔτι τούτων ἔλασσον ἀπιεὶς οὐ λέγω.

96 Οὗτος Δαρείῳ προσήιε φόρος ἀπὸ τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Λιβύης ὀλιγαχόθεν. προϊόντος μέντοι τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ νήσων προσήιε ἄλλος φόρος καὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ μέχρι Θεσσαλίης οἰκημένων. τοῦτον τὸν φόρον θησαυρίζει βασιλεὺς τρόπῳ τοιῷδε. ἐς πίθους κεραμίνους τήξας καταχέει, πλήσας δὲ τὸ ἄγγος περιαιρέει τὸν κέραμον· ἐπεὰν δὲ δεηθῇ χρημάτων, κατακόπτει τοσοῦτο ὅσου ἂν ἑκάστοτε δέηται.

97 Αὗται μὲν ἀρχαί τε ἦσαν και φόρων ἐπιτάξιες. ἡ Περσὶς δὲ χώρη μούνη μοι οὐκ εἴρηται δασμοφόρος· ἀτελέα γὰρ Πέρσαι νέμονται χώρην. οἵδε δὲ φόρον μὲν οὐδένα ἐτάχθησαν φέρειν, δῶρα δὲ ἀγίνεον. Αἰθίοπες οἱ πρόσουροι Αἰγύπτῳ, τοὺς Καμβύσης ἐλαύνων ἐπὶ τοὺς μακροβίους Αἰθίοπας κατεστρέψατο, οἳ περί τε Νύσην τὴν ἱρὴν κατοίκηνται καὶ τῷ

πῶς ἐθησαύριζε τὸν φόρον ὁ Περσῶν βασιλεύς   τίνες δῶρα καὶ οὐ φόρον προσέφερον Δαρείῳ

22. Αἰθίοπες - Αἰγύπτῳ Eustathius Od. p. 1386

4. εὐβοεικὸν *CPz* ‖ συμβαλλεόμενον *sz* ‖ 5. γίνεται *PR*: εἶναι ‖ ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια *s in ras.* Th. Mommsen, θωπ *s*[m] : τεσσαράκοντα καὶ πεντακόσια *Rdz*, τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια ceteri ‖ 7. εὐβοεικῶν *CPz* ‖ 8. συντιθέμενον Eltz ‖ 9. πλῆθος, Εὐβοϊκὰ vulgo ‖ 12. προσήιε *R*: προσήιει *ABCd*, προσήιει *P*, προσῄει *z* ‖ ἀπό τε τῆς *z* ‖ 13. προσιόντος *R* ‖ 15. οἰκεομένων *dz* ‖ τὸν] τὸ *A*[1] ‖ 16. κεραμίους *CPd*, κεραμέους *z* ‖ κατεγχέει *R* ‖ 17. καὶ περιαιρέει *R* ‖ 18. τοσοῦτον *CRz* ‖ δσον *dz* ‖ ἑκάστουτε *A* ‖ 19. μὲν] μέν νυν *Rz*, μὲν γὰρ *d* ‖ ἐπιτάξεις *R* ‖ 21. οἶδε *AB* ‖ 22. Αἰθίοπες om. *d* ‖ 24. οἵ τε περὶ? ‖ νύσσην *d*, νῆσσαν *C*, νίσσην *z*

Διονύσῳ ἀνάγουσι τὰς ὁρτάς· [οὗτοι οἱ Αἰθίοπες καὶ οἱ πλησιόχωροι τούτοισι σπέρματι μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ τῷ καὶ οἱ Καλλαντίαι Ἰνδοί, οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατάγαια.] οὗτοι συναμφότεροι διὰ τρίτου ἔτεος ἀγίνεον, ἀγινέουσι δὲ καὶ τὸ μέχρι ἐμεῦ, δύο χοίνικας ἀπύρου χρυσίου καὶ διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου καὶ πέντε παῖδας Αἰθίοπας καὶ ἐλέφαντος ὀδόντας μεγάλους εἴκοσι. Κόλχοι δὲ ταξάμενοι ἐς τὴν δωρεὴν καὶ οἱ προσεχέες μέχρι Καυκάσιος ὄρεος (ἐς τοῦτο γὰρ τὸ ὄρος ὑπὸ Πέρσῃσι ἄρχεται, τὰ δὲ πρὸς βορέην ἄνεμον τοῦ Καυκάσιος Περσέων οὐδὲν ἔτι φροντίζει), οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ διὰ πεντετηρίδος ἀγίνεον, ἑκατὸν παῖδας καὶ ἑκατὸν παρθένους. Ἀράβιοι δὲ χίλια τάλαντα ἀγίνεον λιβανωτοῦ ἀνὰ πᾶν ἔτος. ταῦτα μὲν οὗτοι δῶρα πάρεξ τοῦ φόρου βασιλέι ἐκόμιζον.

Τὸν δὲ χρυσὸν τοῦτον τὸν πολλὸν οἱ Ἰνδοί, ἀπ' οὗ τὸ 98
ψῆγμα τῷ βασιλέι τὸ εἰρημένον κομίζουσι, τρόπῳ τοιῷδε κτῶνται. ἔστι τῆς Ἰνδικῆς χώρης τὸ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ψάμμος· τῶν γὰρ ἡμεῖς ἴδμεν, τῶν καὶ πέρι ἀτρεκές τι λέγεται, πρῶτοι πρὸς ἠῶ καὶ ἡλίου ἀνατολὰς οἰκέουσι ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἰνδοί· Ἰνδῶν γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἐρημίη ἐστὶ διὰ τὴν ψάμμον. ἔστι δὲ πολλὰ ἔθνεα Ἰνδῶν καὶ οὐκ ὁμόφωνα σφίσι, καὶ οἱ μὲν αὐτῶν νομάδες εἰσὶ οἱ δὲ οὔ, οἱ δὲ ἐν τοῖσι ἕλεσι οἰκέουσι τοῦ ποταμοῦ καὶ ἰχθύας σιτέονται

περὶ Ἰνδῶν καὶ τοῦ παρ' αὐτοῖς χρυσίου

4. - 6 Plinius XII 17. — 6. Eustathius Il. p. 469. — Plinius VIII 7. — 12 sq. idem XII 80. Eustathius Dion. 933

1. οὗτοι - 3 κατάγαια separavit Naber ‖ 2. χρέονται *P* ‖ τῷ αὐτῷ καὶ] τούτω τω *R* ‖ 3. καλλαντίαι *AB*: καλαντίαι *CP*, καλανδίαι *dz*, καλλιστίαι *R* ‖ κέκτηνται *AB*[1]*R* ‖ κατάγεα *R* ‖ 5. μέχρις *ABCd* ‖ 'centenas phalangas' Plin. ‖ 6. ἐβέννου *ABCd* ‖ 7. δὲ ταξάμενοι scripsi: δ' ἐτάξαντο *R*, κόλχοι δ' ἐταξάν οἱ ceteri. δὲ τὰ ἐτάξαντο Reiske ‖ εἰς *AB* ‖ 8. μέχρι καυκάσοιο *R*, μέχρι τοῦ καυκάσιος *z* ‖ οὔρεος et οὖρος *CPdz* ‖ 9. βορῆν *L* ‖ 11. ἐς μὲν *R*, ἐς ἐμεῦ *z* ‖ πεντεετηρίδος *R* ‖ 13. λιβανοτοῦ *R* ‖ μὲν] μὲν ὦν *z* ‖ 14. βασιλεῖ *B* ‖ 16. βασιλεῖ *BR* ‖ τὸ εἰρημένον κομίζουσι *Pz*: οἱ ἰνδοὶ κομίζουσι τὸ εἰρημένον *R*, τὸ εἰρημένον reliqui ‖ τοιῶι δεκτῶνται *AB*, τοιῷδε κτέωνται *z* ‖ 18. καὶ om. *ABCd* ‖ 20. Ἰνδοί om. *ABCd* ‖ 21. τὸν *d*

ὠμούς, τοὺς αἱρέουσι ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεόμενοι· καλάμου δὲ ἓν γόνυ πλοῖον ἕκαστον ποιέεται. οὗτοι μὲν δὴ τῶν Ἰνδῶν φορέουσι ἐσθῆτα φλοΐνην· ἐπεὰν ἐκ τοῦ ποταμοῦ φλοῦν ἀμήσωσι καὶ κόψωσι, τὸ ἐνθεῦτεν φορμοῦ τρόπον
99 καταπλέξαντες ὡς θώρηκα ἐνδυνέουσι. ἄλλοι δὲ τῶν Ἰνδῶν πρὸς ἠῶ οἰκέοντες τούτων νομάδες εἰσί, κρεῶν ἐδεσταὶ ὠμῶν, καλέονται δὲ Παδαῖοι, νομαίοισι δὲ τοιοῖσιδε λέγονται χρᾶσθαι. ὃς ἂν κάμῃ τῶν ἀστῶν, ἤν τε γυνὴ ἤν τε ἀνήρ, τὸν μὲν ἄνδρα ἄνδρες οἵ μάλιστά οἱ ὁμιλέοντες κτείνουσι, φάμενοι αὐτὸν τηκόμενον τῇ νούσῳ τὰ κρέα σφίσι διαφθείρεσθαι· ὁ δὲ ἀπαρνεόμενός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν· οἱ δὲ οὐ συγγινωσκόμενοι ἀποκτείναντες κατευωχέονται. ἣ δὲ ἂν γυνὴ κάμῃ, ὡσαύτως αἱ ἐπιχρεώμεναι μάλιστα γυναῖκες ταὐτὰ τοῖσι ἀνδράσι ποιεῦσι. τὸν γὰρ δὴ ἐς γῆρας ἀπικόμενον θύσαντες κατευωχέονται· ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτῶν ἀπικνέονται· πρὸ γὰρ τοῦ τὸν ἐς νοῦσον πίπτοντα πάντα
100 κτείνουσι. ἑτέρων δέ ἐστι Ἰνδῶν ὅδε ἄλλος τρόπος. οὔτε κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον οὔτε τι σπείρουσι οὔτε οἰκίας νομίζουσι ἐκτῆσθαι ποιηφαγέουσί τε· καὶ αὐτοῖσι ἐστὶ ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος ἐν κάλυκι, αὐτόματον ἐκ τῆς γῆς γινόμενον, τὸ συλλέγοντες αὐτῇ τῇ κάλυκι ἕψουσί τε καὶ σιτέονται. ὃς δ' ἂν ἐς νοῦσον αὐτῶν πέσῃ, ἐλθὼν ἐς τὴν ἔρημον κέεται·
101 φροντίζει δὲ οὐδεὶς οὔτε ἀποθανόντος οὔτε κάμνοντος. μῖξις δὲ τούτων τῶν Ἰνδῶν τῶν κατέλεξα πάντων ἐμφανής ἐστι

---

1 sq. Eustathius Dion. 1107. — Pollux VII 76. X 178. Photius v. φλύην. — 4. Λέξεις. — 11. (Hesychius v. οὐ συγγινωσκόμενοι)

1. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* || 3. ἐσθῆτα *Rz* ἐσθῆτά τε || φοιΐνην *R*, φλύην Phot. || ἢν ἐπεὰν *CPdz* || 4. ἀμήσαντες *R* || 5. ἐνδύνουσι *R* || 6. οἰκέουσι *C¹* || μονάδες *R* || ἡμῶν *R* || 7. [illegible] *Rz* || δὲ om. *B¹* || τοιοῖσιδε *s*: τοιοῖσδε || χρῆσθαι *d* || 8. ἤν τε ἀνὴρ ἤν τε γυνή *z* || 10. διαφθείρειν *PRz* || 11. ἄπαρνός *PRz* || 12. ἀποκτείνοντες *dz* || [illegible] δὲ ἂν] εἰ δὲ ἂν *d*, ἢν δὲ *z* || 13. ἐπιχρεόμεναι *P* || 14. ποιέουσι *R* || γὰρ [illegible] Dobree || ἀπικνεόμενον *R* || 15. ἐκ δὲ τούτου τοῦ λόγου *CPdz* || [illegible] *z* || 16. ἀποκνέονται *R* || τοῦ] τούτου *R* || πάντα πίπτοντα *sz* || 18. [illegible] om. *PRdz* || 19. ποιηφαγέουσί τε *ABd*: ποιηφαγέουσι δέ || αὐτοῖσι ἐστὶ *P*: αὐτοῖσί ἐστι || κέρχνος *R* || 21. τῇ om. *R* || εψοῦσι *AB* || 22. [illegible] *z* || 23. οὔτ' *z* || μίξις *CPRdz*

κατά περ τῶν προβάτων, καὶ τὸ χρῶμα φορέουσι ὅμοιον πάντες καὶ παραπλήσιον Αἰθίοψι. ἡ γονὴ δὲ αὐτῶν, τὴν ἀπίενται ἐς τὰς γυναῖκας, οὐ κατά περ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐστὶ λευκή, ἀλλὰ μέλαινα κατά περ τὸ χρῶμα· τοιαύτην δὲ καὶ Αἰθίοπες ἀπίενται θορήν. οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκέουσι καὶ πρὸς νότου ἀνέμου, καὶ Δαρείου βασιλέος οὐδαμὰ ὑπήκουσαν.

Ἄλλοι δὲ τῶν Ἰνδῶν Κασπατύρῳ τε πόλι καὶ τῇ Πακτυϊ- 102
κῇ χώρῃ εἰσὶ πρόσουροι, πρὸς ἄρκτου τε καὶ βορέω ἀνέμου κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἳ Βακτρίοισι παραπλησίην ἔχουσι δίαιταν· οὗτοι καὶ μαχιμώτατοί εἰσι Ἰνδῶν καὶ οἱ ἐπὶ τὸν χρυσὸν στελλόμενοι εἰσὶ οὗτοι· κατὰ γὰρ τοῦτο ἐστὶ ἐρημίη διὰ τὴν ψάμμον. ἐν δὴ ὦν τῇ ἐρημίῃ ταύτῃ καὶ τῇ ψάμμῳ γίνονται μύρμηκες μεγάθεα ἔχοντες κυνῶν μὲν ἐλάσσονα ἀλωπέκων δὲ μέζονα· εἰσὶ γὰρ αὐτῶν καὶ παρὰ βασιλέι τῶν Περσέων ἐνθεῦτεν θηρευθέντες. οὗτοι ὦν οἱ μύρμηκες ποιεύμενοι οἴκησιν ὑπὸ γῆν ἀναφορέουσι τὴν ψάμμον κατά περ οἱ ἐν τοῖσι Ἕλλησι μύρμηκες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, εἰσὶ δὲ καὶ αὐτοῖσι εἶδος ὁμοιότατοι· ἡ δὲ ψάμμος ἡ ἀναφερομένη ἐστὶ χρυσῖτις. ἐπὶ δὴ ταύτην τὴν ψάμμον στέλλονται ἐς τὴν ἔρημον οἱ Ἰνδοί, ζευξάμενος ἕκαστος καμήλους τρεῖς, σειρηφόρον μὲν ἑκατέρωθεν ἔρσενα

ὅτι ἡ θορὴ τῶν Ἰνδῶν μέλαινα — περὶ τῶν παρὰ Ἰνδοῖς μυρμήκων

---

2 sqq. Aristoteles hist. anim. III 22 p. 523ᵃ. de gener. anim. II 2 p. 736ᵃ. — 8. Stephanus Byz. v. Κάσπειρος (?)

1. ὁμοῖον *CPdz* ‖ 2. πάντες - 3 ἐς τὰς γυ- om. *R*¹ ‖ 3. ἀπίονται *A*¹*BCd* ‖ 5. ἀπίονται *ABCd* ‖ θωρὴν *d* ‖ ἑκαστέρωι *AB*, ἑκαστέρῳ *z*, ἑκατέρω *R* ‖ 6. ἀνέμω. καὶ *z* ‖ δαρείω *qz* ‖ 7. βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 8. πόλει *ABd* ‖ πακτυκῇ *R* ‖ 9. πρόσοικοι *R* ‖ ἄρκου *B*¹ ‖ βορέου *Cz* ‖ 10. κατωικημένοι *AB* ‖ τῶν *R*: καὶ τῶν *AB*, . καὶ τῶν *CPd*, , καὶ τῶν *z* ‖ βάκτροισι *R* ‖ 11. δίαιταν, οὗτοι *P* ‖ καὶ (οἱ supra) *P*, καὶ οἱ *Rz*: καὶ ‖ 12. τοῦτο ἐστὶ *P*: τοῦτο ἔστιν *R*, τοῦτό ἐστι reliqui ‖ 13. ἐρήμη *R* ‖ ἐρήμω *R* ‖ 15. ἀλωπεκέων *ABC* ‖ μείζονα *R* ‖ γὰρ ἐξ αὐτέων *z* ‖ 16. βασιλεῖ *AB* ‖ τῶν] τῷ Bekker ‖ 17. ἀναφέρουσι ψάμμον *R* ‖ 18. κατὰ τὸν Herold: καὶ τὸν ‖ 19. αὐτοῖς Reiske: αὐτοὶ *ABCd*, τὸ *PRz* ‖ ὁμοιότατοι οὗτοι *z* ‖ 20. ἐπειδὴ ταύτην *B* ‖ 22. σειροφόρον *z* ‖ ἄρσενα *d*, ἔρσενα δὲ *R*

παρέλκειν, θήλεαν δὲ ἐς μέσον· ἐπὶ ταύτην δὴ αὐτὸ
βαίνει, ἐπιτηδεύσας ὅκως ἀπὸ τέκνων ὡς νεωτάτων ἀ
σας ζεύξει. αἱ γάρ σφι κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς
103 τῆτά εἰσι, χωρὶς δὲ ἄχθεα δυνατώτεραι πολλὸν φέρε
μὲν δὴ εἶδος ὁκοῖόν τι ἔχει ἡ κάμηλος, ἐπισταμένοις
Ἕλλησι οὐ συγγράφω· τὸ δὲ μὴ ἐπιστέαται αὐτῆς,
φράσω. κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι σκέλεσι ἔχει τέ
μηροὺς καὶ γούνατα τέσσερα, τά τε αἰδοῖα διὰ τῶν ὀπ
104 σκελέων πρὸς τὴν οὐρὴν τετραμμένα. οἱ δὲ δὴ Ἰνδοὶ
τοιούτῳ καὶ ζεύξι τοιαύτῃ χρεώμενοι ἐλαύνουσι ἐπὶ τὸ
σὸν λελογισμένως ὅκως καυμάτων τῶν θερμοτάτων
ἔσονται ἐν τῇ ἁρπαγῇ· ὑπὸ γὰρ τοῦ καύματος οἱ μύ
ἀφανέες γίνονται ὑπὸ γῆν. θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιο
τοισι τοῖσι ἀνθρώποισι τὸ ἑωθινόν, οὐ κατά περ τοῖσι
μεσαμβρίης, ἀλλ' ὑπερτείλας μέχρι οὗ ἀγορῆς δια
τοῦτον δὲ τὸν χρόνον καίει πολλῷ μᾶλλον ἢ τῇ μεσ
τὴν Ἑλλάδα, οὕτω ὥστ' ἐν ὕδατι λόγος αὐτούς ἐστι
σθαι τηνικαῦτα. μεσοῦσα δὲ ἡ ἡμέρη σχεδὸν παραπλ
καίει τούς τε ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τοὺς Ἰνδούς. ἀ
νομένης δὲ τῆς μεσαμβρίης γίνεταί σφι ὁ ἥλιος κα
τοῖσι ἄλλοισι ὁ ἑωθινός, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἀπιὼν ἔτι
105 ψύχει, ἐς ὃ ἐπὶ δυσμῇσι ἐὼν καὶ τὸ κάρτα ψύχει. ἐπ
ἔλθωσι ἐς τὸν χῶρον οἱ Ἰνδοὶ ἔχοντες θυλάκια, ἐμπλή
ταῦτα τῆς ψάμμου τὴν ταχίστην ἐλαύνουσι ὀπίσω·
γὰρ οἱ μύρμηκες ὀδμῇ, ὡς δὴ λέγεται ὑπὸ Περσέων,

7. – 9 Aelianus de nat. anim. X 3

1. θήλεαν *PR*: θήλεα *z*, θήλειαν reliqui ‖ δὴ] δ' *R* ‖ 3. ζεύξει
ζεύξηι *ABC*, ζεύξη *PRd*, ζεύξῃ *z* ‖ 4. πολλῷ *qz* ‖ 6. γράφω
7. τέσσαρας *CRdz* ‖ 8. τέσσαρα *CRd* ‖ τά τε *ABCd*: τὰ δὲ ‖ 10
L ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 11. ὅκως Bekker: ὅκως αὐτῶν *R*, ὅκως ἂν
καυμάτων τῶν om. *R* ‖ 13. γίνεται *P* ‖ τὴν γῆν *R* ‖ δ' εστι *AB*,
d ‖ 14. τὸ ἑωθινὸν – ἄλλοισι om. *ABCd* ‖ 15. μεσαμβρίης *Pz*: μεσ
*A*¹*B*¹*R*, οὐ μεσημβρίης *A*²*B*²*C*, οὐ μεσαμβρίης *d* ‖ ὑπὲρ τείλης *R* ‖
L ‖ 16. καὶ εἰ *Rz* ‖ μεσημβρίη *R* ‖ 17. οὕτως *L* ‖ ὡς ἐν *R* ‖
R ‖ 18. δὴ *z* ‖ ἡ om. *R* ‖ 19. τούς τε *z*: τοὺς ‖ ἀποκλιναμένης
20. μεσημβρίης *R* ‖ ὁ om. *R* ‖ 21. ἀπιὼν Schaefer: ἐπιὼν *d*
ceteri ‖ ἐπὶ *R*: ἔστι *C*, ἔτι reliqui ‖ 22. ἐὸν *d*

ώκουσι. εἶναι δὲ ταχυτῆτα οὐδενὶ ἑτέρῳ ὅμοιον, οὕτω εἰ μὴ προλαμβάνειν τοὺς Ἰνδοὺς τῆς ὁδοῦ ἐν ᾧ τοὺς κας συλλέγεσθαι, οὐδένα ἂν σφεων ἀποσώζεσθαι. τοὺς ν ἔρσενας τῶν καμήλων, εἶναι γὰρ ἥσσονας θέειν τῶν ν, καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους, οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέ- τὰς δὲ θηλέας ἀναμιμνησκομένας τῶν ἔλιπον τέκνων ναι μαλακὸν οὐδέν. τὸν μὲν δὴ πλέω τοῦ χρυσοῦ οὕτω οὶ κτῶνται, ὡς Πέρσαι φασί· ἄλλος δὲ σπανιώτερος τῇ χώρῃ ὀρυσσόμενος.

δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκεομένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον, 106
τερ ἡ Ἑλλὰς τὰς ὥρας πολλόν τι κάλλιστα κεκρημένας τοῦτο μὲν γὰρ πρὸς τὴν ἠῶ ἐσχάτη τῶν οἰκεομενέων ική ἐστι, ὥσπερ ὀλίγῳ πρότερον εἴρηκα· ἐν ταύτῃ μὲν τὰ ἔμψυχα, τετράποδά τε καὶ τὰ πετεινά, πολλῷ ἢ ἐν τοῖσι ἄλλοισι χωρίοισί ἐστι, πάρεξ τῶν ἵππων δὲ ἑσσοῦνται ὑπὸ τῶν Μηδικῶν, Νησαίων δὲ καλευ- ἵππων), τοῦτο δὲ χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστί, ὁ μὲν όμενος, ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν, ὁ δὲ ὥσπερ να ἁρπαζόμενος. τὰ δὲ δένδρεα τὰ ἄγρια αὐτόθι φέρει εἴρια καλλονῇ τε προφέροντα καὶ ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν καὶ ἐσθῆτι Ἰνδοὶ ἀπὸ τούτων τῶν δενδρέων χρέωνται.

δ' αὖ μεσαμβρίης ἐσχάτη Ἀραβίη τῶν οἰκεομενέων 107
ων ἐστί, ἐν δὲ ταύτῃ λιβανωτός τε ἐστὶ μούνῃ χω-

περὶ Ἀραβίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ   περὶ λιβανωτοῦ καὶ τῶν φυλατ-
τόντων ὄφεων

23. – p. 324, 2 Eustathius Dion. 933

μοῖον *CPd*, ὁμοίαν *qz* || οὕτωι *B*, οὕτως *R*, τούτῳ *z* || 2. τῆς ὁδοῦ δοὺς *z* || 4. ἄρσενας *d* || θεῖν *L* || 5. θηλέων *Cdz*: θηλεῶν || καὶ R || ἐφελκομένους οὐχ *ABCd* || 7. διδόναι *ABCd* || τὸ *C* || οὗτοι || 8. οἱ om. *R* || σπανιώτερος ἐστὶ *Pd*: σπανιώτερός ἐστι || 10. οἰκη- *ABC*, οἰκουμένης reliqui || 11. χώρας *R* || κάλλιστον *R* || κεκριμένας αμένας ceteri || 12. ἠῶ *R*: ἕω || οἰκεομένων *L* || 13. ὀλίγον || 14. τὰ τετράποδά? Krueger || πετηνὰ πολλῶι μείζω *AB* || 15. εἰσι οὗτοι H. Stephanus: τοῦτο *ABRz*, τούτωι *CP*, τούτω *d* || δὲ] γὰρ *z* || *dz* || τε *C* || 17. ἐστι αὐτόθι *d* || 18. ὁ δὲ καταφορεύμενος om. *R* || ὸ τῶν *R* || 19. ἐσήμανα *z* || τὰ δένδρεα ἄγρια *R* || 20. καλωνῆι *C*] τῇ ἀπὸ *z* || 21. οἰῶν *R* || οἱ Ἰνδοὶ *z* || χρέονται *P* || 22. δὲ *ABd* ρίης *R* || οἰκεομένων *L* || 23. χωρίων *z* || δὲ om. *R* || τ' ἐστὶ *R*, ceteri || καὶ μούνῃ *sz*

ρέων πασέων φυόμενος καὶ σμύρνη καὶ κασίη καὶ κιν
μον καὶ λήδανον. ταῦτα πάντα πλὴν τῆς σμύρνης δυσπε
κτῶνται οἱ Ἀράβιοι. τὸν μέν γε λιβανωτὸν συλλέγουσ
στύρακα θυμιῶντες, τὴν ἐς Ἕλληνας Φοίνικες ἐξάγ
ταύτην θυμιῶντες λαμβάνουσι· τὰ γὰρ δένδρεα ταῦτ
λιβανωτοφόρα ὄφιες ὑπόπτεροι, σμικροὶ τὰ μεγάθεα, πο
τὰ εἴδεα, φυλάσσουσι πλήθεϊ πολλοὶ περὶ δένδρον ἕκα
οὗτοι οἵπερ ἐπ' Αἴγυπτον ἐπιστρατεύονται. οὐδενὶ δὲ
ἀπελαύνονται ἀπὸ τῶν δενδρέων ἢ τῆς στύρακος τῷ κα
108 λέγουσι δὲ καὶ τόδε Ἀράβιοι, ὡς πᾶσα ἂν γῆ ἐπίμπλατο
ὀφίων τούτων, εἰ μὴ γίνεσθαι κατ' αὐτοὺς οἷόν τι κατ
ἐχίδνας ἠπιστάμην γίνεσθαι. καί κως τοῦ θείου ἡ προ
ὥσπερ καὶ οἰκός ἐστι, ἐοῦσα σοφή, ὅσα μὲν [γὰρ] ψυχ
δειλὰ καὶ ἐδώδιμα, ταῦτα μὲν πάντα πολύγονα πεποίηκε
μὴ ἐπιλίπῃ κατεσθιόμενα, ὅσα δὲ σχέτλια καὶ ἀνιηρά,
γόγονα. τοῦτο μέν, ὅτι ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θ
καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστι·
κυΐσκεται μοῦνον πάντων θηρίων, καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν
κνων ἐν τῇ γαστρὶ τὸ δὲ ψιλόν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτ
πλάσσεται, τὸ δὲ ἀναιρέεται. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτό ἐστ
δὲ δὴ λέαινα ἐὸν ἰσχυρότατον καὶ θρασύτατον ἅπαξ ἐν τῷ
τίκτει ἕν· τίκτουσα γὰρ συνεκβάλλει τῷ τέκνῳ τὰς μήτ

περὶ προνοίας   περὶ λαγῶν καὶ λεαινῶν

---

16. τοῦτο - 20 ἀναιρέεται Athenaeus p. 400. — 17. - 20 (P
V 73). — 20. ἡ δὲ - 22 μήτρας Gellius XIII 7. — 21 sq. Anti
Car. hist. mir. 25. (Aristoteles hist. anim. VI 31 p. 579b)

1. κασσίη *dz* ‖ κιννάμωμον *B*²*sz*. Eust. ‖ 2. λάδανον *B*² ‖
γὰρ πάντα *z* ‖ δυσπετέως *R*: εὐπετέως ‖ 3. κτέονται *P*, κτ
Cdz ‖ 4. στύρϊκα *R* ‖ ἐς om. *R* ‖ 5. ταῦτα om. *R* ‖ 6. μικροὶ
μεγέθεα *C* ‖ 7. πλήθει *AB* ‖ 8. ἐπ' om. *R* ‖ ἄλλο *B* ‖ 9. τ
R ‖ 10. ἐπιμπλέετο *PRz* ‖ τῶν om. *ABC* ‖ 11. αὐτοὺς] αὐτοὺς ἀπη
R ‖ κατὰ] καὶ *R* ‖ 12. προνοΐη *C* ‖ 13. εἰκός *dz* ‖ ἐοῦσα om. *R*
damnavit H. Stephanus. an γε? ‖ 15. ἐπιλίπηται *ABCd*, ἐπιλείπητα
ἀνιητά *R*, ἀνιαρά *d* ‖ 16. λαγὸς *s*: λαγῶς *AB*, λαγωὸς *z*, λαγὼς reliq
ἅπαντος *R*, πάντων Athen. ‖ θηρίου] καὶ θηρίου Athen. ‖ 17. τι
z ‖ ἐπικυΐσκει τε Athen., ἐπικυΐσκει Eust. ‖ 18. μόνον Athen. Eus
πάντων] πάντων τῶν *z* ‖ 20. δ' ἐπαναιρέεται Eust., δ' ἐπαναίρεται Athe
τοιοῦτόν *Rd* ‖ 21. δὴ om. *ABCd* ‖ ἰσχυρὸν Gell. ‖ 22. τίκτουσῖ *R*

τὸ δὲ αἴτιον τούτου τόδε ἐστί. ἐπεὰν ὁ σκύμνος ἐν τῇ μητρὶ ἐὼν ἄρχηται διακινεόμενος, ὁ δὲ ἔχων ὄνυχας θηρίων πολλὸν πάντων ὀξυτάτους ἀμύσσει τὰς μήτρας, αὐξόμενός τε δὴ πολλῷ μᾶλλον ἐπικνέεται καταγράφων· πέλας τε δὴ ὁ τόκος ἐστί, καὶ τὸ παράπαν λείπεται αὐτέων ὑγιὲς οὐδέν.
ὡς δὲ 109
καὶ αἱ ἔχιδναί τε καὶ οἱ ἐν Ἀραβίοισι ὑπόπτεροι ὄφιες εἰ ἐγίνοντο ὡς ἡ φύσις αὐτοῖσι ὑπάρχει, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι· νῦν δ' ἐπεὰν θορνύωνται κατὰ ζεύγεα καὶ ἐν αὐτῇ ᾖ ὁ ἔρσην τῇ ἐκποιήσι, ἀπιεμένου αὐτοῦ τὴν γονὴν ἡ θήλεα ἅπτεται τῆς δειρῆς, καὶ ἐμφῦσα οὐκ ἀνίει πρὶν ἂν διαφάγῃ. ὁ μὲν δὴ ἔρσην ἀποθνήσκει τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ, ἡ δὲ θήλεα τίσιν τοιήνδε ἀποτίνει τῷ ἔρσενι. τῷ γονέι τιμωρέοντα ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἐόντα τὰ τέκνα διεσθίει τὴν μητέρα, διαφαγόντα δὲ τὴν νηδὺν αὐτῆς οὕτω τὴν ἔκδυσιν ποιέεται. οἱ δὲ ἄλλοι ὄφιες ἐόντες ἀνθρώπων οὐ δηλήμονες τίκτουσί τε ᾠὰ καὶ ἐκλέπουσι πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων. αἱ μέν νυν ἔχιδναι κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν εἰσι, οἱ δέ, ὑπόπτεροι ἐόντες, ἀθρόοι εἰσὶ ἐν τῇ Ἀραβίῃ καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ· κατὰ τοῦτο δοκέουσι πολλοὶ εἶναι.

Τὸν μὲν δὴ λιβανωτὸν τοῦτον οὕτω κτῶνται Ἀράβιοι, 110
τὴν δὲ κασίην ὧδε. ἐπεὰν καταδήσωνται βύρσῃσι καὶ δέρμασι ἄλλοισι πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον πλὴν αὐτῶν τῶν ὀφθαλμῶν, ἔρχονται ἐπὶ τὴν κασίην· ἡ δὲ ἐν λίμνῃ φύεται οὐ βαθέῃ, περὶ δὲ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ αὐλίζεταί κου θηρία πτερωτά, τῇσι νυκτερίσι προσείκελα μάλιστα, καὶ

περὶ ἐχιδνῶν καὶ τῶν ἐν Ἀραβίᾳ ὄφεων   περὶ κασίας

4. (Aelianus var. hist. X 3). — 21 sqq. Plinius XII 85

1. τοῦτό ἐστι *d* ‖ μητρὶ Bekker: μήτρῃ ‖ 3. αὐξανόμενός *Rdz* ‖ 4. ἐπικνέεται *z*: ἐξικνέεται *d*, ἐσικνέεται reliqui ‖ 5. αὐτῶν *C* ‖ οὐδὲ ἓν *z* ‖ ὧς *Rdz* ‖ 6. αἱ om. *Rd* ‖ 8. δὲ *R* ‖ θορνύονται *Rd* ‖ 9. ἄρσην *d* ‖ ἐκποιήσει *L* ‖ ἀπιευμένου *C* ‖ 10. δερῆς *R* ‖ ἂν om. *ABCd* ‖ 12. ἀποτείνει *A*[1]*B*, ἀποκτείνει *R* ‖ γονεῖ *L* ‖ 13. τὴν μητέρα *R*: om. *P*, τὴν μήτραν reliqui ‖ 14. νηδύα *z* ‖ 15. ἐόνες *A*[1]*B*[1] ‖ ᾠὰ *CRdz* ‖ 16. τέκνων *PR*: ὀφίων ‖ μὲν δή νυν *R* ‖ 17. τὴν om. *R* ‖ 20. τὸ et τοῦτο *z* ‖ 21. κασσίην *z* ‖ 23. κασσίην *z* ‖ 25. ταῖς *R* ‖ προσίκελα *d*

τέτριγε δεινόν, καὶ ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα· τὰ δεῖ ἀπαμυνομένους
111 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν οὕτω δρέπειν τὴν κασίην. τὸ δὲ δὴ
κινάμωμον ἔτι τούτων θωυμαστότερον συλλέγουσι. ὅκου μὲν
γὰρ γίνεται καὶ ἥτις μιν γῆ ἡ τρέφουσά ἐστι, οὐκ ἔχουσι
εἰπεῖν, πλὴν ὅτι λόγῳ οἰκότι χρεώμενοι ἐν τοῖσιδε χωρίοισι
φασί τινες αὐτὸ φύεσθαι ἐν τοῖσι ὁ Διόνυσος ἐτράφη· ὄρνιθας
δὲ λέγουσι μεγάλας φορέειν ταῦτα τὰ κάρφεα τὰ ἡμεῖς ἀπὸ
Φοινίκων μαθόντες κινάμωμον καλέομεν, φορέειν δὲ τὰς
ὄρνιθας ἐς νεοσσιὰς προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ πρὸς ἀπο-
κρήμνοισι ὄρεσι, ἔνθα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ οὐδεμίαν εἶναι.
πρὸς ὦν δὴ ταῦτα τοὺς Ἀραβίους σοφίζεσθαι τάδε. βοῶν τε
καὶ ὄνων τῶν ἀπογινομένων καὶ τῶν ἄλλων ὑποζυγίων τὰ
μέλεα διαταμόντας ὡς μέγιστα κομίζειν ἐς ταῦτα τὰ χωρία
καί σφεα θέντας ἀγχοῦ τῶν νεοσσιέων ἀπαλλάσσεσθαι ἑκὰς
αὐτέων· τὰς δὲ ὄρνιθας καταπετομένας [αὐτῶν] τὰ μέλεα
τῶν ὑποζυγίων ἀναφορέειν ἐπὶ τὰς νεοσσιάς· τὰς δὲ οὐ δυνα-
μένας ἴσχειν καταρρήγνυσθαι ἐπὶ γῆν· τοὺς δὲ ἐπιόντας συλ-
λέγειν. οὕτω μὲν τὸ κινάμωμον συλλεγόμενον ἐκ τούτων
112 ἀπικνέεσθαι ἐς τὰς ἄλλας χώρας. τὸ δὲ δὴ λήδανον, τὸ
καλέουσι Ἀράβιοι λάδανον, ἔτι τούτου θωυμασιώτερον γίνε-
ται· ἐν γὰρ δυσοδμοτάτῳ γινόμενον εὐωδέστατόν ἐστι· τῶν
γὰρ αἰγῶν τῶν τράγων ἐν τοῖσι πώγωσι εὑρίσκεται ἐγγινό-

περὶ κιναμώμου περὶ λαδάνου

2. Eustathius Od. p. 1429. — 6. - 16 idem Dion. 939. — 6. - 8 Etym. M. p. 514, 2. Suidas v. κιννάμωμον. — Schol. Nicand. Ther. 947. — 19 sq. Eustathius Dion. 933. Il. p. 1147. Od. p. 1686

1. τέτρυγε *dz* || δεῖ *AB*. idemque Bekker coniectura: δὴ || 2. δρέπει *C* || κασσίην *z* || 3. κιννάμωμον *Acorr.Bsz* || θαυμαστότερον *d* || ὅκου] οὔκουν *C* || 5. ὅτι] ἢ *R* || εἰκότι *Rdz*. οὐκ οἰκότι Welcker || χρώμενοι *R*, χρεόμενοι *P* || τοῖσι δὲ *L* || 6. ὄρνηθας *R* || 8. κιννάμωμον *Acorr.Bz* Suid. || τοὺς *L* || 9. νοσσιὰς *Rd* || πεπλασμένας *z* || πηλῷ *qz* || 10. οὔρεσι *CPdz* || ἀνθρώπων *R*, γρ. ἀνῶν *P*[m] || οὐδεμίην *z* || 11. τάδε] ταῦτα *d* || 13. διατάμνοντες *R* || 14. νοσσιέων *dz*, νεοσσιῶν *R* || 15. καταπτεωμένας *C*, καταπταμένας *R* || αὐτῶν om. *R*. αὐτίκα Schweighaeuser || μέλεα post ὑποζυγίων *R* || 17. ἐπὶ] ἐς *P*, εἰς *R*, ἐπὶ τὴν *z* || δ' *AB* || συλλέγειν. οὕτω μὲν *PR*: συλλέγειν οὕτω μὲν *z*, συλλέγειν οὕτω reliqui || 18. κιννάμωμον *ABR* || ἐκ] δ' ἐκ *AB*, δὲ ἐκ *Cdz* || 20. ἀράβιοι καλέουσι *PRz* || ἔτι *PR*: ἐκ || θωμασιώτερον *d* || 21. δυσοδμωτάτω *d* || 22. ἐγγινόμενον *A*[1]*B*[1]

ενον οἷον γλοιὸς ἀπὸ τῆς ὕλης. χρήσιμον δ' ἐς πολλὰ τῶν
ύρων ἐστί, θυμιῶσί τε μάλιστα τοῦτο Ἀράβιοι.
Τοσαῦτα μὲν θυωμάτων πέρι εἰρήσθω, ἀπόζει δὲ τῆς 113
ώρης τῆς Ἀραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδύ. δύο δὲ γένεα όίων
φι ἐστὶ θώυματος ἄξια, τὰ οὐδαμόθι ἑτέρωθί ἐστι. τὸ μὲν
υτῶν ἕτερον ἔχει τὰς οὐρὰς μακράς, τριῶν πηχέων οὐκ
λάσσονας, τὰς εἴ τις ἐπείη σφι ἐπέλκειν, ἕλκεα ἂν ἔχοιεν
νατριβομενέων πρὸς τῇ γῇ τῶν οὐρέων· νῦν δ' ἅπας τις
ῶν ποιμένων ἐπίσταται ξυλουργέειν ἐς τοσοῦτο· ἁμαξίδας
ὰρ ποιεῦντες ὑποδέουσι αὐτὰς τῇσι οὐρῇσι, ἑνὸς ἑκάστου
τήνεος τὴν οὐρὴν ἐπὶ ἁμαξίδα ἑκάστην καταδέοντες. τὸ δὲ
τερον γένος τῶν ὀίων τὰς οὐρὰς πλατέας φορέουσι καὶ ἐπὶ
ῆχυν πλάτος.
Ἀποκλινομένης δὲ μεσαμβρίης παρήκει πρὸς δύνοντα 114
λιον ἡ Αἰθιοπίη χώρη ἐσχάτη τῶν οἰκεομενέων· αὕτη δὲ
ρυσόν τε φέρει πολλὸν καὶ ἐλέφαντας ἀμφιλαφέας καὶ δέν-
ρεα πάντα ἄγρια καὶ ἔβενον καὶ ἄνδρας μεγίστους καὶ καλ-
ίστους καὶ μακροβιωτάτους.
Αὗται μέν νυν ἔν τε τῇ Ἀσίῃ ἐσχατιαί εἰσι καὶ ἐν τῇ 115
ιβύῃ. περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπέρην ἐσχα-
έων ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως λέγειν· οὔτε γὰρ ἔγωγε ἐνδέ-
ομαι Ἠριδανὸν καλέεσθαι πρὸς βαρβάρων ποταμὸν ἐκδι-
όντα ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς βορέην ἄνεμον, ἀπ' ὅτευ τὸ

περὶ τῶν τῆς Εὐρώπης ἐσχατιῶν

---

4. – 13 Aelianus de nat. anim. X 4. — 16 sq. Eustathius Dion. 218

1. γλυὸς *d* ‖ δὲ *R* ‖ 3. θυωμάτων *A*[2]*P*[m]: θωυμάτων *C*, θωμάτων [1]*BP*[1]*d*, θυμιαμάτων *Rz* ‖ 5. θώυματος *C*: θωύματος *P*, θώματος reliqui ‖ αὐτέων *R* ‖ μικρὰς *C* ‖ τριῶν πηχέων *R*, τριῶν πήχεων *P*. Ael.: τριπή-χεας *ABCd*, τριπήχεων *z* ‖ 7. ἐπίει *R*, ἐπήιει *z* ‖ ἀπέλκειν *z* ‖ 8. ἀνατρι-βομένων *ABz* ‖ τῇ om. *ABCd* ‖ δὲ *R* ‖ 9. πιμένων *R* ‖ τοῦτο *Ct*, τοσοῦτον *R* ‖ 11. ἐπ' *PR* ‖ ἁμαξίδας *d* ‖ 12. οἰῶν et φορέει *R* ‖ 14. ἀπο-κλινομένης *PR*: ἀποκλιναμένης ‖ μεσημβρίης *R* ‖ δύναντα ἥλιον *C*, ἥλιον δύνοντα *R* ‖ 15. οἰκεομένων *L* ‖ 16. ἀμφιλάφεας *R* ‖ 17. ἅπαντα *R* ‖ ἔβενον *d* ‖ 19. ἐσχατιαί *PRz*: ἐσχαταί ‖ 22. Ἠριδανὸν] ἠριδανόν τινα *R* ‖ 23. βορῆν *R* ‖ ἀπό τε *C*, ἀπό τευ *sz*, ἀπότευ ceteri

ἤλεκτρον φοιτᾶν λόγος ἐστί, οὔτε νήσους οἶδα Κασσιτερίδας ἐούσας, ἐκ τῶν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ. τοῦτο μὲν γὰρ ὁ Ἠριδανὸς αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα ὡς ἔστι Ἑλληνικὸν καὶ οὐ βάρβαρον, ὑπὸ ποιητέω δέ τινος ποιηθέν· τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου οὐ δύναμαι ἀκοῦσαι, τοῦτο μελετῶν, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα Εὐρώπης. ἐξ ἐσχάτης δ᾽ ὢν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ καὶ τὸ ἤλεκτρον.

116 πρὸς δὲ ἄρκτου τῆς Εὐρώπης πολλῷ τι πλεῖστος χρυσὸς φαίνεται ἐών· ὅκως μὲν γινόμενος, οὐκ ἔχω οὐδὲ τοῦτο ἀτρεκέως εἶπαι, λέγεται δὲ ὑπὲκ τῶν γρυπῶν ἁρπάζειν Ἀριμασποὺς ἄνδρας μουνοφθάλμους. πείθομαι δὲ οὐδὲ τοῦτο, ὅκως μουνόφθαλμοι ἄνδρες φύονται, φύσιν ἔχοντες τὴν ἄλλην ὁμοίην τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι. αἱ δὲ ὦν ἐσχατιαὶ οἴκασι περικληίουσαι τὴν ἄλλην χώρην καὶ ἐντὸς ἀπέργουσαι, τὰ κάλλιστα δοκέοντα ἡμῖν εἶναι καὶ σπανιώτατα ἔχειν αὗται.

117 Ἔστι δὲ πεδίον ἐν τῇ Ἀσίῃ περικεκλημιμένον ὄρεϊ πάντοθεν, διασφάγες δὲ τοῦ ὄρεος εἰσὶ πέντε. τοῦτο τὸ πεδίον ἦν μέν κοτε Χορασμίων, ἐν οὔροισι ἐὸν Χορασμίων τε αὐτῶν καὶ Ὑρκανίων καὶ Πάρθων καὶ Σαραγγέων καὶ Θαμαναίων, ἐπείτε δὲ Πέρσαι ἔχουσι τὸ κράτος, ἐστὶ τοῦ βασιλέος. ἐκ δὴ ὦν τοῦ περικληίοντος ὄρεος τούτου ῥέει ποταμὸς μέγας.

περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πεδίου

1. νήσους - 2 φοιτᾷ Eustathius Dion. 561. — 3 sq. ibidem 14. — 10. Plinius VII 10. — 11. Pollux II 62. — 17. Λέξεις. — τοῦτο - 18 κοτε Χορασμίων Stephanus Byz. v. Χορασμίη

1. κασιτερίδας et 2 κασίτερος *C* ‖ 3. καὶ οὐ βάρβαρον *PR*. Eust.: καὶ οὔτε βαρβαρικὸν *AB*², καὶ οὔτι βαρβαρικὸν *Cdz*, om. *B*¹ ‖ 4. ποιητέω *R*: ποιητοῦ ‖ τοῦτο δὲ *R*: οὔτε δὲ. an οὐδὲ? ‖ 5. γινομένου *C* ‖ οὐ om. *PR* τοῦτό με λέγων *R* ‖ 6. ὅπως *d* ‖ τῆς εὐρώπης *R* ‖ 7. ἐσχάτων *PR* ‖ ὁ] ὅ τε *R* ‖ 8. τι] om. *A*, τοι z ‖ 10. εἶπε *CR* ‖ ὑπὲκ *R*: ὑπὸ *C*, ὑπὲρ reliqui ‖ ἀναρπάζειν ἀριμαστοὺς *R* ‖ 11. μονοφθάλμους *R* 13. τοῖς *d* ‖ δὴ *PR* ‖ 14. περικλήουσαι *R* ‖ 15. αὐτά *R*. an αὗται? 16. περικεκλημιμένον *AB*: περικεκλειμένον *C*, περικεκλησμένον *P*, περικεκλησμένον *R*, περικεκλημένον *d*, περικεκλεισμένον sz ‖ οὔρεϊ *CPdz* ‖ 17. οὔρεος *CPdz* ‖ 18. ποτε *R*. Steph. ‖ ἐν - Χορασμίων om. *ABCd* ‖ οὔρεσι *P*, οὔρεσιν *R*, οὔρεσι z ‖ ἐὸν] ἐόντ z ‖ αὐτέων *R* ‖ 19. σαραγγαίων *Rz* ‖ θαμαναίων *R*: θωμανίων bz, θωμαναίων ceteri ‖ 20. ἐστι *AB* ‖ βασιλέως *d* ‖ 21. περικληΐοντος *Pz*: περικλήιοντος *AB*, περικλήοντος *Rd*, περικλείοντος *C* ‖ οὔρεος *CPdz*

ὄνομα δέ οἱ ἐστὶ Ἄκης. οὗτος πρότερον μὲν ἄρδεσκε διαλελαμμένος πενταχοῦ τούτων τῶν εἰρημένων τὰς χώρας, διὰ διασφάγος ἀγόμενος ἑκάστης ἑκάστοισι· ἐπείτε δὲ ὑπὸ τῷ Πέρσῃ εἰσί, πεπόνθασι τοιόνδε. τὰς διασφάγας τῶν ὀρέων ἐνδείμας ὁ βασιλεὺς πύλας ἐπ' ἑκάστῃ διασφάγι ἔστησε· ἀποκεκληιμένου δὲ τοῦ ὕδατος τῆς διεξόδου τὸ πεδίον τὸ ἐντὸς τῶν ὀρέων πέλαγος γίνεται, ἐνδιδόντος μὲν τοῦ ποταμοῦ, ἔχοντος δὲ οὐδαμῇ ἐξήλυσιν. οὗτοι ὦν οἵ περ ἔμπροσθε ἐώθεσαν χρᾶσθαι τῷ ὕδατι, οὐκ ἔχοντες αὐτῷ χρᾶσθαι συμφορῇ μεγάλῃ διαχρέωνται. τὸν μὲν γὰρ χειμῶνα ὕει σφι ὁ θεὸς ὥσπερ καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι, τοῦ δὲ θέρεος σπείροντες μελίνην καὶ σήσαμον χρηίσκονται τῷ ὕδατι. ἐπεὰν ὦν μηδέν σφι παραδιδῶται τοῦ ὕδατος, ἐλθόντες ἐς τοὺς Πέρσας αὐτοί τε καὶ γυναῖκες, στάντες κατὰ τὰς θύρας τοῦ βασιλέος βοῶσι ὠρυόμενοι, ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖσι δεομένοισι αὐτῶν μάλιστα ἐντέλλεται ἀνοίγειν τὰς πύλας τὰς ἐς τοῦτο φερούσας. ἐπεὰν δὲ διάκορος ἡ γῆ σφεων γένηται πίνουσα τὸ ὕδωρ, αὗται μὲν αἱ πύλαι ἀποκληίονται, ἄλλας δ' ἐντέλλεται ἀνοίγειν ἄλλοισι τοῖσι δεομένοισι μάλιστα τῶν λοιπῶν. ὡς δ' ἐγὼ οἶδα ἀκούσας, χρήματα μεγάλα πρησσόμενος ἀνοίγει πάρεξ τοῦ φόρου.

Ταῦτα μὲν δὴ ἔχει οὕτω. τῶν δὲ τῷ Μάγῳ ἐπαναστάντων 118
ἑπτὰ ἀνδρῶν, ἕνα αὐτῶν Ἰνταφρένεα κατέλαβε ὑβρίσαντα

περὶ τῆς Ἰνταφέρνους ὕβρεως καὶ τελευτῆς

1. (Hesychius v. Ἀκίς?). — 12. Harpocratio v. μελίνη. — 17. ἐπεὰν - γένηται Thomas M. p. 105

1. ἄκις C, Ἀκίς Hes. ‖ διαλελαμμένος AB: διαλελαμένος ‖ 2. πενταχοῦ : πἔνταχοῦ P, πανταχοῦ reliqui ‖ τοῦτον τὸν εἰρημένον R, τῶν εἰρημένων ούτων z ‖ in A ante τὰς initio versus est litera ψ ‖ 3. ἑκάστης A^t om. ‖ ἑκάστοισι B^1 om. ‖ 4. οὐρέων CPdz ‖ 5. ἐφ' ABC ‖ 6. ἀποκεκλειμένου , ἀποκεκληισμένου P, ἀποκεκλησμένου R ‖ ἐξόδου ABCd ‖ τὸ ἐντὸς] ἐντὸς ‖ 7. οὐρέων CPdz ‖ 8. οὐδαμῆ PRz ‖ ἔμπροσθεν Pdz, πρόσθεν R ‖ εἰώθεσαν dz, ἐώθασι R ‖ 10. διαχρέονται P ‖ 12. μελήνην d, μελίην ‖ χρηίσκονται Portus: χρηΐσκοντο ‖ 13. μηδέν σφισι AB, σφι μηδὲν R ‖ παραδίδωται R ‖ 15. βασιλέως ABCd ‖ ὠρυώμενοι R ‖ 16. αὐτέων ‖ 17. τούτους P^tR ‖ φορεούσας PR ‖ ἐπειδὰν C ‖ σφεων AP: σφέων ‖ 18. ἀποκλήιονται AB, ἀποκλήονται R, ἀποκλείονται C ‖ δὲ CR ‖ 0. δὲ CR ‖ 23. ἰνταφρένεα R: ἰνταφέρνεα

τάδε ἀποθανεῖν αὐτίκα μετὰ τὴν ἐπανάστασιν. ἤθελε ἐς τὰ βασιλήια ἐσελθὼν χρηματίσασθαι τῷ βασιλέι· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ νόμος οὕτω εἶχε, τοῖσι ἐπαναστᾶσι τῷ Μάγῳ ἔσοδον εἶναι παρὰ βασιλέα ἄνευ ἀγγέλου, ἢν μὴ γυναικὶ τυγχάνῃ μισγόμενος βασιλεύς. οὔκων δὴ Ἰνταφρένης ἐδικαίου οὐδένα οἱ ἐσαγγεῖλαι, ἀλλ᾽ ὅτι ἦν τῶν ἑπτά, ἐσιέναι ἤθελε. ὁ δὲ πυλουρὸς καὶ ὁ ἀγγελιηφόρος οὐ περιώρων, φάμενοι τὸν βασιλέα γυναικὶ μίσγεσθαι. ὁ δὲ Ἰνταφρένης δοκέων σφέας ψεύδεα λέγειν ποιέει τοιάδε· σπασάμενος τὸν ἀκινάκεα ἀποτάμνει αὐτῶν τά τε ὦτα καὶ τὰς ῥῖνας, καὶ ἀνείρας περὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου περὶ τοὺς αὐχένας σφέων ἔδησε, καὶ
119 ἀπῆκε. οἱ δὲ τῷ βασιλέι δεικνύουσι ἑωυτοὺς καὶ τὴν αἰτίην εἶπον δι᾽ ἣν πεπονθότες εἴησαν. Δαρεῖος δὲ ἀρρωδήσας μὴ κοινῷ λόγῳ οἱ ἓξ πεποιηκότες ἔωσι ταῦτα, μεταπεμπόμενος ἕνα ἕκαστον ἀπεπειρᾶτο γνώμης, εἰ συνέπαινοί εἰσι τῷ πεποιημένῳ. ἐπείτε δὲ ἐξέμαθε ὡς οὐ σὺν κείνοισι εἴη ταῦτα πεποιηκώς, ἔλαβε αὐτόν τε τὸν Ἰνταφρένεα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκηίους πάντας, ἐλπίδας πολλὰς ἔχων μετὰ τῶν συγγενέων μιν ἐπιβουλεύειν οἱ ἐπανάστασιν, συλλαβὼν δέ σφεας ἔδησε τὴν ἐπὶ θανάτῳ. ἡ δὲ γυνὴ τοῦ Ἰνταφρένεος φοιτέουσα ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ βασιλέος κλαίεσκε ἂν καὶ ὀδυρέσκετο· ποιεῦσα δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο τὸν Δαρεῖον ἔπεισε οἰκτεῖραί μιν. πέμψας δὲ ἄγγελον ἔλεγε τάδε. "ὦ γύναι, βασιλεύς τοι Δαρεῖος διδοῖ ἕνα τῶν δεδεμένων οἰκηίων ῥύσα-

---

1. ἤθελε - 2 βασιλέι Thomas M. p. 401. — ἐς τὰ - βασιλέι Lexicon Vindob. p. 190

1. ἀποθανεῖν. αὐτίκα *PRz* ‖ ἐπανάστασιν ἤθελε *PRz* ‖ 2. ἐλθὼν *R* ‖ βασιλεῖ *AB*. Thom. Lex. Vind. ‖ δὴ καὶ] om. *R*, δὴ *Pdz* ‖ 3. εἶχε τοῖσι ἐπαναστᾶσι τῷ μάγῳ. ἔσοδον *PR* ‖ 4. τύχῃ *R* ‖ 5. ὁ βασιλεὺς *z* ‖ οὔκουν *d* ‖ ἰνταφρένης *R*: ἰνταφέρνης ‖ ἐδικαίευ *C*(?)*z* ‖ 6. ἐπαγγεῖλαι *B*[1] εἰσιέναι ἤθελε *AB*, ἤθελε ἐσιέναι *z* ‖ 7. ὁ om. *ABCd* ‖ ἀγγεληφόρος *R* ‖ περιώρεον *C*[a]*dz* ‖ 8. ἰνταφρένης *R*: ἰνταφέρνης ‖ 9. τάδε *R* ‖ ἀποτέμνει *d* ‖ 10. περὶ om. *z* ‖ 12. ἀφῆκε *AB*, ἀφῆκεν *Cd* ‖ βασιλεῖ *AB* δεικνύουσι *Rdz*: δεικνύασι ‖ 15. ἐπειρᾶτο *R* ‖ 16. ἔμαθεν *R* ‖ σὺν κείνοισι scripsi: συγκειμένοισι *ABCdz*, σὺν ἐκείνοισι *PR* ‖ 17. ἰνταφρένεα *R*: ἰνταφέρνεα ‖ τὸν παῖδα *ABC* ‖ 20. ἔδεισε *R* ‖ ἰνταφρένεος *R*: ἰνταφέρνεος ‖ 21. φοιτέουσα *Pdz*: φοιτῶσα *ABR*, φοιτέωσα *C* ‖ βασιλέως *ABCd* ‖ 22. ὠδύρετο *dz* ‖ ποιοῦσα *ABd* ‖ δ᾽ *R* ‖ ἔπειθεν *R*

αι τὸν βούλεαι ἐκ πάντων." ἡ δὲ βουλευσαμένη ὑπε-
ίνετο τάδε. "εἰ μὲν δή μοι διδοῖ βασιλεὺς ἑνὸς τὴν ψυχήν,
ρέομαι ἐκ πάντων τὸν ἀδελφεόν." πυθόμενος δὲ Δαρεῖος
ῦτα καὶ θωυμάσας τὸν λόγον, πέμψας ἠγόρευε "ὦ γύναι,
ωτᾷ σε βασιλεύς, τίνα ἔχουσα γνώμην, τὸν ἄνδρα τε καὶ
τέκνα ἐγκαταλιποῦσα, τὸν ἀδελφεὸν εἵλευ περιεῖναί τοι,
καὶ ἀλλοτριώτερός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος
ῦ ἀνδρός ἐστι." ἡ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ βασιλεῦ, ἀνὴρ
ν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι, καὶ τέκνα ἄλλα,
ταῦτα ἀποβάλοιμι· πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκέτι μευ
ώντων ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. ταύτῃ
γνώμῃ χρεωμένη ἔλεξα ταῦτα." εὖ τε δὴ ἔδοξε τῷ
ρείῳ εἰπεῖν ἡ γυνή, καί οἱ ἀπῆκε τοῦτόν τε τὸν παραιτέετο
τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον, ἡσθεὶς αὐτῇ, τοὺς δὲ ἄλ-
υς ἀπέκτεινε πάντας. τῶν μὲν δὴ ἑπτὰ εἷς αὐτίκα τρόπῳ
εἰρημένῳ ἀπολώλεε.

Κατὰ δέ κου μάλιστα τὴν Καμβύσεω νοῦσον ἐγίνετο 120
δε. ὑπὸ Κύρου κατασταθεὶς ἦν Σαρδίων ὕπαρχος Ὀροί-
ς ἀνὴρ Πέρσης· οὗτος ἐπεθύμησε πρήγματος οὐχ ὁσίου·
τε γάρ τι παθὼν οὔτε ἀκούσας μάταιον ἔπος πρὸς Πολυ-
άτεος τοῦ Σαμίου, οὐδὲ ἰδὼν πρότερον, ἐπεθύμεε λαβὼν
τὸν ἀπολέσαι, ὡς μὲν οἱ πλεῦνες λέγουσι, διὰ τοιήνδε
νὰ αἰτίην. ἐπὶ τῶν βασιλέος θυρέων κατήμενον τόν τε

τίνι λόγῳ τὸν ἀδελφὸν ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῶν παίδων ἐξῃτήσατο ἡ Ἰνταφέρνους γυνή — ἀναίρεσις Πολυκράτους ὑπὸ Ὀροίτου καὶ αἰτίαι τῆς ἀναιρέσεως

10 sq. Clemens Alex. strom. VI p. 747 P.

1. βουλομένη *R* ‖ ὑπεκρίνετο *PRz*: ὑπεκρίνατο ‖ 2. τὴν om. *CPz* ‖ αἱρέομεν *R* ‖ ταῦτα δαρεῖος *d* ‖ 4. θωμάσας *ABd* ‖ 6. περιιέναι *ABC*, ριέναι *d* ‖ τοι, ὃς] τὸ *R* ‖ 7. ἀλλοτριώτερός Reiske: ἀλλοτριώτατόν *R*, λοτριώτατός ceteri ‖ κεχαρισμένον *R* ‖ 8. δὲ *R* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 9. μοι] *C* ‖ ἂν ante μοι *R*, post ἄλλος *d* ‖ 10. ἀποβάλλοιμι *dz* ‖ 11. ζωόντων ‖ γένηται *C* ‖ 12. χρεομένη *P* ‖ ἔλεξε *PR*, ἐξέλεξα *z* ‖ 15. τρόπον τὸν ημένον *d* ‖ 17. ἐγένετο *z* ‖ 18. σταθεὶς *R* ‖ 19. οὐχ *AB* ‖ 20. πρὸς n. *R* ‖ 21. οὐδὲ *ABd*: οὔτε ‖ ἐπεθύμησε λαβὸν *R* ‖ 22. οἱ μὲν *R* ‖ διὰ n. *R* ‖ 23. βασιλέως *CRd* ‖ τε om. *d*

'Οροίτεα καὶ ἄλλον Πέρσην τῷ οὔνομα εἶναι Μιτροβάτεα,
νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ, τούτους ἐκ λόγων ἐς νεί-
κεα συμπεσεῖν, κρινομένων δὲ περὶ ἀρετῆς εἰπεῖν τὸν Μιτρο-
βάτεα τῷ 'Οροίτῃ προφέροντα "σὺ γὰρ ἐν ἀνδρῶν λόγῳ, ὃς
βασιλέι νῆσον Σάμον πρὸς τῷ σῷ νομῷ προσκειμένην οὐ
προσεκτήσαο, ὧδε δή τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν
τῶν τις ἐπιχωρίων πεντεκαίδεκα ὁπλίτῃσι ἐπαναστὰς ἔσχε
καὶ νῦν αὐτῆς τυραννεύει." οἱ μὲν δή μιν φασὶ τοῦτο ἀκού-
σαντα καὶ ἀλγήσαντα τῷ ὀνείδεϊ ἐπιθυμῆσαι οὐκ οὕτω τὸν
εἴπαντα ταῦτα τίσασθαι ὡς Πολυκράτεα πάντως ἀπολέσαι,
121 δι' ὅντινα κακῶς ἤκουσε. οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι πέμψαι
'Οροίτεα ἐς Σάμον κήρυκα ὅτευ δὴ χρήματος δεησόμενον (οὐ
γὰρ ὦν δὴ τοῦτό γε λέγεται), καὶ τὸν Πολυκράτεα τυχεῖν
κατακείμενον ἐν ἀνδρεῶνι, παρεῖναι δέ οἱ καὶ 'Ανακρέοντα τὸν
Τήιον· καί κως εἴτ' ἐκ προνοίης αὐτὸν κατηλογέοντα τὰ
'Οροίτεω πρήγματα, εἴτε καὶ συντυχίη τις τοιαύτη ἐπεγένετο·
τόν τε γὰρ κήρυκα τὸν 'Οροίτεω παρελθόντα διαλέγεσθαι
καὶ τὸν Πολυκράτεα (τυχεῖν γὰρ ἀπεστραμμένον πρὸς τὸν
122 τοῖχον) οὔτε τι μεταστραφῆναι οὔτε ὑποκρίνασθαι. αἰτίαι
μὲν δὴ αὗται διφάσιαι λέγονται τοῦ θανάτου τοῦ Πολυκρά-
τεος γενέσθαι, πάρεστι δὲ πείθεσθαι ὁκοτέρῃ τις βούλεται
αὐτέων. ὁ δὲ ὦν 'Οροίτης ἱζόμενος ἐν Μαγνησίῃ τῇ ὑπὲρ
Μαιάνδρου ποταμοῦ οἰκημένῃ ἔπεμπε Μύρσον τὸν Γύγεω
ἄνδρα Λυδὸν ἐς Σάμον ἀγγελίην φέροντα, μαθὼν τοῦ Πολυ-
κράτεος τὸν νόον. Πολυκράτης γάρ ἐστι πρῶτος τῶν ἡμεῖς
ἴδμεν 'Ελλήνων ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη, πάρεξ Μίνωός

1. ὀροίτην *L* ‖ τῷ] τῶ τὸ *R* ‖ μιτραβάτεα *B*, μητροβάτεα *Cpr. d* ‖ 2. νόμου *d* ‖ δασκυλίων *d* ‖ εἰς *R* ‖ 3. συμπεσέειν *L* ‖ μητροβάτεα *d* ‖ 4. ἀνδρὸς *z* ‖ ὡς *C* ‖ 5. βασιλεῖ *AB* ‖ κειμένην *ABCd* ‖ 6. ὅ ἔτι *d*, δέ τι *z* ‖ 7. ἔσκε *d* ‖ 9. ὀνείδει *ABP*, ὀνείδϊει *R* ‖ 10. εἰπόντα *PR* ‖ 11. δι' ὅντινα *P*, διόντινα *R*: διατίνα *AB*, διά τινα *C*, διά τίνα *d*, διά τιν' ὃ *z* ‖ 12. δὴ om. *R* ‖ 13. δὴ om. *R* ‖ γε om. *Rz* ‖ 14. καὶ om. *R* ‖ 15. εἴτε *d* ‖ κατηλεγέοντα *z* ‖ τά om. *R* ‖ 16. τοιαύτη τις *R* ‖ 17. ὀροίτεω *B*, ὀροίτεο *R* ‖ 18. ἀπεστραμμένον *R*: ἐπεστραμμένον ‖ τὸν om. *R* ‖ 19. τι om. Schaefer ‖ οὔτε τι *R*. Schaefer ‖ 22. δὴ *dz* ‖ τῇ] γῇ *R* ‖ 23. τοῦ ποταμοῦ οἰκεομένῃ *z* ‖ ἔπεμψε *R* ‖ 26. ἴσδμεν *R* ‖ μίνω *R*

τε τοῦ Κνωσσίου καὶ εἰ δή τις ἄλλος πρότερος τούτου ἦρξε τῆς θαλάσσης· τῆς δὲ ἀνθρωπηίης λεγομένης γενεῆς Πολυκράτης πρῶτος, ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν. μαθὼν ὦν ταῦτά μιν διανοεύμενον ὁ Ὀροίτης πέμψας ἀγγελίην ἔλεγε τάδε. "Ὀροίτης Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει. πυνθάνομαι ἐπιβουλεύειν σε πρήγμασι μεγάλοισι, καὶ χρήματά τοι οὐκ εἶναι κατὰ τὰ φρονήματα. σύ νυν ὧδε ποιήσας ὀρθώσεις μὲν σεωυτόν, σώσεις δὲ καὶ ἐμέ· ἐμοὶ γὰρ βασιλεὺς Καμβύσης ἐπιβουλεύει θάνατον, καί μοι τοῦτο ἐξαγγέλλεται σαφηνέως. σύ νυν ἐμὲ ἐκκομίσας αὐτὸν καὶ χρήματα, τὰ μὲν αὐτῶν αὐτὸς ἔχε, τὰ δὲ ἐμὲ ἔα ἔχειν· εἵνεκέν τε χρημάτων ἄρξεις ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος. εἰ δέ μοι ἀπιστέεις τὰ περὶ τῶν χρημάτων, πέμψον ὅστις τοι πιστότατος τυγχάνει ἐών, τῷ ἐγὼ ἀποδέξω." ταῦτα ἀκούσας Πολυκρά- 123
της ἥσθη τε καὶ ἐβούλετο· καί κως ἱμείρετο γὰρ χρημάτων μεγάλως, ἀποπέμπει πρῶτα κατοψόμενον Μαιάνδριον Μαιανδρίου ἄνδρα τῶν ἀστῶν, ὅς οἱ ἦν γραμματιστής· ὃς χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον τούτων τὸν κόσμον τὸν ἐκ τοῦ ἀνδρεῶνος τοῦ Πολυκράτεος ἐόντα ἀξιοθέητον ἀνέθηκε πάντα ἐς τὸ Ἥραιον. ὁ δὲ Ὀροίτης μαθὼν τὸν κατάσκοπον ἐόντα προσδόκιμον ἐποίεε τοιάδε. λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων πλὴν κάρτα βραχέος τοῦ περὶ αὐτὰ τὰ χείλεα, ἐπιπολῆς τῶν λίθων χρυσὸν ἐπέβαλε, καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας εἶχε ἑτοίμας. ἐλθὼν δὲ ὁ Μαιάνδριος καὶ θεησάμενος ἀπήγγελλε τῷ Πολυκράτεϊ. ὁ δὲ πολλὰ μὲν τῶν μαντίων ἀπαγορευόν- 124
των πολλὰ δὲ τῶν φίλων ἐστέλλετο αὐτόσε, πρὸς δὲ καὶ

1. κνωσίου *R* ‖ τοῦτο *C* ‖ 3. πρῶτος] ἐστὶ πρῶτος *R*, μόνος *d*, μοῦνος *z* ‖ 4. μιν om. *z* ‖ 5. πέμψας ἐς *R* ‖ πολυκράτει *AB* ‖ 6. πυνθάνομαί δὲ *R* ‖ σε] μὲν *R* ‖ καὶ χρήματά] χρήματα δέ *R* ‖ 7. τοι] οἱ *d* ‖ σὺ νῦν *CRdz* ‖ 8. γὰρ] μὲν γὰρ *bz* ‖ 10. σὺ νῦν *CRz* ‖ 11. αὐτέων *R* ‖ δὲ ἐμὲ *A*, δ᾽ ἐμὲ *R* ‖ εἵνεκά *z* ‖ 12. τῆς ἀπάσης *R*, πάσης τῆς *d*, ἀπάσης sine τῆς *z* ‖ 13. πέμψων *R* ‖ ὑποδέξω *Pdz* ‖ ὁ πολυκράτης *R* ‖ 15. ἐμείρετο *R* ‖ μεγάλως χρημάτων *d* ‖ 16. μαίανδρον *dz* ‖ 17. οἱ] εἰ *R* ‖ 18. τουτέων *R* ‖ 20. οἰραῖον *R*, ἠραῖον *z* ‖ πρὸς δόκιμον *R* ‖ 21. τάδε *z* ‖ 22. τοῦ om. *R* ‖ ἐπὶ πολῆς *R*, ἐπὶ πολλῆς *C* ‖ 24. μαίανδρος *dz* ‖ καὶ θεησάμενος om. *R* ‖ ἀπήγγελλε *APR*: ἀπείγγελλε *B*, ἀπήγγειλε *Cbz*, ἀπήγγελε *d* ‖ 25. πολυκράτει *AB* ‖ μαντίων *AB*: μαντηίων ‖ 26. αὐτόσε] αὐτὸς ἀπιέναι *R*

ἰδούσης τῆς θυγατρὸς ὄψιν ἐνυπνίου τοιήνδε. ἐδόκεέ οἱ τὸν
πατέρα ἐν τῷ ἠέρι μετέωρον ἐόντα λοῦσθαι μὲν ὑπὸ τοῦ
Διός, χρίεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ταύτην ἰδοῦσα τὴν ὄψιν
παντοίη ἐγίνετο μὴ ἀποδημῆσαι τὸν Πολυκράτεα παρὰ τὸν
Ὀροίτεα, καὶ δὴ καὶ ἰόντος αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πεντηκόντερον
ἐπεφημίζετο. ὁ δέ οἱ ἠπείλησε, ἢν σῶς ἀπονοστήσῃ, πολ-
λόν μιν χρόνον παρθενεύεσθαι. ἡ δὲ ἠρήσατο ἐπιτελέα ταῦ-
τα γενέσθαι· βούλεσθαι γὰρ παρθενεύεσθαι πλέω χρόνον ἢ
125 τοῦ πατρὸς ἐστερῆσθαι. Πολυκράτης δὲ πάσης συμβουλίης
ἀλογήσας ἔπλεε παρὰ τὸν Ὀροίτεα, ἅμα ἀγόμενος ἄλλους
τε πολλοὺς τῶν ἑταίρων, ἐν δὲ δὴ καὶ Δημοκήδεα τὸν Καλ-
λιφῶντος Κροτωνιήτην ἄνδρα, ἰητρόν τε ἐόντα καὶ τὴν τέ-
χνην ἀσκέοντα ἄριστα τῶν κατ᾽ ἑωυτόν. ἀπικόμενος δὲ ἐς
τὴν Μαγνησίην ὁ Πολυκράτης διεφθάρη κακῶς, οὔτε ἑωυτοῦ
ἀξίως οὔτε τῶν ἑωυτοῦ φρονημάτων· ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρη-
κοσίων γενόμενοι τύραννοι οὐδὲ εἷς τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν
τύραννων ἄξιός ἐστι Πολυκράτεϊ μεγαλοπρεπείην συμβληθῆ-
ναι. ἀποκτείνας δέ μιν οὐκ ἀξίως ἀπηγήσιος Ὀροίτης ἀνε-
σταύρωσε· τῶν δέ οἱ ἑπομένων ὅσοι μὲν ἦσαν Σάμιοι, ἀπῆ-
κε, κελεύων σφέας ἑωυτῷ χάριν εἰδέναι ἐόντας ἐλευθέρους,
ὅσοι δὲ ἦσαν ξεῖνοί τε καὶ δοῦλοι τῶν ἑπομένων, ἐν ἀνδρα-
πόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε. Πολυκράτης δὲ ἀνακρεμάμενος
ἐπετέλεε πᾶσαν τὴν ὄψιν τῆς θυγατρός· ἐλοῦτο μὲν γὰρ ὑπὸ
τοῦ Διὸς ὅκως ὕοι, ἐχρίετο δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἀνιεὶς αὐτὸς ἐκ
τοῦ σώματος ἰκμάδα.

---

6. Eustathius Il. p. 28

2. ὄντα *d* || λούεσθαι *AB* || 3. τὴν ὄψιν ἰδοῦσα *d* || 4. ἐγένετο *Rz* || 5. ἐς καὶ] δὴ *d* || πεντηκότερον *R*, πεντηκόντορον *dz* || 6. ἐπεφημίζετο *PR*. Eust. ἐφημίζετο || σῶς] ὡς *C* || 7. παρθενεύσεσθαι *P* || ἡ δὲ – 8 παρθενεύεσθαι om. *d*[1] || 8. παρθενεύσασθαι πλείω *R* || 9. πατρὸς] πνεύματος *d* ||
11. ἑτέρων (ai) *R* || καλιφῶντος *C* || 12. τ᾽ *z* || 13. ἐπασκέοντα *z* || δ᾽ *R* || 15. συρακοσίων *R*, συρρακοσίων *d*, Συρηκουσίων *z* || 16. τύραννοι om. *ABCd* || 17. πολυκράτει *AB* || 18. ἀξίω *R* || 19. σάμιοι ἦσαν *R*, ἦσαν Σάμιοι *z* || 21. δ᾽ ἦσαν *R*, δὲ ἔσαν *z* || 22. ἀνακεκραμένος *R* || 23. ἐπετέλεσε *dz*

Πολυκράτεος μὲν δὴ αἱ πολλαὶ εὐτυχίαι ἐς τοῦτο ἐτελεύ- 126
σαν [,τῇ οἱ Ἄμασις ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς προεμαντεύσατο].
ρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ Ὀροίτεα Πολυκράτεος τίσιες
ετῆλθον. μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον καὶ τῶν Μά-
ων τὴν βασιληίην μένων ἐν τῇσι Σάρδισι Ὀροίτης ὠφέλεε
ὲν οὐδὲν Πέρσας ὑπὸ Μήδων ἀπαραιρημένους τὴν ἀρχήν·
δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ κατὰ μὲν ἔκτεινε Μιτροβάτεα τὸν
Δασκυλείου ὕπαρχον, ὅς οἱ ὠνείδισε τὰ ἐς Πολυκράτεα
οντα, κατὰ δὲ τοῦ Μιτροβάτεω τὸν παῖδα Κρανάσπην,
δρας ἐν Πέρσῃσι δοκίμους, ἄλλα τε ἐξύβρισε παντοῖα καί
να ἀγγελιηφόρον ἐλθόντα Δαρείου παρ᾽ αὐτόν, ὡς οὐ πρὸς
ονὴν οἱ ἦν τὰ ἀγγελλόμενα, κτείνει μιν ὀπίσω κομιζόμε-
, ἄνδρας οἱ ὑπείσας κατ᾽ ὁδόν, ἀποκτείνας δέ μιν ἠφάνισε
τῷ ἵππῳ. Δαρεῖος δὲ ὡς ἔσχε τὴν ἀρχήν, ἐπεθύμεε τὸν 127
ροίτεα τίσασθαι πάντων τῶν ἀδικημάτων εἵνεκεν καὶ μά-
στα Μιτροβάτεω καὶ τοῦ παιδός. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἰθέης
ρατὸν ἐπ᾽ αὐτὸν οὐκ ἐδόκεε πέμπειν ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν
ηγμάτων, καὶ νεωστὶ ἔχων τὴν ἀρχήν, καὶ τὸν Ὀροίτεα
γάλην τὴν ἰσχὺν πυνθανόμενος ἔχειν· τὸν χίλιοι μὲν Περ-
ων ἐδορυφόρεον, εἶχε δὲ νομὸν τόν τε Φρύγιον καὶ Λύδιον
ὶ Ἰωνικόν. πρὸς ταῦτα δὴ ὦν ὁ Δαρεῖος τάδε ἐμηχανή-

περὶ τῆς Ὀροίτου τελευτῆς

14. Δαρεῖος - 15 εἵνεκα Suidas v. τῖσαι. — 16. ἐκ μὲν - 18 πρηγμάτων Suidas v. ἰθύ. (idem v. οἰδοῦσαν)

2. τῇ - προεμαντεύσατο seiunxi: om. *R* ‖ ἀμάσιος *C* ‖ 4. καὶ] κατὰ lckenaer ‖ 5. ὁ ὀροίτης *R* ‖ ὠφέλει codices, ὠφείλει z ‖ 6. παραιρη-νους *R*, ἀπαιρερημένους z ‖ 7. ταραχῇ *R*: ἀρχῇ ‖ (ἔκτει)νε - 9 κατὰ δὲ . *B*¹ ‖ μητροβάτεα *d* ‖ τὸν - 9 κατὰ δὲ om. *R* ‖ 8. δασκυλίου *d* ‖ τοῦ μιτροβάτεω τὸν *ABC*: τοῦ μητροβάτεω τὸν *d*, τὸν μιτροβάτεω *Pz*, τὸν μιτροβάτεω *R* ‖ κρανάσπην *CP*: κρανάπην *ABdz*, κρανάτην *R* ‖ καί τινα καὶ ἀγγαρεῖον Δαρείου ἐλθόντα *R* ‖ 11. οὐ om. *d* ‖ 12. οἱ ‖ ἔκτεινέ z ‖ 13. ὑπεὶς *PR* ‖ οὐδόν *d*, οὐδόν z ‖ 14. ὁ δὲ Δαρεῖος ὡς id. ‖ ἐπεθύμησε *dz*. Suid. ‖ τὸν om. Suid. ‖ 15. τῶν] τε *R* ‖ εἵνεκε εἵνεκα Suid. ‖ 16. μητροβάτεω *d* ‖ ὁ δὲ ἐκ τῆς Suid. v. οἰδοῦσαν ‖ δὴ] γὰρ ‖ ἰθείης *L* et Suid. ibidem, ἰθείας id. v. ἰθύ ‖ 17. οἰδαινόντων *CPd*, οἰδαινόντων z ‖ 18. πραγμάτων Suid. ‖ 19. μεγάλην om. *ABCd* ‖ τὴν ῶν post ἔχειν *d* ‖ 20. νόμον *Rd*

σατο. συγκαλέσας Περσέων τοὺς δοκιμωτάτους ἔλεγέ σφι τάδε. "ὦ Πέρσαι, τίς ἄν μοι τοῦτο ὑμέων ὑποστὰς ἐπιτελέσειε σοφίῃ καὶ μὴ βίῃ τε καὶ ὁμίλῳ; ἔνθα γὰρ σοφίης δέει, βίης ἔργον οὐδέν· ὑμέων δὲ ὦν τίς μοι Ὀροίτεα ἢ ζώοντα ἀγάγοι ἢ ἀποκτείνειε; ὃς ὠφέλησε μέν κω Πέρσας οὐδέν, κακὰ δὲ μεγάλα ἔοργε. τοῦτο μὲν δύο ἡμέων ἠίστωσε, Μιτροβάτεά τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνακαλέοντας αὐτὸν καὶ πεμπομένους ὑπ' ἐμεῦ κτείνει, ὕβριν οὐκ ἀνασχετὸν φαίνων. πρίν τι ὦν μέζον ἐξεργάσασθαί μιν
128 Πέρσας κακόν, καταλαμπτέος ἐστὶ ἡμῖν θανάτῳ." Δαρεῖος μὲν ταῦτα ἐπειρώτα, τῷ δὲ ἄνδρες τριήκοντα ὑπέστησαν, αὐτὸς ἕκαστος ἐθέλων ποιέειν ταῦτα. ἐρίζοντας δὲ Δαρεῖος κατελάμβανε κελεύων πάλλεσθαι· παλλομένων δὲ λαγχάνει ἐκ πάντων Βαγαῖος ὁ Ἀρτόντεω· λαχὼν δὲ ὁ Βαγαῖος ποιέει τάδε. βυβλία γραψάμενος πολλὰ καὶ περὶ πολλῶν ἔχοντα πρηγμάτων σφρηγῖδά σφι ἐπέβαλε τὴν Δαρείου, μετὰ δὲ ᾔιε ἔχων ταῦτα ἐς τὰς Σάρδις. ἀπικόμενος δὲ καὶ Ὀροίτεω ἐς ὄψιν ἐλθών, τῶν βυβλίων ἓν ἕκαστον περιαιρεόμενος ἐδίδου τῷ γραμματιστῇ τῷ βασιληίῳ ἐπιλέγεσθαι· γραμματιστὰς δὲ βασιληίους οἱ πάντες ὕπαρχοι ἔχουσι. ἀποπειρώμενος δὲ τῶν δορυφόρων ἐδίδου τὰ βυβλία ὁ Βαγαῖος, εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν ἀπὸ Ὀροίτεω. ὁρέων δέ σφεας τά τε βυβλία σεβομένους μεγάλως καὶ τὰ λεγόμενα ἐκ τῶν βυβλίων ἔτι μεζόνως, διδοῖ ἄλλο ἐν τῷ ἐνῆν ἔπεα τάδε. "ὦ Πέρσαι, βασι-

---

2. τίς - 3 βίῃ Lexicon Vindob. p. 179. — Eustathius Il. p. 222. — 3. ἔνθα - 4 οὐδέν Stobaeus floril. XLVIII 19. — 13. παλλομένων - 14 Βαγαῖος (Suidas v. πάλος. Βαγαῖος). — 18. τῶν - 19 ἐπιλέγεσθαι Lexicon Vindob. p. 41

1. λογιμωτάτους *PR* ‖ 2. ὑμῶν Lex. Vind. ‖ 3. τε post σοφίῃ transponunt *dz* ‖ 4. δέοι *z*. Stob. ‖ δὴ *z* ‖ τίς ἂν Schaefer, idem ante ἂν ὅπως pro ἀγάγοι ‖ 5. ζῶντα *AB* ‖ ἀγάγῃ *d* ‖ 6. ἡμερῶν *C* ‖ 7. τε om. *R* ‖ αὐτοῦ om. *ABCd* ‖ δὲ] δὲ καὶ *C* ‖ 8. καὶ τοὺς ἐκπεμπομένους *R* ‖ ἐμεῦ *z* ‖ ὕβριν ante φαίνων *d* ‖ 9. ἀνάσχετον *L* ‖ 10. θανάτου *d* ‖ 11. ἐπηρώτα *CPz* ‖ τῶν δὲ *P*¹*R* ‖ ἐπέστησαν *d* ‖ 12. θέλων *R* ‖ 14. ἀρτοντέω *d* ‖ 15. τοιάδε *Rdz* ‖ βιβλία *L* ‖ ἐόντα M. Haupt ‖ 16. σφρηγῖδά σφι] σφρηγῖδάς τε *C* ‖ 17. τὰς om. *R* ‖ σάρδεις *Cd* ‖ 18. βιβλίων *L* ‖ 20. ἀποπειρεόμενος *CP*, ἀποπειρεώμενος *dz* ‖ 21. βιβλία *L* ‖ εἴ οἱ *Rz* ‖ 22. βυβλία *AB*: βιβλία ‖ 23 βυβλίων *AB*: βιβλίων ‖ 24. μειζόνως *AB* ‖ τάδε *ABR*: τοιάδε

ὺς Δαρεῖος ἀπαγορεύει ὑμῖν μὴ δορυφορέειν Ὀροίτεα." δὲ ἀκούσαντες τούτων μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς. ἰδὼν δὲ ῦτό σφεας ὁ Βαγαῖος πειθομένους τῷ βυβλίῳ, ἐνθαῦτα δὴ ρσήσας τὸ τελευταῖον τῶν βυβλίων διδοῖ τῷ γραμματιστῇ, τῷ ἐγέγραπτο "βασιλεὺς Δαρεῖος Πέρσῃσι τοῖσι ἐν Σάρδισι τέλλεται κτείνειν Ὀροίτεα." οἱ δὲ δορυφόροι ὡς ἤκουσαν ῦτα, σπασάμενοι τοὺς ἀκινάκας κτείνουσι παραυτίκα μιν. τω δὴ Ὀροίτεα τὸν Πέρσην Πολυκράτεος τοῦ Σαμίου τίσιες τῆλθον.

Ἀπικομένων δὲ καὶ ἀνακομισθέντων τῶν Ὀροίτεω χρη- 129
άτων ἐς τὰ Σοῦσα, συνήνεικε χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον σιλέα Δαρεῖον ἐν ἄγρῃ θηρῶν ἀποθρώσκοντα ἀπ' ἵππου ραφῆναι τὸν πόδα. καί κως ἰσχυροτέρως ἐστράφη· ὁ γάρ ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων. νομίζων δὲ καὶ ότερον περὶ ἑωυτὸν ἔχειν Αἰγυπτίων τοὺς δοκέοντας εἶναι ρώτους τὴν ἰητρικήν, τούτοισι ἐχρᾶτο. οἱ δὲ στρεβλοῦντες ὶ βιώμενοι τὸν πόδα κακὸν μέζον ἐργάζοντο. ἐπ' ἑπτὰ ν δὴ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας ὑπὸ τοῦ παρεόντος κακοῦ ὁ αρεῖος ἀγρυπνίῃσι εἴχετο· τῇ δὲ δὴ ὀγδόῃ ἡμέρῃ ἔχοντί οἱ λαύρως παρακούσας τις πρότερον ἔτι ἐν Σάρδισι τοῦ Κροωνιήτεω Δημοκήδεος τὴν τέχνην ἀγγέλλει τῷ Δαρείῳ· ὁ ἄγειν μιν τὴν ταχίστην παρ' ἑωυτὸν ἐκέλευσε. τὸν δὲ ς ἐξεῦρον ἐν τοῖσι Ὀροίτεω ἀνδραπόδοισι ὅκου δὴ ἀπηελημένον, παρῆγον ἐς μέσον πέδας τε ἕλκοντα καὶ ράκεσι

ὅτι στρέψαντα τὸν ἀστράγαλον τοῦ ποδὸς Δαρεῖον Δημοκήδης ὁ Κροτωνιάτης ἰάσατο, καὶ περὶ τοῦ δωρηθέντος αὐτῷ χρυσοῦ

12. Δαρεῖον – p. 338, 11 ἔσεσθαι Suidas v. Δημοκήδης

2. τοῦτο *P* ‖ 3. τούτῳ σφέας scorr. z ‖ πειθόμενος *B*[1] ‖ βυβλίωι *AB*: βλίῳ ‖ δὴ om. *R* ‖ 4. βυβλίων *AB*: βιβλίων ‖ 5. ἐν ὧι *ABCd* ‖ 7. τὰς κινάκας *Cd*, τοὺς ἀκινάκεας *Rz* ‖ 11. συνένειχε *CPd* ‖ 12. θηρίων *R* ‖ πὸ *R* ‖ 13. καί κως καὶ *d* ‖ ἐστράφη om. Suid. ‖ 14. ἄθρων *R* ‖ 5. τοὺς δοκέοντας Αἰγυπτίων Suid. ‖ 16. ἐχρᾶτο *R*: ἐχρῆτο ceteri cum uida ‖ 17. εἰργάζοντο *d* ‖ ἐπ' om. *R* ‖ 18. δὴ om. *d* ‖ ἑπτὰ] ἐπ' ἑπτὰ ‖ 20. παρακούσας] οἷα δὴ παρακούσας *R* ‖ 21. ἀγγέλει *d*, ἐσαγγέλλει ‖ 22. ἐκέλευε *d*. Suid. ‖ 23. δὴ] δή ποτε *PR*, δή κοτε z ‖ 24. τε m. *R*

130 ἐσθημένον. σταθέντα δὲ ἐς μέσον εἰρώτα ὁ Δαρεῖος τὴν τέχνην εἰ ἐπίσταιτο· ὁ δὲ οὐχ ὑπεδέκετο, ἀρρωδέων μὴ ἑωυτὸν ἐκφήνας τὸ παράπαν τῆς Ἑλλάδος ᾖ ἀπεστερημένος· κατεφάνη τε τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν ἐπιστάμενος, καὶ τοὺς ἀγαγόντας αὐτὸν ἐκέλευσε μάστιγάς τε καὶ κέντρα παραφέρειν ἐς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ὦν ἐκφαίνει, φὰς ἀτρεκέως μὲν οὐκ ἐπίστασθαι, ὁμιλήσας δὲ ἰητρῷ φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην. μετὰ δέ, ὥς οἱ ἐπέτρεψε, Ἑλληνικοῖσι ἰήμασι χρεώμενος καὶ ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων ὕπνου τέ μιν λαγχάνειν ἐποίεε καὶ ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ ὑγιέα μιν ἐόντα ἀπέδεξε, οὐδαμὰ ἔτι ἐλπίζοντα ἀρτίπουν ἔσεσθαι. δωρέεται δή μιν μετὰ ταῦτα ὁ Δαρεῖος πεδέων χρυσέων δύο ζεύγεσι· ὁ δέ μιν ἐπείρετο εἴ οἱ διπλήσιον τὸ κακὸν ἐπίτηδες νέμει, ὅτι μιν ὑγιέα ἐποίησε. ἡσθεὶς δὲ τῷ ἔπεϊ ὁ Δαρεῖος ἀποπέμπει μιν παρὰ τὰς ἑωυτοῦ γυναῖκας· παράγοντες δὲ οἱ εὐνοῦχοι ἔλεγον πρὸς τὰς γυναῖκας ὡς βασιλέι οὗτος εἴη ὃς τὴν ψυχὴν ἀπέδωκε. ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλῃ τοῦ χρυσοῦ ἐς θήκην ἐδωρέετο Δημοκήδεα οὕτω δή τι δαψιλέι δωρεῇ ὡς τοὺς ἀποπίπτοντας ἀπὸ τῶν φιαλέων στατῆρας ἑπόμενος ὁ οἰκέτης, τῷ οὔνομα ἦν Σκίτων, ἀνελέγετο καί οἱ χρῆμα πολλόν τι χρυσοῦ συνελέχθη.

131 Ὁ δὲ Δημοκήδης οὗτος ὧδε ἐκ Κρότωνος ἀπιγμένος Πολυκράτεϊ ὡμίλησε. πατρὶ συνείχετο ἐν τῇ Κρότωνι ὀργὴν χαλεπῷ· τοῦτον ἐπείτε οὐκ ἐδύνατο φέρειν, ἀπολιπὼν οἴχετο

---

5. ἐκέλευσε - παραφέρειν Lexicon Vindob. p. 121. — 15. ἔλεγον - 17 ἀπέδωκε Thomas M. p. 404

1. ἠρώτα *CPz*. Suid. || 2. ἐπίσταται *R* || ὁ δ' *R*, ὃδ' *Pz* || ἀπεδέκετο Suid. || 4. τε] δὲ *PR* || 5. ἄγοντας *R* || ἐκέλευσε post κέντρα Lex. Vind. || 6. ὃ δ' *R* || ἐνθαῦτα] ἐν ἑωυτῷ Suid. || ἀνεκφαίνει *R* || 8. ὥς οἱ *PRz*: ὡς ceteri cum Suida || χρεόμενος *P* || 9. ἤπια μετὰ *PR*: ἠπιάματα *ABz*, ἠπιάματα *Cd*. Suid. || προσαγαγὼν *P* || μιν λαγχάνειν] μεταλαγχάνειν Suid. || 10. ὄντα *ABPd*. Suid. || 11. οὐδαμᾶ *CRdz* || δέ *dz* || 12. ζεύγεσι *dz* || 14. ἔπει *ABPdz* || 16. βασιλεῖ *ABPd* || ψυχήν οἱ *z* || 17. φιάλῃ *sz* || τοῦ χρυσοῦ ἐς θήκην correxi: τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην *R*, τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ ceteri. ἐς τὴν χρυσοθήκην Toup, ἐς τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην Porson || 18. ἐδωρέατο *R* || τὸν Δημοκήδεα *z* || δαψιλέϊ *z*: δαψιλεῖ *AB*, δαψιλῆι *R*, δαψιλέηι *CP*, δαψιλῆ *d* || 23. πολυκράτει *ABP* || πατρί. ὃς συνείχετο *dz* || τῇ om. *ABCd* || 24. οἴχετο *Rz*: ᾤχετο *d*, ᾤιχετο reliqui

ἐς Αἴγιναν. καταστὰς δὲ ἐς ταύτην πρώτῳ ἔτεϊ ὑπερεβάλετο τοὺς ἄλλους ἰητρούς, ἀσκευής περ ἐὼν καὶ ἔχων οὐδὲν τῶν ὅσα περὶ τὴν τέχνην ἐστὶ ἐργαλήια. καί μιν δευτέρῳ ἔτεϊ ταλάντου Αἰγινῆται δημοσίῃ μισθοῦνται, τρίτῳ δὲ ἔτεϊ Ἀθηναῖοι ἑκατὸν μνέων, τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Πολυκράτης δυῶν ταλάντων. οὕτω μὲν ἀπίκετο ἐς τὴν Σάμον, καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἥκιστα Κροτωνιῆται ἰητροὶ εὐδοκίμησαν· ἐγένετο γὰρ ὦν τοῦτο ὅτε πρῶτοι μὲν Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι, δεύτεροι δὲ Κυρηναῖοι. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον χρόνον καὶ Ἀργεῖοι ἤκουον μουσικὴν εἶναι Ἑλλήνων πρῶτοι. τότε δὴ ὁ Δημοκήδης ἐν τοῖσι 132 Σούσοισι ἐξιησάμενος Δαρεῖον οἶκόν τε μέγιστον εἶχε καὶ ὁμοτράπεζος βασιλέι ἐγεγόνεε, πλήν τε ἑνὸς τοῦ ἐς Ἕλληνας ἀπιέναι πάντα τἆλλά οἱ παρῆν. καὶ τοῦτο μὲν τοὺς Αἰγυπτίους ἰητρούς, οἳ βασιλέα πρότερον ἰῶντο, μέλλοντας ἀνασκολοπιεῖσθαι ὅτι ὑπὸ Ἕλληνος ἰητροῦ ἑσσώθησαν, τούτους βασιλέα παραιτησάμενος ἐρρύσατο· τοῦτο δὲ μάντιν Ἠλεῖον Πολυκράτεϊ ἐπισπόμενον καὶ ἀπημελημένον ἐν τοῖσι ἀνδραπόδοισι ἐρρύσατο. ἦν δὲ μέγιστον πρῆγμα Δημοκήδης παρὰ βασιλέι.

Ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ μετὰ ταῦτα τάδε ἄλλα συνήνεικε 133 γενέσθαι. Ἀτόσσῃ τῇ Κύρου μὲν θυγατρὶ Δαρείου δὲ γυναικὶ ἐπὶ τοῦ μαστοῦ ἔφυ φῦμα, μετὰ δὲ ἐκραγὲν ἐνέμετο πρόσω. ὅσον μὲν δὴ χρόνον ἦν ἔλασσον, ἡ δὲ κρύπτουσα καὶ αἰσχυνομένη ἔφραζε οὐδενί· ἐπείτε δὲ ἐν κακῷ ἦν, μετεπέμψατο

---

9. Eustathius Dion. 213. — 10 sq. ibidem 419. — 21. - p. 340, 4 Suidas v. Δημοκήδης

1. τῷ πρώτῳ *Rz* ‖ ἔτει *AB* ut infra ter ‖ ὑπερεβάλλετο *d* ‖ 2. ἄλλους] πρώτους *Rz*, γρ. πρώτους *P*m ‖ 3. ἐστὶ om. *R* ‖ 4. μισθεῦνται *CPdz* ‖ 5. Ἀθηναῖοι - ἔτεϊ om. *C* ‖ δοιῶν *d*, δυοῖν *z* ‖ 7. εὐδοκίμησαν - 8 ἰητροὶ om. *C* ‖ 8. κροτωνοῆται *AB* ‖ 10. δὴ *C* ‖ τοῦτον om. *ABCd* ‖ 11. δὲ *CR* ‖ 13. βασιλεῖ *AB* ‖ τοῦ ἐς] τούτου τοὺς *R* ‖ 14. τἄλλα *R*, τὰ ἄλλα *CPd* ‖ 15. ἰατροὺς *d* ‖ ἀνακολοπίζεσθαι *R* ‖ 16. διότι *Rz* ‖ ὑπὲρ *d* ἰατροῦ *d* ‖ εσσώθησαν *AB*, ἐσσώθησαν *d*, ἐσώθησαν *R* ‖ 17. ἠλεῖον *PR* ‖ 18. πολυκράτει *AB* ‖ ἐπισπώμενον *dz* ‖ 20. βασιλεῖ *AB*, τῷ βασιλέϊ bz ‖ 25. δὴ Suid.

τὸν Δημοκήδεα καί οἱ ἐπέδεξε. ἡ δὲ φὰς ὑγιέα ποιήσειν ἐξορκοῖ μιν ἦ μέν οἱ ἀντυπουργήσειν ἐκείνην τοῦτο τὸ ἂν αὐτῆς δεηθῇ· δεήσεσθαι δὲ οὐδενὸς τῶν ὅσα ἐς αἰσχύνην
134 ἐστὶ φέροντα. ὡς δὲ ἄρα μιν μετὰ ταῦτα ἰώμενος ὑγιέα ἀπέδεξε, ἐνθαῦτα δὴ διδαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δημοκήδεος ἡ Ἄτοσσα προσέφερε ἐν τῇ κοίτῃ Δαρείῳ λόγον τοιόνδε. "ὦ βασιλεῦ, ἔχων δύναμιν τοσαύτην κάτησαι, οὔτε τι ἔθνος προσκτώμενος οὔτε δύναμιν Πέρσῃσι. οἰκὸς δέ ἐστι ἄνδρα καὶ νέον καὶ χρημάτων μεγάλων δεσπότην φαίνεσθαί τι ἀποδεικνύμενον, ἵνα καὶ Πέρσαι ἐκμάθωσι ὅτι ὑπ' ἀνδρὸς ἄρχονται. ἐπ' ἀμφότερα δέ τοι φέρει ταῦτα ποιέειν, καὶ ἵνα σφέων Πέρσαι ἐπιστέωνται ἄνδρα εἶναι τὸν προεστεῶτα, καὶ ἵνα τρίβωνται πολέμῳ μηδὲ σχολὴν ἄγοντες ἐπιβουλεύωσί τοι. νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἶς ἡλικίην· αὐξομένῳ γὰρ τῷ σώματι συναύξονται καὶ αἱ φρένες, γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται." ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἐκ διδαχῆς ἔλεγε, ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ γύναι, πάντα ὅσα περ αὐτὸς ἐπινοέω ποιήσειν εἴρηκας· ἐγὼ γὰρ βεβούλευμαι ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆσδε τῆς ἠπείρου ἐς τὴν ἑτέρην ἤπειρον ἐπὶ Σκύθας στρατεύεσθαι· καὶ ταῦτα ὀλίγου χρόνου ἔσται τελεύμενα." λέγει Ἄτοσσα τάδε. "ὅρα νυν, ἐπὶ Σκύθας μὲν τὴν πρώτην ἰέναι

συμβουλὴ Ἀτόσσης πρὸς Δαρεῖον περὶ τῆς εἰς Ἑλλάδα στρατείας

---

15. αὐξομένῳ - 16 ἀμβλύνονται (Stobaeus floril. CXVI 45). αὐξομένῳ - 16 συγγηράσκουσι Eustathius Od. p. 1447. αὐξομένῳ - φρένες Schol. Od. β 315. — 17. Suidas v. διδαχή

1. Δημοκήδην Suid. || ἐπέδειξε *ABz*, ἐπέδειξεν Suid. || 2. ἐξορκεῖ *sz* || μὲν οἱ *d*, μήν οἱ *z* || τὸ] ὃ *AB*. Suid. || 3. ἐς om. *PRdz* || 4. μιν post ταῦτα iterum *R* || 5. ἀπεδέξατο *z* || 7. τοσαύτηι *A*[1] || κάθησαι *ABd* || 8. εἰκὸς *dz* || δ' *AB* || 9. δεσπότην μεγάλων *Pdz* || 10. ὑπὸ *R* || 11. ἐπαμφότερα *ABRd* || συμφέρει cod. Cantabrig. et margo Stephanianae || 12. ἐπίστωνται Bredovius || προεστῶτα *AB* || 14. εἶς] ἧς *s*, ἦς *z* || 15. αὐξανομένῳ *Rz*. Stob. Schol. Od. || καὶ αἱ om. Stob. || συναυξάνονται Eust. || 16. γηράσκουσι *R* || καὶ] καί ἐ καὶ *z* || εἰς τὰ πράγματα ἀπαμβλύνονται Stob. || 17. ὁ δὲ *R*, ὅδ *z* || ἀμείβεται *C*d*z* || 18. τοῖσδε *L* || 19. εἴρηκα *d* || γὰρ om. *d* || ζεύξαι *z* || 20. τῆσδε] δὲ *z* || 21. καὶ ταῦτα - p. 341, 2 στρατεύεσθαι om. *d*[1] || τελεόμενα *d*[2] || λέγει δὲ *z* || 22. νῦν *L* || ἐς *ABC* || μὲν om. *Rd*[2] || ἰέναι] 'nescio an εἶναι praestet.' Bekker

ασον· οὗτοι γάρ, ἐπεὰν σὺ βούλῃ, ἔσονταί τοι· σὺ δέ μοι πὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι. ἐπιθυμέω γὰρ λόγῳ πυνθανομένη Λακαίνας τέ μοι γενέσθαι θεραπαίνας καὶ Ἀργείας αὶ Ἀττικὰς καὶ Κορινθίας. ἔχεις δὲ ἄνδρα ἐπιτηδεότατον νδρῶν πάντων δέξαι τε ἕκαστα τῆς Ἑλλάδος καὶ κατηγήασθαι, τοῦτον ὅς σευ τὸν πόδα ἐξιήσατο." ἀμείβεται Δαρεῖος ὦ γύναι, ἐπεὶ τοίνυν τοι δοκέει τῆς Ἑλλάδος ἡμέας πρῶτα ποπειρᾶσθαι, κατασκόπους μοι δοκέει Περσέων πρῶτον μεινον εἶναι ὁμοῦ τούτῳ τῷ σὺ λέγεις πέμψαι ἐς αὐτούς, οἳ αθόντες καὶ ἰδόντες ἐξαγγελέουσι ἕκαστα αὐτῶν ἡμῖν· καὶ πειτα ἐξεπιστάμενος ἐπ' αὐτοὺς τρέψομαι." ταῦτα εἶπε 135
αὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε. ἐπείτε γὰρ τάχιστα ἡμέρη πέλαμψε, καλέσας Περσέων ἄνδρας δοκίμους πεντεκαίδεκα νετέλλετό σφι ἑπομένους Δημοκήδεϊ διεξελθεῖν τὰ παρααλάσσια τῆς Ἑλλάδος, ὅκως τε μὴ διαδρήσεταί σφεας ὁ ημοκήδης, ἀλλά μιν πάντως ὀπίσω ἀπάξουσι. ἐντειλάμενος ὲ τούτοισι ταῦτα, δεύτερα καλέσας αὐτὸν Δημοκήδεα ἐδέετο ὑτοῦ ὅκως ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα οῖσι Πέρσῃσι ὀπίσω ἥξει· δῶρα δέ μιν τῷ πατρὶ καὶ τοῖσι δελφεοῖσι ἐκέλευε πάντα τὰ ἐκείνου ἔπιπλα λαβόντα ἄγειν, ὰς ἄλλα οἱ πολλαπλήσια ἀντιδώσειν· πρὸς δὲ ἐς τὰ δῶρα λκάδα οἱ ἔφη συμβαλέεσθαι πλήσας ἀγαθῶν παντοίων, τὴν ἅμα οἱ πλεύσεσθαι. Δαρεῖος μὲν δή, δοκέειν ἐμοί, ἀπ' οὐ-

περὶ τῶν πεμφθέντων ὑπὸ Δαρείου κατασκόπων εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ Δημοκήδους

11. ταῦτα - 12 ἐποίεε Eustathius Il. p. 1182. — 22. ibidem p. 741

1. οὕτω d^2 ‖ βούλει Rd^2 ‖ 4. ἀττικάς τε καὶ *R* ‖ ἄνδρας *R* ‖ ἐπιτηδεώτατον *Pdz* ‖ 5. δεῖξαί *ABR* ‖ καταγήσασθαι *R* ‖ 6. ἀμείβετο *R* ‖ . τοι om. *d* ‖ 8. πρῶτον] πρῶτον μὲν *R* ‖ 10. ἐξαγγελέουσι ἕκαστα αὐτῶν ἡμῖν *AB*: ἐξαγγελέουσι αὐτῶν ἕκαστα ἡμῖν *C*, ἐξαγγελέουσι ἡμῖν ἕκαστα αὐτῶν , ἕκαστα αὐτῶν ἐξαγγελέουσι ἡμῖν *Pz*, ἕκαστα ἐξαγγελέουσιν αὐτῶν ἡμῖν *R* ‖ 2. ἔπος - ἡμέρη om. *d* ‖ ἔπος τε *R*. Eust.: τ' ἔπος τ' ἔφα *AB*, τ' ἔπος ' εἶπε *C*, ἔπος τ' εἶπε *Pz* ‖ 15. διαδρήσηταί z ‖ 16. ἀπάξουσι *PR*: ἀπάξωσι ‖ 17. αὐτὸν καλέσας *R* ‖ 18. ἐπιδείξας *ABR* ‖ 19. τῆσι πέρσησι *R* ‖ 20. ἐκείνου ἐπιλαβόντα *d* ‖ 21. σφὰς A^1 ‖ πολλαπλάσια *ABR*, πολληπλήσια ‖ 22. συμβαλέσθαι *AB*, συμβάλεσθαι *C*, συμβαλλέεσθαι z ‖ πάντων *ABCd* ‖ 23. πλεύσασθαι *R*

δενὸς δολεροῦ νόου ἐπαγγέλλετό οἱ ταῦτα. Δημοκήδης δὲ δείσας μή εὐ ἐκπειρῷτο Δαρεῖος, οὔτι ἐπιδραμὼν πάντα τὰ διδόμενα ἐδέκετο, ἀλλὰ τὰ μὲν ἑωυτοῦ κατὰ χώρην ἔφη καταλείψειν, ἵνα ὀπίσω σφέα ἀπελθὼν ἔχοι, τὴν μέντοι ὁλκάδα, τήν οἱ Δαρεῖος ἐπαγγέλλετο ἐς τὴν δωρεὴν τοῖσι ἀδελφεοῖσι, δέκεσθαι ἔφη. ἐντειλάμενος δὲ καὶ τούτῳ ταῦτα
136 ὁ Δαρεῖος ἀποστέλλει αὐτοὺς ἐπὶ θάλασσαν. καταβάντες δὲ οὗτοι ἐς Φοινίκην καὶ Φοινίκης ἐς Σιδῶνα πόλιν αὐτίκα μὲν τριήρεας δύο ἐπλήρωσαν, ἅμα δὲ αὐτῇσι καὶ γαῦλον μέγαν παντοίων ἀγαθῶν· παρεσκευασμένοι δὲ πάντα ἔπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, προσίσχοντες δὲ αὐτῆς τὰ παραθαλάσσια ἐθηεῦντο καὶ ἀπεγράφοντο, ἐς ὃ τὰ πολλὰ αὐτῆς καὶ ὀνομαστὰ θεησάμενοι ἀπίκοντο τῆς Ἰταλίης ἐς Τάραντα. ἐνθαῦτα δὲ ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος Ἀριστοφιλίδης τῶν Ταραντίνων ὁ βασιλεὺς τοῦτο μὲν τὰ πηδάλια παρέλυσε τῶν Μηδικέων νεῶν, τοῦτο δὲ αὐτοὺς τοὺς Πέρσας εἶρξε ὡς κατασκόπους δῆθεν ἐόντας. ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἔπασχον, ὁ Δημοκήδης ἐς τὴν Κρότωνα ἀπικνέεται· ἀπιγμένου δὲ ἤδη τούτου ἐς τὴν ἑωυτοῦ ὁ Ἀριστοφιλίδης ἔλυσε τοὺς Πέρσας, καὶ τὰ
137 παρέλαβε τῶν νεῶν ἀπέδωκέ σφι. πλέοντες δὲ ἐνθεῦτεν οἱ Πέρσαι καὶ διώκοντες Δημοκήδεα ἀπικνέονται ἐς τὴν Κρότωνα, εὑρόντες δέ μιν ἀγοράζοντα ἅπτοντο αὐτοῦ. τῶν δὲ Κροτωνιητέων οἱ μὲν καταρρωδέοντες τὰ Περσικὰ πρήγματα προϊέναι ἕτοιμοι ἦσαν, οἱ δὲ ἀντάπτοντο καὶ τοῖσι σκυτάλοισι ἔπαιον τοὺς Πέρσας προϊσχομένους ἔπεα τάδε. "ἄνδρες

9. Etym. M. p. 222, 29. Λέξεις. — 24. καὶ τοῖσι - 25 Πέρσας Suidas v. σκύταλον. — Λέξεις

1. ἀπαγγέλλετο *R* ‖ 2. εὖ *P*, εὖ *dz* ‖ πάντως *dz* ‖ 4. καταλείπειν *R* ‖ ἔχῃ *ABCd* ‖ 5. τήν οἱ *z*: τὴν ὁ ‖ ἐπηγγέλλετο *d*, ἐπαγγέλλεται *R*, om. *P*[1] ‖ 6. ταυτὰ *AB*. Reiske ‖ 7. ἀπέστελλεν *R* ‖ δὲ οὗτοι *PR*: δ' οὗτοι *sz*, δὲ οὕτω reliqui ‖ 8. καὶ] καὶ ἐκ *R* ‖ 9. αὐτοῖσι *R* ‖ γαῦλον *R*. Etym. γαυλὸν ‖ 10 παρασκευασάμενοι *R* ‖ 11. προΐσχοντες *R* ‖ αὐτῇ *z* ‖ θεεῦντο *R* ‖ 12. ὀνομαστότατα *R*, οὐνομαστὰ *z* ‖ 13. ῥηστώνης Wesseling e cod. Cantabr.: κρότωνος *R*, χρηστώνης ceteri. χρησμοσύνης Herold ‖ 16. εἰρξε *AB*, εἶρξεν *R*: ἔρξε *P*, ἔρξε *Cdz* ‖ 18. τούτου ἤδη *B* ‖ 20. τῶν] τὴν *R* ‖ 23. κροτωνητέων *B*[1] ‖ 24. ἑτοῖμοι *CPz* ‖ ἔσαν *z* ‖ καὶ] τε καὶ *Pcorr.Rz* ‖ τῇισι σκυτάληισι *P*, τῇσι σκυτάλησιν *d*, ταῖσι σκυτάλεσι *C*, τῇσι σκυτάλῃσι *z*

Κροτωνιῆται, ὁρᾶτε τὰ ποιέετε. ἄνδρα βασιλέος δρηπέτην γενόμενον ἐξαιρέεσθε. κῶς ταῦτα βασιλέι Δαρείῳ ἐκχρήσει περιυβρίσθαι; κῶς δὲ ὑμῖν τὰ ποιεύμενα ἕξει καλῶς, ἢν ἀπέλησθε ἡμέας; ἐπὶ τίνα δὲ τῆσδε προτέρην στρατευσόμεθα πόλιν; τίνα δὲ προτέρην ἀνδραποδίζεσθαι πειρησόμεθα;" ταῦτα λέγοντες τοὺς Κροτωνιήτας οὔκων ἔπειθον, ἀλλ' ἐξαιρεθέντες τε τὸν Δημοκήδεα καὶ τὸν γαῦλον τὸν ἅμα ἤγοντο ἀπαιρεθέντες ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην οὐδ' ἔτι ἐζήτησαν τὸ προσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ἀπικόμενοι ἐκμαθεῖν, ἐστερημένοι τοῦ ἡγεμόνος. τοσόνδε μέντοι ἐνετείλατό σφι Δημοκήδης ἀναγομένοισι, κελεύων εἰπεῖν σφεας Δαρείῳ ὅτι ἅρμοσται τὴν Μίλωνος θυγατέρα Δημοκήδης γυναῖκα. τοῦ γὰρ δὴ παλαιστέω Μίλωνος ἦν οὔνομα πολλὸν παρὰ βασιλέι· κατὰ δὲ τοῦτό μοι δοκέει σπεῦσαι τὸν γάμον τοῦτον τελέσας χρήματα μεγάλα Δημοκήδης, ἵνα φανῇ πρὸς Δαρείου ἐὼν καὶ ἐν τῇ ἑωυτοῦ δόκιμος. ἀναχθέντες δὲ ἐκ τῆς Κρότωνος οἱ 138 Πέρσαι ἐκπίπτουσι τῇσι νηυσὶ ἐς Ἰηπυγίην, καί σφεας δουλεύοντας ἐνθαῦτα Γίλλος ἀνὴρ Ταραντῖνος φυγὰς ῥυσάμενος ἀπήγαγε παρὰ βασιλέα Δαρεῖον. ὁ δὲ ἀντὶ τούτων ἕτοιμος ἦν διδόναι τοῦτο ὅ τι βούλοιτο αὐτός. Γίλλος δὲ αἱρέεται κάτοδόν οἱ ἐς Τάραντα γενέσθαι, προαπηγησάμενος τὴν συμφορήν· ἵνα δὲ μὴ συνταράξῃ τὴν Ἑλλάδα, ἢν δι' αὐτὸν στόλος μέγας πλέῃ ἐπὶ τὴν Ἰταλίην, Κνιδίους μούνους ἀποχρᾶν οἱ ἔφη τοὺς κατάγοντας γίνεσθαι, δοκέων ἀπὸ τούτων ἐόντων τοῖσι Ταραντίνοισι φίλων μάλιστα τὴν κάτοδόν οἱ

---

20. Herodianus περὶ μον. λέξ. p. 11. — 23. Bekkeri Anecd. p. 439. Suidas v. ἀποχρᾶν

1. βασιλέως *d*, βασιλῆος z ‖ 2. γινόμενον *B* ‖ ἐξαιρέεσθαι B^1 ‖ καὶ κῶς *R* ‖ βασιλεῖ *ABR* ‖ 3. ὑμῖν - ἕξει om. *R* ‖ 4. ἀπέλησθε *Pcorr.Rz*: ἀφέλησθαι B^1, ἀφέλησθε AB^2Cd ‖ τῆσδε] om. *R*, ταύτης z ‖ 6. ταῦτα δὲ *Rz* ‖ ἔπιθον *R* ‖ 7. τε om. *d* ‖ γαῦλον *R*: γαυλὸν ‖ ἄγοντο *CPdz* ‖ 8. ἀφαιρεθέντες *ABd* ‖ οὐδέτι *Rz*, οὐδέ τι *Cd* ‖ ἐζητήσαντο B^1, ἐζήτησαν τῷ *R* ‖ 9. προσωτέρων *AB*, προσωτέρῳ z ‖ 11. σφέας δαρείῳ codices, Δαρείῳ σφέας z ‖ 13. βασιλεῖ *ABR* ‖ 14. δὴ z ‖ 17. ἐμπίπτουσι *dz* ‖ σφέας *Apr.B* ‖ 18. γίλλος *dz* ‖ Ταραντῖνος] παρά τίνος *C* ‖ 19. ἑτοῖμος *C* ‖ 20. Γῖλλος z ‖ τούτῳ *dz* ‖ 22. αὐτῶν bz ‖ 23. μούνους *B*: μόνους ‖ ἀποχρᾶιν *P* et fere ‖ 25. μάλιστα] μάλιστα δὲ *R*, μάλιστα δὴ s

ἔσεσθαι. Δαρεῖος δὲ ὑποδεξάμενος ἐπετέλεε· πέμψας γὰρ ἄγγελον ἐς Κνίδον κατάγειν σφέας ἐκέλευε Γίλλον ἐς Τάραντα. πειθόμενοι δὲ Δαρείῳ Κνίδιοι Ταραντίνους οὔκων ἔπειθον, βίην δὲ ἀδύνατοι ἦσαν προσφέρειν. ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐπρήχθη, οὗτοι δὲ πρῶτοι ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπίκοντο Πέρσαι, καὶ οὗτοι διὰ τοιόνδε πρῆγμα κατάσκοποι ἐγένοντο.

139 Μετὰ δὲ ταῦτα Σάμον βασιλεὺς Δαρεῖος αἱρέει, πολίων πασέων πρώτην Ἑλληνίδων καὶ βαρβάρων, διὰ τοιήνδε τινὰ αἰτίην. Καμβύσεω τοῦ Κύρου στρατευομένου ἐπ' Αἴγυπτον ἄλλοι τε συχνοὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπίκοντο Ἑλλήνων, οἱ μέν, ὡς οἰκός, κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες καὶ αὐτῆς τῆς χώρης θεηταί· τῶν ἦν καὶ Συλοσῶν ὁ Αἰάκεος, Πολυκράτεός τε ἐὼν ἀδελφεὸς καὶ φεύγων ἐκ Σάμου. τοῦτον τὸν Συλοσῶντα κατέλαβε εὐτυχίη τις τοιήδε. λαβὼν χλανίδα καὶ περιβαλόμενος πυρρὴν ἠγόραζε ἐν τῇ Μέμφι· ἰδὼν δὲ αὐτὸν Δαρεῖος, δορυφόρος τε ἐὼν Καμβύσεω καὶ λόγου οὐδενός κω μεγάλου, ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο. ὁ δὲ Συλοσῶν ὁρέων τὸν Δαρεῖον μεγάλως ἐπιθυμέοντα τῆς χλανίδος, θείῃ τύχῃ χρεώμενος λέγει "ἐγὼ ταύτην πωλέω μὲν οὐδενὸς χρήματος, δίδωμι δὲ ἄλλως, εἴ περ οὕτω δεῖ γενέσθαι πάντως τοι." αἰνέσας ταῦτα ὁ
140 Δαρεῖος παραλαμβάνει τὸ εἷμα. ὁ μὲν δὴ Συλοσῶν ἠπίστατο τοῦτό οἱ ἀπολωλέναι δι' εὐηθείην. ὡς δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος Καμβύσης τε ἀπέθανε καὶ τῷ Μάγῳ ἐπανέστησαν οἱ ἑπτὰ καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ Δαρεῖος τὴν βασιληίην ἔσχε, πυνθάνεται ὁ Συλοσῶν ὡς ἡ βασιληίη περιεληλύθοι ἐς τοῦτον

ὅτι Σάμον ἔλαβεν Δαρεῖος καὶ τίνος χάριν περὶ Συλοσῶντος τοῦ Πολυκράτους ἀδελφοῦ

---

2. Γίλλον z ‖ 4. προφέρειν z ‖ 5. οὕτω ἐστάθη *R* ‖ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Ἀσίης z ‖ 9. ἑλληνίδα *dz* ‖ 11. ἀπίκοντο ἐς τὴν Ἑλλάδα *d* ‖ 12. εἰκὸς sz ‖ ἐμπορίην] ἐμπορίην, οἱ δὲ *R* ‖ 13. αἰακέος *C*, αἰακαῖος *dz* ‖ 15. τοιήδε τις z ‖ 16. περιβαλλόμενος *dz* ‖ 19. ὁρῶν *AB* ‖ 20. χρεόμενος *P* ‖ 22. οὗτοι *R* ‖ δὴ *C* ‖ γενέσθαι". πάντως τοι H. Stephanus ‖ αἰνέσας δὲ *B* ‖ 23. δὴ] ὢν z ‖ ἠπίστατό οἱ τοῦτο *PRz* ‖ 24. εὐηθίην *PR* ‖ 27. ἐς *PRz*: ὡς

τὸν ἄνδρα τῷ κοτὲ αὐτὸς ἔδωκε ἐν Αἰγύπτῳ δεηθέντι τὸ εἷμα. ἀναβὰς δὲ ἐς τὰ Σοῦσα ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλέος οἰκίων καὶ ἔφη Δαρείου εὐεργέτης εἶναι. ἀγγέλλει ταῦτα ἀκούσας ὁ πυλουρὸς τῷ βασιλέι· ὁ δὲ θωυμάσας λέγει πρὸς αὐτόν "καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης τῷ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ἀναβέβηκε δὲ ἤ τις ἢ οὐδείς κω παρ' ἡμέας αὐτῶν, ἔχω δὲ χρέος ὡς εἰπεῖν οὐδὲν ἀνδρὸς Ἕλληνος. ὅμως δὲ αὐτὸν παράγετε ἔσω, ἵνα εἰδέω τί θέλων λέγει ταῦτα." παρῆγε ὁ πυλουρὸς τὸν Συλοσῶντα, στάντα δὲ ἐς μέσον εἰρώτευν οἱ ἑρμηνέες τίς τε εἴη καὶ τί ποιήσας εὐεργέτης φησὶ εἶναι βασιλέος. εἶπε ὦν ὁ Συλοσῶν πάντα τὰ περὶ τὴν χλανίδα γενόμενα, καὶ ὡς αὐτὸς εἴη κεῖνος ὁ δούς. ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Δαρεῖος "ὦ γενναιότατε ἀνδρῶν, σὺ κεῖνος εἶς ὃς ἐμοὶ οὐδεμίαν ἔχοντί κω δύναμιν ἔδωκας εἰ καὶ σμικρά, ἀλλ' ὦν ἴση γε ἡ χάρις ὁμοίως ὡς εἰ νῦν κοθέν τι μέγα λάβοιμι· ἀντ' ὧν τοι χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἄπλετον δίδωμι, ὡς μή κοτέ τοι μεταμελήσῃ Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος εὖ ποιήσαντι." λέγει πρὸς ταῦτα ὁ Συλοσῶν "ἐμοὶ μήτε χρυσὸν ὦ βασιλεῦ μήτε ἄργυρον δίδου, ἀλλ' ἀνασωσάμενός μοι δὸς τὴν πατρίδα Σάμον, τὴν νῦν ἀδελφεοῦ τοῦ ἐμοῦ Πολυκράτεος ἀποθανόντος ὑπὸ Ὀροίτεω ἔχει δοῦλος ἡμέτερος, ταύτην μοι δὸς ἄνευ τε φόνου καὶ ἐξανδραποδίσιος."
ταῦτα ἀκούσας Δαρεῖος ἀπέστελλε στρατιήν τε καὶ στρατηγὸν 141
Ὀτάνεα ἀνδρῶν τῶν ἑπτὰ γενόμενον, ἐντειλάμενος, ὅσων ἐδεήθη ὁ Συλοσῶν, ταῦτά οἱ ποιέειν ἐπιτελέα. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὁ Ὀτάνης ἔστελλε τὴν στρατιήν.

---

1. ἐν αἰγύπτῳ ἔδωκε *R* ‖ 2. βασιλέως *Apr.C*, βασιλῆος *sz* ‖ 3. ἀναγγέλλει *dz* ‖ 4. βασιλεῖ *AB* ‖ θωμάσας *d* ‖ 5. ἑωυτόν *dz* ‖ τῷ] ᾧ codices, ὃν *z* ‖ 6. δὲ ἤ τις scripsi: δ' ἤ τις *AB*, δή τις *Cd*, δέ τις *Rz*, δὲ τίς. *P* ‖ 7. ὡς εἰπεῖν *PRz*: εἰπεῖν ‖ οὐδὲν om. *d* ‖ 10. εἰρώτευν *B²d*: εἰρώτων *AB¹R*, ἠρώτευν *CPz* ‖ 11. φήσεις *R* ‖ βασιλέως *d*, βασιλῆος *z* ‖ 13. ὁ δαρεῖος *R* ‖ γενναιότατ' *z* ‖ 14. εἷς] ἢ *R*, εἰ ceteri ‖ οὐδεμίην sine ἐμοὶ *z* ‖ 15. ὁμοίως ὡς om. *R* ‖ 16. ἀνθ' *L* ‖ 17. τι *R* ‖ μεταμελήσῃ *A²R*, μεταμελήσῃ *z*: μεταμελήσει *A¹BP*, μεταμελήσοι *d*, καταμελήσει *C* ‖ 19. μήτ' *AB* ‖ ἀλλὰ *R* ‖ 22. ταύτην – ἐξανδραποδίσιος om. *R* ‖ 23. ἀπέστελε *C*, ἀπέστειλε *dz* ‖ 25. ὁ om. *ABd* ‖ δ' *z*

142 Τῆς δὲ Σάμου Μαιάνδριος ὁ Μαιανδρίου εἶχε τὸ κράτος, ἐπιτροπαίην παρὰ Πολυκράτεος λαβὼν τὴν ἀρχήν· τῷ δικαιοτάτῳ ἀνδρῶν βουλομένῳ γενέσθαι οὐκ ἐξεγένετο. ἐπειδὴ γάρ οἱ ἐξαγγέλθη ὁ Πολυκράτεος θάνατος, ἐποίεε τοιάδε. πρῶτα μὲν Διὸς ἐλευθερίου βωμὸν ἱδρύσατο καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν οὔρισε τοῦτο τὸ νῦν ἐν τῷ προαστείῳ ἐστί· μετὰ δέ, ὥς οἱ ἐπεποίητο, ἐκκλησίην συναγείρας πάντων τῶν ἀστῶν ἔλεξε τάδε. "ἐμοί, ὡς ἴστε καὶ ὑμεῖς, σκῆπτρον καὶ δύναμις πᾶσα ἡ Πολυκράτεος ἐπιτέτραπται, καί μοι παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν. ἐγὼ δὲ τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω, αὐτὸς κατὰ δύναμιν οὐ ποιήσω· οὔτε γάρ μοι Πολυκράτης ἤρεσκε δεσπόζων ἀνδρῶν ὁμοίων ἑωυτῷ οὔτε ἄλλος ὅστις τοιαῦτα ποιέει. Πολυκράτης μέν νυν ἐξέπλησε μοῖραν τὴν ἑωυτοῦ, ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω. τοσάδε μέντοι δικαιῶ γέρεα ἐμεωυτῷ γενέσθαι, ἐκ μέν γε τῶν Πολυκράτεος χρημάτων ἐξαίρετα ἓξ τάλαντά μοι γενέσθαι, ἱρωσύνην δὲ πρὸς τούτοισι αἱρεῦμαι αὐτῷ τέ μοι καὶ τοῖσι ἀπ' ἐμεῦ αἰεὶ γινομένοισι τοῦ Διὸς τοῦ ἐλευθερίου· τῷ αὐτός τε ἱρὸν ἱδρυσάμην καὶ τὴν ἐλευθερίην ὑμῖν περιτίθημι." ὁ μὲν δὴ ταῦτα τοῖσι Σαμίοισι ἐπαγγέλλετο· τῶν δέ τις ἐξαναστὰς εἶπε "ἀλλ' οὐδ' ἄξιος εἷς σύ γε ἡμέων ἄρχειν, γεγονώς τε κακῶς καὶ ἐὼν ὄλεθρος· ἀλλὰ μᾶλλον ὅκως λόγον
143 δώσεις τῶν μετεχείρισας χρημάτων." ταῦτα εἶπε ἐὼν ἐν τοῖσι ἀστοῖσι δόκιμος, τῷ οὔνομα ἦν Τελέσαρχος. Μαιάνδριος

τὰ μετὰ τὴν Πολυκράτους τελευτὴν ἐν Σάμῳ γενόμενα καὶ τὰ κατὰ Μαιάνδριον

---

22. λόγον – 23 χρημάτων Eustathius Od. p. 429

1. μαίανδρος *Cdz* ‖ ὁ om *P* ‖ 2. ἐπιτροπαίην *R*: ἐπιτροπέειν *AB*, ἐπιτροπεύειν *CPdz* ‖ 6. οὔρισε *z* ‖ προαστηΐῳ *dz* ‖ 7. ὥς οἱ *PRz*: ὡς ‖ ἐπεποίητο ταῦτα? ‖ ἐκκλησίαν *ABd* ‖ 8. ἔλεγε *R* ‖ ἐμοί, ὡς] ὁμοίως *z* ‖ 10. τὰ τῷ] τάὐτῶ *R* ‖ ἐπιπλήσω *R* ‖ 11. ἤρκεσε *R* ‖ 13. ἐξέπλησας *z* ‖ μοίρην *C* (?) *z* ‖ 15. γεγενῆσθαι *dz* ‖ 17. ἱερεωσύνην *R*, ἱεροσύνην *z*, ἱερωσύνην ceteri ‖ δὲ] τε *R* ‖ ἐρεῦμαι *B* ‖ αὐτῷ τέ μοι Bekker: ἐμοί τε αὐτῷ *R*, αὐτῷ τ' ἐμοὶ ceteri ‖ 19. καὶ] καὶ αὐτὸς *R* ‖ 20. ἐπήγγελλετο *C*, ἐπηγγέλλετο *R*, ἐπαγγέλετο *z* ‖ τῶν *CR*: τῷ ‖ 21. εἰ *L* ‖ 22. κακὸς *PRdz* ‖ 23. δόσης *R* ‖ ὧν Eust. ‖ 24. Τελεσέαρχος

δὲ νόῳ λαβὼν ὡς, εἰ μετήσει τὴν ἀρχήν, ἄλλος τις ἀντ' αὐτοῦ τύραννος καταστήσεται, οὐ δή τι ἐν νόῳ εἶχε μετιέναι αὐτήν, ἀλλ' ὡς ἀνεχώρησε ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μεταπεμπόμενος ἕνα ἕκαστον ὡς δὴ λόγον τῶν χρημάτων δώσων, συνέλαβέ σφεας καὶ κατέδησε. οἱ μὲν δὴ ἐδεδέατο, Μαιάνδριον δὲ μετὰ ταῦτα κατέλαβε νοῦσος. ἐλπίζων δέ μιν ἀποθανέεσθαι ὁ ἀδελφεός, τῷ οὔνομα ἦν Λυκάρητος, ἵνα εὐπετεστέρως κατάσχῃ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ πρήγματα, κατακτείνει τοὺς δεσμώτας πάντας· οὐ γὰρ δή, ὡς οἴκασι, ἐβούλοντο εἶναι ἐλεύθεροι.

'Επειδὴ ὦν ἀπίκοντο ἐς τὴν Σάμον οἱ Πέρσαι κατάγοντες 144 Συλοσῶντα, οὔτε τίς σφι χεῖρας ἀνταείρεται, ὑπόσπονδοί τε ἔφασαν εἶναι ἕτοιμοι οἱ τοῦ Μαιανδρίου στασιῶται καὶ αὐτὸς Μαιάνδριος ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς νήσου. καταινέσαντος δὲ ἐπὶ τούτοισι 'Οτάνεω καὶ σπεισαμένου, τῶν Περσέων οἱ πλείστου ἄξιοι θρόνους θέμενοι κατεναντίον τῆς ἀκροπόλιος κατέατο. Μαιανδρίῳ δὲ τῷ τυράννῳ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος, τῷ 145 οὔνομα ἦν Χαρίλεως· οὗτος ὅ τι δὴ ἐξαμαρτὼν ἐν γοργύρῃ ἐδέδετο, καὶ δὴ τότε ἐπακούσας τε τὰ πρησσόμενα καὶ διακύψας διὰ τῆς γοργύρης, ὡς εἶδε τοὺς Πέρσας εἰρηναίως κατημένους, ἐβόα τε καὶ ἔφη λέγων Μαιανδρίῳ θέλειν ἐλθεῖν ἐς λόγους. ἐπακούσας δὲ ὁ Μαιάνδριος λύσαντας αὐτὸν ἐκέλευε ἄγειν παρ' ἑωυτόν· ὡς δὲ ἄχθη τάχιστα, λοιδορέων τε καὶ κακίζων μιν ἀνέπειθε ἐπιθέσθαι τοῖσι Πέρσῃσι, λέγων τοιάδε. "ἐμὲ μέν, ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ἐόντα σεωυτοῦ ἀδελφεὸν καὶ ἀδικήσαντα οὐδὲν ἄξιον δεσμοῦ δήσας γοργύρης

---

17. τῷ - ὑπομαργότερος Lexicon Vindob. p. 123. — 18. Λέξεις

2. οὐδ' ἔτι s ‖ 7. ἀδελφός d ‖ ἔην z ‖ εὐπετέστερος *Apr.* ‖ 9. ἐοίκασι z ‖ ἐβουλέατο *L* ‖ εἶναι om. *C* ‖ 11. ἐπεὶ δὲ *ABd* ‖ 12. οὔτε] ἀεί τέ *R* ‖ τι *B*¹*Cz* ‖ χεῖρά σφιν ἀνάτ' ἀείρετο *R* ‖ τ' *R* ‖ 13. ἑτοῖμοι *Cz*, om. *PR* ‖ οἱ] οἵ τε? ‖ στρατιῶται *ABCd* ‖ 14. ἐκχωρήσας z ‖ δὲ *R*: δ' ‖ 15. ὀτάνεω *Pz*: ὀτάνεος ‖ 16. κατεναντίων *R* ‖ ἐκατέατο *CPcorr.Rz*, ἐκαθέατο *ABPpr.d* ‖ 18. χαρίλλος *R* ‖ 19. τότε om. *R* ‖ 20. γοργύης *C* ‖ εἰρηνέως *B* ‖ 26. δῆσαι *qz* ‖ γοργύης *C*, γοργόρῃ *R*

ἠξίωσας· ὁρέων δὲ τοὺς Πέρσας ἐκβάλλοντάς τέ σε καὶ ἄοι
κον ποιέοντας οὐ τολμᾷς τίσασθαι, οὕτω δή τι ἐόντας εὐπε
τέας χειρωθῆναι; ἀλλ' εἴ τοι σύ σφεας καταρρώδηκας, ἐμο
δὸς τοὺς ἐπικούρους, καί σφεας ἐγὼ τιμωρήσομαι τῆς ἐνθάδ
ἀπίξιος· αὐτὸν δέ σε ἐκπέμψαι ἐκ τῆς νήσου ἕτοιμός εἰμι.
146 ταῦτα δὲ ἔλεξε ὁ Χαρίλεως· Μαιάνδριος δὲ ὑπέλαβε τὸ
λόγον, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο ἀφροσύνης ἀπικό
μενος ὡς δόξαι τὴν ἑωυτοῦ δύναμιν περιέσεσθαι τῆς βασι
λέος, ἀλλὰ φθονήσας μᾶλλον Συλοσῶντι εἰ ἀπονητὶ ἔμελλ
ἀπολάμψεσθαι ἀκέραιον τὴν πόλιν. ἐρεθίσας ὦν τοὺς Πέρσα
ἤθελε ὡς ἀσθενέστατα ποιῆσαι τὰ Σάμια πρήγματα καὶ οὕτω
παραδιδόναι, εὖ ἐξεπιστάμενος ὡς παθόντες οἱ Πέρσαι κακῶ
προσεμπικρανέεσθαι ἔμελλον τοῖσι Σαμίοισι, εἰδώς τε ἑωυτ
ἀσφαλέα ἔκδυσιν ἐοῦσαν ἐκ τῆς νήσου τότε ἐπεὰν αὐτὸς βού
ληται· ἐπεποίητο γάρ οἱ κρυπτὴ διῶρυξ ἐκ τῆς ἀκροπόλιο
φέρουσα ἐπὶ θάλασσαν. αὐτὸς μὲν δὴ ὁ Μαιάνδριος ἐκπλέε
ἐκ τῆς Σάμου· τοὺς δ' ἐπικούρους πάντας ὁπλίσας ὁ Χαρί
λεως, καὶ ἀναπετάσας τὰς πύλας, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσα
οὔτε προσδεκομένους τοιοῦτο οὐδὲν δοκέοντάς τε δὴ πάντ
συμβεβάναι. ἐμπεσόντες δὲ οἱ ἐπίκουροι τῶν Περσέων τοὺ
διφροφορευμένους τε καὶ λόγου πλείστου ἐόντας ἔκτεινον
καὶ οὗτοι μὲν ταῦτα ἐποίευν, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ ἡ Περσικ
ἐπεβοήθεε· πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι ὀπίσω κατειλήθησα
147 ἐς τὴν ἀκρόπολιν. Ὀτάνης δὲ ὁ στρατηγὸς ἰδὼν πάθος μέγ
Πέρσας πεπονθότας, ἐντολάς τε τὰς Δαρεῖός οἱ ἀποστέλλω
ἐνετέλλετο, μήτε κτείνειν μηδένα Σαμίων μήτε ἀνδραποδί-
ζεσθαι ἀπαθέα τε κακῶν ἀποδοῦναι τὴν νῆσον Συλοσῶντι,

---

6. Μαιάνδριος - 7 λόγον Thomas M. p. 370. — 21. Λέξεις

1. δὲ] τε *d* || τε om. *R* || 2. ποιεῦντας *R* || τοι *d* || 3. τοι] τι *R*[1] | καταρρώδησας *C* || 5. δέ σε *Cd*: τέ σε z, δὲ σέ reliqui || 6. δὲ om. *R* | χαρίλησς *R* || 8. βασιλέως *C* || 10. ἀπολάμψεσθε *C*, ἀπολάμψασθαι z | 11. ἔθελε z || ὡς] ἐς *R* || 12. κακῶς om. *ABCd* || 13. πάρος ἐμπικρανέεσθ *Pm R* || 16. ἐκπλεῖ *R* || 17. δὲ *dz* || χαρίλησς *R* || 19. τοιοῦτον *R* | τοῦτο *d* || 23. πιεζεύμενοι *ABR*: πιεζόμενοι || 25. πεπονθότας πέρσας *d* | τὰς ἐντολὰς μὲν τὰς Herold || οἱ om. *ABCd*

τουτέων μὲν τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο, ὁ δὲ παρήγγειλε τῇ στρατιῇ πάντα τὸν ἂν λάβωσι καὶ ἄνδρα καὶ παῖδα ὁμοίως κτείνειν. ἐνθαῦτα τῆς στρατιῆς οἱ μὲν τὴν ἀκρόπολιν ἐπολιόρκεον, οἱ δὲ ἔκτεινον πάντα τὸν ἐμποδὼν γινόμενον ὁμοίως ἔν τε ἱρῷ καὶ ἔξω ἱροῦ. Μαιάνδριος δὲ 148
ἀποδρὰς ἐκ τῆς Σάμου ἐκπλέει ἐς Λακεδαίμονα· ἀπικόμενος δὲ ἐς αὐτὴν καὶ ἀνενεικάμενος τὰ ἔχων ἐξεχώρησε, ἐποίεε τοιάδε. ὅκως ποτήρια ἀργύρεά τε καὶ χρύσεα προθεῖτο, οἱ μὲν θεράποντες αὐτοῦ ἐξέσμων αὐτά, ὁ δ᾽ ἂν τὸν χρόνον τοῦτον τῷ Κλεομένεϊ τῷ Ἀναξανδρίδεω ἐν λόγοισι ἐών, βασιλεύοντι Σπάρτης, προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκία· ὅκως δὲ ἴδοιτο Κλεομένης τὰ ποτήρια, ἀπεθώυμαζέ τε καὶ ἐξεπλήσσετο· ὁ δὲ ἂν ἐκέλευε αὐτὸν ἀποφέρεσθαι αὐτῶν ὅσα βούλοιτο. τοῦτο καὶ δὶς καὶ τρὶς εἴπαντος Μαιανδρίου ὁ Κλεομένης δικαιότατος ἀνδρῶν γίνεται, ὃς λαβεῖν μὲν διδόμενα οὐκ ἐδικαίου, μαθὼν δὲ ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, βὰς ἐπὶ τοὺς ἐφόρους ἄμεινον εἶναι ἔφη τῇ Σπάρτῃ τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ ἀναπείσῃ ἢ αὐτὸν ἢ ἄλλον τινὰ Σπαρτιητέων κακὸν γενέσθαι. οἱ δ᾽ ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον. τὴν 149
δὲ Σάμον [σαγηνεύσαντες] οἱ Πέρσαι παρέδοσαν Συλοσῶντι ἔρημον ἐοῦσαν ἀνδρῶν. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ καὶ συγκατοίκισε αὐτὴν ὁ στρατηγὸς Ὀτάνης ἔκ τε ὄψιος ὀνείρου καὶ νούσου ἥ μιν κατέλαβε νοσῆσαι τὰ αἰδοῖα.

Ἐπὶ δὲ Σάμον στρατεύματος ναυτικοῦ οἰχομένου Βαβυ- 150

ἀπόστασις Βαβυλωνίων καὶ πολιορκία καὶ ἅλωσις διὰ Ζωπύρου

---

11. Bekkeri Anecd. p. 100. — 20. (Hesychius v. σαγηνεύσαντες?)

1. τούτων *ABR* ‖ 3. κτανέειν *d*, κτενέειν *z* ‖ 4. ἔκτανον *d* ‖ ἐμποδῶν *AB* ‖ 5. δὲ *R*: δ᾽ ‖ 7. δ᾽ *Pz* ‖ καὶ om. *d* ‖ ἐνενεικάμενος *R* ‖ 8. τε om. *AB* ‖ προθέοιτο Bredovius ‖ 9. ἐξέσμον *R* ‖ ὁ δὲ ἂν *C*, ὅδ᾽ ἂν *z* ‖ 10. κλεομένει *AB* ‖ 11. οἰκήϊα *z* ‖ 12. ἀπεθώυμαζέ *P*, ἀπεθωῦμαζέ *z*: ἀπεθώμαζέ *Rd*, ἐπεθώυμαζέ *C*, ἐπεθώμαζε *AB* ‖ ὃς δὲ *ABC*, ὅς, δ᾽ *d* ‖ 13. ἀνεκέλευε *Cd* ‖ αὐτέων ἀποφέρεσθαι αὐτὸν *z* ‖ 15. ὃς om. *R* ‖ ἐδικαίου *ABR*: ἐδικαίευ ‖ 16. διαδιδοῖ *R* ‖ 18. πελοπονήσου *Rd* ‖ 19. ἢ αὐτὸν *PRz*: αὐτὸν ‖ 20. οἳ πακούσαντες *R* ‖ ἐξεκήρυξαν - 21 σαγηνεύσαντες om. *R* ‖ 21. σαγηνεύσαντες seclusi ‖ 22. ἔρημον om. *dt*, ἐρῆμον *C* ‖ συγκατοίκησεν *R* ‖ 23. νόσου *R*

λώνιοι ἀπέστησαν, κάρτα εὖ παρεσκευασμένοι· ἐν ὅσῳ
ὅ τε Μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπανέστησαν, ἐν τούτῳ πα
τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ ἐς τὴν πολιορκίην παρεσκευάζον
καί κως ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. ἐπείτε δὲ ἐκ τοῦ ἐμφ
νέος ἀπέστησαν, ἐποίησαν τοιόνδε. τὰς μητέρας ἐξελόντ
γυναῖκα ἕκαστος μίαν προσεξαιρέετο τὴν ἐβούλετο ἐκ τ
ἑωυτοῦ οἰκίων, τὰς δὲ λοιπὰς ἁπάσας συναγαγόντες ἀπέπ
ξαν· τὴν δὲ μίαν ἕκαστος σιτοποιὸν ἐξαιρέετο· ἀπέπνιξαν
151 αὐτάς, ἵνα μή σφεων τὸν σῖτον ἀναισιμώσωσι. πυθόμεν
δὲ ταῦτα ὁ Δαρεῖος, καὶ συλλέξας πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ δύναμ
ἐστρατεύετο ἐπ' αὐτούς, ἐπελάσας δὲ ἐπὶ τὴν Βαβυλῶ
ἐπολιόρκεε φροντίζοντας οὐδὲν τῆς πολιορκίης. ἀναβαίνοντ
γὰρ ἐπὶ τοὺς προμαχεῶνας τοῦ τείχεος οἱ Βαβυλώνιοι κατωρ
χέοντο καὶ κατέσκωπτον Δαρεῖον καὶ τὴν στρατιὴν αὐτο
καί τις αὐτῶν εἶπε τοῦτο τὸ ἔπος. "τί κάτησθε ὦ Πέρσα
ἐνθαῦτα, ἀλλ' οὐκ ἀπαλλάσσεσθε; τότε γὰρ αἱρήσετε ἡμέα
ἐπεὰν ἡμίονοι τέκωσι." τοῦτο εἶπε τῶν τις Βαβυλωνίω
152 οὐδαμὰ ἐλπίζων ἂν ἡμίονον τεκεῖν. ἑπτὰ δὲ μηνῶν κα
ἐνιαυτοῦ διεληλυθότος ἤδη ὁ Δαρεῖός τε ἤσχαλλε καὶ ἡ στρα
τιὴ πᾶσα οὐ δυνατὴ ἐοῦσα ἑλεῖν τοὺς Βαβυλωνίους. καίτο
πάντα σοφίσματα καὶ πάσας μηχανὰς ἐπεποιήκεε ἐς αὐτοὺ
Δαρεῖος· ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύνατο ἑλεῖν σφεας, ἄλλοισί τ
σοφίσμασι πειρησάμενος, καὶ δὴ καὶ τῷ Κῦρος εἷλέ σφεας
καὶ τούτῳ ἐπειρήθη. ἀλλὰ γὰρ δεινῶς ἦσαν ἐν φυλακῇ
153 οἱ Βαβυλώνιοι, οὐδέ σφεας οἷός τε ἦν ἑλεῖν. ἐνθαῦτα εἰκο
στῷ μηνὶ Ζωπύρῳ τῷ Μεγαβύζου τούτου ὃς τῶν ἑπτὰ ἀνδρῶ

---

8 sq. Suidas v. ἀναισίμου. (Eustathius Od. p. 1595)

3. τὴν om. *R* ‖ παρεσκευάδατο *CP*, παρεσκευάσαντο *dz* ‖ 5. μητέρας
γυναῖκας *d* ‖ 6. μίην *z* ‖ τὴν] τὴν ἂν *z* ‖ 7. οἰκηίων *z* ‖ 8. μίην *z*
9. ἀναισιμῶσι Suid. Eust. ‖ 10. ἅπασαν *Rz* ‖ 12. ἐπολιόρκεεν *AB*
15. κάθησθε *AR* ‖ ἐνθαῦτα ὦ πέρσαι *CPdz* ‖ 18. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖
om. *dz* ‖ 19. ἐληλυθότος *d* ‖ ἤσχαλε *ACdz* ‖ 21. πάντα τε? ‖ ἐπεποίηκε
A, ἐποίκεεν *R* ‖ 22. ἑλεῖν] λαβεῖν *B*² ‖ σφέας *L* ‖ 24. τοῦτο *R* ‖ ἀλλὰ
γὰρ ἠσφαλισμένοι δεινῶς ἦσαν οἱ βαβυλώνιοι *d* ‖ ἔσαν *z* ‖ 25. τ' *PR*
26. μεγαβύξου *A* ‖ τούτου om. *ABCd*

ἐγένετο τῶν τὸν Μάγον κατελόντων, τούτῳ τῷ Μεγαβύζου
παιδὶ Ζωπύρῳ ἐγένετο τέρας τόδε· τῶν οἱ σιτοφόρων ἡμιό-
νων μία ἔτεκε. ὡς δέ οἱ ἐξαγγέλθη καὶ ὑπὸ ἀπιστίης αὐτὸς
ὁ Ζώπυρος εἶδε τὸ βρέφος, ἀπείπας τοῖσι ἰδοῦσι μηδενὶ φρά-
ζειν τὸ γεγονὸς ἐβουλεύετο. καί οἱ πρὸς τὰ τοῦ Βαβυλωνίου
ῥήματα, ὃς κατ' ἀρχὰς ἔφησε, ἐπεάν περ ἡμίονοι τέκωσι,
τότε τὸ τεῖχος ἁλώσεσθαι, πρὸς ταύτην τὴν φήμην Ζωπύρῳ
ἐδόκεε εἶναι ἁλώσιμος ἡ Βαβυλών· σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνόν
τε εἰπεῖν καὶ ἑωυτῷ τεκεῖν τὴν ἡμίονον. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε 154
μόρσιμον εἶναι ἤδη τῇ Βαβυλῶνι ἁλίσκεσθαι, προσελθὼν
Δαρείου ἀπεπυνθάνετο εἰ περὶ πολλοῦ κάρτα ποιέεται τὴν
Βαβυλῶνα ἑλεῖν. πυθόμενος δὲ ὡς πολλοῦ τιμῷτο, ἄλλο
ἐβουλεύετο, ὅκως αὐτός τε ἔσται ὁ ἑλὼν αὐτὴν καὶ ἑωυτοῦ
τὸ ἔργον ἔσται· κάρτα γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι αἱ ἀγαθοεργίαι
ἐς τὸ πρόσω μεγάθεος τιμῶνται. ἄλλῳ μέν νυν οὐκ ἐφρά-
ζετο ἔργῳ δυνατὸς εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι, εἰ δ' ἑωυ-
τὸν λωβησάμενος αὐτομολήσειε ἐς αὐτούς. ἐνθαῦτα ἐν
ἐλαφρῷ ποιησάμενος ἑωυτὸν λωβᾶται λώβην ἀνήκεστον·
ἀποταμὼν γὰρ ἑωυτοῦ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα καὶ τὴν κόμην
κακῶς περικείρας καὶ μαστιγώσας ἦλθε παρὰ Δαρεῖον. Δα- 155
ρεῖος δὲ κάρτα βαρέως ἤνεικε ἰδὼν ἄνδρα δοκιμώτατον λελω-
βημένον, ἔκ τε τοῦ θρόνου ἀναπηδήσας ἀνέβωσέ τε καὶ εἴρετό
μιν ὅστις εἴη ὁ λωβησάμενος καὶ ὅ τι ποιήσαντα. ὁ δὲ εἶπε
"οὐκ ἔστι οὗτος ἀνήρ, ὅτι μὴ σύ, τῷ ἔστι δύναμις τοσαύτη
ἐμὲ δὴ ὧδε διαθεῖναι· οὐδέ τις ἀλλοτρίων ὦ βασιλεῦ τάδε

4. Bekkeri Anecd. p. 84. — 22. ἔκ - ἀνέβωσε Eustathius Il. p. 288. — 24. οὐκ - τοσαύτη idem Od. p. 1559

1. τούτου τοῦ *R* ‖ μεγαβύξου *A* ‖ 3. μία] ἡ μίη *z* ‖ 4. ἰδοῦσι] ἰοῦσι *P*[1]*corr*., δούλοισι *P*[m] *R* ‖ 5. τοῦ om. *Apr*. ‖ 7. φῆμιν *R* ‖ 8. ἁλώσιμος εἶναι *z* ‖ ἡ] ἤδη ἡ *R* ‖ 10. ἤδη εἶναι *R* ‖ 11. δαρεῖον *R*, Δαρείῳ *z* ‖ 13. βουλεύεται *R* ‖ 14. τοῖσι om. *R* ‖ ἀγαθοεργίαι *PR*: ἀγαθουργίαι ‖ 15. μέν νυν *PR*: μὲν γὰρ *z*, μὲν *ABCd* ‖ 16. εἶναί μιν δυνατὸς *d*, δυνατὸν εἶναί μιν *z* ‖ ὑποχειρίην *PR*: αὐτοχειρίην *AB*, αὐτοχειρίῃ *Cdz* ‖ δὲ *R* ‖ 19. τὴν ῥῖνα ἑωυτοῦ *R* ‖ 21. ἤνεγκεν *Cdz* ‖ 22. ἔκ] καὶ ἐκ *R* ‖ πηδήσας *R*. Eust. ‖ τε om. *ABCd* ‖ 24. ἀνὴρ *R*. Eust.: ωνὴρ *AB*, ὠνὴρ *Cdz*, ὡνὴρ *P* ‖ ὦ Eust. ‖ ἐστι *ABP*: ἔστι vel ἐστὶ ‖ 25. οὐδέ *ABPd*: οὔτε ἀλλοτρίων τάδε εἴργασται βασιλεῦ *R*

ἔργασται, ἀλλ' αὐτὸς ἐγὼ ἐμεωυτόν, δεινόν τι ποιεύμενος Ἀσσυρίους Πέρσῃσι καταγελᾶν." ὁ δ' ἀμείβετο "ὦ σχετλιώτατε ἀνδρῶν, ἔργῳ τῷ αἰσχίστῳ οὔνομα τὸ κάλλιστον ἔθευ, φὰς διὰ τοὺς πολιορκεομένους σεωυτὸν ἀνηκέστως διαθεῖναι. τί δ', ὦ μάταιε, λελωβημένου σεῦ θᾶσσον οἱ πολέμιοι παραστήσονται; κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν σεωυτὸν διαφθείρας;" ὁ δὲ εἶπε "εἰ μέν τοι ὑπερετίθεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν, οὐκ ἄν με περιεῖδες· νῦν δ' ἐπ' ἐμεωυτοῦ βαλόμενος ἔπρηξα. ἤδη ὦν ἢν μὴ τῶν σῶν δεήσῃ, αἱρέομεν Βαβυλῶνα. ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἔχω αὐτομολήσω ἐς τὸ τεῖχος καὶ φήσω πρὸς αὐτοὺς ὡς ὑπὸ σεῦ τάδε ἔπαθον· καὶ δοκέω, πείσας σφέας ταῦτα ἔχειν οὕτω, τεύξεσθαι στρατιῆς. σὺ δέ, ἀπ' ἧς ἂν ἡμέρης ἐγὼ ἐσέλθω ἐς τὸ τεῖχος, ἀπὸ ταύτης ἐς δεκάτην ἡμέρην τῆς σεωυτοῦ στρατιῆς, τῆς οὐδεμία ἔσται ὤρη ἀπολλυμένης, ταύτης χιλίους τάξον κατὰ τὰς Σεμιράμιος καλεομένας πύλας· μετὰ δὲ αὖτις ἀπὸ τῆς δεκάτης ἐς ἑβδόμην ἄλλους μοι τάξον δισχιλίους κατὰ τὰς Νινίων καλεομένας πύλας· ἀπὸ δὲ τῆς ἑβδόμης διαλείπειν εἴκοσι ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἄλλους κάτισον ἀγαγὼν κατὰ τὰς Χαλδαίων καλεομένας πύλας, τετρακισχιλίους. ἐχόντων δὲ μήτε οἱ πρότεροι μηδὲν τῶν ἀμυνεύντων μήτε οὗτοι, πλὴν ἐγχειριδίων· τοῦτο δὲ ἐᾶν ἔχειν. μετὰ δὲ τὴν εἰκοστὴν ἡμέρην ἰθέως τὴν μὲν ἄλλην στρατιὴν κελεύειν πέριξ προσβάλλειν πρὸς τὸ τεῖχος, Πέρσας δέ μοι τάξον κατά τε τὰς Βηλίδας καλεομένας καὶ Κισσίας πύλας. ὡς γὰρ ἐγὼ δοκέω, ἐμέο μεγάλα ἔργα ἀπο-

---

6. κῶς – διαφθείρας Suidas v. ἐξέπλωσας

1. ἔργασται z : εἴργασται ‖ 2. δδ' z ut fere ‖ 4. πολιορκευμένους R: [illegible]
5. δ' om. *ABCd* ‖ 6. πῶς *ABCdz*. Suid. ‖ ἐξάμβλωσας *R* ‖ 7. μέν [illegible]
ἔτοι *A*, μέντοι *R*. μὲν σοὶ Krueger ‖ 8. δὲ *R* ‖ βαλλόμενος *BRz* [illegible]
9. δεήσει *AB*. malim τι ἐνδεήσῃ ‖ 10. ἐς βαβυλῶνα *d* ‖ 11. [illegible]
PR ‖ 14. ἑωυτοῦ *R* ‖ τῆς οὐδὲ μία *AB*, τῆς μηδεμία *R*, τῇ οὐδεμιῇ [illegible]
τῇ, οὐδεμίῃ z ‖ 15. ὡρη *AB*, ὥρη reliqui ‖ ταύτῃ z ‖ τάς] τῆς *R* ‖ σεμι-
ράμιδος *C* ‖ 17. χιλίους *C*, διαχιλίους *P* ‖ 18. διαλείπειν *PR* : διαλιπεῖν [illegible]
19. Χαλκιδέων z ‖ 20. πύλας ante καλεομένας *R*, om. *C* ‖ 21. μηδ' [illegible]
R ‖ ἀμυνούντων *L*. ἀμυνόντων Bähr ‖ 22. ἰθείως *d* ‖ 24. τε om. *R* [illegible]
βηλῖδας *P* ‖ πύλας καὶ κισσίας *CPz*

δεξαμένου, τά τε ἄλλα ἐπιτρέψονται ἐμοὶ Βαβυλώνιοι καὶ δὴ
καὶ τῶν πυλέων τὰς βαλανάγρας· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἐμοί τε καὶ
Πέρσῃσι μελήσει τὰ δεῖ ποιέειν.” ταῦτα ἐντειλάμενος ἤιε 156
ἐπὶ τὰς πύλας, ἐπιστρεφόμενος ὡς δὴ ἀληθέως αὐτόμολος.
ὁρέοντες δὲ ἀπὸ τῶν πύργων οἱ κατὰ τοῦτο τεταγμένοι κατέ-
τρεχον κάτω καὶ ὀλίγον τι παρακλίναντες τὴν ἑτέρην πύλην
εἰρώτεον τίς τε εἴη καὶ ὅτευ δεόμενος ἥκοι. ὁ δέ σφι ἠγόρευε
ὡς εἴη τε Ζώπυρος καὶ αὐτομολέοι ἐς ἐκείνους. ἦγον δή μιν
οἱ πυλουροί, ταῦτα ὡς ἤκουσαν, ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλω-
νίων· καταστὰς δὲ ἐπ᾽ αὐτὰ κατοικτίζετο, φὰς ὑπὸ Δαρείου
πεπονθέναι τὰ ἐπεπόνθεε ὑπ᾽ ἑωυτοῦ, παθεῖν δὲ ταῦτα διότι
συμβουλεῦσαί οἱ ἀπανιστάναι τὴν στρατιήν, ἐπείτε δὴ οὐδεὶς
πόρος ἐφαίνετο τῆς ἁλώσιος. “νῦν τε” ἔφη λέγων “ἐγὼ
ὑμῖν ὦ Βαβυλώνιοι ἥκω μέγιστον ἀγαθόν, Δαρείῳ δὲ καὶ τῇ
στρατιῇ καὶ Πέρσῃσι μέγιστον κακόν· οὐ γὰρ δὴ ἐμέ γε
ὧδε λωβησάμενος καταπροΐξεται· ἐπίσταμαι δ᾽ αὐτοῦ πάσας
τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων.” τοιαῦτα ἔλεγε. οἱ δὲ 157
Βαβυλώνιοι ὁρέοντες ἄνδρα τὸν ἐν Πέρσῃσι δοκιμώτατον
ῥινός τε καὶ ὤτων ἐστερημένον μάστιξί τε καὶ αἵματι ἀνα-
πεφυρμένον, πάγχυ ἐλπίσαντες λέγειν μιν ἀληθέα καί σφι
ἥκειν σύμμαχον, ἐπιτράπεσθαι ἕτοιμοι ἦσαν τῶν ἐδέετό
σφεων· ἐδέετο δὲ στρατιῆς. ὁ δὲ ἐπείτε αὐτῶν τοῦτο
παρέλαβε, ἐποίεε τά περ τῷ Δαρείῳ συνεθήκατο. ἐξαγαγὼν
γὰρ τῇ δεκάτῃ ἡμέρῃ τὴν στρατιὴν τῶν Βαβυλωνίων καὶ
κυκλωσάμενος τοὺς χιλίους, τοὺς πρώτους ἐνετείλατο Δαρείῳ
τάξαι, τούτους κατεφόνευσε. μαθόντες δέ μιν οἱ Βαβυλώνιοι

2. Λέξεις. — 10. Suidas v. κατοικτίζετο. — 15. οὐ - 16 καταπροΐξεται idem v. καταπροΐξεται. — 16. Λέξεις

1. ἐπιτρέψονται A^2R: ἐπιτράψονται ‖ 2. δ᾽ *Pdz* ‖ 3. τὰ δεῖ Reiske: ταῦτα *d*, τάδε ceteri ‖ 4. ἐπὶ] πρὸς *R* ‖ 5. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *z* ‖ 6. τι om. *R* ‖ 7. εἰρώτεον *d*: εἰρώτων AB^1R, εἰρώτευν B^2, ἠρώτεον *CPz* ‖ 8. αὐτομολέει *d* ‖ 9. πυλωροὶ *Rz* ‖ 11. πεπόνθεε *z* ‖ 12. συμβουλεῦσαι inde ab H. Stephano ‖ δὴ Schweighaeuser: om. *Pz*, δὲ ceteri ‖ 15. καὶ Πέρσῃσι secluserim: om. *PR* ‖ 18. ὁρέοντες *CPd*: ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *z* ‖ τὸν] τῶν *CPz* ‖ 19. καὶ μάστιξί? ‖ 21. ἐπιτράπεσθαι *P*, ἐπιτραπέσθαι *Rdz* ‖ ἑτοῖμοι *CP* ‖ ἔσαν *z* ‖ ἐδέετό σφεων *AB*: ἐδέετο σφέων ‖ 22. αὐτέων *z* ‖ 26. τάξαι om. *R*

τοῖσι ἔπεσι τὰ ἔργα παρεχόμενον ὅμοια, πάγχυ περιχαρέες ἐόντες πᾶν δὴ ἕτοιμοι ἦσαν ὑπηρετέειν. ὁ δὲ διαλιπὼν ἡμέρας τὰς συγκειμένας, αὖτις ἐπιλεξάμενος τῶν Βαβυλωνίων ἐξήγαγε καὶ κατεφόνευσε τῶν Δαρείου στρατιωτέων τοὺς δισχιλίους. ἰδόντες δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἔργον οἱ Βαβυλώνιοι πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες. ὁ δὲ αὖτις διαλιπὼν τὰς συγκειμένας ἡμέρας ἐξήγαγε ἐς τὸ προειρημένον, καὶ κυκλωσάμενος κατεφόνευσε τοὺς τετρακισχιλίους. ὡς δὲ καὶ τοῦτο κατέργαστο, πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος, καὶ στρατάρχης τε οὗτός σφι καὶ τειχοφύλαξ ἀπε-
158 δέδεκτο. προσβολὴν δὲ Δαρείου κατὰ τὰ συγκείμενα ποιευμένου πέριξ τὸ τεῖχος, ἐνθαῦτα δὴ πάντα τὸν δόλον ὁ Ζώπυρος ἐξέφαινε. οἱ μὲν γὰρ Βαβυλώνιοι ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τεῖχος ἠμύνοντο τὴν Δαρείου στρατιὴν προσβάλλουσαν, ὁ δὲ Ζώπυρος τάς τε Κισσίας καὶ Βηλίδας καλεομένας πύλας ἀναπετάσας ἐσῆκε τοὺς Πέρσας ἐς τὸ τεῖχος. τῶν δὲ Βαβυλωνίων οἳ μὲν εἶδον τὸ ποιηθέν, οὗτοι ἔφευγον ἐς τοῦ Διὸς τοῦ Βήλου τὸ ἱρόν· οἳ δὲ οὐκ εἶδον, ἔμενον ἐν τῇ ἑωυτοῦ τάξι ἕκαστος, ἐς ὃ δὴ καὶ οὗτοι ἔμαθον προδεδομένοι.
159 Βαβυλὼν μέν νυν οὕτω τὸ δεύτερον αἱρέθη. Δαρεῖος δὲ ἐπείτε ἐκράτησε τῶν Βαβυλωνίων, τοῦτο μὲν σφεων τὸ τεῖχος περιεῖλε καὶ τὰς πύλας πάσας ἀπέσπασε· τὸ γὰρ πρότερον ἑλὼν Κῦρος τὴν Βαβυλῶνα ἐποίησε τούτων οὐδέτερον· τοῦτο δὲ ὁ Δαρεῖος τῶν ἀνδρῶν τοὺς κορυφαίους μάλιστα ἐς τρισχιλίους ἀνεσκολόπισε, τοῖσι δὲ λοιποῖσι Βαβυλωνίοισι ἀπέδωκε τὴν πόλιν οἰκέειν. ὡς δ᾽ ἕξουσι γυναῖκας οἱ Βαβυλώνιοι ἵνα σφι γενεὴ ὑπογίνηται, τάδε Δαρεῖος προϊδὼν ἐποίησε·

1. ὁμοῖα *CPdz* ‖ 2. ἕτοιμοι *Rz*: ἑτοῖμοι ‖ ἔσαν *z* ‖ διαλειπὼν *P* 4. ἐξήγαγε – 5. Βαβυλώνιοι om. *R* ‖ στρατιωτῶν *d* ‖ 5. χιλίους *d*[1] in textu ‖ 6. πάντα *R* ‖ 7. ἐγκειμένας *dz* ‖ 9. κατεργάσατο *R* ‖ 10. στρατάρχης *PtR*: στρατιάρχης ‖ ἀπέδεκτο *d*, ἀπεδέχετο *R* ‖ 13. ἐξέφαινε – 15 Ζώπυρος om. *d* ‖ γὰρ] γὰρ δὴ *sz* ‖ 15. βηλῖδας *P*, τὰς βηλῖδας *R* ‖ 17. ἴδον *R* ‖ οὗτοι] οὗτοι μὲν *R* ‖ 19. τάξι *AB*: τάξει ‖ 21. μὲν σφέων *R* ‖ 23. κύρος *d* ‖ τουτέων *z* ‖ 24. μάλιστα om. *C* ‖ 25. τοῖς δὲ λοιποῖς βαβυλωνίοις *R* ‖ 26. δὲ *R* ‖ 27. γενεὴ Bekker: γένεα *sz*: γένη ceteri

ἑωυτῶν, ὡς καὶ κατ' ἀρχὰς δεδήλωται, ἀπέπνιξαν
λώνιοι τοῦ σίτου προορέοντες. ἐπέταξε τοῖσι περιοί-
νεσι γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι, ὅσας δὴ
ι ἐπιτάσσων, ὥστε πέντε μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα
ικῶν συνῆλθε· ἐκ τουτέων δὲ τῶν γυναικῶν οἱ νῦν
νιοι γεγόνασι.
ύρου δὲ οὐδεὶς ἀγαθοεργίην Περσέων ὑπερεβάλετο 160
ρείῳ κριτῇ οὔτε τῶν ὕστερον γενομένων οὔτε τῶν
, ὅτι μὴ Κῦρος μοῦνος· τούτῳ γὰρ οὐδεὶς Περσέων
κω ἑωυτὸν συμβαλεῖν. πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται
τήνδε ἀποδέξασθαι, ὡς βούλοιτο ἂν Ζώπυρον εἶναι
τῆς ἀεικείης μᾶλλον ἢ Βαβυλῶνάς οἱ εἴκοσι πρὸς τῇ
προσγενέσθαι. ἐτίμησε δέ μιν μεγάλως· καὶ γὰρ
ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐδίδου ταῦτα τὰ Πέρσῃσι ἐστὶ τιμιώ-
ὶ τὴν Βαβυλῶνά οἱ ἔδωκε ἀτελέα νέμεσθαι μέχρι τῆς
ζόης, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπέδωκε. Ζωπύρου δὲ τούτου
Μεγάβυζος, ὃς ἐν Αἰγύπτῳ ἀντία Ἀθηναίων καὶ τῶν
ων ἐστρατήγησε· Μεγαβύζου δὲ τούτου γίνεται Ζώ-
ς ἐς Ἀθήνας ηὐτομόλησε ἐκ Περσέων.

Thomas M. p. 319. — 7. Bekkeri Anecd. p. 78

ρχὰς *L* ‖ 2. προορῶντες *R*, προορέωντες *z* ‖ 3. γυναῖκα *ABCd* |
AB, καθιστᾶναι *d*, κατεστάναι *z* ‖ ὅσας δὴ om. *ABCd* ‖ 7. ἀγα-
ABC ‖ 8. bis οὔτε] οὐδὲ *ABCd* ‖ 9. κύρος *Rd* ‖ μόνος *ABC* ‖
10. συμβαλέειν *L* ‖ Δαρεῖον om. *ABCd* ‖ 12. ἀεικίης *d*,
‖ 14. ἀν' ἅπαν *R* ‖ ταῦτα om. *R* ‖ 16. ζώης *Bpr.C*, ζωῆς
κε *z* ‖ 17. μεγάβυξος *A* ‖ 18. μεγαβύξου *A* ‖ 19. αὐτομόλησε
έων] περσέων. μετὰ δὲ τὴν βαβυλῶνος αἵρεσιν *R*

ΟΤΟΥ Γ̄ *AB*, ἡροδότου ἱστοριῶν τρίτη *PR*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν
d, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ. *z*

Δ

1 Μετὰ δὲ τὴν Βαβυλῶνος αἵρεσιν ἐγένετο ἐπὶ Σκύθας
αὐτοῦ Δαρείου ἔλασις. ἀνθεύσης γὰρ τῆς Ἀσίης ἀνδράσι
καὶ χρημάτων μεγάλων συνιόντων. ἐπεθύμησε ὁ Δαρεῖος
τίσασθαι Σκύθας. ὅτι ἐκεῖνοι πρότεροι ἐσβαλόντες ἐς τὴν
Μηδικὴν καὶ νικήσαντες μάχῃ τοὺς ἀντιουμένους ὑπῆρξαν
ἀδικίης. τῆς γὰρ ἄνω Ἀσίης ἦρξαν, ὡς καὶ πρότερόν μοι
εἴρηται, Σκύθαι ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα. Κιμμερίους
γὰρ ἐπιδιώκοντες ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίην, καταπαύσαντες
τῆς ἀρχῆς Μήδους· οὗτοι γὰρ πρὶν ἢ Σκύθας ἀπικέσθαι
ἦρχον τῆς Ἀσίης. τοὺς δὲ Σκύθας ἀποδημήσαντας ὀκτὼ
καὶ εἴκοσι ἔτεα καὶ διὰ χρόνου τοσούτου κατιόντας ἐς τὴν
σφετέρην ἐξεδέξατο οὐκ ἐλάσσων πόνος τοῦ Μηδικοῦ· εὗρον
γὰρ ἀντιουμένην σφίσι στρατιὴν οὐκ ὀλίγην. αἱ γὰρ τῶν
Σκυθέων γυναῖκες, ὥς σφι οἱ ἄνδρες ἀπῆσαν χρόνον πολλόν,
2 ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους. τοὺς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι
πάντας τυφλοῦσι τοῦ γάλακτος εἵνεκεν τοῦ πίνουσι ποιεῦντες

περὶ Σκυθέων καὶ τῆς κατ' αὐτῶν Δαρείου στρατείας περὶ τῆ
γενομένης ἐκ τῶν οἰκετῶν τοῖς Σκύθαις ἐπαναστάσεως

---

5. Suidas v. ὑπῆρξαν. — 15. Plutarchus mor. p. 440

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ Δ̄ *AB*, μελπομένη :· τεράρτη :· *P*, λόγος δ' *R*, μελπο-μένη. ¦ ἡροδότου ἱστοριῶν τετάρτη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. :

1. ετὰ *P* ‖ δὲ om. *d* ‖ ἐπὶ σκύθας ἐγένετο *R* ‖ 2. αὐτοῦ] αὖ τοῦ Schweighaeuser, coniectabam αὐτίκα vel αὖτις ‖ 4. πρότεροι *PRz*: πρό-τον ‖ ἐσβαλόντες *Pm Rz*: ἐμβαλόντες ‖ 7. δοιῶν *d* ‖ 8. καταπαύσαντες Reiske ‖ 9. πρινὴ *R* ‖ 11. καὶ διὰ] διὰ *C* ‖ 13. σφίσι scripsi: σφι 15. ἐφοίτων *R*, ἐφοίτεων *C* ‖ τοὺς δὲ δούλους οἱ] οὓς *R* ‖ 16. τυφλοῦσι πάντας *R* ‖ εἵνεκα *R*, εἵνεκε *z*

ὧδε. ἐπεὰν φυσητῆρας λάβωσι ὀστεΐνους αὐλοῖσι προσεμφε-
ρεστάτους, τούτους ἐσθέντες ἐς τῶν θηλέων ἵππων τὰ ἄρθρα
φυσῶσι τοῖσι στόμασι, ἄλλοι δὲ ἄλλων φυσώντων ἀμέλγουσι.
φασὶ δὲ τοῦδε εἵνεκα τοῦτο ποιέειν· τὰς φλέβας τε πίμπλα-
σθαι φυσωμένας τῆς ἵππου καὶ τὸ οὖθαρ κατίεσθαι. ἐπεὰν
δὲ ἀμέλξωσι τὸ γάλα, ἐσχέαντες ἐς ξύλινα ἀγγήια κοῖλα καὶ
περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήια τοὺς τυφλοὺς δονέουσι τὸ γάλα,
καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ ἐπιστάμενον ἀπαρύσαντες ἡγεῦνται εἶναι
τιμιώτερον, τὸ δ᾽ ὑπιστάμενον ἧσσον τοῦ ἑτέρου. τούτων
μὲν εἵνεκα ἅπαντα τὸν ἂν λάβωσι οἱ Σκύθαι ἐκτυφλοῦσι· οὐ
γὰρ ἀρόται εἰσὶ ἀλλὰ νομάδες. ἐκ τούτων δὴ ὦν σφι τῶν 3
δούλων καὶ τῶν γυναικῶν ἐτράφη νεότης· οἳ ἐπείτε ἔμαθον
τὴν σφετέρην γένεσιν, ἠντιοῦντο αὐτοῖσι κατιοῦσι ἐκ τῶν
Μήδων. καὶ πρῶτα μὲν τὴν χώρην ἀπετάμοντο, τάφρον
ὀρυξάμενοι εὐρέαν κατατείνουσαν ἐκ τῶν Ταυρικῶν ὀρέων ἐς
τὴν Μαιῆτιν λίμνην, τῇ περ ἐστὶ μεγίστη· μετὰ δὲ πειρω-
μένοισι ἐσβάλλειν τοῖσι Σκύθῃσι ἀντικατιζόμενοι ἐμάχοντο.
γινομένης δὲ μάχης πολλάκις καὶ οὐ δυναμένων οὐδὲν πλέον
ἔχειν τῶν Σκυθέων τῇ μάχῃ, εἷς αὐτῶν ἔλεξε τάδε. "οἷα
ποιεῦμεν, ἄνδρες Σκύθαι. δούλοισι τοῖσι ἡμετέροισι μαχόμενοι
αὐτοί τε κτεινόμενοι ἐλάσσονες γινόμεθα καὶ ἐκείνους κτείνον-
τες ἐλασσόνων τὸ λοιπὸν ἄρξομεν. νῦν ὦν μοι δοκέει αἰχμὰς

15. Eustathius Dion. 163

1. φυσιτῆρας *B*, φυσσητῆρας *Rdz* ‖ 2. τοῦτον *d* ‖ θηλέων *Cdz*: θηλεῶν 3. φυσσῶσι *dz* ‖ τοῖς στόμασι *AB*, om. *R* ‖ φυσώντων *AB*: φυσσώντων *R*, φυσεόντων *P*, συφεόντων *C*, φυσσεόντων *dz* ‖ 4. ἕνεκα *AB* ‖ ποιειν *A* ‖ τὰς] τοῦ τὰς *R* ‖ ἐμπίπλασθαι *R* ‖ 5. φυσωμένας *AB*: φυσσωμένας *R*, φυσεωμένας *C*, φυσευμένας *P*, φυσσεωμένας *dz* ‖ τοῦ ἵππου *d* ‖ ἐπὰν *z* ‖ 6. ἀμέλγωσι *ABd* ‖ 7. περιστίξαντες *AB*: περιστήξαντες *Cdz*, περιστήσαντες *PR*. πέριξ στήσαντες Dobree ‖ κατὰ om. *PR* ‖ 8. ἡγέονται *PRz* ‖ 9. τιμιώτεροι· τὸ δὲ *R* ‖ 10. οἱ om. *ABCd* ‖ 11. τουτέων *PRz* ‖ δὲ *AB* 12. ἐπετράφη *v*, ἐπεστράφη *R* ‖ 13. αὐτοῖσι] τοῖσι *z* ‖ 15. οὐρέων *CPdz* ‖ 16. μαιῶτιν *L* ‖ τῇ Dobree: ἡ ‖ πειρεωμένοισι *Cdz*, πειρεομένοισι *P* 17. ἐσβαλεῖν *R* ‖ ἀντικατιζόμενοι *Pt*: ἀντικαθιζόμενοι *R*, ἀντικατιεύμενοι *ABCd*, ἐν ἄλλοις, ἀντικατιεύμενοι *Pm*, ἀντικατιζεύμενοι *z* ‖ 21. αὐτοί τε κτεινόμενοι ἐλάσσονες γινόμεθα *R*: ἐλάσσονες (β) γινόμεθα αὐτοί (α) τε κτεινόμενοι *P*, αὐτοί τε ἐλάσσονες κτεινόμενοι γινόμεθα *qz*, αὐτοί τε ἐλάσσονες γινόμεθα *C*, ἐλάσσονες γινόμεθα *ABd*

μὲν καὶ τόξα μετεῖναι, λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππ
μάστιγα ἰέναι ἆσσον αὐτῶν. μέχρι μὲν γὰρ ὥρων
ὅπλα ἔχοντας, οἱ δὲ ἐνόμιζον ὅμοιοί τε καὶ ἐξ ὁμοίω
εἶναι· ἐπεὰν δὲ ἴδωνται μάστιγας ἀντὶ ὅπλων ἔχοντ
θόντες ὡς εἰσὶ ἡμέτεροι δοῦλοι, καὶ συγγνόντες τοῦ

4 ὑπομενέουσι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίευ
τελέα· οἱ δὲ ἐκπλαγέντες τῷ γινομένῳ τῆς μάχης τε
θοντο καὶ ἔφευγον. οὕτω οἱ Σκύθαι τῆς τε Ἀσίης
καὶ ἐξελασθέντες αὖτις ὑπὸ Μήδων κατῆλθον τρόπῳ τ
ἐς τὴν σφετέρην. τῶνδε εἵνεκα ὁ Δαρεῖος τίσασθαι
μενος συνήγειρε ἐπ' αὐτοὺς στράτευμα.

5 Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέω
τὸ σφέτερον, τοῦτο δὲ γενέσθαι ὧδε. ἄνδρα γενέσθαι
ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐούσῃ ἐρήμῳ τῷ οὔνομα εἶναι Ταργ
τοῦ δὲ Ταργιτάου τούτου τοὺς τοκέας λέγουσι εἶναι, ἐμ
οὐ πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν, Δία τε καὶ Βορυσ
τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα. γένεος μὲν τοιούτου δή τινο
σθαι τὸν Ταργιτάον, τούτου δὲ γενέσθαι παῖδας τρεῖς,
ξαΐν καὶ Ἀρπόξαϊν καὶ νεώτατον Κολάξαϊν. ἐπὶ
[ἀρχόντων] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φερόμενα χρύσεα ποιήματα
τρόν τε καὶ ζυγὸν καὶ σάγαριν καὶ φιάλην, πεσεῖν
Σκυθικήν. καὶ τῶν ἰδόντα πρῶτον τὸν πρεσβύτατον
ἰέναι βουλόμενον αὐτὰ λαβεῖν, τὸν δὲ χρυσὸν ἐπιόντο
εσθαι· ἀπαλλαχθέντος δὲ τούτου προσιέναι τὸν δε
καὶ τὸν αὖτις ταὐτὰ ποιέειν. τοὺς μὲν δὴ καιόμεν

περὶ τῆς Σκυθῶν ἀρχαιογονίας (*B*)

---

1. λαβόντας δὲ sine ἕκαστον *R* ‖ 2. ἄσσον *AB* ‖ αὐτῷ *R* ‖ ὤρεον *Pdz* ‖ ἡμᾶς *d* ‖ ὁμοῖοί *CPdz* ‖ 5. ὥς εἰσι *z* ‖ οὐχ *ABd* ‖ μενοῦσι *Cd* ‖ 7. δὲ *ABd*: δ' ‖ ἐπὶ τῷ *PRz* ‖ 8. οὕτως *ABd* ‖ θέντες *z* ‖ τοιούτῳ τρόπῳ *R*, τρόπῳ τοιῷδε *CPz* ‖ 10. τῶν 12. πάντων *ABCd* ‖ 14. ταργιτάον *ABR*: ταργίταον ‖ 15. τοκέας γονέας ‖ 16. πιθανὰ *R* ‖ 17. γένος *R*, γενόμενος *C* ‖ 18. (*AB*) *R*: ταργίταον ‖ παῖδα γενέσθαι *R* ‖ νιτόξαϊν *R*, Λειπόξ 19. ἀρπόξαϊν *Pd* ‖ 20. ἀρχόντων exclusi: om. *sv* ‖ 21. σάγγαριν *R* ‖ *dz* ‖ τὴν] γῆν τὴν *R* ‖ 22. τῶν *R*. Reiske: τὸν ‖ ἰέναι ἆσσον αὐτ 24. ἀπαλλαγέντες *C* ‖ 25. ταῦτα *Bd*

ἀπώσασθαι, τρίτῳ δὲ τῷ νεωτάτῳ ἐπελθόντι κατα-
καί μιν ἐκεῖνον κομίσαι ἐς ἑωυτοῦ· καὶ τοὺς πρεσβυ-
ἀδελφεοὺς πρὸς ταῦτα συγγνόντας τὴν βασιληίην
παραδοῦναι τῷ νεωτάτῳ. ἀπὸ μὲν δὴ Λιποξάιος 6
αι τούτους τῶν Σκυθέων οἳ Αὐχάται γένος καλέονται,
τοῦ μέσου Ἀρποξάιος οἳ Κατίαροί τε καὶ Τράσπιες
αι, ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτῶν τοῦ βασιλέος οἳ
αι Παραλάται· σύμπασι δὲ εἶναι οὔνομα Σκολότους,
ιλέος ἐπωνυμίην. Σκύθας δὲ Ἕλληνες ὠνόμασαν.
αι μέν νυν σφέας ὧδε λέγουσι οἱ Σκύθαι, ἔτεα δὲ 7
πείτε γεγόνασι τὰ σύμπαντα λέγουσι εἶναι ἀπὸ τοῦ
βασιλέος [Ταργιτάου] ἐς τὴν Δαρείου διάβασιν τὴν
ίας χιλίων οὐ πλέω ἀλλὰ τοσαῦτα. τὸν δὲ χρυσὸν
τὸν ἱρὸν φυλάσσουσι οἱ βασιλέες ἐς τὰ μάλιστα, καὶ
μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος.
ν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν τῇ ὁρτῇ ὑπαίθριος
μηθῇ, οὗτος λέγεται ὑπὸ Σκυθέων οὐ διενιαυτίζειν·
ι δέ οἱ διὰ τοῦτο ὅσα ἂν ἵππῳ ἐν ἡμέρῃ μιῇ περιε-
ὐτός. τῆς δὲ χώρης ἐούσης μεγάλης τριφασίας τὰς
ας τοῖσι παισὶ τοῖσι ἑωυτοῦ καταστήσασθαι Κολάξαϊν,
τέων μίαν ποιῆσαι μεγίστην, ἐν τῇ τὸν χρυσὸν φυλάσ-
τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην λέγουσι ἄνεμον τῶν
ων τῆς χώρης οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε
τε διεξιέναι ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων· πτερῶν γὰρ καὶ

---

sq. Eustathius Il. p. 513

αλλάσσεσθαι *R* ‖ τρίτον *d* ‖ κατασβῆναι *PR*. (Eust.): καταστῆναι ‖
ίος *R*, Λειποξάϊος *z* ‖ 5. αὐχᾶται *AB* ‖ 6. ἀρποξάϊος *Pd* ‖ τράπιες
ιοι *R* ‖ 7. αὐτέων *Rz* ‖ τοῦ βασιλῆος Jo. le Febvre: τοὺς βασιλέας
τοὺς βασιλῆας *sz*. τοὺς βασιληΐους Wesseling ‖ 8. ὄνομα *P* ‖
m. *PR*. an Σκολότου? ‖ βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *sz* ‖ ὁμωνυμίην
οὐνόμασαν *Cdz* ‖ 10. ὧδε σφέας *AB*, σφέας οὕτω *z* ‖ 11. σφίσι
φι ‖ 12. βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *sz* ‖ Ταργιτάου seiunxi ‖ 13. χρόνον
14. τὸν ἱρὸν om. *ABCd* ‖ βασιλῆες *sz* ‖ ἐς om. *R* ‖ 16. τὸν ἱρὸν
ν *d* ‖ 17. διενιαυτίζειν *R* ‖ 18. ὅσα] ὡς *C* ‖ ἵππων *R* ‖ περιελάσειε
0. καταστήσεσθαι *dz* ‖ 21. μίην *z* ‖ μεγίστην ποιῆσαι *PRz* ‖
περθε *s* ‖ βορῆν ἄνεμον λέγουσι *R* ‖ 23. τ' *R* ‖ προσωτέρωι *AB*

τὴν γῆν καὶ τὸν ἠέρα εἶναι πλέον, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἀπο-
κληίοντα τὴν ὄψιν.
8 Σκύθαι μὲν ὧδε ὑπὲρ σφέων τε αὐτῶν καὶ τῆς χώρης
τῆς κατύπερθε λέγουσι, Ἑλλήνων δὲ οἱ τὸν Πόντον οἰκέοντες
ὧδε. Ἡρακλέα ἐλαύνοντα τὰς Γηρυόνεω βοῦς ἀπικέσθαι ἐς
γῆν ταύτην ἐοῦσαν ἐρήμην, ἥντινα νῦν Σκύθαι νέμονται.
Γηρυόνεα δὲ οἰκέειν ἔξω τοῦ Πόντου, κατοικημένον τὴν
Ἕλληνες λέγουσι Ἐρύθειαν νῆσον τὴν πρὸς Γαδείροισι τοῖσι
ἔξω Ἡρακλέων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ. τὸν δὲ Ὠκεανὸν
λόγῳ μὲν λέγουσι ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων ἀρξάμενον γῆν πέρι
πᾶσαν ῥέειν, ἔργῳ δὲ οὐκ ἀποδεικνῦσι. ἐνθεῦτεν τὸν Ἡρακλέα
ἀπικέσθαι ἐς τὴν νῦν Σκυθίην χώρην καλεομένην, καὶ κα-
ταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χειμῶνά τε καὶ κρυμόν, ἐπειρυσάμενον
τὴν λεοντέην κατυπνῶσαι, τὰς δέ οἱ ἵππους [τὰς] ὑπὸ τοῦ
ἅρματος νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀφανισθῆναι θείῃ
9 τύχῃ. ὡς δ' ἐγερθῆναι τὸν Ἡρακλέα, δίζησθαι, πάντα δὲ
τῆς χώρης ἐπεξελθόντα τέλος ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ὑλαίην
καλεομένην γῆν· ἐνθαῦτα δὲ αὐτὸν εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ μιξο-
πάρθενόν τινα ἔχιδναν διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν
γλουτῶν εἶναι γυναικός, τὰ δὲ ἔνερθε ὄφιος. ἰδόντα δὲ καὶ
θωυμάσαντα ἐπείρεσθαί μιν εἴ κου ἴδοι ἵππους πλανωμένας·
τὴν δὲ φάναι ἑωυτὴν ἔχειν καὶ οὐκ ἀποδώσειν ἐκείνῳ πρὶν ἤ
οἱ μιχθῆναι· τὸν δὲ Ἡρακλέα μιχθῆναι ἐπὶ τῷ μισθῷ τού-
τῳ. κείνην τε δὴ ὑπερβάλλεσθαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων,

---

5 sqq. (Hippolytus) αἱρέσ. ἔλεγχ. V 25 p. 216 Gott. — 18.-20 Eustathius Dion. 310

1. ἀέρα εἶναι πλέων *d* ‖ ἀποκλήοντα *R* ‖ 3. ὧδε *C* ut fere ‖ αὐτέων *R* ‖ 4. οἰκέουσι *R* ‖ 5. γηρυόναο βόας ἐπικέσθαι *R* ‖ 7. γηρυόνην *R* 8. οἱ ἕλληνες *R* ‖ γαδείροισι *ABPd*: γειδείροισι *C* (?), γηδείροισι *Rz* ‖ 9. ἔξω *PR*: ἔξω ἐπὶ ‖ ἡρακληίων *z* ‖ 10. περὶ *L* ‖ 11. ἐνθεῦτε *R* ‖ 12. ὡς ἀπικέσθαι *R* ‖ σκυθικὴν *R* ‖ καὶ καταλαβεῖν Herold: καταλαβεῖν ‖ 13. χειμῶνα καὶ κρυμμὸν *R* ‖ 14. τὴν *R*: δὲ τὴν ceteri ‖ λεοντῆν *Rz*, λεοντῆν ceteri τὰς damnavit Krueger ‖ ἀπὸ *Rdz* ‖ 15. χρόνῳ] χώρῳ *Dz* ‖ θείῃ τύχῃ ἀφανισθῆναι *R* ‖ 16. δὲ *R* ‖ δίζεσθαι *dz* ‖ τὰ πάντα δὲ *R*, πάντα δὲ τὰ z ‖ 18. καλεομένην γῆν om. *R* ‖ 19. τινα om. *R* ‖ 20. γλουτῶν *ABd*, Eust.: γλουτέων ‖ δ' ἔνερθε *AB*, δὲ ἔνερθεν ceteri ‖ 21. θωμάσαντα *Rd* ‖ εἶδεν *ABd* ‖ 22. πρὶν ἢ *PRz*: πρὶν ‖ 23. μιχθῇ *R* ‖ 24. ὑπερβαλέσθαι z

ένην ὡς πλεῖστον χρόνον συνεῖναι τῷ Ἡρακλέι, καὶ ιισάμενον ἐθέλειν ἀπαλλάσσεσθαι· τέλος δὲ ἀποδι- αὐτὴν εἰπεῖν "ἵππους μὲν δὴ ταύτας ἀπικομένας ἔσωσά τοι ἐγώ, σῶστρά τε σὺ παρέσχες· ἐγὼ γὰρ ἐκ ῖς παῖδας ἔχω. τούτους, ἐπεὰν γένωνται τρόφιες, ὅ ποιέειν, ἐξηγέο σύ, εἴτε αὐτοῦ κατοικίζω (χώρης γὰρ χω τὸ κράτος αὐτή) εἴτε ἀποπέμπω παρὰ σέ." τὴν ταῦτα ἐπειρωτᾶν, τὸν δὲ λέγουσι πρὸς ταῦτα εἰπεῖν ἀνδρωθέντας ἴδῃ τοὺς παῖδας, τάδε ποιεῦσα οὐκ ἂν οις. τὸν μὲν ἂν ὁρᾷς αὐτῶν τόδε τὸ τόξον ὧδε δια- ον καὶ τῷ ζωστῆρι τῷδε καταζωννύμενον, τοῦτον δε τῆς χώρης οἰκήτορα ποιεῦ· ὃς δ' ἂν τούτων τῶν ῶν ἐντέλλομαι λείπηται, ἔκπεμπε ἐκ τῆς χώρης. καὶ ποιεῦσα αὐτή τε εὐφρανέεαι καὶ τὰ ἐντεταλμένα ποιή- τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον (δύο γὰρ έειν τέως Ἡρακλέα) καὶ τὸν ζωστῆρα προδέξαντα. ῦναι τὸ τόξον τε καὶ τὸν ζωστῆρα ἔχοντα ἐπ' ἄκρης ιβολῆς φιάλην χρυσέην, δόντα δὲ ἀπαλλάσσεσθαι. ἐπεί οἱ γενομένους τοὺς παῖδας ἀνδρωθῆναι, τοῦτο οὐνόματα θέσθαι, τῷ μὲν Ἀγάθυρσον αὐτῶν, τῷ δ' ρ Γελωνόν, Σκύθην δὲ τῷ νεωτάτῳ, τοῦτο δὲ τῆς ῆς μεμνημένην αὐτὴν ποιῆσαι τὰ ἐντεταλμένα. καὶ μέν οἱ τῶν παίδων, τόν τε Ἀγάθυρσον καὶ τὸν Γελω- οἵους τε γενομένους ἐξικέσθαι πρὸς τὸν προκείμενον οἴχεσθαι ἐκ τῆς χώρης ἐκβληθέντας ὑπὸ τῆς γεινα-

Λέξεις. — 5. Eustathius Od. p. 1468. — 15. Schol. Aristid. . — 20. Probus ad Vergil. georg. II 115

ικλεῖ *ABd* ‖ 3. δὴ om. *Rd* ‖ 4. σῶστρα δὲ *R* ‖ ἔχω γὰρ ἐκ 5. παῖδας τρεῖς ἔχω *P*, παῖδας τρεῖς *R* ‖ γίνωνται *d* ‖ 7. αὐτῇ ἴδοιε *d*, ἴδηαι ceteri ‖ τοὺς παῖδας post ἀνδρωθέντας *R* ‖ ποιέουσα 10. αὐτέων *z* ‖ τὸ om. *ABC* ‖ διατεινάμενον *R* ‖ 11. τόδε *z* ‖ ζωννύμενον *P*[m] *R* ‖ 12. μὲν δὴ *R* ‖ ποίευ *C*, πόειν *d* ‖ τούτων έων ‖ 13. λείπηται *ABP*: λίπηται ‖ ἐκ om. *B*[1] ‖ 14. ποιέουσα η *R* ‖ εὐφρανέεαι *Pz*: εὐφρανέαι *ABd*, εὐφράνεαι *CR* ‖ 16. τῶ ‖ προδείξαντα *R*, πρὸς δείξαντα *AB*, προσδείξαντα ceteri ‖ 17. τε *d* ‖ 18. χρυσέαν *Bpr*. ‖ δόντα *R*: διδόντα ‖ 19. γινομένους θεῖναι *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 22. ἐπιτολῆς *bz* ‖ 23. δὴ om. *Ppr*.*R* ‖ *BCd*

μένης. τὸν δὲ νεώτατον αὐτῶν Σκύθην ἐπιτελέσαντ μεῖναι ἐν τῇ χώρῃ. καὶ ἀπὸ μὲν Σκύθεω τοῦ Ἡ γενέσθαι τοὺς αἰεὶ βασιλέας γινομένους Σκυθέων, ἀπὸ φιάλης ἔτι καὶ ἐς τόδε φιάλας ἐκ τῶν ζωστήρων Σκύθας· τὸ δὴ μοῦνον μηχανήσασθαι τὴν μητέρα ταῦτα δὲ Ἑλλήνων οἱ τὸν Πόντον οἰκέοντες λέγουσι.

11 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἔχων ὧδε, τῷ μάλιστα μένῳ αὐτὸς πρόσκειμαι. Σκύθας τοὺς νομάδας οἰκέον τῇ Ἀσίῃ, πολέμῳ πιεσθέντας ὑπὸ Μασσαγετέων, ο διαβάντας ποταμὸν Ἀράξην ἐπὶ γῆν τὴν Κιμμερίην (τ νῦν νέμονται Σκύθαι, αὕτη λέγεται τὸ παλαιὸν εἶναι ρίων), τοὺς δὲ Κιμμερίους ἐπιόντων Σκυθέων βουλε ὡς στρατοῦ ἐπιόντος μεγάλου, καὶ δὴ τὰς γνώμας κεχωρισμένας, ἐντόνους μὲν ἀμφοτέρας, ἀμείνω δὲ τ βασιλέων· τὴν μὲν γὰρ δὴ τοῦ δήμου φέρειν γνώμ ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη μηδὲ πρὸ σποδοῦ δεόμεν δυνεύειν, τὴν δὲ τῶν βασιλέων διαμάχεσθαι περὶ τῆς τοῖσι ἐπιοῦσι. οὔκων δὴ ἐθέλειν πείθεσθαι οὔτε τοῖσι λεῦσι τὸν δῆμον οὔτε τῷ δήμῳ τοὺς βασιλέας· τοὺς ἀπαλλάσσεσθαι βουλεύεσθαι ἀμαχητὶ τὴν χώρην παρα τοῖσι ἐπιοῦσι· τοῖσι δὲ βασιλεῦσι δόξαι ἐν τῇ ἑωυτῶν ἀποθανόντας μηδὲ συμφεύγειν τῷ δήμῳ, λογισαμένο τε ἀγαθὰ πεπόνθασι καὶ ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδο ἐπίδοξα καταλαμβάνειν. ὡς δὲ δόξαι σφι ταῦτα, διασ καὶ ἀριθμὸν ἴσους γενομένους μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλου τοὺς μὲν ἀποθανόντας πάντας ὑπ' ἑωυτῶν θάψαι τὸν

---

1. νεώτερον z ‖ αὐτέων Rs ‖ 2. καὶ - τοῦ om. B[1] ‖ 3. ἀεὶ βασιλῆας sz ‖ 4. ἔτι] ἔτι δὲ z ‖ 5. τὸν z ‖ μηχανήσασθαι PR: σθαι· ‖ σκύθηι P, σκύθη R: σκύθην ‖ 7. ἄλλος] ἅτερος z ‖ 9. πι dz ‖ Μασαγετέων z ‖ 10. ἀράξιν C, Ἀράξεα z ‖ 14. ἀμφοτέρ 15. βασιλήων z ‖ δὴ om. PR ‖ 16. πρᾶγμα AB ‖ εἴη] εἰ R ABRdz ‖ πρὸ σποδοῦ correxi: προπολλοῦ AB, πρὸ πολλοῦ Cdz, π λοὺς PR ‖ δεόμενον PRz: δεόμενα AB[2]Cd, γινόμενα B[1]. οὐδὲν δέον Valckenaer, δέοι μένοντας Buttmann, μένοντας Bredovius ‖ 17. β z ‖ 18. ἐπιεῦσι z ‖ 19. τὸν δῆμον οὔτε om. R ‖ βασιλῆας z ‖ 20 διδόντας Rs ‖ 21. κεῖσθαι ABR ‖ 24. καταλαμβάνειν Reiske λαμβάνει ‖ δ' ἔδοξε R

ιμμερίων παρὰ ποταμὸν Τύρην (καί σφεων ἔτι δῆλός τάφος), θάψαντας δὲ οὕτω τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς χώρης θαι· Σκύθας δὲ ἐπελθόντας λαβεῖν ἐρήμην τὴν χώρην. ν ἔστι μὲν ἐν τῇ Σκυθικῇ Κιμμέρια τείχεα, ἔστι δὲ 12 ήια Κιμμέρια, ἔστι δὲ καὶ χώρη οὔνομα Κιμμερίη, ὲ Βόσπορος Κιμμέριος καλεόμενος. φαίνονται δὲ οἱ ριοι φεύγοντες ἐς τὴν Ἀσίην τοὺς Σκύθας καὶ τὴν ησον κτίσαντες, ἐν τῇ νῦν Σινώπη πόλις Ἑλλὰς ι. φανεροὶ δέ εἰσι καὶ οἱ Σκύθαι διώξαντες αὐτοὺς βαλόντες ἐς γῆν τὴν Μηδικήν, ἁμαρτόντες τῆς ὁδοῦ· γὰρ Κιμμέριοι αἰεὶ τὴν παρὰ θάλασσαν ἔφευγον, οἱ δὲ ἐν δεξιῇ τὸν Καύκασον ἔχοντες ἐδίωκον ἐς δ ἐσέβαλον τὴν Μηδικήν, ἐς μεσόγαιαν τῆς ὁδοῦ τραφθέντες. δὲ ἄλλος ξυνὸς Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων λεγόμενος εἴρηται.

φη δὲ Ἀριστέης ὁ Καϋστροβίου ἀνὴρ Προκοννήσιος 13 ἔπεα, ἀπικέσθαι ἐς Ἰσσηδόνας φοιβόλαμπτος γενό- Ἰσσηδόνων δὲ ὑπεροικέειν Ἀριμασποὺς ἄνδρας μουν- μους, ὑπὲρ δὲ τούτων τοὺς χρυσοφύλακας γρῦπας, δὲ τοὺς Ὑπερβορέους κατήκοντας ἐπὶ θάλασσαν. τού- ν πάντας πλὴν Ὑπερβορέων, ἀρξάντων Ἀριμασπῶν, ῖσι πλησιοχώροισι ἐπιτίθεσθαι, καὶ ὑπὸ μὲν Ἀριμα- ξωθέεσθαι ἐκ τῆς χώρης Ἰσσηδόνας, ὑπὸ δὲ Ἰσσηδό- κύθας, Κιμμερίους δὲ οἰκέοντας ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ κυθέων πιεζομένους ἐκλείπειν τὴν χώρην. οὕτω οὐδὲ

. Κιμμέριοι - 9 οἴκισται Eustathius Dion. 772

ὸν] τὸν *R* ‖ δῆλος ἐστὶ *P*, δῆλος ἔστι *R* ‖ 2. διέξοδον *R* ‖ σθαι *R* ‖ τὴν χώρην ἐρήμην *ABd* ‖ 4. τῇ om. *C* ‖ 5. χώρη] τῶ ‖ κιμμερία *R* ‖ 6. βοόσπορος *R* ‖ 8. χερσόννησον *C*, χερόννησον οἴκηται *R*. οἰκεῖται Eust. ‖ καὶ om. *R* ‖ 10. ἐμβαλόντες *R* ‖ 11. ἀεὶ 12. ἐς δ *Pz*: ἐσοῦ *AB*, ἐς οὗ *Cd*, ἔς τ' *R* ‖ 13. γῆν] om. *R*, post ‖ μεσόγεαν *R* ‖ τραφθέντας *B*[1], τραφέντες *C*, στραφέντες *R* ‖ μενος *dz* ‖ 16. ἀρισταίης *d* ‖ 17. σηδόνας *B*[1] ‖ φοιβόληπτος λαμπος *z* ‖ 18. δὲ *B*[2]*CR*: δ' *Pdz*, om. *AB*[1] ‖ 19. τούτων *AB*: ‖ γρόπας *Cdz* ‖ 20. τουτέων *Rz* ‖ 22. ἀεὶ *AB* ‖ 25. ἐκλιπεῖν οὐδὲ] δὲ *C*, οὐδὲ δὲ *R*

14 οὗτος συμφέρεται περὶ τῆς χώρης ταύτης Σκύθῃσι. κα
μὲν ἦν Ἀριστέης ὁ ταῦτα εἴπας, εἴρηκα. τὸν δὲ περὶ
ἤκουον λόγον ἐν Προκοννήσῳ καὶ Κυζίκῳ, λέξω. Ἀρ
γὰρ λέγουσι, ἐόντα τῶν ἀστῶν οὐδενὸς γένος ὑποδεέσ
ἐσελθόντα ἐς κναφήιον ἐν Προκοννήσῳ ἀποθανεῖν, κ
κναφέα κατακληίσαντα τὸ ἐργαστήριον οἴχεσθαι ἀγγελ
τοῖσι προσήκουσι τῷ νεκρῷ. ἐσκεδασμένου δὲ ἤδη τοῦ
ἀνὰ τὴν πόλιν ὡς τεθνεὼς εἴη ὁ Ἀριστέης, ἐς ἀμφισβ
τοῖσι λέγουσι ἀπικνέεσθαι ἄνδρα Κυζικηνὸν ἥκοντα ἐξ
κης πόλιος, φάντα συντυχεῖν τέ οἱ ἰόντι ἐπὶ Κυζίκου
λόγους ἀπικέσθαι. καὶ τοῦτον μὲν ἐντεταμένως ἀμφισβ
τοὺς δὲ προσήκοντας τῷ νεκρῷ ἐπὶ τὸ κναφήιον πα
ἔχοντας τὰ πρόσφορα ὡς ἀναιρησομένους· ἀνοιχθέντος
οἰκήματος οὔτε τεθνεῶτα οὔτε ζῶντα φαίνεσθαι Ἀρι
μετὰ δὲ ἑβδόμῳ ἔτεϊ φανέντα αὐτὸν ἐς Προκόννησον π
τὰ ἔπεα ταῦτα τὰ νῦν ὑπ᾽ Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλ
15 ποιήσαντα δὲ ἀφανισθῆναι τὸ δεύτερον. ταῦτα μὲν αἱ
αὗται λέγουσι, τάδε δὲ οἶδα Μεταποντίνοισι τοῖσι ἐν Ἰ
συγκυρήσαντα μετὰ τὴν ἀφάνισιν τὴν δευτέρην Ἀρ
ἔτεσι τεσσεράκοντα καὶ διηκοσίοισι, ὡς ἐγὼ συμβαλλό
ἐν Προκοννήσῳ τε καὶ Μεταποντίῳ εὕρισκον. Μεταπο

---

1. καὶ ὅθεν - p. 365, 14 εἰρήσθω Origenes c. Cels. III 26. — Aeneas Gaz. p. 72 Boiss. — 9. Eustathius Od. p. 1650. — 20. Chiliad. II 733

1. Σκύθῃσι post συμφέρεται *R* ‖ 2. ἔην *z* ‖ εἴπας *PtR*. Orig. : πο εἴρηκα *ABC*. Orig. : εἴρηται ‖ ὃν Orig. ‖ 3. προκονήσω Orig. ‖ 4. *q*, γένεος *z*. Orig. ‖ 5. εἰσελθόντα Orig. ‖ 8. τεθνεὼς *R*. Orig. : τ *AB*, τεθνηκὼς reliqui ‖ ὁ om. *ABd* ‖ ἀμφιβάσιας *C*, ἀμφιβασ 9. ἀπικέσθαι *PR*, ἀφικέσθαι Orig. ‖ ἀρτακίης *R*. Eust. ‖ 10. φάντασμα Orig. ‖ ὄντι *R* ‖ ἐς ᾅδου ἀφικέσθαι Orig. ‖ 11. ἀμφισ Orig. : ἀμφισβητεῖν *R*, ἀμφισβητέειν ceteri ‖ 12. νέκυϊ Orig. ‖ 13. σόμενον *d* ‖ 14. οὔτε ζῶντα οὔτε τεθνεῶτα Orig. ‖ 15. ἔτει *AB* Orig. ‖ 16. τὰ] ἃ δὴ Orig. ‖ ὑπὸ Orig. ‖ Ἀριμάσπεια Orig. Τ καλέονται *Cpr*. ‖ 17. τὸ δεύτερον om. *ABCd* ‖ μὲν] μὲν οὖν Orig. ‖ *R* ‖ τάδε δὲ *R*. Orig. : τὰ. δε δὲ *P*, τὰ δὲ reliqui ‖ Ἰταλίᾳ Orig. ‖ 19. ράσαντα *R* ‖ δευτέραν Orig. ‖ Ἀριστέως Orig., ἀριστέω τοῦ προκο *qz* ‖ 20. τεσσαράκοντα *CRd*. Orig. ‖ διηκοσίοισι *ABCd*. Orig. Aen. τριηκοσίοισι ‖ συμβαλόμενος *R* ‖ 21. ἐν] τὰ ἐν Reiske ‖ μεταποντίνο Μεταποντίνοις Orig.

ὐτὸν Ἀριστέην φανέντα σφι ἐς τὴν χώρην κελεῦσαι
Ἀπόλλωνος ἱδρύσασθαι καὶ Ἀριστέω τοῦ Προκοννη-
τωνυμίην ἔχοντα ἀνδριάντα παρ' αὐτὸν ἱστάναι· φάναι
ρι τὸν Ἀπόλλωνα Ἰταλιωτέων μούνοισι δὴ ἀπικέσθαι
χώρην, καὶ αὐτός οἱ ἕπεσθαι ὁ νῦν ἐὼν Ἀριστέης·
έ, ὅτε εἵπετο τῷ θεῷ, εἶναι κόραξ. καὶ τὸν εἰπόντα
ἀφανισθῆναι, σφέας δὲ Μεταποντῖνοι λέγουσι ἐς Δελ-
έμψαντας τὸν θεὸν ἐπειρωτᾶν ὅ τι τὸ φάσμα τοῦ ἀν-
υ εἴη. τὴν δὲ Πυθίην σφέας κελεύειν πείθεσθαι τῷ
τι, πειθομένοισι δὲ ἄμεινον συνοίσεσθαι. καὶ σφέας
νους ταῦτα ποιῆσαι ἐπιτελέα. καὶ νῦν ἕστηκε ἀνδριὰς
ιίην ἔχων Ἀριστέω παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι τοῦ
ωνος, πέριξ δὲ αὐτὸν δάφναι ἑστᾶσι· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν
ρῇ ἵδρυται. Ἀριστέω μέν νυν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω.
ς δὲ γῆς, τῆς πέρι ὅδε ὁ λόγος ὥρμηται λέγεσθαι, 16
οἶδε ἀτρεκέως ὅ τι τὸ κατύπερθέ ἐστι· οὐδενὸς γὰρ δὴ
εω εἰδέναι φαμένου δύναμαι πυθέσθαι· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ
έης, τοῦ περ ὀλίγῳ πρότερον τούτων μνήμην ἐποιεύ-
οὐδὲ οὗτος προσωτέρω Ἰσσηδόνων ἐν αὐτοῖσι τοῖσι
ποιέων ἔφησε ἀπικέσθαι· ἀλλὰ τὰ κατύπερθε ἔλεγε
φὰς Ἰσσηδόνας εἶναι τοὺς ταῦτα λέγοντας. ἀλλ' ὅσον
ιεῖς ἀτρεκέως ἐπὶ μακρότατον οἷοί τε ἐγενόμεθα ἀκοῇ
θαι, πᾶν εἰρήσεται.
πὸ τοῦ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου (τοῦτο γὰρ τῶν πα- 17

ὲρ φασι *Rz*, δέ φασι Orig. ‖ χώρην] πόλιν *dz* ‖ 2. ἀπόλλωνός *P*, ος *R*. Orig.: ἀπόλλωνι ‖ ἀριστέου *ABCd* ‖ 3. καὶ ἀνδριάντα ρ' αὐτὸν στῆσαι *R*, παραστῆναι Orig. ‖ 4. σφιν Orig. ‖ ἰταλεωτέων om. *CP* ‖ 6. δέ] δέ οἱ *R* ‖ τὸν] τὸν μὲν *R*. Orig. ‖ εἴπαντα *R* ‖ ωτᾶιν *P* ut fere, ἐπερωτᾶν Orig. ‖ ὅτι τε φάντασμα Orig. ‖ 9. τὴν 10. πειθομένοισί τε Orig. ‖ καὶ σφέας *P*. Orig.: καὶ σφεα *R*, καὶ σφεας ‖ 11. ἐπιτέλειον Orig. ‖ 12. ἀρίστεω *d*, Ἀριστέης Orig., Ἀριστέας ν Aen. ‖ τὠγάλματι *C* ‖ 13. περὶ *ABCd* ‖ αὐτῶν *R* ‖ δάφναι εἰσι 14. ἀρίστεω *d* ‖ 15. ὁ λόγος ὅδε *z* ‖ ὅρμηται *AB* ‖ 16. ἀτρεκέως kker: ἀτρεκὲς· ὡσότι *AB*, ἀτρεκὲς ὡς ὅ τι *C*, ἀτρεκέως ὡς ὅ τι *bz*, *PRd* ‖ κατύπερθέν *d* ‖ 17. οὐδὲ γὰρ *PR*: οὐδενὸς γὰρ ‖ 18. τοῦ γῳ τούτων πρότερον *R* ‖ 19. προσωτέρωι *AB* ‖ ἐν αὐτοῖσι] αὐτὸς ἐν . κατύπερθεν *Rd* ‖ 21. ἀκοῇ om. *ABCd* ‖ 22. ἐπιμακρότατον *A* μεθα *CPz*, τε γενόμεθα *R* ‖ ἀκοῇ om. *R* ‖ 24. βορυσθενεητέων *AB*, ιτέων *R*

ραθαλασσίων μεσαίτατόν ἐστι πάσης τῆς Σκυθίης), ἀπὸ τούτου πρῶτοι Καλλιππίδαι νέμονται ἐόντες Ἕλληνες Σκύθαι, ὑπὲρ δὲ τούτων ἄλλο ἔθνος οἳ Ἀλαζόνες καλέονται. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Καλλιππίδαι τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταὐτὰ Σκύθῃσι ἐπασκέουσι, σῖτον δὲ καὶ σπείρουσι καὶ σιτέονται, καὶ κρόμμυα καὶ σκόροδα καὶ φακοὺς καὶ κέγχρους. ὑπὲρ δὲ Ἀλαζόνων οἰκέουσι Σκύθαι ἀροτῆρες, οἳ οὐκ ἐπὶ σιτήσι σπείρουσι τὸν σῖτον ἀλλ᾽ ἐπὶ πρήσι. τούτων δὲ κατύπερθε οἰκέουσι Νευροί. Νευρῶν δὲ τὸ πρὸς βορέην ἄνεμον ἔρημον

18 ἀνθρώπων, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν. ταῦτα μὲν παρὰ τὸν Ὕπανιν ποταμόν ἐστι ἔθνεα πρὸς ἑσπέρης τοῦ Βορυσθένεος· ἀτὰρ διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω ἰόντι οἰκέουσι Σκύθαι γεωργοί, τοὺς Ἕλληνες οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι ποταμῷ καλέουσι Βορυσθενεΐτας, σφέας δὲ αὐτοὺς Ὀλβιοπολίτας. οὗτοι ὧν οἱ γεωργοὶ Σκύθαι νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἠῶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδοῦ, κατήκοντες ἐπὶ ποταμὸν τῷ οὔνομα κέεται Παντικάπης, τὸ δὲ πρὸς βορέην ἄνεμον πλόον ἀνὰ τὸν Βορυσθένεα ἡμερέων ἕνδεκα. ἤδη δὲ κατύπερθε τούτων ἡ ἔρημός ἐστι ἐπὶ πολλόν. μετὰ δὲ τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέουσι, ἔθνος ἐὸν ἴδιον καὶ οὐδαμῶς Σκυθικόν. τὸ δὲ τού-

περὶ τῶν Σκυθικῶν γενῶν καὶ τῆς αὐτῶν ὑπερκειμένης χώρας

---

2 sq. Strabo p. 550. — 12 sqq. (Ephorus apud Scymnum perieg. 804 sqq.)

1. σκυθικῆς *R* ‖ 2. καλλιππίδαι *ABR*: καλλιπίδαι ‖ ἑλληνοσκύθαι *R* ‖ 3. τούτων] αὐτέων *R* ‖ ἀλιζῶνες *R*. Strab., Ἀλαζῶνες Reiz ‖ 4. καλλιππίδαι *ABR*: καλλιπίδαι reliqui cum Strabone ‖ 5. σῖτον] κατὰ τὰ αὐτὰ *R* ‖ 6. σκόρδα *AB*[1] ‖ κέγχρη *R* ‖ 7. ἀλιζώνων *R* ‖ σιτήσει *L* ‖ 8. τὸν om. *AR* ‖ πρήσει *L* ‖ τουτέων *R* ‖ κατύπερθεν *d*, κατύπερτε *z* ‖ 9. τὰ πρὸς βορῆν *R* ‖ ἔρημον *ABz*: ἐρῆμον *CPd*, ἔρημος *R* ‖ 10. ὅσπανιν *R* 11. ποταμόν ἐστι *AB*, ποταμὸν εἰσὶν *d* ‖ ἑσπέρην *z* ‖ 12. ἡ om. *R* ‖ 13. ἄνω ἰόντι Herold: ἄνθρωποι *ABPdz*, ἄνοι *CR*. ἄνω Valckenaer ‖ 14. οἱ Ἕλληνες *R* ‖ οἱ οἰκέοντες *Rz*: οἰκέοντες ‖ ὑπὸ *R* ‖ 15. βορυσθενεΐτας *AB*, βορυσθενιται *A*[m], βορυσθενίτας *R* ‖ 16. ἠῶ *R*: ἕω ‖ 17. ποταμοῦ *d* ‖ κεῖται *L* ‖ 18. βορῆν νέμονται πλόον *R* ‖ 19. ἡμερῶν *R* ‖ ἤδη] ἡ *P*[t]*R* κατύπερτε *z* ‖ ἡ om. *P*[t]*R* ‖ 20. ἐρῆμος ἐστὶ *P*[t], ἔρημός ἐστι *R* ἐρῆμον *CP*

ων κατύπερθε ἔρημον ἤδη ἀληθέως καὶ ἔθνος ἀνθρώπων ὐδέν, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν. τὸ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ τῶν γεωργῶν ούτων Σκυθέων, διαβάντι τὸν Παντικάπην ποταμόν, νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, οὔτε τι σπείροντες οὐδὲν οὔτε ἀροῦν- ες· ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη πλὴν τῆς Ὑλαίης. οἱ ὲ νομάδες οὗτοι τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἡμερέων τεσσέρων καὶ δέκα δὸν νέμονται χώρην κατατείνουσαν ἐπὶ ποταμὸν Γέρρον. έρην δὲ τοῦ Γέρρου ταῦτα δὴ τὰ καλεύμενα βασιλήιά ἐστι 20
αὶ Σκύθαι οἱ ἄριστοί τε καὶ πλεῖστοι καὶ τοὺς ἄλλους νομί- οντες Σκύθας δούλους σφετέρους εἶναι· κατήκουσι δὲ οὗτοι ὸ μὲν πρὸς μεσαμβρίην ἐς τὴν Ταυρικήν, τὸ δὲ πρὸς ἠῶ πί τε τάφρον, τὴν δὴ οἱ ἐκ τῶν τυφλῶν γενόμενοι ὤρυξαν, αὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος τὸ ἐμπόριον τὸ καλέεται ρημνοί· τὰ δὲ αὐτῶν κατήκουσι ἐπὶ ποταμὸν Τάναϊν. τὰ ὲ κατύπερθε πρὸς βορέην ἄνεμον τῶν βασιληίων Σκυθέων ικέουσι Μελάγχλαινοι, ἄλλο ἔθνος καὶ οὐ Σκυθικόν. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε λίμναι καὶ ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων, κατ' ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν.

Τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάντι οὐκέτι Σκυθική, ἀλλ' ἡ μὲν 21
πρώτη τῶν λαξίων Σαυροματέων ἐστί, οἳ ἐκ τοῦ μυχοῦ ἀρξά- μενοι τῆς Μαιήτιδος λίμνης νέμονται τὸ πρὸς βορέην ἄνε- μον, ἡμερέων πεντεκαίδεκα ὁδόν, πᾶσαν ἐοῦσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δενδρέων· ὑπεροικέουσι δὲ τούτων δευ- τέρην λάξιν ἔχοντες Βουδῖνοι, γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέαν

17 sq. Eustathius Dion. 309. — 19. Τάναϊν - Σκυθική Schol. Dionys. Perieg. 303. — 20. (Hesychius v. λαξίων). — 24. Λέξεις

1. κατύπερθεν *Rd*, κατύπερτε z ‖ ἐρῆμον *CP*, ἔρημος *R* ‖ οὐδὲν ἀνθρώπων *R* ‖ 2. τὴν ἠῶ *R*: τὴν ἔω *ABdz*, ἔω *CP* ‖ 4. οὔτ' ἔτι Bekker ‖ 5. δὲ om. *C* ‖ ἡ πᾶσα bis *C* ‖ αὕτη πλὴν *PR*: αὕτη γῆ πλὴν z, αὕτη reliqui ‖ 6. οὗτοι om. *R* ‖ ἠῶ *R*; ἔω ‖ καὶ δέκα delebat Rennel ‖ 7. νέμονται *R* ‖ 8. πέριν *B* ‖ καλεόμενα *R* ‖ 9. οἱ om. *R* ‖ 10. κατοικοῦσι *ABC* ‖ 11. μεσημβρίην *ABd* ‖ ἠῶ *C*, ἔων *R* ‖ 12. τε om. *ABCd* ‖ 13. μαιώτιδος *AB* ‖ 15. κατύπερτε z ‖ βορέειν *B*, βορῆν *R* ‖ 16. Μελάγχλαινοι - Σκυθικόν om. *ABCd* ‖ 17. κατύπερτε z ‖ ἐρῆμος ἐστὶ *CP*, ἔρημος sine ἐστι *R* ‖ 18. καθ' *R* ‖ 19. δὲ] γὰρ Schol. Dion. ‖ οὐκ ἔστι *P*¹*R* ‖ Σκυθία Schol. Dion. ‖ 21. μαιώτιδος *AB* ‖ τὸ *ABR*: τὰ ‖ βορῆν *R* ‖ 23. ἡμερέων *R* ‖ τούτων *P*: τουτέων *R*, τούτοισι ceteri ‖ 24. λᾶξιν *P* ‖ δασείην *ABR*, δασέην reliqui

22 ὕλῃ παντοίῃ. Βουδίνων δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην
πρώτη μὲν ἔρημος ἐπ' ἡμερέων ἑπτὰ ὁδόν, μετὰ δὲ
ἔρημον ἀποκλίνοντι μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον νέμο
Θυσσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον· ζῶσι δὲ ἀπὸ θή
συνεχέες δὲ τούτοισι ἐν τοῖσι αὐτοῖσι τόποισι κατοικημ
εἰσὶ τοῖσι οὔνομα κέεται Ἰύρκαι, καὶ οὗτοι ἀπὸ θήρης ζῶ
τρόπῳ τοιῷδε. λοχᾷ ἐπὶ δένδρεον ἀναβάς, τὰ δέ ἐστι π
ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην· ἵππος δὲ ἑκάστῳ δεδιδαγμένος
γαστέρα κέεσθαι ταπεινότητος εἵνεκα ἕτοιμός ἐστι καὶ κυ
ἐπεὰν δὲ ἀπίδῃ τὸ θηρίον ἀπὸ τοῦ δενδρέου, τοξεύσας ἐπ
ἐπὶ τὸν ἵππον διώκει, καὶ ὁ κύων ἔχεται. ὑπὲρ δὲ τού
τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀποκλίνοντι οἰκέουσι Σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ
βασιληίων Σκυθέων ἀποστάντες καὶ οὕτω ἀπικόμενοι ἐς
τον τὸν χῶρον.

23 Μέχρι μὲν δὴ τῆς τούτων τῶν Σκυθέων χώρης ἐσ
καταλεχθεῖσα πᾶσα πεδιάς τε γῆ καὶ βαθύγαιος, τὸ δ'
τούτου λιθώδης τ' ἐστὶ καὶ τρηχέα. διεξελθόντι δὲ καὶ
τρηχέης χώρης πολλὸν οἰκέουσι ὑπώρεαν ὀρέων ὑψη
ἄνθρωποι λεγόμενοι εἶναι πάντες φαλακροὶ ἐκ γενετῆς γ
μενοι, καὶ ἔρσενες καὶ θήλεαι ὁμοίως, καὶ σιμοὶ καὶ γέ
ἔχοντες μεγάλα, φωνὴν δὲ ἰδίην ἱέντες, ἐσθῆτι δὲ χρεώμ

ὅτι Ἀργιππαῖοι καὶ φαλακροὶ καὶ γενειῆται ἄνδρες καὶ γυναῖκε
νῶνται καὶ ἱεροὶ λέγονται

---

6. (Pomponius Mela I 116). — 17 sqq. (idem I 117). — 20.
mus histor. IV 20

1. κατύπερτε z ‖ βορέην P: βορῆν ‖ ἔστι PRz ‖ 2. ἐρῆμος CP ‖ 3
μον CP ‖ ἀποκλίναντι Rdz ‖ 4. ζῶσι ABR: ζώουσι ‖ 5. κατοικημ
sine εἰσὶ R, κατοικημένοισι εἰσὶ z ‖ 6. κεῖται L ‖ Ἰύρκαι z. 'Turcae' M
ζῶντες ABRd: ζώοντες ‖ 7. δενδρέων C ‖ 8. ἑκάστω ἔστι R ‖ 9. κ
L ‖ ἑτοῖμος ἐστὶ CP, ἕτοιμος sine ἔστι R ‖ 10. ἐπειδὰν Rz ‖ ἀπίδῃ
δένδρου AB ‖ τοξεύσας καὶ ἐπιβὰς R ‖ 11. ἕπεται PRz ‖ τουτέων
τῶι
12. τὸ C, τῶ R ‖ ἠώ C ut fere solet ‖ ἀποκλίναντι C, ἀποκλι
τετραμμένον z ‖ 13. οὕτως ABd ‖ 15. ἔστι PRz ‖ 16. βαθύγαιος Be
βαθύγεως dz, βαθύγεος ceteri ‖ 17. τ' om. ABCd ‖ ἔστι P ‖ τρηχ
τρηχείη z, τρηχέη ceteri ‖ καὶ om. R ‖ 18. τρηχείης Rz ‖ χῶρον
ουρέων Cdz ‖ 19. γενετῆς R ‖ γενόμενοι d ‖ 20. θήλειαι R ‖ 21.
B ‖ χρεωμένοισι C, χρεόμενοι P

υθικῇ, ζῶντες δὲ ἀπὸ δενδρέων. ποντικὸν μὲν οὔνομα τῷ νδρέῳ ἀπ᾽ οὗ ζῶσι, μέγαθος δὲ κατὰ συκέην μάλιστά κῃ· ρπὸν δὲ φορέει κυάμῳ ἴσον, πυρῆνα δὲ ἔχει. τοῦτο ἐπεὰν νηται πέπον, σακκέουσι ἱματίοισι, ἀπορρέει δὲ ἀπ᾽ αὐτοῦ χὺ καὶ μέλαν· οὔνομα δὲ τῷ ἀπορρέοντί ἐστι ἄσχυ· τοῦτο ὶ λείχουσι καὶ γάλακτι συμμίσγοντες πίνουσι, καὶ ἀπὸ τῆς χύτητος αὐτοῦ τῆς τρυγὸς παλάθας συντιθεῖσι καὶ ταύτας τέονται. πρόβατα γάρ σφι οὐ πολλά ἐστι· οὐ γάρ τι σπουῖαι αἱ νομαὶ αὐτόθι εἰσί. ὑπὸ δενδρέῳ δὲ ἕκαστος κατοίται, τὸν μὲν χειμῶνα ἐπεὰν τὸ δένδρεον περικαλύψῃ πίλῳ εγνῷ λευκῷ, τὸ δὲ θέρος ἄνευ πίλου. τούτους οὐδεὶς ἀδιει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι· οὐδέ τι ἀρήιον λον ἐκτέαται. καὶ τοῦτο μὲν τοῖσι περιοικέουσι οὗτοί εἰσι τὰς διαφορὰς διαιρέοντες, τοῦτο δέ, ὃς ἂν φεύγων καταγῃ ἐς τούτους, ὑπ᾽ οὐδενὸς ἀδικέεται. οὔνομα δέ σφι ἐστὶ ργιππαῖοι.

Μέχρι μέν νυν τῶν φαλακρῶν τούτων πολλὴ περιφανείη 24 ς χώρης ἐστὶ καὶ τῶν ἔμπροσθε ἐθνέων· καὶ γὰρ Σκυθέων νὲς ἀπικνέονται ἐς αὐτούς, τῶν οὐ χαλεπόν ἐστι πυθέσθαι ὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν λων Ποντικῶν ἐμπορίων· Σκυθέων δὲ οἳ ἂν ἔλθωσι ἐς τούς, δι᾽ ἑπτὰ ἑρμηνέων καὶ δι᾽ ἑπτὰ γλωσσέων διαπρήσονται. μέχρι μὲν δὴ τούτων γινώσκεται, τὸ δὲ τῶν φαλα-

3. πυρῆνα - 4 πέπον Athenaeus p. 57c. — Eustathius Il. p. 624. — 4. Aelius Dionysius apud Eustath. Il. p. 940. Photius ac Suidas v. σακεύουσι. Bachmanni Anecd. I p. 365. Bekkeri Anecd. p. 113. — 5. (Theognostus can. 488). — 7. Λέξεις. — 16. (Zenobius prov. V 25)

1. πάντοικον R || μὲν om. R || 2. ἀπὸ τοῦ ζώουσι R || 3. ἴσον d || δ᾽ ἔχει τοῦτο Athen. || ἐπὰν Athen. Eust. || 4. πέπων d || σακκέοισιν , σκέουσι Bachm. An., σακκεύουσι Bekk. An., σακεύουσι Photius ac Suidas, ipsi scilicet ex Aelio perperam ut videtur sive lecto sive intellecto || δὲ Bd: δ᾽ || 5. ἐστὶ Pz, ἐστὶν d, ἔστιν R || 6. καὶ] δὲ καὶ z || λείχουσα ¹ || 7. παχυτῆτος dz || παλλάθας dz || συντιθεῖσι R: συντιθέασι || 8. τι] φι PR, τοι z || σπουδέαι B || 9. αἱ om. ABCd || 11. στενῷ R || 13. ἔκταται || 14. ὡς d || φεύγων R: καταφεύγων P, καταφεύγων reliqui || καταφύγοι || 16. Ὀργεμπαῖοι Zenob. R. 'Aremphaei' Mela. fortasse Ἀργεμπαῖοι || 7. τουτέων z || πολλὴν B¹ || περιφάνεια L || 18. ἔμπροσθε AB: ἔμπροσθεν || 9. πυθέσθαι, καὶ vulgo || 20. ἐμπορίου· καὶ z || 23. τουτέων Rz

κρῶν κατύπερθε οὐδεὶς ἀτρεκέως οἶδε φράσαι. ὄρ
ὑψηλὰ ἀποτάμνει ἄβατα καὶ οὐδείς σφεα ὑπερβαίνει
φαλακροὶ οὗτοι λέγουσι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες,
τὰ ὄρεα αἰγίποδας ἄνδρας, ὑπερβάντι δὲ τούτους
πους ἄλλους οἳ τὴν ἑξάμηνον κατεύδουσι. τοῦτο
ἐνδέκομαι τὴν ἀρχήν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸς ἠῶ τῶν φ
γινώσκεται ἀτρεκέως ὑπὸ Ἰσσηδόνων οἰκεόμενον, τ
κατύπερθε πρὸς βορέην ἄνεμον οὐ γινώσκεται οὔ
φαλακρῶν οὔτε τῶν Ἰσσηδόνων, εἰ μὴ ὅσα αὐτῶν
26 λεγόντων. νόμοισι δὲ Ἰσσηδόνες τοῖσιδε λέγονται χ
ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνῃ πατήρ, οἱ προσήκοντες πάντε
ἄγουσι πρόβατα, καὶ ἔπειτα ταῦτα θύσαντες καὶ κατα
τὰ κρέα κατατάμνουσι καὶ τὸν τοῦ δεκομένου τεθνεῶτ
ἀναμίξαντες δὲ πάντα τὰ κρέα δαῖτα προτίθενται.
κεφαλὴν αὐτοῦ ψιλώσαντες καὶ ἐκκαθήραντες καταχ
καὶ ἔπειτα ἅτε ἀγάλματι χρέωνται, θυσίας μεγάλας ἐ
ἐπιτελέοντες. παῖς δὲ πατρὶ τοῦτο ποιέει, κατά περ Ἕ
τὰ γενέσια. ἄλλως δὲ δίκαιοι καὶ οὗτοι λέγονται εἶν
27 κρατέες δὲ ὁμοίως αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀνδράσι. γινώ
μὲν δὴ καὶ οὗτοι, τὸ δὲ ἀπὸ τούτων τὸ κατύπερθε Ἰσ
εἰσὶ οἱ λέγοντες μουνοφθάλμους ἀνθρώπους καὶ χρυσο
γρῦπας εἶναι· παρὰ δὲ τούτων Σκύθαι παραλαβόντες

περὶ Ἀριμασπῶν καὶ ὅτι δυσχείμερος ἡ Σκυθικὴ χώρα

5. Eustathius Dion. 581. — 18. Bekkeri Anecd. p. 86

1. κατύπερθεν οὐδεὶς *R*, κατύπερτε οὐδεὶς *z*, οὐδεὶς κατύπερθε *A*
κατύπερθεν *d* ‖ ἀτρεκὲς *R* ‖ ὀρεά τε *R*, οὔρεα *CPdz* ‖ 2. σφεας
Cd ‖ 3. μὲν ἄπιστα *R* ‖ 4. οὔρεα *CPdz* ‖ αἰγίποδας *PRz*: ἱπ
ὑπερβάντα *R* ‖ τούτους τοὺς *PR* ‖ 5. ἄλλους ἀνθρώπους
καθεύδουσιν *A*, καθεύδουσι ceteri ‖ 6. τὴν om. *R* ‖ 7. ἀτρ
ABCd ‖ 8. βορῆν *R* ‖ 9. τῶν om. *R* ‖ αὐτῶν τουτέων *R*, αὐτέω
*B*²*z* ‖ 10. δὲ om. *R* ‖ τοῖσι δὲ *C*, τοιοῖσιδε *R* ‖ 11. ἀποθ
13. τεθνεῶτα *Rdz*: τεθνηκότα *CP*, τεθνηότα *AB* ‖ 14. τὰ om. *AB*
θέαται *C* ‖ 15. ἐκκαθάραντες *AB*, καθήραντες *R* ‖ καταχρυσοῦσι
χρυσοῦσι ‖ 16. ἅτε om. *R* ‖ χρέονται *P* ‖ 17. πατρὸς *z* ‖
CPz ‖ 20. τουτέων *B*²*R* ‖ κατύπερθεν *Rd* ‖ 21. τοὺς μουνοφθάλ
τοὺς χρυσοφύλακας *R* ‖ 22. γρύπας *bz* ‖ εἶναι om. *ABCd* ‖ τουτέ

Σκυθέων ἡμεῖς οἱ ἄλλοι νενομίκαμεν καὶ ὀνομά-
τοὺς σκυθιστὶ Ἀριμασπούς· ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι
σποῦ δὲ ὀφθαλμόν.
χείμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρη οὕτω 28
τί, ἔνθα τοὺς μὲν ὀκτὼ τῶν μηνῶν ἀφόρητος οἷος
ρυμός, ἐν τοῖσι ὕδωρ ἐκχέας πηλὸν οὐ ποιήσεις, πῦρ
ίων ποιήσεις πηλόν· ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται καὶ ὁ
ς πᾶς ὁ Κιμμέριος, καὶ ἐπὶ τοῦ χρυστάλλου οἱ ἐντὸς
Σκύθαι κατοικημένοι στρατεύονται καὶ τὰς ἁμάξας
υσι πέρην ἐς τοὺς Σίνδους. οὕτω μὲν δὴ τοὺς ὀκτὼ
ιατελέει χειμὼν ἐών, τοὺς δ᾽ ἐπιλοίπους τέσσερας
ὐτόθι ἐστί. κεχώρισται δὲ οὗτος ὁ χειμὼν τοὺς τρό-
σι τοῖσι ἐν ἄλλοισι χωρίοισι γινομένοισι χειμῶσι, ἐν
μὲν ὡραίην οὐκ ὕει λόγου ἄξιον οὐδέν, τὸ δὲ θέρος
ἀνίει· βρονταί τε ἦμος τῇ ἄλλῃ γίνονται, τηνικαῦτα
γίνονται, θέρεος δὲ ἀμφιλαφέες· ἢν δὲ χειμῶνος
γένηται, ὡς τέρας νενόμισται θωυμάζεσθαι. ὡς δὲ
εισμὸς γένηται, ἤν τε θέρεος ἤν τε χειμῶνος, ἐν τῇ
τέρας νενόμισται. ἵπποι δὲ ἀνεχόμενοι φέρουσι τὸν
τοῦτον, ἡμίονοι δὲ οὐδὲ ὄνοι οὐκ ἀνέχονται ἀρχήν.
λῃ ἵπποι μὲν ἐν κρυμῷ ἑστεῶτες ἀποσφακελίζουσι,
καὶ ἡμίονοι ἀνέχονται. δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος 29
ν τὸ κόλον διὰ ταῦτα οὐ φύειν κέρεα αὐτόθι. μαρ-
έ μοι τῇ γνώμῃ καὶ Ὁμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσείῃ ἔχον

---

q. Eustathius Dion. 31. — 5. τοὺς μὲν - 8 Κιμμέριος et 11. τοὺς
2 ἐστί Eustathius Dion. 669. — 7 sq. Gellius XVII 8. —
. 372, 4 idem Od. p. 1485

ομάζομεν *CPdz* ‖ 2. αὐτοὺς om. *R* ‖ 3. τὸν ὀφθαλμὸν *CPz* ‖
dz ‖ 6. κρυμμὸς *R* ‖ 8. τοῦ] τούτου τοῦ *R* ‖ κρυστάλου
τάφρης *R* ‖ ἀμάξας *R* ‖ 10. πέριν *B* ‖ Σίνδους Holsten: ινδους
ς reliqui ‖ 11. δὲ *dz* ‖ τέσσαρας *CR* ‖ 12. οὗτος om. *R* ‖
σι *R* ‖ 15. ὗον *z* ‖ 16. θέρος *R* ‖ 17. θωμάζεσθαι *AB*[1]*CR*,
d ‖ ὡς *AB* ‖ 18. καὶ om. *ABCd* ‖ θέρος *A*[1]*BCd*, θέρους
. ὡς τέρας θωυμάζεται *Pz*, ὡς τέρας θωμάζεται *R* ‖ 20. οὐδὲ om.
οὐκ om. *z* ‖ τὴν ἀρχὴν *z* ‖ 21. κρυμμῷ *R* ‖ 23. τὸ κόλον *ABd*:
C, τοκαθόλου *Pz*, τὸ καθόλου *R* ‖ 24. μου *PKdz* ‖ καὶ om. *ABCd*

καὶ Λιβύην, ὅθι τ᾽ ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι ὀρθῶς εἰρημένον, ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ παραγίνε κέρεα, ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κ κτήνεα ἀρχὴν ἢ φύοντα φύειν μόγις.

30 Ἐνθαῦτα μέν νυν διὰ τὰ ψύχεα γίνεται ταῦτα. θ δέ (προσθήκας γὰρ δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζητ τῇ Ἠλείῃ πάσῃ χώρῃ οὐ δυνέαται γίνεσθαι ἡμίον ψυχροῦ τοῦ χώρου ἐόντος οὔτε ἄλλου φανεροῦ αἰτίου φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἠλεῖοι ἐκ κατάρης τευ οὐ γίνεσθ ἡμιόνους· ἀλλ᾽ ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἐξελαύνουσι ἐς τοὺς πλησιοχώρους αὐτάς, καὶ ἔπειτ τῇ τῶν πέλας ἐπιεῖσι τοὺς ὄνους, ἐς ὃ ἂν σχῶσι αἱ γαστρί· ἔπειτα δὲ ὀπίσω ἀπελαύνουσι.

31 Περὶ δὲ τῶν πτερῶν τῶν Σκύθαι λέγουσι ἀνάπλε τὸν ἠέρα, καὶ τούτων εἵνεκα οὐκ οἷοί τε εἶναι οὔτε πρόσω τῆς ἠπείρου οὔτε διεξιέναι, τήνδε ἔχω περ γνώμην. τὰ κατύπερθε ταύτης τῆς χώρης αἰεὶ ἐλάσσονι δὲ τοῦ θέρεος ἢ τοῦ χειμῶνος, ὥσπερ κ ἤδη ὦν ὅστις ἀγχόθεν χιόνα ἁδρὴν πίπτουσαν εἶδε λέγω· οἶκε γὰρ ἡ χιὼν πτεροῖσι· καὶ διὰ τὸν χειμῶ τον ἐόντα τοιοῦτον ἀνοίκητα τὰ πρὸς βορέην ἐστὶ τῆς ταύτης. τὰ ὦν πτερὰ εἰκάζοντας τὴν χιόνα τοὺς Σ καὶ τοὺς περιοίκους δοκέω λέγειν. ταῦτα μέν νυν τὰ μακρότατα εἴρηται.

ὅτι παρὰ Ἠλείοις ἡμίονοι οὐ γίνονται περὶ τῶν πα λεγομένων πτερῶν

---

9. Eustathius Dion. 409

3. 4. φύει *R*. Eust. ‖ 5. θωμάζω *AB*[1]*R* ‖ 6. ἐδίζητο *PR* ἐζήτησε reliqui ‖ 7. ηλείηι *AB*, ἠλείηι *P*, ἠλείη *R* ‖ ἡμίον 9. ηλεῖοι *AB*[1], ἠλεῖοι *B*[2]*PR* ‖ κατάρης τευ *PRz*. (Eust.) : κατάρ σθαι σφίσι *C*: γίνεσθαί σφισι *ABd*, γίνεσθαί σφι reliqui ‖ 10. ἐὰν προσῆι *ABC*, προσῆ *d* ‖ τοὺς *d* ‖ 11. τοὺς] τὰς *R* ‖ 12. ἐσοῦ *AB*, ἐς οὗ reliqui ‖ ἔχωσιν *R* ‖ 14. πτερῶν] πτερωτῶν *z* ‖ *dz* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ οἷά *R* ‖ εἶναι om. *d* ‖ ἰδεῖν om. *C* ‖ *AB*, τήνδ᾽ *R* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 17. τὴν γνώμην *sz* ‖ 18. ὥσπε *A*[1] *dz* ‖ 20. ἔοικε *L* ‖ 21. ἀοίκητα *dz* ‖ βορῆν *L* ‖ ἔστιν *AB* ‖ σκύθας τὴν χιόνα *ABCd*

ρβορέων δὲ πέρι ἀνθρώπων οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι 32
ὔτε τινὲς ἄλλοι τῶν ταύτῃ οἰκημένων, εἰ μὴ ἄρα
ες. ὡς δὲ ἐγὼ δοκέω, οὐδ' οὗτοι λέγουσι οὐδέν·
γὰρ ἂν καὶ Σκύθαι, ὡς περὶ τῶν μουνοφθάλμων
ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων εἰρη-
τι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε
ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. πολλῷ δέ τι πλεῖστα περὶ 33
ήλιοι λέγουσι, φάμενοι ἱρὰ ἐνδεδεμένα ἐν καλάμῃ
Ὑπερβορέων φερόμενα ἀπικνέεσθαι ἐς Σκύθας, ἀπὸ
ων ἤδη δεκομένους αἰεὶ τοὺς πλησιοχώρους ἑκάστους
αὐτὰ τὸ πρὸς ἑσπέρης ἑκαστάτω ἐπὶ τὸν Ἀδρίην,
δὲ πρὸς μεσαμβρίην προπεμπόμενα πρώτους Δωδω-
Ἑλλήνων δέκεσθαι, ἀπὸ δὲ τούτων καταβαίνειν ἐπὶ
ιέα κόλπον καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν, πόλιν τε
πέμπειν μέχρι Καρύστου, τὸ δ' ἀπὸ ταύτης ἐκλι-
δρον· Καρυστίους γὰρ εἶναι τοὺς κομίζοντας ἐς
Τηνίους δὲ ἐς Δῆλον. ἀπικνέεσθαι μέν νυν οὕτω
ι ἱρὰ λέγουσι ἐς Δῆλον· πρῶτον δὲ τοὺς Ὑπερ-
τέμψαι φερούσας τὰ ἱρὰ δύο κόρας, τὰς ὀνομάζουσι
ἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην· ἅμα δὲ αὐτῇσι
ς εἵνεκεν πέμψαι τοὺς Ὑπερβορέους τῶν ἀστῶν
έντε πομπούς, τούτους οἳ νῦν Περφερέες καλέονται
άλας ἐν Δήλῳ ἔχοντες. ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοι-
ποπεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν, δεινὰ ποιευ-
σφεας αἰεὶ καταλάμψεται ἀποστέλλοντας μὴ ἀπο-

ερὶ τῶν λεγομένων Ὑπερβορέων

(Hesychius v. Πέρφερες?)

om. *ABCd* ‖ ἄρα *AB* ‖ 3. δὲ *PR* : δ' ‖ 4. ὥσπερ περὶ *R*, ὡς καὶ
ἀλλὰ *R* ‖ ὁμήρου et ἡσιόδου *s* ‖ 6. ἐόντι *R* : ὄντι ‖ 7. ἐποίησε]
ηρος *R* ‖ δέ τι *q* : δ' ἔτι *PRz*, δὴ *ABC*, δὲ *d* ‖ 8. αὐτέων *z* ‖
C ‖ 11. ἑκαστάτωι *AB*, ἑκάστωι *C*, ἑκάστω *d* ‖ 12. δὲ] δὴ
ους] πρὸς τοὺς *d* ‖ 13. τουτέων *Rz* ‖ 14. τε *CPR* : δὲ *ABd*,
. δὲ *R* ‖ 16. τοὺς – 20 Δήλιοι εἶναι om. *d*[1] ‖ 17. ἀπικνέεσθαι –
m. *ABC* ‖ οὕτω post ταῦτα *z* ‖ 18. ὑπερβορείους *AB*[1]
ζουσι *C*(?)*z* ‖ 20. αὐτοῖσι *z* ‖ 21. εἵνεκα *R* ‖ περφερέες *AB* :
, περιφερέες reliqui. Πέρφερες Hes. ‖ 25. ὑποδέκεσθαι *R*

δέκεσθαι, οὕτω δὴ φέροντας ἐς τοὺς οὔρους τὰ ἱρὰ ἐνδ
ἐν πυρῶν καλάμῃ τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν
τας προπέμπειν σφέα ἀπὸ ἑωυτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος. κ
μὲν οὕτω προπεμπόμενα ἀπικνέεσθαι λέγουσι ἐς Δῆλ
δὲ αὐτὸς τούτοισι τοῖσι ἱροῖσι τόδε ποιεύμενον πρ
τὰς Θρηικίας καὶ τὰς Παιονίδας γυναῖκας, ἐπεὰν θ
Ἀρτέμιδι τῇ βασιλείῃ, οὐκ ἄνευ πυρῶν καλάμης ἐχ
34 ἱρά. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτας οἶδα ποιεύσας·
• παρθένοισι ταύτῃσι τῇσι ἐξ Ὑπερβορέων τελευτησ
Δήλῳ κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες οἱ Δηλ
μὲν πρὸ γάμου πλόκαμον ἀποταμνόμεναι καὶ περὶ
εἱλίξασαι ἐπὶ τὸ σῆμα τιθεῖσι (τὸ δὲ σῆμά ἐστι ἔ
Ἀρτεμίσιον ἐσιόντι ἀριστερῆς χειρός, ἐπιπέφυκε δέ
ὅσοι δὲ παῖδες τῶν Δηλίων περὶ χλόην τινὰ εἱλίξα
35 τριχῶν τιθεῖσι καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸ σῆμα. αὗται μὲν δ
τιμὴν ἔχουσι πρὸς τῶν Δήλου οἰκητόρων. φασὶ δὲ
οὗτοι καὶ τὴν Ἄργην τε καὶ τὴν Ὦπιν ἐούσας παρθ
Ὑπερβορέων κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους
μένας ἀπικέσθαι ἐς Δῆλον ἔτι πρότερον Ὑπερόχη
Λαοδίκης. ταύτας μέν νυν τῇ Εἰλειθυίῃ ἀποφερού
τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον ἀπικέσθαι, τὴν δ
τε καὶ τὴν Ὦπιν ἅμα αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι ἀπικέσθα
καί σφι τιμὰς ἄλλας δεδόσθαι πρὸς σφέων· καὶ γὰρ
σφι τὰς γυναῖκας ἐπονομαζούσας τὰ οὐνόματα ἐν
τόν σφι Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε, παρὰ δὲ σφέω

1. σούρους *R* || ἐνδεδυμένα *z* || 2. τοῖς πλησιοχώροις W
3. σφέα *R*: σφέας || ἀπ' *PR* || εἰς *AB* || 6. θρήισσας *P*,
Θρῄσας *z* || θύσωσι *R* || 7. θυούσας *PRz*. ἑρδούσας Eldike, τ
ἐπιτελεούσας Reiske || 8. μὲν om. *ABCd* || οἶδα ταύτας *PRz*
d || τελευτησάσης *R*, τελευτήσασι *d* || 10. αἱ μὲν - 14 Δηλίων
11. ἀποτεμνόμεναι *Rd*[2] || καὶ] τὸν *d*[2] || 12. σῆμα ἐστὶν *ABd*, σ
σῆμα ἔστιν *R* || 13. ἰόντι *Rd*[2] || ἐλαῖα *AB*, ἐλαία *P* || 14. ὅσοι
15. προτιθεῖσι *R* || ταύτην τὴν τιμὴν *Rdz* || τὸν *R* || 16. δηλίου
οὗτοι *AB*: οἱ αὐτοὶ *CP*, οἱ αὐτοὶ *dz*, αὐτοὶ *R* || 17. ἄργιν *dz* || 2
AB || εἰλιθυίηι *ABC*, εἰλειθύη *R*, εἰληθυίῃ *z* || 21. ὠκυτοκίου
ἄργιν *dz* || 22. τὴν om. *ABCd* || 23. προσφέων *R* || 25. ὠλὴν *A*
ἀνὴρ *PR* || δέ σφεων *ABR*

ιώτας τε καὶ Ἴωνας ὑμνέειν Ὦπίν τε καὶ Ἄργην
ντάς τε καὶ ἀγείροντας (οὗτος δὲ ὁ Ὠλὴν καὶ τοὺς
τοὺς παλαιοὺς ὕμνους ἐποίησε ἐκ Λυκίης ἐλθὼν τοὺς
νους ἐν Δήλῳ), καὶ τῶν μηρίων καταγιζομένων ἐπὶ
ῷ τὴν σποδόν, ταύτην ἐπὶ τὴν θήκην τῆς Ὤπιός τε
ης ἀναισιμοῦσθαι ἐπιβαλλομένην. ἡ δὲ θήκη αὐτέων
σθε τοῦ Ἀρτεμισίου, πρὸς ἠῶ τετραμμένη, ἀγχοτάτω
ίων ἱστιητορίου.
ταῦτα μὲν Ὑπερβορέων πέρι εἰρήσθω· τὸν γὰρ περὶ 36
ς λόγον τοῦ λεγομένου εἶναι Ὑπερβορέου οὐ λέγω,
ὡς τὸν ὀιστὸν περιέφερε κατὰ πᾶσαν γῆν οὐδὲν
νος. εἰ δὲ εἰσὶ ὑπερβόρεοί τινες ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ
ιοι ἄλλοι. γελῶ δὲ ὁρέων γῆς περιόδους γράψαντας
ἤδη καὶ οὐδένα νοονεχόντως ἐξηγησάμενον· οἳ
τε ῥέοντα γράφουσι πέριξ τὴν γῆν ἐοῦσαν κυκλο-
ς ἀπὸ τόρνου, καὶ τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποιεύντων
ἐν ὀλίγοισι γὰρ ἐγὼ δηλώσω μέγαθός τε ἑκάστης
καὶ οἵη τις ἐστὶ ἐς γραφὴν ἑκάστη.
ίην Πέρσαι οἰκέουσι κατήκοντες ἐπὶ τὴν νοτίην θά- 37
τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην· τούτων δὲ ὑπεροικέουσι
ρέην ἄνεμον Μῆδοι, Μήδων δὲ Σάσπειρες, Σασπείρων
χοι κατήκοντες ἐπὶ τὴν βορηίην θάλασσαν, ἐς τὴν
οταμὸς ἐκδιδοῖ. ταῦτα τέσσερα ἔθνεα οἰκέει ἐκ θα-
ἐς θάλασσαν. ἐνθεῦτεν δὲ τὸ πρὸς ἑσπέρης ἀκταὶ 38

---

sq. Eustathius Dion. 31. — 12 sq. Strabo p. 61. Schol. Apollon.
β 675. — 15 sq. Eustathius Dion. 41. 1

ιν *dz* ‖ 2. δὲ] δὴ *z* ‖ ὁ om. *R* ‖ ὠλην *AB* ‖ 5. ἔποδον *A*¹*B*¹,
‖ τῆς] 'an τὴν?' Bekker ‖ 6. ἄργιος *z* ‖ 7. ὄπισθεν *dz* ‖ ἀγχοτάτωι
χοτάτῳ *z*, ἀγχοτάτη *R* ‖ 8. κηιῶν ἑστικτορίου *R* ‖ 10. ὑπερβορέου
περβορέω ‖ λέγων eiciebat Reiske, λέγοντα coniecit Schweig-
‖ 11. ἴστὸν *d*¹ ‖ τὴν γῆν *dz* ‖ 12. σιτεόμενον *d* ‖ τινες ὑπερβόρεοι
ὁρέων *R*: ὁρῶν *AB*, ὁρῶν *Cd*, ὅρεων *P*, ὅρων *z* ‖ 14. νόον ἐχόντως
νόον ἔχοντες *d*, νόον ἔχοντας ceteri ‖ 15. πέριξ τὴν sine γῆν *C*,
τε γῆν *z*, πέριξ τῆς γῆς Eust. ‖ 16. ποιεῦσι *z* ‖ 18. ὅση τέ ἐστι
τέ ἐστι *B*, ὅσῃ τέ ἐστι *Cd* ‖ 19. Ἀσίην Πέρσαι Schweighaeuser:
20. τουτέων *Rz* ‖ δὲ *BRd*: δ' ‖ 21. βορέω ἀνέμου ‖ σάπειρες·
Ppr.Rdz ‖ 23. φάσις *dz* ‖ ταῦτα τὰ τέσσαρα *R* ‖ 24. ἑσπέρην *Rz*

διφάσιαι ἀπ' αὐτῆς κατατείνουσι ἐς θάλασσαν, τὰς ἐγὼ
γήσομαι. ἔνθεν μὲν ἡ ἀκτὴ ἡ ἑτέρη τὰ πρὸς βορέη
Φάσιος ἀρξαμένη παρατέταται ἐς θάλασσαν παρά τ
Πόντον καὶ τὸν Ἑλλήσποντον μέχρι Σιγείου τοῦ Τρω
τὰ δὲ πρὸς νότου ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μυριαν
κόλπου τοῦ πρὸς Φοινίκῃ κειμένου τείνει τὰ ἐς θάλ
μέχρι Τριοπίου ἄκρης. οἰκέει δὲ ἐν τῇ ἀκτῇ ταύτῃ
39 ἀνθρώπων τριήκοντα. αὕτη μέν νυν ἡ ἑτέρη τῶν ἀκτ
δὲ δὴ ἑτέρη ἀπὸ Περσέων ἀρξαμένη παρατέταται ἐ
Ἐρυθρὴν θάλασσαν, ἥ τε Περσικὴ καὶ ἀπὸ ταύτης ἐ
μένη ἡ Ἀσσυρίη καὶ ἀπὸ Ἀσσυρίης ἡ Ἀραβίη· λ
αὕτη, οὐ λήγουσα εἰ μὴ νόμῳ. ἐς τὸν κόλπον τὸν Ἀρ
ἐς τὸν Δαρεῖος ἐκ τοῦ Νείλου διώρυχα ἐσήγαγε. μέχ
νυν Φοινίκης ἀπὸ Περσέων χῶρος πλατὺς καὶ πολλός
τὸ δὲ ἀπὸ Φοινίκης παρήκει διὰ τῆσδε τῆς θαλάσσης
αὕτη παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον,
40 τελευτᾷ· ἐν τῇ ἔθνεά ἐστι τρία μοῦνα. ταῦτα μὲ
Περσέων τὰ πρὸς ἑσπέρης τῆς Ἀσίης ἔχοντά ἐστι·
κατύπερθε Περσέων καὶ Μήδων καὶ Σασπείρων καὶ Κ
τὰ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, ἔνθεν μὲν ἡ Ἐ
παρήκει θάλασσα, πρὸς βορέω δὲ ἡ Κασπίη τε θάλασ
ὁ Ἀράξης ποταμός, ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα. μέ
τῆς Ἰνδικῆς οἰκέεται Ἀσίη· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης ἐρημ
τὸ πρὸς τὴν ἠῶ, οὐδὲ ἔχει οὐδεὶς φράσαι οἷον δή
41 Τοιαύτη μὲν καὶ τοσαύτη ἡ Ἀσίη ἐστί, ἡ δὲ Λι
τῇ ἀκτῇ τῇ ἑτέρῃ ἐστί· ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου Λιβύη ἤδη ἐ

---

1. αὐτῆς] ἀντίης *P*m m. rec. itemque Reiz ‖ 2. τὸ πρὸς βορ
3. εἰς *R* ‖ 4. σιγίου *A*[1]*B* ‖ 5. νότον *Rz* ‖ αὕτη om. *R* ‖ Μυρ
Wesseling: μαριανδικοῦ *R*, μαριανδύων *AB*, μαριανδυνῶν *CP*, μαρ
dz ‖ 6. φοινίκην *Rdz* ‖ 7. τρισπίου *B*[1] ‖ δὲ *R*: δ' ‖ 9. ἐς] τ
10. καὶ] καὶ ἡ *PRz* ‖ ἐκδομένη *R* ‖ 11. ἡ om. *PRz* ‖ ἀπὸ] ἀπὸ
12. αὐτὴ *Pdz*, καὶ αὕτη *R* ‖ τὸν κόλπον] κόλπον *PR* ‖ 14. ἀπὸ -
κης om. *B*[1] ‖ πολὺς ἐστὶ *d*[1] ‖ 15. δὲ *R*: δ' ‖ 16. Συρίην τὴ
τὴν παρὰ τὴν *z* ‖ 18. ἑσπέρην *Rz* ‖ ἐστι om. *ABCd* ‖ 19.
Rdz ‖ 20. ἠέλιον *R* ‖ 21. πρὸς βορέω - θάλασσα om. *ABCd* ‖
A[1] ‖ 23. ἡ ἀσίη *R* ‖ ἐρῆμος *CP*, ἐρῆμον *z* ‖ 24. τὸ om. *R* ‖
ἔω ‖ οὐδὲ *ABd*: οὐδ'

κατὰ μέν νυν Αἴγυπτον ἡ ἀκτὴ αὕτη στεινή ἐστι· ἀπὸ
ῆσδε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν δέκα
ὃες εἰσὶ ὀργυιέων, αὗται δ' ἂν εἶεν χίλιοι στάδιοι· τὸ δὲ
οῦ στεινοῦ τούτου κάρτα πλατέα τυγχάνει ἐοῦσα ἡ ἀκτὴ
ιβύη κέκληται. θωυμάζω ὦν τῶν διουρισάντων καὶ 42
των Λιβύην τε καὶ Ἀσίην καὶ Εὐρώπην· οὐ γὰρ σμικρὰ
φέροντα αὐτέων ἐστί· μήκεϊ μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρας
ει ἡ Εὐρώπη, εὔρεος δὲ πέρι οὐδὲ συμβάλλειν ἀξίη
αί μοι εἶναι. Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἑωυτὴν ἐοῦσα
υτος, πλὴν ὅσον αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίην οὐρίζει, Νεκῶ
ἰγυπτίων βασιλέος πρώτου τῶν ἡμεῖς ἴδμεν καταδέξαν-
ὃς ἐπείτε τὴν διώρυχα ἐπαύσατο ὀρύσσων τὴν ἐκ τοῦ
ι διέχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον, ἀπέπεμψε Φοίνικας
ς πλοίοισι, ἐντειλάμενος ἐς τὸ ὀπίσω δι' Ἡρακλέων
ων ἐκπλέειν ἕως ἐς τὴν βορηίην θάλασσαν καὶ οὕτω
υπτον ἀπικνέεσθαι. ὁρμηθέντες ὦν οἱ Φοίνικες ἐκ τῆς
ρῆς θαλάσσης ἔπλεον τὴν νοτίην θάλασσαν· ὅκως δὲ
ο φθινόπωρον, προσσχόντες ἂν σπείρεσκον τὴν γῆν,
άστοτε τῆς Λιβύης πλέοντες γινοίατο, καὶ μένεσκον τὸν
ν· θερίσαντες δ' ἂν τὸν σῖτον ἔπλεον, ὥστε δύο ἐτέων
θόντων τρίτῳ ἔτεϊ κάμψαντες Ἡρακλέας στήλας ἀπί-
ἐς Αἴγυπτον. καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν οὐ πιστά, ἄλλῳ δὲ
ρ, ὡς περιπλώοντες τὴν Λιβύην τὸν ἥλιον ἔσχον ἐς τὰ
οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, μετὰ δὲ Καρχη-
εἰσι οἱ λέγοντες· ἐπεὶ Σατάσπης γε ὁ Τεάσπιος ἀνὴρ 43

---

20. **Bekkeri Anecd. p. 99 (?)**

β α
ἡ αὐτὴ ἀκτὴ *d* ‖ στεινή ἐστι *Rz*, ἐστὶ στεινή *P*: ἐστὶ ἧι ἐστι *AB*,
ἔστιν *C*, ἐστὶν ἡ ἐστὶν *d* ‖ 3. δ' om. *R* ‖ 4. ἡ om. *dz* ‖ 5. θωμάζω
‖ οὖν *d* ‖ διορισάντων *d* ‖ 6. τε καὶ *PR*: καὶ ‖ μικρὰ *R* ‖
ν ἐστι *ABCd* ‖ μήκει *AB* ‖ παρ' om. *P*[1]*R* ‖ 8. οὐ συμβαλέειν *R*,
μβαλέειν z ‖ 9. οὖσα *AB*, οὖσαν *C* ‖ 10. νεκῶ *ABd*: νεκὼ ‖
ιλέως *Cd* ‖ 13. ἔχουσαν *ABCd* ‖ 14. ἡρακληΐων z ‖ 15. στηλῶν
κπλέειν *R* ‖ βορείην *R* ‖ οὕτω z: οὕτως ‖ 16. οἱ om. *C* ‖ 17. ἐρυ-
, Ἐρυθρῆς καλεομένης z ‖ δὲ om. *R* ‖ 18. γένοιτο z ‖ προσσχόντες
ροσίσχοντες *R*, προσχόντες reliqui ‖ 19. γενοίατο *CPdz* ‖ τὸν om.
0. ἀμητόν z, θερισμόν Bekk. An. ‖ δὲ *R* ‖ 21. ἔτει *AB* ‖ ἡρακληΐας
. δὴ om. *PR* ‖ περιπλόοντες *C* ‖ [τὴν] om. *R*, ἐς τὴν z ‖ 25. ἐπὶ
σάσπειος *R*

Ἀχαιμενίδης οὐ περιέπλωσε Λιβύην, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πεμφθείς, ἀλλὰ δείσας τό τε μῆκος τοῦ πλόου καὶ τὴν ἐρημίην ἀπῆλθε ὀπίσω, οὐδ' ἐπετέλεσε τὸν ἐπέταξέ οἱ ἡ μήτηρ ἄεθλον. θυγατέρα γὰρ Ζωπύρου τοῦ Μεγαβύζου ἐβιήσατο παρθένον· ἔπειτα μέλλοντος αὐτοῦ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην ἀνασκολοπιεῖσθαι ὑπὸ Ξέρξεω βασιλέος, ἡ μήτηρ τοῦ Σατάσπεος ἐοῦσα Δαρείου ἀδελφεὴ παραιτήσατο, φᾶσά οἱ αὐτὴ μέζω ζημίην ἐπιθήσειν ἤ περ ἐκεῖνον· Λιβύην γάρ οἱ ἀνάγκην ἔσεσθαι περιπλώειν, ἐς ὃ ἂν ἀπίκηται περιπλέων αὐτὴν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον. συγχωρήσαντος δὲ Ξέρξεω ἐπὶ τούτοισι, ὁ Σατάσπης ἀπικόμενος ἐς Αἴγυπτον καὶ λαβὼν νέα τε καὶ ναύτας παρὰ τούτων ἔπλεε ἐπὶ Ἡρακλέας στήλας· διεκπλώσας δὲ καὶ κάμψας τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λιβύης τῷ οὔνομα Σολόεις ἐστί, ἔπλεε πρὸς μεσαμβρίην· περήσας δὲ θάλασσαν πολλὴν ἐν πολλοῖσι μησί, ἐπείτε τοῦ πλεῦνος αἰεὶ ἔδεε, ἀποστρέψας ὀπίσω ἀπέπλεε ἐς Αἴγυπτον. ἐκ δὲ ταύτης ἀπικόμενος παρὰ βασιλέα Ξέρξεα ἔλεγε φὰς τὰ προσωτάτω ἀνθρώπους σμικροὺς παραπλέειν ἐσθῆτι φοινικηίῃ διαχρεωμένους, οἳ ὅκως σφεῖς καταγοίατο τῇ νηὶ φεύγεσκον πρὸς τὰ ὄρεα καταλιπόντες τὰς πόλιας· αὐτοὶ δὲ ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, βρωτὰ δὲ μοῦνα ἐξ αὐτέων λαμβάνειν. τοῦ δὲ μὴ περιπλῶσαι Λιβύην παντελέως αἴτιον τόδε ἔλεγε, τὸ πλοῖον τὸ πρόσω οὐ δυνατὸν ἔτι εἶναι προβαίνειν ἀλλ' ἐνίσχεσθαι. Ξέρξης δὲ οὔ οἱ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα οὐκ ἐπιτελέσαντά τε τὸν προκείμενον ἄεθλον ἀνεσκολόπισε, τὴν ἀρχαίην

---

25. ἀνεσκολόπισε - p. 379, 1 ἐπιτιμῶν Thomas M. p. 120

4. ἐβιάσατο idque post παρθένον *R*, ἐβιήσατο post Ζωπύρου *z* ‖ 5. αὐτοῦ om. *C* ‖ 6. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 7. οὖσα *ABd* ‖ παραιτήσατο *R*: παρητήσατο *d*, παρῃτήσατο ceteri ‖ 8. ἐπιθήσιν *A*¹ ‖ 9. ἐσὸ *AB* ‖ ἀφίκηται *ABCd* ‖ 11. σατάσπις *z* ‖ 12. τουτέων *z* ‖ ἔπλε *R* ‖ ἐπὶ *PR*: παρ *AB*, παρ' *d*, παρὰ *Cz* ‖ ἡρακληΐας *z* ‖ 13. ἀκροτήριον *B* ‖ 14. Συλόεις *z* ‖ μεσημβρίην *AB* ‖ 15. μήνεσιν *R* ‖ πλέονος *AB*¹ ‖ 17. ξέρξην *ABCd* ἔλεγέ σφεας *R* ‖ προσωτάτωι *A*, προσοτάτωι *B* ‖ 18. μικροὺς *L* ‖ χρεωμένους *R*, χρεομένους *P* ‖ 20. οὔρεα *CPdz* ‖ καταλιπόντες *PRz*: λείποντες ‖ πόλιας *PRz*: πόλις *A*, πόλεις *BCd* ‖ 21. ἐσιόντες *P*¹*R*: σίνοντες ‖ πρόβατα *P*ᵐ*R* ‖ αὐτῶν *ABd* ‖ 22. παντελῶς *L* ‖ ἔλεγε *R*: ἐλέγε^το *P*, ἐλέγετο reliqui ‖ 23. ἔστιν *R* ‖ εἶναι om. *ABCd* ‖ 24. δέ οἱ οὐ *Pz*, δὲ οἵ οὐ *R*

ν ἐπιτιμῶν. τούτου δὲ τοῦ Σατάσπεος εὐνοῦχος ἀπέδρη
άμον, ἐπείτε ἐπύθετο τάχιστα τὸν δεσπότεα τετελευτη-
ι, ἔχων χρήματα μεγάλα, τὰ Σάμιος ἀνὴρ κατέσχε, τοῦ
τάμενος τὸ οὔνομα ἑκὼν ἐπιλήθομαι.
Τῆς δὲ Ἀσίης τὰ πολλὰ ὑπὸ Δαρείου ἐξευρέθη, ὃς βου- 44
ενος Ἰνδὸν ποταμόν, ὃς κροκοδείλους δεύτερος οὗτος πο-
ῶν πάντων παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι τῇ ἐς
ασσαν ἐκδιδοῖ, πέμπει πλοίοισι ἄλλους τε τοῖσι ἐπίστευε
ἀληθείην ἐρέειν καὶ δὴ καὶ Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα.
ὲ ὁρμηθέντες ἐκ Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊ-
γῆς ἔπλεον κατὰ ποταμὸν πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνα-
ὰς ἐς θάλασσαν, διὰ θαλάσσης δὲ πρὸς ἑσπέρην πλέοντες
ηκοστῷ μηνὶ ἀπικνέονται ἐς τοῦτον τὸν χῶρον ὅθεν ὁ
υπτίων βασιλεὺς τοὺς Φοίνικας τοὺς πρότερον εἶπα ἀπέ-
λε περιπλώειν Λιβύην. μετὰ δὲ τούτους περιπλώσαντας
ούς τε κατεστρέψατο Δαρεῖος καὶ τῇ θαλάσσῃ ταύτῃ
ᾶτο. οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν τὰ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα,
ἄλλα ἀνεύρηται ὅμοια παρεχομένη τῇ Λιβύῃ.
Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς οὐδαμῶν φανερή ἐστι γινωσκομένη, 45
ε τὰ πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα οὔτε τὰ πρὸς βορέην, εἰ
ἔρρυτός ἐστι· μήκεϊ δὲ γινώσκεται παρ' ἀμφοτέρας πάρή-
σα. οὐδ' ἔχω συμβαλέσθαι ἐπ' ὅτευ μιῇ ἐούσῃ γῇ οὐνό-
α τριφάσια κέεται ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν, καὶ
ίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος ποταμὸς ἐτέθη καὶ
ις ὁ Κόλχος (οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν τὸν Μαιήτην καὶ
θμήια τὰ Κιμμέρια λέγουσι), οὐδὲ τῶν διουρισάντων τὰ
όματα πυθέσθαι, καὶ ὅθεν ἔθεντο τὰς ἐπωνυμίας. ἤδη

22. οὐδ' - 26 λέγουσι Procopius bell. Goth. IV 6

. ἐπιλήσομαι *PR* ‖ 6. ὃς] ὡς *R* ‖ 7. πάντων ποταμῶν *Rd* ‖ 8. ἐσδι-
R ‖ πλοίοισι πέμπει *d* ‖ 9. ἀληθηίην *z* ‖ δὴ καὶ] δὴ *ABC* ‖ 10. καπύρου
ασταπύρου *z* ‖ 11. κατὰ] κατὰ τὸν *R* ‖ 17. οὕτως *ABC*, οὗτος *dz* ‖
ον *R* ‖ 18. τὰ om. *R* ‖ ὁμοῖα *CPdz* ‖ παρεχομένην *Cdz* ‖ 20. ἠέλιον
‖ βορῆν *AB* ‖ 21. μήκει *AB* ‖ 22. οὐδὲ Proc. ‖ ὁπότευ *ABd*, ἀπὸ
Proc. ‖ ὀνόματα Proc. ‖ 23. κεῖται *AB*, κέαται Proc. ‖ 24. ὁρίσματα
c. ‖ 25. φάσις *dz* ‖ ποταμὸν καὶ Μαιῶτιν Proc. ‖ 26. διουρησάντων *d* ‖
ἐπονυμίας *A*[1] ‖ ἡ δη *C*

γὰρ Λιβύη μὲν ἐπὶ Λιβύης λέγεται ὑπὸ τῶν πολλῶν Ἑλλήνων ἔχειν τὸ οὔνομα γυναικὸς αὐτόχθονος, ἡ δὲ Ἀσίη ἐπὶ τῆς Προμηθέος γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην. καὶ τούτου μὲν μεταλαμβάνονται τοῦ οὐνόματος Λυδοί, φάμενοι ἐπὶ Ἀσίεω τοῦ Κότυος τοῦ Μάνεω κεκλῆσθαι τὴν Ἀσίην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθέος Ἀσίης· ἀπ' ὅτευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι φυλὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα. ἡ δὲ δὴ Εὐρώπη οὔτε εἰ περίρρυτός ἐστι γινώσκεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων, οὔτε ὁκόθεν τὸ οὔνομα ἔλαβε τοῦτο, οὔτε ὅστις οἱ ἦν ὁ θέμενος φαίνεται, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς Τυρίης φήσομεν Εὐρώπης λαβεῖν τὸ οὔνομα τὴν χώρην· πρότερον δὲ ἦν ἄρα ἀνώνυμος ὥσπερ αἱ ἕτεραι. ἀλλ' αὕτη γε ἐκ τῆς Ἀσίης τε φαίνεται ἐοῦσα καὶ οὐκ ἀπικομένη ἐς τὴν γῆν ταύτην ἥτις νῦν ὑπὸ Ἑλλήνων Εὐρώπη καλέεται, ἀλλ' ὅσον ἐκ Φοινίκης ἐς Κρήτην, ἐκ Κρήτης δὲ ἐς Λυκίην. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω· τοῖσι γὰρ νομιζομένοισι αὐτῶν χρησόμεθα.

46 Ὁ δὲ Πόντος ὁ Εὔξεινος, ἐπ' ὃν ἐστρατεύετο ὁ Δαρεῖος, χωρέων πασέων παρέχεται ἔξω τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεα ἀμαθέστατα. οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι σοφίης πέρι οὔτε ἄνδρα λόγιον οἴδαμεν γενόμενον, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος καὶ Ἀναχάρσιος. τῷ δὲ Σκυθικῷ γένεϊ ἓν μὲν τὸ μέγιστον τῶν ἀνθρωπηίων πρηγμάτων σοφώτατα πάντων ἐξεύρηται τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, τὰ μέντοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι· τὸ δὲ μέγιστον οὕτω σφι ἀνεύρηται ὥστε

1. - 7 Eustathius Dion. 270. — 4. ibidem 620. — 18. - 21 ibidem 669. — 20. οὔτε - 21 Ἀναχάρσιος (Herodianus) in Crameri Anecd. Oxon. I 380. — 21. πάρεξ - ἔθνεος idem περὶ μον. λέξ. p. 25

1. ἀπὸ P, ἀπὸ Rz. Eust. ‖ 2. τοὔνομα z ‖ ἀπὸ Ppr. Rz Eust. ‖ 3. γυναικὸς] μητρὸς Eust. ‖ 4. ὀνόματος z ‖ ἀπὸ P, ἀπὸ Rz. Eust. ‖ ἄσεω d, Ασεω z ‖ 5. βότυος R ‖ κεκλεῖσθαι B ‖ ἀπὸ P, ἀπὸ Rz ‖ 6. ἀπ' ὅτευ P: ἀπότευ ABd, ἀπό τευ Cz, ἐπ' ὅτευ R ‖ φυλακὴν R ‖ 7. οὔτε PR: οὐδ' ‖ 10. τυρίης A^2PR: συρίης ‖ 11. αἱ om. R ‖ 13. τὴν om. PR ‖ 14. κρίτης BR ‖ 15. λυβίην R, λιβύην d ‖ 16. αὐτέων Rz ‖ 17. ὁ om. PRz ‖ 19. οὐδὲν om. d ‖ 20. παραβαλέσθαι dz ‖ λόγιμον PR, ἐλλόγιμον Eust. ‖ λεγόμενον R ‖ 21. τοῦ τε σκυθίου Herod. loco posteriori ‖ ἔθνους Herod. loco priori ‖ 24. δὲ om. CR ‖ οὕτως d

ρυγεῖν τε μηδένα ἐπελθόντα ἐπὶ σφέας, μὴ βουλομένους
ξευρεθῆναι καταλαβεῖν μὴ οἷόν τε εἶναι. τοῖσι γὰρ μήτε
α μήτε τείχεα ᾖ ἐκτισμένα, ἀλλὰ φερέοικοι ἐόντες πάντες
ἱπποτοξόται, ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων,
ματά τε σφι ᾖ ἐπὶ ζευγέων, κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι
χοί τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν; ἐξεύρηται δέ σφι ταῦτα 47
τε γῆς ἐούσης ἐπιτηδέης καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων σφι
ιάχων. ἥ τε γὰρ γῆ ἐοῦσα πεδιὰς αὕτη ποιώδης τε καὶ
ρός ἐστι, ποταμοί τε δι' αὐτῆς ῥέουσι οὐ πολλῷ τεῳ
μὸν ἐλάσσονες τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διωρύχων. ὅσοι δὲ ὀνο-
οί τε εἰσὶ αὐτῶν καὶ προσπλωτοὶ ἀπὸ θαλάσσης, τούτους
ανέω· Ἴστρος μὲν πεντάστομος, μετὰ δὲ Τύρης τε καὶ
νις καὶ Βορυσθένης καὶ Παντικάπης καὶ Ὑπάκυρις καὶ
ος καὶ Τάναϊς. ῥέουσι δὲ οἵδε κατὰ τάδε.
Ἴστρος μέν, ἐὼν μέγιστος ποταμῶν πάντων τῶν ἡμεῖς 48
ν, ἴσος αἰεὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ῥέει καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος,
τος δὲ τὸ ἀπ' ἑσπέρης τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ ῥέων κατὰ
οδε μέγιστος γέγονε. ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκ-
ντων εἰσὶ δὴ οἵδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες, διὰ μέν γε
Σκυθικῆς χώρης πέντε μὲν οἱ ῥέοντες, τόν τε Σκύθαι
ατα καλέουσι Ἕλληνες δὲ Πυρετόν, καὶ ἄλλος Τιάραντος
Ἀραρός τε καὶ Νάπαρις καὶ Ὀρδησσός. ὁ μὲν πρῶτος
θεὶς τῶν ποταμῶν μέγας καὶ πρὸς ἠῶ ῥέων ἀνακοινοῦται

ἀποφεύγειν *PR*, ἀποφυγέειν *z* || ἀπελθόντα *R* || 2. μήτε ἄστεα om. 3. φέροικοι *R* || ἐόντες post ἔωσι *R* || 4. ζώοντες *Pdz*, ζώωντες τε μὴ *Rz* || ἄρτου *Ppr.R*, ἀρότρου *dz* || ἀλλὰ *R* || 6. προσμίγειν || 7. σφισι *R* || 8. γῆ om. *C* || ποιώδης^τε *P*, πιώδης τε *z* || 9. ἔνυδρος ἐστι *R* || τεω *Pcorr.*, τέω *R*, τεῳ *z*: τε *AB*, τι *Cd* || 10. ὀνο-οὶ *ABd*: οὐνομαστοὶ || 11. τέ εἰσι vulgo || αὐτέων *z* || πρὸς πλωτοὶ πρός, πλωτοὶ *d* || 12. οὐνομανέω *R*. post hanc vocem desiderantur fere: εἰσὶ δὲ ὀκτὼ οἵδε || πεντάσμος *d* || 14. γέρρις *R* || δὲ *PR*: || οἶδε *AB*, οὗτοι *R* || 15. ποταμὸς ἁπάντων *R* || 18. γέγονε, ποταμῶν διδόντων. εἰσὶ vulgo || ἐσδιδόντων *R* || 19. δὴ scripsi: δὲ || οἶδε *AB*, *R* || οἳ *sz*, om. *P* || ποιέοντες *ABd* || 20. μὲν οἱ] μεγάλοι Koen, μόνοι kenaer. malim συμμίσγονταί οἱ || 21. πορατὰ *PR*, πορατας A^m B^m et pro indice, sicut eidem reliqua illa fluminum nomina in margine ντος B^m: τιαραντὸς A^m *PRz*, τισάραντος A^1*corr.BtC*, τισαραντὸς *d* καὶ Ἀραρός τε om. *R* || ἄραρός *ABP*: ἀραρός || ὀρδησσός *ABtCPcorr.*: σός B^m *dz*, ὄρδησσος *Ppr.*, ὄρδησος *R*

τῷ Ἴστρῳ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ δεύτερος λεχθεὶς Τιάραντος πρὸς ἑσπέρης τε μᾶλλον καὶ ἐλάσσων, ὁ δὲ δὴ Ἀραρός τε καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ὀρδησσὸς διὰ μέσου τούτων ἰόντες ἐσβάλλουσι

49 ἐς τὸν Ἴστρον. οὗτοι μὲν αὐθιγενέες Σκυθικοὶ ποταμοὶ συμπληθύουσι αὐτόν, ἐκ δὲ Ἀγαθύρσων Μάρις ποταμὸς ῥέων συμμίσγεται τῷ Ἴστρῳ, ἐκ δὲ τοῦ Αἵμου τῶν κορυφέων τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι ῥέοντες πρὸς βορέην ἄνεμον ἐσβάλλουσι ἐς αὐτόν, Ἄτλας καὶ Αὔρας καὶ Τίβισις. διὰ δὲ Θρηίκης καὶ Θρηίκων τῶν Κροβύζων ῥέοντες Ἄθρυς καὶ Νόης καὶ Ἀρτάνης ἐκδιδοῦσι ἐς τὸν Ἴστρον· ἐκ δὲ Παιόνων καὶ ὄρεος Ῥοδόπης Κίος ποταμὸς μέσον σχίζων τὸν Αἷμον ἐκδιδοῖ ἐς αὐτόν. ἐξ Ἰλλυριῶν δὲ ῥέων πρὸς βορέην ἄνεμον Ἄγγρος ποταμὸς ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ Τριβαλλικὸν καὶ ἐς ποταμὸν Βρόγγον, ὁ δὲ Βρόγγος ἐς τὸν Ἴστρον· οὕτω ἀμφοτέρους ἐόντας μεγάλους ὁ Ἴστρος δέκεται. ἐκ δὲ τῆς κατύπερθε χώρης Ὀμβρικῶν Κάρπις ποταμὸς καὶ ἄλλος Ἄλπις ποταμὸς πρὸς βορέην ἄνεμον καὶ οὗτοι ῥέοντες ἐκδιδοῦσι ἐς αὐτόν· ῥέει γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ὁ Ἴστρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ· ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει.

50 τούτων ὦν τῶν καταλεχθέντων καὶ ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ γίνεται ὁ Ἴστρος ποταμῶν μέγιστος, ἐπεὶ ὕδωρ γε ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν

2. τῶ ἴστρω ante ἀνακοινοῦται *R* ‖ τιάραντος *ABC*: τιάραυτος *d*, τιαραντὸς *PRz* ‖ 2. ἑσπέρην *PR* ‖ τε] τι *C*, ται *R* ‖ ἀραρός *C* (?) ‖ ὁ om. *R* ‖ 3. καὶ ὁ *Pdz*: καὶ ‖ ὀρδησσὸς *ABPcorr.*: ὀρδησσος *CPpr.*, ὀρδησος *R*, ὀρδισσὸς *dz* ‖ διαμέσου *AB* ‖ τουτέων *z* ‖ ῥέοντες *PRz* ‖ 4. αὐτιγενέες *z* ‖ ποταμοὶ σκυθικοὶ *CPz* ‖ 5. μᾶρις *R* ‖ 6. κορυφαίων *dz* ‖ 7. βορῆν *ABR* ‖ 8. λύρας *R* ‖ τίβησις *dz* ‖ θρηΐκης *C*, θρήκης *R* ‖ 9. θρηκῶν *R* ‖ τῶν om. *R* ‖ κρωβύζων *ABd* ‖ Ἄθρης *z* ‖ νοίας *R* ‖ ἀρτάνης *ABR*: ἀτάρνης ‖ 10. ἐσδιδοῦσι *R* ‖ τὸν om. *P* ‖ οὔρεος *CPz* ‖ 11. ῥοδώπης *d* ‖ σκίος *R*. Κῖος *z*. Οἴσκιος Thucyd. II 96 ‖ μέσος *ABCd* ‖ ἐσδιδοῖ *ABdz* ‖ 12. ἰλλυρίων *d* ‖ βορῆν *ABR* ‖ ἄνεμος *R* ‖ 13. ἐς τὸ πεδίον *R* ‖ τριβαλικὸν *Cz*, τριβάλλιον *R* ‖ 14. βόγγρον et βόγγρος *d* ‖ 15. διαδέκεται *z* ‖ 16. ὀμβρικῶν *ABR*: ὀμβρίκων ‖ κάρμις *R* ‖ ἄλπις ποταμὸς *ABCd*: ἄλπις ‖ 17. βορῆν *ABR* ‖ ῥέοντες ante ἄνεμον *dz* ‖ ἐσδιδοῦσι *Rz* ‖ 19. πρὸς *PRz*: πρὶν ‖ δυσμέας *z* ‖ 21. πάσης τῆς *PRz*: πάσης ‖ σκυθικῆς *R* ‖ 22. τουτέων *Rz*

λος πλήθεϊ ἀποκρατέει. ἐς γὰρ δὴ τοῦτον οὔτε
ὸς οὔτε κρήνη οὐδεμία ἐσδιδοῦσα ἐς πλῆθός οἱ συμ-
ται. ἴσος δὲ αἰεὶ ῥέει ἔν τε θέρεϊ καὶ χειμῶνι ὁ Ἴστρος
τοιόνδε τι, ὡς ἐμοὶ δοκέει. τοῦ μὲν χειμῶνος ἐστὶ ὅσος
πί, ὀλίγῳ τε μέζων τῆς ἑωυτοῦ φύσιος γίνεται· ὕεται
γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγῳ, νιφετῷ δὲ πάντα
ι. τοῦ δὲ θέρεος ἡ χιὼν ἡ ἐν τῷ χειμῶνι πεσοῦσα,
ἀμφιλαφής, τηκομένη πάντοθεν ἐσδιδοῖ ἐς τὸν Ἴστρον.
τε δὴ ἡ χιὼν ἐσδιδοῦσα ἐς αὐτὸν συμπληθύει καὶ
πολλοί τε καὶ λάβροι σὺν αὐτῇ· ὕει γὰρ δὴ τὸ θέρος.
ὲ πλέον ἐπ' ἑωυτὸν ὕδωρ ὁ ἥλιος ἐπέλκεται ἐν τῷ
ἢ ἐν τῷ χειμῶνι, τοσούτῳ τὰ συμμισγόμενα τῷ Ἴστρῳ
πλήσιά ἐστι τοῦ θέρεος ἤ περ τοῦ χειμῶνος· ἀντιτι-
ι δὲ ταῦτα ἀντισήκωσις γίνεται, ὥστε ἴσον μιν αἰεὶ
θαι ἐόντα.

ς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι ἐστὶ ὁ Ἴστρος, 51
δὲ τοῦτον Τύρης, ὃς ἀπὸ βορέω μὲν ἀνέμου ὁρμᾶται,
ι δὲ ῥέων ἐκ λίμνης μεγάλης ἣ οὐρίζει τήν τε Σκυθι-
ὶ Νευρίδα γῆν. ἐπὶ δὲ τῷ στόματι αὐτοῦ κατοίκηνται
ες οἳ Τυρῖται καλέονται. τρίτος δὲ Ὕπανις ποταμὸς 52
αι μὲν ἐκ τῆς Σκυθικῆς, ῥέει δὲ ἐκ λίμνης μεγάλης
ριξ νέμονται ἵπποι ἄγριοι λευκοί· καλέεται δὲ ἡ λίμνη
ὀρθῶς μήτηρ Ὑπάνιος. ἐκ ταύτης ὦν ἀνατέλλων ὁ
ς ποταμὸς ῥέει ἐπὶ μὲν πέντε ἡμερέων πλόον βραχὺς
υκύς ἐστι, ἀπὸ δὲ τούτου πρὸς θαλάσσης τεσσέρων

. Eustathius Dion. 226. — 20 sqq. (Pomponius Mela II 7).
athius Dion. 1143. — 24. - p. 384, 2 Athenaeus p. 43

λήθει *AB* ‖ ἐπικρατέει *PRz* ‖ 2. οὐδεμίη *z* ‖ ἐκδιδοῦσα *A*[2]. Bre-
‖ συμβάλλεταί οἱ *d*, οἱ συμβάλλεταί οἱ *z*, ἐς συμβάλλεται *R* ‖ 3. δὲ]
ῥέειν *A*[1] ‖ θέρει *AB* ‖ καὶ ἐν *R* ‖ 5. μείζων *R* ‖ 6. τὰ πάντα
χρέεται *PR* ‖ 8. ἐοῦσα om. *z* ‖ ἐκδιδοῖ Bredovius ‖ 9. δὴ om.
κδιδοῦσα *C*. Bredovius ‖ 10. δὴ om. *P* ‖ 13. πολλαπλάσιά *PR*,
ήσιά *z* ‖ ἀντιθέμενα *d* ‖ 14. ἀντισήκωσις *B* ‖ 16. τοῖσι om.
‖ ὁ om. *R* ‖ 17. βορέου *R* ‖ 18. ἄρχεται *R*: ἔρχεται ‖ ῥέον
9. καὶ] καὶ τὴν *R* ‖ 21. μὲν om. *A* ‖ 22. δ' *Pz* ‖ ἡ om. *d*
ὡς ἔτι *R*

ἡμερέων πλόον πικρὸς δεινῶς· ἐκδιδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρή, οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή, ἣ μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν. ἔστι δὲ ἡ κρήνη αὕτη ἐν οὔροισι χώρης τῆς τε ἀροτήρων Σκυθέων καὶ Ἀλαζόνων· οὔνομα δὲ τῇ κρήνῃ καὶ ὅθεν ῥέει τῷ χώρῳ σκυθιστὶ μὲν Ἐξαμπαῖος, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν Ἱραὶ ὁδοί. συνάγουσι δὲ τὰ τέρματα ὅ τε Τύρης καὶ ὁ Ὕπανις κατὰ Ἀλαζόνας, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἀποστρέψας ἑκάτερος ῥέει εὐρύνων τὸ μέσον.

53 Τέταρτος δὲ Βορυσθένης ποταμός, ὅς ἐστί τε μέγιστος μετὰ Ἴστρον τούτων καὶ πολυαρκέστατος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας οὔτι μοῦνον τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, πλὴν Νείλου τοῦ Αἰγυπτίου· τούτῳ γὰρ οὐκ οἷά τε ἐστὶ συμβαλεῖν ἄλλον ποταμόν· τῶν δὲ λοιπῶν Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος, ὃς νομάς τε καλλίστας καὶ εὐκομιδεστάτας κτήνεσι παρέχεται ἰχθύας τε ἀρίστους διακριδὸν καὶ πλείστους, πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι, ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι, σπόρος τε παρ᾽ αὐτὸν ἄριστος γίνεται, ποίη τε, τῇ οὐ σπείρεται ἡ χώρη, βαθυτάτη. ἅλες τε ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ αὐτόματοι πήγνυνται ἄπλετοι· κήτεά τε μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν, ἄλλα τε πολλὰ θωυμάσαι ἄξια. μέχρι μέν νυν

---

1 sq. (Aristoteles meteor. II 3 p. 359b). Pausanias IV 35, 12. Stephanus Byz. v. Ὕπανις. — 10 sq. (Mela II 6). Eustathius Dion. 311. — 15 sqq. (Mela ibidem). — 17 sq. Eustathius ibidem. — 19. - 21 ibidem

1. πικρῶς αἰνῶς *R* ‖ 2. οὕτω - πικρή om. *B* ‖ μεγέθει *AB* ‖ μικρὴ *d* ‖ 4. οὔροισι z ‖ 5. ἀλαζόνων *A*, ἀλιζώνων *R* ‖ τῶ χώρω ὅθεν ῥέει *R* ‖ 6. ἐξαμπαῖος *PR*, '*Exampheus*' Mela: αμαξάμπαιος *AB*, ἀμαξάμπαιος *d*, ἀμοξάνπαιος *C*, Αμαξάμπεος z ‖ 8. ἀλάζονας *A*, ἀλάζονας *B*, ἀλαζόνας *R* ‖ 10. δὲ] δὲ ὁ *b*z ‖ ὅς ἐστί τε μέγιστος *P*, ὅς ἔστι τε μέγιστος *R*: ἐστι μέγιστός γε *AB*, ἐστί, μέγιστός γε *C*, ἐστι sine reliquis *d*, ὅς ἐστί τε μέγιστός τε z ‖ 11. τοῦτον *d*, τουτέων z ‖ 13. πάντων *ABCd* ‖ 14. τέ ἐστι *L* ‖ συμβαλεῖν *AB*: συμβαλέειν *Cd*z, συμβάλλειν *PR* ‖ 16. εὐκομηδεστάτας *d*, εὐνομιδεστάτας *P*m *R*z ‖ παρέχεται καὶ? ‖ ἰχθύς *R* ‖ 17. καὶ om. *ABCd* ‖ 20. κήτεά τε] κάτη ἅτε *R* ‖ 21. εἰς *ABd* ‖ 22. θωμάσαι *ABRd*

ων χώρου, ἐς τὸν τεσσεράκοντα ἡμερέων πλόος ἐστί, εται ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου· τὸ δὲ κατύπερθε δι᾽ ὧν νθρώπων οὐδεὶς ἔχει φράσαι· φαίνεται δὲ ῥέων δι᾽ ὁ ἐς τῶν γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην· οὗτοι γὰρ οἱ ι παρ᾽ αὐτὸν ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται. μού- τούτου τοῦ ποταμοῦ καὶ Νείλου οὐκ ἔχω φράσαι τὰς δοκέω δέ, οὐδὲ οὐδεὶς Ἑλλήνων. ἀγχοῦ τε δὴ θα- ; ὁ Βορυσθένης ῥέων γίνεται καί οἱ συμμίσγεται ὁ ς ἐς τὠυτὸ ἕλος ἐκδιδούς. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται, ἐν ῷ ἱρὸν Δήμητρος ἐνίδρυται· πέρην δὲ τοῦ ἱροῦ ἐπὶ άνι Βορυσθενεῖται κατοίκηνται.

ῦτα μὲν τὰ ἀπὸ τούτων τῶν ποταμῶν, μετὰ δὲ τού- 54
έμπτος ποταμὸς ἄλλος τῷ οὔνομα Παντικάπης. ῥέει ὶ οὗτος ἀπὸ βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης, καὶ τὸ μεταξὺ τε καὶ τοῦ Βορυσθένεος νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι, δὲ ἐς τὴν Ὑλαίην, παραμειψάμενος δὲ ταύτην τῷ θένεϊ συμμίσγεται. ἕκτος δὲ Ὑπάκυρις ποταμός, ὃς 55
ι μὲν ἐκ λίμνης, διὰ μέσων δὲ τῶν νομάδων Σκυθέων κδιδοῖ κατὰ Καρκινῖτιν πόλιν, ἐς δεξιὴν ἀπέργων τήν αίην καὶ τὸν Ἀχιλλήιον δρόμον καλεόμενον. ἕβδομος 56
ρος ποταμὸς ἀπέσχισται μὲν ἀπὸ τοῦ Βορυσθένεος τοῦτο τῆς χώρης ἐς ὃ γινώσκεται ὁ Βορυσθένης· σται μέν νυν ἐκ τούτου τοῦ χώρου, οὔνομα δὲ ἔχει τό χῶρος αὐτός, Γέρρος, ῥέων δὲ ἐς θάλασσαν οὐρίζει

. δοκέω - Ἑλλήνων Eustathius Dion. 226. — 16. ibidem 311

έρρου τε *R*, Γεῤῥέου z. fortasse Γερρίων ‖ τεσσαράκοντα *CRd*. τεσσέ- δέκα Gatterer, τεσσερεσκαίδεκα Reiz ‖ 2. βορέου *P* ‖ 4. γεωργῶν γῶν τῶν ‖ σκυθαίων *C* ut fere ‖ 6. τοῦ om. *ABCd* ‖ 7. δοκῶ οὐδὲ om. *R* ‖ οὐδὲ εἷς *d* ‖ 9. ὕσπανις *R* ‖ ἐς τώυτὸ ἕλος Wesse- τώυτὸ τέλος *PRz*, ἐς τὸ τέλος *ABCd* ‖ τὸ μεταξὺ δὲ *PR* ‖ 10. του- ‖ ἐὼν *A*[1] ‖ ἱππολέω *CPR*, ἱππολέων *ABdz* ‖ 11. δήμητρος *PRz*: ‖ ἐπὶ Valckenaer: ὑπὸ ‖ 12. βορυσθενεῖται *R*, βορυσθενῖται ceteri ‖ έων z ‖ 15. μὲν correxi: δὲ *PR*, μὲν γὰρ reliqui ‖ τε καὶ *PRz*: 17. παραμείψας *R* ‖ 18. βορυσθένει *AB*, βορυσθένϊ *R* ‖ ὑπάκαρις πάκρις *C* ‖ 20. καρκίνιτον *ABCd* ‖ 21. ἀχίλλειον *P* ‖ καλεόμενον ‖ 22. γέρροντος *C* ‖ μὲν] δὲ *d* ‖ 23. ἐσὸ *AB*. ἐς τὸ Struve ‖ *B* ‖ 25. δ᾽ ἐς *CPz*, εἰς sine δὲ *R* ‖ οὐρίζει z ut solet

τήν τε τῶν νομάδων χώρην καὶ τὴν τῶν βασιληίων Σκυθέων,
57 ἐκδιδοῖ δὲ ἐς τὸν Ὑπάκυριν. ὄγδοος δὲ δὴ Τάναϊς ποταμός,
ὃς ῥέει τἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμεόμενος, ἐκδιδοῖ
δὲ ἐς μέζω ἔτι λίμνην καλεομένην Μαιῆτιν, ἣ οὐρίζει
Σκύθας τε τοὺς βασιληίους καὶ Σαυρομάτας. ἐς δὲ Τάναϊν
τοῦτον ἄλλος ποταμὸς ἐσβάλλει τῷ οὔνομά ἐστι Ὕργις.
58 Τοῖσι μὲν δὴ ὀνομαστοῖσι ποταμοῖσι οὕτω δή τι οἱ Σκύ-
θαι ἐσκευάδαται, τοῖσι δὲ κτήνεσι ἡ ποίη ἀναφυομένη ἐν τῇ
Σκυθικῇ ἐστι ἐπιχολωτάτη πασέων ποιέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν·
ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσι ἐστὶ σταθμώσασθαι ὅτι τοῦτο
οὕτω ἔχει.
59 Τὰ μὲν δὴ μέγιστα οὕτω σφι εὔπορά ἐστι, τὰ δὲ λοιπὰ
νόμαια κατὰ τάδε σφι διακέεται. θεοὺς μὲν μούνους τούσδε
ἱλάσκονται, Ἱστίην μὲν μάλιστα, ἐπὶ δὲ Δία καὶ Γῆν, νομί-
ζοντες τὴν Γῆν τοῦ Διὸς εἶναι γυναῖκα, μετὰ δὲ τούτους
Ἀπόλλωνά τε καὶ Οὐρανίην Ἀφροδίτην καὶ Ἡρακλέα καὶ
Ἄρεα. τούτους μὲν πάντες Σκύθαι νενομίκασι, οἱ δὲ καλεό-
μενοι βασιλήιοι Σκύθαι καὶ τῷ Ποσειδέωνι θύουσι. ὀνομά-
ζονται δὲ σκυθιστὶ Ἱστίη μὲν Ταβιτί, Ζεὺς δὲ ὀρθότατα κατὰ
γνώμην γε τὴν ἐμὴν καλεόμενος Παπαῖος, Γῆ δὲ Ἀπί,
Ἀπόλλων δὲ Γοιτόσυρος, Οὐρανίη δὲ Ἀφροδίτη Ἀργίμπασα,

περὶ τῶν παρὰ Σκύθαις θεῶν τε καὶ νόμων καὶ ἐθῶν

2. - 4 Arrianus anab. III 30. — 10. Bekkeri Anecd. p. 406. Suidas v. ἀνοίγει. — 14. ἱλάσκονται - 15 γυναῖκα Eustathius Il. p. 978. — 19 sqq. Celsus apud Origenem c. Cels. VI 39. — 20. (ibidem V 41). Eustathius Il. p. 565. — 21. (Hesychius v. Γοιτόσυρον et Ἀρτιμήασαν

2. ἀπάκυριν *R*, ὑπάχαριν *dz* ‖ δὴ om. *Ppr*. ‖ 3. τὰ ἀνέκαθεν *R* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὀρμεώμενος *Cdz* ‖ 5. δὲ] δὲ τὸν *R* ‖ 7. οὐνομαστοῖσι *Pdz* ‖ 8. ἡ ποίη] ποίη *PR*. ποίη ἡ Reiske ‖ 9. ἐστὶν *d*, ἐστι *AB*, ἔστι reliqui ‖ ἐπισχολωτάτη *C*, ἐπιχωλοτάτη *R* ‖ 10. ἐστὶ *Pd*: ἐστι τοῦτ' *z* ‖ 11. οὕτως *L* ‖ 13. νομαῖα *R* ‖ διάκειται *AB* ‖ μὲν *PR*: δὲ ‖ 14. ἠλάσκονται *R* ‖ ἐπὶ δὲ] εἶτα Eust. ‖ καὶ] τε καὶ *C*(?)*Rz* ‖ 16. ἡρακλέα καὶ ἀέρα *C*, ἄρεα καὶ ἡρακλέα *PR* ‖ 17. οἱ σκύθαι *dz* ‖ καλεόμενοι om. *ABCd* ‖ 18. ποσειδέωνι *R* ‖ ὀνομάζονται *R*: οὐνομάζονται *P*, οὐνομάζεται reliqui ‖ 19. ὀρθώτατα *d* ‖ 20. γε] τε *d*, om. *Ppr*.*R* ‖ ἀπὶ *PR*: ἀπία ‖ 21. Γοιτόσυρος Hesychius: οἰτόσυρος *L*, Γογγόσυρος Cels. ‖ ἀργίμπασα *PR*. Cels.: ἀρίππασα *ABCd*, ἀρτίμπασα *sz*, Ἀρτιμήασα Hes.

Ποσειδέων δὲ Θαγιμασάδας. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομίζουσι ποιέειν πλὴν Ἄρεϊ· τούτῳ δὲ νομίζουσι.

Θυσίη δὲ ἡ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε περὶ πάντα τὰ ἱρὰ 60
ὁμοίως, ἐρδομένη ὧδε. τὸ μὲν ἱρήιον αὐτὸ ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἕστηκε· ὁ δὲ θύων ὄπισθε τοῦ κτήνεος ἑστεὼς σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου καταβάλλει μιν, πίπτοντος δὲ τοῦ ἱρηίου ἐπικαλέει τὸν θεὸν τῷ ἂν θύῃ, καὶ ἔπειτα βρόχῳ περὶ ὦν ἔβαλε τὸν αὐχένα, σκυταλίδα δὲ ἐμβαλὼν περιάγει καὶ ἀποπνίγει, οὔτε πῦρ ἀνακαύσας οὔτε καταρξάμενος οὔτ' ἐπισπείσας· ἀποπνίξας δὲ καὶ ἀποδείρας τράπεται πρὸς ἕψησιν. τῆς δὲ γῆς τῆς Σκυθικῆς αἰνῶς 61
ἀξύλου ἐούσης ὧδέ σφι ἐς τὴν ἕψησιν τῶν κρεῶν ἐξεύρηται. ἐπειδὰν ἀποδείρωσι τὰ ἱρήια, γυμνοῦσι τὰ ὀστέα τῶν κρεῶν, ἔπειτα ἐσβάλλουσι, ἢν μὲν τύχωσι ἔχοντες, ἐς λέβητας ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι κρητῆρσι προσεικέλους, χωρὶς ἢ ὅτι πολλῷ μέζονας· ἐς τούτους ἐσβάλλοντες ἕψουσι ὑποκαίοντες τὰ ὀστέα τῶν ἱρηίων. ἢν δὲ μή σφι παρῇ ὁ λέβης, οἱ δὲ ἐς τὰς γαστέρας τῶν ἱρηίων ἐσβάλλοντες τὰ κρέα πάντα καὶ παραμίξαντες ὕδωρ ὑποκαίουσι τὰ ὀστέα· τὰ δὲ αἴθεται κάλλιστα, αἱ δὲ γαστέρες χωρέουσι εὐπετέως τὰ κρέα ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων· καὶ οὕτω βοῦς τε ἑωυτὸν ἐξέψει καὶ τἆλλα ἱρήια ἑωυτὸ ἕκαστον. ἐπεὰν δὲ ἑψηθῇ τὰ κρέα, ὁ θύσας τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος ῥίπτει ἐς τὸ ἔμπροσθε. θύουσι δὲ καὶ τὰ ἄλλα πρόβατα καὶ ἵππους μάλιστα.

---

6. Λέξεις. — 24. θύουσι - μάλιστα Eustathius Od. p. 1649. — Bekkeri Anecd. p. 112. Schol. Il. δ 476

1. θαγιμασάδας correxi: θαγιμασάδα et θατιμασάδα Origenis codd., θαγιμασά *PR*, θαμιμασάδας *ABCd*, Θαμιμασάδης *z* ‖ 2. ἄρηι vel ἄρηϊ *L* ‖ 3. πᾶσα *PR* ‖ παρὰ Reiske ‖ 4. ἐρδομένη *PR*: ερδομένη *AB*, ἑρδομένη *Cdz* ‖ 5. τοὺς δύο πόδας τοὺς ἐμπροσθίους *z* ‖ ὄπισθεν *z* ‖ 7. τῷ θῶ *d* ‖ θύοι *b*, θύει *z* ‖ 8. περιὼν *bz* ‖ ἔβαλλε *d* ‖ 9. καὶ ἀποπνίγει om. *R* ‖ 10. κατευξάμενος *PR* ‖ 13. ἐπειδὰν *Cd*, ἐπειδ' ἂν *AB*: ἐπεὰν ‖ 14. ἔπειτα δὲ *PR*, ἔπειτα δ' *z* ‖ ἐς λέβητας Gronovius: λέβητας ‖ 15. λεβίοισι *AB*[1], γλεσβίοισι *R* ‖ προσεικέλους - 16 ἕψουσι om. *C* ‖ 16. μείζονας *AB* ‖ βαλόντες *R* ‖ ὑποκέοντες *A*[1]*R* ‖ 17. ὀστᾶ *d* ‖ ὁ om. *PRz* ‖ 18. εἰς *d* ‖ 19. ὑποκέουσι *R* ‖ 21. ἑαυτὸν *ABd* ‖ 22. τἄλλα *CPd*, τὰ ἄλλα *R* ‖ 23. ἔμπροσθε *AB*: ἔμπροσθεν ‖ 24. θύουσι - p. 288, 1 ἄλλοισι om. *C* ‖ τἄλλα *R*, τἆλλα *z* ‖ ἵππους δὲ Eust.

62 Τοῖσι μὲν δὴ ἄλλοισι τῶν θεῶν οὕτω θύουσι καὶ ταῦτα τῶν κτηνέων, τῷ δὲ Ἄρεϊ ὧδε. κατὰ νομοὺς ἑκάστοισι τῶν ἀρχηίων ἐσίδρυταί σφι Ἄρεος ἱρὸν τοιόνδε. φρυγάνων φάκελοι συννενέαται ὅσον τ' ἐπὶ σταδίους τρεῖς μῆκος καὶ εὖρος, ὕψος δὲ ἔλασσον· ἄνω δὲ τούτου τετράγωνον ἄπεδον πεποίηται, καὶ τὰ μὲν τρία τῶν κώλων ἐστὶ ἀπότομα, κατὰ δὲ τὸ ἓν ἐπιβατόν. ἔτεος δὲ ἑκάστου ἁμάξας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπινέουσι φρυγάνων· ὑπονοστέει γὰρ δὴ αἰεὶ ὑπὸ τῶν χειμώνων. ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ σηκοῦ ἀκινάκης σιδήρεος ἵδρυται ἀρχαῖος ἑκάστοισι, καὶ τοῦτ' ἐστὶ τοῦ Ἄρεος τὸ ἄγαλμα. τούτῳ δὲ τῷ ἀκινάκῃ θυσίας ἐπετείους προσάγουσι προβάτων καὶ ἵππων, καὶ δὴ καὶ τοῖσιδ' ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι. ὅσους ἂν τῶν πολεμίων ζωγρήσωσι, ἀπὸ τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν ἄνδρα θύουσι, τρόπῳ οὐ τῷ αὐτῷ καὶ τὰ πρόβατα, ἀλλ' ἑτεροίῳ. ἐπεὰν γὰρ οἶνον ἐπισπείσωσι κατὰ τῶν κεφαλέων, ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς ἄγγος καὶ ἔπειτα ἀνενείκαντες ἄνω ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν φρυγάνων καταχέουσι τὸ αἷμα τοῦ ἀκινάκεω. ἄνω μὲν δὴ φορέουσι τοῦτο, κάτω δὲ παρὰ τὸ ἱρὸν ποιεῦσι τάδε. τῶν ἀποσφαγέντων ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ἐς τὸν ἠέρα ἱεῖσι, καὶ ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήια ἀπαλλάσσονται. χεὶρ δὲ τῇ ἂν πέσῃ κέεται, καὶ χωρὶς ὁ
63 νεκρός. θυσίαι μέν νυν αὗταί σφι κατεστᾶσι. ὑσὶ δὲ οὗτοι οὐδὲν νομίζουσι, οὐδὲ τρέφειν ἐν τῇ χώρῃ τὸ παράπαν θέλουσι.

---

3. φρυγάνων - 4 συννενέαται Etymol. M. p. 599, 24. (Crameri Anecd. Oxon. I p. 300). Eustathius Il. p. 689

1. τοῖς *AB* ‖ ταῦτα] τἆλλα *R* ‖ 2. δὲ δὴ *R* ‖ ἄρηι vel ἄρηϊ *L* ‖ νόμους *ABdz* ‖ 3. ἀρχηΐων *Cdz*: ἀρχείων *AB*, ἀρχαίων *PR* ‖ ἄρηος *C*(?)z ‖ 4. συνενέαται *A*, συνενέαται *P*[1]*dz*, συνέαται *R* ‖ τε *R* ‖ 5. ἐπίπεδον *PR* ‖ 9. ὑπὸ *R* ‖ δὲ *R* ‖ ὄγκου *PRz* ‖ 10. τοῦτό *R* ‖ ἄρηος *C*(?)z ‖ 11. ἀκινάκεϊ z ‖ 12. δὴ καὶ] δὴ *d* ‖ τοῖσδε *R*, τοῖσδ' ceteri ‖ 13. ἂν Bekker: om. *P*, δ' ἂν ceteri ‖ 14. ἄνδρα] ἄνδρα ἕνα *Rz* ‖ οὐ τῷ] τοιουτῶι *B*, αὐτῶι *d* ‖ αὐτῷ Struve: αὐτῷ ᾧ ‖ 15. ἀλλὰ *AB* ‖ οἷον *d* ‖ 16. κεφαλαίων *CR* ‖ σφάξουσι *R* ‖ 18. ἀκινάκεος *L* ‖ ἀναφέρουσι ταῦτα *R* ‖ κάτωι *B* ‖ 20. ἀποτάμνοντες *PRz* ‖ 21. καὶ τἆλλα *R* ‖ ἀπάρξαντες *P*, ἐπάρξαντες *R* ‖ 22. κέαται *AB*, κεῖται *R* ‖ 23. κατεστεᾶσι *d*, κατεστέασι ceteri ‖ οὗτοι] καὶ οὗτοι? ‖ 24. τὸ παράπαν ἐν τῇ χώρῃ z

Τὰ δ' ἐς πόλεμον ἔχοντα ὧδέ σφι διακέεται. ἐπεὰν τὸν 64
πρῶτον ἄνδρα καταβάλῃ ἀνὴρ Σκύθης, τοῦ αἵματος ἐμπίνει. ὅσους δ' ἂν φονεύσῃ ἐν τῇ μάχῃ, τούτων τὰς κεφαλὰς ἀποφέρει τῷ βασιλέι· ἀπενείκας μὲν γὰρ κεφαλὴν τῆς ληίης μεταλαμβάνει τὴν ἂν λάβωσι, μὴ ἐνείκας δὲ οὔ. ἀποδείρει δὲ αὐτὴν τρόπῳ τοιῷδε. περιταμὼν κύκλῳ περὶ τὰ ὦτα καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς ἐκσείει, μετὰ δὲ σαρκίσας βοὸς πλευρῇ δέψει τῇσι χερσί, ὀργάσας δὲ αὐτὸ ἅτε χειρόμακτρον ἔκτηται, ἐκ δὲ τῶν χαλινῶν τοῦ ἵππου τὸν αὐτὸς ἐλαύνει, ἐκ τούτου ἐξάπτει καὶ ἀγάλλεται· ὃς γὰρ ἂν πλεῖστα δέρματα χειρόμακτρα ἔχῃ, ἀνὴρ ἄριστος οὗτος κέκριται. πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἐκ τῶν ἀποδαρμάτων καὶ χλαίνας ἐπείνυσθαι ποιεῦσι, συρράπτοντες κατά περ βαίτας. πολλοὶ δὲ ἀνδρῶν ἐχθρῶν τὰς δεξιὰς χεῖρας νεκρῶν ἐόντων ἀποδείραντες αὐτοῖσι ὄνυξι καλύπτρας τῶν φαρετρέων ποιεῦνται. δέρμα δὲ ἀνθρώπου καὶ παχὺ καὶ λαμπρὸν ἦν ἄρα, σχεδὸν δερμάτων πάντων λαμπρότατον λευκότητι. πολλοὶ δὲ καὶ ὅλους ἄνδρας ἐκδείραντες καὶ διατείναντες ἐπὶ ξύλων ἐπ' ἵππων περιφέρουσι.
ταῦτα μὲν δὴ οὕτω σφι νενόμισται, αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλάς, 65
οὔτι πάντων ἀλλὰ τῶν ἐχθίστων, ποιεῦσι τάδε. ἀποπρίσας [ἕκαστος] πᾶν τὸ ἔνερθε τῶν ὀφρύων ἐκκαθαίρει· καὶ ἢν μὲν ᾖ πένης, ὁ δὲ ἔξωθεν ὠμοβοέην μούνην περιτείνας οὕτω χρᾶται, ἢν δὲ ᾖ πλούσιος, τὴν μὲν ὠμοβοέην περιτείνει,

ὅτι κεφαλὰς ἀνθρώπων ἀντὶ ποτηρίων ἔχουσιν

7. Pollux II 233. — 8. Λέξεις

1. δὲ *R* ‖ διακέαται *ABC* ‖ 3. δὲ *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 4. βασιλεῖ *ABR* ‖ λείης *R* ‖ 5. ἀποδέρει τὲ *R* ‖ 7. ἐκσείει *A*² marg. *R*: ἐξήιει *C*, ἐξίει reliqui ‖ 8. δέψει *Rz*: δεψεῖ *P*, δεψεῖ *ABC*, ἐψεῖ *d* ‖ ὀργάσας *A*²*B*² (gloss.): ὀργήσας *R*, ὀργίσας reliqui ‖ χειρώμακτρον *ABC* ‖ 9. τῶν om. *ABCd* ‖ τὸν ἂν *C*, τὸν ἂν *P* ‖ ἐλαύνῃ *P* ‖ 10. δέρματα om. *R* ‖ 11. χειρώμακτρα *ABC* ‖ ἔχει *B*, ἔχοι *z* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ ἀποδαρμάτων *A*¹*BR*: ἀποδερμάτων ‖ ἐπέννυσθαι *PR*, ἐφιέννυσθαι *A*ᵐ, ἐπιέννυσθαι Wesseling ποιέουσι *R* ‖ 14. χέρας *z* ‖ ἀποδείραντες] ἀποδείραντες καὶ διατείναντες *sz* ‖ 15. δέρματα *Apr.* ‖ 16. λαμπρόν. ἦν *z* ‖ ἆρα *d* ‖ πάντων καὶ *R* ‖ 18. ἐφ' *ABd* ‖ 19. οὗτοι *z* ‖ 21. ἕκαστος exclusi ‖ ἔνερθεν *dz* ‖ 22. ὁ δὲ *AB*: ὅδε *R*, ὁ δ' reliqui ‖ 23. ἢν – περιτείνει om. *C* ‖ ᾖ om. *PRz*

ἔσωθεν δὲ καταχρυσώσας οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ. ποιεῦσι δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν οἰκηίων ἤν σφι διάφοροι γένωνται καὶ ἢν ἐπικρατήσῃ αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλέι. ξείνων δέ οἱ ἐλθόντων τῶν ἂν λόγον ποιέηται, τὰς κεφαλὰς ταύτας παραφέρει καὶ ἐπιλέγει ὥς οἱ ἐόντες οἰκήιοι πόλεμον προσεθήκαντο καὶ σφεων αὐτὸς ἐπεκράτησε, ταύτην ἀνδραγαθίην λέγοντες.
66 ἅπαξ δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἑωυτοῦ νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ᾽ οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων τοῖσι ἄνδρες πολέμιοι ἀραιρημένοι ἔωσι· τοῖσι δ᾽ ἂν μὴ κατεργασμένον ᾖ τοῦτο, οὐ γεύονται τοῦ οἴνου τούτου, ἀλλ᾽ ἠτιμωμένοι ἀποκατέαται· ὄνειδός δέ σφι ἐστὶ μέγιστον τοῦτο. ὅσοι δὲ ἂν αὐτῶν καὶ κάρτα πολλοὺς ἄνδρας ἀραιρηκότες ἔωσι, οὗτοι δὲ σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ.

67 Μάντιες δὲ Σκυθέων εἰσὶ πολλοί, οἳ μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι πολλῇσι ὧδε. ἐπεὰν φακέλους ῥάβδων μεγάλους ἐνείκωνται, θέντες χαμαὶ διεξειλίσσουσι αὐτούς, καὶ ἐπὶ μίαν ἑκάστην ῥάβδον τιθέντες θεσπίζουσι, ἅμα τε λέγοντες ταῦτα συνειλέουσι τὰς ῥάβδους ὀπίσω καὶ αὖτις κατὰ μίαν συντιθεῖσι. αὕτη μέν σφι ἡ μαντικὴ πατρωίη ἐστί. οἱ δὲ Ἐνάρεες οἱ ἀνδρόγυνοι τὴν Ἀφροδίτην σφίσι λέγουσι μαντικὴν δοῦναι· φιλύρης ὦν φλοιῷ μαντεύονται. ἐπεὰν τὴν φιλύρην τρίχα σχίσῃ, διαπλέκων ἐν τοῖσι δακτύλοισι τοῖσι ἑωυτοῦ καὶ
68 διαλύων χρᾷ. ἐπεὰν δὲ βασιλεὺς ὁ Σκυθέων κάμῃ, μεταπέμπεται τῶν μαντίων ἄνδρας τρεῖς τοὺς εὐδοκιμέοντας

---

11. Eustathius Il. p. 234. — 20. Λέξεις

1. καταχρυσώσας *PR*: περιχρυσώσας ‖ ποιέουσι *PR* ‖ 2. τούτῳ *R* γένωνται *PR*: γίνωνται ‖ ἢν] ἤν τις *vz* ‖ 3. αὐτῶν Reiske ‖ βασιλεῖ *AB* 4. ποιῆται *ABR* ‖ 5. προεθήκαντο *Pcorr.R* ‖ 6. ταύτην τὴν *sz* ‖ λέγεται *PRz* ‖ 7. τοῦ] καὶ τοῦ *R* ‖ ἑκάστου οὐνομάρχης *z* ‖ 8. ἑωυτοῦ *R*: ἑαυτοῦ *ABP*, αὑτοῦ *C*, αὑτῷ *d*, ἑαυτῷ *z* ‖ νόμῳ *d* ‖ κίρναται *PR* ‖ κρατῆρα *d* ‖ 9. τοῖσι] ὅσοι δὴ *Rz*. τοῖσι ἂν Schweighaeuser ‖ πολέμιοι om. *R* ‖ ἀναιρημένοι *CP* ‖ ἴωσι *d* ‖ 11. ἀποκαθέαται *R*. Eust. ‖ σφί ἐστι *ABR* ‖ 12. ἂν om. *ABCd* ‖ ἀραιρηκότες *R*, ἀναιρηκότες A^2C(?)*bz* ‖ 16. ἰτεΐῃσι *dz* 17. διεξελίσσουσι *L* ‖ 20. μέν σφι] μέντοι *z* ‖ πατρώη *R* ‖ σφι ἐστί *z* νάρεες *PR*, ἐνάριες reliqui et gloss. ‖ 21. οἱ *PR*: καὶ οἱ ‖ ἀνδρογύνοι *d* ‖ σφίσι scripsi: σφι ‖ 23. τρία *ABCd* ‖ τοῖσι om. *R* ‖ 25. τῶ *R* μαντηίων *C*

μάλιστα, οἳ τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ μαντεύονται· καὶ λέγουσι οὗτοι ὡς τὸ ἐπίπαν μάλιστα τάδε, ὡς τὰς βασιληίας ἱστίας ἐπιώρκηκε ὃς καὶ ὅς, λέγοντες τῶν ἀστῶν τὸν ἂν δὴ λέγωσι· τὰς δὲ βασιληίας ἱστίας νόμος Σκύθῃσι τὰ μάλιστά ἐστι ὀμνύναι τότε ἐπεὰν τὸν μέγιστον ὅρκον ἐθέλωσι ὀμνύναι. αὐτίκα δὲ διαλελαμμένος ἄγεται οὗτος τὸν ἂν δὴ φῶσι ἐπιορκῆσαι, ἀπιγμένον δὲ ἐλέγχουσι οἱ μάντιες ὡς ἐπιορκήσας φαίνεται ἐν τῇ μαντικῇ τὰς βασιληίας ἱστίας καὶ διὰ ταῦτα ἀλγέει ὁ βασιλεύς· ὁ δὲ ἀρνέεται, οὐ φάμενος ἐπιορκῆσαι, καὶ δεινολογέεται. ἀρνεομένου δὲ τούτου ὁ βασιλεὺς μεταπέμπεται ἄλλους διπλησίους μάντιας· καὶ ἢν μὲν καὶ οὗτοι ἐσορέοντες ἐς τὴν μαντικὴν καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι, τοῦ δὲ ἰθέως τὴν κεφαλὴν ἀποτάμνουσι, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ διαλαγχάνουσι οἱ πρῶτοι τῶν μαντίων· ἢν δὲ οἱ ἐπελθόντες μάντιες ἀπολύσωσι, ἄλλοι πάρεισι μάντιες καὶ μάλα ἄλλοι. ἢν ὦν οἱ πλεῦνες τὸν ἄνθρωπον ἀπολύσωσι, δέδοκται τοῖσι πρώτοισι τῶν μαντίων αὐτοῖσι ἀπόλλυσθαι. ἀπολλῦσι δῆτα 69
αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε. ἐπεὰν ἄμαξαν φρυγάνων πλήσωσι καὶ ὑποζεύξωσι βοῦς, ἐμποδίσαντες τοὺς μάντιας καὶ χεῖρας ὀπίσω δήσαντες καὶ στομώσαντες κατεργνῦσι ἐς μέσα τὰ φρύγανα, ὑποπρήσαντες δὲ αὐτὰ ἀπιεῖσι φοβήσαντες τοὺς βοῦς. πολλοὶ μὲν δὴ συγκατακαίονται τοῖσι μάντισι βόες, πολλοὶ δὲ περικεκαυμένοι ἀποφεύγουσι, ἐπεὰν αὐτῶν ὁ ῥυμὸς κατακαυθῇ. κατακαίουσι δὲ τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας τοὺς μάντιας, ψευδομάντιας καλέοντες. τοὺς δ'

10. Pollux II 124

2. τοεπίπαν *Pz* ‖ ἱεστίας *A*, ἑστίας *B*[1], $\overset{\text{ι}}{\text{ἑστίας}}$ *C* ‖ 3. ἐπιόρκησε *sz* ‖ δὴ om. *Ppr.Rd* ‖ 4. ἱστίας *C* ‖ ταμάλιστά *Pz* ‖ 5. τότε – ὀμνύναι om. *P*[t] ‖ θέλωσιν *R* ‖ 6. διαλελαμένος *R* ‖ ἄγεται om. *R* ‖ 8. ἱστίας *C* ‖ 10. ἀρνεουμένου *R* ‖ 11. διαπλησίους *R* ‖ 'aut μέν μιν aut μιν' Schweighaeuser ‖ 12. ἐσορῶντες codices, ἐσορέωντες *z* ‖ $\overset{\text{λω}}{\text{καταδήσωσι}}$ *A* ‖ ἐφιορκῆσαι *R* ‖ τοῦδε *ABz* ‖ 14. μαντηίων *d* ‖ ἢν] καὶ ἢν *ABpr.Cd* ‖ οἳ *d* ‖ 17. ἀπόλλουσι *R* ‖ δῆτα] δὲ *P*[m] *Rz* ‖ 18. τοιῷδε τρόπῳ *ABd* ‖ ἄμαξαν] ἄμαξαν καμάρης *Pz*, ἄμαξαν καμάρης *R* ‖ 19. ἐμποδήσαντες *d*, ἐμπεδήσαντες *z* ‖ χέρας *z* ‖ 20. κατατείνουσιν *R*, κατειργνῦσι ceteri ‖ 21. τὰς *z* ‖ 22. συγκατακέονται *R* ‖ 23. αὐτέων *z* ‖ 25. καλέουσι *C* ‖ τούσδ' *P*, τοὺς δὲ *R*

ἂν ἀποκτείνῃ βασιλεύς, τούτων οὐδὲ τοὺς παῖδας λείπει, ἀλλὰ πάντα τὰ ἔρσενα κτείνει, τὰ δὲ θήλεα οὐκ ἀδικέει.

70 Ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε πρὸς τοὺς ἂν ποιέωνται. ἐς κύλικα μεγάλην κεραμίνην οἶνον ἐγχέαντες αἷμα συμμίσγουσι τῶν τὸ ὅρκιον ταμνομένων, τύψαντες ὑπέατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος καὶ ἔπειτα ἀποβάψαντες ἐς τὴν κύλικα ἀκινάκην καὶ ὀιστοὺς καὶ σάγαριν καὶ ἀκόντιον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι κατεύχονται πολλὰ καὶ ἔπειτα ἀποπίνουσι αὐτοί τε οἱ τὸ ὅρκιον ποιεύμενοι καὶ τῶν ἑπομένων οἱ πλείστου ἄξιοι.

71 Ταφαὶ δὲ τῶν βασιλέων ἐν Γέρροισί εἰσι [ἐς ὃ ὁ Βορυσθένης ἐστὶ προσπλωτός]· ἐνθαῦτα, ἐπεάν σφι ἀποθάνῃ ὁ βασιλεύς, ὄρυγμα γῆς μέγα ὀρύσσουσι τετράγωνον, ἕτοιμον δὲ τοῦτο ποιήσαντες ἀναλαμβάνουσι τὸν νεκρόν, κατακεκηρωμένον μὲν τὸ σῶμα, τὴν δὲ νηδὺν ἀνασχισθεῖσαν καὶ καθαρθεῖσαν, πλέην κυπέρου κεκομμένου καὶ θυμιήματος καὶ σελίνου σπέρματος καὶ ἀννήσου, συνερραμμένην ὀπίσω, καὶ κομίζουσι ἐν ἁμάξῃ ἐς ἄλλο ἔθνος. οἳ δὲ ἂν παραδέξωνται κομισθέντα τὸν νεκρόν, ποιεῦσι τά περ οἱ βασιλήιοι Σκύθαι· τοῦ ὠτὸς ἀποτάμνονται, τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιτάμνονται, μέτωπον καὶ ῥῖνα καταμύσσονται, διὰ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς ὀιστοὺς διαβυνέονται. ἐνθεῦτεν δὲ κομίζουσι ἐν τῇ ἁμάξῃ τοῦ βασιλέος τὸν νέκυν ἐς ἄλλο ἔθνος τῶν ἄρχουσι· οἱ δέ σφι ἕπονται ἐς τοὺς πρότερον ἦλθον. ἐπεὰν

---

4. Pollux X 190

1. ἀποκτείνοι z || τουτέων z || 3. ποιέονται B || 4. ἐκχέαντες B, ἐσχέαντες R || 5. τὰ ὅρκια PRz || ὑπέατι ἢ Lobeck: υπέατι ηι AB, ὑπέατι ἢ PRz, ὑπεατίῃ d, ἐπέατίηι C. ὀπέατι ἢ Is. Vossius || ἐπιτάμνοντες ABCd || 6. μικρὸν ABd || 7. ἐς om. Bpr. || ἀκινάκεα z || σάγγαριν R || 8. καταχεύονται d || 11. βασιλήων z || γέρροισι εἰσὶ Rz || ἐς ὃ – 12 προσπλωτὸς separavi || 13. ἑτοῖμον CPdz || 14 καταχεχειρωμένον d || 15. καθαρισθεῖσαν C || 16. κεκομένου R || μιήματος A[1] || 17. σπέρματος om. R || ἀνήσου z || συνεραμμένην A, συρρεραμμένην B, συῤῥεραμένην C || καὶ om. ABCdz, :· καὶ P[t], :· P[m] || 18. ἁμάξη R || δ' C (?) || 20. τρίχας – 21 περιτάμνονται om. ABCd || 21. τῆς τε PRz || 22. χερὸς z || 23. τῇ om. CPz || ἐς ἄλλο ἔθνος τὸν νέκυν τοῦ βασιλέος Pz, ἐς ἄλλο ἔθνος τὸν νέκυν sine τοῦ βασιλέος C

δὲ πάντας περιέλθωσι τὸν νέκυν κομίζοντες, ἔν τε Γέρροισι ἔσχατα κατοικημένοισί εἰσι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι. καὶ ἔπειτα, ἐπεὰν θέωσι τὸν νέκυν ἐν τῇσι θήκῃσι ἐπὶ στιβάδος, παραπήξαντες αἰχμὰς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ νεκροῦ ξύλα ὑπερτείνουσι καὶ ἔπειτα ῥιψὶ καταστεγάζουσι, ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς θήκης τῶν παλλακέων τε μίαν ἀποπνίξαντες θάπτουσι καὶ τὸν οἰνοχόον καὶ μάγειρον καὶ ἱπποκόμον καὶ διήκονον καὶ ἀγγελιηφόρον καὶ ἵππους καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀπαρχὰς καὶ φιάλας χρυσέας· ἀργύρῳ δὲ οὐδὲν οὐδὲ χαλκῷ χρέωνται. ταῦτα δὲ ποιήσαντες χοῦσι πάντες χῶμα μέγα, ἁμιλλώμενοι καὶ προθυμεόμενοι ὡς μέγιστον ποιῆσαι. ἐνιαυτοῦ δὲ περιφερομένου αὖτις ποιεῦσι 72
τοιόνδε. λαβόντες τῶν λοιπῶν θεραπόντων τοὺς ἐπιτηδεοτάτους (οἱ δὲ εἰσὶ Σκύθαι ἐγγενέες· οὗτοι γὰρ θεραπεύουσι τοὺς ἂν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς κελεύσῃ, ἀργυρώνητοι δὲ οὐκ εἰσί σφι θεράποντες), τούτων ὦν τῶν διηκόνων ἐπεὰν ἀποπνίξωσι πεντήκοντα καὶ ἵππους τοὺς καλλίστους πεντήκοντα, ἐξελόντες αὐτῶν τὴν κοιλίην καὶ καθήραντες ἐμπιπλᾶσι ἀχύρων καὶ συρράπτουσι. ἀψῖδος δὲ ἥμισυ ἐπὶ δύο ξύλα στήσαντες ὕπτιον καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς ἀψῖδος ἐπ' ἕτερα δύο, καταπήξαντες τρόπῳ τοιούτῳ πολλὰ ταῦτα, ἔπειτα τῶν ἵππων κατὰ μήκεα ξύλα παχέα διελάσαντες μέχρι τῶν τραχήλων ἀναβιβάζουσι αὐτοὺς ἐπὶ τὰς ἀψῖδας· τῶν δὲ αἱ μὲν πρότεραι ἀψῖδες ὑπέχουσι τοὺς ὤμους τῶν ἵππων, αἱ δὲ ὄπισθε

---

1. νεκρὸν *PR* ‖ ἔν τε τοῖσιν *R*, ἐν γέρροισι ceteri ‖ 2. εἰσι *Rd* ‖ 3. καὶ om. *R* ‖ τοῖσι θήκοισι et πήξαντες *d* ‖ 5. ῥιψὶ *Rdz*: ῥίψει *ABPcorr.*, ῥίψεϊ *C*, ῥίπει A^2 marg. fortasse ῥίπεσι ‖ 6. παλακέων *CR* ‖ 7. μίην *z* ‖ ἀποπνίγουσι θάπτοντες *B* ‖ 9. πάντων *ABCd* ‖ 10. ἄλλων ἁπάντων post οὐδὲ iterat *R* ‖ χρέονται *P* ‖ 11. μέγα *P*, om. *R* ‖ ἁμιλλεώμενοι *R* ‖ 13. ἐπιτηδεοτάτους *R*: ἐπιτηδειοτάτους *ABd*, ἐπιτηδεωτάτους *CPz* ‖ 14. δὲ εἰσὶ *AB*: δέοι εἰσὶ *C*, δέ εἰσι reliqui ‖ γάρ εἰσι θεραπεύοντες *z* ‖ 16. τουτέων *z* ‖ 17. καλλιστεύοντας *R* ‖ 18. αὐτέων *z* ‖ κοιλίαν *R* ‖ καθάραντες *AB* ‖ 19. ἀψῖδος *Adz*, ἀψίδος *R* ‖ ἥμισυ ἐπὶ ξύλα δύο, ἥμισυ στήσαντες *z* ‖ 20. ἀψῖδος *dz*, ἀψίδος *R* ‖ ἐπ'] ἐπὶ A^2, om. A^1*BCd* ‖ δύο καταπήξαντες, *ABCd* ‖ 21. τρόπῳ] καὶ τρόπῳ *Cd* ‖ ταῦτα] τοιαῦτα B^2 ‖ 22. κατὰ μήκεα A^2*Rd*: καταμήκεα *CPz*, καὶ τὰ μήκεα A^1*B* ‖ 23. ἀναβιβάζονται *ABCd* ‖ ἀψίδας *ARdz* ‖ πρότερον *d* ‖ 24 ἀψῖδες *Rdz* ‖ ὑπερέχουσι *ABCd* ‖ ὄπισθεν *z*

παρὰ τοὺς μηροὺς τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι· σκέλεα δ
ἀμφότερα καταχρέμαται μετέωρα. χαλινοὺς δὲ καὶ στόμι
ἐμβαλόντες ἐς τοὺς ἵππους κατατείνουσι ἐς τὸ πρόσθε αὐτῶ
καὶ ἔπειτα ἐκ πασσάλων δέουσι. τῶν δὲ δὴ νεηνίσκων τῶ
ἀποπεπνιγμένων τῶν πεντήκοντα ἕνα ἕκαστον ἀναβιβάζου
ἐπὶ τὸν ἵππον, ὧδε ἀναβιβάζοντες, ἐπεὰν νεκροῦ ἑκάστο
παρὰ τὴν ἄκανθαν ξύλον ὀρθὸν διελάσωσι μέχρι τοῦ τρα
χήλου· κάτωθεν δὲ ὑπερέχει τοῦ ξύλου τούτου τὸ ἐς τόρμο
πηγνύουσι τοῦ ἑτέρου ξύλου τοῦ διὰ τοῦ ἵππου. ἐπιστήσαντε
73 δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἱππέας τοιούτους ἀπελαύνουσι. οὕτω μὲ
τοὺς βασιλέας θάπτουσι. τοὺς δὲ ἄλλους Σκύθας, ἐπεὰ
ἀποθάνωσι, περιάγουσι οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες κατὰ τοὺ
φίλους ἐν ἁμάξῃσι κειμένους, τῶν δὲ ἕκαστος ὑποδεκόμενο
εὐωχέει τοὺς ἑπομένους, καὶ τῷ νεκρῷ ἁπάντων παραπλησίω
παρατίθησι ὅσα τοῖσι ἄλλοισι. ἡμέρας δὲ τεσσεράκοντα οὕτω
οἱ ἰδιῶται περιάγονται, ἔπειτα θάπτονται. θάψαντες δὲ ο
Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε. σμησάμενοι τὰς κεφαλὰ
καὶ ἐκπλυνάμενοι ποιεῦσι περὶ τὸ σῶμα τάδε. ἐπεὰν ξύλ
στήσωσι τρία ἐς ἄλληλα κεκλιμένα, περὶ ταῦτα πίλους εἰρι-
νέους περιτείνουσι, συμφράξαντες δὲ ὡς μάλιστα λίθους ἐ
πυρὸς διαφανέας ἐσβάλλουσι ἐς σκάφην κειμένην ἐν μέσ
74 τῶν ξύλων τε καὶ τῶν πίλων. ἔστι δέ σφι κάνναβις φυομέν
ἐν τῇ χώρῃ πλὴν παχύτητος καὶ μεγάθεος τῷ λίνῳ ἐμφερε-
στάτη· ταύτῃ δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις. αὕτη κα
αὐτομάτη καὶ σπειρομένη φύεται, καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήικες μὲ

22. Bekkeri Anecd. p. 105. — 25. Hesychius v. κανaβίς

2. καταχρέμανται *R* || καὶ χαλινοὺς *B* || 3. ἐς τοὺς] τοὺς om. *R* || πρόσθε *L* || αὐτέων z || 6. ἐπὶ ἵππον *P*, ἐπ ἵππον *R*, ἐπ᾽ ἵππων z || ἀναβιβάζοντες ἐπεὰν vulgo || 8. τραχήλου, κάτωθεν vulgo || κορμὸν *A*[2] marg., τόρνον ve τόρνιον gloss. || 9. πηγνῦσι *R* || τοῦ διὰ] διὰ *ABCd* || ἐπιστήσαντες] σπεί-σαντες *R*. rectius περιστήσαντες || 10. τὸ] περὶ τὸ Reiske || 11. βασιλῆα z || 12. ἀγχοτάτωι *ABP* || 13. ἁμάξῃι *A*[1] || 14. πάντων παρατιθεῖ τῶ καὶ τοῖσι ἄλλοισι *R* || 15. τεσσαράκοντα *Rd* || 17. καταίρονται *C* || 19. ἐρι-νέους *ABCd* || 20. ἐκπύρους *ABCd* || 22. κάναβις *d* ut infra || 23. μεγέ-θους *AB* || λινέω *R* || 24. ταῦτα *R* || κάνναβις αὕτη. καὶ ante Schweig-haeuserum || 25. θρῆκες *R*, φράσαι Hesych. cod. (i. e. θρᾶσσαι)

καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα· οὐδ' ἄν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη λίνου ἢ καννάβιός ἐστι· ὃς δὲ μὴ εἶδέ κω τὴν κανναβίδα, λίνεον δοκήσει εἶναι τὸ εἷμα. ταύτης ὦν οἱ Σκύθαι τῆς καννάβιος τὸ σπέρμα 75
ἐπεὰν λάβωσι, ὑποδύνουσι ὑπὸ τοὺς πίλους, καὶ ἔπειτα ἐπιβάλλουσι τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς διαφανέας λίθους τῷ πυρί· τὸ δὲ θυμιᾶται ἐπιβαλλόμενον καὶ ἀτμίδα παρέχεται τοσαύτην ὥστε Ἑλληνικὴ οὐδεμία ἄν μιν πυρίη ἀποκρατήσειε. οἱ δὲ Σκύθαι ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται. τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστι· οὐ γὰρ δὴ λούονται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν ὕδωρ παραχέουσαι κατασώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσσου καὶ κέδρου καὶ λιβάνου ξύλου, καὶ ἔπειτα τὸ κατασωχόμενον τοῦτο παχὺ ἐὸν καταπλάσσονται πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον· καὶ ἅμα μὲν εὐωδίη σφέας ἀπὸ τούτου ἴσχει, ἅμα δὲ ἀπαιρέουσαι τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ τὴν καταπλαστὺν γίνονται καθαραὶ καὶ λαμπραί.

Ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ οὗτοι αἰνῶς χρᾶσθαι φεύ- 76
γουσι, μήτε τεῶν ἄλλων, Ἑλληνικοῖσι δὲ καὶ ἥκιστα, ὡς διέδεξαν Ἀνάχαρσίς τε καὶ δεύτερα αὖτις Σκύλης. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις ἐπείτε γῆν πολλὴν θεωρήσας καὶ ἀποδεξάμενος κατ' αὐτὴν σοφίην πολλὴν ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τὰ Σκυθέων, πλέων δι' Ἑλλησπόντου προσίσχει ἐς Κύζικον· καὶ εὗρε γὰρ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἀνάγοντας τοὺς Κυζικηνοὺς

περὶ Ἀναχάρσιδος καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς

---

2. Pollux VII 72. — 8. idem VII 168. — 11. Λέξεις

1. εἱματοποιεῦνται *R* ‖ λινέουσι *A*[1] ‖ 2. ἢ *AB* ‖ καννάβεως Poll. ‖ 3. καννάβιδα *AB* ‖ λῖνον *R* ‖ 5. ἐπιβάλλουσι *ABd*: ὑποβάλλουσι ‖ 6. τὸ δὲ] τῶι δὲ *P* ‖ 7. θυμιᾶται *A*[2]*R*: θυμιῆται ‖ ὑποβαλλόμενον *R* ‖ ἀτμῖδα *R* ‖ 8. οὐδεμίη *z* ‖ ἀποκρατήσειε – 9 πυρίῃ om. *R* ‖ 9. ὠρύεται *R* ‖ 10. λούονται *ABR*: λοῦνται ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ παραχέουσι *C*, παρέχουσαι *R* ‖ σώχουσι gloss. ‖ 12. λιβανωτοῦ *R* ‖ 13. ἔπειτά τοι *R* ‖ ἐὸν] ἐόν· καὶ *ABCd* ‖ καταπάσσονται *z* ‖ 14. εὐωδίη *A*[1], εὐώδη *R* ‖ 15. ἔχει *R* ‖ 16. καταπλαστὴν *Rqbz* ‖ 17. νομέοισι *R* ‖ φεύγουσι post οὗτοι *ABd* ‖ 18. μήτε τεῶν scripsi: μή τί (vel μή τι vel μήτι) γε ὧν codices, μή τοι γε ὧν *z* ‖ ἄλλων G. Hermann: ἀλλήλων ‖ καὶ om. *CPdz* ‖ 19. ἀναχάρσι *R* ‖ σκύλις *C*, σκύλη *R* ‖ 21. κατατὴν σοφίην *B*[1] ‖ 22. δι' *Pz*: δὲ *R*, δὲ δι' reliqui ‖ προίσχει *B*[1]

ὁρτὴν μεγαλοπρεπέως χάρτα, εὔξατο τῇ μητρὶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ, θύσειν τε κατὰ ταὐτὰ κατὰ τὰ ὥρα τοὺς Κυζικηνοὺς ποιεῦντας καὶ παννυχίδα στήσειν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Σκυθικήν, καταδὺς ἐς τὴν καλεομένην Ὑλαίην (ἡ δ' ἔστι μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήιον δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη), ἐς ταύτην δὴ καταδὺς ὁ Ἀνάχαρσις τὴν ὁρτὴν ἐπετέλεε πᾶσαν τῇ θεῷ, τύμπανόν τε ἔχων καὶ ἐκδησάμενος ἀγάλματα. καὶ τῶν τις Σκυθέων καταφρασθεὶς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα ἐσήμηνε τῷ βασιλέι Σαυλίῳ· ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπικόμενος ὡς εἶδε τὸν Ἀνάχαρσιν ποιεῦντα ταῦτα, τοξεύσας αὐτὸν ἀπέκτεινε. καὶ νῦν ἤν τις εἴρηται περὶ Ἀναχάρσιος, οὔ φασί μιν Σκύθαι γινώσκειν, διὰ τοῦτο ὅτι ἐξεδήμησέ τε ἐς τὴν Ἑλλάδα καὶ ξεινικοῖσι ἔθεσι διεχρήσατο. ὡς δ' ἐγὼ ἤκουσα Τύμνεω τοῦ Ἀριαπείθεος ἐπιτρόπου, εἶναι αὐτὸν Ἰδανθύρσου τοῦ Σκυθέων βασιλέος πάτρων, παῖδα δὲ εἶναι Γνούρου τοῦ Λύκου τοῦ Σπαργαπείθεος. εἰ ὦν ταύτης ἦν τῆς οἰκίης ὁ Ἀνάχαρσις, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών· Ἰδάνθυρσος γὰρ ἦν παῖς Σαυλίου, Σαύλιος δὲ ἦν ὁ ἀποκτείνας Ἀνάχαρσιν.

77 καίτοι τινὰ ἤδη ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον, ὡς ὑπὸ τοῦ Σκυθέων βασιλέος Ἀνάχαρσις ἀποπεμφθεὶς τῆς Ἑλλάδος μαθητὴς γένοιτο, ὀπίσω τε ἀπονοστήσας φαίη πρὸς τὸν ἀποπέμψαντα Ἕλληνας πάντας ἀσχόλους εἶναι ἐς πᾶσαν σοφίην πλὴν Λακεδαιμονίων, τούτοισι δὲ εἶναι μούνοισι σωφρόνως δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον. ἀλλ'

---

13. ὅτι - 14 διεχρήσατο (Lexicon Vindob. p. 50)

1. μεγαλοπρεπέως χάρτα *P*: μεγαλοπρεπέα χάρτα *z*, χάρτα μεγαλοπρεπέως *R*, μεγαλοπρεπέως reliqui ‖ ηὔξατο *R* ‖ 2. ἀπονοστήσει et θύσει *C* ‖ ἐς] ἕως *d* ‖ 3. κατὰ τὰ *Psv*: κατ' ἃ *ABpr.*, κατὰ *Bcorr.Cdz*, om. *R* ‖ ὅρα *C* ‖ 4. ἀφίκετο *R* ‖ 6. πάντα *R* ‖ 7. δὴ *PRz*: δὲ ‖ ἐπετέλεσε πᾶσαν *C*, πᾶσαν ἐπετέλεε *PRz* ‖ 8. ἐκδημησάμενος *z* ‖ 9. καί τις τῶν *PRz* ‖ 10. ἐσήμαινε *d* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ σαυλαίω *R* ‖ 13. εἰς *R*. Lex. Vind. ‖ 14. ξενικοῖσι Lex. Vind. ‖ ἤθεσι *R* ‖ δὲ *Rd* ‖ τύμνεω *PR*: τοῦ νεὼ *ABd*, τοῦ νεῶ *C*, τίμνεω *sz* ‖ 15. σπαργαπίθεος *PRz* ‖ ἐπίτροπον εἶναι αὐτόν *AB* ἰδανθύρου *R*, ἰνδαθύρσου *dcorr.z* ‖ 16. βασιλέως *d* ‖ γνόρου *d* ‖ 17. σπαργαπίθεος *PRz* ‖ εἰ] εἴς *R* ‖ τῆς οἰκίης - 19 δὲ ἦν om. *R* ‖ ὁ om. *Psz* 18. ἀπὸ *dz* ‖ ἀδελφιδεοῦ *Pd* ‖ ἰνδάθυρσος *ABdz* ‖ 19. ὁ om. *ABd* 21. τοῦ *PRz*: τῶν ‖ βασιλέως *C* ‖ 24. ἐς] πρὸς *z* ‖ δ' *ABd*

οὗτος μὲν ὁ λόγος ἄλλως πέπλασται ὑπ᾽ αὐτῶν Ἑλλήνων, ὁ δ᾽ ὦν ἀνὴρ ὥσπερ πρότερον εἰρέθη διεφθάρη.

Οὗτος μέν νυν οὕτω δή τι ἔπρηξε διὰ ξεινικά τε νόμαια 78
καὶ Ἑλληνικὰς ὁμιλίας. πολλοῖσι δὲ χάρτα ἔτεσι ὕστερον Σκύλης ὁ Ἀριαπείθεος ἔπαθε παραπλήσια τούτῳ. Ἀριαπείθεϊ γὰρ τῷ Σκυθέων βασιλέι γίνεται μετ᾽ ἄλλων παίδων Σκύλης· ἐξ Ἰστριηνῆς δὲ γυναικὸς οὗτος γίνεται καὶ οὐδαμῶς ἐγχωρίης· τὸν ἡ μήτηρ αὕτη γλῶσσάν τε Ἑλλάδα καὶ γράμματα ἐδίδαξε. μετὰ δὲ χρόνῳ ὕστερον Ἀριαπείθης μὲν τελευτᾷ δόλῳ ὑπὸ Σπαργαπείθεος τοῦ Ἀγαθύρσων βασιλέος, Σκύλης δὲ τήν τε βασιληίην παρέλαβε καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πατρός, τῇ οὔνομα ἦν Ὀποίη· ἦν δὲ αὕτη ἡ Ὀποίη ἀστή, ἐξ ἧς ἦν Ὄρικος Ἀριαπείθεϊ παῖς. βασιλεύων δὲ Σκυθέων ὁ Σκύλης διαίτῃ μὲν οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ, ἀλλὰ πολλὸν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ μᾶλλον τετραμμένος ἦν ἀπὸ παιδεύσιος τῆς ἐπεπαίδευτο, ἐποίεέ τε τοιοῦτο. εὖτε ἀγάγοι τὴν στρατιὴν τὴν Σκυθέων ἐς τὸ Βορυσθενεϊτέων ἄστυ (οἱ δὲ Βορυσθενεῖται οὗτοι λέγουσι σφέας αὐτοὺς εἶναι Μιλησίους), ἐς τούτους ὅκως ἔλθοι ὁ Σκύλης, τὴν μὲν στρατιὴν καταλίπεσκε ἐν τῷ προαστείῳ, αὐτὸς δὲ ὅκως ἔλθοι ἐς τὸ τεῖχος καὶ τὰς πύλας ἐγκληίσειε, τὴν στολὴν ἀποθέμενος τὴν Σκυθικὴν λάβεσκε ἂν Ἑλληνίδα ἐσθῆτα, ἔχων δ᾽ ἂν ταύτην ἠγόραζε οὔτε δορυφόρων ἑπομένων οὔτε ἄλλου οὐδενός (τὰς δὲ πύλας ἐφύλασσον, μή τίς μιν Σκυθέων ἴδοι ἔχοντα ταύτην τὴν στολήν),

---

1. οὗτος - Ἑλλήνων Eustathius Od. p. 1594

1. πέπαισται *R*. Eust. ‖ ὑπὸ Ἑλλήνων Eust. ‖ 2. ἠρέθη *C*, ἐρρήθη *Pcorr*. ‖ 3. τι om. *ABCd* ‖ ξενικὰ *R* ‖ 4. ἔτεσι χάρτα *ABd* ‖ 5. ἀριπείθεος *PRdz* ‖ παραπλήσια - 6 βασιλέι om. *d* ‖ ἀριαπείθει *AB*, ἀριπείθεϊ *PRz* ‖ 6. τῶν *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ παραγίνεται *d* ‖ μετ᾽] μὲν *C* ‖ 7. ἰστριηνῆς *AC*: ἰστρηηνῆς *B*, ἰστρινῆς *Pdz*, ἰστρίνης *R* ‖ δὲ om. *d* ‖ ἐπιχωρίης Naber ‖ 8. αὐτὴ *R*. Reiske ‖ 9. ἀριπείθης *PRz* ‖ 10. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 13. ὅριкος *PRz*. (Herodianus I p. 152 7 Lentz) : ὅριχος ‖ ἀριαπείθει *AB*, ἀριπείθεϊ *Pz*, ἀριπείθει *R* ‖ 14. μὲν om. *ABCd* ‖ 15. ἐπαιδεύετο *d* ‖ 16. τοιοῦτον *R* ‖ στρατιὴν τὴν] στρατιὴν τῶν *Pdz* ‖ 17. βορυσθενειτέων *ABR* ‖ βορυσθενεῖται *ABR* ‖ 18. λέγουσί σφεας *d* ‖ 19. ἔλθη *R* ‖ καταλείπεσκε *R*, κατελίπεσκε ceteri ‖ 21. ἐγκληίσειε A^2B: ἐκκληΐσειε *C*, ἐγκλήισειε *P*, ἐγκλήσειε A^1, ἐγκλείσειε *Rd* ‖ 22. δὲ *R* ‖ ἠγόραζε *AB* ‖ 23. ἄλλου] λαοῦ *R*

καὶ τὰ ἄλλα ἐχρᾶτο διαίτῃ Ἑλληνικῇ καὶ θεοῖσι ἱρὰ ἐποίεε κατὰ νόμους τοὺς Ἑλλήνων. ὅτε δὲ διατρίψειε μῆνα ἢ πλέον τούτου, ἀπαλλάσσετο ἐνδὺς τὴν Σκυθικὴν στολήν· ταῦτα ποιέεσκε πολλάκις καὶ οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ
79 καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην. ἐπείτε δὲ ἔδεέ οἱ κακῶς γενέσθαι, ἐγένετο ἀπὸ προφάσιος τοιῆσδε. ἐπεθύμησε Διονύσῳ Βακχείῳ τελεσθῆναι· μέλλοντι δέ οἱ ἐς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετὴν ἐγένετο φάσμα μέγιστον. ἦν οἱ ἐν Βορυσθενεϊτέων τῇ πόλι οἰκίης μεγάλης καὶ πολυτελέος περιβολή, τῆς καὶ ὀλίγῳ τι πρότερον τούτων μνήμην εἶχον, τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου σφίγγες τε καὶ γρῦπες ἕστασαν· ἐς ταύτην ὁ θεὸς ἐνέσκηψε βέλος. καὶ ἡ μὲν κατεκάη πᾶσα. Σκύλης δὲ οὐδὲν τούτου εἵνεκα ἧσσον ἐπετέλεσε τὴν τελετήν. Σκύθαι δὲ τοῦ βακχεύειν πέρι Ἕλλησι ὀνειδίζουσι· οὐ γάρ φασι οἰκὸς εἶναι θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον ὅστις μαίνεσθαι ἐνάγει ἀνθρώπους. ἐπείτε δὲ ἐτελέσθη τῷ Βακχείῳ ὁ Σκύλης, διεπρήστευσε τῶν τις Βορυσθενεϊτέων πρὸς τοὺς Σκύθας λέγων "ἡμῖν γὰρ καταγελᾶτε, ὦ Σκύθαι, ὅτι βακχεύομεν καὶ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει· νῦν οὗτος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα λελάβηκε, καὶ βακχεύει τε καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαίνεται. εἰ δέ μοι ἀπιστέετε, ἕπεσθε, καὶ ὑμῖν ἐγὼ δέξω." εἵποντο τῶν Σκυθέων οἱ προεστεῶτες, καὶ αὐτοὺς ἀναγαγὼν ὁ Βορυσθενεΐτης λάθρῃ ἐπὶ πύργον κατεῖσε. ἐπείτε δὲ παρῆιε

15. ὅστις - 16 ἀνθρώπους (Lexicon Vindob. p. 53). — 20. Photius v. λελάβηκεν

1. τὰ ἄλλα *ABd*, τἄλλα *CP*, τἄλλα *z*, ταῦτα *R* ‖ ἐποίησε *R* ‖ 3. ἐσδὺς *R* ‖ 4. ἐποίεσκε *R* ‖ πλεονάκις *R*, πολλά *d* ‖ καὶ om. *PRz* ‖ βορυσθένει *ABR* ‖ 5. ἔδει *ABd* ‖ 6. ἐγίνετο *Acorr.BCd*: ἐγένετο ‖ 7. βακχίῳ *d* ‖ εἰς *d* ‖ 8. τελευτὴν *R* ‖ ἐν τῷ *R* ‖ 9. βορυσθενειτῶν *AB*, βορυσθένει τῶν *R* ‖ πόλη *R*, πόλει *d* ‖ 10. ὀλίγον *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 11. τὴν] τήν τε *ABCd* ‖ γρύπες *dz* ‖ ἔστασαν *d* ‖ 12. κατακάη *R* ‖ 13. τούτων *P*, τουτέων *z* ‖ ἐπιτέλεε τὴν τελευτὴν *R* ‖ 15. εἰκὸς *dz* ‖ εὑρίσκειν *C* ‖ 16. βακχίῳ *d* ‖ διεπρήστευσε *PRz*: ἐπρήστευσε *ABCd*, διεπίστευσε *s*. διεπερίσσευσε Reiz, διεδρήστευσε J. G. Schneider, διεδρηπέτευσε G. Dindorf. ipse tentabam διεπτήστευσε ‖ 17. τῶν om. *R* ‖ βορυσθενειτέων *ABR* ‖ 18. γάρ] δὲ *PRz* ‖ ὦ om. *d* ‖ 19. ὑμέας *z* ‖ 20. λελάληκε *CR* ‖ τε om. *PRz* ‖ 21. ἀπιστέεται *B* ‖ δείξω *L* ‖ 22. προεστῶτες *d* ‖ 23. βορυσθενείτης *ABR* ‖ κατεῖσε *R*: ἐκάτισε *z*, κάτισε ceteri ‖ παρηῖε *AB*, παρῆε *d*

σὺν τῷ θιάσῳ ὁ Σκύλης καὶ εἶδόν μιν βακχεύοντα οἱ Σκύθαι, κάρτα συμφορὴν μεγάλην ἐποιήσαντο, ἐξελθόντες δὲ ἐσήμαινον πάσῃ τῇ στρατιῇ τὰ ἴδοιεν. ὡς δὲ μετὰ ταῦτα ἐξή- 80 λαυνε ὁ Σκύλης ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτοῦ, οἱ Σκύθαι προστησάμενοι τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Ὀκταμασάδην, γεγονότα ἐκ τῆς Τήρεω θυγατρός, ἐπανιστέατο τῷ Σκύλῃ. ὁ δὲ μαθὼν τὸ γινόμενον ἐπ' ἑωυτῷ καὶ τὴν αἰτίην δι' ἣν ἐποιέετο, καταφεύγει ἐς τὴν Θρηίκην. πυθόμενος δὲ ὁ Ὀκταμασάδης ταῦτα ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Θρηίκην. ἐπείτε δὲ ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ἐγένετο, ἠντίασάν μιν οἱ Θρήικες, μελλόντων δὲ αὐτῶν συνάψειν ἔπεμψε Σιτάλκης παρὰ τὸν Ὀκταμασάδην λέγων τοιάδε. "τί δεῖ ἡμέας ἀλλήλων πειρηθῆναι; εἷς μέν μευ τῆς ἀδελφεῆς παῖς, ἔχεις δέ μευ ἀδελφεόν. σὺ δέ μοι ἀπόδος τοῦτον, καὶ ἐγὼ σοὶ τὸν σὸν Σκύλην παραδίδωμι· στρατιῇ δὲ μήτε σὺ κινδυνεύσῃς μήτ' ἐγώ." ταῦτά οἱ πέμψας ὁ Σιτάλκης ἐπεκηρυκεύετο· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Ὀκταμασάδῃ ἀδελφεὸς Σιτάλκεω πεφευγὼς τοῦτον. ὁ δὲ Ὀκταμασάδης καταινέει ταῦτα, ἐκδοὺς δὲ τὸν ἑωυτοῦ μήτρωα Σιτάλκῃ ἔλαβε τὸν ἀδελφεὸν Σκύλην. καὶ Σιτάλκης μὲν παραλαβὼν τὸν ἀδελφεὸν ἀπήγετο, Σκύλεω δὲ Ὀκταμασάδης αὐτοῦ ταύτῃ ἀπέταμε τὴν κεφαλήν. οὕτω μὲν περιστέλλουσι τὰ σφέτερα νόμαια Σκύθαι, τοῖσι δὲ παρακτωμένοισι ξεινικοὺς νόμους τοιαῦτα ἐπιτίμια διδοῦσι.

Πλῆθος δὲ τὸ Σκυθέων οὐκ οἷός τε ἐγενόμην ἀτρεκέως 81 πυθέσθαι, ἀλλὰ διαφόρους λόγους περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἤκουον· καὶ γὰρ κάρτα πολλοὺς εἶναί σφεας καὶ ὀλίγους ὡς Σκύθας εἶναι. τοσόνδε μέντοι ἀπέφαινόν μοι ἐς ὄψιν. ἔστι μεταξὺ

---

3. ἐξέλαυνε *ABPd* ‖ 4. σκύθης *d* ‖ ἑαυτοῦ *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 5. τηρέω *CP*, τυρέω *sz* ‖ 6. ἐπανισταίατο *z* ‖ 8. θρήικην *CP*, θρηκίην *R*, Θρηϊκίην *z* ‖ πυθόμενος – 9 Θρηίκην om. *d* ‖ δὲ ὁ om. *C* ‖ 9. θρήικην *CP*, θρηκίην *R*, θρηϊκίην *z* ‖ ἐγίνετο *ABC* ‖ ἠντιασάμην οἱ *R* ‖ 10. θρήικες *ABP*, θρῆκες *Rd* ‖ αὐτέων *z* ‖ συνάπτειν *PRz* ‖ σιδάλκης *R* ‖ 12. εἷς] ἧς *d* ‖ 13. σύ τέ μοι *Pz* ‖ ἐγώ σοι *Rdz* ‖ 15. μήτε ἐγώ *AB* ‖ σιδάλκης *R* ‖ 16. παρ' αὐτῷ *C* ‖ ὀκταμασσάδηι *A* ‖ σιδάλκεος *R*, σιτάλκεος ceteri ‖ 17. τοῦτον om. *ABCd* ‖ ἐκδιδοὺς *ABCd* ‖ 18. μήτρω *R*, μήτρωα *z* ‖ σιδάλκῃ *R*, σιτάλκην *Cz* ‖ Σκύλην – 19 ἀδελφεὸν om. *R* ‖ 19. δὲ[ὁ] *C*, δὲ ὁ *d* ‖ 20. ἀπέταμε αὐτοῦ ταύτῃ *R* ‖ 23. τ' *AB* ‖ 26. ἐς ὄψιν, ὡς ἔστι *ABCd*

Βορυσθένεός τε ποταμοῦ καὶ Ὑπάνιος χῶρος, οὔνομα δέ οἱ ἐστὶ Ἐξαμπαῖος· τοῦ καὶ ὀλίγῳ τι πρότερον τούτων μνήμην εἶχον, φάμενος ἐν αὐτῷ κρήνην ὕδατος πικροῦ εἶναι, ἀπ' ἧς τὸ ὕδωρ ἀπορρέον τὸν Ὕπανιν ἄποτον ποιέειν. ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ κέεται χαλκήιον, μεγάθεϊ καὶ ἑξαπλήσιον τοῦ ἐπὶ στόματι τοῦ Πόντου κρητῆρος, τὸν Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου ἀνέθηκε. ὃς δὲ μὴ εἶδέ κω τοῦτον, ὧδε δηλώσω. ἑξακοσίους ἀμφορέας εὐπετέως χωρέει τὸ ἐν Σκύθῃσι χαλκήιον. πάχος δὲ τὸ Σκυθικὸν τοῦτο χαλκήιόν ἐστι δακτύλων ἕξ. τοῦτο ὦν ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ἀπὸ ἀρδίων γενέσθαι. βουλόμενον γὰρ τὸν σφέτερον βασιλέα, τῷ οὔνομα εἶναι Ἀριάνταν, τοῦτον εἰδέναι τὸ πλῆθος τὸ Σκυθέων κελεύειν μιν πάντας Σκύθας ἄρδιν ἕκαστον μίαν ἀπὸ τοῦ ὀιστοῦ κομίσαι· ὃς δ' ἂν μὴ κομίσῃ, θάνατον ἀπείλεε. κομισθῆναί τε δὴ χρῆμα πολλὸν ἀρδίων καί οἱ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσαντι λιπέσθαι. ἐκ τουτέων δή μιν τὸ χαλκήιον ποιῆσαι τοῦτο καὶ
82 ἀναθεῖναι ἐς τὸν Ἐξαμπαῖον τοῦτον. ταῦτα δὲ περὶ τοῦ πλήθεος τοῦ Σκυθέων ἤκουον. θωυμάσια δὲ ἡ χώρη αὕτη οὐκ ἔχει, χωρὶς ἢ ὅτι ποταμούς τε πολλῷ μεγίστους καὶ ἀριθμὸν πλείστους. τὸ δὲ ἀποθωυμάσαι ἄξιον καὶ πάρεξ τῶν ποταμῶν καὶ τοῦ μεγάθεος τοῦ πεδίου παρέχεται, εἰρήσεται. ἴχνος Ἡρακλέος φαίνουσι ἐν πέτρῃ ἐνεόν, τὸ οἶκε μὲν βήματι ἀνδρός, ἔστι δὲ τὸ μέγαθος δίπηχυ, παρὰ τὸν Τύρην ποτα-

13. ἄρδιν - κομίσαι Lexicon Vindob. p. 23. — Λέξεις

1. δὲ ἔστί οἱ *P*, δέ ἐστι *Cd*, δ' ἔστι οἱ *z* ‖ 2. ὀλίγον *sz* ‖ 4. ποιέει *PRz* ‖ 5. χαλκήϊον *z*: χαλκίον *Ppr.R*, χαλκεῖον reliqui ‖ μεγάθεος *AB* καὶ om. *dz* ‖ ἐπὶ] ἐπὶ τῷ *z* ‖ 6. Πόντου] πονητοῦ *R* ‖ 8. χωρέει εὐπετέως *Ppr.* ‖ 8. et 9 χαλκήϊον *z*: χαλκίον *R*, χαλκεῖον ceteri ‖ 10. ἀπὸ om. *R* ‖ 11. ἀριάνταν *ABR*: ἀριαντὰν *CPz*, ἀριαντᾶν *d* ‖ 12. τοῦτον] τούτων *d*. τοῦτον βουλόμενον Reiz, seclusit Dindorf ‖ τὸ Σκυθέων - 18 πλήθεος om. *d*¹ ‖ τὸ] τῶν *PRd*²*z* ‖ κελεύει μιν πάντα σκύθην *d*² ‖ 13. μίην *z* ‖ ὃς δὲ μὴ κομίζῃ *d*² ‖ 14. δὴ om. *ABC* ‖ χρήματα *Apr.* ‖ πολλῶν *z* ‖ 15. ἀρκαδίων *C* ‖ αὐτῶν *Rd*² ‖ ποιήσας *ABCd* ‖ 16. τούτων *ABC* ‖ χαλκήϊον *z*: χαλκίον *Rd*², χαλκεῖον ceteri ‖ 17. δὴ *C*(?)*z* ‖ 18. πλήθεος τῶν *R* ‖ θωμάσια *Rd* ‖ δὲ *CR*: δ' ‖ 20. ὃ *L* ‖ ἀποθωΰμάσαι *C*, ἀποθωμάσαι *ABRd* καὶ om. *PRz* ‖ 22. ἡρακλέους *B* ‖ ἐνεὸν *A* ‖ οἶκε *R*: ἔοικε

μόν. τοῦτο μέν νυν τοιοῦτό ἐστι, ἀναβήσομαι δὲ ἐς τὸν κατ' ἀρχὰς ἤια λέξων λόγον.

Παρασκευαζομένου Δαρείου ἐπὶ τοὺς Σκύθας καὶ ἐπι- 83
πέμποντος ἀγγέλους ἐπιτάξοντας τοῖσι μὲν πεζὸν στρατόν, τοῖσι δὲ νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ ζεύγνυσθαι τὸν Θρηίκιον Βόσπορον, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, ἀδελφεὸς ἐὼν Δαρείου, ἐχρῄιζε μηδαμῶς αὐτὸν στρατηίην ἐπὶ Σκύθας ποιέεσθαι, καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην. ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε συμβουλεύων οἱ χρηστά, ὁ μὲν ἐπέπαυτο, ὁ δέ, ἐπειδή οἱ τὰ ἅπαντα παρεσκεύαστο, ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν ἐκ Σούσων.
ἐνθαῦτα τῶν Περσέων Οἰόβαζος ἐδεήθη Δαρείου τριῶν ἐόν- 84
των οἱ παίδων καὶ πάντων στρατευομένων ἕνα αὐτῷ καταλειφθῆναι. ὁ δέ οἱ ἔφη ὡς φίλῳ ἐόντι καὶ μετρίων δεομένῳ πάντας τοὺς παῖδας καταλείψειν. ὁ μὲν δὴ Οἰόβαζος περιχαρὴς ἦν, ἐλπίζων τοὺς υἱέας στρατηίης ἀπολελύσθαι· ὁ δὲ ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τούτων ἐπεστεῶτας ἀποκτεῖναι πάντας τοὺς
Οἰοβάζου παῖδας. καὶ οὗτοι μὲν ἀποσφαγέντες αὐτοῦ ταύτῃ 85
ἐλείποντο· Δαρεῖος δὲ ἐπείτε πορευόμενος ἐκ Σούσων ἀπίκετο τῆς Καλχηδονίης ἐπὶ τὸν Βόσπορον ἵνα ἔζευκτο ἡ γέφυρα, ἐνθεῦτεν ἐσβὰς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας, τὰς πρότερον πλαγκτὰς Ἕλληνές φασι εἶναι, ἑζόμενος δὲ ἐπὶ ῥίῳ ἐθηεῖτο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιοθέητον. πελαγέων γὰρ ἁπάντων πέφυκε θωυμασιώτατος· τοῦ τὸ μὲν

ἐξέλασις Δαρείου κατὰ Σκυθῶν

21. Eustathius Dion. 144. — 22 sq. ibidem 147. — 23. Suidas v. Εὔξεινος

1. τοιοῦτόν *R* ‖ δ' *AB* ‖ καταρχὰς *ABPRz* ‖ 2. ἤια λέξων *AB*, ἢ ἀλέξων *C*, ἦα λέξων *d* ‖ 4. ἐπιτάξαντας *Rd* ‖ 5. bis τοῖς *AB* ‖ ζευγνῦναι *R* ‖ 6. ἀτάρβανος *A* ‖ ὢν *PR* ‖ 7. ἔχρηιζε *ABCP*, ἔχρηζε z, ἐχρηζε *R*, ἐχρημάτιζε *d* ‖ στρατείην *C*, στρατιὴν ceteri ‖ 9. δ' *ABd* ‖ 10. πάντα *PRz* ‖ παρασκεύαστο *AB* ‖ 11. ὁ ἰόβαζος *C* ‖ 13. οἵ *Rd* ‖ 15. στρατιῆς *ABCd* ‖ 16. κελεύει *PRz* ‖ ἐπὶ τουτέων z, om. *ABCd* ‖ ἐπιστεῶτας *R*, ἐστεῶτας *C* ‖ 18. ἐλείποντο *d*. Bekker: ἐλίποντο ‖ 20. ἐκβὰς z ‖ 22. ἱζόμενος? ‖ ῥίῳ Corn. de Pauw: ῥωι *A*, τῶι ἱρῶι *Bz*, ἱρὸν *C*, ἱρῶι *P*, ἱρῶ *Rd*. τῷ ἱρίῳ Valckenaer ‖ ἐθηῆτο *dz* ‖ 23. πέφυκε] ἐστὶ Suid. ‖ θωμασιώτατος *d*, θωυμασιώτατος, θωμασιώτατον *R*, θαυμασιώτατος Suid. ‖ τοῦ τὸ *Pd*: τοῦτο

μῆκος στάδιοί εἰσι ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι. τὸ δὲ εὖρος τῇ εὐρύτατος αὐτὸς ἑωυτοῦ, στάδιοι τριηκόσιοι καὶ τρισχίλιοι τούτου τοῦ πελάγεος τὸ στόμα ἐστὶ εὖρος τέσσερες στάδιοι μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχήν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται κατ' ὃ δὴ ἔζευκτο ἡ γέφυρα, ἐπὶ σταδίους εἴκοσι καὶ ἑκατό ἐστι. τείνει δ' ἐς τὴν Προποντίδα ὁ Βόσπορος· ἡ δὲ Προποντὶς ἐοῦσα εὖρος μὲν σταδίων πενταχοσίων, μῆκος δὲ τετρακοσίων καὶ χιλίων, καταδιδοῖ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐόντα στεινότητα μὲν ἑπτὰ σταδίους, μῆκος δὲ τετρακοσίους. ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Ἑλλήσποντος ἐς χάσμα πελάγεος τὸ δὴ Αἰγαῖον
86 καλέεται. μεμέτρηται δὲ ταῦτα ὧδε. νηῦς ἐπίπαν μάλιστα κῃ κατανύει ἐν μακρημερίῃ ὀργυιὰς ἑπτακισμυρίας, νυκτὸς δὲ ἑξακισμυρίας. ἤδη ὦν ἐς μὲν Φᾶσιν ἀπὸ τοῦ στόματος (τοῦτο γάρ ἐστι τοῦ Πόντου μακρότατον) ἡμερέων ἐννέα πλόος ἐστὶ καὶ νυκτῶν ὀκτώ· αὗται ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων γίνονται, ἐκ δὲ τῶν ὀργυιέων τουτέων στάδιοι ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοί εἰσι. ἐς δὲ Θεμισκύρην τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ ἐκ τῆς Σινδικῆς (κατὰ τοῦτο γάρ ἐστι τοῦ Πόντου εὐρύτατον) τριῶν τε ἡμερέων καὶ δύο νυκτῶν πλόος· αὗται δὲ τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων γίνονται, στάδιοι δὲ τριηκόσιοι καὶ τρισχίλιοι. ὁ μέν νυ

διαστήματα καὶ μέτρα τοῦ Εὐξείνου μέχρι τοῦ Αἰγαίου μῆκο τοῦ Πόντου στάδιοι ͵αρ πλάτος ͵γσ τοῦ Βοσπόρου πλάτος στάδιοι μῆκος ρκ Προποντίδος πλάτος στάδιοι φ μῆκος ͵αυ Ἑλλησπόντο πλάτος στάδιοι ζ μῆκος υ

---

3. Eustathius Dion. 142. — 21. ὁ μὲν - p. 403, 2 μεμετρέαται (Crameri Anecd. Oxon. I 287. Etymol. M. p. 578, 43)

1. μῆκος εἰσὶ στάδιοι *Pz*, μῆκός εἰσι στάδιοι *R* ‖ τὸ δὲ εὖρος] τοῦτο δὲ *z* ‖ 2. τῇ om. *d* ‖ τριηκόσιοι *scorr.*: διηκόσιοι ‖ 3. τὸ om. *R* ‖ τέσσαρες *ABRd* ‖ 6. δὲ *R* ‖ τὴν om. *C* ‖ προπόντιδα *AB* ‖ 7. εὖρος om. *B*[1] 9. στεινότητα Schweighaeuser: στεινότατα *R*, στεινότητι ceteri ‖ ἐσδιδοῖ *R* ‖ 11. νεῦς *R* ‖ 12. κατανεύει *R* ‖ μακρῇ ἡμέρῃ *PRz* ‖ ὀργυιὰς *C*, ὀργυιέας *z* ‖ νυκτὸς δὲ ἑξακισμυρίους om. *A*[1]*R* ‖ νύκτωρ *A*[2] ‖ 13. φᾶσιν *dz* ‖ τοῦ om. *R* ‖ 14. πλόος ἐννέα *d* ‖ 16. τούτων *AB* ‖ 17. θεμίσκυραν *PR*, Θεμίσκυραν *z* ‖ 18. θερμόδοντι *d* ‖ Σινδικῆς Wesseling: ἰνδικῆς *L* γρ. σκυθικῆς cod. Vatic. 122 marg. ‖ 19. δὲ *R* ‖ δύο νυκτῶν πλόον *ABC*, νυκτῶν πλόον δύο *d* ‖ 20. καὶ τριήκοντα μυριάδες *z* ‖ 21. ὁ μὲν οὖν Βόσπορος, καὶ ὁ Πόντος οὕτω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος κατὰ ταὐτά μοι μεμετρέαται Cram. Anecd. tanquam Hecataei, ὁ μὲν οὖν Βόσπορος καὶ ὁ Πόντος κατὰ πάντα μοι μεμετρέαται Et. M. tanquam Hipponactis

Πόντος οὗτος καὶ Βόσπορός τε καὶ Ἑλλήσποντος οὕτω τέ μοι μεμετρέαται καὶ κατὰ τὰ εἰρημένα πεφύκασι, παρέχεται δὲ καὶ λίμνην ὁ Πόντος οὗτος ἐκδιδοῦσαν ἐς αὐτὸν οὐ πολλῷ τεῳ ἐλάσσω ἑωυτοῦ, ἣ Μαιῆτίς τε καλέεται καὶ μήτηρ τοῦ Πόντου.

Ὁ δὲ Δαρεῖος ὡς ἐθεήσατο τὸν Πόντον, ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ 87
τὴν γέφυραν, τῆς ἀρχιτέκτων ἐγένετο Μανδροκλέης Σάμιος· θεησάμενος δὲ καὶ τὸν Βόσπορον στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτοῦ λίθου λευκοῦ, ἐνταμὼν γράμματα ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια ἐς δὲ τὴν Ἑλληνικά, ἔθνεα πάντα ὅσα περ ἦγε· ἦγε δὲ πάντα τῶν ἦρχε. τούτων μυριάδες ἐξηριθμήθησαν, χωρὶς τοῦ ναυτικοῦ, ἑβδομήκοντα σὺν ἱππεῦσι, νέες δὲ ἑξακόσιαι συνελέχθησαν. τῇσι μέν νυν στήλῃσι ταύτῃσι Βυζάντιοι κομίσαντες ἐς τὴν πόλιν ὕστερον τούτων ἐχρήσαντο πρὸς τὸν βωμὸν τῆς Ὀρθωσίης Ἀρτέμιδος, χωρὶς ἑνὸς λίθου· οὗτος δὲ κατελείφθη παρὰ τοῦ Διονύσου τὸν νηὸν ἐν Βυζαντίῳ, γραμμάτων Ἀσσυρίων πλέος. τοῦ δὲ Βοσπόρου ὁ χῶρος τὸν ἔζευξε βασιλεὺς Δαρεῖος, ὡς ἐμοὶ δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ.

Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα ἡσθεὶς τῇ σχεδίῃ τὸν ἀρχι- 88
τέκτονα αὐτῆς Μανδροκλέα τὸν Σάμιον ἐδωρήσατο πᾶσι δέκα· ἀπ' ὧν δὴ Μανδροκλέης ἀπαρχὴν ζῷα γραψάμενος πᾶσαν τὴν ζεῦξιν τοῦ Βοσπόρου καὶ βασιλέα τε Δαρεῖον ἐν προεδρίῃ κατήμενον καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαβαίνοντα, ταῦτα γραψάμενος ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον, ἐπιγράψας τάδε.

---

3 sq. Eustathius Dion. 14. — 7. (Dionysius Byz. apud Petrum Gyllium de Bosp. Thrac. p. 42 Muell.). — 22. Eustathius Il. p. 626.

1. τε om. *ABCd* ‖ οὗτοί τε *ABCd* ‖ 3. οὗτος om. *ABCd* ‖ ἐσδιδοῦσαν *R* ‖ ἑωυτὸν *Pcorr.Rz* ‖ 4. τέῳ *CRdz* ‖ 6. ἐθηήσατο *Rdz* ‖ ἐπὶ] ἐς *C* ‖ 7. μανδροκλῆς *PR*, *Androcles* Dion. ‖ 8. θηησάμενος *Rz* ‖ 9. αὐτοῦ *PRz*: αὐτὸν *ABCd*, αὐτῷ *q* ‖ τὴν] τὴν ἑτέρην *PRz* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ 12. ἑκατὸν *d* ‖ 14. τουτέων *z* ‖ 16. δὲ om. *ABCd* ‖ κατελήφθη *d* ‖ τῶν νηῶν *d* ‖ 17. πλέως *d* ‖ 18. δοκέειν *R* ‖ 19. ἐς μέσον *ABCd* ‖ στόματος *Rpr.* ‖ 21. παισὶ *Pdz* ‖ 22. ζῷα γραψάμενος *R*, ζωαγραψάμενος *Pz*, ζωγραψάμενος *d* ‖ 24. προεδρείῃ *d* ‖ 25. ἡραῖον *C*

Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε
Μανδροκλέης Ἥρῃ μνημόσυνον σχεδίης,
αὐτῷ μὲν στέφανον περιθείς, Σαμίοισι δὲ κῦδος,
Δαρείου βασιλέος ἐκτελέσας κατὰ νοῦν.

89 ταῦτα μέν νυν τοῦ ζεύξαντος τὴν γέφυραν μνημόσυνα ἐγένετο. Δαρεῖος δὲ δωρησάμενος Μανδροκλέα διέβαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἴωσι παραγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόντον μέχρι Ἴστρου ποταμοῦ, ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται ἐς τὸν Ἴστρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν ζευγνύντας τὸν ποταμόν· τὸ γὰρ δὴ ναυτικὸν ἦγον Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησπόντιοι. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς Κυανέας διεκπλώσας ἔπλεε ἰθὺ τοῦ Ἴστρου, ἀναπλώσας δὲ ἀνὰ ποταμὸν δυῶν ἡμερέων πλόον ἀπὸ θαλάσσης, τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα, ἐκ τοῦ σχίζεται τὰ στόματα τοῦ Ἴστρου, ἐζεύγνυε. Δαρεῖος δὲ ὡς διέβη τὸν Βόσπορον κατὰ τὴν σχεδίην, ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρηίκης, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τεάρου ποταμοῦ τὰς πηγὰς ἐστρατοπεδεύ-
90 σατο ἡμέρας τρεῖς. ὁ δὲ Τέαρος λέγεται ὑπὸ τῶν περιοίκων εἶναι ποταμῶν ἄριστος τά τε ἄλλα ἐς ἄκεσιν φέροντα, καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσασθαι. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαὶ δυῶν δέουσαι τεσσεράκοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέουσαι· καὶ αἱ μὲν αὐτέων εἰσὶ ψυχραὶ αἱ δὲ θερμαί. ὁδὸς δ' ἐπ' αὐτάς ἐστι ἴση ἐξ Ἡραίου τε πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ καὶ ἐξ Ἀπολλωνίης τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, δυῶν ἡμερέων ἑκατέρη. ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Τέαρος οὗτος ἐς τὸν Κοντάδεσδον

διάβασις Δαρείου διὰ τοῦ Βοσπόρου εἰς τὴν Εὐρώπην — ὅτι ὁ Τέαρος τὰς ψώρας ἰᾶται

1. (Βόσπορον - 3 κῦδος Anthologia Palat. VI 341). — Tzetzes Chiliad. I 861. — 18. τά τε - 19 ἀκέσασθαι Eustathius Il. p. 1263. — 22. Stephanus Byz. v. Ἥραιον

2. Μανδροκρέων et σχεδίας Anthol. ‖ 3. Αὐτῷ z: αυτῶι AB, αὐτῷ reliqui, τῷ Anthol. ‖ μὲν δὴ Anthol. ‖ 4. βασιλέως C. Anthol. ‖ 6. εἰς B ‖ 7. Πόντον] ποταμὸν R ‖ 10. ἦγον om. R ‖ 11. στρατὸς om. ABCd ‖ τὰς κυανέας Pz ‖ εὐθὺ ABd ‖ 12. ἀνὰ] ἀνὰ τὸν CPz ‖ 13. ἐξ οὗ ABCd ‖ 15. Βόσπορον] πόντον R ‖ θρήικης AB, θρηκίης R ‖ 18. εἰς d ‖ δὴ καὶ] καὶ ABCd ‖ 19. δὲ] γὰρ z ‖ τούτου PRz ‖ 20. τεσσαράκοντα Rd ‖ 21. αὐτῶν R ‖ 22. δὲ R ‖ ἐξ - 23 Εὐξείνῳ om. C ‖ 24. κοντάδεστον R

ποταμόν, ὁ δὲ Κοντάδεσδος ἐς τὸν Ἀγριάνην, ὁ δὲ Ἀγριάνης
ἐς τὸν Ἕβρον, ὁ δὲ ἐς θάλασσαν τὴν παρ' Αἴνῳ πόλι. ἐπὶ 91
τοῦτον ὦν τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ὁ Δαρεῖος ὡς ἐστρατο-
πεδεύσατο, ἡσθεὶς τῷ ποταμῷ στήλην ἔστησε καὶ ἐνθαῦτα,
γράμματα ἐγγράψας λέγοντα τάδε. "Τεάρου ποταμοῦ κεφα-
λαὶ ὕδωρ ἄριστόν τε καὶ κάλλιστον παρέχονται πάντων ποτα-
μῶν· καὶ ἐπ' αὐτὰς ἀπίκετο ἐλαύνων ἐπὶ Σκύθας στρατὸν
ἀνὴρ ἄριστός τε καὶ κάλλιστος πάντων ἀνθρώπων, Δαρεῖος ὁ
Ὑστάσπεος, Περσέων τε καὶ πάσης τῆς ἠπείρου βασιλεύς."
ταῦτα δὲ ἐνθαῦτα ἐγράφη.

Δαρεῖος δὲ ἐνθεῦτεν ὁρμηθεὶς ἀπίκετο ἐπ' ἄλλον ποτα- 92
μὸν τῷ οὔνομα Ἀρτησκός ἐστι, ὃς διὰ Ὀδρυσέων ῥέει. ἐπὶ
τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ἐποίησε τοιόνδε. ἀπο-
δέξας χωρίον τῇ στρατιῇ ἐκέλευε πάντα ἄνδρα λίθον ἕνα
παρεξιόντα τιθέναι ἐς τὸ ἀποδεδεγμένον τοῦτο χωρίον. ὡς
δὲ ταῦτα ἡ στρατιὴ ἐπετέλεσε, ἐνθαῦτα κολωνοὺς μεγάλους
τῶν λίθων καταλιπὼν ἀπήλαυνε τὴν στρατιήν. πρὶν δὲ ἀπι- 93
κέσθαι ἐπὶ τὸν Ἴστρον, πρώτους αἱρέει Γέτας τοὺς ἀθανατί-
ζοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸν Σαλμυδησσὸν ἔχοντες Θρήικες καὶ
ὑπὲρ Ἀπολλωνίης τε καὶ Μεσαμβρίης πόλιος οἰκημένοι,
καλεύμενοι δὲ Κυρμιάναι καὶ Νιψαῖοι, ἀμαχητὶ σφέας αὐτοὺς
παρέδοσαν Δαρείῳ· οἱ δὲ Γέται πρὸς ἀγνωμοσύνην τραπό-
μενοι αὐτίκα ἐδουλώθησαν, Θρηίκων ἐόντες ἀνδρηιότατοι καὶ

ὅτι Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ἐδουλώθησαν Δαρείῳ καὶ τίνι τρόπῳ ἀθανατίζουσιν

5 sq. (Libanius vol. I p. 296 Reiske). — 21. Stephanus Byz. v. Νίψα. — 23 sq. Eustathius Dion. 304

1. κοντάδεστος *R* ‖ 2. εὖρον *d* ‖ πόλει *Cd*, πόλιν *R* ‖ 3. ὁ δαρεῖος ἀπικόμενος *R* ‖ 5. γράψας *ABCd* ‖ κεφάλαιον *d* ‖ 7. στρατὸν om. *d* ‖ 8. κάλλιστος καὶ ἄριστος *ABC*, κάλλιστος στρατὸν καὶ ἄριστος *d* ‖ ἀνων̄ *C* ‖ ὁ om. *d* ‖ 10. ἐνταῦθα *R* ‖ 11. ἐπ' *PR*: ἐς ‖ 12. ἀρτησκός *C*, ἀρτήσκος *A*: ἀρτισκός *Pz*, ἀρτίσκος *Bd*, ἀρτικός *R* ‖ διὰ] δὴ διὰ *z* ‖ ὀδρυσέων *R*: ὀδρυσσῶν *d*, ὀδρυσῶν reliqui ‖ 14. χῶρον *ABCd* ‖ 15. τὸν *R* ‖ 16. μεγάλων *ABC* ‖ 17. ἀπέλαυνε *R* ‖ 18. πρώτης *d* ‖ 19. γὰρ] γὰρ δὴ *Rz* θρήικες *ABP*, θρῆκες *Rd*, Θρῆκες *z* ‖ καὶ om. *C* ‖ 21. καλέμενοι *R* κυρμιῶναι *d*, κυρμιᾶναι *qz*, σκυρμιάδαι *R* ‖ νιψαῖοι s. Steph.: νυψαῖοι *R*, μυψαῖοι ceteri ‖ αὐτοὺς om. *R* ‖ 23. ἀνδρειότατοι codices, ἀνδριότατοι *z* καὶ δικαιότατοι om. *B*

94 δικαιότατοι. ἀθανατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. οὔτε ἀπο-
θνήσκειν ἑωυτοὺς νομίζουσι ἰέναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ
Σάλμοξιν δαίμονα· οἱ δὲ αὐτῶν τὸν αὐτὸν τοῦτον ὀνομάζουσι
Γεβελέιζιν· διὰ πεντετηρίδος τε τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεὶ
σφέων αὐτῶν ἀποπέμπουσι ἄγγελον παρὰ τὸν Σάλμοξιν,
ἐντελλόμενοι τῶν ἂν ἑκάστοτε δέωνται, πέμπουσι δὲ ὧδε.
οἱ μὲν αὐτῶν ταχθέντες ἀκόντια τρία ἔχουσι, ἄλλοι δὲ δια-
λαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου παρὰ τὸν Σάλμοξιν τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον ῥίπτουσι ἐς
τὰς λόγχας. ἢν μὲν δὴ ἀποθάνῃ ἀναπαρείς, τοῖσι δὲ ἵλεος
ὁ θεὸς δοκέει εἶναι· ἢν δὲ μὴ ἀποθάνῃ, αἰτιῶνται αὐτὸν τὸν
ἄγγελον, φάμενοί μιν ἄνδρα κακὸν εἶναι, αἰτιησάμενοι δὲ
τοῦτον ἄλλον ἀποπέμπουσι. ἐντέλλονται δὲ ἔτι ζῶντι. οὗτοι
οἱ αὐτοὶ Θρήικες καὶ πρὸς βροντήν τε καὶ ἀστραπὴν τοξεύον-
τες ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπειλέουσι τῷ θεῷ, οὐδένα ἄλλον
95 θεὸν νομίζοντες εἶναι εἰ μὴ τὸν σφέτερον. ὡς δὲ ἐγὼ πυν-
θάνομαι τῶν τὸν Ἑλλήσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ
Πόντον, τὸν Σάλμοξιν τοῦτον ἐόντα ἄνθρωπον δουλεῦσαι ἐν
Σάμῳ, δουλεῦσαι δὲ Πυθαγόρῃ τῷ Μνησάρχου. ἐνθεῦτεν δὲ
αὐτὸν γενόμενον ἐλεύθερον χρήματα κτήσασθαι μεγάλα, κτη-
σάμενον δὲ ἀπελθεῖν ἐς τὴν ἑωυτοῦ. ἅτε δὲ κακοβίων τε
ἐόντων τῶν Θρηίκων καὶ ὑπαφρονεστέρων, τὸν Σάλμοξιν τοῦ-

περὶ Σαλμόξιδος τοῦ παρὰ Γέταις θεοῦ

---

14 sq. Eustathius Dion. 304. — 18 sqq. Hesychius v. Ζάλμοξις. — 19. Etymol. M. et Suidas v. Ζάλμοξις

3. ζάλμοξιν s, ζάμολξιν *dz* ‖ δαίμονα om. *z* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ ὀνομάζουσι Mehler: νομίζουσι ‖ 4. γεβελέϊζιν *Pz*: γεβελεΐζειν *R*, βελέϊζιν *ABC*, βελεΐξιν *d* ‖ πεντηρίδος *R* ‖ δὲ *PRz* ‖ πάλῳ] παῦλον *d* ‖ αἰεὶ σφέων *P*: ἀεὶ σφεων *R*, αἰεί σφεων reliqui ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ ζάμολξιν *dz* ‖ 6. ἐντελόμενοι *A*[1] ‖ δέονται *d* ‖ ὦιδε *C* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ 8. τοὺς ἀποπεμπομένους *ABCd* ‖ ζάμολξιν *dz* ‖ 9. ῥιπτεῦσι *R* ‖ 10. τοῖς δὲ *AB*, τοῖσδε *R*, τοῖσιδε *z* ‖ ἵλεος *AB*: ἵλεως ‖ 12. αἰτιασάμενοι *ABCd* ‖ 14. θρήικες *AB*, θρήικες *Rd* ‖ interpungunt ante καὶ πρός, non supra ante οὗτοι *ABCd* ‖ πρὸς τὴν *R* ‖ 15. ἄνω om. *R* ‖ ἀπειλεῦσι *R* ‖ ἄλλων *A*[1] ‖ 17. οἰκημένων *d* ‖ καὶ Πόντον om. *ABCd* ‖ 18. ζάμολξιν *dz* ‖ 20. αὐτὸν om. *z* ‖ κτήματα *ABCd* ‖ συχνά *PRz* ‖ 21. ἐπελθεῖν *R* ‖ δὴ *Cd* ‖ 22. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *d* ‖ ὑπ' ἀφρονεστέρων *z* ‖ ζάμολξιν *dz*

τον ἐπιστάμενον δίαιτάν τε Ἰάδα καὶ ἤθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρήικας, οἷα Ἕλλησί τε ὁμιλήσαντα καὶ Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ, κατασκευάσασθαι ἀνδρεῶνα, ἐς τὸν πανδοκεύοντα τῶν ἀστῶν τοὺς πρώτους καὶ εὐωχέοντα ἀναδιδάσκειν ὡς οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ συμπόται αὐτοῦ οὔτε οἱ ἐκ τούτων αἰεὶ γινόμενοι ἀποθανέονται, ἀλλ' ἥξουσι ἐς χῶρον τοῦτον ἵνα αἰεὶ περιεόντες ἕξουσι τὰ πάντα ἀγαθά. ἐν ᾧ δὲ ἐποίεε τὰ καταλεχθέντα καὶ ἔλεγε ταῦτα, ἐν τούτῳ κατάγαιον οἴκημα ἐποιέετο. ὡς δέ οἱ παντελέως εἶχε τὸ οἴκημα, ἐκ μὲν τῶν Θρηίκων ἠφανίσθη, καταβὰς δὲ κάτω ἐς τὸ κατάγαιον οἴκημα διαιτᾶτο ἐπ' ἔτεα τρία· οἱ δέ μιν ἐπόθεόν τε καὶ ἐπένθεον ὡς τεθνεῶτα. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ ἐφάνη τοῖσι Θρήιξι, καὶ οὕτω πιθανά σφι ἐγένετο τὰ ἔλεγε ὁ Σάλμοξις. ταῦτά φασί μιν ποιῆσαι. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ 96
καταγαίου οἰκήματος οὔτε ἀπιστέω οὔτε ὦν πιστεύω τι λίην, δοκέω δὲ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τὸν Σάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω. εἴτε δὲ ἐγένετό τις Σάλμοξις ἄνθρωπος, εἴτ' ἐστὶ δαίμων τις Γέτῃσι οὗτος ἐπιχώριος, χαιρέτω.

Οὗτοι μὲν δὴ τρόπῳ τοιούτῳ χρεώμενοι ὡς ἐχειρώθησαν 97
ὑπὸ Περσέων, εἵποντο τῷ ἄλλῳ στρατῷ. Δαρεῖος δὲ ὡς ἀπίκετο καὶ ὁ πεζὸς ἅμ' αὐτῷ στρατὸς ἐπὶ τὸν Ἴστρον, ἐνθαῦτα διαβάντων πάντων Δαρεῖος ἐκέλευσε τούς τε Ἴωνας τὴν σχεδίην λύσαντας ἕπεσθαι κατ' ἤπειρον ἑωυτῷ καὶ τὸν ἐκ τῶν νεῶν στρατόν. μελλόντων δὲ τῶν Ἰώνων λύειν καὶ

διάβασις Δαρείου πέραν τοῦ Ἴστρου

---

3. **Eustathius Il. p. 479**

1. δίαιτά *C* ‖ 2. θρῄικας *ABP*, θρῆκας *R*, θρήκας *d*, Θρῄκας *z* ‖ 6. τουτέων *z* ‖ 7. ἀεὶ *Rz* ‖ περιόντες *R* ‖ 8. τὰ] ταυτὰ *z* ‖ κατάγεον *R* ‖ 9. ἐποιέετο - οἴκημα om. *R* ‖ παντελῶς *ABCd*, πᾶν τελέως *P* ‖ 10. θρηικῶν ἠφανίσθη *AB* ‖ 11. ἐπὶ *R* ‖ 12. ἔτει *AB* ‖ ἀνεφάνη? ‖ 13. θρηιξὶ *AB*, θραξὶ *d* ‖ ὁ om. *ABC* ‖ ζάμολξις *dz* ‖ 14. τούτου καὶ om. *ABCd* ‖ 15. καταγέου *R* ‖ bis οὔτ' *AB* ‖ ὦν om. *PRz*, οὖν *d* ‖ τι om. *PRz* ‖ 16. ζάμολξιν *dz* ‖ 17. πυθαγόραιων· εἰ δὴ ἐγένετό τις γε *R* ‖ ζάμολξις *dz* ‖ 18. εἰ δέ ἐστι *R* ‖ 19. οὕτω *R* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 20. ὑπὸ] ὑπὸ Δαρείου καὶ *z* ‖ 21. καὶ om. *C* ‖ ἅμα αὐτῷ *d*, om. *PRz* ‖ 22. τούς τε scripsi: τοὺς

ποιέειν τὰ κελευόμενα, Κώης ὁ Ἐρξάνδρου στρατηγὸς ἐὼν
Μυτιληναίων ἔλεξε Δαρείῳ τάδε, πυθόμενος πρότερον εἴ οἱ
φίλον εἴη γνώμην ἀποδέκεσθαι παρὰ τοῦ βουλομένου ἀπο-
δείκνυσθαι. "ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ γῆν γὰρ μέλλεις στρατεύεσθαι
τῆς οὔτε ἀρηρομένον φανήσεται οὐδὲν οὔτε πόλις οἰκεομένη·
σύ νυν γέφυραν ταύτην ἔα κατὰ χώρην ἑστάναι, φυλάκους
αὐτῆς λιπὼν τούτους οἵπερ μιν ἔζευξαν. καὶ ἤν τε κατὰ
νόον πρήξωμεν εὑρόντες Σκύθας, ἔστι ἄποδος ἡμῖν, ἤν τε
καὶ μή σφεας εὑρεῖν δυνώμεθα, ἥ γε ἄποδος ἡμῖν ἀσφαλής·
οὐ γὰρ ἔδεισά κω μὴ ἑσσωθέωμεν ὑπὸ Σκυθέων μάχῃ, ἀλλὰ
μᾶλλον μὴ οὐ δυνάμενοί σφεας εὑρεῖν πάθωμέν τι ἀλώμενοι.
καὶ τάδε λέγειν φαίη τις ἄν με ἐμεωυτοῦ εἵνεκεν, ὡς κατα-
μένω· ἐγὼ δὲ γνώμην μὲν τὴν εὕρισκον ἀρίστην σοί, βασι-
λεῦ, ἐς μέσον φέρω, αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι καὶ οὐκ ἂν λει-
φθείην." κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώμῃ Δαρεῖος καί μιν ἀμεί-
ψατο τοῖσιδε. "ξεῖνε Λέσβιε, σωθέντος ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον
τὸν ἐμὸν ἐπιφάνηθί μοι πάντως, ἵνα σε ἀντὶ χρηστῆς συμ-
98 βουλίης χρηστοῖσι ἔργοισι ἀμείψωμαι." ταῦτα δὲ εἴπας καὶ
ἀπάψας ἅμματα ἑξήκοντα ἐν ἱμάντι, καλέσας ἐς λόγους τοὺς
Ἰώνων τυράννους ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Ἴωνες, ἡ μὲν πρό-
τερον γνώμη ἀποδεχθεῖσα ἐς τὴν γέφυραν μετείσθω μοι,
ἔχοντες δὲ τὸν ἱμάντα τόνδε ποιέετε τάδε. ἐπεὰν ἐμὲ ἴδητε
τάχιστα πορευόμενον ἐπὶ Σκύθας, ἀπὸ τούτου ἀρξάμενοι τοῦ
χρόνου λύετε ἅμμα ἓν ἑκάστης ἡμέρης. ἢν δὲ ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ μὴ παρέω ἀλλὰ διεξέλθωσι ὑμῖν αἱ ἡμέραι τῶν ἀμ-

---

1 sqq. Tzetzes Chiliad. III 466 sqq.

1. ὁ ἐρξάνδρου *d*, ὀρ ἐξάνδρου *R*, Ὀρεξάνδρου Tzetz. ‖ 2. μιτυληναίων *L* ‖ 3. ἀποδέξασθαι *qz* ‖ 5. ἀρηρομένον *A*²*P*ᵐ: ἀρηρέμενον *d*, ἀρηρεμένον reliqui ‖ πόλιος *C* ‖ 6. σὺ νῦν *L* ‖ γεφύρην *z* ‖ 7. αὐτῆς] αὐτοὺς *d* ‖ 8. ἔσται *z* ‖ ἄφοδος *R* ‖ 9. μὴ σφέας *z* ‖ δυνεώμεθα *ABC* ‖ ἄφοδος *R* ‖ 11. τοι *A*¹ ‖ ἀλώμενοι *CRdz* ‖ 12. ἐμεωυτοῦ *ABR*: ἑωυτοῦ ‖ καταμενέω *R* ‖ 13. σοὶ *R*: σοι ‖ 14. φήσω *ABCd* ‖ 15. ὁ δαρεῖος *C* ‖ ἠμείψατο *L* ‖ 16. τοῖσιδε *d*: τοῖσδε ‖ 17. ἐπιφάνητί μοι *ABd*, ἐφάνη τοί μιν *C* ‖ 18. ἀμείψομαι *CR* ‖ δὲ om. *PRz* ‖ 19. ἅμματα *A* ‖ 20. Ἰώνων] ἴωνας *R* ‖ 22. ἐμὲ *ABd*: με ‖ ἴδη *d* ‖ 24. ἅμα *R* ‖ ἐν om. *ABCd* ‖ 25. διέλθωσι *ABCd* ‖ ἀμμάντων *R*

μάτων, ἀποπλέετε ἐς τὴν ὑμετέρην αὐτῶν. μέχρι δὲ τούτου, ἐπείτε οὕτω μετέδοξε, φυλάσσετε τὴν σχεδίην, πᾶσαν προθυμίην σωτηρίης τε καὶ φυλακῆς παρεχόμενοι. ταῦτα δὲ ποιεῦντες ἐμοὶ μεγάλως χαριεῖσθε." Δαρεῖος μὲν ταῦτα εἴπας ἐς τὸ πρόσω ἐπείγετο.

99

Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς ἡ Θρηίκη τὸ ἐς θάλασσαν προκέεται· κόλπου δὲ ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης, ἡ Σκυθική τε ἐκδέκεται καὶ ὁ Ἴστρος ἐκδιδοῖ ἐς αὐτήν, πρὸς εὖρον ἄνεμον τὸ στόμα τετραμμένος. τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν. ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη ἡ ἀρχαίη Σκυθίη ἐστί, πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄνεμον κειμένη, μέχρι πόλιος Καρκινίτιδος καλεομένης. τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης τὴν μὲν ἐπὶ θάλασσαν τὴν αὐτὴν φέρουσαν, ἐοῦσαν ὀρεινήν τε χώρην καὶ προκειμένην τὸ ἐς Πόντον, νέμεται τὸ Ταυρικὸν ἔθνος μέχρι χερσονήσου τῆς τρηχέης καλεομένης· αὕτη δὲ ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει. ἔστι γὰρ τῆς Σκυθικῆς τὰ δύο μέρεα τῶν οὔρων ἐς θάλασσαν φέροντα, τήν τε πρὸς μεσαμβρίην καὶ τὴν πρὸς τὴν ἠῶ, κατά περ τῆς Ἀττικῆς χώρης· καὶ παραπλήσια ταύτῃ καὶ οἱ Ταῦροι νέμονται τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰ τῆς Ἀττικῆς ἄλλο ἔθνος καὶ μὴ Ἀθηναῖοι νεμοίατο τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακόν, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον [τὴν ἄκρην] ἀνέχοντα, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου· λέγω δὲ ὡς εἶναι ταῦτα σμικρὰ μεγάλοισι συμβάλλειν· τοιοῦτον ἡ Ταυρική ἐστι. ὃς δὲ τῆς Ἀττικῆς ταῦτα

περὶ τῶν ἀπὸ Ἴστρου παραθαλασσίων τῆς Σκυθικῆς

---

15. νέμεται – 16 καλεομένης Stephanus Byz. v. Χερρόνησος

1. ἀποτελέετε *d* ‖ αὐτέων *z* ‖ 3. δὴ *Cd* ‖ 4. ποιέοντες *ABCd* ‖ χαριεῖσθαι *B* ‖ 5. ἠπείγετο *R* ‖ 6. θρηκίη *R* ‖ πρόκειται *L* ‖ 8. καὶ om. *C* ‖ 9. ἀπὸ τοῦ ἴστρου *d* ‖ 10. τῆς om. *z* ‖ ἐς μέτρησιν ἀπὸ ἴστρου. αὕτη *Pdz* ‖ 11. αὐτὴ *C* ‖ ἡ ἀρχαίη Krueger: ἀρχαίη ‖ σκυθίη ἐστί *PRz*: σκυθική ἐστι ‖ 12. καλεομένης καρκινίτιδος *PRz* ‖ 15. νέμονται *z* ‖ χερσοννήσου *C*, χερρονήσου Steph. ‖ 19. ἕω *ABCd* ‖ 21. ἀττικῆς χώρης *R* ‖ 23. τὴν ἄκρην exclusit Krueger ‖ θορίκου *AB*, θωϊκοῦ *R* ‖ 24. δὴ *C* ‖ συμβαλέειν *R* ‖ 25. τοιοῦτο *Pz*

μὴ παραπέπλωκε, ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω· ὡς εἰ τῆς Ἰηπυγίης ἄλλο ἔθνος καὶ μὴ Ἰήπυγες ἀρξάμενοι ἐκ Βρεντεσίου λιμένος ἀποταμοίατο μέχρι Τάραντος καὶ νεμοίατο τὴν ἄκρην. δύο δὲ λέγων ταῦτα πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι
100 οἶκε ἡ Ταυρική. τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς ἤδη Σκύθαι τὸ κατύπερθε τῶν Ταύρων καὶ τὰ πρὸς θαλάσσης τῆς ἠοίης νέμονται, τοῦ τε Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου τὰ πρὸς ἑσπέρης καὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος μέχρι Τανάιδος ποταμοῦ, ὃς ἐκδιδοῖ ἐς μυχὸν τῆς λίμνης ταύτης. ἤδη ὦν ἀπὸ μὲν Ἴστρου τὰ κατύπερθε ἐς τὴν μεσόγαιαν φέροντα ἀποκληίεται ἡ Σκυθικὴ ὑπὸ πρώτων Ἀγαθύρσων, μετὰ δὲ Νευρῶν, ἔπειτα δὲ
101 Ἀνδροφάγων, τελευταίων δὲ Μελαγχλαίνων. ἔστι ὦν τῆς Σκυθικῆς ὡς ἐούσης τετραγώνου, τῶν δύο μερέων κατηκόντων ἐς θάλασσαν, πάντῃ ἴσον τό τε ἐς τὴν μεσόγαιαν φέρον καὶ τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν. ἀπὸ γὰρ Ἴστρου ἐπὶ Βορυσθένεα δέκα ἡμερέων ὁδός, ἀπὸ Βορυσθένεός τε ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Μαιῆτιν ἑτερέων δέκα· καὶ τὸ ἀπὸ θαλάσσης ἐς μεσόγαιαν ἐς τοὺς Μελαγχλαίνους τοὺς κατύπερθε Σκυθέων οἰκημένους εἴκοσι ἡμερέων ὁδός. ἡ δὲ ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια συμβέβληταί μοι. οὕτω ἂν εἴη τῆς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια τετρακισχιλίων σταδίων καὶ τὰ ὄρθια τὰ ἐς τὴν μεσόγαιαν φέροντα ἑτέρων τοσούτων σταδίων. ἡ μέν νυν γῆ αὕτη ἐστὶ μέγαθος τοσαύτη.
102 Οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον ὡς οὐκ οἷοί τε εἰσὶ τὸν

περὶ τῶν συνελθόντων Σκυθικῶν ἐθνῶν καὶ τῆς αὐτῶν διαίτης καὶ ἐθῶν

15 sq. Eustathius Dion. 311

1. παραπέμπλωκεν *C* ‖ εἰ] εἴη *z* ‖ 2. βραντεσίου *d* ‖ 3. ἀποτεμοίατο *AB* ‖ 4. δὲ om. *qz* ‖ 5. ἔοικε *PRz*, ἔοικε μὲν alteri ‖ τὸ om. *R* ‖ 6. ἠοῖς *R* ‖ 7. δὲ *R* ‖ 10. τὰ om. *C* ‖ κατύπερθεν *Rd* ‖ εἰς τὴν μεσόγεαν *R* ‖ ἀποκληίεται *z*: ἀποκλήιεται *ABP*, ἀποκλήεται *Rd*, ἀποκλείεται *C* ‖ 12. τελευταῖον *C*, τελευτέων *z* ‖ 14. ἴσον *d*, ὅσον *C* ‖ μεσόγεαν *R* ‖ 16. τ' *z* ‖ τὴν λίμνην] τῶι λίμνην *d* ‖ 17. ἑτέρων *L* ‖ τὸ *C* ‖ μεσόγεαν *C* ‖ 19. ὁδὸς ἡ] ὁδὸς *R* ‖ 20. οὕτως *ABRd* ‖ πρὸς] τῆς *ABCd* ‖ 21. καὶ τὰ – 22 σταδίων om. *R* ‖ 24. τε εἰσὶ *d*: τέ εἰσι

Δαρείου στρατὸν ἰθυμαχίῃ διώσασθαι μοῦνοι, ἔπεμπον ἐς
τοὺς πλησιοχώρους ἀγγέλους· τῶν δὲ καὶ δὴ οἱ βασιλέες
συνελθόντες ἐβουλεύοντο ὡς στρατοῦ ἐπελαύνοντος μεγάλου.
ἦσαν δὲ οἱ συνελθόντες βασιλέες Ταύρων καὶ Ἀγαθύρσων
καὶ Νευρῶν καὶ Ἀνδροφάγων καὶ Μελαγχλαίνων καὶ Γελω-
νῶν καὶ Βουδίνων καὶ Σαυροματέων. τούτων Ταῦροι μὲν 103
νόμοισι τοιοῖσιδε χρέωνται. θύουσι μὲν τῇ παρθένῳ τούς τε
ναυηγοὺς καὶ τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων ἐπαναχθέντες τρόπῳ
τοιῷδε. καταρξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι τὴν κεφαλήν. οἱ
μὲν δὴ λέγουσι ὡς τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ ὠθέουσι κάτω
(ἐπὶ γὰρ κρημνοῦ ἵδρυται τὸ ἱρόν), τὴν δὲ κεφαλὴν ἀνασταυ-
ροῦσι· οἱ δὲ κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν ὁμολογέουσι, τὸ μέντοι
σῶμα οὐκ ὠθέεσθαι ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ λέγουσι ἀλλὰ γῇ
κρύπτεσθαι. τὴν δὲ δαίμονα ταύτην τῇ θύουσι λέγουσι αὐ-
τοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι. πολεμίους
δὲ ἄνδρας τοὺς ἂν χειρώσωνται ποιεῦσι τάδε. ἀποταμὼν
ἕκαστος κεφαλὴν ἀποφέρεται ἐς τὰ οἰκία, ἔπειτα ἐπὶ ξύλου
μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾷ ὑπὲρ τῆς οἰκίης ὑπερέχουσαν πολ-
λόν, μάλιστα δὲ ὑπὲρ τῆς καπνοδόκης. φασὶ δὲ τούτους φυ-
λάκους τῆς οἰκίης πάσης ὑπεραιωρέεσθαι. ζῶσι δὲ ἀπὸ
ληίης τε καὶ πολέμου. Ἀγάθυρσοι δὲ ἁβρότατοι ἀνδρῶν εἰσι 104
καὶ χρυσοφόροι τὰ μάλιστα, ἐπίκοινον δὲ τῶν γυναικῶν τὴν
μῖξιν ποιεῦνται, ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι καὶ οἰκήιοι
ἐόντες πάντες μήτε φθόνῳ μήτε ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους.

---

7. 14. Pausanias I 43, 1. — 21. Ἀγάθυρσοι - 24 ἀλλήλους Stobaeus floril. XLIV 43. — 21. - 23 Eustathius Dion. 310

1. ἰθὺ μάχηι *ABC*, ἰθὺ μάχῃ *d* ‖ διασώσασθαι *d*, δηώσασθαι *z* ‖ 2. βασιλῆες *z* ‖ 3. ἐπιόντος *R* ‖ 4. ἔσαν *z* ‖ οἱ om. *ABCd* ‖ βασιλῆες *z* ‖ 7. τοιοῖσιδε *B*² *Rz*: τοιοῖσδε ‖ χρέονται *P* ‖ 8. ἐπαναχθέντες *AB* idemque Lhardy coniectura: ἐπαναθέντας *z*, ἐπαναχθέντας reliqui ‖ 9. καταρξάμενοι *B*: καταρ(ευ)////ξάμενοι *A*, κατευξάμενοι *R*, γρ. καταρευξάμενοι *B*² marg., καταρευξάμενοι *C*, καταρέυξάμενοι *P*, κατ᾽ ἂρ εὐξάμενοι *d*, κατά ῥ᾽ εὐξάμενοι *z* ‖ 10. ἐπωθέουσι *C*, ἐωθέουσι *d*, διωθέουσι *z* ‖ 13. ἐωθέεσθαι *Cd* ‖ ἀλλὰ - 14 λέγουσι om. *R* ‖ 16. χειρώσονται *R*, χειρώσωσι *qz* ‖ ποιέουσι *R* ‖ 18. ἱστᾷ] εἰς τὰ *C* ‖ οἰκίης πάσης *C* ‖ ὑπερέχουσα *B*¹ ‖ 21. ἄνδρες εἰσὶ *R*. Stob. ‖ 22. ταμάλιστα *Pz* ‖ 23. μίξιν *PRdz* ‖ 24. μήτε *ABd*. Stob.: μήτ᾽ ‖ ἔχθει *AB*. Stob.

105 τὰ δὲ ἄλλα νόμαια Θρήιξι προσκεχωρήκασι. Νευροὶ δὲ
νόμοισι μὲν χρέωνται Σκυθικοῖσι, γενεῇ δὲ μιῇ πρότερόν
σφεας τῆς Δαρείου στρατηλασίης κατέλαβε ἐκλιπεῖν τὴν χώ-
ρην πᾶσαν ὑπὸ ὀφίων· ὄφιας γάρ σφι πολλοὺς μὲν ἡ χώρη
ἀνέφαινε, οἱ δὲ πλεῦνες ἄνωθέν σφι ἐκ τῶν ἐρήμων ἐπέ-
πεσον, ἐς ὃ πιεζόμενοι οἴκησαν μετὰ Βουδίνων τὴν ἑωυτῶν
ἐκλιπόντες. κινδυνεύουσι δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γόητες εἶναι.
λέγονται γὰρ ὑπὸ Σκυθέων καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ
κατοικημένων ὡς ἔτεος ἑκάστου ἅπαξ τῶν Νευρῶν ἕκαστος
λύκος γίνεται ἡμέρας ὀλίγας καὶ αὖτις ὀπίσω ἐς τὠυτὸ κατί-
σταται. ἐμὲ μέν νυν ταῦτα λέγοντες οὐ πείθουσι, λέγουσι
106 δὲ οὐδὲν ἧσσον, καὶ ὀμνῦσι δὲ λέγοντες. Ἀνδροφάγοι δὲ
ἀγριώτατα πάντων ἀνθρώπων ἔχουσι ἤθεα, οὔτε δίκην νομί-
ζοντες οὔτε νόμῳ οὐδενὶ χρεώμενοι. νομάδες δέ εἰσι, ἐσθῆτά
τε φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην, γλῶσσαν δὲ ἰδίην, ἀνδρο-
107 φαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων. Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα μὲν
μέλανα φορέουσι πάντες, ἐπ᾽ ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι,
108 νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρέωνται. Βουδῖνοι δὲ ἔθνος ἐὸν μέγα
καὶ πολλὸν γλαυκόν τε πᾶν ἰσχυρῶς ἐστι καὶ πυρρόν. πόλις
δὲ ἐν αὐτοῖσι πεπόλισται ξυλίνη, οὔνομα δὲ τῇ πόλι ἐστὶ
Γελωνός· τοῦ δὲ τείχεος μέγαθος κῶλον ἕκαστον τριήκοντα
σταδίων ἐστί, ὑψηλὸν δὲ καὶ πᾶν ξύλινον, καὶ οἰκίαι αὐτῶν
ξύλιναι καὶ τὰ ἱρά. ἔστι γὰρ δὴ αὐτόθι Ἑλληνικῶν θεῶν
ἱρὰ Ἑλληνικῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι
καὶ νηοῖσι ξυλίνοισι, καὶ τῷ Διονύσῳ τριετηρίδας ἀνάγουσι

---

9. ἔτεος - 10 κατίσταται Eustathius Dion. 310. — 15. ibidem 309. — 18. - 21 Stephanus Byz. v. Γελωνός

1. δὲ *BR*: δ᾽ ‖ θρηιξὶ *ABC*. θρηΐξὶ *R*, θρηξὶ *d* ‖ 2. χρέονται *P* ‖ τοῖσι Σκυθικοῖσι *z* ‖ σφεας πρότερον *ABd* ‖ 5. ἀνέφ(αι)ηνε *C* ‖ 6. ἐσὸ *AB*, ἐσοῦ *R* ‖ 7. οὗτοι οἱ ἄνθρωποι *R* ‖ 10. αὖθις] λιθεὶς *R* ‖ ἐς ταυτὰ *ABCd* ‖ καθίσταται *R* ‖ 12. ὀμνύουσι *Rz* ‖ δὲ λέγοντες om. *R* ‖ 14. οὐδὲν *R* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ ἐσθῆτά τε *ABd*: ἐσθῆτα δὲ ‖ 15. ἰδίην ἔχουσι Reiske ‖ ἀνδροφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων primus huc retraxit Wesseling: libri atque Eustathius infra ponunt post ἐπωνυμίας ἔχουσι ‖ ἀνθρωποφαγέουσι *R*. (Eust.) ‖ 16. τούτων] πάντων *d* ‖ μὲν φορέουσι μέλανα μὲν πάντως *R* ‖ 17. ἀπ᾽ *PRz* ‖ 18. χρέονται *P* ‖ 20. πόλει *Rd* ‖ 22. πᾶν] πάνυ *R* ‖ αἱ οἰκίαι Reiske ‖ 24. κατεσκευα//μένα *A*

καὶ βακχεύουσι. εἰσὶ γὰρ οἱ Γελωνοὶ τὸ ἀρχαῖον Ἕλληνες, ἐκ τῶν δὲ ἐμπορίων ἐξαναστάντες οἴκησαν ἐν τοῖσι Βουδίνοισι· καὶ γλώσσῃ τὰ μὲν Σκυθικῇ τὰ δὲ Ἑλληνικῇ χρέωνται. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί, οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή. οἱ μὲν γὰρ Βουδῖνοι ἐόντες 109 αὐτόχθονες νομάδες τε εἰσὶ καὶ φθειροτραγέουσι μοῦνοι τῶν ταύτῃ, Γελωνοὶ δὲ γῆς τε ἐργάται καὶ σιτοφάγοι καὶ κήπους ἐκτημένοι, οὐδὲν τὴν ἰδέην ὅμοιοι οὐδὲ τὸ χρῶμα. ὑπὸ μέντοι Ἑλλήνων καλέονται καὶ οἱ Βουδῖνοι Γελωνοί, οὐκ ὀρθῶς καλεόμενοι. ἡ δὲ χώρη σφέων πᾶσά ἐστι δασέα ἴδῃσι παντοίῃσι· ἐν δὲ τῇ ἴδῃ τῇ πλείστῃ ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλὴ καὶ ἕλος καὶ κάλαμος περὶ αὐτήν. ἐν δὲ ταύτῃ ἐνύδριες ἁλίσκονται καὶ κάστορες καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα, τῶν τὰ δέρματα παρὰ τὰς σισύρνας παραρράπτεται, καὶ οἱ ὄρχιες αὐτοῖσι εἰσὶ χρήσιμοι ἐς ὑστερέων ἄκεσιν.

Σαυροματέων δὲ πέρι ὧδε λέγεται. ὅτε Ἕλληνες Ἀμα- 110 ζόσι ἐμαχέσαντο (τὰς δὲ Ἀμαζόνας καλέουσι Σκύθαι Οἰόρπατα, δύναται δὲ τὸ οὔνομα τοῦτο κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ἀνδροκτόνοι· οἰὸρ γὰρ καλέουσι ἄνδρα, τὸ δὲ πατὰ κτείνειν), τότε λόγος τοὺς Ἕλληνας νικήσαντας τῇ ἐπὶ Θερμώδοντι μάχῃ ἀποπλέειν ἄγοντας τρισὶ πλοίοισι τῶν Ἀμαζόνων ὅσας ἐδυνέατο ζωγρῆσαι, τὰς δ' ἐν τῷ πελάγεϊ ἐπιθεμένας ἐκκόψαι τοὺς ἄνδρας. πλοῖα δὲ οὐ γινώσκειν αὐτὰς οὐδὲ πηδαλίοισι

1. Eustathius Dion. 310. — 6. Arrianus peripl. 27 p. 393 Muell. — 7. Eustathius ibidem. — 14. Λέξεις. — 17. (Hesychius v. ὁρμάται). — 20 sqq. Eustathius Dion. 653

2. ἐκ δὲ τῶν *Pz* ‖ ἐξαναστήσαντες *ABd* ‖ 3. χρέονται *P* ‖ 4. Βουδῖνοι — Γελωνοί om. *s* ‖ χρέονται *P* ‖ 5. ἀλλ' οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι γελωνοῖσι καὶ βουδίνοισι *s* ‖ 6. εἰσι sine τε *d*, τέ εἰσι ceteri ‖ 8. οὐδὲ *sz* ‖ τὴν om. *ABCd* ‖ ὁμοῖοι *CPz*, ὁμοίην *d* ‖ 10. πᾶσα ἐστὶ *PRd* ‖ δασείη *R*, δασέη ceteri ‖ ἴδῃισι παντοίοισι *C*, ἴδῃ δὲ παντοίῃ *R* ‖ 12. ἐκ δὲ ταύτης *R* ‖ 13. ἐνύδριες *AB*: ἐνίδρυες ‖ 14. τῶν] ὧν *R*, om. *C* ‖ περὶ *z* ‖ σισύρνας *ABR*: σισύρας reliqui et gloss. ‖ παραράπτεται *AB*, παράπτεται *R* ‖ 15. ὄρχεες *z* ‖ αυτοῦ *R*, αὐτέων *z* ‖ 16. ἀμάζουσιν *R* ‖ 17. οἱ σκύθαι *R* ‖ αἰορπατά (h. e. αἰορπατά pro more scriptoris) *P*, αἰόρπατα *R*, Αἰορπατὰ *z*. ὁρμάται Hes. ‖ 18. κατ' *z* ‖ 19. αἰὸρ *Rz*, ἀιὸρ *P* ‖ γὰρ om. *R* ‖ τὸν ἄνδρα *z* ‖ 20. νικήσαντας τοὺς Ἕλληνας *d* ‖ θερμώδοντι *d* ‖ 21. τρισὶ] τοῖσι *d* ‖ 22. ἠδυναίατο *Cz*, ἠδυνέατο ceteri ‖ δὲ ἐν τῶι πελάγει *AB*

χρᾶσθαι οὐδὲ ἱστίοισι οὐδὲ εἰρεσίῃ· ἀλλ' ἐπεὶ ἐξέκοψαν τοὺς
ἄνδρας ἐφέροντο κατὰ κῦμα καὶ ἄνεμον, καὶ ἀπικνέονται τῆς
λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Κρημνούς· οἱ δὲ Κρημνοί εἰσι
γῆς τῆς Σκυθέων τῶν ἐλευθέρων. ἐνθαῦτα ἀποβᾶσαι ἀπὸ
τῶν πλοίων αἱ Ἀμαζόνες ὁδοιπόρεον ἐς τὴν οἰκεομένην,
ἐντυχοῦσαι δὲ πρώτῳ ἱπποφορβίῳ τοῦτο διήρπασαν, καὶ ἐπὶ
111 τούτων ἱππαζόμεναι ἐληίζοντο τὰ τῶν Σκυθέων. οἱ δὲ Σκύ-
θαι οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι τὸ πρῆγμα· οὔτε γὰρ φωνὴν
οὔτε ἐσθῆτα οὔτε τὸ ἔθνος ἐγίνωσκον, ἀλλ' ἐν θώυματι ἦσαν
ὁκόθεν ἔλθοιεν, ἐδόκεον δ' αὐτὰς εἶναι ἄνδρας τὴν αὐτὴν
ἡλικίην ἔχοντας, μάχην τε δὴ πρὸς αὐτὰς ἐποιεῦντο. ἐκ δὲ
τῆς μάχης τῶν νεκρῶν ἐκράτησαν οἱ Σκύθαι, καὶ οὕτω ἔγνω-
σαν ἐούσας γυναῖκας. βουλευομένοισι ὦν αὐτοῖσι ἔδοξε
κτείνειν μὲν οὐδενὶ τρόπῳ ἔτι αὐτάς, ἑωυτῶν δὲ τοὺς νεω-
τάτους ἀποπέμψαι ἐς αὐτάς, πλῆθος εἰκάσαντας ὅσαι περ
ἐκεῖναι ἦσαν· τούτους δὲ στρατοπεδεύεσθαι πλησίον ἐκεινέων
καὶ ποιέειν τά περ ἂν καὶ ἐκεῖναι ποιέωσι· ἢν δὲ αὐτοὺς διώ-
κωσι, μάχεσθαι μὲν μή, ὑποφεύγειν δέ· ἐπεὰν δὲ παύσωνται,
ἐλθόντας αὐτοὺς πλησίον στρατοπεδεύεσθαι. ταῦτα ἐβουλεύ-
σαντο οἱ Σκύθαι βουλόμενοι ἐξ αὐτέων παῖδας ἐκγενήσεσθαι.
112 ἀποπεμφθέντες δὲ οἱ νεηνίσκοι ἐποίευν τὰ ἐντεταλμένα. ἐπεὶ
δὲ ἔμαθον αὐτοὺς αἱ Ἀμαζόνες ἐπ' οὐδεμιῇ δηλήσι ἀπιγμέ-
νους, ἔων χαίρειν· προσεχώρεον δὲ πλησιαιτέρω τὸ στρατό-
πεδον τῷ στρατοπέδῳ ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ. εἶχον δὲ οὐδὲν
οὐδ' οἱ νεηνίσκοι, ὥσπερ αἱ Ἀμαζόνες, εἰ μὴ τὰ ὅπλα καὶ
τοὺς ἵππους· ἀλλὰ ζόην ἔζωον τὴν αὐτὴν ἐκείνῃσι, θηρεύ-
113 οντές τε καὶ ληιζόμενοι. ἐποίευν δὲ αἱ Ἀμαζόνες ἐς τὴν

1. χρῆσθαι *L* ‖ 4. τῆς γῆς τῆς *PR*, τῆς γῆς τῶν *z* ‖ 5. ὁδοιπόρεον *AB*: ὡδοιπόρεον ‖ οἰκουμένην *ABd* ‖ 8. et 9 οὔτε] οὐδὲ ter *ABCd* ‖ 9. ἀλλὰ *R* ‖ θώυματι *P*: θωῦματι *z*, θώματι ceteri ‖ ἔσαν *z* ‖ 10. ὁπόθεν *Ad*, ὁπόθεν *B* ‖ δὲ *R* ‖ ἄνδρας εἶναι *d* ‖ 11. τε om. *d* ‖ 12. τῶν νεκρῶν] τινὰς τῶν γυναικῶν *dz* ‖ οὕτως *ABd*, οὔτε *R* ‖ 13. βουλομένοισι *R* ‖ 15. εἰκάσαντες *C* (?) ‖ 16. ἔσαν *z* ‖ ἐκείνων *R* ‖ 18. μή] καὶ *R* ‖ παύσονται *B* ‖ 20. βουλευόμενοι *R* ‖ παῖδας om. *R* ‖ ἐκγενήσεσθαι Reiske: γενήσεσθαι *d*, ἐγγενήσεσθαι ceteri ‖ 22. οὐδὲ μιῇ *AB* ‖ δηλήσει *AB* ‖ 23. πλησιαιτέρωι *AB*, πλησιαιτέρῳ *z*, πλησιωτέρω *R* ‖ 25. οὐδὲ *R* ‖ ὥσπερ] ὥσπερ οὐδὲ *R* ‖ 26. ζώην *Cd* ‖ 27. ἐποίευν *PR*: ἐποίεον

μεσαμβρίην τοιόνδε. ἐγίνοντο σποράδες κατὰ μίαν τε καὶ δύο, πρόσω δὴ ἀπ᾽ ἀλληλέων ἐς εὐμαρείην ἀποσκιδνάμεναι. μαθόντες δὲ καὶ οἱ Σκύθαι ἐποίευν τὠυτὸ τοῦτο. καί τις μουνωθεισέων τινὶ αὐτέων ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι. καὶ φωνῆσαι μὲν οὐκ εἶχε (οὐ γὰρ συνίεσαν ἀλλήλων), τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε ἐς τὴν ὑστεραίην ἐλθεῖν ἐς τὠυτὸ χωρίον καὶ ἕτερον ἄγειν, σημαίνουσα δύο γενέσθαι, καὶ αὐτὴ ἑτέρην ἄξειν. ὁ δὲ νεηνίσκος, ἐπεὶ ἀπῆλθε, ἔλεξε ταῦτα πρὸς τοὺς λοιπούς· τῇ δὲ δευτεραίῃ ἦλθε ἐς τὸ χωρίον αὐτός τε οὗτος καὶ ἕτερον ἦγε, καὶ τὴν Ἀμαζόνα εὗρε δευτέρην αὐτὴν ὑπομένουσαν. οἱ δὲ λοιποὶ νεηνίσκοι ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων. μετὰ δὲ συμμίξαντες τὰ στρατόπεδα 114
οἴκεον ὁμοῦ, γυναῖκα ἔχων ἕκαστος ταύτην τῇ τὸ πρῶτον συνεμίχθη. τὴν δὲ φωνὴν τὴν μὲν τῶν γυναικῶν οἱ ἄνδρες οὐκ ἐδυνέατο μαθεῖν, τὴν δὲ τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες συνέλαβον. ἐπεὶ δὲ συνῆκαν ἀλλήλων, ἔλεξαν πρὸς τὰς Ἀμαζόνας τάδε οἱ ἄνδρες. "ἡμῖν εἰσὶ μὲν τοκέες, εἰσὶ δὲ κτήσιες. νῦν ὦν μηκέτι πλεῦνα χρόνον ζόην τοιήνδε ἔχωμεν, ἀλλ᾽ ἀπελθόντες ἐς τὸ πλῆθος διαιτώμεθα. γυναῖκας δὲ ἕξομεν ὑμέας καὶ οὐδαμὰς ἄλλας." αἱ δὲ πρὸς ταῦτα ἔλεξαν τάδε. "ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα οἰκέειν μετὰ τῶν ὑμετερέων γυναικῶν· οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ νόμαια ἡμῖν τε καὶ κείνῃσί ἐστι. ἡμεῖς μὲν τοξεύομέν τε καὶ ἀκοντίζομεν καὶ ἱππαζόμεθα, ἔργα δὲ γυναικήια οὐκ ἐμάθομεν· αἱ δὲ ὑμέτεραι γυναῖκες

2. Λέξεις. — 12. ἐκτιλώσαντο - 13 Ἀμαζόνων Eustathius Il. p. 403. — (Bekkeri Anecd. p. 258)

1. μίην z || 2. δὴ om. *PRz* || ἀλλήλων *R* || εὐμαρείην *d*: εὐμαρίην || 3. καὶ οἱ] οἱ *Cd* || ἐποίεον *ABC* || τὸ αὐτὸ *R* || 4. μουνοθεισέων z || αὐτέων τινὶ *Rz*, αὐτῶν τινι *R* || ἐχρίμπτετο *R* || 6. ἔφραξεν *R* || ἐς om. *Apr*. || 8. αὐτὴν *Bz*, αὐτὴ ἔφη *R* || 9. ἔλεξε - 10 ἦλθε om. *R* || ὑστεραίῃ z || 11. αὐτὸν z || 12. ἐκτιλώσαντες *R* || 15. φωνὴν τῶν γυναικῶν μὲν *R* || 16. ἐδυνέατο *C*, ἐδυναίατο z || 18. δὲ] δὲ καὶ *R* || κτήσεις *L* || 19. ζώην *d* || ἔχομεν *R* || 21. οὐδαμέας *ABCd* || ἔδοξαν *R* || 22. δυνάμεθα *R* || ὑμετέρων *L* || 23. ταυτὰ *AB*, ταῦτα *d* || καὶ κείνῃσί *R*: κακείνῃσί *AB*, κἀκείνῃσί *CPd*, κἀκείνῃσί z || 24. τε om. *R*

τούτων μὲν οὐδὲν τῶν ἡμεῖς κατελέξαμεν ποιεῦσι, ἔργα δ
γυναικήια ἐργάζονται μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι, οὔτ' ἐπ
θήρην ἰοῦσαι οὔτε ἄλλῃ οὐδαμῇ. οὐκ ἂν ὦν δυναίμεθα
ἐκείνῃσι συμφέρεσθαι. ἀλλ' εἰ βούλεσθε γυναῖκας ἔχειν
ἡμέας καὶ δοκέειν εἶναι δίκαιοι, ἐλθόντες παρὰ τοὺς τοκέας
ἀπολάχετε τῶν κτημάτων τὸ μέρος, καὶ ἔπειτα ἐλθόντες
115 οἰκέωμεν ἐπὶ ἡμέων αὐτῶν." ἐπείθοντο καὶ ἐποίησαν ταῦτα
οἱ νεηνίσκοι. ἐπείτε δὲ ἀπολαχόντες τῶν κτημάτων τὸ ἐπι-
βάλλον ἦλθον ὀπίσω παρὰ τὰς Ἀμαζόνας, ἔλεξαν αἱ γυναῖκες
πρὸς αὐτοὺς τάδε. "ἡμέας ἔχει φόβος τε καὶ δέος, ὅκως χρὴ
οἰκέειν ἐν τῷδε τῷ χώρῳ τοῦτο μὲν ὑμέας ἀποστερησάσας
πατέρων, τοῦτο δὲ τὴν γῆν τὴν ὑμετέρην δηλησαμένας πολ-
λά. ἀλλ' ἐπείτε ἀξιοῦτε ἡμέας γυναῖκας ἔχειν, τάδε ποιέετε
ἅμα ἡμῖν· φέρετε ἐξαναστέωμεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε καὶ περή-
116 σαντες Τάναϊν ποταμὸν οἰκέωμεν." ἐπείθοντο καὶ ταῦτα οἱ
νεηνίσκοι, διαβάντες δὲ τὸν Τάναϊν ὁδοιπόρεον πρὸς ἥλιον
ἀνίσχοντα τριῶν μὲν ἡμερέων ἀπὸ τοῦ Τανάιδος ὁδόν, τριῶν
δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος πρὸς βορέην ἄνεμον. ἀπι-
κόμενοι δὲ ἐς τοῦτον τὸν χῶρον ἐν τῷ νῦν κατοίκηνται, οἴκη-
σαν τοῦτον. καὶ διαίτῃ ἀπὸ τούτου χρέωνται τῇ παλαιῇ τῶν
Σαυροματέων αἱ γυναῖκες, καὶ ἐπὶ θήρην ἐπ' ἵππων ἐκφοι-
τέουσαι ἅμα τοῖσι ἀνδράσι καὶ χωρὶς τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐς
πόλεμον φοιτέουσαι καὶ στολὴν τὴν αὐτὴν τοῖσι ἀνδράσι
117 φορέουσαι. φωνῇ δὲ οἱ Σαυρομάται νομίζουσι Σκυθικῇ,
σολοικίζοντες αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου, ἐπεὶ οὐ χρηστῶς ἐξέ-
μαθον αὐτὴν αἱ Ἀμαζόνες. τὰ περὶ γάμων δὲ ὧδέ σφι δια-

---

6. ἀπολάχετε - μέρος Lexicon Vindob. p. 23. — 8. ἐπείτε - 9 Ἀμα-ζόνας ibidem p. 87. — 10. ἡμέας - δέος Ammonius v. δέος

2. μένουσιν *d*, καὶ μένουσιν *R* ‖ ἁμάξῃσι οὔτε *R* ‖ 5. δίκαιοι *d*, δικαιότατοι *R* ‖ 6. ἀπέλαχέ τε Lex. Vind. ‖ 7. οἰκῶμεν *R* ‖ ἐπ' *Pz* ‖ αὐτέων *PRz* ‖ 12. τὴν γῆν] γῆν *ABd* ‖ 13. ἀξιοῦτε γυναῖκας ἔχειν, ἀξιοῦτε ἡμέας *z* ‖ γυναῖκας ἡμέας *d* ‖ 16. ὁδοιπόρεον *ABR*: ὡδοιπόρεον *Pdz*, ὡδοιπόρεον *C* ‖ 18. βορέην *Rdz*: βορῆν ‖ 20. χρέονται *P* ‖ 21. ἐπὶ *Rz* ‖ ἐκφοιτῶσαι codices, ἐκφοιτῶσι *z* ‖ 22. ἅμα om. *C*. fortasse καὶ ἅμα ‖ 23. φοιτῶσαι codices, φοιτῶσι *z* ‖ 24. φορέουσι *z* ‖ 25. ἐπεὶ] ὅτι *R*

ι. οὐ γαμέεται παρθένος οὐδεμία πρὶν ἂν τῶν πολε-
ἄνδρα ἀποκτείνῃ· αἱ δέ τινες αὐτέων καὶ τελευτῶσι
αὶ πρὶν γήμασθαι, οὐ δυνάμεναι τὸν νόμον ἐκπλῆσαι.
Ἐπὶ τούτων ὦν τῶν καταλεχθέντων ἐθνέων τοὺς βασι- 118
άλισμένους ἀπικόμενοι τῶν Σκυθέων οἱ ἄγγελοι ἔλεγον
ίσκοντες ὡς ὁ Πέρσης, ἐπειδή οἱ τὰ ἐν τῇ ἠπείρῳ τῇ
πάντα κατέστραπται, γέφυραν ζεύξας ἐπὶ τῷ αὐχένι
οσπόρου διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἤπειρον, διαβὰς δὲ καὶ
τρεψάμενος Θρήικας γεφυροῖ ποταμὸν Ἴστρον, βουλό-
καὶ τάδε πάντα ὑπ᾽ ἑωυτῷ ποιήσασθαι. "ὑμεῖς ὦν
ὶ τρόπῳ ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι περιίδητε ἡμέας δια-
έντας, ἀλλὰ τὠυτὸ νοήσαντες ἀντιάζωμεν τὸν ἐπιόντα.
ποιήσετε ταῦτα· ἡμεῖς μὲν πιεζόμενοι ἐκλείψομεν τὴν
ν ἢ μένοντες ὁμολογίῃ χρησόμεθα. τί γὰρ πάθωμεν
ουλομένων ὑμέων τιμωρέειν; ὑμῖν δὲ οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ
ἐλαφρότερον· ἥκει γὰρ ὁ Πέρσης οὐδέν τι μᾶλλον ἐπ᾽
ς ἢ οὐ καὶ ἐπ᾽ ὑμέας, οὐδέ οἱ καταχρήσει ἡμέας κατα-
αμένῳ ὑμέων ἀπέχεσθαι. μέγα δὲ ὑμῖν λόγων τῶνδε
όριον ἐρέομεν. εἰ γὰρ ἐπ᾽ ἡμέας μούνους ἐστρατηλάτεε
σης τίσασθαι τῆς πρόσθε δουλοσύνης βουλόμενος, χρῆν
πάντων τῶν ἄλλων ἀπεχόμενον ἰέναι οὕτω ἐπὶ τὴν
ρην, καὶ ἂν ἐδήλου πᾶσι ὡς ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνει καὶ οὐκ
οὺς ἄλλους. νῦν δὲ ἐπείτε τάχιστα διέβη ἐς τήνδε τὴν
ον, τοὺς αἰεὶ ἐμποδὼν γινομένους ἡμεροῦται πάντας.
τε δὴ ἄλλους ἔχει ὑπ᾽ ἑωυτῷ Θρήικας καὶ δὴ καὶ τοὺς
ἐόντας πλησιοχώρους Γέτας." ταῦτα Σκυθέων ἐπαγ- 119

περὶ ὧν ἀπήγγειλαν οἱ τῶν Σκυθῶν ἄγγελοι τοῖς τῶν ἐθνῶν βασι-
λεῦσιν

οὐδὲ μία *AB*, οὐδεμίη *dz* ‖ 2. αὐτῶν *R* ‖ 5. ἀλλισμένους *R*, ἀλισκο-
Cd ‖ 9. θρήικας *AB*, θρῆκας *R* ‖ 10. ὑπὸ *A* ‖ 11. παρίδητε *d* ‖
υτὸν *R*, τοῦτο *d* ‖ νομίσαντες *z* ‖ 13. ποιήσεται *R* ‖ ταῦτα· *d*:
Pz, ταῦτα, reliqui ‖ ἢ ἐκλείψομεν *ABdz* ‖ 14. πάθομεν *C* ‖ 15. ἐπὶ
z: ἐπὶ τοῦτο codices. fortasse διὰ τοῦτο ‖ 17. ἢ οὐ καὶ ἐπ᾽ *AB*:
ἐπ᾽ *P*[t]*Rd*, ἢ οὐκ ἐπὶ *C*, ἢ οὐ καὶ ἐπὶ *P*[m], ἢ καὶ ἐπὶ *sz* ‖ 19. μόνους *C* ‖
ὕτω ἰέναι *z* ‖ 22. καὶ ἀνεδήλου *d* ‖ ἐλαύνειν *R* ‖ 23. διέβη ἐς
h: διέβη ‖ 24. ἐνποδῶν *AB* ‖ 25. δὴ] δὲ δὴ *R* ‖ θρήικας *AB*

γελλομένων ἐβουλεύοντο οἱ βασιλέες οἱ ἀπὸ τῶν ἐθνέω ἥκοντες, καί σφεων ἐσχίσθησαν αἱ γνῶμαι. ὁ μὲν Γελωνὸ καὶ ὁ Βουδῖνος καὶ ὁ Σαυρομάτης κατὰ τὠυτὸ γενόμενο ὑπεδέκοντο Σκύθῃσι τιμωρήσειν, ὁ δὲ Ἀγάθυρσος καὶ Νευρὸ καὶ Ἀνδροφάγος καὶ οἱ τῶν Μελαγχλαίνων καὶ Ταύρων τάδ Σκύθῃσι ὑπεκρίναντο. "εἰ μὲν μὴ ὑμεῖς ἔατε οἱ πρότερο ἀδικήσαντες Πέρσας καὶ ἄρξαντες πολέμου, τούτων δεόμενο τῶν νῦν δέεσθε λέγειν τε ἂν ἐφαίνεσθε ἡμῖν ὀρθά, καὶ ἡμεῖ ὑπακούσαντες τὠυτὸ ἂν ὑμῖν ἐπρήσσομεν. νῦν δὲ ὑμεῖς τ ἐς τὴν ἐκείνων ἐσβαλόντες γῆν ἄνευ ἡμέων ἐπεκρατέετε Περ σέων ὅσον χρόνον ὑμῖν ὁ θεὸς παρεδίδου, καὶ ἐκεῖνοι, ἐπε σφεας ὡυτὸς θεὸς ἐγείρει, τὴν ὁμοίην ὑμῖν ἀποδιδοῦσι. ἡμεῖ δὲ οὔτε τι τότε ἠδικήσαμεν τοὺς ἄνδρας τούτους οὐδὲν οὔτ νῦν πρότεροι πειρησόμεθα ἀδικέειν. ἢν μέντοι ἐπίῃ καὶ ἐπ τὴν ἡμετέρην ἄρξῃ τε ἀδικέων, καὶ ἡμεῖς οὐ πεισόμεθα μέχρι δὲ τοῦτο ἴδωμεν, μενέομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖσι· ἥκει γὰρ δοκέομεν οὐκ ἐπ' ἡμέας Πέρσας ἀλλ' ἐπὶ τοὺς αἰτίου

120 τῆς ἀδικίης γενομένους." ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἐπύθοντ οἱ Σκύθαι, ἐβουλεύοντο ἰθυμαχίην μὲν μηδεμίαν ποιέεσθα ἐκ τοῦ ἐμφανέος, ὅτε δή σφι οὗτοί γε σύμμαχοι οὐ προσ-εγίνοντο, ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα τ παρεξίοιεν αὐτοὶ καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, τὴν ποίην τε ἐ τῆς γῆς ἐκτρίβειν, διχοῦ σφέας διελόντες. καὶ πρὸς μὲν τὴ μίαν τῶν μοιρέων, τῆς ἐβασίλευε Σκώπασις, προσχωρέει Σαυρομάτας· τούτους μὲν δὴ ὑπάγειν, ἢν ἐπὶ τοῦτο τράπηται

ὑποχώρησις Σκυθῶν

---

1. βασιλῆες sz ‖ ὑπὸ R ‖ 2. μὲν] μὲν γὰρ CPdz ‖ 3. τοῦτο d ‖ 4. ὑπε-δέκετο C ‖ 5. οἱ] ὁ ABCd ‖ 6. ἔαται d ‖ 7. πολέμους R ‖ 8. ἡμῖν] κα
β α
ἡμῖν d ‖ 9. ἐπρήσσομεν ὑμῖν P ‖ τε om. R ‖ 10. ἐμβαλόντες d ‖ ἐπε-κράτεέ τε R ‖ 11. ὁ om. d ‖ ἐπεὶ σφεας B, ἐπὶ σφέας AC ‖ 12. αὐτὸ AB, ὡὐτὸς P, ὡὔτὸς Rdz, αὐτὸς C ‖ 13. δὲ om. ABCd ‖ 14. ἐπεί R ‖ 15. ἄρξει τε R, ἄρξηται sz ‖ οὐκ οἰσόμεθα s. 'an forte οὐ περιοψόμεθα?' Bekker idemque post illum Cobet, vel οἱ ἐποισόμεθα vel οἱ ἐπεισόμεθα Kltz, ἀπωσόμεθα Hoeger ‖ 16. ἴδομεν z ‖ 17. ἐπὶ μέας R ‖ 19. μηδεμίην z ‖ 20. ὅτε ABR: ὅτι ‖ προσεγένοντο sz ‖ 21. τάπερ ἐξίοιεν BR ‖ 23. διχοῦ R, διχῇ z ‖ 24. μίην z ‖ κώπασις R ‖ 25. σαυρομάτης R

ρατης, ἰθὺ Τανάιδος ποταμοῦ παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην
εύγοντας, ἀπελαύνοντός τε τοῦ Πέρσεω ἐπιόντας διώ-
αὕτη μέν σφι μία ἦν μοῖρα τῆς βασιληίης, τεταγμένη
ην τὴν ὁδὸν ᾗ περ εἴρηται· τὰς δὲ δύο τῶν βασιληίων,
τε μεγάλην τῆς ἦρχε Ἰδάνθυρσος καὶ τὴν τρίτην τῆς
ίλευε Τάξακις, συνελθούσας ἐς τὠυτὸ καὶ Γελωνῶν τε
Βουδίνων προσγενομένων, ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέ-
ας τῶν Περσέων ὑπεξάγειν, ὑπιόντας τε καὶ ποιεῦντας
εβουλευμένα. πρῶτα μέν νυν ὑπάγειν σφέας ἰθὺ τῶν
ίων τῶν ἀπειπαμένων τὴν σφετέρην συμμαχίην, ἵνα καὶ
ους ἐκπολεμώσωσι· εἰ δὲ μὴ ἑκόντες γε ὑπέδυσαν τὸν
μον τὸν πρὸς Πέρσας, ἀλλ' ἀέκοντας ἐκπολεμῶσαι· μετὰ
οῦτο ὑποστρέφειν ἐς τὴν σφετέρην καὶ ἐπιχειρέειν, ἢν
ουλευομένοισι δοκέῃ.
Ταῦτα οἱ Σκύθαι βουλευσάμενοι ὑπηντίαζον τὴν Δαρείου 121
τιήν, προδρόμους ἀποστείλαντες τῶν ἱππέων τοὺς ἀρί-
ς. τὰς δὲ ἁμάξας ἐν τῇσί σφι διαιτᾶτο τὰ τέκνα καὶ αἱ
ῖκες πάσας καὶ τὰ πρόβατα πάντα, πλὴν ὅσα σφι ἐς
ὴν ἱκανὰ ἦν τοσαῦτα ὑπολιπόμενοι, τὰ ἄλλα ἅμα τῇσι
ῃσι προέπεμψαν, ἐντειλάμενοι αἰεὶ τὸ πρὸς βορέω ἐλαύ-
ταῦτα μὲν δὴ προεκομίζετο. τῶν δὲ Σκυθέων οἱ πρό- 122
οι ὡς εὗρον τοὺς Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερέων ὁδὸν
οντας ἀπὸ τοῦ Ἴστρου, οὗτοι μὲν τούτους εὑρόντες,
ης ὁδῷ προέχοντες, ἐστρατοπεδεύοντο τὰ ἐκ τῆς γῆς
ενα λεαίνοντες. οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον ἐπιφανεῖσαν

---

9. Bekkeri Anecd. p. 114

τὴν om. *Cd* ‖ 3. μίη *z* ‖ μοίρη *dz* ‖ 4. ἥπερ *sz* ‖ 'forsan βασιληιέων'
ighaeuser ‖ 5. τῆς *z*: ῟ης *P*, om. *R*, ἧς reliqui ‖ ἰνδάθυρσος
τῆς om. *R* ‖ 7. προσγενομένων – 8 Περσέων om. *R* ‖ προσγινομένων
d ‖ 10. χώρων τῶν ἀπιγμένων *R* ‖ 11. δὲ] γὰρ? ‖ ὑπέδησαν *R* ‖
λὰ *ABd* ‖ ἄκοντας *L* ‖ 14. δὲ *C* ‖ βουλομένοισι *Rz* ‖ δοκέει
17. ἁμάξας *R* ‖ ἐδιαιτᾶτο *AB* ‖ τὰ τέκνα τε *Rz*, τά τε τέκνα *d* ‖
άσας *s*: πᾶσαι ‖ πάντα om. *ABCd* ‖ ὑπολειπόμενοι *B*, ἀπολιπόμενοι
ολιπόμενοι *Rz* ‖ 21. προεκομίζοντο *qz* ‖ 23. τοῦ om. *PRz* ‖ 24. προ-
ς *Rz* ‖ τῆς om. *d*

τῶν Σκυθέων τὴν ἵππον, ἐπήισαν κατὰ στίβον αἰεὶ ὑπαγόν
των· καὶ ἔπειτα (πρὸς γὰρ τὴν μίαν τῶν μοιρέων ἴθυσαν) ο
Πέρσαι ἐδίωκον πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Τανάιδος· διαβάντω
δὲ τούτων τὸν Τάναϊν ποταμὸν οἱ Πέρσαι ἐπιδιαβάντες ἐδίω
χον, ἐς ὃ τῶν Σαυροματέων τὴν χώρην διεξελθόντες ἀπί
123 χοντο ἐς τὴν τῶν Βουδίνων. ὅσον μὲν δὴ χρόνον οἱ Πέρσα
ἤισαν διὰ τῆς Σκυθικῆς καὶ τῆς Σαυρομάτιδος χώρης, οἱ δ
εἶχον οὐδὲν σίνεσθαι ἅτε τῆς χώρης ἐούσης χέρσου· ἐπεί
δὲ ἐς τὴν τῶν Βουδίνων χώρην ἐσέβαλλον, ἐνθαῦτα δὴ ἐν
τυχόντες τῷ ξυλίνῳ τείχεϊ, ἐκλελοιπότων τῶν Βουδίνων κα
κεκενωμένου τοῦ τείχεος πάντων, ἐνέπρησαν αὐτό. τοῦτο δ
ποιήσαντες εἵποντο αἰεὶ τὸ πρόσω κατὰ στίβον, ἐς ὃ διεξελ
θόντες ταύτην ἐς τὴν ἔρημον ἀπίκοντο. ἡ δὲ ἔρημος αὕτη
ὑπὸ οὐδαμῶν νέμεται ἀνδρῶν, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Βουδίνω
χώρης ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ ἡμερέων ὁδοῦ. ὑπὲρ δὲ τῆ
ἐρήμου Θυσσαγέται οἰκέουσι, ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν τέσσερε
μεγάλοι ῥέοντες διὰ Μαιητέων ἐκδιδοῦσι ἐς τὴν λίμνην τὴ
καλεομένην Μαιῆτιν, τοῖσι οὐνόματα κέεται τάδε, Λύκο
124 Ὄαρος Τάναϊς Σύργις. ἐπεὶ ὦν ὁ Δαρεῖος ἦλθε ἐς τὴν ἐρη-
μον, παυσάμενος τοῦ δρόμου ἵδρυσε τὴν στρατιὴν ἐπὶ ποταμῷ
Ὀάρῳ. τοῦτο δὲ ποιήσας ὀκτὼ τείχεα ἐτείχεε μεγάλα, ἴσον
ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, σταδίους ὡς ἑξήκοντα μάλιστά κῃ
τῶν ἔτι ἐς ἐμὲ τὰ ἐρείπια σόα ἦν. ἐν ᾧ δὲ οὗτος πρὸς ταῦτα
ἐτράπετο, οἱ διωκόμενοι Σκύθαι περιελθόντες τὰ κατύπερθε
ὑπέστρεφον ἐς τὴν Σκυθικήν. ἀφανισθέντων δὲ τούτων τ

ἐπιδίωξις Δαρείου κατὰ Σκυθῶν

---

16. Stephanus Byz. v. Θυσσαγέται

1. ἐπήεισαν *d* ‖ 2. μίην *z* ‖ 3. καὶ ἐδίωκον *R* ‖ ἠῶ *d* ‖ τοῦ] rectius ἰθὺ vel ἰθὺ τοῦ ‖ 5. ἐς ὃ] ἐς τὸ *C*, ἐς *d* ‖ 7. ἦσαν *BR*, ἤεισαν *d* ‖ 8. σινέεσθαι *R* ‖ 9. ἐσέβαλον *s*, εἰσέβαλον *z* ‖ 10. τείχει *AB* ‖ 12. τὸ τοῦ *d* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ ἐξελθόντες *R* ‖ 13. ἐρῆμον *CP* ‖ ἐρῆμος *CP* ‖ 16. θυσαγέται *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. μαητέων *R* ‖ 18. μαῆτιν *R* ‖ ὀνόματα *AB* ‖ 19. ὄάρος *R* ‖ σύργης *R*. Ὕργις Schaefer ‖ ἐρῆμον *CP* ‖ 20. παυσαμένου *ABCd* ‖ 21. ἴσον *d* ‖ 23. ἐρίπια *ABR* ‖ σόα ἦν *ABR*: σῶα ἦν *CPz*, ἦν σῶα *d* ‖ 24. τὰ om. *R* ‖ κατύπερθεν *d* ‖ 25. δὲ τούτων om. *d* ‖ τὸ παράπαν τούτων *R*

άπαν, ώς οὐκέτι ἐφαντάζοντό σφι, οὕτω δὴ ὁ Δαρεῖος
εα μὲν ἐκεῖνα ἡμίεργα μετῆκε, αὐτὸς δὲ ὑποστρέψας ἤιε
ἑσπέρην, δοκέων τούτους τε πάντας τοὺς Σκύθας εἶναι
πρὸς ἑσπέρην σφέας φεύγειν. ἐλαύνων δὲ τὴν ταχίστην 125
στρατὸν ὡς ἐς τὴν Σκυθικὴν ἀπίκετο, ἐνέκυρσε ἀμφοτέ-
τῇσι μοίρῃσι τῶν Σκυθέων, ἐντυχὼν δὲ ἐδίωκε ὑπεκφέ-
ας ἡμέρης ὁδῷ. καὶ οὐ γὰρ ἀνίει ἐπιὼν ὁ Δαρεῖος, οἱ
θαι κατὰ τὰ βεβουλευμένα ὑπέφευγον ἐς τῶν ἀπειπαμέ-
τὴν σφετέρην συμμαχίην, πρώτην δὲ ἐς τῶν Μελαγ-
νων τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐσβαλόντες τούτους ἐτάραξαν οἵ τε
θαι καὶ οἱ Πέρσαι, κατηγέοντο οἱ Σκύθαι ἐς τῶν Ἀνδρο-
ων τοὺς χώρους· ταραχθέντων δὲ καὶ τούτων ὑπῆγον
τὴν Νευρίδα· ταρασσομένων δὲ καὶ τούτων ἤισαν ὑπο-
οντες οἱ Σκύθαι ἐς τοὺς Ἀγαθύρσους. Ἀγάθυρσοι δὲ
ντες καὶ τοὺς ὁμούρους φεύγοντας ὑπὸ Σκυθέων καὶ
ραγμένους, πρὶν ἤ σφι ἐμβαλεῖν τοὺς Σκύθας πέμψαντες
κα ἀπηγόρευον Σκύθῃσι μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέρων
ν, προλέγοντες ὡς, εἰ πειρήσονται ἐσβαλόντες, σφίσι
τα διαμαχήσονται. Ἀγάθυρσοι μὲν προείπαντες ταῦτα
θεον ἐπὶ τοὺς οὔρους, ἐρύκειν ἐν νόῳ ἔχοντες τοὺς ἐπι-
ς. Μελάγχλαινοι δὲ καὶ Ἀνδροφάγοι καὶ Νευροὶ ἐσβα-
ων τῶν Περσέων ἅμα Σκύθῃσι οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτρά-
ο ἐπιλαθόμενοί τε τῆς ἀπειλῆς ἔφευγον αἰεὶ τὸ πρὸς
ω ἐς τὴν ἔρημον τεταραγμένοι. οἱ δὲ Σκύθαι ἐς μὲν
Ἀγαθύρσους οὐκέτι ἀπείπαντας ἀπικνέοντο, οἱ δὲ ἐκ
Νευρίδος χώρης ἐς τὴν σφετέρην κατηγέοντο τοῖσι
σῃσι.

---

11. κατηγέοντο – 12 χώρους Antonius Mon. p. 1168 Tittm.

ἐφαντάζετό *R* ‖ 3. γε *AB* ‖ τοὺς om. *R* ‖ 5. ὡς om. *PRz* ‖ ἐς δ ρσε *Pz*, εἰς δ ἐνέκυρσε *R* ‖ 6. ἐπεκφέροντας ἡμέρης ὁδόν *R* ‖ 7. ἀνίει νίεεν *d*, ἀνίεε ceteri ‖ οἱ Σκύθαι om. *R* ‖ 8. τὰ om. *C* ‖ 11. καθη- ο Anton. ‖ 12. ὑπῆγον – 13 τούτων om. *R* ‖ 13. ευρίδα *B*[1] ‖ ἤεσαν ἤιεσαν *B* ‖ 15. ὁρέοντες *Pd*: ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *Cz* ‖ 16. ἐμβα- *z* ‖ 18. οὔρων *z* ut fere ‖ σφισι *AB* ‖ 19. μὲν] δὲ *R* ‖ 20. ἐρύκειν ἔχοντες *z* ‖ νῶι vel νῷ *L* ‖ 24. ἐρῆμον *CP* ‖ 25. ἀπικνέονται *ABCd* ‖ *Bd*

126 Ὡς δὲ πολλὸν τοῦτο ἐγίνετο καὶ οὐκ ἐπαύετο, πέμψα
Δαρεῖος ἱππέα παρὰ τὸν Σκυθέων βασιλέα Ἰδάνθυρσον ἔλεγε
τάδε. "δαιμόνιε ἀνδρῶν, τί φεύγεις αἰεί, ἐξεόν τοι τῶνδε τὰ
ἕτερα ποιέειν; εἰ μὲν γὰρ ἀξιόχρεος δοκέεις εἶναι σεωυτῷ
τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι ἀντιωθῆναι, σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσά-
μενος πλάνης μάχεσθαι· εἰ δὲ συγγινώσκεαι εἶναι ἥσσων,
σὺ δὲ καὶ οὕτω παυσάμενος τοῦ δρόμου δεσπότῃ τῷ σῷ δῶρα
127 φέρων γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐλθὲ ἐς λόγους." πρὸς ταῦτα ὁ
Σκυθέων βασιλεὺς Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε. "οὕτω τὸ ἐμὸν
ἔχει, ὦ Πέρσα. ἐγὼ οὐδένα κω ἀνθρώπων δείσας ἔφυγον
οὔτε πρότερον οὔτε νῦν σὲ φεύγω· οὐδέ τι νεώτερόν εἰμι
ποιήσας νῦν ἢ καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐώθεα ποιέειν. ὅ τι δὲ οὐκ
αὐτίκα μάχομαί τοι, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημανέω. ἡμῖν οὔτε
ἄστεα οὔτε γῆ πεφυτευμένη ἐστί, τῶν πέρι δείσαντες μὴ ἁλῷ
ἢ καρῇ ταχύτερον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχην ὑμῖν. εἰ δὲ
δέοι πάντως ἐς τοῦτο κατὰ τάχος ἀπικνέεσθαι, τυγχάνουσι
ἡμῖν ἐόντες τάφοι πατρώιοι. φέρετε, τούτους ἀνευρόντες
συγχέειν πειρᾶσθε αὐτούς, καὶ γνώσεσθε τότε εἴτε ὑμῖν
μαχησόμεθα περὶ τῶν τάφων εἴτε καὶ οὐ μαχησόμεθα. πρό-
τερον δέ, ἢν μὴ ἡμέας λόγος αἱρέῃ, οὐ συμμίξομέν τοι.
ἀμφὶ μὲν μάχῃ τοσαῦτα εἰρήσθω, δεσπότας δὲ ἐμοὺς ἐγὼ
Δία τε νομίζω τὸν ἐμὸν πρόγονον καὶ Ἱστίην τὴν Σκυθέων
βασίλειαν μούνους εἶναι. σοὶ δὲ ἀντὶ μὲν δώρων γῆς τε καὶ
ὕδατος δῶρα πέμψω τοιαῦτα οἷα σοὶ πρέπει ἐλθεῖν, ἀντὶ
δὲ τοῦ ὅτι δεσπότης ἔφησας εἶναι ἐμός, κλαίειν λέγω."
[τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθέων ῥῆσις.]

δήλωσις Δαρείου καὶ Σκυθῶν ἀπόκρισις

ὁ
1. ἐγένετο sz ‖ 2. τῶν C, τῶν R ‖ βασιλῆα z ‖ ἰνδάθυρσον dz ‖
4. ἀξιόχρεως Pdz ‖ 5. πράγμασι R ‖ στάς – 7 σὺ δὲ] στῆθι καὶ μάχεο· εἰ δὲ
μὴ z quippe codicem explens uno versu hiantem ‖ 9. ἰδάνθυρσος dz ‖ λέγει
ABCd ‖ 10. πέρσαι ABCd ‖ 11. σε Rdz ‖ 12. ἔωθα PRz ‖ 14. ἀλώη
ABP, ἀλώη d, ἀλώιη C(?), ἀλῴη z, ἀλοίη R ‖ 15. τάχιον qz ‖ ἂν ὑμῖν
συμμίσγοιμεν ἐς μάχην ABCd ‖ ὑμῖν om. R ‖ 16. δέει? ‖ παντὸς B ‖
17. πατρώιοι AB, πατρῷοι d ‖ φέρε R ‖ 18. συγχεῖν R ‖ 20. αἱρῇ L ‖
22. δία τε ἐγὼ PRz ‖ ἱστίαν Rz ‖ 24. οἷα σοι P, οἷά σοι ceteri ‖ πρέπειν
C ‖ 25. τοῦ om. R ‖ λέγων R ‖ 26. τοῦτο – ῥῆσις separavit Valckenaer

῾Ο μὲν δὴ κῆρυξ οἰχώκεε ἀγγελέων ταῦτα Δαρείῳ, οἱ δὲ 128
Σκυθέων βασιλέες ἀκούσαντες τῆς δουλοσύνης τὸ οὔνομα ὀργῆς ἐπλήσθησαν. τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοῖραν ταχθεῖσαν, τῆς ἦρχε Σκώπασις, πέμπουσι Ἴωσι κελεύοντες ἐς λόγους ἀπικέσθαι, τούτοισι οἳ τὸν Ἴστρον ἐζευγμένον ἐφρούρεον· αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομένοισι ἔδοξε πλανᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας, σῖτα δὲ ἑκάστοτε ἀναιρεομένοισι ἐπιτίθεσθαι. νωμῶντες ὦν σῖτα ἀναιρεομένους τοὺς Δαρείου ἐποίευν τὰ βεβουλευμένα. ἡ μὲν δὴ ἵππος τὴν ἵππον αἰεὶ τράπεσκε ἡ τῶν Σκυθέων, οἱ δὲ τῶν Περσέων ἱππόται φεύγοντες ἐσέπιπτον ἐς τὸν πεζόν, ὁ δὲ πεζὸς ἂν ἐπεχούρεε· οἱ δὲ Σκύθαι ἐσαράξαντες τὴν ἵππον ὑπέστρεφον, τὸν πεζὸν φοβεόμενοι. ἐποιέοντο δὲ καὶ τὰς νύκτας παραπλησίας προσβολὰς οἱ
Σκύθαι. τὸ δὲ τοῖσι Πέρσῃσί τε ἦν σύμμαχον καὶ τοῖσι Σκύ- 129
θῃσι ἀντίξοον ἐπιτιθεμένοισι τῷ Δαρείου στρατοπέδῳ, θῶυμα μέγιστον ἐρέω, τῶν τε ὄνων ἡ φωνὴ καὶ τῶν ἡμιόνων τὸ εἶδος. οὔτε γὰρ ὄνον οὔτε ἡμίονον γῆ ἡ Σκυθικὴ φέρει, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται· οὐδὲ ἔστι ἐν τῇ Σκυθικῇ πάσῃ χώρῃ τὸ παράπαν οὔτε ὄνος οὔτε ἡμίονος διὰ τὰ ψύχεα. ὑβρίζοντες ὦν οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον τῶν Σκυθέων. πολλάκις δὲ ἐπελαυνόντων ἐπὶ τοὺς Πέρσας μεταξὺ ὅκως ἀκούσειαν οἱ ἵπποι τῶν ὄνων τῆς φωνῆς, ἐταράσσοντό τε ὑποστρεφόμενοι καὶ ἐν θώυματι ἔσχον, ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα, ἅτε οὔτε ἀκούσαντες πρότερον φωνῆς τοιαύτης οὔτε ἰδόντες
τὸ εἶδος. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τοῦ πολέ- 130
μου. οἱ δὲ Σκύθαι ὅκως τοὺς Πέρσας ἴδοιεν τεθορυβημένους, ἵνα παραμένοιέν τε ἐπὶ πλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ καὶ

---

20. Λέξεις

1. κήρυξ *P* ‖ 2. βασιλῆες *sz* ‖ 3. μοίρην *Rz* ‖ 4. κώπασις *PR* ‖ 7. σιτία *R* ‖ 8. νομῶντες *d* ‖ 9. ἀεὶ *R* ‖ τρέπεσκε *L* ‖ ἡ om. *R* ‖ 11. ἂν] αἰεὶ *z* ‖ 12. ἐπέστρεφον *C* ‖ φοβεούμενοι. ἐποιεῦντο *R* ‖ 15. ἀντίξων *d* ‖ στρατῷ *R* ‖ θῶμα *CRd*, θώϋμα *z* ‖ 18. πρότερον δεδήλωταί μοι *R* ‖ πάσι *R* ‖ 22. ἱππόται *R* ‖ 23. θωύματι *AB*, θώματι *CRd*, θωΰματι *z* ‖ ἱστῶντες *z* ‖ 24. τῆς τοιαύτης *z* ‖ 25. τὸ om. *PR* ‖ 27. πλέον *d*

παραμένοντες ἀνιφᾶτο τῶν πάντων ἐπιδεέες ἐόντες, ἐποίεον
τοιάδε. ὅκως τῶν προβάτων τῶν σφετέρων αὐτῶν καταλί-
ποιεν μετὰ τῶν νομέων, αὐτοὶ ἂν ὑπεξήλαυνον ἐς ἄλλον
χῶρον· οἱ δὲ ἂν Πέρσαι ἐπελθόντες λάβεσκον τὰ πρόβατα
131 καὶ λαβόντες ἐπηείροντο ἂν τῷ πεποιημένῳ. πολλάκις δὲ
τοιούτου γινομένου, τέλος Δαρεῖός τε ἐν ἀπορίῃσι εἴχετο, καὶ
οἱ Σκυθέων βασιλέες μαθόντες τοῦτο ἔπεμπον κήρυκα δῶρα
Δαρείῳ φέροντα ὄρνιθά τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον καὶ ὀιστοὺς
πέντε. Πέρσαι δὲ τὸν φέροντα τὰ δῶρα ἐπειρώτεον τὸν νόον
τῶν διδομένων· ὁ δὲ οὐδὲν ἔφη οἱ ἐπεστάλθαι ἄλλο ἢ δόντα
τὴν ταχίστην ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτοὺς δὲ τοὺς Πέρσας ἐκέ-
132 λευε, εἰ σοφοί εἰσι, γνῶναι τὸ θέλει τὰ δῶρα λέγειν. ταῦτα
ἀκούσαντες οἱ Πέρσαι ἐβουλεύοντο. Δαρείου μέν νυν ἡ γνώ-
μη ἦν Σκύθας ἑωυτῷ διδόναι σφέας τε αὐτοὺς καὶ γῆν τε καὶ
ὕδωρ, εἰκάζων τῇδε, ὡς μῦς μὲν ἐν γῇ γίνεται καρπὸν τὸν
αὐτὸν ἀνθρώπῳ σιτεόμενος, βάτραχος δὲ ἐν ὕδατι, ὄρνις δὲ
μάλιστα οἶκε ἵππῳ, τοὺς δὲ ὀιστοὺς ὡς τὴν ἑωυτῶν ἀλκὴν
παραδιδοῦσι. αὕτη μὲν Δαρείῳ ἀπεδέδεκτο ἡ γνώμη. συνε-
στήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, τῶν ἀνδρῶν τῶν
ἑπτὰ ἑνὸς τῶν τὸν Μάγον κατελόντων, εἰκάζοντος τὰ δῶρα
λέγειν "ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι ἀναπτῆσθε ἐς τὸν οὐρανόν,
ὦ Πέρσαι, ἢ μύες γενόμενοι κατὰ τῆς γῆς καταδύητε, ἢ
βάτραχοι γενόμενοι ἐς τὰς λίμνας ἐσπηδήσητε, οὐκ ἀπονο-
στήσετε ὀπίσω ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευμάτων βαλλόμενοι."

περὶ τῶν ἀπὸ Σκυθῶν πεμφθέντων Δαρείῳ δώρων

---

8. **Athenaeus p. 334. — Schol. Il. Δ 243. Eustathius Od. p. 1570**

1. ἀνιώατο *d*, ἀνιῶντο *PRz* || ἐπιδευέες *ABCd* || ἐποίευν *R* || 2. τοιόνδε *z* || καταλείποιεν *BPR* || 4. ἂν om. *z* || ἐλάβεσκον *L* || 5. ἐπήιροντο *CP*, ἐπήροντο *ABdz*, ἐπειρῶντο *R* || ποιευμένωι *C* || 7. βασιλῆες *dz* || 8. ὄρνιθά - 9 φέροντα om. *R* || βάθραχον Schol. Il. Eust. || 9. ἐπηρώτεον *CPdz* || 10. δεδομένων *Bd* || οἱ om. *d* || 12. θέλει *PRz*: ἐθέλει || 14. ἔην *z* || 15. εἰκάζοντος *z* || ἐν τῇ γῇ *z* || 17. ἔοικε *L* || 18. ἡ γνώμη ἀπεδέδεκτο *PRz* || 19. τῇ γνώμῃ ἡ] ἡ γνώμη *PRz* || γωβρυέω *R* || 20. ἑνὸς om. *R* || 21. ἀναπτῆσθαι *B*, ἀναπτήσεσθε *R* || 22. καταδύετε *Rd* || 23. ἐσπηδήσατε *R*, ἐκπηδήσητε *z*

Πέρσαι μὲν δὴ τὰ δῶρα εἴκαζον. ἡ δὲ Σκυθέων μία 133
μοῖρα ἡ ταχθεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην
φρουρέειν, τότε δὲ ἐπὶ τὸν Ἴστρον Ἴωσι ἐς λόγους ἐλθεῖν, ὡς
ἀπίκετο ἐπὶ τὴν γέφυραν, ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Ἴωνες, ἐλευ-
θερίην ἥκομεν ὑμῖν φέροντες, ἤν πέρ γε ἐθέλητε ἐσακούειν.
πυνθανόμεθα γὰρ Δαρεῖον ἐντείλασθαι ὑμῖν ἑξήκοντα ἡμέρας
μούνας φρουρήσαντας τὴν γέφυραν, αὐτοῦ μὴ παραγενομένου
ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἀπαλλάσσεσθαι ἐς τὴν ὑμετέρην. νῦν
ὦν ὑμεῖς τάδε ποιεῦντες ἐκτὸς μὲν ἔσεσθε πρὸς ἐκείνου
αἰτίης, ἐκτὸς δὲ πρὸς ἡμέων. τὰς προκειμένας ἡμέρας παρα-
μείναντες τὸ ἀπὸ τούτου ἀπαλλάσσεσθε." οὗτοι μέν νυν
ὑποδεξαμένων Ἰώνων ποιήσειν ταῦτα ὀπίσω τὴν ταχίστην
ἐπείγοντο. Πέρσῃσι δὲ μετὰ τὰ δῶρα τὰ ἐλθόντα Δαρείῳ 134
ἀντετάχθησαν οἱ ὑπολειφθέντες Σκύθαι πεζῷ καὶ ἵπποισι ὡς
συμβαλέοντες. τεταγμένοισι δὲ τοῖσι Σκύθῃσι λαγὸς ἐς τὸ
μέσον διήιξε· τῶν δὲ ὡς ἕκαστοι ὥρων τὸν λαγὸν ἐδίωκον.
ταραχθέντων δὲ τῶν Σκυθέων καὶ βοῇ χρεωμένων, εἴρετο ὁ
Δαρεῖος τῶν ἀντιπολεμίων τὸν θόρυβον· πυθόμενος δέ σφεας
τὸν λαγὸν διώκοντας, εἶπε ἄρα πρὸς τούς περ ἐώθεε καὶ τὰ
ἄλλα λέγειν "οὗτοι ὤνδρες ἡμέων πολλὸν καταφρονέουσι, καί
μοι νῦν φαίνεται Γοβρύης εἶπαι περὶ τῶν Σκυθικῶν δώρων
ὀρθῶς. ὡς ὦν οὕτω ἤδη δοκεόντων καὶ αὐτῷ μοι ἔχειν,
βουλῆς ἀγαθῆς δεῖ, ὅκως ἀσφαλέως ἡ κομιδὴ ἡμῖν ἔσται τὸ
ὀπίσω." πρὸς ταῦτα Γοβρύης εἶπε "ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ σχεδὸν

ὅτι Σκύθαι Ἴωνας ἔπεισαν ἀναχωρῆσαι τῆς γεφύρας βουλὴ
Δαρείου περὶ τῆς ἀπὸ Σκυθῶν ἀναχωρήσεως

---

23. Λέξεις

1. δὴ] δὴ οὕτω *dz* ‖ ἤικαζον *AB* ‖ μοίη μοίρη *z* ‖ 5. ὑμῖν ἥκομεν *PRz* ‖ εἰσακούειν *AB* ‖ 7. παραγενωμένου *R*, παραγινομένου *ABC* ‖ 8. ὑμετέραν *R* ‖ 9. ἡμεῖς *R* ‖ 10. προσκειμένας *C*, προκειμένας ὦν *d* ‖ 11. ἀπαλλάσσεσθαι *B* ‖ 13. ἠπείγοντο *C*, ἠπείγοντο *R* ‖ 15. λαγὼς *Rd* ‖ 16. διήιξε *ABCP*, διῆξε *Rd*, διῇξε *z* ‖ ὥρων *AB*: ἑώρων *R*, ὥρεων *C*, ὥρεον *Pdz* ‖ λαγὼν *Rd* ‖ 17. χρεομένων *P* ‖ 18. ἀντιπολέμων *R* ‖ 19. λαγὼν *Rd* ‖ 20. ὠινδρες *AB*, ὤνδρες *C*, ὤνδρες *P*, ὤνδρες *d*, ᾧνδρες *z*, οἱ ἄνδρες *R* ‖ καταφρονοῦσι *d* ‖ 21. γωβρύης *AB*, βωβρύης *R* ‖ εἰπεῖν *ABCd* ‖ 22. οὕτως *L* ‖ 23. τὸ om. *PRz* ‖ 24. γωβρύης *R* ‖ . — Ἴωνας scripsi : δαρείους

μὲν καὶ λόγῳ ἠπιστάμην τούτων τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀπορίην,
ἐλθὼν δὲ μᾶλλον ἐξέμαθον, ὁρέων αὐτοὺς ἐμπαίζοντας ἡμῖν.
νῦν ὦν μοι δοκέει, ἐπεὰν τάχιστα νὺξ ἐπέλθῃ, ἐκκαύσαντας
τὰ πυρὰ ὡς ἐώθαμεν καὶ ἄλλοτε ποιέειν, τῶν στρατιωτέων
τοὺς ἀσθενεστάτους ἐς τὰς ταλαιπωρίας ἐξαπατήσαντας καὶ
τοὺς ὄνους πάντας καταδήσαντας ἀπαλλάσσεσθαι, πρὶν ἢ καὶ
ἐπὶ τὸν Ἴστρον ἰθῦσαι Σκύθας λύσοντας τὴν γέφυραν, ἢ καὶ
135 τι Ἴωσι δόξαι τὸ ἡμέας οἷόν τε ἔσται ἐξεργάσασθαι." Γο-
βρύης μὲν ταῦτα συνεβούλευε. μετὰ δὲ νύξ τε ἐγένετο καὶ
Δαρεῖος ἐχρᾶτο τῇ γνώμῃ ταύτῃ· τοὺς μὲν καματηροὺς
τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἦν ἐλάχιστος ἀπολλυμένων λόγος, καὶ
τοὺς ὄνους πάντας καταδήσας κατέλιπε αὐτοῦ ἐν τῷ στρατο-
πέδῳ. κατέλιπε δὲ τούς τε ὄνους καὶ τοὺς ἀσθενέας τῆς
στρατιῆς τῶνδε εἵνεκεν, ἵνα οἱ μὲν ὄνοι βοὴν παρέχωνται,
οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀσθενείης μὲν εἵνεκεν κατελείποντο, προφά-
σιος δὲ τῆσδε δηλαδή· αὐτὸς μὲν σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρα-
τοῦ ἐπιθήσεσθαι μέλλοι τοῖσι Σκύθῃσι, οὗτοι δὲ τὸ στρατό-
πεδον τοῦτον τὸν χρόνον ῥυοίατο. ταῦτα τοῖσι ὑπολελειμ-
μένοισι ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος καὶ πυρὰ ἐκκαύσας τὴν ταχί-
στην ἐπείγετο ἐπὶ τὸν Ἴστρον. οἱ δὲ ὄνοι ἐρημωθέντες τοῦ
ὁμίλου οὕτω δὴ μᾶλλον πολλῷ ἵεσαν τῆς φωνῆς· ἀκούσαντες
δὲ οἱ Σκύθαι τῶν ὄνων πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς
136 Πέρσας εἶναι. ἡμέρης δὲ γενομένης γνόντες οἱ ὑπολειφθέντες
ὡς προδεδομένοι εἶεν ὑπὸ Δαρείου, χεῖράς τε προέτεινον
τοῖσι Σκύθῃσι καὶ ἔλεγον τὰ κατήκοντα· οἱ δὲ ὡς ἤκουσαν
ταῦτα, τὴν ταχίστην συστραφέντες, αἵ τε δύο μοῖραι τῶν

φυγὴ Δαρείου ἀπὸ τῆς Σκυθῶν γῆς δίωξις Σκυθῶν κατὰ Δαρείου

2. ὁρῶν *ABR* ‖ 3. ἐπὴν *ABCd* ‖ ἔλθῃ *ABCd*, ἐπέλθοι *z* ‖ ἐκκαύ-σαντες *d* ‖ 4. καὶ ἄλλοτε ἐώθαμεν *z* ‖ 6. καταδήσαντας om. *R* ‖ ἀπαλλάτ-τεσθαι *ABCd* ‖ πρινὴ *ABR* ‖ 7. ἰθῦσαι *Pdz* ‖ 8. δόξαιτο ἡμέας *R* ‖ ἔσται om. *ABCd* ‖ γωβρύης *R* ‖ 12. αὐτοῦ *PRz*: αὐτοῦ ταύτῃ ‖ 13. κατέ-λειπε *B* ‖ 14. εἵνεκα *PRz* ‖ 15. μὲν om. *d* ‖ εἵνεκα *Rz* ‖ κατελίποντο *dz* ‖ 16. δηλαδή, ἵν' αὐτὸς Reiske, δηλαδή, ὡς αὐτὸς Reiz ‖ 17. μέλλει *d* ‖ 18. ὑπολειπομένοισι *PRz* ‖ 20. ἠπείγετο *R* ‖ 21. οὕτω μὲν δὴ *Pz*, οὕτω· τῷ μὲν δὴ *R* ‖ ἵεσαν *AB*, ἵεσαν reliqui ‖ ἀκούοντες *R* ‖ 22. χώρην *R* ‖ 24. προετείνοντο *ABCd*

κυθέων καὶ ἡ μία καὶ Σαυρομάται καὶ Βουδῖνοι καὶ Γελω-
οί, ἐδίωκον τοὺς Πέρσας ἰθὺ τοῦ Ἴστρου. ἅτε δὲ τοῦ Περ-
ικοῦ μὲν τοῦ πολλοῦ ἐόντος πεζοῦ στρατοῦ καὶ τὰς ὁδοὺς
ὐκ ἐπισταμένου, ὥστε οὐ τετμημενέων τῶν ὁδῶν, τοῦ δὲ
κυθικοῦ ἱππότεω καὶ τὰ σύντομα τῆς ὁδοῦ ἐπισταμένου,
μαρτόντες ἀλλήλων, ἔφθησαν πολλῷ οἱ Σκύθαι τοὺς Πέρ-
ας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι. μαθόντες δὲ τοὺς Πέρσας
ὔκω ἀπιγμένους ἔλεγον πρὸς τοὺς Ἴωνας ἐόντας ἐν τῇσι
ηυσί "ἄνδρες Ἴωνες, αἵ τε ἡμέραι ὑμῖν τοῦ ἀριθμοῦ διοί-
ηνται καὶ οὐ ποιέετε δίκαια ἔτι παραμένοντες. ἀλλ᾽ ἐπεὶ
ρότερον δειμαίνοντες ἐμένετε, νῦν λύσαντες τὸν πόρον τὴν
αχίστην ἄπιτε χαίροντες ἐλεύθεροι, θεοῖσί τε καὶ Σκύθῃσι
ἰδότες χάριν. τὸν δὲ πρότερον ἐόντα ὑμέων δεσπότην ἡμεῖς
αραστησόμεθα οὕτω ὥστε ἐπὶ μηδαμοὺς ἔτι ἀνθρώπους
ὐτὸν στρατεύσασθαι." πρὸς ταῦτα Ἴωνες ἐβουλεύοντο. 137
Ιιλτιάδεω μὲν τοῦ Ἀθηναίου, στρατηγέοντος καὶ τυραν-
εύοντος Χερσονησιτέων τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἦν γνώμη
ειθεσθαι Σκύθῃσι καὶ ἐλευθεροῦν Ἰωνίην, Ἱστιαίου δὲ τοῦ
Ιιλησίου ἐναντίη ταύτῃ, λέγοντος ὡς νῦν μὲν διὰ Δαρεῖον
καστος αὐτῶν τυραννεύει πόλιος, τῆς Δαρείου δὲ δυνάμιος
αταιρεθείσης οὔτε αὐτὸς Μιλησίων οἷός τε ἔσεσθαι ἄρχειν
ὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν· βουλήσεσθαι γὰρ ἑκάστην τῶν
ολίων δημοκρατέεσθαι μᾶλλον ἢ τυραννεύεσθαι. Ἱστιαίου
ὲ γνώμην ταύτην ἀποδεικνυμένου αὐτίκα πάντες ἦσαν
ετραμμένοι πρὸς ταύτην τὴν γνώμην, πρότερον τὴν Μιλ-

ὅτι Μιλτιάδης μετὰ τῶν ἐν τῇ γεφύρᾳ Ἰώνων ἦν καὶ ὅτι Χερσονησιτῶν τύραννος ἦν

---

6. ἔφθησαν – 7 ἀπικόμενοι **Lexicon Vindob. p. 92**

1. μία καὶ scripsi: μία *L*. μετὰ Σαυροματέων Buttmann ‖ σαυροματέων ‖ 3. ἐόντες *B* ‖ 4. ἐπιστωμένου *B* ‖ τετμημένων *L* ‖ τῶν om. *R* ‖ δὲ om. *d* ‖ 6. ὤφθησαν *C* ‖ 9. ἀριθμοῦ] ἐνιαυτοῦ *R*. ἀρθμίου Meineke ‖ διοίχηνται *A* ‖ 10. ποιέετέ γε *Cd* ‖ 13. ἰδόντες *C* ‖ ὑμέων ἐόντα *ABd* ‖ 14. οὕτως *AB* ‖ 15. οἱ Ἴωνες *z* ‖ ἐβουλεύσαντο *d* ‖ 16. μὲν *PRz*: δὲ ‖ 17. χερσοννησιτέων *R*, χερσονησιωτέων *qz* ‖ 20. αὐτέων *z* ‖ δυνάμεος *Bz*, δυνάμεως *d* ‖ 21. τ᾽ *R* ‖ ἔσεσθαι Reiz: ἔσται ‖ 22. οὐδαμῶς *R*

138 τιάδεω αἱρεόμενοι. ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ διαφέροντές τε τὴ
ψῆφον καὶ ἐόντες λόγου πρὸς βασιλέος, Ἑλλησποντίων μὲ
τύραννοι Δάφνις τε Ἀβυδηνὸς καὶ Ἵπποκλος Λαμψακηνὸ
καὶ Ἡρόφαντος Παριηνὸς καὶ Μητρόδωρος Προκοννήσιος κα
Ἀρισταγόρης Κυζικηνὸς καὶ Ἀρίστων Βυζάντιος. οὗτοι μὲ
ἦσαν οἱ ἐξ Ἑλλησπόντου, ἀπ' Ἰωνίης δὲ Στράττις τε Χῖο
καὶ Αἰάκης Σάμιος καὶ Λαοδάμας Φωκαιεὺς καὶ Ἱστιαῖο
Μιλήσιος, τοῦ ἦν γνώμη ἡ προκειμένη ἐναντίη τῇ Μιλτιά-
δεω. Αἰολέων δὲ παρῆν λόγιμος μοῦνος Ἀρισταγόρης Κυ-
139 μαῖος. οὗτοι ὦν ἐπείτε τὴν Ἱστιαίου αἱρέοντο γνώμην, ἔδοξ
σφι πρὸς ταύτῃ τάδε ἔργα τε καὶ ἔπεα προσθεῖναι, τῆς μὲ
γεφύρης λύειν τὰ κατὰ τοὺς Σκύθας ἐόντα, λύειν δὲ ὅσο
τόξευμα ἐξικνέεται, ἵνα καὶ ποιέειν τι δοκέωσι ποιεῦντες μη
δὲν καὶ οἱ Σκύθαι μὴ πειρῴατο βιώμενοι καὶ βουλόμενο
διαβῆναι τὸν Ἴστρον κατὰ τὴν γέφυραν, εἰπεῖν τε λύοντα
τῆς γεφύρης τὸ ἐς τὴν Σκυθικὴν ἔχον ὡς πάντα ποιήσουσ
τὰ Σκύθῃσι ἐστὶ ἐν ἡδονῇ. ταῦτα μὲν προσέθηκαν τῇ γνώ
μῃ· μετὰ δὲ ἐκ πάντων ὑπεκρίνατο Ἱστιαῖος τάδε λέγων
"ἄνδρες Σκύθαι, χρηστὰ ἥκετε φέροντες καὶ ἐς καιρὸν ἐπεί
γεσθε· καὶ τά τε ἀπ' ὑμέων ἡμῖν χρηστῶς ὁδοῦται καὶ τ
ἀπ' ἡμέων ἐς ὑμέας ἐπιτηδέως ὑπηρετέεται. ὡς γὰρ ὁρᾶτε
καὶ λύομεν τὸν πόρον καὶ προθυμίην πᾶσαν ἕξομεν θέλοντε
εἶναι ἐλεύθεροι. ἐν ᾧ δὲ ἡμεῖς τάδε λύομεν, ὑμέας καιρό
ἐστι δίζησθαι ἐκείνους, εὑρόντας δὲ ὑπέρ τε ἡμέων καὶ ὑμέω
αὐτῶν τίσασθαι οὕτω ὡς κείνους πρέπει."

---

20. (Hesychius v. ὀδοῦται)

1. τε τὴν om. *R* ‖ 2. βασιλέως *d*, βασιλῆος *sz* ‖ 3. ἀβυδινὸς *BC* 6. ἦσαν om. *R* ‖ στράττις *R*: στρατίης *ABdz*, στραττίης *CP* ‖ 7. αἰάκη *R*: αἰακίδης *dz*, αἰακίδας reliqui ‖ φωκεὺς *PRz* ‖ ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *C* ἱστίαιος *d* ‖ 8. ἡ om. *PRz* ‖ 9. ὁ κυμαῖος *sz* ‖ 11. ταύτῃ] ταῦτα *R* 14. πειρώαται *d*, πειρώατο *z* ‖ καὶ βουλόμενοι om. *C* ‖ 15. post γέφυρα nescio an exciderit tale quid: μὴ ἔχοιεν ‖ ἐπεῖν *d*, λυπεῖν *R* ‖ 16. ἔχει *d* ‖ ποιήσωσι *R* ‖ 18. ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *C*, ἱστίαιος *d* ‖ 19. ἐπίγεσθ *R* ‖ 20. καὶ τὰ] κατά *Bpr.* ‖ 21. ὑμᾶς *P*, ἡμέας *R* ‖ 23. ἡμέες *sz* 24. δίζεσθαι *Apr.Rdz* ‖ ὑμέων καὶ ἡμέων *d* ‖ 25. αὐτέων *AB*, αὐτ *d* ‖ οὕτως *L* ‖ ἐκείνοισι *Rz*

ϊκύθαι μὲν τὸ δεύτερον Ἴωσι πιστεύσαντες λέγειν ἀλη- 140
ὑπέστρεφον ἐπὶ ζήτησιν τῶν Περσέων, καὶ ἡμάρτανον
ς τῆς ἐκείνων διεξόδου. αἴτιοι δὲ τούτου αὐτοὶ οἱ Σκύ-
γένοντο, τὰς νομὰς τῶν ἵππων τὰς ταύτῃ διαφθείραντες
τὰ ὕδατα συγχώσαντες. εἰ γὰρ ταῦτα μὴ ἐποίησαν,
ἶχε ἄν σφι, εἰ ἐβούλοντο, εὐπετέως ἐξευρεῖν τοὺς Πέρσας.
ὲ τά σφι ἐδόκεε ἄριστα βεβουλεῦσθαι, κατὰ ταῦτα ἐσφά-
ν. Σκύθαι μέν νυν τῆς σφετέρης χώρης τῇ χιλός τε
ἵπποισι καὶ ὕδατα ἦν, ταύτῃ διεξιόντες ἐδίζηντο τοὺς
τολεμίους, δοκέοντες καὶ ἐκείνους διὰ τοιούτων τὴν ἀπό-
ιν ποιέεσθαι· οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν πρότερον ἑωυτῶν
ιενον στίβον, τοῦτον φυλάσσοντες ἤισαν, καὶ οὕτω μόγις
τὸν πόρον. οἷα δὲ νυκτός τε ἀπικόμενοι καὶ λελυμένης
γεφύρης ἐντυχόντες, ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην ἀπίκοντο μή
; οἱ Ἴωνες ἔωσι ἀπολελοιπότες. ἦν δὲ περὶ Δαρεῖον 141
Αἰγύπτιος φωνέων μέγιστον ἀνθρώπων· τοῦτον τὸν
ι καταστάντα ἐπὶ τοῦ χείλεος τοῦ Ἴστρου ἐκέλευε Δα-
καλέειν Ἱστιαῖον Μιλήσιον. ὁ μὲν δὴ ἐποίεε ταῦτα,
ῖος δὲ ἐπακούσας τῷ πρώτῳ κελεύσματι τάς τε νέας
ας παρεῖχε διαπορθμεύειν τὴν στρατιὴν καὶ τὴν γέφυ-
ζευξε. Πέρσαι μὲν ὦν οὕτω ἐκφεύγουσι. Σκύθαι δὲ 142
ιενοι καὶ τὸ δεύτερον ἥμαρτον τῶν Περσέων, καὶ τοῦτο
ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους, κακίστους τε καὶ ἀνανδρο-
ς κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀνθρώπων, τοῦτο δέ, ὡς δού-
Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι, ἀνδράποδα φιλοδέσποτά

τίνι τρόπῳ Δαρεῖος τὸν Ἴστρον διέβη

8. Suidas v. χιλή. — 11. οἱ δὲ - 12 ἤισαν idem v. στιβία. — 15. ἦν - ἀνθρώπων Eustathius Il. p. 607. — 25. (Plutarchus mor. p. 174). llux III 74

πιστεύοντες *PR* ‖ 4. τὰς ταύτῃ] ταύτῃ *R* ‖ 6. ἐξευρέειν *z* ‖ 7. βου- ι *R* ‖ 9. γρ. ταύτην *P*ᵐ, ταύτην *R* ‖ διεξελθόντες *ABCd* ‖ 10. ἀντι- ους *R* ‖ τούτων *R* ‖ 11. ποιήσασθαι *qz* ‖ δὴ om. *R* ‖ ἑωυτὸν *z* ‖ ῦτο *R* ‖ ἤισαν *AB*, ἴησαν *z*, ᾖσαν Suid. ‖ 13. οἷα *R*: οἱ ‖ 14. ἀπί- *CR* ‖ 16. τοῦτον δὴ τὸν *Pz* ‖ 18. ιστιαιον *AB*, ἰστίαιον *C*, ἰστίαιον 19. ιστιαιος *AB*, ἰστίαιος *Cd* ‖ κελεύματι *BC* ‖ 23. ἀνελευθέρους 24. πάντων *R* ‖ δοῦλον *d*

φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. ταῦτα μὲν δὴ Σκύθησι
Ἴωνας ἀπέρριπται.

143 Δαρεῖος δὲ διὰ τῆς Θρηίκης πορευόμενος ἀπίκετο
Σηστὸν τῆς Χερσονήσου· ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸς μὲν διέβη τ
νηυσὶ ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ Εὐρώ
Μεγάβαζον ἄνδρα Πέρσην, τῷ Δαρεῖός κοτε ἔδωκε γέρ
τοιόνδε εἴπας ἐν Πέρσῃσι ἔπος. ὁρμημένου Δαρείου ῥο
τρώγειν, ὡς ἄνοιξε τάχιστα τὴν πρώτην τῶν ῥοιέων, εἴρ
αὐτὸν ὁ ἀδελφεὸς Ἀρτάβανος ὅ τι βούλοιτ' ἄν οἱ τοσο
πλῆθος γενέσθαι ὅσοι ἐν τῇ ῥοιῇ κόκκοι· Δαρεῖος δὲ ε
Μεγαβάζους ἄν οἱ τοσούτους ἀριθμὸν γενέσθαι βούλεσ
μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὑπήκοον. ἐν μὲν δὴ Πέρσῃσι ταῦ
μιν εἴπας ἐτίμα, τότε δὲ αὐτὸν ὑπέλιπε στρατηγὸν ἔχο
144 τῆς στρατιῆς τῆς ἑωυτοῦ ὀκτὼ μυριάδας. οὗτος δὲ ὁ Με
βαζος εἴπας τόδε ἔπος ἐλίπετο ἀθάνατον μνήμην π
Ἑλλησποντίων. γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ ἐπύθετο ἑπ
καίδεκα ἔτεσι πρότερον Καλχηδονίους κτίσαντας τὴν χώ
Βυζαντίων, πυθόμενος δὲ ἔφη Καλχηδονίους τοῦτον
χρόνον τυγχάνειν ἐόντας τυφλούς· οὐ γὰρ ἂν τοῦ καλλίο
παρεόντος κτίζειν χώρου τὸν αἰσχίονα ἑλέσθαι, εἰ μὴ ἦ
τυφλοί. οὗτος δὴ ὢν τότε ὁ Μεγάβαζος στρατηγὸς λειφ
ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησποντίων τοὺς μὴ μηδίζοντας κατεστ
φετο.

145 Οὗτος μέν νυν ταῦτα ἔπρησσε. τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον χρό

ὅτι Δαρεῖος καταλιπὼν Μεγάβαζον ἐν τῇ Εὐρώπῃ διέβη εἰς τὴν Ἀσ
περὶ τοῦ εἰς Καλχηδονίους Μεγαβάζου ἀποφθέγματος ὅτι πρ
ἐτῶν ἡ Καλχηδὼν τοῦ Βυζαντίου ἐκτίσθη

8. - 11 Eustathius Il. p. 240. — 16. - 22 idem Dion. 764

1. ἄδριστα *B* ‖ 3. θρήκης *R* ‖ 4. χεροννήσου *C* ‖ διέβη] δὴ
R ‖ 6. μεγάβυζον *d* ‖ 7. ὁρμημένου *AB* : ὡρμημένου ‖ 8. ῥοιῶν *AB*
9. τοσοῦτον *sz* ‖ 11. μεγαβύζους *B*[1]*d* ‖ 12. ταυτά *P* ‖ 13. ἑτοίμα *d* ‖
δὲ αὐτὸν ὑπέλιπε om. *B*[1], τότε δὲ αὐτὸν om. *d* ‖ 14. μεγάβυζος *B*[1]*d*. Eust

15. τόδε *PRz* : τόδε τὸ ‖ ἐλείπετο *C* ‖ 16. ἐρόμενος *ABC*, εἰρόμ
d ‖ βυζαντιείῳ *R* ‖ 17. χαλκηδονίους *dz* ‖ κτήσαντας *B* ‖ 18. χαλκη
νίους *dz* ‖ 21. δὴ] μὲν δὴ *R* ‖ ὁ om. *R* ‖ ληφθεὶς *Pz* ‖ 24. δὴ *dz*

το ἐπὶ Λιβύην ἄλλος στρατιῆς μέγας στόλος, διὰ πρό-
ν τὴν ἐγὼ ἀπηγήσομαι προδιηγησάμενος πρότερον τάδε.
ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες ἐξελασθέντες
Πελασγῶν τῶν ἐκ Βραυρῶνος ληισαμένων τὰς Ἀθη-
ν γυναῖκας, ὑπὸ τούτων ἐξελασθέντες ἐκ Λήμνου οἴχοντο
ντες ἐς Λακεδαίμονα, ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Τηϋγέτῳ πῦρ
ιον. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἰδόντες ἄγγελον ἔπεμπον πευσό-
τίνες τε καὶ ὁκόθεν εἰσί· οἱ δὲ τῷ ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι
ν ὡς εἴησαν μὲν Μινύαι, παῖδες δὲ εἶεν τῶν ἐν τῇ
οῖ πλεόντων ἡρώων, προσσχόντας δὲ τούτους ἐς Λῆμνον
ῦσαί σφεας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀκηκοότες τὸν λόγον
γενεῆς τῶν Μινυέων, πέμψαντες τὸ δεύτερον εἰρώτεον τί
ντες ἥκοιέν τε ἐς τὴν χώρην καὶ πῦρ αἴθοιεν. οἱ δὲ
αν ὑπὸ Πελασγῶν ἐκβληθέντες ἥκειν ἐς τοὺς πατέρας·
ότατον γὰρ εἶναι οὕτω τοῦτο γίνεσθαι· δέεσθαι δὲ οἰκέειν
τούτοισι μοῖράν τε τιμέων μετέχοντες καὶ τῆς γῆς ἀπο-
ντες. Λακεδαιμονίοισι δὲ ἕαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας
ῖσι θέλουσι αὐτοί. μάλιστα δὲ ἐνῆγέ σφεας ὥστε ποιέειν
τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη ἐν τῇ Ἀργοῖ. δεξάμενοι
ὺς Μινύας γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάσαντο.
αὐτίκα μὲν γάμους ἔγημαν, τὰς δὲ ἐκ Λήμνου ἤγοντο
σαν ἄλλοισι. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διεξελθόντος αὐτίκα 146
νύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληίης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα

ἐκ ποίας προφάσεως ἐπὶ Λιβύην Δαρεῖος ἐστρατεύσατο περὶ τῶν
ἐκ τῶν Λημνιάδων τεχθέντων τοῖς ἥρωσιν

παῖδες παίδων *R* ‖ ἐξελαθέντες *ABdz* ‖ 4. τῶν om. *qz* ‖ βαύρωνος
βρῶνος *d* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ ἐξελασθέντες *PR*: ἐξελαθέντες *z*, δὲ ἐξελα-
ς *C*, δὲ ἐξελαθέντες *Ad*, διεξελαθέντες *Bcorr*. δὴ ἐξελαθέντες Wesse-
‖ 6. ἑζόμεοι *R* ‖ ἐν^τῶι^ *A* ‖ πυρὴν ἔκαιον *ABCd* ‖ 7. πευσόμενον
‖ 8. εἰρωτῶντι *ABR* ‖ 9. μὲν om. *Ppr.d* ‖ μιννύαι *R* ‖ 10. προσ-
ς *AB*: προσχῶντας *C*, προσχόντας reliqui ‖ δὲ *PRz*: γὰρ ‖ 11. φυτεῦ-
εας *ABR*: φυτεῦσαι σφέας ‖ 12. εἰρώτεον *d*: εἰρώτων *ABR*, ἠρώτεον
‖ 13. τε om. *R* ‖ 14. ἐκκληθέντες *C* ‖ 15. δὲ *ABd*: δὲ *P*, τε
‖ 16. μετέχοντας *R* ‖ καὶ τῆς γῆς ἀπολαχόντες *R* ‖ 17. ἕαδε *d*,
‖ μυνύας *R* ‖ 18. ἐνῆγε σφέας *P* ‖ 19. δαριδέων *d* ‖ 20. μετέδωσαν
φυλακὰς *C* ‖ διεδέσαντο *R* (αι supra) ‖ 21. μὲν om. *ABCd* ‖ ἤγοντο om. *R* ‖
om. *R* ‖ διελθόντος *R*

ποιέοντες οὐκ ὅσια. τοῖσι ὦν Λακεδαιμονίοισι ἔδοξε αὐτοὺς
ἀποκτεῖναι, συλλαβόντες δέ σφεας κατέβαλον ἐς ἑρκτήν
κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτός, μετ
ἡμέρην δὲ οὐδένα. ἐπεὶ ὦν ἔμελλόν σφεας καταχρήσασθαι
παραιτήσαντο αἱ γυναῖκες τῶν Μινυέων, ἐοῦσαι ἀσταί τε κα
τῶν πρώτων Σπαρτιητέων θυγατέρες, ἐσελθεῖν τε ἐς τὴ
ἑρκτὴν καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν ἑκάστη τῷ ἑωυτῆς ἀνδρί. οἱ δ
σφεας παρῆκαν, οὐδένα δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι
αἱ δὲ ἐπείτε ἐσῆλθον, ποιέουσι τοιάδε. πᾶσαν τὴν εἶχο
ἐσθῆτα παραδοῦσαι τοῖσι ἀνδράσι αὐταὶ τὴν τῶν ἀνδρῶ
ἔλαβον. οἱ δὲ Μινύαι ἐνδύντες τὴν γυναικηίην ἐσθῆτα ἅτ
γυναῖκες ἐξήισαν ἔξω, ἐκφυγόντες δὲ τρόπῳ τοιούτῳ ἵζοντ
147 αὖτις ἐς τὸ Τηΰγετον. τὸν δὲ αὐτὸν τοῦτον χρόνον Θήρας
Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ τοῦ Θερσάνδρου τοῦ Πολυνείκεο
ἔστελλε ἐς ἀποικίην ἐκ Λακεδαίμονος. ἦν δὲ ὁ Θήρας οὗτος
γένος ἐὼν Καδμεῖος, τῆς μητρὸς ἀδελφεὸς τοῖσι Ἀριστοδή
μου παισὶ Εὐρυσθένεϊ καὶ Προκλέι. ἐόντων δὲ ἔτι τῶν παί
δων τούτων νηπίων ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐν Σπάρτ
βασιληίην. αὐξηθέντων δὲ τῶν ἀδελφιδέων καὶ παραλα
βόντων τὴν ἀρχήν, οὕτω δὴ ὁ Θήρας δεινὸν ποιεύμενο
ἄρχεσθαι ὑπ' ἄλλων ἐπείτε ἐγεύσατο ἀρχῆς, οὐκ ἔφη μένει
ἐν τῇ Λακεδαίμονι ἀλλ' ἀποπλεύσεσθαι ἐς τοὺς συγγενέας
ἦσαν δὲ ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένῃ νήσῳ, πρότερον δὲ Καλ
λίστῃ τῇ αὐτῇ ταύτῃ, ἀπόγονοι Μεμβλιάρου τοῦ Ποικίλεω
ἀνδρὸς Φοίνικος Κάδμος γὰρ ὁ Ἀγήνορος Εὐρώπην διζή
μενος προσέσχε ἐς τὴν νῦν Θήρην καλεομένην· προσσχόντ

περὶ τῆς Θήρα ἀποικίας   περὶ Μεμβλιάρου τοῦ Φοίνικος

1. ποιεῦντες *R* ‖ 2. κατέβαλλον *d* ‖ ἐρκτὴν *C*, εἰρκτὴν *R* ‖ 3. μετη-
μέρην *AB* ‖ 4. καταχρήσεσθαι *Cz* ‖ 6. ἐσελθεῖν *PRz*: ἐσὸ ἐλθεῖν *AB*, ἐς
ἐλθεῖν *Cd* ‖ τε om. *qz* ‖ 7. εἰρκτὴν *R* ‖ 8. δόλον *ABd* ‖ 9. ποιεῦσ
R ‖ τάδε *Rdz* ‖ 11. μινύαις *R* ‖ 12. τῷ τρόπῳ τούτῳ *PRz* ‖ 13. χρόνο
τοῦτον *Cd* ‖ 15. ἐκ om. *R* ‖ παισὶ Ἀριστοδήμου *z* ‖ 17. εὐρυσθένει κα
προκλεῖ *ABR* ‖ δὲ ἔτι *ABd*: δέτι *R*, δ' ἔτι *CPz* ‖ 18. ἐπιτροπίην *C*, ἐπι-
τροπὴν *d* ‖ 19. ἀδελφεῶν *PRdz* ‖ 21. μενεῖν H. Stephanus ‖ 22. ἀπο-
πλεύσασθαι *R* ‖ 24. μεμβλιάρεω *L* ‖ 25. ἄνδρες φοίνικες *R* ‖ ἀγήνωρος *d* ‖
26. θήραν *d* ‖ καλεομένηι *A*[1], καλεομένη *B* ‖ προσχόντι *L*

τε δή οἱ ἡ χώρη ἤρεσε, εἴτε καὶ ἄλλως ἠθέλησε ποιῆσαι
, καταλείπει γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἄλλους τε τῶν
χων καὶ δὴ καὶ τῶν ἑωυτοῦ συγγενέων Μεμβλίαρον.
ἐνέμοντο τὴν Καλλίστην καλεομένην ἐπὶ γενεάς, πρὶν
ραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαίμονος, ὀκτὼ ἀνδρῶν. ἐπὶ τού- 148
δὴ ὦν ὁ Θήρας λεὼν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων ἔστελλε,
κήσων τούτοισι καὶ οὐδαμῶς ἐξελῶν αὐτοὺς ἀλλὰ κάρτα
εύμενος. ἐπείτε δὲ καὶ οἱ Μινύαι ἐκδράντες ἐκ τῆς
ς ἵζοντο ἐς τὸ Τηΰγετον, τῶν Λακεδαιμονίων βουλευο-
ν σφέας ἀπολλύναι παραιτέεται ὁ Θήρας, ὅκως μήτε
γένηται, αὐτός τε ὑπεδέκετό σφεας ἐξάξειν ἐκ τῆς
ς. συγχωρησάντων δὲ τῇ γνώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων,
τριηκοντέροισι ἐς τοὺς Μεμβλιάρου ἀπογόνους ἔπλωσε,
πάντας ἄγων τοὺς Μινύας ἀλλ' ὀλίγους τινάς. οἱ γὰρ
νες αὐτῶν ἐτράποντο ἐς τοὺς Παρωρεάτας καὶ Καύκω-
τούτους δὲ ἐξελάσαντες ἐκ τῆς χώρης σφέας αὐτοὺς ἓξ
ς διεῖλον, καὶ ἔπειτα ἔκτισαν πόλιας τάσδε ἐν αὐτοῖσι,
εον Μάκιστον Φρίξας Πύργον Ἔπιον Νούδιον. τουτέων
ς πλεῦνας ἐπ' ἐμέο Ἠλεῖοι ἐπόρθησαν. τῇ δὲ νήσῳ
οῦ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο. ὁ δὲ παῖς οὐ 149
φη οἱ συμπλεύσεσθαι, τοιγαρῶν ἔφη αὐτὸν καταλείψειν
λύκοισι. ἐπὶ τοῦ ἔπεος τούτου οὔνομα τῷ νεηνίσκῳ
Οἰόλυκος ἐγένετο, καί κως τὸ οὔνομα τοῦτο ἐπεκρά-
. Οἰολύκου δὲ γίνεται Αἰγεύς, ἐπὶ οὗ Αἰγεῖδαι καλέον-
υλὴ μεγάλη ἐν Σπάρτῃ. τοῖσι δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ
ἅσι οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο ἐκ θεοπροπίου
ύων τῶν Λαΐου τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτο

δή οἱ d ‖ 2. γὰρ om. z ‖ 4. πρινὴ AB ‖ 5. τούτοις z ‖ 6. λαὸν
φυλέων d ‖ 7. συνοικίσων gz ‖ ἐξελὼν Cdz ‖ 8. οἰκειεύμενος d ‖
λομένων gz ‖ 11. αὐτὸς δὲ R ‖ 13. τριηκοντόροισι d ‖ μεμβλιάρεω
14. ὅτι C ‖ 16. δ' z ‖ σφέας ἑωυτοὺς ABz, σφᾶς ἑαυτοὺς C, σφέας
ς d ‖ ἐς ἓξ PRz ‖ 17. ἔπειτα om. R ‖ 18. λέπρειον R, λέπρον d ‖
τον Rz μάγιστον ‖ θριξὰς PRz ‖ ἔπειον νούδειον R ‖ τούτων
‖ 19. τοὺς d ‖ ἐμοὶ R ‖ ηλεῖοι AB, ἠλεῖοι PR ‖ 20. ἀπὸ PRz ‖
R ‖ οὐδὲ d ‖ 21. οἱ C ‖ τοιγαροῦν PRz ‖ 22. ἀπὸ PRz ‖ τὸ οὔ-
PRz ‖ 23. τούτῳ om. R ‖ τὸ οὔνομα om. PRz ‖ 24. ἀπ' οὗ Pz, ἀπὸ
‖ γεῖδαι R ‖ καλοῦνται C, καλεῦνται z ‖ 27. ἐριννύων dz ‖ τῶ R

ὑπέμειναν . . . . τὠυτὸ τοῦτο καὶ ἐν Θήρῃ τοῖσι ἀπὸ τ
ἀνδρῶν τούτων γεγονόσι.
150 Μέχρι μέν νυν τούτου τοῦ λόγου Λακεδαιμόνιοι Θηρ
οισι κατὰ ταὐτὰ λέγουσι, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μοῦνοι Θηρα
ὧδε γενέσθαι λέγουσι. Γρῖννος ὁ Αἰσανίου ἐὼν Θήρα τοῦ
ἀπόγονος καὶ βασιλεύων Θήρης τῆς νήσου ἀπίκετο ἐς Δ
φούς, ἄγων ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκατόμβην· εἵποντο δέ οἱ
ἄλλοι τῶν πολιητέων καὶ δὴ καὶ Βάττος ὁ Πολυμνήστ
ἐὼν γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων. χρεωμένῳ δὲ τῷ Γρ
νῳ τῷ βασιλέι τῶν Θηραίων περὶ ἄλλων χρᾷ ἡ Πυθίη κτίζ
ἐν Λιβύῃ πόλιν. ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων "ἐγὼ μὲν ὦναξ π
σβύτερός τε ἤδη εἰμὶ καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι· σὺ δέ τινα τῶ
τῶν νεωτέρων κέλευε ταῦτα ποιέειν." ἅμα τε ἔλεγε ταῦ
καὶ ἐδείκνυε ἐς τὸν Βάττον. τότε μὲν τοσαῦτα. μετὰ
ἀπελθόντες ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, οὔτε Λιβ
εἰδότες ὅκου γῆς εἴη οὔτε τολμέοντες ἐς ἀφανὲς χρῆμα ἀ
151 στέλλειν ἀποικίην. ἑπτὰ δὲ ἐτέων μετὰ ταῦτα οὐκ ὗε
Θήρην, ἐν τοῖσι τὰ δένδρεα πάντα σφι τὰ ἐν τῇ νήσῳ π
ἑνὸς ἐξαυάνθη. χρεωμένοισι δὲ τοῖσι Θηραίοισι προέφερ
Πυθίη τὴν ἐς Λιβύην ἀποικίην. ἐπείτε δὲ κακοῦ οὐδὲν
σφι μῆχος, πέμπουσι ἐς Κρήτην ἀγγέλους διζημένους εἴ
Κρητῶν ἢ μετοίκων ἀπιγμένος εἴη ἐς Λιβύην. περιπλα
μενοι δὲ αὐτὴν οὗτοι ἀπίκοντο καὶ ἐς Ἴτανον πόλιν, ἐν ταύ
δὲ συμμίσγουσι ἀνδρὶ πορφυρέι τῷ οὔνομα ἦν Κορώβιος,

περὶ Γρίννου τοῦ Θηραίου αὐτοῦ ἀποικίας — περὶ Βάττου καὶ τῆς εἰς Κυρ

---

15. ἀλογίην – χρηστηρίου Thomas M. p. 52

1. ὑπέμειναν scripsi: ὑπέμεινε ‖ lacunam quam signavi ante τῶ Dietsch post τοῦτο, minimum velut συνέβη δὲ hausit. ὑπέμεινε. τὠυτὸ τ συνέβη καὶ Reiske ‖ ταὐτὸ C ‖ Θήρησι R ‖ 2. γεγόνασι R ‖ 4. κατα C ‖ μόνοι d ‖ 5. γρῖνος A, γρῖνος CPdz ‖ 8. ἄλλοι R: οἱ ἄλλοι 9. Εὐφημίδης Palmerius ex Pindaro: εὐθυμίδης ‖ χρεομένωι P ‖ τῷ CPdz ‖ 10. βασιλεῖ AB ‖ 11. ἐγὼ] ἐμοὶ R ‖ ὦναξ P, ὤναξ d ‖ 12 τῶν τῶν A ‖ 13. τάδε ποιέειν P, ποιέειν τάδε Rz ‖ 16. εἴη] ἢ R ‖ τολμέ L ‖ χρήματα R ‖ 18. ἅπαντά σφι AB ‖ 19. χρεομένοισι P ‖ 20. ἦν R ‖ 24. συμμισθοῦσι R ‖ πορφυρεῖ AB ‖ ἔην z ‖ κουρώβιος R

ὑπ' ἀνέμων ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι ἐς Λιβύην καὶ Λιβύης
λατέαν νῆσον. μισθῷ δὲ τοῦτον πείσαντες ἦγον ἐς Θή-
ἐκ δὲ Θήρης ἔπλεον κατάσκοποι ἄνδρες τὰ πρῶτα οὐ
οί· κατηγησαμένου δὲ τοῦ Κορωβίου ἐς τὴν νῆσον ταύ-
δὴ τὴν Πλατέαν, τὸν μὲν Κορώβιον λείπουσι, σιτία
ιπόντες ὅσων δὴ μηνῶν, αὐτοὶ δὲ ἔπλεον τὴν ταχίστην
γελέοντες Θηραίοισι περὶ τῆς νήσου. ἀποδημεόντων δὲ 152
ον πλέω χρόνον τοῦ συγκειμένου τὸν Κορώβιον ἐπέλιπε
άντα. μετὰ δὲ ταῦτα νηῦς Σαμίη, τῆς ναύκληρος ἦν
αῖος, πλέουσα ἐπ' Αἰγύπτου ἀπηνείχθη ἐς τὴν Πλατέαν
ην· πυθόμενοι δὲ οἱ Σάμιοι παρὰ τοῦ Κορωβίου τὸν
λόγον, σιτία οἱ ἐνιαυτοῦ καταλείπουσι. αὐτοὶ δὲ
θέντες ἐκ τῆς νήσου καὶ γλιχόμενοι Αἰγύπτου ἔπλεον,
ερόμενοι ἀπηλιώτῃ ἀνέμῳ· καὶ οὐ γὰρ ἀνίει τὸ πνεῦμα,
λέας στήλας διεκπερήσαντες ἀπίκοντο ἐς Ταρτησσόν,
πομπῇ χρεώμενοι. τὸ δὲ ἐμπόριον τοῦτο ἦν ἀκήρατον
ν τὸν χρόνον, ὥστε ἀπονοστήσαντες οὗτοι ὀπίσω μέγιστα
λλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἀτρεκείην ἴδμεν ἐκ φορτίων
ησαν, μετά γε Σώστρατον τὸν Λαοδάμαντος Αἰγινήτην·
γὰρ οὐκ οἷά τε ἐστὶ ἐρίσαι ἄλλον. οἱ δὲ Σάμιοι τὴν
ην τῶν ἐπικερδίων ἐξελόντες ἓξ τάλαντα ἐποιήσαντο
ήιον κρητῆρος Ἀργολικοῦ τρόπον· πέριξ δὲ αὐτοῦ γρυ-
κεφαλαὶ πρόκροσσοί εἰσι· καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον,
τήσαντες αὐτῷ τρεῖς χαλκέους κολοσσοὺς ἑπταπήχεας
γούνασι ἐρηρεισμένους. Κυρηναίοισι δὲ καὶ Θηραίοισι

πόθεν ἡ Κυρηναίων πρὸς Σαμίους φιλία

19. Eustathius Dion. 511

ἀπενεχθεὶς ABCR || ἀπικέσθαι R || 2. πλάταιαν PRz, πλατέην d ||
ταιαν PRz || λείπουσι τία παρακαταλιπόντες R || 6. ὅσων δὴ C, ὅσον
|| τηνταχίστην P || 7. ἀπαγγέλλοντες R || 8. χορόβιον A || ἐπέλειπε
. ταῦτα om. PRz || ἔην z || 10. κολαῖος d || ἀπ' PRz || ἀπηνέχθη
πλάταιαν PRz || 12. οἱ d || 15. διεκπρήσαντες C || ταρτησόν d ||
εόμενοι P || 18. ἀτρεκίην ἴσμεν L || 20. τε ἐστὶν R, τέ ἐστι ceteri ||
άτην om. R || 21. ἐπικερδέων z || ἐποίησαν ABCd || 22. χαλκίον
ὐτὸ AB[1] || 23. οἱ πρόκροσσοί R || 25. ἐρηρισμένους ABCR

ἐς Σαμίους ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου πρῶτα φιλίαι μεγάλαι συνε-
153 χρήθησαν. οἱ δὲ Θηραῖοι ἐπείτε τὸν Κορώβιον λιπόντες ἐ
τῇ νήσῳ ἀπίκοντο ἐς τὴν Θήρην, ἀπήγγελλον ὥς σφι εἴη
νῆσος ἐπὶ Λιβύῃ ἐκτισμένη. Θηραίοισι δὲ ἔαδε ἀδελφεόν τ
ἀπ' ἀδελφεοῦ πέμπειν πάλῳ λαγχάνοντα καὶ ἀπὸ τῶν χώρω
ἁπάντων ἑπτὰ ἐόντων ἄνδρας, εἶναι δέ σφεων καὶ ἡγεμόν
καὶ βασιλέα Βάττον. οὕτω δὴ στέλλουσι δύο πεντηκοντέρου
ἐς τὴν Πλατέαν.

154 Ταῦτα δὲ Θηραῖοι λέγουσι, τὰ δ' ἐπίλοιπα τοῦ λόγο
συμφέρονται ἤδη Θηραῖοι Κυρηναίοισι. Κυρηναῖοι γὰρ τ
περὶ Βάττον οὐδαμῶς ὁμολογέουσι Θηραίοισι· λέγουσι γὰ
οὕτω. ἔστι τῆς Κρήτης Ὀαξὸς πόλις, ἐν τῇ ἐγένετο Ἐτέ
αρχος βασιλεύς, ὃς ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι τῇ οὔνομα ἦν Φρο
νίμη, ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην γυναῖκα. ἡ δὲ ἐπεσελθοῦσα
ἐδικαίου καὶ τῷ ἔργῳ εἶναι μητρυιὴ τῇ Φρονίμῃ, παρέχουσ
τε κακὰ καὶ πᾶν ἐπ' αὐτῇ μηχανεομένη, καὶ τέλος μαχλο
σύνην ἐπενείκασά οἱ πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔχειν οὕτω.
δὲ ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτ
ἐπὶ τῇ θυγατρί. ἦν γὰρ δὴ Θεμίσων ἀνὴρ Θηραῖος ἔμπορο
ἐν τῇ Ὀαξῷ· τοῦτον ὁ Ἐτέαρχος παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια ἐξορ
κοῖ ἦ μέν οἱ διηκονήσειν ὅ τι ἂν δεηθῇ. ἐπείτε δὴ ἐξώρ
κωσε, ἀγαγών οἱ παραδιδοῖ τὴν ἑωυτοῦ θυγατέρα καὶ ταύτη

περὶ Ἐτεάρχου τοῦ Κρητὸς καὶ Φρονίμης τῆς θυγατρὸς ἐξ ἧς
Βάττος (*B*)

---

12. - p. 437, 9 (Suidas v. Βάττος). — 12. Stephanus Byz. v. Ἄξο
— 16 sq. Eustathius Il. p. 1183. — 17. ὁ δὲ - 19 Θηραῖος (Suida
v. ἀναγνωσθείς)

1. συνεκρίθησαν *z* || 3. ἀπήγγελον *Csz* || 4. ἔαδε *d* || τε om. *Apr.*
5. λαχόντα *PRz* || 6. 'nescio an numerus desit ad ἄνδρας.' Dobree ||
βασιλέα καὶ ἡγεμόνα *z* || 8. πλάταιαν *PRz* || 9. δὲ ἐπίλοιπα *R* || 10.
R || 12. ὀαξὸς *ABPdz*. Suid.: ὁ ἀξὸς *C*, ἀξὸς *R*, Ἄξος Steph. || 13.
R || 14. δ' *R* || ἐπεισελθοῦσα *Ad* || 15. ἐδικαίευ *sz* || εἶναι καὶ τῷ ἔργ
z || 16. μηχανωμένη *L* || 17. ἐπενείκασά *PRz*. Eust.: ἐνεικοῦσά *C*,
νεγκοῦσά *ABd*. Suid. || οὕτως Suid. || 18. ἐμηχανήσατο *d* || 19. δὴ om
R || 20. ὀαξῶι *C*, ἀξῶ *R* || ξεινίαι *CP*. Suid., ξεινία *d*, ξενίῃ *z* || 21.
d || δεηθείη Suid. || δὴ *ABR*. Suid.: δὲ || 22. ἑαυτοῦ Suid.

ἐκέλευε καταποντῶσαι ἀπαγαγόντα. ὁ δὲ Θεμίσων περιημεκτήσας τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὅρκου καὶ διαλυσάμενος τὴν ξεινίην ἐποίεε τοιάδε. παραλαβὼν τὴν παῖδα ἀπέπλεε· ὡς δὲ ἐγίνετο ἐν τῷ πελάγεϊ, ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν τοῦ Ἐτεάρχου, σχοινίοισι αὐτὴν διαδήσας κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, ἀνασπάσας δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Θήρην. ἐνθεῦτεν δὲ τὴν Φρονίμην παρα- 155
λαβὼν Πολύμνηστος, ἐὼν τῶν Θηραίων ἀνὴρ δόκιμος, ἐπαλλακεύετο. χρόνου δὲ περιιόντος ἐξεγένετό οἱ παῖς ἰσχόφωνος καὶ τραυλός, τῷ οὔνομα ἐτέθη Βάττος, ὡς Θηραῖοί τε καὶ Κυρηναῖοι λέγουσι, ὡς μέντοι ἐγὼ δοκέω, ἄλλο τι· Βάττος δὲ μετωνομάσθη, ἐπείτε ἐς Λιβύην ἀπίκετο, ἀπό τε τοῦ χρηστηρίου τοῦ γενομένου ἐν Δελφοῖσι αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῆς τιμῆς τὴν ἔσχε τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενος. Λίβυες γὰρ βασιλέα βάττον καλέουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. ἐπείτε γὰρ ἠνδρώθη οὗτος, ἦλθε ἐς Δελφοὺς περὶ τῆς φωνῆς· ἐπειρωτέοντι δέ οἱ χρᾷ ἡ Πυθίη τάδε,

Βάττ', ἐπὶ φωνὴν ἦλθες· ἄναξ δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων
ἐς Λιβύην πέμπει μηλοτρόφον οἰκιστῆρα,

ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη "ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες." ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦναξ, ἐγὼ μὲν ἦλθον παρὰ σὲ χρησόμενος περὶ τῆς φωνῆς, σὺ δέ μοι ἄλλα ἀδύνατα χρᾷς, κελεύων Λιβύην ἀποικίζειν τέῳ δυνάμι, κοίῃ

---

1. ὁ δὲ - 3 τοιάδε (Suidas v. περιεμεκτήσας). — 4. (idem v. ἀφοσιούμεθα). — 8. Bekkeri Anecd. p. 100. (Plutarchus mor. p. 405). — 13 sq. Schol. Pind. Pyth. IV. — 19. Βάττ' - 20 οἰκιστῆρα (ibidem IV. Tzetzes Chiliad. VI 349)

1. περιημεκτίσας *d*, περιεμεκτήσας Suid. ‖ 2. καὶ om. *CPz* ‖ ξενίην *z*. Suid. ‖ 3. τάδε *R* ‖ ἐγένετο *sz* ‖ 4. πελάγει *AB* ‖ ἀποσιούμενος *R*, ἀποσειεύμενος *dz*, ἀφοσιεύμενος Suidas, ἀφοσιούμενος idem v. Βάττος ‖ ἐξώρκωσιν *z* ‖ 8. περιόντος *Apr*. ‖ ἰσχόφωνος *AB*. Bekk. An.: ἰσχνόφωνος reliqui cum Plut. Suid. ‖ 11. μετουνομάσθη *C* ‖ ἀπό τε τοῦ om. *R* ‖ 12. ἐν Δελφοῖσι - p. 442, 14 χρᾷ τάδε h. e. duo integra folia deerant in *d*, supplevit manus posterior ‖ 13. τῆνδ' ἔσχε *AB*, τὴν δ' ἔσχε *C*, ἣν ἔσχε *z* ‖ 14. τὸν βασιλέα *z* ‖ 17. ἐπειρωτέοντι *Cdz*: ἐπειρωτῶντι ‖ 20. οἰκίζοντα *R*, οἰκηστῆρα *z* ‖ 21. εἰ om. *R* ‖ χρεομένη *P* ‖ 22. τοῖσδε *L* ‖ ὦναξ *Pz* ‖ 23. τῆς om. *PRz* ‖ 24. δυνάμει *L*

χειρί;" ταῦτα λέγων οὐκὶ ἔπειθε ἄλλα οἱ χρᾶν· ὡς δὲ κατ
ταὐτὰ ἐθέσπιζέ οἱ καὶ πρότερον, οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν
156 Βάττος ἐς τὴν Θήρην. μετὰ δὲ αὐτῷ τε τούτῳ καὶ τοῖς
ἄλλοισι Θηραίοισι συνεφέρετο παλιγκότως· ἀγνοεῦντες δὲ τὰ
συμφορὰς οἱ Θηραῖοι ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς περὶ τῶν παρεόν-
των κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρησε συγκτίζουσι Βάττ
Κυρήνην τῆς Λιβύης ἄμεινον πρήξειν. ἀπέστελλον μετ
ταῦτα τὸν Βάττον οἱ Θηραῖοι δύο πεντηκοντέροισι. πλώ-
σαντες δὲ ἐς τὴν Λιβύην οὗτοι, οὐ γὰρ εἶχον ὅ τι ποιέωσ
ἄλλο, ὀπίσω ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Θήρην. οἱ δὲ Θηραῖο
καταγομένους ἔβαλλον καὶ οὐκ ἔων τῇ γῇ προσίσχειν, ἀλλ
ὀπίσω πλώειν ἐκέλευον. οἱ δὲ ἀναγκαζόμενοι ὀπίσω ἀπέ
πλεον καὶ ἔκτισαν νῆσον ἐπὶ Λιβύῃ κειμένην, τῇ οὔνομα, ὡ
καὶ πρότερον εἰρέθη, ἐστὶ Πλατέα. λέγεται δὲ ἴση εἶναι
157 νῆσος τῇ νῦν Κυρηναίων πόλι. ταύτην οἰκέοντες δύο ἔτε
οὐδὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, ἕνα αὐτῶν καταλιπόντε
οἱ λοιποὶ πάντες ἀπέπλεον ἐς Δελφούς, ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τ
χρηστήριον ἐχρέωντο, φάμενοι οἰκέειν τε τὴν Λιβύην κα
οὐδὲν ἄμεινον πρήσσειν οἰκεῦντες. ἡ δὲ Πυθίη σφι πρὸ
ταῦτα χρᾷ τάδε.

αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβύην μηλοτρόφον οἶδας ἄμεινον,
μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

ἀκούσαντες δὲ τούτων οἱ ἀμφὶ τὸν Βάττον ἀπέπλωον ὀπίσω
οὐ γὰρ δή σφεας ἀπίει ὁ θεὸς τῆς ἀποικίης, πρὶν δὴ ἀπί-
κωνται ἐς αὐτὴν Λιβύην. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν νῆσον κα

---

21. Λιβύην - 22 σεῦ (Plutarchus mor. p. 408)

1. οὐκ *C*, οὔ κῃ *PRz* || οἱ om. *R* || χρᾶιν *P* ut saepe || καὶ ταῦτα *R*
2. οἱ] ἤ οἱ *C*, ἦι οἱ *P*, οἱ ἦ *z* || οἴχοιτο *P* || 4. συνεφέρετο – 5 Θηραῖοι om
R || 6. ἔχρηζε *R* || εἰ συγκτίζουσι Reiske || 7. ἄμειβον *R* || ἀπέστελλ
C || 9. λιβύην, οὗτοι γὰρ εἶχον *R* || 11. ἔβαλον *R* || 12. ἀπέπλωον *R*
14. ἠρέθη *C*, ἐρρήθη *Pz*, εἰρήθη A^2 || ἐστι supra post οὔνομα *z* || πλάτα
PRz || 15. πόλει *ABP*, τῇ πόλει *R* || 16. αὐτῶν *z*. ἑωυτῶν Krueger. mali
αὐτοῦ || 17. ἀπέπλωον *R* || 18. ἐχρέοντο *BPR* || 19. οἰκέοντες *AB* || 21
τυ *AC*, αἰτ// *B*, ἄστυ reliqui || Λιβύαν μαλοτρόφον οἶσθας ἄρειον Plut.
23. δὲ om. *Rz* || ἀπέπλωσαν *C*, ἀπέπλεον *z* || 24. σφεα *R* || δὴ om
R || ἀπίκονται *B* || 25. αὐτήν] αὐτὴν τὴν *C*

ἀναλαβόντες τὸν ἔλιπον, ἔκτισαν αὐτῆς τῆς Λιβύης χῶρον ἀντίον τῆς νήσου τῷ οὔνομα ἦν Ἄζιρις· τὸν νάπαι τε κάλλισται ἐπ' ἀμφότερα συγκληίουσι καὶ ποταμὸς τὰ ἐπὶ θάτερα παραρρέει. τοῦτον οἴκεον τὸν χῶρον ἓξ ἔτεα· ἑβδόμῳ δέ 158
σφεας ἔτεϊ παραιτησάμενοι οἱ Λιβύες ὡς ἐς ἀμείνονα χῶρον ἄξουσι, ἀνέγνωσαν ἐκλιπεῖν. ἦγον δέ σφεας ἐνθεῦτεν οἱ Λίβυες ἀναστήσαντες πρὸς ἑσπέρην, καὶ τὸν κάλλιστον τῶν χώρων ἵνα διεξιόντες οἱ Ἕλληνες μὴ ἴδοιεν, συμμετρησάμενοι τὴν ὥρην τῆς ἡμέρης νυκτὸς παρῆγον. ἔστι δὲ τῷ χώρῳ τούτῳ οὔνομα Ἴρασα. ἀγαγόντες δέ σφεας ἐπὶ κρήνην λεγομένην εἶναι Ἀπόλλωνος εἶπαν "ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν· ἐνθαῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτρηται."

Ἐπὶ μέν νυν Βάττου τε τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης, ἄρξαντος 159
ἐπὶ τεσσεράκοντα ἔτεα, καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Ἀρκεσίλεω ἄρξαντος ἑκκαίδεκα ἔτεα, οἴκεον οἱ Κυρηναῖοι ἐόντες τοσοῦτοι ὅσοι ἀρχὴν ἐς τὴν ἀποικίην ἐστάλησαν. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττου τοῦ εὐδαίμονος καλεομένου, Ἕλληνας πάντας ὥρμησε χρήσασα ἡ Πυθίη πλέειν συνοικήσοντας Κυρηναίοισι Λιβύην· ἐπεκαλέοντο γὰρ οἱ Κυρηναῖοι ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ. ἔχρησε δὲ ὧδε ἔχοντα.

ὃς δέ κεν ἐς Λιβύην πολυήρατον ὕστερον ἔλθῃ
γᾶς ἀναδαιομένας, μετά οἵ ποκά φαμι μελήσειν.

συλλεχθέντος δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐς τὴν Κυρήνην, περιταμνόμενοι γῆν πολλὴν οἱ περίοικοι Λίβυες καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν τῷ οὔνομα ἦν Ἀδικράν, οἷα τῆς τε χώρης στερισκόμενοι καὶ

περὶ Βάττου τοῦ Ἀρκεσιλάου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ γενομένων ἐν Κυρήνῃ

10. Stephanus Byz. v. Ἴρασα. — 12. Eustathius Dion. 213. (II. p. 742)

2. τῷ] τῇ *Rz* || Ἄζιρις, τὸν Wesseling: ἀζάριστον *B*, ἀζίριστον ceteri || 3. συγκλήιουσι *AB*, συγκλήουσι *R*, συγκλείουσι *CPz* || 4. παραρέει *ABR* || 5. ἔτει *AB* || οἱ om. *PRz* || ὡς om. *C* || ἐς om. *z* || 6. ἤξουσιν *R* || ἐκλείπειν *R* || 7. τῶν om. *R* || 9. παρεξῆγον *z* || 10. Ἴρασα *A* ut videtur, ἱρασα *B*, ἱρασά *R* || 11. ὑμῖν] μὲν *AB* || 13. βάττεω sine τε *PRz* || 14. τεσσαράκοντα *R* || ζώης *C* || 17. Βάττεω *z* || τοῦ om. *C* || καλευομένου *R* || 22. οἱ πόκα *Rz* || 25. ἀδδικρανοία τῆς *R* || . — γενομένου *A*

περιυβριζόμενοι ὑπὸ τῶν Κυρηναίων, πέμψαντες ἐς Αἴγυπτον ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἀπρίῃ τῷ Αἰγύπτου βασιλέι. ὁ δὲ συλλέξας στρατὸν Αἰγυπτίων πολλὸν ἔπεμψε ἐπὶ τὴν Κυρήνην. οἱ δὲ Κυρηναῖοι ἐκστρατευσάμενοι ἐς Ἴρασα χῶρον καὶ ἐπὶ κρήνην Θέστην συνέβαλόν τε τοῖσι Αἰγυπτίοισι καὶ ἐνίκησαν τῇ συμβολῇ. ἅτε γὰρ οὐ πεπειρημένοι πρότερον οἱ Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων καὶ παραχρεώμενοι διεφθάρησαν οὕτω ὥστε ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν ἀπενόστησαν ἐς Αἴγυπτον. ἀντὶ τούτων Αἰγύπτιοι καὶ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπέστησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ.

160 Τούτου δὲ τοῦ Βάττου παῖς γίνεται Ἀρκεσίλεως· ὃς βασιλεύσας πρῶτα τοῖσι ἑωυτοῦ ἀδελφεοῖσι ἐστασίασε, ἐς ὅ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Λιβύης καὶ ἐπ᾽ ἑωυτῶν βαλλόμενοι ἔκτισαν πόλιν ταύτην ἣ τότε καὶ νῦν Βάρκη καλέεται· κτίζοντες δὲ ἅμα αὐτὴν ἀπιστᾶσι ἀπὸ τῶν Κυρηναίων τοὺς Λίβυας. μετὰ δὲ Ἀρκεσίλεως ἐς τοὺς ὑποδεξαμένους τε τῶν Λιβύων καὶ ἀποστάντας τοὺς αὐτοὺς τούτους ἐστρατεύετο· οἱ δὲ Λίβυες δείσαντες αὐτὸν οἴχοντο φεύγοντες πρὸς τοὺς ἠοίους τῶν Λιβύων. ὁ δὲ Ἀρκεσίλεως εἵπετο φεύγουσι, ἐς ὃ ἐν Λεύκωνί τε τῆς Λιβύης ἐγίνετο ἐπιδιώκων καὶ ἔδοξε τοῖσι Λίβυσι ἐπιθέσθαι οἱ. συμβαλόντες δὲ ἐνίκησαν τοὺς Κυρηναίους τοσοῦτο ὥστε ἑπτακισχιλίους ὁπλίτας Κυρηναίων ἐνθαῦτα πεσεῖν. μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε καὶ φάρμακον πεπωκότα

περὶ Ἀρκεσιλάου τοῦ Βάττου καὶ τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ συμβάντων Κυρηναίοις καὶ περὶ Βάρκης πόλεως

2. ἔδοσάν σφεας *R* || αὐτοὺς z || βασιλεῖ *AB* || 3. ἔπεμπε *PRz* 4. ἐκστρατοπεδευσάμενοι *R* || Ἥρασα *AB*, Ἥρας *C*, ἱρασά *R* || 5. θέστ... *PRz* || 6. πειρώμενοι *C* || οἱ om. *PRz* || 7. παραχρεόμενοι *P* || 8. αὐτέω... z || 9. καὶ ταῦτα Bekker: κατὰ ταῦτα *R*, καὶ κατὰ ταῦτα b, κατὰ ταῦ... ceteri. fortasse καὶ τοιαῦτα || 11. βάττεω sz || παῖς γίνεται *Cs*, γίνεται παῖ... z || ἀρκεσίλεος *ABR*, Ἀρκεσίλαος z || 12. ἐστασίασεν *R* || 14. βαλόμεν... *BR* || 15. δὲ *AB*: δ᾽ || ἀπίστασαν *R* || 16. ὁ ἀρκεσίλεως *C*, ἀρκεσίλε... *ABR*, Ἀρκεσίλαος z || 19. ἀρκεσίλεος *ABR*, Ἀρκεσίλαος z || 20. ἐς ὃ: ἐσοῦ *ABC*, ἐς οὗ *PR* || 21. συμβαλλόντες *R* || 22. τοσοῦτον *R* 23. ὁπλήτας *B* || πεσέειν *PRz* || στρῶμα *C* || 24. ἀρκεσίλεον *ABR* πεπτωκότα *R*

ελφεὸς Ἁλίαρχος ἀποπνίγει. Ἁλίαρχον δὲ ἡ γυνὴ ἡ
σίλεω δόλῳ κτείνει, τῇ οὔνομα ἦν Ἐρυξώ. διεδέξατο 161
ην βασιληίην τοῦ Ἀρκεσίλεω ὁ παῖς Βάττος, χωλός τε
καὶ οὐκ ἀρτίπους. οἱ δὲ Κυρηναῖοι πρὸς τὴν κατα-
ῦσαν συμφορὴν ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς ἐπειρησομένους
α τρόπον καταστησάμενοι κάλλιστα ἂν οἰκέοιεν. ἡ δὲ
η ἐκέλευε ἐκ Μαντινέης τῆς Ἀρκάδων καταρτιστῆρα
έσθαι. αἴτεον ὦν οἱ Κυρηναῖοι, καὶ οἱ Μαντινέες ἔδο-
ἄνδρα τῶν ἀστῶν δοκιμώτατον, τῷ οὔνομα ἦν Δημῶναξ.
ς ὦν ὡνὴρ ἀπικόμενος ἐς τὴν Κυρήνην καὶ μαθὼν
τα τοῦτο μὲν τριφύλους ἐποίησέ σφεας, τῇδε διαθείς.
ίων μὲν καὶ τῶν περιοίκων μίαν μοῖραν ἐποίησε, ἄλλην
ελοποννησίων καὶ Κρητῶν, τρίτην δὲ νησιωτέων πάν-
τοῦτο δὲ τῷ βασιλέι Βάττῳ τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρω-
ς, τὰ ἄλλα πάντα τὰ πρότερον εἶχον οἱ βασιλέες ἐς μέσον
ήμῳ ἔθηκε.

Ἐπὶ μὲν δὴ τούτου τοῦ Βάττου οὕτω διετέλεε ἐόντα, ἐπὶ 162
οῦ τούτου παιδὸς Ἀρκεσίλεω πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν
ων ἐγένετο. Ἀρκεσίλεως γὰρ ὁ Βάττου τε τοῦ χωλοῦ
Φερετίμης οὐκ ἔφη ἀνέξεσθαι κατὰ τὰ ὁ Μαντινεὺς Δη-
ξ ἔταξε, ἀλλὰ ἀπαίτεε τὰ τῶν προγόνων γέρεα. ἐνθεῦ-
τασιάζων ἑσσώθη καὶ ἔφυγε ἐς Σάμον, ἡ δὲ μήτηρ οἱ
αλαμῖνα τῆς Κύπρου ἔφυγε. τῆς δὲ Σαλαμῖνος τοῦτον
ρόνον ἐπεκράτεε Εὐέλθων, ὃς τὸ ἐν Δελφοῖσι θυμιητή-

περὶ Βάττου τοῦ χωλοῦ   περὶ Δημώνακτος τοῦ Μαντινέως
περὶ Ἀρκεσιλάου παιδὸς Βάττου τοῦ χωλοῦ καὶ Φερετίμης   περὶ
Εὐέλθωνος τοῦ Κυπρίου καὶ τῆς ὡς αὐτὸν Φερετίμας καταφυγῆς

24. Eustathius Il. p. 395. 1098. Od. 1383

ἀλίαρχος *P*: αλίαρχος *A*, ἀλίαρχος *BC*, Αλίαρχος z, λέαρχος *R* || ἀλί-
CP: αλίαρχον *A*, ἀλίαρχον *B*, Αλίαρχον z, λέαρχον *R* || γυνὴ ἡ]
|| 3. τοῦ] τούτου τοῦ *PRz* || ὁ πάϊς z, om. *R* || τε om. *PRz*
ξειν *R* || 7. μαντίνης *C*, τῆς μαντινέτης z || 9. δημώναξ *PRz*
om. *ABC* || ὠνὴρ *C*, ὤνὴρ *Pz* || 12. μὲν *R*: μὲν *P*, μὲν γὰρ (γὰρ)
|| μίαν om. *R* || μοίρην *ABz* || 14. βασιλεῖ *AB* || ἱερωσύνας
15. βασιλῆες z || 17. Βάττεω z || 18. τούτου τοῦ *R* || 19. ἀρκε-
ABR || 20. δημώναξ *PRz* || 24. χρόνον] χῶρον *C*

ριον ἐὸν ἀξιοθέητον ἀνέθηκε, τὸ ἐν τῷ Κορινθίων θησ
κέεται. ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον ἡ Φερετίμη ἐδέετο σ
τιῆς ἥ κατάξει σφέας ἐς τὴν Κυρήνην. ὁ δὲ Εὐέλθων
μᾶλλον ἤ στρατιήν οἱ ἐδίδου· ἡ δὲ λαμβάνουσα τὸ διδόμ
καλὸν μὲν ἔφη καὶ τοῦτο εἶναι, κάλλιον δὲ ἐκεῖνο, τὸ δο
οἱ δεομένη στρατιήν. τοῦτο ἐπὶ παντὶ γὰρ τῷ διδομ
ἔλεγε. τελευταῖόν οἱ ἐξέπεμψε δῶρον ὁ Εὐέλθων ἄτρα
χρύσεον καὶ ἠλακάτην, προσῆν δέ οἱ καὶ εἴριον. ἐπε
σης δὲ αὖτις τῆς Φερετίμης τὠυτὸ ἔπος, ὁ Εὐέλθων
163 τοιούτοισι γυναῖκας δωρέεσθαι ἀλλ᾽ οὐ στρατιῇ. ὁ δὲ Ἀ
σίλεως τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σάμῳ συνήγειρε π
ἄνδρα ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ· συλλεγομένου δὲ στρατοῦ πο
ἐστάλη ἐς Δελφοὺς Ἀρχεσίλεως χρησόμενος τῷ χρηστ
περὶ κατόδου. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ τάδε. "ἐπὶ μὲν τέσσ
Βάττους καὶ Ἀρχεσίλεως τέσσερας, ὀκτὼ ἀνδρῶν γε
διδοῖ ὑμῖν Λοξίης βασιλεύειν Κυρήνης· πλέον μέντοι τ
οὐδὲ πειρᾶσθαι παραινέει. σὺ μέντοι ἥσυχος εἶναι κατε
ἐς τὴν σεωυτοῦ. ἢν δὲ τὴν κάμινον εὕρῃς πλέην ἀμφο
μὴ ἐξοπτήσῃς τοὺς ἀμφορέας ἀλλ᾽ ἀπόπεμπε κατ᾽ ο
εἰ δὲ ἐξοπτήσεις τὴν κάμινον, μὴ ἐσέλθῃς ἐς τὴν ἀμφίρρ
εἰ δὲ μή, ἀποθανέεαι καὶ αὐτὸς καὶ ταῦρος ὁ καλλιστεύ
164 ταῦτα ἡ Πυθίη Ἀρχεσίλεῳ χρᾷ. ὁ δὲ παραλαβὼν το
τῆς Σάμου κατῆλθε ἐς τὴν Κυρήνην, καὶ ἐπικρατήσας
πρηγμάτων τοῦ μαντηίου οὐκ ἐμέμνητο, ἀλλὰ δίκας
ἀντιστασιώτας αἴτεε τῆς ἑωυτοῦ φυγῆς. τῶν δὲ οἱ μ
παράπαν ἐκ τῆς χώρης ἀπαλλάσσοντο, τοὺς δέ τινας χ
σάμενος ὁ Ἀρχεσίλεως ἐς Κύπρον ἀπέστειλε ἐπὶ διαφ

2. - 10 Eustathius Il. p. 657. — 26. Lexicon Vindob. p. 175

2. τοῦτο *z* ‖ 6. γαρ ἐπὶ παντὶ *z* ‖ 8. ἠλεκάτην *R* ‖ δέ οἱ *PRz*: εἰρίον *R* ‖ ἐπειπάσης *Psz*: ἐπὶ πάσης *R*, εἰπάσης reliqui ‖ 10. σ στρατιᾷ θνησκούσῃ ἐκ τῶν τρωμάτων Eust. ‖ ἀρχεσίλεος *ABR* ‖ 13. λεος *AB*, ὁ ἀρχεσίλεος *R* ‖ 14. οἱ om. *Pz* ‖ τέσσαρας *CR* ‖ 15. τ *C* ‖ ἀνδρῶν om. *R* ‖ 16. ἡμῖν *R* ‖ 18. εὑρέῃς *R* ‖ πλέειν *B* ‖ οπτήσῃς *z* ‖ εἰσέλθῃς *sz* ‖ ἀμφίρυτον *AB* ‖ 21. ἀποθανέεαι *Pz*: ἀπ *d*, ἀποθανέαι reliqui ‖ 22. πυθίῃ *AB* ‖ ἀρχεσιλέῳ *d* ‖ 27. ἀρ *ABR*

ους μέν νυν Κνίδιοι ἀπενειχθέντας πρὸς τὴν σφετέρην
σαντο καὶ ἐς Θήρην ἀπέστειλαν· ἑτέρους δέ τινας τῶν
ναίων ἐς πύργον μέγαν Ἀγλωμάχου καταφυγόντας
ικὸν ὕλην περινήσας ὁ Ἀρκεσίλεως ἐνέπρησε. μαθὼν
ἐξεργασμένοισι τὸ μαντήιον ἐὸν τοῦτο, ὅτι μιν ἡ Πυ-
ὐκ ἔα εὑρόντα ἐν τῇ καμίνῳ τοὺς ἀμφορέας ἐξοπτῆσαι,
ο ἑκὼν τῆς τῶν Κυρηναίων πόλιος, δειμαίνων τε τὸν
ησμένον θάνατον καὶ δοκέων ἀμφίρρυτον τὴν Κυρήνην
εἶχε δὲ γυναῖκα συγγενέα ἑωυτοῦ, θυγατέρα δὲ τῶν
αίων τοῦ βασιλέος, τῷ οὔνομα ἦν Ἀλάζειρ· παρὰ τοῦ-
πικνέεται, καί μιν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες καὶ τῶν ἐκ Κυ-
φυγάδων τινὲς καταμαθόντες ἀγοράζοντα κτείνουσι,
δὲ καὶ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ Ἀλάζειρα. Ἀρκεσίλεως μὲν
ἴτε ἑκὼν εἴτε ἀέκων ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ ἐξέπλησε
ν τὴν ἑωυτοῦ.

Η δὲ μήτηρ Φερετίμη, ἕως μὲν ὁ Ἀρκεσίλεως ἐν τῇ 165
η διαιτᾶτο ἐξεργασμένος ἑωυτῷ κακόν, ἡ δὲ εἶχε αὐτὴ
παιδὸς τὰ γέρεα ἐν Κυρήνῃ καὶ τἆλλα νεμομένη καὶ ἐν
ῃ παρίζουσα· ἐπείτε δὲ ἔμαθε ἐν τῇ Βάρκῃ ἀποθανόντα
ν παῖδα, φεύγουσα οἰχώκεε ἐς Αἴγυπτον. ἦσαν γάρ οἱ
ῦ Ἀρκεσίλεω εὐεργεσίαι ἐς Καμβύσεα τὸν Κύρου πεποιη-
· οὗτος γὰρ ἦν ὁ Ἀρκεσίλεως ὃς Κυρήνην Καμβύσῃ
ε καὶ φόρον ἐτάξατο. ἀπικομένη δὲ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἡ
τίμη Ἀρυάνδεω ἱκέτις ἵζετο, τιμωρῆσαι ἑωυτῇ κελεύ-
προϊσχομένη πρόφασιν ὡς διὰ τὸν μηδισμὸν ὁ παῖς οἱ

10. (Theognostus can. p. 41)

ὁ ἀρκεσίλεος *AB*, ἀρκεσίλεος *R*, Ἀρκεσίλεως *z* || 7. ἔργετο *Rd* || ἑκὼν]
, ἐκ *Cd* || τῶν om. *PRz* || δειμένων *R* || 8. κεχρημένον *CRz* ||
τον *AB*. 'rectius forsan τὴν ἀμφίρρυτον, Κυρήνην εἶναι' Schweig-
er: possis etiam Κυρήνην τὴν ἀμφίρρυτον || 9. τοῦ τῶν Βαρκαίων
ος *z* || 10. Ἀλάζειρ Lobeck e Theognosto: ἀλαζεὶρ *R*, ἀλαζὶρ *AB*,
ἀλαζὶρ
Pdz, ἀλαζῆρ *C* || 11. τε] γε *ABCd* || καὶ om. *ABCd* || 13. ἀλά-
R: ἀλιζάρα *ABC*, ἀλαζῆρα *Pdz* || ἀρκεσίλεος *B*, ἀρκεσίλαος *R* ||
των *L* || ἐξαμαρτὼν *z* || 15. μοίρην *z* || 16. ἕως correxi: τέως || ἀρκεσί-
BR || 17. διητᾶτο *R* || ἐξεργασάμενος *P* || ἤδε *R* || 18. τὰ ἄλλα *R* ||
om. *z* || ἀρκεσίλεος *R* || 23. φόρους *qz* || τὴν om. *PRz* || 24. ἀριάνδεω
ἵζετο *PRz*: ἕζετο

166 τέθνηκε. ὁ δὲ Ἀρυάνδης ἦν οὗτος τῆς Αἰγύπτου ὕπαρ
ὑπὸ Καμβύσεω κατεστεώς, ὃς ὑστέρῳ χρόνῳ τούτων π
σούμενος Δαρείῳ διεφθάρη. πυθόμενος γὰρ καὶ ἰδὼν Δαρ
ἐπιθυμέοντα μνημόσυνον ἑωυτοῦ λιπέσθαι τοῦτο τὸ μὴ ἄ
εἴη βασιλέι κατεργασμένον, ἐμιμέετο τοῦτον, ἐς ὃ ἔλαβε
μισθόν. Δαρεῖος μὲν γὰρ χρυσίον καθαρώτατον ἀπεψή
ἐς τὸ δυνατώτατον νόμισμα ἐκόψατο. Ἀρυάνδης δὲ ἄρ
Αἰγύπτου ἀργύριον τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεε. καὶ νῦν ἐστι ἀ
ριον καθαρώτατον τὸ Ἀρυανδικόν. μαθὼν δὲ Δαρεῖός
ταῦτα ποιεῦντα, αἰτίην οἱ ἄλλην ἐπενείκας ὥς οἱ ἐπανίστ
167 ἀπέκτεινε. τότε δὲ οὗτος ὁ Ἀρυάνδης κατοικτείρας Φ
τίμην διδοῖ αὐτῇ στρατὸν τὸν ἐξ Αἰγύπτου ἅπαντα καὶ
πεζὸν καὶ τὸν ναυτικόν· στρατηγὸν δὲ τοῦ μὲν πεζοῦ Ἄμ
ἀπέδεξε ἄνδρα Μαράφιον, τοῦ δὲ ναυτικοῦ Βάδρην ἐ
Πασαργάδην γένος. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι τὴν στρατι
Ἀρυάνδης πέμψας ἐς τὴν Βάρκην κήρυκα ἐπυνθάνετο τί
ὁ Ἀρχεσίλεων ἀποκτείνας. οἱ δὲ Βαρκαῖοι αὐτοὶ ὑπεδέκ
πάντες· πολλά τε γὰρ καὶ κακὰ πάσχειν ὑπ᾽ αὐτοῦ. π
μενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀρυάνδης οὕτω δὴ τὴν στρατιὴν ἀπέσ
ἅμα τῇ Φερετίμῃ. αὕτη μέν νυν αἰτίη πρόσχημα τοῦ λ
ἐγίνετο, ἀπεπέμπετο δὲ ἡ στρατιή, ὡς ἐμοὶ δοκέειν,
Λιβύης καταστροφῇ. Λιβύων γὰρ δὴ ἔθνεα πολλὰ καὶ
τοῖά ἐστι, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ὀλίγα βασιλέος ἦν ὑπήκοο
δὲ πλέω ἐφρόντιζε Δαρείου οὐδέν.

---

9. (Pollux III 57. VIII 98. Hesychius v. Ἀροαδικόν)

1. ἀριάνδης *R* ‖ 2. τοῦτον *z* ‖ παρισεύμενος *R* ‖ 4. ἑαυτ
ἑωυτῷ ceteri ‖ τοῦτο om. *R* ‖ 5. εἴη βασιλεῖ *AB*, βασιλεῖ εἴη *R* ‖ ἐμ
τοῦτο *R* ‖ ἐσοῦ *AB*, ἐς οὗ *Cd* ‖ 6. ὁ δαρεῖος *R* ‖ ἀφεψήσας *R* ‖ 7.
κόψατο *d* ‖ 8. ἐστι *AB*, ἔτι *Pz* ‖ 9. Ἀροαδικόν Hes. ‖ δέ μιν δ
ABd ‖ 10. ἐπανίσταιτο Schweighaeuser: ἐπανιστέαιτο *AB*, ἐπανι
CPRd, ἐπανισταίατο *z* ‖ 12. τὸν om. *C* ‖ 13. τὸ ναυτικόν *R* ‖ στρ
μὲν τοῦ πεζοῦ *R* ‖ ἅμασιν ἀπέδειξεν *d* ‖ 14. μάδρην *PR* ‖ 15.
qz ‖ ὁ om. *PRz* ‖ 17. ἀρχεσίλεον *ABR* ‖ βαρκέοι *B* ‖ αὐτὸν *z* ‖
δεκέατο *PRz* ‖ 19. ὁ om. *Cpr.* ‖ ἀπέστελλε *PRz* ‖ 21. ἐπέμπετο *R*

d ‖ δοκέει *PRz* ‖ 22. λιβύης *ABCd*: λιβύων ‖ δὴ om. *R* ‖ παντο
C, παντοῖα ἐστὶ *P* ‖ 23. βασιλέως *AB* ‖ 24. βασιλέος δαρείου *A*
fortasse unum βασιλέος verum

ἰκέουσι δὲ κατὰ τάδε Λίβυες. ἀπ' Αἰγύπτου ἀρξάμενοι 168
οι Ἀδυρμαχίδαι Λιβύων κατοίκηνται, οἳ νόμοισι μὲν τὰ Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἵην περ οἱ Λίβυες. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν ψέλιον περὶ ἑκατέρῃ κνημέων φορέουσι χάλκεον· τὰς κεφαλὰς δὲ κομέουσαι, φθεῖρας ἐπεὰν λάβωσι τοὺς ἑωυτῆς ἑκάστη ἀντιδάκνει ὕτω ῥίπτει. οὗτοι δὲ μοῦνοι Λιβύων τοῦτο ἐργάζονται, τῷ βασιλέι μοῦνοι τὰς παρθένους μελλούσας συνοικέειν ικνύουσι· ἣ δὲ ἂν τῷ βασιλέι ἀρεστὴ γένηται, ὑπὸ τούιαπαρθενεύεται. παρήκουσι δὲ οὗτοι οἱ Ἀδυρμαχίδαι
Αἰγύπτου μέχρι λιμένος τῷ οὔνομα Πλυνός ἐστι. τού- 169
δὲ ἔχονται Γιλιγάμαι, νεμόμενοι τὸ πρὸς ἑσπέρην χώρην ι Ἀφροδισιάδος νήσου. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χώρῳ τούτῳ Πλατέα νῆσος ἐπικέεται, τὴν ἔκτισαν οἱ Κυρηναῖοι, καὶ ἠπείρῳ Μενέλαος λιμήν ἐστι καὶ Ἄζιρις, τὴν οἱ Κυρη- οίκεον· καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τούτου· παρήκει δὲ Πλατέης νήσου μέχρι τοῦ στόματος τῆς Σύρτιος τὸ σίλ- νόμοισι δὲ χρέωνται οὗτοι παραπλησίοισι τοῖσι ἑτέ-
. Γιλιγαμέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης Ἀσβύσται· 170
ι ὑπὲρ Κυρήνης οἰκέουσι. ἐπὶ θάλασσαν δὲ οὐ κατή- ι Ἀσβύσται· τὸ γὰρ παρὰ θάλασσαν Κυρηναῖοι νέμονται.

περὶ Λιβύης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἐθνῶν

2. Stephanus Byz. v. Ἀδαρχίδαι. — 9. ἣ - 10 διαπαρθενεύεται Lexi-n Vindob. p. 50. — 10. Pollux III 42. — 12. Stephanus Byz. v. λιγάμαι

. τάδε om. *R* ‖ λίβυες ἀπ' *Pz* ‖ ἀπ' Αἰγύπτου om. *d* ‖ ἀρξάμενοι. οι *P*, ἀρχόμενοι. πρῶτοι *z* ‖ 2. ἀδυρμαγίδαι *C*¹, ἀδαρχίδαι et ἀδυρχίδαι h. codd. ‖ κατοίκειντ αι *R* ‖ 3. χρέονται *P* ‖ 4. δὲ] τε *C* ‖ περ om. ψέλλιον *Pdz* ‖ παρὰ *d* ‖ ἑκάτερον *R* ‖ 5. κομῶσαι *L* ‖ 6. ἑωυτοὺς 8. βασιλεῖ *AB* ‖ 9. βασιλεῖ *AB*. Lex. Vind. ‖ γένηται ἀρεστὴ Lex. . ‖ 10. ἀδυρμαγίδαι *C* ‖ 11. ἀπὸ *AB* ‖ πλευνός ἐστι *AB*, πλεῦνός ἐστι ‖ 12. Γιλιγάμαι Steph.: τιλιγάμμαι *ABCd*, γιγάμαι *PRz* ‖ τὸ] τὴν *z* φροδησιάδος *R* ‖ χώρῳ τούτῳ *PRz*: τούτου χώρῳ ‖ 14. πλάταιαν ‖ οἱ om. *PRz* ‖ 15. μενέλεος *R*, Μενελάϊος *z* ‖ ἄζειρις *R* ‖ 16. ἀπὸ] ‖ 17. πλαταίης *PR* ‖ 18. χρέονται *P* ‖ 19. γιλιγαμμέων *ABCd*, μέων alteri ‖ ἀσβύσται *Pdsz*: ἀσβύται ‖ 20. οὗτοι - 21 Ἀσβύσται *d* ‖ οὗτοι τοὶ *R*, οὗτοι τὸ *sz* ‖ 21. ἀσβύσται *PRz*: ἀσβύται ‖ παρὰ θάλασσαν *R*

τεθριπποβάται δὲ οὐκ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα Λιβύων
νόμους δὲ τοὺς πλεῦνας μιμέεσθαι ἐπιτηδεύουσι τοὺς Κυ
171 ναίων. Ἀσβυστέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης Αὐσχί
οὗτοι ὑπὲρ Βάρκης οἰκέουσι, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν
Εὐεσπερίδας. Αὐσχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς χώρης οἰκέ
Βάκαλες, ὀλίγον ἔθνος, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατὰ
χειρα πόλιν τῆς Βαρκαίης· νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέ
172 ται τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης. Αὐσχισέων δὲ τούτων
πρὸς ἑσπέρης ἔχονται Νασαμῶνες, ἔθνος ἐὸν πολλόν,
θέρος καταλείποντες ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ τὰ πρόβατα ἀνα
νουσι ἐς Αὔγιλα χῶρον ὀπωριεῦντες τοὺς φοίνικας·
πολλοὶ καὶ ἀμφιλαφέες πεφύκασι, πάντες ἐόντες καρποφ
τοὺς δὲ ἀττελέβους ἐπεὰν θηρεύσωσι, αὐήναντες πρὸς
ἥλιον καταλέουσι καὶ ἔπειτα ἐπὶ γάλα ἐπιπάσσοντες πίν
γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος ἐπίκοινον
τέων τὴν μῖξιν ποιεῦνται τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ καὶ Μα
γέται· ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται, μίσγονται. πρῶτ
γαμέοντος Νασαμῶνος ἀνδρὸς νόμος ἐστὶ τὴν νύμφην
τῇ πρώτῃ διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν δαιτυμόνων μι
μένην· τῶν δὲ ὡς ἕκαστός οἱ μιχθῇ, διδοῖ δῶρον τ
ἔχῃ φερόμενος ἐξ οἴκου. ὁρκίοισι δὲ καὶ μαντικῇ χρ
ται τοιῇδε. ὀμνύουσι μὲν τοὺς παρὰ σφίσι ἄνδρας δικαι
τους καὶ ἀρίστους λεγομένους γενέσθαι, τούτους, τῶν τύμ
ἁπτόμενοι· μαντεύονται δὲ ἐπὶ τῶν προγόνων φοιτέοντε

---

12. - p. 447, 1 (Eustathius Dion. 209). — 15. γυναῖκας - ἐ
Lexicon Vindob. p. 127

1. μᾶλλον *d* ‖ εἰσίν *AB* ‖ 3. ἀσβυστέων *PRdz*: ἀσβυτέων ‖ αὐχί
αὐχισοί *R* ‖ 4. βάκης et κατοίκοντες *R* ‖ κατ' - 6 θάλασσαν om.
5. εὐεσπρίδας *AB*[1] ‖ 6. βάκαλες *ABC*: κάβαλες ‖ ταύχιρα *AB*, τεύ
d ‖ 7. χρέονται *P* ‖ 8. κυρίνης *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 9. νασαμῶνε
νασάμωνες ‖ 10. καταλιπόντες *R* ‖ 11. ἄιγιλα *P*, αἴγιλα *Rz* ‖ 13. ἀ
βους *R* ‖ 14. ἐπὶ γάλα *R*: γάλα ‖ 15. νομίζουσι *R* ‖ 16. τὴν om. *A*
μίξιν *CPRdz* ut alibi ‖ 17. κίπωνα *C*, σκίμπωνα *sz* ‖ προστήσονται
18. γαμέοντες *R* ‖ νασαμῶνος *R*: νασάμωνος ‖ 19. πρῶτοι *R* ‖ 20.
A, εκαστό *B*[1] ‖ ἔχοι *d* ‖ 21. ὅρκοισι *PRz* ‖ χρέονται *P* ‖ 22.
σφι *R* ‖ 24. δ' *AB* ‖ φοιτέοντες *Pdz*: φοιτῶντες *A*, φοιτῶνται *B*
τέωντες *CR*

σήματα, καὶ κατευξάμενοι ἐπικατακοιμῶνται· τὸ δ' ἂν ἴδῃ ἐν τῇ ὄψι ἐνύπνιον, τούτῳ χρᾶται. πίστισι δὲ τοιῇσιδε χρέωνται. ἐκ τῆς χειρὸς διδοῖ πιεῖν καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς τοῦ ἑτέρου πίνει· ἢν δὲ μὴ ἔχωσι ὑγρὸν μηδέν, οἱ δὲ τῆς χαμᾶθεν σποδοῦ λαβόντες λείχουσι.

Νασαμῶσι δὲ προσόμουροί εἰσι Ψύλλοι. οὗτοι ἐξαπολώ- 173 λασι τρόπῳ τοιῷδε. ὁ νότος σφι πνέων ἄνεμος τὰ ἔλυτρα τῶν ὑδάτων ἐξηύηνε, ἡ δὲ χώρη σφι ἅπασα ἐντὸς ἐοῦσα τῆς Σύρτιος ἦν ἄνυδρος· οἱ δὲ βουλευσάμενοι κοινῷ λόγῳ ἐστρατεύοντο ἐπὶ τὸν νότον (λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες), καὶ ἐπείτε ἐγίνοντο ἐν τῇ ψάμμῳ, πνεύσας ὁ νότος κατέχωσέ σφεας. ἐξαπολομένων δὲ τούτων ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες.

Τούτων δὲ κατύπερθε πρὸς νότον ἄνεμον ἐν τῇ θηριώδεϊ 174 οἰκέουσι Γαράμαντες, οἳ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, καὶ οὔτε ὅπλον ἐκτέαται ἀρήιον οὐδὲν οὔτε ἀμύνεσθαι ἐπιστέαται. οὗτοι μὲν δὴ κατύπερθε οἰκέουσι 175 Νασαμώνων· τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης Μάκαι, οἳ λόφους κείρονται, τὸ μὲν μέσον τῶν τριχῶν ἀνιέντες αὔξεσθαι, τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κείροντες ἐν χροΐ, ἐς δὲ τὸν πόλεμον στρουθῶν καταγαίων δορὰς φορέουσι προβλήματα. διὰ δὲ αὐτῶν Κῖνυψ ποταμὸς ῥέων ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασύς ἴδῃσί ἐστι, ἐούσης τῆς ἄλλης τῆς προκατα-

6. - 13 Gellius XVI 11. — 6. Νασαμῶσι - Ψύλλοι Stephanus Byz. v. Ψύλλοι. — Photius ac Suidas v. ψύλλα. — 14. - 17 Eustathius Dion. 217. — 15. οἳ - 16 ὁμιλίην Stephanus Byz. v. Γαράμαντες

1. σίματα *B* ‖ ἐπικατακοιμῶνται *R*: ἐπικατακοιμέονται *P*, ἐπικατακοιμέωνται *z*, ἐπικοιμῶνται *AB*, ἐπικοιμέωνται *C*, ἐπικοιμέονται *d* ‖ ἴδῃ ἐν] ἴδοιεν *z* ‖ 2. ὄψει *L* ‖ τοῦτο *R* ‖ χρῶνται *z* ‖ τοιῇισδε *AB*, τοιῇσιδε *d*, τοιῇσι *CP*, τοίησι *R*, τοίῃσι *z* ‖ χρέονται *P* ‖ 3. ποιεῖν *R* ‖ 4. χαμᾶσθε *R*, χαμᾶθεν *d*, χαμόθεν *z* ‖ 6. νασαμῶσι *R*: νασάμωσι ‖ προσόμοροί *CR* ‖ 7. σφιν *AB* ‖ 8. ἐξηῦνεν *R* ‖ πᾶσα *CRz* ‖ 12. τουτέων *z* ‖ 13. νασαμῶνες *Rd*: νασάμωνες ‖ 14. τουτέων *z* ‖ θηριώδει *AB* ‖ 15. γαράβαντες *C* ‖ 16. ὁμιλίαν Steph. ‖ 17. ἐπιστέαται] οἴδασιν Eust. ‖ κατύπερθεν *Rd* ‖ 19. ἑσπέρην *R* ‖ 20. καὶ ἔνθεν om. *R* ‖ κείρονται *Pz* ‖ 21. φέρουσι *ABCd* ‖ 22. κίνυψ *L* ‖ 23. καλουμένου *z* ‖ 24. ὁ Χαρίτων - προκατα- om. *d*

λεχθείσης Λιβύης ψιλῆς· ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἐς αὐτὸν στ
176 διηκόσιοί εἰσι. Μακέων δὲ τούτων ἐχόμενοι Γινδᾶνές
τῶν αἱ γυναῖκες περισφύρια δερμάτων πολλὰ ἑκάστη φ
κατὰ τοιόνδε τι, ὡς λέγεται· κατ᾽ ἄνδρα ἕκαστον μιχθ
περισφύριον περιδέεται· ἣ δὲ ἂν πλεῖστα ἔχῃ, αὕτη ἀρ
177 δέδοκται εἶναι ὡς ὑπὸ πλείστων ἀνδρῶν φιληθεῖσα. ἀ
δὲ προέχουσαν ἐς τὸν πόντον τούτων τῶν Γινδάνων νέμο
Λωτοφάγοι, οἳ τὸν καρπὸν μοῦνον τοῦ λωτοῦ τρώγο
ζώουσι. ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπὸς ἐστὶ μέγαθος ὅσον τε
σχίνου. γλυκύτητα δὲ τοῦ φοίνικος τῷ καρπῷ προσείκ
ποιεῦνται δὲ ἐκ τοῦ καρποῦ τούτου οἱ Λωτοφάγοι καὶ ο
178 Λωτοφάγων δὲ τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες,
λωτῷ μὲν καὶ οὗτοι χρεώμενοι, ἀτὰρ ἧσσόν γε τῶν πρότ
λεχθέντων. κατήκουσι δὲ ἐπὶ ποταμὸν μέγαν τῷ οὔ
Τρίτων ἐστί· ἐκδιδοῖ δὲ οὗτος ἐς λίμνην μεγάλην Τριτω
ἐν δὲ αὐτῇ νῆσος ἔνι τῇ οὔνομα Φλά. ταύτην δὲ τὴν ν
179 Λακεδαιμονίοισί φασι λόγιον εἶναι κτίσαι. ἔστι δὲ καὶ
λόγος λεγόμενος. Ἰήσονα, ἐπείτε οἱ ἐξεργάσθη ὑπὸ
Πηλίῳ ἡ Ἀργώ, ἐσθέμενον ἐς αὐτὴν ἄλλην τε ἑκατόμ
καὶ δὴ καὶ τρίποδα χάλκεον περιπλώειν Πελοπόννησον,
λόμενον ἐς Δελφοὺς ἀπικέσθαι. καί μιν, ὡς πλέοντα γ
σθαι κατὰ Μαλέην, ὑπολαβεῖν ἄνεμον βορέην καὶ ἀποφ
πρὸς τὴν Λιβύην· πρὶν δὲ κατιδέσθαι γῆν, ἐν τοῖσι βρά
γενέσθαι λίμνης τῆς Τριτωνίδος. καί οἱ ἀπορέοντι τὴν

περὶ τῆς Τριτωνίδος λίμνης καὶ τοῦ τρίποδος ὃν ἐν αὐτῇ Ἰάσω
θηκεν τῷ Τρίτωνι

8. οἳ - 9 ζώουσι (Stephanus Byz. v. Γινδᾶνες). — 9. - 10 Eusta
Od. 1616. — 14. ἐπὶ - 15 Τριτωνίδα Stephanus Byz. v. Φίλα. — E
thius Dion. 267

2. τουτέων *AB* ‖ γίνδανές εἰσι *CPdz* ‖ 3. περὶ σφύρια *R* ‖ 5.
PR ‖ δὲ *ABd*: δ᾽ ‖ ἔχοι *z* ‖ 7. προσέχουσαν *R* ‖ Γινδάνων ἐχ
νέμονται Reiske ‖ 8. μόνον et ἐσθίοντες Steph. ‖ 9. ζωώουσιν *d*,
Steph. ‖ καρπός ἐστι *Ad*, καρπὸς ἔστι reliqui ‖ τε τῆς] τῆς τε *d*, τὸ τῆ
10. χίνου *B*[1] ‖ 12. τῷ om. *PRz* ‖ 13. χρεόμενοι *P* ‖ 14. ποταμ
μέγαν ᾧ Steph. ‖ 15. καὶ ἐκδιδοῖ δὲ *C* ‖ 16. Φίλα Steph. ‖ 17. λα
μόνιοι *Ppr.d* ‖ λόγον *R* ‖ ὅδε] ὧδε *B*, ὁ *d* ‖ 19. ἐσθέμενος *Apr.*
20. πελοπονήσου *d* ‖ 22. μελέην *R* ‖ βορῆν *ABd*, βορᾶν *C* ‖ 23. τρ
R, βράγχεσι *z* ‖ 24. τριτωνίτιδος *d* ‖ ἀπορρέοντι *B*

ν λόγος ἐστὶ φανῆναι Τρίτωνα καὶ κελεύειν τὸν Ἰήσονα ῷ δοῦναι τὸν τρίποδα, φάμενόν σφι καὶ τὸν πόρον δέξειν ιπήμονας ἀποστελέειν. πειθομένου δὲ τοῦ Ἰήσονος, δὴ τόν τε διέκπλοον τῶν βραχέων δεικνύναι τὸν Τρί- σφι καὶ τὸν τρίποδα θεῖναι ἐν τῷ ἑωυτοῦ ἱρῷ, ἐπιθεσπί- ι τε τῷ τρίποδι καὶ τοῖσι σὺν Ἰήσονι σημήναντα τὸν ι λόγον, ὡς ἐπεὰν τὸν τρίποδα κομίσηται τῶν ἐκγόνων ὸν ἐν τῇ Ἀργοῖ συμπλεόντων, τότε ἑκατὸν πόλιας οἰκῆ- ερὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην Ἑλληνίδας πᾶσαν εἶναι ἀνάγ- ταῦτα ἀκούσαντας τοὺς ἐπιχωρίους τῶν Λιβύων κρύψαι ρίποδα.

ούτων δὲ ἔχονται τῶν Μαχλύων Αὐσέες· οὗτοι δὲ καὶ 180
άχλυες πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι, τὸ μέσον ρι οὐρίζει ὁ Τρίτων. καὶ οἱ μὲν Μάχλυες τὰ ὀπίσω υσι τῆς κεφαλῆς, οἱ δὲ Αὐσέες τὰ ἔμπροσθε. ὁρτῇ δὲ σίῃ Ἀθηναίης αἱ παρθένοι αὐτῶν δίχα διαστᾶσαι μά- ι πρὸς ἀλλήλας λίθοισί τε καὶ ξύλοισι, τῷ αὐθιγενέι λέγουσαι τὰ πάτρια ἀποτελέειν, τὴν Ἀθηναίην καλέομεν. δὲ ἀποθνησκούσας τῶν παρθένων ἐκ τῶν τρωμάτων παρθένους καλέουσι. πρὶν δὲ ἀνεῖναι αὐτὰς μάχεσθαι, ποιεῦσι. κοινῇ παρθένον τὴν καλλιστεύουσαν ἑκάστοτε ήσαντες κυνέῃ τε Κορινθίῃ καὶ πανοπλίῃ Ἑλληνικῇ καὶ ρμα ἀναβιβάσαντες περιάγουσι τὴν λίμνην κύκλῳ. ὁτέ- δὲ τὸ πάλαι ἐκόσμεον τὰς παρθένους πρὶν ἤ σφι Ἕλλη-

περὶ τῆς ἀγομένης τῇ Ἀθηνᾷ ἑορτῆς

---

12. Stephanus Byz. v. Αὐσεῖς

φάμενός *dz* ‖ δείξειν *L* ‖ 3. ἀποστέλλειν *d* ‖ 4. βραγχέων *z* ‖ ιαι *B* ‖ 6. σημάναντα *R* ‖ 7. τῶν ἐγγόνων τις *AB*, πάντων τις ἐκγόνων 8. οἰκίσαι *d* ‖ 12. Αὐσέες Struve: αὐσεῖς *ds*. Steph., αὐσεῖ *R*, αὐσῆις αὐσῆς *C*, Αὐσῆς *z* ‖ 14. ὁ om. *C* ‖ 15. κομέουσι *Pz*: κομῶσι *ABR*, σι *Cd* ‖ αὐσεῖς *ds*, αὐσεῖ *R*, αὐσῆις *BP*, αὐσῆς *AC*, Αὐσῆς *z* ‖ ἔμπρο- *PRdz* ‖ ὁρτὴ δὲ ἐνιαυσίη Ἀθηναίης. *z* ‖ δ' *R* ‖ 17. ἀλλήλους *B*[1] ‖ νεῖ *ABR*, αὐθιγενέηι *C* ‖ 18. καλέουσι *PRz* ‖ 19. δ' *B* ‖ τῶν παρ- *ABCd*: παρθένους ‖ τρουμάτων *q*, τρωϋμάτων *z* ‖ 20. δ' ἀνεῖναι *Pz*, ἶναι *R* ‖ 21. ποιεῦσι κοινῇ. *ABCd* ‖ παρθένοι *R* ‖ 22. κυνῇ *L* ‖ ὴν λίμνην om. *R* ‖ ὁτέοις *R*

νας παροικισθῆναι, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, δοκέω δ' ὦν Αἰγυπ
ὅπλοισι κοσμέεσθαι αὐτάς· ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου καὶ τὴν ἀσ
καὶ τὸ κράνος φημὶ ἀπῖχθαι ἐς τοὺς Ἕλληνας. τὴν δὲ
ναίην φασὶ Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα καὶ τῆς Τριτω
λίμνης, καί μιν μεμφθεῖσάν τι τῷ πατρὶ δοῦναι ἑωυτὴ
Διί, τὸν δὲ Δία ἑωυτοῦ μιν ποιήσασθαι θυγατέρα τ
μὲν λέγουσι, μῖξιν δὲ ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιέονται,
συνοικέοντες κτηνηδόν τε μισγόμενοι. ἐπεὰν δὲ γυναι
παιδίον ἁδρὸν γένηται, συμφοιτέουσι ἐς τὠυτὸ οἱ ἄνδρες
τοῦ μηνός, καὶ τῷ ἂν οἴκῃ τῶν ἀνδρῶν τὸ παιδίον, το
παῖς νομίζεται.

181 Οὗτοι μὲν οἱ παραθαλάσσιοι τῶν νομάδων Λιβύων εἰ
ται, ὑπὲρ δὲ τούτων ἐς μεσόγαιαν ἡ θηριώδης ἐστὶ Λι
ὑπὲρ δὲ τῆς θηριώδεος ὀφρύη ψάμμης κατήκει, παρατείν
ἀπὸ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων ἐπ' Ἡρακλέας στήλας. ἐ
τῇ ὀφρύῃ ταύτῃ μάλιστα διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ ἁλός
τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους· ἐν κολωνοῖσι, καὶ ἐν κ
φῇσι ἑκάστου τοῦ κολωνοῦ ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ
ὕδωρ ψυχρὸν καὶ γλυκύ, περὶ δὲ αὐτὸ ἄνθρωποι οἰκέ
ἔσχατοι πρὸς τῆς ἐρήμου καὶ ὑπὲρ τῆς θηριώδεος, πρ
μὲν ἀπὸ Θηβέων διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ Ἀμμώνιοι, ἔχ
τὸ ἱρὸν ἀπὸ τοῦ Θηβαιέος Διός· καὶ γὰρ τὸ ἐν Θήβῃσι
καὶ πρότερον εἴρηταί μοι, κριοπρόσωπον τοῦ Διὸς τὤγα
ἐστι. τυγχάνει δὲ καὶ ἄλλο σφι ὕδωρ κρηναῖον ἐόν, τὸ
μὲν ὄρθρον γίνεται χλιαρόν, ἀγορῆς δὲ πληθυούσης ψυ

περὶ τῆς θηριώδους Λιβύης καὶ τῆς ψάμμου περὶ τῆς ἐν Ἀ
νίοις ἡλίου κρήνης

---

3. – 6 Eustathius Dion 267. — 12. idem Il. p. 234

1. εἶπαι *z* || δὲ *R* || 7. μῖξιν *AB*: μίξιν || δ' *AB* || 8. κτηνιδὸν
9. ἀνδρῶν *R* || συμφοιτέουσι *Pz*: συμφοιτῶσι *ABR*, συμφοιτέωσιν *C*
10. ἤκῃ *z* || 12. ἠρέαται *C* || 13. μεσόγεαν θηριώδης *R* || 14. ψ
PRdz. ψάμμου Dindorf || κατατείνουσα *ABC* || 15. θηβῶν *AB*[1], θη
CRz || αἰγυπτιαίων *C*, αἰγυπτίων *Rd* || ἡρακληΐας *z* || 18. τῶν κολ
z || ἀνακοντίζειν *R* || 21. θηβαίων *Rdz* || 23. τὸ ἄγαλμά *R* || 24.
ἔχει? || κυρηναῖον *d* || 25. ὄρθρου *R* || λιαρὸν *C* || πληθούσης *d*

, μεσαμβρίη τε ἐστὶ καὶ τὸ κάρτα γίνεται ψυχρόν·
ταῦτα δὲ ἄρδουσι τοὺς κήπους· ἀποκλινομένης δὲ τῆς
ης ὑπίεται τοῦ ψυχροῦ, ἐς ὃ δύεταί τε ὁ ἥλιος καὶ τὸ
γίνεται χλιαρόν· ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμὸν ἐς
ς νύκτας πελάζει, τηνικαῦτα δὲ ζέει ἀμβολάδην· παρέρ-
αί τε μέσαι νύκτες καὶ ψύχεται μέχρι ἐς ἠῶ. ἐπίκλησιν
ύτη ἡ κρήνη καλέεται ἡλίου.

Ιετὰ δὲ Ἀμμωνίους διὰ τῆς ὀφρύης τῆς ψάμμου δι' 182
ων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ κολωνός τε ἁλός ἐστι ὅμοιος τῷ
ωνίῳ καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι· τῷ
ώρῳ τούτῳ οὔνομα Αὐγιλά ἐστι. ἐς τοῦτον τὸν χῶρον
ισαμῶνες ὀπωριεῦντες τοὺς φοίνικας φοιτέουσι. ἀπὸ δὲ 183
λων διὰ δέκα ἡμερέων ἀλλέων ὁδοῦ ἕτερος ἁλὸς κολωνὸς
δωρ καὶ φοίνικες καρποφόροι πολλοί, κατά περ καὶ ἐν
ἑτέροισι· καὶ ἄνθρωποι οἰκέουσι ἐν αὐτῷ τοῖσι οὔνομα
μαντές ἐστι, ἔθνος μέγα ἰσχυρῶς, οἳ ἐπὶ τὸν ἅλα γῆν
ρέοντες οὕτω σπείρουσι. συντομώτατον δ' ἐστὶ ἐς τοὺς
φάγους, ἐκ τῶν τριήκοντα ἡμερέων ἐς αὐτοὺς ὁδός ἐστι·
ῖσι καὶ οἱ ὀπισθονόμοι βόες γίνονται· ὀπισθονόμοι δὲ διὰ
εἰσί. τὰ κέρεα ἔχουσι κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθε· διὰ
ὀπίσω ἀναχωρέοντες νέμονται· ἐς γὰρ τὸ ἔμπροσθε
οἷοί τε εἰσὶ προεμβαλλόντων ἐς τὴν γῆν τῶν κερέων.
δὲ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ τοῦτο καὶ

περὶ τῶν ὀπισθονόμων βοῶν

5. Eustathius Il. p. 1241. — Λέξεις. — 7. Eustathius Dion. 211. —
ὀπωριεῦντες – φοιτέουσι Lexicon Vindob. p. 135

μεσαμβρίης *R* ‖ τέ ἐστι *PRz*: δέ ἐστι ‖ 3. ἐσοῦ *AB*, ἐς οὗ ceteri ‖ τε
‖ 4. λιαρόν *C* ‖ ἐπεὶ *R* ‖ ἐς om. *R* ‖ 5. πελαγίζει *Pz* ‖ 6. μέχρις
ἠῶ *C* ‖ 7. δὲ om. *d* ‖ 8. τῆς ὀφρύος *d*, om. *R* ‖ 9. ἀλέων
ἄλλός ἐστι *ABd*, ἄλλος ἐστὶ *C* ‖ ὁμοῖος *CPdz* ‖ 11. αἴγιλα *Pz* ‖
σαμῶνες *R*: νασάμωνες ‖ φοιτέουσι *Pz*: φοιτῶσι *ABR*, Lex. Vind.,
σι *Cd* ‖ 13. αὐγιλέων *R*, αἰγίλων *Pz* ‖ ἄλλων *R* ‖ ἄλλος *AB*[1]*Cd* ‖
αὐτῷ τοῖσι om. *Apr.* ‖ 16. γαράμοντές *B*, γαράβαντες *R* ‖ ἔστιν
ν *d* ‖ 17. ἐπιφερέοντες *R* ‖ οὕτως *d* ‖ δέ ἐστι *ABd* ‖ 19. ἐν
σι? ‖ καὶ om. *d* ‖ bis ὀπισθόνομοι *d* ‖ 20. ἔμπροσθεν *PRdz* ‖ διὰ
δὲ ὀπίσω ἐξαναχωρέοντες *R* ‖ 21. ἔμπροσθε *C*: ἔμπροσθεν ‖ 22. τέ
‖ προεμβαλόντων *Cd* ‖ τὴν om. *R*

τὸ δέρμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρῖψιν. οἱ Γαράμαντες δὴ οὗτοι τοὺς τρωγλοδύτας Αἰθίοπας θηρεύουσι τοῖσι τεθρίπποισι· οἱ γὰρ τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχιστοι ἀνθρώπων πάντων εἰσὶ τῶν ἡμεῖς πέρι λόγους ἀποφερομένους ἀκούομεν. σιτέονται δὲ οἱ τρωγλοδύται ὄφις καὶ σαύρους καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἑρπετῶν· γλῶσσαν δὲ οὐδεμιῇ ἄλλῃ παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ τετρίγασι κατά περ αἱ νυκτερίδες.

184 Ἀπὸ δὲ Γαραμάντων δι᾽ ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ ἄλλος ἁλός τε κολωνὸς καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι τοῖσι οὔνομά ἐστι Ἀτάραντες, οἳ ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· ἀλέσι μὲν γάρ σφι ἐστὶ Ἀτάραντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν οὔνομα οὐδὲν κέεται. οὗτοι τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται καὶ πρὸς τούτοισι πάντα τὰ αἰσχρὰ λοιδορέονται, ὅτι σφέας καίων ἐπιτρίβει, αὐτούς τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν χώρην αὐτῶν. μετὰ δὲ δι᾽ ἀλλέων δέκα ἡμερέων ἄλλος κολωνὸς ἁλὸς καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι. ἔχεται δὲ τοῦ ἁλὸς τούτου ὄρος τῷ οὔνομά ἐστι Ἄτλας· ἔστι δὲ στεινὸν καὶ κυκλοτερὲς πάντῃ, ὑψηλὸν δὲ οὕτω δή τι λέγεται ὡς τὰς κορυφὰς αὐτοῦ οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι· οὐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπειν νέφεα οὔτε θέρεος οὔτε χειμῶνος. τοῦτο τὸν κίονα τοῦ οὐρανοῦ λέγουσι οἱ ἐπιχώριοι εἶναι. ἐπὶ τούτου τοῦ ὄρεος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπώνυμοι ἐγένοντο· καλέονται γὰρ δὴ Ἄτλαντες. λέγονται δὲ οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι οὔτε ἐνύπνια ὁρᾶν.

---

3. - 7 Eustathius Dion. 180. — 8. - 25 ibidem 66. — 10 sq. (Pomponius Mela I 42. Nicolaus Damascenus apud Stobaeum flor. XLIV 41.) — 24. Pausanias I 33, 5. Stephanus Byz. v. Ἄτλαντες

1. τρίψιν *Cdz* ‖ γαράβαντες *R* ‖ δὲ *CPz* ‖ 2. τρωγοδύτας *A*¹*B*¹ 3. τρωγοδύται *A*¹*B*¹, τρωγλοδῦται *R* ‖ 4. περι *A*, περὶ *B*, om. *R* ‖ 5. τρωγοδύται *A*¹*B*, τρωγλοδῦται *R* ‖ ὄφεις *R* ‖ σαύρας *P*ᵐ *R*. Eust. ‖ 6. παρομοίη *R* ‖ 7. τετρύγασι *sz* ‖ 8. γαραβάτων *R* ‖ 10. Ἀτάραντες Salmasius e Rhiano apud Steph. Byz.: ἄτλαντες *L* ac Mela. Ἀφάραντες Nicol. ‖ 11. ἀλέσι *R* ‖ 12. ἄτλαντες *L* ‖ αὐτέων *z* ‖ 13. ὑπερβαλλόντως Eust. ‖ καταρέονται *C* ‖ 14. ἐσχρὰ *BR* ‖ λοιδοροῦνται *R* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ 16. ἄλλων *R* ‖ ἡμερέων] ἡμερέων ὁδοῦ *CPz* ‖ 18. οὖρος *CPdz* ‖ ἐστι om. *PRz* ‖ 19. ... om. *ABCd* ‖ 21. ἀπολείπει *PRdz*, ἐπιλείπειν Eust. ‖ θέρος *R* ‖ τοῦτον *C* ‖ τὸν om. *qz* ‖ 23. οὔρεος *CPdz* ‖ 24. δὴ om. *ABCd* ‖ 25. οὔτ' *AB* ... ἐνύπνιον *d*

Μέχρι μὲν δὴ τῶν Ἀτλάντων τούτων ἔχω τὰ οὐνόματα 185
τῶν ἐν τῇ ὀφρύῃ κατοικημένων καταλέξαι, τὸ δ' ἀπὸ τούτων
οὐκέτι. διήκει δ' ὦν ἡ ὀφρύη μέχρι Ἡρακλέων στηλέων
καὶ τὸ ἔξω τουτέων. ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ διὰ
δέκα ἡμερέων ὁδοῦ καὶ ἄνθρωποι οἰκέοντες. τὰ δὲ οἰκία
τούτοισι πᾶσι ἐκ τῶν ἁλίνων χόνδρων οἰκοδομέαται. ταῦτα
γὰρ ἤδη τῆς Λιβύης ἄνομβρά ἐστι· οὐ γὰρ ἂν ἠδυνέατο
μένειν οἱ τοῖχοι ἐόντες ἅλινοι, εἰ ὗε. ὁ δὲ ἃλς αὐτόθι καὶ
λευκὸς καὶ πορφύρεος τὸ εἶδος ὀρύσσεται. ὑπὲρ δὲ τῆς
ὀφρύης ταύτης τὸ πρὸς νότου καὶ ἐς μεσόγαιαν τῆς Λιβύης
ἔρημος καὶ ἄνυδρος καὶ ἄθηρος καὶ ἄνομβρος καὶ ἄξυλός ἐστι
ἡ χώρη, καὶ ἰκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ οὐδέν.

Οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης ἀπ' Αἰγύπτου 186
νομάδες εἰσὶ κρεοφάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Λίβυες, καὶ
θηλέων τε βοῶν οὔτι γευόμενοι, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι,
καὶ ὗς οὐ τρέφοντες. βοῶν μέν νυν θηλέων οὐδ' αἱ Κυρη-
ναίων γυναῖκες δικαιεῦσι πατέεσθαι διὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ Ἶσιν,
ἀλλὰ καὶ νηστηίας αὐτῇ καὶ ὁρτὰς ἐπιτελέουσι· αἱ δὲ τῶν
Βαρκαίων γυναῖκες οὐδὲ ὑῶν πρὸς τῇσι βουσὶ γεύονται.
ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἔχει. τὸ δὲ πρὸς ἑσπέρης τῆς Τριτω- 187
νίδος λίμνης οὐκέτι νομάδες εἰσὶ Λίβυες οὐδὲ νόμοισι τοῖσι
αὐτοῖσι χρεώμενοι, οὐδὲ κατὰ τὰ παιδία ποιεῦντες οἷόν τι καὶ
οἱ νομάδες ἐώθασι ποιέειν. οἱ γὰρ δὴ τῶν Λιβύων νομάδες,
εἰ μὲν πάντες, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως τοῦτο εἰπεῖν, ποιεῦσι δὲ
αὐτῶν συχνοὶ τοιάδε. τῶν παιδίων τῶν σφετέρων, ἐπεὰν
τετραέτεα γένηται, οἴσπῃ προβάτων καίουσι τὰς ἐν τῇσι

ὅτι οἱ Λίβυες τὰς φλέβας τῆς κεφαλῆς καίουσιν

---

26. Λέξεις

2. ὀφρύι *Pd* ‖ δὲ *R* ‖ 3. ἡρακληΐων *z* ‖ 4. ἔστι] ἐν *R* ‖ 7. ἂν om. *Rz* ‖ ἠδυναίατο *z* ‖ 10. πρὸς νότον καὶ μεσόγαιαν *PRz* ‖ 11. ἐρῆμος *CP* ‖ 14. κρεωφάγοι *d* ‖ 15. θηλεῶν *PR* ‖ ὅτι *C*, οὗτοι *z* ‖ 16. οὐδὲ *R* ‖ 17. ἅπτεσθαι *ABCd* ‖ 18. ἀλλὰ om. *d* ‖ νηστείας *L* ‖ ἐπιτηδεύουσι *Rz* et *Ppr.* ut videtur ‖ 19. βαρκέων *B* ‖ 20. οὕτως *R* ‖ τὰ *C* ‖ 21. οὐκ ἔστι *R* ‖ 22. χρεόμενοι *P* ‖ πεδία *B* ‖ 23. εἰώθασι *ABCd* ‖ 24. τοῦτο ἀτρεκέως *R* ‖ εἶπαι *z* ‖ 26. γένωνται *C* ‖ οἴσπηι *ABCpr.d.* (gloss.): οἰσύπῃ

κορυφῇσι φλέβας, μετεξέτεροι δὲ αὐτῶν τὰς ἐν τοῖσι κροτά-
φοισι, τοῦδε εἵνεκα ὡς μή σφεας ἐς τὸν πάντα χρόνον καταρ-
ρέον φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς δηλέηται. καὶ διὰ τοῦτό σφεα
λέγουσι εἶναι ὑγιηροτάτους. εἰσὶ γὰρ ὡς ἀληθέως οἱ Λίβυε
ἀνθρώπων πάντων ὑγιηρότατοι τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· εἰ μὲν διὰ
τοῦτο, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν, ὑγιηρότατοι δ᾽ ὦν εἰσί. ἢ
δὲ καίουσι τὰ παιδία σπασμὸς ἐπιγένηται, ἐξεύρηταί σφ
ἄκος· τράγου γὰρ οὖρον σπείσαντες ῥύονταί σφεα. λέγω δ
τὰ λέγουσι αὐτοὶ Λίβυες.

188 Θυσίαι δὲ τοῖσι νομάσι εἰσὶ αἵδε. ἐπεὰν τοῦ ὠτὸς ἀπάρ-
ξωνται τοῦ κτήνεος, ῥιπτέουσι ὑπὲρ τὸν δόμον, τοῦτο δ
ποιήσαντες ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτοῦ. θύουσι δὲ ἡλίῳ
καὶ σελήνῃ μούνοισι. τούτοισι μέν νυν πάντες Λίβυες θύουσι
ἀτὰρ οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην νέμοντες τῇ Ἀθηναί
189 μάλιστα, μετὰ δὲ τῷ Τρίτωνι καὶ τῷ Ποσειδέωνι. τὴ
δὲ ἄρα ἐσθῆτα καὶ τὰς αἰγίδας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθη
ναίης ἐκ τῶν Λιβυσσέων ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες· πλὴν γὰ
ἢ ὅτι σκυτίνη ἡ ἐσθὴς τῶν Λιβυσσέων ἐστὶ καὶ οἱ θύσανο
οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇσι οὐκ ὄφιές εἰσι ἀλλὰ ἱμάντινοι, τ
γε ἄλλα πάντα κατὰ τὠυτὸ ἔσταλται. καὶ δὴ καὶ τὸ οὔνομ
κατηγορέει ὅτι ἐκ Λιβύης ἥκει ἡ στολὴ τῶν Παλλαδίων
αἰγέας γὰρ περιβάλλονται ψιλὰς περὶ τὴν ἐσθῆτα θυσανωτὰ
αἱ Λίβυσσαι κεχριμένας ἐρευθεδάνῳ, ἐκ δὲ τῶν αἰγέων του

περὶ τῶν παρὰ Λίβυσι θυσιῶν

---

12. Eustathius Dion. 185. — 14 sq. idem Il. p. 1265. — 15. τὴν
19 ἱμάντινοι ibidem p. 603. — 19. Λέξεις — 21. ὅτι - p. 455, 1 μετω
νόμασαν Eustathius Il. p. 603. — 22. Harpocratio v. αἰγίς

1. κορυφοῖσι *C* ‖ αὐτέων z ‖ τῇσι *C* ‖ 3. δήλεται *R*, δηλῆται ceteri
4. ὑγικροτάτους *R* ‖ ἀληθῶς *ABC*, ἀληθῆ *d* ‖ οἱ om. *ABCd* ‖ 5. ὑγικρό
τατοι *R* ‖ 6. εἶπαι z ‖ ὑγροκότατοι *R* ‖ 7. καίωσι *P* ‖ 8. γὰρ om. *C*
σφεα *PR*: σφεας ‖ 10. αἶδε *ABR* ‖ 11. τὸν] τῶν *B*[1] ‖ δρόμον *C*. δόμ
Reiske ‖ 17. ἐκ - 18 ἐσθὴς om. *B* ‖ λιβυσέων *R* ‖ ἐποιήσαντο - 18 Λιβυσ
σέων om. *d* ‖ 18. ἢ om. z, γὰρ ἢ om. Eust. ‖ λιβυσέων *AB* ‖ 19.
ABCd ‖ αὐτῇσι] αὐτῆι εισι *ABC*, αὐτοὶ εἰσὶν *d*, om. Eust. ‖ ἱμάντινοι
20. ἄλλα om. *R* ‖ τά γε correxi: τὰ δὲ ‖ 20. τοὔνομα z ‖ 22. αἰγίδας z
θυσανωτοὺς Eust. ‖ 23. λίβυες *d* ‖ κεχρισμένας *A*. Eust.

αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν. δοκέει δ' ἔμοιγε
λολυγὴ ἐν ἱροῖσι ἐνθαῦτα πρῶτον γενέσθαι· κάρτα γὰρ
ῃ χρέωνται καλῶς αἱ Λίβυσσαι. καὶ τέσσερας ἵππους
γνύναι παρὰ Λιβύων οἱ Ἕλληνες μεμαθήκασι. θάπτουσι 190
ὺς ἀποθνήσκοντας οἱ νομάδες κατά περ οἱ Ἕλληνες,
Νασαμώνων· οὗτοι δὲ κατημένους θάπτουσι, φυλάσ-
ς, ἐπεὰν ἀπίῃ τὴν ψυχήν, ὅκως μιν κατίσουσι μηδὲ
ς ἀποθανέεται. οἰκήματα δὲ σύμπηκτα ἐξ ἀνθερίκων
μένων περὶ σχοίνους ἐστί, καὶ ταῦτα περιφορητά. νό-
μὲν τοιούτοισι οὗτοι χρέωνται.
Τὸ δὲ πρὸς ἑσπέρης τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ Αὐσέων 191
ται ἀροτῆρες ἤδη Λίβυες καὶ οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι,
οὔνομα κέεται Μάξυες· οἳ τὰ ἐπὶ δεξιὰ τῶν κεφαλέων
ωσι τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ κείρουσι, τὸ δὲ σῶμα χρίονται
. φασὶ δὲ οὗτοι εἶναι τῶν ἐκ Τροίης ἀνδρῶν. ἡ δὲ
αὕτη τε καὶ ἡ λοιπὴ τῆς Λιβύης ἡ πρὸς ἑσπέρην
ῷ θηριωδεστέρη τε καὶ δασυτέρη ἐστὶ τῆς τῶν νομάδων
ς. ἡ μὲν γὰρ δὴ πρὸς τὴν ἠῶ τῆς Λιβύης, τὴν οἱ
δες νέμουσι, ἐστὶ ταπεινή τε καὶ ψαμμώδης μέχρι τοῦ
ωνος ποταμοῦ, ἡ δὲ ἀπὸ τούτου τὸ πρὸς ἑσπέρην ἡ τῶν
ήρων ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης· καὶ γὰρ
ριες οἱ ὑπερμεγάθεες καὶ οἱ λέοντες κατὰ τούτους εἰσὶ
ἐλέφαντές τε καὶ ἄρκτοι καὶ ἀσπίδες τε καὶ ὄνοι οἱ τὰ
ἔχοντες καὶ οἱ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι

περὶ τῶν ἐν τοῖς νομάσι Λίβυσι διαφόρων καὶ θηρίων

1. δοκέει - 3 Λίβυσσαι Eustathius Il. p. 643. — 3 sq. idem Dion.
. Il. p. 707. — 8. Λέξεις. — 9. Λέξεις

δ' ἔμοιγε *B*, δέ μοι γε *C* ‖ 2. καὶ ἡ Eust. ‖ ἐπὶ ἱροῖσι *R*, ἐπὶ τῶν
Eust. ‖ πρῶτα *R* ‖ 3. ταύτῃ χρέονται *P*, χρέωνται ταύτῃ *d* ‖ καλῶς
. Eust. ‖ Λίβυσσαι] λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς *R* ‖ τέσσαρας *R* ‖
ευγνύμεναι *d*, ζευγνύναι *Pz*. Eust. ‖ 7. κατίσουσι *P*: κατήσουσι *z*,
σι ceteri ‖ 8. δὲ] δέ σφι? ‖ 9. ἐνερμένων *Pz*, ἀνερμένων *R* ‖ 10. χρέον-
‖ 11. ἑσπέρην *z* ‖ 12. ἤδη] οἱ δὲ *R* ‖ 13. μάζυες *d* ‖ ἐπιδεξιὰ *CPz*,
ιὰ *R* ‖ 14. κομῶσι *R* ‖ ἐπαριστερὰ *CPz* ‖ μιλτῷ χρίονται *PRz*
πέρης *PR* ‖ 21. ὀρινὴ *R* ‖ 23. τε] δὲ *R* ‖ καὶ οἱ ἄρκτοι καὶ οἱ ἀσπίδες *d* ‖
οἱ - p. 456, 1 ἔχοντες om. *d* ‖ καὶ οἱ] καὶ *R* ‖ καὶ οἱ ἀκέφαλοι om. *PRz*

στήθεσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπ
Λιβύων, καὶ οἱ ἄγριοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἄγριαι καὶ ἄλλα
192 πλήθεϊ πολλὰ θηρία ἀκατάψευστα. κατὰ τοὺς νομάδας δ
ἐστι τούτων οὐδέν, ἀλλ' ἄλλα τοιάδε, πύγαργοι καὶ ζορκάδε
καὶ βουβάλιες καὶ ὄνοι, οὐκ οἱ τὰ κέρεα ἔχοντες ἀλλ' ἄλλο
ἄποτοι (οὐ γὰρ δὴ πίνουσι), καὶ ὄρυες, τῶν τὰ κέρεα τοῖσ
φοίνιξι οἱ πήχεες ποιεῦνται (μέγαθος δὲ τὸ θηρίον τοῦτο κατ
βοῦν ἐστι), καὶ βασσάρια καὶ ὕαιναι καὶ ὕστριχες καὶ κριο
ἄγριοι καὶ δίκτυες καὶ θῶες καὶ πάνθηρες καὶ βόρυες, κα
κροκόδειλοι ὅσον τε τριπήχεες χερσαῖοι, τῇσι σαύρῃσι ἐμφε
ρέστατοι, καὶ στρουθοὶ κατάγαιοι, καὶ ὄφιες σμικροί, κέρας ἓ
ἕκαστος ἔχοντες· ταῦτά τε δὴ αὐτόθι ἐστὶ θηρία καὶ τά πε
τῇ ἄλλῃ, πλὴν ἐλάφου τε καὶ ὑὸς ἀγρίου· ἔλαφος δὲ καὶ ὗ
ἄγριος ἐν Λιβύῃ πάμπαν οὐκ ἔστι. μυῶν δὲ γένεα τριξ
αὐτόθι ἐστί· οἱ μὲν δίποδες καλέονται, οἱ δὲ ζεγέριες (τὸ δ
οὔνομα τοῦτο ἐστὶ μὲν Λιβυστικόν, δύναται δὲ κατ' Ἑλλάδ
γλῶσσαν βουνοί), οἱ δὲ ἐχινέες. εἰσὶ δὲ καὶ γαλαῖ ἐν τ
σιλφίῳ γινόμεναι τῇσι Ταρτησσίῃσι ὁμοιόταται. τοσαῦτ
μέν νυν θηρία ἡ τῶν νομάδων Λιβύων γῆ ἔχει, ὅσον ἡμε
ἱστορέοντες ἐπὶ μακρότατον οἷοί τε ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι.
193 Μαξύων δὲ Λιβύων Ζαύηκες ἔχονται, τοῖσι αἱ γυναῖκε
194 ἡνιοχεῦσι τὰ ἅρματα ἐς τὸν πόλεμον. τούτων δὲ Γύζαντε
ἔχονται, ἐν τοῖσι μέλι πολλὸν μὲν μέλισσαι κατεργάζοντα

περὶ τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Λιβύῃ παραδόξων θηρίων καὶ κυνοκεφάλων κ
ἀκεφάλων καὶ ἀγρίων ἀνθρώπων

8. Bachmanni Anecd. I 179. Etymol. M. p. 191. Suidas v. βάσσ
ρος. — 13. (Aristoteles hist. anim. VIII 28 p. 606a). Eustathius Dio
175. — 21. Stephanus Byz. v. Ζαύηκες. — 22. idem v. Βύζαντ
Γύζαντες

1. λέγεται *dz* || γε om. *R* || 2. οἱ om. *Pz* || 3. πλήθει *P*, πλήθ
ABd || ἀκατάψαυστα *d* || 4. τουτέων *z* || ἀλλὰ ἄλλα *Rd* || τάδε *PRz*
πύγαρμοι *d* || δορκέες *R* || 6. τὰ] κατὰ *PRz* || 8. βασάρια *R*. (βάσσαρ
testim.) || 10. ἐμφερέστατα *AB* || 11. μικροὶ *L* || 12. ταῦτα δὲ δὴ *R*
τά περ Struve: ἄλλα *P*, ἅπερ ceteri || 13. τε om. *ABCd* || ἀγρίοι *ABpr*
15. ζευγέριες *C* || 16. λιβυστικὸν *ABCo*: λιβυστῖνον *s*, λιβυκὸν reliqui || κατ
C || 17. ἐγῖνες *PRz* || γαλαὶ *d* || 18. γενόμεναι *z* || ὁμοιότηται *C* || 20. οἶ
C || τ' *ABC* || 21. ζάβυκες *R* || 22. τούτων – 23 πολλὸν om. *Rpr*. || ζύ
γαντες *PRz* || 23. μὲν πολλὸν *PRz*

λῷ δ' ἔτι πλέον λέγεται δημιοεργοὺς ἄνδρας ποιέειν.
τοῦνται δ' ὦν πάντες οὗτοι καὶ πιθηκοφαγέουσι· οἱ δὲ
ἄφθονοι ὅσοι ἐν τοῖσι ὄρεσι γίνονται. κατὰ τούτους δὲ 195
υσι Καρχηδόνιοι κέεσθαι νῆσον τῇ οὔνομα εἶναι Κύραυιν,
ος μὲν διηκοσίων σταδίων, πλάτος δὲ στεινήν, διαβατὸν
ῆς ἠπείρου, ἐλαιέων τε μεστὴν καὶ ἀμπέλων. λίμνην δὲ
ιὐτῇ εἶναι, ἐκ τῆς αἱ παρθένοι τῶν ἐπιχωρίων πτεροῖσι
θων κεχριμένοισι πίσσῃ ἐκ τῆς ἰλύος ψῆγμα ἀναφέρουσι
σοῦ. ταῦτα εἰ μὲν ἔστι ἀληθέως οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται
ρω· εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅκου καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης καὶ
τος πίσσαν ἀναφερομένην αὐτὸς ἐγὼ ὥρων. εἰσὶ μὲν καὶ
ίνες αἱ λίμναι αὐτόθι, ἡ δ' ὦν μεγίστη αὐτέων ἑβδομή-
α ποδῶν πάντῃ, βάθος δὲ διόργυιός ἐστι. ἐς ταύτην
ὸν κατιεῖσι ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες καὶ ἔπειτα
ρέρουσι τῇ μυρσίνῃ πίσσαν, ὀδμὴν μὲν ἔχουσαν ἀσφάλ-
τὰ δ' ἄλλα τῆς Πιερικῆς πίσσης ἀμείνω. ἐσχέουσι δὲ
άκκον ὀρωρυγμένον ἀγχοῦ τῆς λίμνης· ἐπεὰν δὲ ἀθροί-
ι συχνήν, οὕτω ἐς τοὺς ἀμφορέας ἐκ τοῦ λάκκου κατα-
σι. ὅ τι δ' ἂν ἐσπέσῃ ἐς τὴν λίμνην, ὑπὸ γῆν ἰὸν ἀνα-
εται ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἡ δὲ ἀπέχει ὡς τέσσερα στάδια
τῆς λίμνης. οὕτω ὦν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ
ῃ κειμένης οἰκότα ἐστὶ ἀληθείῃ.
Λέγουσι δὲ καὶ τάδε Καρχηδόνιοι. εἶναι τῆς Λιβύης 196
όν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἡρακλέων στηλέων κατοικη-

περὶ τῆς χρυσοφόρου λίμνης   περὶ τῆς ἐν Ζακύνθῳ πισσοφόρου λίμνης

---

4. Stephanus Byz. v. Κύραυνις. — 23 sqq. Eustathius Dion. 752

δὲ d ‖ λέγονται R ‖ δημιουργοὺς L ‖ ποιέειν] κ' ἀλέειν Ct ‖ δὲ
‖ 3. ὄρεσι AB : οὔρεσι ‖ 4. κεῖσθαι ABR ‖ κύραυιν PR : κυραύην
d, Κύρανιν z. κυραυνίς (?) κυραυίς καραύβίς Steph. codd. ‖ 6. ἐλαιῶν
λιμένα δὲ R, λίμνην τε d ‖ 7. αἱ om. ABCd ‖ 8. πίσῃ C ‖ 10. ὄκε
11. ὥρεων C, ὥρεον Pdz ‖ μὲν] μὲν γὰρ d ‖ 12. αὐτῶν R ‖
ίσαν C ‖ 16. πίσης C ‖ ἔχουσι C ‖ 17. ὀρυγμένον d ‖ 18. οὕτως
‖ 19. ἐσπέσοι z ‖ 20. τέσσαρα R ‖ 21. τὰ] τὸ R ‖ 22. εἰκότα sz ‖
ίῃ z ‖ 24. ἐξ B^1 ‖ ἡρακληΐων z

μένους· ἐς τοὺς ἐπεὰν ἀπίκωνται καὶ ἐξέλωνται τὰ φορτία,
θέντες αὐτὰ ἐπεξῆς παρὰ τὴν κυματώγην, ἐσβάντες ἐς τὰ
πλοῖα τύφειν καπνόν. τοὺς δ' ἐπιχωρίους ἰδομένους τὸν
καπνὸν ἰέναι ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ἔπειτα ἀντὶ τῶν φορτίων
χρυσὸν τιθέναι καὶ ἐξαναχωρέειν πρόσω ἀπὸ τῶν φορτίων.
τοὺς δὲ Καρχηδονίους ἐκβάντας σκέπτεσθαι, καὶ ἢν μὲν φαί-
νηταί σφι ἄξιος ὁ χρυσὸς τῶν φορτίων, ἀνελόμενοι ἀπαλλάσ-
σονται, ἢν δὲ μὴ ἄξιος, ἐσβάντες ὀπίσω ἐς τὰ πλοῖα κατέαται
οἱ δὲ προσελθόντες ἄλλον πρὸς ὧν ἔθηκαν χρυσόν, ἐς ὃ ἂν
πείθωσι. ἀδικέειν δὲ οὐδετέρους· οὔτε γὰρ αὐτοὺς τοῦ χρυ-
σοῦ ἅπτεσθαι πρὶν ἄν σφι ἀπισωθῇ τῇ ἀξίῃ τῶν φορτίων
οὔτ' ἐκείνους τῶν φορτίων ἅπτεσθαι πρότερον ἢ αὐτοὶ τ
χρυσίον λάβωσι.

197 Οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι, κα
τούτων οἱ πολλοὶ βασιλέος τοῦ Μήδων οὔτε τι νῦν οὔτε τότ
ἐφρόντιζον οὐδέν. τόσον δὲ ἔτι ἔχω εἰπεῖν περὶ τῆς χώρη
ταύτης, ὅτι τέσσερα ἔθνεα νέμεται αὐτὴν καὶ οὐ πλέω τού-
των, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, καὶ τὰ μὲν δύο αὐτόχθονα τῶν ἐθνέω
τὰ δὲ δύο οὔ, Λίβυες μὲν καὶ Αἰθίοπες αὐτόχθονες, οἱ μὲ
τὰ πρὸς βορέω οἱ δὲ τὰ πρὸς νότου τῆς Λιβύης οἰκέοντε
Φοίνικες δὲ καὶ Ἕλληνες ἐπήλυδες.

198 Δοκέει δέ μοι οὐδ' ἀρετὴν εἶναί τις ἡ Λιβύη σπουδαί
ὥστε ἢ Ἀσίῃ ἢ Εὐρώπῃ παραβληθῆναι, πλὴν Κίνυπος μού-
νης· τὸ γὰρ δὴ αὐτὸ οὔνομα ἡ γῆ τῷ ποταμῷ ἔχει. αὐτ

περὶ τῆς Εὐεσπεριτῶν γῆς καὶ τῆς Κίνυπος

---

2. Eustathius Od. p. 1540. Λέξεις

2. ἐπ' ἐξῆς *R*, ὑπεξῆς *d*, ἐφεξῆς *z* ‖ κυματώγην *ABCz*. gloss.: κυματωγ
Pdz. Eust., κυματογήν *R* ‖ 3. δὲ *R* ‖ 6. ἐσβάντας *Ppr.R* ‖ σκέψασθ
qz ‖ μὲν om. *R* ‖ 7. σφιν *AB* ‖ ἀπελόμενοι *ABC* ‖ 8. μή] μὴ ε
ABCd ‖ ἐς τὰ πλοῖα ὀπίσω *ABd* ‖ καθέαται *R* ‖ 9. ἄλλο et χρυσίον *R*
προσῶν ἔθηκαν *P*, προσανέθηκαν *d* ‖ ἐσοῦ *AB*, ἐς οὗ reliqui ‖ 10. αὐτοῦ *B*
'nonne αὐτοί?' Bekker ‖ χρυσίου *R* ‖ 11. ἀπισωθείη *z* ‖ ἀξίοι *R*
12. οὔτε *Acorr*. ‖ ἐκείνους τῶν φορτίων ἅ(πτεσθαι) om. *A*[t] ‖ κείνους *A*[m]
15. τουτέων *z* ‖ βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ τοῦ] τῶν *d* ‖ 16. τόσον δὲ *C*
τοσόνδε *AB*, τοσόνδε δὲ *d*, τοσοῦτον δὲ *PRz* ‖ 17. τέσσαρα *CR* ‖ ταύτ
ABCd ‖ 18. ὅσων *d* ‖ ἴσμεν *ABCd* ‖ 22. οὐδὲ *d* ‖ ἡ] ἢν *R* ‖ 23. κίν
πος *d* ‖ 24. αὐτοῦ *C*

μοίῃ τῇ ἀρίστῃ γέων Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν οὐδὲ οὐδὲν τῇ ἄλλῃ Λιβύῃ. μελάγγαιός τε γάρ ἐστι καὶ ρος πίδαξι, καὶ οὔτε αὐχμοῦ φροντίζουσα οὐδὲν οὔτε ρον πλέω πιοῦσα δεδήληται· ὕεται γὰρ δὴ ταῦτα τῆς ύης. τῶν δὲ ἐκφορίων τοῦ καρποῦ ταὐτὰ μέτρα τῇ Βα-νίῃ γῇ κατίσταται. ἀγαθὴ δὲ γῆ καὶ τὴν Εὐεσπερῖται νται· ἐπ' ἑκατοστὰ γάρ, ἐπεὰν αὐτὴ ἑωυτῆς ἄριστα ῃ, ἐκφέρει, ἡ δὲ ἐν τῇ Κίνυπι ἐπὶ τριηκόσια. ἔχει δὲ 199
ἡ Κυρηναίη χώρη, ἐοῦσα ὑψηλοτάτη ταύτης τῆς Λιβύης οἱ νομάδες νέμονται, τρεῖς ὥρας ἐν ἑωυτῇ ἀξίας θώυμα- πρῶτα μὲν γὰρ τὰ παραθαλάσσια τῶν καρπῶν ὀργᾷ σθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι· τούτων τε δὴ συγκεκομισμένων πὲρ τῶν θαλασσιδίων χώρων τὰ μέσα ὀργᾷ συγκομί-αι, τὰ βουνοὺς καλέουσι· συγκεκόμισταί τε οὗτος ὁ μέσος ὸς καὶ ὁ ἐν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς πεπαίνεταί τε καὶ ί, ὥστε ἐκπέποταί τε καὶ καταβέβρωται ὁ πρῶτος καρπὸς ὁ τελευταῖος συμπαραγίνεται. οὕτω ἐπ' ὀκτὼ μῆνας ηναίους ὀπώρη ἐπέχει. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον σθω.

Οἱ δὲ Φερετίμης τιμωροὶ Πέρσαι ἐπείτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου 200
λέντες ὑπὸ Ἀρυάνδεω ἀπίκατο ἐς τὴν Βάρκην, ἐπολιόρ-τὴν πόλιν ἐπαγγελλόμενοι ἐκδιδόναι τοὺς αἰτίους τοῦ υ τοῦ Ἀρκεσίλεω· τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μεταί-

περὶ τῶν ὑπὲρ Φερετίμας Βαρκαίους πολιορκούντων Περσῶν

1. Bekkeri Anecd. p. 86. — 14. Eustathius Od. p. 1854. — 17. idem ion. 213. — 23. τῶν - p. 460, 1 λόγους Suidas v. μεταίτιον

γέων *ABR*: γέῶν *P*, γεῶν *C*, γαιῶν *dz* || 2. ἔοικε *AB*, ἔοικεν *R* || γεός *ABR*, πελάγγεός *C* || 4. ὄμβρῳ *d* || πλέον *R* || ποιοῦσα *BR*, σα *sz* || δεδήλωται *C* || οἴεται A^1B || 5. τὰ αὐτὰ *R* || βαβυλῶνι ἡ γῆ βαβυλωνίων γῆ *z* || 6. κατίσταται - γῇ om. B^1 || 7. ἑκατὸν τὰ γὰρ 8. ἐν om. *R* || κύνιπι *d* || 10. τὴν] τῆς *P*, τῆς *R* || χώρας *PRz* ατος *P*: θωύματος *z*, θώματος ceteri || 12. τουτέων *z* || συγκεκοσμιϊμένοι || 13. τὰ ὑπὲρ θαλασσιδίων *B*, τὰ ὑπερθαλασσιδίων *ACd* || χωρῶν *AB*, ων *Cd* || τὰ μέσα om. *R* || 14. συγκεκόμιϊταί *R* || οὕτως *ABC* || ργᾷ - τε καὶ om. *R* || τε om. *C* || 17. οὕτως *R* || 18. τοσοῦτο *Pd* || πὸ τοῦ *sz* || ἀπίκοντο A^2Pdz

τιον, οὐκ ἐδέκοντο τοὺς λόγους. ἐνθαῦτα δὴ ἐπολιόρκεο
Βάρκην ἐπὶ μῆνας ἐννέα, ὀρύσσοντές τε ὀρύγματα ὑπό
φέροντα ἐς τὸ τεῖχος καὶ προσβολὰς καρτερὰς ποιεύμενοι
μέν νυν ὀρύγματα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρε ἐπιχάλκῳ ἀσ
ὧδε ἐπιφρασθείς. περιφέρων αὐτὴν ἐντὸς τοῦ τείχεος π
ἴσχε πρὸς τὸ δάπεδον τῆς πόλιος. τὰ μὲν δὴ ἄλλα
κωφὰ πρὸς τὰ προσῖσχε, κατὰ δὲ τὰ ὀρυσσόμενα ἠχέε
χαλκὸς τῆς ἀσπίδος. ἀντορύσσοντες δ' ἂν ταύτῃ οἱ
καῖοι ἔκτεινον τῶν Περσέων τοὺς γεωρυχέοντας. τοῦτ
δὴ οὕτω ἐξευρέθη, τὰς δὲ προσβολὰς ἀπεκρούοντο οἱ
201 καῖοι. χρόνον δὲ δὴ πολλὸν τριβομένων καὶ πιπτ
ἀμφοτέρων πολλῶν καὶ οὐκ ἧσσον τῶν Περσέων, Ἄμα
στρατηγὸς τοῦ πεζοῦ μηχανᾶται τοιάδε. μαθὼν τοὺς
καίους ὡς κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν οὐκ αἱρετοὶ εἶεν, δόλ
αἱρετοί, ποιέει τοιάδε. νυκτὸς τάφρην ὀρύξας εὐρέαν ἐπέ
ξύλα ἀσθενέα ὑπὲρ αὐτῆς, κατύπερθε δὲ ἐπιπολῆς τῶν ξ
χοῦν γῆς ἐπεφόρησε, ποιέων τῇ ἄλλῃ γῇ ἰσόπεδον.
ἡμέρῃ δὲ ἐς λόγους προεκαλέετο τοὺς Βαρκαίους·
ἀσπαστῶς ὑπήκουσαν, ἐς ὅ σφι ἕαδε ὁμολογίῃ χρήσα
τὴν δὲ ὁμολογίην ἐποιεῦντο τοιήνδε τινά, ἐπὶ τῆς κρυ
τάφρου τάμνοντες ὅρκια, ἔστ' ἂν ἡ γῆ αὕτη οὕτω
μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην, καὶ Βαρκαίους τε ὑποτε
φάναι ἀξίην βασιλέι καὶ Πέρσας μηδὲν ἄλλο νεοχμοῦν
Βαρκαίους. μετὰ δὲ τὸ ὅρκιον Βαρκαῖοι μὲν πιστεύσ

τίνι τρόπῳ Βαρκαίους ἔλαβον Πέρσαι

4. - 8 Eustathius Il. p. 918. (436). — 15 sq. Suidas v. τάφρ
21. Eustathius Il. p. 191

1. ἐπολεόρκεον. *A* ‖ 2. ὑπόγεα *R* ‖ 5. προΐσχε *C*, προσίσχε ce
7. πρὸς ἃ *L* ‖ προΐσχε *AB*, προσίσχε reliqui ‖ ἤχεσκε codices,
z ‖ 8. δ' ἐν *ABC*, δὲ ἐν *d* ‖ 10. οὕτως *R* ‖ 11. χρόνων et πολλῶ
13. μαθὼν δὲ *R* ‖ 15. τάδε z ‖ τάφρην *AB*. Suid.: τάφρον ‖ ὀρύ
τάφρην εὐρέην ἐπέτειναν Suid. ‖ εὐρέαν *R*: εὐρέην ‖ ἀπέκτεινε *R* ‖ 1
αὐτῆς Suid. ‖ κατύπερθεν ἐπὶ πολῆς *R* ‖ 18. δὲ ἡμέρῃ *d* ‖ προεκαλέε
προσεκαλέετο *Rz* ‖ 19. σφιν *AB* ‖ ἕαδε *d* ‖ 21. οὕτως *R* ‖ 22. ὑπο
A ‖ 23. φάναι] φόνου? ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 24. βαρκαίων *CPdz*

τούτοισι αὐτοί τε ἐξῄισαν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τῶν πολεμίων ἐῶν παριέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸν βουλόμενον, τὰς πάσας πύλας ἀνοίξαντες· οἱ δὲ Πέρσαι καταρρήξαντες τὴν κρυπτὴν γέφυραν ἔθεον ἔσω ἐς τὸ τεῖχος. κατέρρηξαν δὲ τοῦδε εἵνεκα τὴν ἐποίησαν γέφυραν, ἵνα ἐμπεδορκέοιεν, ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοισι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὅρκιον ὅσον ἂν ἡ γῆ μένῃ κατὰ τὰ τότε εἶχε· καταρρήξασι δὲ οὐκέτι ἔμενε τὸ ὅρκιον· κατὰ χώρην. τοὺς μέν νυν αἰτιωτάτους τῶν Βαρκαίων ἡ 202
Φερετίμη, ἐπείτε οἱ ἐκ τῶν Περσέων παρεδόθησαν, ἀνεσκολόπισε κύκλῳ τοῦ τείχεος, τῶν δέ σφι γυναικῶν τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος· τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν Βαρκαίων ληίην ἐκέλευσε θέσθαι τοὺς Πέρσας, πλὴν ὅσοι αὐτῶν ἦσαν Βαττιάδαι τε καὶ τοῦ φόνου οὐ μεταίτιοι· τούτοισι δὲ τὴν πόλιν ἐπέτρεψε ἡ Φερετίμη.

Τοὺς ὦν δὴ λοιποὺς τῶν Βαρκαίων οἱ Πέρσαι ἀνδρα- 203
ποδισάμενοι ἀπῄισαν ὀπίσω· καὶ ἐπείτε ἐπὶ τῇ Κυρηναίων πόλι ἐπέστησαν, οἱ Κυρηναῖοι λόγιόν τι ἀποσιεύμενοι διεξῆκαν αὐτοὺς διὰ τοῦ ἄστεος. διεξιούσης δὲ τῆς στρατιῆς Βάδρης μὲν ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς ἐκέλευε αἱρέειν τὴν πόλιν, Ἄμασις δὲ ὁ τοῦ πεζοῦ οὐκ ἔα· ἐπὶ Βάρκην γὰρ ἀποσταλῆναι μούνην Ἑλληνίδα πόλιν· ἐς ὃ διεξελθοῦσι καὶ ἰζομένοισι ἐπὶ Διὸς Λυκαίου ὄχθον μετεμέλησέ σφι οὐ σχοῦσι τὴν Κυρήνην. καὶ ἐπειρῶντο τὸ δεύτερον παριέναι ἐς αὐτήν· οἱ δὲ Κυρηναῖοι οὐ περιώρων. τοῖσι δὲ Πέρσῃσι οὐδενὸς μαχομένου φόβος ἐνέπεσε, ἀποδραμόντες τε ὅσον τε ἑξήκοντα στάδια ἵζοντο. ἱδρυθέντι δὲ τῷ στρατοπέδῳ ταύτῃ ἦλθε παρὰ Ἀρυάνδεω ἄγγελος ἀποκαλέων αὐτούς. οἱ δὲ Πέρσαι

---

1. ἐξῄεσαν *Rz* ‖ 2. ἁπάσας πύλας *R*, πύλας πάσας *z* ‖ 3. καταρήξαντες *AB* ‖ 4. ἔθεον – 5 γέφυραν om. *C* ‖ ἔξω A^1Bd ‖ 5. ἧν *d* ‖ 6. μένει *d* ‖ 7. κατά] κατ' ἃ *R* ‖ εἶχε τότε *d* ‖ καταρήξασι *AB*· ‖ 8. αἰτιοτάτους *B* ‖ 10. μαστοὺς *R* ‖ 12. βαρκέων *B* ‖ ἐκέλευε *ABCd* ‖ 13. αὐτέων *Rz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 14. ἐπέτραψε *z* ‖ 15. ἐξανδραποδισάμενοι *z* ‖ 16. ἀπίεσαν *ABC*, ἀπήιεσαν *P*, ἀπήεσαν *Rdz* ‖ 17. πόλει *Rd* ‖ ἀποσειεύμενοι *dz* ‖ 18. βάδρης *R*: βάρης ‖ 20. ἄμασις *d* ‖ 22. ὄχθην *z* ‖ 24. οὐ om. *R* ‖ περιώρεον *CPdz* ‖ 25. τε ὅσον τε AB^m: ἕσον τε B^t, τε ἕσον *Cd*, δὲ ἕσον reliqui ‖ 26. ἱδρυνθέντι *Apr.B* ‖ 27. ἀριάνδεω *sz*

Κυρηναίων δεηθέντες ἐπόδιά σφι δοῦναι ἔτυχον. λαβόντες
ταῦτα ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Αἴγυπτον. παραλαβόντες δὲ
ἐνθεῦτεν αὐτοὺς Λίβυες τῆς τεσθῆτος εἵνεκα καὶ τῆς σκευ
τοὺς ὑπολειπομένους αὐτῶν καὶ ἐπελκομένους ἐφόνευον, ἐς
ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπίκοντο.

204 Οὗτος ὁ Περσέων στρατὸς τῆς Λιβύης ἑκαστάτω
Εὐεσπερίδας ἦλθε. τοὺς δὲ ἠνδραποδίσαντο τῶν Βαρκαίω
τούτους δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀνασπάστους ἐποίησαν παρ
βασιλέα, βασιλεὺς δέ σφι Δαρεῖος ἔδωκε τῆς Βακτρίης χω
ρης κώμην ἐγκατοικῆσαι. οἱ δὲ τῇ κώμῃ ταύτῃ οὔνομ
ἔθεντο Βάρκην, ἥ περ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν οἰκεομένη ἐν γῇ
Βακτρίῃ.

205 Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε.
γὰρ δὴ τάχιστα ἐκ τῆς Λιβύης τισαμένη τοὺς Βαρκαίο
ἀπενόστησε ἐς τὴν Αἴγυπτον, ἀπέθανε κακῶς· ζῶσα γ
εὐλέων ἐξέζεσε, ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρί
πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. ἡ μὲν δὴ Φερετίμης τ
Βάττου τοιαύτη τε καὶ τοσαύτη τιμωρίη ἐγένετο ἐς Βαρ
καίους.

τελευτὴ Φερετίμης

---

15. ζῶσα – 16 ἐξέζεσε (Suidas v. εὐλαί). Lexicon Vindob. p. 71

1. ἐπόδιά z: ἐφόδιά || σφίσι P || 4. αὐτέων z || ἐφελκομένους *R* || ἐς
R || 5. ἀπίκοντο *AB*: ἀπίκατο *R*, ἀπικέατο *CPz*, ἀπικνέατο *d* || 6. ἑκαστ
τωι *AB* || 7. ἠνδραπόδισαν *R* || 8. ἀναστάτους z || ἐποιήσαντο *R* || 9. β
σίλα *R*, βασιλῆα z || 10. τῶ *R* || 11. γῇ] τῇ γῇ z || 13. μὴν *ABd* || ο
R || ζώην *Cpr.Rd* || 16. ἐξέζεσε *PRz*. Suid.: ἔζεσε *ABCd*. Lex. Vind.
18. βατταίου *R*, Βάττεω z || Βαρκαίους] βαρκαίους· οἱ δὲ ἐν τῇ εὐρώπῃ τ
περσέων *R*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Δ̄ | ΧΧΧΗΗ𐅄ΙΙΙ *AB*, :· ἡροδότου ἱστοριῶν τετάρτη
P, ἱστοριῶν ἡροδότου δ̄ *R*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν τετάρτης *d*, ΗΡΟ
ΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ. z

Impresserunt Breitkopf et Härtel Lipsienses.

ERODOTI HISTORIAE.

RECENSUIT

HENRICUS STEIN.

TOMUS II.

BEROLINI

APUD WEIDMANNOS

A. MDCCCLXXI.

E

Οἱ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Περινθίους Ἑλλησποντίων οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι Δαρείου κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παιόνων τρηχέως. οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἢν μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περίνθιοι ὀνομαστὶ βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν, ἢν δὲ μὴ ἐπιβώσωνται, μὴ ἐπιχειρέειν, ἐποίεον οἱ Παίονες ταῦτα. ἀντικατιζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστείῳ, ἐνθαῦτα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο· καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον καὶ κύνα κυνί. νικώντων δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὡς ἐπαιώνιζον κεχαρηκότες, συνεβάλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστήριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι καὶ εἶπάν κου παρὰ σφίσι αὐτοῖσι "νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον ἔργον." οὕτω τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες, καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν καὶ ἔλιπόν 1

ὅτι Μεγάβαζος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Πέρινθον κατεστρέψαντο περὶ τοῦ Περινθίων τε καὶ Παιόνων πολέμου

16 sq. Eustathius Il. p. 359

E | ΤΕΡΨΙΧΌΡΗ *B*, τερψιχόρη :· πέμπτη *P*, τερψιχόρη | ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ. ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ· *z*

2. μεγάβυζος *d* || 3. δαρείῳ *r* || 4. καὶ om. *C* || τρηχέως post πρότερον *Apr*. || 5. οἱ γὰρ ὦν] ὡς γὰρ οἱ *r* || στρυμῶνος *C* || παιόνες *AB* || 6. ἢν] εἰ *d* || 7. ἐπικαλέσονταί *B*, ἐπικαλέονταί *r* || 9. ἐποίευν *r* || παιόνες *AB* || ἀντιζομένων *Pz* || 11. προκλήσεώς *P*, προκλήσεως *d*, προκλήσεός *z* || σφι om. *ABCd* || 12. συνέβαλλον *dz* || νικόντων *z* || 13. συνεβάλλοντο *dz* || 14. παιόνε *AB* || 15. παράσφιν *r* || αὐτοῖσι *z* || 16. τὸ ἔργον *Prz* || 17. παιόνες *AB*

2 σφεων ὀλίγους. τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παιόνων πρότερον γενόμε
ὧδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερί
γινομένων τῶν Περινθίων οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζ
ἐπεκράτησαν πλήθεϊ. ὡς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυ
Μεγάβαζος τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν κ
πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλέϊ. ταῦ
γάρ οἱ ἐνετέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηίκην καταστρέφεσθαι.
3 Θρηίκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι μετά γε Ἰνδοὺς πάντ
ἀνθρώπων· εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο ἢ φρονέοι κατὰ τὠυτ
ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων κα
γνώμην τὴν ἐμήν. ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχαν
μή κοτε ἐγγένηται, εἰσὶ δὴ κατὰ τοῦτο ἀσθενέες. οὐνόμα
δ' ἔχουσι πολλὰ κατὰ χώρας ἕκαστοι, νόμοισι δὲ οὗτοι παρ
πλησίοισι πάντες χρέωνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων κ
4 Τραυσῶν καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκεόντων. το
των δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἴρηταί μο
Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταὐτὰ τοῖσι ἄλλοι
Θρήιξι ἐπιτελέουσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογιν
μενον ποιεῦσι τοιάδε. τὸν μὲν γενόμενον περιιζόμενοι
προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ ἐπείτε ἐγένετο ἀν
πλῆσαι κακά, ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήια πάντα πάθεα· τ

περὶ τῶν καθ' ἕκαστον Θράκιον ἔθνος νομίμων τε καὶ ἐθῶν
Τραυσοὶ ἐπὶ μὲν γενομένῳ ἀνθρώπῳ θρηνοῦσιν, ἐπὶ δὲ τελευτήσαντι
λῶσι καὶ χαίρουσιν

---

8 sq. Eustathius Dion. 323. — 17. Τραυσοὶ - p. 3, 2 εὐδαιμονίῃ S
baeus floril. CXX 33. — 19. (Sextus Empir. Pyrrhon. Hyp. III 232

1. σφεας d (ων) || τὰ] ταῦτα C || παιώνων d || 2. ὧιδε P || 3. μεγάβυζος
4. πλήθει AB || ἐπεγειρώθη C || ἡ om. ABCd || 5. μεγάβυζος τὸν στρατὸν
τὸν στρατὸν ὁ μεγάβαζος Prz || θρήικης AB, θρήκης r || 6. βασιλεῖ A
βασιλέϊ Δαρείῳ z || 7. ἐνετέταλτο ABC: ἐντέταλτο || θρήικην ABr || 8. θρ
κῶν AB, θρηκῶν r || γε om. ABCd || 9. ὑφενὸς A, ὑφ' ἑνὸς BCd || ἄρχο
r || φρονέει d, φρονέοιτο z || ταὐτὸ C || 12. ἐγγένηται Prz: ἓν γένηται || 13.
πολλὰ ἔχουσι Prz || 14. χρέονται P || πάντα] πάντα εἶναι r || 15. κρηστωναί
rz: χρηστωνέων || ἐόντων r || τουτέων z || 17. τραυσὶ d || ἄλλοισι om. r
18. θρήϊξιν r: θρηιξὶ ABCP, θρηξὶ dz, Θρηξὶν Stob. || ἐπιτελέουσιν AB ||
r || γινόμενον σφίσι ABd. Stob. || 19. ποιέουσι r || τάδε rz || τὸ r || γενόμε
ACPd. (Sext.): γινόμενον Brz. Stob. || 20. ἐπείτ' r. Stob. || 21. ἀπηγ
μενοι Bekkerus || ἀνθρώπινα d || πάθεα πάντα r || δὲ r

δ' ἀπογενόμενον παίζοντές τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες ὅσων κακῶν ἐξαπαλλαχθεὶς ἐστὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ. οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει 5 γυναῖκας ἕκαστος πολλάς· ἐπεὰν ὦν τις αὐτῶν ἀποθάνῃ, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν καὶ φίλων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός· ἣ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, ἐγκωμιασθεῖσα ὑπό τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν σφάζεται ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηιοτάτου ἑωυτῆς, σφαχθεῖσα δὲ συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν μεγάλην ποιεῦνται· ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο μέγιστον γίνεται.

Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὅδε νόμος. πωλεῦσι τὰ 6 τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ· τὰς δὲ παρθένους οὐ φυλάσσουσι, ἀλλ' ἐῶσι τοῖσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι· τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι, καὶ ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι εὐγενὲς κέκριται, τὸ δὲ ἄστικτον ἀγεννές. ἀργὸν εἶναι κάλλιστον, γῆς δὲ ἐργάτην ἀτιμότατον· τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληιστύος κάλλιστον. οὗτοι μέν σφεων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί, 7 θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε, Ἄρεα καὶ Διόνυσον καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλέες αὐτῶν, πάρεξ τῶν ἄλλων πολιητέων, σέβονται Ἑρμέην μάλιστα θεῶν καὶ ὀμνύουσι μοῦνον τοῦτον, καὶ λέγουσι γεγονέναι ἀπὸ Ἑρμέω ἑωυτούς. ταφαὶ δὲ 8 τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν εἰσὶ αἵδε. τρεῖς μὲν ἡμέρας προτιθεῖσι

οἱ ὑπὲρ Κρηστῶνας οἰκοῦντες

περὶ τῶν ἄλλων Θρᾳκῶν

3. Stobaeus floril. CXXIII 12. — 16—19. (Eustathius Il. p. 933. Dion. 322.) — 17—19. idem Od. p. 1457

1. ἀπογινόμενον *rz*. Stob. || καλύπτουσι *z* || 2. ἐξαλλαπαχθεὶς *r* || ἔστι *ABCz* || 3. ὕπερθεν Stob. || χρηστωναίων *rz*: χρηστωνέων ceteri, Κριστωνέων Stob. || τάδε *Prz* || 4. αὐτῶν *P*: αὐτέων || 6. ἐφίλετο *z* || 8. ἐπὶ *z* || οἰκηϊωτάτου *Ppr. d*, οἰκειοτάτου *r* || 10. μέγιστον τοῦτο *r* || 12. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *dr* || ἔστι *ABPz*, ἔστιν *d* || ὧδε *d*, ὅδε ὁ *Cr* || 13. δὲ om. *r* || 14. οἷσι *Pdz*, οἷς reliqui || δὲ om. *r* || 15. καὶ om. *r* || 16. καὶ om. *r* || 17. τὸ δ' *CB*, τόδ' *z* || ἀγενές *rz* || 18. τὸ ζῆν] ζῆν δὲ Eust. utrobique || 19. μὲν σφέων *B* || 20. μόνους *d* || 21. βασιλῆες *z* || αὐτέων *rz* || πολιτέων *r* || 22. ἑρμῆν *L*(ibri) || 24. τοῖς *r* || αὐτέων *rz* || αἷδε *ABr* || προτιθεῖσι *r*: προτιθέασι

τὸν νεκρόν, καὶ παντοῖα σφάξαντες ἱρήια εὐωχέονται, πρ
κλαύσαντες πρῶτον· ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες
ἄλλως γῇ κρύψαντες, χῶμα δὲ χέαντες ἀγῶνα τιθεῖσι πα
τοῖον, ἐν τῷ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομ
χίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηίκων εἰσὶ αἵδε.

9 Τὸ δὲ πρὸς βορέω τῆς χώρης ἔτι ταύτης οὐδεὶς ἔ
φράσαι τὸ ἀτρεκές, οἵτινές εἰσι ἄνθρωποι οἰκέοντες αὐτή
ἀλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἴστρου ἔρημος χώρη φαίνεται ἐοῦ
καὶ ἄπειρος. μούνους δὲ δύναμαι πυθέσθαι οἰκέοντας πέρ
τοῦ Ἴστρου ἀνθρώπους τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆ
δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς δὲ ἵππους αὐτῶν εἶναι λασίο
ἅπαν τὸ σῶμα ἐπὶ πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶ
σμικροὺς δὲ καὶ σιμοὺς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν, ζε
γνυμένους δὲ ὑπ' ἅρματα εἶναι ὀξυτάτους· ἁρματηλατέ
δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους. κατήκειν δὲ τούτων το
οὔρους ἀγχοῦ Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδ
σφέας ἀποίκους λέγουσι. ὅκως δὲ οὗτοι Μήδων ἄποικοι γ
γόνασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι, γένοιτο δ' ἂν π
ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. σιγύννας δ' ὦν καλέουσι Λίγυες οἱ ἄ
ὑπὲρ Μασσαλίης οἰκέοντες τοὺς καπήλους, Κύπριοι δὲ
10 δόρατα. ὡς δὲ Θρήικες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσι
πέρην τοῦ Ἴστρου, καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι διελθεῖν τὸ προσω
τέρω. ἐμοὶ μέν νυν ταῦτα λέγοντες δοκέουσι λέγειν οὐκ οἰκότ
τὰ γὰρ ζῷα ταῦτα φαίνεται εἶναι δύσριγα· ἀλλά μοι
ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχεα. ταῦ

περὶ τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου οἰκούντων Σιγυννῶν

13. Zosimus histor. IV 20. — 20. Schol. Plat. p. 384 Bekk.

1. εὐωχοῦνται *d* ‖ 3. κατακρύψαντες *r* ‖ 4. ἆθλα *ABd* ‖ 5. δὴ om.
θρηικῶν *ABP*, θρηκῶν *dr*, Θρηκῶν *z* ‖ αἵδε *Prz*: αὗται ‖ 6. ἔτι τῆς χώρ
Prz ‖ 7. ἀνθρώπων *Prz* ‖ οἱ οἰκέοντες *z* ‖ 8. τὰ et ἤδη om. *ABCd* ‖ ἐρῆ
CPd ‖ οὖσα *A* ‖ 10. τοῖσι δὲ οὔνομα *r* ‖ σιγύννας *B²Ppr. r*: σιγύννα *A*
σιγύνας *CPcorr. dz* ‖ 11. δὲ om. *Prz* ‖ χρεομένους *P* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 12.
καὶ ἐς *r* ‖ 13. μικροὺς *L* ‖ 14. ὑφάρματα *AB¹* ‖ ὠκυτάτους *rz* ‖ 15. δὲ πρ
πρὸς *r* ‖ τουτέων *z* ‖ 18. ἐπιφράσαι *r* ‖ 19. σιγύνας *CPdz* ‖ 21. θρῆ
AB, θρῆκες *dr* ‖ 22. ὑπὸ *Pr*: ὑπὲρ ‖ τούτων *r* ‖ τῶι *B* ‖ προσωτέρωι *A*
23. εἰκότα *dz* ‖ 24. ζῶια *AC*: ζῶα ‖ εἶναι om. *C*

νυν τῆς χώρης ταύτης πέρι λέγεται· τὰ παραθαλάσσια
ὼν αὐτῆς Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα ἐποίεε.
Δαρεῖος δὲ ὡς διαβὰς τάχιστα τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκετο 11
Σάρδις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου εὐερ-
ίης καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μυτιληναίου Κώεω, μετα-
ψάμενος δέ σφεας ἐς Σάρδις ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ
δὴ Ἱστιαῖος, ἅτε τυραννεύων τῆς Μιλήτου, τυραννίδος
οὐδεμιῆς προσεχρήιζε, αἰτέει δὲ Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν,
λόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι. οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἱ-
ται, ὁ δὲ Κώης, οἷά τε οὐ τύραννος δημότης τε ἐών, αἰτέει
τιλήνης τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι 12
κατὰ τὰ εἵλοντο ἐτράποντο, Δαρεῖον δὲ συνήνεικε πρῆγμα
νδε ἰδόμενον ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζῳ Παίονας
ντα ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην ἐκ τῆς Εὐρώπης.
Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες, οἳ ἐπείτε Δαρεῖος
η ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παιόνων τυραννεύειν
κνέονται ἐς Σάρδις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην τε
εὐειδέα. φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ
άστειον τὸ τῶν Λυδῶν ἐποίησαν τοιόνδε. σκευάσαντες
ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἔπεμπον ἄγγος ἐπὶ
κεφαλῇ ἔχουσαν καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλκουσαν
κλώθουσαν λίνον. ὡς δὲ παρεξήιε ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ
είῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περσικὰ ἦν οὔτε Λύδια τὰ ποιεύ-

περὶ ὧν ἔπραξεν Δαρεῖος ἐν Σάρδεσιν ἀφικόμενος τίνος ἕνεκεν Παίονας Δαρεῖος μετέστησεν εἰς τὴν Ἀσίαν

18. Λέξεις. — 22. ὡς - 23 ἐγένετο Antonius Mon. p. 818 Tittm. Suidas v. ἐπιμέλεον

2. μεγάβυζος *d* || κατοίκοα *z* || ἐποίησε *r* || 4. σάρδεις *d* || ιστιαίου *AB*, ίου *d* || τε τοῦ μιλησίου om. *r* || 5. παραινέσεως *d* || μυτιληναίου *AB*: ληναίου || 6. σάρδεις *d* || 7. ιστιαιος *AB*, ἰστίαιος *C* 'constanter', ἱστίαιος 8. οὐδὲ μιῆς *r* || προσέχρηιζε *ACP*, προσέχρηζε *Bz*, προσέχρηζεν *dr* || ειν *r* || τῶν (?) ἠδωνῶν *C*, τὴν ἠδωνίδα *r* || 9. πόλιν ἐν αὐτῇ *r* || οὐ] οὔτε 10. αἴτεε *r* || 11. μυτιλήνης *AB*: μιτυλήνης || 12. κατὰ τὰ *Prz*: κατὰ || ῖος *C*, δαρείω *d* || πρᾶγμα *Prz* || 13. τοιοῦτον *d* || παιόνας *ABCP* || ἐκ τῆς εὐρώπης ἐς τὴν ἀσίην *Prz* || 15. τίγρης *r* || μαστύης *Pz*, μαστίης *sv* || νες *ABCP* || 16. διέβη] διέβη ἐκ τῆς Εὐρώπης *z* || 17. σάρδεις *d* || 19. τὸ] τῶν *r* || 22. κλῶσαν *A*[1]*BCd*, κλώσασαν *A*[2] || λῖνον *dz* || παρεξηῖε *B*, εξήει *r*, παρεξήει Suid. || ἐπιμέλεον Suid. || 23. λυδικὰ *r*

μενα ἐκ τῆς γυναικός, οὔτε πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δὲ ὥς οἱ ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει κελεύων φυλάξαι ὅ τι χρήσεται τῷ ἵππῳ ἡ γυνή. οἱ μὲν δὴ ὄπισθε εἵποντο· ἡ δὲ ἐπείτε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμόν, ἦρσε τὸν ἵππον, ἄρσασα δὲ καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησαμένη τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξήιε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον καὶ στρέφουσα
13 τὸν ἄτρακτον. θωυμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν κατασκόπων καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευσε ἑωυτῷ ἐς ὄψιν. ὡς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς οὔ κη πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τούτων. εἰρωτέοντος δὲ τοῦ Δαρείου ὁποδαπὴ εἴη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παίονες καὶ ἐκείνη εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἀμείβετο, τίνες δὲ οἱ Παίονες ἄνθρωποί εἰσι καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι, καὶ τί κεῖνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν ἐς Σάρδις. οἱ δέ οἱ ἔφραζον ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας αὐτούς, εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπολισμένη, ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου, εἴησαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἕκαστα ἔλεγον, ὁ δὲ εἰρώτα εἰ καὶ πᾶσαι αὐτόθι αἱ γυναῖκες εἴησαν οὕτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἔφασαν προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὦν τούτου εἵνεκα καὶ
14 ἐποιέετο. ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα Μεγαβάζῳ, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ Θρηίκῃ στρατηγόν, ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐ

---

2. ἐπιμελὲς - 3 γυνή Suidas ibidem. — 4 sq. Eustathius Il. p. 707. — 16 sqq. ibidem p. 359

1. τῆς ἄλλης Ἀσίης? ‖ 2. δ' *Prz* ‖ πέμπει ante τῶν δορυφόρων Suid. πέμπειν *r* ‖ 3. κελεύων φυλάξαι] γνῶναι Suid. ‖ χρήσαιτο *Prz.* Suid. ‖ 4. ὄπισθεν *L* ‖ ἦργε *r*[1] ‖ 6. παρεξηΐε *AB*, παρεξήει *r* ‖ 8. θωμάζων *ABCd* ‖ 9. ἐκέλευε *Prz* ‖ 10. ἐς ὄψιν ἐλθεῖν *d* ‖ οὔ κη *ABCd*, οὐχὶ *r*. οὐκὶ Wesseling ‖ 11. πρόσσω *r* ‖ σκοπὴν *d* ‖ τουτέων *ABCdz* ‖ εἰρωτέοντος *Pd* εἰρωτῶντος *ABr*, ἠρωτέωντος *C*, εἰρωτέωντος *z* ‖ 12. ποδαπὴ *Prz*. ὁκοδαπὴ Bekkerus ‖ νεανίσκοι *r* ‖ παιόνες *ABCP* ‖ ἐκείνων *d* ‖ 13. εἶναί σφεων *ABd* ‖ δδ' *z* ‖ παιονες *AB*, παιόνες *Cd* ‖ 14. ποῦ *d* ‖ τί] τί δὴ *z* ‖ 15. σάρδεις *d* ‖ δέ οἱ] δὲ *dr* ‖ ἔφασαν *d* ‖ 16. στρυμῶνι *C* ‖ 18. ἤϊσαν *C* ‖ τεύκρων *r* ‖ ἐκ] ἐκ τῆς *d* ‖ 19. αὗτὰ *A*, αὖ τὰ *B*, αὐτὰ *Cd* ‖ ἠρώτα *CPz* ‖ 20. εἴησαν ante αὐτόθι *Prz* ‖ ἐργάτιδες οὕτω *Ppr*. ‖ 21. καὶ om. *ABCd* ‖ 22. μεγαβύζω *d*, πρὸς μεγάβαζον *Prz* ‖ 23. θρήκη *r*

ν Παίονας καὶ παρ' ἑωυτὸν ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τὰ
τε καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. αὐτίκα δὲ ἱππεὺς ἔθεε φέρων
ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, περαιωθεὶς δὲ διδοῖ τὸ
ίον τῷ Μεγαβάζῳ. ὁ δὲ ἐπιλεξάμενος καὶ λαβὼν ἡγε-
ς ἐκ τῆς Θρηίκης ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην. πυθό- 15
δὲ οἱ Παίονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας ἰέναι, ἁλισθέντες
ρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης, δοκέοντες ταύτῃ ἐπιχειρή-
τοὺς Πέρσας ἐσβαλόντας. οἱ μὲν δὴ Παίονες ἦσαν
οι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπιόντα ἐρύκειν· οἱ δὲ Πέρ-
υθόμενοι συναλίσθαι τοὺς Παίονας καὶ τὴν πρὸς θαλάσ-
ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας τὴν ἄνω ὁδὸν
ονται, λαθόντες δὲ τοὺς Παίονας ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πό-
αὐτῶν ἐούσας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπε-
ς εὐπετέως κατέσχον. οἱ δὲ Παίονες ὡς ἐπύθοντο ἐχο-
ς τὰς πόλιας, αὐτίκα διασκεδασθέντες κατ' ἑωυτοὺς
τοι ἐτράποντο καὶ παρεδίδοσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Πέρ-
οὕτω δὴ Παιόνων Σιριοπαίονές τε καὶ Παιόπλαι καὶ
χρι τῆς Πρασιάδος λίμνης ἐξ ἠθέων ἐξαναστάντες ἤγοντο
ὴν Ἀσίην. οἱ δὲ περί τε Πάγγαιον ὄρος [καὶ Δόβηρας 16
Ἀγριᾶνας καὶ Ὀδομάντους] καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν
σιάδα οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου· ἐπειρήθη
ὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν ὧδε. ἴκρια
σταυρῶν ὑψηλῶν ἐζευγμένα ἐν μέσῃ ἑστήκεε τῇ λίμνῃ,

περὶ τῶν ἐν τῇ Πρασιάδι λίμνῃ κατοικούντων Παιόνων καὶ τῆς αὐτῶν διαίτης

παιόνας *ABCP* ‖ τὰ om. *Prz* ‖ τε om. *B*[1]*d* ‖ 2. τὰς om. *Prz* ‖
ν *rz* ‖ 3. βυβλίον *A*: βιβλίον ‖ 4. τῷ om. *AB* ‖ μεγαβύζῳ *r* ‖ δ' *A* ‖
να *r* ‖ 5. θρήικης *AB* ‖ ἐστρατοπεδεύετο *r* ‖ Μαιονίην *z* ‖ 6. παιόνες
P ‖ 7. ἐξεστράτευσαν τὸ *AB*, ἐστρατεύσαντο *C* ‖ 8. ἐμβάλλοντας *ABC*,
οντας *d* ‖ παιόνες *ABCP* ‖ 9. ἑτοῖμοι *CPd* ‖ τὸν] τοῦ *B* ‖ μεγαβύζου *d* ‖
ναλισθέντας *z* ‖ παιόνας *ABCP* ‖ 12. παιόνας *ABCP* ‖ ἐπεισπίπτουσι *r* ‖
υτέων *rz* ‖ κοινῇσι *r* ‖ ἐπεισπεσόντες *r* ‖ 15. καθεωυτοὺς *A*, καθ' ἑωυτοὺς
τ' ἑαυτοὺς *d* ‖ 16. παρεδίδωσαν σφέας *B*, παρεδίδοσάν σφεας *z* ‖ ἑωυτοὺς
dz ‖ 17. Σιριοπαίονές Holsten: σειροπαιόνες *ABCP*, σειροπαίονές *dz*,
αίονές *r* ‖ παιόπλαι τε καὶ *d* ‖ 19. περί τε *ABCd*: περὶ τὸ ‖ παγγεον *B*,
ον *d* ‖ οὖρος *CPdz* ‖ καὶ Δόβηρας — Ὀδομάντους separavi ‖ 20. ἀγριάνας
ιάννας *r* ‖ ὀδομάντους *C* ‖ 21. ἀρχὴν om. *r*[1] ‖ μεγαβύζου *d* ‖ 22. ἴκρια
: ἰκρία ‖ 23. ἐπὶ om. *d* ‖ ἐν μέσῃ post ἑστήκεε *z* ‖ ἔστηκε *r*

ἔσοδον ἐκ τῆς ἠπείρου στεινὴν ἔχοντα μιῇ γεφύρῃ. το
σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ἰκρίοισι τὸ μέν κου ἀρ
ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πολιῆται, μετὰ δὲ νόμῳ χρεώ
ἱστᾶσι τοιῷδε. κομίζοντες ἐξ ὄρεος τῷ οὔνομά ἐστι Ὄρβ
κατὰ γυναῖκα ἑκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίσ
ἄγεται δὲ ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας. οἰκέουσι δὲ τοι
τρόπον, κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε
διαιτᾶται καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φ
σης ἐς τὴν λίμνην. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ
σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποι
τοῖσι ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθῦς· τῶν δὲ π
ἐστι τοσοῦτο ὥστε, ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνα
κατίει σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην, καὶ οὐ π
τινα χρόνον ἐπισχὼν ἀνασπᾷ πλήρεα ἰχθύων. τῶν δὲ ἰχ
ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας
17 Παιόνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἤγοντο ἐς τὴν Ἀ
Μεγάβαζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει
λους ἐς Μακεδονίην ἄνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἳ μετ'
ἐκεῖνον ἦσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἐπέμπον
οὗτοι παρὰ Ἀμύντην αἰτήσοντες γῆν τε καὶ ὕδωρ Δ
βασιλέι. ἔστι δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύντομος
ἐς τὴν Μακεδονίην· πρῶτον μὲν γὰρ ἔχεται τῆς λίμν
μέταλλον ἐξ οὗ ὕστερον τούτων τάλαντον ἀργυρίου Ἀλεξ
ἡμέρης ἑκάστης ἐφοίτα, μετὰ δὲ τὸ μέταλλον Δύσωρο

περὶ τῶν ἀπὸ Μεγαβάζου πεμφθέντων πρέσβεων πρὸς Ἀμύνταν
ἔπραξαν

24. (Suidas v. Δύσωρον)

1. ἔσον d^1 ‖ 2. σταυροὺς τούτους ὑπεστεῶτας *r* ‖ τὸ] τοῦτο *r* ‖ 3
μενοι *P* ‖ 4. οὔρεος *CPdz* ‖ ὄρβιλος *C*, ὄρβιλλος *Pd* ‖ 6. συχνὰς]
Prz ‖ τοῦτον τὸν τρόπον *r* ‖ 7. τε om. *r* ‖ ἐν ᾗ *L* ‖ 8. καταρρακτῆς
καταπηκτῆς Wesseling. quid si κατεπακτῆς? ‖ 9. τοῦ παιδὸς *r* ‖
τακλυσθῇ *d* ‖ δ' *AB*, om. *d* ‖ 12. τοσοῦτο *AB*: τοσοῦτον ‖ 13.
κατήει *C* ‖ σχοινίῳ *r* ‖ πυρίδα *d* ‖ κενὴν *AB*, κοινὴν *d* ‖ 17. με
B[1]*d* ‖ παιόνας *ABC* ‖ 19. κεῖνον ἔσαν *z* ‖ δοκιμώτατοι post στρατοπ
δὴ *d* ‖ 20. παρὰ *AB*: παρὰ τὸν *d*, παρ' reliqui ‖ 21. βασιλεῖ *ABr*
τῆς om. *r* ‖ 22. πρῶτα *Prz* ‖ 23. τουτέων *z*

ενον ὄρος ὑπερβάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ. οἱ ὦν Πέρσαι 18
ιμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον
ντες ἐς ὄψιν τὴν Ἀμύντεω Δαρείῳ βασιλέι γῆν τε καὶ
. ὁ δὲ ταῦτά τε ἐδίδου καί σφεας ἐπὶ ξείνια καλέει,
ισκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς ἐδέκετο τοὺς
σας φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, διαπίνοντες
ν οἱ Πέρσαι τάδε. "ξεῖνε Μακεδών, ἡμῖν νόμος ἐστὶ
Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθώμεθα μέγα, τότε καὶ
παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσάγεσθαι παρέ-
ς. σύ νυν, ἐπεί περ προθύμως μὲν ἐδέξαο μεγάλως δὲ
ζεις, διδοῖς δὲ βασιλέι Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἕπεο
τῷ ἡμετέρῳ." εἶπε πρὸς ταῦτα Ἀμύντης "ὦ Πέρσαι,
ς μὲν ἡμῖν γε ἐστὶ οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρίσθαι ἄνδρας
ικῶν· ἐπείτε δὲ ὑμεῖς ἐόντες δεσπόται προσχρηίζετε
ων, παρέσται ὑμῖν καὶ ταῦτα." εἴπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύντης
πέμπετο τὰς γυναῖκας· αἱ δ' ἐπείτε καλεόμεναι ἦλθον,
ῆς ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσῃσι. ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδό-
ι γυναῖκας εὐμόρφους ἔλεγον πρὸς Ἀμύντην φάμενοι τὸ
θὲν τοῦτο οὐδὲν εἶναι σοφόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν
ἐλθεῖν τὰς γυναῖκας ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας ἀν-
ἵζεσθαι ἀλγηδόνας σφίσι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενος δὲ
ιύντης ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν,
κα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἅπτοντο οἷα πλεόνως οἰνωμένοι,
κού τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα 19
ν ἀτρέμας εἶχε, καίπερ δυσφορέων, οἷα ὑπερδειμαίνων

21. Longinus περὶ ὕψους 4. (Eustathius Il. p. 433)

οὖρος *CPdz* || 3. βασιλεῖ *AB*, om. *r* || τε om. *dz* || 4. ξείνια *ABd*: *C*, ξεινίαι *P*, ξεινίας *r*, ξεινίᾳ *z* || ἐκάλεε *z* || 5. δὲ om. *r* || 6. ἐγένοντο *dz* || λακὰς *C* || κουρίδας *C* || 10. συν//υν *A*, σὺ νῦν *Bdr* || 11. ἐξείνισας *r* || ῳ δὲ βασιλέϊ διδοῖς *z* || δὲ] τε *r* || βασιλει *AB*, βασιλεῖ *Pdr* || 13. γε ἔστιν *d*, ι *z* || οὐχ *ABd* || οὕτως *r* || 14. προσχρήιζετε *A*, προσχρήιζεται *B*, ρήζετε *drz*, προσχίζετε *C* || 15. τουτέων *rz* || παρέσται μὲν καὶ τάδε 16. μετεπέμψατο *r* || αἵδ' *z* || 17. ἀντία *Cdz* || ἰδόμενοι οἱ πέρσαι *r* || ἶναι om. *C* || 20. παρεζομένας *ABCd* || ἀντία *r* || 21. ἀλγηδόνα *r* || *Cd*, σφι *Prz* || ἀναγκαζομένω *B* || 23. αὐτίκα] ἀντία *d* || μασθῶν *d* || ως *Cdz* || οἰνώμενοι *dr* || 24. κοῦ *r* || δὴ om. *C*

τοὺς Πέρσας· Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω παρεών τε ὁρέων ταῦτα, ἅτε νέος τε ἐὼν καὶ κακῶν ἀπαθής, οὐδα ἔτι κατέχειν οἷός τε ἦν, ὥστε δὲ βαρέως φέρων εἶπε Ἀμύντην τάδε. "ὦ πάτερ, σὺ μὲν εἶκε τῇ ἡλικίῃ ἀπιώ ἀναπαύεο, μηδὲ λιπάρεε τῇ πόσι· ἐγὼ δὲ προσμένων α τῇδε πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρέξω τοῖσι ξείνοισι." πρὸς τ συνιεὶς Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρήγματα πρήξειν μέλλ Ἀλέξανδρος, λέγει "ὦ παῖ, σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομ συνίημι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέει νεώτερον· ἐγὼ ὦν σευ χρηίζω μηδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἄν τούτους, ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας, ἀλλὰ ἀνέχευ ὁρέω ποιεύμενα· ἀμφὶ δὲ ἀπόδῳ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι." ὡς Ἀμύντης χρηίσας τούτων οἰχώκεε, λέγει ὁ Ἀλέξανδρος τους Πέρσας "γυναικῶν τουτέων, ὦ ξεῖνοι, ἔστι ὑμῖν π εὐπετείη, καὶ εἰ πάσῃσι βούλεσθε μίσγεσθαι καὶ ὁκόσῃσ αὐτέων. τούτου μὲν πέρι αὐτοὶ ἀποσημανέετε· νῦν σχεδὸν γὰρ ἤδη τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται ὑμῖν καὶ λῶς ἔχοντας ὑμέας ὁρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ φίλον ἐστί, ἄπετε λούσασθαι, λουσαμένας δὲ ὀπίσω προ κεσθε." εἴπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἦσαν οἱ Πέρσαι, γυ κας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν γυναικηίην, αὐτὸ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ ἀριθμὸν ἄνδρας λειογ ους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευάσας καὶ ἐγχειρίδια παρῆγε ἔσω, παράγων δὲ τούτους ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τ

---

10. Λέξεις. — 20. συνέπαινοι - Πέρσαι Suidas v. συνέπαινοι

2. ὁρῶν *AB* ‖ νέος ὢν *Pr* ‖ 3. τ' *z* ‖ 4. ἀμύντεα *r* ‖ σὺ μὲν ὦ *Prz* ‖ 5. πόσει *CPdrz* ‖ 6. τῆι δὲ *AB* ‖ ἐπιτίδια *B* ‖ 7. συν εἰς (sic) ἀμύντης *r* ‖ πρήσσειν *ABCd* ‖ μέλλει *dz* ‖ ὁ om. *Pdrz* ‖ 8. γ *Bd* ‖ ἀνακαιομένους *d*, ἀναγομένου *r* ‖ 10. χρήιζω *AP*, χρῄζω *z* ‖ πρός *z* ‖ 12. τοι om. *r* ‖ ὁ om. *Prz* ‖ 13. χρήσας *ABdr*, χρήισα χρῄσας *z* ‖ τουτέων *Cz*, τοῦτον *d* ‖ οἰχώκε[a] *r* ‖ ἔλεγε *Pz*, ἔλεγεν *r* ‖ 14 ὑμῖν πολλή *ABC*: ἐστὶν ὑμῖν πολλή *d*, πολλή ἐστι ὑμῖν *P*, πολλή ἐσ[τὶν] ὑμῖν *r*, πολλή ἐστι ἐν ὑμῖν *z* ‖ 15. καὶ κἀπάσῃσι *r* ‖ μίγνυσθαι *r* ‖ 16. σημάνετε ‖ 18. ὁρέω *Cdz*: ὁρῶ ‖ 19. ἄφετε *L* ‖ προσδέκεσθαι *Apr*. 20. ἔσαν *z* ‖ 21. ἐσελθούσας *r* ‖ 22. ἀριθμὸν post ἴσους *r* ‖ 24. ἦγε *AB* ἔσω *P*: εἴσω

"ὦ Πέρσαι, οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ ἱστιῆσθαι· τά τε γὰρ ἄλλα ὅσα εἴχομεν, καὶ πρὸς τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν, πάντα ὑμῖν πάρεστι, καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάντων μέγιστον, τάς τε ἑωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν, ὡς παντελέως μάθητε τιμώμενοι πρὸς ἡμέων τῶν περ ἐστὲ ἄξιοι, πρὸς δὲ καὶ βασιλέι τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε ὡς ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδόνων ὕπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ." ταῦτα εἴπας ὁ Ἀλέξανδρος παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ· οἱ δέ, ἐπείτε σφέων οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο αὐτούς. καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ 21
αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηίη αὐτῶν· εἵπετο γὰρ δή σφι καὶ ὀχήματα καὶ θεράποντες καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα δὴ ταῦτα ἅμα πᾶσι ἐκείνοισι ἠφάνιστο. μετὰ δὲ χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τούτων μεγάλη ἐκ τῶν Περσέων ἐγίνετο, καί σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ καὶ τὴν ἑωυτοῦ ἀδελφεὴν τῇ οὔνομα ἦν Γυγαίη· δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανρδος Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μέν νυν τῶν Περσέων τούτων θάνατος οὕτω κατα- 22
λαμφθεὶς ἐσιγήθη. Ἕλληνας δὲ εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατά περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω

ὅτι οἱ Μακεδόνες Ἕλληνές εἰσιν

---

4. τάς τε - 5 ἡμέων Suidas v. ἐπιδαψιλευόμενος. — τάς τε - 5 ὑμῖν Antonius Mon. v. ἐπιδαψιλευσάμενος. — 16. καί σφεας - 17. ἀδελφεήν (Suidas v. κατέλαβεν). — 22. αὐτός - p. 12, 2 ἀποδέξω Lexicon Vindob. p. 133

1. ἠστιῆσθαι *AB*[1]*C*, εἰστιῆσθαι *B*[m]*Pdrz* ‖ 2. ἔχομεν *z* ‖ οἷόν *r* ‖ 3. τὸ om. *r* ‖ 4. τε om. *Pr* ‖ ἑωυτῶν et τὰς om. Anton. Suid. ‖ ἐπιδαψιλεύμεθα *ABCd*, ἐπιδαψιλευόμεθ' Suid., ἐπιδαψιλευσάμεθα Anton. fuit fortasse ἐπιδεδαψιλεύμεθα ‖ 5. παντελῶς Anton. Suid. ‖ μάθετε *ABd* ‖ τιμεώμενοι *Cdz*, τιμεόμενοι *P* ‖ 6. βασιλεῖ *ABr* ‖ 7. μακεδόνων *st*. Reiske: μακεδῶν *C*, μακεδών ceteri ‖ ἡμέας *dz* ‖ 8. ὁ ἀλέξανδρος *ABd*: ἀλέξανδρος ‖ 9. τῷ λόγῳ ὡς γυναῖκα *Ppr*. ‖ 12. αὐτέων *rz* ‖ 13. πᾶσι om: *ABCd* ‖ 14. κείνοισι *z* ‖ ἠφανίζετο *ABCd* ‖ 15. τουτέων *rz* ‖ 16. ἐγένετο *C*, ἐγένετο *dz* ‖ 17. τε om. Suid. ‖ 18. γνοὺς *d* ‖ 19. διζομένων *d* ‖ τῷ στρατηγῷ Valckenaer: τῶν στρατηγῶν ‖ 20. τουτέων *rz* ‖ καταλαμφεὶς *r* ‖ 21. τούτους εἶναι *Prz* ‖ τοὺς om. *r* ‖ 22. περδίκκεω *d*

τυγχάνω ἐπιστάμενος καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσὶ Ἕλληνες, πρὸς δὲ καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλληνοδίκαι οὕτω ἔγνωσαν εἶναι. Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀεθλεύειν ἑλομένου καὶ καταβάντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα ἀλλὰ Ἑλλήνων· Ἀλέξανδρος δὲ ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ.

23 Ταῦτα μέν νυν οὕτω κῃ ἐγένετο. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν διαπεραιωθεὶς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις. ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἱστιαίου τοῦ Μιλησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς τῆς σχεδίης, ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ Στρυμόνα ποταμὸν τῷ οὔνομά ἐστι Μύρκινος, μαθὼν ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεύμενον ἐκ τοῦ Ἱστιαίου, ὡς ἦλθε τάχιστα ἐς τὰς Σάρδις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δαρείῳ τάδε. "ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἀνδρὶ Ἕλληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δοὺς ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηίκῃ, ἵνα ἴδη τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος καὶ πολλοὶ κωπέες καὶ μέταλλα ἀργύρεα, ὅμιλός τε πολλὸς μὲν Ἕλλην περιοικέει πολλὸς δὲ βάρβαρος, οἳ προστάτεω ἐπιλαβόμενοι ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κεῖνος ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηίῳ πολέμῳ συνέχῃ. τρόπῳ δὲ ἠπίῳ μεταπεμψάμενος παῦσον· ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μηκέτι κεῖνος ἐς

4. Pollux III 144

1. δὴ καὶ om. Lex. Vind. || 2. ἐν om. *ABCd* || 3. ἐλλήνων *r* || 4. βουλομένου γὰρ ἀλεξάνδρου ἀεθλεύειν *ABCd* || 6. ἀγωνιστέον *drz* || 7. δὲ] μὲν δὴ *r* || ἐκρίθη ἕλλην εἶναι καὶ ἀγωνισάμενος *r* || 8. τῷ τρόπῳ *d* || 9. νυν om. *d* || μεγάβυζος *d* || 10. παιόνας *ABCP* || ἐς τὸν *r* || ἐνθεῦτεν δὲ *r*, καὶ ἐνθεῦτεν *qz* || 11. τὰς om. *rz* || σάρδεις *d* || δὲ] δὴ *C* || 12. ἰστιαίου *d* ut fere || 14. στρυμῶνα *C* || μύρκιννος *Cd* || 15. μαθὼν δὲ *rz* || μεγάβυζος *d* || 16. σάρδεις *d* || παιόνας *ABCP* || 17. οἷόν τι *rz* || 18. ἐγκτήσασθαι *r* || θρήϊκῃ *AB*, θρήκῃ *r* || ἵνα τε ναυπηγήσιμός ἐστιν ἴδη *r* || 20. μεγάλα ἀργύρεα *Ppr. r* || 22. ἐκεῖνος *dz* || ἐξηγέεται *dr* || σὺ νῦν *d*, σὺ τοίνυν *z* || 23. τὸν ἄνδρα τοῦτον *r* || 24. συνέχηι *AB*: συνέχεαι *CPdr*, συνέχηαι *z* || ἠπίω *d*

λληνας ἀπίξεται.” ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος εὐπετέως 24
ειθε Δαρεῖον ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ
πέμψας ἄγγελον ἐς τὴν Μύρκινον ὁ Δαρεῖος ἔλεγε τάδε.
Ιστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει. ἐγὼ φροντίζων εὑρί-
ω ἐμοί τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι εἶναι οὐδένα σεῦ ἄνδρα
οέστερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι ἀλλ' ἔργοισι οἶδα μαθών. νῦν
, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο
ι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι.” τούτοισι τοῖσι ἔπεσι
στεύσας ὁ Ἱστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιεύμενος βασιλέος
μβουλος γενέσθαι, ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις· ἀπικομένῳ δέ
ἔλεγε Δαρεῖος τάδε. “Ἱστιαῖε, ἐγώ σε μετεπεμψάμην
νδε εἵνεκεν. ἐπείτε τάχιστα ἐνόστησα ἀπὸ Σκυθέων καὶ
μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδέν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν
αχέι ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδεῖν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι,
ωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος
νετός τε καὶ εὔνοος, τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδὼς
ω μαρτυρέειν ἐς πρήγματα τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὖ γὰρ ἐποί-
ας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι· Μίλητον μὲν
καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηίκῃ πόλιν, σὺ δέ μοι ἑπόμενος
Σοῦσα ἔχε τά περ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ
μβουλος.” ταῦτα Δαρεῖος εἴπας, καὶ καταστήσας Ἀρτα- 25
ένεα ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ ὁμοπάτριον ὕπαρχον εἶναι Σαρδίων,
ήλαυνε ἐς Σοῦσα ἅμα ἀγόμενος Ἱστιαῖον, Ὀτάνεα δὲ ἀπο-
ξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν· τοῦ
ν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμβύσης γενόμενον τῶν

ἐκ ποίας αἰτίας Δαρεῖος ἐκώλυσεν Ἱστιαῖον τειχίσαι Μύρκινον ποίᾳ
ποινῇ Καμβύσης ὑπέβαλε Σισάμνην ἐπὶ χρήμασι παραδικάσαντα

1. ἀπίξηται z ‖ μεγάβυζος *d* ‖ 2. τὸν δαρεῖον *r* ‖ προορῶν *ABr* ‖ 3. ἄγ-
ον πέμψας ὁ Δαρεῖος ἐς τὴν μύρκινον *Prz* ‖ μύρκιννον *d* ‖ 4. ἱστίαιε *ABC*,
ίαιε *d* ‖ 5. οὐδένα εἶναι *Prz* ‖ 7. ἀπίκεό μοι *ABC*, ἀπικνεό μοι *r* ‖ 8. τοι-
τα *d* ‖ 9. ἱστίαιος *ABC* ut fere, ἱστίαιος *d* item constanter ‖ βασιλέως *C*,
σιλῆος z ‖ 10. τὰς om. z ‖ σάρδεις *d* ‖ ἀποικομένω *r* ‖ 11. οἱ om. *ABCd* ‖
. εἵνεκα *ABCd* ‖ 13. πρῆγμα *r* ‖ 14. βραχεῖ *ABr* ‖ ἰδέειν *L* ‖ μου *C* ‖
. τε καὶ om. *r* ‖ 19. νεόκτηστον *B* ‖ θρήικηι *AB*, θρήκη *r* ‖ 20. σύμβουλος
ν καὶ σύσσιτος *d* ‖ 21. καταστησάμενο *qz* ‖ ἀρταφρένεας *ABC*: ἀρταφέρνεα ‖
. ἐς ἀδελφεὸν *d* ‖ ἑαυτοῦ *C* ‖ 24. εἶναι στρατηγὸν *ABCd* ‖ 25. σισάμην *C*

βασιληίων δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρήμασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπέην, σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἵζων ἐδίκαζε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης ἀπέδεξε δικαστὴν

26 εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνῆσθαι ἐν τῷ κατίζων θρόνῳ δικάζει. οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης, ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρατηγίης, Βυζαντίους τε εἷλε καὶ Καλχηδονίους, εἷλε δὲ Ἄντανδρον τὴν ἐν τῇ Τρῳάδι γῇ, εἷλε δὲ Λαμπώνιον, λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας εἷλε Λῆμνόν τε καὶ Ἴμβρον,

27 ἀμφοτέρας ἔτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεομένας. οἱ μὲν δὴ Λήμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ καὶ ἀμυνόμενοι ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν, τοῖσι δὲ περιεοῦσι αὐτῶν οἱ Πέρσαι ὕπαρχον ἐπιστᾶσι Λυκάρητον τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου ἀδελφεόν. οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ τελευτᾷ. αἰτίη δὲ τούτου ἥδε. πάντας ἠνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο τοὺς μὲν λιποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τοὺς δὲ σίνεσθαι τὸν Δαρείου στρατὸν τὸν ἀπὸ Σκυθέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον.

28 Οὗτος δὲ τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεσις κακῶν ἦν· καὶ ἤρχετο τὸ δεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακά. τοῦτο μὲν γὰρ ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε, τοῦτο δὲ κατὰ τὸν

τίνας τῶν πόλεων Ὀτάνης ὑπέταξε Δαρείῳ διάδοχος Μεγαβάζου γενόμενος — περὶ Λυκαρήτου τοῦ Λημνίων ὑπάρχου

2. σφάξας - ἀνθρωπέην Eustathius Il. p. 374. — Pollux II 5. — Λέξεις. — 11 sq. Eustathius Il. p. 357. Dion. 347

1. δικαστῶν r || 2. ἀνθρωπῆν Pollux, ἀνθρωπείην Eust., ἀνθρωπηίην L || 3. ἔταμε] ἐνέτεινε z || 5. σισάμεω C || 7. ὁ post Ὀτάνης om. r || 8. μεγαβόζω τῆς στρατηγίας d || 9. τε] δὲ C || χαλκηδονίους d || 10. ἀντάνδρον r || τὴν ἐν om. d || τρωάδι ABrz || 13. εὖ om. r || 14. αὐτέων rz || 17. ἦδε AB || 18. λιποστρατιῆ r, λειποστρατίης z || 19. σίνασθαι? || τὸν om. ABCd || 21. δὲ] μέν νυν Prz || 22. ἄνεσις de la Barre: ἄνεος C, ἄνεως ceteri || 24. ἡ] ἦν r || νάξιος Apr. P

ν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτή τε ἑωυτῆς μάλιστα δὴ τότε άσασα καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα, κατύπερθε ούτων ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μάλιστα ι, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους γὰρ καταρτι-ας ἐκ πάντων Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ Μιλήσιοι. κατήλλαξαν 29
φεας ὧδε Πάριοι. ὡς ἀπίκοντο αὐτῶν ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς Μίλητον, ὥρων γὰρ δή σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, σαν αὐτῶν βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώρην. ποιεῦντες ιῦτα καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοιεν νεστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγράφοντο ὄνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ. διεξελάσαντες δὲ πᾶσαν χώρην καὶ σπανίους εὑρόντες τούτους, ὡς τάχιστα κατέ-ν ἐς τὸ ἄστυ, ἁλίην ποιησάμενοι ἀπέδεξαν τούτους μὲν πόλιν νέμειν τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· ειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων οὕτω δή σφεας ελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων· τοὺς δὲ ἄλλους Μι-ους τοὺς πρὶν στασιάζοντας τούτων ἔταξαν πείθεσθαι.
Πάριοι μέν νυν Μιλησίους οὕτω κατήρτισαν. τότε 30
κ τουτέων τῶν πολίων ὧδε ἤρχετο κακὰ γίνεσθαι τῇ η. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου, ντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλητον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε οοπος ἐὼν Ἀρισταγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε καὶ ἀνεψιὸς Ἱστιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ούσοισι κατεῖχε· ὁ γὰρ Ἱστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου

ἐκ ποίας αἰτίας κατὰ Ναξίων τε καὶ τῶν ἄλλων Ἰώνων Πέρσαι ἐστρά-τευσαν περὶ Ἀρισταγόρου Μιλησίων ἐπιτρόπου

4. Pollux I 153. — 20. ἐκ - δήμου Suidas v. παχεῖς. — Λέξεις. ollux III 109.

τουτέων rz || 4. στάσει Pdrz || μέχρις r || κατηρτίσαντο rz || γὰρ] δὲ καταρτισθῆρας d || 5. ἐκ om. editio Bekkeri || πάντων τῶν Prz || ε P || οἱ πάριοι r || αὐτέων z || οἱ om. Prdz || 7. ὤρεων C, ὤρεον | δή om. r || 8. αὐτέων rz, αὐτ' C || διεξελθόντες r || 9. τὴν μιλησίην r || 10. ἐν ἀνεστηκυίῃ Reiske: ἀνεστηκυίῃ || ἐπεξεργασμένον d || ἀπεγρα- L || 11. τοὔνομα Prz || 13. καὶ ἀλίην d || 14. τῶν] καὶ τῶν z || ούτοις z || 18. οὕτω μιλησίους Prz || 19. ὤιδε P || 20. ἐκ Νάξου post ν Suid. || 23. ὁ om. ABCd || 21. νούσοις d || τῆς μιλήτου r

καὶ ἐτύγχανε τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον ξεῖνοι πρὶν ἐόντες τῷ Ἱστιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμίν τινα καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωυτῶν. ὁ δὲ ἐπιλεξάμενος ὡς, ἢν δι' αὐτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου, σκῆψιν δὲ ποιεύμενος τὴν ξεινίην τὴν Ἱστιαίου, τόνδε σφι λόγον προσέφερε. "αὐτὸς μὲν ὑμῖν οὐ φερέγγυός εἰμι δύναμιν παρασχεῖν τοσαύτην ὥστε κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων· πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ πᾶσαν σπουδὴν ποιεύμενος. ἐπινοέω δὲ τῇδε. Ἀρταφρένης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ Ἀρταφρένης ὑμῖν Ὑστάσπεος μέν ἐστι παῖς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλέος ἀδελφεός, τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας. τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν χρηίζωμεν." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν τῇ δύναιτο ἄριστα, καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ ὡς αὐτοὶ διαλύσοντες, ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσειν τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι, ὣς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας. τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμία

31 κω ἦν ὑπὸ Δαρείῳ. ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδις λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφρένεα ὡς Νάξος εἴη νῆσος μεγάθεϊ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλή τε καὶ ἀγαθὴ καὶ ἀγ-

5. ὁ δὲ - 6 Νάξου Suidas v. ἐπιλεξάμενος. — 7. αὐτὸς - 9 κατάγειν idem v. φερέγγυος. — 8. Λέξεις. — 24. - p. 17, 1 Eustathius Dion. 525

4. αὐτοῖς *r* || κατέλθη *d* || 5. αὐτοῦ *ABCd*. Suid.: ἑαυτοῦ || 7. τὴν om. *ABCd* || τὸν δέ σφι *r* || τὸν λόγον *ABCd* || προέφερε *r* || 8. παρασχεῖν τοσαύτην *AB(C)d*. Suid.: τοσαύτην παρασχεῖν || 12. ἀρταφέρνης *drz* 13. ἀρταφέρνης *drz* || ὑμῖν om. *Prz* || ὑστάσπεω *Ppr*. *r* || παῖς *z* || 14. βασιλέως *Ad*, βασιλῆος *z* || 15. πολλὴν] πολλήν τε *r* || 16. χρήιζωμεν *ABCP*, χρήζωμεν *z*, χρηίζομεν *r*, χρήζομεν *d* || 17. προσέθεντο *z*. an προέθεσαν? 18. ᾗ *L* || ὑποσχέσθαι *r* || 21. ὡς *drz* || 22. οὐδὲ μία *ABdr*, οὐδεμίη *z* 24. σάρδεις *d* || ἀρταφέρνεα *dz* || νῆσος om. *ABCd* || μεγάθει *AB* 25. δὲ om. *r*

Ιωνίης, χρήματα δὲ ἔνι πολλὰ καὶ ἀνδράποδα. “σὺ ὦν αὐτην τὴν χώρην στρατηλάτεε, κατάγων ἐς αὐτὴν τοὺς δας ἐξ αὐτῆς. καί τοι ταῦτα ποιήσαντι τοῦτο μὲν ἐστὶ α παρ' ἐμοὶ χρήματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμά- τῇ στρατιῇ (ταῦτα μὲν γὰρ δίκαιον ἡμέας τοὺς ἄγοντας χειν ἐστί), τοῦτο δὲ νήσους βασιλέι προσκτήσεαι αὐτήν ξον καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἠρτημένας, Πάρον καὶ Ἄνδρον καὶ ς τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενος έως ἐπιθήσεαι Εὐβοίῃ, νήσῳ μεγάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι ὐκ ἐλάσσονι Κύπρου καὶ κάρτα εὐπετέι αἱρεθῆναι. ἀπο- ι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας πάσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ετο αὐτὸν τοῖσιδε. “σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλέος ἐξηγη- γίνεαι πρηγμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις , πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ· ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν σιαί τοι ἕτοιμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοισι ὐτὸν βασιλέα συνέπαινον γίνεσθαι.” ὁ μὲν δὴ Ἀριστα- 32
ς ὡς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς ἐὼν ἀπήιε ἐς Μίλητον. Ἀρταφρένης, ὥς οἱ πέμψαντι ἐς Σοῦσα καὶ ὑπερθέντι τοῦ Ἀρισταγόρεω λεγόμενα συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δα- ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεας, πολ- δὲ κάρτα ὅμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, τηγὸν δὲ τούτων ἀπέδεξε Μεγαβάτην ἄνδρα Πέρσην τῶν

περὶ Μεγαβάτου καὶ τῆς πρὸς Ἀρισταγόραν διαφορᾶς

15. δεῖ - 16 γίνεσθαι Suidas v. συνέπαινοι. — 18. ὁ δὲ - 20 τριήρεας em v. ὑπερθέντι

δ' ἔχει *Prz* ‖ 3. ἐξ αὐτῶν *C* ‖ μὲν ἔστι *ABP*, μέν ἐστι *rz* ‖ 4. ἑτοῖμα ‖ μεγάλα χρήματα *r* ‖ ἀναισιμωτάτων *dz* ‖ 5. δίκαια *Prz* ‖ 6. ἐστί *Prz* ‖ βασιλέι post προσκτήσεαι *Prz*, βασιλεῖ *ABr* ‖ προσκτήσεται *d*, προσκτήσαιε *r* ‖ 7. Πάρον τε καὶ *z* ‖ 8. καλεομένας *r* ‖ ὁρμεόμενος (ι) μώμεος *ABr*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 10. καὶ οὐκ] οὐκ *Prz* ‖ εὐπετέη *A*, η *B*, εὐπετεῖ *r* ‖ 11. χειρωθῆναι *z* ‖ 12. τοῖσδε *L* ‖ τοῦ *d* ‖ βασι- ‖ 14. ἂν δὲ *C*, ἀντὶ γὰρ *Pr*, ἀντὶ γὰρ τῶν *z* ‖ 15. ἑτοῖμοι *CPdz* ‖ a. *d* ‖ τούτοισι om. Suid. ‖ 16. αὐτὸν] τὸν *Pdz* ‖ βασιλῆα *z* ‖ τήιει *P*, ἀπήει *r*, ἀπῄει *z* ‖ 18. ἀρταφέρνης *dz*. Suid. ‖ ὑπερθέντε *d* ‖ ίνετο *Pr* ‖ μὲν διηκοσίας] ἑβδομήκοντα Suid. ‖ τριήρεις *Pr* ‖ 22. του- *rz*

Ἀχαιμενιδέων, ἑωυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν, τοῦ Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀληθής γε ἐστὶ ὁ λόγος, ὑστέρῳ χρόνῳ τούτων ἡρμόσατο θυγατέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδέξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφρένης ἀπέστειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισταγόρεα.

33 παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τόν τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου, ἐπείτε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέῃ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ (οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι) πρῆγμα τοιόνδε συνηνείχθη γενέσθαι. περιιόντος Μεγαβάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακάς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίης ἔτυχε οὐδείς φυλάσσων· ὁ δὲ δεινόν τι ποιησάμενος ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεός, τῷ οὔνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι διὰ θαλαμίης διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τοῦτο, ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιεῦντας ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισταγόρῃ ὅτι τὸν ξεῖνόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δήσας λυμαίνοιτο. ὁ δ' ἐλθὼν παραιτέετο τὸν Πέρσην, τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ κάρτα δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαβάτης καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε "σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφρένης ἐμέο πείθεσθαι καὶ πλέειν τῇ ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσσεις;" ταῦτα εἶπε ὁ Ἀρισταγόρης. ὁ δὲ θυμωθεὶς τούτοισι, ὡς νὺξ ἐγένετο,

5. Eustathius Il. p. 234. — 15. τοῦτον - 17 σῶμα Suidas v. θαλαμίδιοι κῶπαι. — 19. ὁ δ' - 20 ἔλυσε Schol. Arist. Vesp. 1257. Suidas v. παραιτεῖτο

2. κλεομβρότεω *r* || ἐστὶ om. *z* || 3. τοῦτον *d*, τουτέων *z* || θυγατρί *d* 5. ἀρταφέρνης *dz* || ἀρισταγόρεα *Prz*. Eust.: ἀρισταγόρην || 6. τόν τε ἀρισταγόρην ἐκ μιλήτου *ABCd* || 8. πρόφασιν μὲν Naber || δὴ *d* || ἐγίνετο *Pr* 9. ἐν *C* || καύκασον *Psz* || 11. συνενείχθη *CP* || 12. νεὼς *d* || 13. οὐδεὶς ἔτυχε *r* || 14. νεὼς *d* || 15. τῷ - 16 νεὸς om. *d* || διὰ om. Suid. διέλκοντας ? || 19. δὲ Schol. Arist. Suid. || παρῃτεῖτο eidem || 20. ὢν eidem || ἐλθὼν om. eidem || 21. ἐπέργετο *d* || 22. σοὶ] σὺ *Cr* || 23. οὐ σὲ *AB*, οὐδὲ *dz* || ἀρταφέρνης *dz* || 24. ὁ post εἶπε om. *Prz*

ιπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας φράσοντας τοῖσι Ναξίοισι
τα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα. οἱ γὰρ ὦν Νάξιοι οὐδὲν 34
ιως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμή-
θαι. ἐπεὶ μέντοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσηνείκαντο τὰ ἐκ
ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησό-
ι καὶ σῖτα καὶ ποτά, καὶ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι
παρεσκευάζοντο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου· οἱ δ'
τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς
ραγμένους προσεφέροντο καὶ ἐπολιόρκεον μῆνας τέσσερας.
ὲ τά τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα κατε-
πάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ προσαναισίμωτο
λά, τοῦ πλεῦνός τε ἐδέετο ἡ πολιορκίη, ἐνθαῦτα τείχεα
ι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδομήσαντες ἀπαλλάσσοντο ἐς
ἤπειρον, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε 35
ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφρένεϊ ἐκτελέσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζέ μιν
πάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεέ τε τοῦ στρα-
πρήξαντος κακῶς καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος, ἐδόκεέ
ὴν βασιληίην τῆς Μιλήτου ἀπαιρεθήσεσθαι. ἀρρωδέων
ούτων ἕκαστα ἐβουλεύετο ἀπόστασιν· συνέπιπτε γὰρ καὶ
εστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῖχθαι ἐκ Σούσων παρὰ Ἱστι-
, σημαίνοντα ἀπίστασθαι Ἀρισταγόρην ἀπὸ βασιλέος.
ρ Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναί ἀπο-
αι ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως σημῆναι ὥστε
ασσομενέων τῶν ὁδῶν, ὁ δὲ τῶν δούλων τὸν πιστότατον

ἀπόστασις Ἀρισταγόρου ἀπὸ Δαρείου — τίνι τρόπῳ Ἱστιαῖος εἰσηγήσατο Ἀρισταγόρᾳ τὴν ἀπόστασιν

12 sq. Suidas v. πλεῦνος. — 22 sqq. (Aeneas Tact. 31)

φράσσοντας *BC* ‖ 2. οἱ] οὐ *d* ‖ 4. ἐσενείκαντο *Cdz* ‖ 6. σιτία *qz* ‖ τὸ ‖ ἐφράξαντο Hoeger ‖ 7. παρεσκευάδατο *CPdz* ‖ δὲ *d* ‖ 8. διέβαλ- ‖ 9. τέσσαρας *C* ‖ 10. ἦγον *d* ‖ κατεδεδαπάνητό *ABz*: καταδεδα- ό *r*, κατεδαπάνητό *CP*, καταδαπάνητό *d* ‖ 13. ἀπαλλάσσαντο *A*, ἀπηλ- ντο Suid. ‖ 15. ἀρταφέρνῃ *d*, Ἀρταφέρνεϊ *z* ‖ ἐκπληρῶσαι *dz* ‖ παιτεουμένη *r* ‖ 18. ἀφαιρεθήσεσθαι *r*, ἀπαιρήσεσθαι *CPz* ‖ 19. τε του- ‖ 20. σουσέων *L* ‖ παρ' *Pz* ‖ 21. βασιλῆος *z* ‖ 22. τῷ om. *B* ‖ σημῆναι ὥστε om. *d* ‖ 24. φυλασσομένων *d*

ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἔστιξε καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας, ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν, ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγόρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφαλήν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀπόστασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐποίεε συμφορὴν ποιεύμενος μεγάλην τὴν ἑωυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀποστάσιος ὢν γινομένης πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μιλήτου οὐδαμὰ ἐς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο.

36 Ἱστιαῖος μέν νυν ταῦτα διανοεύμενος ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον, Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα. ἐβουλεύετο ὦν μετὰ τῶν στασιωτέων, ἐκφήνας τήν τε ἑωυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἱστιαίου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην κατὰ τὠυτὸ ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίστασθαι· Ἑκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλέι τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τά τε ἔθνεα πάντα τῶν ἦρχε Δαρεῖος καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. ἐπείτε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅκως ναυκρατέες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μέν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο (ἐπίστασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τῶν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα), εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπικρατήσειν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτω αὐτούς τε ἕξειν χρήμασι χρᾶσθαι καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά. τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν

περὶ Ἑκαταίου τοῦ λογοποιοῦ

---

1. ἔστηξε *Apr*. *B* ‖ 2. ἐντειλάμενος – 3 Μίλητον om. *d* ‖ 3. ἐπεὰν *Pz*: ἐπὴν ‖ 5. τὰ στίγματα δὲ ἐσήμηνε *d* ‖ καὶ om. *d* ‖ 6. ἐποίησε *B*[1] ‖ 8. γενομένης *d* ‖ 10. οὐδαμᾶ *drz* ‖ ἐλογίζετο ἔτι *d* ‖ 12. ταῦτα πάντα *d* 15. τοῦτο *Apr*., ταὐτὸ *C* ‖ 16. δ' om. *C*, δὲ *d* ‖ 17. βασιλεῖ *ABr* ‖ 20. ναυκρατέες Bekkerus: ναυκράτεες ‖ 25. οὕτω *z*: οὕτως ‖ 26. συλλήσειν *z* 27. προτέρῳ *qz*

ων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἐδόκεε δὲ ὅμως
στασθαι, ἕνα τε αὐτῶν πλώσαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρα-
εδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθόν, ἐὸν ἐνθαῦτα, συλλαμ-
ιν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.
πεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο καὶ συλλα- 37
ος δόλῳ Ὀλίατον Ἰβανώλλιος Μυλασσέα καὶ Ἱστιαῖον
νεω Τερμερέα καὶ Κώην Ἐρξάνδρου, τῷ Δαρεῖος Μυτι-
ην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀρισταγόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον
ἄλλους συχνούς, οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισταγόρης
στήκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχανεόμενος. καὶ πρῶτα μὲν
ῳ μετεὶς τὴν τυραννίδα ἰσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς
εκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι συναπισταίατο, μετὰ δὲ καὶ ἐν
ἄλλῃ Ἰωνίῃ τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν
ννων, τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμ-
σασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι
πόλισι ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδιδούς, ὅθεν
ἕκαστος. Κώην μέν νυν Μυτιληναῖοι ἐπείτε τάχιστα 38
έλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν, Κυμαῖον δὲ τὸν σφέτε-
αὐτῶν ἀπῆκαν· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῦνες ἀπίεσαν.
ννων μέν νυν κατάπαυσις ἐγίνετο ἀνὰ τὰς πόλιας, Ἀρι-
γόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννους κατέπαυσε, στρα-
οὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν πολίων κελεύσας ἑκάστους καταστῆ-
, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγί-
ο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.
Τῆς δὲ Σπάρτης Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος οὐκέτι 39

ὅτι Ἀρισταγόρας τοὺς τῶν Ἰώνων τυράννους κατέλυσεν Ἀρισταγόρας ἀποστὰς Δαρείου τὴν Λακεδαιμονίων προαγαγέσθαι συμμαχίαν ἐπειράσθη περὶ Ἀναξανδρίδου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ Κλεομένους τοῦ αὐτοῦ παιδός

. αὐτέων z ‖ 3. ἐὼν d ‖ 5. ἀποπεφθέντος AB ‖ 6. ἰβανώλλιος ABC: ώλιος Prz, ἰβανόλιος d ‖ Μυλασέα Bekkerus ‖ 7. τερμενέα z ‖ ἐξάν- r ‖ μυτιλήνην AB: μιτυλήνην ‖ 10. μηχανώμενος L ‖ 12. συναπι- το Cpr. dz ‖ 13. ταὐτὸ C ‖ 15. δὲ φίλα] δ' ἔλαβε d ‖ 17. μυτιληναῖοι : μιτυληναῖοι ‖ 18. κατέλαβον d ‖ 19. αὐτέων z ‖ ἀφῆκαν d ‖ ὡς ‖ καὶ ὤλλοι? ‖ πλεῦνες] πλεῦνες αὐτῶν z ‖ ἀπήεσαν d ‖ 20. ἐγένετο z

περιεὼν ἐβασίλευε ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε, Κλεομένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδεω εἶχε τὴν βασιληίην, οὐ κατ᾽ ἀνδραγαθίην σχὼν ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἑωυτοῦ θυγατέρα, καὶ ἐούσης ταύτης οἱ καταθυμίης, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. τούτου δὲ τοιούτου ἐόντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπικαλεσάμενοι αὐτὸν "εἴ τοι σὺ σεωυτοῦ μὴ προορᾷς, ἀλλ᾽ ἡμῖν τοῦτ᾽ ἐστὶ οὐ περιοπτέον, γένος τὸ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπείτε τοι οὐ τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦτα Σπαρτιήτῃσι ἀδήσεις." ὁ δ᾽ ἀμείβετο φὰς τούτων οὐδέτερα ποιήσειν, ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα ἐοῦσαν ἀναμάρτητον ἑωυτῷ, ταύτην ἀπέντα ἄλλην
40 ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ σφι πείσεσθαι. πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες βουλευσάμενοι προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε. "ἐπεὶ τοίνυν τοι περιεχόμενόν σε ὁρέομεν τῆς ἔχεις γυναικός, σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μή τι ἀλλοῖον περὶ σεῦ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. γυναικὸς μὲν τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύτῃ τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρεχε καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνοποιόν." ταῦτά κῃ λεγόντων συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης, μετὰ δὲ γυναῖκας ἔχων δύο διξὰς ἱστίας
41 οἴκεε, ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικά. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος ἡ ἐσύστερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα τοῦτον. καὶ αὕτη τε ἔπεδρον βασιλέα Σπαρτιήτῃσι ἀπέφαινε, καὶ ἡ προτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος ἐοῦσα τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη. ἐχου-

---

4. Eustathius Il. p. 149. — 18. idem Od. p. 1667. — 24. Λέξεις. — 25. Pollux III 49

2. οὐ κατὰ *z*, οὐκ *d* ‖ 5. οἶ *d* ‖ 6. εἴη τοι σὺ *C*, εἴ τι σύ γε *z* ‖ 7. τοῦτ᾽ ἔστι *B*, τοῦτ᾽ ἔστιν *r* ‖ Εὐρυσθέος *z* ‖ 8. τοι] οἱ *d* ‖ 9. ἔξεο Schaefer: ἐκσέο sive ἐκ σέο codices, ἐκ σέο, ἄπες *z*. ἔξες Eltz ‖ γῆμαι *d* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ 14. συμβουλευσάμενοι *dz* ‖ 15. ὁρέομεν *P*: ὁρῶμεν *ABr*, ὁρέωμεν *Cdz*
αι
17. οἱ Σπαρτιῆται *z* ‖ 18. ἐξέσιος *C* ‖ 19. γυναῖκα ἐσάγαγε *d* ‖ 22. οὐδαμᾶ *z* ‖ 23. ὕστερον ἐπεσελθοῦσα ? ‖ 24. ἔφεδρον *L* ‖ 25. ἀπέφηνε ?

δὲ αὐτὴν ἀληθέι λόγῳ οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναικὸς ...οι πυθόμενοι ὤχλεον, φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως ...ομένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιεύντων αὐτῶν, τοῦ ...ου συντάμνοντος, ὑπ' ἀπιστίης οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν ...ίκα περιιζόμενοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ... Λεωνίδην, καὶ μετὰ τοῦτον ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· ... καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτον καὶ Λεωνίδην γενέ-... ἡ δὲ Κλεομένεα τεκοῦσα καὶ [τὸ] δεύτερον ἐπελθοῦσα ..., ἐοῦσα θυγάτηρ Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ...ε τὸ δεύτερον.

42 ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε ...ρενήρης ἀκρομανής τε, ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων ...ων πρῶτος, εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαθίην αὐτὸς ...ων τὴν βασιληίην. ὥστε ὦν οὕτω φρονέων, ἐπειδὴ ὅ Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμενοι ...όμῳ ἐστήσαντο βασιλέα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ ...εὺς δεινόν τε ποιεύμενος καὶ οὐκ ἀξιῶν ὑπὸ Κλεομένεος ...λεύεσθαι, αἰτήσας λεὼν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην, ... τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος ἐς ἥντινα γῆν ...ον ἴῃ, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων· οἷα δὲ ...ως φέρων, ἀπίει ἐς τὴν Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο ... ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δὲ ἐς Λιβύην οἴκισε χῶ-...άλλιστον τῶν Λιβύων παρὰ Κίνυπα ποταμόν. ἐξελα-... δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτεϊ ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων καὶ ...χηδονίων ἀπίκετο ἐς Πελοπόννησον.

43 ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀν-

περὶ Δωριέως καὶ Λεωνίδου καὶ Κλεομβρότου τῶν Ἀναξανδρίδου παίδων ... περὶ τῆς Δωριέως ἀποικίας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ὅσα πράξας ἐτελεύτησεν

11. Pollux VI 125. (Bekkeri Anecd. p. 372)

...κομπεύειν *C* ‖ 3. δὲ om. *Apr.* ‖ αὐτέων *z* ‖ 4. τὴν om. *A'* ‖ 5. πε-...αξαν *d* ‖ 7. τε καὶ *s* ‖ 8. τὸ seclusi ‖ 9. Περινητάδεω *z* ‖ 12. ἠπίστατο ...y ‖ 14. χρεόμενοι *P*, om. *r* ‖ 15. βασιλῆα *z* ‖ 16. τε] τι *Cd*. Naber ...ιὸν *rz*, ληὸν reliqui ‖ ἄγε *CPdz* ‖ 19. εἴη *d* ‖ νομιζομένων· οἷα δὲ *s*: ...μένων οἷα ‖ 20. ἀπήιει *C*, ἀπήει *d* ‖ 21. θηβαῖοι *B²Prz* ‖ δ' ἐς ... ‖ Λιβύην correxi: κύνιπα *d*, τὴν κίνυπα *r*, κίνυπα reliqui ‖ οἴκησε ... ‖ 22. Κίνυπα ποταμόν supplevi: ποταμόν ‖ ἐξελασθεὶς *Pr*: ἐξελαθεὶς ‖ ... καὶ] τε Niebuhr. ni forte ἄλλων periit ‖ 24. πελοπόνησον *d*

τιχάρης ἀνὴρ Ἐλεώνιος συνεβούλευσε ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν Ἡρακλείην τὴν ἐν Σικελίῃ κτίζειν, φὰς τὴν Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐς Δελφοὺς οἴχετο χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αἱρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώρην· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ αἱρήσειν. παραλαβὼν δὲ Δωριεὺς τὸν στόλον τὸν καὶ ἐς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην.
44 τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρῖται, σφέας τε αὐτοὺς καὶ Τῆλυν τὸν ἑωυτῶν βασιλέα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρατεύεσθαι, τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους δεηθῆναι Δωριέος σφίσι τιμωρῆσαι καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συστρατεύεσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύβαριν Δωριέα καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μέν νυν Συβαρῖται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ ξεῖνον προσεπιλαβέσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου εἰ μὴ Καλλίην τῶν Ἰαμιδέων μάντιν Ἠλεῖον μοῦνον, καὶ τοῦτον τρόπῳ τοιῷδε. παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφέας, ἐπείτε οἱ τὰ ἱρὰ οὐ προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ οὗτοι λέγουσι.
45 μαρτύρια δὲ τούτων ἑκάτεροι ἀποδεικνύουσι τάδε, Συβαρῖται μὲν τέμενός τε καὶ νηὸν ἐόντα παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν, τὸν ἱδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ· τοῦτο δὲ αὐτοῦ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ παρέπρηξε

περὶ Καλλίου τοῦ μάντεως

1. συνεβούλευσέ οἱ z || 2. ἡρακλείην Pr: ἡράκλειαν ABCd, ἡρακλήϊην z. fortasse Ἡρακλέην γῆν ἐν || Σικελίαι ABP, σικελία d || κτίζειν] χρήιζειν C || 3. ἡρακληϊδέων z || κτισαμένου d || 6. ὁ Δωριεὺς z || 8. αὐτοὺς z || 9. τῶν B || βασιλῆα z || 10. γινομένους C || 11. δωριέως ABr || 12. καὶ συνελεῖν - 13 Δωριέα om. C || 14. ἑωϋτοῦ z || 16. ἀμιδέων r || ηλεῖον A, ἠλεῖον BP || 18. ἀποδράσαντα d || προσεχώρεε drz || 19. δὲ Wesseling: δὲ οὐχ ABr, δὲ οὐκ reliqui. δὲ ὦν de la Barre, δ' αὖ Bekkerus || 20. τουτέων z || 22. Κρᾶθιν Wesseling: κράστιν || 23. Κραθίῃ Wesseling: κρηστίστη d, κραστίῃ ceteri || δωριέως AB

ιέν, ἐπ' ὃ δὲ ἐστάλη ἐποίεε, εἷλε ἂν τὴν Ἐρυκίνην χώ- καὶ ἑλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ ιθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδεικνῦσι Καλλίῃ μὲν Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλλίεω ἀπόγονοι, Δωριέι δὲ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοισι οὐδέν. καίτοι εἰ συνεπελάβετό τοῦ Συβαριτικοῦ πολέμου Δωριεύς, δοθῆναι ἄν οἱ πολ- λήσια ἢ Καλλίῃ. ταῦτα μέν νυν ἑκάτεροι αὐτῶν μαρ- α ἀποφαίνονται, καὶ πάρεστι, ὁκοτέροισί τις πείθεται ῶν, τούτοισι προσχωρέειν. συνέπλεον δὲ Δωριέι καὶ ἄλ- 46
συγκτίσται Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραιβάτης καὶ λέης καὶ Εὐρυλέων· οἳ ἐπείτε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἑσσωθέντες ὑπό τε Φοινίκων Ἐγεσταίων· μοῦνος δὲ Εὐρυλέων τῶν συγκτιστέων πε- ένετο τούτου τοῦ πάθεος. συλλαβὼν δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς περιγενομένους ἔσχε Μινώην τὴν Σελινουσίων ἀποικίην, συνελευθέρου Σελινουσίους τοῦ μουνάρχου Πειθαγόρεω. ὰ δὲ ὡς τοῦτον κατεῖλε, αὐτὸς τυραννίδι ἐπεχείρησε ινοῦντος καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν ινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ραίου βωμόν.

Συνέσπετο δὲ Δωριέι καὶ συναπέθανε Φίλιππος ὁ Βου- 47
ίδεω Κροτωνιήτης ἀνήρ, ὃς ἁρμοσάμενος Τήλυος τοῦ αρίτεω θυγατέρα ἔφυγε ἐκ Κρότωνος, ψευσθεὶς δὲ τοῦ ου οἴχετο πλέων ἐς Κυρήνην, ἐκ ταύτης δὲ ὁρμεόμενος έσπετο οἰκηίῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκηίῃ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐών

11. Pollux IX 6. — 20 sq. (Hesychius v. ἀγοραίου). Eustathius l. p. 45. Od. p. 1434. — 22 sqq. idem Il. p. 383

. ἐπ' ὃ $P^r r$: ἐπῶι AB, ἐπ' ὧι C, ἐπ' ᾧ $P^m z$, ἐπ' ὦ d ‖ 4. ἠλείωι P ‖ ὰ om. C ‖ δωριεῖ et δωριέως AB ‖ 7. γε om. z ‖ πολλαπλάσια Pdz ‖ 0. αὐτέων z ‖ προσχωρεῖν $ABdr$ ‖ δωριεῖ AB ‖ 12. κελαίης d ‖ Αἰγεσταίων Ccorr. Prz ‖ δέ γε z ‖ 17. συνελευθέρους B ‖ μονάρ- r ‖ πειθαγόρεωι B, πυθαγόρεω dz ‖ 20. ἀπέκτεινον d ‖ 22. δωριεῖ ‖ 25. ὁρμεόμενος P: ὁρμώμενος ABr, ὁρμεώμενος Cdz ‖ 26. συνέπετο τριήρει ABC

τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος Ἑλλήνων τῶν κατ' ἑωυτόν. διὰ δὲ τὸ ἑωυτοῦ κάλλος ἠνείκατο παρὰ Ἐγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἡρώιον ἱδρυσάμενοι θυσίῃσι αὐτὸν ἱλάσκονται.

48 Δωριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος καὶ κατέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαίμονος· οὐ γάρ τινα πολλὸν χρόνον ἦρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἄπαις, θυγατέρα μούνην λιπών, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ.

49 Ἀπικνέεται δὲ ὦν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ δὴ ἐς λόγους ᾔιε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκεον πίνακα ἐν τῷ γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε. "Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· τὰ γὰρ κατήκοντα ἐστὶ τοιαῦτα. Ἰώνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προέστατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ δουλοσύνης ἄνδρας ὁμαίμονας. εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἷά τε χωρέειν ἐστί· οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι, ἥ τε μάχη αὐτῶν ἐστι τοιήδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι. οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι. ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον ἐκείνην νεμομένοισι ὅσα οὐδὲ τοῖσι

τίνα λέγων Ἀρισταγόρας πρὸς Κλεομένην ἐπειρᾶτο πείθειν αὐτῷ βοηθῆσαι κατὰ Περσῶν

---

2. ἐνείκατο *CPdz* || αἰγεσταίων *Prz* || 3. ἡρῷιον *ABP*, ἡρῷον *dr*, ἱρῷον *C*, ἡρῷον *z* || 4. ἱλάσκοντο *r* || 7. ἐβασίλευσε Krueger || 10. δ' *rz* 15. τοιάδε *z* || 16. θωυμάσῃις *P*: θωμάσῃις *ABC*, θωμάσῃς *r*, θαυμάσῃς *d*, θωϋμάσῃς *z* || τὰ κατήκοντα γὰρ *z* || 17. ἔστι *P* || 18. ὑμῖν *A*[1]*Ppr.* | 19. προεστέατε *z* || 20. ἐκ τῆς *z* || 21. χωρέειν οἷά τε *z* || 24. αὐτῶν ἔστι *Pr*, αὐτέων, ἔστι *z* || 25. κυρβασιὰς *r*

συνάπασι ἄλλοισι, ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ ἐσθὴς ποικίλη καὶ ὑποζύγιά τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι ὡς ἐγὼ φράσω, Ἰώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες." δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. "Λυδῶν δέ" ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης "οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἠῶ, πολυπροβατώτατοί τε ἐόντες πάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν. τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν τῇ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἳ πενταχόσια τάλαντα βασιλέι τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιηνοὶ χώρην τήνδε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἐστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἔνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὔρων σμικρῶν χρεόν ἐστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρός τε Μεσσηνίους ἐόντας ἰσοπαλέας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καί τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης

περὶ τῆς ἀπὸ θαλάσσης εἰς τὰ Περσῶν βασίλεια ἀνόδου

---

10. Καππαδόκαι - 11 καλέομεν Eustathius Dion. 772. — 19 sq. ibidem 1073. — 20. ἀλλὰ - 22 Μεσσηνίους Lexicon Vindob. p. 4

1. σὺν ἅπασι z ‖ ἀρξάμενοι r ‖ 3. ἔχοιται B ‖ 4. οἶδε ABC ‖ 5. πολυαργυρότατοι AB ‖ 6. ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον z ‖ 8. οἶδε ABC ‖ πολυπροβατότατοι ABd ‖ 9. ἁπάντων Pz ‖ πολυκαρπώτατοι d ‖ 10. καππαδοκίαι r ‖ συνορίους C ‖ 12. ἐν ᾗ L ‖ 13. βασιλεῖ ABr ‖ 14. ἔχοντ' z ‖ 17. Χοάσπια z ‖ 19. ἐνθαῦτα εἰσὶ BPd ‖ θαρρέοντες Pr ‖ 21. χρεών dz. Lex. Vind. ‖ 22. ἡμᾶς Lex. Vind. ‖ μεσηνίους d ‖ 25. παρέχω B[1], παρεὸν A[m]sz

πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἱρήσεσθε;" Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ὑποκρινέεσθαι."

50 τότε μὲν ἐς τοσοῦτον ἤλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρη ἐγένετο τῆς ὑποκρίσιος καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην ὁκοσέων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρισταγόρης τἆλλα ἐὼν σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ ἐν τούτῳ ἐσφάλη· χρεὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἐόν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὦν τριῶν μηνῶν φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε "ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ

51 θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν." ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἴπας ἤιε ἐς τὰ οἰκία, ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην ἤιε ἐς τοῦ Κλεομένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔσω ἅτε ἱκετεύων ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστήκεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένεϊ ἡ θυγάτηρ, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὸν ἐτέων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ βούλεται μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα. ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνεόμενος, ἤν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑπεδέδεκτο καὶ τὸ παιδίον ηὐδάξατο "πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς." ὅ τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσι ἤιε ἐς ἕτερον

1. αἰρήσεσθαι *B*[1] ‖ 2. τοῖσδε *L* ‖ 3. ἀποκρινέεσθαι *L* ‖ 5. ἀποκρίσιος *L* ‖ 6. ὀκόσεων *d* ‖ 7. ἰωνίων *B* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 9. χρεὼν *dz* ‖ 10. λέγειν *z* ‖ δὲ ὦν *d* ‖ 14. εὐπετέα *dr* ‖ 17. ἐκ (ἐς) *d* ‖ εἴσω *L* ‖ 18. ἐπακούσας *qz* ‖ κλεομένην *d* ‖ ἀποπέμψαι *z* ‖ 19. προεστήκεε *dz* ‖ κλεομένει *ABr* ‖ 21. λέγει *r* ‖ 22. μηδ' *A*, μὴ δ' *B* ‖ 23. ἄρχεται *r* ‖ ὑπισχόμενος *C* ‖ 24. ἐπιτελέσαι *Cd* ‖ 25. ἐσοῦ *AB*, ἐσοῦσα *C*, ἐς οὗ reliqui ‖ 26. ὑποδέδεκτο *AB* ‖ 27. διαφθορέει *B*, διαφθαρέει *Cd* ‖ 28. παραινέσει *L*

ια, καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς
οτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπὶ πλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς
ου τῆς παρὰ βασιλέα.
Ἔχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὧδε. σταθμοί τε πανταχῇ 52
βασιλήιοι καὶ καταλύσιες κάλλισται, διὰ οἰκεομένης τε
ὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλέος. διὰ μέν γε Λυδίης καὶ Φρυγίης
μοὶ τείνοντες εἴκοσί εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ
ήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκδέκεται δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ὁ Ἅλυς
μός, ἐπ᾽ ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη
ούτω διεκπερᾶν τὸν ποταμόν, καὶ φυλακτήριον μέγα ἐπ᾽
. διαβάντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην καὶ ταύτῃ πορευ-
ῳ μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων σταθμοὶ δυῶν δέοντές εἰσι
κοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι
ων οὔροισι διξάς τε πύλας διεξελᾷς καὶ διξὰ φυλακτήρια
μείψεαι· ταῦτα δὲ διεξελάσαντι καὶ διὰ τῆς Κιλικίης
ποιευμένῳ τρεῖς εἰσι σταθμοί, παρασάγγαι δὲ πεντεκαί-
καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς Ἀρμενίης ἐστὶ
μὸς νηυσιπέρητος, τῷ οὔνομα Εὐφρήτης. ἐν δὲ τῇ
ενίῃ σταθμοὶ μέν εἰσι καταγωγέων πεντεκαίδεκα, παρα-
αι δὲ ἓξ καὶ πεντήκοντα καὶ ἥμισυ, καὶ φυλακτήριον ἐν
ῖσι. ἐκ δὲ ταύτης [τῆς Ἀρμενίης] ἐσβάλλοντι ἐς τὴν
ιηνὴν γῆν σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρα-
αι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατόν. ποταμοὶ δὲ
ιπέρητοι τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη
ορθμεῦσαί ἐστι, πρῶτος μὲν Τίγρης, μετὰ δὲ δεύτερός

4. Λέξεις. — 25. - p. 30, 2 **Eustathius Dion. 976**

βασιλῆα z ‖ 4. ὧιδε *CP* ‖ 5. εἰσὶ *L* ‖ 6. λυδίας *d* ‖ 7. στείνοντες
τέσσαρες *d* ‖ 8. ἐννενήκοντα z ‖ δὲ *ABd*: δ᾽ ‖ 13. τέσσαρες *d* ‖
όρεσι *d* ‖ 16. εἰσὶ *drz* ‖ 17. ἐστι *AB* ‖ 18. νηυσὶ περητὸς *L* ‖ εὐ-
ς *ABr* ‖ 21. ἐκ δὲ - 22 εἰσι τέσσερες antehac infra legebantur p. 30, 5
τριηκοσίας casu aliquo devecta, quae autem idem casus omnino abstu-
novem verba καὶ τριήκοντα - ἑκατόν primus supplevit de la Barre ‖
ρμενίης separavi ‖ ἐσβάλλοντι *r*: ἐσβάλλοντες *A*, ἐσβάλλοντος reliqui ‖
αντιηνὴν *Apr*. ‖ 24. νηυσὶ περητοὶ *L* ‖ 25. τίγρης *A²d*: πίγρης
CPz, τίγρις *r*

τε καὶ τρίτος ὡυτὸς ὀνομαζόμενος, οὐκ ὡυτὸς ἐὼν ποταμὸς οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότερος αὐτῶν καταλεχθεὶς ἐξ Ἀρμενίων ῥέει, ὁ δ' ὕστερος ἐκ Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὔνομα ἔχει Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ κοτε ἐς διώρυχας ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώρην μεταβαίνοντι ἕνδεκα σταθμοί, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισύ ἐστι ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἐόντα καὶ τοῦτον νηυσιπέρητον· ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατόν.

53 καταγωγαὶ μέν νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀναβαίνοντι. εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληίη τοῖσι παρασάγγῃσι καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα στάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων στάδιά ἐστι ἐς τὰ βασιλήια τὰ Μεμνόνια καλεόμενα πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων ἐόντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι ἀναισιμοῦνται ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα.

54 οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ εἴπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλέα ὀρθῶς εἴρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέστερον τούτων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημανέω· τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι ταύτῃ. καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούσων (τοῦτο γὰρ Μεμνόνειον ἄστυ καλέεται) τεσσεράκοντα καὶ τετρακισχιλίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ

ἀπὸ Σάρδεων εἰς τὰ βασίλεια στάδιοι α͵γφ, παρασάγγαι υν ἀνύονται δι' ἡμερῶν ϙ ἀπὸ Ἐφέσου εἰς τὰ βασίλεια στάδιοι α͵δμ

---

1. bis ωυτὸς *AB*, ὠΰτὸς *P*, ὡυτὸς *dr*, ὡΰτὸς *z* ‖ τρίτος Ζάβατος ὀνομαζόμενος J. C. Weissenborn, cum idem nomen post ὀνομαζόμενος instauraret Bobrik ‖ 2. πρότερον *d* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 3. ὕστερος scripsi: ὕστερον ‖ ματιηνῶν *Apr*. ‖ 4. Γύνδην Krueger ‖ 7. τεσσαράκοντα *dr* ‖ ἥμισυ ἐστὶ *Pdz* 8. νηυσὶ περητόν *L* ‖ 9. σταθμοὶ εἰσὶ *P* ‖ 10. τοσαῦται εἰσὶ *P* ‖ 14. στάδιά ἔστι εἶσι *C*, στάδια ἐστὶ *Pr* ‖ μεμνόνεια *Pcorr*. *dz* ‖ 18. ἐννενήκοντα *rz* ‖ 20. βασιλῆα *z* ‖ 21. τουτέων *z* ‖ 22. εἰς σάρδεις *d* ‖ 24. μεμνόνιον *r* ‖ κέκληται *d*[2] ‖ 25. τεσσαράκοντα *dr*

σου ἐς Σάρδις εἰσὶ τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι,
ὕτω τρισὶ ἡμέρῃσι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός.
Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης ἤιε 55
ἐς Ἀθήνας γενομένας τυράννων ὧδε ἐλευθέρας. ἐπεὶ
ρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἱππίεω δὲ τοῦ τυράννου ἀδελ-
, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου [τῷ ἑωυτοῦ πάθεϊ] ἐναργεστάτην
ουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἁρμόδιος, γένος ἐόντες τὰ ἀνέ-
Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ'
τέσσερα οὐδὲν ἧσσον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ. ἡ 56
ων ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε. ἐν τῇ προτέρῃ
τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἵππαρχος ἄνδρα οἱ ἐπι-
α μέγαν καὶ εὐειδέα αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα.

τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ·
οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

δέ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερτιθέ-
ς ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν ἔπεμπε
τομπήν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.
Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἦσαν οἱ φονέες οἱ Ἱππάρχου, ὡς 57
ὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίης τὴν ἀρχήν, ὡς
γὼ ἀναπυνθανόμενος εὑρίσκω, ἦσαν Φοίνικες τῶν σὺν
ῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτίην κα-
ένην, οἴκεον δὲ τῆς χώρης ταύτης ἀπολαχόντες τὴν
γρικὴν μοῖραν. ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον ἐξ-
τάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι οὗτοι δεύτερα ὑπὸ
των ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηνέων. Ἀθηναῖοι

ἀπὸ Ἐφέσου εἰς Σάρδεις στάδιοι φμ ὅτι Ἀρισταγόρας ἀπελαθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης εἰς Ἀθήνας παρεγένετο περὶ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος καὶ τῆς Ἱππάρχου τυραννίδος τε καὶ τελευτῆς

7 sq. Plutarchus mor. p. 860. — 10. ἐν τῇ - 14 ἀποτίσει Stobaeus ys. I 3, 51. — 17 sqq. Plutarchus mor. p. 860

σάρδεις *d* || τεσσαράκοντα *r* || 4. ὧδε τυράννων *z* || 6. τῷ ἑωυτοῦ seclusi || πάθει *ABdr* || 7. τε καὶ ? || τὰ om. *C* || 9. προτοῦ *AB* δε *AB* || προτέρα *d* || 11. οἱ om. *Apr*. || 13. λέον *Pr* || 14. ἀδικων ἀδίκων *Cd* || ἀποτίνει Stob. || 18. ἔσαν *z* || οἱ ἵππαρχοι *d*, Ιππάρχου ι *z* || 20. ἔσαν *z* || 23. μοίρην *z* || 25. ἀθηναίων *Cdrz*

δέ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο σφέων αὐτῶν εἶναι πολιήτας, πολλῶν τεῶν καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι.

58 οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλὰ οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώρην ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι ὡς ἐμοὶ δοκέειν, πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ χρόνου προβαίνοντος ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων. περιοίκεον δέ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες, οἳ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντές σφεων ὀλίγα ἐχρέωντο, χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικήια κεκλῆσθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι βύβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι αἰγέῃσί τε καὶ οἰέῃσι· ἔτι δὲ καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας γράφουσι.

59 εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήια γράμματα ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσί τισι ἐγκεκολαμμένα, τὰ πολλὰ ὅμοια ἐόντα τοῖσι Ἰωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει

ὅτι Φοίνικες πρῶτοι τὰ γράμματα εἰς Ἕλληνας ἤγαγον περὶ τῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος τριπόδων (*B*)

---

1. Suidas v. γεφυρίς. — 12 sq. Clemens Alex. Strom. I p. 362 Pott. Bekkeri Anecd. p. 782. — 13 sq. Pollux VII 211

1. ἐδέξατο (ν supra) *A* ‖ πολιτας (η supra) *A* ‖ 2. τεῶν *AB*: τε ὧν *dr*, τέων *CPz* 3. ἔσαν *z* ‖ 5. διδασκαλεῖα *ABr* ‖ 6. οἰκ *Apr.* ‖ ἐῶντα *AB*, ἐόντων *d* δοκέει *Prz* ‖ 7. χρέονται *P* ‖ 8. μετέβαλλον *ABd* ‖ 9. χωρίων Wesseling: χωρῶν *AB*, χωρέων *Cd*, χώρων *Prz* ‖ 11. μεταρυθμίσαντες *AB*, μεταρυθμήσαντές *r* ‖ σφέων *ABd* ‖ ἐχρέοντο *P* ‖ 12. χρεόμενοι *Apr. P* ‖ 14. βίβλους *Pdrz* ‖ οἱ om. *Cdz* ‖ 15. σπᾶνι *r*, σπάνει *CPdz* ‖ βίβλων *Pdrz* ἐχρέοντο *P* ‖ αἰγαίῃισι *C*, αἰγίησι *d*, αἰγείῃσι *z* ‖ 17. ἴδον *Prz* ‖ καδμεῖα *AB* ‖ 18. ἰσμινίου *AB* ‖ 19. τοῖσι *z* ‖ τρίποσι τρισὶ Dobree ‖ ἐγκεκολλαμμένα *d* ‖ 20. ὁμοῖα *CPdz*

'Αμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

α ἡλικίην εἴη ἂν κατὰ Λάιον τὸν Λαβδάκου τοῦ Πολυ-
ου τοῦ Κάδμου. ἕτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει 60

Σκαῖος πυγμαχέων με ἑκηβόλῳ 'Απόλλωνι
νικήσας ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἱπποκόωντος, εἰ δὴ οὗτός γε ἐστὶ ὁ ἀνα-
καὶ μὴ ἄλλος τὠυτὸ οὔνομα ἔχων τῷ Ἱπποκόωντος,
ίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου. τρίτος δὲ τρίπους λέγει 61
οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸς ἐυσκόπῳ 'Απόλλωνι
μουναρχέων ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ 'Ετεοκλέος μουναρχέον-
ἐξανιστέαται Καδμεῖοι ὑπ' 'Αργείων καὶ τράπονται ἐς
'Εγχελέας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες ὕστερον
Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς 'Αθήνας· καί σφι ἱρά ἐστι ἐν
ήνῃσι ἱδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοιποῖσι 'Αθηναί-
, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἱρῶν καὶ δὴ καὶ
αιίης Δήμητρος ἱρόν τε καὶ ὄργια.

Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου καὶ οἱ Γε- 62
αῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἦσαν οἱ Ἱππάρχου φονέες,
γηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν
ἀρχὰς ἤια λέξων λόγον, ὡς τυράννων ἐλευθερώ-
αν 'Αθηναῖοι. Ἱππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου

πῶς 'Αθηναῖοι τῆς Ἱππίου τυραννίδος ἠλευθερώθησαν καὶ περὶ τῶν 'Αλκμεωνιδῶν

1. 'Αμφιτρύων - Τηλεβοάων (Bekkeri Anecd. p. 784. Crameri Anecd. Oxon. IV p. 320). — 5. νικήσας - ἄγαλμα (Suidas v. τεῒν)

. ἀνέθηκε λαβὼν Bekk. et Cram. An., ἀνέθηκε λεὼ (*gentis*) Valla, ἀνέ- νέων Bentley, ἀνέθηκεν ἰὼν Bergler, ἀνέθηκ' ἀνιὼν vel ἀνέθηκεν ἐόντ' kenaer, ἀνέθηκεν ἑλὼν Meineke: nec his improbabilius ἀνέθηκε θεῷ ‖ εἴη *Pz* ‖ 4. σκαιὸς *drz* ‖ παγμαχέων *r* ‖ 5. τεῒν *Pr*. Suid.: τέϊν ‖ 6. σκαιὸς , σκεὸς *B* ‖ γέ ἐστι *AB*, γ' ἐστι *rz* ‖ 7. ὄνομα *Pd* ‖ τοῦ *z* ‖ 9. ἑξαμέτρῳ ? ‖ 10. αὐτὸς Schweighaeuser: αὐτὸν. an αὐτόθ' ? ‖ 11. τέϊν *ABdz* ‖ δὲ *C* ‖ 13. ἐξανισταίατο *z* ‖ τρέπονται *L* ‖ 14 'Εγχελέας L. Dindorf: λεας ‖ 18. ἀχαιῆς *r* ‖ 20. ἔσαν *r* ‖ ἵππαρχοι *d* ‖ 21. δὲ *Psz*: δή. an ? ‖ 22. καταρχὰς *Pd* ‖ 23. 'Αθηναῖοι om. *B*, οἱ Ἀθηναῖοι *z*

Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον, Ἀλκμεωνίδαι γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας, ἐπείτε σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγάσι πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώρεε κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμεωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανεόμενοι παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα τότε δὲ οὔκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἥκοντες καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τόν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον τά τε ἄλλα καὶ συγκειμένου σφι πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηόν, Παρίου τὰ ἔμπροσθε αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

63 ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅκως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες εἴτε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δέ, ὥς σφι αἰεὶ τὠυτὸ πρόφαντον ἐγίνετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόντα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ ἐξελῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέων ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόντας τὰ μάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι. ὁ μὲν δὴ προσσχὼν ἐς Φάληρον τὴν στρατιὴν ἀπέβησε, οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίης ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ σφι συμμαχίη πρὸς αὐ-

ὅτι Ἀλκμεωνίδαι τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν ἔκτισαν

14—16. Plutarchus mor. p. 860

1. ἀλκμαιονίδαι *dr*, Αλκμαιωνίδαι *z* ‖ 2. ὄντες *d* ‖ 4. ἡ κάτοδος Schaefer ‖ 5. λειψύδριον *C*: λιψύδριον ‖ 6. παιωνίης *d* ‖ ἀλκμαιονίδαι *r*, ἀλκμαιωνίδαι *dz* ‖ 7. τῆσι *d* ‖ μηχανώμενοι *L* ‖ 9. οὔκου *d* ‖ 11. συγκείμενά σφισι *d* ‖ 13. ἔμπροσθεν *L* ‖ αὐτοῦ om. *P* ‖ Ἀθηναῖοι] Λακεδαιμόνιοι Schweighaeuser ‖ 17. ἀεὶ *r* ‖ 18. ἐγένετο *CPdz* ‖ 19. ἐξελῶντα *A²Pcorr. rz*: ἐξελόντα ‖ 20. ἀθηνέων *ABPcorr*: ἀθηναίων ‖ ξενίους *d*. ξείνους Schaefer ‖ ταμάλιστα *Pdz* ‖ 23. προσσχὼν *AB*: προσχὼν 24. θεσσαλονίης *d*

τούς. Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν κοινῇ γνώμῃ
χρεώμενοι χιλίην τε ἵππον καὶ τὸν βασιλέα τὸν σφέτερον
Κινέην ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπείτε ἔσχον συμμάχους οἱ
Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέοντο τοιάδε. κείραντες τῶν Φαλη-
ρέων τὸ πεδίον καὶ ἱππάσιμον ποιήσαντες τοῦτον τὸν χῶρον
ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε
ἄλλους τε πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχι-
μόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτῶν ἐς τὰς νέας κατεῖρ-
ξαν. ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαίμονος οὕτω ἀπήλ-
λαξε, καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι,
ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. μετὰ δὲ Λακεδαι- 64
μόνιοι μέζω στόλον στείλαντες ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλέα Κλεομένεα τὸν
Ἀναξανδρίδεω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες ἀλλὰ κατ᾽
ἤπειρον· τοῖσι ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην ἡ τῶν
Θεσσαλῶν ἵππος πρώτη προσέμιξε καὶ οὐ μετὰ πολλὸν ἐτρά-
πετο, καί σφεων ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρας· οἱ δὲ
περιγενόμενοι ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον εὐθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης.
Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ ἅμα Ἀθηναίων τοῖσι
βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπολιόρκεε τοὺς τυράννους
ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ. καὶ οὐδέν τι πάντως 65
ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισιστρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ
ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἵ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ
ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλί-
γας ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίη τοῖσι μὲν
κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος· ὑπεκτιθέ-
μενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρης οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων
ἥλωσαν. τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντα αὐτῶν τὰ πρήγματα

2. χρεόμενοι *P*, ‖ βασιλῆα *z* ‖ 3. Κυτιναῖον ? ‖ 4. ἐμηχανέατοιάδε *P*, ἐμηχανέατο τοιάδε ceteri. fortasse ἐμεμηχανέατο τοιάδε ‖ 8. αὐτέων *z* ‖ κατέρξαν *CPdz* ‖ 9. οὕτω *z*: οὕτως ‖ 10. ἀλωπεκῆισι *CPz* ‖ 11. ἡρακληΐου *Cdz* ‖ κυνοσάργει *ABr* ‖ 13. βασιλῆα *z* ‖ 15. τοῖσι δὲ *z* ‖ εἰς *d* ‖ 16. Θεσσαλέων *z* ‖ πολὺ *L* ‖ 17. ἄνδρες *ABdz* ‖ 18. εὐθὺς scripsi : ἰθὺς *L*. ἰθὺ coni. Wesseling ‖ 19. ἅμ᾽ *AB* ‖ 20. ἐπολιόρκε *P* ‖ 21. πελαργικῷ *r* ‖ τείχει *ABr* ‖ πάντας *d* ‖ 23. ἐπ᾽ ἕδρην *z* ‖ σιτοῖσι *dz* ‖ 26. ἐγένετο *d* ‖ 28. πάντῃ αὐτέων *z*

συνετετάρακτο, παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν πέντε ἡμέρῃσι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἔτεα ἓξ τε καὶ τριήκοντα, ἐόντες δὲ καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον, οἳ πρότερον ἐπήλυδες ἐόντες ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλέες. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τὠυτὸ οὔνομα ἀπεμνημόνευσε Ἱπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι τὸν Πεισίστρατον, ἐπὶ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου ποιεύμενος τὴν ἐπωνυμίην.

Οὕτω μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιόχρεα ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωνίην τε ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρηίσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα πρῶτα φράσω.

66 Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε ἀνὴρ Ἀλκμεωνίδης, ὅς περ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης Τισάνδρου οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος, ἑσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται. μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος

ὅτι Πεισίστρατος Ἱπποκράτους παῖς γέγονεν περὶ ὧν Ἀθηναῖοι τῶν τυράννων ἐλευθερωθέντες ἔπραξαν μέχρι τῆς τῶν Ἰώνων ἀπὸ Δαρείου ἀποστάσεως καὶ τῆς Ἀρισταγόρου ἀφίξεως περὶ ὧν ἔπραξεν ὁ Ἀθηναῖος Κλεισθένης καὶ Ἰσαγόρας ὅτι Κλεισθένης τὰς δέκα φυλὰς κατέστησεν

---

4. Schol. Arist. Vesp. 502. Lysist. 619. — 5 sqq. Eustathius Od. p. 1474. — 19. Ἰσαγόρης - 21 Καρίῳ Plutarchus mor. p. 860. — 23 sqq. Pausanias I 5, 1

3. σίγιον *ABd* ‖ τὸ] τῶ *r* ‖ 4. τε om. *dz* ‖ 5. πύλειοί *d* ‖ 6. αὐτέων *z* ‖ 8. βασιλῆες *z* ‖ 11. ἀπηλλάχθησαν *z* ‖ 12. ἔρξαν *d* ‖ ἀξιόχρεω *z* ‖ 13. ἢ om. *CPdz* ‖ 14. χρῆισαι σφέων *P*, χρῆσαι σφέων *Crz*, χρῆσαί σφεων *ABd* ‖ 17. ἐγένοντο *Asz* ‖ αὐτοῖσι *z* ‖ 18. ἀλκμαιονίδης *r*, ἀλκμαιωνίδης *z* ‖ 19. ἀναπεῖσαι τὴν πυθίην *d* ‖ ὁ Τισάνδρου *z*. Plut. ‖ 20. ἐὼν] ἦν Plut. ‖ 24. ἐποίησαν *d* ‖ γε. λέοντος *P*

καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὅπλητος ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας, ἐξευρὼν δὲ ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐπιχωρίων, πάρεξ Αἴαντος· τοῦτον δὲ ἅτε ἀστυγείτονα καὶ σύμμαχον, ξεῖνον ἐόντα, προσέθετο.

67 Ταῦτα δέ, δοκέειν ἐμοί, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης οὗτος τὸν ἑωυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας τοῦτο μὲν ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται· τοῦτο δέ, ἡρώιον γὰρ ἦν καὶ ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Ταλαοῦ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἐόντα Ἀργεῖον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρης. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ φᾶσα Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλέα, ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελθὼν ὀπίσω ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἄδρηστος ἀπαλλάξεται. ὡς δέ οἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιωτίας ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάνιππον τὸν Ἀσταχοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγαγόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηίῳ καί μιν ἵδρυσε ἐνθαῦτα ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλεισθένης (καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι) ὡς ἔχθιστον ἐόντα Ἀδρήστῳ, ὃς τόν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκιστέα ἀπεκτόνεε καὶ τὸν γαμβρὸν

περὶ Κλεισθένους τοῦ Σικυωνίου καὶ Ἀδράστου καὶ Μελανίππου Θηβαίου

6—9. Eustathius Il. p. 288. — 9. ibidem p. 234. — 24. ἀπεκτόνεε - p. 38, 1 Τυδέα Lexicon Vindob. p. 10

1. αἰγικορέος A^2 || ἀργάδεωι *A*, ἀρκάδεω *C* || ὀπλητος *AB*, ὄπλητος *d*, ὁπλῆτος *r* || 2. ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρὼν *z* || 4. προσέθεντο *z* || 8. ὀμηρίων *C*, Ὁμήρου Eust. || 9. ὅτε *r*, διότι Eust. || πάντα] πάντων *z*, om. Eust. || ὑμνοῦνται Eust. p. 288. || 10. ἡρῶιον *ABCP*, ἡρῷον *drz* || 12. ἐόντα om. *d* || ἐκβάλλῃ Dobree || 14. δέ γε *z* || χρᾷ οἱ *Pz* || 15. βασιλῆα *dz* || κεῖνον ? || 16. ἐβουλεύετο *z* || 17. ἀπαλλάσσεται *B* || 18. βοιοτίας *B* || ἐλθεῖν *Ppr*. *r* || 19. ὀσταχοῦ *ABCd* || 21. τῷ πρυτανείῳ - ἐν τῷ om. *B* || 23. δεῖ] δὴ *r* || 24. ἀπέκτονε Lex. Vind.

Τυδέα. ἐπείτε δέ οἱ τὸ τέμενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὁρτὰς Ἀδρήστου ἀπελόμενος ἔδωκε τῷ Μελανίππῳ. οἱ δὲ Σικυώνιοι ἐώθεσαν μεγαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἄδρηστον· ἡ γὰρ χώρη ἦν αὕτη Πολύβου, ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος, ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυώνιοι ἐτίμων τὸν Ἄδρηστον καὶ δὴ πρὸς τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον, τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον. Κλεισθένης δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην
68 θυσίην Μελανίππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἄδρηστόν οἱ ἐπεποίητο, φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ἄλλα οὐνόματα. ἔνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεὶς αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἑωυτοῦ φυλῆς· ταύτῃ δὲ τὸ οὔνομα ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο, ἕτεροι δὲ Ὑᾶται, ἄλλοι δὲ Ὀνεᾶται, ἕτεροι δὲ Χοιρεᾶται. τούτοισι τοῖσι οὐνόμασι τῶν φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυώνιοι καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἄρχοντος καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος ἔτι ἐπ' ἔτεα ἑξήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες μετέβαλον ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας, τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενοι κεκλῆσθαι Αἰγιαλέας.

69 Ταῦτα μέν νυν ὁ Σικυώνιος Κλεισθένης ἐπεποιήκεε· ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγατριδέος καὶ τὸ οὔνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ καὶ

2. οἱ δὲ – 6 ἀρχήν Schol. Pind. Nem. IX 30

1. ὁρτὰς *AB* || 3. εἰώθεισαν Schol. Pind., ἐώθασι *z* || μεγάλωστι *AB*, μεγάλως τι *r*, om. Schol. Pind. || 4. αὕτη.ἦν Schol. Pind. || 5. θυγατριδεός *AB* || ὁ Πόλυβος Schol. Pind. || τὴν χώρην Schol. Pind. || 8. τιμέωντες *Cz*, τιμέοντες *Pd* || 10. τῷ Μελανίππῳ *z* || 11. μὴ αὖται *C* || ἔωσι *d* || Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι om. *B* || 12. μετέβαλλε εἰς *r* || ὀνόματα *AB* || 13. πλεῖστα *d* || 14. ὄνου] χοίρου καὶ ὄνου Schaefer, ὄνου καὶ χοίρου H. Sauppe || μετατεθεὶς *qz* || 15. ἐπέθηκεν *AB* || τοὔνομα *z* || 17. χοιφοιᾶται *C* || 18. ὀνόμασι *AB* || ἐχρέοντο *P* || 20. μετέβαλλον *d* || 22. αἰγιαλέας *d* || 25. θυγατριδεὸς *ABPz* || 26. τοῦτο *z*

οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφίσι αἱ αὐταὶ ἔωσι φυλαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθένεα ἐμιμήσατο. ὡς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον τότε πάντων πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μοῖραν προσεθήκατο, τὰς φυλὰς μετωνόμασε καὶ ἐποίησε πλεῦνας ἐξ ἐλασσόνων· δέκα τε δὴ φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς· ἦν τε τὸν δῆμον προσθέμενος πολλῷ
κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων. ἐν τῷ μέρεϊ δὲ ἑσσού- 70
μενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε. ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον γενόμενον ἑωυτῷ ξεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδέων πολιορκίης· τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα ἐξέβαλλε Κλεισθένεα καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς ἐναγέας ἐπιλέγων· ταῦτα δὲ πέμπων ἔλεγε ἐκ διδαχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμεωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται αὐτῶν εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου, αὐτὸς δὲ οὐ μετεῖχε
οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ. οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομά- 71
σθησαν. ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε, προσποιησάμενος δὲ ἑταιρηίην τῶν ἡλικιωτέων καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη, οὐ δυνάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι ἱκέτης ἵζετο πρὸς τὸ ἄγαλμα. τούτους ἀνιστᾶσι μὲν οἱ πρυτάνιες τῶν ναυκράρων, οἵ περ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι δὲ

περὶ Κύλωνος καὶ τῶν ἐναγῶν τῶν Ἀθήνῃσι

---

12. Plutarchus mor. p. 860. — 20. Eustathius Il. p. 165. — προσποιησάμενος - 21 ἡλικιωτέων Thomas M. p. 304. — 23. Harpocratio v. ναυκραρικά. Photius ac Suidas v. ναυκραρία

1. μή σφισι *L* ‖ ἑῶσι *d* ‖ 3. δὴ om. *Cd* ‖ πάντων κύριον *A*² marg., πάντα s. πάντων, τότε Schaefer: nisi quid periit post πάντων velut μεταδιδοὺς ‖ 4. μοίρην *z* ‖ 6. τεσσάρων *r* ‖ κατένειμε? ‖ 8. μέρει *ABr* ‖ 9. τάδε om. *C* ‖ 11. δὴ *z* ‖ 13. ἐξέβαλε *dz* ‖ 16. ἀλκμαιονίδαι *Bdr*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ 17. αὐτέων *z* ‖ 18. αὐτοῦ *z* ‖ δὲ *d* ‖ ὧιδε *C* ('constanter') *P* ‖ 20. ἐκόμισε *ds* ‖ 22. τὤγαλμα *CPdz* ‖ 23. ἀνιστέασι *L* ‖ πρυτάνεις *d*, πρυτάνις ceteri ‖ ἐνέμοντο *sz* ‖ 24. ὑπεγγυίους *C*

αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμεωνίδας. ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστρά-
72 του ἡλικίης ἐγένετο. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλλε
Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξ-
έσχε· μετὰ δὲ οὐδὲν ἧσσον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεο-
μένης οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί, ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἑπτα-
κόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦτα
δὲ ποιήσας δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο, τριηκο-
σίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε.
ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι,
ὅ τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ κατα-
λαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ
φρονήσαντες ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ
ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρης ὅσοι ἦσαν αὐτῶν Λακε-
δαιμόνιοι. ἐπετελέετο δὲ τῷ Κλεομένεϊ ἡ φήμη. ὡς γὰρ
ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχήσειν, ἤιε
ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ ὡς προσερέων· ἡ δὲ ἱρείη ἐξαναστᾶσα
ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι, εἶπε "ὦ
ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρεε μηδὲ ἔσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ
γὰρ θεμιτὸν Δωριεῦσι παριέναι ἐνθαῦτα." ὁ δὲ εἶπε "ὦ γύ-
ναι, ἀλλ' οὐ Δωριεύς εἰμι ἀλλ' Ἀχαιός." ὁ μὲν δὴ τῇ κλεη-
δόνι οὐδὲν χρεώμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε
μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων· τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέ-
δησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἐν δὲ αὐτοῖσι καὶ Τιμησίθεον τὸν
Δελφόν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα
73 καταλέξαι. οὗτοι μέν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν. Ἀθηναῖοι
δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ τὰ ἑπτακόσια ἐπίστια τὰ
διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος μεταπεμψάμενοι πέμπουσι ἀγγέ-

5. σὺν-6 Ἀθηναίων Suidas v. ἀγηλατεῖν. — Antonius Mon. p. 814. — 5 sq. Λέξεις. — 6. Eustathius Od. p. 1562. — 24. Λέξεις

1. ἀλκμαιονίδας *d*, ἀλκμαιωνίδας *rz* || 2. ἐξέβαλε *dz* || 4. εἰς *d* || 5. ὁ δὲ σὺν μεγάλῃ Suid. || δὲ om. Suid. || 10. αὐτοῦ *z* || 12. αὐτοὺς om. *Pr* | 13. ἔσαν *z* || αὐτέων *z*, om. *d* || 14. κλεομένει *Ar*, κλεομένη *B* || 16. τῆς] τοῦ *Pd* || προερέων *B*[1] || 17. αὐτῶν *B* || 18. χώρει *L* || μὴ δὲ codices, μὴ δ' *z* || εἴσιθι *Cd*, ἔσιθ' *z* || 19. δοριεῦσι *B* || 21. χρεόμενος *P* || 24. Δελφόν Palmerius: ἀδελφεόν || λήμματος *ABdz*

λους ἐς Σάρδις, συμμαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἠπιστέατο γὰρ σφίσι [πρὸς] Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκπεπολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρδις καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφρένης ὁ Ὑστάσπεος Σαρδίων ὕπαρχος ἐπειρώτα τίνες ἐόντες ἄνθρωποι καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι δεοίατο Περσέων σύμμαχοι γενέσθαι, πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων ἀπεκορύφου σφι τάδε. εἰ μὲν διδοῦσι βασιλέι Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο, εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλόμενοι διδόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἑωυτῶν αἰτίας 74
μεγάλας εἶχον. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιυβρίσθαι ἔπεσι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων συνέλεγε ἐκ πάσης Πελοποννήσου στρατόν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει, τίσασθαί τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ Ἰσαγόρην βουλόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ ἐσέβαλε ἐς Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνθήματος Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς δήμους τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς, Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δέ, καίπερ ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύστερον ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν Ἐλευσῖνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ 75
στρατόπεδα ἐς μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφίσι αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιέοιεν τὰ δίκαια μετεβάλλοντό τε καὶ

---

4. Ἀρταφρένης - 5 Σαρδίων et 7 ἀπεκορύφου - 10 ἐκέλευε Suidas v. ἀπεκορύφου. — 19 sqq. Schol. Aristid. p. 118 sq. Dind.

1. σάρδεις *d* ‖ 2. σφίσι scripsi: σφι ‖ πρὸς damnavit Schweighaeuser ‖ 4. σάρδεις *d* ‖ ἀρταφέρνης *dz*. Suid. ‖ 5. ἐπηρώτα *CPz* ‖ 6. κοῦ scripsi: πῆ *s*, ποῖ ceteri. κῇ Bekkerus ‖ οἰκεόμενοι *z* ‖ 8. βασιλεῖ *ABPdr*. Suid. ‖ 9. διδῶσι *r* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ βαλλόμενοι *Adz* ‖ 13. ἔχον *z* ‖ 14. πελοπονήσου *r* ‖ 16. τὸν Ἀθηναῖον *AB*. malim τὸν Ἀθηναίων ‖ Ἰσαγόρεα *z* ‖ 18. ἐς τὴν *z* ‖ 19. ὁσίας B^2r ‖ 20. τῆς om. *P* ‖ 22. ἐς ὕστερον *C* ‖ 23. ποιήσασθαι *sz* ‖ πελοποννήσιοι A^1Bpr., πελοπονησίοισι *r* ‖ 24. τὰ om. *d* ‖ 25. πρῶτά σφι *z* ‖ 26. ποιοῖεν *L* ‖ μετέβαλλόν τε *Pz*

ἀπαλλάσσοντο, μετὰ δὲ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς Σπαρτιητέων καὶ συνεξαγαγών τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λακεδαίμονος καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ Κλεομένεϊ. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστασίης ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ μὴ ἐξεῖναι ἕπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασιλέας ἐξιούσης στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφότεροι εἵποντο· παραλυομένου δὲ τούτων τοῦ ἑτέρου καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· πρὸ τοῦ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο.
76 τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσῖνι ὁρέοντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τούς τε βασιλέας τῶν Λακεδαιμονίων οὐχ ὁμολογέοντας καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι, τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμενοι Δωριέες, δίς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες καὶ δὶς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθεος τοῦ Ἀθηναίων, πρῶτον μὲν ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκισαν (οὗτος ὁ στόλος ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων ὀρθῶς ἂν καλέοιτο), δεύτερον δὲ καὶ τρίτον ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο, τέταρτον δὲ τότε ὅτε ἐς Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε· οὕτω τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

77 Διαλυθέντος ὦν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι πρῶτα στρατηίην ποιεῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὔριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι τοὺς βοηθοὺς ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρέειν. συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολλῷ

ὅτι Βοιωτοὺς καὶ Χαλκιδεῖς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ νικήσαντες Ἀθηναῖοι οὓς ἐζώγρησαν ἐν πέδαις εἶχον (*B*)

---

1. δημάριτος *B* ‖ 2. συνεξαγαγόν *B* ‖ 3. ἐῶν *ABd* ‖ διάφθορος *z* ‖ πρόσθεν *L* ‖ 4. κλεομένει *AB* ‖ 5. βασιλῆας *z* ‖ 6. τῆς στρατιῆς *sz* ‖ 7. παραλυομένων *ABr* ‖ τουτέων *z* ‖ 8. ἀμφότεροι om. *d* ‖ 10. ὁρέοντες *Pd*: ὁρῶντες *ABr*, ὁρέωντες *Cz* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 12. αὐτοὶ] αὐτοὶ οὐκ *C* ‖ 14. τῶν ἀθηναίων *sz* ‖ 16. ἂν] πρῶτος ἂν Naber ‖ 19. πελοπονησίους *r* ‖ 22. τίννυσθαι *rz* ‖ στρατιὴν *ABd*, στρατείην *Pr* ‖ 23. βοηθοὺς *r*: βοιωτοὺς ‖ 26 sq. βοιοτοῖσι *B*

ἐκράτησαν, κάρτα δὲ πολλοὺς φονεύσαντες ἑπτακοσίους αὐτῶν ἐζώγρησαν. τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὔβοιαν συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι, νικήσαντες δὲ καὶ τούτους τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δὲ ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τούτων ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ [ἐς πέδας] δήσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας δίμνεως ἀποτιμησάμενοι. τὰς δὲ πέδας αὐτῶν, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵ περ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένου. καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ ἀριστερῆς χειρὸς ἕστηκε πρῶτον ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλι· ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε.

ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
 παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
δεσμῷ ἐν ἀχλυόεντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
 τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

Ἀθηναῖοι μέν νυν ηὔξηντο. δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἓν μοῦνον 78
ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν οὐδαμῶν τῶν σφεας περιοικεόντων ἦσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων

4. Λέξεις. — 8. Pollux IX 56. — 17. ἔθνεα - 20 ἔθεσαν (Diodori exc. Vatic. p. 37. Anthologia Pal. VI 343). — ἔθνεα - 18 Ἀθηναίων (Aristides II p. 512 Dind.). — 21. δηλοῖ - 22 σπουδαῖον Stobaeus floril. XLIII 38

1. αὐτέων *B*[2]*rz* ‖ 2. οἱ om. *C* ‖ 5. ἱπποβατέων *Cdrz* ‖ δ' *Prz* ‖ ἱπποβάται *Bpr. Cdrz* ‖ 6. τουτέων *rz* ‖ 8. ἐς πέδας seclusi., ἐν πέδαις *A*[2]*r* ‖ δὲ] δὲ ὕστερον *z* ‖ διμναίας *r*, διμνέως reliqui, δίμνεως Poll. ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ 10. ἔσαν *z* ‖ περιοῦσαι *A*[1] ‖ 13. ποιήσαντες *r* ‖ 14. χερὸς *z* ‖ πρῶτα *Prz* ‖ 15. ἐσιόντα *r* ‖ ἀκροπόλει *CPdr*, ἀκροπόλεϊ *z* ‖ 18. ἔρμασιν *d* ‖ ἐκ *AB*[1]*Cd*. Anthol. ‖ 19. ἀχνυνθέντι *AB*. Anthol., ἀχνυθέντι *Cd*. ἀχνυόεντι Hecker ‖ ἔσβεσεν Anthol. ‖ 20. ὧν Diod. ‖ τᾶσδ' *AB* ‖ 21. εὔξαντο *d* ‖ καθὲν *ABP*, καθ' ἓν *dr*. Stob. ‖ μόνον *d* ‖ 22. ἀλλ' ἀπανταχῇ *r* ‖ ἡ ἰσαγορίη *d*, ἐν ἰσηγορίηι *C* ‖ 23. σφεας *A*: σφέας ‖ 24. ἔσαν *z*

μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο. δηλοῖ ὦν ταῦτα ὅτι κατεχόμενοι μὲν ἐθελοκάκεον ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ αὐτὸς ἕκαστος ἑωυτῷ προεθυμέετο κατεργάζεσθαι.

79 Οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔπρησσον. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη ἀπὸ σφέων μὲν αὐτῶν οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ ἐξενείκαντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι. ἀπελθόντων ὦν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον ἁλίην ποιησάμενοι· ὡς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτῶν τῶν ἄγχιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τούτων "οὐκῶν ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι καὶ Θεσπιέες; καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ μαχόμενοι προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον· τί δεῖ τούτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ
80 μᾶλλον μὴ οὐ τοῦτο ᾖ τὸ χρηστήριον." τοιαῦτα ἐπιλεγομένων εἶπε δή κοτε μαθών τις "ἐγώ μοι δοκέω συνιέναι τὸ θέλει λέγειν ἡμῖν τὸ μαντήιον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέσθαι θυγατέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τουτέων ἀδελφεῶν ἐουσέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων γενέσθαι." καὶ οὐ γάρ τις ταύτης ἀμείνων γνώμη ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο Αἰγινητέων ἐπικαλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοηθέειν, ὡς ἐόντων ἀγχιστέων· οἱ δέ σφι αἰτέουσι ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμ-
81 πέμπειν ἔφασαν. πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων καὶ τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὖτις οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο. Αἰγινῆται δὲ

βουλὴ Θηβαίων περὶ τῆς κατὰ Ἀθηναίων μάχης   περὶ τῆς Αἰγινητῶν πρὸς Θηβαίους κατὰ Ἀθηναίων συμμαχίας

---

3. προεθυμέετο *AB*: προθυμέετο *CPdr*, προὐθυμέετο *z* ‖ 6. αὐτέων *dr*, αὐτέων *z* ‖ 7. ἐξενείκαντες *B*[1] ‖ 8. δὲ ὦν *r* ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ τῶν om. *Apr*. ‖ 10. ἀθηναῖοι *d*[1] ‖ τουτέων *rz* ‖ 11. ἡμῶν *d* ‖ 12. θεσπιέες *C*, θεσπιεῖς *r* ‖ οὗτοι τέ γε *C* ‖ ἀεὶ *AB* ‖ 14. τοιαῦτα δὴ *B*[2]*Prz* ‖ 15. συνιέναι τὸ ἐθέλει *Prz* ‖ 16. χρηστήριον *Prz* ‖ 17. οὐσέων *Pr* ‖ 19. γνώμης ταύτης ἀμείνων *Prz* ‖ 21. σφίσι ? ‖ ὄντων ἀγχίστων *ABCd* ‖ 22. συμπείθειν *ABpr*. *Cd* ‖ 25. αὖθις *L* ‖ ἀθηναῖοι *r*[1]

εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαερθέντες καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους, τότε Θηβαίων δεηθέντων πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον· ἐπικειμένων γὰρ αὐτῶν Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώσαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους, ποιεῦντες δὲ ταῦτα μεγάλως Ἀθηναίους ἐσικνέοντο.

Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν 82
Αἰγινητέων ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης ὦν τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπιδαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἱδρύσασθαι καί σφι ἱδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοίσεσθαι. ἐπειρώτεον ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι κότερα χαλκοῦ ποιέωνται τὰ ἀγάλματα ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατὰ χρόνον κεῖνον ἢ ἐν Ἀθήνῃσι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσιδε δώσειν ἔφασαν ἐπ' ᾧ ἀπάξουσι ἔτεος ἑκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τε τῇ πολιάδι ἱρὰ καὶ τῷ Ἐρεχθέι. καταινέσαντες δὲ ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἐπιδαύριοι τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμενοι ἱδρύσαντο· καὶ ἥ τε γῆ σφι ἔφερε καρπὸν καὶ

τίς ἡ Αἰγινητέων πρὸς Ἀθηναίους ἔχθρα

---

12 sqq. Pausanias II 30, 4. (Schol. Aristid. p. 598 sq.)

1. τε] τῇ *r* ‖ ἐπαρθέντες *L* ‖ 2. ἐούσης *qz* ‖ ἐς] om. *C*, πρὸς *z* ‖ ἀθηναίοισι ἀκήρυκτον *d* ‖ 4. αὐτέων *rz* ‖ 6. ποιέοντες *Pr* ‖ 7. ἐσικνέοντο A^1B^1: ἐσίνοντο A^2, ἐσινέοντο ceteri ‖ 8. προσοφειλομένη πρὸς ἀθηναίους ἐκ τῆς αἰγινητέων *r* ‖ 9. τοιῆδε AB^1Cd ‖ 10. ἐδίδου AB^1C, ἐπεδίδου *d*, ἀπεδίδου *z* ‖ 11. ἐχρέοντο *Pr* ‖ 12. Ταμίας Schol. Arist. ‖ σφισι *ABC* ‖ 13. ἐπειρώτεον B^2dr: ἐπειρώτων AB^1, ἐπηρώτεον *Pz*, ἐπηρώτεων *C* ‖ ὦν om. AB^1Cd ‖ 14. ποιέωνται *AB*: ποιέονται ‖ τὰ ἀγάλματα om. *r* ‖ 15. οὐδέτερον B^2r ‖ 17. ἱροτάτας *Ppr*. (ut videtur) *r* ‖ 18. ἐλαίης ἂν *r pr*., ἐλαῖαι ἔσαν *z* ‖ κατὰ χρόνον ἐκεῖνον *AB*, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον *z* ‖ 19. ἐν om. *Prz* ‖ ἀθήναις *ABCd* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 20. τε om. *r* ‖ 21. ἐρεχθεῖ *AB* ‖ δ' ἐπὶ *Pz*, δὲ sine ἐπὶ *r* ‖ 22. ἐλαιῶν *r* ‖ 23. καρπὸν om. AB^1Cd

83 Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. τοῦτον δ' ἔτι τὸν χρόνον καὶ πρὸ τοῦ Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε νέας τε πηξάμενοι καὶ ἀγνωμοσύνῃ χρησάμενοι ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι ἐδηλέοντο αὐτούς, ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἐόντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίης καὶ τῆς Αὐξησίης ὑπαιρέονται αὐτῶν, καί σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἱδρύσαντο τῆς σφετέρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἴη μέν ἐστι οὔνομα, στάδια δὲ μάλιστά κῃ ἀπὸ τῆς πόλιος ὡς εἴκοσι ἀπέχει. ἱδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ θυσίῃσί τε σφέα καὶ χοροῖσι γυναικηίοισι κερτομίοισι ἱλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδεικνυμένων ἑκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἦσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ αὐταὶ ἱρουργίαι· εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄρρητοι ἱρουργίαι.

84 κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων οἱ Ἐπιδαύριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο οὐκ ἐπετέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὡς οὐκ ἀδικέοιεν· ὅσον μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν τὰ συνέθεντο, ἐπεὶ δὲ ἐστερῆσθαι αὐτῶν, οὐ δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Αἴγιναν πέμψαντες ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν

6. Eustathius Il. p. 70

1. δέ τι *Prz* ‖ 2. καὶ] ὡς καὶ? ‖ προτοῦ *AB*, τὸν πρὸ τούτου *Prz* ‖ 4. παρὰ *d* ‖ τότε δὲ *ABCd* ‖ νῆας *L* ‖ 6. δὲ ἡ *P*, δὲ *B²dr* ‖ ὄντες *r* ‖ δηλέοντο Eust. (P) ‖ 7. δὴ om. *AB¹d* ‖ 8. τῆς δαμίης τε καὶ αὐξησίης *AB¹d* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 9. ἐκομίσαντο καὶ *ABCd*, ἐκομίσαντό τε καὶ *z* ‖ 11. ὡς εἰς *q*, ἐς *z* ‖ 12. τέ σφεα *L* ‖ κερτομίοισι *ABd*: κερτομίῃσι *C*, κερτόμοισι *Prz* ‖ 13. ἱλάσκονται *d* ‖ ἑκατέρῃσι *r* ‖ 14. καθῶς *C* ‖ 15. δ' *ABd* ‖ ἔσαν *z* ‖ 16. αὗται αἱ *Pr*, αἱ τοιαῦται *qz* ‖ ἱοργίαι *ABC*, ἱερουργίαι *d* ‖ εἰσὶ - ἱρουργίαι om. *d* ‖ σφι] σφισι *A*, om. *r* ‖ ἱοργίαι *ABC* ‖ 17. τῶνδε om. *Pr* ‖ 18. ξυνέθεντο *Prz* ‖ οὐκ ἐπιτέλεον *r*. οὐκέτι ἐτέλεον Schweighaeuser, οὐκέτι ἐπετέλεον Fr. Palm ‖ 19. ἐμήνυον *rz* ‖ 20. ἀδικοῖεν *L* ‖ εἶχον χρόνον *d* ‖ 22. αὐτέων *z* ‖ δίκαιοι Bekkerus ‖ 23. αὐτὰς *d* ‖ οἱ om. *Prz*

πρῆγμα. Ἀθηναῖοι μέν νυν λέγουσι μετὰ τὴν ἀπαίτησιν 85
ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν τούτους οἳ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν τὰ ἀγάλματα ταῦτα ὡς σφετέρων ξύλων ἐόντα ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφέα ἀνακομίσωνται οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτῶν κρατῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἕλκειν τὰ ἀγάλματα, καί σφι ἕλκουσι βροντήν τε καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἕλκοντας ὑπὸ τούτων ἀλλοφρονῆσαι, παθόντας δὲ τοῦτο κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους, ἐς ὃ ἐκ πάντων ἕνα λειφθέντα ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον. Ἀθηναῖοι μὲν 86
οὕτω γενέσθαι λέγουσι, Αἰγινῆται δὲ οὐ μιῇ νηὶ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους· μίαν μὲν γὰρ καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μιῆς, καὶ εἰ σφίσι μὴ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες, ἀπαμύνεσθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφίσι ἐπὶ τὴν χώρην, αὐτοὶ δέ σφι εἶξαι καὶ οὐ ναυμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἥσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μέν νυν, ἐπείτε σφι οὐδεὶς ἐς μάχην κατίστατο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν τράπεσθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα, οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ οὕτω δὴ περιβαλομένους σχοινία ἕλκειν, ἐς ὃ ἑλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα τὠυτὸ ποιῆσαι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλῳ δέ τεῳ· ἐς γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσεῖν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι

9 sq. Eustathius Od. p. 1661

2. τριήρει *ABr* ‖ μιῇ] νιῇ *B*[1], νιὴ *B*[2], νηι *r*[1] ‖ τούτους] τουτέων *B*[2]*r*[1]. seclusit Krueger ‖ πεμφθέντες *r* ‖ 4. πειρᾶν *AB*[1]*Cd* ‖ 5. σφε *r* ‖ 6. τῷ om. *r* ‖ αὐτῶι *C*, αὐτέων *Prz* ‖ 8. τριηρείτας *r* ‖ 9. τουτέων *rz* ‖ 10. ἐσὸ *AB* ‖ 11. ἀθηναῖοι μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι *Prz* ‖ 12. νηῒ μιῇ z ‖ 13. μίην z ‖ εἰ σφίσι scripsi: εἴ σφι ‖ 14. νέες *rz*: νῆες ‖ ἀπαμύνασθαι *r* ‖ 15. δέ σφισι *ABd* ‖ 16. διαναυμαχῆσαι *B*[2]*r* ‖ 17. ἔσσονες z ‖ 20. καθίστατο *r* ‖ νηῶν *ABd* ‖ τρέπεσθαι *ABCd*, τραπέσθαι z ‖ 21. οὐ δυναμένους – 23 ἀγάλματα om. *d* ‖ ἀνασπᾶσαι *Pz* ‖ 22. περιβαλλομένους *Csz* ‖ ἐσοῦ *ABr*, ἐς οὗ reliqui ‖ 24. δὲ δή ? ‖ γούνατα *r*: γόνατα ‖ πεσέειν *L* ‖ 25. οὕτως *ABPd*

πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἑτοίμους Ἀργείους ποιέεσθαι. τούς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποβεβάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ ἥκειν βοηθέοντας σφίσι τοὺς Ἀργείους καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάντας ἐς τὴν νῆσον καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσεῖν ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν, ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν
87 βροντήν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι. λέγεται μέν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε, ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἕνα μοῦνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτῶν ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι αὐτῶν τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθειράντων τὸν ἕνα τοῦτον περιγενέσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεὶς ἄρα ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγελλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἴγιναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν τι ποιησαμένας κεῖνον μοῦνον ἐξ ἁπάντων σωθῆναι, πέριξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας καὶ κεντεύσας τῇσι περόνῃσι τῶν ἱματίων εἰρωτᾶν ἑκάστην αὐτέων ὅκου εἴη ὁ ἑωυτῆς ἀνήρ. καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι, Ἀθηναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν τι δόξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον. ἄλλῳ μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεῳ ζημιώσωσι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρὸ τοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιωτάτην· μετέβαλον ὦν ἐς τὸν λίνεον
88 κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνῃσι μὴ χρέωνται. ἔστι δὲ ἀληθέι λόγῳ χρεωμένοισι οὐκ Ἰὰς αὕτη ἡ ἐσθὴς τὸ παλαιὸν ἀλλὰ Κάειρα, ἐπεὶ ἥ γε Ἑλληνικὴ ἐσθὴς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναι-

---

24—27. Eustathius Il. p. 567. — 27. ibidem p. 456

1. ἐπί σφεας *d* ‖ 2. δὴ om. *d* ‖ 3. αἰγινέην *sz* ‖ ἥκειν] παρεῖναι *B²Prz* ‖ βοηθέοντας σφίσι *AB*: βοηθέοντάς σφισι *d*, βοηθέοντάς σφι reliqui ‖ 4. ἐπιδαυρίου *C* ‖ 5. ἐπιπεσέειν *Prz* ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ 13. ἀλλὰ *d* ‖ 14. γὰρ *B²Prz* ‖ ἀπήγγειλε *Cdz* ‖ πυθομένας δὲ om. *B²r* ‖ 15. τὰς δὲ *B²r* ‖ ἀνδρῶν om. *r* ‖ 17. καὶ om. *r* ‖ κεντεούσας *B²* ‖ 18. ἠρωτᾶν ἑκάστη *C* ‖ ὄκῃ *Pz*, ὅκῃ *r* ‖ 20. τι om. *r* ‖ 21. ζημιώσουσι *z* ‖ 22. μετέβαλλον *C* ‖ 24. κορινθίων *z* ‖ μετέβαλλον *C* ‖ 25. χιτῶνα *r* ‖ 26. χρεομένοισι *P* ‖ ἀληθεῖ *AB*, ἀληθεία *r*[1]

κῶν ἡ αὐτὴ ἣν τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ τοῖσι Αἰγινήτῃσι καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποιῆσαι νόμον εἶναι παρὰ σφίσι ἑκατέροισι τὰς περόνας ἡμιολίας ποιέεσθαι τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν θεῶν τουτέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναῖκας, Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἱρὸν μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωριέων νόμον τὸ λοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν.

Ἀργείων μέν νυν καὶ Αἰγινητέων αἱ γυναῖκες ἐκ τόσου 89
κατ' ἔριν τὴν Ἀθηναίων περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζονας ἢ πρὸ τοῦ, τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας ἐξ Ἀθηναίων γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο. τότε δὴ Θηβαίων ἐπικαλεομένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα γενομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινῆται ἐβοήθεον τοῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγινῆταί τε δὴ ἐδηίουν τῆς Ἀττικῆς τὰ παραθαλάσσια, καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμημένοισι ἐπ' Αἰγινήτας στρατεύεσθαι ἦλθε μαντήιον ἐκ Δελφῶν, ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἑνὶ καὶ τριηκοστῷ Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου, καί σφι χωρήσειν τὰ βούλονται· ἢν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μέν σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι πολλὰ δὲ καὶ ποιήσειν, τέλος μέντοι καταστρέψεσθαι. ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ τέμενος ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἵδρυται, τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο ἀκούσαντες ὅκως χρεὸν εἴη ἐπισχεῖν πεπονθότας ὑπ' Αἰγινητέων ἀνάρσια. ἐς τιμω- 90
ρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα

5—7. Athenaeus XI p. 502. — 7. Pollux VI 100

2. ποιῆσαι. νόμον z. suspicor fuisse δόξαι (vel ἔδοξε) ποιῆσαι νόμον || 3. παρά σφισι *P*, παρά σφισιν *C*, παρά σφιν *r*, παρά σφι z || περώνας B^1 || 5. μάλιστα post γυναῖκας *r* || ἀντιθέναι *C* || 7. χυτρίων Poll. || ἐπιχωρίων *rz*. Athen. Poll. || 8. ἐκ τόσου Krueger: ἔκ τε τόσου || 9. τὴν *ABr*: τῶν || 10. ἐξ ἀθηναίων *ABCd*: ἀθηναίοισι || 11. δὲ P^m || 14. τε] δὲ *d*, τε om. *C*(*q*?)z || ἐδῄουν *ABCP*, ἐδήουν *d*, ἐδήευν *r*, ἐδῄουν z || 15. ὡρμεωμένοισι z || αἰγίνης *r* || 17. ἀικίου P^1r, ἀδικίου ἐν ἄλλοις P^m, αἰκίου *sz* || 21. μέντοι] μὲν *AB* || καταστρέψασθαι *Br* || 22. ἄκουσαν z || 23. ἀπεδέξαντο z || 24. χρεὸν *AB*: χρεὼν || 25. ὑπ'] πρὸς *r* || 26. αὐτοῖσι om. *C*

ἐγειρόμενον ἐμπόδιον ἐγένετο. πυθόμενοι γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμεωνιδέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας συμφορὴν ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφίσι ἐόντας ἐξεληλάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις οὐδεμία ἐφαίνετο πρὸς Ἀθηναίων. ἔτι τε πρὸς τούτοισι ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ λέγοντες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν ἦσαν ἀδαέες, τότε δὲ Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρτην ἐξέμαθον. ἐκτήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἔκτηντο μὲν πρότερον οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ, καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

91 τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρησμοὺς καὶ τοὺς Ἀθηναίους ὥρων αὐξομένους καὶ οὐδαμῶς ἑτοίμους ἐόντας πείθεσθαι σφίσι, νόῳ λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν τὸ γένος τὸ Ἀττικὸν ἰσόρροπον τῷ ἑωυτῶν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον· μαθόντες δὲ τούτων ἕκαστα μετεπέμποντο Ἱππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σιγείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι]. ἐπείτε δέ σφι Ἱππίης καλεόμενος ἧκε, μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε. "ἄνδρες σύμμαχοι, συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαερθέντες γὰρ κιβδήλοισι μαντηίοισι

βουλὴ Λακεδαιμονίων περὶ τοῦ καταγαγεῖν Ἱππίαν εἰς Ἀθήνας

---

23. - p. 51, 4 Plutarchus mor. p. 860

1. ἐγειρόμενον] γενόμενον *Pr* ‖ οἱ λακεδαιμόνιοι *r* ‖ 2. ἀλκμαιονιδέων *r*, Ἀλκμαιωνιδέων *z* ‖ 4. δὲ *C* ‖ σφισι *AB*, σφισιν *Cd*, σφι reliqui ‖ 6. οὐδεμίη *z* ‖ δὲ? Krueger ‖ πρὸς] πρὸς τῶν *z* ‖ 8. ἔσαν *z* ‖ 11. ἐκέκτηντο *AB* ‖ πρότερον μὲν *z*, πρότερον sine μὲν *q* ‖ 14. ἑώρων *dz*, ἑώρεον *P*, ἐσώρεων *C*, om. *r* ‖ 15. πείθεσθαι σφίσι *Cq*: πείθεσθαί σφισι *ABdr*, πείθεσθαι σφι *Pz* ‖ 17. ἰσόρροπον ἂν? ‖ γίνοιτο *AB*: γένοιτο *CPd*, ἂν γίνοιτο *r*, ἂν γένοιτο *z* ‖ 18. ἀσθενέες *d* ‖ ἑτοῖμον vulgo ‖ δὲ om. *B*[2]*Prz* ‖ τουτέων *z* ‖ 20. σιγίου *AB* ‖ ἐς ὃ — Πεισιστρατίδαι damnavit Wesseling ‖ 21. δέ om. *r* ‖ 22. ἔλεγόν σφισι *ABPd*, ἔλεγον σφίσι *C* ‖ 23. αὐτοῖσι *z* ‖ 24. ἐπαρθέντες *L*

ἄνδρας ξείνους ἐόντας ἡμῖν τὰ μάλιστα καὶ ἀναδεκομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα δήμῳ ἀχαρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν, ὃς ἐπείτε δι' ἡμέας ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλέα ἡμέων περιυβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται, ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι αὐτῶν Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλλος ἐκμαθήσεται ἁμαρτών. ἐπείτε δὲ ἐκεῖνα ποιήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθά σφεας ἅμα ὑμῖν ἀπικόμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ τούτου εἵνεκεν τόνδε τε Ἱππίην μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοινῷ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπειλόμεθα."

Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ 92
ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μέν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἦγον, Κορίνθιος δὲ Σωκλέης ἔλεξε τάδε. "ἦ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔσται a) ἔνερθε τῆς γῆς καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ ἕξουσι καὶ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς ὦ Λακεδαιμόνιοι ἰσοκρατίας καταλύοντες τυραννίδας ἐς τὰς πόλις κατάγειν παρασκευάζεσθε, τοῦ οὔτε ἀδικώτερόν ἐστι οὐδὲν κατ' ἀνθρώπους οὔτε μιαιφονώτερον. εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι χρηστὸν ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλις, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον κα-

a) συμβουλὴ Σωκλέους Κορινθίου περὶ τοῦ μὴ καταγαγεῖν Ἱππίαν εἰς Ἀθήνας

1. ἀναδεκομένους - 2 Ἀθήνας Thomas M. p. 373. — 16. ἦ - 17 οὐρανοῦ Eustathius Il. p. 695

3. ταῦτα om. P^1r ‖ 4. παρεδώκαμεν τὴν πόλιν *Prz*. (Plut.): τὴν πόλιν παρεδώκαμεν ‖ 5. βασιλῆα z ‖ ἡμῶν *ABd* ‖ 7. αὐτέων z ‖ 8. ἐκμεμαθήσεται *C* ‖ ἐπεὶ δὲ z ‖ 9. πειρησόμεθα σφέας *ABd*. πειρησόμεθα σφεα Eltz ‖ 10. ἀκεόμενοι sine τίσασθαι B^2r. Eltz ‖ γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε z ‖ τε *Prz*: τὸν ‖ 12. εἰσαγαγόντες *d* ‖ 13. καὶ om. *Pz* ‖ ἀπελόμεθα *CPdz* ‖ 16. σωσικλέης B^2Prz ‖ ἔλεγε *r* ‖ ἔνερθε ἔσται *ABCd* ‖ 18. οἱ ἄνθρωποι z ‖ οἱ ἰχθύες sz ‖ 19. γε om. z ‖ καταλύσαντες *r* ‖ 20. πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz* ‖ 21. ἔστιν οὐδὲν *C*, ἐστὶν οὐδὲν *d*, οὐδέν ἐστι *Prz* ‖ 22. γε om. *d* ‖ δοκέοι z ‖ 23. πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz*

ταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι οὕτω καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίζησθε κατιστάναι· νῦν δὲ αὐτοὶ τυράννων ἄπειροι ἐόντες, καὶ φυλάσσοντες τοῦτο δεινότατα ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους. εἰ δὲ αὐτοῦ ἔμπειροι ἔατε κατά περ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας
β) συμβαλέσθαι ἤ περ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε. ἦν ὀλιγαρχίη, καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν, ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίονι δὲ ἐόντι τούτων τῶν ἀνδρῶν γίνεται θυγάτηρ χωλή· οὔνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα. ταύτην Βακχιαδέων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχει Ἠετίων ὁ Ἐχεκράτεος, δήμου μὲν ἐὼν ἐκ Πέτρης, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινείδης. ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς οὐδ' ἐξ ἄλλης παῖδες ἐγίνοντο. ἐστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ἰθέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι.

Ἠετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα.
Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται
ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιώσει δὲ Κόρινθον.

ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἠετίωνι ἐξαγγέλλεταί κως τοῖσι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς τὠυτὸ καὶ τὸ τοῦ Ἠετίωνος καὶ λέγον ὧδε.

αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα
καρτερὸν ὠμηστήν· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.

τίνες ἦσαν οἱ ἐν Κορίνθῳ λεγόμενοι Βακχιάδαι   περὶ τῆς Κυψέλου γονῆς τε καὶ τυραννίδος

---

16. Ἠετίων – 17 ὀλοοίτροχον (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 29)

1. παρά σφισι *B* || 2. δίζεσθε *Prz* || καταστάναι *Apr.* || ἄπειροι ἐόντες τυράννων *Prz* || 3. δεινότατα τοῦτο *Prz* || 4. παραχρῆσθε *ABd* || ξυμμάχους *d* || αὐτοὶ *Cr* || 5. ἀμείνους *C* || 6. συμβαλλεσθαι *Prz* || 7. τοιῆδε *AB* || 9. τουτέων *Cdz* || 11. ἐχεκράτευς *AB*[1]*Cd* || ἐκ πέτρης ἐὼν *Prz* || 12. ἀνέκαθε *P* || λαμπίθης *C* || καινείδης *A*[2]*BPcorr.* *dz*: καινίδης || 13. ἐγένοντο *qz* || 15. τοῖσιδε *sz*: τοισίδε *r*, τοῖσδε reliqui || 16. οὔ τί *r* || τίει om. *d* || 17. κυεῖ *P* || δ' ὀλοοίτροχον Oenomaus: δὲ ὀλύτροχον *B*[1], δὲ ὀλοίτροχον *r*, δὲ ὀλοίτροχον reliqui || 19. χρησθέντι *C* || πως *d* || 20. ἐς κόρινθον χρηστήριον *ABCd* || 21. ἄσιμον *B* || 22. ὧιδε *P* || 24. ὠμιστὴν *d*

ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε, Κορίνθιοι, οἳ περὶ καλὴν
Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.

τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βαχχιάδῃσι πρότερον γενόμενον ἦν γ)
ἀτέκμαρτον· τότε δὲ τὸ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος. συνέντες δὲ καὶ τοῦτο εἶχον ἐν ἡσυχίῃ, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἠετίωνι γίνεσθαι γόνον διαφθεῖραι. ὡς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι σφέων αὐτῶν δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο ὁ Ἠετίων ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς τὴν Πέτρην καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τὴν Ἠετίωνος αἴτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, φέρουσα ἐνεχείρισε αὐτῶν ἑνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ' ὁδὸν τὸν πρῶτον αὐτῶν λαβόντα τὸ παιδίον προσουδίσαι. ἐπεὶ ὦν ἔδωκε φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον, καὶ τὸν φρασθέντα τοῦτο οἶκτός τις ἴσχει ἀποκτεῖναι, κατοικτείρας δὲ παραδιδοῖ τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ τῷ τρίτῳ. οὕτω δὲ διεξῆλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμενον, οὐδενὸς βουλομένου διεργάσασθαι. ἀποδόντες ὦν ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παιδίον καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἑστεῶτες ἐπὶ τῶν θυρέων ἀλλήλων ἅπτοντο καταιτιώμενοι, καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα, ἐς ὃ δή σφι χρόνου ἐγγινομένου ἔδοξε αὖτις παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου μετίσχειν. ἔδει δὲ ἐκ τοῦ Ἠετίωνος δ)
γόνου Κορίνθῳ κακὰ ἀναβλαστεῖν. ἡ Λάβδα γὰρ πάντα

---

15 sq. **Eustathius Il. p. 650.** — 22. ἀλλήλων - καταιτιώμενοι Thomas M. p. 219

1. νῦν *d*, νυ *P* || φράζεσθαι *B* || 2. οἰκέετε *r* || 3. δὴ om. *ABCd* || 4. τὸ *AB*: τῷ || 5. συνῆκαν συνῳδὸν ἐὼν *r* || 6. θέλοντες *r* || 7. γενέσθαι *dz* || δὲ *d* || 8. αὐτέων *Cdrz* || 9. ὁ om. *Prz* || 10. ἐς om. *B*[1] || 11. τὴν ἡετίωνος *ABr*: τοῦ ἡετίωνος || εἰδοῖά (υια) *A*, εἰδοῖά *B* || 13. εἵνεκεν *Pr* || αὐτέων *rz* || 14. αὐτέων *Cdz* || 15. τὸ παιδίον om. *r* || ἐπεὰν *d*, ἐπείτε *rz* || 16. τῷ λαβόντι Eust. || 19. οὕτω δὴ *z* || 20. διεξεργάσασθαι *C* || ὦν] τ' οὖν *d* || 22. θυρῶν *r* || 24. ἐσὸ *AB* || ἐγγενομένου ? || αὖθις πάντας παρελθόντας *r*

ταῦτα ἤκουε ἑστεῶσα πρὸς αὐτῇσι τῇσι θύρῃσι· δείσασα δὲ μή σφι μεταδόξῃ καὶ τὸ δεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον ἀποκτείνωσι, φέρουσα καταχρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότατόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυψέλην, ἐπισταμένη ὡς εἰ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικνεοίατο πάντα ἐρευνήσειν μέλλοιεν· τὰ δὴ καὶ ἐγίνετο. ἐλθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας ὡς πάντα ποιήσειαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο. (ε οἱ μὲν δὴ ἀπελθόντες ἔλεγον ταῦτα. Ἠετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ παῖς ηὐξάνετο, καί οἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς κυψέλης ἐπωνυμίην Κύψελος οὔνομα ἐτέθη. ἀνδρωθέντι δὲ καὶ μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυνος γενόμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. ὁ δὲ χρησμὸς ὅδε ἦν.

ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,
Κύψελος Ἠετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου,
αὐτὸς καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν, τυραννεύσας δὲ ὁ Κύψελος τοιοῦτος δή τις ἦν ἀνήρ· πολλοὺς μὲν Κορινθίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε, πολλῷ δέ τι πλείστους (ζ τῆς ψυχῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, διάδοχός οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. ὁ τοίνυν Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν

περὶ Περιάνδρου τοῦ Κυψέλου

---

12. Erotianus p. 43 Klein. — 15. ὄλβιος - 17 καὶ παῖδες (Dio Chrys. XXXVII p. 103 R.). — ὄλβιος - 16 Κορίνθου (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 35)

1. αὐτῇσι om. *Prz* ‖ 2. δέ σφι μή τι *d* ‖ 3. καταχρύβει *AB^1Cpr.*, καταχρύβη *Ccorr.* ‖ ἀφάστατον *C* ‖ 5. ἀπικνέοιντο *ABd*, ἀπικνέοιτο *Ccorr.*, ἀπικέοιτο *Cpr.*, ἀπίκοιντο *Pr*, ἀπικοίατο *qz* ‖ 6. ἃ *d* ‖ ἐγένετο *s* ‖ ἐσελθοῦσι *B^2Prz* ‖ δὲ] γὰρ *Prz* ‖ 7. ἐδόκεε] ἐδώκατε *C* ‖ 10. πᾶϊς *z* ‖ αὐξάνετο *B^2r* ‖ 12. μαντευομένῳ] κρυπτομένῳ *B^2r* ‖ κυψέλλῳ *d* ‖ 13. ἐπεχείρισέ *z* ‖ 15. εἰσαφικάνει Dio ‖ 16. Αἰακίδης Oenom. ‖ κλειτοῖο *ABd*. Dio: κλεινοῖο reliqui cum Oenomao ‖ 18. τοῦτο om. *B^1* ‖ δὴ *AB* ‖ κύψελλος *d* ‖ 19. ἦν ἀνήρ *ACd*: ἀνήρ *B^1*, ἀνήρ ἐγένετο *B^2 Prz* ‖ κορινθίους *d* ‖ 20. δέ τι Krueger: δ' ἔτι *Prz*, δὲ *ABd* ‖ 21. διαπλεύσαντος *dz* ‖ 23. καταρχὰς *ABPdz*

ἦν ἠπιώτερος τοῦ πατρός, ἐπείτε δὲ ὡμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου μιαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα ἐπυνθάνετο ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον καταστησάμενος τῶν πρηγμάτων κάλλιστα τὴν πόλιν ἐπιτροπεύοι. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ Περιάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος, ἐσβὰς δὲ ἐς ἄρουραν ἐσπαρμένην ἅμα τε διεξήιε τὸ λήιον ἐπειρωτέων τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἄπιξιν, καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα, κολούων δὲ ἔρριπτε, ἐς ὃ τοῦ ληίου τὸ κάλλιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ· διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδὲν ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς τὴν Κόρινθον ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περίανδρος· ὁ δὲ οὐδέν οἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέσθαι, θωυμάζειν τε αὐτοῦ παρ' οἷόν μιν ἄνδρα ἀποπέμψειε, ὡς παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον, ἀπηγεόμενος τά περ πρὸς Θρασυβούλου ὀπώπεε. Περίανδρος δὲ συνιεὶς τὸ ποιηθὲν καὶ νόῳ ἴσχων η) ὥς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειρόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς τοὺς πολιήτας. ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφεα ἀπετέλεε, μιῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπέδυσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας διὰ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν. πέμψαντι γάρ οἱ ἐς Θεσπρωτοὺς ἐπ' Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νεκυομαντήιον παρακαταθήκης

η) περὶ Θρασυβούλου τοῦ Μιλήτου τυράννου

---

8. ἐπειρωτέων - κήρυκα Antonius Mon. p. 200. — Bekkeri Anecd. p. 83. Suidas v. ἀναποδίζειν. — 17. Λέξεις. — 24. Eustathius Od. p. 1667

2. τυράννων *A* ‖ 4. ἂν om. *rz* ‖ ἀσφαλέστερον *Pz* ‖ 8. ἐπειρωτῶν *L*, ἐπερωτῶν Anton. ‖ 9. ἀεὶ *AB* ‖ τινὰς *Prz* ‖ 10. ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων *Prz* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 15. θωμάζειν *ABCd* ‖ ἑαυτοῦ *d* ‖ 17. συνάμορον *z* ‖ περ om. *r* ‖ 18. συνεὶς *d* ‖ σχὼν *Ppr. r* ‖ 21. ἀπέλειπε *B* ‖ 22. σφε *r* ‖ ἀπετέλεσε *Prz*

πέρι ξεινικῆς οὔτε σημανέειν ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα οὔτε κατερέειν ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥιγοῦν τε γὰρ καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε ἱματίων ὄφελος εἶναι οὐδὲν οὐ κατακαυθέντων· μαρτύριον δέ οἱ εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ, πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ συμβόλαιον ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰθέως δὴ μετὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποιήσατο ἐς τὸ Ἥραιον ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ ὡς ἐς ὁρτὴν ἤισαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι, ὁ δ' ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους ἀπέδυσέ σφεας πάσας ὁμοίως, τάς τε ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους, συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατέκαιε. ταῦτα δέ οἱ ποιήσαντι καὶ τὸ δεύτερον πέμψαντι ἔφρασε τὸ εἴδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέθηκε χῶρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. τοιοῦτο μὲν ὑμῖν ἐστι ἡ τυραννίς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιούτων ἔργων. ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τό τε αὐτίκα θῶυμα μέγα εἶχε ὅτε ὑμέας εἴδομεν μεταπεμπομένους Ἱππίην, νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωυμάζομεν λέγοντας ταῦτα, ἐπιμαρτυρόμεθά τε ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους μὴ κατιστάναι τυραννίδας ἐς τὰς πόλις. οὔκων παύσεσθε ἀλλὰ πειρήσεσθε παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἱππίην· ἴστε ὑμῖν Κορινθίους γε οὐ συναινέοντας."

93 Σωκλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε τάδε, Ἱππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέσας θεοὺς

---

12. τάς τε - ἀμφιπόλους Eustathius Il. p. 394

3. εἰμάτων *Pr* ‖ 4. κατακαυσθέντων *ACPcorr.* ‖ 5. ἶπνον *AB*, ὑπνὸν *r* ‖ 6. ὡς *r* ‖ 7. νεκρᾶ *z* ‖ 8. κήρυκα *C* ‖ 9. ἥραιον *ABPcorr.* : ἡραῖον ‖ 10. ἤεσαν *r* ‖ χρεόμεναι *P* ‖ 12. τάς τε *ABd* : τάς τ' reliqui, καὶ τὰς Eust. ‖ 14. ἔφραζε *Pr* ‖ 16. τοιοῦτον *Cdr* ‖ μὲν ὑμῖν ἔστι *AB*, μὲν ὑμῖν ἐστὶν *d*, μέν ἐστι ὑμῖν *rz* ‖ 17. τοιοῦτον ἔργον *z* ‖ τοὺς] αὐτοὺς τοὺς *z* ‖ 18. θῶμα *ABCd* ‖ ὅτι *Pdz* ‖ 19. θωμάζομεν *ABC*, θαυμάζομεν *d* ‖ λέγοντες *r* ‖ 21. πόλιας *Pz*, πόλεις *d* ‖ οὔκων *Br* : οὐκῶν vel οὐκ ὧν ‖ 22. παύσεσθε *r* : ἢν μὴ παύσεσθε *AB*, ἢν μὴ παύσησθε ceteri ‖ πειρήσησθε *Pcorr. dz* ‖ καταγαγόντες *r* ‖ 23. τε *AB*[1] ‖ 24. σωκλῆς *AB*[1]*Cd*, σωσικλέης reliqui ‖ 25. θεοὺς ἐπικαλέσας *ABCd*

ἐκείνῳ, ἦ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων ἐπιποθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἥκωσι ἡμέραι αἱ κύριαι ἀνιᾶσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Ἱππίης μὲν τούτοισι ἀμείψατο οἷα τοὺς χρησμοὺς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν ἐξεπιστάμενος· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτούς, ἐπείτε δὲ Σωκλέος ἤκουσαν εἴπαντος ἐλευθέρως, ἅπας τις αὐτῶν φωνὴν ῥήξας αἱρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην, Λακεδαιμονίοισί τε ἐπεμαρτυρέοντο μὴ ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ πόλιν Ἑλλάδα.

Οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύσθη. Ἱππίῃ δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυ- 94
νομένῳ ἐδίδου μὲν Ἀμύντης ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς Ἀνθεμοῦντα, ἐδίδοσαν δὲ Θεσσαλοὶ Ἰωλκόν. ὁ δὲ τούτων μὲν οὐδέτερα αἱρέετο, ἀνεχώρεε δὲ ὀπίσω ἐς Σίγειον, τὸ εἷλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Μυτιληναίων, κρατήσας δὲ αὐτοῦ κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἑωυτοῦ νόθον Ἡγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀργείης γυναικός, ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τὰ παρέλαβε παρὰ Πεισιστράτου· ἐπολέμεον γὰρ ἔκ τε Ἀχιλληίου πόλιος ὁρμεόμενοι καὶ Σιγείου ἐπὶ χρόνον συχνὸν Μυτιληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν ἀπαιτέοντες τὴν χώρην, Ἀθηναῖοι δὲ οὔτε συγγινωσκόμενοι ἀποδεικνύντες τε λόγῳ οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι ἄλλοισι, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο Μενέ-
λεῳ τὰς Ἑλένης ἁρπαγάς. πολεμεόντων δέ σφεων παντοῖα 95
καὶ ἄλλα ἐγένετο ἐν τῇσι μάχῃσι, ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ

ὅτι ἀναχωρήσας Ἱππίας ἐκ Σπάρτης εἰς τὸ Σίγειον παρεγένετο   περὶ Ἀλκαίου τοῦ μελοποιοῦ

---

1. κείνῳ *Prz* ‖ μὴν *r* ‖ 2. ὑπὸ *d* ‖ 3. οἷά τε *r* ‖ 5. ξυμμάχων *dz* ‖ αὐτούς *z* ‖ 6. σωκλέος *AB*[1]*Cd*: σωσικλέος ‖ ἐλευθερῶσαι. πᾶς *AB*[1]*Cd* ‖ αὐτέων *sz* ‖ 8. τ' *ABd* ‖ ἐπεμαρτύροντο *d*. Reiske ‖ 9. ἑλληνίδα *B*[2]*Prz* ‖ 10. τοῦτο *ABCd* ‖ ἐπαύθη *d* ‖ 11. ἐδίδου μὲν om. *C* ‖ ὁ μακεδὼν ἀνθεμοῦντα *r* ‖ 12. τουτέων *z* ‖ 13. οὐδέτερον *r* ‖ σίγιον *ABCd* ‖ 14. μυτιληναίων *AB*[1]: μιτυληναίων ‖ 16. ὄντα *Prz* ‖ 18. ἀχιλλείου *ABr* ‖ ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABr*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ σιγίου *ABCd* ‖ χρόνον ἐπὶ *z* ‖ 19. μυτιληναῖοί *AB*: μιτυληναῖοί ‖ 20. ἀποδεικνύντες τε λόγῳ om. *r* ‖ ἀποδεικνύτες *Apr*. *B*[1] ‖ 21. μέτρον *r* ‖ καὶ σφισι *Cd*, καὶ σφι *r* ‖ 22. τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι, ὅσοι *z* ‖ συνεπράξαντο *Prz*. συνεξεπρήξαντο Krueger ‖ Μενελάῳ *z* ‖ 24. καὶ ἄλλα πολλὰ παντοῖα ἐγίνετο τῇσι μάχῃσι *z*

ποιητὴς συμβολῆς γενομένης ναὶ νικώντων Ἀθηναίων αὐτὸς
μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί
σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦτα
δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας ἐπιτιθεῖ ἐς Μυτιλήνην, ἐξαγ-
γελλόμενος τὸ ἑωυτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἑταίρῳ. Μυ-
τιληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος ὁ Κυ-
ψέλου· τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ
96 ὧδε, νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σίγειον μέν νυν οὕτω
ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι. Ἱππίης δὲ ἐπείτε ἀπίκετο ἐκ τῆς
Λακεδαίμονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων
τε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφρένεα καὶ ποιέων ἅπαντα
ὅκως αἱ Ἀθῆναι γενοίατο ὑπ' ἑωυτῷ τε καὶ Δαρείῳ. Ἱππίης
τε δὴ ταῦτα ἔπρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα
πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ ἐῶντες τοὺς Πέρσας πεί-
θεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρταφρένης ἐκέλευέ
σφεας, εἰ βουλοίατο σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἱππίην.
οὔκων δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους οἱ Ἀθη-
ναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι ἐδέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ
τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι.

97 Νομίζουσι δὴ ταῦτα καὶ διαβεβλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελασθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστον. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης ταὐτὰ ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ

ἄφιξις Ἱππίου πρὸς Ἀρταφρένην ἐπανάληψις εἰς τὰ κατὰ Ἀρισταγόραν Μιλήσιον

τίσιν Ἀρισταγόρας ἔπεισεν Ἀθηναίους αὐτῷ βοηθῆσαι καὶ τὸν πρὸς Δαρεῖον ἀνελέσθαι πόλεμον

---

1. συμβουλῆς *Apr.* || 3. σφε' *Pz*, σφε *r* || σιγίωι *ABCd* || 4. μέλει *ABP* || μυτιλήνην *AB* : μιτυλήνην || ἐξαγγελόμενος *d* || 5. ἑτάρῳ *z* || μυτιληναίους *AB*: μιτυληναίους || 6. κυψέλλου *dz* || 8 ὧιδε *P* || ἀμφοτέρους *Prz* || σίγιον *ABCd* || 9. τῆς om. *Prz* || 11. τούς τε *Prz* || ἀρταφέρνεα *dz* || 12. ὅπως ἀθηναῖοι *r* || τε καὶ] καὶ *z* || 14. σάρδεις *d* || ἐῶντας *Cdz*, ἐόντες *r* || 15. ἀρταφέρνης *dz* || ἐκέλευε σφέας *d*, ἐκέλευσέ σφεας *ABC* || 16. σόοι *ABr* : σῶιοι *CP*, σῶοι *dz* || 17. οἱ ἀθηναῖοι *ABd*: ἀθηναῖοι || 18. σφισι *d* || δέδοκτο *CPd* || 20. δὲ *ABd* || 21. ἐν om. *r* || 22. ἐξελασθεὶς *ACP*: ἐξελαθεὶς || τῆς om. *ABd* || 23. ἐς τὰς ἀθήνας *r* || ἡ om. *r* || 24. ταὐτὰ **Schweighaeuser**: ταῦτα

Ἀσίῃ καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα· καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ὑπίσχετο οἷα κάρτα δεόμενος, ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἕνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐκ οἷός τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτῶν εἶναι Μελάνθιον ἄνδρα τῶν ἀστῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον· αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας καὶ ἀπικόμενος ἐς τὴν Μί- 98
λητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ᾽ οὗ Ἴωσι μὲν οὐδεμία ἔμελλε ὠφελίη ἔσεσθαι, οὐδ᾽ ὦν οὐδὲ τούτου εἵνεκα ἐποίεε ἀλλ᾽ ὅκως βασιλέα Δαρεῖον λυπήσειε, ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας τοὺς ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ Μεγαβάζου, οἰκέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώμην ἐπ᾽ ἑωυτῶν· ὃς ἐπειδὴ ἀπίκετο ἐς τοὺς Παίονας, ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Παίονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν, ἤν περ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέστηκε

πρεσβεία Ἀρισταγόρου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Φρυγίᾳ μετοικισθέντας Παίονας εἰσηγουμένη φυγήν

---

12 sq. Eustathius Il. p. 522. — 21. ἔπεμψε - 23 πείθεσθαι Lexicon Vindob. p. 184

1. καὶ τοῦ περσικοῦ πολέμου z ‖ 2. εὐπετέως A^1B^1d ‖ 3. τοῖσι] τούτοισι r ‖ 4. οἰκός σφας r, εἰκός σφι z ‖ 5. ὑπέσχετο CPpr., ὑπέσκετο d ‖ 6. ἔοικε r ‖ 7. ἢ - 8 διαβάλλειν om. d ‖ 8. διαβαλεῖν Pr, μεταβαλέειν z ‖ 11. αὐτῶν C ‖ Μηλάνθιον z ‖ 12. ἀρχαὶ κακῶν Prz, μέγα κακὸν d ‖ 15. μὲν om. r ‖ ἔμελλε οὐδεμία P, ἔμελλε οὐδεμίη Cdz ‖ 16. ὠφελείη dr, ὠφέλεια z ‖ οὐδὲ ὦν r ‖ τοῦτο C ‖ εἵνεκεν ἐποίησεν ἀλλὰ r ‖ 17. βασιλῆα z ‖ τὴν om. ABC ‖ 18. παιόνας ABCP itemque infra ‖ στρυμῶνος C ‖ 19. δὲ om. Ppr. r ‖ 20. ἐπεί τε ἀπίκετο r ‖ 21. ἔπεμψεν sine με Lex. Vind. ‖ 22. ὁ om. ABd. Lex. Vind. ‖ ὑμῖν ὑποθησόμενον Prz, ὑποθησόμενον ἡμῖν Lex. Vind. ‖ 23. βούλεσθε Ad. Lex. Vind., βούλεσθαι B ‖ πείσεσθαι C. Lex. Vind.

ἀπὸ βασιλέος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην αὐτῶν· μέχρι μὲν θαλάσσης αὐτοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἡμῖν ἤδη μελήσει." ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παίονες κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποιήσαντο καὶ ἀναλαβόντες παῖδας καὶ γυναῖκας ἀπεδίδρησκον ἐπὶ θάλασσαν, οἱ δέ τινες αὐτῶν καὶ κατέμειναν ἀρρωδήσαντες αὐτοῦ. ἐπείτε δὲ οἱ Παίονες ἀπίκοντο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἐόντων δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλὴ διώκουσα τοὺς Παίονας. ὡς δὲ οὐ κατέλαβον, ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι ὅκως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο, ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χῖοί σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν, ἐνθεῦτεν δὲ πεζῇ κομιζόμενοι ἀπίκοντο ἐς Παιονίην.

99 Ἀρισταγόρης δέ, ἐπειδὴ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀπίκοντο εἴκοσι νηυσί, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριήρεας, οἳ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο ἀλλὰ τὴν αὐτῶν Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον συνδιήνεικαν, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντία Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθεον· οὗτοι ὦν ἐπείτε σφι ἀπίκοντο καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηίην ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις. αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ, στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἑωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον καὶ τῶν ἀστῶν ἄλλον
100 Ἑρμόφαντον. ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἔφεσον πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορησῷ τῆς Ἐφεσίης,

φυγὴ Παιόνων　　ἐπιστράτευσις Ἀρισταγόρου κατὰ Σάρδεων

---

1. βασιλέως *B*, βασιλῆος *z* || 2. αὐτέων *z* || 4. καὶ om. *r* || τέκνα καὶ *r*, παῖδάς τε καὶ *z* || 5. ἀπεδίδρασκον *r* || αὐτέων *z* || καὶ om. *C* || 6. ἀφρωιδήσαντες *P* || ἀπικέατο *CPdz* || 9. ἐπηγγέλοντο *d* || 11. ἐδέκοντο *r* || χῖοι σφέας *Bd* || 12. δωρίσκον *d* || 13. ἀπικέατο *CPdz* || 14. ἀπικέατο *CPz*, ἀπικοίατο *d* || 15. ναυσὶ *d* || 16. αὐτέων *z* || 18. συνήνεικαν *ABCd*, συνδιένεικαν *z* || 20. ἀπικέατο *CPd*, ἀπικοίατο *z* || οἱ om. *C* || 22. σάρδεις *d* || 23. ἐν μιλήτῳ ἔμενε *ABCd* || 24. τε om. *Prz* || τῶν ἀστῶν ἄλλον *ABCd*: τῶν ἄλλων ἀστῶν || 26. κορησῶι *ABP*: κορήσωι *C*, κορήσῳ *dz*, κορησσῷ *r*

αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ. πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καΰστριον, ἐνθεῦτεν ἐπείτε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις οὐδενός σφι ἀντιωθέντος, αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τἆλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφρένης ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην. τὸ δὲ μὴ 101
λεηλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. ἦσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιναι, ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἦσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. τουτέων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐπ' οἰκίην ἰὸν τὸ πῦρ ἐπενέμετο τὸ ἄστυ πᾶν. καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος οἱ Λυδοί τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρρεον ἔς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν, ὅς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμώλου διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἕρμον ποταμὸν ἐκδιδοῖ, ὁ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἵ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὁρέοντες τοὺς μὲν ἀμυνομένους τῶν πολεμίων τοὺς δὲ σὺν πλήθεϊ πολλῷ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ ὄρος τὸν Τμῶλον καλεόμενον, ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

ὅτι ἥλωσαν Σάρδις ὑπὸ τοῦ Ἀρισταγόρου στρατοῦ   περὶ τοῦ Πακτωλοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ψήγματος

---

16. ψῆγμα - Τμώλου et 17. ἐς - 18 ἐκδιδοῖ Eustathius Dion. 830

2. τῆς ὁδοῦ om. *Prz* || 4. σάρδεις et ἀντισθέντος *d* || 5. τὰ ἄλλα *r* || ἐρρύετο *APcorr. rz*: ἐρύετο *Ppr. C*, ἐρρύατο *Bd* || 6. ἀρταφέρνης *dz* || ἀνδρῶν δύναμιν *ABCd* || 7. ἐλθόντας *r* || ἔσαν *z* || 8. καλάμιοι *r* || 9. καὶ om. *r* || ἔσαν *z* || καλάμους *ABCd* || 10. μίην *z* || ἐπ' *d* || 11. ἐς *Prz* || ἰὸν] ἐπιὸν *d*, om. *r* || ἅπαν *z* || 12. τε om. *d* || 13. πόλει *Pdr* || λαμφθέντες *C* || 14. ἔχοντες Reiske: ἔχοντος || 15. τε om. *ABCd* || 16. καταφέρων Eust. || 18. Πακτωλὸν] ποταμὸν *Prz* || 20. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *Cz* || 21. τῶν πολεμίων ἀμυνομένους *sz* || σὺν πλήθει *AB*, συμπλήθεϊ *C* || 22. οὖρος *CPdz* || τὸ *z*

102 Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυβήβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά. τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθεον τοῖσι Λυδοῖσι. καί κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὑρίσκουσι, ἑπόμενοι δὲ κατὰ στίβον αἱρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ πολλὸν ἑσσώθησαν. καὶ πολλοὺς αὐτῶν οἱ Πέρσαι φονεύουσι ἄλλους τε ὀνομαστούς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδην στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηίου πολλὰ αἰνεθέντα· οἳ δὲ αὐτῶν ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιας.

103 Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο. μετὰ δὲ Ἀθηναῖοι μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφι· Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης στερηθέντες, οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον, οὐδὲν δὴ ἧσσον τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ἐσκευάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλιας πάσας τὰς ταύτῃ ὑπ' ἑωυτοῖσι ἐποιήσαντο, ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλο-

συμβολὴ Ἰώνων καὶ Περσῶν ἐν Ἐφέσῳ καὶ ἧττα Ἰώνων — ὅτι Ἀθηναῖοι ἀπέλιπον τὴν Ἰώνων συμμαχίαν — τίνας ὑφ' ἑαυτοῖς Ἴωνες ἐποιήσαντο τὸν πρὸς Δαρεῖον πόλεμον ἑλόμενοι

---

1. αἱ δὲ σάρδις *AB*[1]*C*, αἱ δὲ σάρδεις *d* ‖ μὲν om. *ABCd* ‖ 2. κυβλίβης *r* ‖ τῶι *ABCcorr.* ‖ οἱ om. *ABC* ‖ 3. ἀντεμπίπρασαν *B*, ἀντενεπίπρασαν *C*, ἀντενέπρησαν *d* ‖ 4. νόμους *C* ‖ 5. συνηυλίζοντο *ABCd* ‖ 8. οἱ om. *d* ‖ ἐσώθησαν *C*, ἐσσώθησαν *d* ‖ 9. αὐτέων *ABCdz* ‖ ὀνομαστούς τε ἄλλους *z* ‖ 10. εὐελκίδην *ABCd*, εὐαλκίδεα *sz* ‖ 11. ἀραιρηκότα *r*, ἀναιρηκότα *z* ‖ 12. αἱρεθέντα *r* ‖ αὐτέων *Cdz* ‖ αὐτίκα ἀπέφυγον *Prz* ‖ 14. οἱ ἀθηναῖοι *r* ‖ μὲν om. *r* ‖ 15. ἐπικαλεομένου Gronovius: ἐπικαλεομένους ‖ 16. ἀρισταγόρεωι *B* ‖ 17. σφι correxi: σφίσι. an σφι ἔτι ? ‖ 18. δὴ om. *Pz* ‖ 19. πρὸς] πρὸς τὸν *z* ‖ ἐσκευάδατο *Cd* ‖ 20. πόλις *ABC*, πόλεις *d* ‖ ἁπάσας *z* ‖ 21. τὰς om. *Cd* ‖ 22. πολλὴν] πόλιν *C*

μένην συμμαχέειν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις, τότε σφι καὶ
αὕτη προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες προσε- 104
γένοντο πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπέστησαν γὰρ καὶ οὗτοι ὧδε
ἀπὸ Μήδων. ἦν Ὀνήσιλος Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βα-
σιλέος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιρώμου τοῦ
Εὐέλθοντος παῖς. οὗτος ὡνὴρ πολλάκις μὲν καὶ πρότερον
τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, τότε δέ,
ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεστάναι, πάγχυ ἐπικείμενος
ἐνῆγε· ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά μιν φυλάξας
ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος ἅμα τοῖσι
ἑωυτοῦ στασιώτῃσι ἀπεκλήισε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν δὴ
στερηθεὶς τῆς πόλιος ἔφευγε ἐς Μήδους, Ὀνήσιλος δὲ ἦρχε
Σαλαμῖνος καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι.
τοὺς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε, Ἀμαθουσίους δὲ οὐ βουλομέ-
νους οἱ πείθεσθαι ἐπολιόρκεε προσκατήμενος.

Ὀνήσιλος μέν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθοῦντα. βασιλέι δὲ 105
Δαρείῳ ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδις ἁλούσας ἐμπρησθῆναι ὑπό τε
Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλο-
γῆς ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην,
πρῶτα μὲν λέγεται αὐτόν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα
λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται
ἀποστάντες, εἴρεσθαι οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι, μετὰ δὲ πυ-
θόμενον αἰτῆσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα ὀιστὸν ἄνω
πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι, καί μιν ἐς τὸν ἠέρα βάλλοντα
εἰπεῖν "ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι," εἴπαντα

αἰτία τῆς Κύπρου ἀποστάσεως ἐποίησεν καὶ εἶπεν πρὸς Ἱστιαῖον

Σάρδεων ἁλουσῶν τίνα Δαρεῖος

23—25. Eustathius Il. p. 248

1. σάρδεις *d* ‖ 2. σφισι *r* ‖ ἐθελοντί *r*¹ ‖ 3. ὧιδε *P*, om. *r*¹ ‖ 4. ὀνησίλος *C*, ὀνήσιμος *d*¹ ‖ βασιλῆος *z* ‖ 6. εὐελθόντος *C* ‖ πάϊς *z* ‖ ωνὴρ *AB*, ἀνὴρ *Cdr*, ὠνὴρ *Pz* ‖ 7. παρηγορέατο *dz* ‖ δ' *Prz* ‖ 9. γόγον *A*¹*B*¹, λόγον *Cd* ‖ 10. ὀνήσιμος *d*¹ ‖ 11. στρατιώτῃσι *Ppr*. *r*¹ ‖ ἀπέκλησε *B*, ἀπέκλεισε *Cd* ‖ δὴ om. *r* ‖ 12. ὀνησῖλος *d* ‖ 15. οἳ *d* ‖ προσκατήμενος - 16 ἐπολιόρκεε om. *B*¹*C* ‖ 16. ὀνησῖλος *d* ‖ βασιλεῖ *ABdr* ‖ 17. σάρδεις *d* ‖ ἐμπρησθῆναι *Prz*: ἐμπεπρῆσθαι ‖ 22. οἱ om. *d* ‖ 24. πρὸς] ἐς *Prz*. (Eust.) ‖ ἀφεῖναι *Ppr*. *r* ‖ εἰς *d* ‖ βάλοντα *r*, βαλόντα *sz* (Eust.) ‖ 25. ἐκγενέσθω *qz*, γενέσθαι Eust.

δὲ ταῦτα προστάξαι ἑνὶ τῶν θεραπόντων δείπνου προκειμένου αὐτῷ ἐς τρὶς ἑκάστοτε εἰπεῖν "δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθη-
106 ναίων." προστάξας δὲ ταῦτα εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Ἱστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη πολλόν, "πυνθάνομαι Ἱστιαῖε ἐπίτροπον τὸν σόν, τῷ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ πεποιηκέναι πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἑτέρης ἠπείρου ἐπαγαγών, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι τοὺς δώσοντας ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους ἀναγνώσας ἅμα ἐκείνοισι ἕπεσθαι, Σαρδίων με ἀπεστέρησε. νῦν ὦν κῶς τοι ταῦτα φαίνεται ἔχειν καλῶς; κῶς δὲ ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ ὑστέρης σεωυτὸν ἐν αἰτίῃ σχῇς." εἶπε πρὸς ταῦτα Ἱστιαῖος "βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγξαο ἔπος, ἐμὲ βουλεῦσαι πρῆγμα ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔμελλε λυπηρὸν ἀνασχήσειν; τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα, τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσα περ σοί, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν ἀξιεῦμαι. ἀλλ' εἴπερ τι τοιοῦτον οἷον σὺ εἴρηκας πρήσσει ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ' ἑωυτοῦ βαλλόμενον πεποιηκέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, ὅκως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος νεώτερον πρήσσουσι περὶ πρήγματα τὰ σά. εἰ δ' ἄρα τι τοιοῦτο ποιεῦσι καὶ σὺ τὸ ἐὸν ἀκήκοας ὦ βασιλεῦ, μάθε οἷον πρῆγμα ἐργάσαο ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνάσπαστον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ οἴκασι ἐμεῦ ἐξ ὀφθαλμῶν σφι γενομένου ποιῆσαι τῶν πάλαι ἵμερον εἶχον· ἐμέο δ' ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ οὐδεμία πόλις ὑπεκίνησε. νῦν ὦν ὡς τάχος ἄπες με πορευθῆναι ἐς

---

5. πυνθάνομαι - 6 πρήγματα Lexicon Vindob. p. 127

3. ιστίαιον *AB* itemque infra, ἱστίαιον *C* 'constanter', ἱστίαιε *d* item constanter ‖ 4. δὴ *ABCd* ‖ 5. Ἱστιαῖε om. *d* ‖ 6. πεποιηκέναι ἐς ἐμὲ *r* ‖ 9. ἀπεστέρηκε *r* ‖ 10. κῶς τοιαῦτα φαίνεται *d*, κῶς τοι φαίνεται ταῦτα *r* ‖ δὲ *ABd*: δ' ‖ 11. τούτων $P^{1}r$, γρ. τοιοῦτό P^{m} ‖ 12. σεαυτὸν *AB* ‖ ἀναιτίῃ *d* ‖ ἔχῃς $AB^{1}Cd$ ‖ ὁ Ἱστιαῖος *z* ‖ 14. ἢ μέγα] μέγα *d* ‖ μικρὸν *d* ‖ λυπηρὸν ἔμελλεν *r* ‖ δὲ *r* ‖ 15. ἐπιδειζήμενος *B* ‖ ποιοῖμι $AB^{1}Cd$ ‖ 18. πρήσσειν *r* ‖ ἐπ' om. *d* ‖ βαλόμενον *CP* ‖ 19. πεπρηχέναι *Prz* ‖ 21. ἀρά *AB* ‖ ποιεῦσι τοιοῦτο *r* ‖ 25. οὐδεμίη *dz* ‖ 26. ἄφες με *ABCd*, με ἄφες reliqui

'Ιωνίην, ἵνα τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ καὶ τὸν
Μιλήτου ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον ἐγ-
χειρίθετον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν ποιήσας,
θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιληίους μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσα-
σθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταβήσομαι ἐς 'Ιωνίην, πρὶν ἄν τοι
Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην δασμοφόρον ποιήσω." 'Ιστιαῖος 107
μὲν λέγων ταῦτα διέβαλλε, Δαρεῖος δὲ ἐπείθετο καί μιν
ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ,
παραγίνεσθαί οἱ ὀπίσω ἐς τὰ Σοῦσα.
'Εν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα 108
ἀνήιε καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας 'Ιστιαίῳ ἐς λό-
γους ἦλθε καὶ 'Ιστιαῖος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου ἐκομίζετο
ἐπὶ θάλασσαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγίνετο τάδε. πο-
λιορκέοντι τῷ Σαλαμινίῳ 'Ονησίλῳ 'Αμαθουσίους ἐξαγγέλ-
λεται νηυσὶ στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν 'Αρτύβιον
ἄνδρα Πέρσην προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι· πυθόμενος
δὲ ταῦτα ὁ 'Ονήσιλος κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν 'Ιωνίην ἐπι-
καλεύμενός σφεας, ῎Ιωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι
ἧκον πολλῷ στόλῳ. ῎Ιωνές τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύπρον
καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης ἤισαν ἐπὶ
τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες περιέπλεον
τὴν ἄκρην αἳ καλεῦνται Κληῗδες τῆς Κύπρου. τούτου δὲ 109
τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου συγκαλέ-
σαντες τῶν 'Ιώνων τοὺς στρατηγούς, "ἄνδρες ῎Ιωνες, αἵρεσιν

περὶ τῶν μετὰ τὴν Σαρδίων ἅλωσιν μέχρι τῆς 'Ιστιαίου ἀφέσεως πραχθέντων

---

22. (Hesychius v. Κλεῖδες).. — 24. ἄνδρες - p. 66, 2 Φοίνιξι Lexicon Vindob. p. 154

1. τοι] τε *d* || ἐκεῖνά *r* || καταρτίσω *r*. Reiske: καταρτήσω || 2. ἐγχειρήθετον *d* || 4. ἐκδύσεσθαι Naber || 5. ἔχω *dz* || χιτῶνα *r* || σοι *ABd* || 7. μὲν δὴ λέγων *r* || διέβαλε *z* || 8. ἀπήιει *C* || ὑπέσχετο ἐντελέα *d* || 9. οἱ om. *ABCd* || 10. τε περὶ om. *AB*¹*Cd* || βασιλεῖ *r*, βασιλῆα *z* || 12. μεμετιμένος *Pcorr*. *z*: μεμετειμένος *ABC*, μεμετημένος *Ppr*. *dr* || 13. τούτω τῷ παντὶ *d* || 17. ὁ om. *ABCd* || ὀνησῖλος *d* || ἐπικαλεόμενός σφεας *ACd*, ἐπικαλεόμενος σφέας *B* || 20. ἤισαν *AB*, ἤεσαν *d*, ἴεσαν *r* || 21. περιέπλωον *Prz* || 22. καλέονται *CPz* || κληῗδες *Pdz*, κληΐδες *C*, κλῆιδες *AB*, κλῆδες *r* || δέ] δὲ τοῦ *C* || 23. γενομένου *d*

ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι ὁκοτέροισι βούλεσθε προσφέρεσθαι, ἢ Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι. εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι, ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐσβαίνειν τὰς ὑμετέρας Φοίνιξι ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλλον βούλεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεόν ἐστι ὑμέας, ὁκότερα ἂν δὴ τούτων ἕλησθε, ὅκως τὸ κατ᾽ ὑμέας ἔσται ἥ τε Ἰωνίη καὶ ἡ Κύπρος ἐλευθέρη." εἶπαν Ἴωνες πρὸς ταῦτα "ἡμέας δὲ ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάξοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ᾽ οὐχ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες αὐτοὶ πεζῇ Πέρσῃσι προσφερώμεθα. ἡμεῖς μέν νυν ἐπ᾽ οὗ ἐτάχθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ χρεόν ἐστι ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες πρὸς τῶν
110 Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθούς." Ἴωνες μὲν τούτοισι ἀμείψαντο· μετὰ δὲ ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίων τῶν Περσέων, διέτασσον οἱ βασιλέες τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας ἀντιτάσσοντες, Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον ἀντέτασσον Πέρσῃσι· Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν Περ-
111 σέων ἐθελοντὴς ἀντετάσσετο Ὀνήσιλος. ἤλαυνε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος δεδιδαγμένον πρὸς ὁπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν. πυθόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κὰρ τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος καὶ ἄλλως λήματος πλέος, εἶπε πρὸς τοῦτον "πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου ἵππον

20 sqq. Eustathius Dion. 374

1. οἱ Κύπριοι om. Lex. Vind. || ὁποτέροις προσφέρεσθε Lex. Vind. 2. ἢ - Φοίνιξι om. *r* || ἢ *AB* bis, ἢ prius om. *z* || βούλεσθαι *B* || 3. ἂν γὰρ ἂν *d* || ὑμῖν εἴη *r* || 4. ἐμβαίνειν *z* || 5. ἀνταγωνιουμένους *Prz* 6. βούλεσθαι *A* || χρεών *dz* || ὁκότερ᾽ ἂν *Prz* || 7. τουτέων ἕλοισθε *z* || ἡμέας *z* || ἥ τε ἰωνίηι κύπρος *C* || 8. οἱ Ιωνες *z* || 9. δὲ om. *Prz* || τὰ κοινὰ *r* φυλάξαντας *Cr*, φυλάσσοντας *z* || 10. οὐχ *L* || παραδοθέντες *C* || 11. πέρσῃσι πεζῇ *Prz* || προσφερόμεθα *r* || ὅκου *Prz* || 12. χρηστοὶ γενέσθαι *Prz* χρεών *dz* || 15. παιδίον *d* || 16. βασιλῆες *z* || 17. Κυπρίους] κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους κυπρίους *C* || 18. σολιέων *B²r* || ἀποδέξαντες *B²r* || 20. ἐθελοντὶ *r* || ὀνησίλος *C*, ὀνησῖλος *d*, uterque constanter || 21. ἀντιτάσσεσθαι *Prz*, ἀνίστασθαι Eust. || 22. γένος μὲν κὰρ τὰ δὲ *ABCcorr.*: γενόμενος κάρτα δὲ *Cpr.*, γενόμενος μὲν καὶ τὰ *Psz*, γενόμενος μὲν τὰ *r*, τὰ *d* ceteris omissis 23. λήμματος *dz* || 24. πλέως *ABd*

ἱστάμενον ὀρθὸν καὶ ποσὶ καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς τὸν ἂν προσενειχθῇ. σὺ ὦν βουλευσάμενος εἰπὲ αὐτίκα ὁκότερον βούλεαι φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον εἴτε αὐτὸν Ἀρτύβιον.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ “ὦ βασιλεῦ, ἕτοιμος μὲν ἐγώ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφότερα καὶ τὸ ἕτερον αὐτῶν, καὶ πάντως τὸ ἂν σὺ ἐπιτάσσῃς· ὡς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι πρήγμασι προσφερέστερον, φράσω. βασιλέα μὲν καὶ στρατηγὸν χρεὸν εἶναί φημι βασιλέι τε καὶ στρατηγῷ προσφέρεσθαι. ἤν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατηγόν, μέγα τοι γίνεται, καὶ δεύτερα, ἢν σὲ ἐκεῖνος, τὸ μὴ γένοιτο, ὑπὸ ἀξιοχρέου καὶ ἀποθανεῖν ἡμίσεα συμφορή· ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἑτέροισί τε ὑπηρέτῃσι προσφέρεσθαι καὶ πρὸς ἵππον· τοῦ σὺ τὰς μηχανὰς μηδὲν φοβηθῇς· ἐγὼ γάρ τοι ὑποδέκομαι μή μιν ἀνδρός ἔτι γε μηδενὸς στήσεσθαι ἐναν-
τίον.” ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ στρατόπεδα 112
πεζῇ καὶ νηυσί. νηυσὶ μέν νυν Ἴωνες ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλοντο τοὺς Φοίνικας, καὶ τούτων Σάμιοι ἠρίστευσαν· πεζῇ δέ, ὡς συνῆλθε τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγίνετο. ὡς προσεφέρετο πρὸς τὸν Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύβιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος, ὁ Ὀνήσιλος κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ παίει προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας. Ἀρτύβιος μὲν δὴ ὁ στρα- 113

Περσῶν καὶ Κυπρίων πεζομαχία καὶ Ἰώνων πρὸς Φοίνικας ναυμαχία

7. (Photius v. προσφερέστερον)

2. προσενειχθῇ *ABz*: προσενεχθῇ || αὐτίκα εἰπὲ *Prz* || 5. ἑτοῖμος *L* || 6. αὐτέων *z* || ἐπιτάσσῃς σὺ *Pz*, ἐπιτάσῃς *r* || ἐμοίγε *B* || 7. σοῖσι om. *C* || προφερέστερον *s*, προσφερέστατον *z*. fortasse προσφορέστερον || 8. βασιλῆα *z* || χρεὼν *dz* || βασιλεῖ *ABr* || 9. τε om. *ABCd* || 10. σοι *d* || δεύτερον *ABCd* || 11. ὑπὸ *ABC*: ὑπ᾽ || ἀξιόχρεω *L* || συμφορῇ *d* || 12. ὑπηρέτοισι *d* || 13. γὰρ δή τοι *z* || 15. ταῦτ᾽ εἶπε καὶ μετὰ αὐτίκα *r* || 16. νυν om. *r* || 17. ὑπερεβάλλοντο *Bd* || τουτέων *z* || 18. συνῆλθον *r* || 21. κατὰ τὰ *Pr*: κατὰ || 22. συνεθήκατο *C*: ξυνεθήκατο || αὐτὸν om. *r* || 23. τὴν] τὴν τοῦ *AB* || 24. Κὰρ] ὀπάων *sv*

τηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ· μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Στησήνωρ τύραννος ἐὼν Κουρίου προδιδοῖ ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἑωυτὸν οὐ σμικρήν· οἱ δὲ Κουριέες οὗτοι λέγονται εἶναι Ἀργείων ἄποικοι· προδόντων δὲ τῶν Κουριέων αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἅρματα τὠυτὸ τοῖσι Κουριεῦσι ἐποίεε. γινομένων δὲ τούτων κατυπέρτεροι ἦσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυπρίων. τετραμμένου δὲ τοῦ στρατοπέδου ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοὶ καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλός τε ὁ Χέρσιος, ὅς περ τὴν Κυπρίων ἀπόστασιν ἔπρηξε, καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος ὁ Φιλοκύπρου, Φιλοκύπρου δὲ τούτου τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύπρον ἐν ἔπεσι αἴνεσε τυράννων

114 μάλιστα. Ὀνησίλου μέν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα καί μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων· κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ ἤδη ἐούσης κοίλης, ἑσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν κηρίων μιν ἐνέπλησε. τούτου δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφι τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος, καί σφι ποιεῦσι ταῦτα ἄμεινον συνοίσεσθαι.

115 Ἀμαθούσιοι μέν νυν ἐποίευν ταῦτα καὶ τὸ μέχρι ἐμεῦ· Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες ἐπείτε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρμένα καὶ τὰς πόλις τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλέι τοὺς Σαλαμινίους παραδόντας.

Ὀνησίλου θάνατος καὶ ὅτι Ἀμαθούσιοι αὐτῷ ὡς ἥρωϊ θύουσιν ἐκ μαντείας

---

3. Stephanus Byz. v. Κούριον

2. στησίνωρ *d* || 3. κορίου *d* || ἀνδρῶν om. *d* || αὐτὸν *AB*[1]*d* || 4. μικρὴν *z* || δὲ] δὲ καὶ *C* || 5. τὰ] τῶν *d* || 6. ἐποίεον *Pr* || 7. τουτέων *z* || οἱ πέρσαι ἦσαν *d*, ἔσαν οἱ Πέρσαι *z* || 10. σολιέων *r* || 15. ἀπεκρέμασαν *Pz* || 16. οὔσης ἤδη *Prz* || 17. μιν] μὲν *C* || 18. ἐχρέοντο *P* || 19. μὲν om. *Pz* || Ὀνησίλεω *z* || 20. ἄμεινον - 21 ταῦτα om. *C* || 21. νυν om. *ABd* || μέχρις *z* || 22. Ἴωνες - ναυμαχήσαντες om. *d* || οἱ om. *C* || 23. τὰ post πρήγματα om. *ABCd* || πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz* || 24. πολιορκεομένας *r* || 25. βασιλεῖ *ABr* || παραδιδόντας *z* || . — μαντείας] μαντίας *A*

αὐτίκα μαθόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἰωνίην.
τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολίων ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον
πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος
πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι.
Κύπριοι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι αὖτις ἐκ 116
νέης κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου θυγατέρα
καὶ Ὑμαίης τε καὶ Ὀτάνης ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοί, ἔχον-
τες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐς
Σάρδις στρατευσαμένους Ἰώνων καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς
τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπιδιε-
λόμενοι τὰς πόλις ἐπόρθεον. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος 117
πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλις εἷλε μὲν Δάρδανον, εἷλε δὲ
Ἄβυδόν τε καὶ Περκώτην καὶ Λάμψακον καὶ Παισόν. ταύτας
μὲν ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ αἵρεε, ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ
ἐπὶ Πάριον πόλιν ἦλθε ἀγγελίη τοὺς Κᾶρας τὠυτὸ Ἴωσι
φρονήσαντας ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποστρέψας ὦν ἐκ
τοῦ Ἑλλησπόντου ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην. καί 118
κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον ἢ τὸν Δαυρίσην
ἀπικέσθαι· πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς
τε στήλας καλεομένας καὶ ποταμὸν Μαρσύην, ὃς ῥέων ἐκ
τῆς Ἰδριάδος χώρης ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ. συλλε-
χθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε
πολλαὶ καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιξωδάρου τοῦ
Μαυσώλου ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλίκων βασιλέος Συεν-
νέσιος εἶχε θυγατέρα· τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε

Κύπρος πάλιν βασιλεῖ ἐδουλώθη — τίνας τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ Ἰώνων τε καὶ Αἰολέων πόλεων ἔλαβον οἱ Περσῶν στρατηγοί

1. ἀπέπλωον B^2*Prz* || 2. χρόνον ἀντέσχε *r* || 3. πολιορκεομένη B^2*r* || σόλη *d* || 6. κατεδούλωντο A^1, καταδεδούλωντο *d* || 7. ὑμαίης *ABr*: ὑμέης || ἄλλοι AB^1 (*C*?) *d*: καὶ ἄλλοι || 8. ἐς σάρδις *Pz*: ἐν σάρδισι || 9. ἐσαράξαντες σφέας *AB* || 11. πόλιας *Prz*, πόλεις *d* || 12. πόλιας B^2*Prz*, πόλεις *d* || 13. περκώπην *Ppr*. || πεσόν *r* || 14. ἡμέρης ἑκάστης B^2*Prz* || 15. ἦλθέ οἱ *ABCd* || κάρας *d* et hic et infra || 18. ἢ] πρὶν ἢ *Prz* || 21. ἰδριάδος *AB*. ἰδριάδος *P*, Ἰδρυάδος *z* || 22. γίνονται A^1, ἐγένοντο *z* || 23. πιξοδάρου *Prz*, πιξωδάρου *d* || 24. κινδύεος *d*. Κυινδέος Bekkerus cum Meinekio || βασιλῆος *z* || συεννέσιος *d*

διαβάντας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας καὶ κατὰ νώτου ἔχοντας τὸν ποταμὸν οὕτω συμβάλλειν, ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι γινοίατο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μέν νυν οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι, δηλαδὴ ἢν φυγὴ τῶν Περσέων γένηται καὶ ἑσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι ἐς τὸν ποτα-
119 μὸν ἐσπίπτοντες. μετὰ δὲ παρεόντων καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρὴν καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν, τέλος δὲ ἑσσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς δισχιλίους, Καρῶν δὲ ἐς μυρίους. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτῶν κατειλήθησαν ἐς Λάβραυνδα ἐς Διὸς στρατίου ἱρόν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων. μοῦνοι δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Κᾶρές εἰσι οἳ Διὶ στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες δὲ ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας αὐτοὺς Πέρσῃσι ἢ ἐκλιπόντες τὸ παράπαν
120 τὴν Ἀσίην ἄμεινον πρήξουσι. βουλευομένοισι δέ σφι ταῦτα παραγίνονται βοηθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι· ἐνθαῦτα δὲ τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο μετῆκαν, οἱ δὲ αὖτις πολεμέειν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο. καὶ ἐπιοῦσί τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλλουσι καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ πλέον ἢ πρότερον ἑσσώθησαν· πεσόντων δὲ τῶν πάντων

περὶ τῆς Περσῶν πρὸς τοὺς Κᾶρας μάχης

16. Διὶ – ἀνάγουσι Eustathius Il. p. 189

2. ξυμβάλλειν *CPdz* ‖ μήτε ? ‖ 3. γενοίατο *B²Prz* ‖ 6. μᾶλλον om. *r* ‖ ἡ σφισι *ABd* ‖ ἢν] ἵνα ἢν *B²Prz* ‖ 7. ἑσσωθέουσι *d* ‖ ἀπονοστήσωσι (ου) *C* ‖ 8. τῶν περσέων τὸν μαίανδρον *r* ‖ 10. συνεβάλοντό τε *soz* ‖ 12. ἄνδρες χίλιοι *C*, δισχίλιοι sine ἄνδρες ἐς *r* ‖ 13. δὲ μύριοι *r* ‖ αὐτῶν *AB*: αὐτέων ‖ 14. λάβραυνδα *AB¹*: λάβρανδα *Cdz*, λάβρυνδα *B²Pr* ‖ 15. ἴσμεν *ABC* ‖ 17. δὲ ὦν *AB*: τῶν *C*, τ᾽ ὦν *d*, ὧν reliqui ‖ ἡ *A* ‖ 18. σφεας *A* ‖ ἑωυτοὺς *z* ‖ Πέρσῃσι om. *r* ‖ ἡ *A* ‖ 19. πρήξωσι (ου) *C* ‖ 20. τούτων ξύμμαχοι *CPdz*, σύμμαχοι αὐτέων *r* ‖ 21. δὲ] μὲν δὴ *B* ‖ ἃ ἐβουλεύοντο *r* ‖ 22. πολεμεῖν *L* ‖ 23. ξυμβάλλουσι *CPd* ‖ ἐπιπλέον *A*, ἐπὶ πλεῦν *r* ‖ 24. τῶν πάντων om. *Prz*

πολλῶν μάλιστα Μιλήσιοι ἐπλήγησαν. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ 121
τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες· πυθόμενοι γὰρ ὡς στρατεύεσθαι ὁρμέαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλις σφέων, ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν, ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι νυκτὸς διεφθάρησαν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτῶν, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δέ σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τοῦ δὲ λόχου τούτου ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλλιος ἀνὴρ Μυλασσεύς.

Οὗτοι μέν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν· Ὑμαίης 122
δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα εἷλε Κίον τὴν Μυσίην· ταύτην δὲ ἐξελών, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσην καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν στρατόν, καὶ εἷλε μὲν Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἷλε δὲ Γέργιθας τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν· αὐτός τε Ὑμαίης αἱρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα νούσῳ
τελευτᾷ ἐν τῇ Τρῳάδι. οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε, 123
Ἀρταφρένης δὲ ὁ Σαρδίων ὕπαρχος καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγὸς ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μέν νυν Κλαζομενὰς αἱρέουσι, Αἰολέων δὲ Κύμην.

Ἁλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ ὡς διέδεξε Ἀρι- 124

3. Eustathius Il. p. 234

1. μιλησίων μάλιστα *Prz* ‖ 2. ἐμαχέσαντο *r* ‖ 3. ὡρμέατο *d* ‖ πόλιας *rz*, πόλεις *d* ‖ 4. ἐλοχήσαντο *z* ‖ ἐν Πηδάσῳ H. Stephanus: ἐν πιδάσωι *AB*[1], ἐμπιδάσωι *C*, ἐπὶ δαύσω *d*, ἐπὶ δάσωι *Pz*, ἐπὶ λασοῖσιν *r* (voluitne ἐπὶ λασίοισι ?), ἐπὶ λασοῖσι *B*[2]. *'in via: quae in Mylassa fert'* Valla, ἐπὶ Μυλάσοισι Wesseling, ἐπὶ Λάτμῳ Reiske. suspicor in Ω fuisse ΕΠΙΔΑΣΩΙ corruptum ex ΕΠΙ ΠΗΔΑΣΩΝ, illud autem in X ita refictum ΕΠΙΔΑΣΩΙ (N superscr.) ‖ ἐσπεσόντες *r* ‖ 6. αὐτέων *rz* ‖ λαυρίσης *AB* ‖ ἁρμόγης *B*[2]*r* ‖ σισαμάκης *Pz*, σισαμάγκης *B*[2]*r* ‖ 7. Μύρσης *z* ‖ τούτου δὲ τοῦ λόγου *r* ‖ 8. ἰβανώλλιος *AB*[1]: ἰβαλλώνιος *C*, ἰβαννώλος *d*, ἰβανώλιος *Pz*, ἰβανολαῖος *B*[2], εἰβανώλαιος *r* ‖ 9. ὑμαίης *ABr*: ὑμέης ‖ 10. σάρδεις *dr* ‖ 11. κῖον *Cz* ‖ 13. λαυρίσην *AB* ‖ 16. ἀπολειφθέντας *r* ‖ 17. αὐτὸς μὲν *Prz* ‖ ὑμαίης *ABr*: ὑμέης ‖ 18. ἐτελεύτησεν *r* ‖ Τρῳάδι *z*: τρωάδι ‖ οὕτως *ABr* ‖ 19. ἀρταφέρνης *dz* ‖ 20. ἐτάχθησαν om. *r* ‖ 23. ἁλισκομένων *Prz* ‖ γὰρ] γὰρ δὴ *z* ‖ διέδοξε *qz*

σταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ὃς ταράξας τὴν
Ἰωνίην καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα δρησμὸν ἐβού-
λευε ὁρέων ταῦτα· πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφάνη βασιλέα
Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς
συστασιώτας ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινον σφίσι εἴη κρη-
σφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἢν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλή-
του, εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδὼ ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποι-
κίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν, τὴν Ἱστιαῖος ἐτείχεε
παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβών. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης.
125 Ἑκαταίου μέν νυν τοῦ Ἡγησάνδρου, ἀνδρὸς λογο-
ποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς οὐδετέρην στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη,
ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἡσυχίην ἄγειν,
ἢν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεό-
126 μενον κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦτα μὲν δὴ Ἑκα-
ταῖος συνεβούλευε, αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη
ἦν ἐς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτράπει
Πυθαγόρῃ ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ, αὐτὸς δὲ παραλαβὼν
πάντα τὸν βουλόμενον ἔπλεε ἐς τὴν Θρηίκην, καὶ ἔσχε τὴν
χώρην ἐπ' ἣν ἐστάλη· ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεόμενος ἀπόλλυται
ὑπὸ Θρηίκων αὐτός τε ὁ Ἀρισταγόρης καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ,
πόλιν περικατήμενος καὶ βουλομένων τῶν Θρηίκων ὑπο-
σπόνδων ἐξιέναι.

Ἀρισταγόρου φυγὴ καὶ τελευτή

---

5. Λέξεις

2. μεγάλα πρήγματα *r* ‖ 3. ὁρῶν *AB* ‖ ἐφαίνετο βασιλῆα *z* ‖ 5. ἄμεινον σφίσι *C*: ἄμεινόν σφισι *AB*, ἄμεινόν σφισιν *r*, ἄμεινόν σφι *Pdz* ‖ 6. εἶναι om. *C* ‖ ἆρα *AB* ‖ 7. ἄγει *dz* ‖ 8. ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *C*, ἱστίαιος *d* ‖ ἐτεί-χισε *r* ‖ 9. ἐπηρώτα *Cz* ‖ 11. τουτέων *z*: τούτων *ABCP*, τοῦτον *d*, τούτου *r* ‖ 13. ὁρμεόμενον *P*: ὁρμώμενον *ABr*, ὁρμεώμενον *Cdz* ‖ 14. εκάταιος *AB* ‖ 15. πλείστη ἡ? ‖ 16. ἀπαγεῖν *r* ‖ ἐπιτρέπει *L* ‖ 18. θρήκην *r* ‖ 19. ὁρ-μεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABr*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 20. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *r* ‖ 21. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *r*

ΧΧΗΗ | ΗΡΟΔΟΤΟΥ Ε̄ *A*, ἩΡΟΔΌΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩ͂Ν Ε̄ | ΧΧΗΗ *B*. Ἡροδότου ἱστοριῶν ε΄. *C*, ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτη :· *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ· *z*

Ζ

Ἀρισταγόρης μέν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας οὕτω τελευτᾷ. 1
Ἱστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου
παρῆν ἐς Σάρδις· ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σούσων εἴρετο
Ἀρταφρένης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος κατὰ κοῖόν τι δοκέοι Ἴωνας
ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη ἐθώυμαζέ τε τὸ γεγονός,
ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος.
ὁ δὲ Ἀρταφρένης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα εἶπε, εἰδὼς τὴν
ἀτρεκείην τῆς ἀποστάσιος, "οὕτω τοι Ἱστιαῖε ἔχει κατὰ
ταῦτα τὰ πρήγματα· τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σύ,
ὑπεδήσατο δὲ Ἀρισταγόρης." Ἀρταφρένης μὲν ταῦτα ἐς 2
τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα εἶπε. Ἱστιαῖος δὲ δείσας ὡς συνιέντα
Ἀρταφρένεα ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθοῦσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ
θάλασσαν, βασιλέα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼ νῆσον
τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι ὑπέδυνε τῶν
Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ
ἐς Χίον ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτῶν νεώτερα
πρήσσειν πρήγματα ἐς αὐτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόντες μέντοι

---

9. (Diogenianus Cent. VIII 49). Gregorius Naz. Stel. II p. 93 ibique Nonnus p. 162 Mont.

ЄΡΑΤΩ ξ *A*, ЄΡΑΤΩ *B*, ἐρατώ ϛ' *C*, ἐρατώ :· ἕκτη :· *P*, ἐρατώ. *R*, ἐρατώ : ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτη : *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ· ΕΚΤΗ· ΕΡΑΤΩ· *z*

1. οὕτως ἐτελεύτα B^2 marg. *R* || 2. ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *C*, ἱστίαιος *d*, itemque fere eidem || μεμετιμένος *ABC Pcorr.* *z*: μεμετημένος *Rd* || 3. σάρδεις *d* || ἤρετο *ABC* || 4. ἀρταφέρνης *dz* || δοκέει *dz* || 5. ἐθώμαζέ *ABCd* || 7. ἀρταφέρνης *dz* || ὁρῶν *R* || 8. ἀτρεκίην *z* || 9. ἔρραψε μὲν Ἱστιαῖος Diogen. ceterique testes || 10. ὑπεδύσατο Diogen. Greg. || δὲ ὁ *dz* || ἀρταφέρνης *dz* || 11. ἔχοντα] εἶχον *d'* || 12. ἀρταφέρνεα *dz* || 13. βασιλῆα *z* || σαρδῶ *A*, σαρδὼν *R* || νήσων *PR* || 14. ὑποδεξόμενος *R* || κατεργάσεσθαι *P* || 16. ὑπ' αὐτῶν *PR*, ὑπ' αὐτέων *z* || 17. ἑωυτοὺς *Rz*

οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βασιλέι, ἔλυσαν
3 αὐτόν. ἐνθαῦτα δὴ εἰρωτεόμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἱστιαῖος κατ' ὅ τι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ μάλα ἐξέφαινε. ὁ δὲ ἔλεγέ σφι ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικίσαι, Ἴωνας δὲ ἐν τῇ Φοινίκῃ, καὶ τούτων εἵνεκα ἐπιστείλειε. οὐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλέος βουλευσαμένου ἐδειμάτου τοὺς Ἴωνας.
4 Μετὰ δὲ ὁ Ἱστιαῖος δι' ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐοῦσι Περσέων ἔπεμπε βυβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. ὁ δὲ Ἕρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμφθη οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρταφρένεϊ· ὁ δὲ μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον ἐκέλευε τὸν Ἕρμιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἱστιαίου δοῦναι φέροντα τοῖσί περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα Ἱστιαίῳ ἑωυτῷ δοῦναι. τούτων δὲ γενομένων φανερῶν ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρταφρένης.
5 Περὶ Σάρδις μὲν δὴ ἐγίνετο ταραχή. Ἱστιαῖον δὲ ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος Χῖοι κατῆγον ἐς Μίλητον, αὐτοῦ Ἱστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι, ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρεω, οὐδαμῶς πρόθυμοι ἦσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώρην, οἷα ἐλευθερίης γευσάμενοι. καὶ δὴ νυκτὸς γὰρ ἐούσης βίῃ ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκεται τὸν μηρὸν ὑπό τευ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω

1. βασιλεῖ *AB* || 2. δὲ *P'R* || εἰρωτεόμενος *Pd*: εἰρωτώμενος *ABR*, εἰρωτεώμενος *Cz* || 3. κατ' ὅτι *AB*, κατότι ceteri || οὕτως *Rd* || 4. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* || ἐξεργασάμενος *R* || 5. ἐν αυτοῖσιν *R* || ἐξέφαινεν *ABRd* || 6. σφιν *ABR* || 7. ἰωνία *d* || τῇ om. *R* || 8. τουτέων *z* || ἕνεκα *P* || οὐδέ *CPz* || 9. βασιλῆος *z* || Ἴωνας] ἕλληνας *C* || 11. ἀταρνίτεω *ABCd*, ἀρτανείτεω *R* || 12. βυβλία *ABC*: βιβλία || προλελεσχηνευμένω *R* || 13. πρὸς οὓς *ABCd* || 14. βυβλία *ABC*: βιβλία || ἀρταφρένηι *AB*, ἀρταφέρνη *d*, Ἀρταφέρνεϊ *z* || πᾶν *ABCd* || 17. τουτέων *z* || 19. ἀρταφέρνης *dz* || 20. σάρδεις *d* || ἐγένετο *dz* || ἀποσφαλέντα ταύτης *A* || 21. κατήγαγον *R* || 23. ἀρισταγόρη *C* || ἔσαν *z* || 24. οἷά τε *R* || 27. ἐκ τῆς *Prz* || γένετο *d*

ἐς τὴν Χίον· ἐνθεῦτεν δέ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε
ἑωυτῷ δοῦναι νέας, διέβη ἐς Μυτιλήνην καὶ ἔπεισε Λεσβίους
δοῦναί οἱ νέας. οἱ δὲ πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεας ἔπλεον
ἅμα Ἱστιαίῳ ἐς Βυζάντιον, ἐνθαῦτα δὲ ἱζόμενοι τὰς ἐκ τοῦ
Πόντου ἐκπλεούσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτῶν
Ἱστιαίῳ ἔφασαν ἕτοιμοι εἶναι πείθεσθαι.

Ἱστιαῖος μέν νυν καὶ Μυτιληναῖοι ἐποίευν ταῦτα. ἐπὶ 6
δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς
προσδόκιμος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων
καὶ ἓν ποιήσαντες στρατόπεδον ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον,
τἆλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. τοῦ δὲ ναυ-
τικοῦ Φοίνικες μὲν ἦσαν προθυμότατοι, συνεστρατεύοντο δὲ
καὶ Κύπριοι νεωστὶ κατεστραμμένοι καὶ Κίλικές τε καὶ
Αἰγύπτιοι. οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην 7
ἐστρατεύοντο, Ἴωνες δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα ἔπεμπον προ-
βούλους σφέων αὐτῶν ἐς Πανιώνιον. ἀπικομένοισι δὲ τού-
τοισι ἐς τοῦτον τὸν χῶρον καὶ βουλευομένοισι ἔδοξε πεζὸν
μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι, ἀλλὰ τὰ τείχεα
ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους, τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν ὑπολιπο-
μένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, πληρώσαντας δὲ συλλέγεσθαι
τὴν ταχίστην ἐς Λάδην προναυμαχήσοντας τῆς Μιλήτου.
ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων
κειμένη. μετὰ δὲ ταῦτα πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν 8
οἱ Ἴωνες, σὺν δέ σφι καὶ Αἰολέων ὅσοι Λέσβον νέμονται.

παρασκευὴ τοῦ τῶν Ἰώνων ναυτικοῦ πρὸς τὴν Περσῶν ἔφοδον

18. Suidas v. ἀντίξοον

1. χῖον *Rd* ‖ 2. μυτιλήνην *AB*: μιτυλήνην ‖ 5. ἐκπλωούσας *PRz* ‖ ἢ om. *qz* ‖ αὐτῶι *AB*, αὐτῶ *d*, αὐτέων *Rz* ‖ 6. ἑτοιμοι *AB*: ἑτοῖμοι ‖ πείσεσθαι AB^1C ‖ 7. μυτιληναῖοι *A*: μυτιληνέοι *B*, μιτυληναῖοι ceteri ‖ τοιαῦτα *d* ‖ 11. ποιησάμενοι post ναυτικοῦ iterat *d* ‖ 12. ἔσαν *z* ‖ 13. τε om. *ABCd* ‖ 14. τὴν Μίλητον καὶ om. *d* ‖ 15. ἐστράτευον AB^1C ‖ προβόλους *Apr. Rd* ‖ 16. σφων *A*, σφῶν *B* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 18. μὲν om. *R* ‖ μηδένα B^1PRz ‖ ἀλλὰ τείχεα ῥύεσθαι *R*, ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι *sz* ‖ 19. ὑπολειπομένους *Rdz* ‖ 20. μηδεμίην *z* ‖ 21. προναυμαχήσαντας *d* ‖ τῆς om. *Prz* ‖ 22. ἔστι *R* ‖ μικρὴ *L* ‖ πόλι *sz*: πόλει ‖ τῇ] τῶν *d* ‖ 24. ὅσοι τὴν Λέσβον scripsi: οἳ λέσβον B^2P^mR, ὅσοι τὴν αἰολίδα γῆν reliqui

ἐτάσσοντο δὲ ὧδε. τὸ μὲν πρὸς τὴν ἠῶ εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώκοντα· εἴχοντο δὲ τούτων Πριηνέες δυώδεκα νηυσὶ καὶ Μυήσιοι τρισὶ νηυσί, Μυησίων δὲ Τήιοι εἴχοντο ἑπτακαίδεκα νηυσί, Τηίων δὲ εἴχοντο Χῖοι ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ τούτοισι Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαέες, Ἐρυθραῖοι μὲν ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαέες δὲ τρεῖς· Φωκαέων δὲ εἴχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἑσπέρην κέρας Σάμιοι ἑξήκοντα νηυσί. πάντων δὲ τούτων ὁ σύμπας ἀριθμὸς
9 ἐγένετο τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριήρεες. αὗται μὲν Ἰώνων ἦσαν, τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἦσαν ἑξακόσιαι. ὡς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο πρὸς τὴν Μιλησίην καὶ ὁ πεζός σφι ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες, πρός τε Δαρείου κινδυνεύσωσι κακόν τι λαβεῖν. ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἳ ὑπ' Ἀρισταγόρεω μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν ἀρχέων ἔφευγον ἐς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τούτων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρεόντας συγκαλέσαντες ἔλεγόν σφι τάδε. " ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλέος οἶκον· τοὺς γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολιήτας πειράσθω ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχικοῦ. προϊσχόμενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὡς πείσονταί τε ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐδέ σφι οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια

---

1. ὥιδε *P* || ἠῶ *R*: ἕω || 2. εἶχον *d* || τουτέων *Rdz* || 3. νηυσὶ *d* καὶ Μυήσιοι – 4 ἑπτακαίδεκα νηυσί om. *R* || καὶ Μυήσιοι] μυήσι τε *q*, Μυήσι τε *z* || Μυούσιοι et Μυουσίων H. Stephanus || Μυησίων – 4 ἑπτακαίδεκα νηυσί om. *d* || 5. πρὸς δὲ τούτοισι om. A^1 || ἐταράσσοντο *C* || 6. φωκέες AB^1Cd || φωκέες AB^1Cd || 7. φωκέων AB^1Cd || ἔχοντο *z* || 9. πασέων δὲ τουτέων B^2PRz || 11. ἔσαν *z* || 12. αὗται *sz*: αὗται *R*, αυταὶ *AB*. αὗται *CPd* || ἀπίκοντο *Pdz* || τὴν om. *d* || 15. οὕτως *ABd* || 16. ναυκράτηρες *R* || 18. συλλέξαντες] ἔλεξαν συλλέξαντες *ABCd* || ἀπ' *R* || 19. φυγαίων *Cdz* || 21. τουτέων *z* || ξυγκαλέσαντες *Cdz* || 22. σφιν *AB*, om. *PRz* 23. βασιλῆος *z* || ἑωυτοῦ B^2PRz: αὐτέων || 24. ἀποσχίζειν *R* || ξυμμαχικοῦ *d* || 25. ἐπαγγέλλεσθε B^2R || πειρήσονται *C* || 26. σφιν *AB*

ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιότερον ἕξουσι οὐδὲν ἢ πρότερον εἶχον. εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποιήσουσι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε ἤδη σφι λέγετε ἐπηρεάζοντες, τά περ σφέας κατέξει, ὡς ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ ἐξανδραποδιεῦνται, καὶ ὥς σφεων τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους ἀνασπάστους ἐς Βάκτρα, καὶ ὡς τὴν χώρην ἄλλοισι παραδώσομεν." οἱ μὲν δὴ ἔλεγον τάδε. τῶν δὲ Ἰώνων οἱ 10
τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος. οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὗται αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο καὶ οὐ προσίεντο τὴν προδοσίην· ἑωυτοῖσι δὲ ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι ταῦτα τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι.

Ταῦτα μέν νυν ἰθέως ἀπικομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν 11
Περσέων ἐγίνετο· μετὰ δὲ τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν Λάδην ἐγίνοντο ἀγοραί, καὶ δή κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος λέγων τάδε. "ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι· νῦν ὦν ὑμεῖς ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε ὑπερβαλόμενοι τοὺς ἐναντίους εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσησθε, οὐδεμίαν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ

ὅτι Διονυσίῳ τῷ Φωκαεῖ ἐπέτρεψαν Ἴωνες τὴν ἑαυτῶν στρατηγίαν

---

17. ἐπὶ – 21 ἐναντίους (Longinus) περὶ ὕψους 22

1. ἐμπεπρήσεται *ABP*[m]: ἐμπρήσεται *P*[t]*Rdz*, ἐμπρήσσεται *C* ‖ 2. οὐ] μὴ *PRz* ‖ ποιήσωσιν *R* ‖ 3. τά δέ *P* ‖ ἤδη om. *PRz* ‖ ἐπιρεάζοντες *A*, πηρεάζοντες *Rz* ‖ πέρ σφεας *L* ‖ 4. κατάξει ὡς ἐσσωθέοντες *R* ‖ 5. ὡς σφέων *PRz* ποιήσωμεν z ‖ 7. παραδῶμεν *Cd* ‖ ταῦτα *PRz* ‖ 8. ἐξαγγελλομένους *Apr*. *Bpr*. 9. ἐς οὓς *ABCd* ‖ ἀπίκονται *P* ‖ 10. ἀγνομοσύνηι *B* ‖ διεχρέοντο *P* προσοδίην *C* ‖ 11. ἑαυτοῖσι *ABd* ‖ δὲ] τε *Prz* ‖ 15. ἐγίνονται *A*[1], ἐγίνονται *A*[2] ‖ ἠγορῶντο *AB*[1] ‖ 16. ὁ om. *R* ‖ φοκαεὺς *B*, φωκεὺς *d* ‖ 17. τῆς ἀκμῆς z ‖ ὑμῖν *Ppr*. ‖ 18. ἢ εἶναι] εἶναι Long. ‖ δρηπέτοισι *d* ‖ 19. ὦν] ἂν *B*[1] ‖ ὑμεῖς *R*. Long.: ὑμέες *CPz*, ἡμεῖς *AB*, ἡμέες *d* ‖ ταλαιπωρίην δέκεσθαι *ABCd* ‖ 20. τοπαραχρῆμα *P*, τὸ παράπαν χρῆμα *d*, παραχρῆμα Long. ‖ ἔσται om. Long. ‖ οἷόν τε *Apr*. ‖ 21. ὑπερβαλλόμενοι *Rdz*, ὑπερβαλέσθαι Long. ‖ τοὺς πολεμίους Long. ‖ 22. διαχρήσησθε *ABC*: διαχρήσεσθε ‖ οὐδὲ μίαν *d*, οὐδεμίην z

οὐ δώσειν ὑμέας δίκην βασιλέι τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ' ἐμοί τε πείθεσθε καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε· καὶ ὑμῖν ἐγώ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέκομαι ἢ οὐ συμμίξειν τοὺς πο-
12 λεμίους ἢ συμμίσγοντας πολλὸν ἐλασσωθήσεσθαι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτράπουσι σφέας αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅκως τοῖσι ἐρέτῃσι χρήσαιτο διέκπλοον ποιεύμενος τῇσι νηυσὶ δι' ἀλληλέων καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων, παρεῖχέ τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι' ἡμέρης. μέχρι μέν νυν ἡμερέων ἑπτὰ ἐπείθοντό τε καὶ ἐποίευν τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαθέες ἐόντες πόνων τοιούτων τετρυμένοι τε ταλαιπωρίῃσί τε καὶ ἡλίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἑωυτοὺς τάδε. "τίνα δαιμόνων παραβάντες τάδε ἀναπίμπλαμεν; οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου ἀνδρὶ Φωκαέι ἀλαζόνι, παρεχομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν. ὁ δὲ παραλαβὼν ἡμέας λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι, καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασι, πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τὠυτὸ τοῦτο πείσεσθαί εἰσι, πρό τε τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὅ τι ὦν ἄλλο παθεῖν ἐστι, καὶ τὴν μέλλουσαν δουληίην ὑπομεῖναι ἥτις ἔσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. φέρετε, τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτοῦ." ταῦτα ἔλεξαν, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ' οἷα στρατιὴ σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ ἐσκιητροφέοντο καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας οὐδ' ἀναπειρᾶσθαι.
13 μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων ἐνθαῦτα δὴ παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους ὁ Αἰάκης κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφεων ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμμαχίην·

1. βασιλεῖ *ABP*, τῷ βασιλέϊ *z* ‖ 3. ἴσα *R* ‖ 4. ἐλασσώσεσθαι *B*²*P*, ἐλασσώσθαι *R* ‖ 5. ἐπιτρέπουσι *L* ‖ 10. τε om. *R* ‖ 13. ἠελίῳ *z* ‖ 15. ἐκ τοῦ νόου om. *d* ‖ ἀνδρὶ δὲ *d* ‖ φωκαεῖ *AB* ‖ 16. ἡμέρας *R* ‖ ἑωϋτοὺς *z* ‖ 18. νόσους *AB* ‖ δ' *AB* ‖ 19. εἰσι om. *PRz* ‖ 20. ὅτι ὦν *R*, ὁτιοῦν *z*, ὁτιῶν reliqui ‖ παθεῖν ἐστι *ABd*: παθέειν ἐστί ‖ 22. αὐτῷ *z* ‖ 24. στρατιή *B*²*R* ‖ 26. τὰ om. *B*²*R* ‖ 27. παρὰ *R* ‖ 28. ὁ om. *PRz* ‖ 29. δεόμενος σφέων *ABR* ‖ ξυμμαχίην *CPd*

οἱ Σάμιοι ὦν ὁρέοντες ἐοῦσαν ἅμα μὲν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων ἐδέκοντο τοὺς λόγους, ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύνατα τὰ βασιλέος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι, εὖ δὲ ἐπιστάμενοι ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο [τὸν Δαρεῖον], ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον· προφάσιος ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπείτε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας οὐ βουλομένους εἶναι χρηστούς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' ὅτευ τοὺς λόγους ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύραννος δὲ ἐὼν Σάμου ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρεω ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν κατά περ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι. τότε ὦν ἐπεὶ ἐπέπλεον οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀν- 14
τανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὡς δὲ καὶ ἀγχοῦ ἐγίνοντο καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τὸ ἐνθεῦτεν οὐκ ἔχω ἀτρεκέως συγγράψαι οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγίνοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται. λέγονται δὲ Σάμιοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἱστία ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἕνδεκα νεῶν· τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον ἀνηκουστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καί σφι τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα ἐν στήλῃ ἀναγραφῆναι πατρόθεν ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι, καὶ ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ.

ναυμαχία Ἰώνων καὶ Φοινίκων — τῶν πλειόνων Ἰώνων ἀπόστασις καὶ φυγή

---

20. καὶ - 21 στρατηγοῖσι Suidas v. ἀνηκούστησεν

1. ὁρέοντες *Pd*: ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *Cz* ‖ ἅμα μὲν ἐοῦσαν *PRz* ‖ 2. σφιν *AB* ‖ 3. ἀδύνατον *PRz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ εὖ τε *Rz*, εὖτε *P* ‖ 4. τὸν Δαρεῖον damnabat Wesseling. *Darii* Valla, τοῦ Δαρείου Reiske, τὸ Δαρείου Eltz ‖ 5. τετραπλήσιον *d* ‖ 6. οὐ βουλομένους] ἀρνευμένους *R* ‖ 7. κέρδει *AB* ‖ 8. παρου AB^1, παρ' οὗ *Cd* ‖ 9. οἱ Σάμιοι om. *PRz* ‖ ἦν om. *R* ‖ 10. ἄκεος *R* ‖ 11. ἰωνίας *d* ‖ 12. ἐπέπλωον B^2R ‖ ἀντανήγαγον AB^1d ‖ 14. ἐγένοντο *sz* ‖ τοενθεῦτεν *P* ‖ 15. ξυγγράψαι *Cd* ‖ ἐγένοντο *Rz* ‖ 17. ἐνθεῦτεν *B*, om. *R* ‖ ξυγκείμενα *CP* ‖ 18. αἰράμενοι *R* ‖ 19. εἰς *R* ‖ δέκα B^2Ppr. *R* ‖ 20. ἔμενον *PRz* ‖ καὶ ἐναυμάχεον] οἱ δὲ ἐμάχοντο Suid. ‖ 21. τῶν] τὸ *R* ‖ ἔδοκε B^1, ἐδόκεε B^2R ‖ διὰ - 22 ἐν om. *R* ‖ 23. γινομένοισι AB^1Cd

ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι τοὺς προσεχέας φεύγοντας τὠυτὸ ἐποίευν τοῖσι Σαμίοισι· ὡς δὲ καὶ οἱ πλεῦνες τῶν Ἰώνων ἐποίευν

15 τὰ αὐτὰ ταῦτα. τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίῃ περιέφθησαν τρηχύτατα Χῖοι ὡς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμπρὰ καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες. παρείχοντο μὲν γάρ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἰρέθη, νέας ἑκατόν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐτέων ἄνδρας τεσσεράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας· ὁρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προδιδόντας οὐκ ἐδικαίευν γίνεσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτῶν ὅμοιοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι διεκπλέοντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἑλόντες νέας συχνὰς ἀπέβαλον τῶν σφετερέων τὰς πλεῦνας.

16 Χῖοι μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἑωυτῶν· ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἦσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων, οὗτοι δὲ ὡς ἐδιώκοντο καταφυγγάνουσι πρὸς τὴν Μυκάλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ ἐποκείλαντες κατέλιπον, οἱ δὲ πεζῇ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἠπείρου. ἐπειδὴ δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός τε γὰρ ἀπίκατο ἐς αὐτὴν καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτόθι θεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, οὔτε προακηκοότες ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώρην ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶπας καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοήθεον πανδημεὶ καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους.

17 Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιαύτῃσι περιέπιπτον τύχῃσι· Διο-

φυγὴ Διονυσίου

15. Stephanus Byz. v. Μυκάλη. — νέας - 16 κατέλιπον Lexicon Vindob. p. 94

1. τὸ αὐτὸ *ABCd* || 2. ως *AB*, ὡς *d* || 5. οἳ παρείχοντο μὲν ὥσπερ *PRz* || 6. ἠρέθη *C*, ἐρρήθη *Pz* || 7. τεσσαράκοντα *R* || 8. ὁρέοντας *d*, ὁρέωντες *Cz* || ξυμμάχων *Cd* || 9. ἐδικαίουν *AB*[1] || γενέσθαι *B*[2]*PRz* || αὐτέων *z* || ὁμοῖοι *CPdz* || 10. ξυμμάχων *CPdz* || διεκπλώοντες *B*[2]*PRz* || 11. ἀπέβαλλον *C* || σφετέρων *ABCd*, σφετέρων νεῶν reliqui || 14. ἔσαν *z* || αὐτοὶ *ABCd* || καταφεύγουσι *AB*[1]*Cd* || 17. ἐπεὶ δὲ *PRz* || 18. τε γὰρ scripsi: τε || ἀπίκατο *ABR*: ἀπικέατο || 19. θεσμοφορίων. ἐνθαῦτα *L* || 20. ὅπως *z* || ἰδόντες] οὐδὲν *R* || τε om. *AB*[1] || 21. πάγχύ σφεας *ABPd* || καταδόξαντας *z* || 24. μὲν τοίνυν *d*, μέν τοί νυν *AC*: μέν νυν

νύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς ἐπείτε ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρή-
γματα διεφθαρμένα, νέας ἑλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων ἀπέπλεε
ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ
ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰθέως ὡς εἶχε ἔπλεε ἐς Φοινίκην, γαύ-
λους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας καὶ χρήματα λαβὼν πολλὰ ἔπλεε
ἐς Σικελίην, ὁρμεόμενος δὲ ἐνθεῦτεν ληιστὴς κατεστήκεε
Ἑλλήνων μὲν οὐδενός, Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπείτε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἴωνας, 18
τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ὑπο-
ρύσσοντες τὰ τείχεα καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες,
αἱρέουσι κατ' ἄκρης ἕκτῳ ἔτεϊ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρι-
σταγόρεω καὶ ἠνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσεῖν
τὸ πάθος τῷ χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ. χρεω- 19
μένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίης τῆς πό-
λιος τῆς σφετέρης ἐχρήσθη ἐπίκοινον χρηστήριον, τὸ μὲν
ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους φέρον, τὴν δὲ παρενθήκην ἔχρησε
ἐς Μιλησίους. τὸ μέν νυν ἐς τοὺς Ἀργείους ἔχον, ἐπεὰν
κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λόγου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ
τοῖσι Μιλησίοισι οὐ παρεοῦσι ἔχρησε, ἔχει ὧδε.

καὶ τότε δή, Μίλητε κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
πολλοῖσιν δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ,
σαὶ δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψουσι κομήταις,
νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

Μιλήτου πολιορκία καὶ ἅλωσις καὶ μετανάστασις παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν

---

4. γαύλους - 5 καταδύσας Antonius Mon. et Suidas v. γαῦλος. — 20. καὶ - 23 μελήσει Tzetzes Chiliad. VIII 1003 sqq.

3. φωκέαν *C* ‖ 4. γαύλους *R*. (Suid.): γαυλοὺς ‖ 5. ἐνταῦθα Anton. et Suid. ‖ καταλύσας *B²R* ‖ ἔπλωε *B²* ‖ 6. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ ληστὴς *d*, ληστὴς *z* ‖ κατέστηκεν *R* ‖ 7. καλχηδονίων *R* ‖ τυρρηνῶν *AB¹*, τυρηνῶν *Cd* ‖ 9. καὶ ante ὑπορύσσοντες om *R* ‖ 11. κατάκρης *ABP*, κατάκρος *R* ‖ ἐν τῶ ἕκτω *R* ‖ ἔτει *ABR* ‖ 12. συμπεσεῖν *AB¹*: συμπεσέειν *B²R*, ξυμπεσεῖν *Pdz*, ξυμπεσέειν *C* ‖ 13. χρεομένοισι *P* ‖ 14. σωτηρίας τῆς πόλεως *d* ‖ 16. αὐτοὺς om. *C* ‖ φέρον - 17 Ἀργείους om. *B¹* ‖ 17. νυν om. *C* ‖ τοὺς] αὐτοὺς *ACd* ‖ ἔχων *B* ‖ 19. ὧιδε *P* ‖ 21. πολλοῖσιν *BP*: πολλοῖσι ‖ γενήσει *A¹B* ‖ 22. κομίταις *d* ‖ 23. ναοῦ *R*

τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὁκότε ἄνδρες
μὲν οἱ πλεῦνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κομη-
τέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγίνοντο,
ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι καὶ ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον συ-
ληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ χρημάτων
20 πολλάκις μνήμην ἑτέρωθι τοῦ λόγου ἐποιησάμην. ἐνθεῦτεν
οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς
δέ σφεας Δαρεῖος κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας κατοίκισε ἐπὶ
τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ ἐν Ἄμπῃ πόλι, παρ' ἣν
Τίγρης ποταμὸς παραρρέων ἐς θάλασσαν ἐξίει. τῆς δὲ Μι-
λησίων χώρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν
καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι
ἐκτῆσθαι.
21 Παθοῦσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων οὐκ ἀπέ-
δοσαν τὴν ὁμοίην Συβαρῖται, οἳ Λᾶόν τε καὶ Σκίδρον οἴκεον
τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι. Συβάριος γὰρ ἁλούσης ὑπὸ Κρο-
τωνιητέων Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς
καὶ πένθος μέγα προσεθήκαντο· πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα
δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν. οὐδὲν ὁμοίως
καὶ Ἀθηναῖοι· Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπερα-
χθεσθέντες τῇ Μιλήτου ἁλώσι τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ
καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν καὶ διδάξαντι
ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν ὡς ἀνα-

ὅτι βαρέως ἠγάγοντο Μιλησίων πάθος οἱ Ἀθηναῖοι ὡς καὶ Φρύνιχον ζημιῶσαι ποιήσαντα περὶ αὐτῶν δρᾶμα

9. (Hippolytus) αἱρέσ. ἐλεγχ. V 21 p. 212 Gotting. Stephanus Byz. v. Ἄμπη. — 11. εἶχον - 12 Καρσί Eustathius Od. p. 1636. — 21. καὶ δὴ - 23 θέητρον (Longinus) περὶ ὕψους 24

1. ὅτε γε *R*, ὁπότε ceteri ‖ 4. ἱερὸν z ‖ καὶ om. *PRz* ‖ τε om. *d* ‖ καὶ] κατὰ z ‖ συληφθέντα *C* ‖ 5. ἐνεπίμπραντο *P* ‖ δὲ *d* ‖ 6. ἑτέρωθι *R* ‖ 9. καλεομένῃ om. *ABCd* ‖ Ἄμῃ Hippol. ‖ πόλει *C*, πόλλει *R* ‖ 10. τίγρης *ABCsz*: τίγρις ‖ παραρέων *AB* ‖ ἐξῄει *Cd* ‖ μιλησίης *R* ‖ 12. δ' Eust. ‖ ὑπὲρ ἄκρια *R* ‖ Καρσί πῃ δασεῦσι z ‖ 13. κεκτῆσθαι *d* ‖ 14. μιλήσιοι *C* ‖ 15. λαόν *R*, λάον ceteri ‖ 18. προεθήκαντο *Bcorr*. *Pz* ‖ 19. ἀλλήλοισι *Apr*. *B*[1]*Ppr*. *R* ‖ 20. ὑπεραχθέντες *R* ‖ 21. ἁλώσει *L* ‖ 22. καὶ ποιήσαντι et καὶ om. Long. ‖ 23. τε om. Long. ‖ ἔπεσαν τὸ θέητρον z, ἔπεσον οἱ θεώμενοι Long.

μνήσαντα οἰκήια κακὰ χιλίῃσι δραχμῇσι, καὶ ἐπέταξαν μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

22 Μίλητος μέν νυν Μιλησίων ἠρήμωτο. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθὲν οὐδαμῶς ἤρεσκε, ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἤ σφι ἐς τὴν χώρην ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν μηδὲ μένοντας Μήδοισί τε καὶ Αἰάκεϊ δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν ἀκτήν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν κτίσαι Ἰώνων. ἡ δὲ Καλὴ αὕτη ἀκτὴ καλεομένη ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης. τούτων ὦν ἐπικαλεομένων οἱ Σάμιοι μοῦνοι Ἰώνων ἐστάλησαν, σὺν δέ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες· ἐν ᾧ τοιόνδε δή τι συνήνεικε γενέσθαι.

23 Σάμιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην ἐγίνοντο ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ οὔνομα ἦν Σκύθης, περικατέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, τότε ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι, συμμίξας τοῖσι Σαμίοισι ἀναπείθει ὡς χρεὸν εἴη Καλὴν μὲν ἀκτήν, ἐπ᾽ ἣν ἔπλεον, ἐᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν ἐοῦσαν ἔρημον ἀνδρῶν. πειθομένων δὲ τῶν Σαμίων καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι, ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν ἑωυτῶν, ἐβοήθεον αὐτῇ καὶ ἐπεκαλέοντο Ἱπποκράτεα

περὶ τῆς Σαμίων ἐν Ζάγκλῃ μετοικησίας

---

20. τότε - 21 Σαμίοισι Lexicon Vindob. p. 52

3. ἐρήμωτο *PR* ‖ τοῖσι τὲ ἔχουσι *R* ‖ 6. πρινὴ *AB* ‖ σφιν *AB* ‖ 7. αἰάκει *AB*, αἰάκεσι *qz* ‖ 11. ἀκτὴ αὕτη *R* ‖ 12. ἐστὶ *R* ‖ τυρρηνίην *AB*[1], τυραννίην *C* ‖ 13. τουτέων *z* ‖ ἐπικαλεσαμένων *Cd* ‖ 14. ἴωνες *PRz* ‖ ξὺν *C* ‖ δέ σφισι *R* ‖ πεφευγότες *A* ‖ 15. ἐν ᾧ om. *R* ‖ τοιόνδε δέ τι *d*, τοιόνδε τι *R* ‖ ξυνήνεικε *CPdz* ‖ γὰρ] τε *B*[2]*R*. fortasse τε γὰρ ‖ 16. ἐγένοντο *AB*[1]*dz* ‖ ἐν] ἐπὶ *z* ‖ ἐπιζεφύροισι *R* ‖ 17. αὐτέων *z* ‖ 18. περιεκαθέατο *L* ‖ 19. ἀναξίλεος *R* ‖ 20. τότε] ὅστε *Rz*, ὥστε *P*. Reiske ‖ ξυμμίξας *Cd* ‖ 21. χρεὼν *Rdz* ‖ 22. ἐοῦσαν - 23 ἀνδρῶν om. *C* ‖ ἐρῆμον *P*, ἐρήμην *z* ‖ 25. ἑωυτῶν om. *R*

τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γάρ δή σφι οὗτος σύμμαχος. ἐπείτε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἱπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἧκε βοηθέων, Σκύθην μὲν τὸν μούναρχον τῶν Ζαγκλαίων ὡς ἀποβαλόντα τὴν πόλιν ὁ Ἱπποκράτης πεδήσας καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Πυθογένεα ἐς Ἴνυκα πόλιν ἀπέπεμψε, τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγκλαίους κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι καὶ ὅρκους δοὺς καὶ δεξάμενος προέδωκε. μισθὸς δέ οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεα μεταλαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλι, τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα Ἱπποκράτεα λαγχάνειν. τοὺς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ εἶχε δήσας, τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτῶν τριηκοσίους ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάξαι·
24 οὐ μέντοι οἵ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος ἐκ τῆς Ἴνυκος ἐκδιδρήσκει ἐς Ἱμέρην, ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλέα Δαρεῖον· καί μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἑωυτὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλέα ἐς Σικελίην ἀπίκετο καὶ αὖτις ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλέα, ἐς ὃ γήραϊ μέγα ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μήδων ἀπονητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιεβεβλέατο.

25 Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην Φοίνικες κελευσάντων Περσέων κατῆγον ἐς Σάμον Αἰάκεα

περὶ Σκύθου Ζαγκλαίου καὶ τῆς εἰς Πέρσας αὐτοῦ φυγῆς

---

5. Stephanus Byz. v. Ἴνυκτον. — 8. πάντων - 9 πόλι Lexicon Vindob. p. 121. — 13—20. (Aelianus var. hist. VIII 17). — 18. παραιτησάμενος - ἀπίκετο Lexicon Vindob. p. 148

1. ξύμμαχος *Cd* ‖ 2. ὁ om. *R* ‖ ξὺν *CPd* ‖ 3. ὡς om. *AB*[1]*Cd* ‖ ἀποβάλλοντα *C* ‖ 4. ὁ om. *Apr*. ‖ ἑωυτοῦ *z* ‖ 5. Ἴνυκα scripsi: Ἴνυκον *L*. Ἡρόδοτος δὲ Ἴνυκτος (?, Ἴνυκα Valckenaer) αὐτήν φησιν ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ, ἔοικε δ' ἐσφάλθαι Steph. ‖ 6. ὅρκον *Pz* ‖ 9. λαβεῖν *B*[2]*PRz* ‖ πόλι *z*: πόλει ‖ δὲ *Rd* ‖ 10. Ἱπποκράτεϊ *z* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ 13. οἵ om. *Bpr*. ‖ Σκύθης δὲ om. *C* ‖ 14. ἐκ τῆς om. *AB*[1]*Cd* ‖ ἰνύκου *z* ‖ 15. πέρην *R* ‖ τὴν om. *AB*[1]*Cd* ‖ 16. βασιλῆα *z* ‖ δικαιότατον ἀνδρῶν *R* ‖ 18. παραιτισάμενος *B* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 19. βασιλῆα *z* ‖ τῆς om. *R* ‖ γήραι *ABCP*, γήρα *Rd*, γήρᾳ *z* ‖ 20. ἐν om. *R* ‖ 21. ἀπονητεὶ *AB* ‖ περιεβεβλήατο *ABCd*, περιεβαλέατο reliqui

τὸν Συλοσῶντος ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενον σφίσι καὶ μεγάλα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν ἀποστάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τὴν ἐν τῇ ναυμαχίῃ οὔτε ἡ πόλις οὔτε τὰ ἱρὰ ἐνεπρήσθη. Μιλήτου δὲ ἁλούσης αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι, τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο.

Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγίνετο. Ἱστιαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ 26
ἐόντι περὶ Βυζάντιον καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὁλκάδας ἐκπλεούσας ἐκ τοῦ Πόντου ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ τὴν Μίλητον γενόμενα. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήγματα ἐπιτράπει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παιδὶ Ἀβυδηνῷ, αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους ἐς Χίον ἔπλεε, καὶ Χίων φρουρῇ οὐ προσιεμένῃ μιν συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομένοισι τῆς Χίης χώρης. τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συχνούς, καὶ τῶν λοιπῶν Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ Ἱστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης τῆς Χίων ὁρ-
μεόμενος. φιλέει δέ κως προσημαίνειν, εὖτ' ἂν μέλλῃ με- 27
γάλα κακὰ ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήια μεγάλα ἐγένετο. τοῦτο μέν σφι πέμψασι ἐς Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν δύο μοῦνοι τούτων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐνενήκοντα αὐτῶν λοιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε· τοῦτο δὲ ἐν τῇ πόλι τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκο-

περὶ ὧν Ἱστιαῖος εἰς Χίους ἔπραξεν

---

17. φιλέει – 18 ἔσεσθαι Stobaeus floril. XLIII 39

1. γενόμενόν σφισι *Cd* ‖ 3. τὴν ἐν Reiske: τῶν ἐν. nisi praestat nudum ἐν ‖ 5. αὐτίκα] καὶ *R*, αὐτίκα καὶ *B*² fortasse recte ‖ Καρίαν z ‖ ἐθελοντὴν *AB*¹: ἐθελοντῆν *C*, ἐθελοντὶ *B*²*Pd*, ἐθελοντιῆ *R*, ἐθελοντὰς *d* ‖ 6. πόλεων ἀποκυψάσας *d* ‖ προηγάγοντο *R* ‖ 7. οὕτως ἐγένετο *R* ‖ 8. ξυλλαμβάνοντι *Cd* ‖ 9. ἐκπλωούσας *R* ‖ τὴν om. *ABCd* ‖ 11. ἐπιτρέπει *ABCd* ‖ βυσάλτῃ *d* ‖ ἀβυδινῶι *B*, ἀβυδινῶ *R* ‖ 12. χῖον *d* ‖ φρουρῇ οὐ προσιεμένῃ z ‖ 13. κοίλῃσι καλεομένῃσι *d* ‖ 14. δὴ om. *d* ‖ ἐφόνευε *R* ‖ 15. δὴ om. *ABCd* ‖ ναυμαχίης – 16 Πολίχνης τῆς om. *C* ‖ 16. πολίσχνης τῶν χίων *R* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 17. πῶς *d* ‖ μέλλει *d* ‖ 18. κακὰ ἢ *PRdz*. Stob.: κακὰ ‖ πόλει *CPd*. Stob. ‖ ἔθνει *AB*. Stob. ‖ 20. νεηνίων *d* ‖ τουτέων z ‖ 21. ἐννενήκοντα *dz* ‖ αὐτῶν *R*: αὐτέων ‖ ἀπολαβὼν z ‖ 22. πόλι z: πόλει

μένοισι ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ' ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἷς μοῦνος ἀπέφυγε. ταῦτα μέν σφι σημήια ὁ θεὸς προέδεξε, μετὰ δὲ ταῦτα ἡ ναυμαχίη ὑπολαβοῦσα ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε, ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἱστιαῖος Λεσβίους ἄγων· κεκακωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτῶν ἐποιήσατο.

28 Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ Θάσον ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συχνούς. περικατημένῳ δέ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη ὡς οἱ Φοίνικες ἀναπλέουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμενος δὲ ταῦτα Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέσβου δὲ λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς πέρην διαβαίνει, ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον τόν τε ἐνθεῦτεν καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν δὲ τούτοισι τοῖσι χωρίοισι ἐτύγχανε ἐὼν Ἅρπαγος ἀνὴρ Πέρσης στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς οἱ ἀποβάντι συμβαλὼν αὐτόν τε Ἱστιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε· ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἱστιαῖος

29 ὧδε. ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὁρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι. τό τε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο ἐγένετο, καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων ὁ Ἱστιαῖος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλέος διὰ τὴν παρεοῦσαν ἁμαρτάδα φιλοψυχίην τοιήνδε τινὰ ἀναιρέεται. ὡς φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀνδρὸς Πέρ-

3. Etymologicum M. p. 687 32. — 13. Harpocratio v. Ἀταρνεύς. — 17—19. Suidas v. ζωγρίη. — 25. ὡς - p. 87, 3 Μιλήσιος ibidem. — ὡς - p. 87, 1 συγκεντηθήσεσθαι idem v. καταιρεόμενος

1. ἔπεσεν *R* ‖ ἀπ' om. *R* ‖ 2. προσέδεξε *R*, προσέδειξε *z* ‖ 3. ναυμαχίῃι *B* ‖ ὑποβαλοῦσα *d* ‖ 5. καὶ κεκακωμένων *R* ‖ εὐθέως *d* ‖ 6. αὐτέων *ABdz* ‖ ἐποιήσαντο *AB*[1]*d* ‖ 7. ἄγων - 8 Θάσον om. *R* ‖ 9. ἀναπλώουσι *PRz* ‖ 12. ἐς λέσβον *C* ‖ λιμαινούσης Reiske: δειμαινούσης ‖ οἱ *d* ‖ 13. ἐκ] ἐς *B*[2]*Rz* ‖ 14. τὸν τῶν] τῶν *CPdz* ‖ 17. ξυμβαλὼν *Cd* ‖ 18. πλέον *d* ‖ 19. ὧδε *P* ‖ μεγαλήνηι *B*[2] ‖ 20. ἀταρνείτιδος *d*, ἀταρνίτιδος *AB*, ἀταρνίδος *R* ‖ συνέστησαν *R* ‖ 22. τότε δὴ *CPd* ‖ 23. ἀπολέσθαι *R* ‖ βασιλέως *P*, βασιλῆος *z* ‖ 25. ὡς δὲ Suidas loco posteriori ‖ τε om. Suid. ‖ ὑπ' *PRz* ‖ πέρσεω *B*

σεω καὶ ὡς καταιρεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔμελλε συγκεντηθήσεσθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεὶς καταμηνύει ἑωυτὸν ὡς εἴη Ἱστιαῖος ὁ Μιλήσιος. εἰ μέν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθη ἀγό- 30
μενος παρὰ βασιλέα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὔτ᾽ ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν δοκέειν ἐμοί, ἀπῆκέ τ᾽ ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην· νῦν δέ μιν αὐτῶν τε τούτων εἵνεκα καὶ ἵνα μὴ διαφυγὼν αὖτις μέγας παρὰ βασιλέι γένηται, Ἀρταφρένης τε ὁ Σαρδίων ὕπαρχος καὶ ὁ λαβὼν Ἅρπαγος, ὡς ἀπίκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ ταύτῃ ἀνεσταύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες ἀνήνεικαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαιτιησάμενος τοὺς ταῦτα ποιήσαντας ὅτι μιν οὐ ζώοντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἱστιαίου λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω.

Τὰ μὲν περὶ Ἱστιαῖον οὕτω ἔσχε. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς 31
ὁ Περσέων χειμερίσας περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτεϊ ὡς ἀνέπλωσε, αἱρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἠπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅκως δὲ λάβοι τινὰ τῶν νήσων, ὡς ἑκάστην αἱρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἁψάμενος τῆς χειρὸς ἐκ θαλάσσης τῆς βορηίης ἐπὶ τὴν νοτίην διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκθηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἵρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἠπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας κατὰ ταὐτά, πλὴν οὐκ ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἷά τ᾽ ἦν. ἐνθαῦτα Περσέων 32

περὶ ὧν ἔλαβεν πόλεων ὁ ναυτικὸς τῶν Περσῶν στρατὸς καὶ τίνι τρόπῳ σαγηνεύουσι τοὺς ἀνθρώπους

2. μετιεὶς *R* ‖ 3. ὁ om. $AB^{1}C$. Suid. ‖ ἄχθει z. ἀνήχθη Bredovius ‖ 4. βασιλῆα z ‖ ὅδε *R* ‖ 5. ἀπῆκέ τ᾽ *R*: ἀφῆκέ τ᾽ ‖ αὐτέων τε τουτέων z ‖ 7. βασιλεῖ *AB* ‖ ἀρταφέρνης *dz* ‖ 8. ἀγόμενος ἀπίκετο *R* ‖ ἐς τὰς σάρδις *R*, ἐς σάρδεις *d* ‖ 9. αὐτοῦ om. *d*, ταύτῃ om. *R* ‖ 10. βασιλῆα z ‖ 12. ζῶντα *R*, ζώοντα z ‖ 14. εὖ] om. *R*, εὐπρεπῶς z ‖ 16. οὕτω z: οὕτως ‖ 17. χειμερήσας *d* ‖ τὰ περὶ *C* ‖ ἔτει *AB* ‖ 19. χῖον *Rdz* ‖ 21. τόνδε] τοῦτον *PRz* ‖ 23. διήκουσαν *ABCd* ‖ 25. τῇ om. z ‖ ταυτά *ABd*: τὰ αὐτά ‖ 26. τε *R*

οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύσαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἴωσι στρατοπεδευομένοισι ἐναντία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολίων, παῖδάς τε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον καὶ ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους καὶ παρθένους τὰς καλλιστευούσας ἀνασπάστους παρὰ βασιλέα· ταῦτά τε δὴ ἐποίευν καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱροῖσι. οὕτω τε τὸ τρίτον Ἴωνες κατεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

33 Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἵρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἤπειρον. εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες συχναὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηίκης καὶ Σηλυμβρίη τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μέν νυν καὶ οἱ πέρηθε Καλχηδόνιοι οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην ἔσω ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον, καὶ ἐνθαῦτα πόλιν Μεσαμβρίην οἴκησαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύτας τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας τράπονται ἐπί τε Προκόννησον καὶ Ἀρτάκην, πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαντες ἔπλεον αὖτις ἐς τὴν Χερσόνησον ἐξαιρήσοντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολίων, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ κατέσυραν. ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ ἔπλωσαν ἀρχήν· αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων ἐσπλόου τούτου

---

14 sqq. (Eustathius Dion. 803)

1. ἀπειλὰς] κεφαλὰς *C* ‖ ἐπηπειλήσαντο *AC*, ἐπιπειλήσαντο *B* ‖ 4. ἐποίεον *R* ‖ ἀντὶ] ἀντὶ τοῦ Valckenaer ‖ εἶναι ἐνόρχας *PR*, ἐνόρχων, εἶναι *z* ‖ 5. βασιλῆα *z* ‖ 6. τε om. *Ppr. R* ‖ 7. τοῖσι om. Bekkerus ‖ τε] δὲ *PR*, δὴ *z* ‖ 8. ἐξῆς *ABCd* ‖ τότε videtur supra post τρίτον sedem habuisse ‖ 11. ἐπιδεξιὰ *BCd*, ἐπιδέξια *z* ‖ τοῖσι om. *ABCd* ‖ 12. δὲ αἱ *ACd*: δὲ // *B*, δὲ *PRz* ‖ αἶδε *AB* ‖ 13. συχναί εἰσι *PR*, πολέες εἰσί ‖ 14. θρήκης *R* ‖ σηλυ//βρίη *B*, σηλυβρίη *Pz*, συληβρίη *R* ‖ 15. βυξάντειον *R* ‖ βυζάντειοι *R* ‖ καὶ om. *C* ‖ πέρηθεν B^2*sz* ‖ καλχηδόνιοι *R*: χαλκηδόνιοι ‖ 16. οὐδὲ *R* ‖ ὑποπλέοντας *C* ‖ οἴχοντο] οἴχοντο φεύγοντες *z* ‖ 17. σφετέρην] πόλιν *PRz* ‖ εἴσω *ABd* ‖ 18. θηλυμβρίην AB^1Cd fortasse vere ‖ οἴκησαν *AB*, ᾤκησαν *d* ‖ 19. κατακλαύσαντες *C* ‖ καταλειφθείσας AB^1Cd ‖ τράπονται *d* ‖ 20. τε om. *R* ‖ προκόνησον *Cd*, Προικόννησον*z* ‖ 21. ἔπλωον *R* ‖ χερόνησον *C* ‖ 22. ὑπολοίπους *d* ‖ πρότερον om. *PRz* ‖ προσχόντες *L* ‖ 23. τὴν ἀρχὴν *z* ‖ 24. ἔσπλου τούτου *Pz*, τούτου ἔσπλου B^2R, ἔσπλου reliqui

ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέι, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαντες τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν 34
Καρδίης πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοίνικες. ἐτυράννευε δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου τρόπῳ τοιῷδε. εἶχον Δόλογκοι Θρήικες τὴν Χερσόνησον ταύτην. οὗτοι ὦν οἱ Δόλογκοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων ἐς Δελφοὺς ἔπεμψαν τοὺς βασιλέας περὶ τοῦ πολέμου χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἀνεῖλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ τὴν χώρην τοῦτον ὃς ἄν σφεας ἀπιόντας ἐκ τοῦ ἱροῦ πρῶτος ἐπὶ ξείνια καλέσῃ. ἰόντες δὲ οἱ Δόλογκοι τὴν ἱρὴν ὁδὸν διὰ Φωκέων τε καὶ Βοιωτῶν ἤισαν· καί σφεας ὡς οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων. ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνῃσι τηνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ πᾶν 35
κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευέ γε καὶ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου, τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονώς, τὰ δὲ νεώτερα Ἀθηναῖος, Φιλαίου τοῦ Αἴαντος παιδὸς γενομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος ὁ Μιλτιάδης κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἑωυτοῦ, ὁρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας ἐσθῆτα ἔχοντας οὐκ ἐγχωρίην καὶ αἰχμὰς προσεβώσατο καί σφι προσελθοῦσι ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεξάμενοι καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐξέφαινον πᾶν τὸ μαντήιον, ἐκφήναντες δὲ ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πείθεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα παραυτίκα ἔπεισε ὁ λόγος οἷα ἀχθό-

ὅτι Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τύραννος ἦν Χερσονήσου — τίνι τρόπῳ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου παρέλαβε τὴν τυραννίδα Χερσονήσου

Eustathius Il. p. 234

1. ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέι om. *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ οἰβάρει *ABPdz* ‖ μεγαβύζου *d* ‖ 2. Δασκυλίῳ *z* ‖ 3. κραδίης *d* ‖ 4. αὐτῶν *ABCd* ‖ 5. στησαγόρεω om. *d*[2]*b* ‖ κτησαμένου - 6 τοῦ om. *db* ‖ 6. Κυψέλλου *z* ‖ θρήικες *AB*, θρῆκες *R* ‖ 7. τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην *z* ‖ χερόνησον *C* ‖ 8. βασιλῆας *z* ‖ 13. ἤισαν *AB*[1] ‖ ἐκτρέπονται *ABCd* ‖ ἀθηναίων *BPpr. dz* ‖ 15. ἐδυνάστευέ γε Reiske ('aut γε aut τι'): ἐδυνάστευέ τε *ABCd*, ἐδυνάστευε reliqui ‖ 16. Κυψέλλου *z* ‖ ἰὼν *d* ‖ 17. αἰγινήτης *C* ‖ 18. φιλέου *PRd* ‖ πρώτης ταύτης τῆς οἰκίης *R* ‖ 20. ὁρῶν *ABCd* ‖ 21. οὐκ ἐγχωρίην ἔχοντας *z* ‖ 22. προελθοῦσι *R* ‖ 23. πᾶν] πᾶν οἱ *B*[2]*R* ‖ 25. μιλτιάδεα *ABCdz*. Eust.: μιλτιάδην ‖ ὁ om *R*

μενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ καὶ βουλόμενον ἐκποδὼν
εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελφούς, ἐπειρησόμενος τὸ χρη-
στήριον εἰ ποιοίη τά περ αὐτοῦ οἱ Δόλογκοι προσεδέοντο.
36 κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, οὕτω δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυ-
ψέλου, Ὀλύμπια ἀναραιρηκὼς πρότερον τούτων τεθρίππῳ,
τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν
τοῦ στόλου ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγκοισι, καὶ ἔσχε τὴν χώρην·
καί μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι τύραννον κατεστήσαντο. ὁ δὲ πρῶ-
τον μὲν ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου ἐκ Καρδίης
πόλιος ἐς Παχτύην, ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέε-
σθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε
καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ
Χερσόνησος ἔσω πᾶσα ἐστὶ σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων
37 τὸ μῆκος. ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου ὁ
Μιλτιάδης καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιούτῳ ὠσάμενος, τῶν
λοιπῶν πρώτοισι ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι· καί μιν οἱ
Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἱρέουσι ζωγρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλ-
τιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πυθόμενος ὦν
ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι
μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μή, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε
ἐκτρίψειν. πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λό-
γοισι τὸ θέλει τὸ ἔπος εἶναι τό σφι ἀπείλησε ὁ Κροῖσος,
πίτυος τρόπον ἐκτρίψειν, μόγις κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυ-
τέρων εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι πίτυς μούνη πάντων δενδρέων ἐκ-

περὶ ὧν ἔπραξεν Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου παραλαβὼν τὴν τυραννίδα

---

5. Lexicon Vindob. p. 6. — 24 sq. Eustathius Il. p. 42

1. ἐκποδῶν *AB*, ἐκ ποδῶν *CP* ‖ 3. ποιοῖ *R*, ποι εἴη *d*. ποιῇ Dobree, ποιέῃ Dindorf ‖ αὐτοὶ *R* ‖ προσεδέκοντο *d* ‖ 4. δὲ] δὴ *AB*[1] ‖ Κυψέλ-λου *z* ‖ 5. ἀνηιρηκὼς *ABCP*, ἀνῃρηκὼς Lex. Vind. *z*, ἀνηρηκὼς *d*, ἀναιρη-κὼς *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 7. ἔσχε *z* ‖ 8. ἐπαγόμενοι *Rz* ‖ κατέστησαν *B* ‖ 9. ἐπετείχισε *ABCd* ‖ 10. ἔχοιέν σφεας *R* ‖ δηλήσασθαι ἐσβαλόντες *C* ‖ 12. ἀπὸ - ἰσθμοῦ om. *B*[1] ‖ τούτου om. *R* ‖ 13. εἴσω *ABCd* ‖ καί ἐστι *Rz* ‖ 15. τοιῷδε *Pdz*, τούτῳ *R* ‖ 17. οἱ λοχήσαντες *z* ‖ 20. μιλ-τιάδην *R* ‖ 21. ἐκτρίψας *C* ‖ πλανωμένων - 23 ἐκτρίψειν om. *gs* ‖ 22. τὸ ἔπος] ἔπος *R* ‖ 24. μόνη *d* ‖ πάντων δενδρέων *CR*: πάντων δένδρων *AB* Eust., δενδρέων πάντων *Pdz*

κοπεῖσα βλαστὸν οὐδένα μετίει ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλ-
λυται. δείσαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες
μετῆκαν Μιλτιάδεα. οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει, 38
μετὰ δὲ τελευτᾷ ἄπαις, τὴν ἀρχήν τε καὶ τὰ χρήματα παρα-
δοὺς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ παιδὶ ὁμομητρίου.
καί οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι ὡς νόμος οἰκιστῇ,
καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστᾶσι, ἐν τῷ Λαμψα-
κηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. πολέμου δὲ ἐόντος
πρὸς Λαμψακηνοὺς καὶ Στησαγόρεα κατέλαβε ἀποθανεῖν
ἄπαιδα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέκεϊ ἐν τῷ πρυτανηίῳ
πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λόγῳ πολεμίου δὲ καὶ ὑπο-
θερμοτέρου τῷ ἔργῳ. τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω 39
τρόπῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησαγόρεω
δὲ τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεόν, καταλαμψόμενον τὰ πρή-
γματα ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατί-
δαι, οἵ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίευν εὖ ὡς οὐ συνειδότες
δῆθεν τοῦ πατρὸς [Κίμωνος] αὐτοῦ τὸν θάνατον, τὸν ἐγὼ ἐν
ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης δὲ ἀπικόμενος
ἐς τὴν Χερσόνησον εἶχε κατ᾽ οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησα-
γόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων. οἱ δὲ Χερσονησῖται πυνθανόμενοι
ταῦτα συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύ-
οντες πάντοθεν, κοινῷ δὲ στόλῳ ἀπικόμενοι ὡς συλλυπη-
θησόμενοι ἐδέθησαν ὑπ᾽ αὐτοῦ. Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν
Χερσόνησον, πεντακοσίους βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει
Ὀλόρου τοῦ Θρηίκων βασιλέος τὴν θυγατέρα Ἡγησιπύλην.

περὶ Στησαγόρου τοῦ Κίμωνος ὅτι Στησαγόρας ἀδελφόπαις ἦν Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου περὶ Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος πῶς τῆς Χερσονησιτῶν τυραννίδος ἐκράτησε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος

1. μετήιει *C*, μετήει *d* ‖ πανώλεθρος *R*. Eust. : πανωλέθρως ‖ 3. μιλ-τιάδην *R* ‖ 4. μετὰ δὲ ταῦτα *PRz* ‖ ὁ παῖς *d* ‖ τε om. *ABCd* ‖ 6. χε-ρονησῖται *C*, χερσοννησῖται *P* ‖ ὁ νόμος *z* ‖ 7. ἐπιστᾶσι *d* ‖ 8. ἐκγίνεται *B²* ‖ ὄντος *AB¹Cd* ‖ 9. στησαγόρην κατελάμβανεν *R* ‖ 10. πελέκει *AB* ‖ τῷ om. *z* ‖ 12. καὶ om. *d* ‖ 14. καταλαψόμενον *B²d* ‖ 15. ἐπὶ] τὰ ἐπὶ ? ‖ τριήρει *AB* ‖ 17. Κίμωνος seclusi ‖ αὐτοῦ κίμωνος *R* ‖ 19. κατοίκου *AB*, κατ᾽ οἴκου *Cd* ‖ 23. ἐδεήθησαν *C* ‖ ὑπ᾽ et δὴ om. *R* ‖ 25. θρηκῶν *R* ‖ βασιλῆος *z* ‖ τὴν om. *R*

40 Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσόνησον, κατελάμβανε δέ μιν ἐλθόντα ἄλλα τῶν καταλαβόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ πρὸ τούτων Σκύθας ἐκφεύγει· Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλέος Δαρείου συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης ἔφευγε Χερσόνησον, ἐς ὃ οἵ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν καὶ ἐκεῖνον Δόλογκοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον ἐγεγόνεε τῶν τότε μιν

41 κατεχόντων. τότε δὲ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν Τενέδῳ, πληρώσας τριήρεας πέντε χρημάτων τῶν παρεόντων ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὡρμήθη ἐκ Καρδίης πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου· παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον καὶ οἱ Φοίνικές οἱ περιπίπτουσι τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες. τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίοχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρήικος ἐὼν θυγατρὸς ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηὶ εἷλον οἱ Φοίνικες, καί μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλτιάδεω παῖς ἀνήγαγον παρὰ βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι, ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθῃσι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσεδέοντο λύσαντας τὴν σχεδίην ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτῶν.

φυγὴ Μιλτιάδου εἰς Ἀθήνας   ὅτι Μητίοχον Μιλτιάδου Φοίνικες λαβόντες ἀνήγαγον πρὸς βασιλέα, ὁ δὲ ἐτίμησεν

---

16 sqq. Marcellinus vita Thucyd. 12

1. δὴ Krueger ‖ ἐλήλυθε *AB*, ἐλήλυθεν *Cd* ‖ 3. καταλαβόντων *ABC*: καταλαμβανόντων *d*, κατεχόντων *PRz* ‖ 4. πρὸ τούτων complevi: τούτων codices, τουτέων *z* ‖ ἔφευγε *R* ‖ ἐρετιθέντες *R* ‖ 5. βασιλῆος *z* ‖ 6. τῆς om. *PRz* ‖ χερονήσου *C* ‖ οὐχ *ABRd* ‖ 7. χερσόνησον *PRz*: ἀπὸ χερσονήσου *AB*, om. *Cd* ‖ 8. ἀπηλλάχθησαν *ABd* ‖ καὶ ἐκεῖνον οἱ *C*, καί μιν οἱ *R* ‖ 9. ἔτει *AB* ‖ 10. δὴ *z* ‖ 11. χρημάτων τριήρεας πέντε *z* ‖ 12. ὁρμήθη *AB* ‖ 13. παρημείβετό *ABCd* ‖ 15. τέσσερσι *Pz*: τέσσαρσι ‖ καταφεύγει – 16 νεῶν om. *R* ‖ 17. νεὼς *d* ‖ 18. μιτίοχος *d* ‖ 19. θρηκὸς *R*, θρηκῶν *B*² ‖ 21. βασιλῆα *z* ‖ 24. λύσαντες *R*

Δαρεῖος δέ, ὡς οἱ Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἴμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς Ἀθήνας.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἐπὶ πλέον 42 ἐγένετο τούτων ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφρένης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος μεταπεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δοσίδικοι εἶεν καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας μετρήσας σφέων κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὴ τούτους μετρήσας φόρους ἔταξε ἑκάστοισι, οἳ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφρένεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καί σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν. ἅμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων 43 καταλελυμένων στρατηγῶν ἐκ βασιλέος, Μαρδόνιος ὁ Γοβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος πολλὸν δὲ ναυτικόν, ἡλικίην τε νέος ἐὼν καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλέος Δαρείου θυγατέρα Ἀρτοζώστρην· ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος ἐπείτε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσί, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγε-

περὶ τοῦ φόρου ὃν ἔταξεν Ἀρταφρένης Ἴωσιν περὶ Μαρδονίου τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ Ἐρέτρειαν καὶ Ἀθήνας καὶ ὧν ἔπραξεν

1. μιτίοχον *d* ‖ 2. μὲν κακὸν *C* ‖ μιτίοχον *d* ‖ 3. ἐξ ἧς *ABCd* ‖ 6. ἐπὶ πλέον *Cd*, ἐπιπλέον *AB*: ἔτι πλέον ‖ 7. τουτέων *z* ‖ κάρτα χρήσιμα *ABd* ‖ 8. ἀρταφέρνης *dz* ‖ 9. ὁ] δὲ ὁ *AB*[1]*Cd* ‖ 10. πολεμίων *P*[r]*Rz*, ἐν ἄλλοις πολίων *P*[m] ‖ 11. ποιέεσθαι - 12 ἠνάγκασε om. *R* ‖ ποιήσασθαι *z* ‖ δωσίδικοι *z* ‖ 12. χώράς σφεων μετρήσας *P*, χώρας σφέων μετρήσας *Rz* ‖ 16. καὶ ἔτι *PRz* ‖ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 17. κατὰ αὐτὰ *R* ‖ τὰ καὶ] καὶ ? ‖ 19. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ γοβρύεω *d*: γωβρύεω ‖ 21. δὲ] τε *Rd* ‖ ἡλικίη *R* ‖ 22. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ ἀρταζώστρην *B*[2]*C* ‖ 23. ὁ μαρδόνιος τοῦτον *P* ‖ 24. ἐγίνετο *R* ‖ νεὼς *Rd* ‖ 25. ἄλλῃσι om. *R* ‖ νευσὶ *R*

μόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θῶυμα ἐρέω τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι Ἑλλήνων Περσέων τοῖσι ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι ὡς χρεὸν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας. ταῦτα δὲ ποιήσας ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλός, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπί τε Ἐρέ-
44 τριαν καὶ Ἀθήνας. αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύνωνται καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἦν ἤδη ὑποχείρια γεγονότα. ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἤπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμεόμενοι τὸν Ἄθων περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δέ σφι περιπλέουσι βορέης ἄνεμος μέγας τε καὶ ἄπορος κάρτα τρηχέως περιέσπε, πλήθεϊ πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἄθων. λέγεται γὰρ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἄθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἁρπαζόμενοι,

Θασίων καταστροφή ὅτι περὶ τὸν Ἄθω ὁ ναυτικὸς στρατὸς Μαρδονίου διεφθάρη

---

24 sq. Eustathius Il. p. 294

3. θῶμα *CRd* ‖ 4. χρεὼν *dz* ‖ 8. πολλὸν *B*²: πολλῶν ‖ 9. πολλὸς στρατός *ABCd* ‖ 10. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 11. ἔσαν z ‖ 12. δύνωνται *B*¹*PR*: δύναιντο ‖ 13. ἑλληνίων *Pd* ‖ 16. πάντα σφι *AB* ‖ 17. ἤδη ἦν *PRz* ‖ διαλαβόντας *B*² ‖ 19. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμεώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ ἄθω περιέβαλον *R* ‖ 20. βορρῆς *AB*, βορῆς reliqui ‖ 21. περίεσπε *CR*, περιέσπασε *A* ‖ πλήθει *AB* ‖ ἐκβαλὼν *R* ‖ 22. γὰρ] κατὰ *R* ‖ 25. ἁρπαζόμενοι διεφθείροντο *d*

οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἳ δὲ αὐτῶν νέειν οὐκ
ἐπιστέατο καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ δὲ ῥίγεϊ. ὁ μὲν 45
δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε, Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ
πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ νυκτὸς Βρύγοι Θρήι-
κες ἐπεχείρησαν· καί σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι,
Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ
δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον
ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τουτέων Μαρδόνιος πρὶν ἤ σφεας
ὑποχειρίους ἐποιήσατο. τούτους μέντοι καταστρεψάμενος
ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας
πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ Ἄθων.
οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγωνισάμενος ἀπαλλάχθη
ἐς τὴν Ἀσίην.

Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τούτων ὁ Δαρεῖος πρῶτα μὲν Θασίους, 46
διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγειτόνων ὡς ἀπόστασιν μηχα-
νῴατο, πέμψας ἄγγελον ἐκέλευέ σφεας τὸ τεῖχος περιαιρέειν
καὶ τὰς νέας ἐς Ἄβδηρα κομίζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα
ὑπὸ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου πολιορκηθέντες καὶ προσόδων
ἐουσέων μεγαλέων, ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι νέας τε ναυπη-
γεύμενοι μακρὰς καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι.
ἡ δὲ πρόσοδός σφι ἐγίνετο ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν
μετάλλων. ἐκ μέν γε τῶν ἐκ Σκαπτησύλης τῶν χρυσέων

ὅτι Μαρδονίῳ καὶ τῷ πεζῷ ἐν Μακεδονίᾳ Βρύγοι ἐπιθέμενοι πολλοὺς ἀνεῖλον, εἶτα ἐδουλώθησαν — ὑποστροφὴ Μαρδονίου εἰς τὴν Ἀσίαν — περὶ ὧν ἐπέταξεν Δαρεῖος Θασίοις — περὶ τῶν ἐν Σκαπτησύλῃ χρυσῶν μετάλλων

---

19 sqq. Eustathius Dion. 517

1. οἱ δὲ - ἀρασσόμενοι infra post διεφθείροντο collocat *R* ‖ οἳ δὲ Reiske: οἱ δὲ ‖ αὐτέων *Rz* ‖ νεῖν AB^1Cd ‖ 2. ἠπιστέατο *AB* ‖ οἱ δὲ ῥίγει *AB*, ὁ δὲ ῥιγεῖ *C* ‖ 4. πεζῷ] πεζῷ στρατῷ *z* ‖ θρῆκες *R* ‖ 5. καὶ σφέων *B* ‖ 6. μαρδόνιόν τε *R* ‖ μέντοι] μὲν *R* ‖ 8. τουτέων om. A^1 ‖ ἢ σφέας *Bz* ‖ 11. περὶ τὸν Ἄθων *z* ‖ 12. οὕτως *d*, καὶ οὗτος *C* ‖ ἀπηλλάχθη *PRz* ‖ 14. ἔτει *AB* ‖ τουτέων *Rz* ‖ 15. μηχανοίατο *L* ‖ 16. τό τε? ‖ 17. οἷα] οἱ AB^1Cd ‖ 18. τε om. *BR* ‖ μιλησίου οὐ B^2 ‖ 19. μεγαλέων *PR*: μεγάλων ‖ ἐχρέοντο *CP* ‖ ναῦς *L* ‖ 20. ἰσχυρότερον] ἰσχυρότερον ὑψηλὸν *B* ‖ 21. τε om. *d* ‖ 22. ἐκ σκαπτησύλης AB^1: ἐκ σκαπτῆς ὕλης B^2CPd, ἐν σκαπτησύλῃ *R*, ἐν Σκαπτῇ ὕλῃ *z* ‖ χρυσίων *R* ‖ . — περὶ ὧν supplevi: περὶ

μετάλλων τὸ ἐπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσήιε, ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ Θάσῳ ἐλάσσω μὲν τούτων, συχνὰ δὲ οὕτω ὥστε τὸ ἐπίπαν Θασίοισι ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι προσήιε ἀπό τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν μετάλλων ἔτεος ἑκάστου διηκόσια τάλαντα, 47 ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριηκόσια. εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα, καὶ μακρῷ ἦν αὐτῶν θωυμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἀπὸ τοῦ Θάσου τούτου τοῦ Φοίνικος τὸ οὔνομα ἔσχε. τὰ δὲ μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα ἐστὶ τῆς Θάσου μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ Σαμοθρηίκης, ὄρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσι. τοῦτο μέν νυν ἐστὶ τοιοῦτον. οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλέι κελεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον καὶ τὰς νέας τὰς πάσας ἐκόμισαν ἐς Ἄβδηρα.

48 Μετὰ δὲ τοῦτο ἀπεπειρᾶτο ὁ Δαρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν ἑωυτῷ ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὦν κήρυκας ἄλλους ἄλλῃ τάξας ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν βασιλέι γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε, ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἑωυτοῦ δασμοφόρους πόλιας τὰς παραθαλασσίους, κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι. οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἥκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι πολλοὶ μὲν ἠπειρωτέων ἔδοσαν τὰ προΐσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ νησιῶται ἐς

πόθεν ἐκλήθη Θάσος   περὶ τῆς εἰς Ἕλληνας Δαρείου τῶν κηρύκων πομπῆς καὶ τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς

1. τὸ ἐπείπαν *C*, τοεπίπαν *Pz* ‖ προσήιει *C*, προσήει *Adz*, προσείη *B* ‖ 2. τουτέων *Rz* ‖ οὕτως *R* ‖ τοεπίπαν *Pz* ‖ 3. προσήιει *C*, προσήει *Adz*, προσείη *B*[1], προσείηε *B*[2] ‖ 5. προσῆλθε τὸ πλεῖστον *ABd* ‖ 6. αὐτέων *z* ‖ θωυμασιώτατα *B*[2]: θωμασιώτατα *R*, θαυμασιώτατα ceteri ‖ 7. κτήσαντες *d* ‖ 8. ἐπὶ *P*[r]*R*, γρ. ἀπὸ *P*[m] ‖ τοὔνομα *z* ‖ ἔσχε *z*. an ἔσχηκε? ni forte supra νῦν abiciendum ‖ 9. φοινικὰ *sz* ‖ ταῦτα ἔστι *PR*, ταῦτά ἐστι *z* ‖ 10. κονύρων *Ppr*. *R* ‖ σαμοθρήκης *R* ‖ 11. ἀνεστρεμμένον *B*[1] ‖ τῇ om. *PRz* ‖ ζητήσει *L* ‖ 12. ἔστι *Prz* ‖ τοιοῦτο *CPz* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 13. τὰς πάσας] πάσας *PRz* ‖ 16. νόῳ *AB*, νῷ *d* ‖ πότερά *d* ‖ πολεμεῖν *AB*, πολεμοῖεν *d* ‖ 17. ἑωϋτούς *sz* ‖ οὖν *d* ‖ 18. βασιλεῖ *AB* ‖ 20. ἑαυτοῦ *d* ‖ 24. δὲ] δὲ οἱ *Cd* ‖ ἐς τοὺς *Pz*: ἐς οὓς

τοὺς ἀπικοίατο αἰτήσοντες. οἵ τε δὴ ἄλλοι νησιῶται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ καὶ δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δέ σφι ταῦτα ἰθέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντές τε ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύωνται, καὶ ἄσμενοι προφάσιος ἐπελάβοντο, φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην κατηγόρεον τῶν Αἰγινητέων τὰ πεποιήκοιεν προδόντες τὴν Ἑλλάδα. πρὸς ταύτην δὲ τὴν 50
κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδεω βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων διέβη ἐς Αἴγιναν, βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινητέων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ ἐγίνοντο αὐτῷ ἀντίξοοι τῶν Αἰγινητέων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριὸς ὁ Πολυκρίτου μάλιστα, ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιέειν ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα γὰρ ἄν μιν τῷ ἑτέρῳ βασιλέι ἐλθόντα συλλαμβάνειν. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης εἴρετο τὸν Κριὸν ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα· ὁ δέ οἱ τὸ ἐὸν ἔφρασε. ὁ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη "ἤ δὴ νῦν καταχαλκοῦ ὦ κριὲ τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ."

Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημά- 51
ρητος ὁ Ἀρίστωνος διέβαλλε τὸν Κλεομένεα, ἐὼν βασιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεστέρης, κατ'

ὅτι Αἰγινήταις Ἀθηναῖοι ἐπέθεντο δεδωκόσιν γῆν καὶ ὕδωρ βασιλεῖ
ὅτι διέβη Κλεομένης εἰς Αἴγιναν βουλόμενος συλλαβεῖν τοὺς αἰτίους τοῦ μηδισμοῦ
περὶ τῆς Δημαρήτου καὶ Κλεομένους διαφορᾶς

---

3. ἐπὶ - 4 Αἰγινήτας Eustathius Od. p. 1856. — 19. ἤ δὴ - 20 κακῷ idem Dion. 511

3. σφισι *ABC* ‖ τε om. *Pz* ‖ 4. ἔχοντας *Psz*. Eust.: ἔχοντες *R*, ἐπέχοντας reliqui ‖ 5. στρατεύονται *Rd* ‖ ἐλάβοντο *d* ‖ 6. φοιτῶντές *AB* ‖ τὴν om. *R* ‖ τῶν om. *PRz* ‖ 7. πεποιήκειε *d* ‖ 8. βασιλεύων *ABCd* ‖ 10. τοὺς αἰτιωτάτους - 11 Αἰγινητέων om. *R* ‖ συλλαμβάνειν *B*[2]*Psz* ‖ ἄλλο *d* ‖ 11. αὐτῷ ἐγίνοντο *Psz* ‖ ἀντάξιοι *d* ‖ 14. ἀπὸ *R* ‖ 15. βασιλεῖ *AB* ‖ 18. τὸ om. *R* ‖ δέ οἱ] δὲ *PRz* ‖ 19. ἔφρασέ οἱ *Pz* ‖ ἤ δὴ *d*: ἤδη ‖ κατὰ χαλκοῦ *Rdz* ‖ 20. κέρατα et μεγάλῳ κακῷ συνοισόμενος Eust. ‖ 22. διέβαλλε *PR*: διέβαλε ‖ ἐὼν om. *R* ‖ 23. κατ' - p 98, 1 ὑποδεεστέρης om. *d* ‖ . — βουλόμενος συλλαβεῖν supplevi: συλλαβεῖν

ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεστέρης (ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γεγόνασι), κατὰ πρεσβυγενείην δέ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθένεος.
52 Λακεδαιμόνιοι γὰρ ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας ἐς ταύτην τὴν χώρην τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ᾽ οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλὸν Ἀριστοδήμῳ τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ οὔνομα εἶναι Ἀργείην· θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ τοῦ Θερσάνδρου τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὴ τεκεῖν δίδυμα, ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα νούσῳ τελευτᾶν. Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ἐόντας βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλέα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι. οὔκων δή σφεας ἔχειν ὁκότερον ἕλωνται ὥστε καὶ ὁμοίων καὶ ἴσων ἐόντων· οὐ δυναμένους δὲ γνῶναι, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκοῦσαν. τὴν δὲ οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν. εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, βουλομένην δὲ εἴ κως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλέες. τοὺς ὦν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν, ἀπορέοντας δὲ πέμπειν ἐς Δελφοὺς ἐπειρησομένους ὅ τι χρήσωνται τῷ πρήγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφότερα τὰ παιδία ἡγήσασθαι βασιλέας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον. τὴν μὲν δὴ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν, τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι οὐδὲν ἧσσον ὅκως ἐξεύρωσι αὐτῶν τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσσήνιον τῷ οὔνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάξαι τὴν γειναμένην ὁκότερον τῶν παίδων πρότερον λούει καὶ σιτίζει·

περὶ Ἀριστοδήμου καὶ τῶν αὐτοῦ παίδων καὶ ἐκ ποίας αἰτίας δύο βασιλεύουσι ἐν Σπάρτῃ

2. πως *ABd* ‖ τετίμητο *d* ‖ 8. εἶναι] ἦν *R* ‖ ἀργίνην *R*, ἀργείνην *B*, Ἀργείειν *z* ‖ 10. δὴ *ABCd*: δὲ ‖ τὸν om. *ABd* ‖ 11. νόσῳ *d* ‖ τότε] τότε ἐν τέλεϊ ? ‖ 12. βασιλῆα *z* ‖ 13. ἕλονται *dz* ‖ 14. ἴσων] ἴσων ἀμφοτέρων *z* ‖ 15. ἐπηρωτᾶν *C* ‖ οὐδ᾽ *ABd* ‖ 16. εἰδῖα *R* ‖ 17. δὲ οἰκὸς ὡς *R* ‖ βασιλῆες *z* ‖ δὴ om. *d* ‖ 19. ἐπηρησομένους *C* ‖ χρήσονται *Cdz* ‖ πράγματι *d* ‖ 20. σφέας κελεύειν *ABd* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 21. πρεσβύτερον *ABCd* ‖ 23. αὐτέων *z* ‖ 24. μεσήνιον *R* ‖ 26. παιδίων *R*

καὶ ἣν μὲν κατὰ ταὐτὰ φαίνηται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἕξειν ὅσον τι καὶ δίζηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν, ἣν δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη ἐναλλὰξ ποιεῦσα, δῆλά σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε, ἐπ' ἄλλην τε τραπέσθαι σφέας ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων λαβεῖν κατὰ ταὐτὰ τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰδυῖαν τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης ὡς ἐὸν πρότερον τρέφειν ἐν τῷ δημοσίῳ· καί οἱ οὔνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα, τῷ δὲ Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως διατελέειν.

Ταῦτα μὲν Λακεδαιμόνιοι λέγουσι μοῦνοι Ἑλλήνων· 53
τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω, τούτους τοὺς Δωριέων βασιλέας μέχρι μὲν δὴ Περσέος τοῦ Δανάης, τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγομένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσὶ Ἕλληνες· ἤδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον. ἔλεξα δὲ μέχρι Περσέος τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκαθεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίη Περσέι οὐδεμία πατρὸς θνητοῦ, ὥσπερ Ἡρακλέι Ἀμφιτρύων. ἤδη ὦν ὀρθῷ λόγῳ χρεωμένῳ μέχρι

21. οὐκ ἔπεστι - 23 Ἀμφιτρύων Eustathius Il. p. 989

1. κατὰ τὰ αὐτὰ φαίνεται *R* ‖ ἀεὶ *ABR* ‖ ποιέουσα *R* ‖ 3. καὶ ἐναλλὰξ *d* ‖ οὐδ' *ABd* ‖ 4. οἶδεν *ABCR*, εἶδε *z* ‖ τραπέσθαι σφέας *C*: τράπεσθαι σφέας *ABd*, σφεας τραπέσθαι *Rz*, σφέας τράπεσθαι *P* ‖ 5. μεσηνίου *R* ‖ 8. εἰδυίην *z* ‖ λαβόντα *C*, λαβόντες *z* ‖ 9. γιναμένης *C* ‖ 10. τὲ θεῖναι *R* ‖ 11. δὲ] δὲ νεωτέρῳ *B*[2]*Rz* ‖ 12. ζώης *Apr. C*, ζόης αὐτέων *z* ‖ 13. γεινομένους *Ad*, γινομένους *B* ‖ 15. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα *z* ‖ 16. κατὰ ταὐτὰ λεγόμενα *C*, κατὰ λεγόμενα *R*, καταλεγόμενα *sz* ‖ ὑπὸ ἑλλήνων *R*, ὑπ' ἀλλήλων *Cd* ‖ 16. γράφω· τούτους *PRz*: γράφω· τούτους γὰρ δὴ ‖ 17. βασιλῆας *z* ‖ δὴ om. *PRz* ‖ περσέως *d* ‖ 18. τοὺς καταλεγομένους *ABCd* ‖ ὑπὸ *R* ‖ 20. ἔλεξα δὴ *AB*, ἔλεξαν δὲ *C*, ἔλεξα μὴ δὲ *d* ‖ περσέως *d* ‖ 21. οὐκ ἔστιν Eust. ‖ 22. περσεῖ *AB*, τῷ Περσεῖ Eust. ‖ οὐδὲ μία *ABR*, οὐδεμίη *z* ‖ 23. ἡρακλεῖ *ABR* ‖ τῷ Ἡρακλεῖ Eust. ‖ χρεομένωι *P*

Περσέος ὀρθῶς εἴρηταί μοι· ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου καταλέγοντι τοὺς ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτῶν φαινοίατο ἂν
54 ἐόντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες. ταῦτα μέν νυν κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγενεηλόγηται· ὡς δὲ ὁ παρὰ Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περσεὺς ἐὼν Ἀσσύριος ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐχ οἱ Περσέος πρόγονοι· τοὺς δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας ὁμολογέοντας κατ' οἰκηιότητα Περσέι οὐδέν, τούτους δὲ εἶναι, κατά περ Ἕλληνες λέγουσι, Αἰγυπτίους.

55 Καὶ ταῦτα μέν νυν περὶ τούτων εἰρήσθω. ὅ τι δὲ ἐόντες Αἰγύπτιοι καὶ ὅ τι ἀποδεξάμενοι ἔλαβον τὰς Δωριέων βασιληίας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτῶν εἴρηται, ἐάσομεν αὐτά· τὰ
56 δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τούτων μνήμην ποιήσομαι. γέρεά τε δὴ τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται δεδώκασι, ἱρωσύνας δύο, Διός τε Λακεδαίμονος καὶ Διὸς οὐρανίου, καὶ πόλεμον ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώρην, τούτου δὲ μηδένα εἶναι Σπαρτιητέων διακωλυτήν, εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ πρώτους ἰέναι τοὺς βασιλέας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι. ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς φυλάσσειν αὐτούς· προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι ὁκόσοισι ἂν ὦν ἐθέλωσι, τῶν δὲ θυομένων πάντων
57 τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ

περὶ τῶν ἀπονεμηθεισῶν τιμῶν τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν

1—3. Plutarchus mor. p. 857. — 3. Λέξεις. — 21 sq. Eust. Il. p. 682

1. περσέως *d*, τοῦ περσέος *PRz* ‖ δαμίης *d* ‖ 2. καταλέγονται *R*, om. *d* ‖ ἀεὶ *AB* ‖ αὐτέων *Rz*, αὐτοῦ *d* ‖ φαινεοίατο *d* ‖ 5. παρὰ om. *PRz* ‖ 6. οἱ] οἵδ' οἱ *C* ‖ περσέως *d* ‖ τούς γε ἀκρισίου πατέρας *R* ‖ 7. οἰκηότητα *R* ‖ περσεῖ *AB* ‖ 8. λέγουσιν Ἕλληνες *R* ‖ 10. νυν om. *R* ‖ τουτέων *z* ‖ ὅτι δὲ *z* ‖ 11. καὶ ὅτι *ABRz* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ εἰρέαται *AB*, εἰρέατο *d* ‖ αὐτά] ταῦτα *d* ‖ 13. τουτέων *Rz* ‖ γέρεα δὲ δὴ *R* ‖ 14. ἱερωσύνας *Az*, ἱροσύνας *R* ‖ 15. πόλεμόν γε *Rz* ‖ 16. ἂν] ἐὰν *R* ‖ 17. αὐτὸν ... Fr. Bresler. fortasse fuerit αὐτόν τε καὶ τὸ γένος ἐκείνου ‖ 18. στρατευομένους B^2P^1R ‖ βασιλῆας *z* ‖ 19. λογχάδας sine ἄνδρας *R* ‖ στρατιῇ *R*. στρατηίης Reiske ‖ 20. χρῆσθαι *ABCd* ‖ 21. ἐξοδίοισι *sz*. ἐξοδηίῃσι *P* ‖ ὦν om. *PRz* ‖ ἁπάντων *PRz*

ἐμπολέμια, τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέδοται. ἢν θυσίη τις δημοτελὴς ποιέηται, πρώτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλέας, καὶ ἀπὸ τούτων πρῶτον ἄρχεσθαι διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τούτων καὶ τῶν τυθέντων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ πάσας καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνὸς δίδοσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήιον τέλεον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος καὶ μέδιμνον ἀλφίτων καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν, καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους. καὶ προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι προσκεῖσθαι τοὺς ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἱρέεσθαι δύο ἑκάτερον. οἱ δὲ Πύθιοι εἰσὶ θεοπρόποι ἐς Δελφούς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασιλεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἀποπέμπεσθαί σφι ἐς τὰ οἰκία ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρῳ καὶ οἴνου κοτύλην, παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς δὲ μαντηίας τὰς γινομένας τούτους φυλάσσειν, συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους. δικάζειν δὲ μούνους τοὺς βασιλέας τοσάδε μοῦνα, πατρούχου τε παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, καὶ ὁδῶν δημοσιέων πέρι. καὶ ἤν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι ἐθέλῃ, βασιλέων ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βουλεύουσι τοῖσι γέρουσι, ἐοῦσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ μὴ ἔλθωσι, τοὺς μάλιστά σφι τῶν γερόντων προσήκοντας

---

2 sq. ibidem et Od. p. 1576. — 3 sq. idem Il. p. 72. — 10 sq. ibidem p. 405. — Λέξεις. — 12. Eustathius Il. p. 55

1. ἐνπολέμια *C* ‖ εἰρημένα *R* ‖ 2. θυσίη *PR*: θυσίην ‖ τις] τε *C* ‖ δημοτελὴς *B*²*PRz*: δημοτελῆ ‖ ποιῆται *ABCd* ‖ ἐπὶ τῷ δείπνῳ Eust. utrobique. ‖ 3. βασιλῆας *z* ‖ τουτέων *z* ‖ πρώτων Reiske ‖ 4. τὰ om. *R* ‖ δαιτυμόνεσσι *AB* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ τυθέντων] τυθέντων προβάτων *B*²*Rz* ‖ 6. δὲ] δὲ ἀνὰ *Psvz*, τ' ἀνὰ *B*² ‖ καὶ ἑβδόμας om. *R* ‖ 7. τέλειον *L* ‖ 8. ἀπόλλωνα *R* ‖ ἀποδεικνύειν Eust. ‖ προσκεῖσθαι *CPz*: προκεῖσθαι ‖ θέλωσι *R*. Eust. ‖ 11. δύω *Ccorr*. ‖ 12. βασιλήων *z* ‖ 13. βασιλῆσι *z* ‖ 14. οἰκήια *d* ‖ ἀλφίτων *R* ‖ δύω *Ccorr*. ‖ 15. διπλήσια om. *d* ‖ 18. μόνους *d* ‖ 19. βασιλῆας *z* ‖ 21. θεῶν *d* ‖ 22. θέλη *R* ‖ βασιλήων *z* ‖ 23. δυῶν *z*

ἔχειν τὰ τῶν βασιλέων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους, τρίτην δὲ τὴν ἑωυτῶν.

58 Ταῦτα μὲν ζῶσι τοῖσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν Σπαρτιητέων, ἀποθανοῦσι δὲ τάδε. ἱππέες περιαγγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικήν, κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιιοῦσαι λέβητας κροτέουσι. ἐπεὰν ὦν τοῦτο γίνηται τοιοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἑκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεσθαι, ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τοῦτο ζημίαι μεγάλαι ἐπικέαται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλέων τοὺς θανάτους ἐστὶ ὠυτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ὦν βαρβάρων οἱ πλεῦνες τῷ αὐτῷ νόμῳ χρέωνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλέων. ἐπεὰν γὰρ ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριθμῷ τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι. τούτων ὦν καὶ τῶν εἱλωτέων καὶ αὐτῶν Σπαρτιητέων ἐπεὰν συλλεχθέωσι ἐς τὠυτὸ πολλαὶ χιλιάδες σύμμιγα τῇσι γυναιξί, κόπτονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως καὶ οἰμωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ, φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν βασιλέων, τοῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον. ὃς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλέων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ εἴδωλον σκευάσαντες ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ ἐκφέρουσι. ἐπεὰν δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἵσταταί σφι οὐδ' ἀρχαιρεσίη συνίζει, ἀλλὰ πενθέουσι ταύτας τὰς ἡμέρας.

59 Συμφέρονται δὲ ἄλλο οὗτοι τόδε τοῖσι Πέρσῃσι. ἐπεὰν ἀποθανόντος τοῦ βασιλέος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεύς, οὗτος

6. (Schol. Theocrit. II 36). — 23. Λέξεις

1. βασιλήων *z* ‖ 4. τῶν] σοῦ *AB*[1]*d* ‖ 6. λέβητας *PRz* ‖ 7. γένηται *C*, γένηται *P* ‖ τοιοῦτον *R* ‖ 8. ad καταμιαίνεσθαι *A*[2] marg. addit ἑστίαν ‖ 10. βασιλήων *z* ‖ ἔστι *ABPz* ‖ ωυτὸς *AB*, ὠυτὸς *P*, ὠῦτὸς *Rdz* ‖ 11. ὦν om. *PRz* ‖ 12. τὠυτῶι *P*, τωὐτῷ *R*, τ'ωὔτῳ *z* ‖ χρέονται *P* ‖ βασιλήων *z* ‖ 14. χώρης *A*[2] marg. ‖ 15. ἀναμασθοὺς *qz* ‖ εἶναι *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 16. καὶ αὐτῶν Σπαρτιητέων om. *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. τοῖσι *R* ‖ 18. διαχρέονται *P* ‖ 19. ἀεὶ *AB* ‖ βασιλήων *z* ‖ 21. τούτου Reiske ‖ 22. ἐπεὰν δὲ θάψωσι om. *A*[1] ‖ 23. οὐδὲ *R* ‖ 25. οὗτοι om. *ABCd* ‖ τόγε *C* ‖ 26. τοῦ – ἐνίστηται om. *R* ‖ βασιλῆος *z* ‖ ἐνίσταται *C*, ἀνίστηται *d*

ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅστις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλέι ἢ τῷ
δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος βασιλεὺς
τὸν προοφειλόμενον φόρον μετίει τῇσι πόλισι πάσῃσι. συμ- 60
φέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι. οἱ κήρυκες
αὐτῶν καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρωίας
τέχνας, καὶ αὐλητής τε αὐλητέω γίνεται καὶ μάγειρος μα-
γείρου καὶ κῆρυξ κήρυκος· οὐ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτι-
θέμενοι ἄλλοι σφέας παρακληίουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια
ἐπιτελέουσι.

Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γίνεται. τότε δὲ τὸν Κλεομένεα 61
ἐόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ καὶ κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προεργαζό-
μενον ὁ Δημάρητος διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδό-
μενος ὡς φθόνῳ καὶ ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοστή-
σας ἀπ' Αἰγίνης ἐβούλευε τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασι-
ληίης, διὰ πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιεύμενος.
Ἀρίστωνι βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο
παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. καὶ οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐτὸς τούτων
εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὧδε δὲ γαμέει. ἦν οἱ
φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀνήρ, τῷ προσεκέετο τῶν ἀστῶν
μάλιστα ὁ Ἀρίστων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε ἐοῦσα γυνὴ
καλλίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν, καὶ ταῦτα μέντοι
καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. ἐοῦσαν γάρ μιν τὸ εἶδος
φλαύρην ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀνθρώπων τε ὀλβίων θυγα-

περὶ Ἀρίστωνος τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ τῆς ἐξ ἀμορφίας εἰς εὐμορφίαν μεταβαλούσης κόρης

---

6 sq. Eustathius Il. p. 808. 538. Od. p. 1425. 1481. — 13. Bekkeri Anecd. p. 326. Etymol. M. p. 9, 1. Suidas v. ἄγη

1. εἰσιὼν *ABd* ‖ τι om. *Ppr. R* ‖ 2. ἐν τε αὖ *R* ‖ 3. προσοφειλόμενον *AB*[1]*Cd* ‖ μετήιει *C* ‖ πάσῃσι τῇσι πόλισι *z* ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ ἐκδέχονται *d* ‖ πατρώιας *P*, πατρώας *CRd*, πατρῴας *z* ‖ 8. ἀλλ' οἱ *C* ‖ παρακλήιουσι *P*, παρακλήουσι *Rd*, παρακλείουσι *C*, παρακλῄουσι *z* ‖ 10. δὲ] δὴ *R* ‖ 11. ἐν τῇ ἑλλάδι *ABC*, ἐν τῇ αἰγίνῃ *d* ‖ προεργαζόμενον Eltz : προσεργαζόμενον ‖ 13. φόνῳ *R* ‖ ἄγηι *Pcorr.* et testes : ἄγει *B*[2]*Ppr.* (?) *R*, ἄτηι *AB*[1]*dz*, αὔτη *C* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 16. βασιλεύοντί τε *R*, βουλεύοντι *d* ‖ ἐν σπάρτῃ *Rz* : ἐς σπάρτην ‖ 17. οὐ om. *d* ‖ τούτου *z* ‖ 18. γαμέει τὴν τρίτην *Ad*, γαμέει //// τρίτην] *B*, τρίτην γαμέει *C* ‖ ὡιδε *P* ‖ 19. προσεκέατο *ABCd* ‖ 22. αἰσχίνης *d*

τέρα καὶ δυσειδέα ἐοῦσαν, πρὸς δὲ καὶ ὁρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποιευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθοῦσα ἐπιφράζεται τοιάδε. ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱρόν. τὸ δ' ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ καλεομένῃ ὕπερθε τοῦ Φοιβηίου ἱροῦ. ὅκως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφός, πρός τε τὤγαλμα ἵστα καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ παιδίον. καὶ δή κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱροῦ τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι, ἐπιφανεῖσαν δὲ ἐπείρεσθαί μιν ὅ τι φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ, καὶ τὴν φράσαι ὡς παιδίον φορέει, τὴν δὲ κελεῦσαί οἱ δέξαι, τὴν δὲ οὐ φάναι· ἀπειρῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύναι· τὴν δὲ πάντως ἑωυτῇ κελεύειν ἐπιδέξαι. ὁρέουσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δέξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ παιδίου τὴν κεφαλὴν εἶπαι ὡς καλλιστεύσει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν. ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης μεταπεσεῖν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ δή μιν ἐς γάμου ὥρην ἀπικομένην Ἄγητος ὁ Ἀλ-
62 κείδεω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστωνος φίλος. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτός τε τῷ ἑταίρῳ, τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, ὑποδέκεται δωτίνην δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων ἕν, τὸ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἕληται, καὶ τὸν ἑταῖρον ἑωυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ οὐδὲν φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὁρέων ἐοῦσαν καὶ Ἀρίστωνι γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοισι δὲ ὅρκους ἐπήλασαν. μετὰ δὲ αὐτός τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε τοῦτο, ὅ τι δὴ ἦν, τὸ εἵλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος ὁ Ἄγη-

14. Λέξεις. — 19. Λέξεις. — 25. Eustathius II. p. 70

1. ὁρῶσα AB^1Cd ‖ 3. ἡμέραν ABd ‖ 4. τό δὲ ἐστιν d, τό, ἐστιν z ‖ καλευμένη z ‖ 5. ὅπως δὲ R, ὅκως τε C ‖ ἐνέκειεν R, ἐνέκεεν d ‖ πρὸς τὸ ἄγαλμα R ‖ 7. ιεροῦ A ‖ 8. ἐπιφανῆσαν B ‖ 10. φέρει $ABCd$ ‖ δεῖξαι L ‖ 12. ἐπιδεῖξαι L ‖ ὁρῶσαν B^2PRz, ὁρῶσα reliqui ‖ 14. δεῖξαι L ‖ ψῶσαν gloss. ‖ 15. εἰπεῖν d, εἶπεν C ‖ 16. μεταπεσέειν L ‖ 17. δὴ om. PRz ‖ ἀλκείδεω C, ἀλκίδεω R ‖ 18. δὴ] δὲ R ‖ 19. ὁ om. $ABCd$ ‖ τοιᾶδε AB ‖ 20. ἑτέρῳ B ‖ ἦν post γυνὴ AB, post αὕτη d ‖ ὑπεδέκετο Pz, ὑποδέκετο B^2R ‖ 21. ἕν τι, τὸ z ‖ 22. ἕλοιτο d ‖ ἑωυτοῦ C ‖ 23. ἐοῦσαν post γυναῖκα $ABCd$ ‖ 25. ἐπήλασε R ‖ 26. ὁ ἄγιτος B, om. R

τος, καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ᾽ ἐκείνου, ἐνθαῦτα δὴ τοῦ ἑταίρου τὴν γυναῖκα ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι. ὁ δὲ πλὴν τούτου μούνου τὰ ἄλλα ἔφη καταινέσαι· ἀναγκαζόμενος μέντοι τῷ τε ὅρκῳ καὶ τῆς ἀπάτης τῇ παραγωγῇ ἀπίει ἀπάγεσθαι. οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυ- 63
ναῖκα ὁ Ἀρίστων, τὴν δευτέρην ἀποπεμψάμενος. ἐν δέ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ αὕτη τίκτει τοῦτον δὴ τὸν Δημάρητον. καί τίς οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων ἐξαγγέλλει ὥς οἱ παῖς γέγονε. ὁ δὲ ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ ἠγάγετο τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας "οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη." τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τὸ παραυτίκα. ὁ δὲ παῖς ηὔξετο, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰρημένον μετέμελε· παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ ἐνόμισε εἶναι. Δημάρητον δὲ αὐτῷ οὔνομα ἔθετο διὰ τόδε. πρότερον τούτων πανδημεὶ Σπαρτιῆται Ἀρίστωνι, ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποιήσαντο παῖδα γενέσθαι. διὰ τοῦτο μέν οἱ τὸ οὔ- 64
νομα Δημάρητος ἐτέθη· χρόνου δὲ προϊόντος Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην. ἔδεε δέ, ὡς οἶκε, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληίης διὰ τὰ.. Κλεομένεϊ διεβλήθη μεγάλως πρότερόν τε ὁ Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἐλευσῖνος, καὶ δὴ καὶ τότε ἐπ᾽ Αἰγινητέων τοὺς μηδίσαντας διαβάντος

19 sq. Eustathius Od. p. 1567. Il. p. 1116. — 19. ἀρὴν - γενέσθαι Thomas M. p. 52

1. ζητῶν *R* ‖ 3. μόνου *Rd* ‖ τἄλλα z ‖ 4. τε om. *R* ‖ 5. ἀπίησι *ABCd* ‖ δὴ om. *R* ‖ 6. δευτέραν z ‖ 8. δὴ om. *PRz* ‖ 10. τῷ] ἐξότου *AB*, ἐξ ὅτου *Cd* ‖ 11. ἐπὶ δακτύλῳ z ‖ συμβαλόμενος *AB*, συμβαλλεόμενος z ‖ 12. ἀπομώσας z ‖ 13. τοπαραυτίκα *Pdz*, παραυτίκα *BR* ‖ ὅ τε παῖς *R* ‖ 14. εὔξετο *ABCd* ‖ μετέμελλε *AB* ‖ 15. μάλιστα ἐνόμισέ οἱ *R* ‖ 16. οὔνομα ἔθετο αὐτῷ *ABCd* ‖ τοῦτον *B*, τουτέων z ‖ 17. ἀρίστωνι om. *R* ‖ 18. βασιλήων τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ z ‖ 19. ἀρετὴν *C* ‖ 21. ἔδεεν ὥς οἱ καὶ *R*, ἔδεε δὲ ὡς ἔοικε ceteri ‖ 22. ἀνάπτυστα *d* ‖ παῦσαι *R* ‖ 23. διὰ τὰ̃, *C*, διὰ τὸ·*R*, διὰ τὰ reliqui. δι' ἃ Bekkerus. expleverim διὰ τοιήνδε αἰτίην.

65 Κλεομένεος. ὁρμηθεὶς ὦν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης συντίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἅγιος, ἐόντι οἰκίης τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἤν αὐτὸν καταστήσῃ βασιλέα ἀντὶ Δημαρήτου, ἕψεταί οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἁρμοσαμένου Λευτυχίδεω Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρητος ἐπιβουλεύσας ἀποστερέει Λευτυχίδεα τοῦ γάμου, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα. κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἔχθρη ἡ ἐς τὸν Δημάρητον ἐγεγόνεε, τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης ὁ Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτῳ, φὰς αὐτὸν οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων οὐκ ἐόντα παῖδα Ἀρίστωνος. μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην ἐδίωκε ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος, τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ συμβαλόμενος τοὺς μῆνας ἀπώμοσε, φὰς οὐκ ἑωυτοῦ μιν εἶναι. τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης ἀπέφαινε τὸν Δημάρητον οὔτε ἐξ Ἀρίστωνος γεγονότα οὔτε ἱκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παρεχόμενος κείνους οἳ τότε ἐτύγχανον
66 πάρεδροί τε ἐόντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα Ἀρίστωνος. τέλος δὲ ἐόντων περὶ αὐτῶν νεικέων, ἔδοξε Σπαρτιήτῃσι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι εἰ Ἀρίστωνος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος. ἀνοίστου δὲ γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελφοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον, ὁ δὲ Κόβων Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει,

---

12. Λέξεις. — 13. μετὰ - ἐδίωκε Eustathius Od. p. 1660

1. ἀποτίννυσθαι *L* ‖ 2. ἅγιος *Rd* ‖ ὄντι *R* ‖ τῆς αὐτῆς οἰκίης *ABCd* ‖ 3. βασιλῆα *z* ‖ 5. μάλιστα τῶι δημαρήτωι *ABCd* ‖ πρᾶγμα τοιόνδε *P*, τοιόνδε πρῆγμα *ABCd* ‖ 6. ἁρμοσμένου *R* ‖ 7. ἀποστερεῖ *L* ‖ 8. λευτυχίδην *R* ‖ 10. ἡ om. *ABCd* ‖ κλεομένης *R* ‖ 11. κατώμνυται *z* ‖ δημαρήτου *PRz* ‖ 12. οὐκ ἱκνεομένως *d*, οὐκὶ κνεομένως *R*, οὐχ ἱκνευμένως gloss., οὐκ ἐκνεομένως Suid. ‖ 13. κατομοσίην *R* ‖ 14. ἐξήγγειλε *d* ‖ 15. συμβαλλόμενος *Rd*, συμβαλλεόμενος *z* ‖ 16. μιν om. *ABCd* ‖ 17. οὔτ *R* ‖ 18. ἱκνευμένως *R* ‖ 19. ἐκείνους *CPz* ‖ ἔτυχον *R* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ ἐπήρεσθαι *C* ‖ 22. εἰ] εἰ ἄρα *z* ‖ 23. ὁ om. *R* ‖ ἀνοίστου B^2: ἀνωίστου 26. περιάλλαν B^2, περίαλαν *d*, περίαλλον *R*. Lobeck

τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι, λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη ἐπειρωτεόντων τῶν θεοπρόπων ἔκρινε μὴ Ἀρίστωνος εἶναι Δημάρητον παῖδα. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν καὶ Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη τῆς τιμῆς.

Κατὰ μὲν δὴ Δημαρήτου τὴν κατάπαυσιν τῆς βασιληίης 67
οὕτω ἐγένετο, ἔφυγε δὲ Δημάρητος ἐκ Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιοῦδε ὀνείδεος. μετὰ τῆς βασιληίης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχήν. ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαιδίαι, θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου ὁ Λευτυχίδης γεγονὼς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου, πέμψας τὸν θεράποντα ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ εἰρώτα τὸν Δημάρητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. ὁ δὲ ἀλγήσας τῷ ἐπειρωτήματι εἶπε φὰς αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κεῖνον δὲ οὔ, τὴν μέντοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυρίης κακότητος ἢ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα δὲ εἴπας καὶ κατακαλυψάμενος ἤιε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία, αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος ἔθυε τῷ Διὶ βοῦν, θύσας δὲ τὴν μητέρα ἐκάλεσε. ἀπικομένῃ δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεὶς ἐς τὰς 68
χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων κατικέτευε, λέγων τοιάδε. "ὦ μῆτερ, θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω καὶ τοῦ ἑρκείου Διὸς τοῦδε, φράσαι μοι τὴν ἀληθείην, τίς μευ ἐστὶ πατὴρ ὀρθῷ λόγῳ. Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νείκεσι λέγων κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς οὕτω

ἐκ ποίας αἰτίας Δημάρατος ἔφυγεν εἰς Μήδους

9. Eustathius Il. p. 522. (235). — Λέξεις. — 12 sq. (Eustathius Il. p. 235). — Λέξεις

1. ἃ *ABCd* ‖ ἐβουλεύετο *z* ‖ οὕτω δὴ] τοῦτο *R* ‖ 2. ἐπειρωτώντων *L* ‖ 3. ἀνάπειστα *qz* ‖ 4. περιάλλα *B*², περίαλα *d*, περίαλλος *s* ‖ 5. ἐπαύθη *d* ‖ 6. δὴ om. *B*¹*d* ‖ τὴν δημαρήτου κατάπαυσιν *PRz* ‖ 7. ἔφευγε *PRz* ‖ 9. εἰς ἀρχὴν Eust. ‖ μὲν δὴ] μὲν *Apr.*, δὲ *R* ‖ 10. θεομένου *sz* ‖ 11. αὐτὸς βασιλεὺς *Pcorr. Rz*: βασιλεὺς *CPpr. d*, βασιλεὺς αὐτὸς *AB* ‖ 12. ἠρώτα *CPz* ‖ 13. ἐπειρωτήματι *R*: ἐπερωτήματι ‖ 14. ἐκεῖνον *ABCd* ‖ 17. ἦι *Apr.* ‖ 18. βοῦν post ἔθυε *ABd*, βῶν *z* ‖ 19. ἐς om. *d* ‖ 20. τοιάδε λέγων *ABd*, τρία δὲ λέγων *C* ‖ 22. ἐρκίου *d* ‖ ἀληθηίην *z* ‖ μεῦ ἐστι *R*, μεῦ ἔστι *d* ‖ 23. τοῖς *AB* ‖ 24. οὕτως ἐλθεῖν *ABd*. ἐλθεῖν οὕτω *R*

ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα· οἱ δὲ καὶ τὸν ματαιότερον λόγον λέγοντες φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβόν, καὶ ἐμὲ ἐκείνου εἶναι παῖδα. ἐγώ σε ὤν μετέρχομαι τῶν θεῶν εἰπεῖν τὠληθές· οὔτε γάρ, εἴ περ πεποίηκάς τι τῶν λεγομένων, μούνη δὴ πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ· ὅ τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα παιδοποιὸν
69 οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας." ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε, ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ παῖ, ἐπείτε με λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθείην, πᾶν ἐς σὲ κατειρήσεται τὠληθές. ὥς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἑωυτοῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι, συνευνηθὲν δὲ τοὺς στεφάνους τοὺς εἶχε ἐμοὶ περιετίθεε. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἧκε δὲ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δέ με εἶδε ἔχουσαν στεφάνους, εἰρώτα τίς εἴη μοι ὁ δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖνον, ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο. ἐγὼ δὲ κατωμνύμην φαμένη αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν ἀπαρνεόμενον· ὀλίγῳ γάρ τι πρότερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα δοῦναί μοι τοὺς στεφάνους. ὁρέων δέ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίστων ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν οἱ στέφανοι ἐφάνησαν ἐόντες ἐκ τοῦ ἡρωίου τοῦ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι ἱδρυμένου, τὸ καλέουσι Ἀστροβάκου· τοῦτο δὲ οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω ὦ παῖ ἔχεις πᾶν, ὅσον τι καὶ βούλεαι πυθέσθαι· ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου γέγονας, καί τοι πατήρ ἐστι Ἀστρόβακος ὁ ἥρως, ἢ Ἀρίστων· ἐν γάρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δέ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροί, λέγοντες ὡς αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, πολλῶν ἀκουόντων οὐ

---

2. σε ἐσελθεῖν z ‖ 3. εἶναι ἐκείνου Prz ‖ ὦν σε R, οὖν d, δέ σε ὦν z τῶν] πρὸς z ‖ 4. τὸ ἀληθές Rd ‖ 5. δὴ] δὲ C, γρ. δὲ P^m ‖ πολλῶν R 6. ἐν Σπάρτῃ om. R ‖ 8. ἠμείβετο ABCd ‖ τοῖσδε L ‖ 9. ἀληθηίην z εἰς L ‖ 12. οὓς εἶχε ἐμοὶ περιετίθει L ‖ 13. ὁ ἀρίστων R ‖ 14. ἠρώτα CPz εἴη ὅ μοι PRz ‖ 16. ποιέειν καλῶς ABd ‖ ἀπαρνευόμενον R ‖ ὀλίγον z 19. πρᾶγμα P ‖ 20. ἡρώου L ‖ αὐλῆσιν R ‖ 21. ἀστραβάκου R ‖ 22. ἀναίρετο R ‖ οὕτω δὴ z ‖ ἔχει z ‖ 23. ἐβούλεο R ‖ 24. σοι ABCd ‖ ἀστράβακος R ‖ 26. αὐτὸς ὁ om. R, ὁ om. d ‖ 27. αὐτῶν R ‖ σὺ om. PRz γενόμενος PRz

φήσειέ σε ἑωυτοῦ εἶναι (τὸν χρόνον γάρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξήκειν), ἀιδρείῃ τῶν τοιούτων κεῖνος τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίκτουσι γὰρ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἑπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σὲ ὦ παῖ ἑπτάμηνον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι τοῦτο. λόγους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεωυτοῦ μὴ δέκεο· τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορβῶν αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τίκτοιεν αἱ γυναῖκες παῖδας."

70 ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε, ὁ δὲ πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο καὶ ἐπόδια λαβὼν ἐπορεύετο ἐς Ἦλιν, τῷ λόγῳ φὰς ὡς ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑποτοπηθέντες Δημάρητον δρησμῷ ἐπιχειρέειν ἐδίωκον. καί κως ἔφθη ἐς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος ἐκ τῆς Ἤλιδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῦ τε ἅπτοντο καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ἀπαιρέονται. μετὰ δέ, οὐ γὰρ ἐξεδίδοσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν διαβαίνει ἐς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλέα Δαρεῖον. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστὶ καὶ γῆν τε καὶ πόλιας ἔδωκε. οὕτω ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀσίην Δημάρητος καὶ τοιαύτῃ χρησάμενος τύχῃ, ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συχνὰ ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθείς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε, μοῦνος τοῦτο πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλέων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

71 Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρεος Δημαρήτου καταπαυσθέντος διεδέξατο τὴν βασιληίην, καί οἱ γίνεται παῖς Ζευξίδημος,

21. (Bekkeri Anecd. p. 6)

1. φησί σε *R* ‖ 2. οὐδέκα *d* ‖ ἀϊδρίη *d*, ἀϊδρηίῃ *z* ‖ 5. ἔτεκον ἑπτάμηνον *d* ‖ αὐτὸς ὁ] αὐτὸς *PR*, ὁ αὐτὸς *z* ‖ 6. πολὺν *ABd* ‖ ἀνοίῃ Valckenaer ‖ ἐκβάλλοι *Rz* ‖ τοῦτο post ἀνοίῃ *ABd* ‖ 7. ἑωυτοῦ *R* ‖ δέκετο *C*, κήδεο *d* ‖ 8. πάντα om. *ABCd* ‖ 9. αἱ om. *R* ‖ 11. ἦλιν *AB*^{1}, ἤλιν *B*^{2}*PR* ‖ φήσας *R* ‖ 12. πορεύεσθαι *R* ‖ 13. δρασμῷ *d* ‖ 14. ζάκινθον *d* ‖ 15. ἤλιδος *AB*^{1}, ἥλιδος *B*^{2}*PR* ‖ ἐπιβάντες *ABCd* ‖ ἅπτονται *PRz* ‖ 16. τοὺς θέροντας αὐτὸν *R* ‖ ἀπαιρέοντο *Cd* ‖ οὐ] οὐδὲ *z* ‖ 17. ζακίνθιοι *d* ‖ 18. βασιλῆα *z* ‖ τε om. *R* ‖ μεγάλως *R* ‖ 19. πόλεις *R* ‖ 22. ὀλϋμπιάδας *R*, ὀλύμπιά *z* ‖ 23. προσέλαβε *B*^{2}*Ppr*. *R* ‖ γενομένων βασιλέων γενομένων *R* ‖ βασιλήων *z* ‖ 24. ἐν om. *B* ‖ 25. καταπαυθέντος *d* ‖ 26. πάϊς *z*

τὸν δὴ Κυνίσκον μετεξέτεροι Σπαρτιητέων ἐκάλεον. οὗτος
ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρτης· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ
τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχίδημον. Λευτυχίδης δὲ στερη-
θεὶς Ζευξιδήμου γαμέει δευτέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην τὴν
ἐοῦσαν Μενίου ἀδελφεὴν Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα, ἐκ τῆς
οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται οὐδέν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτώ, τὴν Ἀρ-
72 χίδημος ὁ Ζευξιδήμου γαμέει δόντος αὐτῷ Λευτυχίδεω. οὐ
μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν
τοιήνδε τινὰ Δημαρήτῳ ἐξέτισε. ἐστρατήγησε Λακεδαι-
μονίοισι ἐς Θεσσαλίην, παρεὸν δέ οἱ πάντα ὑποχείρια ποιή-
σασθαι ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολλόν. ἐπ' αὐτοφώρῳ δὲ
ἁλοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ
ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς, καὶ
τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην καὶ ἐτελεύτησε
73 ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον· τότε δὲ
ὡς τῷ Κλεομένεϊ ὡδώθη τὸ ἐς τὸν Δημάρητον πρῆγμα,
αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδεα ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας, δει-
νόν τινά σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔχων. οὕτω δὴ
οὔτε οἱ Αἰγινῆται, ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων ἡκόντων ἐπ'
αὐτούς, ἐδικαίευν ἔτι ἀντιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄν-
δρας δέκα Αἰγινητέων τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτῳ καὶ
γένεϊ ἦγον καὶ ἄλλους καὶ δὴ καὶ Κριόν τε τὸν Πολυκρίτου
καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτεος, οἵ περ εἶχον μέγιστον
κράτος· ἀγαγόντες δέ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν παραθή-
κην κατατίθενται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινήτῃσι Ἀθηναίους.

περὶ τῆς Λεωτυχίδου τελευτῆς   περὶ ὧν Κλεομένης εἰς Αἰγινή-
τας ἔπραξεν

24. παραθήκην – 25 Ἀθηναίους Thomas M. p. 313

1. Κυνίσκον post Σπαρτιητέων z ‖ ἐκάλουν d ‖ 2. Λευτυχίδεω – 3 Ἀρχί-
δημον om. R ‖ λευτίδεω B^1 ‖ 3. καταλιπὼν B^2sv ‖ περιθεὶς d ‖ 4. τὴν
om. B^2PRz ‖ 5. μενίου μὲν B^2PRz ‖ διακτορίω R ‖ 9. τοιῆνδέ τινα
AB ‖ δημαρίτωι A ‖ 10. ὑποχείρια πάντα PRz ‖ 11. πολύ L ‖ 12. ἀλοὺς
A, ληφθεὶς d ‖ χειρίδι πλέῃ Wesseling: χειρὶ διπλῇ ‖ 14. οἱ] οὐ C ‖ ἐς
τεγαίην d, ἐν τεγέῃ R ‖ 16. ὡδώθη ABR: εὐωδώθη C, εὐοδώθη d, εὐωδώθη
P, ὠρθώθη s ‖ εἰς d ‖ 17. λευτυχίδην PR ‖ ἧι Apr. ‖ ἐπὶ] ἐς d ‖ 18. οὕτω
B ‖ 19. βασιλήων z ‖ 20. ἐδίκευν R ‖ 21. καὶ πλούτῳ] πλούτω R ‖ 22. γένει
AB ‖ καὶ ἄλλους] ἄλλους τε z ‖ 23. ἔσχον z ‖ 25. παρατίθενται ABCd. Thom.

74 Μετὰ δὲ ταῦτα Κλεομένεα ἐπάιστον γενόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην νεώτερα ἔπρησσε πρήγματα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων σφι ἦ μὲν ἕψεσθαί σφεας αὐτῷ τῇ ἂν ἐξηγέηται, καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλι λέγεται εἶναι τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ, καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι· ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος, τὸ δὲ ἄγκος αἱμασιῆς τις περιθέει κύκλος. ἡ δὲ Νώνακρις, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει ἐοῦσα, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίης πρὸς Φενεῷ. 75 μαθόντες δὲ Κλεομένεα Λακεδαιμόνιοι ταῦτα πρήσσοντα, κατῆγον αὐτὸν δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ αὐτὸν αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον· ὅκως γάρ τεῳ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιέοντα δὲ αὐτὸν ταῦτα καὶ παραφρονήσαντα ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν ξύλῳ· ὁ δὲ δεθεὶς τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων αἰτέει μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ τὰ πρῶτα τοῦ φυλάκου διδόναι ἀπείλεε τά

περὶ τῆς Κλεομένους φυγῆς τε καὶ καθόδου καὶ μανίας καὶ τελευτῆς — περὶ τοῦ λεγομένου Στυγὸς ὕδατος

2. δεῖμα - 4 πρήγματα Suid. v. ὑπεξέσχεν. — 3. ἐνθεῦτεν - 5 προσάγων et 6 καὶ δὴ - 8 ὕδωρ Porphyrius apud Stobaeum phys. I 41, 51. — 8—11. Eustathius Il. p. 301. — 13. Suidas v. Φενεός. Eustathius Il. p. 985. — 16. ἐόντα - 19 σκῆπτρον Suidas v. ἐνέχραυε. — 17. ἐνέχραυε - 18 σκῆπτρον Eustathius Il. p. 579. 1063. Od. p. 1434

2. καὶ om. *C* ‖ 3. δὲ om. Suid. ‖ 5. σφιν *AB* ‖ μὴν *AC*, μιν *B*[1]*d* ‖ 6. σφέας *Rd* ‖ ἧι *AB*, ἧ *d* ‖ ἐξηγῆται *L* ‖ δὴ καὶ] δὴ *C* ‖ 7. προθύμως *R* ‖ προεστῶτας *R*. Porph. ‖ ἀγινεῖν Porph. ‖ ἐξορκοῦν *A*[2] Reiske: ἐξόρκου *A*[1]*B*[1], ἐξώρκου *d*, ἐξορκῶν reliqui et Porph. ‖ 8. ἐν δὲ - 9 ὕδωρ om. *C*. ‖ πόλι *z*: πόλει ‖ λέγεται] λέγεταί τε *B*[2] ‖ 9. τῶν *AB*[1]*d*: ὑπ' *B*[2]*P*corr. *Rz*. ὑπὸ τῶν Wesseling ‖ καὶ δὴ - 10 ὕδωρ om. *B*[1] ‖ 10. ἄγγος *A*[2]*Rdz* ‖ 11. ἄγγος *Rdz* ‖ 13. φενεῶ *dz* ‖ λακεδαιμόνιοι κλεομένεα *PRz* ‖ 14. δήσαντες *z* ‖ αὐτὸν om. *R* ‖ 16. μανίηι *C*, μανίης *B*[2]*PRz* ‖ καὶ πρότερον om. Suid. ‖ 17. τεῳ om. Suid. ‖ ἐντύχηι *C* ‖ ἐνέχρανεν *d*, ἐνέχραεν Eust. ‖ ἐς om. Suid. ‖ 18. τῷ σκήπτρῳ Suid. ‖ ποιέοντα *ABPd*: ποιεῦντα ‖ δὴ *R* ‖ 20. αἴτεε *PRz* ‖ 21. τὰ] τοῦ *R* ‖ τοῦ φυλάκου τὰ πρῶτα *ABCd*

μιν αὖτις ποιήσει, ἐς δ δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος (ἦν γὰρ τῶν τις εἱλωτέων) διδοῖ οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας προέβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς, ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία καὶ τὰς λαπάρας, ἐς δ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάρητον λέγειν γενόμενα, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι μοῦνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσῖνα ἐσβαλὼν ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν, ὡς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱροῦ αὐτῶν τοῦ Ἄργου Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων κατέκοπτε καὶ
76 αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων ἐνέπρησε. Κλεομένεϊ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν· ἐπείτε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπίκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥέειν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἄργεϊ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τοῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἐρασῖνον καλέεσθαι· ἀπικόμενος δ' ὦν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ οὐ γὰρ ἐκαλλιέρεε οὐδαμῶς διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας, Ἀργείους μέντοι οὐδ' ὣς χαιρήσειν. μετὰ

περὶ τοῦ Κλεομένους καὶ Λακεδαιμονίων πρὸς Ἀργείους πολέμου

4—7. Longinus περὶ ὕψους 31. — 7. Eustathius Il. p. 907. — Λέξεις

1. αὖτις *CPz*: λυθεὶς *B*², αὖθις reliqui ‖ ποιήσει Schweighaeuser: ποιήσειε et ποιήσειεν ‖ ἐσὸ *AB* ‖ ἦν γὰρ om. *d* ‖ 2. οἱ om. *AB*¹*Cd* ‖ 3. ἑωυτὸ *R* ‖ 4. προέβαινε *P*, προέβαινεν *R*: προύβαινε ‖ 5. τε om. *PRz* ‖ 6. ἐσὸ *AB* ‖ ἐς om. *d* ‖ ἐσαπίκετο *d* ‖ 7. χορδεύων gloss. ‖ τοιῷδε *d* ‖ 8. διότι *R* ‖ πυθίαν] *d* ‖ ἀνέγνω *R* ‖ ἐς τὰ *PRz* ‖ 9. δημαρήτου *AB*¹*d*, δημάριτον *B*² ‖ λέγειν γενόμενα *AB*: λέγειν γινόμενα *Cd*, γενόμενα λέγειν *PRz* ‘aut τὰ περὶ Δημαρήτου λεγόμενα λέγειν aut τὰ περὶ Δημάρητον γενόμενα ποιέειν’ Reiske ‖ μοῦνοι om. *ABCd* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ 13. ἐν ἀλογίᾳ ἔχων *d*, ἐν ἀπορίῃ σχὼν *B*²*R* ‖ κλεομένει *AB* ‖ 15. δὴ *AB*¹ ‖ ἐρασεινὸν *B*² ‖ 16. τυμφαλίδος *B*, στυμφηλίης *R* ‖ 17. ἄργει *AB* ‖ 18. τὸ] τὸ δὲ *R* ‖ ἐρασεινὸν *B*² ‖ 19. δ om. *PRz* ‖ 20. ἐκαλλιέρρεεν οὐδαμῶς *Rd*, οὐδαμῶς ἐκαλλιέρρεε *z* ‖ 21. ἀγᾶσθαι *R* ‖ ἐρασεινοῦ *B*² ‖ 22. μετὰ ταῦτα δὲ *R*

δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας τὴν στρατιὴν κατήγαγε ἐς Θυρέην,
σφαγιασάμενος δὲ τῇ θαλάσσῃ ταῦρον πλοίοισί σφεας ἤγαγε
ἔς τε τὴν Τιρυνθίην χώρην καὶ Ναυπλίην. Ἀργεῖοι δὲ ἐβοή- 77
θεον πυνθανόμενοι ταῦτα ἐπὶ θάλασσαν· ὡς δὲ ἀγχοῦ μὲν
ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται Ἡσίπεια
οὔνομα, μεταίχμιον οὐ μέγα ἀπολιπόντες ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι
Λακεδαιμονίοισι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ
φανεροῦ μάχην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἱρεθέωσι·
καὶ γὰρ δή σφι ἐς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον τὸ
ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοισί τε καὶ Μιλησίοισι, λέ-
γον ὧδε.

ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
ἐξελάσῃ καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει.
ὥς ποτέ τις ἐρέει καὶ ἐπεσσομένων ἀνθρώπων
"δεινὸς ὄφις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς."

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα τοῖσι Ἀργείοισι φόβον παρεῖχε.
καὶ δή σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν πολεμίων χρᾶ-
σθαι, δόξαν δέ σφι ἐποίευν τοιόνδε· ὅκως ὁ Σπαρτιήτης
κῆρυξ προσημαίνοι τι Λακεδαιμονίοισι, ἐποίευν καὶ οἱ Ἀρ-
γεῖοι τὠυτὸ τοῦτο. μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς 78
Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κῆρυξ σημήνειε, παραγγέλ-
λει σφι, ὅταν σημήνῃ ὁ κῆρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε ἀνα-
λαβόντας τὰ ὅπλα χωρέειν ἐς τοὺς Ἀργείους. ταῦτα καὶ
ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων· ἄριστον γὰρ ποιευ-
μένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος ἐπεκέατο, καὶ

---

2. Eustathius Il. p. 1227. — 12. ἀλλ' - 14 θήσει Pausanias II 20. (Suidas v. Τελέσιλλα)

1. ταῦτα δὲ *R* ‖ κατῆγε *CPdz* ‖ 3. τε om. *R* ‖ τυρινθίην *AB* ‖ δὲ *ABd*: δ' ‖ 5. ησίπεια *A*, ///σίπεια *B*, ἡ σίπεια *CPz*, ἡ σηπεία *d*, σήπεια *R* ‖ 6. τοὔνομα z ‖ ἀντίον AB^1Cd ‖ 8. αἱρεθῶσι *R* ‖ 10. ἐπὶ κοινῇ *R* ‖ καὶ] καὶ τοῖσι z ‖ 11. ὧιδε *P*, οὕτω z ‖ 12. ἄρρενα Paus. ‖ 15. ἐπ' ἐσσομένων z ‖ 16. τριέληκτος *R*, ἀέλικτος AB^1Cd ‖ 20. προσημαίνει *R*. ‖ οἱ om. *C* ‖ 22. σημήνει *d* ‖ παραγγέλει *d*, παραγγέλεϊ *R* ‖ 23. σημαίνῃ *d* ‖ 25. ἐγίνετο B^2R

πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτῶν, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνας ἐς τὸ
79 ἄλσος τοῦ Ἄργου καταφυγόντας περιιζόμενοι ἐφύλασσον. ἐν-
θεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε. ἔχων αὐτομόλους
ἄνδρας καὶ πυνθανόμενος τούτων, ἐξεκάλεε πέμπων κήρυκα
ὀνομαστὶ λέγων τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους,
ἐξεκάλεε δὲ φὰς αὐτῶν ἔχειν τὰ ἄποινα. ἄποινα δέ ἐστι
Πελοποννησίοισι δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλω-
τον ἐκτίνειν. κατὰ πεντήκοντα δὴ ὦν τῶν Ἀργείων ὡς ἑκά-
στους ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἔκτεινε. ταῦτα δέ κως γι-
νόμενα ἐλελήθεε τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένεϊ· ἅτε γὰρ
πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς ὅ τι
ἔπρησσον, πρίν γε δὴ αὐτῶν τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος κατεῖδε
80 τὸ ποιεύμενον. οὔκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήισαν. ἐνθαῦτα
δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ τῶν εἱλωτέων περινέειν
ὕλῃ τὸ ἄλσος, τῶν δὲ πειθομένων ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιο-
μένου δὲ ἤδη ἐπείρετο τῶν τινα αὐτομόλων τίνος εἴη θεῶν
τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἄργου εἶναι. ὁ δὲ ὡς ἤκουσε, ἀναστε-
νάξας μέγα εἶπε "ὦ Ἄπολλον χρηστήριε, ἦ μεγάλως με
ἠπάτηκας φάμενος Ἄργος αἱρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξή-
81 κειν μοι τὸ χρηστήριον." μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κλεομένης τὴν
μὲν πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι ἐς Σπάρτην, χιλίους δὲ
αὐτὸς λαβὼν τοὺς ἀριστέας ἤιε ἐς τὸ Ἡραιον θύσων· βου-
λόμενον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ὁ ἱρεὺς ἀπηγόρευε,
φὰς οὐχ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεομένης τὸν
ἱρέα ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπάγοντας μαστι-
γῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦτα ἀπήιε ἐς τὴν

---

1. αὐτέων z ‖ δ' ἔτι *Pz*: δέ τι *R*, δὲ ceteri ‖ 2. περιεζόμενοι *AB*[1]*Cd* ‖ 4. πυνθανομένους *B*[1]*C* ‖ τούτων *PR*: τουτέων ‖ 5. τῶν Ἀργείων post ἀπεργμένους z ‖ ἱερῶι *A* ‖ 6. δὲ σφέας *R* ‖ αὐτέων z ‖ 7. πελοποννησίοισι *d* ‖ 8. κτίνειν *R* ‖ δὴ] δ' *qz*, om. *d* ‖ ἑκάστου *R* ‖ 9. ἐκκαλεόμενος *PRz* ‖ ἀπέκτεινε z ‖ γενόμενα *d* ‖ 10. τοὺς πολλοὺς λοιποὺς *d* ‖ τεμένει *AB* ‖ 12. αὐτέων z ‖ δένδρον *d*, δένδρου *sz* ‖ κατίδε *AB* ‖ 13. ἐξήιεσαν *P*, ἐξή-εσαν ceteri ‖ 14. περινεῖν *R* ‖ 15. τῶν - ἄλσος om. *B* ‖ πυθομένων *R* ‖ 16. τινα om. z ‖ 17. δ' ἔφη *ABd* ‖ 18. ἦ om. *ABCd* ‖ 19. με αἱρήσειν z ‖ ξυμβάλλομαι *Pd* ‖ δὲ *Rd* ‖ 21. ἐν σπάρτῃ *R* ‖ 22. αὐτέων z ‖ ἥραιον *Rz* ‖ 23. ἰ///ρεὺς *A*, ἱερεὺς *d* ‖ 24. φάσκων *R* ‖ 25. ἰ///ρέα *A* ‖ ἐκέλευσε *R* ‖ ἀπαγαγόντας *CPdz*

Σπάρτην. νοστήσαντα δέ μιν ὑπῆγον οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκήσαντα οὐκ ἑλεῖν τὸ Ἄργος, παρεὸν εὐπετέως μιν ἑλεῖν. ὁ δέ σφι ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω σαφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὦν φάμενος, ἐπείτε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν τοῦ θεοῦ χρησμόν· πρὸς ὦν ταῦτα οὐ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρίν γε δὴ ἱροῖσι χρήσηται καὶ μάθῃ εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδοῖ εἴτε οἱ ἐμποδὼν ἕστηκε· καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθέων φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι, μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκείην, ὅτι οὐκ αἱρέει τὸ Ἄργος. εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος ἐξέλαμψε, αἱρέειν ἂν κατ' ἄκρης τὴ πόλιν, ἐκ τῶν στηθέων δὲ λάμψαντος πᾶν οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λέγων πιστά τε καὶ οἰκότα ἐδόκεε Σπαρτιήτῃσι λέγειν, καὶ διέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας. 82

Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω ὥστε οἱ δοῦλοι αὐτῶν 83
ἔσχον πάντα τὰ πρήγματα ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες. ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τὸ Ἄργος ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι μάχῃ ἔσχον Τίρυνθα. τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης· οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὴ πόλεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνόν, ἐς ὃ δὴ μόγις οἱ Ἀργεῖοι ἐπεκράτησαν.

---

9 sq. Eustathius Il. p. 513. — 17 sqq. idem Dion. 364. — 22. Λέξεις

2. ἑλεῖν *R*: ἑλέειν ‖ 3. μιν αὐτὸ *z* ‖ 4. σαφηνεω *R*, σαφηναίως *d* ‖ 5. εἰπεῖν *PR*, εἶπεν *C* ‖ 6. εἷλε *Pcorr*. *Rz*: εἷλον ‖ τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ *Pz* ‖ 7. δικαιεῦν *dz* ‖ 8. χρήσεται *d* ‖ οἱ ἐμποδὼν] ἐμποδὼν *Cd*, ἐμποδῶν *AB* ‖ 9. ἠρέω *R* ‖ 11. αὐτοὺς *R* ‖ ἀτρεκίην *AB*, ἀτρεκηΐην *z* ‖ ὅτι] ὡς *PRz* ‖ 12. κατάκρης *d* ‖ 13. δὲ στηθέων *ABCd* ‖ ἐκλάμψαντος *PRz* ‖ 14. δὲ om. *ABCd* ‖ 15. εἰκότα *d* ‖ ἀπέφυγε *PRz* ‖ 17. ἐχειρώθη *CRdz* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 18. τε om. *ABCd* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 19. ἐπήβησαν *v*: ἀπέβησαν *d*, ἐπέβησαν ceteri ‖ ἀπολλομένων *d* ‖ ἔπειτα σφέας *AB*, ἐπεί τε σφέας *R* ‖ οὕτω *ABC*, αὐτοὶ *R* ‖ 20. ἔξω θεώμενοι *R* ‖ 22. εἰς *AB* ‖ 23. φιγαλεὺς *B*²*R*: φυγασεὺς *d*, φιγασεὺς reliqui ‖ 25. ἐσὸ *AB* ‖ δὲ *Rz*

84 Ἀργεῖοι μέν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά φασι μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς· αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆταί φασι ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύθῃσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν ἀκρητοπότην γενέσθαι καὶ ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπείτε σφι Δαρεῖον ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι, πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην συμμαχίην τε ποιέεσθαι καὶ συντίθεσθαι ὡς χρεὸν εἴη αὐτοὺς μὲν τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβάλλειν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιήτας κελεύειν ἐξ Ἐφέσου ὁρμεομένους ἀναβαίνειν καὶ ἔπειτα ἐς τὠυτὸ ἀπαντᾶν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦτα ὁμιλέειν σφι μεζόνως, ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην παρ' αὐτῶν· ἐκ τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἔκ τε τόσου, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζωρότερον βούλωνται πιεῖν, "ἐπισκύθισον" λέγουσι. οὕτω δὴ Σπαρτιῆται τὰ περὶ Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δημαρήτῳ ἐκτῖσαι.

85 Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος ὡς ἐπύθοντο Αἰγινῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομένους Λευτυχίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες ἔγνωσαν περιυβρίσθαι Αἰγινήτας ὑπὸ Λευτυχίδεω, καί μιν κατέκριναν ἔκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἴγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν Λευτυχίδεα, εἶπέ σφι Θεασίδης

ὅτι Λακεδαιμόνιοι ἐκδεδώκασι Λευτυχίδην τοῖς Αἰγινήταις

---

3 sq. Eustathius Od. p. 1398. — 4. Pollux VI 24. — 12—14. Athenaeus X p. 427 b. — 15. ἐπεὰν - λέγουσι Eustathius Il. p. 746

1. κλεομένεα φασὶ *Pd* ‖ 3. Σκύθῃσι - 4 μανῆναι om. *d* ‖ 4. ἀκρητοπότην *AB* ‖ 5. ἐκβαλεῖν *C*, ἐσβαλεῖν *dz* ‖ 6. μεμηνέναι A^1B^1*Cdz* ‖ μὲν *d* ‖ 7. χρεὼν *dz* ‖ 9. ἐσβαλεῖν B^2*PRz* ‖ 10. ὁρμεομένους *P*: ὁρμωμένους *ABR*, ὁρμεωμένους *Cdz* ‖ ἀπατᾶν B^1R ‖ 12. μειζόνως *ABR* ‖ ἱκνευμένου *R* ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ μανῆναί μιν om. *C*, μιν om. *ABd* ‖ 14. ἐκ τοσούτου *R*, ἔκ τε τοῦ *dz* ‖ 15. ἐπὰν Eust. ‖ πιεῖν Athen. Eust.: πιέειν *ABCd*, πίνειν *PRz* ‖ ἐπισκυθίσαι Athen. ‖ 17. ὁ om. *R* ‖ ἐκτίσαι *d*, ἐκτίσασθαι *qs* ‖ 21. περιύβρισθαι *C* ‖ 24. θεαρίδης B^2, θεασίης *C*

ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν Σπάρτῃ δόκιμος ἀνήρ, "τί βουλεύεσθε ποιέειν, ἄνδρες Αἰγινῆται; τὸν βασιλέα τῶν Σπαρτιητέων ἔκδοτον γενόμενον ὑπὸ τῶν πολιητέων ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμενοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται, ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν, ἢν ταῦτα πρήσσητε, πανώλεθρον κακὸν ἐς τὴν χώρην ἐμβάλωσι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῇδε, ἐπισπόμενον Λευτυχίδεα ἐς Ἀθήνας ἀποδοῦναι Αἰγινήτῃσι τοὺς ἄνδρας. ὡς 86
δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπαίτεε τὴν παραθήκην, οἱ δ' Ἀθηναῖοι προφάσιας εἷλκον οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι, φάντες δύο σφέας ἐόντας βασιλέας παραθέσθαι καὶ οὐ δικαιοῦν τῷ ἑτέρῳ ἄνευ τοῦ ἑτέρου ἀποδιδόναι· οὐ φαμένων δὲ ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξέ σφι Λευτυχίδης τάδε. "ὦ Ἀθηναῖοι, ποιέετε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί· α)
καὶ γὰρ ἀποδιδόντες ποιέετε ὅσια, καὶ μὴ ἀποδιδόντες τὰ ἐναντία τούτων· ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ συνηνείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλομαι ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται γενέσθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ' ἐμέο Γλαῦκον Ἐπικύδεος παῖδα. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι πάντων ὅσοι τὴν Λακεδαίμονα τοῦτον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆναι δέ οἱ

περὶ ὧν εἶπεν Λεωτυχίδης πρὸς Ἀθηναίους διὰ τοὺς παρατεθέντας αὐτοῖς Αἰγινήτας περὶ Γλαύκου Λακεδαιμονίου καὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ παρακαταθήκης

---

13. ἔλεξε - p. 118, 4 ἀπολαῦσαι et p. 118, 10 ἔδοξε - 11 σέ et 16 χρόνου - 19 διωθέετο et 25 οἱ μὲν - p. 119, 19 ἀποδιδόναι Stobaeus floril. XXVII 14

1. ἐν τῇ *dz* ‖ ἀνὴρ δόκιμος *R* ‖ βουλεύεσθε *ARd*: βουλεύεσθαι *B*, βούλεσθε *CPz* ‖ 2. ποιεῖν ἄνδρες αἰγινῆται *d*, ὦ ἄνδρες αἰγινῆται ποιήσειν *R* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 4. χρεόμενοι *P* ‖ τὴν ὅκως *R* ‖ 5. ποιήσητε *R* ‖ 6. ἐμβάλωσι *ABd*: ἐκβάλωσι *C*, ἐσβάλωσι reliqui ‖ 7. ἐπισπόμενοι *C*, ἐπισπομένοισι *d*, ἐπισπώμενον *sz* ‖ 9. ὁ λευτυχίδης *R* ‖ παραθήκην *B*[2]*R* ‖ 10. οἱ δ' *ABC*: οἱ δὲ *d*, οἱ reliqui ‖ 11. βασιλῆας *z* ‖ 12. δίκαιον *R* ‖ 16. τουτέων *z* ‖ μέν τι ἐν *C*, μὲν τοῖσιν ἐν *d* ‖ 17. παραθήκης *B*[2]*R*. Stob. ‖ εἶπε *C* ‖ 18. τῇ om. Stob. ‖ 19. Ἐπικυδέος Stob., Ἐπικυδείδεος *z* ‖ 21. δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ περὶ *R* ‖ ὅσοι παρὰ Λακεδαίμονας Stob. ‖ 22. συνενεχθῆναι *AB*[1]*d*. Stob.

ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέγομεν. ἄνδρα Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην βούλεσθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς λόγους προϊσχόμενον τοιάδε. 'εἰμὶ μὲν Μιλήσιος, ἥκω δὲ τῆς σῆς Γλαῦκε βουλόμενος δικαιοσύνης ἀπολαῦσαι. ὡς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν λόγος πολλός, ἐμεωυτῷ λόγους ἐδίδουν καὶ ὅτι ἐπικίνδυνός ἐστι αἰεί κοτε ἡ Ἰωνίη, ἡ δὲ Πελοπόννησος ἀσφαλέως ἱδρυμένη, καὶ διότι χρήματα οὐδαμὰ τοὺς αὐτούς ἐστι ὁρᾶν ἔχοντας. ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ καὶ βουλευομένῳ ἔδοξέ μοι τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐσίης ἐξαργυρώσαντα θέσθαι παρὰ σέ, εὖ ἐξεπισταμένῳ ὥς μοι κείμενα ἔσται παρὰ σοὶ σόα. σὺ δή μοι καὶ τὰ χρήματα δέξαι καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῶζε λαβών· ὃς δ' ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτέῃ, τούτῳ
β) ἀποδοῦναι.' ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἥκων ξεῖνος τοσαῦτα ἔλεξε, Γλαῦκος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος ἦλθον ἐς Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρήματα οἱ παῖδες, ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα ἀπαίτεον τὰ χρήματα· ὁ δὲ διωθέετο ἀντυποκρινόμενος τοιάδε. 'οὔτε μέμνημαι τὸ πρῆγμα οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι τούτων τῶν ὑμεῖς λέγετε, βούλομαί τε ἀναμνησθεὶς ποιέειν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς ἀποδοῦναι, καὶ εἴ γε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς ὑμέας. ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυρώσειν ἐς τέταρ-
γ) τον μῆνα ἀπὸ τοῦδε.' οἱ μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο ὡς ἀπεστερημένοι τῶν χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρη-

---

1. ἱκνευομένωι *A*, ἱκνευ///μένωι *B*, ἱκνεομένωι *C* ‖ λεγόμενα *Cd* ‖ 2. οἱ om. *ABCd* ‖ 4. δικαιοσύνης βουλόμενος *PRz* ‖ 5. ἄλλην om. *d* ‖ καὶ om. *C* ‖ 7. ἀεί *ABR* ‖ 8. ἀσφαλέος *R* ‖ οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 10. πάσης om. Stob. ‖ 11. σὲ *R*. Stob.: σοὶ ‖ εὖ - 12 σοὶ om. *B* ‖ ἐπισταμένω *R* ‖ ἔσται κείμενα *R* ‖ 12. σῶα *CPdz* ‖ δή μοι] δὲ *R* ‖ 13. ἀπαιτέει *ABCd* ‖ 15. παραθήκην *B*[2]*R* ‖ 16. πολλοῦ om. Stob. ‖ ἐς τὴν *CPdz* ‖ 17. τούτου om. Stob. ‖ 18. καὶ - σύμβολα om. Stob. ‖ ἀποδεικνύοντες *R* ‖ 19. ἀνθυποκρινόμενος *d* ‖ 20. οὐδέ με Bekkerus ‖ 21. τουτέων *z* ‖ τῶν *R*: ὧν ‖ τε om. *R* ‖ 25. ποιεύμενοι *PRz* ‖ 26. ὡς - χρημάτων om. Stob. ‖ ἀπεστερημένοι *R* ‖ 27. δ' Stob.

στηρίῳ. ἐπειρωτέοντα δὲ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληίσηται, ἡ Πυθίη μετέρχεται τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι.

Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω
ὅρκῳ νικῆσαι καὶ χρήματα ληίσσασθαι.
ὄμνυ, ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
ἀλλ' ὅρκου πάις ἐστίν, ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες
οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰς ὅ κε πᾶσαν
συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν καὶ οἶκον ἅπαντα.
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν παραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ποιῆσαι ἴσον δύνασθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ δ) μεταπεμψάμενος τοὺς Μιλησίους ξείνους ἀποδιδοῖ σφι τὰ χρήματα· τοῦ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος ὅδε ὦ Ἀθηναῖοι ὡρμήθη λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτ' ἱστίη οὐδεμία νομιζομένη εἶναι Γλαύκου, ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν μηδὲ διανοέεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι."

Λευτυχίδης μὲν εἴπας ταῦτα, ὥς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσήκουον 87
οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο· οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδικημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν

3 αὐτίκα - 4 νικῆσαι Eustathius Il. p. 414. — 5. Schol. Iuvenal. XIII 199 (Dio Chrys. LXXIV p. 400 R.). — 6. ἀλλ' - 8 ἅπαντα Eustathius ibidem. — 9. ἀνδρὸς - ἀμείνων Schol. Plat. p. 398. (Pausanias VIII 7). — 11. τὸ πειρηθῆναι - 12 δύνασθαι Clemens Al. strom. VI p. 749 P. — 17. Eustathius ibidem

1. ἐπειρωτῶντα *L* ‖ τὸ χρηστήριον om. Stob. ‖ 2. ληΐσηται *ABR*: ληΐσεται reliqui cum Stob. ‖ τοίσιδε τοῖσι *d*, τοῖσι, τοῖσιν *R*, τοῖσδε τοῖσι reliqui cum Stob. ‖ 3. γλαῦκε *ABRd* ‖ ἐπιδείδη *R* ‖ 4. ληΐσασθαι codices, ληΐσσεσθαι *z* ‖ 6. ὄμνυ' *P* et Stobaeus Meinekii ‖ παῖς ἐστιν *R*. Stob. ‖ ἀνώνυμος οὐδ' ἐπὶ *R* ‖ 7. κραιπνῶς *R*. Stob. ‖ 8. ὀλέσει *ABCd* ‖ 9. κατόπισθεν *R*, κατόπισθεν Stob. ‖ ἀρείων Paus. ‖ 10. παρῃτέετο *ABR*, παρητέετο *d* ‖ 11. ἑωυτῷ? ‖ ἴσχειν *ABCd*. Stob.: σχεῖν· ‖ τό τε ῥησθῆναι Clem. ‖ 12. τὸ om. *R* ‖ ἴσον *dz*. Stob. ‖ δύναται *z*. Stob., γενέσθαι Clem. ‖ 14. ὧδε post Ἀθηναῖοι *z* ‖ ὁρμήθη *ABP* ‖ 15. νῦν οὐκέτι Stob. ‖ 16. οὔτε Stob. ‖ εστίη *AB*, ἑστίη *z* ‖ οὐδὲ μία *ABd*, οὐδὲ μίη *R*, οὐδεμίη *sz* ‖ 17. πρόριζος *A* ‖ 18. διανοεῖσθαι *ABCd* ‖ παραθήκης *R*. Stob. ‖ 20. οὕτω *sz*: οὕτως ‖ ἤκουον *AB*[1]*Cd* ‖ 21. προτέρων *d* ‖ 22. ἐς om. *R*

Θηβαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε. μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ ἦν γὰρ δὴ τοῖσι Ἀθηναίοισι πεντετηρὶς ἐπὶ Σουνίῳ, λοχήσαντες ὦν τὴν θεωρίδα νέα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων,
88 λαβόντες δὲ τοὺς ἄνδρας ἔδησαν. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰγινητέων οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτῃσι. καὶ ἦν γὰρ Νικόδρομος Κνοίθου καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος, οὗτος μεμφόμενος μὲν τοῖσι Αἰγινήτῃσι προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νήσου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰγίνης φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει καὶ ἐκείνους ἐς τὴν ἥκειν
89 δεήσει βοηθέοντας. μετὰ ταῦτα καταλαμβάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο Ἀθηναίοισι ὁ Νικόδρομος τὴν παλαιὴν καλεομένην πόλιν, Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον· οὐ γὰρ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Αἰγινητέων συμβαλεῖν· ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσαι σφίσι νέας, ἐν τούτῳ διεφθάρη τὰ πρήγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἦσαν γάρ σφι τοῦτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, Ἀθηναίοισι διδοῦσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ἀποδόμενοι· δωρεὴν γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἐξῆν δοῦναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἑβδομήκοντα νέας τὰς ἁπάσας, ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν καὶ ὑστέ-
90 ρησαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης. Νικόδρομος δέ, ὡς οἱ

περὶ ὧν ἔπραξαν κατὰ Αἰγινητῶν Ἀθηναῖοι καὶ περὶ τῆς Νικοδρόμου προδοσίας

---

3. καὶ om. AB^1Cd ‖ 4. πεντετηρὶς B^2R. Schoemann: πεντήρης ‖ σουνίου *d* ‖ λοχίσαντες *R* ‖ 5. νῆα *z* ‖ 7. ἀνεβάλοντο *PR* ‖ 8. μηχανᾶσθαι B^2R ‖ κνούθου B^2R ‖ 9. ἀλεόμενος *R* ‖ 10. μὲν om. *Rz* ‖ πρότερον ἑωϋτὸν *z* ‖ ἐπράξατο ἐξέλασιν *d*, ἐξέλασε *z* ‖ 11. ἀνηρτημένους *R* ‖ ἐρδειν *AB*, ἔρδειν ceteri ‖ 13. ἐν ῇ *L* ‖ ἐς ἣν *L* ‖ 14. κατὰ τὰ *R*, κατὰ, *d* ‖ 15. ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι *z* ‖ 17. ἀξιομάχοι AB^1 ‖ συμβαλέειν *PRz* ‖ 18. χρῆσαι σφίσι scripsi: χρῆσαί σφι codices, χρῆσθαί σφι *z* ‖ 19. ἐοῦσαν *z* ‖ 21. ἀποδιδόμενοι *d* ‖ 22. δωτίνην *R* ‖ ἐν om. *R* ‖ 24. τὰς πάσας νέας *z* ‖ ὑστέρησαν *Psz*: ὑστέρισαν

Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ παρεγίνοντο, ἐς πλοῖον ἐσβὰς
ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης· σὺν δέ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν
Αἰγινητέων ἕσποντο, τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδο-
σαν. ἐνθεῦτεν δὲ οὗτοι ὁρμεόμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς
ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας. ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγίνετο. 91
Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες ἐπαναστάντος τοῦ δήμου σφι ἅμα
Νικοδρόμῳ ἐπεκράτησαν, καὶ ἔπειτά σφεας χειρωσάμενοι
ἐξῆγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ
ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐπιμηχανεόμενοι, ἀλλ'
ἔφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου ἤ σφι ἵλεον γε-
νέσθαι τὴν θεόν. ἑπτακοσίους γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζωγρήσαν-
τες ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες, εἷς δέ τις τούτων ἐκφυγὼν τὰ
δεσμὰ καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμητρος θεσμοφόρου,
ἐπιλαβόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων εἴχετο· οἱ δὲ ἐπείτε
μιν ἀποσπάσαι οὐκ οἷοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες
αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἦγον οὕτω, αἱ χεῖρες δὲ ἐκεῖναι ἐμπεφυ-
κυῖαι ἦσαν τοῖσι ἐπισπάστροισι. ταῦτα μέν νυν σφέας αὐτοὺς 92
οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο, Ἀθηναίοισι δὲ ἥκουσι ἐναυμάχησαν
νηυσὶ ἑβδομήκοντα, ἑσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεκαλέοντο
τοὺς αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργείους. καὶ δή σφι οὗτοι
μὲν οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγιναῖαι νέες ἀνάγκῃ
λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος ἔσχον τε ἐς τὴν Ἀργολίδα χώ-

περὶ τῆς παρὰ Αἰγινήταις στάσεως καὶ τοῦ ἄγους ναυμαχία Αἰγινητῶν πρὸς Ἀθηναίους καὶ ἧττα

4. ἔφερον - 5 νήσῳ Eustathius Il. p. 573. — 9. (Suidas v. ἐκθύσασθαι). — 14. ἐπιλαβόμενος - εἴχετο Pollux X 23. — Eustathius Od. p. 1429

1. παρεγένοντο *z* ‖ ἐμβὰς *d* ‖ 2. ἐκδιδράσκει *R* ‖ δὲ καὶ οἱ *R* ‖ ἐκ om. *PRz* ‖ 3. ἕσποντο *R* ‖ οἰκίσαι *ABC* ‖ 4. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ τε om. Eust. ‖ 6. σφι τοῦ δήμου *R* ‖ 7. ἐπείτε AB^1d, ἐπεί τέ *C* ‖ 8. τούτου τοὺ *A* ‖ δὴ *d* ‖ ἅγος *R* ‖ 9. ἐγίνοντο *C* ‖ ἐπιμηχανώμενοι *L* ‖ 10. ἵλεον *ABR*: ἵλεων ‖ 11. τὸν θεόν *R* ‖ δὴ om. *CPdz* ‖ 12. ὡς om. *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 14. ἐπιλαβόμενος *PRz*. Poll. Eust.: ἐπιλαμβανόμενος ‖ ἐπισπατήρων sine εἴχετο *d* ‖ 15. ἐγένοντο AB^1d ‖ 16. αἱ om. B^2R ‖ κεῖναι B^2PRz ‖ 17. ἔσαν *z* ‖ ἐπισπάστροισι AB^1d: ἐπιπάστροισι *C*, ἐπισπαστῆρσι B^2PRz ‖ νύν σφεας *P* ‖ αὐτοὺς om. *PRz* ‖ 19. ἐπεκάλεον *R* ‖ 20. τοὺς *R*: τούτους ‖ τοὺς καὶ *z*: καὶ *R*, οὓς καὶ ceteri ‖ 21. βοηθέουσιν *AB* ‖ αἰγίνεαι *AB*, αἰγινέαι *Cd*, αἱ αἰγιναῖαι *R* ‖ νῆες *ABd* ‖ ἀνάγκαι *P* ‖ 22. λα///φθεῖσαι *B* ‖ ἔσχον τε] ἔσχοντες *R*, ἐσχόντες *d*

ρην καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι, συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνιέων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐσβολῇ· καί σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη χίλια τάλαντα ἐκτῖσαι, πεντακόσια ἑκατέρους. Σικυώνιοι μέν νυν συγγνόντες ἀδικῆσαι ὡμολόγησαν ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες ἀζήμιοι εἶναι, Αἰγινῆται δὲ οὔτε συνεγινώσκοντο ἦσάν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὴ ὦν σφι ταῦτα δεομένοισι ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων ἔτι ἐβοήθεε, ἐθελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς στρατηγὸς ἀνὴρ τῷ οὔνομα Εὐρυβάτης, πεντάεθλον ἐπασκήσας. τούτων οἱ πλεῦνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς Εὐρυβάτης μουνομαχίην ἐπασκέων τρεῖς μὲν ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ
93 Δεκελέος ἀποθνήσκει. Αἰγινῆται δὲ ἐοῦσι ἀτάκτοισι τοῖσι Ἀθηναίοισι συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ ἐνίκησαν, καί σφεων νέας τέσσερας αὐτοῖσι τοῖσι ἀνδράσι εἷλον.

94 Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας. ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἑωυτοῦ ἐποίεε, ὥστε ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος μεμνῆσθαί μιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδέων προσκατημένων καὶ διαβαλλόντων Ἀθηναίους, ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος καταστρέφεσθαι τῆς Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Μαρδόνιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ παραλύει τῆς στρατηγίης, ἄλλους δὲ στρατηγοὺς

περὶ τῆς προσγενομένης Αἰγινήταις ἐξ Ἄργους βοηθείας Εὐρυβάτου Ἀργείου μονομαχία καὶ θάνατος καὶ ἧττα Ἀθηναίων

---

9. Eustathius Il. p. 110. — 23. Μαρδόνιον - 24 στρατηγίης Lexicon Vindob. p. 159

2. σικυων *P*, σικυωνίων ceteri ‖ νεῶν om. *az* ‖ 3. ὑπεβλήθη *R* ‖ ἐκτίσαι *dz* ‖ 4. ἑτέρους *R* ‖ ξυγγνόντες *CPdz* ‖ 6. ἔσαν *z* ‖ 7. ὦν σφι om. *PRz* ‖ 8. ἐβοήθει *d* ‖ θελονταὶ *R* ‖ 9. ἀνὴρ - οὔνομα om. *PRz* ‖ ὡι *ABCd* ‖ πένταθλον *R* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ 11. ὑπὸ *R* ‖ 13. τοιῷδε *R* ‖ κτεινέει *d*, ἀποκτείνει *z* ‖ σωφανέος *R* ‖ 14. τοῖσι om. *PRz* ‖ 16. τέσσαρας *C* ‖ τοῖσι om. *PRz* ‖ 19. ἀεὶ *AB* ‖ 23. μὲν δὴ] δὲ Lex. Vind. ‖ 24. στρατηγίας id.

ἀποδέξας ἀπέστειλε ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε ἐόντα Μῆδον γένος καὶ Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἑωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν ἀνάγειν ἑωυτῷ ἐς ὄψιν τὰ ἀνδράποδα. ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο- 95
ρευόμενοι παρὰ βασιλέος ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήιον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἑκάστοισι, παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτεϊ προεῖπε τοῖσι ἑωυτοῦ δασμοφόροισι Δαρεῖος ἑτοιμάζειν. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἤπειρον εἶχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμεόμενοι παρά τε Ἰκάριον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτεϊ ποιεύμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε πρότερον οὐκ ἁλοῦσα. ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσ- 96
φερόμενοι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι, μεμνημένοι τῶν πρότερον

περὶ τῆς εἰς Ἐρέτρειαν καὶ Ἀθήνας Δάτιδος καὶ Ἀρταφρένους στρατείας — Ναξίων ἀνδραποδισμὸς καὶ Δηλίων φυγή

---

6. Eustathius Il. p. 636. — 15. (Hesychius v. Ἰκάριον ?). — 22. ἐπεῖχον - Πέρσαι Eustathius Od. p. 1856. — 22 sqq. Plutarchus mor. p. 869

1. ἀπέστελε *C*, ἀπέστελλεν *R* ‖ ἐρέτρειαν *ABC* ‖ δᾶτιν *Pcorr*. *Rz*: δάτιν ‖ 2. ἀρταφέρνεα τοῦ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 3. ἀδελφιδεὸν *Rdz*, ἀδελφεὸν *C* ‖ δὲ ἑωυτοῦ ? ‖ 4. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ ἀνάγειν *AB*: ἀγαγεῖν *R*, ἄγειν reliqui ‖ 5. δὲ] δὲ καὶ *R* ‖ οἱ om. *R* ‖ ἀπαχθέντες *d* ‖ 6. βασιλέως *d*, βασιλῆος *z* ‖ ἀλήνϊον B^2 ‖ 7. ἅμα om. B^1 ‖ πεζὸν post στρατὸν *d*, post πολλὸν *z* ‖ τε om. AB^1Cd, τε καὶ om. *qz* ‖ 8. μὲν om. *Cd* ‖ 9. ὁ om. *R* ‖ 10. αἱ om. *R* ‖ ἃς *ABCd* ‖ ἔτει *AB* ‖ 11. ἐσβαλλόμενοι *sz* ‖ 12. ἐμβιβάσαντες *d* ‖ 13. ἐς τὰς νέας om. B^2R ‖ ἐξακοσίοισι *sz* ‖ τριήρησι *d* ‖ ἐνθέντες AB^1d ‖ 14. ἔχον *z* ‖ 15. θρήικης *A*, θρήκης *R* ‖ ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι reliqui ‖ 16. Ἴκαρον vel Ἰκαρίην Gebhardt ‖ 17. δοκέει *z* ‖ μάλιστα om. P^rR ‖ 18. προτέρῳ] τρίτῳ πρότερον Dobree ‖ ταύτην *Rz* ‖ 21. πρῶτον *R* ‖ 22. προτέρων *R*

οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ ὄρεα οἴχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν. οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐτῶν, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνήγοντο.

97 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης ὁ Δᾶτις προπλώσας οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν Δῆλον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηναίῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἦσαν οἱ Δήλιοι, πέμπων κήρυκα ἠγόρευέ σφι τάδε. "ἄνδρες ἱροί, τί φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ' ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω καί μοι ἐκ βασιλέος ὧδε ἐπέσταλται, ἐν τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν χώρην μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὦν καὶ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε." ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι, μετὰ δὲ λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε.

98 Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας· μετὰ δὲ τοῦτον ἐνθεῦτεν ἐξαναχθέντα Δῆλος ἐκινήθη, ὡς ἔλεγον Δήλιοι, καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ τοῦτο μέν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν ἔφαινε ὁ θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου καὶ Ἀρτοξέρξεω τοῦ Ξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεέων, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι

περὶ τῆς εἰς Ἐρέτρειαν Δάτιδος προσβολῆς καὶ ὅτι Δῆλος ἐκινήθη

---

20. Schol. Thucyd. II 8

1. οὔρεα *CPdz* ‖ οὐδ' *R* ‖ 2. αὐτέων *z* ‖ ἔπρησαν *d* ‖ 3. ἐπὶ] ἐς *C* ‖ 4. ἀνάγοντο *L* ‖ 7. δατις *AB*, δάτις *Cd* ‖ προσπλώσας *ABCd* ‖ 8. δῆλον *B²PRz*: νῆσον ‖ ῥηνέη *R* ‖ 9. ἔσαν *z* ‖ 11. ἐπιτήδεα *R*: ἐπιτηδέα ‖ ἐμοῦ *AB* ‖ ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω *B²Pz*: ἐπὶ τοσούτω γε φρονέω *R*, ἔτι τοσαῦτά γε φρονέω *AB¹*, ἔτι γε τοσαῦτα φρονέω *d*, ἔτι γε φρονέω τάδε *C* ‖ 12. βασιλῆος *z* ‖ 13. ἧ *L* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ νέμεσθαι *B* ‖ 17. δάτις *Cd* ‖ 18. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 20. λέγουσι *z* ‖ 21. μέχρι] ταμέχρι *P*, τὰ μέχρι *z*, τὰ μέχρις *R*, om. *C* ‖ ἐμέο *B²PRz* ‖ οὐ σεισθεῖσα *PRz* ‖ 23. ἔφαινε *AB¹d*: ἔφηνε ‖ 24. ἀρτοξέρξεωι *B*, ἀρταξέρξεω *Rd*

ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμεόντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινηθῆναι Δῆλον τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἀκίνητον. [καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε.

κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.]

δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οὐνόματα, Δαρεῖος ἑρξίης, Ξέρξης ἀρήιος, Ἀρτοξέρξης μέγας ἀρήιος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλέας ὧδε ἂν ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἕλληνες καλέοιεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπήειραν ἐκ τῆς Δήλου, προσῖσχον πρὸς 99
τὰς νήσους, ἐνθεῦτεν δὲ στρατιήν τε παρελάμβανον καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμβανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους προσέσχον καὶ ἐς Κάρυστον, οὐ γὰρ δή σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδίδοσαν οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιας ἀστυγείτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρέτριάν τε καὶ Ἀθήνας, ἐνθαῦτα τούτους ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφεων ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων
τὴν γνώμην. Ἐρετριέες δὲ πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν 100
Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς. τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα, οἳ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα

---

6. (Eustathius Dion. 525)

2. γϊνόμενα *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 3. πολεμεόντων *R*: πολεμούντων ‖ οὕτως *ABd* ‖ 4. καὶ ἐν - 6 ἐοῦσαν damnavit Gronovius, om. *AB*[1]*Cd* ‖ 7. δύναται - 10 καλέοιεν suspectae esse originis iudicavit Wesseling ‖ 8. ἑρξείης *B*: ερξείης *A*, ἐρξείης *dz*, ἐρξίης *R*, ἐρξήεις *CP* ‖ 'an μέγα?' Bekkerus ‖ 9. μὲν om. *z* ‖ βασιλῆας *z* ‖ ὡιδε *P* ‖ 11. ἀπῆραν codices, ἀπῆραν *z* ‖ δήλου *PRz*: νήσου ‖ προσίσχον *z*, προΐσχοντο *R*, προσίσχοντο ceteri ‖ 12. δὲ] τε *R* ‖ 15. πόλις *Pz*, πόλεις *R* ‖ 16. στρατεύσεσθαι Dobree ‖ ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 17. σφεων *AB*: σφέων ‖ 18. ἔκειραν *R* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 20. ἐδεήθησάν σφισι *R* ‖ 22. τοὺς κληρουχέοντας Krueger ‖ 23. ἱπποβότων *R*, ἱπποβατέων *d*, ἱπποβητέων *z* ‖ 26. αὐτέων *Cdrz*

τῆς Εὐβοίης, ἄλλοι δὲ αὐτῶν ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν δὲ τούτων ἑκάτερα ὡς εἶχε Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἥκουσι Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαί σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθη-
101 ναῖοι ταῦτα Αἰσχίνῃ συμβουλεύσαντι πείθονται. καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν ἔσωζον σφέας αὐτούς· οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ Τέμενος καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλεα, κατασχόντες δὲ ταῦτα τὰ χωρία αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν, εἴ κως δὲ διαφυλάξαιειν τὰ τείχεα, τούτου σφι πέρι ἔμελε, ἐπείτε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἑβδόμῃ Εὔφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι προδιδοῦσι τοῖσι Πέρσῃσι. οἱ δὲ ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν τοῦτο μὲν τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἠνδραποδίσαντο κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

102 Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας

Ἐρετριέων ἀνδραποδισμός

21. Strabo p. 448. — 23. χειρωσάμενοι - 127, 1 Ἀττικὴν Lexicon Vindob. p. 69

1. αὐτέων *Cdz* ‖ 2. οἴσεσθαι om. *R* ‖ παρεσκευάζοντο *d* ‖ 3. τουτέων *Rz* ‖ ὁ om. *ABCd* ‖ 4. ἐρετριῶν *R* ‖ τῶν Ἀθηναίων *z* ‖ 5. σφίσι *d* ‖ 8. ἔσωζόν σφεας *d* ‖ αὐτούς *z* ‖ 9. ἐρετριῆς *B*[1] ‖ 10. Τέμενος] Ταμύνας Wesseling et Valckenaer ‖ κεχοιρέας *C* ‖ αἰγίλια *PRz* ‖ ἐς ταῦτα *PRz* ‖ 11. ἐξέβαλον *d*, ἐξεβάλοντο *z* ‖ 13. μὲν om. *d* ‖ μαχέσασθαι *PRz* : μάχεσθαι ‖ 14. περιέμελλε *C*, πέρι ἔμελλεν *d*, ἔμελλε πέρι *z* ‖ ἐπείτ' *R* ‖ 15. γενομένης *Pcorr.* *dz* ‖ 16. ἐπὶ] μὲν ἐπὶ *CPz* ‖ μὲν] καὶ ? ‖ 18. Κυνέω Bredovius ‖ 19. Πέρσῃσι] Πέρῃσι τὴν πόλιν *z* ‖ ἐλθόντες *C* ‖ ἱερὰ *AB* ‖ 20. ἀποτινύμενοι *dz* ‖ κατακαφθέντων *C*, κατακαυσθέντων *P* ‖ 21. ἐσαγήνευσαν videtur Strabo legisse nisi quid turbavit ‖ 23. ἐρετρίαν *AB*[1], ἐρέτρεαν *B*[2]. ἐρέτρειαν *C* ‖ ἡμέρας ὀλίγας *R*

ἡμέρας ἔπλεον ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν, κατέργοντές τε πολλὸν καὶ δοκέοντες ταὐτὰ τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν. καὶ ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεότατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δὲ 103

ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβοήθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα, τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτεος. καὶ αὐτῷ φεύγοντι Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη, καὶ ταύτην μὲν τὴν νίκην ἀνελόμενόν μιν τὠυτὸ ἐξενείκασθαι τῷ ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι, καὶ τὴν νίκην παρεὶς τούτῳ κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ ὑπόσπονδος. καί μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι ἄλλην Ὀλυμπιάδα κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων, οὐκέτι περιεόντος αὐτοῦ Πεισιστράτου· κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρυτανήιον νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. τέθαπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄστεος, πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ' αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάφαται αὗται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τὠυτὸ τοῦτο Εὐαγόρεω Λάκωνος, πλέω δὲ τουτέων οὐδαμαί. ὁ μὲν δὴ πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνικαῦτα παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτιάδῃ

περὶ τῆς εἰς Μαραθῶνα Ἀθηναίων βοηθείας καὶ περὶ Κίμωνος τοῦ **Μιλτιάδου πατρός**

---

23. ὁ μὲν - p. 128, 1 τρεφόμενος Thomas M. p. 361

1. γῆν om. *C*(?)*PRz* ‖ κατέργοντές *C*, κατεργάζοντές *B*²*R*. κατοργέοντές Dietsch. ‖ 2. ταὐτὰ *Ppr*. *R*: ταῦτα ‖ 3. ὁ *Pcorr*. *z*: om. *R*, ἡ reliqui ‖ ἐπιτηδεότατον *R*: ἐπιτηδειότατον *A*, ἐπιτιδιότατον *B*, ἐπιτηδεώτατον reliqui ‖ 4. χωρίον fortasse spurium ‖ ἀγχοτάτωι *AB* ‖ 5. κατήγετο *C* ‖ πεισιστράτεω *sz* ‖ εἰς *d* ‖ 8. κίμων *d*¹ ‖ 9. ἀθηνέων *AB*: ἀθηναίων ‖ 10. συνέβηι *B*, ξυνέβη *CPd* ‖ 11. ἀνελόμενόν *B*²*Psz*: ἀνελόμενός *R*, ἀνελομένῳ reliqui ‖ ὁμομήτορι *R* ‖ 13. τοῖσιν αὐτῇσιν *d*, τοῖσι αὐτοῖσι *z* ‖ 15. τοῖσι αὐτοῖσι *z* ‖ 17. παρεόντος *R* ‖ 18. τὸ om. *R* ‖ ὑποίσαντες *d* ‖ 19. διὰ κοίλης *R*. Meursius: διακοίλης ‖ 20. δὲ αὐτοῦ οἱ ἵπποι τετάφαται *R* ‖ 21. ὀλυμπιάδες *R* ‖ 23. τῷ om. *R* ‖ 24. πάτρωϊ *B*²*R*

τρεφόμενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ, ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι, οὔνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστέω τῆς Χερ-
104 σονήσου Μιλτιάδεω Μιλτιάδης. οὗτος δὴ ὢν τότε ὁ Μιλτιάδης ἥκων ἐκ τῆς Χερσονήσου καὶ ἐκπεφευγὼς διπλόον θάνατον ἐστρατήγεε Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἴμβρου περὶ πολλοῦ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλέα· ἅμα δὲ ἐκφυγόντα τε τούτους καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἑωυτοῦ δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ ἤδη, τὸ ἐνθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ τούτους στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου.

105 Καὶ πρῶτα μὲν ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄστεϊ οἱ στρατηγοὶ ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμην τε καὶ τοῦτο μελετῶντα· τῷ δή, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελλε, περὶ τὸ Παρθένιον ὄρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ Πὰν περιπίπτει. βώσαντα δὲ τὸ οὔνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, δι' ὅ τι ἑωυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμελείην ποιεῦνται ἐόντος εὐνόου Ἀθηναίοισι καὶ πολλαχῇ γενομένου σφι ἤδη χρησίμου, τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, καταστάντων σφι εὖ ἤδη τῶν πρηγμά-

περὶ τοῦ Φειδιππίδην πεμφθῆναι εἰς Σπάρτην καὶ τοῦ φανέντος τοῦ Πανὸς φάσματος

---

4. ἥκων - 12 δήμου (Suidas v. Μιλτιάδης). — 14 sqq. Schol. Clement. Al. protr. p. 111 Kl. (Pausanias I 28, 4. Schol. Aristid. p. 132. 563)

1. ἐν om. *PRz* ‖ 2. τοὔνομα *Cpr. Pz* ‖ χερονήσου *C* 'et sic fere constanter', χερσωνήσω *R* ‖ 3. μιλτιάδ^ης^ *P*, μιλτιάδην *R* ‖ δ' ὢν *ABd* ‖ 4. καὶ om. *CPz* ‖ διπλοῦν *R* ‖ 6. μέχρις *R* ‖ 7. τε om. Suid. ‖ βασιλῆα z ‖ 10. ὑπὸ] ἐπὶ *C*, καὶ ὑπὸ *R* ‖ αὐτὸν om. *R*. Suid. cod. ‖ ἐσαγαγόντες z, ἀναγαγόντες Suid. codd. ‖ 11. χερσωνήσω *R*, χερρονήσῳ Suid ‖ οὕτω; *AB*. Suid. ‖ 12. ἀπεδείχθη Suid. ‖ 13. ἔτι] ante ἐόντες *R*, om. *C* ‖ 14. φιλιππίδην *R* et testes ‖ 15. ἡμεροδρόμον *dsz* ‖ τε om. *ABd* ‖ 16. τε om. d ‖ ἔλεγε - p. 129, 8 ἐν τοῖσι om. *R* ‖ 17. οὖρος *CPdz* ‖ 18. τοὔνομα z ‖ 19. διότι *L* ‖ οὐδεμίην *dz* ‖ 20. ἐπιμέλειαν *L* ‖ εὔνου *L* ‖ ἤδη Ἀθηναίοισι z ‖ πολλαχῆ *C*, πολλαχοῦ z ‖ σφι ἤδη scripsi: σφίσι ἤδη *AB*, ἤδη σφίσι reliqui ‖ 22. δέ τι *CPz* ‖ σφι scripsi: σφίσι

των, πιστεύσαντες εἶναι ἀληθέα ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι
Πανὸς ἱρόν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι
ἐπετείοισι καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται. τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ 106
τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν
Πᾶνα φανῆναι, δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν
Σπάρτῃ, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε "ὦ Λακε-
δαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέονται σφίσι βοηθῆσαι καὶ μὴ
περιιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἕλλησι δουλοσύνῃ
περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ νῦν Ἐρέτριά
τε ἠνδραπόδισται καὶ πόλι λογίμῳ ἡ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενε-
στέρη." ὁ μὲν δή σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελλε, τοῖσι δὲ
ἕαδε μὲν βοηθέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραυ-
τίκα ποιέειν ταῦτα, οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν
γὰρ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη, εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι
ἔφασαν μὴ οὐ πλήρεος ἐόντος τοῦ κύκλου.

Οὗτοι μέν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον. τοῖσι δὲ βαρ- 107
βάροισι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα,
τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε·
ἐδόκεε ὁ Ἱππίης τῇ μητρὶ τῇ ἑωυτοῦ συνευνηθῆναι. συνε-
βάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ
ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχὴν τελευτήσειν ἐν τῇ ἑωυτοῦ γηραιός.
ἐκ μὲν δὴ τῆς ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα, τότε δὲ κατηγεόμε-
νος τοῦτο μὲν τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς τὴν
νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγλείην, τοῦτο δὲ κα-
ταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὅρμιζε οὗτος, ἐκβάν-

περὶ τοῦ Ἱππίου εἰς Μαραθῶνα καταγωγῆς καὶ τοῦ ὀνείρου καὶ τοῦ ἐκπεσεῖν αὐτοῦ τὸν ὀδόντα

---

4 sq. Plutarchus mor. p. 862. — 12. ἀδύνατα - 15 κύκλου ibidem p. 861

1. ἀκροπόλει *ABPd* ‖ 3. ἐπετείῃσι *dz* ‖ 4. φιλιππίδης Plut. ‖ 9. νῦν post τε *Pz*, νυν *R*, om. *d* ‖ ἐρετρία *AB*[1], ἐρέτρεια *B*[2]*C* ‖ 10. πόλει *PRd* ‖ 11. ἀπήγγειλε *Cd*, ἀπάγγελλε *B*[2]*R*, ἀπήγγελε *z* ‖ 12. ἕαδε *dz* ‖ ἦν om. Plut. ‖ 14. ἱσταμένου *R*. Plut.: ἱσταμένη ‖ ἐνάτῃ ὁ Plut. ‖ 15. ἔφασαν om. *R* ‖ μὴ om. Plut. ‖ 17. κατήγετο *Cd* ‖ 18. ἐν τῷ ὕπνῳ post τοιήνδε *Ppr.*, om. *ABCd* ‖ 19. ὁ] οἱ *ABPpr. d* ‖ συνεβάλλετο *dz* ‖ 22. συνεβάλλετο *dz* ‖ δὴ *C* ‖ 23. ἐς τὴν νῆσον τῶν *Cd*. fortasse fuit ἐς νῆσον τῶν ‖ 24. αἰγίλειαν *B*[2]*PRz* ‖ 25. ὅρμιζε *ABR*: ὥρμιζε ‖ οὕτως *d*

τας τε ἐς γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε. καί οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως ἢ ὡς ἐώθεε. οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι τῶν ὀδόντων οἱ πλεῦνες ἐσείοντο. τούτων ὦν ἕνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βήξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ ἐποιέετο σπουδὴν πολλὴν ἐξευρεῖν. ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ ὀδών, ἀναστενάξας εἶπε πρὸς τοὺς παραστάτας "ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστί, οὐδέ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην ποιήσασθαι· ὁκόσον δέ τι μοι μέρος μετῆν, ὁ ὀδὼν μετέχει."

108 Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένεϊ Ἡρακλέος ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεί· καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναιρέοντο· ἔδοσαν δὲ ὧδε. πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων οἱ Πλαταιέες ἐδίδοσαν πρῶτα παρατυχοῦσι Κλεομένεΐ τε τῷ Ἀναξανδρίδεω καὶ Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτούς. οἱ δὲ οὐ δεκόμενοι ἔλεγόν σφι τάδε. "ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν, καὶ ὑμῖν τοιήδε τις γίνοιτ' ἂν ἐπικουρίη ψυχρή· φθαίητε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξανδραποδισθέντες ἤ τινα πυθέσθαι ἡμέων. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πλησιοχώροισί τε ἀνδράσι καὶ τιμωρέειν ἐοῦσι οὐ κακοῖσι." ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐ κατὰ τὴν εὐνοίην

περὶ τῆς Πλαταιέων βοηθείας

2—4. Eustathius Od. p. 1831. — 16—25. Plutarchus mor. p. 861

1. τε] δὲ z ‖ ἐς τὴν γῆν sz ‖ 2. μεζόνως Pz: μέζον B²R, μεζόνως reliqui, μεῖζον Eust. ‖ 3. δὴ R ‖ οἱ om. PRz ‖ 4. τουτέων z ‖ ὦν] γὰρ d, om. R ‖ 5. πολλὴν σπουδὴν PRz ‖ 6. ὀδούς dz ‖ 7. παραστάντας Cpr., παριστάντας R, παρεστεῶτας z ‖ ἤδε AB ‖ 8. ὅσον R ‖ 9. ὀδοὺς dz ‖ 10. ταῦτα R, ταύτην z ‖ ξυνεβάλετο P, ξυνεβάλλετο Cd, συνεβάλλετο z ‖ 11. τεμένει AB ‖ 12. πανδημεὶ - 13 Πλαταιέες om. d ‖ ἐδεδώκεσάν σφεας αὐτοὺς z ‖ 13. οἱ Πλαταιέες - 14 Ἀθηναῖοι om. B¹ ‖ 14. αὐτέων z ‖ οἱ om. B² ‖ ἀνερέοντο B¹, ἀναιρέατο R, ἀνερέατο B². ἀναραιρέατο Bekkerus ‖ 15. ὧιδε P ‖ πιεζόμενοι Cz ‖ πλατέες P ‖ 16. κλεομένει AB ‖ 18. ἑκαστέρωι AB, ἑκατέρω R, ἑκατέρῳ z ‖ 19. γένοιτ' CPpr. d ‖ 20. ὑμέων C ‖ ξυμβουλεύομεν Cd ‖ 22. οὐ om. C ‖ 23. ταῦτα μὲν C ‖ ξυνεβούλευον CPd ‖ κατὰ τὴν εὐνοίην C: κατὰ τὴν εὔνοιαν Ad, κατὰ ///// εὔνοιαν B, κατὰ εὐνοίην PRz, κατ' εὔνοιαν Plut.

οὕτω τῶν Πλαταιέων ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόνους συνεστεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμόνιοι μέν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον, οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν, ἀλλ' Ἀθηναίων ἱρὰ ποιεύντων τοῖσι δυώδεκα θεοῖσι ἱκέται ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐδίδοσαν σφέας αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα ἐστρατεύοντο ἐπὶ τοὺς Πλαταιέας, Ἀθηναῖοι δέ σφι ἐβοήθεον. μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον, παρατυχόντες δὲ καὶ καταλλάξαντες ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων οὔρισαν τὴν χώρην ἐπὶ τοῖσιδε, ἐᾶν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο, Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιοῦσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί, ἐπιθέμενοι δὲ ἑσσώθησαν τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὔρους, τούτους ὑπερβάντες τὸν Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποιήσαντο οὖρον Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιάς. ἔδοσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ, ἧκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοηθέοντες.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶ- 109
μαι, τῶν μὲν οὐκ ἐώντων συμβαλεῖν (ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβάλλειν), τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεω κελευόντων. ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἑνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν (τὸ παλαιὸν γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι), ἦν

περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν διχονοίας

25. Λέξεις

2. πόνον Plut. ‖ συνεστεῶτας B^2 ‖ 3. τοῦτο *C*, κατὰ ταῦτα *R* ‖ ξυνεβούλευον *Pd*, συνεβούλευσαν B^2R ‖ ἐπίστησαν *R* ‖ 4. ποιούντων *ABCd* ‖ δώδεκα *L* ‖ 5. ἐδίδοσάν σφεας αὐτούς z ‖ 6. ἐστράτευον P^1R ‖ 7. δὲ] δὴ B^2, δέ σφεων z ‖ ξυνάπτειν *CPd*, συνάψειν z ‖ 9. οὔρισαν z ‖ τῇσδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ 11. ἀναγνόντες *R* ‖ 12. ἐσσώθησαν *d*, ἐσώθησαν *R* ‖ 13. ἐπέθηκαν *R* ‖ 15. αὐτῶν *R* ‖ 16. ὁσιᾶς *ABP*, ὁσίας *R* ‖ 20. ἐόντων *Rz* ‖ συμβαλεῖν *AB*: ξυμβαλεῖν *Cd*, ξυμβάλλειν *P*, συμβάλλειν *Rz* ‖ 21. συμβάλλειν *AB*: ξυμβάλλειν *Pd*, συμβαλεῖν *R*, ξυμβαλεῖν *C*, συμβαλέειν sz ‖ 22. τε om. sz ‖ 23. ἕκαστος *C* ‖ 24. τοπαλαιὸν *P* ‖ οἱ ἀθηναῖοι *ABd* ‖ 25. ἐποίευν τοῖσι AB^1d, ἐποιεῦντο exstincto τοῖσι B^2

δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε. "ἐν σοὶ νῦν Καλλίμαχε ἐστὶ ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα μνημόσυνα λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον οἷα οὐδὲ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων [λείπουσι]. νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον, καὶ ἢν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἱππίῃ, ἢν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἵη τε ἐστὶ πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τε ἐστὶ γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα δίχα γίνονται αἱ γνῶμαι, τῶν μὲν κελευόντων τῶν δὲ οὒ συμβάλλειν. ἢν μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν μεγάλην διασείσειν ἐμπεσοῦσαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα ὥστε μηδίσαι· ἢν δὲ συμβάλωμεν πρίν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων οἷοί τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἤρτηται. ἢν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἕλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κα-
110 τέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία." ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον· προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. μετὰ δὲ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὡς ἑκάστου

1. δὲ] τε Bekkerus ‖ Ἀφιδναῖος] ἀθηναῖος P^1 ut videtur. *d* ‖ 2. καλλίμαχέ ἐστὶν *d*, καλλίμαχέ ἐστι ceteri ‖ 3. μνημόσυνον *PRz* ‖ 4. οἷα Schaefer: οἷον ‖ 5. λείπουσι separavi: λιποῦσι B^2, λείπουσιν *A*, λείπουσι reliqui ‖ 7. δέδεκται B^2. Reiske ‖ πήσονται *d* ‖ 8. Ἱππίῃ om. *d* ‖ περιγίνηται *P* ‖ τέ ἐστιν αὔτη *C*, τέ ἐστι ceteri ‖ 9. πόλεων *ABCd* ‖ 10. τέ ἐστι *L* ‖ γίνεσθαι *ABd* ‖ ἐς σέ τοι Eltz: ἐσέτι *R*, ἐς ἔτι *Cz*, ἐς σέ τι reliqui ‖ τουτέων *z* ‖ 11. σχεῖν *C* ‖ 12. διχαὶ *R* ‖ 13. κελευόντων συμβάλλειν *R* ‖ συμβάλλειν *ABz*: ξυμβάλλειν *CPd*, συμβαλεῖν *R* ‖ 14. τινα om. *R* ‖ ἐμπεσοῦσαν διασείσειν *z* ‖ 15. συμβάλλωμεν *B* ‖ 17. ἴσα *z* ‖ τέ εἰμεν *R*, τέ ἐσμεν *d* ‖ 18. ξυμβολῇ *CPd* ‖ τίνει A^1B ‖ ἄρτηται *R* ‖ 19. τε om. *ABd* ‖ 20. ἢν δὲ] τὴν δὲ et infra ἢν ἕλῃ Valckenaer, ἢν δὲ τὰ Wesseling, ἢν δὲ τὴν Reiske ‖ 21. συμβουλὴν *z* ‖ 22. τἀναντία *z* ‖ 24. ξυμβάλλειν *Cd* ‖ 25. ἐφέρετο *z* ‖ ξυμβάλλειν *Cd* ‖ ἑκάστη *svz*

αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηίη τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ δεκόμενος οὔτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρίν γε δὴ
αὐτοῦ πρυτανηίη ἐγένετο. ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐν- 111
θαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· ἡγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ ἐχόμεναι ἀλληλέων, τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας Πλαταιέες. ἀπὸ ταύτης [γάρ] σφι τῆς μάχης, Ἀθηναίων θυσίας ἀναγόντων ἐς τὰς πανηγύριας τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος ἅμα τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι ἐγένετο τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλίγας, καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον
τὸ στρατόπεδον, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἔρρωτο πλήθεϊ. ὡς δὲ 112
σφι διετέτακτο καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλά, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτῶν ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι ὁρέοντες δρόμῳ ἐπιόντας παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι, μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὁρέοντες αὐτοὺς ὀλίγους καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι οὔτε τοξευμάτων. ταῦτα μέν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον· Ἀθηναῖοι

συμβολὴ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν

---

24. οὔτε – τοξευμάτων Thomas M. p. 364

1. αὐτέων *z* ‖ 2. οὔκω τι *z* ‖ ξυμβολὴν *d* ‖ 3. αὐτοῦ *z* ‖ ἐς om. *d* ‖ 4. ὧιδε *P* ‖ οἱ om. *sz* ‖ ξυμβαλέοντες *d* ‖ 5. κέρεως *C*, κέρως *z* ‖ 6. τότε om. *PRz* ‖ οὕτω om. *C* ‖ 8. ἠριθμέοντο ? ‖ ἀλλήλων *sz* ‖ 9. ἔχοντες· τὸ δ' *C* ‖ 10. γὰρ separavi. δὲ coni. Schweighaeuser ‖ θυσίας ἀθηναίων *PRz* ‖ ἐς τὰς *ABCd*: ἐς *PRz*, καὶ *s* ‖ 11. πανηγύρεας *B* ‖ πενταετηρίσι *d* ‖ 13. τὰ om. *PRz* ‖ 14. ἐγίνετο *PRz* ‖ 17. πλήθει *AB* ‖ 19. ἵεντο *AB*, ἵεντο ceteri ‖ 20. αὐτέων *z* ‖ 21. ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες *z* ‖ 23. παγγυολεθρίην *AB* ‖ ὁρέοντας *C*, ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες *z* ‖ αὐτοὺς] αὐτοὺς ἰόντας *Rz*

δὲ ἐπείτε ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως
λόγου. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν
δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά
τε Μηδικὴν ὁρέοντες καὶ τοὺς ἄνδρας ταύτην ἠσθημένους·
τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τὸ οὔνομα τὸ Μήδων φόβος
113 ἀκοῦσαι. μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι χρόνος ἐγίνετο
πολλός. καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρ-
βαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ τοῦτο
μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήξαντες ἐδίωκον ἐς τὴν με-
σόγαιαν, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλα-
ταιέες. νικῶντες δὲ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύ-
γειν ἔων, τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτῶν συναγαγόντες τὰ
κέρεα ἀμφότερα ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. φεύγουσι
δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἵποντο κόπτοντες, ἐς δ ἐς τὴν θάλασσαν
114 ἀπικόμενοι πῦρ τε αἴτεον καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. καὶ
τοῦτο μὲν ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος διαφθείρεται,
ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός, ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στη-
σίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ Κυνέγειρος ὁ Εὐφορίωνος
ἐνθαῦτα ἐπιλαμβανόμενος τῶν ἀφλάστων νεός, τὴν χεῖρα
ἀποκοπεὶς πελέκεϊ πίπτει, τοῦτο δὲ ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί
115 τε καὶ ὀνομαστοί. ἑπτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν
τρόπῳ τοιῷδε Ἀθηναῖοι· τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι
ἐξανακρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου ἐν τῇ ἔλι-
πον τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλεον Σούνιον, βου-

Ἀθηναίων νίκη καὶ στρατηγῶν θάνατος

---

19. Λέξεις. — 22. τῇσι - p. 135, 5 Σούνιον Plutarchus mor. p. 862

2. ἴσμεν *ABCd* ‖ 3. πρῶτοί τε *z* ‖ 4. ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες *z* ‖ τοὺς ἄνδρας] τοὺς *d*. ἄνδρας τοὺς Krueger ‖ ἐσθημένους *Rz* ‖ 5. καὶ τοὔνομα : ‖ 6. ἐγένετο *z* ‖ 8. τῇ - 9 βάρβαροι om. *R* ‖ ᾗ *ABCd* ‖ 12. αὐτέων : 13. ἀμφότερα om. *PRz* ‖ οἱ ἀθηναῖοι *ABd* ‖ 14. ἕποντο *C* ‖ ἐσὸ *AB* ἐπὶ *PRz* ‖ 15. ἐπελάμβανον *R* ‖ 16. τοῦτο] τούτῳ *R* ‖ πόνῳ] πολέμῳ : πολέμαρχος καλλίμαχος *Rz* ‖ 17. δὲ *ABd* ‖ στησίλεος *R* ‖ 18. κυναίγειρος *Rdz* ‖ εὐφρονίωνος *R* ‖ 19. ἐπιλαβόμενος *PRz* ‖ ἀφλαύστων *ABCd* ‖ νεῶν *R*, νηὸς *z* ‖ 20. πελέκει *AB* ‖ 22. τοιῷδε *PRz* : τοιούτῳ ‖ 23. ἀνακρουσάμενοι *R* ‖ ἐν ᾗι *C*. Plut. ‖ 24. ἐρετρίας *d* ‖ περιέπλεον *ABd*. Plut.: περιέβλεπον *C*, περιέπλωον *PRz*

λόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ.
αἰτίην δὲ ἔσχε Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμεωνιδέων μηχανῆς αὐ-
τοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι
Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί. οὗτοι 116
μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχον
τάχιστα ἐβοήθεον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι
πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἥκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπι-
γμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ
τῷ ἐν Κυνοσάργεϊ. οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρη-
θέντες Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων,
ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νέας ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς
τὴν Ἀσίην.

Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρ- 117
βάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας, Ἀθη-
ναίων δὲ ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφο-
τέρων τοσοῦτοι. συνήνεικε δὲ αὐτόθι θῶυμα γενέσθαι
τοιόνδε, Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ
συστάσι μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθὸν τῶν ὀμ-
μάτων στερηθῆναι οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος οὔτε
βληθέντα, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζόης διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ
χρόνου ἐόντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν περὶ τοῦ πάθεος
ἤκουσα τοιόνδε τινὰ λόγον, ἄνδρα οἱ δοκέειν ὁπλίτην ἀντι-
στῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν·
τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἑωυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἑωυτοῦ
παραστάτην ἀποκτεῖναι. ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην
λέγειν.

πόσοι ἐξ ἑκατέρων ἀνῃρέθησαν καὶ τοῦ φανέντος αὐτῷ φάσματος — περὶ τῆς Ἐπιζήλου τυφλώσεως

---

9. Λέξεις. — 11. Λέξεις

1. ἀπικομένους sz ‖ 2. αἰτίη B^2Rz ‖ ἔσχε B^2Pz: ἔσχον Plut., ἔσχεν codices reliqui ‖ ἐν ἀθηναίοισι *ABd* ‖ ἀλκμαιονιδέων *R*, Ἀλκμαιωνιδέων z. Plut. ‖ αὐτοῖσι AB^1Cd ‖ 4. ἀναδέξασθαι z, ἀναδεῖξαι Plut. ‖ ἐν om. *C* ‖ 5. περιέπλωον *PRz* ‖ ἠκόν A^1B^1, εἴχοντο *Rz* ‖ 8. Ηρακληΐου et Ηρακληΐῳ z ‖ 9. κυνοσάργει *AB* ‖ αἰωρηθέντες gloss. ‖ 10. ἐπίνεον *R* ‖ 11. νῆας z ‖ ἀπέπλωον *R* ‖ 15. ἑκατὸν καὶ *ABC*: ἑκατὸν ‖ ἐννενήκοντα *CPz* ‖ 16. θῶυμα *P*: θώϋμα z, θῶμα ceteri ‖ τοιόνδε γενέσθαι *PRz* ‖ 18. συστάσει *L* ‖ γενόμενον *d* ‖ 20. ζώης *BC*, ζωῆς *d* ‖ 22. ἤκουσα ante περὶ *PRz*

118 Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπείτε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δέ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν, εὑρὼν δὲ ἐν νηὶ Φοινίσσῃ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη, πυθόμενος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἔπλεε τῇ ἑωυτοῦ νηὶ ἐς Δῆλον· καὶ ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δήλιοι ὀπίσω ἐς τὴν νῆσον, κατατίθεταί τε ἐς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσσῃ Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε, τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δήλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλά μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δήλιον.

119 τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφρένης, ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπείτε δὲ εἶδέ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἑωυτὸν καὶ ἑωυτῷ ὑποχειρίους ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδέν, ἀλλά σφεας τῆς Κισσίης χώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ τῷ οὔνομά ἐστι Ἀρδέρικκα, ἀπὸ μὲν Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος τὸ παρέχεται τριφασίας

Περσῶν ἀναχώρησις καὶ περὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἐρετριέων πρὸς Δαρεῖον ἀφίξεως καὶ οἰκήσεως περὶ τοῦ φρέατος ἐξ οὗ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον ἀρύεται

---

2. εἶδε - 9 ἄγαλμα (Suidas v. Δᾶτις). — 23. - p. 137, 8 (Hippolytus) αἱρέσ. ἐλεγχ. V 21 p. 212 Gotting.

2. ἐγίνετο *R* ‖ ἐν τῇ μυκόνῳ *d* ‖ ἐν τῷ ὕπνῳ] ὀνείρου Suid. ‖ 3. μὲν om. Suid. ‖ διέλαμψε *C* ‖ 4. ἐποίεε Suid. ‖ νηὶ post Φοινίσσῃ *PRz*, om. Suid. ‖ 6. εἴη σεσυλημένον et ἐξ οἵου Suid. ‖ ἔπλεε] ἀπίκοντο *Pz*, ἀπίκαντο *d* ‖ ἔπεμπε Suid. ‖ 7. ἀπίκατο - 8 νῆσον om. Suid. ‖ 8. τε om. *d*. Suid. ‖ ἱερὸν *A*. Suid ‖ 9. καὶ - ἄγαλμα om. *B*[1] ‖ τώγαλμα *B*[2] ‖ 10. θηβαῖον *B* ‖ δὲ *R* ‖ εστὶ *AB* ‖ χαλκίδεος *AB* ‖ κατ' ἀντίον *B* ‖ 11. δάτις *R* ubique ‖ 14. ὁ δᾶτις *ABd* ‖ ἀρταφρένης *dz* ‖ 15. ἐς *PRz*: πρὸς ‖ ἀνήγαγον *PRz*: ἤγαγον ‖ 18. πρότερον *B* ‖ 19. παρ' ἑωυτῷ *d* ‖ ὑποχειρίους ἑωυτῷ *PRz* ‖ 21. κατῴκισε *AB*, κατώκισε *d* ‖ ἀρδέρικκα *AB*: ἀρδέρικα *CP*, ἀρδέρρικα *d*, ἀρδερικά *R*, Ανδέρικα *z* ‖ 23. τεσσαράκοντα *CRd*

ἰδέας· καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ τρόπῳ τοιῷδε. ἀντλέεται μὲν κηλωνηίῳ, ἀντὶ δὲ γαυλοῦ ἥμισυ ἀσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύψας δὲ τούτῳ ἀντλέει καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξαμενήν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον τράπεται τριφασίας ὁδούς. καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος καὶ οἱ ἅλες πήγνυνται παραυτίκα· τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι τοῦτο ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν καὶ ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν. ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος, οἳ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον τὴν χώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω.

Λακεδαιμονίων δὲ ἧκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ 120
τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν, οὕτω ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς ἱμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα ἐθεήσαντο. μετὰ δὲ αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

Θῶυμα δέ μοι καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Ἀλκμεω- 121
νίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάροισί τε εἶναι Ἀθηναίους καὶ ὑπὸ Ἱππίῃ· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίππου,

περὶ τῆς Λακεδαιμονίων εἰς Ἀθήνας μετὰ τὴν μάχην ἀφίξεως
ἀπολογία ὑπὲρ τῆς λεγομένης Ἀλκμεωνιδῶν προδοσίας, καὶ περὶ Καλλίου

4. Bekkeri Anecd. p. 89. — 19. καὶ οὐκ - 22 Ἱππίῃ et μᾶλλον - p. 138, 1 ἐόντες Plutarchus mor. p. 863

1. ἀρρύσονται z. ἀφύσσονται L. Dindorf ‖ 2. τοιούτω d ‖ κηλονηίῳ dz ‖ 3. οἱ om. PRz ‖ 4. δεδεξαμένη Bekk. An. ‖ εἰσάλω AB^1, εἰσάλλο B^2, εἰς ἄλλο d ‖ 6. πήγνυται B ‖ ἔλαιον] ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις τὸ sz ‖ 7. τοῦτο om. sz ‖ 8. βαρεῖαν AB, βαρείην d ‖ 9. δαρεῖος βασιλεὺς R ‖ οἳ - 10 γλῶσσαν om. C ‖ 11. ἐρετρείας B^2 ‖ ἔσχε R ‖ οὕτως ABd ‖ 13. πολλὴν σπουδὴν d ‖ 14. τριταῖοι] τριταῖοι μετὰ τὴν πανσέληνον ABCd ‖ ἐγίνοντο AB^1d ‖ 15. θεήσεσθαι R ‖ 16. δὲ om. C ‖ εἰς d ‖ ἐθηήσαντο R ‖ 17. αἰνέσαντες z ‖ αὐτέων z ‖ 19. θῶυμα P: θωῦμα z, θῶμα ceteri ‖ ἐνδέχομαι Plut. ‖ ἀλκμαιονίδας R, Αλκμαιωνίδας z. Plut. ‖ 20. ποτε AB. Plut. ‖ ἀναδεῖξαι Plut. ‖ 21. βουλομένους γε εἶναι Ἀθηναίους ὑπὸ Ἱππίῃ Plut. ‖ τε om. ABd

Ἱππονίκου δὲ πατρί, φαίνονται μισοτύραννοι ἐόντες. Καλ-
λίης τε γὰρ μοῦνος Ἀθηναίων ἁπάντων ἐτόλμα, ὅκως Πει-
σίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθηνέων, τὰ χρήματα αὐτοῦ
κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὠνέεσθαι, καὶ τἆλλα τὰ
122 ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο. [Καλλίεω δὲ τούτου
ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν. τοῦτο μὲν
γὰρ τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πα-
τρίδα· τοῦτο δὲ τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε· ἵππῳ νικήσας,
τεθρίππῳ δὲ δεύτερος γενόμενος, Πύθια δὲ πρότερον ἀνε-
λόμενος, ἐφανερώθη ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας δαπάνῃσι με-
γίστῃσι. τοῦτο δὲ κατὰ τὰς ἑωυτοῦ θυγατέρας ἐούσας τρεῖς
οἷός τις ἀνὴρ ἐγένετο· ἐπειδὴ γὰρ ἐγίνοντο γάμου ὡραῖαι,
ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην ἐκείνῃσί τε ἐχαρί-
σατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἑκάστη ἐθέλοι ἄν-
123 δρα ἑωυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρί.] καὶ οἱ
Ἀλκμεωνίδαι ὁμοίως ἢ οὐδὲν ἧσσον τούτου ἦσαν μισοτύ-
ραννοι. θῶυμα ὦν μοι καὶ οὐ προσίεμαι τὴν διαβολὴν τού-
τους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵτινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρό-
νον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τούτων ἐξέλιπον
Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα. καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας οὗτοι
ἦσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἤ περ Ἁρμόδιός τε
καὶ Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν
τοὺς ὑπολοίπους Πεισιστρατιδέων Ἵππαρχον ἀποκτείναντες,
οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν [τοὺς λοιποὺς] τυραννεύοντας·
Ἀλκμεωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἠλευθέρωσαν, εἰ δὴ οὗτοί γε

3. ἀθηναίων *CRz* ‖ αὐτῶ *d*, ἑωϋτοῦ *z* ‖ 4. κηρυσσομένου *R* ‖ ὀνέεσθαι καὶ τὰ ἄλλα *R* ‖ 5. Καλλίεω - 15 ἀνδρί om. *AB*¹*Cd*¹ damnavitque Valckenaer, in marg. addita *B*²*d*² ‖ 6. ἐστὶ] ἐπὶ *B*² ‖ μὲν om. *d*² ‖ 7. ἄκρως *B*²*d*² ‖ 8. τούτου δὲ τὸ *d*² ‖ 10. μεγίστῃσι δαπάνῃσι *z* ‖ 12. ἐγένοντο *B*²*d*²*z* ‖ 15. post ἀνδρί *B*² habet καὶ οἱ ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἠλευθέρωσαν· εἰ δή, οὗτοί γε ἀληθέως, erasa autem in textu καὶ οἱ ἀλκμεωνίδαι ‖ 16. ἀλκμεωνίδαι *R*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ τούτωι *A*, τούτω *Bd*, αὐτῶν *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 17. θῶυμα *P*: θώϋμα *z*, θῶμα ceteri ‖ οὖν *ABd* ‖ 18. γε] τε *R* ‖ ἀναδέξασθαι *z* ‖ 20. οἱ Πεισιστρατίδαι *z* ‖ 21. ἔσαν *z* ‖ 23. ὑπολοίπους *Pz*: ὑπολίπους *R*, λοιποὺς ceteri ‖ 24. οὐδέτι *AB*, οὐδ' ἔτι *P* ‖ τοὺς λοιποὺς separabat Wesseling ‖ 25. ἀλκμαιονίδαι *R*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ ἐμφανῶς *AB* ‖ ἐλευθέρωσαν *C*(?)*z* ‖ γε om. *P*

ἀληθέως ἦσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπείσαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὥς μοι πρότερον δεδήλωται. ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων 124
τῷ δήμῳ προεδίδοσαν τὴν πατρίδα. οὐ μὲν ὦν ἦσάν σφεων ἄλλοι δοκιμώτεροι ἔν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἳ μᾶλλον ἐτετιμέατο. οὕτω οὐδὲ λόγος αἱρέει ἀναδεχθῆναι ἔκ γε ἂν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ. ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς, καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν· ἐγένετο γάρ· ὃς μέντοι ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τούτων.

Οἱ δὲ Ἀλκμεωνίδαι ἦσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν 125
τῇσι Ἀθήνῃσι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμέωνος καὶ αὖτις Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀλκμέων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροίσου ἀπικνεομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι συμπρήκτωρ τε ἐγίνετο καὶ συνελάμβανε προθύμως, καί μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἑωυτὸν εὖ ποιέειν μεταπέμπεται ἐς Σάρδις, ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ τὸν ἂν δύνηται τῷ ἑωυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ Ἀλκμέων πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε. ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν καὶ κόλπον βαθὺν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, κοθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος, ἤιε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τόν οἱ

πόθεν Ἀλκμεωνίδαι μεγάλοι γεγόνασι καὶ περὶ τοῦ δοθέντος χρυσοῦ τῷ Ἀλκμέωνι ὑπὸ Κροίσου

---

7. ἀνεδέχθη - 8 εἰπεῖν Plutarchus mor. p. 862. — 17 sqq. (Dio Chrys. XVII p. 472. LXXVIII p. 426 R. Schol. Pind. Pyth. VII). — 20. ἐνδὺς - 21 κιθῶνος Eustathius Il. p. 656. — Schol. Il. ζ 400

1. ἔσαν z ‖ 3. τι om. z ‖ ἐπιμεμφομένοι R ‖ τῶν Ἀθηναίων z ‖ 5. οὐδὲ ABd ‖ 6. ἐτετιμέατο οὕτω. οὐδὲ L. correxit H. Stephanus ‖ ἂν om. ABd ‖ 7. ἀνδρῶν τοιούτων Reiske ‖ ἀνεδείχθη Rz. Plut. ‖ 9. προσωτέρωι AB ‖ τουτέων z ‖ 10. ἀλκμεονίδαι B, ἀλκμαιονίδαι R, ἀλκμαιωνίδαι dz ‖ ἔσαν z ‖ 11. ἀλκμαίονος R, Ἀλκμαίωνος z ‖ 12. ἀλκμαίων Rz ‖ 13. ἀπικομένοισι Rz ‖ 14. ἐγένετο C ‖ 16. λοιδῶν B ‖ ποιεῖν d ‖ 17. σάρδεις d ‖ 18. τὸν] τῶν Bpr. ‖ ἐξενεῖκαι qz ‖ ἐς ἅπαξ C, εἰσάπαξ z ‖ 19. ἀλκμαίων Rz ‖ 20. προέφερε Cd ‖ χιτῶνα Eust. ‖ μέγαν om. AB[1]Cd ‖ βαθὺ C, πολὺν R. Eust. μέγαν κόλπον καταλειπόμενος Schol. Il. ‖ 21. χιτῶνος R. Eust. ‖ κοτόρνους Rz ‖ οὓς ABCd, τῶν z ‖ 22. ἐς ὃν οἱ ABCd

κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος πρῶτα μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρεον οἱ κόθορνοι, μετὰ δὲ τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος τοῦ χρυσοῦ καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξήιε ἐκ τοῦ θησαυροῦ ἕλκων μὲν μόγις τοὺς κοθόρνους, παντὶ δέ τεῳ οἰκὼς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό τε στόμα ἐβέβυστο καὶ πάντα ἐξώγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε, καί οἱ πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ καὶ πρὸς ἑτέροισί μιν δωρέεται οὐκ ἐλάσσοσι ἐκείνων. οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκίη αὕτη μεγάλως, καὶ ὁ Ἀλκμέων
126 οὗτος οὕτω τεθριπποτροφήσας Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. μετὰ δὲ γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον Κλεισθένης μιν ὁ Σικυώνιος τύραννος ἐξήειρε, ὥστε πολλῷ ὀνομαστοτέρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἕλλησι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθένεϊ γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρέω γίνεται θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἠθέλησε, Ἑλλήνων ἁπάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τούτῳ γυναῖκα προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὦν ἐόντων καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ ὁ Κλεισθένης κήρυγμα ἐποιήσατο, ὅστις Ἑλλήνων ἑωυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθένεος γαμβρὸν γενέσθαι, ἥκειν ἐς ἑξηκοστὴν ἡμέρην ἢ καὶ πρότερον ἐς Σικυῶνα ὡς κυρώσοντος Κλεισθένεος τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἑξηκοστῆς ἀρξαμένου ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἦσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγκωμένοι,

περὶ Κλεισθένους τοῦ Σικυῶνος τυράννου καὶ Ἀγαρίστης τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς καὶ τῶν αὐτῆς μνηστήρων

---

19. Argum. II. Aristoph. Nub.

1. ἐκπεσὼν *C*, ἐμπεσὼν *d* ‖ 2. κόθρονοι *R*, κότορνοι *sz* ‖ 3. τοῦ om. *PRz* ‖ 5. ἐξηιει *AB*, ἐξήει *d* ‖ 6. μόγις τοὺς *B*[2]*PRz*. (Dio) : μεγίστους κοθρόνους *R*, κοτόρνους *sz* ‖ δέ τοι *B*[1] ‖ ἐοικὼς *AB*, εἰκὸς *d* ‖ 7. τε om. *PRz* ‖ καὶ om. *C* ‖ ἐξόγκωτο *R* ‖ 9. πρὸς ἕτερα δωρέεται οὐκ ἐλάσσω κείνων *AB*[1]*Cd* ‖ 10. ἐπλούτισεν *d* ‖ οἰκία *Rz* ‖ ἀλκμαίων *Rz* ‖ 11. οὗτος οὕτω *R* ‖ ὀλύμπια *R* ‖ 12. μιν *PRz*: αὐτὴν ‖ σικυῶνος cod. Cantabrig. (36. Schaefer) ‖ 13. ἐξήγειρε *C*, ἐξῆρε *AB*, ἐξῆρε *z* ‖ ἐν τοῖσι] αὐτοῖσιν *R* ‖ 14. ἦν om. *ABCd* ‖ κλεισθένει *ABPd*, κλεισθένη *R* ‖ 15. ἀνδρέα *AB*[1] ‖ 16. ἀρίστη *d* ‖ ἐθέλησε *ABd* ‖ πάντων *PRz* ‖ 19. γαμπρὸν *C* ‖ 20. ἑξήκοντα *R* ‖ 22. ἡμέρης ἀρξαμένου *ABCd* ‖ 23. ἔσαν *z*, εἶναι *C*

ἐφοίτεον μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε. ἀπὸ μὲν δὴ 127
Ἰταλίης ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο (ἡ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε τοῦτον τὸν χρόνον μάλιστα), καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος τοῦ σοφοῦ λεγομένου παῖς. οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίης ἦλθον, ἐκ δὲ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰονίου Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρόφου Ἐπιδάμνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἕλληνας ἰσχύι καὶ φυγόντος ἀνθρώπους ἐς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Αἰτωλίδος χώρης, τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης, Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἁπάντων, ὃς ἐξαναστήσας τοὺς Ἠλείων ἀγωνοθέτας αὐτὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς καὶ Ἀμίαντος Λυκούργου Ἀρκὰς ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ Ἀζὴν ἐκ Παίου πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι καὶ ἀπὸ τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους, καὶ Ἠλεῖος Ὀνόμαστος Ἀγαίου. οὗτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου ἦλθον, ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο Μεγακλέης τε ὁ Ἀλκμέωνος τούτου τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλλος Ἱπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἴδεϊ προφέρων Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἐρετρίης ἀνθεύσης τοῦτον τὸν χρόνον Λυσανίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μοῦνος.

---

2. ἀπὸ - 4 ἀπίκετο Athenaeus p. 541

1. οἱ μνηστῆρες *d* ‖ παλαίστραν *d* ‖ 2. αὐτὸ τοῦτο *R* ‖ 3. ἰταλίας *d* ‖ ἱπποκράτεω *d* ‖ 4. εἷς *B* eras. ‖ ἀφίκετο Athen. ‖ 5. σινίτης *B*², σιρήτης *R* ‖ δάμασος ἀνύριος *B*²*R*, δάμας ὁ σαμύριος reliqui ‖ 6. πάϊς *z* ‖ ἀπ' *ABd* ‖ ἰταλίας *d* ‖ 7. ἰωνίου *C* ‖ ἀμφίμνηστρος *B*²*R* ‖ 9. τιτέρμου *AB*¹*Cd* ‖ ἰσχύει *B*, ἰσχὺν *R* ‖ 10. αἰολίδος *z* ‖ 11. τοῦ om. *A*¹ ‖ τιτέρμου *AB*¹*Cd* ‖ μάχης *Apr.* ‖ πελοπονήσου *d* ‖ 12. πάϊς *z*, om. *R* ‖ λεωκίδης *dz* ‖ 13. πελοπονησίοισι *d* ‖ 14. πάντων *ABCd* ‖ 15. τοὺς om. *R* ‖ ἠλείων *BPR* ‖ 16. πάϊς ‖ 17. πάγου *AB*¹*Cd* ‖ πόλεως *d* ‖ ὁ εὐφορίωνος *B* ‖ 18. φέρεται *C* ‖ 19. διοσκόρους *BR* ‖ 20. ἠλεῖος *BP*, ἥλιος *R* ‖ ὀνόμαστος *AB*: ὀνομαστὸς ‖ αἰγαίου *R* ‖ 21. πελοπονήσου *Rd* ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ 22. μεγαλοκλέης *R* ‖ ἀλκμαίονος *R*, Ἀλκμαίωνος *z* ‖ 23. πλούτῳ] τούτωι *C* ‖ 24. εἴδει *AB* ‖ ἀνθεούσης *ABCd* ‖ 25. μόνος *C*

ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κραν-
128 νώνιος, ἐκ δὲ Μολοσσῶν Ἄλκων. τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνηστῆρες. ἀπικομένων δὲ τούτων ἐς τὴν προειρημένην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτῶν ἀνεπύθετο καὶ γένος ἑκάστου, μετὰ δὲ κατέχων ἐνιαυτὸν διεπειρᾶτο αὐτῶν τῆς τε ἀνδραγαθίης καὶ τῆς ὀργῆς καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου, καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην καὶ συνάπασι· καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγινέων ὅσοι ἦσαν αὐτῶν νεώτεροι, καὶ τό γε μέγιστον, ἐν τῇ συνεστίῃ διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτούς, τοῦτον πάντα ἐποίεε καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. καὶ δή κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἱπποκλείδης ὁ Τισάνδρου καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν
129 προσήκων. ὡς δὲ ἡ κυρίη ἐγένετο τῶν ἡμερέων τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθένεος τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ Σικυωνίους πάντας. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης ἐκέλευσέ οἱ τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι ἐμμελείην, πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω ὠρχήσατο. καί κως ἑωυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὠρχέετο, ὁ Κλεισθένης δὲ ὁρέων ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπώπτευε. μετὰ δὲ

1. ἐκ δὲ - Κραννώνιος Stephanus Byz. v. Κραννών. — 17 sq. Eustathius Il. p. 49. — 22. Λέξεις

1. ἦρχε *AB*[1]*Cd* ‖ διακτορίδος *R* ‖ κρανώνιος *CPz*. Steph., κρανόνιος *d* ‖ 3. τουτέων *z* ‖ 4. μὲν] μὲν αὐτῶν *d* ‖ τε αὐτῶν om. *d*, τε αὐτέων *z* ‖ ἐπύθετο *AB*[1]*Cd* ‖ 5. ἐπειρᾶτο *R* ‖ 6. αὐτὸν *d*, αὐτέων *z* ‖ 7. ξυνουσίην *Cd* ‖ 8. ξυνάπασι *Cd*, σὺν ἅπασι *z* ‖ ἐξάγειν νέων ὅσοι *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 9. γε om. *A*[1]*B* ‖ ξυνεστίηι *C*, ξυνεστίη *d*, συνεστοῖ *R*, συνετοῖ *B*[2]. συνιστίῃ Bredovius, τῇσι ἱστιήσισι L. Dindorf, ipse tentabam τῇ συνιστιήσι ἐπειρᾶτο ‖ διεπειρᾶτο om. *C* ‖ 11. ἐξένιζε et που *ABCd* ‖ 12. ἠρέσκοντό οἱ οἱ Bekkerus ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ τουτέων *z* ‖ 13. καὶ om. *R* ‖ 14. τὰ *d* ‖ ἀνέκαθεν *z*: ἀνέκαθε ‖ κυψελίδισιν *R*, κυψελλίδησιν *d*, Κυψελλίδῃσι *z* ‖ 15. ἡ om. *d* ‖ 17. κρίνει *z* ‖ 18. καὶ] καὶ τοὺς *z* ‖ 19. ἐγένοντο *PRz* ‖ εἶχον ἔριν *Pz* ‖ 21. ἐκέλευσέ οἱ *C*, ἐκέλευσε sine οἱ *sz* ‖ 22. αὐλῆσαί οἱ *z* ‖ εὐμέλειαν *d*, ἐμμέλειαν ceteri ‖ πειθόμενος *d* ‖ 23. ὀρχήσατο *AB* ‖ ἀρεστῶς om. *C* ‖ ὀρχέετο *R* ‖ 24 ὁ δὲ κλεισθένης *CPz* ‖ ὑπόπτευε *Rz*

ἐπισχὼν ὁ Ἱπποκλείδης χρόνον ἐκέλευσέ τινα τράπεζαν ἐσενεῖκαι, ἐσελθούσης δὲ τῆς τραπέζης πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὠρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια, μετὰ δὲ ἄλλα Ἀττικά, τὸ τρίτον δὲ τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένου, ἀποστυγέων γαμβρὸν ἄν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἱπποκλείδεα διά τήν τε ὄρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην, κατεῖχε ἑωυτόν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος εἶπε "ὦ παῖ Τισάνδρου, ἀπωρχήσαό γε μὲν τὸν γάμον." ὁ δὲ Ἱπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε "οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ." ἀπὸ 130
τούτου μὲν τοῦτο ὀνομάζεται, Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος ἔλεξε ἐς μέσον τάδε. "ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες, ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινέω καὶ πᾶσι ὑμῖν, εἰ οἷόν τε εἴη, χαριζοίμην ἄν, μήτ' ἕνα ὑμέων ἐξαίρετον ἀποκρίνων μήτε τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων. ἀλλ' οὐ γὰρ οἷά τε ἐστὶ μιῆς πέρι παρθένου βουλεύοντα πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν, τοῖσι μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ γάμου τάλαντον ἀργυρίου ἑκάστῳ δωρεὴν δίδωμι τῆς ἀξιώσιος εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι καὶ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίης, τῷ δὲ Ἀλκμέωνος Μεγακλέι ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην νόμοισι τοῖσι Ἀθηναίων." φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένεϊ.

Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μνηστήρων τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ 131

πόθεν τὸ οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ παροιμιῶδες

---

5. Plutarchus mor. p. 867. Pollux II 153. Eustathius Il. p. 159. — 11. Eustathius ibidem

1. ἐκέλευέ τινα *C*, ἐκέλευέ τινας *d*, ἐκέλευσέ οἱ τινὰ *R* ‖ 2. ἐσενεγκεῖν *AB*¹*Cd* ‖ 3. ὀρχήσατο *AB* ‖ ὀρχήματα σχημάτια *R* ‖ 5. σκέλεσι] ποσὶν Poll. ‖ 6. γαμπρὸν *C* ‖ ἂν om. *AB*¹*Cd* ‖ 7. ἱπποκλείδην *PR* ‖ 10. ἀπωρχήσαό *dz*: ἀπορχήσαό ‖ μὴν *L* ‖ 11. ἔφη *R* ‖ 12. μὲν τοῦτο om. *A*¹ ‖ οὐνομάζεται *Cdz*. νομίζεται *P* ‖ 15. ὄν τε *A*¹, οἷοντ' *P*, οἷόν τ' *dz*, οἷόν τϊ τ' *R* ‖ ἐστὶ *ABCd* ‖ μήτε ἕνα *R*, μήτ///θένα *A*, μηθένα *BC*, μηδένα *d* ‖ 17. τέ ἐστι *L* ‖ 18. τούτου *R* ‖ 19. ἀξιώσεως *z* ‖ 20. ἀποδημίας *d* ‖ 21. τῷ δὲ Ἀλκμέωνος om. *ABCd* ‖ ἀλκμαίονος *R*, Αλκμαίωνος *z* ‖ μεγακλέϊ δὲ *C*, μεγακλέει δὲ *AB*, μεγακλέεϊ δὲ *d* ‖ ἐγγυῶμαι *d* ‖ ἀρίστην *C* ‖ 23. κλεισθένει *AB* ‖ 24. κρίσι *P*, κρίσει *B*²*Rz* ‖ ἐγίνετο *z*

οὕτω Ἀλκμεωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. τούτων δὲ συνοικησάντων γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς φυλὰς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων τὸ οὔνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλέϊ καὶ Ἱπποκράτης, ἐκ δὲ Ἱπποκράτεος Μεγακλέης τε ἄλλος καὶ Ἀγαρίστη ἄλλη ἀπὸ τῆς Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχουσα τὸ οὔνομα· ἣ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος καὶ ἔγκυος ἐοῦσα εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκτει Περικλέα Ξανθίππῳ.

132 Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μᾶλλον αὔξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἑβδομήκοντα καὶ στρατιήν τε καὶ χρήματα Ἀθηναίους, οὐ φράσας σφι ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται χώρην, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν ἤν οἱ ἕπωνται· ἐπὶ γὰρ χώρην τοιαύτην δή τινα ἄξειν ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἄφθονον οἴσονται· λέγων τοιαῦτα αἴτεε τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ

133 τούτοισι ἐπαερθέντες παρέδοσαν. παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιὴν ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρατευόμενοι τριήρεσι ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγων ἦν, ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίεω, ἐόντα γένος Πάριον, διαβαλόντα μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν Πέρσην. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ ἐπολιόρκεε Παρίους κατειλημένους ἐντὸς τείχεος, καὶ ἐσπέμ-

ὅτι Ξανθίππου καὶ Ἀγαρίστης παῖς Περικλέης καὶ ὅτι Ἀλκμεωνίδης   περὶ τοῦ ἐνυπνίου τῆς μητρὸς Περικλέους   περὶ τῆς Μιλτιάδου ἐπὶ Πάρον στρατείας καὶ τῆς αἰτίας τοῦ ἐν τῷ μηρῷ τραύματος

---

16. *Ἀθηναῖοι* - 17 *παρέδοσαν* Lexicon Vindob. p. 71]

1. ἀλκμαιονίδαι *R*, Αλκμαιωνίδαι *z* ‖ τουτέων *dz* ‖ 2. ξυνοικησάντων *d* ‖ βουλὰς *d* ‖ 5. μεγακλέει *AB* ‖ 7. τοὔνομα *z* ‖ ξυνοικήσασά *d* ‖ εὐρίφρονος *d* ‖ ἔγγυος *Rdz* ‖ 8. δὲ om. *R* ‖ 9. μετὰ *ABd* ‖ 10. τῶ *R* ‖ 12. αὔξητο? ‖ 13. τοὺς Ἀθηναίους *z* ‖ σφιν *ABd* ‖ ἐπιστρατεύσεται *R*, ἐπιστρατεύσηται *d* ‖ 14. ἕπονται *d* ‖ 15. δὴ] μὴ *C* ‖ 17. ἐπαρθέντες *L* ‖ προλαβὼν *d* ‖ 19. τριήρει *R* ‖ ἐν μαραθῶνι *d* ‖ 20. λέγων *d*, λόγου *s* ‖ 21. καὶ om. *PRz* ‖ λυσαγόρην *PRz* ‖ τίσεω *R*, τησίεω *d* ‖ 22. διαβάλοντα *C*, διαβάλλοντα *d* ‖ 23. ἐπ' ἣν *ABCd* ‖ 24. κατειλημένους *P*: ἐγκατειλημμένους *z*, κατειλημμένους ceteri

πων κήρυκα αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φάς, ἢν μὲν οὐ δῶσι, οὐκ
ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ
Πάριοι ὅκως μέν τι δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίου οὐδὲν διενο-
εῦντο, οἱ δὲ ὅκως διαφυλάξουσι τὴν πόλιν τοῦτο ἐμηχανέ-
οντο, ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε
ἐπίμαχον τοῦ τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξῃείρετο διπλήσιον
τοῦ ἀρχαίου. ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλ- 134
ληνες λέγουσι, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὧδε
λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον
γυναῖκα, ἐοῦσαν μὲν Παρίην γένος, οὔνομα δέ οἱ εἶναι Τι-
μοῦν, εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. ταύτην ἐλ-
θοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω συμβουλεῦσαι, εἰ περὶ πολλοῦ
ποιέεται Πάρον ἑλεῖν, τὰ ἂν αὐτὴ ὑποθῆται, ταῦτα ποιέειν.
μετὰ δὲ τὴν μὲν ὑποθέσθαι, τὸν δὲ διερχόμενον ἐπὶ τὸν κο-
λωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλιος ἐόντα ἕρκος θεσμοφόρου Δήμη-
τρος ὑπερθορεῖν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι, ὑπερ-
θορόντα δὲ ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον ὅ τι δὴ ποιήσοντα ἐντός,
εἴτε κινήσοντά τι τῶν ἀκινήτων εἴτε ὅ τι δή κοτε πρήξοντα·
πρὸς τῇσι θύρῃσί τε γενέσθαι καὶ πρόκατε φρίκης αὐτὸν
ὑπελθούσης ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι, καταθρώσκοντα
δὲ τὴν αἱμασιὴν τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ αὐτὸν τὸ γόνυ
προσπταῖσαι λέγουσι. Μιλτιάδης μέν νυν φλαύρως ἔχων 135
ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων οὔτε Πά-

11. Λέξεις. — 15. Δήμητρος - 17 μέγαρον (Suidas v. ὑπερθορών). — 19. καὶ - 20 ἵεσθαι idem v. πρόκα. — 20. καταθρώσκοντα - 21 σπασθῆναι idem v. καταθρώσκοντα

1. κήρυκας z ‖ αἶτε *B* ‖ ἢν μὲν οὐ scripsi: ἢν μιν οὐ *AB*[1]*Cd*, ἢν μή οἱ *B*[2]*PRz* ‖ δῶσι *P*: δώσειν *svz*, δῶσιν ceteri ‖ οὐκ ἀπαναστήσειν *svz*, οὐ πιναστήσειν *R* ‖ 2. πρινὴ *ABR* ‖ 3. τι] τοι *d*, om. *C* ‖ δώσωσι z ‖ ἀργύριον οὐδὲ *ABCd* ‖ 4. διαφυλάξουσι *Ps*: διαφυλάξωσι ‖ ἐμηχανῶντο *L* ‖ 5. ἔσχε *C*, ἔσχεν *d* ‖ 6. ἐξῄιρετο *P*, ἐξῄρετο *B*[2]*R*, ἐξῄρετο z, ἐξῇρτο reliqui ‖ πλησίον *C* ‖ 8. τὸ ἐνθεῦτεν - 9 λέγουσι om. *C* ‖ ὡιδε *P* ‖ 9. αἰχμαλωτων *B* ‖ 11. ὑπὸ ζάκορον *d*, ζάκορον gloss. ‖ ταύτην δὲ *R* ‖ 12. ξυμβουλεῦσαι *d*, συμβουλεῦσαί οἱ z ‖ 13. αὕτη z ‖ 14. ἀπικόμενον *PRz* ‖ 15. πόλεος z ‖ τὸ ἕρκος Schaefer ‖ τῆς Δήμητρος οὐ δυνάμενον ὑπερθορεῖν Suid. ‖ 16. ὑπερθορέειν *PRz* ‖ ἀνοῖξαι om. Suid. ‖ ὑπερθορῶντα *Cd*, ὑπερθορέοντα *sz*, θορόντα Suid. ‖ 17. ὑπὲρ *R* ‖ 18. ποτε *L* ‖ πρήξον *B*[1] ‖ 19. καὶ - 20 ἵεσθαι om. *P*[r] ‖ 20. ἱέσθαι *AB*, ἵεσθαι reliqui et Suid. ‖ 22. προσπαῖσαι *C*, προσπταῖσε *R* ‖ μέν] δὲ μέν *C*

ρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἓξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας καὶ δηιώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ πυθόμενοι ὡς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμὼ Μιλτιάδη κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ τούτων τιμωρήσασθαι, θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφούς, ὥς σφεας ἡσυχίη τῆς πολιορκίης ἔσχε· ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσωνται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν τὴν ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἅλωσιν καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄρρητα ἱρὰ ἐκφήνασαν Μιλτιάδη. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τιμοῦν εἶναι τὴν αἰτίην τούτων, ἀλλὰ δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ,

136 φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε· Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔσχον ἐν στόμασι οἵ τε ἄλλοι καὶ μάλιστα Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος, ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. Μιλτιάδης δὲ αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο· ἦν γὰρ ἀδύνατος ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ· προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ ὑπεραπελογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι καὶ τὴν Λήμνου αἵρεσιν, ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα ταλάντοισι, Μιλτιάδης μὲν μετὰ ταῦτα σφακελί-

ὅτι Ξάνθιππος γέγονε κατήγορος Μιλτιάδου καὶ περὶ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ζημίας καὶ τῆς τελευτῆς

12. Ἀθηναῖοι – 13 Ξάνθιππος Lexicon Vindob. p. 71

1. τε post ἓξ *d*, om. *z* || 2. δηώσας *Rd*, δῃώσας *z* || 3. κατηγήσαιτο *R* || 4. τουτέων *z* || ἐς δελφοὺς πέμπουσι *ABCd* || 5. ὥς σφεας *ABC*: ὡς σφέας || 6. ἐπηρησομένους *C* || καταχρήσωνται *BR*: καταχρήσονται || 7. θεῶν τὴν *ABCd*: θεῶν ὡς || τῆς om. *z* || 8. τὴν ἅλωσιν *d* || ἐκφήνασαν *ABd*, ἐκφήσασαν *R* || 10. τουτέων *z* || μιλτιάδην *R* || 12. ἔχρησεν ἡ πυθίη *R* || μιλιτιάδην ἐκ πάρου *R* || 13. στόματι *R* || 14. ἀγαγὼν *ABCd* || 15. μιλτιάδην *R* || ἕνεκεν *d*, εἵνεκα *z* || 18. ὑπεραπολογέοντο *dz* || 19. γενομένης om. *qz* || λίμνου *R* || 20. ἑλών τε Λῆμνον P || 21. προσγινομένου *R* || 22. ζημιώσαντες *z* || κατὰ] καὶ κατὰ *d* || 23. ταλάντοις *R* || σφακελήσαντος *d*

σαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος τελευτᾷ, τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ παῖς αὐτοῦ Κίμων.

Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὧδε ἔσχε. Πελασγοὶ 137 ἐπείτε ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξεβλήθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως εἴτε ἀδίκως· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἑκαταῖος μὲν ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως· ἐπείτε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἐοῦσαν ἔδοσαν Πελασγοῖσι οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου, ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὖ, τὴν πρότερον εἶναι κακήν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόνον τε καὶ ἵμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίαν ἄλλην πρόφασιν προϊσχομένους τοὺς Ἀθηναίους. ὡς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ὑμησσῷ, ἐνθεῦτεν ὁρμεομένους ἀδικέειν τάδε. φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας θυγατέρας τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι οἰκέτας· ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίης βιᾶσθαί σφεας. καὶ ταῦτα μέντοι σφι οὐκ ἀποχρᾶν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχείρησιν φανῆναι ἐπ' αὐτοφώρῳ. ἑωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσούτῳ ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσῳ, παρεὸν ἑωυτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγούς, ἐπεί σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλά σφι

περὶ τῆς ὑπὸ Μιλτιάδου γενομένης Λήμνου ἁλώσεως   περὶ τῆς Πελασγῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἐλάσεως

1. τε] αὐτῷ z, om. *PR* ‖ σαπέντος αὐτοῦ z ‖ 2. πάϊς z ‖ 3. ὥιδε *P*, οὕτω z ‖ 4. ἐκτὸς Ἀττικῆς z ‖ ὑπ' *ABd* ‖ ἐξελάθησαν z ‖ 6. εκάταιος *AB* ‖ 8. σφίσιν *CRd* ‖ αὐτοῖς *Cd*. αὐτοὶ Reiske ‖ τῶν *B* ‖ ὑμνησσὸν *d* ‖ 9. Πελασγοῖσι supplevi ‖ 10. ποτε *ABCd* ‖ 11. ἐξεργασαμένην *Apr*. ‖ 12. οὕτως *ABd* ‖ 13. οὐδὲ μίην *AB*, οὐδεμίην *dz* ‖ 14. αὐτοὶ om. *R* ‖ 16. ὑμνησσῷ *d* ‖ ὁρμεωμένους *Cdz*, ὁρμωμένους reliqui ‖ 17. σφετέρας] φρένας *C* ‖ τε — παῖδας om. Bekkerus ‖ τοὺς om. z ‖ 21. βιᾶσθαι σφέας *R* ‖ σφίσι *L* ‖ 22. ἐπιχείρησιν B^2. Reiske: ἐπιχειρήσειν ‖ φανῆναι ἐπαυτοφόρῳ *R*, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι z ‖ 23. τοσοῦτο z ‖ 24. ὅσον z ‖ παρεὼν *d* ‖ ἑωυτοῖσι scripsi: αὐτοῖσι ‖ 25. ἐπεὶ σφέας *R* ‖ ἀλλά σφισι *AB*, ἀλλὰ σφίσι *C*

προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι. τοὺς δὲ οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. ἐκεῖνα μὲν
138 δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι Λῆμνον τότε νεμόμενοι καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτάς, πεντηκοντέρους κτησάμενοι ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας, ἐνθεῦτεν δὲ ἁρπάσαντες τουτέων πολλὰς οἴχοντο ἀποπλέοντες, καί σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες παλλακὰς εἶχον. ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τοὺς Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτῶν ὑπ᾽ ἐκείνων τινός, ἐβοήθεόν τε πάντες καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίευν καὶ πολλῷ ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοὶ ἑωυτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καί σφι βουλευομένοισι δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων γυναικῶν τοὺς παῖδας καὶ τούτων αὐτίκα ἄρχειν πειρῴατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι. ἐνθαῦτα ἔδοξέ σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν. ποιεῦσι δὴ ταῦτα, προσαπολλύουσι δέ σφεων καὶ τὰς μητέρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ προτέρου τούτων, τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα
139 Λήμνια καλέεσθαι. ἀποκτείνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς

πόθεν τὰ κακὰ Λήμνια λέγονται

---

2. τε δὴ *qz* || σχεῖν - 3 ταῦτα δὲ om. *C* || καὶ δὴ om. *qz* || 3. εκάταιος *AB* || ἔδοξε *R* || 4. καὶ βουλόμενοι om. *R* || 6. ὁρτὰς αὐτῶν *z* || πεντηκοντόρους *CP* || στησάμενοι *R* || 7. βραύρωνι *AB*, βραβρῶνι *d* || 9. παλακὰς *C* || 10. αἱ γυναῖκες αὗται *R* || ὑπεβλήθησαν *d* || 11. τρόπους τοὺς] τρόπους *A*[1], τρόπους τῶν *bz* || 12. συμμίγνυσθαι *PRz* || 13. τε] τι *z* || αὐτέων *Rz* || 15. πολλὸν *R* || 17. ἔδοσαν *PRz* || καί σφι scripsi: καὶ σφίσι *APz*, καί σφισι reliqui || εἰ δὲ δὴ *z* || 18. κουριδίων *PRz* || 19. τουτέων *z* || πειφῴατο *dz* || 20. ποιέουσι *ABCd* || 22. δὴ *Pz*: δὲ *R*, τε reliqui. fortasse τε δὴ || σφεων om. *Pdz*, σφι *R* || μητέρας αὐτῶν *Pd*, μητέρας αὐτέων *z* || 23. τούτων] τούτου *z* || ὃ *ABCd* || 24. ἠργάσαντο *AB*, εἰργάσαντο *Cd* || 25. ἀνὰ] γὰρ ἀνὰ *R*

σφετέρους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ πρὸ τοῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῷ καὶ ἀπαιδίῃ ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανηίῳ κλίνην στρώσαντες ὡς εἶχον κάλλιστα καὶ τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες εἶπαν "ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν ἐξανύσῃ νηῦς ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέρην, τότε παραδώσομεν," ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. τότε μὲν τοιαῦτα· ἔτεσι δὲ 140
κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπὸ Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ ἐς Λῆμνον προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον, τὸ οὐδαμὰ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο, Μυριναῖοι δὲ οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. οὕτω δὴ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

9. καὶ τράπεζαν - 10 παραθέντες Suidas v. ἐπιπλέα

2. καὶ προτοῦ *ABP*, ὡς καὶ προτοῦ z ‖ 3. τε καὶ z ‖ ἀπαιδίαι *P* ‖ 5. ἃς *ABCd* ‖ 6. τε om. *C* ‖ 7. ἐπηγγέλλοντο *ABCd* ‖ βουλόμενοι om. *C* ‖ 8. στορέσαντες *R* ‖ 9. ἐπιπλέειν *B* ‖ παντοίων Suid. ‖ 11. οὕτως *R* ‖ 12. εἶπον *R* ‖ αὐτήμερον *R* ‖ νηῦς ἐξανύσῃ *PRz* ‖ 13. ἐπιστάμενοι] τοῦτο εἶπαν ἐπιστάμενοι *PRz* ‖ 14. δυνατὸν *C* ‖ 15. Λήμνου] νήσου *C* ‖ τοσαῦτα *PRz* ‖ 16. τουτέων z ‖ γερόνησος *C* ‖ ἐν *R*, ἐπὶ *d* ‖ 17. ὑπὸ *ABd*: ὑπ' ‖ 18. καταλύσας *R* ‖ ἐλεοῦντος *BPRz* ‖ 19. ἐς τὴν z ‖ 21. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ἤλπισάν σφισι *B*, ἤλπισάν σφι *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 22. ἐπίθοντο *R* ‖ μυρινναῖοι *R*, μυριαῖοι *C* ‖ 23. ἐσ///ὸ *A* ‖ καὶ αὐτοὶ *PRz* ‖ 24. τὴν om. *PRz* ‖ τε om. *Ppr. R* ‖ Μιλτιάδης] μιλτιάδης. ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης *R*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ϛ *A*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ἱστοριῶν ϛ *B*[1], ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτη *CP*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ· z

H

1 Ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλέα Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδις ἐσβολήν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλις ἑτοιμάζειν στρατιήν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρέχειν, καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα. τούτων δὲ περιαγγελλομένων ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα [στρατευομένων] καὶ παρασκευαζομένων. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι ὑπὸ Καμβύσεω δουλωθέντες ἀπέστησαν ἀπὸ Περσέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι.

2 Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μιν ἀποδέξαντα βασιλέα κατὰ τὸν Περσέων νόμον

ἀγγελία κατὰ πόλεις τῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα παρασκευῆς Αἰγύπτου ἀπόστασις καὶ στάσις τῶν Δαρείου παίδων περὶ τῆς βασιλείας

ΠΟΛΥΜΝΙΑ Ζ *AB*, πολύμνια. ζ΄. *C*, πολύμνια :· ἑβδόμη *P*, πολύμνια | ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ · ΠΟΛΥΜΝΙΑ · :

1. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ *R* || ἡ ἀγγελίη *dz* || 2. βασιλῆα *z* || 3. μεγάλα *d* || ἐς] ἐν *R* || 6. πόλεις *Rd* || 7. πολλῷ τε *dz* || πλείω *ACd*, πλεῖοι *B*, πλείω *d* || ἑτοιμάζων *C*[1] || 8. παρεῖχον *R* || καὶ σῖτον καὶ ἵππους sine καὶ πλοῖα *ABCd* || 9. τουτέων *ABCdz* || ἐδονέετο πᾶσα *z* || 10. ἔτεα. καταλεγομένων δὲ *PRz* || 11. στρατευομένων seclusi: στρατευσομένων *R* || παρασκευαζομένων, τετάρτῳ sine δὲ *PRz* || ἔτει *AB* || 13. ὅρμητο *AB* || καὶ ἐπ᾽ *ABd*: ἐπ᾽ || 16. ἐγίνετο *R* || ἡγεμονίης ἔδει sine ὡς *R* || 17. ἀποδείξαντα *d* βασιλῆα *z*

οὕτω στρατεύεσθαι. ἦσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικός, Γοβρύεω θυγατρός, καὶ βασιλεύσαντι ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἕτεροι τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων Ξέρξης. ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς ἐστασίαζον, ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης κατότι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου καὶ ὅτι νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν, Ξέρξης δὲ ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἴη τῆς Κύρου θυγατρὸς καὶ ὅτι Κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθε-
ρίην. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε 3
κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς Σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληίης καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ Λακεδαίμονος. οὗτος ὡνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορήν, ἐλθών, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ· οὔκων οὔτε οἰκὸς εἴη οὔτε δίκαιον ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἑωυτοῦ· ἐπεί γε καὶ ἐν Σπάρτῃ ἔφη ὁ Δημάρητος ὑποτιθέμενος οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ βασιλεύοντι ὀψίγονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἔκδεξιν τῆς βασιληίης γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημαρήτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγοι δίκαια βασιλέα μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δέ μοι, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθή-

Ξέρξου ἀναγόρευσις εἰς βασιλείαν

4. τῶν - Ἀρτοβαζάνης Thomas M. p. 299. — 7 sq. Eust. Il. p. 28. — p. 59

1. οὕτως *R* || ἔσαν z || πρότερον] πρὸ *d* || 3. γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω. **malim** Γοβρύεω δὲ || βασιλεύσαντος z || 4. τέσσαρες *C* || ἀρταβαζάνης *R* || 5. δ' *ABP* || 6. ἐστασίασαν *ABCd* || μὲν] μὲν γὰρ *ACd*, μὲν ///// *B* || ἀρταβαζάνης *R* || καθότι *R*, καὶ ὅτι *d* || 7. τε εἴη] ἦν *R* || νομιζόμενα *B*[2]. Eust. || 12. ταυτὸ *d* || 14. ἐπιβάλλων *AB*[1]*Cd* || ωνὴρ *AB*, ὠνὴρ *CRd*, ὤνηρ *P*, ὡνὴρ z || 16. συνεβούλευσε *R* || 17. βασιλεύοντί τε ? || 18. ἀρταβαζάνης *AB*[1]*Rz* || ἐπὶ *R* || ὄντι *C* || 19. οὔτ' *PRz* || οἶκος *R*, εἰκὸς *dz* || 23. ἐπιγινομένου *ABCd* || 24. τῇ] τοῦ *d* || 25. λέγει *Rdz* || βασιλῆα z || 26. δοκέει *CPz*

χης βασιλεῦσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἄτοσσα εἶχε τὸ πᾶν
4 κράτος. ἀποδέξας δὲ βασιλέα Πέρσῃσι Ξέρξεα Δαρεῖος ὁρ-
μᾶτο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου
ἀπόστασιν τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ παρασκευαζόμενον συνήνεικε αὐτὸν
Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἕξ τε καὶ τριήκοντα ἔτεα,
ἀποθανεῖν, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεστεῶτας Αἰγυπτί-
ους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι.
5 Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου ἡ βασιληίη ἀνεχώρησε ἐς τὸν
παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξην. ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλ-
λάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ' ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ
δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατιῆς ἄγερσιν. παρεὼν δὲ καὶ δυ-
νάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γο-
βρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς,
τοιούτου λόγου εἴχετο, λέγων "δέσποτα, οὐκ οἰκός ἐστι
Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολλὰ δὴ κακὰ Πέρσας μὴ οὐ
δοῦναι δίκην τῶν ἐποίησαν. ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσ-
σοις τά περ ἐν χερσὶ ἔχεις; ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυ-
βρίσασαν στρατηλάτεε ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ
πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός, καί τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν
τὴν σὴν στρατεύεσθαι." οὗτος μέν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός·
τοῦδε δὲ τοῦ λόγου παρενθήκην ποιεέσκετο τήνδε, ὡς ἡ
Εὐρώπη περικαλλὴς εἴη χώρη, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει
τὰ ἥμερα, ἀρετήν τε ἄκρη, βασιλέι τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη
6 ἐκτῆσθαι. ταῦτα ἔλεγε οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητὴς ἐὼν
καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὕπαρχος εἶναι. χρόνῳ δὲ

ὅτι τῷ ὑστέρῳ ἔτει τῆς ἐπ' Αἰγυπτίους τε καὶ Ἀθηναίους παρασκευῆς Δαρεῖος ἐτελεύτησεν
Ξέρξου γνώμη ἐπ' Αἴγυπτον στρατεύεσθαι καὶ Μαρδονίου συμβουλὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος

---

1. ἐβασίλευσεν ἂν *R* ‖ 2. βασιλῆα *z* ‖ δαρεῖος ξέρξεα *CPz* ‖ ὁρμᾶτο *AB* ‖ 4. ἔτει *AB* ‖ ξυνήνεικε *Cd* ‖ 5. ἔτεα ante ἕξ *PRz* ‖ 8. ἀνεχώρεεν *R* ‖ 9. Ξέρξεα *z* ‖ 11. τὴν στρατιῆς *z* ‖ ἄγερσιν *P*: ἔγερσιν ‖ 12. ἑωυτῷ *z* ‖ γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω ‖ 13. ξέρξου *R* ‖ παῖς *z* ‖ 14. οὐκός *B*[1], οὐκ εἰκός *B*[2]*d* ‖ 15. ἤδη *Rz* ‖ 16. δίκας *R* ‖ ὧν *d* ‖ ἀλλ' εἰ *ABCd*: ἀλλὰ ‖ μὲν νυν *R* ‖ πρήσσεις *d* ‖ 17. χερσὶ om. *A*[1] ‖ ἔχεις· vulgo ‖ 21. τοῦδε *ABC*: τοῦ *d*, τούτου *PRz* ‖ τοῦ om. *d* ‖ ποιεέσκετο *q*: ποιέσκετο *ABCd*, ἐποιέετο *PRz* ‖ τῆνδε *AB* ‖ 22. εἴη om. *PRz* ‖ χόρη *d* ‖ φέροι Reiske ‖ 23. ἡμέτερα *C* ‖ βασιλεῖ *AB*, βασιλείων *z* ‖ 24. ταῦτα δὲ *PRz* ‖ ἔλεξεν οἷα νεώτερος καὶ νεωτέρων *d*

κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε ὥστε ποιέειν ταῦτα Ξέρξην· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξην. τοῦτο μὲν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίης παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο βασιλέα πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἦσαν Θεσσαλίης βασιλέες· τοῦτο δὲ Πεισιστρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες ἐς Σοῦσα, τῶν τε αὐτῶν λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δή τι πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον προσωρέγοντό οἱ· ἔχοντες Ὀνομάκριτον ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου ἀναβεβήκεσαν τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἁλοὺς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλάσσης· διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἵππαρχος, πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα. τότε δὲ συναναβὰς ὅκως ἀπίκοιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος, λεγόντων τῶν Πεισιστρατιδέων περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος ἔλεγε τόν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι χρεὸν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω τήν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος. οὗτός τε δὴ χρησμῳ-

ὅτι Ἀλευάδαι καὶ Πεισιστρατίδαι καὶ Ὀνομάκριτος Ἀθηναῖος χρησμολόγος ἀνέπεισεν Ξέρξην εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατεῦσαι

---

9. χρησμολόγον - 10 Μουσαίου Thomas M. p. 105

1. ξέρξεα idque ante ὥστε *PRz* || 2. ξυνέλαβε *Cd* || ξύμμαχα *d* || πρὸς *PRz* || 3. ξέρξεα *PRz* || τῆς om. *R* || 4. βασιλῆα *z* || 6. ἔσαν et βασιλῆες *z* || 7. αὐτέων *z* || 8. οἱ om. *PR* || ἔτι] ὅτι *ABCd* || προσωρέγοντο οἱ ἔχοντες *ABz*, προσορέγοντό οἱ, ἔχοντες *C*, πρόσω λέγοντές οἱ, ἔχοντες *d* || 10. τε om. Thom. || τῶν] τοῦ *d* || 11. τὴν] γὰρ τὴν *CPdz* || ἔχρην *A*[1] || προκαταλυσόμενοι *ABCd* || ἐξηλάσθη *C*: ἐξηλάθη || 12. τοῦ om. *C* || πεισιστρατίδεω ὀνομάκριτος *ABCd* || ἀθηνέων *ABPcorr.*: ἀθηναίων || 13. ἑρμιόνεος *CPRz* || 14. Λήμνῳ Krueger: λήμνου || 15. ἀφανιοίατο Krueger || κατὰ] ἐκ *z* || ἐξήλασε μὲν *ABd* || 16. χρεόμενος *BP* || ταμάλιστα *Pz*, κατὰ μάλιστα *C* || ξυναναβὰς *Cd* || 17. βασιλῆος *z* || 18. τὸν χρησμὸν *d* || 19. τι] τοι *BRd* || ἐνέηι *A*[2], ἔνεοι *B* || ἐς σφάλμα ? || φέρων *dz* || 21. χρεὼν *Rdz* || ὑπὸ *R* || 22. πέρσεο *z* || χρησμωδέων *ABRdz*

δέων προσεφέρετο καὶ οἵ τε Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Αλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

7 Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ μετὰ τὸν θάνατον τὸν Δαρείου πρῶτα στρατιὴν ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας. τούτους μέν νυν καταστρεψάμενος καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτράπει Ἀχαιμένεϊ ἀδελφεῷ μὲν ἑωυτοῦ Δαρείου δὲ παιδί. Ἀχαιμένεα μέν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως

8 ὁ Ψαμμητίχου ἀνὴρ Λίβυς. Ξέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἅλωσιν ὡς ἔμελλε ἐς χεῖρας ἄξεσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, σύλλογον ἐπίκλητον Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, ἵνα γνώμας τε πύθηταί σφεων καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ

α) τὰ θέλει. ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. "ἄνδρες Πέρσαι, οὔτ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθείς, παραδεξάμενός τε αὐτῷ χρήσομαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμά κω ἠτρεμίσαμεν, ἐπείτε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μέν νυν Κῦρός τε καὶ Καμβύσης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ προσεκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἄν τις λέγοι.

Αἰγύπτου ἅλωσις σύλλογος Περσῶν καὶ Ξέρξου δημηγορία περὶ τῆς ἐπ' Ἀθήνας στρατείας

---

12. Eustathius Il. p. 172. — 14. ἄνδρες - p. 156, 17 ἀποφαίνεσθαι Dionysius Hal. de vi dic. Demosth. 41 p. 1084 sqq.

1. προεφέρετο *ABCd* || καὶ οἱ Ἀλευάδαι om. *ABCd* || 4. μὲν] μιν *R* | ἔτει *AB* || τὸν om. *d* || τὸν om. *PRz* || 5. στρατηΐην Wesseling | 6. πᾶσαν om. *PR* || πολλῷ *z* || 7. ἐπιτρέπει *L* || ἀχαιμένει *AB* || 8. ἀδελφῷ *d* || μέν νυν om. *R* || 9. ἐπιστρατεύοντα *d* || χρόνῳ τε *d* || ἴναρως *R* | 10. ψαμμιτίχου *CPz* || λιβύης *C* || 11. τὸ ἐπὶ] ἐπὶ *ABCd* || 12. ξύλλογον *Cd* | 13. τε om *R* || πύθηταί σφεων *ABd*: πύθηται σφέων || πάσῃ *R* || εἴη *C*, εἴποι *z* || 14. ξυνελέχθησαν *Cd* || 15. οὔτε *R* || 16. γὰρ om. Dion. 17. οὐδαμᾶ *Rdz* || ἠτρεμίσαμεν *AB*: ἠτρεμήσαμεν || 18. τῶν Μήδων: κύρου τε *d* || 19. Ἀστυάγεα *z*: ἀστυάγειν *B*, ἀστυάγηϊ *d*, ἀστυάγην reliqui et Dion. || οὗτος ἄγει *R*, θεοῦ τὸ ἄγειν *d*, οὕτως ἐνάγει Dion. || 20. ἐφέπουσα *ABR*, ἐπιοῦσι Dion. || μέν νυν] μέντοι *z* || κύρος *Rd* idque saepe || 21. ὁ ἐμὸς Dion. || τε καὶ Naber || καὶ προσεκτήσαντο om. Dion. || 22. εὖ om. Dion.

ἐγὼ δὲ ἐπείτε παρέλαβον τὸν θρόνον τοῦτον, ἐφρόντιζον ὅκως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον γενομένων ἐν τιμῇ τῇδε μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσομαι δύναμιν Πέρσῃσι· φροντίζων δὲ εὑρίσκω ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν τε προσγινόμενον χώρην τε τῆς νῦν ἐκτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φλαυροτέρην παμφορωτέρην τε, ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν. μέλλω ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς β)
Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι ὅσα δὴ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. ὡρᾶτε μέν νυν καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους. ἀλλ' ὁ μὲν τετελεύτηκε καὶ οὐκ ἐξεγένετο αὐτῷ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι πρὶν ἢ ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες. πρῶτα μὲν ἐς Σάρδις ἐλθόντες, ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ ἀπικόμενοι, ἐνέπρησαν τά τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· δεύτερα δὲ ἡμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποβάντας, ὅτε Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφρένης ἐστρατήγεον, τὰ ἐπίστασθέ κου πάντες. τούτων γ)
μέντοι εἵνεκα ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατεύεσθαι, ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐτοῖσι τοσάδε ἀνευρίσκω λογιζόμενος· εἰ τούτους τε

---

15. Eustathius Il. p. 706

1. θρόνον τοῦτον *R*. Dion. cod. Ambros.: θρόνον, τοῦτο ceteri, θρόνον, τούτου Dion. edit. || 2. λείψομαι *P*: λήψομαι *d*, λείψωμαι ceteri et Dion. || τῇ τιμῇ τῇδε Dion. || 3. μὴ δὲ *ABP*, μηδ' *R* || προσκτήσομαι *Pd*: προσκτήσωμαι ceteri et Dion. || 4. ἡμῖν τε] ἡμῖν *R*. Dion. || προσγενόμενον Dion. || χώρης *ABCd* || 5. φαυλοτέρην *dz* || 6. τε] δέ *dz* || ἅμα τε *C* || καὶ τιμωρίην τίσι γινομένην *R* || τε om. Dion. || διὰ δὴ ταῦτα νῦν ὑμᾶς Dion. || 7. νῦν om. *PRz* || ξυνέλεξα *C* || ἵνα ἃ διανοοῦμαι Dion. || ὑποθῶ Dion. || 10. πεποιήκεσαν *C* || πατέρα] τὸν πατέρα *d* || ὡράται *R*, ὁρᾶτε *d*. Dion. || 11. πατέρα τὸν ἐμὸν om. *R*. Dion. || ἰθὺ ὄντα *R* || 12. τετελευτήκεε *d* || 14. πρινὴ *AB*, πρὶν ἂν ἢ *R*, πρὶν Dion. || 15. ἐμέ τε καὶ Dion. || 16. ὑπῆρξαν post ἐμὲ *R* || σάρδεις *d* || ἐλθόντες ἅμα vulgo, ἐλθόντες παρὰ Dion. || 17. ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν vulgo || ἀπικόμενοι om. Dion. || 18. ὑμέας *sz* || 19. ἔρξαντες ἐπὶ *d*, ἔρξαν ἐπὶ *B*[2] || τὴν] τὴν γῆν τὴν Dion. || Δάτις *C* ('constanter') *R* || ἀρταφέρνης *AB*[1]*dz*. Dion. || 20. τὰ om. Dion. recte opinor || πρὸς τούτων *P*[2], τουτέων *z* || 21. 'immo μὲν δή.' Bekkerus || ἕνεκα *d* || ἀνώρμημαι Dion. || αὐτέους *AB* || καὶ ἀγαθὰ *P*[2] || 22. ἐν αὐτοῖσι om. *d* || εὑρίσκω ἀναλογιζόμενος *z*

καὶ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους καταστρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώρην, γῆν τὴν Περσίδα ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμουρέουσαν. οὐ γὰρ δὴ χώρην γε οὐδεμίαν κατόψεται ἥλιος ὁμουρέουσαν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλά σφεας πάσας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώρην θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν, οὔτε τινὰ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίαν οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τούτων τῶν κατέλεξα ὑπεξαραιρημένων. οὕτω οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι

δ) ἕξουσι δούλιον ζυγὸν οἵ τε ἀναίτιοι. ὑμεῖς δ' ἂν μοι τάδε ποιέοντες χαρίζοισθε. ἐπεὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον ἐς τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρεῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων ἥκῃ παρεσκευασμένον στρατὸν κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μέν νυν ταῦτά ἐστι οὕτω· ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι." ταῦτα εἴπας ἐπαύετο.

9 Μετ' αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε "ὦ δέσποτα, οὐ μοῦνον εἷς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων, ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπίκεο ἄριστα καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένους οὐκ ἐάσεις κατα-

Μαρδονίου γνώμη

3. Eustathius Il. p. 707

1. καταστρεψώμεθα *d* ‖ 2. γῆν τε τὴν *z*. Dion. ‖ ἀποδέξωμεν *d* ‖ 3. τῷ τοῦ Διὸς Eust. ‖ ὁμορέουσαν *R*. Eust., ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ οὐδὲ γὰρ ἄλλην χώρην *ABCd* ‖ τε Dion. ‖ 4. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *z* ‖ ὁ ἥλιος *z*. Dion. ‖ ὅμουρον ἐοῦσαν *PRz*, ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ ἀλλὰ σφέας *R*, ἀλλ' αὐτὰς Dion. ‖ 5. ἁπάσας Dion. ‖ 6. ἐξελθὼν Dion. ‖ ὧιδε *P* ‖ 7. ἀνδρῶν] αὐτῶν Dion. ‖ οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *z* ‖ ἀνθρώπων οὐδὲν Dion. 8. ὑπολιπέσθαι *R*, ὑπολείπεσθαι ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambros. corr.) Dion. ‖ ἡμῖν om. Dion. ‖ τουτέων *z* ‖ 9. ὑπεξῃρημένων Dion. ‖ ἀντίοι Dion. 10. δούλειον *d* ‖ οἵ τε Ἀθηναῖοι Dion. ‖ 11. χαρίζεσθε. ἐπειδὰν Dion. σημήνω ὑμῖν *d* ‖ εἰς ὃν ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambr.) ἥκειν δοκεῖ, προθύμως ὑμᾶς ἅπαντας δεῖ παρεῖναι· ὃς δ' ἂν ἔλθοι ἔχων κατεσκευασμένον Dion. ‖ 13. ἥκει παρασάμενον *R* ‖ κάλλιστα οἱ δώσω *R* ‖ 14. δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἢ, ἣ τιμιωτάτη (cod. Ambr. ἤδη τιμιωτάτην ἢ) Dion. ‖ ἡμετέρη *d*, ἡμετέρῳ *z*. Dion. Stephani (ἡμετέρᾳ Sylburgi, ἡμετέρου cod. Ambr.) ‖ 15. ἰδιοβουλέειν *R*. Bredovius. ἴδιον βουλεύειν Lobeck ‖ 16. κελεύω *R* ‖ 18. μόνον *L*

γελάσαι ἡμῖν ἐόντας ἀναξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα,
εἰ Σάκας μὲν καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπάς τε καὶ Ἀσσυρίους
ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν,
ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, καταστρεψάμενοι δού-
λους ἔχομεν, Ἕλληνας δὲ ὑπάρξαντας ἀδικίης οὐ τιμωρησό-
μεθα. τί δείσαντες; κοίην πλήθεος συστροφήν; κοίην δὲ α)
χρημάτων δύναμιν; τῶν ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπι-
στάμεθα δὲ τὴν δύναμιν ἐοῦσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτῶν
παῖδας καταστρεψάμενοι, τούτους οἳ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοι-
κημένοι Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται. ἐπει-
ρήθην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους
ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθείς, καί μοι μέχρι Μακεδονίης
ἐλάσαντι καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι
οὐδεὶς ἠντιώθη ἐς μάχην. καίτοι γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς β)
πυνθάνομαι, ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι ὑπό τε ἀγνω-
μοσύνης καὶ σκαιότητος. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον
προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον,
ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται, ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ
νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἑσσουμένων οὐδὲ
λέγω ἀρχήν· ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρῆν ἐόντας
ὁμογλώσσους κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι κατα-
λαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι· εἰ δὲ
πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν χρῆν τῇ
ἑκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι καὶ ταύτῃ πειρᾶν. τρόπῳ
τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος
μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε
μάχεσθαι. σοὶ δὲ δὴ μέλλει τίς ὦ βασιλεῦ ἀντιώσεσθαι πό- γ)

1. ἡμέων *R* || ἀξίους *C* || 2. τε om. *z* || 4. προσκτήσασθαι *R* || 5. ἀδικίης] ἀληθῆς *R* || 6. ξυστροφὴν *d* || 8. αὐτέων *z* || 9. κατωκημένοι *Bcorr. d* || 10. δωριέες καὶ αἰολέες *d* || 11. κᾀυτὸς *z* || 12. κελευθεὶς *R* || 14. ἀντιώθη *ABCd* || γε om. *ABCdz* || εἰώθασι *AB* || 15. πολέμου *R* || 17. προσείπωσιν *R* || λεότατον *AB*¹*C* || 18. ξὺν *d* || 19. ἑσσουμένων *ABd*: ἑσσωμένων || 20. τούτους *R* || χρὴν *AB*, χρεὼν *z* || 21. διαχρεομένους *P*, διαχρεωμένοισι *R* || 23. πολεμεῖν *ABRd* || χρὴν *AB*, χρὴ *CRz* || 24. ἑκάτεροί εἰσι] ἑκατέροισι *R* || δυσχειρώτατοι *A*¹*Ppr. d*, δυσχειρότατοι *R* || πεῖραν *R* || 25. διαχρεόμενοι *P* || 26. γῆς om. *R* || τοῦτον *dz* || 27. τις *ABd*

λεμον προσφέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης καὶ νέας τὰς ἁπάσας; ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο θράσεος ἀνήκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα ἔγωγε ψευσθείην γνώμῃ καὶ ἐκεῖνοι ἐπαερθέντες ἀβουλίῃ ἔλθοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὡς εἰμὲν ἀνθρώπων ἄριστοι τὰ πολέμια. ἔστω δ' ὦν μηδὲν ἀπείρητον· αὐτόματον γὰρ οὐδέν, ἀλλ' ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι."

10 Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην
ἐπέπαυτο· σιωπώντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων καὶ οὐ τολ-
μεόντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένῃ, Ἀρ-
τάβανος ὁ Ὑστάσπεος πάτρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ πίσυ-
α) νος ἐὼν ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεισέων μὲν
γνωμέων ἀντιέων ἀλλήλῃσι οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἱρεόμενον
ἑλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρᾶσθαι, λεχθεισέων δὲ ἔστι,
ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον αὐτὸν μὲν ἐπ' ἑωυτοῦ οὐ
διαγινώσκομεν, ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, δια-
γινώσκομεν τὸν ἀμείνω. ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ
δὲ ἐμῷ Δαρείῳ ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄν-
δρας οὐδαμόθι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ ἐλπίζων Σκύθας
τοὺς νομάδας καταστρέψεσθαι ἐμοί τε οὐκ ἐπείθετο στρατευ-
σάμενός τε πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρατιῆς ἀποβαλὼν
ἀπῆλθε. σὺ δὲ ὦ βασιλεῦ μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι
πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας, οἳ κατὰ θάλασσάν τε ἄριστοι
καὶ κατὰ γῆν λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινόν,
β) ἐμὲ σοὶ δίκαιόν ἐστι φράζειν. ζεύξας φῂς τὸν Ἑλλήσποντον

Ἀρταβάνου γνώμη

6. Eustathius Il. p. 107. — 10. Ἀρτάβανος - 11 Ξέρξῃ Thomas M. p. 361

1. προσφέρων s: προφέρων ‖ 2. θάρσεος *R* ‖ 3. πράγματα *d* ‖ ἄρα *AB* ἐγώ *PRz*. ἐγώ τε Bekkerus ‖ 4. παρεπαρθέντες *R*, ἐπαρθέντες ceteri ‖ 5. εἶμεν *d* ‖ πολεμήϊα *R* ‖ 6. ἀλλὰ *R* ‖ 8. μέντοι *d* ‖ 9. ἐπαύετο *R* ‖ τολμώντων *L* ‖ 11. Ὑστάσπεω Thom. ‖ πίσσυνος *R* ‖ 13. ἀλλήλοισιν *Rd* ‖ 14. δεῖ] δὴ *B*[1]*Rz* ‖ χρᾶσθαι *R*: χρῆσθαι ‖ 15. μὲν ἐπαυτοῦ *C*, μὲν ἑωυτοῦ *d* ‖ 16. ἐπεὰν - διαγινώσκομεν om. *R* ‖ 20. τοὺς om. *C* ‖ καταστρέψεσθαι *R*, καταστρέψασθαι *ACpr*. ‖ δὲ *R* ‖ 21. καὶ] τε καὶ *z* ‖ 23. πολλὸν ἐπ *R*: ἀμείνους *d* ‖ κατὰ om. *d* ‖ 25. ἐμέ σοι *L*

ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα. καὶ δὴ καὶ συνήνεικέ σε ἤτοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν ἑσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ' ἀμφότερα· οἱ γὰρ ἄνδρες λέγονται εἶναι ἄλκιμοι, πάρεστι δὲ καὶ σταθμώσασθαι, εἰ στρατιήν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφρένεϊ ἐλθοῦσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην μοῦνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε· ἀλλ' ἢν τῇσι νηυσὶ ἐμβάλωσι καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ πλέωσι ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν, τοῦτο δὴ βασιλεῦ γίνεται δεινόν. ἐγὼ δὲ οὐ- γ)
δεμιῇ σοφίῃ οἰκηίῃ αὐτὸς ταῦτα συμβάλλομαι, ἀλλ' οἷόν κοτε ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ σὸς ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηΐκιον, γεφυρώσας δὲ ποταμὸν Ἴστρον διέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι ἐπετέτραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἴστρου. καὶ τότε γε Ἱστιαῖος ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ μηδὲ ἠναντιώθη, διέργαστο ἂν τὰ Περσέων πρήγματα. καίτοι καὶ λόγῳ ἀκοῦσαι δεινόν, ἐπ' ἀνδρί γε ἑνὶ πάντα τὰ βασιλέος πρήγματα γεγενῆσθαι. σὺ ὦν μὴ βουλεύεο ἐς κίν- δ)
δυνον μηδένα τοιοῦτον ἀπικέσθαι μηδεμιῆς ἀνάγκης ἐούσης, ἀλλὰ ἐμοὶ πείθευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τόνδε διάλυσον· αὖτις τε ὅταν τοι δοκέῃ, προσκεψάμενος ἐπὶ σεωυτοῦ προαγόρευε τά τοι δοκέει εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ εὖ βουλεύεσθαι κέρδος μέγιστον εὑρίσκω ἐόν· εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἧσσον εὖ, ἕσσωται δὲ ὑπὸ τῆς

---

25. - p. 160, 3 Eustathius Il. p. 173

1. δὴ καὶ] δὴ z || 2. ξυνήνεικε Cd || σε supplevi || ἤτοι] ἢ καὶ qz || ἢ om. B[1] || 5. ξὺν Cd || δᾶτι C || τε καὶ Naber || ἀρταφέρνη d, ἀρταφέρνεϊ sz || 6. ἀθηναίων Cd || ἀμφοτέρησιν ἐχώρησεν R, ἀμφοτέρῃσι ἐχώρησαν sz || 10. ταῦτα ξυμβάλλομαι Cd, συμβάλλομαι ταῦτα z || 11. ὁ σὸς Bekkerus || 12. τὸν om. C || θρήικιον A, θρήϊκιον B, θρήκιον R || 13. ἐγίνοντο R || 14. ἐπιτέτραπτο ABCd || 15. γε om. R || ιστίαιος AB, ἱστίαιος Cd || 16. εἰ ante Ἱστιαῖος ABCd || ἐπέπετο d || 17. ἠντιώθη PRz || διειργαστο R || 19. γενέσθαι PRz || βούλευ P, βούλευε R, βουλεύου z || 20. τοιούτων R || 21. ἀλλὰ ABd: ἀλλ' || πείθεο PRz || ξύλλογον d || τῶνδε R || 22. αὖτις δὲ ὅτ' ἀν AB || δοκῆι AB[2]C, δοκῆ d, δοκέει z || 24. ἐόν] σόν R || τι] τοι z || 25. ἔσσονται Cpr.

τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευσάμενος αἰσχρῶς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὕρημα εὕρηκε, ἧσσον δὲ οὐδέν οἱ κακῶς ε) βεβούλευται. ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῷα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει· ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει τὰ βέλεα· φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. οὕτω δὲ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε. ἐπεάν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ ἢ βροντήν, δι' ὧν ἐφθάρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν. ζ) οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν. ἐπειχθῆναι μέν νυν πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθά, εἰ μὴ παραυτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ' ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις η) ἄν. σοὶ μὲν δὴ ταῦτα ὦ βασιλεῦ συμβουλεύω· σὺ δέ, ὦ παῖ Γοβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους ματαίους περὶ Ἑλλήνων οὐκ ἐόντων ἀξίων φλαύρως ἀκούειν. Ἕλληνας γὰρ διαβάλλων ἐπαείρεις αὐτὸν βασιλέα στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν οὕτω γένηται. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει οὐ παρεόντι κατηγορέων, ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθείς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ θ) ἑτέρου κακὸς εἶναι. ἀλλ' εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν

3. ὁρᾷς - 10 ἑωυτόν Stobaeus floril. XXII 46. — 17. Eustathius Il. p. 957. — 19. διαβολὴ - 25 εἶναι Stobaeus floril. XLII 16

1. ἡ om. *R* || 2. δὲ] τε Bekkerus || 3. ζῶα *PRdz* || ὡς post ὁρᾷς z || 4. οὐδ' Stob. || μικρὰ *d* || οὐδέ *dz* || κνίζειν *R* || 5. τὰ μέγιστα] μέ^{τα}γιστα *P*, μέγιστα *d* || ἀεὶ *z* idque post οἰκήματα || τοιαῦτ' ἐπισκήπτει *z* || 6. τὰ βέλεα] βέλεα *PRz*. Stob. || 7. δὴ *CPz* || ὑπ' Stob. || 8. κατὰ τὸ τοιόνδε *R* || ἐπειδὰν Stob. || 9. δι' ὧν *Rz*. Stob. || ἐσφάλησαν *PRz* || ἀξίως Stob. || ἑαυτῶν *d* || 10. ἄλλον μέγα ὁ θεὸς *z* || ἑαυτόν *d* || 13. εὕροι *PRz* || 14. ξυμβουλεύω *d* || 15. γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω || Μαρδόνιε expungebat Naber || 17. ἐπαίρεις *L* || βασιλῆα z || 19. ἐκτίνειν *A*¹*BCd* || μὴ νῦν *ABd* || 21. ἀδικεῖ *PR* || παρεόντος *PR*, παρεόντων *z* || 22. πρινὴ *APR* || 25. δεῖ δή γε *CP*, δή γε δεῖ *R* || 26. στρατεύσασθαι *R*

ἤθεσι τοῖσι Περσέων μενέτω, ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτεε αὐτὸς σὺ ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσην τινὰ βούλεαι. καὶ ἢν μὲν τῇ σὺ λέγεις ἀναβαίνῃ βασιλέι τὰ πρήγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ αὐτοῖσι καὶ ἐγώ· ἢν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δέ σφι καὶ σύ, ἢν ἀπονοστήσῃς. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως στράτευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαί τινά φημι τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων Μαρδόνιον, μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον ἤ κου ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων ἢ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων, εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ' ὁδόν, γνόντα ἐπ' οἵους ἄνδρας ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βασιλέα."

11 Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε, Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσιδε. "Ἀρτάβανε, πατρὸς εἶς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· τοῦτό σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων. καί τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθημι ἐόντι κακῷ καὶ ἀθύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἔμοιγε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί· ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο ὅσα περ εἶπα ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος τοῦ Ἀρσάμεος τοῦ Ἀριαράμνεω τοῦ Τεΐσπεος τοῦ Κύρου τοῦ Καμβύσεω τοῦ Τεΐσπεος τοῦ Ἀχαιμένεος γεγο-

Ξέρξου ἀντίρρησις πρὸς Ἀρτάβανον Ἀχαιμένης | Τεΐσπης | Καμβύσης | Κῦρος | Τεΐσπης | Ἄρμνης | Ἀρσαμένης | Ὑστάσπης | Δαρεῖος | Ξέρξης

19—21. Eustathius Il. p. 733

1. παραβαλομένων *P* ‖ 2. στρατηλατέεται *C*, στρατηλάτεεν *R* ‖ 3. θέλεις *C* ‖ βούλεται *C* ‖ 4. ἀναβαίνει *Cpr. d*, ἀναβαίνειν *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 5. δὲ αὐτοῖσι] δέ σφι *P* ‖ 6. ἢν] εἰ *d* ‖ ξὺν *Cd* ‖ 8. ἂν ἄξεις *R* ‖ 9. ἀκούσασθαι *R* ‖ φημὶ *R* ‖ 10. ἐξεργασάμενον *PRz* ‖ 11. διαφορευόμενον *R*, διαφθορεύμενον *z* ‖ 12. ἄρα] καὶ ἄρα *z* ‖ 14. βασιλῆα *z* ‖ 15. Ξέρξης — 16 Ἀρτάβανε om. *C* ‖ 16. τοῖσδε *L* ‖ 17. τοῦτο δέ σε *z* ‖ 18. τοι om. *Apr.* ‖ προτίθημι *ABCd* ‖ 19. τε καὶ *Rz* ‖ ξυστρατεύεσθαι *Cd* ‖ ἐμοίγε *Pz* ‖ 20. καὶ om. *R* ‖ 22. ἀράμεος *R* ‖ ἄρμνεω *ABCd* ‖ τίσπεος *R*. post hoc excidisse suspicor τοῦ Καμβύσεω ‖ 23. τοῦ τε ἴσπεος *C*, om. *PRz* ‖ ἀχαιμένος *d*

νώς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους, εὖ ἐπιστάμενος ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξομεν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, εἰ χρὴ σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, οἳ Σάρδις τε ἐνέπρησαν καὶ ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθεῖν προκέεται ἀγών, ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἕλλησι ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί. καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν ἤδη γίνεται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν τὸ πείσομαι τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρύξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος, κατεστρέψατο οὕτω ὡς καὶ ἐς τόδε αὐτοί τε ὥνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτῶν ἐπώνυμοι τοῦ καταστρεψαμένου καλέονται."

12 Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο ἐλέγετο. μετὰ δὲ εὐφρόνη τε ἐγίνετο καὶ Ξέρξην ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη· νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. δεδογμένων δέ οἱ αὖτις τούτων κατύπνωσε, καὶ δή κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ Περσέων. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ εὐειδέα εἰπεῖν "μετὰ δὴ βουλεύεαι ὦ Πέρσα στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προείπας ἁλίζειν Πέρσας στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιέεις εὖ οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ἐβουλεύσαο ποιέειν, ταύτην ἴθι τῶν ὁδῶν." τὸν μὲν ταῦτα εἰπόντα
13

περὶ τῆς φανείσης ὄψεως τῷ Ξέρξῃ

12. αὐτοί - 13 καλέονται Antonius Mon. p 796 Tittm.

2. ἕξομεν z || 4. καὶ om. R || 5. οὐδετέροις R, οὐδ' ἑτέροισι d || ἱκανῶς ἔχειν R || 6. παθέειν L || πρόκειται ABR || 8. ἔχθης (ρ superscr.) A || 9. ὑμέας R || ἤδη] ἔτι qz || 10. πήσομαι d || 11. ὁ om. R || ἐὼν ἐμῶν πατέρων PRz || 12. ὡνθρωποι P, ὥνθρωποι z, ὤνθρωποι R, ἄνθρωποι ceteri, οἱ ἄνθρωποι Anton. || 13. αὐτέων ABdz. Anton. || 14. τοσούτῳ R || ἐγένετο CR || τε P superscr. || 15. ἐγένετο PR || ξέρξεν R, Ξέρξεα z || 16. διδοὺς βουλὴν d || 17. δεδογμένον R || αὖτι d || τουτέων z || κατύπτωσε A^1 || 18. ἴδε AB || ὄψιν τοιῆνδε AB, ὄψιν ὄψιν R || ὡς λέ(γεται) om. R || 19. οἱ ἐπιστάντα μέγαν om. A^1 || 20. βουλεύεται C || 21. μὴ om. z || πέρσῃσι PRz || 22. στρατιήν Cd || 23. ξυγγνωσόμενός Cd || ἐβούλευσας z || 24. εἴπαντα Rz

ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτάσθαι, ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης ὀνεί-
ρου μὲν τούτου λόγον οὐδένα ἐποιέετο, ὁ δὲ Περσέων συνα-
λίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεξέ σφι τάδε. "ἄνδρες
Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχίστροφα βουλεύομαι·
φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωυτοῦ πρῶτα οὔκω ἀνήκω, καὶ οἱ
παρηγορεόμενοι ἐκεῖνα ποιέειν οὐδένα χρόνον μευ ἀπέχονται.
ἀκούσαντι μέντοι μοι τῆς Ἀρταβάνου γνώμης παραυτίκα
μὲν ἡ νεότης ἐπέζεσε, ὥστε ἀεικέστερα ἀπορρῖψαι ἔπεα ἐς
ἄνδρα πρεσβύτερον ἢ χρεόν· νῦν μέντοι συγγνοὺς χρήσομαι
τῇ ἐκείνου γνώμῃ. ὡς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύ-
εσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοι ἔστε." Πέρσαι μὲν ὡς ἤκου- 14
σαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνεον· νυκτὸς δὲ γενομένης
αὖτις τὠυτὸ ὄνειρον τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἔλεγε ἐπιστάν
"ὦ παῖ Δαρείου, καὶ δὴ φαίνεαι ἐν Πέρσῃσί τε ἀπειπάμενος
τὴν στρατηλασίην καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεα ἐν οὐδενὶ ποιησάμενος
λόγῳ ὡς παρ' οὐδενὸς ἀκούσας; εὖ νυν τόδ' ἴσθι. ἤν περ μὴ
αὐτίκα στρατηλατέῃς, τάδε τοι ἐξ αὐτῶν ἀνασχήσει· ὡς καὶ
μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπει-
νὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι." Ξέρξης μὲν περιδεὴς γενό- 15
μενος τῇ ὄψι ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης καὶ πέμπει ἄγ-
γελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα· ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε
Ξέρξης τάδε. "Ἀρτάβανε, ἐγὼ τὸ παραυτίκα μὲν οὐκ ἐσω-

μετάγνωσις Ξέρξου τῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας καὶ δευτέρα ὄψις ὀνείρου καὶ περὶ αὐτῆς διάλογος πρὸς Ἀρτάβανον

---

8. (Hesychius v. ἀεικέστερα)

1. ἀποπτάσθαι *Pz*: ἀποπτᾶσθαι ‖ δ' *AB* ‖ οὐνείρου *A* ‖ 2. ξυναλίσας et ξυνέλεξε *C* ‖ 3. τοὺς] τοὺς αὐτοὺς τοὺς *Rz* ‖ ἔλεγέ σφι *PRz* ‖ 4. ξυγγνώμην *Cd* ‖ βουλεύσομαι *d* ‖ 5. οὔκω *Rz*: οὔπω ‖ 6. παρηγορεύμενοι *R*, παρηγορευόμενοι *Bd* ‖ ἐκεῖνα *ABR*: κεῖνα ‖ ἀπέργονται *B* ‖ 9. χρεόν *ABC*: χρεών ‖ ξυγγνοὺς *d* ‖ 10. μεταδεδογμένον *Pcorr.* *R*: μεταδεδογμένων ceteri codices, μεταδεδογμένῳ *z* ‖ 11. ἥσυχοι ἐστὲ *d*, ἡσυχοί ἔστε *z* ‖ 13. ἔλεγε post ὄνειρον *PR*, ἔλεξε ibidem *z* ‖ 15. ποιεύμενος *R* ‖ 16. ἀκούσας. vulgo ‖ νῦν *Rdz* ‖ τόδε *ABd* ‖ 17. στρατηλατέεις *d* ‖ τοι] οἱ *C* ‖ αὐτέων *z* ‖ ἀνασχήσειν *C*, προσδόκα ἀνασχήσειν *z* ‖ 18. πολὺς *PR* ‖ 19. γενόμενος *PRz*: ἐγένετο ‖ 20. ὄψει *L* ‖ τ' *R* ‖ καὶ om. *C* ‖ 21. ἐπὶ om. *PRz* ‖ ἀπιγμένωι *Pz* ‖ οἱ om. *PRz* ‖ 22. ἐφρόνεον *ABCd*

φρόνεον εἶπας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίης· μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων, ἔγνων δὲ ταῦτά μοι ποιητέα ἐόντα τὰ σὺ ὑπεθήκαο. οὔκων δυνατός τοι εἰμὶ ταῦτα βουλόμενος ποιέειν· τετραμμένῳ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωκότι ἐπιφοιτέον ὄνειρον φαντάζεταί μοι οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ὦν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων καί οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι στρατηλασίην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ τὠυτὸ τοῦτο ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὑρίσκω δὲ ὧδ' ἂν γινόμενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν καὶ ἐνδὺς μετὰ τοῦτο ἵζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας." Ξέρξης

16 μὲν ταῦτά οἱ ἔλεγε· Ἀρτάβανος δὲ οὐ πρώτῳ κελεύσματι πειθόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ἵζεσθαι, τέλος ὡς ἠναγκάζετο εἴπας τάδε ἐποίεε τὸ κελευόμενον.

α) "Ἶσον ἐκεῖνο ὦ βασιλεῦ παρ' ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι· τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι, κατά περ τὴν πάντων χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν πνεύματά φασι ἀνέμων ἐμπίπτοντα οὐ περιορᾶν φύσι τῇ ἑωυτῆς χρᾶσθαι. ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς οὐ τοσοῦτο ἔδακε λύπη, ὅσον γνωμέων δύο προκειμενέων Πέρσῃσι, τῆς μὲν ὕβριν αὐξανούσης, τῆς δὲ καταπαυούσης καὶ λεγούσης ὡς κακὸν εἴη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τι δίζη-

---

5. ἐπιφοιτέον - 6 ταῦτα Lexicon Vindob. p. 135. — 16. ἶσον - 17 πείθεσθαι Stobaeus floril. III 68. Eustathius Il. p. 23?. — 24. ἐκ - p. 165, 1 παρεόντος Stobaeus floril. X 41

1. εἴπας σε ABCd ‖ εἵνεκε R ‖ συμβουλῆς PRz ‖ 4. τοι om. d ‖ ποιέειν βουλόμενος PRz ‖ δὴ om. ABCd ‖ 5. ἐπίφοιτον R, φοιτῶν d. Lex. Vind., ἐπιφοιτῶν ceteri ‖ ξυνεπενέον C, ξυνεπαινέον d, συνέπαινον ἐὸν R ‖ 6. μετὰ ταῦτα ποιέειν Lex. Vind. ‖ καὶ δὴ ἀπειλῆσαν R ‖ 8. στρατηλατέειν ABCd ‖ 9. σὺ C ‖ ὁμοίως ὡς PRz ‖ 10. ὧδε ἀναγινόμενα R ‖ λάβῃς d, λάβεις z ‖ 13. οἱ om. R ‖ δὲ om. d ‖ οὐ τῷ πρώτῳ οἱ R ‖ κελεύματι ABCd ‖ 15. κελεόμενον C ‖ 16. ἶσον dz ‖ ἐκεῖνο et παρ' ἐμοὶ om. Eust. ‖ 17. τάδε καὶ z ‖ 18. πέρι ἥκοντα AB ‖ ὁμιλίῃ z ‖ 20. φύσει L ‖ 21. χρᾶσθαι R: χρῆσθαι ‖ τοσοῦτον PRz ‖ 22. δύο (δύω) C ‖ προκειμενέων ABd: προκειμένων ‖ 23. αὐξούσης PRz ‖ 24. τὴν ψυχὴν διδάσκειν R ‖ δίζεσθαι Cpr. z. Stob.

σθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρεόντος, τοιουτέων προκειμενέων γνωμέων ὅτι τὴν σφαλερωτέρην σεωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι ἀναιρέο. νῦν ὦν, ἐπειδὴ τέτραψαι ἐπὶ τὴν ἀμείνω, φῄς τοι μετιέντι β) τὸν ἐπ' Ἕλληνας στόλον ἐπιφοιτᾶν ὄνειρον θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον. ἀλλ' οὐδὲ ταῦτά ἐστι ὦ παῖ θεῖα. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάξω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι πρεσβύτερος ἐών. πεπλανῆσθαι αὗται μάλιστα· ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων, τά τις ἡμέρης φροντίζει· ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας. εἰ δὲ ἄρα μή ἐστι τοῦτο τοι- γ) οῦτο οἷον ἐγὼ διαιρέω, ἀλλά τι τοῦ θεοῦ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἴρηκας· φανήτω γὰρ δὴ καὶ ἐμοί, ὡς καὶ σοί, διακελευόμενον· φανῆναι δὲ οὐδὲν μᾶλλόν μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα ἢ οὐ καὶ τὴν ἐμήν, οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυομένῳ ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ, εἴ πέρ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει τοῦτο, ὅ τι δή κοτέ ἐστι, τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ ὕπνῳ, ὥστε δόξει ἐμὲ ὁρέον σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢν τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω οὔτε ἢν τὴν σήν, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει, τοῦτο ἤδη μαθητέον ἔσται· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσει γε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γίνεσθαι καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ

---

6. **Eustathius Il. p. 48**

1. τουτέων *PRz* || προσκειμενέων *AB*, προκειμένων *dz* || 2. σφαλερωτάτην *R* || ἀναίρεο *Rdz* || 3. ὦν om. *P* || τετράφθαι *R* || 5. ἐῶντα] ἐόντος z || 6. ταῦτα ἔστι *P* || θεῖα ὦ παῖ *PRz* || 8. αὗται Reiske: αὐταὶ || 9. αἱ et τῶν om. *R* || 11. ἄρα *AB*, ὅρα *R* || μή ἐστι *Pdz* || τοιοῦτον *R*, τοιόνδε *Pz* || 12 διαιρῶ *Pz* || θείου Schweighaeuser || 13. αὐτὸς *R* || ξυλλαβὼν *Cd* || φανεῖται *s*, φανήσεται *z* || δὴ om. *R* || κἀμοὶ *z* || 14. σὺ *B* || 15. οὐ καὶ Schaefer: οὐκὶ *ABPz*, οὐκ *C*, οὐχὶ *Rd* || 17. τοσοῦτόν *R* || εὐηθίης *AB*, εὐηθείας *R* || 18. κοτέ om. *R* || σοι *R* || 19. ὁρῶν *L* || 22. οὐδὲ καὶ *C*, σὲ δὲ *R* || μαθητέον ἤδη *z* || 23. ἔσται *ABCd*: ἐστί || δὴ] μοι *d* || ἐπιφοιτήσειε *z* || γε om. *dz* || 24. δέδοκται *Pz* || 25. ἤδη δεῖ ἐμὲ Schaefer: ἤδη ἢ ἐμὲ A^1*BCd*, ἤδη ἴημι *PRz*, ἢ ἤδη ἐμὲ B^2 marg. ἢ δεῖ ἐμὲ Bekkerus

σῇ κατυπνῶσαι, φέρε, τούτων ἐξ ἐμεῦ ἐπιτελευμένων φα-
νήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ παρεούσῃ γνώμῃ χρή-
17 σομαι." τοσαῦτα εἴπας Ἀρτάβανος, ἐλπίζων Ξέρξην ἀπο-
δέξειν λέγοντα οὐδέν, ἐποίεε τὸ κελευόμενον. ἐνδὺς δὲ τὴν
Ξέρξεω ἐσθῆτα καὶ ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ὡς
μετὰ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τὠυτὸ
ὄνειρον τὸ καὶ παρὰ Ξέρξην ἐφοίτα, ὑπερστὰν δὲ τοῦ Ἀρτα-
βάνου εἶπε τάδε. "ἆρα σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ ἀποσπεύδων Ξέρ-
ξην στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ὡς δὴ κηδόμενος αὐτοῦ;
ἀλλ' οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα οὔτε ἐς τὸ παραυτίκα νῦν κατα-
προΐξεαι ἀποτράπων τὸ χρεὸν γενέσθαι. Ξέρξην δὲ τὰ δεῖ
18 ἀνηκουστέοντα παθεῖν, αὐτῷ ἐκείνῳ δεδήλωται." ταῦτά τε
ἐδόκεε Ἀρτάβανος τὸ ὄνειρον ἀπειλέειν καὶ θερμοῖσι σιδη-
ρίοισι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὃς ἀμ-
βώσας μέγα ἀναθρώσκει, καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὡς τὴν
ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξῆλθε ἀπηγεόμενος, δεύτερά οἱ λέγει
τάδε. "ἐγὼ μέν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλά
τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, οὐκ ἔων σε
τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ
πολλῶν ἐπιθυμέειν, μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσαγέτας
Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν ἐπ' Αἰθίο-
πας τὸν Καμβύσεω, συστρατευόμενος δὲ καὶ Δαρείῳ ἐπὶ
Σκύθας. ἐπιστάμενος ταῦτα γνώμην εἶχον ἀτρεμίζοντά σε

ὅτι καὶ Ἀρταβάνῳ ὁ αὐτὸς ὄνειρος ἐπέστη

7. Eustathius Il. p. 167. — 11. ibidem p. 166. — 17. ἐγὼ - 20 ἐπιθυμέειν Stobaeus floril. X 35. — 23. ἀτρεμίζοντα - p. 167, 1 εἶναι Eustathius Il. p. 201

1. τουτέων z || ἐπιτελουμένων *P* || 2. παρούσῃ *C* || 3. ὁ ἀρτάβανος *R* || νομίζων *Pdz* || Ξέρξεα z || 5. ἑζόμενος *Rz* || 7. ξέρξεα *PRz* || ὑπερστᾶν *AB* || Ἀρταβάζου Eust. || 8. τάδε om. *ABCd* || σὺ δ' *C*, δὴ σὺ *d* || ἐκεῖνος *CR* || εἷς ὁ *R*, ἧς, ὁ z || ξέρξεα *Pz* || 10. bis οὔτ' *ABd* || 11. ἀποτρέπων *L* || χρεὼν *dz*. Eust. || Ξέρξεα z || 12. παθεῖν *R*: παθέειν || τε *R*: δὴ *ABCd*, τε δὴ *P*, τε δὴ z || 13. ὁ ἀρτάβανος *R* || τὸν *Pcorr.* *Rz* || σιδηρίοισι *PR*: σιδηρείοισι || 15. ἀνθρώσκει A^1*BCd* || 16. διῆλθεν *Cd* || 17. ἰδών τε πολλὰ καὶ μεγάλα z || 18. ὑπὸ ἡσσόνων πεσόντα πρήγματα *C* || ἐῶ Stob. || 20. μιμνησκόμενος *ABCd* || τὸν - 21 ἔπρηξε bis *R* || 21. καὶ τὸν - 22 δὲ om. *R* || 22. τοῦ ξυστρατευόμενος *d* || 23. ταῦτα] ὧν ταῦτα z

μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμή, καὶ Ἕλληνας, ὡς οἶκε, φθορή τις καταλαμβάνει θεήλατος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι, σὺ δὲ σήμηνον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμπόμενα, χρᾶσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σέο πρώτοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρασκευήν, ποίεε δὲ οὕτω ὅκως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν." τούτων δὲ λεχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαερθέντες τῇ ὄψι, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, Ξέρξης τε ὑπερετίθετο ταῦτα Πέρσῃσι καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μοῦνος ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων φανερὸς ἦν.

19 Ὁρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατέειν μετὰ ταῦτα τρίτη ὄψις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ Μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν δουλεύσειν τέ οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἥδε. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῷ, ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν, μετὰ δὲ ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. κρινάντων δὲ ταῦτα τῶν Μάγων, Περσέων τε τῶν συλλεχθέντων αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἑωυτοῦ ἀπελάσας εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν, καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιέεται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἠπείρου.
20 ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἁλώσιος ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα παραρτέετο στρατιήν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ, πέμπτῳ δε ἔτεϊ ἀνομένῳ ἐστρατηλάτεε χειρὶ μεγάλῃ πλήθεος. στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν πολλῷ δὴ μέ-

γνώμη περὶ τοῦ πάντως στρατεῦσαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τρίτη ὄψις ὀνείρου

2. ἔοικε *L* || καταλαμβάνει τις φθορὴ *ABCd* || 3. τράπωμαι *d* || 4. σὺ μὲν σήμηνον πέρσῃσι *C* || 5. πεμπόμενα – 7 θεοῦ om. *R* || πεποιημένα *C* || χρῆσθαι *Pz* || 6. οὕτως *P* || 7. ἐνδεήσει *PR*: ἐνδεήσῃ || τουτέων *z* || δὲ om. *PRz* || 8. ἐπαρθέντες *L* || ὄψι *AB*: ὄψει || 9. ὑπετίθεε *R* || 12. ὁρμημένωι *AB*, ὁρμημένω *ds*: ὡρμημένῳ || στρατεύειν *R* || 14. δουλεύειν *Cd* || 15. ἥδε *AB* || 16. θαλῶι *C* || πᾶσαν om. *R* || 18. ταύτῃ *Rz* || 19. ξυλλεχθέντων *Cdz* || 20. πελάσας *C* || ἀνειρημένοισι *qz* || 22. οὕτως *R* || ἐπέγερσιν *d* || 23. τέσσαρα *AB* || 24. παρηρτέετο *R* || 25. ἔτει *AB* || ἀνυομένωι *A*[2], ἀνυμένω *d* || 26. στόλωι *A*[1]*B*[1]

γιστος οὗτος ἐγένετο, ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ Σκύθας παρὰ τοῦτον μηδένα φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθικόν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἐσβαλόντες σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίης καταστρεψάμενοι ἐνέμοντο, τῶν εἵνεκεν ὕστερον Δαρεῖος ἐτιμωρέετο, μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τὸν Ἀτρειδέων ἐς Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν τὸν πρὸ τῶν Τρωικῶν γενόμενον, οἳ διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον τούς τε Θρήικας κατεστρέψαντο πάντας καὶ ἐπὶ τὸν Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι
21 τε Πηνειοῦ ποταμοῦ τὸ πρὸς μεσαμβρίης ἤλασαν. αὗται αἱ πᾶσαι καὶ οὐδ' εἰ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι προσγενόμεναι στρατηλασίαι μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. τί γὰρ οὐκ ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης; κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν μεγάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵπ- πος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ πλοῖα ἅμα στρατευομένοισι, τοῖσι δὲ ἐς τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ σῖτά τε καὶ νέας.

22 Καὶ τοῦτο μέν, ὡς πταισάντων τῶν πρώτων περιπλεόντων περὶ τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο ἐκ τριῶν ἐτέων κου μάλιστα ἐς τὸν Ἄθων. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ὅρμεον τριήρεες· ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενοι ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων παντοδαποὶ τῆς στρατιῆς, διάδοχοι δ' ἐφοίτεον· ὤρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄθων κατοικημένοι. Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου καὶ Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταίου ἄνδρες Πέρσαι

25. Πέρσαι - p. 169, 1 ἔργου Lexicon Vindob. p. 86

2. μηδὲν z ‖ 3. ἐσβαλόντες *ABd*: ἐμβαλόντες ‖ 5. μὴ δὲ κατὰ *R* ‖ 6. τῶν (τὸν) *C*, τῶν *PRdz* ‖ μήτε τῶν *B*² ‖ 7. τὸν] τόν τε *ABCd* ‖ 8. ἐς om. *ABCdz* ‖ κατὰ τὸν *B*²*d* ‖ 10. τὸ Bekkerus: τοῦ ‖ μεσημβρίης *C*, μεσαμβρίην z ‖ ἔλασαν z ‖ αὗται *d* ‖ αἱ] οὐ *R* ‖ 11. καὶ et εἰ om. *PRz* ‖ γενόμεναι *PRz* ‖ αἱ στρατηλασίαι z ‖ 12. τίς *R* ‖ 14. μιν om. *PRz* ‖ 16. ἅμα om. *ABCd* ‖ 19. προσπταισάντων *PRz* ‖ πρῶτον *d*. πρότερον Mehler ‖ 20. ἄθω *R* ‖ προητοιμάζετο *ABd* ‖ ἐκ] πρὸ *PRz* ‖ κου] καὶ *PRz* ‖ μάλιστα τὰ Schweighaeuser ‖ 21. ἐλεοῦντι *Ppr. Rz* ‖ 22. ὅρμεον *AB*: ὥρμεον ‖ τριήρεις *R* ‖ ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ 23. δὲ *ABd* ‖ ἐφοίτων *L* ‖ 24. οἱ om. *d* ‖ 25. ἀρταχέης *B* ‖ ἀρταχαίου *R*

ἐπέστασαν τοῦ ἔργου. ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ ὀνομαστόν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνθρώπων. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἤπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδές τε ἐστὶ καὶ ἰσθμὸς ὡς δυώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ τοῦτο καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκανθίων ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλὰς οἴκηται, αἱ δὲ ἐκτὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι, τὰς τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτίδων ὥρμητο ποιέειν· εἰσὶ δὲ αἵδε, Δῖον Ὀλόφυξος Ἀκρόθωον Θύσσος Κλεωναί. πόλιες μὲν αὗται 23
αἳ τὸν Ἄθων νέμονται, ὤρυσσον δὲ ὧδε δασάμενοι τὸν χῶρον οἱ βάρβαροι κατὰ ἔθνεα. κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτενὲς ποιησάμενοι, ἐπείτε ἐγίνετο βαθέα ἡ διῶρυξ, οἱ μὲν κατώτατα ἑστεῶτες ὤρυσσον, ἕτεροι δὲ παρεδίδοσαν τὸν αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι κατύπερθε ἑστεῶσι ἐπὶ βάθρων, οἱ δ' αὖ ἐκδεκόμενοι ἑτέροισι, ἕως ἀπίκοντο ἐς τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ ἐξέβαλλον. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων καταρρηγνύμενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος πόνον διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω στόματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐτὰ μέτρα ποιευμένων, ἔμελλέ σφι τοιοῦτο ἀποβήσεσθαι. οἱ δὲ Φοίνικες σοφίην ἔν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται καὶ δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ. ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλλε, ὤρυσσον τὸ μὲν ἄνω στόμα τῆς διώρυχος ποιεῦντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδεε αὐτὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι, προβαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου συνῆγον αἰεί·

---

10. **Eustathius Il. p. 291. — 12. (Hesychius v. σχοινοτενές)**

1. ἐπέστεσαν *d*, ἐπεστάτεον *PRz* || ἐστὶ] ἐς τὸ *C* || 2. οὐνομαστόν *z* || 4. δυώδεκα *z* || καὶ] καὶ οὐ *R* || 5. θαλάττης *d* || 6. ἐς ὃν *dz* || 7. ἐκτὸς *R*: ἐντὸς || 9. ὅρμητο *R* || δὲ om. *z* || 10. δίον *ABP* || ἀκρόθωιον *AB*, Ἀκρόθοον *z* || θύσσος *R*: θύσσος *P*, Θύσος *z*, θύσσον reliqui || κλεοναί *d* || πόλις *ABC*, πόλεις *Rd* || 11. ἄθω *Rd* || ὧδε. δασάμενοι vulgo || 12. ἔθνεα, κατὰ vulgo || 13. ἐπείτε scripsi: ἐπεὶ δὲ *L*. ἐπειδὴ Bekker || ἐγένετο *Rdz* || βαθεῖα *L* || 14. ὄρυσσον *d* || 15. κατύπερθεν *Rd* || 16. ἀπικνέοντο ? || ἀνωτάτωι *AB* || 18. καταρηγνύμενοι *AB* || 19. ἅτε] αὗται *C* || 20. ταὐτὰ *R* || τοιοῦτον *PRz* || 22. γὰρ om. *C* || 23. ἐπέβαλε *dz* || 24. ἔδει *L* || 25. ἀεὶ *d*

κάτω τε δὴ ἐγίνετο καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι ἄλλοισι τὸ ἔργον. ἐνθαῦτα δὲ λειμών ἐστι, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον· σῖτος δέ σφι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος.
24 ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλόμενον εὑρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκεν αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι· παρεὸν γὰρ μηδένα πόνον λαβόντας τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι, ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ εὖρος ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρεομένας. τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοισι, τοῖσί περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προσετέτακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι.

25 Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε, παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου, ἐπιτάξας Φοίνιξί τε καὶ Αἰγυπτίοισι, καὶ σιτία τῇ στρατιῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λιμήνειε ἡ στρατιὴ μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀναπυθόμενος δὲ τοὺς χώρους καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεότατον εἴη, ἄλλα ἄλλῃ ἀγινέοντας ὁλκάσι τε καὶ πορθμηίοισι ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν ἀκτὴν καλεομένην τῆς Θρηίκης ἀγίνεον, οἱ δὲ ἐς Τυρόδιζαν τὴν Περινθίων, οἱ δὲ ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ ἐς Ἠιόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.

26 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργάζοντο, ἐν

---

12. Pollux III 126. VII 11. — 5. Schol. Aristid. p. 581 Dind. — 9. Eustathius Il. p. 1161. — 12. παρεσκευάζετο - 13 γεφύρας Thomas M. p. 270

1. ἐγένετο z || 2. δὲ *PR*: δὴ z, om. reliqui || προτήριον *R* || 3. σφιν *L* || πολὺς *R* || 4. ξυμβαλλόμενον *Cd*, συμβαλλεόμενον z || εὑρίσκω d || 5. εἵνεκα dz || θέλων *R* || 7. διαρύσαι qz || 8. δύο (δύω) *C* || 9. ἐλαστρευμένας *C*, ἐλαστρευμένας Eust. || τοῖσιν αὐτοῖσι δὲ *R* || 10. στρυμῶνα d || 12. οὕτως *R* || ἐποιέετο z || παρεσκευάζοντο *ABCd*. Thom. || 15. λημήνειεν d, λυμήνειε z || 16. δὲ] δὲ ἐπὶ *R* || 17. ἐπιτηδεότατον *AB*: ἐπιτηδεοτάτην *R*, ἐπιτηδεώτατον reliqui || εἴη om. *C* || ἄλλα] ἄλλον *R* || 18. τὴν δὴ ὧν πλείστην *R*, τὸν δὲ, τῶν πλείστων z. fortasse τὸν δὴ ὦν πλεῖστον σῖτον || 19. καλεόμενον *R* || θρηικίης *AB*, θρηΐκίης *C*, θρήκης *R* || 20. δ' ἐς ἠιόνα *R* || 21. τὴν τῶν d || 23. ἐν τῷ z || πόρον εἰργάζοντο *R*

τούτῳ ὁ πεζὸς ἅπας συλλελεγμένος ἅμα Ξέρξῃ ἐπορεύετο ἐς
Σάρδις, ἐκ Κριτάλλων ὁρμηθεὶς τῶν ἐν Καππαδοκίῃ· ἐν-
θαῦτα γὰρ εἴρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν κατ' ἤπειρον μέλ-
λοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορεύεσθαι στρατόν. ὃς μέν νυν
τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα ἐσταλμένον ἀγαγὼν τὰ προ-
κείμενα παρὰ βασιλέος ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ
γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν τούτου πέρι ἐλθόντας οἶδα. οἱ δὲ ἐπείτε
διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐ-
τῆς πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐς Κελαινάς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι
Μαιάνδρου ποταμοῦ καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου,
τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταρρήκτης, ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς
ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδι-
δοῖ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς [ἐν τῇ πόλι]
ἀνακρέμαται, τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλωνος
ἐκδαρέντα ἀνακρεμασθῆναι. ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος 27
Πύθιος ὁ Ἄτυος ἀνὴρ Λυδὸς ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν
πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι καὶ αὐτὸν Ξέρξην, χρήματά τε
ἐπαγγέλλετο βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγγελ-
λομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἴρετο Ξέρξης Περσέων τοὺς
παρεόντας τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος καὶ κόσα χρήματα ἐκτη-
μένος ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν "ὦ βασιλεῦ, οὗτός
ἐστι ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ
τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ· ὃς καὶ νῦν ἐστι πρῶτος ἀνθρώ-
πων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν μετὰ σέ." θωυμάσας δὲ τῶν 28

συναγωγὴ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἐν Σάρδεσιν περὶ Μαιάνδρου καὶ Καταράκτου καὶ Μαρσύου τῶν ποταμῶν περὶ τοῦ ἐν Κελαιναῖς ξενίσαντος Ξέρξην καὶ τὸν στρατὸν καὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ δωρεᾶς

16. Eustathius Il. p. 366. Schol. Aristid. p. 147

1. ξυλλελεγμένος *Cd* ‖ 2. κριτάλων bz ‖ τὸν *B* ‖ ἐγ *Apr. Bpr.* ‖ 5. ὑπαρχόντων *d* ‖ 7. γὰρ om. *ABCd* ‖ περιελθόντας *Pz*, περιελθόντος *R* ‖ 8. ἁλυποταμὸν *A*¹ ‖ 9. παρεγένοντο *PRz* ‖ 11. ἐὼν *d* ‖ καταρήκτης *ABC* ‖ 13. τῇ] ὦ *d* ‖ σειληνοῦ *R* ‖ μαρσύου *ABCd* ‖ ἐν τῇ πόλι expunxit Valckenaer ‖ πόλει *CRd* ‖ 15. πόλει *Rd* ‖ ὑποκαθήμενος *ABR* ‖ 16. Πυθέας Schol. Arist. ‖ ὁ ἄτυος *PRz*. Eust.: ἀτρέος ‖ τήν τε ? ‖ 17. ξέρξεα *Rz* ‖ 20. κεκτημένος *L* ‖ 22. ὅς τοι] ὅστις *R* ‖ τῇ τε πλατανίστῳ ? ‖ 23. ἔστι *P* ‖ 24. θωυμάσας *Pz*: θωμάσας

ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρξης αὐτὸς δεύτερα εἴρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα. ὁ δὲ εἶπε "ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύψω οὔτε σκήψομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐμεωυτοῦ οὐσίην, ἀλλ' ἐπιστάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω. ἐπείτε γὰρ τάχιστά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρήματα ἐξέμαθον, καὶ εὗρον λογιζόμενος ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας ἐούσας μοι ταλάντων, χρυσοῦ δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων

29 ἀρκέων ἐστὶ βίος." ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοισι εἶπε "ξεῖνε Λυδέ, ἐγὼ ἐπείτε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώρην, οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τόδε ὅστις ἠθέλησε ξείνια προθεῖναι στρατῷ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν καταστὰς αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέλησε συμβαλέσθαι χρήματα ἔξω σεῦ. σὺ δὲ καὶ ἐξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν καὶ χρήματα μεγάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτῶν γέρεα τοιάδε δίδωμι· ξεῖνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν καὶ τὰς τετρακοσίας μυριάδας τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ δοὺς τὰς ἑπτὰ χιλιάδας, ἵνα μή τοι ἐπιδεέες ἔωσι αἱ τετρακόσιαι μυριάδες ἑπτὰ χιλιάδων, ἀλλὰ ᾖ τοι ἀπαρτιλογίη ὑπ' ἐμέο πεπληρωμένη. ἔκτησό τε αὐτὸς τά περ αὐτὸς ἐκτήσαο, ἐπίστασό τε

---

8. χρυσοῦ - 9 χιλιάδων Eustathius Il. p. 339. 366. — 21. ἵνα - 22 πεπληρωμένη Bekkeri Anecd. p. 416. — ἵνα - 22 χιλιάδων Suidas v. ἀπαρτίαν. — 22. Harpocratio v. ἀπαρτιλογία. Pollux II 120. Eustathius Od. p. 1594 .

1. τὸ τελευταῖον τῶν ἐπέων *R* ‖ ἤρετο *C* ‖ 3. οὐσίαν *C* ‖ 5. ἐπυθόμην τάχιστά σε *R* ‖ 7. δύο (δύω) *C* ‖ μοι ἐούσας *R* ‖ 8. χρυσοῦ *ABCd*. Eust.: χρυσίου ‖ 9. χιλιάδων *R*. Eust.: χιλιαδέων ‖ σε] γε *BR* ‖ 10. γεωπέδων *P*: γεοπέδων *R*, γεωπόδων *z*, γεωπεδίων reliqui ‖ 11. ἀρκέων om. *z* ‖ 13. ξυνέμιξα *Cd* ‖ 16. εἰθέλησε *R* ‖ ξείνισας *R* ‖ 17. τὸν ἐμὸν στρατὸν *d* ‖ μεγάλα om. *ABCd* ‖ ἐπαγγέλλεται *C* ‖ 18. αὐτέων *z* ‖ 19. τοι om. *Pr*. *R* ‖ 21. τοι om. *R* ‖ ἐπιδέες ὦσιν Bekk. Anecd., ἐπιδευεῖς ὦσιν Suid. ‖ 22. χιλιαδέων *Cdz* ‖ ἀλλὰ *ABd*. Bekk. Anecd.: ἀλλ' ‖ ἠ *Bz*, ἦ *R* ‖ ἀπαρτιλογία Bekk. Anecd. ‖ ἐμέω *R* ‖ 23. κέκτησο *L* ‖ αὐτὸς om. *PRz* ‖ ἐκτησαι (*possides*) Valla

εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι οὔτε ἐς τὸ παρεὸν οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει."

Ταῦτα δὲ εἴπας καὶ ἐπιτελέα ποιήσας ἐπορεύετο αἰεὶ τὸ 30 πρόσω. Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πόλιν παραμειβόμενος καὶ λίμνην ἐκ τῆς ἅλες γίνονται, ἀπίκετο ἐς Κολοσσὰς πόλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Λύκος ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα διὰ σταδίων ὡς πέντε μάλιστά κῃ ἀναφαινόμενος ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσσέων ὁ στρατὸς ὁρμεόμενος ἐπὶ τοὺς οὔρους τῶν Φρυγῶν καὶ Λυδῶν ἀπίκετο ἐς Κύδραρα πόλιν, ἔνθα στήλη καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει διὰ γραμμάτων τοὺς οὔρους. ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς 31 τὴν Λυδίην, σχιζομένης τῆς ὁδοῦ καὶ τῆς μὲν ἐς ἀριστερὴν ἐπὶ Καρίης φερούσης τῆς δὲ ἐς δεξιὴν ἐς Σάρδις, τῇ καὶ πορευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη γίνεται καὶ ἰέναι παρὰ Καλλάτηβον πόλιν, ἐν τῇ ἄνδρες δημιοεργοὶ μέλι ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ ποιεῦσι, ταύτην ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ καὶ μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκετο ἐς τῶν Λυδῶν τὸ ἄστυ. 32 ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδις πρῶτα μὲν ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα αἰτήσοντας γῆν τε καὶ ὕδωρ καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλέι παρασκευάζειν· πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ

4. Stephanus Byz. v. Ἄναυα. — 10. idem v. Κύδραρα. — 16. idem v. Καλλάτιβος. — Λέξεις

1. γὰρ τοιαῦτα *R* ‖ ποιέοντι *CPdz* ‖ 2. χρόνον] τὸ μέλλον *qz* ‖ 3. τὸ πρόσω αἰεί *ABCd* ‖ 5. ἐξ ἧς *ABd* ‖ κολοσὰς *C* ‖ 6. μεγάλην om. *R* ‖ 7. ἐσβάλλον *A*, ἐμβαλὼν *R* ‖ μάλιστά κῃ πέντε *z* ‖ 9. κολασαέων *d* ‖ ὁρμεώμενος ὁ στρατὸς *z* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος reliqui ‖ ὅρους *AB*, ὄρους *d*, οὔρους *z* ‖ τῶν λυδῶν καὶ φρυγῶν *R*, τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Λυδῶν *z* ‖ 10. κύδρα *PRz* ‖ ἡ στήλη *R* ‖ 11. κατεπηγυῖα *d* ‖ 12. οὔρους *AB*, ὅρους *C*, οὔρους *z* ‖ 13. μὲν om. *R* ‖ ἐπ ἀριστερὴν *Rz* ‖ 14. ἐπὶ - 15 πορευομένῳ om. *C* ‖ καρίην *Pz* ‖ σάρδεις *d* ‖ 15. ἐπιβῆναι *C* ‖ 16. καὶ om. *C* ‖ καλλάτιβον *R*. Steph. ‖ ἐν ῇ *Pd* ‖ 17. μέλι post πυροῦ *z* ‖ ἐκ πυροῦ *R* ‖ ποιέουσι *PRz* ‖ 18. εἵνεκα] εἶναι *R* ‖ 19. χρυσῶι *B* ‖ ἀνδρὶ ante μελεδωνῷ ? ‖ 21. σάρδεις *d* ‖ 22. καὶ προερέοντας - p. 174, 2 ὕδωρ om. *C* ‖ 23. βασιλεῖ *ABPd* ‖ 24. ἐπὶ - p. 174, 1 ἀπέπεμπε om. *qz*

πάντῃ. τῶνδε δὲ εἵνεκα τὸ δεύτερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε
καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι,
τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε δείσαντας δώσειν· βουλόμενος
ὦν αὐτὸ τοῦτο ἐκμαθεῖν ἀκριβέως ἔπεμπε.
33 Μετὰ δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐς Ἄβυδον. αἱ
δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐζεύγνυσαν ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς
τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Ἑλλη-
σπόντῳ, Σηστοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαδύτου, ἀκτὴ πα-
χέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ καταντίον· ἔνθα μετὰ
ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ, ἐπὶ Ξανθίππου τοῦ Ἀρί-
φρονος στρατηγοῦ Ἀθηναῖοι Ἀρταΰκτην ἄνδρα Πέρσην λα-
βόντες Σηστοῦ ὕπαρχον ζῶντα πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν,
ὃς καὶ ἐς τοῦ Πρωτεσίλεω τὸ ἱρὸν ἐς Ἐλαιοῦντα ἁγινεόμενος
34 γυναῖκας ἀθέμιστα ἔρδεσκε. ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ
Ἀβύδου ὁρμεόμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο, τὴν μὲν
λευκολίνου Φοίνικες, τὴν δ' ἑτέρην τὴν βυβλίνην Αἰγύπτιοι.
ἔστι δὲ ἑπτὰ στάδιοι ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον. καὶ δὴ
ἐζευγμένου τοῦ πόρου ἐπιγενόμενος χειμὼν μέγας συνέκοψέ
35 τε ἐκεῖνα πάντα καὶ διέλυσε. ὡς δ' ἐπύθετο Ξέρξης, δεινὰ
ποιεύμενος τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι
μάστιγι πληγὰς καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος.
ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας ἅμα τούτοισι ἀπέπεμψε στί-

περὶ τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ ζεύγματος

---

5. Λέξεις. — 8 sqq. (Tzetzes in Lycophr. p. 1036 Muell.) — 12. ζῶντα - διεπασσάλευσαν Eustathius Od. p. 1923. — 16. idem Dion. 912. — 21. Diogenes L. I 9

1. δὲ om. *ABd* || τὸ δεύτερον om. *R* || 2. οὐκ ἔπεμψαν *PRz* || 4. ἀκριβέως om. *R*, ἀκριβῶς ceteri || 5. ἐλῶν *d* || 8. τε om. *R* || καὶ] τε *q*, τε καὶ *z* || Μαδύτου] ἀβύδου *A*² marg. *R*. Tzetz. || 8. τραχέα *R*, τραχεῖα Tzetz. an πλατέα? || 9. κατ αντίον *AB* || 11. Ἀθηναῖοι correxi: ἀθηναίων || 12. προσδιεπασσάλευσαν *PRz*, διεπαττάλευσαν Eust. || 13. πρωτεσίλεω *d* || ἱερὸν *A* || ἐς] τὸ ἐς *z* || ἐλεοῦντα *PRdz* || 14. ἀθέμιστα *ABC*: ἀθέμιστα ἔργα *d*, ἀθέμιστα ἔργα reliqui || ἐρδεσκε *AB*, ἔρδεσκε *P* || 15. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *AB*. ὁρμεώμενοι *Cdz*, ὡρμημένοι *R* || 16. τὴν δ' ἑτέρην τὴν] τὴν δὲ *R* || 17. εἰσι *R* || στάδια *Pz* || ἀπάντίον *AB*, ἐπ' ἀντίον *R* || καὶ διεζευγμένου *R* || 18. ξυνέκοψε *Cd* || 19. δὲ *d* || 20. ἐκέλευε *Cd* || 21. ἐς τὸ πέλαγος om. *d* || πεδῶν *R* || 22. μαστιγέας *z*

ξοντας τὸν Ἑλλήσποντον. ἐνετέλλετο δὲ ὦν ῥαπίζοντας λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα, "ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν. καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεταί σε, ἤν τε σύ γε βούλῃ ἤν τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει ὡς ἐόντι καὶ θολερῷ καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ." τήν τε δὴ θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοισι ζημιοῦν καὶ τῶν ἐπεστεώτων τῇ ζεύξι τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμεῖν τὰς κεφαλάς. καὶ 36
οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, τοῖσι προσέκειτο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή, τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν· ἐζεύγνυσαν δὲ ὧδε. πεντηκοντέρους καὶ τριήρεας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου πόντου ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσερεσκαίδεκα καὶ τριηκοσίας, τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας τοῦ δὲ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον τῶν ὅπλων· συνθέντες δὲ ἀγκύρας κατῆκαν περιμήκεας, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἑτέρης τῶν ἀνέμων εἵνεκεν τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων, τῆς δὲ ἑτέρης πρὸς ἑσπέρης τε καὶ τοῦ Αἰγαίου ζεφύρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων καὶ τριηρέων, ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πλοίοισι λεπτοῖσι καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες κατέτεινον ἐκ γῆς στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι τὰ ὅπλα, οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολίνου δασάμενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυβλίνων. παχύτης μὲν ἡ

1. ἐνετέλλετο - 6 ποταμῷ Hermogenes περὶ ἰδεῶν p. 317. — 6. Eustathius Il. p. 359. (Dion 323). — 14. Λέξεις. — 22. Λέξεις

1. δὲ *ABd*: δὴ || ὦν om. Hermog. || λέγειν ῥαπίζοντας Hermog. || 2. τὰ βάρβαρα *R* || πικρὸν] πικρὸν καὶ ἁλμυρὸν *z* || 3. σοι *R* || τῆνδε *AB* || 4. παθὼν *sz* || ἤν - βούλῃ om. *B*[1] || 5. βούλει ἤν τε καὶ μὴ *d* || σύ γε om. Hermog. || ἄρα] ἄρα ὡς *z* || 6. καὶ om. Hermog. || θολερῷ Eldikius aliique: δολερῷ || καὶ] τε καὶ *z*. Hermog. || τὴν δὲ δὴ *C* || 8. ζεύξει *ABRd* || 9. οἷσι *Cd* || προσεκέετο *R* || 11. ξυνθέντες *C* || 12. ὑπὸ δὲ - 13 τριηκοσίας om. *Rqz* || 13. τεσσαρεσκαίδεκα *A* || 14. ἀνακωχεύει *R*. ἀνακωχεύωσι Reiske: possit etiam ἀκακωχεύοιεν || 15. ὅπλων] πόνων *C'* || ξυνθέντες *Cd* || κατήκασιν *R*, κατῆκον *z* || ἐπιμήκεας *C* || 17. εἵνεκα τῶν εἴσωθεν *z* || πρὸς] τῆς πρὸς *z* || 18. ζεφύρου homo quidam doctus in Allgem. Litteraturz. a. 1802. p. 226: εὔρου || 19. ὑπόφασιν *C* || τριηρέων idem ille incertus: τριχοῦ *L*. καὶ τριηρέων τριχοῦ Petavius || 21. κατ' ἐκεῖνον *d* || 22. ὄνυξι *qz* || 24. ἡ αὐτὴ Reiske: ἦν ἡ αὐτὴ *A*[2] marg., ἦν αὕτη ceteri

αὐτὴ καὶ καλλονή, κατὰ λόγον δὲ ἐμβριθέστερα ἦν τὰ λίνεα, τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἷλκε. ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμοὺς ξύλων καταπρίσαντες καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδίης τῷ εὔρεϊ κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου, θέντες δὲ ἐπεξῆς ἐνθαῦτα αὖτις ἐπεζεύγνυον· ποιήσαντες δὲ ταῦτα ὕλην ἐπεφόρησαν, κόσμῳ δὲ θέντες καὶ τὴν ὕλην γῆν ἐπεφόρησαν, κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορέοντα καὶ οἱ ἵπποι.

37 Ὡς δὲ τά τε τῶν γεφυρέων κατεσκεύαστο καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς διώρυχος, οἳ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ πίμπληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διῶρυξ παντελέως πεποιημένη ἀγγέλλετο, ἐνθαῦτα χειμερίσας, ἅμα τῷ ἔαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρδίων ὡρμᾶτο ἐλῶν ἐς Ἄβυδον· ὁρμημένῳ δέ οἱ ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην ἀφανὴς ἦν οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων αἰθρίης τε τὰ μάλιστα, ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο. ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπιμελὲς ἐγένετο, καὶ εἴρετο τοὺς Μάγους τὸ θέλει προφαίνειν τὸ φάσμα. οἱ δὲ ἔφραζον ὡς Ἕλλησι προδεικνύει ὁ θεὸς ἔκλειψιν τῶν πολίων, λέγοντες ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων προδέκτορα, σελήνην δὲ σφέων. ταῦτα πυθόμενος ὁ Ξέρξης περιχαρὴς ἐὼν ἐποιέετο τὴν ἔλασιν.
38 ὡς δ' ἐξήλαυνε τὴν στρατιήν, Πύθιος ὁ Λυδὸς καταρρωδή-

ἡλίου ἔκλειψις   περὶ τοῦ ἀναιρεθῆναι ὃν ἐξῄτησεν ὁ Πύθιος παῖδα

4. κατύπερθε - 5 τόνου Thomas M. v. ὅπλα. — 11. Λέξεις. — 12. Λέξεις

1. ἦν ἐμβριθέστερα *PRz* ‖ 2. ἐπειδὴ] ἐπεὶ *PRz* ‖ 3. καταπρήσαντες *d* 4. εὔρει *AB* ‖ ἐτίθεσαν *ABCd* ‖ καὶ ὕπερθε *ABCd*. Thom. ‖ 7. κατανάξαντες A^2 ‖ 8. φοβῆται *ABR* ‖ 9. ὁρῶντα τὴν θάλασσαν *R*, τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα ceteri ‖ οἱ om. *C* ‖ 10. τε om. *R* ‖ τὰ om. *ABCd* 11. ἄθω *R* ‖ 12. ἐμπίπληται *Ppr. R*, ἐμπιπλῆται *Pcorr. z* ‖ 14. ἀγγέλλετο *R* ‖ 15. ὁρμᾶτο *AB* ‖ ἐλῶν *C*, ἐλών *d*, ἐλλῶν *R* ‖ 16. ὁρμημένῳ *AB*: ὡρμημένῳ ‖ 17. ἐπινεφέλων *ABPcorr.*: ἐπὶ νεφελῶν *Cd*, ἐπινεφελέων *Ppr. R* ἐπινεφέων *q*, ἐπὶ νεφέων *z* ‖ 18. τὰ om. *d* ‖ 19. τούτω *d* ‖ ξέρξει *R*: 20. θέλοι *ABC* ‖ ἔφασαν *Pz*, ἔφρασαν *R* ‖ 22. εἶναι ἥλιον *R* ‖ πυθόμενος δὲ ταῦτα *PRz* ‖ 23. ἐξέλασιν *z* ‖ 24. δὲ *Rd* ‖ κατορρωδήσας *d*

σας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα ἐπαερθείς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα ἔλεγε τάδε. "ὦ δέσποτα, χρηίσας ἄν τι σεῦ βουλοίμην τυχεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ἐὸν ὑπουργῆσαι, ἐμοὶ δὲ μέγα γενόμενον." Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων μιν χρηίσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσειν καὶ δὴ ἀγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο. ὁ δὲ ἐπείτε ταῦτα ἤκουσε, ἔλεγε θαρσήσας τάδε. "ὦ δέσποτα, τυγχάνουσί μοι παῖδες ἐόντες πέντε, καί σφεας καταλαμβάνει πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἥκοντα οἰκτείρας τῶν μοι παίδων ἕνα παράλυσον τῆς στρατιῆς τὸν πρεσβύτατον, ἵνα αὐτοῦ τε ἐμεῦ καὶ τῶν χρημάτων ᾖ μελεδωνός. τοὺς δὲ τέσσερας ἄγευ ἅμα σεωυτῷ, καὶ πρήξας τὰ νοέεις νοστήσειας ὀπίσω." χάρτα τε 39
ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης καὶ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας, ἐμεῦ στρατευομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄγοντος παῖδας ἐμοὺς καὶ ἀδελφεοὺς καὶ οἰκηίους καὶ φίλους, μνήσασθαι περὶ σέο παιδός, ἐὼν ἐμὸς δοῦλος, τὸν χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ τῇ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὖ νυν τόδ' ἐξεπίστασο, ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός, ὃς χρηστὰ μὲν ἀκούσας τέρψιος ἐμπιπλεῖ τὸ σῶμα, ὑπεναντία δὲ τούτοισι ἀκούσας ἀνοιδέει. ὅτε μέν νυν χρηστὰ ποιήσας ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγγέλλεο, εὐεργεσίῃσι βασιλέα οὐ καυχήσεαι ὑπερβαλέσθαι· ἐπείτε δὲ ἐς τὸ ἀναιδέστερον ἐτράπευ,

19. ὡς – 21 ἀνοιδέει Stobaeus floril. XX 46. Maximus eclog. cod. Coislin. 371

1. ἐπαρθεὶς *L* ‖ 2. ξέρξην *ABd* ‖ χρήσας *Rd*, χρήσαις reliqui ‖ ἄν τι σεῦ *R*: ἄν τι τεῦ *Cz*, ἂν τί τεῦ *P*, ἄν τί τευ *AB*, ἀντί τευ *d* ‖ 4. ὑπορ^β^γῆσαι *AB* ‖ γενόμενον ^α^μέγα *P* ‖ 5. χρήσην *R*, χρήσειν ceteri ‖ τό περ ? ‖ ὑποργήσειν *AB* ‖ 6. καὶ διαγορεύειν *d* ‖ 11. στρατηΐης Valckenaer ‖ 12. τέσσαρας *ACR* ‖ ἄγε *PRz* ‖ 13. ὀπίσσω *B* ‖ 14. ἀμείβεται *AB* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 16. καὶ post ἀδελφεοὺς om. *C* ‖ οἰκήους *R* ‖ 17. χρὴ *ABCd* ‖ 18. τῇ om. *PRz* ‖ ξυνέπεσθαι *Cd* ‖ νυν *AB*: νῦν ‖ τόδε *R* ‖ ἐξεπίστατο *R*, ἐπίστασο *C* ‖ 19. τοῖς *d* ‖ ὃς om. Stob. Maxim. ‖ 20. ἐμπιπλέει *R*, ἐπιπλεῖ *d*, ἐμπίπλα Stob., ἐμπιπλᾶ Maxim. ‖ 21. τουτέοισιν Stob., τοῦ τέοισιν Maxim. ‖ ἀκούσας om. *z* ‖ ἀνοιδάνει Stob. Maxim. ‖ 22. ἐπηγγέλλετο *CRd* ‖ βασιλῆα *z* ‖ καυχήσεται *d* ‖ 23. τὸν *AB* ‖ ἀνεδέστερον *B* ‖ ἐτράπεο *Pz*, ἐτράπετο *R*

τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ καὶ τοὺς τέσσερας τῶν παίδων ῥύεται τὰ ξείνια· τοῦ δὲ ἑνός, τοῦ περιέχεαι μάλιστα, τῇ ψυχῇ ζημιώσεαι." ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευρόντας τὸν πρεσβύτατον μέσον διαταμεῖν, διαταμόντας δὲ τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι τὸ μὲν ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ τὸ δ' ἐπ' ἀριστερά, καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν
40 στρατόν. ποιησάντων δὲ τούτων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήιε ὁ στρατός. ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια, μετὰ δὲ τούτους σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεες ἦσαν, ἐνθαῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ συνέμισγον οὗτοι βασιλέι. προηγεῦντο μὲν γὰρ ἱππόται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ αἰχμοφόροι χίλιοι καὶ οὗτοι ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν τρέψαντες· μετὰ δὲ ἱροὶ Νησαῖοι καλεόμενοι ἵπποι δέκα κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νησαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ οὔνομά ἐστι Νήσαιον· τοὺς ὦν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. ὄπισθε δὲ τούτων τῶν δέκα ἵππων ἅρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἷλκον λευκοὶ ὀκτώ, ὄπισθε δὲ αὖ τῶν ἵππων εἵπετο πεζῇ ἡνίοχος ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον ἀνθρώπων ἐπιβαίνει. τούτου δὲ ὄπισθε αὐτὸς Ξέρξης ἐπ' ἅρματος ἵππων Νησαίων· παρεβεβήκεε

ἐξέλασις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὴν γέφυραν καὶ τάξις τῆς διαβάσεως καὶ κόσμος περὶ τῶν Νησαίων ἵππων

17. πεδίον – 19 τοῦτο (Suidas v. Νίσαιον). — idem v. Ἵππος Νισαῖος

2. τέσσαρας *AR* || 3. τὴν ψυχὴν *z* || 6. διατεμεῖν, διατεμόντας *B* | ἐπὶ τὰ δεξιὰ *z* || 8. τουτέων *z* || τοῦτο om. *ABCd* || 9. τε om. *C* || 10. συμμικτος om. *ABCd* || 11. ἐθνέων om. *R* || ὑπὲρημίσεες *AB*, ὑπερήμίσεες *C* | ἔσαν *z* || 12. διαλέλειπτο *d* || συνέσμιγον *A* || βασιλεῖ *AB* || 13. μὲν γὰρ *Psz*: γὰρ *R*, μὲν δὴ reliqui || 14. μετὰ δὲ – 15 ἀπολελεγμένοι om. *φ* | 16. ἱροὶ] οἱ *R* || 16. νισαῖοι B^2d || καλεύμενοι *R* || 17. νισαῖοι B^2d || 18. μέγα om. *C* || νησαῖον *R*, νίσαιον B^2d. Suid. || οὖν Suid. || 19. ὄπισθεν *d* | 20. τουτέων *z* || 21. αὖ om. *PRz* || 23. ἀναβαίνει *PRz* || ὄπισθε *P*: ὄπισθεν | 24. ἐφ' *R* || νισαίων B^2d || παραβέβηκε *ABCd*

δέ οἱ ἡνίοχος τῷ οὔνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω ἀνδρὸς
Πέρσεω παῖς. ἐξήλασε μὲν οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης, 41
μετεκβαίνεσκε δέ, ὅκως μιν λόγος αἱρέοι, ἐκ τοῦ ἅρματος
ἐς ἁρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὄπισθε αἰχμοφόροι Περσέων οἱ
ἄριστοί τε καὶ γενναιότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς λόγχας
ἔχοντες, μετὰ δὲ ἵππος ἄλλη χιλίη ἐκ Περσέων ἀπολελε-
γμένη, μετὰ δὲ τὴν ἵππον ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων ἀπολε-
λεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ τούτων χίλιοι μὲν
ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτήρων ῥοιὰς εἶχον χρυσέας
καὶ πέριξ συνεκλήιον τοὺς ἄλλους, οἱ δὲ εἰναχισχίλιοι ἐντὸς
τούτων ἐόντες ἀργυρέας ῥοιὰς εἶχον· εἶχον δὲ χρυσέας ῥοιὰς
καὶ οἱ ἐς τὴν γῆν τράποντες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα οἱ ἄγ-
χιστα ἑπόμενοι Ξέρξῃ. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος
Περσέων μυρίη. μετὰ δὲ τὴν ἵππον διέλειπε καὶ δύο
σταδίους, καὶ ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὅμιλος ἤιε ἀναμίξ.
Ἐποιέετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίης ὁ στρατὸς ἐπί τε 42
ποταμὸν Κάικον καὶ γῆν τὴν Μυσίην, ἀπὸ δὲ Καΐκου ὁρμεό-
μενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς
Καρήνην πόλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης διὰ Θήβης πεδίου ἐπο-
ρεύετο, Ἀδραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἄντανδρον τὴν Πελα-
σγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἴδην δὲ λαβὼν ἐς ἀριστερὴν
χεῖρα ἤιε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ πρῶτα μέν οἱ ὑπὸ τῇ
Ἴδῃ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε καὶ πρηστῆρες ἐπεσπί-
πτουσι, καί τινα αὐτοῦ ταύτῃ συχνὸν ὅμιλον διέφθειραν. ἀπι- 43
κομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ ποταμὸν Σκάμανδρον, ὃς πρῶτος

---

9. Λέξεις. — 19. Stephanus Byz. v. Καρήνη. — 20. Eustathius Il. p. 649

1. παῖς post Ὀτάνεω *PRz* ‖ 2. μὲν δὴ *z* ‖ οὕτως *R* ‖ 3. μετεβαίνεσκε *d* ‖ ὁ λόγος *z* ‖ αἱρέει *d*, ἐξαιρέοι *R* ‖ 4. ὄπισθεν *L* ‖ 8. τουτέων *z* ‖ 9. δούρασι *Ppr.* ‖ οἱ ἀντὶ *z* ‖ χρυσέεας *d* ‖ 10. συνέκληιον *ABP*, συνέκληον *z*, συνέκληον *Rd*, συνέκλειον *C* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ ἐόντες om. *R* ‖ 12. εἰς *Pz* ‖ τὴν om. *ABCd* ‖ τρέποντες *L* ‖ 14. διέλειπε *PRz*: διέλειπέ τε *ABd*, διέλειπτετε *C*. διελείπετο Schaefer, διελέλειπτο Schweighaeuser ‖ $\overset{\text{δύω}}{\text{δύο}}$ C ‖ 17. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 18. ἀρτάνεος *d* ‖ 19. Καρήνην Steph.: καρίνην *PRz*, κάρνην ceteri ‖ θήχης *C* ‖ 20. ἀτραμύτειόν *R*. Eust. ‖ 21. ἐπ' *d* ‖ 22. χέρα *dz* ‖ 23. καὶ πρηστῆρες om. *d* ‖ ἐπισπίπτουσι *B*, ἐπεισπίπτουσι ceteri ‖ 24. τιν' *R* ‖ 25. τὸν ποταμὸν *d*, τὸν *R*

ποταμῶν, ἐπείτε ἐκ Σαρδίων ὁρμηθέντες ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος, ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργαμον ἀνέβη ἵμερον ἔχων θεήσασθαι· θεησάμενος δὲ καὶ πυθόμενος ἐκείνων ἕκαστα τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς χιλίας, χοὰς δὲ οἱ Μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο. ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ μὲν ἀπέργων Ῥοίτιον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον καὶ Δάρδανον, ἥ περ δὴ Ἀβύδῳ ὁμουρός ἐστι, ἐν δεξιῇ δὲ Γέργιθας Τευκρούς.

44 Ἐπεὶ δ' ἐγένετο ἐν Ἀβύδῳ μέσῃ, ἠθέλησε Ξέρξης ἰδέσθαι πάντα τὸν στρατόν· καὶ προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ, ἐποίησαν δὲ Ἀβυδηνοὶ ἐντειλαμένου πρότερον βασιλέος, ἐνθαῦτα ὡς ἵζετο, κατορέων ἐπὶ τῆς ἠιόνος ἐθηεῖτο καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὰς νέας, θηεύμενος δὲ ἱμέρθη τῶν νεῶν ἅμιλλαν γινομένην ἰδέσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι,

45 ἥσθη τε τῇ ἁμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ. ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης ἑωυτὸν ἐμακάρισε, μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε.

46 μαθὼν δέ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτρως, ὃς τὸ πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως οὐ συμβουλεύων Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, οὗτος ὡνὴρ φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα

ὅτι ὁ Σκάμανδρος ἐπέλιπεν τῷ στρατῷ καὶ θέα τοῦ στρατοῦ — ἄφιξις Ξέρξου εἰς Ἄβυδον — περὶ τοῦ ἀποδακρῦσαι τὸν Ξέρξην τὴν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου βραχύτητα καὶ διάλεξις πρὸς Ἀρτάβανον

---

12. Ἐπεὶ — 14 λίθου et 19 ὡς — p. 181, 15 ἐών Stobaeus floril. XCVIII 73

2. ἀπέλιπε z ‖ 3. πειθόμενος d ‖ δὲ R ‖ 5. κείνων PRz ‖ 6. χιλίους d ‖ χϊὰς R ‖ 8. τὸν R ‖ ἐσέπεσε ABC, ἐπέπεσε d ‖ δὲ ἡμέρῃ ἐνθεῦτεν ἐπορεύετο R ‖ 9. ῥοίτειον Pdz ‖ 11. γέργιθάς τε καὶ τευκρούς PRz ‖ 12. ἐγένοντο Rz ‖ μέσῃ om. R. Stob. ‖ 14. αὐτοῦ Abreschius ‖ ἐξέδρη R ‖ δὲ καὶ R ‖ 15. βασιλῆος z ‖ 16. κατορῶν L ‖ 17. γενομένην R ‖ 18. δ' z ‖ σιδόνιοι R ‖ 19. ὁ ὥρα Stob. ‖ μὲν om. Stob. ‖ 20. ὑποκεκρυμμένον Stob. ‖ 22. ὁ om. z ‖ 23. πάτρος R ‖ ἀπεδέξατο γνώμην d ‖ 24. ἐλευθερίως R ‖ 25. ξέρξην ABd. Stob. ‖ ὤνηρ AB, ὠνὴρ CRd, οὗν ἀνὴρ Stob.

• εἴρετο τάδε. “ὦ βασιλεῦ, ὡς πολλὸν ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεωυτὸν δακρύεις.” ὁ δὲ εἶπε “ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τούτων γε ἐόντων τοσούτων οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ἕτερα τούτου παρὰ τὴν ζόην πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. ἐν γὰρ οὕτω βραχέι βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἄνθρωπος ἐὼν εὐδαίμων πέφυκε οὔτε τούτων οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις καὶ οὐκὶ ἅπαξ τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζώειν. αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι καὶ βραχὺν ἐόντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. οὕτω ὁ μὲν θάνατος μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται ἐών.”

47 Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἀρτάβανε, βιοτῆς μέν νυν ἀνθρωπηίης πέρι, ἐούσης τοιαύτης οἵην περ σὺ διαιρέεαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσί· φράσον δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὴς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἐῶν με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέστης ἄν; φέρε τοῦτό μοι ἀτρεκέως εἰπέ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ὦ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου,

1. ὦ βασιλεῦ - 15 ἐών ibidem CXXI 40. — 10. αἵ τε - 15 ἐών ibidem XCVIII 62. — 12. ὁ θάνατος - 13 γέγονε Eustathius Il. p. 411. — 14. ὁ θεὸς - 15 ἐών Plutarchus mor. p. 1106. — 17. παυσώμεθα - 18 χερσί Eustathius Il. p. 767

1. ἤρετο *C*. Stob. || πολὺ *L*. Stob. || 2. ἑαυτὸν *Cpr*. *d*, ἑωυτὸν Stob. || 3. δ' Stob. 73 || εἰσῆλθε *Cd*. Stob. 73, ἐπῆλθε *z*. Stob. 40 || 4. τουτέων *z* || ὄντων *d*. Stob. || 5. εἰς *d* || ἕκαστον Stob. || 6. ἠμείβετο Stob. 73 || ζώην *R*, ζωὴν Stob. 73 || 7. οἰκτότερα *Rz* || οὕτως *R*. Stob. || βραχεῖ *AB*. Stob., βραχὺ *R* || 8. τουτέων *z* || οὐκ *R*, οὐχὶ Stob. || 9. βουλεύσασθαι μᾶλλον *d*, μᾶλλον βούλεσθαι Stob. 40 || 10. ζόειν *Cd*, ζῆν *PRz*. Stob. || ξυμφοραὶ *d* || συμπίπτουσαι Stob. 73 || 11. συνταράσσουσαι *z*. Stob. 40: συνταράσσουσι *R*, συνταράττουσι Stob. 62, συνταράττουσαι ceteri cum Stob. 73 || δοκέειν μακρὸν *R*, μακρὸν δοκεῖν Stob. 40 || 12. οὕτως *R*. Stob. || μοχθηρᾶς Stob. 62 || 13. οὔσης Eust. || ζωῆς Stob. || αἱρετωτάτηι *AB*, αἱρετώτερος Eust. (om. καταφυγή) || τῶν ἀνθρώπων *C* || 14. τεύξας Stob. 62, τάξας idem 73 || δυσξύνετος Stob. 62 || ὢν φαίνεται Plut. || 16. περ om. *z* || 17. διαιρέαι *AR*, διαίρεαι *B* || μεμνώμεθα *z*. Eust.: μεμνεώμεθα || 18. τὰ πρήγματα *d* || 21. ἢ om. *B* || τοῦτό μοι *ABC*: μοι τοῦτο || δ' *ABd* || 22. βασιλεύς *C*

ὡς βουλόμεθα ἀμφότεροι, τελευτήσειε, ἐγὼ δ' ἔτι καὶ ἐς τόδε δείματός εἰμι ὑπόπλεος οὐδ' ἐντὸς ἐμεωυτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος καὶ δὴ καὶ ὁρέων τοι δύο τὰ μέγιστα
48 πάντων ἐόντα πολεμιώτατα." Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσιδε. "δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις εἶναι δύο μοι πολεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ πλῆθός ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου, ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων, ἢ καὶ συναμφότερα ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ φαίνεται ἐνδεέστερα εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ
49 ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην ἄγερσιν ποιέοιτο." ὁ δ' ἀμείβετο λέγων "ὦ βασιλεῦ, οὔτε στρατὸν τοῦτον, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ' ἂν οὔτε τῶν νεῶν τὸ πλῆθος· ἤν δὲ πλεῦνας συλλέξῃς, τὰ δύο τοι τὰ λέγω πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα γίνεται. τὰ δὲ δύο ταῦτα ἐστὶ γῆ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος οὐδαμόθι, ὡς ἐγὼ εἰκάζω, ὅστις ἐγειρομένου χειμῶνος δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ ναυτικὸν φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας. καίτοι οὐκὶ ἕνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἤπειρον παρ' ἣν δὴ κομίζεαι. οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐκὶ ὥνθρωποι τῶν συμφορέων. καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου τὸ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων. γῆ δὲ πολεμίη τῇδέ τοι κατίσταται. εἰ θέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι, τοσούτῳ τοι

---

11. ὁ δ' - p. 183, 7 εἴη Stobaeus floril. LIV 31. — 21. αἱ συμφοραὶ - 22 συμφορέων ibidem XCVIII 64

1. δ' ἔτι *PRz*: δὲ ‖ 2. ὑπόπλεως *ABPd* ‖ 3. ὁρῶν *ABd* ‖ τοι post ἐόντα *Pz*, om. *R* ‖ 4. ἐόντων *R* ‖ 5. τοῖσδε *L* ‖ δύο εἶναί μοι *Pd*, μοι εἶναι δύο *Rz* ‖ 6. κατὰ *ABR*: κατὰ τὸ ‖ 7. πολλαπλάσιον *d* ‖ 8. τὸ ἡμέτερον om. *R* ‖ 10. ἐνδεέστερα φαίνεται *PRz* ‖ 11. ἄγερσιν τὴν ταχίστην *R* ‖ ποιοῖτο *L* ‖ ὁ δὲ *R*, ὁ δὲ Ἀρτάβανος Stob. ‖ 12. ξύνεσιν *C* ‖ 13. ἔχοι *Cpr. R* ‖ μέμφοιτο *d* ‖ ἤν τε *R*. Stob. ‖ 14. τοι τὰ] τοι ταῦτα Stob. ‖ γίνονται Stob. ‖ 16. τοιοῦτος *R* ‖ οὐδαμόθι - εἰκάζω om. Stob. ‖ 17. σεῦ *R* ‖ 18. οὐχὶ ἕνεκα *R* ‖ 19. δεῖ γενέσθαι *R* ‖ παρὰ om. *R* ‖ 20. δὴ κομίζεται *Cd*, δεῖ κομίσαι *R*, διήκωμι Stob. cod., δὴ κομίσαι Stob. edit. ‖ δὲ *R* ‖ τόι] τῶν *z* ‖ 21. ξυμφοραὶ *Cd* ‖ οὐχὶ *AB*, οὐχ Stob. ‖ ὤνθρωποι *AB*, ὤνθρωποι *Cd*, οἱ ἄνθρωποι Stob. 64, ἄνθρωποι idem 31 ‖ 22. ξυμφορέων *Cd*, συμφορῶν Stob. 64 ‖ 23. δὲ] δὴ *s*. Wesseling, γὰρ Schweighaeuser ‖ καθίσταται *R*. Stob. ‖ 24. θέλει *ACd*: θέλοι *B*. Stob., ἐθέλει *PRz* ‖ ἀντίζοον *BR*

γίνεται πολεμιωτέρη ὅσῳ ἂν προβαίνῃς ἑκαστέρω, τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμία πληθώρη. καὶ δή τοι, ὡς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώρην πλεῦνα ἐν πλέονι χρόνῳ γινομένην λιμὸν τέξεσθαι. ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν ἀρρωδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη." ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσιδε. "Ἀρτάβανε, 50 οἰκότως μὲν σύ γε τούτων ἕκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ μήτε πάντα φοβέο μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεο. εἰ γὰρ δὴ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσειας ἂν οὐδαμὰ οὐδέν· κρέσσον δὲ πάντα θαρσέοντα ἥμισυ τῶν δεινῶν πάσχειν μᾶλλον ἢ πᾶν χρῆμα προδειμαίνοντα μηδαμὰ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξῃς, σφάλλεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία τούτοισι λέξας. τοῦτο μέν νυν ἐπ' ἴσης ἔχει· εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἐόντα κῶς χρὴ τὸ βέβαιον; δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιέειν ὡς τὸ ἐπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα, τοῖσι δὲ ἐπιλεγομένοισί τε πάντα καὶ ὀκνέουσι οὐ μάλα ἐθέλει. ὁρᾷς τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος προκεχώρηκε. εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι βασιλέες γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σύ, ἢ μὴ χρεώμενοι γνώμῃσι τοιαύτῃσι ἄλλους συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ ἄν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα· νῦν δὲ κινδύνους ἀναρριπτέοντες ἐς τοῦτό σφεα προηγάγοντο. μεγάλα γὰρ πρή-

11. κρέσσον - 13 παθεῖν (Eustathius Il. p. 511). — 25. μεγάλα - p. 184, 1 καταιρέεσθαι Stobaeus floril. VII 33. Eustathius Il. p. 1028

1. πολεμιωτέρα *d* ‖ ὅσον *R* ‖ προβαίνεις *Cpr.*, προβαίνοις *z* ‖ ἑκαστέρωι *AB*, ἑκαστέρῳ *z*, ἑκατέρω *CR*. Stob. ‖ 2. γὰρ] δὲ *R*. Stob. ‖ οὐδεμίη *z*, οὐδὲ μίη Stob. ‖ 3. ἐναντιουμένου *R* ‖ 4. πλείονι *d*, πλεῦνι Stob. ‖ 5. οὕτως Stob. ‖ 6. πήσεσθαι *d* ‖ 7. τοῖσδε *L* ‖ 8. εἰκότως *dz* ‖ τουτέων *z* ‖ διαιρέαι *R* ‖ 9. φοβέω *R* ‖ 10. ἐπεισφερομένω *R* ‖ 11. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 13. μηδαμᾶ *dz*, μηδαμοῦ Eust. ‖ 14. πᾶν] τὸ πᾶν *C* ‖ μὴ τὸ *PRz*: μήτε ‖ ἀποδέξεις *AB* ‖ 16. ἐπίσης *L* ‖ 17. κακῶς *R* ‖ 18. γίγνεσθαι *C* ‖ 19. ὀκνεῦσι *R* ‖ 20. ἐσὸ *AB* ‖ 21. γινόμενοι *C* ‖ βασιλῆες *z* ‖ 22. ἐχρέοντο *P* ‖ ὁμοίῃσι] τῇσι *z* ‖ σοί *d* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 23. ξυμβούλους *Cd* ‖ 24. ποτε *z* ‖ 25. σφεας *ABCd*

γματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. ἡμεῖς τοίνυν ὁμοιεύμενοι ἐκείνοισι ὥρην τε τοῦ ἔτεος καλλίστην πορευόμεθα, καὶ καταστρεψάμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην νοστήσομεν ὀπίσω, οὔτε λιμῷ ἐντυχόντες οὐδαμόθι οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. τοῦτο μὲν γὰρ αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν φερόμενοι πορευόμεθα, τοῦτο δέ, τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν σῖτον ἕξομεν· ἐπ' ἀροτῆρας δὲ καὶ
51 οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας." λέγει Ἀρτάβανος μετὰ ταῦτα "ὦ βασιλεῦ, ἐπείτε ἀρρωδέειν οὐδὲν ἐᾷς πρῆγμα, σὺ δέ μευ συμβουλίην ἔνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν πρηγμάτων πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύσεω Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηναίων κατεστρέψατο δασμοφόρον εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμβουλεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας· καὶ γὰρ ἄνευ τούτων οἷοί τε εἰμὲν τῶν ἐχθρῶν κατυπέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γάρ σφεας, ἢν ἕπωνται, δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν, ἢ δικαιοτάτους συνελευθεροῦντας. ἀδικώτατοι μέν νυν γινόμενοι οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι, δικαιότατοι δὲ γινόμενοι οἷοί τε δηλήσασθαι μεγάλως τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ἐς θυμὸν ὦν βάλευ καὶ τὸ παλαιὸν ἔπος ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέλος
52 καταφαίνεσθαι." ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης "Ἀρτάβανε, τῶν ἀπεφήναο γνωμέων σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα, ὃς Ἴωνας φοβέεαι μὴ μεταβάλωσι, τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι καὶ οἱ συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι ἐπὶ τούτοισι ἡ πᾶσα Περσικὴ

---

1. θέλει Eust. ‖ καὶ αἱρέεσθαι Stob., καθαιρεῖσθαι Eust. ‖ 2. κείνοισι *PRz* ‖ 3. νοστήσωμεν *d* ‖ 5. παθόντες οὐδέν *C* ‖ 6. φερόμεθα πορευόμενοι *Pdz* ‖ ἐπιβέομεν *R* ‖ 7. τοῦτον *Rz* ‖ 8. λέγει γὰρ *C* ‖ 9. ἐᾶι *A*[1] ‖ 10. ξυμβουλίην *Cd* ‖ 11. λόγων *R* ‖ κύρους *R*, κύρος *d* ‖ 12. Ἀθηνέων Valla ‖ 13. ξυμβουλεύω *Cd* ‖ 14. μὴ δὲ μιῇ *ABd* ‖ 15. τουτέων : εἶμεν *d* ‖ γενέσθαι *R* ‖ ἢ – 16 γίνεσθαι om. *C* ‖ 17. ξυνελευθεροῦντας *Cd* ‖ 18. οὐδὲν – 19 γινόμενοι om. *R* ‖ 19. προβάλλουσι *ABCd* ‖ τὴν σὴν στρατιὴν δηλῆσαι μεγάλως *R* ‖ 20. ὦν βάλευ *Ccorr.* *B*[2]*d*: ὦν βαλεῦ *AP*, ὦν βασιλεῦ *B*[1]*z*, ὦ βασιλεῦ *Cpr.* *R* ‖ 21. εἴρηται εὖ *d* ‖ παντελῶς *R* ‖ 22. πρὸς *PRz*: καὶ ‖ 23. γνώμην σφάλεται *R* ‖ κατ' αὐτὴν *ABCd* ‖ 24. φοβέεαι *Pz*: φοβέαι ‖ μεταβάλλωσι *dz* ‖ 25. τῷ Reiske ‖ ξυστρατευσάμενοι *Cd*

στρατιὴ ἐγένετο διαφθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ χρήματα οὐδ' ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσειν. οὕτω μηδὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθὸν σῷζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ ἐγὼ μούνῳ ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτράπω."

Ταῦτα εἴπας καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς Σοῦσα δεύ- 53
τερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δοκιμωτάτους, ἐπεὶ δέ οἱ παρῆσαν, ἔλεγέ σφι τάδε. "ὦ Πέρσαι, τῶνδ' ἐγὼ ὑμέων χρηίζων συνέλεξα, ἄνδρας τε γενέσθαι ἀγαθοὺς καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρόσθε ἐργασμένα Πέρσῃσι, ἐόντα μεγάλα τε καὶ πολλοῦ ἄξια, ἀλλ' εἷς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες προθυμίην ἔχωμεν· ξυνὸν γὰρ πᾶσι τοῦτο ἀγαθὸν σπεύδεται. τῶνδε δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου ἐντεταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθούς, τῶν ἢν κρατήσωμεν, οὐ μή τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντιστῇ κοτε ἀνθρώπων. νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι οἳ Πέρσας λελόγχασι."

Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρεσκευάζοντο ἐς τὴν διά- 54
βασιν· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον ἐθέλοντες ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυμιήματά τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες καὶ μυρσίνῃσι στορνύντες τὴν ὁδόν. ὡς δ' ἐπανέτελλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσέης φιάλης Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν εὔχετο πρὸς τὸν ἥλιον μηδεμίαν οἱ συντυχίην

ἀπόπεμψις Ἀρταβάνου εἰς Σοῦσα διάβασις τοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς τὴν Εὐρώπην

1. καὶ] ἢ Naber || 2. ἄχαρι οὐδὲν ποιήσαντες *z* || 3. τέκνα καὶ] τέκνα *R* || 4. οὐδὲ *ABd* || χρῆν *R* || οὕτω δὲ *sz* || 5. μὴ δὲ *ABPd* || ἔχε ἀγαθὸν *ABCd* || 6. ἐκ πάντων om. *R* || 7. ἐπιτρέπω *ABCd* || 8. ἀπολύσας *R* || 10. τῶν δὲ *R* || ἐγὼν *z* || 11. χρήιζων *ABP*, χρήζων *Cdz*, χρήζω *R* || ὑμέας συνέλλεξα *z* || γίνεσθαι *PRz* || 12. πρόσθεν *Rz* || 13. ἀλλὰ *ABd* || εἷς] εἶ *C* || ξύμπαντες *Cd* || 14. ἔχομεν *Rd* || τοῦτο πᾶσι *C*(?)*PR* || τὸ ἀγαθὸν *d* || σπευδέτω *ABCd* || 15. εἵνεκε *R* || ἐντεταγμένως *R* || 16. στρατευόμαι *d* || 17. ἄλλος ἡμῖν *R* || 18. διαβαίνομεν *d* || 19. οἳ] τοὶ *z* || περσίδα γῆν *Rz* || 20. παρεσκευάζετο *ABd*, παρασκευάζετο *C* || 22. τε om. *z* || 23. σμυρσίνῃ *R* || 25. μὴ δὲ μίαν *AB*, μηδεμίην *z* || οἱ om. *P* || ξυντυχίην *Cd*

τοιαύτην γενέσθαι, ἥ μιν παύσει καταστρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης γένηται. εὐξάμενος δὲ ἐσέβαλε τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ χρύσεον κρητῆρα καὶ Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι καὶ ἀντὶ τούτων τὴν θάλασσαν

55 ἐδωρέετο. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, διέβαινον κατὰ μὲν τὴν ἑτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου ὁ πεζός τε καὶ ἡ ἵππος ἅπασα, κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον τὰ ὑποζύγια καὶ ἡ θεραπηίη. ἡγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ μύριοι Πέρσαι, ἐστεφανωμένοι πάντες, μετὰ δὲ τούτους ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην οὗτοι, τῇ δὲ ὑστεραίῃ πρῶτοι μὲν οἵ τε ἱππόται καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τράποντες· ἐστεφάνωντο δὲ καὶ οὗτοι. μετὰ δὲ οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν, ἐπὶ δὲ αὐτός τε Ξέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι καὶ οἱ ἱππόται οἱ χίλιοι, ἐπὶ δὲ τούτοισι ὁ ἄλλος στρατός. καὶ αἱ νέες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ ὕστατον διαβῆναι βασιλέα πάντων.

56 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθηεῖτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα· διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνῃσι, ἐλινύσας οὐδένα χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη διαβεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον

ὅτι ἐν ζ ἡμέραις ὁ στρατὸς διέβη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ περὶ οὗ ἐπεφθέγξατο ἀνὴρ Ἑλλησπόντιος

---

22. διέβη – 23 χρόνον Suidas v. ἐλινύοντας

1. πάση *R* ‖ 2. ἐκείνοις *B* ‖ 4. κρατῆρα *R* ‖ τὸ, ἀκινάκην z ‖ 5. ἀνατεθεὶς *A*[1] ‖ 7. τουτέων z ‖ ἐς τὴν θάλασσαν *qz* ‖ 10. τὸν αἰγαῖον *ABC* τά τε ? ‖ 12. ξύμμικτος *Cd* ‖ 14. πρῶτοι μὲν om. *R* ‖ 15. τρέποντες *L* 18. νῆες z ‖ 19. βασιλῆα z ‖ 21. ἐπείτε *Rz* ‖ 23. καὶ ἐν] καὶ Suid. ἐλινύσας (ν supra) *P*, ἐλιννύσας *qz*

"ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ καὶ οὔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρξην θέμενος ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα θέλεις ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ τούτων ἐξῆν τοι ποιέειν ταῦτα."

Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὁρμημένοισι τέρας σφι 57
ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο καίπερ εὐσύμβλητον ἐόν· ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν. εὐσύμβλητον ὦν τῇδε τοῦτο ἐγένετο, ὅτι ἔμελλε μὲν ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἑωυτοῦ τρέχων ἥξειν ἐς τὸν αὐτὸν χῶρον. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἐόντι ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα, τὰ μὲν ἔρσενος τὰ δὲ θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν τὰ τοῦ ἔρσενος. τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος τὸ πρόσω ἐπορεύετο, σὺν δέ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυτικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον πλέων 58
παρὰ γῆν ἐκομίζετο, τὰ ἔμπαλιν πρήσσων τοῦ πεζοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἑσπέρην ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης ποιεύμενος τὴν ἄπιξιν, ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἤπειρον στρατὸς πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἕλλης τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν, διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πόλιος τῇ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Ἀγορή. ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα καλεόμενον καὶ Μέλανα ποταμόν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον ἀλλ' ἐπιλιπόντα, τοῦτον τὸν ποταμὸν

ὅτι ἵππος ἔτεκεν λαγὸν καὶ τί σημαίνει τὸ σύμβολον ὅτι ἡμίονος ἡμίονον ἔτεκεν ἑκάτερα αἰδοῖα ἔχοντα ἀπαρχὴ τῆς διὰ τῆς Εὐρώπης ὁδοιπορίας καὶ τῶν νεῶν περίπλους

21. Eustathius Dion 513. — 23. idem Il. p. 45

2. ξέρξεα *PRz* ‖ ἐθέλεις *Rz* ‖ 3. τούτου *R*, τουτέων *z* ‖ σοι *R* ‖ 5. ὁρμημένοισι *AB*: ὡρμημένοισι ‖ 7. συμβλητὸν *R* ‖ λαγών *CPz* ‖ 8. τοῦτο om. *PRz* ‖ 9. τε καὶ Naber ‖ 10. παρὰ *d* ‖ ἑωυτῷ *R* ‖ τρέχων om. *C* ‖ 11. ἐόντι] ἔναντι *C* ‖ 12. διξᾶ *R* ‖ 14. ξὺν *Cd* ‖ 17. ἐς ἑσπέρην *R* ‖ τὴν ἄπιξιν ποιεύμενος *z* ‖ 19. ἠώ *C* ‖ καὶ om. *R* ‖ 20. χερονήσου *C*

διαβάς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, ἤιε
πρὸς ἑσπέρην, Αἶνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα λί-
59 μνην παρεξιών, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον. ὁ δὲ Δορίσκος ἐστὶ
τῆς Θρηίκης αἰγιαλός τε καὶ πεδίον μέγα, διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει
ποταμὸς μέγας Ἕβρος· ἐν τῷ τεῖχός τε ἐδέδμητο βασιλήιον
τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ
κατεστήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπείτε ἐπὶ
Σκύθας ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι ἐπι-
τήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν, καὶ ἐποίεε
ταῦτα.. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον
οἱ ναύαρχοι κελεύσαντος Ξέρξεω ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσ-
εχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν, ἐν τῷ Σάλη τε Σαμοθρηικίη πεπό-
λισται πόλις καὶ Ζώνη, τελευτᾷ δὲ αὐτοῦ Σέρρειον ἄκρη
ὀνομαστή. ὁ δὲ χῶρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς
τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύ-
σαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς
60 ἀριθμὸν ἐποιέετο. ὅσον μέν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἐς
ἀριθμόν, οὐκ ἔχω εἰπεῖν τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς
οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ
τὸ πλῆθος ἐφάνη ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξηρί-
θμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συνήγαγόν τε ἐς ἕνα χῶρον
μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συννάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα
εἶχον περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ καὶ

ὅτι ὁ πεζὸς ρο μυριάδες ἦσαν

τίνι τρόπῳ ἐν Δορίσκῳ τὸν στρατὸν ὁ Ξέρξης ἠρίθμησεν

---

1. Eustathius Dion. 538. — 3. Harpocratio v. Δορίσκος. — 14. Eustathius Il. p. 359

1. ἀπ' οὗ z ‖ 3. ἐστὶ] ἐπὶ C ‖ 4. θρήικης A, θρηΐκης B, θρήκης R. 5. ἕβρος B^2d, εὖρος C ‖ ἐδεάμητο R ‖ 6. τὸ om. ABCd ‖ 9. ἀναριθμῆσαι R 10. τάδε R ‖ 12. ἐκομίσαντο R ‖ σαμοθρηκίη R, σαμοθρακίη d, σαμοθρηίκη z ‖ 13. τελευτᾷ scripsi: τελευταῖα d, τελευταία ceteri ‖ αὐτοὺς B^1 ‖ δὲ ἔφρειον B^1, σέρριον B^2, σέρειον (ρ superscr.) P, σέρειον Cd ‖ 14. ἦν om. R ‖ 16. τούτῳ d χρόνον om. d ‖ 17. πλήθεος ἀριθμόν PRz ‖ 18. εἶπαι z ‖ 20. ἐφάνη om. qz ‖ ἐξηριθμήθησαν z ‖ 21. τοῦτον R ‖ συνήγαγόν τε AB: συνηγάγοντο Pz, ξυνηγάγοντο C, συναγαγόντες R, ἐξηγάγοντο d ‖ 22. συννάξαντες Reiske: συνάξαντες ABR, συνάψαντες Pz, ξυνάψαντες Cd ‖ 23. ἔσωθεν z

ἀπέντες τοὺς μυρίους αἱμασιὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν· ταύτην δὲ ποιήσαντες ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικοδομημένον, μέχρι οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν. ἀριθμήσαντες δὲ κατὰ ἔθνεα διέτασσον.

Οἱ δὲ στρατευόμενοι οἵδε ἦσαν, Πέρσαι μὲν ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας, περὶ δὲ τὸ σῶμα κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους, ... λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος, περὶ δὲ τὰ σκέλεα ἀναξυρίδας, ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέρρα· ὑπὸ δὲ φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας εἶχον, τόξα δὲ μεγάλα, ὀιστοὺς δὲ καλαμίνους, πρὸς δὲ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρείχοντο Ὀτάνεα τὸν Ἀμήστριος πατέρα τῆς Ξέρξεω γυναικός, ἐκαλέοντο δὲ πάλαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτῶν καὶ τῶν περιοίκων Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ παῖς τῷ οὔνομα ἔθετο Πέρσην, τοῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἄπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσενος γόνου· ἐπὶ τούτου δὴ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν 61
ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρατεύοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευή ἐστι καὶ οὐ Περσική. οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τιγράνην ἄνδρα Ἀχαιμενίδην, ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς

τίνες συνεστρατεύοντο Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ περὶ τῆς ἑκάστων σκευῆς τε καὶ ὁπλίσεως καὶ ἡγεμόνων αὐτῶν

1. αἱμασιὴν - 2 ὀμφαλόν Eustathius Od. p. 1851. — 10. Harpocratio v. γέρρα. — 12. ἐγχειρίδια - 13 μηρόν Eustathius Il. p. 413. — 15 sq. Tzetzes ad Lycophr. 834. — 17 sqq. Eustathius Dion. 1059

1. ἀφέντες *R* ‖ κυκλοτερῆ Eust. ‖ 2. τὸν om. Eust. ‖ 3. ἐσεβίαζον *C* ‖ εἰς *AB* ‖ μέχρι *Pd*: μέχρις ‖ 5. κατὰ] καὶ τὰ *B* ‖ διετάσσοντο z ‖ 6. ἔσαν z ‖ 7. καλεομένας *C* ‖ 8. κιθῶνας z: χειτῶνας *C*, χιτῶνας ceteri ‖ 9. lacunam explebat J. Chr. Biel καὶ θώρηκας, Reiske ὧν ὑπεράνω ἐφόρεον θώρηκας ἀπὸ. possis etiam ὑπὸ δὲ θώρηκας πεποιημένους ‖ 11. βραχείας *A*, βραχείας *B* ‖ ἔχον z ‖ 12. δὲ] δὲ καὶ *C* ‖ 13. παραιωρημένα *d* ‖ 14. ὀτάνην τὸν ἀμάστριος *R* ‖ 15. πάλαι om. *B* ‖ 16. αὐτέων z ‖ 18. τὴν om. *d* ‖ 19. πάϊς z ‖ 21. δὴ correxi: δὲ ‖ 23. ἐστιν post Περσική *d* ‖ 24. ἄνδρα om. *R*

πάντων Ἄριοι, ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων ἐς τοὺς Ἀρίους τούτους μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ οὔνομα. αὐτοὶ περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ στρατευόμενοι τὰ μὲν ἄλλα κατά περ Πέρσαι ἐσκευάδατο, ἀντὶ δὲ τῶν πίλων μιτρηφόροι ἦσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ κατά περ Πέρσαι ἐσεσάχατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον τὸν Βαβυλῶνος ὕστερον τούτων ἐπιτροπεύσαντα.

63 Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα τρόπον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια τῇσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον, πρὸς δὲ ῥόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ καὶ λινέους θώρηκας. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων καλέονται Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. [τούτων δὲ μεταξὺ Χαλδαῖοι.]

64 ἦρχε δέ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχαίεω. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια καὶ αἰχμὰς βραχέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυρβασίας ἐς ὀξὺ ἀπηγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπηγυίας, ἀναξυρίδας δὲ ἐνεδεδύκεσαν, τόξα δὲ ἐπιχώρια καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ καὶ ἀξίνας σαγάρις εἶχον. τούτους δὲ ἐόντας Σκύθας Ἀμυργίους Σάκας ἐκάλεον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑστάσπης

1—3. Eustathius Dion. 1097. — 4. ἀντὶ - ἦσαν idem Od. p. 1659. — 5. idem Il. p. 454. — 6. idem Il. p. 234. — 13 sq. idem Dion. 775. — 18. Λέξεις. — 22 sq. Eustathius Dion. 749

1. μηδείης *Rz*: μηδέης || 2. ἀθηνέων *AP*: ἀθηναίων || τοὔνομα *ABCd* || 3. αὐτοὶ] αὐτοὶ δὲ *R* || 5. τῶν om. Eust. || μιτροφόροι z. Eust. Od. || ἔσαν z || ἀναφάνης *R* || 7. τουτέων *Pz* || 9. κράνεα om. *ABCd* || τινὰ τρόπον *R* || 11. τῇσιν αἰγυπτίοισι *d*, τοῖσι Αἰγυπτίοισι z. fuit fortasse τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι || 12. λινεοῦς *R* || 13. ἐκαλέοντο *PRz* || 14. τούτων - Χαλδαῖοι exclusi || τουτέων z || 15. ὀτάσπις *C*, ὀτάπης *R*, ὀστάσπης *d* | Ἀρταχαίου *L* || 16. τοῖσι *R* || ἀγχοτάτωι *P*, ἀγχότατα *ABCd* || 17. καλάμιν *C* || 18. μὲν om. *ABCd* || 19. ἀπηγμένας *ABC*: ἀπιγμένας || 20. ἐνεδεδύκεσαν *AB*: ἐνδεδύκεσαν || καὶ om. *R* || 21. σαγάρις *C*: σαγάρεις *ABPd*, σαγγάρεις *R*, καὶ σαγάρεις z || ἐοντασκύθας *B* || Ἀμυργίους - 22 Σκύθας om. *d* || ἀμυργίους. *P*, αυμυργίους *Apr*. ut videtur, εὐμυργίους *R* || 22. γὰρ δὲ *PRz*

ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου. Ἰνδοὶ δὲ εἵματα μὲν 65
ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον καὶ ὀιστοὺς καλαμίνους· ἐπὶ δὲ σίδηρος ἦν. ἐσταλμένοι μὲν δὴ ἦσαν οὕτω Ἰνδοί, προσετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι Φαρναζάθρῃ τῷ Ἀρταβάτεω. Ἄριοι δὲ τόξοισι μὲν ἐσκευ- 66
ασμένοι ἦσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα κατά περ Βάκτριοι. Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι καὶ Σόγδοι τε καὶ Γανδάριοι καὶ Δαδίκαι τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι ἐστρατεύοντο. τούτων δὲ ἦρχον οἵδε, Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, Σόγδων δὲ Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου, Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικέων Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου. Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε 67
ἐνδεδυκότες καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκας ἐστρατεύοντο. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν, Σαράγγαι δὲ εἵματα μὲν βεβαμμένα ἐνέπρεπον ἔχοντες, πέδιλα δὲ ἐς γόνυ ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάκτυες δὲ σισυρνοφόροι τε ἦσαν καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα παρείχοντο Ἀρταΰντην τὸν Ἰθαμίτρεω. Οὔτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἦσαν 68
κατά περ Πάκτυες. τούτων δὲ ἦρχον οἵδε, Οὐτίων μὲν καὶ Μύκων Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου, Παρικανίων δὲ Σιρομίτρης ὁ Οἰοβάζου. Ἀράβιοι δὲ ζειρὰς ὑπεζωμένοι ἦσαν, τόξα δὲ πα- 69

---

5 sq. ibidem 1097. — 8. Stephanus Byz. v. Δαδίκαι. — 24. Hesychius v. ζειρά. Λέξεις. — τόξα - p. 192, 1 εἶχον Eustathius Il. p. 375. 712

2. καλάμιν *C* || 3. σίδηρον *ABCd* || 4. ἔσαν *z* || οὕτως *R* || ξυστρατευόμενοι *Cd* || 5. φαρναζάθην *ABCd* || 6. ἔσαν *z* || δ' *d* || 7. δάρνης *d* || 8. σογδοί τε *PRdz*, σογδότοι *C* || 9. τουτέων *z* || 10. μὲν] δὲ *R* || Φαρνάκεω *z* || 11. σόγδων *AB*: σογδῶν || ἀρτάνης *R* || 12. δαδικαίων *R* || ἀρτύβιος *R* || σισύρας *z* || 13. ἀκινάκεας *Rz* || 14. οὕτω μὲν οὗτοι *ABd* || 15. ἀρυόμαρδον *d* || ἀρτιφύου *d*, ἀρτυβίου *R* || 16. ἔχοντες ἐνέπρεπον *PRz* || 17. σαραγγαίων (ε superscr.) *C*, σαραγκαίων *d* || 18. μεγαβύζου *B* || 19. σισυροφόροι *z* || ἔσαν *z* || 20. ἀρταΰντην *R*: ἀρταύντην *P*, Ἀτραύντην *z*, ἀρτύντην reliqui || Ἰθαμίτρεω Schweighaeuser: ἰθαμάτρεω *ABd*, θαμάτρεω *C*, ἰτραμίτεω reliqui || 21. ἔσαν *z* || 22. τουτέων *z* || 24. οἰβάζου *PRz* || ἀρτάβιοι δὲ σειρὰς *C* || ὑπεζωσμένοι *Rz* || ἔσαν *z*

λίντονα εἶχον πρὸς δεξιά, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παρδαλέας τε καὶ λεοντέας ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοίνικος σπάθης πεποιημένα, μακρά, τετραπηχέων οὐκ ἐλάσσω, ἐπὶ δὲ καλαμίνους ὀιστοὺς σμικρούς· ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος ὀξὺς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι· πρὸς δὲ αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ πεποιημένον τρόπον λόγχης· εἶχον δὲ καὶ ῥόπαλα τυλωτά. τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλείφοντο γύψῳ ἰόντες ἐς μάχην, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ μίλτῳ. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιόπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημένων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστώνης τῆς Κύρου θαγατρός, τὴν μάλιστα στέρξας τῶν γυ-
70 ναικῶν Δαρεῖος εἰκὼ χρυσέην σφυρήλατον ἐποιήσατο. τῶν μὲν δὴ ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιόπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης, οἱ δὲ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες (διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο) προσετετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλλάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροισι, φωνὴν δὲ καὶ τρίχωμα μοῦνον· οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ ἡλίου Αἰθίοπες ἰθύτριχές εἰσι, οἱ δ' ἐκ τῆς Λιβύης οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης Αἰθίοπες τὰ μὲν πλέω κατά περ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, προμετωπίδια δὲ ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι σύν τε τοῖσι ὠσὶ ἐκδεδαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ ἀντὶ μὲν λόφου ἡ λοφιὴ κατέχρα, τὰ δὲ ὦτα τῶν ἵππων ὀρθὰ πεπηγότα εἶχον· προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο
71 γεράνων δοράς. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἤισαν ἔχοντες, ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρεί-
72 χοντο Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο

2. Pollux I (138). 244. — 13—18. (Eustathius Od. p. 1386)

1. πρὸς - 2 εἶχον om. *R* ‖ προσδέξια codices, πρὸς δέξια *z* ‖ 2. ἀναμμένοι *qz* ‖ φοινίκης *z* ‖ 4. μικρούς *ABR*, μακρούς reliqui ‖ λίθος ἐπῆν *R* ‖ 5. σφραγῖδας *R* ‖ 7. τρόπω *d* ‖ 8. γύψῳ post μάχην *z*, γύψον *R* ‖ 9. δὲ ἕτερον *R*, δ' ἕτερον *Pz* ‖ ἀρραβίων *PR* ‖ 10. τε καὶ ? ‖ 14. ἀπὸ *ABCd*. Eust. : ἀπ' ‖ 15. διαλάσσοντες *BR* ‖ 17. ἀπὸ *PR* : ἀπ' ‖ ἡλίου ἀνατολῶν *B*[2] ‖ ὁ *ABR* : δὲ ‖ 20. προμετωπίδια *Pz* : προμετωπίδα *R*, προμετώπια ceteri ‖ εἶχοι (β) ἵππων (α) *P* ‖ 21. ξὺν *Cd* ‖ τηῖ λοφιῆι *ABCd* : τῇσι λοφιῇσι ‖ 22. ἡ λοφιῆι *B* ‖ 24. ἤϊσαν *R* : ἤισαν *AB*, ἦσαν *CPd*, ἔσαν *z* ‖ 25. χρεόμενοι *P* ‖ εἶχον *R* ‖ 26. μασάγην *C*, μασάγγην *PRz* ‖ ἀρίζου *C*, ἀορίζου *PR* ‖ ἐστρατεύοντο om. *R*

ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα πεπλεγμένα ἔχοντες, ἀσπίδας τε σμικράς, αἰχμάς τε οὐ μεγάλας, πρὸς δὲ ἀκόντια καὶ ἐγχειρίδια, περὶ δὲ τοὺς πόδας πέδιλα ἐπιχώρια ἐς μέσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοὶ καὶ Μαριανδυνοί τε καὶ Σύριοι τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγόσι ἐστρατεύοντο· οἱ δὲ Σύριοι οὗτοι ὑπὸ Περσέων Καππαδόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μέν νυν καὶ Ματιηνῶν Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε, Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λιγύων καὶ Συρίων Γοβρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστώνης. Φρύγες δὲ 73
ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρωπήιοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν Μακεδόσι, μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίην ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατά περ Φρύγες ἐσεσάχατο, ἐόντες Φρυγῶν ἄποικοι. τούτων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης Δαρείου ἔχων θυγατέρα. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηίονες 74
ἐκαλεῦντο πάλαι, ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ οὔνομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικράς, ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι. οὗτοι δὲ εἰσὶ Λυδῶν ἄποικοι, ἀπ' Ὀλύμπου δὲ ὄρεος καλέονται Ὀλυμπιηνοί.

ὅτι οἱ Φρύγες πάλαι μετὰ Μακεδόνων ᾤκουν Φρίγες λεγόμενοι

6. idem Dion. 772. — 11. οἱ δὲ - 12 Βρίγες Stephanus Byz. v. Βρίγες. — 15. Eustathius Dion. 694. — 17—19. idem Il. p. 365. — 21 sq. idem Dion. 322

1. ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα *PRz* ‖ 2. τε] δὲ *PRz* ‖ μακρὰς *C*, μικρὰς ceteri ‖ τε] δὲ *PRz* ‖ 4. μαντιηνοὶ *R* ‖ μαρυανδηνοί *Cdz* ‖ 5. σύροι *L* ‖ 6. Σύριοι Eust.: σύροι ‖ οὗτοι om. *ABCd* ‖ 7. μαντιηνῶν *R* ‖ δάτος *d* ‖ 8. μεγασίδου *PRz* ‖ μαρυανδηνῶν *dz* ‖ δὲ] τὲ *B* ‖ σύρων *L* ‖ 9. γοβρύης *P*: γωβρύης *Rz*, βρύης reliqui ‖ Ἀρτιστώνης *z* ‖ 10. ἀγχοτάτωι *AB* ‖ ὀλίγην *R* ‖ 11 f. καλέονται Steph. ‖ 12. φρίγες *A*[1]*B*, βρίγες *C*, βρύγες *A*[2]*d* ‖ εὐρώπειοι *AB*, εὐρώπιοι *R* ‖ συνοίκησαν *AB*, ξυνοίκησαν *Cd*, συνοίκουν *z* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ 16. ἀρτοχμῆς *d* ‖ ἔχων δαρείου *ABd* ‖ 17. ἀγχοτάτωι *ABP* ‖ εἶχον om. *R* ‖ μήιονες *C*, μηόνες *Rz*, μηιόνες reliqui ‖ 18. ἐπεκαλεῦντο *CPpr.* (ut videtur) ‖ τὸ πάλαι *R* ‖ 19. τοὔνομα *R* ‖ 20. μικράς *L* ‖ 21. ἐχρέοντο *P* ‖ δέ εἰσι *Ad*, μέν εἰσι *C* ‖ 22. οὐλύμπου *CPdz* ‖ ὄρεος *AB*: οὔρεος ‖ οὐλυμπιηνοί *CPz*

Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφρένης ὁ Ἀρταφρένεος
75 ὃς ἐς Μαραθῶνα ἐσέβαλε ἅμα Δάτι. Θρήικες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκέας ἔχοντες ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα κιθῶνας, ἐπὶ δὲ ζειρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας, περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας πέδιλα νεβρῶν, πρὸς δὲ ἀκόντιά τε καὶ πέλτας καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. οὗτοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην ἐκλήθησαν Βιθυνοί, τὸ δὲ πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέοντες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δέ φασι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε Βασσάκης
76 ὁ Ἀρταβάνου. .... ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικράς, καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε, ἐπὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι ὦτά τε καὶ κέρεα προσῆν βοὸς χάλκεα, ἐπῆσαν δὲ καὶ λόφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι φοινικέοισι κατειλίχατο. ἐν τούτοισι τοῖσι ἀν-
77 δράσι Ἄρεός ἐστι χρηστήριον. Καβηλέες δὲ οἱ Μηίονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξι εἶχον σκευήν, τὴν ἐγώ, ἐπεὰν κατὰ τὴν Κιλίκων τάξιν διεξιὼν γένωμαι, τότε σημανέω. Μιλύαι δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον καὶ εἵματα ἐνεπεπορπέατο· εἶχον δὲ αὐτῶν τόξα μετεξέτεροι Λύκια, περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποιημένας κυνέας.
78 τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος. Μόσχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας ξυλίνας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικράς· λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ

---

6. οὗτοι - 7 Βιθυνοί (Stephanus Byz. v. Στρυμών). Eustathius Dion. 793. — 8. (Hesychius v. Στρυμόνιοι). — 12. Athenaeus p. 486. — 14. τὰς - 15 κατειλίχατο Eustathius Il. p. 234. — 16. idem Dion. 793

1. ἀρταφέρνης ὁ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 2. δᾶτι *d* ‖ θρῆκες *R* ‖ 4. χιτῶνας *R* ‖ 5. τὰς om. *AB* ‖ νευρῶν *bz* ‖ 6. μικρά *L.* ‖ 7. μὲν om. *C.* Steph. ‖ Βιθυνοὶ ἐκλήθησαν Steph. ‖ 8. στρυμώνιοι et στρυμῶνι *d* ‖ 9. δὲ φασὶ ἐξ ἠθέων *AB*, δὲ ἐξ ἠθέων φασὶν *R* ‖ 10. θρηκῶν *R* ‖ βασσάκης *ABR*: βασάκης *Cd*, βαγασάκης *P*, Βαγασάκης *z* ‖ 11. iacturam nominis animadvertit primus Pavius. supplebam Πισίδαι δὲ ἀσπίδας ‖ ὠμοβοείας *d* ‖ μικρὰς *Rz* ‖ 12. καὶ om. *d* ‖ λυκιοεργέας emendavit Athenaeus: λυκοεργέας *PRz.* Athen., λυκεργέας reliqui ‖ 13. πρὸς] ἐπὶ *R* ‖ 16. ἄρεος ἐστὶ *P* ‖ καμηλέες *R* ‖ μηΐόνες *Cd*: μηόνες *Rz*, μηιόνες reliqui ‖ 17. λασόνιοι *Pz*: λασίνιοι *R*, λασόνειοι ceteri ‖ 18. κιλικίαν *d* ‖ διεξιὼν om. *d* ‖ 19. μινύαι *R* ‖ 20. ἐνεπορπέατο *Rd* ‖ αὐτέων *z* ‖ 22. τουτέων *z* ‖ 24. μικράς *Rd*

καὶ Μάκρωνες καὶ Μοσσύνοικοι κατά περ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρατεύοντο. τούτους δὲ συνέτασσον ἄρχοντες οἵδε, Μόσχους μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ Πάρμυος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κύρου, Μάκρωνας δὲ καὶ Μοσσυνοίκους Ἀρταΰκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σηστὸν τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι 79
κράνεα ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπίδας δὲ δερματίνας σμικρὰς καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας σμικρὰς αἰχμάς τε βραχέας, πρὸς δὲ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ καὶ Κόλχων ἦρχε Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ καὶ Σάσπειρες κατά περ Κόλχοι ὡπλισμένοι ἐστρατεύοντο. τούτων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε. τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνεα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυ- 80
θρῆς θαλάσσης ἑπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους κατοικίζει βασιλεύς, ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τούτων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων δευτέρῳ ἔτεϊ τούτων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ.

Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἤπειρον στρατευόμενά τε ἔθνεα καὶ 81
τεταγμένα ἐς τὸν πεζόν. τούτου ὦν τοῦ στρατοῦ ἦρχον μὲν οὗτοι οἵ περ εἰρέαται, καὶ οἱ διατάξαντες καὶ ἐξαριθμήσαντες οὗτοι ἦσαν καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέξαντες, ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρχας οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἐθνέων ἦσαν ἄλλοι σημάντορες. ἦσαν μὲν δὴ οὗτοι οἵ περ 82
εἰρέαται ἄρχοντες, ἐστρατήγεον δὲ τούτων τε καὶ τοῦ σύμ-

τίνες οἱ τοῦ πεζοῦ στρατηγοί

---

1. μοσσύνοικοι *ABR*: μοσύνοικοι ‖ 2. συνετάσσοντο *CR* ‖ οἶδε *AB* ‖ 3. ἀριόβαρδος *R* ‖ 4. πάρδυος *d* ‖ 5. μοσσυνοίκους *AB*: μοσυνοίκους ‖ αὐτάρκης ὁ χοράσμιος *R* ‖ 6. μάρες *BCd* ‖ 7. σμικρὰς *C*: μικρὰς ‖ 9. ὠμοβοείας *d* ‖ σμικρὰς *C*: μικρὰς ‖ 10. δὲ] δε καὶ *z* ‖ φερενδάτης *PRz* ‖ 11. ἀλλὰ ῥόδιοι *C*, Αλλαρόδιοι *z* ‖ 12. ὁπλισμένοι *AB* ‖ τουτέων *z* ‖ 15. ἀγχοτάτωι *ABC* ‖ 16. τουτέων *Rz* ‖ 17. βαγαίων *d* ‖ 18. ἔτει *AB* ‖ τουτέων *z* ‖ 19. τε om. *ABCd* ‖ 20. τὸ *ABCd* ‖ μὲν om. *PRz* ‖ 21. ἡρέαται *C* ‖ τε καὶ ? ‖ 22. ἔσαν *z* ‖ χιάρχας *A*[1], χιλιάδας *C* ‖ μυριάδας *C* ‖ 23. δὲ] τε *R* ‖ 24. ἔσαν *z* ‖ ἔσαν *z* ‖ 25. ἡρέαται *C* ‖ τουτέων *z* ‖ τε om. *R* ‖ ξύμπαντος *Cd*

παντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ Μαρδόνιός τε ὁ Γοβρύεω καὶ Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω, Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί, καὶ Μασίστης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης παῖς καὶ
83 Γέργις ὁ Ἀριάζου καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζωπύρου. οὗτοι ἦσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος πεζοῦ χωρὶς τῶν μυρίων· τῶν δὲ μυρίων τούτων Περσέων τῶν ἀπολελεγμένων ἐστρατήγεε μὲν Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος, ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ τοῦδε· εἴ τις αὐτῶν ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν ἢ θανάτῳ βιηθεὶς ἢ νούσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο, καὶ ἐγίνοντο οὐδαμὰ οὔτε πλεῦνες μυρίων οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον δὲ πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἄριστοι ἦσαν. σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥ περ εἴρηται, χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον, ἁρμαμάξας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ παλλακὰς καὶ θεραπηίην πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην· σῖτα δέ σφι, χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ ὑποζύγια ἦγον.

84 Ἱππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ πάντα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μοῦνα, Πέρσαι μὲν τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτῶν· πλὴν ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι εἶχον ἔνιοι αὐτῶν καὶ χάλκεα καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα.
85 εἰσὶ δέ τινες νομάδες ἄνθρωποι Σαγάρτιοι καλεόμενοι, ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ φωνῇ, σκευὴν δὲ μεταξὺ ἔχουσι πεποιη-

περὶ τῶν λεγομένων ἀθανάτων ποῖα τῶν ἐθνῶν ἵππους παρείχετο

1. γοβρύεω *BPd*: γωβρύεω ‖ τριντασταίχμης *dz* ‖ 3. καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω rectius infra post ἀνεψιοί locabuntur ‖ ζερδομένης *ABCd*, σμερδόνης *qz* ‖ ὀτάνεω *Pcorr*. *z*: ὀτάνεως *d*, ὀτάνεος reliqui ‖ 5. ἀτόσσης τε καὶ δαρείου *ABCd* ‖ 6. γέργης *R* ‖ ἀρίζου *ABCd* ‖ μεγάβυξος *A* ‖ ἔσαν *z* ‖ 7. ξύμπαντος *Cd* ‖ πεζοῦ *PRz*: στρατοῦ πεζοῦ ‖ 8. τουτέων *z* ‖ 9. οὗτοι διὰ τάδε ἐπὶ τοῦδε *ABCd* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ ἐξέλειπε *B* ‖ βιασθεὶς *CP*, βιαθεὶς *R* ‖ 11. ἀραίρητο *ABR*: ἀραίρητο ‖ οὐδαμᾶ *Rd*, οὐδαμῇ *z* ‖ οὔτε om. *R* ‖ 13. ἔσαν *z* ‖ 14. χρυσόν τε πολλὸν *PRz*: πολλὸν χρυσὸν ‖ 15. ἁρμάξας *C*, ἁρμαμάξους *d* ‖ 20. ἵππων *B* ‖ μόνον *C* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ 22. μετεξέτεροι ἔνιοι *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ ποιήματα[β] ἐξεληλαμένα[α] *P* ‖ 23. σαργάτιοι *R* ‖ 24. φωνή *ABd*. post hoc explenda videntur νομίζον (sive χρεώμενον) Περσικῇ ‖ ἔχουσι μεταξὺ *C*

μένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς Πακτυϊκῆς· οἳ παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην, ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα οὔτε σιδήρεα ἔξω ἐγχειριδίων, χρέωνται δὲ σειρῇσι πεπλεγμένῃσι ἐξ ἱμάντων. ταύτῃσι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ μάχη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἥδε. ἐπεὰν συμμίσγωσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς ἐπ' ἄκρῳ βρόχους ἐχούσας· ὅτευ δ' ἂν τύχῃ, ἥν τε ἵππου ἥν τε ἀνθρώπου, ἐπ' ἑωυτὸν ἕλκει· οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθείρονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη, καὶ ἐπετετάχατο 86 ἐς τοὺς Πέρσας· Μῆδοι δὲ τήν περ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευήν, καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευῇ μὲν ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἅρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκτριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κάσπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατά περ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἅρματα. ὣς δ' αὔτως Κάσπιοι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους ταχυτῆτα οὐ λειπομένας ἵππων.

Ταῦτα τὰ ἔθνεα μοῦνα ἱππεύει. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου 87 ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πάρεξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἁρμάτων. οἱ μέν νυν ἄλλοι ἱππέες ἐτετάχατο κατὰ τέλεα, Ἀράβιοι δὲ ἔσχατοι ἐπετετάχατο· ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὔτι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἱππικόν. ἵππαρχοι δὲ ἦσαν Ἁρμαμίθρης τε καὶ Τίθαιος 88

ὅτι η̄ μυριάδες ἦσαν τῆς ἵππου

---

12. ἤλαυνον - ἅρματα Lexicon Vindob. p. 106

1. τῆς περσικῆς τε *Pz* ‖ 2. ὅπλα δὲ οὐνομάζουσι *CR* ‖ 3. ἐκτὸς ἐγχειριδίου *R* ‖ χρέονται *P* ‖ 4. τῇσι *PR*, τοῖσι *z* ‖ 5. τουτέων *CPdz* ‖ 6. ἐπάκρῳ *R* ‖ 7. δ' om. *d* ‖ 8. ἐν om. *Ppr. R* ‖ ἄρκεσι *q*, ἄρκεσι *z* ‖ ἐμπαλλασσόμενοι *Rz* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ ἡ om. *ABd* ‖ 11. τὴν αὐτὴν *R* ‖ 12. κέλλητας *d*. Lex. Vind. ‖ 15. οὗτοι *R* ‖ 16. Κάσπειροι Reizius, Κάσιοι Larcher. convenientius etiam Πάκτυες ‖ 18. αὐτὴν ἣν *ABCd* ‖ 19. ταχυτῆτι *PRz* ‖ λιπομένας *z* ‖ 20. ἵππευεν *R*. Schaefer ‖ 21. τῶν ἄλλων καμήλων *z* ‖ 22. κατὰ - 23 ἐπετετάχατο om. *B*[1]*C* ‖ κατὰ τὰ *B*[2]*d* ‖ 23. ἐτετάχατο *PRz* ‖ 24. φοβοῖτο *R* ‖ 25. ἔσαν *z* ‖ αρμαμίθρης *A*, ἀρμαμίθρης *B* ‖ Τιθαῖος Lehrs

Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνίππαρχος Φαρνούχης κατελέλειπτο ἐν Σάρδισι νοσέων. ὡς γὰρ ὡρμέοντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθέλητον· ἐλαύνοντι γάρ οἱ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων, καὶ ὁ ἵππος οὐ προϊδὼν ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα, πεσὼν δὲ αἷμά τε ἤμεε καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νοῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν ὡς ἐκέλευε· ἀπαγαγόντες οἱ οἰκέται ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότην, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης.

89 Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἵδε, Φοίνικες μὲν σὺν Σύροισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ τριηκοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν, ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας εἶχον καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίης οἰκέουσι τὸ παρὰ θάλασσαν· τῆς δὲ Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν Παλαιστίνη καλέεται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χηλευτά, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτυς μεγάλας ἐχούσας, καὶ δόρατά τε ναύμαχα καὶ

ὅτι ,ασζ τριήρεις συνήχθησαν καὶ ποῖα τῶν ἐθνῶν ταύτας παρέσχετο

17—20. Eustathius Dion. 905. — 22. Pollux VII 83. (Hesychius v. κράνεα)

1. σφίσι *PRz* ‖ ξυνίππαρχος *Cd* ‖ 2. καταλέλειπτο *Apr. d* ‖ ὡρμέοντο *Pd*: ὡρμῶντο *ABR*, ὁρμέωντο *Cz* ‖ 3. ξυμφορὴν *d* ‖ ἐνέπεσε *PRz* ‖ 5. ὀρθῶς *R* ‖ 7. καταρχὰς *PR* ‖ ἐποίησαν οἱ οἰκέται ὡς ἐκέλευε· ἐς τὸν - 9 δεσπότην ἀπαγαγόντες σὺν τοῖσι *PRz* (nisi quod ἀγαγόντες *R*, δεσπότεα *z*) ‖ 9. γόνασι *AB* ‖ 11. τριήρεις ΧΗΗΠΙΙ *B*[m] ‖ 12. προείχοντο *C* ‖ ξὺν *Cd* ‖ 13. συρίοισι *L* ‖ 14. ἀγχοτάτωι *AB* ‖ 19. τὰ παρὰ *R*. Eust. ‖ 21. προείχοντο *C* ‖ διακοσίας *d* ‖ 22. τοῖσι *R* ‖ χηλευτὰ] πλεκτὰ χηλευτὰ *Apr. B*, πλεκτὰ [illegible] χηλευτὰ *A*[2]

τύχους μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν θωρηκοφόροι ἦσαν,
μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἐστάλατο, 90
Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ἐσκευασμένοι ὧδε· τὰς μὲν κεφαλὰς εἰλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλέες
αὐτῶν, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας, τὰ δὲ ἄλλα κατά περ
Ἕλληνες. τούτων δὲ τοσάδε ἔθνεά εἰσι, οἱ μὲν ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων, οἱ δὲ ἀπ' Ἀρκαδίης, οἱ δὲ ἀπὸ Κύθνου,
οἱ δὲ ἀπὸ Φοινίκης, οἱ δὲ ἀπὸ Αἰθιοπίης, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι
λέγουσι. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ 91
περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισήιά τε εἶχον
ἀντ' ἀσπίδων ὠμοβοέης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας εἰρινέους
ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι πεποιημένα. οὗτοι μὲν
τὸ παλαιὸν Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος ἀνδρὸς Φοίνικος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. Πάμφυλοι
δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας Ἑλληνικοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ Κάλχαντι. Λύκιοι δὲ παρεί- 92
χοντο νέας πεντήκοντα θωρηκοφόροι τε ἐόντες καὶ κνημιδοφόροι, εἶχον δὲ τόξα κρανέινα καὶ ὀιστοὺς καλαμίνους
ἀπτέρους καὶ ἀκόντια, ἐπὶ δὲ αἰγὸς δέρμα περὶ τοὺς ὤμους
αἰωρεύμενον, περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πίλους πτεροῖσι περιεστεφανωμένους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι

---

2. Eustathius Il. p. 234. — 4. τὰς - μίτρῃσι idem Il. p. 234. 454. Od. p. 1659. — 10. λαισήια - 11 πεποιημένα Eustathius Il. p. 570. — 14. idem Dion. 874. — 17—19. Strabo p. 668. Eustathius Dion. 854. — 20 - p. 200, 2. ibidem 857

1. δρυξ. λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον *A* addiderat post ναύμαχα, erasa postmodo repetiit eadem in margine *A*², ante μεγάλους habent *P*ᵐ*qz* ‖ τύχους *CPd* ‖ αὐτέων *z* ‖ ἔσαν *z* ‖ 2. ἐστάλατο Dobree: ἐσταλάδατο *R*. Eust., ἐστελάδατο ceteri ‖ 4. ὠιδε *P*, δὲ ὧδε *Cd* ‖ εἱλίχατο *d*. Eust. 234, κατειλίχατο 454 ‖ μίτραις Eust. ‖ βασιλῆες αὐτέων *z* ‖ 5. χιτῶνας *R*. κιτάριας Pavius propter Pollucem X 163 ‖ 6. τουτέων *z* ‖ ἐστι *PRz* ‖ 7. ἀθηνέων *Acorr*. *Pdcorr*.: ἀθηναίων ‖ δὲ ἀπὸ *R*, δ' ἀπ' *ABd* ‖ δὲ ἀπὸ *PR*: δ' ἀπὸ ‖ 8. δ' ἀπ' *ABCd*, δ' ἀπὸ *z* ‖ 9. δ' αὖ] δὲ *R* ‖ 11. ὠμοβοείης *d*, ὠμοβοΐης sive ὠμοβοίης ceteri, ὠμοβοείοις Eust. ‖ εἰρινεοὺς *Cd* ‖ 12. ἀγχοτάτωι *ABP* ‖ 13. τῇσι αἰγυπτίῃσι sine μαχαίρῃσι *R* ‖ μὲν om. *R* ‖ 14. ἀπὸ *R* ‖ 15. παμφύλιοι *R* ‖ 17. παμφύλιοι *R*. Eust. ‖ 19. τε - κνημιδοφόροι om. *B*¹ ‖ 20. κρανέϊα *C* ‖ 21. δέρματα *PRz*. Eust. ‖ 22. αἰωρεύμενα *PRz* ‖ ἐστεφανωμένους *R*. Eust.

δὲ Τερμίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες, ἐπὶ δὲ Λύκου
τοῦ Πανδίονος ἀνδρὸς Ἀθηναίου ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην.
93 Δωριέες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης τριήκοντα παρείχοντο νέας,
ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὅπλα καὶ γεγονότες ἀπὸ Πελοποννή-
σου. Κᾶρες δὲ ἑβδομήκοντα παρείχοντο νέας, τὰ μὲν ἄλλα
κατά περ Ἕλληνες ἐσταλμένοι, εἶχον δὲ καὶ δρέπανα καὶ
ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι
94 πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται. Ἴωνες δὲ ἑκατὸν νέας παρεί-
χοντο ἐσκευασμένοι ὡς Ἕλληνες. Ἴωνες δὲ ὅσον μὲν χρόνον
ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιίην, καὶ
πρὶν ἢ Δαναόν τε καὶ Ξοῦθον ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον,
ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλέες, ἐπὶ
95 δὲ Ἴωνος τοῦ Ξούθου Ἴωνες. νησιῶται δὲ ἑπτακαίδεκα πα-
ρείχοντο νέας ὡπλισμένοι ὡς Ἕλληνες, καὶ τοῦτο Πελασγι-
κὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον
καὶ οἱ δυωδεκαπόλιες Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ
ἑξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἕλληνες καὶ
τὸ πάλαι καλεόμενοι Πελασγοί, ὡς Ἑλλήνων λόγος. Ἑλ-
λησπόντιοι δὲ πλὴν Ἀβυδηνῶν (Ἀβυδηνοῖσι γὰρ προσετέ-
τακτο ἐκ βασιλέος κατὰ χώρην μένουσι φύλακας εἶναι τῶν
γεφυρέων) οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόντου στρατευόμενοι πα-
ρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευασμένοι δὲ ἦσαν ὡς Ἕλλη-
νες. οὗτοι δὲ Ἰώνων καὶ Δωριέων ἄποικοι.
96 Ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν Πέρσαι καὶ Μῆδοι
καὶ Σάκαι. τούτων δὲ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο νέας
Φοίνικες καὶ Φοινίκων Σιδώνιοι. τούτοισι πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς
τὸν πεζὸν τεταγμένοισι αὐτῶν ἐπῆσαν ἑκάστοισι ἐπιχώριοι
ἡγεμόνες, τῶν ἐγώ, οὐ γὰρ ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι ἐς ἱστορίης

---

24. Ἐπεβάτευον - Πέρσαι Lexicon Vindob. p. 83

1. ἀπὸ z ‖ 4. ἐκ z ‖ πελοπονήσου *Rd* ut saepe eidem ‖ 11. ζοῦθον *d* ‖ 13. ξύθου *C*, ζούθου *d* ‖ δὲ - 14 τοῦτο om. *C* ‖ 16. αἱ *Rz* ‖ δυωδεκαπόλιες *ABd*, δώδεκα πόλεες *C*, δυώδεκα πόλιες *PRz* ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ δ' *ABd* ‖ 17. ἑξήκοτα *A*[1]*B* ‖ 18. τοπάλαι *P* ‖ ὡς ὁ *C* ‖ 19. ἀβυδηνοὶ γὰρ *C* ‖ 20. βασιλῆος z ‖ καταχώρην *Pz* ‖ 21. οἱ ἐκ Wesseling: ἐκ ‖ 22. ἔσαν z ‖ 25. τουτέων z ‖ 27. αὐτέων z ‖ ἐποίησαν *R* ‖ 28. ἐξείργομαι *ABR*

λόγον, οὐ παραμέμνημαι· οὔτε γὰρ ἔθνεος ἑκάστου ἐπάξιοι ἦσαν οἱ ἡγεμόνες, ἔν τε ἔθνεϊ ἑκάστῳ ὅσαι περ πόλιες τοσοῦτοι καὶ ἡγεμόνες ἦσαν. εἵποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοὶ ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι, ἐπεὶ στρατηγοί τε οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἑκάστων,
ὅσοι αὐτῶν ἦσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι. τοῦ δὲ ναυτικοῦ 97
ἐστρατήγεον οἵδε, Ἀριαβίγνης τε ὁ Δαρείου καὶ Πρηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω καὶ Μεγάβαζος ὁ Μεγαβάτεω καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου, τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατιῆς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γοβρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεός, τῆς δὲ ἄλλης στρατιῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο. τριηκόντεροι δὲ καὶ πεντηκόντεροι καὶ κέρκουροι καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχί-
λια. τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετά γε τοὺς στρατηγοὺς οἵδε 98
ἦσαν ὀνομαστότατοι, Σιδώνιος Τετράμνηστος Ἀνύσου, καὶ Τύριος Ματτὴν Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος Μέρβαλος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὠρομέδοντος, καὶ Λύκιος Κυβερνίσκος Σίκα, καὶ Κύπριοι Γόργος τε ὁ Χέρσιος καὶ Τιμῶναξ ὁ Τιμαγόρεω, καὶ Καρῶν Ἱστιαῖός τε ὁ Τύμνεω καὶ Πίγρης ὁ Ὑσ-
σελδώμου καὶ Δαμασίθυμος ὁ Κανδαύλεω. τῶν μέν νυν 99
ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιαρχέων ὡς οὐκ ἀναγκαζόμενος,

τίνες μετὰ τοὺς στρατηγοὺς ὀνομαστοί — περὶ Ἀρτεμισίας τῆς μετὰ Ξέρξους στρατευσάσης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα

---

13. Λέξεις

1. ἐπάξιοι Portus: ἀπάξιοι ‖ 2. ἔσαν z ‖ οἱ ἡγεμόνες – 3 ἦσαν om. *R* ‖ τ' *Pz* ‖ ἔθνει *AB* ‖ 3. ἔσαν z ‖ 4. τε] γε *R*, τε καὶ ἄρχοντες z ‖ 6. αὐτέων ἔσαν z ‖ ἠρέαται μοῦνοι *C* ‖ 7. οἵδε om. *ABCd* ‖ 8. ἀπαθήνεω *R* ‖ 9. Ἰάδος] ἀοίδος *R* ‖ καρίης *R* ‖ 10. ὁ] τε ὁ *ABd* ‖ τε om. *d* ‖ γοβρύεω *ABPd*: γωβρύεω ‖ 13. ὑπαγωγὰ z ‖ 14. μικρὰ *dz*, σμικρὰ *R* ‖ 15. οἵδε *AB* ‖ 16. ἔσαν z ‖ ἀλλήσου *PRz* ‖ 17. ματτὴν *BCd*: ματγὴν *A*, μάπην *PRz* ‖ σειρώμου *d*, σιρώνου *PRz* ‖ ἀρίδιος *PRz*, ἀλαρόδιος *d* ‖ μέρβαλος *ABR*: νέρβαλος ‖ ἀρβάλου *PRz* ‖ 18. ὡρομέδοντος *d* ‖ 19. γόρτος *qz* ‖ τιμώναξ *Pdz*, τιμωνᾶς *R* ‖ 20. χάρων *ABd* ‖ ιστίαιος *AB*, ἱστιαιός *C*, ἱστίαιός *d* ‖ πίγρης ὁ ὑσσελδώμου *AB*: πίγρης δυσελδώμου *C*, πύγρης ὁ ὑσσελδόμου *d*, πίγρησσος σελδώμου *R*, πίγρης ὁ σελδώμου *P*, Πύγρης ὁ Σελδώμου z ‖ 22. ταξιάρχων *ABCd* ‖ οὐχὶ *R* ‖ ἀναγκαζόμενος περὶ ἀρτεμισίης· ἀρτεμισίης τῆς *d*

Ἀρτεμισίης δέ, τῆς μάλιστα θῶυμα ποιεῦμαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης γυναικός· ἥτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτή τε ἔχουσα τὴν τυραννίδα καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω ὑπὸ λήματός τε καὶ ἀνδρηίης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς ἐούσης ἀναγκαίης. οὔνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος, γένος δὲ ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ τὰ πρὸς πατρός, τὰ μητρόθεν δὲ Κρῆσσα. ἡγεμόνευε δὲ Ἁλικαρνησσέων τε καὶ Κῴων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδνίων, πέντε νέας παρεχομένη. καὶ συναπάσης τῆς στρατιῆς, μετά γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρείχετο, πάντων τε τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλέι ἀπεδέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων ἡγεμονεύειν αὐτήν, τὸ ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἐὸν Δωρικόν, Ἁλικαρνησσέας μὲν Τροιζηνίους, τοὺς δὲ ἄλλους Ἐπιδαυρίους. ἐς μὲν τοσόνδε ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

100 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ ἠρίθμησέ τε καὶ διετάχθη ὁ στρατός, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήσασθαι· μετὰ δὲ ἐποίεε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπὶ ἅρματος παρὰ ἔθνος ἓν ἕκαστον ἐπυνθάνετο, καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί, ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς νέα Σιδωνίην ἵζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσέῃ καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρώρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτέων τε ἑκάστας ὁμοίως καὶ τὸν πεζὸν καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀνα-

διεξέλασις Ξέρξου διά τε τοῦ πεζοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ

---

3. ὑπὸ – 4 ἀναγκαίης Suidas v. λῆμα

1. θῶυμα *Pz*: θῶμα || 4. λήμματος *dz* || τε om. Suid. || οὐδὲ μιῆς *AB* || οἱ ἐούσης *PRz* || ἀνάγκης *C* || 6. λιγδάμιος *d* || ἐξ om. *ABCd* | ἁλικαρνησσοῦ *d* || 7. ἁλικαρνησέων *C*, ἁλικαρνησέων *d* || 8. κώων *Rdz* || νισυρίω *R*, νησυρίων *d* || καλινδνύων *d* || 10. εὐδοξωτάτας *d*, ἐνδοξοτάτας *z* | δὲ *R* || ξυμμάχων *d* || 11. βασιλει *AB* || 13. ἁλικαρνησέας *C*, ἁλικαρνησέας *d*, Ἁλικαρνησσῆας *z* || δὲ om. *R*, δ' *ABd* || 15. ἠριθμήθη Schaefer || τε om. *R* || 16. αὐτὸς σφέας *d* || 17. ἐπ' *PRz* || παρ' *PRz* || ἓν om. *R* || 23. ἐπειρωτῶν *L* || ὁμοίως] ὁμοίως ὡς *PRz* || 24. ἀνάγοντες *R*

γαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνεκώχευον, τὰς πρώρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδόν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐς πόλεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθηεῖτο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεός, 101
μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καλέσας δ' αὐτὸν εἴρετο τάδε. "Δημάρητε, νῦν μοι σέ ἡδύ τι ἐστὶ εἴρεσθαι τὰ θέλω. σὺ εἶς Ἕλλην τε, καὶ ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὔτ' ἐλαχίστης οὔτ' ἀσθενεστάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομενέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. οὐ γάρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἑσπέρης οἰκέοντες ἄνθρωποι συλλεχθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. θέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ αὐτῶν, πυθέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα, ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη "βασιλεῦ, κότερα ἀληθείῃ χρήσωμαι πρὸς σὲ ἢ ἡδονῇ;" ὁ δέ μιν ἀληθείῃ χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε 102
τάδε. "βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθείῃ διαχρήσασθαι πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται, τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι, ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστι, ἀπό τε σοφίης κατεργασμένη

διάλεξις Ξέρξου πρὸς Δημάρητον περὶ τῶν Ἑλλήνων

---

21. ἐπειδὴ - p. 204, 2 δεσποσύνην Stobaeus floril. VII 58

1. τε om. *PRz* ‖ τέσσαρα *C* ‖ ἀνεκόγευον τὰς πρόρας *R* ‖ 3. ὁ δὲ *ABd*, ὁδ' *Rz* ‖ ἐντός τε ? ‖ 5. νεὼς *Rd* ‖ 6. ξυστρατευόμενον *Cd* ‖ 7. δὲ *R* ‖ ὦ δημάρητε *sz* ‖ 8. μοί σε vulgo ‖ τι om. *R* ‖ ἤρεσθαι *C*, ἐπείρεσθαι *Pz* ‖ 10. ἀπηκομένων *R* ‖ οὔτ'] οὐκ *R* ‖ 11. οὐκ ἀσθενεστάτης om. *R* ‖ 13. δοκέω ἐγὼ *Pz* ‖ λοιποὶ οἱ] λοιποὶ *R* ‖ 14. ξυλλεχθείησαν *Cd* ‖ 15. ἐθέλω *z* ‖ 16. οἰκεῖον *C* ‖ λέγεις post αὐτῶν *ABd* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. ἠρώτα *CPd* ‖ ὦ βασιλεῦ *dz* ‖ 18. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρήσωνται *AB*: χρήσονται ‖ 19. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρῆσθαι *PRz* ‖ φὰς om. *R* ‖ 21. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρήσασθαι *PR*, δὴ χρήσασθαι Stob. ‖ 22. με κελεύεις *PRz* ‖ 23. ἀεί *R* ‖ κοτε om. *ABCd* ‖ ξύντροφός *Cd* ‖ 24. σύνεστιν *R*. Stob. ‖ ἔπακτός *Rd*: ἐπακτός

καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς τήν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. αἰνέω μέν νυν πάντας Ἕλληνας τοὺς περὶ ἐκείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους, ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μούνων, πρῶτα μὲν ὅτι οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι, αὖτις δὲ ὡς ἀντιώσονταί τοι ἐς μάχην καὶ ἢν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ πέρι, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἐόντες ταῦτα ποιέειν οἷοί τε εἰσί· ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχήσονταί τοι,
103 ἤν τε ἐλάσσονες τούτων ἤν τε καὶ πλεῦνες." ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης γελάσας ἔφη "Δημάρητε, οἷον ἐφθέγξαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῇδε μαχήσεσθαι. ἄγε εἰπέ μοι· σὺ φῂς τούτων τῶν ἀνδρῶν βασιλεὺς αὐτὸς γενέσθαι· σὺ ὦν ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καίτοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστι τοιοῦτον οἷον σὺ διαιρέεις, σέ γε τὸν κείνων βασιλέα πρέπει πρὸς τὸ διπλήσιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον. καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ' ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σέο λεγόμενος· εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἐόντες καὶ μεγάθεα τοσοῦτοι, ὅσοι σύ τε καὶ οἳ παρ' ἐμὲ φοιτέουσι Ἑλλήνων ἐς λόγους αὐχέετε τοσοῦτον, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος ᾖ. ἐπεὶ φέρε ἴδω παντὶ τῷ οἰκότι· κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι ἢ καὶ μύριοι ἢ καὶ πεντακισμύριοι,

2. Bekkeri Anecd. p. 89

1. διαχρεομένη *P*. Stob. ‖ ἡ om. Stob. ‖ τε om. *PRz* ‖ 2. πάντας τοὺς *R* ‖ 3. κείνους *PRz* ‖ 4. πάντων om. *z* ‖ 6. δέξωνται *ABd* ‖ 7. τοι om. *A*[1] ‖ 8. πάντες post φρονέωσι *R* ‖ 9. τέ εἰσι vulgo ‖ 10. μαχέσονταί *z* ‖ 11. τοῦ τέων *C*, τουτέων *Cd* ‖ 12. ὁ ξέρξης *d* ‖ 13. μαχήσεσθαι *ABP*: μαχήσασθαι *CR*, μαχέσασθαι *dz* ‖ σὺ] οὐ *R* ‖ 14. τουτέων *z* ‖ βασιλεὺς αὐτὸς *ABR*: αὐτὸς βασιλεὺς ‖ 15. θέλεις *R*, ἐθελήσαις *z* ‖ μαχήσασθαι *R*, μαχέσασθαι *sz* ‖ 16. διερέεις *R* ‖ 17. ἐκείνων *P* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 18. ἐκείνων *R* ‖ 19. δέ om. *PRz* ‖ 20. δίκαιον *R* ‖ ὀρθοῖτο ὁ λόγος παρὰ *R* ‖ 21. σεῦ εἰρημένος *PRz* ‖ 22. οἷος *R* ‖ τε om. *ABCd* ‖ ἐμοὶ *R* ‖ φοιτῶσι et αὐχεῖτε *L* ‖ 24. ὁ εἰρημένος *z* ‖ ἢ *R*: εἴη ‖ τὸ οἰκότι *R*, τῷ εἰκότι *s* ‖ 25. πῶς ἂν *R*, κῶς sine ἂν ceteri ‖ δυνέατο *A*[1]*Bd* ‖ καὶ μύριοι] μύριοι *C* ‖ ἢ καὶ πεντακισμύριοι om. *R*

ἐόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως καὶ μὴ ὑπ' ἑνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι; ἐπεί τοι πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων· ὑπὸ μὲν γὰρ ἑνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον γενοίατ' ἄν, δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον οὐκ ἂν ποιέοιεν τούτων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθεϊ χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μούνοισι μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ' ἡμῖν μὲν μούνοισι τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις, ἔστι γε μὲν οὐ πολλὸν ἀλλὰ σπάνιον· εἰσὶ γὰρ Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων οἳ ἐθελήσουσι Ἑλλήνων ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος πολλὰ φλυηρέεις." πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει "ὦ βασιλεῦ, ἀρ- 104
χῆθεν ἠπιστάμην ὅτι ἀληθείῃ χρεώμενος οὐ φίλα τοι ἐρέω· σὺ δ' ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτῃσι. καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργὼς ἐκείνους ..., αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἵ με τιμήν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώια ἄπολίν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι, πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος βίον τέ μοι καὶ οἶκον ἔδωκε. οὔκων οἰκός ἐστι ἄνδρα τὸν σώφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι οὔτε δυοῖσι, ἑκών τε εἶναι οὐδ' ἂν μουνομαχέοιμι.

---

2. πλεῦνες - 3 χίλιοι Eustathius Il. p. 190. — 14. Bekkeri Anecd. p. 83

1. ὑπὸ *d* ‖ 2. πλείονες Eust. ‖ παρὰ Valckenaer ‖ 3. ἐκείνων om. *B*, κείνων *z* ‖ χιλιαδέων *Cdz*, μυριάδων *B*[2] ‖ 6. μάστιγι πλεῦνας *C*, μαστιγέες πλεῦνες *R* ‖ 7. ὄντες *d* ‖ δὲ] τε *R* ‖ ἐλευθέριον *ABCd* ‖ 8. ποιέειεν *B*, ποιέειν *Rz* ‖ τουτέων *z* ‖ ἀν ϊσωθέντας *AB*, ἂν ἰσωθέντας *P* ‖ 9. πλήθει *AB* ‖ 10. μὲν μούνοισι om. *ABCd* ‖ 11. γε μέντοι *PRz* ‖ πολλῶν *Ccorr.* ‖ 12. οἳ] εἰ *R* ‖ ἐθελήσουσι *Rz*: θελήσουσι ‖ 13. μάχεσθαι ὁμοῦ *d* ‖ πολλὰ om. *Cd* ‖ 14. φλυηρεῖς *R* ‖ 15. ἀληθηΐῃ *z* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 16. δ' *BRd*: δὲ ‖ τοὺς λόγους *R* ‖ 17. τὰ om. *ABCd* ‖ 18. intercidit velut δὲ μισέων vel δὲ ἀποστυγέων ‖ 19. πατρῶια *ABP*, πατρῷα *z*, πατρῶα reliqui ‖ 20. πατὴρ τε *ABd* ‖ ὁ σὸς Bekkerus ‖ βίου *R* ‖ 21. δέδωκε *z* ‖ εἰκός *sz* ‖ 23. ὑπόσχομαι *Rz* ‖ 24. οὔτεοισι *A*[1], οὐ τεοισι *B*, οὔτεοῖσι *C*, οὐ τεοῖσιν *d*, οὔτε δυσὶ *A*[2] ‖ ἑκών γε εἶναι· οὐδ' *z* ‖ μονομαχέοιμι *R*

εἰ δὲ ἀναγκαίη εἴη ἢ μέγας τις ὁ ἐποτρύνων ἀγών, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἑνὶ τούτων τῶν ἀνδρῶν οἳ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι τριῶν ἄξιος εἶναι. ὣς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι κατὰ μὲν ἕνα μαχόμενοι οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν, ἁλέες δὲ ἄριστοι ἀνδρῶν ἁπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ ἐόντες οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ. ποιεῦσι γῶν τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγῃ· ἀνώγει δὲ τὠυτὸ αἰεί, οὐκ ἐῶν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, τἆλλα σιγᾶν θέλω τὸ λοιπόν· νῦν τε ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ."

105 Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο, Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἔτρεψε καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλθὼν Ξέρξης, καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ καταστήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστεω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυνε

106 τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηίκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμενον, τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε ὡς ἀριστεύοντι πάντων ὅσους αὐτὸς κατέστησε ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους, πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὣς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμείοισι ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηίκῃ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες

περὶ Μασκάμου τοῦ ἐν Δορίσκῳ ὑπάρχου

---

2. τουτέωνεz ‖ 3. ὡς ABd ‖ καὶ om. C ‖ 4. μαχεόμενοι ABCdz, μεγα- R (sic) ‖ εἰσι et ἀνδρῶν om. R ‖ 5. ἄριστοι εἰσὶν R ‖ 6. τὸν] τῶ d ‖ 7. γ' ὦν Rd ‖ 8. ἐκεῖνος ἀνώγει d ‖ 9. οὐδὲ R ‖ ἀνῶν C, ἀνδρῶν Pdz ‖ 10. τάξει L ‖ σὺ z ‖ 11. τἆλλα] ἅμα ABCd. ἀλλὰ Reiske ‖ ἐθέλω PRz ‖ νῦν δὲ PRz ‖ 12. γίνοιτο R ‖ νόμον sine τοι R ‖ 13. Ξέρξης - 14 ἔτρεψε om. R ‖ 14. ἐτρέψατο Pz ‖ οὐδεμίην PRz ‖ ηπίως A, ἠπίως B¹d ‖ 15. τούτων R ‖ 16. τὸν om. C ‖ μεγαλόστεω R ‖ 18. θρήικης AB, θρήκης R ‖ 19. γενόμενον μασκάμην d ‖ μούνῳ om. ABCd ‖ ξέρξη R ‖ 20. ἀρίστῳ ἐόντι ABCd ‖ κατέστησε αὐτὸς Pz ‖ 21. ὡς L ‖ 22. ἀρταξέρξης d ‖ μασκαμίοισι et ἐγγόνοισι d ‖ κατέστησαν C ‖ 24. θρήικηι AB, θρήκη R ‖ τῷ Ἑλλησπόντῳ z ‖ πανταχῇ - p. 207, 1 πλὴν om. CR

οἵ τε ἐκ Θρηίκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ, ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίης ἐξαιρέθησαν· τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοί κω ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρησαμένων. διὰ τοῦτο δέ οἱ τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρσῃσι. τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βασιλεὺς 107
Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν εἰ μὴ Βόγην μοῦνον τὸν ἐξ Ἠιόνος. τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύετο, καὶ τοὺς περιεόντας αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλιστα, ἐπεὶ καὶ ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης, ὃς ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδεω, παρεὸν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν καὶ νοστῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην οὐκ ἠθέλησε, μὴ δειλίῃ δόξειε περιεῖναι βασιλέι, ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. ὡς δ' οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας πυρὴν μεγάλην ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα, ποιήσας δὲ ταῦτα ἑωυτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι καὶ ἐς τόδε ὑπὸ Περσέων.

Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, 108
τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε· ἐδεδούλωτο γάρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίης πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βασιλέα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεψαμένου καὶ ὕστερον Μαρδονίου. παρα-

Ἔξοδος Ξέρξου ἀπὸ Δορίσκου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα

---

14. συννήσας – 15 μεγάλην et 16 ἐσέβαλε – πῦρ Suidas v. συννήσας

1. τε om. A^1 ‖ θρήικης *AB* ‖ τοῦ om. *AB* ‖ ἐν om. *C* ‖ 3. ἐξηρέθησαν *L* ‖ οὐδαμοῖ *R*, οὐδαμά *d* ‖ 4. ἠδυνάσθησαν *R*, ἐδυνήθησαν *z* ‖ πειρησομένων *R* ‖ δή ? ‖ 5. αἰὲν *Rz* ‖ 6. ὑπ' *PR* ‖ 8. ἠόνος *d* ‖ δ' *ABd* ‖ 9. μάλιστα om. *P*[r]*R* ‖ 11. παρεὼν *R* ‖ 12. ἐθέλησε *z* ‖ 13. παρεῖναι *d* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 14. δὲ *d* ‖ τείχει *AB* ‖ συνήσας A^1*Rdz* ‖ 15. μεγάλην om. *R* ‖ 17. δὲ om. *ABCd* ‖ 19. ταῦτα] ταῦτα, καὶ *z* ‖ ἐπέβαλε *C* ‖ 22. ἐμποδῶν *R* ‖ ξυστρατεύεσθαι *d* ‖ 24. βασιλῆα *z* ‖ μεγαβύζου *R*

μείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ Δορίσκου πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηίκια τείχεα, τῶν ἐσχάτη πεπόλισται πρὸς ἑσπέρης πόλις τῇ οὔνομά ἐστι Μεσαμβρίη. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις Στρύμη, διὰ δέ σφεων τοῦ μέσου Λίσος ποταμὸς διαρρέει, ὃς τότε οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ ἀλλ' ἐπέλιπε. ἡ δὲ χώρη αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλέετο Γαλλαϊκή, νῦν δὲ Βριαντική· ἔστι μέντοι τῷ δικαιοτάτῳ τῶν λό-
109 γων καὶ αὕτη Κικόνων. διαβὰς δὲ τοῦ Λίσου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἀπεξηρασμένον πόλιας Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν Δίκαιαν Ἄβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήιε καὶ κατὰ ταύτας λίμνας ὀνομαστὰς τάσδε, Μαρωνείης μὲν μεταξὺ καὶ Στρύμης κειμένην Ἰσμαρίδα, κατὰ δὲ Δίκαιαν Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσιεῖσι τὸ ὕδωρ, Τραῦός τε καὶ Κόμψαντος. κατὰ δὲ Ἄβδηρα λίμνην μὲν οὐδεμίαν ἐοῦσαν ὀνομαστὴν παραμείψατο Ξέρξης, ποταμὸν δὲ Νέστον ῥέοντα ἐς θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύτας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἠπειρώτιδας πόλις παρήιε, τῶν ἐν μιῇ λίμνη ἐοῦσα τυγχάνει ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἁλμυρή· ταύτην τὰ ὑποζύγια μοῦνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηνε. τῇ δὲ πόλι ταύτῃ οὔνομά
110 ἐστι Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς πόλιας τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐωνύμου χειρὸς ἀπέργων παρεξήιε· ἔθνεα δὲ Θρηίκων δι' ὧν τῆς χώρης ὁδὸν ἐποιέετο

---

3. Stephanus Byz. v. Μεσημβρία. — 4 sq. Eustathius Dion. 538. — 12. Stephanus Byz. v. Ἴσμαρος

1. δὲ om. *C* ‖ πρῶτον *R* ‖ σαμοθρήικια *AB*, σαμοθρηίκεια *d*, σαμοθρήκια *R* ‖ 2. ἑσπέρης scripsi: ἑσπέρην *dz*, ἑσπέρη *R*, ἑσπέρηι ceteri ‖ 3. Μεσημβρία Steph. ‖ 4. θρύμη *d* ‖ Λίσσος z. Eust. ‖ διαιρέει *ABd* ‖ 5. ἀντέσχετο *R*, ἀντέσχετο τὸ *z* ‖ 6. γαλδαϊκὴ *ABd*, χαλδαϊκή, *C*, Γαλαϊκή *z* ‖ 8. Λίσσου *z* ‖ 9. ἀπεξηραμένον *dz* ‖ πόλεις *R* ‖ παρημείβετο *ABCd* ‖ 10. δίκαιαν *R*: δικάιαν *P*, δικαίαν ceteri ‖ ταῦτα *ABCd* ‖ 11. ταύτας δὲ *C* ‖ τάδε *C*, ταύτας *z* ‖ 12. στρύμνης *d* ‖ δίκαιαν *R*: δικάιαν *P*, δικαίαν ceteri ‖ 13. βιστορίδα *C*, βιστωνίδα *dz* ‖ ἐσιεῖσι τὸ Schweighaeuser: εἰσεῖσι τὸ *P*, ἐσείσιτο *R*, ἐσεῖσι τὸ reliqui ‖ ὕδωρ om. *R* ‖ στραῦός *ABCd* ‖ 14. κόμψαντος *ABd*: κόμψατος *CPdz*, κόψαντος *R* ‖ οὐδεμίην *z*, μηδεμίαν *d* ‖ 15. οὐνομαστὴν *Pz* ‖ παρημείψατο *C* ‖ μέστον *R* ‖ 16. ὁρέοντα *d* ‖ ταῦτα *ABCd* ‖ ἰὼν] ἰὼν Θασίων ? ‖ 17. πόλεις *Rd* ‖ 18. τυγχάνει ἐοῦσα ὅση τριήκοντα *R* ‖ 20. ἀνεξήρανε *Rd* ‖ πόλει *CRd* ‖ 21. πύστιρος *AB*, πίσυρος *d*, Πίσσυρος *z* ‖ τὰς πόλιας om. *P*, τὰς πόλις *z* ‖ 23. θρηικῶν *AB* ‖ ὁδὸν om. *R*

τοσάδε, Παῖτοι Κίκονες Βίστονες Σαπαῖοι Δερσαῖοι Ἠδωνοὶ Σάτραι. τούτων οἱ μὲν παρὰ θάλασσαν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο· οἱ δὲ αὐτῶν τὴν μεσόγαιαν οἰκέοντες καταλεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες πεζῇ ἀναγκαζόμενοι εἵποντο. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων 111
ὑπήκοοι ἐγένοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελεῦσι τὸ μέχρι ἐμεῦ αἰεὶ ἐόντες ἐλεύθεροι μοῦνοι Θρηίκων· οἰκέουσί τε γὰρ ὄρεα ὑψηλά, ἴδῃσί τε παντοίῃσι καὶ χιόνι συνηρεφέα, καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι. οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήιόν εἰσι ἐκτημένοι· τὸ δὲ μαντήιον τοῦτο ἔστι μὲν ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων, Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, πρόμαντις δὲ ἡ χρέωσα κατά περ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

Παραμειψάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, δεύτερα 112
τούτων παραμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων, τῶν ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ Πάγγαιον ὄρος ἀπέργων, ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ἔνι μέταλλα, τὰ νέμονται Πίερές τε καὶ Ὀδόμαντοι καὶ μάλιστα Σάτραι. ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον πρὸς 113
βορέω ἀνέμου Παίονας Δόβηράς τε καὶ Παιόπλας παρεξιὼν ἤιε πρὸς ἑσπέρην, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα καὶ πόλιν Ἠιόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης τοῦ περ ὀλίγῳ πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος καλέεται Φυλλίς, κατατείνουσα τὰ μὲν

1. Stephanus Byz. v. Δερραῖοι. — 20 sqq. Eustathius Il. 359. — 24. ἡ δὲ - 25 Φυλλίς Stephanus Byz. v. Φυλλίς

1. Κίκονες - Σαπαῖοι om. *R* || κικόνες *Cd* || βιστόνες *A* || ἠδωνοὶ *R*, ἠδονοὶ *B* || 2. σάστραι *B* || τουτέων *z* || ἐν om. *z* || 3. αὐτέων *z* || μεσόγεαν *R* || 4. πεζὴ *C*, πεζοὶ *z* || 6. διατελέουσι *ABd* || 7. θρηκῶν *R* || 8. οὔρεα *CPdz* || τε om. *R* || χιόνι] Νιφάσι *z* || ξυνηρεφέα *d* || 9. οἳ *Pdz* || 10. κεκτημένοι *ABCd* || 11. οὐρέων *CPz* || βισσοὶ *R*, βοσσοὶ *d* || 12. χρέουσα *Pz* || 15. τουτέων *z* || παρημείβετο *ABC* || ἑνὶ Φάγρης Dietsch: καινιφάγρης *B*, καὶ νιφάγρης ceteri. καὶ ἑνὶ Φάγρης Leopardus || 16. παρ' αὐτὰ τὰ *PRz*: παρὰ τὰ || 17. χερὸς *dz* || οὖρος *Pz* || 19. τὸ *A*[1] || ὀδόμαντοι *R* || 20. πρὸς βορέαν κατὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος Eust. || 21. παιόνας *Ad* || ὄπλας *AB*, ὅπλας *C*, ὅπλας *d* || 23. ζωϊὸς *R* || 24. ὀλίγον *Rz* || τοῦτον *z* || λέγων *R* || αὕτη ἡ] αὕτη Steph. || 25. φυλὶς *C*, φιλλὶς *Rz*, Φυλλὶν Eust.

πρὸς ἑσπέρην ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην ἐκδιδόντα ἐς τὸν Στρυμόνα, τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα· ἐς τὸν οἱ Μάγοι ἐκαλλιερέοντο σφάζοντες ἵππους λευ-
114 κούς. φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοισι ἐν Ἐννέα ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὑρόντες ἐζευγμένον. Ἐννέα δὲ ὁδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον τοῦτον καλέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδάς τε καὶ παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζώοντας κατώρυσσον. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν, ἐπεὶ καὶ Ἄμηστριν τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυνθάνομαι γηράσασαν δὶς ἑπτὰ Περσέων παῖδας ἐόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωυτῆς τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσσουσαν.

115 Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατός, ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς ἐν τῷ οἰκημένην Ἄργιλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήιε· αὕτη δὲ καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης καλέεται Βισαλτίη. ἐνθεῦτεν δὲ κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ἔχων ἤιε διὰ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος, καὶ ἀπίκετο ἐς Ἄκανθον, ἅμα ἀγόμενος τούτων ἕκαστον τῶν ἐθνέων καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα, τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους ἐκ νηυσὶ στρατευομένους, τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης πεζῇ ἑπομένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην, τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρατὸν ἤλασε, οὔτε συγχέουσι Θρήικες οὔτ' ἐπισπείρουσι, σέβον-
116 ταί τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ. ὡς δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἄκανθον

περὶ τῶν παίδων τῶν ζώντων κατορυχθέντων ὑπὸ Περσῶν

1. (Hesychius v. Ἀγγίτας).

1. αγγιστης [ο] A''' ‖ 2. τὰ δὲ - στρυμόνα om. *C* ‖ 3. φράζοντες *C* ‖ 5. τῇσι *PR*: τοῖσι ‖ ἠδωνῶν *R* ‖ 9. ἐγχωρίων *R* ‖ Περσικὸν - 10 κατορύσσειν om. *ABCd* ‖ 11. γηράσαν A^1. γηρᾶσαν Buttmann ‖ δὶς ἑπτὰ ἐόντων ἐπιφανέων Περσέων παῖδας ὑπὲρ *z* ‖ 12. γῆν *Rz*: γῆς ‖ 15. ἔστι *Rz* ‖ 16. καὶ om. *C* ‖ κατύπερθεν *d* ‖ 17. ποσιδηΐου *B* ‖ 18. χερὸς *dz* ‖ σύλεος *d* ‖ παιδίου *R* ‖ 20. τουτέων *z* ‖ ἑκάστων Reiske ‖ 21. πάγγεον B^1 23. δὲ *R* ‖ 26. τε om. *R* ‖ τομέχρι *Pz*

ἀπίκετο, ξεινίην τε ὁ Ξέρξης τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ ἐπαίνεέ τε, ὁρέων καὶ προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων.
ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἐόντος Ξέρξεω συνήνεικε ὑπὸ νούσου ἀποθα- 117
νεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρταχαίην, δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ καὶ γένος Ἀχαιμενίδην, μεγάθεΐ τε μέγιστον ἐόντα Περσέων (ἀπὸ γὰρ πέντε πηχέων βασιληίων ἀπέλειπε τέσσερας δακτύλους) φωνέοντά τε μέγιστον ἀνθρώπων, ὥστε Ξέρξην συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιστα καὶ θάψαι· ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ θεοπροπίου ὡς ἥρωι, ἐπονομάζοντες τὸ οὔνομα.

Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἀπολομένου Ἀρταχαίεω ἐποιέ- 118
ετο συμφορήν. οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιὴν καὶ δειπνίζοντες Ξέρξην ἐς πᾶν κακοῦ ἀπίκατο, οὕτω ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἴκων ἐγίνοντο· ὅκου Θασίοισι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων τῶν σφετερέων δεξαμένοισι τὴν Ξέρξεω στρατιὴν καὶ δειπνίσασι Ἀντίπατρος ὁ Ὀργέος ἀραιρημένος, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὅμοια τῷ μάλιστα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα. ὡς 119
δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πόλισι οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον τοιόνδε τι ἐγίνετο, οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ περὶ πολλοῦ ποιευ-

περὶ τοῦ Ἀρταχαίου τοῦ ἐφεστῶτος εἰς τὸ ὄρυγμα θανάτου καὶ μεγέθους   περὶ τοῦ ἐπιταγέντος ταῖς πόλεσι δείπνου καὶ τῆς περὶ αὐτὸ παρασκευῆς καὶ δαπάνης

9 sq. Eustathius Il. p. 1183. — 14 sqq. Athenaeus p. 146]

1. ξεινηίην *R* ‖ ὁ πέρσης *dz* ‖ 2. ἐπαίνεσέ? ‖ καὶ correxi: αὐτοὺς *R*, καὶ τοὺς ceteri ‖ 4. ξυνήνεικε *Cd* ‖ ὑπὸ νούσου om. *R* ‖ 5. ἐφεστεῶτα *R* ‖ διώρυγας ὑπὸ νόσου *R* ‖ 6. μεγάθει *AB* ‖ 7. πήχεων *Pd* ‖ ἀπέλιπε *dz* ‖ 8. τέσσαρας *CRd* ‖ 9. ξέρξεα *Rz* ‖ 10. ἐτυμβόχεε *ABCd* ‖ 11. ἀκάνθιοι θύουσι *ABC* ‖ 12. τοὔνομα *z* ‖ 13. ἀπολλομένου *dz* ‖ ἀρταχαιέω *R* ‖ 15. ξέρξεα *Rz* ‖ ἀπίκετο *Cpr.*, ἀπικέατο *z*, ἀφίκοντο Athen. ‖ οὕτως *R* ‖ 16. οἰκίων *Rz* ‖ ἐγένοντο *Rd* ‖ ὅκου γε *PRz* ‖ 17. σφετέρων *L.* Athen. ‖ 18. δειπνήσασιν *d* ‖ ὀργέως *AB* ‖ 19. ἀπέδειξεν *d* ‖ 20. ὣς *C*: ὡς ‖ 21. πόλησι οἱ ἐπϊστεῶτες *R* ‖ 22. τοιόνδέ τοι *R* ‖ ἐγένετο *Rz* ‖ 23. πολλοῦ τε? ‖ προειρημένου *B* ‖ ποιεύμενον *PRz*

μένων. τοῦτο μέν, ὡς ἐπύθοντο τάχιστα τῶν κηρύκων τῶν
περιαγγελλόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν τῇσι πόλισι οἱ ἀστοὶ
ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίευν πάντες ἐπὶ μῆνας συχνούς·
τοῦτο δὲ κτήνεα ἐσίτευον ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα,
ἔτρεφόν τε ὄρνιθας χερσαίους καὶ λιμναίους ἔν τε οἰκήμασι
καὶ λάκκοισι, ἐς ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦτο δὲ χρύσεά τε
καὶ ἀργύρεα ποτήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο καὶ τἆλλα
ὅσα ἐπὶ τράπεζαν τιθέαται πάντα. ταῦτα μὲν αὐτῷ τε βα-
σιλέι καὶ τοῖσι ὁμοσίτοισι μετ' ἐκείνου ἐπεποίητο, τῇ δὲ
ἄλλῃ στρατιῇ τὰ ἐς φορβὴν μοῦνα τασσόμενα. ὅκως δὲ
ἀπίκοιτο ἡ στρατιή, σκηνὴ μὲν ἔσκε πεπηγυῖα ἑτοίμη ἐς τὴν
αὐτὸς σταθμὸν ποιεέσκετο Ξέρξης, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ ἔσκε
ὑπαίθριος. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι
ἔχεσκον πόνον, οἱ δὲ ὅκως πλησθέντες νύκτα αὐτοῦ ἀγάγοιεν,
τῇ ὑστεραίῃ τήν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες καὶ τὰ ἔπιπλα
πάντα λαβόντες οὕτω ἀπελαύνεσκον, λείποντες οὐδὲν ἀλλὰ
120 φερόμενοι. ἔνθα δὴ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω ἔπος
εὖ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευε Ἀβδηρίτῃσι πανδημεί,
αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρὰ ἵζεσθαι
ἱκέτας τῶν θεῶν παραιτεομένους καὶ τὸ λοιπόν σφι ἀπαμύ-
νειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμίσεα, τῶν τε παροιχομένων
ἔχειν σφι μεγάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης οὐ δὶς ἑκάστης
ἡμέρης ἐνόμισε σῖτον αἱρέεσθαι· παρέχειν γὰρ ἂν Ἀβδηρίτῃσι,
εἰ καὶ ἄριστον προείρητο ὅμοια τῷ δείπνῳ παρασκευάζειν, ἢ

---

3. ἄλευρα - ἄλφιτα Eustathius Od. p. 1445. — 17. Stephanus Byz. v. Ἄβδηρα

1. ἐπύθοντο τῶν κηρύκων μάλιστα *R* || 2. δασαμένοισι τὸν ἐν *R* || 3. πάντας *d* || ἐπὶ om. *R* || 4. σιτεύεσκον *R* || 7. τε om. *ABd* || κρητῆρες *z* | τὰ ἄλλα *ABC* || 8. τίθεται *PRz* || πάντα μὲν ταῦτα *R*; πάντα. ταῦτα μὲν ἐφ' *z* || βασιλεῖ *AB* || 10. στρατιῆι *B* || 12. ποιεέσκετο *z*: ἐποιέετο *R*, ποιέσκετο ceteri || ἔσκε om. *ABCd* || 13. ἐγίνετο *ABC*, ἐγένετο *d* || 14. πόνον ἔχεσκον et ὅπως *R* || 15. ἐν τῆι *ABd* || ὑστεραία *d* || 16. λιπόντες *d* | 17. ἔπος εὑρημένον *B* || 18. ξυνεβούλευεν *Cd*, συνεβούλευσε *PRz* || πανδημὶ *AB* || 20. τὸν θεὸν *d* || τῶν λοιπῶν *dz* || ἀποταμύνειν *R*, ἀπαμυνεῖν ceteri | 21. παρεχομένων *Rz* || 23. ἡμέρας *d* || ἂν om. *d* || 24. ὁμοῖα *C*, ὅμοῖα *Pdz*

μὴ ὑπομένειν Ξέρξην ἐπιόντα ἢ καταμείναντας κάκιστα πάντων ἀνθρώπων διατριβῆναι.

Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι ὅμως τὸ ἐπιτασσόμενον ἐπετέλεον. 121
Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου, ἐντειλάμενος τοῖσι στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ, ἀπῆκε ἀπ' ἑωυτοῦ πορεύεσθαι τὰς νέας, Θέρμῃ δὲ τῇ ἐν τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένῃ, ἀπ' ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο συντομώτατον εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὧδε τεταγμένος ὁ στρατὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέετο. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ ἐστρατήγεον Μαρδόνιός τε καὶ Μασίστης, ἑτέρη δὲ τεταγμένη ἤιε τοῦ στρατοῦ τριτημορὶς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρατήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων, μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς Ξέρξης, ἤιε μὲν τὸ μέσον αὐτῶν, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ Μεγάβυζον.

Ὁ μέν νυν ναυτικὸς στρατὸς ὡς ἀπείθη ὑπὸ Ξέρξεω καὶ 122
διεξέπλωσε τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἄθῳ γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἄσσα τε πόλις καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἴκηνται, ἐνθεῦτεν, ὡς καὶ ἐκ τουτέων τῶν πολίων στρατιὴν παρέλαβε, ἔπλεε ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον, κάμπτων δὲ Ἄμπελον τὴν Τορωναίην ἄκρην παρα-

ἄφοδος Ξέρξου ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐπὶ Θέρμην

4. ἐντειλάμενος - 5 Θέρμῃ Lexicon Vindob. p. 185. — 10. τρεῖς - 11 στρατόν Suidas v. δάσασθαι. — 13. ἑτέρη - 14 μεσόγαιαν idem v. τριτημορίς. — 20. Stephanus Byz. v. Ἄσσα

1. ξέρξεα *dz* || 3. ὅμως Valla (*tamen*): ὁμοίως || 6. πορεύεσθαι τὰς νῆας *d*, τὰς νέας πορεύεσθαι *z* || 8. συντομώτερον *R* || 10. ἐς τρεῖς Suid. || 11. στρατόν om. *R* || αὐτῶν *R* || 13. Μασύστης *z* || ἑτέρηι *B* || τεταγμένη om. Suid. || 14. μεσόγεαν *R* || τριντανταίχμης *dz* || 15. γέργϊ *R*, γέργης *d*, Σέργις *z* || τρίτηι *B* || μεθ' *R* || 16. ὁ Ξέρξης *z* || 17. Σμερδόνεα *z* || τε om. *R* || μεγάβυξον *AR* || 18. νυν om. *R* || 19. διεξέπλωσε *AB*: διέπλωσε || 20. πίλωρος *A*[2]. *R*: πί///δωρος *A* (fuit πίλδωρος), πίδωρος *BPdz*, πιδωρὸς *C* || 21. σάργη *PRz* || καὶ om. *C* || 22. ἔπλεε - 23 τὴν om. *C* || ἀπικόμενος *Rz* || 23. κορωναίην *ABCd*

μείβετο Ἑλληνίδας γε τάσδε πόλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε, Τορώνην Γαληψὸν Σερμύλην Μηκύ-
123 βερναν Ὄλυνθον. ἡ μέν νυν χώρη αὕτη Σιθωνίη καλέεται. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω συντάμνων ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Καναστραίην ἄκρην, τὸ δὴ πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης καὶ Ἀφύτιος καὶ Νέης πόλιος καὶ Αἰγῆς καὶ Θεράμβω καὶ Σκιώνης καὶ Μένδης καὶ Σάνης· αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν νῦν Παλλήνην πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι. παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώρην ἔπλεε ἐς τὸ προειρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμουρεουσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ, τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαξος Κώμβρεια Λισαὶ Γίγωνος Κάμψα Σμίλα Αἴνεια· ἡ δὲ τουτέων χώρη Κροσσαίη ἔτι καὶ ἐς τόδε καλέεται. ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης ἤδη ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγίνετο τῷ ναυτικῷ στρατῷ ὁ πλόος καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην, πλέων δὲ ἀπίκετο ἔς τε τὴν προειρημένην Θέρμην καὶ Σίνδον τε πόλιν καὶ Χαλέστρην ἐπὶ τὸν Ἄξιον ποταμόν, ὃς οὐρίζει χώρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοττιαιίδα, τῆς ἔχουσι τὸ παρὰ θάλασσαν στεινὸν χωρίον πόλιες Ἴχναι τε καὶ Πέλλα.

124 Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς αὐτοῦ περὶ Ἄξιον ποταμὸν καὶ πόλιν Θέρμην καὶ τὰς μεταξὺ πόλιας τουτέων περιμένων

3. (Hesychius v. Σιθωνίη). — 19. Stephanus Byz. v. Σίνθος. — 22. idem v. Ἴχναι

1. γε scripsi: τε *ABR*, om. reliqui || τᾶσδε *AB* || πόλεις *Rd* || 2. παρέλαβε *Pdz* || γαληψὼν *R*, γαλιψὸν *d* || μηκύρεναν *R* || 3. σιθονίη *ABC* || 4. ξυντάμνων *Cd* || 5. καναστραῖον *R* || τὸν *R* || 6. ἐνθεῦτέν τε νέας τε *R* || 7. ἀφύστιος *R* || 9. φλέγρην *d* || 12. τῇ Παλλήνῃ om. *R* || ὁμουρεουσῶν *R* || 13. κωμβρία *ABCd* || λίσαι *C*, λισσαὶ *d* || 14. γιγῶνος *d* || αἰνία *AB* || κρησσαίη *d*, γλωσσαίη *C* || 15. καὶ om. *ABCd* || 16. πόλιας *C*, πόλεις *Rd* || 17. ἐγένετο *d* || ὁ reddidit Schaefer || 19. σίνδον *ABP*: σινδόν *CRdz*, Σίνθον Steph. || 20. ἄξιὸν *C*, ἄξειὸν *d* || 21. βοτταιίδα *d*, βοττηνίδα *R* || ἧς *R* || 22. πόλεις *d*, πόλις ceteri || Ἴχναι Steph.: ἰχναὶ *PRz*, ἴχνη reliqui || 23. ἄξιὸν *CPpr.*, ἄξειὸν *d* || 24. καὶ πόλιν] πόλιν *C* || πόλις *PRz* || τούτων?

βασιλέα ἐστρατοπεδεύετο, Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρμην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ Κρηστωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν Χείδωρον, ὃς ἐκ Κρηστωναίων ἀρξάμενος ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρης καὶ ἐξίει παρὰ τὸ ἕλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ ποταμῷ. πορευομένῳ δὲ 125
ταύτῃ λέοντές οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι· καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες τὰς νύκτας καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἤθεα ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἅπτοντο οὔτε ὑποζυγίου οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράιζον μούνας. θωυμάζω δὲ τὸ αἴτιον, ὅ τι κοτὲ ἦν τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι, τὸ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον μήτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ. εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ καὶ βόες 126
ἄγριοι, τῶν τὰ κέρεα ὑπερμεγάθεά ἐστι τὰ ἐς Ἕλληνας φοιτέοντα. οὖρος δὲ τοῖσι λέουσί ἐστι ὅ τε δι' Ἀβδήρων ῥέων ποταμὸς Νέστος καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος· οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἔμπροσθε Εὐρώπης ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἑσπέρης τοῦ Ἀχελῴου ἐν τῇ ἐπιλοίπῳ ἠπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τούτων τῶν ποταμῶν γίνονται.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπίκετο ὁ Ξέρξης, ἵδρυσε αὐτοῦ 127
τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ στρατοπεδευόμενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώρην τοσήνδε, ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης μέχρι Λυδίεώ τε ποταμοῦ

7—9. Aelianus hist. anim. XVII 36. — 16 sqq. (Aristoteles hist. anim. VI 31 p. 579 b. VIII 28 p. 606 b)

1. βασιλῆα z || ἐστρατοπεδεύοντο *R* || 2. μεσόγεαν *R* || 3. βολόμενος *A* || 4. Ἐχείδωρος Is. Vossius || ὃς ἐκρηστωναίων *A* || 6. ἐξῆει *C*, ἐξίη *d* || ἀξιῶι *Cd* || 7. οἱ om. *C* || 8. καταφοιτῶντες *AB*, καταφοιτέωντες *C* || 10. θωυμάζω *Pz*: θωμάζω || 11. ὅ τί κοτε *AB*, ὁτίκοτε *P* || ἀναγκάζων *B* || 13. ὀπώθεσαν *C* || 15. ἐς τοὺς z || φοιτεῶντα *d* || 16. ῥέων om. *R* || 17. δι' ἀκαρνίης *d* || ἀχελῶος *PRd* || 19. ἔμπροσθε *AB*: ἔμπροσθεν || λέοντα οὐδαμοῦ *R* || 20. ἀχελώου *PRd* || ὑπολοίπῳ z || 24. τοσῆνδε *AB*, τοσόνδε *qz* || 25. λύδιος [o] *A*[m]

καὶ Ἁλιάκμονος, οἳ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαιίδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὠυτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ καταλεχθέντων τούτων ποταμῶν ἐκ Κρηστωναίων ῥέων Χείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος ἀλλ' ἐπέλιπε.

128 Ξέρξης δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης ὄρεα τὰ Θεσσαλικά, τόν τε Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν, μεγάθεϊ τε ὑπερμήκεα ἐόντα, διὰ μέσου τε αὐτῶν αὐλῶνα στεινὸν πυνθανόμενος εἶναι δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειός, ἀκούων τε ταύτῃ εἶναι ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλώσας θεήσασθαι τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν ἔμελλε ἐλᾶν διὰ Μακεδόνων τῶν κατύπερθε οἰκημένων ἔστε Περραιβοὺς παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον ἐπυνθάνετο εἶναι. ὡς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίεε ταῦτα· ἐσβὰς ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήν περ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ δὲ ἀπίκετο καὶ ἐθεήσατο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέσχετο, καλέσας δὲ τοὺς κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ εἴρετο εἰ τὸν ποταμὸν ἐστὶ παρατρέψαντα ἑτέρῃ ἐς θάλασσαν

129 ἐξαγαγεῖν. τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην ὥστε γε συγκεκληιμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι ὄρεσι.

ὅτι πάλαι ἡ Θεσσαλίη λίμνη ἦν

6—9. Eustathius Il. p. 337

1. ἀλιάκμονος *B*, ἀνίκμονος *C*' || τὴν om. *ABd* || βοτιαιίδα *d* || τε καὶ Μακεδονίδα om. *B* || 3. χώροισι *z* || 4. κατελεχθέντων *R* || τουτέων *Cz*: χρηστωναίων *PR*: χρηστωναίης *C*, χρηστωνέης *ABd*, Κρηστωνέων *z* || 5. εχεδωνος [o] *A*ᵐ, ἐχείδωρος *R* || 6. ἐπέλειπε *B*[1] || 7. ὁρῶν *AB* || οὔρεα *CPz* 8. θετταλικὰ *z* || μεγάθει *AB* || τε om. *Ppr*. *R*. Eust. || 9. μέσου δὲ Eust. || αὐτέων *z* || 10. εἶναι ταύτῃ *PRz* || 12. ἐμβολὴν *d* || 13. κατύπερθεν *Rd* || ἔστε περραιβοὺς *AB*: ἐς τετταραιβοὺς *C*, ἔς τε περαιβοὺς *d*, ἐς περραιβοὺς *Rz*, ἐς περαιβοὺς *P*. an fuit ἔστ' ἐπὶ Περραιβοὺς? || 14. γόνον *A*[1]. *R* |
16. τήν *P*, ἥν *ABCd* || ἐσέβαινε *P*, ἐνέβαινε *ABCd* || τοι *Rdz* || ἐθέλει *d* τοιοῦτον et ἀνέδοξε *R* || 19. ἐθηήσατο ὁ ξέρξης *R* || θώυματι *Pz*: θώματι | 20. ἡγεμόνας *R* || 21. ἤρετο *C* || ποταμὸν ἔστι *P*, ποταμόν ἐστι *Rz* || 22. θαλασσίην *R* || 23. γε om. *ABCd* || συγκεκλημένην *ABd*, συγκεκλειμένην *C*, συγκεκλησμένην *Pcorr*., συγκεκληϊσμένην *Rqz* || οὔρεσι *CPdz*

τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα τό τε Πήλιον ὄρος καὶ ἡ Ὄσσα ἀποκληίει συμμίσγοντα τὰς ὑπωρέας ἀλλήλοισι, τὰ δὲ πρὸς βορέω ἀνέμου Ὄλυμπος, τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην Πίνδος, τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἄνεμον νότον ἡ Ὄθρυς· τὸ μέσον δὲ τούτων τῶν λεχθέντων ὀρέων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ ἐοῦσα κοίλη. ὥστε ὧν ποταμῶν ἐς αὐτὴν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐσβαλλόντων, πέντε δὲ τῶν δοκίμων μάλιστα τῶνδε, Πηνειοῦ καὶ Ἀπιδανοῦ καὶ Ὀνοχώνου καὶ Ἐνιπέος καὶ Παμίσου, οἱ μέν νυν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν ὀρέων τῶν περικληιόντων τὴν Θεσσαλίην ὀνομαζόμενοι δι' ἑνὸς αὐλῶνος καὶ τούτου στεινοῦ ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, προσυμμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς τὠυτό· ἐπεὰν δὲ συμμιχθέωσι τάχιστα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους εἶναι ποιέει. τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἐόντος κω τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκρόου τούτου, τοὺς ποταμοὺς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι ποταμοῖσι τούτοισι τὴν Βοιβηίδα λίμνην, οὔτε ὀνομάζεσθαι κατά περ νῦν ῥέειν τε οὐδὲν ἧσσον ἢ νῦν, ῥέοντας δὲ ποιέειν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μέν νυν Θεσσαλοί φασι Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειός, οἰκότα λέγοντες· ὅστις γὰρ νομίζει Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν καὶ τὰ διεστεῶτα ὑπὸ σεισμοῦ τοῦ θεοῦ τούτου ἔργα εἶναι, κἂν ἐκεῖνο ἰδὼν φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι· ἔστι γὰρ

7 sq. et 13 sq. ibidem — 6. ἐς - 8 Ἐνιπέος Schol. Apollon. Rhod. γ 1085. — 13 sq. ibidem

1. ἠῶ *d* ut solet ‖ τε om. *ABCd* ‖ Πήλειον *z* ‖ οὖρος *CPdz* ‖ 2. ἀποκλήιει *AB*, ἀποκλήει *R*, ἀποκλείει *CPd*, ἀποκλείοι *z* ‖ ξυμμίσγοντα *d* ‖ ὑπωρείας *ABd* ‖ ἀλλήλησι *R* ‖ 3. ἄνεμον *qz* ‖ ὁ ὄλυμπος *R*, Οὔλυμπος *z* ‖ 4. μεσημβρίην *C* ‖ 5. τουτέων *Cdz* ‖ οὐρέων *CPdz* ‖ 6. ὧν] τῶν *R* ‖ ἐς αὐτὴν post συχνῶν *z* ‖ 7. ἐσβαλόντων *d*, βαλλόντων Schol. Apoll. ‖ τεσσάρων Schol. Apoll. ‖ 8. Ὀνοχώνου om. Schol. Apoll., ανοχωνος [o] *A*[m] ‖ ἐνίπεος *B* ‖ 9. παμισσος [o] *A*[m] ‖ ἐκ τῶν πεδίων sine τοῦτο *R* ‖ ξυλλεγόμενοι *Cd* ‖ 10. οὐρέων *CPdz* ‖ περικληόντων *AB*, περικληιόντων *R*, περικλειόντων *Cd* ‖ οὐνομαζόμενοι *dz* ‖ 12. προξυμμίσγοντες *Cd* ‖ εἰς *R* ‖ 13. συμμιχθῶσι *R*, ξυμμιχθέωσι *Cd* ‖ 14. εἶναι ποιεῖ *d*, ποιέει εἶναι *z*, ποιεῖ sine εἶναι Schol. Apoll. et Eust. ‖ 15. πάλαι *R* ‖ 17. βουβηΐς λιμνη *A*[m] ‖ οὐνομάζεσθαι *z* ‖ 22. διεστεῶτα *ABd*: διεστῶτα ‖ 23. καὶ ἂν *R* ‖ ἔργον γάρ ἐστι σεισμοῦ *z*

σεισμοῦ ἔργον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται εἶναι, ἡ διάστασις τῶν
130 ὀρέων. οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι ἄλλη ἔξοδος ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως εἶπον "βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἥδε αὐτή· ὄρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη." Ξέρξην δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα "σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσσαλοί. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάξαντο γνωσιμαχέοντες καὶ τἆλλα καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον· τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγμα ἂν ἦν μοῦνον ἐπεῖναί σφεων ἐπὶ τὴν χώρην, χώματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα καὶ παρατρέψαντα δι' ὧν νῦν ῥέει ῥεέθρων, ὥστε Θεσσαλίην πᾶσαν ἔξω τῶν ὀρέων ὑποβρυχέα γενέσθαι." ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων ἐόντες Θεσσαλοὶ ἔδοσαν ἑωυτοὺς βασιλέι, δοκέων ὁ Ξέρξης ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλλεσθαι φιλίην. εἴπας δὲ ταῦτα καὶ θεησάμενος ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρμην.

131 Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συχνάς· τὸ γὰρ δὴ ὄρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς, ἵνα ταύτῃ διεξίῃ ἅπασα ἡ στρατιὴ ἐς Περραιβούς· οἱ δὲ δὴ κήρυκες οἱ ἀποπεμφθέντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ γῆς αἴτησιν ἀπίκατο οἱ μὲν κεινοί, οἱ δὲ φέροντες γῆν τε καὶ ὕδωρ.
132 τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἵδε, Θεσσαλοὶ Δόλοπες Ἐνιῆνες Περραιβοὶ Λοκροὶ Μάγνητες Μηλιέες Ἀχαιοὶ οἱ

ἐπάνοδος τῶν πεμφθέντων κηρύκων ἐπὶ γῆς τε καὶ ὕδατος αἴτησιν
τίνες τῶν Ἑλλήνων δεδώκασι Ξέρξῃ γῆν τε καὶ ὕδωρ

6. Schol. Apollon Rhod. γ 1085

1. ἐφαίνετο *R* || εἶναι om. *z* || 2. οὐρέων *CPdz* || 5. ἥδε *AB* | αὐτή Abreschius: αὕτη. ἀλλ' ἡ αὐτή Matthiae. haud peius ἀλλ' ἡ δὴ αὐτή | οὔρεσι *CPdz* || 6. πᾶσα ἡ *z* || Ξέρξεα *z* || 7. ταῦτα ἄρα *d* || 8. ἐφυλάσσοντο *R* || 11. ῥέει om. *B* || 12. ῥέεθρον *ABR* || ἔσω Schaefer || οὐρέων *CPdz* || ὑποβρύχεα *B*, ὑπόβρυχα *R*, ὑπὸ βρυχέα *z* || 14. ὄντες ἑλλήνων *R* | βασιλεῖ *AB* || 15. ὑπὸ *R* || ἔθνους *d* || 19. οὖρος *CPdz* || 20. διέξῃι *ABC*, διεξήει *d* || πᾶσα *R* || περαιβούς *CPdz* || 21. δὴ om. *ABCd* || 22. ἀπικέατο *Pz* || κενοί *z* || 23. διδόντων *d* || ἐγένετο *R* || 24. αἰνιῆνες *R* | περαιβοὶ *CPdz* || λιτροὶ μάγητες *R*

Φθιῶται καὶ Θηβαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Βοιωτοὶ πλὴν Θεσπιέων
τε καὶ Πλαταιέων. ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον
οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀειράμενοι· τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε,
ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἕλληνες ἐόντες μὴ
ἀναγκασθέντες, καταστάντων σφι εὖ τῶν πρηγμάτων, τούτους
δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν δὴ ὅρκιον ὧδε εἶχε 133
τοῖσι Ἕλλησι. ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέπεμψε
Ξέρξης ἐπὶ γῆς αἴτησιν κήρυκας τῶνδε εἵνεκα. πρότερον Δα-
ρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐτῶν τοὺς αἰτέον-
τας ἐς τὸ βάραθρον οἱ δ' ἐς φρέαρ ἐμβαλόντες ἐκέλευον γῆν
τε καὶ ὕδωρ ἐκ τούτων φέρειν παρὰ βασιλέα. τούτων μὲν
εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ξέρξης τοὺς αἰτήσοντας· ὅ τι δὲ τοῖσι
Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνε-
θέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαί τι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη
καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη. ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην
δοκέω γενέσθαι. τοῖσι δὲ ὦν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέ- 134
σκηψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρτῃ
ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν, εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβιάδαι κα-
λεόμενοι, τοῖσι αἱ κηρυκηίαι αἱ ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας
δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖσι Σπαρτιήτῃσι καλλιερῆσαι
θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· τοῦτο δ' ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι.

περὶ τοῦ γενομένου κατὰ τῶν μηδισάντων ὁρκίου καὶ τίνος χάριν οὐκ ἔπεμψεν Ξέρξης εἰς Σπάρτην καὶ Ἀθήνας κήρυκας   περὶ τῆς Ταλθυβίου μηνίδος καὶ τῶν ἑκουσίως ἀπελθόντων παρὰ Ξέρξην Σπαρτιατῶν ὑπὲρ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων

16—18. Eustathius Il. p. 110. — 18. ibidem p. 13

1. οἱ om. *d* ‖ βιωτοὶ τῶν θεσπιέων *R* ‖ 3. ἀειράμενοι *CPd*: ἀειρόμενοι *qz*, ἀιράμενοι *AB*, ἀράμενοι *R* ‖ 4. ἔδοσάν σφεας *CPRd* ‖ αὐτοὺς *z* ‖ 6. ὧιδε *P* ‖ 7. οὐ κατέπεμψε *d* ‖ 8. Ξέρξης] Πέρσης *z* ‖ κήρυκας αἴτησιν *d* ‖ εἵνεκε *C* ‖ 9. αὐτῶν *PR*: αὐτέων ‖ 10. ἐσβαλόντες *ABC* ‖ 11. τε om. *R* ‖ φέρειν ἐκ τούτων *R* ‖ bis τουτέων *z* ‖ 12. εἵνεκε ξέρξης οὐκ ἔπεμψε *R* ‖ ἀπέπεμψε *CPdz* ‖ τοῖσι om. *ABCd* ‖ 13. ξυνήνεικε *Cd* ‖ 14. εἶπαί τι *ABd*: εἰπάντι *C*, εἶπαι reliqui ‖ 15. ἐδηιώθη *C*, ἐδηώθη *R*, ἐδηώθη *z* ‖ 18. ἔστι *R* ‖ ἀπόγονοι ταλθυβίου ταλθυβιάδαι *Rz* ‖ 19. κηρυκηΐαι *z*: κηρυκήϊαι vel κηρυκήιαι ‖ αἱ ἐκ] ἐκ *ABd* ‖ 20. δίδονται *PRz* ‖ 21. οὐκ ἐγίνετο Valckenaer ‖ δ' om. *R*, δὲ *d*

ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἁλίης τε πολλάκις συλλεγομένης καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἴ τις βούλοιτο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βοῦλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται φύσι τε γεγονότες εὖ καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθελονταὶ ὑπέδυσαν ποινὴν τῖσαι Ξέρξῃ τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτιῆται τούτους ὡς ἀποθανευμένους ἐς Μήδους
135 ἀπέπεμψαν. αὕτη τε ἡ τόλμα τούτων τῶν ἀνδρῶν θώυματος ἀξίη καὶ τάδε πρὸς τούτοισι τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρνης ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς σφεας ξείνια προθέμενος ἱστία, ξεινίζων δὲ εἴρετο τάδε. "ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ φεύγετε βασιλέι φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποβλέποντες. οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐτοὺς βασιλέι, δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοί, ἕκαστος ἂν ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος δόντος βασιλέος." πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε. "Ὕδαρνες, οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἡ ἐς ἡμέας τείνουσα· τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπειρος ἐών· τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεαι, ἐλευθερίης δὲ οὔκω ἐπειρήθης, οὔτ' εἰ ἔστι γλυκὺ οὔτ' εἰ μή. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ
136 πελέκεσι." ταῦτα μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο. ἐνθεῦτεν δὲ ὡς

---

13. Λέξεις

1. ξυμφορῆι *Cd* ‖ χρεομένων *P* ‖ 2. ἁλίης *AB* ‖ ξυλλεγομένης *Cd* ‖ 5. φύσει *L* ‖ 6. τίσαι *dz*, τίσειν *R* ‖ 7. τῶν Reiske: τῷ ‖ ἀπολλομένων *d* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ θώυματος *Pz*: θώματος ‖ 10. τάσδε *R* ‖ 13. τῶν om. *B* ‖ ξένια *R* ‖ ιστία *AB*, ἱστία gloss.: εἱστία ‖ 14. ἤρετο *Ccorr.*, εἴρετο λέγων *R* ‖ τί δεῖ φεύγεται *R* ‖ 17. δὴ *z* ‖ 18. βασιλεῖ *AB* ‖ δεδόξοισθε *A²*, δεδόξωσθαι *C*, δεδόξασθε *z* ‖ 19. βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ 20. ἀπεκρίναντο *Rd* ‖ ἐξίσου *Pz* ‖ 21. ἡ ἐς] ἐς *d* ‖ ἡμέας *PR*: ὑμέας ‖ τίνουσα *R* ‖ τοῦ μὲν δοῦλος *R* ‖ 22. δ' *ABd* ‖ 23. οὔτε εἴ ἐστι *R* ‖ 24. εἰ μή] εἰμί *C* ‖ 25. ξυμβουλεύοις *C* ‖ μάχεσθαι περὶ αὐτῆς *R* ‖ 26. ἀμείψατο *C*

ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα καὶ βασιλέι ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν τῶν δορυφόρων κελευόντων καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βασιλέα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμά· οὔτε γὰρ σφίσι ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν οὔτε κατὰ ταῦτα ἥκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τοῦτο, δεύτερά σφι λέγουσι τάδε καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα "ὦ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων ποινὴν ἐκείνων τίσοντας," λέγουσι δὲ αὐτοῖσι ταῦτα Ξέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης οὐκ ἔφη ὅμοιος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα ἀποκτείναντας κήρυκας, αὐτὸς δὲ τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει ταῦτα οὐ ποιήσειν, οὐδὲ ἀνταποκτείνας ἐκείνους ἀπολύσειν Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίης. οὕτω ἡ Ταλθυβίου 137
μῆνις καὶ ταῦτα ποιησάντων Σπαρτιητέων ἐπαύσατο τὸ παραυτίκα, καίπερ ἀπονοστησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθίεώ τε καὶ Βούλιος. χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῷ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τούτων τῶν ἀναβάντων πρὸς βασιλέα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν Βούλιος καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίεω, ὃς εἷλε Ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος ὁλκάδι καταπλώσας πληρεϊ ἀνδρῶν, δῆλον

11 sq. Eustathius Il. p. 110

1. βασιλεῖ *AB*, βασιλέως *R* || 2. προφερόντων σφι *R* || 3. βασιλῆα *z* || οὐδ' ὠθεόμενοι Valckenaer || 4. πρὸς *R* || αὐτέων *z* || οὐδαμᾶ *Rdz* || 5. σφίσι scripsi: σφι || ἀνθρώποις *d* || 6. τοῦτο *R*: τούτωι *ACz*, τούτω *BPd* || 7. λόγου δὲ τοιοῦδ' *R* || 8. ἀπολλομένων *d* || 9. τάδε *C* || 10. ὁμοῖος *CPdz* || 11. ξυγχέαι *Cd* || πάντα *d* || 12. ἀποκτείναντας *PRz*. (Eust.): ἀποκτείνοντας || κείνοισι *s* || 13. οὐδὲ *ABd*: οὐδ' || ἀνταποκτείναντας *R* || 15. σπαρτιητέων λακεδαιμονίων *R* || τὸ παραυτίκα *s*: τοῦ παραυτίκα || 16. ἐν σπάρτῃ *R* || 18. πελοπονησίων *R* || τε καὶ? || 19. τοῖς *R* || 21. οὐδ' *ABd* || πριν ἢ *AB* || οὕτω. ἐφέρετο δὲ *ABCd*, ἐν ἄλλοις, τὸ δίκαιον οὕτω. ἐφέρετο δὲ *P*[m] || 22. ξυμπεσεῖν *Cd* || τουτέων *z* || 23. βασιλῆα *z* || 24. ὡς *z* || 25. τοὺς] τε τοὺς *ABCd* || πλήρει *AB*, πλήρη *R*

ὦν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. οἱ γὰρ πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω Θρηίκων βασιλέος καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἥλωσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπαχθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων, μετὰ δὲ αὐτῶν καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδειμάντου Κορίνθιος ἀνήρ. ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου, ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον.

138 Ἡ δὲ στρατηλασίη ἡ βασιλέος οὔνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες ἐποιεῦντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν δόντες γῆν καὶ ὕδωρ τῷ Πέρσῃ εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ βαρβάρου· οἱ δὲ οὐ δόντες ἐν δείματι μεγάλῳ κατέστασαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιομάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολλῶν ἀν-
139 τάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως. ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην ἀποδέξασθαι ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων, ὅμως δὲ τῇ γέ μοι φαίνεται εἶναι ἀληθὲς οὐκ ἐπισχήσω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρωδήσαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἢ καὶ μὴ ἐκλιπόντες ἀλλὰ μείναντες ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιούμενοι βασιλέι. εἰ τοίνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ, κατά γε ἂν τὴν ἤπειρον τοιάδε ἐγίνετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχέων

ἐν τίσιν ἦσαν οἱ Ἕλληνες ἐπιόντος Ξέρξου καὶ περὶ τῶν δοθέντων Ἀθηναίοις χρησμῶν

---

18 sq. Plutarchus mor. p. 1098

1. τὸ om. *B* ‖ οἱ γὰρ] οἳ *R* ‖ 3. τήρεσω *C*, Τύρεω z ‖ θρηικῶν *R* βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 4. Πυθέω Bekkerus ‖ εἵλωσαν *d* ‖ 6. αὐτέων *Cdz* ‖ 7. δειμάντου *R* ‖ 8. τοῦ τοῦ *R* ‖ 10. βασιλέως *C* ‖ 13. αὐτέων z τε καὶ H. Stephanus ‖ 15. κατέστησαν *R* ‖ 20. τῶν om. *R* ‖ γ' ἐμοὶ Schaefer ‖ 21. εἰ] οἱ z ‖ 24. οὐδαμῇ *d* ‖ ἀντιεύμενοι *R* ‖ βασιλεῖ *AB* 26. ἂν om. *R* ‖ ἐγίνοντο *C*, ἐγένετο *dz*

χιθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοισι, προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἑκόντων ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης, κατὰ πόλις ἁλισκομένων ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ τοῦ βαρβάρου, ἐμουνώθησαν, μουνωθέντες δὲ ἂν καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως. ἢ ταῦτα ἂν ἔπαθον, ἢ πρὸ τοῦ ὁρέοντες ἂν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδίζοντας ὁμολογίῃ ἂν ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξεα. καὶ οὕτω ἂν ἐπ' ἀμφότερα ἡ Ἑλλὰς ἐγίνετο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελίην τὴν τῶν τειχέων τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις ἂν ἦν, βασιλέος ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ Ἀθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τὸ ἀληθές. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ῥέψειν ἔμελλε· ἑλόμενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπόν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραντες καὶ βασιλέα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. οὐδέ σφεας χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καταμείναντες ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην δέξασθαι. πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς 140
θεοπρόπους χρηστηριάζεσθαι ἦσαν ἕτοιμοι· καί σφι ποιήσασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὡς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελθόντες ἵζοντο, χρᾷ ἡ Πυθίη, τῇ οὔνομα ἦν Ἀριστονίκη, τάδε.

ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης
δώματα καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.

2—7. Plutarchus mor. p. 864[a]. 865[a]. — 24. ὦ - γαίης et p. 224, 1 οὔτε γὰρ - 8 παλλόμενοι (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 24). — ὦ - κάθησθε (Theodoretus graec. affect. X 28)

1. χιτῶνες *R* ‖ πελοπονησίοισι *Rd* ‖ 2. προδόντες *z* ‖ ξυμμάχων *Cd* ‖ ἐόντων *d* ‖ 3. πόλεις *CRd* ‖ ἁλισκομένων om. *d* ‖ 4. ἐμουνόθησαν *R* ‖ 5. μεγάλα] γενναῖα *qz* ‖ 6. ὁρέοντες *d*: ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες reliqui ‖ πρὸ τούτου Plut. ‖ 7. ξέρξεα *PRz*. Plut.: ξέρξην ‖ 9. ὠφελείην *CPdz* ‖ τὴν om. *d* ‖ 10. βασιλέως *C* ‖ 12. τἀληθές *PRz*. 'aut τοῦ ἀληθέος leg. aut λέγων τἀληθές Reiske, τἀληθέος Schaefer ‖ 13. πραγμάτων *C* ‖ 15. τοῦ, τὸ ἑλληνικὸν *R* ‖ 16. ἐμήδισε αὐτοῦ. οὗτοι *R* ‖ ἔσαν et βασιλῆα *z* ‖ 21. ἔσαν *z* ‖ ἑτοῖμοι *CPd* ‖ 22. ἐλθόντες *R* ‖ 24. λοιπὸν φεύγετ' *d*, πόλιν φύγετ' Oenom. λιπὼν φύγ' ἐς Reiske

οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον οὔτε τὸ σῶμα,
οὔτε πόδες νέατοι οὔτ' ὦν χέρες, οὔτε τι μέσσης
λείπεται, ἀλλ' ἄζηλα πέλει· κατὰ γάρ μιν ἐρείπει
πῦρ τε καὶ ὀξὺς Ἄρης, Συριηγενὲς ἅρμα διώκων.
πολλὰ δὲ κἄλλ' ἀπολεῖ πυργώματα κοὐ τὸ σὸν οἶον·
πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει,
οἵ που νῦν ἱδρῶτι ῥεούμενοι ἑστήκασι,
δείματι παλλόμενοι, κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
αἷμα μέλαν κέχυται, προϊδὸν κακότητος ἀνάγκας.
ἀλλ' ἴτον ἐξ ἀδύτοιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

141 ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρόποι συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ σφέας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ κεχρησμένου Τίμων ὁ Ἀνδροβούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκιμος ὅμοια τῷ μάλιστα, συνεβούλευέ σφι ἱκετηρίην λαβοῦσι δεύτερα αὖτις ἐλθόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἱκέτας. πειθομένοισι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι καὶ λέγουσι "ὦναξ, χρῆσον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδεσθεὶς τὰς ἱκετηρίας τάσδε τάς τοι ἥκομεν φέροντες· ἢ οὔ τοι ἄπιμεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ' αὐτοῦ τῇδε μενέομεν ἔστ' ἂν καὶ τελευτήσωμεν,"- ταῦτα δὲ λέγουσι ἡ πρόμαντις χρᾷ δεύτερα τάδε.

οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι
λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.

---

6. πολλοὺς - 8 παλλόμενοι (Clemens Al. strom. V p. 792 Pott.). — 22. οὐ - p. 225, 7 συνιούσης (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 24). — οὐ - 23 λόγοις (Theodoretus graec. affect. X 30) — οὐ - 23 πυκνῇ (Clemens Al. ibidem)

1. μενεῖ *ABR*, μένῃ *d* ‖ ἔμποδον *R*, ἔμπεδος Oenom. ‖ 2. οὐ χέρες οὐδὲ πόδες νέατοι Oenom. ‖ οὔτε τι - 3 πέλει om. Oenom. ‖ οὔτέ τι *AB* 3. ἀΐδηλα Blomfield ‖ ἐρίπει *AB*, ἐρείψει Oenom. ‖ 4. ἀσιηγενὲς *R* 5. πολλὰ δὲ τῇ δ' ἀπολεῖ πυργώματα καὶ κατερείψει Oenom. ‖ τὸν σὸν οἶον *CP*: τόσον οἶον ‖ 6. ναοὺς *ABCd* ‖ 7. ῥεόμενοι *d*, ῥεεύμενοι Clem. 8. δείμασι *R* ‖ ὀρόφοισιν *AB* ‖ 9. ἀνάγκης *AB*, ἀνάγκην *Cd* ‖ 10. ἴτ' ἐξ *d* κακοῖσι *ABC*, κακοῖσι νῦν *d*, κακοῖο *z* ‖ 11. ξυμφορῇ *d* ‖ 12. ἐχρέοντο *P* δέ σφεας *d* ‖ 13. κεχρημένου *R* ‖ ἀδελφῶν *d* ‖ 14. ὁμοῖα *CPdz* ‖ ξυνεβούλευέ *Cd* ‖ ἱκετηρίαν *d*, ἱκετηρίας *R* ‖ 15. χρῆσθαι *R* ‖ 17. τι ἄμεινον *R* ‖ 18. τᾶσδε *AB* ‖ οὔτοι *P*, οὗ του *R* ‖ 19. μένομεν *ABCd* ‖ ἐστ' ἂν *AB* ‖ 20. τελευτήσομεν *B* ‖ δὲ λέγουσι] //// λέγουσι *A*, λέγουσι *Rz* ‖ 23. λισομένη *C* ‖ καὶ μήτιδι πυκνῇ om. Oenom.

σοὶ δὲ τόδ' αὖτις ἔπος ἐρέω ἀδάμαντι πελάσσας.
τῶν ἄλλων γὰρ ἁλισκομένων ὅσα Κέκροπος οὖρος
ἐντὸς ἔχει κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,
τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς
μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
μηδὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα
πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν
νῶτον ἐπιστρέψας· ἔτι τοί ποτε κἀντίος ἔσσῃ.
ὦ θείη Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

ταῦτά σφι ἠπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε 142
εἶναι, συγγραψάμενοι ἀπαλλάσσοντο ἐς τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, γνῶμαι καὶ ἄλλαι πολλαὶ γίνονται διζημένων τὸ μαντήιον καὶ αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι δοκέειν σφίσι τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι· ἡ γὰρ ἀκρόπολις τὸ πάλαι τῶν Ἀθηναίων ῥηχῷ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὴ κατὰ τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι, οἱ δ' αὖ ἔλεγον τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ ταύτας παραρτέεσθαι ἐκέλευον τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς

4. τεῖχος – 7 ὑποχωρεῖν (Aristides II p. 279 sq. Dind. Schol. Aeschyl. Pers. init.). Tzetzes in Lycophr. p. 1038 Muell. — 4. τεῖχος - Ζεύς (Polyaenus I 30, 1. Theo progymn. p. 186. Theodoretus ibidem. Olympiodorus in Plat. Alcib. I p. 224. Schol. Aristoph. Equit. 1040. Schol. Aristot. p. 27b. Schol. Lucian. Iov. trag. 31). — 8. ἔτι - ἔσσῃ (Aristides ibidem). — 9. ὦ - 10 συνιούσης (Theodoretus graec. affect. X 32). — ὦ - γυναικῶν (Polyaenus ibidem. Aristides II p. 282. Schol. Aristot. ibidem. Eustathius Il. p. 701). — 17. Λέξεις

1. πελάσας *d* ‖ 2. ὅσα - 3 ζαθέοιο om. Oenom. ‖ 3. κευθμῶν *R* ‖ τε καὶ *C* ‖ 4. τριτογενείη *B*²*d*. Aristid. Schol. Lucian., τριττογενῆ Schol. Aristot. ‖ δῷοι Schol. Aristot. ‖ 6. μὴ δὲ *P*. Schol. Aesch. Tzetz. ‖ — σύνην - 7 ὑπο — om. *R* ‖ 7. ἱποχωρεῖν *R*, ὑποχώρει Schol. Aesch., ἀναχωρεῖν Aristid. ‖ 8. νότον *R* ‖ κοτὲ *z* ‖ ἔσῃ *d*, ἔσται Oenom. ‖ 9. θεία Theodor. Schol. Arist. ‖ δὲ σὺ] ἠδὲ Schol. Aristot. ‖ 10. ἢ συνιούσης *B* ‖ 11. ἠπιώτερα *Bd* ‖ 12. ἀπηΐεσαν ἐς ἀθήνας *R* ‖ 13. ἀπήγγελλον om. *C* ‖ 14. πολλαὶ καὶ ἄλλαι *Pz*, πολλαὶ ἄλλαι *d* ‖ ἐγίνοντο *PRz* ‖ καὶ om. *Cd* ‖ αἱ δὲ *ABCd* ‖ 15. μετεξέτεροί τε *ABCd* ‖ 16. σφι *L* ‖ 17. Ἀθηνέων Schaefer ‖ 18. ξυνεβάλλοντο *d*, ξυνεβάλοντο *C*, συνεβάλοντο *R* ‖ 20. τἄλλα *R* ‖ ἀπέντας *Pcorr*. *Rz*: ἀφέντας

ὧν δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

ὦ θείη Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γνῶμαι τῶν φαμένων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι· οἱ γὰρ χρησμολόγοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ σφεας ἑσσωθῆναι

143 ναυμαχίην παρασκευασαμένους. ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρώτους νεωστὶ παριών, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Θεμιστοκλέης, παῖς δὲ Νεοκλέος ἐκαλέετο. οὗτος ὡνὴρ οὐκ ἔφη πᾶν ὀρθῶς τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων τοιάδε· εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἐόντως, οὐκ ἂν οὕτω μιν δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι, ἀλλὰ ὧδε "ὦ σχετλίη Σαλαμίς" ἀντὶ τοῦ "ὦ θείη Σαλαμίς," εἴ πέρ γε ἔμελλον οἱ οἰκήτορες ἀμφ' αὐτῇ τελευτήσειν· ἀλλὰ γὰρ ἐς τοὺς πολεμίους τῷ θεῷ εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον συλλαμβάνοντι κατὰ τὸ ὀρθόν, ἀλλ' οὐκ ἐς Ἀθηναίους· παρασκευάζεσθαι ὧν αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε, ὡς τούτου ἐόντος τοῦ ξυλίνου τείχεος. ταύτῃ Θεμιστοκλέος ἀποφαινομένου Ἀθηναῖοι ταῦτα σφίσι ἔγνωσαν αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἳ οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέεσθαι, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι οὐδὲ χεῖρας ἀνταείρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας

144 χώρην τὴν Ἀττικὴν ἄλλην τινὰ οἰκίζειν. ἑτέρη τε Θεμιστοκλέι γνώμη ἔμπροσθε ταύτης ἐς καιρὸν ἠρίστευσε, ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ

περὶ τῆς Θεμιστοκλέους γνώμης

---

1. ὧν om. *C* ‖ ἔσφαλε *C* ‖ τὰ δύο] ἔπεα δύο ? ‖ 6. ταῦτα ταύτῃ *d* ‖ 7. σφέας *Cd* ‖ 8. παρεσκευασμένους *qz* ‖ ἔην *L* ‖ 10. ὡνὴρ *d* ‖ 11. συμβαλέσθαι *CR* ‖ 12. ἔπος] πάθος *R* ‖ ἐόντως Reiske: ἐόν κως ‖ 13. οὕτως ἡμῖν *R*, οὕτω μοι *z* ‖ ἀλλ' *PR* ‖ ὠιδε *P* ‖ σχετλία *Pdz* ‖ 14. θεία *d* ‖ 19. θεμιστοκλέος *PR*: θεμιστοκλέους ‖ 20. ἀθηναίοις *R* ‖ ταῦτά σφι *L* ‖ αἱρετώτερα ἔγνωσαν *d* ‖ μᾶλλον om. *R* ‖ 23. ἑτέρηι *P* ‖ θεμιστοκλέους *Cpr.*, θεμιστοκλέη *R* ‖ 24. ἔμπροσθεν *R* ‖ 25. μεγάλων χρημάτων *d* ‖ ἐκ τῶν κοινῶν *PRz*

ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμιστοκλέης ἀνέγνωσε Ἀθηναίους τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους νέας τούτων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας ἐς τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων· οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστὰς ἔσωσε ἐς τὸ τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποιήθησαν οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δέον δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. αὗταί τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον, ἑτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξέ τέ σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ πανδημεί, τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι.

Τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγεγόνεε· 145
συλλεγομένων δὲ ἐς τὠυτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων καὶ διδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἐδόκεε βουλευομένοισι αὐτοῖσι πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ᾽ ἀλλήλους ἐόντας πολέμους· ἦσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι, ὁ δὲ ὦν μέγιστος Ἀθηναίοισί τε καὶ Αἰγινήτῃσι. μετὰ δὲ πυνθανόμενοι Ξέρξην σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδισι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν

περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων συλλογῆς καὶ βουλῆς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πεμφθέντων κατασκόπων

---

2. Λέξεις. — 15. συλλεγομένων - 17 αὐτοῖσι Lexicon Vindob. p. 90. — 20. (Hesychius v. ἐγκεχρημένοι ?)

1. προῆλθε *d* ‖ λαυρίου *Rd* ‖ 2. λάζεσθαι *d*, λέξεσθαι *R* ‖ ὀρχιδὸν *A*[1]*B*[1], ἡβηδὸν *d* ‖ 3. διαιρέσεως *R* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ τὸν om. *R* ‖ 5. λέγω *dz* ‖ 6. ἐς τὸ om. *PRz* ‖ 8. τούτωι *ABC*, τοῦτο *d* ‖ αὐταὶ *B* ‖ δὴ om. *C* ‖ 9. νῆες *Rd* ‖ 11. βουλομένοισι *C* ‖ ἀναδέκεσθαι *R* ‖ 12. πανδημεῖ *R*, πανδημὶ *AB* ‖ 13. βουλευομένοισι *d* ‖ 15. ταυτὸ *Pd* ‖ Ἑλλήνων τῶν ante περὶ τὴν traiecit Schaefer, seclusit Bekkerus, τῶν expungebat Valckenaer ‖ 16. τὰ ἐκείνων φρονούντων Lex. Vind. ‖ σφίσι om. Lex. Vind. ‖ 17. ἐνταῦθα Lex. Vind. ‖ αὐτοῖσι βουλευομένοισι *R* ‖ 18. πάντων om. *Rd* ‖ 19. ἔσαν *z* ‖ 20. ἐγκεχρημένοι aut ἐγκεχειρημένοι aut ἐγκεχριμμένοι Reiske ‖ ἀθηναῖοι *B*[1] ‖ 21. Ξέρξεα *z*

Ἀσίην τῶν βασιλέος πρηγμάτων, ἐς Ἄργος τε ἀγγέλους
ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην
ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος ἔς τε Κέρ-
κυραν κελεύσοντας βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐς Κρήτην ἄλ-
λους, φρονήσαντες εἴ κως ἕν τε γένοιτο τὸ Ἑλληνικὸν καὶ εἰ
συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες, ὡς δεινῶν ἐπιόντων
ὁμοίως πᾶσι Ἕλλησι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα
ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω.
146 Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς ἔχθρας
πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀσίην ἄνδρας
τρεῖς. οἱ δὲ ἀπικόμενοί τε ἐς Σάρδις καὶ καταμαθόντες τὴν
βασιλέος στρατιήν, ὡς ἐπάιστοι ἐγένοντο, βασανισθέντες
ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἀπήγοντο ὡς ἀπο-
λούμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατεκέκριτο θάνατος, Ξέρξης δὲ ὡς
ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην πέμ-
πει τῶν τινας δορυφόρων, ἐντειλάμενος, ἢν καταλάβωσι τοὺς
κατασκόπους ζῶντας, ἄγειν παρ᾽ ἑωυτόν. ὡς δὲ ἔτι περιεόν-
τας αὐτοὺς κατέλαβον καὶ ἦγον ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος, τὸ ἐν-
θεῦτεν πυθόμενος ἐπ᾽ οἷσι ἦλθον, ἐκέλευέ σφεας τοὺς δορυ-
φόρους περιάγοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρα-
τὸν καὶ τὴν ἵππον, ἐπεὰν δὲ ταῦτα θηεύμενοι ἔωσι πλήρεες,
147 ἀποπέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσι χώρην ἀσινέας. ἐπιλέ-
γων δὲ τὸν λόγον τόνδε ταῦτα ἐνετέλλετο, ὡς εἰ μὲν ἀπώ-
λοντο οἱ κατάσκοποι, οὔτ᾽ ἂν τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα προεπύ-
θοντο οἱ Ἕλληνες ἐόντα λόγου μέζω, οὔτ᾽ ἄν τι τοὺς πολε-
μίους μέγα ἐσίναντο, ἄνδρας τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάν-
των δὲ τούτων ἐς τὴν Ἑλλάδα δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς

---

2. ὁμαιχμίην τε *ABC* ‖ 3. κέρκυρα *C* ‖ 4. κελεύοντας *Cdz* ‖ 5. γε-νοίατο *R* ‖ τὸ om. *R* ‖ εἰ] οἱ *R* ‖ 7. πᾶσι τοῖσι *z* ‖ 8. πολλῶι *C*, πολλὸν *Pd* ‖ 11. σάρδεις *d* ‖ 13. ἀπολεύμενοι *R*, ἀπολλόμενοι *d* ‖ 14. κατεκέκριτο *ABdz*: κατακέκριτο ‖ 15. τὴν γνώμην τῶν στρατηγῶν *R* ‖ 16. ἐντειλάμενος] ἐντειλάμενος ἦν *d* ‖ 17. ὡς δέτι *R* ‖ περιόντας *d* ‖ 18. ἤγαγον *R* ‖ τὸ ἐνθεῦτεν *Pz* ‖ 19. ἐφ᾽ *Ppr. Rd* ‖ ἐκέλευσέ *Rz* ‖ 21. ἐπεὰν *R*: ἐπὴν θεεύμενοι *Pz* ‖ 22. θέλωσι *R* ‖ 23. εἰ] ἂν ἦν *R* ‖ 24. οὔτε *ABCd* ‖ 25. τις *R* ‖ 26. ἐσινέατο *L* ‖ 27. τουτέων *Cdz*

Ἕλληνας τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω οὐδὲ δεήσειν ἐπ᾽ αὐτοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. οἶκε δὲ αὐτοῦ αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ διεκπλώοντα τὸν Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγιναν καὶ Πελοπόννησον κομιζόμενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ ὡς ἐπύθοντο πολέμια εἶναι τὰ πλοῖα, ἕτοιμοι ἦσαν αἱρέειν αὐτά, ἐσβλέποντες ἐς τὸν βασιλέα ὁκότε παραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης εἴρετο αὐτοὺς ὅκῃ πλέοιεν· οἱ δὲ εἶπαν "ἐς τοὺς σοὺς πολεμίους, ὦ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες." ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη "οὐκῶν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν ἔνθα περ οὗτοι τοῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ; τί δῆτα ἀδικέουσι οὗτοι ἡμῖν σιτία παρακομίζοντες;"

Οἱ μέν νυν κατάσκοποι οὕτω θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμ- 148
φθέντες ἐνόστησαν ἐς τὴν Εὐρώπην, οἱ δὲ συνωμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων δεύτερα ἔπεμπον ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ᾽ ἑωυτοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ᾽ ἀρχὰς τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πυθόμενοι δέ, καὶ μαθόντες ὡς σφέας οἱ Ἕλληνες πειρήσονται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσην, πέμψαι θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπειρησομένους ὥς σφι μέλλει ἄριστον ποιέουσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων τεθνάναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεομένεος τοῦ Ἀναξανδρίδεω, τῶν δὴ εἵνεκα πέμπειν. τὴν δὲ Πυθίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε.

---

1. πράγματα *C* ‖ 2. οὕτω *Pz*: οὕτως ‖ οὐδεήσειν *R* ‖ 3. ἔοικε *ABCd* ‖ 4. τῇδε ἄλλῃ Schweighaeuser ‖ 6. πελοπόνησον *Rd* ‖ 8. ἑτοῖμοι *CPz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 9. βασιλῆα *z* ‖ ὁκοτε *AB* ‖ παραγγελέῃ *d* ‖ ἤρετο *C* ‖ 10. ὅκοι *d* ‖ 11. ὦ om. *z* ‖ 12. περ] καὶ *d*, περ καὶ *z* ‖ τε om. *ABCd* ‖ 13. ἐξηρτημένοι *ABCd* ‖ σῖτον *d* ‖ 16. συνομόται *d* ‖ 19. ὧιδε *P* ‖ 21. ὡς σφέας *Pz*: ὥς σφεας ‖ παρήσονται *z* ‖ 23. τῶν *R* ‖ ἐπηρησομένους *C*, εἰρησομένους *R* ‖ μέλλοι *R* ‖ 24. ποιεῦσι *R* ‖ γίνεσθαι *PR* ‖ γάρ σφεων *AB* ‖ 25. τε καὶ ? ‖ 26. τῶνδε δὴ *PRz* ‖ ἐπηρωτῶσι *C*

ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴσω τὸν προβόλαιον ἔχων πεφυλαγμένος ἧσο
καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσει.

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ ὡς ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι ὡς ἕτοιμοί εἰσι Ἀργεῖοι ποιέειν ταῦτα τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην σπεισάμενοι Λακεδαιμονίοισι καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς συμμαχίης· καίτοι κατά γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν ἡγεμονίην ἑωυτῶν, ἀλλ' ὅμως σφίσι
149 ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι. ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνασθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηστηρίου μὴ ποιέεσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην· σπουδὴν δὲ ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκοντοέτιδας καίπερ τὸ χρηστήριον φοβεομένοισι, ἵνα δή σφι οἱ παῖδες ἀνδρωθέωσι ἐν τούτοισι τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι, ἢν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρτης πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσιδε· περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, περὶ δὲ ἡγεμονίης αὐτοῖσι ἐντετάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν, σφίσι μὲν εἶναι δύο βασιλέας, Ἀργείοισι δὲ ἕνα· οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης, μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμόψηφον τὸν Ἀργεῖον εἶναι κωλύειν οὐδέν. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι οὐκ ἀνασχέσθαι τῶν Σπαρ-

---

1. ἐχθρὲ - 2 ἧσο (Oenomaus apud Eusebium praep. ev. VI 7)

1. θεοῖσι *PRz* ‖ 2. προβολαῖον *B* ‖ 3. κάρα *ABCd* ‖ δὲ om. *C* ‖ φυλάξει *R* ‖ 4. τὴν om. *d* ‖ ἐσελθεῖν *Pcorr. Rz* ‖ 7. ἑτοῖμοί *CPdz* ‖ 8. σπεισόμενοι *ABCd* ‖ 10. σφι *L* ‖ 14. τριηκονταέτιδας *Bdz* ‖ 15. φοβεόμενοι ? ‖ ἀνδρωθέωσι *R*: ἀνδρεωθέωσι ‖ 17. ἀρά σφεας *AB* ‖ ἄλλο *R* ‖ τὸν λοιπὸν *ABC* ‖ 18. τῶν Λακεδαιμονίων *z* ‖ 19. τοὺς] τῶν *ABCd* ‖ 20. ἐκ βολῆς *R* ‖ τοῖσιδε *Cd*: τοῖσδε ‖ 22. σφίσι *s*: σφι *Pz*, σφί ceteri ‖ 23. δύω *Ccorr.* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 24. τὸν *R* ‖ 25. Ἀργείων et κωλύειν: οὐδείς *d* ‖ 26. οἱ om. *ABCd* ‖ ἀργεῖοί φασι *CR*: ἀργεῖοι φασὶ ‖ τῶν Σπαρτιητέων - p. 231, 2 ἄρχεσθαι om. *d*

τιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἑλέσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι ἤ τι ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι, προειπεῖν τε τοῖσι ἀγγέλοισι πρὸ δύντος ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρης, εἰ δὲ μή, περιέψεσθαι ὡς πολεμίους.

Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα τούτων πέρι λέγουσι· ἔστι 150
δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς Ξέρξης ἔπεμψε κήρυκα ἐς Ἄργος πρότερον ἤ περ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἐλθόντα δὲ τοῦτον λέγεται εἰπεῖν "ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Ξέρξης τάδε ὑμῖν λέγει. ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσην εἶναι ἀπ' οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δανάης, γεγονότα ἐκ τῆς Κηφέος θυγατρὸς Ἀνδρομέδης. οὕτω ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους ἐκστρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας ἄλλοισι τιμωρέοντας ἡμῖν ἀντιξόους γίνεσθαι, ἀλλὰ παρ' ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυχίην ἔχοντας κατῆσθαι. ἢν γὰρ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω." ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργείους λέγεται πρῆγμα ποιήσασθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν, ἐπεὶ δέ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας, οὕτω δὴ ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς Λακεδαιμόνιοι μεταιτέειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι. συμπεσεῖν δὲ 151
τούτοισι καὶ τόνδε τὸν λόγον λέγουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γενόμενον τούτων. τυχεῖν ἐν Σούσοισι τοῖσι Μεμνονίοισι ἐόντας ἑτέρου πρήγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε τὸν Ἱππονίκου καὶ τοὺς μετὰ τούτου

περὶ τοῦ ἀπὸ Ξέρξου πρὸς Ἀργείους πεμφθέντος κήρυκος

---

19. ἐπεὶ - 21 ἄγωσι Plutarchus mor. p. 863

1. ἀλλὰ *AB* ‖ τῶν om. *AB* ‖ 2. τι om. *PRz* ‖ δὲ *PR* ‖ 3. δύνοντος *R* ‖ 5. περὶ τούτων *ABCd*, τουτέων πέρι z ‖ 6. ὡς - 8 Ἑλλάδα om. *d* ‖ εἶπαι z ‖ 10. ἀφ' *R* ‖ 11. περσέως *d* ‖ 13. εἰκὸς z ‖ ἐκστρατεύεσθαι *CR*: στρατεύεσθαι ‖ 14. ἀντίξους *AB*[1]*Cd* ‖ γενέσθαι sz ‖ 15. καθῆσθαι *R* ‖ 16. γένοιτο *R* ‖ νόον μοι *d* ‖ οὐδαμῶς *dz* ‖ μέζονος (*pluris*) Valla ‖ 17. ἔξω *R* ‖ 18. ἀπαγγελλομένους z ‖ 20. τῆς] τὰ τῆς *R* ‖ 21. ἄγωσιν *AB* ‖ 22. πολλοῖσί τε ἔτεσι *R* ‖ 23. τουτέων z ‖ 24. μεμνονείοισι *Pdz* ‖ 25. τούτους *d*

ἀναβάντας, Ἀργείους δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους ἐς Σοῦσα ἀγγέλους εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρξεα τὸν Ξέρξεω εἴ σφι ἔτι ἐμμένει ἐθέλουσι τὴν πρὸς Ξέρξην φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ νομιζοίατο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι· βασιλέα δὲ Ἀρτοξέρξεα μάλιστα ἐμμένειν φάναι, καὶ
152 οὐδεμίαν νομίζειν πόλιν Ἄργεος φιλιωτέρην. εἰ μέν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα κήρυκα ἐς Ἄργος καὶ Ἀργείων ἄγγελοι ἀναβάντες ἐς Σοῦσα ἐπειρώτεον Ἀρτοξέρξεα περὶ φιλίης, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν, οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήν περ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι· ἐπίσταμαι δὲ τοσοῦτο ὅτι, εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήια κακὰ ἐς μέσον συνενείκαιεν ἀλλάξασθαι βουλόμενοι τοῖσι πλησίοισι, ἐγκύψαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτῶν ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ ἐσηνείκαντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργείοισι αἴσχιστα πεποίηται. ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαί γε μὲν οὐ παντάπασι ὀφείλω, καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα λόγον· ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι ἦσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδή σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοι σφίσι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης λύπης.

---

6. οὐδεμίαν - φιλιωτέρην Plutarchus mor. p. 863. — 11. ἐπίσταμαι - 14 ἐσηνείκαντο Stobaeus floril. LXXXXVIII 74. — 15. οὐκ - 21 λύπης Plutarchus ibidem. — 19. κακῶς - 20 ἑστήκεε Eustathius Il. p. 680

2. καὶ τούτους om. *d* ‖ ἀρταξέρξεα *d*, ἀρτοξέρξην *R* ‖ 3. ἐμμένειν ἐθέλουσι *ABCd*, ἐμμένει sine ἐθέλουσι reliqui ‖ Ξέρξεα *z* ‖ 4. αὐτοὺς *Apr*. *B* ‖ 5. βασιλῆα *z* ‖ ἀρτοξέρξεα *Pz*: ἀρτοξέρξην ‖ ἐπιμένειν *R* ‖ 6. οὐδὲ μίαν *ABR*, οὐδεμίην *z* ‖ 7. τε om. *PRz* ‖ 8. ἐπηρώτων *CPz*, ἐπειρώτων reliqui ‖ ἀρτοξέρξην *R* ‖ 9. εἶπαι *z* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ 11. λέγουσι om. *R* ‖ τοσοῦτο *B*[2]*Pz*: τοσοῦτον *R*. Stob., τοσούτωι *ABC*, τοσούτω *d* ‖ 12. συνενείκαιεν *A*[1], συνενεικαι *B*[1], συνενεῖκαι *C*, συνένεικαν *B*[2], συνενείκαιαν *d*, συνενέγκαιεν Stob. ‖ ἀναλλάξασθαι *B*, ἀλλάξαι *R* ‖ 13. ἐγκύψαντες *R*. Stob.: ἐγκύψαντες *P*, ἐσκύψαντες reliqui ‖ πέλας] ἄλλων Stob. ‖ 14. αὐτέων *z* ‖ ἐπιφεροίατο Stob. ‖ ἐσηνείκατο *C*, εἰσηνείκαντο *d*, ἐσενείκαντο *z*, εἰσηνέγκαντο Stob. ‖ 15. δὴ om. *R* ‖ λέγειν ὀφείλω Plut. ‖ 16. γέ μεν ὦν *R*, γε μὴν *z*. Plut. ‖ παντάπασιν *AB* ‖ 17. τὸ ἔπος τοῦτο Plut. ‖ εἰς *R* ‖ πάντα τὸν λόγον *z*. Plut. ‖ 18. ἔσαν *z* ‖ 19. τοὺς om. *PRz* ‖ 20. ἔστηκε *R*. Eust. ‖ δὴ om. Plut. ‖ σφίσι Plut.: σφι ‖ εἶναι πρὸ] προεῖναι Plut.

Τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται. ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι 153
τε ἀπίκατο ἄγγελοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίξοντες Γέλωνι καὶ δὴ καὶ ἀπὸ Λακεδαιμονίων Σύαγρος. τοῦ δὲ Γέλωνος τούτου πρόγονος, οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ, ἦν ἐκ νήσου Τήλου τῆς ἐπὶ Τριοπίῳ κειμένης· ὃς κτιζομένης Γέλης ὑπὸ Λινδίων τε τῶν ἐκ Ῥόδου καὶ Ἀντιφήμου οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἰροφάνται τῶν χθονίων θεῶν διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἑνός τευ τῶν προγόνων κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ Γέλης οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῴων στάσι ἑσσωθέντες· τούτους ὧν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδεμίαν ἀνδρῶν δύναμιν ἀλλὰ ἱρὰ τούτων τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε ἢ αὐτὸς ἐκτήσατο, τοῦτο δὲ οὐκ ἔχω εἰπεῖν· τούτοισι δ' ὦν πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἰροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θῶυμά μοι ὦν καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνομαι, κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσοῦτον· τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς νενόμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρηίης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων τὰ ὑπεναντία τούτων πεφυκέναι θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ. οὗτος μέν νυν ἐκτήσατο τοῦτο τὸ γέρας· Κλεάνδρου 154
δὲ τοῦ Παντάρεος τελευτήσαντος τὸν βίον, ὃς ἐτυράννευσε μὲν Γέλης ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς

περὶ τῆς ἐκ τῶν Ἑλλήνων παρὰ Γέλωνα πεμφθείσης πρεσβείας

---

3. Athenaeus p. 401

1. περὶ μὲν *d* ‖ 2. ἀπικέατο *Rz* ‖ συμμίξαντες *ABC*, ξυμμίξαντες *d* ‖ 3. ἀπὸ *ABR*: ἀπὸ τῶν ‖ 4. ὁ ἐν Γέλῃ] ἐν Γέλῃ Reiske, ἐὼν Γέλης Schaefer ‖ 5. τριώπεω *R* ‖ 6. δὲ *d* ‖ Ἀντιφήμου Ios. Scaliger: ἀντιοφήμου ‖ ἐλήφθη *z* ‖ 7. οἱ] τοῦ οἱ *R* ‖ ἱεροφάνται *d* ‖ 8. τευ τῶν] τούτων *R* ‖ 9. κτισαμένου A^2R, κατησάμενος *C* ‖ μακτόριον *Rd* ‖ 10. Γέλης] γαίης *C* ‖ γελώων *Rz*, om. *d* ‖ στάσει ἑσσωθέντες *ABRd*, ἑσσωθέντες στάσι *Pz*, ἑσσωθέντες στάσει ‖ 11. τηλήνης *B* ‖ οὐδεμίην *sz* ‖ 12. ἀλλὰ *ABd*: ἀλλ' ‖ τουτέων *z* ‖ κόθεν *d* ‖ 13. ἢ εἰ? ‖ τούτου *d* ‖ δὲ om. *ABCd* ‖ εἶπαι *z* ‖ 14. δὲ ὧν πίσσυνος *R* ‖ 15. ἱεροφάνται *d* ‖ θῶυμά *Pz*: θῶμά ‖ ὦν om. *R* ‖ 16. κατεργάσθαι *AB*, κατεργᾶσθαι *C* ‖ 18. νενομίκασι *d*. νενόμικε Classen ‖ γενέσθαι *R* ‖ 19. ἀνδρίης *d* ‖ ὃ *A* ‖ 20. τουτέων *z* ‖ 21. οὗτος correxi: οὕτω ‖ 22. πανδάρεως *C*, παταρέος *Pz*, πανάρεος *R*, παντάρνεος *d*

Γελῴου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν μουναρχίην Ἱπποκράτης Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχοντος δὲ Ἱπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν Τηλίνεω τοῦ ἱροφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰνησιδήμου τοῦ Παταίκου . . . ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πάσης τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος· πολιορκέοντος γὰρ Ἱπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους καὶ Ζαγκλαίους τε καὶ Λεοντίνους καὶ πρὸς Συρηκοσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνούς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι τοῖσι πολέμοισι ἐὼν ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίων τουτέων πλὴν Συρηκουσέων οὐδεμία πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος· Συρηκοσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ Κερκυραῖοι ἐρρύσαντο μάχῃ ἑσσωθέντας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ. ἐρρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσιδε καταλλάξαντες, ἐπ' ᾧ τε Ἱπποκράτεϊ Καμάριναν Συρηκοσίους παραδοῦναι. Συρηκοσίων
155 δὲ ἦν Καμάρινα τὸ ἀρχαῖον. ὡς δὲ καὶ Ἱπποκράτεα τυραννεύσαντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλι Ὕβλῃ στρατευσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελούς, οὕτω δὴ ὁ Γέλων τῷ λόγῳ τιμωρέων τοῖσι Ἱπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιητέων κατηκόων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὡς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελῴων, ἦρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἱπποκράτεος

---

7. Eustathius Dion. 525

1. γελώου *Rdz* ‖ λαμβάνει *R* ‖ μοναρχίην *C* ‖ 2. ἀδελφεὸς ἐών *ABCd* δ' *ABd* ‖ 3. ἱεροφάντεω *ABd* ‖ 4. πολλῶν τε ? ‖ αἰνεσιδήμου *R*, ἐνησιδήμου *d* ‖ παταίκου *R*: παταϊκοῦ ‖ ὃς ἦν *L*. lacunam quam indicavi ita expleverim Θήρωνος δὲ πατρὸς aut etiam simplicius υἱέος. Reiske delebat ὃς, Bekkerus lacunam significavit post Ἱπποκράτεος ‖ 5. ἱπποκράτεω *d* ‖ 6. ἀπεδείχθη *A* ‖ 7. γὰρ] δὲ *C* ‖ 8. ζαγκλαίους καὶ ναξίους καὶ λεοντίνους *d* ‖ ναξίους A^1 ‖ συρηκουσίους A^2*CPcorr*. *z*, συρρηκουσίους *d* ‖ 10. πολέμοισι *s*: πολεμίοισι ‖ πολέων *C* ‖ 11. τουτέων] πασέων *R* ‖ συρρηκουσέων *d*, συρηκοσίων *R*, Συρηκουσίων *z* ‖ οὐδεμίη *s* ‖ ἀπέφυγε Eltz. διέφυγε ? ‖ 12. συρηκουσίους *CPcorr*. *z*, συρρηκουσίους *d* ‖ τὲ *B* ‖ 13. ἐρύσαντο *C* ‖ ἑσσωθέντας *R* ‖ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐλλώρῳ *d* ‖ 14. ἐρύσαντο δὲ καὶ οὗτοι *C* ‖ τοῖσδε *L* ‖ καταλέξαντες *PRz* ‖ τε om. *R* ‖ ἱπποκράτει *AB* ‖ 15. καμάρηνον *d*, Καμαρίναν *z* ‖ συρηκουσίους *CPz*, συρρηκουσίους *d* ‖ συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσίων *d* ‖ 17. ἴσα *d* ‖ ἀδελφῷ *d* ‖ 18. πόλει *Cd* ‖ 20. κασσάνδρωι *AB*, κασάνδρωι *C*, κασάνδρῳ *d* ‖ 21. κατήκοον εἶναι τὸ ἔργον *d* ‖ 22. γελώων *Rdz*

παῖδας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εὕρημα τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας ἔσχε καὶ ταύτας· ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκοσίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδοῖ τὴν πόλιν καὶ ἑωυτόν. ὁ δὲ ἐπείτε παρέ- 156
λαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλης μὲν ἐπικρατέων λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπιτρέψας αὐτὴν Ἱέρωνι ἀδελφεῷ ἑωυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἦσάν οἱ πάντα αἱ Συρήκουσαι. αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. τοῦτο μὲν γὰρ Καμαριναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν πολιήτας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε, τοῦτο δὲ Γελῴων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τὠυτὸ τοῖσι Καμαριναίοισι ἐποίησε· Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πολιορκεόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐτῶν παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ καὶ προσδοκῶντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκούσας πολιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων οὐκ ἐόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου οὐδὲ προσδεκόμενον κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἄγων καὶ τούτους ἐς τὰς Συρηκούσας ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας. ἐποίεε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους νομίσας δῆμον εἶναι συνοίκημα ἀχαριτώτατον.

---

4. **Stephanus Byz. v. Κασμένη**

1. γαμόρρους *d* ‖ 2. συρηκουσίων *Pz*, συρρηκουσίων *d*, συρακουσέων *C* ‖ 3. κιλλορίων *Ad*, κυλληρίων *B* ‖ 4. συρηκούσσας *AB*, συρρηκούσας *d* ‖ 5. συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσέων *d* ‖ 6. τήν τε sive καὶ τὴν Valla (*et urbem et se ipsam*) ‖ 7. συρηκούσσας *AB*, συρηκαύσας *d* ‖ Γέλης – 9 Συρηκούσας om. *R* ‖ 8. ἀδελφῶι *AB* ‖ 9. συρηκούσσας *Acorr*. *B*, συρρηκούσας *d* ‖ ἔσαν *z* ‖ οἱ πάντα Reiske ('aut ἅπαντά οἱ'): ἅπαντα ‖ συρήκουσσαι *AB*, συράκουσαι *R*, συρρήκουσαι *d* ‖ 10. παραυτίκ' *P*, παρ' αὐτίκ' *z* ‖ ἔβλαστον *AB*: ἐκβλαστον *R*, ἀνέβλαστον *CPz*, νέβλαστον *d* ‖ 11. ἀκαμαριναίους *C* ‖ συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ 12. μακαρίης *C* ‖ 13. γελῴων *Rdz* ‖ ὑπὲρ ἡμίσεας *ABR*, ὑπερημίσεας *C* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ ἀειραμένους *AB*: ἀειρομένους ‖ 16. προσδοκῶντας *ABR*: προσδοκέοντας ‖ ἀπολέσθαι *R* ‖ 17. ἀγαγὼν Bekkerus ‖ συρηκούσσας *A*, συρακούσσας *B*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ πολίτας *R* ‖ 19. πήσεσθαι *d* ‖ 20. συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ ἀπέδοτο ἐξαγαγὼν γῇ ἐκ *C* ‖ 22. τούτους] τοὺς *C* ‖ 23. ἀχαρίτωτον *d*, ἀχαριστότατον *z*

157 Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων· τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους ἔλεγον τάδε. "ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον· τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης, στρατηλατήσειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρόσχημα μὲν ποιεύμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε γὰρ ἥκεις μεγάλως καὶ μοῖρά τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα ἄρχοντί γε Σικελίης, βοήθεέ τε τοῖσι ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα καὶ συνελευθέρου. ἁλὴς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλὰς χεὶρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιόμαχοι γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἢν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι οἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ᾖ ὀλίγον, τοῦτο δὲ ἤδη δεινὸν γίνεται μὴ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ἢν ἡμέας καταστρέψηται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὡς οὐχὶ ἥξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βοηθέων γὰρ ἡμῖν σεωυτῷ τιμωρέεις· τῷ δὲ εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτὴ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἐθέλει
158 ἐπιγίνεσθαι." οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε. "ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην ἐτολμήσατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρι-

διάλογος τῶν Ἑλλήνων πρέσβεων πρὸς Γέλωνα περὶ συμμαχίας

20. βοηθέων – τιμωρέεις Lexicon Vindob. p. 175

1. τοιοῦτο *R* ‖ μέγας ἐγεγόνεε γέλων *R* ‖ 2. δὲ *Rz* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ 4. Λακεδαιμόνιοι] λακεδαιμόνιοί τε καὶ ἀθηναῖοι *R* ‖ 5. πρὸς τὸν] τοὺς πρὸς *C* ‖ 6. μέλλει om. *R* ‖ 7. καὶ om. *R* ‖ ἠῶον *Rdz*. an ἠοῖον? ‖ 8. στρατηλατήσειν *AB*: στρατηλατέειν *CPdz*, ἐστρατηλάτησεν *R* ‖ 9. ἐλαύνειν *C* ‖ ἐν νῷ *R* ‖ 11. τε γὰρ scripsi: τε *L*. γὰρ Bekkerus ‖ μεγάλως Reiske: μεγάλης ‖ τῆς om. *R* ‖ 12. βοήθει *L* ‖ 13. α//λὴς *A*, ἀλλὴς *B* ‖ γινομένη *C* ‖ 14. χειρὶ μεγάλη συλλέγεται *R* ‖ γενόμεθα *B* ‖ 15. οἱ μὲν ἡμέων *ABCd* ‖ καταπροδίδωσι *B* ‖ 16. θελήσωσι *R* ‖ δὲ] δὴ *R* ‖ 17. ἡ om. *Cd* ‖ 19. οὐχὶ *R* ‖ 20. εὖ om. *R* ‖ 21. βουληθέντι *B* ‖ τοεπίπαν *Pz* ‖ θέλει *R* ‖ 23. πλεονεκτὴν *B* ‖ 25. δ' ἐμεῦ *A*, δέ μευ *Bd*

χοῦ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀναξανδρίδεω πρὸς Ἐγεσταίων φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν ἀπ' ὧν ὑμῖν μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρήσιες γεγόνασι, οὔτε ἐμεῦ εἵνεκα ἤλθετε βοηθήσοντες οὔτε τὸν Δωριέος φόνον ἐκπρηξόμενοι, τό τε κατ' ὑμέας τάδε ἅπαντα ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλὰ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πόλεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε. ἀτιμίης δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν, ἀλλ' ἕτοιμός εἰμι βοηθέειν παρεχόμενος διηκοσίας τε τριήρεας καὶ δισμυρίους ὁπλίτας καὶ δισχιλίην ἵππον καὶ δισχιλίους τοξότας καὶ δισχιλίους σφενδονήτας καὶ δισχιλίους ἱπποδρόμους ψιλούς· σῖτόν τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἔστ' ἂν διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. ἐπὶ δὲ λόγῳ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ' ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον. ἐπ' ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὔτ' ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι οὔτ' ἂν ἄλλους πέμψαιμι." ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος εἶπέ 159
τε τάδε. "ἦ κε μέγ' οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπαραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκοσίων. ἀλλὰ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῇς, ὅκως τὴν ἡγεμονίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ' εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ' ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, σὺ δὲ μηδὲ βοήθεε." πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμ- 160

20. ἦ - 22 Συρηκοσίων Eustathius Il. p. 670

2. τε τοῦ δωριέως *AB* ‖ 3. ἐγεστέων *R*, αἰγεσταίων *Cbz*, αἰγεστέων *Pd* ‖ 4. ὧν *R* ‖ ὠφελεῖαι *C*, ὠφέλειαί *Pdz* ‖ 5. τε om. *ABd* ‖ ἐπαυρέσιες *R*, ἐπαυρέσεις *C* ‖ 6. δωριέως *AB* ‖ τὸ δὲ *PRz* ‖ 7. ὑμᾶς *R* ‖ πάντα *PRz* ‖ ἀλλ' *PRz* ‖ 11. ἑτοῖμός *CPz* ‖ 15. εστὰν *AB* ‖ 16. ἐπεὶ *z* ‖ ἐπ' ᾧ - 17 ἔσομαι om. *R* ‖ 17. γενήσομαι *z* ‖ 18. δὲ] τε *R* ‖ bis οὔτε *R* ‖ 20. οἰμώξειε *AB*: οἰμώξειεν ‖ 21. εἰ πύθοιτο Eust. ‖ ἀπαιρῆσθαι *C*, ἀπαραιρεῖσθαι *qz*, ὑπαιρεῖσθαι *R*, ἀφαιρεῖσθαι Eust. ‖ 22. Συρακουσίων καὶ Γέλωνος Eust. ‖ συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσίων *d* ‖ 23. παραδώσωμεν *C(q)z* ‖ 25. ἆρα *AB* ‖ 26. μὴ δὲ *ABqz*, μὴ reliqui ‖ βοηθέειν *R*, βοήθει ceteri ‖ ἀπεστρεμμένους *Cd*

μένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε ἐξέφαινε λόγον. "ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν· σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ οὔ με πείσεις ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἰκὸς καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε ἐόντα πολλαπλησίης ἡγεμόνα καὶ νεῶν πολλὸν πλεύνων. ἀλλ' ἐπείτε ὑμῖν ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἢ τούτοισι ὑμέας χρεόν ἐστι ἀρέσκεσθαι ἢ ἀπιέναι

161 συμμάχων τοιῶνδε ἐρήμους." Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο, φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακεδαιμονίων ἀμείβετό μιν τοῖσιδε. "ὦ βασιλεῦ Συρηκοσίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψε ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ ὅκως μὲν στρατιὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος οὐ προφαίνεις, ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς γλίχεαι. ὅσον μέν νυν παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκεε ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεύμενος· ἐπείτε δὲ ἁπάσης ἀπελαυνόμενος δέεαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι. οὐδ' ἢν ὁ Λάκων ἐπίῃ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρη γάρ ἐστι αὕτη γε, μὴ αὐτῶν βουλομένων Λακεδαιμονίων.

---

2. ξεῖνε - 5 γενέσθαι Stobaeus floril. XIX 19. — 2. ὀνείδεα - 3 θυμόν ibidem XX 45

2. ἐξέφηνε sz ‖ τὰ ὀνείδεα Stob. loco posteriori ‖ 4. με ἔπεισας R, μ' ἔπεισας Stob. ‖ 6. περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης στρατιῆς τε ὄντα R ‖ 7. πολλαπλασίης L ‖ νηῶν πολὺ L ‖ 8. ὁ om. Pz ‖ 9. καταστήσαται R ‖ τι qz ‖ 12. χρέον R, χρεών Cdz ‖ ἀρκέεσθαι R ‖ 13. τοσῶνδε Bekkerus ‖ 14. τῶν CR ‖ 15. ἀμείβεται sine μιν z ‖ τοιάδε R, τοῖσδε ceteri ‖ συρηκουσέων CPz, συρρηκουσίων d ‖ 16. ἀπέπεμψε AB: ἀπέπεμψεν ‖ 17. σὺ - 22 ἀπολογεύμενος om. C ‖ πέμψῃς Rdz ‖ 18. προφαίνῃ R ‖ στρατηγήσῃς R ‖ 19. ἐδέο Bredovius ‖ 20. ἐξήρκει L ‖ ἔχειν z ‖ 22. ἀπολογούμενος B ‖ 23. δέῃ R ‖ ἄρχειν] ἀρχῆς ἄρχειν z ‖ 25. γε om. A ‖ αὐτέων z

τούτοισι μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομένοισι οὐκ ἀντιτείνομεν,
ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην γὰρ ἂν ὧδε
πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴημεν ἐκτημένοι, εἰ
Συρηκοσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης,
ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ
μετανάσται Ελλήνων· τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα
ἄριστον ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι τάξαι τε καὶ διακοσμῆσαι
στρατόν. οὕτω οὐκ ὄνειδος οὐδὲν ἡμῖν ἐστι λέγειν ταῦτα."
ἀμείβετο Γέλων τοῖσιδε. "ξεῖνε Ἀθηναῖε, ὑμεῖς οἴκατε τοὺς 162
ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἀρξομένους οὐκ ἕξειν. ἐπεὶ τοίνυν
οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν
ταχίστην ὀπίσω ἀπαλλασσόμενοι καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι
ὅτι ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται." οὗτος δὲ ὁ
νόος τοῦ ῥήματος [τὸ ἐθέλει λέγειν]. δῆλα γὰρ ὡς ἐν τῷ
ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων
στρατιῆς τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν· στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλ-
λάδα τῆς ἑωυτοῦ συμμαχίης εἴκαζε ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.

Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι τοιαῦτα τῷ Γέλωνι 163
χρηματισάμενοι ἀπέπλεον· Γέλων δὲ πρὸς ταῦτα δείσας
μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι μὴ οὐ δύνωνται τὸν βάρβαρον ὑπερ-
βαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν ποιησάμενος ἐλθὼν
ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐὼν Σικελίης
τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴχετο.
ἐπείτε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν
Ἑλλήσποντον, πέμπει πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν

---

3. πάραλον - ἐκτημένοι Thomas M. p. 299. — 20. δείσας - 21 ὑπερβαλέσθαι Suidas v. δείσαντες. — 26 — 240, 2 idem v. καραδοκήσοντα

2. γὰρ ὧδέ γε παρ' ἄλλων *R* ‖ 3. πλεῖστον om. Thom. ‖ κεκτημένοι *R* ‖ 4. συρηκουσίοισι *CPz*, συρρηκούσιοί εἰσιν *d* ‖ 8. ἡμῖν ἐστι οὐδὲν λέγειν τὰ τοιαῦτα *z* ‖ 9. τοῖσιδε *Cd*: τοῖσδε ‖ τοὺς μὲν *R* ‖ 10. οὐχ ἕξειν *AB*, οὐκ ἔχειν *R*, οὐκέτι *z* ‖ 11. ἐπιέντες *ABCd* ‖ ἔχειν om. *R* ‖ 13. ἐξαίρηται *Cd* ‖ 14. τὸ - λέγειν damnavit Eltz ‖ τὸ] τόδε *R* ‖ ὡς om. *R* ‖ 15. ἐστι *ABz*, ἔστι *PR* ‖ 19. τοσαῦτα *PRz* ‖ 21. παρὰ *d* ‖ δυνέωνται *R*, δύνανται *z* ‖ 22. ἀνάσχετον *ABR* ‖ 23. πελοπόνησον *Rd* ‖ 24. ἤχετο *R*

Σκύθεω ἄνδρα Κῷον ἐς Δελφούς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ φιλίους λόγους, καραδοκήσοντα τὴν μάχην τῇ πεσέεται, καὶ ἢν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ διδόναι καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ τῶν ἄρχει ὁ Γέλων, ἢν δὲ οἱ Ἕλληνες,
164 ὀπίσω ἀπάγειν. ὁ δὲ Κάδμος οὗτος πρότερον τούτων παραδεξάμενος παρὰ πατρὸς τυραννίδα Κῴων εὖ βεβηκυῖαν, ἑκών τε εἶναι καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς ἀλλὰ ἀπὸ δικαιοσύνης ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν οἴχετο ἐς Σικελίην, ἔνθα παρὰ Σαμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ οὔνομα. τοῦτον δὴ ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπικόμενον διὰ δικαιοσύνην, τήν οἱ αὐτὸς ἄλλην συνῄδεε ἐοῦσαν, ἔπεμπε· ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοισι τοῖσι ἐξ ἑωυτοῦ ἐργασμένοισι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτων ἐλίπετο. κρατήσας [γὰρ] μεγάλων χρημάτων τῶν οἱ Γέλων ἐπετράπετο, παρεὸν κατασχέσθαι οὐκ ἠθέλησε, ἀλλ' ἐπεὶ οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίῃ καὶ Ξέρξης οἰχώκεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπίκετο ἐς τὴν Σικελίην ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων.

165 Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σικελίῃ οἰκημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ὁ Γέλων ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξελασθεὶς ἐξ Ἱμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου τύραννος ἐὼν Ἱμέρης ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν

περὶ τοῦ πέμψαι χρήματα Γέλωνα Ξέρξῃ εἴπερ νικήσοι — περὶ Κάδμου τοῦ Κῴου — διὰ τί Γέλων οὐκ ἠδυνήθη τοῖς Ἕλλησι συμμαχῆσαι

6. ἑκὼν - 8 Σικελίην Thomas M. p. 125. — 10. Eustathius Dion 409

1. κῶον *Rdz* ‖ 2. καραδοκήσαντα *R* ‖ ἧ *L.* Suid. ‖ πεσεῖται *R.* Suid. 4. καὶ γῆν] γῆν *C* ‖ ἦν *R* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ 6. τὴν τυραννίδα *z* ‖ κῶον *Rdz* ‖ 7. ἀλλὰ ἀπὸ *ABCd.* Thom.: ἀλλ' ὑπὸ ‖ 8. κώοισι *Rdz* ‖ 9. παρὰ] μετὰ *Rz* ‖ οἴκησε *R* ‖ 10. ἐν μεσσήνηι *ABC*, ἐν μεσήνη *d* ‖ τοὔνομα *ABCdz* ‖ δὴ] δὴ ὢν *z* ‖ 11. τοιῷδε *z* ‖ δικαιοσύνης *d* ‖ 12. συνῄδεε *AB*, ᾔδεεν *R* ‖ ἀνέπεμπεν *R* ‖ 14. τουτέων *z* ‖ ἐλείπετο *Pz* ‖ γὰρ in suspitionem vocavit G. Herold ‖ 16. ἐθέλησε *CPz* ‖ 17. δὴ καὶ] δὴ *C* ‖ 18. ἀπὸ πάντα] πάντα *R*, ἅπαντα Schaefer ‖ 20. τῇ om. *PRz* ‖ 22. αἰνεσιδήμου *R* ‖ 23. ἐξελαθεὶς *L* ‖ Τήριλλος - 24 Ἱμέρης om. *d* ‖ 24. ὑπ' *R*: ἐπ'

τὸν χρόνον τοῦτον Φοινίκων καὶ Λιβύων καὶ Ἰβήρων καὶ Λιγύων καὶ Ἐλισύκων καὶ Σαρδονίων καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας καὶ στρατηγὸν αὐτῶν Ἀμίλκαν τὸν Ἄννωνος, Καρχηδονίων ἐόντα βασιλέα, κατὰ ξεινίην τε τὴν ἑωυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀναγνώσας καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλεω τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος τὰ ἑωυτοῦ τέκνα δοὺς ὁμήρους Ἀμίλκᾳ ἐπῆγε ἐπὶ τὴν Σικελίην τιμωρέων τῷ πενθερῷ· Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλεως, τῇ οὔνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἷόν τε γενόμενον βοηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλησι ἀποπέμπειν ἐς Δελφοὺς
τὰ χρήματα. πρὸς δὲ καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐ- 166
τῆς ἡμέρης ἔν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν Καρχηδόνιον ἐόντα πρὸς πατρός, μητρόθεν δὲ Συρηκόσιον, βασιλεύσαντά τε κατ' ἀνδραγαθίην Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγίνετο καὶ ὡς ἑσσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελ-
θεῖν διζήμενον Γέλωνα. ἔστι δὲ ὑπ' αὐτῶν Καρχηδονίων 167
ὅδε λόγος λεγόμενος, οἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο ἐξ ἠοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης (ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ λέγεται ἑλκύσαι τὴν σύστασιν), ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐθύετο καὶ ἐκαλλιερέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων, ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἑωυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὦσε ἑωυτὸν ἐς τὸ

---

24. Λέξεις

2. ἐλισύκων *Pz*: ἐλυσίκων *R*, εσιλύκων *AB*, ἐσιλύκων *Cd* ‖ Σαρδονίων Valckenaer: σαρδόνων ‖ 3. αὐτέων z ‖ ἀμύλκαν *d* ‖ ἄνωνος *R* ‖ 4. βασιλῆα z ‖ οὓς κατὰ *d* ‖ 5. ἀξίλεω *ABC* ‖ 6. ἠρϊτίνεω *d* ‖ 7. τέκεα *d* ‖ ἐπῆγέ μιν ἐπὶ z ‖ 9. κυδίππηι *B* ‖ γενόμενον Γέλωνα βοηθέειν z ‖ 12. τῇ om. *C* ‖ 13. τὸν om. *C* ‖ 15. συρηκούσιον *CPz*, συρρηκούσιον *d* ‖ 16. ἐγένετο *dz* ‖ 19. αὐτέων z ‖ 20. ὧδε *d*, ὅδε ὁ z ‖ οἰκότι Koenius: εἰκόνι *B*, εἰκόνι ceteri ‖ χρεομένων *P* ‖ 21. ἐν τῇ Σικελίῃ om. *P*[1]*R* ‖ 22. ὀψίας *d* ‖ τοσοῦτον et λέγειν *R* ‖ 25. κατίζων *C* ‖ τὴν *d* ‖ 26. ἱεροῖσιν *d* ‖ εἰς *Rd*

πῦρ· οὕτω δὴ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ [ὡς Καρχηδόνιοι καὶ Συρηκόσιοι], τοῦτο μέν οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνι.

168 Τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης τοσαῦτα. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι ἀγγέλοισι τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμβανον οἱ αὐτοὶ οἵ περ ἐς Σικελίην ἀπίκοντο, λέγοντες τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ παραυτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν, φράζοντες ὡς οὔ σφι περιοπτέη ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυμένη· ἢν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύσουσι τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων· ἀλλὰ τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δυνατώτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα· ἐπεὶ δὲ ἔδει βοηθέειν, ἄλλα νοέοντες ἐπλήρωσαν νέας ἑξήκοντα, μόγις δὲ ἀναχθέντες προσέμιξαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώχευον τὰς νέας, καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον τῇ πεσέεται, ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσην κατακρατήσαντα πολλὸν ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίευν ὦν ἐπίτηδες, ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε. "ὦ βασιλεῦ, ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην οὐδὲ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν ἀλλὰ πλείστας μετά γε Ἀθηναίους, οὐκ ἠθελήσαμέν τοι ἐναντιοῦσθαι οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι." τοιαῦτα λέγοντες ἤλπιζον πλέον τι τῶν ἄλλων

17. ἀνεκώχευον - 18 πεσέεται Suidas v. ἀνεκώχευον. — 18. ἀελπτέοντες - 19 ὑπερβαλέεσθαι idem v. ἀελπτέοντες

2. ἀμίλκα *AB* ‖ 3. ὡς - Συρηκόσιοι seiunxi: καὶ συρηκόσιοι om. *PRz*. Καρχηδόνιοι καὶ expungebat Pavius ‖ ὥς *P* ‖ συρηκούσιοι *BC*. συρρηκούσιοι *d* ‖ 4. πόλεσι *R* ‖ 5. καρχηδόνιοι *qz* ‖ 8. ἐς] καὶ ἐς *z* ‖ ἀπίκατο *R* ‖ 10. ὑπέσχοντο *Rdz* ‖ πέμπειν *Rz* ‖ 15. νοεῦντες *R* ‖ 16. πελοπονήσω *Rd* ‖ τένaρον *B* ‖ 18. ἡ *L*. Suid. ‖ 19. ὑπερβαλέεσθαι *Pz*: ὑπερβαλέσθαι *R*. Suid., ὑπερβάλλεσθαι reliqui ‖ ξέρξεα *R* ‖ 20. οὖν *ABd* ‖ 21. λέγειν om. *ABC* ‖ 22. ἡμέας om. *R* ‖ 25. ἐθελήσαμέν: σοι ἀντιοῦσθαι *R*

οἴσεσθαι· τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνάς σφι σκῆψις ἐπεποίητο, τῇ περ δὴ καὶ ἐχρήσαντο· αἰτιωμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθεον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἑξήκοντα τριήρεας, ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλεῖν Μαλέην οὐκ οἷοί τε γενέσθαι· οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ οὐδεμιῇ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης.

Οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας. Κρῆτες 169
δέ, ἐπείτε σφέας παρελάμβανον οἱ ἐπὶ τούτοισι ταχθέντες Ἑλλήνων, ἐποίησαν τοιόνδε. πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπειρώτεον εἴ σφίσι ἄμεινον τιμωρέουσι γίνεται τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο "ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενελάου τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμικῷ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ ἐκείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπασθεῖσαν ὑπ' ἀνδρὸς βαρβάρου γυναῖκα." ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν, ἔσχοντο τῆς τιμωρίης. λέγεται γὰρ Μίνων κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου ἀπι- 170
κόμενον ἐς Σικανίην τὴν νῦν Σικελίην καλευμένην ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ· ἀνὰ δὲ χρόνον Κρῆτας, θεοῦ σφι ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων ἀπικομένους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην πολιορκέειν ἐπ' ἔτεα πέντε πόλιν Καμικόν, τὴν κατ' ἐμὲ Ἀκραγαντῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν οὔτε παραμένειν λιμῷ συνεστεῶτας, ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην

19. Eustathius Od. p. 1896

1. καὶ om. *ABCd* || 3. αἰτιομένων *B* || 4. ἐτησίων *d* || 5. ὑπερβαλέειν *L* || οἷόν *R* || 7. συμμαχίης *C* || 11. ἐπηρώτων *CPz*, ἐπειρώτων reliqui || εἴ σφίσι scripsi: εἴ σφι || γίνεται τιμωρέουσι *z* || 12. μέμφεσθε *R*. ἔτι (aut τί) μέμφεσθε aut οὔ τι μέμνησθε Reiske. ipse tentabam ἔτι μέμνησθε || 13. μενέλεω *R*, Μενελάω *z*. Μενέλεῳ Wesseling || 14. μινίων *C*, μηνύων *d* || δακρύματα; Reiske || ξυνεξεπρήξαντο *d* || 15. καμίκῳ *L* || ἡμεῖς *d* || κείνοισι *PRz* || 16. ἁρπασθεῖσαν *R*: ἀπαχθεῖσαν *C*, ἁρπαχθεῖσαν reliqui || 17. ἀπηνειχθέντα *d* || ἀπείχοντο *R* || 18. μίνεων *AB*, μίνεω *R*, μίνω *qz* || 19. σικελίαν *C* || καλεομένην *ABCd* || 20. ἀνὰ] ἵνα *R* || σφι *z*: σφε codices. σφέας cod. Cantabr. (36). Bekkerus || 23. κάμικον *L* || τὴν om. *C* || ἀκραγάντινοι νέμονται *B*

γενέσθαι πλέοντας, ὑπολαβόντα σφέας χειμῶνα μέγαν ἐκβαλεῖν ἐς τὴν γῆν· συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίαν γάρ σφι ἔτι κομιδὴν ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθαῦτα Ὑρίην πόλιν κτίσαντας καταμεῖναί τε καὶ μεταβαλόντας ἀντὶ μὲν Κρητῶν γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους, ἀντὶ δὲ εἶναι νησιώτας ἠπειρώτας. ἀπὸ δὲ Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, τὰς δὴ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῷ ἐξανιστάντες προσέπταισαν μεγάλως, ὥστε φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτῶν τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνοισι ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω· αὐτῶν δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός. ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω ἐπίτροπος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος ὅς περ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥηγίου καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας ἀνέθηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀν-
171 δριάντας. ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίνους τε καὶ Ταραντίνους τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε· ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραίσιοι, ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους καὶ μάλιστα Ἕλληνας, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνων τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωικά, ἐν τοῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρῆτας τιμωροὺς Μενέλεῳ. ἀπὸ τούτων δέ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι, ἔστε τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέ-

---

3. Strabo p. 282. Stephanus Byz. v. Ὑρία. Eustathius Dion. 376. — 13 sqq. Pausanias V 26

1. πλώοντας *z* ‖ ὑπολαβόντά σφεας *ABPdz*, ὑπολαβόντάς σφεας *R*, ἀπολαβόντα σφέας *C* ‖ ἐκβαλέειν *z* ‖ 2. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *z* ‖ 3. ὑρηδίην *Apr. B*, ὑρηλίην *Acorr. Cd* ‖ 4. κτήσαντας *B* ‖ τε om. *Ppr. R* ‖ καὶ om. *d* ‖ 5. γενέσθαι post Μεσσαπίους *z* ‖ ἰηπύγας *B* ‖ εἶναι] τοῦ εἶναι *z* ‖ 6. ὑρηλίης *ABCd* ‖ πόλεως *d* ‖ οἰκίσαι Schaefer ‖ 7. ἃς *ABCd* ‖ ἐξανιστάντες *d* ‖ 9. αὐτέων *z* ‖ 10. οἱ *AB* ‖ μυκίθου *d* ‖ 12. τρισχίλιοι· οὕτω *R*. οὕτω delebat Reiske. an ἀριθμῷ? an ἐόντες? ‖ αὐτέων *z* ‖ δὲ] γερ (sic) *R* ‖ ἐπέην *L* ‖ 13. Σμίκυθος Paus. ‖ κατελέλειπτο *z* ‖ 14. ὥσπερ ἐκπερσῶν *R* ‖ 19. μίνεων *A*[2], Μίνωα *z*, μίνεω ceteri ‖ 20. τελευτήσαντα – 21 Μενέλεῳ om. *d* ‖ γίνεσθαι *AB* ‖ 21. μενέλεωι *A*: μενελέωι *B*, μενέλεω reliqui ‖ ἀντὶ *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 22. Τροίης] κρήτης *Pz* ‖ 24. νῦν om. *d*

μεσθαι Κρῆτας. ἡ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι.

Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τὸ πρῶτον ἐμήδισαν, ὡς 172 διέδεξαν, ὅτι οὔ σφι ἥνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμηχανέοντο. ἐπείτε γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἀγγέλους· ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἦσαν ἁλισμένοι πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι ἔλεγον "ἄνδρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικήν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα ᾖ Ἑλλὰς ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμεῖς μέν νυν ἕτοιμοί εἰμεν συμφυλάσσειν, πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν πολλήν, ὡς, εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολογήσειν τῷ Πέρσῃ· οὐ γάρ τι προκατημένους τοσοῦτο πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπολέσθαι. βοηθέειν δὲ οὐ βουλόμενοι ἀναγκαίην ἡμῖν οὐδεμίαν οἷοί τε ἐστὲ προσφέρειν· οὐδαμὰ γὰρ ἀδυνασίης ἀνάγκη κρέσσων ἔφυ. ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοί τινα σωτηρίην μηχανεόμενοι." ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσσαλοί. οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς 173 ταῦτα ἐβουλεύσαντο ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν φυλάξοντα τὴν ἐσβολήν. ὡς δὲ συνελέχθη ὁ στρατός, ἔπλεε δι' Εὐρίπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιίης ἐς Ἄλον, ἀποβὰς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτοῦ καταλιπών, καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν ἥ περ

βουλὴ Ἑλλήνων περὶ τῆς ἐν Θερμοπύλαις φυλακῆς

---

3. **Plutarchus mor. p. 864. — 25. Λέξεις**

2. βουλόμενος *C* ‖ 4. διεδέξαντ' *C* ‖ ἥνδανε *dz* ‖ ἀλεύαδαι *B* ‖ ἐμηχανέοντο *CP*: ἐμηχανῶντο *A²BR*, μηχανῶντο *A¹*, ἐμηχανέωντο *dz* ‖ 5. ἐπυθέατο *PRz* ‖ 6. ἐς] γὰρ ἐς *R* ‖ 7. ἔσαν z ‖ ἀλισκόμενοι *C* ‖ 8. φρονουσῶν *d*, προνεουσέων *Pcorr.*, προνοεουσέων *R* ‖ 12. ᾖ post Ἑλλὰς *d*, post πολέμου *R* ‖ ἐν om. *R* ‖ 13. ἑτοῖμοι *CPdz* ‖ εἰμὲν *P*, ἐσμεν *AB*, ἐσμὲν *Cd* ‖ πέμψητε *C*, πέμφητε *R* ‖ ἐπίστασθαι *C* ‖ 15. τοι *sz* ‖ τοσοῦτον *R* ‖ 17. βουλομένοισιν sine οὐ *R* ‖ οὐδεμίην *PRz* ‖ 18. οὐδαμᾶ *Rd*, οὐδαμᾷ z ‖ κρέσσον *d* ‖ 19. σωτηρίαν *C* ‖ μηχανεόμενοι *P*: μηχανώμενοι *ABR*, μηχανεώμενοι *Cdz* ‖ 24. ἐσάλον *A¹B*, ἐς ἄλλον *bz* ‖ 25. ἀπικέατο z ‖ ᾗι *AB*, ᾗ *d*

ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ ποταμὸν Πηνειόν, μεταξὺ δὲ Ὀλύμπου τε ὄρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων κατὰ μυρίους ὁπλίτας συλλεγέντες, καί σφι προσῆν ἡ Θεσσαλῶν ἵππος· ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν Εὐαίνετος ὁ Καρήνου ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος, γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιληίου, Ἀθηναίων δὲ Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα· ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω ἀνδρὸς Μακεδόνος συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι μηδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐπιόντος, σημαίνοντες τό πλῆθός τε τῆς στρατιῆς καὶ τὰς νέας. ὡς δὲ οὗτοί σφι ταῦτα συνεβούλευον, χρηστὰ γὰρ ἐδόκεον συμβουλεύειν καί σφι εὔνοος ἐφαίνετο ἐὼν ὁ Μακεδών, ἐπείθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδίη ἦν τὸ πεῖθον, ὡς ἐπύθοντο καὶ ἄλλην ἐοῦσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν κατὰ Γόννον πόλιν, τῇ περ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ Ξέρξεω. καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας ὀπίσω ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν.

174 Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην στρατιή, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀσίης καὶ ἐόντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ ἐρημωθέντες συμμάχων οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως οὐδ' ἔτι ἐνδοιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρήγμασι ἐφαίνοντο βασιλέι ἄνδρες ἐόντες χρησιμώτατοι.

175 Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπείτε ἀπίκατο ἐς τὸν Ἰσθμόν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου τῇ τε στήσονται τὸν

---

15. ἀρρωδίη – πεῖθον Suidas v. ἀρρωδία

1. Πηνειὸν ποταμὸν z ‖ 2. Οὐλύμπου z ‖ τε] τοῦ z ‖ οὔρεος Pz ‖ ῥέοντα Dobree ‖ 3. οὔσης C ‖ 4. ὁπλῖται Cpz ‖ ἡ τῶν z ‖ 5. δὲ om. z ‖ μὲν om. PR ‖ χαρίνου C ‖ 6. ἐκ om. PRz ‖ γένος sz ‖ 7. οὐ om. z ‖ 10. μὴ δὲ ABP ‖ 11. στρατοῦ τοῦ s: στρατοῦ ‖ 12. τε om. PRz ‖ 13. σφιν AB ‖ 14. ἐὼν om. R ‖ δοκέει d ‖ 15. ὡς ἐπείθοντο d ‖ ἄλλη R ἐσβουλὴν R ‖ 16. περαιβῶν ABCP ‖ 17. γόνον C ‖ καὶ om. BCd ‖ 18. ὀπίσω ἐπὶ τὰς νέας R ‖ 20. στρατηίη Valckenaer ‖ βασιλέως AB ‖ 22. ἠρημωθέντες R ‖ 23. οὐδ' ἔτι Reiske: οὐδέτι vel οὐδέ τι ‖ ὥστ' d ‖ 24. βασιλεῖ AB ‖ 25. ἀπικέατο Pz ‖ 26. ἐξ] ὑπ' z, om. R ‖ τῇ L

πόλεμον καὶ ἐν οἵοισι χώροισι. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγίνετο τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι· στεινοτέρη γὰρ ἐφαίνετο ἐοῦσα τῆς ἐς Θεσσαλίην καὶ ἅμα ἀγχοτέρη τε τῆς ἑωυτῶν ... τὴν δὲ ἀτραπόν, δι' ἣν ἥλωσαν οἱ ἁλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ᾔδεσαν ἐοῦσαν πρότερον ἤ περ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἐπύθοντο Τρηχινίων. ταύτην ὦν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβολὴν μὴ παριέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατὰ ἑκατέρους ἐόντα, οἵ τε χῶροι οὕτω ἔχουσι. τοῦτο μὲν [τὸ Ἀρτεμίσιον] ἐκ τοῦ 176
πελάγεος τοῦ Θρηικίου ἐξ εὐρέος συνάγεται ἐς στεινὸν ἐόντα τὸν πόρον τὸν μεταξὺ νήσου τε Σκιάθου καὶ ἠπείρου Μαγνησίης· ἐκ δὲ τοῦ στεινοῦ τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον δέκεται αἰγιαλός, ἐν δὲ Ἀρτέμιδος ἱρόν. ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχῖνος ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐστί, τῇ στεινοτάτη, ἡμίπλεθρον. οὐ μέντοι κατὰ τοῦτό γε ἐστὶ τὸ στεινότατον τῆς χώρης τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἔμπροσθέ τε Θερμοπυλέων καὶ ὄπισθε, κατά τε Ἀλπηνοὺς ὄπισθε ἐόντας ἐοῦσα ἁμαξιτὸς μούνη, καὶ ἔμπροσθε κατὰ Φοίνικα ποταμὸν ἀγχοῦ Ἀνθήλης πόλιος ἄλλη ἁμαξιτὸς μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἑσπέρης ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλόν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἴτην· τὰ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ τῆς ὁδοῦ θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ

2 sq. Antonius Mon. et Suidas v. ἀγχότερος. — 19. Stephanus Byz. v. Ἀλπηνοί. — 24 - p. 248, 4 Eustathius Dion. 437

1. οἵοις *R* ‖ ἐγένετο *z* ‖ 3. ἐν θεσσαλίῃ *PRz* ‖ ἅμα] μία· *R* ‖ 4. lacunam indicavi. ni forte τε corruptum pro γῆς ‖ 5. ἤδε ἐοῦσαν *R* ‖ 7. ἐς om. *C* ‖ 8. γῆς] ἐπὶ γῆς *z*, om. *R* ‖ 10. κατ' ἑτέρους *PRz* ‖ 11. οὕτως *L* ‖ τὸ Ἀρτεμίσιον seclusi ‖ 12. πλάγεος *B* ‖ 13. πόρον τὸν μεταξὺ ἐόντα *Pz*, πόρον τὸν μεταξύ τε ἐόντα *R* ‖ 15. ἐκδέκεται *z* ‖ 16. εἰς *R* ‖ τῇ *PRz*: ἡ ‖ 17. γέ ἐστι *ABd*; γ' ἐστὶ reliqui ‖ 18. τῆς ἄλλης] τῆς Μηλίδος? ni potius transponendum ἀλλὰ τῆς χώρης τῆς ἄλλης ἔμπροσθέ τε ‖ ἔμπροσθέν et ὄπισθεν *z* ‖ 19. ὄπισθεν *Rdz* ‖ ὄντας *A* ‖ ἐοῦσα om. *ABCd* ‖ ἀμαξητὸς *R*; ἁμαξητὸς *d* ‖ 20. ἔμπροσθεν *z* ‖ ἀνθήλης *R*: ἀνθηλῆς ‖ 21. ἄλλη om. *CPd*, post ἁμαξιτὸς *z* ‖ ἀμαξητὸς *R*, ἁμαξητὸς *d* ‖ τὸ μὲν om. *R* ‖ 22. ἑσπέρην *R* ‖ ὑψηλόν damnabat Valckenaer ‖ 23. ἠῶ *C*, ἕω *R* ‖ 24. ὑποδέχεται *d*

θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι, καὶ βωμὸς ἵδρυται Ἡρακλέος ἐπ' αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς, καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τεῖχος δείσαντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήν περ νῦν ἐκτέαται. ἅτε δὴ πειρωμένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεσθαί σφεας, τοῦτο προεφυλάξαντο οἱ Φωκέες, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἔσοδον, ὡς ἂν χαραδρωθείη ὁ χῶρος, πᾶν μηχανεόμενοι ὅκως μή σφι ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ ἐπὶ τὴν χώρην. τὸ μέν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιοῦ τε ἐδέδμητο καὶ τὸ πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο· τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δέ ἐστι ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὔνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ Ἕλληνες.

177 Οἱ μέν νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι· ἅπαντα γὰρ προσκεψάμενοι καὶ ἐπιλογισθέντες ὅτι οὔτε πλήθεϊ ἕξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφι ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσην ἐόντα ἐν Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐστρατεύοντο αὐτῶν οἱ μὲν ἐς Θερμοπύλας πεζῇ, ἄλλοι δὲ κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμίσιον.

178 Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες, Δελφοὶ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηριάζοντο τῷ θεῷ ὑπὲρ ἑωυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταρρωδηκότες, καί σφι ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὔχεσθαι· μεγάλους γὰρ τούτους ἔσεσθαι

περὶ τοῦ δοθέντος τοῖς Δελφοῖς χρησμοῦ ἀνέμοις εὔχεσθαι

1. Χύτρας Eust. ‖ 3. παλαιὸν] τὸ παλαιὸν *AB* ‖ 5. οἰκήσαντες *AB* ‖ 6. πειρομένων *d* ‖ 7. τοῦτο om. *R* ‖ 9. μηχανεόμενοι *P*: μηχανώμενοι *ABCd*, μηχανεώμενοι *Rdz* ‖ ἐμβάλοιεν θεσσαλοὶ ἐς *R* ‖ 10. τεῖχος τὸ] τεῖχος *R* ‖ 11. πλέον *PRz*: παλαιὸν ‖ 12. ταύτῃ *PRz*: ταῦτα ‖ 13. ἀγχοτάτωι *A*, ἀγχοτάτη *R* ‖ 16. μὲν οὖν *R* ‖ εἶναι ἐμφαίνοντο *A*, ἐφαίνοντο εἶναι *d* ‖ 17. ἐπιτήδειοι *C* ‖ πάντα *ABCd* ‖ 18. πλήθει *AB* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ ἐν *R* ‖ πεζῇ *Pd*, πεζοὶ *R* ‖ 22. ἐς *R* ‖ 23. κατατάχος *P* ‖ καταταχθέντες *C* ‖ 25. ὑπέρ τε ? ‖ καταρρωιδηκότες *P* ‖ 26. μεγίστους *R*

τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήιον πρῶτα μὲν Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι, καί σφι δεινῶς καταρρωδέουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγείλαντες χάριν ἀθάνατον κατέθεντο· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃ, τῇ περ τῆς Κηφισοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενός ἐστι, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ θυσίῃσί σφεας μετήισαν.

Δελφοὶ μὲν δὴ κατὰ τὸ χρηστήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέ- 179
μους ἱλάσκονται. ὁ δὲ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς ὁρμεόμενος ἐκ Θέρμης πόλιος παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι δέκα ἰθὺ Σκιάθου, ἔνθα ἦσαν προφυλάσσουσαι νέες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰγιναίη καὶ Ἀττική. προϊδόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας τῶν βαρβάρων ἐς φυγὴν ὥρμησαν.
τὴν μὲν δὴ Τροιζηνίην, τῆς ἦρχε Πρηξῖνος, αὐτίκα αἱρέουσι 180
ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεύοντα ἀγαγόντες ἐπὶ τῆς πρώρης τῆς νεὸς ἔσφαξαν, διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφαγιασθέντι τούτῳ τοὔνομα ἦν Λέων·
τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο. ἡ δὲ Αἰγιναίη, 181
τῆς ἐτριηράρχεε Ἀσωνίδης, καί τινά σφι θόρυβον παρέσχε Πυθέω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην, ὃς ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο ἐς

περὶ τῆς διώξεως τῶν ἐν Σκιάθῳ προφυλασσουσῶν νεῶν καὶ τοῦ σφαγιασθέντος πρώτου

---

22 sqq. (Longinus) περὶ ὕψους 31

1. ξυμμάχους *R* ‖ 3. καταρρωιδέουσι *P* ‖ 5. ἀπεδέξαντο *z* ‖ θύιηι *B*: θυίης *APdz*, θύης *CR* ‖ 6. κηφισσοῦ *CPz* ‖ θύιης *B* ‖ τέμενος ἔστι *BR*, τέμενος ἐστὶ *P* ‖ 8. μετήισαν *AB*, μετῆσαν *Cd* ‖ 9. μέν νυν *R* ‖ 10. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABC*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ 11. παρέλαβε *A*[1]*BC* ‖ 12. ἔσαν *z* ‖ 13. τροιζηνία *d* ‖ αἰγιναίη *C*, αἰγινέη (αἰγινέη) *dz* ‖ 15. ἧς *ABCd* ‖ 16. ἐπισπώμενοι *d* ‖ 17. ἄγοντες *R* ‖ τῆς πρόρης *B*, τὴν πρώρην *R* ‖ νηὸς *Pdz*, νεώς *R* ‖ 19. οὔνομα *ABd*, ὄνομα *C* ‖ 20. τι om. *ABd* ‖ τοῦ om. *z* ‖ οὐνόματος *z*: ὀνόματος ‖ αἰγιναίη *C*, αἰγινέη (αἰγινέη) *d* ‖ 21. ἀστωνίδης *R* ‖ 22. πύθεω *L*. (Long.) ‖ 23. ναῦς *L*

τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ ἀπέθανε ἀλλ' ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι, οἵ περ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου περιποιῆσαί μιν περὶ πλείστου ἐποιήσαντο, σμύρνῃσί τε ἰώμενοι τὰ ἕλκεα καὶ σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι κατειλίσσοντες· καί μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἑωυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν ἐκπαγλεόμενοι πάσῃ τῇ στρατιῇ περιέποντες εὖ. τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδρά-
182 ποδα. αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν· ἡ δὲ τρίτη, τῆς ἐτριηράρχεε Φόρμος ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φεύγουσα ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τοῦ μὲν σκάφεος ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν οὔ· ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέα οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν ἐς Ἀθήνας.

183 Ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου· πυθόμενοι δὲ καὶ καταρρωδήσαντες ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μετορμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάξοντες μὲν τὸν Εὔριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίης. τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς ἐπήλασαν περὶ τὸ ἕρμα τὸ μεταξὺ ἐὸν Σκιάθου τε καὶ Μαγνησίης, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέθηκαν κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἕρμα, ὁρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσί, ἕνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἕρμα

ἐπίπλους τοῦ στόλου τῶν βαρβάρων μέχρι Σηπιάδος ἀκτῆς

---

4. περὶ – 5 κατειλίσσοντες Suidas s.v. τελαμών

1. ἐσὸ *AB* ‖ κατεκρεοργήθη *AB* ‖ 4. σμύρνῃ *R* ‖ καὶ τὰ ἕλκεα καὶ ἐκ σινδόνος *R* ‖ 5. κατειλήσσοντες *d* ‖ 6. ἀπίκαντο *R* ‖ ἐπιδείκνυσαν *R* ‖ 7. ἐκπλαγεόμενοι *Rdz* ‖ τῇ om. *R* ‖ καὶ περιέποντες *R* ‖ 9. οὕτω om. *R* ‖ 10. φίρμος *Pd*, φρίμος *C* ‖ 11. ἐκβολὰς Bekkerus: ἐκβολὰς *P*, ἐμβολὰς *Rz*, ἐσβολὰς reliqui ‖ 14. ἐς τὰς Ἀθήνας *z* ‖ 16. διὰ πυρσῶν *R*, παρὰ πυρσῶν *bz* ‖ 17. μετορμίζοντο *ABd*: μετωρμίζοντο ‖ 18. λειπόντες *C* ‖ 20. τρεῖς δοκῶ ἐστάλησαν *R*, τρεῖς ἐπέλασαν *z* ‖ 23. ἐμποδῶν *AB*, ἐμποδὼν *R* ‖ 24. ἔπλεον *PR* ‖ ἐνδέκα *AB*, ἐν δέκα *C* ‖ ἡμέρῃσι *ABCd*

σφι κατηγήσατο ἐὼν ἐν πόρῳ μάλιστα Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ πλέοντες οἱ βάρβαροι ἐξανύουσι τῆς Μαγνησίης χώρης ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς.

Μέχρι μέν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερμοπυλέων ἀπα- 184
θής τε κακῶν ἦν ὁ στρατὸς καὶ πλῆθος ἦν τηνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω, τὸν μὲν ἐκ τῶν νεῶν ἐκ τῆς Ἀσίης, ἐουσέων ἑπτὰ καὶ διηκοσιέων καὶ χιλιέων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον τέσσερας καὶ εἴκοσι μυριάδας καὶ πρὸς χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὡς ἀνὰ διηκοσίους ἄνδρας λογιζομένοισι ἐκ ἑκάστῃ νηί. ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ τουτέων τῶν νεῶν, χωρὶς ἑκάστων τῶν ἐπιχωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνεται τρισμύριοι καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ πρὸς διηκόσιοί τε καὶ δέκα. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας, ὅ τι πλέον ἦν αὐτῶν ἢ ἔλασσον, ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρότερον εἰρέθη, τρισχίλια. ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἴκοσι. τοῦτο μὲν δὴ τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης ναυτικὸν ἦν, σύμπαν ἐὸν πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες δὲ ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτὰ καὶ πρὸς ἑκατοντάδες ἓξ καὶ δεκάς. τοῦ δὲ πεζοῦ ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγένοντο, τῶν δὲ ἱππέων ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δ' ἔτι τούτοισι τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους καὶ τοὺς

συλλογισμὸς τοῦ ὅλου στρατοῦ καὶ ἀπαρίθμησις.

1. ἐὸν ἐμπόρῳ *R* ‖ πάμμω *R* ‖ 2. πανήμερον *Cd*. πανήμεροι Krüger ‖ πλώοντες *z* ‖ 3. Σηπιάδα - 4 καὶ om. *R* ‖ 4. κασταναίης *sv* ‖ τε om. *z* ‖ 5. νυν om. *R* ‖ 6. bis ἔην *z* ‖ ἔτι om. *ABCd* ‖ 7. συμβαλεόμενος *z* ‖ εὑρίσκω τόσον *sz* ‖ 7. τὸν *PRd*: τῶν ‖ 8. διηκοσίων *Rz* ‖ 9. ὅμιλον ἐόντα *ABCd* ‖ τέσσαρας *Apr*. *CRd* ‖ 10. χιλιάδας *d* ‖ ὡς ἀνὰ διηκοσίους om. *R* ‖ ἀνὰ] ἀν *B* ‖ 11. νεῖ *ABC* ‖ 13. σαχαίων *d* ‖ 15. τε om. *R* ‖ δέτι *CR*, δέ τι *z* ‖ 16. ποιήσας ἔτι πλέον αὐτῶν ἢ ἐλάσσονα *R* ‖ 17. ὅτι *Cz* ‖ αὐτέων *z* ‖ 18. πρότερόν μοι *z* ‖ 19. ἠρέθη *C*, ἐρρήθη *Pz* ‖ ἄνδρες ἂν εἶεν] ἂν ἦν *R* ‖ τέσσαρες *Apr*. *d* ‖ 20. μέν νυν *PRz* ‖ 22. τδὲ *P*, τε *Rz* ‖ ἔπεισι] ἔπι *Apr*. ‖ ταύτῃ *R* ‖ 23. δέκα *R* ‖ 24. ἐγίνοντο *z* ‖ δ' ἔτι *Pz*: δέτϊ *B*, δὲ reliqui ‖ 25. καμήλους τοὺς om. *d*

τὰ ἅρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας. καὶ δὴ τό τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πλῆθος συντιθέμενον γίνεται διηκόσιαί τε μυριάδες καὶ τριήκοντα καὶ μία, καὶ πρὸς χιλιάδες ἑπτὰ καὶ ἑκατοντάδες ἓξ καὶ δεκάς. τοῦτο μὲν τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίης στράτευμα ἐξαναχθὲν εἴρηται, ἄνευ τε τῆς θεραπηίης τῆς ἑπομένης καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων

185 καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοισι. τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στράτευμα ἔτι προσλογιστέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ· δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν. νέας μέν νυν οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἕλληνες καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμενέων τῇ Θρηίκῃ παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν· ἐκ μέν νυν τουτέων τῶν νεῶν ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πεζοῦ δὲ τὸν Θρήικες παρείχοντο καὶ Παίονες καὶ Ἐορδοὶ καὶ Βοττιαῖοι καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος καὶ Βρύγοι καὶ Πίερες καὶ Μακεδόνες καὶ Περραιβοὶ καὶ Ἐνιῆνες καὶ Δόλοπες καὶ Μάγνητες καὶ Ἀχαιοὶ καὶ ὅσοι τῆς Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται, τούτων τῶν ἐθνέων τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριάδες ἐκείνῃσι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίης, γίνονται αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἑξήκοντα καὶ τέσσερες, ἔπεισι δὲ ταύτῃσι ἑκα-

186 τοντάδες ἑκκαίδεκα καὶ δεκάς. τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ἐόντος ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν θεραπηίην τὴν ἑπομένην τούτοισι καὶ τοὺς ἐν τοῖσι σιταγωγοῖσι ἀκάτοισι ἐόντας καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοισι πλοίοισι τοῖσι ἅμα πλέουσι τῇ στρατιῇ, τούτους τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας ἀλλὰ πλεῦνας. καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοισι εἶναι καὶ οὔτε πλεῦνας οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν· ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνοισι. οὕτω πενταχοσίας τε

2. τότε z ‖ πλήθεος Pz ‖ 3. γίνονται R ‖ καὶ πρὸς] πρὸς R ‖ 4. δέκα R, δεκάδες δύο z ‖ 6. τε om. R ‖ 7. ἐπέπλεον C ‖ 9. δὲ δὴ δεῖ A, δὲ δὴ B ‖ θρήκης R ‖ 10. τῶν νήσων om. R ‖ ἐπικειμενέων Pd: ἐπικειμένων ‖ 11. θρηίκηι B, θρήκη ‖ 12. μύριοι C, τρισμύριοι R ‖ 13. θρῆκες R ‖ παιόνες Ad ‖ ἐρδοὶ B ‖ 15. περαιβοὶ ABCP ‖ αἰνιῆνες R ‖ δολόπες B ‖ 16. θρήκης R ‖ 17. τουτέων z ‖ τριάκοντα d ‖ 18. κείνῃσι R ‖ 19. ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι z ‖ 20. τέσσαρες ACd, τέτταρες R ‖ 21. ἑκκαίδεκα] om. C, ἓξ καὶ δέκα R ‖ 23. τοὺς ἐν τῇισι A, τοῖς ἐν τοῖσι C ‖ 27. οὐδενός] R ‖ 28. ἐκείνῃσι z ‖ πενταχοσίας PR: πεντηκοσίας

μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ καὶ χιλιάδας τρεῖς καὶ ἑκατοντάδας δύο καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος καὶ Θερμοπυλέων. οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνά- 187
παντος τοῦ Ξέρξεω στρατεύματος ἀριθμός, γυναικῶν δὲ σιτοποιῶν καὶ παλλακέων καὶ εὐνούχων οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα ἀριθμόν· οὐδ' αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων τῶν ἀχθοφόρων καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἑπομένων, οὐδ' ἂν τούτων ὑπὸ πλήθεος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε οὐδέν μοι θῶυμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν ἔστι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅκως τὰ σιτία ἀντέχρησε θῶυμά μοι μυριάσι τοσαύτῃσι. εὑρίσκω γὰρ συμβαλλόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης ἐλάμβανε καὶ μηδὲν πλέον, ἕνδεκα μυριάδας μεδίμνων τελεομένας ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ καὶ πρὸς τριηκοσίους τε ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ εὐνούχοισι καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ οὐ λογίζομαι. ἀνδρῶν δὲ ἐουσέων τοσουτέων μυριάδων, κάλλεός τε εἵνεκα καὶ μεγάθεος οὐδεὶς αὐτῶν ἀξιονικότερος ἦν αὐτοῦ Ξέρξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος.

Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς ἐπείτε ὁρμηθεὶς ἔπλεε καὶ κα- 188
τέσχε τῆς Μαγνησίης χώρης ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὅρμεον πρὸς γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνῃσι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐόντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην

8. οὐδέν - 10 τῶν Thomas M. p. 320. — 19. καὶ - 20 αἰγιαλόν Lexicon Vindob p. 112. — 21. αἱ μὲν - 24 νέας Eustathius Il. p. 965. — 24. ὁρμέοντο - νέας Suidas v. πρόκροσσαι

1. ὀκτὼ καὶ] ὀκτὼ *Rd* ‖ 3. σύμπαντος *Pz*, συμπαντὸς *R* ‖ 4. στρατεύματος τοῦ Ξέρξεω z ‖ σιτοποιῶν *AB*(*C*?) : σιτοποιέων ‖ 7. τουτέων z ‖ 8. οὐδέ *B* ‖ 9. θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ περιΐσταται *R* ‖ ἔστι ὧν *P*, ἔστιν ὧν *ABC*. Thom., ἔστιν οὖν *d*, ἐνίων *Rz* ‖ 10. ὅπως *ABCd* ‖ θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ 11. συμβαλλεόμενος z ‖ 12. μηδ' ἐν *A* ‖ πλέω *R* ‖ 14. τεσσαράκοντα *Rd* ‖ 16. ἀνδρέων z ‖ δ' *CPdz* ‖ μυριαδέων *Cdz* ‖ 17. αὐτέων z ‖ ἀξιομηκότερος *d* ‖ 22. προκρόσσας ὥρμουν τὰς ναῦς· αἱ μὲν γὰρ Eust. ‖ νηῶν Eust. ‖ ὅρμεον *AB*: ὥρμεον ‖ γῆν *Rd*. Eust. (qui idem et τὴν γῆν), τῇ γῇ z ‖ δὲ *ABd* ‖ ὁρμ. ἐπὶ κείνῃσι *d* ‖ 24. ὡρμέοντο *C*, ὡρμέοντο *PR*, ὡρμοῦντο Eust., ὡρμαίνοντο Suid. ‖ καὶ om. Suid. ‖ πεντήκοντα Suid.

μὲν τὴν εὐφρόνην οὕτω, ἅμα δὲ ὄρθρῳ ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης τῆς θαλάσσης ζεσάσης ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίην καλέουσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι μέν νυν αὐτῶν αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε ὅρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς νέας, καὶ αὐτοί τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτῶν· ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἴπνους καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον, αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. ἦν τε τοῦ χειμῶνος χρῆμα
189 ἀφόρητον. λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βορέην ἐκ θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρηστηρίου τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι. Βορέης δὲ κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον ἔχει γυναῖκα Ἀττικήν, Ὠρειθυίην τὴν Ἐρεχθέος. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις ὅρμηται, συμβαλλόμενοι σφίσι τὸν Βορέην γαμβρὸν εἶναι, ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντό τε καὶ ἐπεκαλέοντο τόν τε Βορέην καὶ τὴν Ὠρειθυίην τιμωρῆσαι σφίσι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἄθων. εἰ μέν νυν διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὁρμέουσι Βορέης ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οἱ δ' ὦν Ἀθηναῖοι σφίσι λέγουσι βοηθήσαντα τὸν Βορέην πρότερον καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσα-

περὶ τοῦ συμβάντος χειμῶνος τῷ βαρβάρων ναυτικῷ ὁρμοῦντι περὶ Σηπιάδα

---

1 sq. (Longinus) περὶ ὕψους 43. — 11. ἦν - 12 ἀφόρητον Suidas v. χρῆμα

1. τὴν om. A^1 ‖ 2. ζέσας *B* ‖ 3. πολλὸς *Pdz*: πολὺς ‖ ἑλλησποντίην *R* ‖ 4. καλοῦσι *P* ‖ μενοῦν *AB*, μὲν οὖν *Cd* ‖ 5. αὐτῶν om. *ABCd*, αὐτέων *z* ‖ 6. οἶδε *R*, οἶδ' *z* ‖ τὸν om. *d* ‖ 7. αἱ om. *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 8. ἐξέφορε *B* ‖ ἴπνους *AB*, ἵπνους *R*: ἰπνοὺς ‖ 9. περὶ] ἐς *R* ‖ 11. κασταναίην *qz* ‖ ἐξεράσσοντο *R* ‖ τε] δὲ *R* ‖ 12. βορῆν *L* ‖ 14. βορῆς *L* ‖ τὸν] τῶν *R* ‖ 15. ὠρειθύην *d*, ὠρείθοιαν *R* ‖ 16. Ερεχθῆος *z* ‖ 17. ὅρμηται *AB*, ὡρμέατο *R* ‖ συμβαλόμενοι *A*, συμβαλλεόμενοί *z* ‖ σφι *L* ‖ βορῆν *L* ‖ 18. καὶ ναυλοχέοντες *z* ‖ εὐρώπης *R* ‖ 19. ἔθυον τότε *C*, ἔθυόν τε *d* ‖ 20. τὸν βορῆν τε *P*, τὸν βαρῆν *R*, τόν τε βορῆν reliqui ‖ ὠρειθύην *d*, ὠρείθυιαν *R* ‖ σφισι *AB*, σφι ceteri ‖ 21. ἄθω *R* ‖ 22. μὲν οὖν *R* ‖ ὁ βορέης *R*, βορῆς ceteri ‖ 23. εἶπαι *z* ‖ σφι *L* ‖ λέγονται *d* ‖ 24. βοηθήσοντα *ABCd* ‖ βορῆν *L*

σθαι, καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βορέω ἱδρύσαντο παρὰ ποταμὸν Ἰλισσόν.

Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας οἳ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθα- 190
ρῆναι τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἄνδρας τε ἀναριθμήτους χρημάτων τε πλῆθος ἄφθονον· ὥστε Ἀμεινοκλέι τῷ Κρητίνεω ἀνδρὶ Μάγνητι γηοχέοντι περὶ Σηπιάδα μεγάλως ἡ ναυηγίη αὕτη ἐγένετο χρηστή, ὃς πολλὰ μὲν χρύσεα ποτήρια ὑστέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο πολλὰ δὲ ἀργύρεα, θησαυρούς τε τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε [χρύσεα] ἄφατα χρήματα περιεβάλετο. ἀλλ' ὁ μὲν τἆλλα οὐκ εὐτυχέων εὑρήμασι μέγα πλούσιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος. σιταγωγῶν δὲ ὁλκάδων 191
καὶ τῶν ἄλλων πλοίων διαφθειρομένων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός· ὥστε δείσαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ μὴ σφι κεκακωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοί, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν ναυηγίων περιεβάλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς· τέλος δὲ ἔντομά τε ποιεῦντες καὶ καταείδοντες γόησι οἱ Μάγοι τῷ ἀνέμῳ, πρός τε τούτοισι καὶ τῇ Θέτι καὶ τῇσι Νηρηίσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον πυθόμενοι παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἁρπασθείη ὑπὸ Πηλέος, εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιὰς ἐκείνης τε καὶ τῶν ἀλλέων Νηρηίδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ ἡμέρῃ ἐπέπαυτο. τοῖσι δὲ 192

5—10. Plutarchus mor. p. 864. — 10. ἀλλ' - 12 παιδοφόνος ibidem. — 12. ibidem p. 871. — 16. ἡμέρας - τρεῖς Lexicon Vindob. p. 193. — 20. (Longinus) περὶ ὕψους 43. Bekkeri Anecd. p. 104

1. βορέου *d* ‖ ἱδρύσασθαι *CPz* ‖ 3. οἱ *L* ‖ 5. ἀμεινοκλέει *AB*, ἀμινοκλέη *R* ‖ κρητινέω *d*, Κρησίνεω Plut. ‖ 6. γηοχέωντι *B*[1] ‖ 7. αὕτη ἐγένετο χρηστὴ *R*: ἐγένετο[β] χρηστὴ[γ] αὕτη[α] *P*, αὕτη χρηστὴ ἐγένετο *z*, ἐγένετο χρηστὴ reliqui ‖ 8. ἀνείλατο *R* ‖ πολλὰ - 10 περιεβάλετο om. *d* ‖ 9. χρύσεα abiciebat Valckenaer ‖ ἄφατα om. *ABCd* ‖ 10. περιεβάλλετο *CR* ‖ τὰ ἄλλα *ABd* ‖ 11. μεγάλους *d* ‖ τούτων *B*[2], τούτων[τοῦτον] *C*, τούτῳ *z* ‖ 12. παιδοκτόνος *qz* ‖ 14. στρατοῦ om. *d* ‖ μὴ σφίσι *P* ‖ 15. κεκακωμένοισι αὐτοῖσι *PRz* ‖ 16. ναυηγίων *z*: ναυηγιέων *R*, ναυαγίων ceteri ‖ περιεβάλλοντο *d* ‖ 17. καταίδοντες *R* ‖ γόησιν *Cd*, γόησι *z*. γοῆσι Bekkerus, γοητηίησι Reiske ‖ τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι *PRz* ‖ 18. πρὸς δὲ *R* ‖ 20. ἐκοπίασε Long. ‖ 21. πηλέως *C*, Πηλῆος *z* ‖ 22. ἄλλων *L*

Ἕλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' ἧς ὁ χειμὼν ὁ πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι σωτῆρι εὐξάμενοι καὶ σπονδὰς προχέαντες τὴν ταχίστην ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐλπίσαντες ὀλίγας τινάς σφι ἀντιξόους ἔσεσθαι νέας.

193 οἱ μὲν δὴ τὸ δεύτερον ἐλθόντες περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον, Ποσειδέωνος σωτῆρος ἐπωνυμίην ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τόδε νομίζοντες· οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νέας ἔπλεον παρὰ τὴν ἤπειρον, κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνησίης ἰθέαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων φέροντα. ἔστι δὲ χῶρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνησίης, ἔνθα λέγεται τὸν Ἡρακλέα καταλειφθῆναι ὑπὸ Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, εὖτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν τὴν Κολχίδα· ἐνθεῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος ἀφήσειν, ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται. ἐν τούτῳ ὦν ὅρμον οἱ Ξέρξεω ἐποιεῦντο.

194 Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νεῶν τουτέων ἔτυχόν τε ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι καί κως κατεῖδον τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νέας. ἔδοξάν τε δὴ τὰς σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι καὶ πλέοντες ἐσέπεσον ἐς τοὺς πολεμίους· τῶν ἐστρατήγεε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος ὕπαρχος Σανδώκης ὁ Θαμασίου, τὸν δὴ πρότερον τούτων βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ

ἄφιξις Ἑλλήνων περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπὶ ναυμαχίᾳ νίκη Ἑλλήνων ἐν τῇ περὶ Ἀρτεμίσιον ναυμαχίᾳ

---

7. Λέξεις. — 9. ἐπαύσατο - 10 ἔστρωτο Eustathius Od. p. 1462

1. εὐβοεικῶν *P* ‖ 2. ὁ πρῶτος] πρῶτος *q*, πρῶτον *z* ‖ 5. τηνταχίστην *Pz* ‖ τὸν *d* ‖ 6. τινάς om. *ABCd* ‖ σφίσι ? ‖ ἀντίξους *ABCd* ‖ νῆας *z* 7. ἐναυμάχεον *R* ‖ 9. τοῦδε *z* ‖ τε ὁ om. Eust. ‖ 10. νῆας *z* ‖ 11. παρά - 12 ἔπλεον om. *R* ‖ 12. ἰθεῖαν *L* ‖ 14. τὸν om. *R* ‖ Ἡρακλῆα *z* ‖ 16. κωῖας *B*, κῶιας *C* ‖ τὴν Κολχίδα om. *R* ‖ ἔμενον *z* ‖ 17. ἀπήσειν Dindorf ‖ ἐκ *z* ‖ 18. γέγονε] λέγεται *R* ‖ 20. νηῶν *z* ‖ 22. νῆας *z* ‖ δὴ om. *ABC* ‖ 23. ἔπεσον *R*, ἐπέπεσον *dz* ‖ 24. ὁ om. *ABCd* ‖ θαυμασίου *C*, Θωυμασίου *z* ‖ 25. δὲ *R* ‖ τουτέων *z*

τοιῇδε λαβὼν ἀνεσταύρωσε, ἐόντα τῶν βασιληίων δικαστέων·
ὁ Σανδώκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμα-
σθέντος ὦν αὐτοῦ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος εὗρέ οἱ πλέω
ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασι-
λήιον· εὑρὼν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὡς ταχύτερα
αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλέα μὲν δὴ
Δαρεῖον οὕτω διαφυγὼν μὴ ἀπολέσθαι περιῆν, τότε δὲ ἐς
τοὺς Ἕλληνας καταπλώσας ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν
ἔσεσθαι· ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες,
μαθόντες αὐτῶν τὴν γινομένην ἁμαρτάδα, ἐπαναχθέντες εὐ-
πετέως σφέας εἷλον. ἐν τουτέων μιῇ Ἀρίδωλις πλέων ἥλω, 195
τύραννος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ, ἐν ἑτέρῃ δὲ ὁ Πάφιος
στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονόου, ὃς ἦγε μὲν δυώδεκα νέας
ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δέ σφεων τὰς ἕνδεκα τῷ χειμῶνι τῷ
γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μιῇ τῇ περιγενομένῃ καταπλέων
ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἥλω. τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες
τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς, ἀποπέμ-
πουσι δεδεμένους ἐς τὸν Κορινθίων ἰσθμόν.

Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς ὁ τῶν βαρβάρων στρατός, πάρεξ τῶν 196
πεντεκαίδεκα νεῶν τῶν εἶπον Σανδώκεα στρατηγέειν, ἀπί-
κοντο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς πορευθεὶς διὰ
Θεσσαλίης καὶ Ἀχαιίης ἐσβεβληκὼς ἦν καὶ δὴ τριταῖος ἐς
Μηλιέας, ἐν Θεσσαλίῃ μὲν ἅμιλλαν ποιησάμενος ἵππων τῶν
ἑωυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς Θεσσαλίης ἵππου, πυθόμενος
ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἕλλησι· ἔνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι
ἐλείποντο πολλόν. τῶν μέν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν Ὀνό-
χωνος μοῦνος οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον πινό-

---

16. τούτους - 17 στρατιῆς (Suidas v. ἐξιστορήσαντες)

2. ὅτι ὁ z || 3. ἀναλογιζόμενος z || εὗρέ οἱ om. *ABCd* || 6. ἐργασάμενος *ABCd* || βασιλῆα z || δὴ om. *R* || 9. περιέσεσθαι Reiske || προσπταίοντας z || 10. αὐτέων z || 11. ἄρδωλις *R* || 13. νῆας *dz* || 14. ἔνδεκα *C* || 15. περιγινομένῃ z || 17. ἃ *R*.' Suid. || ἠβούλοντο *ABd* || 20. νεῶν om. *ABCd*, νηῶν z || ὧν z || ἀπίκετο *Rdz* || 22. ἀχαιῆς *R* || δὴ om. *C* || 23. μὲν] δὲ *R* || 24. 'nonne Θεσσαλικῆς ?' Bekkerus || 25. δὴ ἑλληνίδες *C*, δὴ αἰἑλληνίδες *R* || 26. ἐλείποντο Bekkerus: ἐλίποντο || ὀνόχονος *R* || 27. ἐπέχρησε *R*

μενος· τῶν δὲ ἐν Ἀχαιίῃ ποταμῶν ῥεόντων οὐδὲ ὅσας μέγιστος αὐτῶν ἐστι Ἠπιδανός, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε εἰ μὴ φλαύρως.

197 Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαιίης ἀπικομένῳ Ξέρξῃ οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέεσθαι ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱρὸν τοῦ Λαφυστίου Διός, ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμηχανήσατο Φρίξῳ μόρον σὺν Ἰνοῖ βουλεύσας, μετέπειτα δὲ ὡς ἐκ θεοπροπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἀέθλους τοιούσδε. ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πρυτανηίου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· λήιτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήιον οἱ Ἀχαιοί· ἢν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅκως ἔξεισι πρὶν ἢ θύσεσθαι μέλλῃ· ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι πολλοὶ ἤδη τούτων τῶν μελλόντων θύσεσθαι δείσαντες οἴχοντο ἀποδράντες ἐς ἄλλην χώρην, χρόνου δὲ προϊόντος ὀπίσω κατελθόντες ἢν ἁλίσκωνται ἐστέλλοντο ἐς τὸ πρυτανήιον· ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς καὶ ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθείς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι καθαρμὸν τῆς χώρης ποιευμένων Ἀχαιῶν ἐκ θεοπροπίου Ἀθάμαντα τὸν Αἰόλου καὶ μελλόντων μιν θύειν ἀπικόμενος οὗτος ὁ Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος ἐρρύσατο, ποιήσας δὲ τοῦτο τοῖσι ἐπιγενομένοισι ἐξ ἑωυτοῦ μῆνιν τοῦ θεοῦ ἐνέβαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγίνετο, αὐτός τε ἔργετο αὐτοῦ καὶ τῇ στρατιῇ

ἄφιξις Ξέρξου εἰς Ἀχαιούς
περὶ τὸ πρυτανεῖον ἐθῶν

περὶ τῶν ἀπογόνων Φρίξου καὶ τῶν

1. δ' *ABd* ‖ ὅσπερ *R* ‖ 2. ὁ μέγιστος *C* ‖ ἐστιν αὐτῶν *R*, αὐτέων ἐστὶ z ‖ ηπιδανός *AB*, ἠπιδανός *P* ‖ 4. ἄλον *B*, ἄλλον *CRz*, ἅλον *d* ‖ 5. ἐπιχώριον *R* ‖ 6. ἱ//ρὸν *A* ‖ ἀφλυστίου *PRz* ‖ 8. μετὰ δὲ z ‖ 9. ἂν] ἂν αἰεὶ Naber 10. τούτῳ] τούτου z ‖ ἔργεσθαι *Pz*: ἔργεσθαι *R*, εἴργεσθαι *ABC*, εἴργεσθαι *d* πρυτανηίου] ληίτου Valckenaer ‖ 12. οἱ om. *R* ‖ εἰσέλθῃ *R* ‖ πρινὴ *ABR* 13. μέλλει *Rd* ‖ ὥς τ' ἔτι Schaefer: ὥστε τι *ABC*, ὥς τέ τι *Pz*, ὥστε *R* τῶν μελλόντων τούτων *P*, τούτων μελλόντων *R*, τῶν μελλόντων τούτων z ‖ 16. ἁλίσκονται *R* ‖ ἐστέλλοντο] ἐσελθόντες *R* ‖ μαντήιον *CP*[m] ‖ 17. ἢν om. *R* ‖ 18. φρύξου *d* ‖ 21. κτίσωρος *C* ‖ αἴης *A* ‖ ἐρύσατο *C* ‖ 23. τοῖσι *AB* ‖ 24. ἐγένετο *PRz* ‖ εἴργετο *R*

πάσῃ παρήγγειλε, τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο.

Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ καὶ τὰ ἐν Ἀχαιίῃ· ἀπὸ δὲ 198
τούτων τῶν χώρων ἤιε ἐς τὴν Μηλίδα παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτον ἐστὶ χῶρος πεδινός, τῇ μὲν εὐρὺς τῇ δὲ καὶ κάρτα στεινός· περὶ δὲ τὸν χῶρον ὄρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα περικληίει πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν, Τρηχίνιαι πέτραι καλεόμεναι. πρώτη μέν νυν πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ ἰόντι ἀπὸ Ἀχαιίης Ἀντικύρη, παρ' ἣν Σπερχειὸς ποταμὸς ῥέων ἐξ Ἐνιήνων ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ἀπὸ δὲ τούτου διὰ εἴκοσί κου σταδίων ἄλλος ποταμὸς τῷ οὔνομα κέεται Δύρας, τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέι καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου δι' ἄλλων εἴκοσι σταδίων ἄλλος ποταμός ἐστι ὃς καλέεται Μέλας. Τρηχὶς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τού- 199
του ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατόν ἐστι πάσης τῆς χώρης ταύτης ἐκ τῶν ὀρέων ἐς θάλασσαν, κατ' ἃ Τρηχὶς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ δισμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ ὄρεος τὸ περικληίει τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην ἐστὶ διασφὰξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχῖνος, διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥέει παρὰ τὴν ὑπωρέην τοῦ ὄρεος. ἔστι δὲ ἄλλος Φοῖνιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς 200
μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ, ὃς ἐκ τῶν ὀρέων τούτων ῥέων ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδοῖ. κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν στεινό-

---

15. Eustathius Dion. 414. — 19 sq. Etymol. M. p. 270, 27. — 20 sqq. Strabo p. 428. — 20. διὰ - 21 ῥέει Etymol. M. ibidem. Antonius Mon. p. 514. Lexicon Vindob. p. 50

1. ὁμοίως τὴν οἰκίην *R* ‖ 3. καὶ τὰ ἐν] καὶ *R* ‖ 4. τουτέων z ‖ 5. ῥαχίη *R* ‖ 6. ἔστι *R* ‖ πεδιεινὸς *R* ‖ 7. καὶ κάρτα *ABd*: κάρτα ‖ τὸν χῶρον τοῦτον z ‖ οὔρεα *CPdz* ‖ 8. ἄβατα τὰ Reiske ‖ περικλήιει *ABC*, περικλήει *R*, περικλείει *C*, περικληει z ‖ μηλίδα *R*: μηλιάδα ‖ τρηχίνεαι z ‖ 10. ἀπ' *PRz* ‖ ποταμὸς σπέρχειος *C*, ποταμὸς σπερχηϊὸς *R* ‖ 11. αἰνιήνων *R* ‖ 12. που *C* ‖ ἄλλος - 14 σταδίων om. *d* ‖ κεῖται *L* ‖ 13. τὸν μυθεύονται βοηθέοντα z ‖ τῷ om. *PRz* ‖ ἡρακλεῖ *ABR* ‖ λόγος ἐστὶ om. z ‖ 15. καλεῖται *R* ‖ 16. εὐρυχωρότατον z ‖ 17. οὐρέων z ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ περικλήιει *ABP*, περικλήει *dz*, περικλήει *R*, περικλείει *C* ‖ 20. διασφάξον *d*, βαθεῖα διασφάξ Strab. ‖ 21. ῥεῖ testes ‖ περὶ z ‖ ὑπώρειαν *R* ‖ 22. οὔρεος *CPdz* ‖ μέγα *R* ‖ 23. οὐρέων *CPdz* ‖ τουτέων z ‖ 24. στεινότατον - p. 260, 2 ποταμοῦ om. *C* ‖ στεινότατός *R*

τατόν ἐστι· ἀμαξιτὸς γὰρ μούνη μία δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδιά ἐστι ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ Θερμοπυλέων κώμη τε ἐστὶ τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κέεται, παρ᾽ ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς ἐν τῷ Δήμητρός τε ἱρὸν Ἀμφικτυονίδος ἵδρυται καὶ ἕδραι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱρόν.

201 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ, οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες ἐν τῇ διόδῳ· καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων Πύλαι. ἐστρατοπεδεύοντο μέν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι, ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορέην ἄνεμον ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχῖνος, οἱ δὲ τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου.

202 Ἦσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὁπλῖται καὶ Τεγεητέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων, ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης εἴκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίης χίλιοι· τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων, ἀπὸ δὲ Κορίνθου τετρακόσιοι καὶ ἀπὸ Φλιοῦντος διηκόσιοι καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα. οὗτοι μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν, ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι καὶ Θηβαίων τε-

203 τρακόσιοι. πρὸς τούτοισι ἐπίκλητοι ἐγένοντο Λοκροί τε οἱ

στρατοπέδευσις Ξέρξου μὲν ἐν Τραχῖνι Ἑλλήνων δὲ ἐν Θερμοπύλαις
τίνες τῶν Ἑλλήνων καὶ πόσοι ὑπέμενον τὸν Πέρσην

---

4. Stephanus Byz. v. Ἀνθήλη. — 10 sq. Eustathius Dion. 437. — 16. Ἦσαν - 17 χώρῳ Lexicon Vindob. p. 185

1. ἁμαξιτὸς *R*, ἁμαξητὸς *d* ‖ μούνη μία *PR*: μία μούνη *s*, μίη μούνη *z*, μούνη *ABd* ‖ 2. πεντεκαίδεκα - 3 ποταμοῦ om. *R* ‖ 3. Φοίνικός τε? ‖ 4. τέ ἐστι vulgo ‖ κεῖται *L* ‖ παραρέων *AB* ‖ 5. αὐτῆι *AB*, αὐτῇ *d* ‖ 6. ἀμφικτυόνιδος *B* ‖ 7. ἀμφικτυόσι *CP* ‖ ἀμφικτυόνος *CP* ‖ 10. οὗτος om. *Ppr.* ‖ ὑπὸ - 11 Πύλαι om. *R* ‖ 13. βορῆν *L* ‖ 14. ὁ δὲ *z* ‖ τε καὶ Naber ‖ μεσημβρίην *z* ‖ τὸ om. *R*, τὸ ἐπὶ ταύτης erasa *d* ‖ 16. ἐστιν *z* ‖ 17. τε om. *B* ‖ 18. Τεγαιητέων *z* ‖ καὶ ἡμίσεες *z* ‖ 21. φλιοῦντος *R*, Φλυοῦντος *z*, φλειοῦντος reliqui ‖ διηκόσιοι] διηκόσιοι ὁπλῖται *CPz* ‖ 22. πελοπονήσου *Rd* ‖ ἦσαν *d* ‖ 24. οἱ om. *R*

Ὀπούντιοι πανστρατιῇ καὶ Φωκέων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ σφεας οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων ὡς αὐτοὶ μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέρην, ἡ θάλασσά τέ σφι εἴη ἐν φυλακῇ ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρεομένη καὶ Αἰγινητέων καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων, καί σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἀλλ' ἄνθρωπον, εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα οὐδὲ ἔσεσθαι τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτῶν μέγιστα. ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἐόντα θνητόν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσεῖν ἄν. οἱ δὲ ταῦτα πυνθανόμενοι ἐβοήθεον ἐς τὴν Τρηχῖνα.

Τούτοισι ἦσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλιας 204
ἑκάστων, ὁ δὲ θωυμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδεω τοῦ Λέοντος τοῦ Εὐρυκρατίδεω τοῦ Ἀναξάνδρου τοῦ Εὐρυκράτεος τοῦ Πολυδώρου τοῦ Ἀλκαμένεος τοῦ Τηλέκλου τοῦ Ἀρχέλεω τοῦ Ἡγησίλεω τοῦ Δορύσσου τοῦ Λεωβώτεω τοῦ Ἐχεστράτου τοῦ Ἦγιος τοῦ Εὐρυσθένεος τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέος, κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου. διξῶν γάρ οἱ ἐόντων πρεσβυτέρων ἀδελφεῶν, 205
Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς φροντίδος περὶ τῆς βασιληίης. ἀποθανόντος δὲ Κλεομένεος ἄπαιδος ἔρσενος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἐόντος ἀλλὰ τελευτήσαντος

ὅτι Λεωνίδης ἡγεῖτο τῶν ἐν Θερμοπύλαις

---

8. εἶναι – 9 μέγιστα Stobaeus floril: LXXXXVIII 74

2. ἐπεκαλέσαντο οἱ Ἕλληνες *C*, οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέοντο *R* ‖ 4. πᾶσάν εἶσι *ABCd* ‖ 5. ὑπὸ *d* ‖ φρουρεουμένη *R* ‖ 7. ἀλλὰ *AB* ‖ 8. οὐδ' Stob. ‖ ἐξαρχῆς *ABC* ‖ 9. γεινομένωι *ABd* ‖ αὐτέων *z* ‖ μέγιστα ὀφείλειν· ὦν *R* ‖ 10. ὡς om. *R* ‖ 11. πεσεῖν *R*: πεσέειν ‖ 12. τρηχῖνα τούτοισι· ἦσαν *d* ‖ 13. ἔσαν *z* ‖ πόλεις *R* ‖ 14. θωυμαζόμενος *Pz*: θαυμαζόμενος *d*, θωμαζόμενος ceteri ‖ 16. ἀναξανδρίδου *d* ‖ 17. τοῦ Πολυδώρου τοῦ Ἀλκαμένεος om. *R* ‖ ἀλκαιμένεος *ABC* ‖ τηλέκτου *A'* ‖ 18. δωρύσσου *C*, Δορυάγου *z* ‖ Λεωβώτεω correxi: λεωβότεω ‖ 19. ἀρχεστράτου *d* ‖ ηγιος *AB*, ἥγιος *Cd*, ἡγήσιος *PR*, Ηγήσιος *z*

καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ ἐς Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληίη, καὶ διότι πρότερος ἐγεγόνεε Κλεομβρότου (οὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδεω παῖς) καὶ δὴ καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὃς τότε ἤιε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἐόντες· παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ εἵνεκα τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίζειν· παρεκάλεε ὦν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἰδέναι εἴτε συμπέμψουσι εἴτε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμαχίην. οἱ δὲ ἀλλοφρονέοντες ἔπεμπον.

206 Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρέοντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι στρατεύωνται μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δέ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδών, ἔμελλον ὁρτάσαντες καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ κατὰ τάχος βοηθέειν πανδημεί. ὡς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνένωντο καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιὰς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα· οὔκων δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθήσεσθαι τὸν ἐν

207 Θερμοπύλῃσι πόλεμον ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσειν. οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρωδέοντες ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δέ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν

---

6. ἀπίκτο *ABC* ‖ 8. δὲ om. *R* ‖ τούτου *AB*, om. *C* ‖ 9. μόνους *C* ‖ 10. ἀπαίρουσιν *R* ‖ 12. ἄλλα φρονέοντες *R* ‖ 15. ὁρῶντες *L* ‖ στρατεύονται *R* ‖ 16. μὴ δὲ *ABPz* ‖ μηδίζωσι *qz* ‖ πυνθάνονται *R* ‖ 17. κάρνεια *R* ‖ ἐμποδῶν *ABC* ‖ 18. ὁρτάσαντες καὶ φύλακας *AB* ‖ 19. κατατάχος *P* ‖ βοηθήσειν *R* ‖ πανδημί *AB* ‖ ὡς *ABR* ‖ 20. ἐνένωντο Reiske: ἐνενῶντο *Rz*, ἐννενῶντο *P*, ἐνενόωντο reliqui ‖ 22. κατατάχος *P* ‖ 24. διενένωντο Reiske: διενενῶντο *Pcorr*. *Rz*, διεννενῶντο *Ppr*. ut videtur, διενενόωντο reliqui ‖ 25. ἐγίνετο *R* ‖ εἰσβολῆς *d* ‖ 27. πελοπονησίοισι et πελοπόνησον *Rd*

περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψηφίζετο πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλιας κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθέειν, ὡς ἐόντων αὐτῶν ὀλίγων στρατὸν τὸν Μήδων ἀλέξασθαι.

Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε Ξέρξης κατάσκοπον 208 ἱππέα ἰδέσθαι ὁκόσοι εἰσὶ καὶ ὅ τι ποιέοιεν. ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ ὡς ἁλισμένη εἴη ταύτῃ στρατιὴ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας ὡς εἴησαν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Λεωνίδης ἐὼν γένος Ἡρακλείδης. ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὔ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο· ἔτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος ἐθώμαζε καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ᾽ ἡσυχίην· οὔτε γάρ τις ἐδίωκε ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς· ἀπελθών τε ἔλεγε πρὸς Ξέρξην τά περ ὀπώπεε πάντα. ἀκούων δὲ Ξέρξης οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ 209 ἐόν, ὅτι παρασκευάζοιντο ὡς ἀπολεόμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ᾽ αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἐόντα ἐν τῷ στρατο-

Ξέρξου κατάπληξις ἐπὶ τῇ Λακεδαιμονίων ὀλιγανδρίᾳ καὶ παρασκευῇ καὶ πρὸς Δημάρατον διάλογος

6. ἀκηκόεε - 7 στρατιή Suidas v. ἁλισμένοι. — 16—21. idem v. ἀλογία

1. περισπερχθέντων Valckenaer, περισπερχέων ἐόντων Schaefer ‖ ταύτηι τῆι γνώμηι P (with β over ταύτηι and α over γνώμηι) ‖ 2. ἐπιβοηθέειν σφιν R ‖ 3. αὐτέων z ‖ τὸν AB. Bekkerus: τῶν ‖ 6. ὁκόσοι PR: ὅσοι ABCd, ὁκόσοι τε qz ‖ ὅτι AB ‖ ἀκηκόεε z: ἠκηκόεε codices, ἠκήκοε s. ἀκήκοε Suid. ‖ ἐὼν ἔτι R ‖ 7. ἁλισκομένη C ‖ στρατιῇ R ‖ 9. ἡρακληΐδης z ‖ προσέλασε z ‖ ἐς τὸ qz ‖ 10. ἐθηεῖτο - στρατόπεδον om. R ‖ ἐθήητο d ‖ 11. ἔσωσε R ‖ 16. κώμας R ‖ ἐθαύμαζε Apr., ἐθώμαζε CRz ‖ 17. πάντα] ταῦτα Pdz ‖ 18. ἐνεκήρυσσε d. ἐκύρησε Valckenaer ‖ 19. δὲ P (with τ above), δὲ Cdz ‖ ξέρξεα PRz ‖ 21. παρεσκευάζοντο R ‖ ἀπολεύμενοι sine τε qz ‖ 22. αὐτὸς γελοῖα γάρ οἱ d ‖ ἐφαίνετο z

πέδῳ· ἀπικόμενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα τούτων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιεύμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε "ἤκουσας μὲν καὶ πρότερόν μευ, εὖτε ὡρμέομεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων· ἀκούσας δὲ γέλωτά με ἔθευ λέγοντα τά περ ὥρων ἐκβησόμενα πρήγματα ταῦτα· ἐμοὶ γὰρ τὴν ἀληθείην ἀσκέειν ἀντία σεῦ ὦ βασιλεῦ ἀγὼν μέγιστός ἐστι. ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκαται μαχησόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. ἐπίστασο δέ, εἰ τούτους γε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψεαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων τὸ σὲ βασιλεῦ ὑπομενέει χεῖρας ἀνταειρόμενον· νῦν γὰρ πρὸς βασιληίην τε καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν Ἕλλησι προσφέρεαι καὶ ἄνδρας ἀρίστους." χάρτα τε δὴ Ξέρξῃ ἄπιστα ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι, καὶ δεύτερα ἐπειρώτα ὅντινα τρόπον τοσοῦτοι ἐόντες τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχήσονται. ὁ δὲ εἶπε "ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω."

210 Ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξην. τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεί σφεας ἀποδρήσεσθαι· πέμπτῃ δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο ἀλλά οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε

μάχη Περσῶν πρὸς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις

4. Lexicon Vindob. p. 39

1. μιν om. *R* ‖ ἠρώτα *CPz* ‖ τουτέων z ‖ 2. μαθέειν *Rz* ‖ ὑπὸ σφ 3. ἀκούσας *d* ‖ καὶ πρότερον μεῦ *R*, μευ καὶ πρότερον z ‖ ὁρμῶμεν *Pz*, ὁρμῶμεν ceteri ‖ 4. τουτέων z ‖ 5. λέγοντά περ *R*. λέγοντα κατάπερ Reiske λέγοντα τῇπερ Wesseling ‖ 6. ἀληθηίην z ‖ ὦ om. *ABCd* ‖ 7. ἀπῖκται *C* 8. καταμαχησόμενοι *C*, μαχεσόμενοι z ‖ τεπασκευάζονται *R* ‖ 9. ἔχων post οὕτω *ABd*, om. *C* ‖ 10. ἐπίσταο *PR* ‖ 11. τούς *d* ‖ τε *PRz* ‖ καταστρεψαι *C* ‖ 12. τό σε vulgo ‖ 13. ἀνταειράμενον *R* ‖ καὶ et πόλιν om. *R* καὶ πόλιν καλλίστην? ‖ 14. ἐν om. *R* ‖ 15. τε] δὲ *C* ‖ ἄπιστα ξέρξῃ *PRz* 16. εἶναι om. *PRz* ‖ ἐπηρώτα *CPz* ‖ 17. τῇ] οἷοί τέ εἰσι τῇ z ‖ μαχέσασθαι *d*, μαχέσεσθαι z ‖ 18. ἢν – ταύτῃ om. *A*[1] ‖ τοι] σοι *d*, om. *R* ‖ ταύτῃ om. z ‖ τῇ *Pcorr.*, ὡς *R* ‖ 20. Ξέρξεα z ‖ τέσσαρας *C* ‖ 21. παρῆκεν *R* ‖ δεί *Rd* ‖ 23. χρεώμενοι *R*, διαχρεόμενοι *P* ‖ ἐπ' αὐτῇ *d*

καὶ Κισσίους θυμωθείς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας
ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. ὡς δ᾽ ἐσέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς
Ἕλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ᾽ ἐπεσήισαν, καὶ
οὐκ ἀπηλαύνοντο, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ᾽
ἐποίευν παντί τεῳ καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέι, ὅτι πολλοὶ
μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι᾽
ἡμέρης. ἐπείτε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα 211
οὗτοι μὲν ὑπεξήισαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήισαν, τοὺς
ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεύς, τῶν ἦρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί
γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον
τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς
ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι
καὶ δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι ἤ περ οἱ Ἕλληνες, καὶ
οὐκ ἔχοντες πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο
ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι
μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἁλέες
φεύγεσκον δῆθεν, οἱ δὲ βάρβαροι ὁρέοντες φεύγοντας βοῇ
τε καὶ πατάγῳ ἐπήισαν, οἱ δ᾽ ἂν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεφον
ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι, μεταστρεφόμενοι δὲ
κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων· ἔπιπτον δὲ
καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν
ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ
κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.
ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα θη- 212
εύμενον τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ
στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο, τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ οἱ βάρ-

5. πολλοὶ - 6 ἄνδρες Eustathius Il. p. 668

1. σφε *R* ‖ 2. δὲ ἐπέπεσον *Rd*, δ᾽ ἐπέπεσον *z* ‖ 4. ἀπηλαύνοντο *d*: ἀπήλαύνον *R*, ἀπελαύνοντο reliqui ‖ ἐπεσήεσαν *R*, ἐπεσήεισαν *d* ‖ δῆλον δὴ *R* ‖ 5. βασιλεῖ *AB* ‖ 6. δ᾽ ἡ *AB*, δὴ *P*, δὲ *dz* ‖ 7. δὲ om. *Cd* ‖ 8. ὑπεξήεισαν *d*, ἐπεξήεσαν *R* ‖ ἐπήεσαν *R*, ἐπήεισαν *d* ‖ 9. ὑρξάνης *R* ‖ 11. τῆς Μηδικῆς - 12 μαχόμενοι καὶ om. *C* ‖ 12. τε χώρῳ om. *R* ‖ 13. μακροτέροισι *R* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 14. πλήθει *R*, πλήθεσι *ABCd* ‖ 16. αλέες *AB*, ἀλέες *d* ‖ 17. ὀρέωντες *Cz*, ὁρῶντες ceteri ‖ 18. ἐπήεισαν *d* ‖ 20. κατέβαλον *z* ‖ πλήθει *AB* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ 22. ἐδύνατο *C* ‖ ἐσόδου *Pcorr.*, ὁδοῦ *R* ‖ πειρεόμενοι *P*, πειρόμενοι *d*, πειρεώμενοι *z* ‖ 23. καὶ om. *R* ‖ 24. βασιλῆα *z* ‖ 26. οὕτως *R* ‖ δὲ *R*

βαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἵους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταείρεσθαι συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρεϊ ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ ὄρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.

213 Ἀπορέοντος δὲ βασιλέος ὅ τι χρήσηται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου ἀνὴρ Μηλιεὺς ἦλθέ οἱ ἐς λόγους ὡς μέγα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἴσεσθαι, ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ ὄρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτῃ ὑπομείναντας Ἑλλήνων. ὕστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην, καί οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω ἀνδρὸς Τρηχινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι᾽ ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι σημανέω, ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἧσσον.

214 Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕστερον τούτων ἀπέθανε, ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὡς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω ἀνὴρ Καρύστιος καὶ Κορυδαλλὸς Ἀντικυρεύς εἰσι οἱ εἴπαντες πρὸς βασιλέα τούτους τοὺς λόγους καὶ περιηγησάμενοι τὸ ὄρος τοῖσι Πέρσῃσι, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστός. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν

περὶ Ἐπιάλτου τοῦ σημήναντος Ξέρξῃ τὴν ἀτραπὸν ἣν οἱ Φωκεῖς ἐφύλασσον

1. ἀμείνονα ἔθελον *R* ‖ 3. ἔτι om. *R* ‖ ἀνταείρασθαι *PRz* ‖ 4. τάξις *Rd*, τάξιν *C* ‖ κατὰ] τὰ *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 5. μέρει *ABPz* ‖ οὖρος *z* ‖ 6. φυλάξαντες *B* ‖ ἀτροπόν *C* ‖ 7. ἀλλοιώτερον *R* ‖ οἱ om. *C* ‖ ἑώρων *Pdz* 8. τοῦ βασιλέος *R*, βασιλῆος *z* ‖ χρήσεται *R*, χρήσαιτο *z* ‖ 10. βασιλῆος *z* ‖ οἴ//σεσθαι *A*, οἱ ἔσεσθαι *R* ‖ 11. τὴν διὰ] διὰ *R* ‖ οὔρεος *CPdz* ‖ 12. ὑπομένοντας *z* ‖ ὑστέρωι *C* ‖ 16. ἐς τὴν *C* ‖ 18. ἐπιάλτην *R* ‖ ὄπισθεν *z* ‖ 19. ὑπὸ Ἀμφικτυόνων ? ‖ 20. οὕτως *R* ‖ τουτέων *z* ‖ δ᾽ ἕτερος λόγος λεγόμενος *R* ‖ 22. κορρυδαλλὸς *d*, Κορυδαλὸς *z* ‖ ἅπαντες *R* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 23. οὖρος *z* ‖ 24. τόδε *Pdz* ‖ 25. πυλαγόραι *Pz* ‖. — Ἐπιάλτου] Ἐπιαλτου cod.

οὐκ ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλλῷ ἀργύριον ἀλλ' ἐπὶ Ἐπι-
άλτῃ τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι·
τοῦτο δὲ φεύγοντα Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἴδαμεν.
εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν ἀτραπὸν
Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη· ἀλλ' Ἐπιάλτης
γάρ ἐστι ὁ περιηγησάμενος τὸ ὄρος κατὰ τὴν ἀτραπόν, τοῦ-
τον αἴτιον γράφω.

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἤρεσε τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπιάλτης κατερ- 215
γάσασθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γενόμενος ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ
τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὁρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφὰς
ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ
ἐπιχώριοι Μηλιέες, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο
ἐπὶ Φωκέας, τότε ὅτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχεϊ τὴν ἐσβο-
λὴν ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἔκ τε τόσου δὴ κατεδέ-
δεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι. ἔχει δὲ ὧδε ἡ ἀτρα- 216
πὸς αὕτη. ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ
τῆς διασφάγος ῥέοντος, οὔνομα δὲ τῷ ὄρεϊ τούτῳ καὶ τῇ
ἀτραπῷ τὠυτὸ κέεται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη
κατὰ ῥάχιν τοῦ ὄρεος, λήγει δὲ κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν,
πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ
Μελάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον καὶ κατὰ Κερκώπων
ἕδρας, τῇ καὶ τὸ στεινότατόν ἐστι. κατὰ ταύτην δὴ τὴν 217
ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσαν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν δια-
βάντες, ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες

10. Bekkeri Anecd. p. 469. Suidas v. ἀφὰς λύχνων. Lexicon Vindob. p. 22. — 18. Eustathius Od. p. 1419

1. κορυδαλῷ *dz* ‖ 3. τὸν ἐπιάλτην *R* ‖ 4. ἂν om. *A*[1]*Cqz* ‖ 5. Ὀνήτης – 6 ἀτραπόν om. *R* ‖ ὁμιληκὼς *ABs* ‖ 6. οὖρος *Cz* ‖ καὶ κατὰ *ABdsz* ‖ αἴτιον τοῦτον *d* ‖ 7. γράφωι *B* ‖ 8. ξέρξηι[ης] *P*, ξέρξη *s* ‖ ἐπεὶ οἱ *z* ‖ ὁ om. *ABCd* ‖ κατεργάσαθαι *BRd*: κατεργάσεσθαι ‖ 10. ὁρμέατο *R*: ὡρμέατο ‖ λύχνον *R* ‖ ἀφὰς *d* ‖ 11. ἐξηῦρον *d* ‖ 12. θεσσαλοὶ ἐξηγήσαντο *C* ‖ 13. τείχει *AB* ‖ 14. ἔσαν *z* ‖ τόσου δὴ] τοσοῦδε *R* ‖ κατεδέδαιτο *z* ‖ 15. ὧιδε *P* ‖ 17. τῷ τε ? ‖ ὄρει *ABP*, οὔρεϊ reliqui ‖ 18. κεῖται *L* ‖ ἀνάπαιαι *R*, ἀνόπαι *d* ‖ τείνει – Ἀνόπαια om. *A*[1] ‖ ἀνάπαια *R* ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ ἀλπηνον *AB*, ἄλπινον *d* ‖ 20. λοκριδῶν *d* ‖ τῶν om. *PRz* ‖ 21. μέλαν πυγόν τε *C*. Μελαμπύγου τε Leopardus ‖ κερπώπων *C* ‖ 23. οὕτως *R*

ὄρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων. ἠώς τε δὴ διέφαινε καὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ᾽ ἀκρωτηρίῳ τοῦ ὄρεος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ ὄρεος ἐφύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὁπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώρην καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἴρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ ὄρεος ἀτραπὸν ἐθε-
218 λονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον. ἔμαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ ὄρος πᾶν ἐὸν δρυῶν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νηνεμίη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὡς οἰκὸς ἦν φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ ὅπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρῆσαν. ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θώυματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδένα σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον ἐνεκύρησαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταρρωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἴρετο Ἐπιάλτην ὁποδαπὸς εἴη ὁ στρατός, πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκέες ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ ὄρεος τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὡρμήθησαν ἀρχήν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτην καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ ὄρος κατὰ τάχος.

219 Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης, ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρά, ἔφρασε τὸν μέλλοντα

---

19 sq. Eustathius Dion. 566. — Il. p. 750

1. οὔρεα *CPdz* ‖ οἰτέων *Cd* ‖ τὰ] τῶν *C* ‖ δὴ om. *ABCd* ‖ 2. ἔφαινε *R* ‖ οἳ] οἱ *B*, om. *R* ‖ ἐγίνοντο *Rcorr.* ‖ οὔρεος *CPdz* ‖ 3. τοῦ οὔρεος *CPz*, τὸ ὄρος *d* ‖ ὡς om. *Ppr.* ‖ εἴρηται *ABCd* ‖ 6. ὑπ᾽ ὧν *R* ‖ οὔρεος *CPdz* ἐθελοντὶ *R* ‖ 7. ὑποδεξάμενοι – 8 Φωκέες om. *R* ‖ 9. οἱ πέρσαι ἐλάνθανον *R* ‖ οὖρος *z* ‖ ἐπίπλεον *Rz*: ἐπίπλεων ‖ 10. δὴ om. *d* ‖ γενομένου: οἰκὸς *R*: εἰκὸς ‖ 12. φώκεες *R*, Φωκαέες *z* ‖ ἔδυντο *C* ‖ 13. θώυματι *Pz*: θώματι ‖ 14. οὐδέν *AB* ‖ 15. ἐνεκήρυσαν *z* ‖ καταρρωιδήσας *P* ‖ οἱ om. *R* ‖ 16. τὸν Ἐπιάλτεα *z* ‖ ὁποδαπὸς *PR*: ποδαπὸς *Cdz*, ποταπὸς *AB* 17. ὁ om. *PR* ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ 20. ὁρμήθησαν *AB* ‖ 22. Ἐπιάλτεα *z* ‖ καὶ om. *C* ‖ 23. οὖρος *z* ‖ 26. ἱερὰ *AB*

ἔσεσθαι ἅμα ἠοῖ σφι θάνατον, ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον. οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες, καί σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι· οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλις ἕκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδῃ μένειν
αὐτοῦ παρεσκευάδατο. λέγεται δὲ ὡς αὐτός σφεας ἀπέπεμ- 220
ψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεοῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἦλθον φυλάξοντες ἀρχήν. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπείτε ᾔσθετο τοὺς συμμάχους ἐόντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν· μένοντι δὲ αὐτοῦ κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλείφετο. ἐκέχρηστο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτῃσι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἢ τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. ταῦτα δέ σφι ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι [ἔχοντα] χρᾷ λέγοντα ὧδε.

ὑμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
ἢ μέγα ἄστυ ἐρικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσεΐδῃσι

1—5. Suidas v. περίοδος. — 13. Λεωνίδην - 15 ἀπαλλάσσεσθαι Plutarchus mor. p. 865. — 23. ὑμῖν - p. 270, 2 οὖρος Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 25

1. ἅμα οἷ *R* ‖ ἐπὶ Valckenaer: ἐπεὶ ‖ ἤισαν *C*, ἠΐσαν *R*, ἔσαν *z* ‖ 4. διαφανοῦς οὔσης *R* ‖ 6. ἐκλείπειν *R* ‖ 8. πόλεις *d* ‖ αὐτέων *z* ‖ 9. παρεσκευάδαται *d* ‖ δὲ καὶ Bekkerus ‖ 10. δὲ om. *C*, τε *d* ‖ 11. ἐκλείπειν *R* ‖ 13. εἰμι] εἰμι δῆλος *R* ‖ ὁ Λεωνίδης Plut. ‖ 14. ἀπροθύμως *C* ‖ διακινδυνεύειν *R*, συγκινδυνεύειν Suid. ‖ 16. ἐλίπετο *d* ‖ 17. ἐκέχρηστο *z*: ἐκέχρητο ‖ 18. χρεομένοισι *P* ‖ 19. καταρχὰς *APdz* ‖ ἀγειρομένου *R* ‖ 20. ἔσεσθαι *R* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 21. σφῶν *R* ‖ ἀπολέσθαι *PRz*: ἀπολέεσθαι ‖ 22. ἔχοντα seclusi: om. *s*. Schaefer. χρᾷ ἔχοντα sine λέγοντα Schweighaeuser ‖ 23. δ' om. *d*. Oenom. ‖ εὐρυχώροιο *d* ‖ 24. ἄστ' ἐρικυδὲς Camerarius, ἄστυ 'ρικυδὲς Wesseling ‖ περσείδῃσι vulgo

πέρθεται, ἢ τὸ μὲν οὐχί, ἀφ' Ἡραχλέους δὲ γενέθλης
πενθήσει βασιλῆ φθίμενον Λακεδαίμονος οὖρος.
οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
ἀντιβίην· Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἑ φημί
σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσηται.

ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος
καταθέσθαι μοῦνον Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμά-
χους μᾶλλον ἢ γνώμῃ διενειχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχε-
221 σθαι τοὺς οἰχομένους. μαρτύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλά-
χιστον τούτου πέρι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν ὃς εἵπετο τῇ
στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ
ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ
μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων,
ἵνα μὴ συναπόληταί σφι. ὁ δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν
οὐκ ἀπέλιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἐόντα οἱ μου-
νογενέα, ἀπέπεμψε.

222 Οἱ μέν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι οἴχοντό τε ἀπι-
όντες καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ, Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κα-
τέμειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. τούτων δὲ Θηβαῖοι
μὲν ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὐ βουλόμενοι· κατεῖχε γάρ σφεας
Λεωνίδης ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος· Θεσπιέες δὲ ἑκόντες
μάλιστα, οἳ οὐκ ἔφασαν ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ'
αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον.
ἐστρατήγεε δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

223 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ ἡλίου ἀνατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο,

---

6. ταῦτα - 8 διενειχθέντας Plutarchus mor. p. 865. — 17. Οἱ - 23 ἀπαλλάξεσθαι ibidem

1. πέρσεται Oenom. || οὐκί z || ἡρακλέος *PRz* || 2. βασιλεῖ *C*, βασιλῆα *dz* || 3. τῶν *Cdsz* || οὐδέ - 4 μένος om. *d* || 5. τόνδ' *d* || διαπάντα *AB* || 6. ταῦτα δὲ *d*. Plut. || καταθέσθαι κλέος μούνων Plut. || 8. τῇσι γνώμῃσι Plut. || διενεχθέντας *L*. Plut. || οὕτως *PR* || 9. καὶ om. *C* || 10. ὅτι καὶ] · οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους ἀλλὰ καὶ z || 11. μεγίστην τὸν ἀβαρῆνα *C* || τ' ἀνέκαθεν *R* || 12. τοῦτον τὸν Bekkerus || εἰπόντα *R*, ἅπαντα *qz* || 13. ἐκβαίνειν εἰπόντα z || 14. συναπόλλυταί *d* || 15. ἀπέλιπε *PR*: ἀπελίπετο *ABC*, ἐπελείπετο *d*, κατέλιπε *qz* || 17. οἱ om. *ABCd*. Plut. || τε om. *R* || 19. τουτέων z || 21. ὁμήρωι *C*, ὁμήρω *R* || 22. οἱ οὐκ *R*, οἳ οὐδαμᾶ Plut. || μετὰ τούτου Plut. || 24. αὐτέων z || 25. ἀνατέλλοντος *d*, ἐπανατείλαντος *R*

ἐπισχὼν χρόνον ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ ὄρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τε ἐστὶ καὶ βραχύτερος ὁ χῶρος πολλὸν ἤ περ ἡ περίοδός τε καὶ ἀνάβασις. οἵ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξην προσήισαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, ἤδη πολλῷ μᾶλλον ἢ κατ᾽ ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο, οἱ δὲ ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ στεινόπορα ἐμάχοντο. τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν ἔπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρβάρων· ὄπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτῶν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ διεφθείροντο, πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ᾽ ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντα σφίσι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιιόντων τὸ ὄρος, ἀπεδείκνυντο ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους, παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες. δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτῶν τηνικαῦτα ἤδη ἐτύγχανε 224
κατεηγότα, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος καὶ ἕτεροι μετ᾽ αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα, ἐπυθόμην δὲ καὶ ἁπάντων τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ ὀνομαστοί, ἐν δὲ δὴ

Λεωνίδου θάνατος

2. ἐπέσταλτο ἐπὶ ἀλτεω *C* ‖ 3. οὔρεος *CPdz* ‖ τε om. *z* ‖ 4. χρόνος *P* ‖ ἤπερ *AB* ‖ 5. Ξέρξεα *z* ‖ προσήεσαν *R*, προσείησαν *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 7. ἢ εἰ *d* ‖ καταρχὰς *z* ‖ ἐπεξήεσαν *R*, ἐπεξήεισαν *d* ‖ εὐρύτατον *z* ‖ 8. τὸν *R* ‖ οἱ δὲ rectius post ἡμέρας sedem habebunt ‖ 9. στενόπωρα *C*, στεινότερα *PRz* ‖ 10. δὴ *C*(?)*z* ‖ πλήθει *AB* ‖ 12. ἐράπιζον *C* ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ θάλατταν *d* ‖ 14. δὲ *ABd* ‖ 16. μέλλοντά σφι *L* ‖ 17. περιόντων *R* ‖ οὔρος *z* ‖ ἀπεδείκνυντο *Cdz*: ἀπεδείκνυτο *AB*, ἐπεδείκνυντο *PR* ‖ ἔχον *z* ‖ μέγεθος *qz* ‖ 18. παραχρεόμενοί *P* ‖ ἀττεέοντες *R* ‖ 19. πλεόνεσιν *Rd* ‖ αὐτέων *z* ‖ ἤδη post κατεηγότα *z*, om. *d* ‖ 20. κατηργάζοντο *R* ‖ καὶ om. *z* ‖ 24. δὴ] δὴ καὶ *z* ‖ περσέων τε *R* ‖ 25. οὐνομαστοί *z*, ὀνομαστοὶ πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοί *ABd*

καὶ Δαρείου δύο παῖδες Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης, ἐκ τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγούνης γεγονότες Δαρείῳ. ὁ δὲ Ἀρτάνης Δαρείου μὲν τοῦ βασιλέος ἦν ἀδελφεός, Ὑστάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεος παῖς· ὃς καὶ ἐκδιδοὺς τὴν θυγατέρα Δαρείῳ τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπέδωκε, ὡς μούνης οἱ
225 ἐούσης ταύτης τέκνου. Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις. τοῦτο δὲ συνεστήκεε μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἥκειν ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος· ἔς τε γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἁλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων· ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρῃσι, τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἱ δὲ περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν.

226 Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων, ὅμως λέγεται ἀνὴρ ἄριστος γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης· τὸν τόδε φασὶ εἰπεῖν τὸ ἔπος πρὶν ἢ συμμῖξαί σφεας τοῖσι

περὶ Διηνέκους τοῦ Σπαρτιάτου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀποφθεγμάτων

16. ἐν τούτῳ - 18 βάρβαροι (Longinus) περὶ ὕψους 38. — 23. Eustathius Il. p. 638

1. ἀβροκόμης *P* ‖ 2. ἀ//τάρνεω *P*, ἀτάρνεω *Rz* ‖ ρατογούνης *ABd*, ῥατογόνης *C* ‖ 3. ἀτάρνης *Pz* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 4. ἀρσάμεω *PRz*, ἀρσάμεως *d* ‖ 5. ἑαυτοῦ *d* ‖ μούνου οἱ ταύτης ἐούσης *R* ‖ 6 δὴ om. *R* ‖ 7. μαχεόμενοι *Rz* ‖ καὶ ὑπὲρ Schaefer: ὑπὲρ ‖ 8. τε] δὲ *R* ‖ ὠθησμὸς *P* ‖ ἐγένετο *CPdz* ‖ 9. ὑπεξέρυσαν *d*, ὑπερεξέρυσαν *AB*, ὑπερεξέρρυσαν *C* ‖ 10. πολλάκις *d* ‖ μέχρις *Rd* ‖ 12. ἤδη om. *d* ‖ νῖκος *PR*, νίκος *sz* ‖ 13. τῆς ὁδοῦ τὸ στεινὸν *d* ‖ ἀνεχώρεεν *R* ‖ παραψάμενοι *C* ‖ 14. ἁλέες *d* ‖ 15. Κολωνὸς οὗτος *z* ‖ ἐστὶ *AB*, ἐστὶν *d*, ἔστι *PRz* ‖ 17. τοῖσι *PR*: τῇσι ceteri, ὅσαι Long. ‖ αὐτέων *z* ‖ αἳ ἐτύγχανον ἔτι *A*[2], ἔτι ἐτύγχανον Long. ‖ 20. πάντοθε *C* ‖ 23. ἄριστος ἀνὴρ *PRz* ‖ διηνεκὴς *B*, διηνέκυς *R* ‖ 24. εἶπαι *z*

Μήδοισι, πυθόμενον πρός τευ τῶν Τρηχινίων ὡς, ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ὀιστῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι. τὸν δὲ οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι εἰπεῖν ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον τὸ Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. ταῦτα μὲν καὶ 227
ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα· μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοί, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων Ὀρσιφάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμεε μάλιστα τῷ οὔνομα ἦν Διθύραμβος Ἁρματίδεω.

Θαφθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ τῇ περ ἔπεσον, καὶ τοῖσι 228
πρότερον τελευτήσασι ἢ ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε.

μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται, τοῖσι δὲ Σπαρτιήτῃσι ἰδίῃ

ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο, τῷ δὲ μάντι τόδε.

ἐπίγραμμα εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανόντας τ̄

2. idem Il. p. 704. Od. p. 1762. opuscul. p. 290, 70 ed. Tafel. — 10. idem Il. p. 297. — 13. ibidem p. 519. — 16. μυριάσιν - 17 τέτορες (Diodorus XI 33. Aristides II p. 512 Dind. Anthologia Pal. VII 248). — 20. ὦ - 21 πειθόμενοι (Lycurgus adv. Leocrat. 109. Strabo p. 429. Diodor XI 33. Anthologia Pal. VII 249. Suidas v. Λεωνίδης)

1. πειθόμενον *R* ‖ 2. ἀφίωσι *R* ‖ πλήθεος] νέφους Eust. ‖ 3. τοσοῦτον *R*, τοσοῦτό τι *Pz* ‖ αὐτέων z ‖ 4. τοῦτο *R* ‖ εἶπαι z ‖ 5. τὸ τῶν *R* ‖ 6. ἀγγέλει *C*, ἀγγέλοι *R*, ἀγγέλλει *d* ‖ τῶν om. *C* ‖ 8. διηνέκεά φασι *R*, φασὶ διηνεκέα *d* ‖ 10. ἀδελφεός *BR*, ἀλφεὺς *C*, Ἀλφειός Eust. ‖ δὲ *C* ‖ 13. ταφεῖσι *R* ‖ 14. ἢ om. *Rd*. ἢ τοὺς Schaefer ‖ οἴχεσθαι τοὺς συμμάχους ? ‖ 16. μυριάσι *Rd* ‖ τῇδε τριηκοσίῃς Arist., τῇδε διακοσίαις Diod., τᾷδε τριακοσίαις Schneidewin ‖ 17. πελοποννήσου z. Diod. Arist., πελοπονήσου *Rd* ‖ τέττορες *d* ‖ 18. δὴ om. *R* ‖ 19. ἰδία *R* ‖ 20. ξεῖνε *ABCd*, ξέν' Strab., ξένε Diod. ‖ ἄγγειλον z. Lyc. Diod. Anthol., ἀπάγγειλον Strab. ‖ 21. πειθόμενοι νομίμοις Lyc. Strab. Diod. ‖ 22. μὲν δὴ] δὲ *C* ‖ μάντηι *B*

μνῆμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὅν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

ἐπιγράμμασι μέν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτύονές εἰσί σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

229 Δύο δὲ τούτων τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὔρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρεὸν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρτην, ὡς μεμετιμένοι γε ἦσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεωνίδεω καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ ἔσχατον, ἢ εἴ γε μὴ ἐβούλοντο νοστῆσαι, ἀποθανεῖν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι, παρεόν σφι τούτων τὰ ἕτερα ποιέειν οὐκ ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν, ἀλλὰ γνώμῃ διενειχθέντας Εὔρυτον μέν, πυθόμενον τῶν Περσέων τὴν περίοδον, αἰτήσαντά τε τὰ ὅπλα καὶ ἐνδύντα ἄγειν αὐτὸν κελεῦσαι τὸν εἵλωτα ἐς τοὺς μαχομένους, ὅκως δὲ αὐτὸν ἤγαγε, τὸν μὲν ἀγαγόντα οἴχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ ἐσπεσόντα ἐς τὸν ὅμιλον διαφθαρῆναι, Ἀριστόδημον δὲ λιποψυχέοντα λειφθῆναι. εἰ μέν νυν ἢ μοῦνον Ἀριστόδημον ἀλογήσαντα ἀπονοστῆσαι ἐς Σπάρτην ἢ καὶ ὁμοῦ σφεων ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν ἐμοί, οὐκ ἄν σφι Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίαν προσθέσθαι· νυνὶ δὲ τοῦ μὲν αὐτῶν

περὶ Εὐρύτου καὶ Ἀριστοδήμου τῶν δι' ὀφθαλμίαν ἀπολειφθέντων μάχης

1. μνῆμα - 4 προλιπεῖν Anthologia Pal. VII 677. — 23. Suidas v. κομιδή.

1. τοῦτο *d* ‖ κλειτοῖο *R* ‖ Μεγιστίου Anthol. ‖ 5. ἐπίγραμμα - 7 μάντιος om. *qz* ‖ 6. ἀμφικτύονες *R*: ἀμφικτυόνες ‖ τὸ] τοῦ *R* ‖ 7. νεωπρέπεός ἐστι *C*, λεωτρέπεος ἔστι *R* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ 11. μεμετημένοι *d* ‖ 12. *x PRz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 13. ἐς τὸ μέγιστον *qz* ‖ 14. ἀποθανέειν *L* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ ἐθέλησαν *ABCd* ‖ 16. διενεχθέντας *ABd* ‖ τὴν τῶν Περσέων περίοδον *z* ‖ 17. ἐσδύντα *z* ‖ 18. ἐς om. *B*[1] ‖ 20. λιποψυχέοντα *AB*: λειποψυχέοντα ceteri. φιλοψυχέοντα Valckenaer ‖ 21. ἢ correxi: om. *R*, ἢν ceteri ‖ ἀλογήσαντα *ABR*: ἀλγήσαντα ‖ 22. σφεων *AB*: σφέων ‖ 23. ἐμοί om. *R* ‖ 24. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *sz* ‖ προσθέσθαι *Pcorr.*, προθέσθαι *R* ‖ νῦν *R* ‖ αὐτῶν om. *Pz*

ἀπολομένου, τοῦ δὲ τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομένου προφάσιος
οὐκ ἐθελήσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγκαίως σφι ἔχειν μη-
νῖσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ. οἱ μέν νυν οὕτω σωθῆναι λέ- 230
γουσι Ἀριστόδημον ἐς Σπάρτην καὶ διὰ πρόφασιν τοιήνδε,
οἱ δὲ ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξεὸν αὐτῷ
καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλ' ὑπομεί-
ναντα ἐν τῇ ὁδῷ περιγενέσθαι, τὸν δὲ συνάγγελον αὐτοῦ
ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην ἀποθανεῖν. ἀπονοστήσας δὲ ἐς 231
Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστόδημος ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην·
πάσχων δὲ τοιάδε ἠτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρ-
τιητέων οὔτε διελέγετο, ὄνειδός τε εἶχε ὁ τρέσας Ἀριστό-
δημος καλεόμενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ 232
ἀνέλαβε πᾶσαν τὴν ἐπενειχθεῖσαν αἰτίην· λέγεται δὲ καὶ
ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων
τούτων περιγενέσθαι, τῷ οὔνομα εἶναι Παντίτην· νοστή-
σαντα δὲ τοῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἠτίμωτο, ἀπάγξασθαι.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιάδης ἐστρατήγεε, τέως μὲν 233
μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐόντες ἐμάχοντο ὑπ' ἀναγκαίης ἐχό-
μενοι πρὸς τὴν βασιλέος στρατιήν· ὡς δὲ εἶδον κατυπέρ-
τερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δή, τῶν
σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπειγομένων ἐπὶ τὸν κολωνόν, ἀπο-
σχισθέντες τούτων χεῖράς τε προέτεινον καὶ ἤισαν ἆσσον τῶν
βαρβάρων, λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς καὶ
μηδίζουσι καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐν πρώτοισι ἔδοσαν βασιλέι,
ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίατο καὶ
ἀναίτιοι εἶεν τοῦ τρώματος τοῦ γεγονότος βασιλέι. ὥστε

18. μετὰ - ἐχόμενοι et 20 τῶν - p. 276, 2 μάρτυρας Plutarchus mor. p. 866

1. ἀπολογουμένου *C*, ἀπολλομένου *d* ‖ 2. οὐ θελήσαντος *ABCd* ‖ μηνίσαι *L* ‖ 4. τοιῆνδε *AB* ‖ 6. τὴν μάχην καταλαβεῖν *R* ‖ 9. ὁ om. *PRz* ‖ εἶχε ὄνειδός τε *ABd* ‖ 12. τῇ ἐν] τῆσι *R*, τῇ *d* ‖ πλαταίῃσι *AB* ‖ μάχην *d* ‖ 13. ἐπενεχθεῖσαν *ABC*, ἐξενεχθεῖσαν *Rd*, ἐπενεχθεῖσάν οἱ *z* ‖ λέγονται *z* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ παντίτῃ *C* ‖ 19. βασιλῆος *z* ‖ 20. γινόμενα τῶν περσέων *R* ‖ τῶν] καὶ τῶν *C* ‖ 21. ἐπειγομένων *PRz*. Plut.: ἐπιγενομένων ‖ 22. τουτέων *z*, om. Plut. ‖ προέτειναν Plut. ‖ ἤεισαν *d* ‖ ἄσσον *AB* ‖ 24. μηδίσειαν Plut. ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ ἔδοσαν ἂν Reiske ‖ 25. ἀπικέατο Plut. ‖ 26. εἶναι *PRz* ‖ γεγονότος· *R*, γενομένου Plut. ‖ βασιλεῖ. *AB*, βασιλέος *R* ‖ ὥστε] τε *R*, om. Plut. ὥς τε Bekkerus

ταῦτα λέγοντες περιεγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τούτων τῶν λόγων μάρτυρας. οὐ μέντοι τά γε πάντα εὐτύχησαν· ὡς γάρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς μέν τινας καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῦνας αὐτῶν κελεύσαντος Ξέρξεω ἔστιζον στίγματα βασιλήια, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδεω, τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμαχον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιέες στρατηγήσαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων καὶ σχόντα τὸ ἄστυ τὸ Πλαταιέων.

234 Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες οὕτω ἠγωνίσαντο, Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρητον εἰρώτα ἀρξάμενος ἐνθένδε. "Δημάρητε, ἀνὴρ εἶς ἀγαθός. τεκμαίρομαι δὲ τῇ ἀληθείῃ· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα ἀπέβη οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπέ, κόσοι τινές εἰσι οἱ λοιποὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τούτων ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέμια εἴτε καὶ ἅπαντες." ὁ δ' εἶπε "ὦ βασιλεῦ, πλῆθος μὲν πολλὸν πάντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ πόλιες πολλαί· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθεῖν, εἰδήσεις. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστα, καὶ οὗτοι πάντες εἰσὶ ὅμοιοι τοῖσι ἐνθάδε μαχεσαμένοισι· οἵ γε μὲν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι τούτοισι μὲν οὐκ ὅμοιοι, ἀγαθοὶ δέ." εἶπε πρὸς ταῦτα Ξέρξης "Δημάρητε, τέῳ τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐπικρατήσομεν; ἴθι ἐξηγέο· σὺ γὰρ ἔχεις αὐτῶν τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων οἷα βασι-

235 λεὺς γενόμενος." ὁ δ' ἀμείβετο "ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ συμ-

διάλεξις Ξέρξου πρὸς Δημάρητον περὶ Σπαρτιατῶν

3. τοὺς – 6 Λεοντιάδεω Plutarchus mor. p. 866. — 17. ἐν – 18 μάλιστα Eustathius Il. p. 294

1. περιεγένοντο Plut. ‖ 2. τούτων τῶν λόγων *AB*(*C*?)*d*. Plut.: τῶν λόγων τούτων *PR*, τῶν λόγων τουτέων z ‖ μάρτυρας ante τούτων Plut. ‖ ηὐτύχησαν z ‖ 4. τινας] τινας αὐτέων z, αὐτῶν Plut. ‖ δ' ἔτι Plut. ‖ αὐτέων z, om. Plut. ‖ 5. ἔστιξαν Plut. ‖ 8. ἄστυ τῶν *d* ‖ 10. οὕτως ἠγωνίζοντο *R* ‖ 11. ἠρώτα *CPz* ‖ 12. δὲ] γὰρ *d* ‖ ἀληθηίῃ z ‖ 13. εἶπες *R* ‖ 14. τίνες εἰσὶν *R* ‖ τουτέων z ‖ 16. πολλὸν om. *d*, post Λακεδαιμονίων locat z ‖ πόλις *ABPz*, πόλιες reliqui ‖ 17. ἐκμαθέειν z ‖ τῇ om. Eust. ‖ Λακεδαιμονίῃ z ‖ 18. μάλιστα· οὗτοι Schaefer ‖ 19. ὁμοῖοι *CPdz* ‖ οἵ γε *A* ‖ μὴν *R* ‖ 21. ἀπονητοτάτω *R* ‖ 22. τουτέων z ‖ ἐπικρατήσωμεν *B* ‖ 23. αὐτέων διεξόδους z ‖ 24. ὁ δὲ εἶπεν *R* ‖ συμβουλεύσεαι *A*[1]

βουλεύεαί μοι προθύμως, δίκαιόν με σοί ἐστι φράζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποστείλειας ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώρην. ἔστι δὲ ἐπ' αὐτῇ νῆσος ἐπικειμένη τῇ οὔνομά ἐστι Κύθηρα, τὴν Χίλων ἀνὴρ παρ' ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος κέρδος μέζον ἔφη εἶναι Σπαρτιήτῃσι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεί τι προσδοκῶν ἀπ' αὐτῆς τοιοῦτο ἔσεσθαι οἷόν τοι ἐγὼ ἐξηγέομαι, οὔτι τὸν σὸν στόλον προειδώς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης τῆς νήσου ὁρμεόμενοι φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου σφι ἐόντος οἰκηίου, οὐδὲν δεινοὶ ἔσονταί τοι μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἁλισκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ βοηθέωσι ταύτῃ. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀσθενὲς ἤδη τὸ Λακωνικὸν μοῦνον λείπεται. ἢν δὲ ταῦτα μὴ ποιέῃς, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔστι τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στεινός· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ μάχας ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομενέων προσδέκεο ἔσεσθαί τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι ἀμαχητὶ ὅ τε ἰσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλιες προσχωρήσουσι." λέγει μετὰ τοῦτον Ἀχαιμέ- 236
νης ἀδελφεός τε ἐὼν Ξέρξεω καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγός, παρατυχών τε τῷ λόγῳ καὶ δείσας μὴ ἀναγνωσθῇ Ξέρξης ποιέειν ταῦτα, "ὦ βασιλεῦ, ὁρέω σε ἀνδρὸς ἐνδεκόμενον λόγους ὃς φθονέει τοι εὖ πρήσσοντι ἢ καὶ προδιδοῖ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοισι χρεώμενοι Ἕλληνες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθονέουσι καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. εἰ δ' ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι, τῶν νέες νεναυηγήκασι τετρακόσιαι, ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριη-

---

1. ἐστί σοι *z* ‖ 2. ἀποστείλας *Cd* ‖ 3. λακεδαίμονα *R* ‖ κειμένη *R* ‖ 4. χείλων *AB* ‖ 5. μέζων A^1BR, μέζω *Cd* ‖ 7. τοιοῦτον *R* ‖ τοι *ABP*: τι ‖ 8. οὔτι] ὅ τι *C* ‖ 9. τῆς] ὧν τῆς *Rz* ‖ ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ 10. φερόντων *R* ‖ 11. ἔσονται A^1B^1 ‖ ἐλάδος *AB* ‖ 13. ἤδη] δὴ *R* ‖ 14. μόνον *d* ‖ γίνεται *R* ‖ ποιῇς *L* ‖ 15. πελοπονήσου *Rd* ‖ 16. πελοποννησίων *Rd* ‖ 17. ἰσχυροτάτας *d* ‖ γενομένων *L* ‖ 19. πόλεις *Rd*, πόλις reliqui ‖ προχωρήσουσι *R* ‖ ἀχαιμενῆς *R* ‖ 22. ὁρῶ *AB* ‖ 23. εὖ πρήσσοντα B^1, εὐπρήσσοντι *R* ‖ πρήγματα] τὰ πρήγματα *R* ‖ 24. χρεόμενοι *BP* ‖ 25. οἱ Ἕλληνες *z* ‖ 26. δὲ *ABd* ‖ τῷ Valckenaer, ἐκ τῶν Baehr. possis etiam ὑπ' ὧν

κοσίας ἀποπέμψεις περιπλέειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ ἀντίπαλοι· ἁλὴς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατὸς δυσμεταχείριστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί τοι ἔσονται, καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει καὶ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος· εἰ δὲ διασπάσεις, οὔτε σὺ ἔσεαι ἐκείνοισι χρήσιμος οὔτε ἐκεῖνοι σοί. τὰ σεωυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ γνώμην ἔχω τὰ τῶν ἀντιπολέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν πόλεμον τά τε ποιήσουσι ὅσοι τε πλῆθός εἰσι. ἱκανοὶ γὰρ ἐκεῖνοί γε αὐτοὶ ἑωυτῶν πέρι φροντίζειν εἰσί, ἡμεῖς δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἢν ἴωσι ἀντία Πέρσῃσι ἐς μάχην, οὐδὲν τὸ
237 παρεὸν τρῶμα ἀνιεῦνται." ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσιδε. "Ἀχαίμενες, εὖ τέ μοι δοκέεις λέγειν καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρητος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοί, γνώμῃ μέντοι ἑσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ κεῖνό γε ἐνδέξομαι ὅκως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί τε λεγομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμώμενος καὶ τῷ ἐόντι, ὅτι πολιήτης μὲν πολιήτῃ εὖ πρήσσοντι φθονέει καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ, οὐδ' ἂν συμβουλευομένου τοῦ ἀστοῦ πολιήτης ἀνὴρ τὰ ἄριστά οἱ δοκέοντα εἶναι ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δέ εἰσι οἱ τοιοῦτοι· ξεῖνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσσοντί ἐστι εὐμενέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ὦν [περὶ] κακολογίης τῆς ἐς Δημάρητον, ἐόντος ἐμοὶ ξείνου πέρι, ἔχεσθαί τινα τοῦ λοιποῦ κελεύω."

238 Ταῦτα εἴπας Ξέρξης διεξήιε διὰ τῶν νεκρῶν, καὶ

17. ὅτι – 23 ἄριστα Stobaeus floril. XXXVIII 61

1. περιπλώειν z ‖ πελοπόνησον *Rd* ‖ τοι] om. *ABC*, δὴ *d* ‖ 2. ἀλὴς *A*, ἀλῆς *B* ‖ 4. τοι om. *ABCd* ‖ γίνονται *R* ‖ 6. ἔσεαι κείνοισι *CPz*, ἐκείνοισιν ἔσεαι *R* ‖ κεῖνοι *dz* ‖ 7. τιθέμενον ? ‖ ἔχων *PRz*, ἔχε *sz* ‖ ἐπιδέχεσθαι *R* ‖ 10. περιφροντίζειν *R* ‖ 11. οὐδὲ ἂν *ABCd* ‖ 12. τραῦμα *Apr.* ‖ ἀνεῦνται *C*. ἀκέσονται Reiske ‖ τοῖσδε *L* ‖ ἀγαιμένεες *C* ‖ 15. ἔσσωται *R* ‖ ///κεῖνό *A*, ἐκεῖνό *Rz* ‖ 16. εὐνοεῖ *ABCd*, εὖ νοεῖ *R* ‖ 18. δυσμενής. τῇ τε γῆ οὐδὲν συμβουλευομένου *R* ‖ 19. τὰ om. *R* ‖ 20. ἀρετῆς ἀνήκει *d*, ἀνήκει ἀρετῆς *R* ‖ δέ εἰσι *ABD*. Stob.: δ' εἰσὶ ‖ 22. ἔστι μὲν *R* ‖ 23. περὶ κακολογίης *ABCd*, κακολογίης πέρι alteri ‖ 24. πέρι, ἔχεσθαι distinxi: ἔχεσθαι *R*, ἀπέχεσθαι *A*[2]. Reiske, περιέχεσθαί ceteri

Λεωνίδεω, ἀκηκοὼς ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. δῆλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ἐν δὲ καὶ τῷδε οὐκ ἥκιστα γέγονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῃ· οὐ γὰρ ἄν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν ταῦτα παρενόμησε, ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι τῶν ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν, τοῖσι ἐπετέτακτο ποιέειν.

Ἄνειμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε. 239
ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς στέλλοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ χρηστήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἔνθα δή σφι ἐχρήσθη τὰ ὀλίγῳ πρότερον εἶπον· ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωυμασίῳ. Δημάρητος γὰρ ὁ Ἀρίστωνος φυγὼν ἐς Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω καὶ τὸ οἰκὸς ἐμοὶ συμμάχεται, οὐκ ἦν εὔνοος Λακεδαιμονίοισι, πάρεστι δὲ εἰκάζειν εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐποίησε εἴτε καὶ καταχαίρων. ἐπείτε γὰρ Ξέρξῃ ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν ἐν Σούσοισι ὁ Δημάρητος καὶ πυθόμενος ταῦτα ἠθέλησε Λακεδαιμονίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθείη· ὁ δὲ μηχανᾶται τοιάδε. δελτίον δίπτυχον λαβὼν τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε, καὶ ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραφε τὴν βασιλέος γνώμην,

ὅτι Δημάρητος ἐμήνυσε Λακεδαιμονίοις στρατιὰν καὶ τίνι τρόπῳ

---

5. μάλιστα - Λεωνίδῃ Plutarchus mor. p. 867. — 14. ὡς - 15 Λακεδαιμονίοισι Suidas v. εἰκός. — 15. πάρεστι - 16 καταχαίρων Suidas v. καταχαίρων. — 21. δελτίον - ἐξέκνησε Antonius Mon. p. 770. Suidas vv. ἐξέκνισεν. ἐπέτηξεν. — 21 et p. 280, 7 (idem v. κνᾶν). — Pollux IV 18. X 58

1. Λεωνίδεω πέρι z ‖ ὅτι] ὡς ὅτι *ABCd* ‖ 2. ἐκέλευε *C* ‖ 3. ἓν *A* ‖ 4. καὶ] καὶ δὴ z ‖ 5. ζῶντι *ABR*. Plut.: ζώοντι ‖ ἄν om. *ABCd* ‖ 6. παρηνόμησε *Pdz* ‖ 8. ταῦτα om. *R* ‖ 9. ἐπ' ἐκεῖνο *P'R*, γρ. ἐκεῖσε *P*ᵐ ‖ τὸ om. *PRz* ‖ 13. θωμασίωι *C*, θωμασίω *R* ‖ 14. δοκέωι *B* ‖ εἰκὸς *Rd*. Suid. ‖ 15. συμμαχέεται Suid. ‖ εὔνος *B* ‖ ὁ' Suid. ‖ 16. ἐποίησας Suid. ‖ καὶ om. Suid. ‖ ἐπείτε γὰρ om. *R* ‖ 17. ἐδόκεε *R* ‖ 18. Σούσῃσι z ‖ 19. δὴ om. *ABCd* ‖ 20. λα//φθείη *B* ‖ 21. βελτίον *C* ‖ ἐξέκνησαν *d*, ἐξέκνισεν Anton. Suid., ἐπέτηξεν hic idem altero loco ‖ 22. τῷ om. *ABCd* ‖ ἔγραφε *R* ‖ βασιλέως *AB*

ποιήσας δὲ ταῦτα ὀπίσω ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ δελτίον μηδὲν πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπίκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρίν γε δή σφι, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ Λεωνίδεω δὲ γυνὴ Γοργὼ ὑπέθετο ἐπιφρασθεῖσα αὐτή, τὸν κηρὸν κνᾶν κελεύουσα, καὶ εὑρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι δὲ εὗρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι ἐπέστειλαν. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι.

---

7 sq. Suidas v. ἐπελέξαντο

1. ἐπέταξε *R* ‖ 2. κεινὸν om. *R* ‖ δέλτιον *CR* ‖ παρέχει *R* ‖ 3. ὁμοφυλάκων *C* ‖ καὶ om *z* ‖ 6. δὲ om. *R* ‖ αὐτὸ *d* ‖ 7. ἐκκνᾶν Naber ‖ 9. ἄλλοισι om. *R* ‖ ταῦτα - 10 γενέσθαι hic omissa in principio libri octavi habent *Pz*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Ζ̄ *AB*, Ἡροδότου Ζʹ *C*, Ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμη *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ. :

Θ

Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες ἦσαν οἵδε, Ἀθηναῖοι μὲν νέας παρεχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτά· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας παρείχοντο, Μεγαρέες δὲ εἴκοσι. καὶ Χαλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας, Αἰγινῆται δὲ ὀκτωκαίδεκα, Σικυώνιοι δὲ δυοκαίδεκα, Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα, Ἐπιδαύριοι δὲ ὀκτώ, Ἐρετριέες δὲ ἑπτά, Τροιζήνιοι δὲ πέντε, Στυρέες δὲ δύο, καὶ Κήιοι δύο τε νέας καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ δέ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβοήθεον πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτά. 1

Ἦσαν μὲν ὦν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμίσιον, 2
εἴρηται δέ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, διηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα

τίνες Ἑλλήνων καὶ πόσας παρεχόμενοι ναῦς ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐστρατεύοντο ὅτι σοα τὸ ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων εἶχε ναῦς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πεντηκοντέρους θ

ΟΥΡΑΝΙΑ Η *AB*, Ἡροδότου ἱστοριῶν οὐρανία. η' *C*, οὐρανία ⁝ ὀγδόη *P*, οὐρανία. | ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ· ΟΥΡΑΝΙΑ· z

1. Οἱ δὲ] ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι· οἱ δὲ *L* (nisi quod *R* om. δή) ‖ Ἕλληνες *CR* ‖ εἰς *d*, om. *CR* ‖ τὸ *B* ‖ ἔσαν z ‖ 2. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν *R* ‖ 3. τε om. *A*[1] ‖ 5. τεσσαράκοντα *d* ‖ 6. χαλχιδέες *R* ‖ 6. παρεχόντων σφι *PRz* ‖ 8. δυώδεκα *R* ‖ 9. στυριέες *R*, τυρέες *d* ‖ 10. κεῖοι *AB*, κῖοι ceteri ‖ νῆας *R* ‖ 11. ἐπεβώθεον *R* ‖ 12. ἔσαν z ‖ ὦν om. *ABd*, οὖν *PR* ‖ 13. ὡς τὸ] ὅσας (*quot*) τὸ Valla, ὅσον τὸ Reiske, ὅσον τι Schaefer ‖ 13. νηῶν *R* ‖ 14. νηῶν *R* ‖ 15. μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι *R* ‖ 16. τὸ om. *Ppr*. *R* ‖ κάρτος *ABdz*

παρείχοντο Σπαρτιῆται Εὐρυβιάδην [Εὐρυκλείδεω· οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν, ἢν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἕψεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι
3 στράτευμα. ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὸν εἴη ἐπιτράπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς, ὀρθὰ νοεῦντες· στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κάκιόν ἐστι ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο οὐκ ἀντέτεινον ἀλλ' εἶκον, μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτῶν, ὡς διέδεξαν· ὡς γὰρ δὴ ὠσάμενοι τὸν Πέρσην περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

4 Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταρρωδήσαντες δρησμὸν ἐβουλεύοντο ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δέ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν

περὶ Εὐρυβιάδου καὶ τῆς Λακεδαιμονίων ἡγεμονίας

9 sq. Choricius p. 30 Boiss. — 21 sqq. Plutarchus mor. p. 867. — 24. Schol. Platon. p. 405

1. παρέχοντο z ‖ εὐρυάδεα R ‖ τὸν Εὐρυκλείδεω z ‖ 4. γὰρ] δὲ R ‖ καταρχὰς Pz ‖ 5. ἐπὶ τὴν R ‖ 6. χρεὼν CPdz ‖ ἐπιτρέπειν L ‖ 7. μέγα τε ποιεύμενοι ? ‖ 8. στασιοῦσι R ‖ 9. νοέοντες R ‖ ὁμοφρονέοντας A[1] ‖ 10. τοσοῦτο Rd ‖ 11. μέχρις οὗ PR, μέχρι οὗ z ‖ 12. αὐτέων z ‖ καὶ διωσάμενοι Bekkerus ‖ 13. πέρσεα Rz ‖ ἐποιέοντο R ‖ 16. ἐγένοντο C ‖ 17. οἳ ABR ‖ καὶ om. d ‖ 18. νῆας R ‖ ἐς τοὺς R ‖ 19. πάντα R ‖ 20. καταρρωδήσαντες δρασμὸν P ‖ 21. ἐβούλευον R ‖ 23. ἐπιμεῖναι Plut.

πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην. ὁ δὲ Θεμιστοκλέης τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὧδε ποιέει. 5
Εὐρυβιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα ὡς παρ' ἑωυτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς τῶν λοιπῶν ἤσπαιρε μοῦνος, φάμενος ἀποπλεύσεσθαί τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ οὐ παραμενέειν, πρὸς δὴ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλέης ἐπομόσας "οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεί τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω ἢ βασιλεὺς ἄν τοι ὁ Μήδων πέμψειε ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους." ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε δὴ πάντες δώροισι ἀναπεπεισμένοι ἦσαν καὶ τοῖσι Εὐβοεῦσι ἐκεχάριστο, αὐτός τε ὁ Θεμιστοκλέης ἐκέρδηνε, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων, ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μεταλαβόντες τούτων τῶν χρημάτων ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ τὰ χρήματα.

Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ καὶ ἐναυμάχησαν. 6
ἐγένετο δὲ ὧδε. ἐπείτε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας περὶ δείλην πρωίην γινομένην ἀπίκατο οἱ βάρβαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρόθυμοι ἦσαν ἐπιχειρέειν, εἴ κως ἕλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλέειν οὔ

ὅτι Θεμιστοκλῆς χρήμασιν ἔπειθεν Εὐρυβιάδην καὶ Ἀδείμαντον μεῖναι καὶ ναυμαχῆσαι

---

4. μεταδιδοῖ - 5 διδούς Lexicon Vindob. p. 125. — Plutarchus Themist. 7. — 6. ὁ Κορίνθιος - 8 Ἀρτεμισίου Suidas v. ἤσπαιρεν. — 7. Eustathius Il. p. 416

2. τε om. *R* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ μεταδιδοὺς Lex. Vind. ‖ 5. ἑωυτῷ *z* ‖ 6. ὁ Κορίνθιος Suidas: κόρινθος *C*, κορίνθιος ceteri. Κορινθίων Schaefer ‖ τῶν λοιπῶν om. *PR* ‖ 7. ἀποπλώσεσθαί *R* ‖ 12. νῆα *R* ‖ τὴν] τοῦ *dz* ‖ 13. πάντες] πληγέντες *Rz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 14. εὐβοέσιν *C*, Εὐβοέεσι *z* ‖ ἐκέρδανεν *R*, ἐκέρδησεν *d* ‖ 16. τουτέων *z* ‖ Ἀθηνέων Bekkerus ‖ 17. τὰ χρήματα om. *R* ‖ 19. ὧιδε *P* ‖ ἐπεί τε ἐς τοὺς *R* ‖ περὶ δείλην om. *C* ‖ 20. γενομένην *Rz* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ 21. τὸ om. *ABCd* ‖ νῆας *R* ‖ 22. τότε - ἰδόντες om. *R* ‖ ἔσαν *z* ‖ 23. προσπλώειν *Rz*

κώ σφι ἐδόκεε τῶνδε εἵνεκα, μή κως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλέοντας ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν φεύγοντάς τε εὐφρόνη καταλαμβάνῃ· καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι, ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον τῷ ἐκείνων λόγῳ ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.

7 πρὸς ταῦτα ὦν τάδε ἐμηχανέοντο. τῶν νεῶν ἁπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας περιέπεμπον ἔξωθεν Σκιάθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλέουσαι Εὔβοιαν, κατά τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν ἐς τὸν Εὔριπον, ἵνα δὴ περιλάβοιεν οἱ μὲν ταύτῃ ἀπικόμενοι καὶ φράξαντες αὐτῶν τὴν ὀπίσω φέρουσαν ὁδόν, σφεῖς δὲ ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίης. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλεόντων ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον, τῶν δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι ἐποιεῦντο ἀριθμόν.

8 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ Σκυλλίης Σκιωναῖος δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριστος, ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ Πήλιον γενομένῃ πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' οὐ γάρ οἱ παρέσχε ὡς τότε. ὅτεῳ μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἔτι ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας,

περὶ Σκυλλίου καὶ πῶς ἐμήνυσε τοῖς Ἕλλησι τὸν περίπλουν

18. Pollux VII 137

1. εἵνεκε *R* ‖ κως *z*: om. *R*, πως ceteri ‖ 2. προσπλώοντας *Rz* ‖ 3. καταλαμβάνει *d*, καταλάβη *R*, καταλάβοι *Pz* ‖ 4. μὴ δὲ *ABPz* ‖ λόγω *R* ‖ 5. ἐμηχανέωντο *d* ‖ νηῶν *R* ‖ πασέων *AB* ‖ 6. περιέπεμψαν ἔξω *R* ‖ 7. ὀφθείησαν *ABCd*: ὀφθέωσι ‖ περιπλώουσαι *R* ‖ 8. γερεστὸν sine περὶ *R* ‖ ἐς] καὶ *d* ‖ 9. μὲν δὴ *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 10. ἐπισπώμενοι *d* ‖ ἐξεναντίας *R* ‖ 11. νηῶν *R* ‖ 13. ἐπιθέσθαι *d* ‖ 14. περιπλωόντων *R* ‖ 15. λοιπῶν *Rd* ‖ νηῶν ἐπὶ τῇσι ἀφετῇσιν ἐποιέοντο *R* ‖ 16. τὸν ἀριθμόν *z* ‖ 17. τούτῳ om. *C* ‖ ἐποιέοντο τῶν νηῶν *R* ‖ 19. ναυαγίη *d* ‖ κατὰ τὸ *C*(?)*dz* ‖ 20. πήλιον *A*[1], πίλιον *d* ‖ 21. τῇσι *sz* ‖ περιεβάλλετο *Bd* ‖ 22. αὐτομολήσειν – 23 οἱ om. *R* ‖ 24. ἤδη (ἔτι) *C*, om. *d*

οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἀτρεκέως, θωυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι
ἀληθέα· λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν
οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, σταδί-
ους μάλιστά κῃ τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θαλάσσης διεξ-
ελθών. λέγεται μέν νυν καὶ ἄλλα ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ
ἀνδρὸς τούτου, τὰ δὲ μετεξέτερα ἀληθέα· περὶ μέντοι τούτου
γνώμη μοι ἀποδεδέχθω πλοίῳ μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτε-
μίσιον. ὡς δὲ ἀπίκετο, αὐτίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι
τήν τε ναυηγίην ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν
νεῶν περὶ Εὔβοιαν. τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες λόγον 9
σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων ἐνίκα τὴν
ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέ-
πειτα νύκτα μέσην παρέντας πορεύεσθαι καὶ ἀπαντᾶν τῇσι
περιπλεούσῃσι τῶν νεῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὡς οὐδείς σφι
ἐπέπλεε, δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες
αὐτοὶ ἐπανέπλεον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτῶν
ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ διεκπλόου.
ὁρέοντες δέ σφεας οἵ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ 10
στρατηγοὶ ἐπιπλέοντας νηυσὶ ὀλίγῃσι, πάγχυ σφι μανίην
ἐπενείκαντες ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας
εὐπετέως αἱρήσειν, οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μέν γε τῶν
Ἑλλήνων ὁρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑωυτῶν πλήθεΐ τε
πολλαπλησίας καὶ ἄμεινον πλεούσας. καταφρονήσαντες
ταῦτα ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ἐς μέσον. ὅσοι μέν νυν τῶν Ἰώ-
νων ἦσαν εὔνοοι τοῖσι Ἕλλησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο

ἐπίπλους τῶν Ἑλλήνων καὶ ναυμαχία   πῶς γέγονεν περὶ Εὔβοιαν ναυμαχία

1. εἶπαι *Rz* ‖ θωμάζω *ABCd* ‖ ἐστὶ *P*, ἔστιν *R* ‖ 2. ὡς om. *R* ‖ δοὺς *C* ‖ 3. ἀνέχειν *R* ‖ ἢι *R* ‖ 4. τούτους ἐς om. *R* ‖ 5. νυν om. *d* ‖ ἴκελλα *R* ‖ 6. μέντοι] μὲν *A*[1]*C* ‖ 7. πλοίω γάρ μιν *d* ‖ ἀπικέεσθαι *R* ‖ 8. ἐσήμαινε *PRd* ‖ 9. περιπεφθείσας *A*[1]*B*[1] ‖ 10. νηῶν *R* ‖ 11. σφι *z* ‖ 14. περιπλωούσῃσι *R* ‖ νηῶν *Rz* ‖ 15. ἐπέπλωε *Rz* ‖ 16. ἐπανέπλωον *Rz* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. διεκπλώου *R* ‖ 18. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 19. ἐπιπλώοντας *Rz* ‖ 20. ἀνήγαγον *R* ‖ 22. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ πλήθει *AB* ‖ 23. πολλαπλασίας *CPRz* ‖ πλωούσας *R*, πλωεύσας *z* ‖ 24. αὐτὰς *z* ‖ 25. ἔσαν *z* ‖ εὔνοοι om. *d*

συμφορὴν τε ἐποιεῦντο μεγάλην ὁρέοντες περιεχομένους αὐ-
τοὺς καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐδεὶς αὐτῶν ἀπονοστήσει· οὕτω
ἀσθενέα σφι ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα.
ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἅμιλλαν ἐποιεῦντο
ὅκως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἑλὼν παρὰ βασι-
λέος δῶρα λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖ-
11 στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐσήμηνε,
πρῶτα μὲν ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι ἐς τὸ μέ-
σον τὰς πρύμνας συνήγαγον, δεύτερα δὲ σημήναντος ἔργου
εἴχοντο ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες καὶ κατὰ στόμα. ἐν-
θαῦτα τριήκοντα νέας αἱρέουσι τῶν βαρβάρων καὶ τὸν Γόργου
τοῦ Σαλαμινίων βασιλέος ἀδελφεὸν Φιλάονα τὸν Χέρσιος,
λόγιμον ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ Ἑλλή-
νων νέα τῶν πολεμίων εἷλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυκομήδης
Αἰσχραίου, καὶ τὸ ἀριστήιον ἔλαβε οὗτος. τοὺς δ' ἐν τῇ
ναυμαχίῃ ταύτῃ ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους νὺξ ἐπελθοῦσα
διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλεον,
οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισά-
μενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντίδωρος Λήμνιος μοῦνος
τῶν σὺν βασιλέι Ἑλλήνων ἐόντων αὐτομολέει ἐς τοὺς Ἕλ-
ληνας, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδοσαν αὐτῷ
χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.
12 Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρος,

ὅτι πρῶτος Λυκομήδης Ἀθηναῖος εἷλεν ναῦν βάρβαρον   ὅτι Ἀντίδωρος Λήμνιος πρῶτος ηὐτομόλησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας

1. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 2. οὐδείς σφιν *R*, οὐδεὶς αὐτέων z ‖ ἀπονοστήσειν *R* ‖ 4. ἐποιέοντο *R* ‖ 5. ἕκαστος αὐτὸς *PR*, ἕκαστος αὐτέων z ‖ νῆα *R* ‖ βασιλέως *Cd*, βασιλῆος z ‖ 6. δῶρα ante παρὰ z ‖ λάμ//ψεται *B*, λάμψηται sz ‖ 7. ὡς ante τοῖσι *d* ‖ 8. βαρβάροισι om. *B*[1] ‖ γινόμενοι *PRz* ‖ 9. εἰσήγαγον *C* ‖ 10. οἴγοντο *d* ‖ ἀπολα//φθέντες *B* ‖ 11. νῆας *R* ‖ τῶν βαρβάρων om. *R* ‖ 12. βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 13. ἐν om. *C* ‖ ἄνδρα om. *R* ‖ 14 νέα] μετὰ *C*, νῆα *R* ‖ 15. αἰσχραίου *ABsv*: αἰσχρέου ceteri. Αἰσχρέω Bredovius ‖ δὲ *CR* ‖ ἐν om. *C* ‖ 16. ἑτεραλκέας *d* ‖ 17. διέλυε *C* ‖ ἀπέπλωον *R* ‖ 18. ἀφετὰς *R* ‖ 19. ὁ λήμνιος *d* ‖ 20. βασιλεῖ *AB* ‖ 21. αὐτῷ om. *R* ‖ 22. χώραν *R* ‖ 23. Ὡς – ἐγεγόνεε om. *B* ‖ δ' εὐφρόνη *R*, εὐφρόνη δ' z

ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτὸς καὶ σκληραὶ
βρονταὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφέ-
ροντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περί τε τὰς πρώρας τῶν νεῶν εἰλέ-
οντο καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων. οἱ δὲ στρατιῶ-
ται οἱ ταύτῃ ἀκούοντες ταῦτα ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες
πάγχυ ἀπολέεσθαι ἐς οἷα κακὰ ἧκον· πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦ-
σαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου
κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίη καρτερή, ἐκ δὲ τῆς ναυμα-
χίης ὄμβρος τε λάβρος καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν
ὁρμημένα βρονταί τε σκληραί. καὶ τούτοισι μὲν τοιαύτη νὺξ 13
ἐγίνετο, τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτῶν περιπλέειν Εὔβοιαν ἡ αὐτή
περ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν
πελάγεϊ φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἐγίνετο
ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλέουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ
ἐπεγίνετο ἐοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ
πνεύματι καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο ἐξέπιπτον πρὸς τὰς
πέτρας. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὅκως ἂν ἐξισωθείη
τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μέν 14
νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο· οἱ δ' ἐν
Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη ἐπέλαμψε,
ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας καί σφι ἀπεχρᾶτο κακῶς πρήσ-
σουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρεόντι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ἐπε-
βοήθεον νέες τρεῖς καὶ πεντήκοντα Ἀττικαί. αὗταί τε δὴ

περὶ τοῦ ἐπιγενομένου μετὰ τὴν ναυμαχίαν χειμῶνος ἐν ᾧ οἱ περιπλέοντες Εὔβοιαν βάρβαροι ἀπώλοντο

---

4. Λέξεις. — 8. ὑπέλαβε - 9 ὄμβρος Lexicon Vindob. p. 75. — 13. (Longinus) περὶ ὕψους 43

1. δὲ om. *C* ‖ ἄπλετόν τε *R* ‖ βρονταὶ σκληραὶ *Pdz* ‖ 2. ναυάγια *B* ‖ ἐξεφορέοντο *R* ‖ 3. ἀφετὰς *R* ‖ τῶν] καὶ τῶν *B* ‖ 6. ἀπολέσθαι *R* ‖ ἐς om. *C* ‖ ἢ om. *R* ‖ 7. γινομένου *R* ‖ 8. καρτερὴ *Pdsz*: κρατερὴ ceteri, om. Lex. Vind. ‖ 9. τε om. *R* ‖ ὄμβρος κατέλαβεν Lex. Vind. ‖ λάμβρος *C*, καρτερὸς *R* ‖ ἐς] κατὰ *CPz* ‖ 10. ὁρμημένα *ABR*: ὡρμημένα ‖ ἡ νὺξ Schaefer ‖ 11. αὐτῶν *R*: αὐτέων ‖ περιπλώειν *Rz* ‖ 13. πελάγει *AB* ‖ τὸ om. *R* ‖ ἐγένετο *Rz* ‖ 14. ἀχάριστον Long. ‖ πλώουσι *R* ‖ τὸ om. *d* ‖ 16. ἐξεφέροντο *R* ‖ 17. τοῦ om. *z* ‖ ἐξισωθῇ *C* ‖ 18. τὸ περιεὸν *R* ‖ 19. δὲ ἐν ἀφετῆσι *R* ‖ 21. ἀτρέμας *Rz*: ἀτρέμα ‖ ἀπεχρέετο *Rz*, ἀπεχρῆτο ceteri ‖ 22. ἐπεβώθεον νῆες *R* ‖ 23. πεντήκοντα καὶ τρεῖς *ABCd*

σφεας ἐπέρρωσαν ἀπικόμεναι καὶ ἅμα ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλέοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλέοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσῃσι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.

15 Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ τῶν βαρβάρων νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης ἄρξαι, ἀλλὰ παρακελευσάμενοι κατὰ μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥστε τὰς αὐτὰς ἡμέρας τάς τε ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδην τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο ὅκως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους, οἱ δ' ὅκως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα διαφθείραντες τοῦ πόρου κρατήσουσι.

16 ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλεον, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν ἐκυκλεῦντο, ὡς περιλάβοιεν αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλεόν τε καὶ συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι ἀλλήλοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε καὶ πλήθεος αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπιπτε, ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας·

ὅτι Κιλίσσας ναῦς διέφθειραν οἱ Ἕλληνες τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἀναχθέντες ἐπίπλους τῶν βαρβάρων κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὅτι καθ' ἃς ἐναυμάχησαν ἡμέρας καὶ ἐν Θερμοπύλαις ἐγίνοντο πεζομαχίαι ναυμαχία Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων καὶ διάκρισις ἑκατέρων ὁμοία

---

2. περιπλώοντες *R* ‖ 3. δὲ *ABCd* ‖ 4. πλώοντες *Rz* ‖ ἔπεσον *R* ‖ 5. ἐγίνετο *AB* ‖ ἀπέπλωον *Rz* ‖ 8. νῆας οὕτω σφέας *R* ‖ 10. παρασκευασάμενοι *R* ‖ ἀνήγαγον τὰς νῆας *R* ‖ 11. τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας *R*, ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ceteri ‖ τάς τε *R*: τὰς ‖ 14. λεωνίδεα *PRz* ‖ 15. παρήσωσι *Rz* ‖ 16. δὲ *R* ‖ 17. κρατήσουσι *P*: κρατήσωσι ‖ 18. ἐπέπλωον *Rz* ‖ 20. νηῶν *R* ‖ ἐκυκλεῦντο Reiske: ἐκυκλέοντο *R*, ἐκυκλεύοντο ceteri ‖ 21. ἐπανέπλωόν *R* ‖ συνέσμιγον *A* ‖ 22. ἐγίνοντο *ABd*: ἐγένοντο ‖ 23. ταρασσομένων *Ad*, παρατασσομένων *B* ‖ νηῶν *R*

ὅμως μέντοι ἀντεῖχε καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ χρῆμα ἐποιεῦντο ὑπὸ νεῶν ὀλιγέων ἐς φυγὴν τράπεσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο πολλοὶ δὲ ἄνδρες, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι διέστησαν χωρὶς ἑκάτεροι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυ- 17
μαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἠρίστευσαν, οἳ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἷλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω, ὃς δαπάνην οἰκηίην παρεχόμενος ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκηίῃ νηί.

Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὅρμον ἠπείγοντο. 18
οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκράτεον, τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἥκιστα Ἀθηναῖοι τῶν αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἦσαν, δρησμὸν δὴ ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. νόῳ δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλέης ὡς, εἰ 19
ἀπορραγείη ἀπὸ τοῦ βαρβάρου τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικόν, οἷοί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γίνεσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν ταύτην, συλλέξας τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγέ σφι ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλέος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου, ἐπὶ

περὶ Κλεινίου τοῦ Ἀλκιβιάδου   πῶς ἐπέσχεν Θεμιστοκλῆς Ἑλλήνων δρασμόν

---

15. τρηχέως - 17 Ἑλλάδα Plutarchus mor. p. 867. — 21. ἔλεγε - 23 τοὺς ἀρίστους Suidas v. παλάμη

1. ἐποιέοντο *PRz* ‖ 2. ὀλίγων *L* ‖ φυγεῖν *B* ‖ τραπέσθαι *L* ‖ 4. νέες om. *A*[1], νῆες *R* ‖ δὲ] τε *R* ‖ 5. ἀγωνισάμενοι Schweighaeuser ‖ 7. ἔργα μεγάλα *R* ‖ νῆας *R* ‖ 9. κλεινίης *Rz*: κλεινίας ‖ 10. οἰκίην *C* ‖ 12. οἱ δὲ ὡς διέστασαν *R* ‖ 14. ναυγίων *R* ‖ 15. τρηχέος *R* ‖ περιενεχθέντες Plut. ‖ 16. ἡμίσεαι z: ἡμίσειαι *ABPd*, ἡμίσεε *C*, ἡμίσεες *R* ‖ νηῶν *R* ‖ ἔσαν z ‖ δρησμῶ *d* ‖ δὴ et ἔσω om. Plut. ‖ ἐβουλεύοντο *Cdz* ‖ 17. ὁ om. *R* ‖ θεμιστοκλῆς *d* ‖ 18. βαρβαρικοῦ z ‖ τό τε om. *C* ‖ φῦλον post Καρικὸν z ‖ 19. ἦσαν *C*. εἴησαν ἂν Werfer ‖ γενέσθαι *PRz* ‖ 20. θάλασσαν. ταύτῃ συλλέξας *R* ‖ 21. τινὰ om. Suid. ‖ 22. ἐλπίζει *Pdz* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 23. τοσοῦτον *R*

δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα σφι εἶναι ἔλεγε, τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοϊκῶν καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους· παραίνεέ τε προειπεῖν τοῖσι ἑωυτῶν ἑκάστους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ πέρι τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν, καὶ

20 αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. οἱ γὰρ Εὐβοέες, παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προσεσάξαντο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός.

φράζεο, βαρβαρόφωνος ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλλῃ
βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχειν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε παρεοῦσί τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι παρῆν σφι συμφορῇ χρᾶσθαι πρὸς τὰ μέγιστα.

21 Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπρησσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος Πολύας, γένος Ἀντικυρεύς, τῷ προσετέτακτο, καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἕτοιμον, εἰ παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατός, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι· ὡς δ᾽ αὔτως ἦν Ἀβρώνιχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἕτοιμος τοῖσι ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. οὗτος ὢν ὁ Ἀβρώνιχος ἀπικόμενός σφι ἐσήμαινε

---

20. (Hesychius v. κατεῖρες ?). — (idem v. παλήσειε)

1. τῆσι *R* ‖ εἶναί σφι *PRz* ‖ 2. εὐβοεικῶν *CPz* ‖ καταθύειν post ἐθέλοι *z* ‖ θέλοι *R* ‖ 4. εἰπεῖν (προ supra) *P*, εἰπεῖν *d* ‖ ἑκάστοις *C* ‖ πυρὴν ἀνακαίειν *z* ‖ 5. αὐτῶν *C* ‖ 6. ἐς] ἐπὶ *z* ‖ 7. καυσόμενοι *R* ‖ ἐτρέποντο *ABCd* ‖ 9. οὐκ *Rz* ‖ τι om. *PRz* ‖ προεσάξαντο *Rz* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ 13. βαρβαρόφωνος Valla (*barbaricus*): βαρβαρόφωνον ‖ ὅτ᾽ ἂν *A*, ἐστὰν *B* ‖ ἅλλε *R* ‖ 14. βύβλιον *R* ‖ πολὺ μηκάδας *z* ‖ 15. δὲ om. *ABd* ‖ 17. χρᾶσθαι *R*: χρῆσθαι ‖ 20. κρατῆρες *z* ‖ 21. ἑτοῖμον *CPdz* ‖ παλαίσειεν *C*, πλήσειεν *R*. ἀπελάσειε Valla (*discessisset*), τι πταίσειε Valckenaer ‖ 22. ἐοῦσι – 23 Ἀρτεμισίῳ om. *C* ‖ ως *AB*, ὡς *Pdz* ‖ ἀβρόνιχος *B*, ἀβρόνυχος *d*, Ἀβρώνυχος *z* ‖ 23. λεωνίδη *d* ‖ ἑτοῖμος *CPdz* ‖ 25. ἀβρόνυχος *d*, Ἀβρώνυχος *z* ‖ σφι ἐσήμαινε *R*. ἐσήμαινέ σφι *z*

τὰ γεγονότα περὶ Λεωνίδην καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν, Κορίνθιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα 22
πλεούσας ἐπιλεξάμενος Θεμιστοκλέης ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε. "ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστι τοῦτο μὴ δυνατὸν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε καὶ αὐτοὶ καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων οἷόν τε γίνεσθαι, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε ἢ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ' ἡμέων γεγόνατε καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε." Θεμιστοκλέης δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοί, ἐπ' ἀμφότερα νοέων, ἵνα ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασιλέα Ἴωνας ποιήσῃ μεταβαλεῖν καὶ γενέσθαι πρὸς ἑωυτῶν, ἢ ἐπείτε ἀνενειχθῇ καὶ διαβληθῇ πρὸς Ξέρξην, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας καὶ τῶν ναυμαχιέων αὐτοὺς ἀπόσχῃ.

Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα ἐνέγραψε· τοῖσι δὲ βαρβάροισι 23
αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοίῳ ἦλθε ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς ἀγγέλλων

τίνα γράψας Θεμιστοκλῆς ἐν ταῖς πέτραις ἔπεισεν Ἴωνας ἀποστῆναι βασιλέως

3 sq. Plutarchus mor. p. 868. — 9. Eustathius Dion. 423. — 23. τοῖσι - p. 292, 3 προκατοψομένας Plutarchus mor. p. 867

1. λεωνίδεα *Rz* ‖ 2. ἐποιέοντο *PRz* ‖ 4. νῆας *R* ‖ 5. πλωούσας *Rz* ‖ 6. τὰ - 8 γράμματα om. *R* ‖ 8. τάδε ἔλεγε] λέγοντα τάδε *R* ‖ 10. γίνεσθαι *A*[1]*BC* ‖ 11. ὑμέες *PRz* ‖ 12. ἔσεσθε *Rz* ‖ 13. δέεσθαι *B* ‖ ταῦτα *R* ‖ μηδ' ἕτερον *R* ‖ τουτέων z ‖ 14. ἀνάγκης μείζονος *ABd* ‖ 15. ἀφίστασθαι z, ///ἀπίστασθαι *P*, μὴ ἀπίστασθαι *R* ‖ ὑμέες γε *PRz* ‖ συμμίξωμεν *d* ‖ 17. ἀρχῆθεν post ἔχθρη *d* ‖ ἡ om. *R* ‖ 18. δὲ om. *R* ‖ ἔγραψε *R* ‖ 19. βασιλῆα z ‖ 20. ποιήσει *Rd* ‖ μεταβαλέειν *PR* ‖ 21. ἀνενεχθῆι *ABd* ‖ ξέρξεα *PRz* ‖ ποιήσει *Rd* ‖ 22. ναυμαχέων *d*, συμμαχιέων z ‖ 23. ταῦτα μὲν *d*, μέν νυν ταῦτα z ‖ 24. ἱστιεὺς *Pd*, ἱστιεὺς *C*, Ἱστιεὺς z, Ἑστιαιεὺς Plut.

τὸν δρησμὸν τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπιστίης τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νέας δὲ ταχέας ἀπέστειλαν προκατοψομένας· ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπέπλεε ἁλὴς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλεον ἐς Ἱστιαίην· ἀπικόμενοι δὲ τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων, καὶ τῆς Ἐλλοπίης μοίρης γῆς δὲ τῆς Ἱστιαιώτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον.

24 Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἑτοιμασάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν κήρυκα· προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ ἦσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι (ἦσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες), ὑπολιπόμενος τούτων ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς τάφρους ὀρυξάμενος ἔθαψε, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἱστιαίην ὁ κῆρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ ὑμέων παραδίδωσι ἐκλιπόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλθόντα θεήσασθαι ὅκως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέος δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι."

25 ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσασθαι. διαπεραιωθέντες δὲ ἐθηεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάντες δὲ ἠπι-

---

4. Eustathius Il. p. 691. — 15. Λέξεις

1. ἀπ' om. Plut. || τὸν τῶν *Cd*. Plut. || δὲ *R*. Plut. || ὑπὸ Plut. || 2. νῆας *Rz* || ταχείας *L*. Plut. || 3. τούτων *PR*: τουτέων || 4. οὕτω *B* || ἅμ' *CPdz* || 5. ἔπλεε *P*, ἔπλωε *Rz* || αλὴς *A*, ἀλὴς *B*, ἀλλὴς *R*, ἀλὴς μὲν *d* || 6. τοαπὸ *P* || ἔπλωον *Rz* || 7. ἱστιαίην *Cd* || ἱστιαιέων *s*: ἱστιαίων || 8. τῆς om. *Ppr*. || ἐλλοπίης *C*, ἐλλογίμης *R* || ἱστιαιώτιδος *Cd*, ἱστιαιήτιδος *R* || τὰς om. *R* || παραθαλασσίους *d* || 10. τουτέων *z* || τὰ om. *R* || 11. στρατὸν om. *R* || 12. προητοιμάσατο *ABd* || στρατοῦ τοῦ] στρατοῦ *C* || ἔσαν *z* || ὑπολειπόμενος
13. ἔσαν *z* || ὑπολιπόμενος *C*, ὑπολειπόμενος *d*, ὑπολοιπόμενος *z* || 15. φυλάδα *A*[1] || ἐπιβάλλων *R* || 17. ἱστιαίην *Cd* || 18. ξόμμαχοι *z* || 19. καὶ om. *R* || 21. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* || ὑπερβαλέσθαι *Rd* || 22. ἐγένετο *CP* || 23. θεήσεσθαι *z* || 24. ἐθηεῦντο - δὲ om. *R*

στέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπιέας, ὁρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας. οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἑωυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι, οἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἁλέες συγκεκομισμένοι ἐς τὠυτὸ χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θέην ἐτράποντο, τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλεον ἐς Ἱστιαίην ἐπὶ τὰς νέας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξην ἐς ὁδὸν ὁρμέατο.

Ἧκον δέ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ὀλίγοι 26
τινές, βίου τε δεόμενοι καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες δὲ τούτους ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τί ποιέοιεν· εἷς δέ τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δέ σφι ἔλεγον ὡς Ὀλύμπια ἄγουσι καὶ θεωρέοιεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἱππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ τι τὸ ἄεθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἴπας γνώμην γενναιοτάτην Τιγράνης ὁ Ἀρταβάνου δειλίην ὦφλε πρὸς βασιλέος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν εἶπέ τε ἐς πάντας τάδε, "παπαῖ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς." τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἴρητο.

ὅτι Ξέρξου ἐπιόντος Ὀλύμπια ἠγωνίζοντο οἱ Ἕλληνες

---

22 sq. (Choricius p. 35 Boiss.)

2. δρῶντες *AB*, ὀρέωντες *C* ‖ 3. διαβεβηκότας——ξέρξης //// *P*, διαβεβηκότας ξέρξης δὲ *R* ‖ 5. αλέες *A*, ἀλέες *B* ‖ 6. τέσσαρες *Cd* ‖ 7. δὲ *R* ‖ 8. ἀπέπλωον *Rd* ‖ ἰστιαίην *d* ‖ νῆας *Rz* ‖ ξέρξεα *R* ‖ 9. ὁρμέατο *C*, ὡρμέατο *Pdz* ‖ 11. ἀγαγόντες *CPdz* ‖ 12. τὴν βασιλέως *C*, τὴν βασιλῆος *z*, τῷ βασιλεῖ *d* ‖ 13. τί] τὰ *Rz* ‖ ποιέειν *Cd* ‖ εἰρωτέων *R*: εἰρωτῶν *ABd*, ἠρωτῶν *C*, ἐρωτέων *P*, ἐρωτῶν *z* ‖ 14. ἄγοιεν *PR*, διάγοιεν *z* ‖ 15. θεωρέοιεν *R*: θεωροῖεν ‖ τε καὶ cod. Paris. (44) ‖ ὅτι *AB* ‖ 16. προκείμενον *z* ‖ ὅτεο *R* ‖ δὲ *R* ‖ 18. τριτανταίχμης *R* ‖ ὤφλεε *Rz* ‖ 19. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ πυθόμενος *PRz* ‖ τὸν ἄεθλον ἐόντα *R* ‖ 20. σιγᾶν *d* ‖ εἶπε δὲ *R* ‖ εἰς *C*, πρὸς *Pdz* ‖ 21. τόδε *R* ‖ παπαῖ *AB*: παπαὶ ‖ 22. τὸν om. *R* ‖ 23. ἀλλ' ἀρετῆς *R*. Choric. ‖ ἤρετο *C*, εἴρετο *d*

27 Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπείτε τὸ ἐν Θερμοπύλῃσι τρῶμα ἐγεγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἔχοντες αἰεὶ χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοί τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλέος στρατηλασίης, ἑσσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπείτε γὰρ κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησὸν οἱ Φωκέες ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι τοιόνδε. γυψώσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτούς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι, προείπας αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτείνειν. τούτους ὦν αἵ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ οὕτω ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν τὰς μὲν ἡμισέας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν τὰς δὲ ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστεῶτες ἔμπροσθε τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι

28 τοιοῦτοι ἐν Ἄβῃσι ἀνακέαται. ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες πολιορκέοντας ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτῶν ἐλυμήναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες ἀμφορέας κενεοὺς ἐς αὐ-

περὶ τῆς Θεσσαλῶν εἰς Φωκέας ἀγγελίας καὶ τίς ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἔχθρα

7 sq. Eustathius Il. p. 945

1. ἐπεὶ τάχιστα τὸ *R* ‖ 2. κήρυκας *R* ‖ 3. ἐνέχοντες *z* ‖ 4. τοκάρτα *P* ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ 6. βασιλέως *C*, βασιλῆος *d* ‖ στρατιῆς *d* ‖ 7. ἐσώθησαν *R* ‖ ὑπὸ] περὶ *C* ‖ 8. καὶ ἐπείτε *z* ‖ παρνησσὸν *Psz*, πάρνησον *d* ‖ 9. ἠλεῖον *AB*[1], ἠλεῖον *B*[2]*PR* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ 13. λευκαθίζοντα *A*[1]*BCR* ‖ ἴδονται *d* ‖ 14. τε om. *B* ‖ ἰδοῦσαι om. *R* ‖ 16. ὥστε καὶ τρισχιλίων *R* ‖ 17. ἡμίσεας *C*, ἡμισέας ἀσπίδας *R* ‖ τὰς δὲ λοιπὰς *z* ‖ 19. τοῦ τρίποδος *R* ‖ 20. ἔμπροσθεν *Rz* ‖ 21. ἀνακέεται *R* ‖ ἐργάσαντο *ABR*: εἰργάσαντο ‖ 22. πολιορκέοντες *z*. fortasse πολιορκέοντα ‖ 23. ἐσβαλοῦσα *A*[1] ‖ αὐτέων *z* ‖ 24. ἣ *R* ‖ ὑάνπολιν *AB* ‖ 25. κεινοὺς *R* ‖ ἐς ταύτην *z*

τὴν κατέθηκαν, χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δέ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. τούτων 29
δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ πέμψαντες κήρυκα ἠγόρευον τάδε. "ὦ Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὅμοιοι ἡμῖν. πρόσθε τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἕλλησι, ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἥνδανε, πλέον αἰεί κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσοῦτον δυνάμεθα ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἐστι τῆς γῆς ἐστερῆσθαι καὶ πρὸς ἠνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμεῖς μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες οὐ μνησικακέομεν, ἀλλ' ἡμῖν γενέσθω ἀντ' αὐτέων πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην ἀποτρέψειν." ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι 30
τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμήδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίζειν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἑκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ἀνηνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ 31
Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα

διὰ ποίας ἡγήσαντο Θεσσαλοὶ τῷ Ξέρξῃ καὶ ποίας ἐδῄωσαν χώρας

14. οἱ γὰρ - 18 Φωκέες Plutarchus mor. p. 868. — 16. ibidem

2. ἐσβαλόντας *B*, ἐσβαλέοντας *R* ‖ 3. ἐνέπεσον *R*, ἰσέπεσον b ‖ 4. τουτέων z ‖ 6. τί *C* ‖ 7. ὁμοῖοι *CP*bz ‖ πρόσθε *R*: πρόσθεν ‖ 8. ὅλον b ‖ ἥνδανε bz ‖ αἰεί] εἶ *R* ‖ 9. τοσούτω *R* ‖ ἐστὲ *R* ‖ 10. γῆς τε *R* ‖ καὶ προσηνδραποδίσθαι *CP*bz ‖ 11. ἡμέες *R* ‖ 12. αὐτέων *R* ‖ 13. ἐπιδεκόμεθα *R* ‖ ἐπιόντα om. *R* ‖ 14. ἐπηγγέλλοντο *ABC*b ‖ 15. ἄλλον *R* ‖ 16. συμβαλλεόμενος z ‖ εὑρίσκω om. b ‖ μετὰ *C* ‖ ἔχθος τὸ] ἔχθος τῶν sz ‖ 17. ηὔξων z ‖ δοκεῖ Plut. ‖ 18. οἳ ταῦτα *R* ‖ 19. ἔφασαν· χρήματα *AB* ‖ παρέχειν τε *Rz*: τε παρέχειν ‖ σφίσι? ‖ 20. βούλοιντο b ‖ 22. ἐπεὶ δὲ δὴ *R* ‖ ἀνηνέχθησαν b ‖ 23. φωκεεῦσι *AB* ‖ ἐγίνοντο *R* ‖ 24. τρηχίνης *R*

ἐσέβαλον· τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινὸς ταύτῃ κατατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ εὖρος, κείμενος μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ Φωκίδος χώρης, ἥ περ ἦν τὸ παλαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρη αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβαλόντες οἱ βάρβαροι· ἐμήδιζόν τε γὰρ καὶ οὐκ
32 ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι. ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἱρέουσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν· ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφή, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη ἐπ' ἑωυτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· οἱ δὲ πλεῦνες αὐτῶν ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἄμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομένην. οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώρην πᾶσαν ἐπέδραμον τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ
33 καὶ ἐς τὰ ἱρά. πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισὸν ποταμὸν ἐδηίουν πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν κατὰ δὲ Χαράδραν καὶ Ἔρωχον καὶ Τεθρώνιον καὶ Ἀμφίκαιαν καὶ Νέωνα καὶ Πεδιέας καὶ Τριτέας καὶ Ἐλάτειαν καὶ Ὑάμπολιν καὶ Παραποταμίους καὶ Ἄβας, ἔνθα ἦν ἱρὸν

ποίας πόλεις ἐδῄωσαν καὶ ἔκαυσαν οἱ βάρβαροι

9—11. Pausanias X 32 9. — 11. Harpocratio v. Νεῶσι. — 12. ἐς - ἀνέβησαν (Eustathius Od. p. 1604). — 17. πάντα - ἔκειρον idem Il. p. 364. — 19 sq. idem Il. p. 638. — 20. Pausanias X 33 9. — 22. idem X 33 8. — 22. ἱρὸν - p. 297, 1 πλούσιον Eustathius Il. p. 278

1. ποδέων *C*𝔡 ‖ 2. τριάκοντα *R* ‖ 3. μηλίδος *R*: μηλιάδος ‖ καὶ τῆς φωκίδος 𝔡sz ‖ ἥιπερ *AB*, ἤπερ *R* ‖ 4. δρυοπίης *R* ‖ 5. πελοπονήσω *R* ‖ 7. δ' *AB* ‖ 8. ἐσέβαλλον *BC* ‖ οὐκεραίοισι *B* ‖ 9. τοῦ] τὰ z ‖ παρνησοῦ *AB*𝔡: παρνησσοῦ ‖ ἀνέβησαν - 10 Παρνησοῦ om. *R* ‖ 10. παρνησοῦ *A*𝔡: παρνισοῦ *B*, παρνησσοῦ reliqui ‖ 11. Νεῶνα *d*. Paus. Harpocr. ‖ ὑπ' z ‖ τιθωρέα *R* ‖ 12. ἐς τὴν διάνηνείκαντο *R*, ἐς σπάρτην ἀνενείκαντο Eust. ‖ 13. αὐτέων z ‖ ὀζώλας 𝔡 ‖ 14. ἄμφισαν *C*𝔡 ‖ κρισσαίου *R* ‖ κειμένην *C* ‖ 15. χώραν 𝔡 ‖ 17. πόλιας *R*, πόλεις *C*𝔡 ‖ 18. καὶ ἴστὰ ἱρά *B*, καὶ ἕτερα *R* ‖ παρὰ om. *C* ‖ κηφισσὸν *PRz* ‖ 19. ἐδηΐουν *B*: ἐδήιουν *ACP*, ἐδῄουν *R*𝔡, ἐδῄουν z ‖ δρυμὸν *R* ‖ 20. χαράνδραν *C*, χαράδρην *PRz* ‖ τεθρόνιον *R*, θρόνιον Eust. ‖ ἀμφίκαια *R* ‖ 21. παιδιέας καὶ τριταίας 𝔡

᾽Απόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἔτι χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καί τινας διώκοντες εἷλον τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι ὄρεσι, καὶ γυναῖκάς τινας διέφθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθεος.

Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι ἀπίκοντο 34
ἐς Πανοπέας. ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτῶν ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ᾽ ᾽Αθήνας ἐσέβαλε ἐς Βοιωτούς, ἐς γῆν τὴν ᾽Ορχομενίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε, τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ ᾽Αλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ τῇδε, δῆλον βουλόμενοι ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρο-
νέοιεν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο, ἄλλοι 35
δὲ αὐτῶν ἡγεμόνας ἔχοντες ὁρμέατο ἐπὶ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα ἐσιναμώρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν καὶ Δαυλίων καὶ Αἰολιδέων. ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅκως συλήσαντες τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι βασιλέι Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ᾽ ἠπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱρῷ ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων,
καὶ μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ ᾽Αλυάττεω ἀναθήματα. οἱ Δελ- 36
φοὶ δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην ἀπίκατο, ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν

17. (Hesychius v. ἐσιναμώρευον)

2. δὲ] δέ τι z ‖ ἔστι R, ἐστι z ‖ 3. συλλήσαντες Rz ‖ 4. τῶν om. ABCb ‖ οὔρεσι CPbz ‖ 5. διέφθειρον R ‖ 7. αὐτέων z ‖ 9. ἐπ᾽] ἐς R ‖ 10. γῆν τῶν PR, τὴν τῶν z ‖ 11. ἐμήδιζον b ‖ πόλιας R, πόλεις b ‖ 12. ὑπ/// A ‖ τῇδε om. R ‖ 13. βουλόμενοι δῆλον z ‖ 15. αὐτέων z ‖ ἡγεμόνες A ‖ ὡρμέατο CP ‖ 16. παρνησὸν ABb: παρνησσὸν ‖ 17. ἐσιναμώρευον Hes. ‖ 18. αἰολίδων Pz ‖ 19. ταύτην ABCb ‖ 20. εἵνεκεν R ‖ συλλήσαντες sz ‖ βασιλεῖ AB ‖ 21. δὲ ἐπιστέατο R ‖ 23. τὰ om. R ‖ 24. ἀλυάττεω PR ‖ οἱ δὲ δελφοὶ R ‖ 25. ἀρρωιδίην P ‖ ἀπικέατο Pz ‖ 26. δειματί τε R

χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ γῆς κατορύξωσι εἴτε ἐκκομίσωσι ἐς ἄλλην χώρην. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φὰς αὐτὸς ἱκανὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες σφέων αὐτῶν πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μέν νυν καὶ γυναῖκας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν, αὐτῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησοῦ τὰς κορυφὰς καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκαντο, οἱ δὲ ἐς Ἄμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὦν οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν

37 πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτεω. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόντες καὶ ἀπώρων τὸ ἱρόν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνειγμένα ἱρά, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἅπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἤιε Δελφῶν τοῖσι παρεοῦσι σημανέων τὸ τέρας· οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐπιγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος. θῶυμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστί, ὅπλα ἀρήια αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα ἐπιγινόμενα καὶ διὰ πάντων φασμάτων ἄξια θωυμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἦσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησοῦ ἀπορραγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῷ πα-

περὶ τῆς εἰς Δελφοὺς τῶν βαρβάρων εἰσβολῆς καὶ τῶν φανέντων αὐτοῖς φασμάτων τε καὶ τεράτων

---

6. ἐς – 7 ἀνηνείκαντο Eustathius Od. p. 1604. 1704. — 15. Harpocratio v. Προναία indeque Photius ac Suidas v. Πρόνοια

1. σφεας *R* ‖ κατορύξουσι et ἐκκομίσουσι *P*z ‖ εἴτ' *R* ‖ 2. κινεῖν *ABC*d ‖ φὰς om. d ‖ 4. αὐτέων z ‖ περιεφρόντιζον *BC* ‖ 5. καὶ om. *A*[1] ‖ ἀχαΐην *R* ‖ αὐτέων z ‖ 6. παρνησοῦ *AB*d: παρνησσοῦ ‖ 7. κορύκειον d ‖ ἀνηνείκατο *C*, ἀνενείκαντο Eust. ‖ ἄμφισαν *C*d ‖ 8. ἐξέλειπον *B* ‖ 10. ἀγχοῦ τε *R*dz ‖ ἔσαν z ‖ ἀπώρων *ABR*: ἀπώρεον ‖ 12. ἐξενηνεγμένα *ABC*d ‖ 13. ἱρά et ἦν om. d ‖ ἀνθρώπω *R* ‖ 14. ἦε *C* ‖ 15. προνηίης *R*. Harpocr. codd. Suid., προνοιίης sz, Προνοίης Harpocr. codd. Phot. ‖ 16. γεγενημένου *R*z ‖ 17. θώϋμα *R*, θῶμα *ABC* ‖ μὲν om. *R* ‖ 19. δὴ om. d ‖ γινόμενα *R*, ἐπιγενόμενα *P*z ‖ 20. θωϋμάσαι *R*, θωμάσαι *ABC*d ‖ ἔσαν z ‖ 21. προνηίης *R*, προνοιίης sz ‖ Ἀθηναίης om. *A*[1] ‖ 22. κεραυνοὶ *B*[1] ‖ 23. παρνησοῦ *AB*d: παρνησσοῦ ‖ ἀπορραγῆσαι *AB*

τάγῳ ἐς αὐτοὺς καὶ κατέλαβον συχνούς σφεων, ἐκ δὲ τοῦ
ἱροῦ τῆς Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο. συμμι- 38
γέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώ-
κεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες
ἀπέκτειναν πλῆθός τι αὐτῶν. οἱ δὲ περιεόντες ἰθὺ Βοιωτῶν
ἔφευγον. ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων,
ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοισι καὶ ἄλλα ὥρων θεῖα·
δύο γὰρ ὁπλίτας μέζονας ἢ κατ' ἀνθρώπων φύσιν [ἔχοντας]
ἕπεσθαί σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας. τούτους δὲ τοὺς δύο 39
Δελφοὶ λέγουσι εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ
Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱρόν, Φυλάκου μὲν
παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης,
Αὐτονόου δὲ πέλας τῆς Κασταλίης ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κο-
ρυφῇ. οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρνησοῦ λίθοι ἔτι καὶ ἐς
ἡμέας ἦσαν σόοι, ἐν τῷ τεμένεϊ τῆς Προναίης Ἀθηναίης
κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι.
τούτων μέν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱροῦ ἀπαλλαγὴ
γίνεται.

Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου 40
Ἀθηναίων δεηθέντων ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νέας. τῶνδε
δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθη-
ναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ
τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλεύσωνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι
ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον
ποιήσασθαι ὡς ἐψευσμένοι γνώμης. δοκέοντες γὰρ εὑρήσειν

περὶ τοῦ Ἑλλήνων ναυτικοῦ καὶ τῆς εἰς Σαλαμῖνα προσορμίσεως καὶ ἐν τίσιν Ἀθηναῖοι γυναῖκας καὶ παῖδας ὑπεξέθεντο

2. προνηΐης *R*, προνοιΐης *sz* ‖ ἐγένετο *b* ‖ συμμισγέντων *C* ‖ 3. τουτέων *z* ‖ 5. ἀπέκτεινον *Ppr.* ‖ πλῆθος τὲ *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ περιόντας *A*[1] ‖ ἰθὺ *Rs*: εὐθὺ ‖ 7. ὡς om. *b* ‖ 8. 'aut μεζόνως legendum aut μέζονα aut tandem delendum ἔχοντας' Reiske, μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον Wesseling ‖ κατὰ *ACz* ‖ ἐόντας Koen ‖ 9. τοὺς δύο δὲ τούτους *z* ‖ 10. εἶναι post ἥρωας *Pbz* ‖ 12. προνηΐης *R*, προνοιΐης *sz* ‖ 14. παρνησοῦ *ABb*: παρνησσοῦ ‖ λίθου *b* ‖ 15. ἔσαν *z* ‖ σῶοι *CPz* ‖ τεμένει *AB* ‖ προνηΐης *R*, προνοΐης *sz* ‖ 16. ἀνέσκηψαν *B*, ἐνεσκήψαντο *R* ‖ 17. τουτέων *z* ‖ 20. κατασχεῖν *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ τῶνδε] τῶν *R* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ 22. ἵν' *C* ‖ αὐτοὶ om. *R* ‖ ὑπεξάγονται *b* ‖ 23. βουλεύσονται *b* ‖ 25. ποιήσεσθαι *PRz*

Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν μὲν εὗρον οὐδὲν ἐόν, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ ἄλλα δὲ ἀπιέναι. ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσεδεήθη-
41 σάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροίζηνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἥκιστα. λέγουσι Ἀθηναῖοι ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἱρῷ. λέγουσί τε ταῦτα καὶ δὴ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθε αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη τότε ἦν ἄψαυστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυίης τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δέ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἔπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον.

42 Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροίζηνος· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροι-

περὶ τοῦ ἐκλιπεῖν τὸν ἱερὸν ὄφιν τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν περὶ τῶν εἰς Σαλαμῖνα συνελθόντων Ἑλλήνων

---

13. Photius v. οἰκουρὸν ὄφιν

1. πελοπονησίους *R* ‖ πανδημὶ *AB* ‖ 2. τῶν, οἱ μὲν z ‖ 3. τὴν] ἐς τὴν *Pz*, εἰς τὴν *C*𝔟, καὶ τὴν *R* ‖ πελοπόνησον *R* ‖ 4. τε post περιεῖναι *R* ‖ ποιεομένους *ABC*𝔟 ‖ ἔχοντες 𝔟 ‖ τἄλλα *R*, τἆλλα z ‖ 5. προπυνθανόμενοι 𝔟 ‖ δὴ post ταῦτα *PR*𝔟z ‖ 8. δὲ om. 𝔟 ‖ 9. σώιζειν *C* ‖ τὰ τέκνα *R*z ‖ 10. τροιζῆνα *C*𝔟 ut videtur ‖ 11. ἔσπευσαν δὴ z ‖ τε] om. 𝔟, τε πειθόμενοι καὶ z ‖ 12. ὑπηρετεῖν *R* ‖ τοῦδε om. 𝔟, τούτου *Pz* ‖ εἵνεκεν *R* ‖ 13. οἱ Ἀθηναῖοι z ‖ σφι *R* ‖ ἐνδιαιτέεσθαι *R* ‖ 14. λέγουσι δὲ *AB*𝔟 ‖ δὴ] δή, καὶ *R* ‖ τελέουσι *qz* ‖ 15. δὲ *R* ‖ ἐστι μελιτόεσσα *R* ‖ 16. δὲ *R* ‖ πρόσθεν *L* ‖ ἐναισιμουμένη *R* ‖ 17. τῆς om. *R* ‖ ἱερείης *AB* ‖ 18. πρότερον *ABC*𝔟 ‖ ἐξέλειπον *AB* ‖ 19. ἀπολελοιποίης *AB* ‖ ὑπεξέκειτο πάντα *R* ‖ 20. ἔπλωον *PRz* ‖ 21. ἀπὸ et εἰς *R* ‖ 22. νῆας, συνέρεε *R* ‖ 23. τροιζῆνος *C*𝔟 ‖ τῶν *R*

Ζηνίων λιμένα προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλῷ πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχεον καὶ ἀπὸ πολίων πλεύνων. ναύαρχος μέν νυν ἐπῆν ὡυτὸς ὅς περ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδεω ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεος τοῦ βασιληίου ἐών· νέας δὲ πολλῷ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι. 43 ἐστρατεύοντο δὲ οἵδε, ἐκ μὲν Πελοποννήσου Λακεδαιμόνιοι ἑκκαίδεκα νέας παρεχόμενοι, Κορίνθιοι δὲ τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Σικυώνιοι δὲ πεντεκαίδεκα παρείχοντο νέας, Ἐπιδαύριοι δὲ δέκα, Τροιζήνιοι δὲ πέντε, Ἑρμιονέες δὲ τρεῖς, ἐόντες οὗτοι πλὴν Ἑρμιονέων Δωρικόν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος καλεομένης χώρης ἐξαναστάντες. 44 οὗτοι μέν νυν Πελοποννησίων ἐστρατεύοντο, οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἠπείρου, Ἀθηναῖοι μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νέας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατόν, μοῦνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα· ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλαταιέες ἀποβάντες ἐς τὴν περαίην τῆς Βοιωτίης χώρης πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι μέν νυν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην ἦσαν Πελασγοί, ὀνομαζόμενοι Κραναοί, ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλέος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι, ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθέος τὴν ἀρχὴν Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν, Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρα-

---

23 - p. 302, 1 Eustathius Dion. 423. — 23—27. Scymnus 560 sqq.

1. προήρητο *Ccorr.*, εἴρητο *R* ‖ 2. νῆες *R* ‖ 3. ὅπερ *C* ‖ 4. ὁ om. *C* ‖ 5. γένεός γε *R* ‖ νῆας *R* ‖ 6. πλωούσας *Rz* ‖ 7. οἶδε *ABR* ‖ πελοπονήσου *R* pro more suo ‖ 8. νῆας *Rz* ‖ 9. καὶ] τὸ καὶ *Rz*, ὃ καὶ ceteri ‖ 10. παρέσχοντο *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ 11. ἑρμιόνες *B* ‖ 12. μακεδονικὸν *sz* ‖ 14. ἡρακλέους *R* ‖ 17. νῆας *Rz* ‖ 19. τι om. *ABC* ‖ 20. ὡς bis *B* ‖ 21. πτερίην *R* ‖ 22. κομιδὴν *R* ‖ 24. ἔσαν *z* ‖ 25. οὐνομαζόμενοι *R* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 26. ἐπεκλήθησαν *Rz* ‖ ἐρεχθέως *R* ‖ 27. ζούθου 𝔡

τάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες.
45 Μεγαρέες δὲ τὠυτὸ πλήρωμα παρείχοντο καὶ ἐπ' Ἀρτε-
μισίῳ, Ἀμπρακιῶται δὲ ἑπτὰ νέας ἔχοντες ἐπεβοήθησαν,
Λευκάδιοι δὲ τρεῖς, ἔθνος ἐόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίν-
46 θου. νησιωτέων δὲ Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἦσαν
μέν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν
ἑωυτῶν ἐφύλασσον, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι ἐν
Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται δέ εἰσι Δωριέες ἀπὸ Ἐπι-
δαύρου· τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὔνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ
Αἰγινήτας Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι
καὶ Ἐρετριέες τὰς ἑπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ
Κήιοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι, ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθη-
ναίων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσερας, ἀποπεμφθέντες μὲν
ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιητέων κατά περ οἱ ἄλλοι νη-
σιῶται, ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλ-
ληνας Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου
καὶ τότε τριηραρχέοντος· Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπὸ Ἀθη-
ναίων γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νέας τάς
περ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Κύθνιοι δὲ μίαν καὶ πεντηκόντερον,
ἐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοί τε καὶ
Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν
47 μοῦνοι νησιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. οὗτοι μὲν
ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ
ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώ-
τῃσι καὶ Λευκαδίοισι, οἳ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο.
τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων Κροτωνιῆται μοῦνοι ἦσαν

8. Eustathius Dion. 506. — 13—17. Plutarchus mor. p. 869. — 23—25. Eustathius Od. p. 1865. — 26 - p. 303, 2 idem Dion. 308

2. παρείχοντο δε: παρεῖχον τὸ *ABC*, παρείχοντο τὸ *PRz* ‖ 3. νῆας et ἐπεβωήθησαν (sic) *R* ‖ 4. οὗτοι om. *B* ‖ 5. τριήκοντα om. *C* ‖ ἔσαν z ‖ 6. μέν//////σφι *P*, μέν νυν σφι *R* ‖ νῆες *R*. νέες δυοκαίδεκα ? ‖ 7. πλεούσῃσι *R* ‖ 8. δὲ εἰσὶ *ABb* ‖ 12. κεῖοι *ABCP*, κῖοι *Rbz* ‖ ἐὸν om. *R* ‖ ἀθηνέων *P* ‖ 13. τέσσαρας *C*, τρεῖς Plut. ‖ 14. ὦλλοι *R* ‖ 15. ἀπίκοντο *PR* ‖ 16. κλεύσαντος *R* ‖ 17. ἀπ' *Rz* ‖ 18. νῆας *Rz* ‖ τάς περ] τὰς καὶ *R* ‖ 19. κύνθιοι *ABRz*, κίνθιοι *BCb* ‖ 21. σίφνιοί τε καὶ *R* ‖ ἔδωσαν *B* ‖ 23. πάντες *R* ‖ ποταμοῦ om. b ‖ 24. οἱ ὁμουρέοντες *Rz* ‖ 25. οἳ om. *R* ‖ 26. ὁ *ABb* ‖ τουτέων z ‖ ἔσαν z

οἳ ἐβοήθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ μιῇ νηί, τῆς ἦρχε
ἀνὴρ τρὶς πυθιονίκης Φάυλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ
Ἀχαιοί. οἱ μέν νυν ἄλλοι τριήρεας παρεχόμενοι ἐστρατεύ- 48
οντο, Μήλιοι δὲ καὶ Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι πεντηκοντέρους.
Μήλιοι μὲν γένος ἐόντες ἀπὸ Λακεδαίμονος δύο παρείχοντο,
Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι Ἴωνες ἐόντες ἀπ᾽ Ἀθηναίων μίαν
ἑκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν
πεντηκοντέρων, τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν 49
εἰρημενέων πολίων, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυβιάδεω
γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεό-
τατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρα-
τέες εἰσί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀπεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι
προετίθεε. αἱ γνῶμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέ-
πιπτον πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν πρὸ τῆς
Πελοποννήσου, ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὡς, εἰ νικη-
θέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἐόντες πολιορκήσονται
ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίη οὐδεμία ἐπιφανήσεται, πρὸς δὲ
τῷ Ἰσθμῷ ἐς τοὺς ἑαυτῶν ἐξοίσονται. ταῦτα τῶν ἀπὸ Πε- 50
λοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων, ἐληλύθεε ἀνὴρ Ἀθη-
ναῖος ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ
πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος
στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν αὐτῶν

ὅτι ἐν Σαλαμῖνι τοη συνῆλθον τριήρεις   βουλὴ Ἑλλήνων περὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ναυμαχήσουσιν καὶ ἀγγελία περὶ τῆς Ἀθηνῶν πυρπολήσεως

6. ibidem 525.

1. οἳ ἐβώθησαν *R*, οἱ βοηθήσαντες z ‖ κινδυνευοῦσι *B* ‖ νηὶ μιῇ *PRz* ‖ 2. πυθόνικος *R* ‖ Φαῦλος Eust. ‖ 3. μὲν (νυν) *A*, μὲν sine νυν *R* ‖ παρέχοντες *R* ‖ 5. γεγονότες *ABC*b ‖ 6. σιρίφιοι *B* ‖ Ἀθηνῶν Eust. ‖ 7. νηῶν *R* ‖ 8. ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τριηκόσιαι *R* ‖ 10. εἰρημένων *L* ‖ 11. δοκέει b ‖ ἐπιτηδεότατον *ABR*: ἐπιτηδεώτατον ‖ 12. ποιήσεσθαι *R* ‖ χώρων *R*, χωρίων z ‖ 13. ἀφεῖται *Pz*, ἀφεῖτο ceteri ‖ λυπέων *C*, λοιπῶν *R* ‖ πέρι om. *R* ‖ 15. πλώσαντες z ‖ 16. τοῦτον *R* ‖ εἰ] ἢν *PRz* ‖ 17. μενέοντες *R* ‖ 18. οὐδὲ μίη *ABR*, οὐδεμίη sz ‖ (ἐπι)φανήσεται *P*, φανήσεται *R* ‖ 20. ἐληλύθεε Werfer: ἐλήλυθε ‖ 21. ἀγγέλων b ‖ 23. θεσπειέων b ‖ αὐτέων z, ἐκ τῶν *R*

ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύ-
τως, ἦκέ τε ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδηίου. ἐνέ-
πρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν πυθόμενος Θηβαίων ὅτι
51 οὐκ ἐμήδιζον. ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔν-
θεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες
μῆνα ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μησὶ
ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι.
καὶ αἱρέουσι ἔρημον τὸ ἄστυ, καί τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι
τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱρῷ ἐόντας, ταμίας τε τοῦ ἱροῦ καὶ
πένητας ἀνθρώπους, οἳ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρῃσί τε
καὶ ξύλοισι ἠμύνοντο τοὺς ἐπιόντας, ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείης
βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέον-
τες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήιον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύ-
λινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι· αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ
52 κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον καὶ οὐ τὰς νέας. οἱ δὲ Πέρ-
σαι ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν
Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήιον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον τοι-
όνδε· ὅκως στυππεῖον περὶ τοὺς ὀιστοὺς περιθέντες ἅψειαν,
ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεό-
μενοι ὅμως ἠμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι
καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισι-
στρατιδέων προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκοντο, ἀμυ-
νόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντεμηχανέοντο καὶ δὴ καὶ προσιόντων
τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥστε

περὶ πολιορκίας τε καὶ ἁλώσεως τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει καταφυγόντων Ἀθηναίων

23. καὶ δὴ - 24 ἀπίεσαν Suidas v. ὀλοίτροχος. — Eustathius Il. p. 925

1. τὴν] τῶν *R* ‖ 2. ἐδήϊου *B*, ἐδήιου *ABC*, ἐδήου *R*b, ἐδῄου z ‖ 3. δὲ et τε om. *R* ‖ θέσπιαν *R*, Θέσπεάν z ‖ 6. μῆνα om. *R* ‖ μήνεσι *R* ‖ 8. ἐρῆμον *CP*bz ‖ 9. ἱεροῦ *A* ‖ 12. ἐκχωρήσαντας z ‖ δὲ καὶ *R* ‖ 13. σφι om. b ‖ 14. αὐτὸ] καὶ αὐτὸ sz ‖ εἶναι] ἔσεσθαι καὶ *R* ‖ 15. καὶ - 16 καταντίον om. *R* ‖ νῆας sz ‖ 16. κατάντίον *A*, κατάντιον *B* | 17. ἐπολιορκέοντο *R* ‖ 18. στυππεῖον *R*: στύππειον *AB*, στυπεῖον reliqui ‖ τοὺς] τὸ *P* ‖ 20. τοῦ κακοῦ z ‖ 21. φρήγματος z ‖ προσδεδωκότος *R* ‖ 23. ἀνεμηχανέοντο *R*, ἀντεμηχανῶντο *ABC*, ἀντιμηχανῶντο b ‖ δὴ καὶ] δὴ Suid. 24. ολοιτρόχους *A*, ὄλυτρύχους *B*, ὁλοιτρόχους *P*z. Suid., ὅλοι τρόχους *R* ‖ ἀφίεσαν Eust. Suid.

Ξέρξην ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι οὐ δυνάμενόν σφεας ἑλεῖν. χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δή τις ἔσοδος 53
τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμπροσθε ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὄπισθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε οὔτ' ἂν ἤλπισε μή κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι περ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης ἀπέπεμψε ἐς 54
Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἑωυτῷ δὲ ἑπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, εἴτε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. τοῦ δὲ εἵνεκεν τούτων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν 55
τῇ ἀκροπόλι ταύτῃ Ἐρεχθέος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηός, ἐν τῷ ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι, τὰ λόγος παρὰ Ἀθη-

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς ἐλαίας θαλλοῦ καὶ τοῦ ῥοθίου

---

14. ἐπεὶ – κατέστρωντο Pollux IX 153

1. ξέρξεα *PRz* ‖ 2. δὲ *R* ‖ 4. ἐν] ἐπὶ *R* ‖ ἔμπροσθεν *R*bz ‖ 5. πρὸ om. *R* ‖ ὄπισθεν z ‖ πολεμίων b ‖ 6. οὐκοτέ τις sz ‖ 8. καίπερ *R* ‖ 9. δ' *R* ‖ ἀναβεβηκότας εἶδον αὐτοὺς b ‖ 10. ἐς *R* ‖ αὐτοὺς b ‖ 11. ἀπὸ *Cd* ‖ 14. οἰκέτας *Rz* ‖ 15. πᾶσαν om. *R* ‖ 16. ἔχων δὲ παντελῶς *R* ‖ 17. ἀρταβάνεω b ‖ ἀγγελλέοντα z ‖ 18. εὐπραξίην *AB*b, εὐταξίην *C* ‖ 20. ἀναβάντες b ‖ 22. ἐμπρήσαντα *A*[1]*C*b, ἐμπρήσοντα *B* ‖ 24. τουτέων z ‖ 25. ἀκροπόλει *R* ‖ Ἐρεχθῆος z ‖ 26. παρ' z, ὑπὸ *R*

ναίων Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κελευόμενοι ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξηγγέλθη ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο ὡς ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νέας ἐσέπιπτον καὶ ἱστία ἀείροντο ὡς ἀποθευσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. νύξ τε ἐγίνετο καὶ οἳ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέβαινον ἐς τὰς νέας.

57 ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα εἴρετο Μνησίφιλος ἀνὴρ Ἀθηναῖος ὅ τι σφι εἴη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε "οὔτ' ἄρα, ἢν ἀπαείρωσι τὰς νέας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις· κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέψονται, καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεταί τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλίῃσι.

ἐν τίσιν ἦσαν οἱ ἐν Σαλαμῖνι τῆς περὶ Ἀθηνῶν ἀγγελίας ἐλθούσης γνώμη Μνησιφίλου διὰ Θεμιστοκλέους ὥστε περὶ Σαλαμῖνα γενέσθαι τὴν ναυμαχίαν

---

11. καὶ - 12 ἀποθευσόμενοι Lexicon Vindob. p. 100. — 15. ἐνθαῦτα - 21 τρέψονται Plutarchus mor. p. 869

4. Ἀθηναῖοί οἱ z || βασιλέως *C*, βασιλῆος z || 5. ἱ///ρὸν *A* || 6. μὲν ὦν *R* | 8. δ' b || ἐξαγγέλθη *R* || 9. τὰ om. *ABC*b || 10. ὥστε *R* || 11. νῆας *Rz* | 12. θευσούμενοι Lex. Vind. || 13. αὐτέων *Rz* || ἐγένετο *R* || 14. νῆας *Rz* | 15. δὲ Plut. || Θεμιστοκλῆα z || ἐς b || νῆα *Rz* || ἤρετο *C* || 16. μνησίφαλος b || σφισιν b || 17. ἐστὶ Plut. || 18. νῆας *Rz* || 19. εἶπε om. Plut. | οὔτ'] οὗτοι *R*, οὐκ Plut. οὔ τοι Bekkerus || ἀπαίρωσι *L*. Plut. || νῆας *Rz* | 20. περὶ οὐδὲ μιῆς *AB*, περὶ δὲ οὐδεμιῆς *R*, οὐδὲ περὶ μιῆς Plut. || 21. πόλιας *PRz*, πόλεις b. Plut. || 22. οὐ μὴ *ABC*b

ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ μηχανή, ἴθι καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβου-
λευμένα, ἤν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδην μεταβουλεύ-
σασθαι ὥστε αὐτοῦ μενέειν." χάρτα τε τῷ Θεμιστοκλέι 58
ἤρεσε ἡ ὑποθήκη, καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος ἤιε
ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ ἔφη θέλειν οἱ
κοινόν τι πρῆγμα συμμῖξαι· ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε
ἐσβάντα λέγειν, εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέης παρι-
ζόμενός οἱ καταλέγει ἐκεῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου,
ἑωυτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς, ἐς ὃ ἀνέ-
γνωσε χρηίζων ἔκ τε τῆς νεὸς ἐκβῆναι συλλέξαι τε τοὺς
στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον. ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν 59
ἢ τὸν Εὐρυβιάδην προθεῖναι τὸν λόγον τῶν εἵνεκα συνήγαγε
τοὺς στρατηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι
οἷα χάρτα δεόμενος· λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρα-
τηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε "ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι
ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται." ὁ δὲ ἀπολυόμενος
ἔφη "οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανοῦνται." τότε μὲν 60
ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιά-
δην ἔλεγε ἐκείνων μὲν ἔτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων,
ὡς ἐπεὰν ἀπαείρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος διαδρήσονται· παρεόν-
των γὰρ τῶν συμμάχων οὐκ ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδένα κατη-
γορέειν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἴχετο, λέγων τάδε. "ἐν σοὶ νῦν

ὅτι Θεμιστοκλῆς ἔπεισεν Εὐρυβιάδην τε καὶ τοὺς Ἕλληνας περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχῆσαι

---

1. ἀλλ' - 4 ἀμειψάμενος ibidem. — 7. ἐνθαῦτα - 9 προστιθείς ibidem

1. ἀλλὰ Plut. || τίς ἐστι *AB* || τε καὶ Plut. || 2. εὐρυβιάδην *ABP*𝔡: εὐρυβιάδεα || μεταβαλέσθαι ὥστ' *R* || 3. μένειν *AB*𝔡, μενεῖν Plut. || τε *R*: δὴ *z*, δὲ ceteri, om. Plut. || τῷ om. *R* || 5. νῆα *Rz* || εὐρυβιάδεωι *B* || ἐθέλειν *ABC*𝔡 || οἱ κοινόν] οἰκεῖον 𝔡 || 6. δὲ *R* || νῆα *Rz* || ἐκέλευε ἐσβάλοντα *B*, ἐμβάντα ἐκέλευε *R* || 7. θέλοι *R* || ὁ] om. *R*, δὲ Plut. || παριζόμενός *R*: παρεζόμενός ceteri, ζόμενος Plut. codd. || 8. οἱ om. Plut., γέ οἱ *R* || καταλέγειν *R* || κεῖνά *C*(?) *Rz*. Plut. || πάντα om. Plut. || 9. πολλὰ om. Plut. || 10. νηὸς *Rz*, νεὼς 𝔡 || ἐκβῆναι] ἐκβῆναι τὸν εὐρυβιάδεα *Rz* || 11. ἄρα om. *R* || 12. εὐρυβιάδεα *Rz* || προσθεῖναι *Apr*. *B* || εἵνεκεν *R* || 13. στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον 𝔡 || πολὺς *L* || 15. ὁ om. *R* || θεμιστόκλεις sine ὦ *R* || 17. στεφανεῦνται *R* || 18. ἠμείψατο *R* || εὐρυβιάδεα *Rz* || 19. ἔτι] οὐκέτι *R* || 20. ἐπαίρωσι 𝔡, ἀπαίρωσι ceteri || 21. ἔφερον κόσμον 𝔡

ἐστι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἢν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νέας. ἀντίθες γὰρ ἑκάτερον ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς τὸ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι νέας ἔχουσι βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας· τοῦτο δὲ ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, ἤν περ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ ναυτικῷ αὐτῶν ἕψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός, καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὑρήσεις. πρῶτα μὲν ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγῃσι πρὸς πολλάς, ἢν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνῃ, πολλὸν κρατήσομεν· τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν πρὸς ἡμέων ἐστί, ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ πρὸς ἐκείνων. αὖτις δὲ Σαλαμὶς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ, οὐδέ σφεας, εἴ περ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. ἢν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται καὶ νικήσωμεν τῇσι νηυσί, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι οὔτε προβήσονται ἑκαστέρω τῆς Ἀττικῆς, ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανέομεν περιεοῦσι καὶ Αἰγίνῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκότα μέν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι

1. σώισαι *C* ‖ πείθει b ‖ 2. μένων om. *R* ‖ τουτέων z ‖ λόγοισι Krueger ‖ 3. νῆας *Rz* ‖ ἑκάτερα b ‖ 4. συμβαλὼν *R* ‖ πελάγει *AB* ‖ ἀναπεπταμένων *R* ‖ 5. ἐς δ *L* ‖ 6. νῆας *Rz*. an ἀνάγειν νέας? ‖ βραδυτέρας? ‖ ἐλάσσονα *ABC*b ‖ 7. ἤν περ τἆλλα *R* ‖ 8. ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων z ‖ ἕπεται b ‖ 9. στρατός om. z ‖ αὐτοὺς *R* ‖ 11. ποιῇς *ABC*, ποιῇς b ‖ 12. συμβαλόντες *R* ‖ 13. ἐοικότα *ABC*b ‖ ἐκβαίη πολλῶν b ‖ 15. αὖθις σαλαμὶς *R* ‖ 16. νῦν ἔγκειται *R*, ὑπέκκειται ceteri ‖ γυναῖκας *B*[1] ‖ μὲν *R* ‖ 17. περιέχεσθαι *BP*bz, πέρι ἔχεσθαι *R* ‖ μάλιστα χρεών z ‖ 18. προναυμαχέεις *ABC*, προσναυμαχήσεις b, πρὸς ναυμαχήσεις *R* ‖ 19. τὴν om. *C* ‖ 20. ἢν *B*[1] ‖ γε καὶ om. *R*, καὶ om. b ‖ 21. ἡμῖν *Rz* ‖ 22. ἑκαστέρωι *P*, ἑκατέρωι *AB*, ἑκατέρω *CR*, ἑκαστέρῳ z ‖ 23. κερδανέωμεν b ‖ αἰγῖνι b

ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα βουλευομένοισι
οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπηίας
γνώμας." ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος αὖτις ὁ Κορίνθιος 61
Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μή ἐστι πατρὶς
καὶ Εὐρυβιάδην οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· πόλιν
γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας
συμβάλλεσθαι. ταῦτα δέ οἱ προέφερε ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ
κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε
καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε, ἑωυτοῖσί τε
ἐδήλου λόγῳ ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἤ περ ἐκείνοισι,
ἔστ' ἂν διηκόσιαι νέες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι· οὐδαμοὺς
γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι. σημαίνων δὲ 62
ταῦτα τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδην, λέγων μᾶλλον ἐπε-
στραμμένα. "σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγα-
θός· εἰ δὲ μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα· τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν
τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. ἀλλ' ἐμοὶ πείθεο. εἰ δὲ ταῦτα
μὴ ποιήσῃς, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας
κομιεύμεθα ἐς Σῖριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥ περ ἡμετέρη τε ἐστὶ
ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δέειν
κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες μεμνή-
σεσθε τῶν ἐμῶν λόγων." ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος 63
ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης· δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μά-
λιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι,
ἢν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀγάγῃ τὰς νέας· ἀπολιπόντων γὰρ
Ἀθηναίων οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. ταύτην δὲ
αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν.

Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, 64

---

1. μὴ οἰκότα δὲ z ‖ 2. προσχωρέειν b ‖ 3. θεμιστοκλέους *CR*bz ‖ αὖθις *R* ‖ 4. μὴ ἔστι *P*bz ‖ 5. εὐρυβιάδεα *R* ‖ ἐᾶν *R* ‖ ἀπόλει *C*, ἀπόλιδι *R*, ἄπολι z ‖ 6. Θεμιστοκλῆα z ‖ 7. προεφέρετο *ABC*b ‖ 8. αἱ om. *PR* ‖ δὲ *R* ‖ 9. καλὰ *R* ‖ 10. μέζω *R* ‖ κείνοισι z ‖ 11. νῆες *R*z ‖ οὐδαμῶς *R* ‖ 12. ἀποκρούσεσθαι *BR*: ἀποκρούεσθαι ‖ 13. εὐρυβιάδεα *R*z ‖ 14. μὲν μενέεις Werfer ‖ 16. αἱ om. *R* ‖ νῆες *R*bz ‖ 17. ποιήσῃς *BR*, ποιήσεις *P*bz ‖ 18. σίριν *CP*bz ‖ τέ ἐστι vulgo ‖ 19. ἔχει b ‖ αὐτέων z ‖ δεῖ *R*, δέον bz ‖ 20. τοιούτων *P*bz ‖ 21. θεμιστοκλέους d, Θεμιστοκλῆος z ‖ 22. Εὐρυβιάδης – 23 ἀνεδιδάσκετο om. *R* ‖ ἀρρωιδήσας *P* ‖ 23. ἀπολείπωσι *B*[1] ‖ 24. ἀνάγῃ *R* ‖ νῆας *R*z ‖ 25. δὲ] δὲ ὦν P ‖ 26. ναυμαχέειν b ‖ 27. οὗτοι *R*

ἐπείτε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἡμέρῃ τε ἐγίνετο καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἔν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. ἔδοξε δέ σφι εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα· εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

65 Ἔφη δὲ Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος φυγάς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπείτε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρη ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω ἐοῦσα ἔρημος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρήτῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ, ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπ' Ἐλευσῖνος ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κῃ τρισμυρίων, ἀποθωυμάζειν τέ σφεας τὸν κονιορτὸν ὅτεών κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκατε φωνῆς ἀκούειν, καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν ἴακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν Δημάρητον, εἴρεσθαί τε αὐτὸν ὅ τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο. αὐτὸς δὲ εἰπεῖν "Δημάρητε, οὐκ ἔστι ὅκως οὐ μέγα τι σίνος ἔσται τῇ βασιλέος στρατιῇ· τάδε γὰρ ἀρίδηλα, ἐρήμου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθεγγόμενον, ἀπ' Ἐλευσῖνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισί τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἢν μέν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλέι

περὶ τῶν φανέντων φασμάτων Δικαίῳ καὶ Δημαρήτῳ τῆς Ἀττικῆς δῃουμένης

---

11. Eustathius Il. p. 364

2. ἐγένετο bz || 3. ἐγίνετο *B* || τε om. *R* || 5. ἐποίεον *R* || 6. τοῖσι πᾶσι b || μὲν om. *R* || τε καὶ] τὸν *R* || 7. αἴακον *B* || 8. νῆα z, νῆας *R* || ἀπέστειλαν
ἀπέστελλον *C*, ἀπέστειλαν z || 9. Δικαῖος z || 11. τοῦ om. *C* || 12. ἐρῆμος *CP*bz || 13. δὲ om. z || κορνιατὸν b || 14. κου *ABC*b || 15. ἀποθωμάζειν *ABC*b, ἀποθωΰμάζοντες sine τε *R* || σφεας om. *B* || ὀτέων *C* || 18. ἱ//ρῶν *A* || γενομένων *C* || δημάριτον *B*[1] || 19. τε om. *R* || τοιοῦτον *CR* || 20. εἶπε *R*, εἶπαι z || δημάριτε *B* || ὅκως om. b || τί σινος *C*, τι σῖνος *PR*bz || 21. βασιλέως *C*, βασιλῆος z || 22. ἀπὸ ἐλευσῖνος *R*, om. b || ἐὸν *R*z || 23. ξυμμάχοισι z || 24. τε om. *C*, τε τῷ b || βασιλεῖ *AB*

καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἠπείρῳ ἔσται, ἢν δὲ ἐπὶ τὰς νέας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλεῖν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ μητρὶ καὶ τῇ κούρῃ, καὶ αὐτῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μυέεται· καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούεις ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι." πρὸς ταῦτα εἰπεῖν Δημάρητον "σίγα τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἴπῃς· ἢν γάρ τοι ἐς βασιλέα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλήν, καί σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος, περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει." τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν, ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι νέφος καὶ μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων· οὕτω δὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπολέεσθαι μέλλοι. ταῦτα μὲν Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημαρήτου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

66 Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικὸν διέβησαν ἐς τὴν Ἱστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς ἔπλεον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο ἐν Φαλήρῳ. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατά τε ἤπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπί τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας· ἀντιθήσω γὰρ τοῖσί τε ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτῶν ἀπολομένοισι καὶ τοῖσι

περὶ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τοῦ ἐν Φαλήρῳ αὐτῶν ἀπόπλου

---

6. Λέξεις. — 16. Δημαρήτου - καταπτόμενος Eustathius Il. p. 155

1. νῆας *Rz* ‖ 2. κινδυνεῦσαι *R* ‖ 3. ἀποβαλέειν *Rz* ‖ δ' ἑορτὴν *C* ‖ 4. τῆ δήμητρι *R* ‖ κούρηι *APC*: κόρῃ ‖ αὐτέων *z* ‖ 5. μυεῖται *L* ‖ 6. ἰακχίζουσι *Ppr*. ut videtur ‖ εἶπαι *z* ‖ 7. δημάριτον *B*[1] ‖ 8. βασιλῆα *z* ἀνενεχθῆι *B* ‖ 9. οὔτε *AB* ‖ 10. οὐδὲ εἷς *ABC*: οὐδείς ‖ δὲ τῆς ϸ ‖ 11. μελλήσει ϸ ‖ δὴ om. *ABC*ϸ ‖ ἐκ δὴ *z* ‖ 13. ἐς τὸ *R* ‖ τὸ om. ϸ ‖ 15. ἀπολέσθαι *R*ϸ ‖ μέλλει ϸ ‖ δικαῖος *sz* ‖ 16. δημαρήτω ϸ ‖ τε om. *ABC*ϸ. Eust. ‖ τῶν ἄλλων *R*. Eust. ‖ καθαπτόμενος *AB*ϸ ‖ 17. δ' *R* ‖ ξέρξεωι *B* ‖ στρατὸν om. ϸ ‖ διαταχθέντες *C* ‖ 19. ἔπλωον *Rz* ‖ διὰ *AB* ‖ 21. δοκέει ϸ*s* ‖ ἐσέβαλλον *C* ‖ 22. ἀπικόμενοι om. *R* ‖ 23. ἐπεὶ *z* ‖ 24. αὐτέων *z* ‖ τῇσι *Pcorr*.

ἐν Θερμοπύλῃσι καὶ τῇσι ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι τούσδε τοὺς τότε οὔκω ἑπομένους βασιλέι, Μηλιέας καὶ Δωριέας καὶ Λοκροὺς καὶ Βοιωτοὺς πανστρατιῇ ἑπομένους πλὴν Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων, καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας πλὴν τῶν πέντε πολίων τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσῳ γὰρ δὴ προέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτῳ πλέω ἔθνεά οἱ εἵπετο.

67 Ἐπεὶ ὦν ἀπίκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες οὗτοι πλὴν Παρίων (Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῇ ἀποβήσεται), οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νέας, ἐθέλων σφι συμμῖξαί τε καὶ πυθέσθαι τῶν ἐπιπλεόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ ἵζοντο ὥς σφι βασιλεὺς ἑκάστῳ τιμὴν ἐδεδώκεε, πρῶτος μὲν ὁ Σιδώνιος βασιλεύς, μετὰ δὲ ὁ Τύριος, ἐπὶ δὲ ὦλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἵζοντο, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον εἰρώτα ἀποπειρώμενος ἑκάστου, εἰ ναυμαχίην ποι-
68 έοιτο. ἐπεὶ δὲ περιιὼν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τὠυτὸ γνώμην ἐξεφέροντο κελεύοντες ναυμαχίην ποιέεσθαι, Ἀρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη.
(α "εἰπεῖν μοι πρὸς βασιλέα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω.
οὔτε κακίστη γενομένη ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένη. δέσποτα, τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώ-

βουλὴ Ξέρξου καὶ ἀπόπειρα περὶ τῆς ναυμαχίας γνώμη καὶ συμβουλὴ Ἀρτεμισίας περὶ τοῦ μὴ ναυμαχῆσαι

2. βασιλεῖ *AB* || 4. θεσπιέων τε καὶ *CPdz* || 5. τε post Τηνίους om. *AB* || 6. ἐπεμνήσθημεν *ABC* || 7. προσέβαινε *Rz* || ἐσωτέρω *ABP*, ἐνδοτέρω d || 8. πλέα d || οἱ om. d || εἵποντο *P* || 9. ἀπικέατο *Pz*, ἀπίκατο *R*, οὗτοι om. *qz* || 11. ἤ *R*, τῇ *z* || ἀφίκοντο d || 12. νῆας *Rz* || 13. ἐθέλων *R* || ἐπιπλωόντων *R* || 14. ἀπικομένου sine προΐζετο d || 15. ταξίαρχαι *R* || 16. νηῶν *Rz* || ἐδέδωκε *R* || 18. ὦλλοι *AB*, ὦλλοι *CR*, ὤλλοι *P*, ὦλλοι d, ὤλλοι z || 19. ἠρώτα *CPz* || ποιοῖντο *ABd*, ποιέοιντο *C* || 20. ἠρώτα *CPz* || 21. μὲν δὴ ὦλλοι *R* || κατ᾽ αὐτὸ d || ἐπεφέροντο *AB*, ἀπεφέροντο d || 23. εἶπαι z || μοι om. *R* || βασιλῆα z || λέγω. οὔτε vulgo || 24. κακίστην γενομένην *ABC* || 25. ἀποδεξαμένη *Pz*: ἀποδεξαμένην *ABC*, ποιο δεξαμένη d, προσδεξαμένη *R* || δέσποτα. *PRz* || τήνδε ἐοῦσαν s. Reiske

μην με δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καί τοι τάδε λέγω, φείδεο τῶν νεῶν μηδὲ ναυμαχίην ποιέο· οἱ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσοῦτό εἰσι κατὰ θάλασσαν ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἵνεκα ὡρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δέ τοι ἵσταται οὐδείς· οἳ δέ τοι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κείνους ἔπρεπε. τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων β) πρήγματα, τοῦτο φράσω. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς ναυμαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νέας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς γῇ μένων ἢ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐπετέως τοι δέσποτα χωρήσει τὰ νοέων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἷοί τε πολλὸν χρόνον εἰσί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλά σφεας διασκεδᾷς, κατὰ πόλις δὲ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ σῖτος πάρα σφι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς οἰκός, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατόν, ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτῶν ἥκοντας, οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηνέων ναυμαχέειν. ἢν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῇς ναυμαχῆσαι, γ) δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς τὸν πεζὸν προσδηλήσηται. πρὸς δὲ ὦ βασιλεῦ καὶ τόδε ἐς θυμὸν βάλευ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι χρηστοί. σοὶ δὲ ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων κακοὶ δοῦλοί εἰσι, οἳ ἐν συμμάχων λόγῳ λέ-

13. οὐ - 15 φεύξονται et 16 οὔτε αὐτοὺς - 20 προσδηλήσηται Plutarchus mor. p. 869 sq. — 21. πρὸς - 23 χρηστοί Stobaeus floril. LXII 51

2. εἰς *R* ‖ 3. νηῶν *PRz* ‖ ποίεε *R*, ποιέεο z ‖ τοί, γὰρ z ‖ 4. τοσοῦτό *ABC*: τοσοῦτόν ‖ 6. εἵνεκεν *R* ‖ ὁρμήθης *AB* ‖ 7. ἐμποδῶν *AB* ‖ 8. οἱ δ' ἔτι *C*, οἱ δέτϊ *R* ‖ ἀντιστάται *R* ‖ οὕτως *R* ‖ 9. ἐκείνοις bz ‖ δ' *ABPz* ‖ δοκέωι *B* ‖ 11. ποιεόμενος *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ 12. ἢ om. *R* ‖ 14. ἔσονταί τοι Plut. ‖ διασκεδάσεις A^2b ‖ 15. πόλις δὲ *AB*: πόλεις δὲ *C*b. Plut., δὲ πόλις *Pz*, πόλιας δέ τοι *R* ‖ σφίσι *L* ‖ 16. καὶ οὐκ εἰκὸς αὐτοὺς Plut. ‖ αὐτὸς *R* ‖ 17. σὺ om. A^1 ‖ ἐλαύνεις *R* ‖ ἀτρεμέειν *PR*bz, ἀτρεμήσειν Plut. ‖ 18. αὐτέων z ‖ μελήσειν Plut. ‖ 19. Ἀθηναίων Plut. ‖ ἐπιχθῆις *B* ‖ ναυμαχέειν *R* ‖ 20. καὶ τὸν sine πεζὸν Plut. ‖ προσδηλήσεται *AB*, προδηλήσεται *P*, προδηλήσηται *Rz* ‖ 21. βάλευ *R*: βαλεῦ *Pz*, βαλέο *AB*, βάλεο *C*b. Stob. ‖ 22. φιλοῦσι *ABC* ‖ 23. δ' *P* ‖ ὄντι b ‖ ἀνδρὶ (γρ. ῶν) *P* ‖ 24. δοῦλοί εἰσι *Az*: δοῦλοί εἰσι γίνεσθαι *C*, δοῦλοι εἰσὶ (s. εἰσὶν) ceteri ‖ ἐν om. *R*.

γονται εἶναι ἐόντες Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι καὶ Κίλικες καὶ
69 Πάμφυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν.” ταῦτα λεγούσης πρὸς
Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἦσαν εὔνοοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν
ἐποιεῦντο τοὺς λόγους ὡς κακόν τι πεισομένης πρὸς βασιλέος,
ὅτι οὐκ ἐᾷ ναυμαχίην ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγεόμενοί τε καὶ
φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων
τῶν συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ ἀνακρίσι ὡς ἀπολεομένης αὐ-
τῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν αἱ γνῶμαι ἐς Ξέρξην, κάρτα τε
ἥσθη τῇ γνώμῃ τῇ Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον
σπουδαίην εἶναι τότε πολλῷ μᾶλλον αἴνεε. ὅμως δὲ τοῖσι
πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδόξας, πρὸς μὲν Εὐβοίῃ
σφέας ἐθελοκακέειν ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐτὸς
παρεσκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.
70 Ἐπεὶ δὲ παρήγγελλον ἀναπλέειν, ἀνῆγον τὰς νέας ἐπὶ
τὴν Σαλαμῖνα καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ᾽ ἡσυχίην.
τότε μέν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιή-
σασθαι· νὺξ γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν
ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, οὐκ
ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου· ἀρρώδεον δέ, ὅτι αὐτοὶ
μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυ-
μαχέειν μέλλοιεν, νικηθέντες τε ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες
πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἑωυτῶν ἀφύλακτον. τῶν δὲ
βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ
71 τὴν Πελοπόννησον. καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο

ἀνάπλους τῶν βαρβάρων εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐπὶ τῷ ναυμαχῆσαι
περὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον εἰσβολῆς τοῦ τῶν βαρβάρων πεζοῦ καὶ τῆς Ἑλ-
λήνων ἐν τῷ Ἰσθμῷ σὺν Κλεομβρότῳ ἀντιπαρατάξεως

5. ἀγεόμενοι (Hesychius)

1. εἶναι om. *R* ‖ 2. πάμφιλοι *C* ‖ 3. ἔσαν z ‖ 4. ἐποιέοντο *R* ‖ βασιλῆος z ‖ 5. ἔα Reiske ‖ ἀγεόμενοί *BCPpr*. (ut videtur) sv. Hes.: ἀγαιόμενοί ‖ 6. τετιμημένη b, τετιμημένῃ z ‖ 7. ἐτέρπατο b ‖ ἀνακρίσει *AB*, κρίσει *R* ‖ 8. ἐπειδὴ δὲ *R* ‖ ξέρξη b, ξέρξεα *Rz* ‖ 9. τῆι ἀρτεμισίης *AB*: τῆς ἀρτεμισίης ‖ 11. πλείοσι *R*, πλέουσι b ‖ 14. ἐπει δὴ δὲ *R* ‖ παρήγγελον *A*[1], παρήγγειλον *C* ‖ ἀναπλώειν et νῆας *Rz* ‖ 16. ποιέεσθαι z ‖ 17. νύξ τε γὰρ *R* ‖ ἐγένετο *P*bz ‖ εἰς *B* ‖ 18. ἀρρωιδίη *R* ‖ 19. μὲν αὐτοὶ b ‖ 21. ἀπολα///φθέντες *B* ‖ 22. ἀφέντες *ABC*b

ὅκως κατ᾽ ἤπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο, καί σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο ὥς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐουσέων μυριάδων πολλέων καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἤνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ φορμοὶ ψάμμου πλήρεες ἐσεφέροντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρης. οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεὶ οἵδε ἦσαν 72
Ἑλλήνων, Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάντες καὶ Ἠλεῖοι καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Ἐπιδαύριοι καὶ Φλιάσιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Ἑρμιονέες. οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη. οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον 73
ἔθνεα ἑπτά. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο αὐτόχθονα ἐόντα κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυνούριοι· ἓν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαιϊκὸν ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωυτῶν, οἰκέει δὲ τὴν ἀλλο-

τίνες τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ Ἰσθμῷ συνῆλθον — περὶ τῶν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐθνῶν

11. βοηθήσαντες – 12 Ἰσθμὸν Eustathius Il. p. 288. — 18. οἰκέει – 19 ἑπτά Eustathius Il. p. 289

1. ἐμβάλοιεν *R*, ἐσβάλλοιεν z ‖ 2. λεωνίδεα *R* ‖ 3. ἐκ] τὲ ἐκ *R* ‖ 4. ὁ om. *ABd* ‖ 6. συγνώσαντες *C* ‖ σκειρωνίδα *R*, σκληρωνίδα *C* ‖ 7. ᾠκοδόμεον z ‖ 8. δὴ z ‖ μυριάδων *ABP*: μυριαδεών ‖ πολέων b ‖ 9. ἤνετο *A*[1]*B*: ἤρετο *C*, ἠνύετο reliqui ‖ πλίνθοι καὶ om. *A*[1], eadem ante λίθοι b ‖ 10. φόρμοι *ABCd* ‖ ἐσεφορέοντο *R* ‖ ἐλίννυον b ‖ 11. βωθήσαντες *R*. Eust. ‖ 12. πανδημεὶ οἶδε *AB*, πανδήμιοι δὲ *R* ‖ ἔσαν z ‖ 13. πάντες] καὶ πάντες *R* ‖ ηλεῖοι *AB*[1], ἠλεῖοι *B*[2]*PR* ‖ 14. φλιάριοι b ‖ 15. ἔσαν z ‖ βωθήσαντες *R* ‖ 17. ἔμελε *P*b: ἔμελλεν *R*, ἔμελλε reliqui ‖ 18. χάρνια *PR* ‖ 19. τουτέων z ‖ αὐτώχθονα *B* ‖ 20. τῇ Schaefer: τε *L*. τὴν Koen, ante νῦν supplebant τῇ Reiske, τὴν Wesseling ‖ ἀρκάδας *C* ‖ τε om. z ‖ 21. κουνούριοι *B*, κινούριοι b ‖ ἀχαιϊκὸν *A*[2]*BP*: ἀχαϊκὸν

τρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα ἐπήλυδά ἐστι, Δωριέες τε καὶ Αἰτωλοὶ καὶ Δρύοπες καὶ Λήμνιοι· Δωριέων μὲν πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, Αἰτωλῶν δὲ Ἦλις μούνη, Δρυόπων δὲ Ἑρμιών τε καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ, Λημνίων δὲ Παρωρεῆται πάντες. οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἐόντες δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες, ἐκδεδωρίευνται δὲ ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἐόντες Ὀρνεῆται καὶ οἱ περίοικοι. τούτων ὦν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἱ λοιπαὶ πόλιες, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου κατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι ἐμήδιζον.

74 Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τοιούτῳ πόνῳ συνέστασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη [δρόμου] θέοντες καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. τέως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶυμα ποιεύμενοι τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον. σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτῶν, οἱ μὲν ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὸν εἴη ἀποπλέειν καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν μηδὲ πρὸ χώρης δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται καὶ Μεγαρέες
75 αὐτοῦ μένοντας ἀμύνεσθαι. ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέης ὡς ἑσ-

---

3. Eustathius Il. p. 303. — 4. Stephanus Byz. v. Καρδαμύλη. — 13. περὶ - θέοντες Eustathius Il. p. 342. 1264

1. τέσσαρα *CR*b || 2. λίμυνοι vel λίμνυοι *C* || καὶ Δωριέων z || 3. πόλις *AB*, πόλεις *C*b || ἦλις AB^1, ἤλις B^2PR || 4. δρυόπων τε *C* || ἑρμιων A^1B, ἑρμιῶν *R*, ἑρμιώνη A^2C, ἑρμιόνη *P*bz || 5. παρωραιῆται *R* || 6. ἐκδεδωρίευνται *Pz*: ἐκ δὲ δωριέονται *R*, ἐκδεδωριᾶται A^1Bb, ἐκδεδωριάτε *C*, ἐκδεδώρισται A^m. ἐκδεδωρίωνται Valckenaer, ἐκδεδωρίδαται Dindorf || 8. ὀρνεᾶται *ABC*b || οἱ om. *R*. locus aut mutilatus est aut altius corruptus || τουτέων *PRz* || ὦν om. b || 9. πόλις *AB*, πόλεις *C*b || ἐκαθέατο *AB*b, ἐκατέατο reliqui || 10. εἶπαι z || 13. τὸν περὶ Eust. loco uno || δρόμου expungebat Lobeck. δρόμον b. Eust. altero loco || θέντες b || 14. ἐνλάμψεσθαι *ABR*, ἐλάμψεσθαι bz || οἱ δὲ ἐν σαλαμῖνι ἕλληνες *Rz* || πυνθανόμενοι ταῦτα *R*, ταῦτα πυθόμενοι b || 15. ἀρρώιδεον *P* || 16. τέως Reiske: ἕως || αὐτέων z || 17. θῶυμα *Pz*: θῶμα || ποιεύμενος *Pz*, ποιεόμενος *R* || 19. ἐγένετο b || 20. αὐτέων z || χρεὸν *ABR*: χρεών || ἀποπλώειν *Rz* || 21. δορυαλώτου bz || 22. δὲ] τε *R* || 23. μένοντες *R* || ἀμυνέεσθαι *R*, ἀμύνασθαι z

σοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐξελθὼν δὲ πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεόν, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τούτων τῶν πρηγμάτων Θεμιστοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε. "ἔπεμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρῃ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλέος καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα) φράσοντα ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταρρωδηκότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργων ἁπάντων ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιίδητε διαδράντας αὐτούς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι οὔτε ἀντιστήσονται ὑμῖν, πρὸς ἑωυτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή." ὁ μὲν ταῦτά σφι ση- 76
μήνας ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο· τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν ἐς τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβιβάσαντο· τοῦτο δέ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνυχίης πάντα

ὅτι Θεμιστοκλῆς Σίκιννον ἔπεμψεν μηνύσοντα τοῖς βαρβάροις τὸν ἐκ Σαλαμῖνος τῶν Ἑλλήνων δρασμόν.

19. ἐς – 20 ἠπείρου Stephanus Byz. v. Ψυττάλεια

3. χρεὸν *AB*: χρῆν *R*, χρεὼν ceteri || 4. σίκυννος *C*, σίκινος *Rz* || 5. θεμιστοκλοῦς *R*, θεμιστοκλῆος z || τούτων post πρηγμάτων *R*, τουτέων z || 6. ὁ θεμιστὸκλέης *R* || 7. πολιήτας s: πολίτας || 9. ἔπεμψεν ὁ *C*d, ἔπεμψε ὁ *AB*, sine με utrique || ὁ om. *ABC*d || 10. βασιλῆος z || 11. μᾶλλον om. *R* || κατυπέρτερα *R* || γενέσθαι *Pz* || 12. βούλονται *R* || 13. καταρρωιδηκότες *P* || 14. ἔργον πάντων *Rz*, om. d || 15. οὐτέτι ἀντιστήσονται *R*. οὔτ' ἔτι Schaefer || 16. τέ σφεας *AB* || τούς τε ? || 17. σφίσι σημάνας d || 18. ἐκποδῶν *AB* || ἀπηλλάσσετο *R* || ἐγένετο z || 19. εἰς Steph. || νησίδα *Pz* || ψυτάλειαν *C* || τὴν μεταξὺ Steph. || 20. τε om. Steph. || 21. ἀπεβηβάσαντο *B*, ἀπεβίβασαν *R* || 22. νύκτες μέσαι *R* || ἀπὸ *R* || 24. κατέχον z || πάντα] παρὰ *ABC*d

τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκα ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φυγεῖν ἐξῇ, ἀλλ' ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὡς ἐπεὰν γίνηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος), ἵνα τοὺς μὲν περιποιέωσι τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι.

77 Οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυκτὸς οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες παραρτέοντο. χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθέες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

ἀλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν
νηυσὶ γεφυρώσωσι καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
ἐλπίδι μαινομένῃ λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
δῖα δίκη σβέσσει κρατερὸν κόρον, ὕβριος υἱόν,
δεινὸν μαιμώοντα, δοκεῦντ' ἀν' ἅπαντα πιθέσθαι.
χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίξεται, αἵματι δ' Ἄρης
πόντον φοινίξει. τότ' ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει καὶ πότνια Νίκη.

ἐς τοιαῦτα μὲν .. καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντιλογίης χρησμῶν πέρι οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι.

Βάκιδος χρησμὸς περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων νίκης

1. δὲ om. *R* || εἵνεκεν *R*ᴅ || νῆας *R*z || 2. μὴ δὲ φυγεῖν *ABP*, μὴ φυγεῖν *C*, μὴ φυγέειν *R*, μηδὲ φυγέειν z. malim μὴ διαφυγεῖν || ἀπολα///φθέντες *B* | 3. τίσι z || 4. νησίδα *P*z || ψυτταλείαν *B* || 5. εἵνεκα *AB*z || γένηται *R*ᴅz | ναυμαχίηι *B* || 6. ἐξοισουμένων ᴅ || πόρρωι *C*, πόρρω ᴅ, πόῤῥῳ z || τῆς om. *PR*z || μαχίης *C* || 8. ἔσεσθαι om. *R* || περιποιῶσι *L* || 9. ἐποίεον *ABC*ᴅ |

11. νυκτὸς - p. 321, 9 οὕτω δὴ om. *R* || 14. ἐμβλέψας *A* || 15. ἀλλ' om. *C* || χρυσάορον z || 18. διαδίκη *C* || σβέσει ᴅ || 19. ἂν ἅπαντα Steger: ἀναπάντα *AB*, ἀνὰ πάντα reliqui || πιθέσθαι *AP*: πειθεσθαι *B*, τίθεσθαι *C*ᴅ, πυθέσθαι z || 21. φοινίξῃ z || 22. ἐπάγῃ ᴅ || 23. μὲν ἐσβλέψας ? || βακίδι ἀντιλογίω ᴅ || ἀντιλογίας Wesseling, ἀντιλογίην Reiske. mihi aut post οὔτε videtur τι aut οὐδὲν post τολμέω reddendum || 24. τολμέωι *B*

Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων 78
πολλός· ᾔδεσαν δὲ οὔκω ὅτι σφέας περιεκυκλεῦντο τῇσι
νηυσὶ οἱ βάρβαροι, ἀλλ᾽ ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς
τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἶναι. συνεστηκότων δὲ 79
τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου,
ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου·
τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον
ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον. οὗτος ὡνὴρ
στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλέα, ἐόντα μὲν
ἑωυτῷ οὐ φίλον ἐχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάθεος
τῶν παρεόντων κακῶν λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο,
θέλων αὐτῷ συμμῖξαι. προακηκόεε δὲ ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ
Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὡς δὲ
ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλέης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε. "ἡμέας
στασιάζειν χρεόν ἐστι ἔν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν
τῷδε περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα
ἐργάσεται. λέγω δέ τοι ὅτι ἴσον ἐστὶ πολλά τε καὶ ὀλίγα λέ-
γειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ
αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος ὅτι νῦν οὐδ᾽ ἢν θέλωσι Κορίν-
θιοί τε καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· πε-
ριεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ᾽ ἐσελθών σφι
ταῦτα σήμηνον." ὁ δ᾽ ἀμείβετο τοῖσιδε. "κάρτα τε χρηστὰ 80
διακελεύεαι καὶ εὖ ἤγγειλας· τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι,
αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος ἥκεις. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποι-
εύμενα ὑπὸ Μήδων· ἔδεε γάρ, ὅτε οὐκ ἑκόντες ἤθελον ἐς
μάχην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι.
σὺ δὲ ἐπεί περ ἥκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων, αὐτός σφι ἄγγει-

περὶ Ἀριστείδου τοῦ δικαίου καὶ τῶν πρὸς Θεμιστοκλέα λεχθέντων

1. ὠθησμὸς *P* || 2. περιεκυκλέοντο *AB*b, περικυκλέοντο *C*, περιεκυκλοῦντο *Pz* || τοῖσι *P* || 8. ὠνὴρ *C*, ὠ̔νὴρ *Pz* || 9. Θεμιστοκλῆα z || 12. προακηκόεε Matthiae: προακήκοε || 13. νῆας z || 14. Θεμιστοκλῆς b || 15. χρεόν *AB*: χρεών || τε om. z || 16. τῇ πατρίδι z || 17. ἐργάσηται b || τοι om. *qz* || ἶσον *d* || 22. τοῖσιδε b: τοῖσδε || 25. ἔθελον *Pz* || 26. παραστήσεσθαι *C*|

λον. ἢν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν καὶ οὐ πείσω ὡς οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλά σφι σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει ἐπεὰν δὲ σημήνῃς, ἢν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα, ἢν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὅμοιον ἡμῖν ἔσται· οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται,
81 εἴ περ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ λέγεις." ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἥκειν καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαί τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξησομένους. καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἴπας μετεστήκεε, τῶν δὲ αὖτις ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο
82 τὰ ἐσαγγελθέντα. ἀπιστεόντων δὲ τούτων ἧκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένεος, ἥ περ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθείην πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι. σὺν δὲ ὦν ταύτῃ τῇ νηὶ τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῇ Λημνίῃ ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νέας· δύο γὰρ δὴ νεῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

83 Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων [ῥήματα], παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἠώς τε διέφαινε καὶ οἳ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα, ὅσα δὴ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται· παραινέσας δὲ τούτων

ἀγγελία Ἀριστείδου εἰς τοὺς Ἕλληνας περὶ τῆς τῶν βαρβάρων κυκλώσεως   τίνος χάριν Τήνιοι ἐνεγράφησαν ἐν τῷ ἐν Δελφοῖς τρίποδι

5. ὁμοῖον *CP*bz ‖ 9. ξέρξεωι *B* ‖ 10. παρααρτέεσθαι b ‖ 12. ἀμφισβησίη bz ‖ οἱ πλεῦνες γὰρ z ‖ 13. ἐξαγγελθέντα z ‖ τουτέων z ‖ 14. ἀνὴρ] ἀνὴρ Τήνιος ? ‖ 15. ἀληθηίην z ‖ 16. ἐγράφησαν *C* ‖ 19. Λημνίῃ] λίμνῃ *C* ‖ 20. νῆας et νηῶν z ‖ 21. κατέδεον b ‖ 23. ῥήματα interclusi ‖ 24. τε δὴ ἔφαινε *AB* ‖ 26. κρείσσω *AB* ‖ ἥσσουσιν b ‖ ἀντιτιθέμενα ὅσα δὴ A^2: ἀντιτιθέμενα· ὅσα δὲ ‖ 27. φύσει καὶ καταστάσει *ABC*b ‖ δὲ *BC*: δὴ ‖ τουτέων z

τὰ κρέσσω αἱρέεσθαι καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νέας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἧκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐν- 84
θαῦτα ἀνῆγον τὰς νέας ἁπάσας Ἕλληνες, ἀναγομένοισι δέ σφι αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ ὤκελλον τὰς νέας, Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἐξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει· συμπλακείσης δὲ τῆς νεὸς καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν, Αἰγινῆται δὲ τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. λέγεται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη, φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε, "ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε;"

Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γὰρ 85
εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἑσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτῶν κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῦνες οὔ. ἔχω μέν νυν συχνῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξαι τῶν νέας Ἑλληνίδας ἑλόντων, χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν πλὴν Θεομήστορός

ἀνάπλους τῶν Ἑλλήνων ἐκ Σαλαμῖνος καὶ ναυμαχία πρὸς τοὺς βαρβάρους   περὶ Θεομήστορος καὶ Φυλάκου τῶν Σαμίων καὶ ὅτι ὀροσάγγαι λέγονται οἱ βασιλέως εὐεργέται

6. ἐπὶ - νέας (Bachmanni Anecd. I p. 231. 352. Suidas v. ἐπὶ πρύμνην)

1. αιρέσθαι A^1, ἐρέεσθαι b ‖ καταπλήξας *C* ‖ χρῆσιν A^1B ‖ ἐκβαίνειν *C* ‖ 2. ἐκέλευσε *AB* ‖ νῆας z ‖ 4. νῆας ἁπάσας οἱ Ἕλληνες z ‖ 6. [ἐπὶ] Bekkerus ‖ ἀνέκρουόν τε Eltz ‖ ὤκειλον b, ὤκελον z ‖ νῆας z. Bachm. An., ναῦς Suid. ‖ ἀμηνίης b ‖ 7. Παλληνεὺς om. b ‖ 8. συμπλεκείσης A^1BCb ‖ νηὸς *C*, νεὼς b, νηὸς z ‖ 10. μὲν] δὴ b ‖ γενέσθαι τῆς ναυμαχίης z ‖ 12. φάσμά σφι *ABP*, φάσμά σφισιν b ‖ 14. τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων z ‖ 15. ἀνακρούσεσθε Valla (*remos inhibebitis*) ‖ 19. δὲ *R* ‖ τὴν om. b ‖ 20. αὐτέων z ‖ θεμιστοκλέους b ‖ 22. τριηράρχῶν *R* (sic), τριηραρχῶν b ‖ νῆας z ‖ 23. θεμήστορός *B*, θεομίστορός *C*

τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος καὶ Φυλάκου τοῦ Ἱστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. τοῦδε δὲ εἵνεκα μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε καταστησάντων τῶν Περσέων, Φύλακος δὲ εὐεργέτης βασιλέος ἀνεγράφη καὶ χώρῃ ἐδωρήθη πολλῇ. οἱ δ' εὐεργέται βασι-
86 λέος ὀροσάγγαι καλέονται περσιστί. περὶ μέν νυν τούτους οὕτω εἶχε· τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι αἱ δὲ ὑπ' Αἰγινητέων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὔτε τεταγμένων ἔτι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι οἷόν περ ἀπέβη. καίτοι ἦσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην, ἐδόκεέ τε ἕκαστος ἑωυτὸν θεήσασθαι βασιλέα.

87 Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω [μετεξετέρους] εἰπεῖν ἀτρεκέως ὡς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέι. ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νεὸς Ἀττικῆς· καὶ ἣ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν, ἔμπροσθε γὰρ αὐτῆς ἦσαν ἄλλαι νέες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα, ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ· διωκο-

περὶ τῆς νεὼς τῆς Ἀρτεμισίας καὶ πῶς διέφυγε μὴ καταδυθῆναι

5. οἱ – 6 περσιστί Lexicon rhet. p. 674 Dobr. — 7. τὸ – ἐκεραΐζετο Eustathius Il. p. 364

1. ἱστιαίου B^2C ‖ 2. τοῦδε δὲ Reiske: τοῦ δὲ *AB*, τοῦ, δὲ *CP*, τοῦδε *R*bz ‖ τουτέων z ‖ μόνων *R* ‖ 4. βασιλῆος z ‖ 5. χώρηι *P*, χώρη οἱ z ‖ πολλῆι *P* ‖ δὲ b ‖ τοῦ βασιλῆος z ‖ 6. ὀροσάνναι b ‖ 7. οὕτω] τοῦτο *B* ‖ νηῶν z ‖ 8. δ' b ‖ ὑπὸ *CR*bz ‖ 10. οὔτε τεταγμένων Baiter: οὐ τεταγμένων ‖ 11. ἤμελλε *ABPR* ‖ τοιοῦτόν *R* ‖ 12. ἔσαν z ‖ 14. τε] τοι *B* ‖ 15. θεήσεσθαι *CP*b: θηήσασθαι *AB*, θηήσεσθαι *B*, θεήσεσθαι z ‖ 16. μετεξετέρους seclusi: μετεξετέρως b ‖ εἶπαι z ‖ 17. ὡς om. *C* ‖ 19. βασιλεῖ codices, βασιλῆϊ z ‖ ἐπεὶ γὰρ z ‖ 20. βασιλῆος z ‖ 21. νεῦς *R* ‖ νεὼς *ABR*b, νηὸς z ‖ ἣ *R*b ‖ 22. ἔμπροσθεν *R*z ‖ ἔσαν ἄλλαι νῆες z ‖ 23. πρὸ b ‖ 24. συνήνεγκε *AB*

μένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλίῃ ἀνδρῶν τε Καλυνδέων καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλέος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καί τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔχω εἰπεῖν οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη διπλᾶ ἑωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νεὸς τριήραρχος ὡς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νέα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας πρὸς ἄλλας ἐτράπετο. τοῦτο μὲν τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι διαφυγεῖν 88
τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι, τοῦτο δὲ συνέβη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ βασιλέα θηεύμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν, καὶ δή τινα εἰπεῖν τῶν παρεόντων "δέσποτα, ὁρᾷς Ἀρτεμισίην ὡς εὖ ἀγωνίζεται καὶ νέα τῶν πολεμίων κατέδυσε;" καὶ τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον, καὶ τοὺς φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νεὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίην. τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νεὸς μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἰπεῖν λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα "οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.' ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἰπεῖν.

Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς 89
Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι

2. Stephanus Byz. v. Κάλυνδα. — 24. οἱ μὲν - 25 ἄνδρες Eustathius Il. p. 664. 211

2. Καλυνδέω *C* ‖ 3. βασιλῆος z ‖ δαμασύθου *R* ‖ τοι b ‖ 4. εἶπαι z ‖ 6. κατατυχεῖν *B* ‖ ἐνέβαλλέ *C* ‖ 8. εἰργάσατο b ‖ νεὼς *A*b, νηὸς z ‖ 9. νῆα z ‖ 10. τὴν] τῆς b ‖ 12. τοιοῦτον *R* ‖ διαφυγέειν *L* ‖ 13. ἐργασαμένη b ‖ 14. τουτέων z ‖ 15. βασιλῆα z ‖ νῆα z ‖ ἐμβαλλοῦσαν *C* ‖ 16. εἰπεῖν om. *C*, εἶπαι z ‖ 17. διαγωνίζεται b ‖ νῆα z ‖ 18. ἐπειρέσθαι *R* ‖ 19. σαφῶς *P*bz ‖ νεὼς *R*b, νηὸς z ‖ 21. συνήνεικε *P*z: συνήνεικεν ‖ ἐς om. *C* ‖ 22. νεὼς b, νηὸς z ‖ ἀπωσθέντα *C* ‖ 23. εἶπαι z ‖ 27. ἀριβίγνης *C*b

πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἑλλήνων· ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο· οἱ γὰρ ὄπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλέι, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

90 Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νέες διεφθάρατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι᾽ ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόντων. συνήνεικε ὦν οὕτω ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηικίη νηῦς. ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηίκων τὴν νέα. ἅτε δὴ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρήικες τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νεὸς βάλλοντες ἀπήραξαν καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο· ὡς γὰρ εἶδέ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος, καί σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. ὅκως γάρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωυτοῦ ἔργον τι

τροπὴ τῶν βαρβάρων καὶ φθορὰ τῶν νεῶν

ὅτι ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς οἱ τοὺς Ἴωνας διαβαλλόντες Φοίνικες

---

3. νῆες *ABRz* ‖ 6. ἐσφυγεῖν *B* ‖ 7. ὄπισθεν *R* ‖ 8. πρόσθεν *R*, ἔμπροσθε z ‖ 9. βασιλεῖ *AB* ‖ 12. Φοινίκων H. Stephanus: φοίνικες ‖ νῆες z ‖ διεφθειρέατο *P*, διεφθαρέατο ceteri ‖ βασιλῆα z ‖ 13. ἀπολλοίατο *C* ‖ νῆες z ‖ 15. διαβαλόντας z ‖ 16. τοιοῦτον z ‖ τουτέων z ‖ 17. νηῒ *B* ‖ σαμοθρακίη *BC*, σαμοθρακίη *A* ‖ 18. αἰγινέη *Rz* ‖ σαμοθρηκῶν *R* ‖ 19. νῆα z ‖ ἐὼ *P*[m] ‖ 20. νεὼς *C*b, νηὸς z ‖ ἀπήρραξαν bz ‖ 22. ὁ ξέρξης b ‖ 24. τῶν γε z ‖ 25. διαβάλωσιν *R*

ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ ὄρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα, καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. πρὸς δέ τι καὶ προσεβάλετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν τούτου τοῦ Φοινικηίου πάθεος. οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο.

Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων καὶ ἐκπλεόντων 91
πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράιζον τάς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλεούσας· ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας.
ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα 92
καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ ἀνδρὸς Αἰγινήτεω νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥ περ εἷλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης ὁ Ἰσχενόου, τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα ἀρετῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηὶ ἐκπαγλεόμενοι· τὸν δὴ περιάγουσα ἅμα τοῖσι Πέρσῃσι ἥλω νηῦς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθέην οὕτω σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νέα τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω τὸ σημήιον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος, καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλέα ἐπεκερτόμησε ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. ταῦτα μέν νυν νηὶ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμιστοκλέα· οἱ δὲ βάρβαροι τῶν αἱ νέες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.

φυγὴ βαρβάρων εἰς τὸ Φάληρον — πῶς Πυθέας ὁ Αἰγινήτης ἐν Σκιάθῳ κατακοπεὶς ἀπεσώθη εἰς Αἴγιναν

2. Schol. Aeschyl. Pers. 465

1. ὄρει *ABR*, οὔρεϊ reliqui ‖ 2. αἰγιάλεος b ‖ 3. τόν τε ? ‖ 4. δέ τι Schaefer: δ' ἔτι *R*, δὲ ἔτι ceteri ‖ προσεβάλλετο *C*. προσελάβετο Reiske ‖ 5. ἐὼν Ἴωσι ? ‖ 9. ἀθηναῖοι καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ b ‖ 10. νηῶν z ‖ 13. συνέκυρον b ‖ νῆες z ‖ 14. αἰγινητέων *B* ‖ 16. αἰγινέην b ‖ Ἰσχενόου H. Stephanus: ἰσχένου ‖ 17. νιῆι *B* ‖ ἐκπλαγεόμενοι b ‖ 20. νῆα z ‖ 21. Θεμιστοκλῆα z ‖ 23. Θεμιστοκλῆα z ‖ 24. νῆες z

93 Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀνδρῶν δὲ Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης καὶ Ἀθηναῖοι Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μέν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλέοι Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἷλέ μιν ἢ καὶ αὐτὸς ἥλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρεκεκέλευστο, πρὸς δὲ καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαί, ὃς ἄν μιν ζωὴν ἕλῃ· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δή, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε· ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ.

94 Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι αὐτίκα κατ' ἀρχάς, ὡς συνέμισγον αἱ νέες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἱστία ἀειράμενον οἴχεσθαι φεύγοντα, ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα φεύγουσαν ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ πομπῇ, τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα. ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νεῶν, τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος λέγειν τάδε. "Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς νέας ἐς φυγὴν ὥρμησαι καταπροδοὺς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ ἠρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν." ταῦτα λεγόντων ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὖτις τάδε λέγειν, ὡς αὐτοὶ οἷοί τε εἶεν

τίνες τῶν Ἑλλήνων ἠρίστευσαν ἐν τῇ ναυμαχίῃ   περὶ τῆς Ἀδειμάντου καὶ Κορινθίων φυγῆς καὶ πῶς μετὰ τὸ ἔργον ὑπέστρεψαν

---

11. – p. 327, 7 Plutarchus mor. p. 870

3. Αθηναῖος z || εὐμενὴς *L* || ἀναγυρράσιος *R* || 4. ἀμϊνίης παληνεύς *R* || ἀπεδίωξε z || 5. πλώει z || ἡ ἀρτεμισίη bz, ἀρτεμισίην ἐπεδίωξεν *R* || 7. παρακεκέλευστο *CP*bz || 8. ἕλοι b || γάρ om. b || τοι z || 10. διέφυγε om. *C* || ἔσαν z || οἱ *Pcorr.*, ἡ *R* || 11. νῆες z || 13. καταργὰς *AB* || νῆες z || 15. φέρουσαν *C* || 17. τὸ ἱρὸν bz || σκιρράδος *R* || περιπίπτει b || 18. φάναι *C* || 19. τῇ δὴ συμβάλλονται *P* || 20. θεῖον εἶναι b || 21. νηῶν z || λέγει *C* || 22. ναῦς *L* || φυγεῖν *B* || ὅρμησαι *AB* || αὐτοὶ] αὐ *R*

ἀγόμενοι ὅμηροι ἀποθνήσκειν, ἢν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νέα αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ' ἐξεργασμένοισι ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων, οὐ μέντοι αὐτοί γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοισι σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρέει δέ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς.

Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ 95
ὀλίγῳ τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων οἳ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρης, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἳ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας.

Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σα- 96
λαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἕτοιμοι ἦσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βασιλέα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ἄνεμος ζέφυρος ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἠιόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα. ὥστε ἀποπλησθῆναι τὸν χρησμὸν τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον

ὅτι Ἀριστείδης τοὺς ἐν τῇ Ψυτταλείᾳ Πέρσας πάντας ἐφόνευσεν
διάλυσις τῆς ναυμαχίας καὶ περὶ τῶν ναυαγίων

---

19. τῶν – 20 Ἀττικῆς Lexicon Vindob. p. 181

2. ἀποστρέψαντες z ‖ νῆα z ‖ 3. ἐπεξειργασμένοισι Cbz ‖ 6. μαρτυρεῖ L ‖ 8. λυσίμαχος b ‖ 9. τι om. b ‖ τουτέων z ‖ ἐμνήσθην Pbz ‖ 11. οἳ] οἱ R, οἱ πολλοὶ z ‖ 14. νησίδι CPbz ‖ 16. κατερύσαντες CP, κατερρύσαντες z ‖ 17. ταύτῃ] ταύτῃ ἔτι R ‖ 18. ἑτοῖμοι CPbz ‖ ἔσαν z ‖ 19. βασιλῆα z ‖ ναυαγίων Lex. Vind. ‖ 20. ὑποβαλὼν C ‖ ὁ ἄνεμος z ‖ ἐξέφερε Lex. Vind. ‖ τοῖς Ἀττικοῖς Lex. Vind. ‖ 21. κωλίδα b ‖ ἀποπλησθῆναι Valla (*ut impletum sit*): ἀποπλῆσαι L. ἀποπλῆσθαι Buttmann ‖ 23. καὶ Μουσέῳ z. fortasse spuria ‖ ναυάγια b ‖ 24. ἐξενεχθέντα CR

τούτων ἐν χρησμῷ Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρύξουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλέος ἔσεσθαι.

97 Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δείσας μή τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτοὶ νοήσωσι πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντες τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεὶς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κινδυνεύσῃ ἀπολέσθαι, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἑωυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν, γαύλους τε Φοινικηίους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχεδίης ἔωσι καὶ τείχεος, ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δέ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα εὖ ἠπιστέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκεύασται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἐόντα τῆς ἐκείνου διανοίης.

98 Ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίεε καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν. τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐστὶ οὐδὲν ὅ τι θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν ἐόν· οὕτω τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὁσέων ἂν ἡμερέων ᾖ ἡ πᾶσα ὁδός, τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε νιφετός, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νὺξ ἔργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον αὐτῷ δρόμον τὴν ταχίστην.

περὶ ὧν προσεποιεῖτο πράττειν ὁ Ξέρξης ὥστε λαθεῖν δρασμὸν βουλευόμενος   περὶ τῶν ἐν Πέρσαις ἀγγελιῶν καὶ τοῦ κατὰ διάδοχον δρόμον

---

3. Κωλιάδες - φρύξουσι (Strabo p. 398)

1. τουτέων z || 3. φρύξουσι Ioach. Kuhnius: φρίξουσι || 4. ἐπελάσαντος βασιλῆος z || 6. ὑπόθηται Rb || πλώειν z || 8. κινδυνεύσηι ἀπολέσθαι *ABR*: ἀπολέσθαι κινδυνεύσηι *Ccorr. P*, ἀπολέσθαι κινδυνεύσει *Cpr.* b, ἀπολέσθαι κινδυνεῦσαι z || ἐβούλευσε *P*bz || 9. ἐπίδημος *R* || 10. γαυλούς *L* || 13. ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *C* || 14. παρεσκεύαστο z || μὲν πολεμίζειν b || 15. τουτέων z || 16. ἐόντα om. *R* || 18. παρεοῦσάν *P*z: παροῦσάν || τουτέων z || 19. ἔστι *PR*z || 20. ὅσον *A*, ὅσων ceteri || 21. ᾖ ἡ Schaefer: ἡ || 22. ἵππος τε καὶ ἀνὴρ om. z || ἵπποι *R*b || 23. τεταγμένοι z || ἐέργει z || 24. ἑωυτῷ z

ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδοῖ τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατά περ Ἕλλησι ἡ λαμπαδηφορίη τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήιον. ἡ μὲν 99 δὴ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτερψε οὕτω δή τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας ὡς τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃ πάσας ἐστόρεσαν καὶ ἐθυμίων θυμιήματα καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐν θυσίῃσί τε καὶ εὐπαθείῃσι· ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγελίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὕτω ὥστε τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες· οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν νεῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίευν ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες.

Καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μεταξὺ χρό- 100 νον γενόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτός σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε. Μαρδόνιος δὲ ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιεύμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἑωυτὸν ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βασιλέα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καί οἱ κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεῦσαι ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλέον μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὧν ταῦτα προσέφερε τὸν λόγον τόνδε. "δέσποτα, μήτε λυπέο μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιεῦ τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ

συμβουλὴ Μαρδονίου πρὸς Ξέρξην περὶ τοῦ κατὰ γῆν ἀγωνίσασθαι

---

2. κατὰ *C* ‖ 3. καὶ ἄλλον reddidit primus Valla (*alium atque alium*) : om. *L* ‖ Ἕλλησι] παρὰ Ἕλλησι ? ‖ 4. λαμπαδιφορίη *R* ‖ 5. ἀγγειρήϊον *R* ‖ 6. ἔγει b ‖ 8. μυρσίνῃσι z ‖ πάντες b ‖ 9. ἔσαν z ‖ εὐπαθίῃσι *L* ‖ 11. βοῇ] καὶ βοῇ ? ‖ ἐχρέοντο *P* ‖ 12. αἰτίῃσι *P*b ‖ θέντες b ‖ 13. νηῶν *ABR*z ‖ 16. γινόμενον Bekkerus ‖ 17. ὁρῶν *ABP* ‖ 18. ποιεύμενον ἐκ τῆς ναυμαχίης b ‖ δὲ om. *Apr.* ‖ 19. ἀθηναίων *CPpr. R*bz ‖ 20. βασιλῆα z ‖ 21. κρεῖσσον *ABR* ‖ καὶ ἢ b ‖ 22. ἢ αὐτὸν – 24. Ἑλλάδα om. *B*[1], eadem bis *R* ‖ 23. πλέων *Cpr.*, πλέω z ‖ οἱ om. *B*[2] ‖ ἡ om. *R* ‖ 25. μηδεμίην bz

γὰρ ξύλων ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν. ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τούτων τῶν τὸ πᾶν σφίσι ἤδη δοκεόντων κατεργάσθαι ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι οὔτ' ἐκ τῆς ἠπείρου τῆσδε· οἵ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. εἰ μέν νυν δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα. μηδὲ δυσθύμεε· οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδεμία ἔκδυσις μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον εἶναι σοὺς δούλους. μάλιστα μέν νυν ταῦτα ποίεε· εἰ δ' ἄρα τοι βεβούλευται αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς καταγελάστους γενέσθαι Ἕλλησι· οὐδὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ' ἐρέεις ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ πάθος. ἤδη ὦν, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἤθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλαυνε τῆς στρατιῆς ἀπάγων τὸ πολλόν, ἐμὲ δὲ σοὶ χρὴ τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον."

101 ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἥσθη, πρὸς Μαρδόνιόν τε βουλευσάμενος ἔφη ὑποκρινέεσθαι ὁκότερον ποιήσει τούτων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμβουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη, μεταστησάμενος τούς ἄλλους τούς τε συμβούλους Περσέων καὶ τοὺς δορυφό-

βουλὴ Ξέρξου μετὰ Ἀρτεμισίας περὶ ὧν Μαρδόνιος συνεβούλευσεν

2. οὐδέ τις b ‖ τουτέων z ‖ σφι *L* ‖ 3. κατεργάσασθαι *Rdz* ‖ 6. παρέχειν *C*, παρέχεις b ‖ 7. δυσθύμεϊ *L* ‖ ἔτι b ‖ οὐδὲ μία *AB*, οὐδεμίη z ‖ 9. σοὺς] τοὺς *R* ‖ ποιέειν *R* ‖ 10. ἀπαγαγεῖν *R* ‖ 13. τοῖσι πέρσῃσι *R*, πέρσῃσι τοῖσι ceteri. Πέρσῃσί τοι τι Valckenaer, Πέρσῃσι τοισίδε Reiske ‖ 14. ἐρεῖς *L* ‖ 17. ἐμοὶ] μὴ b ‖ εἴ τι *R* ‖ μὴ om. *C* ‖ παραμενέειν *R* ‖ 18. τὰς εωυτοῦ *AB* ‖ 19. δέ σοι *L* ‖ 22. ὑποκρινέεσθαι Bredovius: ἀποκρινεῖσθαι codices, ἀποκρίνασθαι z ‖ 23. τουτέων s ‖ δ' b ‖ 24. ἐπὶ συμβουλὴν *PRz* ‖ 27. τῶν δορυφόρων b

ρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. "κελεύει με Μαρδόνιος μένοντα αὐτοῦ πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου, λέγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἢ ταῦτα κελεύει ποιέειν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ παρασχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην, αὐτὸν δέ με κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἤθεα τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοί, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμαχίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἐῶσα ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος."

ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο, ἡ δὲ λέγει τάδε. "βασιλεῦ, χα- 102
λεπὸν μέν ἐστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἴπασαν, ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι δοκέει μοι αὐτὸν μέν σε ἀπελαύνειν ὀπίσω, Μαρδόνιον δέ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα ποιήσειν, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ ἢν καταστρέψηται τά φησι θέλειν καί οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ ἔργον ὦ δέσποτα γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δὲ ἢν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμία συμφορὴ μεγάλη ἔσται σέο τε περιεόντος καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν· ἢν γὰρ σύ τε περιῇς καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς πολλάκις ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες. Μαρδονίου δέ, ἤν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδέ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον σὸν ἀπολέσαντες. σὺ δέ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσαο, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς."

Ἥσθη τε δὴ τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα γὰρ ἐπε- 103
τύγχανε τά περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες καὶ πᾶσαι

14. Μαρδόνιον – 15 καταλιπεῖν Lexicon Vindob. p. 185

2. ἀποπειρᾶσθαι z ‖ 4. ἀπόδιξις *A*, ἀπόδειξις *R* ‖ σφισι b ‖ 7. αὐτῷ δέ μοι b ‖ λυπῶι *Apr*. *B*[1] ‖ 8. τἀμά z ‖ 9. τε] ἄγε ? ‖ 10. ποιέω *C* ‖ 11. συνεβουλεύσατο b ‖ 13. μέν σε bz: μὲν σὲ ‖ 14. ἐθέλοι τε z, ἐθέλετε Lex. Vind. ‖ ὑποδέδεκται *R* ‖ 15. καταλειπεῖν *B* ‖ 16. τοῦτο – θέλειν om. *R* ‖ τά σφισι *CP* ‖ θέλειν *A*²*B*: θέλει *A*¹*CP*b, ἐθέλει sz ‖ προχωρήσει *Rd*, προχωρήσοι z ‖ 19. οὐδὲ μία *AB*, οὐδεμίη z ‖ 22. αὐτέων z ‖ 25. ἐποιήσω *L* ‖ 26. δὴ om. *R* ‖ συμβουλῇ *PR*bz ‖ ἐτύγχανε b ‖ 27. ἐπενόεε z

συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν δοκέειν ἐμοί· οὕτω καταρρωδήκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην, ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐς Ἔφεσον· νόθοι
104 γάρ τινες παῖδές οἱ συνείποντο. συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἑρμότιμον, γένος μὲν ἐόντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέι· [οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ· ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι τοιόνδε συμφέρεται πρῆγμα γίνεσθαι· ἐπεὰν τοῖσι ἀμφικτυόσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν, τότε ἡ ἱρείη αὐτόθι τῆς Ἀθηναίης φύει πώγωνα μέγαν. τοῦτο δέ σφι δὶς ἤδη ἐγέ-
105 νετο. ἐκ τούτων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος ἦν,] τῷ μεγίστη τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἁλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων καὶ πωλεόμενον ὠνέεται Πανιώνιος ἀνὴρ Χῖος, ὃς τὴν ζόην κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅκως γὰρ κτήσαιτο παῖδας εἴδεος ἐπαμμένους, ἐκτάμνων ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων· παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνοῦχοι πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλούς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυστύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ

ἀπόπεμψις Ἀρτεμισίας εἰς Ἔφεσον μετὰ τῶν νόθων Ξέρξου παίδων   περὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Πηδασέως καὶ τῶν αὐτῷ συμβάντων   περὶ τοῦ τὴν ἐν Πηδάσοις ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς φύειν πώγωνα ἐπὶ μελλούσαις συμφοραῖς

---

3. Plutarchus mor. p. 870. — 8. τοιόνδε - γίνεσθαι Lexicon Vindob. p. 167

1. μενέειν *C* ‖ 2. καταρρωιδήκεε *P* ‖ ταύτην] ταύτην τὴν *R* ‖ 3. τοὺς om. *ABC*𝔡 ‖ 4. συνέσποντο *AB*, συνέποντο *C* ‖ 5. πηδασσέα *B* ‖ 6. βασιλέι - 7 Πη(δάσοισι) om. *C* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ οἱ δὲ - 12 ἦν abiecit Valckenaer ‖ πηδασσέες *B* ‖ 7. ἁλικαρνησοῦ *AB* ‖ Πηδασέοισι z ‖ 8. τούτοισι *PRz* ‖ τοιοῦτον Lex. Vind. ‖ φέρεται *PRz* ‖ γενέσθαι 𝔡 ‖ 9. ἀμφικτύοσι *Rz* ‖ 10. ἱερείη *ABC*, ἱρέη *R* ‖ 11. τρὶς? ‖ 12. τουτέων z ‖ 15. παιώνιος *R* ‖ ζώην *C*, ζωόην *R* ‖ κατεκτήσατο Cobet ‖ 16. ἀνοσιώτατον *B*[1] ‖ 17. ἐκταμὼν Reiske ‖ σάρδιάς τε καὶ ἐς ἔφεσον *R* ‖ 19. εἵνεκεν *R* ‖ ἐνοργέων *Pz*, ἐνορχιέων *R* ‖ 20. παιώνιος *R* ‖ ποιεόμενος *R* ‖ 21. τουτέων z ‖ ζώην *C* ‖ καὶ δὴ] καὶ *A*[1]

βασιλέα μετ᾽ ἄλλων δώρων, χρόνου δὲ προϊόντος πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ. ὡς δὲ τὸ στράτευμα 106 τὸ Περσικὸν ὥρμα βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δή τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται, εὑρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους, πρῶτα μέν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι᾽ ἐκεῖνον ἔχοι ἀγαθά, δεύτερα δέ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει ἢν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκέῃ ἐκείνῃ. ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε. "ὦ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα ἀπ᾽ ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σε ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν ἐμῶν τίς σε προγόνων ἐργάσατο, ἢ σὲ ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ᾽ ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἵ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον ἐς χεῖρας τὰς ἐμάς, ὥστε σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ᾽ ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην." ὡς δέ οἱ ταῦτα ὠνείδισε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἑωυτοῦ παίδων τεσσέρων ἐόντων τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, ἀναγκαζόμενος δὲ ἐποίεε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον μέν νυν οὕτω περιῆλθε ἥ τε τίσις καὶ Ἑρμότιμος.

---

2. ὡς - 3 βασιλεύς ibidem p. 133. — 9. ἢν - 11 γυναῖκα Thomas M. p. 270

1. βασιλῆα z ‖ 2. μάλιστα ἐτιμήθη παρὰ βασιλεῖ ξέρξῃ *R* ‖ 3. ὅρμα *R* ‖ ὁ βασιλεὺς z ‖ ἐὸν *B* ‖ 4. ἐνθαῦτα δὶ *R*(sic) ‖ καβὰς *A*[1] ‖ 5. μὲν om. *R* ‖ ἀταρνέος *R* ‖ 6. παιώνιον *R* ‖ ἔλεγεν ἄρα πρὸς *R* ‖ 8. ἔχει 𝔟 ‖ ὑπισχεύμενος *A*[1] ‖ 9. τουτέων z ‖ ποιήσει *R*: ποιήσειεν ‖ κομισάμενος *R* ‖ 10. οἰκέτας] παῖδας *CP*𝔟z ‖ ἀποδεξάμενον ? ‖ ἄσμενον om. Thom. ‖ 11. παιώνιον *R* ‖ 12. παροικίῃ 𝔟 ‖ 14. τίς σε *CP*z: τις *R*, τις σε reliqui ‖ 15. προγόνων om. *R* ‖ bis ἢ *A* ‖ 17. χρεόμενοι *P* ‖ 18. ἐς om. *R* ‖ χέρας *CP*𝔟z ‖ 19. τοι] του *R*, om. 𝔟 ‖ ὠνείδιζε *CP*𝔟z ‖ 20. παιώνιος *R* ‖ 21. τεσσάρων *C* ‖ 22. ὄς (ὦ supra) *P*, ὄς 𝔟 ‖ 23. παιώνιον *R* ‖ μὲν νῦν *C* ‖ 24. τε om. *R* ‖ ὁ ἑρμότιμος *CP*𝔟z

107 Ξέρξης δὲ ὡς τοὺς παῖδας ἐπέτρεψε Ἀρτεμισίῃ ἀπάγειν ἐς Ἔφεσον, καλέσας Μαρδόνιον ἐκέλευσέ μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιέειν τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὅμοια. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο, τῆς δὲ νυκτὸς κελεύσαντος βασιλέος τὰς νέας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλέι. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος πλέοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἠπείρου ταύτης, ἔδοξάν τε νέας εἶναι καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ νέες εἶεν ἀλλ' ἄκραι, συλλεχθέντες ἐκομίζοντο.

108 Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγίνετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζὸν ἤλπιζον καὶ τὰς νέας εἶναι περὶ Φάληρον, ἐδόκεόν τε ναυμαχήσειν σφέας παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξησόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰς νέας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μέν νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες μέχρι Ἄνδρου, ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπικόμενοι ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλέης μέν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο διὰ νήσων τραπομένους καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νέας πλέειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὰς γεφύρας· Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτῃ γνώμην ἐτίθετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφι κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιτο. εἰ γὰρ ἀναγκασθείη ἀπολαμφθεὶς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, πειρῷτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν, ὡς ἄγοντι μέν οἱ ἡσυχίην οὔτε

ἀναχώρησις τῶν ἐν Φαλήρῳ νεῶν εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ τῷ φυλάξαι τὴν γέφυραν ὅτι μέχρι Ἄνδρου ἐδίωξαν τοὺς βαρβάρους οἱ Ἕλληνες βουλὴ Θεμιστοκλέους καὶ Εὐρυβιάδου περὶ τοῦ λῦσαι τὰς γεφύρας ἢ μή

1. ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε *CP*bz ‖ 2. ἐκέλευέ *R* ‖ 3. τοὺς ἂν βούληται z ‖ 4. ὁμοῖα *CP*bz ‖ τοσοῦτον *R*z ‖ 5. βασιλῆος z ‖ νῆας *R*z ‖ 7. ταχέως sz ‖ ἔσχεν *R* ‖ φυλαξούσας *R*, διαφυλάξας b ‖ 8. βασιλεῖ *ABR*, βασιλῆα z ‖ ἔσαν z ‖ πλώοντες *PR*z ‖ 9. ἠπείρου, ταύτας *R* ‖ 10. νῆας *R*z ‖ 11. νέες *C*b: νῆες ‖ 12. ἐγίνετο *ABR*: ἐγένετο ‖ ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 13. νῆας *R*z ‖ 15. δ' *R* ‖ νῆας *R*z ‖ ὠχωκυία *R* ‖ 16. τὸν μὲν στρατὸν τὸν ξέρξεω οὐκ ἐπεῖδον *R* ‖ 19. ἐπεδείκνυτο *R* ‖ 20. νῆας *R*z ‖ πλώειν *R*z ‖ 23. σφέας *R*, σφεῖς z ‖ κακὸν *R* ‖ ἐργάσατο *R*, ἐργάσαιντο sz ‖ 24. ἐν τῇ εὐρώπῃ μένειν *R* ‖ 25. πειρῷτ' *AB*bz

τι προχωρέειν οἷόν τε ἔσται τῶν πρηγμάτων οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῷ τέ οἱ ἡ στρατιὴ διαφθερέεται, ἐπιχειρέοντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργου ἐχομένῳ πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κατὰ πόλις τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἤτοι ἁλισκομένων γε ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων· τροφήν τε ἕξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων καρπόν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσην· ἐατέον ὦν εἶναι φεύγειν, ἐς ὃ ἔλθῃ φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί. ὡς δὲ 109
ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τούς γε πολλοὺς πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλέης, μεταβαλὼν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευγότων περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλέειν καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλόμενοι, εἰ οἱ ἄλλοι μὴ βουλοίατο) ἔλεγέ σφι τάδε. "καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι παρεγενόμην καὶ πολλῷ πλέω ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι, ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. ἡμεῖς δέ, εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι ἐόντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὃς τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα· ὃς

δημηγορία Θεμιστοκλέους πρὸς Ἀθηναίους βουλομένους λῦσαι τὰς γεφύρας

2. οἱ om. b ‖ ἡ om. *Apr.* *R* ‖ διαφθαρέεται *ABC*b ‖ 3. ἐπιχωρέοντι *R* ‖ 4. ἔστι b ‖ προχωρῆσαι *C* ‖ 6. ἐπ᾽ ἔτιον *R* ‖ τὸν τῶν *AB*: τῶν ‖ 7. ἀλλ᾽ οὐ δοκεῖν *C* ‖ μένειν *C*b ‖ 8. πέρσεα *R*, Περσέα z ‖ 9. ἔλθοι *ABC*b ‖ 10. ἤδη om. b ‖ δὴ b ‖ 12. ἔμαθον b ‖ πλώειν *Rz* ‖ 13. πρὸς] ἔλεγε πρὸς *R* ‖ 14. ὁρμέατό *R*: ὡρμέατό ‖ 15. πλώειν *Rz* ‖ αὐτέων z ‖ βαλλόμενοι *C*(?)z, βουλόμενοι *R* ‖ 16. εἰ ὦλλοι *R* ‖ 17. πλείω *R* ‖ 19. προτέραν b ‖ 21. τοσοῦτο/// *A*, τοσοῦτον *PRz* ‖ ἀνωσάμενοι *Ppr.* *Rz* idemque *P*[m] sed eadem manu inductum: ἀνασωσάμενοι ‖ 24. τε om. *PRz* ‖ 26. ἐμπιπρεὶς *AB*, ἐμπιπρήσας *C*

καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε πέδας τε κατῆκε. ἀλλ' εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι καταμείναντας ἡμέων τε αὐτῶν ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καί τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως ἀπελάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης." ταῦτα ἔλεγε ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσην, ἵνα, ἤν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστροφήν· τά περ ὦν καὶ ἐγένετο.

110 Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα λέγων διέβαλλε, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι σοφὸς ἐφάνη ἐὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὔβουλος, πάντως ἕτοιμοι ἦσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὡς δὲ οὗτοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἦσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλέης ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέι φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ οἰκέτης αὖτις ἐγένετο· οἳ ἐπείτε ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικήν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ Ξέρξην ἔλεγε τάδε. "ἔπεμψέ με Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι ὅτι Θεμιστοκλέης ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουργέειν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας τὰς νέας βουλομένους διώκειν καὶ τὰς ἐν Ἑλλη-

ὅτι Θεμιστοκλῆς ἐμήνυσε Ξέρξῃ κωλῦσαι αὐτὸς τὴν τῶν γεφυρῶν διάλυσιν

---

3. καί τις – 4 ἐχέτω Eustathius Od. p. 1425

1. παῖδας b ‖ 2. ἡμῖν νῦν Bekkerus ‖ καταμείναντας^{ες} P, καταμείναντες Rz ‖ 3. αὐτῶν PR: αὐτέων ‖ ἐπιμεληθῶμεν z ‖ 4. ἀναπλασσάσθω z Eust. ‖ σπόρους C, σπορᾶς Eust. ‖ παντελέως AB: παντελῶς ‖ 6. ἑλλήσποντον C ‖ ὑποθήκην z ‖ 7. ποιήσασθαι BR ‖ πέρσεα Rz ‖ ἤν] εἰ C ‖ ἀρά τι AB ‖ μην B[1] ‖ 8. ἔχει R ‖ 10. θεμιστοκλῆς b ‖ μὲν λέγων ταῦτα b, ταῦτα μὲν λέγων z ‖ διέβαλε z ‖ 11. ἐπύθοντο b ‖ 12. ἑτοῖμοι CPbz ‖ 13. ἔσαν z ‖ οὗτοι ἀνεγνωσμένη R ‖ ἔσαν z ‖ 14. ὁ om. R ‖ 15. ἐπίστευσε R, ἐπέστελλε z ‖ ἀφικνεομένοισι C, ἀπικομένοισι PRz ‖ 16. τὰ αὐτὸς] τούτοισιν R ‖ βασιλεῖ AB ‖ σίκινος Rb ‖ 17. ἐπειδὴ PRz ‖ ἀπίκαντο b ‖ 18. σίκυννος C, σίκινος Rb ‖ 19. ξέρξεα Rz ‖ 21. ὅτι] ὁ C ‖ 22. σοὶ] σὺ C, om. R ‖ ὑποργέειν AB ‖ 23. νῆας Rz

σπόντῳ γεφύρας λύειν. καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κομίζεο." οἱ μὲν ταῦτα σημήναντες ἀπέπλεον ὀπίσω.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπείτε σφι ἀπέδοξε μήτ' ἐπιδιώκειν ἔτι 111 προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νέας μήτε πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν Ἄνδρον περικατέατο ἐξελεῖν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα οὐκ ἔδοσαν, ἀλλὰ προϊσχομένου Θεμιστοκλέος λόγον τόνδε, ὡς ἥκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἑωϋτοὺς ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους, πειθώ τε καὶ ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι χάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα λέγοντες ὡς κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες καὶ θεῶν χρηστῶν ἥκοιεν εὖ, ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρέειν, πενίην τε καὶ ἀμηχανίην, καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἐόντας Ἀνδρίους οὐ δώσειν χρήματα· οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίης τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινάμενοι καὶ οὐ 112 δόντες τὰ χρήματα ἐπολιορκέοντο. Θεμιστοκλέης δέ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους λόγους αἴτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέλων, χρεώμενος τοῖσι καὶ πρὸς βασιλέα ἐχρήσατο, λέγων ὡς εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ταῦτα συνέλεγε

πολιορκία Ἀνδρίων ὅτι μὴ χρήματα παρέσχον ἀπῄτει τοὺς νησιώτας χρήματα — ὅτι Θεμιστοκλῆς

8 sqq. Plutarchus Themist. 21

2. ἀπέπλωον *R* ‖ 4. προσωτέρωι *ABP* ‖ νῆας *Rz* ‖ μήτ' ἐπιπλώειν *R*, μήτε πλώειν *z* ‖ 5. περιεκατέατο *CPz* ‖ 6. ἐξελέειν *R* ‖ 7. Θεμιστοκλέος — προϊσχομένου om. *R* ‖ χρήματα ante αἰτηθέντες *z* ‖ 8. λόγον] τὸν λόγον *R* ‖ 11. τάδε *R* ‖ ἔσαν *z* ‖ ἄρα ante ἦσαν *R* ‖ αἱ om. *R* ‖ 13. ἀνδρείους *C* ‖ γεωπίνας *AB*[1]*R* ‖ μάλιστα *PRz* ‖ 14. χρηστοὺς *R* ‖ ἐλείπειν *A*[1]*B* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ 16. ἐπηβούλους *C*, ἐπιβούλους *R* ‖ 17. οὐδέποτε *d* ‖ γὰρ ἂν Dobree ‖ 18. κρέσω *d* ‖ 19. τὰ χρήματα *ABC*: χρήματα ‖ 21. αἶτε *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 22. χρεόμενος *P* ‖ τοῖσι *ABC*: λόγοισι τοῖσι ‖ βασιλέα *ABCd*: ἀνδρίους ‖ 23. ἐπάξειν *C*, ἀπάξει *R* ‖ 24. λέγων δὲ Reiske, λέγων ὦν Schaefer

χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων, οἳ πυνθανόμενοι τήν τε Ἄνδρον ὡς πολιορκέοιτο διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλέα ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα ἔπεμπον χρήματα. εἰ δὲ δή τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, δοκέω δέ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι καὶ οὐ τούτους μούνους. καίτοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν τούτου εἵνεκα τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλέα χρήμασι ἱλασάμενοι διέφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλέης μέν νυν ἐξ Ἄνδρου ὁρμεόμενος χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτᾶτο λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

113 Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξην ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ναυμαχίην ἐξήλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλέα, ἅμα δὲ ἀνωρίη εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερίσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν τοὺς Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ (οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλέος), μετὰ δὲ τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφόρους καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην, καὶ Μήδους τε καὶ Σάκας καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδούς, καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἵλετο, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων καὶ εἴ τέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον· ἐν δὲ πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἱρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε

Μαρδονίου ἐπιλογὴ τῶν ὀφειλόντων μεῖναι ἐν τῇ Εὐρώπῃ

1. τε om. *Rb* ‖ 3. Θεμιστοκλῆα z ‖ αἴνῃ] τιμῇ *R* ‖ 4. καὶ ἄλλων νησιωτέων ἔδοσαν *R* ‖ 5. εἶπαι *Rz* ‖ 6. μόνους *Cb* ‖ γε om. *PRz* ‖ 7. οὐδὲ *Apr.* ‖ εἵνεκε *R* ‖ 8. Θεμιστοκλῆα z ‖ ἔφυγον *ABCb* ‖ 9. ὁρμώμενος *AB*, ὁρμεώμενος *Cb* ‖ 10. ἐκτέατο *ABCb*, ἐκτέετο *PR*, ἠτέετο z. ἔκτητο Dindorf ‖ 11. δὲ b ‖ ξέρξεα *PRz* ‖ ἡμέρας ὀλίγας *AB* ‖ 13. γὰρ καὶ *C* ‖ βασιλῆα z ‖ ἀνωρίην *PRz* ‖ 14. τε] δὲ bz ‖ 15. Θετταλίῃ z ‖ ἐπεῖτε b ‖ 16. ἀπίκατο *Rbz*, ἀπικέατο *P* ‖ 17. τοὺς πέρσας *AB*: τοὺς μυρίους πέρσας *R*, πέρσας reliqui ‖ πάντας om. *R* ‖ 19. λήψεσθαι *R* ‖ βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ 21. τε om. *PRz* ‖ 22. ἄλλην om. *R* ‖ εἵλατο *R* ‖ ἄλλων om. *ABCbP*[1] ‖ 24. εἰ τέοισί τε *Cz*, εἴ τι οἱ *R* ‖ συνείδεε *ABC* ‖ ἓν *B*[2]*R*: ἓν *AB*[1], ἐν reliqui

καὶ ψελιοφόρους, ἐπὶ δὲ Μήδους· οὗτοι δὲ τὸ πλῆθος μὲν
οὐκ ἐλάσσονες ἦσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ ἥσσονες. ὥστε
σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι.
Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν τῷ Μαρδόνιός τε τὴν στρα- 114
τιὴν διέκρινε καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστή-
ριον ἐληλύθεε ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξην αἰτέειν
δίκας τοῦ Λεωνίδεω φόνου καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκε-
σθαι. πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται, ὃς
ἐπειδὴ κατέλαβε ἐοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσαλίῃ,
ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ Μήδων,
Λακεδαιμόνιοί τέ σε καὶ Ἡρακλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης αἰτέουσι
φόνου δίκας, ὅτι σφέων τὸν βασιλέα ἀπέκτεινας ῥυόμενον τὴν
Ἑλλάδα." ὁ δὲ γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὸν χρόνον,
ὥς οἱ ἐτύγχανε παρεστεὼς Μαρδόνιος, δεικνὺς ἐς τοῦτον εἶπε
"τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε δίκας δώσει τοιαύτας οἵας ἐκεί-
νοισι πρέπει." ὁ μὲν δὴ δεξάμενος τὸ ῥηθὲν ἀπαλλάσσετο, 115
Ξέρξης δὲ Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν αὐτὸς ἐπο-
ρεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἀπικνέεται ἐς
τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι,
ἀπάγων τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος ὡς εἰπεῖν. ὅκου δὲ πο-
ρευόμενοι γινοίατο καὶ κατ' οὕστινας ἀνθρώπους, τὸν τούτων
καρπὸν ἁρπάζοντες ἐσιτέοντο· εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὕροιεν,
οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην καὶ τῶν δεν-
δρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες
κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλει-

περὶ τοῦ χρησμοῦ καὶ τῆς πρὸς Ξέρξην ἀγγελίας ὑπὲρ τοῦ δοῦναι δίκας αὐτὸν τοῦ Λεωνίδου φόνου

φυγὴ Ξέρξου ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ φθορὰ τοῦ μετ' αὐτοῦ στρατοῦ

---

23. τῶν - 25 κατήσθιον Suidas v. δρέπου. — idem v. περιλέποντες

1. ψελλιοφόρους b ‖ τὸ om. *PRz* ‖ 2. ἔσαν z ‖ ἔσσονες z ‖ 6. ξέρξεα *Rz* ‖ 8. σπαρτιήτην b ‖ 11. γέ σε b ‖ αἰτέουσα *R* ‖ 12. βασιλῆα z ‖ 14. ἔτυχε *R* ‖ τοῦτον. εἶπε τοι γάρ *A*[1]*B* ‖ 18. κατατάχος *P* ‖ 19. ἐν om. *R* ‖ τεσσαράκοντα *R* ‖ 20. εἶπαι z ‖ 21. τουτέων z ‖ 22. καρ ἀναρπάζοντες *R* ‖ ἐσιτεύοντο *C* ‖ 23. οἳ δὲ *R* ‖ δένδρων *R*. Suid. altero loco ‖ 24. τῶν *R*. velim τόν τε ‖ περιβλέποντες *C* ‖ τὰ] κατὰ *R* ‖ καταδιέποντες *B* 25. ἤσθιον et ἐσθίοντες Suid. ‖ ἔλειπον *PR*: ἔλιπον

πον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίεον ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοι-
μός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη κατ' ὁδὸν ἔφθειρε. τοὺς
δὲ καὶ νοσέοντας αὐτῶν κατέλειπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλισι,
ἵνα ἑκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν, ἐν
Θεσσαλίῃ τε τινὰς καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης καὶ ἐν Μακε-
δονίῃ· ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἅρμα καταλιπὼν τοῦ Διός, ὅτε ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε, ἀλλὰ δόντες οἱ
Παίονες τοῖσι Θρήιξι ἀπαιτέοντος Ξέρξεω ἔφασαν νεμομένας
ἁρπασθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηίκων τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ
116 Στρυμόνος οἰκημένων. ἔνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς
γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς Θρῆιξ ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο·
ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἑκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ'
οἴχετο ἄνω ἐς τὸ ὄρος τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε παισὶ ἀπηγό-
ρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ ἀλογήσαντες,
ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρα-
τεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινέες πάντες
ἓξ ἐόντες, ἐξώρυξε αὐτῶν ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τὴν
117 αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον, οἱ
δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηίκης πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν
πόρον, ἐπειγόμενοι τὸν Ἑλλήσποντον τῇσι νηυσὶ διέβησαν
ἐς Ἄβυδον· τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμένας ἀλλ'
ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι σιτία
τε πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον, οὐδένα τε κόσμον ἐμπιπλά-
μενοι καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ

περὶ τοῦ Βισαλτῶν βασιλέως (καὶ) τῆς τῶν αὐτοῦ παίδων παρακοῆς καὶ πηρώσεως

2—4. Suidas v. μελεδαίνειν

1. δὲ b ‖ ἐποίευν z ‖ λιμός τε τὸν *q*, λιμὸς τότε z ‖ 2. διέφθειρε s ‖ 3. αὐτέων *Rz* ‖ κατέλειπον *C*, κατέλιπε bz, κατέλιπεν Suid. ‖ τῇσι om. b ‖ 4. ἑκάστοθι *CR* ‖ γίνηται z ‖ τε om. *ABC*b ‖ 5. τέ τινας vulgo ‖ παιονίης *C* ‖ 6. παιονες *A*, παιόνες *BC* ‖ 9. ἁρπαχθῆναι *L* ‖ καὶ τῶν περὶ *C* ‖ πηγὰς om. *R* ‖ 10. οἰκεομένων z ‖ 11. χρηστονικῆς *R* ‖ θρηὶξ *AB*, θρῆξ *CR*, θρήιξ reliqui ‖ εἰργάσατο z ‖ 12. τῷ om. *R* ‖ 13. ᾤιχετο *ABC*, ᾤχετο b ‖ οὖρος bz ‖ 14. ἀλογίσαντες z ‖ 15. ἐγίνετο b ‖ θηήσασθαι *R* ‖ 16. τῷ ξέρξῃ *R* ‖ 17. αὐτέων *Rz* ‖ 19. θρήικης *AB*, θρήκης *R* ‖ 21. οὐχ *R* ‖ ἐντεταμένας *A*, ἐντεταγμένας *C* ‖ ἀλλα *AB* ‖ 22. δὴ z ‖ 23. τε om. *PRz*

περιεόντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέονται ἐς Σάρδις.

118 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὅδε λόγος λεγόμενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων ἀπίκετο ἐπ' Ἠιόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν οὐκέτι ὁδοιπορίῃσι διεχρᾶτο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν Ὑδάρνεϊ ἐπιτράπει ἀπάγειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νεὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην. καὶ δὴ μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς νεός, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συχνῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλέα εἴρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτην εἴ τις ἐστί σφι σωτηρίη, καὶ τὸν εἶπαι "δέσποτα, οὐκ ἔστι οὐδεμία, εἰ μὴ τούτων ἀπαλλαγή τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων." καὶ Ξέρξην λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἰπεῖν "ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλέος κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρίη." τὸν μὲν ταῦτα λέγειν, τοὺς δὲ προσκυνέοντας ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν νέα ἐπικουφισθεῖσαν οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξην, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλέος τὴν ψυχήν, δωρήσασθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτην, ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
119 οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρξεω νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς οὔτε ἄλλως οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο

περὶ τοῦ κατά τινας Ξέρξου ἀπὸ Ἠιόνος ἀπόπλου καὶ τῆς συμβάσης αὐτῷ χειμασίας

---

1. περιόντος *B* ‖ 3. λεγόμενος λόγος *z* ‖ 4. ἀθηνέων *AP*: ἀθηναίων ‖ 5. ἐνθεῦτεν om. *R* ‖ διεχρῆτο *ABCd*, διεχρέετο reliqui ‖ 6. ὑδάρνει *ABPz* ‖ ἐπιτρέπει *L* ‖ 7. νεὼς *Cd*, νηὸς *Rz* ‖ 8. πλώοντα *R* ‖ 9. δεὶ *B* ‖ 10. νεὼς *Cd*, νηὸς *Rz* ‖ 12. βασιλῆα *z* ‖ κυβερνίτην *Bd*, κυβερνήτεα *Rz* ‖ 13. ἔστι *R* ‖ σφι om. *P* ‖ εἶπε *C* ‖ 14. οὐ δὲ μία *AB*, οὐδεμίη *z* ‖ εἰ] ἢν *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 15. ξέρξεα *Rz* ‖ 16. εἶπαι *PRz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 17. ἔοικεν *R* ‖ ἐμοὶ εἶναι *z* ‖ ἡ om. *R* ‖ 18. ἐκπηδέειν *R* ‖ 19. νῆα *Rz* ‖ ἐπικουφισθῆναι *C*[a] ‖ 21. ξέρξεα *Rz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 22. χρυσέῳ στεφάνῳ *R* ‖ κυβερνίτην *Bd*, κυβερνήτεα *Rz* ‖ 24. ἄλλος *Rd*: ἄλλως ‖ λέγεται ὁ λόγος *CPz*, λόγος λέγεται *R* ‖ 25. ἄλλως *Rz*: ἄλλος. ni fuit potius ὁ ἄλλος ‖ τὸ post τοῦτο *R*

πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρέθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξην, ἐν μυρίῃσι γνώμῃσι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλέα τοιόνδε, τοὺς μὲν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καταβιβάσαι ἐς κοίλην νέα ἐόντας Πέρσας καὶ Περσέων τοὺς πρώτους, τῶν δ' ἐρετέων ἐόντων Φοινίκων ὅκως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μέν, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, ὁδῷ χρεώ-
120 μενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. μέγα δὲ καὶ τόδε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἄβδηρα καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκῃ τε χρυσέῳ καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ ὡς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηρῖται, λέγοντες ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστά, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν ἀδείῃ ἐών. τὰ δὲ Ἄβδηρα ἵδρυται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἠιόνος, ὅθεν δή μιν φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νέα.

121 Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπείτε οὐκ οἷοί τε ἐγίνοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον καὶ δηιώσαντες αὐτῶν τὴν χώρην ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. πρῶτα μέν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξεῖλον ἀκροθίνια ἄλλα τε καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας, τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥ περ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν, τὴν δὲ ἐπὶ Σούνιον, τὴν δὲ τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο διεδάσαντο τὴν ληίην καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς, ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριὰς ἔχων ἐν τῇ

περὶ ὧν οἱ Ἕλληνες ἔπραξαν ὑποστρέψαντες ἀπὸ Ἄνδρου καὶ Καρύστου εἰς Σαλαμῖνα — περὶ τῶν ἐκ τῶν Μηδικῶν ἀναθημάτων

---

1. οὕτως *ABRb* ‖ ἠρέθη *C*, ἐρρέθη *R*, ἐρρήθη *Pz* ‖ 2. τὸν ξέρξεα *R*, Ξέρξεα z ‖ μίην bz ‖ 3. μὴ om. *R* ‖ βασιλῆα z ‖ ἐπὶ] ἐκ *R* ‖ 4. νῆα *Rz* ‖ 5. καὶ τῶν *R* ‖ δὲ *AB* ‖ ἐρετριέων *R* ‖ 6. ἶσον *Rb* ‖ 7. πρότερόν μοι *ABb* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 9. τῶδε b ‖ 10. ξενίην *R* ‖ 11. τε om. *R* ‖ τιήρη *Rb*: τιήρει *AB*, τριήρει *CP*, τριήρεϊ z ‖ 12. οὐδαμῶς ἔμοιγε *R*, μὲν οὐδαμῶς ἐμοὶ z ‖ 13. ἀθηναίων *BCz*, ἀθηνάίων (ε supra) *R* ‖ 14. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἄβδηρα ἵδρυται ἢ z ‖ ἵδρυται πρὸς] εἴρηται πρὸ b ‖ 15. ἢ om. *R* ‖ 16. νῆα *Rz*. post hanc voculam haec addit *B*[m]: λεῖπ στι κ̄ h. e. λείπουσι στίχοι εἴκοσι ‖ 17. ἐγίνοντο *ABR*: ἐγένοντο ‖ ἐξελέειν *R* ‖ 18. δηώσαντες *Rb* ‖ αὐτέων z ‖ 21. ἀναθῆναι *C* ‖ καὶ om. *C* ‖ 22. δ' *AB* ‖ αὐτῶ b ‖ 23. τὰ om. *R* ‖ ἔπεμψαν *Rz*

χειρὶ ἀκρωτήριον νεός, ἐὼν μέγαθος δυώδεκα πηχέων·
ἑστήκεε δὲ οὗτος τῇ περ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.
πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφοὺς ἐπειρώ- 122
τεον τὸν θεὸν κοινῇ εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ ἀρεστὰ τὰ
ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν ἄλλων ἔφησε
ἔχειν, παρὰ Αἰγινητέων δὲ οὔ, ἀλλὰ ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀρι-
στήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι
ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσέους, οἳ ἐπὶ ἱστοῦ χαλκέου ἑστᾶσι
τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοτάτω τοῦ Κροίσου κρητῆρος.
μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς ληίης ἔπλεον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν 123
Ἰσθμὸν ἀριστήια δώσοντες τῷ ἀξιωτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων
ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ
διένεμον τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν
πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων, ἐνθαῦτα πᾶς
τις αὐτῶν ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων
ἄριστος γενέσθαι, δεύτερα δὲ οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον Θεμι-
στοκλέα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἐμουνοῦντο, Θεμιστοκλέης δὲ
δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν. οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα 124
κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλεόντων ἑκάστων
ἐς τὴν ἑωυτῶν ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ
ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν
τὴν Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σα-
λαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαίμονα
ἀπίκετο θέλων τιμηθῆναι· καί μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν

περὶ τῆς ἐν Ἰσθμῷ τῶν ἀρίστων κρίσεως καὶ τῆς Θεμιστοκλέους ἐκ δευτερείων πρωτείας

3. πέμψαντες - 7 ναυμαχίης Plutarchus mor. p. 871. — 12 sqq. idem Themist. 17. mor. p. 871. — 21. (Hesychius v. ἐδοξώθη)

1. γερὶ bz ‖ ἀκρωτήριον post ἔγων *R* ‖ νεὼς *CPR*, νηὸς bz ‖ μεγάθεος b ‖ δυωκαίδεκα *ABC* ‖ πήγεων *PR* ‖ 2. ἐστήκεε *C*, ἔστη *R* ‖ 3. ἐπειρώτων *AB*b, ἐπηρώτων *CPR*. Plut., ἐπηρώτεον z ‖ 4. τὰ om. Plut. ‖ 5. ὁ δὲ πἑλλήνων *A*[1] ‖ 6. ἔχει z ‖ παρ' *PR*bz. Plut. ‖ ἀλλ' *P*bz. Plut. ‖ ἀριστεῖα Plut. ‖ 9. ἀγχοτάτωι *ABP* ‖ κροίσου *P*z: γρυσοῦ *R*, κροίσεω reliqui ‖ 10. ἔπλωον *R*z ‖ 13. διενέμοντο *P*bz, ἔφερον *R* ‖ ποσειδέονος *B* ‖ 15. αὐτῶν om. *R*, αὐτέων z ‖ 16. δὲ om. *C* ‖ ξυνεξέπιπτον *R* ‖ θεμιστοκλῆα z ‖ 17. ἐμουνοῦτο *A*[1], ἐμυοῦντο *C* ‖ 18. ὑπερέβαλλε *R* ‖ 19. ἀποπλωόντων *R*z ‖ 20. ἐβοήθη *C* ‖ 21. ἐδοξώσθη z ‖ πολλῶν *BC*bz

ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήια μέν νυν ἔδοσαν .. Εὐρυβιάδῃ ἐλαίης στέφανον, σοφίης δὲ καὶ δεξιότητος Θεμιστοκλέι καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης· ἐδωρήσαντό τέ μιν ὄχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι. αἰνέσαντες δὲ πολλά, προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵ περ ἱππέες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν. μοῦνον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Σπαρτιῆ-

125 ται προέπεμψαν. ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐών, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἄπιξιν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δέ, ἐπείτε οὐκ ἐπαύετο λέγων ταῦτα ὁ Τιμόδημος, εἶπε "οὕτω ἔχει τοι· οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, οὔτ' ἂν σὺ ὤνθρωπε ἐὼν Ἀθηναῖος." ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

126 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθε ἐών, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιικῶν καὶ μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἓξ μυριάδας στρατοῦ τοῦ Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλέα μέχρι τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ ὀπίσω πορευόμενος κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγίνετο, ἅτε Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ἥκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδικαίου ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι Ποτιδαιήτῃσι μὴ

προπομπὴ Θεμιστοκλέους ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν   περὶ τῶν ὑπὸ Ἀρταβάζου τοῦ Φαρνάκους γενομένων

---

2. supplendum arbitror vel ἀνδραγαθίης vel e Plutarcho ἀνδρηίης ‖ 3. ἐδωρήσαντό τε *ABR*: ἐδωρήσαντο δὲ ‖ 4. καλλιστεύοντι *R* ‖ 5. ἀνιόντα *Pz* ‖ 6. οὔρεων *B²z* ‖ 9. ἀφνιδαῖος b, ἀθηναῖος *R* ‖ μὲν om. *R* ‖ 10. ἀνδρῶν om. *R* ‖ 11. καταμαρπτέων *ABCz*, γρ. μαρπτέων *P^m* ‖ ἀνείκεε b ‖ Θεμιστοκλῆα z ‖ ἐς σπάρτην *R* ‖ 12. ἔχει bz ‖ 13. ἑωυτῶν *B* ‖ 14. οὐκ ἐνέκειτο καὶ οὐκ z ‖ ταῦτα λέγων bz ‖ οὕτως *R* ‖ 15. καὶ ἐὼν Valla (etiam si) ‖ βελβινήτης b ‖ πρὸ *A¹* ‖ 16. οὔτε σὺ *R* ‖ ὤνθρωπε *Pz* ‖ νυν om. *ABC*b ‖ 17. τοσοῦτον *R*bz ‖ 19. πρόσθεν *R*bz ‖ πλατειικῶν b ‖ 20. τοῦ ὃν z ‖ 21. βασιλῆα z ‖ ἦν om. *ABC* ‖ 22. ἐγένετο bz ‖ 24. ἄλλο om. b ‖ 25. ποτιδαιητῇσι *B*

οὐκ ἐξανδραποδίσασθαί σφεας. οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὡς βασι-
λεὺς παρεξεληλάκεε καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεε
φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ τῶν
βαρβάρων· ὡς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην ἔχοντες.
ἐνθαῦτα δὴ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκεε τὴν Ποτίδαιαν. ὑποπτεύ- 127
σας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, καὶ
ταύτην ἐπολιόρκεε· εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι ἐκ τοῦ Θερ-
μαίου κόλπου ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δέ σφεας
εἷλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην, τὴν δὲ
πόλιν παραδιδοῖ Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν καὶ τῷ
Χαλκιδικῷ γένεϊ, καὶ οὕτω Ὄλυνθον Χαλκιδέες ἔσχον. ἐξε- 128
λὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσ-
εῖχε· προσέχοντι δέ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τι-
μόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός, ὅντινα μὲν τρόπον
ἀρχήν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν (οὐ γὰρ ὦν λέγεται), τέλος
μέντοι τοιάδε ἐγίνετο. ὅκως βυβλίον γράψειε ἢ Τιμόξεινος
ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τι-
μόξεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες καὶ
πτερώσαντες τὸ βυβλίον ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον.
ἐπάιστος δὲ ἐγένετο ὁ Τιμόξεινος προδιδοὺς τὴν Ποτίδαιαν·
τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἁμαρτὼν τοῦ
χωρίου τούτου βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαιήτεω τὸν ὦμον, τὸν δὲ
βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ,
οἳ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφε-
ρον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλ-

προδοσία Ποτιδαίας ὑπὸ Τιμοξένου Σκιωναίου

13—25. (Aeneas Tact. 31)

3. ἐκ τῆς Σαλαμῖνος z || ἀπέστησαν C || 4. ὡς ABRz || καὶ ὤλλοι R || 5. ὁ ἀρτάβαζος C || ἐπολιώρκεε 𝔡 || τὴν - 7 ἐπολιόρκεε om. C || ποτιδαίην Rz || 6. βασιλῆος z || 7. ἐπολιώρκεε 𝔡 || βοτιαῖοι 𝔡 || ἐκ] οἱ ἐκ Rz || 10. Τορωναίῳ om. ABC𝔡 || ἐπιτρέπειν ABC𝔡 || 11. γένει AB || 13. συνετίθετο z || τιμόξενος R || 14. σκιωνέων 𝔡 || ἥντινα 𝔡 || τρόπων Apr. || 15. εἶπαι z || 16. βιβλίον P𝔡z || τιμόξενος θέλων R || 17. τιμόξενον R || 18. περὶ Valckenaer ex Aenea || γλαφίδας R || 19. πληρώσαντες 𝔡 || βιβλίον P𝔡z || 20. ἐγίνετο ABC𝔡 || τιμόξενος R || 21. ὁ om. R || 23. περιέβαλλεν 𝔡 || 24. βιβλίον P𝔡z

ληναίων συμμαχίῃ. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βυβλίον καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης ἔδοξε μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ

129 προδόται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπάιστος ἐγεγόνεε· Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναγος γενόμενον παρήισαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ τὰς δύο μὲν μοίρας διοδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι ἦσαν, τὰς διελθόντας χρῆν εἶναι ἔσω ἐν τῇ Παλλήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση οὐδαμά κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινομένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτῶν οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο, τοὺς δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαιῆται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι ἀπώλεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἠσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων οἵ περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης· αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλέα οὕτω ἔπρηξαν.

130 Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος καὶ βασιλέα τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθμευσε ἐς Ἄβυδον, ἐχειμέριζε ἐν

περὶ τῆς τῶν μετὰ Ἀρταβάζου Περσῶν ἐκ τῆς θαλάσσης φθορᾶς
περὶ τῆς τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ ἐν Σάμῳ συλλογῆς

1. συμμαχίηι *B* ‖ 2. βιβλίον *Pb z* ‖ μαθοῦσα *R* ‖ τὸ αἴτιον b ‖ καταπλέξαι τιμόξενον *R* ‖ 3. πόλις *A*[1], πόλεως b ‖ 5. ἐγένετο *Pb z* ‖ 8. τένανγος τοῦτο b ‖ παρῆσαν codices, παρίεσαν z ‖ 9. μὲν δύο *R* ‖ μόρας *Apr.* ‖ διωδοιπορήκεσαν *Pb z* ‖ 10. ἔσαν z ‖ ἔσω εἶναι *Rz* ‖ 11. ὅσην *R* ‖ 12. γενομένης *R*, γενομένη z ‖ 13. αὐτέων z ‖ δ' *AB* ‖ 14. οἱ om. *PRz* ‖ ἐπιπλώσαντες – 15 Ποτιδαιῆται om. *B*[1] ‖ οἱ ποτιδαιῆται *Cb* ‖ 17. ἐς post ὅτι *R* ‖ νεὸν *B* ‖ τὸ ἐν τῷ προαστείῳ om. *R* ‖ 18. ἐσέβησαν *AB* ‖ τοίπερ z ‖ 22. βασιλῆα z ‖ οὕτω ἔπρηξαν om. *ABCb* ‖ 23. ναυτικὸς στρατὸς z ‖ ὁ περιγενόμενος Krueger ‖ 24. βασιλῆα z ‖ τε om. *B* ‖ 25. χερονήσου *C*, χερρονήσου *PR* ‖ διεπόρθμευεν *R* ‖ ἐχειμέρισε *Pz*

Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος πρώιος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νεῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῦνες ἐπεβάτευον. στρατηγοὶ δέ σφι ἐπῆλθον Μαρδόντης τε ὁ Βαγαίου καὶ Ἀρταΰντης ὁ Ἀρταχαίεω· συνῆρχε δὲ τοῖσι καὶ ἀδελφιδέος αὐτοῦ Ἀρταΰντεω προσελομένου Ἰθαμίτρης. ἅτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήισαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἑσπέρης, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδείς, ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποστῇ, νέας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην ἀλλ'. ἀποχρήσειν σφι τὴν ἑωυτῶν φυλάσσειν, σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μέν νυν τὴν θάλασσαν ἑσσωμένοι ἦσαν τῷ θυμῷ, πεζῇ δὲ ἐδόκεον πολλῷ κρατήσειν τὸν Μαρδόνιον. ἐόντες δὲ ἐν Σάμῳ ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἴ τι δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ ὠτακούστεον ὅκῃ πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα.

Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό τε ἔαρ γινόμενον ἤγειρε καὶ Μαρ- 131
δόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ πεζὸς οὔκω συνελέγετο, ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπίκετο ἐς Αἴγιναν, νέες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος τοῦ Ἡγησίλεω τοῦ Ἱπποκρατίδεω τοῦ Λευτυχίδεω τοῦ Ἀναξίλεω τοῦ Ἀρχιδήμου τοῦ Ἀναξανδρίδεω τοῦ Θεοπόμπου τοῦ Νικάνδρου τοῦ Χαρίλεω τοῦ Εὐνόμου τοῦ Πολυ-

συναγωγὴ τοῦ Ἑλλήνων ναυτικοῦ εἰς Αἴγιναν

---

1. δ' *AB* ‖ πρῶτον *R* ‖ 2. νηῶν *Rz* ‖ 3. δὲ ἐπῆλθόν σφι *C* ‖ 4. μαρδόνης *b* ‖ ἀρταῦτης *C*, ἀρταβύτης *b* ‖ ἀρταχαίου *L* ‖ 5. τοῖσι *ABC*: τούτοισι ‖ ἀδελφιδεὸς *AB*, ἀδελφεὸς *b* ‖ ἀρταΰντεωι *B*, ἀρταΰτεω *C*, ἀρταβύτεω *b* ‖ προελομένου *R* ‖ 6. Ἰθαμίθρης Wesseling: ὁ ἀμῖτηρ *R*, ὁ ἀμίτρης ceteri ‖ δὴ *b* ‖ προήισαν *AB*, προῆσαν *b*, προήεσαν *PR*, προσῆσαν *C*, προίεσαν *z* ‖ 7. ἀνωτέρωι *ABP* ‖ τὰ *PRz* ‖ οὐδὲ εἷς *R* ‖ 8. νῆας *Rz* ‖ 9. μὴν *ABCb* ‖ 10. προσελεύσεσθαι *z* ‖ τὴν om. *R* ‖ 11. ὅτί σφεας *A* ‖ 12. φεύγοντες *C* ‖ 13. ἑσσώμενοι ἔσαν *z* ‖ 14. πολλὸν *R* ‖ 15. ἐβουλεύσαντο *B* ‖ δυνέατο *b*, δύναιντο *z* ‖ 16. καὶ om. *B* ‖ ὄκηι *A*: ὅσῃ *C*, ὅκῃ ceteri ‖ 18. γενόμενον *PRbs* ‖ 19. ὅκου *C* ‖ 20. νῆες *ABRz* ‖ τὸν ἀριθμὸν *b* ‖ 21. λεωτυχίδης bis *A*m ‖ μενάριος *C* ‖ 22. ἡσίλεω *R* ‖ 24. χαρίλλου *R*, χαρίλου ceteri ‖ τοῦ ἡρακλέος τοῦ εὐνόμου *C* ‖ Πολυδέκτεω Valckenaer: πολυδέκτεος

δέκτεω τοῦ Πρυτάνιος τοῦ Εὐρυφῶντος τοῦ Προκλέος τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέος, ἐὼν τῆς ἑτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλέες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων
132 δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ νέες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, οἳ καὶ ἐς Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τούτων ἀπικόμενοι ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληίδεω ἦν· οἳ στασιῶται σφίσι γενόμενοι ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἑπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγένοντο ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ ἓξ ἐόντες ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου καὶ ἐς Σπάρτην τε ἀπίκοντο καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίην· οἳ προήγαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι ἐμπείροισι, στρατιῆς τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι, τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἑσπέρης ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι καταρρωδηκότας, τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηιζόντων Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ κατωτέρω Δήλου· οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσέ σφεων.

περὶ τῆς Ἰώνων πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀγγελίας ὥστε αὐτοὺς ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίαν

1. τοῦ πρυτάνιος om. *C*, τοῦ πρυτάνεος b ‖ Εὐρυπῶντος Valckenaer ‖ post Εὐρυφῶντος periit τοῦ Σόου ‖ 2. κλεοδέου b ‖ 3. τοῦ Ἡρακλέος om. *C* ‖ βασιλήων z ‖ 4. τῶν ἑπτὰ Palmerius: τῶν δυῶν *ABCP*, τῶν δοιῶν b, τῶν δυῷν z, om. *R* ‖ πρῶτον b ‖ 5. βασιλῆες z ‖ 7. νῆες z ‖ 8. ἐς τὴν z ‖ 9. τουτέων z ‖ 10. στασιῶται σφίσι *C*: στασιῶταί σφισι *ABd*, στασιῶταί σφι *PRz* ‖ 11. γινόμενοι b ‖ στράττί (η) *C*, στάττι *R*, στράντη b ‖ 13. ἐγίνοντο *ABC*b ‖ 14. οὕτω δὴ] οὗτοι *R* ‖ 15. τε om. *PRz* ‖ 17. προήγαγον δὲ sine οἳ *R* ‖ προσωτέρωι *AB*, προτέρω *R* ‖ 20. ἠπιστέατο *Pz* ‖ 21. τοιοῦτον *R*, τοιούτῳ z ‖ 22. ἀνωτέρωι *AB* ‖ ἀναπλῶσαι *P* ‖ καταρρωιδηκότες *P* ‖ 23. χρηζόντων *Apr.* b ‖ τῶν χίων *B* ‖ κατωτέρωι *ABP*, κατώτερον b ‖ 24. δῆλος B^1, δῆλος B^2 ‖ δέος *PRz*: δὲ ἐς ‖ ἐφύλασσόν z

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλεον ἐς τὴν Δῆλον, Μαρδόνιος 133
δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενος
ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα γένος, τῷ οὔ-
νομα ἦν Μῦς, ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν χρησάμενον ἐλθεῖν,
τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ τι μὲν βουλόμενος
ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω
φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται· δοκέω δ' ἔγωγε περὶ τῶν πα-
ρεόντων πρηγμάτων καὶ οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι. οὗτος ὁ 134
Μῦς ἔς τε Λεβάδειαν φαίνεται ἀπικόμενος καὶ μισθῷ πείσας
τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον, καὶ ἐς
Ἄβας τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον, καὶ δὴ καὶ
ἐς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλ-
λωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ κατά περ ἐν Ὀλυμπίῃ ἱροῖσι αὐ-
τόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον
χρήμασι πείσας κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ
οὐδενὶ ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφεας
ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος ὁκότερα βούλονται
ἑλέσθαι τούτων, ἑωυτῷ ἢ ἅτε μάντι χρᾶσθαι ἢ ἅτε συμμάχῳ,
τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἵλοντο εἶναι.
διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι ἐγκατακοι-
μηθῆναι. τότε δὲ θῶυμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται 135
ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστρωφώ-
μενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος
τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱρὸν καλέεται μὲν Πτῷον, ἔστι δὲ
Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης πρὸς ὄρεϊ

περὶ τῆς Μαρδονίου εἰς τὰ χρηστήρια πομπῆς — τίνος χάριν ἐν Ἀμφιαράου Θηβαῖοι οὐ μαντεύονται

1. ἔπλωον Rz ‖ 2. ὁρμώμενος *AB*, ὁρμεώμενος *C*bz ‖ 3. τὰ om. *R* ‖ Εὐρωμέα emendabam ‖ γένος τοὔνομα b ‖ 4. χρησόμενον *R* ‖ 6. ἐκμαθέειν z ‖ 7. δὲ *R* ‖ 8. περιπέμψαι *B* ‖ 9. λαβάδειαν *C* ‖ ἀπικόμενος φαίνεται z ‖ 10. ἀνδρῶν ἄνδρα b ‖ 11. δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ 12. ἰσμινίω *R* ‖ 13. κατά] καὶ τά *B* ‖ 15. κατεκοίμισε *ABP*z ‖ ἀμφιάρεωι *B*, ἀμφιάραον *q*z ‖ 16. ἐκέλευέ *CP*bz ‖ 17. ἀμφιάρεος *R*, Ἀμφιάραος z ‖ 18. ἐλέσθαι *A* ‖ τουτέων z ‖ μάντει *AB* ‖ χρῆσθαι *ABd*, χρέεσθαι reliqui ‖ 20. οὐδενὶ – 22 Θηβαίων om. *C* ‖ καταχοιμηθῆναι *PR*z ‖ 21. τόδε Wesseling nescio unde ‖ θῶμα *ABR*b ‖ 22. εὐρώπεα *B* ‖ 23. τὰ om. *R* ‖ πτώιου *A*: πτώου ‖ 24. καλέεται – p. 350, 1 ἱρὸν om. *R* ‖ πτώιον *AB*: πτῷον ‖ 25. κεῖται *ABCd* ‖ κοπαΐδος *A* ‖ ὄρει *A*[1]*B*s

ἀγχοτάτω Ἀχραιφίης πόλιος· ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπείτε παρελθεῖν τὸν καλεόμενον τοῦτον Μῦν, ἕπεσθαι δέ οἱ τῶν ἀστῶν αἱρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ὡς ἀπογραψομένους τὰ θεσπιέειν ἔμελλε, καὶ πρόκατε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσσῃ χρᾶν. καὶ τοὺς μὲν ἑπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θώυματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ τι χρήσωνται τῷ παρεόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπέα Μῦν ἐξαρπάσαντα παρ' αὐτῶν τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν, φάναι δὲ Καρίῃ μιν γλώσσῃ χρᾶν, συγγραψάμενον δὲ οἴχεσθαι ἀπιόντα ἐς Θεσσαλίην.

136 Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ τι δὴ λέγοντα ἦν τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω ἄνδρα Μακεδόνα, ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἦσαν· Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὔνομα τοῦ μητροπάτορος, τῷ δὴ ἐκ βασιλέος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα τε ὁ Μαρδόνιος πυθόμενος ὅτι πρόξεινός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτήσεσθαι, λεών τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον, τά τε κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τούτων δὲ προσγενομένων κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τά περ ἂν καὶ

περὶ τοῦ Μαρδόνιον πέμψαι εἰς Ἀθήνας ἄγγελον Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντου

---

14. Pollux III 7 et 30. — 18. Stephanus Byz. v. Ἀλάβαστρα

1. ἀγχοτάτωι *ABP*, ἀγχοτάτῳ z ‖ ἀκραιφνίης *C* ‖ 2. δέ om. *R*z ‖ 4. θεσπιέειν *R*: θεσπιεῖν ‖ τὸν μάντιν *Ppr*. b, τὴν πρόμαντιν z ‖ 6. θεῶματι *R*, θώματι *ABC*b ‖ 7. οὐδ' *R* ‖ χρήσωνται *ABPcorr*.: χρήσονται ‖ χρήματι *C* ‖ 8. εὐρώπεα *B* ‖ αὐτέων z ‖ 9. γράφειν *B* ‖ 10. γλώσσῃ] φωνῇ *R* ‖ 12. ἦν λέγοντα *P*bz ‖ 14. τὸν om. b ‖ οἱ *R* ‖ 15. ἔσαν z ‖ 17. τὸ om. *C* ‖ τοῦ] τὸ *PR* ‖ 18. τὸ *R* ‖ βασιλῆος z ‖ Ἀλάβαστρα Steph., vere opinor ‖ 20. πρόξενός *L* ‖ 21. προσκτήσασθαι *Ppr*. *R* ‖ 22. καὶ om. *Ppr*. ‖ 24. ἀθηναίης b. ‖ ἐπιστέατο *R*, ἠπίστατο z ‖ τουτέων z ‖ 25. ἂν] ἦν z

ῆν, πεζῇ τε ἐδόκεε πολλῷ εἶναι κρέσσων, οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθέ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον ποιέεσθαι· τοῖσι δὴ πειθόμενος ἔπεμπε.

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης 137 ἐστὶ ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραννίδα τρόπῳ τοιῷδε. ἐξ Ἄργεος ἔφυγον ἐς Ἰλλυριοὺς τῶν Τημένου ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοί, Γαυάνης τε καὶ Ἀέροπος καὶ Περδίκκης, ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλέι, ὁ μὲν ἵππους νέμων, ὁ δὲ βοῦς, ὁ δὲ νεώτατος αὐτῶν Περδίκκης τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων. ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλέος αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε· ἦσαν γὰρ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μοῦνον ὁ δῆμος. ὅκως δὲ ὀπτῴη, ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς Περδίκκεω διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς· τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα ὡς εἴη τέρας καὶ φέροι μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες οὕτω ἐξιέναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς τοῦ μισθοῦ πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων

πῶς Περδίκκας ἕβδομος ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντου ἔσχε τῶν Μακεδόνων τυραννίδα

1. κρείσσων *R* ‖ 2. τῶν om. *C* ‖ ἑλλήνων. τάχα δὲ τὰ χρηστήρια *R* ‖ 3. προλέγει bz, προλέγουσι *R* ‖ 4. οἱ ποιήσασθαι *R* ‖ 6. περδίκης *BCR*b ‖ 8. ἰλλυρικοὺς *R* ‖ τημένου *R*: τημενοῦ ‖ 9. περδίκης *C* ‖ 10. ἐκ δὲ - 11 ἀπίκοντο ἐς om. *C* ‖ ἰλλύρων *R* ‖ ὑπερβαλλόντες *B* ‖ 11. δὲ] καὶ z ‖ 12. βασιλεῖ *AB* ‖ ἵππον b ‖ 13. αὐτέων z ‖ περδίκης *C*b ‖ ἡ δὲ - 14 ἔπεσσε sedem habebant infra 16. post δῆμος, unde huc retraxi ‖ 14. βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ ἔπεσε *A*, ἔπεσεν b ‖ ἔσαν z ‖ γὰρ] δὲ *R* ‖ τοπάλαι *P*z ‖ 15. μοῦνον *AB*: μόνον reliqui. ni forte οὐ μόνον ὁ δῆμος spuriae orginis sunt sicut infra τοῦ θητὸς Περδίκκεω ‖ 16. ὀπτώιη *AB*: ὀπτῷτο ‖ 17. Περδίκεω *A*, τοῦ περδίκκεω *P*z, τοῦ περδίκεω *R*b ‖ ἐγένετο *R* ‖ ἑωυτῷ z ‖ 18. ἄνδρα τὸν] ἄνδρα z ‖ τὸν δὲ ακούσαντα] ὡς δὲ ἤκουσε qz ‖ 19. ἐπῆλθέ οἱ z ‖ φέρει b, φέροι ἐς *R*z ‖ τοι b ‖ 21. γῆς om. *Rd* ‖ ἔφασαν τὸν μισθὸν *R* ‖ δίκαιοι *AC*: δίκαιον ‖ εἶναι post ἔφασαν *R* ‖ ἀπολαβόντας *R*z ‖ 22. οὕτως *R*

ὁ ἥλιος, εἶπε θεοβλαβὴς γενόμενος "μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι," δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ ὁ Ἀέροπος οἱ πρεσβύτεροι ἔστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκουσαν ταῦτα· ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἴπας τάδε "δεχόμεθα ὦ βασιλεῦ τὰ διδοῖς," περιγράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον, περιγράψας δέ, ἐς τὸν κόλπον τρὶς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλ-
138 λάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ' ἐκείνου. οἱ μὲν δὴ ἀπήισαν, τῷ δὲ βασιλέι σημαίνει τις τῶν παρέδρων οἷόν τι χρῆμα ποιήσειε ὁ παῖς καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ ὀξυνθεὶς πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. ποταμὸς δέ ἐστι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι σωτῆρι. οὗτος, ἐπείτε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐρρύη ὥστε τοὺς ἱππέας μὴ οἵους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ ἀπικόμενοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης οἴκησαν πέλας τῶν κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίεω, ἐν τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα, ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι κήποισι ἥλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων ὄρος κέεται Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενοι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέ-
139 φοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην. ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος ὧδε ἐγένετο. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος, Ἀμύντης δὲ Ἀλκέτεω, Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος,

περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑξηκονταφύλλων ῥόδων καὶ τῆς λεγομένης ὑπὸ Μακεδόνων Σιληνοῦ κατοχῆς

---

2. τόδε *C* ‖ 3. καὶ ὁ] καὶ *R* ‖ πρεσβύτατοι *R* ‖ 5. τάδε ὧδε δεχόμεθα *ABC*d ‖ ὦ om. d ‖ βασιλεὺς *C* ‖ 6. τοὔδαφος z ‖ 7. ἐκ τοῦ z ‖ 8. τε om. d ‖ ἐκείνω *R*, αὐτοῦ z ‖ ἀπήισαν *AB*, ἀπῆσαν *C*d, ἀπήεσαν *P*, ἀπίεσαν *Rz* ‖ 9. βασιλεῖ *AB* ‖ 10. συνόωι *C*, συνόω *B* ‖ ἐκείνων *PRz*, κακείνων *C* ‖ 11. δεδομένα *Pz* ‖ 13. τουτέων z ‖ σωτήρια z ‖ 14. οὕτως *AB* ‖ 15. τε om. *R* ‖ 17. μήδεω d ‖ τοῖσι] τούτοισι *R* ‖ 19. σίληνος *R* ‖ 21. κεῖται *AB* ‖ οὖρος *CP*dz ‖ βέρβιον *R* ‖ 22. ὁρμεώμενοι *C*dz, ὁρμώμενοι reliqui ‖ 23. περδίκεω d, περδίκαιω *R* ‖ 24. ὧιδε *P* ‖ ἐγεγόνει *Rz* ‖ Ἀλέξανδρος – 25 ἦν om. *R*

τοῦ δὲ Φίλιππος, Φιλίππου δὲ Ἀργαῖος, τοῦ δὲ Περδίκκης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν.

Ἐγεγόνεε μὲν δὴ ὧδε ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω· ὡς δὲ 140 ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει. ἐμοὶ ἀγ- a) γελίη ἥκει παρὰ βασιλέος λέγουσα οὕτω. 'Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετίημι· νῦν τε ὧδε Μαρδόνιε ποίεε. τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφι ἀπόδος, τοῦτο δὲ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἑλέσθων αὐτοί, ἥντινα ἂν ἐθέλωσι, ἐόντες αὐτόνομοι· ἱρά τε πάντα σφι, ἤν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα.' τούτων δὲ ἀπιγμένων ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται. λέγω δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλέι ἀειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε οὔτε οἷοί τε ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἔργα, πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἢν ἡμέας ὑπερβάλησθε καὶ νικήσητε, τοῦ περ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπὶς εἴ περ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν βούλεσθε παρισούμενοι βασιλέι στέρεσθαι μὲν τῆς χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν, ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλέος ταύτῃ ὁρμημένου· ἔστε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι

a) πρεσβεία Μαρδονίου πρὸς Ἀθηναίους δι' Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντου

---

7. (**Hesychius v. ἁμαρτάδας**)

1. ἀργαῖος *R*: ἀραῖος *qz*, ἀρουραῖος b, αρραιος *A*, ἀρραῖος reliqui ‖ περδίκκης *B*b, περιδίκκης *C* ‖ 3. ὧδε post Ἀλέξανδρος b ‖ ὁ ante Ἀλέξανδρος om. *Apr*. *Rz* ‖ 4. πεμφθεὶς z ‖ 6. ἧκε z ‖ βασιλῆος z ‖ οὔτως *R* ‖ 7. ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ *Rz* ‖ μετίειμι *C* ‖ 8. ὧιδε μάρδονιε *P*, μάρδονιε ὧδε *R* ποίει *AB*, ποίε *R* ‖ 9. ἥντινα ἂν θέλωσι *R* ‖ 11. γε om. b ‖ ἀνώρθωσον b τουτέων z ‖ 13. ἀντίον Valckenaer ‖ τάδε νῦν. τί Bekkerus ‖ νῦν om. b 14. βασιλεῖ *AB* ‖ ἀνταειρόμενοι *Rz* ‖ οὔτοι γὰρ ἂν ὑπερβάλλοισθε *C* ‖ 16. τό τε ? ‖ 17. παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν *P*: παρεοῦσάν μοι *qz*, παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν reliqui ‖ 18. τε καὶ ? ‖ τοῦ z: τό ‖ οὐδεμίη z ‖ 19. φρονέοιτε z ‖ παρέστε *B* ‖ 20. βούλεσθαι *B*, βούλησθε *Pz* ‖ παρισεύμενοι *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 21. ἑωυτέων z ‖ καταλλάσσεσθε z ‖ 22. καταλύσασθαι. βασιλέος *P*, καταλύσασθαι. βασιλῆος z ‖ 23. ὡρμημένου *CP*bz ‖ ,ἐστὲ *Pz*, .ἐστὲ *R*b

β) ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ἐνετείλατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας· ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω, οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε, προσχρηΐζω δὲ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἵοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ· εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἄν κοτε ἐς ὑμέας ἦλθον ἔχων λόγους τούσδε· καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλέος ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. ἢν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, μεγάλα προτεινόντων ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων αἰεί τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε τὴν γῆν ἐκτημένων. ἀλλὰ πείθεσθε· πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἁμαρτάδας ἀπιεὶς ἐθέλει φίλος γενέσθαι."

141 Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι ἥκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων ὥς σφεας χρεόν ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφεων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν· ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἥκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ' ὁμολογίῃ, πυθόμενοί τε

πρεσβεία Λακεδαιμονίων πρὸς Ἀθηναίους περὶ τοῦ μὴ πείθεσθαι Ἀλεξάνδρῳ

2. εἶπαι z ‖ 3. ἐξ ἐμεῦ ἐούσης R ‖ 4. προσχρήιζω P, προσχρήζω CRd, προσχρήζω z ‖ 5. ἐναρέω Rz: ἐνορῶν B^1, ἐνορῶν B^2, ἐνορῶ ceteri ‖ 6. ἐν] ἐνὸν z ‖ 7. τοιούσδε z ‖ 8. βασιλῆος z ‖ 9. ὦν] οὖν C, om. R ‖ 10. ἐπ' οἷσι] ἐποίσει R ‖ 12. μοῦνον Cd. post hoc in libris non dividitur ‖ ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε C, ἐξαίρετον· μεταίχμιόν τε ABP: ἐξαίρετον· τὲ μεταίχμιον R, μεταίχμιον sine reliquis d, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον z ‖ 13. ἐκτημένων z: κεκτημένων ‖ 15. ἀφιεὶς P, ἀφεὶς ABCd ‖ θέλει R ‖ 16. τοσαῦτα B ‖ 18. ἐς ἀθηναίους C ‖ ὡς σφέας R ‖ 19. χρεών CPdz ‖ ἐκ] ἀπὸ R ‖ 21. δέ σφι R ‖ ἔδοξεν AB ‖ 22. σφέων BCdz ‖ 25. ἐπομολογίην C ‖ πειθόμενοί R

πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὧν ἐποίευν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἑωυτῶν γνώμην. ὡς 142
δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι "ἡμέας δὲ ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα πολλῶν εἵνεκα. ἠγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς οὐδὲν ἡμέων βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο, νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· ἄλλως τε τούτων ἁπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους οὐδαμῶς ἀνασχετόν, οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. πιεζευμένοισι μέντοι ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διξῶν ἤδη καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναῖκάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν, ἔστ' ἂν ὁ πόλεμος ὅδε συνεστήκῃ. μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ ἐὼν τυράννῳ συγκατεργάζεται· ὑμῖν δὲ οὐ ποιητέα, εἴ περ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι ὡς βαρβάροισί ἐστι οὔτε πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν." ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.

Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε. 143
"καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ

ἀπόκρισις Ἀθηναίων πρὸς Ἀλέξανδρον

---

1. κατατάχος *P* ‖ 3. ἔλεγον post Σπάρτης b ‖ 7. φέρων *R* ‖ οὔτι γε Werfer ‖ γε om. *R* ‖ 9. ἐγείρατε z ‖ τὸν πόλεμον τόνδε *R* ‖ ἡμεῖς οὐδὲν ὑμέων *C* ‖ 10. βουλευομένων *AB* ‖ ἀρχῆθεν Wesseling, ἀρχὴν Schaefer ‖ 11. τε] τε ἄνευ Reiske ‖ τουτέων *R*z ‖ 12. πάντων *R* ‖ 13. ἀνάσχετον *ABR* ‖ καὶ] κατὰ z ‖ τοπάλαι *P* ‖ 14. πιεζομένοισι *BC*z ‖ 15. ἐστέρησθε z ‖ 16. τουτέων z ‖ 17. οἱ λοιποὶ σύμμαχοι *R* ‖ 18. πάντα[γ] οἰκετέων[α] ἐχόμενα[β] *P* ‖ 19. ἐπιτρέψειν b ‖ ἐστὰν *AB* ‖ συνεστήκει b ‖ μὴ δὲ *L* ‖ 22. δὲ] δέ γε *R* ‖ 23. τυγχάνεται *R*, τυγχάνεσθε *P* ‖ βαρβάροισι ἐστὶ *P*, βαρβάροισιν ἔστιν *R*b ‖ 25. τοιάδε *R* ‖ 26. γε om. *R* ‖ τῶν μήδων *R*

Μήδῳ δύναμις ἤ περ ἡμῖν, ὥστε οὐδὲν δέει τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίης γλιχόμενοι ἀμυνεύμεθα οὕτω ὅκως ἂν καὶ δυνώμεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πειρῶ ἀναπείθειν οὔτε ἡμεῖς πεισόμεθα. νῦν τε ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσί τε συμμάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίαν ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε· οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν
144 ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον." πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο, πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους τάδε. "τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν· ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρρωδῆσαι, ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς οὐδαμόθι τοσοῦτος οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι ἐθέλοιμεν ἂν μηδίσαντες καταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν μηδ' ἢν ἐθέλωμεν, πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον ἤ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ, αὖτις δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν ὅμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἱδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι

ἀπόκρισις Ἀθηναίων πρὸς Λακεδαιμονίους

2. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι P^1Rz, γρ. ἐλευθερίης γλιχόμενοι P^m ‖ ἀμύνεσθαι C ‖ οὕτως ABb ‖ 3. καὶ om. R ‖ 4. ἡμέες z ‖ νῦν δὲ R ‖ 5. ἔστ' ἂν AB ‖ 6. τὴν Cobet ‖ περ om. ABCb ‖ 7. πίσσυνοί R ‖ 8. οὐδὲ μίαν ὄπιν AB, ὄπιν οὐδεμίην R, οὐδεμίην ὄπιν z ‖ 10. τοιοῦσδε AB ‖ μὴ δὲ ABPz, μὴ b ‖ 11. ἀθέμιτα b ‖ ἐρδειν A, ῥέζειν R, ἔρδειν z ‖ 12. παθέειν R ‖ 14. ὑπεκρίνατο R ‖ 16. κάρτα μὲν R ‖ γε om. Apr. ‖ 18. χώρη B ‖ κάλλει AB ‖ 21. μὴ δ' ABP ‖ 22. τά τε ? ‖ 23. ἐμπεπρημένα ABC ‖ τε καὶ συγκεχωσμένα om. b ‖ 24. μάλιστα b ‖ τοῖσι ταῦτα ἐργασαμένοισι R ‖ 25. ἐὸν] ante Ἑλληνικὸν b, om. Pz

ἤθεά τε ὁμότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἷς περιῇ Ἀθηναίων, μηδαμὰ ὁμολογήσοντας ἡμέας Ξέρξῃ. ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται, ἡμεῖς μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω ὅκως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. νῦν δέ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ ἑκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην, ἀλλ' ἐπειδὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο. πρὶν ὦν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικήν, ἡμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην." οἱ μὲν ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

---

14. οἱ - 15 ἀπαλλάσσοντο Photius ac Suidas v. ὑποκρίνεσθαι. Eustathius Od. p. 1437

1. τῶν *R*: ὧν καὶ *z*, ὧν ceteri ‖ 2. μὴ] μὴ καὶ *R* ‖ 3. μηδαμᾶ *R*𝔟*z* ‖ 5. πρὸς] εἰς *R* ‖ ὑμέας *B*[1] ‖ ἔχουσαν *R* ‖ οἰκοφορημένων *R* ‖ 7. ἡμέες *Rz* ‖ λιπαρήσωμεν 𝔟 ‖ 10. ἡμέες *R* ‖ οἰκάζομεν 𝔟 ‖ ἐᾶις χρόνον *C* ‖ 12. προσεδέκετο *C* ‖ 13. ὑμέας Wesseling ‖ 14. προβωθῆσαι *R* ‖ οἱ - 15 Σπάρτην in principio libri noni habent *Pz*, utrobique ceteri ‖ 15. ὑποκρινάμενοι testes ‖ Ἀθηναίων om. Eust. ‖ ἀπηλλάττοντο testes

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Η̅ | ΧΧΗΗΗΔΔΙΙ *AB*, ἡροδότου ἱστοριῶν η' *CR*, ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόη *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόης 𝔟, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ· *z*

I

1 Μαρδόνιος δέ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὁρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίης ἦγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὅκου δὲ ἑκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσαλίης ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα μετέμελε οὐδὲν πολλῷ τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην, καὶ συμπροέπεμψέ τε Θώρηξ ὁ Ληρισαῖος Ξέρξην φεύγοντα καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε

2 Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον καὶ συνεβούλευον αὐτῷ λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεότερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἱζόμενον ποιέειν ὅκως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψεται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵ περ καὶ πάρος ταὐτὰ ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἅπασι ἀνθρώποισι· "εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν," ἔφασαν λέγοντες, "ἕξεις ἀπόνως

ἐξόρμησις Μαρδονίου κατὰ Ἀθηναίων καὶ προτροπὴ Θηβαίων ὥστε ἐν τῇ Βοιωτίᾳ αὐτὸν στρατοπεδεῦσαι

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Θ *A*, ΚΑΛΛΙΟΠΗ *B*, καλλιόπη θ' *C*, καλλιόπη ·:· ἐνάτη *P*, καλλιόπη. *R*, καλλιόπη ἡροδότου ἱστοριῶν ἐννάτη b, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ · ΚΑΛΛΙΟΠΗ · z

1. παρ' *R* || 5. προτοῦ *ABP* || μετέμελλεν *R*b || 6. τε] τῷ *R*, om. *CP* || ληρισσαῖος *PR*z || 7. ξέρξεα *R*z || παρεῖχε z || 9. τὸν om. *R* || 10. ἐπιτηδεότερος *ABR*: ἐπιτηδεώτερος || 11. ἐνστρατεύεσθαι *C* || ἑκαστέρω *AB*, ἑκατέρω *R* || 12. αὐτῷ b || 13. καταστρέψεται Steger: καταστρέψηται codices, καταστρέψητε z || γὰρ om. *P*[c] || 14. ὁμοφρονέοντας] ὁμοφρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτέων *C* || ταῦτα *R* || 15. περιγενέσθαι *R* || ποιήσαις q, ποιήσειας z || 16. ἕξ *A*[1]

ἅπαντα τὰ ἐκείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα. πέμπε χρήματα ἐς
τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πόλισι, πέμπων δὲ τὴν
Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας
ῥηιδίως μετὰ τῶν στασιωτέων καταστρέψεαι." οἱ μὲν ταῦτα 3
συνεβούλευον, ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλά οἱ δεινὸς ἐνέστακτο
ἵμερος τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἑλεῖν, ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύ-
νης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλέι δηλώσειν
ἐόντι ἐν Σάρδισι ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος
ἐς τὴν Ἀττικὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἔν τε Σαλαμῖνι
τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι ἔν τε τῇσι νηυσί, αἱρέει τε
ἔρημον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλέος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστέρην τὴν
Μαρδονίου ἐπιστρατηίην δεκάμηνος ἐγένετο.

Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς 4
Σαλαμῖνα Μουρυχίδην ἄνδρα Ἑλλησπόντιον φέροντα τοὺς
αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθη-
ναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστελλε προέ-
χων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δέ σφεας
ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης ὡς δοριαλώτου ἐούσης τῆς Ἀττι-
κῆς χώρης καὶ ἐούσης ὑπ' ἑωυτῷ. τούτων μὲν εἵνεκα ἀπέ- 5
πεμψε Μουρυχίδην ἐς Σαλαμῖνα, ὁ δὲ ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν
βουλὴν ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυ-
κίδης εἶπε γνώμην ὡς ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι δεξαμένους τὸν
λόγον, τόν σφι Μουρυχίδης προφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον.
ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμένος
χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἴτε καὶ ταῦτά οἱ ἑάνδανε· Ἀθη-

δευτέρα κατάληψις Ἀθηνῶν ὑπὸ Μαρδονίου — πρεσβεία δευτέρα πρὸς Ἀθηναίους ἀπὸ Μαρδονίου διὰ Μουρυχίδου Ἑλλησποντίου

1. πάντα *ABCd* ‖ κείνων z ‖ ἰσχυρὰ om. *ABCd* ‖ 4. μετὰ στρατιωτέων *R* ‖ κατάστρεψαι *CR* ‖ 5. ἐπίθετο *R* ‖ δεινός τις *R* ‖ 6. δευρα *A*[1] ‖ 7. δρὰν ἥσων *B* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ δηλώσει *R* ‖ 8. ἔχει d ‖ τὰς ἀθήνας *R* ‖ ὅσον d ‖ 10. ἐν τῆσι *R* ‖ 11. ἐρῆμον *CP*dz ‖ βασιλῆος z ‖ ὑστεραίην *CP*dz ‖ τὴν] τοῦ d ‖ 13. ἐν om. *R* ‖ ἀθηναίοισι d ‖ ὁ om. z ‖ 14. βουρ-γίδην *C*, μουριχίδην *Rz* ‖ 15. οὓς *ABCd* ‖ 17. ἐλπίσας δὲ σφέας *R* ‖ 18. δορυαλώτου dz ‖ τῆς] πάσης τῆς *R* ‖ 19. ἐούσης] ἐούσης ἤδη *R* ‖ του-τέων z ‖ ἕνεκα *ABCd*, εἵνεκεν *R* ‖ 20. Μουριχίδην z ‖ 21. βουλευτῶν d ‖ 22. ὥς οἱ excerpta Paris. (44.) ‖ δεξάμενος d ‖ 23. Μουριχίδης z ‖ ἐξενεῖ-κεν *R* ‖ 25. οἱ ante καὶ z ‖ ἅνδανε d

ναῖοι δὲ αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι οἵ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξωθεν ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδην κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουρυχίδην ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδην, πυνθάνονται τὸ γινόμενον αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων, διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικὶ καὶ παραλαβοῦσα ἐπὶ τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἤισαν αὐτοκελέες, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα κατὰ δὲ τὰ τέκνα.

6 Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τιμωρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερα καὶ σχολαίτερα ἐποίευν, ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα, ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον ἀγγέλους ἅμα μὲν μεμψομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην, ἅμα δὲ ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν, προεῖπαί τε ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοί τινα
7 ἀλεωρὴν εὑρήσονται. οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὅρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον καί σφι ἦν Ὑακίνθια, περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχός σφι, τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξις ἐλάμβανε. ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἔκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον

Λυκίδου λιθοβόλησις καὶ γυναικὸς καὶ παίδων — διάβασις δευτέρα Ἀθηναίων εἰς Σαλαμῖνα καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβεία

7. κατὰ μὲν - 8 τέκνα Eustathius Il. p. 601

2. λυκίδεα Rz ‖ 3. μουριχίδεα R, Μουριχίδην z ‖ 4. λυκίδεα Pz ‖ 5. τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον z ‖ αἱ om. C ‖ 7. ἤισαν AB, ἤεσαν PRz, ἦσαν Cb ‖ 9. οἱ om. Pz ‖ ὧιδε CP ‖ 10. τὸν ἐκ z ‖ 12. μακρότερά τε z ‖ ἐς τὴν βοιωτίην PRz ‖ 13. τε] τότε P ‖ 14. ἔπεμψαν z ‖ 15. μεμψομένους R. Reiske: μεμφομένους ‖ 16. ἐμβαλόντα P, ἐσβαλόντα φz, ἐσβάλλοντα C ‖ 18. προεῖπέ τε C, προεῖπέται R ‖ 20. ὥρταζόν CPbz ‖ 21. δὲ R ‖ 23. ἤδη] δὴ Schaefer ‖ ἐπάλξις AB: ἐπάλξεις ‖ 24. ἀθηνέων AB

τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους. "ἔπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων τοῦτο μὲν τὴν χώρην ἀποδιδοῖ, τοῦτο δὲ συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι [ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης], ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώρην πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἑλώμεθα. ἡμεῖς δὲ Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι οὐ καταινέσαμεν ἀλλ' ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἤ περ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· ὑμεῖς δὲ ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπείτε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμὰ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλεΐ ἐστι, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε, συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. ἐς μέν νυν τὸ παρεὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὡς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς Βοιωτίης, τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεότατόν ἐστι μαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον." ὡς δὲ ἄρα ἤκουσαν οἱ ἔφοροι 8

ὅτι Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἰσθμὸν τειχίζοντες ἀνεβάλλοντο τὴν πρὸς Ἀθηναίους ἀπόκρισιν

11. τὸ μὲν - 12 Ἕλληνας Lexicon Vindob. p. 127

1. ἐς τοὺς *R* ‖ 4. ἄνευ - ἀπάτης circumclusi ‖ 7. ἀλλὰ b, ἀλλὰ πάντα τε z ‖ 8 ὑπὸ *R* ‖ 10. πέρσει *R* ‖ εἴπερ *C* ‖ 11. ἀπ' ἡμέων] ἡμέτερον *P*bz ‖ οὕτω ἀκίβδηλον ἐὸν *CP*bz, οὕτως ἀκίβδηλον Lex. Vind. ‖ 12. ἐπὶ om. Lex. Vind. ‖ ἐς] ὡς b ‖ 13. ἐμάθετε *R* ‖ 14. οὐδαμᾶ *R*bz ‖ 15. καὶ ὅτι *R* ‖ τὸ διὰ ? ‖ 16. ἐν τέλει ἐστὶ *AB*, ἐντελές ἐστι z ‖ δὴ] δεῖ *C* ‖ 17. τῷ Πέρσῃ Reiske ‖ 18. τε om. *C* ‖ προσβαλόντα *AB*, προσβάλλοντα *C*. an fuit προεσβαλόντα ? ‖ 19. νῦν *P* ‖ 20. ἐπιτηδέως ἐποιήσατε b ‖ 21. ὑμῖν *B* ‖ 22. ἐπεὶ γὰρ *C* ‖ 23. ἐπιτηδεότατόν *AB*: ἐπιτηδέστατόν *R*, ἐπιτηδεώτατόν reliqui ‖ ἐμμαχέσασθαι *R* ‖ 24. ἄκουσαν z

ταῦτα, ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι, τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐς τὴν ἑτέρην· τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον, ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελοποννήσιοι, καί σφι ἦν πρὸς τέλεϊ. οὐδ' ἔχω εἰπεῖν τὸ αἴτιον διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὤρην ἐποιήσαντο οὐδεμίαν, ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικήν, οὔκω ἀπετετείχιστο,
9 ἐργάζοντο δὲ μεγάλως καταρρωδηκότες τοὺς Πέρσας. τέλος δὲ τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγένετο τρόπος τοιόσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι Χίλεος ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστον ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον· ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χίλεος ἔλεγε ἄρα σφι τάδε. "οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένου καρτεροῦ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε, πρίν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι σφάλμα φέρον
10 τῇ Ἑλλάδι." ὁ μέν σφι ταῦτα συνεβούλευε· οἱ δὲ φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον αὐτίκα, φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι

περὶ τῆς ἐκπεμφθείσης ἀπὸ Λακεδαίμονος σὺν Παυσανίᾳ βοηθείας

4. Eustathius Il. p. 1178. — 14 sqq. Plutarchus mor. p. 871. — 17. Ἀθηναίων - 18 συμμάχων Suidas v. ἄρθμια. — Ἀθηναίων - ἀρθμίων Antonius Mon. p. 304. — 19 sq. Eustathius Il. p. 78. 412. (Hesychius v. κλισιάδες)

1. ἀνεβάλλοντο *AB*bz: ἀνεβάλοντο ‖ ὑποκρίνεσθαι *AB* ‖ 2. τοῦτο post δέκα b ‖ 5. τέλει *AB* ‖ εἶπαι *R*z ‖ 8. ὤρην *ABR*: ὥρην ‖ οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδὲ μίην *R*, οὐδεμίην bz ‖ 9. δέεσθαι *R*: δεῖσθαι ‖ οὐδενός *R* ‖ 10. ὁ ἀλέξανδρος *CP*bz ‖ οὐκ ἔχω εἰπεῖν εἰ ἐτετείχιστο b ‖ 14. χίλεως b, Χείλεως Plut., Χίλεος οὐνόματι z ‖ τεγεήτις *R* ‖ 15. ἐφόρων | ἐφόρων ἕνα z ‖ 16. ταῦτα om. *ABC*b ‖ 17. οὕτως *AB* ‖ 18. ἡμῖν μὴ ἐόντων *R*, μὴ ἐόντων ἡμῖν Suid. Anton. ‖ τῷδε τῷ βαρβάρῳ *R* ‖ 19. κρατεροῦ z ‖ 20. ἀναπεπταίαται *A*[1]*B*. ἀναπέπτανται Eust. ‖ 21. ἐσακούσετε *B* ‖ τῇ ἑλλάδι φέρον *P*bz ‖ 22. ἐν φρενὶ *R*z ‖ 24. ἀπηγμένοισι *B*

πενταχισχιλίους Σπαρτιητέων καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἱλώτων, Παυσανίῃ τῷ Κλεομβρότου ἐπιτάξαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν ἡ ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ Παυσανίεω μὲν πατὴρ Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς οὐκέτι περιῆν, ἀλλ' ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε· ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ ἑωυτῷ Παυσανίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Παυσανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης· 11

οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ ἕκαστος· ἐπελθόντες δὲ ἔλεγον τάδε. "ὑμεῖς μὲν ὦ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῦ τῇδε μένοντες Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων χήτεΐ τε συμμάχων καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅκως ἂν δύνωνται· καταλυσάμενοι δέ, δῆλα γὰρ ὅτι σύμμαχοι βασιλέος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα ἐπ' ἣν ἂν ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἄν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίνῃ." ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ' ὅρκου καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεσθείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ

---

1 sq. Plutarchus mor. p. 871. (Aristid. 10). — 25. Eustathius Il. p. 423. Servius ad Aeneid. IV 424

1. πενταχισχιλίων *R* || καὶ - 2 εἱλώτων om. *R*. expungebat Wesseling || 2. ἐπιτρέψαντες *R* || 3. ἐγίνετο *PR* || μέν νυν ἡ *R* || 4. ἀνεψιὸς κλεόμβροτος· κλεόμβροτος γὰρ *R* || 5. πατὴρ om. 𝔡 || 6. ἀλλὰ 𝔡z || 7. τὴν τὸ] τὸ *CR* || πολλόν τινα χρόνον *R* || 10. προσερέεται *R* || 11. ὁ παυσανίης *R* || ἐόντα οἰκίης 𝔡 || 12. ἐξεληλύθησαν *Cz* || 13. ἰδόντες *C* || 15. ἐπὶ τῆς *Pz* || 18. χήτεΐ z: χήτει *ABR*𝔡, χήτι *CP* || 19. τε om. *R* || οὕτως *AB*𝔡 || δύνανται 𝔡 || 20. γὰρ] γὰρ δὴ z || βασιλῆος z || 21. γενόμεθα *CR* || ἐπὶ ἣν *ABC*𝔡, ἐπὶ τὴν *PRz*, τῇ s || ἐξηγέονται *B* || 22. ἡμῖν 𝔡 || 23. ἐκβαίνει *C*, ἐκβαίη *R* || ταῦτα δὲ *R* || τῶν om. *A*[1] || 24. ἐφόρκου *AB* || ὀρεστείῳ 𝔡z, ὀρεστίῳ *R* || στίχοντας *R* || 25. ἐκάλουν *R* || οἱ δὲ om. *C*

ὡς οὐκ εἰδότες ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον, ἐπειρόμενοι δὲ ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν, ὥστε ἐν θώυματι γενόμενοι ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώκοντες· σὺν δέ σφι τῶν περιοίκων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὁπλῖται τώυτὸ τοῦτο ἐποίεον.

12 Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο· Ἀργεῖοι δὲ ἐπείτε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον ἐς τὴν Ἀττικήν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι· ὃς ἐπείτε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἔλεγε τάδε. "Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ Λακεδαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν ἔχειν εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς
13 ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος." ὁ μὲν δὴ εἴπας ταῦτα ἀπαλλάσσετο ὀπίσω, Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μέν νυν ἢ πυθέσθαι ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι, καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνετο γῆν τὴν Ἀττικήν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρεε ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἴ κού τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας. ἐξήλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἡ χώρη ἦν ἡ Ἀττική, εἴ τε νικῷτο συμβαλών, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν ὅτι μὴ κατὰ στεινόν, ὥστε ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους

ὅτι Ἀργεῖοι ἐμήνυσαν Μαρδονίῳ τὴν Λακεδαιμονίων ἔξοδον   Μαρδονίου ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησις εἰς τὴν Βοιωτίαν

---

1. ἐπειρώτεον *R*: ἐπειρώτων *AB*b, ἐπηρώτων *CP*, ἐπηρώτεον z ‖ ἐπηρόμενοι z ‖ 4. ὁπλῖται om. *R* ‖ τώυτὸ – ἐποίεον secludebam ‖ 9. αὐτῷ *R* ‖ 10. ἐπείτε] ἐπεὶ *R*, om. *C* ‖ 12. σοι *ABC*b ‖ ἐλήλυθεν *C* ‖ 13. αὐτοὶ *R* ‖ ἴσχειν *R*. possis etiam σχεῖν ‖ 16. ἤκουε *C* ‖ 17. ἢ] om. *PR*z, ἢ *A* ‖ παρὰ *AB*b ‖ 18. ἐσινέετο *R* ‖ 20. τὸν om. *ABC* ‖ πρινὴ *ABR* ‖ 21. ἐσβαλεῖν *R* ‖ 22. τε] δὲ *Apr*. *C* ‖ 24. ἐξέλαυνε z ‖ δὲ om. *ABC*bz ‖ εἵνεκα z ‖ 25. ἦν ἡ] ἦν *C* ‖ νικῶντε b ‖ 26. καὶ ὀλίγους *Rz*

ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας συμ-
βαλεῖν πρὸς πόλι τε φιλίῃ καὶ χώρῃ ἱππασίμῳ.

Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρεε, ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι 14
αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν ἥκειν ἐς Μέ-
γαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους· πυθόμενος δὲ ταῦτα ἐβου-
λεύετο θέλων εἴ κως τούτους πρῶτον ἕλοι. ὑποστρέψας δὲ
τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα
κατιππάσατο χώρην τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύτην δὴ ἑκαστάτω
τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἡ Περσικὴ αὕτη στρα-
τιὴ ἀπίκετο. μετὰ δὲ ταῦτα Μαρδονίῳ ἦλθε ἀγγελίη ὡς 15
ἁλέες εἴησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὴ ὀπίσω
ἐπορεύετο διὰ Δεκελέης· οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο
τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων, οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν
ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας, ἐνθεῦτεν δὲ ἐς Τάναγραν· ἐν Τανά-
γρῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ
ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων
καίπερ μηδιζόντων ἔκειρε τοὺς χώρους, οὔτι κατὰ ἔχθος αὐ-
τῶν ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος ἔρυμά τε τῷ
στρατοπέδῳ ποιήσασθαι, καὶ ἤν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνῃ
ὁκοῖόν τι ἐθέλοι, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ
αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων παρὰ Ὑσιάς,
κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποτα-
μὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος τοσοῦτο ἐποιέετο,
ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστά κῃ μέτωπον ἕκαστον.

---

17. **Eustathius Il. p. 364**

1. ἀθήνας *Cpr. R*b ‖ συμβάλλειν *R* ‖ 2. πόλει *C*b ‖ ἐν χώρῃ Schweighaeuser. malim ἐν χώρῳ ‖ ἱππασίμῃ z ‖ 3. δὴ] δὴ οὕτω z ‖ ὑπεχώρεεν *R* ‖ 4. πρόδρομον Schweighaeuser: πρόδρομος ‖ 6. λέγων θέλων *B* ‖ 7. ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα om. *A*[1] ‖ προελθοῦσα *R*: προσελθοῦσα *P*, προσελθοῦσα ceteri ‖ 8. δὲ *R* ‖ ἑκαστάτωι *ABP* ‖ 9. στρατιὴ αὔτη *AB*b ‖ 10. ἧκε *P*bz ‖ 11. ἀλέες *B* ‖ 12. δεκελέης *R*: δεκελείης ‖ 14. ἐν σφενδαλέα b. ‖ ἐς ταvάγρην *R* ‖ ἐν ταναγόρηι *C* ‖ 16. κῶλον qz ‖ θηβαίω *R* ‖ 17. οὔτε Bekkerus ‖ ἔχθρος *Apr*. ‖ αὐτέων z ‖ 18. ὑπὸ b ‖ ἐχόμενος] ἐχόμενος βουλόμενος *P*[m] *R*z ‖ 19. στρατῶι *B*[2]*CP*b ‖ οἱ] οὐ *C* ‖ 20. θέλῃ *R*, ἐθέλει bz ‖ 21. ἀπὸ τῶν b ‖ Ερυθραίων z ‖ 22. περὶ τὸν z ‖ 23. τετυγμένον b. τεταμένον Reiske ‖ τοσοῦτον *CP*z, οὕτω *R*

16 Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος ἀνὴρ Θηβαῖος παρασκευασάμενος μεγάλως ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους, κληθέντες δὲ οὗτοι εἵποντο· ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιεύμενον ἐν Θήβῃσι. τάδε δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο, κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα, καί σφεων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλίνῃ ἑκάστῃ. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, διαπινόντων τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα εἴρεσθαι αὐτὸν ὁκοδαπός ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ εἰπεῖν "ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τέ μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι θέλω, ἵνα καὶ προειδὼς αὐτὸς περὶ σεωυτοῦ βουλεύεσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ὁρᾷς τούτους τοὺς δαινυμένους Πέρσας καὶ τὸν στρατὸν τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τούτων πάντων ὄψεαι ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους." ταῦτα ἅμα τε τὸν Πέρσην λέγειν καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ θωυμάσας τὸν λόγον εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν "οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεόν ἐστι λέγειν καὶ τοῖσι μετ' ἐκεῖνον ἐν αἴνῃ ἐοῦσι Περσέων;" τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἰπεῖν "ξεῖνε, ὅ τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι

ὅτι Ἀτταγῖνος Θηβαῖος Μαρδόνιον καὶ ν̄ λογίμους Περσῶν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν καὶ περὶ τῶν ἐκεῖ λεχθέντων

---

24. ξεῖνε - p. 367, 3 κρατέειν Stobaeus floril. CVII 10

3. τοὺς om. *A*¹ ‖ 4. ἕποντο *z* ‖ 5. τὰ δὲ δὲ δὴ *R*, τὰ δὲ ἤδη *z* ‖ 10. κλιθῆναι Reiske, κλινῆναι G. Dindorf ‖ 11. ἔσαν *z* ‖ 12. ἱέναι *Cbz* ‖ ποδαπός *R* ‖ 13. εἶπαι *z* ‖ 14. ἐγένετο *Rb* ‖ τοι] τε *C* ‖ 15. ἐθέλω *R* ‖ 16. ἑωυτοῦ *Cb* ‖ 17. τοὺς om. *A*¹*C* ‖ 18. τουτέων *z* ‖ 20. ταῦτά σ' ἅμα *R* ‖ 21. πολλοὺς *z* ‖ θωυμάσας *Pz*: θωμάσας ‖ 22. εἶπαι *z* ‖ χρεὸν *ABC*: χρεών ‖ 23. μετὰ *AB* ‖ 24. εἶπαι *z*

ἐθέλει πείθεσθαι οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι ἑπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα μηδενὸς κρατέειν." ταῦτα μὲν Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον, καὶ τάδε πρὸς τούτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομένου οἱ μὲν 17
ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιὴν καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμήδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων, μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον· ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι, οὐκ ἑκόντες ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης. ἡμέρῃσι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον ἦλθον αὐτῶν ὁπλῖται χίλιοι, ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἁρμοκύδης ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπίκατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἵππος ἡ ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος φήμη ὡς κατακοντιεῖ σφεας, διεξῆλθε δὲ δι' αὐτῶν Φωκέων τὠυτὸ τοῦτο. ἔνθα δή σφι ὁ στρατηγὸς Ἁρμοκύδης παραίνεε λέγων τοιάδε. "ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· νῦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεόν ἐστι

περὶ τοῦ Φωκέων ἀκουσίου μηδισμοῦ καὶ ὅτι Μαρδόνιος κατακοντίσαι αὐτοὺς ἐνεχείρησεν   παραίνεσις Ἁρμοκύδου πρὸς Φωκέας καὶ τῆς Μαρδονίου βουλῆς ἀνακωχή

---

20. ἡμέας – 21 δώσειν Suidas v. πρόοπτος

1. πείθεσθαι θέλει *R*, θέλει πείθεσθαι Stob. ‖ 2. ἐνδεδυμένοι Stob. ‖ 3. ἐστὶ om. *P'*, post ἀνθρώποισι *R* ‖ 4. κρατεῖν *C* ‖ τοῦ ὀρχομενίου *Rz* ‖ 5. λέγει *qz* ‖ ἀνθρώπους] ἄλλους Valckenaer ‖ 6. ἐν om. *R* ‖ πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῇσι *R* ‖ 7. στρατευομένου *R* ‖ 8. συνέβαλον *C*, συνέβαλλον *P'*b, συνεσέβαλλον *P'''* ‖ 10. συνεσέβαλλον *PR*, συνέβαλλον b ‖ γὰρ σφόδρα *CR*, γὰρ μεγάλως z ‖ 12. αὐτέων *Rz* ‖ 13. ἁρμοκύδης *B* ‖ 14. δυνατώτατος *ABC* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ ἐς τὰς θήβας *R* ‖ 15. ἱππέας ὁ μάρδονιος ἐκέλευέ *R* ‖ ἀπ' *R* ‖ 16. ἐπεὶ] ὡς *R* ‖ ἡ ἵππος ἅπασα *Rz* ‖ 19. σφεας *ABz*: σφέας ‖ αὐτέων z ‖ ταυτὸ τοῦτο *C* ‖ 20. ἁρμοκύδης *B* ‖ τάδε *B* ‖ 22. προόπτῳ θανάτῳ μέλλουσι προδώσειν Suid. ‖ 23. νῦν ὦν *Rz* ‖ ἄνδρα τινὰ πάντα *CP*bz, πάντά τινα ἄνδρα *R* ‖ χρεόν *ABR*: χρεών

γενέσθαι ἀγαθόν· κρέσσον γὰρ ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα ἤ περ παρέχοντας διαφθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτῶν ὅτι ἐόντες βάρβαροι
18 ἐπ' Ἕλλησι ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν." ὁ μὲν ταῦτα παραίνεε· οἱ δὲ ἱππέες ἐπεί σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολέοντες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες, καί κού τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἳ ἀντίοι ἔστησαν, πάντῃ συστρέψαντες ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱππόται ὑπέστρεφον καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. οὐκ ἔχω δ' ἀτρεκέως εἰπεῖν οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας δεηθέντων Θεσσαλῶν, ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξησιν τραπομένους, δείσαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα, οὕτω δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· ὥς γάρ σφι ἐνετείλατο Μαρδόνιος· οὔτ' εἰ αὐτῶν πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππόται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα ἔλεγε τάδε. "θαρσέετε ὦ Φωκέες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἐόντες ἀγαθοί, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτ' ὦν ἐμὲ οὔτε βασιλέα." τὰ περὶ Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

19 Λακεδαιμόνιοι δὲ ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι τοῖσι τὰ ἀμείνω ἑάνδανε, οἱ δὲ καὶ ὁρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὴ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ καλλιερησάντων ἱρῶν ἐπορεύοντο πάντες καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσῖνα· ποιήσαντες δὲ

κῆρυξ Μαρδονίου πρὸς Φωκέας ἀντιστάντας τοῖς ἱππεῦσιν Ἑλλήνων σύνοδος εἰς Ἐλευσῖνα καὶ ἐπιστράτευσις εἰς τὴν Βοιωτίαν

---

1. κρέσσον – 3 μόρῳ Suidas v. παρέχοντας

1. γίνεσθαι *R* ‖ τι] τε b ‖ 3. αὐτέων z ‖ 4. μὲν ὦν H. Stephanus ‖ 5. ἐπεί τέ σφεας *R* ‖ ἀπολεῦντες *R* ‖ 6. δὴ] δὴ καὶ *B*, om. *C* ‖ ἀφήσοντες *ABC*b ‖ 7. ἀφῆκε *ABC*b, ἀπίκετο z ‖ καὶ οἳ *A*bz: καὶ οἱ *BCP*, καὶ *R* ‖ ἔστησαν *ABR*: ἔστασαν *C*b, ἔστασαν *P*z ‖ στρέψαντες *ABC*b ‖ 8. κυκλώσαντες *R* ‖ 9. δ' om. b, δὲ *R* ‖ 10. εἶπαι z ‖ εἰ om. *CR* ‖ 11. ὥρων *PR*z: ἑώρων ‖ 12. καί σφισι *R* ‖ 13. ὡς *ABC*, ὃς *R* ‖ οὔτε *R* ‖ αὐτέων z ‖ 18. οὔτε ἐμὲ οὔτε βασιλῆα z ‖ 19. τοσοῦτον *R*bz ‖ 22. ὁρῶντες *ABR* ‖ 23. Λακεδαιμονίων melius aberit ‖ 24. καλλιερρησάντων b

καὶ ἐνθαῦτα ἱρά, ὥς σφι ἐκαλλιέρεε, τὸ πρόσω ἐπορεύοντο, Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθράς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους, φρασθέντες δὲ τοῦτο ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρδόνιος δέ, ὡς οὐ κατέ- 20
βαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχεε Μασίστιος εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι, τὸν Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νησαῖον χρυσοχάλινον καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππόται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα, προσβάλλοντες δὲ κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον. κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες 21
ἔτυχον ταχθέντες τῇ τε ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός, καὶ πρόσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγίνετο τῇ ἵππῳ. προσβαλλούσης ὦν τῆς ἵππου οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα, ἀπικόμενος δὲ ὁ κῆρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε. "Μεγαρέες λέγουσι. ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν καίπερ πιεζόμενοι. νῦν τε εἰ μή τινας ἄλλους πέμψετε διαδόχους τῆς τάξιος, ἴστε ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τάξιν." ὁ μὲν δή σφι ταῦτα ἀπήγγελλε, Παυσανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλή-

ἱππομαχία Μεγαρέων καὶ Ἀθηναίων πρὸς τοὺς βαρβάρους παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα

---

12. προσβάλλοντες - 13 ἀπεκάλεον Eustathius Il. p. 668

1. ἐκαλλιέρεε, τὸ πρόσω Suevern: ἐκαλλιρέετο, πρόσω *R*, ἐκαλλιερέετο, πρόσω ceteri || ἐπορεύετο *R* || 5. δὲ] τε Schaefer || 6. ὑπωρείης *L* || 7. ἐπ' αὐτοὺς bz || 8. ἵππαρχε *R* || 9. Μακίσιον z || νισαῖον b || 10. καὶ (τε) *P*, τε καὶ *Rz* || 11. τοὺς om. *C* || προσέβαλον *PR* || 12. προσβάλλοντες v. Eust.: προσβαλόντες || εἰργάζοντο Eust. || 13. σφεας om. Eust. || 14. ᾗ τε *R*, ᾗι τὸ *P*, ᾗι τὸ reliqui || 15. καὶ ἡ πρόσοδος *R* || προσβαλλούσης *AB*: προσβαλούσης || 19. δυνατοὶ ἦμεν b || 20. ἐπ' ἣν *R* || 22. πιεζεύμενοι *R* || διαδόχους πέμψητε *R* || 24. ἀπήγγειλε *Cz*, ἀπήγγελε b

νων εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χῶρον
τοῦτον καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων
δὲ τῶν ἄλλων Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο καὶ Ἀθηναίων οἱ τριη-
κόσιοι λογάδες, τῶν ἐλοχήγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.
22 οὗτοι ἦσαν οἵ τε ὑποδεξάμενοι καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν
παρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας
προσελόμενοι. μαχομένων δέ σφεων ἐπὶ χρόνον τέλος τοιόνδε
ἐγένετο τῆς μάχης. προσβαλλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα,
ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι
τὰ πλευρά, ἀλγήσας δὲ ἵσταταί τε ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται τὸν
Μασίστιον· πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο.
τὸν δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτεί-
νουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐν-
τὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώ-
ρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν
θώρηκα ἐποίευν οὐδέν, πρίν γε δὴ μαθών τις τὸ ποιεύμενον
παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ ἀπέθανε.
ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε
γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου οὔτε ἀποθνήσκοντα,
ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς οὐκ ἔμαθον τὸ
γινόμενον. ἐπείτε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας
οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσων· μαθόντες δὲ τὸ γεγονός, διακελευσά-
μενοι ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὡς ἂν τὸν νεκρὸν ἀνε-
23 λοίατο. ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσε-
λαύνοντας τοὺς ἱππέας ἀλλὰ πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν
ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβοήθεε, ἐν τούτῳ μάχη

ἀναίρεσις Μασιστίου τοῦ τῶν βαρβάρων ἱππάρχου

21. σφεας – p. 371, 10 ὑποζύγια Eustathius Il. p. 1292

2. μεγαρεεῦσι || 4. λάμπονος *R* || 5. ἔσαν z || τε om. *R* || 7. προελό-
μενοι *B* || 8. ἐγένετο *PRz*: ἐγένετο ἐπὶ *P*[m]b, ἐγίνετο ἐπὶ *ABC* || προσβαλ-
λούσης *ABC*: προσβαλούσης || 10. τε om. *PR*bz || 11. ἀπεκέατο *R* ||
12. τὸν δὲ *Pz*, τόν τε δὴ *R* || 13. καταρχὰς *Pz* || οὕτως *PR* || 15. χιτῶνα
φοινίκεον ἐνδεδύκεε *R* || 16. θώρηκα αὐτοῦ z || 21. γινάμενον *R* || ἔστη-
σαν bz || 23. τόν γε νεκρὸν *R* || 25. ἀλλ' ἅμα *R* || 26. ἐβώθεε *R*

ὀξέα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μέν νυν μοῦνοι ἦσαν οἱ
τριηκόσιοι, ἑσσοῦντό τε πολλὸν καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον·
ὡς δέ σφι τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησε, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππόται
ὑπέμενον οὐδέ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ
πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπώλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαν-
τες ὦν ὅσον τε δύο στάδια ἐβουλεύοντο ὅ τι χρεὸν εἴη ποιέειν·
ἐδόκεε δέ σφι ἀναρχίης ἐούσης ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον.
ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον πένθος ἐποιή- 24
σαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον,
σφέας τε αὐτοὺς κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια
οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτῳ· ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτίην
κατεῖχε ἠχὼ ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετά γε Μαρδόνιον λο-
γιμωτάτου παρά τε Πέρσῃσι καὶ βασιλέι. οἱ μέν νυν βάρ- 25
βαροι τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον·
οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλλουσαν καὶ
δεξάμενοι ὤσαντο, ἐθάρσησάν τε πολλῷ μᾶλλον καὶ πρῶτα
μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον·
ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θέης ἄξιος μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν
δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίευν· ἐκλείποντες τὰς τάξις ἐφοίτεον
θεησόμενοι Μασίστιον. μετὰ δὲ ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς
Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεότερός
σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιικὸς τοῦ Ἐρυθραίου τά τε
ἄλλα καὶ εὐυδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον καὶ ἐπὶ τὴν
κρήνην τὴν Γαργαφίην τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν ἔδοξέ
σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύ-

τροπὴ τῶν βαρβάρων καὶ πένθος ἐπὶ Μασιστίῳ   Ἑλλήνων ἐπι-
κατάβασις εἰς Πλάταιαν

18. ὁ - κάλλεος Eustathius Il. p. 626

1. ὀξεῖα *L* ‖ ἐγίνετο *R* ‖ ἔσαν z ‖ 2. ἀπέλιπον z ‖ 4. ἐπέμενον z ‖ 5. προσαπώλεσαν *R* ‖ 6. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ ἐστι b ‖ 8. ἐποιήσατο *R* ‖ 11. χρεόμενοι *P* ‖ 12. γε om. *R* ‖ 13. τε om. b ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 14. ἐτίμων ἀποθανόντα *R* ‖ 15. προβαλοῦσαν *R* ‖ 16. ἐθάρρησάν *Pz* ‖ τε om. *R* ‖ 17. ἄμαξαν *R* ‖ ἐνθέντες b ‖ τάξεις *C*b ‖ ἐκομίζοντο *R* ‖ 18. ἔην z ‖ μεγάθεός τε ? ‖ τῶνδε εἵνεκα z ‖ 19. ἐποίεον *PRz* ‖ ἐκλιπόντες *R*b ‖ τάξεις *BC*b ‖ ἐφοίτεον *R*: καὶ ἐφοίτων z, ἐφοίτων ceteri ‖ 21. πλαταίας *ABR* ‖ ἐπιτηδεότερός *ABR*: ἐπιτηδεώτερός ‖ 22. πλαταϊκὸς *AB* ‖ 25. χρεὼν *P*bz

εσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα ἤισαν διὰ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, ἀπικόμενοι δὲ ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, διὰ ὄχθων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπέδου χώρου.

26 Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξι ἐγένετο λόγων πολλῶν ὠθισμὸς Τεγεητέων τε καὶ Ἀθηναίων· ἐδικαίευν γὰρ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε. "ἡμεῖς αἰεί κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος ἐκ τῶν συμμάχων ἁπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ παλαιὸν καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπείτε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον· τότε εὑρόμεθα τοῦτο διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τότε ἐόντων ἐν Πελοποννήσῳ ἐκβοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἱζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιοῦσι, τότε ὢν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι ὡς χρεὸν εἴη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντα, ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου τὸν ἂν σφέων αὐτῶν κρίνωσι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μουνομαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι ποιητέα καὶ ἔταμον ὅρκιον ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε, ἢν μὲν Ὕλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια, ἢν δὲ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσ-

Ἀθηναίων καὶ Τεγεητῶν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ τὸ ἕτερον ἔχειν κέρας

20. Eustathius Il. p. 233

1. εἴησαν b || ὑπωρείης *L* || 2. περὶ z || ὑασιάς *R* || 4. δι' *PRz* 5. γώρου *ABR*: χωρίου || 6. διατάξι *Pz*: διατάξει || πολλῶν[ός] *P*, πολλὸς *R* || 7. ἐδικαίουν *AB* || αὐτέων z || 9. ἀεί *R* || 10. τάξιος – 11 ἐγένοντο om. *R* || στάσιος z || 11. ἔξοδοι ἤδη *ABb* || τοπαλαιὸν *P*, τὸ πάλαι *R* || 12. τονέον *P* || ἔπει *qz* || 13. εὐρυσθένεος b || 15. μετ' *PRz* || 16. ἀντίον *B* || 17. ἀγορήσασθαι C. Grashof || χρεὼν *CPbz* || 18. συμβαλλοντα *R*: συμβαλοντα || 19. ἄν σφεων *Abz* || αὐτέων z || 20. εἶναι om. *P*[1] || 22. ὅρκια *BC* || 23. ἐπὶ – 24 Ἡρακλείδας om. *R* || 24. πατρῶια *AB*, πατρῷα *Cb*, πατρῷα z

σεσθαι καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιὴν ἑκατόν τε ἐτέων μὴ ζητῆσαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων τῶν συμμάχων ἐθελοντὴς Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἐμουνομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὕλλον. ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὑρόμεθα ἐν Πελοποννησίοισί γε τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν κοινῆς ἐξόδου γινομένης. ὑμῖν μέν νυν ὦ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἀντιεύμεθα, ἀλλὰ διδόντες αἵρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν παρίεμεν· τοῦ δὲ ἑτέρου φαμὲν ἡμέας ἱκνέεσθαι ἡγεμονεύειν κατά περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν γὰρ καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν δίκαιον ἡμέας ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας ἤ περ Ἀθηναίους· οὐ γάρ σφι ἐστὶ ἔργα οἷά περ ἡμῖν κατεργασμένα, οὔτ᾽ ὦν καινὰ οὔτε παλαιά."

οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο 27
τάδε. "ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ᾽ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστά, ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας ὅθεν ἡμῖν πατρώιόν ἐστι ἐοῦσι χρηστοῖσι αἰεὶ πρώτοισι εἶναι μᾶλλον ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν οὗτοί φασι ἀποκτεῖναι τὸν ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν τούτους, πρότερον ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων ἐς

Ἀθηναίων ἀξίωσις ὑπὲρ τοῦ (τὸ) ἕτερον ἔχειν κέρας

---

14. ibidem p. 234

3. τῶν συμμάχων *AB*b: συμμαχων || ἠρόπου *C*, ἠροπέου b || φῦγέος *R*. immo Κηφέος || 5. τε] σε *R* || ἐν τοῖσι z || 6. γε scripsi: τε *ABC*, om. reliqui || 7. ἀεὶ *R* || 10. ἐς ἡμέας Koen || 11. ἰκέσθαι *C* || πρόσθεν *AB*z || 12. ἀξιονικώτεροι ἦμεν b || 13. γάρ τε καὶ z || 14. ἀγῶνας z || 15. πρὸς πολλοὺς *R* || ἡμέας δίκαιον z || 16. σφί ἐστι *ABR* || 21. καὶ παλαιά ? || 23. πατρῶιόν ἐστι *AB*, πατρῶιον ἐστὶ *P*, πατρῶϊον ἐστὶν b, πατρῷόν ἐστι z || 25. οὗτοι post φασι *Pz*, om. b || τοῦτο μὲν om. *R* || 26. πάντων τῶν *Cz*

τοὺς ἀπικοίατο φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδεξάμενοι τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν ἐκείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. τοῦτο δὲ Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα καὶ ἀτάφους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκρούς φαμεν καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωικοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. ἀλλ' οὐ γάρ τι προέχει τούτων ἐπιμεμνῆσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἐόντες ὡυτοὶ νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι, καὶ τότε ἐόντες φλαῦροι νῦν ἂν εἶεν ἀμείνονες. παλαιῶν μέν νυν ἔργων ἅλις ἔστω· ἡμῖν δὲ εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά τε καὶ εὖ ἔχοντα εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ, οἵτινες μοῦνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχειρήσαντες περιεγενόμεθα καὶ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἓξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μούνου τοῦ ἔργου; ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἵνεκα στασιάζειν πρέπει, ἄρτιοί εἰμεν πείθεσθαι ὑμῖν ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεότατον ἡμέας εἶναι ἑστάναι καὶ κατ' οὕστινας· πάντῃ γὰρ τεταγμένοι πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πεισομένων." οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο, Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤ περ Ἀρ-

---

2. εὐρυσθενέος *P*, Εὐρυσθένεος z || κείνοισι z || 7. τῆς om. z || 8. ἀμαζίδας *A*[1]*B*[1], ἀμαζωνίδας *B*[2] || τὰς] τὰς ἀποθήκας τὰς z || θερμόδοντος *R* || 9. ποτε b || 10. ἡρωϊκοῖσι *R* || οὐδαμῶν om. *P* || ἐλιπόμεθα *AB*, λειπόμεθα *R* || 11. προύχει τουτέων z || ἂν om. z || χρηστοί τε s || 12. ὡυτοὶ — ἐόντες om. *B*[1] || ὡυτοὶ *C*, ὠυτοὶ *Pz*, ἑωυτοὶ *R* || φλαυρότερον *R* || 13. ἅλις ἔστω om. b || 14. ἡμῖν — 15 ἔχοντα om. b || ἀποδεδειγμένον z || ὥσπέρ ἐστι *ABP* || 16. ἦμεν b || 19. τεσσαράκοντα *CR* || 21. μόνου *BR*b || 22. ἔρτιοί μεν *B*[1], ἄρτι εἴσιμεν *R*, ἄρτιοι εἶμεν b || 23. δοκέῃ z || ἐπιτηδεώτατον *ABR*: ἐπιτηδεώτατον || 24. πάντοι *R*

κάδας. οὕτω δὴ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπερεβάλοντο τοὺς Τεγεήτας.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτέοντές τε καὶ οἱ 28
ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τούτων δὲ τοὺς πεντακισχιλίους ἐόντας Σπαρτιήτας ἐφύλασσον ψιλοὶ τῶν εἱλώτων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφίσι εἵλοντο ἑστάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς· τούτων δ' ἦσαν ὁπλῖται χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἵσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι, παρὰ δὲ σφίσι εὕροντο παρὰ Παυσανίεω ἑστάναι Ποτιδαιητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκοσίους. τούτων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι, τούτων δὲ Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τούτων δὲ εἴχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι, Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι Λεπρεητέων διηκόσιοι, τούτων δὲ Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι, τούτων δὲ ἐχόμενοι Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστησαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι, τούτων δὲ Χαλκιδέες τετρακόσιοι, τούτων δὲ Ἀμπρακιητέων πεντακόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι ἔστησαν, τούτων δὲ ἐχόμενοι Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων πεντακόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἴχοντο δὲ τούτων Πλαταιέες ἑξακόσιοι.

Ἑλλήνων ἀριθμὸς καὶ τάξις

---

1. ὑπερεβάλλοντο bz || 3. ταῦτα om. P^{l} || ἐπιφοιτῶντές *L* || 4. ἀρχὴν ἐθέλοντες *B*, ἄρχειν ἐθέλοντες bz || 5. τουτέων z || 6. εἱλώτων *C*, εἱλωτέων *R*z || 8. δέ σφισι *C*, δέ σφιν *R*b, δέ σφι reliqui || 9. τουτέων z || δὲ *R* || ἔσαν z || 11. δέ σφισι *ABC*z, δέ σφιν *R* || 12. τουτέων z || 13. τουτέων z || 14. τουτέων z || δ' *R* || 15. δὲ om. P^{l} || 15. τούτους - 18 παρὰ δὲ om. *R* || 16. Λεπραιετέων et τουτέων z || 17. τουτέων z || 18. ἔστησαν *B*: ἐστησαν *A*, ἔστησαν *C*b, ἔστασαν *P*, ἔστασαν *R*z || 19. τε om. *R* || 20. τούτων - τετρακόσιοι om. *R* || τουτέων z || δὲ] δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο b, δὲ ἐχόμενοι z || τουτέων z || 21. ἀμπρακιωτέων *R* || 22. ἐστησαν *AB*, ἔστησαν *Cd*, ἔστασαν *P*, ἔστασαν *R*z || τουτέων z || 24. πεντηκόσιοι *ABC* || 25. τουτέων z

τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες
τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ' αὐτῶν Ἀριστεί-
29 δης ὁ Λυσιμάχου. οὗτοι, πλὴν τῶν ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιήτῃσι, ἦσαν ὁπλῖται, σύμπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες καὶ ὀκτὼ χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες ἑπτά. ὁπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον ἦσαν τοσοῦτοι, ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε, τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τάξιος πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες ὡς ἐόντων ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα, καὶ τούτων πᾶς τις παρήρτητο ὡς ἐς πόλεμον· οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων ψιλοί, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ
30 τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἦσαν. ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἁπάντων τῶν μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε μυριάδες καὶ ἐννέα χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες πέντε, τοῦ δὲ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιὰς σύν τε ὁπλίτῃσι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι ἕνδεκα μυριάδες ἦσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες· παρῆσαν γὰρ καὶ Θεσπιέων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. οὗτοι μέν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο.
31 Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτῃ ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου. κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δὴ πολλὸν γὰρ περιῆσαν

ὁπλῖται Ἕλληνες ἐν Πλαταιαῖς γ̄η̄ψ̄, ψιλοὶ ξ̄θ̄φ̄, οἱ πάντες μετὰ Θεσπιέων ῑᾱ   Περσῶν ἀριθμὸς καὶ ἀντιπαράταξις

2. δὲ *R* ‖ αὐτέων z ‖ 4. ἔσαν z ‖ συνάπαντες *R* ‖ ἐόντες om. *A*[1] ‖ 5. τρίς *R* ‖ τε om. z ‖ 7. ἔσαν z ‖ 9. τουτέων z ‖ 12. ἔσαν z ‖ 13. τῶν supplevi ‖ μὲν ἦν b ‖ καὶ ἐννέα χιλιάδες om. *R* ‖ 14. σύμπαντος στρατοῦ? ‖ τοῦ om. *R* ‖ 15. πλαταίας *AB* ‖ 16. ἔσαν z ‖ 17. ἀνδρῶν om. *R* ‖ 18. αἱ om. b ‖ ἔνδεκα *C* 'constanter' ‖ 19. γὰρ] δὲ b ‖ 20. ἐς om. *R* ‖ οὐκ οὗτοι *C* ‖ 22. δὲ *ABR*: δ' ‖ ἀμφὶ περὶ *C* ‖ 23. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ 25. ἐτάσσοντο *B* ‖ ὧιδε *P* ‖ 26. περίεσαν *ABCP*corr. b*s*, περιέασαν *R*

πλήθεϊ οἱ Πέρσαι, ἐπί τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων, τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίεε φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυνθίους καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἐρετριέας καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε, οἳ ἐπέσχον Ἀμπρακιήτας τε καὶ Ἀνακτορίους καὶ Λευκαδίους καὶ Παλέας καὶ Αἰγινήτας. Σακέων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων Βοιωτούς τε καὶ Λοκροὺς καὶ Μηλιέας τε καὶ Θεσσαλοὺς καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους· οὐ γὰρ ὦν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν, ἀλλά τινες αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι, καὶ ἐνθεῦτεν ὁρμεόμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐόντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ 32
μέγιστα ὠνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τά περ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηΐκων

ὅτι χίλιοι μόνον Φωκέων καὶ οὐ πάντες ἐμήδιζον

---

1. πλήθει *AB* ‖ οἱ om. *Pz* ‖ ἐπεί *R* ‖ τάξεις *C* ‖ 2. τοὺς] καὶ τοὺς *R* ‖ οὕτως *R* ‖ αὐτῶν Pavius ‖ 4. δὲ *R* ‖ 9. λεπριήτας *AB*, λεπρηίτας b, Λεπρατιήτας z ‖ τε om. *AB* ‖ τυρινθίους *B*¹ ‖ 10. φλειασίους *AB*, φλυασίους b ‖ 11. ἐρετριέας τε καὶ ἑρμιονέας b ‖ 13. ἀμβρακιώτας *R* ‖ λευκαδίους τε καὶ *B* ‖ 14. παλαίας *B*, παλαίας (ε) *C*, παλλέας b ‖ 15. ἀντίον *R* ‖ 16. μηλέας b ‖ τε om. *PRz* ‖ 17. πάντες *R*b ‖ οἱ om. *R* ‖ 18. αὐτέων z ‖ παρνησὸν bz ‖ κατειλημμένοι *ABRz* ‖ 19. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *C*bz ‖ 21. λακεδαίμονας *C*b ‖ θεσσαλίην - 22 ἐθνέων om. *R* ‖ 22. οἰκεομένους z ‖ 23. ὀνόμασται z ‖ 24. τε om. *C* ‖ ἦσαν *R* ‖ 25. θρηικῶν *ACP*, θριηικῶν *B*, θρηκῶν *R*

καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων καὶ τῶν ἄλλων, ἐν δὲ καὶ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων οἵ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι μαχαιροφόροι, οἵ περ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐν Φαλήρῳ ἐὼν ἀπὸ τῶν νεῶν ἀπεβιβάσατο ἐόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὦν ἠριθμήθησαν· ὡς δὲ ἐπεικάσαι, ἐς πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἦσαν, ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

33 Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο καὶ ἀμφότεροι. Ἕλλησι μὲν Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος· οὗτος γὰρ δὴ εἵπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάντις· τὸν ἐόντα Ἠλεῖον καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων [Κλυτιάδην] Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου ἀνεῖλε ἡ Πυθίη ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου προσεῖχε γυμνασίοισι ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας, ἀσκέων δὲ πεντάεθλον παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα, Ἱερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. Λακεδαιμόνιοι δὲ μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ' ἐς ἀρηίους ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιευμένους Σπαρτιήτας

βαρβάρων μυριάδες λ̄ τὰ κατὰ Τισαμενὸν τὸν Ἠλεῖον μάντιν

1. καὶ Μυσῶν supra post Φρυγῶν τε *R* haud inepte || 4. ἐὼν ἐν Φαλήρῳ z [ἐ]νηῶν *Rz* || ἀπεβήσαντο b || 6. ἐς τὰς ἀθήνας bz || 7. ἔσαν z || πρότερόν μοι z || 9. ἠρίθμησαν *Rb* || ἐπεικάσαι ἐστὶ *ABC*, ἀπεικάσαι ἐστὶ *Pz*, ἀπεικάσαι sine ἐστὶ *Rb* || 11. ἔσαν z || 12. πάντες om. *R* || καὶ τὰ ἔθνεα *B*, κατά τε ἔθνεα *R* || 15. ηλεῖον *AB*, ἠλεῖον *PR* || 16. Κλυτιάδην abiecit Valckenaer || 17. λεωσφέτερον *AB* || 20. τοῖσι γυμνασίοισι z || 21. πένταθλον *R* || 22. ἀνδρείῳ *Cb* || μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι z || 23. ἀρχίους bz || 24. σπείσαντες *C* || 26. πολεμίων bz || ὁρῶν *AB*

φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο ἀνετίμα, σημαίνων σφι ὡς, ἤν μιν πολιήτην σφέτερον ποιήσωνται τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δ' οὔ. Σπαρτιῆται δὲ πρῶτα μὲν ἀκούσαντες δεινὰ ἐποίευν τε καὶ μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης τὸ παράπαν, τέλος δὲ δείματος μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος καταίνεον μετιέντες. ὁ δὲ γνοὺς τετραμμένους σφέας οὐδ' οὕτω ἔτι ἔφη ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται. ταῦτα δὲ λέγων οὗτος 34
ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι βασιληίην τε καὶ πολιτηίην αἰτεομένους. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους τῶν ἐν Ἄργεϊ γυναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν προετείνατο τῆς βασιληίης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων ἀλλ' ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνατο ἤισαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέγεται ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φάς, ἢν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληίης, οὐ ποιήσειν τὰ βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν καταινέουσι καὶ ταῦτα. ὣς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, 35
πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἠλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκαταιρέει. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι

τὰ κατὰ Μελάμποδα τὸν Πύλιον μάντιν

1. προθέσθαι *R* ‖ 2. ποιήσονται *R* ‖ 4. ἐποιεῦντο καὶ !*R*. Reiske ‖ μετήεσαν b ‖ 7. μετιόντες *R*b ‖ οὐδὲ *AB*b ‖ 8. οὕτω *Rz*: οὕτως ‖ ἔφη ἔτι z ‖ ἔτι] ἔτι καὶ z ‖ 9. αὐτοῦ *P*b ‖ γενέσθαι *qz* ‖ 12. αἰτεομένους correxi: αἰτεόμενος *L*. αἰτεόμενον Reiske ‖ ἄργει *AB*, ἄργειν *R* ‖ 13. μανασέων z ‖ 14. νόσου *CR*b ‖ προετείνετο z ‖ 16. ἀλλὰ *AB* ‖ πολλῷ πλεῦνες *Rz* ‖ 17. προετείνετο *C* ‖ ἤεισαν b ‖ δώσοντες οἱ *R* ‖ 18. ἐπορέγετο z ‖ ὁρῶν *AB* ‖ 19. ἢν καὶ μὴ *R* ‖ ἀδελφῷ b ‖ μεταδώσει *Rpr*. b ‖ 22. ὡς *ABRz* ‖ καὶ om. *R* ‖ 23. πάντα Schaefer ‖ 25. ηλεῖος *AB*, ἠλεῖος *PR*

Σπαρτιήτῃσι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες οἵδε ἐγένοντο, εἷς μὲν καὶ πρῶτος οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι, ἐπὶ δὲ ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος, μετὰ δὲ ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας πλὴν Μαντινέων, ἐπὶ δὲ ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμῃ, ὕστατος δὲ ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγώνων.

36 Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενός, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι. τοῖσι μέν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένοισι, διαβᾶσι δὲ τὸν

37 Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχουσι οὔ. Μαρδονίῳ δὲ προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά, ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ καλά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρᾶτο, μάντιν ἔχων Ἡγησίστρατον ἄνδρα Ἠλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα λογιμώτατον, τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς πρό τε τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρά, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε, αὐτίκα δὲ ἐμηχανᾶτο ἀνδρηιότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὡς φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ

τίνες ἦσαν οἱ πέντε ἀγῶνες οὓς Τισαμενὸς μετὰ Λακεδαιμονίων ἠγωνίσατο   περὶ Ἡγησιστράτου τοῦ Ἠλείου μάντεως ὃς ἐθύετο Μαρδονίῳ

---

22. σταθμησάμενος – 23 ἑωυτοῦ Suidas v. σταθμησάμενος

2. πλαταίῃισι *AB* ‖ ἐπεὶ *C* ‖ ἐν τῇ γέῃ *R* ‖ 3. τε om. *PR*bz ‖ ὁ ἐν – 4 δὲ ὁ om. *C* ‖ 4. ὁ om. z ‖ 5. Ἰθώμῃ Palmerius: τῷ ἰσθμῷ *R*z, ἰσθμῷ reliqui ‖ 8. ἀγόντων] ἀγὼν *R* ‖ 10. ἐγένετο b ‖ ἱερὰ *A* ‖ 11. προθυομένωι *CP*b, προθυμένω *R* ‖ 13. οὕτω *C* ‖ ἐχρᾶτο *R*: ἐχρέετο *P*z, ἐχρέετο reliqui ‖ 14. ἠλεῖόν *B*[2]*PR* ‖ τελλαδέων *B* ‖ 16. τε om. *R* ‖ 18. πησόμενος bz ‖ 20. ἐδέετο *R* ‖ ἐσενεχθέντος *R* ‖ κω *C* ‖ 21. δὴ *R* ‖ ἀνδρειότατον b, ἀνδρειότατον ceteri ‖ πάντων ἔργον *R* ‖ 24. ὥστε *R*

ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεὶ διζημένων τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ, τοὺς δὲ ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὁρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, κἀκεῖνον οὐ δυναμένους εὑρεῖν. τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους καταφεύγει ἐς Τεγέην ἐοῦσαν οὐκ ἀρθμίην Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον· ὑγιὴς δὲ γενόμενος καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθέης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεχυρημένον· ἥλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ ἀπέθανε.

Ὁ μέντοι θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου ὕστερον ἐγένετο τῶν 38
Πλαταιικῶν, τότε δὲ ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων καὶ κατὰ τὸ κέρδος. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι οὔτε τοῖσι μετ᾽ ἐκείνων ἐοῦσι Ἑλλήνων (εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ᾽ ἑωυτῶν μάντιν Ἱππόμαχον Λευκάδιον ἄνδρα), ἐπιρρεόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος ἀνὴρ Θηβαῖος συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι, λέγων ὡς ἐπιρρέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην καὶ ὡς ἀπολάμψοιτο συχνούς. ἡμέραι δέ σφι ἀντι- 39
κατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι, τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δρυὸς κεφαλάς. πεμ-

7. Plutarchus mor. p. 479 b

1. ὡς *ABC* ‖ 2. πανδημὶ *AB* ‖ 3. θώυματι *Pz*: θώματι ‖ τε] τότε *R* ‖ 4. ὁρέοντας *Pbz*: ὁρῶντας *ABR*, ὁρέωντας *C* ‖ κείμενον] τοῦτο κείμενον z ‖ 6. καταφεύγειν *R* ‖ 8. ἐκ] ἐπὶ *C* ‖ ἰθείης *L* ‖ 9. γε ἐς *R* ‖ 10. συγκεχωρησμένον *R*. συγκεχρημένον Reiske ‖ 12. μέν νυν *R* ‖ 13. δ᾽ *CPz* ‖ τῷ Μαρδονίῳ z ‖ 14. προθυμέετο *ABC*b ‖ τε om. *PRz* ‖ ἔχθος τὸ] ἔχθος τῶν *R* ‖ 18. ἐπιρεόντων *AB* ‖ 19. τιμηγενίδης *R*: τιμογενίδης ‖ ἕρπυος *C* ‖ 20. κιθερῶνος *AB*b ‖ 21. ἐπιρέουσι *AB* ‖ 22. ἀπολάμψαιτο *R* ‖ 24. εὐέχουσαν *A* ‖ 25. ἐσβολὰς *R*, ἐμβολὰς b

φθέντες δὲ οἱ ἱππόται οὐ μάτην ἀπίκοντο· ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους οἳ εἵποντο τοῖσι ζεύγεσι· ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι ἀφειδέως ἐφόνευον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς οὔτε ἀνθρώπου. ὡς δὲ ἄδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτῶν ἤλαυνον περιβαλόμενοι παρά τε Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

40 Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι· μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήισαν οἱ βάρβαροι πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσεκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας· οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι μάλα ἔσχον οἳ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

41 Μέχρι μέν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τούτων· ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἵ τε δὴ Ἕλληνες πολλῷ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γοβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. βουλευομένων δὲ αἵδε ἦσαν αἱ γνῶμαι, ἡ μὲν Ἀρταβάζου ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν ἰέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἔνθα σῖτόν τέ σφι ἐσενηνεῖχθαι πολλὸν καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι, κατ' ἡσυ-

Μαρδονίου καὶ Ἀρταβάζου γνῶμαι περὶ τοῦ τί δεῖ ποιεῖν

6. ὡς – 7 ἤλαυνον Suidas v. ἄδην

1. ἐσβαλόντα γὰρ εἰς *R* || 2. τε om. b || 4. οἱ *R* || 5. οὐ om. *R* || 7. αὐτέων z || περιβαλλόμενοι bz || παρά τε om. *C*, τε om. *AB*b || 10. γὰρ om. b || 11. ἐπήεισαν b || 14. ἐφέροντο πόλεμον *C* || 16. μάλιστα *R*, καλὰ *C* || 18. τουτέων z || ἐνδεκάτη *C* || ἡμέρη ἐγεγόνεε b || 19. ἐν] ἀλλήλοισι ἐν z || πλαταίῃσι *AB* || 20. Μαρδόνιος – 21 ἦλθον om. *R* || 21. γοβρύεω *P*b: γωβρύεω || 23. βουλομένων *R* || ἔσαν z || μὲν γὰρ *R* || 24. χρεὸν *ABR*: χρεών || ἀναζεύξαντες *C* || 25. Θηβαῖον *R* || 26. ἐνηνέχθαι *R*

χίην τε ἰζομένους διαπρήσσεσθαι ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· τούτων φειδομένους μηδενὸς διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστεῶτας ἐν τῇσι πόλισι, καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν ἐλευθερίην· μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας. τούτου μὲν ἡ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προειδότος πλεῦν τι καὶ τούτου, Μαρδονίου δὲ ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη· δοκέειν τε γὰρ πολλῷ κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην μηδὲ περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων, τά τε σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἐᾶν χαίρειν μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν. τούτου δὲ οὕτω δικαιεῦντος ἀντέ- 42
λεγε οὐδείς, ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ βασιλέος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μεταπεμψάμενος ὦν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων καὶ τῶν μετ' ἑωυτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς εἰρώτα εἴ τι εἰδεῖεν λόγιον περὶ Περσέων ὡς διαφθερέονται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγώντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδότων τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ εἰδότων μὲν ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε "ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρεόν ἐστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα διαρπάσαι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν αὐτὸ τοῦτο ἐπι-

---

16. μεταπεμψάμενος - 17 τελέων Thomas M. p. 363

1. διαπρήσεσθαι *C* || 3. δὲ] δὲ καὶ *CP*𝔡*z* || τουτέων *z*, τούτων δὲ *R* || 7. μέν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο *z* || 8. ἰσχυροτέρηι *B*, ἰσχυρωτέρη 𝔡 || τε καὶ om. *C*, τε om. *R* || ἀγνωμονεστέρηι *B*, om. *C* || 9. συγγιγνωσκομένη *AB* || 10. κρέσσονας *Apr*. *Bpr*., κρέσσον *C* || σφετέραν 𝔡 || στρατιῆην *R* || 12. πλεῦνας] πλεῦνας γίνεσθαι *z* || συλλεγομένων *A*1*Pz* || 14. χρεομένους *P* || 16. ἐκ βασιλέως *C*, ἐκ βασιλῆος *z*, om. *R* || 17. οὖν Thom. || 18. ὄντων 𝔡 || ἠρώτα *CPz* || εἰδοῖεν *z* || 19. διαφθερέονται *P*: διαφθορεῦνται *R*, διαφθερέοντας *qz*, διαφθαρέονται reliqui || 21. ἀδείαι *P* || 22. αὐτός τε *R* || ἡμεῖς *C* || 24. χρεόν ἐστι *AB*: χρεόν τϊ *R*, χρεών ἐστι reliqui || 26. ἁρπαγὴν *R*

στάμενοι· οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπάζειν, ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίης οὐκ ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὔνοοι ἐόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων." ταῦτά σφι εἴπας δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαί τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

43 Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμόν, τὸν Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχελέων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην τὴν μάχην ἐστὶ πεποιημένα,

τὴν δ' ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον καὶ βαρβαρόφωνον ἰυγήν,
τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ λάχεσίν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ, —

ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα Μουσαίῳ ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει μεταξὺ Τανάγρης τε καὶ Γλίσαντος.

44 Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου νύξ τε ἐγίνετο καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο καὶ ἡσυχίη ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῦνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς, ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος ἥκοι ἐπ' ἵππου

Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντου μήνυσις εἰς τοὺς Ἕλληνας τῶν Μαρδονίῳ βεβουλευμένων

1. οὔτε] οὗτοι τε z ‖ ἦμεν b ‖ τοῦτο om. R ‖ 2. ταύτηι C ‖ 4. περισομένους R ‖ 5. ἐσήμενε R ‖ εὐρικρενέα B ‖ 6. συμβουλῆς R ‖ 8. ἐς τοὺς b ‖ τῶν R ‖ ἐγχελέων R: ἐγχέλεον B, ἐγχέλεων ceteri ‖ 9. τάδε μὲν R ‖ 10. ἔστι PR, ἐστὶ post Βάκιδι z ‖ 11. θερμόδοτον R ‖ δὲ et λαχεποίῃ b ‖ 13. πολλὴ et λάχεσί R ‖ 14. ἔσιμον B ‖ 15. Μουσαίου Bekkerus ‖ 17. γλισάντος AB ‖ 18. ἐπηρώτησιν C ‖ 19. ἐγένετο sz ‖ 20. προσελήλατο R ‖ ἡσυχίηι B, ἡσυχίη τε R ‖ 22. φυλακὰς τῶν ἀθηναίων Pz ‖ 25. δὲ R ‖ 26. ἥκει bz

ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν. οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα εἵποντο ἐς τὰς 45
φυλακάς· ἀπικομένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε. "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλλον ἢ Παυσανίην, μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος· αὐτός τε γὰρ Ἕλλην γένος εἰμὶ τὠρχαῖον καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δέ οἱ δέδοκται τὰ μὲν σφάγια ἐᾶν χαίρειν, ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ συμβολὴν ποιέεσθαι· καταρρώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἑτοιμάζεσθε. ἢν δὲ ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος καὶ μὴ ποιέηται, λιπαρέετε μένοντες· ὀλιγέων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. ἢν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυμίης, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν ἐξαίφνης οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών." ὁ μὲν ταῦτα εἴπας ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἑωυτοῦ τάξιν.

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐλθόντες ἐπὶ τὸ δεξιὸν 46

13. ἅμ' - ποιέεσθαι Lexicon Vindob. p. 51. — 16. (Photius v. λιπαρέετε. Suidas v. λιπαρεῖν)

2. ἐθέλειν σφι *C*, ἐθέλει σφίσιν b, ἐθέλει φησὶ z || 3. ἕποντο *CP*bz || 5. τάδε τὰ ἔπεα *R* || τίθημι b || 7. καὶ om. *CPz* || οὐ δὲ γὰρ z || 9. ἐλευθερίης b || 10. ἔλοιμι *R* || 12. δέ οἱ om. *R* || μὲν τὰ *R* || 13. ἅμα *R*, ἐν Lex. Vind. || διαφωσκούσηι *A*[2]: διαφασκούσηι *A*[1]*B*. Lex. Vind., διαφαυσκούσῃ reliqui || συμβουλὴν *R* || 14. καταρρώιδηκε *P*, καταρρωδήκεε *R* || συλλεγῆτε *R*, συναχθῆτε z || 15. ἆρα *AB* || 16. ποιεῖται b, ποιῆται ceteri || 17. ὀλίγων *L* || ὁ πόλεμος ὑμῖν b || 18. τελευτήισηι *B* || 19. ἐμὲ *C* || ἔργον οὕτω *R*, τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω z || 22. οἱ β βάρβαροι α ἐξαίφνης *P*, οἱ βάρβαροι sine ἐξαίφνης *R* || μὴ/// *P*, μὴ δὲ b || 23. ἀπέλαυνεν *R*

κέρας ἔλεγον Παυσανίῃ τά περ ἤκουσαν Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρωδήσας τοὺς Πέρσας ἔλεγε τάδε. "ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἠῶ ἡ συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν χρεόν ἐστι τοὺς Ἀθηναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτούς τε καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτῶν ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι, ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμὲν καὶ ἀδαέες τούτων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων, ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ' ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα χρεόν ἐστι ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον." πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι τάδε. "καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ' ἀρχῆς, ἐπείτε εἴδομεν κατ' ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἰπεῖν ταῦτα τά περ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε· ἀλλὰ ἀρρωδέομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ' ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν

47 οἱ λόγοι γεγόνασι καὶ ἕτοιμοί εἰμεν ποιέειν ταῦτα." ὡς δ' ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἠώς τε διέφαινε καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύμενον ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ' ἐπείτε ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Παυσανίης, γνοὺς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὣς δὲ αὕτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

48 Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξις, πέμψας ὁ

Μαρδόνιος διὰ κήρυκος ὀνειδίζων Λακεδαιμονίοις λιποταξίαν

---

3. ἠῶ *b* ‖ χρεόν *ABR*: χρεών ‖ 5. τε om. *ABCb* ‖ 6. εἵνεκεν *bz* ‖ ἐπίστασθαι *BR* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ ἐν] ἐπὶ *Pz* ‖ 8. τῶν ἀνδρῶν τουτέων *R*, τουτέων τῶν ἀνδρῶν *z* ‖ 9. πεπείραται *b* ‖ ἡμεῖς τε *ABC* ‖ 10. ἦμεν *b* ‖ ἀλλὰ *AB* ‖ ἀναλαβόντες *b* ‖ χρεόν *ABR*: χρεών ‖ 14. εἶπαι *z* ‖ 15. ἀλλὰ γὰρ *R* ‖ γίνωνται *R* ‖ 16. ὑμῖν *Rz* ‖ 17. ἑτοῖμοι *CPbz* ‖ ἦμεν *b* ‖ 18. ἠώς τε *Bb*, ἢ ὥστε *R* ‖ διάλασον *R* ‖ 19. τάξεις *CRb* ‖ δ' *R* ‖ 20. δὲ *R* ‖ 22. τοιοῦτον *R* ‖ γενόμενον *Pbz* ‖ 24. ὡς *L* ‖ δ' *CPz* ‖ καὶ αὐτὸς ὁ μαρδόνιος ἐπὶ τὸ εὐώνυμον omisso αὕτως *R* ‖ 26. τάξεις *CRb* ‖ ὁ om. *R*

Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας ἔλεγε τάδε. "ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῇδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου οὔτε τάξιν ἐκλείπετε, μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές· πρὶν γὰρ ἢ συμμῖξαι ἡμέας ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ στάσιν ἐκλείποντας ὑμέας εἴδομεν, ἐν Ἀθηναίοισί τε τὴν πρόπειραν ποιευμένους αὐτούς τε ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα, ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθημεν· προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος ὡς δὴ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλεύμενοι καὶ βουλόμενοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ἐόντες ποιέειν ταῦτα οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὕρομεν ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν. τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπείτε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν ἐμαχεσάμεθα; καὶ ἢν μὲν δοκέῃ καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι· εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι ἀλλ' ἡμέας μούνους ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσώμεθα· ὁκότεροι δ' ἂν ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν." ὁ μὲν ταῦτα εἴπας τε καὶ ἐπισχὼν χρόνον, ὥς 49
οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνατο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω, ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαερθεὶς ψυχρῇ νίκῃ ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὡς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππόται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν ἐσακοντίζοντές τε καὶ τοξεύοντες

ἔφοδος Μαρδονίου καὶ τῶν ἱππέων κατὰ τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ

---

1. κήρυκας Cb ‖ 2. λέγεσθαι R ‖ 3. ἐκπλαγεομένων R ‖ 5. δὲ AB ‖ 6. ὑμέας R ‖ 7. στάσιν] τάξιν R ‖ ἐκλιπόντας Rb ‖ 8. πεῖραν R ‖ ἀντὶ R ‖ 9. ταῦτα δὲ z ‖ 10. προσδοκώμενοι C ‖ 12. μοῦνοι z. μοῦνοι μούνοισι Koen ‖ 13. τοιοῦτον R ‖ ὑμέας om. R ‖ 14 πτώσοντας b ‖ 15. ἄρξομεν R ‖ οὐ ὦν R ‖ 18. δοκῆι ABC, δοκεῖς b ‖ 19. ὕστερον R ‖ 20. διαμαχεσόμεθα Rz ‖ 23. οἱ om. Cb ‖ ὑπεκρίνετο R ‖ 24. ἐσήμηνε R ‖ 25. ἐπαρθεὶς L ‖ 26. ἐσινέοντο R ‖ 27. ἐστοξεύοντες R

ὥστε ἱπποτοξόται τε ἐόντες καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τήν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἦσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μοῦνοι, τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἕλλησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὡς ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ· ἐρυκόμενοι δὲ τοῦ Ἀσωποῦ οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γάρ σφι οὐκ ἐξῆν ὕδωρ φορέεσθαι ὑπό τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων.
50 τούτου δὲ τοιούτου γινομένου οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ τούτων τοιούτων ἐόντων μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε· οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἵ τε σφέων ὀπέωνες ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι ἀπεκεκλῄατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.
51 βουλευομένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἢν ὑπερβάλωνται ἐκείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιεύμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἡ δέ ἐστι ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ᾗ ἐστρατοπεδεύοντο τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἠπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον περ τρία στάδια, καὶ ἔπειτα συμμίσγει

περὶ Ὠερόης τῆς νήσου ἥν φασι θυγατέρα Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ

---

23. ῥέει – 24 ῥέεθρα Thomas M. p. 84

1. ὥσγε b || ἱπποτοξόται ἐόντες *C*, καὶ ἱπποτοξόται ἐόντες *R* || εὔποροι z || 3. ἔσαν z || 4. μοῦνοι τεταγμένοι z || τοῖσι – 6 τεταγμένοι om. *B* || 5. ἄλλῃσι b || ἐγένετο z || 7. τοῦ *ABR*: ἀπὸ τοῦ || ἐφοίτων *ABR*, ἐφοίτεων *C* || 8. ὕδωρ om. *R* || 9. γενομένου b || 12. αὐτέων τε τουτέων z || Παυσανίην ἐπὶ om. z || 13. ἄλλα A^2bs: ἀλλὰ || τουτέων z || μᾶλλον σφέας *AB* || 14. ἐπελύπεε *CP* || τέ σφεων vulgo || 15. ὀπεῶνες *R* || 16. ἀποκεκλέατο *Rz*, ἀπεκεκλέατο ceteri || ἀπὸ *C* || ἀπικέεσθαι *R* || 18. κείνην z || μὴ ποιεύμενοι *R* || 19. δὲ ἐστι *AB*, δ' ἔστιν *R* || 20. ἐπ' ῇ *R*: ἐς τὴν z, ἐπ' ἣν ceteri || 21. ἔχουσα *R* || 22. οὕτω δ' ἂν *R* || 24. ὅσον περὶ b. malim ὅσον τε

ἐς τὠυτό. οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη· θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σινοίατο, ὥσπερ κατιθὺ ἐόντων. μετακινέεσθαί τε ἐδόκεε τότε ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ᾖ δευτέρη φυλακή, ὡς ἂν μὴ ἰδοίατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεομένους καί σφεας ἑπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππόται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη περισχίζεται ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπέωνας τοὺς ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἦσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι.

Ταῦτα βουλευσάμενοι κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν 52
προσκειμένης τῆς ἵππου εἶχον πόνον ἄτρυτον· ὡς δὲ ἥ τε ἡμέρη ἔληγε καὶ οἱ ἱππέες ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὴ γινομένης καὶ ἐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν συνέκειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες, οἱ δὲ ὡς ἐκινήθησαν ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν, φεύγοντες δὲ ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἥραιον· τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον· ἀπικόμενοι δὲ ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα. καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἥραιον ἐστρατοπεδεύοντο, 53
Παυσανίης δὲ ὁρέων σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι ἐς τὸν συνεθήκαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἀλ-

ἀναχώρησις Ἑλλήνων πρὸς τῷ Ἡραίῳ τῆς Πλαταιέων πόλεως

18—20. Plutarchus mor. p. 872

1. ἐς τοῦτο. οὔνομα δέ, ὁ, ὠερόη *R* || 6. ἐξορμωμένους *ABR*, ἐξορμεωμένους *C*𝔡 || 11. ὀπεῶνας *B*, ὀπάονας *R* || ἔσαν z || 13. ἐκείνην *R* || 14. προκειμένης *R* || ἔχον z || 15. δὴ] τε vel τε δὴ ? || 16. θεούσης *ABC*𝔡 τὴν δὴ *R* || 17. ἀπαλλάσσοντο om. 𝔡 || 18. ἐς ὃν *ABC*𝔡 || ὡς] ἐς *C* || 20. ἡραῖον *R* || δὴ *R* || τῆς] τῶν 𝔡 || 23. τὸ ἱρὸν *R* || 24. ὁρῶν *ABR* || 25. παρήγγελε z

λοι ἄρτιοι ἦσαν τῶν ταξιάρχων πείθεσθαι Παυσανίῃ, Ἀμομ-
φάρετος δὲ ὁ Πολιάδεω λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου
οὐκ ἔφη τοὺς ξείνους φεύξεσθαι οὐδὲ ἑκὼν εἶναι αἰσχυνέειν
τὴν Σπάρτην, ἐθώυμαζέ τε ὁρέων τὸ ποιεύμενον ἅτε οὐ
παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παυσανίης τε καὶ
ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκεῖνον
σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτ' ἀναινομένου, ἀπολιπεῖν
τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ
συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολειφθεὶς
αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζό-
μενοι ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ ἐπει-
54 ρῶντο πείθοντές μιν ὡς οὐ χρεὸν εἴη ταῦτα ποιέειν. καὶ οἱ
μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον μοῦνον Λακεδαιμονίων τε καὶ
Τεγεητέων λελειμμένον, Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίευν τοιάδε. εἶχον
ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακε-
δαιμονίων φρονήματα ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόν-
των. ὡς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππέα
ὀψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειρέοιεν οἱ Σπαρτιῆται, εἴτε
καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται ἀπαλλάσσεσθαι, ἐπείρεσθαί
55 τε Παυσανίην τὸ χρεὸν εἴη ποιέειν. ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κῆρυξ
ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τε σφέας κατὰ χώρην τεταγμέ-
νους καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτῶν τοὺς πρώτους. ὡς γὰρ
δὴ παρηγορέοντο τὸν Ἀμομφάρετον ὅ τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ
Παυσανίης μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούνους Λακεδαιμονίους,
οὔ κως ἔπειθον, ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπίκατο καὶ ὁ
κῆρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεικέων δὲ ὁ

περὶ τοῦ Ἀμομφάρετον μὴ βούλεσθαι ἀναχωρῆσαι ἀγνοίᾳ τῶν βεβου-
λευμένων

---

1. ἔσαν z ‖ ταξιαρχέων *R*, ταξιηρχέων z ‖ Ἀμομφάρετος δὲ om. *C* ‖ 2. λοχηγέων om. b, λοχηγετέων z ‖ Πιτανήτεω Koen ‖ 4. ἐθώυμαζέ *P*z: ἐθώμαζέ ‖ 7. δ' ἔτι *ABC*z ‖ ἐκείνου ταῦτα νενωμένου *R* ‖ 8. πιτανέτην *C* ‖ 9. ὑποληφθεὶς *R* ‖ 11. ἐπειρώτων b ‖ 12. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ 13. παρηγορέοντο Bekkerus ‖ μούνων *B* ‖ 15. ἀτρέμα *AB* ‖ 17. δ' *AB*b ‖ 18. ἐπιχειροῖεν *AB* ‖ 19. τοπαράπαν *P*z ‖ 20. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ 21. τε σφέας *R*: τέ σφεας ‖ 22. αὐτέων z ‖ 23. παρηγόρεον *PR*z ‖ καὶ om. *C* ‖ 25. οὔκων ? ‖ ἀπικέατο *P*z ‖ 26. ὁ om. b

Ἀμομφάρετος λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσὶ καὶ
τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Παυσανίεω ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζε-
σθαι ἔφη μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους, λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ
δὲ μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκεῖνον, πρός τε τὸν
Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτέοντα τὰ ἐντεταλμένα λέγειν ὁ
Παυσανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, ἐχρήιζέ τε
τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί τε πρὸς ἑωυτοὺς καὶ ποιέειν
περὶ τῆς ἀπόδου τά περ ἂν καὶ σφεῖς. καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσ- 56
σετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους· τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς
ἑωυτοὺς ἠὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος
ὁ Παυσανίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι τῶν
ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο,
σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας·
εἵποντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἤισαν τὰ
ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι· οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντεί-
χοντο καὶ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος φοβεόμενοι τὴν ἵπ-
πον, Ἀθηναῖοι δὲ κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον. Ἀμομφά- 57
ρετος δὲ ἀρχήν γε οὐδαμὰ δοκέων Παυσανίην τολμήσειν
σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν
τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Παυσανίῃ, καταδόξας αὐ-
τοὺς ἰθέῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτόν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ
ὅπλα ἦγε βάδην πρὸς τὸ ἄλλο στῖφος· τὸ δὲ ἀπελθὸν ὅσον
τε δέκα στάδια ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποτα-
μὸν Μολόεντα ἱδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον,
τῇ καὶ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν ἧσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε
εἵνεκα, ἵνα, ἢν μὴ ἀπολείπῃ τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ

---

2. τῶν] τὸν *B* ‖ 3. λέγων] ξείνους λέγων *R* ‖ 4. οὐ] ὡς *B*, om. 𝔡 ‖ καλέων – 5 ἐπειρωτέοντα om. *R* ‖ 5. ἀθηναῖον *ABCcorr.* ‖ κήρυκα τραπόμενος? ‖ ἐπηρωτῶντα *C*, ἐπειρωτῶντα ceteri ‖ 6. ἔχρηιζέ *ABP*, ἔχρηζέ *R*𝔡z ‖ 7. πρὸς (τε supra) *P*, πρὸς sine τε *R* ‖ καὶ ποιέειν – 10 ἑωυτοὺς om. *R* ‖ 10. ἠὼς 𝔡 ‖ 12. ἀποστιχόντων *ABR* ‖ καὶ om. *R* ‖ 14. ἤισαν *AB*, ἦσαν *C*, om. 𝔡 ‖ 16. ὑπωρείης *L* ‖ 17. στραφθέντας *C*, τραφέντες *R* ‖ 18. γε Schweighaeuser: τε ‖ οὐδαμᾶ 𝔡z ‖ 20. καταδόξαντας *R*, χάρτα δόξας 𝔡 ‖ 21. θείῃ *R*, ἰθείῃ ceteri ‖ ἀπολείπειν *AB*𝔡 ‖ τὸν λόγον om. z ‖ 22. ἄγειν 𝔡 ‖ ἄλλο om. *R* ‖ στίφος *CR* ‖ 23. παρὰ 𝔡 ‖ 24. μόεντα *R*. μελόεντα 𝔡 ‖ ἀργιοπτόν 𝔡 ‖ 25. ἴστα *R* ‖ 26. εἵνεκεν *R* ‖ ἀπολείπηι *ABP*𝔡: ἀπολίπῃ ‖ ἐν ὧι *ABC*𝔡

᾿Αμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ᾽ αὐτοῦ μένωσι, βοηθέοι ὀπίσω παρ᾽ ἐκείνους. καὶ οἵ τε ἀμφὶ τὸν ᾿Αμομφάρετον παρεγίνοντό σφι καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο πᾶσα. οἱ γὰρ ἱππόται ἐποίευν οἷον καὶ ἐώθεσαν ποιέειν αἰεί, ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες τῇσι προτέρῃσι ἡμέρῃσι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω καὶ ἅμα καταλαβόντες προσεκέατό σφι.

58 Μαρδόνιος δὲ ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποιχομένους ὑπὸ νύκτα εἶδέ τε τὸν χῶρον ἔρημον, καλέσας τὸν Ληρισαῖον Θώρηκα καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήιον ἔλεγε "ὦ παῖδες ᾿Αλεύεω, ἔτι τί λέξετε τάδε ὁρέοντες ἔρημα; ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρώτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξιος εἴδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὁρέομεν διαδράντας· διέδεξάν τε, ἐπεί σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἕλλησι ἐναπεδεικνύατο. καὶ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους τοῖσί τι καὶ συνῄδεατε· ᾿Αρταβάζου δὲ θῶυμα καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην τὸ καὶ καταρρωδῆσαι Λακεδαιμονίους καταρρωδήσαντά τε ἀποδέξασθαι γνώμην δειλοτάτην, ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστυ πολιορκησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. καὶ τούτων μὲν ἑτέρωθι ἔσται λόγος·

Μαρδόνιος μεγαλαυχῶν ἐπὶ τῇ Λακεδαιμονίων ἀναχωρήσει

---

1. βοηθέει b ‖ 2. παρεγένοντό z ‖ 4. ἀεί *AB* ‖ 5. ἐκεῖνον bz ‖ ἐν ᾧ *CP*bz ‖ 6. ἀεὶ *AB* ‖ 9. τε om. *R* ‖ ἐρῆμον *CP*bz ‖ ληρισσαῖον *R* ‖ 10. θρασύδηιον *ABCP*, θρασύδηον b, θρασυδαῖον *R*, Θρασύδιον z ‖ 11. ἀλεύετω *B* ‖ τί om. *C*b ‖ ὁρέοντες bz: ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες reliqui ‖ 12. ἐρῆμα *CP*bz ‖ λέγετε *CP*z ‖ 13. ἀλλ᾽ *PR* ‖ 15. ὁρέομεν *P*z: ὁρῶμεν *ABR*, ὁρέωμεν *C*b ‖ διαδράντες *C* ‖ 19. ἔκ τε *R* ‖ 20. συνηιδέατε A^2: συνηδέατε b, συνηιδέατε (αι) *P*, συνηιδέαται A^1BC, συνηδέαται *R*z ‖ 21. θώϋμα *R*, θῶμα *ABC*b ‖ καὶ om. *R* ‖ καταρρωιδῆσαι *P* ‖ 22. καταρρωιδήσαντά *P* ‖ 23. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ 25. τουτέων z

νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστί, ἀλλὰ
διωκτέοι εἰσὶ ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ
ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας." ταῦτα εἴπας ἦγε τοὺς 59
Πέρσας δρόμῳ διαβάντας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ στίβον τῶν Ἑλ-
λήνων ὡς δὴ ἀποδιδρησκόντων, ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονί-
ους τε καὶ Τεγεήτας μούνους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους
ἐς τὸ πεδίον ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὁρέον-
τες ὁρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρ-
βαρικῶν τελέων ἄρχοντες αὐτίκα πάντες ἤειραν τὰ σημήια,
καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστοι εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κο-
σμηθέντες οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήι- 60
σαν ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας· Παυσανίης δέ, ὡς
προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα
λέγει τάδε. "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου
ἐλευθέρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα
ὑπὸ τῶν συμμάχων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ὑμεῖς οἱ
Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα διαδράντων. νῦν ὦν
δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ
τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μέν νυν ἐς
ὑμέας ὥρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας τε καὶ τοὺς
μετ' ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεήτας βοηθέειν
ὑμῖν· νῦν δέ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπασα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε
ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες
ἰέναι. εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι
βοηθέειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν
θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε πόλεμον

Παυσανίας δηλῶν Ἀθηναίοις βοηθῆσαι αὐτῷ τῶν Περσῶν ἐπικειμένων

---

2. ἐσὸ *AB* || 3. ἐποιήσαντο *z* || 4. τὸν om. *z* || 7. ὁρῶντες *ABR* || 8. ὁρμημένους *AB*: ὡρμημένους || 9. ἅπαντες *R* || ἤιραν *AB*, ἦραν reliqui || 10. ἕκαστος *R*𝔡z || ἦκον *R* || 11. τάξει *R*𝔡 || ἐπῄισαν *A*, ἐπῆσαν *B*𝔡 || 12. ἀναρπασάμενοι *Acorr.*, ἁρπασόμενοι *R* || 13. ἱππέα] ἄνδρα 𝔡 || 15. ἐλευθερίην 𝔡 || 18. τοενθεῦτεν *Pz* || τὸ om. *R* || ἡμῖν *Pcorr. Rz*: ὑμῖν || 20. ἡμέας 𝔡 || ὅρμησε *ABR*𝔡z || χρῆν *AB* || 21. μετ' ἡμέας *z* || 24. δὲ *ABd* || ἆρα *AB* || 25. δὲ *R* || 26. θέσθαι[ε] *C*, θέσθαι *R* || ὑμῖν χάριν 𝔡

ἐοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοισι, ὥστε καὶ ταῦτα ἐσακούειν."
61 ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὁρμέατο βοηθέειν καὶ τὰ
μάλιστα ἐπαμύνειν· καί σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ
ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος γενομένων, ὥστε
μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ προσκείμενόν σφεας
ἐλύπεε. οὕτω δὴ μουνωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται,
ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν οἱ μὲν πεντακισμύριοι Τεγεῆται
δὲ τρισχίλιοι (οὗτοι γὰρ οὐδαμὰ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαι-
μονίων), ἐσφαγιάζοντο ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ
στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια
χρηστά, ἔπιπτον δὲ αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ καὶ
πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο· φράξαντες γὰρ τὰ γέρρα οἱ
Πέρσαι ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως, οὕτω ὥστε
πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομέ-
νων ἀποβλέψαντα τὸν Παυσανίην πρὸς τὸ Ἥραιον τὸ Πλα-
ταιέων ἐπικαλέσασθαι τὴν θεόν, χρηίζοντα μηδαμῶς σφέας
62 ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος. ταῦτα δ' ἔτι τούτου ἐπικαλεομένου
προεξαναστάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρ-
βάρους, καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν
τὴν Παυσανίεω ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά· ὡς
δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρσας,
καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι τὰ τόξα μετέντες. ἐγίνετο δὲ πρῶτον
περὶ τὰ γέρρα μάχη. ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγίνετο
ἡ μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον καὶ χρόνον ἐπὶ
πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμ-

συμβολὴ ἐν Πλαταιαῖς Ἑλλήνων καὶ Περσῶν

---

2. ὁρμέατο *AB*: ὡρμέατο ‖ βοηθεῖν *C* ‖ ταμάλιστα *P* ‖ 3. στίχουσι *ABCR* ‖ 4. βασιλῆος z ‖ ὥστε] ὥστε καὶ *R* ‖ 5. προκείμενον *Rz* ‖ σφέας *ABRz* ‖ 8. οὐδαμᾶ *R*bz ‖ 11. δ' *AB*, δι' *C*. τε Schaefer ‖ 12. γέρ͂α *A*, γέρα *R* ‖ 13. τῶν om. z ‖ 15. ἡραῖον *R* ‖ 16. χρήιζοντα *A*, χρήζοντα *C*r, χρῄζοντα z ‖ σφεας z ‖ 17. ἐπικαλευμένου z ‖ 18. πρότερον *R* ‖ 20. ἐγένετο *AB* ‖ 22. ἀντίοι ἔστασαν ? ‖ 23. γερα *R* ‖ 24. μάγη *P*, μάχη sine ἡ *R* ‖ 25. ἐσὸ *AB* ‖ ὠθησμόν *Cpr*. *P*

βανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι μέν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἥσσονες ἦσαν οἱ Πέρσαι, ἄνοπλοι δὲ ἐόντες καὶ πρὸς ἀνεπιστήμονες ἦσαν καὶ οὐκ ὅμοιοι τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην, προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἕνα καὶ δέκα, καὶ πλεῦνές τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας καὶ διεφθείροντο. τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ' ἵπ- 63
που τε μαχόμενος λευκοῦ ἔχων τε περὶ ἑωυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὲ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μέν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὡς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον ἐὸν ἰσχυρότατον ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο καὶ εἶξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο ἡ ἐσθὴς ἔρημος ἐοῦσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὁπλίτας ἐόντες γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη 64
τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω κατὰ τὸ χρηστήριον τοῖσι Σπαρτιήτῃσι ἐκ Μαρδονίου ἐπετελέετο, καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἁπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω· τῶν δὲ κατύπερθέ οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς Λεωνίδην· ὡυτοὶ γάρ σφι τυγχάνουσι ἐόντες. ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ λογίμου, ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ πολέμου ἐόντος Μεσσηνίοισι πᾶσι, καὶ αὐτός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι.

Μαρδονίου ἀναίρεσις καὶ νίκη Ἑλλήνων περὶ Ἀ|||ιμνήστου τοῦ ἀνελόντος Μαρδόνιον

1. λήματι - 2 ἦσαν Plutarchus mor. p. 874. — 13. πλεῖστον - 15 ἐποιεῦντο ibidem p. 874. — 17 sq. idem Aristid. et Caton. comp. 2

1. λήματι *P*𝔡: λήμματι ‖ 2. ἔσσονες ἔσαν z ‖ 3. ἔσαν z ‖ ἦσαν] ἦσαν οἱ πέρσαι *R* ‖ ὁμοῖοι *CP*𝔡z ‖ ἀντίοισι *R* ‖ 4. κατὰ *R* ‖ καὶ πλεῦνες] πλεῦνες *R* ‖ 5. ἐλάττονες *C*𝔡 ‖ 6. μαρδόνιος ἐὼν 𝔡 ‖ 8. δὴ z ‖ 9. οἱ δὲ *C*, οἶδεν *R* ‖ 10. κατεβάλλοντο ‖ τῶν] τους *R* ‖ 12. ἐὼν *Apr*. *B*, om. 𝔡 ‖ οἱ ἄλλοι om. *C* ‖ 14. ἐδηλήσατο Plut. ‖ ἐρῆμος *CP*𝔡z ‖ 15. γυμνῆτας *B* ‖ ἀγῶνας *R* ‖ ἐποιέοντο Plut. ‖ 16. τοῖσι] τὸ τοῖσι *R* ‖ 17. ἐπιτελέετο *R* ‖ 20. οὗτοι *ABC*𝔡 ‖ 21. ἀϊμνήστου *AB*, ἀριμνήστου *R*. (Plut. Aristid. 19) ‖ ἀνδρὸς ἐόντος ἐν 𝔡 ‖ 22. χρόνον 𝔡 ‖ 23. συνέβαλλε *C* ‖ 24. μεσηνίοισι *CR*, Μεσσηνίοισί τε z

65 ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἑωυτῶν καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον τὸ ἐποιήσαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαΐδι. θῶυμα δέ μοι ὅκως παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων οὐδὲ εἷς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος οὔτε ἐναποθανών, περί τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δέ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς αὐτή σφεας οὐκ ἐδέκετο ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον.

66 Αὕτη μέν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἠρέσκετο κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλέος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων οὐδὲν ἤνυε, συμβάλλειν οὐκ ἐῶν· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ ἑωυτόν), τούτους, ὅκως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀποβήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἦγε κατηρτημένως, παραγγείλας κατὰ τὠυτὸ ἰέναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγέηται, ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ ὥρα καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλή-
67 σποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο· τῶν

φυγὴ Ἀρταβάζου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς Φωκέας

1. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ ἐτράπησαν *z* ‖ 2. ἔς τε τὸ? ‖ ἑωυτὸν *R* ‖ 4. θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ περὶ τῆς *z* ‖ 6. περὶ τὸ ἱρόν· οἱ δὲ πλεῖστοι *PRz* ‖ 8. δοκεῖν *A* ‖ ἐδέξατο *CPbz* ‖ 9. ἐλευσῖνοι *R* ‖ ἀνακτόριον *Pcorr.* *Rz* ‖ 10. τοσοῦτον *Rz* ‖ 11. ἀρέσκετο *z* ‖ καταργὰς *ABRz* ‖ λιπομένου *z* ‖ 12. βασιλῆος *z* ‖ 15. ὁ om. *ABC* ‖ 16. τέσσαρας *ACR* ‖ 17. αὐτόν *R* ‖ ἐγένετο *R* ‖ 18. ἦγε *PRz*: ἤϊε ‖ κατηρτημένως *AB*: κατηρτημένος *CPr*, κατηρτισμένως *R*, κατηρτισμένος *z* ‖ 19. κατ' αὐτὸ *Pz*, κατὰ τοῦτο *R* ‖ ἐξηγέηται *Rz*: ἐξηγῆται ‖ 20. ἂν om. *R* ‖ ὁρέωσι *z*: ὁρῶσι ‖ 21. προτερέων *C*, προτερεύων *z* ‖ 22. ὁρᾶι *ABC*, ὁρᾶ *b* ‖ 24. εἰς *R* ‖ 25. ἀλλὰ *ABb*

δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος ἐθελοκακεόντων Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι εἶχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην μαχόμενοί τε καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες, οὕτω ὥστε τριηκόσιοι αὐτῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων· ὡς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐ τῇ περ οἱ Πέρσαι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενὶ οὔτε τι ἀποδεξάμενος, ἔφευγον. δηλοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤρτητο 68 ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι πρὶν ἢ καὶ συμμῖξαι τοῖσι πολεμίοισι ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας ὥρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίης· αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεί τε πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἐοῦσα ἀπέργουσά τε τοὺς φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἵποντο, 69 τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ φονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἥραιον καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης ὅτι μάχη τε γέγονε καὶ νικῷεν οἱ μετὰ Παυσανίεω· οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπωρέης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν ἄνω ἰθὺ τοῦ ἱροῦ τῆς Δήμητρος, οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπείτε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἱππόται ἐπει-

νίκη Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων τροπή   τροπὴ Μεγαρέων καὶ Φλιασίων ὑπὸ τῶν Θηβαίων ἱπποτῶν καὶ τειχομαχία ἐν Θήβαις Περσῶν καὶ Ἑλλήνων

---

1. βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ 2. ἐπὶ συχνόν om. *R* ‖ 3. ἔχον z ‖ 4. μαχόμενοί *PR*: μαχεόμενοί ‖ αὐτέων z ‖ 6. οὐκ ἣ *L* ‖ 8. οὐδὲν *R* ‖ οὔτε ἀποδεξάμενός τι *Pz* ‖ 9. δηλοῖ - 11 ἔφευγον om. b ‖ τε ἐμοὶ *R* ‖ ἤρτηντο *R* ‖ 10. πριν ἢ *ABR* ‖ 11. ὅτε ? ‖ ὥρων *R*: ἑώρων ‖ 14. ἀπείργουσά *L* ‖ 16. τε om. *Pz* ‖ 17. φόνωι *A*[2] ‖ ἄλλοισι om. *R* ‖ 18. περὶ τὸ ἱραῖον τεταγμένοισι *R* ‖ 19. τε om. b ‖ παυσανίεωι *B* ‖ 21. ὑπωρείης *R* ‖ τὸν κολωνὸν b ‖ 22. ἄνω om. *R* ‖ 25. ἀποδιδόντες z ‖ τῶν om. *R* ‖ ἐπηγομένους b

γομένους οὐδένα κόσμον ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχεε Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου, ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα.

70 Οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο· οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι, ἀναβάντες δὲ ἐφράξαντο ὡς ἠδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος· προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων κατεστήκεέ σφι τειχομαχίη ἐρρωμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἠμύνοντο καὶ πολλῷ πλέον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομαχίη καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος καὶ ἤριπον, τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες· πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου οὗτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες, τά τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων ἐοῦσαν χαλκέην πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μέν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὠυτό, ὅσα περ ἔλαβον, ἐσήνεικαν τοῖσι Ἕλλησι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στῖφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὐδέ τις αὐτῶν ἀλκῆς ἐμέμνητο, ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω ὥστε τριήκοντα μυριάδων στρα-

ὅτι Τεγεῆται εἷλον τὴν Μαρδονίου σκηνὴν καὶ περὶ τῆς φάτνης· πόσοι ἐν τῇ μάχῃ ἔπεσον βαρβάρων τε καὶ Ἑλλήνων καὶ τίνες ἠρίστευσαν

---

3. κατεστώρεσαν *B* ‖ αὐτέων z ‖ κατήρραξαν bz ‖ 7. πρινὴ *ABR* ‖ 8. ἐφράζοντο *R* ‖ 11. ἐπήεσαν *R* ‖ οἶδε *R* ‖ ἔχον z ‖ 13. οἱ Ἀθηναῖοι bz ‖ 15. ἤρειπον bz ‖ 16. εἰσῆλθον b ‖ 17. σκηνὴν τοῦ *Rz* ‖ 19 τὴν μὲν – 21 Τεγεῆται om. *P*[1] ‖ 20. ἀγελέης *A*[2] ‖ 22. ἐσηνείκαντο *R* ‖ τοῖς b ‖ στίφος *R*b ‖ 23. οὐδέ scripsi: οὔτε ‖ τις] τῆς *B* ‖ αὐτέων z ‖ 24. χρόνῳ *Cpr*. *Rz* ‖ 25. κατειλημέναι *P*: κατειλλημμέναι *R*, κατειλημμέναι reliqui ‖ 26. μυριαδέων *C*b

τοῦ, καταδεουσέων τεσσέρων τὰς ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφευγε, τῶν λοιπέων μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἷς καὶ ἐνενήκοντα, Τεγεητέων δὲ ἑκκαίδεκα, Ἀθηναίων δὲ δύο καὶ πεντήκοντα.

71 Ἠρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν ὁ Περσέων, ἵππος δὲ ἡ Σακέων, ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος· Ἑλλήνων δέ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεητέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλῳ μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημήνασθαι (ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἑωυτοὺς ἐνίκων), ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσηνείχθησαν καὶ τούτων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῷ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας, ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς εἶχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδώνιός τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ Σπαρτιήτης. καίτοι γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτῶν ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερῶς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλείποντα τὴν τάξιν ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα, Ποσειδώνιον δὲ οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν· οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντες, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην οὐκ ἐτιμήθη.

περὶ Ἀριστοδήμου τοῦ ἐκ Θερμοπυλῶν φυγόντος

12. ἄριστος - 13 ἡμετέρας Suidas v. μακρῷ. — 16. καίτοι - 17 ἄριστος Suidas v. λέσχη

1. ἔφυγε b ‖ 3. συμβουλῆι *C* ‖ 4. καὶ om. *R* ‖ 7. ὁ *R* ‖ 8. ὑπερέβαλον b ‖ 10. πάντες *R* ‖ 11. ἰσχυρότατον *PRs* ‖ προσηνέχθησαν *B* ‖ τουτέων z ‖ 13. τὰς ἐμὰς Suid. ‖ 14. ἔχε z ‖ τε καὶ ? ‖ τούτων *AB* ‖ 16. ὁ σπαρτιήτης *ABC*: σπαρτιήτης. an fuit ὁ Πιτανήτης ? Σπαρτιῆται Krueger ‖ αὐτέων z ‖ 18. μὲν] δὲ b ‖ 19. ἐκλιπόντα *R* ‖ 20. μεγάλα ἀποδέξασθαι *R* ‖ 22. ἀμείνωι *R* ‖ εἴποιμεν *ABC*b ‖ 23. πάντες *R*: πάντας

72 Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μοῦνον αὐτῶν Λακεδαιμονίων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ὃς ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Παυσανίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξι ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνειγμένος ἐδυσθανάτεέ τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑωυτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

73 Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκελεῆθεν, Δεκελέων δὲ τῶν κοτε ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τὸ πάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθεϊ καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν πρῆγμα κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας, τὰς δὴ Τιταχὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἀτελείη τε καὶ προεδρίη διατελέει ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισί τε καὶ Πε-

περὶ Καλλικράτους περὶ Σωφάνους Ἀθηναίου

4. ὃς – 6 πλευρά Suidas v. σφαγιάζειν. — 7. Pollux III 106. — 18. Stephanus Byz. v. Δεκέλεια. — 21. Harpocratio v. Τιτακίδαι

1. πλαταίῃισι *AB*, πλαταίῃσιν *R* || 3. τότε om. ᵭ || οὐ – 4 Ἑλλήνων om. *B* || μόνων *R*, μόνον z || 4. αὐτέων z || 5. τάξι *P*z: τάξει || 6. ὁ δὲ *R* ; 7. ἐξεινηνεγμένος z || τε om. *R* || ἀείμνηστον sz || 8. μέλλειν *BR*ᵭ || ἀποθνήσκειν *C* || 9. χερὶ z || 13. ἐκ] ἐὼν Koen || δεκελῆθεν *PR*ᵭz, δὲ κελῆθεν *C* || ποτε *L* || 15. τοπάλαι *P*z || 16. πλήθει *AB* || 17. ἡ om. *C* 18. καὶ τοὺς z || δεκελεὸν *R* || 19. ὕβρει *C*ᵭ || δημαίνοντα *C* || 21. ἀφνίδας *R* || τὰς δή τοι κακὸς ᵭ || 22. ἐν Σπάρτῃ post ἔργου z || 23. προεδρίῃ *B*, προεδρείῃ ᵭ || 25. σινεομένων *R*

λοποννησίοισι, σινομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμο-
νίων, Δεκελέης ἀπέχεσθαι. τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφά- 74
νης καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων διξοὺς λόγους λεγομένους
ἔχει, τὸν μὲν ὡς ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρεε χαλ-
κέῃ ἁλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρέην, τὴν ὅκως πελάσειε
ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι βαλέσκετο, ἵνα δή μιν οἱ πο-
λέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος μετακινῆσαι μὴ δυναίατο·
γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων δέδοκτο τὴν ἄγκυραν ἀνα-
λαβόντα οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται, ὁ δ' ἕτερος
τῶν λόγων τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβατέων λέγεται, ὡς
ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμὰ ἀτρεμιζούσης ἐφόρεε
ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρέην. ἔστι 75
δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνεϊ λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι
περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον
ἄνδρα πεντάεθλον ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σω-
φάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέλαβε ἄνδρα γενόμενον
ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκω-
νος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠδωνῶν ἐν Δάτῳ περὶ τῶν μετάλλων
τῶν χρυσέων μαχόμενον.

Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρ- 76
βαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος, ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε
ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, ἐοῦσα
παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμη-
σαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ ἀμφίπολοι καὶ ἐσθῆτι
τῇ καλλίστῃ τῶν παρεουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἁρμαμάξης
ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι φονῇσι ἐόντας,

περὶ τῆς αὐτομόλου Κῴας γυναικὸς τῆς παλλακῆς Φαρναδάτους

18. Stephanus Byz. v. Δᾶτον. — 21 sqq. (Pausanias III 4)

2. τοῦ om. A[1] ‖ 5. ἀλύσει ABC ‖ 6. ἀπικνεομένοισι τῇσι R ‖ βαλλέσκετο Pz ‖ 7. κινῆσαι b ‖ 8. ἐδέδοκτο R ‖ 9. οὗτος] οὕτω B ‖ ὁ δ' — 10 λέγεται om. B ‖ 10. ἀμφισβητέων PRz ‖ 11. οὐδαμᾶ Rz ‖ 12. ἄγκυραν] ἐπίσημον ἄγκυραν R ‖ 13. σωφάνει AB ‖ ἐξειργασμένον b ‖ ὅτε R. Krueger ‖ 14. εὐρυβάντην b, εὐρυβιάδην R ‖ ἀρεῖον C ‖ 15. προβλήσιος R ‖ 16. τουτέων z ‖ 19. μαχόμενον om. R, μαχεόμενον z ‖ 20. πλαταίῃσι AB, πλαταίῃσι R ‖ 23. φαρναδάτεος R ‖ 24. αἱ ἀμφίπολοι Reiske ‖ 25. τῶν] ἐκ τῶν z ‖ ἁρμαμάξης B ‖ 26. φωνῇσιν b ‖ ἐόντας om. ABCb

ὁρέουσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Παυσανίην, πρότερόν τε τὸ οὔνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Παυσανίην καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, λῦσαί με τὴν ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὤνησας, τούσδε ἀπολέσας τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῴη, θυγάτηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω. βίῃ δέ με λαβὼν ἐν Κῷ εἶχε ὁ Πέρσης." ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσιδε. "γύναι, θάρσεε καὶ ὡς ἱκέτις καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα καὶ εἶς θυγάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῴου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ ἐκείνους τοὺς χώρους οἰκημένων." ταῦτα δὲ εἴπας τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν ἐφόρων τοῖσι παρεοῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

77 Μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν τῆς γυναικός, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕστερον ἥκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης· Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑωυτῶν τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας ἧκον Ἠλεῖοι, καὶ ὡσαύτως οἱ Ἠλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἠλείους τοσαῦτα.

78 Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων

περὶ τῆς Μαντινέων μετὰ τὴν νίκην ἀφίξεως καὶ Ἠλείων

1. ὀρῶσα *L* ‖ 4. βασιλεὺς *C* ‖ ῥῦσαι *R* ‖ 5. δουλωσύνης *R*, δουλωσύνην *C* ‖ 8. βίη *B* ‖ ἐν Κῷ z: ἐκ κῶ *R*, ἐν κῶ ceteri ‖ ἔχε z ‖ ἀμείβετο bz ‖ 9. ὧδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ θάρσει *L* ‖ 10. τοῦτο *R* ‖ εἰς *R*: εἰ *AB*, εἰ reliqui ‖ 12. κείνους *R* ‖ οἰκεομένων z ‖ 13. 'an μέν μιν?' Bekkerus ‖ 14. ἠθέλησεν b ‖ ἀπικέσθαι om. *R* ‖ 16. ὕστεροι bz ‖ 17. συμβουλῆς *CR* ‖ 18. εἶναι ἔφασαν *R* ‖ 23. ἠλεῖοι *PR* ‖ καὶ – Ἠλεῖοι om. *B*[1] ‖ ἠλεῖοι *BR* ‖ μαντιεῦσι *C* ‖ 25. τὰ om. *R* ‖ ἠλείους *PR* ‖ 27. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίησιν *R*

ἦν Λάμπων Πυθέω, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα, ὃς ἀνοσιώτατον ἔχων λόγον ἵετο πρὸς Παυσανίην, ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ ἔλεγε τάδε. "ὦ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς μέγαθός τε καὶ κάλλος, καί τοι θεὸς παρέδωκε ῥυσάμενον τὴν Ἑλλάδα κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοισι ποίησον, ὅκως λόγος τέ σε ἔχῃ ἔτι μέζων καί τις ὕστερον φυλάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν· τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδιδοὺς ἔπαινον ἕξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτιητέων, αὖτις δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας τετιμωρήσεαι ἐς πάτρων τὸν σὸν Λεωνίδην." ὁ μὲν δοκέων χαρίζε- 79
σθαι ἔλεγε τάδε, ὁ δ' ἀνταμείβετο τοῖσιδε. "ὦ ξεῖνε Αἰγινῆτα, τὸ μὲν εὐνοέειν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σευ, γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς· ἐξαείρας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ ἢν ταῦτα ποιέω, φὰς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιέειν ἤ περ Ἕλλησι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δ' ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινήτῃσι ἅδοιμι μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκεται· ἀποχρᾷ δέ μοι Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δέ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετιμωρῆσθαι, ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύ-

περὶ τῶν ὑπὸ Λάμπωνος τοῦ Αἰγινήτου πρὸς Παυσανίαν λεχθέντων

1. ὁ πυθέω *R*, ὁ Πύθεω z ‖ τὰ πρῶτα φέρων z ‖ 2. λόγον ἔχων z ‖ ιετο *A*, ἵετο ceteri ‖ 7. μείζων *AB* ‖ 8. ποιέειν *R* ‖ 11. ἐσταύρωσαν *R* ‖ 12. ὑπὸ τῶν Σπαρτιητέων πάντων z ‖ 13. ἀνασκολοπήσας *B* ‖ τετιμωρήσεαι Süvern: τετιμώρησαι ‖ 15. δὲ *R* ‖ τοῖσιδε b: τοίσι δε *C*, τοῖσδε ceteri ‖ 16. εὐνοεῖν *PRz* ‖ πρώραν *B* ‖ σου *AB*b ‖ 17. ἐξάιρας *AB*, εξάρας z, ἐξάρας reliqui ‖ 18. κατέβαλλες? ‖ 19. ποιέωι *B*, ποιέῳ z ‖ 20. βαρβάροισι μᾶλλον *R* ‖ 21. κἀκείνοισι *R*, κᾀκείνοισι z ‖ 22. ἀδοιμι *A*, ἄδοιμι *B* ‖ ταὐτὰ Bekkerus ‖ 23. δέ τέ μοι *R* ‖ 25. τῇσι om. bz

λῃσι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε μήτε συμβουλεύσῃς, χάριν τε ἴσθι ἐὼν ἀπαθής."

80 Ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ἀπαλλάσσετο. Παυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος μηδένα ἅπτεσθαι τῆς ληίης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι εὕρισκον σκηνὰς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσέους φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἁμαξέων εὕρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρύσεοί τε καὶ ἀργύρεοι· ἀπό τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλιά τε καὶ στρεπτοὺς καὶ τοὺς ἀκινάκας ἐόντας χρυσέους, ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδείς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἵλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτῶν οὐκ οἷά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτῃσι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἳ τὸν χρυσὸν ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν παρὰ τῶν

81 εἱλώτων ὠνέοντο. συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκέου ἐπεστεὼς ἄγχιστα τοῦ βωμοῦ, καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν, καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἑπτάπηχυς χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο, ταῦτα ἐξελόντες τὰ λοιπὰ διαιρέοντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἦσαν, καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων καὶ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια.

Παυσανίας παραγγέλλων τοῖς εἵλωσι συγκομίζειν τὴν λείαν πόθεν πολὺς πλοῦτος προσεγένετο τοῖς Αἰγινήταις περὶ τῶν ἐκ τῆς δεκάτης ἀνατεθέντων ἀγαλμάτων καὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος

1. ἔτι om. b ‖ 2. ἔμοιγε] ἐμὲ R ‖ συμβουλεύῃς Pbz, συμβουλεύεις C ‖ τε ἴσθι z: ἴσθι τε ‖ 6. ἐκέλευσε R ‖ 9. φιάλας] καὶ φιάλας Rz ‖ ἄλλα] ἄλλα καὶ C ‖ θάκους C ‖ 10. ἐόντες R ‖ 12. ψέλλιά bz ‖ 13. οὐδὲ εἷς R ‖ 14. οἱ om. R ‖ 15. αὐτῶν ὅσα P, ὅσα αὐτέων Rz ‖ 18. εἱλώτων C, εἱλωτέων R, εἱλωτέων z ‖ 20. ὕφεος z ‖ ἐφεστεὼς R ‖ 22. ἀνέθηκε R ‖ 23. ἐγένετο R ‖ 25. ἦσαν om. b, ἔσαν z ‖ παλακὰς C ‖ 26. τὸν ἄργυρον PRz: ἄργυρον ‖ τἆλλα ?

ὅσα μέν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτῶν ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι· Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες ἵπποι τάλαντα κάμηλοι, ὡς δὲ αὕτως καὶ τἆλλα χρήματα.

Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς 82
Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ· Παυσανίην ὦν ὁρέοντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοισι κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τούς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίευν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Παυσανίην ἰδόντα κλίνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας καὶ τραπέζας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἑωυτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὡς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλόν τὸ μέσον, τὸν Παυσανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, συνελθόντων δὲ τούτων εἰπεῖν τὸν Παυσανίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου παρασκευήν, "ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν

περὶ τῆς πολυτελοῦς παρασκευῆς τοῦ Ξέρξου ἤτοι Μαρδονίου δεῖπνον Παυσανίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀντιπαρατιθεὶς τὸ Περσικὸν δεῖπνον τῷ Λακωνικῷ

---

6. Ξέρξης - p. 406, 2 ἔχοντας Athenaeus p. 138

1. αὐτῶν *ABP*: αὐτέων || πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσιν *R* || 2. δὲ *R* || 3. τε καὶ ἐδόθη om. *R* || 4. τάλαντα] ἅρματα ? || ὡς δὲ *Pz*, ὡς δ' *R* || 5. τὰ ἄλλα *R* || 7. παρασκευὴν Athen. || καταλίπει *C* || 8. ὁρέοντα *Pbz*: ὁρῶντα *ABR*, ὁρέωντα *C*, ἰδόντα Athen. || παρασκευὴν Athen. σκηνὴν Schweighaeuser || τε om. Athen. || 9. ποικίλῃσι *C* || κατασκευασμένην *A*, παρασκευασμένην *C* || 10. τοὺς ἀρτοποιοὺς Athen. || τοὺς om. Athen. || 11. καθ' ὡς *A*. καὶ Schaefer. possit etiam ὡς καὶ || κατασκευάζειν *R*, παρασκευάσαι Athen. || 13. τε om. Athen. || εὖ - 14 ἀργυρέας om. B^1sz || τε χρυσέας καὶ om. Athen. || 14. τε post χρυσέας *R* || τοῦ om. Athen || 15. ἀγαθὰ om. Athen. || 16. τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις Athen. || 19. τουτέων *CRz* || εἶπαι z || 20. ἐς om. *R* || ἑκατέρου τῶν δείπνων Athen. || τὴν παρασκευὴν *R*. Athen. || 21. ὑμέας ἐγὼ b || ἡμῖν *R*

τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην δέξαι, ὃς τοιήνδε
δίαιταν ἔχων ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω ὀιζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρη-
σόμενος." ταῦτα μὲν Παυσανίην λέγεται εἰπεῖν πρὸς τοὺς
83 στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ
ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ
ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστε-
ρον ἐπὶ τούτων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας·
συνεφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἕνα χῶρον. εὑρέθη
κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν ἀλλ' ἐξ ἑνὸς ἐοῦσα
ὀστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα
ὀδόντας μουνοφυέας ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας τούς τε ὀδόντας
84 καὶ γομφίους· καὶ πενταπήχεος ἀνδρὸς ὀστέα ἐφάνη. ἐπείτε
δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνιστο, ὑπὸ ὅτευ
μὲν ἀνθρώπων τὸ ἀτρεκὲς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, πολλοὺς δέ τινας
ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα
μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδο-
νίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτῶν ὁ
ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύ-
ναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι, ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσο-
85 φάνης ἀνὴρ Ἐφέσιος θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ
τοιούτῳ ἐτάφη. οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν ληίην
διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἑωυτῶν χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμό-
νιοι μὲν τριξὰς ἐποιήσαντο θήκας· ἔνθα μὲν τοὺς ἰρένας

περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τοῖς Περσῶν ὀστέοις παραδόξων περὶ τῆς Μαρδονίου ταφῆς περὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχῃ πεσόντων Ἑλλήνων ταφῆς

---

9. Pollux II 37. VII 81. — 23. Λέξεις

1. τοῦδε om. *R* ‖ βασιλῆος z ‖ δεῖξαι *L*, ἐπιδεῖξαι Athen. ‖ 2. οὕτως *R* ‖ 3. παυσανίης *R* ‖ εἶπαι z ‖ 7. ἐπὶ] ἔτι Valckenaer ‖ τουτέων z ‖ 8. ὀστᾶ *C* ‖ 9. οὐδεμίην z ‖ ἀλλὰ bz ‖ 10. κατὰ τὸ ἄνω sine τῆς γνάθου? ‖ ἐπάνω *PRz* ‖ 11. μουνοφυέας - ὀδόντας om. *B*[1] ‖ μονοφυέας *R* ‖ ὀδόντας] προσθίους? ‖ 12. τοὺς γομφίους z ‖ πεντεπήχεος *AB* ‖ ἐπεὶ δὲ *R*. malim ἐπεί γε δὴ ‖ 13. ἠφάνισται *qz* ‖ ὑπὸ ὅτευ *ABP*: ὑπ' ὅτευ *C*b, ὑπό τευ *R*, ὑπὸ ὅτεω z ‖ 14. ἀτρεκέως *R* ‖ εἶπαι z ‖ 17. αὐτέων *C*bz ‖ 18. ὑπονοούμενος *R* ‖ τοῦ μαρδονίου b ‖ 19. διονυσοφάνης *R*b: διονυσιοφάνης ‖ 21. πλαταίῃισι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ 22. διείλαντο *R* ‖ 23. ἰρένας Valckenaer: ἱρέας *AB*, ἱερέας b, ἰρέας reliqui, εἰρένας gloss.

ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος ἦσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἑνὶ τῶν τάφων ἦσαν οἱ ἰρένες, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ οἱ εἵλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον, Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἁλέας, καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάντων πλήρεες ἐγένοντο οἱ τάφοι· τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ἐόντες τάφοι, τούτους δέ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης ἑκάστους χώματα χῶσαι κεινὰ τῶν ἐπιγινομένων εἵνεκεν ἀνθρώπων, ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα δεηθέντων τῶν Αἰγινητέων χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἐόντα αὐτῶν.

Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι οἱ Ἕλλη- 86
νες, αὐτίκα βουλευομένοισί σφι ἐδόκεε στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας καὶ ἐξαιτέειν αὐτῶν τοὺς μηδίσαντας, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτῶν Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον, οἳ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἦσαν· ἢν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δέ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἑνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας· οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον
καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος. καὶ οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινό- 87

Θηβαίων πολιορκία ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ τῶν μηδισάντων ἐκδόσει

7. τῶν δὲ - 11 ἀνθρώπων Plutarchus mor. p. 872

1. τῶν καὶ] τῶν *R*b ‖ ποσειδόνιος *R* ‖ ἔσαν z ‖ 3. ἰρένες Valckenaer: ιρέες *AB*, ἱερέες b, ἰρέες ceteri ‖ 4. οὕτω μὲν οὗτοι ἔθαφθεν *R* ‖ 5. πάντας ἔθαψαν *R*z ‖ αλέας *AB*, ἀλέας b ‖ τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ om. *R* ‖ 7. τουτέων *C*bz ‖ τῶν δὲ - 8 τάφοι om. *R* ‖ 8. πλαταίῃσι *AB* ‖ 9. δὴ z ‖ ἀπαισχυνομένους *ABC*, ἀπεσχοινισμένους b, αἰσχυνομένους Plut. ‖ ἀποεστοῖ *R* ‖ 10. ἑκάστη b ‖ κοινὰ qz ‖ ἐπιγεινομένων *ABC* ‖ 11. εἵνεκα z, εἵνεκ' Plut. ‖ 12. τῶν *R* ‖ 13. τῶν om. *PR*z ‖ ἀλεάδην *ABC*b ‖ 14. πρόξενον *R* ‖ ὄντα *C* ‖ ἑωϋτῶν z ‖ 15. δὲ *R* ‖ πλαταίῃσι *AB*, πλαταίησιν *R* ‖ 16. βουλομένοισί σφιν *C* ‖ στρατεύειν *ABC* ‖ 17. αὐτέων z ‖ 18. αὐτέων z ‖ ἀτταταῖνον *P* ‖ 19. ἔσαν z ‖ ἀπὸ - 20 ἐξέλωσι om. *R* ‖ 21. ἑνδεκάτηι *C* ‖ 23. αὐτέων z ‖ 24. προσέβαλον b ‖ σινεόμενοι *R*

μενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε. "ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι Θήβας ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτίη πλέω μὴ ἀναπλήσῃ, ἀλλ' εἰ μὲν χρημάτων χρηίζοντες πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ (σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσαμεν, οὐδὲ μοῦνοι ἡμεῖς), εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεόμενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρέξομεν." κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν καὶ ἐς καιρόν, αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παυσανίην οἱ Θη-
88 βαῖοι θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. ὡς δὲ ὡμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρήσκει ἐκ τοῦ ἄστεος, παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Παυσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίης, φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δὲ ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θήβῃσι γενόμενα.

89 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος φεύγων ἐκ Πλαταιέων καὶ δὴ πρόσω ἐγίνετο. ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας ἐπί τε ξείνια ἐκάλεον καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος γνοὺς ὅτι, εἰ ἐθέλει σφι πᾶσαν τὴν

Τιμαγενίδης συμβουλεύων Θηβαίοις ἢ χρήμασιν ἢ ἐκδόσει διαλῦσαι τὴν πολιορκίαν — ἔκδοσις τῶν μηδισάντων — φυγὴ Ἀρταβάζου καὶ παρὰ Θετταλοῖς ξενία

3. πρὶν ἢ z ‖ 4. ἡμέας παραδότε *R* ‖ βοιωτίῃ *B* ‖ 5. ἀντπλήσῃ z ‖ εἰ] ἢ *B*, ἢν *R* ‖ χρήματα d ‖ χρηίζοντες *P*, χρήζοντες *R*, χρῄζοντες z ‖ 6. ἐξαιτέωνται *R* ‖ 7. οὐ δὴ μοῦνοι ἡμέες z ‖ 8. ἀληθῶς d ‖ ἡμεῖς δὲ Krueger ‖ ἑωυτοὺς z ‖ 9. εἰς *R* ‖ εὖ om. d ‖ 12. ἐκ] ἐπὶ *C* ‖ ἀτταγῖνος *Apr. P* ‖ 13. αὐτοῦ om. *R* ‖ 15. ἄνδρας οὓς *ABCd* ‖ 16. κηρήσειν *R*, κηρύσειν d ‖ ἐπεπύθεον *AB*, ἐπεπόθεον *Cd*, ἐπεπείθεσαν *qz* ‖ διώσασθαι *R* ‖ 17. ὁ δὲ ὡς *PRz*: ὡς δὲ ‖ τὴν τῶν] τῶν d ‖ 19. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ γινόμενα z ‖ 21. δὴ] δὴ καὶ d ‖ ἐγένετο *R* ‖ παρά σφεας *B* ‖ 22. ἐπεί *R* ‖ ξένια *AB* ‖ ἀνειρώτευν d: ἀνειρώτων *ABR*, ἀνηρώτευν *CPz* ‖ 23. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ γινομένων *ABd* ‖ 24. ὁ δὲ – p. 409, 1 ἀγώνων om. *R* ‖ ἐθέλει *ABCsv*: ἐθέλοι

ἀληθείην τῶν ἀγώνων εἰπεῖν, αὐτός τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἴετο πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδὲν πρός τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε τάδε. "ἐγὼ μὲν ὦ ἄνδρες Θεσσαλοί, ὡς ὁρᾶτε, ἐπείγομαί τε τὴν ταχίστην ἐλῶν ἐς Θρηίκην καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατά τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε· αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ ξεινίζετε καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει." ταῦτα δὲ εἴπας ἀπήλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίης τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς Θρηίκης, ὡς ἀληθέως ἐπειγόμενος καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηίκων κατακοπέντας κατ' ὁδὸν καὶ λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. αὐτὸς μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τρῶμα 90
ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου Λάμπων τε Θρασυκλέος καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδεω καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρεω,

περὶ τῶν ἐκ Σάμου ἐλθόντων ἀγγέλων καὶ Ἡγησιστράτου πρὸς Λεωτυχίδην καὶ τὸν ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων ἐν Δήλῳ

---

1. ἀληθηίην z || εἶπαι z || 2. αὐτὸν b || 3. οἴετο *Rz*: ὡιετο *AB*, ὡίετο *C*, ὤιετο *P*, ὤετο b || 4. τοὺς om. b || ἐξαγόρευε *C*b || οὐδεὶς *C* || 6. τὴν ταχίστην scripsi: κατὰ ταχίστην *AB*, κατὰ ταχίστηι *B*, καταταχίστην *CP*, κατὰ τὴν ταχίστην bz. nec asperner κατὰ τάχος || ἐλὼν b, ἐλθεῖν z || θρήικην *A*, θρήκην *R* || 8. αὐτοῦ om. b || 9. ἐμεῦ om. *R*, μου z. μευ Krueger || καὶ om. *q*z || 10. καὶ om. *C* || ποιοῦντες b || 11. ἀπέλαυνε *Rz* || 12. σπουδὴ b || 13. θρήκης *R* || μεσόγεαν *R* || 14. καὶ om. b || βυζάντιον (ει) *R* || 15. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *R* || τε κατακοπέντας *Rz* || 16. βυζαντείου *R* || 17. αὐτὸς] οὕτως *R*, οὗτος *sv* || 18. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίησι *R* || 19. συνεκήρυσε z || 20. ἐπειδὴ γὰρ *PRz* || καθέατο *R*, ἐκατέατο z || 22. τε ὁ *R* || θρασυκλέους *AB*b, θρασικλέους *C*, Θρασυκλῆος z || 23. ἀρχιστρατίδεω *R* || ἀρισταγόρεωι *B*

πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δέ σφεων ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα, ὡς ἢν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐχ ὑπομενέουσι· ἢν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἑτέρην ἄγρην τοιαύτην εὑρεῖν ἂν αὐτούς· θεούς τε κοινοὺς ἀνακαλέων προέτραπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον. εὐπετές τε αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τάς τε γὰρ νέας αὐτῶν κακῶς πλέειν καὶ οὐκ ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι. αὐτοί τε, εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἕτοιμοι εἶναι ἐν
91 τῇσι νηυσὶ τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὅμηροι εἶναι. ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκεν θέλων πυθέσθαι εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην θεοῦ ποιεῦντος, "ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι τὸ οὔνομα;" ὁ δὲ εἶπε "Ἡγησίστρατος." ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὥρμητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε "δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου, ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε ὅκως αὐτός τε δοὺς πίστιν ἀποπλεύσεαι καὶ οἱ σὺν σοὶ ἐόντες οἵδε, ἦ μὲν Σαμίους ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι συμμάχους."
92 ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε· αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν Ἡγησίστρατον, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπισχόντες ταύτην τὴν

συμμαχίη Σαμίων πρὸς τοὺς Ἕλληνας

2. θεομήτορος *A*, θεομνήτορος *R* ‖ 3. τύραννον σάμου *R* ‖ 6. ὑπονέουσι *C* ‖ ἆρα *AB* ‖ οὐχ ὑπομενέουσι *C* ‖ 7. ἂν om. *R* ‖ 8. προέτρεπε *L* ‖ 10. νῆας αὐτέων *z* ‖ 12. προαγάγοιεν *R* ‖ ἑτοῖμοι *CPbz* ‖ ἐν τῇσι νηυσὶ ante ἑτοῖμοι *z* ‖ 13. κείνων *AB* ‖ 14. ὁ Σάμιος] σάμιος *CP* ‖ ἤρετο *C* ‖ ὁ λευτυχίδης *R* ‖ 15. κληδόνος *z* ‖ εἵνεκε *Rz* ‖ καὶ om. *R* ‖ 16. τὸ om. *R* ‖ 17. ὑφαρπάσας *ABb* ‖ 19. τὸν ἡγησίστρατον *R*. eiecta volebat Valckenaer ‖ 21. μὴν *Rz* ‖ προθύμως *z* ‖ 22. προῆγεν *R* ‖ 24. τοὺς om. *Cb* ‖ μὲν] 'an μὲν δύο ?' Bekkerus ‖ μετά σφεων *PRz* ‖ 25. ποιέειν *z* ‖ τὸν Ἡγησίστρατον om. *R*

ἡμέρῃ τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Δηιφόνου τοῦ Εὐηνίου ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. τούτου τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐή- 93
νιον πρῆγμα τοιόνδε. ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ Χῶνα ποταμόν, ὃς ἐκ Λάκμονος ὄρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν παρ' Ὤρικον λιμένα, τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος· περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα ἐκ θεοπροπίου τινός· ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκάς. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος φυλακὴν παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. ὁ δὲ ὡς ἐπήισε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα, ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. ἐπείτε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε οὔτε γῆ ἔφερε ὁμοίως καρπόν. πρόφαντα δέ σφι ἔν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγίνετο, ἐπείτε ἐπειρώτευν [τοὺς προφήτας] τὸ

τὰ κατὰ Δηίφονον τὸν Ἀπολλωνιάτην μάντιν καὶ Εὐήνιον τὸν αὐτοῦ πατέρα καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀπολλωνίᾳ λεγομένων ἡλίου προβάτων

---

4 sq. Eustathius Od. p. 1717. — 5. Theognostus canon. 794. — 7. Eustathius Dion. 398

1. μαντευομένους *R* || δηϊοφόνου *C* || 3. ἰωνικῷ *R* || τούτου] τοῦ *R* || 5. ἃ *R* || Χῶνα reddidi e Theognosto: om. *L* || 6. λακμόνος *B*, Λάκμωνος z || οὔρεος *CP*bz || Ἀπολλωνιήτιδος Valla (*per apolloniatem agrum*) || 7. χώρης om. b || ὤρηκον *R*, ὤρικον b || 8. ἀναιρημένοι *C* || γένει *AB* || 9. ἕκαστον *Apr.*, ἕκαστοι *C* || 10. γὰρ δὴ] τε δὴ *R*, γὰρ *C*b || 12. ἀφαιρημένος *R* || 13. κατακοιμίσαντος Reiske || φυλακὴν (superscr. τὴν) *P*, τὴν φυλακὴν *R*z || 15. ἐπήισε *ABC*, ἐπῆσαν b || ἔφραξεν *R* || 17. γινόμενα *B* || ἀλλά· κως? || ὑπάγοντες *R* || 18. ὑπὸ] εἰς τὸ *q*, ἐς τὸ z || κατέκριναν om. *R* || κατακοιμίσαντα *R*. Reiske || 21. καρπόν om. *R* || πρόβατα *R* || 22. ἐγένετο *R* || ἐπείτε Reiske: ἔπειτα || ἐπειρώτευν b: ἐπειρώτων *ABR*, ἐπηρώτευν *CP*, ἐπερώτευν z || seclusi τοὺς προφήτας

αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ, [οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον] ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν· αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους, οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἕληται καὶ δικαιοῖ· τούτων δὲ τελεομένων αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολ-
94 λούς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα. τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη, οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀπόρρητα ποιησάμενοι προέθεσαν τῶν ἀστῶν ἀνδράσι διαπρῆξαι· οἱ δέ σφι διέπρηξαν ὧδε. κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ ἐλθόντες οἱ παρίζοντο καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι τῷ πάθεϊ. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν ἕλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ οὐκ ἀκηκοὼς τὸ θεοπρόπιον εἵλετο εἴπας εἴ τίς οἱ δοίη ἀγρούς, τῶν ἀστῶν ὀνομάσας τοῖσι ἠπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ, καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοισι τὴν ᾔδεε καλλίστην ἐοῦσαν τῶν ἐν πόλι· τούτων δὲ ἔφη ἐπήβολος γενόμενος τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες "Εὐήνιε, ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γενόμενα." ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐξαπατηθείς· οἱ δὲ πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων διδοῦσί οἱ τὰ εἵλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε
95 καὶ ὀνομαστὸς γενέσθαι. τούτου δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου ἀγόντων Κορινθίων ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη

---

18. τούτων – 19 εἶναι (Lexicon Vindob. p. 66)

1. seclusi οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον || 2. ἱρῶν om. *C* || 3. ἐς τοὺς *C* || 4. παύσασθαι *R* || τιμωρέοντας *R*b || πρινὴ *AB* || δῶσι *P*bz: δώσειν || 5. ἕλοιτο b || τουτέων z || 6. τελεουμένων b || δόσιν εὐηνίω δώσειν *R*, δώσειν εὐηνίω δίκην b || 9. ἀστέων z || 10. ἔπρηξαν *Apr*. || ὧιδε *P* || 12. πάθει *AB* || εἰρώτεον b: εἰρώτων *ABR*, ἠρώτων *C*, ἠρώτεον *P*z || 17. ἐν πόλει *ABC*, ἐν τῇ πόλει b, ἐν τῇ πόλι z || ||18. τουτέων z || ἐπίβολος *B* || 21. τοι] τε *C* || 22. κατὰ τὰ z || γινόμενα *B* || 24. κεκτημένων *C* || 26. καὶ om. b || οὐνομαστὸς z || δὴ ὁ om. *R* || 27. ἀγαγόντων *R*

δὲ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς.

Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς νέας ἐκ 96
τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμίης πρὸς Καλαμίσοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἥραιον τὸ ταύτῃ παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην, οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοί σφεας προσπλέειν ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἤπειρον τὰς νέας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γάρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γὰρ ὦν ἐδόκεον ὅμοιοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον, ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλῃ, ὃς κελεύσαντος Ξέρξεω καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ Ἰωνίην ἐφύλασσε· τοῦ πλῆθος μὲν ἦν ἓξ μυριάδες, ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης κάλλεϊ καὶ μεγάθεϊ ὑπερφέρων Περσέων. ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο καταφυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνειρύσαι τὰς νέας καὶ περιβαλέσθαι ἕρκος ἔρυμα τῶν νεῶν καὶ σφέων αὐτῶν κρησφύγετον. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι δὲ 97
παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρόν, τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλέος ἱδρύσατο Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν, ἐνθαῦτα τάς τε νέας ἀνείρυσαν καὶ περιε-

ἀπόπλους Ἑλλήνων εἰς Σάμον   φυγὴ τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ εἰς Μυκάλην ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν

---

22. Νείλεῳ - 23 κτιστύν Eustathius Dion. 823. — 23. idem Il. p. 1180

1. ὁ om. *R* ‖ ἐπιβατεύων post Εὐηνίου 𝔟, ἐπιβατέων *B*[1]*R* ‖ 2. ὀνόματος *PR*𝔟 ‖ ἐπὶ] ἐπιών Reiske ‖ 4. νῆας z ‖ 6. λαμίοισιν *R*. Καλάμοισι Larcher ex Athenaeo p. 572 f. ‖ ὁρμισάμενοι z: ὡρμισάμενοι 𝔟, ὁρμησάμενοι ceteri ‖ ἠραῖον *R* ‖ 7. ὡς ἐς z ‖ πυθόμενοι σφέας *B* ‖ 9. νῆας z ‖ 11. ὁμοῖοι *CP*𝔟z ‖ ἀπέπλεον om. *ABC*𝔟 ‖ 12. στρατὸν τὸν] στρατὸν 𝔟 ‖ 14. ἰωνίην τε *R* ‖ πλήθεος *R* ‖ 15. κάλλει *AB*, κάλλεΐ τε z ‖ μεγέθει *AB* ‖ 16. ἐπὶ τοῦτον z ‖ 17. νῆας z ‖ 18. ἔρυμά τε ? ‖ καί σφεων *AB*: κέσφεων *R*, καὶ σφέων reliqui ‖ αὐτέων z ‖ 20. γέσωνά *R*, γέσονά 𝔟 ‖ 21. ἐστὶ ἱρόν *R* ‖ 22. Πασικλῆος z ‖ νειλέω *R*, Νήλεῳ Eust. ‖ ἐπισπομένου *AB*𝔟 ‖ 23. κτιστὴν *R*𝔟z ‖ τε om. 𝔟 ‖ νῆας z

βάλοντο ἕρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἥμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἕρκος κατέπηξαν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι καὶ ὡς νικήσοντες· ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο.

98 Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς βαρβάρους ἐς τὴν ἤπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγότων ἀπορίῃ τε εἴχοντο ὅ τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ' ἔδοξε τούτων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλ' ὥρων νέας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα, Λευτυχίδης ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων "ἄνδρες Ἴωνες, οἳ ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνῆσθαί τινα χρὴ ἐλευθερίης μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ τοῦ συνθήματος Ἥβης. καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἀκούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἀκούσαντος." ὡυτὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλέος ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

ἐπίπλους Ἑλλήνων εἰς Μυκάλην καὶ ἀπόβασις

2. παρὰ b || κατέκοψαν R[l] || 3. νικήσοντες ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενα AC, νικήσοντες ἐπ' ἀμφότερα· ἐπιλεγόμενοι reliqui || 4. παρεσκευάδατο z || 6. ἐν ἀπορίῃ τε ἤγοντο R || 7. ὅ τι] ὃ b, τί R || ἀπαλλάσσονται b || 8. δὲ R || τουτέων z || μὲν] δὲ R || μηδετέρα B, μηδ' ἕτερα R || 10. καὶ τὰ ἄλλα ὅσων R || ἔπλεεν Rb || 12. σφιν ἐφαίνετο R, ἐγένετό σφι b || νῆας z || 15. ἐγχρίψας Cz || ταμάλιστα Pz || 16. οἳ] ὅσοι R || 17. μάθε R || πάντες b || 19. συμμισγῶμεν R || 21. ἐσακούσας ABC. ἐπακούσας Bekkerus || ἐπακούσαντος R || ωυτὸς AB, ὡυτὸς CRz, ὠυτὸς P || 22. πρήγματος] aut ῥήματος lege aut κηρύγματος || ὁ om. R || Θεμιστοκλῆος z || 24. ἔπειτε R. idem et ἀνενειχθῇ Koen. an ἐκεῖθεν ?

99 Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου δεύτερα δὴ τάδε ἐποίευν οἱ Ἕλληνες· προσσχόντες τὰς νέας ἀπέβησαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο, οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν ἀπαιρέονται τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην εἶχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ τὰς διόδους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν ὡς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώρην· ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοισι προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι, αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναι σφίσι.

100 Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσήισαν πρὸς τοὺς βαρβάρους· ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν καὶ κηρυκήιον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυματώγης κείμενον· ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι ὧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῷεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. δῆλα δὴ πολλοῖσι τεκμηρίοισί ἐστι τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων, εἰ καὶ τότε, τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε θαρσῆσαί τε τὴν στρα-

τὰ ἐν Μυκάλῃ ὑπὸ Περσῶν γενόμενα καὶ εἰς Σαμίους   ὅτι αὐθημερὸν ἦλθεν φήμη τοῖς ἐν Μυκάλῃ Ἕλλησι τῆς ἐν Πλαταιαῖς νίκης

1. λεωτυχίδεω *AB* ‖ δὴ om. z ‖ 2. προσχόντες *PR*bz ‖ νῆας z ‖ 6. ὦν] ἂν *R* ‖ 8. οἱ] ὑπὸ *R* ‖ 9. ἐς τὰς ἀθήνας sz ‖ 10. ἔχον z ‖ 12. ἐς κορυφὰς z ‖ 15. καὶ om. *R* ‖ 16. νεωχμὸν *C* ‖ 18. σφι *L* ‖ 19. ‘παρεσκεύαστο aut addendum πάντα’ Reiske ‖ προσίησαν *Bqz*, προσείησαν b ‖ 21. κηρύκιον *CP* ‖ 22. ὧιδε *CP* ‖ 24. δὲ *R* ‖ 25. συμπίπτοντος Reiske ‖ τ’ *R* ‖ πλαταίῃισι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ 26. φήμη δὲ *R* ‖ 27. τοῖσι om. b

τιὴν πολλῷ μᾶλλον καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν.
101 καὶ τόδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι· καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγίνετο, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην τῶν μετὰ Παυσανίεω Ἑλλήνων ὀρθῶς σφι ἡ φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρωὶ ἔτι τῆς ἡμέρης ἐγίνετο, τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ περὶ δείλην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐγίνετο. ἦν δὲ ἀρρωδίη σφι, πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι, οὔτι περὶ σφέων αὐτῶν οὕτω ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλόν τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἄεθλα
102 προέκειτο. τοῖσι μέν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κου τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς ἐγίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον, τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμένοισι κατά τε χαράδραν καὶ ὄρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήισαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο. ἕως μέν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρθια ἦν τὰ γέρρα, ἠμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ· ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατός, ὅκως ἑωυτῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι ἔργου εἴχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι

συμβολὴ βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων ἐν Μυκάλῃ

---

4. ἐγένετο *P*b, οὐ ἐγένετο z || 5. εἴρητο *P* || ἔσεσθαι ὡσαύτως *R* || 8. πλαταίη *R* || 11. πρινὴ *R* || 12. παρὰ b || αὐτέων z || τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων? || 13. κληδὼν z || 14. σφι] τοι b || τι] τοι b || 18. κου] κατὰ φz || ἡμισέων *C*z: ἡμίσεων || ἡ om. *C* || 19. δὲ om *C* || 20. χαράνδραν *C*, χαράδρην *P*z || 21. οὔρεα *CP*bz || 22. κέραϊ *R*z || ἔτι eiecit Schaefer: rectius sedem habebit ante περιήισαν || 25. γένοιτο z

γὰρ τὰ γέρρα οὗτοι φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας, οἱ δὲ δεξάμενοι καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι τέλος ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι (οὕτω γὰρ ἦσαν ἐπεξῆς τεταγμένοι) συνεπισπόμενοι συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο, οὔτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι πρὸς φυγήν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι πλὴν Περσέων· οὗτοι δὲ κατ' ὀλίγους γινόμενοι ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταΰντης μὲν καὶ Ἰθαμίτρης τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες ἀποφεύγουσι, Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης μαχόμενοι τελευτῶσι. ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων ἀπίκοντο 103
Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείριζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν τε Σαμίων οἱ στρατευόμενοι ἐόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὡς εἶδον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι. Μιλησίοισι δὲ προσε- 104
τέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρέειν σωτηρίης εἵνεκά σφι, ὡς, ἢν ἄρα σφέας καταλαμβάνῃ οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας σώζωνται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μέν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι

1. ἐσέπεσον – Πέρσας Eustathius Il. p. 373.

1. γὰρ] δὲ *R* || ἐπέπεσον b || αλέες *A*, ἀλέες *B*. Eust. || 2. καὶ om. *C* || 4. οὗτοι *Rz* || ἔσαν z || οἱ ἐπεξῆς *R* || 5. συνέπιπτον *R*bz || καὶ om. *qz* || 6. οὐτέτι *CR*, οὔτέ τι *P*b, οὔτε τι z || καὶ πρὸς *R* || 7. ὡρμέατο *P*b || 8. κατὰ λόγους *B* || 11. Ἰθραμίτρης z || 14. αὐτέων z || 15. αὐτέων z || τῶν om. *R* || 16. Σικυνώνιος sive Σικυωνίων στρατηγός ? || περίλεος *Rz* || τε] δὲ *R* || 17. τε om. *Rz* || 18. καταρχὰς *ABPz* || 19. ὑπεραλκέα *R* || ἔρδον *P*: ἑρδον *AB*, ἕρδον reliqui || 22. μιλήσιοι *R* || 23. μὲν om. *R*. suspicor fuisse ἐκ vel μὲν ἐκ || τηρεῖν *L* || 24. ἆρά *AB* || 25. σώιζονται *C*, σώζονται *Pr*. *R*bz

τούτου τε εἵνεκεν καὶ ἵνα μὴ παρεόντες τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποιέοιεν· οἱ δὲ πᾶν τοὐναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον, ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδοὺς φεύγουσι, αἳ δὴ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη.

105 Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναίων Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθοίνου, ἀνὴρ παγκράτιον ἐπασκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕστερον τούτων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισί τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρνῳ τῆς Καρυστίης χώρης ἀποθανόντα ἐν μάχῃ κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους Κορίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίστευσαν.

106 Ἐπείτε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς τοὺς μὲν μαχομένους τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς νέας ἐνέπρησαν καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληίην προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν, καὶ θησαυρούς τινας χρημάτων εὗρον· ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νέας ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅκῃ χρεὸν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἦσαν, τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι· ἀδύνατον γὰρ ἐφαίνετό σφι εἶναι ἑωυτούς τε Ἰώνων προκατῆσθαι φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἑωυτῶν μὴ προκατημένων Ἴωνας οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων

Ἰωνίας ἀπόστασις ἀπὸ Περσῶν — περὶ τῶν ἐν Μυκάλῃ ἀριστευσάντων Ἑλλήνων — ἀπόπλους Ἑλλήνων εἰς Σάμον καὶ βουλὴ περὶ τῆς Ἰωνίας

1. τε] γε *ABb*, om. *R* ‖ εἵνεκα bz ‖ ἐν τῷ *R* ‖ 2. τὸ ἐναντίον *Rb* ‖ 3. δὴ ἔφερον z: διέφερον ‖ 4. αὐτοῖς *R* ‖ 5. ἰωνίη τὸ δεύτερον *R* ‖ 7. ἀρίστευσαν b ‖ 8. εὐθόνου *AB*, εὐθύνου *R* ‖ 10. τουτέων z ‖ 12. γεραίστῳ *R* ‖ 16. νῆας z ‖ 18. νῆας z ‖ 19. περὶ τῆς b ‖ ἀναστάσεος z ‖ 20. ὅπῃ *AB*, ὅπη *CR*, ὅποι *P*bz ‖ χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ κατοικῆσαι *R*z ‖ 21. ἔστι z ‖ ἀπεῖναι *R*: ἀφεῖναι ‖ 23. φρουρέων *R* ‖ 24. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην z ‖ ἔχον z ‖ 26. τέλει *AB*, τέλεσι z

ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας δοῦναι τὴν χώρην Ἴωσι ἐνοικῆσαι, Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετερέων ἀποικιέων βουλεύειν· ἀντιτεινόντων δὲ τούτων προθύμως, εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι ἐμμενέειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὁρκίοισι ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένας εὑρήσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων ἐς τὰ ἄκρα τῆς Μυκάλης 107
κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο κομιδὴ ἐς Σάρδις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδὸν Μασίστης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθεϊ τῷ γεγονότι τὸν στρατηγὸν Ἀρταΰντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακά, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίω φὰς αὐτὸν εἶναι τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ τὸν βασιλέος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιεύμενος σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκην, ἀποκτεῖναι θέλων. καί μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλεω ἀνὴρ Ἁλικαρνησσεὺς ὄπισθε ἑστεὼς αὐτοῦ Ἀρταΰντεω, ἁρπάζει μέσον καὶ ἐξαείρας παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ

Μασίστου καὶ Ἀρταΰντου φιλονεικία

18. παρὰ – 19 ἐστι Eustathius Il. p. 668

1. ἐμπόλια *ABC*d ‖ ἐπαναστήσαντας *R* ‖ 3. Πελοποννησίους Schweighaeuser ‖ 4. σφετέρων *L* ‖ ἀποικίων *R*, ἀποικεέων d ‖ τουτέων z ‖ 7. στρατευόμενοι *R* ‖ 8. πίστει *C*d ‖ τε om. *ABC* ‖ ὁρκίοισι ἦ μὲν Krueger ‖ ἐμμένειν *R*dz, ἐμμενεῖν reliqui ‖ ἀπονοστήσεσθαι sz ‖ 12. ἄκρα] ἄκρα τε *R* ‖ 13. ἐγένετο *R* ‖ σάρδεις *R* ‖ 15. πάθει *AB* ‖ 16. τε καὶ om. d ‖ 17. εἶναι om. d ‖ 18. βασιλῆος z ‖ 20. ποιησάμενος z ‖ ἀκινάκεα z ‖ 21. φθὰς z ‖ 22. ὁ πρη- om. *R* ‖ ἀλικαρνησεὺς *CR*d ‖ ὄπισθεν *PR*d ‖ 23. ἐξαίρας *AB*, ἐξάρας z, ἐξάρας reliqui ‖ 24. οἱ om. *R*dz ‖ 25. χάριτας et θέμενος d

τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης Κιλικίης πάσης ἦρξε δόντος βασιλέος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων οὐδὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδις.

108 Ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπείτε ἐξ Ἀθηνέων προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ φυγὼν ἀπίκετο. τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα ἤρα τῆς Μασίστεω γυναικός, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσεφέρετο προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· τὠυτὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη· ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω, δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι ἢν ταῦτα ποιήσῃ. ἁρμόσας δὲ καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ τε ἀπίκετο καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο, ὁ δὲ διαμειψάμενος ἤρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς Μασίστεω δὲ θυγατρός·

109 οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταΰντη. χρόνου δὲ προϊόντος ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφήνασα Ἄμηστρις ἡ Ξέρξεω γυνὴ φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ ἡσθεὶς περιβάλλεταί τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταΰντην· ἡσθεὶς δὲ καὶ ταύτῃ ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ τι βούλεταί οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουργημένων·

ἔρως Ξέρξου τῆς Μασίστου γυναικὸς καὶ μετὰ ταῦτα τῆς θυγατρὸς Ἀρταΰντης γαμετῆς δὲ τοῦ ἑαυτοῦ παιδὸς Δαρείου

---

10. Priscianus XVIII 283

2. ἦρξε κιλικίης πάσης *P*, πάσης ἦρξε Κιλικίης *z* ‖ 3. βασιλῆος *z* ‖ πορευομένων βαρβάρων *Rz* ‖ ἔτι] ἐπὶ Werfer ‖ 4. ἐγένετο τούτων *CP*b, ἐγένετο τουτέων *z* ‖ ἀλλὰ et σάρδεις b ‖ 5. Ἐν] ἐπὶ *R* ‖ σάρδησιν *R*b ‖ 6. ἀθηναίων *BCRz* ‖ 7. δὲ *R* ‖ ἔρα *R*. an ἠράσθη? ‖ 9. προσέφερε *R* ‖ 10. προμυθεόμενος b ‖ ἀδελφὸν b. Prisc. ‖ ταυτὸ *C* ‖ 11. ἔχε z. an ἔσχε? ‖ εὖ τε γὰρ *PRz* ‖ ἠπίστατο b ‖ τεξομένη *B*[1] ‖ 12. πρήσει *C* ‖ 14. λάμψασθαι *C* ‖ 16. ἐκεῖ τε *ABC*: ἐκεῖσε ‖ 19. μὲν om. b ‖ μασίστεωι *B* ‖ 22. φάρος *BR*bz ‖ ποικίλον b ‖ 24. ταύτῃ] αὐτῇ *R* ‖ 25. ὃ βούλεται *R* ‖ οἱ om. *ABC*b ‖ ὑπουργημένων *R*

πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν· τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοιχίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξῃ "δώσεις μοι τὸ ἄν σε αἰτήσω;" ὁ δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ ὡς ὤμοσε ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος. Ξέρξης δὲ παντοῖος ἐγίνετο οὐ βουλόμενος δοῦναι, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, φοβεόμενος δὲ Ἄμηστριν, μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα οὕτω ἐπευρεθῇ πρήσσων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου καὶ χρυσὸν ἄπλετον καὶ στρατόν, τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξειν ἀλλ' ἢ ἐκείνη. Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον. ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἡ δὲ περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ δώρῳ ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο. καὶ ἡ Ἀμη- 110
στρις πυνθάνεταί μιν ἔχουσαν· μαθοῦσα δὲ τὸ ποιεύμενον τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον, ἡ δὲ ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστεω γυναικὶ ἐβούλευε ὄλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλήιον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς· οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν τέλειον· τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον βασιλεὺς καὶ Πέρσας δωρέεται· ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἡ Ἄμηστρις χρηίζει τοῦ Ξέρξεω δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναῖκα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο τοῦτο μὲν ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ ἀναιτίην ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συν-

περὶ τοῦ παρὰ Πέρσαις γενεθλιακοῦ δείπνου τοῦ βασιλέως ὅπερ λέγεται Περσιστὶ τυκτά   Ἄμηστρις ἐπιβουλεύουσα τῇ Μασίστου γαμετῇ

---

15. Suidas v. φυλάξαντες. — 16. βασιλήιον - 20 δωρέεται Athenaeus p. 146

1. αἰτήσασα b ‖ 2. εἶπαι z ‖ 3. ἐάν *R* ‖ πάντα *R* ‖ ἐκείνην z ‖ αἰτήσεσθαι ὑπισχνέεται *R* ‖ 4. ὅμοσε *AB* ‖ φάρος *BR*bz ‖ 5. ἐγένετο *CP*z ‖ 6. φοβούμενος *R* ‖ δὲ om. *C* ‖ ἄμιστριν *C* ‖ καὶ om. *R* ‖ 7. κατεικαζούσῃ z: κατεικάζουσα ‖ γενόμενα b ‖ ἐπορεύθη *CR* ‖ 8. πόλεις *C*d ‖ 9. ὁ στρατὸς κάρτα *R* ‖ 10. φάρος *R*bz ‖ 11. ἐγάλλετο *R*, ἠγάλλετο *P*bz ‖ 12. ἔχουσα *C* ‖ 13. αὐτῇ *R* ‖ ἔχε z ‖ 17. ἐν ἡμέρῃ *R*. Athen. ‖ 18. ἐγίνετο *A* ‖ ὁ βασιλεύς *R*. Athen. ‖ τούτῳ om. Athen. ‖ 19. Ἑλληνιστὶ δὲ Athen. ‖ 20. τὴν om. *R* ‖ Πέρσαις z. Athen. ‖ 21. χρήιζει *P*z, χρήζει b, χρήξει *R*, χρῄζει z

111 ἦκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. τέλος μέντοι ἐκείνης τε λιπαρεούσης καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρηίζοντα οὔ σφι δυνατόν ἐστι βασιληίου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει, καὶ παραδοὺς ποιέει ὧδε. τὴν μὲν κελεύει ποιέειν τὰ βούλεται, ὁ δὲ μεταπεμψάμενος τὸν ἀδελφεὸν λέγει τάδε. "Μασίστα, σὺ εἶς Δαρείου τε παῖς καὶ ἐμὸς ἀδελφεός, πρὸς δ' ἔτι τούτοισι καὶ εἶς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὴ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικέεις μὴ συνοίκεε, ἀλλά τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτῃ συνοίκεε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει ἐμοί, μὴ ἔχε γυναῖκα." ὁ δὲ Μασίστης ἀποθωυμάσας τὰ λεγόμενα λέγει τάδε. "ὦ δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων μοι γυναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τε εἰσὶ καὶ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίαν τῷ παιδὶ τῷ σεωυτοῦ ἠγάγεο γυναῖκα, αὐτή τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάρτα ἐοῦσα, ταύτην με κελεύεις μετέντα θυγατέρα τὴν σὴν γῆμαι; ἐγὼ δὲ βασιλεῦ μεγάλα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι τούτων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιῶ πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἥσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν." ὁ μὲν δὴ τοιούτοισι ἀμείβεται, Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς λέγει τάδε. "οὕτω τοι, Μασίστα, πέπρηκται· οὔτε γὰρ ἄν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε ἐκείνῃ πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις, ὡς

Ξέρξου πρὸς Μασίστην συμβουλὴ ὑπὲρ τοῦ μηκέτι συνεῖναι τῇ οἰκείᾳ γαμετῇ

---

22. οὔτε - 23 ἐμήν Thomas M. p. 92

1. ἕνεκεν b ‖ μέντοι γε R ‖ κείνης sine τε C ‖ 3. χρήιζοντα P, χρήζοντα Rb, χρήζοντα z ‖ 4. ὧιδε P ‖ 5. μεταμειψάμενος b ‖ 8. δὲ Rbz ‖ νυν AB ‖ ἀλλὰ - 9 συνοίκεε om. R ‖ 10. δοκέεις μοι R ‖ 11. ἀποθωυμάσας Pz: ἀποθωμάσας ‖ 12. λόγον μοι A ‖ 13. με R ‖ τε ante νεηνίαι ABCb ‖ εἰσὶ τρεῖς z ‖ τῶν καὶ] τῶ R ‖ 14. μία R, μίην z ‖ παιδὶ τῷ] παιδὶ Cb ‖ ἠγάγετο R, ἤγαγες b ‖ αὐτή ABR: αὕτη ‖ 15. τυγχάνει κατὰ νόον C ‖ με om. CP, μὲν R ‖ μετέντα R: μεθέντα ‖ 16. τὴν om. R ‖ σὴν] σεωυτοῦ z ‖ μέγα R ‖ 17. ἀξόμενος b ‖ τουτέων z ‖ οὐδέτερον R ‖ 18. τοιούτου R ‖ 20. ἥσσω z ‖ συνοικεῖν R ‖ 21. τούτοισιν ἀμείβετο R ‖ 22. τοι] δή τοι z ‖ δῴην AB. Thom. (codicum pars), δώην CPb, δοίην ἔτι R ‖ 23. γῆμαι] γυναῖκα R ‖ πλεῦνα] ἔτι πλεῦνα Rz ‖ ὡς om. b

μάθῃς τὰ διδόμενα δέκεσθαι.” ὁ δὲ ὡς ταῦτα ἤκουσε, εἴπας
τοσόνδε ἐχώρεε ἔξω “δέσποτα, οὐ δή κου με ἀπώλεσας;” ἐν 112
δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ
διελέγετο, ἡ Ἄμηστρις μεταπεμψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ
Ξέρξεω διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα τοῦ Μασίστεω· τούς τε
μαζοὺς ἀποταμοῦσα κυσὶ προέβαλε καὶ ῥῖνα καὶ ὦτα καὶ χεί-
λεα καὶ γλῶσσαν. ἐκταμοῦσα ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλε-
λυμασμένην. ὁ δὲ Μασίστης οὐδέν κω ἀκηκοὼς τούτων, 113
ἐλπόμενος δέ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία.
ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμ-
βουλευσάμενος τοῖσι παισὶ ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι
ἑωυτοῦ υἱοῖσι καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι, ὡς ἀποστήσων
νομὸν τὸν Βάκτριον καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλέα·
τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, εἴ περ ἔφθη ἀναβὰς
ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν μιν
καὶ ἦν ὕπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθό-
μενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιὴν
ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκεῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ
καὶ τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν
Ξέρξεω καὶ τὸν Μασίστεω θάνατον τοσαῦτα ἐγένετο.

Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλλησπόν- 114
του πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὅρμεον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμ-
φθέντες, ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἄβυδον καὶ τὰς γεφύρας
εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὑρήσειν ἔτι ἐντεταμένας,
καὶ τούτων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπί-
κοντο. τοῖσι μέν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδην Πελοποννησίοισι ἔδοξε

Ἄμηστρις λυμαινομένη τὴν Μασίστεω γυναῖκα καὶ ἀναίρεσις Μασίστου περὶ τῶν ἐπ' Ἑλλησπόντου πλευσάντων Ἑλλήνων ὑποστροφὴ Πελοποννησίων καὶ πολιορκία Σηστοῦ ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων

---

1. ἤκουσε ταῦτα *R* ‖ 2. δή κω Schaefer ‖ ἀπώλεσας. vulgo ‖ 3. ἐν ᾧ *R* ‖ ἀδελφῷ b ‖ 5. ξέρξεωι *B* ‖ τοῦ] τὴν *Rz* ‖ μασίστεωι *B* ‖ 6. μαστοὺς *R* ‖ 7. μιν om. b ‖ 8. κω om. b ‖ τουτέων z ‖ 9. δ' ἔτι οἱ *R* ‖ 11. βάκτραν *C* ‖ 12. που b ‖ νόμον *CR*b ‖ 13. κακὸν b ‖ βασιλῆα z ‖ 14. δοκέει z ‖ 15. ἔστεργόν τε μιν *R*bz ‖ 18. κατέκτεινεν *Bpr.* b, κτείνει *R*, κατέκτειναν z ‖ πέδας z ‖ αὐτοῦ z ‖ 21. ἐπὶ b ‖ 22. ὅρμεον *ABsv*: ὥρμεον ‖ ὑπὸ ἀνέμων om. b ‖ 25. τουτέων et ἕνεκα z ‖ 26. λευτυχίδεα *R*bz

ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα, Ἀθηναίοισι δὲ καὶ Ξανθίππῳ
τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ ὑπομείναντας πειρᾶσθαι τῆς Χερσονή-
σου. οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον, Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ τῆς Ἀβύδου δια-
115 βάντες ἐς τὴν Χερσόνησον Σηστὸν ἐπολιόρκεον. ἐς δὲ τὴν
Σηστὸν ταύτην, ὡς ἐόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ,
συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρεῖναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλ-
λήσποντον, ἔκ τε τῶν ἀλλέων τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ
ἐκ Καρδίης πόλιος Οἰόβαζος ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γε-
φυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς. εἶχον δὲ ταύτην ἐπι-
χώριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμ-
116 μάχων συχνὸς ὅμιλος. ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ
Ξέρξεω ὕπαρχος Ἀρταΰκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ
ἀτάσθαλος, ὃς καὶ βασιλέα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπά-
τησε, τὰ Πρωτεσίλεω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἐλαιοῦντος
ὑπελόμενος. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρω-
τεσίλεω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτόν, ἔνθα ἦν χρήματα
πολλὰ καὶ φιάλαι χρύσεαι καὶ ἀργύρεαι καὶ χαλκὸς καὶ ἐσθὴς
καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταΰκτης ἐσύλησε βασιλέος δόν-
τος. λέγων δὲ τοιάδε Ξέρξην διεβάλετο. "δέσποτα, ἔστι
οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν σὴν στρατευσά-
μενος δίκης κυρήσας ἀπέθανε· τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα
καί τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι." ταῦτα λέ-
γων εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξην δοῦναι ἀνδρὸς οἶ-
κον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε. ἐπὶ γῆν δὲ
τὴν βασιλέος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε νοέων τοιάδε·

ὅτι ἀπατήσας Ἀρταΰκτης Ξέρξην τὰ ἐν τῷ Πρωτεσιλάου τάφῳ ἀφείλετο χρήματα

5. **Eustathius Dion. 513**

2. χερρονήσου *CP* ‖ 3. διαβαλόντες *R* ‖ 4. χερρόνησον *CP* ‖ 7. ἄλλων *L* ‖ δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ 8. οἰάβαζος *R* ‖ 9. ἔχον z ‖ 11. τούτου post νομ *R* ‖ νόμου *Cb* ‖ 12. δεινός τε *CR* ‖ 13. βασιλῆα z ‖ 14. προτεσίλεω *B* ἐξ] τὰ ἐξ ? ‖ ἐλεοῦντος *ABRz* ‖ 15. ὑφελόμενος *L* praeter *R* qui αἰτήσας ‖ ἐλεοῦντι *ABRz* ‖ χερρονήσου *CPb* ‖ προτεσίλεω *B* ‖ 16. ἔην z ‖ 18. βασιλῆος z ‖ 19. Ξέρξεα z ‖ διεβάλλετο *Rb* ‖ οἰκός ἐστιν *R* ‖ 20. γῆν τὴν σὴν *R* ‖ στρατευόμενος *PRz* ‖ 22. τις καὶ *R* ‖ λέγων om. b ‖ 23. Ξέρξεα z ‖ δοῦναί οἱ τοῦ ἀνδρὸς ? ‖ 25. βασιλέως b, βασιλῆος z ‖ ποιέων *R*

τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυτῶν εἶναι Πέρσαι καὶ τοῦ
αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιοῦν-
τος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε καὶ ἐνέμετο,
αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς Ἐλαιοῦντα ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ
ἐμίσγετο. τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων οὔτε παρε-
σκευασμένος ἐς πολιορκίην οὔτε προσδεχόμενος τοὺς Ἕλλη-
νας, ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον. ἐπεὶ δὲ πολιορκεομέ- 117
νοισί σφι φθινόπωρον ἐπεγίνετο, καὶ ἤσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι·
ἀπό τε τῆς ἑωυτῶν ἀποδημέοντες καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν
τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅκως ἀπάγοιέν σφεας
ὀπίσω, οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν πρὶν ἢ ἐξέλωσι ἢ τὸ Ἀθηναίων
κοινόν σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὴ ἔστεργον τὰ πα-
ρεόντα. οἱ δὲ ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι 118
ἦσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἕψοντες τῶν κλινέων ἐσιτέ-
οντο. ἐπείτε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι εἶχον, οὕτω δὴ ὑπὸ νύκτα
οἴχονται ἀποδράντες οἵ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταΰκτης καὶ ὁ
Οἰόβαζος, ὄπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες, τῇ ἦν ἐρημότατον
τῶν πολεμίων. ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησῖται ἀπὸ
τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονὸς καὶ τὰς
πύλας ἄνοιξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῦνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν
πόλιν εἶχον. Οἰόβαζον μέν νυν ἐκφεύγοντα ἐς τὴν Θρηίκην 119
Θρήικες Ἀψίνθιοι λαβόντες ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ
θεῷ τρόπῳ τῷ σφετέρῳ, τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου ἄλλῳ τρόπῳ
ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτην ὕστεροι ὁρμηθέντες

δίωξις Περσῶν τῶν ἀπολιπόντων Σηστὸν καὶ Ἀρταΰκτου καὶ τοῦ παιδὸς ἀναίρεσις

---

18. Χερσονησῖται - 19 γεγονός (Stephanus Byz. v. Χερρόνησος)

1. ἅπασαν *R* ‖ πέρσαι εἶναι *Pz* ‖ 2. ἐλεοῦντος *ABRz* ‖ 4. ἐλεοῦντα *ABRz* ‖ 7. ἀφυλάκτω τε κως *R* ‖ 8. ἐπεγένετο *PR*bz ‖ καὶ om. *R*b ‖ ἤσχαλον (λ superscr.) *A*, ἤσχαλον *CRz* ‖ 10. ἀπαγάγοιεν *Rz* ‖ σφέας *L* ‖ 11. πρινὴ *AB* ‖ 12. κοινὸν σφέας z ‖ 13. δ' *ARz* ‖ τείχει *ABR* ‖ ἐς] ἀμφὶ τὸν ἀρταΰκτεα ἐς *Rz* ‖ ἤδη] δὴ *R* ‖ 14. ἔσαν z ‖ οὕτως *ABR* ‖ ἕψοντες *R*, ἑψῶντες b ‖ 15. ἔχον z ‖ δὴ om. *R* ‖ 16. οἴχοντο *R*. Krueger ‖ καὶ οἰόβαζος *ABP*b ‖ 17. ὄπισθεν *R* ‖ τοῦ ἦν ἐρημότατος *R* ‖ 18. τῶν om. z ‖ χερρονησῖται Steph. codd. ‖ 19. ἐσημήναντο *R*. Steph. ‖ 20. πλεῦνες om. *P*b ‖ 21. ἔχον z ‖ ἐκφυγόντα *R* ‖ θρήκην *R* ‖ 22. θρήικες *AB*, θρῆκες *R* ‖ 24. ἀρταΰντην *C* ‖ ὕστερον *CR*

φεύγειν, καὶ ὡς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνὸν οἱ μὲν ἀπέθανον οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες ἦγον ἐς Σηστόν, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ Ἀρταΰκτην δεδεμένον
120 αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ. καί τεῳ τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερσονησιτέων ταρίχους ὀπτῶντι τέρας γενέσθαι τοιόνδε· οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον ὅκως περ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν περιχυθέντες ἐθώυμαζον, ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους ἔφη "ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦτο· οὐ γὰρ σοὶ πέφηνε, ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιοῦντι Πρωτεσίλεως ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά μοι τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι, ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱροῦ ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ, ἀντὶ δ' ἐμεωυτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθηναίοισι περιγενόμενος." ταῦτα ὑπισχόμενος τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε· οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλεῳ τιμωρέοντες ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἔζευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, σανίδας προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ
121 Ἀρταΰκτεω κατέλευσαν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς

περὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς ὀπτωμένοις ταρίχοις φανέντος τέρατος

7. τάριχοι - 8 νεοάλωτοι Eustathius Od. p. 1728. — οἱ τάριχοι - 8 ἤσπαιρον Athenaeus p. 119. Lexicon Vindob. p. 177. Crameri Anecd. Paris. IV p. 248. — 10. Bekkeri Anecd. p. 309

1. καὶ om. z ‖ 2. ποταμοῦ sz ‖ 4. ἤγαγον *R* ‖ ἐπὶ b ‖ αὐτέων z ‖ 5. καὶ τέωι *P* ‖ 6. χερρονησιτέων *CPR*, χερσονητέων *R*, χερσονησιωτέων z ‖ ταρίχου *R* ‖ τέρας τὲ γενέσθαι *R* ‖ 7. τε om. Athen. Lex. Vind. Cram. An. ‖ 8. ἔσπαιρον bz, ἔσπερον *R*. Lex. Vind., ἤσπερον Eust. ‖ οἱ ἰχθύες *R* ‖ νεάλωτοι *R*z. Eust. ‖ 9. ἐθώμαζον *ABC*b ‖ 11. φοβέετο τὸ *R* ‖ 12. Ἐλεοῦντι *R*z ‖ πρωτεσίλεος *AB* ‖ 13. σινέεσθαι *R* ‖ 14. μοι Pavius: οἱ ‖ ἐπαχθῆναι *ABC*, ἐπαχθῆναι b ‖ μὲν γὰρ b ‖ 16. ἀντὶ δ' om. *R* ‖ 17. ὑποσχόμενος bz ‖ 18. ἐλεούσιοι *R*, Ἐλεούντιοι z ‖ Πρωτεσιλάῳ z ‖ 20. ὁ νόος z ‖ 22, πόλεος z ‖ σανίδα z. σανίδι Reiske, πρὸς σανίδα Dobree

τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων ὡς ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο.

Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταΰκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος προ- 122
πάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσῃσι ἐξηγησάμενος λόγον τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες Κύρῳ προσήνεικαν λέγοντα τάδε. "ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ σοὶ Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγην, φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέαν, μεταναστάντες ἐκ ταύτης ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες πολλαὶ δὲ καὶ ἑκαστέρω, τῶν μίαν σχόντες πλέοσι ἐσόμεθα θωυμαστότεροι. οἰκὸς δὲ ἄνδρας ἄρχοντας τοιαῦτα ποιέειν· κότε γὰρ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν πάσης τε τῆς Ἀσίης;" Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ θωυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν ταῦτα, οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρασκευάζεσθαι ὡς οὐκέτι ἄρξοντας ἀλλ' ἀρξομένους· φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς γίνεσθαι· οὐ γάρ τι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι καρπόν τε θωυμαστὸν φύειν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἑσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου, ἄρχειν τε εἵλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

ἀπόπλους Ἀθηναίων εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τῆς πρὸς Κῦρον Ἀρτεμβάρους γνώμης ἐπὶ τοῦ μεταναστῆναι ////// περσίδος (*B*)

---

3. ἐπὶ Werfer ‖ πλέον om. *C* ‖ τουτέων z ‖ 5. λόγον] τὸν λόγον *R* ‖ 6. λέγον *R* ‖ 7. σὺ s. cod. Palat. 152 (25.) ‖ 8. Ἀστυάγεα z ‖ 9. τρηχεῖαν *R*, τρηχέην ceteri ‖ σχῶμεν *R* ‖ 10. καὶ om. *R* ‖ ἑκαστέρωι *ABP*, ἑκατέρω *C* ‖ 11. μίην s ‖ σχῶντες *C*, ἔχοντες *R* ‖ πλείοσι *ABCb* ‖ θωμαστότεροι *ABCb*, θωμαϋστότεροι *R* ‖ οἰκὸς *PR*: εἰκὸς ‖ ἄνδρας ἄρχοντας *AB*: ἄνδρας ἔχοντας *R*, ἄρχοντας ἄνδρας reliqui ‖ 12. κότερα γὰρ *R* ‖ 13. ὅτε] οὔτε *R* ‖ 14. θωμάσας *ABCb* ‖ 15. παραίνεε s: παρῄνεε ‖ 16. ἀρξαμένους *C* ‖ 17. μαλακοὺς ἄνδρας *R* ‖ 18. τοι bz ‖ θωμαστὸν *ABCb*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ̅ | ΧΧΗΗΠΙ *AB*, ἡροδότου ἱστοριῶν ἐνάτη *C*, ἡροδότου ἱστοριῶν θ. *R*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν θ'. b, ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ. z

---

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ

Tom. I. A

p. 7, 17 ὁ Ἄτυς οὗτος καὶ Λυδὸς ὕστερος Τρώων μάχης. A^2 B^2 *Rd* c. 7

16, 21 ἀνακῶς] ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. B^3 24

21, 9 σπερχθεὶς] ῥιφείς, λυπηθείς, ταραχθείς, θυμωθείς. A^2. ταραχθείς, θυμωθείς. B^2 32

22, 15 ἄτην] ζημίαν. *A*

27, 4 ἤια] παρεγενόμην. *B* 42

22 περιημεκτέων] δυσφορῶν. B^2 44

33, 10 σὺ μὲν ὦ Κροῖσε τῷ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίῳ θαρρήσας κατὰ τοῦ Κύρου ἐξώρμησας· ὁ δὲ Κῦρος τὸν μέγιστον προφήτην Δανιὴλ μετακαλεσάμενος καὶ ἐρωτήσας καὶ μαθὼν ἐξ αὐτοῦ ὅτι σε καὶ ἡττήσει καὶ αἰχμάλωτον λήψεται, τὸν πρὸς σὲ συνεκρότησε πόλεμον, καὶ ὁ μὲν σοὶ δοθεὶς χρησμὸς ἐψεύσθη, ἡ δὲ τοῦ Δανιὴλ προφητεία ἠλήθευσε. *R* 53

34, 16 Πίνδος πόλις τὸ νῦν μέρος. *q* 56

41, 1 χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος. 65
Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδόν
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος, αὐτὰρ ἐγώ τοι
Δώσω ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει. *A*

46, 5 ἀναξυρὶς καλεῖται τὸ δερμάτινον ὑπόδημα. πρῶτοι δὲ Πέρσαι καταδεδείχασι τοιαῦτα. οἱ γὰρ Ἕλληνες τὸ πρὶν πεδίλοις ἐχρῶντο ἃ οὐ σκύτινα ἀλλὰ λίνεα ἢ εἴρινα . . . . λέγουσιν ὡς ἀναξυρίδες εἰσὶ τὰ παρὰ Ἕλλησι βραχία λεγόμενα. *BR* 71

---

71. 3. ἢ — ὡς et εἰσὶ om. *R*

Tom. I. A

p. 47, 4 ἀναισιμοῦνται] διανύονται. *B*. διανύονται, ἀναλοῦνται. *R* c. 72

48, 11 συνήνειχε] συμβέβηκεν. *B* 74

50, 23 ἐνένωτο] ἐνενοεῖτο τὸ πλῆρες. *R* 77

56, 14 εὐεστοῖ] εὐθηνίᾳ. *A* 85

εὐεστοῖ. εὐθηνίᾳ, καταστάσει. εὐεστώ. ὅτι Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης τέλος τῆς εὐθυμίας εἶναι λέγει, οὐ τὴν αὐτὴν οὖσαν τῇ ἡδονῇ, ὡς ἔνιοι παρακούσαντες ἐξεδέξαντο, ἀλλὰ καθ' ἣν γαληνῶς καὶ εὐσταθῶς ἡ ψυχὴ διάγει, ὑπὸ μηδενὸς τυραννουμένη φόβου ἢ δεισιδαιμονίας ἢ ἄλλου τινὸς πάθους. καλεῖ δὲ αὐτὴν καὶ εὐεστὼ καὶ πολλοῖς ἄλλοις ὀνόμασιν. B^{3} (e Suida v. εὐεστώ)

58, 2 λιπαρεόντων] ἐγκειμένων, ὀχλούντων. *B* 86

60, 7 λεγόντων] λεγέτωσαν. *B* 89

63, 18 οὖροι] οὖρος ὁ τῆς γῆς ὅρος καὶ φύλαξ παρὰ τούτῳ μόνῳ τῷ Ἡροδότῳ. B^{3} 93

65, 17 μετεξέτεροι] αὐτῶν ἔνιοι. B^{3} 95

68, 1 σανδαράκινοι] ὃ λαζουρὶ φασίν. B^{2} 98

9 τοῦτο καὶ νῦν φυλάττεται παρὰ τῶν Τούρκων. B^{3} 99

72, 2 ἀνδρὸς ὡραίην] ἐπίκαιρον ἀνδρί, πρὸς γάμου καιρὸν ἀφιγμένην. $A^{3}B$ 107

73, 5 οὐ τῇ] οὐχ ὡς ἐγετείλατο. $A^{3}B$ 109

75, 6 πρόκα. εὐθύς, παραχρῆμα. B^{3} 111

24 χάρτα] πάνυ. *B* 113

76, 25 περιημέκτεε] ἐδυσχέραινεν οἰκτιζόμενος, ταρασσόμενος, χαλεπῶς φέρων. $A^{3}B$ 114

79, 11 πάλιν] ἐναντίως, κεχρυμμένως. $A^{3}B$ 118

81, 27 ἐς φαῦλον] ἐς τὸ εὐτελές. *B* 120

83, 19 τὸ βυβλίον] τὴν ἐπιστολήν. *B* 124

84, 14 ἁλίην] ἄθροισιν. *B* 125

21 Οἱ Πέρσαι Ἀρταῖοι τὸ παλαίτατον ὠνομάζοντο. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ ἐκ Δανάης τῆς Ἀκρισίου ἐξ Ἄργους παρεγένετο αὐτοῖς καὶ γήμας Ἀνδρομέδαν τὴν Κηφέως Πέρσην ἐποιήσατο παῖδα, ἐκ τοῦδε Πέρσαι ἐπωνομάσθησαν. γήμαντος δὲ τοῦ Ἀχαιμένους τὴν

---

85. 2. τὴν εὐθυμίαν Suid. et Diogen. L. IX. 45 ‖ 93. οὖρος cod. ‖ 107. ἀφικομένην A^{3}

Tom. I. A

θυγατέρα Βήλου τοῦ Ἀσσυρίου, ὁ ἐξ αὐτῶν τεχθεὶς Ἀχαιμένης ἐκλήθη, καὶ βασιλεύσας μετὰ τὸν φύντα, ἐκάλεον αὐτὸν Ἀχαιμενίδαν. *B*²

p. 86, 20 ἀνέγνωσαν] ἀνέπεισαν. *B* c. 128

24 ἑσσώθη] ἡττήθη. *B*

90, 4 στέγαρχος] ὁ τοῦ οἴκου κύριος ἢ ὁ ἄρχων στέγης. *B*² 133

20 σχο. οἱ ἄγχιστα. οἱ τρίτοι. *AB* 134

22 σχο. τὸ ἐγγύτερον τῶν Μήδων. *A*

91, 4 κακὸν τὸ διδασκάλιον. *B*² 135

5 τοῦτο ἔτι παρὰ τοῖς νῦν Τούρκοις τηρεῖται. *B*³

99, 16 σινάμωρον. πορνικόν. καὶ σινάμωρος. ὁ κακόσχολος. Ἡρόδοτος. καὶ σιναμωρουμένη. συνεχῶς ἀνδρὶ συνουσιάζουσα. οὕτως Ἀριστοφάνης. *B*³ 152

100, 6 καθ' ἣν Βαλτάσαρ ὁ Ναβουχοδονοσόρου παῖς κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐβασίλευεν· ὃν καὶ ἀνεῖλεν Κῦρος χρώμενον ἐπὶ τραπέζης τοῖς ἐξ Ἱερουσαλὴμ χρυσέοις ἱεροῖς σκεύεσι. *B* 153

101, 4 ἀναμάξας] ἀναφυράσας, σκευάσας. *B* 155

104, 18 τειχήρεας] ἀντὶ εἴσω τοῦ τείχους. *B*³ 162

105, 13 ἐρεῖψαι, ἐκ τοῦ ἐρείπω, οἷον προμαχῶνα καταβαλεῖν ἕνα καὶ οἴκημα ἓν ἐδαφίσαι. ὧν τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἐρείπω, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀρῶ, ἀρόσω, ἀρόσαι. *B* 164

114, 8 ἀναισιμώθη] ἐξεχοΐσθη, ἐξεφορήθη, ἀνετέθη πλινθευθεῖσα. ἐν ἄλλοις ἡ λέξις σημαίνει τὸ ἠνύσθη καὶ ἐδαπανήθη. *B* 179

118, 7 ἀναισίμου] ἀνεσώριζεν, ἀνετίθει χέουσα παρὰ τὰ χείλη τοῦ ποταμοῦ, τουτέστι κατεδαπάνα. *B* 185

124, 3 κηλωνηΐοισι] γερανίοις. ἐκ τοῦ κῆλον. Ὅμηρος· αὖα περίκηλα. *B* 193

125, 4 κωνώπια εἰσὶν οἱ ψῆνες τὰ γινόμενα ἐν τοῖς ὀλόνθοις. *ABd*

15 βίκους] ἀγγεῖα. *B*² 194

126, 7 εἰρίνεον] μάλινον. *B* 195

128, 19 θώμιγγος] σπαρτίου, λίνου. *B* 199

129, 14 ὑπέροισι] τριβεῦσι. *B* 200

133, 9 ἑσσωθείς] ἡττηθείς. *B* 207

Tom. I. A

p. 137, 21 σαγάρις] κοπίδας. εἰσὶ δὲ εἴδη μαχαιρῶν πλατειῶν οὐ τόσον ὅσον αἱ σπάθαι μῆκος ἔχουσαι. σημαίνει δὲ καὶ πελέκεας. *BR* c. 215

B

p. 145, 21 ἀναισιμοῦνται] διανύονται. ἐν ἄλλοις σημαίνει ἡ λέξις τὸ δαπανῶνται καὶ ἀναλίσκονται. *BR* c. 11

146, 1 ῥηχίη] αὐχμός, ξηρότης. ἐκ τοῦ ἀναπεπόσθαι καὶ ὑποχωρῆσαι τὸ ὕδωρ. *BR*. ῥιχίη. αὐχμός. *P*

11 προαναισιμωμένῳ] προπαρῳχημένῳ, προηνυσμένῳ. *BR*

147, 3 ἀργιλωδεστέρην] λεπτογειοδεστέραν ἢ λευκόγειον. *BR* 12

149, 3 ἀπήσουσι] ἀφήσουσι, λέξουσι. *BR* 15

150, 8 τριφασίας] τριπλασίους, τριφώνους. *BR* 17

19 ἰθαγενέα] οὐ γνήσια, οὐκ ἴδια. *B*

154, 1 ἀλεεινῆς] θερμῆς. *B* 25

7 ὑετώτατοι] βροχωδέστατοι, ὀμβρωδέστατοι. *B*

156, 2 δίνας] συστροφάς. *BR* 28

παλιρροίην] κίνησιν ὀπισθόρμητον, κίνησιν ἐναντίαν τῇ προτέρᾳ. *BR*

158, 14 ἀναισιμούμενοι] νῦν σημαίνει ἡ λέξις τὸ ἀριθμούμενοι, διανυόμενοι. *BR* 31

162, 10 μετεξέτεροι] ἔνιοι. *BR* 36

163, 1 διασμῶντες] καθαίροντες. *BR* 37

13 πεσσόμενα] ὀπτώμενα. *BR*

18 πατέονται] γεύονται. *BR*

164, 6 βύβλῳ] σχοινίῳ ἐκ παπύρου εἰργασμένῳ. *BR* 38

22 ἐπίσπεισιν] ἐπίχυσιν, θυσίαν. *BR* 39

165, 10 καταγίζουσι] θύουσι, πυρὶ κατακαίουσι. *BR* 40

166, 6 βάριες] πλοῖα. πολυσήμαντος δέ ἐστι ἡ λέξις. σημαίνει γὰρ καὶ τείχη καὶ πύργους καὶ μεγίστους οἴκους καὶ σφύρας καὶ αὐλὰς καὶ στοὰς μεγάλας. *BR* 41

167, 2 νάκος] τὸ δέρμα. *BR* 43

168, 16 ἀπέφθου] παναπάλου ἢ πολυεψήτου, ἅτε πλει- 44

---

38. εἰργασμένης *B* ‖ 41, 3 καὶ σφύρας om. *R*.

Tom. I. B

στάχις ἐν χωνευτηρίῳ δοκιμασθέντος. λέγει τὸν καθαρὸν καὶ ἀμιγῆ χρυσόν. *B*

p. 169, 5 τῷ μὲν θυσίας προσφέρουσι, τῷ δὲ χοὰς ἐπιχέουσιν, ἅτινα μέτεστι νεκροῖς ἐπιχεόμενα εἴδη, μέλι καὶ ἄλφιτα καί τινα ἄλλα. μέλι, ὅτι φροντίδος ἀμοιροῦσιν οἱ νεκροί· ἄλφιτα, ὅτι οὐκ ἀναθηλήσειν δύνανται ὡς οὐδὲ τὰ ἄλφιτα. καὶ αὕτη μὲν δόξα Ἑλλήνων, οὐ θεοσεβῶν δὲ ἀνδρῶν. *BR* c. 44

171, 1 καταγίζει] κατακαίει. *B* 47

174, 2 ἀνεῖλε] ἔχρησεν. *B* 53

177, 8 βάρι] πλοίῳ. *B* 60

13 τωθάζουσι] σκώπτουσι. *B*

18 ἀναισιμοῦται] νῦν σημαίνει ἡ λέξις τὸ δαπανᾶται καὶ ἀναλίσκεται. *BR*

179, 4 τιμωρέοντες] βοηθοῦντες. *BR* 63

12 οὐκ ὀπωπότας] οὐκ ἰδόντας. *BR*

180, 8 μελεδωνοί] φροντισταί. *BR* 65

23 αἰελούρους] παρὰ τὸ αἰολεῖν ἤτοι κινεῖν τὸ οὐραιον λέγεται αἴλουρος. *B* 66

182, 14 λεπιδωτόν] φολιδωτόν. *R* 68

185, 20 δεινῶς] ἱκανῶς. πολυσήμαντός ἐστιν ἡ λέξις. σημαίνει γὰρ τὸν πανοῦργον, τὸν ἀσύνετον, τὸν φρόνιμον, τὸν φοβερόν, τὸν ἔμπειρον, τὸν σοφόν, τὸν ἀκολάκευτον, καὶ τὸν ἀπρεπῆ παρὰ τὸ δέω τὸ πρέπω. *BR* 71

186, 10 μακρῷ] διαφερόντως. *B* 77

11 συρμαΐζουσι] καθαίρουσι. *B*

15 ἄλλως] φύσει. σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὸ πάνυ. *B*

20 οἴνῳ] σκευαστῷ ἐκ περινοίας, τῷ λεγομένῳ ζύθῳ. γίνεται δὲ ἐκ μέλιτος καὶ κρίθης. *BR*

23 τεταριχευμένον ἐστὶ τὸ ἁλσὶ πεπασμένον καὶ ἡλίῳ κατεξηραμένον καὶ ἐψυγμένον. *BR*

187, 15 Λίνον] τὴν ἐκ λίνου πεποιημένην κιθάραν. αἱ μὲν γὰρ τῶν κιθαρῶν ἐκ λίνου εἶχον τὰς νευρὰς ἤτοι τὰς χορδάς, αἱ δὲ ἐκ τῶν προβατείων εντέρων. *BR* 79

44, 2 ἅτινά εἰσιν τοῖς νεκροῖς *R* ‖ 44, 5 δύναται *B* ‖ 63, 2 εἰδότας *R* ‖ 77, 4. σκευαστῶν *B* ‖ 7. ἐξηραμένων *B* ‖ ἐψηγμένον *R*

Tom. I. B

p. 188, 9 εἰρίνεα] μάλινα. *B* c. 81

ἐπαναβληδόν] ἐπάνω φοριρίως (sic). *B*

14 εἰρινέοισι] ἐκ τοῦ εἶρος, ὃ σημαίνει τὸν τοῦ προβάτου μαλλόν. καὶ Ὅμηρος· ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. *BR*

190, 11 διηθήσαντες] διυλίσαντες. *B* 86

15 λίτρῳ] νίτρῳ. *B*

193, 20 ἐγγλύσσει] ἐγγλυκάζει. *AB* 92

24 πυρὴν ὁ κόκκος τῆς ἐλαίας. *B*

194, 13 ἀνακάπτουσι] κατεσθίουσι. *B* 93

195, 23 ἀπιποῦσι] ἐκπιέζουσιν, ἐκ τοῦ ἶπος ἰπῶ. *B* 94

196, 18 νομεῦσι] τοῖσι τῶν πλοίων ἀγκυλίοις. *AB* 96

21 βυβλίνοισι] ψιαθώδεσι. *B*

197, 19 λογίμη] ἀποκεκληρωμένη καὶ ἐψηφισμένη. ἢ ὅτι ἐν αὐτῇ ἐλλόγιμοί τινές εἰσι. νοεῖσθαι δὲ δύναται ἐκ τοῦ λογίζεσθαι, τοῦ λογαριάζειν, ἐξ οὗ καὶ λογιστής. *BR* 98

199, 8 καινοῦν] καινέον ἢ καινοῦν: λόγῳ καινῷ χρήσασθαι. *B* 100

202, 14 σκευήν] ὁπλισμόν. *BR* 106

19 μετεξέτεροι] ἔνιοι. *B*

203, 1 περινῆσαι] σωρεῦσαι. *B* 107

10 τισάμενος] τιμωρησάμενος. *BR* 108

204, 3 ἀποφορήν] τὸ τέλος τὸ ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις τελούμενον. *B* 109

205, 10 ζημίης] ἐπιτιμήσεως. *B* 111

206, 22 ἀπιστέαται] ἀφίστανται. *B* 113

210, 5 ἀφ᾽ ὧν ὁ Πρωτεὺς ἐποίησεν, νῦν παραγράφονται. *B* 118

19 ἐπάιστος] φανερός. δύναται δὲ εἶναι τὸ ᾱ νῦν ἐπιτατικόν, οὐ στερητικόν, ἰστὸς ἄιστος, καὶ ἐπάιστος ὁ ἐπίδηλος καὶ φανερός. *B* 119

213, 9 οὐκ ἀνιέναι] οὐκ ἐνδιδόναι. *B* 121β

214, 13 ἀπαμμένους] κρεμαμένους. *B* 121δ

20 πραΰνεσθαι, σχηματίζεσθαι καὶ ἔνδοσιν ποιεῖσθαι τῆς ὀργῆς. *B*

81, 4. μαλόν *B*, μᾶλλον *R* ‖ καὶ om. *B* ‖ 96, 2 ψιανθώδεσι cod.

Tom. I. B

p. 216, 17 συγκυβεύειν] συνταβλίζειν. κυβευταὶ γὰρ οἱ c. 122
ταβλισταί, καὶ κύβος πᾶν τετράγωνον. *B*

217, 13 περιήλυσιν] ἔφοδον, πορείαν. *B* 123

219, 7 συρμαίην] εἶδος πλακοῦντος καθαρτικοῦ. *AB* 125
ἀναισιμώθη] ἐδαπανήθη. *Bd*

9 ἐπιλεγόμενος] ἀναγινώσκων. *B*

25 πλέθρου] εἶδος μέτρου. *B* 126

220, 21 τετρυμένον] ὠδυνημένον, καταπεπονημένον, κα- 129
κοπαθείᾳ πολλῇ χρησάμενον. *B*
τρυχόμενον χρόνῳ μακρῷ. *B*

221, 18 κολοσσοί] ἀγάλματα. *B* 130

222, 10 ζωή] ζῶσα. *B* 132

20 πάτρως] ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός. *B* 133

223, 4 κατακεχριμένων] ταῦτα αὐτῷ ἐχρίθη. *B*

5 ὅκως] ὁπότε γίνοιτο. *B*

8 ἐνηβητήρια] εὐωχητήρια. *B*

18 ἀναισίμωνται] δεδαπάνηνται. *B* 134

224, 10 ἐπαφρόδιτος] ἐπιθυμητὴ κατὰ ἀσέλγειαν τοῖς τότε 135
ἀνθρώποις. *B*

18 ὀβελοὺς βουπόρους. μεγάλους. *B*

20 συννενέαται] συνηγμένοι, πεπυκνωμένοι, συνει-
λεγμένοι. *B*

225, 1 οὐκ ἐφλυαρήθη παρά τισι τοσαῦτα περὶ αὐτῆς,
ἀχαίρως οὐκ ἐλέχθη ὅσα καὶ περὶ τῆς ἄλλης. τὸ
γὰρ εἰπεῖν τινας πυραμίδας αὐτὴν πεποιηκέναι
φλυαρίαν ὁ ἱστορικὸς ἐλογίσατο. διὰ τοῦτο εἶπεν·
ἧσσον πειριλεσχήνευτος. *B*

22 κατονοσθῇς] καταμέμφοιο. *B* 136

228, 14 Σαναχάριβον] τὸν Σεναχηρεὶμ λέγει. *B* 141

25 χειρώνακτας] χειροτέχνας καὶ τῆς μέσης. *B*

229, 3 τὰ ὄχανα] τοὺς πόρπακας, τοὺς δεσμούς. *B*

231, 17 λογιζόμενοι] ψηφίζοντες. *B* 145

234, 23 κολοσσός] ἄγαλμα, ἀνδριάς. *B* 149

238, 20 ὁλκοί] ὁλκός ἐστιν ὁ ἀγωγὸς τοῦ ῥεύματος καὶ τὸ 154
τοῦ δράκοντος σύρμα καὶ τὸ τῆς τρόπιδος ἔκταμα. *B*

243, 25 τῷ] Ἀμάσιδι. *B* 162

244, 7 ἀπεματάισε] ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. *B*

17 περιθύμως] πάνυ ὀργίλως. *B*

Tom. I. B

p. 246, 5 ἀποτιμοτέρους] ἀτίμους, ἀδόξους, ἀδοκιμωτέρους. *B* c. 167

20 ἑκατὸν δραχμαὶ ποιοῦσιν μνᾶν μίαν. *B* 168

247, 14 ᾗ] ὅπου. *B* 169

248, 1 δείκηλα] εἴδωλα, ὁμοιώματα. *B* 171

249, 14 θωκέοντα] καθήμενον. *B* 173

250, 15 ἀνδρόσφιγγας] ἀνδριάντας μεγάλους ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γενομένους. *B*. σύνθετον σῶμα ἐστὶν ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. *d* 175

Γ

264, 4 ἀπηλικέστερον] πρεσβύτερον. *B*[2] c. 14

266, 12 εὐλέων] σκωλήκων. *d* 16

267, 10 οὐδ' εἴ μοι τὴν ἡλίου διδοίης τράπεζαν καὶ τὸ Βάττου σίλφιον καὶ τὸν Κολοφώνιον χρυσὸν καὶ τοὺς Κροίσου θησαυροὺς καὶ ὅσα ἄλλα. *B*[2] 18

272, 1 γνωσιμαχέειν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν καὶ τὴν τῶν ἐναντίων ἰσχύν. *B*[2] 25

9 σημείωσαι ὅτι στόλον καὶ τὸν στρατόν φησι. *B*[2]

280, 4 οὐ καταπροΐξεσθαι] οὐ καταφρονήσειν. *A*[2] 36

295, 2 Διονύσιος ὁ Μιλήσιος Πανξούθην ὀνομάζεσθαι τοῦτον λέγει. *B*[2] 61

335, 13 ὑπείσας] ἔνερθε αὐτῷ διὰ τινῶν ἀνδρῶν καθεσθῆναι ἐποίησεν. καὶ Ὅμηρος· ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες. — ἔστιν οὖν ὁ ἀόριστος εἷσα, ἡ μετοχὴ εἵσας. *B* 126

347, 20 γόργυρα τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. *B*[3] 145

353, 2 βαλανάγρα. ἡ κλείς, ἀπὸ τοῦ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. βάλανος δέ ἐστι τὸ εἰς τὸν μόχλον σιδήριον, ὃ καλοῦμεν μάγκανον. *B*[3] 155

Δ

358, 21 σάγαριν] πέλεκυς, τὸ ἀγοραίως λεγόμενον τρικούριον. *R* c. 5

371, 21 ἀποσφακελίζουσι] διασπῶνται, πηδῶσιν, ὑποτρέμουσι. λέγεται καὶ σφακελισμὸς ἡ παραπληξία. *B*[3] 28

381, 4 οἶμαι περὶ τῶν Κομάνων λέγει. *R* 46

Tom. I.		Δ
p. 389, 13	βαίτας] διφθέρας. *B*[3]	c. 64
392, 11	ἡ ταφὴ τῶν Σκυθῶν καθὼς ἀκούομεν καὶ νῦν ποιοῦντας τοὺς Κομάνους. *R*	71
437, 4	ἀποσιεύμενος] ἤτοι ἀφοσιούμενος. ἔστι δὲ τὸ ἀφοσιώσασθαι κατ' Ἰσαῖον τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' οἷα ἀπάρξασθαι ἢ σχηματίσασθαι. *B*[3]	154
453, 26	οἴσπῃ] κόπρῳ, ῥύπῳ. *C*	187
454, 1	τοῦτο βλέπω καὶ εἰς τ' κομαγο^πλ^ (sic). *R*	
458, 2	κυματώγην] ὑπαγωγὴν αἰγιάλειον. *d*	196
8	τοῦτο ἤκουσα γινόμενον καὶ εἰς Ἰνδίοις περὶ τῶν πωλούντων τὰς ξυλαλόας Ἰνδῶν. *R*	
462, 16	εὐλέων] σκωλήκων. *B*[3] *R*	204

Tom. II.		E
p. 18, 15	θαλαμία. ἡ ὀπὴ τῆς νεὼς δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ κώπη. *B*[3]	c. 33
26, 24	ἀναξυρίδας] ὑποδήματα. *B*	49
— 25	κυρβασίας] περικεφάλαιον. *B*	
40, 6	ἐπίστιον. στρατιωτικὸν κατάλυμα. *B*[3]	72
54, 4	κυψέλην] οἰνηρὸν ἀγγεῖον. *B*[3]	92^δ^
63, 21	οὐ καταπροΐξονται] οὐ καταφρονήσουσι. σημαίνει καὶ τὸ προδώσουσιν. *B*	105

		Z
81, 4	γαύλους] πλοῖα φορτηγά. *B*[3]	c. 17
93, 11	δοσίδικοι] ἔκδοτοι τῆς δίκης. *B*[3]	42
107, 12	λάσθῃ] ἄθυρμα τῶν Σπαρτιατῶν. *B*[3]	67
115, 22	ἄρθμια] φίλια. *B*[3]	83
121, 6	οἱ παχέες] οἱ πλούσιοι. *B*[3]	91
9	ἐκθύσασθαι] ἐξιλεώσασθαι. *B*[3]	
14	ἐπισπαστῆρες. τῶν θυρῶν τὰ προσηλωμένα σιδήρια. *B*[3]	
134, 19	ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. *B*[3]	114
135, 11	ἀνακωχεύσαντες] ἐνδόντες τε καὶ συστείλαντες τὴν ὀθόνην διὰ τὸν χειμῶνα, διὰ τῶν κωπῶν τὴν	116

116, 5 αὔω cod.

Tom. II. Z

εἰρεσίαν ἐποιοῦντο. ἐποίησαν δὲ τὸ ῥῆμα ἐκ τοῦ ἀνακωχή, ὅ ἐστιν ἔνδοσις, ἀνάπαυσις· τοῦτο παρὰ τὸ ἄνω τὴν ἀκωχὴν ἔχειν. *B*

p. 140, 13 ἐξήειρεν, οἷον ἐπῆρεν, ὕψωσεν, περίδοξον ἐποίησεν. *B* c. 126

146, 23 σφακελίσαντος] διασπασθέντος. σημαίνει δὲ τὸ σφακελίσαι καὶ τὸ διασαπῆναι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ ἐπὶ τοῦ ὀστέου ἢ τῶν σαρκῶν λαμβάνεται. *B* 136

H

151, 4 ἐπρέσβευε] πρῶτος ὢν προεῖχεν ἐν τῷ τῆς ἡλικίας χρόνῳ *B*. c. 2

161, 4 τῇ σὺ λέγεις] ὡς σὺ λέγεις. τὸ τῇ νῦν μὲν ἀντὶ τοῦ ὡς, ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἀντὶ τοῦ ὅπου. *B* 10

175, 14 ἀνακωχεύῃ] νῦν ἀναβαστάζει. *B* 36

199, 1 τύχους] ὄρυξ, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον. *P* 89

227, 2 λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον κατὰ Ἡρόδοτον. *B*[3] 144

ὀρχηδόν] ἡβηδόν. *AB*

Θ

304, 24 ὀλοιτρόχους] στρογγύλους, τροχοειδεῖς λίθους. *B*[3] c. 52

324, 20 ἀπήραξαν] ἀπέκοψαν, ἀπῆραν, ὕψωσαν. *B*[3] 90

336, 4 ἀνακῶς] ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. *B*[3] 109

337, 13 γεωπεῖναι οἱ μικρὰν καὶ λυπρὰν ἔχοντες γῆν· παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. *B*[3] 111

I

372, 5 ἄπεδον. τὸ ἰσόπεδον καὶ ὁμαλόν. *B*[3] c. 25

398, 24 ἀλυκτάζειν. δυσφορέειν, ἀγανακτεῖν. *B*[3] 70

ΛΕΞΕΙΣ

Editionibus aliquot Herodoti inde a Iungermaniana, hoc est ab anno MDCVIII, tamquam subsidium emendationis explicationisque subiunctum est lexicon vocabulorum Herodoteorum, quod ne nos quidem neglegere debebamus aut ab edendi consilio secludere, non propter insignem aliquam utilitatem dignitatemve, quam quidem ipsum per se perexiguam habet, verum quia hic eius quasi proprius esse locus videbatur, neve desiderarent homines graecarum litterarum cupidi quod in adparatu horum studiorum requirere consuevissent. cumque de origine eius et auctoritate parum adhuc certi exploratum esse ac quaedam etiam perversa credi intellegerem, haud gravatus sum tantum in eo pertractando operae collocare, quantum rei non gravitas sed difficultas quaedam et obscuritas posceret, sperans simul fore ut aliquid inde fructus, si minus ad ipsum Herodotum, ad illustrandam tamen grammaticae graecae historiam nasceretur.

Exstat autem huius libelli duplex forma, altera quam littera *A* signabo, per singulos Historiarum libros ad perpetuitatem orationis adcommodata, altera ad litterarum ut aiunt ordinem disposita, quam *B* littera notabo. quarum utramque prius separatim proponam ad codicum fidem expressam quam de communi fonte omnique earum et inter se et cum aliis vetustis lexicis graecis ratione quaerere instituam.

Et *A* quidem nunc servata est in uno codice eoque nobilissimo, qui est inter Coislinianos sive Seguerianos numero 345, saeculi, ut constans de eo est iudicium, decimi. ex quo tamquam thesauro variae supellectilis grammaticae et rhetoricae postquam Montfaucon Bibliothecae Coislinianae inde a f. 457, ut monstraret libri lautitiam, potissima quaedam de-

cerpserat, quadraginta annis post Ruhnkenius in lucem excitavit *Timaei Sophistae* Ἐκ τῶν τοῦ Πλάτωνος λέξεων, deinde Villoison *Apollonii Sophistae* Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας, pleraque denique reliqua exhausit Immanuel Bekkerus Anecdoton Graecorum volumine primo atque ex parte post illum explevit idemque membranas ipsas adcurate descripsit Ludovicus Bachmannus duobus Anecdoton Graecorum voluminibus. in eo igitur codice inde a folio 165 verso usque ad folium 167 rectum leguntur haece quas infra posui Ἡροδότου λέξεις. e quibus cum a Montfaucone primae quaeque partes singulorum librorum exhibitae essent, Wesseling suae quam anno 1763 emisit Herodoti editioni plenas adiunxit, opera in exscribendis membranis usus diligenti Ioannis Caperronerii eius qui indidem Ruhnkenio apographum Timaei confecerat. sed in eo Wesselingii consilium minus probabile fuit, quod non edidit sicut in Coisliniano scriptae sunt integras, sed cum altero illo vocabulario (*B*) ita confudit et contaminavit, ut quidquid illud aut plus aut melius habere animadverteret, huic continuo immiscere non dubitaret. itaque ego nunc separavi quae illinc importata erant, et restitui, quantum quidem recte potui sine codicis ipsius ope, antiquam scripturam, correctis tamen paucis quibusdam quae medelam et flagitarent et tamquam sponte reciperent. nam Schweighaeuser satis habuit exemplum Wesselingianum plane imitari, nec post illum quisquam quod sciam retractavit. supposui autem singulis interpretamentis similes lexicorum vetustiorum explicationes: cuius instituti ratio infra reddetur.

Huius igitur unus est codex duaeque antehac editiones, alterius contra (*B*) et codices sunt et editiones multo plures. atque illorum hodie qui exstant longe antiquissimus est, hoc est saeculi undecimi,

1. *C* Florentinus sive Schellersheimianus, quo de exposui Praefat. Herod. tom. I p. VIII sqq. in eius enim folio ut nunc est ultimo, quod est 310, eoque averso legitur par-

ticula lexici inde ab initio usque ad hanc notationem: διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. reliqua, quae alterum folium totum complevisse facilis est coniectura, cum eo ipso perierunt. nec vero ipsum illud principium integrum est: adeso enim detritoque membranae margine et praescriptio, si modo ulla fuit, et prima vocula ἀνέλῃ absumptae sunt, nec reliqua scriptura propter pallorem atramenti situmque chartae satis ubique adparet. primus huius ab editionibus differentiam lectionis exscripsit Schweighaeuser explicavitque Herodoti tom. VI, 2 p. 338 sq., post quem et ipse denuo tractavi et pauca quaedam aliter se habere repperi atque ille narravisset.

Huius quae nunc deficit plurima pars ut non magnopere desideretur facit

2. *m* Monacensis gr. 529, papyraceus, saeculi XIV, diversae plurium scripturae, qui praeter multa varii argumenti, de quibus Hardt catal. vol. V p. 318—329, foliis duobus et dimidio (110r. — 112r.) has λέξεις pernitide scriptas continet aliquantoque editionibus ceterisque praeter *C* codicibus et pleniores et emendatiores, adeo ut haud dubie ad huius fere exemplum edendas censuerim. cuius ut aditum mihi usumque aperiret cum rogassem Carolum Halmium, v. cl., bibliothecae Monacensis praefectum, misit ille officiosissime liberalissimeque ipsum libellum transscriptum e codice a iuvene docto speique optimae Laubmanno tam singulari cura ac fide tantaque, ubi lectio propter evanidam scripturam obscurior vel impeditior esset, religione et sollertia, ut iam prorsus mihi instar codicis fuerit. de genere scribendi illud memorabile, quod, cum primae quaeque singularum notationum litterae post absoluta demum cetera a librario rubrica adpictae sint, hic illic ea res errores peperit leviculos statim fere ab eodem correctos.

3. *t* Taurinensis CCLXXI (B. VI. 10), forma quadrata. pars prior (fol. 1—44) membranea saeculi XIV vel XV continet praeter alia quaedam ἰσαὰκ μοναχοῦ περὶ μέτρων ποιητικῶν, γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ χοιροβοσκοῦ περὶ τῶν ποιητι-

χῶν τρόπων. posterior deinde a folio 45 bombycina saeculi XV vel XVI varia grammatica habet, velut θεοδοσίου γραμματικοῦ ἀλεξανδρείου εἰσαγωγικοὶ κανόνες ἐν ἐπιτομῇ, σχόλια σὺν θεῷ εἰς τοὺς ῥηματικοὺς κανόνας θεοδοσίου ἀπὸ φωνῆς γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ χοιροβοσκοῦ, αἰλίου ἡρωδιανοῦ περὶ μονήρους λέξεως, (ἰωάννου?) τοῦ χάρακος περὶ ὀρθογραφίας, ἰωάννου γραμματικοῦ ἀλεξανδρείου τονικῶν παραγγελμάτων ἐπιτομή, in folio autem 107 λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων.

4. *u* Ambrosianus, G. 69 Sup., in qu., et ipse miscellaneus, partim bombycinus partim chartaceus, saeculi XV vel XVI. praeter alia multa grammatici generis in fine habet λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων.

5. 6. Ambrosiani, 7. Neapolitanus, 8. Parisinus, qui sunt inter Herodoteos 17. 19. 23. 33. (vide Praefat. p. XV sqq.).

9. Vaticanus 895, miscellaneus, XV vel XVI saeculi. insunt inde a fol. 280 v. λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ ἡροδότου κατὰ ἀλφάβητον. Incip. ἀνέλη. χρήσει, desin. ψῶσαν. θάλ //// αν.

10. Barberinianus 385, papyr. in oct., XVI saec. in hoc inde a fol. 17 λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ ἡροδότου κατὰ ἀλφάβητον. Incip. ἀνέλῃ, desin. // ῶσαν θάλπουσαν. praeter hos, quos ipse vidi, in censum veniunt

11. *g* Goldasti, 12. *h* Henrici Stephani, 13. *w* Remigianus Wesselingii.

Ex his igitur eorum adhibui lectionem quos litterarum signis notavi, plenam autem explicavi duorum optimorum qui sunt *Cm*: reliqui enim aut praeter modum sordent (*lu*) aut parum cogniti sunt (*g h w*). nec dubium quin plures etiam in bibliothecis delitescant, velut Parisinus 2662 adpellatur a Bastio ad Gregor. Cor. p. 51. 505. 514 al. idemque Wesselingio ni fallor adfuit. verum nihil attinet in tantula re nimium et sine fructu moliri.

Quis primus ediderit si quaeras, mirum accidet quod narrabo. nam qui primus in publicum prompsit, Henricus Stephanus, non videtur satis quid rei esset vidisse sed ad Hippocratea potius rettulisse, Iungermanus autem, cum recte

ille quidem ad Herodoti explicationem pertinere statueret, mirabili errore et inaudita quadam socordia primus et sibi in lucem protulisse videbatur quod ter ante ipsum typis expressum esset, et credebatur a posterioribus, donec Schweighaeuser huius saeculi anno XVI rem patefecit (Herod. tom. VI, 2 p. 336 sqq.). Stephanus enim cum anno 1564 *Dictionarium medicum* ederet a se compositum, praefixit ei, ut ipse ait, lexica duo in Hippocratem, unum Erotiani alterum Galeni, minus ille quidem quam reapse praestitit professus: nam Galeniano subiunxit p. 105—109 hoc ipsum de quo quaerimus Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, e codice ni fallit coniectura Parisino, quem supra notavi *h*, descriptum. qui si non ipse in eo erravit, alios certe in errorem deduxit. biennio enim post Bartholomaeus Eustachius, homo Italus, medicus illa aetate multum celebratus, in editione Erotiani latina easdem has λέξεις tamquam Hippocrateas et ab Herodoto quodam compositas ita repetiit, ut vocabulis graecis explicandis interpretationem adponeret non graecam illam sed eandem latinam. hinc easdem sumptas Hieronymus Mercurialis in grandi illa Hippocratis editione Veneta anni 1588 cum Erotiani Galenique interpretamentis plane venditavit pro Hippocrateis inscripsitque *Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis*. in Genevensi rursus anni 1657 exemplum Stephanianum renovatur, at in Parisina Charteri nobilissima anni 1679 tom. II p. 140—144 graeca Stephani cum latinis Eustachii coniuncta hanc iam habent praescriptionem: Ἡροδότου Λεξικὸν τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων τινῶν, simulque uti ordinem vocabulorum ad ipsam normam alphabeti refictum sic insignia illa Stephaniani exemplaris vitia, velut ἀφιδέας ἀποφρήν ἀχαιρεσίη, sedulo servata. quid quod anno 1780 Io. Ge. Frider. Franzius, dum tria haec iam dudum societate quadam copulata glossaria singulari editione reponit, nihil ille suspicans aut curans quid interim vel Iungermanus vel Galeus vel Gronovius vel paucis ante annis Wesseling in hoc genere administrassent, mirifica securitate infelix illud denuo resuscitavit, ampliato scilicet titulo mactatum, *Hero-*

doti Dictionarium Vocum Hippocratis Antiquarum Graecolatinum cum omnibus omnium superiorum foeditatibus. nec ipse Adrianus Heringa, prudentis homo iudicii, Observationum criticarum quas edidit anno 1749 p. 2 veritatem rei aperuit magis quam coniectando temptavit, quae tamen tum per ducentos prope annos in communi luce et tamquam in propatulo erat posita. Gothofredus enim Iungermanus editionis suae Herodoti, quae prodiit a. 1608, prolegomenis p. 35 sq. inseruerat Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων. *Ex ms. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti*, deque eo in praefatione ita narraverat: *Nos adiecimus Lexicon, uti quidem titulus praescribitur, vel potius, ut mihi videtur, glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum. Misit id ad nos ita transcriptum, quo exemplo edimus, e suo ms. vir nob. et cl. Melch. Haiminsfeldius Goldastus.* hinc a. 1679 repetiit Thomas Gale in Londinensi Herodoti editione, admixtis tamen perverso consilio multis aliis e Galeni, Hesychii, Gregorii etiam Corinthii collectionibus, Iacobus rursus Gronovius a. 1715 tale quale Iungermanus Herodoto suo subiunxit, nec quidquam postea ab illius exemplo mutatum est sed ingenti mendorum operariorum numero vitiatum in altero Reizianae volumine a. 1820 p. 516 sqq. nam Oxoniensem anni 1809 eiusdem Reizii nomen ementientem, cuius volumini alteri *Goldasti lexicon* inesse dicitur, non vidi.

A.

Ἡροδότου λέξεις.

Ἱστορίας Α.

Ἀνέλῃ. χρήσῃ. (c. 13)

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων οἷς συναναστρέφονται. (c. 15)

Πηκτίς. ὄργανον ψαλτήριον, αὐλός, εἶδος ἀκολάστου σχήματος. (c. 17)

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. (c. 23)

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. (c. 24) 5

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός, ζυγαῖς, καθέδραις. (ibidem)

Ὄρθιον νόμον Θαμύρα. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ, ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. (ibidem)

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. (ibidem)

A. 1. Suidas ἀνέλῃ. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ χρήσει. — 2. Antonius ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν συνήθων τόπων. Suidas ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν συνήθων τόπων ἐν οἷς συναναστρέφονται. — 3. Hesychius πηκτίς. πανδούριον, ψαλτήριον, σύριγξ, ὄργανον. Suidas πηκτίς . . παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ . . . ἢ εἶδος ἀκολάστου σχήματος. — 4. eadem Timaeus et Suidas. — 5. Suidas. σκευή. ὅπλισις ἢ στολή. ὁ δὲ ἱερεὺς σκευὴν ἐσκευάζετο τὴν τοῦ δημίου κτλ. — 6. Harpocratio ἑδωλιάσαι . . . καὶ ἑδώλια αἱ ἐν ταῖς ναυσὶ καθέδραι. Ἡρόδοτος α΄. Antonius ἑδώλια. αἱ καθέδραι. κυρίως δὲ τὰ τῆς νεὼς ζυγὰ ἐν οἷς κάθηνται οἱ κωπηλάται. Suidas ἑδώλια . . καθέδραι . . . καὶ ἑδωλίοισι. παρὰ Ἡροδότῳ ὑποστρώμασι νηός. idem ζυγοί. παρὰ Ἡροδότῳ καθέδραι. — 7. Suidas νόμος. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ἑπτὰ οἱ ὑπὸ Τερπάνδρου, ὧν εἷς ὄρθιος, τετράδιος, ὀξύς. idem ὄρθιος νόμος. ὁ κιθαρῳδικὸς τῆς ἁρμονίας. ἦσαν δὲ ἑπτά. κτλ. — 8. Eustathius Od. p. 1425 ἔστι γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἀνακῶς ἀντὶ τοῦ φροντιστικῶς, ἐπιμελῶς, πεφυλαγμένως . . . Παυσανίας δὲ λέγων καὶ αὐτὸς τὸ ἀνακῶς ἀντὶ τοῦ φυλακτικῶς καὶ προνοητικῶς παρά τε Ἡροδότῳ καὶ Θουκυδίδῃ

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. (c. 27)
Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. (c. 30)
Ἠχούσης. ἐχούσης. (ibidem)
Σπερχθείς. ταραχθείς. θυμωθείς. (c. 32)
Χρήματος. πράγματος. (ibidem)
Ἀνδρεών. μέγας οἶκος. (c. 34)
Ἐπίστιος. ἔποικος. (c. 35)
Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. (c. 43)
Ἡμεκτέων. δυσφορῶν. (c. 44)
Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. (ibidem)
Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. (c. 62)
Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. (c. 63)
Συνωμοτία. τάξις τις παρὰ Ἀττικοῖς. (c. 65?)
Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν. (ibidem)
Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν (c. 67)
Ἐννώσας. διανοηθείς. (c. 68)

κτλ. Erotianus ἀνακῶς. ἐπιμελῶς καὶ πεφυλαγμένως. ἔστι δὲ ἡ λέξις δωρική. Hesychius ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως. Bekkeri Anecd. p. 391 ἀνακῶς. φυλακτικῶς ἢ βασιλικῶς, καὶ ἀνακῶς ἔχειν φροντίζειν. Etym. M. p. 96, 39 ἀνακῶς. ἐπιμελῶς ἢ πεφροντισμένως. Antonius ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως, πεφυλαγμένως. Suidas ἀνακῶς. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς ἢ βασιλικῶς, καὶ ἀνακῶς ἔχειν φροντίζειν. προειρημένον τούτοις ὅπως ἀνακῶς ἕξουσιν κτλ. — 9. Suidas ξενίην συνεθήκατο. παρὰ Ἡροδότῳ ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. — 10. Antonius ἐπιστρεφέως. ἐπιμελῶς παρὰ Ἡροδότῳ καὶ ἀπατητικῶς. Suidas ἐπιστρεφέως. ἀντὶ τοῦ ἐπιμελῶς παρὰ Ἡροδότῳ καὶ ἀπατητικῶς. — 11. Antonius ἠχούσης. ἀντὶ τοῦ ἐχούσης. οὕτως Ἡρόδοτος. Suidas ἠχούσης. ἐχούσης παρὰ Ἡροδότῳ. — 12. Suidas σπερχθείς. παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθείς, θυμωθείς. — 13. Suidas χρήμα.. καὶ χρήματα παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ πράγματα. — 14. Bekkeri Anecd. p. 81 ἀνδρών. ἐπὶ τοῦ μεγάλου οἴκου. Ἡρόδοτος πρώτῳ. Antonius et Suidas ἀνδρεών. ὁ μέγας οἶκος παρ' Ἡροδότῳ. — 15. Antonius ἐπίστιος. ὁ ἔποικος παρ' Ἡροδότῳ. Suidas ἐπίστιος. παρὰ Ἡροδότῳ ὁ ἔποικος. — 16. Suidas ἐξηρτυμένος. παρὰ Ἡροδότῳ κατεσκευασμένος, ἡτοιμασμένος. — 17. Suidas ἠμέκτεον. ἀντὶ τοῦ ἐδυσφόρουν. καὶ ἠμεκτέων παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ δυσφορῶν. — 18. Hesychius ἑταιρεῖος. Ζεὺς ἐν Κρήτῃ. Antonius et Suidas ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησί. σημαίνει δὲ καὶ τὸν φίλον. — 19. Suidas συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. — 20. Suidas μετεξέτεροι. παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἔνιοι. οἱ δὲ μετεξέτεροι αὐτῶν οἱ μὲν πρὸς κύβους οἱ δὲ πρὸς ὕπνον ἐτράποντο. — 21. Suidas συνωμοσία. ἡ μεθ' ὅρκου φιλία. παρὰ δὲ Ἀττικοῖς συνωμοσία τάξις τις. — 22. vide p. 478. — 23. Antonius ἐλινύω. βραδύνω, ἡσυχάζω. Suidas ἐλινύειν. ἡσυχάζειν, βραδύνειν. — 24. Antonius ἐννώσας. διανοηθεὶς παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas ἐννώσας. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ διανο-

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βραχία λεγόμενα. (c. 71)

Ἀβρόν. καλόν, αὔθαδες, σεμνόν, τρυφερόν (ibidem)

Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. (c. 72)

Ἴλη. συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππική. (c. 73)

Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. (c. 87)

Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. (c. 92)

Οὖροι. ὁροθεσία. (c. 93)

Πεσσοί. ψῆφοι ἐν αἷς ἔπαιζον. (c. 94)

Φαρμάκοισι. βαφαῖς. (c. 98)

Ἐλόχισεν. εἰς λόχους κατέταξεν. (c. 103)

Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. (ibidem)

Εὔτυκτα. ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα (c. 119)

Ἐπιφορήματα. τραγήματα. (c. 133)

Λεύκη. πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. (c. 138)

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. (c. 146)

Ἔπιπλα. ἡ μὴ ἔγγαιος κτῆσις ἀλλ' ἐπιπόλαιος. (c. 150)

Ἤθεα. τόποι ἐν οἷς ἀναστρέφονται. (c. 156)

θείς. — 25. Hesychius ἀναξυρίδες . . . ὑποδήματα βαθέα ἢ βασιλικά. Etym. M. ἀναξυρίδας. φαμινάλια, βραχία, ἢ τὰ βαθέα καὶ ἄβατα ὑποδήματα. Bekkeri Anecd. p. 391 et Suidas ἀναξυρίδες. φιμινάλια, βραχία, ἢ τὰ βαθέα καὶ ἄβατα ὑποδήματα. — 26. vide p. 478. — 27. Hesychius ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. Suidas ἀναισίμου . . . καὶ ἀναισιμοῦν. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. — 28. Antonius et Suidas ἴλη. σύστημα, συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππικοῦ. — 29. Antonius et Suidas ἀνέγνωσαν. ἀνέπεισαν, ἀνεδίδαξαν, ἠρέθισαν. Ἡρόδοτος· τοὺς ὀνειροπόλους ἀνεσκολόπισεν οἵ μιν ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κῦρον (A 128). — 30. vide p. 477. — 31. Suidas οὖροι. ὁ τῆς γῆς ὅρος καὶ φύλαξ. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οὖροι οἱ ὅροι, τὰ ὁροθέσια. — 32. Suidas πεσσούς. κύβους. καὶ πεσσοί. ψῆφοι παρὰ Ἡροδότῳ ἐν οἷς ἔπαιζον. — 33. Suidas φαρμάκοισι. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ βαφαῖς. — 34. Antonius ἐλόχησε. παρὰ τῷ Ἡροδότῳ εἰς λόγους κατέταξεν. Suidas ἐλόχησε. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ εἰς λόγους κατέταξεν. — 35. vide p. 478. — 36. Suidas εὔτυκτα. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ῥᾴδια, ἕτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. — 37. Antonius ἐπιφορήματα. τὰ τραγήματα παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas ἐπιφορήματα. παρὰ Ἡροδότῳ τραγήματα. — 38. Suidas λεύκη. παρὰ Ἡροδότῳ πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. — 39. Schol. Platon. p. 321 πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος. Suidas πρυτανεῖον. θεσμοθέτιον, θόλος. παρὰ δὲ Ἀθηναίοις οἰκίσκος δημόσιος κτλ. — 40. eadem Antonius et Suidas. — 41. Antonius ἤθεα. παρὰ τῷ Ἡροδότῳ οἱ τόποι καὶ αἱ διατριβαὶ ἔνθα ἀναστρέφονται. Suidas ἤθεα. παρὰ Ἡροδότῳ οἱ τόποι ἐν οἷς

29*

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. (c. 160)

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. (c. 165)

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. (c. 166)

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. (c. 167)

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, μετὰ ἀκολασίας. (c. 172)

Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. (c. 174)

Ταρσοὶ καλάμων. πρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. (c. 179)

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. (c. 180)

Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακιὰς καλοῦσιν. (ibidem)

Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. (ibidem)

Ἔλυτρον. σκέπη, θήκη, δέρμα. (c. 185)

Συμψήσας. συντρίψας. (c. 189)

Καταγωγή. πανδοχεῖον. (c. 181)

Σχοινοτενές. μακρόν, ὀρθόν (c. 189? immo H 23)

Ψῆνες. κωνώπια τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενα. (c. 193)

ἀναστρέφονται. — 42. Suidas πρόχυσις. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ ἀποσπεῖσαι. — 43 Hesychius μύδρος. ὁ ἀργὸς σίδηρος . . . σίδηρος πεπυρακτωμένος. Suidas μύδρος. σίδηρος ἀργός, πεπυρακτωμένος. — 44. Suidas ἔμβολος. χάλκωμα πεπυρωμένον περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. — 45. Erotianus ἐναγίζειν. τοῖς κατοιχομένοις ἢ τοῖς καταχθονίοις θύειν. Hesychius ἐναγίζειν. τὸ χοὰς ἐπιφέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις ἢ διὰ πυρὸς (δαπανᾶν) ἢ φονεύειν. Antonius ἐναγίζειν. τὸ χοὰς φέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις. οὕτως Ἡρόδοτος. Suidas ἐναγίζειν. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ χοὰς φέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. — 46. vide p. 477. — 47. Suidas ἀντίξοον. ἐναντίον, πολέμιον. Ἡρόδοτος· καὶ στρατὸν συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι (Z 7). — 48. Suidas ταρσοὶ καλάμων. παρ' Ἡροδότῳ ἡ πρασιά, οὗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. — 49. Hesychius φάρσος. τρύφος, κλάσμα, πτερύγιον. Photius et Bachmanni Anecd. I 403 φάρσος. τρύφος, ῥάκος, πτερύγιον, ἀκρωτήριον, κλάσμα. Suidas φάρσος. κλάσμα, τρύφος, ῥάκος, πτερύγιον, ἀκρωτήριον. — 50. vide p. 476. — 51. Hesychius λαύρη. δημόσιος στενωπὸς καὶ ἄμφοδον, ῥύμη, ὁδὸς δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. Bachmanni Anecd. I p. 287 et Suidas λαύρα. δημόσιος στενωπός, ἄμφοδος, ῥύμη δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. — 52. Hesychius ἔλυτρον. δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, κάλυμμα, σκέπασμα. Suidas ἔλυτρον. κάλυμμα, ἐκπέτασμα, καὶ ἐνείλημα ὁμοίως καὶ ἡ θήκη τοῦ δόρατος. idem σκέπη. παρὰ Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. — 53. Suidas συμψήσας. συντρίψας. Ἡρόδοτος· τῶν τις ἱερῶν ἵππων κτλ. — 54. Suidas καταγωγή. παρὰ Ἡροδότῳ πανδοχεῖον. — 55. Hesychius σχοινοτενές. ὀρθόν, μακρόν. Suidas σχοινοτενές. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ μακρόν, ὀρθόν. — 56. eadem Hesychius et Suidas.

Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. (c. 211)
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. (215)
Ἄρδις. φαρέτρας, βέλη. (ibidem)
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. (ibidem)

Ἱστορίας Β.

Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. (c. 2)
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. (c. 6)
Ἀπόσας. ἱκανώσας. (?)
Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. (c. 11)
Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. (c. 22)
Βυσσός. βυθός. (c. 28)
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. (c. 29)
Εὐμαρέη. ἀπόπατος. (c. 35)
Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. (c. 37)
Βάρις. ναῦς. (c. 41)
Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. (c. 42)
Ἐγχρίμψαι. ἐμπεσεῖν, παραπελάσαι. (c. 60)

---

57. Suidas ἀλεξόμενον. ἀμυνοῦντα . . . καὶ ἀλεξομένους παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἀμυνομένους ἢ ἐπιβοηθοῦντας. τριτημορὶς τῶν Μασσαγετῶν κτλ. — 58. Suidas σάγαρις. κοπὶς ἢ πέλεκυς . . . ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. — 59. Hesychius ἄρδιας. τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. Suidas ἄρδιν. ἀκίδα βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. Ἡρόδοτος καὶ ἄρδις πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας. — 60. Photius φάλαρα. τὰς προμετωπίδας . . . ἢ τὰ τῶν γνάθων σκεπάσματα. Suidas φάλαρα. τὰς προμετωπίδας . . . παρὰ δὲ Ἡροδότῳ τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα.

B. 1. Suidas κνυζημάτων. παρὰ Ἡροδότῳ, τουτέστι τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. — 2. Etym. M. γεωπεῖναι. παρὰ Ἡροδότῳ οἱ ὀλίγην γῆν ἔχοντες οἱονεὶ πεινῶντες γῆς. Ὧρος. Hesychius γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. Suidas γεωπεῖναι. οἱ μικρὰν καὶ λυπρὰν γῆν ἔχοντες (quae item Timaeus). παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. — 4. Hesychius μυχοί. αἱ καταδύσεις, οἱ ἐνδότατοι καὶ ἀπόκρυφοι τόποι, λιμένες, κοιλότητες, ἔσχατα, καὶ τὰ ποιήματα (?), ἢ τὰ ἐσώτερα μέρη. Suidas μυχοί. παρὰ Ἡροδότῳ καταδύσεις, τὰ ἔνδον. — 5. Suidas ἐπιεικεστάτη. παρὰ Ἡροδότῳ μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. — 6. Antonius βυσσός. ὁ βυθὸς παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas βυσσός. βάθος . . καὶ βυσσός. βυθὸς παρὰ Ἡροδότῳ. — 7. Bachmanni Anecd. I 416 χοιράδες. πέτραι, ἢ ἐξοχαί, ἢ ὄχθαι πετρῶν. Suidas χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐξοχαί, ἢ ὄχθοι πετρῶν. — 8. Antonius εὐμαρέη. ἀπόπατα παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas εὐμαρέη. ἀπόπατος παρὰ Ἡροδότῳ. — 9. Suidas πεσσόμενα. παρὰ Ἡροδότῳ ὀπτώμενα. — 11. Suidas Ὄσιρις. τοῦτον οἱ μὲν λέγουσιν εἶναι τὸν Διόνυσον οἱ δὲ ἄλλον κτλ. — 12. Antonius ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι παρ' Ἡρο-

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. (c. 63)
Πρόπολος. νεωκόρος. (c. 64)
Μελεδωνοί. φροντισταί. (c. 65)
᾿Αμφιδέας. ἀλύσεις, οἱ δὲ ψέλλια. (c. 69)
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. (c. 76)
Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. (c. 77)
Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. (c. 79)
Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. (c. 81? immo Δ 189)
᾿Εσηθήσαντες. ὑλίσαντες. (c. 87)
Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι. (c. 93?)
῾Ριπίς. πλέγμα. (c. 96?)
Καινοῦν. χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. (c. 100)
᾿Αποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. (c. 109)
῏Ηλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. (c. 123)
Συρμαίην. λάχανον σελίνῳ ἐοικός, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. (c. 125)
᾿Ενηβητήρια. ἐνευωχητήρια. (c. 133)

δότῳ. Suidas ἐγχρίψαι. παρ' ῾Ηροδότῳ ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι. — 13. Hesychius κορύνη . . οἱ δὲ ῥόπαλον . . οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές. Antonius κορύνη. ἡ ῥάβδος ἢ ῥόπαλον. οἱ δὲ ξίφος. ἕτεροι ξύλον ἐπικαμπές. κτλ. Suidas κορύνη. ῥόπαλον. οἱ δὲ ξίφος. οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές. — 14. Suidas πρόπολος. δούλη προπολεύουσα . . παρὰ δὲ ῾Ηροδότῳ πρόπολος ὁ νεωκόρος. — 15. Photius μελεδωνοί. ἐπίτροποι, φροντισταί, προεστηκότες. Hesychius μελεδωνοί. φροντισταὶ καὶ τὰ ὅμοια. Suidas μελεδωνοί. ἐπίτροποι, φροντισταὶ παρ' ῾Ηροδότῳ. κτλ. — 16. Antonius ἀμφιδέας. ἀλύσεις παρ' ῾Ηροδότῳ. οἱ δὲ ἢ ψέλια ἢ περισκελίδας. Hesychius ἀμφιδέας. ἀλύσεις παρ' ῾Ηροδότῳ. οἱ δὲ ψέλια περισκελίδας. Suidas ἀμφιδέας. ἀλύσεις παρ' ῾Ηροδότῳ. οἱ δὲ ψέλια. — 17. Tzetzes ad Lycophr. 513 Καλλίμαχος δὲ ἐν τοῖς περὶ ὀρνέων φησὶ τοῖς γαμοῦσι δυσοιωνιστὸν εἶναι (τὴν κρέκα). Suidas κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. κτλ. — 18. Suidas συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. καὶ συρμαίη. παρὰ τῷ αὐτῷ λάχανον σελίνῳ ἐοικός . . καὶ συρμαΐζειν . . τὸ κενοῦσθαι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. οὕτως ῾Ηρόδοτος. ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικός. ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. — 19. Hesychius λίνον. ᾠδῆς ὄνομα. κτλ. Suidas λίνος. εἶδος ὕμνου . . . ἢ λύρας χορδή. — 20. Hesychius θύσανοι. κροσσοί, κόρυμβοι. Antonius θύσανοι. οἱ κροσσοί . . . θυσανωτός. χιτὼν ὁ κροσσωτός. Suidas θυσάνοις. κορύμβοις, κροσσοῖς. — 22. Hesychius κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες. — 23. Suidas ῥιπῆς. ὁρμῆς, φορᾶς, βολῆς. ῥιπὶς δὲ πλέγμα παρὰ ῾Ηροδότῳ. — 24. Suidas καινοῦν. παρὰ ῾Ηροδότῳ τὸ λόγῳ τῷ καινῷ χρήσασθαι. — 25. Suidas ἀποφορή. παρὰ ῾Ηροδότῳ ἡ τελουμένη παρὰ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. — 26. Suidas ἤλυσις. ἔλευσις, ἄφιξις, ἔφοδος, πορεία. — 27. Hesychius συρμαία . . ἔστι δὲ βρωμάτιον διὰ στέατος καὶ μέλιτος. Suidas: vide supra 18. — 28 Antonius ἐνηβητήρια. εὐωχητήρια παρ' ῾Ηροδότῳ. Suidas ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια παρὰ ῾Ηροδότῳ.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. (c. 134)
Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους. (c. 135)
Ἀμυρταίου. εἱμαρτοῦ. (c. 140)
Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. (c. 141)
Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. (c. 156)
Ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. (c. 162)
Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. (c. 167)
Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. (c. 175)

Ἱστορίας Γ.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. (c. 14)
Ἐπάϊστος. φανερός. (c. 15)
Εὐλέων. σκωλήκων. (c. 16)
Φρενήρης. σώφρων. (c. 25)
Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. (ibidem)
Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητί, οἷον καταφρονήσας. (c. 36)
Παταΐκοισι. θεοὶ οἱ Πατάϊκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι. (c. 37)

---

29. Bachmanni Anecd. I 344 et Suidas ποινήν. τιμωρίαν, ἀντέκτισιν πρόστιμον. — 30. Hesychius βουπόρους ὀβελούς. μεγάλους ὀβελίσκους. Antonius βουβόρους. ὀβολοὺς μεγάλους. Suidas βοπόρους. παρὰ Ἡροδότῳ ὀβελοὺς μεγάλους. — 32. Hesychius ὄχανον. ὁ τῆς ἀσπίδος πόρπαξ καὶ ὁ δεσμός. Photius et Suidas ὀχάνοις, δεσμοῖς. — 33. Hesychius τριφάσιοι. τριπλάσιοι, τρίφωνοι. — 36. Hesychius ἀνδρόσφιγγες. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς (?) ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός.

Γ. 1. Suidas ἀφηλικέστερος . . . ἐπὶ γὰρ τοῦ πρεσβυτέρου λέγεται. — 2. Hesychius ἐπάιστος. φανερός, κατάφωρος. — 3. Antonius εὐλαί. σκώληκες οἱ ἐν τοῖς τραύμασι γινόμενοι. καὶ εὐλαίων. σκωλήκων. ζῶσα γὰρ ἐξέζεσεν εὐλαίων. Suidas εὐλαί. σκώληκες. καὶ εὐλαίων. τῶν σκωλήκων. ἡ δὲ Φερέτιμα . . . ζῶσα γὰρ ἐξέζεσεν εὐλέων, ὅ ἐστι σκωλήκων. Hesychius εὐλέων. σκωλήκων. — 5. Hesychius γνωσιμαχῆσαι. τινὲς μὲν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. κτλ. Etym. M. γνωσιμαχῆσαι . . . ἢ τὸ νοεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν (item Bekkeri Anecd. p. 233). Antonius et Suidas γνωσιμαχῆσαι . . . ἢ τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἰσχύν. — 6. Hesychius καταπροϊξάμενος. καταφρονήσας καὶ οὐκ εὐλαβηθείς, προῖκα δὲ αὐτὸ ποιήσας. Suidas καταπροΐξεται. καταφρονήσει, καταπροδώσει, οἷον προῖκα ἐκφύγοι κτλ. (item Photius et Bachmanni Anecd. I 271). — 7. Hesychius Παταϊκοί. θεοὶ Φοίνικες οὓς ἱστᾶσι κατὰ τὰς πρύμνας τῶν νεῶν. Suidas Πάταικοι. θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις

Ἐπίλαμπτος. καταφανής. (c. 69)

Αἰγυπιῶν. γυπῶν. (c. 76)

Ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέεν. (ibidem)

Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι. (c. 87)

Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. (c. 98)

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. (c. 117)

Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. (c. 136)

Σκυτάλοις. ῥάβδοις. (c. 137)

Γοργύνη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον. (c. 145)

Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. (c. 146)

Βαλανάγρας. κλεῖς. (c. 155)

Οὐ καταπροΐξεται. προΐκτης. ἡ π ρ ὸ ἀντὶ τῆς π α ρ ά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἴξεσθαι, ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησί, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος· προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. (c. 156)

ἱδρυμένοι. — 8. Antonius et Suidas ἐπίλαμπος. καταφανής παρ' Ἡροδότῳ. — 9. Suidas αἰγυπιόν. οὕτως οἱ παλαιοὶ ἀλλ' οὐ γῦπα. αἰγυπιῶν δὲ πληθυντικῶς, γυπῶν. Ἡρόδοτος. κτλ. — 10. Hesychius ἀμύσσειν. ξέειν, σπαράττειν, λυπεῖν. Bekkeri Anecd. p. 388 ἀμύσσει. ξέει. σπαράσσει. Antonius ἀμύσσω. ξέω, σπαράσσω. Suidas ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέειν, σπαράσσειν. — 11. Suidas φριμάξασθαι. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ φρυάξασθαι, κεφυσῆσθαι. — 12. Hesychius φορμός. ἀγγεῖόν τι πλεκτὸν ψιάθοις ὡς κόφινος. Suidas φορμός. προκάλυμμα, ἢ πλεκτὸν ἀγγεῖον ἐκ φλοιοῦ κτλ. φορμὸς οὖν πλέγμα ὡς κόφινος. φησὶν Ἡρόδοτος. — 13. Hesychius διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι τῶν ὀρῶν. Antonius διασφάγες. διεστῶσαι πέτραι ἢ διατομαὶ ὄρους κτλ. Suidas διασφάξ. διατομὴ ὄρους. καὶ διασφάγες διεστῶσαι πέτραι. — 14. Hesychius γαυλοί. τὰ ποιμενικὰ τοῦ γάλακτος ἀγγεῖα, καὶ τὰ Φοινικικὰ πλοῖα γαῦλοι. Suidas γαῦλος . . ἢ πλοῖόν τι φορτηγὸν Φοινικικὸν ἢ ἄκατος. κτλ. — 15. Suidas σκυτάλαι. στρογγύλα καὶ λεῖα ξύλα. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ ῥάβδος. — 16. Harpocratio γοργύρα. τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. Δείναρχος. Αἰσχίνης. ἔστι καὶ παρ' Ἡροδότῳ ἐν γ'. Suidas γοργύνη. δεσμωτήριον ὑπόγειον. κτλ. idem deinceps γόργυρα. τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. οὕτως Δείναρχος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ἄλλοι. — 17. Etym. M. p. 279, 40 Ἡρωδιανός (leg. Ἡρόδοτος) τοὺς Πέρσας φορείοις φερομένους διφροφορουμένους. Bachmanni Anecd. II p. 367 Ἡρόδοτος γὰρ διφροφορευμένους λέγει τοὺς φορείοις φερομένους. Hesychius διφροφορουμένους. τοὺς φορείοις φερομένους. Suidas διφροφορουμένους. Ἡρόδοτος. παρὰ Πέρσαις φορείοις φερομένους. — 18. Hesychius βαλανάγρα. κλεῖς. Etym. M. Suidasque βαλανάγρα. ἡ κλείς. παρὰ τὸ ἀγρεύειν κτλ. — 19. Etym. M. (et fere Antonius ac Suidas) προΐκτης. προσαίτης. ἡ π ρ ὸ ἀντὶ τῆς π α ρ ά. παρὰ τὸ ἰχνεῖσθαι. τινὲς δὲ

Ἱστορίας Δ.

Λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον. (c. 21)

Παλάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. (c. 23)

Ὀργίσας. μαλάξας. (c. 64)

Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. (c. 67)

Ἐνάριες. οἱ ὁπλῖται. (ibidem)

Τόρνον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. (c. 72)

Σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, μέτρα. (c. 9)

Σώχουσι. τρίβουσι. (c. 75)

Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. (c. 81)

Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. (c. 109)

Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. (c. 113)

Ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. (c. 129)

Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. (c. 134)

Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. (c. 181)

Οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. (c. 187)

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. (c. 189)

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. (c. 190)

παρὰ τὸ ἵζεσθαι ὅ ἐστι δωρεάν τινα λαμβάνειν. ὡς Ἀρχίλοχος. κτλ. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς παρὰ τὸ ἴσσω. κτλ.

Δ. 1. Suidas λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον. Ἡρόδοτος. — 2. Hesychius παλλάθη. ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. Suidas παλάθαι . . . ἢ τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα, ἢ ἡ ἐπάλληλος θέσις τῶν σύκων. — 3. Timaeus, Hesychius, Photius, Suidas ὀργάσας. μαλάξας. — 4. Hesychius ἀνδρόγυνος. ὁ ἑρμαφρόδιτος καὶ ὁ ἀσθενὴς ἤγουν ὁ ἀνίσχυρος. Suidas ἀνδρόγυνος. ὁ Διόνυσος . . . ἢ ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος. — 6. Suidas τόρνος. ξύλον στρογγύλον, ἢ τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. — 7. Hesychius, Photius, Bachmanni Anecd. I p. 379 σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα. — 8. Schol. Nicandr. Ther. 591 σώχειν ἐστὶ τὸ τρίβειν καὶ λειοῦν. Hesychius σώχειν. τρίβειν. Suidas σώχουσι. τρίβουσιν. Ἡρόδοτος. — 9. vide ad A 58. 59. — 11. Hesychius εὐμάρεια. εὐχέρεια, ἡσυχία, ἀπόπατος. Antonius εὐμάρεια. ἡ εὐκολία . . καὶ ἡ ἡσυχία. Ἡρόδοτος. Suidas εὐμάρεια. ἡσυχία. Ἡρόδοτος. — 12. Suidas ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. Ἡρόδοτος. — 13. Antonius κομιδή. ἡ ἐπιμέλεια κτλ. Suidas κομιδή. ἡ ἀνάσωσις. Ἡρόδοτος. κτλ. idem κομιδήν. ἐπιμέλειαν κτλ. — 14. Suidas ἀμβολάδην. ἀναβάλλων. Ἡρόδοτος καθ' ὑπερβολήν. — 15. Suidas οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. Ἡρόδοτος. — 16. Hesychius αἰγίς . . καὶ ἣν αἱ Λίβυσσαι φέρουσι δοράν. Antonius ac Suidas αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. — 17. Schol. Venet. Il. υ 227 κυρίως δ' ἀνθέρικος καλεῖται ὁ τοῦ ἀσφοδέλου καυλός. ἐστὶ δὲ τὸ φυτὸν λαχανῶδες. Etym. M. ἀνθέρικος . . καὶ ὁ καυλὸς τοῦ ἀσφοδέλου. ἐστὶ δὲ φυτὸν εὔθραυστον. Suidas ἀνθέρικες . . Ἡρόδοτος δὲ τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ ἄθραυστοι.

Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος. (ibidem)

Περιφορητά. ἀκτά. (ibidem).

Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. (c. 60)

Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός. (c. 196)

Ἱστορίας Ε.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. (c. 12)

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι. (c. 19)

Φερέγγυος. βεβαιωτής. (c. 30)

Παχέων. τῶν πλουσίων. (ibidem)

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον. (c. 41)

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. (c. 52)

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. (c. 72)

Ἀγηλατέεν. διώκειν. (ibidem)

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. (ibidem)

Κληρούχους. γεωργούς. (c. 77)

Σινάμωρον. κατόσχολον. (c. 92)

Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα. (c. 124)

— 18. eadem Suidas. — 19. Suidas περιφορητά. ἀκτά. Ἡρόδοτος. — 20. vide p. 477. — 21. Hesychius κυματωγή. ῥαχία, αἰγιαλοῦ ὑπαγωγή.

E. 1. Suidas φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. Ἡρόδοτος. καὶ φυλάξασα. καροφυλακτήσασα, εὐκαίρως ἐπιτηρήσασα (I 110). — 2. Suidas νεοχμώσαντες. νεωστὶ κινήσαντες. Ἡρόδοτος. — 3. Hesychius φερέγγυος. ἀξιόπιστος ἐγγυητὴς καὶ βεβαιωτής. Suidas φερέγγυος. ἀσφαλής, ἀξιόπιστος ἐγγυητής. Ἡρόδοτος· αὐτὸς μὲν ὑμῖν κτλ. — 4. Photius παχεῖς Ἀττικοὶ τοὺς πλουσίους καλοῦσι συνήθως. Suidas παχεῖς Ἀττικοὶ τοὺς πλουσίους καλοῦσι συνήθως. Ἀριστοφάνης . . . καὶ Ἡρόδοτος· ἔφυγον ἄνδρες κτλ. — 5. Hesychius ἔφεδρος. ταβλιστὴς τρίτος, ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπίκληρος. — 6. Hesychius σταθμοί . . καὶ στρατιωτικὴ κατάλυσις. Suidas σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. — 7. Hesychius ἐπίστιον. οἴκημα, κατάλυμα. Antonius ac Suidas ἐπίστιον. στρατιωτικὸν κατάλυμα. Ἡρόδοτος· ὁ δὲ ἀγηλατέει τὰ ἐπίστια Ἀθηναίων. eidem ἐπίστιος. παρὰ Ἡροδότῳ ὁ ἔποικος. — 8. Hesychius ἀγηλατεῖν. διώκειν, ὡς ἄγος ἐξελαύνειν, φυγαδεύειν. Crameri Anecd. Paris. IV 91 ἀγηλατεῖν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν. Ἡρόδοτος ἀντὶ τοῦ ὑβρίζειν. Antonius ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν. Suidas ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν. Ἡρόδοτος ὑβρίζειν. — 9. Hesychius λῆμα. βουλή, ἀξίωμα, ἀνδρεία καὶ φρόνημα. Suidas λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία, φρόνημα . . . Ἡρόδοτος· ἡ δὲ Ἀρτεμισίη κτλ. — 10. Schol. Demosth. de Cherson. 6 Ἡρόδοτος δὲ κληρούχους λέγει τοὺς γεωργούς.. Suidas κληρούχους. γεωργούς. — 11. Hesychius σινάμωρος. κακόσχολος. Antonius σινάμωρον. πορνικόν. καὶ σινάμορος. ὁ κακόσχολος. Suidas σινάμωρον. πορνικόν. καὶ σινάμωρος ὁ κακόσχολος. Ἡρόδοτος ἔφη. — 12. Hesychius, Photius,

Ἱστορίας Ζ.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. (c. 53)

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. (c. 57)

Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. (c. 58)

Ψῶσαν. θάλπουσαν. (c. 61)

Ἔκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. (c. 62? immo H 12)

Οὐχ ἱκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. (c. 65)

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. (c. 67)

Λάσθη. αἰσχύνη. (ibidem)

Χορδεύων. τέμνων. (c. 75)

Καταγινέων. καταλύων. (ibidem)

Ἄρθμια. φίλια. (c. 83)

Πολέμαρχος. ἄρχων πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. (c. 109)

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. (c. 114)

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. (c. 116)

Bachmanni Anecd. I 283 χρησφύγετα. τὰ πρὸς τοὺς χειμῶνας στεγνὰ καὶ ὀχυρώματα. Suidas eadem et καὶ καταφυγή.

Z. 1. Etym. M. ἰθαγενής. ὁ γνήσιος καὶ αὐτόχθων . . καὶ ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες κτλ. Suidas ἰθαγενής. αὐτόχθων, γνήσιος παῖς. — 2. Hesychius πρόξενοι. οἱ προστάται καὶ ξενίας ἐπιμελούμενοι ἤγουν τοὺς ξένους ὑποδεχόμενοι. Suidas πρόξενος. ὁ προστάτης . . καὶ πρόξενοι οἱ προστάται τῶν πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξενίαις ὑποδεχόμενοι. — 3. vide p. 478. — 4. Hesychius ψῶσαι. θάλψαι. Suidas ψῶσαν. θάλπουσαν. Ἡρόδοτος. — 5. Antonius et Suidas ἔκνιζεν. ἔδακνεν. ἀπὸ τῆς πόας. Ἡρόδοτος. — 6. Hesychius ἰκνουμένως. προσηκόντως. Suidas οὐκ ἐκνεομένως. οὐ προσηκόντως. Ἡρόδοτος. — 8. Hesychius λάσθη. χλευή . . . αἰσχρολογία, αἰσχύνη. Antonius λαίστη. ἡ αἰσχύνη. Suidas λαίσθη. αἰσχύνη. — 9. Hesychius χορδεῦσαι. κακοποιῆσαι, τεμεῖν. Suidas χόρδευε. τέμνε. κτλ. — 10. Hesychius κατάγειν. ἐπὶ τοῦ ναύσταθμον ἄγειν ἢ καταλῦσαι. Suidas καταγινέων. καταλύων. Ἡρόδοτος. — 11. Antonius ἄρθμια. φίλια. Ἡρόδοτος· Ἀθηναίων μὴ ἐόντων ἡμῖν ἀρθμίων (I 9). τὸ ἐόντων δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπαρχόντων. Suidas ἄρθμια. φίλια. Ἡρόδοτος· Ἀθηναίων μὴ ἐόντων ἡμῖν ἀρθμίων τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων. — 12. Suidas eadem. Schol. Platon. p. 313 ὁ πολέμαρχός ἐστιν ἄρχων ᾧ κατηγγύων τοὺς ξένους. ἔστι δὲ κτλ. — 13. Suidas eadem. Hesychius ἄφλαστον. τὸ ἀκροστόλιον, τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης ἀποτεταμένον εἰς ὕψος. — 14. Suidas eadem. Antonius αἰωρηθέντες. κρεμα-

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. (c. 69?)
Ἀνακωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες. (c. 116)
Γαῦλος. φρέατος ἀντλητήρ. (c. 119)
Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. (c. 129)
Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. (c. 134)
Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. (ibidem)

Ἱστορίας Η.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. (c. 36)
Ἐλῶν. ἐλάσας. (33)
Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. (c. 31)
Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. (c. 31)
Χυτόν. χῶμα καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. (c. 37)
Ῥηχίης. φραγμὸς ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. (ibidem)
Σαυρωτήρ. ξεστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. (c. 41)
Κυρβασίας. τιάρας. (c. 64)
Ζειρά. μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. (c. 69)

σθέντες, μετεωρισθέντες. — 15. Suidas ἀναιρεῖν. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν.. καὶ Ἡρόδοτος ἀναιρεόμενον ἀντὶ τοῦ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. — 16. Hesychius ἀνακωχήσαντες. ἀναχωρήσαντες, ἢ μετεώρως κατέχοντες τὰς ναῦς. — 17. Antonius et Suidas γαῦλος .. ἢ γαυλὸς ὁ τοῦ φρέατος ἀντλητήρ. — 18. Suidas ἐμμέλεια. χορικὴ ὄρχησις. κτλ. — 19. Hesychius ζάκοροι. νεωκόροι, ἱερεῖς κτλ. Photius ac Suidas ζάκορος. νεωκόρος ... ἢ ὁ ἱερεὺς κτλ. — 20. Suidas πρόκα. εὐθύς, παραχρῆμα. Ἡρόδοτος· καὶ πρόκατε φρίκης κτλ.

Η. 1. Hesychius ἐπικάρσια .. πλάγια, οὐ κατ' εὐθεῖαν φερόμενα. Antonius et Suidas ἐπικάρσιον, οὐκ εὐθύ. Ἡρόδοτος. — 2. Suidas ἐλῶν. ἐλάσας. Ἡρόδοτος. — 4. Suidas eadem. Hesychius ὄνος .. καὶ τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν ζῶον καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος. — 5. vide p. 478. — 6. vide p. 478. — 7. Etym. M. σαυρωτήρ. ξυστὸν δόρυ ἢ ὁ στύραξ, ὃν ἔνιοι καὶ οὐρίαχον καλοῦσιν, ὅπου ἐμπήσσεται τὸ σιδήρειον τοῦ δόρατος. Suidas σαυρωτῆρσι .. ἢ ξυστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. — 8. Hesychius κυρβασία. ὀρθὴ τιάρα. κτλ. Photius κυρβασία. τιάρα. — 9. Etym. M. ζειραί. χιτῶνες ἀνακεκολπωμένοι .. ἄλλοι δὲ ζώνην .. τινὲς δὲ παρὰ τὴν δέσιν δειρά, ἱμάτιον ἢ ἐφαπτὶς ἢ διάδημα ἢ πορφυροῦν ἔνδυμα. Hesychius ζειρά. οἱ μὲν εἶδος χιτῶνος, οἱ δὲ ζώνην. βέλτιον δὲ ἄλλο τι ἐπιβόλαιον κατὰ τῶν ὤμων φορούμενον ἐοικὸς ἐφαπτίδι. καὶ Ἡρό-

Κέρχουρος. νεὼς εἶδος. (c. 97)
Ἱστία. δεῖπνα. (c. 135)
Ῥῆχος. φραγμός (c. 142)
Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. (c. 144)
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. (c. 167)
Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. (c. 173)
Ναυλόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν. (c. 193?)

Ἱστορίας Θ.

Ταρσούς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. (c. 12)
Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. (c. 24)
Ἰαχχάζουσιν. λέγουσι, φυλλολογοῦσι. 3

δοτος μαρτυρεῖ ἐν ζ^ψ καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος. idem ζείρη. μίτρα, ταινία, διάδημα κτλ. Antonius ζειρά. ἡ ζώνη . . ἡ ζειρὰς τὰς χλαμύδας λέγουσί τινες . . ἢ μίτρας. οὕτως Ἡρόδοτος. idem ζώνη . . παρ' Ἡροδότῳ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Suidas ζειραί. χιτῶνες . . ἢ μίτρα. Ἡρόδοτος. idem ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος. — 10. eadem Suidas. — 11. Hesychius ἱστία. ἡ ὑφαίνουσα γυνή, καὶ οἰκία, καὶ δεῖπνον. — 12. Hesychius ῥηχός. φραγμός. Suidas ῥῆχος. φραγμός. Ἡρόδοτος. — 13. Hesychius eadem. Suidas ὀρχηδόν, ὡς ἡβηδόν. Ἡρόδοτος. — 14. Suidas καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα. Ἡρόδοτος. — 15. Hesychius τέμπη. τὰ σύνδενδρα χωρία. τινὲς δὲ τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν. Suidas τέμπη . . . καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι . . καὶ οἱ στενοὶ τόποι. Ἡρόδοτος. — 16. vide p. 478.

Θ. 1. eadem Suidas addito οὕτως Ἡρόδοτος. — 2. Antonius ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας καὶ ἀντὶ τοῦ θερίσας. Suidas ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. Ἡρόδοτος. — 3. Hesychius ἰαχχάζει. φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Antonius ἰαχχάζουσιν. τὸν Διόνυσον ἑορτάζουσιν ἢ ἐπιβοῶσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἀντὶ τοῦ λέγουσι καὶ φυλάττουσιν. Suidas ἰαχχάζουσιν. λέγουσι, φυλάττουσι. Ἡρόδοτος.

Notatio critica. A. 2. οἷς συναναστρέφονται cod. teste Bastio ad Gregor. p. 494: ἐν οἷς ἀναστρέφονται edit. ‖ 3. ὄργανον, ψαλτήριον cod. ‖ 6. leg. ζυγοῖς ‖ 26. αὐθάδες cod. ‖ 31. leg. ὀροθέσια. ‖ 40. ἐγγαῖος cod. teste Bastio p. 516: ἐγγαία edit. ‖ 48. leg. τρασιά. ‖ 50. ἑρμακιὰς cod. (v. Bast p. 511): ἑρμακίας edit. ‖ 56. κωνώπια cod. (v. Bast. p. 902): κωνωπεῖα edit. — B. 3. ἀπόσας cod. (v. Montfaucon p. 584. Bast p. 519): ἀπώσας edit. ‖ 4. ἔνδον. Λιμένες. cod. — Γ. 9. αἰγυπτίων cod. (v. Bast p. 748) ‖ 10. leg. σπαράσσειν ‖ 16. leg. γοργύρη ‖ 19. ἀντὶ τοῦ] leg. ἀπὸ τοῦ ‖ ὡς ἐστι cod. ‖ λαβεῖν om. cod. — Δ. 1. 2. codex habet in Γ ‖ 1. μίξιν] leg. λῆξιν ‖ 2. συκῶν cod. ‖ 7. μέτρα] leg. λύτρα. — E. 1. 2. codex habet in Δ. — Z] ς cod. — H] Z cod. ‖ 7. ξεστὸν] leg. ξυστόν. — Θ] H cod.

B.

Λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ Ἡροδότου κατ' ἀλφάβητον.

A.

Ἀνέλῃ. χρήσῃ.
Ἀνδρεών. μέγας οἶκος ἀνδρῶν.
Ἀναξυρίδες. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων.
Αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος.
Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς.
Ἁβρόν. καλόν, αὔθαδες, τρυφερόν.
Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν.
Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν.
Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους.
Ἄρδις. φαρέτρας. σημαίνει καὶ τὸ βέλος.
Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, καὶ ὁ ἐξ ἀκανθῶν φραγμός.
Ἀπίσας. ἱκανώσας.
Ἀμφιδέας. ἀλύσεις, οἱ δὲ ψέλλια.
Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις.
Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους.
Ἀπεματάϊσεν. ἐμώρανεν.
Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον.
Ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέειν.

λέξεις — ἀλφάβητον *m*: λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων ceteri, praeter *C* de quo supra p. 445.

A. 1. 2. 3. om. *tu* ‖ 1. . . . χρήσης *C*, Ἀνέλη: χρήσει *m* ‖ 2. om. *ghio* ‖ Ἀνδρεῶν *m* ‖ 3. ἀναξυρίδες *Cm*: ἀναξυρίδας ‖ τὰ βασιλικὰ καὶ βαθέα *m* ‖ 4. σχήματος *C*: ὀρχήματος ‖ 6. om. *tu* ‖ ἀβρόν *Cm*: ἁβρόν ‖ αὐθάδες *Cm*pr. ‖ 8. ἀνετεῖνεν *C* ‖ 11. ἄρδης *m* ‖ σημαίνει καὶ τὸ βέλος *m*: om. *C*, καὶ τὸ βέλος ceteri ‖ 12. uni *Cm* habent ‖ ἄνευ πηλοῦ οἰκοδομημένον *m* ‖ καὶ — φραγμός om. *C* ‖ 13. ἀτίσας *C*, ἀπήσας *io* ‖ 14. ἀφιδέας codd. et editt. ‖ ἀλύσους *C* ‖ ψέλια *m* ‖ 15. ἀποφορὴν *C*: ἀποφρὴν ‖ τελουμένην τιμὴν *gh* ‖ 19. om.

Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός.

Ἀτιμωρητί. οἷον καταφρονήσας.

Αἰγυπιῶν. γυπῶν.

Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος.

Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα.

Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοὺς τῶν ἀσφοδέλων.

Ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν.

Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι.

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης.

Ἀρθμία. φιλία.

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες.

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον.

Ἀνακωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες.

Ἀκανθόπληξ. ὁ πλησσόμενος.

Ἄβιος. ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένος, ὥσπερ ἄξυλος ὁ πολύξυλος.

B.

Βυσσός. βυθός.

Βάρις. ναῦς.

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους.

Βαλανάγρας. κλεῖς.

---

tu ‖ 20. ἀνδρόσφιγγα. σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφὶγξ δημιούργημα *ghtu* (hi duo om. δημιούργημα) ‖ 21. οἷον *Cm*: ἤγουν ‖ 22. habent *Cm* ‖ 23. 24. om. *tu* ‖ 23. ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος *Cm*: ἑρμαφρόδιτος ‖ 24. uni *Cm* ‖ ἄρδην: ἀκίνα βέλους *C*, Ἄρδην, ἀκίδα. βέλος. *m* ‖ 27. ἀνθερίκων *C*: ἀνθέρικας ‖ νῦν τοὺς *Cm*: τοὺς ‖ 28. ἀγηλαλατέειν *m* ‖ διώκειν om. *tu* ‖ φυγαδεύειν ἐπιτάττειν om. *C* ‖ 29. ἀρχαιρεσίη *Cm*: ἀχαιρεσίη ‖ πολλοῖς *m*: πολλῶν *C*, τοῖς πολλοῖς reliqui ‖ 33. ἀναιρέομαι et συλλαμβάνειν *C* ‖ 34. uni *Cm* ‖ 36. ὥσπερ *m*: ἥπερ *C*, ὡς reliqui ‖ ἄξυλον τὸ πολύξυλον *C*

B. 4. βαλανάγρας *Cm*: βαλανάγρα ‖ κλείς *gh*

Γ.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν.

Γαυλοί. πλοῖον φοινίκιον, καὶ φρέατος ἀντλητήριον. καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον.

Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἄποροι.

Γοργύρη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον.

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. 5

Δ.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον.

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι.

Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. 4

Ε.

Ἐγχρίμψαι. ἐμπεσεῖν, προσπελάσαι.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες.

Ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια.

Ἐλόχισεν. εἰς λόχους κατέταξεν.

Εὐλέων. σκωλήκων. 5

Ἐπιφορήματα. τραγήματα.

Ἐπίλαμπτος. καταφανής.

Ἔπιπλα. ἡ μὴ βεβαία κτῆσις ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων.

Ἐπάϊστος. φανερός.

Εὔτυχτα. ῥαδίως εἰργασμένα. 10

Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων.

Γ. 1. καὶ τὴν *tu* ‖ 2. γαυλός *gh* ‖ καὶ φρέατος — ἀγγεῖον om. *C* ‖ 3. γεωπεῖναι: . . . *C*, γεωπειν ἡ γῆς *m* ‖ πεινῶν τε καὶ *C* ‖ 4. ὑπόγαιον *C*: ὑπόγεων ‖ 5. γυμνοὺς sine χοροὺς *C*

Δ. 1. δημιοεργοί *C*: δημοεργοί ‖ 2. om. *tu* ‖ οἱ εἰς *m*: . . . . . *C*, εἰς reliqui

Ε. 1. Ἐγχρίμψαι *m*: ἐγχρίψαι ‖ 2. ἐσηθίσαντες codd. ‖ 5. εὔλεων *hm* ‖ 7. ἐπίλαμπος *hm* ‖ 8. 9. *m*: 9. 8. ‖ 8. ἐπιπολεος *m* ‖ 10. 11. om. *tu* ‖ 11. unus *m*

Ἐννώσας. διανοηθείς.

Εὐμάρεια. ἡσυχία, εὐκολία.

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον περὶ τὴν πρώραν ταῖς ναυσίν.

Ἐνάριες. οἱ ὁπλῖται.

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν τόπων οἷς συνανεστρέφοντο.

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον.

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα.

Ἔκνιζεν. ἔδακνεν, ἀπὸ τῆς πόας.

Ἐναγίζειν. χοὰς ἐπιφέρειν τοῖς κατοιχομένοις.

Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν.

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός.

Ἐκύρησεν. ἔτυχεν.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ.

Ἐπιστρεφέως. ἐπιμελῶς.

Ἐλῶν. ἐλάσας.

Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεύς.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας.

Ἐνωμοτία. τάξις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

Ἔλυτρον. σκέπη, δέρμα.

Εἰρήν. παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων μέχρι καὶ εἴκοσιν. βαρυτόνως δὲ τὸ μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν ἀπύθμην, αὐχὴν ὑψαύχην.

---

12. διανοηθείς *m*: ἐννοήσας ‖ 14. ἐπιτιθέμενον εἰς *tu* ‖ 15. unus *m* ‖ 17. ἐπίκληθρον *m* ‖ 18. ἐπέστιον *m* ‖ 19. ἔδακνεν *m*: ἔδακεν ‖ post 20. *m* inserit haec: Ἐπιστάται. ἡγεμόνες :· λαμπρός. περιφανής :· ζυγωτῶν. ζευγνυμένων :· βοιωτία. τὰ περὶ τὰς θήβας χωρία :· κατέστησαν. ἤγουν κατὰ τάξιν ἔστησαν :· ‖ 21. unus *m* ‖ Εὐμέλειαν *m* ‖ 22. ἐδώλοισιν codd. ‖ 23. om. *tu* ‖ 24. οὐκ εὐθύ unus *m* ‖ 26. ἐλὼν *mtu* ‖ 27. unus *m* ‖ 29. Ἐνωμότια *m* ‖ 30. ἑρμὶς *ghm* ‖ 32, 6 καὶ om. *m*

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα.

Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία, ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ' γράφει.

Z.

Ζειρά. μίτρα, ζώνη.
Ζυγαῖς. καθέδραις.
Ζώνη. πορφυροῦν ἔνδυμα.
Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. 4

H.

Ἡμεκτέων. δυσφορῶν.
Ἦθεα. τόποι ἐν οἷς ἀναστρέφονται.
Ἡβηδόν. μετ' ἰσχύος, μετ' ἀκολασίας, ὀρχηδόν.
Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. 4

I.

Ἴλη. συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππική.
Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες.
Ἱστία. δεῖπνα.
Ἰαχχάζουσι. λέγουσι, φλυαροῦσιν. 4

K.

Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια.
Κατατέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ συνέδρια.
Καταγωγή. πανδοχεῖον.
Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων.
Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 5
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιώνιστον τοῖς γαμοῦσι.

---

33. τοῦ om. *m* ‖ 34. εὐεστώ *w*: Εὐέ^ς *m*, ἡ εὐεστή reliqui ‖ εὐημερία: — Εὐετηρία *m*

Z. 1. ζειρὰ *m*: εἰρὰ

H. 1. Ἡμακτέων *m* ‖ 2. unus *m*

I. 1. τάξις ἱππική, συστροφή *gh*, τάξις. ἱππική στροφή *iu* ‖ 3. ἱστία codd.

K. 3. unus *m* ‖ 4. τῶν γοερῶν *m*: γοερῶν

Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι.
Καινοῦν. τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ.
Κομιδή. ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια.
Κέρκουρος. νεὼς εἶδος.
Κληρούχους. γεωργούς.
Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα.
Καταγινέων. καταλύων.
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν τέτακται ἔντομα.
Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός.
Κυρβασίας. τιάρας.

Λ.

Λεύκη. πάθος περὶ ὅλον τὸ σῶμα.
Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδα.
Λίνον. λύρας χορδὴ ἢ ᾠδῆς ὄνομα.
Λάξιν. λῆξιν, μερισμόν, κλῆρον.
Λῆμα. ἀνδρεία, ἀξία, φρόνημα.
Λάσθη. αἰσχύνη.

Μ.

Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές.
Μύδρον. σίδηρον ἀργόν.
Μελεδωνοί. φροντισταί.
Μυχοί. καταδύσεις.

Ν.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι.
Ναυλόχιον. λιμένα.

Ξ.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένον ἐδωρήσατο.

---

9. ἀνάλωσις *m* ‖ 14. om. *tu* ‖ ἐπὶ τοῦ et τέτακται ἔντομα om. *gh*
Λ. 1. πάθος post σῶμα *m* ‖ 2. ἄμφοδα *m*. Paris. 2662: ἄμφοδοι *tu*, ἀμφόδια *gh* ‖ 3. λῖνον *mtu* ‖ 4. λῆξιν] μίξιν *m* ‖ 5. unus *m* ‖ 6. λάσθαι *m*
Μ. 1. ἔνιοι τινὲς *m*: τινὲς
Ξ. 1. ξενίτην *m* ‖ ἀντὶ τοῦ ὡς *m*: ὡς ‖ ξενίης *gh*

Ο.

Ὄρθιος νόμος. τρόπος μελῳδίας ἁρμονίαν ἔχων καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον.

Οὖροι. ὁροθέσια.

Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ δεσμοί.

Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι.

Ὀργίσας. μαλάξας. 5

Οἰσύπη. ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια.

Οὐχ ἱκνεομένως. οὐ προσηκόντως.

Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 9

Π.

Πηκτίς. ὄργανον ψαλτήριον.

Πεσσοί. ψῆφοι.

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι.

Πρόπολος. νεωκόρος. καὶ ὁ δοῦλος μετὰ τοῦ σ΄. 5

Ποινή. ἀντέκτισις.

Παταΐκοισι. θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι.

Παλάθας. τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις.

Περιφορητά. ἀκτά.

Παχέων. πλουσίων. 10

Πρόξενοι. προστάται πόλεων, φροντισταί.

Ο. 1. om. *tu* ‖ ἁρμονίαν — ὡρισμένον unus *m* ‖ ἔχον *m* ‖ 2. ὁροθέσια *m*. Paris. 2662: ὁροθεσία ‖ 3. ὄρχανα *m* ‖ 4. καταπροΐζεσθαι *h* ‖ 6. οἰσίπη *mtu* ‖ 7. ἰκνεομένως *gm*

Π. 1. ὄργανον, ψαλτήριον *gh* ‖ 3. θεσμοθέσιον *m*: θεσμοθέπιον ‖ 5. om. *tu* ‖ μετὰ του σ̄ ὁ δοῦλος sine καὶ *gh* ‖ 6. unus *m* ‖ post 6. *m* habet haec: ξανθαῖσι πώλοις, ἤγουν συν ξανθαῖς πώλοις:· Ὑπερβάλοι: ἀντὶ τοῦ παρέλθοι:· Εἶργεν, ἀντὶ ἐπίσχεν:· βία φέρουσιν, ἀντὶ ἐξήνεγκαν ἀπειθεῖς γενόμενοι ταῖς ἡνίαις:· Συν βία εἷλκυσαν, ἔξω τοῦ πρέποντος:· ‖ 7. Παταίκοισι *m*, πάταικοι *gh*, παταίκοι *tu* ‖ φοινικοῖ *m* ‖ 10. unus *m* ‖ 11. om. *tu* ‖ πόλεων φροντισταί *m*, om. *gh*

Πολέμαρχος. ἄρχων πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους.

Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα.

Ρ.

Ῥιπίς. πλέγμα.

Ῥηχίης. φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φραγμῶν.

Ῥῆχος. φραγμός.

Σ.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή.

Σπερχθείς. ταραχθείς, θυμωθείς.

Συμψήσας. συντρίψας.

Σαγάρεις. πελέκεις.

Σχοινοτενές. μακρόν.

Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματί τῳ ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης. οἱ δὲ φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ ὄργανόν τι κιθαριστικόν.

Συρμαίην. βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος, ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικός.

Σκυτάλαις. ῥάβδοις.

Σῶστρα. σωτήρια, λύτρα.

Σώχουσι. τρίβουσι.

Σισύρα. χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων.

Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι.

Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐρεοῦν.

Σταθμός. κατάλυμα, ὁδοῦ μέτρον.

Σινάμωρον. κακόσχολον.

Σαυρωτήρ. ξεστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον.

---

12. ἄρχων τῶν ξένων sine reliquis *ghtu* ‖ κατεγγυῶντο *m* ‖ 13. καὶ παραχρῆμα om. *ghtu*

Ρ. 1. ῥιπὶς *m*: ῥηπὶς ‖ 2. δέσμη *m*

Σ. 1. 2. *m*: 2. 1. ceteri ‖ θυμωθεὶς unus *m* ‖ 6. πόματι. τὸ ἐκ *m* ‖ 8. Συρμαίην *m*: συρμαία ‖ 10. om. *tu* ‖ σωτηρία *m* ‖ 12. unus *m* ‖ 15. ὁδοῦ μέτρον, κατάλυμα *ghtu* ‖ 17. ξυστόν, δόρυ *gh*

Τ.

Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς ἀνδρῶν τριάκοντα.
Ταρσοὶ καλάμων. τρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον.
Τριφάσιοι. τρίφωνοι, τριπλάσιοι.
Τόρνιον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό.
Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι.
Ταινία. διάδημα.
Ταρσός. ἡ τῶν ὀρνίθων πτέρωσις.

Φ.

Φαρμάκοις. βαφαῖς.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα.
Φάρσος. τρύφος, κλάσμα.
Φρενήρης. σώφρων.
Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι.
Φορμός. πλέγμα, ὁ κόφινος.
Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες.
Φερέγγυος. βεβαιωτής.

Χ.

Χρήματος. πράγματος.
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ.
Χορδεύων. τέμνων.

Ψ.

Ψῆνες. κωνώπια τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις τοῖς ἄρσεσι.
Ψῶσαν. θάλπουσαν.

Τ. 1. ἀριθμὸς *m*: ἀριθμοὺς ‖ 2. καλάμων: — Τρασιὰ *m*, καλάμων. πρασιὰ *gh* ‖ 6. ταινίαν *gh*

Φ. 1. 2. om. *tu* ‖ 3. κλάσμα *m*: κλᾶσμα ‖ 4 — 8. om. *tu*

Χ. 1. om. *tu* ‖ 3. χορδεύων, τράγων τέμνων. ἡσύχιος. χορδεῦσαι κακοποιῆσαι. τεμεῖν *tu*

Ψ. 1. κώνωπες οἱ ἐν *m* ‖ 2. unus *m*

Ipsam harum dictionum explicationumque materiam tametsi in *AB* adeo non diversam esse manifestum est, ut plurima earum pars plane congruat, haud leviter tamen etiam praeter ordinis discrepantiam inter se differunt. nam *A* quidem nunc quoque, postquam *B* Florentini ope et maxime Monacensis aliquammulta recuperavit quae antehac omnino non habuisse videbatur, et amplior est numero vocabulorum explanatorum et ipsam explanationem habet in nonnullis copiosiorem. desunt enim in *B* Ἀμυρταίου. ἐλινύειν. ἐξηρτυμένοι. ἡκούσης. θύσανοι. Ὄσιρις. πεσσόμενα. συνηλίζοντο. ὑβρίζοντας. χυτόν. contra *A* sive codex Coislinianus et ipse quaedam desiderat sed pauciora: e quibus unum εἰρήν, quod peperit egregiam Valckenarii emendationem I 85, casus abstulit una cum exitu libelli, quattuor ἐχύρησεν. ἐπίδοξα. εὐεστώ. σπαδίξας, si vera sunt et genuina, scribentium neglegentia omisit, tria denique ἄβιος. ἀκανθόπληξ. ἑρμίς ab Herodoti sermone alienissima sive casus sive error huc devexit, non secus ac Monacensia illa, quae in adnotatione critica abieci, ἐπιστάται. λαμπρός. ζυγωτῶν. βοιωτία. κατέστησαν et ὑπερβάλοι. εἶργεν. βίᾳ φέρουσιν, levissimi generis interpretamenta aperte spectantia ad Sophoclis Electrae v. 685 — 725. gravius paulo est quod in *B* explanatio nonnullorum contracta in brevius aut praecisa est, ut in ἀνθερίκων. ἀπεματάϊσεν. ἔλυτρον. ἐναγίζειν. ἐπιστρεφέως. κατὰ τέλεα. μυχοί. ὄρθιος νόμος. στρόφος. σχοινοτενές. σχοίνου συμβολεῖς. et in hoc quidem ultimo ea ipsa neglecta sunt καὶ σχοῖνος ἢ ψίαθος quibus locus Herodoti Δ 190 significatur. omisi autem quae in editionibus breviora legebantur quam nunc e *Cm* restituta sunt (ἀνδρόγυνος. ἐπικάρσιον. καλλιερεῖσθαι. πολέμαρχος. πρόκα. πρόξενοι). atque ex tali quidem discrepantia vides non posse quicquam certi ad alterius utrius principatum concludi. at illud sane premendum quod in *B* perverse in unum conflata sunt in γαυλοί quae recte *A* in duo distribuit (γαυλός Γ 136, γαῦλος Ζ 119), similemque ob causam praetermissa ἐπίστιος. εὐμαρέη. οὐ καταπροΐξεται (Γ 156): contra quae in εἰδώλοισιν (Α 24). ζειρά (Η 69). οὐ καταπροΐξεσθαι (Γ 36). πηκτίς (Α 17) in *A* con-

iunctim leguntur, ea manifesto distribuentis errore in altero in bina aut terna quaeque membra discerpta sunt (vid. ἐδώλοισιν. ζυγαῖς, ζειρά. ταινία. ζώνη, οὐ καταπροΐξεσθαι. ἀτιμωρητί, πηκτίς. αὐλός). quod quidem eo arbitror accidisse quod is, qui has λέξεις in ordinem alphabeticum primus composuit, non suo ille quidem ingenio inventas verum ex tali collectione, qualis hodie in Coisliniano exstat, sumptas novaque indutas forma, lexici speciem procudit, haud ita multum videlicet impendens operae diligentiaeque negotio tumultuario, adeo ut id ipsum quod novabat ac de suo adferebat, ut seriem vocabulorum ad ordinem elementorum deduceret, flagitiosa inertia administraverit. ac similem prorsus fortunam experta est olim Erotiani Τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων συναγωγή, quae nunc quidem ordinem alphabeti praefert non subtilius institutum quam in hac Herodotea, cum ipse auctor, id quod post Adrianum Heringam nuper luculenter demonstravit Iosephus Klein (Erotian. praefat. p. XIII sqq.), 'non litterarum sed librorum Hippocraticorum ordinem secutus voces uniuscuiusque libri explicare studuerit eo ordine quo in Hippocrate sese invicem excipiebant.' et supersunt adhuc eius operis quod condidit Erotianus per codices Hippocrateos dispersae aliquot particulae ab eodem Kleinio sollerter compositae p. 1 — 25. qui idem p. XVII scite et huius Herodotei glossarii similem transformationem memoravit et Oppianei, quod quidem cum Ianus Rutgersius lect. var. VI, 5 p. 552 'e vetusto codice' primum edidisset secundum alphabeti ordinem adcurate digestum et Fridericus Strunzius Wittembergensis ad Oppiani Halieutica pertinere docuisset, Dorvillius in Miscell. observ. vol. IX, 1 p. 100 codicem illum esse Amstelodamensem demonstravit pristinumque ad versuum continuitatem ordinem in eo fideliter servari, a Rutgersio autem cupidius tacitoque in novam esse speciem mutatum.

Quod si et *A* referre antiquiorem lexici formam planum est, et ea re illud continuo efficitur ut ab initio singulas separatim interpretationes tamquam scholia suo quamque

loco marginibus codicis Historiarum adscriptas fuisse recte colligamus, sicut etiam nunc in aliquot libris vetustis maximeque in Angelicano (*B*) factum esse scholia illinc nobis edita ostendunt, sequitur iam ut de ipso hoc interpretationis genere auctoritate fontibus disseramus. nam ad orationem Herodoti ubi adhibueris, illud statim animum non advertet potius quam offendet, quod longe plurima eorum, in quibus haesitat lectio interpretisque sollertia circumspicitur, plane neglecta sunt, velut haec praeter Herodotum non inventa atque ut aiunt ἅπαξ λεγόμενα: χραυγανώμενον (A 111), προβοσκῶν (A 113), ἐγγλύσσει (B 92), ἀπιποῦν (B 94), περιλεσχήνευτος (B 135), χρηΐσκονται (Γ 117), εὐκομιδεστάτας (Δ 53), διεπρήστευσε (Δ 79) quod quidem nemo adhuc expedivit, ἀντιθευσόμενοι (E 22), ναυκρατέες (E 36), ἀκρομανής (E 42), εὐεπέα (E 50), προλελεσχηνευμένων (Z 4), κατωμοσίην (Z 65), ψηφιδοφόρος (Z 109), ἀρύσσονται (Z 119), συνεστίῃ (Z 128), παλήσεις (Θ 21), ἐκδεδωρίευνται (Θ 73), ἀλύκταζον (I 70). contra non nulla opis nihil indigentia illustrata sunt, ut ἁβρόν. ἀνέλῃ. δημιοεργοί. ἐπίδοξα. ἔπιπλα. μύδρον. πεσσοί. ψῆνες. sunt etiam non pauca quae nihil orationi Herodoteae adferant lucis, sed molesta eruditione retardent magis quam expediant intellectum (vid. ἀγηλατέειν. αἰγίς. ἔλυτρον. ζειρά. μυχοί. ὄρθιον νόμον. οὐ καταπροΐξεται. Παταΐκοισι. πηκτίς. πολέμαρχος. ταρσοὶ καλάμων. τέμπεα. φάρσος. χυτόν). et haec forsitan quis ita excusaverit ut reliquias esse ditioris doctrinae ac similia in quovis veterum interpretum abundare defendat. illud vero non ineptum modo et abundans sed plane absurdum et insanum, quod quaedam a scriptoris sententia remotissima et ad quemlibet alium quam ad hunc aptiora pro interpretationibus iactantur, ut istud ad H 36 στρεβλοῦντες ὄνοισι (*suculis*) ξυλίνοισι τὰ ὅπλα (*funes*) commentum: ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον (sc. ζῷον), aut ad B 71 (ἶβις) μέγαθος ὅσον κρέξ hoc: κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. ac similiter absona quae subiuncta sunt his vocibus: ἀρχαιρεσίη. ἑταιρεῖος. ἱστία. κατὰ τέλεα. ναυλόχιον. πρόχυσις. στρόφος. σχοίνου συμβολεῖς, nec

ea fere per se ipsa contemnenda, sed quia eis locis adhibita sunt a quorum sententia vehementer abhorreant. his si addis ea vocabula quae ne leguntur quidem in Herodoto ea specie quam in lexico praeferunt, αἰωρηθέντες (Z 116 ὑπεραιωρηθέντες), ἡμεκτέων (A 44 περιημεκτέων), χορδεύων (Z 75 κατεχορδεύων), σώχουσι (Δ 75 κατασώχουσι), ἥλυσιν (B 123 περιήλυσιν), ζάκορος (Z 134 ὑποζάκορον), κάπτοντες (B 93 ἀνακάπτουσι), ῥιπίς (B 96 ῥίπεϊ), συνωμοτία (A 65 ἐνωμοτίας atque ita correctum in *B*), τόρνον (Δ 72): nam obscurum illud ἀπόσας vel ἀπίσας volens omitto: tam miri operis si causam et consilium quaeris, tamquam sponte oritur suspitio non esse haec omnino a principio Herodoti causa excogitata et conscripta, sed ab homine aliquo male sedulo nulliusque indicii ac paene vecordi aliunde raptim decerpta atque ad Herodotum comportata et per eius libros, quo quidque loco festinanter inspicienti aptum videretur, temere disposita, postea ab altero e marginibus codicis Herodotei corrasa et singulari libello, qualis hodie exstat *A*, comprehensa. idque ita reapse factum esse non suspitione tantum sed certis argumentis colligitur. potest enim etiam nunc unde maxima pars notationum venerit aperiri, nec inutiliter videor supra, ut ea res sponte et ubique patefieret, ad singula lexici vocabula adscripsisse vetustiorum lexicorum explicationes simillimas aut plane congruentes. nunc insignibus aliquot utar exemplis remque generatim exsequar.

Enarrantur igitur vocabula Herodotea, seclusis tribus illis quae nihil ad illum pertinentia temere irrepsere atque inexplicabili illo ἀπόσας sive ἀπίσας additisque quae praeterea *B* servavit quinque, omnino centum nonaginta unum. ex eo numero paucissima non inveniuntur alibi eadem explicatione instructa, quae sunt: Ἀμυρταίου. εἱμαρτοῦ, — ἀπεματαΐσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν (et haec quidem in scholiis codicis Angelicani), — βᾶρις. ναῦς (cuius loco in lexicis est πλοῖον). — γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν (conf. Pausanias III 11, 9 ἑορτὴ δὲ εἴ τις ἄλλη καὶ αἱ γυμνοπαιδίαι διὰ σπουδῆς Λακεδαιμονίοις εἰσίν. ἐν ταύταις οὖν οἱ ἔφηβοι χοροὺς ἱστᾶσι

τῷ Ἀπόλλωνι). — ἐνάριες. ὁπλῖται, — ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες, — εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία κτλ. cum docta Diogeniani mentione, — nec minus erudita verbi σπαδίξας interpretatio, — φρενήρης. σώφρων (Hesychius ἀρτίφρων), — postremo egregia illa de εἰρήν similibusque aetatum puerilium adpellationibus, quae haud dubie venerunt e nobili illo Aristophanis Byzantii libro περὶ ἡλικιῶν sive περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν. reliqua omnia in grandibus illis lexicis, quae e variis superiorum copiis, nihil praeter digerendi describendique sedulitatem de suo adferentes, varie composuerunt Hesychius Photius Antonius Suidas, aut in lexicorum commentariorumque reliquiis epitomisve ita fere ut in *AB* leguntur. e quibus is qui aetate novissimus est, Suidas, praecipue in comparationem vocandus est, propterea quod et plurima cum his glossis habet communia et omnino idoneam praebet materiam, unde de glossographi fonte ac ratione existimes.

Suidas enim, qui, uno excepto Eustathio, longe plurima ex Historiis Herodoti sumpta habet tum singula explicandi causa vocabula tum totos locos tamquam exempla antiquae consuetudinis, non lectitavit ille quidem eam ob rem ipse Herodotum atque in usum vocavit, quemadmodum nimis honorifice vel ut aperte dicam parum considerate de eo iudicavit Bernhardy (Suidae tom. II p. XLIV), non magis quam aut reliquos illos sermonis Attici auctores aut posteriorum temporum scriptores, verum, quae erat illius aevi iners industria, praeter multa alia historici litteratique generis, lexicorum maxime rhetoricorum, quae Hadriani inprimis saeculum doctum sollersque et multa et uberrima condiderat, ingentes copias compilavit vel potius ab aliis compilatas et constructas pro arbitrio denuo discerpsit novoque molimine in novi lexici orbem colligavit. quae res postquam nuper Meieri potissimum de omni hoc genere lexicorum rhetoricorum ac post illum Cobeti, Naberi, Rindfleischii commentationibus de Aelii Dionysii Pausaniaeque nobilissimis lexicis eorumque apud Photium Suidam Eustathium aliosque reliquiis satis illustrata est, non iam habere videtur dubitationem. Hero-

dotea autem congessit Suidas, nisi egregie fallit rei species, e tribus lexicis nec aetate nec dignitate nec denique amplitudine paribus. de quibus unum aut vetustum fuit aut non multum aberat ab vetustorum illorum bonitate, auctorum nominibus exemplisque largiter instructum ac per varias vocabulorum sententias ordine deductum. ex eo igitur velut haec fluxit notatio. ἀπαρτί. ἐπίρρημά ἐστιν ὡς ἀμογητί, παρὰ τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλῆρες. Ἡρόδοτος (Β 158)· ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι ο' ἀπαρτί. καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλοις· φράσον μοι. ἀπαρτὶ δήπου προσλαβεῖν. καὶ Ἀριστοφάνης Πλούτῳ· ἔγωγε καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω: sed multum decurtata. sic enim in epitoma lexici rhetorici Coisliniana (Bekkeri Anecd. I p. 418), quam sunt qui ad ipsos Aelium Dionysium Pausaniamque revocent: ἀπαρτί. παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς· ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ (quod amiserunt codices Herodotei) εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον. παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς τὸ ἐκ τοῦ ἐναντίου. Φερεκράτης (sequitur et illud e Crapatalis exemplum plenius et alterum e Coriannis). Πλάτων Κλεοφῶντι· ἀλλ' αὔτ' ἀπαρτὶ τἀλλότρι' οἰχήσει φέρων. τάχα δὲ ὁ Τηλεκλείδης ὁμοίως τῷ Ἡροδότῳ κέχρηται· σὺ δὲ φρόνιμος αὐτὸς ὢν ἀπαρτὶ ταύτης τῆς τέχνης. μήποτ' οὖν τὸ μὲν πλῆρες καὶ ἀπηρτισμένον ὅταν σημαίνῃ, ὀξυτονεῖται, τὸ δὲ ἐναντίον βαρύνεται. quibus adiungo de maceriae vocabulo graeco αἱμασιά quae commentus erat idem Aelius Dionysius in primo περὶ ὀνομάτων Ἀττικῶν libro, talia qualia nunc exstant. Eustath. Od. p. 1851 Αἴλιος δὲ Διονύσιος, εἰπὼν καὶ αὐτὸς ὅτι αἱμασιὰ τὸ ἀπὸ χαλίκων τειχίον, ἐπάγει· ἣν τινες καὶ ἅρπεζον, ὡς καὶ Ἴωνες. δηλοῖ δέ φησι τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος. Bekkeri Anecd. I p. 356 (Bachmanni Anecd. I p. 44), αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον τειχίον, κυρίως δὲ (ἐπὶ) τοῖς ἠκανθωμένοις λέγεται φραγμοῖς, ἣν τινες ἅρπεζον, καὶ οἱ Ἴωνες οὕτω χρῶνται. δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. φαύλως δὲ οἱ πολλοὶ κτλ. Suidas αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον τειχίον ἄνευ πηλοῦ παρὰ Ἡροδότῳ, ἣν τινες ἅρπεζον. καὶ Ἴωνες οὕτω χρῶνται. δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. φαύλως δὲ οἱ πολλοὶ κτλ. alterum autem unde

Suidas Herodotea sua petiisse videtur lexicon aliquanto illo exilius fuit atque testimoniis parcius ornatum, et ipsum tamen nec bonae frugis expers et fortasse e vetustiori deductum. eo rettulerim velut ἀφὰς λύχνων. Ἡρόδοτος λέγει, et huic continuam ἀφάσσων. ψηλαφῶν. Ἡρόδοτος, vel has διδαχή. ἀντὶ τοῦ διδασκαλία. Ἡρόδοτος γ', — χώματα χοῦν. Ἡρόδοτος ἱστοριῶν β' ἀντὶ τοῦ γῆν ὑψοῦν, — ἐξέπλωσας. Ἡρόδοτος· πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν σεωυτὸν διαφθείρας; ἀντὶ τοῦ ἐξέπλευσας, τουτέστι παρετράπης καὶ ἐξώκειλας. praeter haec igitur et alia eiusmodi exhibet Suidas multa adeo similia eis quae in *AB* leguntur, ut haud dubie altero utro eorum usus esse dicendus sit. nec ea res fugit Wesselingium, qui tamen in eo nimius fuit quod praeter Suidam etiam Hesychium ac Timaeum tale λεξικόν, ut ait, usurpasse arbitrabatur. nec enim ipse Suidas ea quae habet nunc cum hoc glossario communia sumpsit inde omnia, sed ea dumtaxat quibus nomen Herodoti fere adscripsit, falso saepe aut perverse, quippe deceptus λέξεων Ἡροδοτείων inscriptione, reliqua nomine auctoris nuda ex alio aliquo lexico in suum transtulit aeque ac multa alia quae non sunt in Herodoteo. quin etiam est ubi duo haec genera aut in unum confundat, velut quae supra de αἱμασιά descripsi, aut iuxta adponat ac separatim. κνάφος. ὄργανόν τι ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, ὅμοιον δέ ἐστι κναφικῷ κτενί, quae perapta sunt loco Herodoteo A 92 ἐπὶ κναφηίου ἕλκων et emendando et explicando: idem deinceps, sicuti est in glossario, κνάφος. παρὰ Ἡροδότῳ ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. vel ἡβηδόν. σὺν πάσῃ ἡλικίᾳ recta est loci Herodotei A 172 ἐνδύντες τὰ ὅπλα ἅπαντες Καύνιοι ἡβηδόν vel Z 21 πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλάς explicatio, quibus tamen continuat illa, quod ad Herodotum trahuntur, ineptissima παρὰ δὲ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, μετ' ἀκολασίας. insignia autem inprimis exempla et oscitantiae eius qui initio glossas compilavit et qui ab illo rursus accepit Suidae haec sunt. vocabuli στρόφος in lexico nescio cuius rhetorico varii sensus expositi erant, sed is locus pridem describentium

socordia miserum in modum mutilatus ac perturbatus est: eius nunc supersunt haec frustula. Antiattic. p. 113 Bekker. στρόφον. τὸν δεσμόν. Ἡρόδοτος (idque satis recte: sic enim ille Δ 60 τὸ μὲν ἱρήιον αὐτὸ ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἕστηκε· ὁ δὲ θύων ὄπισθε τοῦ κτήνεος ἑστεὼς σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου καταβάλλει μιν). Photius στροφεωσπανοῦντος. τὸν δεσμόν. Ἡρόδοτος, quippe exciderunt aliquammulta ante τὸν δεσμόν, quorum partem complet excerptor: στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν, unde rursus Suidas haec in στρόφιον post alia quaedam: λέγεται καὶ στρόφος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. Ἡρόδοτος. explicabatur in lexico vetusto verbi quod est ἀρχαιρεσιάζειν (ambiendi) vis ac sententia: τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν (cf. Bekkeri Anecd. p. 449. Hesych. Etym. M.) ἢ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. quibus haec praemissa erat notatio: ἀρχαιρεσία. ἡ περὶ ἀρχῶν ἐκλογή (Anton. Suid.), adiuncta Herodoti auctoritate (Z 58 οὐδ' ἀρχαιρεσίη συνίζει). haec igitur sive codicis vitio sive sua culpa excerptor hunc in modum pervertit: ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι, quae eadem nihil mali suspicans Suidas illis suis de ἀρχαιρεσία continuat, addens nimirum Ἡρόδοτος. glossator nescio quid designans hoc e vetusto fonte arripuit frustulum: ναολόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν, nec tamen usquam id vocabulum in Herodoto legitur aut vero, si legebatur, duos simul recipiebat sensus longe diversos. at Suidas in ναύλοχον praeter alia satis sana παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία. et de varietate ista explicationis conferas τριηκάδας. παρὰ Ἡροδότῳ δεῖπνα ἢ δήμους ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν (quae aliquanto emendatiora in glossario), — ἁβρόν. παρὰ Ἡροδότῳ καλόν, αὔθαδες, σεμνόν, τρυφερόν, — χυτόν. χῶμα καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. Ἡρόδοτος (apud quem haec leguntur H 37 οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς διώρυχος, de glossae autem origine cf. Hesych. in χυτόν), — ῥαχίης. φραγμοῦ ἢ δέσμαι τῶν φραγμάτων. Ἡρόδοτος (cf. Hesych. et Phot. in ῥαχοί). sed ne taedium moveam ineptias ineptorum exagitando, uno absolvam exemplo longe absurditatis plenissimo. τέλος vocula et τέλη

quantam haberent sensus ususque varietatem docta exstabat in lexico antiquo observatio, unde haec reliqua in Hesychiano: τέλη. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν ἀρχῇ. καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα (leg. συντελεῖν εἰς τάγμα). τάξις: nec opinor omissa erant Herodotea A 103 καὶ πρῶτός τε ἐλόχισε (Κυαξάρης) κατὰ τέλεα (h. e. κατὰ τάξεις) τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ. inde igitur haec in glossario consuta: κατὰ τέλεα (sive κατατέλεα). τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα, sedulo scilicet a Suida propagata: κατατέλεα. παρὰ Ἡροδότῳ τὰ ἀναλώματα κτλ. qui quod κατατέλεα contraxit, item est in *B*, nec improbabilis coniectura eam ipsam lexici speciem illi usurpatam esse, qui quidem praeterea cum ea habet communia et vitiosum illud γοργόνην et ζειρά vocabuli explicationem tripertito eiusque quod est ἰδώλοισιν bipertito discerptam.

Secundum Suidam Hesychiumque non est inter lexicographos ullus huic collectioni affinior eo quem ego non iam, ut adhuc vulgo consueverant, Ioannis Zonarae nomine sed Antonii Monachi adpello. itaque id ipsum quo facere iure videar docendum est prius quam de illa similitudine disserendum. *Ioannis Zonarae lexicon ex tribus codicibus manuscriptis primum edidit Io. Aug. Henr. Tittmann* theologus Lipsiensis anno 1808 tomis duobus. sic enim ille inscripsit, haud indubitanter sane, *ac libenter cessurus si postea alius monstratus argumentis et indiciis certis auctor fuerit* (Prolegom. p. LXIII). nam hoc lexicon sive, ut fere inscribitur, συναγωγὴ λέξεων συλλεγεῖσα ἐκ διαφόρων βιβλίων τῆς παλαιᾶς τέ φημι γραφῆς καὶ τῆς νέας καὶ αὐτῆς δήπου τῆς θύραθεν (h. e. *et veteris scripturae et novae et ipsius nimirum profanae*), cum codicibus, praeter tres illos e quibus expressum est, sat multis contineatur amplitudine et bonitate valde disparibus, in eo autem similibus ut omnis vis ac materia vocabulorum praeter litterarum seriem per quinque sermonis partes (ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον, ῥῆμα, ἐπίρρημα) adcurate distributa sit, adpareatque apud multos olim diuque laude atque usu floruisse, id quod vere observat Tittmann p. LXXI:

ex tot tamen libris manu scriptis, quos ille aut ipse usurpavit aut per alios cognovit, *ne unus quidem adscriptum habet Zonarae nomen ab manu eius qui ipsum codicem scripsit* (ibid. p. LXIX). at Vindobonensi XXXII. saeculi XV, qui fuit antea Io. Sambuci, subscripsit recentior manus, quae eadem exitus defectum complevit, μέχρι τῶνδε ὁ ζωναρᾶς. ἀναπλήρωσις τῶν λειπόντων ἐκ τῆς κυρίλλου λεγομένης εἶναι λέξεων συναγωγῆς κατὰ στοιχεῖον (ibid. p. XXXII. LXVIII). similiterque alteri Vindobonensi CLIV. item olim Sambuciano recens quaedam manus haec praescripsit obscuriora: *In eo quod forma folii compaginatum praefert nomen* Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ζωναρᾶ, *hic praemittitur titulus:* Συναγωγή etc. (ibidem). denique codex Marcianus, quo de vid. Morellius bibl. D. Marci I p. 87, haec praefert 'antiquo charactere' adnotata: *De rebus Grammaticis Commentarii* Ἰωάννου τοῦ μοναχοῦ, ὡς ἐγὼ νομίζω (ibid. p. XXXVI. LXIX), quae nemo prudens ante saeculum XV scripta esse contendet. de nomine igitur Zonarae planum est quam levibus stet causa indiciis: omitto enim sciens quae praeterea Tittmann ad eam sublevandam oravit nullius prorsus ponderis: qui tamen haud procul aberat a vero inveniendo, modo iudicio uti vellet. cognorat enim e Bandini catalogo (I p. 16) codicem Mediceum plut. V. 7. saec. XV, ita inscriptum σύνταξις λέξεων κατὰ ἀλφάβητον συλλεγεισῶν ἐκ διαφόρων βιβλίων ἑκατέρας τῆς θείας φωνῆς καὶ αὐτῆς δήπου τῆς θύραθεν τάξει καὶ πλήθει πάνυ κεκοσμημένη, haec habere in exitu a manu librarii: ἀντεγράφη ἀπὸ πρωτοτύπου πάνυ ἐσφαλμένου μὲν παλαιοῦ δέ. ἔτει γὰρ ςωνε΄ (= 1347 p. Chr.) γέγραπται. ἐπὶ τέλους εἶχεν νῦν ἑξακισχιλιοστοῦ ϡπβ΄ ὄντος (ita enim reapse est in codice ut coniecit Tittmann, non quod Bandinus dedit ςπβ΄, est autem annus p. Chr. 1474). τὸν δ' αὐθέντην καὶ συντακτὴν τοῦ ἔργου οὐκ ἐξεγένετο μαθεῖν. ἡ γὰρ ἐπιγραφὴ τοῦ βιβλίου οὐδενὸς ἐμέμνητο. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ὑποβλεφάρῳ ἐνεγέγραπτο ἐρυθροῖς καὶ τοῦ μέλανος μείζοσι γράμμασιν Ἀντωνίου, τίνος δὲ καὶ πόθεν καὶ κατὰ τίνα χρόνον οὐδαμῶς. τὸ μὲν οὖν βιβλίον πλούσιον ὂν καὶ θείων καὶ παλαιῶν λέξεων τιμητέον καὶ ἀσπαστέον, τὸν δ' αὐθέντην αὐτοῦ τοῖς θέλουσιν ἐξέστω ἐρευ-

νᾶν. inspexi ego olim hunc librum attentius repperique continere lexicon Tittmannianum in modum multo breviorem contractum satisque neglegenter scriptum. Antonium autem Tittmanni acumen ita amoliri conatum est, ut possessorem libri non auctorem fuisse contenderet (p. XLII): mihi tum, cum eum locum in codice legi, quid rei esset non iam dubium erat. nam praeter Ambrosianum (M. 80. sup., saec. XIV) initio olim mutilatum eamque ob causam titulo carentem, inveni egregium vetustumque huius lexici apographum inter paucos illos codices graecos quos possidet bibliotheca Universitatis Bononiensis, cuius in fronte ita scriptum exstat: ἀντωνίου $\overset{\chi}{\alpha}$ (h. e. μοναχοῦ), deinde sequuntur nota illa συναγωγὴ λέξεων συλλεγεῖσα κτλ., in exitu autem leguntur ἐτελειώθη τὸ παρὸν λεξικὸν σὺν θεῷ ἁγίῳ ἐν ἔτει ͵ςψϙθ (= 1291 p. Chr.): quae omnia ab eadem manu sunt.

Antonius hic Monachus qui fuerit —, plures enim eo cognomine utebantur, vid. Fabric. bibl. gr. XI. p. 577 sq. Harl. —, cuiusque saeculi, nunc non vacat aut opus est exquirere, si modo exquiri potest nullis certis indiciis. videtur quidem, donec liquidius res exploretur, non distinguendus esse ab eo Antonio Monacho, cuius exstat collectio sententiarum sive gnomologium Μέλισσα inscripta, in editionibus vulgo cum eclogis S. Maximi Confessoris coniuncta ac confusa (vid. Ritschl. opusc. I p. 731 sq. 835 sqq.), idque si recte statuatur, non ultra saeculum octavum deprimendus esse (vid. Fabric. bibl. gr. VIII p. 744 sq.). lexici autem, quod eius nomini addiximus, tribus adhuc locis contigit memoriam indagare. in codice Suidae, qui fuit olim inter Nanianos numero CCXCIX (vid. Mingarellii catal. codd. Nanian. p. 500), in ultimo folio notavit haec quae infra posui homo aliqui Byzantini aevi: λεξικὰ εὑρίσκονται ταῦτα. πολυδεύκους τοῦ ῥήτορος. διονυσίου τοῦ ἁλικαρνασσέως (h. e. Aelii Dionysii). εὐδήμου τοῦ ῥήτορος. ἀντωνίου μοναχοῦ. τοῦ θεσσαλονίκης κυροῦ εὐσταθίου. τοῦ σουίδα. τοῦ ἁγίου κυρίλλου. ἡρωδιανός. ἀμμώνιος. διονύσιος. φωκανίς. in catalogo bibliothecae Vossianae p. 402 memoratur *Lexicon Cyrilli compositum*

παρὰ τοῦ χυροῦ Ἀντωνίου τοῦ φιλοσόφου. Milleri catalogue des manuscrits grecs de la bibl. de l'Escurial p. 320: *En papier de coton. Lexique du moine Antoine.* de auctoritate autem lexici nostra memoria unus, nisi quis me fugit, Bernhardy pronuntiavit (Suidae II p. XXXI sq.), ingenti ille quidem fastidio et saeva quadam Tittmannianae operae insectatione: quam id immerito nimisque cupide, scilicet ne quid de Suidae sui laude deperiret, demonstrarem si hic locus ferret. tantum moneo, quod creber usus docuit, et Antonium, quem aetate priorem non dignitate pono, et Suidam quidquid commune habent eisdem fere fontibus hausisse. quibus in fontibus ipsum hoc lexicon Herodoteum fuit. itaque in eo exscribendo non fere differunt nisi nomine auctoris varie illato. velut Antonius ἠχούσης. ἀντὶ τοῦ ἐχούσης. οὕτως Ἡρόδοτος: at Suidas ἠχούσης. ἐχούσης. παρὰ Ἡροδότῳ. quamquam sunt etiam quae alter altero pleniora praebeat (vide ad A 41. 45. B 16. Θ 2. 3).

Praeter hos duos et aliquanto post magistellorum Byzantinorum facile ineptissimus, Gregorius metropolita Corinthius, dum libellum de dialectis raptim ignaveque compingit, cum alia aliorum tum harum dictionum partem haud exiguam in eam farraginem immisit, occultato scriptoris nomine, tamquam ionismi scilicet documenta. quem nominasse satis fuerit ac fortasse nimium.

De fontibus vero lexici altius etiam inquirere non videbatur operae pretium, si quidem nihil plane inest, quod e vetustiorum studiis Herodoteis fluxisse videatur: tam penitus, nisi quid in scholiis latet, periere et Sallustii, Heronis, Irenaei εἰς Ἡρόδοτον ὑπομνήματα et praeter duo frustula (Etym. M. in χωφός. σοφιστής) Apollonii Dyscoli nobilissimi grammatici ἐξήγησις τῶν Ἡροδότου γλωσσῶν.

INDEX NOMINUM

INDEX NOMINUM.

Corrigenda.

Tomi I p. XXXII, 11 correcta
p. LIII, 30 lydia
p. LIV, 7 Προναίης
p. LVII, 23 copulandum
p. LXXIII, 10 addas: ὁρμᾶν (praeter ὥρμων) ὁρμᾶσθαι
p. LXXIV, 29 habeant
p. LXXV, 27 'Etymologico' sive 'Lexico Vindobonensi'
p. 31, 10 τέσσερα
p. 49, 10 ἀπορέοντος
p. 54, 3 Μαλέων
p. 109, 3 μηδὲν ἧσσον
p. 123, 3 βασιλέι
p. 263, 1 ὁμοίως καὶ sine ἃ cum Schaefero
p. 433, 24 ἐπ' οὗ
Tomi II p. 121, 3 εἵποντο

Impresserunt Breitkopf et Haertel Lipsienses.